

393521-D.

Österreichische Nationalbibliothek

+Z260026501

Carsko-kr.

službene

Novine ove izlaze svaki dan izvanredno nedjelje i praznike na čitavom listu. — Polugodišnja predplata je za domaće u novinarici 4 for. srebra. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom poslati, 6 for. sr. —

NARODNE

NOVINE.

Za službene oglase opredjeljena je površina: 4 kr. sr. od linije za prvi put; a zatim za svaki put 2 kr. sr. — Za druge oglase ili posebne članke plaća se po liniji 20 kr. sr., dalje po liniji od svake pojedine linije 4 kr. sr.

Početak mjeseca srpnja počimlje se drugi polugodišnji tečaj ovih novinah; poziva se dakle domorodno občinstvo, da predplatu svoju na „Narodne Novine“ obnovi, i to na pol godine poštom sa 6 for., u mjestu s 4 for.; na četvrt godine poštom s 3 for., u mjestu s 2 for. sr.

Da uzmognu vanjski predplatnici listove u redu primiti, neka izvole bez odvlačno podpunu predplatu na „odpravništvo Narodnih Novinah“ franko poslati te točno naznačiti svoje ime, prebivalište i posljednju poštu.

Tko nekan list dalje držati, neka odmah prva tri broja, što će ih primiti, natrag pošlje.

Ujedno molimo svu onu gg., koja duguju za prošle tečaje, da što prije dug svoj izplate.

Neuredovni dio.

Austrijska carevina.

Zagreb 30. lipnja. Nj. veličanstvo car Ferdinand poklonio je obćini Škarre u otočkoj graničarskoj pukovnici 500 fr. sr. da dogotovi svoju župnu crkvu, koja se je već godine 1847 počela graditi.

Zagreb 1. srpnja. Nj. preuzvišenost banov namjestnik fml. g. Josip Sokčević, koji je bio otišao prekjučer u Petrinju, vratio se je sinoć opet ovamo.

Zagreb, 1. srpnja. Jučer ostavi naš grad g. savjetnik banskoga suda Ljudevit Cimiotti, otišav na svoje novo opredjeljenje u Zadar. Rečeni gospodin stajao je duže vremena na čelu odbora upravljajućeg poslovima narodnoga kazališta i steko je u vrijeme svoga bavljenja u našoj sredini svojim prijaznim, pravednim i domoljubnim postupanjem obćenitu ljubav i štovanje.

Nj. veličanstvo car Ferdinand dostojao je pjesmu gospodina A. Molnara, profesora na ovdajnoj pravnoj akademiji, koju je on sastavio na smert feldmaršala grofa Radeckoga i u svoj smierenosti uvidjenja radi podnio prehvaljenom veličanstvu, najmilostivije primiti i sastavitelja svoje najviše priznanje dati izraziti vrhu toga toli za rukom pošloga i patriotskog uzleta punoga poetičkoga proizvoda u latinskom i našem jeziku, koji je u svoje vrijeme i u ovim novinama priobćen bio.

Iz Slatine u Slavoniji. Poslije nekoliko godina imadosmo sreću u ovome malom mjestancu gdje c. k. kotarski i porezni a i občinski uredi postoje, kao i direktor vlastelinstva kneza Lipe, viditi vrljog i pohvale dostojnog gospodina namjestnika banova, fml. Sokčevića, kojega smo po svojoj mogućnosti pristojno dočekali, i koji je došao pred c. k. kot. ured, gdje ga je dovoljan broj kako c. k. činovnika i vlastelaha, tako i sveštenstva oboje viere pozdravio po g. paroku bukovačkom Franji Radočaju. Potom je visoki gost odmah po pregledanju c. k. kotarskog i poreznog ureda, obišao apse i občinski ured. Nas istočno-pravoslavne Srbe osobito je obradovalo, što je visoki gost iskazao ljubav i sprama našoj crkvi i školi i premda je na brzu ruku hitio put Voćina, ipak došao je sa svom svojom pratnjom k našoj istočno-pravoslavnoj crkvi, gdje ga je miestni paroh sa svojim parohijanima i mladeži obojega spola i obe viere, kao i malim djacima obe škole pred crkvom najradostnije pod obćenitim klancjem „živio“ pozdravio. Visoki gost unišao je najprije u srbsku školu, gdje je nekoliko djakoh sam zapitao kako i šta uče; po tome dodje sa svom pratnjom u crkvu pravoslavnu, gdje ga je mladež i narod obojeg spola pjevajući: „Spasi Hriste i pomiluj vseprésvetlejšago i državnao imperatora i kralja našega Frana Josipa pèrvago“ pozdravila. Odtuda otide u zapadno-katoličku školu, gdje je takodje diećicu ispitivao šta uče, i da li prilježno dolaze u školu. Mi smo ovoga otmenog carskog zvaničnika i namjestnika Bana trojedne kraljevine Hrvatske najvećom radošću

dočekali i izpratili, koji je kod nas veliku pobudio pozornost. Kada narod vidi ovakova velikoga zvaničnika zemaljskog da nepostavljeni kakove razlike, nego svojski i iskreno želi svima isti napredak, mora se obradovati i osvjedočiti da pod takovom upravom prosveti narodnoj nemože pofaliti velika budućnost.

Beč 26. lipnja. Kao što iz Francensbada javljaju, pobudjuje tamo ruski general Muraviev, osvovitelj Karse, veliku pozornost.

— Državni podtajnik u ministarstvu izvanjskih poslova, baron Werner, odputovao je na dopust.

— Pukovnik Antun baron Benko od Bojnika, zapovjednik prve banske regimente, premješten je kao takov k petrovaradinskoj g. regimenti. Major S. Pač od ogulinske regimente postao je pukovnikom kod titelskoga batalijuna.

— Nj. c. k. apost. veličanstvo naimenovalo je savjetnika zemaljskoga suda Franju Babića u Solnogradu za savjetnika vrhovnoga suda u Beču.

— U crkvi sv. Stefana držane su 24. t m. kao na imendan Ivana Gutenberga, koji je pronašao tipografiju, zadušnice za sve umrle tipografe bečke.

— Iz Lavova došla je žalostna viest, da je Nj. preuzoritost tamošnjega nadbiskupa Baranićkoga uderila kap, uslied čega nalazi se isti u velikoj opasnosti.

Beč, 27. lipnja. Naša vlada nastoji okaniti se svakog povoda i baš prilikom historičkih uspomena — koji bi mogao uvriediti čučenja pruskoga naroda i nepoduzima ništa, što bi se moglo smatrati kao kakov čin proti težnji Prusie. Tako bi se imalo svetkovati 3. srpnja o. g. 100godišnje oslobođenje grada Olomuca, koji je u vrijeme sedamgodišnjega rata tada bio opsadjen od Prusah. Nieka deputacija iz Olomuca, koja je prosila kod oblasti za dozvoljenje da tu rielku svetkovinu obdržavati smije, dobila je kao što se čuje — odluku, da se gradu istinabog u obće nezabranjuje ta svetkovina miestne uspomene na onaj sretni historički događaj, ali se ista mora ipak ograničiti samo na manje dimensie (omiere) i mora se sve ono izostaviti, što bi joj moglo dati vid pobjedne svečanosti.

Beč, 28. lipnja. G. nadvojvoda Albrecht prispio je 24. o m. u Monakov. 25. nastavila je Nj. visost put u Ostende i pohodila je uz put Nj. velič. kraljicu Mariu u Berhtesgadenu.

Srbia.

Iz Beograda od 21. lipnja priobćuju „Srbske Novine“: Sekretar društva srbske slovesnosti g. Gj. Daničić dao je još u predjašnjoj redovnoj sednici svoju ostavku, uslied čega izabrano je rečeno društvo u jučeranjjoj redovnoj sednici svojoj za sekretara svog jednoglasno g. profesora Jovana Ilića. Potom je pročitan propis visokoga popečiteljstva prosviete od 12. travnja, u komu hvaljeno popečiteljstvo napominjući, da je primitilo, da društvo od nekoga vremena piše drugčije nego što su mu ustav i ustrojenje pisani, preporučuje mu, da se u

napredak služi onima i onakovima riečima, kao što stoje u pomenutim zakonima i svérhu toga upućuje ga, da se u napredak u pisanju drži srbske gramatike g. profesora Vladimira Vuića i Isailovićeva riečnika, kao knjigah u javao i školsko upotrebljenje od nadležnih vlastih propisanih. Nalazeći društvo, da se ovim propisom njegovom opredjeljenju, na koje je po ustavu svome pozvano za isobražavanje jezika srbskoga, polažu granice, i razvitak se srbskoga jezika, koji ono pospiješivati ima, sprečava, zaključilo je visokom popečiteljstvu najučtivim načinom odgovoriti, da mu nije moguće po tom propisu u svemu upravljati se; no u isti mah, opredielilo je društvo, da će se u svom službenom odnošenju prema popečiteljstvu istoga propisa kao službeno naznačenoga mu pravca držati. Na ovu svérhu odredjena je komisija od pet članovah sa sekretarom, da sačini akt, kojim će se ovaj zaključak društva visokom popečiteljstvu propratiti. Akt ovaj u sljedećoj sednici, koja se toga radi 27. lipnja ima držati, pročitat će se i potvrditi. U sednici ovoj bilo je preko običaja mnogo članovah, 26 na broju, i izmedju njih samo je jedan gornjem zaključku protivnoga mišljenja bio.

— O redovnoj sednici društva srbske slovesnosti od 10. lipnja nalazi se u „Zvan. Novinama“ sljedeće službeno izvješće: Sekretar (g. Gj. Daničić) pismeno javivši, da mu je predsjednik društva srbske slovesnosti poručio po pomoćniku popečiteljstva pravosudja, da nemože potpisati diplomah novim članovima, nego da treba da ih potpiše onaj gospodin, koji je bio društva predsjedatelj, kad su bili novi članovi izabrani; — dalje napomenuvši da predjašnji predsjedatelj nije na vrijeme potpisao diplomah nego je prieko pomoćnika popečiteljstva pravosudja iskao, da se u njima stavi zasiedanje miesto sednice, društvo m. društvo, član m. član, počestni m. počestni, Joanikije m. Joanikije, predsjedatelj m. predsjedatelj itd., pa da se na novo štampaju; — inajposlie dodavši da on niti može ostati sekretar, ako društvo pristane na volju predjašnjega predsjedatelja, niti može društvu tiarati parnice, ako nepristane, zamoli da ga društvo oprosti sekretarstva. Na to redovni član g. Gruić napomenu, da društvo po §. 3. svojega ustava „ima svoga predsjedatelja“ i da po ustrojenju društva srbske slovesnosti II, B, 2, podpredsjedatelj „ima sva prava i dužnosti“ predsjedateljeve „u odsutstvu“ njegovu, a predjašnji predsjedatelj voć i nemože „prisustvovati“, budući da sad nije predsjedatelj, a svérha toga da društvo po §. 17. svojega ustava ima pravo i preinačivati i dopunjavati svoja pravila; i po tom predloži, da diplome potpiše podpredsjedatelj, čemu redovni član J. Ristić dodade, da se po pomenutim §§. ustava pomenuti §. ustrojenja unapredak drži svagda kad predsjedatelj nebi sam učinio što je vlastan i dužan činiti. Predlog ovaj zajedno s dodatkom bi primljen. Kad na to dosadašnji sekretar reče, da nemože više ostati u sekretarstvu, zamoljen bi da svérha sekretarske poslove do prve sednice, za koju bi odredjen dan 20. mjeseca lipnja.

Cernagora

U pogledu Cérne Gore znamenit je sastavak jedan u najnoviem svezku francuskoga časopisa „Revue de deux mondes.“ Tu se hoće da porta svu Hercegovinu ustupi Cérnoj Gori, pa onda da se kroz ovu gorovitu zemlju sagradi drum, koji bi išao u Skadar kao glavno trgovačko mjesto ciele zemlje, koje bi Cernogorce preobratiilo u mirne kiridžije. To bi porti, misli pomenuti časopis, služilo na najveću korist.

Turaka.

Viesti iz Carigrada potvrđuju da je buna na Kandii utišana. Onamo od porte poslani komisari Ahmetpaša i Remezyefendia podnili su već izvješće o izvidjenjima učinjenim na licu mjesta i o naredbama uslijed toga preduzetim, odkud proizlazi da se portina vlada nije kratila, da usliša temeljite žalbe insurgentah i da krive činovnike povuče na strogu odgovornost. Jedan od imenovanih turskih komisarah i od gubernatora Velipaše potpisani proglas od 7. lipnja, obećuje ujedno insurgentima potpunu amnestiju.

Doznaje se također, da je raji obećano, da neće morati plaćati novih porezih. Medjutim vladala je kod odlazka ovih viestih medju rajom i Turcima još svejednako znatna razdraženost.

Poslovi u obziru Cernogoro sačinjavaju neprestano predmet ozbiljnih divanskih vijećanjah, budući da porta, koja se je izjavila da je pripravna, da sadašnju razmiricu izravna sa zastupnicima velikih silah, prije svega ostaje kod toga, da se nedira u načelo suverenstva i da ona ima učiniti prvi korak u dotičnom poslu. Iz tog uzroka bilo je posljednjih danah opetovanih konferencijah medju Alipašom i poslanicima Austrie, Engleske, Francuske i Rusie.

Usljed posljednjih viestih činile su se priprave za podkriepljenje vojske u Bosni i Hercegovini. Medjutim odražano je, da se poštu tamo dva pravilna bataliona i dva generala. Glasalo se je, da je Omerpaša pozvan da preuzme glavno zapovjedništvo nad tamo sakupljenom vojskom, no sad se čuje, da taj glas nije bio istinit; da, što više, čini se, da je pribitnost mušira u Bagdatu — i blizu azijskih granicah — kod sadašnjih okolnostih potrebna nego li ikad prije.

Viesti iz Carigrada od 14. lipnja javljaju, da se je buntovno gibanje na otoku Kandii sasvim stišalo. Pobunjenici su pokazali tegobe svoje turskim komisarima pa onda se razišli. S drugih strana sumlja se o istinosti ove viesti, i javljaju samo da je portin komisar Ramzi-Efendi imao razgovor s pobunjenicima i obrekao im, da će se žalbe njihove uvažiti. Krišćani zahtijevaju ferman pod garancijom velikih silah i da se odmah odzove Velipaša. Mnogi se izsevljavaju s otoka.

Internuncius austrijski baron Prokeš-Osten odložio je za nieko vrijeme odlazak svoj iz Carigrada.

Franceska.

Pariz 18. lipnja. (Wand.) Današnji članak g. S. Mark Girardina o krišćanima na istoku u „Jour. des Debats-u“ učinio je ovdie velik utisak. G. Thiers otišao je naročito k učredništvu pomenutoga dnevnika, da mu čestita. — Gospodin Mark Girardin poznat je kao veliki neprijatelj Turakah, njegovo neprijateljstvo proti polumjesecu još je veće postalo, odkako se nije nijedno proricanje njegovo pri početku istočnog zamēršenja izpunilo. Kažu, da će taj članak sutra izići i u zvaničnim novinama, grof Veleviski pitao je već toga radi cara.

Pariz, 23. lipnja. Vesti, koje dolaze iz Rima, kažu, da će se tamo 25. o. m. održati konzistorium, u kom će biti lizbonski patriark imenovan stolžernikom i da će osim njega biti imenovano još više stolžernikah. U isto doba bit će, kao što vele, prekonizirano više španjolskih biskupah kao također i patriark mletački.

— Maršal Bosquet, koji se nalazi u Bourbonu, dao se je prenesti u tamošnju glavnu bolnicu, jer misli da će ga tu bolje dvoriti. Liečnici su izgubili već sve ufanje, da će se ikad oporavit.

— Francuzi na Senegalu upotrebljavaju starorimsku sistemu, da im tamošnji podčinjeni kra-

ljevi Cernacah dadu taoce, koje poslie u Francuskoj odhranjuju. Priie nekoliko danah došla su tri takva princa cernjačka. U S. Louis-u postoji i jedno učilište za taoce, u kojima se odhranjuju ti sinovi velikašah i zemaljskih poglavicah. Francuski činovnik i morski spisatelj Gayon njihov je učitelj. On je prije dve godine došao u Senegambiu, i tu je naučio zemaljski jezik. Ona tri princa cernačka bila su također u rečenoj školi, i čitaju, govore i pišu francuski vrlo dobro, kao što Moniteur uvierava.

Kao što „Köln. Zig.“ javlja, konferenciji je pariškoj u obziru ustrojenja podunavskih kneževinah učinjen sljedeći predlog:

„Obadve zemlje da ostanu oddieljene svaka pod jednim gospodarom. Njihova cielokupnost zastupat će se jednim senatom. Za ovaj senat biraju se članovi iz obojih zemaljah neposrednim obćim izborima, i on se skuplja u opredieljeno vrijeme, i to više putah u godini, u Fokšanu. U obadve zemlje kako gospodari tako i narodni predstavnici imaju se birati neposrednim obćim izborom.“

— O padnuću ministra unutarnjih poslova u Parizu, Espinassa, veli „Times“, da je ova promiena pametna i mudra, jer nijedna vlada nemože dugo onako postupati, kao što je šest mjesecih francusko postupala. Dugo smo čekali na znake umierenosti, koje smo niekad radostno nalazili u francuskoj vladi, a sad vidimo, da je odpuštenjem g. Espinassa udarila pravim korakom.

Berzovjavne i najnovle viesti

Pariz, 28. lipnja. Novo ministarstvo za Algir stupit će 1. sèrpnja o. g. u život.

London 28. lipnja. (Službena prekozemna pošta iz Bombaja dne 5. t. m.) Rose osvojio je dne 28. pr. m. Kalpi bez svakog otpora. Buntovnici izgubili su svekolike topove, slonove i municiju. Ustaše oplienili su Gvalior. Sir Collin Campbell zapremio je dne 26. Alahabad. U južnoj Mahratskoj zemlji bilo je razoružanje s velikom teškoćom skopčano. U Audu bilo je još nemirah. Buntovnici prietili su Luknovu, no gdje se u ostalom nalazi posada posvo dovoljna za obranu.

Tèrst 29. lipnja. Usljed ovamo došavih privatnih viestih iz Dubrovnika odputovao je Kiani paša dne 26. t. m. iz Trebinja u Mostar i Sarajevo. Engleski i francuski konzul došli su u Trebinje.

Stvari u Hercegovini počele su se mienjati.

Izviestje o blagajnici društva za poviestnicu i starine Jugoslavenah od blagajnika Janka Ev. Borovečkoga.

Platiše u blagajnu (Nadalje.)

Gosp. Slav. Halper prin. za 1852 1853, 1854, 1855, 1856, i 1857.

Dr. Dav. Zoler prin. za 1857.

And. Torg. Berlić prin. za 1854, 1855, 1856, 1857, i 1858.

Ant. Brodnik upisnu i prin. za 1858. (Novi član.)

Petar Domaćinović prin. za 1856, 1857, i 1858.

Dr. Miloš Radojčić upisnu i prin. za 1858. (Novi član.)

Vatroslav Dragutin Sopron upisnu i prin. za 1858. (Novi član.)

Čiro Cernogaj upisnu i prin. za 1858. (Novi član.)

Ivan Bērkić upisnu i prin. za 1858. (Novi član.)

Ivan Klobučar upisnu i prin. za 1858. (Novi član.)

Pane Gjurić upisnu i prin. za 1858. (Novi član.)

Štiep. Vukosavljević upisnu i prin. za 1858. (Novi član.)

Ognjoslav Utiešenović prin. za 1855, i 1856.

Štiepan Latković upisnu i prin. za 1858. (Novi član.)

Jos. Jagunić prin. 1858.

Dr. Dimitria Demeter prin. za 1857 i 1858.

Mojsija Živanović upisnu i prin. za 1858. (Novi član.)

Iv. Kukuljević Sakcinski u ime utemelj. nadalje 16 for., što sa prije položena 34 fr. čini 50%.

Dr. Jos. Maršec prin. za 1858.

Dr. Rad. Razlag. upisnu i prin. za 1858. (Novi član.)

Rok Mèrzljak upisnu i prin. za 1858. (Novi član.)

Iv. Kranjc u ime prin. za 1854 god. 1 fr. 10 kr.

Lavoslav Vojska prin. za 1857 i 1858.

Pajo Čavlović prin. za 1958.

Nik. Mudrovčić upisnu i prin. za 1858. (Novi član.)

Mato Žuvičić upisnu i prin. za 1858. (Novi član.)

Tomo Katnić upisnu i prin. za 1858. (Novi član.)

Fr. Ljubičić upisnu i prin. za 1858. (Novi član.)

Gjuro Medanić upisnu i prin. za 1858. (Novi član.)

Augustin Mikuličić upisnu i prin. za 1858. (Novi član.)

Miestna viest.

U petak dne 2. sèrpnja u večer u 8. uri dati će u dvorani narodnoga doma velik koncert g. profesor Schwarz, za posljednje taljanske naše opere bivši ravnatelj orkestra, koji suđeci po programu, koji se ovdie niže priobćuje, obećaje da će biti veoma zanimiv i uslijed toga zaslužuje, da bude od našega obćinstva mnogobrojno posiećen tim večma, što davatelj istoga spada medju bolje i najrevnije naše glasbenike, koji izvan svoje vještine na violini ima pravo nadat se činotvornom priznanju našega obćinstva već i toga radi, što se je dobrim uspiehom pokusio kao inštrumentalni skladatelj i u našoj narodnoj glasbi. Komadi, koji će biti izvedeni tom prigodom sljedeći su: 1. Aria iz Puritanah pievana po gospođi Štrigi. 2. „Nordstern“. Duo za klavir i Violinu. 3. „Trovatora“ pievana po gospođi Štrigi. 4. Fantazija iz „Lucrezie Borgia“ za violinu sastavljena i izvedena po davatelju koncerta. 5. „Ade“ niemačka pjesma od Essera za tenor. 6. Promiense vèrhu narodnih napievah za klavir, izvedene po gospodinu Juliu Eppsteinu. 7. „Gute Nacht“ pjesma od Schuberta za duboki glas. 8. a) „Sehnsucht“ i b) „Frühlingstrost“ komadi za Violinu izvedeni po davatelju koncerta. 9. Pèrva stavka. Trio za klavir, Violinu i Violončel.

I z k a z.

Kod pèrve hèrvatske štedionice bio je koncem mies. svibnja 1858 primak . 430,958 f. 40 k. mieseca pako lipnja . . . 78,855 „ 12 „

Ukupno 509,813 f. 52 k.

Usuprot pako bio je koncem miesesa svibnja t. g. izdatak 419,317 f. 20 k. a mieseca lipnja . . . 74,039 „ 53 „

Ukupno 493,357 f. 13 k.

Ostaje gotovine koncem mieseca lipnja 1858 . . . 16,456 f. 39 k.

Ujedno se ovime do znanja stavlja, da se kamate od onih glavnica, koje su kod pèrve hèrvatske štedionice uložene, mogu od 1. do 14. sèrpnja t. g. svaki dan izuzemši nedièlje i praznike uz obićne činovne ure kod ovog zavoda dizati, po izminutju spomenutog roka će se nedignute kamate dotičnimi ulozi kao novi ulozi pripisati, bez da bi se imale stranke toga radi k ovom zavodu potruditi.

Javna pohvala.

Moje tèrsje u Jazveniku potukla je tuča lietos na brašančevu (tielovo) sasvim, i budući da je isto bilo proti tuči osigurano, tako sam već danas — jedva je tri tjedna — dobila od zavoda „i. r. priv. Riunione adriatica di Sicurtà“ u Tèrstu cielu naknadu počinjene štete gotovo i bez svake zaprieke izplaćenu mi po njezinom agentu gosp. Pavlu Fabcu u Sisku. Ja dèržim za svoju dužnost, ovaj novi dokaz očevidno koristiti osiguranjah kao također lojalno postupanje gore rečenoga zavoda „Riunione adriatica“ staviti do obćega znanja, da ju svaki može još za vrijeme upotrebiti.

U Sisku 25. lipnja 1858.

Maria Augustić,
udova.

Bečka burza

dne 25. lipnja 1858.

Tečaj državnih papirah.

Dražavne zadužnice	sa 5%	82 1/2
do od godine 1851 seria B	5%	
do od g. 1853 s povratkom	5%	
do iz narodnog zajma	5%	83 1/2
do	4 1/2%	
do	4%	
do od g. 1850 s povratkom	4%	
do izričane	4%	
do	3%	
do	2 1/2%	
Zajam s vučenjem od g. 1834, za 100 for.		
1839, „ 100 „		
1854, „ 100 „		
Bečko-gradski banko	sa 2 1/2%	
„	2 1/4 „	
„	2 „	
Zadužnice zemljišnoga odkupa od dol. Austrie		
Zadužnice zemljišnoga odkupa od Galicie,		
Ugarske sa sjedinjenimi pokrajinami po 5%		
Zadužnice zemljišt. odk. od ostalih krunovina		
Bankovne dionice komad po		975
Eskomptirane dionice od dol. Austrie za 500 f.		
Dionice o. k. pov. austrian. državno-željezn.		
ničkog društva po 200 for. sr. ili 500		
frankah, podpuno uplaćene		267 1/2
do s plaćanjem na rate		
Dionice sjeverne željeznice	po 1000 f.	
bečko-glogničke željeznice	500 „	
šoprunsko-malobeske	200 „	
Budiejovičko-Gmundsko-		
Linske željeznice	250 „	
požunsko-těrnovačke željez.		
1-og izdanja	200 „	
2-og „ s pčvenstvom	200 „	
aust. dunav. parobrodarstva po	500 „	537
Lloyda u Těrtzu	500 „	340
budapeštanskog lančanka	500 „	
c. k. povl. austriansko-državnog		
željezničkog društva po 200 forint.		
Gjurske željeznice		
Galische založnice sa 4%	za 100 „	
Jelisavetina željeznica		
Južno-sievrna niemačka savezna željez.		187
Tisna željeznica		
Lombardezko-milietacka željeznica		237
Tečaj mienični.		
Amsterdam za 100. holandezkih for.	for.	
Augsburg za 100 for. current		105
Berlin za 100 pruskih talirah		
Vratislava za 100 pruskih talirah		
Frankfurt na Maju za 120 for.		104 1/2
Genova za 300 piemontezkih lirah		
Hamburg za 100 mark banko		76 1/2
Lipko za 100 for.		
Livorno za 300 toškanskih lirah		
London za 1 funt sterlinga		10-12 1/2
Lyon za 300 frankah		
Milan za 300 austrianskih lirah		104
Marseille za 300 frankah		121 1/2
Pariz za 300 frankah		122 1/2
Prag za 100 forintih		
Těrtz za 100 forintih		
Mletci za 300 austrianskih lirah		
Bukurešt za 1 forint	parah	263
Carigrad za 1 forint	parah	475 1/2
Smirna za 1 forint	parah	
Tečaj novca.		
Carski dukati		7 1/2
Srebro od 22. lipnja		4 1/2

Odgovorni urednik. Dr. Demeter.

SLUZBENI LIST.

Ad 9372-1858 (VI.-32)

3-3

Kundmachung

wegen Aufnahme von Militär-Zöglingen in das k. k. Militär-Thierarznei-Institut für das Schuljahr 1858-59.

Für das kommende Studienjahr 1858-59 werden an dem k. k. Militär-Thierarznei-Institute Zöglinge und zwar für Aerarial-Freiplätze und für Zahlplätze aufgenommen.

Der Lehrkurs dauert drei Jahre.

Die Bedingungen und Erfordernisse zur Aufnahme sind folgende:

1. Müssen die Aspiranten österr. Staatsangehörige sein;
2. müssen dieselben das 17. Lebensjahr vollendet und dürfen das 24. nicht überschritten haben;
3. eine gesunde und kräftige Leibesbeschaffenheit; und vollkommene physische Tauglichkeit zur Erfüllung aller Pflichten und zu den Verrichtungen des künftigen militär-thierärztlichen Berufes besitzen;
4. den Ausweis über die wenigstens mit Erhalt der ersten Fortgangsklassen stattgefundenen Absolvierung des Untergymnasiums oder der Unterrealschulen;

5. die Nachweisung über untadelhaftes Vorleben und gutes sittliches Betragen des Aspiranten;
 6. der Erlag des Equipungsgeldes im Betrage von 100 fl. beim Eintritt in das Institut
- Mittellose Aspiranten auf Militär-Aerarialplätze mit sehr guten Fortgangsklassen und Sittenzeugnissen werden auch mit Nachsicht vom Erlage des Equipungsgeldes aufgenommen;
7. die Verpflichtung, nach Ablegung der strengen Prüfungen und erlangtem Diplome acht Jahre als Thierärzte in der k. k. Armee zu dienen.
- Die Genüsse und Vortheile der Zöglinge bestehen in folgenden:

1. sie erhalten die Unterkunft und volle Verpflegung in der Art wie in den übrigen Militär-Akademien;
2. ein monatliches Pauschale von 10 fl. für Kleider, Bücher, Schreibmaterialien, Instandhaltung der vom Hause mitzubringenden Wäsche u. dgl. z. fl. davon sind als Taschengeld bestimmt;
3. sie genießen ferner den vollständigen Unterricht in der Thierheilkunde unentgeltlich und sind
4. von der Entrichtung der für Civilschüler vorgeschriebenen Rigorosen- und Diploms-Taxe befreit;
5. die Zöglinge werden nach Absolvierung des Lehrkurses und entsprechender Ablegung der strengen Prüfungen als Thierärzte approbirt und es werden ihnen hierüber die Diplome ausgefertigt, durch welche sie alle Rechte erhalten, die den an k. k. Thierarznei-Instituten überhaupt kreirten Thierärzten zukommen;
6. nach erlangtem Diplome werden die Militär-Zöglinge als Unter-Thierärzte mit dem Gehalte von 300 fl. in der k. k. Armee angestellt und haben das Vorrückungsrecht in die höheren Chargen von Thierärzten 2. und 1., dann Oberthierärzten 2. und 1. Classe, mit welchem die Gehalte von 400, 500, 700 und 900 fl. nebst den entsprechenden übrigen Bezügen verbunden sind;
7. den an dem k. k. Militär-Thierarznei-Institute gebildeten Militär-Thierärzten wird bei Bewerbung um eine Anstellung im Civilstaatsdienste der absolute Vorzug vor allen Civil-Thierärzten eingeräumt, wenn sie zwölf Jahre zur Zufriedenheit im Militär-Dienste geleistet haben.

Die Zöglinge, welchen ein Aerarialfreiplatz verliehen wird, werden unentgeltlich verpflegt, die Zahlzöglinge müssen hierfür eine Vergütung leisten. Gegenwärtig ist der Betrag für Zahlplätze auf 250 fl. jährlich festgesetzt und wird in der Folge von Zeit zu Zeit nach den Theuerungsverhältnissen geregelt.

Dieser Betrag ist in halbjährigen Raten in Vorhinein und zwar mit Beginn eines jeden Studiensemesters bei dem Militär-Commandanten des Instituts zu erlegen.

Zahlzöglingen, welche im ersten Studienjahre durchaus sehr gute Fortgangsklassen erhalten haben, und deren Auführung ohne Tadel ist, kann auf gemeinschaftlichen Antrag des Studien-Direktors und des Militär-Commandanten ein Aerarialfreiplatz für die fernere Studienzeit vom Armee-Oberkommando verliehen werden.

Die Gesuche, um Verleihung von Militär-, Aerarial- oder Zahlplätzen sind von den Eltern oder Vormündern der Aspiranten von nun an bis längstens 10. August l. J. bei der Direktion des k. k. Militär-Thierarznei-Institutes in Wien einzubringen.

In dem vorschrittsmässig gestempelten Gesuche muss ausgedrückt sein, ob der Aspirant als Militär-, Aerarial- oder Zahlzögling aufgenommen zu werden wünscht und es müssen demselben folgende Dokumente beiliegen:

1. der Tauschein;
2. das Impfungszeugniss;
3. das von einem grauirten Militärarzte ausgestellte Zeugniss über die physische Qualifikation des Aspiranten;
4. das Sittenzeugniss;
5. die gesammten Schul- und Studienzeugnisse, aus welchen auch zu entnehmen sein muss, dass die Bewerber der deutschen Sprache vollkommen mächtig sind.

Jene Bewerber, welche ihre Studien unterbrochen haben, müssen sich über ihre Beschäftigung oder sonstige Verwendung während der Dauer der unterbrochenen Studienzeit legal ausweisen;

6. die ausdrückliche Erklärung bei der Aufnahme des Equipungsgeld im Betrage von 100 fl. und bei Aspiranten auf Zahlplätze den für Unterkunft, Verpflegung, Bekleidung und sonstige Bedürfnisse jeweilig bestimmten Betrag in halbjährigen Raten in Vorhinein zu erlegen;
7. der von dem Aspiranten ausgestellte von dessen Vater oder Vormund bestätigte und von zwei Zeugen mitunterfertigte Revers über die einzugehende achtjährige Dienstverpflichtung.

Gesuche, welche nach dem anberaumten Termine einkommen, welche nicht gehörig belegt sind, oder welche nicht ersehen lassen, ob der Gesuchsteller um einen Militär-, Aerarial- oder Zahlplatz kompetirt, können nicht in Betracht gezogen werden.

Bei Verleihung der zu besetzenden Plätze werden vorerst die vollkommen geeignet befundenen Aspiranten auf Zahlplätze und dann erst die Kompetenten auf Aerarialplätze berücksichtigt.

Die als Zöglinge angenommenen werden hievon durch die Instituts-Direktion verständigt, und müssen während der letzten zehn Tage des September l. J.

an dem Institute eintreffen, werden hier nochmals hinsichtlich ihrer physischen Eignung durch einen hiesigen bestimmten Militärarzt untersucht und wenn sie auch hierbei für tauglich befunden worden sind, ferner das Equipungsgeld von 100 fl. und die Zahlzöglinge die halbjährige Verpflegungsrate erlegt haben, in den Stand des Institutes aufgenommen.

Vom Armee-Ober-Commando

Wien am 22. März 1858.

Nr. 7862 (Fin.-13)

3-1

Kundmachung.

Von der k. k. kroat.-slav. Finanz-Landes-Direction wird zur Sicherstellung ihres, und des Holzbedarfes der Agrarier k. k. Finanz-Bezirks Direction in der Winterperiode 1858-59 in der Menge von ein Hundert achtzig n. ö. Klaftern 36zölligen ungeschwemmten buchenen Brennholzes eine Konkurrenz-Verhandlung mittels Einbringung schriftlicher Offerte unter folgenden Bedingungen eröffnet:

1. Die Lieferung des Brennholzes kann entweder für die obige Gesamtmenge oder für einen Theil derselben erstanden werden.

2. Jeder Offerent hat daher in seinem Anbote ausdrücklich anzugeben, ob er die Lieferung ganz oder Theilweise erstanden will.

Theilanbote werden jedoch nur berücksichtigt, wenn sie mindestens auf sechzig Klafter lauten.

Im Offerte ist überdies der Preis, um welchen der Konkurrent eine Klafter der oberwähnten Holzgattung zu liefern, d. i. in die ihm bezeichneten Ausgebäude zu stellen, und daselbst aufzuschichten erbötig ist, mit Ziffern und Buchstaben deutlich anzusetzen.

3. Hat der Offerent eine Kautions mit zehn Prozent des, von der zu liefern beabsichtigten Holzmenge nach dem angebotenen Preise entfallenden Kaufschillings entweder im Baren oder in Staatspapieren nach dem Börsenkurse bei der Agrarier-Landeshaupt- oder einer andern hiesigen Finanzkassa zu erlegen und die hierüber erhaltene Kassaquittung seinem Offerte beizuschliessen.

4. Das mit einer Stempelmarke von 15 kr. zu versehende Offert ist von dem Anbotsteller entweder eigenhändig zu unterschreiben, oder falls er des Schreibens unkundig sein sollte, mit seinem gewöhnlichen Handzeichen zu bekräftigen und von zwei unbedenklichen Zeugen, deren einer den Namen des Ausstellers beizulegen hat, fertigen zu lassen.

Es ist darin auch der Charakter und Wohnort des Offerenten genau ersichtlich zu machen und dessen ausdrückliche Erklärung anzusetzen, dass sich derselbe den in dieser Kundmachung festgesetzten und ihm genau bekannten Lieferungsbedingungen unterwerfe.

Das angenommene Offert wird in Verbindung mit gegenwärtiger Kundmachung die Stelle einer förmlichen Vertragsurkunde vertreten und ist für den Offerenten gleich nach dessen Ueberreichung, für das Aerar aber erst vom Tage der erfolgten Genehmigung, rückichtlich Verständigung des Offerenten von der geschehenen Annahme seines Angebotes bindend.

Der Ersterer wird zur nachträglichen Stempelung des Offertes als Vertragsurkunde, den klassenmässigen Stempel aus Eigenein beizuschaffen haben.

5. Zu dieser Holzlieferung wird Jedermann zugelassen, welcher sich nach dem Gesetze rechtskräftig verbinden kann.

6. Wer im Namen eines Andern einen Anbot macht, hat dem Offert auch die auf dieses Lieferungs-geschäft speziell lautende Vollmacht beizulegen.

7. Bleiben mehrere gemeinschaftliche Offerenten Bestbieter, so haften sie für die Erfüllung der übernommenen Verbindlichkeiten in Solidum d. i. Einer für Alle und Alle für Einen; doch ist von ihnen ausdrücklich derjenige zu bezeichnen, an welchen unter ihnen die auf Erfüllung der Vertragsbedingungen Bezug nehmenden Aufträge zu erlassen sind, indem sonst die Zustellung derselben an den im Offerte zuerst unterschriebenen erfolgen würde.

8. Die Rechte und Pflichten des Ersterers gehen auf seine Erben über, wenn derselbe vor der vollständigen Erfüllung der gegenwärtigen Vertragsbedingungen mit Tod abgehen sollte.

9. Das zu liefernde Brennholz muss durchaus Buchenscheiterholz, ganz trocken und vollkommen gesund sein.

Die Schlichtung des Holzes geschieht ohne Kreuzstoss und es hat die Klafter nach dem Wiener Masse sechs Schuh Länge und sechs Schuh Höhe, mit einer Scheiterlänge von drei Schuh und der durchschnittlichen Scheiterdicke von vier Zoll, zu enthalten. Knorriche und vermorschte Scheiter werden nicht angenommen.

In Bezug auf das Mass, die Beschaffenheit, dann die Art und Weise der Schlichtung des Holzes unterwirft sich der Ersterer, dem Ausspruche der für die Uebernahme bestimmten Commission, bestehend aus einem höheren Forstbeamten und den Oberbeamten des Landes-Oekonomats.

Der Ersterer der ganzen Holzlieferung verpflichtet sich übrigens, im Falle eine grössere als die hier ausgedruckte Brennholzmenge erforderlich sein sollte, den Mehrbedarf um den Ersterpreis innerhalb des Zeitraumes von 14 Tagen nach schriftlich erfolgter Bekanntgabe desselben zu liefern. Diese Mehrlieferung soll jedoch den fünften Theil der Gesamt-

holzlieferung nicht übersteigen und nach Ablauf des Monats Februar 1859 nicht mehr angesprochen werden können.

10. Von dem zu liefernden Brennholze muss die eine Hälfte mit 9) Klaftern längstens bis 15. September und die andere Hälfte pr. 9) Klafter längstens bis 15. Oktober 1858 eingeliefert und in den hiezu angewiesenen Räumen der Amtsgebäude zur Uebernahme aufgeschichtet sein.

11. Die Zahlung des Kaufschillings erfolgt nach dem Wunsche des Lieferanten und über dessen schriftliches Ansuchen entweder nach jeder übernommenen Theillieferung für diese, oder nach vollendeter gänzlicher Ablieferung und anstandsloser Uebernahme derselben für die abgestellte ganze Holzmenge.

12. Für die Erfüllung der vom Ersteher eingegangenen Verbindlichkeiten haftet derselbe sowohl mit der erlegten Kautions, als auch mit dem übrigen beweglichen und unbeweglichen Vermögen dergestalt, dass es der Finanz-Landes Direction frei stehen soll, im Falle der Nichterfüllung dieser Verbindlichkeiten entweder auf die vollständige und unverweilte Einhaltung derselben zu dringen, oder aber die fehlende Holzmenge auf Kosten mit Gefahr des Erstehers im beliebigen Wege und um was immer für einen Preis beizuschaffen.

13. Die erlegte 10% Kautions wird den Nichtersthern sogleich nach geschlossener Verhandlung, dem Ersteher aber erst nach anstandslos erfolgter Uebernahme des beizustellenden Holzquantums rückgestellt werden.

14. Die mit den vorgeschriebenen Erfordernissen versehenen Offerte sind längstens bis 15. Juli 1858 Mittags 12 Uhr, wohlversiegelt bei dem Einreichungs-Protokolle dieser Finanz-Landes Direction zu überreichen und auf der Adresse mit den Worten: „Offert zur Brennholzlieferung für die Finanzbehörden“ deutlich zu bezeichnen.

Br. 9803 (VI.—31)

15. Später einlangende oder nicht gehörig ausgefertigte und belegte Offerte werden nicht berücksichtigt werden.

Von der k. k. kroat.-slav. Finanz-Landes-Direction
Agram am 21. Juni 1858.

Nr. 1871-9 (Izv.—156)

3—2

Konkurs.

Vom k. k. städt.-delg. Bezirks-Gerichte Warasdin als Konkurs-Instanz wird bekannt gemacht: Es sei von diesem Gerichte über das gesammte des Müllermeister zu Gornji Kučan Franz Bais gehörige, wo immer befindliche bewegliche, und das in den Kronländern, für welche die Konkurs-Ordnung vom 18. Juli 1853 Wirksamkeit hat, gelegene unbewegliche Vermögen der Konkurs eröffnet, zum Massakurator und provisorischen Vermögens-Verwalter der hiesige Adv. Herr Gustav Lukinae und zu dessen Substituten der hiesige Adv. Herr Stefan Lendvay bestellt worden.

Es werden daher alle Personen, welchen was immer für Ansprüche auf das in Konkurs verfallene Vermögen zustehen, aufgefordert, dieselben bis längstens 23. August 1. J. mittelst einer förmlichen Klage wider den obgenannten Massa-Vertreter bei diesem k. k. städt.-delg. Bezirks-Gerichte anzumelden, widrigens sie ungeachtet des ihnen etwa gebührenden Eigenthums-, Prioritäts oder Pfandrechtes von der Konkurs-Verhandlung ausgeschlossen, und aller Ansprüche auf die Konkurs-Massa verlustig sein würden.

Zur Bestätigung des einstweiligen Vermögens-Verwalters, oder Wahl eines andern Verwalters, so wie des Gläubiger-Ausschusses wird die Tagsatzung auf den 1. Juli 1. J. Vormittag 9 Uhr bei diesem Gerichte mit dem Bedeuten angeordnet, dass hierbei die Konkurs-Gläubiger so gewiss zu erscheinen, und über die Wahl des Vermögens-Verwalters,

so wie des Ausschusses sich bestimmt zu erklären haben werden, widrigens dem §. 44 C. O. gemäss auf ihre Gefahr vom Gerichte der einstweilige Vermögens-Verwalter und Gläubiger-Ausschuss bestellt werden würde.

Endlich werden sämtliche Gläubiger über das Gesuch des Schuldners Franz Bais um Zugestehung der Rechtswohlthaten der Güterabtretung zu der auf den 7. Juli 1. J. Vormittags 9 Uhr anberaumten Tagsatzung mit dem Beisatze vorgeladen, dass über den Anspruch der Schuldner auf die Rechtswohlthaten der Güterabtretung in Rücksicht derjenigen Gläubiger, welche ihm dieselben nicht freiwillig zugestehen, nach Beendigung der gegen den Schuldner eingeleiteten strafgerichtlichen Untersuchung werde entschieden werden.

Das Gesuch um Bewilligung der Rechtswohlthaten kann sowohl bei diesem k. k. städt.-delg. Bezirks-Gerichte, als auch bei dem Herrn Massa-Vertreter eingesehen werden.

K. k. städt.-delg. Bezirks-Gericht
Warasdin am 24. Juni 1858.

Lentulay.

Br. 368—1858 gr. (Izv.—152)

3—2

Oglas dražbe.

Shodno ovastranoj odluki od 14. lipnja t. g. br. 368 uslied molbe nasliednikah pokojnog Stipana Bal-kovića iz Miholjca, prodavat će se putem javne dražbe dne 29. sèrpnja i 2. rujna t. g. na licu miesta kuća pod br. 175 sa baščom.

Ličbena ciena u 2000 fr. sr. ustanovljuje se, kupiti želeri imadu prie dražbe 10% vadium položiti. Ostali dražbeni uvjeti, mogu se svaki dan kod c. k. kot. ureda ovog i prigodom dražbe uviditi.

C. k. kot. ured kao sud miholjački dne 15. lipnja 1858.

C. k. kot. predstojnik
Kršnjavi.

3—3

OGLAS.

Od lutriah, što ih je Nj. c. k. apostolsko veličanstvo blagovolilo narediti u cieli obćekoristne, razpisuje c. k. upravljateljstvo lutrijsko sada već četvrtu.

Budući obćinstva toliko omilila osnova ona, po kojoj je onomadna treća, u iste dobrotvorne cieli obdržavana lutria uredjena bila: s toga se s dozvolom uzvišenoga c. k. ministarstva financie od 23. siečnja o. g. br. 3763-114 pomenuta osnova igre odabira i za ova lutriu četvrtu. C. k. upravljateljstvo lutrijsko proglašuje uslied toga i opet veliku bogato oskèrb-ljenu lutriu zlatonosnu, u kojoj će biti 6698 dobitakah u ukupnoj svoti od

60.000 c. k. dukatah vage podpune.

Jedino zriobanje lutrie ove, kod kojega će igrati svekolike srećke na dobitke svekolike, bit će, ako ne prie, a onaj jamačno i neopozivno dana 16. prosinca 1858.

Prihod od četvrtu ove lutrie rasdielit će se po previšnjoj odluci Nj. c. k. apostolskoga veličanstva na dvie jednake polovice, te obratiti prosto od svakih pristojbah jedna polovica na gradjenje nove bolnice u Zagrebu, druga pak na odhranjivanje neimućne siročadi od častnikah, vojničkih stranakah i urednikah.

Obćenito ono živahno učestništvo, kojim je žiteljstvo svihkolikih kronovinah primilo dosada još svaku ovakovu, po previšnjoj volji Nj. c. k. apostolskoga veličanstva jedino za cieli dobrotvorne uredjenu lutriu; zatim velepovoljni oni uspjesi, kojima ovienčana bihu blage ove nemiere svietloga nam cesara, uzbudjuju u c. k. upravljateljstvu lutrijskom tvrdu nadu, da će i ova četvrtu, u obćekoristne cieli priredjena lutria uroditi obilatim plodom, te time da će se liepo i podpuno ugoditi premilostivoj volji Nj. c. k. apostolskoga veličanstva.

Skèrbiti za nesretne boljujuće izkèrnje, i odhranjivati uboge sirote, bez pomoći zaostavše od otacah takovih, koji su zaslugah stekli u službi dèržavnoj, plemenita je oiel dobrotvornosti, dostojna, da je prigèrle i podupiru svi dèržavljeni, kojima sèrce nije obladielo za tuđe nevolje.

Srećke počet će se prodavati onda, kad na svietlo bude izdan veliki oglas ove lutrie, i onda će se tek moći i zadovoljiti svakomu, koi ih želio bude imati.

U Beču, dana 1. lipnja 1858.

Od c. k. upravljateljstva dohoda lutrijskoga.

Vitez Josip Špaun,

c. k. dvorski savjetnik i upravitelj lutriah.

Friderik Šrank.

c. k. vladni savjetnik i adjunkt upravljateljstva lutrijskoga.

Carsko-kr.

službene

NARODNE

NOVINE.

Novine ove izlaze svaki dan izvanredno i praznike na čitavom listu. — Polugodišnja pred-plata je za domaće u novinarici 4 for. srebra. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom poslati, 6 for. sr. —

Za službene oglase opredjeljena uvrštena: 4 kr. od linije za prvi put, a zatim za svaki put 2 kr. sr. — Za druge oglase ili posebne članke plaća se do linijah 20 kr. sr., dalje pak od svake pojedinice linije 4 kr. sr.

Neuredovni dio.

Austrijska carevina.

Zagreb 1. srpnja. Danas je odputovao g. dvorski savjetnik Sigmund pl. Conrad s dopustom na šest nedjeljah danah.

— Pišu nam s bosanske granice pod 17. lipnja: Noćju od 23. na 24. lipnja o. g. bila je nieka mala šumica nedaleko od sela Blatuša na turskoj obali potocića Une opet pozorište krvave bitke medju rajom i niekim oddielom Turakah, koji su se tu — nezna se da li hotomice ili slučajno — sukobili.

Bilo se je samo iz pušakah a ostali su od strane Turakah tri mrtva i jedan ranjen od strane raje pako jedan mrtav i jedan ranjen.

Zagreb. Preuzvišeni g. ministar nastave i bogostovja službeno je uzoritomu gospodinu kardinalu i nadbiskupu prijavio, da se porodaj njenoga veličanstva premilostive crvice naše u prvoj polovini mjeseca kolovoza očekivati može. Uslied toga je naredio uzoriti g. nadbiskup po nadbiskupiji zagrebačkoj posebnom okružnicom, da svi misnici počamši od 1. srpnja, ili od dano, kada im stigne okružnica u ruke, k ostalim misnim molitvama pridađu još molitvu „pro quacun-que necessitate“, namieniv ju sretnom porodaju nj. veličanstva.

Iz Siska 27. lipnja. (G. l.) Uslied banatskih izvješćah o nepovoljnom stanju usievah jednako se kupuje pšenica, i to, osim niešto malo za Karlovac, pored nestašice inostranih kupacah, sve samo od domaćih prometnikah, ter ovako prelazi prodana pšenica samo iz jedne ruke u drugu. Na ovaj način prodalo se je prošle sedmice (tjedna) od prilike 20,000 vag. pšenice, i to pančevačka po 3 for. 3—6 kr.; bečkerečka (za sada nejmiliha) po 3 fr. 10, 12, 15 kr.; 3,000 vag. napolice po 2 fr. 15, 18 kr. za Karlovac; 8,000 vag. novoga banatskoga kukuruza po 2 fr. 30—31 kr.; 9,000 vag. sriemskoga kukuruza izprva po 2 fr. 40 kr., a kasnije po 2 fr. 37 kr., najposlje po 2 fr. 23 kr. najliepša vrst. Ovo padanje cijene polieže od karlovačkih izvješćah, da se ondje sve manje kukuruza kupuje, glas ovaj privoli trgovce, te su mu obalili cijenu.

Najliepše vrsti pšenicah ostadoše bez kupca, jer su trgovci odviše tražili. Za ječam se nemari; sobi se je slabo i to samo na malo prodalo vag. po 1 fr. 22—24 kr.

Od nekoliko danah zategla je kiša i voda raste poniešto, te će ladje-zitarice k nam plovoće brže moći doći.

Beč, 29. lipnja. Od 1. rujna o. g. prenašaju se nieki manji prekšaji, koji su dosad spadali pod sudbeno postupanje — na političke i na redarstvene oblasti za iztraživanje i kažnjenje.

Beč 29. lipnja. Nj. kr. visost princ Albreht pruski poduzeo je 26. o. m. iz Draždjanah duže putovanje kroz Magjarsku u sievernu Rusiju (i prošao je ako se nevaramo kroz Beč u najvećoj nepoznatosti.)

Rusla.

Petrograd 5. lipnja. (Obće nov.) Po jednom ukazu carskom od 16. svibnja ima se odsad u svim zvaničnim pismima i štampanim spisima niemačka riječ „Grossherzog“, koja je u ruski jezik prešla, zamieniti ruskom riječju Veliki Hercog. Ovo se odnosi osobito na niemačke velike Hercoge, koji su načelnici ruskih regimentah. Zapoviest ovu podpisao je još popčitelj rata, general Suhozanet P., koi se sad u Berlinu lieči od okobolje.

Petrograd 10. lipnja. (Obće nov.) Danas se započelo svećenje saborne Isakove cerkve, to jest, danas je osvećena cerkva, naročito glavni oltar; ostala dva oltara osvetit će se sutra i prekosutra. Od zimne palate do Isakove cerkve stajala je garda u dva reda uparadjena, a oko ove na daleko postavljeno vojništvo u četverouglo, iz kog su bila namještena siedišta za gledaoce. Na ovima se je plaćalo za mjesto jedna rublja a za gdi koje mjesto i 15 rubljah. Za prozor preko od glavnih vratah cerkvenih plaćalo se prvi dan 100 do 150 sr. rubljah. Ova je slava bila nesamo cerkvena, nego i vojnička i narodna. Car je sa prestolonasljednikom vintembarškim oko 1/10 sati izišao iz zimne palate, i na konju prošao praćen sjajnom i mnogobrojnom svitom niz lice postavljenih regimentah, koje su se odlikovale svojim držanjem, te su ga skupa s narodom pozdravili gromkim „ura“. Zatim su došle obe carice i velike kneginje u svečanim karucama, poznatim još od krunisanja, te prodjoše i one niz lice razstavljenoga vojništva. Iza carice išla su najvišja gospoda u cerkvu, gdi su slušali službu božju sa 140 pievačah. Poslie službe nosio je mitropolit sa silnim arkimandritima litiju oko cerkve. U carevoj sviti nelazio se i siedi, inače zdravi i kripeki arhitekt, koi je nagrađen sa 40.000 sr. r., sa godišnjom penziom od 5.000 sr. r., koja će i na njegovu ženu preći, sa jednim narisom saborne cerkve u zlatu, koja je s briljanti ukrasena, a nejposlie stupnjem pravoga državnoga savjetnika.

Azia.

„N. Pr. Ztg.“ razlaže posljednja zvanična izvješća koja su došla sa bojnoga polja u Indii. Njima se veli, potvrđuju mnogobrojni mali bojevi u sievero-zapadnim oblastima od Benaresa do Pendžaba; da li se izrodio samo rat u četama ili su pobunjenici na raznim stranama održali savez i obći način djelovanja, to se neda aviditi. Obično se pobiju, preterpe često velike gubitke, ali se opet nanovo, pa često i na istim miestima svog poraza, pojavljuju sa više hiljadah ljudi. I varoši, koje su pri dolasku Englezah svojevrijem ostavili, ili iz kojih su istierani bili, padnu im opet u ruke pošto se posljednji povuku. Najbolje nam se pokazuje stanje stvari u Gorakpuru na zapadu Audu; skoro u svakoj pošti već više od po godine o njemu se spominje i uvijek i obično bez boja mienja svoje posiednike, a sada opet pao je Indusima u ruke. Kako dakle mogu pobunjenici bježati, i kako se malo mogu goniti, kad su odmah opet na miestu? I narod domaći sasvim simpatizira s pobunjenicima. Kako on misli za pobunjenike i za vojsku englesku, ni iz čega se tako jasno nepoznaje kao iz laktosti, kojom se pobunjenici prevoze prieko velikih riekah. Kad evropejska vojska treba da predje prieko kakve rieke, to je obično most, ako ga ima razorena, a čamca nevidiš ni jednoga, premda u čična vremena nalaze se u izobilnosti. Dodju li pobunjenici, onda je sasvim drugčie. Seljani terče im u pomoć, izvlače iz vode potopljene čamce, i za jedan čas vojska im je prevežena. Pri ovakovim okolnostima nije čudo, što borba već 12 mjeseci traje, a još se ništa uspijelo nije. Vojska je Englezima već stala. Boliestnikah se vrlo mnogo namnožilo, i čavstvo bojazljivosti i sumnje o budućnosti provlače se kroz sve redove, što nije dobar znak.

„Pays“ priobćuje viesti iz Kine, koje depiru do 15. travnja. Poslanici su 14. o. m. oti-

šli iz zaliva pečiliskoga. Baron Gros i lord Elgin nalazili su se svaki na jednoj fregati, koje sprovode dvie šajke s topovima. Obe ove fregate pristat će kod Hej-Tinga, na ušću rieke Peiha, i tu će čekati odgovor cara iz Pekinga na novu depešu. a odgovor će im taj prispijeti koncem lipnja. Onda će se istom konačno rješenje učiniti. Glasio ovaj odgovor kako mu drago, tek do konca mjeseca listopada mora sve svršeno biti, jer u ovo vrijeme u Pečiliu tako usahne voda, da fregate pa i same korvete nemogu tamo ostati. Na prvu notu svoju dobila su poslanici odgovor — ne od cara ili njegovih popečiteljah — nego od gubernatora provincie Kiang-Nana, Su-Čeua, koi ovako glasi: „Istina je, da je Jeh zlo opravljao diela Kantona; zato je i svėrgnut bio, i njegov nasljednik već je na putu k jugu. Zato je pristojno, da se Vi, Englezi i Francuzi, vratite odkuda ste došli, i Vaše vojske iz Kantona povučete i u napredak pametnie se vladate. Vaši iztapi milostivo će Vam se oprostiti i opet ćete blagovoljenje nebesnog prestola uživati moći. Što se Rusah tiče, njima se neće nikad dozvoliti da dodju u vode naših istočnih primorjah. Njihovo mjesto trgovine jest na sieveru. Njihov punomoćnik neka pohiti da otidje tamo i tu neka naše zapoviesti čeka. Amerikanci, koji se nikad usudili nisu pobuniti se, nemaju se ništa bojati. Njihov poslanik neka se samo vrati na jug natrag i neka drži kao i dosada trgovce svoje zemlje u poredku i miru.“

Berzovjavne i najnovije viesti.

Pariz, 29. lipnja. Polag današnjega „Moniteura“ predstavio je baron Hübnier jučer caru vojvodu od Melza, koi je predao jedno pismo Nj. carske visosti gospodina nadvojvode Ferdinanda Maksimiliana.

Berlin, 29. u večer. „Zeit“ saobćuje, da je kralj, prije nego je odputovao u Tagernsee, izdao naredbu, kojom prenaša na princa od Prusie podpuno zastopništvo svoje osobe u vođenju državnih poslova na dalja tri mjeseca od 23. srpnja počamši.

London, 30. lipnja. U ponedieljskoj noćnoj siednici dolnje kuće bio je po Disraeli-u, Glastone-u, Cardwellu i Russellu pobijani predlog Wilsonsov odnoseći se na zakladu za izplaćanje državnih dugovah bez glasovanja za-bačen.

London, 30. lipnja. U današnjoj noćnoj siednici dolnje kuće zapitao je Duff, da li znade vlada ili da li misli, da se je Austria ustmeno ili pismeno obvezala, da će portu pomagati, ako bi nastale kakove pobune u evropskoj Turskoj. Fitzgerald protestovao je proti takovim neizviestnim pitanjima i odgovorio je, da nema o tom nikakova službenoga naputka a da mu se neće saobćivat svoje privatne misli u tom obziru.

Milan 29. lipnja. Sutra će se, vele, svečano otvoriti željeznica od Chura put Bodensea.

Turin 29. lipnja. Predlog tičući se podpore taljanskoga kazalšta nije bio primljen od komorskih pisarnicah.

Turin 30. lipnja. U siednici poklisarske komore, koja je bila jučer, razvio je Sineo svoj predlog za zakon u obziru odgovornosti ministarah. Grof Cavour izjavio je, da vlada nema ništa primietiti proti bližjem uvažanju istoga.

Těrst, 29. lipnja. Stvari u Hercegovini nisu se promienile. (U jučerašnjem našem

broja glasi ta viest uslied slučajnog prividjenja sasvim protivno, čega radi ju opet danas priobćujemo izpravljenja radi. Učr. N. N.)

Razne viesti.

— U „Brüner Zitgu“ prijevieda gosp. Julie Feifalik sljedeća vèrhu postavljajna medjašah medju zemljom jednom i drugom: Uskoro svim selima Moravske postoji ta naveda, da se na dan sv. Gjurgja postavljaju medje u obćinama. To se preduzima na sljedeći naćin: U jutru po svetoj misi i isa kako bi bubnar proglašio to ćitavom selu, skupe se ćeonik i ćlanovi savieta u oštarij obćinskoj. Ovdie se razdiela na više stranah, kojim vodje naredi ćeonik i koji imaju postaviti medjaše. Svi ovi odredjeni ididju zajedno iz oštarije, idu niekoľiko koraćajah i razidju se zatim na sve strane. Sad se pregledaju medjaši i za znamenje, da je to pregledano, izkopa se na tih miestih malo zemlje, ako se nadje kakova promijena, tako se zagèrne izkopana zemlja (jer svaki seljak nosi sa sobom motiku, štap itd.). Ako je koi novi seljak medju njima ili ako koi diećak pèrvi put sudieľuje kod takova svećanoga postavljajna medjašah, mora se isti leći preko medjaškoga kamena i dobije niekoľiko udaracah zato, da se u buduće uvijek sieti na medjaše. Više putah gleda se, da se novi kamen položi, gdje se obavi ta svećanost. Kad su svi medjaši providjeni, onda se vrati društvu u kèrćmu, gdje se urede medju seljacima sve obćojeće pravde radi medjah i zatim se pije i jede na troškove obćine. Mora na primier obćinski kèrćmar ili drugi, koi je najmio obćinsko dobro, na taj dan skèrbiti za meso (na priliku u niekojim selima za pó teleta, u drugim 30 funtih govedine itd.) i pribaviti niekoľiko vedaroh pive ili vina. Ovo se onda sve potroši u prijateljstvu, više putah i u neprijateljstvu i navadno rezatano se takovo društvu kasno po podne ili u večer. (Hvala bogu, da ovaj naćin medjašenja nije do nas prodro.)

— Iz jednuoga sastavka vidi se, da su na francuskih željeznica od 7. rujna 1835 do posljednjega prosinca 1856 opremljena 224 miliona putnikah. Broj poginuvših iznosi u tom vremenu 999, a ranjenih 1979.

— U jutro 17. svibnja o. g. bio je u Algiru nieki na smèrt obsudjeni Sliman-Nait-Amourt vodjen na navadno miesto pogubljenja. Tamo došav, povuće osudjenik, koi je do onde išao ćvèrstim korakom — naglo kod sebe sakriven nož izpod svoje oprave, te ubode kapurula Latours, koi ga je sprovadjao, a sred tèrbuha. Zatim je hotio i više drugih oko sebe stojetih osobah ubosti, ali ga nadvledaju i nož mu otmu. On zatim legne na zemlju i zamota se u svoj burnus, te nehtiede ni koraka ići dalje. Nisu sad znali šta da s njim zapoćmu, nego su ga onako lećećega i u burnus samotanoga ispućakah ubili. Kako je mogao ovaj osudjenik nož kod sebe imati, vèrhu toga je sad potaknuto strogo istraživanje.

Raćunanje u austrianskoj vriednoti.

Od Vieneslava Matika,
narodnog ućitelja u Ludbregu.

Vrieme se približava, gdje će se sve raćunati u novoj vriednoti, i zato mislim, da bi dobro bilo, da se već sada traži naćin, kako je moći u rećenom novcu najlaglje raćunati. Buduće da raćunam od niekojega vremena u svojoj školi polag vriednote austrianske, hoću da naznaćim ovdie niekoja pravilah lagljega raćunanja.

A. Glavoraćunarstvo.

U obće je već poznato, da imado nova forinta 100 stotninah i da pol forinte 50 stotninah imade. Od velike će pako nam koristi biti, ako si svaku forintu na 10 deseticah razdielimo, premda nikakovih deseticah biti neće.

1. Koliko stotninah 1 funt, tolike forintih cent. N. pr. fant kave stoji 45 kr., cent stoji 45 for.
2. Koliko forintih jedan cent stoji, tolike stotninah stoji fant. N. pr.

kad cent mesa stoji 21 for., to stoji fant 21 stotninu.

3. Koliko stotninah stoji knjiga papira, tolikoput 2 desetice stoji 20 knjigah ili rizma. N. pr. ako knjiga papira stoji 32 stot., to stoji 20 knjigah ili rizma 32×2 deset. = 64 deset. = 6 for. i 40 stotninah.
4. Kolikoput 2 desetice rizma, toliko stotninah stoji 1 knjiga N. pr. rizma papira stoji 7 for. 20 stot. = 72 deset. = 36×2 deset., dakle knjiga stoji 36 stotninah.
5. Koliko krajcarih iliti stotninah na dan, tolikokrat 3 desetice na miesec. N. pr. ako jedan nadnevničar imade na dan 25 stotninah, to dobije na miesec 25×3 deset. = 75 deset. = 7 for. 50 stotninah.
6. Koliko putah 3 desetice na miesec, toliko stotninah na dan. N. pr. ako tko imade na miesec 6 for. = 60 deset. = 20×3 deset. =, to ima na dan 20 stotninah.
7. Koliko stotninah stoji polić, toliko putah 4 desetice stoji vedro. N. pr. ako polić vina stoji 24 stotnine, to stoji vedro 24×4 deset. = 96 deset. = 9 for. 60 stotninah.
8. Koliko putah 4 desetice vedro, toliko stotninah polić. N. pr. ako vedro stoji 8 for. = 80 deset. = 20×4 deset., to stoji polić 20 stotninah.
9. Koliko stotninah komad, toliko polforintih 50 komadah. N. pr. ako jedan rif platna stoji 38 stotninah, to stoji 50 rifah 38 polfor. = 19 for.
10. Koliko polforintih 50 komadah, toliko stotninah stoji 1 komad. 50 funtih sviećah stoji 24 for. = 48 polforintih, to stoji jedna svieća 48 stotninah.
11. Ako jedan hlieb stoji 10 stotninah = 1 deseticu, to stoji 50 hliebovah 15 deset. = 1 for. 30 stotninah.
12. Ako je par pilićah po 20 stot., to stoji 17 parih 17×2 deset. = 34 deset. = 3 for. 40 stot.
13. Koliko stoji 47 funtih šecera, ako je fant po 30 stot. (30 stot. = 3 deset., 47×3 = 141 deset. = 14 for. 10 stot.).
14. Jedan tanjir stoji 18 stot., koliko stoji 35 tanjirah. Ovdie ćemo tanjir po 20 stot. = 2 deset., a 35 tanjirah stoji 35×2 deset. = 70 deset. = 7 for. Sada moramo kod svakoga tanjira 2 stotnine odraćunati, to je 35×2 = 70 stotninah i ako 70 stot. od 7 fr. odbrojimo, ostane 6 fr. 30 stot.
15. Rif platna stoji 58 stot., koliko stoji 75 rifah? (Raćunajmo najprije po $\frac{1}{4}$ for., a to je 75 pol for. = 37 fr. 50 stot. Sada uzimmo samo 70 rifah po 8 stot., a to je 8×7 deset. = 56 deset. = 5 fr. 60 stot. Prie smo imali 37 fr. 50 stot. a sad 5 fr. 60 stot., = 43 for. 10 stot. Sada još imamo 5 rifah po 8 stot. = 40 stot. Sve skupa je 43 for. 50 stot.
16. Koliko stoji 25 vaganah pšemice po 2 for. 30 stot.? (25 vaganah po 2 for. = 50 fr., sad još 25 po 3 deset. = 75 deset. = 7 for. 50 stot. Ukupno 57 for. 50 stot.)
17. Koliko stoji 14 hvatih dèrvah po 3 for. 50 stot. (14×3 = 52 for., sad još 14 hvat. po 50 stot. = $\frac{1}{4}$ for. = 14 polforint. = 7 for. Ukupno 59 for.)

(Konac će sliediti.)

Miestna viest.

Većeras u 8. uri bit će u dvorani narodnoga doma već jućer u našim novinama naznaćeni koncert gosp. profesora Schwarza.

Srećno od 30. lipnja. 4 $\frac{1}{2}$ fr.
Carski dukati 7 $\frac{1}{2}$ „

Odgovorni ućrednik. Dr. Demeter.

SLUŽBENI LIST.

Nr. 4827 (Izv. — 157)

1—1

Avviso di Concorso.

Si è reso vacante il posto di Deputato postuale Sanitario in Lesina cui va congiunto l' emolumento di Annuì fiorini Cinque-Cento nonchè l' obbligo di prestare cauzione di eguale importo.

Chiunque vi aspirasse presenterà entro tutto il p. v. 15. Luglio al Governo Centrale Marittimo la relativa sua supplica comprovando l' età, l' illibata condotta morale politica, i servigi finora prestati, la piena idoneità al posto desiderato e le cognizioni di lingue che eventualmente possedesse.

Dichiarerà inoltre se sia in caso di prestare la cognizione di servizio, e se si trovi in parentela od affinità con altro impiegato post. Sanit. della Dalmazia.

Quegli aspiranti i quali si trovano attualmente in servizio dello stato produrranno le loro istanze pel tramite della preposta loro Autorità.

Dall' I. R. Governo Centrale Marittimo.
Trieste, 9 Giugno 1858.

Nr. 5536-1012 (Izv. — 159)

1—1

Avviso di Concorso.

Si è reso vacante il posto di Aggiunto di Sanità presso l' I. R. Ufficio Centrale post. Sanit. Marittimo in Venezia cui va congiunto il Salario di Annuì fiorini Otto-Cento (f. 800).

Chiunque vi aspirasse, presenterà entro quattro Settimane decorribili dal dì del presente, al Governo Centrale Marittimo documentata istanza, comprovando l' età, l' illibata condotta Morale politica, i servigi finora prestati, la piena idoneità alla carica di cui trattasi e la conoscenza di lingue, che eventualmente possedesse.

Dichiarerà inoltre se si trova in parentela od affinità con altri impiegati dell' Ufficio post. Sanit. Marittimo suddetto.

I. R. Governo Centrale Mattimo
Trieste, 12. Giugno 1858.

Nr. 1871-9 (Izv. — 156)

3—3

Konkurs.

Vom k. k. städt.-delg. Bezirks-Gerichte Warasdin als Konkurs-Instanz wird bekannt gemacht: Es sei von diesem Gerichte über das gesammte des Müllermeister zu Gornji Kućan Franz Bais gehörige, wo immer befindliche bewegliche, und das in den Kronländern, für welche die Konkurs-Ordnung vom 18. Juli 1853 Wirksamkeit hat, gelegene unbewegliche Vermögen der Konkurs-eröfnet, zum Massakurator und provisorischen Vermögens-Verwalter der hiesige Adv. Herr Gustav Lukinac und zu dessen Substituten der hiesige Adv. Herr Stefan Lendvay bestellt worden.

Es werden daher alle Personen, welchen was immer für Ansprüche auf das in Konkurs verfallene Vermögen zustehen, aufgefordert, dieselben bis längstens 23. August l. J. mittelst einer förmlichen Klage wider den obgenannten Massa-Vertreter bei diesem k. k. städt.-delg. Bezirks-Gerichte anzumelden, widrigens sie ungeachtet des ihnen etwa gebührenden Eigenthums-, Prioritäts oder Pfandrechtes von der Konkurs-Verhandlung ausgeschlossen, und aller Ansprüche auf die Konkurs-Massa verlustig sein würden.

Zur Bestätigung des einstweiligen Vermögens-Verwalters, oder Wahl eines andern Verwalters, so wie des Gläubiger-Ausschusses wird die Tagsatzung auf den 1. Juli l. J. Vormittag 9 Uhr bei diesem Gerichte mit dem Bedeuten angeordnet, dass hiebei die Konkurs-Gläubiger so gewiss zu erscheinen, und über die Wahl des Vermögens-Verwalters, so wie des Ausschusses sich bestimmt zu erklären haben werden, widrigens dem §. 44 C. O. gemäss auf ihre Gefahr vom Gerichte der einstweilige Vermögens-Verwalter und Gläubiger-Ausschuss bestellt werden würde.

Endlich werden sämmtliche Gläubiger über das Gesuch des Schuldners Franz Bais um Zugestehung der Rechtswohlthaten der Güterabtretung zu der auf den 7. Juli l. J. Vormittags 9 Uhr anberaumten Tagsatzung mit dem Beisatze vorgeladen, dass über den Anspruch der Schuldner auf die Rechtswohlthaten der Güterabtretung in Rücksicht derjenigen Gläubiger, welche ihm dieselben nicht freiwillig zugestehen, nach Beendigung der gegen den Schuldner eingeleiteten strafgerichtlichen Untersuchung werde entschieden werden.

Das Gesuch um Bewilligung der Rechtswohlthaten kann sowohl bei diesem k. k. städt.-delg. Bezirks-Gerichte, als auch bei dem Herrn Massa-Vertreter eingesehen werden.

K. k. städt.-delg. Bezirks-Gericht
Warasdin am 24. Juni 1858.

Lentulay.

Carsko-kr.

službene

NARODNE

NOVINE.

Novine ove izlaze svaki dan izvanjske nedjelje i praznike na čitavom listu. — Polugodišnja predplata je za domaće u novinarici 4 for. srebra. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom posiljati, 6 for. sr. —

Za službene oglase opredjeljena je uvertisina: 4 kr. sr. od linije za prvi put; a zatim za svaki put 2 kr. sr. — Za druge oglase ili posebne članke plaća se do 10 linija 20 kr. sr., dalje pa po od svake pojedine linije 4 kr. sr.

Uredovni dio.

10352.

Banov namjestnik podijelio je u županiji požeškoj u Virovitici izpražnjeno privremeno mjesto kotarskoga fizika izsluženomu c. k. vojničkomu nadležniku dru medicine i kirurgije, meštru primoljstva i očuh liečništva, Ivanu Czenieku iz Lauua.

Danas izišao je i raspošilja se X. komad I. razdiela hrvatsko-slavonskoga zemaljsko-vladnoga lista u hrvatsko-njemačkom i srbosko-njemačkom izdanju te sadržaje pod

Br. 69. Cezarsku naredbu od 3. svibnja 1858, krepotnu za svekolike krunovine, izim Krajine vojničke, kojim se u niekojih točkah preinačuje kazneni postupak od 29. srpnja 185.

Br. 70. Naredbu ministarstvih unutarnjih dielah i pravosudja, zatim vèrhovne vlasti redarstvene od 3. svibnja 1858, krepotna za svekolike krunovine, izim Krajine vojničke, kojom se obznanjuje vlastim gradjanskim naredba od 29. srpnja 1857 izdata po oes. kr. vèrhovnom zapovjedništvu vojske na svekolike vlasti vojničke, i ličuća se odredjivanja kaznih karnostnih (disciplinarnih) proti vojničkom vremenito odpuštenim i proti pričuvnikom (momkom od pričuve ili rezerve) i uporavljanja kaznih novčanah, a podjedno ustanovljuje i postupak, kojega se rečene vlasti držati imadu u obziru naručajah, što ih osobe one, t. j. vojnici vremenito odpušteni i pričuvnici tegnu počiniti proti propisom sajmovnim, obertovnim i inim propisom redarstvenim.

Br. 71. Naredbu ministarstvih unutarnjih dielah i pravosudja, i vèrhovne vlasti redarstvene od 5. svibnja 1858, valjanu za svekolike krunovine, izim Krajine vojničke, kojom se nepovladjeno držanje knjižnice (biblioteke) posudne proglašuje za prekršaj reda tiskovnoga.

Br. 72. Raspis ministarstva pravosudja od 5. svibnja 1858, krepotna za krunovine Ugarsku, Hrvatsku i slavonsku, Erdeljsku, sèrbsku Vojvodovinu i Banat tamiški, kojim se, uslied previšnje odluke od 2. svibnja 1858 razjašnjuje, na koliko i nadalje valjati ima odmièra šestpostotnih kamatah glede onih zajmovah, za koje je prije početka krieposti občega zakonika gradjanskoga uz zalog ili bez zaloga ugovoreno šestpostotnih kamatah.

Br. 73. Naredbu ministarstvih unutarnjih dielah i pravosudja od 6. svibnja 1858, valjanu za Ugarsku, Hrvatsku i Slavoniju, Erdeljsku, sèrbsku Vojvodovinu s Banatom tamiškim, kojom se raspis ministarstva pravosudja od 23. travnja 1858 (drž. zak. lista br. 60), naredjujući, da c. kr. višnje sudište u svih onih pravnih poslovih, pri kojih osobno adioničtvoju predsjednici višjih zemaljskih sudovah (stola baskoga) dozvoljavati ima delegaciju drugoga kojega višjega suda zemaljskoga, rasprostire i na urbarske višje sudove, ako t. j. protivna stranka zahtieva delegaciju takovu.

Br. 74. Sadržaj naredbe ministarstva pravosudja od 5. svibnja 1858, kriepotne za Austriju niže i više Ennsa, za Salcburžku, Stajersku, Korušku, Kranjsku, Goricu i Gradišku s Istriom, za Tirolsku i Vorarlberžku, Česku, Moravsku, i za Gornju i Dolnju Slezku, kojom se u niečem preinačuje §. 14. ministarske naredbe od 16. studenoga 1850.

Br. 3 (ex. 1858) P. C.

(3—2)

Oglas.

u obziru držanja teoretičnog ispita iz državnoga računoslavlja.

Shodeo raspisu obstojećega c. k. glavnoga računskoga direktorijuma od 17. studenoga 1852 br. 6577 sadržanoga u državo-zakonskog lista broju 1. od godine 1853. dostavlja se do občega znanja, da će teoretični izpit iz državnoga računoslavlja izpitna komisija postavljena kod c. k. državnog računovodstva u Zagrebu započeti dne 26. srpnja 1848 i ako bi potrebno bilo, sljedećih danah nastaviti ga.

Uslied toga pozivlju se svi oni kandidati, koji hoće da se podvèrgnu ovom izpitu, da svojo molbenice biljegovane po propisu predadu dotičnom predsjedatelju komisije i predstožniku pomenutoga državnoga knjigovodstva, c. k. računovodji Josipu Lichtnegelu, ujedno pako, da u ovim molbenicama vjerodostojno izkažu svojo domovinu, svoje rodno mjesto, vèroispovijedanje, sadanje prebivalište, zatim svojo službu ili ino svoje zanimanje a k tomu naznače, kojim učevnim sredstvima i na koliko su si prisvojili znanje računoslavlja.

Pri tom se konačno opaža, da se neće uzeti nikakav obzir na manjkave i nepotpune isprave; zatim da će oni izpitni kandidati, koji na javnom kojem učilištu nisu kroz jedno cielo godište slušali predavanjah iz znanosti računanja, već su si znanje iste prisvojili privatnim naukom, polag §. 11 gorinavedenoga raspisa prije nego polože izpit, imat propisanu taksu položiti u pie-neznicu, koju će im naznačiti predsjedatelj komisije. Izpitna komisija za državno računoslavlje. U Zagrebu dne 19. lipnja 1858.

Neuredovni dio.

Austrijska carevina.

Beč, 1. srpnja. „Fremdblt“ javlja, da je najveći dobitak od 40.000 fr. kod posljednjega vučenja lutrijskoga zajma kneza Esterhazyja došlo nieko društvo gradjanah u Temišvaru. („Presse“ javlja, da ga je dobilo nieko društvo gradjanah u Aradu — sad tko ima pravo?)

— Fml. grof Coronini Cronberg zapoviedajući general u Banatu prispjet će sutra ovamo.

— Fm. Laval grof Nugent odlazi koncem ove nedjelje u Mletke.

— Grof Valentin Esterhazy, carski poslanik kod petrogradskoga dvora otisao je iz Pariza i prispjet će prieko Frankfurta sutra ovamo.

— Grof Lerbenfeld kr. bavorski poslanik kod ovdšnjega dvora odputovao je jučer s dopustom u Bavorsku.

— Grof Wallmonden general konjaničtva odputovao je u Monakov.

— Učrednik sèrbskoga dnevnika Danilo Medaković dobio je povodom jednoga uvodnoga članka u broju 43. svoga lista od 5. lipnja t. g. u kojem strastno brani događaje zbivše se u Černoj Gori proti onim bečkim listovima, koji zastupaju ino mnijenje, to nepriateljski napada na uzdržavanje autoriteta turske vlade naprema njezinim kèršćansko-slavenskim podanicima, od dotične oblasti već drugu pismenu opomenu, budući da se takovo držanje ovoga u Austriji izlazećega lista proti jednoj sa cesarskom vladom opredieljenoj sili nemože dopustiti. Ova odluka obznanjena je od strane Nj. preuzvišenosti gospodina gubernatora fml. Koronini-a u Temešvaru pod 27. lipnja t. g.

Sèrbia.

U Beogradu 25. lipnja. (S. N.) Danas prije podne kneževići Petar i Andria polagali

su javno izpit iz naukah, koje su za ovu godinu učiti, i to: knežević Petar iz historie cèrkve staroga zavjeta, iz elementah algebre, iz sèrbske književnosti, iz francuskog i njemačkog jezika i iz muzike; knežević Andria odgovarao je iz sveštene historie i zemljopisa o Sèrbii i čitao je Dositejeve basne, koje je i svojim riečima vèro smisljeno pripoviedati umio. Najposlije i on je na klaviru svirao. Za kneževića Petra prije je javljeno, da je u liceju izpit položio. Sad imamo tome dodati, da je 10. o. m. i iz fizike zajedno s ostalim pitomcima liceja javni izpit položio, i još mu ostaje mineralogija, iz koje će takodjer javno u liceju ispitati biti.

Njihove svietlosti gospodar knez i gospodja kneginja blagoizvoleli su jutros u 9 sati u konak na izpit svoje diece pozvati Nj. visokopreosvećenstvo gospodina mitropolita, predsjedatelja savjeta g. Tomu Vučića, gg. popečitelje I. Garašanina i D. Černobarca, i više druge otmjene gospode, kao i srodne svoje. I književnik naš g. Vuk Stef. Karadžić prisustvovao je ovom izpitu i izjavljivao je koliko mu je to milo bilo.

Kneževići su i ove godine dobar uspieh pokazali u predmetima, koji su im od njihovih učiteljah predavani. Svi prisustvovavši bili su savršeno time zadovoljni, želeći da se ovako dobro započeto obrazovanje kneževićah sèrbskih sretno i dostojno položenju njihovom poželji sviatliih roditeljah svèrši.

Talijska.

Turin. Druga komora prima la je u siednici od 25. t. m. šest zakonskih nacèrtah a izvan toga još i pasivni preračun ratnoga ministarstva za g. 1859.

U siednici od 24. učinio je poklisar Pistone predlog, da se ukine ministarstvo javne nastave kao takovo i da se isto pridruži ministarstvu pravosudja. Ministar javne nastave Lanza zahtievao je od komore, da izrazi, da je silna nužda uzeti u pretres ovaj predlog, budući nemože svojo fistnicu ostaviti pod pritiskom, koja bi mogla oslabiti pouzdanje i počitovanje podčinjenih mu činovnikah. Komora se je odmah izrazila u smislu ministrovom. Na predlog podpredsjednika Depratisa bila je svota od 3.500.000 franakah, koju je vlada za probušenje Moncenisa uzela u proračun, svedena na svotu od 1.500.000 franakah.

— Piemonteska policia primila je viest, da Mazzini namierava 23. t. m. na željeznici od Genove doći u Turin. Svikolici podvozi bili su odmah obustavljeni i točno premetani a četiri osobe bile su uapšene, no od njih nije bila nijedna ona, koju su trazili.

Turska.

Vojska egipatskoga podkralja znatno je potučena u južnom Sudanu, gdje se još svejednako drži buna. I u Kordofanu vlada veliko nezadovoljstvo. — Halimpaša i Mohamed Alipaša, nećak istoga, odputovali su dne 16. t. m. iz Aleksandrije u Carigrad. — Tèrgovci u Aleksandrii mnogo su izgubili razprostranjenjem krivih novacah.

Rusija.

Uslied privatnih listovah iz Revela pobunili su se seljaci u Estlandii, uslied čega utekla su ukupna zemaljska gospoda sa svojim seoskih posjedstvih u Revel. Seljaci su jedno dobro spalili. Iz Revela je izišlo proti pobunjenicima do 60 momakah vojničtva, no bili su od 1000 tojegamah oboruženih seljakah dočekani i došlo je do bitke, u kojoj je 15 vojakah potučeno a 40 seljakah ustrijeljeno bilo.

Velika Britanija i Iraka.

U ovaj čas morala je u raspravama parlamenta politika ustupiti mjesto jednom pitanju

javnoga zdravlja. Usled neprestane suše pao je Tamiz tako, da se je bojat velikih neprilika i već se čini, da škodljiva isparivanja veoma nje zdravlju pučanstva, koje stanuje na obalama a zajedno i lordoveh i običnih zastupnikah, koji su sakupljeni u Westminsteru. Strah je obćenit. Sučlanovi parlamenta misle, da im prieti kuga ili kolera. Dnevnički počeli su uplašeni vapiti i tužiti. „Morning Herald“ pripovijeda, da su mnogi putnici na parobrodima, koji idu po Tamizu, obojeli i da službeničke osoblje ovih brodova leži u bolnici. U dolaznoj kući predložio je jedan sučlan, da se naimeuje komisija, koja bi se imala zanmat shodnim mjerama proti toj javnoj nevoji. U gornjoj kući predložio je lord Grey, da se gospodinu Stepensonu naloži da iznadje kakovo sredstvo proti tomu. Disraeli i lord Malmesbury netaje, da u istinu postoji ta nevolja.

London, 26. lipnja. U jučerašnjoj sjednici prijavio je kući gosp. Fitzgerald o silovitosti, koje žrtve je postao britanski konan u Beogradu i o napadanju na njegov otac kao takodjer i zastavu njegova naroda. Porta je uvela istranivanja i obećala je, proti krivcem postupiti s najvećom strogošću.

Iz jedne stružnice, koja je pomorski ministar upravio na pomorske predstojnike, vidi se, da će novostvoreni kolonijalni uređ dne 1. siječnja zapečeti svoja službovanja.

Jučerašnji večernji i današnji juternji listovi zabavljaju se većom stranom nimenovanjem princa Napoleona ministrom za Algir i kolonije. Što se tiče najbližje svrhe istoga t. j. promicat kolonijalni život i tečaj evropskih nasobinah upravit poimence put plodonosnih poljanah algijskih, jasno sama za sebe govori i od obćenite je koristi. Nasuprot prolaze listovi na bérzu ruku mimo razlogah, koji su pèrvobitni predlog, da se podigne glavno namještništvo u Algiru, uklonili, i koji bi se valjda svesti mogli na to, što je princ zahtijevao veću nezavisnost od sredotočnih uređah poimence od ministarstva rata, nego što se je vladi činilo, da može dopustiti u obzir na solidarnost službenog organizma. „Presa“ neravno poslužila se tim povodom, da namerovanje skopca i s političkim željama i nadama, koje su shodne njezinom programu. Nemislamo, da bi se iste izpuniti mogle; jer da su ma kako im drago nježne, ipak su većom stranom uzete iz socialistične riznice, iz koje Mitthoudov list još svejednako vadi po koju topuzinu, ako i u mnogim drugim odnosima sledi vladine misli. Ovom držanju ima taj list zahvalit bez sumnje, da je opet dobio pravo svoje brojeve prodavat po ulicama. No u ostalom ova naredba protegnut će se skoro i na listove svih bojah a čini se da je već i listu „Indépendance belge“ opet dozvoljeno da može ulaziti u Francusku.

Bérzojavne i najnovije vijesti

Berlin 30. lipnja. Današnji „Staatsanzeiger“ javlja službeno kralj. naredbu radi prodavanja zastupanja kraljevske ocahe po princu pruskom na dalja tri mjeseca.

Pariz 30. lipnja. Dan bližnje konferencijalne sjednice nije još odredjen.

Dražđjani 30. lipnja. Jedan članak današnjega „Dresdner Journala“ misli, da je podpunoma neosnovana viest, da je Francuska u niemačko-danskom poslu učinila korakah u svérbu, da ga predloži pariškoj konferenciji. Isti list veli, da je niemački savez naumen učinit ozbiljnih korakah proti Danii.

Turin 1. lipnja. Kao što se čuje sklepljen je piemonteski zajam u iznoske od 40 milijunah a kućom Rothschild u Parizu i ovdiešnjom komercijalnom kasom.

Medena, 28. lipnja. Usled službenoga lista osudjeni su od sučlanovah niekog tajnog društva u Karari bivših u istrazi 4 na smert a 9 ih na robiju od 6 do 20 godinah. Dvojici na smert osudjenih promienjeno je kaznan na do-smertnu robiju.

Računanje u austrijskoj vrijednosti.

Od Vienaaslava Marika,
narodnog učitelja u Ludbregu.
(Konać.)

B. Računatvo sa brojevi.

Kod računatva sa brojevi neuzimlje se nikakav obzir na stotine, ali račun se tako, kao da bi sve forinte bile, a stopèrv kad smo gotovi ođsječemo od desne strane 2 broja, koji nama pokazuju stotine.

a) Sbrajanje.

Nieki gospodar dobije za kukuruzu 780 for. 25 stot., za pšenicu 963 fr. 99 stot. a za hór. 1097 for. 09 *) stot. Koliko je sve skupa primio?

780 f. 25 st. 9+9=18+5=23 jedinice su,
963 + 99 — 2 desetke i 3 jedinice
1097 + 09 — 2+9=0+9=11+2=13 deset.
2841 + 33 — je 1 for. i 3 desetice itd.
stoji sve skupa

b) Odhrajanje.

Nieki trgovac imade na dugu 5786 f. 52 stot. Ako pak njemu dužnici plate 4528 f. 86 stot., koliko će mu još ostati na dugu?

5786 f. 52 st. 6 od 12 ostaje 6;
4528 + 86 — 8 od 4 moramo posuditi 1 f.
1257 + 66 — = 10 desetn.; 10+4=14;
8-14=6

c) Množenje.

Nietko prodaje 217 vaganah pšenice po 8 for. 35 st., a 519 vaganah kukuraze po 2 for. 89 stot. Koliko će sve skupa dobiti?

7×5=35=3 deset. i 5 jed.;
jedinke napišemo pod jedinke
a desetke pribroj k desetcama
7×3=21 i 3=24 desetice = 2
for i 4 deset. itd.

Sada hoćemo množiti s desetcama, koje stoje na drugom mjestu. 1×5=5. Množivše jedinke s desetcama dobili smo desetke, koje moramo napisati pod desetke. Dalje ćemo množiti desetke s desetcama a dobit ćemo stotine; koliko stotinah toliko forintih, koje pišemo odmah pod forinte itd. itd.

2 f. 89 st. × 519

25 + 01
28 + 9
1445

1498 + 91 stoji hór.

for. stot.
726 + 95
1498 + 91

2225 + 86 stoji svo skupa.

d) Dieljenje.

Nieki otac imade 2328 for. 45 stot. godišnjega dohodka. Ako pak 5. dio od toga žrtvuje na odgojenje svoje diece a 6. dio od ostatka hoće si prištediti,

a) koliko ga stoji odgojivanje diece,
b) koliko hoće prištediti i
c) koliko može potrošiti?

for. st.
a) 2328+45: 5=465 for. 69 stot. stoji ga odgojivene diece.

2328
-134
45
3 for. je 30 deset. a ako metnemo doli 4 deset., imademo 34 deset.; 5 u 34 ide itd.

for. st.
b) 2.328+45
465+69

1862+76: 6=310 f. 46 st. prištediti će.

1862
-127
36

*) Nesmiemo pisati n. pr. 3 fr. 9 stot. ili 5 for. 2 stot., nego 3 for. 09 stot. 5 for. 02 stot., jer bi nam to drugačije puno neprilika činio.

for. stot.

c) 1862 + 76

319 + 46

1552 + 30 stot. može potrošiti.

e) Pravilo trojno.

1. Kada 5% vagana pšenice 16 for. 40 stot.

stoji, koliko stoji 34 vagana.

H: 1640 = 34 : 5%

5% | 1640
17 | 34
3
2

98,40=98 for. 40 st. stoji 34 vag.

pšenice.

Iz ovoga je viditi, da se može s austrijskom vrijednošću svake vrste računatva veoma lako računati, a ja mogu svakoga naučitelja uvjeriti, da dieca veoma rado i jako lahko s novom vrijednošću računaju. Ako ovim člankom komu ugodim, hoću i obširne progovoriti o računatvu u novoj vrijednosti.

Književna vjest.

Upravo sada izašlo je izpod tiska djelo pod naslovom;

Cerna kraljica.

Izvorna narodna gluma u 2 razdiela i s predigrom pod naslovom: „Prokletstvo na Medvedgradu“ u 1 činu od Josipa Freudenreihha člana narodnoga kazališta.

Izdanje je vrlo ukusno i hartija fina, knjiga stoji 45 kr. te se može dobiti u Zagrebu kod knjigara L. Hartmána i kod izdatelja K. Stojšića. Gospoda, koja žele više iztisakah imati, neka se izvole na izdatelja obratiti, od koga mogu dobiti knjige s običnim rabatom. —

Srebro od 30. lipnja 4 1/2 fr.
Carski dukati 7 1/2 „

Odgovorni urednik. Dr. Demeter.

SLUŽBENI LIST.

Nr. 1034 (Izv.—158)

1—1

Avviso di Concorso.

Si è reso vacante il posto di Guardiano d' ispezione presso l' Espositura postale Sanitaria in Lukovo nella Croazia Militare cui va congiunto il soldo di annui fiorini Centocinquanta, l' indennità di montura di Annui fiorini ventiquattro ed il godimento del quartiere in natura.

I concorrenti al suddetto posto presenteranno entro tutta il corrente Giugno all' Ispettore del Governo Centrale Marittimo in Segna, le documentate loro istanze pel tramite della preposta loro Autorità dalle quali saranno d' unirsi le corrispondenti tabelle di qualificazione.

Dati l. R. Governo Centrale Marittimo.
Trieste, 9 Giugno 1858.

Br. 1751—1858 pol. (Izv.—161)

3—1

Natiečaj.

Usled odredbe vis. c. k. herv.-slav. namještništva od 1. lipnja 1858; br. 5441-760 razpisuje se ovim natiečaj za otvorena tri primalska mjesta u političkih obćinah Sv. Ivan, Popovec i Hum.

Za ovo svako mjesto opredieljena je svota od 100 fr. sr. iz dotične obćinske pieneznice u ime godišnje plaće.

Primlje želeće kojegodj od ovih miestah zadobiti, imaju svoje molbe podkripljene svjedočbami o svojoj sposobnosti, čudorednosti i znanju hervatskog jezika ovomu c. k. kot. uredu do 1. kolovoza 1858. podneti.

U Sv. Ivanu dne 27. lipnja 1858.

C. k. kot. predstojnik
Car.

OGLASNIK.

(Dp.—46)

3—2

Orgulje u Osieku

u Osieku kod orguljara Andrije Fabinga stoje jedne sasvim nove orgulje sa 14 registarah, pozitivom, manualom i pedalom gotove na prodaju. Za dobrotu i dugotrajnost jamči se.

Carsko-kr.

službene

NARODNE

NOVINE.

Za službene oglase
opredjeljena je
uvrštnih: 4 kr. sr.
od linije za prvi put;
a, zatim za svaki put
2 kr. sr. — Za druge
oglasne ili posebne
članke plaća se do 10
linija 20 kr. sr., dalje
pako od svake po-
jedine linije 4 kr. sr.

Uredovni dio.

Nj. veličanstvo imenovalo je savjetnika županijskoga suda u Varaždinu Emanuela Matkova i savjetnika županijskoga suda u Osijeku Viktora Vesta savjetnicima banskoga stola u Zagrebu, posljednjega extra statum.

Br. 3 (ex. 18:8) P. C.

(4—3)

Oglas.

u obziru držanja teoretičnog ispita iz državnoga računostvora.

Shedno raspisu obzoražega c. k. glavnoga računskoga direktorijuma od 17. studenoga 1852 br. 6577 sadržanoga u državo-zakonskog lista broju 1. od godine 1853. dostavlja se do obzora znanja, da će teoretični ispit iz državnoga računostvora izpitna komisija postavljena kod c. k. državnog računostvora u Zagrebu započeti dne 26. srpnja 1858 i ako bi potrebno bilo, sljedećih danah nastaviti ga.

Uslijed toga pozivlju se svi oni kandidati, koji hoće da se podvrgnu ovom ispitu, da svoje molbenice biljegovane po propisu predadu dotičnom predsjedatelju komisije i predstojniku pomenutoga državnoga knjigovodstva, c. k. računostvora Josipu Lichtnegelu, ujedno pako, da u ovim molbenicama vierodostojno izkažu svoju domovinu, svoje rodno mjesto, vieroizpovijedanje, sadanje prebivalište, zatim svoju službu ili ino svoje zanimanje a k tomu naznače, kojim učevnim sredstvima i na koliko su si prisvojili znanje računostvora.

Pri tom se konačno opaža, da se neće uzeti nikakav obzir na manjkave i nepodpune izprave; zatim da će oni izpitni kandidati, koji na javnom kojem učilištu nisu kroz jedno cijelo godište slušali predavanja iz znanosti računostvora, već su si znanje iste prisvojili privatnim naukom, polag §. 11 gorinavedenoga raspisa prije nego polože ispit, imat propisanu taksu položiti u pie-niznicu, koju će im naznačiti predsjedatelj komisije.

Izpitna komisija za državno računostvoje. U Zagrebu dne 19. lipnja 1858.

Neuredovni dio.

Austrijska carevina.

Zagreb. Nije tomu davno, što je javljeno bilo, da se je sastalo jedno društvo bavarskih kapitalistah za kupovanje zemaljah i šumah u Hrvatskoj i da je poslalo jednoga punomoćnika, da na licu mjesta načini potrebnih izvidjenjah. Ovaj punomoćnik vratio se je sada i priobčio je rezultat svoga puta u jednoj spomenici. On je u Hrvatskoj posvuda našao takovu zemlju, koja spada medju najplodnije ovoga svijeta, no koja uprkos svemu nastojanju vlade, da podigne kulturu, leži ili podpunoma na ogiru ili tako se pervaobitno i nemarljivo obrađuje, da zemlja, koja bi mogla biti hambarom za su Evropu jedva toliko proiznosi što joj je samoj najnužnije potrebno. Uza to se, premda se i tu gospodari što je najgora moguće, ništenemanje ipak nalaze šume poimence dubrave tako prostrane, kao što ćeš ih jedva igdje drugdje u Evropi naći. Ovaj spis time zaključuje, da društvu najtoplje preporuča, neka izvede svoju namjeru, to jest, neka si pribavi zemlje i šume u toj zemlji obećajući mu velike korist. Zemlje koje predlaže, da bi se ponejprje imale kupiti, pripadale mezone svekolike grofu Erdödy-u.

Beč 1. lipnja. Visoko vojno vjerhovno zapovjedništvo naredilo je u sporazumljenju s ministarstvima unutarnjih dieljah i financije, da taksa

za oslobodjenje od vojne službe ostane za godinu 1859. kao i dosada t. j. hiljadu i pet sto forintih.

— K izvješću o pokopa gosp. fzm. Dragutina kneza Schwarzenberga imamo još dodati, da je Njeg. veličanstvo car dostojao prisustvovati svečanom opielu u župnoj crkvi OO. servitah u Rosanu-u.

— Članovi tehničkog odbora za izravnjanje crnogorskih medjah sastat će se polag dosadašnjih naredabah 15. srpnja o. g u Dubrovniku i otići će odtud na mjesto svoga poslovanja.

Beč 1. srpnja. Polag bërzojavne viesti iz Lavova preminuo je 30. lipnja tamošnji latinski nadbiskup Luka vitez Baraniecki.

Beč, 2. lipnja. Kao što se doznaje, sadržavalo je ono pismo, koje je vojvoda od Meleia caru Louis-u Napoleonu imao čast predati — zahvalu Nj. carske visosti gosp. nadvojvode Ferd. Maks. na laskavu pozivu k svečanostima u Cherbourg u ujedno takodjer i uzroke iz kojih Nj. visost nemože onamo ići.

Tërst 1. srpnja. Jutros je graditelj ovdišnjega kazališta imenovanoga „Armonia“ gospodin de G., pošto je ručao u Tèrgesteumu skočio iz jednoga prozora ovoga kazališta na ulicu i ostao je na mjestu mrtav.

Beč, 2. srpnja. Gubernator i zapovijedajući general u Banatu i u vojvodini Sèrbiji g. fml. grof Koronini prispeo je sinoć iz Temišvara ovamo.

— Nj. veličanstvo kralj gèrčki Oto odsiet će u palači nadvojvode Albrehta, gdje se za njegov doček već čine velike priprave.

Rieka. Mienbena vierovna blagajna (Cassa Fiumana di mutuo credito) ovdie, potvrđjena je i njezin statut je odobren. Ovaj zavod stopit će dakle sad u život.

Niemacka.

Frankfurt. Zakonotvorna skupština sastala se je dne 29. lipnja da učini zaključak o ugovoru s Francuskom o zaštiti literarnih i umjetničkih proizvodah. Kao što se čuje predložila je komisija u svojoj većini, da nepotvrdi ugovora, nasuprot da zamoli starešinstvo, da kod vladah sjedinjenih u carinskom savezu pèrvom prilikom izposluje, da se zajednički ugovor s Francuskom sklopi.

„Leipz. Ztg.“ saobćuje za izviestno, da je u najnovije vrijeme Francuska pokušala, da pitanje u obziru niemačkih vojvodovinah Holštajn u Lauenburg povuče pred evropski Areopag i preda novoj pariškoj konferenciji, da odluči stvar. No ovi pokušaji odbijeni su kao što taj list dodaje, u Beču i Berlinu na sèsvim izviestan način. Tako u Berlinu kao i u Beču shvaćuje se veoma ozbiljno ovaj posao. Medju većim niemačkim saveznim državama radi se sada veoma živahno u obziru kako se je krenula stvar vojvodovinah. Pruski kabinet nemieša se ninajmanje u ovaj prvo-niemački posao i krepko je opetovala svoja savjetovanja danskoj vladi, neka popusti zahtievima niemačkoga saveza, no ista oslanja se na Francesku i nalazi tamo u istinu nieku podporu. Dèržanje engleskoga kabineta čini se u tom trenutku, da nije sasvim opredjeljeno.

„Zeit“ javlja pod 28. lipnja: „Kralj i kraljica pruska odputovat će dne 29. peslie podne u 5 satih na posebnom željezničkom podvozu na kraljevskim salonskim kolima u Tagerasee. Pèrvi dan putovat će iz Berlina prieko Ròderau-a u Lipsku. Dne 30. nastaviti će se put u 8 satih u jutro i po zadržanja od nekoliko satih u Hofu protegut će se do Bamberg. Za treći dan pu-

stranim zemljama. Nj. veličanstvo kralj putuje u gradjanskim haljinama.

tovanja namienjeno je prebivanje od više satih u Nirnbèrgu. Četèrti dan nastaviti će se put iz Augsburga prieko Monakova do Holškirchena a od ovud neposredno na posebnoj pošti u Tagerasee. Nj. voličanstva zabranila su si što odlučnie na tom putu svaku vèrstu dočeka i praćenja i zato neće primati ni nikakvih prijavah. Nj. voličanstva putuju u inozemstvu u najvećem inkognitu kao gospodin i gospoja od Zallerna, i zato će smatrati kao osobit obzir, ako gore navedena naznačenja budu obdržavana i po ino-

Franceska.

Pariz 1. srpnja. Uslijed današnjih viestih iz Madrita odstupio je kabinet Isturitz iz usrokaht dosad još nepoznatih, Maršala O' Donnelu poviereno je predsjedništvo novoga ministarstva, u kojem on sam listnicu rata, Negrete pravosudje a Salaveria financije preuzima.

Glavni tajnik franceske banke daje na znanje, da je dividenda pèrvoga polugodišta 1858, koja se ima dignut 1. lipnja, opredjeljena na 66 frankah za akciu.

Carski ukidni sud odlučio je, da se na krive viesti, koje se samo u govoru izučuju medju niekoľicinom osobah i to bez namiere rasprostranit ili odnarodovat ih, neuporavlja 15. člana dekreta od 17. veljače 1852, polag kojega se ima kaznit obnarodovanje i rasprostranjivanje krivih viestih. Krive viesti podpadaju odsele tek onda kazni, ako se dokaže, da se je obnarodovanje istih u istinu namieravalo i učinilo. Razumieva se od samoga sebe, da je ova granica još svejednako neizviestna, no opet se ova odluka ukidnoga suda kod sadašnjih okolnostih smatra kao važna.

„Journal des D.“ ima jedan dugačak članak od g. Sen-Marka Girardena o domaćem razvitku i politici Turske. Tu se isjavljuje, da je hathumajum u svome izvršenju prava društvena revolucija u Turskoj, ali opet zato da se Turska može sposobnom za život učiniti samo tako, ako se hathumajum točno izvrši, t. j. ako se sve vieroizpoviedi i narodi izjednače; s tim uvierenjem ovo su izjednačenje i zahtievale velike sile na pariškom kongresu, pa po tome su u samom interesu Turske morale ostati pri tome, da se točno dèrže ova opredjeljenja. Zatim „Journal des D.“ pokazuje, da Turci ni nemisle izvršiti te naredbe, već šta više da idu protivnim putem, putem t. j. k predjašnjemu stanju. „Journal“ se ovaj nada, ako sadašnji kongres u Parizu i nerieši ništa što se ove stvari tiče, ipak da će se ozbiljno zanimati sadašnjost i budućnost Turske. Zatim se u članku ovom dokazuje šta bi trebalo učiniti pa da Turska dobije života; ali „Allg. Ztg.“ primiečava da ništa nije lakše nego to potvrđivati, ali je u toliko teže pokazati kako i da se izvrši. Da u Turskoj ima iznutrašnjih protivnosti, koje joj životu smetaju, to sav svijet zna. Ali kako te protivnosti da se izravnaaju, to je ono što je teško. Izjednačiti vieroizpoviedi i narode — to je lahko reći, ali nes historia sadašnjosti uči, da jednakosti te nema podpunoma ni u prosvetćenim državama Evrope.

Velika Britanija i Iraka.

„Dally News“ piše o oruženju u Francuskoj što sledi: „Ni blizu nismo izviestni da su Dizraeli i drugovi njegovi već primirili cara Francuskog, koji se razljutio na Engleze, što su se u početku ove godine pokazali onako nezavisnih čuvstvah. Ipak nismo od onih, koji na

njega sumnjaju da će možda još sutra ili prekosutra na nas napasti. Ali — pitaju naši vikači — šta će mu tako velika bojna flota, kad ima samo malo naseljah da brani; a može biti i nema nikakvih; niti ima od druge strane zemnoga kruga kakvih neprijateljah ni interesah? Odgovor je na to, da ima nekih pitanjah i pregovorah, u kojima mogu učestvovati samo države, koje su jake na moru. Ima dva carstva, koja su odveć velika, a slaba su sa starosti svoje, i koja zapadno prosviećenje, s kojim se dodiraju, prieti razkomadati. Mnogi misle da ni tursko, ni kinesko carstvo neće moći vrlo dugo održati svoju celokupnost i svoje biće. Mi Englezi imamo više nade, nego Francuzi, da mogu produžiti život i stare jektičave države. Uviereni smo da staranje, koje Francuska i Rusia imaju o svojoj morskoj sili, neproizlazi otuda, što njihovi carevi hoće ili su namierni napasti na Englesku ili proti nama povesti rat, nego proizlazi otuda, što misle da će morati biti katastrofah, od kojih će moći zadobiti koristi onoliko, koliko i druge zemlje. Lord Palmerston, kao što bismo mi rekli, nema pravo što oružanje u Francuskoj smatra za spremanje na rat proti Turske. Zatim se navodi da je ovo obvijavanje neosnovano, ali i skupa opravdava spremanje, jer — malo pretierano misli „Dally News“ — i Turskoj i Kini predstoji sudbina Poljske, pa u takvom slučaju Francuska neće moći da se neumieša. „Pa da li je to slavljenje, koje nepriliči?“ pita dalje „Dally News“, — „i da li je više što, nego što se još napred moglo očekivati? Možemo biti uviereni da francusko oružanje na moru nije ništa drugo, nego prirodan odziv na naše revnovanje i težnju, da sami gospodarimo na sredozemnom moru. Mi hoćemo svakojako da tursko carstvo ostane celokupno; a svakoga, na koga najmanje posumnjamo da toga neće, smatramo za neprijatelja. Zatvoramo Suez i žrtvujemo podunavske kneževine, da nebi dostiglo do sienke od kvarjenja te celokupnosti. No mudrie bi radili kad bismo poučili Tursku da zadovolji svoje protivne podanike, i da nad njima vlada, te uzima od njih onu financialnu i vojenu moć, koja joj je za obstanak potrebna. Mi pak kroz sve smo vrijeme, koje je prošlo od rata do sada, propustili dovesti Tursku do toga, da taj jedini mudri i shodni korak učini. Miesto da se podmladjuje i da oživi, Turska još slabi pod našim rukama, i obistinjava Francuskoj svaku dijagnozu, a mi se baš zbog te dijagnoze svadjamo s Francuskom.“

Berzovajne i najnovije vijesti.

Pariz 29. lipnja. Viest, koju je doniela „Ind. bel.“ da je tobož grof Kisseljev u jednoj konferencijalnoj sjednici pročitao vlastoručno pismo svoga vladara zbog izvedenja hathumajuma u obziru kćerčanah na istoku oprovrgava se u dobro podučenim krugovima. Car je istina bog pisao jedno pismo na sultana verhu ove stvari ali isto nije čitano u nikakvoj konferenciji.

— Opet se govori, da će grof Persigny ili na kratko ili na duže vreme ići kao francuski poslanik u Englesku.

— Današnja „Presse“ javlja, da će sultan na skorom doći u Francusku, da pohodi cara Napoleona i da se s njim posavjetuje verhu nekih važnih pitanjah, o kojima se govori sad u Europi.

Druge vijesti oprovrgavaju opet ovo.

Pariz 2. srpnja. Kao što se čuje iz poznatoga izvora, bit će bližnja konferencijalna sjednica u subotu u stanu Fuadpaše.

Frankfurt 30. lipnja. Grof Valevski poslao je neku pošiljku na francuskoga poslanika kod nemačkoga saveza, u kojoj protestira proti svim glasovima, koji se razsprostranjuju u namjeri, da svijetu kažu, da Francuska vodi planu pogibeljne za evropejski mir.

London, 3. srpnja. Parobrod iz New-Yorka prispeo je jučer i doneo je viestih do 19. pr. m. Senat se je odgodio, pošto je napokon primio odluku odbora za izvanjske poslove u obziru engleskih kćerčarah.

Mormoni hotieli su da utvrde Ororccity proti vladinoj vojsci U Sonori vladala je anarkia.

Terst, 2. srpnja. Vojvoda brunšviški došao je sinoć iz Mletakah ovamo.

Turin, 1. srpnja. Danas u podne nadali su se, da će velika kneginja Jelena doći. Kažu da se velika kneginja neće ovdie zadržavati već da će odmah otići u Ginevru, gdje će se baviti četrnaest danah pa onda će otići u Baden. Tergovina sa svilom postala je ovdie nešto živahnija.

Modena, 1. srpnja. Onomadne su tri osobe zbog udioništovanja kod tajnih društva i zbog drugih zločinah s time skupčanih osudjene bile na robiju od 18 do 20 godinah.

Razne vijesti.

Kakovo je praznovrije još dan danas među ljudma, to opet pokazuje jedan događaj u Königgracu u Českoj. Na 19. lipnja o. g. udario je grom u tamošnju župnu crkvu, i zapalio je jedan oltar. Puk koji je pohitio da gasi, nosio je u loncima mlieko sa sobom miesto vode, jer tamo kažu „da se vatra, koja nastane uslied groma, može ugasiti samo s mliekom i s ničim drugim.“

— U Schönbergu u Moravskoj otkrili su ovih danah grozovit čin. Tamošnja služkinja Magdalena F. rodila je pred 5 godinah muško die, kojemu je bio otac sluga Benedikt M. Mati branila je diele ciele tri godine nedobivajući ni šta od njegova oca i onda kad se ovaj opet branio za hranu deteta šta dati, doniela je ona isto proti očevoj volji u njegov stan, i nije se dalje brinula za diele. Benedikt M. primio je diele i dao ga je svom bratu ili bolje rekuć svojoj snahi na hranu. Ova, valjda u sporazumljenju s ocem — zaključila, deteta se riešiti za naviek i isto polahko usmerti gladom, tielesnim mučenjem i studenom — jer je moralo svu zimu ležati na podu pod krovom, bez da ga je ikada tko čistio ili samo počeslao. Ona bi bila u istinu postigla svoju svrhu, da zaštitna predvidnost neoslobodi siromašno diele. Ova žrtva nečoviečje grozovitosti, koja je ležala u dvorištu gola golcata na dervenom trešću prepuzi u vrijeme — kad nije nitko na nju pazio — na rukuh i na noguh (jer na samih noguh nije mogla hediti) od svoje kukavne postelje na sokak, gdi je nadje nieka gospoja, koja se nije mogla odmah odvažiti, da digno ovo čoviečem stvoru nspodobno bitje, kojega je zapletena kosa — nebiše bo više godinah dirnuta od škarah ni češlja — bila sasvim živa od samoga blata i gada, a osim toga i koje je malo i ranah, što su mu zadale u slabo njegovo tielo ubodene dervene igle. Ova gospoja prijavila javno taj svoj rieki nalazak. Ovaj sad u 6. godini nalazeći se diečak, kojem su za hranu davali samo tvrdu koricu od kruha i poniešto studenih krumpirah a za piti vode, koju su mu samo kadikad i to u velikoj — nekakvoj posudi donášali, iz koje se nije nikada mogao napiti po svojoj volji — koi nije mogao ni siedeti, ni stajati i koga zoge nose znatne trage pretérpljene velike studeni — predan je sad u pestovaliste za drobnu diecu, da se uzdrži u životu, a njegovi mučitelji predani su u ruke oblasti, koja će ih suditi za njihovo bezčoviečno postupanje s takovim nemoćnim mravom.

— U niekoj kćerčmi nedaleko od Vesprima u Magjarskoj ubio je sin niekoga pastira jednoga ciganina, jer se je ovaj usudio miesto zahtievanoga čardaša svirat — polku, i ranio je više drugih, koji su pohitili ciganinu u pomoć. Ubijica je već zatvoren.

Glasba.

Koncert, što ga je prošastoga petka dne 2. t. m. u večer dno gospodin profesor Schwarz u dvorani narodnoga doma, bio je, kao što smo se nadeli, u istinu veoma zanimiv. Ponajprije moramo napomenuti g. Julia Epsteina, koi je svojom uprav umietničkom igrom na fortiepianu slušaoce u pravom smislu rieči uzhitio. Sám je igrao promiene verhu narodnih napieva po njemu sastavljene, a u društvu s davateljem koncerta izveo je komad „Sieverna Zvezda“ kao što je i prapraćivao pievanje gospoje Štrige. On se je u svemu pokazao kao pravi umietnik, budući da

se nismo imali samo njegovoj neobičnoj tehničkoj vještini diviti, već umio je u svoju igru unieti i duh, duboko čučenje i estetično izobražen ukus. Njegovi zvukovi posve su duševni, bez svakoga materialnoga primiešaja i zato produ duboko u dušu slušaoce. On nadvladjuje velike teškoće no tako, da ih samo znalac opaziti može, običnom slušaocu čini se, kao da je sve lahko i bez svakoga napora a to je baš što karakterizira umietnika. Najteže umietničko diele, ako je sasvim za rukom pošlo, mora se činiti prava igra, i zato sasvim značajno nazivlju se igranjem umietnički proizvodi. Naravno je dakle da je taj vriedni mladi umietnik, koi neprestano napreduje, što je opet nov dokaz njegova umietničkoga usposobljenja, jer umietnost nema granicah, u njoj je svaki postup zajedno i nazadak, od strane našega občinstva uzhitnim pleskom i mnogobrojnim izazivom odlikovan bio. Po dovršenju svojih toli karakterističnih i sasvim u narodnom duhu i veoma dostojanstveno držanih promienah, čim je sjajno dokazao, da ima i skladateljske sposobnosti i znanosti, bio je obćim klicanjem prinudjen da još jedanput siedne k svom nastroju i po drugi put svojom duše punom igrom ublaži do uzhićenja razigrano občinstvo, poslie čega je opet gromovitim pleskanjem i opetovanim izazivom odlikovan bio, čast, koja mu u dio pade i za ostalim komadima, u kojima je sudielovao. Taj njegov sjajni uspieh, tim nas većma raduje, što je umietnik rodjen Zagrebac. Nadamo se da će nas za svojega bavljenja medju nama još koi put sličnom nasladom usrećiti. — Pievanje gospoje Štrige, takodjer rodjene Hrvaticke, proizvelo je ovaj večer isto tako neobičan utisak i bilo je sprovedeno jednodušnim uzhićenim pleskanjem. Ona je pievala Kavatinu iz „Trovatore“ za sopran i jednu ariu iz „Puritanah“. Posliednju morala je na obće zahtievanje opetovati. Ima veoma blagozvučan, pun, okrugao, jednak, u serco dirajući i u najboljoj školi izradjen glas. Ona je učenica glasovitoga taljanskoga učitelja u pievanju gospodina Salvi-a i mi nesumnjamo da bi taj strogi meštar zadovoljan bio sa svojom učenicom, da ju je ovaj put pievati čuo. Ako bi ova mlada i dražestna gospoja htela da se izklopno posveti umietnosti pievanja, osviedočeni smo, da bi se u prilici kratko vrijeme popela na znatan umietnički stupanj. Njegin način pievanja pravi je, koi žalibože sve većma i većma baš i na pèrvim kazalištima izčeza. — I igra g. koncertodavaoce na violini zaslučuje, da bude pohvaljena. On ima mnogo okrenosti na svojem nastroju i uprav liep glas. On je bio živahnim pleskanjem i opetovanim izazivom odlikovan a u istu ne bez zasluge. — Ovaj večer imali smo priliku čuti još dva diletanta jednoga basa i jednoga tenora. Pèrvi pievao je niemačku pjesmu „Gute Nacht“ a drugi veliku ariu iz „Trovatora.“ Glasovi im nisu bez blagozvučja, no preporučujemo im, da se čim prije ogledaju za boljeg učitelja. Tim načinom pievanja teško bi mogli ikad uspieti, da bi imali baš i najliepših glasovah na svijetu. — Dvorana je bila, ako uzmemo sadanju dobu u obzir, dovoljno puna. D.

Srebro od 30. lipnja 4 1/2 fr.
Carski dukati 7 1/2 „

Odgovorni učrednik. Dr. Demeter.

SLUŽBENI LIST.

Br. 1751—18.8 pol. (Izv.—161)

3—2

Natiečaj.

Uslied odredbe vis. c. k. hrv.-slav. namiestništva od 1. lipnja 1858, br. 5441-760 razpisuje se ovim natiečaj za otvorena tri primaljska miesta u političkih obćinah Sv. Ivan, Popovec i Hum.

Za ovo svako miesto opredieljena je svota od 100 fr. sr. iz dotične obćinske pieneznice u ime godišnje plaće.

Primalje želeće kojegodj od ovih miestah zadobiti, imaju svoje molbe podkriepljene sviedočbami o svojoj sposobnosti, čudorednosti i znanju hrvatskog jezika ovomu c. k. kot. uredu do 1. kolovoza 1858. podneti.

U Sv. Ivanu dne 27. lipnja 1858.

C. k. kot. predstojnik
Car.

Carsko-kr.

službene

NARODNE

NOVINE.

Novine ove izlaze svaki dan izuzimajući nedjelje i praznike na čitavom listu. — Polugodišnja predplata je za domaću u novinarici 4 for. srebra. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom poslati, 6 for. sr. —

Za službene oglase opredjeljena je površina: 4 kr. sr. od linije za prvi put i zatim za svaki put 2 kr. sr. — Za druge oglase ili posebne članke plaća se do 10 linija 20 kr. sr., dalje pak po svake pojedine linije 4 kr. sr.

Početkom mjeseca srpnja počinje se drugi polugodišnji tečaj ovih novinah; poziva se dakle domorodno občinstvo, da predplatu svoju na „Narodne Novine“ obnovi, i to na pol godine poštom sa 6 for., u mjestu s 4 for.; na četvrt godine poštom s 3 for., u mjestu s 2 for. sr.

Da uzmagnu vanjski predplatnici listove u redu primiti, neka izvole bezodvlačno podpunu predplatu na „odpravništvo Narodnih Novinah“ franko poslati te točno naznačiti svoje ime, prebivalište i posljednju poštu.

Tko nekani list dalje držati, neka odmah prva tri broja, što će ih primiti, natrag pošlje.

Ujedno molimo svu onu gg., koja duguju za prošle tečaje, da što prije dug svoj izplate.

Uredovni dio.

Oglas.

u obziru držanja teoretičnog ispita iz državnoga računostvja.

Shodno raspisu obzorašnjega c. k. glavnoga računskoga direktorijuma od 17. studenoga 1852 br. 6577 sadržanoga u državo-zakonskog lista broju 1. od godine 1853. dostavlja se do obzora znanja, da će teoretični ispit iz državnoga računostvja izpitna komisija postavljena kod c. k. državnog računostvja u Zagrebu započeti dne 26. srpnja 1848 i ako bi potrebno bilo, sljedećih danah nastaviti ga.

Usled toga pozivlju se svi oni kandidati, koji hoće da se podvrgnu ovom izpitu, da svoje molbenice bilježovane po propisu predadu dotičnom predsjedatelju komisije i predstožniku pomenutoga državnoga knjigovodstva, c. k. računovodji Josipu Lichtnegelu, ujedno pako, da u ovim molbenicama vjerodostojno izkažu svoju domovinu, svoje rodno mjesto, vjeroispovijedanje, sadanje prebivalište, zatim svoju službu ili ino svoje zanimanje a k tomu naznače, kojim učevnim sredstvima i na koliko su si prisvojili znanje računostvja.

Pri tom se konačno opaziti, da se neće uzeti nikakav obzir na manjkave i nepotpune izprave; zatim da će oni izpitni kandidati, koji na javnom kojem učilištu nisu kroz jedno cijelo godišće slušali predavanja iz znanosti računostvja, već su si znanje iste prisvojili privatnim naukom, polag §: 11 gorinavedenoga raspisa prije nego polože izpit, imat propisanu taksu položiti u pie-niznicu, koju će im naznačiti predsjedatelj komisije.

Izpitna komisija za državno računostvje. U Zagrebu dne 19. lipnja 1858.

Neuredovni dio.

Austrijska carevina.

Zagreb, 5. srpnja. Usled naredbe c. k. vrhovnoga vojnoga zapovjedništva od 24. lipnja ove godine imaju se propisani tjedni raporti kod graničarskih zemaljskih satniah od sada obdržavati samo u sriedu i ako bi ovaj dan bio kakov svetak — na bližnji dan. Od 1. svibnja do posljednjega rujna imaju se ti raporti započeti u 7 satih a od 1. listopada do posljednjega travnja u 8 satih u jutro i u oba-dve periode samo onda zaključiti, ako su stvari svih k zaportu došavah stranakah polag zakona pretresane. Red u kom se stranko imaju pred satnju pozivati, mora se ravnati polag daljine miesta gdje stranke stanuju, dakle tužbe i molbe takovih stranakah, kojih se kuće dalje od sat-nie nalaze, imaju se uvijek preduzimati pred onima, kojih su kuće bliže satnii. Svako ograničenje satničkih raporta na broj predmeta već unapred odredjenih ili odlaganje takovih na koi drugi dan, zatim cijelo izpušćanje tjednih satničkih raporta zabranjuje se sasvim, i ni-jedna stranka, koja dodje k satničkom raportu, nesmije se odpraviti do drugoga raporta, izim ako bi felili koji svjedoci ili druge osobe, bez kojih se stvar nemože nikako preduzeti. Onim strankama, koje bi proti zaključku raport-ske sesie hotiele rekurirati na pukovniu i to prijave, imade im se potrebni službeni uputni list napraviti i u njihove ruke predati.

Zapovjednici graničarskih pukovnih imadu takove stranke uvijek u subotu u 10 satih u jutro svaku sedmicu primiti, i njihove molbe u nazočnosti dotičnoga referenta, u kojega pod-

ručje stvar spada, pretresati, zatim ja posled-njemu riešenja radi opredieliti.

Zagreb 5. srpnja. Pišu nam s bosanske granice pod 2. srpnja: Opet vam žalibože mo-ram javiti o novim bitkama, koje su se dogo-dile u bližnjoj Bosni medju Turcima i Kërščani-ma. Noću od 29. na 30. lipnja nastade blizu sela Kozarca medju te dvie stranke iz dosad nepoznatog uzroka kërçava bitka, u kojoj su dva Kërščana i jedan Turčin mrtvi ostali a dva Turčina bila su ranjena, osim toga izgubiše Turci tri konja, koje su im oteli Kërščani.

U jutro 30. lipnja biaeše takodjer i blizu sela Petrianaacah bitka medju Turcima i Kërščani-ma, kojom prilikom od obodve strane ostade nekoliko mrtvih na mjestu, a jučer nas ustraši viest, da se opet tuku kod Dvorjšća. Konca ove posljednje bitke nisam mogao još do sada doznati.

— U c. k. kovnici kuju se novci po novoj sistemi najživljom dielatnostju. Ovih danah došlo je opet 150 centih srebra iz podruma banke u c. k. kovnicu, a odneta je tolika kolikoća ko-vanog srebra natrag. Sitnog novca nesmije se više kovati nego $\frac{1}{4}$ talira do $1\frac{1}{4}$ for. na svaku glavu žiteljah u carevini. (Neu-Wien.)

— Jedan dopisnik „S binjskih nov.“ iz Beča doznaje, da se izradjuje nova tarifa poštarine, koja će jednake veličine biti za sva pisma po carevini.

(V. M.) Iz Ludbrega dne 29. lipnja. S velikim veseljem moram Vam najaviti, da se kod nas počinju uredjivati narodne učione a da se plaća učiteljska poniešto povećava. Tako n. pr. u Rassinji imati će naučitelj 300 for. sr. u gotovom novcu a 50 vaganah žita, slobodan stan, dërva itd. A i kod nas će se učione drugač pre-ustrojiti. Kako se ovdie govori, to niekoji žele

Koji su uzroci, što se naši mladići nedaju na učiteljstvo?

Od Venceslava Marika,
narodnog učitelja u Ludbregu.

Përvi i glavni uviet dobrog odgojivanja i izobraživanja mladeži narodne su učione, koje bi mogle zahtievima sadašnjega vieka zadovoljiti. Hvala bogu! da se sada počinje i kod nas za narodne učione raditi. Občine, spoznavše, da od dobrog odgojivanja mladeži visi sva sreća i blagostanje naroda i čoviećanstva, nastoje svom snagom, da učione svoje poboljšaju i njima u pomoć priskoče. — Ali šta koriste učione, gdje nema učiteljah. — Žalibože! mi imademo malo, premalo učiteljah, koji bi se bili sa svom ljubavju, sa svom dušom i sa svom snagom svo-jom posvetili važnom zvanju učiteljskom, i koji bi u mladeži i za mladež živili. Mi niti nema-demo toliko učiteljah, da bi se moglo u svakoj učioni na koliko toliko podučavati. A koji su tome uzroci, da potrebitog broja naučiteljah ne-mamo? Hću niekoje da naznačim ovdie:

a) Përvi i glavni uzrok, zašto se teko malo izvrstnih mladićah svanju učiteljskom po-svećuje, jest mala plaća, koja se daje učitelji-ma za njihov težak posao. Mnogi bi mladić išo

rado na učiteljstvo, ali kad pomisli na malu plaću, koja ga očekiva, čim skorie izabere si zvanje drugo, gdje će porazmierno s nauka-ma mnogo veću plaću dobiti, i tako doći u sta-nje, da se nemora boriti s brigom za svakdanji kruh. Imade naučiteljah, koji s žalostju gledaju na posljednji komadić kruha, što ga jede drago njihovo diete a neznadu, odkuda će sutra uzeti kruha. Imade naučiteljah, koji sa svojom tužnom plaćom neznadu, kako da si diecu odgoje i ob-skërbe. — Može li takov naučitelj i pri naj-boljoj volji svojoj dužnosti svoje sdušno izpa-njavati? Može li savršenim i izvrstnim učiteljem postati? Nevolja i siromaštvo oslabljuju i umertvuju duh i uništaju njegovu pruživost i snagu. — A može li onakov naučitelj s duhom vremena napredovati? Može li si potrebnih knji-gah pribaviti? Može li s radostju i veseljem mladež podučavati? Biedne i siromašne okolno-sti njegove čine ga u školi bladnim, nemarnim i turobnim, a ova nesrećna svojstva prelaze i na mladež njemu pavierenu. — A još je za mno-gog i velika sreća, ako svoju malu plaću uredno dobiva. Ali i toga nema na niekojim mie-stima. Meni su poznati učitelji, koji su morali više od godine danah na izplaćenje svoje za-sluzene plaće čekati. — Povećanje i uredno

izplaćivanje naučiteljske plaće jest jedno od onih sredstvah, kojima bi se postić moglo, da podje više izvrstnih mladićah na učiteljstvo.

b) Drugi i nemanji uzrok taj je, što pučki učitelji nemaju dosad nikakve penzie. Ja mislim, da nje za mlada učitelja velika utieha, kad znade, da ni on, ni njegova porodica penzie imati neće. Najbolje bi bilo, da dobija učitelji i njihova porodica penziu polag norme za dër-žavne činovnike ustanovljene, a to ili iz dër-žavne ili iz občinske blagajne ili da se zavede zaklada, iz koje bi se penzie plaćale, a zate iz svega sërca želimo sa sl. sastankom učite-ljah u Pežegi: „da vis. namiestništvo na-redi, da se zavede zaklada za pod-poru udovam i sirotčadi učiteljskoj u Hërvačkoj i Slavonii.“ I mi nadalje želimo „da se sazovu dojdueh prazni-kah sposobni naučitelji, da izrado osnovu, kako bi se ta zaklada sasta-vila.“

c) Ono maleno poštovanje, koje učiteljima u dio pada, već je mnogog izvrstnoga mladića odvratilo od nakane, da ide na učiteljstvo. Na koliko nam je poznato, nije učitelj nigdie tako malo štovan, kao u domovini našoj. Učitelju nesmije niti na um pasti, da dodje u više dru-

ovdje ulemeljiti farnu glavnu učionu, što bi za našu mladež od velike koristi biti moglo. Kod nas imade 260 diece za školu sposobne a da su kod takova broja tri naučitelja potrebna, tko će dvojiti. Vidit ćemo, šta će nama naš za narodne učione veoma zauzeti g. Hoemley prije odlaska svojega učiniti. Mi se nadamo mnogo dobra od velike revnosti njegove. —

Kako sam Vam jednoč pisao, zaključila je obćina naša u svojoj sednici dne 7. lipnja 1856, da će se ovdje i dievojačka učiona otvoriti. Istina da je ipak još dan danas nema, no nadamo se, da će se i ona skoro oživjeti. —

Ovde je jako slabo i zločesto lieto. Skoro svuda je barem $\frac{3}{4}$ bubah poginulo, a ono što je ostalo, tako je jeftino, da neće dojdjuć godinu skoro nitko bubah hraniti. Funta je po 40—43 kr. sr.

Cernagora.

Cetinje 14. svibnja. (Svtd.) Po kretanju vojske rekao bi, da Turska opet namierava nešto proti Čornoj Gori preduzimati. Po savjetu drugih silah i po zapoviedi kneza Danila Černogorac nesmije nijedan puške opeliti na Turčina, makar ovaj unji zadirkivao. Tako su 4. t. m. piperski čobani ipasli ovce pokraj Morače, a oko 300 od nizamah i toliko Podgoričanah napadnu na ovce i čobančad. Ovi nisu smieli pèrvi puške izbaciti, a Turci videti da se oni nebrane, naskoče na ovce i ono što su mogli dohvatiti, posieku a i jednog čobana, koi je ovce počeo vraćati, ostali čobani pako razidju se.

Juče prestavi se Savo Jovov Cetinjanin, knež. perjanik, koi se je u posljednjem ratu odlikovao. Tužna rodbina njegova predade mu danas mèrtve ostatke njegovo materij zemlji. Viećna mu pamet! Ovaj čas prispie nam viest, da je Alipaša iz Podgorice sa 1000 nizamah izišao i iznenada napao na liešansku nahiju. Videći vojvoda liešanski nizam na našoj granici, dade abor, a Turci, kada to opaze, izsieku 40 donah kukuruza i tim strasti osvete zadovolje. Kakve će ovo posljedice povući za sobom, nije teško pogoditi.

Turska.

Razobiramo iz jednoga dopisa Svetovidu iz Skadra od 19. lipnja sljedeća: Ovih danah došao je ovamo Osmanpaša sa 150 regularnih konjanikah i 200 bašibozukah. Bašibozuci poslat će se sutra u Podgoricu, da se u regularnu vojsku preobrate. Dne 16. i. m. prispio je Husseinbeg Toska sa 300 svojih drugovah, a još će mu doći njih 400. Jučer i danas potvrđuju pouzdana izvješća iz Podgorice od 15. lipnja, da je u utorak izilazio Alipaša više Podgorice na Dolane i Zgorić sa svoja 3 bataliona regularne vojske. Išli su i svi podgorički Turci i puštali su krave da pasu. Podgorički Turci kosili su

ave do Morače kučke i piperske livade. Pošto livade pokosiše paša s nizamom činio je sve što je moguće nebi li Kući zapovied svoga kneza prestupili, no uzalud. Onda Alipaša da zapovied nizamu, da pucaju svak po sebi, i da se boj zamotne. Nizam i Podgorica prospe oganj iz pušakah i topovah tri puta izasobice i ubiju jednog Pipera, no Piperi nisu smieli zapoviesti svoga kneza prestatiti.

Privatna pisma iz Monastira javljaju, da je hajdučka četa na bajram i Kruševu poharala. Kruševu ima 3000 kućah a od Monastira je udaljeno 3 sata. Ovi kruševački kèršćani nemaju pušakah a toljagama naravno nemogu se braniti. Ova se četa hajdučka umnožava, i po svoj gornjoj dolnoj Arbanii veliko je stradanje kèršćanah, Bog da ih izbavi.

— Jedan dopisnik „Weser Zeit-ga“ piše 26. lipnja da je porta Kemal efendii i Čani paši dala zapoviest, da u Trebinje skupe najrazumnije poglavare, koji narod i njegove potrebe poznaju, i da se savietuju o reformama, kako da se raji zadovolji. Porta ima dobru velju ali joj posao kvara žalibog kadikad isti njeni činovnici, koji po starom običaju narod i sada ugujetavaju.

— Tehnička komisija, koja će opredieliti ispravu černogorske granice, počeo će kao što javlja „Pr. Corr.“ u najskorije vrijeme raditi. Toga radi poći će i pruski povierenik ovih danah tamo. Čujemo da je na taj konac naimenovan kapetan Štejn Kaminski od generalskog mieničtva 8. vojnog shora.

Iz krakovskih novinah doznajemo, da je od strane Francuske za člana iste komisije naimenovan podpukovnik Beson, koi je član bio i one komisije, što je ispravljala granice podunavskih kneževinah.

Moldavia i Vlaška.

Bukurešt, 12. lipnja. (N. S.) Sva je varoš kao izumèrta; Bukurešt otišao je u Pariz. Tamo se pod Napoleonovim žezlom utèrkuju prieko preponah, tko će biti knez. Neće biti pretierano, ako rekнем, da su svi kandidati sa sobom penieli skoro milion dukatah. Ovdje vlada mir i ugrav reći nemarnost. Narod je toliko putah već prevaren, obrećena mu je toliko putah obrana proti spoljšnjim i unutarnjim neprijateljima, čega radi mu je dat Reglements organiques à la Kisselef, ugovor Balta Limanskog à la Titoff, da ništa dobra neočekuje, premda je prošaste godine barem nieku nadu imao. Neimajući sad nikakve nade zavladao je u zemlji najdublji mir.

Tallanska.

Turin 1. sèrpnja. Danas o podne prispieće ovamo ruska velka kneginja Jelena. Na pristaništu željeznice. Viktora Emanuela ostal će ona kod ručka ponudjenoga joj od ruskoga poslanika

grofa Stakelberga i odputovat će zatim jednim posebnim podvozom dalje u Ginevru.

Ruska.

Šlezke nov. javljaju iz Varšave, da se do kolovoza imade 100.000 vojakah skupiti, koje će ruski car oko 1. rujna da razgleda. Kod Varšave bit će stan za 40 do 50.000 ljudih naćinjen.

— Minister unutarnjih dielah Muhanov predložio je caru ustrojenje obćinah za Poljsku, koje vele svima potrebama odgovara.

Francuska.

U diplomatskim krugovima tvèrđi se, da da je knez Orlov sa sobom odnio nieko vlastoručno pismo cara Napoleona na cara Aleksandra u Petrograd.

— Izmedj Francuske i Pruske ugovoren je 24. lipnja poštanski ugovor, koi će 1. sèrpnja t. g. u život stupiti.

— Novi min. unutarnjih dielah u Parizu dozvolio je bez iznimke svima novinama, da se mogu prodavati po ulicama. Takodje je i „Ind. belge“ za Francusku dozvoljen.

Bèrzojavne i najnovije viesti

Pariz 30. lipnja. Audiencia (bèrzojavnim putem javljena), koja je imao vojvoda od Melcia kod cara, odnosi se samo na pošiljanje nieke bronsane kopie od statue Napoleona I. od Canove, koja je nadvojvoda Ferdinand Maksimilian ponudio caru Napoleonu III.

London, 3. sèrpnja. U današnjoj noćnoj sednici dolnje kuće pitao je White, jesu li se Engleska i Francuska radi pitanja podunavskih kneževinah podpunoma sporazumiele. Disraeli nije dao nikakova odgovora, jer su se članovi konferencie dogovorili, da će u potaji dèržat svoja savietovanja, i tako nemože se stvar još dosad staviti do obćega znanja.

Mletci dne 4. sèrpnja. Vojvodinja parmanska prispiešla je s familiom sinoć ovamo.

Turin 4. sèrpnja. Ovdiešnji listovi javljaju, da je ministarsko vieće odlučilo, da se sednice komorah za god. 1857—1858. zatvore.

Razne viesti.

— Kod posljednjega popisa puka u Koruškoj došao je dotični odbor na rietki slučaj, da su dva oženjena muža u sporazumljenju svojih ženah ove promienili. Spodoba ženskih imenah i potajno njihovo preseljenje u drugo t. j. novo mjesto na prusko-šleskoj granici pomoglo je, muževima da su to mogli učiniti. Stvar je prena oblastima radi daljih iztraživanjah.

— U Erfurtu sakrio se je ovih danah nieki tèrgovački poslužitelj iz Dievina, koi je tamo niešta sakrivio i odtuda pobećao, u kući nieke tamošnje grofice. Okolo podne opazi on, da je unišao jedan činovnik od redarstva u kuću iskajuci ga. Sad kod kamo; nije mogao siromah nikuda drugud uteći, nego se odvaži, kroz prozor s trećega kata skočiti. I u istinu skoči kroz prozor, ali tečajem padanja prihvati ga grofica, koja je stanovala u pèrvom katu i baš se onaj čas nalazila na prozoru. Zbog težine njegova tiela i slaboće njezinih rukuh nije ga ipak mogla uzdèržati, nego pusti ga dalje padati, ali gle opet novo zanj tuge! Razi zemlje bila je takodjer nieka žena na prozoru i prihvati padajućega rukama, no ni ova nemogaše ga sasvim pridèržati, nego ga pusti pasti na zemlju, ali srećom tako, da se nije ni najmanje osakatio. Dok se je dizao i mislio, na kakov je čudan način došao na zemlju, dotle mu je i redarstveni činovnik već bio za ledjima, te ga odvedo sa sobom.

Oglas.

Dne 25. sèrpnja. o. g. u 10 satih u jutro dèržat će se u velikoj dvorani narodnoga kazališta velika skupština društva dioničarah istoga narodnoga kazališta, kamo se svu gg. dioničari kojima je do ovoga narodnoga zavoda štogod stalo, uljudno pozivlju.

U Zagrebu 4. sèrpnja 1858.

U ime upraviteljstva nar. kazališta
Ivan Kukuljević
privremeni predstojnik.

štvo, jer ga svuda preziru i svakoga privatnoga pisara više štiju nego njega. A da bi ga barem poštovali roditelji, kojih diecu podučava; ali i toga nema, jer ponajveća strana roditeljah sèrdi se na njega, jerbo moraju diecu u školu slati mjesto na pašu, što bi oni većinom najvolili.

Što se štovanja naučiteljah tiče, o tome bi mogao svaki naučitelj mnogo, mnogo kazivati!

Dobro bi bilo, da i kod nas imade „politički školski ustav“ podpunu svoju valjanost, gdje §. 62. kaže: „Polag dnevničkoga pravionika (Diäten-Normale) za učitelje spadaju vèrhovni nadziratelji niemačkih učionah u osmi, ravnatelji glavnih učionah u deveti, naučitelji glavnih učionah u deseti a pučki naučitelji u jedanaesti red.“

§. 63. glasi: „Svima kod narodnih učionah namieštenim učiteljima dozvoljeno je, da mogu kao drugi činovnici dèržavni nositi uniformu i to s bojom za učitelje propisanom. . . .“

Da i kod nas ovi §§, koji smatraju učitelje kao dèržavne činovnike, podpunu valjanost imaju, to bi naučitelji doista više što-vani bili.

d) Svatko, koi se iz ljubavi prama domovini zvanju učiteljskom posveća, nema vaviek sposobnosti, da se u glasbi uviežba, koja je za pučkog naučitelja neobhodno potrebna, buduo

on mora zajedno i organista biti. Zar nebi barem veće obćine mogle posebnog organistu imati?

e) Najveća pako zaprieka je ona malena ljubav prama domovini a i niekakvo bleptenje za gospodovanjem, koje nalazimo kod naših mladićah i zbog čega im se čini stališ učiteljski neznatan i prenizak.

Žalibožel kod nas imade malo ljudih, koji bi u sèrcu svom pravu ljubav gojili. Istina je, da se gdje gdje puno o domovini govori, ali gdje bi joj se pomoći moglo, tamo nitko domovinu nepoznade. Tko podupire literaturu? Tko utemeljuje javne knjižnice? Tko u većem društvu govori krasni naš jezik? Tko se daje iz ljubavi prama domovini na učiteljstvo?

O, ako se nebudu sposobni mladići barem iz ljubavi prama domovini i iz zahvalnosti prama visokoj vladi, koja se tako neumorno za izobraživanje naroda našega brine, da je blagoizvolila utemeljiti 10 stipendiah za čekaće narodnih učionah, zvanju učiteljskom posvećivali — neće se puk naš nikad popeti na onaj stupanj izobraženosti, na kojem već davno stoje druge krunovine naše carevine.

A zato Vi mladići, u kojih sèrcu plamti vatra ljubavi prama domovini, Vi, koji ste visokoj vladi našoj zahvalni, posvećujte se zvanju učiteljskom, a Bog će vam naplatiti trudove Vaše!

Bečka burza

dne 5. srpnja 1858.

Tečaj državnih papirah.

Državne zadužnice	sa 5%	82 $\frac{1}{4}$
dto od godine 1851 seria B . . .	5%	
dto od g. 1853 s povratkom . . .	5%	
dto iz narodnog zajma	5%	83 $\frac{1}{2}$
dto	4 $\frac{1}{2}$ %	72 $\frac{1}{2}$
dto	4%	65 $\frac{1}{4}$
dto od g. 1850 s povratkom . . .	4%	
dto . . . izdriehane	4%	
dto	3%	
dto	2 $\frac{1}{2}$ %	
Zajam s vučenjem od g. 1834, za 100 for.		
" " " " " " " " " " " " " " " "		
" " " " " " " " " " " " " " "		
Bečko-gradski banko	sa 2 $\frac{1}{2}$ %	
" " " " " " " " " " " " " " "	2 $\frac{1}{4}$ %	
" " " " " " " " " " " " " " "	2	
Zadužnice zemljišnoga odkupa od dol. Austrie		
Zadužnice zemljišnoga odkupa od Galicie,		
Ugarske sa sjedinjenimi pokrajinami po 5%		
Zadužnice zemljišt. odk. od ostalih krunovinah		84 $\frac{3}{4}$
Bankovne dionice komad po		97
Eškompitirane dionice od dol. Austrie za 500 f.		586 $\frac{1}{4}$
Dionice c. k. pov. austrian. državno-željez-		
ničkog društva po 200 for. sr. ili 500		
frankah, podpuno uplaćene		258 $\frac{5}{8}$
dto dto s plaćanjem na rate		
Dionice siveerne željeznice . . . po 1000 f.		
" bečko-glogničke željeznice	500	
" šoprunsko-malobečke	200	
" Budiejevičko-Gmundsko-		
" Linske željeznice	250	
" požunsko-těrnovačke željez.		
1-bg izdanja	200	
" 2-og . . . s pčvenstvom	200	
" aust. dunav. parobrodarstva po	500	532 $\frac{1}{2}$
" Lloyda u Těrtzu	500	342 $\frac{1}{2}$
" budapeštanskog lančanika	500	
" c. k. povl. austriansko-državnog		
" željezničkog društva po 200 forint.		
" Gjurske željeznice		
" Galičke založnice sa 4%	za 100	
" Jelisavetina željeznica		
" Južno-sievrna niemačka savezna željez		187
" Tisna željeznica		
" Lombardečko-mlietačka željeznica		237
Tečaj mienični.		
Amsterdam za 100 holandezkih for. . . for.		
Augsburg za 100 for. current		105 $\frac{1}{2}$
Berlin za 100 pruskih talirah		
Vratislava za 100 pruskih talirah		
Frankfurt na M. za 120 for.		104 $\frac{3}{4}$
Genova za 300 piemontezkih lirah		
Hamburg za 100 mark banko		76 $\frac{1}{2}$
Lipsko za 100 for.		
Livorno za 300 toškanskih lirah		104 $\frac{1}{4}$
London za 1 funt šterlinga		10-11 $\frac{1}{2}$
Lyon za 300 frankah		
Milan za 300 austrianskih lirah		103 $\frac{5}{8}$
Marseille za 300 frankah		122 $\frac{1}{2}$
Pariz za 300 frankah		122 $\frac{1}{2}$
Prag za 100 forintih		
Těrtz za 100 forintih		
Mletci za 300 austrianskih lirah		
Bukurešt za 1 forint	parah	264
Carigrad za 1 forint	parah	
Smirna za 1 forint	parah	
Tečaj novca.		
Carški dukati		7 $\frac{1}{2}$
Srebro od 22. lipnja		4 $\frac{1}{2}$

Odgovorni učrednik, Dr. Demeter.

SLUŽBENI LIST.

Nr. 1388—Pr. (VI. 33)

3—2

Oglas

predsjedništva c. k. hěrvatsko-slavonskoga namiestništva, kojim se podieljivanje nagradah za gojenje konjah do obćega znanja stavlja.

Da bi se ljudi pojedini, koji se u melom bave uzgojivanjem konjah pobudjivali, da brižljivo nastoje oko konjah svojih, da ih brižljivo timare i štede, a navlastito u nakani, da bude svagda dobrih kobilah, kao podpuno prikladnoga sredstva, kojim se promiče i poboljšava gojenje konjah u zemlji, dostojalo je Njegovo c. k. apostolsko veličanstvo previšnjom odlukom od 27. siečnja 1857. na tri godine danah iz dohodakah državnih kao nagrade za gojenje konjah dozvoliti za kraljevine Hěrvatsku i Slavoniu svake godine 110 komadah c. k. austrianskih cekinah u zlatu.

Po glasu ustanovah naredbe visokoga c. k. popečiteljstva unutarnjih poslova i c. k. vėrhovnoga zapoviedništva vojske od 27. travnja

1857. (z. vl. I. rasd. I. komad XVIII., br. 85) imade se podieljivanje ovih nagradah izmienice u Zagrebu i Čakovcu, zatim u Osijeku i Rumi obavljati, te će se za tekuću godinu obaviti u subotu 21. kolovoza u Zagrebu, kao na dan ovdašnjega glavnoga sajma, i u petak 24. rujna u Rumi.

Na svakom naticalištu dopitat će se:

A. Kobilam sa sisajućim ždriebetom:

1 po 15 } c. k. cekinah u zlatu.
3 " 5 }

B. Trogodišnjim ždriebicam:

1 po 10 } c. k. cekinah u zlatu.
3 " 5 }

Za podieljenje nagradah u ime gojenja konjah mogu naticati:

a) Kobile od 4. do 7. godine dobe svoje sa čilim sisajućim ždriebetom (pulićem), koje su dobro timarene, zdrave i kripeke, te su sposobne kao dobre kobile za plodjenje;

b) trogodišnje ždriebice, od kojih se očekiva osobita sposobnost za plodjenje, i koje još nisu upotrebljene za vožnju (teglenje).

Vlastnici kobilah, koje će se naticati za ovakove nagrade, imadu sviedočanstvom predstojnika občinskoga dokazati, da je dovedena kobila, ujedno sa sisajućim ždriebetom još prvo, nego što je pulica oždriebila, ili njihova bila, ili da je dovedenu trogodišnju ždriebicu oždriebila kobila, koja je u vrijeme oždriebljenja bila njihova, i da su trogodišnju tu ždriebicu sami odgojili.

Koja je već jedanput dobila ovakovu nagradu, može do 7. godine dobe svoje i opet naticati se za nagradu, ako koja, na prvo nagradjenje sliedeće godine opet navedena bude sa čilim sisajućim ždriebetom. Kobile, koje su jurve dvie ovakove nagrade dobile, bit će izključene od od trećega naticanja. Tako isto trogodišnja ždriebica, ako je kao takova dobila nagradu, može još dva puta biti nagradjena kao kobila.

U Zagrebu dne 22. lipnja 1858.

Soksević s. r.
F. M. L.

Br. 1147 (DS—48)

3—2

Izrok.

Obnaredovanje napisnika gruntovničkih u kraljevini ugarskoj glede kr. slobodnih gradovah Požun i Bösing.

Od strane c. k. ravnateljstva gruntovnicah u Požunu, daje se kroz c. k. ravnateljstvo gruntovnicah u Zagrebu u obzir napredujućega uvedenja gruntovnih novih knjigah u požunskom upravnom okolišu kraljevine ugarske usljed naredbe c. k. popečiteljstva pravosudja od 19. svibnja 1858. br. 9541. na znanje sliedeće:

I.

U požunskom upravnom okolišu je u svėrhu uvedenja gruntovnih novih knjigah miestimičko izvidjenje polag občinah već i u kr. slobodnih gradovah Požun i Bösing posve obavljeno, te napisnici gruntovnički ujedno sa čestićimni registri i nacerti koji k istim spadaju bit će počamši od 1. srpnja 1858 u c. k. gruntovničkoj pisarnici u Požunu svakome na ogled izloženi.

Obavljanje poslova i uređivanja naznačeno u izroku ovom ima se započeti takodjer 1. srpnja 1858., te u svėrhu ovu odredjen je c. k. zemelski sud u Požunu.

Podpuni sadržaj te time i diel II. ovog dne 19. svibnja 1858. izdanog izroka, uvršten je u službenih listovih: „Bečkih novinah“ od 6., 9., 12., lipnja 1858, br. 127, 119, i 132, i u „požunskih novinah“ od 6., 9., 12. lipnja 1858. br. 127, 129 i 132.

C. k. ravnateljstvo gruntovnicah.

U Zagrebu dne 22. lipnja 1858.

Nr. 7862 (Fin.—13)

3—2

Kundmachung.

Von der k. k. kroat.-slav. Finanz-Landes-Direction wird zur Sicherstellung ihres, und des Holzbedarfes der Agrar k. k. Finanz-Bezirks Direction in der Winterperiode 1858-59 in der Menge von ein Hundert achtzig n. ö. Klaftern 36zölligen ungeschwemmten buchenen Brennholzes eine Konkurrenz-Verhand-

lung mittels Einbringung schriftlicher Offerte unter folgenden Bedingungen eröffnet:

1. Die Lieferung des Brennholzes kann entweder für die obige Gesamtmenge oder für einen Theil derselben erstanden werden.

2. Jeder Offerent hat daher in seinem Anbote ausdrücklich anzugeben, ob er die Lieferung ganz oder Theilweise erstehen will.

Theilangebote werden jedoch nur berücksichtigt, wenn sie mindestens auf sechszig Klafter lauten.

Im Offerte ist überdies der Preis, um welchen der Konkurrent eine Klafter der oberwähnten Holzgattung zu liefern, d. i. in die ihm bezeichneten Amtsgebäude zu stellen, und daselbst aufzuschichten erböthig ist, mit Ziffern und Buchstaben deutlich anzusetzen.

3. Hat der Offerent eine Kautions mit zehn Prozent des, von der zu liefern beabsichtigten Holzmenge nach dem angebotenen Preise entfallenden Kaufschillings entweder im Baren oder in Staatspapieren nach dem Börsenkurse bei der Agrar Landeshaupt- oder einer andern hierländigen Finanzkassa zu erlegen und die hierüber erhaltene Kassaquittung seinem Offerte beizuschliessen.

4. Das mit einer Stempelmarke von 15 kr. zu versehende Offert ist von dem Anbotsteller entweder eigenhändig zu unterschreiben, oder falls er des Schreibens unkundig sein sollte, mit seinem gewöhnlichen Handzeichen zu bekräftigen und von zwei unbedenklichen Zeugen, deren einer den Namen des Ausstellers beizulügen hat, fertigen zu lassen.

Es ist darin auch der Charakter und Wohnort des Offerenten genau ersichtlich zu machen und dessen ausdrückliche Erklärung anzusetzen, dass sich derselbe den in dieser Kundmachung festgesetzten und ihm genau bekannten Lieferungsbedingungen unterwerfe.

Das angenommene Offert wird in Verbindung mit gegenwärtiger Kundmachung die Stelle einer förmlichen Vertragsurkunde vertreten und ist für den Offerenten gleich nach dessen Ueberreichung, für das Aerar aber erst vom Tage der erfolgten Genehmigung, rücksichtlich Verständigung des Offerenten von der geschehenen Annahme seines Angebotes bindend.

Der Ersteher wird zur nachträglichen Stempelung des Offertes als Vertragsurkunde, den klassenmäßigen Stempel aus Eigenem beizuschaffen haben.

5. Zu dieser Holzlieferung wird Jedermann zugelassen, welcher sich nach dem Gesetze rechtskräftig verbinden kann.

6. Wer im Namen eines Andern einen Anbot macht, hat dem Offert auch die auf dieses Lieferungs-geschäft speziell lautende Vollmacht beizulegen.

7. Bleiben mehrere gemeinschaftliche Offerenten Bestbieter, so haften sie für die Erfüllung der übernommenen Verbindlichkeiten in Solidum d. i. Einer für Alle und Alle für Einen; doch ist von ihnen ausdrücklich derjenige zu bezeichnen, an welchen unter ihnen die auf Erfüllung der Vertragsbedingungen Bezug nehmenden Aufträge zu erlassen sind, indem sonst die Zustellung derselben an den im Offerte zuerst unterschriebenen erfolgen würde.

8. Die Rechte und Pflichten des Erstehers gehen auf seine Erben über, wenn derselbe vor der vollständigen Erfüllung der gegenwärtigen Vertragsbedingungen mit Tod abgehen sollte.

9. Das zu liefernde Brennholz muss durchaus Buchenscheiterholz, ganz trocken und vollkommen gesund sein.

Die Schlichtung des Holzes geschieht ohne Kreuzstoss und es hat die Klafter nach dem Wiener Masse sechs Schuh Länge und sechs Schuh Höhe, mit einer Scheiterlänge von drei Schuh und der durchschnittlichen Scheiterdicke von vier Zoll, zu enthalten. Knorr-richte und vermorschte Scheiter werden nicht angenommen.

In Bezug auf das Mass, die Beschaffenheit, dann die Art und Weise der Schlichtung des Holzes unterwirft sich der Ersteher, dem Ausspruche der für die Uebernahme bestimmten Commission, bestehend aus einem höheren Forstbeamten und den Oberbeamten des Landes-Oekonomats.

Der Ersteher der ganzen Holzlieferung verpflichtet sich übrigens, im Falle eine grössere als die hier ausgeschriebene Brennholzmenge erforderlich sein sollte, den Mehrbedarf um den Ersterstpreis innerhalb des Zeitraumes von 14 Tagen nach schriftlich erfolgter Bekanntgabe desselben zu liefern. Diese Mehrlieferung soll jedoch den fünften Theil der Gesamt-holzlieferung nicht übersteigen und nach Ablauf des Monates Februar 1859 nicht mehr angesprochen werden können.

10. Von dem zu liefernden Brennholze muss die eine Hälfte mit 9) Klaftern längstens bis 15. September und die andere Hälfte pr. 9) Klafter längstens bis 15. Oktober 1858 eingeliefert und in den hiezu angewiesenen Räumen der Amtsgebäude zur Uebernahme aufgeschichtet sein.

11. Die Zahlung des Kaufschillings erfolgt nach dem Wunsche des Lieferanten und über dessen schriftliches Ansuchen entweder nach jeder übernommenen Theillieferung für diese, oder nach vollendeter gänzlicher Ablieferung und anstandsloser Uebernahme derselben für die abgestellte ganze Holzmenge.

12. Für die Erfüllung der vom Ersteher eingegangenen Verbindlichkeiten haftet derselbe sowohl mit der erlegten Kautions, als auch mit dem übrigen bewegli-

chen und unbeweglichen Vermögen dergestalt, dass es der Finanz-Landes-Direction frei stehen soll, im Falle der Nichterfüllung dieser Verbindlichkeiten entweder auf die vollständige und unverweilte Einhaltung derselben zu dringen, oder aber die fehlende Holzmenge auf Kosten mit Gefahr des Erstehers im beliebigen Wege und um was immer für einen Preis beizuschaffen.

13. Die erlegte 10% Kautions wird den Nichtersteren sogleich nach geschlossener Verhandlung, dem Ersteren aber erst nach anstandslos erfolgter Uebernahme des beizustellenden Holzquantums rückgestellt werden.

14. Die mit den vorgeschriebenen Erfordernissen versehenen Offerte sind längstens bis 15. Juli 1858 Mittags 12 Uhr, wohlversiegelt bei dem Einreichungs-Protokolle dieser Finanz-Landes-Direction zu überreichen und auf der Adresse mit den Worten: „Offert zur Brennholzliefere für die Finanzbehörden“ deutlich zu bezeichnen.

15. Später einlangende oder nicht gehörig ausgefertigte und belegte Offerte werden nicht berücksichtigt werden.

Von der k. k. kroat.-slav. Finanz-Landes-Direction
Agram am 21. Juni 1858

Nr. 1019 (Izv.—160)

1—1

Sulla formazione dei capitani mercantili.

La fama onorevole meritamente acquistata dalla marina mercantile austriaca, i cui navigli anche all'estero vengono preferiti, è la prova non dubbia della naturale attitudine che gli abitanti delle nostre coste hanno per l'arduo e pericoloso mestiere del navigante. I nostri legni sostennero viaggi brillanti anche nei mari più lontani e meno frequentati, ed i capitani austriaci corrisposero lodevolmente alla loro missione. Tutto ciò per altro non toglie che si abbia a confessare che i moderni rapidissimi progressi della navigazione, si nella sua pratica che nella teoria, domandano maggiori requisiti e più estese cognizioni in chi assume l'incarico di guidare navigli mercantili e persone attraverso gli Oceani.

L' I. R. governo centrale marittimo, alla cui sfera di attività appartiene questo argomento, volge già da più anni i suoi studi in proposito. Senonchè il perfetto miglioramento della condizione dei capitani mercantili vuol essere congiunto e dipendente dalla legge sull'iscrizione marittima, cioè a dire dalla legge che deve da un canto assicurare gli uomini di mare nei diritti derivanti dalla difficile ed eccezionale loro condizione, garantendo loro un titolo di sussistenza per quando saranno impotenti; e che d'altra parte deve rendere possibile che lo stato in ogni eventuale occorrenza possa facilmente disporre del loro braccio e della loro esperienza. Perciò ad utilizzazione di tempo sino a che siano combinati i tanti riguardi amministrativi, politici e militari che si addimandano, e per secondare anche il ripetuto desiderio espresso dal ceto mercantile, rappresentato dalla Borsa di Trieste e dalle Camere di commercio dei nostri Litorali, di regolare cioè la formazione dei capitani mercantili, furono con sanzione dello Eccellso i. r. ministero del commercio emesse le provvisorie disposizioni che sono portate dalla notificazione 4 maggio a. c. numero 3751 dell' i. r. governo centrale marittimo.

Le norme sin qui sussistenti in proposito ammettevano che potesse essere accordata la qualifica di capitano di un naviglio da commercio a chi corrispondendo ad un esame, avesse navigato cinque anni sopra legni armati al lungo corso, fra i quali uno in qualità di cadetto o di scrivano. Con quelle norme però non occorre di occuparsi di quali viaggi si fossero realmente effettuati, nè con quali bastimenti; nè tampoco dovevasi prendere riflesso alla specie di servizio prestato durante i quattro anni di navigazione precedente quello sostenuto come cadetto o scrivano, per cui si poteva passerli anche nella semplice ed insignificante qualità di mozzo o di camerotto. Nessuna qualifica poi si domandava per essere cadetto o scrivano, e negli ultimi tempi specialmente, sia perchè erano forti i bisogni della nostra navigazione, sia perchè si voleva sottrarsi agli obblighi della leva militare, avvenne che si presentavano alla qualifica di capitano dei giovani, i quali se poterono appena comprovare di possedere quanto si può apprendere con lezioni verbali, non dimostrarono però quelle cognizioni, che sole possono essere acquistate coll'esperienza.

La suddetta notificazione invece stabilisce:

1.° Che per essere scrivano (che in seguito si chiamerà tenente) debbasi aver sostenuto con buon successo un esame di qualifica, mercè il quale essere sicuri che il candidato è in istato di rimpiazzare il capitano ogni qualvolta occorresse. Per essere ammessi a quest' esame si richiede, oltre alla sudditanza austriaca ed alla prova di una buona condotta, un'età di 18 anni ed una navigazione di quattro anni sopra navigli a vele quadre fuori dell' Adriatico, esclusa quella fatta come mozzo o camerotto.

2.° Che per essere capitano di lungo corso si abbia navigato due anni nella suddetta qualità di tenente, e che si corrisponda ad un secondo esame da

farsi in via sommaria sulla navigazione, sulla manovra e sulle leggi di mare.

Molti sono i vantaggi che mercè queste disposizioni deriveranno nella formazione dei capitani; fra questi più evidentemente emerge quello che in seguito ogni naviglio avrà una persona regolarmente qualificata a rimpiazzare il capitano nel comando del bastimento, una persona dunque in istato di alleggerire le sue fatiche, di stare secolui a consiglio circa ai bisogni ed alle emergenze nella navigazione e che quindi acquisterà quella pratica virtuale da divenire a suo tempo un perfetto capitano. Altro beneficio però che indirettamente risulta alla marina e che vuol essere rimarcato specialmente, si è che nel computo dei quattro anni fissati ond' essere tenente se ne bonificano due per tutti gli individui che avranno compito con buon successo il corso biennale d'una i. r. Scuola nautica. Con questa facilitazione egli è naturale che i nostri giovani della costa e delle isole troveranno sotto ogni aspetto nel proprio interesse la convenienza di frequentare il suddetto corso, che è attivato in tutti i principali porti dei Litorali austriaci; così essi saranno capitani dopo soli quattro anni di navigazione, mentre senza questo studio ne abbisognano sei; così saranno educati in modo da corrispondere alle maggiori esigenze, che in seguito saranno richieste da chi aspira ad essere capitano di lungo corso; così finalmente coll' avere attinti i solidi principii della scienza essi faranno che la marina mercantile austriaca gareggi anche in teoria colle altre nazioni, come lo fa oggidì riguardo l' onoratezza, la premura e la pratica di mare de' suoi capitani.

Del resto l'obbligo che la prescritta navigazione sia sostenuta fuori dell' Adriatico con navigli a vele quadre onde avere occasione di approfondarsi nella pratica della manovra; il più ampio e dettagliato programma di esame nel quale anche si comprendono i non comuni calcoli di latitudine con due altezze di sole e di longitudine colle distanze lunari; e l'obbligo che i tenenti che aspirano ad essere capitani abbiano da produrre alla commissione esaminatrice il loro giornale particolare sulla sostenuta navigazione, sono altrettante circostanze importantissime, che attestano l' intelligente accorgimento col quale l' amministrazione marittima trattò quest' importante argomento.

Nr. 972 civ. (Izv.—162)

3—1

Editto.

Rimasto senza effetto per mancanza degli obblatori il primo incanto tenutosi il 24. corr. Giugno presso questa Pretura in seguito dell' avviso 26 Aprile a. c. Nr. 972 per la vendita esecutiva in causa di Carlo Hill attore, cr. Martino Matelich in punto pagamento di f. 620, si porta ora a pubblica conoscenza, che nella giornata delli 26. Luglio p. v. dalle ore 9 fino le 12 a. m. verrà tenuto il secondo incanto per la vendita della campagna, boschivo e casetta di ragione del suddetto convenuto sita in Hrast, in cui la delibera seguirà al più vantaggioso obblatore anche sotto il prezzo di stima.

Questa campagna è dell' estensione di Brav 22 klaf. 62 di vitato, di Brav. 8 klaf. 50 di boschivo, stimato il tutto compresa la casetta ed il pozzo in f. 867: 20, somma che forma il prezzo fiscale.

Ogni licitante sarà tenuto prima di emettere la sua offerta, di depositare al protocollo d' incanto il vadio del 10 p%.

La delibera verrà fatta tosto al miglior offerente verso pronti contanti, e dovrà in conseguenza il deliberatario depositare in Giudizio otto giorni dopo ottenuto il relativo decreto, il prezzo di delibera, perchè in caso contrario sarà tosto tenuto un reicanto a tutto suo rischio, pericolo e spese.

Chiuso il protocollo verrà restituito tosto il vadio ai licitanti, meno quello del miglior oblatore, che sarà trattenuto in Giudizio a cauzione del puntuale pagamento del rispettivo prezzo di delibera.

Tutte le spese d' incanto, delibera di trascrizione, e le tasse di trasferimento di proprietà andranno a carico esclusivo del deliberatario, come pure le relative pubbliche imposte andranno a suo carico dal giorno della seguita delibera.

Atteso poi lo stato irregolare delli libri fondali a mezzo degli editi da pubblicarsi, vengono invitati tutti quelli, che credessero di aver acquistato coll' iscrizione nelli pubblici libri un diritto d' ipoteca sullo stabile, della cui vendita trattasi, ad insinuare in Giudizio tale loro diritto immancabilmente fino alla vendita dello stabile coll' avvertenza, che nel caso contrario dovranno imputare a se stessi, se la distribuzione del prezzo venisse fatta senza il loro intervento, ed essi restassero esclusi, in quanto il prezzo fosse esaurito dalla detta distribuzione.

I R. Pretura urbana
Fiume, 24. Giugno 1858.

Nr. 1762 civ. (Izv.—163)

3—1

Edikt.

Von k. k. Bezirksamte zu St. Ivan als Gericht wird bekannt gemacht, es sei über Ansuchen des Advokaten Herrn Anton Sučić de praes 14. Dezember 1857 Z. 1762 die executive öffentliche Feilbietung des dem Insassen zu Paukovec Ivan Šarutan gehörige Haus

Nr. 20 sammt Wirthschafts-Gebäuden, dann Urbarial-Hube bestehend aus 9 Joch 1286 □ Klt. Acker und 11 Joch 945 □ Klt. Wiesen wegen Zahlung der dem Stefan, Mikula, Mio und Josip Vizec gehörigen Schuldforderung pr. 18) fl. sammt 5% vom 1. Juni 1854 entfallenden Interessen, wie auch wegen zugesprochenen Gerichts-, Pfändungs-, Schätzungs- und dieses Feilbietungs-Gesuches auf 72 fl. 3 kr. Adjustirten Kosten bewilligt und zur Vornahme dieser Feilbietung der zweite Termin auf den 24. Juli 1 J um 0 Uhr Vormittags an Ort und Stelle der gepfändeten Hube angeordnet worden.

Hiezu werden alle Kauflustige mit dem Beifügen vorgeladen, dass die erwähnte Realität bei dem Termine auch unter dem gerichtlich erhobenen Schätzungswerte von 1977 fl. 30 kr. Verkauft werden wird, und dass der Ersterer die auf Realität pfandweise versicherten Schulden, so weit der Kaufschilling reicht, nach Anweisung des Gerichtes übernehmen müsse, die Schätzung der Realität und die Lizitations-Bedingnisse können die Kauflustigen in der Gerichts-Kanzlei einsehen, und davon Abschrift nehmen.

Zugleich werden alle diejenigen, welche, ungeachtet ihnen keine besondere Verständigung von der Feilbietungs-Bewilligung zugekommen ist, durch die Eintragung in die öffentlichen Bücher gleichwohl ein Hypothekrecht auf jene Realität erworben zu haben glauben, aufgefordert, dasselbe bis zum Verkaufe der Realität sowieweit bei diesem k. k. Bezirksgerichte anzumelden, widrigens sie es sich selbst zuzuschreiben haben würden, wenn die Kaufschillings-Vertheilung ohne ihre Beziehung vorgenommen, und sie dadurch, so weit der Kaufschilling durch dieselbe erschöpft worden sollte, ausgeschlossen würden.

K. k. Bezirksamt als Gericht

St. Ivan am 2. Juli 1858.

K. k. Bezirksadjunkt als Richter
Jakopović.

Nr. 2138 (Izv. 153)

3—2

Kundmachung.

Es wird für die diessbezirkige Gemeinde Rakov-potok, allwo sich eine Poststation und ein k. k. Gendarmerieposten befindet, ein Fleischhauer aufzunehmen gesucht.

Hierauf Reflektirende haben ihre gehörig belegten Gesuche, worin sie sich über ihre Befähigung für dieses Gewerbe so wie die übrigen gesetzlichen Erfordernisse gehörig dokumentirt auszuweisen haben werden, binnen längstens 4 Wochen vom Tage der letzten Einschaltung gegenwärtiger Kundmachung in die Landeszeitung gerechnet, bei dem gefertigten k. k. Bezirksamte einzubringen.

K. k. Bezirksamt Samobor am 28. Mai 1858.

Der k. k. Bezirks-Vorstand.

OGLASNIK.

(Dp.—45)

3—3

Književna objava.

Život

K. JULIJA AGRIKOLE

od

K. Kornilija Tacita.

Ovu knjigu, koju sam preveo s latinskog i koja je po presudi učenoga „Društva za povestnicu i starine južnoslavenske“ u Zagrebu darom ovenčana, mislim izdati na svet.

Ko zna, da je Kornilije Tacit od najizvrstnijih pisalaca rimskih a srbski prevod ove umotvorine njegove presudom rečenog učenog društva za dobar ocenjen, tome netreba još što da kažem u preporuku knjige, za koju se može slobodno kazati, da je vrlo bisera u umnoj riznici naroda rimskog.

Izici će na lepjoj bartii i ugledno štampana. Cena joj je 30 kr. sr. za one koji se napred upišu, a za druge će biti 40 kr. sr. Upisati se može najdalje do konca Julia 1858., a novci će se plaćati kad knjige bude gotova.

Molim svakoga a osobito one, koji su se potrudili oko knjige „Život Aleksandra velikog“, da mi u skupljanju upisnika za ovu knjigu budu u pomoći. Gg. kupci dobiće običan dar.

U Beču e duhovima 1858.

Stevan Pavlović,
(Stadt, an der Gestätte Nr. 219.)

(Dp.—46)

3—3

Orgulje u Osieku

u Osieku kod orguljara Andrije Fabinga stoje jedne sasvim nove orgulje sa 14 registarrah, pozitivom, manualom i pedalom gotove na prodaju. Za dobrotu i dugotrajnost jamči se.

Carsko-kr.

službene

NARODNE

NOVINE.

Novine ove izlaze svaki dan izvanredno i praznike na čitavom listu. — Polugodišnja predplata je za domaću u novinarici 4 for. srebra. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom pošiljati, 6 for. sr. —

Za službene oglase opredjeljeno je svake godine: 4 kr. sr. od linije za prvi put; a zatim za svaki put 2 kr. sr. — Za druge oglase ili posebne članke plaća se do 10 linija 30 kr. sr., dokle pako od svake pojedine linije 4 kr. sr.

Neuredovni dio.

Austrijska carevina.

Zagreb 6. srpnja. Na 2. o. m. umro je u Lepoglavi kod varaždina od ognjice ravnatelj tamošnjega kaznenoga zavoda Franjo Chladek.

— Dne 5. utopio se je, kao što smo sa žalostju doznali, u Kupu kod Karlovca poznati naš domorodni slikar Vjekoslav Karas.

Iz okolice varaždinske koncem meseca lipnja 1858. Opetovano imadosmo priliku u narodnim novinama sa najvećim veseljem i radošću čitati, kako se po svim stranama domovine naše stranom nove učlene pedžu, stranom jer obustojavše preuredjuju, te sadanjim okolnostima vremena primierno povećavaju, dočim se ujedno i plaće dotičnih učitelja zvanju njihovom po lag mogućnosti odgovarajuće osiguravaju, nad kojim na obće dobro i izobraženje naroda našeg smierajućim napredkom svaki iskreni domorodac i viera državljanin tim većma se raduje, što znameniti napredak ovaj stalen temelj budućnosti domovine hrvatsko-slovenske obećuje, jer same posredovanjem dobro uređenih tako glavnih, kao i pučkih učlenah moći će domovina naša postići dobre poljodielce, valjane i vieste obrtnike, a po njima vjerne i za obće blagostanje svojski se brinuće državljane. Da se pako tezanja ova s podizanjem i preustrojenjem učlenah skopčana posredovanjem brižljive i očinske vlade naše po svim okružjima domovine naše probudjuje, obće je poznato, buduc iz pojedinih gradovah, trgovistah i inih miestah viesti dopiru, da se je tamo nova učiona podigla, da se je onda obustojavša povećala, ili da je pojedinih učiteljima plaća povišena i osigurana, — budući da se medjutim i u obsegu c. k. županjske vlasti varaždinske za vrijeme novieg preustrojenja ovozemskih vlastih t. j. od meseca listopada 1854 za promicanje školskih svrhaah mnogo učinilo, a to se dosada štovanom občinstvu do znanja stavilo nije, zato, da se susiedi naš, nemanje i sudomorođci upute, da se i kod nas za prosvietu naroda radi, da i mi glade utemeljenja budućnosti za ostalim naxastasmo, da i pojedina miesta i žitelji prostirane županije varaždinske nisu duhovne i tlesne brane lišeni, za dužnost si smatram u pomanjkanju drugog izviestitelja, štovanom občinstvu na temelju dosada sakupljenih vierodostojnih podatakah — do znanja staviti: da je u području c. k. županije varaždinske od listopada 1854 do sada 12 novih učlenah otvoreno, i 11 školskih zgradah podignuto, nadakje da se na podignuću 13. novih učlenah tečajem ove godine radi, te da sa za učlenah imajućih se u godini 1859 podići predložni poslovi već dogotavljeni; za potvrdu prerečenih navodjaj:

a) da su posve nove škole otvorene i plaće pojedinih učitelja osigurane, i to u:

1. Koprivnici (glavna škola), 2. Ljubečici, 3. Remetincu, 4. Svibovcu pokraj varaždinskih toplicah, 5. Visokom, 6. Reki, 7. Macincu, 8. Lopatincu, 9. Jesenju, 10. Petrovskom, 11. Čakovcu i 12. Prelogu (dievojačke pučke škole.)

b) Nove školske zgrade podignute su u:

1. Koprivnici, 2. Kuzminan, 3. Ludbregu, 4. Pričinu, 5. Loboru, 6. Videvcu, 7. Vinici, 8. Voći, 9. Sv. Marji, 10. Bregih i 11. Draškavcu.

c) U godini 1858. nove školske zgrade podignute su u:

1. Jalabetu, 2. Visokom, 3. Reki, 4. Gjelokovu, 5. Macincu, 6. Podturnu, 7. Lopatin-

cu, 8. Dekanovcu, 9. Sv. Gjurgju, 10. Goričanih, 11. Dubravi, 12. Maču i 13. Zlataru.

d) Predložni poslovi dogotavljeni su za podignuće novih škola godine 1859 u:

1. Krapinskih Toplicah, 2. Deseniču, 3. Vrnagori, 4. Bolfanu, 5. Rasinji, 6. Sv. Križu, 7. Jesenju, i 8. Petrovskom. — Kod svih ovih novopodignutih ili u podizanju nalazećih se, nemanje i u godini 1859. podići se imajućih škola, dovoljno su sa školskim zakladnicama pojedinim učiteljima plaće osigurane.

Ako se dakle u obzir uzmu različite zapreke, poteškoće i nepovoljnosti s utemeljenjem i podizanjem škola, zatim s osiguranjem učiteljskih plaća skopčane, to doista bezpristrano priznat se mora: da je c. k. županjska vlast varaždinska u vremenu nešto preko trih godina za promicanje narodne prosviete i odgojvanje mladeži mnogo učinila, radi česa joj takodjer svaki prijatelj mladeži i bolje budućnosti zahvalan biti mora, kao što će joj doista i kasni potomci zahvalni biti i blagodariti utemeljiteljima svoje obrazovanosti.

Zaključujući članak ovaj za ugodnu si dužnost smatram prije svega visokoj c. k. vladi, koja se neumorno za unapredjenje občinskog dobra brine, zatim c. k. županjskoj vlasti varaždinskoj, naročito pako njezinom prevriednom i obće počitanom prodatojniku presvietlom gospodinu Škenderu Šimunčiću, ne manje i svim podčinjenim gg. činovnicima, koji su namieru visoke c. k. vlade i njihova predstojnika s pravednošću znali oživotvoriti, napokon i pojedinim obćinama i inim s utemeljenjem i uzdržavanjem škola poslujućim ljudima, koji su za dobro svoje diece i potomakah dobrovoljno sve moguće žrtve doprinijeli, najdostojnije se zahvaliti i izraziti želju njihovih trudovi i dobrohotne namiere neostanu bezuspješne kao glas vapijućeg u pustinji, već da stotrukim plodom kod izobraženja i odgojvanja neke mladeži urode, te da vis. c. k. vladi u čast vjerne podložnike, a domovini na slavu iskrene i radine sudomorođce proizvedu.

Beč, 3. srpnja. Nj. veličanstvo kralj gerčki Oto prispiet će u utorak u Tirst.

— Nj. kr. visost princ pruski Adalbert preputovao je posljednjih danah — kao što javlja magjarski listovi — u najvećoj nepoznatosti kroz Magjarsku.

— Poslanik sjedinjenih državaah od sjeverne Amerike kod ovdašnjega dvora gosp. Jakson odputovao je danas s dopustom u Newyork.

— Poznati francuski spiasatelj baron Balleydier, koji se je bavio više danah ovdie i bio je primit najljudniji u svim krugovima, odputovao je jučer u Prag, odkud će ići u Reichstadt, da dobije audienciju kod Nj. vel. cara Ferdinanda. Budući da se on prilikom svoga povratka kani najaviti kod dvorah saksonskoga i bavarškoga, tako se sumnja, da mu putovanje ima političko svrha.

— Car. ruski poslanik Balabin doći će 10. kolovoza u Beč.

— Ovamo je 1. srpnja iz Srbije prispeo K. Magazinović, savietni knež. Srbije.

— Glavni dobitak od 250.000 f. od kreditnih srećakah dobio je nietko u Tirstu.

Beč 3. srpnja. Kod žriebanja srećakah zajma grofa Saint Genoisa na 1. o. m. vućeni su sliedeći brojevi: 8, 25, 32, 37, 45, 48, 62, 66, 73, 112, 124, 162, 206, 251, 328, 347, 421, 425, 426, 457, 476, 479, 498, 612, 628, 692, 738, 781, 785, 813, 815, 816, 842, 847, 895, 931, 945, 1027, 1073, 1124, 1159, 1205, 1282, 1331, 1365, 1390, 1415, 1602, 1684,

1746, 1851, 1852, 1866, 1884, 2801, 2889, 1946.

Srbija.

J. U Beogradu 24. lipnja. (S. D.) — Sliedeći postupak naše vlade služi joj na osobitu čast. G. Gjorgje Protić, bivši kneževski predstavnik za kneza Mihaila, služeći u ono znamenite doba, kad se tek stvarala naša otadžbina, učinio je ovoj i njenom tvoreu velike usluge, pa zbog dogadjajah od godine 1842., ostavivši Srbiju, potucio se „od nemila do nedraga,“ a porodica mu je u Beogradu svaku oskudicu terpila. Istina davano joj je nešto iz kase upravne, ali je to bilo i vrlo neznatno i nesigurno. Ovih danah pako, na molbu njegovu, naredjeno je, da mu se, dok je živ, izdaje pensija od 2000 talirah iz kase upravne; da se dade njegovoj porodici pravo na pensiju iz fonda udovičkog, a budući da je on za 15—16 godinaah nje nije uložio u ovaj fond, to uprava sama da uloži sav taj ulog i interes za njega, i ne posliedku da mu se dade iz kase upravne 300 duk., da sebi kipi mjesto, gdje bi kuću mogao naćiniti. Kad pomislimo, da je kod nas bilo vremena, kad se nije smiela spomijati vrijeme vlade knezovah Mihoša i Mihaila, a sad vidimo, da se ovako nagrađuju zasluge u te baš vreme zemlji i naroda učinjene, onda smo ispunjeni prijatnim uvjerenjem da sad živimo u dobi mnoga srećnijoj, nego što smo nekad živili.

Zakon o uništavanju dugovah odobren je i do nekoliko danah poslat će se vlastima izvršujućim. Kapital će se vratiti za 22 i po godina. Osim interesa po 6 na 100 plaćat će se godišnje na odplatu kapitala 2 procenta i tako svake 8 proc. godišnje. Najmanji su zajmevi iz kase upravne 100 duk., a iz fondovah 50 duk., a najveći 2000 dukatah.

— Kn. adjutant podpukovnik, g. Gjergje Karagjorgjević, podneo je ostavku na zvanje adjutanta, koja je uvaćena.

— Dne 30 lipnja poslije podne u 5 sati prispeo je u Beograd kr. velikobritanski poslanik kod visoke porte, Sir Henry Bulwer, na parobrodu „Jel save.“ Bio je tako od strane turskih kao i od sèrbskih oblaštih svećano primljen. Drugi dan imao je već na parobrodu „Galata“ odputovati u Gjurgjevac, Odkud će nastaviti svoj put u Carigrad. On bi imao bio već 27. doći u Beograd, no prije se je, kažu, popitao u Carigradu, je li turska posada promijenjena i stopram onda pošto je onamo, kad je berzovajnim putem dobio odgovor, da je to učinjeno. Njegovo doćenje u Beograd može se smatrat kao dokaz, da je razmirica nastavljena uslied pozabljenog zlostavljenja engleskoga konzula u Beogradu. Kažu da je na sèrbsku vladu iz čuprijske nahije sa 1000 podpisah obsekrbljena molbenja prispiela, u kojoj se moli, neka bi vlada dala srušiti gurgusovačku kulu, kao znak barbarstva. U toj kuli bili su, kao što je poznato, zatvoreni oni sèrbski senatori, koji su zbog veleizdaje obtućeni bili. — Čuje se da je Nj. velič. puka nekim sèrbskim dostojanstvenicima, činovnicima i privatnim osobama podielio red Medžidije, medju ovima nalaze se gg. Garašanin, Černobarae i Janković.

— Kažu da se je opet bojat, da će se medju turskom i Engleskom opet zbog gorenavedenoga izstupa pojaviti razmirica, koja bi od strane Engleske prekinuća diplomatskih odnošajah prema parti sa sobom povući mogla, jer vele, da su Turoi samo 16 nizamah poslali kaznjajnja radi Carigrad, gdje nasuprot Engleski tvrde, da je tom prigodom sagradio 24 Turčina i zahvaljuje da budu svi kažnjeni.

Cernogora.

Polag viestih iz Kotora koje se Černogorci osbilo, da će Turci na njih udariti s južne strane, budući da je u pašaluku skadarskom znatna turska vojska sakupljena. Usled toga stavljena je čerčička nahia u ratno stanje i sve moguće mere poduzete su u svrhu, da se što je većma moguće obezbijedi granica. No čini se da je taj strah bez svakoga temelja. — Dne 27. lipnja dopraćeno je bilo na Cetinje 8 topovah, koje su Černogorci u bitki kod Grahovca Turcima oteli, a k tomu još dva topa, što su ih sakopane našli na grahovskom polju. Ta doprema učinjena je bila velikom svečanostju, i narod je sa svih strana nagurnuo bio, da prisustvuje tom izvanrednom pozorištu. Iz rečenih topovah bilo je najposlie izbačeno 100 hitacah.

Rusija.

Petrograd 17. lipnja u svoj Rusiji nada se najizobilnijoj žetvi. Nikad nije bilo za nju tako liepih izgledah kao sada.

U Varšavi se već spremaju da dočekaju cara, kome se skoro nadaju. Misli se, da će car iz Varšave ići u Berlin.

Petrograd, 30. lipnja. Izdanje zajma od 30—40 milijunah rubaljah po 4½% obnavlja se, koi će se zajam samo u Rusiji kontrahirati. Veći dio je dosad upisala vlada u ime dobroćinskih zavodah.

Petrograd 30. lipnja. Već duže vremena traju pretresivanja medju ovde i Bečom, koja se odnose na sklepljenje novoga trgovačkoga ugovora. Ovde se radi osobito o polakšicama obćenja na granicah i o pomanjšanju uvozne dacie.

Varšava, 30. lipnja. Miestodržac Poljske knez Gorčakov vratio će se naskorom sa svoga depusta ovamo, da preuzme opet upravu i osobno dočeka Nj. veličanstvo cara kod njegova došastja u Varšavu. U tu svrhu načinjene su izvanredne pripreve, i u koliko se vidi, bit će predstojeća svetkovina sjećanja nego što su bile ikoje prije kod takovih prigodah. Dapače govori se ovdie u više krugovah da se je nadati, da će car Napoleon i carica Eugenia tom prigodom takodjer doći u Varšavu.

„Pest. Lloyd“ pišu iz Beča od 21. lipnja: Izvješća iz Pariza o tečaju poslova na konferenciji nisu ni malo zadovoljavajuća, i u koliko se je dosada izkusilo, nikakvoj sumnji više nepodložni, da će konferencije trajati nekoliko mjesecih, a to mogu vrlo lako nastupiti događaji, koji će opet na neizvjestno vrijeme odložiti konačno uređenje dotičnih stvari. Projekt onaj, po kom bi podunavske kneževine imale dobiti jedan zajednički senat, mogao bi se smatrati kao sasvim odbačen. Njemu su protivne porta, Engleska, Austrija i Prusija. Medjutim ovim još nisu uklonjene smetnje, koje na putu stoje povoljnemu rješavanju pitanja o podunavskim kneževinama. — „Ost. Post“ od 24. lipnja piše, da stvar ova ide mnogo teže, nego što se i pomisliti može.

Njemačka.

Frankfurt, 30. lipnja. Bivši francuski ministar unutarnjih djelah general Espinasse bavi se sada ovdie.

— Njemački savez namjerava skoro poslati eksekuciju proti Danit, ako ova nedade dovoljno isješnjenje u holštajnskoj stvari.

Francuska.

Pariz, 30. lipnja. Izbijanje carevo trejat će blizu četiri nedjelje a carica će ostati scarskim princem sve ovo vrijeme u St. Cloudu. Constitutionnel donosi jednu bérzovajnu pošiljku, koja javlja carev dolazak u logor kod Chalonsa u 2 sata poslie podne.

Pariz 30. lipnja. Fuadpaša priobćio je kako se glasa grofu Valevskom, sadržaj nieke bérzovajne pošiljke, usled koje vojska, koju šalje porta u Kotor nije za Černogoru nego samo za Bosnu i Hercegovinu odredjena.

Pariz, 30. lipnja. Govori se mnogo o ženitbi princa Napoleona i više nego ikada. Najvećma se saručnicom imenuje jedna virtemberška princeza, dobro podučene osobe nasuprot

uvieravaju, da se dogovoreju zbog starie kćeri kralja sardinskoga, i da će se naskorom dovesti ta dogovaranja.

Pariz, 3. srpnja. Danas je bila sedma konferencijalna sjednica.

Belgija.

Bruselj. Ruski general Tottleben bavi se ovaj čas ovdie, on je posietio vojnoga ministra i generale Kazala, Renarda i Lannoya. Glasoviti branitelj Sebastopolja pregledat će vojna zdanja u Lütiku i Antverpenu.

Gërčka.

Nije davno odkako je Gërčka postala nezavisnom državom i već je veoma napredovala u svakom obziru naročito pako što se naukah tiče. Sveučilište u Atini najviše čini za prosvietu i nauku gërčku, pak već se i vide dobri plodovi, koje je isto proizvelo. Revnost za prosvietom medju svima Gërčima, i u Gërčkoj i na jonskim otocima i u Turskoj, raste neprestano, a to se može najbolje otduda vidjeti, što je prošle godine bilo 583 učenika u atinskom sveučilištu, kome nema više nego 20 godinah, kako se je ustanovilo. Od ovih je bilo 200, koji nisu iz Gërčke rodom. U Carigrad, Smirnu, Kairo i Aleksandriu, Tened i Seres istu se neprestano novi gërčki učitelji iz Atine, naročito ako imaju diplomu od atinskoga sveučilišta. Učiteljah u universitetu ima preko 40. U pomoć djacima daje vlada 10 stipendiah, a 36 ima od privatnih ljudi. Osim toga ima i više velikih nagradah, koje takodjer pobudjuju Gërke na veći duševni rad. Amvrosije Ralis iz Tërsta odredio je godine 1851. 1000 drahmah za najbolju poeziju gërčku, i ta se nagrada izdaje svake godine. Konstantin Cokanos odredio je 2000 drahmah da se razdaju svake druge godine za najbolje filozofsko, filologično, historično ili arheologično dielo; ova nagrada teče od 1858. godine. Treći Gërč Konstantin Melas iz Carigrada odredio je 5000 drahmah za najbolje dielo o čudorednom izobraženju Gërkah. Universitet ima već priličnu imovinu, koje u nepokretnom dobru, koje u novcu i drugom pokretnom imanju, a ovo se još množi neprestano zavjetima i poklonima. Samo prošle godine dobila je javna universitetska biblioteka 8000 knjigah. Pa kako Gërcki u Gërčkoj spieše k prosvieti i izobraženju, tako je i s onima, koji su još u Turskoj. U Solunu se osnovala gërčka škola na način školah u Gërčkoj, a tako je i na jonskim otocima. Gërcki u Turskoj staraju se, kako će umnožiti škole i izobraziti ženski spol, a osim toga šalju dobre mladiće u zapadnu Evropu.

Velika Britanija i Iraka.

— „Times“ govori istinito ratnem spremanju u Brestu, gdje više od 5—6000 poslenikah radi, svaki ima nadnice 5 franakah. Sadašnja je slobodna politika u unutarnjosti zato primljena, da se može silnie napolje u ratnoj namieri dielovati.

Bérzovajne i najnovije viesti.

Tërst 5. srpnja. U Dubrovnik došo je, kao što od onud javljaju privatne viesti, Huseinpaša, zatim konzuli engleski i francuski Mr. Churchill i g. Hignard. Kažu da će onamo doći i Kemal efendia.

Viesti iz Klobuka takove su, da se je nadat, da će se dobrim načinom utišati insurgenti, s kojima su imenovani konzuli imali dogovora.

Razne viesti.

— U dvoru Neumarktlu u Krenjskoj, koi je spadao pred dvadeset godinah pokojnom maršalu Radeckom, nalazi se medju ostalim i nieka soba, u kojoj je bilo sve pokućstvo iz onih sobah, u kojih je stanovao car Napoleon godine 1814. u Fontainebleau-u prilikom svog odstupa od carskoga prestolja. Maršal Radecki dobio je onda ovo pokućstvo od saveznih vladarah za uspomenu na one pobjede, koje su učinjene kod mnogih prilikah usled njegova naputka nad Napoleonom.

— U Lečmeru u Erdelju napsao je 6. lipnja

o. g. obćinski bik na tamošnjega selskoga suca i usmèrtio ga je.

Odgovorni urednik. Dr. Demeter.

Lutrijsko vučenje.

U c. k. lutriji u Tërstu izvučeni su dne 3. srpnja 1858 sliedeći brojevi:

79, 67, 21, 3, 44.

Bliznje vučenje bit će 17. srpnja 1858.

SLUŽBENI LIST.

—Nr. 1111-3841 c. (DS—49)

3—1

Edikt.

Von dem k. k. Stuhlgerichte Zsarnovitz wird bekannt gemacht, dass am 10. August 1857 Anna Oszter zu Brod mit Hinterlassung eines schriftlichen Testamentes ledig gestorben sei, und dass laut desselben die Erben der 4 erblasserischen Geschwister Magdalena, Johann, Franz und Karl den nach Abzug der 2 frommen Legate mit je 50 fl., dann der Beerdigungs- und letzten Pflegekosten verbleibenden Nachlass, welcher in einer Obligation über 2000 fl. CMz besteht, zu vier gleichen Theilen zu erhalten haben.

Da diesem Gerichte unbekannt ist, welche Erben nach den erblasserischen Geschwistern Johann und Franz Oszter, dann nach Eduard Oszter, Sohn des erbl. Bruders Karl Oszter, hinterblieben sind, und wo dormalen Karl und Magdalena Oszter, gleichfalls Kinder des erblasserischen Bruders Karl Oszter, sich aufhalten, so werden vorerst jene unbekannten Erben aufgefordert, ihr Erbrecht binnen einem Jahre, von dem unten angesetzten Tage gerechnet, bei diesem Gerichte anzumelden, und unter Ausweisung ihres Erbrechtes ihre Erbserklärung anzubringen, widrigenfalls die Verlassenschaft mit jenen, die sich werden erbserklärt und ihre Erbrechtstitel ausgewiesen haben, verhandelt und ihnen eingantwortet, der nicht angetretene Theil der Verlassenschaft aber vom Staate als erlos eingezogen werde, — und sodann Karl und Magdalena Oszter aufgefordert, sich gleichfalls binnen der genannten Frist bei diesem Gerichte zu melden und die Erbserklärung anzubringen, widrigens die Verlassenschaft mit den sich meldenden Erben und dem aufgestellten Curator Michael Kajaneck aus Felsö-Hamor abgehandelt werden würde.

Zsarnovitz, am 30. Mai 1858.

Der k. k. Stuhlrichter
Kerencs, m. p.

Nr. 3880 (Izv.—164)

3—1

Einladung.

Nachdem der im Požegener Comitete bestehende Comitatsbeamten-Pensionsfond zu Folge hohen k. k. Statthalterei-Erlasses vom 24. Jänner 1846 Z. 451/73 als ein Privat-Verein aus der bisher bestandenen behördlichen Ingerenz, unter die Leitung eines von allen Vereingliedern zu wählenden Ausschusses übergeht, so werden die H. H. Vereins-Mitglieder hiemit eingeladen in der am 31. Juli d. J. bei der gefertigten k. k. Comitats-Behörde statt zu findenden General-Versammlung aller Mitglieder dieses Vereins entweder persönlich oder schriftlich ihre diesbezügliche Stimme abzugeben, gleichzeitig werden die in der am 14. Mai 1856 stattgehabten General-Versammlung dem allerhöchsten Vereins-Patente vom 26. November 1852 (Landes-Regierungs-Blatt de 1853 I. Stück Nr. 3) angepassten Vereinsstatuten gelesen, und sie der höhern Genehmigung unterwerfen zu können.

K. k. Comitatsbehörde

Požeg am 30. Juni 1858.

Der k. k. Comitats-Vorstand
Graf Janković.

Br. 4647 (Izv.—166)

1—1

Dražbeni oglas.

Na temelju § 1. okružne naredbe vis. c. k. herv.-slav. namiestništva od 12. siečnja t. g. prodat će se dne 26. srpnja t. g. u 9 sati pri podno putem dobrovoljne dražbe u gradu Varaždinu, naročito na potoku Dravitežeca, te s jednim kotacem providjena vodenica pokojnih suprugah Mate i Anne Sekovanić, što se svim takovu kupiti želećim do obćeg znanja stavlja s primietbom:

- a) da svaki dražbenik imade prije započete dražbe u ruke dražbenog povierenika jamčevinu od 100 f. sr. položiti;
- b) da onaj, koi upitnu vodicu kupi, dražbeni iznos do 31. srpnja t. g. u potpunom iznosu položi, jer će se u protivnom slučaju položena jamčevina pridržati, te vodenica na trošak i štetu dotičnog kupca novoj dražbi izložiti, — od kojeg uvjeta ipak pokojnikah baštinioci izuzimlju se;
- c) troškove sa sastavljanjem ugovora skopčane, nemanje i prenosne pristojbe namirit će kupac, koi će ujedno obvezan biti državni porez i obćinski namet za god. 1858. iz vlastitog izplatiti.

Poglavarstvo grada Varaždina dne 2. srpnja 1858.
Gradski predstojnik
Vinković.

Carsko-kr.

službene

NARODNE

NOVINE.

Novine ove izlaze svaki dan izvanredno i praznike na čitavom listu. — Polugodišnja predplata je za domaće u novinarici 4 for. srebra. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom poslati, 6 for. sr. —

Za službene oglase opredjeljena je uvertura: 4 kr. sr. od linije za prvi put; a zatim za svaki put 2 kr. sr. — Za druge oglase ili posebne članke plaća se do 10 linija 20 kr. sr., dalje po od svake pojedine linije 4 kr. sr.

Neuredovni dio.

Austrijska carevina.

Zagreb 7. srpnja. Pišu nam s bosanske granice 4. o. m.: Dne 2. o. m. začulo se je, da se je blizu turske Dubice sabrala neka razbojnička četa, kojoj je pristalo i nekoliko kristijanah iz turske Kostajnice i da kane napesti na selo tursku Dubicu. Prieko trideset dobro oboruženih Turaka iz ovoga sela išlo je tim neprijateljima na susret, koji su se uslied toga povukli natrag.

Prekjučer ubila je rđa blizu turskoga sela Novoga sina turskoga trgovca Mahmuda Barjaktarovića i još nekoga drugoga Turčina zbog toga, što nisu hotieli da dragevoljno predadu svoje oružje a kao što se čuje, i ranjeno je više Turaka tom prilikom.

Takodjer je prekjučer t. j. 2. o. m. prešlo uslied nemirah šest obiteljih sastojeci iz 15 osoba blizu rastela na austrijsku zemlju, koje su odmah otišle dalje put Siska.

Beč 5. srpnja. Iz Ostende javlja se do-lazak Nj. o. visosti nadvojvode Albrehta, generalnoga gubernatora Magjarske.

Njz. veličanstvo vladajuća carica dostojala je u jednom pismu a Nj. vel. car Ferdinand bërsojavnim putem izraziti svoje sažaljenje Nj. sjajnosti udovi kneginji Schwarzenberg vèrhu smèrti njezinoga supruga.

U pèrva tri mjeseca tekuće godine primljeno je na svim postama naše carevine ukupno 14.923,900 komadah pisamah. Ako se prispodobi isto doba prošlih trih godinah, tako se je povisilo primanje pisamah za 629,300 komadah prema godini 1857, za 1.481,700 kom. prema godini 1856 a za 2.605,700 kom. prema godini 1855.

Ovdie baveći se zapoviedajući general u Banatu i vojvodini sèrbskoj fml. grof Coronini imao je u subotu posebnu audienciju kod Nj. veličanstva care.

U Pragu se je zavelo jedno društvo, koje ima 477 članovah, da obokèrbi varoš i njenu okolicu usadjenim dèrvima i gèrmjem, te da se varoš ulepša. Za predsjednika društva izabran je knez Dragutin Auersperg.

Sèrbia.

Iz Beograda pišu Svatovidu, da se tamo čuje, da je u savietu riešeno, da se dèrži narodna skupština.

Dne 27. lipnja poslano je 15 okrivljenih nizamah u Carigrad na ispit, što su pomiešani u zlostavljanje engleskoga konzula.

Beograd 30. lipnja. Zeljno očekivana bërsojavna viest, piše postanski „Lloyd“, u obziru izravnjenja istupnoga posla došla je napokon jačur u podne. Porta obećaje dopunu zadovoljština, da će sadašnju tvèrdjavu posadu prenieti i gvardijske batalijone iz Monastir-Bitolja na njeno mjesto poslati. Nizam, koji je generalnoga konzula zlostavio, bit će u Carigradu po ratnom sudu na smèrti osuđen i javno pogubljen, a ostale upletene osobe bit će što strožie kažnjene. Budući da se ova razmirica ima time faktično smèrti, kao da je izravna, bila je jačur posla, gdje u tri sata veliko-britanska zastava pod propisanim ceremonijama i tatnjavom tepovah sèrpskom opet svečano razvita.

Cèrnagora.

Dne 26. lipnja očekivali su na Cetinju generalnoga konzula ruskog iz Dubrovnika i pošli se neki da ga sretnu, a do malo imat će tamo u

posieti i Komandanta novoprispivše ladje ruske u jadranskom moru.

Turska.

„Ostd. Postu“ pišu iz Carigrada od 19. lipnja, da su tamo vèrlo nezadovoljni tečajem pariške konferencie, i ovo nezadovoljstvo da se prostire i na samoga Fuadpašu, koji je nesrećan bio te nije mogao zaključiti sajam, kao što su se nadali. Zbog ove okolnosti kaimi su tako pali u kursu, da se sad funta sterlinga plaća sa 165 grošah, a prije kratkoga vremena plaćala se je samo sa 110.

„Köln. Ztg.“ javlja, da se medju musl-manskim žiteljstvom u Turskoj pokazuje neka neobična razdraženost, koja je u Kanei, kako se je buna medju Kèrščanima stišala, došla bila i do javnih demonstracija. Dne 14. lipnja Turci su s oružjem u ruci tamarali po varoši, na što su se uplašeni Kèrščani pozatvoriti morali u svoje kuće. Najposlie je komisarima portinim išlo za rukom duhove stišati i mir povratiti.

Porta je zabranila, da nitko nesmije iz Carigrada iznieti više od 100 grošah bakrenih novacah. Tim se misli pomoći zlu, koje je nastupilo po oblastima, budući su ove poplavljenе bakrenim novcima, a zlata i srebra nema ni u koga, te tako ljudi moraju i porez da plaćaju samo bakrenim novcima.

Razmirica, kojoj je zlostavljanje engleskoga generalnoga konzula u Beogradu dalo povoda, može se uslied očitovanjeh i uvieravanjeh visoke porte smatrati, kao da je izravna. Već dne 29. lipnja bila je velikobritanska zastava običnim obredima na konzularskoj zgradi opet razvita. Isti dan prispeo je i engleski poslanik kod vis. porte Sir Henry Bulwer u Beograd, gdi je bio primljen svim počastima, koje idu njegova visokoga čina. Sir Henry imao je već dne 1. srpnja ostavit opet Beograd da dalje nastavi svoj put u Carigrad.

Iz Kanea od 21. lipnja javljaju, da je admiral Ahmetpaša, dok dodje nov generalni gubernator, Sanipaša, preuzeo upravu otoka. Domaći Turci, koje je Velipaša pozvao bio, da se povuku u tvèrdjave Kaneu, Retimno i Kandiu, poslali su molbenice na sultana, u kojima protestuju proti obećanjima učinjenim raji, a zahtievaju, da im se dade i naknada za izgubitke, koje su pretrpili uslied pobune.

Iz Trapezunta došlo su viesti o više kèrvavijh bitkijh, koje su se vele dogodile medju Rusima i Cèrkezima kod Soodšana i na drugim miestima. Obadvie strane izgubile su mnogo ljudih no Rusi izgubili su ih više; ovi su se morali povući, a Cèrkosi održali su međan.

Tallenska.

Komore su svoje siednice po bitstva do-vèršile za tu sesiju, a ipak nije množ na zakon-skih nacèrtah, kojih riešenje čekala je požudno zemlja, došla do pretresanja ili zaključenja; medje ovima nalaze se predlozi zakona o preu-stroju sudah, odkup pašarino na otoku Sardinii, koje preprečuje svako obradjivanje zemlje, zakon o pensijama, željeznica iz Torina u Savona, zakon proti prekeršajima kod izbiranja itd. itd. Dnevnic, koji svoje stupce nemogu više puniti izvještima o komorskim razpravama, zabavljaju se u pomanjkanju druge zgradje još svejednako pitanjem o „Kagliari-u“ i podigli su poimence veliku viku na napuljski sud o brederaskom plienu (Prisengericht), kad je do-knadno proglasio „Kagliari-a“ za dobar plien to jest, da je vlada imala podpuno pravo sa-robit ga.

Niemacka.

„Leipz. Ztg.“ pišu iz Frankfurta od 2. srpnja: U jučerašnjoj siednici savezne skupštine nije poslanik kralja danskoga za Holštajn i Lau-enburg pl. g. Brùlow dao jošie nikakova očitovanja u obziru na savezni zaključak od 20. svibnja. Kao što se čuje u Danii uzimaju rok od šest nedieljah kaó da teče od onoga dana, kada je isti pismeno priobćen bio. Za ovo maienje nalaze se u istinu događaji predjašnjosti. Pitanje o rastatskoj posadi nije u jučerašnjoj siednici jošie došlo do daljega pretresanja.

Hamburg. Ovdie nalazeća se konferencia za uredjenje pomorskoga prava za ukupnu Nie-macku do-vèršila je viećanje o oba diela pred-ležega nacèrta. Konferencia je toga mnijenja, da se lieti prekinu radnje kroz dva mjeseca.

Rusija.

„Sptr. Viedomosti“ od 19 lipnja priobćuju ovo izvješće u pogledu rasnešenoga glasa, da se u Rusii misli zvesti nov kalendar:

Kako se i u našim gdiekojim i u stranim novinama, u kojima se govori, da se kod nas radi, da se uvede nov štil ili gregorianski kalendar, za dužnost dèržimo s dopuštanjem i du-hovne i gradjenske cenzure javiti, da za cijelo znamo, da ni pravoslavna, cèrkva ni vlada naša niti kad misliše niti sad misle uvoditi gregorianski kalendar, koji, ako i kažu za njoga, da je po astronomii vieren, opet ima u sebi i po-grešku astronomnu važnu. Postaviti red u cèrkvenom kèrščanskom kalendaru, to je posao samo vselenskoga (obćinskoga) sabora svete cèrkve.

„Pays“ javlja iz Petrograda, da je car pozvao francuskoga poslanika, vojvodu Monte-bela, da ga prati na njegovom putu u Arhan-gel. „Zeit“ izvodi iz ovoga da odnošaji medju Rusiom i Francuskom mora da su vèrlo prijateljski.

Francuska.

„Indépendance“ doneo je obširna izvješća o protokolima pèrvih trih siednicah pariške kon-ferencie. Izvješća ta u izvodu glase ovako:

U pèrvoj siednici samo su potvrđjena pu-nomoćja, i ućiejeni jošie neki podobni formaliteti, koji za nas nemaju nikakve važnosti. U drugoj grof Valevski uzme rieč i izgovori dugačka besiedu na korist sjedienjenja, kao jedinoga sred-stva, da se stanje podunavskih kneževinah o-bezbiedi i ojačaja svezu, kojima su te oblasti sve-zane za portu. Francuska — primieti — nije se još prošla toga projekta, nego se još nada, da će druge sile, zrielle promislivši o tom pitanju, pristati uz njeno mišljenje. Zatim engleski po-slanik zamoli konferenciju, da prije svega na-znači red za pretresanje toga predmeta, kako da se izbigne svaki zamèršaj. Po njegovom mnijenju pripada iniciativa isključno Fuadpaši, kao predstavniku sizerenske sile, u svema, što se tiče Moldavie i Vlaške. Zatim valja pitati punomoćnike susiednih dèržavah, a na posledn-ku one, kojih vlade nemaju nikakova neposred-noga interesa u ustrojenju, kakvogod se zavo-lelo za kneževine. Baron Hübnér suglasi s en-gleskim poslanikom, čiji se predlog primi jed-noglasno, i kome po tom izpadne za rukom, za ovaj mah prećetati zaključak svoje vlade. Fuad-paša uvieri, da porta živo želi da se u tom pitanju sjedine sve vlade, koje su zastupljene na kon-gresu i da se riesi pitanje na obće zadovoljstvo. Ne ni on se neupusti ni u kakve predloge, koji bi dali povoda kakvom ispitivanju. Ruski punomoćnik suglasi se s grofom Valevskim; gosp. Hatzfeld

biše neutralan; a sardinijski poslanik izjavi napred, da će biti zadovoljan svakim zaključkom kongresa.

Treća sjednica otvori grof Valevski novom besjedom u istom smislu i na posliedku predložio projekt za preustrojenje, po kom bi oba savjeta obih kneževina imao postavljati obadva gospodara. Obadvie oblasti imale bi dobiti jedan i isti ustav na najprostornijem temelju i u napredak zvati se „Sjedinjene podupravke oblasti.“ Na to engleski poslanik opovrgne na obvezanost, koja je primljena u prošlosti sjednici. Europska izjavi, da nije opunomoćen činiti predlogah što se tiče Moldavie i Vlaške; njegovi naputci propiju mu samo da nedopusti pretresati nikakova projekta, koji bi išao na sjedinjenje kneževinah. Na to baron Hübnér preuzme riječ i reče, da je u nedostatku plana, koji bi imala sama Turška predložiti, on opunomoćen pozvati konferenciju da staro „temeljno ustrojenje“ predloži pretresanju za temelj. — G. Hatzfeld predloži, da se prije svega ispituju odnošenja porta ka kneževinama; još sad pustit se u pretresanje nedopušta mu nedostatak naputakah. Rusia i Sardinia opet izjaviše svoja predjašnja izjašnjenja. Konferencija nedopusti, da se plan, koji je predložila Francuska, ne bi predloženo austrijskoga punomoćnika priključi protokolu sjednice i odredi dalji rok za dojuču sjednicu, da bi pojedini članovi imali vremena obratiti se svaki svojoj vladi za dalje naputke.

„Patrie“ od 23. lipnja piše o raspi medju Njemačkom i Danskom, i uvjerava, da se Danska tvrde odvažila vladati se prema zahtijevanju njemačkoga saveza sasvim pasivno, i ostajajući se na svoje pravo i svoje alijancije čekali, da vidi, šta će Njemačka dalje zaključiti. Ako bi njemački savez išao i dalje proti Danskoj, u tom slučaju „Patrie“ opasnost za nezavisnost Danske, i, kao što veli, onda će doći čas, da se Evropa po pravu, koje joj pripada, umiješa u ovu stvar.

Ne samo „Constitutionnel“ nego i ostali pariški listovi poduku opor glas proti Engleskoj. „Pays“ također, i to vrlo oštro, govori o tom, kako se je u engleskom parlamentu pretresao događaj zbiljavanja na ladi „Regina Coeli“, on naziva engleske lordove lažama i klevetnicima, i u tom pogledu ide dalje nego i „Constitutionnel“, jer lorda Malmesbury-a napada neposredno i postupa njegovo pri pretresanju gorko kori. — „Patrie“ u členu jednom pod naslovom: „Zakon o pribižjima“ na novo udara vrlo žestoko na Englesku. Listovi, koji su malo više nezavisni, kao „Presse“, „Gazette de France“, „Univers“ itd., govore istim glasom kao i listovi palustribeni. „Gazette de France“ što više zahtjeva, da bi Francuska posredovala u Indiji na korist pobunjenika. Vika je — primjećuje Oest. Ztg. — tako velika, da bi se gotovo uzeti moglo, da je s alijancijom već kraj, i da flota sa sredozemnoga mora ide u Šerbur samo zato, da francusku vojsku preveze prieko kanala. Burza se je ovom vikom jako potresla i bila je kao poražena. A i diplomatski svijet — veli ovom prilikom „Köln. Ztg.“ — jako se zabrinu zbog ove razdraženosti, koja vlada proti Engleskoj. Nete se mnoge pišu, i skorim će ih Francuska dati obnarodovati. Jedan dopisnik „Norda“ uvjerava, da je Francuska obrekle pomoć Španjolskoj, ako bi engleski obitelji na putu stajali doseljivanju slobodnih Čornacah na otok Kahu. Šta će najposlije iz ovoga izići, to nitko nije u stanju predočavati.

„Patrie“ u dugačkom jednom členu izražava svoje ogerenje na ono, što su u Londonu oslobođene dva knjižara, koji su izdali knjige razdražujuće na ubojstvo. U Engleskoj, veli, ima istina zakona proti uhojicama, koji na kralja dižu ruku, i proti onima, koji razdražuju na ubojstvo kralja. Ali prvi, kao što je pokazala parnica Bernardova, mogu se lako izvuci od kazni, a drugima je dovoljno samo da kažu da im je kao što su uradili, pa da se odmah oslobode.

„La Patrie“ koja je dne 4. t. m. došla, donosi je viest, da se je ruska fregata „Polkan“ uništava u jadransko more stavila pod aspeviost

francuskoga admirala Jurien de la Graviere. Jedan pariški korespondent lista „Indépendance“ koji je danas prispeo, opovrgava tu viest u tom smislu, da zapovjednik ruske fregate ima samo naputak, da se s francuskim zapovjednikom stavi u porazumljenje, ako bi kakova okolnost zahtijevala da obostrane pomorske sile stogod peduzme. Tomu se još primjetiti ima, da bi uslied drugih stajućih se viestih, admiral Jurien de la Graviere imao za koje vrijeme pridružiti se švadri sredozemnoga mora, kojoj pripada, s onim brodom, koji nosi njegovu zastavu i koja se švadra ima sjediniti sa švadrom od Bresta. U ostalom nadat se je još svedjeda, da rusko-francuska demonstracija u jadranskim vodama neće poremetiti mirovnih težnjah, koje je visoka porta pokazala, kada je na to pristala, da se črnogorski posao ispravne pod nadzorenjem silah.

Belgija.

Sredozemski odbor druge komore sabacio je sa svim glasovima proti jednom (t. j. gospodina Verhaeghena) vladni projekt u obziru utvrdjenja Antwerpene. Pitanje bilo je stavljeno na sljedeći način: „Da li se sistema vlade, poleg koje je potrebnom priznata narodna obrana u Antwerpenu, može primit?“ Šest glasovah tvrdilo je, da se nemože primit, samo g. predsjednik bio je drugoga mišljenja.

Španjolska.

„Pays“ donosi podpune viesti o odstupu ministarstva Isturiza i o sastavu novoga kabineta. No još fole točnii datci o tom, što je dalo tomu najvećma povoda. Maršal O'Donnell postao je namjesto Isturiza predsjednik ministarskoga vijeća, ratni ministar i medjutonji ministar izvanjskih poslova i koloniah. Negrete postao je ministar pravosudja. Posada Herrera, dosadnji ministar unutarnjih poslova pod Isturizom, zadržat će svoju listnicu. Corbero prije „gefe politico od Madrita“ postao je ministar de Fomento ili javnih gradjevinah. Mane je sada ministar pomorstva. Salaverria ministar financiah. Novi kabinet pripada malone sasvim liberalnoj unii.

Azija.

Po glasu viestih iz Bombaja od 4. lipnja vratio se je general Grant u Luknov, da tu mjesto uzme pod svoju obranu. Major Waterfield bio je na putu napadnut i ubit. I majora Nausona zatekli su insurgeniti i ubili su ga sa svom njegovom pratnjom.

Berzoglavne i najnovije viesti

Pariz, 5. srpnja. „Moniteur“ obnogađuje službeno ugovor s badenskom sklopljeni u obziru gradjenja postojana mosta medja Strasburgom i Kelom.

Mileto, 5. srpnja. Nj. veličanstvo kralj gereti došao je večeras u 9. uri u cohru zdravlja ovame. Nj. carake višasti gospodina vojvoda i gospoja vojvodinja modenska došli su od Katalje da dočekaju kralja. Odmah poslije svoga dolaska posjetio je kralj Nj. c. visost gospoja nadvojvoduju Charlotta. Sutra će kralj pracen vojvodom i vojvodinjom modenskom odvest se u Kataljo i tamo ostati tri dana.

Iz Miletakah od 4. t. m. javljaju: General Mac Mahon došao je iz Turina prieko Milana ovamo.

Terst 6. srpnja. Kardinal Silvestri dolazeći iz Jakina prispeo je jučer ovame. Carski parni jaket „Fantasia“ došao je iz Engleske jučer u jutro ovamo.

Iz Rima od 30. pr. m. javljaju: Prekjučer i jučer bila je apostolska kamera pod predsjedništvom kardinal-kamerlenga Altiera u Vatikanu skupljena da prime danke pripadajuće papinskoj stolici. Proti izostavljenim isdani su protesti.

Razne viesti.

— Zidenje stolne cirkve sv. Isaka u Petrogradu, koja je posvećena ovih danah, trajalo je punih 29 godinah i stoji 10 milijunah srebrnih rubljah. Za slivanje velikoga zvona, kojega će batat morati osam ljudih razmahivati, priverženi su statni i srebrni novci iz Sibirie. Za poslaćenje kubeta potrošeno je 247 funtih

črnoskoga metala za sagradjenje svoga broda 117.000 funtih bakra, 720.000 funtih bronsa i tri i pol milijuna funtih željeza.

— Njeko društvo u Bruselju dodalo je u svoje statute jedan paragraf, poleg kojega se članovima zabranjuje piti likzen, kod svečanosti — osim mesopasta i maskeredah — voditi sa sobom gospoje, kojih opravke prekoračaju granice pristojnosti. Riječ „krinolina“ izostavljena je u ovoj pametnoj i strogoj naredbi. Kad se je rasprostranilo glas o ovoj odvažnoj naredbi, hotielo je više gospojah nagovoriti svoje muževe, da istupe iz toga društva, ali ovi su ostali pri svojoj rieči i neposredno stupljenje u život te naredbe votirano je zatim jednoglasno. (Nebi li ova naredba dobra bila i za druge osobito u manje gradove, gdje pojedine obitelji sasvim modom propadaju???)

Srebre od 6. srpnja 4 1/2 fr.
Carski dukati 7 „

Odgovorni urednik, Dr. Demetar.

SLUŽBENI LIST.

Nr. 2136 (PZ—13)

2—1

Kundmachung.

Mit 16. Juli l. J. werden die bisher zwischen Agram und Steinbrücken, dann zwischen Fiume und dem Bahnhofe in St. Peter bestehenden Reitposten versuchsweise tägliche Malleposten mit auf 3 Personen beschränkter Passagieraufnahme umgestellt und es werden demnach vor obigem Zeitpunkte auf beiden genannten Routen, zwei tägliche Personen- und Fahn-Postgelegenheiten mit nachfolgender Kursordnung bestehen:

A. Kursordnung der

a) Mallepost Agram-Steinbrücken Nr. I. mit während der Sommerperiode auf 7 Personen erhöhter Passagieraufnahme.

Abgang von Agram täglich um 9 Uhr Abends.

Ankunft in Steinbrücken täglich um 8 Uhr Früh.

Abgang von Steinbrücken täglich um 3 Uhr Mittags.

Ankunft in Agram täglich um 1 Uhr 55 Minuten Nachts.

b) Mallepost Agram-Steinbrücken Nr. II. mit auf 3 Personen beschränkter Passagieraufnahme.

Abgang von Agram täglich um 10 Uhr Vormittags.

Ankunft in Steinbrücken täglich um 8 Uhr 45 Minuten Abends.

Abgang von Steinbrücken täglich um 3 Uhr 15 Minuten Nachts.

Ankunft in Agram täglich um 2 Uhr 10 Minuten Nachmittags.

B. Kursordnung der

a) Mallepost Fiume St. Peter Nr. I. mit auf 7 Personen erhöhter Passagieraufnahme.

Von Fiume täglich um 12 Uhr Mittags.

In St. Peter täglich um 7 Uhr 25 M. Abends.

Von St. Peter täglich um 9 Uhr 30 M. Abends.

In Fiume täglich um 4 Uhr 5 M. Früh.

b) Mallepost Fiume St. Peter Nr. II. mit 3 Passagieren.

Von Fiume täglich um 5 Uhr Abends.

In St. Peter täglich um 12 Uhr 35 M. Nachts.

Von St. Peter täglich um 5 Uhr 30 M. Früh.

In Fiume täglich um 11 Uhr 55 M. Mittags.

Die Passagierstaxen bleiben auf beiden Routen die bisherigen.

Agram am 1. Juli 1858.

Klempay.

Nr. 4321—1858 (Liz.—165)

3—1

Lizitations-Kundmachung.

Am 2. August d. J. um 9 Uhr Vormittags wird im Amtskale der k. k. Comitats-Behörde in Požeg wegen Beistellung der für das Verwaltungsjahr 1858—59 sich herausstellenden Kanzlei-Requisiten und Brennholzbedarfes, dann wegen Beistellung der im besagten Jahre erforderlichen Buchbinder-Arbeiten für die k. k. Comitatsbehörden in Požeg eine Minuendo-Lizitation abgehalten, die darauf Reflektirenden wollen sich an dem bestimmten Tage zur Lizitation mit einem Vadium bezüglich der Kanzlei-Requisiten-Lieferung mit 18 fl. endlich bezüglich der Buchbinderarbeit Beistellung mit 18 fl. einfinden, und ihre Papiermuster mitbringen.

Die Lieferungsbedingungen können zu jeder Zeit in der Registratur der Comitatsbehörden eingesehen werden.

Im k. k. Comitatsbehörden

Požeg am 30. Juni 1858.

Der k. k. Comitats-Vorstand

Dr. Graf Jankovitch

Carsko-kr.

službene

NARODNE

NOVINE.

Novine ove izlaze svaki dan izuzimajući nedjelje i praznike na čitavom listu. — Polugodišnja pred-plata je za domaću u novinarici 4 for. srebra. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom poslati, 6 for. sr. —

Za službene oglase opredijeljena je uvrština: 4 kr. sr. od linije za prvi put; a zatim za svaki put 2 kr. sr. — Za druge oglase ili posebne članke plaća se do 10 linija 20 kr. sr., dalje po 10 kr. sr. od svake pojedine linije 4 kr. sr.

Uredovni dio.

Br. 1355 Oglas.

Kod žrebanja c. k. hrvatsko-slavonskih zemljorazteretnih zadužnica, koje je bilo dne 31. listopada 1857 izvučene su među ostalim zadužnice br. 135 i 244 po 10,000 fr. — br. 20,231, 1117 po 1000 fr. — br. 363 po 500 fr — br. 229, 1063, 1151, 2034, 1092, 2737, 2754, 2929, 3596, 3680, 3790, 3843, 5129 po 100 f. —

zatim obveznice sl. A.

Br. 381 po 120 fr. br. 597 po 180 fr. — i br. 2183 po 140 fr. i postale su već dne 1. svibnja 1858 sposobne za izplatu no dotični glavni iznosi nisu dosad kod c. k. pienzeznice hrvatsko-slavonske zemljorazteretne zaklade dignuti.

To se daje na znanje s tim dodatkom i s tom opomenom, da od propadnoga dana gore navedenih zadužnica pada prave na okamćenje, no ako bi ipak kupone od ovih izvučenih i izplatiti imajućih se obveznica c. k. povl. narodna banka odkupila, da će se dignuti kamatni iznosi u svoje vrijeme odbiti od glavnice.

Od c. k. ravnateljstva zaklade zemljorazteretne za Hrvatsku i Slavoniju.

U Zagrebu dne 1. serpnja 1858.

Neuredovni dio.

Austrijska carevina.

Zagreb 8. serpnja. Prečastni g. Franjo Shufflay, kanonik zagrebački, naddjakon goricki, mudroslovja i bogoslovja doktor, podignut je dne 5. studenoga godine 1807. na stupanj doktora bogoslovja u sveučilištu peštanskom. Izteklo je dakle već pol vieka, što se isti prečastni gospodin stičnoga doktorskoga lovor-vienca uživa, a uz to je on od svih na peštanskom sveučilištu graduirenih i još živućih doktora bogoslovja najstariji. Ta dvostruka rietka zgoda ponukavala je bogoslovni zbor sveučilišta peštanskoga, te je umjetničkom rukom dan načiniti prekrasnu diplomu, kojom rečenoga prečastnoga gospodina, štjuć starost i zasluge njegove, imenuje jubilarnim doktorom i svegkolikoga bogoslovnoga zbora Nestorom, podeljujuć mu sva prava, preimućta i počasti, koje jubilarne doktore, osobito Nestore zborovah po naravi, prastarom običaju i postavnom zakonu idu. Ovu diplomu poslao je pomenuti bogoslovni zbor ovih danah prečastnomu gospodinu u Zagreb sa niekom propratnicom u latinskom jeziku.

Beč, 6. serpnja. Kao što se čuje, nakonio je grad Iglau u Moravskoj Nj. preuzv. g. fml. i predstojniku vrhovne redarstvene oblasti baronu Kempeni koi je osobit zaštitnik vazda bio ovom gradu, staviti spomenik na troškove občine i to na tamošnjoj piasci, na kojoj se vojnici viežbaju.

Govori se da se je sastao nieki odbor u svrhu, da uredi pitanje radi stana za častnike i vojne činovnike u Beču.

Srbija.

J. U Beogradu 30. lipnja. (S. D.) Beogradski svet naučen viditi strašno odplaćivanje za svaku avriedu Englezu učinjenu, čisto nemože da vjeruje svojim ušima, da je juče poslie podne pukao s grada 21 top, kao zadovoljenje g. grofu Fonblanku za pretrpljene bolove, rane, uvriedu, bruku i srametu. Još je do duše stvar tamna; no ciela je istina, da su juče izbačeni topovi, svirka bande turske i pašino po-

dvorenje učinjeno g. Fonblanku umirili su lava britanskog i dali mu nove dokaze, da je bila izišla straža sèrbska, koja je do juče stankonzulov od napada turskog čuvala. Straža se sèrbska povukla u kasarnu, čim je zastava na mot. u konzulatsku podignuta. — Sinoć oko 6 i po sata dodje nam g. Bulver, poslanik engleski, koi ide u Carigrad. On je dočekan vrlo svečano. Sèrbska vojska i turski nizami dočekali su ga na Savi. Sv. knez poslao je predanj g. popečitelja unutarnjih poslova, g. Garašanina, koi ga je u gati na parobrodu sa g. Fonblankom primio, odkuda je on poslie seo na kola, koja mu je njegova svetlost dostojala poslati. Njega je dopratio jedan oddel kavaleristih do u stan „Sèrb-ke krune“ Poslie je sv. knez g. Bulveru posietu učinio. — Oko 11 i po satih vratio je g. Bulver posietu sv. knezu. — Oko šest sati u veče iz.ći će na konju malo u Topčider.

Iz Beograda od 30. lipnja pišu Sèrb. Dnevniku: Ako je istina, kao što kažu, 46. broj Dnevnika uzpčen je zato, što u mom predjašnjem dopisu ne e napisano „parke“, nego „parcel“ Ja mislim, da ovakove malenkosti treba ostaviti dopisnicima. A najposlie ko može s pravom nagoviti koga, da piše „Kikero“ a ne „C.cero“, „Kiklop“ a ne „Ciklop“, „Kirke“ a ne „Circe“ i t. d.?

Turska.

Iz jednog dopisa iz Mostara od 20. lipnja u „Temisv. nov.“ vadimo sliedeće: Azispaša i Kemalenda došli su u Trebinje, koje kao da će biti sredotocje za vojničke operacije ili za mirne dogovore. Premda se nejavljaju dalje namiere, opet se nesumnja, da se neće opet napadati, da se zauzme Grahovo. — Posliednjih danah pozvao je Djanipaša u Mostar iz Sarajeva iz Beča vrativšu se bosansku deputaciju, u kojoj je 15 hristjanah iz Posavine, i uputio ih je, da svoje tužbe na age, spahie i javne činovnike izlože u jednoj molbenici. To pismo predalo se istoga dana, kad je Djanipaša otišao u Stolac (16. lip); on im je naložio, da ga čekaju u Mostaru i obećao im je, da će im to zadržavanje naknaditi. Odaslanici molili su, da se pusti 18 hristjanah, koji su u Sarajevu atemničeni, što nisu hteli nepravedno iskanje svojega age da zadovolje; ali molba im nebi saslušana. — 19. lipnja počeo je raditi telegraf medju Mostarom i Metkovicem.

U Carigradu 11. lipnja. „La presse d' Orient“ donosi proklamaciju, koju su komisari portini izdali gèrčkom narodu na otoku Kandii poslie pobune i dogovora s ovim narodom. Komisari u proglasu tome govore u ime sultanovo kako sliedi:

1. Prašta se svim pobunjenicima. Nitko da ih neuznemiruje ni riečima ni oružjem. „Što se tiče oružja, budući da carska vlada smatra sve podanike kao jednake, hristjani mogu takodje imati oružje, jer ga i Turci imaju.“
2. Kažemo svakom, da će se sve, što se cèrkve tiče, izvršivati po hatihumajumu.
3. Svako okružje samo će birati način za gradjenje putovah.
4. Na vino, ovce, koze, itd. vlada nije iskala danka i nemisli ga iskati.
5. Nije istina, da je vlada namieravala uzimati po 20 od 100 na svako imanje.
6. Za danak na slamu javit će se v. porti i naredba sultanska ukinut će ga.
7. Okružni povierenici birat će se po volji sultanskoj, mienjat će se svake godine i radit će svoj posao bez ikakve štete.
8. Danak će se nanovo pregledati, da se

može pravično porezati. Za sve cèrkvene stvari žitelji će se obraćati sinodu.

9. Činovnici što su danak kupili, na koje se narod tuži, da su činili različna zloupotrebljenja, doći će pod sud i bit će vrlo strogo kaznjeni. Podpisani: Ahmedpaša, Velipaša, Ramziefendia i Adosides Gèrk.

Moglo bi se bilo misliti, da će i Kandianci s istim proglasom zadovoljiti se, ali čini se kao da se ovi nisu zadovoljili, jer isti list kaže dalje:

„Juče je bio veliki dogovor ministarah. Posliednji glasovi iz Kandie riešili su, da se nova vojska tamo pošlje. Parna fregata „Feiz-bahri“ do dva dana poći će u Kandiu s vojskom. Proglasa portinib komisarah pobunjenici nisu primili onako kao što su se komisari nadali.“

Iz Bitolija (Monastira) javljaju, da se narod iz Kilkandolza, Kriksova, Kamanova i Palone tuži na mudire i da isto, da se na ponašnje ovih činovnikah oštro pazi od v.še vlastih. Šo dodje zapoviesti od više vlastih, to podčinjeni činovnici neće da izvršuju. — U Bitolju ostao je samo jedan batalion; ostalo je poslano u Skadar.

U Carigradu noću medju 20. i 21. lipnja bukne plamen u Vlangi-mahali i tek poslie pet časovah mogoše vatru pogasiti; 7—800 kućah izgorelo je.

Tallenska.

Uslied iznovičnih medju papinskim i francuskim vojnicima u Rimu dogodivših se svadjah, no kod kojih nije bio nitko ubijen, izdao je zapoviednik posade, general Goyon, veoma oštrih naredabah za uzdržanje poredka. Jake patrole idu po gradu i jedan navlastito postavljen ratni sud osudjivat će tako francuske kao i papinske vojnike. Ove naredbe obznanjene su u jednoj dnevnoj zapoviedi, u kojoj general Goyon ujedno ustanovljuje vojničke počasti, koje se imaju činiti nemu; on je uzemši u obzir izdane stroge miere za dobro našo da se ove počasti povećaju.

Njemačka.

Lipsko 2. serpnja. Ima već 14 danah, što se svekoliko študenstvo naše „Alme mater“ nalazi u velikoj razdraženosti. Došlo je poimenice od ponedjeljka do nemirah, stekah, bučnih demonstraciah a žalibože i napadah proti samom velemožnom rektoru. I to sve zato, što je posliednji jednoga svojih slušaocah, niekoga mladoga bogoslovca, zbog niekih alotriah u svojoj kolegii posl e prelekcije ukorio, što su djaci uzeli kao uvr.edu „akademické slobode.“ Jučor išle su n. pr. velike djačke čete po ulicama grada pievajuci, bućeci i zahtievajuci da se izpuste iz apsa ona četiri njihova druga, koji su u toj stvari zatvoreni, pred sud sveučilišta. Bojali su se, da će se u veče dogodit još veći nered. Zato je vojska bila konsignovana, no opet se je povukla sa zapremljenih miestah, kad se je dokazalo, da je bio taj strah neosnovan. Danas je svima veoma omilieli okružni ravnatelj Burgsdorff, koi je od jučer opunovlašten od strane vlade da izravna tu razmiricu, pozvao u dvoranu sveučilišta skupštinu djačku i gledao je, da akademicku mladež, kao što je jučer sveučilštni sudac ali zabadava učinio, dobrim načinom nagovori, da neučini nikakvih nesmotrenih daljih korakah, koji bi sada u istinu akademickoj slobodi opasni biti, da uobće istom obstojanju sveučilišta nauditi mogli ujedno izjavivši se, da će inače morati poslužiti se vojničkom pomoćju. Medjutim sastavila se jedna deputacia iz sredine djakah i bit će primljena od okružnoga ravnatelja.

—Viest, da su baron Pechlin i državni savjetnik Nessing u diplomatskom poslanstvu došli u Frankfurt, proglašuje list „Dagbl.“ izlazeći u Kodažu za basnu s daljim izpravkom, da bi imalo mjesto „državni savjetnik Nessing“ stajati „etatski savjetnik Ussing.“

Rusija.

Petrograd 20. lipnja. Skoro će u Petrogradu biti nova svečanost. Otkrit će se spomenik pok. caru Nikoli I., koji će također biti na isakovoju pici. Dok se taj spomenik otkrije, onda neće biti ni u jednoj evropskoj varoši takve pijace.

Iz „Rusk. Inv.“ vidimo, da je Rusija u posljednjem ratu imala na nogama 894 bataljuna, 525 škadrana, 12 satnija pješćkih, 659 satnija konjanika, 9 komanda od reketla, 1805 topova, 476 konjanika topova i 193 družine.

Isti list govori o tome, gdje bi valjalo da Rusija gradi svoje gvozdeno putove. Kad bi se gvozdeni putovi po sredini države povukli, to bi se mogla vojska kad se god hoće na granicu prenijeti, a inače da siedi u unutrašnjosti, gdje je dvaput i triput jeftinije živiti nego u zapadnim i južnim provincijama.

U Poljsku je već počela ulaziti vojska, kao što se i nagadjalo još prije nekoliko mjeseci. Do kolovoza skupit će oko Varšave do 130,000 momaka. U početku rujna doći će car i pregledat će vojsku. Samo u Varšavi u taborit će se 40—50,000 momaka. Za ostalu vojsku ne zna se, kuda će se ponamiešćati.

Francuska.

Pariz, 1. srpnja. Prilikom boležljivosti Fuadpaše, koji se je sad sasvim oporavio, pisale su nekoje novine, da je ta njegova boležljivost nastala usljed neke vesti, polag koje je — upotrebljujući odsutnost iz Carigrada — odvedena mu kći u sultanov harem (kao zakonska gospođa). Čuje se iz pouzdanoga izvora, da se neradi ovdje o kćeri Fuadpaše, nego o drugoj nekoj mladoj ženski, koju je on dao kao svoje diete odhranjivati i koja je, budući liepa i vieša i puna duha, odredjena bila za njegovu saručinu. Ovaj međudogadaj koji je posredno imao upliv na konferencije, pobudio je dakako veliku pozornost.

Pariz, 2. srpnja. Grof Persigny ukærcao se je jutros u Kaleju put Londona.

U Brestu podići će se trgovačka luka; dotični dekret obnarodovat će se vele kad će car putovat u Bretenju.

Što je „Times“ o oboružavanju u Brestu priobćio sasvim je vjerojatno. U ondješnjim pomorskim dielaonicama nezabavlja se manje od 5—6000 radnika a ovi su tako plaćeni, kao što se obično plaćaju radnici u vrijeme rata to jest svaki od njih dobiva po 5 franakah na dan.

Pred nekoliko danah doneo je jedan belgianski list neku berzovajnu pošiljku iz Frankfurta, usljed koje priobćila je, vele, vlada cara Napoleona po svom poslaniku kod saveznoga sabora visokoj skupštini, da Francuska neće ništa poduzimati, što bi obći mir poremetiti moglo.

U Parizu izišla je nema tomu davno brošura pod imenom „Napoleon III. i podunavske kneževine.“ Kažu, da su gospodina Dent-a izdavatelj ova „herdjave tvorine“, kao što ju zove, pozvali k ministarstvu unutarnjih poslova i da su ga tamo ukorili. Kao sastavitelja imenuju Armanda Levý-a, koji se je s gospodinom Jules-om Favre-om kod posljednjih izborah natiecao. Jedan pariški dopisnik lista „Indépendance“ očekuje uotu „Moniteura“, kojom bi vlada svu odgovornost na izviestan način od sebe uklonila.

Sliedeć primier Engleske postaviti će, vele, sada i Francuska obalni strážah. Ovi brodovi imat će čvèrstih štaciha i najprije će u Marsilji stupiti u život.

Pariz. Dne 1. bio je velik obied kod austrianskoga poslanika barona Hübnera na čast gospoje grofice Montijo, matere carice Evgenie. Među gostima bili su španjolski poslanik vojvoda Rivas, c. k. fml. grof Vengerski, vojvoda

od Melzia, pl. gospodin dvorski savjetnik Liehmann i više druge francuske i izvanjske odmetne gospode.

Velika Britanija i Iraka.

London, 2. srpnja. Uzbojanja, da će izparivanje Tamiza biti zdravlju jako škodljivo, nisu se dosada srećom potvèrdila. Umèrle su prošlu nedielju (službeno izvješće glasi do 26. lipnja) 1092 osobe, što nije baš niti mnogo ako čoviek uzme koliko je naraslo pućanstva.

— Sada se izdaje veliki katalog od „biblioteke britanskoga muzeja.“ Dosad se je došlo do pismena H, a već ga ima 623 svezka na čitavom listu, tako da će na cielu azbuku doći do 2000 svezakah. U ovom katalogu samo su štampane knjige, jer svi rukopisi, karte, novine itd. imaju za sebe kataloge. Sudeći po dosadašnjem napredku bit će glavni katalog do 10 godina gotov; naravno da će se svake godine morati dodatci izdavati.

Španjolska.

Iz Madrida, 2. srpnja javljaju berzovajnim putem, da su kraljevskim dekretima sa svojih službah dignuti pet ravnateljah vojničkih upravnistvah, devet generalnih kapitanah kao i državni podtajnici i viši činovnici ratnoga ministarstva. Admiral Quesada zadržat će listnicu pomorstva.

Medjutim zabavlja se španjolsko novinarstvo sa sredstvima, kako bi se nova armada oboružat mogla proti Engleskoj, koju hoće da čim prije osvoje. „España“ kaže u svoj ozbiljnosti:

„Ako se Engleska i čini toliko moguća a Španjolska tako malena, no ipak ima pohod posljednje proti prvoj više nade na uspieh, nego li obratno. Možebit će svijet kazati, da pretieravamo, no nama je dosta, da smo duboko osvieđeni o istini onoga, što kažemo.“

Berzovajne i najnovije vijesti

Pariz, 6. srpnja. Sutra će vele biti osma konferencijalna sednica.

Tèrst, 7. srpnja. Iz Dubrovnika javljaju da je dne 5. t. m. došao u Gruž turski parobrod Saom Bahri s Hagi Ferid efendiom punomoćnikom za Bosnu i Hercegovinu i sa 240 momakah ženijske vojske dolazeći iz Carigrada. Agiah efendia odputovao je u Mostar.

Mletci, 7. srpnja. Nj. veličanstvo kralj gerčki odputovao je jučer preko Stra-a u Katajo.

Turin, 6. srpnja. Na mjesto viteza de Castro novoimenovani poslanik Španie Don Alcala Galiani di Villavicencio, bivši ministar pomorstva, bio je od kralja u osobitoj audiencii primljen a svèrhu da preda svoje vjerovno pismo.

Turin 6. srpnja. Banka je svoj diskont od 5 1/2 na 5 % obolila. Zahtevanje prekatantskoga društva u Genovi da mu se izplati subvencija i za ono vrijeme, kad su priekomorske vožnje prekinute bile, riešeno je transakciom. Kad se likvidacija dovrši, prodat će se ovih 5 parobrodah dražbenim putem.

Iz Ketanee od 1. t. m. javljaju: U procesu proti Ljudevitu Pellegrinu i suobtuženicima zbog orote za prevrat vlade osudjeno je 9 osobah na višegodišnju tamnicu a 19 ih je izpušćeno.

Miestna viest.

U Zagreb je ovih danah došao jedan od najznamenitijih zvierinjakah (menageriah), to jest zbirka svakojake zvieradi, što ju ima glasoviti krotilac zvieradi Krentzberg. Imade tu slona, lavovah, tigra, pantera, jaguara, hienah, ruskih i dalmatinskih medviedah, svakojakih pticah i zmijah. — Nitko neka nepropusti pogledati ove inostrane goste.

Srebro od 6. srpnja 4 1/2 fr.
Carski dukati 7 „

Odgovorni učrednik. Dr. Demeter.

SLUŽBENI LIST.

Nr. 8732 (Fin.—14)

3—1

Lizitations-Kundmachung.

Am 2. August 1853 um 10 Uhr Vormittags wird bei der k. k. Finanz-Bezirks-Direktion in Fiume wegen Beistellung von Feuerlöschrequisiten für die zwei Kastellgebäude zu Cirkvenica und Verbovsko, dann für das sogenannte Rosignolische Aerarialgebäude zu Buccari bestehend aus einer Tragfeuerlösch-Spritze, 2 grossen Wasserbottichen und 15 Stück ledernen Wasserkannen für jedes dieser Gebäude und nebstbei noch aus 2 Feuerhaken und zwei Feuerleitern für das Kastellgebäude zu Verbovsko, eine mündliche Minuendolizitation, wobei auch schriftliche bis vor dem Beginn der Lizitation eingelangte Offerte angenommen werden, abgehalten, und dabei die veranschlagten Kostenbeträge und zwar: für Cirkvenica mit 111 fl für Verbovsko mit 138 fl und für Buccari mit 111 fl als Fiskalpreis angenommen werden.

Unternehmungslustige werden zu dieser Lizitation mit dem Bemerkn eingeladen, dass jeder Lizitant vor Beginn der Lizitation das 5% Vadium mit 18 fl CMz. im Baaren, oder in k. k. Staatspapieren nach dem letztbekannten börsenmässigen Course zu erlegen, im Falle der Ersterung dieser Beischaffung aber die Kautio mit 10% des Ersterungspreises sicherzustellen hat.

Die weiteren Lizitations-Bedingungen können bei der k. k. Finanz-Bezirks-Direktion in Fiume eingesehen werden.

K. k. Finanz-Bezirks-Direktion

Fiume am 3 Juli 1853.

Dojak.

Nr. 266-1858 civ. (Izv.—168)

3—1

Edikt.

Vom k. k. Bezirksamte als Gericht zu St. Ivan wird bekannt gemacht: Es sei über Ansuchen des Herrn Ladislaus Gorica mit dem Bescheide vom 24. Juni 1857 Z. 3054 des Hochlöblichen k. k. Landesgerichtes pcto Schuldforderung 262 fl. 55 kr. CMz. und des Feilbietungs-Gesuches genehmigten Kosten pr. 7 fl. 16 kr. wider die Frauen Matilde Barac, Johanna Meglaj und Ludmila verwitwete Sindler nun verhehlchte Tkalec als Töchter und Erbinen des verstorbenen Filip v. Domjanić die executive Feilbietung der in Execution gezogenen und auf 469 fl. 23 kr. gerichtlich geschätzten Bergholden und zwar, Michael Bunjački, Josef Bunjački, Gašpar Lovreković, Mio Kos, Jakob Rogina, Andreas Sarčeg, Michael Sebek, Martin Sebek und Nikola Kranjec mit ihren ganzjährigen Abgaben im gesammten Betrage von 10 Eimer und 4 Mass Wein, 6 Kapauner und 3 fl in Baaren bewilligt und Behufs dessen wird die zweite Feilbietungssatzung auf den 21. Juli l. J. Vormittags um 10 Uhr in der diesgerichtlichen Kanzlei angeordnet.

Hiezu werden Kauflustige mit dem Beifügen Vor geladen, dass die obbenannten Bergholden sammt ihren Abgaben bei dieser zweiten Tagsatzung nicht unter dem gerichtlich erhobenen Schätzungswerth verkauft werden, und dass der Ersterer die auf oberwähnten Bergholden pfandweise versicherten Schulden, soweit der Kaufschilling reicht, nach Anweisung des Gerichtes übernehmen müsse.

Die Lizitations-Bedingnisse können die Kauflustigen in der Gerichts-Kanzlei einsehen und davon Abschrift nehmen.

Zugleich werden alle diejenigen, welche ungeachtet ihnen keine besondere Verständigung von der Feilbietungs-Bewilligung zugekommen ist, durch die Eintragung in die öffentlichen Bücher gleichwohl ein Hypothekrecht auf diese Bergholden erworben zu haben glauben, aufgefordert, dasselbe bis zum Verkaufe sowiewiss bei diesem k. k. Bezirksgerichte anzumelden, widrigens sie es sich selbst zuzuschreiben haben würden, wenn die Kaufschillings-Vertheilung ohne ihre Beiziehung vorgenommen und sie dadurch soweit der Kaufschilling durch dieselbe erschöpft werden sollte, ausgeschlossen würden.

K. k. Bezirksamt als Gericht

St. Ivan am 23. Juni 1858.

K. k. Bezirks-Vorsteher
Car.

Nr. 6687 (Izv.—167)

3—1

Konkurs-Kundmachung.

Die hohe k. k. kroat.-slav Statthaltereij hat mit dem Erlasse vom 20. Juni l. J. Z. 9137/567 die Besetzung der Stadtgemeinde-Arzt-Stelle für Kopreinitz mit dem auf 400 fl erhöhten jährlichen Gehalte zu genehmigen befunden.

Bewerber um obige Stelle haben ihre Gesuche mit Tauschein, dem Medizinä-Doctorats-Diplome, dem Zeugnisse über bisherige praktische Verwendung, moralisches und politisches Verhalten und über ihren Gesundheitszustand zu belegen, und bei dem Stadt-magistrate Kopreinitz einzubringen.

K. k. Comitatsbehörde

Warasdin am 2. Juli 1858.

K. k. Comitats-Vorstand
Šimončić.

Carsko-kr.

službene

NARODNE

NOVINE.

Novine ove izlaze svaki dan izuze nedjelje i praznike na čitavom listu. — Polugodišnja pred-plata je za domaće u novinarici 4 for. srebra. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom posiljati, 6 for. sr. —

Za službene oglase opredjeljena su: uvertisina: 4 kr. od linije za prvi put a zatim za svaki put 2 kr. sr. — Za druge oglase ili posebne članke plaća se do 10 linija 20 kr. sr., dalje pak po svake pojedine linije 4 kr. sr.

Početak mjeseca srpnja počimlje se drugi polugodišnji tečaj ovih novinah; poziva se dakle domorodno občinstvo, da predplatu svoju na „Narodne Novine“ obnovi, i to na pol godine poštom sa 6 for., u miestu s 4 for.; na četvrt godine poštom s 3 for., u miestu s 2 for. sr.

Do uzmogu vanjski predplatnici listove u redu primati, neka izvole bezodvlačno podpunu predplatu na „odpravnništvo Narodnih Novinah“ franko poslati te također naznačiti svoje ime, prebivalište i posljednju poštu.

Tko nekani list dalje držati, neka odmah prva tri broja, što će ih primiti, natrag pošlje.

Ujedno molimo svu onu gg., koja duguju za prošle tečaje, da što prije dug svoj izplate.

Uredovni dio.

Br. 8374.

Banski namjestnik podielio je izpražnjeno mjesto kotarskog ranarnika u Virovitici, dosadašnjemu kotarskomu ranarniku u Voćinu Franji Solfu, i kroz to izpražnjeno mjesto u Voćinu, privalnom ranarniku i primaljatva vidaru u militskom Brodu Antunu Angeru.

Nj. c. k. apostolsko veličanstvo destojalo je doktoru Viduliću najmilostivije dati dopuštenje, da može primiti podieljena mu službu papskoga podkonzula na Lošinju Malom.

Neuredovni dio.

Austrijska carevina.

Zagreb, 9. srpnja. Od nekoliko dana bavi se medju nama naš zemljak g. c. k. dvorski savjetnik Herman Bažen.

Beč, 6. srpnja. Uslijed odluke ministarstva financije ostaje potrošni porez za g. 1859. u istoj mjeri, kao što je bio godinu 1858.

Beč 7. srpnja. Govori se u drugač dobro podučnim krugovima da će na mjesto Fuadpaše, kojem su okolnosti u Parizu sasvim otežale i koji je uslijed toga više putah molio u Carigradu za svoje opozvanje ali uvijek uzalud — odredjen biti Asilpaša kanoti turski punomoćnik kod pariskih konferencijah.

Nekolicina ovdašnjih odvjetničkih koncipientah molila je ministarstvo pravosudja za povećanje odvjetničkih miestah. Ministarstvo dalo je ovu molbu odvjetničkoj komori da o njoj izrazi svoje mišljenje, ali se ova izreče jednoglasno protiv tomu.

Nj. veličanstvo gërčki kralj Oto dostojao je na pošiljku medicinsko-kemičnih dieloh profesora dra. A. Pleischla odgovoriti veoma priznavaućim pismom i sastavitelju u izraz hvale poslati prsten od velike vrijednosti.

Njemačka.

Pisu iz Monakova da ministarskoga predsjednika barona v. d. Pferten očekuju tamo još tečajem ove nedjelje i da će se odmah poslije njegova dolaska po svoj prilici započeti rasprava sastavši se novčane konferencie.

U Lipisku se je glasalo, da državna vlada nemierava premjestiti sveučilište. Zastupnik kraljevske vlade kod sveučilišta izjavlja sada, da je taj glas sasvim neosnovan.

Rusija.

Na jedno pismo u novinama „K. Z.“, u obziru na seljačku pobunu u Estlandu opaze „Zeit“, da je iz pouzdanoga izvora od strane granice dobio vijestih o događajima u Estlandu. Ove vijesti — kaže taj list — istina nedopiru do 30. lipnja, ali naš dopisnik javlja već po 25. pr. m., da je tamo povrćen podpun mir. Nije nam savin jasnije iz kojih su se uzroka pobuna nastala, poručiti kažu zemaljskoga gospodara,

budući da se samo naznačuje, da su poglavito po jednom podčinjenom činovniku nespretno učinjena i zlo razumljena obnarodovanja razdražila seljake; i to se javlja, da je jedan malen oddiel vojske, što su ga nesmotreno poslali bili protiv pretežno množini seljakah nagomiljenih u bliznoj šumi, pretèpio znatnih izgubitakah, no u pismu nenavodi se, da je seljačka pobuna bila na daleko razprostranjena ili da su se bojali, da će se razprostraniti.

U New-Yorku sagradjena su dva prevozna broda na ruski račun „Japanac“ i „Miesetina“, i kažu da su oba broda otišla put amurskih ušćah. U istinu moraju čovjeka zateći — tako piše „Senica. Ztg.“ — najnovije vijesti od onud. Činili su prošastoga lieta iztragah o kolonijskoj liniji jednoga gvozdenoga puta i našli su dolinu, koja presieca bërda i omogućuje gradjenje željeznice. U isto doba našli su šumah, koje daju dobra drva za gradjenje ladjah. Kod takovih okolnostih počeli su tamo graditi parobrode a izvan toga dali su iz Amerike donijeli sve potrebne sastavne dielove za gradjenje jedne mašinske fabrike, u kojoj će se moći graditi parobrodi do sile od 1000 konjah. Dne 18. prosinca na dan svetoga Nikole svetkovali su peti godišnji dan utemeljenja grada i počela se je graditi prva bojna šuna, koja nosi ime „pervaja.“ Čini se dakle, da u tim vodama namjera-ju utemeljiti uglednu pomorsku silu i Rusia si time osigurava odlučan upliv na sudbinu istočne Azije. Tèrgovački promet s Amerikancima neprestano je veoma živahan, a kad budu obale amurove jedared samo bolje napućene, morat će se neizmierna tèrgovina razviti na ovoj rijeci, na kojoj mogu ladje brodit 3000 vèrstah uz vodu. Što ustavlja razvitak, nije ništa drugo nego neizmierna daljina, koja obćenje sa sredotèčjem države veoma oteguje.

Pisu iz Petrograda od 30. lipnja: Tri čovjeka, došavši ovih dana iz inozemstva, sada su ovdje predmet obćenite pozornosti. Slikar Ivanov, koji je u Rimu kroz 20 godina savršavao se u svojoj umjetnosti, doneo je sa sobom u domovinu izvan mnogih drugih proizvoda svoga tvorničkoga duha i jedan veliki karton predstavljajući „Krštenje svetoga Ivana na jordanjskoj rijeci, izvedeno na obraćenicima baš u onom času, kad im se Isukrst približava.“ Drugi čovjek od dana jest Aleksander Dumas (otac), koji je slijedeć prijateljski poziv grofa Kušeleva Bezborodke našao najgostoljubiviji doček na grofovskim dobrima na poljuströvu uz obalu Neve i gdje može siever evropski, koga je već često polag svoje fantazije opisao, sada smatrat vlastitim očima. Treća osoba, koja na se vuče pozornost, jest zaklinjalac duhovah Hume, kojega sërce umiela je nieka bogata Ruskinja zarobiti čarobnom silom. On živi s Dumasom pod jednim krovom i oba primaju od svojih mnogobrojnih poštovateljah formalnih ovacijah. — Gospodin Žišoj navjestio je jedan ruski dnevnik posvećen „obèrtnosti.“ — Gospodična Inka uređjuje sudjelovanjem više gospojah jedan časopis se igre, razveseljenja i zabavnu literaturu pod naslovom „Plandovanja.“

Francuska.

Dne 7. srpnja došavši list „La Patrie“ sadržaje što slijedi: „Veoma živahno zauzimalo se je javno mnijenje jednim spisom, koji nosi ime: „Car Napoleon III. i podunavske kneževine.“ Naslov, format i svezak brošure mogli bi bili občinstvo učiniti vjerovat, da bi mogla obstojati nieka analogia s onim spisom, koji je pred nekoliko mjesecih izišo pod naslovom: „Car Napoleon III. i Engleska.“ Mi smo opunovlašćeni uvjeriti občinstvo, da je to mnijenje sasvim krivo.“

Oblačno političko nebo opet se je razgalilo; Francuska postala je opet prijazna prema Austriji a i s Engleskom mienjaju se dokazi medjusobne pouzdanosti. Grof Persigny, odvažni zastupalac saveza s Engleskom, odputovao je u London i kraljica Viktorija započeo će, ako bude išlo sve po želji, svoje putovanje u renske pokrajine posietom u Šerbur. Da se viencem uresi nova ta politika, bio je grof Valevski, revni prijatelj Rusah, prinudjen svim francuskim poslanstvima kod izvanjskih dvorovah poslati okružnicu, u kojoj se Francuska ogradjuje protiv nepouzdanja i bojanju Evrope i uvjerava, da je tako francuski narod kao i vladatelj njihov pun miroljubivih namierah i da neće car oporeći što je obreko, kad je u Bordeaux-u kazao: „L'Empire c'est la paix.“ Ako je „Indépendance belge“ dobro obaviješten, odnosi se i bečki put senatora Heeckerena na ova nova pomirnu politiku. Kod takovih okolnostih možemo se nadati, da nije sasvim bez ploda ostala konferencionalna siednica održana dne 3. t. m. Prava je istina, da je Fuadpaša istoj prisutstvovao, i da je siednica neobično dugo trajala, budući da su svikolici punomoćnici dobili bili novih naputakah.

Švedska i Norvegia.

Ono šest ženah što je zbog prelaza u katoličku vjeru u Stokholmu osudjeno bilo na zatočenje, otišlo je u Kodanj, da se tamo stalno naseli.

Spanjolska.

Iz Madrida od 3. lipnja javljaju bërso-javnim putem:

„Gospodin Calderon Collartes naimenovan je ministrom unutarnjih poslova a gospodin Macrohon generalnim kapetanom madridskim. — Dne 20. otići će kraljica u Austuriu. Generali O'Donnell i Quesada sprovodjat će ju.“

Bërzojavne i najnovije vijesti.

Pariz, 7. srpnja. Danas je bila osma konferencionalna siednica.

Petrograd. Grof Orlov od mnogo godina generalni poboćnik cara Nikole i njegov najmiliji pouzdatelj, povišen je od cara Aleksandra uslijed njegovih izvanrednih zaslugah osobito onomadne kod posljednjeg pariskoga mira u stališ knežestva ruskoga carstva.

Carigrad, 3. srpnja. Novčana kriza i stojanje tèrgovine obstoje još svejednako. Čine se priprave za mjere, da se tečaj jedne funte sterlinga do 18. ožujka ustanovi na 160 grošah. Predsjednik financialne komisie odputovao

je u Pariz. Predsjednik dunavsko komite vratio se je na svoje mjesto.

Kanosa, 29. lipnja. Ovdje vlada velika mlitavost u trgovini. Dne 16. lipnja učinio je jedan potres u unutrašnjosti zemlje znatnu štetu.

Těst, 1. srpnja. Nj. veličanstvo kralja gērčkoga čekaju ovdje sutra u večer a preko sutra u jutro kralj će vele nastaviti svoj put dalje.

Těst, 7. srpnja. S Lloydovim parobrodom došavšim danas iz Mletakah prispiele su ovamo Nj. kraljevske visosti grof i grofica Montemolin iz Napulja i odputovat će večeras u društvu grofice Molin i infanta Dona Fernanda s pohitnim podvozom u Baden.

Turin, 8. srpnja. U procesu zbog genoveskih događajah od lipnja mjeseca tekuće godine nije ukinuti sud uslišao priziva podnešenoga proti odluci prizivnoga suda.

Mletke 6. srpnja. Nj. veličanstvo kralj Oto bio je kod izkrcanja od gospodina mjestodržca, gospodina zapovjednika tvrđjave i gospodina lučkoga admirala primljen. C. k. bojne ladje bile su svečano urešene zastavama s momčad u paradi postavljena na pokrovu ladjah. U večer posielio je kralj nadvojvodinju Charlottu a jutros Nj. veličanstvo caricu Mariu Anu u Stra-u.

Zagreb 10. srpnja. Nj. c. visost g. nadvojvoda Leopold fml i generalni ravnatelj mieničkoga zbora prispjet će danas ovamo.

Razne vjesti.

— U Pragu je c. k. redarstvo 13 diečakah kaznilo koje zatvorom, koje šibom, što su ptičja gnjezda vadili. Vjero bi bilo shodno, da i kod nas zabrani višja vlast vadjanje gnjezdah, a dotle neka barem gg. učitelji odvrataju diecu od ove opake navade.

— U Beču je nieka čudnovata gospoja, koja je naredila, da svi njezini števatelji u Beču imaju svoja pisma, koja joj pišu, obškēbiti pošarskom biljegom od 9 krajcarih, dočim bi bila dosta biljega od 2 kr. — Pismah, koja su s ovom posljednjom pošarskom biljegom providjena, neona prima, kako kaže, pod nikakvim uvjetom. Ako se ova moda dalje razprostrani, obogatit će znatno naše finacije, jer nije pretierano, ako se uzme broj ljubeznih listovah, koji se šilju unutar zidinah bečkoga grada, na jedan milion.

— U Vargjašu u Erdeljskoj ubio je nieki 12godišnji diečak drugoga diečka od 9 godina, koji je nosio svom na polju dielajućem ocu niešto graha za obiad. Uzrok toga nečuvenog ubojstva je taj, da taj 9godišnji diečak nije dao toga graha ubojici jesti, koga je nosio svom ocu, a ovaj od velikoga glada neznaajući si drugčije pomoći, ubije diečka i pojede mu grah. Kad su našli mērtvo tielo ubijenoga, bilo mu je na glavi deset ranah, koje mu je zadao ubojica svojom motikom.

— U što se sve žene nemiešaju! Tako se medju i obtuženicama u procesu ubojstva zlatara Peharda u Kaeni u Francuskoj nalazi medju ostalima više ženah. Jedna od njih, koja je rodila u apsu, nije mogla doći pred sud.

— Još tečajem ove godine bit će električni bērzovaj na zemlji 78.350 engleskih miljah dug. Od tog otpada 37.000 milj. na Evropu, 33.000 milj. na sievernu Ameriku, 5.000 milj. na istučnu Indiu i okolo 900 milj na podvodne bērzovajne linie u Evropi i Americi.

— Nedavno dogodilo se je u St. Gallenu, da se je nieki mladi udovac oženio — s babom svoje pokojne žene.

— Na prošnju niekoga priatelja poljodielstva poslala su gospodarska društva u Gradcu i Bērnu prošlu godinu ciele sanduke s raznim siemenjem, da se besplatno razdieli medju poljodielce u Istrii. Ovo sieme poslano je na više miestah za sijanje i kad su se upitali u jeseni, koje je siemo najbolje raslo, da se može opet u većoj mieri naručiti, dobili su za odgovor: „Puno je sočiva naraslo i na našoj zemlji, kad se je skuvalo, bilo je jako dobro za jesti, ali mi vam nemožemo kazat, od koje bi vērste bilo najbolje naručiti, jer smo sve — pojeli.

— U Frankfurtu su već 30. lipnja o. g. vidili zreo grozd, koji je sazorio na niekom tamošnjem zidu.

— U Beču rodila je nieka žena ovih danah nakaz t. j. dvojke, koji su imali obadva skupa samo jednu glavu, a ostali udovi tiela bili su sasvim izraščeni. Ova nakaz umērla je odmah, kako je rodjena, i s dozvoljenjem roditeljah predata je u obću bolnicu, gdje će jako zanimati priatelje anatomie.

Knjižstvo.

Redovna siednica društva sērske slovesnosti od 27. veljače (p. st.) 1858. — 30. Pročita se pismo v. popečiteljstva prosviete, u kojem se javlja društvu, da je po preporuci njegovoj naredjeno, da se g. Milošu Popoviću pokloni u zemaljskoj tiskarni i litografiji procenat na sērski prevod A. Majkova istorie sērskoga naroda, za koje bi naredjeno javiti g. M. Popoviću.

— 31. Pročita se pismo c. k. austr. glavnoga konzula u Sērbii, u kojem se javlja, da je austrijska vlast dopustila, da se Glasnik IX. može prenositi u austrijske zemlje. — 32. Pročita se pismo zemaljske tiskarne s računom od 13 for. 20 kr. za 5 diplomah, i bi naredjeno, da se račun izplati. — 34. Pročitano bi pismo redovnoga člana A. Vukomanovića, u kojem predlaže, da društvo na lieto nastavi posao, koji je lietos počelo u mletačkom arhivu, i da toga radi zamoli v. vladu za 300 talirah i u Mletke pošalje opet dra. J. Šafarika. Predlog se ovaj jednoglasno prima. — 35. Redovni članovi S. Sretenović i M. Gj. Milicević javiše, da su pregledali društvu biblioteku i muzej i da su našli knjige u redu, a tako i rukopise sve, koje je društvo pribavilo prošle godine, a izmedju rukopisah nabavljenih od prije samo one, koji su znatnii, a i stare novce, koji su pribavljeni prošle godine, da je sekretar uredio koliko toliko, ali koji su pribavljeni od prije, da su gotovo bez reda. Po tome na predlaganje imenovanih članovah bi naredjeno, da se duplikati od knjigah dadu narodnoj biblioteci pri popeč. prosviete, koji joj trebaju, a koji ni njoj nebi trebali, da se pošlju polugimnazijama, i da sekretar uredjujući rukopise još neuredjene može izbaciti one, koje nadje, da nisu ni zašto, ali prije nego ih uništi, da javi društvu za njih. Najposlie za stare novce znajući društvo, da se u nezgodi, u kojoj je ono samo, i nemogu urediti onako, kako bi trebalo, ostavi sadašnjemu podpredsjedniku kad dospie, da ih uredi toliko, da bi se lakše moglo znati, šta sekretari menjajući se primaju jedan od drugoga. — 36. Redovni član I. Gavrilović predade dva rukopisa na hertii a) minej mjeseca studenoga, b) akatist, javljajući, da bi može biti prodao onaj, čiji su, ako će ih društvo kupiti. Na koje imenovani član bi zamoljen, da propita i društvu javi za cieniu. — 37. Sekretar javi, da je g. Radoica Žujević, učitelj ubski, poslao na poklon rukopis: stihirar gērčki s notama i jedan srebrni stari gērčki novac. Pokloni ovi biše primljeni s velikom

hvalom. — 38. Sekretar javi, da je g. Milko Marković, član okružnoga suda podrinskoga, poslao na poklon 2 stara bakrena novca, koji biše primljeni s velikom hvalom. — 39. Redovni član M. T. Janković predade svoje pjesme: Stephan-Duschan, Berlin 1858, i Sērbaki car Stiepane, u Beogradu 1858 (posljednje 2 eks.), koje biše primljene s velikom hvalom. — 40. Podpredsjednik javljajući, da su počeli dolaziti prepisi od aktah iz mletačkog arhiva, za koje je prošle godine naredjeno, da se prepisuju, pokaza 45 takovih prepisah, na kojima je na najveće zadovoljstvo društva sērske slovesnosti sam kustos rečene biblioteke, g. Fukard, svojom rukom posviedočio, da su vierni. — 41. Podpredsjednik predade berat, kojim je Arsenio Jovanović postavljen za patriarha sērskoga, preveden u knj. kancelarii s turskoga originala, koji je u patriarškom arhivu u Karlovcima. Za ovu starinu, koja može pomoći, da se sazna prostor sērske patriaršie, bi naredjeno, da se stavi u glasnik. — 42. Podpredsjednik predade prepis sa zapisa na jednom kožnom rukopisu u treskavačkom manastiru, poslan od g. Dimitrie Miladinovića iz Prilipa. Prepis ovaj bi primljen s hvalom. — 43. podpredsjednik predade: *Ακολουθία του αγίου ενδοξου βασιλεως και μεγαλομαρτυρος Ιωαννου του Βλαδιμηρου. Εν Βενετια 1858*, javljajući, da je društvu na dar poslao g. Gjorgje Krunić iz Mletakah. Dar ovaj bi primljen s velikom hvalom. — Pročitano i podpisano u redovnoj siednici 27. ožujka 1858. (Zv. Nov.)

— Iz jednoga pisma Nikole Tomazea, koji napisao učredništva „Nevena“, doznajemo, da se njegov „Dizionario estetiko“ štampa po drugi put. Tomazeo ima u rukopisu dielce pod naslovom: „Della sapienza riposta nelle radici della lingua slava“ (o mudrosti, što je u korenima jezika slavenškoga), i još drugo pod naslovom: „Grecia, Italia, Illiria.“ Tomazeo tuži se, da je gotovo lišen blagoga vida, te ne nemože sam ništa čitati.

Kazalište.

M. D. U Karlovcu 6. srpnja. Dne 1. o. m. ostavilo nas je društvo narodnoga kazališta, poslie kako bi kroz šest nedieljah u Karlovcu boravilo; iz sērsa im želimo, da i u Sisku onu istu zadovoljnost stignu, koju su si u Karlovcu pribavili. Posljednja predstava u hērvatskom jeziku bila je dne 27. pr. m. Davali su „Graničare“ na korist vriedne gđčne. Adelsheim. Gospodična Adelsheim predstavljala je rolu Mace posve izvrstno, i zato joj budi hvala; isto tako odlikovali su se braća Freudenreichi, gđčna. Norvegova, i gja. Preslovska. Ako dobu lieta u obzir uzmemo, bilo je kazalište vazda dosta puno; obca je želja domoracah da se jošte ove godine to društvo k nama povrati i da nas u jeseni i kroz zimu još češće razveseli predstavljajem narodnih komadah.

Popriečne cene glavnih vērstih žita

u mjesecu lipnju 1858.

Tekući broj	I m e			Miesečne popriečne cene							
	Županie	Kotara	Miesto gdje je bio vašar	Pšenica				Žito			
				doljno austr. vagon							
				fr.	kr.	fr.	kr.	fr.	kr.	fr.	kr.
1	Zagreb	Zagreb	Zagreb	3	24	2	36	2	17	1	41
2	Osiek	Osiek	Osiek	2	$\frac{2}{33}$	1	$\frac{2}{57}$	1	$\frac{1}{43}$	1	$\frac{1}{29}$
3	Rieka	Rieka	Rieka	3	$\frac{2}{33}$	2	$\frac{1}{36}$	1	38	1	23
4	Zagreb	Karlovac	Karlovac	3	13	2	$\frac{2}{4}$	1	$\frac{1}{55}$	1	33
5	Varaždin	Križevci	Križevci	3	—	2	30	2	—	2	—
6	Požega	Pakrac	Pakrac	3	—	2	$\frac{1}{13}$	2	30	1	40
7	Požega	Požega	Požega	2	30	2	—	1	30	1	30
8	Zagreb	Sisak	Sisak	3	$\frac{1}{21}$	2	20	2	6	1	33
9	Osiek	Vukovar	Vukovar	—	—	—	—	—	—	—	—
10	Varaždin	Varaždin	Varaždin	3	15	2	$\frac{2}{55}$	2	33	—	—
Ukupno				27	$\frac{1}{50}$	21	$\frac{1}{10}$	18	$\frac{2}{15}$	12	$\frac{1}{15}$
Popriečna ciena				3	$\frac{1}{4}$	2	$\frac{2}{1}$	2	$\frac{1}{4}$	1	36

Bečka burza

dne 9. srpnja 1858.

U sreb.

Tečaj državnih papirah.

Državne zadužnice	sa 5%	82 7/8
dto od godine 1851 seria B	5%	
dto od g. 1853 s povratkom	5%	
dto iz narodnog zajma	5%	84
dto	4 1/2%	
dto	4%	
dto od g. 1850 s povratkom	4%	
dto izričane	4%	
dto	3%	
dto	2 1/2%	
Zajam s vučenjem od g. 1834, za 100 for.		133 1/2
1839, 100		
1854, 100		
Bečko-gradski banko	sa 2 1/2%	
	2 1/4%	
	2	
Zadužnice zemljišnog odkupa od dol. Austrie		94 3/4
Zadužnice zemljišnog odkupa od Galicie,		
Ugarske sa sjedinjenim pokrajinami po 5%		
Zadužnice zemljišt. odk. od ostalih kranovina		
Bankovne dionice komad po		967
Eskomptirane dionice od dol. Austrie za 500 f.		
Dionice c. k. pov. austrian. državno-željezničkog društva po 200 for. sr. ili 500 frankah, podpuno uplaćene		261
dto s plaćanjem na rate		
Dionice sieverne željeznice po 1000 f.		1667 1/2
bečko-glogničke željeznice	500	
šoprunsko-malobečke	200	
Budiejovičko-Gmundsko-Linske željeznice	250	
požunsko-těrnovačke željez.		
1-og izdanja	200	
2-og s pčvenstvom	200	
austr. dunav. parobrodarstva po	500	536
Lloyda u Těrtzu	500	342 1/2
budapeštanskog lančanika	500	
c. k. povl. austriansko-državnog željezničkog društva po 200 forint.		
Gjurske željeznice		
Galische založnice sa 4%	za 100	
Jelisavetina željeznica		200 1/4
Južno-sieverna niemačka savezna željez.		188
Tisna željeznica		
Lombardecko-mlietacka željeznica		
Tečaj mienični.		
Amsterdam za 100 holandezkih for.	for.	
Angsburg za 100 for. current		105
Berlin za 100 pruskih talirah		
Vratislava za 100 pruskih talirah		
Frankfurt na M. za 120 for.		104 3/4
Genova za 300 piemontezkih lirah		
Hamburg za 100 mark banko		76 7/8
Lipsko za 100 for.		
Livorno za 300 toškanskih lirah		
London za 1 funt sterlinga		10-12
Lyon za 300 frankah		
Milan za 300 austrianskih lirah		103 3/4
Marseille za 300 frankah		122 1/4
Paris za 300 frankah		122 3/4
Prag za 100 forintih		
Těrtz za 100 forintih		
Mletci za 300 austrianskih lirah		
Bukurešt za 1 forint	parah	265
Carigrad za 1 forint	parah	
Smirna za 1 forint	parah	
Tečaj novea.		
Carški dukati		7 1/2
Srebro od 22. lipnja		4 1/2

Odgovorni urednik. Dr. Demeter.

SLUŽBENI LIST.

Br. 1147 (93-48)

3-3

Izrok.

Obnarodovanje napisnikah gruntovničkih u kraljevini ugarskoj glade kr. slobodnih gradovah Požun i Bösing.

Od strane c. k. ravnateljstva gruntovnicah u Požunu, daje se kroz c. k. ravnateljstvo gruntovnicah u Zagrebu u obziru napredujućega uvedenja gruntovnih novih knjigah u požunskom upravnom okolišu kraljevine ugarske uslied naredbe c. k. popečiteljstva pravosudja od 19. svibnja 1858. br. 9541. na znanje sljedeće:

I.
U požunskom upravnom okolišu je u svérhu uvedenja gruntovnih novih knjigah miestimičko izvidjenje polag občinah već i u kr. slobodnih gradovah Požun i Bösing posve obavljeno, te napisnici gruntovnički ujedno sa čestičnimi registri i nacerti koji k istim spadaju bit će počamši od 1. srpnja 1858 u c. k. gruntovničkoj pisarnici u Požunu svakome na ogled izloženi.

Obavljanje poslova i uredovanjeh naznačeno u izroku ovom ima se započeti takodjer 1. srpnja 1858., te u svérhu ovu odredjen je c. k. zemalski sud u Požunu.

Podpuni sadržaj te time i diel II. ovog dne 19. svibnja 1853. izdanog izroka, uvršten je u službenih listovih: „Bečkih novinah“ od 6., 9., 12., lipnja 1858, br. 127, 119, i 132, i u „požunskih novinah“ od 6., 9., 12. lipnja 1858. br. 127, 129 i 132.

C. k. ravnateljstvo gruntovnicah.
U Zagrebu dne 22. lipnja 1858.

(Dp.—50.)

3-1

Feilbietungs-Kundmachung.

Vom k. k. Militär-Garnisons-Spital in Agram wird hiemit allgemein bekannt gemacht, dass in Folge sichergestellten Kontraktbruchs der Kontrakt für die Lieferung des Gebäcks d. i. Mundsemmeln und des halbweissen Brotes bis Ende Oktober d. J. gemäss hohen k. k. Landes-General-Commando-Erlasses ddo. Agram 1. Juli 1. J., Section III., Abtheilung 5, Nr. 662 auf Kosten des kontraktbrüchig gewordenen Lieferanten am 15. d. M. um 9 Uhr Vormittags in der Spitalskanzlei unter dem Vorsitze der hierertigen k. k. löblichen Truppen-Brigade feilgeboten werden wird.

Das zu liefernde Gebäck auf die restliche Dauer des Militär-Jahres 1858 d. i. von nun an bis Ende Oktober 1858 besteht in

600 Stück 3löthigen Mundsemmeln ohne Milch	
16000	6
6000	9
7000	16
8000	25
	Brote,

Die vorstehende Erforderniss ist nur annäherungsweise angenommen, — die Lieferungs-Verbindlichkeit lautet auf den wirklichen Bedarf.

Zu dieser Lizitation wird Niemand zugelassen, der nicht vorhin ein Vadium von 5 fl. CMz. erlegt, welches denjenigen, die nichts erstehen, gleich nach beendeter Lizitation zurückgestellt werden wird, von dem Erstherrn aber sogleich bei Unterfertigung des diesfälligen Protokolls die mit 10% des Betrages der angenommenen Lieferung bemessene Kautio ergänzt und depositirt werden muss.

Schriftliche Offerte werden nur vor der Lizitation, nämlich vor dem förmlichen mündlichen Abschlusse derselben versiegelt und mit dem bestimmten Vadium versehen, angenommen.

Die näheren Lizitations-Bedingnisse können in der Rechnungskanzlei des k. k. Agramer Garnisons-Spitals während den gewöhnlichen Amtsstunden eingesehen werden.

Agram am 5. Juli 1858

Dr. Klar, Bilimek,
Regimentsarzt. Hauptmann Spitals-Commandant.
Müller,
Kriegs-Commissariats-Adjunkt.

Nr. 7862 (Fin.—13)

3-3

Kundmachung.

Von der k. k. kroat.-slav. Finanz-Landes-Direction wird zur Sicherstellung ihres, und des Holzbedarfes der Agramer k. k. Finanz-Bezirks-Direction in der Winterperiode 1858-59 in der Menge von ein Hundert achtzig n. ö. Klaftern 36zölligen ungeschwemmten buchenen Brennholzes eine Konkurrenz-Verhandlung mittels Einbringung schriftlicher Offerte unter folgenden Bedingungen eröffnet:

1. Die Lieferung des Brennholzes kann entweder für die obige Gesamtmenge oder für einen Theil derselben erstanden werden.

2. Jeder Offerent hat daher in seinem Anbote ausdrücklich anzugeben, ob er die Lieferung ganz oder Theilweise erstehen will.

Theilangebote werden jedoch nur berücksichtigt, wenn sie mindestens auf sechzig Klaftern lauten.

Im Offerte ist überdies der Preis, um welchen der Konkurrent eine Klafter der oberwähnten Holzgattung zu liefern, d. i. in die ihm bezeichneten Amtsgebäude zu stellen, und daselbst aufzuschichten erbötig ist, mit Ziffern und Buchstaben deutlich anzusetzen.

3. Hat der Offerent eine Kautio mit zehn Prozent des, von der zu liefern beabsichtigten Holzmenge nach dem angebotenen Preise entfallenden Kaufschillings entweder im Baren oder in Staatspapieren nach dem Börsenurse bei der Agramer Landeshaupt- oder einer andern hiesigen Finanzkassa zu erlegen und die hierüber erhaltene Kassaquittung seinem Offerte beizuschliessen.

4. Das mit einer Stempelmarke von 15 kr. zu versehende Offert ist von dem Anbotsteller entweder eigenhändig zu unterschreiben, oder falls er des Schreibens unkundig sein sollte, mit seinem gewöhnlichen Handzeichen zu bekräftigen und von zwei unbedenklichen Zeugen, deren einer den Namen des Ausstellers beizufügen hat, fertigen zu lassen.

Es ist darin auch der Charakter und Wohnort des Offerenten genau ersichtlich zu machen und dessen ausdrückliche Erklärung anzusetzen, dass sich derselbe den in dieser Kundmachung festgesetzten und ihm genau bekannten Lieferungsbedingungen unterwerfe.

Das angenommene Offert wird in Verbindung mit gegenwärtiger Kundmachung die Stelle einer förmlichen Vertragsurkunde vertreten und ist für den Offerenten gleich nach dessen Ueberreichung, für das Aera aber erst vom Tage der erfolgten Genehmigung, rückichtlich Verständigung des Offerenten von der geschehenen Annahme seines Anbotes bindend.

Der Ersteher wird zur nachträglichen Stempelung des Offertes als Vertragsurkunde, den klassenmässigen Stempel aus Eigenem beizuschaffen haben.

5. Zu dieser Holzlieferung wird Jedermann zugelassen, welcher sich nach dem Gesetze rechtskräftig verbinden kann.

6. Wer im Namen eines Andern einen Anbot macht, hat dem Offert auch die auf dieses Lieferungs-geschäft speziell lautende Vollmacht beizulegen.

7. Bleiben mehrere gemeinschaftliche Offerenten Bestbieter, so haften sie für die Erfüllung der übernommenen Verbindlichkeiten in Solidum d. i. Einer für Alle und Alle für Einen; doch ist von ihnen ausdrücklich derjenige zu bezeichnen, an welchen unter ihnen die auf Erfüllung der Vertragsbedingungen Bezug nehmenden Aufträge zu erlassen sind, indem sonst die Zustellung derselben an den im Offerte zuerst unterschriebenen erfolgen würde.

8. Die Rechte und Pflichten des Erstherrn gehen auf seine Erben über, wenn derselbe vor der vollständigen Erfüllung der gegenwärtigen Vertragsbedingungen mit Tod abgehen sollte.

9. Das zu liefernde Brennholz muss durchaus Buchenscheiterholz, ganz trocken und vollkommen gesund sein.

Die Schlichtung des Holzes geschieht ohne Kreuzstoss und es hat die Klafter nach dem Wiener Masse sechs Schuh Länge und sechs Schuh Höhe, mit einer Scheiterlänge von drei Schuh und der durchschnittlichen Scheiterdicke von vier Zoll, zu enthalten. Knorriche und vermorschte Scheiter werden nicht angenommen.

In Bezug auf das Mass, die Beschaffenheit, dann die Art und Weise der Schlichtung des Holzes unterwirft sich der Ersteher, dem Ausspruche der für die Uebernahme bestimmten Commission, bestehend aus einem höheren Forstbeamten und den Oberbeamten des Landes-Oekonomats.

Der Ersteher der ganzen Holzlieferung verpflichtet sich übrigens, im Falle eine grössere als die hier ausgeschriebene Brennholzmenge erforderlich sein sollte, den Mehrbedarf um den Ersterstehungspreis innerhalb des Zeitraumes von 14 Tagen nach schriftlich erfolgter Bekanntgabe desselben zu liefern. Diese Mehrlieferung soll jedoch den fünften Theil der Gesamt-holzlieferung nicht übersteigen und nach Ablauf des Monats Februar 1859 nicht mehr angesprochen werden können.

10. Von dem zu liefernden Brennholze muss die eine Hälfte mit 90 Klaftern längstens bis 15. September und die andere Hälfte pr. 90 Klafter längstens bis 15. Oktober 1858 eingeliefert und in den hiezu angewiesenen Räumen der Amtsgebäude zur Uebernahme aufgeschichtet sein.

11. Die Zahlung des Kaufschillings erfolgt nach dem Wunsche des Lieferanten und über dessen schriftliches Ansuchen entweder nach jeder übernommenen Theillieferung für diese, oder nach vollendeter gänzlicher Ablieferung und anstandsloser Uebernahme derselben für die abgestellte ganze Holzmenge.

12. Für die Erfüllung der vom Ersteher eingegangenen Verbindlichkeiten haftet derselbe sowohl mit der erlegten Kautio, als auch mit dem übrigen beweglichen und unbeweglichen Vermögen dergestalt, dass es der Finanz-Landes-Direction frei stehen soll, im Falle der Nichterfüllung dieser Verbindlichkeiten entweder auf die vollständige und unverweilte Einholung derselben zu dringen, oder aber die fehlende Holzmenge auf Kosten mit Gefahr des Erstherrn im beliebigen Wege und um was immer für einen Preis beizuschaffen.

13. Die erlegte 10% Kautio wird den Nichterstherrn sogleich nach geschlossener Verhandlung, dem Ersteher aber erst nach anstandslos erfolgter Uebernahme des beizustellenden Holzquantums rückgestellt werden.

14. Die mit den vorgeschriebenen Erfordernissen versehenen Offerte sind längstens bis 15. Juli 1858 Mittags 12 Uhr, wohlversiegelt bei dem Einreichungs-Protokolle dieser Finanz-Landes-Direction zu überreichen und auf der Adresse mit den Worten: „Offert zur Brennholzlieferung für die Finanzbehörden“ deutlich zu bezeichnen.

15. Später einlangende oder nicht gehörig ausgefertigte und belegte Offerte werden nicht berücksichtigt werden.

Von der k. k. kroat.-slav. Finanz-Landes-Direction
Agram am 21. Juni 1858.

Nr. 8732 (Fin.—14)

3-2

Lizitations-Kundmachung.

Am 2. August 1853 um 10 Uhr Vormittags wird bei der k. k. Finanz-Bezirks-Direktion in Fiume wegen Beistellung von Feuerlöschrequisiten für die zwei Kastellgebäude zu Cirkvenic und Verbovsko, dann für das sogenannte Rosignolisene Aerarialgebäude zu Buccari bestehend aus einer Tragfeuerlösch-Spritze, 2 grossen Wasserbottichen und 15 Stück ledernen Wasserkannen für jedes dieser Gebäude und nebstbei noch

aus 2 Feuerhaken und zwei Feuerleitern für das Kastellgebäude zu Verbosko, eine mündliche Minuendo-Lizitation, wobei auch schriftliche bis vor dem Beginne der Lizitation eingelangte Offerte angenommen werden, abgehalten, und dabei die veranschlagten Kostenbeträge und zwar: für Cirkvenica mit 111 fl für Verbosko mit 138 fl und für Buccari mit 111 fl. als Fiskalpreis angenommen werden.

Unternehmungslustige werden zu dieser Lizitation mit dem Bemerkten eingeladen, dass jeder Lizitant vor Beginn der Lizitation das 5% Vadium mit 18 fl CMz. im Baaren, oder in k. k. Staatspapieren nach dem letztbekannten börsenmässigen Course zu erlegen, im Falle der Erstehung dieser Beischaffung aber die Kaution mit 10% des Ersterungspreises sicherzustellen hat.

Die weiteren Lizitations-Bedingungen können bei der k. k. Finanz-Bezirks-Direktion in Fiume eingesehen werden.

K. k. Finanz-Bezirks-Direktion
Fiume am 3 Juli 1858.

Dojak.

Nr. 2136 (PZ-13)

3-2

Kundmachung.

Mit 16. Juli 1. J. werden die bisher zwischen Agram und Steinbrücken, dann zwischen Fiume und dem Bahnhofe in St. Peter bestehenden Reitposten versuchsweise tägliche Malleposten mit auf 3 Personen beschränkter Passagieraufnahme umgestaltet und es werden demnach von obigem Zeitpunkte auf beiden genannten Routen, zwei tägliche Personen- und Fahr-Postgelegenheiten mit nachfolgender Kursordnung bestehen:

A. Kursordnung der

a) Mallepost Agram-Steinbrücken Nr. I. mit während der Sommerperiode auf 7 Personen erhöhter Passagieraufnahme.

Abgang von Agram täglich um 9 Uhr Abends.
Ankunft in Steinbrücken täglich um 8 Uhr Früh.
Abgang von Steinbrücken täglich um 3 Uhr Mittags.

Ankunft in Agram täglich um 1 Uhr 55 Minuten Nachts.

b) Mallepost Agram-Steinbrücken Nr. II. mit auf 3 Personen beschränkter Passagieraufnahme.
Abgang von Agram täglich um 10 Uhr Vormittags.

Ankunft in Steinbrücken täglich um 8 Uhr 45 Minuten Abends.

Abgang von Steinbrücken täglich um 3 Uhr 15 Minuten Nachts.

Ankunft in Agram täglich um 2 Uhr 10 Minuten Nachmittags.

B. Kursordnung der

a) Mallepost Fiume St. Peter Nr. I. mit auf 7 Personen erhöhter Passagieraufnahme
Von Fiume täglich um 12 Uhr Mittags
In St. Peter täglich um 7 Uhr 25 M. Abends.
Von St. Peter täglich um 9 Uhr 30 M. Abends.
In Fiume täglich um 4 Uhr 5 M. Früh.

b) Mallepost Fiume St. Peter Nr. II. mit 3 Passagieren.

Von Fiume täglich um 5 Uhr Abends.
In St. Peter täglich um 12 Uhr 35 M. Nachts.
Von St. Peter täglich um 5 Uhr 30 M. Früh.
In Fiume täglich um 11 Uhr 55 M. Mittags.

Die Passagierstaxen bleiben auf beiden Routen die bisherigen.

Agram am 1. Juli 1858.

Klempay.

Nr. 266-1858 civ. (Izv.-168)

3-2

Edikt.

Vom k. k. Bezirksamt als Gericht zu St. Ivan wird bekannt gemacht: Es sei über Ansuchen des Herrn Ladislaus Gorica mit dem Bescheide vom 24. Juni 1857 Z. 3054 des Hochlöblichen k. k. Landesgerichtes pto Schuldforderung 262 fl. 55 kr CMz. und des Feilbietungs-Gesuches genehmigten Kosten pr. 7 fl. 16 kr. wider die Frauen Matilde Barac, Johanna Meglaj und Ludmila verwitwete Sindler nun verehelichte Tkalec als Töchter und Erbinen des verstorbenen Filip v. Domjanić die executive Feilbietung der in Execution gezogenen und auf 469 fl. 23 kr. gerichtlich geschätzten Bergholden und zwar, Michael Bunjacki, Josef Bunjacki, Gaspar Lovreković, Mio Kos, Jakob Rogina, Andreas Sarčeg, Michael Sebek, Martin Sebek und Nikola Kranjec mit ihren ganzjährigen Abgaben im gesammten Betrage von 10 Eimer und 4 Mass Wein, 6 Kapauner und 3 fl. in Baaren bewilligt und Behufs dessen wird die zweite Feilbietungssatzung auf den 21. Juli 1. J. Vormittags um 10 Uhr in der diesgerichtlichen Kanzlei angeordnet.

Hiezu werden Kauflustige mit dem Belfügen vorgeladen, dass die obbenannten Bergholden samt ihren Abgaben bei dieser zweiten Tagsatzung nicht unter dem gerichtlich erhobenen Schätzungswert verkauft werden, und dass der Ersterer die auf oberwähnten Bergholden pfandweise versicherten Schulden, soweit der Kaufschilling reicht, nach Anweisung des Gerichtes übernehmen müsse.

Die Lizitations-Bedingnisse können die Kauflustigen in der Gerichts-Kanzlei einsehen und davon Abschrift nehmen.

Zugleich werden alle diejenigen, welche ungeachtet ihnen keine besondere Verständigung von der Feilbietungs-Bewilligung zugekommen ist, durch die Eintragung in die öffentlichen Bücher gleichwohl ein Hypothekurrecht auf diese Bergholden erworben zu haben glauben, aufgefordert, dasselbe bis zum Verkaufe sogleich bei diesem k. k. Bezirksgerichte anzumelden, widrigen sie es sich selbst zuzuschreiben haben würden, wenn die Kaufschillings-Vertheilung ohne ihre Beziehung vorgenommen und sie dadurch soweit der Kaufschilling durch dieselbe erschöpft werden sollte, ausgeschlossen würden.

K. k. Bezirksamt als Gericht
St. Ivan am 23. Juni 1858.

K. k. Bezirks-Vorsteher

Car.

Nr. 1687 (Izv.-167)

3-2

Konkurs-Kundmachung.

Die hohe k. k. kroat.-slav. Statthalterei hat mit dem Erlasse vom 20. Juni 1. J. Z. 9137/567 die Besetzung der Stadtgemeinde-Arztes-Stelle für Kopreinitz mit dem auf 400 fl. erhöhten jährlichen Gehalte zu genehmigen befunden.

Bewerber um obige Stelle haben ihre Gesuche mit Taufschein, dem Medizinä-Doctorats-Diplome, dem Zeugnisse über bisherige praktische Verwendung, moralisches und politisches Verhalten und über ihren Gesundheitszustand zu belegen, und bei dem Stadt-magistrate Kopreinitz einzubringen.

K. k. Comitatsbehörde
Warasdin am 2. Juli 1858.

K. k. Comitats-Vorstand

Simunčić.

Nr. 1815 (Izv.-170)

3-1

Kundmachung.

Am 18. Juli 1858 in den Vormittagsstunden wird im Orte Stupnik dieses Bezirkes die öffentliche Versteigerung mehrerer zu dem von den Pfarrgemeinden Behufs der Einrichtung einer Schule angekauften Hause Cons.-Nr. 5 gehörigen Grundparzellen von Dreivierteltheilen der nebenstehenden Stalung vorgenommen werden.

Hiezu werden Kauflustige mit dem Bemerkten eingeladen, dass die Lizitationsbedingungen bis zur Vorlage der Lizitation sowohl bei dem gefertigten k. k. Bezirksamte als auch beim Gemeindeamte zu Stupnik eingesehen werden können, und am Tage der Lizitation selbst zu Jedermanns Einsicht bereit gehalten werden.

Es wird nur noch erinnert, dass die zu veräußernden Objekte sehr vorthelhaft u. z. unmittelbar an der von Samobor nach Agram führenden Reichsstrasse gelegen sind, und dass jeder Lizitant, bevor er einen Anbot stellt 10% des Ausrufspreises als Vadium zu Händen der Lizitations-Commission zu erlegen haben wird.

K. k. Bezirksamt
Samobor am 3. Juli 1858.
Der k. k. Bezirks-Vorstand
Martinković.

Nr. 972 civ (Izv.-162)

3-2

Editto.

Rimasto senza effetto per mancanza degli obblatori il primo incanto tenuto il 24. corr. Giugno presso questa Pretura in seguito dell'avviso 26 Aprile a. c. Nr. 972 per la vendita esecutiva in causa di Carlo Hill attore, cr. Martino Matelich in punto pagamento di f. 620, si porta ora a pubblica conoscenza, che nella giornata delli 26. Luglio p. v. dalle ore 9 fino le 12 a. m. verrà tenuto il secondo incanto per la vendita della campagna, boschivo e casetta di ragione del suddetto convenuto sita in Hrast, in cui la delibera seguirà al più vantaggioso obblatore anche sotto il prezzo di stima.

Questa campagna è dell'estensione di Brav. 22 kla. 62 di vitato, di Brav. 8 kla. 50 di boschivo, stimato il tutto compresa la casetta ed il pozzo in f. 867: 20, somma che forma il prezzo fiscale.

Ogni licitante sarà tenuto prima di emettere la sua offerta, di depositare al protocollo d'incanto il vadio del 10 p/o.

La delibera verrà fatta tosto al miglior offerente verso pronti contanti, e dovrà in conseguenza il deliberatario depositare in Giudizio otto giorni dopo ottenuto il relativo decreto, il prezzo di delibera, perché in caso contrario sarà tosto tenuto un reinconto a tutto suo rischio, pericolo e spese.

Chiuso il protocollo verrà restituito tosto il vadio ai licitanti, meno quello del miglior obblatore, che sarà trattenuto in Giudizio a cauzione del puntuale pagamento del rispettivo prezzo di delibera.

Tutte le spese d'incanto, delibera di trascrizione, e le tasse di trasferimento di proprietà anderanno a carico esclusivo del deliberatario, come pure le relative pubbliche imposte anderanno a suo carico dal giorno della seguita delibera.

Atteso poi lo stato irregolare delli libri fondali a mezzo degli editti da pubblicarsi, vengono invitati

tutti quelli, che credessero di aver acquistato coll'iscrizione nelli pubblici libri un diritto d'ipoteca sullo stabile, della cui vendita trattasi, ad insinuare in Giudizio tale loro diritto immancabilmente fino alla vendita dello stabile coll'avvertenza, che nel caso contrario dovranno imputare a se stessi, se la distribuzione del prezzo venisse fatta senza il loro intervento, ed essi restassero esclusi, in quanto il prezzo fosse esaurito dalla detta distribuzione.

I R. Pretura urbana
Fiume, 24. Giugno 1858.

Nr. 3880 (Izv.-164)

3-2

Einladung.

Nachdem der im Požegener Comitato bestehende Comitatsbeamten-Pensionsfond zu Folge hohen k. k. Statthaltere-Erlasses vom 24. Jänner 1846 Z. 451/73 als ein Privat-Verein aus der bisher bestandenen behördlichen Ingerenz, unter die Leitung eines von allen Vereinsmitgliedern zu wählenden Ausschusses übergeht, so werden die H. H. Vereins-Mitglieder hiemit eingeladen in der am 31. Juli d. J. bei der gefertigten k. k. Comitats-Behörde statt zu findenden General-Versammlung aller Mitglieder dieses Vereins entweder persönlich oder schriftlich ihre diesbezügliche Stimme abzugeben, gleichzeitig werden die in der am 14. Mai 1856 stattgehabten General-Versammlung dem allerhöchsten Vereins-Patente vom 26. November 1852 (Landes-Regierungs-Blatt de 1853 I. Stück Nr. 3) angepassten Vereinsstatuten gelesen, und sie der höhern Genehmigung unterwerfen zu können.

K. k. Comitatsbehörde
Požeg am 30. Juni 1858
Der k. k. Comitats-Vorstand
Graf Janković.

Br. 1751-1858 pol (Izv.-161)

3-3

Natiečaj.

Usljed odredbe vis. c. k. herv.-slav. namiestništva od 1. lipnja 1858, br. 5441-760 razpisuje se ovim natiečaj za otvorena tri primalska miesta u političkih občinah Sv. Ivan, Popovec i Hum.

Za ovo svako miesto opredjeljena je svota od 100 fr. sr. iz dotične občinske pienzeznice u ime godišnje plaće.

Primalje želeće kojegodj od ovih miestah zadočiti, imaju svoje molbe podkripljene svjedočbami o svojoj sposobnosti, čudorednosti i znanju hervatskog jezika ovomu c. k. kot. uredu do 1. kolovoza 1858. podneti.

U Sv. Ivanu dne 27. lipnja 1858.
C. k. kot. predstojnik
Car.

Br. 368-1858 gr. (Izv.-152)

3-3

Oglas dražbe.

Shodno ovostranoj odluki od 14. lipnja t. g. br. 368 usljed molbe nasljednikah pokojnog Stipana Balkovića iz Miholjca, prodat će se putem javne dražbe dne 29. sèrpnja i 2. rujna t. g. na licu miesta kuća pod br. 175 sa baščom.

Ličbena ciena u 2000 fr. sr. ustanovljuje se, kupiti želeći imadu prie dražbe 10% vadium položiti. Ostali dražbeni uvjeti, mogu se svaki dan kod c. k. kot. ureda ovog i prigodom dražbe uviditi.

C. k. kot. ured kao sud miholjački dne 15. lipnja 1858.
C. k. kot. predstojnik
Krnjavi.

OGLASNIK.

Dp.-51

3-1

Otvorenje skladišta.

Podpisati stavlja do obćega znanja, da je za zgoda svojih štovanih kupiocah uredio skladište kod gospode Steinera i Rašića u Zagrebu u dagoj ulici br. 328, gdje će on uvijek držati dobre uredjenu skladištu svoje robe u svakoj vrsti lakirane kao takodjer i navadne kože za čizmare, sedlare, remenare i kesare, uz najjeftiniju cieniu.

Gospoda kupioci u velikom bit će služeni uz obstojeće tvorne cienie s priračunanjem vožnje iz Graca u Zagreb i preporučuje se za zivahno kupovanje.

Franjo Reckh,
posjedatelj c. k. privilegirane kožne i lakirne tvornice u Gracu.

Dp.-52

3-1

Verpachtung.

Das grosse im berühmten Handlungs-Orte, am frequentesten Platze befindliche herrschaftliche Gasthaus in Civil-Sisek, wird auf 6 Jahre am 30. d. M. im Lizitations-Wego in Pacht gegeben werden. Die Lizitations-Bedingnisse können bei Gefertigtem zu jeder Stunde eingesehen werden.

Civil-Essek 6. Juli 1858.
Mathias Berkich,
Herrschafts-Pächter.

Carsko-kr.

službene

NARODNE

NOVINE.

Novine ove izlaze svaki dan izvanredne i prazničke na čitavom listu. — Polugodišnja predplata je za domaće u novinarici 4 for. srebra. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom posiljati, 6 for. sr. —

Za službene oglase opredjeljena je uvertina: 4 kr. sr. od linije za prvi put; a zatim za svaki put 2 kr. sr. — Za druge oglase ili posebne članke plaća se do 10 linija 20 kr. sr. dalje po od svake pojedine linije 4 kr. sr.

Uredovni dio.

7640 — 1750.

Time se daje na znanje učiteljima i kandidatima učiteljstva kao i povlaštenim prodavaocima školskih knjigah, da je u c. k. nakladi školskih knjigah u Beču izišlo hrvatsko izdanje metodičke knjige za računanje sa ciframa, koja nosi naslov: „Metodika brojčanoga računstva u savezu s napametnim računanjem. Naputak za učenje računstva u III. i IV. razredu pučkih učionah za učitelje i učiteljske čekaocce, (Jedan primjerak stoji 24 kr.)

Od c. k. hrvatsko-slavonskoga
mjestodržstva.

U Zagrebu dne 2. serpnja 1858.

Br. 1520 — Pr.

Kod 295. (92. dopunithenoga) zrebanja najstarijega državnoga duga preduzetoga dne 1. serpnja 1858 uslied najvišjega patenta od 21. ožujka 1818 izvučena je seria 353.

Ova seria zadržaje moravsko-stališke erarialne obligacije de sessione 6. svibnja 1777 po 3 $\frac{1}{2}$ postotka od br. 12747. do uklopno: 13597 u ukupnom glavičnom iznosku od 1.407,994 fr. 6 kr. i u kamatnom iznosku po obaljenom mjerilu od 24,639 fr. 53 kr.

Ove obligacije izmijenit će se po ustanovama najvišjega patenta od 21. ožujka 1818 za nove, po prvobitnom kamatnom mjerilu u konovcu okamatljive državne zadužnice.

U Zagrebu dne 7. serpnja 1858.

Od c. k. hrvatsko-slavonskoga mjestodržstvenoga predsjedništva.

Neuredovni dio.

Austrijska carevina.

Zagreb 11. serpnja. Nj. c. visost g. nadvojvoda Leopold fml. i glavni ravnatelj mierničkoga zbora, koji je prispeo iz Slavonije ovamo u petak 9. o. m. noću (ovim izpravljamo našu viest u listu od 10. o. m.), odputovao je jutros dalje u Karlovac i otići će od onud na Rijeku u Dalmaciju, da pregleda tamošnje tvrđave.

Nj. carska visost pohodila je jučer po podne u društvu fml. i banova namiestnika g. Josipa Sokčevića Nj. preuzvišenost bana g. grofa Josipa Jellačića na njegovom dobru u Novih dvorih, a kad se je na večer natrag vratila, svirela je banda ovdje u posadi stojeće pukovnije nadvojvode Sigismunda pred stanom Nj. carske visosti u gostioni kod „Pruenera“.

Njeg. carska visost poklonila je pred svojim odlaskom ovdje u posadi stojećem batalionu svoje pukovnije — koja sastoji iz sinovah našega zavičaja — sto forintih sr., da se razdieli medju momčad od posade k toj pukovni spadajuću.

Zagreb 9. serpnja. Njeg. preuzvišenost ministar financijah baron Bruck daje, kao što javljaju niekoji listovi, u Rieci graditi papirnu tvornicu, u kojoj će se na mjesto pernjah upotrijebljavati kukuruzovina.

Zagreb 12. serpnja. Jučer po podne oko 4 sata prispeo je ovamo turski general Abdi-Kuzlipaša, koji posluje od strane Turske kao određjenik kod odbora radi uređivanja Save. On je odseo u gostioni kod „austrijskoga cara“ i odlazi danas dalje u Beč.

Karlovac. Nj. c. k. apost. velič. dozvolilo je, da se za izbiranje pravoslavnoga biskupa za izpražnjenu biskupiju karlovačku drži biskupska sinoda u Karlovcih. Kod nje će po-

lag obstojećih zakonah sudjelovali pravoslavni biskupi iz Bukovine, Dalmacije i Erdelja. Kao carski povjerenik bit će gubernator i zapovijedajući general Vojvodine sèrbske i tamiskoga Banata Nj. preuzvišenost fml. grof Coronini Sinoda će se održati 16. kolovoza o. g.

Beč 8. serpnja. Nj. car. visost nadvojvoda Ljudevit, mjestodržac u Tirolu, prispeo je 5. o. m. sa svojom gospojom suprugom iz Inšpruka u Posenhofen i bavit će se tamo više danah.

— U ovdašnjim salonima govori se o udaji starie kćeri Nj. preuzvišenosti ministra izvanjskih dielah grofa Buola s mladim grofom Bloneom, sinom kraljevskoga danskoga konferencijalnoga savjetnika.

— Nj. veličanstvo car dozvolio je evangel. reformiranom duhovništvu u Erdelju podporu od 80.000 for. sr. iz državne blagajne, koja će se svota zaračunati pri izplaćivanju desetničke naknade tom duhovništvu pripadajuće.

Beč 9. serpnja. Nj. uzoritost gosp. stožernika Silvestria pohodio je jučer Nj. uzoritost apost. nuncius nadbiskup Luka. Bliznjih danah imat će stožernik Silvestri audienciju kod Nj. velič. cara i bavit će se u Beču u svema okolo dvie nedjelje danah.

— Ministarstvo unutarnjih dielah odbacilo je predlog ovdašnje občine radi uvedenja takse za pse.

— 30. lipnja o. g. u 2 sata u jutro buknula je vatra u Sosnici u pršemislskom kotaru u Galicii i to u štali spadajućoj tamošnjoj gospostini, u kojoj je bilo 18 carskih konjah. Štala je sasvim izgorjela, a i od konjah se je samo 7 spasililo, koji su se odtèrgli od jasalah. Kako je nastala vatra, to se još nezná.

Polag jedne izdane odluke nemože se pravo expropriacije zabraniti bërzojavnim vodovima, koje im pripada isto tako kao drugim javnim sredstvima komunikacije s obzira na njihovu obćekoristnost u pogledu prostora, koji se pronadju za neobhodno potrebni.

Nj. visost veliki vojvoda meklenburški odputovao je danas pod imenom grofa Rastede, od Bodenbacha u Beč.

Tèrst. Ovaj je put poslužila sreća jednom čovjeku, od koga se može reći u svakom smislu, da je tu sreću zaslužio i trebao. Dobitelj glavnoga zgoditka od 250.000 bio je prije tergovacki opravnik, koji je još ponešto radio i tako se je pošteno ponašao, da je obćenito radi toga poštovan bio. Kad je kasnije falirao uslied neugodnih medjudogadjajah, ostao je niekim vie-rovniciima još 40.000 fr. dužan. Kako je primio radostnu viest od dobitka, obavjestio ih je onaj čas o tom i kazao im je da će ih sve podpúnoma izplatiti. Siroma nije pred tim imao ni toliko novacah, da bi si bio mogao kupiti cielu sreću, nego je ponudio niekom poznancu — kad ju je već bio izabrao pri tergovcu — nebi li ju na polovicu s njim kupiti hoteo. Ovaj to nehtiede i sad je vas izvan sebe. Baš u jutro onoga dana, kad je dobio radostnu viest, naznaio mu je njegov kuće-gospodar plenitbu.

On je sad poklonio siromasima u Tèrstu 3000 fr.

Pišu iz Londona od 5. serpnja: Martin Kosta, onaj megjarski biegunac, kojega je amerikanski kapitan Ingraham u Turskoj god. 1853. rekvirirao od Austrie, umro je na niekom sadištu sećera blizu Guatemale u jako siromašnom stanju.

Sèrbia.

Lane riešila je visoka sèrbska vlada, da se profesor kemije u liceju g. Mihail Rošković i vladni liekarnik g. Pavao Ilić odrede da idu

sèrbske miniralne vode, koje su većma poznate, podrobno pregledati i točno izpitati. Uslied ovoga riešenja sad je, kao što izvješćuju „Zv. Nov.“ od 1. t. m., učinjena naredba od popečiteljstva unutarnjih dielah, kako će se pomenute osobe radi ovoga preduzeća kreutiti na put tekućega meseca serpnja, pa da posao svoj započnu.

U Beogradu 2. serpnja. (S. N.) Nedavno saobćili smo u našim novinama, da je popečiteljstvo unutarnjih dielah u sporazumljenju s popečiteljstvom pravosudja sastavilo komisiju, koja će izraditi projekt postupanja s osudjenicima za vrijeme zatvora robie i zaločenja. Sad smo u stanju javiti, da je ista komisija svèršila svoj rad i podniela izradjeni projek s izvješćem svojim popečiteljstvu pravosudja.

U uvodnom početku svog izvješća komisija navodi, da s preustrojanjem i uređivanjem apsanah treba ove staviti pod nadzor popečiteljstva pravosudja. Jer nitko nemože biti većma nadležan brinuti se o tome, da krivac ni više ni manje kazni neizkusi, nego što mu presuda sobom donosi, od vèrhovne nadzirajuće vlasti pravosudne. Još pretežnii temelj za to nalazi komisija u ustavu zemaljskom, koga 21. članak popečitelju pravosudja zadaje dužnost „starati se o stanju i opredieljenju apsovah i uvodit ih u bolje stanje“; a i ustrojenje centralne uprave III., §. 5., d) još jasnije opredieljuje, da je popečiteljstvo pravosudja dužno bditi, „da se apsovi i apseniči drže shodno opredieljenja svom“, i u slučaju potrebe starati se, „da se stanje apsovah i apsenikah poboljšava.“

Zatim komisija razlaže pojedine „uvodne razdielke navedenoga projekta. Ovi razdielci sadèržavaju pravila: o stavljanju krivca pod sud, o postupku s okrivljenicima za vrijeme izslie-dovanja kod policajne vlasti i sudovah, i o postupku s krivcima, koji su policajnom vlašću na zatvor osudjeni.

Istina da dotična zakonita opredieljenja preduvidjaju slučajeve u obziru stavljanja krivacah pod sud, ali jedno, da bi se ona podpunie iscrpila, a drugo, jasnije i opredielnie izrazila, komisija je radila na ovom mjestu, da se preduprede zloupotrebljenja, koja se pojavljuju.

Zatim, upućena, da se upravlja po projektu kriminalnoga zakonika, izradjenoga naročitom komisijom i podnešenoga savietu pod 30. ožujka 1857., komisija je usvojila ove kazni: zatvor sa radom i bez radi, robiju i zaločenje.

Obzirujući se kako na naše financialno stanje, tako i na stanje naroda našeg uobće, a i na izkustvo, koje je za prošlih 6 godinah učinjeno sa topčiderskim apsenicima, izradila je ona pravila postupka za ova sva tri roda osudjenikah.

Prema ovom udešivana je i hrana krivacah, njihovo odieo i druge podobne potrebe njihovo zanimanje i sredstva za moralnu popravku.

Sistema izoliranja osudjenikah za vrijeme zatvora, robije i zaločenja nije se mogla osvojiti, budući bi, po mišljenju komisije, ista nepraktična bila kod nas. Medjutim zadržan je dosadašnji način držanja osudjenikah, s tim preinačenjem, da manji broj (do 7) ovih zajednički obitava.

Na zaključku svog izvješća komisija napominje i dodatak, priključen k predložacnom projektu, koji sadèržava domaća pravila, po kojima se osudjenici imeju upravljati.

Cèrnagora.

Cetinje. Dne 27. lipnja došao je oyamo ruski konzul iz Dubrovnika, da preda knezu Da-

nilu rusku dotaciju od 27.000 dukatah, koje je bila obustavljena već više godina. Tom prilikom predao je on i senatskom predsjedniku Mirku nieku rusku dekoraciju. U Pratuji ruskoga konzula nalazili su se dva ruska i tri francuska pomorska časnika. I on je bio primljen s najvećim oduševljenjem od strane ovde sabranoga puka. Nekoliko dana prije toga prispeo je ovamo također crnogorski arhimandrit Nikanor Njeguš iz Zadra, koji je kao što je poznato, hotio da ide u Petrograd, da se tamo posveti za biskupa, ali bio je u tom prepričen od svoga duhovnoga poglavarstva.

Njemačka.

Frankfurt 6. srpnja. Nj. c. visost prejasni nadvojvoda Ivan prispieti će ovamo valjda već oko konca bližnje nedjelje iz kupališta emskog i bavit će se ondje više dana.

U Hannoveru je umro ovih dana najstariji član tamošnje židovske obćine, 103 godine stari već dugo vremena osliepljeli Herc. Nieki hannoverski miestni list pripovijeda o njemu ova dva zanimiva događaja iz njegova života. U vrijeme francuske okupacije bio je Herc od Francuzah uhvaćen kanoti uhoda i bez svakoga daljega pitanja obiešen. Po dogotovljenoj eksekuciji otišli su Francuzi dalje. Nieki prijatelj obiešenoga prereže onaj čas užu, i opazivši da je još nešto života u njemu, nemirovaše dotle, dok mu prijatelj opet neoživi. Drugi događaj je također čudnovat. Herc je bio već pet godinah sliep, kad najednput — ima tomu već 10 godinah — na nieki židovski praznik progleda. Za 24 sata opet osliepi, od koje doba i ostade sliep.

Rusla.

— Polag dosadanjih naredabah otici će Nj. veličanstvo car ruski iz Varšave na niekoliko dana u kupalište Kissingen, da se tu sastane s Njeg. veličanstvom kraljem grčkim Otom.

Francuska.

I „Constitutionnel“ ogradijuje francusku vladu proti brošari „Napoleon III. i podunavske kneževine“. No dodaje: „Mislimo da znamo, da je sastavitelj ovoga spisa Rumunj, koji kadikad nešto odviše živahno izrazuje i to osobito proti Austriji i Engleskoj svoja inače hvale vriedna domorodna osjećanja. Ova posljednja okolnost doveljna je da dokaže, da carska vlada, koja vazda govori spokojno i umiereno, nadeleko stoji od ove brošure.“

„La Patrie“ javlja, da se je carska naviestna ladja „L' Avenir“, koja stoji pod zapovijesti fregatskoga kapetana Rousaina, dovezla uz Dunav do željezne kapije, kao također da su se ruski sućlanovi dunavske komisije u posmatranju s francuskim komisarima u tom što se liče predloga, da se načine ušlja dunavske prikladnima za brodarenje, izrazili za kanal St. Gjorgje.

Pariz 5. srpnja. Ovdašnja vlada dosvolila je 140.000 franakah za dogotovljenje crkve sv. Ane u Jeresolimu, koja će se urediti za rimo-katoličku službu božju.

Talianska.

Doknadni parlamentski izbori, koji se imaju držati 11. t. m., od znatne su znamenitosti i razne stranke upotrebljuju sva svoja sredstva, da prođu njihovi kandidati. Baš zato bit će rezultatu izborah raznovrstan i u svojoj ukupnosti neće se iz njih moći saznati, kako misli većina stanovnikah. Sućlanovi kolegija, koji je za razsudjivanje diplomatskih razprenih pitanjah postavljen, viećali su već više putah o pitanju, da li bi se u obziru „Cagliari-a“ imalo tražiti odšteta, no nisu mogli jošte učinit nikakav zaključak. Dne 4. t. m. opet je imalo biti viećanje.

Polag kasnijih viestih doznajemo, da je taj zbor odlučio, da se nema nikakva odšteta tražiti od Napulja.

Zastava, koja se na zgradi druge komore tako dugo vije, dok ista u njoj drži svoje siede, već je skinuta; na zgradi senatskoj jedte se zastava vije, no po svojoj prlici isćeznut će također za koi dan i tako će svojim izbivanjem naznačiti, da su nastali praznici parlamenta.

„Armonia“ govori o novom piemonteskom

zajmu, koji je vele, kao što se čuje, sklopljen s kućom Rothschild i pribitaje također uviete, pod kojima je sklopljen. No dečim i drugi piemonteski listovi govore o ovom predmetu kao o kakvoj učinjenici, javlja jedan telegram „Times-a“ iz Turina, da se gospodin Rothschild kraći sklopiti toga zajma.

Švajcarska.

Savezno vieće pristaje na predlog Francuske, koji se sada medju Francuskom, Sardinom i Švajcarskom nalazi u pretresanju u obziru da se za medjunarodne pošiljke robe ukine na granici pobiranje dotične carine i da se nesuprot isto učini na miesta dolaska, što bi promet veoma olakšalo.

Savezna skupština bila je u novoj saveznoj viećnici bez svake svećenosti otvorena. Za predsjednika narodnoga vieća bio je izabran pukovnik Stehelin od Basela; za podpredsjednika Pegel-Imhof od Šaufhausena; stališki predsjednik postao je Niggeler od Bërna; podpredsjednik Briatte od Waadta.

Amerika.

„Azia“ prispiela je s new-yorskom poštom od 23. lipnja. Razdraženost proti Engleskoj utalozila se i epizoda prieteća ratom može se smatrati kao da je dovršena. — U Sonori, tako pišu iz Washingtona, kupilo je, vele, jedno americko društvo za naseljivanje od meksikanske vlade (pod Komonfortom ili još prije) 39 milijunah lanacah zemlje. — U New-Yorku počinio je vietreni vortlog, koji je trajao samo četvrt sata, strašno mnogo štete. Dva čovjeka poginula su, a mnoge drugih bilo je oštećeno. Ovi vortlozi i istodobne poplave počinile su u zajednim državama štetu do 3.000.000 dolarah. — Uslied novih viestih iz Utaha čini se ipak, da Mormoni više nemisle protiviti se. Kažu da su se njihovi glavni vodje sami predali sudu, da im se učini proces zbog veleizdaje, no pod tim naročitim uvietom, da ih sudi građanska porota. — U Teksasu bilo je pet osoba neobično strašno pogubljeno po puku.

Berzovajne i najnovije viesti.

Pariz 9. srpnja. Sutra u subotu bit će, vele, deveta konferencionalna siedenica.

London 9. srpnja. Iz New-Yorka od 26. lipnja javljaju: Roosevelt odlučio je, vele, za poslanika u Londonu. Najnovije viesti o Mormonima čine sumnjati o njihovoj priklonosti na mir.

Kodanj 8. srpnja. Min star finansijski podneo je jučer poslie tajne državne siedenice svoju ostavku.

Hamburg 10. srpnja. Uslied viestih iz Kedanja preuzet će vele, medjutim minister unutarnjih poslova gospodin Krieger ministarstvo finansijski.

Turin 10. Grof Cavour upotrebit će svoj dopust na to, da pehodi Švajcarsku.

Genova 9. srpnja. Jučer je bio list „Italia del Popolo“ opet uzapćen.

Iz Rima javljaju, da će general Goyon, koji je dae 1. izdao drugu dnevnju zapoviest, kajom se ukidaju iznimne miere izdane njegovom prijašnjom zapoviestu, buduci da je opet podpunu mir nastao, na dulje vremena odputovat u Francusku.

London 9. srpnja. U jućerašnjoj noćnoj siedenici prodro je predlog o Židovima kod odbor-noga viećanja u gorajoj kući; isti predlog bio je u doljnoj kući po treći put pročitan bez glasovanja.

Turin 9. srpnja. Za izbivanja grofa Cavoura upravljat će general Lamarmora ministarstvom izvanjskih poslova a Lanza preuzet će medjutim ministarstvo unutarnjih poslova.

Miestna viest.

— Jučer oko 1/2 11 sati pred podne nastala je vatra u dimnjaku Terputčeva kuće u petrinjskoj ulici, no bila je odmah ugašena i nije imala nikakvih slih posljedica.

Srebro od 6. srpnja 4 1/2 fr.
Carski dukati 7 „

Odgovorni učrednik. Dr. Demeter.

SLUŽBENI LIST.

Nr. 2968 (DS—50)

3—1

Edikt.

Von dem k. k. Landesgericht Agram als Realstanz wird hiemit bekannt gemacht, es sei über Ersuchen des k. k. Kreisgerichtes in Bossekerek ddo. 24. April l. J. Z. 1772 in die freiwillige gerichtliche Versteigerung des dem Herrn Josef von Cernolietec und den minderjährigen Erben des verstorbenen Herrn Anton von Cernolietec gehörigen, im Bezirke Pisarovina gelegenen auf 3332 fl. geschätzten atflichen Gutes „Augustanovec gewilliget; und zu deren Veranlassung am 12. August d. J. Vormittags von 9 bis 12 Uhr bei diesem k. k. Landesgerichte anberaumt worden. Es wird jedoch hinzugefügt, dass das genannte Gut bei der gedachten Tagsatzung unter dem Schätzungsverthe nicht wird hintangegeben werden, und den Hypothekar-Gläubigern ihr Pfandrecht ohne Rücksicht auf den Verkaufspreis vorbehalten bleibt.

Das Schätzungs-Instrument und die Limitations-Bedingnisse können in der dieslandesgerichtlichen Kanzlei in den gewöhnlichen Amtsstunden eingesehen werden.

K. k. Landesgericht

Agram, 7. Juli 1858.

Klobučarić.

Jović.

—Nr. 1111-3841 c. (DS—49)

3—2

Edikt.

Von dem k. k. Stuhlgerichte Zsarnowitz wird bekannt gemacht, dass am 10. August 1857 Anna Oszter zu Brod mit Hinterlassung eines schriftlichen Testaments ledig gestorben sei, und dass laut desselben die Erben der 4 erblasserischen Geschwister Magdalena, Johann, Franz und Karl den nach Abzug der 2 frommen Legate mit je 50 fl., dann der Beerdigungs- und letzten Pflegekosten verbleibenden Nachlass, welcher in einer Obligation über 200 fl. C.M. besteht, zu vier gleichen Theilen zu erhalten haben.

Da diesem Gerichte unbekannt ist, welche Erben nach den erblasserischen Geschwistern Johann und Franz Oszter, dann nach Eduard Oszter, Sohn des erbl. Bruders Karl Oszter, hinterblieben sind, und wo dermalen Karl und Magdalena Oszter, gleichfalls Kinder des erblasserischen Bruders Karl Oszter, sich aufhalten, so werden vorerst jene unbekannten Erben aufgefordert, ihr Erbrecht binnen einem Jahre, von dem unten angesetzten Tage gerechnet, bei diesem Gerichte anzumelden, und unter Ausweisung ihres Erbrechtes ihre Erbserklärung anzubringen, widrigenfalls die Verlassenschaft mit jenen, die sich werden erberklärt und ihren Erbrechtstitel ausgewiesen haben, verhandelt und ihnen eingeworfen, der nicht angetretene Theil der Verlassenschaft aber vom Staate als erblos eingezogen werde, — und sodann Karl und Magdalena Oszter aufgefordert, sich gleichfalls binnen der genannten Frist bei diesem Gerichte zu melden und die Erbserklärung anzubringen, widrigens die Verlassenschaft mit den sich meldenden Erben und dem aufgestellten Curator Michael Kajanek aus Felsd-Hammar abgehandelt werden würde.

Zsarnowitz, am 30. Mai 1858.

Des k. k. Stuhlrichters
Kerecs, m. p.

OGLASNIK.

(Op.—47)

1—1

Kod Franje Župana u Zagrebu
izišo je:

Zlati Oltar

za kćerčenike katoličke, koji žele ve dubu i istini Boga moliti. S pridavkom pobožnosti putnika marianskoga k prećudni devici, Marii bistricki. Drugo izdanje u Zagrebu 1859 stokom 1 fr. 20 u koži 1 fr. 40 kr. u koži zlatorezom 2 fr. itd. u još finijom vezu u Berzunu.

Molitve, koje duhovni pastiri

s pobožnem ljudstvom skerbi svojoj duhovnoj zaufanem občinski moliti imaju. Na hasen biskupie zagrebačke po zapoviedi i oblasti gospodina biskupa na povćkanje službe božje i obdarivanje slećnoga junakoga načina ve molenju desete izdanje s dodatkom pripovćstih svetoga pisma u Zagrebu 1859 stokom 40 kr.

Putovanje po Bosni

od Ivana Kukuljevića Sakcinskoga.

Zanimivi ovaj putopis za narod hrvatski izdao sam u posebnoj knjižici, da se time po narodu većma razširi a cijena joj je samo 20 kr. sr.

Nadalje ima u knjigarni napomenutoj ovaj vćsti molitvenik knjigah i drugih pripovćstah za nadarivanje škole mladeži od Smita i drugih iz njemačkoga jezika prevedenih na prodaju.

Carsko-kr.

službene

NARODNE

NOVINE.

Novine ove izlaze svaki dan izvanredno nedjelje i praznike na čitavom listu. — Polugodišnja predplata je za domaću u novinarici 4. for. srebra. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom posiljati, 6 for. sr. —

Za službene oglase opredjeljena je uvertisbina: 4 kr. sr. od linije za prvi put; a zatim za svaki put 2 kr. sr. — Za druge oglase ili posebne članke plaća se do 10 linija 20 kr. sr., dalje po 10 od svake pojedine linije 4 kr. sr.

Početak mjeseca srpnja počimlje se drugi polugodišnji tečaj ovih novina; poziva se dakle domorodno občinstvo, da predplatu svoju na „Narodne Novine“ obnovi, i to na pol godine poštom sa 6 for., u miestu s 4 for.; na četvrt godine poštom s 3 for., u miestu s 2 for. sr.

Da usmognu vanjski predplatnici listove u redu primiti, neka izvole bezodvlačno podopnu predplatu na „odpravništvo Narodnih Novina“ franko poslati točno naznačiti svoje ime, prebivalište i posljednju poštu.

Tko nekani list dalje držati, neka odmah prva tri broja, što će ih primiti, natrag pošlje.

Ujedno molimo svu onu gg., koja duguju za prošle tečaje, da što prije dug svoj izplate.

Neuredovni dio.

Austrijska carevina.

Zagreb 12. srpnja. Nj. veličanstvo dozvolilo je kao iznimku od zabrane u zakonu kućarenja s izvanjskom robom napomenute, da se može dopustiti stanovnicima kotara čabarskoga kućariti s neizradjenim koraljima.

Zagreb 13. srpnja. Jučer po podne u 5 sati odputovao je turski general Abdi-Kesli-paša — poslije kako bi obliedovao bio pri Njeg. preuzvišenosti banovu namjestniku fml. gosp. Josipu Sokčeviću — u Beč.

Zadar 6. srpnja. Sinoć se je grozan slučaj dogodio na moru, nedaleko od miesta zvanoga Pontadura. Četiri su čovjeka siedila u jednoj maloj otvorenoj ladji i nešto večerala. Vrieme se je svud naokolo od jugozapadne strane uhvatilo i često je manja za munjom u veličanstvenom i strašnom izgledu verugala. Najposlije pogodi jedna medju onu četvoricu ljudi, to je jednog izmedju njih odmah umertvila, a ostalu trojicu malo iznesvjestila, koja su poslije kratkoga vremena k sebi došli. Ladja je pak sa svim u njoj stvarima ostala ciela i čitava. Danas će ići sudbeno povjerenstvo da podpuo ispita ovaj događaj smerti.

Beč 10. srpnja. Nj. veličanstvo kralj gerčki Oto hteo je da odputuje danas poslije podne okolo 3 sata iz Vildona s posebnim podvozom u Beč, gdje ga očekuju u 10 sati u večer.

— Gospodin Kurande, vlastnik bečkoga lista „Ost. Post“ dobio je red medžidija.

— Ovih danah izišla je knjiga: „Spomenici vojnoga političkoga sadržaja“ po rukopisu fm. grofa Radeckoga. Može se dobiti u Beču kod F. Manza za 4 for. 36 kr.

— Gvozdeni put izmedju Temišvara i Bazjaša predat će se oko 1. kolovoza javnom upotrebljenju, no bez svečanostih, dok se na Tisi kod Segedina most nedovršio. Pobočna željeznica do Vuhkoga Bečkereka takodjer se započela graditi. Predloženo je, da se pravi i jedna pobočna željeznica do Bazjaša.

— Iz Arada od 3. t. m. javljaju, da su se 6. t. m. očekivala prva parna kola u znak, da će se gvozdeni put izmedju Arada i Solnoka skoro otvoriti. Po ugovoru morao bi se put taj tek u mjesecu studenom otvoriti.

— U Cielovcu umro je 30. lipnja Simeon Rudmaš, c. k. školski savjetnik, u 60. godini svoga vieka.

— U Dubrovniku očekuju svaki čas novoga gubernatora od Bosne, Mehmedpašu. Što se tamo zaključilo bude, stajat će po svoj prilici u savezu sa vojnom pripremom, s portom učinjenom. Rekao bi da se tamo odveć ozbiljne stvari pripravlja, koje će izlišnim učiniti sve šahovske poteze, što su pokušavane u Parizu i Carigradu. Ahmetpaša prispeo je sa 2500 vrbhovanih Bošnjakih sa dvie regimente pravilnoga komjaništva i strijeljivom u Trebinje.

— Kao što je poznato složila se je porta s velikim silama u tom, da se crnogorski posao u Carigradu po zastopnicima velikih sila uredi. U tu svrhu bilo je prije svega zaključeno,

da se odrede indjeniri (ne komisari) da na licu miesta raspreno zemljište naznače i načine o njemu narisah, koji će zatim kod rasprava u Carigradu služiti za temelj daljega pogadjanja. Dolični indjeniri već su naimeovani i imaju se dne 15. sastati u Dubrovniku, da preduzmu potrebne radnje. Od strane carsko-austrijske vlade odredjen je, kao što se čuje o. k. kapetan Jovanović od generalnoga štaba.

Mletci 9. Nj. veličanstvo kralj gerčki došao je danas opet ovamo i pregledavši crkva Agli Scalsi i posjetivši Nj. carsku visost prejasnu gospoju nadvojvodinju Charlottu odputovao je u 11 1/2 sata predpodne u Terst.

Terst, 10. srpnja. Kralj gerčki prispeo je sinoć na parobrodu „Ottone“ iz Mletakah ovamo i nastavio je jutros svoj put u Beč.

Beč 10. srpnja. Usled najviše naredbe smiju se već za prvi godišnji tečaj samo čestnici primati kao aspiranti za vojno povjereništvo. Ovo primanje može se produžiti i na aktivne satnike, ako ovi nisu prešli već 36. god. svoga života.

— Carsko-ruski poslanički savjetnik gosp. Knorring, koji je do dolazka novoimenovanoga poslanika g. Balabina privremeno vodio poslove ruskoga poslanstva, otišao je bio onomadne na dva dana u Draždjane, da se vienča s gospodičnom d' Oubril. Dan zatim povratio se je g. Knorring sa svojom mladom suprugom opet ovamo. G. Balabin stanovat će u onoj istoj kući, u kojoj je stanovao baron Buddberg prišnji ruski poslanik.

— Njeg. veličanstvo kralj gerčki Oto očekuje se večeras ovdje.

— Njeg. kralj. visost veliki vojvoda oldenbarski prispio je ovamo.

Turska.

F. R. S bosanske granice od 11. srpnja. Već ima 14 danah, kako se je jedna četa Kerščanah, od prilike na broju od 3000, u Kostajnici sabrala pod predvoditeljem nekim Garaćom, planinskim hajdukom — 2500 otišlo je 2. o. m. na pol puta medju Dubicom i Pridorom, gdje su naproti turskom logoru čvrsto mieste na bérdu zauzeli. — Ostali pako otišli su nuz Una i zauzeli čardak age Pašagića iz turske Dubice, mieste od Dubice jedan sat udaljeno kraj Une na lipeom bérdašcu. — Dopisnik naših novinah nije pravo rekao, da se je ova četa ispred dubičkih 30 Turakah natrag povući morala, već je ovdje ostala do sinoć. — Noćas pako upališe ustaše gore rečeni čardak, i obskrbljeni poniešto zahirom povukoše se natrak k četi Garaćinoj. Videći turske straže, koje su u onoj okolici nedaleko smieštene bile, da Kerščani odoše, — podjoše danas zerom njih desetorica na mieste požara i nenašev nikoga, u bližnjoj kući dva starca posiekoše, glave im na motke metnuše i tako s velikom slavom, pievanjem i pucanjem danas u 9 sati u jutro u Dubicu dodjoše, gdje su od dubičkih Turakah bili primljeni izvanrednom vikom kao obladatelji.

— Jedan dopisnik lista „Journal de Constantinople“ iz Trebinja od 22. lipnja zanima se

osobito opisivanjem osakaćenjah, koja su nesretni, dne 13. svibnja od Crnogoracah zarobljeni turski soldati iskusili. Nastojanju engleskoga konzula, gospodina Churchilla, ime se zahvaliti što su zarobljenici jedne i druge strane izmijenjeni bili; većini crnogorskih zarobljenikah bile su odsiečene ustaice, nosevi i udi. U ostalom — piše ovaj dopisnik — neprijateljstva su sasvim prestala; Turci usmiču polagane put Mostara.

Viesti iz Kanee od 29. lipnja javljaju: Premda je na visinama jedva više od 40—50 Gerkah sakupljeno bilo, ipak se ne iz selah u gradove utekavši Turci što odvećale kralili, da se vrata u svoja stanovništa i derali su javno pribite proglase oblasti, od koje su baš pozvani bili da se onamo vrata; 4 batalijuna pravilne vojske a nova su došla na otek. Novi gubernator nije bio još prispeo.

U Libanonu nije se još svejednako povratio mir i Emir Bečir morao se je uprkos svojem prijašnjem jasnom dočeku pred Gorenima zatvoriti u svoju palaču, i čini se, kao da posljednji namieravaju udariti na nju.

Vidin 17. lipnja. Danas je ovdje položena bérsojavna žica i izlazi iz grada na polje, te odlazi prieko Arčara u Lom pak do Ruščuka. Iz grada su četiri žice izvedene, dvie za Tursku, a dvie za prieko Timoka do karantina Radujevačkog kneževine serbske.

Carigrad 23. lipnja. (Köln. Ztg.) Ovih danah držao je državni saviet izvanredna sednicu, a da je znamenita bila, svjedoči to, da su prisustvovali svi velikaši, popočitelji i Šeik il Islam. Nezna se o čemu su viećali, no baš to je uzrok više, da se zaključilo, zagristi u kiselu političnu jahuku. Okolnosti su odveć neprobitačne, a portini neprijatelji dosta su politični, koristiti se tim okolnostima, da pertu pomaknu jedan korak bliže k njenoj propasti financijskoj; pitanje nije bilo nikada osjetljivije nego sada.

Talianska.

Turin 9. srpnja. Jučer je bio izdan novi dnevnik „Il Piemonte.“

Indépendance donosi pismo iz Rima od 1. srpnja, u kojem se govori o drugoj dnevnoj zapovijesti francuskoga generala Goyona, kojemu je isti, kao što smo već prijavili, ukimao usled povrativšega se mira medju francuskim i papinskim vojnicima one iznimne miere, koje je isti za potrebne držao usled razmirice nastavde medju rođenim vojnicima. U tom pismu stoji, da si francuski general i u ovom drugom respian prisvaja vlastitost vrbhovnoga zapovjednika obe vojske, papinske i francuske. U ostalom dolazi u toj izpravi i sljedeće mieste: „Sveti otac kazao mi je jučer, u Sv. Pavla: Moj dragi generalu, car Francuzah izreko je da je caravanje mir, radujem se da mogu kazati, da je pritomenost obih vojskah u Rimu takodjer poročanstvo mira.“ Netreba mi dodati, zaključuje izviestitelj belgijskoga lista, da su drugu dnevnu zapovijest svi razredi pučanstva primili s velikim zadovoljstvom.

Ville Avigdor u Niziu, u kojoj je pred dvie godine carica Aleksandra Fedorovna stanovala,

najbliža je na račun kralja vrtomberškoga i kako se misli, za ruski dvor kroz dođuču simu.

Serbia.

U Beogradu 30. lipnja. Predsjednik ovogodišnjeg sabora vojvoda T. Vučić Perišić i papučevići unutarnjih djela gosp. Ilija Garašanin su od visoke porte s redom Medždije drugoga razreda; pri porti nalazeći se u obliku agent (kapučehaja), g. Milan Petronijević, u visokom redom trećega razreda, a oba u kancelariji Njegove svetlosti kneza srbaskoga su načelnika, gg. Dimitria Matić i Konstantin Cukić s redom Medždije 4. razreda. — Ilija i dvie privatne srbiske osobe naime Ilija Kumanudi i Fico, prvi srbiski a drugi engleski podanik udostojani su reda Medždije 4. stupnja. Generalni konzul g. Fonblank sad se je lako bogo već oporavio, da se od ovih danah i van svojega kvartira daje viditi.

Njemačka.

Bavlije Nj. veličanstva kralja pruskoga u Tagernseeu već je sada, kako od onud pod 6. tjem. javljaju praćeno najboljim uspiehom i zdravi, okupljeni gorski zrak čini najbolji upliv na Nj. veličanstvo zamierno napredujućom oporavom. Nj. veličanstvo preduzima svaki dan pieške dugacke šetanja. Kraljica velikobritanska prispiet čuveno 10. kolovoza kao što čujemo u Koblenz. Pobod visoke gospoje na Renu, koi je namienjen za posjetu porodickom krugu i od kojega će ostati izključene sve službene svečanosti od doćeka, mogao bi od prilike trajat 14 danah. Neki pruski list dobio je dopis o planu, da je jedno rusko brodersko društvo u obziru jedinjenja hvalinskoga mora sindičkim oceanom ubelo na oko. U tu svrhu naloženo je vele jednom ruskom indjiniru, da glavom razgleda i izneni zemljište. On se je sada vratio sa svojega puta i gradivo, što ga je sakupio, neda sumnjati o tom, da će za rukom poći ovaj plan.

Rusija.

U Petrogradu od 29. lipnja pišu listu „Independence“, da su se batalijuni ukercali bili na jedan parobrod, da podju u Reval, kad je viest došla, da je seljačka pobuna već utišana. Kao uzrok ove pobune naznačuju se priekoredni zahtjevi nieke zemaljske gospode, koji nezadovoljni s ngovorenom robotom obteretivali su seljake još svakojakim daciama. Poimence odlikovao se je nieki baron blizu Revala okrutnošću i nepravednošću. Došlo je do odpora i bitih, prigodom kojih bili su ubijeni jedan majordomo jedan podoficir i 17 soldatah, doćim je 60 seljakah postalo nesposobnima za boj.

Francuska.

Uli Viest, da Francuska namierava uvesti sistemu obalnih stražarskih ladjah, oprovergava „La Patrie.“

— Uvjeravaju me, iz pouzdanog izvora, piše jedan dopisnik „Köln. Ziga“ iz Pariza od 3. t. m., da je car hitno pisao kraljici engleskoj, u kom pismu ju na novo moli, da na svaki način dodje na svetkovinu u Šerbur. Kraljica je poslie zrie-loga savjetovanja s odgovornim ministrima taj poziv primila. Ovo nam objašnjuje, zašto su polu službene novine nalog dobile, da prekinu raspru proti Engleskoj i prijaznie se izražavaju o savezu s istom.

— „Fremd. Bl.“ piše: Kao što nam s pouzdanje strane javljaju, došlo su jučer iz Pariza viesti izviestnom mjestu, koje javljaju, da je rezultat posljednje konferencie (3.) dertane, pospičan bio. U obziru podunavskih kneževinah vlada radostna sloga. Čujemo, da su i ostali predstavnici velikih silah primili predloge, koje je Austria promienila.

— O onom žalostnom događaju, koi, vele, da se je tobož zbilo turskom punomoćniku pri partiškim konferenciama, saobćavaju jedne belgianske novine popravku. One vele, da Fuadpaša ima samo dva sina, a kćeri nema nikakve, nego ima jednu hranjenicu, koju je primio mjesto kćeri. Prilikom posljednjih svetkovinah bude ona od jednoga sultanovoga sina u dvor pozvana, kao što to obično biva, kad se kupuje kakva robinja. Čim se je doznalo, da je dievoj-

ke slobodna, prestane o njoj naravno svaki govor. Ona se nalazi sad, kao što kažu, zdrava i čitava u krugu familie svoga pooćima.

Velika Britanija i Iraka.

U Londonu nalazeći se sievero-Amerikanci svetkovali su godišnji dan očitovanja svoje nezavisnosti. Ovu svetkovinu naredio je gospodin Dallas, poslanik sieverne Amerike kod britanskoga dvora ovom prigodom uzemši obzir na pravo premetanja. „Times“ tuži se, da poslanik nije ujedno ništa kazao o dužnostima, koje novi položaj stvarih nalaže unti i taj list rado bi bio čuo od gospodina Dallasa, da će Amerika odsele biti sklona sama činiti, što je dosad samo uslied posredovanja Engleske bivalo. „Times“ se konačno tieši o mućanju gospod na poslanika time, što mu nije zdravije taj dan sasvim povoljno bilo.

Belgija.

Sredsredni odbor u Bruselju zabacio je konačno u svojoj posljednjoj sednici sa 6 glasovah proti jednom glasu predlog vlade za utvrdjenje Antwerpens. No kako pišu „Köln. Ziga.“ vlada neće ipak pod nikakvim uvjetom da odstupi od svoje namiere. — Dne 6. otvorile su se po svoj zemlji skupštine pokrajinskih stališah. — Kralj je prispeo u Ostende.

Španjolska.

Iz Madrida 6. srpnja javljaju berzovajnim putem: „General Sarrano naimenovan je glavnim ravnateljem artilerie, Roberti ravnateljem pošte, Roda ravnateljem državnoga duga a Santa-Cruz predsjednikom računarske komore.“

Što se je u Španjolskoj s O'Donelom na kormilu iznenada pojavilo novo popećiteljstvo, to se može pripisati pobiedi francuskog upliva. Od Španjolske se očekuje odvažan odpor proti Engleskoj u pitanju o premetanju ladjah. Ponos Španjolacah avriedjen je jako ostrim ukorom Malmesbury-a, da se Engleska neće više starati za španjolske interese u Americi, a na to je eto ugovoreno tiesnim svezom s Francuskom. Medjutim nije se bojati ozbiljnom zapletu, buduci Engleska namierava morskou policiju preustrojiti.

Azija.

Jedan sin delhijskoga kralja poziva na „sveti rat“ te po zemlji šalje onaj simbolični kolač. Čuje se da indianske poglavice mole za francusko pokroviteljstvo.

Berzovajne i najnovije viesti.

Pariz 10. srpnja. Polag današnjega „Moniteura“ prispiet će kraljica englezka i princ Albert na pohod cara i carice 4. kolovoza u Cherbourg.

Konferencijalni članovi sastali su se danas k obznanjenoj devetoj sednici.

Turin 10. srpnja. Markez Sauli, piemontski poslanik u Petrogradu, prispeo je pred nekoliko danah ovamo.

U senatu bila je jučer zaključena razprava o razhodnom preraćanu za godinu 1859. Isti je u svim točkama bio primljen.

Geneva 9. srpnja. U prekojučerašnjoj sednici varoškoga vieća podneo je sindik izvieste o svom putovanju u Švajcarsku u svrhu otvorenja željeznice od Reineka u Kur.

Razne viesti.

U Vrttembergu nema sad baš nijednoga ciganina, jer je posljednji, koi je još živio, umro ovih danah.

— U Kini napisano je na svim dućanima: „Pu ku“, t. j. „ovdie se nevara.“ Ali ipak ima kineski tergovac troju mieru, jednu za one, koji ma skupljaju robu, drugu za navadna prodaju a za one, koji mu gledaju na perste.

— U kotaru Starog Bečja (u novosadskom okružju) ima miševah na poljima toliko, da se je oblast našla prisiljenom, proti njima tako rekuć lov narediti. Svaka pojedina kuća iz šest selah morala je u jedan dan pod kazan od 5 for. pohvatati najmanje 10 miševah i donesti ih u občinsku kuću dotičnoga sela. Uslied te naredbe uništeno je u jedan dan do 300.000 (tri sto hiljadah) miševah.

— U Londonu bavi se, kao što pišu, nieke njemačko muzikalno društvo, koje si kad ide svirati na večer po gostionah i kafanah — obrazo poceraj, da ih sviet dertži za cernce iz Afrike. Ali pred nekoliko danah odadu se pred niekim svojim zemljakom pa govora, jer kad taj začuje da su med sobom progovorili niekoliko riećih u njemačkom jeziku, zapita ih: „Zar ste i vi za boga Niemci?“ „Jesmo reknu, dragi gospodine i to iz Saksonske, ali kad idemo večerom okolo svirati, moramo se pocerniti, jer tako više novacah dobivamo.“ (Na takav način u Londonu se gleda kod muzikantah na obraz, jesu li bijeli ili cerni, a ne na njihovu igru.)

Bečka burza

dne 12. srpnja 1858.

U srebr.

Tečaj državni papirah.

Državne zadužnice	sa 5%	82 1/2
do od godine 1851 seria B	5%	
do od g. 1853 s povratkom	5%	
do iz narodnog zajma	5%	84
do	4 1/2%	72 1/2
do	4%	
do od g. 1850 s povratkom	4%	
do izriebane	4%	
do	3%	
do	2 1/2%	

Zajam s vućenjem od g. 1834, za 100 for.		
do od g. 1839, za 100		133 1/2
do od g. 1854, za 100		109 1/2

Bečko-gradski banko	sa 2 1/2%	
do	2 1/4%	
do	2%	

Zadužnice zemljišnoga odkupa od dol. Austrie		
Zadužnice zemljišnoga odkupa od Galicie,		
Ugarske sa sjedinjenimi pokrajinami po 5%		83 1/2
Zadužnice zemljišt. odk. od ostalih krunovinah		
Bankovne dionice komad po		967
Eškomptirane dionice od dol. Austrie za 500 f.		
Dionice c. k. pov. austrian. državno-željezničkog društva po 200 for. sr. ili 500 frankah, podpuno uplaćene		261

do do s plaćanjem na rate		
Dionice sieverne željeznice	po 1000 f.	163 3/4
do bečko-glogničke željeznice	500	
do šopransko-malobečke	200	
do Budiejovičko-Gmündsko-Linske željeznice	250	
do požunsko-ternovačke željez.		
do 1-og izdanja	200	
do 2-og s pervenstvom	200	
do austr. dunav. parobrodarstva po	500	538
do Lloyd a Tertzta	500	34 1/2
do budapeštanskog lanćanika	500	
do c. k. povl. austriansko-državnog željezničkog društva po 200 forint.		
do Gjurske željeznice		

Galičke založnice sa 4%	za 100	
Jelisavetina željeznica		200 1/2
Južno-sieverna njemačka savezna željez.		188
Tisna željeznica		
Lombardecko-mlietačka željeznica		

Tečaj mienični.

Amsterdam za 100 holandezkih for.	for.	
Augsburg za 100 for. current		105 1/2
Berlin za 100 pruskih talirah		
Vratislava za 100 pruskih talirah		
Frankfurt na Majnu za 120 for.		104 1/2
Genova za 300 piemontezkih lirah		
Hamburg za 100 mark banko		77
Lipsko za 100 for.		
Livorno za 300 toškanskih lirah		
London za 1 funt sterlinga		10-12
Lyon za 300 frankah		
Milan za 300 austrianskih lirah		103 1/2
Marseille za 300 frankah		122 1/2
Pariz za 300 frankah		122 1/2
Prag za 100 forintih		
Tertz za 100 forintih		
Mletci za 300 austrianskih lirah		
Bukurešt za 1 forint	parah	264 1/2
Carigrad za 1 forint	parah	475
Smirna za 1 forint	parah	

Tečaj novca.

Carski dukati		7
Srebro od 10. srpnja		14 1/2

Odgovorni učrednik. Dr. Demeter.

Lutrijsko vućenje.

U c. kr. lutriji u Beču izvieućen su dne 10. srpnja sliedeći brojevi:

46, 75, 64, 60, 67.

U c. k. lutriji u Gradcu izvieućeni su dne 10. srpnja sliedeći brojevi:

20, 81, 21, 56, 36.

Bližnja vućenja bit će na obih lutrijah 21. srpnja 1858.

SLUŽBENI LIST.

Nr. 1388—Pr. (VI. 33)

3—3

Oglas

predsjedništva c. kr. hrvatsko-slavonskoga namjestništva, kojim se podijeljivanje nagradah za gojenje konjeh do obćega znanja stavlja.

Da bi se ljudi pojedini, koji se u malom bave uzgojivanjem konjeh pobudjivali, da brižljivo nastoje oko konjeh svojih, da ih brižljivo timare i štede, a navlastito u nakani, da bude svagda dobrih kobilah, kao podpuno prikladnoga sredstva, kojim se promiče i poboljšava gojenje konjeh u zemlji, dostojelo je Njegovo c. kr. apostolsko veličanstvo previšnjom odlukom od 27. siečnja 1857. na tri godine danah iz dohodakah državnih kao nagrade za gojenje konjeh dozvoliti za kraljevine Hrvatsku i Slavoniu svake godine 110 komadah c. kr. austrianskih cekinah u zlatu.

Po glasu ustanovah naredbe visokoga c. kr. popecteljstva unutarnjih poslova i c. kr. vèrhovnoga zapoviedništva vojske od 27. travnja 1857. (z. vl. l. razd. I., komad XVIII., br. 85) imade se podijeljivanje ovih nagradah izmjenice u Zagrebu i Čakovcu, zatim u Osijeku i Rumi obavljati, te će se za tekuću godinu obaviti u subotu 21. kolovoza u Zagrebu, kao na dan ovdašnjega glavnoga sajma, i u petak 24. rujna u Rumi.

Na svakom naticcalištu dopitat će se:

A. Kobilam sa sisajućim ždriebetom:

1 po 15 } c. kr. cekinah u zlatu.
3 " 5 }

B. Trogodišnjim ždriebicam:

1 po 10 } c. kr. cekinah u zlatu.
3 " 5 }

Za podijeljenje nagradah u ime gojenja konjeh mogu naticati:

a) Kobile od 4. do 7. godine dobe svoje sa čilim sisajućim ždriebetom (pulićem), koje su dobro timarene, zdrave i kripeke, te su sposobne kao dobre kobile za plodjenje;

b) trogodišnje ždriebice, od kojih se očekiva osobita sposobnost za plodjenje, i koje još nisu upotrebljene za vožnju (teglenje).

Vlastnici kobilah, koje će se naticati za ovakove nagrade, imadu sviedočanstvom predstojnika občinskoga dokazati, da je dovedena kobila, ujedno sa sisajućim ždriebetom još prvo, nego što je polica oždriebila, ili njihova bila, ili da je dovedenu trogodišnju ždriebicu oždriebila kobila, koja je u vrijeme oždriebljenja bila njihova, i da su trogodišnju tu ždriebicu sami odgojili.

Koja je već jedanput dobila ovakovu nagradu, može do 7. godine dobe svoje i opet naticati se za nagradu, ako koja, na prvo nagradjenje sliedeće godine opet navedena bude sa čilim sisajućim ždriebetom. Kobile, koje su jurve dvie ovakove nagrade dobile, bit će isključene od od trećega naticanja. Tako isto trogodišnja ždriebica, ako je kao takova dobila nagradu, može još dva puta biti nagradjena kao kobila.

U Zagrebu dne 22. lipnja 1858.

Sokosevits s. r.
F. M. L.

Nr. 10585/2345. (VI.—31)

3—1

Konkurs

für Hebammen-Stipendien.

Für die, mit Allerhöchster Entschliessung vom 8. October 1853 für angehende Hebammen aus Croatien und Slavonien allergnädigst bewilligten Stipendien-Plätze wird für den Wintersemester 1853, der Konkurs hiemit eröffnet.

Diese Stipendien bestehen für den vorgeschriebenen halbjährigen Hebammenkurs in dem Betrage pr. 80 fl. nebst einem verhältnissmässigen Reisepauschale.

Die betreffenden Bewerberinnen haben ihre an das k. k. Ministerium für Kultus und Unterricht stilisirten Kompetenzgesuche längstens bis 31. Juli l. J. bei der betreffenden k. k. Komitatsbehörde, in deren Bereiche ihr gegenwärtiger Wohnsitz gelegen ist (in Agram beim Stadtmagistrate) zu überreichen.

Diese Gesuche müssen mit folgenden Belegen versehen sein:

- a) mit einem legalen Dürftigkeits-Zeugnisse;
- b) mit dem Taufschaine zum Belege der Abstammung aus Kroatien oder Slavonien, oder mit einem sonstigen diesfälligen Zuständigkeits-Zeugnisse;
- c) mit dem von der Ortsbehörde ausstellen, und von dem betreffenden Ortsschulze mitgefertigten Zeugnisse über das sittliche Betragen der Bittstellerin;
- d) mit dem Schulzeugnisse über die Gegenstände der Volksschule oder wenigstens über die Kenntnisse des Lesens und Schreibens, so wie auch über die Kenntniss der kroatisch-slavonischen als der Landes- oder der slovenischen Mundart als der Unterrichtssprache an der Hebammen-Lehranstalt zu Laibach während des Winterkurses.

Schliesslich hat jede Bittstellerin ihrem Gesuche eine eigenhändig geschriebene Erklärung beizuschliessen, dass sie nach ihrer Approbation als Hebamme ihre Kunst wenigstens durch zehn (10) Jahre in diesen Königreichen ausüben wolle, und hat zugleich ihren künftigen Wohnort anzugeben.

Von der k. k. kroat.-slavon. Statthalterei.
Agram am 29. Juni 1858.

(Dp.—50.)

3—2

Feilbietungs-Kundmachung.

Vom k. k. Militär-Garnisons-Spital in Agram wird hiemit allgemein bekannt gemacht, dass in Folge sichergestellten Kontraktbruchs der Kontrakt für die Lieferung des Gebäcks d. i. Mundsemmeln und des halbweissen Brotes bis Ende Oktober d. J. gemäss hohen k. k. Landes-General-Commando-Erlasses ddo. Agram 1. Juli l. J., Section III., Abtheilung 5, Nr. 662 auf Kosten des kontraktbrüchig gewordenen Lieferanten am 15. d. M. um 9 Uhr Vormittags in der Spitalskanzlei unter dem Vorsitze der hierortigen k. k. löblichen Truppen-Brigade feilgeboten werden wird.

Das zu liefernde Gebäck auf die restliche Dauer des Militär-Jahres 1858 d. i. von nun an bis Ende Oktober 1858 besteht in:

600 Stück 36thigen Mundsemmeln ohne Milch	
16000 " 6 " " " "	
6000 " 9 " " " "	
7000 " 16 " Brote,	
8000 " 26 " " " "	

Die vorstehende Erforderniss ist nur annäherungsweise angenommen, — die Lieferungs-Verbindlichkeit lautet auf den wirklichen Bedarf.

Zu dieser Lizitation wird Niemand zugelassen, der nicht vorhin ein Vadium von 50 fl. CMz. erlegt, welches denjenigen, die nichts erstehen, gleich nach beendeter Lizitation zurückgestellt werden wird, von den Erstherrn aber sogleich bei Unterfertigung des diesfälligen Protokolls die mit 10% des Betrages der angenommenen Lieferung bemessene Kautions ergänzt und depositirt werden muss.

Schriftliche Offerte werden nur vor der Lizitation, nämlich vor dem förmlichen mündlichen Abschlusse derselben versiegelt und mit dem bestimmten Vadium versehen, angenommen.

Die näheren Lizitations-Bedingnisse können in der Rechnungskanzlei des k. k. Agramer Garnisons-Spitals während den gewöhnlichen Amtsstunden eingesehen werden.

Agram am 5. Juli 1858.

Dr. Klaser, Bilimek,
Regimentsarzt. Hauptmann Spitals-Commandant.
Müller,
Kriegs-Commissariats-Adjunkt.

Nr. 2968 (DS—50)

3—2

Edikt.

Von dem k. k. Landesgericht Agram als Realinstanz wird hiemit bekannt gemacht, es sei über Ersuchen des k. k. Kreisgerichtes in Beeskerek ddo. 24. April l. J. Z. 1772 in die freiwillige gerichtliche Versteigerung des dem Herrn Josef von Cernolates und den minderjährigen Erben des verstorbenen Herrn Anton von Cernolates gehörigen, im Bezirke Pisarovina gelegenen auf 33½ fl. geschätzten adelichen Gutes „Augustanovec“ gewilligt; und zu deren Vornahme der 12. August d. J. Vormittags von 9 bis 12 Uhr bei diesem k. k. Landesgerichte anberaumt worden. Es wird jedoch hinzugefügt, dass das genannte Gut bei der gedachten Tagsatzung unter dem Schätzungswerthe nicht wird hintangegeben werden, und den Hypothekar-Gläubigern ihr Pfandrecht ohne Rücksicht auf den Verkaufspreis vorbehalten bleibt.

Das Schätzungs-Instrument und die Lizitations-Bedingnisse können in der diesslandesgerichtlichen Kanzlei in den gewöhnlichen Amtsstunden eingesehen werden.

K. k. Landesgericht

Agram, 7. Juli 1858.

Klobučarić.

Jović.

Nr. 8732 (Fin.—14)

3—3

Lizitations-Kundmachung.

Am 2. August 1858 um 10 Uhr Vormittags wird bei der k. k. Finanz-Bezirks-Direktion in Fiume wegen Beistellung von Feuerlöschrequisiten für die zwei Kastellgebäude zu Cirkvenica und Verbovsko, dann

für das sogenannte Rosignolische Aerarialgebäude zu Buccari bestehend aus einer Tragfeuerlösch-Spritze, 2 grossen Wasserbottichen und 15 Stück ledernen Wasserkannen für jedes dieser Gebäude und nebstbei noch aus 2 Feuerhaken und zwei Feuerleitern für das Kastellgebäude zu Verbovsko, eine mündliche Minuendolizitation, wobei auch schriftliche bis vor dem Beginne der Lizitation eingelangte Offerte angenommen werden, abgehalten, und dabei die veranschlagten Kostenbeträge und zwar: für Cirkvenica mit 111 fl für Verbovsko mit 138 fl und für Buccari mit 111 fl als Fiskalpreis angenommen werden.

Unternehmungslustige werden zu dieser Lizitation mit dem Bemerken eingeladen, dass jeder Lizitant vor Beginn der Lizitation das 5% Vadium mit 18 fl CMz. im Baaren, oder in k. k. Staatspapieren nach dem letztbekannten börsenmässigen Course zu erlegen, im Falle der Ersterhebung dieser Beischaffung aber die Kautions mit 10% des Ersterhebungspreises sicherzustellen hat.

Die weiteren Lizitations-Bedingungen können bei der k. k. Finanz-Bezirks-Direktion in Fiume eingesehen werden.

K. k. Finanz-Bezirks-Direktion
Fiume am 3. Juli 1858.

Dojak.

Nr. 2136 (PZ—13)

3—8

Kundmachung.

Mit 16. Juli l. J. werden die bisher zwischen Agram und Steinbrücken, dann zwischen Fiume und dem Bahnhofe in St. Peter bestehenden Reitposten versuchsweise tägliche Malleposten mit auf 3 Personen beschränkter Passagieraufnahme umgestaltet und es werden demnach von obigem Zeitpunkte auf beiden genannten Routen, zwei tägliche Personen- und Fahr-Postgelegenheiten mit nachfolgender Kursordnung bestehen:

A. Kursordnung der

a) Mallepost Agram-Steinbrücken Nr. I. mit während der Sommerperiode auf 7 Personen erhöhter Passagieraufnahme.

Abgang von Agram täglich um 9 Uhr Abends.
Ankunft in Steinbrücken täglich um 8 Uhr Früh.

Abgang von Steinbrücken täglich um 3 Uhr Mittags.

Ankunft in Agram täglich um 1 Uhr 55 Minuten Nachts.

b) Mallepost Agram-Steinbrücken Nr. II. mit auf 3 Personen beschränkter Passagieraufnahme.

Abgang von Agram täglich um 10 Uhr Vormittags.

Ankunft in Steinbrücken täglich um 8 Uhr 45 Minuten Abends.

Abgang von Steinbrücken täglich um 3 Uhr 15 Minuten Nachts.

Ankunft in Agram täglich um 2 Uhr 10 Minuten Nachmittags.

B. Kursordnung der

a) Mallepost Fiume St. Peter Nr. I. mit auf 7 Personen erhöhter Passagieraufnahme

Von Fiume täglich um 12 Uhr Mittags.

In St. Peter täglich um 7 Uhr 25 M. Abends.

Von St. Peter täglich um 9 Uhr 30 M. Abends.

In Fiume täglich um 4 Uhr 5 M. Früh.

b) Mallepost Fiume St. Peter Nr. II. mit 3 Passagieren.

Von Fiume täglich um 5 Uhr Abends.

In St. Peter täglich um 12 Uhr 35 M. Nachts.

Von St. Peter täglich um 5 Uhr 30 M. Früh.

In Fiume täglich um 11 Uhr 55 M. Mittags.

Die Passagierstaxen bleiben auf beiden Routen die bisherigen.

Agram am 1. Juli 1858.

Klempay.

Nr. 506/Pr. (Lzv.—172)

3—1

Konkurs-Ausschreibung.

Es ist bei dem k. k. Comitatsgerichte Warasdin eine Stelle des Gerichts-Adjunkten mit dem jährlichen Gehalte von Fünfhundert Gulden Conv.-Münze in Erledigung gekommen.

Diejenigen, welche diese Stelle zu erhalten wünschen, haben ihre gehörig dokumentirten Gesuche, wenn sie im öffentlichen Dienste stehen, mittelst ihrer Vorsteher, sonst aber mittelst der ihnen vorgesetzten politischen Behörde, längstens binnen 4 Wochen vom Tage der dritten Einschaltung dieses Ediktes in die Zeitung gerechnet, bei dem Präsidium dieses k. k. Comitatsgerichtes zu überreichen, und nachzuweisen:

1. Ihren Namen, Geburtsort, Alter, Religion und Stand
2. Die zurückgelegten, juridisch-politischen Studien, und ihre sonstige Befähigung zum Richter-Amt.
3. Ihre Sprachkenntnisse, und namentlich die Kenntniss der deutschen, kroatischen, oder einer andern südslavischen Sprache.
4. Die bisherige Dienstleistung, oder sonstige Beschäftigung, und ihr tadellofes Vorleben.
5. Endlich müssen sie angeben, ob sie, und in welchem Grade, mit einem Beamten dieses k. k. Comitatsgerichtes verwandt oder verschwägert sind.

Vom Präsidium des k. k. Comitatsgerichtes.
Warasdin 8. Juli 1858.

Nr. 1762 civ. (Izv.—163)

3—3

Edikt.

Von k. k. Bezirksamt zu St. Ivan als Gericht wird bekannt gemacht, es sei über Ansuchen des Advokaten Herrn Anton Sučić de praes 14. Dezember 1857 Z. 1762 die executive öffentliche Feilbietung des dem Insassen zu Paukovec Ivan Sarutan gehörige Haus Nr. 20 sammt Wirthschafts-Gebäuden, dann Urbarmal-Hube bestehend aus 9 Joch 1286 □ Kist. Acker und 11 Joch 945 □ Kist. Wiesen wegen Zahlung der dem Stefan, Mikula, Mio und Josip Vizec gehörigen Schuldforderung pr. 18 fl. sammt 5% vom 1. Juni 1854 entfallenden Interessen, wie auch wegen zugesprochenen Gerichts-, Pfändungs-, Schätzungs- und dieses Feilbietungs-Gesuches auf 72 fl. 13 kr. Adjustirten Kosten bewilligt und zur Vornahme dieser Feilbietung der zweite Termin auf den 24. Juli l. J. um 10 Uhr Vormittags an Ort und Stelle der gepfändeten Hube angeordnet worden.

Hiezu werden alle Kauflustige mit dem Beifügen vorgeladen, dass die erwähnte Realität bei dem Termine auch unter dem gerichtlich erhobenen Schätzungswerte von 1977 fl. 30 kr. verkauft werden wird, und dass der Ersteher die auf Realität pfandweise versicherten Schulden, so weit der Kaufschilling reicht, nach Anweisung des Gerichtes übernehmen müsse, die Schätzung der Realität und die Lizitations-Bedingnisse können die Kauflustigen in der Gerichts-Kanzlei einsehen, und davon Abschrift nehmen.

Zugleich werden alle diejenigen, welche ungeachtet ihnen keine besondere Verständigung von der Feilbietungs-Bewilligung zugekommen ist, durch die Eintragung in die öffentlichen Bücher gleichwohl ein Hypothekarreht auf jene Realität erworben zu haben glauben, aufgefordert, dasselbe bis zum Verkaufe der Realität, spätestens bei diesem k. k. Bezirksgerichte anzumelden, widrigens sie es sich selbst zuzuschreiben haben würden, wenn die Kaufschillings-Vertheilung ohne ihre Beziehung vorgenommen, und sie dadurch, so weit der Kaufschilling durch dieselbe erschöpft worden sollte, ausgeschlossen würden.

K. k. Bezirksamt als Gericht

St. Ivan am 2. Juli 1858.

K. k. Bezirksadjunkt als Richter
Jakopović.

Nr. 266—1853 civ. (Izv.—168)

3 3

Edikt.

Vom k. k. Bezirksamt als Gericht zu St. Ivan wird bekannt gemacht: Es sei über Ansuchen des Herrn Ladislav Gorica mit dem Bescheide vom 24. Juni 1857 Z. 3054 des Hochlöblichen k. k. Landesgerichtes pto Schuldforderung 282 fl. 55 kr. CMz. und des Feilbietungs-Gesuches genehmigten Kosten pr. 7 fl. 16 kr. wider die Frauen Matilde Barac, Johanna Meglay und Ludmila verwitwete Sindler nun verehelichte Tkalec als Töchter und Erbinen des verstorbenen Filip v. Domjanić die executive Feilbietung der in Execution gezogenen und auf 468 fl. 23 kr. gerichtlich geschätzten Bergholden und zwar, Michael Bunjacki, Josef Bunjacki, Gaspar Lovreković, Mio Kos, Jakob Rogina, Andreas Sarcog, Michael Šebek, Martin Šebek und Nikola Kranjec mit ihren ganzjährigen Abgaben im gesammten Betrage von 10 Eimer und 4 Mass Wein, 6 Kapauner und 3 fl. in Baaren bewilligt und Behufs dessen wird die zweite Feilbietungstagsetzung auf den 21. Juli l. J. Vormittags um 10 Uhr in der diesgerichtlichen Kanzlei angeordnet.

Hiezu werden Kauflustige mit dem Beifügen vorgeladen, dass die obbenannten Bergholden sammt ihren Abgaben bei dieser zweiten Tagsatzung auch unter dem gerichtlich erhobenen Schätzungswert verkauft werden, und dass der Ersteher die auf oberwähnten Bergholden pfandweise versicherten Schulden, soweit der Kaufschilling reicht, nach Anweisung des Gerichtes übernehmen müsse.

Die Lizitations-Bedingnisse können die Kauflustigen in der Gerichts-Kanzlei einsehen und davon Abschrift nehmen.

Zugleich werden alle diejenigen, welche ungeachtet ihnen keine besondere Verständigung von der Feilbietungs-Bewilligung zugekommen ist, durch die Eintragung in die öffentlichen Bücher gleichwohl ein Hypothekarreht auf diese Bergholden erworben zu haben glauben, aufgefordert, dasselbe bis zum Verkaufe sowiewiss bei diesem k. k. Bezirksgerichte anzumelden, widrigens sie es sich selbst zuzuschreiben haben würden, wenn die Kaufschillings-Vertheilung ohne ihre Beziehung vorgenommen und sie dadurch soweit der Kaufschilling durch dieselbe erschöpft werden sollte, ausgeschlossen würden.

K. k. Bezirksamt als Gericht

St. Ivan am 23. Juni 1858.

K. k. Bezirks-Vorsteher
Car.

Nr. 4321—1858 (Izv.—165)

3—2

Lizitations-Kundmachung.

Am 2. August d. J. um 9 Uhr Vormittags wird im Amtlokal der k. k. Comitats-Behörde in Požeg wegen Beistellung der für das Verwaltungsjahr 1858—59

sich herausstellenden Kanzlei-Requisiten und Brennholzbedarfes, dann wegen Beistellung der im besagten Jahre erforderlichen Buchbinder-Arbeiten für die k. k. Comitatsbehörde in Požeg eine Minuendo-Lizitation abgehalten, die darauf Reflektirenden wollen sich an dem bestimmten Tage zur Lizitation mit einem Vadium bezüglich der Kanzlei-Requisiten-Lieferung mit 18 fl. eadlich bezüglich der Buchbinderarbeit Beistellung mit 18 fl. einfinden, und ihre Papiermuster mitbringen.

Die Lieferungsbedingnisse können zu jeder Zeit in der Registratur der Comitatsbehörde eingesehen werden.

K. k. Comitatsbehörde

Požeg am 30. Juni 1858.

Der k. k. Comitats-Vorstand
Graf Janković.

Nr. 3880 (Izv.—164)

3—3

Einladung.

Nachdem der im Požegener Comitats bestehende Comitatsbeamten-Pensionsfond zu Folge hohen k. k. Statthalterei-Erlasses vom 24. Jänner 1846 Z. 431/73 als ein Privat-Verein aus der bisher bestandenen behördlichen Ingerenz, unter die Leitung eines von allen Vereinigten zu wählenden Ausschusses übergeht, so werden die H. H. Vereins-Mitglieder hiemit eingeladen in der am 31. Juli d. J. bei der gefertigten k. k. Comitats-Behörde statt zu findenden General-Versammlung aller Mitglieder dieses Vereins entweder persönlich oder schriftlich ihre diesbezügliche Stimme abzugeben, gleichzeitig werden die in der am 14. Mai 1856 stattgehabten General-Versammlung dem allerhöchsten Vereins-Patente vom 26. November 1852 (Landes-Regierungs-Blatt de 1853 I. Stück Nr. 3) angepassten Vereinsstatuten gelesen, und sie der höhern Genehmigung unterwerfen zu können.

K. k. Comitatsbehörde

Požeg am 30. Juni 1858

Der k. k. Comitats-Vorstand
Graf Janković.

Nr. 1815 (Izv.—170)

3—2

Kundmachung.

Am 18. Juli 1858 in den Vormittagsstunden wird im Orte Stupnik dieses Bezirkes die öffentliche Versteigerung mehrerer zu dem von den Pfarrgemeinden Behufs der Einrichtung einer Schule angekauften Hause Cons.-Nr. 5 gehörigen Grundparzellen von Dreivierteltheilen der nebenstehenden Stallung vorgenommen werden.

Hiezu werden Kauflustige mit dem Bemerkten eingeladen, dass die Lizitationsbedingnisse bis zur Vorlage der Lizitation sowohl bei dem gefertigten k. k. Bezirksamt als auch beim Gemeindeamt zu Stupnik eingesehen werden können, und am Tage der Lizitation selbst zu Jedermanns Einsicht bereit gehalten werden.

Es wird nur noch erinnert, dass die zu veräußernden Objekte sehr vortheilhaft u. z. unmittelbar an der von Samobor nach Agram führenden Reichsstrasse gelegen sind, und dass jeder Lizitant, bevor er einen Anbot stellt 10% des Ausrufspreises als Vadium zu Händen der Lizitations-Commission zu erlegen haben wird.

K. k. Bezirksamt

Samobor am 3. Juli 1858.

Der k. k. Bezirks-Vorstand
Martinković.

Nr. 972 civ. (Izv.—162)

3—3

Editto.

Rimasto senza effetto per mancanza degli obblatori il primo incanto tenutosi li 24. corr. Giugno presso questa Pretura in seguito dell'avviso 26 Aprile a. e Nr. 972 per la vendita esecutiva in causa di Carlo Hill attore, cr. Martino Matelich in punto pagamento di f. 620, si porta ora a pubblica conoscenza, che nella giornata delli 26. Luglio p. v. dalle ore 9 fino le 12 a. m. verrà tenuto il secondo incanto per la vendita della campagna, boschivo e casetta di ragione del suddetto convenuto sita in Hrast, in cui la delibera seguirà al più vantaggioso obblatore anche sotto il prezzo di stima.

Questa campagna è dell'estensione di Brav. 22 klaf. 62 di vitato, di Brav. 8 klaf. 50 di boschivo, stimato il tutto compresa la casetta ed il pozzo in f. 867: 20, somma che forma il prezzo fiscale.

Ogni licitante sarà tenuto prima di emettere la sua offerta, di depositare al protocollo d'incanto il vadio del 10 p/o.

La delibera verrà fatta tosto al miglior offerente verso pronti contanti, e dovrà in conseguenza il deliberatario depositare in Giudizio otto giorni dopo ottenuto il relativo decreto, il prezzo di delibera, perché in caso contrario sarà tosto tenuto un reicanto a tutto suo rischio, pericolo e spese.

Chiuso il protocollo verrà restituito tosto il vadio ai licitanti, meno quello del miglior obblatore, che sarà trattenuto in Giudizio a cauzione del puntuale pagamento del rispettivo prezzo di delibera.

Tutte le spese d'incanto, delibera di trascrizione, e le tasse di trasferimento di proprietà anderanno a carico esclusivo del deliberatario, come pure le re-

lative pubbliche imposte anderanno a suo carico dal giorno della seguita delibera.

Atteso poi lo stato irregolare delli libri fondali a mezzo degli editi da pubblicarsi, vengono invitati tutti quelli, che credessero di aver acquistato coll'iscrizione nelli pubblici libri un diritto d'ipoteca sullo stabile, della cui vendita trattasi, ad insinuare in Giudizio tale loro diritto immancabilmente fino alla vendita dello stabile coll'avvertenza, che nel caso contrario dovranno imputare a se stessi, se la distribuzione del prezzo venisse fatta senza il loro intervento, ed essi restassero esclusi, in quanto il prezzo fosse esaurito dalla detta distribuzione.

I R. Pretura urbana

Fiume, 24. Giugno 1858.

Nr. 2139 (Izv. 153)

3—8

Kundmachung.

Es wird für die diessbezirkige Gemeinde Rakopolok, allwo sich eine Poststation und ein k. k. Gendarmerieposten befindet, ein Fleischhauer aufzunehmen gesucht.

Hierauf Reflektirende haben ihre gehörig belegten Gesuche, worin sie sich über ihre Betätigung für dieses Gewerbe so wie die übrigen gesetzlichen Erfordernisse gehörig dokumentirt auszuweisen haben werden, binnen längstens 4 Wochen vom Tage der letzten Einschaltung gegenwärtiger Kundmachung in die Landeszeitung gerechnet, bei dem gefertigten k. k. Bezirksamt einzubringen.

K. k. Bezirksamt Samobor am 28. Mai 1858.

Der k. k. Bezirks-Vorstand.

—Nr. 1111-3811 c. (DS—49)

3—3

Edikt.

Von dem k. k. Stuhlgerichte Zsarnovitz wird bekannt gemacht, dass am 10. August 1857 Anna Oszter zu Brod mit Hinterlassung eines schriftlichen Testaments ledig gestorben sei, und dass laut desselben die Erben der 4 erblasserischen Geschwister Magdalena, Johann, Franz und Karl den nach Abzug der 2 frommen Legate mit je 50 fl., dann der Beerdigungs- und letzten Pflegekosten verbleibenden Nachlass, welcher in einer Obligation über 2100 fl. CMz. besteht, zu vier gleichen Theilen zu erhalten haben.

Da diesem Gerichte unbekannt ist, welche Erben nach den erblasserischen Geschwistern Johann und Franz Oszter, dann nach Eduard Oszter, Sohn des erbl. Bruders Karl Oszter, hinterblieben sind, und wo dormalen Karl und Magdalena Oszter, gleichfalls Kinder des erblasserischen Bruders Karl Oszter, sich aufhalten, so werden vorerst jene unbekannten Erben aufgefordert, ihr Erbrecht binnen einem Jahre, von dem unten angesetzten Tage gerechnet, bei diesem Gerichte anzumelden, und unter Ausweisung ihres Erbrechtes ihre Erbserklärung anzubringen, widrigens falls die Verlassenschaft mit jenen, die sich werden erbserklärt und ihren Erbrechtstitel ausgewiesen haben, verhandelt und ihnen eingeworfen, der nicht angetretene Theil der Verlassenschaft aber vom Staate als erlos eingezogen werde, — und sodann Karl und Magdalena Oszter aufgefordert, sich gleichfalls binnen der genannten Frist bei diesem Gerichte zu melden und die Erbserklärung anzubringen, widrigens die Verlassenschaft mit den sich meldenden Erben und dem aufgestellten Curator Michael Kajanek aus Felső-Hammar abgehandelt werden würde.

Zsarnovitz, am 30. Mai 1858.

Der k. k. Stuhlrichter
Kerencs, m. p.**OGLASNIK.**

Dp.—51

3—2

Otvorenje skladišta.

Podpisati stavlja do obćega znanja, da je za zgodu svojih štovanih kupcioca uredio skladište kod gospode Steinera i Račića u Zagrebu u dujoj ulici br. 328, gdje će on uvijek držati dobro uredjenu skladnju svoje robe u svakoj vrsti lakirane kao takodjer i navadne kože za čizmare, sedlare, remenare i kesare, uz najjeftiniju cieniu.

Gospoda kupcioci u velikom bit će služeni uz obstojeće tvorne ciene s priračunanjem vožnje iz Graca u Zagreb i preporučuje se za zivahno kupovanje.

Franjo Rieckh,

posiedatelj c. k. privilegirane kože
i lakirne tvornice u Gracu.

Dp.—52

3—2

Verpachtung.

Das grosse im berühmten Handlungs-Orte, am frequentesten Platze befindliche herrschaftliche Gasthaus in Civil-Sisek, wird auf 6 Jahre, am 30. d. M. im Lizitations-Wege in Pacht gegeben werden. Die Lizitations-Bedingnisse können bei Gefertigtem zu jeder Stunde eingesehen werden.

Civil-Essek 6. Juli 1858.

Mathias Berkich,
Herrschafts-Pächter.

Carsko-kr.

službene

NARODNE

NOVINE.

Novine ove izlaze svaki dan izuzeći nedjelje i praznike na čitavom listu. — Polugodišnja predplata je za domaće u novinarici 4 for. srebra. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom pošiljati, 6 for. sr. —

Za službene oglase predplaćena je uvertura: 4 kr. sr. od linije za prvi put; a zatim za svaki put 2 kr. sr. — Za druge oglase ili posebne članke plaća se do 10 linija 20 kr. sr., dalje po 10 linija 4 kr. sr.

Uredovni dio.

9183—2067.

U e. k. nakladi školskih knjiga u Boču izišla je druga slovnička i čitača knjiga u hrvatskom jeziku pod naslovom: *Druga slovnička čitačka u austrijskoj carevini* (ciena 20 kr.)

Posle su ukupna avoženja duhovna poglavarstva već dala svoje privlačenje za uvođenje ove čitačke, našlo je e. k. ministarstvo za bogoslovje i nastavu razpisom od 29. pr. m. br. 8538—480 narediti, da se uvođenje iste sada privede u čim.

O tom se povlašteno prodavac školskih knjiga time obavješćuje.

Od e. k. hrvatsko-slavonskoga miestodržstva,

U Zagrebu dne 9. lipnja 1858.

Danas izišao je i raspisuje se XL. tomad 1. razdiela hrvatsko-slavonskoga zemaljskog vladnoga lista u hrvatsko-njemačkom i srbasko-njemačkom izdanju te sadržuje pod

Br. 75. Ugovor prijateljstva, trgovacki i brodarstveni medju Njegovim veličanstvom cesarom austrijskim i Njegovim veličanstvom šahinsahom persijskim, od 17. svibnja 1857. (Sklopljen u Parizu dne 17. svibnja 1857; u oba strana ratifikacijah izmijenjen u istom gradu dne 13. studenoga 1857. Izvornik ugovora ovoga sastavljen je u jeziku persijskom i francuskom).

Br. 76. Raspis ministarstva financija od 1. svibnja 1858, kriepostan za svekolike krunovine, izim krajine vojničke, kojim se u dohodarstvenih stvarih kasnenih razdiroje dielekrug vlastih financijskih.

Br. 77. Naredbu ministarstva trgovine od 2. svibnja 1858, kriepostan za svekolike krunovine, u obziru, kako da se, proti nesrećam na moru osiguravaju one pošiljke od vozne pošte, koje se na Lojdevih brodovih odpravaju u laka inozemstva.

Br. 78. Raspis ministarstva financija od 14. svibnja 1858, kojim se određuje, da se glavna divona II. razreda, postojeća u Kraljici-omem-Gradcu, u Zagrebu, Tietinu, Przemyslu, Tarnopolu, Brucku, Celju, Stajeru, kojim su podjedno povijereni poslovi plemenitih sabirnih, u buduće imadu svati: Pienoznica sobisna, a podjedno i glavna divona II. razreda; a Kosička glavna divona II. razreda, uredujuća kao financijska pienoznica kotarska, da se imadu služiti nezavom; financijska pienoznica kotarska a podjedno i glavna divona II. razreda.

Br. 79. Naredbu ministarstva pravosuđa od 14. svibnja 1858, kriepostan za svekolike krunovine, izim Krajine vojničke, kojim se uslied previđanja odluka od 19. svibnja 1858 razjašnjaju sekantni propisi u vremenju, kojega će kod zatvorenih okrivljenikah početi vrijeme kazni.

Br. 80. Naredbu ministarstva pravosuđa od 23. svibnja 1858, kriepostan za svekolike krunovine, izim Krajine vojničke, kojim se uslied previđanja odluka od 19. svibnja 1858 razjašnjaju sekantni propisi u vremenju, kojega će kod zatvorenih okrivljenikah početi vrijeme kazni.

Neuredovni dio.

Austrijska carevina.

Zagreb 13. serpnja. Jučer pred podne otvorena je ovdje učiteljska konferencija za vaskoliki zagrebački kotar.

Zagreb 13. serpnja. Čitamo jedan obširni opis Varaždinskih toplica od dra. Dragutina viteza Hauera, koji se o sumpornim toplicama tamšnjega vrutka medju ostalim izrazuje ovako: „Uslied njegove temperature, množine vode, koju on daje, sadržaja čistih počelah i gazah spada on k najzvrstnijim vrutcima austrijske carevine.“

„Vrutak u varaždinskih toplicah spada k jakim sumpornim vrutcima, jer sami glasoviti akvisgranski vrutci nisu — šta se tiče jakosti sumpora — puno jači od njega. Množina vode, koja dan na dan dolazi iz vrutka, iznosi 70 hiljadah akovah u 24 sata.“

„Temperatura vrutka je 46° R, dakle on spada k jako vrućim, jer carev vrutak u Akvisgranu ima 44°, vrutci u Karlovih Vrih 45°, do 56°, da vrielo u posliednjem miestu 59°, R.“

„Visoka temperatura proizlazi od velike dubljine, iz koje izvire voda, jer je poznata stvar, da se svakih 100 stopah dubljine u unutarnjosti zemlje povećava temperatura za jedan stupanj; može se dakle uzeti, da vrutak u varaždinskih toplicah izvire iz dubljine od 4000 (četiri hiljade) stopah.

„Od mnogobrojnih bolesti, kojima pomaže ona voda, moradu se osobito napomenuti uloni (Gicht) u svim njihovim formama.“

„Ako se promotri, kolika je množina vode potrebna za svakojake tvorničke svrhe, koja se mora s velikim novčanim troškovima tekat prvo grjati, svatko mora doći na misao, nebi li se mogli takvi obilati vrutci, kojih imamo više u državi, obratiti i na obdrtičku korist.“

O vrutcima u Stubici i Krapini izrazuje se g. Hauer u istom smislu samo veli, da ovi imadu garci navedenih počelah u puno manjoj mjeri izuzamši hydrotion.

Sredstva, kako bi se naši pučki učitelji bolje izobraziti mogli.

Od Venceslava Marika, narodnog učitelja u Ladbregu.

U svakoj dobro uređenoj državi prvi su temelj narodni učitelji, kojim je povjeren zarođak budućega naroda; o njih visi, kakov će narod biti, oni su tvoritelji ljudih. A da nije ništa težjega, nego diete na pravoga čovjeka odgojiti, to je već stara istina, koje neće nitko nijekati. Tko pak hoće da drže odgojiva i izobrazuje, mora sam podpuno izobražen i odgojen biti, jer što sam nemaš, toga drugomu dati nemožeš. A jesmo li baš mi učitelji tako izobraženi, kako bi biti morali, budući da smo učitelji naroda, to svaki od nas najbolje znade. Da nismo na tom stupnju, na kojem bi biti morali, tome smo stranom mi a stranom druge okolnosti naše krive. Što smo dosad sanomerili, moramo nadoknaditi, moramo s duhom sadašnjega vremena napredovati. Visoka vlada nam je povierila odgojivanje mladeži, a mi moramo vriednim postati toga povjerenja. Nisu poradi nas učione i mladež, već mi smo poradi mladeži, a zato moramo sasvim silama nastojati, da zadaću svoju odasmo izpunimo i da namog-nemo jedanput pred sudcem viednim kazati: Dobro sam svršio zadaću svoju!

Sredstva, kojim si možemo potrebnu izobrazbenost prisvojiti, skoptana su a tako malim troškovima, da se nijedan od nas izgovarati nemože, da mu nije moguće pribaviti si potrebne znanostih. Ova su:

1. Dobra knjižnica, koja je svakom učitelju tako neobhodna potrebna kao sol svakoj kući. Učitelj bez knjižnice jest zemlja bez

kise; on na nikakav način nemože napredovati s duhom vremena, niti može zahtjevima sadašnjim odgovarati. Knjiga je, luč života, sunce, koje svojom toplinom i svojim svjetlom sve oživljuje i u sve novi, pruživi uliova život; ona je učitelju to, što dojkama malom detetu. Mi si nemožemo učitelja bez knjige misliti. A ajmo po domovini našoj od jednoga učitelja do drugoga, koliko ćemo knjigah naći! Zar se na takav način možemo čuditi, da učitelji naši ne napreduju s duhom vremena. Zar to nije sasvim naravno, da su još tamo, gdje su prije 20 godina bili? A da li to drugačije i biti može. Gdje su im vriela, iz kojih bi mogli čerpati potrebite znanosti? Zbirku dobrih knjigah morao bi svaki učitelj imati, a budući da toga dosada nismo, zato je neobhodno potrebno, da se barem u svakom školskom kotaru utemelji knjižnica dobrih pedagogičkih, gospodarstvenih, znanstvenih a kasnije i čudoredno-zabavnih dielah.

Ovakove knjižnice mogle bi se lahko utemeljiti, ako bi svaki naučitelj htio da barem 2 f. na godinu u tu svrhu doprinese. Mi smo osviedočeni, da bi nama i velečasno svećenstvo u pomoć priskočilo i rado nas podupiralo. Nadalje se nadamo, da nam i drugi mogući domorodni muževi nebi uzkratili svoje pripomoći. — Naša književnost nema dosad nijednoga pedagogičkoga diela; nu da bi se svuda utemeljile učiteljske knjižnice, za cijelo bi se počelo i u toj struci nešto raditi. Zasada bi mi morali čitati njemačke a i inozemske pedagogičke knjige, kojih druge literature dosta imadu.

Mi iskreno želimo, da se za ovaj predmet zauzmu učiteljske skupštine, ali bog doj s boljim uspjehom nego što je bilo u jednoj siednici lietošnje godine, gdje bijaše od jednoga člana

taj predlog učinjen, ali iz toga uzroka jednoglasno zabačen, jer u siednicu učiteljsku nespada!!!

2. Izdavanje pedagogičkoga časopisa također bi veoma podupiralo izobraživanje učiteljah. Časopis taj bi pružio izvrstnijim učiteljem shodnu priliku, da pero svoje malo uviezbati mogu, a drugi bi učitelji imali opet u časopisu tom vrielo, gdje bi se mogli spoznat s napriedkom sadašnjega vremena u obziru pedagogičkom. U njem bi se mogao pretresivati i način podučavanja u pojedinim predmetima. Pogledajmo druge narode n. pr. Niemce, Poljake i Čeha, koliko oni troše na izdavanje dobrih pedagogičkih časopisah; ali oni su i osviedočeni o onoj velikoj koristi, koja proizlazi od doba pedagogičkih časopisah.

Naš „Neven“ obećao nam, da će izdavati pedagogički prilog, ali dosad ga još nema. Ili mu možebiti nitko našao dobrih članakah? To bi bogme zlo sviedočanstvo bilo za nas učitelje, koji bi tim pokazali da nismo kadri ništa napisati.

Neobhodno je potrebno, da se pedagogički časopis čim skorie izdavati počme, ali budući da smo osviedočeni, da ga nebi svi učitelji držati hotieli, zato predlažemo, da se naredi da ga obćine za svaku učionu držati moraju. Troškovi, koji bi se time obćinskim blagajnicama prouzročili, donosili bi stostrukih koristih. Bez časopisa toga nemožemo podnipošto takonapredovati, kako bi bile potrebno narodu našem. Visoko namiestništvo moglo bi naložiti obćinama a za cijelo i sudeći po njegovoj već dosada pokazanoj brižljivosti za postizanje svake obćekorisne svrhe i naložilo bi obćinama, da derže rečeni časopis.

3. Učiteljske siednice doprinese ta-

Zagreb 14. srpnja. Usled pogreške — kojoj nije ućredništvo krivo — stajalo je jučer u našem listu — da je turski general Abdi. Kauli paša odputovao odavde u Beč. Mi ispravljamo tu viest danas u toliko, da je isti paša odputovao preko Siska u Bihać, a od onu će nastaviti svoj put u Sarajevo.

Tšrst 12. srpnja. Iz Dubrovnika javljaju, da je Huseinpaša dne 9. t. m. od onud odputovao na turskom parobrodu.

Beč 12. srpnja. Nj. veličanstvo gerčki kralj Oto prispeo je sinoć u 10 1/2 sata u pratnji Nj. preuzvišenosti kr. gerčkoga poslanika kod carskoga dvora, gospodina barona Sine iz Vildona ovamo, kamo je gosp. poslanik pobitio Nj. veličanstvu na susret, i odseo je u palači nadvojvode Albrehta. Nj. c. k. apostolsko veličanstvo primilo je Nj. veličanstvo kralja kod željezničkoga pristaništa, gdi je bila postavljena i jedna počastna kompania. Teško da će se Nj. veličanstvo ovdie dalje baviti nego tri dana.

Serbia.

„Serb. Nov.“ javljaju, da je novi engleski poslanik kod porte, g. Henri Bulver odputovao iz Beograda u Carigrad 1. srpnja u 7 sati u jutru.

Isti list javlja, da je engleski generalni konzul u Beogradu, g. Fonblank, otišao 3. srpnja sa svojom porodicom u toplice Gaštain i da će tamo ostati četiri mjeseca danah. G. Kolkun, engleski generalni konzul u Bukureštu, ko' je za vrijeme bolesti g. Fonblanka naročito poslan bio u Beograd, vratio se 19. lipnja u Bukurešt. Dok se g. Fonblank vrati, sastupat će ga g. Dimitrije Fičo. engleski podanik s jonskih otokah.

Turaka.

U Kotoru 6. srpnja. (S. D.) Posle slućivšeg se boja na Grabovcu nije bilo ni od jedne strane zadjevice. Černogorci uzeli su za pravilo, podrćavati pogranični mir do konačnog riešenja. Pravac njihov može se iz sliedećega zaključiti: Krije deset danah na neprestane pozive skaderskoga paše otišli su Seoćani u Skadar sa znakovima, koje im je knez kao svojim političnim osobama dao da nose, doćavši u Skadar pred pašu, komu iskajućem znakove kneza, preda kapetan sve. Paša odпусти Seoćane da idu doma, a kapetana sa ocem mu zadržati i metne u tamnicu, natovarivši im gvozdeno verige. Zbog ove po-

koćder veoma mnogo k naznaćenoj svěrsi. Oně su mjesto, gdie se tšrsi svaki učitelj da svoje misli toćno izrazi i svakom daju povoda misliti o svtarih, o kojih nebi moćebiti nikad mislio bio. U njima se pretresivaju važna pitanja pedagogićke, te tako pruža se shodna prilika, da se mogu osobito oni štogod naućiti, kojima to prije nije bilo moguće, i da se uzmogne spoznat i načinom sadašnjega podučavanja. — Uza jemna zamjena mislih dieluje blagodatno na duh svih prisutnih a svaki se moće ovdie niešta naućiti. Marljivi i revni učitelj biva ovdie u svojoj revnosti utvōrdjen, a lien i nemaran biva potaknut, jer se srami ostati posljednjim od svih. Osobito onda bi bile ove siednice veoma koristne, ako bi se ovdie ćitali odgovōri pojedinih učiteljah na prije stavljena pitanja, od kojih bi se izvrstni mogli obielodaniti u naznaćenom ćasopisu. Bog daj! pohadjale se siednice ove veoma marljivo a i obćerćavale se u onom duhu, kao što je potrebno i nućžno.

4. I to bi odgojivanju mladeži veoma koristilo, ako bi se svi oni učitelji, koji nisu podnieli izpit za glavne ućione, obvezali, da moraju svaku 3. godinu glavnu koju ućionu po praznicih pohadjati, te tamo novi izpit polagati. Troškove time skopćane morale bi obćine a ne učitelji plaćati. Da bi se troškovi ovi s vremenom u ćinu obćini izplatili, treba li to još dokazivati? —

5. S ovimi izpiti bi se moglo skopćati i povećanje učiteljske plaće. Tko dobro izpit onaj položi, taj bi mogao za dojdneće 3 godine niešto više plaće dobivati i kad bi opet izpit s dobrim uspiehom podneo, to bi opet niešta više oćekivati mogao. U protivnom slućaju bi mu se ustegla povećana već plaća.

6. Nadalje sam toga muijenja, da nebi zlo

vriede nije knez nikakve protivne miere pred-uzimao dosad. — Tarska vojska neprestano pridolazi i smiešta se na granicama Černe Gore. — Černogorci se spremaju da doćekaju goste, koji iz daljnih zemeljah dolaze. — Černogorci derće svoje stare granice, koje se nisu nikako oznaćavale izmedju njib i Turske i zato se njihovo teritorialno preimućstvo proteže na pōrvo-bitno utemeljenje granicah i ćielosti Černe Gore. Naskoro će se i komisia opredieliti koja će granice oznaćiti. — Osem Turakah, koji su s bojišta grahovskog pošli bez nosovah i u Carigrad došli, kažu, da su ih Turci utopili. — U dubrovaćkom pristaništu Grazi leži jedna ruska fregata sa 500 vojnikah i 40 topovah; ratnih ruskih brodovah ima još u Tulovu. — Danas u tri sata po podne prošao je ovud ruski konzal u Dubrovnika, g. K. Petković na Cetinje. U pōnedieljak on će se opet vratiti ovamo. — Sutra će se dovući topovi s Grabova na Cetinje. Jedan su top bili Turci sćkopali u Banjane, ta sa ga Černogorci našli. Černogorci kažu, da su dobili na Grabova 100 tēvarah praha, a drugoj zairi ni broj se nećna.

Franceska.

Pariz. Govori se, da su svi ćlanovi konferencie pozvani k svećanostima u Cherbourg.

Bērozjavne i najnovie viesti.

Hamburg, 11. srpnja. Listu „Bōrsenhalle“ javljaju iz Kodanja, da se ministerialna kriza moće smatrati kao doverćena. Medjutonje preuzće odsieka izvanjskih poslovah od strane predsjednika ministarskoga vieća potvōrdjuje se.

Odgovor vlade na niemacki savez već je vele otišao.

London, 12. srpnja. Službene priokosemna pošta. Mahomedanci u Jeddahu u Arabii ubili su dne 15. lipnja francuskoga konzula, engleskoga podkonzula, 20 kēřćanah i opljaćkali su obe konzulatske kuće. 26 kēřćanah moglo se je izbaviti na „Cyclopsu.“

Generalni gubernator hedjatski priblićuje se sa 800 momakah.

Iz Kalkute od 4. javljaju: Englezi ušli su u Gwalior. Iz Kine prispiela je viest, da su se sjedinjene flote dne 29. travnja nalazile u zaljevu pejho-skōm, da udare na tvōrdjave, koje gospoduju nad riećkim uććima. Ćini se

bilo, ako bi se od niekuda doznaćile javne nagrade n. pr. od 50—100 fr., kojē bi se svaku godinu onim hērvatskim i slavonskim učiteljem dosudile, koji se u svojoj skoli i u privatnom životu ponajviše odlićuju.

Ovo sve bi puno doprinieło k tomu, da se naši učitelji poćma tērsiti, da dućnosti svoje sdućno i poćteno izpunjavaju i da se tako izobrazuju, kako to je od potrebe milom našem narodu.

7. Najviše pako bi se narodni učitelji time potaći mogli k izobrazivanju i izpunjavanju svojih dućnostih, ako bi se onim, koji su se kroz vrijeme od 30 godinah odlićovali u zvanju ućiteljskom, obćala i osigurala podpuna penzia ili mirovina.

8. Konaćno pako mislimo, da bi se naše ućione tim znatno poboljšale, ako bi se javni izpiti obćerćavali s najvećom svećanostju i kod njih se samo svi ćinovnici i predstavljena gospoda prisustvovali, nego da bi se strogo naredilo, da budu harem i svi starešine i prisećnici obćinski slućbeno prisutni, da se tako osviedoće o napriedku svoje mladeži. Pogledajmo na druge krunovine, kako je tamo škola prepuna, kad se obćerćava javni izpit. Svaki otac ili majka, gleda da ćuje i vidi šta im se je sin naućio i kako u naućih naprieduje. Premda nismo iz pedagogićkog obćira priatelji javnih izpitah, ipak smo osviedoćeni, da bi izpiti ovi kod nas za narodne ućione koristiti mogli. Na škodu nebi bilo, da su i učitelji obvezani, da moraju pohadjati javne izpite u susednih školah, jer bi se time naućili poznavati više naćinah podučavanja, a svaki bi hoteo da drugoga nadkrili i tako bi nastalo blagotvorno naticanje medju učitelji, koje bi za poboljšanje naših školah za ćielo od prevelike koristi bilo.

kao da su dogovaranja ostala bez sv uspieha.

Odgovorni ućrednik. Dr. Demeter.

SLUŽBENI LIST.

Nr. 2653 c. (Izv.—169)

3—1

Edikt.

Vom k. k. Warasdiner Comitatsgerichte wird hiemit veröffentlicht:

Es sei von dem k. k. Comitatsgerichte zu Kapošvar folgendes Edikt unterm 8. Jänner l. J., Z. 40 erlassen worden.

Von dem k. k. Comitatsgerichte zu Kapošvar wird durch gegenwärtiges Edikt bekannt gemacht. Es sei von diesem Gerichte die Eröffnung des Konkurses über das bewegliche und über das in dem Königreiche Ungarn, Croatien, Slavonien, serbischen Wojwodschafft und Temescher Banat gelegene unbewegliche Vermögen des Grafen Samuel Festetić de Tolna, wohnhaft in Wien, und Besitzer der Herrschaft Hárságy beschlossen, und zum Massavertreter der Adv. Alexius von Jewelly, zum einseitigen Vermögensverwalter aber Emerich Joly bestellt wurden.

Daher wird Jedermann, welcher auf dieser Vermögen des Grafen Samuel Festetić was immer für Ansprüche zu haben glaubt, hiemit aufgefodert dieselben bis längstens 8. Juli 1858 mittelst einer förmlichen Klage wider den Herrn Adv. Alexius von Jewelly als Vertreter der genannten Konkursmasse bei diesem k. k. Comitatsgerichte so gewiss anzumelden, widrigens er ungeachtet des ihm etwa gebührenden Eigenthums-, Prioritäts- oder Pfandrechts von der Konkursverhandlung ausgeschlossen und aller Ansprüche auf die Konkursmasse verlustigt sein würde. Zugleich wird eine Tagsatzung auf den 2. Juli 1858 9 Uhr Vormittags angeordnet, bei welcher der einstweilige Vermögensverwalter zu bestätigen oder ein anderer Verwalter so wie der Gläubiger-Ausschuss zu wählen sein wird, und wobei die Konkurs-Gläubiger so gewiss zu erscheinen haben, als wenn keine von ihnen erscheinen würde, der einstweilige Vermögensverwalter und Gläubiger-Ausschuss auf ihre Gefahr von diesem Gerichte bestellt wurden würden.

Ueber Ersuchen dieser allgemeinen Konkurs-Instanz des benannten Cridatars wird von dem k. k. Warasdiner Comitatsgerichte als besonderer Konkurs-Instanz der Konkurs über das im Sprengel dieses k. k. Comitatsgerichtes gelegene dem genannten Cridatar gehörige unbewegliche Vermögen eröffnet, der hiesige Adv. Viktor Perko zum Massavertreter, zu dessen Substituten der hiesige Adv. Michael Koščec und zum provisorischen Vermögensverwalter der Herr Nestor Kiepach bestellt, und erklärt, dass denjenigen Personen, welchen Eigenthumsrechte auf die im Sprengel dieses k. k. Comitatsgerichtes gehörigen unbeweglichen Güter gebühren, so wie denjenigen Gläubigern, welche zunächst aus diesen Gütern ihre Befriedigung nach Vorschrift der §§. 10—16 der Konkursordnung vom 18. Juli 1853 zu erhalten haben, oder deren Forderungen auf die Konkursmasse zu Folge der §§. 19 und 20 unter die Verzugsposten oder in die 1. Classe gehören, wenn sie in diesem Kronlande entstanden sind, freistehe ihre diesfälligen Ansprüche entweder bei dem besondern Konkursgerichte oder bei der allgemeinen Konkursinstanz mittelst einer förmlichen Klage wider den obbenannten Massavertreter bis längstens 20. August l. J. anzumelden.

K. k. Comitatsgericht.

Warasdin am 5. Juli 1858.

Novak.

Wallentschag.

Br. 331 (Dp.—48)

3—1

Razpis naticēja.

Kod trivialne ućione u Maria Gorici lećeće u tuheljskom školskom kotaru i u zagrebaćkoj županiji, izpraćjeno je mjesto učitelja ujedno organiste. S tom službom skopćena je plaća od 300 for. sr. u gotovom novcu, zatim ućivanje vērta od 1/4 rali, 3 hvata gorivih dērvah i bezplatni stan.

Prositelji neka svoje na školsku obćinu upravljene, te dokaznicami o dobi, sposobnosti, pomnji i vremenu dosadanjega svoga službovanja providjene i vlastorućno pisane molbenice najdulje do 31. kolovoza t. g. predadu školskomu kotarskomu nadziratelju, podjašpristu i župniku mariagorićkomu Tomi Gajdeku.

Br. 332 (Dp.—49)

3—1

Razpis naticēja.

Kod novoustrojene trivialne ućione u Farkašiću, lećeće u sisaćkom kotaru zagrebaćke županije ima se popuniti mjesto učitelja ujedno organiste, a kojom službom skopćana je plaća od godišnjih 251 for. sr. u gotovom novcu, zatim ućivanje vērta, ćetiri rali oranice, 15. hvatih dērvah i bezplatni stan.

Prositelji neka svoje na školsku obćinu upravljene, te dokaznicami o dobi, sposobnosti, pomnji i vremenu dosadanjega svoga službovanja providjene i vlastorućno pisane molbenice najdulje do 31. kolovoza t. g. predadu školskomu kotarskomu nadziratelju zaćastnomu kanoniku i župniku u Sisku Franji Šloisnigu.

U Zagrebu 2. srpnja 1858.

Od zagrebaćkoga nadbiskupskoga Ordinariata.

NOVINE.

Za službene oglase
opredieljena je
uvrštnina: 4 kr. sr.
od linie za prvi put;
a zatim za svaki put
2 kr. sr. — Za druge
oglasne ili posebne
článke plaća se do 10
liniah 20 kr. sr., dalje
pakó od svake po-
jednine linie 4 kr. sr.

Austrianske cavevina.

— Srbski popočitelj pravosudja i prosviete, g. dr. Černobarac, prispeo je ovih dana u Beču i kao što čaje Svetovid, tako je otišao u Švajcarsku.

Gérblä

„Podanici Nj. velič. velike Britanije tim više ovaj žalostni događaj žale, što uvidjaju, da kad se Turci u Beogradu pred očima generalnih konzulah od pet velikih silah evropskih i u prisustvu vlastih vlade sèrbske mogu ovakvim barbarškim djelima odati i to nad osobom jed-

Tursko.

Carigrad 26. lipnja. Izrađen je i jednoj skupštini odličnih trgovaca podnešen je jedan projekt, kako da se za vrijeme urede financije turake, dokle se gdje god nenadje novac u zajam.

— Naskoro će se graditi bërzojav od Ruščuka prieko Svištova i Plevna do Vidna.

— Egipatski podkralj uzajmio je, kako vele, od jednog engleskoga društva 2 miliona funtih sterlingah.

— Kažu da je porta francuskom poslaniku u Carigradu obećala, da neće više slati vojske u Hercegovinu i na Crnu Goru, i da je poslala tamošnjoj vojsci zapovied, da nikako ne napada.

Moldavia i Vlaška.

Iz Gjurgjeva javlja se, da je 3. t. m. tamo prispeo princ Adalbert pruski.

— Od 23. pr. m. plovi jedan vlaški parobrod „Knez Bogorid“ na Seretu. On ima silu od 45 konjah i vlaški barjak. Gospodar je vlaški zakupnik carne Čukan, koji daje također praviti 16 teglača.

Rusija.

Petrograd. Opet su dva nova društva na akcie potvrđjena. Jedno, koje se zove: „Delfin“, nosit će putnike i robu medju baltičkim morem i tudjim pristaništima, a u tu svrhu izdat će 5000 dionica po 100 rubaljah. Drugo je društvo za parnu plovidbu u Rigi i ima 1200 dionica po 500 rubaljah.

— U Helzingforsu izgorila je čitava tako zvana pomorska varoš.

— Jedan dopisnik „Ind. belge“ protaslovi glasovima o pobuni seljaka u Rusii, samo se je, veli, pobunilo jedno selo proti svom spahii, koji je bio zao i svoju vlast na zlo upotrebljavao. Carska vojska morala je dodade posredovati, i došlo je bilo do krvavoga boja, ali dalje se pobuna nije razprostranila.

Francuska.

„Ostd. Post“ veli, da je siednica sedme konferencie dugo trajala, no da je što dobro svršeno u obziru podunavskih kneževinah, to bi konferencija zaista prekršila tajnu i svet obradovala. U obziru Crne Gore postoje znaci, da će izlazak biti pospiesan. Kažu, da se je Engleska s Austriom sporazumila, da će se za temelj pregovaranja primiti suverenstvo porte, kao stvar, koja se sama po sebi razumieva, a Francuska da će ju čitajući odobriti. Jedan dopisnik „N. Z.“ iz Beča veli, da će se za izpravu granice uzeti za temelj austrijska granica, pak odtud zaključuje, da od pristaništa za Crnu Goru neće biti ni rieči. Da će Austria kakvo mjesto na primorju Crnoj Gori ustupiti, na to nije zaista smeo nitko ni pomisliti. Moglo bi dakle biti, da se želi kakvo mjesto na turskom primorju. No možda će se i taj plan o pristaništu napustiti.

— Pišu iz Parisa, da će se osma siednica konferencie u sriedu držati, i to u dvorcu Etioi, seoskom siedištu grofa Velevskega. Uvjeravaju, da će se tamo držati nieka vērsta svetkovine, i to u slavu tako nazvanoga pomirenja, koje je bilo na konferenciji prošaste subote. U siednici taj dan držanoj složili su se naimo i zbog podunavskih kneževinah. Uvjeravaju, da je od različnih silah, dakle i od pariških punomoćnikah, odobren nieki protivni projekt Englezah, koji je pri posljednjem bavljenju belgianskoga kralja u Londonu napravljen. U tom novom projektu ustupljene su sjedinjenju nieke koncesije, to jest obe kneževine dobit će nieke jednake zavode, da se ipak, kao što je Francuska želila, mogu divanom ispuniti nieke želje. U ostalom sve se je na jedanput mirno složilo. Ostaje samo pitanje o ugovoru podunavske plovidbe, koji su pogranične države zaključile. Ništa se nezna, kako će se vladati pojedine sile u tom pitanju; jamačno će se Rusia i Francuska opet složiti, kao što su složne u obziru isprave podunavskog ušća. Ruski i Francuski članovi evropske komisije izrazili su se naimo proti Austrii za kanal sv. Gjorgja.

Azija.

Po jednom pismu iz Luknova od 23. svibnja nalaze se 20—100 miljah od Luknova u Ondu 70,000 buntovnikah sa 25 topovah, 50 miljah na zapadu od Luknova blizu Navaba Gunge 12,000 sa 11 topovah a prema jugoistoku i jugozapadu od Luknova stoji Beni Mahdo Sing sa 12,000 i 10 topovah; svega skupa ima od prilike 120 hiljadah ljudih sa 50—60 topovah. A general Grant u Luknovu sa 10—11,000 ljudih od posade, kod sadašnje vrućine nemože im da odporade, nego mora sad da brani samo varoš. — Iz Asama došle su nemile vijesti.

— U Kantonu, koji su Englezi i Francuzi prije po godine oteli, uznemirili su se Kitajci. Oni se bacaju kamenjem na svakoga Evropljanina, gdje ga god sretnu. — Pobunjenici kitajski otimaju od svojega cara varoš po varoš.

Berzovajne i najnovije vijesti

Pariz, 12. srpnja. Usled vijestih sadržanih u „Moniteuru“ iz Kine od 29. travnja bio je 13 dan svibnja ustanovljen kao rok za dovršenje pogadjanjah. 900 momakah francuske vojske došlo je kao podkripljenje.

London, 18. srpnja. Jučerašnji Times javlja iz Kalkute od 3. lipnja: Buntovnici idu progonjeni od Englezah u Gvalior. Kažu, da nemiri u srednjoj Indii opet rastu.

Kalkuta, 5. lipnja. (Posredstvom Lloyda parobroda „Stadion“ prispiovšega u Terts dne 13. t. m.) Naimenovanje brigadira Walpole-a za zapovjednika u Rohilkundu pobudilo je nezadovoljstvo. Generalni gubernator opet je zapoviedio neka se s buntovnicima blago postupi; kažu da isti misli ostatak vruće godišnje dobe sprovesti u Allahabadu. Nana Sahib izdao je iz Chasnua kod Bareilly-a proglas za kupljanje novakah.

Hongkong, 22. svibnja. Oblasti u Fatšanu raspisale su cene na glave tumačah koji su u službi kod tudjih punomoćnikah. Kod ušća rijeke Peiho bilo je sakupljeno 19 tudjih bojnih ladjah. Kažu da je generalni gubernator Tan izabran za carskoga punomoćnika. Nanking je u opasnosti od strane carevacah.

Iz Rima od 6. t. m. javljaju: Portugalski poslanik Vikont de Alte predao je jučer svoje vierodajno pismo.

Razne vijesti.

Nedavno bila je u Beču slika nieke dievojke izložena pred radionicom jednoga tamošnjega fotografa. Nieki bogati spahija iz Vlaške, koji se je nedavno tamo bavio, zaljubi se u tu sliku, poišče dievojku glavom i uzme ju za ženu. Obodvoje su odputovali pred nekoliko danah u domovinu njegovu, kamo će puci i sretni roditelji mlade, koji su dosad živeli samo od nekakova maloga dočana.

— Kärčmar Riedel u Altoni ima niekoga maloga čudnovatoga psa, koji je jako izučen i koji zabavlja goste više putah po ciele sate. Kako njegov gospodar izidje iz sobe a zaboravi ključ u sanduku, u kom su spravljani novci, pohiti to pašče, te zatvori sanduk i izvadi ključ, što je osobito smiešno gledati. Biljarske kuglje vadi on iz biljarskih školjah i predaje ih igračima liepše nego najbolji marker.

— Sultan je poklonio princu bavorskom Albertu prilikom njegova lietošnjega bavljenja u Carigradu nieki počastni mač u vriednosti od šestnaest hiljadah for. srebra.

— Učrednik niekog Neyorskoga lista obznaio je da mu više predbrojnikah u gradu još nije platilo predbrojnine, i da će k onima, koji neplate do naznačenoga roka — poslati niekog kozičava čovieka da od njih pobere novce. Ovo sredstvo je jako hasnilo i novci su bili za kratko vrijeme položeni.

— U engleskoj dolnjoj siednici od 18. lipnja o. g. osudjen je nieki mladić imenom Kraft na šestmiesečnu uzdu zato, što je svojevoljno ogèrio i poljubio kćer visokočastnoga gosp. Kollina, kad je kod Pollea izišla iz parobroda.

— U Kölnu ustavili su nedavno nieku gospoju, koja je imala na sebi opravu od nenavadne širine, i zbog toga probudila je nieku sumnju. Kad su počeli istraživati, našli su pod tom njezinom opravom tri velika hlieba kruha, koje je naknila kriomice uneti u grad. (Neka se one gospoje, koje rado nose krinoline — čuvaju, da nebi se i njima dogodilo, kao ovoj.)

— U Arnštatu obdržavali su ovih danah ples, kol je dokončan na čudan način. Dvorana, u kojoj se je plesalo, sagrađena je nad niekom konjskom štalom i stajala je baš na slabim stupovima. Kad su gosti najliepše plesali, prelomiše se stupi i svi plesači blizu 20 parih padnu u konjsku štalu, u kojoj srećom one večeri nije bilo njezinih stanovnikah. Smutnja je zatim nastala izvanredno velika, i trebalo je dugo vre-

mena, dok je inače veselo društvo od straha došlo k sebi, i iz tmine izišlo na polje. Neračunajuc niekih malih i nepogibeljnih ranah nije se nikom dogodila nikakova šteta. Smiešno je bilo vidieti, kad je orkestar, koji je stajao na jačim gredama — sam ostao u plesaoj dvorani i začudio se, kamo je na jedan put nestalo plesaćah.

— Strašna nesreća dogodila se je ovih danah u Neuhausu. Nieki diečak vodio je kravu na užetu, od kojega jednu stranu omotao je okolo svoje ruke. Krava obiesna ili uplašivši se začme biežati i stane vući diečka — koji nije mogao odmah onaj hip odmotati užeta od svoje ruke — i preko dervja i kamenja tako dugo, dok je ovaj vas razprebijen dušu pustio.

Slučajno opazi to nieki vèrtljak i pohiti diečku u pomoć, ali je žalihože bilo prekasno, jer je ovaj bio već mrtav.

— Kao što je poznato, nose kod engleskih sudah sudije i odvjetnici velike baroke. Nedavno dogodi se, da je tečajem nieke siednice samolio jedao odvjetnik predsjednika, da mu dozvoli, skinuti svoj veličanstveni nakit, budući da je strašna vrućina. Ali mu predsjednik odgovori, da nemože zadovoljiti njegovoj molbi i tako pobiedi stara navada temperaturu.

Bečka burza

dne 14. srpnja 1858.

Tečaj državnih papirah.

Državne zadužnice	sa 5%	82 ¹ / ₂
do od godine 1851 serija B	5%	
do od g. 1853 s povratkom	5%	
do iz narodnog zajma	5%	83 ¹² / ₁₆
do	4 ¹ / ₂ %	
do	4%	
do od g. 1850 s povratkom	4%	
do izričane	4%	
do	3%	
do	2 ¹ / ₂ %	
Zajam s vučenjem od g. 1834, za 100 for.		
1839, „ 100 „		133 ³ / ₄
1854, „ 100 „		
Bečko-gradski banko	sa 2 ¹ / ₂ %	
„ „ „ 2 ¹ / ₂ %		
„ „ „ 2 „		
Zadužnice zemljišnoga odkupa od dol. Austrie		
Zadužnice zemljišnoga odkupa od Galicie,		
Ugarske sa sjedinjenimi pokrajinami po 5%		
Zadužnice zemljišt. odk. od ostalih krunovina		82 ⁷ / ₈
Bankovne dionice komad po		968 ¹ / ₂
Eskomptirane dionice od dol. Austrie za 500 f.		590
Dionice c. k. pov. austrian. državno-željezničkog društva po 200 for. sr. ili 500 frankah, podpuno uplaćene		256 ³ / ₄
do s plaćanjem na rate		
Dionice sjeverne željeznice	po 1000 f.	
bečko-glogničke željeznice	500 „	
šoprunsko-malobečke	200 „	
Budiejevičko-Gmundsko-Linske željeznice	250 „	
požunsko-těrnovačke željez.		
1-og izdanja	200 „	
2-og „ s pėrvenstvom	200 „	
aust. dunav. parobrodarstva po	500 „	540
Lloyda u Těrtzu	500 „	347 ¹ / ₂
budapeštanskog lančanika	500 „	
c. k. povl. austriansko-državnog željezničkog društva po 200 forint.		
Gjurske željeznice		
Galieko založnico sa 4%	za 100 „	
Jelisavetina željeznica		200
Južno-sieverna niemačka savezna željez.		191 ³ / ₄
Tisna željeznica		
Lombardezko-mlietačka željeznica		

Tečaj mienični.

Amsterdam za 100 holandezkih for.	for.	87 ¹ / ₂
Augsburg za 100 for. current		105 ¹ / ₂
Berlin za 100 pruskih talirah		
Vratislava za 100 pruskih talirah		
Frankfurt na Maju za 120 for.		104 ³ / ₄
Genova za 300 piemontezkih lirah		
Hamburg za 100 mark banko		77 ¹ / ₂
Lipasko za 100 for.		
Livorno za 300 toškanskih lirah		
London za 1 funt šterlinga		10-13
Lyon za 300 frankah		
Milan za 300 austrijskih lirah		103 ³ / ₄
Marseille za 300 frankah		122 ¹ / ₂
Pariz za 300 frankah		122 ³ / ₄
Prag za 100 forintih		
Těrtz za 100 forintih		
Mletci za 300 austrijskih lirah		
Bukurešt za 1 forint	parah	264 ¹ / ₂
Carigrad za 1 forint	parah	
Smirna za 1 forint	parah	

Tečaj novca.

Carski dukati	7 ¹ / ₂
Srebro od 10. srpnja	14 ¹ / ₂

Odgovorni učrednik. Dr. Demeter.

SLUŽBENI LIST.

Nr. 7725 (Fin.—15)

3—1

Lizitations-Kundmachung

über die im Bereiche der k. k. Finanz-Bezirks-Direktion Agram am k. k. Savebrücken-Mauthamts-Gebäude auszuführenden Bauberstellungen.

1. Zu Folge des hohen Finanz-Landes-Direktions-Erlasses vom 9. Juni 1858, Z. 7277 werden mehrere Konservationsarbeiten und Neuherstellungen an dem hierortigen Savebrücken-Mauthamts-Gebäude um die nachstehend angesetzten adjustirten Fiskalpreise im öffentlichen Lizitationswege dem Mindestfordernden zur Ausführung überlassen, als:

I. II. III. IV.	Post-Nr.	Die bezeichneten Bauberstellungen		wird aus- gegeben	Betrag des er- legten Vadiums	Datum und Ort der Lizitation
		im Bezirk Gemein- de	in der Ort- schaft			
Gorica						
Odra						
Zopradje						
		bestehen in				
		Maurer- und Handlangerarb. smt. Mat.				
		Zimmermannsarbeit sammt Materiale				
		Tischlerarbeit				
		Schlosserarbeit				
		Gesamtsomme				
				192 1/4	9	39
				261 1/2	13	5
				62 —	3	6
				53 30	2	56
				575 7 1/2	28	46
						am 24. Juli 1858
						im Amtlokale der
						k. k. Finanz-Be-
						zirke-Direktion
						Agram.

2. Zur Lizitation wird Jedermann zugelassen, der zur Eingehung zweiseitiger bindender Verträge gesetzlich qualifiziert, und durch besondere Bestimmungen nicht ausgeschlossen ist, dann die vorgeschriebene Sicherheit, für die Vollführung der zu übernehmenden Leistungen gegeben haben wird. Minderjährige und Kuranden bedürfen der besondern gesetzlichen Legitimation.

3. Wer für einen andern lizitieren will, hat die hiezu erforderliche Vollmacht vor dem Beginn der Versteigerung dem hier bestimmten Lizitations-Commissär einzuhandigen.

4. Jedermann, er möge für sich oder als Bevollmächtigter bei der Lizitation Anbote stellen, hat vor der um 9 Uhr Vormittags im Amtlokale der k. k. Finanz-Bezirks-Direktion Agram beginnenden mündlichen Ausbietung das 5% Vadium von jener Summe zu Händen des Lizitations-Commissärs zu erlegen, welche der betreffenden Arbeits-Kategorie oder mehreren derselben entspricht, auf welche er zu offeriren beabsichtigt.

5. Bei der Versteigerung, wobei die Ausbietung nach einzelnen Arbeitsleistungen in der Reihenfolge der sub 1 angeführten Posten oder im Ganzen Aller Leistungen erfolgt werden, auch schriftliche Offerte angenommen, welche jedoch bis zum Vortage der anberaumten Versteigerung bei der k. k. Finanz-Bezirks-Direktion Agram überreicht werden müssen, weil sie später nicht mehr angenommen werden.

6. Jedes schriftliche Offert muss, wenn es berücksichtigt werden soll, auf einem 15. kr. Stempelbogen geschrieben, gehörig versiegelt, und von Aussen mit der Aufschrift für welche Arbeitsleistung der Anbot lautet, versehen sein, im Innern aber enthalten:

a) die ausdrückliche Erklärung, dass der Offert dem Gegenstande des Baues, dehiernauf benützlichen allgemeinen und speziellen Baubedingnisse, die Baubeschreibung, den Plan, das Einheitspreis-Verzeichniss und den summarischen Kostenanschlag genau kenne und solchen getreu nachkommen wolle;

b) der Preisangebot, um welchen er die Ausführung der betreffenden Arbeitsleistung zu übernehmen Willens ist, in Ziffern und in Worten deutlich auszudrücken;

c) das 5% Vadium von jenem Fiskalbetrage auf welchen der Anbot lautet. Das Vadium kann im Barren oder in österreichischen Staatspapieren nach dem zur Zeit bestehenden Börsenwerthe erlegt werden. Auch kann die Nachweisung über den Erlag desselben durch den Anschluss des Depositen-scheines einer öffentlichen Kasse geschehen;

d) der Vor- und Zuname, Charakter, dann Wohnort des Offerenten.

Offertleger, welche des Schreibens unkundig sind, haben den schriftlichen Offerten ihr Handzeichen beizufügen, in welchem Falle die Mitfertigung zweier Zeugen erforderlich ist, wovon einer zugleich als Namensfertiger des Offerenten zu erscheinen hat.

Auf Offerte, welche diesen Bedingungen nicht entsprechen, später als in dem Punkt 5 festgesetzten Zeit einlangen oder Geldbedingungen enthalten sollten, würde keine Rücksicht genommen werden.

7. Die oben Punkt 6 ad a erwähnten Lizitations-Grundlagen für alle oben angeführten Leistungen können von nun an bis zum Lizitationstage bei der k. k. Finanz-Bezirks-Direktion Agram in den gewöhnlichen Amtsstunden eingesehen werden.

8. Nach geschlossener mündlicher Ausbietung erfolgt die Eröffnung der schriftlichen Offerte und deren Protokollirung in der Reihenfolge ihrer geschickenen Ueberreichung und Nummerirung in Gegenwart der mündlichen Anbotsteller, nach dem Letzteren die Zahl der vorliegenden schriftlichen Offerte noch vor dem ersten mündlichen Ausbote mitgeteilt worden sein wird.

9. Der Bestanbot, ob er den Fiskalpreis überschreitet oder nicht, unterliegt der höheren Ratifikation.

10. Bei gleichem mündlichen und schriftlichen Bestboten wird Ersteren, bei gleichen schriftlichen Anboten aber demjenigen der Vorzug eingeräumt, welcher früher offerirt wurde, worüber der Numerus der erfolgten Einreichung des Offertes entscheidet.

11. Der vom Lizitations-Commissär nach Massgabe des Versteigerungsergebnisses als Ersteher erklärte Bestbieter ist gehalten, das erlegte Vadium bis auf 10% des Erstehungsbetrages sogleich zu ergänzen und diesen Betrag sammt jenem, welcher zur klammassigen Stempelung der Lizitations-Grundlagen und des abzuschliessenden Bauvertrages entfällt, zu Händen des Lizitationskommissärs zu erlegen.

12. Den Offerenten, welche nicht Ersteher geblieben sind, werden die erlegten Vadien gegen die im Lizitations-Protokolle auszudrückende Emplangsbestätigung sogleich zurückgegeben.

K. k. Finanz-Bezirks-Direktion

Agram am 5. Juli 1858

Br. 1666 pol. (Izv.—174)

3—1

Natiečaj.

Usljed odredbe vis. c. k. hrv.-slav. namjestništva od 1. lipnja 1858, br. 5441 raspisuje se ovim natiečaj za otvorena tri primalska mjesta u području kotara dugoselskog i u selima Oborovom, Bregih i Dugomsetu uz godišnju plaću od 80 fr. sr, koja će se u mjesecnim jednakim obrocima iz dotičnih obćinskih pieneznicah redovito dizati.

Za ovo svako mjesto natjecati se mogu samo izučene i diplomirane primlje, i zato mora svaka primlja, koja za kojegod od rečenih miestah natjecati se želi, svoju molbu svjedočbami o sposobnosti i čudorednosti, kao i o znanju hrvatskog jezika podkriepiti, i istu svoju molbu ovomu c. k. kot. uredu do 15. kolovoza 1858 podneti.

C. k. kot. ured dugoselski

U Božjakovini 1. sèrpnja 1858

C. k. kot. predstojnik

F. Barać.

Br. 738 (Izv.—173)

3—1

Oglas.

Kod ovog c. k. županijskog suda nalaze se sljedeći iz kaznene iztrage proizvedeni predmeti, kojih vlasnici su nepoznati, kao: jedan par čizmah, je ne stare suknene hlače sa remenom, jedna veća a druga manja gvozdena pila, jedna vratna ključenica, deset komadah lanacah, dvie krušne vreće, tri noža, dvie torbe, jedan par škornjah, jedan brijački nož sa brusnim kamenom, jedne klečče, jedna gvozdena lima, dvie male kubure sa niekojom starom pèrtinim, jedan stari šubarovnik, jedna žuta vratna marama i kol. c. k. iztražnog suda u Čakovcu jedna oštrozuba siekira.

Svi oni, koji na ove stvari kakove zahtieva i pravo vlasništva imaju s ovim opazni čine se, da se imaju o roku jedne godine računajuć od tretjeg uvertjenja u novinama kod ovog suda prijaviti i svoje pravo na ove stvari potpunoma dokazati, u protivnom bo slučaju, takove će se razprodati i dobljena svota će se kod ovog kaznenog suda u pohranu metnati.

C. k. županijski sud

U Varaždinu dne 7. sèrpnja 1858.

Novak.

Valenčak.

Nr. 2653 c. (Izv.—169)

3—2

Edikt.

Vom k. k. Warasdiner Comitatsgerichte wird hiemit veröffentlicht:

Es sei von dem k. k. Comitatsgerichte zu Kapošvar folgendes Edikt unterm 8. Jänner l. J., Z. 40 erlassen worden.

Von dem k. k. Comitatsgerichte zu Kapošvar wird durch gegenwärtiges Edikt bekannt gemacht. Es sei von diesem Gerichte die Eröffnung des Konkurses über das bewegliche und über das in dem Königreiche Ungarn, Croatien, Slavonien, serbischen Wojwodschafft und Temescher Banat gelegene unbewegliche Vermögen des Grafen Samuel Festetié de Tolna, wohnhaft in Wien, und Besitzer der Herrschaft Hárságy beschlossen, und zum Massavertreter der Adv. Alexius von Jewelly, zum einstweiligen Vermögensverwalter aber Emerich Joly bestellt wurden.

Daher wird Jedermann, welcher auf dieser Vermögen des Grafen Samuel Festetié was immer für Ansprüche zu haben glaubt, hiemit aufgefordert dieselben bis längstens 8. Juli 1858 mittelst einer förmlichen Klage wider den Herrn Adv. Alexius von Jewelly als Vertreter der genannten Konkursmasse bei diesem k. k. Comitatsgerichte so gewiss anzumelden, widrigen er ungeachtet des ihm etwa gebührenden Eigenthums-, Prioritäts- oder Pfandrechtes von der Konkursverhandlung ausgeschlossen und aller Ansprüche auf die Konkursmasse verlustig sein würde. Zugleich wird eine Tagsatzung auf den 2. Juli 1858 9 Uhr Vormittags angeordnet, bei welcher der einstweilige Vermögensverwalter zu bestätigen oder ein anderer Verwalter so wie der Gläubiger-Ausschuss zu wählen sein wird, und wobei die Konkurs-Gläubiger so gewiss zu erscheinen haben, als wenn keine von ihnen erscheinen würde, der einstweilige Vermögensverwalter und Gläubiger-Ausschuss auf ihre Gefahr von diesem Gerichte bestellt werden würden.

Ueber Ersuchen dieser allgemeinen Konkurs-Instanz des benannten Cridatars wird von dem k. k. Warasdiner Comitatsgerichte als besonderer Konkurs-Instanz der Konkurs über das im Sprengel dieses k. k. Comitatsgerichtes gelegene dem genannten Cridatar gehörige unbewegliche Vermögen eröffnet, der hiesige Adv. Viktor Perko zum Massavertreter, zu dessen Substituten der hiesige Adv. Michael Košćec und zum provisorischen Vermögensverwalter der Herr Nestor Klopach bestellt, und erklärt, dass denjenigen Personen, welchen Eigenthumsrechte auf die im Sprengel dieses k. k. Comitatsgerichtes gehörigen unbeweglichen Güter gebühren, so wie denjenigen Gläubigern, welche zunächst aus diesen Gütern ihre Befriedigung nach Vorschrift der §§. 10—16 der Konkursordnung vom 18. Juli 1853 zu erhalten haben, oder deren Forderungen auf die Konkursmasse zu Folge der §§. 19 und 20 unter die Vorzugsposten oder in die I. Classe gehören, wenn sie in diesem Kronlande entstanden sind, freistehe ihre diesfälligen Ansprüche entweder bei dem besondern Konkursgerichte oder bei der allgemeinen Konkursinstanz mittelst einer förmlichen Klage wider den obbenannten Massavertreter bis längstens 20. August l. J. anzumelden.

K. k. Comitatsgericht.

Waradin am 5. Juli 1858.

Novak.

Wallentschag.

Br. 331 (Dp.—48)

3—2

Razpis natiečaja.

Kod trivialne učione u Maria Gorici ležeće u tuheljskom školskom kotaru i u zagrebačkoj županiji, izpražnjeno je mjesto učitelja ujedno organiste. S tom službom skopčena je plaća od 300 for. sr. u gotovom novcu, zatim uživanje vèrta od 1/4 rali, 3 hvata gorjivih dèrvah i bezplatni stan.

Prositelji neka svoje na školsku obćinu upraljene, te dokaznicami o dobi, sposobnosti, pomnji i vremenu dosadanjega svoga službovanja providjene i vlastoručno pisane molbenice najdulje do 31. kolovoza t. g. predadu školskomu kotarskomu nadziratelju; podjašprištu i župniku mariagoričkomu Tomi Gajdeku.

Br. 332 (Dp.—49)

3—2

Razpis natiečaja.

Kod novoustrojene trivialne učione u Farkašiću, ležeće u sisačkom kotaru zagrebačke županije ima se popuniti mjesto učitelja ujedno organiste, s kojom službom skopčena je plaća od godišnjih 251 for. sr. u gotovom novcu, zatim uživanje vèrta, četiri rali oranice, 15 hvatih dèrvah i bezplatni stan.

Prositelji neka svoje na školsku obćinu upraljene, te dokaznicami o dobi, sposobnosti, pomnji i vremenu dosadanjega svoga službovanja providjene i vlastoručno pisane molbenice najdulje do 31. kolovoza t. g. predadu školskomu kotarskomu nadziratelju zajednomu kanoniku i župniku u Sisku Franji Štomsnigu.

U Zagrebu 2. sèrpnja 1858.

Od zagrebačkoga nadbiskupskoga Ordinariata.

Nr. 687 (Izv.—167)

3—3

Konkurs-Kundmachung.

Die hohe k. k. kroat.-slav. Statthalterei hat mit dem Erlasse vom 20. Juni l. J. Z. 9137/567 die Besetzung der Stadtgemeinde-Arztes-Stelle für Kopronitz mit dem auf 400 fl. erhöhten jährlichen Gehalte zu genehmigen befunden.

Bewerber um obige Stelle haben ihre Gesuche mit Tauschein, dem Medizin-Doktorats-Diplome, dem Zeugnisse über bisherige praktische Verwendung, moralisches und politisches Verhalten und über ihren Gesundheitszustand zu belegen, und bei dem Stadtmagistrate Kopreinitz einzubringen.

K. k. Comitatsbehörde
Warasdin am 2. Juli 1858.
K. k. Comitats-Vorstand
Simundić.

Nr. 10583/245. (VI.—34)

3—2

Konkurs

für Hebammen-Stipendien.

Für die, mit Allerhöchster Entschliessung vom 8. October 1853 für angehende Hebammen aus Croatien und Slavonien allergnädigst bewilligten Stipendien-Plätze wird für den Wintersemester 1858, der Konkurs hiemit eröffnet.

Diese Stipendien bestehen für den vorgeschriebenen halbjährigen Hebammenkurs in dem Betrage pr 80 fl. nebst einem verhältnissmässigen Reisepauschale.

Die betreffenden Bewerberinnen haben ihre an das k. k. Ministerium für Kultus und Unterricht stilisirten Kompetenzgesuche längstens bis 31. Juli l. J. bei der betreffenden k. k. Comitatsbehörde, in deren Bereiche ihr gegenwärtiger Wohnsitz gelegen ist (in Agram beim Stadtmagistrate) zu überreichen.

Diese Gesuche müssen mit folgenden Belegen versehen sein:

- a) mit einem legalen Dürftigkeits-Zeugnisse;
- b) mit dem Tauscheine zum Belege der Abstammung aus Kroatien oder Slavonien, oder mit einem sonstigen diesfälligen Zuständigkeits-Zeugnisse;
- c) mit dem von der Ortsbehörde ausstellen, und von dem betreffenden Ortsseelsorger mitgelieferten Zeugnisse über das sittliche Betragen der Bittstellerin;
- d) mit dem Schulzeugnisse über die Gegenstände der Volksschule oder wenigstens über die Kenntnisse des Lesens und Schreibens, so wie auch über die Kenntniss der kroatisch-slavonischen als der Landes- oder der slovenischen Mundart als der Unterrichtssprache an der Hebammen-Lehranstalt zu Leibach während des Winterkurses.

Schliesslich hat jede Bittstellerin ihrem Gesuche eine eigenhändig geschriebene Erklärung beizuschliessen, dass sie nach ihrer Approbation als Hebamme ihre Kunst wenigstens durch zehn (10) Jahre in diesen Königreichen ausüben wolle, und hat zugleich ihren künftigen Wohnort anzugeben.

Von der k. k. kroat.-slavon. Statthalterei.
Agram am 29. Juni 1858.

Nr. 506/Pr. (Izv.—172)

3—2

Konkurs-Ausschreibung.

Es ist bei dem k. k. Comitatsgerichte Warasdin eine Stelle des Gerichts-Adjunkten mit dem jährlichen Gehalte von Fünfhundert Gulden Conv.-Münze in Erledigung gekommen.

Diejenigen, welche diese Stelle zu erhalten wünschen, haben ihre gehörig dokumentirten Gesuche, wenn sie im öffentlichen Dienste stehen, mittelst ihrer Vorsteher, sonst aber mittelst der Ihnen vorgesetzten politischen Behörde, längstens binnen 4 Wochen vom Tage der dritten Einschaltung dieses Ediktes in die Zeitung gerechnet, bei dem Präsidium dieses k. k. Comitatsgerichtes zu überreichen, und nachzuweisen:

1. Ihren Namen, Geburtsort, Alter, Religion und Stand
2. Die zurückgelegten, juridisch-politischen Studien, und ihre sonstige Befähigung zum Richter-Anse.
3. Ihre Sprachkenntnisse, und namentlich die Kenntnisse der deutschen, kroatischen, oder einer anderen südslavischen Sprache.
4. Die bisherige Dienstleistung, oder sonstige Beschäftigung, und ihr tadellofes Vorleben.
5. Endlich müssen sie angeben, ob sie, und in welchem Grade, mit einem Beamten dieses k. k. Comitatsgerichtes verwandt oder verschwägert sind

Vom Präsidium des k. k. Comitatsgerichtes.
Warasdin 8. Juli 1858.

Nr. 1762 civ. (Izv.—163)

3—3

Edikt.

Von k. k. Bezirksamte zu St. Ivan als Gericht wird bekannt gemacht, es sei über Ansuchen des Advokaten Herrn Anton Sudić de praes. 14. Dezember 1857 Z. 1762 die executive öffentliche Feilbietung des dem Insassen zu Paukovec Ivan Sarutan gehörige Haus Nr. 20 sammt Wirtschafts-Gebäuden, dann Urbarial-Hube bestehend aus 9 Joch 1286 □ Kft. Acker und 11 Joch 945 □ Kft. Wiesen wegen Zahlung der dem Stefan, Mikula, Mio und Josip Vizec gehörigen Schuld-forderung pr. 18 fl. sammt 5% vom 1. Juni 1854 entfallenden Interessen, wie auch wegen zugesprochenen Gerichts-, Pfändungs-, Schätzungs- und dieses Feilbietungs-Gesuches auf 72 fl. 3 kr. Adjustirten Kosten bewilligt und zur Vornahme dieser Feilbietung der zweite Termin auf den 24. Juli l. J. um

10 Uhr Vormittags an Ort und Stelle der gepfändeten Hube angeordnet worden.

Hiezu werden alle Kauflustige mit dem Beifügen Vorgelesen, dass die erwähnte Realität bei dem Termine auch unter dem gerichtlich erhobenen Schätzungswerthe von 1977 fl. 30 kr. verkauft werden wird, und dass der Ersteher die auf Realität pfandweise versicherten Schulden, so weit der Kaufschilling reicht, nach Anweisung des Gerichtes übernehmen müsse, die Schätzung der Realität und die Lizitations-Bedingnisse können die Kauflustigen in der Gerichts-Kanzlei einsehen, und davon Abschrift nehmen.

Zugleich werden alle diejenigen, welche, ungeachtet ihnen keine besondere Verständigung von der Feilbietungs-Bewilligung zugekommen ist, durch die Eintragung in die öffentlichen Bücher gleichwohl ein Hypothekarreht auf jene Realität erworben zu haben glauben, aufgefordert, dasselbe bis zum Verkaufe der Realität sogewiss bei diesem k. k. Bezirksgerichte anzumelden, widrigens sie es sich selbst zuzuschreiben haben würden, wenn die Kaufschillings-Vertheilung ohne ihre Beziehung vorgenommen, und sie dadurch, so weit der Kaufschilling durch dieselbe erschöpft werden sollte, ausgeschlossen würden.

K. k. Bezirksamt als Gericht
St. Ivan am 2. Juli 1858.
K. k. Bezirksadjunkt als Richter
Jakopović.

Nr. 4321—1858 (Izv.—165)

3—3

Lizitations-Kundmachung.

Am 2. August d. J. um 9 Uhr Vormittags wird im Amtlokale der k. k. Comitats-Behörde in Požeg wegen Beistellung der für das Verwaltungsjahr 1858—59 sich herausstellenden Kanzlei-Requisiten und Brennholzbedarfes, dann wegen Beistellung der im besagten Jahre erforderlichen Buchbinder-Arbeiten für die k. k. Comitatsbehörde in Požeg eine Minuendo-Lizitation abgehalten, die darauf Reflektirenden wollen sich an dem bestimmten Tage zur Lizitation mit einem Vadium bezüglich der Kanzlei-Requisiten-Lieferung mit 18 fl. endlich bezüglich der Buchbinderarbeit Beistellung mit 18 fl. einfinden, und ihre Papiermuster mitbringen.

Die Lieferungsbedingungen können zu jeder Zeit in der Registratur der Comitatsbehörde eingesehen werden.

K. k. Comitatsbehörde
Požeg am 30. Juni 1858.
Der k. k. Comitats-Vorstand
Graf Janković.

Nr. 1815 (Izv.—170)

3—3

Kundmachung.

Am 18. Juli 1858 in den Vormittagsstunden wird im Orte Stupnik dieses Bezirkes die öffentliche Versteigerung mehrerer zu dem von den Pfarrgemeinden Behufs der Einrichtung einer Schule angekauften Hause Cons.-Nr. 5 gehörigen Grundparzellen von Dreivierteltheilen der nebenstehenden Stallung vorgenommen werden.

Hiezu werden Kauflustige mit dem Bemerkten eingeladen, dass die Lizitationsbedingungen bis zur Vorlage der Lizitation sowohl bei dem gefertigten k. k. Bezirksamte als auch beim Gemeindeamte zu Stupnik eingesehen werden können, und am Tage der Lizitation selbst zu Jedermanns Einsicht bereit gehalten werden.

Es wird nur noch erinnert, dass die zu veräussernden Objekte sehr vorthellhaft u. z. unmittelbar an der von Samobor nach Agram führenden Reichsstrasse gelegen sind, und dass jeder Lizitant, bevor er einen Anbot stellt 10% des Ausrufspreises als Vadium zu Händen der Lizitations-Commission zu erlegen haben wird.

K. k. Bezirksamt
Samobor am 3. Juli 1858.
Der k. k. Bezirks-Vorstand
Martinković.

(Dp.—50.)

3—3

Feilbietungs-Kundmachung.

Vom k. k. Militär-Garnisons-Spital in Agram wird hiemit allgemein bekannt gemacht, dass in Folge sichergestellten Kontraktsbruches der Kontrakt für die Lieferung des Gebäcks d. i. Mundsemmeln und des halbweissen Brotes bis Ende Oktober d. J. gemäss hohen k. k. Landes-General-Commando-Erlasses dtto. Agram 1. Juli l. J., Section III., Abtheilung 5, Nr. 662 auf Kosten des kontraktbrüchig gewordenen Lieferanten am 15. d. M. um 9 Uhr Vormittags in der Spitalskanzlei unter dem Vorsitze der hierortigen k. k. löblichen Truppen-Brigade feilgeboten werden wird.

Das zu liefernde Gebäck auf die restliche Dauer des Militär-Jahres 1858 d. i. von nun an bis Ende Oktober 1858 besteht in

600 Stück 3löthigen Mundsemmeln ohne Milch	
16000 " 6 " " " "	"
6000 " 9 " " " "	"
7000 " 16 " Brote,	"
8000 " 26 " " " "	"

Die vorstehende Erforderniss ist nur annäherungsweise angenommen, — die Lieferungs-Verbindlichkeit lautet auf den wirklichen Bedarf.

Zu dieser Lizitation wird Niemand zugelassen, der nicht vorher ein Vadium von 5 fl. CMz. erlegt, welches denjenigen, die nichts erstehen, gleich nach beendeter Lizitation zurückgestellt werden wird, von den Ersteher aber sogleich bei Unterfertigung des diesfälligen Protokolls die mit 10% des Betrages der angenommenen Lieferung bemessene Kautions ergänzt und depositirt werden muss.

Schriftliche Offerte werden nur vor der Lizitation, nämlich vor dem förmlichen mündlichen Abschlusse derselben versiegelt und mit dem bestimmten Vadium versehen, angenommen.

Die näheren Lizitations-Bedingnisse können in der Rechnungskanzlei des k. k. Agramer Garnisons-Spitals während den gewöhnlichen Amtsstunden eingesehen werden.

Agram am 5. Juli 1858.

Dr. Klaar, Bilimek,
Regimentsarzt. Hauptmann Spitals-Commandant.
Müller,
Kriegs-Commissariats-Adjunkt.

Nr. 2988 (DS—50)

3—3

Edikt.

Von dem k. k. Landesgericht Agram als Realinstanz wird hiemit bekannt gemacht, es sei über Ersuchen des k. k. Kreisgerichtes in Beeskerek dtto. 24. April l. J. Z. 1772 in die freiwillige gerichtliche Versteigerung des dem Herrn Josef von Cernotatoc und den minderjährigen Erben des verstorbenen Herrn Anton von Cernotatoc gehörigen, im Bezirke Pisarovina gelegenen auf 3332 fl. geschätzten adelichen Gutes „Augustanovec gewilligt; und zu deren Vornahme der 12. August d. J. Vormittags von 9 bis 12 Uhr bei diesem k. k. Landesgerichte anberaumt worden. Es wird jedoch hinzugefügt, dass das genannte Gut bei der gedachten Tagsatzung unter dem Schätzungswerthe nicht wird hintangegeben werden, und den Hypothekar-Gläubigern ihr Pfandreht ohne Rücksicht auf den Verkaufspreis vorbehalten bleibt.

Das Schätzungs-Instrument und die Lizitations-Bedingnisse können in der dieslandesgerichtlichen Kanzlei in den gewöhnlichen Amtsstunden eingesehen werden.

K. k. Landesgericht
Agram, 7. Juli 1858.
Klobučarić. Jović.

Nr. 2869 (DS—52)

3—1

Edikt.

Von dem k. k. Landes-Gerichte in Agram wird bekannt gemacht: Es sei über Ansuchen der Frau Rosalia v. Kamauf de praes. 7. Mai 1858, Z. 2869 wegen schuldigen 3000 fl. c. s. c. die executive Feilbietung der dem Gegner Herrn Josef Fuchs gehörigen, auf 11074 fl. 15 kr. CMz. gerichtlich geschätzten, im Grundbuchsprotokolle der unteren Stadt Agram sub Nr. 227 eingetragenen Liegenschaften, bestehend in dem Hause Nr. 574 in der Obera-Lizza nebst Hof und Garten bewilligt, und hiezu der erste Termin auf den 9. September und der zweite auf den 11. Oktober 1858 jedesmal Vormittags 9 Uhr bei diesem k. k. Landes-Gerichte mit dem Beisatze angeordnet worden, dass die zu veräussernden Realitäten bei dem 1. Termine und um den, oder über den Schätzungswert, bei dem 11. hangehen selbst unter demselben an den Meistbietenden hintangegeben werden.

Hiezu werden Kauflustige mit dem Beisatze eingeladen, dass der Käufer die auf den vorbezeichneten Realitäten pfandweise versicherten Schulden, so weit der Kaufschilling reicht, nach Anweisung des Gerichtes übernehmen müsse, und dass die weiteren Lizitations-Bedingnisse, das Schätzungs-Protokoll und der Grundbuchs-Extrakt hiergerichts eingesehen werden können.

Endlich werden Alle, welche, ungeachtet ihnen keine besondere Verständigung zugekommen ist, durch die Eintragung in die öffentlichen Bücher gleichwohl ein Hypothekarreht auf obige Liegenschaften erworben zu haben glauben, aufgefordert, dasselbe bis zum Verkaufe der erwähnten Realitäten so gewiss bei Gericht anzumelden, widrigens sie es sich selbst zuzuschreiben haben würden, wenn die Kaufschillings-Vertheilung ohne ihrer Beziehung vorgenommen, und sie dadurch, so weit der Kaufschilling durch dieselbe erschöpft worden sollte, ausgeschlossen würden.

Agram am 22. Mai 1858.

Klobučarić. Jović.

OGLASNIK.

Dp—52

3—3

Verpachtung.

Das grosse im berühmten Handlungs-Orte, am frequentesten Platze befindliche herrschaftliche Gasthaus in Civil-Sisek, wird auf 6 Jahre am 30. d. M. im Lizitations-Wego in Pacht gegeben werden. Die Lizitations-Bedingnisse können bei Gefertigtem zu jeder Stunde eingesehen werden.

Civil-Essek 6. Juli 1853.

Nathias Berklich,
Herrschafts-Pächter.

Carsko-kr.

službene

NARODNE

NOVINE.

Novine ove izlaze svaki dan izuzimajući nedjelje i praznike na čitavom listu. — Polugodišnja predplata je za domaće u novinarnici 4 for. srebra. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom posiljati, 6 for. sr. —

Za službene oglase opredjeljena je površina: 4 kr. sr. od linije za prvi put; a zatim za svaki put 2 kr. sr. — Za druge oglase ili posebne članke plaća se do 10 linija 20 kr. sr., dalje pak od svake pojedine linije 4 kr. sr.

Uredovni dio.

Nj. c. k. apostolsko veličanstvo dostojalo je najvišjom svojom rukom potpisanim diplomom biskupa senjskog i modruškoga Mirka pl. Ožegovića Barlaševačkoga, kao komandiera carskog austrijskoga Lavoslavova reda, polag ustanovah ovoga reda, najmilostivije podići u baronski stališ austrijske carevine i ujedno dozvoliti da se ovaj baronski stališ prenese na sina njegova brata (sinovca), dvorskoga savjetnika kod vjehovnog sudišta i viteza carskoga austrijskoga Lavoslavova reda, Metela Ožegovića Barlaševačkoga i na njegovo zakonito potomstvo s dodatkom predikata Bala.

Br. 10901-661.

Nj. preuzvišenost gospodin ministar financija baron Bruck obdario stanovnike miesta Podgorja, Kamenice i Veletince, kojima je tuča počinila štetu, podporom od 100 for. k. m. na takov način, da se za stanovnike od ovih miesta tom svotom kupi žito i isto po mjeri preterpljene štete razdieli među njima.

Ovaj milodar stavlja se time do javnoga znanja i visokomu darovniku izražuje se najdoblje osjećana zahvalnost u ime dotičnikah.

C. k. miestodržstvo

U Zagrebu dne 13. serpnja 1858.

Sokosevits fml. s. r.

Danas izišao je i razpošilje se III. komad II. razdiela hrvatsko-slavonskoga zemaljsko-vladnoga lista u hrvatsko-njemačkom i srbosko-njemačkom izdanju te sadržaje pod

Br. 8. Naredbu c. k. hrvatsko-slavonskoga namiestništva od 3. veljače 1858, kojom se izdaje zbornik za liekare u kraljevinah Hrvatskoj i Slavoniji.

Br. 9. Naredbu predsjedništva c. k. hrvatsko-slavonskoga namiestništva od 3. travnja 1858, o rukovanju prijavništva u zemaljsko-glavnom gradu Zagrebu, kao i u gradovih Rieci i Osijeku, i u okoliših im redarstvenih.

Br. 10. Naredbu c. k. zemaljskoga ravnateljstva financija za Hrvatsku i Slavoniju od 2. travnja 1858, na c. k. oblasti španijske, urede kotarske i porezne, kao i na poglavarstva slobodnih gradovah, ustanove o izvodjenju overhe na nepokretnine proti poreznim zaostavnikom.

Br. 11. Obznanu c. k. hrvatsko-slavonskoga namiestništva od 27. svibnja 1858, o ukinutju uglavah, postojavših na više predmetah potrošinskih.

Br. 12. Obznanu c. k. zemaljskoga ravnateljstva financija za Hrvatsku i Slavoniju od 16. lipnja 1858, u obziru sklapanja nagodabah za proizvodjanje žganice (rakie) u upravnoj godini 1859.

Neuredovni dio.

Austrijska carevina.

Zagreb 16. serpnja. Pišu nam s bosanske granice od 13. serpnja. Dne 10. o. m. prošla je množina raje pod predvoditeljstvom Garače kroz senaku dolinu do Une i ostavila je na svom putu svagdi požar i pustošenje; sva posiedstva Turakah pošla su po zlu u plamen i još 11. u jutro moglo se je od više nego 20 strana viditi, kako se vatra i dim dižu u zrak (sadržaj ovoga dopisa stoji u savezu s onim, kojega smo dobili od našega drugoga dopisnika F. R. i priobćili ga već u našem listu od 13. o. m. Učr. Nar. nov.)

Zagreb 16. serpnja. S velikim sažaljenjem doznajemo iz Križevacah od 14. o. m., da je u utorak 13. o. m. na večer občinski tajnik u Finčevcu (u varaždinskoj županiji) Josip H. na smert ubio iz pištolja tamo u službi bavećega se c. k. poreznoga podnadsornika iz Križevacah Jurja Filipovića.

Pravi povod toga žalostnoga događaja nismo dosad mogli doznati, ali kako se glasa, faljelo je tom tajniku prilikom pregledavanja njegovih računah poreznih, podnzetoga kroz rečenoga podnadsornika novacah koje je on primio i bojeći se valjda, da će ovaj to dalje prijaviti, izveo je ubojica taj grozniti čin, koji se je doista nemožemo kazati kada — u našoj zemlji dogodio.

Pokojnik, — oženjen i ako se nevaramo, otac od nekoliko diece, invarstan i viest činovnik i sa svakim uljudan — dopraćen je još isti večer u 11 sati u Križevce u krug svoje tožne obitelji, koja sad cvili i plače za njim. Ubojica, koji je kako čujemo također oženjen, nalazi se već dakako u rukah dotičnoga suda, gdje neće izbjeći zasluženog strogoj kazni, koju je zaslužio u potpunom mjeri.

K. Jastrebarsko 12. serpnja. Jučer 11. o. m. imadosmo u obližnjem miestu Slavetiću prizor rietke i ugodne svečanosti. Taj dan je naime slatni križ za zasluge s krunom po gospodinu Ekelu, c. k. namiestničkom tajniku, kanoti na to odredjenom poviereniku, gospodinu Jakovu Jambrečaku, slavetičkom župniku, na muževne grudi njegove svečano priboden. Čin ovaj započeo sa službom božjom, koju rečeni g. župnik Jambrečak overši, i kojoj izvan mnogobrojaoga domaće i obližnjih župah puka upravo u to ime onamo se sgernuvšega predhavljeni gosp. povierenik, kotarski jastrebarski predstojuć i više ih gg. obližnjih duhovacah i činovnicah prisustvovahu. Po dovršenoj službi božjoj izadju gospoda i puk iz cćkve, poredaju se na prostoru pred cćkvom i kad se sve utiša, započe g. c. k. povierenik Ekel vrlo urešenim hrvatsko-ilirskim slovom razlagati, kako ga je Njegovo c. k. apostolsko veličanstvo naš premilostivi car i vladar, nijedne prilike zasluge svojih viernih podanikah primierno nagraditi nepropuštajući, u radostno priznaje onoga rietkoga požeřtvovanja, kojim je g. župnik slavetički Jakov Jambrečak u g. 1856., kad je u istoj župi griža biesnila i ljude, bez obzira na jakost i dobu, jatovice morila, bolesnike ne samo duhovnom nego i tielesnom hranom, koju je sve vrijeme pošasti iz svoga džega i u svom dvoru pripravljati i svaki dan razdielivati dao, sam pake glavom bolesnike potazio, na upotrebljenje liekovah nagovarao i duhom kloneće na terpljivost bodrio, providjajući odlikovao se, sa slatnim križem s krunom za zasluge najmilostivije obdariti blagoizvolio (na što isti križ iz skatuljice izvadi i na cćrvenoj vrbci gubašnicom na lievoj strani grudih mu pribode) primietivši, da kakogod ovaj najviše carske milosti znak njemu za odlikovanje i postojanost u svom zvanju služi, tako i njegovim župljinom i ostalim inim sa poticanje na dobra diela služiti i bodriti ih mora. Za čim preuze rječ novo odlikovani župnik Jambrečak i odličnim u sćrca dirajućim govorom zahvalnicu izreče u onom smislu, da će ga ovaj carske milosti zalag vazda na privržanost podaničku, u kojoj nikada klonuo nije, i na ljubav prema iskernjemu spominjati, i kao što mu je križ nad sćrcem, tako će mu zahvalnost vaviek u sćrcu ostati i u mladni grob s njime poći. — Zatim bude u slavu Njegova veličanstva carevke ispievana i tako pievujući povratili se svikolici

opet u cćkvu, gdje bude plesma „Tebe Boga hvahimo“ odpievana i svečanost zaključena. U jednu uru pošle podne zatim dade g. novo-okršani župnik sjajni obied za 60 osoba u svom dvoru, koga također shodnimi na svečanost ovu spominjajućimi izrekami nakitit nepropusti, naime na ulasku „Svikolici hćrlimo k dobre sjedinjenim silama“, na lievoj strani „Spoljšajemo odlikovanju vlastita saviest najbolju sviedošću pruža“, na desnoj „Za Bogom i redoljubijem pćrva je dužnost ljubav iskernjega“, a pod kipom Nj. veličanstva „Priznanje vladara jest najveća nagrada.“ Gosp. c. k. povierenik napije zdravicu Nj. veličanstvu caru, zatim careici, pak čitavoj vladarskoj kući, pošle toga g. Jambrečak, župnik, Nj. preuzvišenosti ministru unutarnjih dielah, Nj. uzoritosti kardinelu i nadbiskupu Hauliku, svietlomu banu i Njegovom namiestniku, napokon g. poviereniku i ostalim odličnim gostima. — Zatim je carevka uz ugodnu glasbu epetovano odpievana bila — i tako se veselo i razigrano društvo oko 6. ure rasidje. (Zbog pomanjkanja prostora nemogossmo već jučer ovaj dopis primiti u naš list. Učrd.)

Beč 13. serpnja. Na čast Nj. vel. kralja gćrkoga Ota i velikoga vojvode eldenburškoga bila je danas u 8 sati u jutro velika vojna parada pred Nj. vel. carem.

— C. austr. poslanik kod kr. saksonskoga dvera knez Ribard Metternih prispet će početkom dođućega mjeseca ovamo. Ovaj njegov dolazak vele da stoji u savezu s popunjnjem izpražnjenoga poslaničkoga miesta u Petrogradu.

— Nj. kr. visost veliki vojvoda oldenburški dobio je u subotu pohod od Nj. vel. cara i bavio se jučer u Laksenburg. Běř čas će ostaviti Nj. kr. visost u četvrtak stolni grad.

— Govori se, da će ovdašnji španjolski poslanik Markes Cuerto biti odzvan, i da će na njegovo mjesto doći Don Cymon.

— Uslied prijave, koja je došla na ministarstvo izvanjskih dielah, izgovorila je kr. saksonska vlada da putni listovi austrijskih podanikah, koji su načinjeni od austrijskih oblastih za put u ili kroz Saksonsku neirebaju biti više vidirani od ovdašnjega saksonskoga poslanstva.

— Godine 1857. proputovalo je 10.571.302 putnika na svim austrijskim željeznicama. Od putnikah je stradalo svega 51 osoba, i to dvojica su strana putnika poginula, 43 osobe svojom s 8 tudjom krivicom; ranjeno je 50 osoba, među njima tri putnika, i to 33 kroz vlastitu, 17 kroz tudju krivnju. Na 2.114.260 osoba dolazi jedan nesrećni putnik a na 1.00 miljah puta 21 nesrećnik. Svega skupa iznosila je dužina željeznice 485 miljah.

Beč, 14. serpnja. Nj. vel. gćrčki kralj Oto dostojao je među ostalim razgledat kako se gradi nova gćrčka cćkva a zatim otišo je u Baden da posieti Nj. visost prejasnu gospoju nedvojvodinju Hildegardu. Odredjeno je da će večeras u 7 1/2 sata odputovat.

Talijska.

Sveti otac dopustio je, da se 17 političkih napšjenikah sasvim pomiloje a drugim 40 da se stranom odpuisti kazan.

Već više putah napomenuta dnevna zapovied generala Goyona u Rimu izdana dne 26. pr. m. došla je sada u svem svojem sadržaju; ova zapovied jest veoma obsezan dokument, kojega posljednja dva članka glase kako sliedi;

„... 19. Nema nego jedan general en chef za sve u Rimu garnizonirajuće čete; kad je došo, preuzeo je već zapoviedništvo nad istima.

To popriječiti, da se po običaju suverena i kardinalima, izkazuju počasti; no drugim oficirima, koji prodju mimo kakove čete, da se upute na svoja mjesta, nesmiju se izkazivati takove počasti.

20. General grof Goyon, zapovjednik obe vojske, jest uslied ovoga naslova general en chef u Rimu; on to zna; on opominje svakoga na to, ako bi potrebno bilo, očekuje i hoće da se njegove zapoviedi točno izpune; on preporučuje svima mir, poredak i umjerenost. On je sklon na klagost, no bit će i strog, ako bi potrebno bilo.

Na prijašnjim raspisima podpisivao se je taj general kao „General-komandant en chef zapremne vojske u Italiji; no sada se zove „General-komandant en chef obe vojske.“

Ova dnevna zapovied pobudila je u Rimu veliko buke i to, prije svega zato, jerbo su mišao u ovoj omlađeno očigled povoda, koji ih je potaknuo, držanje bilo neporazmierno strogim. Isto tako, držali su, da nije bilo potrebno opominjati na svojedostojanstvo kao već hovaoga komandanta, budući da nije general Goyon nikada načinom, kojim se kod svake prilike kaže Rimljanima, propustio, da ih na to opomene. U ostalom dnevna zapovied od 26. lipnja uništava se dnevnom zapoviedju od 1. srpnja, u kojoj se valj, da je mir opet površćen i da se zato i iznimno mišao mora opet odstraniti. U toj dnevnoj zapoviedi od 1. srpnja navodi kao što je poznato, general Goyon rieči, koje je sveti otac dne 30. lipnja u sv. Pavlu nanj upravio, i koje smo našim čitateljima po Goyonovom navadjanju već prihvatili. No polag lista „Gazzetta di Venezia“ glasalo su ove papine rieči kako aliedi: „Car Francuzah kazao je, carevanje je mir; Rimljani su u miru; Vi jedini hoćete da hude rat.“

General je dakle ove rieči u svojoj dnevnoj zapoviedi polag svoje volje promienio.

Gospodin Mirés, voliki pariški financier i poduzetnik željeznice, koja ima skopčiti Rim sa sredozemnim morem, to jest sa Civitavechiom, nalazi se od nekog vremena u glavnoj varoši klerikalstva, stranom da raspudi zle glaseve, koji su se o novčanim razmjerima poduzeća rasprštrani bili, stranom da pospiješ željezničke radnje.

Merkez Campana osudjen je kao što pišu iz Rima na zatvornu kaznu od dvadeset godina.

Ukidni sud piem. odbacio je rekurs osuđenikah zbog dogadjajah od 29. lipnja pr. godina u Genovi.

Turska.

Mostar. Turska uprava bërzojavah sagradila je novu bërzojavnu liniju od austrijske granice u Mostar i sad je ovdje otvoren bërzojavni ured. Bërzojavna pošiljka ovamo, koje samo mogu prolaziti preko Metkovičah na austrijskoj granici, stoji svaka do 25 riečih jedan for. sr.

Rusija.

S poljske granice 5. srpnja. (Wend.) Kapljenje vojske sa Poljsku daje jednako povoda različitim glasovima, premda su svi neosnovani. Predstojeći dolazak cara zanima duhova odveć. Očekuju, nadaju se, sumnjeju, na kratko ljudi sebi predstavljaju svašta, kao pređaste godine. Mnogi su tvrdo uvjereni, da će „dugo-spavać“ opet se iz sna prenuti. O ovom nedolučnom licu ovako se priča: Kada je poslio Tilzitskoga mira Varšava na Vojvodstvo unvišena, onda se vele iz stogodišnjega sna probudio jedan Poljak. Kad vidi vojneke u tudjem odijelu, zapita ih, komu služe. „Saksunskom kralju“ rekoše mu. „A gdje sam ja?“ U Vojvodini Varšavi. Starac stane nešto mermijati, hoteci nešto da kupi za stari novac. Ali nitko mu nehtjede novca da primi, jer je pruski bio u hodu. On nauči novac silom, promecati, ali dodje vojska, koju mu spredstave, da je poljska, iavedu ga pred sudiju, koga zapita, po kakvom pravu sudi. „Po francuskom.“ „Veliki Bože!“ reći će spavać, „veliko Vojvodstvo Varšava, saksunski kralj, pruski novac, poljski vojnici, francusko pravo!“ te legne opet spavati, kako da se probudi onda tek, kad se bulje izjednuće svi ti odnositelj. Poljska imade

priliku sve ono, što zahtjeva, samo joj oskudjeva jedno, pa i to će dobiti, ništa manje nego jednog velikog kazna za — kralja, za tim će dugospavać po svojoj prilici prebuditi se, jer će se onda jedinstva priliku povratiti. Eto to je želja, koja se sad na nova priča.

Kijevsko plamstvo skupilo je milostinju za podpomogne djake, siromake i satočenihe, koji se natrag vraćali. Sad je otišao poziv na plaćice ostalih gubernijah, da to i oni učine. Novac će se na 6 godinah banki predati, a od interesa podpomagati će se siromašni djaci na kijevskom sveučilištu, pod pogodbom, da ono što dobiju, na dva godine vrato, da se i dragi pomognu. Glavnica će se upotrebiti na zavod jednog tehničkog učilišta.

Franceska.

Paris. Govori se o nekojim uspješnim, koja, kako kažu, stoje u savezu s novopropadjenim kamplotom u Plombiersu.

— Na linijskoj ladji „La Bretagne“ davat će se tečajem svetanostih u Cherbourg; veliki obied na čast kraljice engleske i za ovu svrhu napraviti će se na toj ladji kresni šator.

Španjolska.

Sad se predusima revizija izbornih listinah, koje se dne 25. t. m. imaju obnarodovati. Na svojem putu u Asturiju zadržat će se Nj. veličanstva u Villadolidu, Leona i Oviedu.

Amerika.

Parobrod „Arago“ donosi viestih iz New-Yorka od 26. lipnja. U obziru na pitanje prava na premetanje nema se ništa novoga javiti i čini se da se je prijašnja razdraženost podpunoma izgubila. Glasalo se je, da je Britanija obećala dati odštetu. Polag jednoga pisma iz tvrdje Brigger došlo je u glavni stan armade 150 Mormona. Brigham Young dopestio im je, da izidju iz grada. Oni javljaju, da je general Cumming sa svoje onomadnoga pohoda u Gradu Slanoga Jezera bio pod strogim nadzorom i da nisu nikoga k njemu puštali, kojega svjedočanstvo moglo bi bilo učiniti nepovoljan utisak. Po Cummingovom odlasku govorio je vele o njemu Young na najpresirniji način i naložio je „Sveteu“, da ostane u južnim naseobinama, dok dobije dalju viest o pukevniku Kane-u. U svemu ove izreke nisu takove, da bi potvrdjavale viesti o miroravim čuvstvima Mormona. — Senhor Roble, meksikanski poslanik, tajao je odvažno viest, da je Sonora od meksikanske vlade bila prodana niekom društvu amerikanskih kapitalistah. — U Vašingtonu govorilo se, da će Mr. Dallas vratiti se i sudca Roserekte dobit sa svoga slednika na poslanskoj službi u Londonu. — Walker i Hanningson bili su u Mobilu primljeni prekodrednim uhitom. Izvišća o Helmi glase veoma povoljno. — Zastupnička kuća od Nove Granado primila je nepromienjeno Cass-Herranski ugovor, premda senat nije odstupio od svoga ispravka. Nadati su se, da će se još obe kuće složiti u pogledu toga predmeta.

Bërzojavne i najnovije viesti.

Paris 13. srpnja. „Pays“ uvjerava, da je odgovor Dania veoma pomirujući i nada se da će se razmirica ispraviti mirnim načinom.

London 13. srpnja. „Morning Post“ i „Herald“ opanđuju sastanak s engleskom kraljicom u Šerburnu kao povoljan dogadje. „Times“ naproti misli, da Engleske mora ipak dopunit svoja sredstva sa obrena, budući da joj od Šerburna opovidna pogibelj prieti.

Turija, 14. srpnja. Posredstvom kraljevskoga dekreta uredile su se s nova zastupničke plate generalnih pokrajinskih intendenta. Polag zakona uprav sada oglasenih stavljat će se za god. 1858 novaci izmedju onih ocahah, koje su se rodile god. 1837. Kontingent iznosi 9000 mamakah. Grof Cavour otišao je dne 11. t. m. na svoj dopunni put.

Iz Napulja javljaju od 9. srpnja: Monsignor Giannelli, na mjestu u Lishonu prenešenoga monsignora Fertoni-a novo naimenovani

papstovski glasnik kod napuljskoga dvora predao je kralju svoja vjerodajna pisma. Nadaju se da će rimske i napuljske željeznice dovesti se u dvie godine. Napuljske gradi država a gradje-nje rimskih željeznica predano je privatnom društvu sastupanom po francuskom indjeniru Ducroa.

Današnjemu listu ovih novinah priložen je „Pregled računah Narodnoga Doma, i to: od 1. avibaja 1857. do 30. lipnja 1858.

Odgovorni urednik, Dr. Demeter.

SLUŽBENI LIST.

Nr. 10585/2345. (VI.—34)

3—3

Konkurs

für Hebammen-Stipendien.

Für die, mit Allerhöchster Entschliessung vom 8. October 1853 für angehende Hebammen aus Croatien und Slavonien allergnädigst bewilligten Stipendien-Plätze wird für den Wintersemester 1857/58, der Konkurs hienit eröffnet.

Diese Stipendien bestehen für den vorgeschriebenen halbjährigen Hebammenkurs in dem Betrage pr. 80 fl. nebst einem verhältnissmäßigen Reisepauschale.

Die betreffenden Bewerberinnen haben ihre an das k. k. Ministerium für Cultus und Unterricht stichsirtten Kompetenzgesuche längstens bis 31. Juli l. J. bei der betreffenden k. k. Komitatsbehörde, in deren Bereiche ihr gegenwärtiger Wohnsitz gelegen ist (in Agram beim Stadtmagistrate) zu überreichen.

Diese Gesuche müssen mit folgenden Belegen versehen sein:

- a) mit einem legalen Dürftigkeits-Zeugnisse;
 - b) mit dem Taufschaine zum Belege der Abstammung aus Croatien oder Slavonien, oder mit einem sonstigen diesfälligen Zuständigkeits-Zeugnisse;
 - c) mit dem von der Ortsbehörde ausgestellt, und von dem betreffenden Ortsschulze mitgelieferten Zeugnisse über das sittliche Betragen der Bittstellerin;
 - d) mit dem Schulzeugnisse über die Gegenstände der Volksschule oder wenigstens über die Kenntnisse des Lesens und Schreibens, so wie auch über die Kenntnisse der kroatisch-slavonischen als der Landes- oder der slovenischen Mundart als der Unterrichtssprache an der Hebammen-Lehranstalt zu Leibach während des Winterkurses.
- Schliesslich hat jede Bittstellerin ihrem Gesuche eine eigenhändig geschriebene Erklärung beizuschliessen, dass sie nach ihrer Approbation als Hebamme ihre Kunst wenigstens durch zehn (10) Jahre in diesem Königreiche ausüben wolle, und hat zugleich ihren künftigen Wohnort anzugeben.

Von der k. k. kroat.-slavon. Statthalterei.

Agram am 29. Juni 1858.

Nr. 2869 (DS—52)

3—2

Edikt.

Von dem k. k. Landes-Gerichte in Agram wird bekannt gemacht: Es sei über Ansuchen der Frau Rosalia v. Kamauf de praes. 7. Mai 1858, Z. 2869 wegen schuldigen 3000 fl. c. s. c. die executive Feilbietung der dem Gegner Herrn Josef Fuchs gehörigen, auf 11074 fl. 15 kr. G.M. gerichtlich geschätzten, im Grundbuchsprotokolle der unteren Stadt Agram sub Nr. 227 eingetragenen Liegenschaften, bestehend in dem Hause Nr. 574 in der Obern-Illica nebst Hof und Garten bewilligt, und hiezu der erste Termin auf den 9. September und der zweite auf den 11. Oktober 1858 jedesmal Vormittags 9 Uhr bei diesem k. k. Landes-Gerichte mit dem Beisatze angeordnet worden, dass die zu veräußernden Realitäten bei dem 1. Termine und um den, oder über den Schätzungs-werth, bei dem 11. hingegen selbst unter demselben an den Meistbietenden hintangegeben werden.

Hiezu werden Kaufstügte mit dem Beisatze eingeladen, dass der Käufer die auf den vorbezeichneten Realitäten pfandweise versicherten Schulden, so weit der Kaufschilling reicht, nach Anweisung des Gerichtes übernehmen müsse, und dass die weiteren Lizitations-Bedingnisse, das Schätzungs-Protokoll und der Grundbuchs-Extrakt hiergerichts eingesehen werden können.

Endlich werden Alle, welche, ungeachtet ihnen keine besondere Verständigung zugekommen ist, durch die Eintragung in die öffentlichen Bücher gleichwohl ein Hypothekrecht auf obige Liegenschaften erworben zu haben glauben, aufgefordert, dasselbe bis zum Verkaufe der erwähnten Realitäten so gewiss bei Gericht anzumelden, widrigenfalls sie es sich selbst zuzuschreiben haben würden, wenn die Kaufschillings-Vertheilung ohne ihrer Beiziehung vorgenommen, und sie dadurch, so weit der Kaufschilling durch dieselbe erschöpft werden sollte, ausgeschlossen würden.

Agram am 24. Juli 1858.

Klobučarić,

Jović.

Carsko-kr.

službene

NARODNE

NOVINE.

Novine ove izlaze svaki dan izvanredno nedjelje i praznike na čitavom listu. — Polugodišnja predplata je za domaću u novinarici 4 for. srebra. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom poslati, 6 for. sr. —

Za službene oglase opredjeljena je površina: 4 kr. sr. od linije za prvi put; a zatim za svaki put 2 kr. sr. — Za druge oglase ili posebne članke plaća se do 10 linija 20 kr. sr., dalje pak po svake pojedine linije 4 kr. sr.

Uredovni dio.

Oglas.

Direkcija povl. austr. narodne banke dostavlja time shodno obećanju učinjenom u oglasu od 12. lipnja t. g. do obćega znanja sljedeći pregled dohodakah banke u 1. polugodištu 1858 zaključenim posljednjim lipnja t. g.

U Beču dne 8. srpnja 1858.

Pipitz,
nastojnik banke.
Miller,
ravnatelj banke.

Pregled dohodakah posla povl. austrijske narodne banke.
Prvo polugodište. Od 1. siječnja do 30. lipnja 1858.

Dugovina:	Bankovna vrijednoća. for. kr.	Imalina.	for. kr.	Bankovna vrijednoća. for. kr.
Za plaćanje urednikah i pisarničkih potrebah novčane prenose, nabave, tiskarske troškove, biljegovinu za kupone prvoga polugodišta, kućne troškove i ostale izdatke	126,884 4	Za kamate eskomptiranih papirah u Beču i u eskomptnim podružnicama u iznosku od 157,178,896 f. 34 kr.	2,183,956 59 %	
dohodarinu od dioničkih razdlobah za 1857/8	218,465 59 %	Od toga odbij predlog kamatah od onih papirah, koji dospijevaju 1. srpnja 1858	272,231 4	1,911,675 55 %
obćinski prinosak i za zemeljske potrebe	453,211 55 %	„ kamate i pristojbe od predujamah na zaloge u Beču i podružnim usajmnicama u iznosku od 166,242,000 f.	2,605,306 50	
troškove za dielanje bankotah	185,592 53	Od tog odbij predlog kamatah od onih predujamah, koji dospijevaju poslie 1. srpnja 1858	284,551 34	2,320,755 16
	155,413 41	„ kamate ostalih koristonosnih glavnica banke		589,961 16
	1,139,568 36 1/4	„ dohodke pričuvne zaklade		273,569 29
Predlog polag plaćevine (saldo)	4,571,348 4 1/4	„ dohodke saležno-vierovnoga razdiela	766,995 5 %	
	5,710,916 40 %	Od tog odbij drugom polugodištu 1858. spadajuće	204,557 1 %	562,438 4
		„ provitbu od pokrajinskih pienezničkih doznakah		31,948 10 %
		„ kamate od raznih predujamah državnoj upravi		20,568 29 %
				5,710,916 40 %
		Za 150,000 dionica iznosi polugodišnja razdoba po 30 f. od dionice	4,500,000 f. — kr.	
		Predlog dobića u drugom polugodištu 1858	71,348 f. 4 1/4 kr.	
			4,571,348 f. 4 1/4 kr.	

Od knjigovodstva povl. austrijske narodne banke.

Dragutin Hossner,
vrhovni knjigovodja.

Josip Schmid,
knjigovodja.

Neuredovni dio.

Austrijska carevina.

Zagreb. U ponedjeljak dne 12. t. m. održan je, kao što već javismo, učiteljski sastanak, kamo bijaše pozvano duhovništvo i učiteljstvo iz više okružjah, kojim su bliže ovdiešnje nego koje druge glavne učione. Poziv na taj sastanak bijaše s toga razposlan na više okružjah, da sastavši se članovi više okružjah imadu priliku pobliže upoznat se s načinom, kako ovakove pedagogičke skupštine održati valja, pa da ih odsele svako okružje osobice koliko više jednolično bude održat moglo. Sa svih strana došao je na taj sastanak lep broj učiteljah i dva podpredsjednika iz vana, kojim se pridružiše svi ovogradski katekete i učitelji realke, preprandje, a učitelji i učiteljice glavnih učionah se svojim ravnateljem g. Jos. Torbarom i g. školskim savjetnikom Sladovićem na čelu. Prečastni g. kanonik Janko Pavlešić, diecezanski nadzornik pučkih učionah, služio je u 8 sati u jutro u crkvi sv. Marka misu, kojoj se svi članovi sastanka prihivali; zatim je isti prečastni gosp. u stanu realne škole skupštini predsjedao otvoriv ja činu shodnim hrvatskim govorom. Viećalo se je zatim, dakako hrvatski, što pismeno što ustno o načinu, kako bi se učione trivialne približiti mogle; kako valja voditi kataloge u školah; što priječi bolji čudoredno-ustavni redak mladeži, što pučke učione polako učitelj realke čitao je verlu raspravu na hrvatskom jeziku o orguljanju i pjevanju po crkvah, predihav postojeće na mnogo mlađorabe; u raspravi pomešano rasposlat će se

po nadbiskupii zagrebačkoj svim organistom opomene i ravnanja radi. Drugi jedan učitelj ovdiešnjih glavnih učionah čitao je opet hrvatski članak o računanju u novoj austrijskoj vrijednosti, te razlegao način, kako dosadanje stare novce u nove i povratno mienjati valja. Povala se je rieč i o zakladi za učiteljske udovice, o čem će ovdiešnji nadbiskupski duh. stol naskoro predbiežne korake učiniti; a govorilo se je i o potrebi naškoga pedagogičkoga časopisa, o kom bude zaključen obratit se na visoko naše namiestništvo. — Tek oko jedne ure poslie podne razišla se skupština ova.

— Gosp. Dragutin Klobučarić, predsjednik ovdiešnjega zemaljskoga suda, poklonio je za ilirski kaptol sv. Jerolima u Rimu 20 fr. sr. (K. I.)

⊙ Iz Krajine gjurgjevačke 12. srp. Prekjučer oko osam sati u večer opazismo iz nenasada da se od južne strane baš ne u znatnoj množini navačavši oblaci napried miču nepobojavši se mnogo za naše žetve i berbu; ali male zatim, eto ti žalibože poslie male bojazni velike štete. Čujemo naime da je tuča potukla okolicu izmed Hampovice, Babetokah, Gornjih i Dolnjih Zdiehah i Mostovah, koja se razprostire na p drug sat daljine, te da su od te napasti poglavito vinogradi prepatili mnogo zla.

Nu mi bi tu jarost neravi i zamačali, ali gle jutros opet oko pet sati po podne opazismo od zapadne strane silne oblake, mörke kao tamna noć, da se uz strahovito praskanje gromovah i neprestano blevanje munjah razvleće nad obzorom; čovjek bi rekao, kao kraja svoj nadi

Okolica od kuda ta viest do Vas dopire nije hvala bogu od te nepogode ni najmanje štetovala, minš je kao kazan krivca poslie pretrpljena straha, dapače gusta i blagotvorna kšica napoji nam žednu zemljicu na toliko, da je unapredak meči kazati: blagoslov spustio se na zemljicu, nu opet od Hampovice pa do Šemovacah i dalje prama izhodu, prieko šemovačkih svetoanskih i mičetinačkih bardinah, čak prieko sela Čepelovca, na dva sata daljine, ako ne i više, razsipa se tolika tuča, da bi je bilo moći po sudu očevidacah vejaćom grabiti. Iz kukuruze kažu ljudi da neće biti baš ništa; zito morat će se na tom potegu okolice kositi, a vinogradi takovi su da je bogu plakati; jedva da se može na peti dio ponešena ploda gdje upravo na pojedine samo jagode račun udariti, nu i kakvo će to jagodje biti, možemo si predstaviti. Ipak polag svega toga zla najbolje će biti još to, što se ta nezgoda nije dalje razprosterala, gdje bi zemlja, obilatiim plodom ukrašena, veću štetu podnositi morala.

Drugo zlo je u nas da Vam kažem pojav marvinskih kradljivacah (tatah), koji se već s takovom smielostju po konacih pokazuju, te se usudjuju naše gospodare to konjah, to volovah, kravah i kernaćah lišavati, da je skrajnje vrieme pomisliti na sredstvo, kojim bi se ta iz prieko Drave dolazeća bieda izkorieniti mogla.

Tak su prošaste sedmice napala četiri onestrana lopava jednoga prieko Drave na svom konaku desivšega se molvarca, i silom mu dvojorogate marve iz rukah otela. Molvarac nebi baba, dert te dert, stane se živo protiviti otimanju tih običanakah, a na koncu i u pomoć vikati, jer

je bilo glubo noćno doba, i tako si spase svoju mrvu iz razbojničkih pandjah, na izgubi zato svoj život. Jedan između tih zločinaca opali na njega jedan samokres veći: „ako nas poznad da nas bar neodaš, eto ti“ irani ga smrtno.

Nesretnik pade odmah na tle, ne ostane ipak tako dugo u životu, dok je svoga ubojicu i ortake mu naznačiti, a i tečaj sločina izpoviediti mogao.

Sva četvorica čame sad na svom miestu, čekajući zasluženu plaću.

Da se odbije tolika kradja od Podravine, bilo bi po mom mnijenju najbolje sredstvo, stroga i primierna kazna. Da al se krivcu onda sudi kad ga u ruke dobiju a to neka bude briga končaraha, koji se nebrine mnogo za pravi zatvor svojih stanjah, kao što sam vidio, već tieraju svoje konje bez potrebne pažnje, nepase mnogo na skitalce, a niti imadu medju sobom ikakva dogovora, kako bi se u takovom slučaju zajednički braniti te svoje napadače dočepati mogli itd.

Da uz to zlo i ništa dobra iz naših krajevah saznali uzmognete, kazat ću vam da se polja naša nahode u obće u dobru stanju, tako da smo zadovoljni, osobito što se tiče raži, pšenice i kukuruze; a vinogradi opet stoje malone još bolje nego i larske godine, premda je mnogo većinom starih tērsovah za prošaste stroge zime posve propalo. Ječam već požeti nehvali niško, osobito kasno posiejani, nasuprot livade su, što se siena tiče, dobro rodile, a ni otave nemože uzmanjati, kao što se u napredak vidi. Voća imat ćemo malo ili ništa, a povrća svakako više od sriednje plodnosti. Nadalje hranitba bubah nije nam lielos kraj svega napora ni blizu po volji ispala. Siever što je ono od 26. pa do 28. svibnja t. g. nemilo biesnio i sa tolike živine kože poogulio a čopore pre-redio, mora da je nahudio i bubicama, kao i dudovom listu, a s tim i avilarstvu. Iz jednoga leta semenja jedva da smo izvadili 10 do 15 funtih čauricah, u miesto 50 do 55, kao prišanjih godinah, muogim pako hranarom poginuše bube do jedne. S prodabom čauricah prošli smo dakle gore nego ikada. Slaba je dakle nada i po sviloteržce, što su s prošastom godinom i njihovom pretieranostju cienne toliko štetovali a napredku svilarstva kraj svega toga ipak nikakve koristi, depače štete doprinieli, pošto bi larski proizvod čauricah plaćali jednu funtu po 2, 3 i 4 fr. sr. a lielos po 40 krajcarih. Kolika je to razlika!

Napokon od koprivničke medje pa do slavonske na našem drumu radi se i lielos marljivo; a ni radnja na Dravi nespava. Već je mnogo debelih tērčkovah, kladah i stabalah po 8 i 11 hvatih dugih iz dna Drave, osobito u predielu „Siehulm“ avanom, gdieno se podobrih zapriekah najvećma nalazi na brieg sa valjanima i sposobnima za taj poso spravami izvučeno. To čistjenje Drave može trajati još i godinu dođuću a ostale radoje, kao n. pr. presipavanje rukavah dravskih, za stiešnjjenje Drave potrebita gdje-gdje obuka i zasipavanja obalah itd. i više godinah. Parobrod će ipak kraj svega toga još god. 1859 kao što čujem po drugi put pokušati svoju sreću. Bila samo i nam na korist i dio ta sreća!

Beč 13. svibnja. U sobama Njez. carske visosti nadvojvodinje Hildegarde bio je jučer svečani obied, pri kom je bio kralj gērčki Oto i veliki vojvoda oldenburški.

Nj. veličanstvo kralj gērčki Oto primio je danas pred pódne diplomatički zbor i otišao je popodne u društvo Nj. kr. visosti velikoga vojvode oldenburškoga u Laksenburg. Odputovanje ovih vladarah naredjeno je za preksutra t. j. u četvrtak.

Njez. kralj. visost gospoja vojvodinja bavarska Maksimilijanka doći će okolo konca sērpnja ili početkom kolovoza iz Posenhofena u Beč i bavit će se nekoliko vremena u Laksenburgu.

Mértvo tielo pokojnoga državnoga podtajnika u ministarstvu pravosudja, Ferdinanda barona Stelzhamera, bit će ovamo dopraćeno, da se ovdie pokopa na groblju sv. Marksa.

Nj. car. visost nadvojvoda Ivan prispeo je 10. o. m. u Bruselj i bio je na tamošnjem

pristaništu primljen od Njeg. veličanstva kralja belgianskoga.

General-major u miru pl. Sauer, koji je naposljedku služio kao ad letas zapoviedniku zemaljskoga oružništva u Beču, stavljen je pod kuratela sudbeno izrečenu.

Njeg. kralj. visost grof Chambord bavi se ovaj čas u Haagu, gdi je posietio vladajući par, na što mu Nj. velič. kralj pohod odvrat.

Beč, 14. sērpnja. Kažu, da će članovi odbora za uređivanje granicah medju Černomgorom i Tarskom biti u šest nedieljah gotovi svojim poslom.

Kao što se čuje, polazi ovdie baveći se veliki vojvoda oldenburški odavde u Magjarsku, da izposluje tamo zemljištah, koja će biti za oldenburške podanike — koji se kane naseliti u Magjarskoj. Poznato je, da je već ovo prolietje do blizu stotinu oldenburžanah preselilo se u Magjarsku, vidi se dakle, — buduci da se pripravlja nova preseljivanja — da prvi naseloci nisu baš nezadovoljni svojom novom domovinom.

Beč 15. sērpnja. Nj. veličanstvo gērčki kralj Oto prošao je noćas 12. kroz Bērno putujući u Prag. U isto doba proputovala je Nj. k. visost veliki vojvoda oldenburški in kognito ovuda.

Tērst 10. sērpnja. Pērva korablja (vašel, linejski brod), koja se gradi u Austrii, „Car“ sa 91 topom, natoliko je u gradjenju napredovao, da se je odredit mogao dan, kad će se u Puli spustit u more. Čujemo, da je nadvojvoda pomorski glavni zapoviednik naredio, da se ova svetkovina ima obdržavati dne 4. listopada, kao na imendan Nj. veličanstva cara. Odmah kad to prodje, uzeti će se u posao druga korablja, koja će dobit ime „Austria.“ U ostalom izposlovaio je nadvojvoda Ferdinand Maksimilian, koji se sada nalazi u Beču, kako se iz vierođostojna izvora doznaje, ne samo za to, već i za više drugih naredabah dozvoljenje Nj. veličanstva, koje onamo smieraju da se bojno pomorstvo promieni na način odgovarajući najnovim napredcima moroplovstva i malo po malo natoliko umnoži broj velikih bojnih ladjah, da naše pomorstvo uzmogne odgovorit svim zahtievima. Usled toga bit će za koje vrijeme podpuna bojna švadra obškērljena sa svim, što najnovia iznašasća pružati mogu i što je prikladno, da se svōrsi podpunoma zadovolji, da uzmogne kōrstarit po jadranskom moru ili gdje bi inače potrebno bilo.

Ovom mirnom radinosti napreduju očevidno radnje tičuće se naše bojne luke u Puli, jer je pravo da se istim korakom s povećanjem i oavērsenjem naših plivajućih tērdjovah priveđe kraju i gradjenje jakoga toka, iz kojega će naše korablje izlazit i u koi će se po dovršenom poslu opet vraćati.

I buduci da se i arsenal u Mletcima, koji je po staru sagradjen, preustrojava, to se možemo već sada nadati, da će za koje vrijeme sve predhodne priprave biti načinjene, koje su potrebne za dalje gradjenje brodovah i za podpuno oboruzanje istih. Onda će pako trebati, da same car namigne, da se bojno pomorstvo s položajem Austrie kao velike sile stavi u pravo razmierje. S Mletcima, Pulom i Bokom Kotorskom, na koju će po svoj prilici skoro doći red, imamo dosta prostora da smiestimo pomorsku silu, koja će u svakom obziru biti takova, da će ju svatko morati poštovati.

Tērst 13. sērpnja. Danas s prekozemnom poštom ovamo prispijevši Lloydov parobrod donosi viesti iz Batavie od 22. svibnja, polag kojih je c. k. fregata „Novara“ 5. svibnja tamo prispiela. Dne 29. svibnja kanila je dalje plo-viti u Manilu.

Francuska.

Pomorska artilerija i piehota umnožava se znatno u Francuskoj, no tomu se nije ni najmanje čuditi kod tolikoga umnoženja flote u obće.

Od ministarah, koji će cara pratit u Šerbar, imenuju ministra rata i pomorstva.

Opet se snova glasa da će i jedan oddiel ruske flote doći u šerburšku radu.

Bērzojavne i najnovie viesti

Pariz 15. sērpnja. Usled izvješća grofa Valevskoga sadržanoga u „Moniteura“ primile

su im sjeđajenih državah sievero-amerikanskih Španjolske i Meksika sve države očitovanja od god. 1856. u obziru gusarskih listovah.

Carigrad 10. sērpnja. (Posredstvom Lloydova parobroda „Jupiter“ dne 15. t. m. prispijevšega u Tērst) Sultan je bolježljiv. Engleski poslanik Sir H. Bulwer prispeo je. Samipaša otišao je u Kretu. Razprave zbog ustanovljenja korza prekinute su bezuspješno. Predjašnji belgianski poslanik Blondeel prispeo je da se oprost. Naib Emir zabranio je tērgovinu sa čerkeskim robljem.

Kanca 5. sērpnja. Ovdie su zbog toga što je neki Gērki ubio jednoga Turčina opet nastali nemiri. Kōršćani skupljaju i oboruzavaju se opet. Jonci i Gērki izselivaju se. I u Retimu je nemirno.

Smirna 9. sērpnja. Posljednjih danah bio je opet potres. U Magnesii izgorielo je šest pazarah; šteta iznosi više milioneh grošah.

Kazalište.

M. D. U Karlovcu 15. sērpnja. U broju 155 ovih novinah pogiesno sam javio, da su dne 27. pr. m. u ovogradskom kazalištu Graničari na korist gdēne Adelsheim predstavljani bili; predstava ova bila je na korist vriedne naše domorodkinje gdēne Bajze. Za dužnost svoju nalazim zamoliti učredništvo da se ona moja prijava putem istih novinah popravi.

Bečka burza

dne 16. sērpnja 1858.

Tečaj državnih papirah.		U srebr.
Državne zadužnice	su 5%	82 ¹¹ / ₁₆
dto od godine 1851 seria B	5%	
dto od g. 1853 s povratkom	5%	
dto iz narodnog zajma	5%	83 ⁹ / ₁₆
dto	4 ¹ / ₈ %	72 ⁵ / ₁₆
dto	4%	
dto od g. 1850 s povratkom	4%	
dto	4%	
dto	3%	
dto	2 ¹ / ₈ %	
Zajam s vučenjem od g. 1834, za 100 for.		
„ „ „ „ 1839, „ 100 „		134
„ „ „ „ 1854, „ 100 „		109
Bečko-gradski banko	sa 2 ¹ / ₈ %	
„ „ „ „ 2 ¹ / ₈ %		
„ „ „ „ 2		
Zadužnice zemljišnoga odkupa od dol. Austrie		
Zadužnice zemljišnoga odkupa od Galicie,		
Ugarske sa sjeđinjenimi pokrajinami po 5%		
Zadužnice zemljišt. odk. od ostalih krunovinah		
Bankovne dionice komad po		967
Bankomptirne dionice od dol. Austrie za 500 f.		589 ³ / ₁₆
Dionice c. k. pov. austrian. državno-željezničkog društva po 200 for. sr. ili 500 frankah, podpuno uplaćene		257 ¹ / ₁₆
dto dto s plaćanjem na rate		
Dionice sieverne željeznice	po 1000 f.	1662 ¹ / ₁₆
bečko-glogničke željeznice	500	
šeparsko-malebečke	200	
Budiejevičko-Gmundsko-		
Linske željeznice	250	
požunsko-tērnovačke željez.		
1-og izdanja	200	
2-og „ s pērvenstvom	200	
aust. dunav. parobrodarstva po	500	538
Lloyda u Tērtzu	500	
budapeštanskog lančanika	500	
c. k. povl. austriansko-državnog željezničkog društva po 200 forint.		
Gjurske željeznice		
Galické založnice sa 4%	za 100	
Jelisavetina željeznica		
Južno-sieverna niemačka savezna željez.		
Tisna željeznica		
Lombardezko-mlietačka željeznica		
Tečaj mienični.		
Amsterdam za 100 holandezkih for.	for.	
Angsburg za 100 for. current		105 ³ / ₁₆
Berlin za 100 pruskih talirah		
Vratislava za 100 pruskih talirah		
Frankfurt na Maju za 120 for.		105
Genova za 300 piemontezkih lirah		122 ¹ / ₁₆
Hamburg za 100 mark banko		77 ¹ / ₁₆
Lipsko za 100 for.		
Livorne za 300 talianskih lirah		104 ¹ / ₁₆
London za 1 funt sterlinga		10-12 ¹ / ₁₆
Lyon za 300 frankah		
Milan za 300 austrianskih lirah		103 ³ / ₁₆
Marseille za 300 frankah		122 ³ / ₁₆
Pariz za 300 frankah		122 ⁷ / ₁₆
Prag za 100 forintih		
Tērtz za 100 forintih		
Mletci za 300 austrianskih lirah		
Bukurešt za 1 forint	parah	263 ¹ / ₁₆
Carigrad za 1 forint	parah	
Smirna za 1 forint	parah	
Tečaj novca.		
Carski dukati		7 ¹ / ₁₆
Srebro od 15. sērpnja		4 ³ / ₁₆

Odgovorni učrednik. Dr. Demeter.

Schöpfen, ein Brunnen, ein grosser Garten; dann ein Joch cultivirter Ackergrund, und eine Eisgrube.

2. Das 1 Stock hohe Gebäude mit 12 Gastzimmern.

3. Das Spiegelbadgebäude mit 16 Gastzimmern, einem Gesellschaftsbad und vier Extrabädern, dann einer Kaffeeküche zum Gebrauche der Badegäste.

4. Das Altgebäude mit 13 Gastzimmern.

5. Die Hauptmineralquelle.

6. Das Bischofsbad, in welchem die Schlamm-bäder errichtet werden, mit 4 Extrabädern und 2 Badewaschzimmern.

7. Das Abkühlungs-Reservoir.

II Die Schlambäder-Traiterie im Vereine mit den Unterkunfts- und Badetaxen, der Ausschankgerechtigkeit, dem Fleischausschrottungs-, Heu- und Hafer-Verkaufs-Rechte, wofür dermal der jährliche Pachtzins in 300 fl. CM. besteht.

Hiezu gehören:

a) Die Wohnung für den Pächter, der grosse Speisesaal, der Keller, die Stallung und daran anstossend der Gemüsegarten, die Schlachtbänke und die Fleischbank, eine Eisgrube, dann der grosse Keller im Felsen am Fusse des Nikolaberges.

b) Im Traiteriegebäude selbst 7 Gastzimmer.

c) Im Neugebäude 13 Gastzimmer.

d) Das alte Honoratioren-Schlambad mit 6 Extrabädern, bis das neue prächtvolle derlei Gebäude, dessen Bau heuer begonnen hat, aufgebaut sein wird.

e) Das Volksspiegel- und Volksschlambad, dann die Pferdeschlambäder. Sämmtliche Gastzimmer bei beiden genannten Traiterien sind mit der nöthigen Einrichtung ab aerario versehen, und für Speisen, Getränke, Badewäsche, dann Bett- und Tischzeug hat der Pächter selbst zu sorgen, dieselben nach dem festgesetzten Tarife zu verabreichen, und der hohen Orts genehmigten Bade-Polizeiordnung sich zu fügen.

III. Das Schröpfrecht im Vereine mit der Verpflichtung der Ausübung der Barbierergeschäfte.

Zur Ausübung dieses Rechtes besteht die für dieses Geschäft aufgestellte Hütte mit der Abtheilung für Männer- und Weibspersonen; der jährliche Pacht beträgt 275 fl. CM.

IV. Das Volkswirthshaus, verbunden mit dem Getränke-Ausschank und dem Rechte des Bratenbratens, dann Einhebung der Platzgebühren an den vier Kuchenweismärkten zu Topusko, wofür dermal der jährliche Pacht in 350 fl. CM. besteht.

Hierher gehört:

a) Das neue Volkswirthshaus, mit einer Bratenhütte, einem Keller, einem Stall und Schupfen, ein Küchengarten.

b) Ein aus solidem Materiale erbautes Unterkunftsgebäude für's Volk vis-à-vis dem Wirthshause gelegen.

Die Lizitation wird am oben besagten Tage um die 9. Vormittagsstunde im Badeorte Topusko beginnen, daher die Pachtlustigen eingeladen werden, am obigen Tage in Topusko zu erscheinen. Zu dieser Lizitation werden nur jene zugelassen, welche sich mit obrigkeitlichen Zeugnissen über ihre Befähigung und hinlängliches Vermögen auszuweisen vermögen, und zur Sicherstellung des Aerars eine dem halbjährigen Pachtbetrage gleichkommende Kautionsleistung im Stande sind. Diese Kautionsleistung kann nach der Wahl des Pachtlustigen entweder im barem Gelde, oder in Staatspapieren, oder in vorschriftsmässig sichergestellten Bürgschafts- oder in Hypothekbestellungsurkunden geleistet werden, und es bleibt dem Ersteher auch freigestellt, die erlegte Kautionsleistung mit einer der hier aufgezählten nachträglich zu vertauschen.

Die Staatsschuldverschreibungen werden nach dem Wiener Börsenkurse angenommen, jedoch nicht über ihrem Nennwerth. Sie müssen mit allen noch nicht fällig gewordenen Coupons und dem Talon übergeben, und ausserdem in der Regel auf den Zweck ihrer Widmung vinkulirt sein, von welcher Vinkulierung nur dann Umgang gemacht werden kann, wenn der Kautionsleger zugleich mit den Obligationen eine rechtsförmlich, verfasste Widmungsurkunde übergibt, in welcher die erlegten Papiere nach allen ihren Merkmalen und Daten individuell beschrieben sind, und worin der Aussteller ausdrücklich bemerkt, dass er diese beschriebenen Obligationen als Kautionsleistung zur Sicherstellung seiner durch den genau zu bezeichnenden Vertrag übernommenen Verbindlichkeiten widmet und dem Aerar hierauf das Pfandrecht einräumt. Die Kautionsleistung durch auf Realitäten einverleibte Pfandverschreibungs- oder Bürgschaftsurkunden ist nur dann zulässig, wenn die betreffenden Urkunden und die Art ihrer Sicherstellung bei Militärgrenzbewohnern durch das betreffende Regimentsgericht oder den Communitäts-Magistrat, bei Auswärtigen aber durch die betreffende Finanzprokuratur vorläufig geprüft, und die Bestätigung dieser Behörden, dass die Kautionsleistung für die speziell zu bezeichnende Lizitationsverhandlung annehmbar sei, der Urkunde selbst beigelegt worden ist.

Als Aufschlagspreis wird der gegenwärtige Pachtzins angenommen, wovon die Lizitationslustigen ein 10% Reugeld vor dem Beginn der Lizitation zu Handen der Lizitations-Commission zu erlegen haben. Dieses Reugeld wird den Nichterstehern der Objekte gleich nach beendeter Lizitation rückgestellt, dagegen haben die Ersteher dasselbe auf den halben Pachtbetrug als Kautionsleistung zu ergänzen.

Schätzliche Offerte, welche mit dem gesetzsmässigen Stempel versehen sein müssen, werden auch angenommen, sie werden aber nur dann berücksichtigt, wenn sie

a) die Ueberrahme der Pachtung, um die es sich handelt, mit Hinweisung auf die in der Lizitations-Ausschreibung festgesetzte Zeit genau ausdrücken, und bei mehreren Mitofferten die Solidarverpflichtung enthalten;

b) wenn der Offertent hierin ausdrücklich erklärt, dass er sich den ihm bereits bekannten, und zum Beweise dessen von ihm oder seinem Bevollmächtigten unterfertigten Lizitationsbedingungen für die in seinem Offerte bezeichnete Pachtung vollinhaltlich unterwirft;

c) wenn in dem Offerte ein bestimmter Pacht-schillingsbetrag in barem Gelde und nicht bloss die Aufzählung von gewissen Prozenten über den zur Zeit noch unbekannten mündlichen Bestbot angeboten wird;

d) wenn die Offerte mit der vorgeschriebenen, der Hälfte des angebotenen jährlichen Pacht-schillings gleichkommenden Kautionsleistung, oder mit dem Kassascheine über deren Erlag, dann mit der Fertigung des Vor- und Zunamens des Offertenten unter Angabe seines Charakters und Wohnortes versehen und gehörig versiegelt sind; endlich

e) wenn sie noch vor dem Beginne der mündlichen Lizitation, nach deren Eröffnung kein schriftliches Offert mehr angenommen wird, überreicht worden sind.

Die Israeliten bleiben von dieser Pachtung ausgeschlossen, auch können dieselben weder als Pächter noch als Bestellte irgend welchen Antheil an der Pachtung nehmen.

Die näheren Bedingungen können übrigens von heute angefangen, während der vorgeschriebenen Amtsstunden in der Regiments-Administrations-Kanzlei täglich eingesehen werden.

K. k. I. Banal- 10. Grenz-Regiment
Glinz, am 8. Juli 1858.

Mrsavić, m. p.
Oberstl.

Nr. 2060 civ. (Izv.—170)

3—1

Edikt.

Vom k. k. Comitatsgerichte Warasdin wird bekannt gemacht, es sei am 7. Jänner l. J. Franz Osoinik und am 13. Jänner l. J. dessen Tochter Francisca Osoinik in Warasdin ab intestato verstorben, zu deren Nachlässen auch die Tochter respective Schwester Juliana Osoinik als gesetzliche Erbin berufen ist.

Da dem Gerichte jedoch der Aufenthalt der Juliana Osoinik unbekannt ist, wird dieselbe aufgefordert, sich binnen einem Jahre von dem unten angesetzten Tage an bei diesem Gerichte zu melden, und die Erbschaftsanzeige anzubringen, widrigenfalls die Verlassenschaft mit den sich meldenden Erben und dem für sie aufgestellten Curator Herrn Advokaten Georg Dominic abgehandelt worden würde.

K. k. Comitatsgericht
Warasdin am 10. Juli 1858.

Novak.

Wallentschag.

Nr. 2601 (Izv. 177)

3—1

Kundmachung.

Im Bereiche dieses k. k. Bezirksamtes werden zwei Gemeindefrauen und zwar, die eine für die politischen Gemeinden Samobor und Podvoh mit dem Sitze in Samobor, die andere für die politischen Gemeinden Rakovpotok und Stupnik mit dem Sitze in Rakovpotok aufgenommen.

Denselben wird eine jährliche Bestallung von 80 fl. aus der Gemeinde-Kasse zugesichert, und es liegt denselben die Verpflichtung ob, den unbemittelten gebührenden Weibspersonen unentgeltlich Beistand zu leisten.

Zur Besetzung dieser beiden Stellen wird demnach zu Folge Erlasses der wohlhöhl. k. k. Comitatsbehörde vom 19. Juni 1858 Z. 6166 der Konkurs bis Ende August 1858 ausgeschrieben, binnen welcher Zeit die schriftlichen Kompetenzgesuche mit der Nachweisung des Alters, Standes, der Moralität, so wie insbesondere der Befähigung der Bewerberinnen zu diesem Geschäft beim gefertigten k. k. Bezirksamte einzulangen haben.

K. k. Bezirksamtsamt
Samobor am 6. Juli 1858.
Der k. k. Bezirks-Vorstand
Martinković.

Nr. 2653 c. (Izv.—169)

3—3

Edikt.

Vom k. k. Warasdiner Comitatsgerichte wird hiemit veröffentlicht:

Es sei von dem k. k. Comitatsgerichte zu Kapošvar folgendes Edikt unterm 8. Jänner l. J., Z. 40 erlassen worden.

Von dem k. k. Comitatsgerichte zu Kapošvar wird durch gegenwärtiges Edikt bekannt gemacht. Es sei von diesem Gerichte die Eröffnung des Konkurses über das bewegliche und über das in dem Königreiche Ungarn, Croatien, Slavonien, serbischen Wojwodschast und Temescher Banat gelegene unbewegliche Vermögen des Grafen Samuel Festetić de Tolna, wohnhaft in Wien, und Besitzer der Herrschaft

Hárságy beschlossen, und zum Massavertreter der Adv. Alexius von Jevally, zum einstweiligen Vermögensverwalter aber Emerich Joly bestellt wurden.

Daher wird Jedermann, welcher auf dieser Vermögen des Grafen Samuel Festetić was immer für Ansprüche zu haben glaubt, hiemit aufgefordert dieselben bis längstens 8. Juli 1858 mittelst einer förmlichen Klage wider den Herrn Adv. Alexius von Jevally als Vertreter der genannten Konkursmasse bei diesem k. k. Comitatsgerichte so gewiss anzumelden, widrigenfalls er ungeachtet des ihm etwa gebührenden Eigenthums-, Prioritäts- oder Pfandrechtes von der Konkursverhandlung ausgeschlossen und aller Ansprüche auf die Konkursmasse verlustig sein würde. Zugleich wird eine Tagsatzung auf den 2. Juli 1858 9 Uhr Vormittags angeordnet, bei welcher der einstweilige Vermögensverwalter zu bestätigen oder ein anderer Verwalter so wie der Gläubiger-Ausschuss zu wählen sein wird, und wobei die Konkurs-Gläubiger so gewiss zu erscheinen haben, als wenn keine von ihnen erscheinen würde, der einstweilige Vermögensverwalter und Gläubiger-Ausschuss auf ihre Gefahr von diesem Gerichte bestellt werden würden.

Ueber Ersuchen dieser allgemeinen Konkursinstanz des benannten Cridatars wird von dem k. k. Warasdiner Comitatsgerichte als besonderer Konkursinstanz der Konkurs über das im Sprengel dieses k. k. Comitatsgerichtes gelegene dem genannten Cridatar gehörige unbewegliche Vermögen eröffnet, der hiesige Adv. Viktor Perko zum Massavertreter, zu dessen Substituten der hiesige Adv. Michael Košćec und zum provisorischen Vermögensverwalter der Herr Nestor Kiepach bestellt, und erklärt, dass denjenigen Personen, welchen Eigenthumsrechte auf die im Sprengel dieses k. k. Comitatsgerichtes gehörigen unbeweglichen Güter gebühren, so wie denjenigen Gläubigern, welche zunächst aus diesen Gütern ihre Befriedigung nach Vorschrift der §§. 10—16 der Konkursordnung vom 18. Juli 1853 zu erhalten haben, oder deren Forderungen auf die Konkursmasse zu Folge der §§. 19 und 20 unter die Vorzugsposten oder in die I. Classe gehören, wenn sie in diesem Kronlande entstanden sind, freistehe ihre diesfälligen Ansprüche entweder bei dem besondern Konkursgerichte oder bei der allgemeinen Konkursinstanz mittelst einer förmlichen Klage wider den obbenannten Massavertreter bis längstens 20. August l. J. anzumelden.

K. k. Comitatsgericht.
Warasdin am 5. Juli 1858.
Novak.

Wallentschag.

Nr. 606/Pr. (Izv.—172)

3—3

Konkurs-Ausschreibung.

Es ist bei dem k. k. Comitatsgerichte Warasdin eine Stelle des Gerichts-Adjunkten mit dem jährlichen Gehalte von Fünfhundert Gulden Conv.-Münze in Erledigung gekommen.

Diejenigen, welche diese Stelle zu erhalten wünschen, haben ihre gehörig dokumentirten Gesuche, wenn sie im öffentlichen Dienste stehen, mittelst ihrer Vorsteher, sonst aber mittelst der ihnen vorgesetzten politischen Behörde, längstens binnen 4 Wochen vom Tage der dritten Einschaltung dieses Ediktes in die Zeitung gerechnet, bei dem Präsidium dieses k. k. Comitatsgerichtes zu überreichen, und nachzuweisen:

1. Ihren Namen, Geburtsort, Alter, Religion und Stand
2. Die zurückgelegten, juridisch-politischen Studien, und ihre sonstige Befähigung zum Richter-Amt.
3. Ihre Sprachkenntnisse, und namentlich die Kenntnisse der deutschen, kroatischen, oder einer anderen südslavischen Sprache.
4. Die bisherige Dienstleistung, oder sonstige Beschäftigung, und ihr tadelloses Vorleben.
5. Endlich müssen sie angeben, ob sie, und in welchem Grade, mit einem Beamten dieses k. k. Comitatsgerichtes verwandt oder verschwägert sind.

Vom Präsidium des k. k. Comitatsgerichtes.
Warasdin 8. Juli 1858.

OGLASNIK.

Dp.—51

3—3

Otvorenje skladišta.

Podpisati stavlja do obćega znanja, da je za zgodu svojih štovanih kupciocah uredio skladište kod gospode Steinera i Račića u Zagrebu u dugoj ulici br. 328, gdje će on uvijek držati dobro uredjenu skladnju svoje robe u svakoj vrsti lakirane kao takodjer i navadne kote za čizmare, sedlare, remonare i kesare, uz najjeftiniju cionu.

Gospoda kupcioci bit će služeni uz obstojeće tvorne cione a pričinjanjem voznje iz Graca u Zagreb i preporučuje se za zivahno kupovanje.

Frano Rička
postavljen od k. k. komitatskog
i lakirane robe u Gracu.

Carsko-kr.

službene

NARODNE

NOVINE.

Novine ove izlaze svaki dan izuzimajući nedjelje i praznike na čitavom listu. — Polugodišnja pred-plata je za domaće u novinarici 4 for. srebra. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom posiljati, 6 for. sr. —

Za službene oglase predieljena je uvertina: 4 kr. sr. od linije za prvi put; a zatim za svaki put 2 kr. sr. — Za druge oglase ili posebne članke plaća se do 10 linija 20 kr. sr., dalje po 10 linija 4 kr. sr.

Uredovni dio.

Oglas.

Od strani podpisnoga ravnateljstva javlja se ovime, da će se učiteljski ispiti na ovdješnjoj preparandiji, i to pismeni dne 9. a ustmeni dne 10. kolovoza prije podne držati. Oni učiteljski kandidati, koji se tom prigodom dobiv zato dozvolu, takovu ispitu podvjerći žele, neka se kod podpisnoga ravnateljstva čim prije prijave. Ravnateljstvo c. k. zagrebačke preparandije. U Zagrebu dne 15. srpnja. 1858.

Na ovdješnjoj muškoj i dievojačkoj glavnoj učionici držat će se javni ispiti dne 6., 7., 11., 12. i 13. kolovoza o. g. Dne 11., 12. i 13. dielit će se na svršetku svakog ispita školske nagrade i čitat će se razredjenje. Na tu svečanost pozivlju se roditelji i prijatelji školah.

Oni pako roditelji, koji žele, da se njihova dieca, kod kuće poučavana, na rečenoj glavnoj učionici, javno ispitažu, neka to najkasnije do 7. kolovoza podpisnomu ravnateljstvu prijave, a dne 8. kolovoza u 1/9 sati u jutro neka s pitati se imajućimi učenicima u sgradu glavne učione dodju.

Ravnateljstvo glavne zagrebačke učione. U Zagrebu dne 15. srpnja 1858.

Neuredovni dio.

Austrijska carevina.

Zagreb, 18. srpnja. Iz sastavka vjerhu primanah u štedionicah čelo austrijske države vidimo, da je u prošloj godini 1857 primljeno u istih štedionicah na glavnica uloženih sto dvadeset sedam milijuna fr., od kojih otpada na Hrvatsku 270.000 fr.

Na slavu

presvietlomu gospodinu baronu

Metelu Ožegoviću Barlaševačkome i Beoskomu,

c. kr. dvorskome savjetniku, c. kr. vjerhovnoga suda prisiednika, c. kr. Leopoldova reda vitezu, predsjedniku društva za promicanje zaklade J. Jelačića bana, hrvatskomu vlastelincu, i volesaslaznomu demorodcu.

Od

Janka Eo. Borovethoga.

O qui nominibus cum sis generosus avitis,
Exsuperas meram nobilitate genus.
Cujus inest animo patrii candoris imago,
Non careat numeris caudor ut iste suis.
Cujus in ingenio patriae facundia linguae est.

ignoscas laudibus ista Tuis.
Ovidius lib. IV. tr. eleg. 4.

Bratko, — — — — —
I my mame a kmeno vlastního
Muž, kterým sluší čest a díka.
Slávy dcera, zn. 320.

U mnogom sjeznom krugu odlične gospode, ali ponajbolje kod Hrvatah i Slavonacah prouzročilo je neobične veselje, što je gosp. c. kr. dvorski savjetnik, c. kr. najvišega suda prisiednik, hrvatski vlastelin i vitezovski domoljub Met. Ožegović Barlaševački i Beoski usljed službene vesti c. kr. službenih narodnih novinah od 16. t. m. br. 160. najvišom odlukom nj. c. kr. apošt. veličanstva imenovan baronom; svaki bo nešinec vrlo dobro znade, kako je mnogo i mudro osobito u najburnije i najopasnije vrijeme radio za prejasnu carsku kuću i za našu milu narodnost; pisac dakle ovih redakah posiedujući obširnijih podatakah o njegovih predjih, i o njegovu životu i djelovanju odoljuje i svome sardcu i volecijenjem željam mnogobrojnih Hrvatah i Slavonacah šaljuć

Najmanja svota otpada na Dalmaciju sa 11.869 fr. a najveća na dolnju Austriju sa 35 milijuna fr.

Zad ar 12. srpnja. S jučerašnjim Lloydovim parobrodom proputovao je ovuda pruski odbornik, koji ide, kao što je javljeno, u Dubrovnik, da otda u Crnogoru otidje radi naznačenja granicah između ove i turskog carstva.

— U 147. Broju ovogodišnjeg mletačkog lista u jednoj parnici marchesa C. . . u Rimu, nalazimo jednog odvjetnika, koji se zove Federico Castriota Scanderberg. Da nije ovaj muž kakav ogranič od naše slavne Kaštriotičeve porodice, ili mu je to samo pridjev, nebi s gorega bilo doznati. (G. D.)

Beč 16. srpnja. Nj. o. visost gosp. nadvojvoda Leopold, fml. i glavni ravnatelj mieničkoga zbora, koji sad putuje, da pregleda tvrdjave u monarhiji, očekiva se okolo konca o. m. opet ovdie. Nj. car. visost pošla je iz Rieke u Pulu a odonud ići će u Italiju, i vratit će se prieko Inšbruka, Solnograda i gornje Austrie.

— Nj. veličanstvo dovolilo je, da se kotarski pristav Josip Neuner imenuje za načelnika tirolskoga glavnoga grada Inšbruka.

— Nj. veličanstvo kralj gērčki Oto prispeo je 15. o. m. u 7 1/4 sati u jutro iz Beča u Prag i bio je primljen na pristaništu željezničkom od načelnikah gradjanskih i vojnih oblastih, te je zatim odmah nastavio svoj put u Bodenbah.

— Kao što „Frdbit“ iz pouzdanoga izvora doznaje, doneo je stožernik Silvestri Nj. velič. caru i carici relikvie, koje im je poslala Nj. svetost papa. Vidi se dakle da nije istina kako se je glasalo, da bavljenje Nj. uzoritosti ima nekakovu političku svrhu.

— C. k. austrijski poslanik kod pruskoga dvora g. baron Koller prispeo je prekjučer ovamo, gdje će se baviti samo kratko vrijeme.

Beč 16. srpnja. Prilikom jučerašnjega 26. vučenja zajma grofa Waldšteina vučeni su sljedeći brojevi: br. 102.239 dobiva 25.000 for., br. 30.067 dobiva 2000 fr., br. 12.539 dobiva 1000 fr., br. 29.057 i 6446 dobiva svaki 500 fr., br. 9494, 27.051, 64.616 72.572 i 21.558 dob. svaki po 100 for.

— Kod jučerašnjega 9. vučenja lutrijskoga zajma kneza Salm-Reiferseida vučeni su sljedeći brojevi: Br. 77.641 dob. 40.000 fr., 31.428 dob. 4.000 fr., br. 86.122 dob. 2.000 fr., br. 94.350 dob. 400 fr., br. 74.968 dob. 400 fr., br. 51.243, 93.046, 49.188 i 19.584 dob. svaki 200 fr., br. 59.953, 96.492, 90.265, 58.563, 3.566, 91.015, 20.504 i 75.415, dob. svaki 120 fr.

— Borsojavnim putem dne 14. u 5 sati poslie podne javljaju: Uprav sada došao je prvi lokomotiv tisenke željeznice iz Solnoka po vožnji od 4 sata 32 minute sretno ovamo.

Prag 10. srpnja. 8. o. m. po podne kako bi otišao osobni podvoz od šćacie Abtsdorfa proti Pragu, našla je tamošnja noćna straža izvan puta jedno pretęrgnjeno čovječje rame, na kom je bio rukav od haljine od finoga crnoga sukna, a u ruci biela marama. Odmah poduzeta izraživanja dokazala su, da je nesretnik V. Sp. iz Diersdorfa (u kotaru Leitomišlu) 1 sat od abtsdorfskoga pristaništa, čovjek od 75 godina.

On je išao jedan dan prije u Abtsdorf, da uzmgne otdut željeznicom otići u Kraljevgradac k svom sinu, koji je tamo u višjoj c. k. službi, ali na nesreću zakesni, te si preduzme, da bližnji podvoz počeka i na njem se odveze. Nesretnik morao se je bërž čas — da se na svaki način za vožnju osigura — izvan pristaništa preveć približiti podvozu, gde ga je ovaj povukao sa sobom i tako ga osakatio. Kad su iskali njegovo tielo, nemogaše ga naći blizu, ali

u bieli svijet nekoliko čerticah o njegovih predjih i o njem osobito na njegovu neumrlu slavu.

Već godine 1496, kako piše Gedeon baron Maretić¹⁾, bio je na glasu Andrija Ožeg Barlaševački, što se spominje u borbi palatina Stjepana Batora proti banu Andriji Botu²⁾.

Godine 1508. spominje se bratbi kalnički plemić Nik. Ožeg.

Dne 13. siečnja 1578 godine pao je grad „Gvozdansko“ Turkom u ruke, pošto su ga pod Ferhatpašom tri dana jurišeli bili, ali nije njegova vojska braniocima potukla bila, niti su mu se predali bili na milost i nemilost, nego su umrlili

¹⁾ Gedeon baron Maretić spisao je osim inih: „Ehrenbuch ausgezeichneter Croaten und Slavonier“, kako se iz br. 1. Danice Ilirske od god. 1838 zaključuje, velikom pomnjom iz raznih izvora, a najviše iz pismare c. k. vojnoga vječništva; što ipak ukupno, na koliko je meni znano, nije jošie putem tiska na svijetlo izašlo. U mene je samo izvadak iz njegova spomenatoga rukopisa.

²⁾ Knjiga: „De origine Banorum, eorumque vetere et moderna dignitate“, str. 87. kaže, da je već godine 1493 Janko Bot, banski namiestnik, olovim zernom pogodjen pao; pače polag Ant. Bonfina str. 725. umro je iste god. također Stjepan Batori, dakle tu je velika razlika između rukopisa Ged. Maretića i ovih dviju knjigah, a to obzirao na čast, godinu i kërstno ime: ustanoviti, što je najbolje, meni za sad nije moguće, ali niti potrebitno, jer je moja nakana za sad samo navesti nekoliko podatakah, da se vidi, da su jur nekada članovi obitelji, iz koje naš gosp. Met. Ožegović izlazi, na glasu bili; u tome također pomoći će nam „društvo za našu poviestnicu“ za nekoliko godina, dok se naime jošie mnoga na vidjelo iznesu, a ja ću se za sad držati izvadka iz pohvaljenoga rukopisa.

bili od glada, jer su u kolovozu 1577 bili braćom samo na tri mjeseca obskërbljeni, a poslie zbog turskih navaljivanja, najposlie pako zbog teške obsade nisu mogli ništa dobiti; a rukopis kaže, da su u gradu samo četiri viteza sa 78 vërlih Hrvatah bila, a medju onom četvoricom vitezovah da je bio također Nikola Ožegović³⁾.

A Andrija Kačić razširio je na daleko slavu ove slavne obitelji po našem narodu, koji ga rado čita, 1. što je sastavio Davoriu Luke Ožegovića, kako pogibe 27. ožujka 1649 rata od Kandije⁴⁾; 2. što ga u pjesmi o primorskih vitezovih slavno spominje⁵⁾; 3. što u pjesmi o vitezovih Imotske države o njem ovako pjeva:

Junak bieše Ožegović Luka,
U njega je od mejdana ruka,
Nigda Luka s čete neidjaše,
Da junačko glave nenosaše.
To svieoče Turci krajišnici,
Vergovčani a i Ljubušani,
Kad junaci goricom putuju,
Često Luku u pjesmi spominju⁶⁾.

Ali obitelji osobito naše, kojih su članovi na bojnom polju pod barjakom junačkoga Davora stekli lovorah, imadu također milih ljubimacah nježnih vilah, morao bi pače primietiti, da nas poviestnica također o tome uvierava, da se je često u jednoj istoj osobi od našega naroda u milom braku vienćao junak Davor s vilom umielnicom; samo uzmimo za primere

³⁾ Sr. br. 2. Danice Ilirske od god. 1848.

⁴⁾ Mletačko izdanje od god. 1801. str. 241.

⁵⁾ Isto izd. str. 230.

⁶⁾ Isto izd. str. 224.

Carsko-kr.

službene

NARODNE

NOVINE.

Novine ove izlaze svaki dan izvanredno i praznike na čitavom listu. — Polugodišnja predplata je za domaću u novinarici 4 for. srebra. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom poklanjati, 6 for. sr. —

Za službene oglase opredjeljena je uvertina: 4 kr. sr. od linije za prvi put i zatim za svaki put 2 kr. sr. — Za druge oglase ili posebne članke plaća se do 10 linija 20 kr. sr., dalje po 10 od svake pojedine linije 4 kr. sr.

Neuredovni dio.

Austrijska carevina.

Rieka 18. srpnja. Dne 21. o. m. prišpiet će ovamo c. k. korveta „Fridrik“ (zapovjednik baron Bruck), da ukorca pitomce ovdašnje mornarske akademije radi njihova ovdašnjeg putovanja, prilikom kojega će se oni kao navadno viežbati i koje im se vrijeme računa kao prazničko. Odputovat će odavde 1. kolovoza i plovit će samo po jadranskom moru.

Beč, 16. srpnja. Veliko britanski konzul u Beogradu g. grof Fonthlanque prispeo je ovamo.

— Kao što se sad doznaje, našli su za pokojnim knezom Dittrichsteinom sasvim i od njega samoga napravljeni testament, no kome, kako kažu, fali zakonito potrebiti podpis pokojnikov, jer on valjda nije mislio da će tako naglo umrijeti.

— S uvedenjem novoga novca promienit će se i dosadanje naredbe radi vrijednosti biljegah, zbog česa će uskoro izići nova naredba. Već prvo oglašena promjena dosadanje forme biljegah stupit će u život skupa s promienom njihove vrijednosti.

— Ministarstvo financija naredilo je, da se zlatni novac dosadašnjega, domaćega kova, koji prestaje 1. srpnja o. g., kao takodjer i zlatni novac inostranoga kova, nadalje i inostrani srebreni novac, koji prestaje 1. studenoga o. g. — ako bi gdje iznimice naprvo došli — imadu primati po dosadanjoj tarifnoj vrijednosti i preračunati na austrijsku vrijednost.

Dne 16. t. m. bila je prva perioda logora kod Neukirhena otvorena. — Nj. veličanstvo carica Karolina Augusta odputovala je danas noćju oko 4 sata iz Praga preko Borna u Kornenburg.

Beč 16. srpnja. K vjenčanju Nj. kr. visosti princeze bavarske Helene, sestre Nj. vel. naše carice — koje će biti 28. o. m. u dvoru Posenhofenu, ići će, kako kažu, od strane austrijske carske kuće jedan carev brat.

— Visoko ministarstvo financija naredilo je, da se naprave službene i sposobnostne tabele vrhu činovnikah financijske uprave, i da se pri tom poslu, koji se mora preduzimati sa svom sdušnostju, ima gledati na potpunost. Tabele moraju biti tako napravljene, da se jedna s drugom može prispodobiti, one nesmiju biti napisane samovoljno po lag časovitih utisakah, ili iz osobitoga obzira za svrhu, za koju služe, nego moraju biti uvijek temeljite.

— Udova pokojnoga kneza Schwarzenberga upravlja je pismo na načelnika glavnoga grada Sibinja, u kom se zahvaljuje za dolazak deputacije tamošnjega magistrata i obćine u Vitingau k pokopu njezinoga supruga, koji je kao što je poznato, bio gubernator i zapovijedajući general u Erdelju.

— Austrijski poslanik kod berlinskoga dvora baron Koller, koji je prisustvovao srebrenoj svatbi svoje sestre grofice Thun-Hohenstein u Krakovu, odputovao je opet u Berlin.

Beč 18. srpnja. Dne 1. o. m. prispelo je

Nj. vel. car ruski Aleksander, i Nj. kr. visost princ nasljednik virmberški u Arhangelsk s parobrodom „Podvigom.“

— Baron Simeon Sina poklonio je zakladi narodnoga kazališta u Pešti 25.000 (dvadeset i pet hiljadah) forintih!

— Nj. uzoritost ovdie baveći se gosp. stožernik Silvestri imao je čast u četvrtak pozvan biti carskom stolu i bio je prekjučer u Schönbrunnu primljen od Nj. car. visosti gosp. generalnoga gubernatora nadvojvode Maksimiliana.

— Švedski poslanik kod ovdašnjega dvora gosp. baron Vedell, odazvan, je kao što se čuje, od svoga miesta i ostavit će Beč u rujnu o. g. Kanoti njegova nasljednika imenuju gosp. barona Doré-a.

Milan 13. srpnja. Današnja „Gazzetta di Milano“ sadržaje nieko pismo iz Ria Janeiro od 1. lipnja o. g. u kom se razjasnuje stvar velikoga diamanta, koji je onomadne pobudio u Ljubljani veliku pozornost. Polag ovoga pisma morao je taj dragocieni kamen da je pred dvie godine bio ukraden stanovniku Antonu Lorenzu iz sela dell'Amparos u provinciji S. Paul, koji ga je našao pred tri godine u potoku zvanom „Korreggo veromelho do Arajal“ prilikom čerpanja vode.

Turska.

S bosanskoga juga 6. srpnja. (Dopis Nar. Novinama.) Dodje nam već jedno i vezir č. Čanipaša u svoju stolicu — Sarajevo. Pucnjava topovah u četvrtak (1. t. m.) u toj va-

Na slavu

presvietlomu gospodinu baronu

Metelu Ožegoviću Barlaševačkome i Beoskomu,

c. kr. dvorskome savjetniku, c. kr. vrhovnoga suda prisjedniku, c. kr. Leopoldova reda vitezu, predsjedniku društva za promicanje zaklade J. Jelčića bana, hrvatskomu vlastelincu, i veleposlaniku domorodcu.

Od

Janka Ev. Borovččkoga.

(Nadalje.)

Stjepan Ožegović rodio se je 8. kolovoza 1770. god. u Vinarcu, što spada na Orebovačku župu, dekle blizu Kalnika. Jošte javno učione u Pešti polazeći a to god. 1790. bio je zakleti bilježnik kod kraljevskoga dvora; godine 1810. imenovan je bio bilježnikom sudbenoga stola kraljevinah Hrvatske, Slavonije i Dalmacije; god. 1812. postao je prisjednikom istoga stola; god. 1825., 1826. i 1827. bio je poslanik kraljevinah Hrvatske, Slavonije i Dalmacije na državnom saboru Ugarske i pridruženih kraljevinah; ista čast bila mu je podijeljena takodjer za sabor god. 1830. i sled. držan, kojom prigodom je narod naš i prava njegova protiv već onda pojavivšim se navalama Magjara slavno branio; kada je krunisano bilo Njegovo c. kr. veličanstvo Ferdinand I., postao je vitezom zlatne ostruge; dne 22. ožujka 1832. bio je imenovan kraljev. ugarskim savjetnikom, a za dva mjeseca i za dva dana kasnije na državnom saboru kraljev. nob Hrvatske, Slavonije i Dalmacije postao je već prabilježnikom istih kraljevinah, a 6. prosinca 1837. god. razstavio se je s ovim svijetom ostavivši za sobom neumrlu uspomenu velikih zaslugah¹⁰⁾. Njegov spomenik nalazi se ovdie u Zagrebu na groblju sv. Jurja sa znamenitom nadgrobnicom, koju si je sam ustanovio, a zaključuje se ona ovako: „Qui nunquam sibi sed semper suis et Patriae“.

Što se pako gosp. biskupa Metela Ožegovića, mladjega brata pohvaljenoga Martina Ožegovića, on je rođen 5. rujna 1775. godine takodjer u Vinarcu, svršivši s odličnim uspjehom u Zagrebu

mudroslovne, pravoslovne i bogoslovne nauke primio je 1801. g. sv. redove, bio je kratko vrijeme župnim pomoćnikom, a onda postao je župnikom na Bisagu, poslie takodjer podarkidjakom, kasnije zagrebačkim kanoikom, a kano takovu podijeljene mu biše za kratko vrijeme najodličnije časti, jer je bio biskupski pomoćnik, računski nadstojnik i staričina, onda ravnatelj kr. pl. konvikta, u kojem je ostavio nezaboravno ime radi svoga mudra, pače u pravom smislu rieči, otčinskoga upravljanja, poslie vrhovni nadziratelj učionah po Hrvatskoj i Slavoniji, često bio je poslanikom na ugarskih državnih saborih od strane preč. zagrebačkoga kaptola; u svih tih častih odlikovao se je na toliko, da je postao svećenički velikaš kod banskoga stola, prisjednik stola sedmorice, naslovni dalmatski biskup, a god. 1833. a to 13. prosinca imenovan je biskupom senjskim i modruškim ili korbavskim; što je kano takov za obće dobro učinio, nemožemo opisati, zato samo u kratko spominjem, da je prvi biskupsku stolicu u Senju ustanovio sazidavši najviše svojim troškom biskupski dvor, dočim su prije biskupi po volji i po zgodnosti sad u Senju, sad u Novom, sad u Bakru stanovali, sve učione u Senju niže i više, pače iste bogoslovne on je svojim trudom i ponajviše svojim novcem stranom uzkrasio, stranom podigao, s toga su mu pak nove časti podijeljene bile; on postade tajnim pravim savjetnikom Nj. c. kr. veličanstva 29. rujna 1849. začastnim predsjednikom afričkanskoga društva; dobije 17. listopada 1852. bezplatno povelj. križ c. kr. Leopoldova reda¹¹⁾, pače ove godine blagoizvolio ga je sveti otac imenovati svojim pristojnikom¹²⁾; ali se je on

¹⁰⁾ Gled. „Zagr. kat. list“ br. 24. god. tek.

¹¹⁾ Niekoja obširnije o tom preuzvišenom gospodinu biskupu nalaze se u Narodnoj knjigi, kotledaru od t. g. od Iv. Filipovića, a to na 48. i sledjećih stranah; — u kojih se medju inimi kaže, da svaki domorodan i plemenit čin nadje u njem najiskreniju podporu, a zaključak glasi: „Sve što ga pozna i ludoglas o njem dopre, sve mu želi još mnogo lieta.“

takodjer odlikovao raznimi spisi, da mačim o njegovih slavni govori, koje je držao na državnih ugarskih saborih i u skupštinah kraljevinah hrv. slav. i dalmat. osobito 1848. godine, samo spominjem, da je izdao medju ostalimi: „Responsa unius e Croatis ad opus Georgii Fejer de nexu et relationibus Croatiae et Slavoniae cum Hungaria et Georgii Gjuriković de situ et ambitu Slavoniae et Croatiae. Item succinctae animadversiones unius e Croatis ad illustrationes criticas Georgii Gjuriković de situ et ambitu Slavoniae et Croatiae.“

Ovaj dakle slavni gospodin biskup i učejak kano poveljitelj c. kr. Leopoldova reda imao je pravo na baronsku čast, ali s obzira na velike i slavne zasluge svoga gospodina bratića Met. Ožegovića uprosio je Njegovo c. kr. apošt. veličanstvo Franju Josipa I. da takodjer na njega to jest, na gosp. Metela Ožegovića i na njegove potomke prenese baronsku čast; a Njegovo c. kr. apošt. veličanstvo u obzir uzevši sjajne zasluge gosp. Met. Ožegovića za prejasnu vladajuću kuću blagoizvolilo je najmilostivnije izpuniti najponizniju prošnju svoga pravoga tajnoga savjetnika, dočim je takodjer gosp. Metela Ožegovića Barlaševačkoga i njegove potomke najvišom svojom odlukom od 6. ožujka ove godine u stališ c. kr. baronah najmilostivnije povisiti blagoizvolilo dopustivši mu zajedno, da uz dosadanji naslov svoj od Barlaševca uzme takodjer od Bele, koje dobro na njegovo vlastništvo spada, da mu tako potomci slavu i nagradu, ime i čast pred očima imajući idu istom slavnom, akoprem težkom stazom, jer, premda zaisto „ardua per praecepta gloria vadit iter“¹³⁾, ipak „non sine ratione sacra est magnarum virtutum memoria, et esse plures bonos juvat, si gratia bonorum non cum ipsis cadat. Hoc debemus virtutibus, ut non praesentes solum illas, sed etiam ablatas e conspectu colamus“¹⁴⁾.

(Dalje će slediti.)

¹³⁾ Ovid. u nav. knj. Eleg. 3.

¹⁴⁾ Seneca de Benef. IV. 30.

¹⁵⁾ Njegov slavni život obširnije opisan jest u pomenutom govoru.

roši to nam javi, što nam je vrlo drago, budući da će odsele poslovi urednije ići, te se sva- što lažnje i povoljnije opravljat moći, kao što se nadamo od čuvene vrline njegove. Doprati- lo ga je nekoliko desetakah nizamah i s njim je valjda vratio se i engleski konzul, koji se je sve od prolietosa onamo oko bojišta vēr- zao. Istih nēkako danah prošle su odonud dvie tri čete bašibozukah, radi čega se biaše raznio glas, da je već legla cernogorsko-turska raspra — da je mir učinjen, pak da se svak vraća svojoj kući. Nu za čas se promieni i pročū se, da su ti pobiegli bili, pak da ih hvataju i natrag šalju. I žita je niešto prošle onamo vojsci. — Da će kakvih okeršajah biti, negovori se, već na- protiv da će se mirit, i da su se već skupili, koji će to činit.

Od jedno mēsec danah nalazi se u Bosni vriedni brodski odviētnik, g. Andrija Torkvat Bērlić, u društvu s g. Gj. Pachani-om, tērgov- cem, radi čijih poslovah i jesu prešli ovamo. Tko ikoliko mari za medjusobno i uzajamno poznanje, upoznav kako malo sviet, baš i odlični, po vašim krajevima zna o Bosni i stanju stva- rih u njoj, iz svega će se sērcā radovat radi toga pohoda, i zahvalit g. Bērliću, što nije za- dovoljan bio svēršit samo poslove, radi kojih je izišo, pak se odmah vratio; nego što se je po- trudio i dalje prohodat, — samo ako toga g. onako poznaje ko mi i kakav je zbilja; koji će nadamo se mnogo dopriniet k tomu, da se što bolje upoznamo, da vaše občinstvo nebude znalo više i o novoj Holandii nego o pērvom svom komši — Bosni. Izašla su ta gospoda kroz Bērčko i Tuzlu, odakle su, svēršiv ondie poslove, došli u Sarajevo i poslie desetdnev- noga boravljenja u njemu otišli prieko Kreševa i Fojnice presv. g. biskupu Fr. Marianu Šunjiću na Brestovsko. Ođanle će niz Bosnu u Brod natrag. Sretan im put!

— Vjesti iz Carigrada dopiru do 10. t. m. Najvećma se govori o uznemirujućim vjestima iz Kandie. Jedan u kući nekog turskog simi- džiye služeti Gerk od 17—18 godinah, ubio je svoga gospodara noću od 2. na 3. t. m.; po- lag gērčkih listovah uzrok tog ubojstva bila je samobrana proti sili, koju je pokušio gospodar učinit svome mladjañnom slugi; Turci pako ka- žu, da je taj mladić hoteo da porobi svoga go- spodara. Bio je uapšen i upērkos tomu, da su admiral, koji medjutim upravlja otokom, komiser porte i Molah protivni bili, predan je Turcima. Nesretnik je odmah obiešen i njegovo mērtvo tēlo vukli su razjareni ubojice po ulicama. U- sled ovih događajah skupilo se je opet 2000 oboruženah Gērakah u Kēbusu, gdi ih prije nije bilo više od 3—400 momakah sakupljeno. Ce- rigoti i jonski podložnici ostavljaju otok. Fran- cuski bojni parobrod „Solon“ koji bi imao bio otići u Pirej, bio je obustavljen od francuskoga konzula u kanei; pod sudom usidrla se od 2. t. m. i jedna engleska fregata. U Retimu poja- vili su se takodjer nemiri i sudeći po pucnjavi pušakah što se je odonud čula, moralo je bilo doći do kērvavah sukobah. Kažu, da je tursko pučanstvo pljačkalo cērkve, pojedine kēršćane a i svećenike zlostavilo i napokon da je osvo- jilo citadelu. Iz Retima zaškali su pomoć, koja im je iz Kanee i poslana bila. U Kandii iskali su turski čopori da se neki uapšēnici izpuste, no raztērkali su se, kad je turski admiral šest od njih uapšio a drugim je zaprietio, da će dati na njih pucati.

Tallanska.

„Gazzetta piemontese“ od 12. t. m. na- značuje, da je grof Cavour već 11. t. m. osta- vio Turin, da otidje u Švajcarsku. Za njegova izbjivanja vodit će general Lamarmora upravu izvanjskih a Deforesta unutarnjih poslovah. Bu- dući da je polag jednoga turinskoga telegrama, koji smo jučer priobćili, zaključenje komorah bilo dne 14., nije grof Cavour prisustvovao ovom aktu.

Rusija.

S poljske granice pišu „Allg. Ztg.“: Sku- pljanja vojske kod Varšave čine se uslied iz- vanrednih priprava da će biti veoma obsižna, budući da se glasa, da će regimente i iz obliž- njih ruskih gubernijah onamo doći. Rusi sma- traju ovo nagomilanje vojske kao nieku znatnu demonstraciju, i ako petrogradski kabinet ni ne- namierava prouzročit, da se raspadne osmansko carstvo, kao što tvrde nieki listovi, ne ipak ima ozbiljnu volju, da nedopusti, da porta dodje u preveliku zavisnost od drugih silah. Rusi su čvrsto uviereni, da će se skoro svikolici kē- šćani podić proti Turcima.

Polag „N. Pr. Ztg.“ nije jošte seljačka buna u Estlandii utišana, što ima svoje usroke u tom, da je tamo na velikom prostoru veoma malo stanovnikah i da se je pobunjen cima lieti lahko po širokim šumama sakrivati, a napokon da u onoj pokrajini nema za sada po selima baš ništa carske vojske a u Revalu veoma malo, jer je tamošnja tērdjava porušena. Sada su do- šle 2000 momakah piehote i 500 kozakah i artilerie u provinciju i načinit će, o tom nema sumnje, skoro kraj izstupima seljakah, koji se dosad, koliko je poznato, stežu na plienjenje rakijskih podrumah jednoga spaljenoga dobra i da su napali i nadvladali jedan predaleko pro- meknuti vojnički oddiel od 40 momakah.

Francuska.

Grof Valevski nije izdao nikakve okruž- nice, kao što je bilo pogrešno javljeno, već podneo je izviješće u obziru očitovanja pari- skoga kongresa od 16. travnja 1856 zbog uki- nuća gusarskih listovah i to u tu svērhu, da caru imenuje sile, koje su tom očitovanju do- knadno pristupile i da uzmogne obnarodovanje ovih pristupnih očitovanjah uvērstit u „Bulletin du lois.“

Bruselj. Prošle nedelje 11. o. m. bio je na čast Nj. c. visosti nadvojvode Ivana i nje- gove obitelji u kr. dvoru sjajni obied, kojem je prisustvovao diplomatski zbor, ministri, visoki dostojanstvenici belgijske dēržave i otmieni ino- stranci — medju posljednjima i poznati ruski general Tottleben.

Velika Britanija i Iraka.

U gornjoj kući primietio je lord Clarricarde, da je stola regimenta iz Kanade kod svoga do- lazka u Kanadi dobila uniformah bez pucetah. Takova nepažnja dolazi veoma često i nikada se ne kazni.

Vicount Hardinge tvērdi da su tomu krive nieke neuredovne osobe i obećaje da će se pre- ustrojiti odsiek za uniforme.

Mr. Cowrer predložio je adresu na krunu za udajenje „političkih molitvih“ — koje se odnose na barutsku orotu, pogubljenje Karla I. i reštauraciju Karla II. — iz liturgie dēržavne cērkve. Gornja kuća odobrila je jednu adresu o tom predmetu; kuća občinah učinit će po svoj prilici isto.

Njemačka.

Vjesti, koje su s početka bavljenja Nj. ve- ličanstva kralja u Tegernsen dolazile u Potsdam, bile su izvanredno povoljne, i činilo se je, da ondašnji zrak i način življenjenja veoma dobar upliv ima na zdravlje kraljevo. No posljednjih danah tuže se neprestano o zlom vremenu, koje prepričuje isto običajno gibanje Nj. veličanstva. Isto tako glasa se da Nj. veličanstvo neće spro- vesti pozdne jeseni u Putbusu na otoku Rügenu, već u Doberanu, gdi je veliki vojvoda Meklen- burg-Šverinski svoj dvorac ustupio obim veli- čanstvima na raspolaganje.

Azija.

„Savezna flota bila je dne 29. travnja u- sidrena pred ušćem rieke Peiho. Kinezima su dali rok od šest danah, da odgovore na zahtievs saveznikah. Budući da je taj rok 13. izteko, uzeo je parobrod „Sampson“ dvie topčare i 150 obkop- nikah sa sobom put rieke Peiho. Nj. veličanstva 59. regimenta dobila je, kao što se čuje, zapoviest, da ide put sievera. Francuska prevozna ladja „Gironde“ došla je sa 900 momakah broderske piehote.

Bērzojavne i najnovije vjesti.

Pariz, 14. sērpnja. Francuski konzul u Aleksandrii očekiva se ovdie, kao takodjer kan- celar francuskoga konzulata u Džedah, koji će posljednji dovesti sa sobom kēer prilikom po- slednjih kērvavah događajah ubijenoga konzula gosp. Evenarda. Govori se, da je carica rekla da će ona primiti dalje odhranjivanje ove mla- de djevojke, koje je otac na onako grozoviti način ubijen.

London. Ovdašnja vlada dala je nalog zapoviedniku engleske posade u cērlijenom moru, da odmah odlazi pred Džedah i da se osveti za učinjena ubojstva. Francuska nema za sad žalibože u onih vodah nikakvih lađjah, što joj za sigurno nije drago.

Genova 16. sērpnja. Jedan iz parne fre- gate „Vittorio Emanuele“, korvete „Aquila“ i iz brigantine „Darino“ sastojeca švadra otići će za koi dan na viežbanje u sredozemno more. U Aix prispieli su knezovi Radziwill i Woron- zov zatim bivši ministar Mavrokordato.

Iz Kaljara od 6. t. m. javljaju: Parobrod „Elba“ izvukla je one dvie gumine, koje su se medju Cap-Spartiventom, Buonom i Galitom iz- gabule.

Iz Rima od 10. sērpnja javljaju: Ministar unutarnjih poslovah pozvao je okružnicom sve gradove da mu podnesu svoje mnienje o svojim javnim gradjevinama, da uzmogne iz istih pred- ložit shudan zakon. Naukovna skupština predlo- žila je svetom ocu papi, neka bi se umnožile učiteljske stolice kod rimskoga sveučilišta. Isu- sovac Passaglia naimenovan je učiteljem filozofie

Srebro od 17. sērpnja 4 1/2 fr.
Carski dukati 7 „

Odgovorni urednik. Dr. Demeter.

Lutrijako vučenje.

U c. k. lutriji a Tērstu izvučeni su dne 17. sērpnja 1858 sliedeći brojevi:

58, 6, 81, 76, 30.

Bližnje vučenje bit će 28. sērpnja 1859.

SLUŽBENI LIST.

Ad Nr. 2 ad 8847 — 1858.

Kundmachung.

Von der k. k. Finanz-Landes-Direction für Kroatien und Slavonien wird zur allgemeinen Kenntniss gebracht, dass die in dem anliegenden Ausweise aufgeführten Weg- und Brücken-Mauthen für die Zeit vom 1. November 1858 bis Ende October 1859 im Wege der öffentlichen Versteigerung unter nachfolgenden Bestimmungen in Pacht gegeben werden.

§. 1. Der Vertrag wird mit demjenigen abgeschlossen werden, dessen Anbot über den Ausrufspreis sich als der vortheilhafteste darstellen wird.

§. 2. Die Namen der Stationen, die an denselben einzuhebenden Gebüh- ren sammt dem Ausrufspreise derselben, sowie auch der Ort und Tag, an wel- chem die Versteigerung einer jeden Station vorgenommen werden wird, sind aus dem beiliegenden Ausweise zu entnehmen.

§. 3. Zu diesen Versteigerungen werden alle jene zugelassen, welche nach den Landesgesetzen zu solchen Geschäften geeignet, und die bedungene Sicher- heit zu leisten im Stande sind.

Ausgeschlossen sind alle jene Individuen, welche wegen eines Verbre- chens verurtheilt, oder bloss aus Abgang rechtlicher Beweise hiervon losgespro- chen wurden, ferner auch diejenigen, welche zufolge des Gefälls-Strafgesetzes wegen Schleichhandels oder einer schweren Gefällsübertretung in Untersuchung gezogen und wegen Abganges rechtlicher Beweise von dem Strafverfahren losge- zählt wurden, durch sechs auf den Zeitpunkt der Uebertretung, oder wenn der- selbe nicht bekannt ist, der Entdeckung derselben folgende Jahre.

§. 4. Wer im Namn eines andern einen Anbot macht, muss sich mit der gehörig legalisirten Vollmacht seines Machtgebers bei der Commission vor der Licitation ausweisen, und diese ihr übergeben.

§. 5. Den Pachtlustigen ist es gestattet, mündliche Anbote für die Pach- tung einer, oder auch mehrerer Stationen zusammen, insoferne sie bei derselben Tagsatzung angeboten werden, was aus den in dem §. 2 angeführten Ausweisen ersichtlich ist, gegen dem zu machen, dass sie auf die im §. 8 bezeichnete Art die vorläufige Caution für alle jene Mauthen, für welche der Gesammtanbot ge- stellt ist, erlegen.

§. 6. Eben so ist es gestattet, schriftliche Angebote, welche nach Tarifs-Post 10 des Patentes vom 2. August 1850 dem Stempel von 15 kr. für jeden Bogen unterliegen, für die Pachtung von Mauthen einzureichen, und zwar auf die Pachtung bloss einer oder mehrerer Stationen, insofern dieselben bei derselben Tagsatzung versteigert werden, wobei der Offerent auch die Bedingung stellen kann, dass sein Angebot nur für den Fall gelte, wenn ihm der ganze Complex, für den er den Anbot stellte, ohne Ausscheidung irgend einer Station überlassen werde. Die Staatsverwaltung behält sich vor, je nach dem Ausschlage dieser Pachtverhandlungen die Resultate der Versteigerung für die einzelnen Mauthen, oder jene der Licitationen für grössere Complexe zu bestätigen.

§. 7. Bei den schriftlichen Angeboten ist Folgendes zu beobachten:

- Dieselben müssen mit dem zu Folge des §. 8 dieser Kundmachung als vorläufige Caution sicher zu stellenden Beträge in Barem oder in Staatspapieren nach dem letztbekannten börsenmässigen Course belegt, oder mit dem Beweise, dass dieser Betrag bei einer Aerarial-Casse oder einem Gefällsamte in Barem oder in Staatspapieren nach dem Coursverthe erlegt oder hypothekarisch-pupillarisch sichergestellt worden sei, daher, so weit es sich um eine hypothekarische Sicherstellung handelt, mit der landtäflichen oder grundbücherlich einverleibten Verschreibung, dem Grundbuchs- oder Landtafel-Extrakte und der gerichtlichen Schätzungs-Urkunde der Hypothek versehen sein.
- Dieselben müssen für jedes Pachtobjekt längstens bis zum Beginne der mündlichen Licitations bei der betreffenden k. k. Finanz-Bezirks-Direction versiegelt eingereicht werden, da während der mündlichen Versteigerung beigebrachte schriftliche Offerte nicht mehr angenommen werden.
- Die schriftlichen Angebote müssen den Betrag, der für jede Station angeboten wird, in Zahlen und Buchstaben deutlich ausdrücken, und sind von dem Anbotsteller mit dem Vor- und Zunamen, dann Charakter und Wohnort des Ausstellers zu unterzeichnen. Parteien, welche nicht schreiben können, haben das Offert mit ihrem Handzeichen zu unterfertigen, und dasselbe nebst dem von dem Namensfertiger und noch einem Zeugen unterfertigen zu lassen, deren Charakter und Wohnort ebenfalls anzugeben ist. Wenn mehrere Personen gemeinschaftlich ein schriftliches Offert ausstellen, so haben sie dem Offerte beizusetzen, dass sie sich als Mitschuldner zur ungetheilten Hand, nämlich Einer für Alle und Alle für Einen, dem Gefälls-Aerar zur Erfüllung der Pachtbedingung verbinden. Zugleich müssen sie in dem Offerte jenen Mit-Offerten namhaft machen, an welchen auch allein die Uebergabe des Pacht-Objectes geschehen kann.
- Auf dem Umschlag des Offertes sind jene Mauth-Stationen, für welche der Anbot gemacht wird, deutlich anzugeben.
- Diese Angebote dürfen durch keine, den Licitations-Bedingungen nicht entsprechende Clauseln beschränkt sein, vielmehr müssen dieselben die Versicherung enthalten, dass der Offerent die in der Kundmachung enthaltenen und die bei der mündlichen Licitations vorgelesenen, in das Licitationsprotokoll aufgenommenen Vertrags-Bedingungen genau befolgen wolle.
- Von Aussen müssen diese Eingaben mit der Aufschrift bezeichnet sein: „Anbot zur Pachtung der Wegmauth-Station“ (folgt der Name der Station oder der Stationen).

Ein Formular eines solchen Offertes folgt unten zur Einsicht.

- Die schriftlichen Offerte sind von dem Zeitpunkte der Einreichung für die Offerenten, für die Finanzbehörde aber erst vom Tage, an welchem die Annahme desselben dem Anbietenden bekannt gemacht worden ist, verbindlich. Die schriftlichen Offerte werden nach beendeter mündlicher Versteigerung in Gegenwart der Pachtlustigen von dem Licitations-Commissär, welchem sie von der Behörde, die sie in Empfang nahm, verzeichnet übermittleit werden, eröffnet und kundgemacht.

Als Erster der Pachtung wird dann, ohne eine weitere Steigerung zuzulassen, derjenige angesehen, der entweder bei der mündlichen Versteigerung, oder nach dem ordnungsmässigen schriftlichen Angebote als der Bestbieter erscheint, sofern dieses Bestbot den Ausrufspreis erreicht, überschreitet und an und für sich zur Annahme und zum Abschlusse des Pachtvertrages geeignet erkannt wird.

Hierbei wird, wenn das mündliche und schriftliche Anbot vollkommen gleich sein sollte, dem mündlichen, unter zwei oder mehreren schriftlichen Angeboten aber jenem der Vorzug gegeben werden, für welches eine vom Licitations-Commissär sogleich vorzunehmende Verlosung entscheidet.

§. 8. Der Pächter hat zur Sicherstellung seines Pachtschillings eine Caution zu leisten, welche nach seiner Wahl in dem sechsten oder vierten Theile des einjährigen Betrages desselben zu bestehen hat. Im ersten Falle aber muss der Pachtschilling monatlich voraus, im zweiten Falle nur nach Ende eines jeden Monats entrichtet werden.

§. 9. Diese Caution kann in Barem, oder mittelst Hypothekar-Sicherstellung, oder in k. k. Staatspapieren geleistet werden, welche nach den bestehenden Vorschriften berechnet und angenommen werden.

Die Einverleibung der Hypothekar-Sicherstellung in den Grundbüchern und Landtafeln geschieht auf Kosten des Pächters.

§. 10. Jeder Versteigerungslustige muss den sechsten Theil des für das Jahr entfallenden Ausrufspreises, bevor er zur Versteigerung zugelassen wird, der Commission als vorläufige Caution erlegen. Dieser Erlag kann eben so wie die oben erwähnte Pacht-Caution selbst, in Barem oder in k. k. Staatspapieren nach dem letztbekannten börsenmässigen Course geschehen. Auch kann dafür eine einverleibte Pragmatikal-Sicherheits-Urkunde mit Beibringung des Grundbuchs- oder Landtafel-Extractes und des Schätzungs-Actes eingelegt werden.

Zur Erleichterung für jene Versteigerungslustigen, welche bereits Pächter einer Aerarial-Mauth sind, wird gestattet, dass in Betreff derjenigen Personen, welche in dem Gebiete derselben leitenden Bezirksbehörde, in deren Gebiete die Mauthversteigerung, an welcher sie Theil nehmen wollen, stattfindet, eine Mauth oder mehrere Mauthen bereits gepachtet, und ihre diessfällige Caution durch Erlag in barem Gelde oder in Staatspapieren geleistet haben, statt einer neuen vorläufigen Caution, lediglich eine Erklärung genügend ist, dass sie ihre für die gegenwärtige Pachtung bestellte Caution vorläufig als Fortsetzung für ihre künftige Verpflichtung ausdehnen. Es muss jedoch in diesem Falle der betreffende Pächter und beziehungsweise Pachtlustige durch eine an dem Tage der Pachtversteigerung ausgefertigte Bestätigung der competenten Finanz-Bezirks-Direction nachweisen, dass er mit keinem Pachtzins-Rückstände von der ihm bereits gepachteten Mauth aussteht, und dass auf die von ihm als Caution dieser Mauthstation gewidmeten ämtlich aufbewahrten Geldbeträge und öffentlichen Obligationen von keiner andern Person ein Verbot oder Pfandrecht erwirkt sei, und überdies dass derselbe sogleich die von dem Eigenthümer der Caution ausgestellte Urkunde über die Widmung des baren Geldes oder der öffentlichen Obligationen, mit welchem die Caution für seine gegenwärtige Mauthpachtung geleistet wurde, für die Pachtung der Mauth, welche er eingehen will, und welche bestimmt zu bezeichnen ist, der Versteigerungs-Commission überreichen und dieser Commission auch die ihm ausgefolgten für die gegenwärtige Pachtung vinculirten öffentlichen Obligationen sammt dem bezüglichen Erlagscheine oder der Quittung über die hiefür erlegte bare Caution und die Empfangsbestätigung der Staats-Schulden-Tilgungs-Fonds-Haupt-Casse, wenn die bare Caution bei dem Tilgungsfonds fruchtbringend angelegt wurde, übergeben.

§. 11. Gleich nach Beendigung der Versteigerung wird die als vorläufige Caution beigebrachte Sicherstellung denen zurückgestellt, welche die Mauth nicht erstanden haben, dem Bestbieter aber wird dieselbe nur nach gepflogener Richtigstellung der Caution ausgehändigt werden.

Diese Richtigstellung muss vor der Uebergabe des Pacht-Objectes geschehen.

§. 12. Nachdem die Licitations einer Mauthstation geschlossen wurde, wird bis zu dem Augenblicke wo die Nichtannahme des Angebotes von Seite der competenten Behörde ausgesprochen worden ist, kein nachträglicher Anbot angenommen.

§. 13. Die Uebergabe des Gegenstandes der Pachtung geschieht am 1. November 1858.

§. 14. Der Pächter tritt rücksichtlich der gepachteten Station und der damit verbundenen Gebühren-Einhebung in die Rechte und Verpflichtung des Aerars.

§. 15. Dort, wo Aerarial-Mauthgebäude bestehen, wird, wenn der Pächter es wünscht, wegen miethweiser Ueberlassung derselben an ihn ein Uebereinkommen gepflogen werden.

§. 16. Die allgemeinen Pachtbedingungen sind aus der Anlage zu entnehmen; die besonderen für die einzelnen Stationen eigens bestehenden Bedingungen können aber vor der Versteigerung bei der betreffenden Finanz-Bezirks-Direction in den gewöhnlichen Amtsstunden eingesehen werden.

§. 17. Die Licitationen beginnen immer pünktlich um die neunte Vormittagsstunde, und werden, wenn sie an dem im Ausweise bezeichneten Tage nicht geschlossen sind, an dem nächstfolgenden zweiten und nöthigenfalls auch dritten Tage fortgesetzt werden.

Ausweis

über die zu verpachtenden Weg- und Brückenmauth-Stationen in Croatien und Slavonien für die Zeit von 1. November 1858 bis Ende October 1859.

N a m e n		Gebühr pr. Stück		Gebühr für jede Person	Ausrufspreis in öster- reichischer Währung	Versteigerungs-Ort	
der Station	des Gefalles	Zugvieh	Treibvieh			bei der kk. Finanz Bezirks- Direktion zu	Tag
			Schweres				
			K r e u z e r		Gulden		

A. Croatien.

Agram-Samoborer-Strasse.

Bregana	Brückenmauth üb. die Bregana	1	1/2	1/4	—	1276,80	Agram	21. August 1858
Samobor dto.	Wegmauth Brückenmauth	4	2	1	—	2160,90		

Agram-Warasdiner-Strasse

Waradin	Wegmauth	2	1	1/2	—	2227,05	Waradin	23. August 1859
Waradin	Brückenmauth	3	1 1/2	3/4	—	5982,90		
Petrianec	Wegmauth	2	1	1/2	—	1911,00	Agram	19. August 1858
Vinično (Brez-nica)	dto.	2	1	1/2	—	660,15		

B. Slavonien.

Essek-Beljer-Damm.

Esseg	Brückenmauth über die Drau	3	1 1/2	3/4	—	6712,65	Essek	21. August 1858
-------	----------------------------	---	-------	-----	---	---------	-------	-----------------

Essek-Djakovarer Strassen-Parzelle.

Piskorevec	Brückenmauth	1	1/2	1/4	—	1003,90	Essek	
------------	--------------	---	-----	-----	---	---------	-------	--

Formular

eines schriftlichen Offertes.

(Von Innen.)

(Stempel)

Ich Endesgefertigter biete für die Pachtung der Mauthstation (Stationen) — folgt der Name der Station (oder Stationen) — für die Zeit vom 1. November 1858 bis Ende October 1859 den Jahres-Pachtschilling von (Geldbetrag in Ziffern), das ist: (Geldbetrag in Buchstaben) wobei ich die Versicherung beifüge, dass ich die in der Ankündigung und in den Contracts-Bedingnissen enthaltenen Bestimmungen genau befolgen werde. Als vorläufige Caution lege ich im Anschlusse den Betrag von Gulden Kreuzern bei, oder lege ich die nachfolgenden Urkunden bei, welche die Hypothekar-Sicherheit im Betrage von Gulden Kreuzern nachweisen (sind die beiliegenden Documente anzugeben), oder lege ich die Cassa-Quittung über das erlegte Vadium bei am 1858.

(Eigenhändige Unterschrift, mit Angabe des Charakters und Aufenthaltsortes.)

(Von Aussen.)

(Nebst der Adresse der Behörde, an welche das Offert eingesendet wird, und Bezeichnung des Betrages des beiliegenden Geldes, oder Obligationen, oder des Betrages der Sicherstellung durch Urkunden) Offert für die Pachtung der Mauth-Station (Stationen) (folgt der Name der Station oder Stationen.)

Ad Nr. 8847 — 1858.

Bedingungen

unter welchen die Verpachtung der Mauthstationen in Croatien und Slavonien für die Zeit vom 1. November 1858 bis Ende October 1859 stattfindet.

1. Dem Pächter wird das Recht eingeräumt, die für die gepachtete Station oder Stationen gesetzlich bestimmten Mauthgebühren nach den bestehenden Tarifen und Vorschriften einzuheben.

Der Tarif und eine Zusammenstellung der wichtigsten Mauthvorschriften werden demselben bei der Uebergabe der Station verzeichnet, gegen Empfangs-Bestätigung eingehändigt werden.

2. Bei den sogenannten Wehrmauthen oder Filial-Stationen treten die nämlichen Gebühren wie bei den Hauptstationen ein. Es unterliegen aber diesen Gebühren bei den Wehrmauth-Stationen nur jene Parteien, welche die Hauptstation umfahren oder mit Vieh umtreiben, das ist solche Parteien, welche vor dem

Hauptschranken von der mauthpflichtigen Strasse ablenken und dieselbe hinter diesen Schranken wieder benützen.

Die Brückenmauth-Gebühren aber sind bei den Mauthstationen nur in so weit einzuhoben, als die mauthpflichtigen Brücken wirklich benützt werden.

3. Dem Pächter werden die bei den Stationen befindlichen Schrankenbäume, in soweit sie ein Eigenthum des Aerars sind, und unter der Bedingung unentgeltlich überlassen, dass er die etwa notwendigen Reparaturen an denselben aus Egenem bestreite, und sie in demselben Zustande, als sie ihm übergeben worden sind, bei Beendigung seiner Pachtzeit dem Aerar zurückstelle. Wo keine Schranken bestehen, oder die alten ganz unbrauchbar geworden sind, hat der Pächter für die Herstellung eines neuen Schrankens zu sorgen, der in diesem Falle dergestalt sein Eigenthum verbleibt, dass er nach Ende der Pachtzeit sich mit seinem allfälligen Nachfolger abfinden oder den Schranken wegnehmen lassen kann.

4. Der Pächter ist weder berechtigt, die ihm verpachtete Station in eine andere Ortschaft zu verlegen, noch dieselbe von der Strasse, an der sie dermal steht, zu entfernen, noch überhaupt den Schranken eigenmächtig zu versetzen. Es steht jedoch demselben frei, eine andere Aufstellung des Schrankens bei der Finanzbehörde anzuschreiben, welche sich das Recht vorbehält, dazu ihre Einwilligung im Einverständnisse mit der politischen Behörde zu ertheilen, wenn keine Anstände dagegen obwalten.

5. Der Pächter ist verbunden, die Parteien anständig zu behandeln, und auf Weg- und Brückenmäuthen bei Tag und Nacht, ohne Aufenthalt zu expediren. Es liegt dem Pächter ferners ob, den Reisenden Fuhrleuten und Viehtreibern, die seinen Schranken betreten, die Gebühren ausser dem Amte auf der Strasse, ohne die fahrenden oder reitenden Parteien zum Absitzen zu nöthigen, abzunehmen, und die auf den entrichteten Betrag lautenden Bollete auf Verlangen einzuhändigen, wie nicht minder zur Nachtzeit den Platz am Schranken ergiebig zu beleuchten.

Er ist verbunden, eine von der Finanzbehörde bestätigte und leserliche Gebühren-Tabelle an dem sichtbarsten und zugänglichsten Platze ausserhalb des Einhebungs-Locales anzuhängen, und während der ganzen Pachtzeit angeheftet zu lassen.

Im Falle der Nichtbefolgung dieser Vorschriften verfällt der Pächter in eine Strafe von 1 bis 10 fl., welche die Finanz-Bezirks-Direction von Fall zu Fall nach den Umständen bemessen wird.

6. Die Beischaffung der Wegmauth-Valor-Bollete bleibt dem Pächter überlassen; es wird jedoch demselben ein Formular vorgezeichnet werden, nach welchem die Bollete gedruckt erscheinen müssen, und die Herausgabe einer anders geformten, oder geschriebenen Bollete wird der verweigerten Erfüllung einer Bollete gleichgeachtet.

7. Wird von einem Pächter die Mauth in einem Falle abgenommen, in welchem sie nicht gebührt, oder wird von einer Partei ein höherer Betrag eingehoben, als gesetzlich bestimmt ist, so verurtheilt der Pächter eine Strafe in dem zwanzigfachen Betrage des zur Ungebühr bezogenen Mauthgeldes, unabhängig von jenen Strafen, die ihm im Grunde der Strafgesetze noch treffen könnten.

8. Verweigert eine Partei bei Passirung des Schrankens oder der Brücke die Entrichtung der Gebühren, oder wollte sie den Schranken gewaltsam überschreiten, so ist der Pächter berechtigt, den Beistand der Ortsbehörde geziemend anzurufen, und dieselbe verpflichtet diesem Beistand zu leisten.

9. Das Verfahren über die Verkürzungen der Mauthgebühr wird von den nach dem Gesetze hierzu berufenen Behörden gepflogen. Der Pächter ist jedoch berechtigt, von denjenigen, die er in einem solchen Gefälls-Übertretung betriegt, das Sieben- und Einhalbfache der Gebühr als Sicherstellung der Strafe in Barem einzuhoben, worüber er eine schriftliche Bestätigung zu ertheilen hat. Auf das Verlangen des Pächters oder des Beschuldigten wird bei dem nächsten Zoll-, Steuer- oder Controllsamte, oder dem nächsten für die Untersuchungen über Gefälls-Übertretungen bestellten Beamten, oder wenn sich eine Obrigkeit näher befindet, bei derselben die Thatbeschreibung aufgenommen und über dieselbe weiter nach dem Gesetze vorgegangen. Die wegen der gedachten Gefälls-Verkürzungen einflussenden Strafgeelder fallen, nach Abzug der Kosten des Verfahrens, so weit die Kosten nicht von dem Beschuldigten oder Verurtheilten vergütet werden, dem Pächter zu.

10. Die Entscheidung der sich auf die Einhebung und Handhabung der Mauth beziehenden Streitigkeiten zwischen dem Pächter und den Parteien steht den Finanzbehörden zu. Der Pächter ist daher verbunden, den Finanzbehörden über alle Mauthangelegenheiten, je nachdem sie es fordern, schriftlich oder mündlich Rede und Antwort zu geben. Diese Behörden sind berechtigt, ihn hierzu im Falle der Weigerung oder Unterlassung durch Strafboten oder auf andere gesetzliche Art zu verhalten. Gegen die Entscheidung der Finanz-Bezirks-Direction kann binnen vier Wochen der Recurs an die k. k. Finanz-Landes-Direction, und gegen die Entscheidung der letzteren gleichfalls binnen vier Wochen an das k. k. Finanzministerium ergriffen werden.

11. Der Pächter ist verpflichtet, auf die Befolgung der rücksichtlich der Ueberladung bestehenden oder in der Folge erlassen werdenden Anordnungen zu wachen, und die Anzeige hiervon an die nächste politische Obrigkeit oder das nächste Zoll-, Steuer- oder Controllsamt zu machen, je nachdem ein oder das andere Amt auf dem Wege, in dessen Richtung das Fuhrwerk zieht, der Mauth-Station näher liegt. Der Pächter hat ferner auch darüber zu wachen, dass auch die jeweiligen Anordnungen betreffend die Festsetzung der Breite und des Gewichtes der Ladungen der Lastwagen, die Bespannung derselben, die Breite der Reife der Räder und das Einlegen der Reissketten befolgt werde, und jede Ausserachtlassung dieser Anordnungen ist von dem Pächter gleichfalls entweder der nächsten politischen Obrigkeit oder dem nächsten Gefällsamte anzuzeigen.

12. Dem Pächter steht das Recht, die Parteien zur Vorzeigung der Mauth-Bollete von der zurückgelegten letzten Station zu verhalten, nicht zu.

13. Der Pächter verbindet sich zur Leistung einer Caution, welche, wenn der Pächter den Pachtschilling monatlich in vortheilhaft zu zahlen übernimmt, im sechsten Theile des einjährigen Betrages desselben zu bestehen hat; wenn der Pächter es aber vorzieht, denselben erst nach Ablauf eines jeden Monats zu berichtigen, in dem vierten Theile des jährlichen Pachtschillings zu erlegen kommt, und die vor der Uebergabe des Pachtobjectes bei dem betreffenden Amte geleistet werden muss.

14. Der Pächter hat selbst für seine Unterkunft zu sorgen, dort aber, wo Aerarial-Gebäude vorhanden sind, in welchen derselbe untergebracht werden kann, wird, wenn kein Hinderniss obwaltet, wegen seiner Unterbringung in denselben mit ihm eine besondere Verhandlung gepflogen werden.

15. Den Pachtschilling hat der Pächter auf seine Gefahr und Kosten an die ihm zugewiesene Casse abzuführen, und zwar in monatlichen gleichen Raten, welche bis spätestens zur bedingten Zeit eines jeden Monats zu bezahlen sind.

16. Wenn einem Pächter die Benützung des ganzen gepachteten Objectes, oder bei Concretal-Pachtungen die Benützung auch nur eines einzelnen zu den Concretal-Pachtobjecten gehörigen jedoch selbstständigen Mauth-Objectes, durch ein Elementar-Ereigniss oder durch ein anderes von ihm unabhängiges zufälliges Ereigniss nach von ihm rechtsbeständig zu liefernden Beweisen, durch einen Zeitraum von wenigstens vierzehn Tagen ununterbrochen gänzlich entzogen wird, so

ist derselbe berechtigt, eine angemessene Vergütung des erlittenen Schadens anzusprechen, welche Vergütung aber die für die Zeit der entgangenen Benützung des ihm entzogenen Mauth-Objectes entfallende Pachtschillings-Quote nicht übersteigen darf. Als selbstständiges Mauth-Object wird übrigens bei Concretal-Pachtungen jede Mauthstation angesehen und behandelt, welche in der Versteigerungs-Kundmachung als eine selbstständige Station und mit einem selbstständigen Ausrufspreise aufgeführt wird.

Behufs der Ausmittlung der auf das entzogene selbstständige Mauthobject von dem Concretal-Pachtschilling entfallenden Pachtschillings-Quote wird gleich bei Ausfertigung des Vertrages der für das gepachtete Concretal-Object gebotene Pachtschilling nach dem Verhältnisse der einzelnen Ausrufspreise zu dem Gesamt-Ausrufspreise, vertheilt.

Alle von dem Willen und Wissen des Pächters abhängenden, daher durch sein Verschulden hervorgerufenen, die Benützung des Pachtobjectes behelbenden oder beschränkenden Umstände, so wie alle Zufälle und Ereignisse, die bloss auf eine Verminderung des Pachtobjectes in grösserem oder geringerem Masse einwirken, durch welche aber die Benützung eines selbstständigen Mauthobjectes nicht gänzlich unmöglich gemacht wird, treffen gleichfalls den Pächter, der folglich den herbeigeführten Abfall am Ertrage des gepachteten Objectes ohne einen Anspruch auf Entschädigung zu tragen hat.

Die Entschädigungsgesuche wegen entgangener Benützung der Pachtobjecte müssen binnen der peremptorischen Frist von drei Monaten vom Tage der Behebung des Hindernisses an, bei der Bezirksbehörde, in deren Bezirke die Mauth-Station gelegen ist, überreicht werden, widrigenfalls auf solche Gesuche keine Rücksicht genommen werden würde.

17. Für den Fall, wenn der Pächter die vertragmässigen Bedingungen nicht genau erfüllen sollte, steht es den mit der Sorge für die Erfüllung des Vertrages beauftragten Behörden frei, alle jene Massregeln zu ergreifen, die zur unaufgehaltenen Erfüllung des Vertrages führen, wogegen aber auch dem Pächter der Rechtsweg für alle Ansprüche, die er aus dem Vertrage machen zu können glaubt, offen stehen soll.

Ueberdies hat der Pächter in dem Falle, wenn er eine Pachtzinsrate zur festgesetzten Zeit nicht abführt, von der rückständigen Pachtzinsrate bis zu deren Zahlung Verzugszinsen zu vier von Hundert zu entrichten und es fangen diese Verzugszinsen von dem Tage zu laufen an, welcher auf den im Pacht-Contracte zur Zahlung der rückständigen Pachtzinsrate bestimmten Tag folgt.

Hiernach wird jedesmal und insbesondere in dem Falle, wenn der Pächter die bedungene Caution nicht zur gehörigen Zeit vollständig leistet, oder den Pachtschilling in der gehörigen Zeit nicht, oder nicht vollständig abführt, es der Finanzbehörde zustehen, sogleich im administrativen Wege, ohne seine Vernehmung, Sequester auf die gepachtete Station, welche die Station auf seine Rechnung und Gefahr zu verwalten haben, einzusetzen, oder das gepachtete Object auf seine Gefahr und Kosten neuerdings feilzubieten, und die eine oder die andere Massregel, oder beide zugleich zu ergreifen, oder endlich auch den Pächter zugleich in anderen Wegen zur Erfüllung des Vertrages verhalten.

In jedem dieser Fälle bleibt der Pächter in der Haftung für jenen Betrag, der an dem bedungenen Pachtschilling nicht eingebracht werden würde, und der Finanzbehörde steht es zu, den abgehenden nebst den schuldig gebliebenen Betrag aus seiner Caution, nöthigen Falls auch von seinem übrigen Vermögen einzubringen.

Wenn bei der in einem solchen Falle vorgenommenen Wiederversteigerung ein höherer Pachtschilling erlangt werden sollte, oder wenn bei der auf Gefahr und Kosten des Pächters vorgenommenen Sequestration des Mauthgefälls ein den Pachtschilling übersteigendes reines Mautherträgniss sich ergäbe, so soll das Gefällsarrar berechtigt sein, diese Vortheile für sich zu behalten.

18. Wenn der Tarif ausser dem im §. 19 vorgesehenen Falle, oder wesentliche Bestimmungen der Vorschriften über die Weg-, Brücken- und Ueberfuhrmauth geändert werden, diese Aenderung jedoch nicht von solcher Beschaffenheit ist, dass dadurch wegen gänzlicher Aufhebung des Gegenstandes der Pachtung der Vertrag nach dem bürgerlichen Rechte sich von selbst auflöst, so hat eine Verminderung oder Erhöhung des bedungenen Pachtzinses im Verhältnisse dieser Aenderung einzutreten, es steht jedoch in einem solchen Falle jedem der contrahirenden Theile frei den Vertrag binnen dreissig Tagen nach der erfolgten Kundmachung der eintretenden Aenderungen aufzukündigen. Der hiernach aufgekündete Vertrag bleibt noch durch zwei Monate vom Tage der Aufkündigung in Kraft und es wird, wenn die Aenderung vor Ablauf dieses Termines in Wirksamkeit treten sollte der von diesem Zeitpunkte an zu entrichtende neue Pachtzins auf die oben angedeutete Art bestimmt. Wenn aber binnen dreissig Tagen nach erfolgter Kundmachung über die eintretende Aenderung der Vertrag von keiner Seite aufgekündigt wird, so bleibt er durch seine ganze Dauer in Kraft.

19. Wenn der gegenwärtige Tarif in Folge der Anordnung der Währung nicht eine dem Verhältnisse von 100—105 entsprechende Erhöhung erfahren, sondern die Gebühren mit einen von diesen Verhältnisse abweichenden Ausmasse festgesetzt werden sollten, so hat eine Verminderung oder Erhöhung des bedungenen Pachtzinses im Verhältnisse dieses höhern oder geringern Ausmasses von dem Tage angefangen einzutreten in welchem das neue Ausmass in Wirksamkeit tritt.

20. Das unterfertigte Licitations-Protokoll vertritt die Stelle der förmlichen Contracts-Urkunde, und verbindet den Bestbieter sogleich vom Zeitpunkte der Unterfertigung, während für die Staatsverwaltung die volle Gültigkeit des Vertrages von der Annahme des Angebotes von Seite der zur Bestätigung solcher Pachtverträge berechtigten Behörden abhängt, und daher erst mit der an den Bestbieter erfolgten Bekanntgebung der höheren Ratification eintritt.

Kann das Licitations-Protokoll wegen Abwesenheit des mittelst eines schriftlichen Offerts als Bestbieter verbliebenen Licitanten von demselben nicht gefertigt werden und erfolgt zu demselben die oben erwähnte vorbehaltene Ratification, so wird auf Grundlage des Offerts und der kundgemachten Pachtbedingungen ein förmlicher Contract in zwei gleichlautenden Partien errichtet werden.

Sollte der Offerent sich weigern, den förmlichen Contract zu unterfertigen, so haben die mit §. 17 festgesetzten Rechte des Gefällsärars einzutreten.

Die Entscheidung, ob der mündliche oder schriftliche Anbot von der competenten Behörde ratificirt wurde, wird längstens bis zum Anfangstage der Pachtzeit stattfinden und dem Pächter bekannt gegeben werden, bis wohin der Bestbieter von seinem Offerte nicht zurücktreten kann.

Das Rechtsmittel wegen der Verletzung über die Hälfte kann nicht geltend gemacht werden.

Uebrigens wird festgesetzt, dass die aus dem Mauthpacht-Vertrage etwa entspringenden Streitigkeiten, das Aerar oder das Mauthgefäll, in dessen Namen der Vertrag geschlossen wird, möge als Beklagter oder als Kläger eintreten, so wie auch die hierauf Bezug habenden Sicherstellungs- und Executions-Schritte bei demjenigen im Sitze des Fiscalamtes befindlichen Gerichte, dem der Fiscus als Beklagter untersteht, durchzuführen sind.

21. Der Pächter ist verpflichtet, die für ein Pacht-Contracts-Exemplar entfallende Stempelgebühr sogleich bei der Bekanntmachung der erfolgten Bestätigung zu entrichten.

Carsko-kr.

službene

NARODNE

NOVINE.

Novine ove izlaze svaki dan izuzimajući nedjelje i praznike na čitavom listu. Polugodišnja predplata je za domaće u novinarici 4 for. srebra. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom poslati, 6 for. sr.

Za službene oglase predjeljena je uvrstbina: 4 kr. sr. od linije za prvi put; a zatim za svaki put 2 kr. sr. — Za druge oglase ili posebne članke plaća se do 10 linija 20 kr. sr., dalje po 10 linija 4 kr. sr.

Neuredovni dio.

Austrijska carevina.

U Petrinji, dne 19. srpnja. U jedan sat po podne, prispjelo je nešto preko 100 Bošnjaka, što su blizu Nebljane u otočkoj pukovnij na hrvatsku zemlju prešli. Ove je dio onih, što su se 4. t. m. s Turci pobili, gdje raje bijaše 6—700, a Turaka preko 2000, većinom dobro oboruženih. Mrtvih ostalo 8 mrtvih, 12 ranjenih; mubamedanaca 8 mrtvih, 110 ranjenih. Spomenuti Bošnjaci dolaze preko Karlova i Gine, te idu na Kostajnicu, da bi se sružili svojim drugovi, koji se poslije hte goriceće u unutarnost Bosne povući. Sami muškarci, žene im i djeca kod kuće, — što živo, što mrtvo, sam Bog zna.

Št njimi su poglavice: vojvoda, starešina, pop, liečnik, podstarešina i arambaše nad svakim oddielom. U Petrinji došavši počinuše si na obćinskoj pici u bladu, — zatim stavljeni u red — dobi svaki na ruku 8 krajcarih sr. na dva dana, to je dar našega svielloga carsja. Zatim dva hvalievredna gospodina kupiše im akov vina za 10 fr. sr. što je među nje podijeljeno. A nekoliko čovjekoljubah smetaše 6 fr. sr. za što im je kruha kupljeno, hlebac na dva; što oni s češnjakom i soljom, posiedavši se na travu, tečno potrošiše. Poglavari još posebiće dobiše nešto vina i janjetinje. Prisutnim dopalo se, što reče starešina, kad bi janjetinja donešena, a pop odsutan: „Gdje je pop? neću brez popa jesti, da krepam.“ Jedan prime čašu u ruku, te se zahvali: „Bože živi gospodu, koja nas tako ljubezno primisla!“ — Za noć su ponamješteni po kvartirih, a sutra će dalje putovati.

Ia Virovati 18. srpnja. Evo nam nova i rielka čuda naravi! Kobila perveskinja ovdašnjega seljanina Piskora — i Lukačec zvana — oždrebi noću od 15. na 16. t. m. jedno žensko ždrebe tako velikim i mlieka punim vimenom, kao gotovo imati mu, da je prisiljeno sa stražnjimi poizicami, osobito s bodrima širomice i mučno koracati.

U prvi mah nismo hotieli vjerovati tomu glasu, al kad otidjismo u društvu g. Lutarica, živinskoga liečnika, na lico miesta, on nas u istinu osvieđi, da se to čudovište muziti mora, ako žele da im se iz ždrebeta odgoji ždrebita, i gle čuda, prieko jedne micerice (sajtleka) mlieka, za čas nazočnosti naše namuze iz vimena. Mlieko bijaše gusto i masno kao i od stare mliečnice, da se je pētst s pētstom liepio. Ždriebe je u ostalom jedro, zdravo, čilo i čitavo, da ne treba bolje.

G. Lutaric, komu se iskustvo u poslu liečenja živine odreći nemože, izrazi se tom prigodom, da podobna slučajja još nikada doživio nije, i da se u dotičnim knjigama, koliko mu je poznato, takova šta zabilježeno nenalazi. Dakle stvar je svakako zanimiva, osobito za one, koji se zabavljaju gojenjem narve.

Beč 19. srpnja. Nj. c. visost prejasni gospodin nadvojvoda Ferdinand Maksimilian došao je prošeste noći u Tēst.

— U Badenu je umro neki g. Demidov, mladi srodnik poznatoga bogataša kneza Austola Demidova od San Donata.

— Na bečkoj burzi prispiele su telegrafsko privatne dapeše novinah „Pays“, da su Turci černogorsku granicu prekoračili, a toga su na burzi bili vrlo zabrinuti.

— Na temušvarskim privatnim kućama stoje 4½ miliona fr. sr. zajma kao teret zapisani.

— Iz Dubrovnika javljaju da je Halimpaša 9. t. m. odatle na jednom parobrodu turskom odputovao.

— U Beli kod Osieka pojavio se prošeste srede oko 2½ sata po podne strašan požar, koji je za manje nego 4 sata 48 kućah u pepeo preobraćio, izgorele staje neracunajući.

Turska.

Najnovie viesti iz Carigrada dopunjuju što se je pročulo u obziru reorganizacije podunavskih kneževinah. Franceska je istina odstupila od načela sjedinjenja, no predložila je preustrojenje ovih kneževinah, koje teži ipak na sjedinjenje. Polag

toga predloga imala bi se svaka ovih kneževinah upravljati po jednom gospodaru a svaka bi imala za sebe posebnu unutarnju upravu; no imao bi se postaviti jedan senat koji nebi siedio u nijednom od gospodarskih rezidencijah t. j. ni u Jašu ni u Bukureštu već u drugom kojem mjestu po svojoj prilici u Fokšanu. Tomu senatu bila bi zadaca odlučivati one stvari, koje se tiču zajedno obih zemaljah. Sučlanovi ovoga senata imali bi se izabirati od obih kneževinah. U Carigradu misle, da se ovaj predlog nemože oživjeti i kao što se čuje, opire se porta pri tom predlogu isto tako energično kao kad je Francuska predložila, da gospodarsko dostojanstvo postane nasliedno. Porta misli da bi joj baš iz toga načela najveća pogibelj prietila, budući da je dosada uprkos svim zapletkama u kneževinama svoj autoritet jedino time uzdržat mogla, što su dosadnji gospodari sultanu morali priznati pravo, da ih može svērgnuti, ako nebi svoje dužnosti proti njemu izpunjavali. Kad bi pako ti gospodari bili nasliedni, onda nebi njihovo dostojanstvo ni najmanje od porte zavisilo, i tako bi bili sasvim od nje nezavisni, zato je porta dala iznova Fuadpaši naputak, da neka gleda na svaki način da uzdrži načelo cirkulupnosti i suverenskih pravah vlade sultanove nad ovim kneževinama.

Franceska.

Kervoprolitje, koje se je dogodilo u Džedahu zanima malone sve diplomatske i službene krugove u Parizu. Tamo se negovori samo o mierama, koje bi se imale preduzeti u svēru da se slični prizori preprieče, već se očito prodikuje rat proti Turcima. Najžestotie napada se naravno na Turke u ruskim krugovima. U ostalom pravi Turci sasvim su nedužni u toj stvari. Kervoprolitje izveli su arapski čopori, koji su navali u grad i koji jedva priznaju vērhovno gospodarstvo porte.

Fuadpaša popitao se je bērozajvnim putem u Carigradu zbog obširnoga izvješća o događaju zbivšem se u Džedahu. Francuski konzul

Na slavu

presvietlomu gospodinu baronu

Metelu Ožegovića Barlaševačkomu i Beoskomu,

c. kr. dvorskome savjetniku, c. kr. vērhovnoga suda prisiedniku, c. kr. Leopoldova reda viteza, predsjednika društva za promicanje zaklade J. Jelačića bana, hrvatskomu vlastelincu, i velezaslužnomu domorodcu.

Od

Janka Ev. Borovetkoga.

(Nadalje.)

Ovoga dakle presvietloga gospodina novoga barona, Metela Ožegovića, koji od slavnih djeđovah slavnu lozu vode, koji u svojim predjih imade bistre zērcalo slavnih činah, koji je sam slavno poznat, slavni život iz najsigurnijih podatakah obširnie opisan našem narodu za dužnu vječnu uspomenu iz osobitoga štovanja priobćujem.

Gosp. M. Ožegović rodjen je u Zagrebu 4. svibnja 1814. god. Otac mu bijaše onaj Stjepan, kog sam gori slavno opisao. Slavna otca slavni sin. On je pod častim prigledanjem svojega slavnoga otca svērsio niže učione u c. k. plem. konviktu 1827. god., u kojem je bio njegov stric gosp. Mirko Ožegović ravnatelj, a višio učione svērsio je u Ugarskoj, i to pravoslovje u Požunu, čim ma se je naime duh za budućnost prostiranje izobrazio; da uzmognemo viditi, kako je u naucih i u čudorednosti napredovao, dosta je, ako napomenem, da je u Požunu između 79 součelnikah pēro mjesto odlike to jest, kako se je onda govorilo i pisalo, pēro

mjesto izvišenosti stekao. Već god. 1831. podijeljena mu je bila služba podbilježnika varaždinske županije, a god. 1836. velikoga bilježnika, koja služba prije prevrata 1848. god. bijaše veleznamenita; kako je on, kano takov za naše narodne stvari, a osobito za našu narodnost, koja se je u ono vrijeme počela ponajbolje razvijati, revan bio; razabiremo iz njegova službenoga, liepo sastavljenoga, od obćinstva s neizmernim veseljem primljenoga dopisa, koji se u 21 br. Danice ilirske od 1838. god. nalazi, koji velevažni dopis evo priobćujem, da nam predoči, kako su ga našinci jur u ono vrijeme zaslužne štovati morali.

Službeni dopis od strane varmedje varaždinske.

Jur znano Vam jest, da u krugu slavne varmedje varaždinske svaka domorodna misao s velikim uzhićenjem prima se, odkuda s radostju pero u ruke uzimljem, da Vam sljedeća službeno objavim, koja obćinsku pozornost svim pravom zaslužuje.

Gospoda stališi i redovi slavne varmedje varaždinske zaključili su bili, da se „Naredbe obćinske“ dosada navadnim hrvatskim pravopisom u tisku izdati imadu. Prigodom ovom skupiše niekoji domo- i rodoljubi, žudeći narodno slovo u svakoj prilici podignuti nekoliko pienesnih prinesakah, za da se spomenuto dielo ne samo prostim navadnim hrvat-

skim, nego takodjer novim književnim ilirskim pravopisom izdade. Ali kada se slavni stališi i redovi u svom 15. siečnja t. g. dēržanom velikom spravištu dovoljno uputiše, da novi i jednostavni naš obćinski ilirski pravopis u istom pučkom podnaričju hrvatskom u izgovaranju riečih ni najmanje promjene neuzrokuje, obćim privoljenjem odlučeno bi, da se samo novi obćinski ilirski pravopis upotrebi, i odvišni troškovi za tiskanje jednoga istoga diela u dvih pisanja načinih prištede, isti pako dobrovoljaj prinesci u početku sa 47 for. 40 kr. sr. za plemenitu obće ilirsko narodnost svēru odredjeni, na podobni cilj napredovanja u našem narodnom slovostvu obratiti imadu. Te tako izišle su naše „Naredbe obćinske“ iz narodne tiskarne samo u ilirskom pravopisu, što je zaisto slavni i sveobćega nasliedovanja vriedni korak u tom prizrenju.

Budući pako da duh vremena narodno izobraženje prostoga puka najsilnije zahtieva, i svako k toj svērsi prikladno sredstvo poprimiti kano najsvetiju dužnost obćinskoj vlasti naleže, zato su od strane slavne varmedje naše krepke naredbe učinjene, da se u svih obćinah prigodom uvedenja bilježnikah seoskih, primierom članka novozakenskoga 9. potrebnih skupa i narodne učione uvedu, i polag odluke spravišta sakupljeni gori spomenutim načinom dar onomu narodnomu spisatelju pokloniti ima, koji će najbolju priručnu knjigu za potrebu naših seljanskih

u Aleksandriji, gospodin Sabbatier, poslao je veoma obširno izvješće u Paris, koje je odmah cara prihvaćeno bilo.

Velika Britanija i Iraka.

London 7. srpnja. Ovdješnji sudovi odlučili su jučer jedan slučaj, koji se je u ovom zemnom pravosuđu prvi put pokazao. Jedna berzovajna pošiljka javila je u provinciji, da je jedna ovdješnja banka obustavila svoja plaćanja. Vjest nije bila istinita i bila je malo satim drugom berzovajnom pošiljkom opovrgnuta. No čini se ipak da je međutim dotična banka razprostranjenjem ove krive vesti došla u veliku nepriliku. Ona je podigla proti berzovajnom društvu parnicu na odštetu. Posljednje kratilo se je odati onoga, koji mu je tu berzovajnu pošiljku predao, i bilo je osuđeno da plati odštetu od 2000 funtih sterlingah.

Još se je nešto čudnoga dogodilo u Londonu. Albert Smith je Englez, koji je prije 8 godina kao mnogi drugi njegovi zemljaci poduzeo put u Švajcarsku i popeo se na Montblank. Vrativši se kući naumio je svojim zemljacima pripovijedajući priobiti svoj učinjeni put s preživljenim i izmišljenim zgodama. Najmi dvoranu, dade si naslikati Montblank i naviesti, da će držati o tom prelekciju. Kad priobiti svom ocu, da je u tu svrhu najmio dvoranu na dva mjeseca, stade siromah vikati, da je propao. Medjutim dopade se prelekcija, koja je svaki dan opetovana bila. Kad prodjose dva mjeseca, otac je manje u strahu bio i privolio je u to, da mu sin dvoranu opet najmi. Jednom riečju od toga vremena t. j. od 7 godina opetovao je A. Smith svoju prelekciju 2000 puta. Jučer je držao posljednju prelekciju i naviestio je svojim slušaocima, da će ići u Kinu, da im po svojem povratku uzmogne pripovijedati i o ovoj čudnovatoj zemlji. Jedino za ovu posljednju prelekciju pobrao je 20 000 funtih sterlingah. Takova što može se samo u Engleskoj dogoditi.

London, 14. srpnja. U hotelu austrijskoga poslanstva bio je jučer obied na čast vojvode Cambridge. Od gostih bili su najodličniji poslanici pruski, francuski i portugalski, vojvode Richelieu i Beaufort, grofi Clarendon i Granville i lord Stratford de Redcliffe.

Kod večernje zabave, koja je slijedila zatim, bili su diplomatski zbor i aristokracija mnogobrojno zastupani.

Društvo razišlo se je oko 1 sata u jutro.

Amerika.

Glasa se da je američanska vlada zaključila znatnu flotu poslati u Nikaragvu, da brani tamo svoje interese i da osigura prevozni promet, korak taj je upravljen proti koracima francus-

koga agenta Mr. Belly-a. — Izravnanje razmirice s Novom Granadom još je daleko. Amerika zahtjeva, kao što je poznato, da se izvede Cass-Heranski traktat. — Iz Meksika javljaju, da je plaćanje poreza, koje je nametnuto bilo inostrancima, ukinuto službeno na tri mjeseca.

Berzovajne i najnovije vesti.

Frankfurt 18. srpnja. Službeno izvješće saveza potvrđuje u bitnosti ono, što je poznato o danskom odgovoru. Isti bio je predan holštajnskom a ne ovršbenom odboru. Kurhesia predala je jedan nacrt ustava.

Paris 19. srpnja. „Moniteur“ javlja iz Carigrada od 16. t. m. da je, pošto su se ustaše podvrgle, na Kemal efendiu došla zapoviest, da vojsku povuče natrag. Dva bataliona vratit će se po moru u Carigrad; ostala vojska ide u Bosnu.

London, 16. srpnja. Vlada se je odrekla procesa proti Allsoppu i povukla je natrag nagradu, koju je bila obećala onomu, koji ga uhvati.

„Espero“ hoće da zna, da je car Francuzah princa Carignana i predsjednika sardinskoga ministarskoga vijeća pozvao, da dodju na svetkovine u Šerburg. Poziv bio je učinjen po francuskom poslanstvu.

Što se prvoga tiče, koji vodi naslov velikoga admirala, stvar je u redu; no sumnja se, da će on primiti poziv, budući da mu njegova slaba dotacija nedopušta razviti onu sjajnost, kojom bi se po svojem zvanju imao pokazati. Grof Cavour nije dobio ovoga službenoga poziva.

Usljed „Iberie“ sastoji španjolska ekspedicija, koja ima ići u Kohinkizu, da tamo sudjeluje s francuskim vojnim silama, iz piešacke regimente Ferdinanda VII., iz dvie kumpanije lovaca i evropske topničke brigade; u svemu iz 1400 momakah.

Razne vesti.

Dittmar u Heilbronu izumio je vrlo dobro rezalo rezanacah, kojim i neviest može bez velika truda narezati sila tankih rezanacah. Ovaj će dobro doći osobito kermaricama, koje toga jela mnogo trebaju. Stroj je kao orguljice i okreće se ručicom kao brus.

— Znamo da psi izbjavljaju utopljenike i one, koje je snieg zasuo, od smerti. U Londonu pako ima sada nieki Bell psa, kojega je obučio, da traži ljude u gorećih kućah i donosi im užeta i drugu spravu, da se mogu spasiti. Njegov gospodar je već ovako 72 čovjeka spasio od smerti.

— Najveću grudu suhoga zlata pokazuju sada u Londonu 4 rudara, koji su bili pošli u Australiju, da zlato kopaju, i pošto su 4

seca siećnja lieta t. složili, ter više stotinah for. u srebru, kako i mnogo velevažnih dielah skupili, što da je i u inih domovine naše gradovih kano Karlovcu i Križevcu učinjeno, s veseljem čujemo.

Ova neka znadu svi o napredovanju naše narodnosti radujući se domorodci, i nek uvjereni budu, da plam sveto ljubavi k našem slavnom rodu i jeziku niti na skrajnoj u susjedstvu Ugarskom postavljenoj Ilirije medji od onoga, koji se u sredini domovine silno uspiri, slabiji biti neće.

Ex off. u Varaždinu dana 11. svibnja 1838.

Metelo Ožegović, v. r.
v. bilježnik slavne varmedje
varaždinske.

Iz ovoga dakle njegova punoga duba, uma i sërdea prije 20 godina pisanoga službenoga pisma zaključiti možemo, kakav je on podupiratelj narodne naše stvari jur u prvo vrijeme bio, kako se je za pučke učione već onda zauzimao, kako je već onda nastojao oko narodne prosvjete, pak kakovo je zato štovanje zaslužio a i stekao, a to u tolikoj mjeri, da za rodoljube nije od njega nenadano bilo, što je pod Belom, u župi na njegovo zavjetništvo spadajućoj njegovim nastojanjem sa kratko vrijeme podignuta bila pučka učiona, kojoj svake godine jur kroz toliko vrijeme po 20 fr. za nagrade daje.

(Dalje će slijediti.)

godine kubarili, nepokon su se namjerili na veliku gradnju čista zlata. Ova je gruda kao ciepanica prieko 2 stope dugačka, 10 palacah široka i 1—2 palca debela, a vrijedi jedno 92,000 fr. sr. No sviet ide jatovice da gleda ovo čudo, to svatko plaća ulaznu, i na ovaj će način sretni vlasnici ove zlatne ciepanice jošte liepu svotu novacah sgernuti.

Književna vjest.

Tiskom c. k. dvorske knjižotiskarne sina Bogomila Hasea u Pragu izišo je baš sad spis: Kiril i Metodije, sveti apostoli slavenskih naroda, nisu pisali nikada glagolski, nego kirilski t. j. pismeni po načinu azbake gërčko sastavljenim i dopunjenim. Izpravlja i kritički dokazuje F. J. Jezbera. Priključena je razprava o Slavenima u kraljevstvu Napuljskom obnovljena pismom kirilskim. Troškom spisatelja. Ciena je knjiž. 48 kr. sr. (Pratke N.)

Bečka burza dne 21. srpnja 1858.

Tečaj državnih papirah.		U srebr.
Državne zadužnice	sa 5%	82 7/8
dto od godine 1851 seria B . . .	5%	
dto od g. 1853 s povratkom . . .	5%	
dto iz narodnog zajma	5%	93 7/8
dto	4 1/2%	72 1/2
dto	4%	
dto od g. 1850 s povratkom . . .	4%	
dto . . . izriebane	4%	
dto	3%	
dto	2 1/2%	
Zajam s vučenjem od g. 1834, za 100 for.		
. 1839,		35 7/8
. 1854,		109 1/2
Bečko-gradski banko	sa 2 1/2%	
.	2 1/4%	
.	2%	
Zadužnice zemljišnoga odkupa od dol. Austrie		
Zadužnice zemljišnoga odkupa od Galicije,		
Ugarske sa sjedinjenimi pokrajinami po 5%		
Zadužnice zemljišt. odk. od ostalih krunovina		970
Bankovne dionice komad po		
Eskomptirane dionice od dol. Austrie za 500 f.		
Dionice c. k. pov. austrijsk. državno-željezn.		
ničkog društva po 200 for. sr. ili 500		
frankah, podpuno uplaćene		252 1/2
dto s plaćanjem na rate		
Dionice sjeverne željeznice . . . po 1000 f.		1677 1/2
. bečko-glogničke željeznice	500	
. šoprunsko-malobeeke	200	
. Budiojevičko-Gmundsko-		
Linske željeznice	250	
. požunsko-těrnovačke željez.		
1-og izdanja	200	
. 2-og . . s pėrvenstvom	200	
. austr. dunav. parobrodarstva po . . .	500	
. Lloyd a u Těrtzu	500	
. budapeštanskog lancanika	500	
. c. k. povl. austrijsko-državnog		
željezničkog društva po 200 forint.		
. Gjurske željeznice		
Galičke založnice sa 4%	za 100	
Željeznice		
Južno-sieverska niemačka savezna željez.		
Tisna željeznica		
Lombardezko-mlietačka željeznica . . .		

Tečaj mlienični.

Amsterdam za 100 holandskih for.	for.	89
Augsburg za 100 for. current		105 1/2
Berlin za 100 pruskih talirah		
Vratislava za 100 pruskih talirah		
Frankfurt na Maju za 120 for.		105
Genova za 300 piemontezkih lirah		
Hamburg za 100 mark banko		77 1/2
Lipsko za 100 for.		
Livorno za 300 toškanskih lirah		
London za 1 funt sterlinga		10-18
Lyon za 300 frankah		
Milan za 300 austrijskih lirah		103 7/8
Marseille za 300 frankah		122 3/4
Pariz za 300 frankah		122 7/8
Prag za 100 forintih		
Těrtz za 100 forintih		
Mletci za 300 austrijskih lirah		
Bukurešt za 1 forint	parah	264
Carigrad za 1 forint	parah	473
Smirna za 1 forint	parah	

Tečaj novca.

Carški dukati	7
Srebro od 15. srpnja	4 1/2

Odgovorni učrednik. Dr. Demeter.

Kuća zidana

pod br. 10, u selu Vinično blizu druma zagrebačko-varaždinskog, medju sv. Ivanom i Novomarašom, s gospodarskima stanjima i k njoj pripadajućim dvie rali oranice i pol rali voćnjaka s vėrtom, prodavat će se iz slobodne ruke.

Kupiti želeći neka se na vlasnika u Žitomiru pod br. 4 obrate.

učionah izraditi i slavno varmedji do blišnjega sabora kraljevinah naših predložiti, koje se dielo prije po kraljevskoj znanostih akademiji zagrebskoj prosuditi, zatim pako putem kraljevskoga namiestništva odobriti ima. Koi bi dakle narodni pisac kod svojih, najveću stranu naroda činećih, u surovosti ipak ostavljenih zemljakah tako liepu i plemenitu zaslugu pribavit si namierio i ovaj velevažni predmet polag ljudjene osnove pomnjivo savěrsio, to bi ne samo gorerečeni novimi princesi anamenito povećani dar kao maleni znak priznanja za trud svoj dobio, nego bi i vickovitu zahvalnost kasnoga potomstva celim pravom zaslužio.

Zato svi domorodci uljudno pozivaju se ne samo da ov blagodiejni posao, kojega otci domovine naše u državnih saborih vėrbu uvede nja narodnih učionah viećajući tako visoko cienne, oštroumno promotre, veće i svojom blagodarnostju poduprieti neuzkrate se.

U ostalom kad Vas službeno molim, da ovo obznanjenje, kano novi dokaz domorodne u krugu naše veledušne gospode vladajuće i po mnogih inih hvale vriednih občinskih těrsenjih javno se izraseće revnosti u list Vaš primite, nemogu Vam bez radosti jošte priobiti, da su se prijatelji narodnoga našeg slovestva i revni podupiratelji svih domorodnih stvarih, kojih broj blizu stotine dolazi, u jedno narodno društvo čitateljah, ilirsko pak i sveslavjansko knjižestvo za slavu svėrbu sebi preduzimajuće jur mie-

Schupfen, ein Brunnen, ein grosser Garten, dann ein Joch cultivirter Ackergrund, und eine Eisgrube.

2. Das 1 Stock hohe Gebäude mit 12 Gastzimmern.

3. Das Spiegelbadgebäude mit 16 Gastzimmern, einem Gesellschaftsbad und vier Extrabädern, dann einer Kaffeeküche zum Gebrauche der Badegäste.

4. Das Allegebäude mit 13 Gastzimmern.

5. Die Hauptmineralquelle.

6. Das Bichofsbad, in welchem die Schlamm-bäder errichtet werden, mit 4 Extrabädern und 2 Badewäscherzimmern.

7. Das Abkühlungs-Reservoir.

II Die Schlamm-bäder-Traiterie im Vereine mit den Unterkunfts- und Badetaxen, der Ausschanksgerechtigkeit, dem Fleischausschüttungs-, Heu- und Hafer-Verkaufs-Rechte, wofür dermal der jährliche Pachtzins in 300 fl. CM. besteht.

Hiezu gehören:

a) Die Wohnung für den Pächter, der grosse Speisesaal, der Keller, die Stallung und daran anstossend der Gemüsegarten, die Schlachtbänke und die Fleischbank, eine Eisgrube, dann der grosse Keller im Felsen am Fusse des Nikolaberges.

b) Im Traiteriegebäude selbst 7 Gastzimmer.

c) Im Neugebäude 13 Gastzimmer.

d) Das alte Honoratioren-Schlamm-bad mit 6 Extrabädern, bis das neue prächtvolle dertel Gebäude, dessen Bau heuer begonnen hat, aufgebaut sein wird.

e) Das Volksspiegel- und Volksschlamm-bad, dann die Pferdeschlamm-bäder. Sämmtliche Gastzimmer bei beiden genannten Traiterien sind mit der nöthigen Einrichtung ab aerario versehen, und für Speisen, Getränke, Badewäsche, dann Bett- und Tischzeug hat der Pächter selbst zu sorgen, dieselben nach dem festgesetzten Tarife zu verabreichen, und der hohen Orts genehmigten Bade-Polizeiordnung sich zu fügen.

III. Das Schropfrecht im Vereine mit der Verpflichtung der Ausübung der Barbierergeschäfte.

Zur Ausübung dieses Rechtes besteht die für dieses Geschäft ausgestellte Hütte mit der Abtheilung für Männer- und Weibspersonen; der jährliche Pacht beträgt 215 fl. CM.

IV. Das Volkswirthshaus, verbunden mit dem Getränke-Ausschank und dem Rechte des Bratenbratens, dann Erhebung der Platzgebühren an den vier Küchenwehmärkten zu Topusko, wofür dermal der jährliche Pacht in 300 fl. CM. besteht.

Hieher gehört:

a) Das neue Volkswirthshaus, mit einer Bratenhütte, einem Keller, einem Stall und Schupfen, ein Küchengarten.

b) Ein aus solidem Materiale erbautes Unterkunftsgebäude für's Volk vis-à-vis dem Wirthshause gelegen.

Die Lizitation wird am oben besagten Tage um die 9. Vormittagsstunde im Badeorte Topusko beginnen, daher die Pachtlustigen eingeladen werden, am obigen Tage in Topusko zu erscheinen. Zu dieser Lizitation werden nur Jene zugelassen, welche sich mit obrigkeitlichen Zeugnissen über ihre Befähigung und hinlängliches Vermögen auszuweisen vermögen, und zur Sicherstellung des Aerars eine dem halbjährigen Pachtbetrage gleichkommende Kautionsleistung im Stande sind. Diese Kautionsleistung kann nach der Wahl des Pachtlustigen entweder im barem Gelde, oder in Staatspapieren, oder in vorschriftsmässig sichergestellten Bürgschafts- oder in Hypothekarbestellungsurkunden geleistet werden, und es bleibt dem Ersteher auch freigestellt, die erlegte Kautionsleistung mit einer der hier aufgezählten nachträglich zu vertauschen.

Die Staatsschuldverschreibungen werden nach dem Wiener Börsenkurse angenommen, jedoch nicht über ihrem Nennwerth. Sie müssen mit allen noch nicht fällig gewordenen Coupons und dem Talon übergeben, und ausserdem in der Regel nach dem Zweck ihrer Widmung vinkulirt sein, von welcher Vinkulierung nur dann Umgang gemacht werden kann, wenn der Kautionsleger zugleich mit den Obligationen eine rechtsförmlich, verfasste Widmungsurkunde übergibt, in welcher die erlegten Papiere nach allen ihren Merkmalen und Daten individuell beschrieben sind, und worin der Aussteller ausdrücklich bemerkt, dass er diese beschriebenen Obligationen als Kautionsleistung zur Sicherstellung seiner durch den genau zu bezeichnenden Vertrag übernommenen Verbindlichkeiten widmet und dem Aerar hierauf das Pfandrecht einräumt. Die Kautionsleistung durch auf Realitäten einverleibte Pfandverschreibungen oder Bürgschaftsurkunden ist nur dann zulässig, wenn die betreffenden Urkunden und die Art ihrer Sicherstellung bei Militärgrenzbewohnern durch das betreffende Regimentsgericht oder den Communitäts-Magistrat, bei Auswärtigen aber durch die betreffende Finanzprokuratur vorläufig geprüft, und die Bestätigung dieser Behörden, dass die Kautionsleistung für die speziell zu bezeichnende Lizitationsverhandlung annehmbar sei, der Urkunde selbst beigefügt worden ist.

Als Ausrufspreis wird der gegenwärtige Pachtzins angenommen, wovon die Lizitationslustigen ein 10% Reugeld vor dem Beginn der Lizitation zu Handen der Lizitations-Commission zu erlegen haben. Dieses Reugeld wird den Nichtstehenden der Objekte gleich nach beendeter Lizitation rückgestellt, dagegen haben die Ersteher dasselbe auf den halben Pachtbetrage als Kautionsleistung zu ergänzen.

Schriftliche Offerte, welche mit dem gesetzsmässigen Stempel versehen sein müssen, werden auch angenommen, sie werden aber nur dann berücksichtigt, wenn sie

a) die Uebnahme der Pachtung, um die es sich handelt, mit Hinweisung auf die in der Lizitations-Ausschreibung festgesetzte Zeit genau ausdrücken, und bei mehreren Mitofferten die Solidarverpflichtung enthalten;

b) wenn der Offerent hierin ausdrücklich erklärt, dass er sich den ihm bereits bekannten, und zum Beweise dessen von ihm oder seinem Bevollmächtigten unterfertigten Lizitationsbedingungen für die in seinem Offerte bezeichnete Pachtung vollinhaltlich unterwirft;

c) wenn in dem Offerte ein bestimmter Pacht-schillingbetrug in barem Gelde und nicht blos die Aufzahlung von gewissen Prozenten über den zur Zeit noch unbekannten mündlichen Bestbot angeboten wird;

d) wenn die Offerte mit der vorgeschriebenen, der Hälfte des angebotenen jährlichen Pacht-schillings gleichkommenden Kautions, oder mit dem Kassascheine über deren Erlag, dann mit der Fertigung des Vor- und Zunamens des Offerenten unter Angabe seines Charakters und Wohnortes versehen und gehörig versiegelt sind; endlich

e) wenn sie noch vor dem Beginne der mündlichen Lizitation, nach deren Eröffnung kein schriftliches Offert mehr angenommen wird, überreicht worden sind.

Die Israeliten bleiben von dieser Pachtung ausgeschlossen, auch können dieselben weder als Pächter noch als Bestellte irgend welchen Antheil an der Pachtung nehmen.

Die näheren Bedingungen können übrigens von heute angefangen, während der vorgeschriebenen Amtsstunden in der Regiments-Administrations-Kanzlei täglich eingesehen werden.

K. k. I. Banal-10. Grenz-Regiment
Glin, am 8. Juli 1858.

Alraović, m. p.
Oberstl.

Br. 365 civ. (DS-54)

Izrok.

C. k. zemaljski sud zagrebački s time proglašuje, da će se na zahljevanje odvjetnika Viekoslava Frigana kano upravitelja stečajne mase Stefana Josipovića, čest dobra Kurillovec na istu stečajnu masu spadajuća u kotaru veliko-goričkom ležeca u gruntnih zapisnicih poreznih obćina Kurillovec pod br. 118 Silakovina, br. 17 Buzin, br. 23 Jakusevec, br. 35 Gradici, br. 16 velika Gorica, br. 140 i Dragošci br. 91 zabilježena i na 12.307 fr. 46 kr. sr. sudbeno procijenjena, dana 20. rujna 1858 kano na prvi rok samo za, ali nad procijenbenom svotom, ako ipak ista ponudjena nebude, dana 25 listopada 1858 kano na drugi rok svaki put u 9 satih prije podne u ovisnoj dvorani br. 166 u gornjem gradu Zagrebu takodjer izpod procjene najveće ponudećemu putem sudbene ovrhe prodati, s tom primetbom, da će kupac dugove uknjižne do iznosa kupovine po naptu suda preuzeti morati.

Izvan toga se svi oni, koji, premda im posebna obavijest prispiela nebi, sciene, da su oni upisom u javne knjige takodjer stekli hipotekarno pravo na istu dražbovnu nepokretnost, pozivlju, da isto pravo do prodaje dobra ovomu sudu tim sigurnie prijave, jer će inače sebi sami pripisati imati, ako se razprava kupovine bez njih obavi, te oni od kupovine, nakoliko bi po drugim vjerovnicima izcprpljena bila, izključeni ost nu.

Istom tako imaju svi oni hipotekarni vjerovnici, koji u miestu suda ili blizu njega neobitavaju, za obranu prava svojih kod predstojećeg razdielbe kupovine, u miestu suda punomoćnike si odabrati, te ime i obitavanje takovih do prodaje suda ovom prijaviti, inače bo za one, koji bi istu prijavu učiniti prepustili, zastupnici na njihovu pogibelj i trešak ureda radi naimenovati će se, kojim sve daljnije dostave uručene budu.

Izvadak gruntni, procjena i dražbeni uvjeti mogu se svaki dan kod ovog suda u vremenu uredovanja uviditi.

U Zagrebu 19. lipnja 1858.

Klobučarić.

Jović.

Nr. 2060 civ. (Izv.—176)

3—2

Edikt.

Vom k. k. Comitatsgerichte Warasdin wird bekannt gemacht, es sei am 7. Jänner l. J. Franz Osoinik und am 13. Jänner l. J. dessen Tochter Franciska Osoinik in Warasdin ab intestato verstorben, zu deren Nachlassen auch die Tochter respective Schwester Juliana Osoinik als gesetzliche Erbin berufen ist.

Da dem Gerichte jedoch der Aufenthalt der Juliana Osoinik unbekannt ist, wird dieselbe aufgefordert, sich binnen einem Jahre von dem unten angesetzten Tage an bei diesem Gerichte zu melden, und die Erbserklärung anzubringen, widrigenfalls die Verlassenschaft mit den sich meldenden Erben und dem für sie aufgestellten Curator Herrn Advokaten Georg Dominic abgehandelt werden würde.

K. k. Comitatsgericht

Warasdin am 10. Juli 1858.

Novak.

Wallentschag.

ad Nr. Luog. 11718/1632 (VI.—35)

3—2

Avviso di Coneorso

per il posto di medico distrettuale in Sign.

Essendo divenuto vacante il posto di c. r. medico distrettuale in Sign. coll' annuo stipendio di f. 450 senè apre il concorso fino tutto Luglio 1858.

Gli aspiranti dovranno far pervenire le loro istanze pel tramite dell' immediata loro superiorità al c. r. Capitanato Circolare in Spalato, comprovando l'età, gli studj percorsi, i gradi accademici riportati presso una c. r. università in medicina, chirurgia ed ostetricia, i servigi fin' ora prestati, la conoscenza della lingua italiana, illirica e possibilmente tedesca e la buona condotta morale e politica.

Indicheranno inoltre, se ed in quale grado di parentela o di affinità si trovassero con tal' uno degli impiegati dell' ufficio distrettuale di Sign.

Dalla c. r. Luogotenenza

Zara 26. Giugno 1858.

Nr. 2862 civ. (Izv.—179)

3—1

Kundmachung.

Zur Sicherstellung des Brennholzbedarfes für die kommende Winterszeit 1858—59 zur Beheizung der Lokaltäten dieses k. k. Comitats-Gerichtes und der Nebenämter, bestehend in 8 Klöstern 36000 Büchsenheutern, wird eine Minuendo-Lizitation am 31. Juli 1858 Vormittags 9 Uhr bei diesem Comitats-Gerichte abgehalten werden, wozu Unternehmungslustige mit dem Beisatz eingeladen werden, dass die Lizitations-Bedingnisse in der diessgerichtlichen Kanzlei eingesehen werden können.

K. k. Comitats-Gericht

Warasdin 16. Juli 1858.

Br. 86—1858 (Izv.—180)

3—1

Oglas natjecaja.

U Čakovcih, kotaru tovarničkom izpražnjeno je mjesto učitelja pučkog sa godišnjom plaćom od 200 fr. sr., 15 mirovah žita, 15 mir. kukuruz, 8 hv. der-vah, užitkom prostog stana i velikog vrtla. Natjecatelji imaju svoje molbenice, vlastoručno pisane i dokaznicami o dubi, sposobnosti, pomnji i vremenu službenom obiskerbljeno, najdulje do 24 kolovoza t. g. na školsko-kotarsko nadzorničtvo u Berak upraviti. Znanje jezika ilirskog i magjarskog, zatim vještina u orguljanju jesu uvjeti neodpuštivi za zadobiti ovo mjesto.

U Djakovu dne 8. sèrpnja 1858.

Od strane stola duhov. bosansko-djakovačkog i sriemskog.

Br. 1833 pol. (Izv.—181)

3—1

Razpis natjecaja.

U području podpisatog c. k. kot. ureda, kod obćinskog ureda sudovačkog izpražnjeno je mjesto obćinskog tajnika sa godišnjom plaćom od 400 fr. sr. zatim za slau tajnika, obćinskog ureda, kurenje i pisarne potreboće 140 fr. sr.

Za popunjenje ovog mjesta razpisuje se ovim natjecaj do 13 kolovoza 1858.

Natjecatelji vjerodostojnim dokazima izkazati imaju:

1. dobu, vjerostojnost i stališ;
2. dovršenje naukah i podpuno znanje narodnog i niemačkog jezika, tako riceno kao i u sastavljanju, zatim podpuno vještina u računarstvu;
3. dosadanje službovanje, neprikorno moralno i političko ponašanje. Tako na propisanoj biljezi sastavljene molbenice imaju natjecatelji putem njihove sad nadležne političke oblasti, uz naznačenje sad njihovog obitavanja unutar rečenog roka podpisatome uredu podasteriti.

C. k. kot. ured

U Križevcu 15. sèrpnja 1858.

C. k. kot. predstojnik

Kiš v. r.

Nr. 2611 (Izv. 177)

3—2

Kundmachung.

Im Bereiche dieses k. k. Bezirksamtes werden zwei Gea einbehalten und zwar, die eine für die politischen Gemeinden Samobor und Rodverh mit dem Sitze in Samobor, die andere für die politischen Gemeinden Rakovpotok und Stupnik mit dem Sitze in Rakovpotok aufgenommen.

Denselben wird eine jährliche Bestellung von 80 fl. aus der Gemeinde-Kasse zugesichert, und es liegt denselben die Verpflichtung ob, den unbemittelten gebährenden Weibspersonen unentgeltlich Beistand zu leisten.

Zur Besetzung dieser beiden Stellen wird demnach zu Folge Erlasses der wohlhöhl k. k. Comitats-behörde vom 19. Juni 1858 Z. 6166 der Konkurs bis Ende August 1858 ausgeschrieben, binnen welcher Zeit die schriftlichen Kompetenzgesuche mit der Nachweisung des Alters, Standes, der Moralität, so wie insbesondere der Befähigung der Bewerberinnen zu diesem Geschäft beim gefertigten k. k. Bezirksamte einzulangen haben.

K. k. Bezirksamt

Samobor am 6. Juli 1858.

Der k. k. Bezirks-Vorstand
Mertinković.

Carsko-kr.

službene

NARODNE

NOVINE.

Novine ove izlaze svaki dan izuzev nedjelje i praznika na čitavom listu. — Polugodišnja pred-plata je za domaće u novinarnici 4 for. srebra. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom posiljati, 6 for. sr. —

Za službene oglase opredjeljena je uvrstbina: 4 kr. sr. od linije za prvi put; a zatim za svaki put 2 kr. sr. — Za druge oglase ili posebne članke plaća se do 10 linija 20 kr. sr., dalje pak po od svake pojedine linije 4 kr. sr.

Uredovni dio.

Br. 1018.

Gospodin župnik u Kuzmincu, Nikola Šilobod, poklonio je za gradjenje tamošnje školske kuće prinosak od dvie stotine forintih konv. novca, za koji domorodni na podizanje pučkoga školarstva smierajući dar izrazuje mu se time javna zahvala, koja ga ide.

Od predsjedništva c. k. hrvatsko-slavonskoga miestodržstva.

U Zagrebu dne 16. serpnja 1858.

Sokcević, s. r. fml.

Br. 2100-1858.

Javna zahvala.

Za žitelje miesta Starmca oštećene požarom unišlo je do sada u novcu 116 for. 1 kr., žitka 48 $\frac{1}{4}$ vag, 150 rifah novog platna, 74 kom. rubenine, 20 fun. soli, 16 fun. masće, 50 $\frac{1}{4}$ holbih graha: k tomu imaju se još dodati onih 50 fun. govedine, 14 hliebuh krah i lno malenkosti, koje su pogorieli žitelji na dan požara od bližnjih susiedah neposredno primili.

C. k. kot. ured ovaj smatra si za ugodnu dužnost gg. darovateljem od strane nesretnikah za ovaj plemeniti čin javno zahvaliti se, osobito pako visokorodjenoj gospođi Klotildi udovi grofici Drašković, rodjenoj baronesi Kulmer i visokorodjenim suprasima gg. Marku grafu Bombelas c. k. komorniku i Ferdinandini grofici Bombelas rodjenoj grofici Drašković, koja plemenita obitelj neseemo da je znamenitom svetom od 50 fr. i 9 vagansh žitka nesretnike obdvela: na što više, dobrovoljno se je obve-

zala pogorielima žiteljima besplatno dati dërva za žganje, vapna i niešta za gradjenje, ostali pako material sa nezastnu cieniu uz trogodišnje povraćenje bez kamatah.

C. k. kot. ured

U Varaždinu dne 12. serpnja 1858.

C. k. kot. predstojnik
Milanković.

Neuredovni dio.

Austrijsanska carevina.

Zagreb. (Obširnie izviesće o učiteljskoj konferenciji dne 12. o. m. ovdio dëržanoj.) Na prvu učiteljsku konferenciju, koja se je u Zagrebu dëržala, došli su iz više školskih kotarah u znamenitom broju svećenici i učitelji, medju svećenici biahu dva podjašprišta i više župnikah. Ovim se pridružiše na čelu velem. g. školskog savjetnika Fr. Sladovića svi katekete i učitelji ovdašnje preparandije, škole realne i glavne gradske škole sa svojim ravnateljem g. Torbarom, zatim učitelji glavne kloštarske škole sa ravnateljem g. Smetiškom i učitelji škole kaptolske. Prije konferencie u 8 sati čitao je sv. misu preč. g. kanonik i diecezanski nadzornik pučkih školah Jan. Pavlešić, kojoj su svi članovi konferencie prisustvovali. Pod službom božjom pievali su ovdašnji učenici preparandije pod rukovodstvom svoga muzike učitelja J. Sojke u a krasnom kvartetu najprio pjesmu „Dojdi duše“ kojom se je služba božja počela, a kasnie razne od Glosa i Šuberta složene pjesme, koje je isti učitelj osobitim trudom i nastojem za ovu svečanost priredio.

Poslie službe božje sabraše se svi članovi

konferencie u prostranoj dvorani ovdašnje škole realne, gdje je isti preč. g. diecezanski nadzornik pučkih školah i predsjednik skupštine svërsi shodnim govorom siednicu otvorio razloživ svërhu ovog učiteljskog sastanka. Za skupštinu ovu biahu opredjeljena i jur prie okružnicom za pismeno riešenje razposlata sljedeća pitanja: 1. Kako se imaju trivialne s glavnim učionami u anglasje staviti? 2. Kako se imaju u trivialnih učionah školski katalozi urediti i voditi? 3. Koje su glavne zaprieke, kojima se postignuće bližnje i dalnje svërhe naših pučkih učionah zateže, i kako ih je moći ukloniti ili barem umaljiti? Osim toga izjavljeno biae u okružnici, da će se u ovoj skupštini prilika pružiti učiteljem svećeničkog i svetovnog stališa, da se mogu ustmeno ili pismeno dëržanimi razpravami posavietovati o valjanih i uspješnih metodah školskog obučavanja, o školskoj disciplini, o nabavljenju učevnih sredstvah, dobrih knjigah i koristnih pedagogičkih časopisih i ostalih pitanjih, koja u život naših pučkih učionah zasiecaju. Zato preč. g. predsjednik svëršiv svoj govor pozove najprio članove, koji su rečena pitanja za pismenu razpravu razposlata riešili, da ih predaju; uslied kojeg poziva predaše svoje pismene razprave vërhu rečenih pitanjah učitelj preparandije J. Partaš, učitelj glavne škole zagrebačke T. Vonsanović, i učitelj pučke oborovalčke škole Gjorašin, koje biahu odmah čitane i u pretres uzete. Razprava učitelja P. koja biae najobširnie a inače temeljito riešena, probudi u skupštini osobitu pozornost, s toga stane ju skupština pobliže pretresivati, i nakon dugotrajnig viećanje primi ju s malimi promienami, te ostale razprave priklopi joj kao dodatak.

Na slavu

presvietlomu gospodinu baronu

Metela Ožegoviću Barlaševačkome i Beeskome,

c. kr. dvorskemu savjetniku, c. kr. vërbovnoga suda prisiedniku, c. kr. Leopoldova reda vitezu, predsjedniku društva za promicanje sakhle J. Jelčića bana, hrvatskomu vlastelincu, i velezaslužnoma domorodcu.

Od

Janka E. Borevočehoga.

(Nadalje.)

Kada je god. 1843. pod banom Fr. grofom Halerom dëržavni sabor kraljevinah Hrvatske, Slavonije i Dalmacije dëržan bio, već u prvoj siednici dne 24. travnja dëržanoj medju ostalimi bio je takodjer gosp. Mirko Ožegović Barlaševački jednoglasnim uzklikom izabrat¹⁵⁾ za poslanika istih kraljevinah za ugarski sabor najvišim raspisom od 15. ožujka iste godine na 14. svibnja takodjer iste godine urečen¹⁶⁾. Kako se je on na ugarskom saboru odlikovao i proslavio braneći našu narodnost i našu prava proti nasërthanju Ant. Jozipovića i njegovih ortakah, razabire se iz poklisarskoga izviesća o istom saboru. Važno je zaista izviesće, koje su gospoda tadašnji naši poslanici H. Bužen, Drag. Kloučarić i Met. Ožegović o dëržavnom ugarskom saboru, koji je bio 14. svibnja 1843. započet a 10. studenoga 1844. imao se je zaključiti polag previšnjega odpisa, nu zaključen je bio pravo 13. istoga mjeseca, našem dëržavnomu saboru dne 29. ožujka 1845. podnili bili; ja sam ga upravo sa štovanjem čitao, pak sam se divio, kako su se sadašnji preuzv. gosp. stožernik i naš nadbiskup, za onda jošte samo biskup zagrebački Juraj Haulik i spomenuti naši poslanici hrabro, neprestrašeno i muževno branili proti raznim klevetam i nasërptom naših tadašnjih protivnikah; sve skoro, što su imali

naši poslanici na sljedećem ugarskom saboru podnili, podnili su već onda.

Ja ću iz toga izviesća s obširnom na Narodne Novine od god. 1843. i 1844. u kojih se mnogi tada od gospodine Jurja Haulika kod uzvišenoga velikaškoga stola a od naših poslanikah kod stališkoga stola dëržani velemni i nezaboravni govori čitaju, samo niešto izvadiiti, da se opomenemo, u kakovih okolnostih, u kakovoj, možemo a i moramo reći, pogibelji života bili su naši poslanici.

Već u predlećnom dne 17. svibnja dëržanom viećanju, a 24. istoga mjeseca a četvërtoj sabsorskoj siednici stališkoga stola, kada se je imao imenovati odbor, koji bi razvidio vierodajna pisma svih poslanikah, a jedan od naših poslanikah kada bi se bio proti ovomu neobićnomu predlogu izjavio latinskim jezikom, Magjari su se proti latinskomu govorenju strahovito podignuli, pače počeli su ga zvećanjem sabaljah pretërgavati, a zastupnik turopoljski Ant. Jozipović kazao je magjarski, da se oni, to jest, hrvatski poslanici zato opiru predati svojih vierodajnih pisamah imenovanomu odhodu, što se boje, da će se uvidieti, da se oni ni nemogu za zakonite hrvatske poslanike smatrati, jer ih je samo jedna stranka izabrala, pak je zahtievao, da se izposluje, da se novi sabor kraljevinah Hrvatske, Slavonije i Dalmacije sazove, akoprem je isti predsjednik kazao bio, da su polag obićaja vierodajna pisma nanj upravljenja i njemu uručena, pak da su sasvim u redu¹⁷⁾. Hoću stver razjasniti. Na dan 22. travnja 1843. bio je urečen dëržavni sabor

trojedne kraljevine, kako se za onda govorilo i pisalo, ali dëržati se nije mogao, jer je množina prostih plemićah iz zagrebačke županije u përkos protivnomu obićaju u Zagreb došla bila s nakanom, da se sabor prisili, da se poslanici za dëržavni ugarski sabor po duhu Ant. Jozipovića izabere, premda su s pravom odvieta samo hanskim pismom pozvati doći imali i mogli, a pozivali su se samo velikaši u istih kraljevinah dobra posiedujući, zastupnici oblastih i kr. gradovah i ina veća zemaljska gospoda, ukupno 273 osobe, kako je velemno i razgovietno razložio gosp. J. Haulik kod velikaškoga stola¹⁸⁾. Da se nered preprieči, pronašao je bio ban za dobro odgoditi početak sabora, dok prosti plemići otidu, što se je za dva dana sgodilo, pak je tako početak sabora bio 24. travnja. To je bilo, što je Ant. Jozipovića i njegove ortake, a kasnije magjarske stališe i redove, pače iste niekoje velikaše bolio; k tomu im nije po volji bilo razvijanje naše narodnosti, kojega niti visoka vlada nije priedila, a oni su to razvijanje narodnosti naše dëržali za nakanu, da se Hrvatska od Ugarske odclepi, akoprem su ih upravo o protivnom uvieravali i osieguravali osobito gosp. J. Haulik i gosp. M. Ožegović¹⁹⁾, ne te je jošte zaključio bio stališki stó, da se u sabsorskih siednicah samo magjarski govoriti smije, premda su se proti tomu u smislu zaključka od godine 1790. i u smislu naputakah hrvatski poslanici opirali bili, išli su takodjer

¹⁵⁾ Relatio ablegatorum regni super Comitibus 1843, In generali Regnorum Dalmatiae, Croatiae et Slavoniae congregatione die 23. septembris 1845. praestita. I. Caput de generalibus instructionis punctis, str. 3. i 4., srav. Narodne Novine od 1843. br. 49. i sled.

¹⁶⁾ O tom govoru kaže isto izviesće na str. 6.: Exc. D. Ep. Zagrabienis longum et elegantissimum habuit sermonem, duclu cuius rei sub ultima regni congregatione qualiter gestae seriem genuine adumbravit, criminationes, insincerasque Comitibus Terrestris Turopoljitanis ejusque confederatorum subnationes ad omnem evidentiam diluit. Srav. Nar. Nov. br. 54. od 1843. i odnosno br. 36. t. g. i br. 73. od 1845.

¹⁷⁾ Nar. Nov. 1844. br. 12.

¹⁸⁾ Narodne Novine od 1843. br. 33.

¹⁹⁾ Narodne Novine od 1843. br. 27.

Za rješanjem ovih pitanja držao je učitelj preparandije E. Šabin katoličku razpravu o vjeri u Boga i njezinih vlastitosti, te je pokazao, kako može učitelj imajući čvrstu vjeru djelovati spasonosno na um i srce, a po tom na bogostovno i čudoredno izobraženje svojih učenika. Poslije toga čitao je učitelj realne škole J. Stohl sastavak o slorabi organistah, koji odjeliv se od crkvene muzike sviraju na orguljama razne svjetovne komade, kojima mjesto, da probudjuju nabožnost u uku, svojim sviranjem smutjuju ga u pobožnosti njegovo. Sastavak ovaj skupština primi s tim dodatkom, da se iz njemačkoga jezika u kojem pisan bijaše, u hrvatski preokrene, i po nadbiskupij organistom za ravnanje priobči. Zatim preuze učitelj glavne škole zagrebačke F. Minarić praktično viežbanje u slovnici, kojom prigodom razloži, kako ima učitelj postupati, da razvije pojam stavka, i kako ima nadalje učenike viežbati u stavku kroz sve strane govora. Poslije toga nastavi učitelj F. Vukšanović praktično rješivanje računstvenih zadatah na pamet i zajedno u više primjera pokazati postupnost, kako se u novih austrijskih movcih ima računati na pamet.

Poslije ovih praktičnih viežbanja uzeta biahu u pretres nieka sredstva za postignuće školske svrhe, koja su u pismenih razpravah za potrebita i veoma korisna pripoznata bila. Uslijed toga predloži učitelj Vukšanović, da se izdaje jedan pedagogički časopis, iz kojega bi se učitelji mogli publiže upoznati s boljim i svršeni shodnim načini u postupanju kod podučavanja. Skupština ovaj predlog primi i zaključi, da se ima za ovu svrhu podnesti molba na visoko c. k. namjestništvo da bi izdavanje ovakovoga korisnog za školu časopisa milostivo dopustiti izvolilo. Zatim razloži učitelj realne škole P. Zoričić, da će se dalnja svrha škole pučke tim više postizati, ako se bude u opetovnih ili nedjeljnih školah uzimao osobiti obzir na praktični život učenika, s toga on misli, da bi se za nedjeljne pučke škole imala sastaviti posebna čitanka, koja bi važne članke za poljsko gospodarstvo zadržavala. Predlog ovaj predložit će se također višjemu mjestu. Nadalje g. ravnatelj Torbar izjavi, da on knjižnice školske, koje se u razpravi učitelja P. napominju, za važno školsko sredstvo

smatra, zato svraća pozornost skupštine na taj predmet i predloži, da bi se takova knjižnica kod svake pučke škole podigla iz dobrovoljnih prinesakah onih čovjekoljubah, kojim prosvjeta i izobraženost našega naroda na srcu leži. Iz takove knjižnice mogao bi učitelj za svoje izobraženje mnoga čerpati i učenici poslije svoga izstupljenja iz škole koristne knjige za čitanje dobivati, te tako se bolje u čudorednosti i za praktični život usavršivati. Predlog ovaj po skupštini primljen ima se također višjemu mjestu za oživotvorenje preporučiti. Napokon jedan pučki učitelj razloži žalostno stanje udovah pučkih učiteljah, koje po smrti svojih suprugah bez svake podpore ostaju, zato preporučiti skupštini, da bi ovaj predmet u pretres uzela i da se vieća o načinu, kako bi se ustanovila zaklada, u koju bi svaki pučki učitelj polag mierila svoga dohodka doprinášati imao, da bi kasnije udove učiteljake iz takove zaklade potrebitu podporu dobivati moglo. Pravedan ovaj predlog skupština bijaše pripravna podupirati, da nije preč. g. predsjednik izjavio, da se o tom predmetu već kod preč. duhovnoga stola radi. Ovim zaključi se sjednica oko jedne ure poslije podne, kojom prigodom velem. g. školski savjetnik zahvali se najprije od strane visokoga c. k. namjestništva preč. g. predsjedniku na brigi, kojom je nastojao upravljati skupštinu, zatim izjavi svim članovom svoju radost i veselje nad tim, što su se u tolikom broju sakupili, očitujući im, da su time pokazali, da im školska svrha i prosvjeta naroda zbilja na srcu leži. Na svršetku bijaše najprije pievana zahvalna pjesma „Tebe Boga hvalimo“ u prekrasnom u sêrdce dirajućem napjevu od poznatog našeg vieštaka u crkvenoj muzici O. F. Pintarića, zatim carevka na slavu Nj. c. k. veličanstva, pod kojega moćnim okriljem bijaše nam dopušteno skupštinu držati, koje zaključci, Bog dao, dobrim plodom urodili.

Beč 20. sêrpnja. Današnji „Wien. Ztg.“ sadêržaje carsku naredbu radi novih školah za biljegovinu polag novoga novca, kao također i odluka ministarstva financie, zbog izmjenjivanja starih biljegah za nove.

— Spomenik za pokojnoga biskupa Milde-a, koji će se postaviti u crkvi sv. Stjepana, bi

u Beč, a u Požunu su također potrebna činili, da se nepotvêrdi zaključak od 20. lipnja, pače rekli su, da će u protivnom slučaju ostavit isti sabor, nu kada je stigao najviši odpis od 12. listopada 1843., kojim je dopušteno bilo hêrvatskim poslanikom ili latinski ili magjarski jezik u saborskih sjednicah rabiti, bili su Magjari poniešto popustili, premda su s početka isti odpis u pretres uzeli bili i proti njemu govorili, a osobito je znamenita sjednica 1. prosinca 1843. godine dêržana, kada Magjari naših poslanikah latinski govorećih ni slušati niesu hteli, a naši su im čast u zajam vraćali, da se je sjednica razpustiti morala²⁰⁾, pače kada je drugi najviši odpis od 24. siečnja 1844. prispeo bio, odustali su

²⁰⁾ Izvješće od god. 1843^{1/2}, medju ostalimi o tome kaže na str. 26. „Benignum hoc Rescriptum Regium in sessione diaetali 2. Novembris 1853. publicatum per status ante omnia in Conferentia ipsorum, dein vero in Circulis ventilabatur, totiusque hebdomadae spatium utpote a 13. usque 18. Nov. 1843. inclusive absumpsit, — resultatū solum harum diuturnarum consultationum in eo referimus, quod potioritas Collum conclusio 20. Junii 1843 in obversum etiam benigni Rescripto Regii ultro inhaerendum esse concluderit eandemque sententiam Comes Terrestris Campi „Turopolje“ tuitus fuerit. — — — Atque hic fuerat rerum status, dum projectum Repraesentationis praedicto in merito circulariter adornatum die 1. Decembris 1843. in sessione diaetali assumptum fuisset, quo perlecto et per Exc. D. Personalem impugnato, consurrexerunt tam Regni, quam et lib. reg. civitatum croaticarum obligati principia inibi adstructa, arte quoque ex sua evibraturi, verum quemadmodum hi in tentata iteratis vicibus latina prolocutione per status via facti impediti fuerunt, ita dum nuncii Hungaricorum comitatuum Regni ablegatos, spectata serie anteriores, ab enunciationibus latinis arcendo hungarice proloqui voluissent, hi parte ex nostra pariter impediabantur, in qua turba et confusione Exc. D. Personalis sessionem celebrari, ablegatos Regni vero ad hungaricas enunciationes in obversum benigni

bili Magjari od zaključka od 20. lipnja 1843. i od predstavke proti najvišjemu odpisu od 12. listopada iste godine!

Ova sam samo zato napomenuo, da se vidi, kako sam rekao, u kakovih su okolnostih naši poslanici zaisto bili, s kolikimi i s kakvimi protivnici imali su se tako dugo, ako uzmemo u obzir sva ova i još to, da je sva magjarska mladež strastno uzhićena bila za magjarski jezik, a ogorčena proti našim poslanikom, a pogibelju života boriti, a osobito što se gosp. M. Ožegovića tiče, kako se je tada odlikovao, valja da osim ovih još to kažem, da mi je nieki za tada magjarske stranke prijatelj, koji je s Magjari vrlo mnogo obćio, po duši kazao, da su Magjari i prošanjami i obećavanjima i prietnjama vrlo nastojali, kako bi gosp. M. Ožegovića na svoju stranu dobili, u kojem su spoznavali velike sposobnosti, željeznu marljivost i riedku učenost, ali su se sva njihova nastojanja skêrsila o njegov nepomični značaj; — tko je, koji neće ovdie reći, da se o njem punim pravom kazati mora, što je niekoč Horac²¹⁾ kazao:

Justum ac tenacem propositi virum
Non civium ardor prava iubentium,
Non vultus instantis tyranni
Mente quatit solida, —
Si fractus illabatur orbis
Impavidum ferient ruinae.

(Dalje će slijedit.)

Rescripti Regii cogi non posse observando, ipsam sessionem pro soluta declaravit.

Tako imade dalje isto izvješće na str. 27. Licet post supervenientem 23. Jan. 1844. in objecto lingvae hungaricae — — — status tam a conclusio 20. Junii et 5. Decembris 1843. respecta Regni ablegatorum recessissent, quam et ipsam in obversum praesentati b. Rescripti R. praconceptam repraesentationem deposuissent; — —

²¹⁾ Lib. 3. Ode 3.

će na skorom gotov, i odpremit će se na svojo opredieljeno mjesto.

Turaka.

Iz Aleksandrie od 6. sêrpnja pišu „Timesu“ o događajima u Džedah: „Ono jutro, kad se je kêrv prolievala, poslao je kapetan Pallen (zapovjednik engleskoga parobroda), koji još nije znao, što se je dogodilo, čamce k obali. Kad su se isti približavali unutrašnjosti drage, migali su im turski vojnici, da se vrato. No oni su išli napred, dok se nadjoše obkoljani od 600 momakah, koji su s produljah obalskih stali na njih bacati kamenje, koje je padalo kao kiša. Na sreću bili su naši ljudi oboružani i za mala prekêrdili su si put opet k brodu, no ipak su morali prije, nego što su to izveli, izbaci na napadače sve svoje puške. Na to prodje pet danah, dok dodje Naamikpaša, gubernator Hedjaski, od prilike sa 800 momakah turske vojske iz Meke. Momčad parobroda molila je oficire, da bi joj dozvolili, da se osveti gradu ako i ne time, da mjesto preobrati u peo, već barem time, da joj se dopusti, da se izkêrca, bilo joj baš i na pogibelj, da se premda je imala najviše 200 momakah, ogleda s pučanstvom od 40.000 dušah (?)

No kajmakam dao je kapetana opetovano moliti, da se uzdêrži svakoga neprijateljskoga koraka. Njegova kuća obkoljena je, veli, binim fanaticima, koji viču da im se predadu kêrsčani, o kojima su znali, da su pri njemu dobili utočišta i izjavili su se, ako pukne samo jedna puška, ili ako se sômo jedan oboružani momak iz broda izkêrca, da je nesamo život biegonacah već i sam njegov propao. Bez sumnje moralo je kapetanu teško biti nadvladat se, da popusti, i to je bio jedini obzir, koji je grad obćuvao od zaslužene propasti, jer nitko od stanovnikah nije ni pomislio, da pod zaštitu uzme nedužnu diecu i žene, koje su postale žrtvom okrutnih fanaticah i koje su im gosti bili dakle imali su pravo tražit od njih zaštite.

Bêrzojavne i najnovle vîesti

London, 20. sêrpnja. U jučerašnjoj sjednici gornje kuće izjavio se je lord Malmesbury na interpelacii Stratfordovu, da je Sir-H. Bulweru naloženo zbog okrutnostih u Džedah zahtievat neodvlađnu i podpunu zadovoljštinu, — nadalje da je porta jednoga pasha s neograničenom vlastju kažnjenja onamo odaslala i da zato nije potrebno, da Engleska učini neposredan kakav korak u tom poslu.

Têrst, 20. sêrpnja. Kemal efendia došao je uslijed privatnih vîestih dne 18. t. m. iz Trebinje u Dubrovnik; on misli ostat tamo niekoliko danah a zatim se opet vratit u Trebinje. Francuski odaslanik zbog ustanovljenja granicah cêrnogorskih, kapetan Gêlit nalazi se već od 17. t. m. u Dubrovniku.

Turin 19. sêrpnja. Željeznički most prieko Pada bio je dne 16. za piešake otvoren. Sinje su već metnute i uslijed toga mogli bi u kratko vrijeme po njoj ići lokomotivi i tako će se Casale i Vercelli neposredno medju sobom skopčati.

Iz Firenze od 17. t. m. javljaju: Novi engleski poslanik kod ovdiešnjega dvora predao je jučer svoja vierodajna pisma.

Razne vîesti.

U Kalifornii ima na jednom mjestu 92 gêrdna dêrveta, većinom kedra, koji jedno na drugo imaju u visinu 300 stopah, a u popriècnika 300 stopah. Jele i kiparisi okružavaju ih, pa i ovi imaju po 200 stopah u visinu. Najviše dêrvo medju njima, koje zovu „šumskim ocem“, srušilo se je i skêrsilo so na 300 stopah u visinu, a svega je imalo 450 stopah. Niekoja od drugih dêrv. h isto su toliko narasla. Godine 1854. posiekli su jedno dêrvo i našli su, da mu mora biti bar 4000 godinah.

— Dosada smo se naučili, da se neobične i čudnovate stvari javljaju iz Amerike; ali u posljednje vrijeme kao da se to hoće da preseli u Australiu. Sada su našli, ako je to jest istina, nieko čudo od životinje — zmiju carsku sa dvie noge, kojima može puzati uz dêrva s najgladčiom korom.

Odgovorni urednik, Dr. Demeter.

SLUŽBENI LIST.

Br. 3654 (DS.—53)

3—2

Izrok.

C. k. zemaljski sud zagrebački s time proglašuje, da će se na zahtjevanje odvjetnika Vjekoslava Frigana kao upravitelja stečajne mase Stjepana Jozipovića dobro Černomerec na istu stečajnu masu spadajuće, u kotaru zagrebačkom blizu Zagreba ležeće, u gruntovnim zapisnicima poreznih obćinah Gračane br. 202, doluje Vrabče br. 1 i gornje Vrabče br. 308 zabilježeno i na 31,5 0 fr. sr. sudbeno procijenjeno dana 13. rujna 1858, kao na prvi rok samo za, ali nad procijenbenom svotom, ako ipak ista ponudjena nebuda, dana 14. listopada 1858 kao na drugi rok, svakiput u 9 sati pri podne u ovisudnoj dvorani br. 166 u gornjem gradu Zagrebu, takodjer izpod procjene najviše ponudjajućem putem sudbene ovrhe prodati s tom primietbom, da će kupac dugove uknjižene do iznosa kupovnine po naputu suda preuzeti morati.

Izvan toga se svi oni, koji, premda njim posebna ubaviest prispjela nebi, sciene da su upisom u javne knjige takodjer stekli hipotekarno pravo na istu dražbovnu nepokretnost, pozivlju, da isto pravo do prodaje dobra ovomu sudu tim sigurnie prijave, jer će inače sami sami pripisati imati, ako se razprava kupovnine bez njih obavi, oni od kupovnine, nakoliko hi po drugim vierovnicima izčerpjena bila, izključeni ostanu.

Istom tako imadu svi oni hipotekarni vierovnici, koji u miestu suda ili blizu njega neobitavaju, za obranu prava svojih kod predstojeće razdielbe kupovnine, u miestu suda punomoćnike si odabrati, ter ime i obitavanje takovih do prodaje sudu ovom prijaviti, inače bo za one, koji bi istu prijavu učiniti propustili, zastupnici na njihovu pogibelj i trošak ureda radi naimenovati će se, kojim sve daljnje destave uručene budu.

Izvadak gruntovni, procjena i dražbeni uvieli mogu se svaki dan kod ovog suda u vremeau uređovanja uviditi.

C. k. zemaljski sud

U Zagrebu dana 19. svibnja 1858.

Klobučarić.

Jović.

Nr. 2869 (DS.—52)

3—3

Edikt.

Von dem k. k. Landes-Gerichte in Agram wird bekannt gemacht: Es sei über Ansuchen der Frau Rosalia v. Kamauf de praes. 7. Mai 1858, Z. 2869 wegen schuldigen 3000 fl. c. s. c. die executive Feilbietung der dem Gegner Herrn Josef Fuchs gehörigen, auf 11074 fl. 15 kr. CMz. gerichtlich geschätzten, im Grundbuchsprotokolle der nteren Stadt Agram sub Nr. 227 eingetragenen Liegenschaften, bestehend in dem Hause Nr. 574 in der Obern-Illica nebst Hof und Garten bewilligt, und hiezu der erste Termin auf den 9. September und der zweite auf den 11. Oktober 1858 jedesmal Vormittags 9 Uhr bei diesem k. k. Landes-Gerichte mit dem Beisatze angeordnet worden, dass die zu veräußernden Realitäten bei dem I. Termine und um den, oder über den Schätzungs-werth, bei dem II. hingegen selbst unter demselben an den Meistbietenden hintangegeben werden.

Hiezu werden Kauflustige mit dem Beisatze eingeladen, dass der Käufer die auf den vorbenannten Realitäten pfandweise versicherten Schulden, so weit der Kaufschilling reicht, nach Anweisung des Gerichtes übernehmen müsse, und dass die weiteren Lizitations-Bedingnisse, das Schätzungs-Protokoll und der Grundbuchs-Extrakt hiergerichts eingesehen werden können.

Endlich werden Alle, welche, ungeachtet ihnen keine besondere Verständigung zugekommen ist, durch die Eintragung in die öffentlichen Bücher gleichwohl ein Hypothekarrecht auf obige Liegenschaften erworben zu haben glauben, aufgefordert, dasselbe bis zum Verkaufe der erwähnten Realitäten so gewiss bei Gericht anzumelden, widrigens sie es sich selbst zuzuschreiben haben würden, wenn die Kaufschillings-Vertheilung ohne ihrer Beiziehung vorgenommen, und sie dadurch, so weit der Kaufschilling durch dieselbe erschöpft werden sollte, ausgeschlossen würden.

Agram am 22. Mai 1858.

Klobučarić.

Jović.

Nr. 2906 civ. (Izv.—182)

3—1

Edikt.

Vom k. k. Comitats-Gerichte zu Warasdin als Konkurs-Instanz wird bekannt gemacht: Es sei von diesem Gerichte über das gesammte der Frau Anna Fehman zu Warasdin gehörige, wo immer befindliche bewegliche, und das in den Kronländern, für welche die Konkurs-Ordnung vom 18. Juli 1853 Wirksamkeit hat, gelegene unbewegliche Vermögen der Konkurs eröffnet, zum Massakurator der Adv. Herr Vlad. Vezio und zum provisorischen Vermögens-verwalter der Herr Johann Nep. Vinković und zum Mass-Curator-Substituten der hiesige Adv. Herr Ferdinand Mattačić bestellt worden.

Es werden daher alle Personen, welchen was immer für Ansprüche auf das in Konkurs verfallene Vermögen zustehen, aufgefordert, dieselben bis läng-

stens 31. August l. J. mittelst einer förmlichen Klage wider den obgenannten Massa-Vertreter bei diesem k. k. Gerichte anzumelden, widrigens sie ungeachtet des ihnen etwa gebührenden Eigenthums-, Prioritäts oder Pfandrechtes von der Konkurs-Verhandlung ausgeschlossen, und aller Ansprüche auf die Konkurs-Massa verlustig sein würden.

Zur Bestätigung des einstweiligen Vermögens-Verwalters, oder Wahl eines andern Verwalters, so wie des Gläubiger-Ausschusses wird die Tagsatzung auf den 6. September l. J. Vormittag 9 Uhr bei diesem Gerichte mit dem Bedeuten angeordnet, dass hiebei die Konkurs-Gläubiger so gewiss zu erscheinen, und über die Wahl des Vermögens-Verwalters, so wie des Ausschusses sich bestimmt zu erklären haben werden, widrigens dem §. 44 C. O. gemäss auf ihre Gefahr vom Gerichte der einstweilige Vermögens-Verwalter und Gläubiger-Ausschuss bestellt werden würde.

Endlich werden sämtliche Gläubiger über das Begehren der Frau Anna Fehman um Zugestehung der Rechtswohlthaten der Güterabtretung zu der auf den 6. September l. J. Vormittags 9 Uhr anberaumten Tagsatzung mit dem Beisatze vorgeladen, dass über den Anspruch der Schuldnerin auf die Rechtswohlthaten der Güterabtretung in Rücksicht derjenigen Gläubiger, welche ihr dieselben nicht freiwillig zugestehen, nach Beendigung der gegen die Schuldnerin eingeleiteten strafgerichtlichen Untersuchung werde entschieden werden.

Das Gesuch um Bewilligung der Rechtswohlthaten kann sowohl bei diesem k. k. Comitats-Gerichte, als auch bei dem Herrn Massa-Vertreter eingesehen werden.

K. k. Comitats-Gericht

Warasdin am 19. Juli 1858.

Novak.

Wallentschog.

Nr. 1863 pol. (Izv.—183)

3—1

Kundmachung.

Von Seite des k. k. Bezirksamtes Modrušpotok wird zur allgemeinen Kenntniss gebracht, dass die Einhebung des Gemeindezuschlages von Wein-, Bier- und Branntwein-Ausschank, dann von Fleischausschrottung in den politischen Gemeinden Netretić, Ribnik und Ozal mit 119 Dörfern und beinahe so vielen Schankhäusern für die Zeit vom 1. November 1858 bis dahin 1857 zufolge komitatsbehördlichen Erlasses ddo. 12. Juli Z. 7241 am 4. August l. J. 9 Uhr Vormittags in den Amtlokalitäten dieses Bezirksamtes zu Netretić im Wege einer öffentlichen Versteigerung verpachtet werden wird.

Die Lizitations-Bedingnisse können in den gewöhnlichen Amtsstunden hieramts eingesehen werden, es wird jedoch ausdrücklich bemerkt, dass

1. die Lizitation gemeindeweise durchgeführt wird;
2. der Ausrufungspreis folgendermassen bestimmt sei:
für die Gemeinde Netretić 1034 fl. 35 kr.
" " Ribnik 1551 fl. — kr.
" " Ozal 764 fl. 39 kr.
3. das gewöhnliche Vadium von 5% des Ausrufungspreises vor der Lizitation zu erlegen, und von den Meistbietenden auf eine 10% Kautions zu erhöhen können;
4. es werden auch die vorschriftsmässig gestempelten, und mit dem Vadium belegten vor der Lizitation überreichte schriftliche Offerte berücksichtigt, solche Ueberreicher werden jedoch zur mündlichen Lizitation nicht zugelassen und auch keine nachträgliche Offerte angenommen.

Netretić am 17. Juli 1858.

Der k. k. Bezirks-Vorsteher
Barac.

Br. 331 (Dp.—48)

3—3

Razpis natječaja.

Kod trivialne učione u Maria Gorici ležeće u tuheljskom školskom kotaru i u zagrebačkoj županiji, izpraznjeno je mjesto učitelja ujedno organiste. S tom službom skopčena je plaća od 300 for. sr. u gotovom novcu, zatim uživanje vërta od 1/4 rali, 3 hvata gorivih dervah i bezplatni stan.

Prositetli neka svoje na školsku obćinu upravljene, te dokaznicami o dobi, sposobnosti, ponnji i vremenu dosadanjega svoga službovanja providjene i vlastoručno pisane molbenice najdulje do 31. kolovoza t. g. predadu školskomu kotarskomu nadziratelju, podjasprištu i župniku mariagoričkomu Tomi Gajdeku.

Br. 332 (Dp.—49)

3—3

Razpis natječaja.

Kod novoustrojene trivialne učione u Farkašiću, ležeće u sisačkom kotaru zagrebačke županije ima se popuniti mjesto učitelja ujedno organiste, s kojom službom skopčena je plaća od godišnjih 251 for. sr. u gotovom novcu, zatim uživanje vërta, četiri rali oranice, 15. hvatih dervah i bezplatni stan.

Prositetli neka svoje na školsku obćinu upravljene, te dokaznicami o dobi, sposobnosti, ponnji i vremenu dosadanjega svoga službovanja providjene i vlastoručno pisane molbenice najdulje do 31. kolovoza t. g. predadu školskomu kotarskomu nadziratelju zajednaom kanoniku i župniku u Sisku Franji Šloisnigu. U Zagrebu 2. sèrpnja 1858.

Od zagrebačkoga nadbiskupskoga Ordinariata.

Nr. 1904 civ (DS.—51)

3—3

Edikt.

Vom k. k. Landes-Gerichte zu Agram wird bekannt gemacht: Es sei über Ansuchen des Herrn Johann von Kukuljević als Gräfllich Eleonore Pattačićschen Stiftungs-Verwalters, d. e. executive öffentliche Feilbietung der den Eheleuten Michael und Anna Stuga gehörigen sub Cons.-Nr. 681, Steuer-Gemeinde obere Stadt Agram im Grundbuchs-Protokolle Nr. 24 Grundbuchskörper A. I. II, III, und IV. eingetragenen Realität, nämlich des Hauses, nebst anstossenden Baugrundes, dann des Gartens in Tuškanec mit 95 [] Klftr., Obstgartens mit 9 [] Klftr., Acker mit 152 [] Klftr., Weingarten mit 19 [] Klftr., Waldes zwei Parzellen mit 292 [] Klftr., dann Weide mit 168 [] Klftr. wegen dem der Gräfllich Eleonore Pattačićschen Stiftung schuldigen 200 fl. CMz. 6% Interessen, hievon von 10. April 1856 bis zur Zahlung, dann der adjustirten Gerichtskosten per 17 fl. 49 kr. CMz. und der sonstigen Einbringungskosten bewilliget und zur Vornahme dieser Feilbietung zwei Termine und zwar, auf den 14. September und auf den 18. Oktober 1858 jedesmal um 9 Uhr Vormittags bei diesem Gerichte angeordnet worden.

Hievon werden Kauflustige mit dem Beifügen vorgeladen, dass die Realität bei dem ersten Termine nur um, oder über den auf 6057 fl. 19 kr. CMz. erhobenen Schätzungs-werthe, dagegen beim zweiten Termine auch unter demselben verkauft werden wird, und das der Ersteher die auf die Realität pfandweise versicherten Schulden, so weit der Kaufschilling reicht, nach Anweisung des Gerichtes übernehmen müsse, und schliesslich haben die Lizitanten vor dem Beginn der Lizitation ein Vadium im Betrage per 610 fl. entweder baar, oder in Sparrkassabücheln, oder in Staatspapieren welche letztere 2% unter dem Tages Course angenommen werden, zu Handen der Commission zu erlegen, welches Vadium dem Ersteher in den Kaufschilling eingerechnet, den übrigen Lizitanten aber gleich nach Beendigung der Lizitation zurückgestellt wird.

Die Schätzung der Realität, der Grundbuchs-Extract und die Lizitationsbedingungen können in der Gerichtskanzlei eingesehen werden.

Allen jenen Hypothekar-Gläubigern, welche nicht im Gerichtsorte, oder in dessen Nähe ihren Wohnsitz haben, liegt ob, zur Wahrung ihrer Rechte bei der künftigen Vertheilung des Kaufschillings im Gerichts-orte Bevollmächtigte zu bestellen, und vor dem Verkaufe Namen und Wohnung derselben dem Gerichte anzuzeigen, widrigens für diejenigen, welche diese Anzeige unterlassen, auf ihre Gefahr und Kosten von Amtswegen ein Vertreter bestellt werden, an welchen alle weiteren Zustellungen geschehen würden.

Zugleich werden alle diejenigen, welche, ungeachtet ihnen keine besondere Verständigung von der Feilbietungs-Bewilligung zugekommen ist, durch die Eintragung in die öffentlichen Bücher gleichwohl ein Hypothekarrecht auf diese Realität erworben zu haben glauben, aufgefordert, dasselbe bis zum Verkaufe dieser Realität so gewiss bei diesem Landes-Gerichte anzumelden, widrigens sie es sich selbst zuzuschreiben haben würden, wenn die Kaufschillings-Vertheilung ohne ihre Beiziehung vorgenommen, und sie dadurch, so weit der Kaufschilling durch dieselbe erschöpft worden sollte, ausgeschlossen würden.

K. k. Landesgericht

Agram am 26. Juni 1858

Klobučarić.

Jović.

V. 8102/3510 (Izv.—175)

3—3

Lizitations-Ankündigung

über die Verpachtung der ärarischen Gefälle in dem Mineral-Bade zu Topusko im Bezirke des 1. Banal-Grenz-Regiments.

Die in einer ausserst schönen Gegend situirten vom Stabsorte Glina 3/4 von Agram 12 und von Carlstadt 7 1/2 Stunden entfernten Mineralquellen sind nach der vorgenommenen auf chemischen Grundsätzen basirten Analyse aus vorwaltenden Bestandtheilen: Kalk, Gyps, Kibserde und in geringerer Menge Natron und Magnesiassalzen Thonerde und kohlensäuren Eisen-Oxidul zusammengesetzt, sie sind nach Ansicht erfahrener Aerzte in ihren Wirkungen den Töplicer Heilquellen und dem Wildbadegastein gleichcommod und gehören so wie der dortige Mineralschlamm nach ihren Wirkungen zu den vorzüglichsten Bädern.

Dem Bedürfnisse der Unterkunft ist durch Neubauten abgeholfen, und es befindet sich gegenwärtig ein prachtvolles Honoratiorenschlambad im Bau. Die Badegefälle werden in 4 Partien am 3. Juli 1858 in Topusko selbst unter dem Vorsitze der löbl. vorge-setzten Brigade, von Petrinja mit Vorbehalt der Genehmigung des hohen k. k. Armee-Ober-Commando alternativ auf drei und fünf Jahre auf die Zeit vom 1. November 1858 öffentlich versteigert werden, und zwar:

I. Die Spiegelbädertrairerie im Vereine mit den Unterkunfts- und Bädertaxen, der Ausschanksgerechtigkeit und dem Bäckerei-, dann Hafer- und Heuerkaufs-Rechte, wofür dermal der jährliche Pachtbetrag mit 500 fl. entrichtet wird.

Hiezu gehören:

1. Die Wohnung für den Pächter nebst dem Kaffee- und Speisesaal, die Küche, das Waschhaus, der Backofen, der Keller, die neuerbaute Stallung und die

Schuppen, ein Brunnen, ein grosser Garten, dann ein Joch cultivirter Ackergrund, und eine Eisgrube.

2. Das 1 Stock hohe Gebäude mit 12 Gastzimmern.

3. Das Spiegelbadgebäude mit 16 Gastzimmern, einem Gesellschaftsbad und vier Extrabädern, dann einer Kaffeeküche zum Gebrauche der Badegäste.

4. Das Algebäude mit 13 Gastzimmern.

5. Die Hauptmineralquelle.

6. Das Bischofsbad, in welchem die Schlambäder errichtet werden, mit 4 Extrabädern und 2 Badewaschzimmern.

7. Das Abkühlungs-Reservoir.

II Die Schlambäder-Traiterie im Vereine mit den Unterkunfts- und Badetaxen, der Ausschankgerechtigkeit, dem Fleischausschüttungs-, Hen- und Haffer-Verkaufs-Rechte, wofür dormal der jährliche Pachtzins in 300 fl. CM. besteht.

Hiezu gehören:

a) Die Wohnung für den Pächter, der grosse Speisesaal, der Keller, die Stallung und daran anstossend der Gemüsegarten, die Schlachtbänke und die Fleischbank, eine Eisgrube, dann der grosse Keller im Felsen am Fusse des Nikolaberges.

b) Im Traiteriegebäude selbst 7 Gastzimmer.

c) Im Neugebäude 13 Gastzimmer.

d) Das alte Honoratioren-Schlambad mit 6 Extrabädern, bis das neue prächtvolle derlei Gebäude, dessen Bau heuer begonnen hat, aufgebaut sein wird.

e) Das Volksspiegel- und Volksschlambad, dann die Pferdeschlambäder. Sämmtliche Gastzimmer bei beiden genannten Traiterien sind mit der nöthigen Einrichtung ab aerario versehen, und für Speisen, Getränke, Badewäsche, dann Bett- und Tischzeug hat der Pächter selbst zu sorgen, dieselben nach dem festgesetzten Tarife zu verabreichen, und der hohen Orts genehmigten Baue-Polizeiordnung sich zu fügen.

III. Das Schröpfrecht im Vereine mit der Verpflichtung der Ausübung der Barbierergeschäfte.

Zur Ausübung dieses Rechtes besteht die für dieses Geschäft aufgestellte Hütte mit der Abtheilung für Männer- und Weibspersonen; der jährliche Pacht beträgt 215 fl. CM.

IV. Das Volkswirthshaus, verbunden mit dem Getränke-Ausschank und dem Rechte des Bratenbratens, dann Einhebung der Platzgebühren an den vier Kirchenweihmärkten zu Topusko, wofür dormal der jährliche Pacht in 300 fl. CM. besteht.

Hierher gehört:

a) Das neue Volkswirthshaus, mit einer Bratenhütte, einem Keller, einem Stall und Schuppen, ein Küchengarten.

b) Ein aus solidem Materiale erbautes Unterkunftsgebäude für's Volk vis-à-vis dem Wirthshause gelegen.

Die Lizitation wird am oben besagten Tage um die 9. Vormittagsstunde im Badeorte Topusko beginnend, daher die Pachtlustigen eingeladen werden, am obigen Tage in Topusko zu erscheinen. Zu dieser Lizitation werden nur jene zugelassen, welche sich mit obrigkeitlichen Zeugnissen über ihre Befähigung und hinlängliches Vermögen auszuweisen vermögen, und zur Sicherstellung des Aerars eine dem halbjährigen Pachtbetrage gleichkommende Kautions zu leisten im Stande sind. Diese Kautions kann nach der Wahl des Pachtlustigen entweder im barem Gelde, oder in Staatspapieren, oder in vorschreibungsmässig sichergestellten Bürgschafts- oder in Hypothekarbestellungsurkunden geleistet werden, und es bleibt dem Ersteher auch freigestellt, die erlegte Kautions mit einer der hier aufgezählten nachträglich zu vertauschen.

Die Staatsschuldverschreibungen werden nach dem Wiener Börsenkurse angenommen, jedoch nicht über ihrem Nennwerthe. Sie müssen mit allen noch nicht fällig gewordenen Coupons und dem Tausch übergeben, und ausserdem in der Regel auf den Zweck ihrer Widmung vinkulirt sein, von welcher Vinkulirung nur dann Umgang gemacht werden kann, wenn der Kautionsleger zugleich mit den Obligationen eine rechtsförmlich, verfasste Widmungsurkunde übergibt, in welcher die erlegten Papiere nach allen ihren Merkmalen und Daten individuell beschrieben sind, und worin der Aussteller ausdrücklich bemerkt, dass er diese beschriebenen Obligationen als Kautions zur Sicherstellung seiner durch den genau zu bezeichnenden Vertrag übernommenen Verbindlichkeiten widmet und dem Aerar hierauf das Pfandrecht einräumt. Die Kautionsleistung durch auf Realitäten einverleibte Pfandverschreibungen oder Bürgschaftsurkunden ist nur dann zulässig, wenn die betreffenden Urkunden und die Art ihrer Sicherstellung bei Militärgränzbehörden durch das betreffende Regimentsgericht oder den Communitäts-Magistrat, bei Auswärtigen aber durch die betreffende Finanzprokuratur vorläufig geprüft, und die Bestätigung dieser Behörden, dass die Kautions für die speziell zu bezeichnende Lizitationsverhandlung annehmbar sei, der Urkunde selbst beigefügt worden ist.

Als Ausfallspreis wird der gegenwärtige Pachtzins angenommen, wovon die Lizitationslustigen ein 10% Reugeld vor dem Beginn der Lizitation zu Handen der Lizitations-Commission zu erlegen haben. Dieses Reugeld wird den Nichterstehern der Objekte gleich nach beendeter Lizitation rückgestellt, dagegen haben die Erstehrer dasselbe auf den halben Pachtbetrage als Kautions zu ergänzen.

Schriftliche Offerte, welche mit dem gesetzsmässigen Stempel versehen sein müssen, werden auch angenommen, sie werden aber nur dann berücksichtigt, wenn sie

a) die Uebernahme der Pachtung, um die es sich handelt, mit Hinweisung auf die in der Lizitations-Ausschreibung festgesetzte Zeit genau ausdrücken, und bei mehreren Mitofferten die Solidarverpflichtung enthalten;

b) wenn der Offertant hierin ausdrücklich erklärt, dass er sich den ihm bereits bekannten, und zum Beweise dessen von ihm oder seinem Bevollmächtigten unterfertigten Lizitationsbedingungen für die in seinem Offerte bezeichnete Pachtung vollinhaltlich unterwirft;

c) wenn in dem Offerte ein bestimmter Pacht-schillingbetrage in barem Gelde und nicht bloss die Aufzählung von gewissen Prozenten über den zur Zeit noch unbekannten mündlichen Bestbot angeboten wird;

d) wenn die Offerte mit der vorgeschriebenen, der Hälfte des angebotenen jährlichen Pacht-schillingbetrages gleichkommenden Kautions, oder mit dem Kassascheine über deren Erlag, dann mit der Fertigung des Vor- und Zumeins des Offertanten unter Angabe seines Charakters und Wohnortes versehen und gehörig versiegelt sind; endlich

e) wenn sie noch vor dem Beginne der mündlichen Lizitation, nach deren Eröffnung kein schriftliches Offert mehr angenommen wird, überreicht worden sind.

Die Israeliten bleiben von dieser Pachtung ausgeschlossen, auch können dieselben weder als Pächter noch als Bestellte irgend welchen Antheil an der Pachtung nehmen.

Die näheren Bedingungen können übrigens von heute angefangen, während der vorgeschriebenen Amtsstunden in der Regiments-Administrations-Kanzlei täglich eingesehen werden.

K. k. I. Banal- 10. Grenz-Regiment
Glin, am 8. Juli 1858.

Mraevic, m. p.
Oberstl.

Br. 365 civ. (DS-54)

Izrok.

C. k. zemaljski sud zagrebački s time proglašuje, da će se na zahtjevanje odvjetnika Vjekoslava Frigana kao upravitelja stečajne mase Stefana Josipovića, čest dobra Kurillovec na istu stečajnu masu apodajuća u kotaru veliko-goričkom ležaća u gruntnim zapisnicima poreznih obćina Kurillovec pod br. 118 Silakovina, br. 17 Buzin, br. 25 Jakovec, br. 35 Gradici, br. 16 velika Gorica, br. 140 i Dragoneći br. 91 zabilježena i na 12.307 fr. 46 kr. cr. sudbene procijenjena, dana 20. rujna 1858 kao na prvi rok samo za, ali nad procijenjenom svetom, ako ipak ista penudjena nebude, dana 25. listopada 1858 kao na drugi rok svakiput u 9 sati prije pada u ovosudnoj dvorani br. 166 u gornjem gradu Zagrebu takodje izpod procijene najveće ponudećemu putem sudbene ovrhe prodati, s tom primetbom, da će kupac dugove uknjižene do iznosa kupovine po naplatu suda preuzeti morati.

Izvan toga se svi oni, koji, premda im posebna obavijest prispjela nebi, sciene, da su oni episom u javne knjige takodje stekli hipotekarno pravo na istu dražbovu nepokretnost, pozivlju, da isto pravo do prodaje dobra ovomu sudu tim sigurne prijave, jer će inače sami pripisati imati, ako se razprava kupovine bez njih obavi, te oni od kupovine, nakoliko bi po drugim vjerovnicima izcerpjena bila, isključeni ostanu.

Istom tako imadu svi oni hipotekarni vjerovnici, koji u mjestu suda ili blizu njega neobitavaju, za obranu prava svojih kod predstojećeg razdijelbe kupovine, u mjestu suda punomoćnike si odabrati, te ime i obitavanje takovih do prodaje suda ovom prijaviti, inače bo za one, koji bi istu prijavu učiniti prepuštiti, zastupnici na njihovu pogibelj i trošak ureda radi naimenovati će se, kojim sve daljnije dostave uručene budu.

Izvadak gruntni, procijene i dražbeni uvjeti mogu se svaki dan kod ovog suda u vremenu uredovanja uviditi.

U Zagrebu 19. lipnja 1858.

Klobučarić.

Jović.

Nr. 2060 civ. (Izv.-176)

Edikt.

Vom k. k. Comitatsgerichte Warasdin wird bekannt gemacht, es sei am 7. Jänner l. J. Franz Osolinik und am 13. Jänner l. J. dessen Tochter Franciska Osolinik in Warasdin ab intestato verstorben, zu deren Nachlässen auch die Tochter respective Schwester Juliana Osolinik als gesetzliche Erbin berufen ist.

Da dem Gerichte jedoch der Aufenthalt der Juliana Osolinik unbekannt ist, wird dieselbe aufgefordert, sich binnen einem Jahre von dem unten angesetzten Tage an bei diesem Gerichte zu melden, und die Erbsenklärung anzubringen, widrigenfalls die Verlassenschaft mit den sich meldenden Erben und dem für sie aufgestellten Curator Herrn Advokaten Georg Dominic abgehandelt werden würde.

K. k. Comitatsgericht

Warasdin am 10. Juli 1858.

Novak.

Wallentschag.

ad Nr. Luog. 11718/1852 (VL-35)

3-3

Avviso di Concorso

per il posto di medico distrettuale in Signa.
Essendo divenuto vacante il posto di c. r. medico distrettuale in Signa. coll' annuo stipendio di f. 450 sono apre il concorso fino tutto Luglio 1858.

Gli aspiranti dovranno far pervenire le loro istanze pel tramite dell' immediata loro superiorità al c. r. Capitanato Circolare in Spalato, comprovando l'età, gli studj percorsi, i gradi accademici riportati presso una c. r. università in medicina, chirurgia ed ostetricia, i servizi fin' ora prestati, la conoscenza delle lingue italiana, Illirica e possibilmente tedesca e la buona condotta morale e politica.

Indicheranno inoltre, se ed in quale grado di parentela o di affinità si trovassero con tal' uno degli impiegati dell' ufficio distrettuale di Signa.

Dalla c. r. Luogotenenza

Zara 26. Giugno 1858.

Nr. 2862 civ. (Izv.-179)

3-2

Kundmachung.

Zur Sicherstellung des Brennholzbedarfes für die kommende Winterszeit 1858-59 zur Beheizung der Lokalitäten dieses k. k. Comitats-Gerichtes und der Nebenämter, bestehend in 80 Klassen 362000 Buchenseitern, wird eine Minuendo-Lizitation am 31. Juli 1858 Vormittags 9 Uhr bei diesem Comitats-Gerichte abgehalten werden, wozu Unternehmungslustige mit dem Beisatze eingeladen werden, dass die Lizitations-Bedingnisse in der diesgerichtlichen Kanzlei eingesehen werden können.

K. k. Comitats-Gericht

Warasdin 16. Juli 1858.

Br. 86-1858 (Izv.-180)

3-2

Oglas natiečaja.

U Čakovcih, kotaru tovarničkom ispravnijeno je mjesto učitelja pučkog sa godišnjom plaćom od 2100 fr. sr., 15 marova žita, 15 mir. kukuruza, 8 hv. derve, užitkom prostog stana i velikog vrtu. Natjecatelji imadu svoje molbenice, vlastoručno pisane i dokaznicami o duži, sposobnosti, pomnji i vremenu službenom obiskrbijeno, najduže do 24 kolovoza t. g. na školsko-kotarsko nadzorničtvo u Berak upravit. Znanje jezika ilirskog i magjarskog, zatim vještina u orguljanju jesu uvjetu neodpustivi za zadobiti ovo mjesto.

U Djakovu dne 8. sèrpnja 1858.

Od strane stola duhov. bosansko-djakovačkog i riemskog.

Br. 1803 pol. (Izv.-181)

3-2

Razpis natiečaja.

U području podpisatog c. k. kot. ureda, kod obćinskog ureda sudovačkog izpravnijeno je mjesto obćinskog tajnika sa godišnjom plaćom od 400 fr. sr. zatim za stan tajnika, obćinskog ureda, kuranje i pisarne potreboće 140 fr. sr.

Za popunjenoje ovog mjesta razpisuje se ovim natiečaj do 13. kolovoza 1858.

Natjecatelji vjerodostojnim dokazima izkazati imadu:

1. dobu, vjerozakon i stališ;
2. dovršenje naukah i podpuno znanje narodnog i niemačkog jezika, tako riečno kao i u sastavljanju, zatim podpuno vještina u računarstvu;
3. dosadanje službovanje, neprikorno moralno i političko ponašanje. Tako na propisanoj bljegi sastavljenim molbenice imadu natjecatelji putem pji-hove sad nadležne političke oblasti, uz naznačenje sad njihovog obitavanja unutar rečenog roka podpisatome uredu podasterti.

C. k. kot. ured

U Križevcu 15. sèrpnja 1858.

C. k. kot. predstojnik

Kiš v. r.

Nr. 2601 (Izv. 177)

3-3

Kundmachung.

Im Berichte dieses k. k. Bezirksamtes werden zwei Gemeindeobmannen und zwar, die eine für die politischen Gemeinden Samobor und Podvèrh mit dem Sitze in Samobor, die andere für die politischen Gemeinden Rakovpotok und Stupnik mit dem Sitze in Rakovpotok aufgenommen.

Denselben wird eine jährliche Bestallung von 80 fl. aus der Gemeinde-Kasse zugesichert, und es liegt denselben die Verpflichtung ob, den unbemittelten gebährenden Weibspersonen unentgeltlich Beistand zu leisten.

Zur Besetzung dieser beiden Stellen wird demnach zu Folge Erlasses der wohllöbl. k. k. Comitatsbehörde vom 19. Juni 1858 Z. 6166 der Konkurrenz Ende August 1858 ausgeschrieben, binnen welcher Zeit die schriftlichen Kompetenzenanträge mit der Nachweisung des Alters, Standes, der Moralität, so wie insbesondere der Befähigung der Bewerbenenden zu diesem Geschäfte beim gefertigten k. k. Bezirksamte einzulangen haben.

K. k. Bezirksamts

Samobor am 6. Juli 1858.

Don k. k. Bezirka-Verstand

Martinković.

Carsko-kr.

službene

NARODNE

NOVINE.

Novine ove izlaze svaki dan izuzebi nedjelje i praznike na čitavom listu. — Polugodišnja pred-plata je za domaću u novinarici 4 for. srebra. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom pošiljati, 6 for. sr. —

Za službene oglase opredjeljena je uvrštena: 4 kr. sr. od linije za prvi put; a zatim za svaki put 2 kr. sr. — Za druge oglase ili posebne članke plaća se do 10 linija 20 kr. sr., dalje pa o od svake pojedine linije 4 kr. sr.

Uredovni dio.

Danas izišao je i razpošilje se XII. komad I. razdiela hrvatsko-slavonskoga zemaljsko-vladnoga lista u hrvatsko-njemačkom i serbsko-njemačkom izdanju te sadržaje pod

Br. 81. Razpis ministarstva financija od 21. svibnja 1858, valjan za svukoliku cesarevinu, kojim se izdaju na svjetlo tablice za izračunavanje, kakovo je razmjerje izmedju nove vrijednote austrijske i vrijednotah dosadanjih.

Br. 82. Cesarsku naredbu od 8. lipnja 1858, kritepostnu za svukoliku cesarevinu, o zakonskoj ili nezakonskoj vlastitosti djece, rodjene u nevaljanoj ženitbi od takovih osobah, koje nisu podvrzene ustanovam zakona od 8. listopada 1856 o ženitbi katolikah (br. 185. drž. zak. lista.)

Danas izišao je i razpošilje se IV. komad II. razdiela hrvatsko-slavonskoga zemaljsko-vladnoga lista u hrvatsko-njemačkom i serbsko-njemačkom izdanju te sadržaje pod

Br. 13. Naredbu c. k. hrvatsko-slavonskoga namjestništva od 10. svibnja 1858, kojom se privremeni robni meštarnik izdaje za kraljevine Hrvatsku i Slavoniju.

Danas izišao je i razpošilje se V. komad II. razdiela hrvatsko-slavonskoga zemaljsko-vladnoga lista u hrvatsko-njemačkom i serbsko-njemačkom izdanju te sadržaje pod

Br. 14. Obznanu c. k. hrvatsko-slavonskoga namjestništva od 18. svibnja 1858, kojom se uređuje ubožanstvo po Hrvatskoj i Slavoniji na ladanju.

Br. 15. Okružnica c. k. hrvatsko-slavonskoga namjestništva od 17. travnja 1858, na c. k. oblasti županijske, na poglavarstvo zemaljsko-glavnoga grada Zagreba, na c. k. urede kotarske i poglavarstva, kojim je povierena politička uprava, o stegnutu vojničkih uzgojištah i školskih satnijah.

Br. 16. Obznanu c. k. hrvatsko-slavonskoga namjestništva od 26. svibnja 1858, o

ustanovljenoj oskernini odsiećenju za plaćajuće pitomce u vojničkih obrazovalistih.

Br. 17. Razkaz c. k. hrvatsko-slavonskoga namjestništva od 19. lipnja 1856, kojim se obznanjuju niekoje nadoknade k cienovniku o vojničkoj stanarini i pokutstivni, obnarodovanomu obtečnicom od 8. listopada 1857. (zem. vladnoga lista razd. II. kom. XV. br. 34.)

Neuredovni dio.

Austrijska carevina.

Zagreb. Prečastni g. opat i ovdašnji kanonik Martin Pavčec, kojega blage darove već višeput imasmo priliku spomenuti, opet je ovih danah na dobrotvorne svrhe poklonio 200 fr. sr. u razljetnicah, namieniv polovinu onomadne pogorielom župniku bedeničkom, a drugu polovinu opremiv u gradić Jablunku u austrijskoj Šlezkoj na korist tamošnje nedavna podignute bolnice.

Rieka 17. srpnja. Iz vjerojatnoga izvora doznaje Neven, da je vis. c. k. ministarstvo prosviete i nestave odlukom od 16. svibnja o. g. blagoizvolilo odrediti, da se ovdie na Rieci ima ustanoviti izim jur obstojeće glavne talijansko-njemačke učione, „nova glavna učiona hrvatsko-njemačka, koja se mora otvoriti početkom nove školske godine.

Nova Gradiška, 14. srpnja. Jučer je svečano položen na licu mjesta temeljni kamen za mačkovačku crkvu u gradskoj pukovni, kojoj svečanosti prisustvovala osim mnogobrojnoga svećenstva i puka takodjer i ovdašnji pukovnik. Po dovršenoj pobožnosti pogostio je g. župnik domaći gospodu vojnoga i svećeničkoga stališa.

Beč. Jedva prodje 14 danah što u Parizu na svjetlo izidje brošura: „Napoleon III. i podunavske kneževine“, da odmah izkusi žalostnu sudbinu Saturnove djece, i već opet pojavlja se tamo drugi spis, koji takodjer zanimive zemlje na dolnjem Danavu za predmet ima i nosi naslov: „Austria u podunavskim kneževinama.“ Kako se izrazuje „La Presse“ ova je brošura razlaganje sisteme „nasilnih činovah i dvoumnostih“, čim se Austria služi, da u istinu osvoji

ove kneževine. Siećamo se ovim povodom načina, kojim je „Constitutionnel“ pobitio, brošuri „Napoleon III. i podunavske kneževine“ oteti svaki službeni karakter. „Strasni jezik,“ kazao je onda, „koi u tom spisu vlada dovoljan je, da dokaze, da francuska vlada, koja vaviek mirno i umiereno postupa, nije s njime u nikakvom savezu.“ Novom spisu o podunavskim pokrejinama to se jošte u pohvalu kaže, da se umierenim izrazom odlikuje, u kojem je pisan. Može li se otduda načinit zaključak? Imamo izvadakah iz ovoga spisa, koji su dovoljni, da nam vas sadržaj predoče, i mi nemožemo baš kazati, da to dielo diše onim duhom mirne nepristranosti, koi polag „Constitutionnela“ vlada u publicističnim očitovanima njegove vlade i koi se sada, kao što se čini, na znatan način dosudjuje ovom novom spisu. On je tkanina sumnjičanjah, izopačivanjah i napadanjah, kojoj stavljamo naproti prosto pitanje, da li bi ikoja vlada mislila, da ima pravo Austrii otvorenim i pravednim načinom prebacivati, da je u svojim odnosajima prema podunavskim kneževinama sakrivila samo jednim činom, kojim bi se dokazati moglo, da je zaboravila što je obećala ili što je bila dužna u tom obziru, da se je svojevoljno ikada miesala u unutarnje poslove kneževinah, da je štogod preduzela prema njenom državno-pravnom položaju i narušila ma i koi obstojeći ugovor (W. Z.)

Beč. Nj. carska visost nadvojvoda Ivan prispeo je 18. o. m. pod imenom grofa Merana u Frankfurt.

Baština pokojnoga kneza Dittrichsteina iznaša do blizu 12 milijunah, koja uslied ugovora pred četiri godine sklopljenoga medju obitelji imaju dobiti četiri kćeri pokojnikove.

Kr. belgijski poslanik kod ovdašnjega dvora, g. grof Sullivan, odputovao je danas u Linc, da dočeka tamo Nj. kr. visost belgijskoga princa Filipa grofa od Flandrie, koi će doći ovamo na pohod najvišjega dvora — i da ga sprovedi u Beč.

Srbija.

Načelnik vojnog oddiela popeciteljstva unutarnjih dielah, podpukovnik i počastni kne-

Na slavu

presvietlomu gospodinu baronu

Metelu Ožegoviću Barlaševačkomu i Beoskomu,

c. k. dvorskome savjetniku, c. k. vjerhovnoga suda prisjedniku, c. k. Leopoldova reda vitezu, predsjedniku društva za promicanje zaklade J. Jelčića bana, hrvatskomu vlastelincu, i velezaslužnomu domorodcu.

Od

Janka Eo. Borovečkoga.

(Nadalje.)

Njegovo c. k. apostolsko veličanstvo Ferdinand I. s obzirom na ove njegove sposobnosti i na zakonito dielovanje na opisanom saboru imenovao ga je začastnim tajnikom kod bivše za tada dvorske ugarske pečatnice god. 1845²³⁾, a on u Beču u toj službi nije nikada propustio našoj narodnosti, za koju je toliko jur preterpio, koristiti; izmedju ostalih spominjem samo to, da je on, kada se je u Beču putem javne dražbe prodavala bogata i liepa penezoslovna sbirka pokojnoga dvorskoga savjetnika Leopolda Velzla, najbolje nastojao, da se je tada za naš muzej 575 raznih starinskih novacah za 824 for. i 9 kr. sr. a nekoliko poviestničkih, više pako penezoslovnih knjigah za 122 for. i 52 kr. sr. kupilo, od kojih je novacah, kako njegovo izvješće od 1. veljače 1846. god. glasi, najprije u Beču 339 for. 20 kr. dobrovoljno

sakupljeno bilo, a kasnije prispelo je od gosp. Jurja Haulika 200 for. a od gosp. Mirka Ožegovića 100 for. a ino od inih²⁴⁾.

Buduć dakle da je gosp. M. Ožegović tako revan bio svagdie i u svacem za narodnu stvar, nije nikakovo čudo, što ga je državni sabor kraljevinah Hrvatske, Slavonije i Dalmacije takodjer godine 1847. pod predsjedništvom g. Juraša Haulika kano banske časti namjestnika 18. listopada izmedju više najprije predloženih po gospodinu predsjedniku jednodašno za poslanika istih kraljevinah za ugarski sabor i pridruženih kraljevinah izabran bio; za koje opetovano povierenje zahvalio se je on upravo značajno hrvatski rekavši: „Neimadem rieči, kojimi da dovoljno zahvalim slavnim stališem i redovom na poklonjenom meni povieranju, i kao što me to s jedne strane veseli, tako me s druge strane obuzimlje strah, da neću u ovih toli sklizkih odnosenjih svome zvanju onako odgovoriti, kao što bi morao, nu misao na providnost božju umaljava mi strah, koja neće dopustiti, da pravedna stvar, kao što je naša, propadne. U ostalom jamčim slavnim stališem i redovom ljubavju, kojom prama svietloj kući milostivoga vladara, domovini i narodnosti svojoj

plamtim, da ću sve učiniti, da želji slavnih stališah i redovah i stavljenom u me povieranju zadovoljim²⁵⁾.“ Znao je zaisto on iz vlastitoga iskustva, s kakovimi ljudmi imat će se opet boriti, kakovih nasertanjah imat će opet podnašati za našu stvar, i za viernost prama prejasnoj vladajućoj kući; ali onaj Met. Ožegović, koi se je jur na državnom ugarskom saboru god. 1843. i 1841. slavno odlikovao, koi si već onda neumerlu slavu stekao, onaj Metelo Ožegović, koi je opet imao ići u boj s gosp. J. Haulikom i s gosp. H. Bužanom, o kojoj trojici mogao je sabor naš punim pravom kazati:

O socii! (neque enim ignari sumus ante malorum

O passi graviora! dabit Deus his quoque finem Vos et Scyllaeam rabiem, penitusque sonantes Accestis scopulos, vos et Cyclopea saxa

Experti, revocate animos, moestumque timorem Mittite, forsan et haec olim meminisse iuvabit²⁶⁾.

Onaj Met. Ožegović nije samo zadovoljio očekivanju našega sabora, nego ga je pako nadkrililo, to jest, više je učinio, nego je od njega očekivati mogao.

(Dalje će slijedit.)

²³⁾ Nar. Nov. od 1845 g. br. 35.

²⁴⁾ Danice hrvatske, slavonske i dalmatinske od god. 1847. br. 2. i 3. i odnosno od god. 1846. br. 21.

²⁵⁾ Novine dalmatinsko-hrvatsko-slavonske od god. 1847. br. 86.

²⁶⁾ Aeneid. lib. 1.

Carsko-kr.

službene

NARODNE

NOVINE.

Novine ove izlaze svaki dan izvanredno i praznike na čitavom listu. — Polugodišnja predplata je za domaće u novinarici 4 for. srebra. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom pošiljati, 6 for. sr. —

Za službene oglase opredjeljena su četiri linije: 4 kr. sr. od linije za prvi put a zatim za svaki put 2 kr. sr. — Za druge oglase ili posebne članke plaća se do 1 linije 20 kr. sr., dalje po 10 kr. sr. po jednoj liniji 4 kr. sr.

Uredovni dio.

Nj. c. k. apostolsko veličanstvo dostojalo je dvorskomu savjetniku Ernestu Bujanoviću de Aggtelek najmilostivije podijeliti dostojanstvo komornika.

Nj. c. k. apostolsko veličanstvo dostojalo je najvišjom odlukom od 17. lipnja stražmeštru Lazaru Bošnjaku 7. žandarmerijske regimente priznajući njegove odlične usluge u javnoj sigurnostnoj službi najmilostivije podijeliti srebrni krst za zasluge.

Br. 11794/1794. (VI.—3)

3—1

Oglas.

Svim onim, koji ovlastjenje za samostalno vođenje šumskoga gospodarstva dobiti i naredbom obzorašnjega c. k. počećiteljstva za rudarstvo i zemljodielstvo od 16. siječnja 1850. (zem. vl. list br. 36) propisani državni ispit o šumarstvu položiti žele, stavlja se do znanja, da imaju svoje dotične, s potrebitimi svjedočbami podkripljene molbenice podneti najdulje do 10. mjeseca kolovoza t. g. ovom c. k. namjestništvu, ako su u službi javnoj, putem predpostavljenih sebi uredab, inače putem zakonitih upravnih poglavarstvih.

Da se komu dopusti položiti državni šumarski ispit, treba da dokaže:

1. da je navršio dvadeset i drugu godinu života;
 2. dobro i pošteno ponašanje;
 3. sposobnosti, i to:
- a) da je svršio dobrim uspjehom nauke u kakovom javnom šumarskom učilištu, a zatim da se je neprekidno kroz dvie godine

praktično vježbao uzamienice u izvanskoj i unutarnjoj šumarskoj službi ili

- b) valja da dokaže, da imade ona predtiečna znanja, koja se iziskuju, da se tko primi u javno šumarsko učilište, i da je proveo pet godina, baveć se teoretično—praktičnimi poslovima šumarstva.

Iz obzira vriednih okolnostih odpušćaju se u smislu odpisa obzorašnjeg c. k. počećiteljstva za zemljodielstvo i rudarstvo od 27. rujna 1850, br. 13,239—1347, gore pod b) zahtijevana ona predtiečna znanja, koja će se u buduću iziskivati, da se tko primi u javno šumarsko učilište. Dopustit će se dakle i onim polaganje ispita, koji su izučili samo četiri normalna razreda, ili gimnaziju ili realne nauke, ako mogu ostale, gore pod 1. 2. i 3. a) navedene dokaze doprineti.

Vrieme i mjesto za polaganje šumarskoga ispita oglasit će se u svoje vrieme.

Od c. k. hrv. slav. namjestništva.

U Zagrebu 19. serpnja 1858.

Neuredovni dio.

Austrijska carevina.

I. S. Iz banske krajine 22. serpnja. (Dopis „Narodnim Novinama.“) U broju 164. Narodnih Novinah spomenuti Bošnjaci krenuše jučer iz Petrinje put Kostajnice. Na konjih vojvoda, pop, i liečnik, a drugi piešice dva i dva u redu. Mnogi su razveseljeni začuši — kako su oni od kuće prošli — da se žene i dieca kod kuće ostavši posakriše u šumeh i planinah, te krademice dodješe na

našu stranu; osobito kod Podove u drugoj banskoj pukovnij, da ih je više ovamo prošlo, — te su se tako sigurnoj smrti uklonili. Koje Tarč kod kuće zatekoše, sve izsiekoše. Kako je znano, budući je Omorpaša pred sedam godina raji svo oružje očuvao, da muslimani sad dvoveratno oružje posieduju — svoje i rajino. — O bitki shvatio se 4. t. m. kod Dobano kažu: kako na jedan put puče glas: Eto Turakah, — na noge junaci! Ovi nieki s pištoljima, drugi s handjarima i kijačama na Turke, koji su bili većinom na konjih, a svi dobro oboružani. Medju 150 mrtvih, kako ovi vele, poglaviti je beg Kulenović, — čijeg bielca sad vojvoda jaši — Starešina pripovieda: da je na putu čuo, da su mu ostala dva sina kod kuće posiečena. A pop kaže: da je u bitki haljinu i knjigu izgubio.

Iz Kostajnice jučer na večer začusmo zloglase. U Bosni — nedaleko od Kostajnice — gruvaju strašno topovi i jedni na druge jurišaju. Jedan gospodin kaže: da uredna turska vojska za sada samo nimo gleda, što se radi. Čujem, da su kod Kozare Turci pravoslavnu crkvu užgali. U Kostajnici, kaže se, od juče popodne sve je na oprezu, isto tako po svem kordunu. Petrinjskoga g. pukovnika već dugo neima kod kuće; a danas samim jutrom, poslije nego bi bio jučer pismo iz Kostajnice primio, pobitio je tamo i ovdiešnji g. žandarmarijski konjanički stolnik.

Beč 22. lipnja. Nj. c. k. apostolsko veličanstvo dostojalo je najvišjim kabinetskim pismom od 16. lipnja, novačke ostanke još obzoraće u raznim krunovinama iz milosti odpustiti i zapoviedit da odstupi i od revizieh i drugih miera, koje su naredjene bile u svrhu da se popune miesta u vojski, koja su kroz to ostala prazna.

Na slavu

presvietlomu gospodinu baronu

Metelu Ožegoviću Barlaabaševačkomu i Beoskomu,

c. kr. dvorskomu savjetniku, c. kr. vèrhovnoga suda prisiedniku, c. kr. Leopoldova reda vitezu, predsjedniku društva za promicanje zaklada J. Jelaića bana, hrvatskomu vlastelincu, i velezaslužnomu domorodcu.

Od

Janka Eo. Borovečkoga.

(Nadalje.)

Poče se sabor ugarski i pridruženih kraljevinah hrv. slav. i dalmat. 8. studenoga 1847. a već 18. ist. m. u okružnoj siednici imao se je boriti M. Ožegović s onimi, koji su po primieru zadnjega državnoga ugarskoga sabora hrvatske događaje smatrali za tegobe, a to je bilo, 1. što su po najvišoj odluci od 14. rujna 1845., kako je jur rečeno, na našem saboru samo banskim pismom pozvani velikaši u Hrvatskoj dobra posiedujući i poslanici oblastih odviet imali, 2. što se je bujnije naša narodnost razvijala; proti jednomu i drugomu utekla se je s prošnjom k ugarskom saboru zagrebačka županija; oboje smatrali su Magjari za tegobe, a gospodin Metel Ožegović ogradio se sa svojim drugovi proti njihovu mnienju. Osobito pako njegov govor u 12. okružnoj siednici 27. studenoga držanoj zaslužuje, da se čita. Premda je on mudro govorio bio, premda je vis. vladu branio bio, ipak je predlog njegov četiri glasa manje imao, pače, ako bi se računalo bilo, da je on kano

poklisar pridruženih kraljevinah tri gradomedje zastupao, imao je njegov predlog samo jedan glas manje, kako opazuju novine, nego predlog Ljud. Košuta²⁹⁾. Nu sve to bio je samo početak jošte gerdnijih, težih i opornijih nasertanjah od Lj. Košuta i njegovih privrženikah proti vis. vladi i hrvatskomu narodu, jer za nekoliko danah bili su tako daleko dočerali, da hrvatskih poslanikah ni smatrali niesu za poslanike, dok ih nije predsjednik pobio, rekavši, da s početka o tome nitko dvojio nije; s toga nije čudo, da je gosp. Met. Ožegović bez svakoga obzira na okolnosti, u kojih mu je mogao isti život težkoj pogibelji od strane zanešenih mladih Magjarah izvržen biti, prisiljen rekao: „Ja osioćam, da je ovdie minulo vrieme osviedočavanju, i da će se morati slavni stališi boriti s odvažnom voljom pridruženih kraljevinah³⁰⁾, a nitranski poslanik kazao mu je na njegove krepke i odvažne govore, da on s peštanskim poslanikom, to jest, s Lj. Košutom vieruje, da će puknuti žice toprljivosti; a naš gosp. Met. Ožegović, premda u tuđoj zemlji, premda meju neprijatelji vis. vlade, naše narodnosti i svoje osobe, nije ipak propustio, dok je na saboru bio, nijednom prigodom, makar s kolikom pogibelju života vlastitoga skopčana bila, očito i otvoreno svoju vjernost prama vis. vladi, a svoju vruću ljubav prama svojoj domovini i prama

svojoj narodnosti izjaviti; nu kada je već vidio, da rieti već ništa neprude, da su Magjari zavedeni bunom francezkom od 22. veljače 1848. god. i pobunom bečkom od 13. ožujka iste god. već ostavili zakoniti put u svojim viećanjih, da su počećiteljstvo za se silom dobili, premda se mu, kako nam je kazano bilo, listnicu nudili, ostavio je boležljiv³¹⁾ Ugarsku; nu za kratke vrieme postane gosp. Josip Jelaić banom, a sabor trojedne kraljevine sazove se u Zagreb na 5. lipnja, a eno već gosp. Met. Ožegovića u Zagrebu na saboru, kako se u onih težkih okolnostih pak za vis. vladu i narod naš brine, kako važno izviesće sa svoja dva sudruga o zadnjem ugarskom saboru predlaže, kako mudro savietuje i na istom saboru i u državnom odboru, u kojem se odlučuje, da Hrvati, Slavonci i Dalmatinci s Austrjom, premda su se Magjari od nje odcepili, ostaju, Njegovu c. kr. apošt. veličanstvu vjernost obećuju, obećanje zakletvom potvèrdjuju, a činom zasviedočavaju, premda ih protivnici njihovi na protivno nagovaraju, obećavanji mame, prietnjami sile, a iz druge strane nieki ogovaraju i kleveću, da proti cielokupnosti Austrije rade.

(Konac će sledit.)

²⁹⁾ Iste novine od 1848. br. 3.

³⁰⁾ Isto izviesće na str. 5.

Nj. o. visost nadvojvoda Leopold prošao je dne 20. u večer dolazeći iz Tarvisa kroz Cielovac.

Polag „M. S.“ poklonila su braća grofovi Emanuel, Julius i Aladar Andrássy peštanskom narodnom kazalištu svaki po 10,000 fr. dakle ukupno 30,000 fr. sr.

Talijanska.

Jedan dopisnik lista „Ostd. Post“ iz Genove tvrdi, da je Mazzini prvih dana t. m. onaj grad opet pohodio i da se je tri dana tamo bez svake neprilike bavio.

Njemačka.

O stanju razmirice medju Njemačkom i Danskom pišući „D. Allg. Ztg.“ javlja, da su Austrija i Pruska odpravile u Frankfurt naputke sljedećega sadržaja: „A o Danska ništa neodgovori za vrijeme, koje joj je ostavljeno; ali ako odgovori za vrijeme, koje joj je ostavljeno; ali ako odgovori, ali tako, da nezadovolji u svom pogledu: to će se odmah preduzeti izvršbene mere.“ Vrijeme se, veli „D. Allg. Ztg.“, višo gubiti neće, samo ako se Danska uzvлада tako, da savez bude prinudjen latiti se tih mjerah. Dakle se više neće rekurirati na komisiju radi izvješća i predloženja, nego će se odmah u istoj sednici savezne skupštine, u kojoj se prvo povede riječ o njemačko-danskoj stvari, zaključiti što bude potrebno. Dakle su obadvie velike njemačke sile gledale i tim pomoći se proti daljem cangubljenju, što su se i u obziru vojske, kojoj će se predati izvršenje, već sporazumjele. Ako se nevaramo, čitav će zbor savezne vojske ići u vojvodstva, i to zbor, ne obično sastavljen, nego sastavljen po svoj prilici od pruske, austrijske i hanoveranske vojske. Ako Danci misle nedati tomu zboru u vojvodstva, neka i učine ako imaju volju; inače će se izvršenje udielotvoriti, a neće se ni puška izbaciti. Radi podmirenja troškova oko izvršenja ponajprije će se uzaptiti prihodi danski od vojvodstvih. One države, koje će imenovati komisari, što će ići s vojskom, već su — ako se nevaramo — opredjeljene; a ima ih tri. Sve je dakle već u svom redu tako, da možemo spokojno čekati na odgovor danski. Do 14 dana bit će stvar riješena, a do jeseni i sve ostalo.

Rusija.

Petrograd 6. srpnja. Jedan carski ukaz zapovijeda, da se sastavi komisija, koja ima unutar tri godine pregledati i urediti račune, koje je general Kleinmihel za svojega ministarstva gradjevinah i drumovah vodio. Sadašnji upravitelj toga ministarstva, generaladjutant Čevkin uživa podpuno pouzdanje cara i občinstva.

Cirkaski sabor sastao se je kod Tuaba i Naib bio je potvrđen kao vrhovni zapovjednik (Hukumdari), a hadjia Kirandukbej od Ubuha kao predsjednik velikoga vieća. — Sina Sefer paše, Ibrahimbeja, koji je pred nekoliko nedjelah uteko Rusima, poslao je, vele, general Filipson u Odesu.

U Petrogradu umro je ovih dana u 74. godini svoga života pravi državni savjetnik A. R. Montferand, sagraditelj nedavna dovršene Izakove crkve i aleksandrijskih stupovah.

Dne 11. t. m. u jutro prispeo je car s krunskim princem vrtemberškim sa svojeg puta na siever opet u Petrograd i zadržavši se nekoliko sati otišao je u Petrove Dvore. Carica sa svojom diccom i velika kneginja Olga otišle su bile visokim gostima na susret do u guberniju olonačku.

Francuska.

Paris 17. srpnja. Kažu da je pismo sultanovo na cara dobro dieovalo i uslied toga postali su odnošaji Fuadpašini prema grofu Valjevskom ugodni; no teško bi bilo odlučiti, da li se i konferencija brže približava svojoj svrsi. Ako se smije vjerovati glasovima, koji u tom obziru okoluje, jedva se može to tvrditi. Naproti položaj u Čornoj Gori smatra se za tako dobar, da proriču, da će se skoro obie bojne francuske ladje vratiti iz jadranskoga mora. Opis događajah u Kandii u službenom listu, koji je tako različen od svega, što se u vladnim listovima o Turskoj piše, stoji, vele, takodjer u savezu s promijenjenim težnjama.

Velipaša povuko je svoju tužbu proti „Pressi“ natrag. Ista je takodjer u svojem današnjem listu obnarodovala jedan članak, u kojem priznaje, da je Velipaši krivo učinila.

— Francuska je vlada odredila 140.000 fran. da se obnovi crkva sv. Ane u Jerosolimu. Ova će se crkva urediti za rimo-katoličko bogoslužje. Ona leži na vratima sv. Stefana u Jerosolimu na onom mjestu, gdje je po predavanjima bila kuća sv. Ane, u kojoj se rodila sveta Bogorodica. U osmom stoljeću tu je stajala crkva sa monastirom, koja je poslie u vrijeme krestonosnih vojnah dogradjena bila, a kasnije je u džamiju sa fakirskom školom preobraćena, godine pak 1761 sasvim napuštena, i sad leži u razvalinama. No opet na to mjesto dolaze mnogi poklonici, a osobito u pećinu na vratima, gdje se, kao što predanje govori, rodila sveta Bogorodica. Nedavno radilo se je o tom, da se ovdje sagradi anglikanska crkva. No francuska vlada predusreti taj posao, i 20. listop. 1856. Čamim paša, gubernator jerolimski, preda rečeno mjesto francuskome konzulu g. Barrieru.

Velika Britanija i Iraka.

London 18. srpnja. Jedna službena depesha javlja polag izvješćah iz Bombaja, od 19. lipnja, da je 13,000 buntovnikah iz Kalpia, kao i 7000 soldatah Scindie zapremilo i opljačkalo Gvalior, gdje je Nena Sahib kraljem proglašen. No kažu, da su s velikim izgubikom od onud opet iztjerani bili. Lugard potuko je buntovnike kod Indispura. Inače bilo je sve mirno. Vručina bila je veoma legotna a još svejednako nije bilo kiše.

Iz Londona pišu „National Zigu.“: Da je Bangya Čerkeze izdao Rusima, o tom nema razborite sumnje. Da su priobćene isprave istinite, nije nitko a ni on sam tajio. Razprave i smrtna presuda ratnoga suda barem to pokazuju, da ga sa razlogom valja držati krivcem dotle, dok se protivno nedokaže. A što proti tomu govori? Njegovo tvrdjenje, da mu nije istinita bila izpovied i da su ga k tomu prisilili prietnjom, da će ga inače ubiti. O svojem pismu na ruskoga zapovjednika, o svjedočanstvu glasonoše mukom muči. Njegovi zemljaci u Carigradu neusudjuju se reći, da nije kriv, a njegovi ovdiešnji zemljaci vele, da je kadar sve i sva učiniti. U pogledu „Kenguruba“ nalazi se jedan objektivni opis čina, koji se slaže podpunoma s izpoviestju. Da je radio po nalogu Košutovom, zato nema drugoga dokaza, nego tvrdjenje izdajice. S druge strane tvrdi se protivno.

U Portsmouthu čine se priprave za oborivanje linejskoga broda „Viktor Emanuel“ (sa 91 topom), koji je opredieljen za zastavnu ladju kontre-admirala Sir Charles Freemantle-a, koji ima preuzeti zapovjedništvo nad kanalom.

Azija.

Kada podkrepjenja opredieljena za Indiu svakolika onamo dodju, onda neće biti u Indii manje nego 100,000 momakah britanske vojske, ali to samo po imenu, no kako stoji stvar u istinu? „Timesu“ pišu iz Kalkute od 4. lipnja: Englezi nemaju više nego 27,000 momakah evropske vojske, koji su za boj; u Alahabadu je od 1600 Evropljanah samo 900 sposobnih za službu; od dvadeset godinah nesiećaju se u Indii, da su imali takovu vručinu kao lietos; uz pripeku, koja u engleskim izvješćima često dolazi pod imenom apopleksie (kapi), pati vojska od jetarnih bolestih i groznica.

Berzovjavne i najnovije vijesti

Tarst 22. srpnja. Vijesti iz Dubrovnika potvrđuju, da se je uslied razpravah u Trebinju sve pobunjena raja izim grahovačke podpunoma podvrgla i da je i njihovo odnošenje prema turskoj vladi ustanovljeno. Svima je podpuno oproštenje podielio.

Razne vijesti.

— Najveću ciglanu ima H. Drasche kod Beča. U njoj ima 48 pećih, u kojih se na jedanput do 4 miliona opekah (cigljeh) peče, a lože se kamenim ugljem. Svake godine se ondje do

60 milionah opekah udara, i buduć da to jošte nedostaje, gospodar je nakanio jošte više ciglanu razširiti, pa mu već sada 177 ralih (jutarah) zastire, a njegove suše su dulje od milje. U ovoj ciglani nefercaju opeke ljudi nego parostroj, koji ih mnogo hiljadah svaki dan nagradi. I pored svega toga jošte se hrane ondje 2000 težakah. Ovom prilikom opomenut ćemo naše ciglare, koji neimaju parokreta, da ima fercalo opekah, koje se gradi u tvornici Claytona i Shuttlewortha, i kojim može jedan težak svaki dan do 3000 opekah nafercati.

— U Gdanskom (Danzigu) u Pruskoj brane ljudi mnoštvo kanaracah, tako da ih odanle svake godine odlazi pun brod u Petrograd, gdje se skupo plaćaju.

— Vlastelin Reali u austrijskoj Italii primio se je krasnoga i nasliedovanja vriednoga načina, da potakne svoje seljake na sve to veću marljivost i na pametnije gospodarenje. On dieli svake godine medju marljive i napredujuće u gospodarstvu seljake srebjerne kolajne i novce te ih poziva k sebi na ručak (obied) zajedno s njihovom porodicom, kamo onda pozivlje jošte i predstojnika, župnika i bližnje vlastele. Liotos je ovako 12 srebernih kolajnah i do 1000 lirah razpoklonio. Najviše se nagradjuje sijanje pirinča (riža) i korme, svilarstvo i stočarstvo. (G. I.)

Književna vjest.

Čitamo u broju 16. „Nevena“ sljedeći poziv g. Franje Račkoga u Rimu od 5. srpnja 1858. „Uz ine književne poslove pripravljam regesta za našu poviestnicu. — Već ih imadem do 2000 uredjenih.

„Da taj posao valjano izvedem treba mi pomoći. Za to molim sl. ur. ako zna, da tko po onih stranah ima latinskih i hrvatskih listah, osobito pako do XVI. ili XVII. stoljeća, neka umoli da mi ih pošlje (neposredno meni ili ur. Nev.) amo u formi regest. Od svake neka najprije navede godinu, dan, mjesto gdje je pisana, zatim ime onoga, od koga polazi, kratki sadržaj, ali u tom sadržaju treba da budu sva imena vlastita bila osob, bila gradov i itd. Samo takova regesta mogu nam prudit. Pisar i svjedoci imaju se takodjer navesti, a na kolike se može iste rieči iz listine. Za primier ću navesti jednu srbisku (iz Svrđkovićevih spom.) a jednu latinsku:

„God. 399, 25 Avg. U Dubrovniku — pisar logethet Mileta Popović. Voevoda Radić Senković sledeć darežljivost Ostoje kralja bosarskoga daruje Dubrovniku „selo u primorju, na ime Lipec s vsemi seli i zaselci.“

Sviedoci: Župan Dabžić Čihović, Stjepko Ozrović, Hrebela Bogoslalić, Župan Božićka Brlić, Knez Budislav Uporničić. Sërbs Spom. br. 86.

A. 1335, Festo S. Andrea Ap. Dat. in Višegrad: Carolus rex Hræ, Croatie etc. notum reddit „Miké Bano totuis Sclavoniæ,“ se consentire in emp'ionem „possessiones Peek et Berezdin in Comitatu Zagr. existente,“ quas Episc. La-, dislaus ab Abbate e monasterio Toplicensi in feudum prius tenuit. —

„Ovako po prilici imaju se regesta činiti; svako ime miestno bit će za našu toli malo poznatu geografiju srednjega vieka. Pa ću biti zadovoljan i s listinami, koje inače s historičkog gledišta nisu od velike ili nikakve važnosti, kao n. p. s kupovnimi listinami, navlaš ako imadu upisano ime koje znamenitelji. U Primorju obično svaka listina spominje koga Frankopana ili Zrinja n. p. va vrime Bernardina Frankopana, Miklouša Zrinjskog itd. Ovakove listine ako i nebi imale ine važnosti, jesu važne radi chronologije i genealogije ovih dvijuh slavnihih porodice, koje naš narod oplakuje i pieva — a naši učenjaci još dosada ne uvažišo. Za to molim, da bi mi se osobito na ove obitelji protežuć h se regest što više priskrbilo. Ja ih imam podobar broj. Mi ne imamo toliko novac, pa ni duševne snage, da bi se mogli tako brzo odvažiti na diplomatar — dobra regesta bi ga mogla nadomestiti. Boehmer je sa svojimi regesti skoro tolko sa njemačku poviestnicu učinio, koliko Pertz sa svojimi scriptores res. germ.“

Bečka burza
dne 22. sèrpnja 1858.

Tečaj državnih papirah.

Dèržavne zadužnice sa 5%	82 ¹³ / ₁₆
dto od godine 1851 seria B	5%
dto od g. 1853 s povratkom	5%
dto iz narodnog zajma	5%
dto	4 ¹ / ₂ %
dto	4%
dto od g. 1850 s povratkom	4%
dto	4%
dto	3%
dto	2 ¹ / ₂ %
Zajam s vučenjem od g. 1834, za 100 for.	134 ³ / ₈
. 1839, 100	109 ³ / ₈
. 1854, 100	
Bečko-gradski banko sa 2 ¹ / ₂ %	
.	2 ¹ / ₂ %
.	2
Za lužnice zemljišnoga odkupa od dol. Austrie	
Za lužnice zemljišnoga odkupa od Galicie,	
Ugarske sa sjedinjenimi pokrajinami po 5%	969
Zadužnice zemljišt. odk. od ostalih krunovinah	597 ¹ / ₂
Bankovne dionice komad po	
Bèskomptirane dionice od dol. Austrie za 500 f.	258 ³ / ₈
Dionice c. k. pov. austrian. dèržavno-željeznickog društva po 200 for. sr. ili 500 frankah, podpuno uplaćene	
dto dto s plaćanjem na rate	
Dionice sieverne željeznice po 1000 f.	
bečko-glogničke željeznice 500	
šoprunko-malobečke 200	
Budiejovičko-Gmundsko-Linske željeznice 250	
požunsko-tèrnovačke željez. 1-og izdanja 200	
. 2-og s pèrvenstvom 200	
aust. dunav. parobrodarstva po 500	
Lloyda u Tèrztu 500	
budapeštanskog lancanika 500	
c. k. povl. austriansko-dèržavnog željeznickog društva po 200 forint.	
Gjurske željeznice	
Galické založnice sa 4% za 100	
Jelisavetina željeznica	
Južno-sieverna niemačka savezna željez	
Tisna željeznica	
Lombardecko-mlietačka željeznica	
Tečaj mlenični.	
Amsterdam za 100 holandezkih for. for	87 ³ / ₈
Augsburg za 100 for. current	105 ³ / ₈
Berlin za 100 pruskih talirah	
Vratislava za 100 pruskih talirah	
Frankfurt na M. za 120 for.	105
Genova za 300 piemontezkih lirah	122 ³ / ₈
Hamburg za 100 mark banko	77 ¹ / ₈
Lipsko za 100 for.	
Livorno za 300 toškanskih lirah	
London za 1 funt sterlinga	10-18
Lyon za 300 frankah	
Milan za 300 austrianskih lirah	
Marseille za 300 frankah	122 ³ / ₈
Pariz za 300 frankah	123
Prag za 100 forintih	
Tèrzt za 100 forintih	
Mletci za 300 austrianskih lirah	103 ³ / ₈
Bukurešt za 1 forint parah	
Carigrad za 1 forint parah	473
Smirna za 1 forint parah	
Tečaj novca.	
Carški dukati	7 ¹ / ₈
Srebro od 15. sèrpnja	4 ³ / ₈

(Odgovorni učrednik. Dr. Demeter.)

SLUŽBENI LIST.

Nr. 5875 (Fin.—17)

(3—1)

Kundmachung

hinsichtlich eines erledigten Tabak-Grossverschleisspostens.

Von der k. k. Finanz-Bezirks-Direktion zu Essek wird hiermit bekannt gemacht, dass der k. k. Tabak- und Stempel-Verlag zu Vinkovce im Broder Grenz-Regiments Bezirke, auf dem Wege der öffentlichen Concurrenz mittelst Ueberreichung schriftlicher Offerte dem als geeignet erkannten Bewerber, welcher die geringste Verschleiss-Provision sich bedingt, verliehen werden wird.

Der Verkehr dieses Grossverschleisspostens betrug in dem Jahre vom 1. November 1856 bis letzten Oktober 1857

an Tabak 78,617 Pfund, im Gelde	36,786 fl. 45 ³ / ₄ kr.
an Stempel höherer	169 fl. — kr.
an Stempel minderer	2080 fl. 55 kr.

Zusammen . . . 39,036 fl. 40³/₄ kr.

Das Aerar verbürgt jedoch nicht die Fortdauer gleicher Verschleiss-Einnahmen; auch werden nachträglich weder Erhöhungen der bei der Concurrenz-Verhandlung bedungenen Verschleiss-Provision zugestanden, noch können Entschädigungsansprüche was immer für einer Art berücksichtigt werden. Nur die Provision für den Verschleiss von Tabak und Stempel hat den Gegenstand der Angebote zu bilden.

Die Caution für Tabak und Geschirr in dem bedungenen Betrage von zwei Tausend zwei Hundert fl. und für Stempel von — fl. — kr ist, im Falle ein Material-Credit in Anspruch genommen wird, vor der Uebernahme des Verlagsgeschäftes und zwar längstens binnen vier Wochen von der Bekanntgebung der Annahme des Offertes entweder

- a) mittelst Barschaft, welche im Staatsschulden-Tilgungs-Fonde fruchtbringend angelegt wird, oder
- b) mittelst öffentlicher Staatspapiere nach der für die Tabakverleger festgesetzten Werthsbestimmung, oder
- c) mit Hypothekar-Urkunden, welche von der k. k. Finanz-Prokuratur geprüft und nach Mass dieser Prüfung von der Finanz-Landesbehörde annehmbar befunden wurden, zu leisten.

Ueber den creditirten Betrag kommt neben der erlegten Caution für Tabak und Geschirr, eine Schuldverschreibung nach dem in der Abrechnungs-Vorschrift vom 14. April 1840 vorgezeichneten Muster auszustellen, und der Finanz-Bezirksbehörde zu Essek zu übergeben.

Die Bewerber um diesen Verschleissposten, haben zehn Procent der Caution als Vadium, in dem Betrage von zwei Hundert zwanzig fl. vorläufig bei einer ärarischen Kasse oder einem derlei Amte zu erlegen, und die hierüber erhaltene Quittung dem versiegelten mit dem Eingaben-Stempel, versehenen Offerte beizuschliessen, welche längstens bis dreissigsten (31) August 1858 zwölf Uhr Mittags unter der Aufschrift „Offert für den Tabak- und Stempel-Verlag zu Vinkovce“ bei der k. k. Finanz-Bezirks-Direktion zu Essek zu überreichen ist.

Das Offert ist nach dem am Schlusse dieser Kundmachung beigefügten Formulare, zu verfassen, je nachdem sich der Offerent verpflichten will, den Verschleissplatz:

1. gegen Bezug einer in Procenten auszudrückenden Provision,
2. oder gegen Verzichtleistung auf jede Provision,
3. oder (ohne Anspruch auf eine Provision) gegen Zahlung eines bestimmten jährlichen Betrages an das Gefäll (Gewinnrücklass, Pachtschilling) zu übernehmen. Dasselbe ist mit der Nachweisung über

- a) das erlegte Vadium,
- b) die erreichte Grossjährigkeit, und
- c) mit einem obrigkeitlichen Moralitäts-Zeugnisse zu belegen

Für den Fall eines angebotenen Pachtschillings wird ausdrücklich erklärt, dass dieser Pachtschilling in monatlichen Raten vorhinem zu erlegen ist, und dass wegen eines auch nur mit einer Monats-Rate sich ergebenden Rückstandes, selbst dann, wenn er innerhalb der Dauer des Aufkündigungs-Termines fällt, der Verlust des Verschleissplatzes von Seite der Behörde sogleich verhängt werden kann.

Offerte, denen die hier angegebenen Erfordernisse mangeln, die unbestimmt lauten, oder auf Angebote anderer Bewerber sich beziehen, dann die Ablauf der bedungenen Schlussfrist eingebrachten — werden nicht berücksichtigt.

Ueber gleichlautende Angebote wird die Entscheidung der höheren Finanz-Behörde vorbehalten.

Die weitem Bedingungen und die dem Unternehmer obliegenden Verpflichtungen, so wie der Ausweis über Einnahmen und Auslagen des Verlegers, können bei der k. k. Sammlungskasse zugleich Tabakverschleissmagazin zu Essek und am Verlagsorte beim k. k. Grenz-Regiments-Comando eingesehen werden.

Von der Concurrenz sind diejenigen Personen ausgeschlossen, welche wegen Verbrechen, Schleichhandels oder einer schweren Gefällsübertretung überhaupt, oder wegen einer einfachen Gefällsübertretung, sofern sie dieselbe auf die Vorschriften des Verkehrs mit Gegenständen der Staatsmonopole bezieht, dann wegen Vergehen gegen die Sicherheit des gemeinschaftlichen Staatsverbandes und den öffentlichen Ruhestand, oder gegen die Sicherheit des Eigentumes verurtheilt wurden, endlich gewesene Verschleiss-er von Monopols-Gegenständen, die von dem Verschleissgeschäfte zur Strafe entsetzt wurden, und Personen, denen die politischen Vorschriften den bleibenden Aufenthalt am Verschleissorte nicht gestatten.

Kommt ein solches Hinderniss erst nach Uebernahme des Verlagsgeschäftes zur Kenntniss der Behörden, so kann das Verschleiss-Befugniss sogleich zurückgezogen werden.

Essek den 13. Juli 1858.

Formular eines Offertes:

Ich Endesgefertigter verpflichte mich, den Tabak- und Stempelverlag zu unter genauer Beobachtung der in der Kundmachung vom enthaltenen Bedingungen und der diessfalls bestehenden Vorschriften, insbesondere sofern es die Material-Vorräthe betrifft,

1. gegen eine Provision: vom Tabakverschleisse mit Procenten vom Verschleisse der höheren Stempel Classen mit minderen oder

2. gegen Verzichtleistung auf jede Provision
 3. oder (ohne Anspruch auf eine Provision) gegen Zahlung eines bestimmten jährlichen Betrages von an das Gefäll (Gewinnrücklass, Pachtschilling) zu übernehmen.
- Die in der öffentlichen Kundmachung angeordneten Beilagen sind angeschlossen.

den 18
Eigenhändige Unterschrift.
Wohnort
Stand

Von Aussen:
Offert zur Erlangung des Tabak- und Stempel-Grossverschleisspostens zu

Nr. 9796 (Fin.—18)

3—1

Lizitations-Kundmachung.

1. Zu Folge hohen Finanz-Landes-Direktions-Erlasses vom 6. Juli 1858, Z. 7345 wird am 26. August 1858 um 10 Uhr Vormittags beim k. k. Bezirksamte zu Čubar wegen käuflicher Hintangabe des aus Bruchsteinen erbauten mit Schindeln gedeckten ehemaligen ärarischen Zollamtsgebäudes zu Presid Nr. 122 sammt Garten, im Flächenraume von 53 □ Klaftern, dann einer hölzernen Holzsaue und einem Stalle eine mündliche Lizitation abgehalten und dabei der erhobene Schätzungswert von 150 fl als Ausrufspreis angenommen, und dem Ersteher allenfalls angemessene Ratenzahlungen des Erstehungsbetrages zugestanden werden.

2. Zu dieser Lizitation wird Jedermann zugelassen, der zur Eingehung zweiseitig bindenden Verträge gesetzlich qualifiziert, und durch besondere Bestimmungen nicht ausgeschlossen ist.

Minderjährige und Kuranden bedürfen der besonderen gesetzlichen Legitimation.

3. Wer für einen andern lizitiren will, hat die hiezu erforderliche Vollmacht vor dem Beginn der Versteigerung dem hiezu bestimmten Lizitations-Commissär einzuhandigen.

4. Jedermann, er möge für sich oder als Bevollmächtigter bei der Lizitation Angebote stellen wollen, hat von der mündlichen Ausbietung das 5% Vadium im Baaren oder in österreichischen Staatspapieren oder in National-Anlehens-Obligationen nach dem zur Zeit bestehenden Börsenwerthe von dem Fiskalbetrage zu Handen des Lizitations-Commissärs zu erlegen.

5. Bei der Versteigerung werden auch schriftliche Offerte angenommen, welche jedoch bis zum Vortage der anberaumten Versteigerung bei dem k. k. Bezirksamte in Čubar überreicht werden müssen, weil sie später nicht mehr angenommen würden.

6. Jedes schriftliche Offert muss, wenn es berücksichtigt werden soll, auf einem 15. kr. Stempelnbogen geschrieben, gehörig versiegelt, und von Aussen mit der Aufschrift versehen sein, von Innen aber enthalten:

- a) den Kaufanbot in Ziffern und in Worten deutlich ausgedrückt;
- b) das 5% Vadium;
- c) den Vor- und Zunamen, Charakter, dann Wohnort des Offerenten.

Offertleger, welche des Schreibens unkundig sind, haben den schriftlichen Offerten ihr Handzeichen beizurücken, in welchem Falle die Mitfertigung zweier Zeugen erforderlich ist, wovon einer zugleich als Namensfertiger des Offerenten zu erscheinen hat.

Auf Offerte, welche diesen Bedingungen nicht entsprechen, später als in der im Punkt 5 festgesetzten Zeit einlangen oder Gegenbedingungen enthalten sollten, würde keine Rücksicht genommen werden.

7. Nach geschlossener mündlicher Ausbietung erfolgt die Eröffnung der schriftlichen Offerte und deren Protokollirung in der Reihenfolge ihrer geschienenen Ueberreichung und Nummerierung in Gegenwart der mündlichen Anbotsteller.

8. Der Bestanbot unterliegt der höheren Ratifikation.

9. Bei gleichem mündlichen und schriftlichen Bestbote wird Ersterem, bei gleichem schriftlichen Bestbote aber demjenigen der Vorzug eingeräumt, welcher früher offerirt wurde, worüber der Numerus der erfolgten Einreichung des Offertes entscheidet.

10. Den Offerenten, welche nicht Ersteher geblieben sind, werden die erlegten Vadien gegen die im Lizitations-Protokolle auszudrückende Empfangsbestätigung sogleich zurückgestellt.

K. k. Finanz-Bezirks-Direktion

Fiume am 15. Juli 1858

Dojak.

Nr. 44:9 (DS—55)

3—2

Konkurs-Edikt.

Vom k. k. Landes-Gerichte Agram zufolge des Güterabtretungsgesuches de praes. 20. Juli 1858 als Konkurs-Instanz wird bekannt gemacht: Es sei von diesem Gerichte über das gesammte dem hierortigen Privaten Emerich Božurić gehörige, wo immer befindliche bewegliche, und das in den Kronländern, für welche die Konkurs-Ordnung vom 18. Juli 1853 Wirksamkeit hat, gelegene unbewegliche Vermögen der Konkurs eröffnet, zum Massacurator und provisorischen

Vermögens-Verwalter der hiesige Adv. Herr Math. König und zu dessen Substituten der hiesige Adv. Herr Math. Koporić bestellt worden.

Es werden daher alle Personen, welchen was immer für Ansprüche auf das in Konkurs verfallene Vermögen zustehen, aufgefordert, dieselben bis längstens 30. September 1858 mittelst einer förmlichen Klage wider den obgenannten Massa-Vertreter bei diesem k. k. Landes-Gerichte anzumelden, widrigens sie ungeachtet des ihnen etwa gebührenden Eigenthums-, Prioritäts- oder Pfandrechtes von der Konkurs-Verhandlung ausgeschlossen, und aller Ansprüche auf die Konkurs-Massa verlustig sein würden.

Zur Bestätigung des einstweiligen Vermögens-Verwalters, oder Wahl eines andern Verwalters, so wie des Gläubiger-Ausschusses wird die Tagsatzung auf den 8. Oktober 1858 Vormittags 9 Uhr bei diesem Gerichte mit dem Bedeuten angeordnet, dass hierbei die Konkurs-Gläubiger so gewiss zu erscheinen, und über die Wahl des Vermögens-Verwalters, so wie des Ausschusses sich bestimmt zu erklären haben werden, widrigens dem §. 41 C. O. gemäss auf ihre Gefahr vom Gerichte der einstweilige Vermögens-Verwalter und Gläubiger-Ausschuss bestellt werden wurde.

Endlich werden sämtliche Gläubiger über das Gesuch des in Konkurs verfallenen Emerich Božurić um Zugestehung der Rechtswohlthaten der Güterabtretung zu der auf den 9. Oktober 1858 Nachmittags 3 Uhr anberaumten Tagsatzung mit dem Beisatze vorgeladen, dass über den Anspruch des Schuldners auf die Rechtswohlthaten der Güterabtretung in Rücksicht derjenigen Gläubiger, welche ihm dieselben nicht freiwillig zugestehen, nach Beendigung der gegen diesen Schuldner eingeleiteten strafgerichtlichen Untersuchung werde entschieden werden.

Das Gesuch um Bewilligung der Rechtswohlthaten kann sowohl bei diesem k. k. Landes-Gerichte, als auch bei dem Herrn Massa-Vertreter eingesehen werden.

Agram am 20. Juli 1858.

Klobučarić.

Jović.

Br. 3654 (DS.—53)

3—3

Izrok.

C. k. zemaljski sud zagrebački s time proglašuje, da će se na zahtjevanje odvjetnika Viekoslava Frigana kano upravitelja stečajno mase Stjepana Jozipovića dobro Černomerec na istu stečajnu masu spadajuće, u kotaru zagrebačkom blizu Zagreba ležeće, u gruntovnim zapisnicima poreznih obćinah Gračane br. 292, dolnje Vrabče br. 1 i gornje Vrabče br. 308 zabilježeno i na 31,50 fr. sr. sudbeno procijenjeno dana 13. rujna 1858, kano na prvi rok samo za, ali nad procienbenom svotom, ako ipak ista ponudjena nebude, dana 14. listopada 1858 kano na drugi rok, svakiput u 9 satih prije podne u ovisudnoj dvorani br. 166 u gornjem gradu Zagrebu, takodjer izpod procjene najviše ponudjajućemu putem sudbene ovrhe prodati s tom primietbom, da će kupac dugove uknjižene do iznosa kupovnine po napatu suda preuzeti morati.

Izvan toga se svi, koji, premda njim posebna ubaviest prispjela nebi, sciene da su upisom u javne knjige takodjer stekli hipotekarno pravo na istu dražbovnu nepokretnost, pozivlju, da isto pravo do prodaje dobra ovomu sudu tim sigurnie prijave, jer će inače sami pripisati imati, ako se razprava kupovnine bez njih obavi, oni od kupovnine, nakoliko bi po drugim vierovnicima izcérpljena bila, izključeni ostanu.

Istom tako imadu svi oni hipotekarni vierovnici, koji u miestu suda ili blizu njega neobitavaju, za obranu pravah svojih kod predstojeće razdielbe kupovnine, u miestu suda punomoćnike si odabrati, ter ime i obitavanje takovih do prodaje sudu ovom prijaviti, inače bo za one, koji bi istu prijavu učiniti propustili, zastupnici na njihovu pogibelj i trošak ureda radi naimenovati će se, kojim sve daljnije dostave uručene budu.

Izvadak gruntovni, prociena i dražbeni uvjeti mogu se svaki dan kod ovog suda u vremenu uređovanja uviditi.

C. k. zemaljski sud

U Zagrebu dana 19. svibnja 1858.

Klobučarić.

Jović.

Br. 3655 civ. (DS.—54)

3—3

Izrok.

C. k. zemaljski sud zagrebački s time proglašuje, da će se na zahtjevanje odvjetnika Viekoslava Frigana kano upravitelja stečajne mase Stjepana Jozipovića, čest dobra Kurillovec na istu stečajnu masu spadajuća u kotaru veliko-goričkom ležeća u gruntovnih zapisnicima poreznih obćinah Kurillovec pod br. 118 Silakovina, br. 17 Buzin, br. 2 Jakuševac, br. 35 Gradici, br. 16 velika Gorica, br. 140 i Dragošćci br. 91 zabilježena i na 12,307 fl. 46 kr. sr. sudbeno procijenjena, dana 20. rujna 1858 kano na prvi rok samo za, ali nad procienbenom svotom, ako ipak ista ponudjena nebude, dana 25. listopada 1858 kano na drugi rok svakiput u 9 satih prije podne u ovisudnoj dvorani br. 166 u gornjem gradu Zagrebu takodjer izpod procjene najveć ponudećemu pu-

tem sudbene ovrhe prodati, s tom primietbom, da će kupac dugove uknjižene do iznosa kupovnine po napatu suda preuzeti morati.

Izvan toga se svi oni, koji, premda im posebna ubaviest prispjela nebi, sciene, da su oni upisom u javne knjige takodjer stekli hipotekarno pravo na istu dražbovnu nepokretnost, pozivlju, da isto pravo do prodaje dobra ovomu sudu tim sigurnie prijave, jer će inače sami pripisati imati, ako se razprava kupovnine bez njih obavi, te oni od kupovnine, nakoliko bi po drugim vierovnicima izcérpljena bila, izključeni ostanu.

Istom tako imadu svi oni hipotekarni vierovnici, koji u miestu suda ili blizu njega neobitavaju, za obranu pravah svojih kod predstojeće razdielbe kupovnine, u miestu suda punomoćnike si odabrati, te ime i obitavanje takovih do prodaje sudu ovom prijaviti, inače bo za one, koji bi istu prijavu učiniti propustili, zastupnici na njihovu pogibelj i trošak ureda radi naimenovati će se, kojim sve daljnije dostave uručene budu.

Izvadak gruntovni, prociena i dražbeni uvjeti mogu se svaki dan kod ovog suda u vremenu uređovanja uviditi.

U Zagrebu 19. lipnja 1858.

Klobučarić.

Jović.

Nr. 2906 civ. (Izv.—182)

3—2

Edikt.

Vom k. k. Comitats-Gerichte zu Warasdin als Konkurs-Instanz wird bekannt gemacht: Es sei von diesem Gerichte über das gesammte der Frau Anna Fehman zu Warasdin gehörige, wo immer befindliche bewegliche, und das in den Kronländern, für welche die Konkurs-Ordnung vom 18. Juli 1853 Wirksamkeit hat, gelegene unbewegliche Vermögen der Konkurs eröffnet, zum Massakurator der Adv. Herr Vlad. Vezić und zum provisorischen Vermögens-Verwalter der Herr Johann Nep. Vinković und zum Mass-Curator-Substituten der hiesige Adv. Herr Ferdinand Mattačić bestellt worden.

Es werden daher alle Personen, welchen was immer für Ansprüche auf das in Konkurs verfallene Vermögen zustehen, aufgefordert, dieselben bis längstens 31. August 1. J. mittelst einer förmlichen Klage wider den obgenannten Massa-Vertreter bei diesem k. k. Gerichte anzumelden, widrigens sie ungeachtet des ihnen etwa gebührenden Eigenthums-, Prioritäts oder Pfandrechtes von der Konkurs-Verhandlung ausgeschlossen, und aller Ansprüche auf die Konkurs-Massa verlustig sein würden.

Zur Bestätigung des einstweiligen Vermögens-Verwalters, oder Wahl eines andern Verwalters, so wie des Gläubiger-Ausschusses wird die Tagsatzung auf den 6. September 1. J. Vormittag 9 Uhr bei diesem Gerichte mit dem Bedeuten angeordnet, dass hierbei die Konkurs-Gläubiger so gewiss zu erscheinen, und über die Wahl des Vermögens-Verwalters, so wie des Ausschusses sich bestimmt zu erklären haben werden, widrigens dem §. 44 C. O. gemäss auf ihre Gefahr vom Gerichte der einstweilige Vermögens-Verwalter und Gläubiger-Ausschuss bestellt werden würde.

Endlich werden sämtliche Gläubiger über das Begehren der Frau Anna Fehman um Zugestehung der Rechtswohlthaten der Güterabtretung zu der auf den 6. September 1. J. Vormittags 9 Uhr anberaumten Tagsatzung mit dem Beisatze vorgeladen, dass über den Anspruch der Schuldnerin auf die Rechtswohlthaten der Güterabtretung in Rücksicht derjenigen Gläubiger, welche ihr dieselben nicht freiwillig zugestehen, nach Beendigung der gegen die Schuldnerin eingeleiteten strafgerichtlichen Untersuchung werde entschieden werden.

Das Gesuch um Bewilligung der Rechtswohlthaten kann sowohl bei diesem k. k. Comitats-Gerichte, als auch bei dem Herrn Massa-Vertreter eingesehen werden.

K. k. Comitats-Gericht

Warasdin am 19. Juli 1858.

Novak.

Wallentschag.

Nr. 1663 pol. (Izv.—183)

3—2

Kundmachung.

Von Seite des k. k. Bezirksamtes Modrušpotok wird zur allgemeinen Kenntniss gebracht, dass die Einhebung des Gemeindegeldes von Wein-, Bier- und Branntwein-Ausschank, dann von Fleischausschrottung in den politischen Gemeinden Netretić, Ribnik und Ozal mit 119 Dörfern und beinahe so vielen Schankhäusern für die Zeit vom 1. November 1858 bis dahin 1857 zufolge komitatsbehördlichen Erlasses ddo. 12 Juli Z. 7241 am 4. August 1. J. 9 Uhr Vormittags in den Amtslokalitäten dieses Bezirksamtes zu Netretić im Wege einer öffentlichen Versteigerung verpachtet werden wird.

Die Lizitations-Bedingnisse können in den gewöhnlichen Amtsstunden hieramts eingesehen werden, es wird jedoch ausdrücklich bemerkt, dass

1. die Lizitation gemeindeweise durchgeführt wird;
2. der Ausrufungspreis folgender bestimmt sei; für die Gemeinde Netretić 1034 fl. 35 kr.

„ „ „ Ribnik 1551 fl. — kr.

„ „ „ Ozal 764 fl. 30 kr.

3. das gewöhnliche Vadium von 5%, des Ausrufungspreises vor der Lizitation zu erlegen, und von den Meistbietenden auf eine 10% Kauton zu erhöhen können;

4. es werden auch die vorschriftsmässig gestempelten, und mit dem Vadium belegten vor der Lizitation überreichte schriftliche Offerte berücksichtigt, solche Ueberreicher werden jedoch zur mündlichen Lizitation nicht zugelassen und auch keine nachträgliche Offerte angenommen

Netretić am 17. Juli 1858.

Der k. k. Bezirks-Vorsteher
Barac.

Br. 752 gr. (Izv.—188)

3—1

Oglas.

Od strane c. k. kot. ureda kao suda u Jastrebarskom se do znanja stavlja: da je na molbu g. Dr. Alekše Vancša prim. 29. travnja t. g. br. 752 proti Mihalju Kaboru seljaninu iz Mirjanca radi duga 150 fr. sr. dospjelih kamatah 27 fr., troškova plenitbenih 17 fr. 14 kr., izbora vieštaka 7 fr. 21 kr., ovršbene procjene 21 fr. 26 kr., ovršbena prodaja ovršbenika vlastitog zaplijenjenog i na 145 fr. procijenjenog vina dozvoljena i za otu prodaju su dva roka na 26. sèrpnja i 16. kolovoza t. g. svakiput 10 uru u jutro u Mirajncih, obćini Krašić, kotaru ovom tme određena, da će se napomenuto vino tekar na drugom roku izpod procjene i to samo uz gotov novac prodati. Česa radi kupiti želeći ovim se pozivadu.

C. k. kot. ured kao sud jastrebarski dne 5. svibnja 1858.

Za c. k. kot. predstojnika
Tkalec
pristav.

Nr. 2862 civ. (Izv.—179)

3—3

Kundmachung.

Zur Sicherstellung des Brennholzbedarfes für die kommende Winterszeit 1858-59 zur Beheizung der Lokalitäten dieses k. k. Comitats-Gerichtes und der Nebenämter, bestehend in 80 Klästern 36zölligen Buchenscheitern, wird eine Minuendo-Lizitation am 31. Juli 1858 Vormittags 9 Uhr bei diesem Comitats-Gerichte abgehalten werden, wozu Unternehmungslustige mit dem Beisatze eingeladen werden, dass die Lizitations-Bedingnisse in der diessgerichtlichen Kanzlei eingesehen werden können.

K. k. Comitats-Gericht

Warasdin 16. Juli 1858.

Br. 1803 pol. (Izv.—181)

3—3

Razpis natičaja.

U području podpisatog c. k. kot. ureda, kod obćinskog ureda sudovačkog izpražnjeno je miesto obćinskog tajnika sa godišnjom plaćom od 400 fr. sr. zatim za stan tajnika, obćinskog ureda, kurenje i pisarne potreboće 140 fr. sr.

Za popunjenje ovog miesta razpisuje se ovim natičej do 13 kolovoza 1858

Natičateljji vierodoslojnim dokazima izkazati imadu:

1. dobu, vierozakon i stališ;
2. dovršenje naukah i podpuno znanje narodnog i niemačkog jezika, tako riečno kao i u sastavcima, zatim podpunu vještinu u računarstvu;
3. dosadanje službovanje, neprikorno moralno i političko ponašanje. Tako na propisanoj biljegi sastavljene molbenice imadu natičateljji putem njihove sad nadležne političke oblasti, uz naznačenje sad njihovog obitavanja unutar rečenog roka podpisatome uredu podasterti.

C. k. kot. ured

U Križevcu 15. sèrpnja 1858.

C. k. kot. predstojnik
Kiš v. r.

OGLASNIK.

Dp.—53

3—1

Troškom knjigarnice Lavosl. Hartmána u Zagrebu izašao je u hèrvatko-niemačkom jeziku:

Tabelarni pregled, dosadanjih vriednotah.

Sravnanih s novom austrijskom, talirnom i južno-niemačkom vriednotom, za porabu austrijskih državljanah, a napose za poslovalatelje svake vèrsti

Sastavio i izdao Josip Ferdinand Devidé učitelj tèrgovačkih znanostih na sborno-tèrgovačkoj učionu u Zagrebu.

Priložena je takodjer biljegovna tarifa u novoj austrijskoj vriednoti. Ciena knjižice u maloj osmini sa 56 stranah — 12 kr. srebra,

Preporučujemo ovo malo dielce svima i svakome buduć sve dosad iziživše ne samo radi jezika, već i radi njezine praktičnosti osobito nadkrijuje.

Carsko-kr.

službene

Novine ove izlaze svaki dan izuzimajući nedjelje i praznike na čitavom listu. — Polugodišnja predplata je za domaću u novinarici 4 for. srebra. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom posiljati, 6 for. sr. —

NARODNE

NOVINE.

Za službene oglase opredjeljena je površina: 4 kr. sr. od linije za prvi put; a zatim za svaki put 2 kr. sr. — Za druge oglase ili posebne članke plaća se do 10 linija 20 kr. sr., dalje po 10 linija 4 kr. sr.

Uredovni dio.

Danas izišao je i raspodijelje se XIII. komad I. razreda hrvatsko-slavonskoga zemaljsko-vladnoga lista u hrvatsko-njemačkom i srbosko-njemačkom izdanju te sadržaje pod

Br. 63. Razpis ministarstva za bogoštovje i nastavu od 20. svibnja 1858, kriepostan za svukoliku cesarevinu, kojim se privremeni teksovnik, odobren previšnjom odlukom od 19. kolovoza 1857 za duhovni ženitbeni sud arcibiškopije bečke, razprostire na svekolike biskupije u kraljevini lombardezko-mletačkoj.

Br. 84. Obznanu ministarstva financija od 25. svibnja 1858, kriepostan za svekolike krunovine, sadržane u obćenitom okolišu carinskom, kojom se mala divona II. razreda u Breitenbachu povišuje na malu divonu I. razreda.

Br. 85. Razpis ministarstva financija od 31. svibnja 1858, kriepostan za svekolike krunovine, kojim se povlastica, podijeljena malim divonam I. razreda uzduž granice prema pruskoj-Sleskoj i grofoviji glackoj, da to jest oporavljanju pogodovanu carinu na neuradjeno željezo, koje je oskvrbljeno svjedočkom o izvoru, produljuje do konca lipnja 1859.

Br. 86. Razpis ministarstva financija od 31. svibnja 1858, kriepostan za svekolike krunovine u obćenitom okolišu carinskom, kako da se u medijuprometu sa savezom carinskim ocarinjuju spoje od nitih.

Br. 87. Razpis ministarstva financija od 1. lipnja 1858, kriepostan za svukoliku cesarevinu, kojim se dopušta, da svekolike do godine 1856. uklopno kovane ovozemske novce umienjivati mogu cesarski uredi, odredjeni za umienjivanje zlata i srebra, i kovnice.

Br. 88. Cesarsku naredbu od 20. lipnja 1858, kriepostan za svekolike krunovine, izim kraljevine lombardezko-mletačke i Krajine vojničke, kojom se sudbenost glede prekerašajab obćega zakona kaznenoga predaje vlastim političkim, i ujedno uređuje postupak kazneni, kojega se vlasti ove pri istih držati imaju.

Br. 89. Naredbu ministarstvih unutarnjih dielah i pravosudja od 7. svibnja 1858, vajanu za Ugarsku, Hrvatsku i Slavoniju, za srbosku Vojvodinu s Banatom tamiškim, kojom se izjavljuje, da li su i nadalje još dopuštene parnice urbarske, koje su se prije krieposu cesarskih patentah od 2. ožujka 1853 (br. 38 i 41 derž. zak. lista) i cesarskoga patenta od 17. svibnja 1857 (br. 93 derž. zak. lista) povele medju niegdšnjom zemaljskom gospodom i njihovimi bivšimi podložnici.

Br. 90. Naredbu ministarstva financija od 31. svibnja 1858, vajanu za svekolike krunovine u obćenitom savezu carinskom, kojom se propisuju promjene u tarifi glede niekojih tvarih farbenih i strojbenih, pomoćnih tvarih kemičkih, tvorinah kemičkih i robe farbene.

Br. 91. Naredbu ministarstvih unutarnjih dielah i trgovine od 6. lipnja 1858, voljanu za one krunovine, u kojih doljno-austrijske miere i vage valjaju kao jedino zakonite, izim Krajine vojničke, kojom se patenti i propisi, o razdieljenju, slici i razmierjih doljno-austrijskih miera i vagah, izdati za Dolnju Austriju, izjavljuju kao kriepostni i za krunovine pomenute.

Br. 92. Naredbu ministarstva pravosudja od 8. lipnja 1858, kojom se vèrhovno dvorsko maršalstvo ustanovljuje kao osobni sud za principa Augusta Koburško-Gotanskoga, za njegovu porodicu i mater mu, principovicu Koburško-Gotansku, rođenu kneginju Koháry.

Br. 93. Naredbu ministarstva za bogoštovje

i nastavu i ministarstva pravosudja, a u obzira Krajine vojničke, vèrhovnoga zapovjedništva vojske od 13. lipnja 1858, kriepostan za svukoliku cesarevinu, o potrebštinah i o dokazu zakonitoga obstanke duhovnih redovah i kongregacijah, a tako i o uvjetih, kojih se valja držati prigodom, kad se za iste sklapaju pravni poslovi.

Br. 94. Naredbu vèrhovnoga zapovjedništva vojske, ministarstva unutarnjih dielah i ministarstva financija od 21. lipnja 1858, kriepostan za svekolike krunovine, izim Krajine vojničke, nego uklopno i za komunitete krajišničke, kojom se za godinu 1859. ustanovljuje oprostina od službe vojničke.

Br. 95. Naredbu ministarstva financija od 22. lipnja 1858, kriepostan za svekolike krunovine, izim kraljevine lombardezko-mletačke, i Dalmacije, kojom se opredjeljuje okoliš, u kom će vojnici, putujući u uniformi, prosti biti od maltarine.

Br. 96. Sadržaj naredbe ministarstva financija od 2. lipnja 1858, valjane za Dalmaciju, kojom se povišuje uvoznina (uvozna carina) za friške masline u Dalmaciji.

Neuredovni dio.

Austrijska carevina.

Zagreb dne 26. srpnja. Jučer u 10 sati pred podne držala se je u dvorani ovdiešnje kazališne zgrade, kao što je naviešteno bilo, glavna skupština dioničarah narodnoga kazališta, koju je sa shodnom besiedom otvorio g. Vukotinović, koji je kao stariješina dosadanjega kazališnoga odbora istoj predsjedao. Iz toga govora medju ostalim doznasmo, da je za naše kazalište dosada u gotovom novcu unišlo 44.539 for. 26 kr. sr. a izdano je 23.618 for. 59 kr. sr. Ako se dakle ovaj trošak odbije od dohodaka, ostaje 20.920 for. 27 kr. sr. kao dioničarska glavnica, koja je opredjeljena za uzdržavanje narodnoga kazališta, kojoj se još dodati može 13.172 for. 23 kr. kao ona svota, koja je po nalogu visoke zemaljske vlade od dioničarske glavnice predumljena bila stranom za popravak, a stranom za izplaćenje i druge potrebe kazališne zgrade, koja budući kupljena bez privoljenja društva dioničarskoga iz zemaljskih novacah, nije vlastništvo toga društva, već je samo od istoga upravljana bila po višjem nalogu, uslijed čega troškovi, izdani za izdržavanje iste, podmiriti se imaju od onoga, koji će u svoje vrijeme od višjega miesta priznat biti za vlasnika, i koji će naravno imati vratiti dioničarskom društvu, što je isto na korist njegova vlastništva predumilo. — Zaključilo se je jednoglasno, da se odsele glavnica dioničarskoga društva i uza to hrvatski igraoci od upravljajućeg odbora po društvu izabranoga imaju posebiće upravljati. Taj odbor držan je i one prireske, koji su za narodno kazalište potpisani ali još plaćeni nisu a iznose prieko 20.000 f. sr. čim prije pobrati, što će mu tim laglje za rukom poći, jer se je visoko c. k. namestništvo već ozbiljno primilo toga posla i svojim putem svim dužnicima naložilo, da čim prije polože svoj dug s dotičnim kamatama. Nadalje dužnost će biti odbora starat se, da se još novi prinesci barem do svote od 100.000 for. srebra pribave. Odbor može u ostelom za podporu hrvatskoga kazališnoga društva samo kamate upotrebljavati, no podnipošto nesmiye više dirat u glavnice. Tim zaključkom može se ovaj zavod smatrati kao za vaviek obezbiedjen i nadat se je, da će uslijed toga rodo-

ljubi, koji su bili već sasvim izgubili povjerenje u upravu toga zavoda, sada radostnom revnostju priskočiti mu u pomoć i da će se tako sjedinjenim silama za kratko vrijeme skupiti ona svota, koja je neobhodno potrebna, da se narodno kazalište onako uredi i rukovodi kao što to zahtieva dostojanstvo naroda i dobar ukus. Napokon predat će se istom odboru i uprava one iz 16.000 for. srebra sastojeće i iz dobrovoljnih prinesakah sastavljene glavnice, koja je po zaključku hrvatsko-slavonskoga zemaljskoga sabora odredjena za nagrade najboljih izvornih i prevedenih komadah u našem jeziku. Odbor će imati čim prije ove nagrade raspisati a u svoje vrijeme neimenovat shodne razsuditelje, koji će o njihovoj valjanosti izreći sud. — Kad su ti spasonosni zaključci učinjeni bili, preduzelo se je po većini glasovah izbiranje članovah upravljajućega odbora, a po tom i članovah tako zvanoga nadzornog odbora, kojemu će dužnost biti, svakoga trećega mjeseca strogo pregledavat dielatnost upravljajućeg odbora. — Novo izabrani upravljajući odbor sastavljen je kako slijedi: Predstojnik: Ljudevit Vukotinović; Odbornici: Ivan Šupl kac, Moisia Baltić, Naum Malin, Ljovoslav Šram; Substituti: Viekoslav Frigan, Miho Krešić.

Nazorni odbor sačinjavaju pako sledeća gospoda: Svetozar Kušević, Viekoslav Babukić, Vatroslav Egeradorfer, Dr. Aleksa Vancs, Dr. Dimitria Demeter.

Zagreb 25. srpnja. Posljednje vrijeme čitamo da su u mnogim miestima, utemeljene štedionice. Sad javljaju bečki listovi, da će se i u Karlovcu, Samoboru, Osijeku, Rieci i Sisku podignuti štedionice.

Beč 22. srpnja. Nj. c. visost prejasna nadvojvodinja Jelisava, supruga Nj. c. visosti prejasnoga gospodina nadvojvode Karla Ferdinanda, porodila je sretno jedau princezu jučer dne 21. srpnja poslie podne u 4 sati u Se-lovici u Moravskoj.

Nj. c. visost i novorođeno diete u dobrom su zdravlju.

Nj. veličanstvo carica Karolina Augusta prošla je jučer putujući u Solnograd u 5 sati poslie podne kroz Malo Monakove (Kleinmünchen).

Nj. kr. visosti veliki vojvoda i velika vojvodinja došli su jučer u 4 sata u Prag a jutros su odputovali u Beč.

Dne 20. posietilo je Nj. veličanstvo vojsku ataborenu kod Neunkirchena. Nj. veličanstvo došlo je u 6 sati u jutro u tabor, da prisutstvoje viežbanju brigadah. Dan prije dodjohše oname Nj. preuzvišenosti prvi generalni adjutant Nj. veličanstva fml. grof Grünne, i fml. baron Schlitter i razgledali su tabor još u večer u pratnji gospodina zborskoga zapovjednika. U 12 sati noćja prispeo je onamo prejasni gospodin nadvojvoda Vilhelm.

U ponedjeljak i u utorak bila su ista viežbanja s tom samo razlikom, da su 20. bila izvedena u vatri pred Nj. c. k. veličanstvom. Viežbanja započela su u 7 sati i trajala su do 10 sati pred podne. Nj. veličanstvo dostojalo je po doveršenju istih razgledati stanove divizije Moravah kod Ternice u pratnji visokih gostub, medju kojima se je nalazio i jedan pruski major od generalštaba. U 11 sati predpodne nastupilo je Nj. veličanstvo Svoj povratni put.

Beč, 22. srpnja. Nj. c. visost gosp. nadvojvoda Leopold vratio se je jučer sa svoga puta ovamo.

— Nj. kr. visosti gosp. vel. vojvoda od Hesio i njegova supruga prispieli su danas iz Praga ovamo, primljeni su na pristaništu od Nj. vel. cara i od gosp. nadvojvodkinje Sofie i otišli su odmah u Schönbrunn.

— Nj. preuzvišenost gèrčki poslanik g. baron Sina darovao je 3000 f. za zidanje gèrčko-istočne oèrkve u Sibirju.

— Onaj sretni, koji je posljednjih danah više putah dobio banku u Baden-Badenu, vele da je nieki austrijski satnik. Dobitak, koji je steko na tako lagan način — cienne na više od 300.000 (tri sto hiljadah) franakah.

Beč 24. srpnja. Odmah kada porodi Nj. veličanstvo carica izbacit će se iz topovah na bastijama ako se rodi princ 101 a ako se rodi princeza 21 top.

Odmah zatim obdržavat će se svečani Te-
deum u prvorostolnoj crkvi svetoga Stepana.

Kada nastane porodno bolje, odmah će se početi molitve čitati u dvorskoj župnoj crkvi i u svim ovdješnjim gradskim i predskim crkvama kao i u Laxenburgu i Schönbrunnu pri izloženom svetotajstvu.

Novisad. Iz Beograda došavši putnici javljaju za onu nesreću, koja je postigla c. k. generalnoga konzula u Beogradu, g. Teodora Radosavljevića Posavinskog. G. generalni konzul putovao je 10. srpnja u subotu iz Mehadije na parobrodu „Dijani“ uz sèrbsku stranu, kad jato divljih golubah preleti preko parobroda. G. Radosavljević htiede na njih pucati, ali zaboravi izvaditi zaèepke na cievima i tako mu se na puèci raspadne ciev kod valje i saspe mu svu saèmu i iverje od kunda u desni obraz. Rana je vrlo opasna, ali g. lekar beogradski Vagner misli, da će je g. generalni konzul preboljeti, ako nije pokvaren zglavak na vilici. (S. D.)

Berlin 22. srpnja. Ministar predsjednik g. Manteufel odputovao je jutros prieko Frankfurta u Baden, i otići će odonud u Ostende, da se vrati.

Petrograd 21. sèrpnja. Kažu da će koncem kolovoza doći car k manuvrama u Varšavu. Carica udova bavit će se prieko zime u Nici.

U jednom pretrogradskom dopisu u listu „Noue Pr. Zt.“ nalazimo sliedeće miesto: „U oči udara, da se tako malo čuje o radnjama projektiranih željeznica. Bilo je sasvim za cielo obecano, da će se kod ovih radnjah upotrebit vojnička momčad, no do sada barem nije to jošte učinjeno i neće se ni učiniti, ako u obće hoće vlada da zadržji vojsku. U razmierju k buci, koja se je prošaste godine podigla o ve- ličanstvenosti radnjah, koje su se imale zapo- četi po svim krajevima carstva, veoma malo se čuje o pravim napriedcima.

Dne 22. lipnja imala je biti dvanaesta
sjednica pariške konferencije. Kažu, da će unu-
tarnji položaj Turske dati povoda raznim pred-
lozima, koji će se učinit konferenciji. „La Patrie“
naznačuje to u ostalom opet u jednom članku.
kui izdaje pod naslovom: „La Turquie et l’
Europe“ ... Ovaj list nije, istina bog, kao što
kaže, mnijenje nekih evropskih državnikah, koji
drž., da n je moguće, da se Turska dulje udrži,
no ipak misli, da će se Turska samo onda moći
držati, ako pod tutorstvom Francuske i Evrope
preduzme svoje preobraženje. Sile — misli taj
list — neće terpit ubijanja i progonstva Kri-
šćanah i tražit će reformah, koje će za to jam-
čit. Ako — tako zaključuje „La Patrie“ —
Turska ovog zadatka nemože ispunit, to će joj
Francusku i Evropa pripomoći. U članku lista
„La Patrie“ imaju se još napomenut oni pri-
kori, koji su upravljeni na Tursku zbog toga,
što nije sliep sve izvela, što joj je Francuska
savitovala. Kao što „La Patrie“ kaže, neće se
istina Francuska zato osvetit Turskoj, ali ipak
veli, da će Turska samo onda dobit potrebnu

**moralnu silu da nadvlada. ovu krizu, ako po-
pusti, t. j. ako sve svèrši, što joj Francuska
savjetuje.**

Paris 19. srpnja. G. Touvenot, francuski poslanik u Carigradu očekiva se dojučeršnje sedmice ovde.

— Francuska vlada zahvalila je Saidpaši, podkralju egipatskom, što je odmah po dobivenoj vesti iz Džedaha poslao jedan dio vojske u Suec i na druga mesta, što su bila u opasnosti.

— Došastje kraljice engleske Viktorie bit će jako veličanstveno, ona će doći kao prava morska kraljica u sredini flotile od 1000 topovah.

— 22. sèrpuja. Naznačena konferencialna sednica bila je danas. Bliznja biti će, kažu, dojdue sedmice.

„Independance“ javlja iz Pariza, da je jedna fregata u luci toulonskoj dobila zapovied, da otidje u crveno more.

London 23. srpnja. U jučerašnjoj noćnoj sednici donje kuće opetovao je na interpelaciju Elsisstonevu Fitzgerald Malmesbury, što je već prije priobćio u obziru Džedaha dodajući, da je sultan dotičnicima poklonio 1000 grošah a porodicama engleskoga i francuskoga konzula dozvolio godišnju naknadu od 400 funtih.

London 23. srpnja. Iz Madrasa od 25. lipnja javljaju službeno: General Rose osvojio je dne 20. Gvalior poslije bitke od 4. sata.

Hongkong 7. lipnja. Engleske i francuske topčare uzele su tvrdjave nalazeće se na ušću rijeke Peiho, koje su se branile sa 138 topovah. Švadra odplovila je dne 22. svibnja uz rieku. 600 Francuzah, koji su prije bili opredjeljeni u Kohinkinu pridružilo se je kao podkrepljenje ekspediciji u Peiho.

Carigrad 17. srpnja. (Posredstvom Lloydova parobroda „Austria“ dne 22. srpnja prišpijeva u Törst.) Sir H. Bulver predao je sultanu svoja vjerodajna pisma. Redarstveni ministar Mehmedpaša odputovao je s novim instrukcijama u Kretu a izvanredni komisar određeni u Džedah otišu je onamo. Austrijski bojni parobrod „Princ Eugen“ došao je u Kaneu. Bedri bej, portin komisar za uređenje austrijske turske granice otišao je u Sarajevo. G. Peršić naimenovan je za turskoga konzula u Dubrovniku. Tri ladje iz Engleske došle su ovamo s brzojavnim žicama za liniju od Skadra u Bagdat.

Torst, 23. sèrpnja. Kao što javljaju iz Dubrovnika došao je iz Trebinja ovdamo načelnik turskoga generalštaba Huseinpaša. Njemu je naloženo, s turskim majorima Osman i Mustafa sudjelovat kod ustanovljenja crnogorske granice. Dne 21. sastali su se kod Kemalefendie tehnički odaslanici raznih silah.

Genova, 22. srpnja. List „Italia del Popolo“ bio je opet uzapčen. Vrućina je narasla do 32. stupnja. Ploha kiša prouzročila je mnogo štete poljskim plodovima. I grozdova boliest pojavila se u mnogim predielima.

Turin, 22. sèrpnja. Poklisar Buſſa premi- Ga
nuo je. Je

Javljaju iz Rima od 15. t. m.: General Goyon dao je jučer veliki banket, pri kojem su bili i kardinal državni tajnik i francuski poslanik. Podgubernator Gerasinski bio je gost.

Iz Marsilje javljaju beražnim putem:
 Gospodična Eveillardova, kći u Džedah ubije-
 noga konzula francuskoga došla je iz Aleksan-
 drie. Prefekt primio ju je kad je došla i od-
 vезо ju je u prefektursku zgradu, dočim joj je
 velika mnozina svieta pokazivala veliko sućutje.
 Konzulatski kancelar došo je takodjer.

London, 23. sèrpnja. Viesti iz New-Yorka od 10. t. m. javljaju, da je u Meksiku bio velik potres, uslied kojega postradalo je 50 osoba.

Francuski i engleski poslanik svietovali su, vele, dotičnim trgovcima, da se nasilnom zajmu podnesivši protest podvrgnu. Amerikanski poslanik zaikao je, vele, svoje pasoge.

London, 24. srpnja. U jučerašnjoj noćnoj sednici donje kuće priobćio je lord Stanley, da je proklostoga pologodišta 17.000 momakah poslano u istočnu Indiju; vlada pripravlja se dojduću zimu odlučan udar.

Na jednu interpelaciju Fortecue-a i Palmerstona odgovoriše Fitzgerald i d'Israeli, da Engleska nije prema Americi odstupila nikakovih prava i da Amerika očekuje predloge Anglie proti trgovini s robljem.

Vlada nada se, da će se mirnim putem stvar urediti, no veli da nemože za sada još prihvatiti tih predlogah.

Kalkuta 18. lipnja. (Posredstvom Lloy-
dova parobroda „Amerika“ prispiovšega u Terst
dne 24.) Dva prince iz plemena delhijskoga
kralja zarobljena su. Buntovnički poglavica Ni-
šan Sing pogubljen je u Sasserami. Iz Batavie
javljaju od 7. lipnja: Na Javi otvoreno je za
uvažanje i izvažanje još 16 lukah.

Iz Hongkonga od 7. lipnja javljaju: Kod već prijavljenoga uzeća tvrdjavanja na ušću rijeke Peiho francuzima su, vele, poginula 4 oficira i 3 momka a Englezima 10 oficirab i 4 momka. Više mandarinah sami su se skončali. Dne 22. imala je savezna flota ići u Tientsin. Amerikanski poslanik ide u Japan. Ruska fregata „Askold“ došla je s Kapa. General Straubenzees udario je dne 2. na neprijateljsku vojsku utaborenu izvan Kantona i uzbio ju je.

dne 23. sèrpnja 1858.

Državne zadužnice		
dto od godine 1851 seria B	sa 5%	82 ¹³ / ₁₆
dto od g. 1853 s povratkom	" 5%	
dto iz narodnog zajma	" 5%	83 ⁹ / ₁₆
dto	" 4 ¹ / ₂ %	
dto	" 4 ¹ / ₂ %	
dto od g. 1850 s povratkom	" 4%	
dto	" 4%	
dto	" 3%	
dto	" 2 ¹ / ₂ %	
Zajam s vučenjem od g. 1834, za 100 for.		
" " 1839, " 100 "		134 ¹ / ₁₆
" " 1854, " 100 "		109 ⁷ / ₁₆
Bečko-gradski banko	sa 2 ¹ / ₂ %	
" " " "	" 2 ¹ / ₄ %	
" " " "	" 2	
Zadužnice zemljišnoga odkupa od dol. Austrie		
Zadužnice zemljišnoga odkupa od Galicie,		
Ugarske sa sjedinjenimi pokrajinami po 5%		
Zadužnice zemljist. odk. od ostalih krunovina		
Bankovne dionice komad po		969
Škoptirane dionice od dol. Austrie za 500 f.		597 ¹ / ₁₆
Dionice c. k. pov. austrian. državno-željez-		
ničkog društva po 200 for. sr. ili 500		
frankah, podpuno uplaćene		258 ² / ₁₆
do dto s plaćanjem na rate		
Dionice sieverne željeznice po 1000 f.		
" bečko-glogničke željeznice " 500 "		
" šoprunsko-malobečke " 200 "		
" Budiejovičko-Gmundsko-		
Linske željeznice 250 "		
" požunsko-těrnovačke željez.		
1-og izdanja 200 "		
" 2-og " s pėrvenstvom 200 "		
" austr. dunav. parobrodarstva po 500 "		
" Lloyda u Těrtzu " 500 "		
" budapeštanskog lancanika " 500 "		
" c. k. povel. austriansko-državnog		
željezničkog društva po 200 forint.		
" Gjuriske željeznice		
" ličko založnice sa 4% za 100 "		
Lisavetina željeznica		
Savo-sieverna niemačka savezna željez.		
na željeznica		
Unbardezko-mlietačka željeznica		

Amsterdam za 100 holandezkih for.	for.	87 ¹ / ₂
Augsburg za 100 for. current		105 ³ / ₄
Berlin za 100 pruskih talirah		
Vratislava za 100 pruskih talirah		
Frankfurt na Majni za 120 for.		105
Genova za 300 piemontezkih lirah		122 ³ / ₄
Hamburg za 100 mark banko		77 ¹ / ₂
Lipsko za 100 tor.		
Livorno za 300 toškanskih lirah		
London za 1 funt sterlinga		10-18
Lyon za 300 frankah		
Milan za 300 austrijskih lirah		
Marseille za 300 frankah		122 ³ / ₄
Pariz za 300 frankah		123
Prag za 100 forintih		
Terzt za 100 forintih		
Mletci za 300 austrijskih lirah		103 ³ / ₄
Bukurešt za 1 forint	parah	
Carigrad za 1 forint	parah	473
Smirna za 1 forint	parah	

Carški dukati	7 1/2
Srebro od 15. serpnja	4 3/4

Odgovorni urednik, Dr. Demeter.

SLUŽBENI LIST.

11513-709 (VI.—39)

3—1

Konkurs-Ausschreibung.

Zur Wiederbesetzung der bei dem Stadtmagistrate in Fiume erledigten zweiten provisorischen Konzipistenstelle mit dem Jahresgehalte von 600 fl. (sechs Hundert Gulden) CM. wird hiemit der neuerliche Konkurs mit der Bewerbungsfrist bis letzten August 1858 ausgeschrieben.

Die Kompetenten haben innerhalb dieser Bewerbungsfrist ihre dokumentirten Gesuche bei der k. k. Comitatsbehörde in Fiume und zwar jene, die bereits in öffentlichen Diensten stehen, im Wege ihrer Amtsvorstehung, die übrigen aber durch die politische Behörde ihres Wohnortes unter Nachweisung der für Staatsbeamte gleicher Kategorie vorgeschriebenen Quantifikationen, ihres politischen und moralischen Verhaltens, des Alters, Standes, der zurückgelegten Studien, bisherigen Dienstleistung und Sprachkenntnisse einzureichen.

K. k. kroat.-slav. Statthalterei
Agram den 19. Juli 1858.

Br. 1533 pol. (Izv.—186)

3—1

Natiečaj.

U smislu višje odredbe razpisuje se ovime natječaj za tri primalska mjesta s opredjeljenjem u Marii Bistrici, Stubici dolnoj i Jakovlju sa godišnjom plaćom od 80 fr. iz blagajne dotičnih obćina.

Natiečajni želeće imadu svoje molbenice podkripljene sa svjedočstvom o starosti, sposobnosti, čudorednosti i znanja narodnog jezika do konca kolovoza 1858 ovom c. k. kot. ured podneti.

C. k. kot. ured stubički

U Oroslavju dne 15. srpnja 1858.

C. k. kot. predstojnik

Matković, v. r.

Nr. 773 (Izv. 184)

3—1

Konkurs-Ausschreibung.

Bei dem Stadtmagistrate zu Warasdin kommt in Folge hohen Statthalterei-Erlasses vom 4. l. M. Z. 1902-657 die Stelle eines Magistrats-Conzipienten mit dem Gehalte jährlicher 600 Gulden provisorisch zu besetzen.

Zur Erlangung derselben sind alle jene Qualifikationen erforderlich, welche bei einem Staatsbeamten gleicher Kategorie vorgeschrieben sind.

Bewerber um diese Stelle haben ihre gehörig instruirten Gesuche bis 15. August l. J. bei der gefertigten Comitatsbehörde und zwar, wenn sie bereits im öffentlichen Dienste stehen, im Wege ihrer Amtsvorstehung, sonst aber durch die politische Behörde ihres Wohnortes unter Nachweisung ihres politischen und moralischen Verhaltens, ihres Alters und Standes, dann der zurückgelegten Studien, ihrer bisherigen Verwendung und der Sprachkenntnisse einzubringen.

K. k. Comitatsbehörde

Warasdin am 19. Juli 1858

K. k. Comitats-Vorstand

Šimunić.

Br. 785 c. (Izv.—155)

3—1

Izrok

kojim se sazivaju vieroynici ostavštinski.

C. k. kot. ured Pisarovina kao sud poziva sve one, koji iz ostavštine dana 31. lipnja 1858 s oporukom preminuvšega Janka Matviga, župnika kupinečkog, stogod kao vieroynici tražiti imaju, neka radi prijave, i posvjedočenja svojih tražbinah dana 31. kolovoza t. g. 9 uri prije podne ili dodju pred ovaj sud ili neka do onda predadu pismeno svoju prošnju, u protivnom bo sačuju neće ovi vieroynici na tu ostavštinu, ako bi se po namirenju pravljenih tražbinah ista izćerpila, nikakvoga daljega prava imati, nego u koliko ih ide pravo zaloga.

Pisarovina dne 19. srpnja 1858.

Balogh.

Nr. 5875 (Fin.—17)

(3—2)

Kundmachung

hinsichtlich eines erledigten Tabak-Grossverschleisspostens.

Von der k. k. Finanz-Bezirks-Direktion zu Essek wird hiemit bekannt gemacht, dass der k. k. Tabak- und Stämpel-Verlag zu Vinkovce im Broder Grenz-Regiments Bezirke, auf dem Wege der öffentlichen Concurrenz mittelst Ueberreichung schriftlicher Offerte dem als geeignet erkannten Bewerber, welcher die geringste Verschleiss-Provision sich bedingt, verliehen werden wird.

Der Verkehr dieses Grossverschleisspostens betrug in dem Jahre vom 1. November 1856 bis letzten Oktober 1857

an Tabak	78,617 Pfund, im Gelde	36,786 fl. 45 $\frac{3}{4}$ kr.
an Stämpel	höherer Classe	169 fl. — kr.
	minderer Classe	2080 fl. 55 kr.

Zusammen . 39,036 fl. 4 $\frac{3}{4}$ kr.

Das Aerar verbürgt jedoch nicht die Fortdauer gleicher Verschleiss-Einnahmen; auch werden nachträglich weder Erhöhungen der bei der Concurrenz-Verhandlung bedungenen Verschleiss-Provision zugestanden, noch können Entschädigungsansprüche was immer für einer Art berücksichtigt werden. Nur die

Provision für den Verschleiss von Tabak und Stämpel hat den Gegenstand der Anbote zu bilden.

Die Caution für Tabak und Geschirr in dem bedungenen Betrage von zwei Tausend zwei Hundert fl. und für Stämpel von — fl. — kr. ist, im Falle ein Material-Credit in Anspruch genommen wird, vor der Uebernahme des Verlagsgeschäftes und zwar längstens binnen vier Wochen von der Bekanntgebung der Annahme des Offertes entweder

- a) mittelst Barschaft, welche im Staatsschulden-Tilgungs-Fonde fruchtbringend angelegt wird, oder
- b) mittelst öffentlicher Staatspapiere nach der für die Tabakverleger festgesetzten Werthsbestimmung, oder
- c) mit Hypothekar-Urkunden, welche von der k. k. Finanz-Prokuratur geprüft und nach Mass dieser Prüfung von der Finanz-Landesbehörde annehmbar befunden wurden, zu leisten.

Ueber den creditirten Betrag kommt neben der erlegten Caution für Tabak und Geschirr, eine Schulverschreibung nach dem in der Abrechnungs-Vorschrift vom 14. April 1840 vorgezeichneten Muster auszustellen, und der Finanz-Bezirksbehörde zu Essek zu übergeben.

Die Bewerber um diesen Verschleissposten haben zehn Procent der Caution als Vadium, in dem Betrage von zwei Hundert zwanzig fl. vorläufig bei einer ärarischen Kasse oder einem derlei Amte zu erlegen, und die hierüber erhaltene Quittung dem versiegelt mit dem Eingabens-Stämpel, versehenen Offerte beizuschliessen, welche längstens bis dreissigsten (30.) August 1858 zwölf Uhr Mittags unter der Aufschrift „Offert für den Tabak- und Stämpel-Verlag zu Vinkovce“ bei der k. k. Finanz-Bezirks-Direktion zu Essek zu überreichen ist.

Das Offert ist nach dem am Schlusse dieser Kundmachung beigefügten Formulare, zu verfassen, je nachdem sich der Offertent verpflichtet will, den Verschleissplatz:

1. gegen Bezug einer in Procenten auszudrückenden Provision,

2. oder gegen Verzichtleistung auf jede Provision,

3. oder (ohne Anspruch auf eine Provision) gegen Zahlung eines bestimmten jährlichen Betrages an das Gefälle (Gewinnrücklass, Pachtschilling) zu übernehmen. Dasselbe ist mit der Nachweisung über

- a) das erlegte Vadium,
- b) die erreichte Grossjährigkeit, und
- c) mit einem obrigkeitlichen Moralitäts-Zeugnisse zu belegen.

Für den Fall eines angebotenen Pachtschillings wird ausdrücklich erklärt, dass dieser Pachtschilling in monatlichen Raten vornehm zu erlegen ist, und dass wegen eines auch nur mit einer Monats-Rate sich ergebenden Rückstandes, selbst dann, wenn er innerhalb der Dauer des Aufkündigungs-Termines fällt, der Verlust des Verschleissplatzes von Seite der Behörde sogleich verhängt werden kann.

Offerte, denen die hier angegebenen Erfordernisse mangeln, die unbestimmt lauten, oder auf Anbote anderer Bewerber sich beziehen, dann die nach Ablauf der bedungenen Schlussfrist eingebrachten — werden nicht berücksichtigt.

Ueber gleichlautende Anbote wird die Entscheidung der höheren Finanz-Behörde vorbehalten.

Die weiteren Bedingungen und die dem Unternehmer obliegenden Verpflichtungen, so wie der Ausweis über Einnahmen und Auslagen des Verlegers, können bei der k. k. Sammlungskasse zugleich Tabakverschleissmagazin zu Essek und am Verlagsorte beim k. k. Grenz-Regiments-Commando eingesehen werden.

Von der Concurrenz sind diejenigen Personen ausgeschlossen, welche wegen Verbrechen, Schleichhandels oder einer schweren Gefällsübertretung überhaupt, oder wegen einer einfachen Gefällsübertretung, sofern sie sich dieselbe auf die Vorschriften des Verkehrs mit Gegenständen der Staatsmonopole bezieht, dann wegen Vergehen gegen die Sicherheit des gemeinschaftlichen Staatsverbandes und den öffentlichen Ruhestand, oder gegen die Sicherheit des Eigenthumes verurtheilt wurden, endlich gewesene Verschleiss-er von Monopols-Gegenständen, die von dem Verschleissgeschäfte zur Strafe entsetzt wurden, und Personen, denen die politischen Vorschriften den bleibenden Aufenthalt am Verschleissorte nicht gestatten.

Kommt ein solches Hinderniss erst nach Uebernahme des Verlagsgeschäftes zur Kenntniss der Behörden, so kann das Verschleiss-Befugnis sogleich zurückgezogen werden.

Essek den 13. Juli 1858.

Formular eines Offertes:

Ich Endesgefertigter verpflichte mich, den Tabak- und Stämpelverlag zu unter genauer Beobachtung der in der Kundmachung vom . . . enthaltenen Bedingungen und der diessfalls bestehenden Vorschriften, insbesondere sofern es die Material-Vorräthe betr.

1. gegen eine Provision:

vom Tabakverschleiss mit

Procenten

vom Verschleiss der

Stämpel	höheren	Classe mit . .
	minderen	
oder		

2. gegen Verzichtleistung auf jede Provision
 3. oder (ohne Anspruch auf eine Provision) gegen Zahlung eines bestimmten jährlichen Betrages von an das Gefälle (Gewinnrücklass, Pachtschilling) zu übernehmen.
- Die in der öffentlichen Kundmachung angeordneten Beilagen sind angeschlossen.

den 18

Eigenhändige Unterschrift.

Wohnort . .

Stand . .

Von Aussen:

Offert zur Erlangung des Tabak- und Stämpel-Grossverschleisspostens zu

Nr. 9796 (Fin.—18)

3—2

Lizitations-Kundmachung.

1. Zu Folge hohen Finanz-Landes-Directions-Erlasses vom 6. Juli 1858, Z. 7345 wird am 26. August 1858 um 10 Uhr Vormittags beim k. k. Bezirksamte zu Cubar wegen käuflicher Hintangabe des aus Bruchsteinen erbauten mit Schindeln gedeckten ehemaligen ärarischen Zollamtsgebäudes zu Prestu Nr. 122 sammt Garten, im Flächenraume von 53 [] Klaftern, dann einer hölzernen Holzlage und einem Stalle eine mündliche Lizitation abgehalten und dabei der erhobene Schätzungswerth von 15 fl als Ausrufspreis angenommen, und dem Ersteher allenfalls angemessene Ratenzahlungen des Erstehungsbetrages zugestanden werden.

2. Zu dieser Lizitation wird Jedermann zugelassen, der zur Eingehung zweiseitig bindenden Verträge gesetzlich qualifizirt, und durch besondere Bestimmungen nicht ausgeschlossen ist.

Minderjährige und Kuranden bedürfen der besondern gesetzlichen Legitimation.

3. Wer für einen andern lizitiren will, hat die hiezu erforderliche Vollmacht vor dem Beginn der Versteigerung dem hiezu bestimmten Lizitations Commissär einzuhandigen.

4. Jedermann, er möge für sich oder als Bevollmächtigter bei der Lizitation Anbote stellen wollen, hat von der mündlichen Ausbietung das 5% Vadium im Baaren oder in österreichischen Staatspapieren oder in National-Anlehens-Obligationen nach dem zur Zeit bestehenden Börsenwerthe von dem Fiskalbetrage zu Händen des Lizitations-Commissärs zu erlegen.

5. Bei der Versteigerung werden auch schriftliche Offerte angenommen, welche jedoch bis zum Vorzuge der anberaumten Versteigerung bei dem k. k. Bezirksamte in Cubar überreicht werden müssen, weil sie später nicht mehr angenommen würden.

6. Jedes schriftliche Offert muss, wenn es berücksichtigt werden soll, auf einem 15. kr. Stempelbogen geschrieben, gehörig versiegelt, und von Aussen mit der Aufschrift versehen sein, von innen aber enthalten:

- a) den Kaufanbot in Ziffern und in Worten deutlich ausgedrückt;
- b) das 5% Vadium;
- c) den Vor- und Zunamen, Charakter, dann Wohnort des Offertenten.

Offertleger, welche des Schreibens unkundig sind, haben den schriftlichen Offerten ihr Handzeichen beizurücken, in welchem Falle die Mitfertigung zweier Zeugen erforderlich ist, wovon einer zugleich als Namensfertiger des Offertenten zu erscheinen hat.

Auf Offerte, welche diesen Bedingungen nicht entsprechen, später als in der im Punkt 5 festgesetzten Zeit einlangen oder Gegenbedingungen enthalten sollten, würde keine Rücksicht genommen werden.

7. Nach geschlossener mündlicher Ausbietung erfolgt die Eröffnung der schriftlichen Offerte und deren Protokollung in der Reihenfolge ihrer geschienenen Ueberreichung und Nummerirung in Gegenwart der mündlichen Anbotsteller.

8. Der Bestanbot unterliegt der höheren Ratifikation.

9. Bei gleichem mündlichen und schriftlichen Bestbote wird Ersterem, bei gleichem schriftlichen Bestbote aber demjenigen der Vorzug eingeräumt, welcher früher offerirt wurde, worüber der Nummerus der erfolgten Einreichung des Offertes entscheidet.

10. Den Offertenten, welche nicht Ersterer geblieben sind, werden die erlegten Vadien gegen die im Lizitations-Protokolle auszudrückende Empfangsbestätigung sogleich zurückgestellt.

K. k. Finanz-Bezirks-Direktion

Fiume am 15. Juli 1858

Dojak.

Nr. 44.9 (DS—55)

3—3

Konkurs-Edikt.

Vom k. k. Landes-Gerichte Agram zufolge des Güterabtretungsgesuches de praes. 20. Juli 1858 als Konkurs-Instanz wird bekannt gemacht: Es sei von diesem Gerichte über das gesammte dem hierortigen Privaten Emerich Božurić gehörige, wo immer befindliche bewegliche, und das in den Kronländern, für welche die Konkurs-Ordnung vom 18. Juli 1853 Wirksamkeit hat, gelegene unbewegliche Vermögen der Konkurs eröffnet, zum Massacurator und provisorischen

Vermögens-Verwalter der hiesige Adv. Herr Math. König und zu dessen Substituten der hiesige Adv. Herr Math. Kaporčić bestellt worden.

Es werden daher alle Personen, welchen was immer für Ansprüche auf das in Konkurs verfallene Vermögen zustehen, aufgefordert, dieselben bis längstens 3. September 1858 mittelst einer förmlichen Klage wider den obgenannten Massa-Vertreter bei diesem k. k. Landes-Gerichte anzumelden, widrigens sie ungeachtet des ihnen etwa gebührenden Eigenthums-, Prioritäts- oder Pfandrechtes von der Konkurs-Verhandlung ausgeschlossen, und aller Ansprüche auf die Konkurs-Massa verlustig sein würden.

Zur Bestätigung des einstweiligen Vermögens-Verwalters, oder Wahl eines andern Verwalters, so wie des Gläubiger-Ausschusses wird die Tagsatzung auf den 8. Oktober 1858 Vormittags 9 Uhr bei diesem Gerichte mit dem Bedeuten angeordnet, dass hierbei die Konkurs-Gläubiger so gewiss zu erscheinen, und über die Wahl des Vermögens-Verwalters, so wie des Ausschusses sich bestimmt zu erklären haben werden, widrigens dem §. 44 C. O. gemäss auf ihre Gefahr vom Gerichte der einstweilige Vermögens-Verwalter und Gläubiger-Ausschuss bestellt werden würde.

Endlich werden sämtliche Gläubiger über das Gesuch des in Konkurs verfallenen Emeric Božurić um Zugestehung der Rechtswohlthaten der Güterabtretung zu der auf den 9. Oktober 1858 Nachmittags 3 Uhr anberaumten Tagsatzung mit dem Beisatze vorgeladen, dass über den Anspruch des Schuldners auf die Rechtswohlthaten der Güterabtretung in Rücksicht derjenigen Gläubiger, welche ihm dieselben nicht freiwillig zugestehen, nach Beendigung der gegen diesen Schuldner eingeleiteten strafgerichtlichen Untersuchung werde entschieden werden.

Das Gesuch um Bewilligung der Rechtswohlthaten kann sowohl bei diesem k. k. Landes-Gerichte, als auch bei dem Herrn Massa-Vertreter eingesehen werden.

Agram am 20. Juli 1858.

Klobučarić.

Jović.

Nr. 4462 civ. (DS.—56)

3—1

Konkurs-Edikt.

Vom k. k. Landes-Gerichte Agram als Concurs-Instanz wird bekannt gemacht: Es sei von diesem Gerichte über das gesammte dem Agramer Advokaten Ferdinand Ottinger gehörige, wo immer befindliche bewegliche, und das in den Kronländern, für welche die Concurs-Ordnung vom 18. Juli 1853 Wirksamkeit hat, gelegene unbewegliche Vermögen der Concurs eröffnet, zum Massacurator und provisorischen Vermögens-Verwalter der hiesige Advokat Herr Leopold Šram und zu dessen Substituten der hiesige Advokat Herr August Dutković bestellt worden.

Es werden daher alle Personen, welchen was immer für Ansprüche auf das in Concurs verfallene Vermögen zustehen, aufgefordert, dieselben bis längstens 27. September 1858 mittelst einer förmlichen Klage wider den obgenannten Massa-Vertreter bei diesem k. k. Landes-Gerichte anzumelden, widrigens sie ungeachtet des ihnen etwa gebührenden Eigenthums-, Prioritäts- oder Pfandrechtes von der Concurs-Verhandlung ausgeschlossen, und aller Ansprüche auf die Concurs-Massa verlustig sein würden.

Zur Bestätigung des einstweiligen Vermögens-Verwalters, oder Wahl eines andern Verwalters, so wie des Gläubiger-Ausschusses wird die Tagsatzung auf den 5. Oktober 1858 Vormittags 9 Uhr bei diesem Gerichte mit dem Bedeuten angeordnet, dass hierbei die Concurs-Gläubiger so gewiss zu erscheinen, und über die Wahl des Vermögens-Verwalters, so wie des Ausschusses sich bestimmt zu erklären haben werden, widrigens dem §. 44 C. O. gemäss auf ihre Gefahr vom Gerichte der einstweilige Vermögens-Verwalter und Gläubiger-Ausschuss bestellt werden würde.

Endlich werden sämtliche Gläubiger über das Gesuch des in Concurs verfallenen Ferdinand Ottinger um Zugestehung der Rechtswohlthaten der Güterabtretung zu der auf den 11. Oktober 1858 Vormittags 9 Uhr anberaumten Tagsatzung mit dem Beisatze vorgeladen, dass über den Anspruch des Schuldners auf die Rechtswohlthaten der Güterabtretung in Rücksicht derjenigen Gläubiger, welche ihm dieselben nicht freiwillig zugestehen, nach Beendigung der gegen den Schuldner eingeleiteten strafgerichtlichen Untersuchung werde entschieden werden.

Das Gesuch um Bewilligung der Rechtswohlthaten kann sowohl bei diesem k. k. Landes-Gerichte, als auch bei dem Herrn Massa-Vertreter eingesehen werden.

Agram den 22. Juli 1858.

Klobučarić.

Jović.

Z. 451. Es wird bemerkt, dass statt des inzwischen über eigenes Ansuchen entbundenen Advokaten Herrn Leopold Šram als Massa-Vertreter und Interims Verwalter, der hiesige Advokat Herr Augustin Dutković zum Massa-Vertreter und zeitweiligen Verwalter, und zu dessen Substituten Advokat Herr Mathias Kaporčić bestellt worden sei.

Agram den 23. Juli 1858.

Klobučarić.

Jović.

Br. 1762 pol. (Izv.—187)

3—1

Razpis natiečaja.

Za popunjenoje dviju mjestah primaljskih u obsegu političnih obćina Bosiljevo i Severin ovim se na temelju naredbe veleslavne o. k. županijske oblasti zagrebačke od 19. lipnja o. g., br. 6163 natiečaj razpisuje. Godišnja plaća iz dotične obćinske pienze nje sastoje u osamdeset for. sr., one, koje jedne od ovih mjestah zadobiti žele, imaju u svojoj na gore rečenu veleslavnu o. k. županijsku oblast upravljenoj i u roku od četiri tjedna ovamo podneti, imajući se molbenici sredstvom zakonitih izpravnica izkazati svojoj dobi, vjerozakon, stališ, svoje zanimanje, čudoredno ponašanje i da su primaljski tečaj, na kojem javnom učilištu sa dobrim uspiehom savršile.

One primalje, koje već stoje u odnosnoj državnoj ili obćinskoj službi, imaju svoju molbenicu putem predpostavljene politične oblasti ovamo podneti.

Od o. k. kot. ureda bosiljevačkog

U Selniku 16. sèrpnja 1858.

C. k. kot. predstojnik

Lopašić.

(Dp.—54)

3—1

Natiečaj.

Svršetkom tekuće školske godine bit će opet izpraznjeno nekoliko pitomskih mjestah u požežkom i zagrebačkom nadbiskupskom sirotištu, radi popunjenoje kojih se ovim olvara natiečaj.

Prositeti imaju svoje sa dokaznicami o dobi, potpunom zdravju tiela, i školskim svjedočbami providjene molbenice predati u nadbiskupskoj pisarni najduže do 20. kolovoza t. g. buduć se na kasnije pripijevše molbenice neće uzeti nikakvi obzir.

Za obće ravnanje neka služi: da će se u zagrebačko sirotište primati samo djaci, koji su već prestupili u koji razred višje gimnasie, ili koji će budućom školskom godinom takovu nastupiti; — u požežko pako mogu bit primljeni samo djaci za III. i IV. gimnasialni razred; te će se samo u pomanjkanju takovih djakah iz nižjih gimnasialnih razredah u te zavode mladići primati.

Osobiti obzir uzet će se na mladiće, koji imaju zvanje za duhovništvo.

U Zagrebu dne 21. sèrpnja 1858.

Od zagrebačke nadbiskupske pisarne.

Nr. 547 civ. (Izv.—178)

3—2

Edikt.

Vom k. k. Bezirksamte als Gericht Djakovar wird kundgemacht: Es sei über Ansuchen des Max Kiegl durch Advokaten Arvaj in der Rechtssache wider Johann Sokolaj aus Djakovar puncto 1000 fl. CM. c. s. o. in die executive Feilbietung der gegnerischen Realitäten zu Djakovar Grundbuchsfolio 171 bestehend aus zwei Häusern, einer Stossmühle und Nebengebäuden, dann 54 Joch Acker und Wiesen, dann zu Ternava Grundbuchsfolio Nr. 256 bestehende aus einem Weingarten und 3 Joch Weingarten, in gerichtlich erhobenem Schätzungswerthe pr. 4755 fl. und 831 fl. 34 kr. CM. bewilliget, und zur Vernahme zwei Termine nämlich auf den 31. August und 30. September 1858 jedesmal um 10 Uhr Vormittags in der Amtskanzlei dieses Bezirksamtes mit dem Beisatze angeordnet, dass bei der zweiten Feilbietung diese Realitäten auch unter der Schätzung hintangegeben werden, die Schätzung, das Grundbuchs-Protokoll und die Lizitations-Bedingnisse können hieraus eingesehen werden.

Zugleich werden alle jene, welche ungeachtet ihnen keine besondere Verständigung von der Feilbietungs-Bewilligung zugekommen ist, durch die Eintragung in die öffentlichen Bücher gleichwohl ein Hypothekarrecht auf diese Realitäten erworben zu haben glauben, aufgefordert, dasselbe bis zum Verkaufe der Realität so gewiss bei diesem k. k. Bezirksamte als Gerichte anzumelden, widrigens sie es sich selbst zuzuschreiben haben würden, wenn die Kaufschillings-Vertheilung ohne ihre Beiziehung vorgenommen und sie dadurch so weit der Kaufschilling durch dieselbe erschöpft werden sollte, ausgeschlossen würden.

K. k. Bezirksamt als Gericht

Djakovar am 28. Juni 1858.

K. k. Bezirks-Vorsteher
v. Korner.

Nr. 2906 civ. (Izv.—182)

3—3

Edikt.

Vom k. k. Comitats-Gerichte zu Warasdin als Konkurs-Instanz wird bekannt gemacht: Es sei von diesem Gerichte über das gesammte der Frau Anna Fehman zu Warasdin gehörige, wo immer befindliche bewegliche, und das in den Kronländern, für welche die Konkurs-Ordnung vom 18. Juli 1853 Wirksamkeit hat, gelegene unbewegliche Vermögen der Konkurs eröffnet, zum Massacurator der Adv. Herr Vlad. Vezić und zum provisorischen Vermögens-Verwalter der Herr Johann Nep. Vinković und zum Massa-Curator-Substituten der hiesige Adv. Herr Ferdinand Matiačić bestellt worden.

Es werden daher alle Personen, welchen was immer für Ansprüche auf das in Konkurs verfallene Vermögen zustehen, aufgefordert, dieselben bis längstens 31. August 1. J. mittelst einer förmlichen Klage wider den obgenannten Massa-Vertreter bei diesem k. k. Gerichte anzumelden, widrigens sie ungeachtet des ihnen etwa gebührenden Eigenthums-, Prioritäts oder Pfandrechtes von der Konkurs-Verhandlung ausgeschlossen, und aller Ansprüche auf die Konkurs-Massa verlustig sein würden.

Zur Bestätigung des einstweiligen Vermögens-Verwalters, oder Wahl eines andern Verwalters, so wie des Gläubiger-Ausschusses wird die Tagsatzung auf den 6. September 1. J. Vormittags 9 Uhr bei diesem Gerichte mit dem Bedeuten angeordnet, dass hierbei die Konkurs-Gläubiger so gewiss zu erscheinen, und über die Wahl des Vermögens-Verwalters, so wie des Ausschusses sich bestimmt zu erklären haben werden, widrigens dem §. 44 C. O. gemäss auf ihre Gefahr vom Gerichte der einstweilige Vermögens-Verwalter und Gläubiger-Ausschuss bestellt werden würde.

Endlich werden sämtliche Gläubiger über das Begehren der Frau Anna Fehman um Zugestehung der Rechtswohlthaten der Güterabtretung zu der auf den 6. September 1. J. Vormittags 9 Uhr anberaumten Tagsatzung mit dem Beisatze vorgeladen, dass über den Anspruch der Schuldnerin auf die Rechtswohlthaten der Güterabtretung in Rücksicht derjenigen Gläubiger, welche ihr dieselben nicht freiwillig zugestehen, nach Beendigung der gegen die Schuldnerin eingeleiteten strafgerichtlichen Untersuchung werde entschieden werden.

Das Gesuch um Bewilligung der Rechtswohlthaten kann sowohl bei diesem k. k. Comitats-Gerichte, als auch bei dem Herrn Massa-Vertreter eingesehen werden.

K. k. Comitats-Gericht

Warasdin am 19. Juli 1858.

Novak.

Wallentschag.

Nr. 1863 pol. (Izv.—183)

3—3

Kundmachung.

Von Seite des k. k. Bezirksamtes Medrušpotok wird zur allgemeinen Kenntniss gebracht, dass die Einhebung des Gemeindeforschlages von Wein-, Bier- und Branntwein-Ausschank, dann von Fleischausschrottung in den politischen Gemeinden Netretić, Ribnik und Ozal mit 119 Dörfern und beinahe so vielen Schankhäusern für die Zeit vom 1. November 1858 bis dahin 1857 zufolge komitatsbehördlichen Erlasses ddo. 12. Juli Z. 7241 am 4. August 1. J. 9 Uhr Vormittags in den Amtlokalitäten dieses Bezirksamtes zu Netretić im Wege einer öffentlichen Versteigerung verpachtet werden wird.

Die Lizitations-Bedingnisse können in den gewöhnlichen Amtsstunden hieraus eingesehen werden, es wird jedoch ausdrücklich bemerkt, dass

1. die Lizitation gemeindeweise durchgeführt wird;
2. der Ausrufungspreis folgender bestimmt sei:
für die Gemeinde Netretić 1034 fl. 35 kr.
" " " Ribnik 1551 fl. — kr.
" " " Ozal 764 fl. 39 kr.
3. das gewöhnliche Vadium von 5% des Ausrufungspreises vor der Lizitation zu erlegen, und von dem Meistbietenden auf eine 10% Kauton zu erhöhen können;
4. es werden auch die vorschriftsmässig gestempelten, und mit dem Vadium belegten vor der Lizitation überreichte schriftliche Offerte berücksichtigt, solche Ueberreicher werden jedoch zur mündlichen Lizitation nicht zugelassen und auch keine nachträgliche Offerte angenommen.

Netretić am 17. Juli 1858.

Der k. k. Bezirks-Vorsteher
Barac.

Br. 752 gr. (Izv.—188)

3—2

Oglas.

Od strane o. k. kot. ureda kao suda u Jastrebarskom se do znanja stavlja: da je na molbu g. Dr. Alekse Vancaša prim. 29. travnja t. g. br. 752 proti Mihalju Kaboru seljaninu iz Mirjanca radi duga 150 fr. sr. dospjelih kamatah 27 fr., troškova plienbenih 17 fr. 14 kr., izbora viestakah 7 fr. 21 kr., overšbenene procjene 21 fr. 26 kr., overšbena prodaju overšbenika vlastitog zaplijenjenog i na 145 fr. procijenjenog vina dozvoljena i za otu prodaju su dva roka na 26. sèrpnja i 16. kolovoza t. g. svakiput 10 ura u jutro u Mirajncih, obćini Krašić, kotaru ovom tme odredjena, da će se napomenuto vino tekar na drugom roku izpod procjene i to samo uz gotov novac prodati. Česa radi kupiti želeći ovim se pozivadu.

C. k. kot. ured kao sud jastrebarski dne 5. svibnja 1858.

Za o. k. kot. predstojnika
Thalec
pristav.

Carsko-kr.

službene

NARODNE

NOVINE.

Novine ove izlaze svaki dan izvanredno i praznike na čitavom listu. — Polugodišnja pred-plata je za domaće u novinarici 4 for. srebra. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom poslati, 6 for. sr. —

Za službene oglase opredjeljena je uvrstina: 4 kr. sr. od linije za prvi put; a zatim za svaki put 2 kr. sr. — Za druge oglase ili posebne članke plaća se do 10 linija 20 kr. sr., dalje pak od svake pojedine linije 4 kr. sr.

Neuredovni dio.

Austrijska carevina.

Zagreb, 27. srpnja. Nj. preuzvišenost banov namjestnik fml. g. Josip Sokčević, koji je bio prekjucer otišao u Karlovac, da prisustvuje tamošnjem pucanju u nišan od strane baterije od ovuda onamo otišavše, vratio se je sinoć opet ovamo.

Zagreb 27. srpnja. Pišu nam s bosanske granice od 24. t. m. Dne 21. izveli su Turci u obližnjoj Bosni proti pobunjennoj raji odlučan udarac, koji će po svoj prilici za posljedicu imati potlačenje ovih nemirah.

Naznačeni dan naime dodje prieko 700 Turakah, koji su sa sobom vodili i jedan top, i udari na raju sakupljenu na visini nedaleko od raštela kostajničkoga. Razvila se smrtonosna bitka, koja je trajala od podne do večera.

Raja premda u manjini i sa tri strane obkoljena, uzdržala se u svom položaju do 3. ure poslie popodne, gdje napokon uze ostavljat visinu i neprestano boreći se uzmicat put Kostajnice.

Dok traješe bitka nagernu do 200 kërščanah na raštel da uteku na austrijsko područje. Počinio se još veći darmar, kad se borci od Turakah pogonjeni takodjer onamo povukoše i borbu preneseše neposredno u bližinu raštela, kojega zidine pokazuju više zèrnah. Još 22. mogo si vidit tri mèrtva kërščana, kojima su Turci jedva 50 korakah od raštela odsieklj glave.

O obostranom gubitku nemože se ništa izviestnoga navesti, no može se za celo uzeti, da su obe strane imale znatnih žèrtvah.

U Kostajnicu dodje s biegunoima i 10 većom stranom jako ranjenih kërščanah, koji su odpremljeni u vojničku bolnicu u Petrinju.

I kod turskih Kuljanah nad Kostajnicom obkopao se mali broj kërščanah, koji su nekoliko putah jurišajuće Turke uzbili, no 23. od pretežne većine nadvladani, utekoše na austrijsku zemlju.

Turci stoje sada mirno utaboreni na onoj visini pred Kostajnicom, odkud su 21. raju protierali i čini se da očekuju dalje zapoviedi.

Čete pobunjene raje sad su po svoj prilici svekolike raztierane i tako se može uzeti, da su napokon dovršeni ovi kèrvavi događaji tim većma, budući da austrijske i turske oblasti u porazumljenju sva moguća čine, da se postigne ova svèrha. (O ovoj bitki primili smo još dva dopisa, koji ovdie sliede, i od kojih osobito onaj, koji je iz Kostajnice datovan, sadèržeže zanimivih potankostih. Učr. N. Nov.)

N. U Kostajnici 24. srpnja. Što se je davno izgledalo, da će doći do křeševa između kërščanah i spahiah na našoj medji, to se je 21. ovog mieseca obistinilo. Već ima evo više od dvie tri nedjelje, što raja kuće i kućišta ostavlja, čerana od zuluma svojih gospodarah. Posljednjih osam danah prešlo je sila svieta na našu stranu; sila ostade i prieko: to sve sgèrnulo se je oko turske Ko-

stajnice sa svojim mnogobrojnim blagom izgledaju-ći pomoći. Hajdučke poglavice Gorača i Pecia izabraše između kërščanah sve, što može pušku nositi, pa š njima navalili iz busije čas kod Dubice, čas kod Riedora, čas kod Kozarca, odagunaj po 70—80 volovah, po koju stotinu ovacah itd. te to prodaj i kupuj oružje. — Malo vrieme postojalo tako, ali eto 21. u podne nasèrnula četa Turakah od Dubice — po prilici 1500—2000 glavah — na tursku Kostajnicu. Zanjušili to prije kërščani te posieti busije i mnogo ih poubijali. Ako je vjerovati, vele, da je sám Pecia 30 ih ubio, dočekavši iz bukve, a Turčin na konju nemože u šumu. Najposlie prema nam upravo — to mogosmo dobro vidieti — nastane puškanje, koje je trajalo do blizu 3. ure popodne Turci imadiahu sa sobom top, koga dvaput opališe. Dok se je to zgadjalo, nagèrne s marvom iz prieka staro i mlado uz užasno rikanje volovah i blejanje ovacah, janjadi itd. Nepazi se to, kuda se prolazi, ja l' Unica, ja l' otoka, gdje naši Kostajničani kukuruze posadiše, ja l' ista Una bila? U čas polje poharano i gotov golemi otrienik. S prieka pako žvižde taneta, kao žalobna kakova glasba, dopirući i do nas; tako jedno udari u hrišćansku cèrkvu u toranj, a niekoja u krovove itd. Kod samih vratah raštela, dokle su takodjer dopirala zèrna, padoše 3 Kërščana. Moglo je u ostalom Turakah pasti prieko 50—60, a ranjenim broj se nezna; sám jedan Turčin reče 30, a to je izviestao, da su 9 kolah ranjenih, ili po-

Na slavu

preavjetlomu gospodinu baronu

Metelu Ožegoviću Barlaševačkomu i Beoskomu,

c. kr. dvorskome savjetniku, c. kr. vèrhovnoga suda prisiedniku, c. kr. Leopoldova reda vitezu, predsjedniku društva za promicanje zaklade J. Jelatića bana, hrvatskomu vlastelinu, i velezaslužnomu domorodcu.

Od

Janka Eo. Borovetkoga.

(Konac.)

Zahvalna hèrvatsko-slavonska domovina tražila je svakim mogućim načinom svoju dužnu ljubav svome vieraome sinu, Met. naime Ožegoviću, izkazati; s toga su mu osim mnogih inih tiskanih, pisanih i ustmenih zahvalnih čestitakah iste gospodje domorodkinje, kad se je iz ugarskoga sabora povratio bio, izpievale nježnu i liepu, ali podpuno zasluženu pjesmicu.

A gradovi Zagreb (5. velj. 1848.) Varaždin (9. ist. m.) Požega (4. ist. m.) Koprivnica (15. ist. m.) Bakar (5. svib. iste god.) imenovali su ga začestnim gradjaninom.

Kada se je prevrat utièao bio, medju onimi, koje je vis c. kr. vlada iz Hèrvatske i Slavonije u Beč pozvala bila, da joj savjetuju u uređivanju Hèrvatske i Slavonije, bioše takodjer naš gosp. Met. Ožegović, gdje je radi svojih riedkih sposobnostih i radi svoje neokaljane vjernosti prama c. kr. prestolju takodjer ostao, pak je razne a to velevažne službe najprije kod vis. c. kr. popetiteljstva, a onda kod c. kr. vèrhovnoga ukidnoga suda kano dvorski savjetnik obnašao, a ovu zadnju jošte obnaše, ter višeputih gospodina predajednika u sjednicah s pohvalom zastupa.

Hèrvati i Slavonci htieli su mu svoju zahvalnost takodjer liepom počastnom sabljom izkazati, pak su u tu svèrhu već 651 for. 4 kr. 1850. god. sakupili bili, ali onaj Met. Ožegović, koj je svojim nezaboravnimi govori u gori opisanih saborih branio prejasnu vladajuću kuću i našu narodnost, želio je, da se ovi novci u potrebu na nužda podporu i onih vojnikah, koji

su ista mačem ili diljkom na bojnem polju branoći ranah zadobili, a kućam svojim osakaćeni došli, i onih ubogih udovicah i siromaških sirotah, kojih su muževi i odnosno otcevi na istom polju mèrtvi ostali; s toga je svojom milosèrdnom prošnjom dotičnike sklonio, da su spomenuti novci u zakladu bana gosp. J. Jelatića došli, koju je zakladu, pravo rekavši, on utemeljio, premda su dvie blagorodne domaće gospodje o njoj najprije u javnih listovih prošborile bile²¹⁾ a jošte sada joj je duša.

Ali ni izvanredno od strane njeg. c. kr. Veličanstva priznanje njegovih sjajnih zaslugah nije gosp. M. Ožegoviću uzmanjalo; jer 22. travnja 1854. god. odlukom njegova c. kr. Veličanstva Franje Josipa I. učinjenom, a dne 24. svibnja iste godine podpisanom poveljom postao je vitezom c. kr. Leopoldova reda.

Keko je pako naše narodne i ine domaće dobrotvorne zavode podpomagao, a i jošte podupire, da se vidi, dosta je, ako osim gori spomenutoga jošte spomenem, da je svih naših narodnih zavodah, dakle gospodarskoga društva, matice ilirske, društva za povjestnicu i starine Jugoslavenah utemeljitelj, to jest, da je dao za gospodarsko društvo 100 for. sr. za ilirsku maticu 50 for. sr. kojoj je poklonio takodjer dionicu parobrodarskoga društva na Savi i Kupi od 250 fr. sr. za društvo za povjestnicu i starine Jugoslavenah 100 for. sr. a za društvo skladnoglasja takodjer 100 for. sr. za kazalište narodno položio je 300 for. poklonivši poslie dionice i od njega i od narodnoga doma na dobrotvorne svèrhe; za dobrotvorno društvo Varaždinsko poklonio je od strane i svoje i svoje gospodje supruge Ivke rođj. grofice Sermaževe 80 for.; u najnovije pako vrieme, kada su predstojnik narodnoga muzeja, ravnateljstva matice ilirske i društva za povjestnicu i starine Jugoslavenah poklonjene od njegove Uzoritosti, gosp. stožernika

i nadbiskupa Juraja Haulika zemljišno-razteretne obveznice od 12,000 for. na vojvodinu sèrbsku i tamiški banat glaseće za hèrvatsko-slavonsko zadužnice iste vèrsti zamieniti hotieli, tražahu ljudi, koji se takovim poslom ovdie bave, samo u to ime prida 120 for. sr., ali kada se je pisac ovih redakah, kojemu je kano tajniku i blagajniku društva za povjestnicu i starine Jugoslavenah taj posao povjeren bio, na gosp. Met. Ožegovića s poniznom prošnjom obratio bio, da bi pomenute razteretnice gdje u Beču uz manji prid zamieniti blagoizvolio, on je umah obećao, da će to bez svakoga prida učiniti, da tako niti pare nećemo štetovati.

On je dakle, kako su punim pravom Senjani pievali, kada je medju nje godine 1850. došao bio, da prisustvuje svečanosti svećeničke petdesetgodišnjice svoga preuzvišenoga gosp. strica, — premudar savjetnik, vieran roda zastupnik, ures naše otadžbine, za nju mu viek sèrdce gine.

Gospodin naš novi baron imade dvoje dietce, sina i kèer; — gospodin sin, koi se Ljudevit zove, svèršio je ove godine na c. kr. Terezijskom učilištu gimnazialne učione; glede svojih sposobnostih obećuje liepu budućnost, daje sjajne znakove, da će ostati vriedan sin slavnoga oca, da će biti na čast plemenu, a na korist i slavu domovini; on, premda mu je stopèrv 17 godinah, a već je, da o inih njegovih prednostih mčim, znamenitu vièstinu u slikarstvu stekao, u kojoj umietnosti, nadamo se, popet će se jošte na liepi stupanj savèršenosti; a kèi, gospodična Ida, kojoj imade 14 godinah daje znakove marljivosti, kućovnosti, pobožnosti, čednosti i umietnosti a i rodoljublja.

Dakle iz svakoga obzira imademo i povoda i razloga, da se radujemo i veselimo, što je gospodinu Metelu Ožegoviću Barlaševačkomu i Beoskomu nova, a to visoka čast u dio pala, čestitamo si, što mu čestitati možemo, što imademo, zašto da mu čestitamo.

²¹⁾ Nar. Nov. od 1849. br. III.

ubijanih odvezli u Dubicu. Teško je od njih što izpipati; jer nekazuju, a dok padne jedan, do-
tjeri troje četvero, pograbe mrtvaca, pa bieži;
mjesto pako, gdje pade, posiplju vapnom. Kršćanah
moglo je pasti 15—20, jer ih s trih stranah
obkolio Turci, a Kažu da ih bijaše samo 60.
Mnogi su od njih po dovršenoj bitki prešli na
naš kraj, a drugi se protukli pa u goru u haj-
dučki dom. Da nebi pako Turci prešli granice,
to je naše vojništvo usred puškaranja izašlo iz
raštela, te uzduž Unice razišlo se po otoku,
čuvaću medju i braneć ljude i marvu, što no
predje na našu zemlju. Odmah, čim se tako
vojnici carski razidjoše, prestade puškaranje:
Turci zaokupiše preostale rogate i sitne marve
blizu 5—6000 komadah, i porobivši dućane
turske Kostajnice, povukoše se na bližnje bër-
dašce i tu se utaboriše. Raja pako napunila je
ulice kostajničke tako, da nije moći preći. —
Jadan li to bieg ili seoba, kako li bi drugčie
rečó? Smičalo se tu sve: marva različita raz-
ličitim gospodarah: teretna prosta kola, na ko-
jih nećeš naći ni mërve gvozdja, puna su ko-
jekakovimi ladicami, svežnji, zibkami, s diecom
itd. Jauk i plač, krika i vika, to se umiešalo u
škipnju nikad uenamazanih kolah i rućanje mar-
ve: sve gladno, sirotinja do Boga, mnogi u
saonicah sve blago i imanje za sobom vuče!
Veli se, da je taj dan prieko 10.000 ljudih
prešlo; i taj broj nije promašen. Naravno da
je tu svakojakih prizorah bilo. Otac izgubio s
oka ženu i diecu: mati ostavlja kod bližnje
koje kuće zibku, pa si ide tražiti zabludiele dru-
ge sirote: ovaj jagmi svoje stado; onaj pla-
če, gdje od 100—200 glavah marve, jedva
dvoje, troje nalazi; a posvuda, kuda vijugajuć
se izmed svijeta, marve, kolah itd. ideš, čuješ
plač i jecanje.

Tako se svëršio dan. Svatko noći, gdje
sna i more pod vedrim nebom na tvrdoj zemlji
bez mira i sna: dobro te liepi dani i miesečina
po noći, drugčije bilo bi i gorje. Sutradan mo-
radoše svi iz grada, i tako ih ima oko nas do
hiljade. Mnogi natrag dolaze tražeći marvu mnogi
noću prepliva Unu, pa u šumi sakritu marvu
kradomice dogoni ovamo prieko vode. Turci
mnogoga tako raniše pak iz šume marvu če-
raju i piene, jer se blejanjem izdaje — Noću
se vidi vatra prieko u turskom taboru, peku vo-
love i piju rakiju, vesele se slavodobiti nad
rajom. — Jučer došli ovamo Kaimakan ba-
njalučki i naš konzul (g. Milenković) s po-
vorkom različitih turskih častnikah, te dëržali
vieće. Od naše gospode prisustvovahu g. gene-
ral iz Petrinje, g. pukovnik i četnik, zapovied-
nik na kordunu: a izpreka dojašilo 20 Turakah.
Što su uredili, neznam kazati: samo, da su isti
dan pod večer vratili se u Dubicu. Danas je
oko 9 sati u jutro mnogobrojna četa došla od
strane Novoga, pieške i na konjih, te se sdru-
žili s onmi, što su prieko utaboreni, svi su još
na mjestu; nezna se, što li će, kamo li će; i
tako stoje stvari. Cielo ovo vreme prešlo je na
granici sl. 2. banovačke pukovnie kako čujem
do 6.000 ljudih, koje nužda i bieda silno pri-
tisla, i ako nebude nagle pomoći, morat će ska-
pati. Gasa se, da su se dogovarali, kako bi raja
opet natrag išla, a turci popustili i smilovali im
se: nu nije znati za rješene. Mnogi brišćani
vele, da se neće pod nipošto vratit: drugi opet
hoće; ali kako će ih ujhovi gnjevni i ljutiti
gospodari primiti i dočekati, to je veliko pitanje,
na koje će nam vrijeme ob skora odgovoriti.

△ S bosanske granice 24. sèrpnja.
U sriedu dne 21. tekućega mieseca zlo se je
radilo u susjednoj Bosni, kod naše Kostajni-

ce. Sidjoše se kršćani i Turci. Od podne do
treće ure bila je kërva bitka. Topovi su gru-
vali, puškaralo se, imadiahu posla mači i han-
djari. Vrata su, vele, na kostajničkom raštelu
otvorena bila, pa raje, staracah, ženah i diece
iz Bosne sila na hërvačku stranu uteče. Iz-
viestni broj, koliko ih svake strane palo, to
će te naskoro čuti. Nieki kažu: da je ostalo do
20 kršćanah mërvtih. Turakah još mnogo više;
a ranjenih kršćanah do 30, koliko Turakah,
još se za sada nečuje. Doznajem, da je išao
petrinjski g. pukovnik poglie bitke gledat mër-
tvacah, te vidio svim kršćanom glave odsie-
ćene. Jedan gospodin, visoki vojnički častnik, za
onda baveći se u Kostajnici, gledao je iz grada,
kad je bitka trajala, te kaže, premda je u mno-
go bitkah bio, da take sieće nije vidio. —
Kostajnički i petrinjski pekari nemogu nazmagati
bruha za sakupljene u Kostajnici.

Zadar 21. sèrpnja. Čujemo posebnim pu-
tem iz Dubrovnika, da su se tamo već sabrali
svi miernici radi naznačenja cërnohorske gra-
nice prema turskoj, osim ruskoga člana, koji će
u tom sastanku prisutan biti (i ovaj je prispio
medjutim. Učr. „Nar. Nov.“). Ovi su članovi
najmili jedno dobro u Gružu za 3 mieseca pod
kiriju od 600 for. Kaže se da su još tamo sve
stvari na miru. (G. D.)

Beč, 25. sèrpnja. Kao što se čuje, dobio
je ovdašnji engleski poslanik lord Loftus od
svoje vlade dvomiesećni dopust, koji on kani
nastupiti okolo 1. kolovoza.

— Nj. veličanstvo naredilo je, da se u ov-
dašnjoj vojno-upravnom učeničkom zavodu za
izobrazovanje sposobnih graničarskih upravnih
častnikah otvori posoban odel 1. listopada o. g.

Turska.

Vladanje francuske štampe u obziru Turske
daje povoda listu „Journal de Constantinople“
primietbama, u kojima se zërcali čuvstvo gorke
obsiene. Pozivlje francuske listove, da otvoreno
i točno kažu, što žele, da Turska učini. „Ho-
ćete li, veli im, da se razkomada Turska u male
kneževine, bez saveza i bez krepčine? Ali pro-
teklo je dragocjene kërvi riekom i miljardi bili
su potrošeni da se cielokupnost i nezavisnost
uzdërži. Hoće li da se izvede hat-humajum?

Još nikada nije bilo vlade u Turskoj, koja
bi imala boljih namierah. Zašto ju dakle tierate i
nedate joj da odahne, da uzmogne mirno promotrit,
na koi bi način mogla izpuniti, što je obećala.
Neka se jedared odstupi od ove pogibeljne si-
steme, koje su dielovanja gora, nego što se misli.
Mi molimo zato, kaže publicist portin, u ime pra-
vednosti, pravice i cudorednosti, u interesu istih
onih, za korist kojih se zauzimale više bukom nego
li iskrenostju.“

Istom listu javljaju iz Trapezunta od 8. t.
m., da su više turskih, od cërkeskih obalah do-
lazećih, s kukuruzem natovarenih barkah ruski
kërstari progonili i stranom oteli. U Carigradu
očekuju Velipašu, prijašnjega gubernatora od
Kandio. Njegova porodica već je onamo došla.

— U svećanoj audijencii, u kojoj je Henry
Bulwer svoja vierodajna pisma predao sultanu,
izrazio je isti najprije simpatiju kraljice engleske
za dobrostanje sultanovo i svoju vlastitu zahvalu
za dobrohotnost, koja mu je u deo pala; on je zatim
dodao, da je tim manje potrebno dulje razlagat
interes, koji Engleska goji za cielokupnost turske
carevine, što grobovi njegovih zemljakah na
drugoj obali Bospora to jasno svieće. No
to mora kazati, da sada, kad je ova cielokupnost
od hrabre vojske sultanove i njegovih savezni-
kah sretno uzdëržana, preostaje da se ista samo
učvërsti energiom i spretnostju vlade; ovu vladu

zastopaju muževi, koje Evropa dobro poznaje i
koji bi u svojim nastojanjima sjedinjenim s vie-
tima onih velikih knezovah mogli biti podupirani,
koji se Nj. veličanstvu u teškoćama rata pod-
pomagali i koji će bez sumnje i sada sultana
rado podpomagati, da osiguraju koristi mira.

Vlada je već od 13. t. m. počela u kova-
nom novcu izplaćivati kamate papirnoga novca
poznatoga pod imenom „Hasné Tavili.“

Dne 17. t. m. imali su u Carigradu iz Kanee
viestih od 13., poredak nije bio opet poremećen.

Vlada je ipak, premda joj do 17. t. m. još
nisu bile došle službene viesti o okrutnostima
izvedenim u Džedah, već jednoga komisara po-
slala, koji će s krivcima postupat polag vojnič-
koga suda i kaznit ih bez odvlače.

Polag jedne od 21. t. m. datovane mar-
siljske depeše razprostranjuje se ustanak u Li-
banu sve dalje; kaže da je buntovnicima za
rukam pošlo osvojiti Latakiju znatnu luku u sre-
dozemnom moru i grad Tripoli, koji se nalazi
prema jugu od ovoga pristanišnog mjesta;
uslied istog izviešća ranjen je, vele, smëršno
zapoviednik turske vojske, Ismajilbej a libanski
Emir bio je prisiljen po drugi put zahtjevati
pomoć. Sve ove viesti trebaju još potvrđenja.

Bërzojavne i najnovie viesti.

Pariz dne 14. sèrpnja. Polag „Pays-a“
buntovnici su nadvladali u jednoj bitki vojsku
cara marokanskoga. Car se je vratio u Fec.

Aleksandria, 18. sèrpnja. Podkralj od-
putovao je prieko Kaira u Suec. U Aleksandrii
koncentrirano je 8000 momakah i preduzete su
druge oprezne miero. Sestra podkraljeva odpu-
tovala je u Carigrad, francuski poslanik Sabatier
u Marsilju a gospodin Lesseps u Carigrad. Sar-
dinski brik „Eridano“ prispeo je od Bajruta a
engleska topčara „Putnik“ s pošiljkama za Cyk-
lopsa prispiela je ovamo. Gërčki patriarh od
Aleksandrie i patriarh jerolimski, oba su ovamo
prispiela iz Carigrada. Kažu da vlada namierava
izdati kladnice za četiri milijuna talirah.

Iz Rima od 17. t. m. javljaju da je mu-
nicipium zaključio sagradit jedno veliko kazalište.

London, 22. sèrpnja. (Bërz. pošiljka li-
sta „Hamb. Nachr.“) U današnjoj siednici dol-
nje kuće naviestio je Seymour Fitzgerald, da je
sultan engleskom poslaniku u Carigradu uručio
jedan milion grošah za one, koji su postradali
uslied dogadjajah zbivših se u Džedah. „Cy-
klops“ usidrio se podpunoma oboružan pod Dže-
dahom.

Daljim tečajem siednice dolnje kuće isja-
vio Seymour Fitzgerald nadalje, da će „Cy-
klops“ zahtievat da se odmah krivci kazne, a
ako se to ne učini, da će odmah stati iz topo-
vah biti grad Džedah.

Miestna viest.

Prilikom svakogodišnjega hoda k sv. Jakupu
(na bërdu vërhu Medvedgrada blizu Zagreba)
obićavaju niekoji ljudi cielim putem onamo i
natrag pucati iz pištoljah, a nieki dolaze čak na
tu nesretnu misao, da ih i olovom nabiju.

Da je ova navada jako pogibeljna i da bi
trebalo, da se za buduće u obće zabrani, do-
kazuje nam prekjučerašnji žalostni slučaj, koji se
dogodi takovom prilikom, gdje je nieki sv. Ja-
kopu idući mladić iz svoga žalibože olovom na-
bijenoga pištolja slučajno ranio prostaka R. L.
od pukovnie nadvojvode Leopolda u desnu ruku.
Ranjenik, koji je odmah pobitio u vojničku bol-
nicu tako je pogodjen, da su mu svi përsti na
toj ruci osakaćeni i da će mu se polag mnienja
vojničkih liečnikah isti morati sasvim odrezati.

Odgovorni urednik. Dr. Demeter.

SLUŽBENI LIST.

Ad Nr. 2 ad 8847 — 1858.

Kundmachung.

Von der k. k. Finanz-Landes-Direction für Kroatien und Slavonien wird zur allgemeinen Kenntniss gebracht, dass die in dem anliegenden Ausweise aufgeführten Weg- und Brücken-Mauthen für die Zeit vom 1. November 1858 bis Ende October 1859 im Wege der öffentlichen Versteigerung unter nachfolgenden Bestimmungen in Pacht gegeben werden.

§ 1. Der Vertrag wird mit demjenigen abgeschlossen werden, dessen Anbot über den Ausrufspreis sich als der vortheilhafteste darstellen wird.

§ 2. Die Namen der Stationen, die an denselben einzuhebenden Gebühren sammt dem Ausrufspreise derselben, sowie auch der Ort und Tag, an welchem die Versteigerung einer jeden Station vorgenommen werden wird, sind aus dem beiliegenden Ausweise zu entnehmen.

§ 3. Zu diesen Versteigerungen werden alle jene zugelassen, welche nach den Landesgesetzen zu solchen Geschäften geeignet, und die bedungene Sicherheit zu leisten im Stande sind.

Ausgeschlossen sind alle jene Individuen, welche wegen eines Verbrechens verurtheilt, oder bloss aus Abgang rechtlicher Beweise hiervon losgesprochen wurden, ferner auch diejenigen, welche zufolge des Gefälls-Strafgesetzes wegen Schleichhandels oder einer schweren Gefällsübertretung in Untersuchung gezogen und wegen Abganges rechtlicher Beweise von dem Strafverfahren losgezählt wurden, durch sechs auf den Zeitpunkt der Uebertretung, oder wenn derselbe nicht bekannt ist, der Entdeckung derselben folgende Jahre.

§. 4. Wer im Namn eines andern einen Anbot macht, muss sich mit der gehörig legalisirten Vollmacht seines Machtgebers bei der Commission vor der Licitation ausweisen, und diese ihr übergeben.

§. 5. Den Pachtlustigen ist es gestattet, mündliche Anbote für die Pachtung einer, oder auch mehrerer Stationen zusammen, insofern sie bei derselben Tagsatzung angeboten werden, was aus den in dem §. 2 angeführten Ausweisen ersichtlich ist, gegen dem zu machen, dass sie auf die im §. 8 bezeichnete Art die vorläufige Caution für alle jene Mauthen, für welche der Gesamtanbot gestellt ist, erlegen.

§. 6. Eben so ist es gestattet, schriftliche Anbote, welche nach Tarifs-Post 10 des Patenten vom 2. August 1851 dem Stempel von 15 kr. für jeden Bogen unterliegen, für die Pachtung von Mauthen einzureichen, und zwar auf die Pachtung bloss einer oder mehrerer Stationen, insofern dieselben bei derselben Tagsatzung versteigert werden, wobei der Offerent auch die Bedingung stellen kann, dass sein Anerbieten nur für den Fall gelte, wenn ihm der ganze Complex, für den er den Anbot stellte, ohne Ausscheidung irgend einer Station überlassen werde. Die Staatsverwaltung behält sich vor, je nach dem Ausschlage dieser Pachtverhandlungen die Resultate der Versteigerung für die einzelnen Mauthen, oder jene der Licitationen für grössere Complexe zu bestätigen.

§. 7. Bei den schriftlichen Anboten ist Folgendes zu beobachten:

- Dieselben müssen mit dem zu Folge des §. 8 dieser Kundmachung als vorläufige Caution sicher zu stellenden Betrage in Barem oder in Staatspapieren nach dem letztbekannten börsenmässigen Course belegt, oder mit dem Beweise, dass dieser Betrag bei einer Aerarial-Casse oder einem Gefällsamte in Barem oder in Staatspapieren nach dem Coursverthe erlegt oder hypothekarisch-pupillarisch sichergestellt worden sei, daher, so weit es sich um eine hypothekarische Sicherstellung handelt, mit der landtäflichen oder grundbücherlich einverleibten Verschreibung, dem Grundbuchs- oder Landtafel-Extrakte und der gerichtlichen Schätzungs-Urkunde der Hypothek versehen sein.
- Dieselben müssen für jedes Pachtobjekt längstens bis zum Beginne der mündlichen Licitation bei der betreffenden k. k. Finanz-Bezirks-Direction versiegelt eingereicht werden, da während der mündlichen Versteigerung beibrachte schriftliche Offerte nicht mehr angenommen werden.
- Die schriftlichen Anbote müssen den Betrag, der für jede Station angeboten wird, in Zahlen und Buchstaben deutlich ausdrücken, und sind von dem Aussteller zu unterzeichnen. Parteien, welche nicht schreiben können, haben das Offert mit ihrem H. n. Zeichen zu unterfertigen, und dasselbe nebst dem von dem Namensfertiger und noch einem Zeugen unterfertigen zu lassen, deren Charakter und Wohnort ebenfalls anzugeben ist. Wenn mehrere Personen gemeinschaftlich ein schriftliches Offert ausstellen, so haben sie dem Offerte beizusetzen, dass sie sich als Mitschuldner zur ungetheilten Hand, nämlich Einer für Alle und Alle für Einen, dem Gefälls-Aerar zur Erfüllung der Pachtbedingung verbinden. Zugleich müssen sie in dem Offerte jenen Mit-Offerten namhaft machen, an welchen auch allein die Uebergabe des Pacht-Objectes geschehen kann.
- Auf dem Umschlag des Offertes sind jene Mauth-Stationen, für welche der Anbot gemacht wird, deutlich anzugeben.
- Diese Anbote dürfen durch keine, den Licitations-Bedingungen nicht entsprechende Clauseln beschränkt sein, vielmehr müssen dieselben die Versicherung enthalten, dass der Offerent die in der Kundmachung enthaltenen und die bei der mündlichen Licitation vorgelesenen, in das Licitationsprotokoll aufgenommenen Vertrags-Bedingungen genau befolgen wolle.
- Von Aussen müssen diese Eingaben mit der Aufschrift bezeichnet sein: „Anbot zur Pachtung der Wegmauth-Station“ (folgt der Name der Station oder der Stationen).

Ein Formular eines solchen Offertes folgt unten zur Einsicht.

- Die schriftlichen Offerte sind von dem Zeitpunkte der Einreichung für die Offerenten, für die Finanzbehörde aber erst vom Tage, an welchem die Annahme desselben dem Anbietenden bekannt gemacht worden ist, verbindlich. Die schriftlichen Offerte werden nach beendeter mündlicher Versteigerung in Gegenwart der Pachtlustigen von dem Licitations-Commissär, welchem sie von der Behörde, die sie in Empfang nahm, verzeichnet übermittelt werden, eröffnet und kundgemacht.

Als Ersteher der Pachtung wird dann, ohne eine weitere Steigerung zuzulassen, derjenige angesehen, der entweder bei der mündlichen Versteigerung, oder nach dem ordnungsmässigen schriftlichen Anbote als der Bestbieter erscheint, sofern dieses Bestbot den Ausrufspreis erreicht, überschreitet und an und für sich zur Annahme und zum Abschlusse des Pachtvertrages geeignet erkannt wird.

Hierbei wird, wenn das mündliche und schriftliche Anbot vollkommen gleich sein sollte, dem mündlichen, unter zwei oder mehreren schriftlichen Anboten aber jenem der Vorzug gegeben werden, für welches eine vom Licitations-Commissär sogleich vorzunehmende Verlosung entscheidet.

§. 8. Der Pächter hat zur Sicherstellung seines Pachtschillings eine Caution zu leisten, welche nach seiner Wahl in dem sechsten oder vierten Theile des einjährigen Betrages desselben zu bestehen hat. Im ersten Falle aber muss der Pachtschilling monatlich voraus, im zweiten Falle nur nach Ende eines jeden Monats entrichtet werden.

§. 9. Diese Caution kann in Barem, oder mittelst Hypothekar-Sicherstellung, oder in k. k. Staatspapieren geleistet werden, welche nach den bestehenden Vorschriften berechnet und angenommen werden.

Die Einverleibung der Hypothekar-Sicherstellung in den Grundbüchern und Landtafeln geschieht auf Kosten des Pächters.

§. 10. Jeder Versteigerungslustige muss den sechsten Theil des für das Jahr entfallenden Ausrufspreises, bevor er zur Versteigerung zugelassen wird, der Commission als vorläufige Caution erlegen. Dieser Erlag kann eben so wie die oben erwähnte Pacht-Caution selbst, in Barem oder in k. k. Staatspapieren nach dem letztbekannten börsenmässigen Course geschehen. Auch kann dafür eine einverleibte Pragmatikal-Sicherheits-Urkunde mit Beibringung des Grundbuchs- oder Landtafel-Extractes und des Schätzungs-Actes eingelegt werden.

Zur Erleichterung für jene Versteigerungslustigen, welche bereits Pächter einer Aerarial-Mauth sind, wird gestattet, dass in Betreff derjenigen Personen, welche in dem Gebiete derselben leitenden Bezirksbehörde, in deren Gebiete die Mauthversteigerung, an welcher sie Theil nehmen wollen, stattfindet, eine Mauth oder mehrere Mauthe bereits gepachtet, und ihre diessfällige Caution durch Erlag in barem Gelde oder in Staatspapieren geleistet haben, statt einer neuen vorläufigen Caution, lediglich eine Erklärung genügend ist, dass sie ihre für die gegenwärtige Pachtung bestellte Caution vorläufig als Fortsetzung für ihre künftige Verpflichtung ausdehnen. Es muss jedoch in diesem Falle der betreffende Pächter und beziehungsweise Pachtlustige durch eine am Tage der Pachtversteigerung ausgefertigte Bestätigung der competenten Finanz-Bezirks-Direction nachweisen, dass er mit keinem Pachtzins-Rückstande von der ihm bereits gepachteten Mauth aushafte, und das auf die von ihm als Caution dieser Mauthstation gewidmeten amtlich aufbewahrten Geldbeträge und öffentlichen Obligationen von keiner andern Person ein Verbot oder Pfandrecht erwirkt sei, und überdies dass derselbe sogleich die von dem Eigenthümer der Caution ausgestellte Urkunde über die Wid-

mung des baren Geldes oder der öffentlichen Obligationen, mit welchem die Caution für seine gegenwärtige Mauthpachtung geleistet wurde, für die Pachtung der Mauth, welche er eingehen will, und welche bestimmt zu bezeichnen ist, der Versteigerungs-Commission überreichen und dieser Commission auch die ihm ausgefolgten für die gegenwärtige Pachtung vinculirten öffentlichen Obligationen sammt dem bezüglichen Erlagscheine oder der Quittung über die hierfür erlegte bare Caution und die Empfangsbestätigung der Staats-Schulden-Tilgungs-Fonds-Haupt-Casse, wenn die bare Caution bei dem Tilgungslande fruchtbringend angelegt wurde, übergeben.

§. 11. Gleich nach Beendigung der Versteigerung wird die als vorläufige Caution beibrachte Sicherstellung denen zurückgestellt, welche die Mauth nicht erstanden haben, dem Bestbieter aber wird dieselbe nur nach gepflügter Richtigstellung der Caution ausgehändigt werden.

Diese Richtigstellung muss vor der Uebergabe des Pacht-Objectes geschehen.

§. 12. Nachdem die Licitation einer Mauthstation geschlossen wurde, wird bis zu dem Augenblicke wo die Nichtannahme des Angebotes von Seite der competenten Behörde ausgesprochen worden ist, kein nachträglicher Anbot angenommen.

§. 13. Die Uebergabe des Gegenstandes der Pachtung geschieht am 1. November 1858.

§. 14. Der Pächter tritt rücksichtlich der gepachteten Station und der damit verbundenen Gebühren-Einhebung in die Rechte und Verpflichtung des Aerars.

§. 15. Dort, wo Aerarial-Mauthgebäude bestehen, wird, wenn der Pächter es wünscht, wegen miethweiser Ueberlassung derselben an ihn ein Uebereinkommen gepflogen werden.

§. 16. Die allgemeinen Pachtbedingungen sind aus der Anlage zu entnehmen; die besonderen für die einzelnen Stationen eigens bestehenden Bedingungen können aber vor der Versteigerung bei der betreffenden Finanz-Bezirks-Direction in den gewöhnlichen Amtsstunden eingesehen werden.

§. 17. Die Licitationen beginnen immer pünktlich um die neunte Vormittagsstunde, und werden, wenn sie an dem im Ausweise bezeichneten Tage nicht geschlossen sind, an dem nächstfolgenden zweiten und nöthigenfalls auch dritten Tage fortgesetzt werden.

Ausweis

über die zu verpachtenden Weg- und Brückenmauth-Stationen in Croatien und Slavonien für die Zeit von 1. November 1858 bis Ende October 1859

N a m e n		Gebühr pr. Stück		Person	Ausrufspreis in österreicherischer Währung	Versteigerungs-Ort	
		Zugvieh	Treibvieh			bei der k. k. Finanz-Bezirks-Direktion zu	Tag
der Station	des Gefälles		Schweres	Leichtes	K r e u z e r		

A. Croation.

Agram-Samoborer-Strasse.

Bregana	Brückenmauth	1	1/2	1/4	—	1276,80	Agram	21. August 1858
	üb. die Bregana							
Samobor	Wegmauth	4	2	1	—	2160,90		
dto.	Brückenmauth	1	1/2	1/4	—			

Agram-Warasdiner-Strasse.

Warasdin	Wegmauth	2	1	1/2	—	2227,03	Warasdin	23. August 1858
Warasdin	Brückenmauth	3	1 1/2	3/4	—	5982,90		
Petrianec	Wegmauth	2	1	1/2	—	1911,0		
Vinično (Brez-nica)	dto.	2	1	1/2	—	660,45	Agram	19. August 1858

B. Slavonien.

Essek-Beljer-Damm.

Esseg	Brückenmauth	3	1 1/2	3/4	—	6712,65	Essek	21. August 1858
	über die Drau							

Essek-Djakovarer Strassen-Parzelle.

Piskorevec	Brückenmauth	1	1/2	1/4	—	1003,90	Essek	
------------	--------------	---	-----	-----	---	---------	-------	--

Formular

eines schriftlichen Offertes.

(Von Innen.)

(Stempel)

Ich Endesgefertigter biete für die Pachtung der Mauthstation (Stationen) — folgt der Name der Station (oder Stationen) — für die Zeit vom 1. November 1858 bis Ende October 1859 den Jahres-Pachtschilling von (Geldbetrag in Ziffern), das ist: (Geldbetrag in Buchstaben) wobei ich die Versicherung beifüge, dass ich die in der Ankündigung und in den Contracts-Bedingnissen enthaltenen Bestimmungen genau befolgen werde. Als vorläufige Caution lege ich im Anschlusse den Betrag von Gulden Kreuzern bei, oder lege ich die nachfolgenden Urkunden bei, welche die Hypothekar-Sicherheit im Betrage von Gulden Kreuzern nachweisen (sind die beiliegenden Documente anzugeben), oder lege ich die Cassa-Quittung über das erlegte Vadium bei am 1858.

(Eigenhändige Unterschrift, mit Angabe des Charakters und Aufenthaltsortes)

(Von Aussen.)

(Nebst der Adresse der Behörde, an welche das Offert eingesendet wird, und Bezeichnung des Betrages des beiliegenden Geldes, oder Obligationen, oder des Betrages der Sicherstellung durch Urkunden) Offert für die Pachtung der Mauth-Station (Stationen) (folgt der Name der Station oder Stationen.)

Ad Nr. 8847 — 1858.

Bedingungen

unter welchen die Verpachtung der Mauthstationen in Croatien und Slavonien für die Zeit vom 1. November 1858 bis Ende October 1859 stattfindet.

1. Dem Pächter wird das Recht eingeräumt, die für die gepachtete Station oder Stationen gesetzlich bestimmten Mauthgebühren nach den bestehenden Tarifen und Vorschriften einzuhoben.

Der Tarif und eine Zusammenstellung der wichtigsten Mauthvorschriften werden demselben bei der Uebergabe der Station verzeichnet, gegen Empfangs-Bestätigung eingehändigt werden.

2. Bei den sogenannten Wehrmauthen oder Filial-Stationen treten die nämlichen Gebühren wie bei den Hauptstationen ein. Es unterliegen aber diesen

Gebühren bei den Wehrmauth-Stationen nur jene Parteien, welche die Hauptstation umfahren oder mit Vieh umtreiben, das ist solche Parteien, welche vor dem Hauptschranken von der mauthpflichtigen Strasse ablenken und dieselbe hinter diesen Schranken wieder benützen.

Die Brückenmauth-Gebühren aber sind bei den Mauthstationen nur in so weit einzubeheben, als die mauthpflichtigen Brücken wirklich benützt werden.

3. Dem Pächter werden die bei den Stationen befindlichen Schrankenbäume, in soweit sie ein Eigenthum des Aerars sind, und unter der Bedingung unentgeltlich überlassen, dass er die etwa nothwendigen Reparaturen an denselben aus Eigenem bestreite, und sie in demselben Zustande, als sie ihm übergeben worden sind, bei Beendigung seiner Pachtzeit dem Aerar zurückstelle. Wo keine Schranken bestehen, oder die alten ganz unbrauchbar geworden sind, hat der Pächter für die Herstellung eines neuen Schrankens zu sorgen, der in diesem Falle dergestalt sein Eigenthum verbleibt, dass er nach Ende der Pachtzeit sich mit seinem allfälligen Nachfolger abfinden oder den Schranken wegnehmen lassen kann.

4. Der Pächter ist weder berechtigt, die ihm verpachtete Station in eine andere Ortschaft zu verlegen, noch dieselbe von der Strasse, an der sie dormal steht, zu entfernen, noch überhaupt den Schranken eigenmächtig zu versetzen. Es steht jedoch demselben frei, eine andere Aufstellung des Schrankens bei der Finanzbehörde anzusuchen, welche sich das Recht vorbehält, dazu ihre Einwilligung im Einverständnisse mit der politischen Behörde zu erteilen, wenn keine Anstände dagegen obwalten.

5. Der Pächter ist verbunden, die Parteien anständig zu behandeln, und auf Weg- und Brückenmäuthen bei Tag und Nacht, ohne Aufenthalt zu expediren.

Es liegt dem Pächter ferner ob, den Reisenden Fuhrleuten und Viehtreibern, die seinen Schranken betreten, die Gebühren ausser dem Amte auf der Strasse, ohne die fahrenden oder reitenden Parteien zum Absitzen zu nöthigen, abzunehmen, und die auf den entrichteten Betrag lautenden Bollete auf Verlangen einzuhändigen, wie nicht minder zur Nachtzeit den Platz am Schranken ergiebig zu beleuchten.

Er ist verbunden, eine von der Finanzbehörde bestätigte und leserliche Gebühren-Tabelle an dem sichtbarsten und zugänglichsten Platze ausserhalb des Einhebungs-Locales anzuhängen, und während der ganzen Pachtzeit angeheftet zu lassen.

Im Falle der Nichtbefolgung dieser Vorschriften verfällt der Pächter in eine Strafe von 1 bis 10 fl., welche die Finanz-Bezirks-Direction von Fall zu Fall nach den Umständen bemessen wird.

6. Die Beischaffung der Wegmauth-Valor-Bollete bleibt dem Pächter überlassen; es wird jedoch demselben ein Formular vorgezeichnet werden, nach welchem die Bollete gedruckt erscheinen müssen, und die Herausgabe einer anders geformten, oder geschriebenen Bollete wird der verweigerten Erfüllung einer Bollete gleichgeachtet.

7. Wird von einem Pächter die Mauth in einem Falle abgenommen, in welchem sie nicht geführt, oder wird von einer Partei ein höherer Betrag eingehoben, als gesetzlich bestimmt ist, so verurtheilt der Pächter eine Strafe in dem zwanzigfachen Betrage des zur Ungebühr bezogenen Mauthgeldes, unabhängig von jenen Strafen, die ihm im Grunde der Strafgesetze noch treffen könnten.

8. Verweigert eine Partei bei Passirung des Schrankens oder der Brücke die Entrichtung der Gebühren, oder wollte sie den Schranken gewaltsam überschreiten, so ist der Pächter berechtigt, dem Beistand der Ortsbehörde geziemend anzurufen, und dieselbe verpflichtet diesem Beistand zu leisten.

9. Das Verfahren über die Verkürzungen der Mauthgebühr wird von dem nach dem Gesetze hierzu berufenen Behörden gepflogen. Der Pächter ist jedoch berechtigt, von denjenigen, die er in einer solchen Gefälls-Übertretung betriß, das Sieben- und Einhalbfache der Gebühr als Sicherstellung der Strafe in Barem einzuheben, worüber er eine schriftliche Bestätigung zu erteilen hat. Auf das Verlangen des Pächters oder des Beschuldigten wird bei dem nächsten Zoll-, Steuer- oder Controlsamte, oder dem nächsten für die Untersuchungen über Gefälls-Übertretungen bestellten Beamten, oder wenn sich eine Obrigkeit näher befindet, bei derselben die Thatbeschreibung aufgenommen und über dieselbe weiter nach dem Gesetze vorgegangen. Die wegen der gedachten Gefälls-Verkürzungen einflussenden Strafgeelder fallen, nach Abzug der Kosten des Verfahrens, so weit die Kosten nicht von dem Beschuldigten oder Verurtheilten vergütet werden, dem Pächter zu.

10. Die Entscheidung der sich auf die Einhebung und Handhabung der Mauth beziehenden Streitigkeiten zwischen dem Pächter und den Parteien steht den Finanzbehörden zu. Der Pächter ist daher verbunden, den Finanzbehörden über alle Mauthangelegenheiten, je nachdem sie es fordern, schriftlich oder mündlich Rede und Antwort zu geben. Diese Behörden sind berechtigt, ihn hierzu im Falle der Weigerung oder Unterlassung durch Strafboten oder auf andere gesetzliche Art zu verhalten. Gegen die Entscheidung der Finanz-Bezirks-Direction kann binnen vier Wochen der Recurs an die k. k. Finanz-Landes-Direction, und gegen die Entscheidung der letzteren gleichfalls binnen vier Wochen an das k. k. Finanzministerium ergriffen werden.

11. Der Pächter ist verpflichtet, auf die Befolgung der rücksichtlich der Ueberladung bestehenden oder in der Folge erlassen werdenden Anordnungen zu wachen, und die Anzeige hiervon an die nächste politische Obrigkeit oder das nächste Zoll-, Steuer- oder Controlsamte zu machen, je nachdem ein oder das andere Amt auf dem Wege, in dessen Richtung das Fuhrwerk zieht, der Mauth-Station näher liegt. Der Pächter hat ferner auch darüber zu wachen, dass auch die jeweiligen Anordnungen betreffend die Festsetzung der Breite und des Gewichtes der Ladungen der Lastwagen, die Bespannung derselben, die Breite der Räder und das Einlegen der Reissketen befolgt werde, und jede Ausserachtlassung dieser Anordnungen ist von dem Pächter gleichfalls entweder der nächsten politischen Obrigkeit oder dem nächsten Gefällsamte anzuzeigen.

12. Dem Pächter steht das Recht, die Parteien zur Vorzeigung der Mauth-Bollete von der zurückgelegten letzten Station zu verhalten, nicht zu.

13. Der Pächter verbindet sich zur Leistung einer Caution, welche, wenn der Pächter den Pachtschilling monatlich in vor hinein zu zahlen übernimmt, im sechsten Theile des einjährigen Betrages desselben zu bestehen hat; wenn der Pächter es aber vorzieht, denselben erst nach Ablauf eines jeden Monats zu berichtigen, in dem vierten Theile des jährlichen Pachtschillings zu erlegen kommt, und die vor der Uebergabe des Pachtobjectes bei dem betreffenden Amte geleistet werden muss.

14. Der Pächter hat selbst für seine Unterkunft zu sorgen, dort aber, wo Aerarial-Gebäude vorhanden sind, in welchen derselbe untergebracht werden kann, wird, wenn kein Hinderniss obwaltet, wegen seiner Unterbringung in denselben mit ihm eine besondere Verhandlung gepflogen werden.

15. Den Pachtschilling hat der Pächter auf seine Gefahr und Kosten an die ihm zugewiesene Casse abzuführen, und zwar in monatlichen gleichen Raten, welche bis spätestens zur bedingten Zeit eines jeden Monats zu bezahlen sind.

16. Wenn einem Pächter die Benützung des ganzen gepachteten Objectes, oder bei Concretal-Pachtungen die Benützung auch nur eines einzelnen zu den Concretal-Pachtobjecten gehörigen jedoch selbstständigen Mauth-Objectes, durch ein Elementar-Ereigniss oder durch ein anderes von ihm unabhängiges zufälliges Ereigniss nach von ihm rechtsbeständig zu liefernden Beweisen, durch einen Zeit-

raum von wenigstens vierzehn Tagen ununterbrochen gänzlich entzogen wird, so ist derselbe berechtigt, eine angemessene Vergütung des erlittenen Schadens anzusprechen, welche Vergütung aber die für die Zeit der entgangenen Benützung des ihm entzogenen Mauth-Objectes entfallende Pachtschillings-Quote nicht übersteigen darf. Als selbstständiges Mauth-Object wird übrigens bei Concretal-Pachtungen jede Mauthstation angesehen und behandelt, welche in der Versteigerungs-Kundmachung als eine selbstständige Station und mit einem selbstständigen Ausrufspreise aufgeführt wird.

Behufs der Ausmittlung der auf das entzogene selbstständige Mauthobject von dem Concretal-Pachtschilling entfallenden Pachtschillings-Quote wird gleich bei Ausfertigung des Vertrages der für das gepachtete Concretal-Object gebotene Pachtschilling nach dem Verhältnisse der einzelnen Ausrufspreise zu dem Gesammt-Ausrufspreise, vertheilt.

Alle von dem Willen und Wissen des Pächters abhängenden, daher durch sein Verschulden hervorgerufenen, die Benützung des Pachtobjectes behebenden oder beschränkenden Umstände, so wie alle Zufälle und Ereignisse, die bloss auf eine Verminderung des Pachtobjectes in grösserem oder geringerem Masse einwirken, durch welche aber die Benützung eines selbstständigen Mauthobjectes nicht gänzlich unmöglich gemacht wird, treffen gleichfalls den Pächter, der folglich den herbeigeführten Abfall am Ertrage des gepachteten Objectes ohne einen Anspruch auf Entschädigung zu tragen hat.

Die Entschädigungsgesuche wegen entgangener Benützung der Pachtobjecte müssen binnen der peremptorischen Frist von drei Monaten vom Tage der Behebung des Hindernisses an, bei der Bezirksbehörde, in deren Bezirke die Mauth-Station gelegen ist, überreicht werden, widrigenfalls auf solche Gesuche keine Rücksicht genommen werden würde.

17. Für den Fall, wenn der Pächter die vertragmässigen Bedingungen nicht genau erfüllen sollte, steht es den mit der Sorge für die Erfüllung des Vertrages beauftragten Behörden frei, alle jene Massregeln zu ergreifen, die zur aufgehaltener Erfüllung des Vertrages führen, wogegen aber auch dem Pächter der Rechtsweg für alle Ansprüche, die er aus dem Vertrage machen zu können glaubt, offen stehen soll.

Uebrigens hat der Pächter in dem Falle, wenn er eine Pachtzinsrate zur festgesetzten Zeit nicht abführt, von der rückständigen Pachtzinsrate bis zu deren Zahlung Verzugszinsen zu vier von Hundert zu entrichten und es fangen diese Verzugszinsen von dem Tage zu laufen an, welcher auf den im Pacht-Contracte zur Zahlung der rückständigen Pachtzinsrate bestimmten Tag folgt.

Hiernach wird jedesmal und insbesondere in dem Falle, wenn der Pächter die bedungene Caution nicht zur gehörigen Zeit vollständig leistet, oder den Pachtschilling in der gehörigen Zeit nicht, oder nicht vollständig abführt, es der Finanzbehörde zustehe, sogleich im administrativen Wege, ohne seine Vernehmung, Sequester auf die gepachtete Station, welche die Station auf seine Rechnung und Gefahr zu verwalten haben, einzusetzen, oder das gepachtete Object auf seine Gefahr und Kosten neuerdings feilzubieten, und die eine oder die andere Massregel, oder beide zugleich zu ergreifen, oder endlich auch den Pächter zugleich in anderen Wegen zur Erfüllung des Vertrages verhalten.

In jedem dieser Fälle bleibt der Pächter in der Haftung für jenen Betrag, der an dem bedungenen Pachtschilling nicht eingebracht werden würde, und der Finanzbehörde steht es zu, den abgehenden nebst den schuldig gebliebenen Betrag aus seiner Caution, nöthigen Falls auch von seinem übrigen Vermögen einzubringen.

Wenn bei der in einem solchen Falle vorgenommenen Wiederversteigerung ein höherer Pachtschilling erlangt worden sollte, oder wenn bei der auf Gefahr und Kosten des Pächters vorgenommenen Sequestration des Mauthgefalls ein den Pachtschilling übersteigendes reines Mautherträgniss sich ergäbe, so soll das Gefällsärar berechtigt sein, diese Vortheile für sich zu behalten.

18. Wenn der Tarif ausser dem im §. 19 vorgesehenen Falle, oder wesentliche Bestimmungen der Vorschriften über die Weg-, Brücken- und Ueberfuhrsmäuthen geändert werden, diese Aenderung jedoch nicht von solcher Beschaffenheit ist, dass dadurch wegen gänzlicher Aufhebung des Gegenstandes der Pachtung der Vertrag nach dem bürgerlichen Rechte sich von selbst auflöst, so hat eine Verminderung oder Erhöhung des bedungenen Pachtzinses im Verhältnisse dieser Aenderung einzutreten, es steht jedoch in einem solchen Falle jedem der contrahirenden Theile frei den Vertrag binnen dreissig Tagen nach der erfolgten Kundmachung der eintretenden Aenderungen aufzukündigen. Der hiernach aufgekündete Vertrag bleibt noch durch zwei Monate vom Tage der Aufkündigung in Kraft und es wird, wenn die Aenderung vor Ablauf dieses Termines in Wirksamkeit treten sollte, der von diesem Zeitpunkte an zu entrichtende neue Pachtzins auf die oben angedeutete Art bestimmt. Wenn aber binnen dreissig Tagen nach erfolgter Kundmachung über die eintretende Aenderung der Vertrag von keiner Seite aufgekündigt wird, so bleibt er durch seine ganze Dauer in Kraft.

19. Wenn der gegenwärtige Tarif in Folge der Anordnung der Währung nicht eine dem Verhältnisse von 100—105 entsprechende Erhöhung erfahren, sondern die Gebühren mit einem von diesen Verhältnisse abweichenden Ausmasse festgesetzt werden sollten, so hat eine Verminderung oder Erhöhung des bedungenen Pachtzinses im Verhältnisse dieses höhern oder geringern Ausmasses von dem Tage anfangen einzutreten in welchem das neue Ausmass in Wirksamkeit tritt.

20. Das unterfertigte Licitations-Protokoll vertritt die Stelle der förmlichen Contracts-Urkunde, und verbindet den Bestbieter sogleich vom Zeitpunkte der Unterfertigung, während für die Staatsverwaltung die volle Gültigkeit des Vertrages von der Annahme des Anbotes von Seite der zur Bestätigung solcher Pachtverträge berechtigten Behörden abhängt, und daher erst mit der an den Bestbieter erfolgten Bekanntgebung der höheren Ratification eintritt.

Kann das Licitations-Protokoll wegen Abwesenheit des mittelst eines schriftlichen Offerts als Bestbieter verbliebenen Licitanten von demselben nicht gefertigt werden und erfolgt zu demselben die oben erwähnte vorbehaltene Ratification, so wird auf Grundlage des Offerts und der kundgemachten Pachtbedingungen ein förmlicher Contract in zwei gleichlautenden Parien errichtet werden.

Sollte der Offerent sich weigern, den förmlichen Contract zu unterfertigen, so haben die mit §. 17 festgesetzten Rechte des Gefällsärars einzutreten.

Die Entscheidung, ob der mündliche oder schriftliche Anbot von der competenten Behörde ratificirt wurde, wird längstens bis zum Anfangstage der Pachtzeit stattfinden und dem Pächter bekannt gegeben werden, bis wohin der Bestbieter von seinem Offerte nicht zurücktreten kann.

Das Rechtsmittel wegen der Verletzung über die Hälfte kann nicht geltend gemacht werden.

Uebrigens wird festgesetzt, dass die aus dem Mauthpacht-Vertrage etwa entspringenden Streitigkeiten, das Aerar oder das Mauthgefall, in dessen Namen der Vertrag geschlossen wird, möge als Beklagter oder als Kläger eintreten, so wie auch die hierauf Bezug habenden Sicherstellungs- und Executions-Schritte bei demjenigen im Sitze des Fiscalamtes befindlichen Gerichte, dem der Fiscus als Beklagter untersteht, durchzuführen sind.

21. Der Pächter ist verpflichtet, die für ein Pacht-Contracts-Exemplar entfallende Stempelgebühr sogleich bei der Bekanntmachung der erfolgten Bestätigung zu entrichten.

Carsko-kr.

službene

NARODNE

NOVINE.

Novine ove izleze svaki dan izuzamši nedjelje i praznike na čitavom listu. — Polugodišnja predplata je za domaće u novinarnici 4 for. srebra. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom pošiljati, 6 for. sr. —

Za službene oglase opredjeljena je površina: 4 kr. sr. od linije za prvi put; a zatim za svaki put 2 kr. sr. — Za druge oglase ili posebne članke plaća se do 10 linija 20 kr. sr., dalje pak od svake pojedine linije 4 kr. sr.

Uredovni dio.

Zemaljsko povjereništvo za osobna odnošenja mješovitih kotarskih ureda u Hrvatskoj i Slavoniji naimenovalo je auskultante županijskoga suda u Varaždinu Gjuru Horvátha i Vjekoslava Begnu, zatim županijskoga pisara Josipa Martinića i kotarskoga pisara Miju Vrančića privremenim aktuarima kod kotarskih ureda.

Neuredovni dio.

Austrijska carevina.

Zagreb, 27. srpnja. Doznajemo naknadno niekoje naredbe radi priprava, koje su naredjene zbog poroda Nj. velič. carice. Ako Nj. vel. rodi dvojke t. j. dva princa, tako će se izpaliti dvie sto i dva topa, ako rodi jednoga princa i jednu princezu, sto dvadeset i dva topa, ako rodi dvie princeze četrdeset i dva topa.

Porod mora se po c. k. vojnoj centralnoj pisarni dotičnim zemaljskim generalkomandama u svim krunovnim glavnim gradovima države i u Veroni bérzo avnim putem obznaniti, i tamo kroz naređeni broj topovne pucnjave obnarodovati.

Ako bérzojavna viest prispie u noći, tako će topovi pucati u jutro drugoga dana i u koliko je moguće, imade se odmah zatim na svim gore rečenim miestima u glavnoj cèrkvi obdržavati svečani Te Deum, kome imadu prisustvovati sve građanske oblasti i jedan dio posade.

Ovdie u Zagrebu naredjeno je, da ako topovi budu pucali do 8. ure pred podne, da se Te Deum ima obdržavati isti dan u 10. uri pred podne, ako topovi budu pucali po 8. pred podne do 3. ure po podne, da se Te Deum ima obdržavati u 5. uri po podne istoga dana, ako topovi budu pucali po 3. uri po podne, tako će Te Deum biti u 10. uri pred podne drugoga dana.

Zagreb. Obćinsko vijeće grada Križevaca imenovalo je namiestničkoga savjetnika i viteza reda Franje Josipa, gosp. Mojsiu Baltića, počastnim građanom. (Žao nam je, da smo morali ovu viest donieti iz drugih novinah, ali šta ćemo, kad nema nikoga više po našim miestima koji bi za vrijedno dèržao, da nam neposredno objavi, što se tamo događa. Tako bogme nemogu napredovat Narodne Novine! Učrd.)

Zagreb 28. srpnja. Pišu nam iz Sarajeva od 18. srpnja: Još od mjesec danah kod nas se glasa da se je krajina zapalila — ali izviestno još do danas ništa nemogesmo saznati. Jedni vele da su Hristijani ustali na Kèrstjane, i najjaču jednu obćinu kèršćansku u Ivanskoj napali, popalili, potukli, — drugi kažu da su Turci i Kèršćani sjativši se udarili na nieke odbienike Hristijane — treći opet da su od oba obreda kèršćeni podigli se na turski zulom, i štogdie se pomalo skobivši s Muslomanima potuckali. Štagod je nije prazno, tamo ima mnogo nezadovoljstva, osobito u bihadkom kajmakamluku zbog niekoga novčanoga nameta, koga im je kajmakam još lani nametnuo da nadomieri štetu carskoj kasi, koja je, čijom krivnjom nezna se, znamenito bila oštećena. Tom pokretu ovo je istiniti uzrok osim drugih premnogih ugnjetavanjeh, koja posvuda ove godine makoše raju, manje, više na plać i komežanje. Hoće li se ovim pokretima isto koristiti sirotinja, to se nemože znati, — ali svakako čarstvo valja da se pobrine ova uciviljenja shodnim načinima liečiti, ako želi valru koja svuda u nezadovoljim podložnicima piri ugasi, i dal-

nja pojavljenja prepričiti. Naš vezir Kiani paša koji je tek dva tri dana siedio u Sarajevu, morao je na vrat na nos da hito u Krajinu. On je uzeo sa sobom od turskih majstora Uzunio, od hrišćanah vladiku sarajskoga za drugove puta, viećnike i pomagačo posla. Zazivao je i katoličkog biskupa, ali se ovaj na tako komisije neodvažuje. Rečena dvojica rekoše da su se niegdie u putu razboljeli t. j. Uzunija i Dionisia. Vezir je u travanjskom kajmakamluku koji spram Krajini stoji, naredio mnogu vojsku pisati, i već obližnji stupaju tamo, a i oni krajišnici koji nieki dan projoše u Hercegovinu, bieže i vraćaju se kućama čuvati svojih ognjištah. Zagèrnito je indio oko Kupe i oko Sane, može i ozbiljnih stvarih biti, ali maćie tèrke daleko nije. Badava su svi napori i prijašnji i sadanji raje bosanske, ona sebi nemože u drugom spasenja naći nego u biegu, — zato su oni pameitni koji zdravih ledjah umaknu prieko pod skut austrijski.

Od Cèrne gore nećuje se ništa. Naši Turci neodobravaju nikako plana od mira, dok se još neogledaju, a tako se čuje i od strane arbanaske da su preko carske zapoviedi niegdie i napadali na granici na Cèrnogorce. Medjuto od strane praviteljstva izviestno je da se rat ponavljati neće, — nego se komisija za medjaše opredieliti izgleda. Od strane Engleske naš sarajski konzul g. Čerčill jest u toj komisii. Ovaj isti skupa s g. Wiettom, konzulom francuskim, bio je uz trajanje rata u Trebinju. Ovi vèrstni muževi, navlastito posljednji u ovo zadnje doba osobiti pozor naroda na se obratio je, jer svoje dužnosti mužki i vrijedno obavlja, — pak da nam nije bilo nazočnih ovih ljudih u ovo doba, bivalo bi svašta i bilo bi svakojakih potvaranjah.

△ S bosanske granice 26. srpnja. Dne 24. t. m. na zapovied kajmakama iz Banjaluke dodjoše vieše gèrčkih tèrgovacah i popovah u Kostajnicu da nagovaraju i prisile raju, koje imade u Kostajnici i po svem kordunu bez broja, da se vrata u svoju domovinu — u Bosnu. Raja odgovara dostojno i umiereno: da im se noka garantira, da budu segurni života i imetka, — da bez oružja nemogu, nit se neufaju kući vratiti, — da cara turskog štaju i pokaravaju mu se, budući je dobar, samo da se njihovi spahije ukrote, — da se prekomierina i prekorredna trećina, desetina i gulenje obustavi, — onda da će se vratiti u domovinu, drugaćie ne. Isti dan imala se je dèržati konferencia izmedju povierenikah naše strane i turske, kako da se mir učini, i što da se uradi s rajom. Od naše strane bio je tamo g. general, pukovnik, četnik, i žandarmarijski konjanički stotnik. Čujem, da na opredieljeni pèrvi dan nije bilo turskih povierenikah Jesu li došli drugi dan? kako je stvar urodjena, saznat ćemo.

Kažu, da je u bitki 21. od obadvih stranah poginulo do 180 ljudih. Vele, da je zarobljeno prieko sto kèršćanskih ženah. Grozovito je, kako ljudi pripoviedaju, da su Turci jednu kèršćansku ženu k dèrvetu privezali, i tukli ju na smèrt.

Strašio sam se kad mi jedan kazivo: kako je nieki Turčin progonio dva Kèršćana. Kèršćani doploviše do pol Une, — zazove Turc: „Vrati se amo, neboj se Stevo! tako mi viera! — ništa ti neće.“ Ov se vrati. Turc na konju siedieći zahvati ga za kečku, pa biežeći s konjem, odvuče Kèršćanina u jedan gèrm. Što je tamo bilo mislite si. —

U Čemernici kod Topole vidio je jedan gospodin nieko bosansko diete od gladi zemlju i korienje tèrgati da jede. — nieki od pšenice zèraje pobiraju, pa jedu. — Jedan je liepu kravu

s teletom za 4 fr. sr. prodao. — Tko će tolika svietinu hraniti? —

Rieka. Ovdie novo utemeljena mienbena vierovna blagajna stupa u živom 1. kolovoza o. g. pod predsjedništvom gospodina C. Šporera.

— Ovdášnji magistrat zabranio je kupovati i prodavati povèrttja, sočiva i sada pred 11. urom pred podne da time doskoči pomankanju i skupoci ovih stvarih na tamošnjoj piasci.

Beč, 24. srpnja. Poslanik kod niemačkoga saveza dao je 19. o. m. u Frankfurtu na čast Nj. car. visosti nadvojvode Ivana i njegove obitelji veliki obied. I starij tamošnji gradski načelnik bio je pozvan na taj obied.

Nj. c. k. visost otišla je drugi dan u Mogunciu, gdje je pregledala tamošnju austrijsku posadnu vojsku i odputovala odonud put Raštata, gdje će takodjer pregledati austrijsku posadu, zatim će se vratiti Nj. visost ovamo.

Beč, 23. srpnja. Nj. uzoritost g. stožernik Silvestri odputovao je jutros u Rim.

— Za španjolskoga poslanika kod ovdášnjega i bavorskoga dvora imenovan je g. della Torre Aylon, koji već zauzima ovo mjesto.

— C. k. austrijski poslanik kod francuskoga dvora baron Hübner očekiva se početkom dojduega mjeseca na obalah Sternbergova jezera.

Uslied toga misle, da konao pariških konferenciah nije više daleko.

Beč, 26. srpnja. Kr. saksonski poslanik g. baron Köneric, odputovao je danas s dopustom u Belgiju i Francusku i vratiti će se početkom rujna ovamo. C. k. austrijski poslanik u Hagu g. baron Doblhof, koji se je duže vremena bavio u Badenu, ide prekosutra na svoje mjesto.

— Nj. kr. visost grof od Flandrie putuje u ponedjeljak u Magjarsku, i pohoditi će tom prilikom Nj. car. visost g. nadvojvodu Josipa u Šopronu.

— Baron Sina poklonio je 3000 for. srebra podpore, da se u Sibinju sagradi jedna pravoslavna stolna cèrkva.

— Erdeljski listovi puni su viestih o tući, koja je potukla mnoga sela.

— Redovni i izvanredni prihodi varoši Tèrsta iznose ove godine 2.077.109 for. a redovni i izvanredni troškovi 2.541.670 for., dakle postoji manjak od 464.461 for.

Sèrbia.

A. Beograd 19. srpnja (S. D.) Turčin jedan ovdášnji nasèrnuo je ječe na zastavu prusku, gèrdio konzula, koji nije ovdie nego u toplicama u Mehadii, pa nije mu ni to bilo dosta, nego se usudio i samog kralja pruskog nepriostojnim riečima vredjati. Turčin je taj zatvoren. (Taj Turčin zove se, kako čujemo, Osmanbeg Glavinic, bio je prije dobrostojeći spahia, a sada je sasvim osiromašio. Isti si je upilio misao u glavu, da je podignuće inostranih konzulatah u Beogradu dalo povoda tomu, da su negdašnji turske spahie propali i toga radi izveo je po svoj prilici gorenavedeni nasèrt. Učr. Nar. Nov.) Kako će biti kažnjen, vidit ćemo. Neće li i on biti poslan u Carigrad, da mu se tamo sudi? — Danas u podne ostavio nas je, probavivši medju nama ravno dva mjeseca, g. grof Medo Pucić iz Dubrovnika, kog spomenici za našu historiju štampaju se u našoj štampariji. On je korekturu dèržao do 8 tabakah, a ostalu korekturu knjige poručio je gospod. Daničiću, koji se posla toga rado primio. G. Pucić otišao je odavde u Rusiju, da

tamo svog jednog priatelja pohodi. Vratit će se odande upravo u Dubrovnik preko Carigrada. On je ovdje ostavio liep spomen. Svi, koji su se s njim poznali, kažu, da je čovjek od nauke, a pri tom obhodjenja vrlo prijatnog. Ali što nam je najmilie, on se obećao produžiti svoj posao, istraživati u staroj dubrovačkoj arkivi spomenike, koji mogu osvielliti historiju naroda našega.

Turska.

S bosanske granice 17. sèrpnja. (Ostd. Post.) Na glas, da su se bosanski Turci iz okružjah opet natrag povukli u utvèrdjena miesta iliti palanke, povratila se je veća strana bosanskih Kèrščanah, koji su prije 10 danah na austrijsku zemlju pobiegli, u svoja sela natrag. Na žalost mnoge su kuće izgoriele za vrijeme borbe, koja se je pojavila bila u pèrvoj polovini ovoga mieseca izmed u Turakah i Kèrščanah, i u kojoj su čas jedni, čas drugi megdan bili održali. Knezovi trude se skloniti ljude, koji kuće nemaju, i obškèrbit ih hranom. Pravoslavnom episkopu u Tuzli pošlo je za rukom, složno s turskim većim činovnicima, boreće se seljake pozornim učiniti na opasnost, koja im predstoji, ako oni borbu proti begovima produže.

U njegovoj eparhii mir je povræen. U ostalom mora se napomenuti, da se je vladika svojevoljno odrekao trećine, koja mu pripada. To isto valjda su učinili i katolički svećenici u svojim predielima. Novom gubernatoru bosanskom vèrve deputacie sa svih stranah, da ga pozdrave i da mu preporuče želje svojih odaslanikah. Iz Hercegovine prispieva silno vojništvo. Ono bašibozucima oduzima oružje pod izgovorom, što su se protivili udarati na Černogorce, u istinu pako nisu više potrebni, pa se šalju kući, da seljacima na teretu nebudu.

„Indep. belge“ donosi iz Carigrada sliedeću vèrlo pouzdanu viest o uspiehu pariške konferencie. Riešeno je o temelju, da se knezovi od naroda rumunjskoga naimenuju. Za sad će punomoćnici konferencie ili porta privremeno naimenovati knezove. Pruski poslanik Hatzfeld dobio je naputak od svoje vlade, da u svemu podprmaže punomoćnika od Francuske i Rusie.

Iz Carigrada javlja jedna bèrzojavna depeša od 16. t. m. priobćena u „Moniteuru“, da je porta zaista u Gedi (Džedah ili Džedi) poslala jednu komisio s neograničenim punomoćjem, da krivicima sudi i da ih pogubi. Gospodična Eveillard, kći ubijenoga konzula i g. Emera, kancelar konzulata, koji je za hrabrost svoju odlikovan kèrstom počastne legie, leže u Aleksandri od ranah. Ovoga je otac liekar u Alepu, gdi je njegov otac, bivši tumač g. Lesepse, pri velikom stèrvu Kèrščanah zasviedočio neobičnu hladnokèrvnost. Ovdie su, vele, dva Taljana zbog urote napšena, a trećem se je u trag ušlo.

Tallanska.

Settembrini dobio je pomilovanje, za koje je molio Nj. veličanstvo kralja. On će ostavit napuljske dèržave, što je njegova porodica već prije učinila.

Ruska.

Glasoviti ruski slikar Ivanov, koji je izveo divnu sliku „Ivana kèrstitelja, koji naviešta približavanje Isakhersta“ i koja se dèrži za jedan od pèrvih umotvorah slikarskih noviega vremena, ovaj glasoviti ruski slikar, koji se je, kao što je već i u našim Narodnim Novinama prijavljeno bilo, poslie 28 godinah svojega bavljenja u inostranstvu pred kratko vrijeme vratio u svoju domovinu, gdje je bio s velikim uzhitom u svim krugovima petrogradskog umietničkog svieta primljen, prem nuò je naglo, što je tim većom žalostju od obćinstva primljeno bilo, jer je pokojnik bio u naponu svoga života i uslied toga nadat se je bilo, da će svoju domovinu još mnogim i možebiti još i izvèratnim umotvorima razveselit. Njegova smèrt se sažaljuje obćenito još većma nego li sagraditelja Isakove cèrkve Montferranta, jer posljednji je umro baš na vèrhuncu svoje slave i zemaljske sreće, gdje pèrvi nije bio jošte toga postigo u toj mieri osobito što se blagostanja tiče, premda su i njemu već velika odlikovanja u dio pala. Montferrant ostavio je, kažu, veliko bogatstvo

izvan onoga veledušnoga dara, koji mu je Nj. veličanstvo car po dovršenju Isakove cèrkve podielilo. Taj glasoviti graditelj umro je 28. dan po osvećenju njegova divnoga umotvora, koji na najveći ures Petrogradu služi.

Niemacka.

Berlin. Carica ruska prispieće u Potsdam odmah po povratku pruskoga kralja iz Tègernse-a.

Iz Poznania javlja „Zeit-u“, da će se pregled poznanskog i šleskoga vojničstva zbog toga odgoditi, što usievi rodili nisu. Ako bi se ipak dèržali, a oni će se dèržati samo uslied sedotočja vojinstva u Poljskoj.

Francuska.

Pariz. Govori se od izvanrednoga poslanstva u Bosnu i Hercegovinu g. Motrasa, za slugah punoga činovnika kod ministarstva izvanjskih dielah.

Pariz 19. sèrpnja. (Ostd. Post.) Ovdie smatraju podunavsko pitanje da je u glavnom riešeno. Unionisti nisu mogli više postići, nego zajednički saviet i ukidni sud.

Pariz 23. sèrpnja. (Köln Ztg.) Pregovaranja o organizaciji podunavskih kneževinah na konferencii približuju se koncu svom, pošto su utvèrdjeni temeljni uvieti, po kojima da se birači biraju (po ucieni na selih i u varošima), koji će opet kneza birati. Nisu se izpunile želje divanah, da se uzme koi strani knez, ili da takov naslieden bude. Da li će se jedan barjak upotrebiti, o tomu nisu se zastupnici mogli da složje zbog znaka Turske, kojim da se označi njeno suzerenstvo. Ispitoju se poslovi galačke komisije, a medjutim će se preduzeti revizija podunavskog ugovora o plovitbi.

Švajcarska.

Kažu da je grof Cavour velikim uzhitom u Ginevri primljen bio od strane ondiešnjega demokratskoga pućanstva. On je morao takodjer govoriti i besiedio je o slobodi narodah, o medjusobnom bratinstvu istih i o živahnoj simpatii medju Piemontom i Švajcarskom. Što će na ovu demonstraciju organi niemacke strane švajcarskoga saveza kazati, koji su posljednje vrijeme dosta žestoko pobijali politiku grofa Cavoura i očitio se izražavali, da ministarstvo, koje se Francuskoj na takav način u narućaje baca, nezasluguje simpatie slobodna naroda.

Spanjolska.

Službene novine donose dekret, u kojem je preustrojenje dèržavnoga vieća izrečeno a za njegova predsjednika naimenovan je Martinez de la Rosa.

Velika Britanija i Iraka.

London, 21. sèrpnja. Govori se da se kraljica i princ suprug na njihovom predstojećem putovanju u Berlin neće voziti uz Rajnu, nego da će ići prieko Ostende i Kolonje.

— Austrijski poslanik grof Aponyi kani početkom dojduećega mieseca na više miesecih otići u Beč i Magjarsku. Grof Karolyi prispieće dole opet u London, da zastupa svoga glavara u vrijeme njegova odsutja.

London, 22. sèrpnja. U današnjoj siedenici dolnje kuće kazao je Seymour Fitzgerald, da je sultan izručio engleskom poslaniku u Carigradu Sir Henry Bulweru jedan milion grošah za one, koji su uslied dogadjajah u Džedi postradali i osim toga opredielio je tako kèrri onde ubijenoga francuskoga konzula kao i obitelji ubijenoga engleskoga konzula godišnju mirovinu od 400 fun. sterl. (4000 fr. sr.)

Nizozemska.

Kralj od Nizozemske imenovao je pred svojim odlaskom u Vizbaden ruskoga generala Totlebena komandierom vojnoga Vilhelmova reda, i opredielio mu je tečajem njegova bavljenja u Hagu jednoga od svojih poboćnikah ženijskoga satnika grofa Limburg-Stiruma u znak osobitoga štovanja. On je već više putah bio pozvan kod dvora i otišao je 19. o. m. u Soestdyk, da bude kraljici materi predstavljen, kasnie će upotriebiti kupalšte u Seweningenu, gdje se sad bavi i miestodèržac od Poljske knez Gorčakov.

Bèrzojavne i najnovie viesti

London 26. sèrpnja. Kraljica namierava 10. kolovoza odputovat na Antverpen u Potsdam. Polag „Morning Chronicle-a“ pratit će kraljicu u Šerbur lord Derby, lord Malmesbury i Disraeli. Kao što se glasa moglo bi se dogoditi, da će maršal Pelissier putovat u Šenbur na zastavnom brodu admirala Lyonsa.

Tèrst, 25. sèrpnja. Nj. c. k. visost nadvojvoda Ferdinand Maksimilian, vratio se je danas poslie podne iz Pole ovamo.

Tèrst, 26. sèrpnja. Uslied viestih iz Dubrovnika odputovali su odonud u Trebinje Kemalefendia dne 23. a Husolipašja dne 24. t. m.

Dopis uèredništva. Gosp. Iv. S. u Petrinji i N. u Kostajnici. Hvala vam liepa na vaših dopisih, preporučujemo se za buduće. Poštarinu ćemo rado platiti.

Bečka burza

dne 27. sèrpnja 1858.

Tečaj dèržavnih papirah.	U srebr.
Dèržavne zadužnice sa 5%	82 ¹¹ / ₁₆
dto od godine 1851 seria B . . . 5%	
dto od g. 1853 s povratkom . . . 5%	
dto iz narodnog zajma . . . 5%	83 ⁹ / ₁₆
dto 4 ¹ / ₂ %	
dto 4%	
dto od g. 1850 s povratkom . . . 4%	
dto . . . izžiebane . . . 4%	
dto 3%	
dto 2 ¹ / ₂ %	
Zajam s vućenjem od g. 1834, za 100 for.	
. 1839, . . . 100 . . .	133 ⁹ / ₁₆
. 1854, . . . 100 . . .	
Bečko-gradski banko sa 2 ¹ / ₂ %	
. 2 ¹ / ₄ %	
. 2	
Zadužnice zemljišnoga odkupa od dol. Austrie	
Zadužnice zemljišnoga odkupa od Galicie,	
Ugarske sa sjedinjenimi pokrajinami po 5%	
Zadužnice zemljišt. odk. od ostalih krunovinah	
Bankovne dionice komad po	969
Eškomptirane dionice od dol. Austrie za 500 f.	
Dionice c. k. pov. austrian. dèržavno-željezn.	
ničkog društva po 200 for. sr. ili 500	
frankah, podpuno uplaćene	258
dto dto s plaćanjem na rate	
Dionice sieverne željeznice . . . po 1000 f.	1650
. bečko-glogničke željeznice . . . 500 .	
. šoprunsko-malobečke . . . 200 .	
. Budiejovičko-Gmundsko-	
Linske željeznice . . . 250 .	
. požunsko-tèrnovačke željez.	
1-og izdanja . . . 200 .	
2-og . . . s pèrvinstvom 200 .	
. austr. dunav. parobrodarstva po 500 .	
. Lloyda u Tèrtzu . . . 500 .	
. budapeštanskog lančanika . . . 500 .	
. c. k. pøvl. austrijsko-dèržavnog	
željezničkog društva po 200 forint.	
. Gjurske željeznice	
Galičke založnice sa 4% za 100 .	
Jelisavetina željeznica	
Južno-sieverna niemacka savezna željez . .	
Tisna željeznica	
Lombardecko-mlietačka željeznica	
Tečaj mienični.	
Amsterdam za 100 holandezkih for. . . for	
Augsburg za 100 for. current	105 ⁹ / ₁₆
Berlin za 100 pruskih talirah	
Vratislava za 100 pruskih talirah	
Frankfurt na Majni za 120 for.	
Genova za 300 piemontezkih lirah	77 ¹ / ₁₆
Hamburg za 100 mark banko	
Lipso za 100 for.	
Livorno za 300 toškanskih lirah	
London za 1 funt sterlinga	10-13
Lyon za 300 frankah	
Milan za 300 austrijskih lirah	104
Marseille za 300 frankah	122 ⁷ / ₁₆
Pariz za 300 frankah	123 ¹ / ₁₆
Prag za 100 forintih	
Tèrtz za 100 forintih	
Mletci za 300 austrijskih lirah	
Bukurešt za 1 forint parah	266
Carigrad za 1 forint parah	
Smirna za 1 forint parah	
Tečaj novca.	
Cariski dukati	7 ¹ / ₁₆
Srebro od 15. sèrpnja	4 ⁹ / ₁₆

SLUŽBENI LIST.

9794-2200 (VI. 40)

3—1

Konkurs.

In Folge Erlasses des hohen k. k. Ministeriums für Kultus und Unterricht vom 11. Juni l. J. Z. 9234-681 wird Behufs Wiederverleihung des erledigten Peter Bošnjak'schen Schulstipendiums vorderhand von jährlichen 100 fl. hiemit der Konkurs mit der Bewerbungsfrist bis 15. September l. J. ausgeschrieben.

Anspruch auf dieses Stipendium haben zunächst Anverwandte des Stifters nach dem Grade der nähern Verwandtschaft, und zwar zuerst in männlicher Abstammung nach seinem Bruder Georg Bošnjak, und nach diesem, d. h. nach gänzlichem Absterben der Familie Bošnjak nach männlicher Linie, Abkömmlinge der weiblichen Linie, namentlich nach seiner Schwester Magdalena Bošnjak, dann in Ermangelung solcher Anverwandten die Nachkommen des Stephan Olasz Senior und nach diesen auch andere Studierende an öffentlichen Lehranstalten, Letztere jedoch unter der Bedingung, dass sie einem nachträglich auftretenden Anverwandten des Stifters, den Stipendiengenuss sofort einräumen.

Die bezüglichlichen an das hohe k. k. Ministerium für Kultus und Unterricht zu richtenden, und mit der Nachweisung über das sittliche Verhalten und den Fortgang in Studien, dann von Seite der Anverwandten überdies mit der Nachweisung über die eheliche Abstammung und den Grad der Verwandtschaft zu belegenden Gesuche sind im Wege der Vorstehung jener Lehranstalt, bei welcher der Bewerber den Studien obliegt, an diese Statthaltereie einzusenden.

K. k. kroat.-slav. Statthaltereie

Agram am 18. Juli 1858.

11513-709 (VI.—39)

3—2

Konkurs-Ausschreibung.

Zur Wiederbesetzung der bei dem Stadtmagistrate in Fiume erledigten zweiten provisorischen Konzipistenstelle mit dem Jahresgehälter von 600 fl. (sechs Hundert Gulden) CM. wird hiemit der neuerliche Konkurs mit der Bewerbungsfrist bis letzten August 1858 ausgeschrieben.

Die Kompetenten haben innerhalb dieser Bewerbungsfrist ihre dokumentirten Gesuche bei der k. k. Comitatsbehörde in Fiume und zwar jene, die bereits in öffentlichen Diensten stehen, im Wege ihrer Amtsvorstehung, die übrigen aber durch die politische Behörde ihres Wohnortes unter Nachweisung der für Staatsbeamte gleicher Kategorie vorgeschriebenen Qualifikationen, ihres politischen und moralischen Verhaltens, des Alters, Standes, der zurückgelegten Studien, bisherigen Dienstleistung und Sprachkenntnisse einzureichen.

K. k. kroat.-slav. Statthaltereie

Agram den 19. Juli 1858.

Br. 785 c. (Izv.—185)

3—2

Izrok

kojim se saživaju vieroynici ostavštinski.

C. k. kot. ured Pisarovina kao sud poziva sve one, koji iz ostavštine dana 30. lipnja 1858 s oporukom preminuvšega Janka Hadviga, župnika kupinečkog stogod kao vieroynici tražiti imaju, neka radi prijave, i posviedočenja svojih tražbinah dana 31. kolovoza t. g. 9 uri prie podne ili dodju pred ovaj sud ili neka do onda predadu pismeno svoju prošnju, u protivnom bo slučaju neće ovi vieroynici na tu ostavštinu, ako bi se po namirenju prjavljenih tražbinah ista izčerpila, nikakvoga daljega prava imati, nego u kokho ih ide pravo zaloga.

Pisarovina dne 19. sèrpnja 1858.

Balogh.

Nr. 5875 (Fin.—17)

(3—3)

Kundmachung

hinsichtlich eines erledigten Tabak-Grossverschleisspostens.

Von der k. k. Finanz-Bezirks-Direktion zu Essek wird hiermit bekannt gemacht, dass der k. k. Tabak- und Stämpel-Verlag zu Vinkovce im Broder Grenz-Regiments Bezirke, auf dem Wege der öffentlichen Concurrenz mittelst Ueberreichung schriftlicher Offerte dem als geeignet erkannten Bewerber, welcher die geringste Verschleiss-Provision sich bedingt, verliehen werden wird.

Der Verkehr dieses Grossverschleisspostens betrug in dem Jahre vom 1. November 1856 bis letzten Oktober 1857

an Tabak 78,617 Pfund, im Gelde	36,786 fl. 45 $\frac{3}{4}$ kr.
an Stämpel	höherer
	169 fl. — kr.
	Classe
	minderer
	2080 fl. 55 kr.
Zusammen	39,036 fl. 40 $\frac{3}{4}$ kr.

Das Aerar verbürgt jedoch nicht die Fortdauer gleicher Verschleiss-Einnahmen; auch werden nachträglich weder Erhöhungen der bei der Concurrenz-Verhandlung bedungenen Verschleiss-Provision zugestanden, noch können Entschädigungsansprüche was immer für einer Art berücksichtigt werden. Nur die

Provision für den Verschleiss von Tabak und Stämpel hat den Gegenstand der Anbote zu bilden.

Die Caution für Tabak und Geschirr in dem bedungenen Betrage von zwei Tausend zwei Hundert fl. und für Stämpel von — fl. — kr. ist, im Falle ein Material-Credit in Anspruch genommen wird, vor der Ueberrahme des Verlagsgeschäftes und zwar längstens binnen vier Wochen von der Bekanntgebung der Annahme des Offertes entweder

- a) mittelst Barschaft, welche im Staatsschulden-Tilgungs-Fonde fruchtbringend angelegt wird, oder
- b) mittelst öffentlicher Staatspapiere nach der für die Tabakverleger festgesetzten Werthsbestimmung, oder
- c) mit Hypothekar-Urkunden, welche von der k. k. Finanz-Prokuratur geprüft und nach Mass dieser Prüfung von der Finanz-Landesbehörde annehmbar befunden wurden, zu leisten.

Ueber den creditirten Betrag kommt neben der erledigten Caution für Tabak und Geschirr, eine Schuldverschreibung nach dem in der Abrechnungs-Vorschrift vom 14. April 1840 vorgezeichneten Muster auszustellen, und der Finanz-Bezirksbehörde zu Essek zu übergeben.

Die Bewerber um diesen Verschleissposten haben zehn Procent der Caution als Vadium, in dem Betrage von zwei Hundert zwanzig fl. vorläufig bei einer ärarischen Kasse oder einem derlei Amte zu erlegen, und die hierüber erhaltene Quittung dem versiegelten mit dem Eingaben-Stämpel, versehenen Offerte beizuschliessen, welche längstens bis dreissigsten (30) August 1858 zwölf Uhr Mittags unter der Aufschrift „Offert für den Tabak- und Stämpel-Verlag zu Vinkovce“ bei der k. k. Finanz-Bezirks-Direktion zu Essek zu überreichen ist.

Das Offert ist nach dem am Schlusse dieser Kundmachung beigefügten Formulare, zu verfassen, je nachdem sich der Offertent verpflichtet will, den Verschleissplatz:

1. gegen Bezug einer in Procenten auszudrückenden Provision,
 2. oder gegen Verzichtleistung auf jede Provision,
 3. oder (ohne Anspruch auf eine Provision) gegen Zahlung eines bestimmten jährlichen Betrages an das Gefälle (Gewinnrücklass, Pachtschilling) zu übernehmen. Dasselbe ist mit der Nachweisung über
- a) das erledigte Vadium,
 - b) die erreichte Grossjährigkeit, und
 - c) mit einem obrigkeitlichen Moralitäts-Zeugnisse zu belegen.

Für den Fall eines angebotenen Pachtschillings wird ausdrücklich erklärt, dass dieser Pachtschilling in monatlichen Raten vorinein zu erlegen ist, und dass wegen eines auch nur mit einer Monats-Rate sich ergebenden Rückstandes, selbst dann, wenn er innerhalb der Dauer des Aufkündigungs-Termines fällt, der Verlust des Verschleissplatzes von Seite der Behörde sogleich verhängt werden kann.

Offerte, denen die hier angegebenen Erfordernisse mangeln, die unbestimmt lauten, oder auf Anbote anderer Bewerber sich beziehen, dann die nach Ablauf der bedungenen Schlussfrist eingebrachten — werden nicht berücksichtigt.

Ueber gleichlautende Anbote wird die Entscheidung der höheren Finanz-Behörde vorbehalten.

Die weitem Bedingungen und die dem Unternehmer obliegenden Verpflichtungen, so wie der Ausweis über Einnahmen und Auslagen des Verlegers, können bei der k. k. Sammlungskasse zugleich Tabakverschleissmagazin zu Essek und am Verlagsorte beim k. k. Grenz-Regiments-Comando eingesehen werden.

Von der Concurrenz sind diejenigen Personen ausgeschlossen, welche wegen Verbrechen, Schleichhandels oder einer schweren Gefallsübertretung überhaupt, oder wegen einer einfachen Gefallsübertretung, sofern sie dieselbe auf die Vorschriften des Verkehrs mit Gegenständen der Staatsmonopole bezieht, dann wegen Vergehen gegen die Sicherheit des gemeinschaftlichen Staatsverbandes und den öffentlichen Ruhestand, oder gegen die Sicherheit des Eigenthumes verurtheilt wurden, endlich gewesene Verschleisser von Monopols-Gegenständen, die von dem Verschleissgeschäfte zur Strafe entsetzt wurden, und Personen, denen die politischen Vorschriften nicht gestatten den Aufenthalt am Verschleissorte nicht gestatten.

Kommt ein solches Hinderniss erst nach Ueberrahme des Verlagsgeschäftes zur Kenntniss der Behörden, so kann das Verschleiss-Befugniss sogleich zurückgezogen werden.

Essek den 13. Juli 1858.

Formular eines Offertes:

Ich Endesgefertigter verpflichte mich, den Tabak- und Stämpelverlag zu unter genauer Beobachtung der in der Kundmachung vom enthaltenen Bedingungen und der diessfalls bestehenden Vorschriften, insbesondere sofern es die Material-Vorräthe betrifft,

1. gegen eine Provision: vom Tabakverschleiss mit Procenten vom Verschleiss der
Stämpel	höheren	Classe mit
	minderen	
oder		

2. gegen Verzichtleistung auf jede Provision
 3. oder (ohne Anspruch auf eine Provision) gegen Zahlung eines bestimmten jährlichen Betrages von an das Gefälle (Gewinnrücklass, Pachtschilling) zu übernehmen.
- Die in der öffentlichen Kundmachung angeordneten Beilagen sind angeschlossen.

Eigenhändige Unterschrift.
Wohnort
Stand

Von Aussen:

Offert zur Erlangung des Tabak- und Stämpel-Grossverschleisspostens zu

Nr. 9796 (Fin.—18)

3—3

Lizitations-Kundmachung.

1. Zu Folge hohen Finanz-Landes-Direktions-Erlasses vom 6. Juli 1858, Z. 7325 wird am 26. August 1858 um 10 Uhr Vormittags beim k. k. Bezirksamte zu Cubar wegen käuflicher Hintangabe des aus Bruchsteinen erbauten mit Schindeln gedeckten ehemaligen ärarischen Zollamtsgebäudes zu Presid Nr. 122 sammt Garten, im Flächenraume von 53 [] Klaftern, dann einer hölzernen Holzsaage und einem Stalle eine mündliche Lizitation abgehalten und dabei der erhobene Schätzungswerth von 150 fl. als Ausrufspreis angenommen, und dem Ersteher allenfalls angemessene Ratenzahlungen des Ersthebungsbetrages zugestanden werden.

2. Zu dieser Lizitation wird Jedermann zugelassen, der zur Eingehung zweiseitig bindenden Verträge gesetzlich qualifizirt, und durch besondere Bestimmungen nicht ausgeschlossen ist.

Minderjährige und Kuranden bedürfen der besondern gesetzlichen Legitimation.

3. Wer für einen andern lizitiren will, hat die hiezu erforderliche Vollmacht vor dem Beginn der Versteigerung dem hiezu bestimmten Lizitations-Commissär einzuhandigen.

4. Jedermann, er möge für sich oder als Bevollmächtigter bei der Lizitation Anbote stellen wollen, hat von der mündlichen Ausbietung das 5% Vadium im Baaren oder in österreichischen Staatspapieren oder in National-Anlehens-Obligationen nach dem zur Zeit bestehenden Börsenwerthe von dem Fiskalbetrage zu Händen des Lizitations-Commissärs zu erlegen.

5. Bei der Versteigerung werden auch schriftliche Offerte angenommen, welche jedoch bis zum Vorzuge der anberaumten Versteigerung bei dem k. k. Bezirksamte in Cubar überreicht werden müssen, weil sie später nicht mehr angenommen würden.

6. Jedes schriftliche Offert muss, wenn es berücksichtigt werden soll, auf einem 15. kr. Stempelbogen geschrieben, gehörig versiegelt, und von Aussen mit der Aufschrift versehen sein, von Innen aber enthalten:

- a) den Kaufanbot in Ziffern und in Worten deutlich ausgedrückt;
- b) das 5% Vadium;
- c) den Vor- und Zunamen, Charakter, dann Wohnort des Offertenten.

Offertleger, welche des Schreibens unkundig sind, haben den schriftlichen Offerten ihr Handzeichen beizurücken, in welchem Falle die Mitfertigung zweier Zeugen erforderlich ist, wovon einer zugleich als Namensfertiger des Offertenten zu erscheinen hat.

Auf Offerte, welche diesen Bedingungen nicht entsprechen, später als in der im Punkt 5 festgesetzten Zeit einlangen oder Gegenbedingungen enthalten sollten, würde keine Rücksicht genommen werden.

7. Nach geschlossener mündlicher Ausbietung erfolgt die Eröffnung der schriftlichen Offerte und deren Protokollirung in der Reihenfolge ihrer geschriebenen Ueberreichung und Nummerirung in Gegenwart der mündlichen Anbotsteller.

8. Der Bestanbot unterliegt der höheren Ratifikation.

9. Bei gleichem mündlichen und schriftlichen Bestbote wird Ersterem, bei gleichem schriftlichen Bestbote aber demjenigen der Vorzug eingeräumt, welcher früher offerirt wurde, worüber der Nummerus der erfolgten Einreichung des Offertes entscheidet.

10. Den Offertenten, welche nicht Ersteher geblieben sind, werden die erledigten Vadien gegen die im Lizitations-Protokolle auszudrückende Emplangsbestätigung sogleich zurückgestellt.

K. k. Finanz-Bezirks-Direktion

Fiume am 15. Juli 1858

Dojak.

Nr 997 (DS—57)

3—1

Edikt.

Vom k. k. Landes-Gerichte Agram als Handels- und Wechselsenat wird den Paul Koger, Krämer aus Plešće, gegenwärtig unbekannten Aufenthaltes zur Kenntniss gebracht: Es sei gegen denselben über die Klage der Agramer Handelsfirma „Nestlang et Kallabar“ de praes. 5. Juli 1858 Z. 997 pto Wechselforderung pr. 520 fl. 52 kr. CM. c. s. c. auf Grund des Wechsels dito. 24. November 1856 zahlbar 4 Monate a dato, die Zahlungsaufgabe erlassen, und für den

Geklagtem der Agramer Advokat Herr Ed. Vrbanić zum Curator ad actum bestellt worden. — Dem Geklagten wird die Warnung ertheilt, dass er entweder den aufgestellten Curator ad actum über diesen Wechselstreitgegenstand gehörig anzuweisen, oder dem Gerichte einen andern Sachwalter namhaft zu machen habe, widrigenfalls er die Folgen der Versäumung alles dessen sich selbst beizumessen haben werde.

Agram 10. Juli 1858.

Klobučarić.

Jović.

Nr. 1507-1853 pol. (Izv.—191)

3—1

Lizitations-Kundmachung.

Zur Verpachtung der Wein- und Getränke-Daz in der diesem Bezirke unterstehenden Politischen Gemeinden Jamnica, Kravarsko und Pokupsko auf die Zeit vom 1. November 1858 bis Ende Oktober 1859 wird eine öffentliche Lizitation am 9. August 1858 um 9 Uhr Vormittags in der Kanzlei dieses k. k. Bezirksamtes abgehalten.

Die näheren Lizitations-Bedingnisse können bei diesem Amte täglich eingesehen werden, hier wird bloß bemerkt, dass im Bereiche der erwähnten Gemeinden 10 Jahrmärkte abgehalten werden, dass der Wein in 52 Ortschaften und ungefähr in 70 Wirthshäusern ausgeschenkt wird.

Ueberreicher von schriftlichen Offerten dürfen sich nicht zugleich auch persönlich durch Bestellte oder Bevollmächtigte bei der mündlichen Lizitation betheiligen, aussonsten auf deren schriftliche Offerte durchaus keine Rücksicht genommen wird.

Nachträgliche Offerte werden nicht berücksichtigt, ohne Unterschied ob sich der Offerent bei der mündlichen Lizitation betheiligt hat oder nicht.

Das von dem Lizitanten oder Offerenten zu erlegende Vadium wird für die Gemeinde Jamnica in 250 fl. und für die Gemeinden Kravarsko und Pokupsko zu je 9 fl. CM. bestimmt.

Was hiemit zur allgemeinen Kenntniss gebracht wird.

Pisarovina am 21. Juli 1858.

Balogh.

Nr. 1891-1858 pol. (Izv.—197)

3—1

Lizitations-Ankündigung.

Von Seite des k. k. Bezirksamtes Dugoselo wird zur allgemeinen Kenntniss gebracht, dass die den Gemeinden zustehende Einhebung, des Datzes von Wein-, Bier- und Brauntweinausschank, dann von der Fleisch-ausschrottung, in den drei politischen Gemeinden Dugoselo, Oborovo und Prečec, welche 68 Ortschaften mit 96 Schankhäusern umfassen, auf die Dauer eines Jahres d. i. für die Zeit vom 1. November 1858 bis letzten Oktober 1859 im Wege einer öffentlichen Lizitation in Pacht gegeben wird.

Die Lizitation wird am 4. August 1858 um 10 Uhr Vormittags in den Kanzleilokalitäten dieses k. k. Bezirksamtes zu Božjakovina beginnen, und nur gemeindeweise durchgeführt werden.

Als Ausrufspreis wird der gegenwärtige bestehende Pachtbetrag angenommen, welcher sich bei der Gemeinde Dugoselo mit 2342 fl., bei der Gemeinde Oborovo mit 76 fl. und bei der Gemeinde Prečec 920 fl. herausstellt, wovon die Lizitationslustigen das 5% Reugeld vor dem Beginne der Lizitation zu Handen des Lizitations-Commissärs zu erlegen haben.

Dieses Reugeld wird den Nichterstehern der Pachtobjekte gleich nach beendeter Lizitation rückgestellt, dagegen haben die Ersterher dasselbe auf 10% des neuen Pachtbetrages als Kaution zu ergänzen.

Schriftliche Offerte, welche mit dem gesetzsmässigen Stempel, und mit dem erforderlichen Reugelde versehen sein müssen, werden auch angenommen, jedoch nur dann berücksichtigt, wenn sie vor der Lizitations-Vornahme einlangen. — Ueberreicher schriftlicher Offerte sind von der mündlichen Lizitation ausgeschlossen.

Die Pachtlustigen werden daher zu dieser Lizitation mit dem Beisatze eingeladen, dass sie die näheren Bedingnisse, sowohl in der Bezirksamtskanzlei zu Božjakovina, als auch bei den Gemeindeämtern zu Dugoselo, Rugvica und Bregi, alle Tage während der vorgeschriebenen Amtsstunden einsehen können.

K. k. Bezirksamts Dugoselo

zu Božjakovina am 20. Juli 1858.

Der k. k. Bezirks-Vorsteher

Barac.

Nr. 7029 (Izv.—194)

3—1

Concurs-Ausschreibung.

Bei dem k. k. Bezirksamte Klanjec ist eine mit dem jährlichen Gehalte von 350 Gulden CM. und dem Vorrückungsrechte in die höhere Gehaltsstufe von 400 Gulden verbundene Kanzellistenstelle in Erledigung gekommen.

Diejenigen, welche diese Stelle zu erlangen wünschen, haben ihre mit den Nachweisungen über das Lebensalter, die zurückgelegten Studien, das moralische und politische Verhalten und über die bisherige Dienstleistung, dann über die vollkommene Kenntniss der deutschen und kroatischen Sprache belegten Gesuche, und zwar, wenn sie bereits im öffentlichen Dienste stehen, im Wege ihrer Amtsvorstehung, sonst

aber im Wege ihrer unmittelbar vorgesetzten politischen Behörde (die Militärs mit Beachtung der hohen Kriegsministerial-Verordnung vom 31. Dezember 1852 Z. 5036) bis 15. August 1858 hieran einzubringen und darin auch anzuführen, ob und in welchem Grade sie mit einem bei den dieskomitalischen k. k. Bezirksamtern angestellten Beamten verwandt oder verschwägert sind.

K. k. Comitatsbehörde

Warasdin am 21. Juli 1858.

Der k. k. Comitats-Vorstand

Šimunić.

Nr. 1994 pol. (Izv.—189)

3—1

Lizitations-Kundmachung.

Von Seite des k. k. Bezirksamtes Moslavina wird hiemit zur allgemeinen Kenntniss gebracht: dass die Einhebung des Gemeindegeldschlages vom Wein-, Bier- und Brautweinschank, dann von der Fleischauschrottung in den politischen Gemeinden Ludina, Popovača und Kutina mit 37 Dörfern und so vielen Schankhäusern für die Zeit vom 1. November 1858 bis dahin 1859 zufolge hohen komitatsbehördlichen Erlasses vom 12. Juli 1858 Z. 7241 am 7. August 1. J. 9 Uhr Vormittags in dem Amtlokal des Bezirksamtes Moslavina im Wege einer öffentlichen Versteigerung verpachtet werden wird.

Die Lizitations-Bedingnisse können in den gewöhnlichen Amtsstunden hieran eingesehen werden, jedoch wird ausdrücklich bemerkt, dass

1. die Lizitation gemeindeweise durchgeführt wird;
2. der Ausrufspreis wie folgt bestimmt ist:
für die Gemeinde Popovača 1184 fl. — kr.
" " " Kutina 836 fl. — kr.
" " " Ludina 807 fl. — kr.

3. das gewöhnliche Vadium von 5% des Ausrufspreises vor der Lizitation zu erlegen, und von den Meistbietenden auf die 10% Kaution zu erhöhen kommt;

4. es werden auch die vorschriftsmässig gestempelten, und mit dem Vadium belegten vor der Lizitation überreichten Offerte berücksichtigt, solche Ueberreicher aber werden jedoch zur mündlichen Lizitation nicht zugelassen und auch keine nachträglichen Offerte angenommen.

Moslavina am 22. Juli 1858.

Der Amtsleiter

k. k. Bezirks-Adjunkt

Matošić.

Nr. 1477 pol. (Izv.—193)

3—1

Lizitations-Kundmachung.

In Gemässheit des wohlhöchlichen komitatsbehördlichen Erlasses vom 12. Juli d. J. Z. 7241 findet wegen Verpachtung des Dazertragnisses von Fleisch und Getränken in den diesseitigen politischen Gemeinden Verbovec, Preseka und Dubrava für das Verwaltungsjahr 1858-59 eine öffentliche Lizitation statt, welche bei diesem k. k. Bezirksamte am 5. August 1. J. um 9 Uhr Vormittags abgehalten werden wird.

Die Verpachtung der Dätze erfolgt gemeindeweise, wobei bemerkt wird, dass die Gemeinde Verbovec 27 Ortschaften mit 6123 Seelen, Preseka 31 Ortschaften mit 368 Seelen und Dubrava 15 Ortschaften mit 281 Seelen zählt. Im Orte Verbovec finden während des Sommers 2 Jahrmärkte statt.

Der Ausrufspreis für die Gemeinde Verbovec wird mit 1760 fl., für Preseka mit 80 fl. und für Dubrava mit 160 fl. festgesetzt.

Jeder Lizitant hat ein Vadium bestehend in 5% des Ausrufspreises, der Ersterher aber ein Drittel des Pachtschillings als Kaution zu erlegen.

Nachträgliche Offerte werden nicht angenommen, und es wird auch bestimmt, dass diejenigen, die ein schriftliches Offert überreichen, zur mündlichen Lizitation nicht mehr zugelassen werden können.

Die übrigen Bedingnisse werden am Tage der Lizitation bekannt gemacht werden.

Welches hiemit zur allgemeinen Kenntniss gebracht wird.

Vom k. k. Bezirksamte

Verbovec am 22. Juli 1858.

Der k. k. Bezirks-Vorstand

Thodorović.

Br. 1919 pol. (Izv.—192)

3—1

Razrok natiečajni

za primalje občinske.

C. k. kot. ured modrušpotočki razpisuje ovim uslied ovlaštenja veleslavne c. k. županijske oblasti zagrebačke od 18. t. m. br. 679: natiečaj za tri primaljska miesta, što se imadu popunit u občinah područja ovog: Netrečič, Ribnik i Ozal sa godišnjom plaćom od 100 fr. austranske vriednote. Plaća ova dizat će se iz dotične pianeznice občinske, a miesto prebivanja bit će u Netrečiču, Ribniku ili Ozlu, te se samo s dopuštjenjem ili uslied naredbe c. k. kotar. ureda ovoga zamieniti može.

Prošnje za podignutje miestah ovih, kojima ima se dokazat stališ, čudorednost, doba i znanje hrvatskog ili slovenskog (kranjskog) jezika, kao i sposobnost, neka se uprave na c. k. kot. ured ovaj u roku

od 4 nedjelje danah, od poslednjeg uvrštenja razroka ovog u službene zagrebačke novine računajući.

Može se u prošnji navesti, u kojoj obćini želi prositeljica miesto zadobiti poglavito ili izključno.

U Netrečiču dne 21. sèrpnja 1858.

C. k. kot. predstojnik

Barac.

Br. 1583 pol. (Izv.—186)

3—2

Natiečaj.

U smislu višje odredbe razpisuje se ovime natiečaj za tri primaljska miesta s opredjeljenjem u Marri Bistrici, Stubici donjoj i Jakovlju sa godišnjom plaćom od 80 fr. sr. iz blagajnah dotičnih obćinah.

Natiecati želeće imadu svoje molbenice podkriepjene sa svjedočbami o starosti, sposobnosti, čudorednosti i znanja narodnog jezika do konca kolovoza 1858 ovom c. k. kot. uredu podnieti.

C. k. kot. ured stubički

U Oroslavju dne 15. sèrpnja 1858.

C. k. kot. predstojnik

Matković, v. r.

Nr. 7773 (Izv. 184)

3—2

Konkurs-Ausschreibung.

Bei dem Stadtmagistrate zu Warasdin kommt in Folge hohen Statthalterei-Erlasses vom 14. I. M. Z. 10902-657 die Stelle eines Magistrats-Conzipienten mit dem Gehalte jährlicher 600 Gulden provisorisch zu besetzen.

Zur Erlangung derselben sind alle jene Qualifikationen erforderlich, welche bei einem Staatsbeamten gleicher Kategorie vorgeschrieben sind.

Bewerber um diese Stelle haben ihre gehörig instruirten Gesuche bis 1. August 1. J. bei der gefertigten Comitatsbehörde und zwar, wenn sie bereits im öffentlichen Dienste stehen, im Wege ihrer Amtsvorstehung, sonst aber durch die politische Behörde ihres Wohnortes unter Nachweisung ihres politischen und moralischen Verhaltens, ihres Alters und Standes, dann der zurückgelegten Studien, ihrer bisherigen Verwendung und der Sprachkenntnisse einzubringen.

K. k. Comitatsbehörde

Warasdin am 19. Juli 1858

K. k. Comitats-Vorstand

Šimunić.

Nr. 547 civ. (Izv.—178)

3 3

Edikt.

Vom k. k. Bezirksamte als Gericht Djakovar wird kundgemacht: Es sei über Ansuchen des Max Kiegl durch Advokaten Arvaj in der Rechtssache wider Johann Sokolaj aus Djakovar puncto 1000 fl. CM. c. s. c. in die executive Feilbietung der gegnerischen Realitäten zu Djakovar Grundbuchsfolio 171 bestehend aus zwei Häusern, einer Stossmühle und Nebengebäuden, dann 54 Joch Acker und Wiesen, dann zu Těrnava Grundbuchsfolio Nr. 256 bestehende aus einem Weingarthe und 3 Joch Weingarten, in gerichtlich erhobenem Schätzungswerthe pr. 475 fl. und 831 fl. 34 kr. CM. bewilliget, und zur Vornahme zwei Termine nämlich auf den 3. August und 30. September 1858 jedesmal um 10 Uhr Vormittags in der Amtskanzlei dieses Bezirksamtes mit dem Beisatze angeordnet, dass bei der zweiten Feilbietung diese Realitäten auch unter der Schätzung hintangegeben werden, die Schätzung, das Grundbuchs-Protokoll und die Lizitations-Bedingnisse können hieran eingesehen werden.

Zugleich werden alle jene, welche ungeachtet ihnen keine besondere Verständigung von der Feilbietungs-Bewilligung zugekommen ist, durch die Eintragung in die öffentlichen Bücher gleichwohl ein Hypothekrecht auf diese Realitäten erworben zu haben glauben, aufgefordert, dasselbe bis zum Verkaufe der Realität so gewiss bei diesem k. k. Bezirksamte als Gerichte anzumelden, widrigenfalls sie es sich selbst zuzuschreiben haben würden, wenn die Kaufschillings-Vertheilung ohne ihre Beziehung vorgenommen und sie dadurch so weit der Kaufschilling durch dieselbe erschöpft werden sollte, ausgeschlossen würden.

K. k. Bezirksamts als Gericht

Djakovar am 28. Juni 1858.

K. k. Bezirks-Vorsteher

v. Korner.

Br. 86—1858 (Izv.—180)

3—3

Oglas natiečaja.

U Čakovcih, kotaru tovarničkom izpražnjeno je miesto učitelja pučkog sa godišnjom plaćom od 200 fr. sr., 15 mirovah žita, 15 mir. kukuruze, 8 hv. der-vah, užitkom prostog stana i velikog vėta. Natiecatelj imadu svoje molbenice, vlastoručno pisane i dokaznicami o dubi, sposobnosti, pomnji i vremenu službenom obškėrbljene, najdulje do 24 kolovoza t. g. na školsko-kotarsko nadzornictvo u Berak upravit. Znanje jezika ilirskog i magjarskog, zatim viestina u orguljanju jesu uvieti neodpuštivi za zadobit ovo miesto.

U Djakovu dne 8. sèrpnja 1858.

Od strane stola duhov. bosansko-djakovačkog i sriemskog.

Carsko-kr.

službene

NARODNE

NOVINE.

Novine ove izlaze svaki dan izuzev nedjelje i praznika na čitavom listu. — Polugodišnja predplata je za domaću u novinarici 4 for. srebra. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom pošiljati, 6 for. sr. —

Za službene oglase opredjeljena je površina: 4 kr. sr. od linije za prvi put; a zatim za svaki put 2 kr. sr. — Za druge oglase ili posebne članke plaća se do 10 linija 20 kr. sr., dalje po 10 od svake pojedine linije 4 kr. sr.

Uredovni dio.

Raspis ministarstva financija od 15. srpnja 1858, kriepostan sa svekolike krunovine, kojim se u svrhu, da se izvrši carska naredba od 8. srpnja 1858 (džr. sak. lista br. 102), izdaju i obznanjuju aliđeti propisi:

1. Papir biljegovani, koji je još u porabi, a tako i marke biljegovne, koje su sada uvedene za plaćanje pristojbah, ustanovljenih u zakonih od 9. veljače, 2. kolovoza i 6. rujna 1850, bit će, počevši od 1. studenoga 1858, sasvime ukinute, i imat će zamieniti ih nove marke biljegovne.

Ako se tkogod još i poslie 31. listopada 1858 posluži ukinutim papirom biljegovanim ili ukinutimi markami biljegovanimi, imat će se smatrati to, kao da sekonića daća nije ni namirena, i bit će s time skopćane posljedice, ustanovljene u pomenutih zakonih.

2. Ukinuti papir biljegovani a tako i ukinute marke biljegovne moci će se, ako postoje uvieti zakoniti, od 1. studenoga 1858 pak do 31. siečnja 1859 u skladištnih uredih zamieniti sa nove marke biljegovne u austrijskoj vriednoti zemaljskoj, pri čem, ako razlikah, koje se, obrativši izmienne radi donešene biljege na vriednotu austrijsku, po obznanjenoj tablici redukcionajnoj obnadju, nebude mnoguće izjednačiti već markami biljegovnimi u vriednoti austrijskoj, imat će se u gotovu doplatiti svota, za izjednačenje biljegovnih marakah potrebite.

U tu svrhu imat će svatko, koji želi, da mu se takovo što izmieni, skladištnomu uredi osim biljegah, koje je rad izmieniti (bez razlike, da li je papir ili su marke) predati iskaz, a ujedno i navesti svoje ime, svoj karakter ili zanimanje, zatim i prebivalište. U tom iskazu treba, da su biljezi popisani, da je ukupna svota obratjena na vriednotu austrijsku, da su nove marke biljegovne, koje želi imati, navedene polag razredah i u svoti ukupnoj, a napokon da je navedena i razlika, koja se izjednačiti ima doplatom u gotovu, kao što se sve to vidi iz priklopljenoga izgleda.

Predavaoci marakah biljegovnih mogu, ako imaju zališnih takovih marakah u novcu konvencionajnom, već prije 1. studenoga 1858 izmieniti sa nove marke biljegovne u vriednoti austrijskoj.

3. Poslie 31. siečnja 1859 neće se biljegovani papir i marke biljegovne, koje su ukinute, više ni izmienjivati, niti će se davati više za iste nikakova naknada.

4. Marke biljegovne sa oglasu, kalendare i novine inozemske neće se prodavati. U miestih, gdje je bilo od prije uredah biljegovnih, udarat će se biljeg neposredno na papir, opredjeljeni za oglasu, a tako i na kalendare. U drugih će miestih ured, koji odredjen bude po finaijaičnoj vlasti zemaljskoj, uz izplatu pristojbe izdavati potrebite marke biljegovne, i iste prebiljegovati odmah, čim ih stranka onako, kao što je propisano, priliepi na predmet, pristojbam podvrženi.

Istoga postupka valja se držati svuda, glede onih, biljegovini podvrženih časopisah inozemskih, kojih nedostavljaju c. k. uredi pošanski.

Bar. Bruck s. r.

Zemaljska komisija za osobne poslove miestitih kotarskih uredah u Hrvatskoj i Slavoniji naimenovala je c. k. perovodnoga viežbenika Henrika Liechteneggera i Aleksandra Somogya zatim c. k. kancelista kotarskog ureda

Mihajla Ladića privremenim aktuarima kotarskog ureda.

Neuredovni dio.

Austrijska carevina.

(?) Ludbreg u mjesecu srpnju. Znak sadašnje dobe je napriedak! I u domovini našoj počimlje se napriedovati a to mora svakoga domorodca veseliti. Kamo god gledamo, svuda opažujemo težnje za napriedkom a svaki, tko domovinu svoju iskreno ljubi, tērsi se, da napriedak u svakoj struci čoviećanskoga znanja podupire i razširuje. Tako je i pravo i potrebno, a osobito kod nas, koji još puno, puno napriedovati moramo, dok dostignemo druge narode, koji su nas već odavna prestigili. Nemarnost i slabe naše sile biau uzrok, što smo tako zaostali, a zato moramo sad tim više napeti sile svoje, da zla tomu doskočimo. Moramo s cielom kriepostju i snagom svojom nastojati, da si naše učione podobro ustrojimo, jerbo su one najvažnije sredstvo, kojim se može blagostanje i sviest naroda razširiti i ojačati; u njima se lije prava pobožnost, krepot i nježnost običajah u sērcu dietinsko; samo one mogu razširivati prosvietu i štovanje zakonah i pobožnost i ljubav prama vladaocu. Samo tamo, gdje su dobre učione, samo tamo se može udomaćiti prava pobožnost, koja čovieka oplemenjuje i do svērhe bogom naznačene vodi. Dobre učione odgojavaju diete na čovieka, t. j. na pravog i vriednoga člana obitelji, domovine, cērkve, države, čoviećanstva i prirode.

Iz toga je viditi, da je stopērv onaj pravi domorodac, koji se brine, da se mogu učione na višji stupanj popeti. Tko je prostim okom smatrao, kako se je školarstvo austrijsko u posljednjih 10 godinah popelo i razvilo, taj se mora doista čuditi nad tako ogromnim korakom i njegovo sērcu mora se napuniti ljubavju, zahvalnosti i dubokim štovanjem prama visokoj vladi našoj i nezanim organima. Osim toga se i pojedine občine iz sve duše brinu za svoje škole i nežale ni truda ni troškovah, da postignu tu svrhu. Tko marljivo novine čita, moradiše opaziti, koliko je bilo u najnoviem vremenu učionah i kod nas utemeljeno i starih poboljšano a plaća učiteljah povećana. — Osobita sl. varaždinska župania je mnogo učinila za svoje učione i za prosvietu narodnu. Mi nećemo ovdie izbrajati, gdje i kako su bile učione otvorene i poboljšane; mi smo naumili govoriti samo o kotaru ludbrežkom, gdje su se baš ovoga vremena škole uredjivale. Neumorni adjunkt naš, g. Koemley, pobrinuo se je za to, da se škole i plaća uredi, a to mu je tako sjajno za rukom pošlo, da je nadkrililo sve naše nade. Plod radnje njegove je krasniji nego što smo ga ikad očekivali.

Tako biau u Ludbregu podignuta dievojačka učiona, gdje imade učiteljica 200 for., konak i 3 hvata dērvah. Pomoćnik ima također 200 for., stan i 3 hvata dērvah. Učitelj ima 300 for. u gotovom novcu, 12 ralih zemlje, vērt, stan i 6 hvata dērvah. Kateketa imat će nagrade 40 for. Podučavat će se u 3 sobe. Občina uzela je na se brigu za čišćenje i kurenje škole, u koju svrhu odredjeno je 12 hvata dērvah i potrebna plaća za čistitelja škole. Istina je, da će občina naša puno troškovah imati, ali korist je očevidna. Najbolja je glavnica, ako se občina pobrine za dobro odgojenje mladeži. — U Rasinji imade učitelj u gotovom novcu 200 for., 2½ rali zemlje i 50 vaganah žita. — U Kuzmincu plaća mu je 165 for. u gotovom novcu, 80 vaganah žita i 30

centih siena. — U Dugoj Rieki dobiva učitelj 117 for. u gotovom novcu, 42 vagana žita i 20 centih siena. — U Sv. Gjurgju imade učitelj 7 ralih zemlje i 300 for. u gotovom novcu. — U Martiancu mu je plaća 350 for. u gotovom novcu. — U Bolfanu 250 for. sr., u koju je svotu uračunano i 40 vaganah žitah, 15 centih siena i 20 vedarah vina. — Plaća učitelja u Bukovcu iznosi 230 f. u gotovom novcu, 60 vaganah žita i 3½ rali zemlje. — U Sv. Petru biau utemeljena nova učiona, za koju je prevriedni čeonik političke občine bukovečke, g. Blaž Golubić svoju kuću na 5 godinah besplatno ustupio. To je doista čin, koji svakomu austrijskomu domorodcu na čast i diku služi. Bog daj, da dobijemo više tako plemenitih domorodacah!

Netreba ovdie kazivati, da imade svaki učitelj besplatan stan, vērtić, dērva za sebe i za školu a za čišćenje i loženje škole primiereni paušal. — Služba organiste posvuda je skopćana sa službom učitelja. U Martiancu, u Dugoj Rieki, u Kuzmincu i Bolfanu neimadu gg. kateketa nikakve nagrade, a u Rasinji je gosp. prečast. kotarskih učionah nadziratelj na svaku plaću kao kateketa resignirao. U Sv. Gjurgju ima g. kateketa 40 for., u Bukovcu 30 for. a u sv. Petru 20 for.

Premda je svuda stvar dobro za rukom pošla, to smo ipak opazili, da je tamo što laglje, gdje je dotični čeonik u sērcu dirajućim riečma svojoj občini korist učionah dobro pred oči stavljao, kao što je to u pr. učinjeno bilo u političkoj občini Ludbregu, gdje si je g. načelnik Gjuro Šafarić osobitih zaslugah za škole pribavio. — Slava njemu i svim muževima, koji se tako revno za narodne učione brinu. I g. Koemley je ovim sjajno dokončanim poslom krasno svēršio svoju trogodišnju dielatnost u kotaru ludbrežkom. Ovi muževi sagradili su si viečni spomenik u sērcima zahvalnoga potomstva.

Sada visi od predpostavijenih oblastih, da bude sve potvrđjeno. Mi se ufamo i unapred smo uviereni i osviedočeni, da će sve potvrđjeno biti, jerbo se samo na taj način narod naš usrećiti može; mi smo, kako rekoh osviedočeni, da će sve potvrđjeno biti, jerbo imade mo već mnogo i premnogo dokazah milosti i velike brižljivosti, koju visoka vlada svaki dan prama nama pokazuje.

Beč, 25. srpnja. Ovdie će se i to na glasiji pred Rosaom u kratko vrijeme više velikih palačah sagraditi. Imenju kneza Lobkovic, grofa Festetica i više drugih kavalirah, koji su u tu svrhu već dali načinit planovah. — Magjarsko plemstvo priložilo je fondu narodnog teatra više od 200.000 fr.

Po službenoj statistici iznosila je g. 1841 množina piva, za koje se poreza plaća, u nje-mačko-slavenskim zemljama 7,800,000 akovah, naračunajući koliko je vode pomiešano, i koliko je svareno u ugarskim i taljanskim krunovinama. Može se reći, da je u tim zemljama 200,000 akovah svareno. U okrugloj sumi svareno je dakle piva g. 1841 do osam milijunah akovah u svemu carstvu. Za 16 godinah pak umnožilo se varanje za više od 50 na sto, te je g. 1857. u okrugloj sumi iznosilo 12½ milijunah akovah. U Ugarskoj, Sērbiji, Hērvatskoj, Slavoniji, vojenoj granici, Erdelju, Lombardiji i Mlietcima potrošeno je g. 1841. piva 200,000 akovah a g. 1857. 950,000 dakle se u ovim zemljama najviše potrošak piva rasprostranio, a najmanje u gornjoj Austriji i Českoj.

Lavov. Ovdiešnji gērčko-sjedinjeni nad-

biskupski kaptolon zaključio je da se veličanstveni spomenik podigne nadbiskupu kardinalu Mihalju Levickomu, koji je bio prvi viši duhovni pastir grčko-sjedinjenoga vjeroispovijedanja u Galicii, kojem je u dio pala čast nimenovan biti po svetoj stolici stožernikom katoličke crkve. Ovaj spomenik ima ovjekovečiti izvan uspomene na ovoga zaslugah punoga vrhovnoga duhovnoga pastira i ovaj historički čin, i podići će se u Universkoj crkvi, gdje leži sahranjeno tielo pokojnoga nadbiskupa. Izvan toga spomenika stavit će se jedan shodan emblem i u prvostolnom lavovskom hramu.

Milan. Ručnim pismom Nj. c. k. apostolskoga veličanstva od 17. srpnja t. g. na Nj. c. vis. nadv. Ferdinanda Maksimiliana, generalnoga gubernatora lombardsko-mletačke kraljevine, naredjuje se da se ima sastaviti jedna komisija pod predsjedništvom mestodržca Lombardie, barona Burgera, koja ima strogo iztražiti, da li se imiera porezih obavlja polag odluke od 27. prosinca 1817 po osobenom načinu, koji zakonito postoji u rečenim pokrajinama i da se shodno propisima uredi. — Fiskalna privilegia upotrebljavana od kad su zakoni izišli od 17. srpnja 1805 i 17. travnja 1806 kod svih vrstih zahtjeva državne blagajnice uporabljivat će se u buduće samo na zahtjeve javnoga prava pripadajuće državnom blagu i ukinut će se nasuprot u obziru zahtjeva privatnoga prava države u obće. — Dozvoljuje se preustrojenje akademich u Milanu i Mletcima na odsieke kod zavodah „Istituti di scienze, lettere ed arti“ što postoje u ovim miestima. — U obziru poboljšanja stanja tako zvanih „Medici condotti“ potvrđuje Nj. veličanstvo podnešene mu predloge i prepušta Nj. c. visosti da izda polag ovih polag Nj. veličanstvu potvrđenih načelah shodnu naredbu. — Obstojeći preostanki novakah za g. 1858 odpuštaju se, zbog čega se odstoplja od naredjene revizije ovogodišnjega novačenja. — Nj. carska visost ovladjuje se, onim djacima, koji se po sviedočanstvu svojih rektorah odlikuju pomnjom i dobrim vladanjem, i koji se Nj. c. visosti sv. de, da su te milosti vredni, podieljivat oslobodjenje od stavljanja u vojnike.

Serbia.

S početkom predstojeće školske godine zavest će se u predgradu beogradskom na Terazijama podpuna polugimnazia. U „Srb. Nov.“ čitamo poziv popetiteljstva prosviete, da se do 10. kolovoza o. g. prijave svi oni, koji bi se hteli primiti profesorskoga zvanja za koje od tri još izpražnjena miesta u toj novoj polugimnazii, ili katedre obće i historie serskoga naroda i zemljopisa u beogradskoj gimnazii, ili pak katedre latinskog i nemačkoga jezika u kragujevačkoj polugimnazii.

Cernagora

Knez opredielio je i oznacio miesto, gdje će se zidati jedan mali arsenal ili kuća, u kojoj spremat će se sve puške, sablje, šatorie, municia i druga dobit bitke kod Grahovca. Započet će se ovo koi dan, očekuje se plan, a drugi material sprema se. Ovih danah naimenovala je Nj. sv. g. Petra Vukotića senatora šefom nad kneževskom gardom. Takodjer napradjeni će biti svi oni, koji su se čebro pokazali u toj slavnoj bitki kod Grahovca.

Turska.

S bosanske granice pišu „Sérbskom Dnevniku“: Vranograč se je smutio. Turci skočiše na oružje i utaboriše se pored Glinice. Raja se pboja, nakupi oružja i zahire i pade i ona u oko pred Turke. Tako se strane sad glede, Turci pozivaju raju, da se preda svojim begovima, a raja to neće; Turci vele: udri, rajo, a raja mudra, pa veli: udrite, Turci, i dosad ste prvi započimali, pa eto i sad latiste se za oružje prije nas. — Pozvird je miran. Tu je fukara siromašna. Neda se nagoverit od begovah, da ide na raju, nego vole Turci prosti (fukara): ako se je komu priagati, to ćemo najprije s rajom pristati. Neće dugo ovako biti, puška će se odkuda već čuti morati. — Sta će biti, bog nek znade; ali Glinica je urodila ove godine kao što nikad nije. Bit će kruha, ako samo bude zubah!

— Serbi u Livnu u Bosni zideju sada novu crkvu. Livanjska pravoslavna občina nije tako velika, zato bi joj u ovom njenom bogoudnom dielu valjalo pomoći.

— „Oest. Ztg.“ kaže, da su Turci u Hercegovini jako ustrašeni, jer se raja sve većma buni, pa po Turke tamo sve opasnie.

Rusla.

Sa ruske granice 10. srpnja. (Voss. Z.) Car Aleksander II. ukinuo je nesamo zabranu, kojom je predjašnje praviteljstvo branilo razprostranjenje bibliah po Rusii od strane biblijskih društva, nego je još dao godišnju podporu od 25.000 rubaljah. U Rusii se razprostranjuju ponajviše biblije u estonskom i finskom jeziku.

— (Br. Ztg.) Praviteljstvo je odobrilo, da se na litvanskim gimnaziama zavedu učebne katedre poljskog jezika, a jednomu odboru dalo je nalog, da pronadje sposobne kandidate, koji će se na te katedre namjestiti, i da ih školskim vlastima predloži.

„Ob. Nov.“ pišu, da se nije umaljila ruska vojska u posljednje vrijeme, nego upravo umnožila. Vojska je sada drugčije ustrojena i zato je ima na dopustima mnogo više nego inače.

Franceska.

Pristanište u Šerburgu nazvao je slavni A. Humboldt g. 1837 najkrasnim dielom, koje je ikada vidio. G. 1853 svrššen je nasip u moru 6000 metorah dugačak pred ulazkom pristaništa. Napoleon prvi reče, da Rimljani nisu nikada jače, teže i postojanie dielo sagradili. Ja sam veli zaključio, divna diela Egipta u Šerburgu obnoviti; podigao sam već moju piramidu u moru. Namiera mi je bila sjediniti sve sile morske u Šerburg, da zadam neprijetelju velik udar.

Berzovjavne i najnovije vjesti.

London 27. srpnja. U jučerašnjoj noćnoj sednici bio je Russellov predlog zbog pripusta Rothschilda po opetnom odporu sa 69 proti 37 glasovah primljen. Rothschild položi zakletvu po starom zavjetu i siedne na lievo.

U gornjoj kući derte Lyndhurst i Aberdeen, da e premetanje amerikanskih brodovah opravdano. Malmesbury opetovao je svoje očitovanje, da vlada nije nikakvo pravo žrtvovala već da je samo obustavila premetanje, dok se u tom obziru porazumiju obie vlade.

Berlin, 27. srpnja. Listu „Hamb. Nachr.“ javljaju iz Kodanja od 26. t. m. Ministarstvo za ukupne unutarnje poslove ukupne države uki da se od 1. kolovoza i preuzima se od ministarstva financiah. Ministar unutarnjih poslova Krieger postat će konačnim ministrom financiah, a Unsgard ministrom unutarnjih poslova.

Terst, 27. srpnja. Iz Dubrovnika javljaju, da je naredjeno, da se one turske čete, koje su vojevale kod Grahova vrata u Carigrad. Već za koi dan ukercat će se 800 momakah na jedan u tu svrhu prispievši turski parobrod. Ostali će na skoro slediti.

Terst, 27. srpnja. Nj. c. visosti prejasni gospodin nadvojvoda Ferdinand Maksimilien i prejasna gospoja nadvojvodinja Sofia odputovali su na parobrodu „Fantasia“ u pravcu put Dalmacie i mogli bi kako se čuje sutra prispjeti u Mletke.

Književna vjest.

Iz tiskarnice braće Battarah izišlo je ovih danah treće izdanje „Korabljice sv. pisma“ od Fra Andrie Kacića. Ovo je izdanje popravljeno i prvo, koje je novim pravopisom naštampano.

Riečnik g. Parčića čujemo s radosti da je već dogotovljen i da će do niekoliko danah u prodaju doći.

Razne vjesti.

— U niekom kupalištu u Niemačkoj došao je jedan stari gospodin sa svoje dvie kćeri na svečani ples, koji je bio davan u miestu kupališta. Kćeri — kojih mati narav nije nadarila lepotom — nebishu od nikoga potražene na plesanje, nego su sielele svekoliko vrijeme u zalud. Otac, koji se tim našao uvriedjen — po-

traži sad polovicu plaćene vlasne natrag i to zato, što nije pod plesovne dvorane bio ni najmanje izkvaren nogama njegovih kćerih.

— Amerikanci iznašli su pištolj, koji nadkri-ljuje sva dosadanjia proiznašastja te vrste. Ovaj pištolj se nabija najedanput s devot hitacah, koji se mogu izbaciti svi zajedno u 12 sekundah. Karabini polag istoga načela napravljeni dobiju najedanput dvadeset i pet hitacah. Pištolj sastoji iz dvie cievi jedna preko druge. U dolnjoj su cievi hitoi, koji sastoje iz zernah, kojih svako svoj prah pri sebi sadržaje.

Jedan udarac na kuku prenese zerno u gornju ciev i izbaci ju onaj čas. Taj pištolj treba riedko kada čistiti i može se više stotinah puta izpaliti bez ikakvih slih posledicah. Ako se šta na njem pokvari, popravak jako malo stoji. Proiznašastnici su gospoda Smith i Veson iz Hertforda u Kenektikutu.

Miestna vjest.

Sinoć posie 7. ure nastala je vatra u dimnjaku kuće pod brojem 472. u margaretinskoj ulici, no bila je odmah ugašena, tako da nije trebalo upotrebiti dohertivših stercajkih.

Bečka burza

dne 28. srpnja 1858.

Tečaj državni papirah.

	U srebr.
Državne zadužnice	82 ³ / ₄
dto od godine 1851 seria B	5 ⁰ / ₁₀₀
dto od g. 1853 s povratkom	5 ⁰ / ₁₀₀
dto iz narodnog zajma	5 ⁰ / ₁₀₀
dto	4 ¹ / ₂ ⁰ / ₁₀₀
dto	4 ⁰ / ₁₀₀
dto od g. 1850 s povratkom	4 ⁰ / ₁₀₀
dto	4 ⁰ / ₁₀₀
dto	3 ⁰ / ₁₀₀
dto	2 ¹ / ₂ ⁰ / ₁₀₀
Zajam s vučenjem od g. 1834, za 100 for.	
. 1839,	100
. 1854,	100
Bečko-gradski banko	sa 2 ¹ / ₂ ⁰ / ₁₀₀
.	2 ¹ / ₄ ⁰ / ₁₀₀
.	2
Zadužnice zemljišnoga odkupa od dol. Austrie	
Zadužnice zemljišnoga odkupa od Galicie,	
Ugarske sa sjedinjenimi pokrajinami po 5 ⁰ / ₁₀₀	
Zadužnice zemljišt. odk. od ostalih krunovinah	
Bankovne dionice komad po	968
Škomptirane dionice od dol. Austrie za 500 f.	
Dionice o. k. pov. austrian. državno-željezn.	
ničkog društva po 200 for. sr. ili 500	
frankah, podpuno uplaćene	257 ³ / ₄
dto dto s plaćanjem na rate	
Dionice sieverne željeznice	1651 ¹ / ₄
. bečko-glogničke željeznice	500
. šoprunko-maločke	200
. Budiejovičko-Gmundsko-	
. Lincoske željeznice	250
. požunsko-ternovačke željez.	
1-og izdanja	200
2-og	200
. austr. dunav. parobrodarstva po	500
. Lloyda u Tertztu	500
. budapeštanskog lančanika	500
. c. k. povl. austriansko-državnog	
željezničkog društva po 200 forint.	
Gjurske željeznice	
Galické založnice sa 4 ⁰ / ₁₀₀	za 100
Jelisavetina željeznica	200 ¹ / ₄
Južno-sievrna niemačka savezna željez	
Tisna željeznica	
Lombardecko-mlietačka željeznica	

Tečaj mienični.

Amsterdam za 100 holandezkih for.	for	37 ¹ / ₄
Augsburg za 100 for. current		05 ¹ / ₄
Berlin za 100 pruskih talirah		
Vratislava za 100 pruskih talirah		
Frankfurt na Ma za 120 for.		104 ¹ / ₄
Genova za 300 piemontezkih lirah		
Hamburg za 100 mark banko		
Lipko za 100 for.		
Livorno za 300 toškanskih lirah		104
London za 1 funt šterlinga		10-13
Lyon za 300 frankah		
Milan za 300 austrianskih lirah		104 ¹ / ₄
Marseille za 300 frankah		
Pariz za 300 frankah		123
Prag za 100 forintih		
Terst za 100 forintih		
Mletci za 300 austrianskih lirah		
Buturešt za 1 forint	parah	267
Carigrad za 1 forint	parah	
Smirna za 1 forint	parah	

Tečaj novca.

Carški dukati	7 ¹ / ₄
Srebro od 15. srpnja	4 ¹ / ₄

Odgovorni urednik, Dr. Demeter.

SLUŽBENI LIST.

Br. 11794/1794. (VI.—3)

3—2

Oglas.

Svim onim, koji ovlastjenje za samostalno vođenje šumskoga gospodarstva dobiti i naredbom obzoraškoga c. k. počešiteljstva za rudarstvo i zemljodielstvo od 16. siečnja 1850. (zem. vl. list br. 36) propisani državni ispit o šumarstvu položiti žele, stavlja se do znanja, da imaju svoje dotične, s potrebitimi svjedočbami podkripljene molbenice podneti najdulje do 10. meseca kolovoza t. g. ovom c. k. namiestničtvu, ako su u službi javnoj, putem predpostavljenih sebi uredah, inače putem zakonitih upravnih poglavarstvih.

Da se komu dopusti položiti državni šumarski ispit, treba da dokaže:

1. da je navršio dvadeset i drugu godinu života;
2. dobro i pošteno ponašanje;
3. sposobnosti, i to:
 - a) da je svršio dobrim uspiehom nauke u kakovom javnom šumarskom učilištu, a zatim da se je neprekidno kroz dvie godine praktično vezbao uzamienice u izvanskoj i unutarnjoj šumarskoj službi ili
 - b) valja da dokaže, da imade ona predtiečna znanja, koja se iziskuju, da se tko primi u javno šumarsko učilište, i da je proveo pet godina, baveći se teoretično-praktičnimi poslovima šumarstva.

Iz obzira vriednih okolnostih odpašćaju se u smislu odpisa obzoraškog c. k. počešiteljstva za zemljodielstvo i rudarstvo od 27. rujna 1850, br. 13,239—1347, gore pod b) sahtievana ona predtiečna znanja, koja će se u buduću iziskivati, da se tko primi u javno šumarsko učilište. Dopustit će se dakle i onim polaganje ispita, koji su izučili samo četiri normalna razreda, ili gimnaziju ili realnu nauku, ako mogu ostale, gore pod 1. 2. i 3. a) navedene dokaze doprineti.

Vrieme i miesto za polaganje šumarskoga ispita oglasit će se u svoje vrieme.

Od c. k. herv. slav. namiestništva.

U Zagrebu 19. sèrpnja 1858.

9794-2200 (VI. 40)

3—1

Konkurs.

In Folge Erlasses des hohen k. k. Ministeriums für Kultus und Unterricht vom 11. Juni l. J. Z. 9234-68t wird Behufs Wiederverleihung des erledigten Peter Bošnjak'schen Schulstipendiums vorderhand von jährlichen 100 fl. hiemit der Konkurs mit der Bewerbungsfrist bis 15. September l. J. ausgeschrieben.

Anspruch auf dieses Stipendium haben zunächst Anverwandte des Stifters nach dem Grade der nähern Verwandtschaft, und zwar zuerst in männlicher Abstammung nach seinem Bruder Georg Bošnjak, und nach diesem, d. h. nach gänzlichem Absterben der Familie Bošnjak nach männlicher Linie, Abkömmlinge der weiblichen Linie, namentlich nach seiner Schwester Magdalena Bošnjak, dann in Ermangelung solcher Anverwandten die Nachkommen des Stephan Olasz Senior und nach diesen auch andere Studierende an öffentlichen Lehranstalten, Letztere jedoch unter der Bedingung, dass sie einem nachträglich auftretenden Anverwandten des Stifters, den Stipendiengenuss sofort einräumen.

Die bezüglich an das hohe k. k. Ministerium für Kultus und Unterricht zu richtenden, und mit der Nachweisung über das sittliche Verhalten und den Fortgang in Studien, dann von Seite der Anverwandten überdies mit der Nachweisung über die eheliche Abstammung und den Grad der Verwandtschaft zu belegenden Gesuche sind im Wege der Vorstehung jener Lehranstalt, bei welcher der Bewerber den Studien obliegt, an diese Statthaltereien einzusenden.

K. k. kroat.-slav. Statthaltereien

Agram am 18. Juli 1858.

Nr. 3158 (PZ.—14)

3—1

Kundmachung.

Vom 1. August l. J. an wird die Mallepost nach Pölschach statt um 1 Uhr schon um 12 Uhr 3 Minuten Mittags abgefertigt werden, was hiemit zur öffentlichen Kenntniss gebracht wird.

Agram am 22. Juli 1858.

K. k. Post-Direction
für Croatien und Slavonien
Klempay.

Br. 11779 (VI.—38)

3—1

OBZNANA.

Nj. c. kr. apostolsko Veličanstvo

dostojalo je,

kao što je jurve u bečkih službenih novinah od 20. Svibnja 1853 dostavljeno bilo do obćenita znanja, premilostivo zapoviediti,

da cesarsko-kraljevsko upravljateljstvo dohoda loterijskoga u Beču

priredjuje i izvodi

LOTERIJA NOVČANIH,

od kojih će prihod namienjen biti jedino na svérhe obćeekoristne.

Po ovoj zapoviedi previšnjoj razpisuje sada c. kr. upravljateljstvo dohoda loterijskoga jurve četvrtu od dobrotvornih tih loterijah.

Budući tretja, u dobrotvorne svérhe obdržavana loterija prevelikim dioničtvom posvuda primljena, i budući se osnova igre, po kojoj je ista priredjena bila, obćinstvu vrlo dopala: zato se, s dozvolom uzvišenoga c. kr. ministarstva financiah od 23. Siečnja t. g. br. 3763-114, prigodom tretje loterije u svérhe dobrotvorne izvedena

LOTERIJA ZLATONOSNA

ponavlja sada opet pri ovoj četvrtotj loteriji.

Od prihoda četvrtotj ove loterije namienjena je po previšnjotj zapoviedi Nj. c. kr. apostolskoga Veličanstva

jedna polovica

na gradjenje nove bolnice u Zagrebu,

druga pako

na odhranjivanje neimućne sirotčadi od častnikah, vojničkih stranakah i urednikah.

Koristi, što ih osnova ove igre daje onim, koji srećakah kupe, vrlo se znamenite, budući da se obćinstvu ponudja

60.000 c. kr. cekinah vage podpune

kao dobitak,

i to većinom u sgoditih vrlo znatnih,

i budući da se radi o tom, da se sagradi bolnica, gdje će ubogi bolujući iskernji naši moć nalaziti lieka i utiehe, i da se nabave sredstva, kojimi će se moć uzdržavati i odhranjivati uboge sirote, zaostavše od zaslužnih za državu muževah: s toga nada se c. kr. upravljateljstvo dohoda loterijskoga, koje je pri prijašnjih loterijah u svérhe dobrotvorne obćinstvo posvuda podupiralo što najudvornije i najdobrohotnije, da će blago dioničtvo u izobilju naći i ova nova loterija, s kojom je skopčana svérha toli bogumila i čovjekoljubna.

Od c. kr. upravljateljstva dohoda loterijskoga.

U Beču dne 1. sèrpnja 1858.

Vitez Josip Spaun,

c. kr. dvorski savjetnik i upravljatelj loterijah.

Fridrik Schrank,

c. kr. vladni savjetnik i adjunkt upravljateljstva loterijskoga.

Br. 2101—1838 pol. (Izv.—196)

3—1

Oglas dražbe.

Da se pobiranje obćinskog nameta od točenja vina, pivo i rakie, te siečenja mesa, u ovostranih polit. obćinah:

sv. Ivanskoj sa 44 selah, 80 kèrmah i 6 godišnjih sajmovah;

humskoj sa 40 selah, 21 kèrmom i 7 godišnjih sajmovah, i

popovečkoj sa 25 selah, 27 kèrmah i 2 godišnja sajma; i na vrieme od 1. studenoga 1858 do konca listopada 1859 u zakup dati uzmogne, razpisuje se ovim u tu svérhu javna dražba, koja će se dne 9. kolovoza t. g. u 9 sati pri podne kod podpisanoga c. k. kot. ureda obdržavati.

Od uvietah dražbe, koji se kod ovoga ureda uviditi mogu, priobćuju se samo sljedeći:

1. da je izključna cijena upitnoga zakupa za obćinu a) sv. Ivansku 4600 fr.
- b) humsku 19.0 fr.
- c) popovečku 180 fr.

2. da svaki dražbenik prije dražbe položiti mora u ime zaobine 5%, izključne cijene, zakupnik pako da će morat tu zaobinu dopuniti na 10%, zakupnine.

3. da se i pismene ponude, ali samo prije početka dražbe dopuštaju, nu da se predatelji pismenih ponudah izključuju od ustmene dražbe.

Napokon se primiećuje, da će se dosadanje pristojbine od marve znamenito povisiti i to: od govedčeta sa 1 fr. na 2 fr., od teleta sa 6 kr. na 20 kr. od kèrmčeta sa 10 kr. na 30 kr., a tako i od poliča rakie sa 2 kr. na 4 kr. sr.

U Sv. Ivanu dne 25 sèrpnja 1858.

Za c. k. kot. predstojnika

Kranjčić,

c. k. kot. aktuar.

Br. 1919 pol. (Izv.—192)

3—2

Razrok natiečajni

za primalje obćinske.

C. k. kot. ured modrušpotočki razpisuje ovim usljed ovlastjenja veleslavne c. k. županijske oblasti zagrebačke od 18. t. m. br. 679 natiečaj za tri primaljska miesta, što se imadu popunit u obćinah područja ovog: Netretić, Ribnik i Ozal sa godišnjom plaćom od 100 fr. austrjanske vriednote. Plaća ova dizat će se iz dotične pieneznice obćinske, a miesto prebivanja bit će u Netretiću, Ribniku ili Ozlu, te se samo s dopuštjenjem ili usljed naredbe c. k. kotar. ureda ovoga zamieniti može.

Prošnje za podignutje miestah ovih, kojima ima se dokazat stališ, čudorednost, doba i znanje hervatskog ili slovenskog (kranjskog) jezika, kao i sposobnost, neka se uprave na c. k. kot. ured ovaj u roku od 4 nedielje danah, od posljednjeg uvršćenja razroka ovog u službene zagrebačke novine računajući.

Može se u prošnji navesti, u kojoj obćini želi prositeljica miesto zadobiti poglavito ili izključno.

U Netretiću dne 21. sèrpnja 1858

C. k. kot. predstojnik
Barac.

Nr. 997 (DS.—57)

3—2

Edikt.

Vom k. k. Landes-Gerichte Agram als Handels- und Wechselsenat wird den Paul Koger, Krämer aus Plešće, gegenwärtig unbekannten Aufenthaltes zur Kenntniss gebracht: Es sei gegen denselben über die Klage der Agramer Handelsfirma „Nestlang et Kallaber“ de praes. 5. Juli 1858 Z. 997 pto Wechselforderung pr. 520 fl. 52 kr. CM. c. s. c. auf Grund des Wechsels dito. 24. November 1856 zahlbar 4 Monate a dato, die Zahlungsaufgabe erlassen, und für den

Geklagten der Agramer Advokat Herr Ed. Vrbanić zum Curator ad actum bestellt worden. — Dem Geklagten wird die Warnung erteilt, dass er entweder den aufgestellten Curator ad actum über diesen Wechselstreitgegenstand gehörig anzuweisen, oder dem Gerichte einen andern Sachwalter namhaft zu machen habe, widrigenfalls die Folgen der Versäumung alles dessen sich selbst beizumessen haben werde.

Agram 10. Juli 1858.

Klobučarić.

Jović.

Nr. 1507-1853 pol. (Izv.—191)

3—2

Lizitations-Kundmachung.

Zur Verpachtung der Wein- und Getränke-Daz in der diesem Bezirke unterstehenden Politischen Gemeinden Jamnica, Kravarsko und Pokupsko auf die Zeit vom 1. November 1858 bis Ende Oktober 1859 wird eine öffentliche Lizitation am 9. August 1858 um 9 Uhr Vormittags in der Kanzlei dieses k. k. Bezirksamtes abgehalten.

Die näheren Lizitations-Bedingnisse können bei diesem Amte täglich eingesehen werden, hier wird bloß bemerkt, dass im Bereiche der erwähnten Gemeinden 10 Jahrmärkte abgehalten werden, dass der Wein in 52 Ortschaften und ungefähr in 70 Wirthshäusern ausgeschenkt wird.

Ueberreicher von schriftlichen Offerten dürfen sich nicht zugleich auch persönlich durch Bestellte oder Bevollmächtigte bei der mündlichen Lizitation betheiligen, ansonsten auf deren schriftliche Offerte durchaus keine Rücksicht genommen wird.

Nachträgliche Offerte werden nicht berücksichtigt, ohne Unterschied ob sich der Offertent bei der mündlichen Lizitation betheiligt hat oder nicht.

Das von dem Lizitanten oder Offertenten zu erlegende Vadium wird für die Gemeinde Jamnica in 230 fl. und für die Gemeinden Kravarsko und Pokupsko zu je 9 fl. CM. bestimmt.

Was hiemit zur allgemeinen Kenntniss gebracht wird.

Pisarovina am 21. Juli 1858.

Balogh.

aber im Wege ihrer unmittelbar vorgesetzten politischen Behörde (die Militärs mit Beachtung der hohen Kriegsministerial-Verordnung vom 31. Dezember 1852 Z. 5056) bis 15. August 1858 hieramts einzubringen und darin auch anzuführen, ob und in welchem Grade sie mit einem bei den dieskomitatlichen k. k. Bezirksamtern angestellten Beamten verwandt oder verschwägert sind.

K. k. Comitatsbehörde

Warasdin am 21. Juli 1858.

Der k. k. Comitats-Vorstand

Šimundić.

Nr. 1994 pol. (Izv.—189)

3—2

Lizitations-Kundmachung.

Von Seite des k. k. Bezirksamtes Moslavina wird hiemit zur allgemeinen Kenntniss gebracht: dass die Einhebung des Gemeindeforschusses vom Wein-, Bier- und Branntweinschank, dann von der Fleischschächtung in den politischen Gemeinden Ludina, Popovača und Kutina mit 37 Dörfern und so vielen Schankhäusern für die Zeit vom 1. November 1858 bis dahin 1859 zufolge hohen komitatsbehördlichen Erlasses vom 12. Juli 1858 Z. 7241 am 7. August 1. J. 9 Uhr Vormittags in dem Amtlokal des Bezirksamtes Moslavina im Wege einer öffentlichen Versteigerung verpachtet werden wird.

Die Lizitations-Bedingnisse können in den gewöhnlichen Amtsstunden hieramts eingesehen werden, jedoch wird ausdrücklich bemerkt, dass

1. die Lizitation gemeindeförmig durchgeführt wird;
2. der Ausrufspreis wie folgt bestimmt ist:
für die Gemeinde Popovača 1184 fl. — kr.
" " Kutina 836 fl. — kr.
" " Ludina 807 fl. — kr.
3. das gewöhnliche Vadium von 5% des Ausrufspreises vor der Lizitation zu erlegen, und von den Meistbietenden auf die 10% Kautions zu erhöhen kommt;
4. es werden auch die vorschriftsmässig gestempelten, und mit dem Vadium belegten vor der Lizitation überreichten Offerte berücksichtigt, solche Ueberreicher aber werden jedoch zur mündlichen Lizitation nicht zugelassen und auch keine nachträglichen Offerte angenommen.

Moslavina am 22. Juli 1858.

Der Amtsleiter

k. k. Bezirke-Adjunkt

Matošić.

Nr. 1477 pol. (Izv.—193)

3—2

Lizitations-Kundmachung.

In Gemässheit des wohlthätlichen komitatsbehördlichen Erlasses vom 12. Juli d. J. Z. 7241 findet wegen Verpachtung des Dazeträgnisses von Fleisch und Getränken in den diesseitigen politischen Gemeinden Verbovec, Preseka und Dubrava für das Verwaltungsjahr 1858-59 eine öffentliche Lizitation statt, welche bei diesem k. k. Bezirksamte am 5. August 1. J. um 9 Uhr Vormittags abgehalten werden wird.

Die Verpachtung der Dätze erfolgt gemeindeförmig, wobei bemerkt wird, dass die Gemeinde Verbovec 27 Ortschaften mit 6423 Seelen, Preseka 31 Ortschaften mit 368 Seelen und Dubrava 15 Ortschaften mit 281 Seelen zählt. Im Orte Verbovec finden während des Sommers 2 Jahrmärkte statt.

Der Ausrufspreis für die Gemeinde Verbovec wird mit 1760 fl., für Preseka mit 80 fl. und für Dubrava mit 160 fl. festgesetzt.

Jeder Lizitant hat ein Vadium bestehend in 5% des Ausrufspreises, der Ersteher aber ein Drittel des Pachtschillings als Kautions zu erlegen.

Nachträgliche Offerte werden nicht angenommen, und es wird auch bestimmt, dass diejenigen, die ein schriftliches Offert überreichen, zur mündlichen Lizitation nicht mehr zugelassen werden können.

Die übrigen Bedingnisse werden am Tage der Lizitation bekannt gemacht werden.

Welches hiemit zur allgemeinen Kenntniss gebracht wird

Vom k. k. Bezirksamte

Verbovec am 23. Juli 1858.

Der k. k. Bezirke-Vorstand

Thodorović.

Nr. 4894—1858 (Izv.—200)

2—1

Lizitations-Kundmachung.

Für die Zeit vom 7. September d. J. bis Ende Oktober 1859 wünscht die Gefertigte Comitatsbehörde die Verköstigung und Wartung der Kranken, dann die Reinigung der Wäsche, und den Bedarf an Beleuchtungs-Material, Strohes, Besen, Brennholzes, Hader und der Medicamente in dem provisorischen Syphilis-Spital in Požega im Wege einer am 7. August d. J. im Amtlokal der gefertigten Comitatsbehörde um 9 Uhr Morgens abzuhaltenden Minuendo-Lizitation sicher zu stellen, die Unternehmungslustigen wollen sich daher an dem bestimmten Tage dort einfinden, die Bedingnisse können vorläufig in der Amts-Registratur eingesehen werden.

Požeg am 24. Juli 1858.

Der k. k. Comitats-Vorstand beurlaubt

Logar.

Nr. 4462 civ. (DS.—56)

3—2

Konkurs-Edikt.

Vom k. k. Landes-Gerichte Agram als Concurs-Instanz wird bekannt gemacht: Es sei von diesem Gerichte über das gesammte dem Agramer Advokaten Ferdinand Ottinger gehörige, wo immer befindliche bewegliche, und das in den Kronländern, für welche die Concurs-Ordnung vom 18. Juli 1853 Wirksamkeit hat, gelegene unbewegliche Vermögen der Concurs eröffnet, zum Massacurator und provisorischen Vermögens-Verwalter der hiesige Advokat Herr Leopold Šram und zu dessen Substituten der hiesige Advokat Herr August Dutković bestellt worden.

Es werden daher alle Personen, welchen was immer für Ansprüche auf das in Concurs verfallene Vermögen zustehen, aufgefordert, dieselben bis längstens 27. September 1858 mittelst einer förmlichen Klage wider den obgenannten Massa-Vertreter bei diesem k. k. Landes-Gerichte anzumelden, widrigenfalls sie ungeachtet des ihnen etwa gebührenden Eigentums-, Prioritäts- oder Pfandrechtes von der Concurs-Verhandlung ausgeschlossen, und aller Ansprüche auf die Concurs-Massa verlustig sein würden.

Zur Bestätigung des einstweiligen Vermögens-Verwalters, oder Wahl eines andern Verwalters, so wie des Gläubiger-Ausschusses wird die Tagsatzung auf den 5. Oktober 1858 Vormittags 9 Uhr bei diesem Gerichte mit dem Bedeuten angeordnet, dass hierbei die Concurs-Gläubiger so gewiss zu erscheinen, und über die Wahl des Vermögens-Verwalters, so wie des Ausschusses sich bestimmt zu erklären haben werden, widrigenfalls dem §. 44 C. O. gemäss auf ihre Gefahr vom Gerichte der einstweilige Vermögens-Verwalter und Gläubiger-Ausschuss bestellt werden würde.

Endlich werden sämtliche Gläubiger über das Gesuch des in Concurs verfallenen Ferdinand Ottinger um Zugestehung der Rechtswohlthaten der Güterabtretung zu der auf den 11. Oktober 1858 Vormittags 9 Uhr anberaumten Tagsatzung mit dem Beisatze vorgeladen, dass über den Anspruch des Schuldners auf die Rechtswohlthaten der Güterabtretung in Rücksicht derjenigen Gläubiger, welche ihm dieselben nicht freiwillig zugestehen, nach Beendigung der gegen den Schuldner eingeleiteten strafgerichtlichen Untersuchung werde entschieden werden.

Das Gesuch um Bewilligung der Rechtswohlthaten kann sowohl bei diesem k. k. Landes-Gerichte, als auch bei dem Herrn Massa-Vertreter eingesehen werden.

Agram den 22. Juli 1858.

Klobučarić.

Jović.

Z. 4501. Es wird bemerkt, dass statt des inzwischen über eigenes Ansuchen entbundenen Advokaten Herrn Leopold Šram als Massa-Vertreter und Interims Verwalter, der hiesige Advokat Herr Augustin Dutković zum Massa-Vertreter und zeitweiligen Verwalter, und zu dessen Substituten Advokat Herr Mathias Kaporčić bestellt worden sei.

Agram den 23. Juli 1858.

Klobučarić.

Jović.

Br. 1583 pol. (Izv.—186)

3—3

Natiečaj.

U smislu višje odredbe raspisuje se ovime natiečaj za tri primajiska mesta s opredjeljenjem u Marii Bistrici, Stubici donjoj i Jakovlju sa godišnjom plaćom od 80 fr. sr. iz blagajnah dotičnih obćinah. Natiečaj želeće imadu svoje molbenice podkripljene sa svjedočbami o starosti, sposobnosti, čednosti i znanja narodnog jezika do konca kolovosa 1858 ovom c. k. kot. uredu podneti.

C. k. kot. ured stubički

U Oroslavju das 15. sèrpnja 1858.

C. k. kot. predstojnik

Matković, v. r.

OGLASNIK.

Dp.—53

3—2

Troškom knjigarnice Lavosl. Hartmána u Zagrebu izašlo je u hrvatsko-njemačkom jeziku:

Tabelarni pregled, dosadanjih vrijednotah.

Sravnanih s novom austrijskom, talirnom i južno-njemačkom vrijednotom, za porabu austrijskih državljanah, a naspore za poslovanje svake vèrsti.

Sastavio i izdao Josip Ferdinand David učitelj tèrgovačkih znanostih na sborno-tèrgovačkoj učionici u Zagrebu.

Priložena je takodjer biljegovna tarifa u novoj austrijskoj vrijednoti. Ciena knjižice u malo osmini sa 86 stranah — 12 kr. srebra.

Preporučujemo ovo malo dielce svima i svakome buduće sve dosad izištavne ne samo radi jezika, već i radi njezine praktičnosti osobito nadkrituje.

Knjigarnica Lavoslava Hartmána u Zagrebu preporučuje svoje obilate okladite ilustriranih i neilustriranih knjigah sposobnih za školsku nagradu na gimnasiah, realnah i ostalih pàdkih učionah.

Nr. 7029 (Izv.—194)

3—2

Concurs-Ausschreibung.

Bei dem k. k. Bezirksamte Klanjec ist eine mit dem jährlichen Gehalte von 350 Gulden CM. und dem Vorrückungsrechte in die höhere Gehaltsstufe von 400 Gulden verbundene Kanzellistenstelle in Erledigung gekommen.

Diejenigen, welche diese Stelle zu erlangen wünschen, haben ihre mit den Nachweisungen über das Lebensalter, die zurückgelegten Studien, das moralische und politische Verhalten und über die bisherige Dienstleistung, dann über die vollkommene Kenntniss der deutschen und kroatischen Sprache belegten Gesuche, und zwar, wenn sie bereits im öffentlichen Dienste stehen, im Wege ihrer Amtsvorstehung, sonst

Carsko-kr.

službene

NARODNE

NOVINE.

Novine ove izlaze svaki dan izuzimajući nedjelje i praznike na čitavom listu. — Polugodišnja predplata je za domaće u novinarici 4 for. srebra. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom pošiljati, 6 for. sr. —

Za službene oglase opredjeljena je površina: 4 kr. sr. od linije za prvi put a zatim za svaki put 2 kr. sr. — Za druge oglase ili posebne članke plaća se do 10 linija 20 kr. sr., dalje po od svake pojedine linije 4 kr. sr.

Uredovni dio.

Naredba predsjedništva d. kr. hrvatsko-slavonskoga namjesništva od 6. travnja 1858, o rukovanju prijavništva u zemaljsko-glavnom gradu Zagrebu, kao i u gradovima Rieci i Osijeku, i u okolnim im redarstvenih.

Pozivom na sada obstojeće propise o putovnicah i o prijavništvu od 15. veljače 1857 pronašlo je predsjedništvo namjesništveno za shodno, za gradove Zagreb, Rieku i Osijek i okolice im redarstveno izdati o rukovanju prijavništva sljedeće propise točnog obdržavanja radi.

§. 1. Vlastnik, sekvestar ili upravitelj koje kuće ima svaku došavšu posebnu ukucnu stranku, bez razlike, da li se sama nastani, ili drugoga neplatno ili besplatno ondje namjesti, za dvadeset i četiri sata po dolasku javiti vlasti redarstvenoj sredstvom prijavnicah, kao što su već određene, točno u svemu ih izpunivši. Ako više stranakah zajednički uzmu koi stan, svaka da se pojedina stranka javi posebnom prijavnicom.

§. 2. Isto tako da se u isto vrijeme i istim (§. 1) javi, kad je koja posebna stranka otišla iz kuće.

§. 3. Tkogod koi dio svoga stana budi neplatno budi besplatno i za koje god vrijeme ustupljuje podstanarom, da to javi za 24 sata redarstvenoj vlasti sredstvom propisanih prijavnicah, pošto je podstanar naselio se ili izšelio iz kuće.

§. 4. Tko koga god, budi tudjina budi obiteljenika na izviestno ili neizviestno vrijeme primi u kuću, da to za 24 sata prijavnicom javi vlasti redarstvenoj. Amo spadaju osobito nastavnici i nastavnice, druzi i družice, kućni nastavnici, osebački službenici itd.

§. 5. Gospodarom, trgovcem i rokotvornikom, obrtnikom i upraviteljem tvorničkim nalaze se pod dužnost, da služinčad, pisarničko i ino pomoćno osoblje, dičiće poslenike i namještanike javljaju za 24 sata vlasti redarstvenoj, čim su ih primili u službu ili ovi ostavili ju.

§. 6. Predstojnici javnih ili sukromnih obrazovaništa, sieminišta, samostanah, hranilišta, zadužbinah, ubožista ili obiskrbljivosti dužni su također javljati ukucane i služinčad kao i promjene, koje bi tegnule dogoditi se.

Ono isto valja i za predstojnike od bolnicah glede prijetih bolesnikah, koji nemaju stalnoga prebivališta u dotičnom redarstvenom području.

§. 7. Posjednici od svratilišta i gostionica, što su povladjeni primati tudjinah, da vode poseban po redarstvenoj vlasti parafiran tudjanik, u kojem ima ove stupce:

- a) Dan došastja,
- b) ime i prezime, kao i doba i vjerozakon,
- c) stališ i zanimanje,
- d) zavičaj,
- e) družba,
- f) odkuda došo,
- g) putaje u
- h) izkazao se (čim)
- i) otišao dne.

§. 8. Gostionik će tudjinu, što prenoći kod njega, odmah po došastju predložiti tudjanik; a po tudjini razumijevaju se svi, što u gradskom području nemaju stalna prebivališta.

Tudjinova je pako dužnost, da stupce u tudjaniku od a) do h) uklopno točno izpuni ili gleda, da mu ih izpuni tko drugi. Ako bi se ustručavao tudjin, ili takove podatke napisao u tudjanik, da bi se razlogom sumnjati moglo o neistinitosti, javit će se to bezodvlačno vlasti

redarstvenoj, inače bi podpadao bi gostionik povećanoj kazni, kako je već ustanovljena na nemarnost u upravljanju tudjinah.

A gostionik dužan je jošta izpuniti stupac sl. e), čim odputuje tudjin.

(Konac će slijedit.)

Promjene u nadbiskupii zagrebačkoj.

Gg. Josip Purić, u Čučerju, Janko Hadvig, župnik u Kupincu, i Mato Šošarić, kapelan u Sladojevcu, preminuše. — U Čučerju posta upraviteljem župe Josip Vitković, tamošnji kapelan; na Kupincu Jakov Kolarić, kapelan iz Simobora. Andrija Čizmek, kapelan, premješten je iz Novigrada u gornju Stubicu.

Neuredovni dio.

Austrijska carevina.

Zagreb. Ovdašnja trgovačka i obrtnička komora zaključila je, kod višjega miesta predložiti, da se ukine pooštreno i dvostruko pregledno postupanje radi šećera, sirupa i kafe jer sad već više neobstoji zloglas, koi je bio prvo o potajnom unašanju kolonijalne robe.

Zagreb. S porazumljenjem duhovne i svjetovne vlasti naredjeno je, da se po svim kako varmedjskim gradovima tako i inim mjestima, u kojima se kotarski uredi nalaze, odmah pošle sretnoga porodjaja Nj. veličanstva carice obdržava zahvalna služba božja, kojoj će sve vlasti pribivati.

— Uzoriti gosp. kardinal i nadbiskup Haulik krenut će dojučega utorka u Beč, gdje će se neko vrijeme baviti. Nj. uzoritost pravit će prečastni gosp. Franjo Gašparić, dvorski kapelan sv. oca i Nj. uzoritosti tajnik.

Beč 27. serpnja. Nj. kr. visost grof od Flandrie odputovao je jutros u Magjarsku.

— Kr. danski poslanik g. grof Bile Brahe odputovao je jučer s dopustom u Kodanji i vratit će se početkom rujne opet ovamo. Za vrijeme njegova izbjivanja vodit će poslačke poslove poslački tajnik g. Falbe.

Beč 28. serpnja. Usled izvješća iz Solovice od 27. t. m. stanje zdravlja Nj. c. visosti prejasne gospoje nadvojvodinje Jelisave potpunoma je povoljno. Novorođena princeza nalazi se dobro.

Divizionoj manuvri, koja se je držala u subotu dne 24. serpnja, prišlo je najljepše vrijeme. Nj. c. k. veličanstvo sielo je na konja kod St. Egidena i dostojalo je u 7. uri u jutro zapovijedit, da odmah započne vježbanje. Četo su pod neprestanim manuvriranjem prispiele u 10. uri pred podne u Neunkirhen, u kojoj uri prestalo je vježbanje. Kao gost Nj. veličanstva bila je tamo Nj. kr. visost grof od Flandrie. Nj. veličanstvo bilo je potpunoma zadovoljno s točnim izvedenjem manuvre. Po manuvri dostojalo je Nj. veličanstvo razgledat stan divizije Martini kod Neunkirhena a u 12. uri u podne nastupit svoj povratni put.

U sriedu je odmor, u subotu divizionu manuvru u ognju, kad će vojski opet u dio pasti sreća, da bude pohodjena po Nj. c. k. veličanstvu.

Već sada, pošto se jurve 10 danah nalazi vojska u taboru, učinjena je ugodna primetba, da se zdravstveno stanje vojske u razmjerju prema lanjskom taborovanju može nazvati na svaki način povoljnim.

Prag. Nj. preuzvišenost grof Erwein Nostic predsjednik društva za umjetnost, navijestio je u javnoj skupštini, da je Nj. c. k. apostolsko ve-

ličanstvo uslišalo molbu da prisustvuje u Pragu razkriću Radeckijeva spomenika i da je za to dostojalo opredielit prve dane mjeseca studenoga. Radostnim čuvstvima pripraviti će se Zlatni Prag da dostojno pozdravi svoga ljubljenoga vladara kod uznašajuće ove svetkovine.

Srbija.

Beograd, 23. serpnja. Uprav sada primismo iz grada Šabca žalostnu viest. Jedan fanični Turčin udje na Kurbanbajram po ponoći u jedan veoma živahnu gostionicu, s oružjem u ruci i s ružnom namierom, da izvede kršćanski kurban (svetkovinu žrtve.) Budući da je gerdio Srbije, posavičuje ga gostionik, neka se mirno vlada; biesnik digne svoj handjar i prereže gostioniku gerdlo, tako da je isti na mjestu mrtav ostao. Zatim udari na jednoga pravosudnoga činovnika i rani ga tako u nogu, da je poslie kratka bolovanja također umro. Zatim izatere ubojica iz gostionice i uteče u selo Palež, gdje su ga uapili. (Fr. Bit.)

Cernagora.

Danilo, knez cernegorski poslao je pjesniku Lamantinu 1000 franakah.

Tallanska.

„Köln. Zigu.“ javljaju iz Rima: „General Goyon bio je kod svetoga oca pape i prijavio mu je, da namierava na neopredieljeno vrijeme ostaviti Rim, da nastupi dopustni put u Pariz. No ovaj depust trajat će po svoj prilici dugo. Generala Goyona položaj prema najvišjim rimskim zemaljskim oblastima a još većma položaj ovih prema carskom vojničkom punomoćku poremetio se je posljednjim kockanjima natoliko da se nije dulje uzdržat mego. No ipak je moguće, da će se general Gyon iz Pariza, kamo odlazi za koi dan, opet u Rim vratiti, budući da car želi baš njega imati tamo.“

Gerčka.

Rakso bi da je zaključeno, da se podigne jedan spomenik za one hrabre vojnike, kojima Gerčka svoju nezavisnost zahvaljuje, zato se izgleda mego li još za koi dan kraljevska naredba izići.

Izmedj Gerčke i ruskog parobrodnog društva sveršen je već ugovor. Ovo će imati sve one olakšice, koje su dozvoljene podobnim stranim društvima. — Vrucina pokazuje 30 stepenah u hladu.

Franceska.

Pariz 22. serpnja. „Moniteur“ javlja: „Carica je jučer otišla u Vicennes, da razvidi radnje na jednoj kapeli na čast blažene dievice, koja da se sagradi naredilo je Njezino Veličanstvo i koja je sada zaključena od zidinah vojničke bolnice. Carica dostojala je zatim proći kroz dvorane bolnice. Ona je kod posteljah bolesnih vojnikah upravljala dobrohotnih riečih oslobađanja i utiehe. Nj. veličanstvo stalo je kod utocišta Eugenie Napoleonove i pitala je običnom brižljivošću kako se vladaju i podučavaju mlade dievojke, koje se na njene troškove odhranjuju. Ministar unutarnjih poslova upravio je na cara sljedeće izvješće:

Sire! U kerveprolicu dzedanskom, koje je Franceska uprav sada doznala s tolikom bolećom razjarenostju, poginuo gospodin Eveillard, kenzel Vašega veličanstva i njegova supruga podudarojma faničnih Arapah. Gospodin i gospoja Eveillard ostaviše svojoj dieci, četvero na broju, veoma umierenu imovinu. Najstariji sin,

Kel u Džedi obliženoga konzula i kancelar Emerat bishu u Marsilji velikim odlikovanjem primljeni. Gospodična Eveillard ima na licu znatnu ranu, koja se proteže od ustih do uha. Kancelar Emerat prokriven je ranama u pravom smislu riječi. Na glavi ima dubok udarac, kog je dobio jataganom. Na jednoj mišici ima dva udarca od sablje, na lijevoj ruci, koja je još ovita, ima ozbiljnu ranu a desna mu je noga prostričljena. Gospodin Emerat je malena uzrasla, no ima veoma energično lice. Njemu ima tek 25 godina. Osobitu pozornost probudio je kod množine alžirski vojnik, koji je kao sluga bio smješten kod konzulata i koji je svoju mladu gospoju tolikom hrabrostju branio proti ubojicama njezinog oca. Prefekt predao je gospodinu Emeratu kod imenovanja u carevo ime krest podastue legie.

— Čuje se, da će se jedan nadpis metnut nad nasipom šerburškim, u kojem se kaže, kad se je gradit započelo ovo velike dielo i kada se je dovršilo i vele, da će osobito navedena biti zasluga, ko u je pri tom steko Ljudevit XVI.

— Kata da je g. Emerst naimenovan konzulom u Džedi, no da će se tamo samo dotle baviti, dok francuska zastava dobije obećanu satisfakciju, a zatim će on dobit dragu službu. I to se govori da će on uzeti kćer ubijenoga konzula.

— Posiet kraljice u Šerburu, o kojem se je toliko govorilo neće odviš dugo trajat. Dne 4. kolovoza ostavit će kraljica Osborne a već 6. opet će enamo vratit. Sudeći pelag više javnih glasovah raste mržnja na ovaj posiet, čim se više približava dan odlaska. „Morning Advertiser“ govori velikom žestinom proti tome putovanju.

Savezna skupština izabrala je za god. 1859. u drugom vijećanju sa 70 glasova gospodina Frei-Horosh za saveznoga predsjednika. Stampfli-a sadašnjega podpredsjednika mimošli su proti dosadanjem običaju, on je imao za sebe samo 63 glasa. Za podpredsjednika izabran je Knusel iz Luzerna u trećem vijećanju sa 66 glasova. Formerd dobio je 54 glasa. Predsjednikom saveznoga suda postao je Pfyffer.

Frankfurt, 27. srpnja. „Frankfurtskom dnevniku“ javljaju iz Berne od 26. da je do-
knadno brojenje glasovah pokazalo, da je Stam-
pflia na Frey Herosé izabran za saveznoga
predstelnika. Danas se očekuje pučka demon-
stracija na korist Stampflia.

Usled današnjih višestih istoga lista zaključila je savezna skupština naimenovati komisiju sastojecu iz 8 osoba, koja će imati istraživat kakove su se nepravilnosti dogodile kod izbiranja.

Akcionarno društvo Levitana predložilo je admiralstvu da kupi ladju ili da mu predjmi glavnice potrebne za njeno dovođenje. Ne vlada mislila je, da nije ovršena, da izda toliko novcah a društvo pod tiskom svojih vjerovnikah rado bi gorostasnu tu ladju kojem ljubitelja u

1z Dubrovnika od 26. srpnja došla je herojavnim putem sledeća viest: U subotu dne 24. t. m. prošle su 3 hiljade Turakab, stranom pravilne, stranom nepravilne vojske sa 3 topa kod Furmaka prieko Sitnice, koja sačinjava cernogorsku granicu i napratile su područje cernogorsko. Stanovnici nahie lešanske povukli su se uslied ovoga napadnuća u herda i pripravljaју se na odpor. U bitki poginulo je 8 Cernogoracah a 40 ih bilo je ranjeno. (Ova viest, koju nalazimo samo u Fremdenblattu treba svakako još potvrđenja. Učr. N. N.)

Pariz, 27. srpnja. Usled viestih iz Aleksandrie od 19. t. m. skupio je podkralj u Kairu 15.000 a u Suecu 6000 momakah.

Pariz 24. srpnja. „Moniteur“ donosi zakon od cara potvrđeni, eslied kojega da dobiti ostavši od onih, koji su poginuli kod atentata od 14. siječnja kao takodjer i jako ranjeni, dosmrtnu mirovninu i to udove 1000 do 1200 franakah, dieca 600 franakah, otcevi i matere 600 do 800 franakah, ranjeni 600 do 1000 franakah.

**Posla 27. srpnja. Polag vesti jučer ovamo
prispievše umro je Nj. preuzvišenost visokočastni
biskup nitranski Mirko pl. Palugyay dne 24. o.
m. u 3 sata u jutro.**

London 28. srpnja. Uslied „Heralda“ pravit te lord Malmesbury kraljicu kad bude putovala u Prusku. Kraljica putuje kao nepoznana; po svojoj prilici vratit te se okolo 29. kolovoza.

Terst, 28. srpnja. Iz Napulja javljaju 20. t. m. Južer je najvišje sudište u Salernu izreklo presudu u Saprinskom poslu. Nikotera i neki drugi glavni krivci osuđeni su na smrt, drugi teško gravirani na kaznu zatvora a većina udionika odpuštena je. Ovrha izrečenih presuda odgođena je.

Gospodarsko društvo herv.-slav. držat će glavnu skupštinu svoju dne 18 i 19. kolovoza. Odbor upravlj. odpravio je pozive na podružnice proseci ih, da živahnim učestvovanjem podpomogu društvo ovo, koje jedino zaradi sažaljenja vriedue mlitavosti prave podignut se i procevesti nemože . . . Netreba mnogo žrtvah; radi se samo o tom, da se ono nešto duga starog, što društvo tišti, isplati; kako sada stvari stoje, i kako sada posao se vodi i gospodarski list uređjuje, sigurno se nitko tužiti nemože. Najbolje se djelovanje društva iz njegova vërta suditi daje, jer to je polje praktično; tu će svatko viditi, da tërsovi, većke, murve i različno povrćtelje u najboljem redu stoje i bujao raste; od svega imade dosti, te će se moći opet na jesen puno toga prodavati i po zemlji razprostirati; i doista već sada naručuje se, jer se svakome lijepo čini da sad plemenite voće, dobre tërse i ine proizvode vërtine ovdje može dobivati, što je dosad morao u daljem svijetu tražiti. Interes pram društva raste, — nu kazat moramo — da elabo i odviš polagane raste; da je više ljubavi i valre, moglo bi se više raditi, veća bi takodjer bila i korist.

Nr. 12144-2789 (VI. 4.)

zur Besetzung eines medizinischen und eines chirurgischen Stipendiums für Eingeborne Croatiens und Slavoniens.

Von den seit der Allerhöchsten Entschliessung vom 8. Oktober 1853 für Eingeborene Croatiens und Slavoniens, die sich dem Studium der Medizin oder Chyrgie widmen wollen, bewilligten Stipendien ist eines für Kandidaten des medizinischen Doktorgrades mit dem jährlichen Betrage von 300 fl. und eines für angehende Doktoren oder in Ermangelung solcher für Magister der Chyrgie mit jährlichen 150 fl., beiderseits aber für solche Aspiranten, die die medizinischen oder chyrgischen Studien noch nicht angetreten haben, mit einer entsprechenden Reisekostenvergütung vom Beginn des kommenden Studienjahres 1858-59 zu besetzen.

Der Genuss dieser vorerhand am dem Staats-
schatze fliessenden Stipendien dauert bei Kandidaten
des medizinischen und chyrurgischen Doktorgrades
sechs und wenn sie sich zu Operateurs bilden acht,
bei Kandidaten für den chyrurgischen Magistergrad
aber fünf Jahre.

Für diese beiden Stipendien wird hiemit der Konkurs mit der Präklusivfrist bis 30. August 1 J. eröffnet.

Die Gesuche für diese Stipendien sind an das k. k. Ministerium für Cultus und Unterricht zu stilisiren, mit dem Tauscheine, bei Bewerber, welche die medizinischen oder beziehungsweise chyrurgischen Studien noch nicht angetreten haben, mit der Nachweisung über die vollständige Vorbildung für das betreffende Fakultätsstudium, namentlich aber mit dem Zeugnisse über die mit Approbation abgelegte Maturitätsprüfung, bei bereits dormaligen Medizinnern oder Aspiranten des chyrurgischen Doktorgrades oder Magisteriums mit den Nachweisungen über ihren bisherigen Studienbesuch und Fortgang; von sämmtlichen Bewerber aber mit der Nachweisung über die Kenntnisse der kroatisch-slavonischen als der Landes-, wie auch jener Sprache, in welcher an der zu besuchenden Lehranstalt der Unterricht erteilt wird; dann mit einem vorschriftsmässig ausgefertigten Mittellosigkeitszeugnisse, und endlich mit einer von dem betreffenden Bewerber eigenhändig geschriebenen und unterschriebenen Aeusserung, dass er nach Erlangung des beuglichen Grades zehn Jahre im vaterländischen Kronlande seine Kunst ausüben wolle, zu belegen, und bei der gefertigten Statthalterei im Wege der Direktion derjenigen Unterrichtsanstalt, an welcher der Bewerber dormalen den Studien obliegt, um so zuversichtlicher von Ablauf der oben anberaumten Präklusivfrist einzubringen, als auf später einlangende Gesuche keine Rücksicht genommen werden könnte.

Agram am 24. Juli 1858.

Von der k. k. kroat.-slav. Statthalterei

Nr. 2583/12023 (VI.-42)

für die an der Prager deutschen Oberrealschule erledigte Lehrers- und eventuell auch für die Direktorstelle dieser Anstalt.

An der Prager deutschen Oberrealschule ist eine
Lehrerstelle für das Fach der Arithmetik, Geometrie
und des Freihandzeichnens in der Unterabtheilung
dieser Lehranstalt erledigt.

Für diese Lehrerstelle, mit welcher ein Gehalt von 500 fl. CM. mit dem Vorrückungsrechte in die höhern Gehaltsstufen von 1000 fl. und 1200 fl. CM. verbunden ist, wird der Konkurs mit dem Bedeuten ausgeschrieben, dass die Bewerber ihre gehörig belegten Gesuche binnen 4 Wochen nach der 3. Einschaltung dieser Konkursausschreibung in das Amtsblatt der Prager Zeitung im geeigneten Wege bei der böhm. k. k. Statthalterei einzubringen haben, wobei bemerkt wird, dass zu den Gesuchen der bereits an öffentlichen Lehranstalten dienenden Bewerber von den vorgesetzten Direktionen Qualifikations-Tabellen über die bisherige Dienstesverwendung und das Verhalten der Kompetenten auszufertigen und versiegelt den Gesuchen beizuschliessen sind.

Da überdiess an der Prager deutschen Oberrealschule auch die Stelle des Direktors, welcher nebst dem Lehrgehalt eine Direktionszulage von jährlichem 300 fl. CM. zu beziehen hat, erledigt ist, so haben die Bewerber um diese Direktorsstelle in derselben Konkursfrist ihre wohl instruirten Gesuche einzubringen, zugleich aber die Kompetenten um die erledigte Lehrerstelle in ihren Gesuchen sich zu erklären, ob sie sich auch zur Uebernahme der Direktion der Oberrealschule befähigt halten, in welchem Falle sie ihre Befähigung durch gehörige Belege nachzuweisen haben.

Von der böhm. k. k. Statthalterei
Prag am 12. Juli 1858.

Br. 2006 pol. (Izv.—201)

3-1

Dne 5. kolovoza o. g. u 10 sati h prije podne
će se pri ovom c. k. kot. uredu obdržavati javna
dražba za iznajmljenje občinskog prava pubiranja pri-
stojbah od vinotočja i mesarenja od obcinah Bosilje-
vo i Severin za upravnu godinu 1858-59. Fiskalna
ciena glede občine Bosiljevo opredijena je sa 1886
fr. a glede občine Severin sa 1560 fr., u obsegu ob-
čine Bosiljevo obdržavaju se tri godišnja sajma i
svake godine deset sajmovah prigodom cerkvenih
prošćenjah, a u obsegu občine Severin dva godišnja
sajma i devet sajmovah prigodom prošćenjah u selih
k obćini Bosiljevo spadajućih obsteje, birtijah a u 19
selih obsteje 29 birtijah spadajućih.

Pri ovoj dražbi izet će se u obzir takodjer pismene shodno sastavljene ponude, koje prije, nego što se dražba započne, prispieie budu, najkasnie prispiev-še kao i na one primierne ponude, kojih podnositelj takodjer prvi ustmenoj dražbi udionitvuje, neće se nikakvi obzir uzeti.

Ostali dražbeni i najamni uvjeti mogu se pr
ovom c. k. kot. uredu uviditi.

C. k. kot. ured. Bosiljevo
Stelnik dne 23. septnja 1858.

Č. k. kot. predstojnik
Lepadič.

Carsko-kr.

službene

NARODNE

NOVINE.

Novine ove izlaze svaki dan izvanredno i praznikom na čitavom listu. — Polugodišnja pred-plata je za domaće u novinarici 4 for. srebra. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom pošiljati, 6 for. sr. —

Za službeno oglašavanje predjeljena je uvrštena: 4 kr. sr. od linije za prvi put; a zatim za svaki put 2 kr. sr. — Za drugo oglašavanje ili posebno članke plaća se do 10 linija 20 kr. sr., dalje pak od svake po-jedine linije 4 kr. sr.

Uredovni dio.

Nj. c. k. apostolsko veličanstvo dostojalo je najvišjim ručnim pismom od 26. t. g. zapovjednika 6. vojnoga zbora, felmaršallajntanta Friderika kneza Liechtensteinskoga najmilostivije naimenovat gubernatorom i zapoviedajućim generalom u velikoj kneževini Erdeljskoj podielivši mu zajedno bestaksovo c. k. dostojanstvo tajnoga savjetnika.

Naredba predsjedništva c. kr. hrvatsko-slavonskoga namiestništva od 6. travnja 1858, o rukovanju prijavništva u zemaljsko-glavnom gradu Zagrebu, kao i u gradovima Rieci i Osieku, i u okoliših im redarstvenih.

(Konac.)

§. 9. Svakoga tudjina valja redarstvenoj oblasti prijaviti prijavnicom u svemu izpunjenom, sudarajućom se s tudjanikom i providjenom tekucim mu brojem. Prijava ta da se u pravilu obavi još onoga dana, kad je došao tudjin, navlastito kad je stigao jur prije podne; inače pako bezuvjetno dojučega dana do 9 sati u jutro.

Za točno i propisom shodno vođenje tudjanika odgovara gostionik, te se imade svako neuredno postupanje s istim, izriekom izterganje strana, upisivanje opazakah, koje neidu ovamo, ma bile ove iste i posve nedužne, kao i zamazanje istih, kazniti kao narušaj propisih prijavnih.

§. 10. Onako iste tudjanike voditi će i posteljari i svi, koji tako zvanih preespavnikah primaju usljed posebne dozvole, dobljene od oblasti redarstvene.

Sve osobe, što se primaju na konak ovim načinom, imadu se prijavljivati polag ustanovah, sadržanih u §. 9. i protežućih se u svemu u obće i na posteljare.

§. 11. Nočištar da propisani nočištarik, parafirani po oblasti redarstvenoj, točno vodi, i stupce mu izpunjuje polag putovnicah ili inih putnih ispravah, što ih imadu prispievše kalfa.

Ako se kalfa bavi preko 24 sata u noćištu, javit će se to oblasti redarstvenoj, ujedno podnievši njegovu izkaznicu. Inače je dužnost svakoga nočištara, da svakoga pojedinoga prispievšega kalfu takodjer javi sredstvom u svemu izpunjene prijavnice.

Ako bi pako tegnuo kalfa otezat se, da nepokaže svoje izkaznicu, ili ako nebi imao nikakve, ili inače bio sumnjiv, javit će se to bezodvlačno.

§. 12. Svekolike u ovom propisu §. 1, 3., 4., 5., 6., 10. i 11. naložene prijave obavljat će se po obveznicah sredstvom dvojih zato priredjenih prijavnicah, koje se besplatno dobivaju kod oblasti redarstvene, od kojih će se jedan uredovno vidimovani primiorak vratiti strauki, obavljenoj prijavi na dokaz.

Drugi ovaj primiorak služiti će kao prijavnica, kad dotičnik odputuje ili inače svoj konak promieni, što se, izpunivši dotičan stupac, ima takodjer za 24 sata javiti oblasti redarstvenoj.

§. 13. Sva narušenja ovoga propisa iztraživat će se polag popečiteljske naredbe od 2. travnja t. g. (drž. zak. lista kom. XIV. br. 51.) po dotičnih oblastih redarstvenih, i kaznit globom od 5—100 for. ili zatvorom od jednoga do četernaest danah, i kod gostionikah i keremarah suditi će se poslije druge kazni polag okolnostih i na gubitak oberta.

§. 14. Ove ustanove, u koliko već inače nebi uporabljivale se, nastupaju svoju kriepest onoga dana, kad se obnarodovale budu.

Danas izišao je i razpošilje se VI. komad II. razdiela hrvatsko-slavonskoga zemaljsko-

vladnoga lista u hrvatsko-niemačkom i srb-sko-niemačkom izdanju te sadržaje pod

Br. 18. Naredbu c. k. hrvatsko-slavonskoga namiestništva od 3. svibnja 1858, o spo-ljašnjem svetkovanju nedieljah i praznikah po gradovih i tergovistih u hrvatskoj i Slavonii.

Br. 19. Uobznanu c. k. osrednje oblasti pomorske od 4. svibnja 1858, kojom se preinačuju propisi o usposobljavanju brodskih pisarah i brodovodjah za daleko brodarenje.

Neuredovni dio.

Austrijska carevina.

Zagreb 30. serpnja. Kao svaku godinu tako se je i jučer obdržavala ovdie služba boža u crkvi sv. Marka za one, koji su poginuli 29. serpnja 1845.

Zagreb, 30. serpnja. Kao što „A. Ztg.“ s bosanske granice naknadno doznaje, izgorielo je 21. o. m. u vrijeme bitke medju Turcima i Kersćanima, — o kojoj smo već javili — 26 kersćanskih selah sa svom spravom, kojom prilikom su pošli po zlu i svi dome ostavši starci žene i dieca u njihovim kukavnim kolibama, u koje su ih bili Turci pozatvarali.

Nj. veličanstvo dostojalo je milostivo oprostiti sve dosada u svekolikim krunovinama još obstojeće zaostatke novakah i zapoviedilo je, da se ima odustati od revizijah, koje su naredjene radi njihova namirenja.

Iz Rieke od 24. serpnja javljaju „Wandereru“: Od nekog vremena glasa se ovdie, da će se c. k. pomorska akademija opet preseliti u Tirst.

Senj, 25. serpnja. Sinoć je bila svečana serenada pred dvorom Nj. preuzvišenosti našega g. biskupa Mirka Ožegovića, koji je nedavno postao baronom a prije nekoliko nedieljah imenovan Solio Pontificio Assistentom i rimskim

Knjigopis

„Slavische Bibliothek oder Beiträge zur slavischen Philologie und Geschichte. Herausgegeben von Fr. Miklošić und J. Fiedler. II. Bd. Wien 1858.

Priobćio Dr. Fr. R—

Učenomu svijetu dobro poznati slavenski jezikoslovac Fr. Miklošić počeo je god. 1851. izdavati svoju slavensku biblioteku, kojom imenom okršti svoj časopis, ili kô što u novije doba vele, pregled (Revue) za poviestnicu i jezikoslovje slavensko. Učeni slavista htiede svim povremenikom svojim utemeljiti organ, kojim bi se služili slavenski pisci koga mu drago nariječja za pretresati važnija poviestna i jezikoslovna pitanja raznih slavenskih plemenah; koji bi dakle bio sastaništem svemu učenomu slavenskomu svijetu. Koli je uzvišena ova misao, razboriti čitatelj znat će sam prosuditi. Miklošićeva biblioteka mogla bi nadomiestiti u nieko doba toli žudjeni časopis za sva slavenska nariječja; jedno što važnost svomu poduzetju uzteže, jest što tako kasno svezak sledi za svezkom. Dakako neumorni izdavatelj neće biti tomu kriv; ali neima dvojbe, da ovim neurednim izdavanjem biblioteka mnogo terpi.

Iza šest godinah napokon druga knjiga slavjanske biblioteke božje svietlo ugleda — a mi ju dobrodošlicom pozdravljamo; pa baš zato, što ju toliko cijenimo, deder da vidimo što nam donese.

Jurve u prvoj knjigi priobćio dr. Fiedler iz c. k. dvorskog arkiva u Beču dvie poslanice Dimitrije Mihajlovića Požarskoga na cara ru-

skoga Matiju; sad se on Miklošiću pridruži kano izdavatelj i urednik, te i drugu knjigu naresi s pet sastavakah. Prvi sadržaje dopise (3—45) Gelaža Dobnera s dvorskim savjetnikom Th. Antonom Taulovom Rosenthalskim, vieštim českim numismatikom i sfragistikom. Sviuh dopisah, koji su uzeti iz c. k. dvorskog arkiva, imade dvadeset; svi su Dobnerovi, jedino šesti je Rosenthalov; prvi je napisan dne 11. prosinca 1761. a posljednji 12. rujna 1767.; svi su dakle pisani tečajem 1761.—1767. Ovi dopisi jesu od vrlo velike važnosti za upoznati se s duhom, čudi, načinom mišljenja, poduzetnošću i književnom dielatnošću učenoga pisariste. Kô što je poznato, učeni Dobner jest otcem česke kritike; on po riečih Procházke u českoj poviestnici „mentendi finem fecit“; njega nitko do sada u višjoj kritici nije nadkrilio; svi doja-košnji česki poviestničari, neizuzimam ni Palackoga, služe se gradivom, što im Dobner priredi; pa što se Palacký više pope, ima se pripisati, što se je iza Dobnera odkrilo mnogo novoga gradiva; što iza Dobrovškoga česki književnici bolje znadu cijeniti česke i slavenske spomenike; što sadašnji česki poviestnici slavenskim okom gledaju česku poviestnicu, dočim isti Dobner razpravljao je o obćenitim kritičkim nožem. Tako biae i u nas — budi mimogred rečeno — nitko neće poreći našem Luciću i Mikociju bistar sud; ali zar se može reći, da oni napisao narodnu hrvatsku poviestnicu? nepazec ni na to, da oni mnogih stvarih neznadiahu, koje mi sada bistro gledamo. — Dobner si najveću zaslugu za česku poviestnicu steče s obielodanjenjem do tada nepoznatih iz-

vorah u šest knjigah („Monumenta historica Boemiae nusquam antehac edita.“ Pragae 1764—85) i s kritičkim izdanjem Hajckovoga lietopisa (Pragae 1762—82). Ova glavna diela radio je, kada i pomenute poslanice Taulova pisao; s toga iz njih doznajemo koješta protežuća se na njegovu velevažnu književnu radnju. Kô što napomenusmo: Dobner stado uprav kritičkim nožem parati i rezati česku prošlost; s toga odreže koješta, što se je do njega stanovito držalo; ali si kroz to i neprateljah navlači. Nieki zabasao tako daleko, da ga u Beču i u časlavskom okružju za mrtva proglasiše, a „smert njegova — kô što se sam tuži — bila bi božjom pedepsom; jer svu česku poviestnicu prerová; pače preroza českoga kneza Čeha za bajku držaše.“ (p. 7.). Proti njemu usta takodjer svećenik Križ s dielom: „Institutio s. in historiam Bohemiae“ — kukavna kompilacija, kako Dobner opazuje, iz Erzwielera, Cuthena i Hammerschmida. Dobner iz početka nije bio naumio braniti se najviše radi toga; jer nehtiede proti svomu redo (pisaristom) razjariti pražki duhovni stol, koji Križovo dielo propusti tiskati. Ali napokon odvaži se, kad u samom nadbiskupu pražkom nadje svoga odvietnika; on bo sam htiede mu biti cenzor. — Da i nespominjemo inih historičko-kritičkih razpravah, koje se čitaju u ovih dopisih imenito o staroj českoj numismatici, oni su već radi toga važni, jer duboko zasieču u izvanjske okolnosti i književnu dielatnost Dobnera, kojega valjani životopis teško očekujemo.

(Konac će slediti.)

grofom. Počelo se je s narodnom himnom, a zatim je izvedeno više izabranih glasnih komadah po ovdajnoj gradskoj handi, koju je podupiralo veći broj diletanata.

— Pišu „Kat. listu“ iz vojničke krajine dne 24. srpnja: Čujemo iz Beča ugodnu viest, da se kod vrhovnoga vojničkoga zapovjedništva radi o tom, da se svećenstvu u vojničkoj krajini poviši plaća. Polag to viesti imali bi župnici, kojima se je dosad plaćalo 300 for. sr., dobivati 500 for.; imajućim dosad 500 for., povišila bi se plaća na 600 for. sr., a iznimice štopski župnici dobivali bi 800 for. sr. — Kapelani, izim svoje uredne plaće, kod glavnih škola u ime katekizacije dobili bi 100 for. sr., a kod nižih učionah 50 for. Nadalje da bi se i uredne plaće duhovnicima dalo 300—400 for. sr., kao što je, vele, po drugim krunovinama.

Sisak 25. srpnja. Buduć da je po najnovijih viestih u podonavskih žitnicah trgovina malo popustila, nije se ni ovdje na izmaku prošle sedmice mnogo kupovalo, jer su se kupci nadali, da će ciena jošte bolje pasti. No prodavaoci neće da popuste od zahtijevane cienne, jer se oni opet drže glasovah, javljajućih, da je u Banatu žito lieto slabu rodilo, i zato, da se netreba bojati, da će ciena žitu jošte dublje pasti, već i zato, što se mnogo i za more kupuje.

Prošle nedjelje prodalo se je ovdje od prilike 15.000 vaganah žita, i to pšenice bečejske (od 86—7 funt) po 3 fr. 45—54 kr.; bečkerečke (od 85 ft.) po 3 fr. 30—26 kr.; temišverske (od 85 ft.) po 3 fr. 24—30 kr.; pančevačke (od 84 ft.) po 3 fr. 12—19 kr.; bačvanske (od 85 ft.) po 3 fr. 12—18 kr.; a bosansko po 2 fr. 48.

U Karlovac su otišle 2000 vag tropolice ($\frac{3}{4}$ Frucht) po 2 fr. 38—45 kr. Napolice je prošlo 1600 vag. po 2 fr. 15—18 kr., također za Karlovac. Jošte se je prodalo 6000 vag. novoga kukuruza po 2 fr. 27—38 kr. Stari najbolji kukuruz nujen je po 2 fr. 48 kr., nu narje se kupacah. 6000 najlipe zobi po 1 fr. 30 kr. otidje k Dunavu.

Vrieme je vruće, kadšto pada kiša. Voda je riekah malena i jošte sve više osieca. Iz Siska u Karlovac plaća se brodarine 15—18 kr.; u Zidani most 32 do 33 kr., a vozarine 42—45 kr. od vagona. (G. D.)

Terst 28. srpnja. Patriarh mletački, monsignor Angelo Ramazetti i c. k. komornici grof Miniscalchi iz Verone, grof A. Valmarana i grof M. Grimani iz Mletakah, grof P. Taverna i markez Vitaliano d'Adda u Milano naimenovani su tajnim savjetnicima.

— Iz Beča javljaju da se nepotvrđuje glas već više putah pojavivši se, da će se južna državna željeznica (od Beča u Terst) jednom privatnom društvu prodati.

— U Temišvaru se 18. o. m. sa shodnom svetkovinom otvorio gvozdeni put od Temišvara do Bazjaša.

Lavov. Prošle sedmice dogodilo se je ovdje pet samoubojstvih.

U Zadru 18. srpnja. Čitamo u „Monit. Tosc.“ pod datom od 6. trekućeg sliedeću viest, koja se tiče jednog našeg vrsnog domorodca:

„Nj. c. k. visost velikivjodva, s prepoštovanom odlukom od 16. skoro minuvšeg ljetnja, udostojio se je podariti knezu Antunu Pavloviću (Makaraniu) počećiteljskom savjetniku, sadašnjem upravitelju gijunte za lombardsko-mletačku zemljarinu u Milanu, i bivšem carsko-austrijskom odborniku na modenskim međunarodnim sastancima radi gvozdenoga puta, dekoraciju viteštva zaslužnog reda pod naslovom sv. Josipa.

Iz Imockog 7. srpnja 1858.

Danas nam je bio dan pravoga veselja, veselja velikog, jerbo nam javni listovi donesoše viest kako je Nj. svetost Papa u Konsistoriu od 25. lipnja izabrao za Pulatskoga biskupa u Albanii, organa propaganskog zbora, našeg domorodca oca Paškvala Vujčića. Rodjen u selu Glavini g. 1821. od poštenog težaka Jure Vujčića, u šestoj godini uzme ga i odgoji jedan stric bivši župnik u Proložcu, a malo zatim odvede ga drugi stric, Franciskanac u Bosnu, te tamo svoju nauku dovrši, i u Ugarskoj obuče haljine M. B. sv. Frane. Odovud otidje u Mletke, gdje je znao toliko časti sebi nabaviti, da je premda

mlad i inostranac, bio izabran za guardianu u samostanu sv. Frane della Vigna, i za profesora crkvnog prava. A sad evo nam ga biskupa u njegovoj 37. godini, te Imocki koji se diči sa svojim sinovima svećenicima svetovnog i fraterskog reda, koji su na dostojanstvo povišeni, profesorima obodivih vierah, vrsnim činovnicima i dekoriranim gradjanima i svećenicima, ima sad i svoga biskupa, od porodice kojeg žive još šestorica svećenikah u Dalmaciji, Bosni, i u Slavonii, a nije dugo da su druga trojica umirila. (G. D.)

Serbia.

A. Beograd, 10. srpnja. (S. D.) Jučer je došao ovamo glas iz Šabca, da je tamo Turčin jedan ranio dva Srbina. Između ove dvojice jedan je činovnik. Svadja se zametne u kafani. Tko je pak povoda dao svadji, još se ne zna; al da se Turčin poslužio oružjem proti Srbima, to je izviestno. — Danas u jutro nadjena je jedna gospodja, udovica samoubojice M. . . bivšeg činovnika, zaklana u svojoj kući. Krvno je djelo izvršio onaj, koji je sve njene bogate stvari odneo. Nadamo se, da će se krivac pronaći. — Ovdje su mnoga gospoda srbiska dobila red turski Medždije. Takav je red jedan kao što kažu poslan i g. Fonblanku, generalnom konzulu britanskom; al ga on nije hteo primiti. Njegov pak zastupnik, podanik engleski g. Fico, primio je red.

Sultan je blagoizvolio darovati red Medždije II. razreda: G. Vučiću i g. I. Garašaninu; III. razreda: Gg. Černobarcu, A. Jankoviću, A. Simiću i majoru Miši Anastasijeviću; IV. razreda: Gg. Gjorgju Karagjorgjeviću, D. Matiću, K. Cukiću; okr. načelnicima: Stanojlu Petroviću, Žujeviću, Peruničiću, Risti Tucakoviću, Dimitriju Milenkoviću, Kostu Jankoviću, Milivoju Jovanoviću, potcm Indžetu Tatar-agi, Kostu Magazinoviću, Tomi Katiću, Stefanu Milakoviću, majorima Joksicu i Zahu, i naposljedku V. reda: Gg. Kumanudi, Simi Stanojloviću, Daniloviću i Ljubomiru Cincareviću. — Ovi znaci carsko-sultanske milosti donešeni su ovih danah u Beograd i sinoć od predstavnictva kneževskog razasani.

Tallanska.

Genova, 21. srpnja. Jučer probo je ovdje nieki suprug, niegdašnji častnik, svoju ženu i njezinoga ljubovnika, kojega je on našao pri njoj. Posljednji rodod iz Milana, zove se A. . . i služio je kao častnik u 5. piemonteskoj pješackoj pukovni.

Turska.

„Tem. Nov.“ pišu iz Mostara, da su engleski i francuski konzul otišli iz Trebinja u Dubrovnik, što se niešto neslažu sa Kemalefendiom, jer im je ovaj rekao, da njihov česti dolazak u Trebinje i miešanje u sadašnje zaplete može samo smetati turskim vlastima. — Od Trebinja do Dubrovnika gradi se sada drum, po kome će i kola moći ići, a poslie će se, kao što se nadaju, graditi i drum od Trebinja u Mostar. — U Mostar je za posadu došla polovina bataliona od one regimente, koja je bila u boju na Grahovu. Ovaj ostatak nije u stanju vojevati.

„Nord“ javlja da je za uredjenje černogorske stvari predloženo, da se primorje i pristanište barsko ajedini Černojgori, a naproti niekih kraj černogorske zemlje, o kome je uvijek razpra sa Turskom, a za Tursku je važan, jer joj služi za svezu obćenja između Bosne i ostalih oblastih, ovoj ustupi. „Nord“ kaže da knez Danilo i nieke velike sile pristaju na taj predlog.

Franceska.

Gospodična Eyellard i gospodin Emerat prispjeli su dne 22. t. m. u večer u Pariz. Perva odsiela je kod gospodina Cinterata, direktora arkivah u ministarstvu izvanjskih poslova. Isti je stari prijatelj njezine familie. Govorilo se je da će ju dne 25. t. primit carica.

U St. Etiennu doznalo se je, to se sada za cijelo uvierava, za jednu fabriku od bumbah, koja je već dignuta. Uslied toga uapšeno je 27 osoba.

Berzovjavne i najzovije viesti.

U Kanei bio je dne 19. povraćen mir; odaslanici kersćanah vraćaju se uslied sporazumljenja s portinim komisarima. Turci su se niešto umirili.

Atina 24. srpnja. Razpisan je natičnj za podignuće starinarskoga muzeja.

Turin 28. srpnja. Grof Cavour došao je u Cutik, pošto se je bio zadržao dva dana u Strasburgo.

London, 29. srpnja. Kraljicu, koja će u sriedu poslie podne odputovat u Šerbur, pratit će izvan jaketa samo dva linejska broda „Royal Albert“ i „Renown.“

Iz Bombaja javljaju od 3. da je maharadža Scindia opet postavljen na svoje pervašnje mjesto. Biegunce progone na sve strane. Generalni gubernator razglasio je obćenito pomilovanje, od kojega su izključeni jedno ubojice.

Carigra⁴, 24. srpnja. (Posredstvom Lloydova parobroda „Vulkan“ prispievšega dne 29. u Terst.) Sultan otvorio je glavom kurbanbajramsku svetkovinu. Divizioni general Izmail-paša otišao je u Džedu. Parobrod „Purschus“ otišao je s municijom za bosansku vojsku. Pl. gospodin Lesseps prispio je. Sultan dobio je bavarški red sv. Huberta.

Bečka burza dne 30. srpnja 1858.

Tečaj državni papirah.		U sreb.
Državne zadužnice	sa 5%	82 $\frac{3}{4}$
do od godine 1851 seria B	5%	
do od g. 1853 s povratkom	5%	
do iz narodnog zajma	5%	83 $\frac{1}{2}$
do	4 $\frac{1}{2}$ %	
do	4%	65
do od g. 1850 s povratkom	4%	
do	4%	
do	3%	
do	2 $\frac{1}{2}$ %	
Zajam s vučenjem od g. 1834, za 100 for.		07
do		134 $\frac{1}{4}$
do		
Bečko-gradski banko	sa 2 $\frac{1}{2}$ %	
do	2 $\frac{1}{4}$ %	
do	2%	
Zadužnice zemljišnoga odkupa od dol. Austrie		
Zadužnice zemljišnoga odkupa od Galicie,		
Ugarske sa sjedinjenimi pokrajinami po 5%		
Zadužnice zemljišt. odk. od ostalih krunovina		967
Bankovne dionice komad po		593 $\frac{3}{4}$
Eškomptirane dionice od dol. Austrie za 500 l.		
Dionice c. k. pov. austrijsk. državno-željezničkog društva po 200 for. sr. ili 500 frankah, podpuno uplaćene		
do do s plaćanjem na rate		
Dionice severne željeznice	po 1000 l.	
do bečko-glogničke željeznice	500 .	
do šoprunsko-malobeske	200 .	
do Budiojovičko-Gmundsko-Linske željeznice	250 .	
do požunsko-ternovačke željez.		
do 1-og izdanja	200 .	
do 2-og	200 .	
do austr. dunav. parobrodarstva po	500 .	536
do Lloyd u Terztu	500 .	
do budapeštanskog lančanika	500 .	
do c. k. povl. austrijsko-državnog željezničkog društva po 200 forint.		
do Gjurske željeznice		
Galičke založnice sa 4%	za 100 .	
Jelisavetina željeznica		
Južno-sieverna niemačka savezna željez.		
Tisna željeznica		
Lombardsko-mletačka željeznica		

Tečaj mienični.

Amsterdam za 100 holandezkih for.	for	
Augsburg za 100 for. current		105 $\frac{1}{4}$
Berlin za 100 pruskih talirah		
Vratislava za 100 pruskih talirah		
Frankfurt na M. za 120 for.		104 $\frac{3}{4}$
Genova za 300 piemontezkih lirah		
Hamburg za 100 mark banko		77
Lipsko za 100 for.		
Livorno za 300 toškanskih lirah		
London za 1 funt sterlinga		10-13
Lyon za 300 frankah		
Milan za 300 austrijskih lirah		104 $\frac{1}{2}$
Marseille za 300 frankah		122 $\frac{1}{4}$
Pariz za 300 frankah		122 $\frac{3}{4}$
Prag za 100 forintih		
Terzt za 100 forintih		
Mletci za 300 austrijskih lirah		
Bukurešt za 1 forint	parah	266 $\frac{1}{4}$
Carigra ⁴ za 1 forint	parah	
Smirna za 1 forint	parah	

Tečaj novca.

Carski dukati	7 $\frac{1}{2}$
Srebro od 15. srpnja	4 $\frac{3}{4}$

Odgovorni urednik. Dr. Demeter.

SLUŽBENI LIST.

Nr. 12144-2739 (VI. 41)

3—2

Konkurs-Kundmachung

zur Besetzung eines medizinischen und eines chirurgischen Stipendiums für Eingeborene Croatiens und Slavoniens.

Von den mit der Allerhöchsten Entschliessung vom 8. Oktober 1853 für Eingeborene Croatiens und Slavoniens, die sich dem Studium der Medizin oder Chirurgie widmen wollen, bewilligten Stipendien ist eines für Kandidaten des medizinischen Doktorgrades mit dem jährlichen Betrage von 300 fl. und eines für angehende Doktoren oder in Ermangelung solcher für Magister der Chirurgie mit jährlichen 150 fl., beiderseits aber für solche Aspiranten, die die medizinischen oder chirurgischen Studien noch nicht angetreten haben, mit einer entsprechenden Reisekostenvergütung vom Beginn des kommenden Studienjahres 1858-59 zu besetzen.

Der Genuss dieser vorderhand aus dem Staatsschatze fließenden Stipendien dauert bei Kandidaten des medizinischen und chirurgischen Doktorgrades sechs und wenn sie sich zu Operateuren bilden acht, bei Kandidaten für den chirurgischen Magistergrad aber fünf Jahre.

Für diese beiden Stipendien wird hiemit der Konkurs mit der Präklusivfrist bis 30. August l. J. eröffnet.

Die Gesuche für diese Stipendien sind an das k. k. Ministerium für Cultus und Unterricht zu stilisieren, mit dem Tauscheine, bei Bewerbem, welche die medizinischen oder beziehungsweise chirurgischen Studien noch nicht angetreten haben, mit der Nachweisung über die vollständige Vorbildung für das betreffende Fakultätsstudium, namentlich aber mit dem Zeugnisse über die mit Approbation abgelegte Maturitätsprüfung, bei bereits dormaligen Medizinern oder Aspiranten des chirurgischen Doktorgrades oder Magisteriums mit den Nachweisungen über ihren bisherigen Studienbesuch und Fortgang; von sämtlichen Bewerbem aber mit der Nachweisung über die Kenntniss der kroatisch-slavonischen als der Landes-, wie auch jener Sprache, in welcher an der zu besuchenden Lehranstalt der Unterricht erteilt wird; dann mit einem vorschriftsmässig ausgefertigten Mittellosigkeitszeugnisse, und endlich mit einer von dem betreffenden Bewerber eigenhändig geschriebenen und unterschriebenen Aeusserung, dass er nach Erlangung des bezüglichen Grades zehn Jahre im vaterländischen Kronlande seine Kunst ausüben wolle, zu belegen, und bei der gefertigten Statthalterei im Wege der Direktion derjenigen Unterrichtsanstalt, an welcher der Bewerber dormalen den Studien obliegt, um so zuversichtlicher von Ablauf der oben anberaumten Präklusivfrist einzubringen, als auf später einlangende Gesuche keine Rücksicht genommen werden könnte.

Agram am 24. Juli 1858.

Von der k. k. kroat.-slav. Statthalterei

11513-709 (VI.—39)

3—3

Konkurs-Ausschreibung.

Zur Wiederbesetzung der bei dem Stadtmagistrate in Fiume erledigten zweiten provisorischen Konzipistenstelle mit dem Jahresgehälter von 600 fl. (sechs Hundert Gulden) CM. wird hiemit der neuerliche Konkurs mit der Bewerbungsfrist bis letzten August 1858 ausgeschrieben.

Die Kompetenten haben innerhalb dieser Bewerbungsfrist ihre dokumentirten Gesuche bei der k. k. Comitatsbehörde in Fiume und zwar jene, die bereits in öffentlichen Diensten stehen, im Wege ihrer Amtsvorstellung, die übrigen aber durch die politische Behörde ihres Wohnortes unter Nachweisung der für Staatsbeamte gleicher Kategorie vorgeschriebenen Qualifikationen, ihres politischen und moralischen Verhaltens, des Alters, Standes, der zurückgelegten Studien, bisherigen Dienstleistung und Sprachkenntnisse einzureichen.

K. k. kroat.-slav. Statthalterei

Agram den 19. Juli 1858.

Nr. 25831/12023 (VI.—42)

3—2

Konkurs

für die an der Prager deutschen Oberrealschule erledigte Lehrers- und eventuell auch für die Direktorsstelle dieser Anstalt.

An der Prager deutschen Oberrealschule ist eine Lehrerstelle für das Fach der Arithmetik, Geometrie und des Freihandzeichnens in der Unterabtheilung dieser Lehranstalt erledigt.

Für diese Lehrerstelle, mit welcher ein Gehalt von 600 fl. CM. mit dem Vorrückungsrechte in die höhern Gehaltsstufen von 1000 fl. und 1200 fl. CM. verbunden ist, wird der Konkurs mit dem Bedeuten ausgeschrieben, dass die Bewerber ihre gehörig belegten Gesuche binnen 4 Wochen nach der 3. Einschaltung dieser Konkursausschreibung in das Amtsblatt der Prager Zeitung im geeigneten Wege bei der böhm. k. k. Statthalterei einzubringen haben, wobei bemerkt wird, dass zu den Gesuchen der bereits an öffentlichen Lehranstalten dienenden Bewerber von den vorgesetzten Direktionen Qualifikations-Tabellen über die bisherige Dienstesverwendung und das Verhalten

der Kompetenten auszufertigen und versiegelt den Gesuchen beizuschliessen sind.

Da überdiess an der Prager deutschen Oberrealschule auch die Stelle des Direktors, welcher nebst dem Lehrgehälter eine Direktionszulage von jährlichen 300 fl. CM. zu beziehen hat, erledigt ist, so haben die Bewerber um diese Direktorsstelle in derselben Konkursfrist ihre wohl instruirten Gesuche einzubringen, zugleich aber die Kompetenten um die erledigte Lehrerstelle in ihren Gesuchen sich zu erklären, ob sie sich auch zur Uebernahme der Direktion der Oberrealschule befähigt halten, in welchem Falle sie ihre Befähigung durch gehörige Belege nachzuweisen haben.

Von der böhm. k. k. Statthalterei

Prag am 12. Juli 1858.

Nr. 2893 (Izv.—195)

3—1

Kundmachung.

Zu Folge Erlasses der wohlwollenden k. k. Comitats-Behörde vom 12. Juli 1858, Z. 7241 wird die Einhebung des Gemeindegeldschlages vom Wein-, Bier- und Branntweinschank, dann von der Fleischausschrottung in den politischen Gemeinden Samobor, Podvrbh, Rakovpotok und Stupnik für die Zeit vom 1. November 1858 bis dahin 1859 am 11. August 1858 um 9 Uhr Vormittags in dem Amtlokal des gefertigten Bezirksamtes zu Samobor im Wege einer öffentlichen Versteigerung verpachtet werden.

Diese Lizitation wird für jede Gemeinde einzeln durchgeführt, und es werden nachstehende Ausrufspreise bestimmt:

a) für die Markt-Gemeinde Samobor, in welcher jährlich 7 Jahrmärkte und monatlich 4 Wochenmärkte abgehalten werden, mit einer Anzahl von 75 Schankhäusern 53-8 fl.;

b) für die Gemeinde Podvrbh mit 47 Ortschaften und 76 Schankhäusern, dann 5 Jahrmärkten 1100 fl.;

c) für die Gemeinde Rakovpotok mit 23 Ortschaften und gegen 30 Schankhäusern 1200 fl.;

d) für die Gemeinde Stupnik mit 17 Ortschaften und beiläufig so viel Wirtshäusern 1100 fl.

Die Lizitationsbedingungen können in den gewöhnlichen Amtsstunden hieramts eingesehen werden, jedoch wird bemerkt, dass:

a) jeder Lizitant bevor er einen Anbot macht, 5% des Ausrufspreises als Vadium zu Händen der Lizitations-Commission zu erlegen, und der Bestbieter solches auf die 10% Kautions zu completiren haben wird;

b) bei der Lizitation auch die vorschriftsmässig gestempelten und mit dem Vadium belegten schriftlichen Offerte, welche vor der Lizitation zu überreichen sind, berücksichtigt werden. Ueberreicher solcher Offerte werden jedoch zur Lizitation nicht zugelassen, und auch keine Nachtrags-Offerte angenommen.

K. k. Bezirksamts

Samobor am 21. Juli 1858.

K. k. Bezirks-Vorsteher

Martinković.

Br. 2284 pol. (Izv.—199)

3—1

Natiečaj.

Po nalogu vis. c. k. hrv.-slav. namiestništva od 1. lipnja 1858, br. 5411 razpisuje se natiečaj za tri primaljska miesta, i to za političke občine Gorica, Odra i Orle, sa godišnjom plaćom od 80 fr. sr., koja se redovito iz dotične blagajne občinske izplatila bude.

U pomanjkanju izučeni i diplomiziranih primaljah, uzet će se obzir i na onakove praktične primalje, koje od vremena upravljanja varmedjinskog službe, pak su verhu podnesenog sa dobrim uspjehom izpita od varmedjinskih fizikah svjedočanstva dobile, za koje opredjeljuje se godišnja plaća od 20 fr. sr.

Natiecati želeće pozivlju se, da do svrhe miesca kolovoza molbenice svoje ovom uredu podnesu, i takove svjedočbami o sposobnosti i čudorednosti, kao i znanju hrvatskog jezika podkriepu.

C. k. kot. ured

Vel. Gorica dne 24. srpnja 1858.

C. k. kot. predstojnik

I. Nemčić.

Nr. 3483 pol. (Izv.—198)

3—1

Lizitations-Kundmachung

Von Seite des k. k. Bezirksamtes Sissek wird hiemit zur allgemeinen Kenntniss gebracht, dass die Gemeinde- Wein- und Fleisch-Datz in den diesbezüglichen politischen Gemeinden und zwar, in Sella mit 24 Dörfern und 25 Wirthshäusern, in Setu mit 21 Dörfern, 43 Wirthshäusern und 3 Kirchweihfesten, in Gošće mit 12 Dörfern, 20 Wirthshäusern und 4 Jahrmärkten, endlich im Marktorde Sissek mit dem Marktorde Sissek und einem Dorfe mit 40 Wirthshäusern und 8 Jahrmärkten, für die Zeit vom 1. November 1858 bis dahin 1859 zu Folge hohen komitatsbehördlichen Erlasses vom 12. Juli 1858, Z. 7241 am 16. August l. J. um 9 Uhr Vormittags in dem Amtlokal des Bezirksamtes Sissek im Wege einer öffentlichen Versteigerung verpachtet werden wird.

Die Lizitationsbedingungen können in den gewöhnlichen Amtsstunden hieramts eingesehen werden, jedoch wird ausdrücklich bemerkt, dass:

1. die Lizitation gemeindegewise durchgeführt wird;

2. der Ausrufspreis wie folgt bestimmt ist =

für die Gemeinde Sella 135 fl.

Setu 2050 fl.

Gošće 1163 fl.

den Marktorde Sissek 5310 fl.

3. das gewöhnliche Vadium von 5% des Ausrufspreises vor der Lizitation zu erlegen, und von den Meistbietenden auf die 10% Kautions zu erhöhen kommt;

4. es werden auch die vorschriftsmässig gestempelten und mit dem Vadium belegten vor der Lizitation überreichten schriftlichen Offerte berücksichtigt; solche Offerten werden jedoch zur mündlichen Lizitation nicht zugelassen, und auch keine nachträglichen Offerte angenommen.

K. k. Bezirksamts

Sissek am 24. Juli 1858.

Der k. k. Bezirks-Vorstand

Hrašovec.

Br. 2209—18 8 pol. (Izv.—190)

3—1

Oglas dražbe.

Usljed razpisa veleslavne c. k. županijske oblasti od 12. srpnja 1858, br. 7211 držat će se dne 17. kolovoza o. g. u pisarni ovog ureda druga javna jevtinba, kod koje će se sabiranje občinske dohodarine od vina, pive, rakie i od sječila mesa područnih triub obćinah, naine:

Gorica, sastojeca iz 40 selah, sa 8 godišnjih sajmovah u Velikoj Gorici i do 4) oštarih

Odra, sastojeca iz 31 sela i toliko oštariah.

Orle, sastojeca iz 20 selah i toliko oštariah, najviše ponudjucemu predati uz jamčevinu u jednoj četvrtini od dostatnog iznosa opredieljenoj, na jednu godinu naine od 1 studenog 1858, do svrhe listopada 1859. u najam predati.

Svaki dražbenik imade položiti zaobinu od 100 fr.

Predavatelji pismenih ponudah nesmju kod ustmene dražbe niti osobno niti kroz punomoćne sudielovati, pod prietnjom da inače na njihove ponude nebude nikakav obzir uzet.

Naknadne ponude neće se primiti, budi ponuditelj sudielovao kod ustmene dražbe ili ne.

Dražbeni uvjeti mogu se uviditi kod ovog ureda u navadnih uredovnih urah.

C. k. kot. ured

Vel. Gorica dne 20. srpnja 1858.

C. k. kot. predstojnik

I. Nemčić.

Nr. 1551-1858 pol. (Izv.—202)

3—1

Konkurs-Kundmachung.

In der politischen Gemeinde Preseka ist die Stelle des Gemeinde-Sekretärs, womit der Gehalt jährlicher 400 fl. nebst freiem Natural-Quartier und Brennholz-Genuss verbunden ist, in Erledigung gekommen.

Zur Besetzung dieser Stelle wird hiemit der Konkurs mit dem Beifügen eröffnet, dass die Bewerber um dieselbe sich über ihr Alter, Stand, Religion, die vollkommene Kenntniss der deutschen und kroatischen Sprache, die bisher zurückgelegten Dienste und erlangte Befähigung, so wie das politische Wohlverhalten glaubwürdig auszuweisen, und ihre gehörig belegten Gesuche, die in öffentlichen Diensten stehenden im Wege ihrer vorgesetzten Behörde bis 15. August d. J. bei dem gefertigten Bezirksamte einzubringen haben.

K. k. Bezirks-Amts

Verbovec am 28. Juli 1858.

K. k. Bezirks-Vorstand

Theodorović.

Br. 2006 pol. (Izv.—201)

3—2

Oglas dražbe.

Dne 5. kolovoza o. g. u 10 satih prije podno će se pri ovom c. k. kot. uredu obdržavati javna dražba za iznajmljenje občinskog prava pobiranja pristojbah od vinotočja i mesarenja od obćinah Bosiljevo i Severin za upravnu godinu 1858-59. Fiskalna ciena glede obćine Bosiljevo opredieljena je sa 1806 fr. a glede obćine Severin sa 1500 fr., u obsegu obćine Bosiljevo obdržavaju se tri godišnja sajma i svake godine deset sajmovah prigodom cirkvenih prošćenjah, a u obsegu obćine Severin dva godišnja sajma i devet sajmovah prigodom prošćenjah u selih k obćini Bosiljevo spadajućih obćinah, birtjah a u 19 selih obćinah 23 birtjah spadajućih.

Pri ovoj dražbi uzet će se u obzir takodjer pismeno shodno sastavljeno ponude, koje prije, nego što se dražba započne, prispiele budu, najkasnie prispievše kao i na one primierne ponude, kojih podnositelji takodjer pèrvi ustmenoj dražbi udioničuju, neće se nikakvi obzir uzeti.

Ostali dražbeni i najamni uvjeti mogu se pri ovom c. k. kot. uredu uviditi.

C. k. kot. ured Bosiljevo

Stelnik dne 23. srpnja 1858.

C. k. kot. predstojnik

Lopašić.

Br. 785 c. (Izv.—185)

3—3

Izrok

kojim se sazivaju vieroavnici ostavštinski.

C. k. kot. ured Pisarovina kao sud poziva sve one, koji iz ostavštine dana 30. lipnja 1858 s oporukom premiauvšega Janka Hadviga, župnika kupine-

kog stogod kao vierovnici tražiti imaju, neka radi prijave, i posviedočenja svojih tražbinah dana 31. kolovoza t. g. 9 uri prije podne ili dodju pred ovaj sud ili neka do onda predadu pismeno svoju prošnju, u protivnom bo slučaju neće ovi vierovnici na tu ostavštinu, ako bi se po namirenju prijavljenih tražbinah ista izcerpila, nikakvoga daljega prava imati, nego u koliko ih ide pravo zaloga.

Pisarovina dne 19. srpnja 188.

Balogh.

Nr. 1507-1853 pol. (Izv.—191)

3—3

Lizitations-Kundmachung.

Zur Verpachtung der Wein- und Getränke-Daz in der diesem Bezirke unterstehenden Politischen Gemeinden Jamnica, Kravarsko und Pokupsko auf die Zeit vom 1. November 1858 bis Ende Oktober 1859 wird eine öffentliche Lizitation am 9. August 1858 um 9 Uhr Vormittags in der Kanzlei dieses k. k. Bezirksamtes abgehalten.

Die näheren Lizitations-Bedingnisse können bei diesem Amte täglich eingesehen werden, hier wird bloß bemerkt, dass im Bereiche der erwähnten Gemeinden 10 Jahrmärkte abgehalten werden, dass der Wein in 52 Ortschaften und ungefähr in 70 Wirthshäusern ausgeschenkt wird.

Ueberreicher von schriftlichen Offerten dürfen sich nicht zugleich auch persönlich durch Bestellte oder Bevollmächtigte bei der mündlichen Lizitation betheiligen, ansonsten auf deren schriftliche Offerte durchaus keine Rücksicht genommen wird.

Nachträgliche Offerte werden nicht berücksichtigt, ohne Unterschied ob sich der Offerent bei der mündlichen Lizitation betheiligt hat oder nicht.

Das von dem Lizitanten oder Offerenten zu erlegende Vadium wird für die Gemeinde Jamnica in 230 fl. und für die Gemeinden Kravarsko und Pokupsko zu je 90 fl. CM. bestimmt.

Was hiemit zur allgemeinen Kenntniss gebracht wird.

Pisarovina am 21. Juli 1858.

Balogh.

Nr. 1891-1858 pol. (Izv.—197)

3—3

Lizitations-Ankündigung.

Von Seite des k. k. Bezirksamtes Dugoselo wird zur allgemeinen Kenntniss gebracht, dass die den Gemeinden zustehende Einhebung, des Datzes von Wein-, Bier- und Brauntweinausschank, dann von der Fleisch-ausschrottung, in den drei politischen Gemeinden Dugoselo, Oborovo und Prečec, welche 68 Ortschaften mit 96 Schankhäusern umfassen, auf die Dauer eines Jahres d. i. für die Zeit vom 1. November 1858 bis letzten Oktober 1859 im Wege einer öffentlichen Lizitation in Pacht gegeben wird.

Die Lizitation wird am 4. August 1858 um 10 Uhr Vormittags in den Kanzleilokalitäten dieses k. k. Bezirksamtes zu Božjakovina beginnen, und nur gemeindeweise durchgeführt werden.

Als Ausrufspreis wird der gegenwärtige bestehende Pachtbetrag angenommen, welcher sich bei der Gemeinde Dugoselo mit 2342 fl., bei der Gemeinde Oborovo mit 760 fl. und bei der Gemeinde Prečec 920 fl. herausstellt, wovon die Lizitationslustigen das 5% Reugeld vor dem Beginne der Lizitation zu Handen des Lizitations-Commissärs zu erlegen haben.

Dieses Reugeld wird den Nichterstehern der Pachtobjekte gleich nach beendeter Lizitation rückgestellt, dagegen haben die Ersther dasselbe auf 10% des neuen Pachtbetrages als Kautions zu ergänzen.

Schriftliche Offerte, welche mit dem gesetzsmässigen Stempel, und mit dem erforderlichen Reugelde versehen sein müssen, werden auch angenommen, jedoch nur dann berücksichtigt, wenn sie vor der Lizitations-Vornahme einlangen. — Ueberreicher schriftlicher Offerte sind von der mündlichen Lizitation ausgeschlossen.

Die Pachtlustigen werden daher zu dieser Lizitation mit dem Beisatze eingeladen, dass sie die näheren Bedingnisse, sowohl in der Bezirksamtskanzlei zu Božjakovina, als auch bei den Gemeindeämtern zu Dugoselo, Rugvica und Bregi, alle Tage während der vorgeschriebenen Amtsstunden einsehen können.

K. k. Bezirksamts Dugoselo
zu Božjakovina am 20. Juli 1858.

Der k. k. Bezirks-Vorsteher
Barac.

Nr. 7029 (Izv.—194)

3—3

Concurs-Ausschreibung.

Bei dem k. k. Bezirksamte Klanjec ist eine mit dem jährlichen Gehalte von 350 Gulden CM. und dem Vorrückungsrechte in die höhere Gehaltsstufe von 400 Gulden verbundene Kanzlistenstelle in Erledigung gekommen.

Diejenigen, welche diese Stelle zu erlangen wünschen, haben ihre mit den Nachweisungen über das Lebensalter, die zurückgelegten Studien, das moralische und politische Verhalten und über die bisherige Dienstleistung, dann über die vollkommene Kenntniss der deutschen und kroatischen Sprache belegten Gesuche, und zwar, wenn sie bereits im öffentlichen Dienste stehen, im Wege ihrer Amtsvorstehung, sonst

aber im Wege ihrer unmittelbar vorgesetzten politischen Behörde (die Militärs mit Beachtung der hohen Kriegsministerial-Verordnung vom 31. Dezember 1852 Z. 3056) bis 15. August 1858 hieran einzubringen und darin auch anzuführen, ob und in welchem Grade sie mit einem bei den dieskomitatlichen k. k. Bezirksamtern angestellten Beamten verwandt oder verschwägert sind.

K. k. Comitatsbehörde

Warasdin am 21. Juli 1858.

Der k. k. Comitats-Vorstand

Šimuncić.

Nr. 1994 pol. (Izv.—189)

3—3

Lizitations-Kundmachung.

Von Seite des k. k. Bezirksamtes Moslavina wird hiemit zur allgemeinen Kenntniss gebracht: dass die Einhebung des Gemeindegeldes vom Wein-, Bier- und Brauntweinschank, dann von der Fleischausschrottung in den politischen Gemeinden Ludina, Popovača und Kutina mit 37 Dörfern und so vielen Schankhäusern für die Zeit vom 1. November 1858 bis dahin 1859 zufolge hohen komitatsbehördlichen Erlasses vom 12. Juli 1858 Z. 7241 am 7. August 1858 um 9 Uhr Vormittags in dem Amtlokal des Bezirksamtes Moslavina im Wege einer öffentlichen Versteigerung verpachtet werden wird.

Die Lizitations-Bedingnisse können in den gewöhnlichen Amtsstunden hieran eingesehen werden, jedoch wird ausdrücklich bemerkt, dass

1. die Lizitation gemeindeweise durchgeführt wird;
2. der Ausrufspreis wie folgt bestimmt ist:
für die Gemeinde Popovača 1184 fl. — kr.
" " " Kutina 836 fl. — kr.
" " " Ludina 807 fl. — kr.
3. das gewöhnliche Vadium von 5% des Ausrufspreises vor der Lizitation zu erlegen, und von den Meistbietenden auf die 10% Kautions zu erhöhen kommt;
4. es werden auch die vorschriftsmässig gestempelten, und mit dem Vadium belegten vor der Lizitation überreichten Offerte berücksichtigt, solche Ueberreicher aber werden jedoch zur mündlichen Lizitation nicht zugelassen und auch keine nachträglichen Offerte angenommen.

Moslavina am 22. Juli 1858.

Der Amtsleiter

k. k. Bezirks-Adjunkt

Matosić.

Nr. 1477 pol. (Izv.—193)

3—3

Lizitations-Kundmachung.

In Gemässheit des wohlthätigen komitatsbehördlichen Erlasses vom 12. Juli d. J. Z. 7241 findet wegen Verpachtung des Dazertragnisses von Fleisch und Getränken in den diesseitigen politischen Gemeinden Verbovec, Preseka und Dubrava für das Verwaltungsjahr 1858-59 eine öffentliche Lizitation statt, welche bei diesem k. k. Bezirksamte am 5. August 1858 um 9 Uhr Vormittags abgehalten werden wird.

Die Verpachtung der Dätze erfolgt gemeindeweise, wobei bemerkt wird, dass die Gemeinde Verbovec 27 Ortschaften mit 6423 Seelen, Preseka 31 Ortschaften mit 368 Seelen und Dubrava 15 Ortschaften mit 2081 Seelen zählt. Im Orte Verbovec finden während des Sommers 2 Jahrmärkte statt.

Der Ausrufspreis für die Gemeinde Verbovec wird mit 1760 fl., für Preseka mit 800 fl. und für Dubrava mit 160 fl. festgesetzt.

Jeder Lizitant hat ein Vadium bestehend in 5% des Ausrufspreises, der Ersther aber ein Drittel des Pachtbetrages als Kautions zu erlegen.

Nachträgliche Offerte werden nicht angenommen, und es wird auch bestimmt, dass diejenigen, die ein schriftliches Offert überreichen, zur mündlichen Lizitation nicht mehr zugelassen werden können.

Die übrigen Bedingnisse werden am Tage der Lizitation bekannt gemacht werden.

Welches hiemit zur allgemeinen Kenntniss gebracht wird.

Vom k. k. Bezirksamte

Verbovec am 22. Juli 1858.

Der k. k. Bezirks-Vorstand

Thodorović.

Nr. 4894-1858 (Izv.—200)

2—2

Lizitations-Kundmachung.

Für die Zeit vom 7. September d. J. bis Ende Oktober 1859 wünscht die Gefertigte Comitatsbehörde die Verköstigung und Wartung der Kranken, dann die Reinigung der Wäsche, und den Bedarf an Beleuchtungs-Material, Strohes, Besen, Brennholzes, Hader und der Medicamente in dem provisorischen Syphilis-Spital in Požega im Wege einer am 7. August d. J. im Amtlokal der gefertigten Comitatsbehörde um 9 Uhr Morgens abzuhaltenden Minuendo-Lizitation sicher zu stellen, die Unternehmungslustigen wollen sich daher an dem bestimmten Tage dort einfinden, die Bedingnisse können vorläufig in der Amts-Registratur eingesehen werden.

Požeg am 24. Juli 1858.

Der k. k. Comitats-Vorstand beurlaubt

Logar.

Nr. 4462 civ (DS.—6)

3—3

Konkurs-Edikt.

Vom k. k. Landes-Gerichte Agram als Concurs-Instanz wird bekannt gemacht: Es sei von diesem Gerichte über das gesammte dem Agramer Advokaten Ferdinand Ottinger gehörige, wo immer brüchliche bewegliche, und das in den Kronländern, für welche die Concurs-Ordnung vom 8. Juli 1853 Wirksamkeit hat, gelegene unbewegliche Vermögen der Concurs eröffnet, zum Massacurator und provisorischen Vermögens-Verwalter der hiesige Advocat Herr Leopold Šram und zu dessen Substituten der hiesige Advocat Herr August Dutković bestellt worden.

Es werden daher alle Personen, welchen was immer für Ansprüche auf das in Concurs verfallene Vermögen zustehen, aufgefordert, dieselben bis längstens 27. September 1858 mittelst einer förmlichen Klage wider den obgenannten Massa-Vertreter bei diesem k. k. Landes-Gerichte anzumelden, widrigens sie ungeachtet des ihnen etwa gebührenden Eigenthums-, Prioritäts- oder Pfandrechtes von der Concurs-Verhandlung ausgeschlossen, und aller Ansprüche auf die Concurs-Massa verlustig sein würden.

Zur Bestätigung des einstweiligen Vermögens-Verwalters, oder Wahl eines andern Verwalters, so wie des Gläubiger-Ausschusses wird die Tagsatzung auf den 5. Oktober 1858 Vormittags 9 Uhr bei diesem Gerichte mit dem Bedeuten angeordnet, dass hierbei die Concurs-Gläubiger so gewiss zu erscheinen, und über die Wahl des Vermögens-Verwalters, so wie des Ausschusses sich bestimmt zu erklären haben werden, widrigens dem § 44 C. O. gemäss auf ihre Gefahr vom Gerichte der einstweilige Vermögens-Verwalter und Gläubiger-Ausschuss bestellt werden würde.

Endlich werden sämtliche Gläubiger über das Gesuch des in Concurs verfallenen Ferdinand Ottinger um Zugestehung der Rechtswohlthaten der Güterabtretung zu der auf den 11. Oktober 1858 Vormittags 9 Uhr anberaumten Tagsatzung mit dem Beisatze vorgeladen, dass über den Anspruch des Schuldners auf die Rechtswohlthaten der Güterabtretung in Rücksicht derjenigen Gläubiger, welche ihm dieselben nicht freiwillig zugestehen, nach Beendigung der gegen den Schuldner eingeleiteten strafgerichtlichen Untersuchung werde entschieden werden.

Das Gesuch um Bewilligung der Rechtswohlthaten kann sowohl bei diesem k. k. Landes-Gerichte, als auch bei dem Herrn Massa-Vertreter eingesehen werden.

Agram den 22. Juli 1858.

Klobučarić.

Jović.

Z. 4501. Es wird bemerkt, dass statt des inzwischen über eigenes Ansuchen enthobenen Advokaten Herrn Leopold Šram als Massa-Vertreter und Interims Verwalter, der hiesige Advocat Herr Augustin Dutković zum Massa-Vertreter und zeitweiligen Verwalter, und zu dessen Substituten Advocat Herr Matijas Koporić bestellt worden sei.

Agram den 23. Juli 1858.

Klobučarić.

Jović.

Br. 1108 gr. (Izv.—203)

3—1

Izrok.

C. k. ured kotarski kao sud na Crikvenici u Vinodolu pozivlje sve one, koji sciene da imaju kakovo pravo zahtieva proti ostavštini pokojnoga Ivana Kargacina, vlastelina iz Novog, umervšeg dne 19. lipnja t. g. neka takovo na ročištu, koje će se za otu svrhu dne 1. rujna o. g. u 8 satih prije podne ovdie održavati, tim sigurnie prijave, jer u protivnom slučaju bi se ista ostavština koga po zakonu ide, ma i na štelu neprijavivšeg se izručila.

U Crikvenici 17. srpnja 1858.

OGLASNIK.

Dp.—53

3—3

Troškom knjigarnice Lavosl. Hartmána u Zagreb u izašao je u hrvatsko-njemačkom jeziku:

Tabelarni pregled, dosadanjih vriednotah.

Sravnanih s novom austrijskom, talirnom i južno-njemačkom vriednotom, za porabu austrijskih državljana, a napose za poslovaltelje svake virsti.

Sastavio i izdao Josip Ferdinand Devidé učitelj tērgovačkih znanostih na sborno-tērgovačkoj učioni u Zagrebu.

Priložena je takodjer biljegovna tarifa u novoj austrijskoj vriednoti. Ciena knjižice u maloj osmini sa 86 stranah — 12 kr. srebra.

Preporučujemo ovo malo dielce givma i svakome buduće sve dosad izištavše ne samo radi jezika, već i radi njezine praktičnosti osobito nadkriluje.

Knjigarnica Lavoslava Hartmána u Zagrebu preporučuje svoje obilato skladište ilustriranih i neilustriranih knjigah sposobnih za školsku nagradu na gimnasiah, realkah i ostalih pučkih učionah.

Carsko-kr.

službene

NARODNE

NOVINE.

Novine ove izlaze svaki dan izvanredne i praznike na čitavom listu. — Polugodišnja predplata je za domaće u novinarici 4 for. srebra. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom pošiljati, 6 for. sr. —

Za službene oglase opredijeljena je uvertbina: 4 kr. sr. od linie za prvi put; a zatim za svaki put 2 kr. sr. — Za druge oglase ili posebne članke plaća se do 10 linia 20 kr. sr., dalje pak od svake pojedine linie 4 kr. sr.

Uredovni dio.

Naredba c. k. hrvatsko-slavonskoga namjestništva od 10. svibnja 1858, kojom se privremeni robni mešetarnik izdaje za kraljevine Hrvatsku i Slavoniju.

S dozvoljenjem c. k. popečiteljstva za trgovinu, oberte i javne gradjevine od 25. travnja t. g. br. 6159. izdaje se za kraljevine Hrvatsku i Slavoniju slijedeći privremeni robni mešetarnik (samsarnik), te se o ispitivanju i zaprisizanju robnih mešetarah (samsarah), kao i glede dosadanjih povladjenih mešetarah ustanovljuje, kao što slijedi:

1. Robni se mešetari polag zakona o ustrojanju trgovačkih i obrtničkih komorah, potvrđenoga najvišjom odlukom od 18. ožujka 1850. (drž. zak. lista kom. XXXIV., br. 122. §. 5. IV.), izpituju pred trgovačkom i obrtničkom komorom pod predsjedanjem kojega viećnika od onoga sudišta trgovačkoga, u kojega se području nalazi sjedište komorino.

2. Ispitanici pitat će se: o svojstvu ugovorah, o strukah robnih i o trgovačkih običajih u obće; o mieri i vagi domaćoj i onoj u susjednih državah, o knjigovodstvu mešetarskom i o propisih mešetarničkih.

3. O ispitu sačinjat će se napisnik, sadržavajući člankovita pitanja i odgovore izpitanih, i ako bi trgovačka komora na temelju položenoga ispita naimeenovala ga mešetarom, podnositi će se taj napisnik visokom c. k. popečiteljstvu trgovine prigodom, kad se

bude naimeenovanje predlagalo potvrđenja radi (§§. 2. i 4. privremenoga mešetarnika.)

4. Svaki mešetar, pošto ga bude trgovačka komora naimeenovala i visoko popečiteljstvo potvrdilo, zaprišeć će se kod namjestništva ili kod podčinjene koje političke oblasti, što će ju dogodice namjestništvo za to odrediti.

5. Naimeenovanje i zaprisizanje mešetarsko priobćivat će se moliteljem putem trgovačke komore svjedočkom uredovnom, poreznom pako uredu javljati radi odmierivanja poreznoga, kao i obnarodovati službenim novinam u uredovnom listu, izlazećim u dotičnom mjestu (§. 8. privremenoga mešetarnika.)

6. Prisega, što će ju polagati mešetari, glasi ovako: „Zaklinjam se Bogom, da ću svoje dužnosti kao robni mešetar verno i točno obavljati, nikada dobljenih narukah prekoračivati, i što najbolje budem znao, odvracati svaku štetu od onih, što budu iskali posredovanje moje, i da ću u obće sve činiti i obdržavati, što mi zakon i čudorednost nalažu pod dužnost. Tako mi Bog pomogi!“

7. Dosadanjim zakonito povladjenim mešetarom netreba podvrgavat se iznovičnom ispitu. Nalaze se im ipak, da za četiri nedjelje danah mole u komore trgovačke za iznovično povladjenje, koja će ih potvrdjivati, pregledavši predložene svjedočbe, kojimi se im je podielila povlada, tierati poslove robno-mešetarske.

Šokčević, s. r. fml.

(Slijedit će „Privremeni robni mešetarnik.“)

Kod c. k. hrvatsko-slavonskoga namjestništva unišo je za postradavše u gradu i saveznoj tvrdjavi Moguncii raspšeršenjem barutane slijedeći dalji iznosak:

Prenos iz 8. popisa . . . 2187 f. 31 1/2 kr.

Od kotarskog ureda varaždinskoga . . . 35 f. 12 kr.

Ukupno . . . 2222 f. 43 1/2 kr.

Neuredovni dio.

Austrijska carevina.

— U ovaj čas — pišu bečki listovi — gdje bi jevtinija ciena žita dovoljno nagradila trud izvoženja iz Hrvatske, počelo se opet živahno govoriti o željeznici od Zidenoga Mosta do Siska, da se time svežu željezni putevi nuz Sava i dolnji Dunav i oni unine doline s Těrstom.

† Iz Klenovnika dne 27. srpnja. Dan današnji svane ovom zabitnom kraju kano predteča liepše budućnosti. Čitateljem ovoga lista predbro je poznato, koliko učini varaždinska županijska oblast za obrazovanje puka pod mudrim upravljanjem prsv. g. Škendera Šimuncića svog za dobro i blagostanje puka toli brižljivoga predstojnika. Njegova obće poznata nepoznavajuća granicah, i netražuća odmora, gdje se o narod-

Knjigopis

„Slavische Bibliothek oder Beiträge zur slavischen Philologie und Geschichte. Herausgegeben von Fr. Miklošić und J. Fiedler. II. Bd. Wien 1858.

Priobćio Dr. Fr. R—

(Nadalje.)

Fiedler zatim (p. 65—98) priobćio iz c. k. dvorskog arkiva nieke rukopise, koji se protežu na poslanstvo Sigismunda Herbersteina u Rusiju godine 1525—1526. Karlo V. naime i Ferdinand austrijski nadvojvoda bishu ga poslali s grefom Nogardom u Rusiju, imenito u Moskvu, da ondje s velikim knezom Vasilijem Ivanovičem savez sklope; te pomiriv ovoga s Poljaci da bi složno sva tri nderili na Turčina — evropejski bić one dobe. Kako se je u ono doba putovalo, vidi se odatle, što poslanici iz Beča na 12. siječnja krenuše, a na 2. veljače dodjoše u Krakov; odakle na 14. istoga mjeseca udariše put Moskve, kamo tek na 26. travnja prispieše! Kamo se sada nebi u to vrijeme došlo? Znameniti je dopis iz Krakova dne 13. veljače 1526., iz koga se vidi razjarenost Poljaka protiv Rusom, kao i njihova neodlučnost, bi li nebi li primirje s Turci sklopljeno narušili i hoj započeli, tim više, pošto njihova moć — odgovoriše Poljaci — na toliko je narasla, da bi bilo dosti, kad bi se mogli protiv njima braniti, a ne na nje nasertati“ (p. 77.). Carski poslanici primietišu tokodjer: „Serenitatem suam sepius turcarum impetum et expertam et continue experiri in suis provinciis per Croatiam. Et statim quaesitum est ex quibus castris; respondimus ex Camergrad, Clutz, Toinio et aliis. Itaque Serenitatem vestram non carere illis et hucusque annuatim exercitum suum non solum ad defensionem confiniorum suorum, sed etiam pro conservatione Croatiae, quae est regis Hungariae, tenuisse et tenere“ (p. 78.). Isto tako važne su opazke Herbersteinove o običajih po Poljskoj i Ruskoj (p. 90—92).

Isti Fiedler priobćuje (p. 141—151) „Chronicon Poloniae“, koi počimlje s god. 965., u kojoj česka Dubravka podje za poljskoga kneza Meška, a zaključuje s god. 1249., u kojoj „s. Stanislaus, eppus, Cracoviensis per Innocentium papam IV. canonizatur.“ Rukopis iz c. k. dvorskog arkiva proizlazi iz XV. vieka.

Četvrti komad Fiedlerov, priobćen iz istoga arkiva, sadržaje odgovor „velikih gosudarej carej i velikih knjazej Ivanna Alexyeviča, Petra Alexejeviča i velike gosudarini Sofii Alexejevni“ pisan u Moskvi dne 28. dekembra 1689 „preosvjaščennomu Arseniju arhiepiskupu episkeiskomu, i vsea serbskie i bolgarskie zemli i vsemu pravoslavnomu hristjanskomu narodu“ (p. 282—285) Arsenije najme Črnojević, pečki patrijarha bio je pismeno umolio rusku vladu za pomoć protiv Turčina. Ruska vlada, tada u rukab Ivana i Petra (velikoga) Alexijeviča i njihove sestre Sofije, u pomenutom pismu obećà „poslat naših . . . bližnih bojar i vovod s mnogimi našimi gosudarskimi ratmi, konnymi i pišimi na krymekie-jurty, dabp . . . te busurmarskie žilišća razorit i iskoreniti s pravoslavni hristjan ispod iga ih svoboditi . . . I pojduť naši . . . bojarja i vovody s našimi ratmy . . . i tebi bogomolcu našemu (patrijarhu) i vsiem v' vaših stranah pravoslavno živuščim hristjanom . . . naše gosudarskoe s vašem ispod iga busurmarskogo svoboždenii popečenje i namierenie viedat . . .“ Kô što se iz ove poslanice vidi, Arseniji i narod serbski bješe se najprije obratili na dvor ruski; pa zatim na austrijski, kojega dozvoljenjem — kako je poznato g. 1690 Arsenije sa serbskim narodom presel se u sadašnju serbsku Vojvodovinu.

Napokon priobćio nam (p. 288—300) Fiedler osam listinah, koje se takodjer na slični predmet protežu. God. 1596, 24. Travnja „Visarion biskup od Hercegovine, konte Marko Piero od Trebinja, Miloš Vitković od Mustaća, knez Marko Ivanović, Ivan knez od Banana, Gerdan knez od Nikšića, Damjan knez od Lubomira“ upraviše pismo „velevisokomu Rec'ulfu

(Rudolfu) cesaru obćenomu od svega karstianstva“ po otcu fra Domeniku Andriaseviću, rodod Dubrovčanu, a kasnije škadarskomu biskupu. Ovim pismom Hercegovci opunovlaštiju svoga poslanika, i mole cara „plaćuci . . . da se dosteite . . . čuti ovoga oca, koji će otvoriti vašemu veličanstvu, što mi išćemo i žudimo i što-god on reče, ono e istina.“ Hercegovci naime tražili su pomoć protiv Turčina. God. 1606 dođe u Gradac k nadvojvodi Ferdinandu isti Andriasević i kaludjer Damjan u istom poslu odpravljen po Joanu pečkomu patrijarki; na što ovomu dne 13. travnja 1606. Ferdinand obećà u talijanskoj poslanici od svoje strane svaku podporu „di metter in es-cutione opera tanto grata a dio et profittevole alla christianità“, i preporučiti ih baronu Guidu Khislu verhovnomu vojničkomu zapovjedniku u Hrvatskoj. Ovaj listom od 30. travnja 1606. odpravljenim „gospodinu Gardanu vojvodi i ostalim vojvodam, knezovom, glavami i puku Hercegovine, sarske zemlje i Arbanie“ obećà „krepko i stanovito ono isto, što govori u knjigah svojih, koje vam šle svietlost hercegovina ot strane svoje i cesarove“; umoli ih takodjer, da bi ga čestije izviestjivali o kretanju Turakah „po ruke Tomaša Milića, koga šljemo na te naše i vaše posle u Dubrovnik.“ — Malo kasnije poslaše isti křstijani k Rudolfu caru Nikolu Draškovića i Petra Brajkovića, da bi ga umolili za pomoć protiv Turčina, i da bi se s njim ugovarali, kako da ih prime u svoju carevinu. Na ovo poslanstvo protežu se tri lista Rudolfova od 23. svibnja 1606., dva u latinskom a jedan u našem jeziku, ali dakako pisani cirilicom; a dva Ferdinandova od 15. lipnja 1606. talijanski pisana. Ova pisma dodjoše „in confidenza“ u ruke kneza Zuana da Risano i Jakova Pasquala da Cattaro, koji je poslao mletackoj republici, ovoj staroj griesnici i viečnoj zapletavici, kojoj se nije dopadalo, da se turski Slaveni drugama stiču izvan pod grivu njezinoga lava.

(Dalje slijedi.)

nom napredku radi, revnost usrieći naš narod s jednom novom učionom, i to u Klenovniku, koi jedini u celom ivaničkom kotaru biaše do-sele bez nje. Presv. g. županijski predstojnik podà se danas glavom put Klenovnika, da u sudielovanju p. n. gg. podjašprišta bednjanskoga Petra Rusana, kao okružnog učionah nadziratelja, miestnog župnika Antuna Tokia c. k. županijskoga povierenika Škendera Viraka, kot. predstojnika Dionisa Blažića, barona Vilima Vangenhelma, ravnatelja dobarah i punomoćnika preuz. g. barona Brucka, ministra financiah, i občinskog glavarstva, primierao okolnostim ustanovi; gdje, kako, i pod kojimi uvjeti, da se uvede učiona u župa klenovničku? što mu za rukom podje na sliedeći način:

G. punomoćnik ponudi u ime preuz. gosp. barona Brucka župno-školskoj občini na dar potrebito zemljište za podignuti se imajuću učionu i bašću učitelja sa stanovitom kolikoćom gradiva, sasjedno se dragovoljno i veledušno obvezà davati budućem učitelju 150 for. sr. na godinu u ime plaće za olakšati teret plaćanja i onako malenoj i siromašnoj župno-školskoj občini, i to do buduće komasacie, kojom se prigodom u miesto pomenutih 150 for. dati u učitelju jedno podpuno urbarialsko selišće polag katastralne mjerce, koi plēm niti dar bude primljen tim većom zahvalnošću, čim je poznato, koliko je jur velikodušni darovatelj, jedva postav posiednikom u Hrvatskoj žrtvovao za ublaženje biede, promicanje blagostanja, utemeljenje izglednoga gospodarstva i estalih dobrotvornih u osnovu još za sada nalazećih se namierah u našoj domovini. Ostale gradjevne troškove i dopunjenje učiteljske plaće do sistematično propisane svote, uzè župno-školska občina na se. Hvale i nasliedovanja dostojni ovaj čin zaslužuje doista da bude sviete priobćen, jer će utišiti i sladkom nadom bolje budućnosti ispuniti mnogo domoljubno serce.

Beč 29. sèrpnja. Topovi, koji su odredjeni, da obnaroduju porodaj Nj. velič. carice, postavljani su danas na basteje.

— Službena „Gazeta di Moldavia“ od 22. sèrpnja obznanjuje, da je uslied prijave c. k. austrianske agencie u Jašu medju 21. i 22. lipnja o. g. iz stana Nj. o. visosti nadvojvode Ernesta u Pešti ukradeno više dragocienih stvari medju kojima i znakovi zlatnoga runa i c. k. Leopoldova reda.

— Nj. kr. visost grof od Flandrie odputovat će iz Magjarske u Italiju, da pohodi Nj. car. visosti gosp. nadvojvodu Ferdinanda Maksimiliana i gospoju nadvojvodkinju Charlottu, a Mletcima.

— Nj. preuzvišenost g. fzm. baron Hes odputovao je jučer u kupalište Ems.

— U samostanu Salezianericah ovdie nastanjeno je 5 Cernacah u dobi od 5—11 godinah iz misionarske stacie Kartum, da se tako ovdie kao kesnie u Napulju odhranjuju za buduće misionere u svojoj domovini (centralnoj Africi.)

— Na najvišju zapoviest imaju se od lietos počemti godišnja razgledavanja kod vojenih četah opet preduzimati i obdržavati po zborskim zapoviednicima ili njihovim ad latas-ima, polag okolnostih i po samim zapoviedajućim generalima

Momčad bez raličke šarže može tom prigodom svoje molbenice i zaobe ili službenim putem ili takodjer neposredno podnositi i takove će se predložiti najvišjoj vojničkoj oblasti.

— Polag jedne bérzojavne viesti c. k. internanciusa u Carigradu imaju svi brodovi na jedra kao i parobrodi dati svoje patente vizirati u Dardanelama. Ako bi se koi brod kratio stati, izbacit će se dva bitca bez zèrna, no ako bi to ostalo bez uspieha, onda će se na takav brod pucati i zèrnom.

Sèrbia.

Sèrbske Beogradske Novine od 22. sèrpnja opisuju uvredu pruskoga konzulata u Beogradu po jednom zanešenom Turčinu, o kojem smo već jedared javili i u našim novinama, kako sliedi: Ovih danah smo opet bili sritelji nepriatnoga jednoga prizora u varoši našoj, koje

je srećom usamnjeno i tako nikičkih daljih posledicah nije imalo. Dne 21. sèrpnja pred večer nieki od ovdajšijih Turakah, čoviek već u godinama, prolazeći pored kraljevsko-pruskoga konzulata i videći vijače se zastavu, koja je taj dan kao u nedielju razvijena bila, obezumi se te stane na zastavu i konzulat buliti riećma, koje nam pristojnost nedozvoljava ponovljivati, i još kao niekim zapoviedajućim glasom govoraše služiteljima konzulatskim, koji su na vratima stajali, da zastavu skinu, jer će ju inače sám skinuti, i s tim buljenjem, na koje se je mnogi sviet stekao bio pred konzulat, otide dalje. Zastupnik odsutstvojućega g. konzula pohitio je odmah potužit se č. paši za ovu, tako nesmišleno nanešenu uvriedu kraljevsko-pruskoj zastavi, i č. paša s najvećom je ogorčenostju obrekao dati podpuno zadovoljstvo, a i skupa je preko kajmakama i još jednoga činovnika zastupniku g. konzula izrazio svoje sažaljenje za taj nepriatni dogadjaj. Još istu večer pred večer prestupnik je uhvaćen, pa sutra dan odmah preduzeto je nad njim nadležno izsliedovanje i zaslužena kaza neće ga mimoići.

Velika Britanija i Iraka.

Kao što pišu „N. Pr. Zigu.“ konačno je zaključeno, da će lord Stratford de Redcliffe putovat u Carigrad. Kao što se čuje ustrojavaju se u Londonu meetingi proti Šerburu.

Iz Kalkute od 18. lipnja javljaju, da su izvan onih buntovnikah, kojima je za rukom pošlo, uteći, svikolici u Gvalioru nalazeći se insurgentsi posiećeni.

Spanjolska.

„Espana“ javlja, da očekuju svaku uru gospodina Patricia de la Escosura, ministra unutarnjih poslova pod Eparterom. Kažu da će mu se povieriti važna služba. To isto čuje se i o gospodinu Olozagi. General Prim došo je u Madrid.

Bérzojavne i najnovije viesti.

Pariz 30. sèrpnja. Polag „Constitutionela“ bila je poslednja bitka u Cèrnoj Gori bez znamenitosti i ništa nego vojnička svadja.

Frankfurt 30. sèrpnja. U jučerašnjoj saveznoj siednici bio je predlog Prusie u obziru pitanja o našatskoj paradi predan vojničkoj komisii.

London 31. sèrpnja. Parobrod iz New-Yorka donosi viestih od 17. t. m. Vlada je odobrila odvažno postupanje svoga poslanika u Meksiku. Zuluaga je nadvladao.

Frankfurt 30. sèrpnja. U jučerašnjoj saveznoj siednici predložio je holštajnski i ovršbeni odbor da se izjavi, da danski odgovor nije dovoljan i da se povede ovršbeno postupanje. Za 14 danah sliedovat će glasovanje o tom predlogu.

Tèrst, 30. sèrpnja. Iz Dubrovnika priobćuju, da je komisija za ustanovljenje cèrnogorske granice jučer u 11. uri pred podne otišla na c. k. bojom parobrodu „Lucia“ u Rizon.

Tèrst, 30. sèrpnja. Nj. kr. visost veliki vojvoda hasijski došo je sinoć ovamo i kao što čujemo odputovat će noćas u Beč.

Mletci, 29. sèrpnja. Jučer poslie podne u 4. uri sudarili su se dva podvoza na mostovnom braniku jedan s drugim. Svikolici putnici ostali su neoštećeni; jedan prazni vagon srušio se je u vodu a dva su se oštetila.

Iz Rima od 24. t. m. javljaju: Profesor Nardi i rektor niemačke narodne cèrkve Filpir naimenovani su auditorima rote. Ni u cèrkvenu državu nedopuštaju ulazit stvari dolazeće iz Tripolisa i Egipta.

London 31. sèrpnja. U jučerašnjim parlamentskim siednicama izjašnjeno je bilo od strane vlade na dotične interpelacie, da razprave s Austriom o bérzojavnim linama nisu jošte dovršene.

Tèrst 31. sèrpnja. Nj. k. visost veliki vojvoda hasijski odputovao je jučer poslie podne u Beč.

Turin 30. sèrpnja. Iz Napulja javljaju, da se samèrtina kaza neće izvršiti na Nikoteri, već da se ima promieniti na dosmèrtinu kazu zatvora u kaznionici. Glasa se da su jednoga muratovačkog agenta imenom Foret uapsili.

Srebrn od 30. sèrpnja 4 3/4 fr.
Carski dukati 7 „

Odgovorni urednik. Dr. Demeter.

SLUŽBENI LIST.

Nr. 11393-2325 (VI.—36)

6—1

Kundmachung

der k. k. kroatisch-slavonischen Statthalterei.
Wie aus dem XXV. Stück Nr. 96 des Reichsgesetzblattes für 1858 zu sehen ist, wurde die Militärbefreiungstaxe für das Jahr 1859 in dem Betrage von Eintausend und fünf Hundert Gulden (1500 fl.) österreichischer Währung festgestellt.

Jene im kommenden Jahre Militärpflichtigen, welche sich nach §. 5. der Vorschrift über Stellvertretung im Militärdienste vom 21. Februar 1856 (Reichsgesetzblatt vom Jahre 1856 Stück VII Nr. 27 Landes Reg.-Blatt de 1856 I. Abtheilung, Stück I, Nr. 9 pag 11) von der Pflicht zum Eintritte in das Heer durch den Ertrag der Taxe von 1500 fl. österr. Währung befreien wollen, haben daher zuverlässig während des Monats Oktober l. J. ihre Vormerkung bei der politischen Bezirksbehörde anzusuchen, widrigens sie es nur sich selbst zuschreiben müssen, wenn ihre später eingebrachten Gesuche unberücksichtigt gelassen würden.

Agram am 16. Juli 1858.

Sokcevit, fml.

Nr. 2557-1858 (DS—58)

3—1

Lizitations-Kundmachung.

In Gemässheit des hohen Statthalterei-Erlasses vom 13. Juli 1856 Z 137 3 und der Verordnung der wohlbl. k. k. Comitatsbehörde ddo 12. Juli Nr. 7241 wird der Weinschanks- und Fleischausschrottungs-Daz für die Zeit vom 1. November 1858 bis inclusive letzten Oktober 1859 auf Grundlage des pro 1857 erzielten Verpachtungsvertrages in den pol. Gemeinden Bèrdovec am 13. August d. J. im Orte Januševac, Bistra am 5. August d. J. im Orte Bistra, Stenjevec am 14. August d. J. im Orte Stenjevec, Sèsvete am 16. August d. J. im Orte Dubrava mit dem Ausrufungspreise für Bèrdovec 5271 fl. für Bistra 1410 fl. für Stenjevec 4176 fl. und für Sèsvete 2373 fl. in den betreffenden Gemeindeämtern um 9 Uhr Früh im Versteigerungswege verpachtet werden.

Zur Richtschnur der Pachtlustigen wird bemerkt:

a) dass in der Gemeinde Bèrdovec in 34 Ortschaften 80 Wirthshäuser, 8 Märkte und Kirchweihfeste und 4 Fleischbänke, in der Gemeinde Bistra in 8 Ortschaften, 23 Wirthshäuser, 2 Fleischbänke und 2 Märkte und Kirchweihfeste, in der Gemeinde Stenjevec in 22 Ortschaften, 48 Wirthshäuser, 4 Fleischbänke und 5 Märkte und Kirchweihfeste, in der Gemeinde Sèsvete in 32 Ortschaften, 43 Wirthshäuser, 5 Märkte und 12 Kirchweihfeste und 4 Fleischbänke vorhanden sind.

b) Zur Lizitation wird jeder, der gültige Verträge einzugehen gesetzlich qualifizirt ist, zugelassen.

c) Wer für einen andern Lizitiren will, hat die hiezu erforderliche Vollmacht vor Beginn der Versteigerung der hiezu bestimmten Lizitations-Commission einzuhändigen.

d) Jeder Lizitant wird 100 fl. Vadium, welches im Nichterhaltungsfalle zurückgegeben wird, und der Ersterer ein Quartal der Ersterungssumme mit Einrechnung des Erstern in Voraus baar bei der Gemeinde und ausser dem eine Kautio im gleichen Quartalsbetrage entweder im Baaren oder in gangbaren verzinslichen Staats-Obligationen nach dem Coursverthe, oder in Realitäten mit Pupillar-Sicherheit binnen 3 Tagen nach der Verständigung der Bestätigung des Lizitations-Protokolls hieramts zu erlegen haben.

e) Bei dieser Versteigerung werden auch schriftliche Offerte, welche bis zum Vortage der einberaumten Lizitation, versehen mit der vorgeschriebenen Stempelmarke, versiegelt, und mit der Aufschrift für welche Gemeinde dieselben gestellt werden, unter Bekanntgabe des Wohn- und Aufenthaltsortes des Offerenten hieramts eintreffen müssen, angenommen.

f) Offerter, welche des Schreibens unkundig sind, haben den schriftlichen Offerten ihr Handzeichen beizurücken, in welchem Falle die Mitfertigung zweier Zeugen, von welchen einer als Namensfertiger des Offerenten erscheinen kann, nothwendig ist.

g) Ueberreicher von schriftlichen Offerten dürfen sich nicht zugleich auch persönlich, noch durch Bestellte oder Bevollmächtigte bei der Lizitation theilnehmen.

In diesem Falle wird jedenfalls der höhere Betrag, er möge mündlich erstanden oder schriftlich offerirt worden sein, zu gelten haben.

h) Auf Nachträgliche Offerte ohne Unterschied ob sich der Offerent bei der mündlichen Lizitation theilgenommen hat oder nicht, wird keine Rücksicht genommen werden.

Die anderweitigen Lizitations-Bedingnisse können hieramts als auch bei den betreffenden Gemeindeämtern bis zum Lizitationstage in den gewöhnlichen Amtsstunden eingesehen werden.

Vom k. k. pol. Bezirksamte der Umgebung.
Agram am 21. Juli 1858.

Carsko-kr.

službene

Novine ove izlaze svaki dan izuzimajući nedjelje i praznike na čitavom listu. — Polugodišnja predplata je za domaću u novina 4 for. srebra. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom pošiljati, 6 for. sr. —

NARODNE

NOVINE.

Za službene oglase opredjeljena je površina: 4 kr. sr. od linije za prvi put; a zatim za svaki put 2 kr. sr. — Za druge oglase ili posebne članke plaća se do 16 linija 20 kr. sr., dalje po od svake pojedine linije 4 kr. sr.

Uredovni dio.

Naredba c. k. hrvatske-slavonske namjesništva od 10. svibnja 1858. (Nadalje.)

Privremeni robni mešetarnik.

Poglavje I.

O robnih mešetarih.

§. 1. Robni su mešetari osobe po vladi postavljene i zaprisežene, kojim pripada posredovati u poslovi robnih i dokazivati obavljene i sklopljene poslove.

Poglavje II.

O postavljanju robnih mešetara u obće.

§. 2. Robne će mešetare u br. ju, tobožnjaj potreboći odgovarajućem, naimenovati trgovačka i obrtnička komora dotičnoga kotara, s priuzdržajem potvrde od strane popecteljstva trgovine.

§. 3. Ako se ima popuniti koje mjesto robno-mešetarsko, raspisat će trgovačko-obrtnička komora natjecaj, i obnarodovat ga službenim novinam u uredovnom listu, izlazećim u mjestu, gdje se raspisuje natjecaj.

§. 4. Po mihulom roku natjecajnom izpitivat će trgovačko-obrtnička komora molbenice, i svoj izbor, učinjen polag toga izpita, predložit kroz namjesništvo popecteljstvu trgovine potvrđenja radi.

§. 5. O mjestu robno-mešetarskom mogu nadom na uspieh natićat se samo osobe, kojim nema prigovora što se tiče poštenja i pouzdanosti, i koje su na izpitu mešetarskom dokazale podpunu svoju sposobnost.

§. 6. Molitelji da u molbenicah svojih, koje podnašaju trgovačko-obrtničkoj komori, dokažu:

1. austrijsko državljanstvo,
2. podpuno uživanje prava građanskih,
3. čudorednost i pouzdanost;
4. da su barem kroz tri godine danah ili na svoju ruku s dozvoljenjem oblasvenim i bez tužbah vodili koji posao, što ih dielatno usposobljuje za buduće zanimanje, ili pako da su isto tako dugo u takovom poslu služili sebi na pohvalu.

§. 7. Na molbenicu, valjano obloženu ili doknadno nadopunjenu, odlučuje trgovačko-obrtnička komora dan i sat, kojega će se obaviti izpit.

Kod dva iz ita nezadovoljivši, neće se nitko u istoj poslovnoj struci više puštati na izpit.

§. 8. Svaki će se mešetar po svojem naimenovanju zapriseći kod namjesništva ili kod podčinjene koje oblasti političke, što će se po istom tobože zato odrediti polag dogodićnih odnošajah. Naimenovanje i zaprisizanje javit će trgovačko-obrtnička komora oblasti poreznoj odmierivanja poreznoga radi, i obnarodovat ga službenim novinam u uredovnom listu, izlazećim u dotičnom mjestu.

§. 9. Svaki će mešetar, pošto već bude zaprisežen, od obrtske oblasti prve molbe, naknadivši dotične troškove, dobiti parafirani dnevnik, u koji će svaki posao unašati, što ga je obavio i sklopio.

Kako valja voditi taj dnevnik, propisuje se navlastito dole u sedamnaestom paragrafu.

(Dalje će slijedit.)

Neuredovni dio.

Austrijska carevina.

Zagreb 3. kolovoza. Nj. uzoritost g. stolernik nadbiskup Juraj Haulik odputovao je jutros put Beča. Kao što doznajemo, otići će Nj. u-

zoritost od onud u Meran u Tirolskoj da upotrebi tamo liečbu sa grozdjem i vratit će se koncem rujna opet ovamo.

Kotor 12. srpnja. Ovih danah polazi g. Vuković kako Svtd. javlja u Dubrovnik kao punomoćnik ili komisar, da bude oko granicah, jerbo će ovih danah svi punomoćnici tamo prispieti i naredbu taki započeti. Jučer otputovaše g. Petar Stevanov V. i šef garde u Dubrovnik niekim vladnim poslom. Usievi vrlo dobro naprieduju, ako još samo jedna kiša padne, bit će kukuruza u samim bérdim za svu Černu Goru.

Kotor 14. srpnja. Danas dodje ovamo g. Delarue sa Cetinja, koji u Dubrovnik polazi takodjer poradi mierenja černogorskih granicah. Turci još ništa oko Černe Gore preduzeli nisu. Njegova svietlost knez otišao je s velikim vojvodom, predsjednikom i drugim vojvodama i serdarima na Lovćen, gdje će nieko vrijeme probaviti, sigurno da se podkriepi sa zdravim zrakom i vodom iz izvora, nazvanog Ivanova korita.

Zadar 29. srpnja. Polag jednog posebnog pisma dobili smo glas iz Vergore, da je tamo odskoro jedna žena rodila četvero diece jednim porodjajem; i to troje muških jedno žensko, te da sva ova dieca još žive. Zaista je ovo riedak događaj (G. D.)

Beč 30. srpnja. Onaj diament, koji je došao iz Pariza u Ljubljano i odavde u Beč i o kome se je toliko govorilo, predložen je bio ovde odboru sastojećem iz četiri prva juvelira i četiri mineraloga, koji ga je našao za topas, koji nije od velike vriednosti.

— Nj. kr. visost princ pruski Albreht prispeo je 28. o. m. u Peštu.

— Kao što se glasa bio je 28. o. m. veliki

Knjigopis

„Slavische Bibliothek oder Beiträge zur slavischen Philologie und Geschichte. Herausgegeben von Fr. Miklošić und J. Fiedler. II. Bd. Wien 1858.

Priobćio Dr. Fr. R—
(Nadalje.)

Uz Fiedlera, koji svimi znamenitim listinama nakrasi slavensku biblioteku, priobćio vrlo Miklošić „Psovsku pravdu“ sastavljena godine 1467. Ona je bila već tiskana u Odesi trudom Mazurkevića. Za slavensko, osobito rusko zakonodavstvo ova „gramata“ (p. 46—63) jest od velike važnosti; zakonici bo jesu zercala za običaje i žitje naroda u razno doba — a takovih zercalah imadu dosta svi puci slavenski, koji rado življahu „*εὐ δημοκρατία*“ u staro doba.

Nadalje primietnu (p. 140—41) Miklošić kratki dodatak k svojoj razpravi „o bugarskom jeziku u Erdelju“, tiskanoj u spomenicah c. k. bečke akademije znanostih (phil. hist. Classe Bd. VII.). U ovom dodatku izvadja se, da čerpedski Bugari imedoše doći u Erdelj pred XIII vekom; jer u dotičnom bugarskom spomeniku nosovke *A* i *K* jošto se nemiešaju; što poslie XIII. veka nebiva.

Iz jednoga rukopisa, koji se čuva u ljubljanskoj licealnoj knjižnici, a spada na XV. vjek, priobćio nam Miklošić (p. 170—2) slavenski ulomak sadržavajući obćenitu izpovied: „ja so odpovem ludicu, inu nega delam, u vsi nega hofarti (niem. hoffart = oholost), inu so izpovem, inu dalžan (džan = dužan) dan našimi gospudi

Miklošić priobćuje nadalje vелеvažnu za staru česku poviestnicu staroslovensku legendu s latinskim prevodom o „ubijanju svjatago Ba-

česlava, knjeza česka“ (270—281), te obećuje u budućoj knjizi nieke opazke. Ovu legendu jurve god 1827. obiclodani u moskovskom viestniku (br. 17, pag. 85—94) učeni Vostokov. Bila je pako našasta u rukopisu od XV. vjeka nahodećem se pod br. CCCXXXVI u knjižnici kneza Rumjancova. Polag Vostokova ova legenda bila bi sastavljena izvorno u českom, a kasnije prevedena u staroslavenski jezik. Česki pako izvor bio bi učinjen odmah po smerti sv. Vaceslava. — Nije odavna tomu, što dobih u ruke Miklošiću još tado nepoznatu razpravu Wattenbachovu: „die slavische Liturgie in Boehmen, und die altrussische Legende vom H. Venzel. Breslau 1857.“ Pošto ovaj spis zasieca u slavensku liturgiju, o kojoj će našinac obširno čitati u tretjem odsieku „Vjeka i dielatnosti sv. Cyrilla i Methoda“, a ni prostor ovoga lista nedopuštja, uztežem se od daljnega pretresivanja ove vелеvažne legende.

Napokon isti učeni jezikoslovac priobćio iz poveće razprave za filologe znameniti sastavak o suffixu *AB* (p. 266—86); te odtiskà iz „ruske besiede“ po Hilferdingu obiclodanjenu poslanicu sv. Brunova na cara Hinka II.; važan spomenik za poviestnicu pokrštenja istočne Evrope (p. 307—312).

Južne Slavene u ovoj knjizi zastupaju: Vuk Karadžić, Gj. Daničić i profesor Valjavec. Ovaj priobćio hrvatsko-slavenske narodne pripoviedke (p. 151—170) i narodne pieśme (p. 303—307) iz okolice varaždinske. Narodne pripoviedke čerpljene su iz poveće sbirke, koja se sad tiska. Kamo sreće, da domorodci po svih stranah prostrane Jugoslavije pobrine se pokupiti narodne pripoviedke, kojimi naš narod ebiluje. Tada bi se dalo — kako dobro opazuje Mi-

klošić — sastaviti jugoslavensko bogoslovje, kakovo Grimm Niemcem pokloni. U tom pogledu naš Neven dobro počeo; kako znamenite niesu pripoviedke o Koruntu priobćene po profesoru Trdini? — Starina sèrbske književnosti Vuk Karadžić priobćio „pismo Jovanu Popoviću o srpskoj prosodiji“ (p. 232—236). Njegov učeni Gj. Daničić obiclodani nieke čertice „iz srpske Sintakse“ (93—109) imenito o drugom padežu. Ko što je poznato: sèrbska sintaksa Daničićeva izati će na skoro na vidielo; mi joj se iz svega sèrdca radujemo. Jedino što imamo primietiti, što već gosp. IKS. drugom prilikom o inih radnjah istoga Daničića opazi. nikako nemožemo uvidieti razloga, zašto gosp. Daničić takav kinezki zid medju hrvatskim i sèrbskim jezikom podiže, koji u životu neobstoji? Kad je već hteo kakvim imenom okrštitii svoju sintaksu, te prozvati ju sèrbskom, premda bi se mogla jednako zvati i hrvatskom ili hrvatsko-sèrbskom, budi mu; ali u njoj, osobito pako u primierih, Hrvatom doisto krivicu čini. On gdje samo može, hteo bi naći razlike medju sèrbskim i hrvatskim govorom; on „za *нез* (не-не) u Hrvata“ neznade naći primiera; on medju hrvatskim pisci znade samo za Ivaniševića, a Gundulić, Gjorgjić, Palmotić, Katić, Reljković, pače ista kronika dukljanska, iz kojih najliepše primiere povadi, jesu mu sami čisti sèrbski pisci!!! Mi da pravo rećemo, niesmo baš nikakovi prijatelji ikakovih osebinah; ali kad ih se tko držat hoće, zašto se ciela poviestnica istopravnoga naroda nogama gazi? Hrvatski narod stienuti u granice provincijalne Hrvatske može samo onaj, koji neće da znade, kuda se niegdà razlegaše i kuda se još razlega ime naroda sèrbskoga. (Dalje slijedi.)

požar u gradu Komoranu. Bliže vesti nisu još prispiele.

— Ovih danah prispeo je g. Vuk Stefanović Karadžić u Beč. Čujemo, da je odao kćer za g. profesora Vukomanovića u Beogradu; a jednoga sina znamo da ima, koji služi kao oficir.

Beč, 30. sèrpnja. Usled naredbe Nj. preuzvišenosti ministra pravosudja pomnožit će se ovdje mesta odvičnikah.

Tèrst, 31. sèrpnja. S današnjim lloydovim parobrodom prispicla je ovamo Njez. kr. visost vojvodinja parmanske.

Mletci, 28. sèrpnja. Prošlu nedielju posvećen je ovdje minoritski kaludjer Paskal Vučić po patriarbu Ramazotiu uz asistenciju biskupah iz Kanade i Belun-Feltre za biskupa u Pulatu u turskoj Albanii. Tekar 32 godine star zahvaljuje Vučić svoje podignutje od samostanskoga redovnika na toliku čast samo svojoj riedkoj učenosti i apostolskoj pomjivosti, — sposobnosti, koje će moći u svojoj polag sadašnjih okolnostih dvostruko teškoj službi tim većim blagoslovom upotriebiti.

Moldavla i Vlaška.

Da je u Jašu ustanovljena banka obustavila svoja plaćanja, to je već poznato. Ali je bilo nade, da će ona opet produzeti svoja plaćanja. Ta se nada nije izpunila. Zato je bila naredjena komisija, da izпита i pregleda stanje banke, pa kajmakamu podnese svoje izvješće o tome. Komisija je svoj posao svršila, ali izvješće njeno nije glasilo povoljno za banku, i tako je kajmakam naredio, da se od banke uzmu svi poviereni joj amaneti i predadu sigurnom mjestu, a tako isto i sve drugo, što bi služilo na korist privatnim ljudma, koji su s bankom imali računah. Stvar je došla i pred sud. I sud je izdao rješenje, da je banka u prezađužnom stanju. Ali je banka u Jašu bila samo filial banke desavske, a ova u Desavi nije svoja plaćanja obustavila, i stoji sasvim dobro. A osim toga banka je u Jašu stajala pod zaštitom pruskom. I zato bi vrijedno bilo doznati, šta će se dalje činiti i u Jašu i u Desavi po ovom predmetu.

Turska.

Iz Skadra pišu Svetovidu: Sulejmanbeg došao je 18. sèrpnja ovamo sa 500 Matnjejanah, a on hoće da je sarašćer poviše svih. Sada će sarašćer svu vojsku po svomu planu razrediti, i ako je vojska gola, noge su u svakoga zdrave. Dne 27. p. m. prispie ovamo jedan tabor redifuh, ljudih vidjenih i valjanih, samo kad bi bili mladji i obuveni, mogli bi Karadag (Černu Goru) uzeti. Pouzdano izvišća iz Podgorice od 9. t. m. potvrđuju, da je Alipaša obnoć poslao 3 sata po ponoći poslao svoga javera i 20 čaušah, da napadnu jednu udovicu pravoslavne viere, koja ima dvie djevojke i da joj stariju djevojku odvedu paši pod šator. Izaslan napadnu odmah okrutno na kuću udovice, razbiju vrata i odvedu silom djevoiku paši pod šator. Ovake otmiče nije bilo na sve strane nikad, nego smo slušali, da su Janjičari niekad po Carigradu i Rumelii tako činili. Znamo da je sultan Mahmud izkorenio sve Janjičare, a Alipaša u današnje vrijeme postupa janjičarski, primajući u svoju janjičarsku orlu svo zločino ciele Podgorice, počimejući od mudira Fejzulahage i njegova čalipa (sekretara) i Jusufage Oručevića, Mahmutaga Hadži Muscina, Ahmeta Hadžina, Oma Jusuf Ramića. Ovo su Alipašini Janjičari, t. j. janjičarske poglavice; ovo su ti carski većili (savjetnici), kojima se je car povierio, da sirotinju od zulumah brani. Za više pomenuto dielo svi su konzulati razumjeli i valjda će svojim dvorovima javiti.

Mi se nadamo, da će se od Ali paše tražiti čisti račun ovoga janjičarskog i barbarskog postupka.

Danas smo pouzdano čuli, da se raja nikšićka s nizamom pobila, nizam u gradu zatvorio se. Raja je uzela u robstvo jednoga Juzbašu i 9 nizamah, a hrane dosta. Za pogibiju mrtvih izvjestno nezna se.

— „N. Pr. Ztg.“ ima izvješća iz Aleksandrie o posljednjem događaju u Džedi. Novo se javlja u tim izvješćima samo ovo: Poginule su 23

osobe, a 24 su teško ranjene, spašene engleskom bojnomo ladjom „Ciklop.“ Najvjerovatnii povod kèrvoproliću bilo je ovo: Medžidovo parobrodarsko društvo zavelo je novu liniju od Sueca u Džedu, te tako nahudilo onima, koji su dotle na svojim ladjama prevozili ljude i robu. Za to ovi podbodu južne Arape, vrlo zaniete Hadramite na ono kèrvoproliće. To je tim prije vjerovati, što je 24. i. m. iz Sueca od agenta toga parobrodarskoga društva došla aleksandrijskoj vladi depeša, gdje se moli za pomoć proti nemirima, koji tek što nisu buknuili u Suecu. . . Za konzulovu kćer kažu, da je najprije ubila iz pištolja ubojicu oca svoga, pa onda pobiegla. . . Turska vojska u Džedi nije htela boriti se proti svojim jednoviercima. Kapetan s ladje „Ciklopa“, koji se je bavio u pristaništu, jedva je prietnjom, da će pucati na varoš, primorao, da mu se izdadu pohvatani i ranjeni kèršćani. Gubernator je činio što je god mogao da spasi kèršćane, ali je samo toliko uspeo, što je noću sam odveo na parobrod one 24 ranjene osobe. Sutradan su kapetan s mornarima oružani išli na suvo da brane ukopavanje poginuvših. Turci su onda bili mirni, no poslali su pucali na njega i na mornare, kad su se vratili na ladju. Mornari se odzovu te tom prilikom bude po nekoliko njih ranjeno i od jedne i od druge strane. Svi magazini, u kojima su Evropljani držali robu, srušeni su. Štetu računaju na više od 200.000 talirah.

— U Jerosolimu se dogodilo takodjer ružno izstupljenje. Dva turska vojnika približe se k petorici kèršćanske diece kao da proše; a kad im dieca neimadoše ništa dati, oni potegnu sablje i udare na diecu. Dvoje od ove diece teško su a ostala lahko ranjena; jednom se je morala ruka ošieći, i sud opasno boluje. Konzuli su zahtjevali od paše zadovoljstvo, ali ga dobili nisu, jer je po riečima turskih vlastih one dvojice vojnikah nestalo.

— Poslednje vesti iz Bagdata javljaju, da su se tamo porodili nemiri, i to tim povodom, što su vlasti nastale popisivati ljude u vojsku. Narod je svo vladue činovnike, koji su se tim poslom bavili po selima, razbierao. Omerpaša sad šilje vojsku, da nemire stiša.

Njemačka.

„B. Börs. Ztg.“ piše, da se je pruski punomoćnik na konferencii u Parizu vladanjem svojim jako promienio. S početka se je, vjeran shvaćanju da Pruska u cijeloj stvari, što se tiče podunavskih kneževinah, nema nikakvoga neposrednog interesa, uzdržavao od svega, a sad odlučno ide na ruku težnjama za jedinstvom i u siednicama uvijek je na strani Rusie i Francuske. Ovdje se mora primietiti, da su pruski činovnici u kneževinama još iz početka tako se vladali, danije bilo sumnjati, da će se njihov kabinet saglasiti na sve, što kneževine vodi k jedinstvu.

Švedska.

Pisma iz Rusie javljaju, da su estonskoj (estlandijskoj) pobuni ponajviše vojnici krivi, koji su bili na odmor otpušteni. Deset seljakah, kolovodje estonske pobune došlo je pred vojnički sud. Usled carskog ukaza može svaki baltički seljak pasos dobiti, ako mu nije občanska vlast protivna.

Francuska.

Brošura: „Austria i Dunavske kneževine“ sastavio je, vele, pl. gospodin Basili, koji je Rusu zastupao u evropskom povierenstvu u Bukureštu. Tu viest donosi i „Wiener Ztg.“, no veli da ja priobćuje nejamčeci za njenu istinitost.

Velika Britanija i Irska.

Englezi izpituju u Birmingamu jednu pušku, koju je pronašao nieki Teri, i koja na 2400 stopah može da baci. Iz nje se, vele, može 18.00 putah puknuti i točno pogoditi a da neslaže i da se nemora čistiti.

Bèrzojavne i najnovije vesti.

Pariz 31. sèrpnja. „Moniteur“ sadèržaje notu s mierama proti zločincima u Džedi. Engleska i Francuska porazumjeli su se, kaže, s Turskom o izvedenju istih.

Tèrst 1. kolovoza. Iz Dubrovnika javljaju, pošto je dne 26. bio nov neznaatan sukob medju

Černogorcima i Podgoričanima zavladao je sada podpuni mir. Obie stranke povukle su se na svoje područje.

Razne vesti.

Učredništvo „Leipziger illustr. Ztg.“ poslalo je g. Kanica u Bosnu, Dalmaciju, Černogoru itd. da tamo naslika zanimive prediele onh okolica i da ih pošlje istom učredništvu proglašenja radi. — Taj gospodin prispeo je na svom povratku u Beč, i tamošnje novine izražuju se veoma pohvalno o njemu i stvarih koje je on doneo sa sobom.

— U Tirolu i Voralbergu trebivali su tamošnji strijeljački stališi u ovoj godini 342 cente i 91 funt praha.

I z k a z.

Kod prve hèrvatske štedionice bio je koncem mies. lipnja 1858 primak . 509,813 f. 52 k. mieseca pako sèrpnja . . . 73,837 „ 46 „

Ukupno 583,651 f. 38 k.

Usuprot pako bio je koncem mieseca lipnja t. g. izdatak 493,357 f. 13 k. a mieseca sèrpnja . . . 76,666 „ 34 „

Ukupno 570,023 f. 47 k.

Ostaje gotovine koncem mieseca sèrpnja 1858 . . . 13,627 f. 51 k.

Bečka burza dne 2. kolovoza 1858.

Tečaj) državnih papirah.			
Děržavne zadužnice			82 ³ / ₄
dto	od godine 1851 seria B	5%	
dto	od g. 1853 s povratkom	5%	
dto	iz narodnog zajma	5%	83 ⁵ / ₈
dto		4 ¹ / ₂ %	72 ³ / ₁₆
dto		4%	
dto	od g. 1850 s povratkom	4%	
dto	izšriebane	4%	
dto		3%	
dto		2 ¹ / ₂ %	
Zajam s vučenjem od g. 1834, za 100 for.			
	1839,	100	134 ³ / ₄
	1854,	100	139 ³ / ₄
Bečko-gradski banko			sa 2 ¹ / ₂ %
			2 ¹ / ₄ %
		2	
Zadužnice zemljišnoga odkupa od dol. Austrie			91 ¹ / ₂
Zadužnice zemljišnoga odkupa od Galicie, Ugarske sa sjedinjenimi pokrajinami po 5%			
Zadužnice zemljst. odk. od ostalih krunovinah			
Bankovne dionice komad po			967
Èškomptirane dionice od dol. Austrie za 500 f.			595
Dionice o. k. pov. austrian. dčřžavno-željeznickog društva po 200 for. sr. ili 500 frankah, podpuno uplaćene			258
dto dto s plaćanjem na rate			
Dionice sieverne željeznice			po 1000 f.
	bečko-glogničke željeznice	500	
	šoprunsko-malobečka	200	
	Budiejovičko-Gmundsko-Linske željeznice	250	
	požunsko-těrnovačke željez.		
	1-og izdanja	200	
	2-og s pčřvenstvom	200	
	austr. dunav. parobrodarstva po	500	535
	Lloyda u Těrtzu	500	
	budapeštanskog lanćanika	500	
	c. k. povl. austriansko-dčřřžavnog željeznickog društva po 200 forint.		
	Gjurske željeznice		
Galićke založnice sa 4%			za 100
Jelisavetina željeznica			200 ¹ / ₄
Južno-sieverna njemaćka savezna željez.			
Tisna željeznica			
Lombardezko-mlietaćka željeznica			

Tečaj mienični.

Amsterdam za 100 holandezkih for.	for.	
Augsburg za 100 for. current		105 ¹ / ₄
Berlin za 100 pruskih talirah		
Vratislava za 100 pruskih talirah		
Genfurt na Mx za 120 for.		104 ³ / ₄
Novaka za 300 piemontezkih lirah		
Hamburg za 100 mark banko		77 ¹ / ₂
Lipsko za 100 for.		153
Livorno za 300 toškanskih lirah		104
London za 1 funt šterlinga		10-13 ¹ / ₄
Lyon za 300 frankah		
Milan za 300 austrianskih lirah		
Marseille za 300 frankah		122 ³ / ₄
Pariz za 300 frankah		123 ¹ / ₄
Prag za 100 forintih		
Tèrst za 100 forintih		
Mletci za 300 austrianskih lirah		103 ¹ / ₄
Bukurešt za 1 forint	parah	267
Carigrad za 1 forint	parah	474
Smirna za 1 forint	parah	

Tečaj novca.

Carški dukati	7 ¹ / ₂
Srebro od 15. sèrpnja	4 ¹ / ₂

Odgovorni učrednik. Dr. Demeter.

SLUŽBENI LIST.

Br. 11794/1794. (VI.—3)

3—3

Oglas.

Svim onim, koji ovlastjenje za samostalno vođenje šumskoga gospodarstva dobiti i naredbom obstojećega c. k. popečiteljstva za rudarstvo i zemljodielstvo od 16. siečnja 1850. (sem. VI list br. 36) propisani državni izpit o šumarstvu položiti žele, stavlja se do znanja, da imaju svoje dotično, s potrebitimi svjedočbami podkripljene molbenice podneti najdulje do 10. mieseca kolovoza t. g. ovom c. k. namjestništvu, ako su u službi javnoj, putem predpostavljenih sebi uredah, inače putem zakonitih upravnih poglavarstvih.

Da se komu dopusti položiti državni šumarski izpit, treba da dokaže:

1. da je navršio dvadeset i drugu godinu života;
2. dobro i pošteno ponašanje;
3. sposobnosti, i to:
 - a) da je svršio dobrim uspjehom nauke u kakovom javnom šumarskom učilištu, a zatim da se je neprekidno kroz dvie godine praktično vježbao uzamienice u izvanjskoj i unutarnjoj šumarskoj službi ili
 - b) valja da dokaže, da imade ona predtiečna znanja, koja se iziskuju, da se tko primi u javno šumarsko učilište, i da je proveo pet godina, baveć se teoretično-praktičnimi poslovima šumarstva.

Iz obzira vriednih okolnostih odpušćaju se u smislu odpisa obstojećeg c. k. popečiteljstva za zemljodielstvo i rudarstvo od 27. rujna 1850, br. 13,239—1347, gore pod b) zabitvane ona predtiečna znanja, koja će se u buduće iziskivati, da se tko primi u javno šumarsko učilište. Dopustit će se dakle i onim polaganje ispita, koji su izučili samo četiri normalna razreda, ili gimnaziju ili realne nauke, ako mogu ostale, gore pod 1. 2. i 3. a) navedene dokaze doprineti.

Vrieme i miesto za polaganje šumarskoga ispita oglasit će se u svoje vrieme.

Od c. k. hrv. slav. namjestništva.

U Zagrebu 19. sèrpnja 1858.

Nr. 12144-2739 (VI. 4.)

3—3

Konkurs-Kundmachung

zur Besetzung eines medizinischen und eines chyrurgischen Stipendiums für Eingeborne Croatiens und Slavoniens.

Von den mit der Allerhöchsten Entschliessung vom 8. Oktober 1853 für Eingeborene Croatiens und Slavoniens, die sich dem Studium der Medizin oder Chyrurgie widmen wollen, bewilligten Stipendien ist eines für Kandidaten des medizinischen Doktorgrades mit dem jährlichen Betrage von 300 fl. und eines für angehende Doktoren oder in Ermanglung solcher für Magister der Chyrurgie mit jährlichen 150 fl., beiderseits aber für solche Aspiranten, die die medizinischen oder chyrurgischen Studien noch nicht angetreten haben, mit einer entsprechenden Reisekostenvergütung vom Beginn des kommenden Studienjahres 1858-59 zu besetzen.

Der Genuss dieser vorderhand aus dem Staatsschatze fließenden Stipendien dauert bei Kandidaten des medizinischen und chyrurgischen Doktorgrades sechs und wenn sie sich zu Operateurs bilden acht, bei Kandidaten für den chyrurgischen Magistergrad aber fünf Jahre.

Für diese beiden Stipendien wird hiemit der Konkurs mit der Präklusivfrist bis 30. August 1. J. eröffnet.

Die Gesuche für diese Stipendien sind an das k. k. Ministerium für Cultus und Unterricht zu stilisieren, mit dem Tauscheine, bei Bewerbern, welche die medizinischen oder beziehungsweise chyrurgischen Studien noch nicht angetreten haben, mit der Nachweisung über die vollständige Vorbildung für das betreffende Fakultätsstudium, namentlich aber mit dem Zeugnisse über die mit Approbation abgelegte Maturitätsprüfung, bei bereits dormaligen Medizinem oder Aspiranten des chyrurgischen Doktorgrades oder Magisteriums mit den Nachweisungen über ihren bisherigen Studienbesuch und Fortgang; von sämtlichen Bewerbern aber mit der Nachweisung über die Kenntnisse der kroatisch-slavonischen als der Landes-, wie auch jener Sprache, in welcher an der zu besuchenden Lehranstalt der Unterricht erteilt wird; dann mit einem vorschriftsmässig ausgefertigten Mittellosigkeitszeugnisse, und endlich mit einer von dem betreffenden Bewerber eigenhändig geschriebenen und unterschriebenen Aeusserung, dass er nach Erlangung des bezüglichen Grades zehn Jahre im vaterländischen Kronlande seine Kunst ausüben wolle, zu belegen,

und bei der gefertigten Statthalterei im Wege der Direktion derjenigen Unterrichtsanstalt, an welcher der Bewerber dormalen den Studien obliegt, um so zuversichtlicher von Ablauf der oben anberaumten Präklusivfrist einzubringen, als auf später einlangende Gesuche keine Rücksicht genommen werden könnte.

Agram am 24. Juli 1858

Von der k. k. kroat.-slav. Statthalterei

Nr. 25831/12023 (VI.—42)

3—3

Konkurs

für die an der Prager deutschen Oberrealschule erledigte Lehrers- und eventuell auch für die Direktorsstelle dieser Anstalt.

An der Prager deutschen Oberrealschule ist eine Lehrerstelle für das Fach der Arithmetik, Geometrie und des Freihandzeichnens in der Unterabtheilung dieser Lehreranstalt erledigt.

Für diese Lehrerstelle, mit welcher ein Gehalt von 800 fl. CM. mit dem Vorrückungsrechte in die höhern Gehaltsstufen von 1000 fl. und 1200 fl. CM. verbunden ist, wird der Konkurs mit dem Bedeuten ausgeschrieben, dass die Bewerber ihre gehörig belegten Gesuche binnen 4 Wochen nach der 3. Einschaltung dieser Konkursausschreibung in das Amtsblatt der Prager Zeitung im geeigneten Wege bei der böhm. k. k. Statthalterei einzubringen haben, wobei bemerkt wird, dass zu den Gesuchen der bereits an öffentlichen Lehranstalten dienenden Bewerber von den vorgesetzten Direktionen Qualifikations-Tabellen über die bisherige Dienstverwendung und das Verhalten der Kompetenten auszufertigen und versiegelt den Gesuchen beizuschliessen sind.

Da überdies an der Prager deutschen Oberrealschule auch die Stelle des Direktors, welcher nebst dem Lehrgehalte eine Direktionszulage von jährlichen 300 fl. CM. zu beziehen hat, erledigt ist, so haben die Bewerber um diese Direktorsstelle in derselben Konkursfrist ihre wohl instruirten Gesuche einzubringen, zugleich aber die Kompetenten um die erledigte Lehrerstelle in ihren Gesuchen sich zu erklären, ob sie sich auch zur Uebernahme der Direktion der Oberrealschule befähigt halten, in welchem Falle sie ihre Befähigung durch gehörige Belege nachzuweisen haben.

Von der böhm. k. k. Statthalterei

Prag am 12. Juli 1858.

Nr. 2893 (Izv.—195)

3—2

Kundmachung.

Zu Folge Erlasses der wohlhöblichen k. k. Comitats-Behörde vom 12. Juli 1858, Z. 7241 wird die Einhebung des Gemeindeguschlages vom Wein-, Bier- und Branntweinschank, dann von der Fleischausschüttung in den politischen Gemeinden Samobor, Podvèrh, Rakovpotok und Stupnik für die Zeit vom 1. November 1858 bis dahin 1859 am 11. August 1858 um 9 Uhr Vormittags in dem Amtlokal des gefertigten Bezirksamtes zu Samobor im Wege einer öffentlichen Versteigerung verpachtet werden.

Diese Lizitation wird für jede Gemeinde einzeln durchgeführt, und es werden nachstehende Ausrufspreise bestimmt:

a) für die Markt-Gemeinde Samobor, in welcher jährlich 7 Jahrmärkte und monatlich 4 Wochenmärkte abgehalten werden, mit einer Anzahl von 75 Schankhäusern 53-8 fl.;

b) für die Gemeinde Podvèrh mit 47 Ortschaften und 76 Schankhäusern, dann 5 Jahrmärkten 1100 fl.;

c) für die Gemeinde Rakovpotok mit 23 Ortschaften und gegen 30 Schankhäusern 1200 fl.;

d) für die Gemeinde Stupnik mit 17 Ortschaften und beiläufig so viel Wirthen 1000 fl.

Die Lizitationsbedingungen können in den gewöhnlichen Amtsstunden hieramts eingesehen werden, jedoch wird bemerkt, dass:

a) jeder Lizitant bevor er einen Anbot macht, 5% des Ausrufspreises als Vadium zu Händen der Lizitations-Commission zu erlegen, und der Bestbieter solches auf die 10% Kautions zu completiren haben wird;

b) bei der Lizitation auch die vorschriftsmässig gestempelten und mit dem Vadium belegten schriftlichen Offerte, welche vor der Lizitation zu überreichen sind, berücksichtigt werden. Ueberreicher solcher Offerte werden jedoch zur Lizitation nicht zugelassen, und auch keine Nachtrags-Offerte angenommen.

K. k. Bezirksamt

Samobor am 21. Juli 1858.

K. k. Bezirks-Vorsteher
Martinković.

Nr. 3483 pol. (Izv.—198)

3—2

Lizitations-Kundmachung

Von Seite des k. k. Bezirksamtes Sissek wird hiemit zur allgemeinen Kenntniss gebracht, dass die Gemeinde-Wein- und Fleisch-Datz in den diesbezüglichen politischen Gemeinden und zwar, in Sella mit 24 Dörfern und 25 Wirthshäusern, in Setuš mit 21 Dörfern, 43 Wirthshäusern und 3 Kirchweihfesten, in Gosče mit 12 Dörfern, 20 Wirthshäusern und 4 Jahrmärkten, endlich im Marktorde Sissek mit dem Marktorde Sissek und einem Dorfe mit 40 Wirthshäusern und 8 Jahrmärkten, für die Zeit vom 1. November 1858 bis dahin 1859 zu Folge hohen komitatsbehördlichen Erlasses vom 12. Juli 1858, Z. 7241 am 16.

August 1. J. um 9 Uhr Vormittags in dem Amtlokal des Bezirksamtes Sissek im Wege einer öffentlichen Versteigerung verpachtet werden wird.

Die Lizitationsbedingungen können in den gewöhnlichen Amtsstunden hieramts eingesehen werden, jedoch wird ausdrücklich bemerkt, dass:

1. die Lizitation gemeindeweise durchgeführt wird;

2. der Ausrufspreis wie folgt bestimmt ist:

für die Gemeinde Sella 135 fl.

„ „ „ Setuš 2050 fl.

„ „ „ Gosče 1163 fl.

„ „ „ den Marktorde Sissek 5310 fl.

3. das gewöhnliche Vadium von 5% des Ausrufspreises vor der Lizitation zu erlegen, und von den Meistbietenden auf die 10% Kautions zu erhöhen kommt;

4. es werden auch die vorschriftsmässig gestempelten und mit dem Vadium belegten vor der Lizitation überreichten schriftlichen Offerte berücksichtigt; solche Offerten werden jedoch zur mündlichen Lizitation nicht zugelassen, und auch keine nachträglichen Offerte angenommen.

K. k. Bezirksamt

Sissek am 24. Juli 1858.

Der k. k. Bezirks-Vorstand
Hrašovec.

Br. 2209—188 pol. (Izv.—190)

3—2

Oglas dražbe.

Usljed razpisa veleslavne c. k. županijske oblasti od 12. sèrpnja 1858, br. 7241 držat će se dno 17. kolovoza o. g. u pisarni ovog ureda druga javna jevtinba, kod koje će se sabiranje občinske dohodarine od vina, pive, rakie i od siečila mesa područnih triuh občinah, naime:

Gorica, sastojeća iz 40 selah, sa 8 godišnjih sajmovah u Velikoj Gorici i do 40 oštariah.

Odra, sastojeća iz 31 sela i toliko oštariah.

Orle, sastojeće iz 20 selah i toliko oštariah, najviše ponudjajućemu predati uz jamčevinu u jednoj četvrtini od dostatnog iznosa opredieljenoj, na jednu godinu naime od 1. studenog 1858, do svèrhe listopada 1859. u najam predati.

Svaki dražbenik imade položiti žaobinu od 100 fr.

Predavatelji pismenih ponudah nesmiju kod ustmene dražbe niti osobno niti kroz punomoćne sudielovati, pod prietnjom da inače na njihove ponude nebude nikakav obzir uzet.

Naknadne ponude neće se primiti, budi ponuditelj sudielovao kod ustmene dražbe ili ne.

Dražbeni uvjeti mogu se uviditi kod ovog ureda u navadnih uredovnih urah.

C. k. kot. ured

Vel. Gorica dne 20. sèrpnja 1858.

C. k. kot. predstojnik
I. Nemčić.

Nr. 1551-1858 pol. (Izv.—202)

3 2

Konkurs-Kundmachung.

In der politischen Gemeinde Preseka ist die Stelle des Gemeinde-Sekretärs, womit der Gehalt jährlicher 400 fl. nebst freiem Natural-Quartier und Brennholz-Genuss verbunden ist, in Erledigung gekommen.

Zur Besetzung dieser Stelle wird hiemit der Konkurs mit dem Beifügen eröffnet, dass die Bewerber um dieselbe sich über ihr Alter, Stand, Religion, die vollkommene Kenntniss der deutschen und kroatischen Sprache, die bisher zurückgelegten Dienste und erlangte Befähigung, so wie das politische Wohlverhalten glaubwürdig auszuweisen, und ihre gehörig belegten Gesuche, die in öffentlichen Diensten stehenden im Wege ihrer vorgesetzten Behörde bis 15. August d. J. bei dem gefertigten Bezirksamte einzureichen haben.

K. k. Bezirks-Amt

Verbovec am 28. Juli 1858.

K. k. Bezirks-Vorstand
Theodorović.

Br. 2006 pol. (Izv.—201)

3—3

Oglas dražbe.

Dne 5. kolovoza o. g. u 10 satih prie podne će se pri ovom c. k. kot. uredu obdržavati javna dražba za iznajmljenje občinskog prava pobiranja pristojbeh od vinotočja i mesarenja od občinah Bosiljevo i Severin za upravnu godinu 1858-59. Fiškalna ciena glede obćine Bosiljevo opredieljena je sa 1856 fr. a glede obćine Severin sa 1560 fr., u obsegu obćine Bosiljevo obdržavaju se tri godišnja sajma i svake godine deset sajmovah prigodom cèrkvenih prošćenjah, a u obsegu obćine Severin dva godišnja sajma i devet sajmovah prigodom prošćenjah u selih k obćini Bosiljevo spadajućih obstoje, birtijah a u 19 selih obstoje 29 birtijah spadajućih.

Pri ovoj dražbi uzet će se u obzir takodjer pismene shodno sastavljene ponude, koje prie, nego što se dražba započne, prispiele budu, najkasnie prispievše kao i na one primierne ponude, kojih podnositelj takodjer pèrvi ustmenoj dražbi udionictvuje, neće se nikakvi obzir uzeti.

Ostali dražbeni i najamni uvjeti mogu se pri ovom c. k. kot. uredu uviditi.

C. k. kot. ured Bosiljevo

Stelnik dne 23. sèrpnja 1858.

C. k. kot. predstojnik
Lopačić.

Nr. 2557-1858 (DS-58)

3-2

Lizitations-Kundmachung.

In Gemässheit des hohen Statthalterei-Erlasses vom 13. Juli 1856 Z. 137 3 und der Verordnung der wohlhöhl. k. k. Comitatsbehörde ddo 12. Juli Nr. 7241 wird der Weinschanks- und Fleischschrotungs-Daz für die Zeit vom 1. November 1858 bis inclusive letzten Oktober 1859 auf Grundlage des pro 1857 erzielten Verpachtungsvertrages in den pol. Gemeinden Běrdovec am 13. August d. J. im Orte Januševac, Bistra am 5. August d. J. im Orte Bistra, Stenjevec am 14. August d. J. im Orte Stenjevec, Sesvete am 16. August d. J. im Orte Dubrava mit dem Ausrufungspreise für Běrdovec 5271 fl., für Bistra 1410 fl., für Stenjevec 4176 fl. und für Sesvete 2573 fl. in den betreffenden Gemeindeämtern um 9 Uhr Früh im Versteigerungswege verpachtet werden.

Zur Richtschnur der Pachtlustigen wird bemerkt:

a) dass in der Gemeinde Běrdovec in 34 Ortschaften 80 Wirthshäuser, 8 Märkte und Kirchweihfeste und 4 Fleischbänke, in der Gemeinde Bistra in 8 Ortschaften, 23 Wirthshäuser, 2 Fleischbänke und 2 Märkte und Kirchweihfeste, in der Gemeinde Stenjevec in 22 Ortschaften, 48 Wirthshäuser, 4 Fleischbänke und 5 Märkte und Kirchweihfeste, in der Gemeinde Sesvete in 32 Ortschaften, 43 Wirthshäuser, 5 Märkte und 12 Kirchweihfeste und 4 Fleischbänke vorhanden sind.

b) Zur Lizitation wird jeder, der gültige Verträge einzugehen gesetzlich qualifizirt ist, zugelassen.

c) Wer für einen andern Lizitiren will, hat die hiezu erforderliche Vollmacht vor Beginn der Versteigerung der hiezu bestimmten Lizitations-Commission einzuhandigen.

d) Jeder Lizitant wird 100 fl. Vadium, welches im Nichtersterhungsfalle zurückgegeben wird, und der Erster ein Quartal der Ersterungssumme mit Einrechnung des Erstern in Voraus baar bei der Gemeinde und ausser dem eine Kautio im gleichen Quartalsbetrage entweder im Baaren oder in gangbaren verzinslichen Staats-Obligationen nach dem Coursverthe, oder in Realitäten mit Pupillar-Sicherheit binnen 3 Tagen nach der Verständigung der Bestätigung des Lizitations-Protokolls hiermit zu erlegen haben.

e) Bei dieser Versteigerung werden auch schriftliche Offerte, welche bis zum Vortage der eimeräumten Lizitation, versehen mit der vorgeschriebenen Stempelmarke, versiegelt, und mit der Aufschrift für welche Gemeinde dieselben gestellt werden, unter Bekanntgabe des Wohn- und Aufenthaltsortes des Offerenten hiermit eintreffen müssen, angenommen.

f) Offerent, welche des Schreibens unkundig sind, haben den schriftlichen Offerten ihr Handzeichen beizurücken, in welchem Falle die Mitfertigung zweier Zeugen, von welchen einer als Namensfertiger des Offerenten erscheinen kann, nothwendig ist.

g) Ueberreicher von schriftlichen Offerten dürfen sich nicht zugleich auch persönlich, noch durch Bevollmächtigte bei der Lizitation betheiligen.

In diesem Falle wird jedenfalls der höhere Betrag, er möge mündlich erstanden oder schriftlich offerirt worden sein, zu gelten haben.

h) Auf Nachträgliche Offerte ohne Unterschied ob sich der Offerent bei der mündlichen Lizitation betheiligt hat oder nicht, wird keine Rücksicht genommen werden.

Die anderweitigen Lizitations-Bedingnisse können hiermit als auch bei den betreffenden Gemeindeämtern bis zum Lizitationstage in den gewöhnlichen Amtsstunden eingesehen werden.

Vom k. k. pol. Bezirksamte der Umgebung
Agram am 21. Juli 1858.

Nr. 997 (DS-57)

3-3

Edikt.

Vom k. k. Landes-Gerichte Agram als Handels- und Wechselsenat wird den Paul Koger, Krämer aus Plešće, gegenwärtig unbekannten Aufenthaltes zur Kenntniss gebracht: Es sei gegen denselben über die Klage der Agramer Handelsfirma „Nestlang et Kallabar“ de præs 5. Juli 1858 Z. 997 pto Wechselforderung pr 520 fl. 52 kr. CM. c. s. c. auf Grund des Wechsels ddo 24. November 1856 zahlbar 4 Monate a dato, die Zahlungsaufgabe erlösen, und für den Geklagten der Agramer Advokat Herr Ed. Vrbančić zum Curator ad actum bestellt worden. — Dem Geklagten wird die Warnung erteilt, dass er entweder den aufgestellten Curator ad actum über diesen Wechselstreitgegenstand gehörig aufzuweisen, oder dem Gerichte einen andern Sachwalter namhaft zu machen habe, widrigens er die Folgen der Versäumung alles dessen sich selbst beizumessen haben werde.

Agram 10. Juli 1858.

Klobučarić.

Jović.

Br. 1919 pol. (Izv.—192)

3-3

Razrok natiečajni

za primalje občinske:

C. k. kot. ured modrušpotočki razpisuje ovim usled ovlaštenja veleslavne c. k. županijske oblasti zagrebačke od 18. t. m. br. 679 i natiečaj za tri primaljska mesta, što se imadu popuniti u občinah područja ovog: Netrečie, Ribnik i Ozal sa godišnjom pla-

ćom od 100 fr. australske vriednote. Plaća ova dizat će se iz dotične pieneznice občinske, a miesto prebivanja bit će u Netrečiu, Ribniku ili Ozlu, te se samo s dopuštjenjem ili usled naredbe c. k. kotar. ureda ovoga zamieniti može.

Prošnje za podignutje miestah ovih, kojima ima se dokazat stališ, čudorednost, doba i znanje hěrvat-skog ili slovenskog (kranjskog) jezika, kao i sposobnost, neka se uprave na c. k. kot. ured ovaj u roku od 4 nedielje danah, od poslednjeg uvrštjenja razroka ovog u službene zagrebačke novine računajuć.

Može se u prošnji navesti, u kojoj obćini želi prositeljica miesto zadobiti poglavito ili izključno.

U Netrečiu dne 21. sěrpnja 1858

C. k. kot. predstojnik
Baroc.

Nr. 3158 (PZ-14)

3-2

Kundmachung.

Vom 1. August l. J. an wird die Mallepost nach Pötschach statt um 1 Uhr schon um 12 Uhr 30 Minuten Mittags abgefertigt werden, was hiemit zur öffentlichen Kenntniss gebracht wird.

Agram am 22. Juli 1858.

K. k. Post-Direction
für Croaticen und Slavonien
Klempay.

Br. 1762 pol. (Izv.—187)

3-2

Razpis natiečaja.

Za popunjenje dvuh miestah primaljskih u obsegu političnih obćinah Bosiljevo i Severin ovim se na temelju naredbe veleslavne c. k. županijske oblasti zagrebačke od 19. lipnja o. g. br. 6165 natiečaj razpisuje. Godišnja plaća iz dotične občinske pieneznice sastoji u osamdeset for. sr. one, koje jedno od ovih miestah zadobiti žele, imaju u svojoj na gore rečenu veleslavnu c. k. županijsku oblast upravljenoj i u roku od četiri tjedna ovamo podnieti imajućoj se molbenici sredstvom zakonitih izpravnih izkazati svoje dobu, viero zakon, stališ, svoje zanimanje, čudoredno ponašanje i da su primaljski tečaj, na kojem javnom učilištu sa dobrim uspiehom savršile.

One primalje, koje već stoje u odnosnoj državnoj ili občinskoj službi, imaju svoju molbenu putem predpostavljene politične oblasti ovamo podnieti.

Od c. k. kot. ureda bosiljevačkog

U Stolniku 16. sěrpnja 1858.

C. k. kot. predstojnik
Lopašić.

Br. 210.—188 pol. (Izv.—196)

3-2

Oglas dražbe.

Da se pobiranje občinskog nameta od točenja vina, pive i rakie, te siečenja mesa, u ovostranih polit. obćinah:

sv. Ivanskoj sa 14 selah, 80 kěrcinah i 6 godišnjih sajmovah;

humskoj sa 40 selah, 21 kěrcinom i 7 godišnjih sajmovah, i

popovečkoj sa 25 selah, 27 kěrcinah i 2 godišnja sajma; i na vrieme od 1. studenoga 1858 do konca listopada 1859 u zakup dati uzmogne, razpisuje se ovim u tu svěru javna dražba, koja će se dne 9. kolovoza t. g. u 9 sati pri podne kod podpisanoga c. k. kot. ureda obdržavati.

Od uvietah dražbe, koji se kod ovoga ureda uviditi mogu, priobćuju se samo sledieći:

1. da je izključna ciena upitnoga zakupa za obćinu

a) sv. Ivansku 4600 fr.

b) humsku 1900 fr.

c) popovečku 1800 fr.

2. da svaki dražbenik prije dražbe položiti mora u imo zaobine 5% izključne ciene, zakupnik pako da će morat tu zaobinu dopuniti na 10% zakupnine.

3. da se i pismene ponude, ali samo prije početka dražbe dopuštaju, nu da se prodatelj pismenih ponudah izključuju od ustmene dražbe.

Napokon se primiećuje, da će se dosadanje pristojbine od marve znamenito povisiti i to: od govedčeta sa 1 fr na 2 fr., od teleta sa 6 kr. na 20 kr. od kěrmčeta sa 10 kr. na 30 kr., a tako i od polića rakie sa 2 kr na 4 kr. sr.

U Sv Ivanu dne 25 sěrpnja 1858.

Za c. k. kot. predstojnika
Kranjčić,
c. k. kot. aktuar.

(Dp.—54)

3-2

Natiečaj.

Svěršetkom tekuće školske godine bit će opet izpražnjeno nekoliko pitomskih miestah u požezkom i zagrebačkom nadbiskupskom sirotištu, radi popunjenja kojih se ovim otvara natiečaj.

Prositelji imadu svoje sa dokaznicami o dobi, potpunom zdravju tiela, i školskimi sviedočbami providjene molbenice predati u nadbiskupskoj pisarni najdulje do 20. kolovoza t. g. buduć se na kašnje prispievše molbenice neće uzeti nikakvi obzir.

Za obće ravnanje neka služi: da će se u zagrebačko sirotište primati samo djaci, koji su već pristupili u koji razred višje gimnasie, ili koji će budućom školskom godinom takovu nastupiti; — u požezko pako mogu bit primljeni samo djaci za III. i

IV. gimnasialni razred; te će se samo u pomanjkanju takovih djakah iz nižjih gimnasialnih razredah u te zavode mladići primati.

Osobiti obzir uzet će se na mladiće, koji imadu zvanje za duhovništvo

U Zagrebu dne 21. sěrpnja 1858.

Od zagrebačke nadbiskupske pisarne.

Br. 2284 pol. (Izv.—199)

3-2

Natiečaj.

Po nalogu vis. c. k. hěrv.-slav. namiestništva od 1. lipnja 1858, br. 5441 razpisuje se natiečaj za tri primaljska mesta, i to za političke obćine Gorica, Odra i Orle, sa godišnjom plaćom od 80 fr. sr. koja se redovito iz dotične blagajne občinske izplatila bude.

U pomanjkanju izučenih i diplomiziranih primaljah, uzet će se obzir i na onakove praktične primalje, koje od vremena upravljanja varmedjinskog službe, pak su vėru podnesenog sa dobrim uspiehom izpita od varmedjinskih fizikah sviedočanstva dobile, za koje opredieljuje se godišnja plaća od 20 fr. sr.

Natiecati želeći pozivlju se, da do svěru mie-seca kolovoza molbenice svoje ovom uredu podnesu, i takove sviedočbami o sposobnosti i čudorednosti, kao i znanju hěrvatskog jezika podkriepu.

C. k. kot. ured

Vel. Gorica dne 24. sěrpnja 1858.

C. k. kot. predstojnik
I Nemčić.

Nr. 3085 (Izv.—204)

3-1

Konkurs-Edikt.

Vom k. k. Comitats-Gerichte Warasdin als Concurs-Instanz wird bekannt gemacht: Es sei von diesem Gerichte über das gesammte dem Handelsmanne Joseph und Carl Pust unter der Firma Anton Pust in Warasdin gehörige, wo immer befindliche bewegliche, und das in den Kronländern, für welche die Concurs-Ordnung vom 18. Juli 1853 Wirksamkeit hat, gelegene unbewegliche Vermögen der Concurs eröffnet, zum Massacurator der hiesige Advokat Herr Nikolaus Sablić und zu dessen Substituten und provisorischen Vermögens-Verwalter der hiesige Advokat Herr Georg v. Dominić bestellt worden.

Es werden daher alle Personen, welchen was immer für Ansprüche auf das in Concurs verfallene Vermögen zustehen, aufgefordert, dieselben bis längstens 30. Oktober 1858 mittelst einer förmlichen Klage wider den obgenannten Massa-Vertreter bei diesem k. k. Comitats-Gerichte anzumelden, widrigens sie ungeachtet des ihnen etwa gebührenden Eigenthums-, Prioritäts- oder Pfandrechtes von der Concurs-Verhandlung ausgeschlossen, und aller Ansprüche auf die Concurs-Massa verlustig sein würden.

Zur Bestätigung des einstweiligen Vermögens-Verwalters, oder Wahl eines andern Verwalters, so wie des Gläubiger-Ausschusses wird die Tagsatzung auf den 3. November 1858 Vormittags 9 Uhr bei diesem Gerichte mit dem Bedeuten angeordnet, dass hiebei die Concurs-Gläubiger so gewiss zu erscheinen, und über die Wahl des Vermögens-Verwalters, so wie des Ausschusses sich bestimmt zu erklären haben werden, widrigens dem § 44 C. O. gemäss auf ihre Gefahr vom Gerichte der einstweilige Vermögens-Verwalter und Gläubiger-Ausschuss bestellt werden würde.

K. k. Comitats-Gericht

Warasdin am 30. Juli 1858.

Novak.

Wallentschag.

Br. 752 gr. (Izv.—188)

3-3

Oglas.

Od strane c. k. kot. ureda kao suda u Jastrebarskom do znanja se stavlja: da je na molbu g. Dr. Alekse Vancaša prim. 29. travnja t. g. br. 752 proti Nihalju Kaboru seljaninu iz Mirjanca radi duga 150 fr. sr. dospelih kamatah 27 fr., troškovah plienitbenih 17 fr. 14 kr., izbora vicštakah 7 fr. 21 kr., overšbene procjene 21 fr. 26 kr., overšbena prodaja overšbenika vlastitog zapljenjenog i na 145 fr. procijenjenog vina dozvoljena i za otu prodaju su dva roka na 26. sěrpnja i 16. kolovoza t. g. svakiput 10 uru u jutro u Mirjancih, obćini Krašić, kotaru ovom time odredjena, da će se napomenuto vino tekars na drugom roku izpod procjene i to samo uz gotov novac prodati. Česa radi kupiti želeći ovim se pozivadu.

C. k. kot. ured kao sud jastrebarski dne 5. svibnja 1858.

Za o. k. kot. predstojnika

Tkalec

pristav.

Br. 1108 gr. (Izv.—203)

3-2

Izrok.

C. k. ured kotarski kao sud na Crikvenici u Vinodolu pozivlje sve one, koji sciene da imaju kakovo pravo zahtieva proti ostavštini pokonoga Ivana Kargčina, vlastelina iz Novog, uměrvšeg dne 19. lipnja t. g., neka takova na ročištu, koje će se za otu svěru dne 1. rujna o. g. u 8 sati pri podne ovdie obdržavati, tim sigurnie prijave, jer u protivnom slučaju bi se ista ostavština koga po zakonu ide, ma i na štetu neprijavivšeg se izručila.

U Crikvenici 17. sěrpnja 1858.

Carsko-kr.

službene

NARODNE

NOVINE.

Novine ove izlaze svaki dan izuzimajući nedjelje i praznike na čitavom listu. — Polugodišnja pred-plata je za domaću u novinarici 4 for. srebra. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom pobijati, 6 for. sr. —

Za službene oglase opredjeljena je uvertisina: 4 kr. sr. od linije za prvi put; a zatim za svaki put 2 kr. sr. — Za druge oglase ili posebne članke plaća se do 10 linija 20 kr. sr., dalje po od svake pojedine linije 4 kr. sr.

Uredovni dio.

Naredba c. k. hrvatsko-slavonskoga namiestništva od 10. svibnja 1858.

Privremeni robni mešetarnik.

(Nadalje.)

Poglavje III.

O dužnostih mešetarskih

§. 10. Svatko, što nezadovoljivši ovim uvjetom, mešetuje robom, kaznit će se polag broja i veličine poslova robom mešetanih nepovladno, globom od 50 do 500 for.

U opetovanom slučaju podvostručuje se kazna. Političke su obštne oblasti prve molbe nadležne, iztraživat i kaznit nadrimesetare.

§. 11. Oni što sada robom mešetuju, bez da su zato naimenovani ili zapriseženi, da za četiri mjeseca, od dana računanjući, kad se ovaj zakon obnarodovao bude istome shodno izhode povladjenje za tieranje poslova robno-mešetarskih.

§. 12. Mešetari da u mešetanju svojih posaloh neupotrebljavaju nikakvih grošćerah. Započete poslove, što ih s koje zapreke nemogu izmešetati, mogu nastavljati samo drugi mešetari.

§. 13. Svaki mešetar da sebi povieren posao revno, oprezno, vierno i pošteno obavlja i svega se kani, što bi mu podpunom pouzdanju, nepristranosti i poštenju moglo biti na uštrb. U svemu pokoravat će se naptkom, dolazećim mu od oblastih.

§. 14. Mešetar da je glede osobah, s kojimi mešetuje, i glede robe (espapa), o kojoj mešetuje, u svemu na oprezu toga radi, da sačuva od štete onu stranku, za koju mešetuje.

Hoće li mešetavati s osobom nepoznatom, da se najprije postara za pouzdana svjedoka istovjetnosti joj na potvrdu, a potvrdu tu, kao i ime svjedokovo napisat će u svome dnevniku.

Za osobe, koje nisu kadre prosto raspola-gati svojom imovinom, nesmije obavljati nikakvih posaloh, nezadobivši prije dozvole od njezinih zastupnika ili od nadležne im oblasti.

§. 15. Čim mešetar nadje pogodnika za posao mešetarni, da to bezodvlačno javi stranki svojoj.

Isto tako da obavještuje pogodnike, ako bi koja stranka tegnula opozvati naručbinu svoju.

§. 16. Mešetar da u svome dnevniku zabilježi svaki posao, što ga je mešetujući obavio.

§. 17. Svaki da mešetar polag propisa vodi tako parafirani dnevnik, kako još i priručnicu, u koju može bilježiti sve poslove naručene i mešetanjem obavljene, prije nego što ih unosi u dnevnik.

Glede vodjenja dnevnika dužnost je mešetareva:

a) da svaki, zaista obavljajući posao svojom rukom tako upiše, da se svaki posao pod posebnim tekućim brojem navodi, naznačivši dan i uviete, kada i kako, kao i stranku i podpisarom im imeno, za koje se je obavio posao;

b) da to razgovetno i tako upiše, da neće biti moći što primećivati ili dodavati, niti tumačiti raznoliko;

c) dakle nije mu slobodno u dnevniku što popravljati, strugati ili inače promijenjivati a ni dopuštati komu drugome, da što upiše.

Kad pako porazumievši se stranke promiene, ukinu sklopljen već ugovor, ili se takov sklopa god usroka pronadje ugasnutim, mešetar će na strancino zahtjevanje novu tu pogodbu sa svimi okolnostmi upisati u svo, u knjigu.

§. 18. Dnevnik mogu razgledati samo tergovacka komora, sud ili namiestništvo; a i stranke, na ove samo glede posaloh, što se tiču njih samih. S toga će svaki mešetar svoj dnevnik čuvati tako, da neće osim njega samoga nitko moći dolaziti do njega.

§. 19. Svaki dnevnik, čim se napiše do kraja, valja zapečatiti i predat ga obštnoj oblasti prve molbe.

§. 20. Mešetareva je dužnost, da izdade prekidu o svakom poslu, što ga je obavio. Na prekidi da se navode svi podatci, odnoseći se na posao i zabilježeni u dnevniku, kao i imena strancina i tekući broj, pod kojim je posao napisan u dnevniku.

Prekida ta da se strankam ili punomoćnikom im uruči najduže već dojduega dana.

§. 21. Mešetar je dužan kod poslova, sklopljenih po ogledu, dobljene te ogleda iliti muštre, obilježivši ih točno, čuvati nepromijenjene jednoj i drugoj stranki na dokaz, dok se ugovoru shodno nepredade roba, i ovom prigodom pokazivat ih strankam, ako se roba predaje na pogadjalištu i stranke zahtjevaju, da bude prisutan i on.

§. 22. Kad koja stranka, koja se je mešetareva služila posredovateljem, preuzimlje robu, mešetar je dužan, stranki na zahtjevanje pobijezku te robe, sačinjenu po predatniku ili preuzetniku, i po prvom takodjer podpisanu, potvrditi svojim podpisom, osviedočivši se o istinitosti robnih znamenjah, navedenih u pobijezki.

§. 23. Mešetar nesmije biti dionikom u poslu, a kamo li vodit ga sam, ako je polag ureda svoga povladjen, da posreduje u tom.

Dakle neće moći ni služiti kod kojega tergovca ili tvornika ikakvoga.

§. 24. Mešetar da robom nemešetuje za osobe, kojim na korist nebi pred sudom mogao sviedočiti sviedokom nedostatnim ili nesumnjivim osobnih odnošajah radi.

§. 25. Mešetaru zabranjuje se udioničtvovati u dobiti od posla izmešetana, ili jamčiti za štetu, koja bi tegnula nastati iz takova posla, ili napokon biti porukom u poslu izmešetanom.

§. 26. Mešetar je dužan tajati posao, što mu bude naručen, kao i strancina imena i od-krivat ih stopram onda, kad to dopusti stranka, ili kad je to inače potrebno, da se posao može obaviti. (Dalje sledi.)

Neuredovni dio.

Austrijska carevina.

Zagreb, 4. kolovoza. Od jučer bavi se medju nama naš zemljak c. k. dvorski savjetnik g. baron Metel Ožegović-Barlabaševacki.

— Kao što nam iz Beča pišu, odobrilo je Nj. veličanstvo car preustrojenje šumskoga osoblja u vojnoj granici. Zbog pomanjkanja prostora donieti ćemo pobliža u našem sutrašnjem listu.

— Činimo pozorne naše čitatelje na oglas u našem današnjem listu, uslied koga je odlučila Nj. uzoritost naš g. stožernik nadbiskup Juraj Haulik, da se njegovim troškovima utemelji i otvori ovde zbirka dobrih i puku hasnovitih bnjigah. To je opet novi dokaz veledušnosti Nj. uzoritosti.

— Od 19. t. m. šiljat će se pisma iz Beča u Carigrad svakog ponedjeljka u 7 sati iz jutra, i to putem bierzoga parobroda Galačkog a upotrebit će se gvozdeni put bečko-temišvarsko-bazjaški.

Zadar, 23. srpnja. (G. D.) Jučer proti večeru naobladi se nebo svud u naokolo po ovom našem obzorju, i počme dažditi tihanom kišicom. Ua kišu sievalo je i pucalo tamo i onamo, kad

odjednoč jedna munja, čim plenu, onog istog trena i sastavi, i strašno nam uši svojim silnim gromom zagluš. Odmah smo se osietili da je taj grom morao negdje u gradu u budi kakav predmet udariti, i doista malo kasnije seznaosmo da je on udario u stražnja kataraku ili jam-bor nehodećeg se u ovdašnjoj luci c. k. ratnog parobroda Curtatone, te primivši se jednoga gvozdja razdvoji se i sadje u doloju častničku sobu i tu sve stvari poremeti, a zatim prodre na jednom miestu dërvo i po velikoj sreći prihvati se dehelog singjira o kom sidro visi i tako izadje nadvor i utopi se u more. Odmah izpod sobe nalazilo se je skladište praha, bombah i granatah, te da bude munja tamo prodërla bog zna šta bi smo velike štete i nevolje preterpili! Straži, koja je na parobrodu bila, proletila je pak munja odmah pored desne noge i vojnik je taj osietio žestoki žar na prstu malom. Odagor po parobrodu svuda ončas se bjaše razasuo tako zvani sumporni cviet, a vonja gromovnika zrak bjaše napunila. Velika daklem zla nije bilo; ali čujemo da rečeni parobrod za više godinah neće moći nikakav duži put poduzeti; jer je grom sve na njemu nahodeće se gvozdje magnetizirao, tako, da je igla magnetička ostala paralizirana: pa nesamo ova, koja se je na njemu zalekla, nego šta više i svaka druga nova, budući da magnetizirano gvozdje odsvuda privlači i tako u nemogućnost dovodi da izpravno dotičnu stranu pokazuje.

Moldavia i Vlaška.

U bukreštškim novinama nalazi se oglas dëržavnoga tajništva, iz kojega doznajemo da su novine „Gazette Romanni“ izdale jedan posebn list izvan običnoga brojnoga reda i u osobitom formatu, u kojem se tvrdi, da je došla viest o tajnom viećanju 11. konferencialne siedenice, kojega posliedak je bio, da se podunavske kneževine ustroje na način sjedinjenih dëržavah amerikanskih pa 1, da ima svaki narod izabirati dëržavnú glavú iz svoje sredine — no bez svake političke vlasti 2, da će oba naroda imati jedan jedini narodni sastanak sa svom vlastju vladanja nad sjedinjenim kneževinama. Dëržavno tajništvo isjavlja, da je viest posve neosnovana i podieluje mu javni ukor. Budući da se učrednik izpriča time, da je taj list izišo s dozvoljenjem dotičnoga cenzora, bit će posliedaji zbog toga kažnjen. Ovaj službeni oglas podpisan je po Nj. preuzvišenosti dëržavnom tajniku.

Turska.

Privatni dopisi lista „Oss. Triestino“ i „Tr. Zita.“ kao i „Journal de Constantinople“ javljaju, da se je na Kreti opet podpunoma povratio mir. Iz Džede čuje se, da je već prieko 200 osobah, o kojima se misli da su udioništvovali kod poznatoga kërvo-prolića, uapšeno. Velika odgovornost leži na Namikpaši, generalnom gubernatoru džedanskom, koji je bez znanja i dopuštenja vlade s vojskom od 5000 momakah, kojim je imao razpolagati, otišo u Meku i znatno pristanišno miesto Džedu ostavio pod nadgledom jednoga Age sa 80 momakah nepravilne vojske, premda mu je poznat bio neprijateljski duh Arapah proti Evropljanima.

Nlemačka.

Učiteljska stolica slavenskog jezika i knjižestva na sveučilištu u Prusii, koju je do g. 1849. zauzimao glasoviti Čelakovski, popunjena je sada od pruske vlade. Poljak dr. Plebanski imenovan je profesorom slavenskog jezika i knjižestva. Kao što znamo, predaje to predmete na sveučilištu berlinskom Poljak g. Cibuljski.

Azia.

Köln. Ztg. javlja po Timesu od 24. sèrpnja: Zauzetak graditah na ušću Peihoe, trajalo je dva sata. Saveznici su izgubili 12 mètvtih i 74 ranjena, ponajviše francuzah. Saveznici stupaju napred proti Tientsinu.

Afrika.

O posljednjim događajima u Maroku čuje se sljedeće: Marokanski car pošao je 25. travnja iz glavne varoši svoje, da iz Mekvineza udari na nieka pobunjena plemena. 21. svibnja krene se iz Mekvineza sa 6000 momakah od černe garde, 5000 momakah pravilne piehote i 9000 konjanikah, i udje u oblast Zemera, tako se zove jedno pobunjeno pleme. Njegov sin Sidi Mohamed krene se sa 18.000 momakah iz Radata, složno udarivši sa svojim ocem. Car se timo osmieli, osobito što je mislio da se može osloniti na viernost Arapah, koji ga navedoše na kèršovitu zemlju, gdi na jedan put sa svih stranah buntovnici napadoše, te cara znamenito poraziše. O izlasku boja oskudievaju obširne viesti, po čuvenju pak iz Tangera od 10. sèrpnja, jedva se car izbavio, i došao je u prestolnu varoš svoju. Ovaj car Mulej Abderaman ima 82 godine, za njega slabo mare njegovi podanici zbog njegove lakomosti i okrutnosti. Pokorni su mu samo zbog zadatoga straha. Poraženje, koja je stari car pretèrpio, može dakle vrlo ozbiljnih posledicah imati, i druga plemena pobuniti.

Bèrzojavne i najnovije viesti.

Berna, 31. sèrpnja. Savezna skupština zaključila je da se ukinu posljednji izbori; zatim bio je Stämpfli izabran predsjednikom saveza a Freihrosee podpredsjednikom. Plod iztraživanja bio je, da nije osnovana bila sumnja da su izbori bili izopačeni.

Tèrst, 1. kolovoza. Vojvodinja vladalica parmanska došla je jučer iz Mletakah ovamo. Vojvodinja odlazi na kratko vrijeme na Brunsko jezero a odonud vratit će se opet u Mletke.

Turin 1. kolovoza. Usled ovdašnjih listovah prispeo je opet ovamo grof Cavour.

Genova 1. kolovoza. Švadra za viežbanje nalazila se je 23. i 24. pr. m. pod hèrvatskim otocima

Modena 31. kolovoza. Ratni sud u Karari opet je jednu osobu bivšu zbog ubojstva i udionštva kod tajnih prevratnih društva pod iztragom osudio na smèrt a druge četiri na galie od 8—20 godinah.

Razne viesti.

Medju mnogim samoubojstvima u Berlinu navodi se i jedno, gdi se je samoubojica pokušao skončati vilicama, ali mu nepodje za rukom, nego se samo na više miestah ali ne pogibeljno ubode u pèrsa. Kažu Berlinčani, da se nemogu sietiti, da bi se ikada bio tko do ovoga nakanio vilicama skončati.

Ovih dana umirala je u Beču nieka stara gospoja, koje je suprug već deset godinah izbivao a nije se znalo kamo li je otišo. Na svom umoru zaželi žena saznati, gdi se joj muž nalazi i gle kad se je tako baš borila ljutom smèrtju, — otvore se vrata a tko stupi u sobu? Muž koga su već odavna dèržali za mètvtu. Sad je dakako nastao prizor, koji bi svakoga čovieka morao ganuti a malo zatim izdehne žena u rukah svoga muža, kojega ona nije mislila već vidjeti. On se je medjutim bavio u Australii i steko je znatan imetak, koga žalibože nemogaše i žena mu s njim zajedno uživati. Njegova kèterka, koju je ostavio malo, zaručila se je malo prije nego što je došao s niekim mladicom, kome će bogati tast sad moći dati znatan miraz sa svojom kèteri. Čudno je i vrijedno da se napomene, da se je došavši suprug već tri dana bavio u Beču prije nego mu za rukom podje naći stan svoje supruge, o kojoj nije mislio da se nalazi u onako siromašnom stanju, kao što ju je našao.

Oglas

nove knjižnice u Zagrebu.

Tko je god pozorno motrio naš viek, neće tajiti, da jedno od najbogatijih vrelah sve ve-

ćega nevierstva i s ovim spojene nečudorednosti u naših gradovih sačinjava čitanje zlih i zavedljivih knjigah. U ovaj red spadaju ne samo ona diela, što otvorenim licem na vierozaakon jurišaju, te naročito kriva načela čudoredna grade, nego i ona, što sa strane i s potaje na kèršćanski zakon udaraju i moralnu čut osobito u mladjega naraštaja i ljudih plitke učenosti malo po malo podkapaju. Ovih posljednjih spisah ima vrlo mnogo, te se može u istinu kazati, da su svet poplavili; od svih su pako tim pogibeljniji, što obično niti političkoj zabrani nepodležu, a niti su opet na očigled tako oštri i osorni, da bi dobromisleće od sebe odvraćali. Nebrojani primieri dokazuju, da su ovakovi spisi već mnogomu nadobudnom mladicu ugrabili kèršćansku viero, te ga zaveli u moralne stranputice. Isto se sbude i sa ženskim spolom. Koliko je mladih dievojakah od istih odličnijih obitelji, što se zaputiše krivom stazom i izgubiše izgledanu sreću, a stvoritelj ih obilno izkitio liepimi darovi uma i sèrdca, da budu jednom od njih sretno supruge, nježne matere i brižne gospodarice. No tomu se nije čuditi, kad znamo, što se nalazi u toli mnogobrojnih i obiljubljenih romanah — stvari, koje su sve shodne, da podkopaju kèršćanski zakon, a više putah i načela istoga umnoga vierozaakona. Koliko se putah izšaraju u njih najgornije opacine milovidnimi mastmi, te se tako pod krepost prodavaju, dočim se usuprot krepost snizuje i ruglu izlaže. Ovakova taština nadalje još većma uzpiri u mladeži i bez toga vatrenu razmnivu, prestavi čovieka u idealni svet, te ga iz jedne blapnje i obmane u drugu vodi. Mladi i neiskusni čitalac odvikne ovako sve više istinomu svijetu, napuri si glavu i sèrdce kojekakvim misli i željama, koje se s njegovim stališem i položajem neslažu; tako bude sve nezadovoljniji, prama sebi ravnim i svijetu hladniji, u izvršivanju najsvetijih dužnostih tromliji — dosljedno već na ovom svijetu nesretan.

Da se po mogućnosti doskoči ovomu zlu, koje sve većma olimlje mah, odluči njegova uzoritost naš preuzvišeni gospodin nadbiskup Gjuro Haulik, da će svojim troškom u Zagrebu utemeljiti i otvoriti sbirku dobrih knjigah.

Njegova se naime uzoritost blagoizvoli postarati, da se nabavi dovoljan broj vèrstuih i valjanah knjigah toli niemačkih, koli narodnih a kasnije i francezkah. Ove će se smiestiti u posebnoj za to najmljenoj kući izpod kamenitih vratah pod kuć. brojem 794. a odavde se od 1. rujna ove godine čitajućemu občinstvu za neznatnu godišnju predbrojbu t. j. malenu plaću pojedine knjige za čitanje uzejmlijavati.

Kod izbora knjigah pazilo se, a pazit će se i u buduće, da se u njih nenahodi ništa smutljivo, ništa za mladež pogibeljna. One će biti nadalje poučne, to će pružati čitateljem stvarni nauk, te pravu prosvietu njihova uma i oplemenjenje sèrdca unapredjivati. Pokraj ovih primat će se također, i to u znatnom broju, knjige zabavne, dapače i romani, u koliko samo neprekèršuju ovdie spomenutih uvietah. Glavna svèrha ovoga podhvata jest ta, da se čitajućem občinstvu, a najpače obrazovanijoj mladeži obojega spola pruži prilika, da se može u mjesto zločestimi, duh i sèrdce trujućimi dieli vèrlimi knjigami ugodno zabavljati. Vèrlo se vara svatko, tko misli, da nemože biti zabavnih knjigah dobrim duhom i dobrim smierom pisanih. Može ih biti doista, a i sbilja ih ima jako mnogo, što su vèrlo umno pisane, te onim pogibeljnim neustupaju ni u krasoti jezika, niti u vieštačkom porcedanju i izvedenju unutarnjega predmeta, a niti u obilju nauka, dapače ih daleko nadkriljuju.

Imenik knjigah, što ih sada ima ova sbirka, tiskat će se napose; pojedini otisci moći će se dobiti u istoj kući za 6 kr. sr. Ova će se knjižnica s vremenom pomnožeti novimi i zanimivimi proizvodi, što će se pojaviti na polju valjane i triezne književnosti.

Pred knjihogoiemenikom tiskana su pravila ovoga zavoda; iz ovih se može vidjeti, koi dan, koju uru i pod kojimi uvieti uzejmlijavat će se knjige, po čem će se trebati točno ravnati. Takodjer se može iz ovih pravilah razabrati, da je ova svotica, koja će se imati za čitanje

placati, kao što je već gori rečeno, vèrlo neznatna, da upravo tolika, kolika se vidiea potrebita, da se može obstanak ovoga zavoda takodjer po smèrti njegova utemeljitelja i za daljnu budućnost osigurati.

Njegova se uzoritost pouzdano nada, da će obrazovano zagrebačko občinstvo priznati korist i vrijednost ovoga zavoda, te će se njime revno poslužiti. Osobito je željeti, da će još nedužna mladež obojega spola rado prihvatiti ovu sgodu, da si stvarno znanje nabavi i u pravoj prosvieti sve više i rodoljubnije uspjeva, dapače se i zabavnim čitanjem nasladjuje, a uza to ipak da se nikomu lice od stida neporumeni. Dobrim ocem i materam, koji su obdareni nadobudnom diecom, imao bi najpače dobro doći ovaj zavod, jer se neće moći ni nejmanje bojati za svoje sinove i kèteri, a ako im za knjigom hlepe, usuprot će se moći stoga radovati; buduće da znalični duh njihovih ljubimacah neće naći u ovih knjigah ništa kužna ni otrovna, već samu zdravu, jednu i krepku hranu, a i oni će sami moći po koi dugački zimski večer u sriedi svoje obitelji zajedničkim čitanjem ugodno sprovesti.

U Zagrebu dne 1. kolovoza 1858.

Bečka burza

dne 3. kolovoza 1858.

Tečaj dèržavnih papirah.

Dèržavne zadužnice	sa 5%	82 ³ / ₄
dto od godine 1851 seria B	5%	
dto od g. 1853 s povratkom	5%	
dto iz narodnog zajma	5%	83 ³ / ₄
dto	4 ¹ / ₂ %	
dto	4%	
dto od g. 1850 s povratkom	4%	
dto izžriebane	4%	
dto	3%	
dto	2 ¹ / ₂ %	

Zajam s vučenjem od g. 1834, za 100 for.		134 ³ / ₄
1839, " 100		110
1854, " 100		

Bečko-gradski banke	sa 2 ¹ / ₂ %	
	2 ¹ / ₄ %	
	2	

Zadužnice zemljišnoga odkupa od dol. Austrie		
Zadužnice zemljišnoga odkupa od Galicie,		
Ugarsko sa sjedinjenimi pokrajinami po 5%		
Zadužnice zemljišt. odk. od ostalih krunovinah		968
Bankovne dionice komad po		596 ¹ / ₄
Eškomptirane dionice od dol. Austrie za 500 f.		
Dionice c. k. pov. austrian. dèržavno-željeznickog društva po 200 for. sr. ili 500 frankah, podpuno uplaćene		258 ¹ / ₄
dto dto s plaćanjem na rate		

Dionice sieverne željeznice	po 1000 f	
bečko-glogničke željeznice	500	
šoprunsko-malobeeke	200	
Budiejevičko-Gmundsko-Linske željeznice	250	
požunsko-tèrnovačke željez.		
1-og izdanja	200	
2-og " s pèrvenstvom	200	
aust. dunav. parobrodarstva po	500	534
Lloyda u Tèrztu	500	
budapeštanskog lancanika	500	
c. k. povl. austriansko-dèržavnog željeznickog društva po 200 forint.		
Gjurske željeznice		

Galičke založnice sa 4%	za 100	
Jelisavetina željeznica		200 ³ / ₄
Južno-sieverna niemačka savezna željez.		
Tisna željeznica		
Lombardezko-mlietačka željeznica		

Tečaj mienični.

Amsterdam za 100 holandezkih for.	for.	
Augsburg za 100 for. current		105 ¹ / ₄
Berlin za 100 pruskih talirah		
Vratislava za 100 pruskih talirah		
Frankfurt na Maju za 120 for.		104 ³ / ₄
Genova za 300 piemontezkih lirah		
Hamburg za 100 mark banko.		77
Lipsko za 100 for.		
Livorno za 300 toškanskih lirah		
London za 1 funt šterlinga		10-13 ¹ / ₂
Lyon za 300 frankah		
Milan za 300 austrianskih lirah		103 ³ / ₄
Marseille za 300 frankah		
Pariz za 300 frankah		123 ¹ / ₂
Prag za 100 forintih		
Tèrzt za 100 forintih		
Mletci za 300 austrianskih lirah		
Bukurešt za 1 forint	parah	267
Carigrad za 1 forint	parah	474
Smirna za 1 forint	parah	

Tečaj novea.

Caraki dukati	7 ¹ / ₂
Srebro od 15. sèrpnja	4 ³ / ₄

Odgovorni urednik. Dr. Demeter.

SLUŽBENI LIST.

9794-220) (VI. 40)

3-2

Konkurs.

In Folge Erlasses des hohen k. k. Ministeriums für Kultus und Unterricht vom 11. Juni l. J. Z. 9234-681 wird Behufs Wiederverleihung des erledigten Peter Bošnjak'schen Schulstipendiums vorderhand von jährlichen 100 fl. hiemit der Konkurs mit der Bewerbungsfrist bis 15. September l. J. ausgeschrieben.

Anspruch auf dieses Stipendium haben zunächst Verwandte des Stifters nach dem Grade der nähern Verwandtschaft, und zwar zuerst in männlicher Abstammung nach seinem Bruder Georg Bošnjak, und nach diesem, d. h. nach gänzlichem Absterben der Familie Bošnjak nach männlicher Linie, Abkömmlinge der weiblichen Linie, namentlich nach seiner Schwester Magdalena Bošnjak, dann in Ermangelung solcher Anverwandten die Nachkommen des Stephan Olasz Senior und nach diesen auch andere Studierende an öffentlichen Lehranstalten, Letztere jedoch unter der Bedingung, dass sie einem nachträglich auftretenden Anverwandten des Stifters, den Stipendiengenuß sofort einräumen.

Die bezüglich an das hohe k. k. Ministerium für Kultus und Unterricht zu richtenden, und mit der Nachweisung über das sittliche Verhalten und den Fortgang in Studien, dann von Seite der Anverwandten überdies mit der Nachweisung über die eheliche Abstammung und den Grad der Verwandtschaft zu belegenden Gesuche sind im Wege der Vorstehung jener Lehranstalt, bei welcher der Bewerber den Studien obliegt, an diese Statthalterei einzusenden.

K. k. kroat.-slav. Statthalterei

Agram am 18. Juli 1858.

Nr. 2557-1858 (DS-58)

3-3

Lizitations-Kundmachung.

In Gemässheit des hohen Statthalterei-Erlasses vom 13. Juli 1856 Z. 13713 und der Verordnung der wohlhbl. k. k. Comitatsbehörde ddo. 12. Juli Nr. 7241 wird der Weinschanks- und Fleischausschrottungs-Datz für die Zeit vom 1. November 1858 bis inclusive letzten Oktober 1859 auf Grundlage des pro 1857 erzielten Verpachtungsvertrages in den pol. Gemeinden Bèrdovec am 13. August d. J. im Orte Januševac, Bistra am 5. August d. J. im Orte Bistra, Stenjevec am 14. August d. J. im Orte Stenjevec, Sesvete am 16. August d. J. im Orte Dubrava mit dem Ausrufungspreise für Bèrdovec 5271 fl., für Bistra 1410 fl., für Stenjevec 4176 fl. und für Sesvete 2573 fl. in den betreffenden Gemeindeämtern um 9 Uhr Früh im Versteigerungswege verpachtet werden.

Zur Richtschnur der Pachtlustigen wird bemerkt:

a) dass in der Gemeinde Bèrdovec in 34 Ortschaften 80 Wirthshäuser, 8 Märkte und Kirchweihfeste und 4 Fleischbänke, in der Gemeinde Bistra in 8 Ortschaften, 23 Wirthshäuser, 2 Fleischbänke und 2 Märkte und Kirchweihfeste, in der Gemeinde Stenjevec in 22 Ortschaften, 48 Wirthshäuser, 4 Fleischbänke und 5 Märkte und Kirchweihfeste, in der Gemeinde Sesvete in 32 Ortschaften, 46 Wirthshäuser, 5 Märkte und 12 Kirchweihfeste und 4 Fleischbänke vorhanden sind.

b) Zur Lizitation wird jeder, der gültige Verträge einzugehen gesetzlich qualifizirt ist, zugelassen.

c) Wer für einen andern Lizitiren will, hat die hiezu erforderliche Vollmacht vor Beginn der Versteigerung der hiezu bestimmten Lizitations-Commission einzuhandigen.

d) Jeder Lizitant wird 100 fl. Vadium, welches im Nichterstellungsfalle zurückgegeben wird, und der Erster ein Quartal der Erstehungssumme mit Einrechnung des Erstern in Voraus baar bei der Gemeinde und ausser dem eine Kautions im gleichen Quartalsbetrage entweder im Baaren oder in gangbaren verzinslichen Staats-Obligationen nach dem Courswerthe, oder in Realitäten mit Pupillar-Sicherheit binnen 3 Tagen nach der Verständigung der Bestätigung der Lizitations-Protokolls hieramts zu erlegen haben.

e) Bei dieser Versteigerung werden auch schriftliche Offerte, welche bis zum Vortage der euberaumten Lizitation, versehen mit der vorgeschriebenen Stempelmarke, versiegelt, und mit der Aufschrift für welche Gemeinde dieselben gestellt werden, unter Bekanntgabe des Wohn- und Aufenthaltsortes des Offerenten hieramts eintreffen müssen, angenommen.

f) Offerter, welche des Schreibens unkundig sind, haben den schriftlichen Offerten ihr Handzeichen beizurücken, in welchem Falle die Mifertigung zweier Zeugen, von welchen einer als Namensfertiger des Offerenten erscheinen kann, nothwendig ist.

g) Ueberreicher von schriftlichen Offerten dürfen sich nicht zugleich auch persönlich, noch durch Bestellte oder Bevollmächtigte bei der Lizitation theiligen.

In diesem Falle wird jedenfalls der höhere Betrag, er möge mündlich erstanden oder schriftlich offerirt worden sein, zu gelten haben.

h) Auf Nachträgliche Offerte ohne Unterschied ob sich der Offerent bei der mündlichen Lizitation betheiligt hat oder nicht, wird keine Rücksicht genommen werden.

Die anderweitigen Lizitations-Bedingnisse können hieramts als auch bei den betreffenden Gemeindefürsorgern bis zum Lizitationstage in den gewöhnlichen Amtsstunden eingesehen werden.

Vom k. k. pol. Bezirksamte der Umgebung Agram am 21. Juli 1858.

Nr. 1551-1858 pol. (Izv.-202)

3 3

Konkurs-Kundmachung.

In der politischen Gemeinde Preseka ist die Stelle des Gemeinde-Sekretärs, womit der Gehalt jährlicher 400 fl. nebst freiem Natural-Quartier und Brennholz-Genuss verbunden ist, in Erledigung gekommen.

Zur Besetzung dieser Stelle wird hiemit der Konkurs mit dem Beifügen eröffnet, dass die Bewerber um dieselbe sich über ihr Alter, Stand, Religion, die vollkommene Kenntniss der deutschen und kroatischen Sprache, die bisher zurückgelegten Dienste und erlangte Befähigung, so wie das politische Wohlverhalten glaubwürdig auszuweisen, und ihre gehörig belegten Gesuche, die in öffentlichen Diensten stehenden im Wege ihrer vorgesetzten Behörde bis 15. August d. J. bei dem gefertigten Bezirksamte einzureichen haben.

K. k. Bezirks-Amt

Verbovec am 28. Juli 1858.

K. k. Bezirks-Vorstand
Theodorović.

Nr. 3483 pol. (Izv.-198)

3-3

Lizitations-Kundmachung

Von Seite des k. k. Bezirksamtes Sissek wird hiemit zur allgemeinen Kenntniss gebracht, dass die Gemeinde- Wein- und Fleisch-Datz in den diesbezüglichen politischen Gemeinden und zwar, in Sella mit

24 Dörfern und 25 Wirthshäusern, in Setuš mit 21 Dörfern, 43 Wirthshäusern und 3 Kirchweihfesten, in Gošće mit 12 Dörfern, 20 Wirthshäusern und 4 Marktmärkten, endlich im Markort Sissek mit dem Markort Sissek und einem Dorfe mit 40 Wirthshäusern und 8 Jahrmärkten, für die Zeit vom 1. November 1858 bis dahin 1859 zu Folge hohen komitatsbehördlichen Erlasses vom 12. Juli 1858, Z. 7241 am 16. August l. J. um 9 Uhr Vormittags in dem Amtlokale des Bezirksamtes Sissek im Wege einer öffentlichen Versteigerung verpachtet werden wird.

Die Lizitationsbedingungen können in den gewöhnlichen Amtsstunden hieramts eingesehen werden, jedoch wird ausdrücklich bemerkt, dass:

1. die Lizitation gemeindeweise durchgeführt wird;

2. der Ausrufungspreis wie folgt bestimmt ist:

für die Gemeinde Sella 135 fl.

" " " Setuš 2050 fl.

" " " Gošće 1163 fl.

" " " den Markort Sissek 5310 fl.

3. das gewöhnliche Vadium von 5%, des Ausrufungspreises vor der Lizitation zu erlegen, und von den Meistbietenden auf die 10% Kautions zu erhöhen kommt;

4. es werden auch die vorschriftsmässig gestempelten und mit dem Vadium belegten vor der Lizitation überreichten schriftlichen Offerte berücksichtigt; solche Offerenten werden jedoch zur mündlichen Lizitation nicht zugelassen, und auch keine nachträglichen Offerte angenommen.

K. k. Bezirksamt

Sissek am 24. Juli 1858.

Der k. k. Bezirks-Vorstand
Hrašovec.

Br. 11779 (VI.-38)

3-2

OBZNAJNA.

Nj. c. kr. apostolsko Veličanstvo

dostojalo je,

kao što je jurve u bečkih službenih novinah od 20. Svibnja 1858 dostavljeno bilo do obćenita znanja, premilostivo zapoviediti,

da cesarsko-kraljevsko upravljateljstvo dohoda loterijskoga u Beču priredjuje i izvodi

LOTERIJA NOVČANIH,

od kojih će prihod namijenjen biti jedino na svérhe obćekoristne.

Po ovoj zapoviedi previšnjoj razpisuje sada c. kr. upravljateljstvo dohoda loterijskoga jurve četvrtu od dobrotvornih tih loterijah.

Budući tretja, u dobrotvorne svérhe obdržavana loterija prevelikim dionictvom posvuda primljena, i budući se osnova igre, po kojoj je ista priredjena bila, obćinstvu vrlo dopala: zato se, s dozvolom uzvišenoga c. kr. ministarstva financiah od 23. Siečnja t. g. br. 3763-114, prigodom tretje loterije u svérhe dobrotvorne izvedena

LOTERIJA ZLATONOSNA

ponavlja sada opet pri ovoj četvrtjoj loteriji.

Od prihoda četvrtje ove loterije namijenjena je po previšnjjoj zapoviedi Nj. c. kr. apostolskoga Veličanstva

jedna polovica

na gradjenje nove bolnice u Zagrebu,

druga pako

na odhranjivanje neimućne sirotčadi od častnikah, vojničkih stranakah i urednikah.

Koristi, što ih osnova ove igre daje onim, koji srećakah kupe, vrlo su znamenito, budući da se obćinstvu ponudja

60.000 c. kr. cekinah vage podpune

kao dobitak,

i to većinom u sgoditcih vrlo znatnih,

i budući da se radi o tom, da se sagradi bolnica, gdje će ubogi bolujući iskernji naši moć nalaziti lieka i utiehe, i da se nabave sredstva, kojima će se moć uzdržavati i odhranjivati uboge sirote, zaostavie od zaslužnih za državu muževah: s toga nada se c. kr. upravljateljstvo dohoda loterijskoga, koje je pri prijašnjih loterijah u svérhe dobrotvorne obćinstvo posvuda podupiralo što najdobrohotnije, da će blago dionictvo u izobilju naći i ova nova loterija, s kojom je skopčana svérha toli bogumila i čoviekoljubna.

Od c. kr. upravljateljstva dohoda loterijskoga.

U Beču dne 1. sèrpnja 1858.

Vitez Josip Spaun,
c. kr. dvorski savjetnik i upravljatelj loterijah.

Erldrik Schränk,
c. kr. vladni savjetnik i adjunkt upravljateljstva loterijskoga.

Br. 11794/1794. (VI.—3)

3—3

Oglas.

Svim onim, koji ovlastjenje za samostalno vođenje šumskoga gospodarstva dobiti i naredbom obstojećega c. k. popečiteljstva za rudarstvo i zemljodielstvo od 16. siječnja 1850. (zem. vl. list br. 36) propisani državni izpit o šumarstvu položiti žele, stavlja se do znanja, da imaju svoje dotično, s potrebitimi svjedočbami podkripljene molbenice podneti najdulje do 10. mjeseca kolovoza t. g. ovom c. k. namjestništvu, ako su u službi javnoj, putem predpostavljenih sebi uredah, inače putem zakonitih upravnih poglavarstvih.

Da se komu dopusti položiti državni šumarski izpit, treba da dokaže:

1. da je navršio dvadeset i drugu godinu života;
2. dobro i pošteno ponašanje;
3. sposobnosti, i to:

a) da je svršio dobrim uspiehom nauke u kakvom javnom šumarskom učilištu, a zatim da se je neprekidno kroz dvie godine praktično vježbao uzamienico u izvanskoj i unutarnjoj šumarskoj službi ili

b) valja da dokaže, da imade ona predtiečna znanja, koja se iziskuju, da se tko primi u javno šumarsko učilište, i da je proveo pet godina, baveć se teoretično-praktičnimi poslovima šumarstva.

Iz obzira vriednih okolnostih odpušćaju se u smislu odpisa obstojećeg c. k. popečiteljstva za zemljodielstvo i rudarstvo od 27. rujna 1850, br. 13,239—1347, gore pod b) zahtjevana ona predtiečna znanja, koja će se u buduće iziskivati, da se tko primi u javno šumarsko učilište. Dopustit će se dakle i onim polaganje ispita, koji su izučili samo četiri normalna razreda, ili gimnaziju ili realne nauke, ako mogu ostale, gore pod 1. 2. i 3. a) navedene dokaze doprineti.

Vrieme i mjesto za polaganje šumarskoga ispita oglasit će se u svojo vrieme.

Od c. k. herv. slav. namjestništva.

U Zagrebu 19. sèrpnja 1858.

Br. 2209—1858 pol. (Izv.—190)

3—3

Oglas dražbe.

Usljed razpisa veleslavne c. k. županijske oblasti od 12. sèrpnja 1858, br. 7241 dèržat će se dne 17. kolovoza o. g. u pisarni ovog ureda druga javna jevtinba, kod koje će se sabiranje obćinske dohodarine od vina, pive, rakie i od sječila mesa područnih triju obćinah, naime:

Gorica, sastojeća iz 40 selah, sa 8 godišnjih sajmovah u Velikoj Gorici i do 40 oštarijah.

Odra, sastojeća iz 31 sela i toliko oštarijah.

Orle, sastojeće iz 20 selah i toliko oštarijah, najviše ponudjajućemu predati uz jamčevinu u jednoj četvrtini od dostatnog iznosa opredieljenoj, na jednu godinu naime od 1. studenog 1858, do svèrhe listopada 1859. u najam predati.

Svaki dražbenik imade položiti žaobinu od 100 fr.

Predavatelji pismenih ponudah nesmiju kod ustmene dražbe niti osobno niti kroz punomoćnike sudielovati, pod prietnjom da inače na njihove ponude nebude nikakav obzir uzet.

Naknadne ponude neće se primiti, budi ponuditelj sudielovao kod ustmene dražbe ili ne.

Dražbeni uvjeti mogu se uviditi kod ovog ureda u navadnih uredovnih urah.

C. k. kot. ured

Vel. Gorica dne 20. sèrpnja 1858.

C. k. kot. predstojnik

I. Nemčić.

Nr. 2890 (Izv.—195)

3—3

Kundmachung.

Zu Folge Erlasses der wohlhòblichen k. k. Comitats-Behörde vom 12. Juli 1858, Z. 7241 wird die Einhebung des Gemeindegeldschlages vom Wein-, Bier- und Branntweinschank, dann von der Fleischausschrottung in den politischen Gemeinden Samobor, Podvèrh, Rakovpotok und Stupnik für die Zeit vom 1. November 1858 bis dahin 1859 am 11. August 1858 um 9 Uhr Vormittags in dem Amtlokal des gefertigten Bezirksamtes zu Samobor im Wege einer öffentlichen Versteigerung verpachtet werden.

Diese Lizitation wird für jede Gemeinde einzeln durchgeführt, und es werden nachstehende Ausrufspreise bestimmt:

a) für die Markt-Gemeinde Samobor, in welcher jährlich 7 Jahrmärkte und monatlich 4 Wochenmärkte abgehalten werden, mit einer Anzahl von 73 Schankhäusern 538 fl.;

b) für die Gemeinde Podvèrh mit 47 Ortschaften und 76 Schankhäusern, dann 5 Jahrmärkten 1100 fl.;

c) für die Gemeinde Rakovpotok mit 23 Ortschaften und gegen 30 Schankhäusern 1200 fl.;

d) für die Gemeinde Stupnik mit 17 Ortschaften und beiläufig so viel Wirthen 1000 fl.

Die Lizitationsbedingungen können in den gewöhnlichen Amtsstunden hieramts eingesehen werden, jedoch wird bemerkt, dass:

a) jeder Lizitant bevor er einen Anbot macht, 5% des Ausrufspreises als Vadium zu Händen der Lizitations-Commission zu erlegen, und der Bestbieter solches auf die 10% Kautions zu completiren haben wird;

b) bei der Lizitation auch die vorschriftsmässig gestempelten und mit dem Vadium belegten schriftlichen Offerte, welche vor der Lizitation zu überreichen sind, berücksichtigt werden. Ueberreicher solcher Offerte werden jedoch zur Lizitation nicht zugelassen, und auch keine Nachtrags-Offerte angenommen.

K. k. Bezirksamt

Samobor am 21. Juli 1858.

K. k. Bezirks-Vorsteher

Martinković.

Br. 1762 pol. (Izv.—187)

3—3

Razpis natičaja.

Za popunjenje dviju miestah primaljskih u obsegu političnih obćinah Bosiljevo i Severin ovim se na temelju naredbe veleslavne c. k. županijske oblasti zagrebačke od 19. lipnja o. g., br. 6160 natičaj razpisuje. Godišnja plaća iz dotične obćinske pieneznice sastoji u osamdeset for. sr., one, koje jedno od ovih miestah zadobiti žele, imaju u svojoj na gore rečenu veleslavnu c. k. županijsku oblast upravljenoj i u roku od četiri tjedna ovamo podneti imajućoj se molbenici sredstvom zakonitih izpravnica izkazati svoju dobu, vierozakon, stališ, svoje zanimanje, čudoredno ponašanje i da su primaljski tečaj, na kojem javnom učilištu sa dobrim uspiehom savršile.

One primalje, koje već stoje u odnosnoj državnoj ili obćinskoj službi, imaju svoju molbenicu putem predpostavljenih politične oblasti ovamo podneti.

Od c. k. kot. ureda bosiljevačkog

U Stelniku 16. sèrpnja 1858.

C. k. kot. predstojnik

Lopašić.

Br. 2101—1858 pol. (Izv.—196)

3—3

Oglas dražbe.

Da se pobiranje obćinskog nameta od točenja vina, pive i rakie, te sječnja mesa, u ovostranih polit. obćinah:

sv. Ivanskoj sa 44 selah, 80 kèrčmah i 6 godišnjih sajmovah;

humskoj sa 40 selah, 21 kèrčmom i 7 godišnjih sajmovah, i

popovečkoj sa 25 selah, 27 kèrčmah i 2 godišnja sajma; i na vrieme od 1. studenoga 1858 do konca listopada 1859 u zakup dati uzmogne, razpisuje se ovim u tu svèrhu javna dražba, koja će se dne 9. kolovoza t. g. u 9 sati pri podne kod podpisanoga c. k. kot. ureda obdržavati.

Od uvjeta dražbe, koji se kod ovoga ureda uviditi mogu, priobćuju se samo sljedeći:

1. da je izključna cijena upitnoga zakupa za obćinu

a) sv. Ivansku 4600 fr.

b) humsku 1900 fr.

c) popovečku 1800 fr.

2. da svaki dražbenik prije dražbe položiti mora u ime žaobine 5% izključne cijene, zakupnik pako da će morat tu žaobinu dopuniti na 10% zakupnine.

3. da se i pismene ponude, ali samo prije početka dražbe dopuštaju, nu da se predatelji pismenih ponudah izključuju od ustmene dražbe.

Napokon se primiećuje, da će se dosadanje pristojbine od marve znamenito povisiti i to: od govedčeta sa 1 fr. na 2 fr., od teleta sa 6 kr. na 20 kr. od kèrčmeta sa 10 kr. na 30 kr., a tako i od poliša rakie sa 2 kr. na 4 kr. sr.

U Sv. Ivanu dne 25 sèrpnja 1858.

Za c. k. kot. predstojnika

Kranjčić,

c. k. kot. aktuar.

(Dp.—54)

3—3

Natičaj.

Svršetkom tekuće školske godine bit će opet izpražnjeno nekoliko pitomskih miestah u požezkom i zagrebačkom nadbiskupskom sirotištu, radi popunjavanja kojih se ovim otvara natičaj.

Prositelji imadu svoje sa dokaznicami o dobi, podpunom zdravlju tiela, i školskimi svjedočbami providjene molbenice predati u nadbiskupskoj pisarni najdulje do 20. kolovoza t. g. budući se na kašnje priispievše molbenice neće uzeti nikakvi obzir.

Za obće ravnanje neka služi: da će se u zagrebačko sirotište primati samo djaci, koji su već pristupili u koji razred višje gimnasie, ili koji će budućom školskom godinom takovu nastupiti; — u požezko pako mogu bit primljeni samo djaci za III. i IV. gimnasialni razred; te će se samo u pomanjkanju takovih djakah iz nižjih gimnasialnih razredah u te zavode mladići primati.

Osobiti obzir uzet će se na mladiće, koji imadu zvanje za duhovništvo.

U Zagrebu dne 21. sèrpnja 1858.

Od zagrebačke nadbiskupske pisarne.

Br. 2284 pol. (Izv.—199)

3—3

Natičaj.

Po nalogu vis. c. k. herv.-slav. namjestništva od 1. lipnja 1858, br. 5441 razpisuje se natičaj za tri primaljska miesta, i to za političke obćine Gorica, Odra i Orle, sa godišnjom plaćom od 80 fr. sr., koja se redovito iz dotične blagajne obćinske izplatila bude.

U pomanjkanju izučenih i diplomaliziranih primaljah, uzet će se obzir i na onakove praktične primalje, koje od vremena upravljanja varmedjinskog službe, pak su vèrhu podnešenog sa dobrim uspiehom izpita od varmedjinskih fizikah svjedočanstva dobile, za koje opredieljuje se godišnja plaća od 20 fr. sr.

Natičati želeće pozivlju se, da do svèrhe mjeseca kolovoza molbenice svoje ovom uredu podnesu, i takove svjedočbami o sposobnosti i čudorednosti, kao i znanju hervatskog jezika podkriepu.

C. k. kot. ured

Vel. Gorica dne 24. sèrpnja 1858.

C. k. kot. predstojnik

I. Nemčić.

Nr. 3085 (Izv.—204)

3—2

Konkurs-Edikt.

Vom k. k. Comitats-Gerichte Warasdin als Concurs-Instanz wird bekannt gemacht: Es sei von diesem Gerichte über das gesammte dem Handelsmanne Joseph und Carl Pust unter der Firma Anton Pust in Warasdin gehörige, wo immer befindliche bewegliche, und das in den Kronländern, für welche die Concurs-Ordnung vom 18. Juli 1853 Wirksamkeit hat, gelegene unbewegliche Vermögen der Concurs eröffnet, zum Massacurator der hiesige Advocat Herr Nikolaus Sablić und zu dessen Substituten und provisorischen Vermögens-Verwalter der hiesige Advokat Herr Georg v. Dominić bestellt worden.

Es werden daher alle Personen, welchen was immer für Ansprüche auf das in Concurs verfallene Vermögen zustehen, aufgefordert, dieselben bis längstens 30. Oktober 1858 mittelst einer förmlichen Klage wider den obgenannten Massa-Vertreter bei diesem k. k. Comitats-Gerichte anzumelden, widrigens sie ungeachtet des ihnen etwa gebührenden Eigenthums-, Prioritäts- oder Pfandrechtes von der Concurs-Verhandlung ausgeschlossen, und aller Ansprüche auf die Concurs-Massa verlustig sein würden.

Zur Bestätigung des einstweiligen Vermögens-Verwalters, oder Wahl eines andern Verwalters, so wie des Gläubiger-Ausschusses wird die Tagsatzung auf den 3. November 1858 Vormittags 9 Uhr bei diesem Gerichte mit dem Bedeuten angeordnet, dass hiebei die Concurs-Gläubiger so gewiss zu erscheinen, und über die Wahl des Vermögens-Verwalters, so wie des Ausschusses sich bestimmen zu erklären haben werden, widrigens dem §. 44 C. O. gemäss auf ihre Gefahr vom Gerichte der einstweilige Vermögens-Verwalter und Gläubiger-Ausschuss bestellt werden würde.

K. k. Comitats-Gericht

Warasdin am 3. Juli 1858.

Novak.

Wallentschag.

Nr. 7773 (Izv. 184)

3—3

Konkurs-Ausschreibung.

Bei dem Stadtmagistrate zu Warasdin kommt in Folge hohen Statthalterei-Erlasses vom 14. I. M. Z. 1902-657 die Stelle eines Magistrats-Conzipienten mit dem Gehalte jährlicher 600 Gulden provisorisch zu besetzen.

Zur Erlangung derselben sind alle jene Qualifikationen erforderlich, welche bei einem Staatsbeamten gleicher Kategorie vorgeschrieben sind.

Bewerber um diese Stelle haben ihre gehörig instruirten Gesuche bis 1. August 1. J. bei der gefertigten Comitatsbehòrde und zwar, wenn sie bereits im öffentlichen Dienste stehen, im Wege ihrer Amtsvorstellung, sonst aber durch die politische Behòrde ihres Wohnortes unter Nachweisung ihres politischen und moralischen Verhaltens, ihres Alters und Standes, dann der zurückgelegten Studien, ihrer bisherigen Verwendung und der Sprachkenntnisse einzubringen.

K. k. Comitatsbehòrde

Warasdin am 19. Juli 1858

K. k. Comitats-Vorstand

Šimunić.

Br. 1108 gr. (Izv.—203)

3—3

Izrok.

C. k. ured kotarski kao sud na Crikvenici u Vinodolu pozivlje sve one, koji sciene da imaju kakovo pravo zahtjeva proti ostavštini pokojnoga Ivana Kargacina, vlastelina iz Novog, umèrvšeg dne 19. lipnja t. g., neka takovo na ročištu, koje će se za otu svèrhu dne 1. rujna o. g. u 8 sati pri podne ovdie obdržavati, tim sigurnie prijave, jer u protivnom slučaju bi se ista ostavština koga po zakonu ide, ma i na štetu neprijavivšeg se izručila.

U Crikvenici 17. sèrpnja 1858.

Carsko-kr.

službene

Novine ove izlaze svaki dan izvanredno i medijelje i praznike na čitavom listu. — Polugodišnja pred-plata je za domaću u novinarici 4 for. srebra. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom pošiljati, 6 for. sr. —

NARODNE

NOVINE.

Za službene oglase opredjeljena je površina: 4 kr. sr. od linije za prvi put; a zatim za svaki put 2 kr. sr. — Za druge oglase ili posebne članke plaća se do 10 linija 20 kr. sr., dalje pako od svake pojedine linije 4 kr. sr.

Uredovni dio.

Naredba c. k. hrvatsko-slavonskoga namjesništva od 10. svibnja 1858.

Privremeni robni mešetarnik.

(Nadalje.)

Poglavje IV.

O pravih mešetarskih.

§. 27. Potrebnosti za pravomoćnost kojega posla s robom, obavljena po kojem mešetaru, prosuđivat će se polag obćih ustanovah osobno-pravnih.

§. 28. Robni mešetar povladjen je jedino da mešetuje, t. j. posreduje u naručenih poslovih s robom. Ako je dobio od stranke posebno punomoćje, tad odlučuje sadržaj o obsegu datoga povladjenja.

§. 29. Svaki mešetar bere stanovitu pristojbu, mešetarinu, za svaki posao, što ga je, nakoliko je povladjen bio, izmešetao, a to i onda, ako je o poslu samo mešetao, posao pako stranke same prekinuše (kupnju ili prodaju konačno ugovoriše), ili pako razvrguše, pošto ga već pravomoćno prekinulo (ugovorile) bjehu.

Mešetarina se ustanovljuje na polu postotka za svaki posao, što nenasilazi svote od 5000 for. ako se inače ništa posebice ugovorilo nije. Kod većih svotah može mešetar osim polupostotka, što ga svako ide od 5000 for. jošte zahtijevati četvrtinu postotka za svakih 100 forintih, što idu preko 5000 forintih.

Mešetarina da nikada nije veća, nego kolika je zakonom ustanovljena. U preporih će se slučajevih zahtijevati mešetarinu razpravljati kod trgovačko-obćinskih komore.

Mešetari da zakonitu mešetarinu u svih slučajevih, kad se ništa inače ugovorilo nije, zahtijevaju jedino od prodavaoca ili založitelja.

§. 30. Podpunu dokaznu moć imaju: dnevnik, što ga vodi mešetar, prekide što ih izdaje, i pobilježke vredninske što ih podpisuje, na koliko se ova dokazala nebi upotrebljivala sa mešetara samoga ili sa osobe, kojim na korist on zbog osobnih odnošaja k istim pred sudom nebi mogao svjedočiti svjedokom dostatnim ili nesumnjivim.

§. 31. Robni se mešetari bez zakonitoga uzroka i predhodne presude, izrečene po nadležnoj oblasti, nemogu svrgnuti s ureda svoga.

Poglavje V.

Posljedice kad se prekriše dužnosti mešetarske.

§. 32. Ako se prekriše dužnosti, izbrojene u III. poglavju, kaznit će se mešetar, a polag okolnostih dužan će biti i naknaditi štetu, kojom je štetovala stranka.

Kazan sastoji ili u stanovitoj globi, ili pako u gubitku uredovne povlade za nekoliko samo vrijeme ili za navieke.

§. 33. Mešetar, što je zanemarujući uredovno svoje dužnosti, stavio u pogibelj ili oštetio koju stranku, dužan je otoj stranki dati primiereno osiguranje ili odmasno naknaditi njoj imenu štetu.

§. 34. Svaka stranka, što zahtijeva ili osiguranje ili naknadu koju, obratit će se toga radi na nadležne sudove.

§. 35. Prekrišenje propisih, sadržanih u §§. 12. do 21. kaznit će se globom od 5 for. do 50 for. ili pako od 50 fr. do 100 fr. ako prekrišaj proizlazi iz griješne metnje ili iz goleme nemarnosti. Prekrišenje propisih, sadržanih u §§. 22. do 25. podpada kazni od 100 do 500 for.

§. 36. Ako je prekrišenje propisih, sadržanih u §§. 17. do 26. takovo, da je time u pravu stečenom posredovanjem mešetarovim za jednu ili za jednu i drugu stranku nastala kakova nezvjestnost, ili šteta kakova, ili bi bila mogla nastati, ili ako je mešetar radi prekrišenja kojega ovih propisih bio već kažnjen, ili ako je prekrišio više od navedenih propisih, bit će te okolnošću otegoćujućom, s tom posledicom, da se kazna bude odmierivala preko najnižje izmiere.

Kod prekrišenja od više propisih osnivat će se kaznena odmiere na onoj za veći prestupak. Podpada pako čin ili propust mešetarev obćim zakonom kaznenim, kaznit će se jošte posebice polag istih. Globe idu ubožkoj zakladi na korist, a to onoga miesta gdje se je zbio prekrišaj.

(Konač će slediti.)

Br. 748 (Fin — 20)

3—1

Obznana.

Pozivom na carsku naredbu od 8. srpnja 1858 sadržanu u državno-zakonskom listu g. 1858 br. 102 i 103 i stavku 4. izdatog k otoj naredbi izvršitbenog propisa visokog c. k. financijskoga ministarstva od 15. srpnja 1858 br. 3299 F. M. o promienah u načinu biljezovanja predmetah podvrženih potrošnoj pristojbi sledstvom uvedenja austrijske vrednote, dostavlja do obćega znanja c. k. zemaljsko financijsko ravnateljstvo za Hrvatsku i Slavoniju da su ovlaštene na pobiranje biljezgovnih pristojbah od obznana i kolendarah c. k. glavne divone u Zagrebu, Reci, Varaždinu i Karlovcu, te c. k. Solara u Oseku, a glede inozemnih povremenih tiskopisih, koji nebudu potezani posredstvom c. k. postajah zavoda, te isto tako glede tuzemskih novinah jedino c. k. glavne divone u Zagrebu i Reci.

Biljezovanje kartah obavljat će jedino c. k. glavne divone zagrebačka. —

C. k. zemaljsko financijsko ravnateljstvo za Hrvatsku i Slavoniju.

U Zagrebu 27. srpnja 1858.

Neuredovni dio.

Austrijska carevina.

Zagreb, 5. kolovoza. Preustrojenje šumskoga osoblja i njegovih plaća u vojnoj granici — o kom smo napomenuli na kratko u našem jučerašnjem listu — sastoji polag našega bečkoga dopisa u slijedećem:

Sada postojeća šumska ravnateljstva (Wald-Directionen) u Zagrebu, Temišvaru, Karlovcu i Petrinji ukidaju se; usuprot pako obstojat će dva lugarska ravnateljstva (Forst-Directionen) i to jedno u Zagrebu a drugo u Temišvaru, svako pod jednim lugarskim ravnateljem sa plaćom od 1400 ili 1600 for. i VII. dnevničkoga reda.

Ovim dvima lugarskim ravnateljstvima opredelit će se za pomoć tri lugarska meštra (Forst-Meister) i to dva u Zagrebu a treći u Temišvaru s godišnjom plaćom od 1200 for. i VIII. dnevničkoga reda.

Kod graničarskih pukovniah ima sastojati lugarsko osoblje i to kod:

Otočke pukovnije 1 lugarski meštar i 1 nadlugar (Ober Förster);

Rumunjsko-banatske pukovnije 1 lugarski meštar i 2 nadlugara;

Niemacko-banatske pukovnije 1 lugarski meštar;

ostalih pukovniah po 1 lugarski meštar. Plaća lugarskih meštarah dielit će se u dva

razreda, i to od 900 for. i 700 for. na godinu; svi će pako sastojati u IX. dnevničkome redu.

Lugarski meštar kod rumunjske banatske pukovnije imat će osim toga 300 fr. putnoga paušala na godinu, a kod otočke pukovnije i nadlugari ostalih pukovniah pako 200 fr. na godinu.

Nadalje će obstojati lugarsko osoblje iz lugarah (Förster) I, II. i III. razreda sa plaćom:

1. razred godišnjih 500 fr.
2. " " 450 "
3. " " 400 "

kao takodjer iz tako zvanih lugarskih nadzrateljnah zvanih:

a. lugarski nadčavar (Forstwarton) sa god. plaćom od 240 fr.;

b. lugarski čuvari (Forsthüter) I. razreda sa godišnjom plaćom od 200 fr., II. razreda sa godišnjom plaćom od 150 fr. i svaki 40 fr. na godinu za opravu (Montersgeld).

Imenovanja opredjeljivanja i premješćivanja lugarskih činovnikah VII. i VIII. dnevničkoga reda zavisit će od Nj. vel. cara, od IX. razreda dolje pako od vrhovnoga vojnoga zapovjedništva.

Miesta lugarskih nadčavarah i čavarah imadu se popuniti sa sposobnim podčestnicima, a natiecateli za miesta lugarskih nadčavarah imadu osim toga položiti izpit za obstojavše lugarske nadziratelje propisani. Imenovanja lugarskih nadčavarah i čavarah preduzimat će dotične pukovnije. Šta se tiče proskrbljenja nemoćnih lugarskih činovnikah i njihovih obitelji, isti su jednake stavljeni s ostalim vojnim činovnicima. Vrieme, kad će ovo nevo ustrojenje stupiti u život, obznanit će se doknadno.

Zagreb 4. kolovoza. Polag službenoga izvješća dopriniele su obćine u Hrvatskoj i Slavoniji od god. 1851 do uključivo 1858 za gradjenja, ostala popravljajnja i pribavljanja na korist pučkih učionah znatnu svotu od tri sto četiri hiljade, sto petdeset i devet (304.159) for. sr., što je tim većma hvale vrijedno, jer se u to svekoliko doba nije dosadnjivalo državi rati ovih troškovah i što su ovozemne obćine kao što je poznato jako siromašne.

Zagreb. Naš narodni museum preustrojen je; očišćene su zbirke, novo nastavljeno i uredjeno; slike nove su gotove i shodno u novo izmaljanih sobah namješćene. Museum će od sada otvoren biti svaki utorak i subotu od 10. ure do 2.

† Iz Bielovara na koncu srpnja. Vrieme, ovaj silni rušitelj i graditelj dogadjajah u svijetu sve više te više čovječanstvo budi k napredku, svuda kud čovjek okom svérne, čuje se rieč „napred“. Vrieme lieti no i narodi izobraženi s njim korak derže. Svaki narod svoje ljubi te iz svih silah nastoji, da mu se narodno blagostanje unapredi, da se izobrazu, te mu se liepša budućnost obezbiedi. Niemac svoje, Mađjar svoje ljubi, a tko će zamisliti ako i Hrvat za svoje je zauzet. Jedna nam je carevina, te u njoj kao u jednoj prostranoj kući obitava razni narodi jednu bi reč obitelji sačinjavajući, ako jedan drugoga pazi i ljubi, ako svaki u svojem krugu dieluje i radi, po tom se promiče blagostanje svekolike ove obitelji. A da se uspieši i podigne blagostanje žezlu austrijskomu podčinjenih narodah premilostivi vladar svamoguća čini. Svaki pravi čovjek u obćem govoreć raduje se nad napredkom čovječanstva, — tim više veselit se mora državljanim videć kako se kroz dobre institucije temelj polaže liepšoj budućnosti. Temelj sreće i blagostanja jest viero, a ova da čim dublje u srdce ljudska

Turska.

S bosanske granice 28. srpnja. I kod nas u gradskoj nahii pakupe se na Petrov dan svi begovi Gradačeviči, koje je predvodio sam beg i Agabeg Muhamed Gradačević sa oružjem, da udare na raju, i po njihovom nagovoru podplati jednog jednog Turčin iz Bie-ljenske nahie, koga pošalju u Obudovac k crkvi, gdi je skupljeni narod božju službu slušao, budući da neimaju na bliže crkve i tako kupita je bila sirotinja po običaju iz 12 okolnih selah. Na to dodje gore rečeni Turčin i začme taki kavgu zametati, i iz pištolja pucati, između toga dobio glas čestiti i mudri g. Miralaj ili pukovnik vojske, koja stane u Gradaču i taki uzme sa sobom nekoliko svojih oficirah i stigne begove taki na velikom bėrdu ¼ sata daleko od Gradačca; zapitavši ih, kuda su pošli, razjari se i potegavši sablju svoju skupa sa korama, i po niekog od manjih begovah lupi iza vrata i dotiera natrag u Gradačac svo, a jedni gorerečeni Turčin, nedobiv pomoći uhvati ga policajna straža, koju je Miralaj tamo poslao, i izvuce dobru lutriu. Odsada će dobro poznati, kada je miena miesece, i po tom sve-zanih rukoh naopako, bude odpraćen u Gradačac, gdi je zatvoren.

Begovi videći da se nisu ništa hasnili, razidja se kući, a ra a sada na oprezu stoji, moleći prieko priatelja slavnu brodsku regimentu, da smede u slučaju nužde opet na austrijsku stranu familie prelaziti. Begovi istu trećinu jednako. Priie nekoliko danah izide Reum beg, Efendia beg Gradačevičah sa 8 sv-jih momakah u selo Bok, pak sam po svojoj volji, koliko je hteo, od raje trećinu odnese. Tako rade za sada svi begovi. Gdiegod koji nadziratelj od carskog desetka u selo dodje, taki beg za njim, pak raji prieti, da mora davati trećinu, ako samo puste, da im nadziratelji desetak popišu, po tom istom protokolu i oni će svoju trećinu uzeti, i do toga su raju dotierali, da sada nedadu ni desetka pisati, koju bi dragovoljno caru dali. Dobro bi dakle bilo, da porta za sad ni desetka neiste nego kašnie kad se sve umiri. — Priie nekoliko danah uhvate Turci jednog kėrsćanina iz Posavine i na sred piace u Bėrčkoj koljem ubiju na oči svih kėrsćanah.

— Bėrzojavnim putem već prijavljena nota „Konstitutionela“ o posljednjim dogadjajima na cėrnogorsko-turskoj granici glasi kako sledi:

„Već dva dana glasa se da je bio ozbiljan sukob medju Turcima i Cėrnogorcima. Razne bėrzojavne pošiljke okrivljale su sad Turke sad Cėrnogorce zbog ovog prekėrsjenja mira. Mislimo, da danas došavše bliže viesti znatno ublažuju ovu novinu. Što su pošiljke nazivale ozbiljnim sukobom, nije u činu ništa drugo bilo nego da se je nekoliko vojnikah jednog i drugoga logora medju sobom pohėrvalo.“

Nemačka.

„N. Hann. Ztg.“ piše sliedeća: Operacia savezne skupštine na danski odgovor prieti udarit žalostnim pravcem! Kao što je poznato dobio je holštajnski i izvėržbeni odbor nalog, da izpita onaj odgovor i da podnese o njemu izviesće saveznoj skupštini, oni su prekjueć doverćali ovaj posao. No zalibože obrazlaganje i predlozi oslanjajući se na istom takovi su, da se je hanoveranski poslanik kod saveza, koi u obim odborima siedi, kratio podpisati ih i da je predložio da bi mu se dozvolio rok za izradjenje posebnoga votuma. Budući da je posao silan, uzkratio mu je odbor ovaj rok, i jućer saveznoj skupštini podneo mnienje množine bez obrez-loženoga razjėšnjenja protivne misli manjine.

Poslanik je u saveznoj skupštini protestovao proti uzkrati roka i naviestio, da će njegova vlada apelovati na saveznu vladu. On je nadalje proti predlogu većine protestovao, da danski poslanik ima siediti u izvėršenom odboru.“

Frankfurt 29. srpnja. Nj. carska visost gosp. nadvojvoda Albreht prispeo je danas — dolazeći iz Ostenda — ovamo.

Rusla.

Petrograd. Polag jedne viesti u „Boston Transcriptu“ pošlo je amerikanskim roncima za rukom, jednu vojnu ladju od 16 topovah u luci sevastopoljskoj izvuci iz dubljine mora. — Govorilo se je da će pred koncem lieta opet ciela flota plivati na vodi, ali hoće li se moći ista kao takova još upotrebiti, vėrhu toga nije ništa rećeno.

Franceska.

Pariz, 28. srpnja. Mlada junakinja iz Džede gospodićna Eveillard pozvana je bila jućer po carićinom tajniku u grad St Cloud, gdje su ju primili car i carica. Sutra će biti gospodićna Eveillard predstavljena ministru izvanjskih dielah i grofici Valevskoj.

— Nadbiskop pariški pozvan je od cara, da prisutstvuje svećanostima u Šerburu. Nj. azoritost prispjet će tamo 6. kolovoza.

— Fadpaša otišao je u svećanoj dėržavnoj odieći — praćen po jednom tajniku u ministarstvo izvanjskih dielah, da pohodi gospodićnu Eveillard u ime svoga cara. Ovom prilikom izručio je on mladoj gospodićni ferman sultanov, kojim se njoj opredieljuje doživotna mirovnina od 48.000 grošah.

— Opet se raznosi glas, da je maršalu Pellisieru Engleska dodijala i da neće podnipošto zimovat u Londonu, a engleski listovi kažu, da ta viest ima dobrih razlogah.

Bėrzojavne i najnovlie viesti

London, 3. kolovoza. Uslied viestih iz New-Yorka dobio je, vele, amerikanski poslanik nalog da ostavi Meksiko; isto tako britanski poslanik, ako Meksiko neuzme više obzira na britanske vierovnike.

London, 3. kolovoza. Jućer poslie podne bila je parlamentska sesia po jednom kraljevskom komisarzu zaglavljena.

U prestolnom govoru bilo je izrećeno, da se polag sadašnjih odnošenjah prema inozemstvu pouzdano gleda da se uzdėrži mir i da se je za cielo moći nadati povoljnom riešenju raznih pred pariškim konferencijama ležećih pitanjah. Nadalje napominje se u prestolnom govoru indianska vojska i izrazuje se ufanje, da će se tamo skoro povratit mir. Vlada misli da će dovoljni biti novci, koji su dozvoljeni. Napokon napominje prestolni govor više tećajem sesie votovanih zakonah.

Tėrst 3. srpnja. Kao što javljaju iz Dubrovnika prispiela je sultanova zapovied, da se udalji turska vojska s cėrnogorske granice. Knez Danilo je takodjer povukao natrag čete, koje su imale braniti granicu.

Tėrst 3. kolovoza. Iz Carigrada javljaju: fml. baron Prokeš otišao je jućer na parobrodu „Eugen“ iz Carigrada u Tėrst.

Tėrst 3. kolovoza. Iz Dubrovnika javljaju, da je dne 31. pr. m. 700 momakah turske vojske, odlučene da se vrati u Carigrad, onamo otišlo na „Glokperu.“

Odgovorni nėrodnik. Dr. Demeter.

korenje pušća treba dobre obuke, treba dobrih školah, gdje bi se mladeži već zarana um razsvietio, sėrdce oplemenilo a volja sklona na dobro učinila. Dobro to uvidja naša visoka vlada te s toga dobro želeći podložnikom svojim svuda uvadja i ustrojava škole, kao najshodnie sredstvo za pronaći tako duševno kao i materijalno blagostanje podčinjenih si narodah.

Koliko se školah u ovo deset godinah ustrojilo, bit će dobro poznato svakomu, koi ih najnovio vrieme pozornim okom prati.

Ako li se po našoj domovini obazremo, zaigrat će domorodno sėrdce od radosti svakomu domoljubu, videć kako se pućke učione nastojanjem visoke vlade i vėrljih za dobro naroda zauzetih muževah i kod nas podižu i ustrojavaju.

Prije dvanaest godinah imadiše provincialna Hėrvatska malo pućkih školah i te kakove su bile! vojnićka krajina biaše u tom obziru srećnija, jer su tamo već od prije skoro u svakoj župi pućke škole obstojale. No danas je to drugćie u provin. Hėrvatskoj znatno se povećala broj pućkih školah a i svaki čas čitati je da se ovdie ili ond.e pućka škola podiglo, što ima osobito nastojanju visoke vlade zahvaliti, koja se takodjer skėrbi da se i po većih gradovih tako zvane realke uvadaju, gdje se mladež svėršivša glavne učione u raznih za život joj potrebitih znanostih viežba i podučava. Dosele nastojanjem visoke vlade ustrojene su realke u Zagrebu, Varaždino i Karlovcu, te je mnogi poželio, da bi se i u Krajini, gniezdu ovom naših svagda i svagdie u boju toli proslavljenih junakah — krajišnikah, po većih gradovih gdje to okolnosti dopuščaju slični toli koristni za narod zavodi ustrojili.

Što se je vruće želilo i nadalo, to se iznenada izpuni: Nedavno stiže od vėrhovnog bojnog zapoviedništva na ovdašnje gradsko poglavarstvo naredba, kojom se do znanja stavlja dotićnomu poglavarstvu i naredjuje, da se početkom buduće školske godine u Bielovaru zavede nižja realka sa dva razroda, tako ipak da se iduće školske godine otvori samo pėrvi razred, a to s toga što nebi jošće dovoljan broj djekah za drugi razrod bio. Ova naredba bit će dobro došla osobito onim, koji su dosad prinuždeni bili diecu svoju u Zagreb ili Varaždin na nauke u realne učione slati.

A sada da si takove prisvoje, liepa im se prilika kod kuće pruža. Milo nam je takodjer čuti što se u istoj gore napomenutoj naredbi kaže, da će se u rećenoj realki obzir i na narodni jezik uzeti. Bog dao plodom urodilo!

Beć, 31. srpnja. Nj. preuzvišenost gosp. dėržavni podtajnik baron Verner vratio se danas sa svoga u kupalšte Ems poduzetoga puta opet ovamo.

Kotor, 24. srpnja. Poboćnik kneza Dani'a Vuković-Kokotović otišao je sa Cetinja u Gruž u niekom poslanstvu na francuskoga admirala, koje medju ostalim sadėržaje naroćiti ultimatum na portingapovierenike, u kom Vuković traži, da mu seпусти miesto „Spica“ zvano na tursko-arbańu koj granici. Vuković je, kako kažu, i to izjasnio, da će Rusia uzdėržavati jedan parobrod za vožnju cėrnogorske plođine u Carigrad i da Cėrnagora nemoze obstojati samostalna bez skapćajuće toćke s morem.

Mletci. Kao što ovdašnja „Gazeta di Venezia“ javlja, imao je vitez Herbet, c. francuski generalni konzul 31. srpnja čest, Nj. c. visosti prejasnom nadvojvodi Ferd. Maks. izručiti vlastitorno pismo Nj. velić. francuskoga cara.

SLUŽBENI LIST.

Ad Nr. 2 ad 8847 — 1858.

Kundmachung.

Von der k. k. Finanz-Landes-Direction für Kroatien und Slavonien wird zur allgemeinen Kenntniss gebracht, dass die in dem anliegenden Ausweise aufgeführten Weg- und Brücken-Mauthen für die Zeit vom 1. November 1858 bis Ende October 1859 im Wege der öffentlichen Versteigerung unter nachfolgenden Bestimmungen in Pacht gegeben werden.

§ 1. Der Vertrag wird mit demjenigen abgeschlossen werden, dessen Anbot über den Ausrufspreis sich als der vortheilhafteste darstellen wird.

§ 2. Die Namen der Stationen, die an denselben einzuhebenden Gebühren sammt dem Ausrufspreise derselben, sowie auch der Ort und Tag, an welchem die Versteigerung einer jeden Station vorgenommen werden wird, sind aus dem beiliegenden Ausweise zu entnehmen.

§ 3. Zu diesen Versteigerungen werden alle jene zugelassen, welche nach den Landesgesetzen zu solchen Geschäften geeignet, und die bedungene Sicherheit zu leisten im Stande sind.

Ausgeschlossen sind alle jene Individuen, welche wegen eines Verbrechens verurtheilt, oder bloss aus Abgang rechtlicher Beweise hiervon losgesprochen wurden, ferner auch diejenigen, welche zufolge des Gefalls-Strafgesetzes wegen Schleichhandels oder einer schweren Gefallsübertretung in Untersuchung gezogen und wegen Abganges rechtlicher Beweise von dem Strafverfahren losgezählt wurden, durch sechs auf den Zeitpunkt der Uebertretung, oder wenn derselbe nicht bekannt ist, der Entdeckung derselben folgende Jahre.

§. 4. Wer im Namen eines andern einen Anbot macht, muss sich mit der gehörig legalisirten Vollmacht seines Machtgebers bei der Commission vor der Licitation ausweisen, und diese ihr übergeben.

§. 5. Den Pachtlustigen ist es gestattet, mündliche Anbote für die Pachtung einer, oder auch mehrerer Stationen zusammen, insofern sie bei derselben Tagsatzung angeboten werden, was aus den in dem §. 2 angeführten Ausweisen ersichtlich ist, gegen dem zu machen, dass sie auf die im §. 8 bezeichnete Art die vorläufige Caution für alle jene Mauthen, für welche der Gesamtanbot gestellt ist, erlegen.

§. 6. Eben so ist es gestattet, schriftliche Anbote, welche nach Tarifs-Post 10 des Patentes vom 2. August 1851 dem Stempel von 15 kr. für jeden Bogen unterliegen, für die Pachtung von Mauthen einzureichen, und zwar auf die Pachtung bloss einer oder mehrerer Stationen, insofern dieselben bei derselben Tagsatzung versteigert werden, wobei der Offerent auch die Bedingung stellen kann, dass sein Anerbieten nur für den Fall gelte, wenn ihm der ganze Complex, für den er den Anbot stellte, ohne Ausscheidung irgend einer Station überlassen werde. Die Staatsverwaltung behält sich vor, je nach dem Ausschlage dieser Pachtverhandlungen die Resultate der Versteigerung für die einzelnen Mauthen, oder jene der Licitationen für grössere Complexe zu bestätigen.

§. 7. Bei den schriftlichen Anboten ist Folgendes zu beobachten:

- Dieselben müssen mit dem zu Folge des §. 8 dieser Kundmachung als vorläufige Caution sicher zu stellenden Beträge in Barem oder in Staatspapieren nach dem letztbekannten börsemässigen Course belegt, oder mit dem Beweise, dass dieser Betrag bei einer Aerial-Casse oder einem Gefällsamte in Barem oder in Staatspapieren nach dem Coursverthe erlegt oder hypothekarisch-pupillarisch sichergestellt worden sei, daher, so weit es sich um eine hypothekarische Sicherstellung handelt, mit der landtäflichen oder grundbüchlicher einverleibten Verschreibung, dem Grundbuchs- oder Landtafel-Extracte und der gerichtlichen Schätzungs-Urkunde der Hypothek versehen sein.
- Dieselben müssen für jedes Pachtobjekt längstens bis zum Beginne der mündlichen Licitation bei der betreffenden k. k. Finanz-Bezirks-Direction versiegelt eingereicht werden, da während der mündlichen Versteigerung beigebrachte schriftliche Offerte nicht mehr angenommen werden.
- Die schriftlichen Anbote müssen den Betrag, der für jede Station angeboten wird, in Zahlen und Buchstaben deutlich ausdrücken, und sind von dem Anbotsteller mit dem Vor- und Zunamen, dann Charakter und Wohnort des Ausstellers zu unterzeichnen. Parteien, welche nicht schreiben können, haben das Offert mit ihrem Handzeichen zu unterfertigen, und dasselbe nebst dem von dem Namensfertiger und noch einem Zeugen unterfertigen zu lassen, deren Charakter und Wohnort ebenfalls anzugeben ist. Wenn mehrere Personen gemeinschaftlich ein schriftliches Offert ausstellen, so haben sie dem Offerte beizusetzen, dass sie sich als Mitschuldner zur ungetheilten Hand, nämlich Einer für Alle und Alle für Einen, dem Gefälls-Aerar zur Erfüllung der Pachtbedingung verbinden. Zugleich müssen sie in dem Offerte jenen Mit-Offerten namhaft machen, an welchen auch allein die Uebergabe des Pacht-Objectes geschehen kann.
- Auf dem Umschlag des Offertes sind jene Mauth-Stationen, für welche der Anbot gemacht wird, deutlich anzugeben.
- Diese Anbote dürfen durch keine, den Licitations-Bedingungen nicht entsprechende Clauseln beschränkt sein, vielmehr müssen dieselben die Versicherung enthalten, dass der Offerent die in der Kundmachung enthaltenen und die bei der mündlichen Licitation vorgelesenen, in das Licitationsprotokoll aufgenommenen Vertrags-Bedingungen genau befolgen wolle.
- Von Aussen müssen diese Eingaben mit der Aufschrift bezeichnet sein: „Anbot zur Pachtung der Wegmauth-Station“ (folgt der Name der Station oder der Stationen).

Ein Formular eines solchen Offertes folgt unten zur Einsicht.

- Die schriftlichen Offerte sind von dem Zeitpunkte der Einreichung für die Offerenten, für die Finanzbehörde aber erst vom Tage, an welchem die Annahme desselben dem Anbietenden bekannt gemacht worden ist, verbindlich. Die schriftlichen Offerte werden nach beendeter mündlicher Versteigerung in Gegenwart der Pachtlustigen von dem Licitations-Commissär, welchem sie von der Behörde, die sie in Empfang nahm, verzeichnet übermittle werden, eröffnet und kundgemacht.

Als Ersteher der Pachtung wird dann, ohne eine weitere Steigerung zuzulassen, derjenige angesehen, der entweder bei der mündlichen Versteigerung, oder nach dem ordnungsmässigen schriftlichen Anbote als der Bestbieter erscheint, sofern dieses Bestbot den Ausrufspreis erreicht, überschreitet und an und für sich zur Annahme und zum Abschlusse des Pachtvertrages geeignet erkannt wird.

Hierbei wird, wenn das mündliche und schriftliche Anbot vollkommen gleich sein sollte, dem mündlichen, unter zwei oder mehreren schriftlichen Anboten aber jenem der Vorzug gegeben werden, für welches eine vom Licitations-Commissär sogleich vorzunehmende Verlosung entscheidet.

§. 8. Der Pächter hat zur Sicherstellung seines Pachtschillings eine Caution zu leisten, welche nach seiner Wahl in dem sechsten oder vierten Theile des einjährigen Betrages desselben zu bestehen hat. Im ersten Falle aber muss der Pachtschilling monatlich voraus, im zweiten Falle nur nach Ende eines jeden Monats entrichtet werden.

§. 9. Diese Caution kann in Barem, oder mittelst Hypothekar-Sicherstellung, oder in k. k. Staatspapieren geleistet werden, welche nach den bestehenden Vorschriften berechnet und angenommen werden.

Die Einverleibung der Hypothekar-Sicherstellung in den Grundbüchern und Landtafeln geschieht auf Kosten des Pächters.

§. 10. Jeder Versteigerungslustige muss den sechsten Theil des für das Jahr entfallenden Ausrufspreises, bevor er zur Versteigerung zugelassen wird, der Commission als vorläufige Caution erlegen. Dieser Erlag kann eben so wie die oben erwähnte Pacht-Caution selbst, in Barem oder in k. k. Staatspapieren nach dem letztbekannten börsemässigen Course geschehen. Auch kann dafür eine einverleibte Pragmatikal-Sicherheits-Urkunde mit Beibringung des Grundbuchs- oder Landtafel-Extractes und des Schätzungs-Actes eingelegt werden.

Zur Erleichterung für jene Versteigerungslustigen, welche bereits Pächter einer Aerial-Mauth sind, wird gestattet, dass in Betreff derjenigen Personen, welche in dem Gebiete derselben leitenden Bezirksbehörde, in deren Gebiete die Mauthversteigerung, an welcher sie Theil nehmen wollen, stattfindet, eine Mauth oder mehrere Mauthen bereits gepachtet, und ihre diessfällige Caution durch Erlag in barem Gelde oder in Staatspapieren geleistet haben, statt einer neuen vorläufigen Caution, lediglich eine Erklärung genügt ist, dass sie ihre für die gegenwärtige Pachtung bestellte Caution vorläufig als Fortsetzung für ihre künftige Verpflichtung ausdehnen. Es muss jedoch in diesem Falle der betreffende Pächter und beziehungsweise Pachtlustige durch eine an dem Tage der Pachtversteigerung ausgefertigte Bestätigung der competenten Finanz-Bezirks-Direction nachweisen, dass er mit keinem Pachtzins Rückstände von der ihm bereits gepachteten Mauth aushalte, und das auf die von ihm als Caution dieser Mauthstation gewidmeten amtlich aufbewahrten Geldbeträge und öffentlichen Obligationen von keiner andern Person ein Verbot oder Pfandrecht erwirkt sei, und überdies dass derselbe sogleich die von dem Eigenthümer der Caution ausgestellte Urkunde über die Wid-

mung des baren Geldes oder der öffentlichen Obligationen, mit welchem die Caution für seine gegenwärtige Mauthpachtung geleistet wurde, für die Pachtung der Mauth, welche er eingehen will, und welche bestimmt zu bezeichnen ist, der Versteigerungs-Commission überreichen und dieser Commission auch die ihm ausgefolgten für die gegenwärtige Pachtung vinculirten öffentlichen Obligationen sammt dem bezüglichen Erlagscheine oder der Quittung über die hiefür erlegte bare Caution und die Empfangsbestätigung der Staats-Schulden-Tilgungs-Fonds-Haupt-Casse, wenn die bare Caution bei dem Tilgungsfonds fruchtbringend angelegt wurde, übergeben.

§. 11. Gleich nach Beendigung der Versteigerung wird die als vorläufige Caution beigebrachte Sicherstellung denen zurückgestellt, welche die Mauth nicht erstanden haben, dem Bestbieter aber wird dieselbe nur nach gepflogener Richtigstellung der Caution ausgehändigt werden.

Diese Richtigstellung muss vor der Uebergabe des Pacht-Objectes geschehen.

§. 12. Nachdem die Licitation einer Mauthstation geschlossen wurde, wird bis zu dem Augenblicke wo die Nichtannahme des Angebotes von Seite der competenten Behörde ausgesprochen worden ist, kein nachträglicher Anbot angenommen.

§. 13. Die Uebergabe des Gegenstandes der Pachtung geschieht am 1. November 1858.

§. 14. Der Pächter tritt rücksichtlich der gepachteten Station und der damit verbundenen Gebühren-Einhebung in die Rechte und Verpflichtung des Aerars.

§. 15. Dort, wo Aerial-Mauthgebäude bestehen, wird, wenn der Pächter es wünscht, wegen miethweiser Ueberlassung derselben an ihn ein Uebereinkommen gepflogen werden.

§. 16. Die allgemeinen Pachtbedingungen sind aus der Anlage zu entnehmen; die besonderen für die einzelnen Stationen eigens bestehenden Bedingungen können aber vor der Versteigerung bei der betreffenden Finanz-Bezirks-Direction in den gewöhnlichen Amtsstunden eingesehen werden.

§. 17. Die Licitationen beginnen immer pünktlich um die neunte Vormittagsstunde, und werden, wenn sie an dem im Ausweise bezeichneten Tage nicht geschlossen sind, an dem nächstfolgenden zweiten und nöthigenfalls auch dritten Tage fortgesetzt werden.

Ausweis

über die zu verpachtenden Weg- und Brückenmauth-Stationen in Croatien und Slavonien für die Zeit vom 1. November 1858 bis Ende October 1859.

N a m e n		Gebühr pr. Stück		Gebühr für jede Person	Ausrufspreis in österreichischer Währung	Versteigerungs-Ort	
der Station	des Gefalles	Zugvieh	Treibvieh			bei der k. k. Finanz Bezirks-Direktion zu	Tag
			Schweres	Leichtes	Gulden		
		K r e u z e r					

A. Croatien.

Agram-Samoborer-Strasse.

Bregana	Brückenmauth üb. die Bregana	1	1/2	1/4	—	1276,80	Agram	21. August 1858
Samobor	Wegmauth	4	2	1	—	2160,90		
dto.	Brückenmauth	1	1/2	1/4	—			

Agram-Warasdiner-Strasse

Warasdin	Wegmauth	2	1	1/2	—	2227,05	Warasdin	23. August 1858
Warasdin	Brückenmauth	3	1 1/2	3/4	—	5982,90		
Petrianec	Wegmauth	2	1	1/2	—	1911,00		
Vinično (Brez-nica)	dto.	2	1	1/2	—	660,15	Agram	19. August 1858

B. Slavonien.

Essek-Beljer-Damm

Esseg	Brückenmauth über die Drau	3	1 1/2	3/4	—	6712,65	Essek	21. August 1858
-------	----------------------------	---	-------	-----	---	---------	-------	-----------------

Essek-Djakovarer Strassen-Parzelle.

Piskorevec	Brückenmauth	1	1/2	1/4	—	1005,90	Essek	
------------	--------------	---	-----	-----	---	---------	-------	--

Formular

eines schriftlichen Offertes.

(Von Innen.)

(Stempel)

Ich Endesgefertigter biete für die Pachtung der Mauthstation (Stationen) — folgt der Name der Station (oder Stationen) — für die Zeit vom 1. November 1858 bis Ende October 1859 den Jahres-Pachtschilling von (Geldbetrag in Ziffern), das ist: (Geldbetrag in Buchstaben) wobei ich die Versicherung beifüge, dass ich die in der Ankündigung und in den Contracts-Bedingnissen enthaltenen Bestimmungen genau befolgen werde. Als vorläufige Caution lege ich im Anschlusse den Betrag von Gulden Kreuzern bei, oder lege ich die nachfolgenden Urkunden bei, welche die Hypothekar-Sicherheit im Betrage von Gulden Kreuzern nachweisen (sind die beiliegenden Documente anzugeben), oder lege ich die Cassa-Quittung über das erlegte Vadium bei am 1858.

(Eigenhändige Unterschrift, mit Angabe des Charakters und Aufenthaltsortes)

(Von Aussen.)

(Nebst der Adresse der Behörde, an welche das Offert eingesendet wird, und Bezeichnung des Betrages des beiliegenden Geldes, oder Obligationen, oder des Betrages der Sicherstellung durch Urkunden) Offert für die Pachtung der Mauth-Station (Stationen) (folgt der Name der Station oder Stationen.)

Ad Nr. 8817 — 1858.

Bedingungen

unter welchen die Verpachtung der Mauthstationen in Croatien und Slavonien für die Zeit vom 1. November 1858 bis Ende October 1859 stattfindet.

1. Dem Pächter wird das Recht eingeräumt, die für die gepachtete Station oder Stationen gesetzlich bestimmten Mauthgebühren nach den bestehenden Tarifen und Vorschriften einzubeheben.

Der Tarif und eine Zusammenstellung der wichtigsten Mauthvorschriften werden demselben bei der Uebergabe der Station verzeichnet, gegen Empfangs-Bestätigung eingehändigt werden.

2. Bei den sogenannten Wehrmauthen oder Filial-Stationen treten die nämlichen Gebühren wie bei den Hauptstationen ein. Es unterliegen aber diesem

Gebühren bei den Wehrmuth-Stationen nur jene Parteien, welche die Hauptstation umfahren oder mit Vieh umtreiben, das ist solche Parteien, welche vor dem Hauptschranken von der mauthpflichtigen Strasse ablenken und dieselbe hinter diesen Schranken wieder benützen.

Die Brückenmauth-Gebühren aber sind bei den Mauthstationen nur in so weit einzuhoben, als die mauthpflichtigen Brücken wirklich benützt werden.

3. Dem Pächter werden die bei den Stationen befindlichen Schrankenbäume, in soweit sie ein Eigenthum des Aerars sind, und unter der Bedingung unentgeltlich überlassen, dass er die etwa notwendigen Reparaturen an denselben aus Eigenem bestreite, und sie in demselben Zustande, als sie ihm übergeben worden sind, bei Beendigung seiner Pachtzeit dem Aerar zurückstelle. Wo keine Schranken bestehen, oder die alten ganz unbrauchbar geworden sind, hat der Pächter für die Herstellung eines neuen Schrankens zu sorgen, der in diesem Falle dergestalt sein Eigenthum verbleibt, dass er nach Ende der Pachtzeit sich mit seinem allfälligen Nachfolger abfinden oder den Schranken wegnehmen lassen kann.

4. Der Pächter ist weder berechtigt, die ihm verpachtete Station in eine andere Ortschaft zu verlegen, noch dieselbe von der Strasse, an der sie dermal steht, zu entfernen, noch überhaupt den Schranken eigenmächtig zu versetzen. Es steht jedoch demselben frei, eine andere Aufstellung des Schrankens bei der Finanzbehörde anzusuchen, welche sich das Recht vorbehält, dazu ihre Einwilligung im Einverständnisse mit der politischen Behörde zu erteilen, wenn keine Anstände dagegen obwalten.

5. Der Pächter ist verbunden, die Parteien anständig zu behandeln, und auf Weg- und Brückenmäuthen bei Tag und Nacht, ohne Aufenthalt zu expediren. Es liegt dem Pächter ferners ob, den Reisenden Fuhrleuten und Viehtreibern, die seinen Schranken betreten, die Gebühren ausser dem Amte auf der Strasse, ohne die fahrenden oder reitenden Parteien zum Absitzen zu nöthigen, abzunehmen, und die auf den entrichteten Betrag lautenden Bollete auf Verlangen einzuhändigen, wie nicht minder zur Nachtzeit den Platz am Schranken ergiebig zu beleuchten.

Er ist verbunden, eine von der Finanzbehörde bestätigte und leserliche Gelührens-Tabelle an dem sichtbarsten und zugänglichsten Platze ausserhalb des Einhebungs-Locales anzuhängen, und während der ganzen Pachtzeit angeheftet zu lassen.

Im Falle der Nichtbefolgung dieser Vorschriften verfällt der Pächter in eine Strafe von 1 bis 10 fl., welche die Finanz-Bezirks-Direction von Fall zu Fall nach den Umständen bemessen wird.

6. Die Beischaffung der Wegmauth-Vater-Bollete bleibt dem Pächter überlassen; es wird jedoch demselben ein Formular vorgezeichnet werden, nach welchem die Bollete gedruckt erscheinen müssen, und die Herausgabe einer anders geformten, oder geschriebenen Bollete wird der verweigerten Erfolgung einer Bollete gleichgeachtet.

7. Wird von einem Pächter die Mauth in einem Falle abgenommen, in welchem sie nicht gebührt, oder wird von einer Partei ein höherer Betrag eingehoben, als gesetzlich bestimmt ist, so verurtheilt der Pächter eine Strafe in dem zwanzigfachen Betrage des zur Ungebühr bezogenen Mauthgeldes, unabhängig von jenen Strafen, die ihm im Grunde der Strafgesetze noch treffen könnten.

8. Verweigert eine Partei bei Passirung des Schrankens oder der Brücke die Entrichtung der Gebühren, oder wollte sie den Schranken gewaltsam überschreiten, so ist der Pächter berechtigt, dem Beistand der Ortsbehörde geziemend anzurufen, und dieselbe verpflichtet diesem Beistand zu leisten.

9. Das Verfahren über die Verkürzungen der Mauthgebühr wird von den nach dem Gesetze hierzu berufenen Behörden gepflogen. Der Pächter ist jedoch berechtigt, von denjenigen, die er in einer solchen Gefälls-Übertretung betritt, das Sieben- und Einhalbfache der Gebühr als Sicherstellung der Strafe in Barem einzuheben, worüber er eine schriftliche Bestätigung zu erteilen hat. Auf das Verlangen des Pächters oder des Beschuldigten wird bei dem nächsten Zoll-, Steuer- oder Controllsamte, oder dem nächsten für die Untersuchungen über Gefälls-Übertretungen bestellten Beamten, oder wenn sich eine Obrigkeit näher befindet, bei derselben die Thatbeschreibung aufgenommen und über dieselbe weiter nach dem Gesetze vorgegangen. Die wegen der gedachten Gefälls-Verkürzungen einflussenden Strafgeelder fallen, nach Abzug der Kosten des Verfahrens, so weit die Kosten nicht von dem Beschuldigten oder Verurtheilten vergütet werden, dem Pächter zu.

10. Die Entscheidung der sich auf die Einhebung und Handhabung der Mauth beziehenden Streitigkeiten zwischen dem Pächter und den Parteien steht den Finanzbehörden zu. Der Pächter ist daher verbunden, den Finanzbehörden über alle Mauthangelegenheiten, je nachdem sie es fordern, schriftlich oder mündlich Rede und Antwort zu geben. Diese Behörden sind berechtigt, ihn hierzu im Falle der Weigerung oder Unterlassung durch Strafboten oder auf andere gesetzliche Art zu verhalten. Gegen die Entscheidung der Finanz-Bezirks-Direction kann binnen vier Wochen der Recurs an die k. k. Finanz-Landes-Direction, und gegen die Entscheidung der letzteren gleichfalls binnen vier Wochen an das k. k. Finanzministerium ergriffen werden.

11. Der Pächter ist verpflichtet, auf die Befolgung der rücksichtlich der Ueberladung bestehenden oder in der Folge erlassen werdenden Anordnungen zu wachen, und die Anzeige hiervon an die nächste politische Obrigkeit oder das nächste Zoll-, Steuer- oder Controllamt zu machen, je nachdem ein oder das andere Amt auf dem Wege, in dessen Richtung das Fuhrwerk zieht, der Mauth-Station näher liegt. Der Pächter hat ferner auch darüber zu wachen, dass auch die jeweiligen Anordnungen betreffend die Festsetzung der Breite und des Gewichtes der Ladungen der Lastwagen, die Bespannung derselben, die Breite der Reife der Räder und das Einlegen der Reissketen befolgt werde, und jede Ausserachtlassung dieser Anordnungen ist von dem Pächter gleichfalls entweder der nächsten politischen Obrigkeit oder dem nächsten Gefällsamte anzuzeigen.

12. Dem Pächter steht das Recht, die Parteien zur Vorzeigung der Mauth-Bollete von der zurückgelegten letzten Station zu verhalten, nicht zu.

13. Der Pächter verbindet sich zur Leistung einer Caution, welche, wenn der Pächter dem Pachtschilling monatlich in vor hinein zu zahlen übernimmt, im sechsten Theile des einjährigen Betrages desselben zu bestehen hat; wenn der Pächter es aber vorzieht, denselben erst nach Ablauf eines jeden Monats zu berichtigen, in dem vierten Theile des jährlichen Pachtschillings zu erlegen kommt, und die vor der Uebergabe des Pachtobjectes bei dem betreffenden Amte geleistet werden muss.

14. Der Pächter hat selbst für seine Unterkunft zu sorgen, dort aber, wo Aerarial-Gebäude vorhanden sind, in welchen derselbe untergebracht werden kann, wird, wenn kein Hinderniss obwaltet, wegen seiner Unterbringung in denselben mit ihm eine besondere Verhandlung gepflogen werden.

15. Den Pachtschilling hat der Pächter auf seine Gefahr und Kosten an die ihm zugewiesene Casse abzuführen, und zwar in monatlichen gleichen Raten, welche bis zum letzten Tage der bedingten Zeit eines jeden Monats zu bezahlen sind.

16. Wenn der Pächter die Benützung des ganzen gepachteten Objectes, Concretal-Pachtobjecten, oder die Benützung auch nur eines einzelnen zu den Elementar-Ereignissen oder anderen jedoch selbstständigen Mauth-Objectes, durch ein Ereigniss nach von ihm rechtlich oder anders von ihm unabhängiges zufälliges Ereigniss zu liefern Beweisen, durch einen Zeit-

raum von wenigstens vierzehn Tagen ununterbrochen gänzlich entzogen wird, so ist derselbe berechtigt, eine angemessene Vergütung des ertittlenen Schadens anzusprechen, welche Vergütung aber die für die Zeit der entgangenen Benützung des ihm entzogenen Mauth-Objectes entfallende Pachtschillings-Quote nicht übersteigen darf. Als selbstständiges Mauth-Object wird übrigens bei Concretalpackungen jede Mauthstation angesehen und behandelt, welche in der Versteigerungs-Kundmachung als eine selbstständige Station und mit einem selbstständigen Ausrufspreise aufgeführt wird.

Behufs der Ausmittlung der auf das entzogene selbstständige Mauthobject von dem Concretal-Pachtschilling entfallenden Pachtschillings-Quote wird gleich bei Ausfertigung des Vertrages der für das gepachtete Concretal-Object gebotene Pachtschilling nach dem Verhältnisse der einzelnen Ausrufspreise zu dem Gesammt-Ausrufspreise vertheilt.

Alle von dem Willen und Wissen des Pächters abhängenden, daher durch sein Verschulden hervorgerufenen, die Benützung des Pachtobjectes behebenden oder beschränkenden Umstände, so wie alle Zufälle und Ereignisse, die bloss auf eine Verminderung des Pachtobjectes in grösserem oder geringerem Masse einwirken, durch welche aber die Benützung eines selbstständigen Mauthobjectes nicht gänzlich unmöglich gemacht wird, treffen gleichfalls den Pächter, der folglich den herbeigeführten Abfall am Ertrage des gepachteten Objectes ohne einen Anspruch auf Entschädigung zu tragen hat.

Die Entschädigungsgesuche wegen entgangener Benützung der Pachtobjecte müssen binnen der peremptorischen Frist von drei Monaten vom Tage der Behebung des Hindernisses an, bei der Bezirksbehörde, in deren Bezirke die Mauth-Station gelegen ist, überreicht werden, widrigenfalls auf solche Gesuche keine Rücksicht genommen werden würde.

17. Für den Fall, wenn der Pächter die vertragsmässigen Bedingungen nicht genau erfüllen sollte, steht es dem mit der Sorge für die Erfüllung des Vertrages beauftragten Behörden frei, alle jene Massregeln zu ergreifen, die zur unaufgehaltenen Erfüllung des Vertrages führen, wogegen aber auch dem Pächter der Rechtsweg für alle Ansprüche, die er aus dem Vertrage machen zu können glaubt, offen stehen soll.

Ueberdies hat der Pächter in dem Falle, wenn er eine Pachtzinsrate zur festgesetzten Zeit nicht abführt, von der rückständigen Pachtzinsrate bis zu deren Zahlung Verzugszinsen zu vier von Hundert zu entrichten und es fangen diese Verzugszinsen von dem Tage zu laufen an, welcher auf den im Pacht-Contracte zur Zahlung der rückständigen Pachtzinsrate bestimmten Tag folgt.

Hiernach wird jedesmal und insbesondere in dem Falle, wenn der Pächter die bedungene Caution nicht zur gehörigen Zeit vollständig leistet, oder den Pachtschilling in der gehörigen Zeit nicht, oder nicht vollständig abführt, es der Finanzbehörde zustehen, sogleich im administrativen Wege, ohne seine Vernehmung, Sequester auf die gepachtete Station, welche die Station auf seine Rechnung und Gefahr zu verwalten haben, einzusetzen, oder das gepachtete Object auf seine Gefahr und Kosten neuerdings feilzubieten, und die eine oder die andere Massregel, oder beide zugleich zu ergreifen, oder endlich auch den Pächter zugleich in anderen Wegen zur Erfüllung des Vertrages verhalten.

In jedem dieser Fälle bleibt der Pächter in der Haftung für jenen Betrag, der an dem bedungenen Pachtschilling nicht eingebracht worden würde, und der Finanzbehörde steht es zu, den abgehenden nebst den schuldig gebliebenen Betrag aus seiner Caution, nöthigen Falls auch von seinem übrigen Vermögen einzubringen.

Wenn bei der in einem solchen Falle vorgenommenen Wiederversteigerung ein höherer Pachtschilling erlangt werden sollte, oder wenn bei der auf Gefahr und Kosten des Pächters vorgenommenen Sequestration des Mauthgefalls ein den Pachtschilling übersteigendes reines Mautherträgniss sich ergäbe, so soll das Gefällsärar berechtigt sein, diese Vortheile für sich zu behalten.

18. Wenn der Tarif ausser dem im §. 19 vorgesehenen Falle, oder wesentliche Bestimmungen der Vorschriften über die Weg-, Brücken- und Ueberfuhrmäuthen geändert werden, diese Aenderung jedoch nicht von solcher Beschaffenheit ist, dass dadurch wegen gänzlicher Aufhebung des Gegenstandes der Pachtung der Vertrag nach dem bürgerlichen Rechte sich von selbst auflöst, so hat eine Verminderung oder Erhöhung des bedungenen Pachtzinses im Verhältnisse dieser Aenderung einzutreten, es steht jedoch in einem solchen Falle jedem der contrahirenden Theile frei den Vertrag binnen dreissig Tagen nach der erfolgten Kundmachung der eintretenden Aenderungen aufzukündigen. Der hiernach aufgekündete Vertrag bleibt noch durch zwei Monate vom Tage der Aufkündigung in Kraft und es wird, wenn die Aenderung vor Ablauf dieses Termines in Wirksamkeit treten sollte der von diesem Zeitpunkte an zu entrichtende neue Pachtzins auf die oben angedeutete Art bestimmt. Wenn aber binnen dreissig Tagen nach erfolgter Kundmachung über die eintretende Aenderung der Vertrag von keiner Seite aufgekündigt wird, so bleibt er durch seine ganze Dauer in Kraft.

19. Wenn der gegenwärtige Tarif in Folge der Anordnung der Währung nicht eine dem Verhältnisse von 100—105 entsprechende Erhöhung erfahren, sondern die Gebühren mit einen von diesen Verhältnisse abweichenden Ausmasse festgesetzt werden sollten, so hat eine Verminderung oder Erhöhung des bedungenen Pachtzinses im Verhältnisse dieses höhern oder geringern Ausmasses von dem Tage angefangen einzutreten in welchem das neue Ausmass in Wirksamkeit tritt.

20. Das unterfertigte Licitations-Protokoll vertritt die Stelle der förmlichen Contracts-Urkunde, und verbindet den Bestbieter sogleich vom Zeitpunkte der Unterfertigung, während für die Staatsverwaltung die volle Gültigkeit des Vertrages von der Annahme des Angebotes von Seite der zur Bestätigung solcher Pachtverträge berechtigten Behörden abhängt, und daher erst mit der an den Bestbieter erfolgten Bekanntgebung der höheren Ratification eintritt.

Kann das Licitations-Protokoll wegen Abwesenheit des mittelst eines schriftlichen Offerts als Bestbieter verbliebenen Licitanten von demselben nicht gefertigt werden und erfolgt zu demselben die oben erwähnte vorbehaltene Ratification, so wird auf Grundlage des Offerts und der kundgemachten Pachtbedingungen ein förmlicher Contract in zwei gleichlautenden Partien errichtet werden.

Sollte der Offerent sich weigern, den förmlichen Contract zu unterfertigen, so haben die mit §. 17 festgesetzten Rechte des Gefällsärars einzutreten.

Die Entscheidung, ob der mündliche oder schriftliche Anbot von der competenten Behörde ratificirt wurde, wird längstens bis zum Anfangstage der Pachtzeit stattfinden und dem Pächter bekannt gegeben werden, bis wohin der Bestbieter von seinem Offerte nicht zurücktreten kann.

Das Rechtsmittel wegen der Verletzung über die Hälfte kann nicht geltend gemacht werden.

Uebrigens wird festgesetzt, dass die aus dem Mauthpacht-Vertrage etwa entspringenden Streitigkeiten, das Aerar oder das Mauthgefall, in dessen Namen der Vertrag geschlossen wird, möge als Beklagter oder als Kläger eintreten, so wie auch die hierauf Bezug habenden Sicherstellungs- und Executions-Schritte bei demjenigen im Sitze des Fiscalamtes befindlichen Gerichte, dem der Fiscus als Beklagter untersteht, durchzuführen sind.

21. Der Pächter ist verpflichtet, die für ein Pacht-Contracts-Exemplar entfallende Stempelgebühr sogleich bei der Bekanntmachung der erfolgten Bestätigung zu entrichten.

Carsko-kr.

službene

NARODNE

NOVINE.

Novine ove izdaje svaki dan izlaze u nedjelje i praznike na čitavom listu. — Polugodišnja pred-plata je za domaće u novinarici 4 for. srebra. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom posiljati, 6 for. sr. —

Za službene oglase oprodijeljena je uvrstila: 4 kr. sr. od linije za prvi put; a zatim za svaki put 2 kr. sr. — Za druge oglase ili posebne članke plaća se do 10 linija 20 kr. sr., dalje po 10 linija 4 kr. sr.

Uredovni dio.

Ministar pravosuđa podijelio je izpražnjena mjesta savjetnika kod zemaljskoga suda u Zagrebu i kod županijskoga suda u Varaždinu prvo savjetnika županijskoga suda u Rieci Dnupl. Gvozdenoviću, a posljednje državnom odvjetniku u Varaždinu Franji Rodošegu.

Naredba a. k. hrvatsko-slavonskoga namjestništva od 10. svibnja 1888.

Privremeni robni mešetarnik.

(Konec.)

§. 37. Mešetar, koje je radi prekršaja kojega propis, navedenoga u §. 13. do 22. po drugi put, a i prviput, na ovo s najvećom globom bio pravomoćno osuđen, može se u opetovanom slučaju svrgnuti sa službe.

Ovom kazni kaznit će se mešetar svakako, ako mešetarnici ma i jedan put samo navede, potvrdi ili u dnevnik upiše lažnu koju okolnost, a past će još osim toga po obće zakone kaznene.

Svrgnuće obnarodovat će se u uredovnih novinah, a oduzete mešetarske knjige dat će se obdržnoj oblasti prve molbe u pohranu, kao u slučajevih §. 19.

§. 38. Prekršajni propisi, sadržanih u III. poglavju, istraživat će trgovačka komora ureda radi, a posljedke javljati političkoj oblasti obdržnoj, da ova izreče presudu svoju.

Proti ovoj presudi ima mjesta utoka na na-

mjestništvo, a proti presudi namjestništvu na popečiteljstvo trgovine.

Namjestništvo može isrečenu globu opaliti na polovinu.

Daljeg ublažavanja ili posvemašnjeg praštanja koje kazni, a poimence svrgnuća iz službe, namjestništvo nemože dozvoliti, nu povladjene je ipako da smije kod okolnosti, osobita obzira vriednih, još prije, nego se proglasi presuda, ureda radi predložiti ju na ublažavanje ili praštanje.

Svako daljnje ublažavanje ili posvemašnje praštanje kazni priuzdržuje se popečiteljstvu trgovine; nu posvemašnjem oprostu ili zamjeni svrgnuća iz službe u globu ili vremena obustavu nema mjesta, ako mešetar bude proglašen krivim krađu, pronevierenja i prievare ili kojega zločinatva u obće, ili ako se je u istraživanju odustalo od obustave jedino s nestašice pravnih dokazah (40).

§. 39. Svaki utok da se najduže za 8 danah, računajući od dana, kojega se je uručila presuda, podnese kod one oblasti, proti čijoj presudi je namijenjen.

Pravomoćne presude ovršuju se po obdržnih oblastih prve molbe.

§. 40. Sa službe svrgnut će se mešetar:

- a) kad zbog krađu, pronevierenja, prievare, ili zbog kojega zločinatva u obće, ili zbog prestupka ili prekršaja, što su po naravi svojoj takovi, da umaljuju pouzdanje u njegovo poštenje, ili napokon zbog prekršaja kakova, radi kojega se prieti svrgnućem

sa službe, bude stavljen pod istraživanje i pronadjen krivim ili otpušten jedino s nestašice dokazah;

b) kad bude pravomoćno osuđen zbog naruđenja dohodostatvenoga, koje zakon, osim kazni na imovini, zabranjuje preteći zatvorom;

c) kad ne bude zadovoljio obvezanosti, nastavši mu iz kojega posla robnoga;

d) kad padši pod stečaj nebude proglašen nevinim, i napokon

e) kad bude sudbeno proglašen razsipačem.

U ovdie izbrojenih slučajevih presudjivat će namjestništvo na svrgnuće sa službe, a mešetar nema utočnoga prava nikakvoga.

Kad bude koi mešetar kažnjen po oblastih pravosudnih, ove će polag §. 30. i 368. zakona kaznenoga to javljati oblasti obdržnoj.

§. 41. Povlada mešetareva može ugasnuti samo za izvjestno vrijeme, naime, dok je mešetar:

a) nesposoban, obvezat se valjano glede imovine svoje,

b) dok mu teče rasprava stečajna,

c) dok se zbog krađu, prievare ili zločinatva kojega u obće, ili zbog prestupka ili prekršaja, što su po naravi svojoj takovi, da umaljuju pouzdanje u njegovo poštenje, ili napokon zbog prekršaja kakova, radi kojega se prieti svrgnućem sa službe, nalazi pod istraživanjem.

§. 42. Ako mešetar za vremena, kad polag §. 41. nije povladjen na mešetovanje robom, mešetuje, kaznit će se globom preko 50, nu ipak

Knjigopis

„Slavische Bibliothek oder Beiträge zur slavischen Philologie und Geschichte. Herausgegeben von Fr. Miklošić und J. Fiedler. II. Bd. Wien 1888.

Priobće Dr. Fr. R—

(Nadalje.)

Stumpf, Jireček i Šembera priobće nieke komade sa česka poviestnicu i književnost; imenito Stumpf česki lietopis (p. 301—303) polag rukopisa iz XIV. vieka. Lietopis počimlje s god. 725., a dovršuje s god. 1163. Tu se smert Borivoja stavlja god. 901.; što nije nevjerovatno. — Josip Jireček priobće iz černinskog arhiva u Jindrihovom Hradcu „Dennik hraběte Hermanna Černina (1573—1651) o druhé cesté poselské (god. 1614—45) do Constantino-pole“ (pag. 237—270). Taj dnevnik je vrlo znamenit za zavrtiti u nutaraji, državni i diplomatski život osmanskoga carstva u XVII. vieku. Počimlje s 25. lipnjom 1644., u komu grof Črnia učni „psani do Budina z Wtadn panu vizirovi Osmanovi oznamuje, že v brzých dnech z Wtadn vyjetí a do Budina přijeti a přátelské shledání mítí budeme, jakž copie listu v sobě obsahuje.“ Na 30. lipnja podje Črnia iz Beča put Požuna, Oštrogonu u Budim, kamo 16. sěrpnja dodje. Ovdie — tež se poslanek — „sem extraordinary na peněžich semo i tam rozdílne vydeti masei 470 říšských dolarů . . . neb každéy, co jen živo žada a chce, to sou peníze.“ Na 28. sěrpnja odě iz Budina pa izpod Petrovaradina put Biograda, Niše, Sofie, Jedrene u Carigrad, kamo prispiě dne 15. rujna. Važno je, što pripovieda o ceremonijah u turském dvoru. — Napokon prof. Šembera podaje iz trebnakoga archiva „Ortografi česka Mistra Jana Husa“ (p. 173—197) polag rukopisů XVI. vieka. Ovoj razpravi dodě Šembera „výjimky některé z jiných spisův Husových, pravých a fiktivních.“ Kó što je poznato, Hus je osem tako nazvatoga dia-kritického pravopisu, koi se i u nas od god.

1835. malo po malo uvedě. Ovaj pravopis, doisto najsvěrdšeniji u svojoj latinskoj formi, u novije doba uporavi Rask na jermenski, Bopp na sanskritski, Caspari na arabski, a Fleischer na perzijski jezik. S toga vrlo je važno čitati, kako Hus svoja osnova tumadi.

Oštroumni Dr. Haneš uvadja čitatelja svojimi dviomi razpravami u manje poznati svijet. U prvoj „o književnosti i poviesti slavenskoga jezika u Niemačkoj, imenito o jeziku nekadašnjih polabskih Slavenah“ (p. 109—140), sabra sve važnije vjesti o tom predmetu. Polabski Slaveni, silni i ratoborni Vici, Bodrici, Drevljeni itd. imbrisani su iz knjige narodah; pa slavenske ljubopitnost rado bi znati: jeda li ikakav duhovni spomenik za sobom ostaviše? Imade doduše još posljednjih ostataka ovoga strašnoga slavenskoga plemena, i to u Lüneburgu okolo Danneberga, Lühova i Vastrova, kó što sviedeče najnoviji glasovi — ali i njima će bërzo posljednji set odukmati. Slavenski učenjaci treba da se pripravlja na oporuku; ali šta će si podieliti? „od njihovoga jezika neimamo ni slovnice ni riečnika“ — neimamo ničesa do niekakvih kutavnih čerticah! I ove čertice imamo zahvaliti pojedinim učenjekom, koji kadkada na polabsku raju svoje milostive oči svěrneše! Među njima prvo miesto zauzima slavni polyhistor i mudrac Gottfried W. Leibnitz (1656—1716). On kó što nagovaraše Sparwerfelda, da bi staroslavenskiu sravnjivao sa sadašnjimi narječji, pobudi Lühovskoga pastora J. Mithofa dajuć mu sedam pitanjah za odgovoriti, da se odvaži petražiti sve što se proteže na jezik i poviesti polabskih Slavenah. Mithof uzě st truda; pa u njegove doba slavenskiu u Hanoveru na to dodjě, da velikom mukom nadjě čevieka, koi ma „otće naš“ u polabskom narječju izustil! Svoju sbirku, sastojěću iz otće naše i legendah, posla Mithof Leibnitzu; ali pravopis ma je tako hěrdjav, da mnogih riečih znamenovanje nagadjati ima iz niemačkoga prievada, koga Mithof na veliku

sreću dodě. Ova sbirka, koja po smerti Leibniza bijaše tiskana s njegovimi dieli, jest prva, iz koje niešto doznajemo o jeziku polabskih Slavenah. Poslie Mithofa stekoše si kakovu takovu zaslugu o istoj stvari Pfeifinger (oko 1698), sbiratelj riečih polabsko-slavenskih i jedine narodne pjesme, priobćene najnovije po Š. f. riku (Narodops Slov. p. 180—81) i Hilferdingu — Henning (1705) krom više riečih sačuva nam „cantilemam, quam in tabernis considentos Venedi nostri cantare solent.“ Et će ista s Pfeifingerovom — Dancier (1743—45), koi je živio u Vojkamu (Donnenbergu), i pokuš do 350 polabsko-slavenskih riečih — G. Anton sa svojim dielom: „Erste Linien eines Versuches über der alten Slaven Ursprung, Sitten . . . Kentnisse. Leipzig 1733. — Veliki ruski „sravniteljni Slovar vajeh jazykov i narječij po azbučnom porjadku. St. Petersburg. 1790—91“ ima takodjer više polabskih riečih — Grof. Ivan Potocky s otće našom, koga nauči iz ustah nieke Lohovické (Lühov), i nevaljalim slovarom — Alter (1799). — U Novije doba patrijarha slavenskog jezikoslovja Dobrovsky u svojoj Slovanki i Slavina — Čelakovsky (1825) — Šafarik u svojoj poviestnici o slavenskoj književnosti i Starožitnostih, kano i narodopisu; osobite zasluge u najnovije doba steče si Hilferding, koi posljedke svojih u tu svěru poduzetih putovanja priobće u važnom dielu: „Pamjatniki narčćija zalabskih Drevljan i Glinjan. St. Petersburg. 1856.“ Hilferding ne samo prouči gore navedene spomenike sačuване nam milostju pomeutih učenjakah, nego priobće takodjer do sad netiskane rieči, koje sakupi oko 1725. Ivan Param — Schulze. Taj čednovati muž bio je izobražen seljak drevljanski, koi se potrudil ne samo lietopis svoga biednoga naroda sastaviti, nego i rieči povaditi iz sklapljajućih se ustih greba približujući se sunarodnikah. — Iz ovih čerticah opomit će štioć, kako je važna ova Hanušova razprava, za koju mu iz svega sěrdca zahvaljujemo. (Konec će slediti.)

izpod 500 for. ubožkoj zakladi onoga mjesta na korist, gdje se je zbio taj prekorsaj.

U opetovanom slučaju podvostručuje se gloha. Istraživanje ide trgovačku komoru, presudjivanje pako političku oblast.

§. 43. Ako mešetar nebi mogao platiti globah, domierenih u ovom mešetarniku, promijenjivat će se ove u kazni zatvorne, i to po 24 sata za svakih pet forintih.

Neuredovni dio.

Austrijska carevina.

Zagreb. Gospodarski list furlanskoga ratarskoga društva piše, da opravnikom svilacah, koji su bili otišli po svijetu, da kupuju zdrava svilačka jaja za buduću godinu, nije pošlo za rukom nakupiti ih koliko im treba, samo u Hercegovskoj i Slavoniji da su gdješto našli zdravih svilacuh.

Beč 2. kolovoza. Nj. kr. visost gospodin veliki vojvoda hasijski prispio je sa suprugom jučer ovamo i odseo je u Šenbrunn.

— Nj. c. visost nadvojvoda Ivan prispio je jučer ovamo.

— Nj. uzoritost gosp. stožernik i primas od Ugarske, Ivan Scitovski, očekuje se ovih danah ovdie.

— Visokočasni biskup veliko-varadinski g. Mijo Fogarasy prispio je ovamo.

Beč, 3. kolovoza. Nj. car. visost gosp. nadvojvoda Ivan odputovao je svojom suprugom danas u Gradac.

— Nj. car. visost gosp. nadvojvoda Albreht prispio je iz Selovica u Veilburg pri Badenu.

— Nj. preuzvišenost gosp. fml. i predstojnik vjehovne redarstvene oblasti Kempen od Fichtensstamu poklonio je opet 100 fr. sr. odboru utemeljne zaklade za nemoćne vojnike iglavškoga kotara u Moravskoj.

Beč, 4. srpnja. Nj. preuzvišenost gosp. mestodržac dolnje Austrie baron pl. Eminger premirao je danas pred podne na naglo od kapi.

Terst. S Loydovim parobrodom, koji je otisao odavde 13. srpnja, ukercio se je g. rudarski savjetnik Lipold u Dalmaciju, gdje će se baviti više nedjeljah u znanstvenom istraživanju koje on kani produžiti i na Crnu Goru.

Turska.

Carigrad. Od ovud pišu „Universu“. Govori se od predstojećega povratka lorda Stratford Redclifa ne kao engleskoga poslanika već tajnoga savjetnika sultanova. Lord Stratford vratio će se kao priprosti privatni čovjek opet, da ide sultanu na ruku svojim starim izkustvom i svojom dosjetnošću pri izvođenju Hatidžerifa, kojega je lord jedan od glavnih urednikah. Vele, da namierava on ovdie u Carigradu očekivati padanje Derbyeva ministarstva i povratak lorda Palmerstona u kabinet, — da zatim opet može zauzeti svoje staro mjesto kono ti engleski poslanik u Carigradu.

Carigrad, 24. srpnja. Kaže da je sultan skinuo šerifa od Meke, koji je poznat kao veliki neprijatelj kćerčanah.

Franceska.

Pariz 30. srpnja. „Moniteur“ javlja pod jučerašnjim danom: Car i carica primili su jučer gospodičnu Eveillard sanimivu i odvažnu junakinju iz Džede. Njihova veličanstva hotiela su upravo iz njezinih ustih čuti pripevidanje krvavih događajah, koji su njezinoga oca i njezinu mater stajali život, ona bi bila poginula, da nije bilo g. Emerata i njezinoga viernoga aljirškoga poslužitelja Hadži Mehmeta, koji su se obodvojica žrtvovali za nju, i koje su car i carica dali takodjer pozvati preda se. Gospodična Eveillard vratila se je jako ganuta i zahvalna za veldušnost, koju je ona našla pri Nj. veličanstvima.

Iz Marsilje 26. srpnja telegrafirano je sljedeće: U naše pristanište došao je jedan američanski parobrod, koji je doneo depeše ponomoćnika iz Kine. Gradići na Peibo-u pali su za dva sata. Kineskog vojničtva, koje od posade, tako i diešajućeg bilo je 10.000 ljudi.

P prvi gradić amukao je ka četvrt sata od kongrevskih raketa. Svi drugi gradići strašno su razoreni iz topčarab. Tataři branili su se hrabro, padajući kraj svojih topovah. Od saveznikah zanimalo se 1500 vojnikah sa poraženjem gradićah. Jedna flota kineskih ladjah spaljena je. Sutradan odplivše saveznici uz riek. Za boj bilo je 88 savezničkih licah nesposobnih, medju njima 4 francuska oficira mrtva i 57 ranjenikah.

Berzovjavne i najnovle vjesti

Pariz 3. kolovoza. Car i carica odputovali su danas u Šerbur.

Iz Rima od 27. t. m. javljaju: Akcionari rimskih željezničkih društva pozvani su dne 25. kolovoza na obćenitu skupštinu u Pariz.

New-York, 17. srpnja. Jedan parobrod došavši ovamo iz Havane doneo je viest, da je u Meksiku bukula buna. Kolovodje iste bili su uapšeni i general Yanec bio je naimenovan glavnim zapovjednikom. Miramon potukao je Degolada pripadajućeg konstitucionalnoj stranki i oteo je opet grad Guadalajara.

Terst 4. kolovoza. Nj. c. visost grof od Flandrie prispio je jutros ovamo.

Turin 4. kolovoza. Usled ovdiešnjih listovah preduzet će, vele, princ od Carignana naskoro duži put u inozemstvo. Nacert zakona zbog prenašanja vodjenja staliških knjigah na građanske oblasti predložen je državnom vieću za izpitiranje, da bude u prvoj komorskoj sednici pretresan.

Milan 4. kolovoza. Akademija liepih umjetnostih obnarodovala je program tečajah za god. 1859., koji obziče 8 državnih i 4 privatne nagrade.

Usled vjestih iz Reichenberga od 2. kolovoza proćinila je tamo poplava veliku štetu. Mnoge ondašnje fabrike stajale su još svejednako pod vodom, a to je već 4. dan odkad je poplava nastala. Svaka komunikacija prekinuta je, mostovi na praškoj, fridlendskoj i citavskoj cesti razoreni su. — I iz pruske Šlezije dolaze izvješća o strašnim poplavama. — U Hsenburgu poginulo je tom nezgodom do 8 osobah, koje su u vodu pale s porušivšim se mostom.

Razne vjesti.

U Dernju imade nieki gospodar kravu drugoteoku, koja, od kada se je drugi put otelila, sama seke muze, a kod prvoga telela nije toga činila. Nameta joj na gubion ječevu kožu, dašćica s naperenimi klinici — ali sve zaludu. Kako je malo slubodna, odmah se pomuze i bez mlička iz paše kući dodje.

— Što se sve događa, kad čovjek nezna čitati. Nedavno dodje nieki prosti Magjar u željezničku staciju hoteći da putuje u Požun. Čovjek, koji se je tako rekuć samo vozio svojim konjima i malo kad upotrebio željeznicu — otide mjesto u sobu, gdje se izdavaju vozne biljete — u postansku pisarnu. „Prosim u Požun“ reče on postarskom činovniku. Činovnik misleći, da putnik hoće da kakovo pismo pošlje u Požun, dade mu jednu postarsku biljega od tri krajcara; i zatraži tu svotu od Magjara. Ovaj veseo izvadi odmah tri krajcare iz džepa te plati i reče: „To je čudno, ja nebi bio nikada vierovao, da je željeznica tako jeftina.“ Ali možeš si misliti kako je gledao Magjar kad mu je konduktor pregledavši vozne karte rekao, da bi ga za to mogli odvesti u Požun kao pismo a ne kao putnika. „Kako ja da se vozim kao pismo, to se meni još nikada nije dogodilo“ reče Magjar i počeo se je smijati skupa s drugim putnicima vjerhu ovoga žaljiva nesporazumljenja.

— Najplodniji kermakah imaju Kitajci, radi čega su onoga plamena kermke i u Eropu već donieli. U Walhamstownu u Engleskoj ima jedna kitajska kermaka, koja se je lani tri puta oprasila, i prvi put je 24, drugi put 25, a treći put 26, dakle svega skupa za jednu godinu 75 prasadi svomu gospodaru isprasila.

— Mnogo se već liekovah od perljotine (ožega) poznaje, no evo i najnovij, što ga pariske liekarske novine obznajuju, i to je mrtvo agljeve. Kad se opečeš, stavi mrtav ugljen na ožeg, i boli će za kratko nestati. Drugi opet preporučuju

u takvu događaju, da čovjek perljotinu namaže uljem od masline i pospe sitnom solju.

Odgovorni urednik. Dr. Demeter.

Lutrijasko vučenje.

U c. k. lutriji u Taratu izvaćeni su dne 28. srpnja 1858 sljedeći brojevi:

38, 44, 37, 27, 88.

Bliznje vučenje bit će 11. kolovoza 1858.

SLUŽBENI LIST.

12152-2746 (VI.—43)

3—1

Konkurs-Kundmachung.

Von den mit dem Erlasse des k. k. Ministeriums für Kultus und Unterricht vom 29. März 1854 Z. 13242-130 aus dem kroat. Nationalschulnfonds für Lehramtskandidaten bewilligten Stipendien ist mit Beginn des kommenden Schuljahres 1858-59 eines von zwei Hundert Gulden CM. sammt einem angemessenen Reisekostenbeitrag für einen Lehramtskandidaten, welcher sich für das Lehrfach der Haupt- oder der mit solchen vereinigten Unterrealschulen in Wien oder Prag auszubilden gesonnen ist; und dann sind vier je mit 70 fl. CM. für oben so viele an der Agramer Lehrerbildungsanstalt studierende Präparandisten zur Verleihung disponibel.

Ferner sind von den für Lehramts-Kandidaten an der Präparandie zu Djakovar aus dem Studienfonde bewilligten Stipendien von vierzig Gulden CM. noch drei zu besetzen.

Für diese Stipendien wird der Konkurs mit Anberaumung der Konkursfrist bis 10. September l. J. ausgeschrieben.

Die mit einem vorschriftsmässigen Dürftigkeits-Zeugnisse belegten an die gefertigte k. k. Statthalterei zu stilisirenden Gesuche sind innerhalb der eben bezeichneten Präklusivfrist, und zwar, für das Stipendium von 200 fl. und für die Stipendien von je 70 fl. an der Agramer Präparandie, beim Agramer erzbischöflichen, für jene von je 40 fl. CM. an der Djakovarer Präparandie aber, beim Djakovarer bischöflichen Ordinariate einzubringen, und nebst dem erwahnten Dürftigkeits-Zeugnissen, noch mit den Schulzeugnissen über die mit gutem Erfolge absolvirte dreier oder zweiklassige Unterrealschule, oder über die absolvirten Klassen des Untergymnasiums, oder in wie ferne der Kompetent bereits Schüler einer Lehrerbildungsanstalt wäre, auch mit den Zeugnissen über den daselbst gemachten Fortschritt; ferner mit dem Taufscheine, wobei bemerkt wird, dass zur Erlangung dieser Stipendien das erreichte 16. jedoch nicht überschritten 18. Lebensjahr erforderlich ist; weiters mit den Zeugnissen über das sittliche Verhalten, über die körperliche Gesundheit und über das Freisein von allen physischen Gebrechen, die zum Lehramte unfähig machen, dann aber die allfälligen musikalischen Vorkenntnisse insbesondere, im Gesange und Orgelspielen zu belegen, und endlich ist mit dem Gesuche auch eine eigenhändige Erklärung des Kompetenten beizulegen, dass er sich nach seiner Ausbildung zum Lehrer zu einer wenigstens zehnjährigen Dienstleistung im Lehrfache in Croatien oder Slavonien, im entgegengesetzten Falle aber zum Rückersatze der bezogenen Stipendienbeiträge verpflichtet.

Von der k. k. kroat.-slav. Statthalterei
Agram am 21. Juli 1858.

Nr. 3453 (PZ.—15)

3—1

Kundmachung.

Mit 8. August l. J. wird in dem Badeorte Topusko bei Glinu eine k. k. Postexpedition ins Leben treten.

Dieselbe wird sich sowohl mit dem Briefpostdienste als mit der postamtlichen Behandlung und Beförderung von Geldbriefen und sonstigen kleinern Werksendungen insoweit sie durch einen Reitboten transportabel, sind zu befassen haben, und mit dem k. k. Postamte Glinu durch 4 Mal wöchentliche Reitbotenposten nach unten folgender Kursordnung in Verbindung stehen

Von Glinu Sonntag, Dienstag, Donnerstag und Samstag um 7 Uhr Früh.

In Topusko denselben Tag um 8 Uhr 15 Min Früh.

Von Topusko Sonntag, Dienstag, Donnerstag, Samstag um 5 Uhr Abends.

In Glinu denselben Tag um 6 Uhr 15 M Abends. Den Bestellsbezirk der Postexpedition in Topusko haben folgende Orte zu bilden:

Ponikvori, Vranovina, Belevina, mala Vranovina, Staro Selo, Vorkapić, Horvatskoselo, Katinovac gornja i dolnja Perna, velika i mala Petka.

Während der Zeit der Sistirung dieser Postexpedition haben diese Orte wie bisher zum Bestellsbezirk des Postamtes Glinu zu gehören

Das Postdistanzmaass zwischen Glinu und Topusko wird mit 7 1/2 Posten festgesetzt.

K. k. Postdirektion
für Croatien und Slavonien.

Agram am 2. August 1858.

Klempay.

Carsko-kr.

službene

NARODNE

NOVINE.

Novine ove izlaze svaki dan izuzimajući nedjelje i praznike na čitavom listu. — Polugodišnja predplata je za domaće u novinarici 4 for. srebra. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom pošiljati, 6 for. sr. —

Za službene oglase opredjeljena je površina: 4 kr. sr. od linije za prvi put; a zatim za svaki put 2 kr. sr. — Za druge oglase ili posebne članke plaća se do 10 linija 20 kr. sr., dalje pak od svake pojedine linije 4 kr. sr.

Uredovni dio.

Naredba c. k. hrvatsko-slavonskoga namjestništva od 3. svibnja 1858, o spoljašnjem svetkovanju nedjeljah i praznika po gradovima i trgovištih u Hrvatskoj i Slavoniji. (Iz zem. vlad. lista razd. II. kom. VI. br. 18.)

Dok od strane visokoga c. k. popečiteljstva unutarnjih dielek neizidje ni kakov propis, ovim se pod dužnost izdaju svimkolikim stanovnikom ovih zemaljah slijedeće ustanove o spoljašnjem svetkovanju nedjeljah i praznika po gradovima i trgovištih u Hrvatskoj i Slavoniji.

§. 1. Nedjeljah i praznika spoljašnjeg svetkovanja radi:

- da se prekine ili stegne javno trgovanje ili obertovanje,
- da se prekine svaka bučna ili inače smetajuća tjelesna radnja, svako obertovanje po dietičih i po inih dielecocib ili šegertih,
- da se prekine ili stegne javne zabave,
- da se ne čini ništa, što smeta, što se ne slaže sa svetkovanjem nedjeljah i praznika, što sablažnjuje, ili što muti službu božju.

§. 2. Izvršujući ove propise činit će se razlika medju blagdani i navadnim nedjeljami i praznicima.

§. 3. Blagdani su: Božić, Uzkrs ili Vusam, Duhovi ili Trojaki, Brašančevo ili Tielovo, Blagoviest, i Mala Gospodja (gospojina) ili Mala Maša.

§. 4. Promet prekida se uklanjajući prodavine na tržištih, na stojnicah, šatrah i zatvarajući dućane.

§. 5. Promet neprekida no steže se uklanjajući ili pokrivajući uglednjake, i one obertili prodajokaze (cimere), što se ne vide kad je dućan zatvoren.

§. 6. U navadne nedjelje i praznike slobodno je do 9 sati u jutro prodavati na tržištih i živežih stvari, neobhodno potrebite za život, kao što su: meso svake vrste, divjačina, živad (perat), riže, kruh ili bliech, voće, povrće i u obće svaki živež potrebiti za kuhanje, a u devet sati da se uklanjaju stvari na prodaju kao i prodajne stojnice.

Gdi je slobodno namještat i stojnicah, može se poslije dvanaestoga sata opet prodavati voće na njih.

Do devetoga sata u jutro i od četvrtoga sata poslije podne mogu pod stegnutem koje se napominje i u §. 5. i nakoliko se odnosi ovamo,

dotični obertnici na stojnicah prodavati i tržišti polag miestnoga običaja i ine stvari, što nisu baš za kuću i za svagdanji život neobhodno potrebne.

Na blagdane zabranjuje se čim strožie svaki promet na tržištih i stojnicah, izuzimajući jedino mlieko, koje se i kod stojnicah na ulici može prodavati do 9 sati u jutro.

Prodavati sviećah na Svesvete i na sviello Marinje ili Sretenije, svetacah (svetolikah) ili ikonah i brojenicah ili kronicah (čisalah), vrbicah na cvietnicu ili cvietove slobodno je, na koliko je to bilo do sada u običaju, što valja i glede tako nazvanih vrtetnih i kolednih sajmovah, i u obće glede svakoga trženja prigodom cerkvenih svetkovinah, n. p. da knjigoveže prodavaju molitvene knjige, da se prodavaju medenjaci (licite) i tomu sliečne stvari.

§. 7. Na navadne nedjelje i praznike smije se u dućanah samo do 9 sati u jutro prodavati neobhodno potrebit živež i sve ine stvari u obće, što su za svagdanji život i za kuću potrebne, nu valja uglednjake uklanjati i na polag samo otvarati vrata na dućanah, a u četiri sata poslije podne može se ovako opet prodavati jedino u tom slučaju, ako su nedjelja ili praznik slučajno u oči blagdane kojega.

Na blagdane pako da se u obće sasvim steže svaki promet, i na dućanah da su vrata zatvorena.

(Konac će slijediti.)

Neuredovni dio.

Austrijska carevina.

Zagreb 6. kolovoza. Podpukovnik druge banske pukovnije Eugen pl. Lazić imenovan je pukovnikom i zapovjednikom prve banske pukovnije, major druge banske pukovnije Artur grof Nugent podpukovnikom linejske piešačke pukovnije barona Rešaha br. 21. a major Martin Imbrišević od romunjsko-banatske pukovnije br. 13 podpukovnikom druge banske pukovnije.

Nj. vel. car dozvolio je, da se pri svečanih zgodah na gradskom stecištu u Rieci razvije posebna gradska zastava, koja ima sastojati iz morskoga stiega austrijskih trgovačkih barkih — providjenoga s gradskim gerbom riečkim.

Beč, 4. srpnja. Nj. kr. vis. princ pruski Dragutin doći će u rujnu o. g. u Austriju, da pregleda savezni kontingent austrijski.

Beč, 4. srpnja. Za gubernatora u Erde-

lju imenovan gosp. fml. knez Miroslav Lichtenstein prispiet će ovih danah iz Gradca ovamo i otići će zatim skorom na svoje novo miesto.

Turska.

Pobunjena raja izvan grahovske i subčanske podvrgla se je, vele, pod slijedećim uvjetima:

1. Da miesto raznih prijašnjih porezah u buduće ima raja plaćati samo jednu pravičnu po zajedničkom sporazumljenju odredit imajuću se godišnju novčanu svotu, koja se ima 1. ožujka svake godine položiti u pokrajinsku blagajnicu mostarsku;

2. da se nepravilna vojska (bašibozoci) ima odstraniti, a pravilna pridržati za čuvanje granicah;

3. da raja ima svojoj zemaljskoj gospodi davati četvrtinu lietine i

4. napokon, da se naimeuje novi pravoslavni arhiepiskop za Hercegovinu iz ondješnjega svećenstva, koji je viešt zemaljskom jeziku.

Kemal-efendia, koji je izdao obćenitu amnestiju, izrazio se je, da je pripravan, da će portu učiniti shodne predloge za poboljšanje položaja kheršćanskih podložnikah.

Francuska.

Pariz 1. kolovoza. „Pays“ sadržaje danas slijedeću poluslužbenu vjest: „Primili smo najspokojnije vesti iz Bosne; jedna pošiljka iz Dubrovnika od 30. srpnja javlja, da je sultan dao zapoviest, da se turska vojska odstrani od cernogorske granice. Knez Danilo povlači od svoje strane vojsku, koja je imala nalog, da brani granice Cérne Gore.

Danas je bio pogreb gospodina Bemoit-Foulda, kojemu je prisustvovala velika množina svieta. Rana smert pokojnika žali se obćenito; on je steko visoko miesto u financijskom i obertničkom svijetu a osobito je revnjivo sudjelovao kod obertničkoga gibanja, koje je započelo godine 1852., pošto je carstvo proglašeno bilo.

Pariz. Čuje se doknadno o prizorih u Džedi, da g. Emerat i odvažna kći francuskoga konzula njihovo oslobođenje imaju zahvaliti samo pomami služkinje gospodične Eveillardice. Kad je na primier vidila služkinja ubijati konzula, opala je nemoćna na zemlju i kad je kasnije za nekoliko časovah došla k sebi, poludila je. Ona se je smejala i plesala. To je ustrašilo turske ubojice jer kao što je poznato, lude osobe

Knjigopis

„Slavische Bibliothek oder Beiträge zur slavischen Philologie und Geschichte. Herausgegeben von Fr. Miklošić und J. Fiedler. II. Bd. Wien 1858.

Priobćio Dr. Fr. R—

(Konac.)

Pod naslovom „zur glagolica — frage“ (p. 197—232) isti učeni Hanuš izviestjuje o dvih Šafarikovih najnovijih dieleh o glagoljici, t. j. o Panátkah i glagoljskih fragmentih; najnovije „Über den glagolitismus itd. Prag 1858“ dakako nije mu poznato bilo, kad je pisao svoje izviestje. Ko što će biti poznato: Hanuš pred Šafarikom postavno izusti: „sv. Kyril nepsal Lyriški než hlacholsky“ (v' Praze 1857); te istu izreku zastupa u svom izviestju. Medju Hanušem i Šafarikom, ko što se ovaj u najnovijem diehu izrazi, postoji ona razlika, da Šafarik smatra sv. Cyrilla za obretnika i sastavitelja glagoljice, a Hanuš za rasporedatelja i uživotvorca pismenih življah, koji se nalazahu već u poganskim Sla-

venah, poput germanskih i obotritskih runah tako, da po Hanušu glagoljski futhork bio bi se pretvorio u glagoljsku azbuku za sv. Jerolima, uslijed česa držao se ovaj sv. otac za obretnika glagoljice, a sv. Kyril bio bi hrvatsku glagoljicu umnožao i priredio za pisanje, te svojim prievodom liturgičkih komadah sv. pisma itd. u život uveo. Mi dopuštjamo g. Hanušu, da se u graphiki nesmiadu odviše strogo držati viesti, uslijed kojih bi bio ovaj ili onaj muž obretnik ovoga ili onoga pisma; pošto se dokazalo, da n. pr. Ulfila nije obreo elemente gotičkoga alfabeta, već našesté umnožao, uredio i za obću porabu preustrojio, premda stare viesti govore o njem kao obretniku gotičkoga pisma; — ali sudimo, da je odviše smien zaključak govoriti o glagoljskoj azbuki za sv. Jerolima; jer nam se nijedan razlog, koga Hanuš navadja, nevidi tako jak i silan, da bi nas moglo siliti na isti zaključak. Medjutim o tom pitanju čitat će — ako bog da — našinao na drugom miestu obširno, gdje će vidjeti u sastavu svakolika mnijenja i razne domišljaje vla-

давше до сада о глагољци. Једино примјетјујем овдије, да није Хануш први, који мисли, да глагољцима постаде из руских елемената код поганих Славенах; већ да је ову мисао гојио и нађ Грубишић, бивши сијемонши рavnatelj у Сплиту у својој књизи: „Грубишић: in orig. et hist. alphabeti slavon. glagolitici vulgo hieronymiani disquisitio. Venet. 1766.“

Ево како лепо киту крaсних спомениках и саставakah носи нам друга књига славенске библиотеке. Ми јој желимо, да се што више разтури по далеку славенском свијету; и да што прије са собом повуче третју књигу. Једино, што би желили, јест, да јој учени издавателји народни наслов метну, и да славенски писци славенским језиком пишу. Вриједни издавателји могу бити освиједочени и увјерени, да ће њихове саставке учени Славени много радије читати, буду ли узписани којим му драго наричењем; они бо пишу за учене — а хвала богу дотле већ дотирасмо, да учени Славени славенска наричења познавају; зар није дошло доба, да Славени Славеном буду по славенску говорили и писали?

su osobito štovane u Turskoj. Ta služkinja došla je skupa s gospodičnom Eveillard u Pariz gdje ju sad liječe, i ufaju se da će se oporaviti, jer je već sad puno mirnija i samo se kad i kad prestraši.

Pariz, 4. srpnja. Stanje burze u Antverpenu izgorjelo je prekičeno do kraja.

Govori se, da se na Napoleonov dan t. j. 15. kolovoza očekuje obće pomilovanje za sve štamparske prestupke. Također se ufaju, da će se umaliti sadašnja stroga sredstva protiv dnevnica.

Govori se, da će se kod Fontainebleaua podići obkoptano taborište. — Da učini stanove jeftinije, namierava, vele, francuska vlada kućoposjednicima zabraniti, da uzimaju više nego deset od sto od svojih kuća. — Kažu da su pariške konferencije zbog svetkovin u Šerburu odgođene do 9. t. m. Punomoćnici kod konferencija a i plem. gospodin Hübner prisustvovat će, vele, ovim svetkovinama. Pred koncem kolovoza nemože se ni pomisliti, da će se konferencije dovršiti. — Usled daljih izvješćah, što su ih iz Kine u Parizu primili, položaj saveznika nije tako povoljan, kao što se je mislilo. Francuske i engleske topčare, koje su, kao što je poznato, odplovile dalje uz Peiho-rieku, nisu mogle usled pomanjkanja vode nastaviti svoga puta. Kinezi su naime otvorili ustave na rijeci Peiho i ladje leže sada u blatu, dočim ujedno stoji svakolika obližnja zemlja pod vodom. Goreručena pisma nekažu ništa o tom, koje će miere poduzeti saveznici, da se izvuku iz ovoga nepriličnoga položaja.

Rusija.

Varšava. Osiguravaju, da neće Nj. vel. car Aleksander okolo konca kolovoza nego najkasnije 25 rujna doći ovamo.

Veliki preduzetak o ukidanju mužikah u Rusiji još nenapreduje povoljno. I sam „Nord“ nalazi se pobudjen primetiti, da su sebični i sliepi interesi, nemogavši stati na put caru Aleksandru, da neobjavi, što je plemenito i tvrdo naumio, barem uzeli sebi to, da tu namieru unište pri izvršavanju njenom. „To je barem jedina misao“, — veli „Nord“ — „koja nam može na um pasti, kad čitamo predloge, po kojima se ima urediti odnošaj izmedju vlastelaha i seljakah, kad se ovi oslobode.“ Predloge te, koje je naročiti odbor, odredjeni iz sredine glavnoga odbora za oslobodjenje seljakah, izradio i saobćio svim glavnim i običnim gubernatorima, da ih ispituju do 1. kolovoza, dobio je „Nord“ od svoga moskovskoga izviestitelja, koi ih je propratio i primietbama, istina oporim, ali pravednim. Vlastelin će po tome i u napredak, isto kao što i do sada, biti vlast i pravi gospodar seljacima. Ovi će istina sami birat si starešine, ali će ove uvijek potvrđivati vlastelin, koi će pak već znati potvrđiti samo one, koje nadje, da će mu biti dobro orudje. Sasvim povoljno može vlastelin seljaku za nepristojnost, neurednost, pijanstvo itd. dosuditi kaznu do 10 batina i 3 dana zatvora. Posljednja kazna nije do sada još nikome dosudjivana, jer vlastelin neće da mu na njegovu vlastitu štetu seljak 3 dana neradi. Sve se kazni batinom. Te još ako koi hoće kudgod da ide iz obćine, nije dosta da mu to dopuste samo starešina i njegovi savjetnici, nego valja i vlastelin da dade svoje odobrenje. Naravno da on to uvijek odriče, uvijek gledajući samo na svoju korist. Pa znači li to ukinuti mužike? Pravo kaže „Nord“, da se, ako bi se ti predlozi primili, namiera carova neće izpuniti, nego će sve oslobodjenje biti samo obsiena. No on smatra izvršenje i za nemoguće. Medjutim čini nam se, da će car najposlije morati prodrieti, jerbo bi takovo polovno ukidanje mužikah dalo samo povoda ogorčenoj medjusobnoj borbi.

Berzovjavne i najnovije vjesti

Berlin, 5. kolovoza. Usled došavših vjestih iz Tegernsea od 2. t. m. pokazala se je od nekoliko danah kod Nj. veličanstva kralja nogobolja, koju liekari smatraju kao znamenje povoljne promjene dosadanje patnje.

Carigrad, 31. srpnja. (Posredstvom Lloydova parobroda „Pluto“ dne 5. kolovoza

prispievšega u Tèrst.) Jedan batalion piešakah otišo je prieko Aleksandrie u Džedu. Podkralj primio je zapoviest, da izvanrednom komisaru Ismailpaši postavi na raspolaganje još dva bataliona. Onomadno otišlo je opet nešto vojske u Bosnu. „Journal de Constantinople“ potvrđuje, da je onamo došao Stratford. Šeik ul Islam znatno je oboleo. Ahmetpaša vratio se je iz Kanee. Zbog toga što se je pokazalo više kužnih slučajevah u Bengazii poslana je onamo komisija sastojeća iz 5 liekarah.

Kanea, 27. kolovoza. Opet je jedan Gèrk ubio Turčina, no mir nije bio poremećen.

Smirna 31. kolovoza. Pobunivši se der-viš alepski uhvaćen je i poslan u Carigrad.

Atina 31. kolovoza. Poreza za korintke obaljena je i ustanovljena carina za žito.

Teheran 7. kolovoza. Preminuo je nasljedni princ. Austrijski kapetan Krozić naime-novan je generalom. Turski poslanik prekinuo je odnošenja s vladom; no opet ih je nastavio usled posredovanja engleskoga poslanika Sir Murraya.

Tèrst, 1. kolovoza. Kao što iz Dubrovnika javljaju udarše Černogorci dne 28. pr. m. na Kolašin, uzbili su stanovnike gornjega Kolašina i otierali u dolnji Kolašin i tamo su se s njima žestoko pobili. Černogorci ovaj put priznaju sami, da su oni prvi udarili na Turke.

Mletci, 5. kolovoza. Nj. c. k. visost prejasni gospodin nadvojvoda Ferdinand Maksimilian došao je u društvu grofa od Flandrie jutros u 8 sati iz Tèrsta ovamo.

Prag 4. kolovoza u 6 sati poslie podne. Izvan poplavicah u Budiejevicah (Budweis) zatim kod Reichenberga, počinile su vode medju Fridlandom, Grothanom, Gabelom zatim u Iserskoj, Eipelskoj i Etupanskoj doli velikih razorenjah i preprečile su stranom komunikaciju. Na Moldavi i Labi šteta je porazmierno manja. Sada je voda počela padati, potrebne miere preduzete su.

Razne vjesti.

U okružju Merseburgu zasadjeno je lani uz ceste i na druge prazne prostorije o obćinskom trošku 148.660 voćakah i do 100.000 drugoga dèrveća.

Repatica (repata zvijezda), koju zvijezdari evo već nekoliko godina neprestano izgledaju, zbilja se je pojavila. Pèrvi ju je zapazio taljanski zvijezdar Donati u Firenci, i to na 2. srpnja o. g. No za sada se još ne zna, hoćemo li ju vidjeti moći prostim okom, tako je daleko od nas.

Izviestje o blagajnici društva za poviestnicu i starine Jugoslavenah od blagajnika Janka Ev. Borovečkoga od 2. kolovoza 1858.

Platiše u blagajnu. (Nadalje.) Gosp. Eugen Barac prin. za god. 1853, 1854, 1855, 1856, 1857 i 1858.

„Nik. Dadić upisnu i prin. za 1858. (Novi član.)

„Janko Gvozdanović upisnu i prin. za 1858. (Novi član.)

„Adolf Lukšić prin. za 1854, 1855, 1856, 1857 i 1858.

„Simo Hèrzić prin. za 1858.

„Dahoslav Lukšić prin. za 1852, 1853, 1854, 1854, 1856, 1857, 1858.

„Simo Vidali prin. za 1853, 1854, 1855, 1856, 1847 i 1858.

„Ivan Vondina prin. za 1853, 1854, 1855, 1856, 1857 i 1858.

„Nik. Vranjicanji prin. za 1852, 1853, 1854, 1855, 1856, 1857 i 1858.

„Ant. Jakić u ime utemeljiteljstva 50 for.

„Viekoslav Čedik ipisnu i prin. za 1858. (Novi član.)

„Fr. Folnegović prin. za 1858.

„Nestor Kiepack prin. za 1852, 1853, 1854, 1855, 1856, 1857, i 1858.

„Dr. Drag. Veiser prin. za 1852, 1853, 1854, 1855, 1856, 1857 i 1858.

„Ivan Filipović prin. za 1852.

„Matija Mejar u ime utemeljiteljstva nadalje 10 for. što sa prije položenih 25 for. čini 35/100.

Popriečne cene glavnih vrstih žita

u mjesecu srpnju 1858.

Miesto gdje je bio vašar	Miesečne poprične cene							
	Pšenica		Žito		Ječam		Zob	
	dolnoju-austr. vagen							
	fr.	kr.	fr.	kr.	fr.	kr.	fr.	kr.
Zagreb	3	36	2	40	2	24	1	42
Osiek	2	47	2	2 1/4	1	28 3/4	1	30
Rieka	3	52	2	39 1/4	1	58	1	43
Karlovac	3	38 3/4	2	—	1	57 3/4	1	31 3/4
Križevci	3	—	2	30	2	—	2	—
Pakrac	3	—	2	20	2	12	1	40
Požega	2	20	2	—	1	30	1	30
Sisak	3	30	2	20	2	10	1	31
Vukovar	1	57 3/4	—	—	1	17 3/4	1	25 1/4
Varaždin	3	22 3/4	2	48 3/4	—	—	—	—
Ukupno	31	3 3/4	21	20	16	58 3/4	14	32 3/4
Popriečna ciena	3	6 1/4	2	22 1/4	1	53	1	37

Bečka burza

dne 8. kolovoza 1858.

Tečaj dèržavnih papirah.		U srebr.
Dèržavne zadužnice	sa 5%	82 3/4
dto od godine 1851 seria B	5%	
dto od g. 1853 s povratkom	5%	
dto iz narodnog zajma	5%	83 13/16
dto	4 1/2%	72 1/4
dto	4%	
dto od g. 1850 s povratkom	4%	
dto	4%	
dto	3%	
dto	2 1/2%	
Zajam s vučenjem od g. 1834, za 100 for.		
„ 1839, „ 100 „		134 5/8
„ 1854, „ 100 „		110 1/16
Bečko-gradski banko	sa 2 1/2%	
„	2 1/4%	
„	2%	
Zadužnice zemljišnoga odkupa od dol. Austrie		
Zadužnice zemljišnoga odkupa od Galicie,		
Ugarske sa sjedinjenimi pokrajinami po 5%		
Zadužnice zemljišt. odk. od ostalih krunovinah		968.
Bankovne dionice komad po		
Eškomptirane dionice od dol. Austrie za 500 f.		
Dionice c. k. pov. austrian. dèržavno-željezničkog društva po 200 for. sr. ili 500 frankah, podpuno uplaćene		
dto s plaćanjem na rate		
Dionice sieverne željeznice po 1000 f.		
„ bečko-glogničke željeznice 500 „		
„ šopransko-malobečke 200 „		
„ Budiejevičko-Gmundsko-Linske željeznice 250 „		
„ požunsko-tèrnovačke željez.		
1-og izdanja 200 „		
2-og „ s pèrvenstvom 200 „		
„ austr. dunav. parobrodarstva po 500 „		
„ Lloyd u Tèrtzu 500 „		357 1/4
„ budapeštanskog lančanika 500 „		
„ c. k. povl. austrijsko-dèržavnog željezničkog društva po 200 forint.		
„ Gjurske željeznice		
Galičke založnice sa 4% za 100 „		
Jelisavetina željeznica		
Južno-sievrna niemačka savezna željez. „		
Tisna željeznica		
Lombardecko-mlietačka željeznica		
Tečaj mienični.		
Amsterdam za 100 holandskih for. for.		
Augsburg za 100 for. current		105 1/4
Berlin za 100 pruskih talirah		
Vratislava za 100 pruskih talirah		
Frankfurt na Mèzu za 120 for.		104 5/8
Genova za 300 piemontezkih lirah		
Hamburg za 100 mark banko		77 1/8
Lipsko za 100 for.		
Livorno za 300 toškanskih lirah		104
London za 1 funt šterlinga		10-13 1/2
Lyon za 300 frankah		
Milan za 300 austrijskih lirah		103 3/8
Marseille za 300 frankah		122 7/8
Pariz za 300 frankah		123
Prag za 100 forintih		
Tèrtz za 100 forintih		
Mletci za 300 austrijskih lirah		
Bukurešt za 1 forint parah		267
Carigrad za 1 forint parah		
Smirna za 1 forint parah		
Tečaj novea.		
Carški dukati		7 1/8
Srebro od 15. srpnja		4 3/8

Odgovorni učrednik, Dr. Demeter.

SLUŽBENI LIST.

Br. 11051 (VI.—44)

3—1

Obznana.

Daje se ovim na obće znanje, da će se po nalogu vis. c. k. hrv.-slav. namjestništva od 9. srpnja 1858, br. 11051 podpun primierci zem. vladnoga lista od godišta 1851, 1852, 1853, 1854 i 1855 kao i pojedini komadi tako hrvatsko-niemačkoga kao i srbosko-niemačkoga izdanja kod podpisanoga c. k. nuzurednoga ravnateljstva prodavati u obaljenju cieniu.

Obćine, zajednice i stranke, što žele ili pribaviti si ili nadopuniti već imane zem. vladne liste, pozivlju se time, da se na rečeno ravnateljstvo obrate do konca rujna meseca, poslie kojega roka neće se prodavati više ovi listovi.

Pojedinim je godištem ciena ovolika:

godšte 1850	— fr. 40 kr.
„ 1851	2 fr. — kr.
„ 1852	1 fr 30 kr.
„ 1853 oba	7 fr — kr.
„ 1854 raz-	4 fr. 40 kr.
„ 1855 diela	3 fr. — kr.

Ukaz o uvedenju biljegovine hrvatsko-niemački ili taljansko-niemački — fr. 30 kr
Pojedini komadi računat će se tabak po 1 kr.
U Zagrebu dne 30. srpnja 1858
Nuzuredno ravnateljstvo kod c. k. namjestništva.

12152-2746 (VI.—43)

3—2

Konkurs-Kundmachung.

Von den mit dem Erlasse des k. k. Ministeriums für Kultus und Unterricht vom 29. März 1854 Z. 13242-130 aus dem kroatischen Nationalschulenfonde für Lehramtskandidaten bewilligten Stipendien ist mit Beginn des kommenden Schuljahres 1858-59 eines von zwei Hundert Gulden CM. sammt einem angemessenen Reisekostenbeitrag für einen Lehramtskandidaten, welcher sich für das Lehrfach der Haupt- oder der mit solchen vereinigten Unterrealschulen in Wien oder Prag auszubilden gesonnen ist; und dann sind vier je mit 7 fl. CM. für eben so viele an der Agramer Lehrerbildungsanstalt studirende Präparandisten zur Verleihung disponibel.

Ferner sind von den für Lehramts-Kandidaten an der Präparandie zu Djakovar aus dem Studienfonde bewilligten Stipendien von vierzig Gulden CM. noch drei zu besetzen.

Für diese Stipendien wird der Konkurs mit Anberaumung der Konkursfrist bis 10. September l. J. ausgeschrieben.

Die mit einem vorschriftsmässigen Dürftigkeits-Zeugnisse belegten an die gefertigte k. k. Statthalterei zu stilisirenden Gesuche sind innerhalb der eben bezeichneten Präklusivfrist, und zwar, für das Stipendium von 200 fl. und für die Stipendien von je 70 fl. an der Agramer Präparandie, beim Agramer erzbischöflichen, für jene von je 40 fl. CM. an der Djakovarer Präparandie aber, beim Djakovarer bischöflichen Ordinariate einzubringen, und nebst dem erwähnten Dürftigkeits-Zeugnissen, noch mit den Schulzeugnissen über die mit gutem Erfolge absolvirte drei- oder zweiklassige Unterrealschule, oder über die absolvirten Klassen des Untergymnasiums, oder in wie ferne der Kompetent bereits Schüler einer Lehrerbildungsanstalt wäre, auch mit den Zeugnissen über den daselbst gemachten Fortschritt; ferner mit dem Taufschneide, wobei bemerkt wird, dass zur Erlangung dieser Stipendien das erreichte 16. jedoch nicht überschrittene 8. Lebensjahr erforderlich ist; weiters mit den Zeugnissen über das sittliche Verhalten, über die körperliche Gesundheit und über das Freisein von allen physischen Gebrechen, die zum Lehramte unfähig machen, dann über die allfälligen musikalischen Vorkenntnisse insbesondere im Gesange und Orgelspielen zu belegen, und endlich ist mit dem Gesuche auch eine eigenhändige Erklärung des Kompetenten beizulegen, dass er sich nach seiner Ausbildung zum Lehrer zu einer wenigstens zehnjährigen Dienstleistung im Lehrfache in Croatien oder Slavonien, im entgegen gesetzten Falle aber zum Rückersatze der bezogenen Stipendienbeiträge verpflichtet.

Von der k. k. kroat.-slav. Statthalterei
Agram am 21. Juli 1858.

Nr. 3158 (PZ.—14)

3—3

Kundmachung.

Vom 1. August l. J. an wird die Mallepost nach Pöltschach statt um 1 Uhr schon um 12 Uhr 30 Minuten Mittags abgefertigt werden, was hiemit zur öffentlichen Kenntniss gebracht wird.

Agram am 22. Juli 18 8.

K. k. Post-Direktion für Croatien und Slavonien
Klempay.

Br. 66 (Dp.—55)

Oglas.

3—1

Archiepiskopsko patriaršesko vlastelinstvo u Dalju izdat će pod arendu svoje kćerme, mesnice i ribolovje, izuzimajući ribolov na Živi, na tri jednu za drugom tekude godine i to od 1. studenoga t. g. do konca listopada 1861 po novom kalendaru. Drazba navedenih arendah držat će se 18 (30) kolovoza t. g. u ovovlastelinskoj pisarnici u 9 sati pri podno Drazbena uslovja mogu se u vlastelinskoj pisarnici uviditi.

U Dalju dne 19. (31.) srpnja 1858.

Vlastelinstvo daljsko.

Nr. 11738 (Fin.—19)

Konkurs-Kundmachung.

Von der k. k. Finanz-Landes-Direktion für Steiermark, Kärnten, Krain und das Küstenland wird zur Verpachtung der Verfrachtung des Tabakes aller Art und anderer Verschleissgegenstände für das Sonnenjahr 1859 eine Minuendo-Concurrenz-Verhandlung auf den ersten September 1858 ausgeschrieben.

Objekt dieser Verpachtung ist der Transport des Tabakes aller Art und anderer Tabak-Verschleiss-Gegegenstände von

			In der Lieferzeit von längstens einf. Tagen
1. Fürstenfeld nach	Laibach	oder zurück	„
2. „	Klagenfurt	„	„
3. „	Villach	„	dreizehn Tagen
4. „	Graz	„	drei „
5. „	Triest	„	vierzehn Tagen
6. Hainburg	Laibach	„	einundzwanzig Tagen
7. „	Graz	„	zwölf Tagen
8. „	Fürstenfeld	„	siebenzehn Tagen
9. „	Triest	„	vierundzwanzig Tagen
10. Wien	Laibach	„	achtzehn Tagen
11. „	Graz	„	zehn Tagen
12. „	Fürstenfeld	„	zwanzig Tagen
13. „	Triest	„	zwanzig Tagen
14. Fiume	Laibach	„	zehn Tagen
15. „	Triest zu Land	„	drei Tagen
16. „	„ zur See	„	zwölf Tagen
17. „	Fürstenfeld	„	sechzehn Tagen
18. „	Graz	„	dreizehn Tagen
19. Triest	Laibach	„	vier Tagen
20. „	Graz	„	acht Tagen
21. Laibach	Graz	„	vier Tagen
22. Sacco	Triest	„	achtzehn Tagen
23. Venedig	Triest	„	zwölf Tagen
24. „	Laibach	„	sechzehn Tagen
25. „	Graz	„	zwanzig Tagen
26. Schwatz	Triest	„	dreissig Tagen
27. Graz	Klagenfurt	„	acht Tagen
28. Laibach	„	„	acht Tagen
29. „	Villach	„	acht Tagen

Bei dieser Concurrenz werden nur schriftliche versiegelte Offerte angenommen.

Die Bestimmung der Frachtpreise bleibt ohne Feststellung eines Fiskalpreises dem Offerenten überlassen, die Frachtpreise müssen jedoch in Folge kaiserlichen Patentes vom 27. April 1858 in der neuen österreichischen Währung gestellt werden.

Uebrigens wird bekannt gegeben, dass im Sonnenjahr 1858 nachstehende Frachtpreise für den Wiener Zentner vertragsmässig bezahlt werden.

		In C.-Münze fl. kr.			In C.-Münze fl. kr.
von Fürstenfeld nach	Laibach	Ein 27	von Wien	nach Fürstenfeld	Ein 24
„ Laibach	„ Fürstenfeld	Ein 24	„ „	„ Triest	Zwei 14
„ Fürstenfeld	„ Klagenfurt	Ein 52	„ Venedig	„ Triest zur See u. zurück	— 25
„ Klagenfurt	„ Fürstenfeld	Ein 34	„ „	„ Laibach und zurück	— 59
„ Fürstenfeld	„ Villach	Zwei 12	„ „	„ Graz „ „	Ein 45
„ Villach	„ Fürstenfeld	Ein 46	„ Fiume	„ Triest zu Land u. „	— 53
„ Fürstenfeld	„ Graz	— 35	„ „	„ „ zur See u. zurück	— 18
„ Graz	„ Fürstenfeld	— 29	„ „	„ Laibach „ „	Ein —
„ Fürstenfeld	„ Triest	Ein 56	„ Sacco	„ Triest „ „	Zwei —
„ Triest	„ Fürstenfeld	Ein 53	„ Schwatz	„ Triest „ „	Drei 9
„ Hainburg	„ Laibach und zurück	Zwei 6	„ Graz	„ Klagenfurt „ „	Ein 24
„ „	„ Graz „ „	Ein 25	„ Klagenfurt	„ Graz „ „	Ein 8
„ „	„ Fürstenfeld u. „	Ein 53	„ Laibach	„ Klagenfurt „ „	— 58
„ „	„ Triest und „	Zwei 40	„ Klagenfurt	„ Laibach „ „	Ein —
„ Wien	„ Laibach und „	Ein 44	„ Laibach	„ Villach „ „	Ein 3
„ „	„ Graz „ „	— 58	„ Villach	„ Laibach „ „	— 58

Anbote können sowohl nach einzelnen, mehreren oder sämmtlichen der ausgeschriebenen Routen gemacht werden, jedoch muss bezüglich jeder einzelnen Route der Frachtlohn für den Sporco-Zentner der Hin- und Rückfracht mit Zahlen und Buchstaben besonders ausgedrückt sein

Anboten, welche auf sämmtlich ausgeschriebene Routen lauten, wird bei übrigens gleichen Bedingungen der Vorzug eingeräumt.

Die Offerte müssen:

1. mit dem Eingaben-Stempel versehen, mit dem Vor- und Zunamen, Charakter und Aufenthaltsort des Offerenten unterfertigt und von Aussen mit der Aufschrift: „Anbot zur Tabakmaterial-Verfrachtung von — nach — oder zurück überschrieben sein, und
2. die Verbindlichkeit ausdrücken, sich dem (bei der k. k. Finanz-Landes-Direktion in Graz, Wien und Innsbruck, dann bei den Finanz-Bezirks-Direktionen in Graz, Marburg, Bruck, Laibach, Neustadt, Klagenfurt, Triest, Görz, Capo d'Istria und Fiume, der Finanz-Intendenz in Venedig, dem Hauptzollamte in Villach, dem Tabakverschleissmagazine in Fürstenfeld, so wie den k. k. Tabakfabriksverwaltungen in Hainburg, Sacco bei Roveredo und Schwatz erliegenden Kontrakts-Bedingungen zu fügen, ferner
3. mit der Quittung über das zur Sicherstellung des Angebotes bei einer dieser Finanz-Direktion unterstehenden Kasse erlegte Vadium, welches für die Route

		fl.			fl.
von Fürstenfeld nach	Graz	1224	von Villach	nach Laibach	13
„ „	„ Laibach	133	„ Laibach	„ Fürstenfeld	18
„ „	„ Triest	147	„ „	„ Graz	16
„ „	„ Hainburg	1	„ „	„ Triest	5
„ „	„ Klagenfurt	212	„ „	„ Fiume	110
„ „	„ Villach	131	„ „	„ Hainburg	1
„ „	„ Fürstenfeld	120	„ „	„ Villach	342
„ „	„ Hainburg	10	„ „	„ Klagenfurt	414
„ „	„ Klagenfurt	3	„ Fiume	„ Laibach	880
„ „	„ Laibach	1	„ „	„ Triest zur See	254
„ „	„ Triest	1	„ „	„ „ zu Land	10
„ Hainburg	„ Graz	89	„ „	„ Graz	5
„ „	„ Triest	137	„ „	„ Fürstenfeld	5
„ „	„ Laibach	1053	„ Venedig	„ Graz	38
„ „	„ Fürstenfeld	100	„ „	„ Laibach	34
„ Wien	„ Graz	39	„ „	„ Triest	59
„ „	„ Laibach	61	„ Triest	„ Fiume zu Wasser	47
„ „	„ Fürstenfeld	1	„ „	„ Venedig	57
„ „	„ Triest	112	„ „	„ Laibach	12
„ Klagenfurt	„ Fürstenfeld	34	„ „	„ Graz	5
„ „	„ Laibach	11	„ Schwatz	„ Triest	758
„ Villach	„ Fürstenfeld	23	„ Sacco	„ Triest	225

Conv.-Münze beträgt, belegt sein, endlich

4. längstens bis zum ersten September 1858 um 12 Uhr Mittags im Präsidial-Bureau dieser k. k. Finanz-Landes-Direktion überreicht oder dahin eingesendet werden.

Nach diesem Zeitpunkte einlangende Offerte werden ebenso unberücksichtigt gelassen, wie jene, welche undeutlich oder unbestimmt abgefasst sind, Berufungen auf andere Anbote oder selbst gewählte Nebenbedingungen enthalten und denen irgend ein Erforderniss mangelt.

Carsko-kr.

službene

Novine ove izlaze svaki dan izvan nedejelje i praznika na čitavom listu. — Polugodišnja predplata je za domaću u novinarici 4 for. srebra. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom posiljati, 6 for. sr. —

NARODNE

NOVINE.

Za službene oglase opredjeljena je uvertbina: 4 kr. sr. od linije za prvi put; a zatim za svaki put 2 kr. sr. — Za druge oglase ili posebne članke plaća se do 10 linija 20 kr. sr., dalje po 10 od svake pojedine linije 4 kr. sr.

Uredovni dio.

Naredba c. k. hrvatsko-slavonskoga namjestništva od 3. svibnja 1858, o spoljašnjem svetkovanju nedejeljah i praznika po gradovih i trgovištih u Hrvatskoj i Slavoniji. (Iz zem. vlad. lista razd. II. kom. VI. br. 18.)

(Nadalje.)

§. 8. Za ovdie izbrojene obertnike ustanovljuje se glede prodavanja još napose, kao što slijedi:

- a) Meso seći u mesnicah, prodavati divjačinu, živad i sve stvari potrebite za kuhanje, tēržiti kiseli kupus i povrće u dućanih, slobodno je na navadne nedejelje i praznike bez svake stēge, kao što je polag §. 6. slobodno prodavati ove stvari na stojnicah.
- b) Pekari, hliebani, krupari, sitnarinari i živežari, kao i mlićari, voćari i hladenari mogu na navadne nedejelje i praznike, kao i na blagdane cijeli dan prodavati u svojih dućanih.

Ovako se prodavanje pako dopušta pod uvjetom, da su navadne nedejelje i praznike od 9 sati u jutro do pōjne uklonjeni uglednjaci a vrata na dućanih na polu zatvorena, koje će se stēgnuće na blagdane obdržavati cijeli dan.

- c) Slastičari, bademačari i simidžije, kao i kolačari, pogačari i medenjari (šerbedžije) mogu u dućanih neograničeno prodavati svoje stvari do 9 sati i od dvanaest sati počemši, od 9 sati u jutro do pōdne pako mogu to prodavati, uklonivši uglednjake i vrata na dućanih na polu zatvorivši.

Na blagdane pako da prodavaju cijeli dan ovo stēgnuće obdržavajući.

- d) Oni što tērguju raznom robom, talijanskim voćem, solju namelice, sušenim ili udjenim mesom, kao i rozoldžije, travari, voštari, sapunari i maslinari mogu zaista prodavati cijeli dan, na oni što tērguju raznom robom da na ove dane u obće cijeli dan, drugi u ovoj točki izbrojeni prometnici pako od 9 sati u jutro do podne da na polu zatvaraju svoje dućane i uklanjaju uglednjake svoje.

Na blagdane da ovi prometnici od 9 sati u jutro do 4 sata poslije podne zatvaraju dućane svoje, a do 9 sati u jutro i od 4 sata poslije podne da prodavaju obdržavajući stēge, što su navedene malo prije.

- e) Rakidžijnice da su svake nedejelje i svakoga praznika zatvorene od 9 sati u jutro pak do podne, a za ovoga vremena da nekērmare ništa.

- f) Vlasuljari, pletikose i brijači mogu na nedejelje i blagdane biti cijeli dan obćinstvu na službu, na navadne nedejelje i praznike da od 9 sati prije podne pak do podne uklanjaju uglednjake i na polag zatvoraju vrata na dućanih, koje će se stēgnuće na blagdane obdržavati cijeli dan.

§. 9. Lutrijesi da na nedejelje i praznike zatvaraju svoje dućane u 9 sati u jutro i ne otvaraju ih prije 4 sata poslije podne.

§. 10. Novinah izdati i raspāat u dućanih smije se u nedejelje i praznike samo do 9 sati u jutro.

§. 11. U prometu svojem nestežu se: liekarne, vidarne, kupališta, kavane, kavetinare, javna gostilišta i jedališta, što ih imaju povladjeni kērmari, pivarnici, hranari, jedivari i bakali, a u primorska dva grada, na Rieci i u Bakru, mogu se ribe prodavati pod istim pogodovanjem.

Nu bakali će ob navadne nedejelje i praznike od 9 sati do podne uklanjati svekolike

uglednjake i bakalnička vrata na polu zatvorati, a na blagdane dēržat se ove stēge cijeli dan.

Za one, što prodavaju duhan, bilježice i listovke valjaju one iste ustanove, kao što za bakalace.

Isto tako nesmiju kērmari i pivarnici ob nedejelje i praznike prije 4 sata dvoriti gostiuh oko stolah, što su ih s dozvoljenjem ponamjestili na javnoj cesti, a na velike blagdane da to nećine nikako.

§. 12. Ako jedan ili više povladjenih prodavalacah prodavaju u zajedničkom dućanu stvarih, glede kojih polag gornjih ustanovah valjaju raznoliki propisi, onda će veće pogodovanje biti na korist jedino onim prodavacem i stvarim, što su izrekom navedene u gornjih ustanovah.

§. 13. Obertnici, što obitavaju u svojih dućanih, te nemada drugoga izlaza, no na dućanska vrata, ili kojim vidjelo dopire jedino kroz dućanske prozore, a polag obēta svoga pako bi morali sasvim zatvoriti svoje dućane, da otvaraju samo jednu vratnicu, svekolike uglednjake uklanjajući i ništa neprodavajući.

§. 14. Svaki bućan, smetajući posao, koji se dakle vidi ili čuje s ulice, bilo tvorničarenja, obērtovanja ili gospodarenja radi, kao i obērtovanje s djetići, dielaoi i šegērti zabranjuje se na nedejelje i praznike od 5 sati u jutro do ponoći.

§. 15. Izuzimaju se prešne radnje nužde ili potrebite potroška radi, za koje, ako nema pogibelji udružene s odvlakom, valja izhoditi u dotičnoga župnika dozvoljenje putem c. k. redarstvenih oblastih, gdje obstoje takove, inače pako putem ureda kotarskoga ili poglavarstva gradskoga. Izuzimlju se takodjer radnje, što nerazdruživo spadaju k obērtovanju, dozvoljenomu na nedejelje i praznike, kao i navadni kućevni poslovi, služba željeznička, parobrodarska i poštanska, i poslovi što idu s komešanjem putničkim.

§. 16. Izuzimajući nuždne slućajeve, u kojih valja dēržat se onoga, što ustanovljuje prijašnji paragraf da se obustavlja svaki tovarni promet, u obće da se neprenašaju i neprevažaju tovari; nu perivo može se raznašati do podne.

§. 17. Na nedejelje i praznike da se dopuštene igre po kavanah i kērmah neigraju prije 4 sata.

§. 18. Ob navadne nedejelje i praznike nesmije biti prije 4 sata poslije podne javnih razveselenjah, naime predstavljanjah, pokazivanjah i glasbah ili svirkah; izuzimajući pak podnevne zabave glasbene.

§. 19. Na blagdane izbrojene u 3. paragrafu, kao i na Kraljevo, da nema ni kazališnih predstavljanjah ni inih javnih zabavah, kao ni 22., 23., 24. i 25. prosinca, ni na čistu sriedu, ri od cvietovah počemši kroz cijelu veliku nedejlu.

Time se ipak nezabranjuju po dosadanjem obićaju dopuštene glasbene zabave i oratoriji za blagotvorne svērhe.

Gornja zabrana tiće se i tako nazvanih posielah, besedah i sličnih s glasbom skupćanih zabavah na javnih miestih, koja razveselenja da u obće nebijaju ni u praznike.

§. 20. Izim toga zabranjuju se tako javni kao sukromni plesovi i tancovne glasbe kroz cijeli advent, do bogojavljenja ili sv. tri Kralje, kroz cijelu korizmu ili časni post do uklopno biele nedejelje t. j. pērve nedejelje po uskērsu, na sve cērkvene blagdane i u petke.

U pokladne subote dopuštaju se plesovi, nu da ne trajaju preko pōnoći. I u ine subote, izvan adventa i korizme i na koje nedodje kakav post ili blagdan, mogu se davati sukromni plesovi, nu preko ponoći da netrajaju nikada.

Plesovi da inače netrajaju preko pōnoći u oči kojega petka, drugih postah i zapoviedanih praznikah.

§. 21. Svako narušenje ovdie izbrojenih propisah kaznit će se primiernom kazni polag cēarske naredbe od 20. travnja 1854. (dērž. zak. lista kom. XXXIII. br. 96.)

§. 22. Istraživat i kaznit će narušenja ovih propisah ondie, gdje imaju c. k. oblasti redarstvene, ove, inače pako u gradovih poglavarstva, kojim je poviereno političko upravljanje, a drugdie c. k. uredi kotarski.

Što se tiće postupka, utokah i zagode, valjaju ustanove §. 3. i 4. naredbe od 3. travnja 1855. (dērž. zak. lista br. 61.)

Za banova namiestnika

c. k. dvorski savietnik

Šišman Conrad Eibesfeldski s. r.

Neuredovni dio.

Austrijska carevina.

U Zadru 2. kolovoza. Jutros nam je dopao glas iz Nina da je noćas tamo zapaljeno dobro Manfrinovo, koje je onamo poznato pod imenom Štabilimenat (naški Gerbe), i koje su prije nekoliko godinah braća Danilo za 40,000 forintih kupili i osobito na njemu raditi započeli. Vatra još nije ugašena, a čujemo da je zlo-tvornom rukom na više krajevah podmetnuta. Šteta će biti vērlo velika, jerbo je u domu mnogo žita i životinje bilo; nego čujemo da je ovo dobro opet osigurano, i to bi nam vērlo milo bilo zbog vērstne braće Danilah, jerbo bi oni inače mnogo postradali.

Beč, 5. kolovoza. Nj. car. visost gosp. nadvojvoda Dragutin Ferdinand prispeo je jučer iz Selovicah ovamo.

— Nieki M. iz Inšpruka piše u „Pressi“ o načinu, kako bi se mogla postaviti bērozjavna podvodna žica iz Europe u Ameriku bez da bi se bilo bojati, da će se pretērgnuti ili na koji drugi način poći po zlu. Neka engleski zemljomieri pokušaju i ovo, nebi li im pošlo za rukom.

— Nj. veličanstvo car zapoviedio je, da se obkopi svih varošah u Lombardii i Mletačkoj razore, u koliko nisu vojnički gradovi, a razmirice, koje bi se odtud mogle poroditi, neka razpravljaju vlasti.

— Ovih danah prispeo je u Beč g. major Miša Anastasijević sa svojim zetom g. Gjurom Černim. Pērvi odlazi u toplice u Česku, a drugi u Ems.

— G. pukovnik G. Stratimirović prispeo je ovih danah iz Gradca u Beč.

Zombor. Jedva što je pred 3 dana ovdie bio obiešen jedan ubojica, nieki ciganski diećak, imamo opet ovih danah očekivat drugu eksekuciju. Jedna ciganica, kojoj ima 21 godinu, bit će zbog javnoga razbojnićstva stavljena pred prieki sud i dielit će po svoj prilici sudbinu gorerećenoga mladica.

Tarnov. Govori se da će se ovdašnja biskupia premiestiti u Višnic blizu Bohnie, koje se miesto nalazi baš u sredini cērkvene provincie.

Prag. Ovdasnja tērgovačka komora naredila je da se uslied siedničkoga zaključka od 28. travnja o. g. u buduće svaki dan po obćoj redovnoj siednici medju 9 i 11 sati predpodno stavi resumé zaključenih zaključakah u komornoj pisarni, da ih može svaki čitati. (Nebi li bilo ovo i u Zagrebu potrebno? Učrd. N. N.)

Kutnagora, 1. kolovoza. Ovdie po c. k. okružnom sudu na težku usu od 5 godinah ob-sudjeni razbojnik F. S. odgrizao je nos svojoj

Carsko-kr.

službene

NARODNE

NOVINE.

Novine ove izlaze svaki dan izuzevši nedjelje i praznike na čitavom listu. — Polugodišnja pred-plata je za domaću u novinarici 4 for. srebra. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom posiljati, 6 for. sr. —

Za službene oglase opredjeljena je uvrstina: 4 kr. sr. od linije za prvi put; a zatim za svaki put 2 kr. sr. — Za druge oglase ili posebne članke plaća se do 10 linija 20 kr. sr., dalje po od svake pojedine linije 4 kr. sr.

Uredovni dio.

Nj. vel. car. imenovao je jubilaranoga svećenika Vjekoslava Benaka kanonika čazmanskoga kolegialnoga kaptola titularnim opatom sv. Andrie bistričkoga.

Neuredovni dio.

Austrijska carevina

Zagreb S radostju doznajemo da je srb-ska vlada zaključila g. Tkalcu u znak priznanja za srb-sko državno pravo izdano po njemu poslati zahvalnica i dar od 200 c. dukatah.

V. Z. iz Varaždina dne 6. kolovoza. Dne 31. srpnja t. g. bijaše na ovomiestnoj c. k. višjoj gimnaziji svečano školska godina 1857-58 zaključena, te poslie dovršene službe božje u gimnazijskoj zgradi javno razredjenje dotičnih učenikah pročitano i uzdarja porazdieljena, prigodom kojom dvojica ismedju učenikah VIII. razreda i to jedan u narodnom, a drugi u njemačkom jeziku sa učiteljima i ostalim učenici-ma oprostise se, dočim je nakon toga gimnazijalni ravnatelj Stjepan Muzler shodnim govorom ukupnu mladež raspustio.

Iz ovogodišnjega školskog izvješća s radostju se uputismo, da je tečajem godine 1857-58 ovomiestna gimnazija tako glede broja učenikah kao i napriedka u propisanim predmetima s obzirom na prošlu godinu znamenito napredovala, naročito odlikovao se je VIII. razred, u kojem akoprem bijaše samo 9 učenikah ipak su svi danah 5. i 6. t. m. u pritornosti g. c. k. školskog savjetnika dr. Antuna Jarza ispit zri-losti sa dobrim uspiehom podnieli, dočim je prošle godine u VIII. razredu samo 5 učenikah bilo, te su se izmedju njih 3 izpitu zri-losti podvrgli. — Nadalje napomenuti se mora, da je tečajem školske godine 1857-58 za unapredjenje gimnazije mnogo učinjeno, jer ne samo, da je gimnazijalna knjižnica znamenito povećana, već su takodjer pojedine znanstvene zbirke naročito prirodoslovna uredjene i novim razno-ličnim predmetima obogaćene. — Za povećanje gimnazijalne knjižnice blagoizvolilo je vis. c. k. herv.-slav. namiestništvo 200 f. blagohotno doznaciti, dočim su učenici pojedinih razredah dragovoljno u tu svrhu 23 f. 2 kr. sr. doprinili, za koi ukupni iznos nabavljeno je 53 znanstvenih dielah u 104 svezka. Osobitu pohvalu zaslužuje posebna knjižnica učenikah, koja broji ukupno 292 komada, te je većom stranom po učenicima na korist siromašnih njihovih sudrugah utemeljena. Isto tako povećana je posredovanjem dobrovoljnih darovah prirodoslovna zbirka sa 75 komadah stranom životinjah, stranom rudah, koje posljednje je učitelj prirodoslovja g. Mato Lazar na susiednoj Ivanšćici pronašao i gimnaziji poklonio, isti je takodjer na svoj trošak prieko 30 pticah nađeo, i za porahu učenikah gimnaziji ustupio. — Za točno sahranji-vanje tako ovih zbirkah kao i fizikalnih strojevah nabavljeno je od strane ovogradske obćine 8 ormarah u vriednosti 350 fr. sr.

Ako dakle prenaznačena dostojno uvažimo, moramo bez svake pristranosti priznati, da je c. k. višja gimnazija varaždinska u najnovije doba naročito od god. 1855. u svakoj stvari javnog izobraženja domorodne mladeži tako rekuć o-rijaškim korakom napredovala, i neumotom na-stojanjem c. k. školskoga savjetnika gosp. Dra. Antuna Jarza, mudrim ravnanjem miestnoga rav-natelja gosp. Stjepana Muzlera i riedkim požer-tvovanjem dotičnih učiteljah javno zasviedočila,

što je postojanost i točno izpunjenje službenih duž-nostih proizvesti u stanju, i budući da se napredak ovaj, sa boljom budućnostju domovine u najužjoj svezi skopčani, izključivo očinskoj skerbi vi-soke vlade naše pripisati ima, jer ista želeći dosele zapušteni narod naš s ostalim izobraže-nim narodima usporediti, nepropušta nijedno pri-liku upotrebiti, koja na usavršenje i unapredjenje obćekoristnih svérhah vodi, — zato ne samo da smo joj iskrenu zahvalnost izkazati obve-zani, već takodjer dužni smo istu svakim mo-gućim načinom u izvedenju njezinih spaso- i koristonosnih naredabah kriepko i dobrovoljno podupirati, jer polag poslovice našeg premilo-stivoga cara i zemlje vladara samo „sjedinenim silama“ moći je sve proizvesti, i obće dobro, koje najviše od dobro uredjenih učevnih zavo-dah zavisi, postići.

U Zadru 2. kolovoza. Iz dobra izvora sad doznajemo da je istina da je ona žena u Vergoračkom kolaru noću izmedju 22—23. srpnja ro-dila četvero diece, kao što smo javili, ali ne „troje muških a jedno žensko,“ nego troje žen-skih, a jedno muško; pritom budući da su ista bila nedonošćad, poslie četiri sata sva su pomerla, premda su sedmi mjesec uhvatila. Mati im se zove Kata rodjena u kući Stankovića a udata za Pašku Raosa, težakinja iz sela Skulje od 36 godinah. Ona nije preterpila nikakvih osobitih bolovah pri porodjaju, i sad se nahodi podpuno zdrava.

U Zadru 3. kolovoza. Nj. uzmožito ve-ličanstvo naša carica najmilostivije udostojila se jest udjeliti iznosak od 100 fr. ovdiešnjem si-rotištu za sitnu diecu, takodjer ravan iznosak doznaciti prepoštovanim otcima Franovcima u Imoskom, kao podporu, koju je previsoko Nje-zino veličanstvo odredilo radi razprostranjenja ondiešnje cirkve sv. Franje, i u isto doba do-zvoliti iznosak od 50 for. radi popravljanjah cirkve blagoviestih na otoku Hvaru. — Jučer nam nije mogao dan proći o jednoj nesreći, t. j. o požaru, o kom smo u predjašnjem našem listu javili, i koi je uništio skoro više od polovine Manfrinova (Danileva) dobra u Ninu, do četrdeset konjah i volovah, silu žita i siena i mnozinu poljskog orudja i mnogih drugih stvari, već i jedan vojnik od ovdiešnje posade otišavši jučer pod Arbanase da se kupa, te ili neznajući do-bro plivati, ili ga gerčevi obuzeli biahu, ili kakva nesvjestica, ele što mu drago bilo siroma potone i utopi se. Jedno diece, koje je taj za-lostni prizor gledalo, poleti u selo i kaže nie-kolicini za nesreću, koja se je dogodila. Ovi ljudi ončas doterče k moru te izvade opome-nutog nevoljnika, i upotrebe sva sredstva da ga u život povrate, ali je sve zaludu bilo.

Iz Skradina 24. srpnja. Poslie duge i neshodne suše jučer hvala bogu imadosmo do-bru kišu, koja nam polja naša obilato nakvasi. Ali je malo kad dobra bez zla. Osim toga što nam je krupa na više miestih dosta štete u vi-nogradima počinila, još se jedna veća nesreća dogodi. Na Velikojglavi, selu jedva jedno pó sata od nas udaljenom, kopala su kukuruze tri brata, sinovi jednoga tamošnjega poštenog ali siromašnoga težaka, koi, budući mu bijahu dva staria sina na vojnicu dignuta, ostavši još s če-tvero nejači, udari vrlo na se u svojim težač-kim poslovima i posve osiromaši. Ali odkad mu rečeni sinovi na dopust k svojoj kući dodjoše, poče s njima ozbiljno radeći, opet nešto pro-gledati i k boljoj se sreći upućivati. Oim kiša okupl padati, sva tri brata pod jedan hrastić utekli biahu da se tamo od kiše sačuvaju. Ali medjutim udari grom i ubije na mrtvo oba sta-

ria brata, a trećega dobro iznesvjesti, koi bi možebiti takodjer život izgubio, da nebudu pri-terčali nieki blizu nabodeći će čobani, te ga trenjem opet k sebi povratili. Nastojalo se je i okolo pèrve dvojice, da im se život povrati, ali je sve zaludu bilo. Posred ovakovh groznih dokazah nikako se naši ljudi još osvjestiti ne-mogu, da nebieže pod dèrvlje, kad gromovi pu-caju. Neprodje skoro nikakovo lieto, a da se nečuje da je u jednom ili u drugom selu grom čovieka jednog ili više pod dèrvetom ili pla-stom ubio, a naši ljudi neće opet u vrieme mu-njavine nego pod dèrvo ili plast; u koje stvari grom lakše udari, a čoviečje ga tielo po na-ravi svojoj k sebi pritegne i tako čoviek po-strada. (G. D.)

Pešta, 6. kolovoza. Već od više danah bivaju dogovaranja kod ovdašnjega magistrata radi dozvoljenja slobodnoga pekarenja i mesa-renja, od kojih se očekiva dobar uspieh.

Tèrst, 7. kolovoza. Nj. vel. car darovao je hiljadu forintih za utemeljenje kapucinskoga samostana u Tèrstu.

Moldavia i Vlaška.

Kao što smo već javili na konferencii u Parizu pitanje o podunavskim kneževinama u toliko je već riešeno, što su utvèrdjeni glavni temelji budućeg ustrojstva. Svaka će oblast imati po svog kneza, koje će birati narod rumunjski. Oni će u dostojinstvu svome biti dok su žive. Bit će dvie skupštine sa 20 članovah za Vlašku a 16 za Moldaviu. Bit će i dvie vojske sa dvie zastave no sa jednim glavnim zapoviednikom, koi će se naizmience postavljati to iz jedne to iz druge vojske: pèrvi ovakav vojskovodja iza-brat će se iz vojske moldavske. Bit će i jedan vèrhovni sud za obe kneževine, i jedan sred-sredni odbor sa 16 članovah: 8 će članovah izbirati knezovi a 8 zemaljske skupštine. Zakon izborni odredit će: 1000 cek. imetka za izbi-rače pèrvoga reda a 100 cek. za izbirače dru-goga reda, i 6000 cek. za one, koji će se izabrati. Oba kneza moraju biti rodjeni Rumuni iz Moldavie i Vlaške i imati izviestno imanje i godine starosti. Predpomenuti zakon izborni va-žit će i za izbor kneza. Kako se obnaroduje sultanski hatišerif, odmah će se pristupiti k iz-boru knezovah. Porta će naimenovati privre-mene kajmakame, koji će nastati da se knezovi izberu. Knezovi će stupiti u dužnost 1. siečnja 1859. Moldavia će plaćati porti danka 1½ a Vlaška 2½ mil. grošah. Još ostaje da se rieši važno pitanje hoće li porta moći ne potvèrditi kneza, koji bude izabran, kao i u koliko će porta imati pravo oružanom silom posredstvo-vati kad bi se u kneževinama kakvi nemiri do-godili.

Turska.

Carigrad. Abdel-Kaderu je dozvoljeno da dodje ovamo i bit će kako kaže, primljen po sultanu u privatnoj audiencii.

Kao što „Journal de Constantinople“ tvèrdi iznosi broj novakah, kojima je u najnovie vrieme turska vlada umnožila svoju vojsku 6000 a ne 100,000 momakah, kao što su sasvim neosno-vano nieki pariški listovi javili bili.

Usljed viestih iz Kanee od 27. srpnja do-šao je onamo redarstveni ministar Mehmet Emi paša sa 800 momakah pravilne vojske. Admiral Ahmetpaša vratio se je u Carigrad. Upèrkos svemu tomu, da je opet jedan Gèrk ubio Turčina, nije bio mir poremećen. Kèršćani se vraćaju u svoja sela a i Turci ostavljaju gradove, u koje su bili utekli. Novi glavni upravitelj, Samipaša, izdao je proglas, u kojem se raji priobćuje, da

Digitized by Google

Carsko-kr.

službene

NARODNE

NOVINE.

Novine ove izlaze svaki dan izuzamki nedjelje i praznike na čitavom listu. — Polugodišnja pred-plata je za domaće u novinarici 4 for. srebra. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom pošiljati, 6 for. sr. —

Za službene oglase opredjeljena je površina: 4 kr. sr. od linije za prvi put; a zatim za svaki put 2 kr. sr. — Za druge oglase ili posebne članke plaća se do 10 linija 20 kr. sr., dalje pak od svake pojedine linije 4 kr. sr.

Neuredovni dio.

Austrijska carevina.

Zagreb 10. kolovoza. U siednici ovdašnje trgovačke i obćetne komere od 7. lipnja o. g. zaključeno je, da se sameti visoko ministarstvo trgovine, da bi se kurzi bečke žitne burze kao kurzi nevačane burze telegrafirali u Zagreb, Sisak i Karlovac, budući da cene bečke žitne burze već imaju neposredni upliv na cene žitke u Hrvatskoj. Kao što se čuje, zadovoljilo je već visoko ministarstvo ovoj molbi.

— U Komoranu je požar utamio 15. i 16. srpnja prieko 140 kućah.

— Po izviestju od 17. srpnja ima narodna banka gotovine u srebru 107,289,085 fr., banknotah u prometu 382,066,133 fr. Prije mjesec danah bilo je gotovine 105,183,178 fr.

— U Satmar će skorim doći jezuite.

Lavov, 2. kolovoza. Danas je početa javna sudbena razprava proti jedanaest osobah, koje su optužene zbog veleizdaje.

Optuženici su mladići: 1 od 14, 2 od 15, 2 od 16, 1 od 17, 3 od 19 i 2 od 20 godina. Devet od njih su djeci, 1 je krojački šegert, a 1 je bezplatni štatista poljskoga kazališta.

Saslušanje optuženikah nije još bilo dogotovljeno 2. o. m.

Těst, 9. kolovoza. Nj. kr. visost vojvodinja parmenska prispjela je noćas ovamo i nastavile je put s lloydovim parobrodom u Mletke.

— Sinoć je prispeo ovamo car. vojni parobrod „Princ Eugen“ s Nj. preuzvišenostju gosp. internunciusom baronom Prokeš-Ostenom, koji večeras nastavlja svoj put u Beč.

Francuska.

„Moniteur“ o Sieči u Džedi. (Službeno izvišće kancelara gosp. Emerata.) Nieki Abdula-Džober imao je engleskom konzulatu davati račun o imanju dvoje siročadi iz Indie, kojima je bio tutor. Na njegovo zahtjevanje Namikpaša primi ga u tursko podanstvo i zapoviedi,

da se na ladji, koju je on imao, miesto engleske razvije turska zastava. To se učini na veliku radost fanatikah.

Opravnik engleskoga konzulata nebiše tu u miestu. Kad se je vratio, pošto je usalud protestirao kod Namikpaše, sasove po običaju konzularski sud, koji rieši, da se skine turska zastava. Dne 15. srpnja jedno odijeljenje mornarah s engleskoga parobroda „Ciklop“ zauzme indijsku ladju, skine s nje tursku a podigne englesku zastavu. Glas o ovom događaju proizvede u Džedi veliku razdraženost; u tom nalazahu nieko poniženje islamskoga dostojanstva. Ali je to bio samo izgovor; prava svērha nemirnikah bila je, da se istim događajem koriste pa da poubijaju kćerčane, kojih je prisutstvo oskvrnjivalo svetu zemlju u Džedi, i da razgrabe njihovo imanje.

Oko 6 sati u večer, kad je žiteljstvo opasilo, da su se čamei „Ciklopa“ vratili k svojoj ladji, koja je daleko od briega stajala o kotvi, i da tako nikakva pomoć nije mogla kćerčanim doći, mnoštvo fanatikah pojuri na engleski konzulat. Konzulovi kavazi porazbiegu se. G. Paž bio je u postelji opasno ranjen pa s doksata bačen doli pod stup svoje zastave i tu izsiečen na komade. Njegov tumač i pisar izkušise istu sudbinu. Konzulat je bio sav porobljen i tamo se je moralo naći dosta novacah, jer je g. Paž bio zajedno i trgovac. Odmah se vika: „smert svim kćerčanima!“ digne užasno sa svih stranah, te ta svietina žedna kćerki i plienjenja, poleti ka konzulatu francuskom. U 7 sati g. Eveillard i ja vratismo se s naše obične šetnje, i tek što udjismo u sobu, gdje bieh u supruge i kći konzulova, konzulat bi napadnut. Kavazi zatvore vrata i stajahu na polju da odbiju napadanje. Kavaz Ahmet sam se je borio, ali je na skoro bio ranjen u glavu i bačen na ulicu, gdje ostane nieko vrijeme izvan sebe. Kako se je na konzulat napalo, ja sam odmah išao da predupredim, da pobunjenici neudju u nutra braneći se na skalinitima; podržavao me je samo moj momak Hadži-Mehmed Algirac,

oddanost kojeg u ovoj prilici bila je divna. Uvidjao sam, da mi neće biti moguće protiviti se za dugo, ali sam hteo dobiti vremena u nadi, da će nam nizami doći u pomoć. Bio sam oružan samo debelim štapom a Hadži-Mehmed budžom. Mi napadosmo s odvažnošću zdvojenikah na gomile, koje dolaziahu i u kojima je bilo po 30 i po 40 dušah. Pošto uzbijemo one, koji su napred išli, potćrdim oko stubah, da izbiegnemo sćeraje, koje su na nas prosipali. Na skoro to postade borba s pćrsima u pćrsi proti napadaćima, koje smo već tri puta bili uzbili s pćrvoga kata kuće. U taj čas ču se vika: „dolazi kajmakam,“ te svietina zadćrži se nieko vrijeme u dvorištu.

Pomislim da nijedan od napadaćah nije došao na gornji kat, pa otidem gore da se uvierim. Gospoju Eveillardovu nadjem na zemlji mćrtvu. Konzul je bio ranjen, a hrabra kći njegova bila je sabljom ranjena u obraz, kad je branila svog oca. Ubojice su prieko jedne susjedne kuće došle na gornji boj, a poslie su opet otišli, pošto su već učinili svoje sramno dielo. Kad se vratim iz sobe, vikne mi Hadži-Mehmed: „Evo napadaju na zastavu, pa pomozimo joj!“ Te otidem za njim i borimo se sa napadaćima jedno četvćrt sata, no tako neravnim silama, da se bojasmu, da ćemo svaki čas morati podleći. Čoviek jedan, oružan mačem, dodje i zapita, da li je tu kajmakam. Ja pomislim, da će to biti kakav kavaz od vlasti, dokle mi gospodićna Eveillard nepovika: „čuvajte se toga, jer hoće da vas ubije!“ Te skoćim na njega da mu otmem oružje. Ali mi on lievu ruku sabljom razsieće po polak a i na desnoj ruci islomi mi pćrst, što je pćrvi do palca, i dohvati me sabljom po desnoj ruci i posieće. Da nije bilo gospodićne Eveillardove, koja mi je pritćrdala u pomoć pokazavši se osobito hrabra, za cielo bi poginuo. Posluži me sreća te protivniku otmem oružje i nbijem ga. Kad viđise da još nema kajmakama, ubojice još gore napadnu, razdražene divljom dreakom njih jedno petdeset ženah. Ja biah na najgornjem skalinu,

Kako Rarey blesne konje kroti.

Što smo proricali to se je evo izvršilo. Rareyeva čudnovata tajna već je ponajviše objavljena. On je samo u Londonu do 500 konjarah tajnu svoju naučio, a svaki je morao do 100 fr. sr. platiti i ujedno se obvezati, da neće nikomu tajne prokazati. Onda je otišao Rarey u druge engleske gradove i napokon u Pariz, pa je oveko sila novacah sakupio, al i svoju tajnu mnogim povierio, te se je za nju proćulo, a novine su odmah pojedine podatke sakupile i svojim štiocem objavile. Misleć, da i kod nas ima ljudih, kojim je do toga stalo doznati, kako Rarey postupa, priobćujemo, što smo o tom predmetu do sada doznali.

Rarey je već prije nekoliko godina u svojoj domovini Ameriki izdao knjigu o novom načinu kroćenja konjah. Akoprem je knjižica ova puna nauka, i za svakoga gospodara, paće za svakoga prirodoslovca vrlo zanimiva: opet u njoj nije ciela tajna otkrivena, nego samo glavna načela, na kojih se ono kroćenje osniva, i koja su plod mnogogodišnjega razmatranja i paženja.

Rarey piše ovako: „Sva izvišća, što ih ima, javljaju, da je konj već gutovo četiri tisuće godina vierni sluga čovieku, radeći mu i obavljajući ga, ako se je s njim znao poslužiti. Onomu koji je s njim sirovo postupao, bio je konj divlji i kadšto opasan sluga; usuprot u Arapi, kojemu je konj najveća dika, i koji s njim

najbolje postupa, oćitaje konj posve drugu narav. Naćin, kako s njim postupa, ćim se rodi, sve do njegove starosti, probudjuje u konju osobitu ljubav i privćrženost prema njegovu gospodaru, kojoj neima para drugdie na svietu. Arapi i dieca mu stanuju sa svojom kobilom i njezinom ždrebadju u istom stanu (šatoru), i akoprem se dieca više putah valjaju po lećććih ždrieććih i po vratu kobile, opet se nikada nesreća nedogodi, jer kobile pasi isto tako gospodarovu diecu kao i svoju ždrebad. Konj je svomu arapskomu gospodaru tako oddan, da će ostaviti svoje drugove, s kojimi se na pašincu igra, i potćrdati k svomu gospodaru, ćim ga ovaj pozove, i ovako uvijek sluša glas njegov. Kad Arapi s konja pane i nemože ustati, konj stane do njega i doziva pomoć hćrzanjem. Kad ga truden gospodar odjaše i legne spavati, konj ga ćuva i zahćrže, ćim se tko k njemu hoće da približi. Svaki konj poznaje tajno znamenje, koje ga gospodar naući, i kojim se služi, kad mu je za nevolju, te na ovaj zusk, sakupi konj svu smegu i leti kao striela.“

Vareo bi se, tko bi pomislio, da se je Rarey svomu načinu kroćenja slučajno domislio, već je to plod mnogolietnoga iskustva. Rekao bi čoviek, da on sve od svoga dietinstva samo za konja živi, i buduć da razmišlja o tom, što zamieća, zato mu je i urodio trud tako liepim rodnom, te ga upravo obogatio; nit se ćudimo, što sada neće da kaže svakomu, o ćem je on

toliko godina razmišljao, a sada da se svaka lienština njegovim trudom badava posluži.

Rarey je marljivo pazio na naravna svojstva konjah i pronašao je ova tri načela, kojimi se oznaćuje znaćaj konja:

1. Konj već po svojoj naravi neodoljeva nijednoj želji, ako ju kao što valja shvati, i ako se neprotivi zakonom njegove naravi: t. j. konj će sve ućiniti, što mu zapoviediš, samo treba da tvoju zapovied razumie i da od njega nezahćlievaš, što je protivno njegovoj naravi, n. p. da jede ribu.

2. Konj zna samo u toliko za svoju jakost, u koliko je za nju svojim iskustvom doznao; čovieku dakle netreba sile, da si konj pokori; t. j. konj nema uma kao čoviek, kojim bi se mogao i bez iskustva ćemu domisliti, nego što je iskustio, to pamti. On dakle nezna iz pćrva, da je jaći od čovieka i zato mu se pokorava, ako ovaj s njim umije postupati.

3. Konj po svojoj naravi izpituje sve, što ma je novo, neobićno: mi mu dakle možemo najstrašnie stvari približiti, na njega metnuti i on ih se neće uplašiti, ako mu nesadaju boli; n. pr. možemo kod njega bubajati, pucati, divlju zvierad k njemu dovesti.

Osim ovih glavnih načelah konjske naravi doznao je Rarey za mnoge stvari, koje konju osobito ugadjaju. Ovamo ide ponajprije ulje (sejtin) od kamina (Kümmelöl, oleum carvi), kojega miris tako se i najbiešnjemu konju do-

mačem oružen, pa ubijem jednoga napadača, a više ih ranim. Na to dodje kajmakam sa dvojicom kavazah, i reče mi, da zapovjednik konjanikstva, Hasan, neće da dodje u pomoć, jer nema zapoviesti. Pošto se nas malo, t. j. kajmakam i ja sa dva kavaza i svojim slugom nemogomo duže braniti, to ga zamolim, da gleda utišati tu svjetinu. Ali ubojice stanu još gore prietit i poviču: „Hoćemo konzula i kancelara, pa dajte nam ih da ih ubijemo, jerbo ćemo inače vasi!“ U taj mah kajmakam iznemogne i poplaši se tako, da ga samo prietnja ma mogoh povratiti da se opet drži. Gomila ona medjutim bijaše sve veća, pa napadne na nas i udari kajmakama budžom tako, da je pao na zemlju, a i mene dohvati budžom i sabljom po glavi da se i sam onesviestim i padnem na zemlju. Na to ubojice navale u sobe i izsieku konzula. Vierni Algirac stajao je jednako za mnom čekajući zgodno vrijeme, da me odnese dalje. Kad dobijem one dvie nove rane, kavazi kajmakamovi uzmu svoga gospodara i odnesu ga; a Hadži - Mehmed podigne opet mene, pa mi sakrije lice pod haljinu kajmakamovu, te tako nas odnesu k pukovniku, koji nije hteo da dodje nam u pomoć. Od njega me odmah odnesu u vojničku bolnicu, gdje poslie jedno četvrt sata opet dodjem k sebi. Baš onda, kad napadači sasvim ubiju gosp. Eveillarda i stanu plieniti, gospoja jednoga vojničkoga činovnika, koju je porodica konzulova jedanput liečila, pošlje jednoga roba da je spase. Rob taj odvede gospodičnu Eveillardovu kući te gospoju, a odane u harem kajmakamov, gdje su vrlo liopo prema njoj postupali. I mene u vojničkoj bolnici paziše dobro.

Zapovjednik sa „Ciklopa“ tek sutradan čuje šta se je dogodilo, i to od Gerkah, koji su pobiegli bili u ladju njegovu da se spase; pa odmah pošlje čamca. Ali na ove napadne na ulasku u pristanište tolika množina ljudi, da se naši nemogomo izvesti na suho. Zapovjednik Pilen vrati se na ladju i piše kajmakamu da mu javi šta je s konzulima, i da mu pomogne pokoreti varoš uzavrievšu. No gubernator odgovori da nema dovoljno vojske, nego svaki čas očekuje da dodje Namikpaša sam. Sutradan mi piše kapetan Pilen i pita me kako bi mene i gospodičnu Eveillardovu spasao; no izvesti se na suvo, to misli da neće smeti. Ja mu odpišem neka čeka dok nedodje paša.

4-ga da gubernator sahraniti sve, koji su bili ubijeni. Arapi se jako začude, kad vidoše da mene nema medju pokojnima. Neki se dignu k kadil da mu to jave, pa da me tuže za uboj-

stvo dvojice Muslomansh, koji su nadjeni bili mrtvi u konzulatu. Te tako me osude na smrt, a sve prave „vjerne“ pozovu da me kažu gdje sam sakriven. Više se danah kupiše u gomile pred bolnicom, ali nekako posluži sreća te ih prevare kazavši im, da sam ja već odnešen na „Ciklopa“. Poslie pet danah, i to 7-ga preko noć, dodje već jedanput i paša natrag iz Meke sa jednim batalionom streljaca. Odmah sutradan pošlje mi svoga zeta da se izvesti o meni i zamoli me da idem k njemu. Ja mu i otidem, i on mi obeća da će činiti što god do njega stoji, da se krivci kasne po zaslugi, i reče mi da je gotov dati mi zadovoljnost. Ja mu odgovorim da sa onaj mah nemam ništa drugo činiti nego izvestiti svoju vladu o svemu što se dogodilo.

Paša se sastane i s kapetanom Pilenom, poslie čega odvedu se na „Ciklopa“ svi kršćani, koji su još bili u životu. Sutradan se na oruženim čamcima donesu na suvo zastave engleska i francuska, i artilerije iz grada pozdravi ih pucajući, a poslie se pronesu kroz svu varoš, a na posledku se i mrtvima na groblju učine vojničke počasti.

Njemačka.

Lublin. Pred nekoliko danah uteko je iz nekoga ovdje prolazećega zvierinjaka jedan tigar i dvie hienne koji su prošli u Belcičke i Konopnicke šume blizu Lublina. Govore, da je već više ljudi skončano po ovoj strašnoj zvieradi i u cijeloj okolici je tolik strah, da se stanovnici okolo ležećih selah neusudjuju ni na polja. Kao što kažu, obkoljene su šume po vojnicima i lovcima i jako se pazi na ovu zvierad koja će ako nedodje skoro rukuh — veliku štetu počinuti.

— U Berlinu ima jedan ruski kapetan već od nekoliko mjesecih, za koga govore, da je „veoma“ bogat. Sad se samo o njemu govori. On kupuje po čitav red kućah u Berlinu, zida na njihova miesta nove kuće i još predlaže planove, kakav bi trebao da je Berlin.

— Kažu, da su ugarska vina jako omilila u sjevnoj Njemačkoj i do koju godinu sasvim će se tamo odomaćiti.

Azija.

„Times“ veli po tom, što se je blizu Luknova kod Nevabgunge pravilno sraženje dogoditi moglo, da je utišanje Ouda slabo napredovalo. Rekao bi da je 20.000 neprijateljah obkolilo dvie engleske brigade lovaca, jednu regimentu iz Pendžaba i 1500 konjanikah. Istina nisu bili pravilni vojnici, nego većom stranom oboružani

seljaci, a do do-
bro; vojins. englesku
vatru, rekao bi da je imalo . . . junaštva nego
buntovne regimente Sepojah. Najposlie moradoše
biežati. Ako i jest ova pobjeda sjajna, ali po-
bunjene gomile znaju dobro vojevati, pa će na
jesen potrebno biti sastavljeno napadanje, kako
da se zemlji mir povrati, osim ako obće po-
milovanje duhove smiri. U ostalim dielima Indije
kao da se nemamo bojati ozbiljnog odpora.

Berzobjavne i najnovije vijesti.

Pariz, 8. kolovoza. Noću. Kod otkritja Napoleonove statue u Šerburu držao je car govor u kojem je od prilike kazao, da dovršenje Šerbura netreba da uznemiri javno mnijenje. Vlada jaka i pravedna nenastoji steći efemernu popularnost i ratuje sam za obranu narodnoga poštenja i velikih interesah narodah. Sutra obširna o tom govoru. Car je ostavio šerbursku radu jučer u 3 sata poslie podne.

Javlja se iz Trebinja od 4. t. m.: Primamo iz pouzdanoga izvora potankosti o tom, kako su Černogorci udarili na Kolačin. Dne 28. u jutro navali više tisućah černogorskih junakah na trgovište, kojega stanovnici uzdajući se u zjamčeno primirje nisu učinili bili nikakvih opresnih mjerah. Stotine neoboruženih ljudi poginuoše, sve kuće bieše popaljene i okrutnosti izvedene, kojih čovječansko čuvstvo nedopušta ni opisati a najposlie bilo je prieko 200 turskih bulah i diece odvedeno! Ovdje vlada o tom velika razdraženost. — Uprav sada pročitati smo i službena izvješća o obim bitkama kod Podgorice. U jednom i drugom slučaju prodrže Černogorci s topovima u Arbaniju i započeoše bitku. (Oestr. Correspondenz.)

Toršt 9. kolovoza. Iz Dubrovnika javljaju: Jučer je turski parobrod „Brandon“ s preostatkom turske vojske, koja je stajala kod Mitkovića, sastojecim iz 1400 momakah, otišo u Carigrad. C. k. bojni parobrod „Princ Eugen“ prošao je jučer mimo Gruž nezadržavši se tamo ni najmanje. Dne 2. t. m. otišli su iz Trebinja turski ženijski general Huseinpaša, major Hafiz Mustafa i tumač tajnik Antun Safialo da se sdruže s komisiom za nacrtanje černogorske granice.

Glavna skupština gospodars. društva neće se 18. nego 19. kolov. početi, i ako bude od potrebe, 20. po podne nastaviti. Što se ovime na znanje daje.

Od poslovođiteljstva gosp. društva.

pada, da ako š njim ruke namažeš i ako se se konju niz vietar, to jest tako primakneš, da od tebe ide vietar ka konju, i da mu tako iz daleka onaj ugodni miris od tebe donosi, konj će te k sebi pripustiti, niti se treba bojati, da će te ugriziti ili udariti. Isto tako ugadjja konju ulje od ružičnoga derva, koje se u liekarnicah pod imenom „Rosenholzöl“ prodaje. Napokon je Rarey primietio, da one kao bradavice, što ih ima konj iz nutra na svekoj nozi po jednu (narod ih gdiešto bobom zove), da se ove bradavice mogu poniešto u pitoma konja sastrugati i u prah stuci, a vonja ovoga „konjskoga praha“ godi konju i taži njegovu biesnoću. Ovo su glavne priprave samoga kretanja.

Kad već hoće Rarey da kroti biesna konja, ponajprije si namaže ruke (osobito dlane) kuminovim uljem, pak se primiće tako biesnu konju, da vietar od njega nosi ka konju miris od onoga ulja, a došav k njemu miluje ga i gladi mu glavu i vrat, pa š njim govori, da pozna i zapamti glas svoga novoga gospodara. U zatvorenu miestu, gdje nema propuha, koji bi nosio miris ka konju, namaže Rarey svoje ruke jošte više kuminovim uljem, pa držeć pred sobom mirišuće ruke ide ka konju, kao da mu želi glavu uhvatiti. Došav k njemu, namaže mu nozdérve istim uljem i onda naspe onoga praha od konjskoga boba na komad šećera te ga poda konju, i tim ga obično sasvim umiri. Ako je konj i onda još biesan, a on mu kapne jedno 8 kapljicah ulja od ružičnoga derva na gubicu, i konj će se zaista umiriti.

Tim je dovršena priprava i možeš se pri-

hvatiti samoga kroćenja. Evo glavnoga sredstva, kojim ćeš ukrotiti tvrdoglavu konja, nehoteteća se pokoriti tvojoj volji. Kad onako omiliš konju tvojim mirisom, nadigni mu prednju nogu tako, da se kopitom gotovo dotakneš njegova tērbuha. Onda namakni konju na onu savitu nogu zamku (zanjku) od užeta ili remena povērh koljena i zategni drugi kraj povērh kopita. Za veću sigurnost, da ti se zamka nerazrieši ili nesmakne, zamakni isto tako još i drugu zamku na onu nogu. Poradi toga mora konj na tri noge stajati, i onda možeš š njim činiti šta ti drago, jer se nemože zadnjim nogama ritati, stojeć samo na jednoj prednjoj nozi. Ovim radom (operacijom) pokorit ćeš konja prije i bolje nego ičim drugim. Rarey kaže, da nema jačega sredstva nego što je ovo, za pokazati biesnu konju, da je čovjek jači od njega. Jer takva je narav konja, da kad mu osvojiš jednu nogu, svega si ga svladao. Kadšto će konj, kad mu svežeš prednju nogu, kao što je gore kazano, podivljati, svezanim se kolienom ritati i napinjati se iz petnih žilah, da skine š njega zamku i da odrieši nogu. No videć da toga nemože učiniti, pokori se napokon i stoji mirno, pristupi k njemu, skini mu zamku i spusti mu polako nogu na zemlju, te ćeš mu ovako dokazati, da ti možeš ono, čega konj nemože. Uz to mu gladi i miloj odriešenu nogu niz dlaku, razgovaraj konja, kao da ga žališ, ostavi ga jedno vrijeme na miru. Onda pristupi opet k njemu, zamakni mu zamku za istu prednju nogu i učini ovako, kao što i pērvu put, da konj i opet osieti, da ga imaš u svojoj vlasti. Malo po

malo nauči konj hoditi na tri noge, te ga možeš onako donikle voditi. Kad se konj navadi ovako hoditi, zahami ga i upregni u dvokolice. Ma bio najdivlji i najbiešnji konj, opet neće nahuditi nego mirno stajati i hoditi, jer mu je prednja noga podvezana, te se nemože ritati, niti pobieći i mah oteti. Ako će onako uprežen konj na tri noge tērcati, možeš mu slobodno uzdu pustiti i bičem ga ošinuti, jer na tri noge neće moći daleko tērcati, nego će se utruditi i statiti. Tako će se izliečiti za uvijek konj, koji odmah mah uzimlje, kad ga upregneš. Iz pērva će se gdiekoi uprežen konj malo plašiti, no videć da mu se ništa zla nećini, umiri se i pokori. Onda mu možeš spustiti podvezanu nogu. Divlji konj, koji se rita, može se ovim načinom (tako kaže Rarey) za nekoliko satih upitomiti.

Ovih danah bio je u Pešti M. Robinson, Rareyev opravnik i skupljao podpise na dionice kod ondašnjih bogatih konjarah. — Rarey hoće da posieti Beč i Peštu, i da ondje svoju tajnu uči, ako se za tri mjeseca sakupi 250 dionicah, a svake dionica glasi na 105 for., tako da bi svega skupa 26.500 for. dobio, i uz to mora svaki podpisalac svoju rieč zadati, da neće tajne nikomu povieriti. Nu do sada nema prilike, da će se toliko novacah sakupiti. Mnogi će se zadovoljiti naukom, što im ju u tom pogledu podnje pomenuta Rareyeva knjižica, nedavno u Engleskoj drugi put preštampana, akoprem Rarey kaže, da on u toj knjižici nije sve svoje tajne odkrio, i da kod njega za jedan sat može više naučiti, nego iz cijele njegove knjige.

(G. L.)

Nr. 2238 pol. (Izv.—211) 3—1

Lizitations-Kundmachung.

Nachdem bei der mittelst des diessämtlichen Ediktes vom 23. Juli d. J. Z. 2006 Pol. (vidi Nr. 172, 173 und 174 Amtsblatt) verlaublichen am 5. d. M. hieramts abgehaltenen Lizitation wegen Verpachtung des Gemeinde-Wein- und Fleisch-Dazes pro 1858-59 kein annahmbarer Anbot erfolgt war, so wird dieselbe Lizitation am 31. August Vormittags 10 Uhr bei diesem k. k. Bezirksamte wiederholt abgehalten werden.

Was mit dem Beifügen zur allgemeinen Kenntniss gebracht wird, dass auch bei dieser wiederholten Feilbietung die fragliche Verpachtung nicht unter dem Einkaufspreis und zwar hinsichtlich der Gemeinde Bosiljevo pr. 1846 fl. und hinsichtlich der Gemeinde Severin pr. 1560 fl. hintangegeben werden wird.

K. k. Bezirksamt Bosiljevo

Stelnik am 6. August 1858.

Der k. k. Bezirks-Vorstand
Lopašić.

Nr. 1758 (Izv.—210) 3—1

Edikt.

Von Seite dieses k. k. Comitats-Gerichtes wird hiemit bekannt gemacht, dass am 30. I. M. Vormittags um 10 Uhr im hiesigen Amtlokale die Versteigerung der Häftlinge dieses Gefangenhauses, womit auch die Reinigung der Arrestantenwäsche verbunden ist, für die Periode vom 1. November 1858 bis 1859 im Wege der öffentlichen Minuendo-Lizitation hintangegeben werden wird.

Hiezu werden Unternehmungslustige mit dem Beisatze eingeladen, dass die Lizitationsbedingungen und der neue Speiszzettel bei dem diesgerichtlichen k. k. Kerkermeister eingesehen werden können.

K. k. Comitatsgericht

Warasdin am 4. August 1858.

Novak.

Sertić.

Br. 395—1858 gr. (Izv.—213) 3—1

Izrok

kojim se sazivaju vierovnici ostavštinski.

C. k. kot. ured kao sud dol. miholjački poziva sve one, koji iz ostavštine dne 16. lipnja t. g. s oporukom preminuvšeg Gjura Paulića bivšeg tajnika občine miholjačke, stogod kao vierovnici tražiti imaju, neka radi prijave i posviedočenja svojih tražbinah dne 3. rujna t. g. u 9 sati u jutro ili dodju pred ovaj sud ili neka do onda predadu pismeno svoju prošnju; u protivnom bo slučaj neče ovi vierovnici na tu ostavštinu, ako bi se po namirenju prijavljenih tražbinah ista izčerpila, nikakvoga daljega prava imati, nego u koliko ih ide pravo zaloga.

U Dol. Miholju dne 2. kolovoza 1858.

C. k. kot. predstojnik
Kršnjavi.

Br. 1266—1858 pol. (Izv.—212) 3—1

Natiečaj.

Usljed odredbe veleslavne c. k. županijske oblasti od 19. lipnja t. g. br. 6166 razpisuje se ovime natiečaj za primaljsko mjesto u Vrbovcu sa godišnjom plaćom od 80 fr. iz občinske blagajne odmićenom.

Mjesto ovo zadobiti želeće, imaju svoje sa sviedočbom vjerhu starosti, sposobnosti, dosadanjeg bavljenja, čudorednosti te znanja narodnog jezika providjene melbenice najdulje do posljednjega o. m. kod ovomiestnog c. k. kot. ureda pridonesti.

Od c. k. kot. ureda

U Vrbovcu 3. kolovoza 1858.

C. k. kot. predstojnik
Theodorović.

Br. 1680 (Izv. 207) 3—2

Razpis natiečaja.

Za popunjene izpražnjenog primaljskog miesta u području občine Grobnik s kojim je skopčana godišnja plaća od 80 fr. sr., razpisuje se time natiečaj do konca kolovoza. One, koje žele za to mjesto natičati se, imaju svoje prošnje propisanim putem na podpisani c. k. kotarski ured opremiti, i u njih sriedstvom vierodostojnih izprava svoju dobu, stališ, ponašanje, usposobljenje za primaljstvo i podpuno znanje hrvatskog jezika, izkazati.

Od c. k. kot. ureda

Na Rieki dne 31. sèrpnja 1858.

Ravnatelj ureda
Mudrovčić.

Nr. 3453 (PZ—15) 3—3

Kundmachung.

Mit 8. August I. J. wird in dem Badeorte Topusko bei Glinu eine k. k. Postexpedition ins Leben treten.

Dieselbe wird sich sowohl mit dem Briefpostdienste als mit der postämtlichen Behandlung und Beförderung von Geldbriefen und sonstigen kleinern Werthsendungen insoweit sie durch einen Reitboten transportabel, sind zu befassen haben, und mit dem k. k. Postamte Glinu durch 4 Mal wöchentliche Reitbotenposten nach unten folgender Kursordnung in Verbindung stehen

Von Glinu Sonntag, Dienstag, Donnerstag und Samstag um 7 Uhr Früh.

In Topusko denselben Tag um 8 Uhr 15 M. Früh.

Von Topusko Sonntag, Dienstag, Donnerstag, Samstag um 5 Uhr Abends.

In Glinu denselben Tag um 6 Uhr 15 M. Abends.

Den Bestellungsbezirk der Postexpedition in Topusko haben folgende Orte zu bilden:

Ponikvori, Vranovina, Belevina, mala Vranovina, Staro Selo, Vorkapić, Horvatskoselo, Katinovac gornja i dolnja Perna, velika i mala Peška.

Während der Zeit der Sistirung dieser Postexpedition haben diese Orte wie bisher zum Bestellungsbezirk des Postamtes Glinu zu gehören

Das Postdistanzausmass zwischen Glinu und Topusko wird mit $\frac{1}{2}$ Posten festgesetzt.

K. k. Postdirektion

für Croatien und Slavonien

Agram am 2. August 1858.

Klempay.

Nr. 645 Praes. (Izv.—206) 3—2

Concurs-Ausschreibung.

Bei dem Bezirksamte Čakurn ist eine mit dem jährlichen Gehalte von 350 Gulden CM und dem Vorrückungsrechte in die höhere Gehaltsstufe von 400 Gulden verbundene Kanzellisten-Stelle in Erledigung gekommen.

Diejenigen, welche diese Stelle zu erlangen wünschen, haben ihre mit den Nachweisungen über das Lebensalter, die zurückgelegten Studien, das moralische und politische Verhalten und über die bisherige Dienstleistung, dann über die vollkommene Kenntniss der deutschen und Landes-Sprache belegten Gesuche und zwar, wenn sie bereits im öffentlichen Dienste stehen, im Wege ihrer unmittelbar vorgesetzten

Br. 11779 (VI.—38)

ten politischen Behörde (die Militärs mit Beachtung der hohen Kriegsministerial-Verordnung vom 31. Dezember 1852 Z. 5056) bis 25 August d. J. hieramts einzubringen und darin auch anzuführen ob und in welchen Grade sie mit einem bei den dieskomitatlichen Bezirksamtern angestellten Beamten verwandt oder verschwägert sind.

K. k. Comitatsbehörde

Warasdin am 30. Juli 1858.

Der k. k. Comitats-Vorstand
Šimunčić.

Nr. 1194 W. (DS—59) 3—2

Edikt.

Von dem k. k. Landes-Gerichte als Handels- und Wechsel-Senat Agram wird Herr Konstantin Nikolić hiemit erinnert: Es habe Herr Ignaz Toth Kleiderhändler in Agram wider denselben die Klage auf Zahlung einer Forderung aus dem Wechsel dd. 16. März 1858 pr. 328 fl. B. V. 3 Monate a Dato zahlbar sub praes. 30. Juli 1858 Z. 1194 hiergerichts eingebracht, worüber die Zahlungs-Auflage dd. 4. August 1858 erlassen und den Geklagten wegen unbekannten Aufenthaltes Herr Advokat Nikolaus Krešić in Agram als Curator ad actum auf dessen Gefahr und Kosten bestellt wurde.

Dessen wird Herr Konstantin Nikolić zu dem Ende verständigt, dass er allentalls zu rechter Zeit selbst zu erscheinen, oder sich einen anderen Sachwalter zu bestellen und anher namhaft zu machen habe widrigens diese Rechtssache mit dem aufgestellten Curator verhandelt werden wird.

K. k. Landes-Gericht

Agram am 4. August 1858.

Klobučarić.

Jović.

3—3

OBZNAJNA.

Nj. c. kr. apostolsko Veličanstvo

dostojalo je,

kao što je jurve u bečkih službenih novinah od 20. Svibnja 1853 dostavljeno bilo do obćenita znanja, premilostivo zapoviediti,

da cesarsko-kraljevsko upravljaljstvo doh. da loterijskoga n Beču

priredjuje i izvodi

LOTERIJA NOVČANIH,

od kojih će prihod namienjen biti jedino na svérhe obćekoristne.

Po ovoj zapoviedi previljnoj razpisuje sada c. kr. upravljaljstvo dohoda loterijskoga jurve četvrtu od dobrotvornih tih loterijah.

Budući tretja, u dobrotvorne svérhe obdržavana loterija prevelikim dioničtvom posvuda primljena, i budući se osnova igre, po kojoj je ista priredjena bila, obćinstvu vrlo dopala: zato su, s dozvolom uzvišenoga c. kr. ministarstva financiah od 23. Siečnja t. g. br. 3763-111, prigodom tretje loterije u svérhe dobrotvorne izvedena

LOTERIJA ZLATONOSNA

ponavlja sada opet pri ovoj četvrtjoj loteriji.

Od prihoda četvrtje ove loterije namienjena je po previljnoj zapoviedi Nj. c. kr. apostolskoga Veličanstva

jedna polovica

na gradjenje nove bolnice u Zagrebu,

druga pako

na odhranjivanje neimućne sirotčadi od častnikah, vojničkih stranakah i urednikah.

Koristi, što ih osnova ove igre daje onim, koji srećakah kupe, vrlo su znamenite, budući da se obćinstvu ponudja

60.000 c. kr. cekinah vage podpune

kao dobitak,

i to većinom u sgoditcih vrlo znatnih,

i budući da se radi o tom, da se sagradi bolnica, gdje će ubogi bolujući iskernji naši moć nalaziti lieka i utiehe, i da se nabave sredstva, kojimi će se moć uzdržavati i odhranjivati uboge sirote, zaostavše od zaslužnih za državu muževah: s toga nada se c. kr. upravljaljstvo dohoda loterijskoga, koje je pri prijašnjih loterijah u svérhe dobrotvorne obćinstvo posvuda podupiralo što najudvornije i najdobrohotnije, da će blago dioničtvo u izobilju naći i ova nova loterija, s kojom je skopčana svérha toli bogumila i čovjekoljubna.

Od c. kr. upravljaljstva dohoda loterijskoga.

U Beču dne 1. sèrpnja 1858.

Vitez Josip Spanu,

c. kr. dvorski savjetnik i upravljalj loterijah.

Friderik Schrank,

c. kr. vladni savjetnik i adjunkt upravljaljstva loterijskoga.

Carsko-kr.

službene

NARODNE

NOVINE.

Novine ove izlaze svaki dan izuzamši nedjelje i praznike na čitavom listu. — Polugodišnja pred-plata je za domaće u novinarici 4 for. srebra. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom posiljati, 6 for. sr. —

Za službene oglase opredijeljena je uvrstbina: 4 kr. sr. od linije za prvi put; a zatim za svaki put 2 kr. sr. — Za druge oglase ili posebne članke plaća se do 10 linija 20 kr. sr., dalje par od svake pojedine linije 4 kr. sr.

Uredovni dio.

Dne 14. kolovoza u 10 sati diel t. će se, poslie svršene u 9 sati u varoškoj župnoj cirkvi zahvalne službe božje, na ovdiešnjoj c. k. nižjoj realnoj učioni školske nagrade, na koju svečanost pozivlju se ovim učtivo sva p. n. gos-poda poglavari, roditelji i prijatelji ovog učilišta. Ravnateljstvo c. k. zagr. niže realne učione. U Zagrebu dne 11. kolovoza 1858.

Neuredovni dio.

Austrijska carevina.

Rieka. Ovdašnji liečnik gosp. Dr. Antun F. Gladić imenovan je po car. liečničkoj akademii u Marsilji njezinim dopisnim članom.

Beč, 10. kolovoza. Nj. c. visosti nadvojvoda Karlo Ljudevit i supruga gospoja nadvojvodinja došli su sinoć u 7^{1/2} sata posredstvom sieverne željeznice iz Praga ovamo i otišli su nezadržavši se ovdie ni najmanje u Schönbrun.

Dne 4. t. m. obdržavala se je u c. k. p. krajinskoj kaznionici u Gradcu na zahtjevanje i dobrovoljnim prinescima tamošnjih napšenikah svečana muzikalna velika služba božja s izloženjem svetotajstva u svèrhu, da se bogu pomole, da sretno rodi Nj. veličanstvo carica a kad se je služba božja svèršila odpievaše napšenici narodnu začinku.

Baden 3. koloveza. Jučer smo bili sviedoci žalostnoga prizora, kol se dogodi u jednoj kući na glavnoj piasci i kol je uzbunio cieto kupalištno društvo. Jedan mladić, djak iz Beča, kol se je ovdie bavio od mjesec danah sa svojom ebitelju, poludio je na naglo jučer po podne, popao svoju mater i hoteo ju je zadaviti. Na krik njezinu pobiti nieki čoviek, kol je bio kao poslužitelj u kupalištu, i hoteo je pograbit ludjaka, ali se ovaj obèrne bèrzo kao munja i porine nesretnom poslužitelju peris u serce. Ovaj imadiše još toliko jakosti, da je poletio u bližnju liekarnu, gdje je pao na zemlju i zatim na skoro dušu pustio. On ostavlja ženu i petero diece. Ludjak, kol je medjutim bio sve porazbijao i pometao po sebi, nadjačan je po oružnicima i redarstvenoj momčadi, te je odveden u bečku ludnicu.

Turska.

Javlja ju iz Bosne 2. koloveza: Zloglasni nepriatelj kèršćanah Maličbeg, kojega je brat pred niekoliko vremena mlostavio niekega gèrčkoga svećenika, nije ubijen na bojnem polju, nego vele da je umro u Vakupu tekar za niekoliko danah uslied dobljenih ranah. Ahmet Abdagić, imao je život zahvaliti samo svojoj ratnoj prevari, on se je naime stavio kao mèrtav i digo se je tekar onda, kad se je raja udaljila već daleko od bojnoga pozorišta. Ovaj je mohamedanac priatelj kèršćanah i njihov dobročinitelj, raja bi bila sretna, da su svi Turci takovi. On je samo prisiljen poći proti raji. On je ovdie i u svoj okoliš opće ljubljen zbog svojega čoviekoljubja i zbog svoje poverljivosti.

Raja, koja prelazi ovamo, prijavljuje, da se Turci još uvijek tuku s rajom, i da Turci čine svakojakih okrutnostih proti kukavnoj raji. Takodjer doznajemo, da je raja zapremla već 14 selah i 2 grada.

Sultan bi za cieto raju, koja bi mu bila najviera podložnica, da joj je udes iole snosio, štiti proti njezinim potlačiteljima, ako bi se njegove zapoviedi kako valja izvršile.

Možebiti bilo bi za povratak poredka najshodnie, da se pošlje vojska u Tursau, koja bi stavila kraj kèrvoprolieću, povratila mir i poredak, učvèrstila sultanovu silu i ulila Turcima štovanje pred zakonom.

Iz Kotora pišu S. Dnevniku. Na ove strane novostih nema nikakvih, koje bi vriedno bilo predati javnosti. Zbog konzula u Trebinju kao da je glas prazan bio. Glavare kèršćanske pozivali su na pomirenje, no ovi se nisu hteli povieriti, već su otišli kako su i došli. Tako govore jedni, a drugi opet da su Turci od istih glavarah nieke u Mostaru, a nieke u Klobuku posiekli. To su takvi glasovi, i kako se raznose, tako vam se moraju dostavljati. Medjutim ima ih, koji govore, da su glavari hercegovački govorili konzulima i paši, da oni nasilja tèrpiti nemogu, da je koliko zabita toliko careva, a da oni hoće samo jednog cara poznati, njegove zapoviedi izvršivati i caru carevo davati, samo ostaju pri tome, da im se dade poglavica iz njihove sredine, kol će njima upravljati i za njih caru odgovarati. Po ovome traže oni da gubernator njihove provincie bude kèršćanin iz njihove sredine, a da je vazel cara Otmanovića. Ako su glavari ovakav predlog paši dali, onda je lasno vierovati, da se nije moglo ništa opredijeljeno na njihovu peticu riešiti, budući to nije u vlasti paše, već u cara. K ovome izviestju pridaju, da je paša glavare liepim načinom od-pustio i darovao svakomu po tri talira. Ko nije na mjestu dogadjaja nemože to čisto znati; tako i ja javljam onako kako se glasovi raznose. Svakako se je nadati, da će se nieki poredak u-vesti, i da će prestati neprestana tèrvenja.

Granična komisija ili se sa svim sabrala ili će se sad sabrati morati, budući je odredjeno, da se u pèrvi utorak 28. sèrpnja krene najprije na Dragal, kako će pregledati Grahovo, a po tom dalje. Ova je komisija sastavljena iz indjenirah i topografa. Komisija kad pregledi granice, onda će sastavljati podrobnu mapu Cèrnegore.

„Tr. Ztg.“ predlaže, da se naseljavaju u evropskoj Turskoj Niemci duž Dunava i dalmatinske obale, jer iz dosadanjeg tèrvenja medju slavenskim narodima i Osmanliama ništa se neće proizvesti do tudjega miešanja u turske poslove, a najviše u korist Rusie. Po kazivanju „Triest. Ztg.“ zato nije ništa bilo dosada sa dosadašnjom evropskom Turskom, što se tamo nisu utvèrdili Niemci. Ali sada bi valjalo to nadoknaditi i to u velikom razmjeru, jer inače neće ništa vriediti, tim prije pak, što sa drugih strana dolaze svaki dan tužbe na zlu sreću niemackih naseljenikah.

— Po viestima iz Soluna i tamo se svaki čas očekuje, da bukne kakav boj medju tamošnjim kèršćanima i Turcima. Goto svada u unutrašnjim provincijama mèrke se gleda musulman i kèršćanin.

— Kaže, da je Sir Henry Bulwer odazvao engleskoga konzula na Kandii zbog toga što nije dosta kriečko postupao kod sukobah dogodivših se tamo.

Moldavia i Vlaška.

Bukureški mitropolit Nifon prieti anatemom svima onima, kol hoće da iz vlaškog jasiha iztisnu sve slavenske i gèrčke rieči. Do duše i jesu revnostni Rumunji navalili u posljednje vrijeme, da svoj jezik sasvim poromane. Onako se i desilo u jednom selu, da su seljani molili bježenike, da im protumači rumunjsku naredbu, koja je obèrni predlaže u novom romanskom jeziku.

Franceska.

Šerbur 5. kolovoza. Sinoć u 7 i po sata naviestiše palbe svih brodovah i tvèrdjah, da je u radu došlo Nj. veličanstvo kraljice engleske. Neposredno zatim došla je Nj. preuzvišenost vojvoda od Malakova, da se pokloni svom vladaru. U 8 sati posietili su car i carica kraljica na njenom jaketu. Nj. veličanstva vratila su se stopram u 10 sati opet u palaču pomorske prefektore. Danas u podne došlo je Nj. veličanstvo kraljica, praćena po princu Albertu, princu od Valesa, vojvodi od Kambridge-a, lorda Malesbury-a, pèrvoga lorda od admiralstva i mnogobrojne svietine, da vrati Nj. veličanstvima posiet i udioništvo vaše kod ručka, kol im je car ponudio. U 2. uri siela su Nj. veličanstva sa svojim visokim gostima u karuce, da s visine od La Roule uživaju veličanstveno pozorište, koje u tom času pruža rada šerbur-ska, koja je zastavama urešena i razsvietljena sjajnim suncem. Večeras sjedit će veliki obied Nj. carska i kraljevska veličanstva, prince, lorde, maršale i ministre, koji se nalaze u Šerburu i više drugih otmienih osobah.

— U željezničkom pristaništu, koje je bilo preobraženo u sjajno urešenu dvorenu, bila je osvećena željeznica. Biskup kutanski službovao je kod obredah. Kad su Nj. veličanstva došla i dovedena bila k prestolnim stolicama, pripravljenim sa njih, bila su primljena velikim uzhitom i neprestanim klicanjem „Vive!“ Mnogina svieta bila je tolika, da bi pomislio, da se nalaziš u Parizu. Malone svi dostojanstvenici carstva bili su tamo sakupljeni. Čeonik grada Šerbura držao je dulji govor na cara, kad mu je predavao ključe. Činio se je kao da je niešto zabunjen. Ili možebiti tako se je samo pretvarao, kao da su ga tobože zasliepile zrake sunca.

Kad je biskup osvećao lokomotive kleknuše oba veličanstva pred klekalo. — Kad su Nj. veličanstva išla u grad zvonila su sva zvona a topovi grurali su s tvèrdjah. Nagomilana množina klicala je neprestano „Živili car i carica!“ Car i carica pozdravljali su množinu na sve strane veoma prijazno, što je Šerburžanima veoma laskalo. Car je bio obučen kao general a carica imala je baljinu od modre svile i širok šešir. — Sinoć bile su ulice, tvèrdje i 5—600 ladjah u radi sjajno razsvietljene. Najvećma se je odlikovala piaca oružja, gdje je podignut jošie nerazkriti kip Napoleona I. — Ručalo se je i obiedovalo u jednoj velikoj kolibi od dasakah bezplatno t. j. na troškove željeznice. Željezničko društvo veoma se je odlkovalo i postaralo se je i sa dobro kazališta da i u tom smislu razveseli svoje goste. Večeras dne 5. bit će pèrva predstava. Car je obećao doći Neće imali smo sle vrijeme. Bilo je kiše i vjetra. Danas se je opet razredilo i čini se da će biti prekrasno vrijeme.

— Kod ručka na brodu „Bretagne“ glasila je careva napitnica kako sliedi: „Napijam na zdravje Nj. veličanstva kraljice engleske, princa, kol diel njezin prestol, i kraljevske porodice. Napijući ovu zdravicu na francuskom admiralnom brodu u luci šerbarskoj sretan sam izjaviti čovstva koja nas u njenom prisutstvu oduševljuju prema njojzi. U istinu, čini govore sami po sebi i dokazuju, da nepriateljske strasti, pobudjene niekim nesretnim dogadjajima, nisu mogle uzdržmati prijateljstvo, koje postoji medju obim krunama, ni zahtjevanje obih narodah da ostanu u miru. I tako se čvèrsto nadam, da ako bi tko hoteo da mèrčnju i strasti druge dobe opet uspiri, da bi taj pokušaj razbio se o javnu zdravu pamet kao što se velovi razbijaju o nasip, kol u taj par brni švedro obih državah proti čestini moru.“

Princ Albert odgovorio je sljedećim riječima: „Sire kraljica želi, da Vašem veličanstvu izrazim, kako silno priznaje novi dokaz prijateljstva, koji ste joj upravo sada dali Vašom napitnicom i riječima, koje će joj vavijek ostati mile. Vaše veličanstvo pozna prijateljska čuvstva, koja ona prema Vama i prema carici goji, i netrebam, da Vas na to opomenem. Isto tako znate da je dobra sloga, među našim obim zemljama predmet želja njenoga kao i Vašega veličanstva. Kraljica je dakle dvostruko sretna, da se svojom pribitnošću ovdje u tom času s Vama, Sire, sjedini u nastojanju, da se sveze prijateljstva među našim obim narodima što čvršće skopčaju. Ovo prijateljstvo temelj je njihove obostrane sreće i blagoslov neba neće mu pomanjkat. Kraljica napija na zdravlje caru i carici!“

Kod razkritja Napoleonove statue u Šerburu održao je car sljedeći govor: Ja sam već kazao kod moga dolaska, da mi je priuđeno bilo u miru izvesti veličanstvene namjere, koje je car Napoleon za rata zametnuo. Ne samo da se neizmjerne po njemu započete radnje sada privode dovršenju, nadvladaju i njegova načela, koja je hteo da u život stavi oružjem, sada osvjetločenjem, kao sada priznata sloboda mora, koja brani pravo neutralacah.

Dočim smo pako pravedni prema caru, ne smijemo zaboravit napora ni drugih vladah poimence Ludvika XIV. koje su podigle vojničke luke i čvrsta miesta.

Zahvaljujem gradu Šerburu, što je podigo Napoleonov stup. Javno mnijenje nema razloga uznemirivati se zbog dovršenja ove luke i osvećenja ovoga spomenika. Čim je narod mogućniji i čim više jakosti ima kakova vlada, tim razvija više umirenosti u vieću i pravednosti u odlukama. Ona tada nastavlja na igru mir zemlje samo da zadovolji ponosu i efemernoj popularnosti. Vlada, koja se osniva na množinu, kojom negospoduje nikakva stranka, ratuje samo, kad je prisiljena braniti poštenje naroda i velike interese pukovah.

Nastojmo dakle velika pomoćna sredstva Francie u miru razvijati u istoj mieri, pozivajmo inostrance, neka prisustvuju našim radnjama kao prijatelji a ne kao takmaci. Dokažimo im, da narod gospoduje u slozi i pouzdanju, odoljuje nagloj razsērbi i nadvladajući samog sebe, služi samo glasu poštenja i razuma.

Talianska.

List varcelski „Il Paese“ tvrdi opetovano, da je napuljski advokat Damora zbog energije, kojom je branio stvar kuće Rubattino odagnan na otok Procida.

Neposredno dosavša pisma iz Napulja od 31. lipnja javljaju usuprot, da nije Damora uapšen, već da se nahodi na svojem seoskom dobru Rozina zdrav i veseo.

Siećat će se naši čitatelji onoga miliona, o kojem su govorili nieki listovi, da je sakupljen bio na korist kćerih Orsinovih. Sada izjavlja ověřatelj oporuke Cernuschi, da ništa o tom nezna i da svota uručena mu na korist ovih kćerih iznosi pet tisućah i nekoliko franakah.

— Dva parobroda prispievša iz Engleske u luku od Ripe Grande odredjeni su na to, da tegle tergovalčke ladje od ušća Tebra u Fiumicino do Rima.

— Primitak carinah za pėrvoga polugodišta ove godine iznosi u Toskani 6.361.242 lirah, 242.069 lirah više nego u odgovarajućoj periodi prošaste godine.

Turin, 9. kolovoza. „Gazette de Savoie“ javlja, da je princ Karignan savojski u najvećem inkognitu došao u Chambéry i zadržavši se tamo kratko vrijeme otišao u Aix les bains.

Ruska.

U Petrogradu je kolera sve jača i jača, a slabo je odande i izbivala.

Ratni ministar Suhozanet, koji je išao u Berlin da vida oči, na koje se bielo navuklo, sretno se izliečio i skorim će se vratiti iz Berlina.

Ministar grof Bludov opasno se razbolio. Iz Astrabada (persijske varoši na hvalinskom moru) javljaju, da Turkomani (Truhmeni)

neprestano napadaju razbojnički na misije. Po svoj prilici marš će perzijska vlada pozvati u pomoć rusku vojsku, da jedanput bude kraj ovim razbojničtvima.

Iz istočne Sibirie došle su viesti od 11. lipnja. Ruski konzul za Japan Gošković hteo je da ide na svoje opredjeljenje. I članovi duhovnog poslanstva krenuli su se iz Irkutska u Kijahu. Da li će odande upravo u Pekin, to se još nezna, jer se još nije sve sa Kitajem udesilo. General Muraviev ima na okupu do 10,000 momakah, dakle kao da se sve spremilo za posao, ako dogovori sa Kitajem nebi izpali najbolje.

Velika Britanija i Iraka.

— Od 1. lipnja 1857 do konca sėrpnja 1858 iznosili su engleski državni dōhodci 66,879,717 funtih sterlingah, troškovi 67,226,526 f. st. Dakle deficit iznosi 346,809 f. st. (funta sterlingah jedno 10 fr. sr.)

Spanjolska.

„Novedades“ javljaju iz Cize u provincii Murcii da su tamo saznali za urotu, koja je bila razgranata po Alikenti, Valenci, Andaluzii i Katalonii.

Holandia.

Više listovah donose glas, da namierava kralj odreći se prestola. „Handelsblad“ amsterdamski očituje od 6. t. m., da je ovaj glas bez svakog i najmanjega temelja. Nj. veličanstvo očekuju 10. u Haagu.

Bėrzojavne i najnovle viesti

Berna, 9. kolovoza. Iz Neuenburga javljaju, da je ustavni nacert opet zabačen; kaže se rastuća razdraženost.

London, 10. kolovoza. Parobrod iz New-Yorka prispeo je i donosi viestih do 29. pr. m. uslied kojih su se Mormoni povukli u Utah. Zuloaga odreklo se je svoga dostojanstva i ostavio je grad.

Jučerašnji „Times“ javlja iz Kalkute od 4. Buntovnici vratili su se pod Umersinghom mnogobrojno u Džurgle iz Jugdespora. General Lugard, koji je oboleo, odstupio je. Uzeće Tirvana potvrđuje se. Gvaliorski buntovnici na putu su u Bhurtpure. Man Singha u Šeguru obiesili su.

Tėrst 10. kolovoza. Jučer prispievši Lloydov parobrod „Neptun“ doneo je viestih iz Bombaja i Kalkute od 3. sėrpnja a iz Hongkonga od 22. lipnja. Po uzeću Gvaliora imali su još tamošnji buntovnici 15.000 momakah. — Dolnja Bhengalska veoma je poremećena. — Ne potvėrđuje se, da je Nana Sahib uhvaćen. General Lugard vraća se u Englesku. Na andamanskim otocima pohvatili su 82 kaznenika, koji su bili utekli, i povesali su ih. Francuski savezni parobrod „St. Louis“ dolazeći iz Kalkute došao je 16. lipnja u Singapore. Četiri ruska parobroda dolazeća iz Kronštata otišla su 25. lipnja iz Singapura prieko Hongkonga u Amur. U Tientsinu bili su već sastanci među evropskim punomoćnicima i dva kinezka opravnik. G. Chassiron došao je s novim instrukcijama za barona Grossa. U Kantonu raste nesigurnost i dėrzovitost hajdukah.

Aleksandria, 3. kolovoza. Sućlanovi komisije za istragu događajah u Džedi otišli su od Sueca onamo. Stvari dolazeće iz Berberie stavljenе su pod kontumaciju od 15—20 danah. Na kopnu postavljen je dvostruki korden s lazaretima. Jedan engleski parobrod dolazeći iz Malte, na kojem je, vele, jedan čoviek od kuge umro, bio je pridėrzan da iskėrca putnike u Lazaret.

Odgovorni ućrednik. Dr. Demeter.

SLUŽBENI LIST.

Nr. 1828 pol. (Izv.—214)

3—1

Lizitations-Kundmachung.

Auf Grundlage der komitatsbehördlichen Erlässe vom 12. und 21. Juli 1. J. Z. 7241 und 7477 wird die Weinschanks- und Fleischausschrottungs-Daz für die diesbezirkigen Gemeinden für die Zeit vom 1. November 1858 bis inclusive letzten Oktober 1859 an

den nachfolgenden Tagen und Orten in dem Lokale des betreffenden Gemeindeamtes um 9 Uhr Vormittags im Versteigerungswege verpachtet werden, u. z.:

1. für die Gemeinde Jakovlje zu St. Peter (Krušljevo selo) am 26. August 1858 mit einem Ausrufspreise von 2802 fl. CM.;

2. für die Gemeinde Stubica, im Orte Stubica dolnja am 27. August 1858 mit dem Ausrufspreise von 2200 fl. CM.;

3. für die Gemeinde Bistrica im Orte Maria Bistrica am 28. August 1858 mit dem Ausrufspreise von 3003 fl. 20 kr. CM.

Zur Richtschnur der Pachtlustigen wird bemerkt:

a) dass die politische Gemeinde Jakovlje aus 10 Ortschaften bestehend 35 Wirthshäusern zählt und dass in dieser Gemeinde 6 Jahrmärkte abgehalten werden. Im Bereiche dieser Gemeinde liegt das berühmte und wohlbesuchte Mineral-Bad Stubica;

b) dass die politische Gemeinde Stubica aus 31 Ortschaften mit 37 Schankhäusern besteht. In dieser Gemeinde werden 8 sehr belebte Jahrmärkte abgehalten;

c) dass die politische Gemeinde Bistrica 10 Ortschaften zählt, und dass gegenwärtig in derselben 70 Schankhäusern bestehen. In dieser Gemeinde liegt der allgemein bekannte Wahlfartort Maria Bistrica;

d) die Dazgebühren bleiben nach dem Verhältnisse der Vorjahre unverändert und zwar, von einem Rimer Wein 40 kr., von einer Mass Brantwein 4 kr., von einem Stücke Rindvieh 1 fl., von einem Stücke Kalb oder Borstenvieh 20 kr. CM.;

e) zur Lizitation wird Jedermann zugelassen, der gültige Verträge gesetzlich einzugehen befugt ist, und das 5% Reugeld welches im Nichtersterhungsfalle sogleich nach der Lizitation zurückgegeben wird, mit Ausnahme jenes des Ersterhers, welcher verpflichtet wird, dasselbe bis zur Kautions-Summe, welche den 10% Ersterhebungsbeträge gleichgestellt werden muss, zu erhöhen, oder eine gesetzliche Sicherstellung zu erlegen;

f) schriftliche Offerte werden bis zur Lizitationsstunde vorschriftsmässig verfasst, und mit dem vorgeschriebenen Vadium versehen angenommen, die nachträglich eingereichten werden nicht berücksichtigt. Ueberreicher von schriftlichen Offerten dürfen sich weder persönlich noch durch Vertreter oder Bevollmächtigte bei dieser mündlichen Lizitation betheiligen.

Die näheren Lizitations-Bedingnisse können sowohl hieramts als bei den betreffenden Gemeindeämtern in den gewöhnlichen Amtsstunden eingesehen werden.

K. k. Bezirksamt Stubica zu Oroslavje am 7. August 1858.

K. k. Bezirks-Vorsteher
Matković, v. r.

Br. 745—1858 gr. (Izv.—215)

3—1

Izrok.

C k kot. uređ kao sud Zlatar do znanja stavlja, da je na molbu Stipana Cvetka po odv. g. Ferdinandu Matačiću de praes 14 svibnja t. g. br. 745 gr. u parnici proti pl. Josipu Jakobčiću iz Vižanovca ověřbena dražba zemljištah po potonjem iz činza dėržanih i sastojeciđ iz kuće pod kuć. br. 1 i ostalih zgradah dėrvenih, zatim oranica, livadah, šuma i vinograda u mjestu Vižanovec pol. obć. Budinščina lećeciđ i na 352 fr. 40 kr. ar. procienjenih, radi duga 97 fr. 28 kr. c. s. c. dozvoljena i da se u otu svėrhu 30. rujna 1858 vazda u 10 satih prie podne na licu miesta opredieljuje, s tim dodatkom, da će se upitna zemljišta samo kod druge dražbe izpod prociese prodati.

Uvjeti dražbeni mogu se kod ovog suda svaki dan u propisanim urama uviditi. U tom imat će dražbenici 10% vadium položiti, hipotekarno pravo kroz gruntovno ukajženje imajući, pozivaju se, da pravo to do vremena dražbe prijave tim sigurnie, čim u protivnom slučaju imat će pripisati sami sebi, ako se dioba kupovnine obavi bez njih, i ako time u koliko bi se kupovnnina diobom izćerpila ostanu izključeni.

C. k kot. uređ kao sud zlatarski
U Lohoru dne 31. sėrpnja 1858.

C. k kot. prist kao sudac
Barabaš.

OGLASNIK.

(Dp.—57)

3—1

Poziv na predplatu
na tumaćenje najv. urbarskoga
ukaza od 17. svibnja 1857.

Što će sadržavati 15 do 18 tiskanih tabakah. Predplatnina od 3 fr. plaćat će se stopėrv, pošto se u svoje vrijeme bude knjiga dostavila, nu prijavu, da će tko uzeti tu knjigu; neka izvoli podpisanome dostaviti ili ustmeno u Zagrebu, a pismeno u listih pėstih od listovine i to najduže do 15. rujna 1858.

U Zagrebu dne 4. kolovoza 1858.

Josip Zavić,
c. k. prijednik suda urbarskoga.

Carsko-kr.

službene

Novine ove izlaze svaki dan izuzeći nedjelje i praznike na čitavom listu. — Polugodišnja pred-plata je za domaće u novinarnici 4 for. srebra. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom pošiljati, 6 for. sr. —

NARODNE

NOVINE.

Za službene oglase opredjeljena je uvrstbina: 4 kr. sr. od linije za prvi put; a zatim za svaki put 2 kr. sr. — Za druge oglase ili posebne članke plaća se do 10 linija 20 kr. sr., dalje pak po od svake pojedine linije 4 kr. sr.

Uredovni dio.

Obznana c. k. hrvatsko-slavonskoga namiestništva od 18. svibnja 1858, kojim se uređuje ubožanstvo po Hrvatskoj i Slavoniji na ladanju.

Blagodarnosti žiteljah Hrvatske i Slavonije na uspješnu korist, zaista ubogim i nevoljnikom na dužnu podporu, a sadrugi ljudskoj na obezbiedu prama mnogovrstnim opacinama, što idu s prosjačenjem, nalazi se namiestništvo pobudjenim, od 1. studenoga tekuće godine počemši urediti ubožanstvo načinom sljedećim:

§. 1. Pod imenom „ubožna zaklada“ zavest će se podčinjenom upravnom okolišu u svakoj župi zaklada ubogim na podporu, negledeći na vieroizpovijedanje nikakovo. A u svakoj župi ustrojiti će se ubožki zavod, da upravlja zakladom i u obće rukuje ubožanstvom.

§. 2. Iz ubožke zaklade podupirat će se jedino oni obćinari, što su, nemogući hraniti se zaslužkom, tako ubogi, da neimadu ni toliko, koliko je neobhodno potrebno za život. Ljudem što mogu zahtjevati, da ih obćerbljuju drugi obvezanici ili poimence ovdje u nas obćojeće zadruge, nemože se udieljavati ništa iz ubožke zaklade, a tudjine, čim postanu neimašni i nesposobni za tečenje, da ih oblašt politička ili redarstvena odpravlja u zavičaj.

§. 3. Svagdanji je župnik po zakonu ubožkoj zakladi predstojnikom. A po dva ubožka skćerbnika bit će njemu na pomoć. Obsirom na miestni položaj može se s dozvolom namiestničtvom u pojedinih župah postaviti ih i trojica a i četvorica.

§. 4. Saslušav starešinstvo obćinsko imenuje kotarski ured ubožke skćerbnike polag predloga župnikova. Kod biranja da se ima obsir na ljude, što su posve pouzdani, obće štovani u obćini, što su na koliko osigurani, koliko im treba za život, i u kojih ima potrebite postojenosti. Ako iole moguće, da su i pismeni.

§. 5. Ubožki zavod pobira, prima i upravlja ubožko-zakladnim dohodci, razvidjuje uboge, ustanovljuje im nevoljni stupanj i propisne ubožke obroke, a obćine i oblasti poličke nadzirat će to u svemu.

§. 6. Ubožka zaklada ima za svoje dohodke

- a) kamate od glavnica, poklonjenih ubogim; na podporu;
- b) dopadše baštine i zapise;
- c) zakonske prinose iz zaostavština od duhovnikah, umćrših bez oporuke;
- d) zakonske postotke ličbene;
- e) globe;
- f) priloge, koji se nabere u skćerbljicah, što ih ima u ćerkvah za milostinje;
- g) ine dobrovoljne darove, što ih blagotvornici prilazu u iznoscih budi dogodićnih budi ustanovitih.

§. 7. Onom imovinom, čiji dohodak je namijenjen ubogim na podporu, upravlja ubožki zavod, nakoliko zakladnik nije što ino ustanovio. Ovdie će se postupati polag propisah, što postoje glede imovine stojeće pod javnim upravljanjem. Bez zadobljene dozvole namiestništvene da se s glavnicom nerazpolaze nikako. Glavnice da se ulažu uz sirotinjsku sigurnost, česa radi valja za slučaj po slučaj namiestničtvu podnositi dotičan predlog, priklopiv mu i potrebite iskaze.

§. 8. Baštine i zapise, zakonske prinose iz zaostavština od duhovnikah, umćrših bez oporuke, postotke ličbene i globe uručivat će zavodom ubožkim dotične oblasti pravosudne ili političke.

§. 9. Zavodu ubožkomu osobita je dužnost da kćpi dobrovoljne darove. Članovi tih zavodah da osviedoćuju blagodarnike, da se prinošenjem za zakladu više nego neurednim udielivanjem uživotvora blagodarna svćrha, budući da se na temelju toćnih razvidjenjah i polag stanovite osnove upotrebljavu prinosci.

§. 10. Ako bi, pobravši sve dohodke, što ih ima ubožka zaklada (§. 6), bilo jošte nedostatka za osćerbljivanje ubožko, dužna je biti obćina nadopuniti ga iz obćinske pieneznice. Ne-prekidnog osćerbljivanja radi da se sveke godine ustanovljuje proraćun, i potrebit iznosak zahtieva od glavera obćinskoga.

§. 11. Ubogi da se popišu i polag toga da im se udieljuje. Popisivanje ide najprije skćerbnike ubožke. Nevoljnici, što žele steći milostinjah, obraćat će se dakle na njih, nu svakiput samo ustmeno.

§. 12. Ubožki skćerbnici da razvidjavu okolnosti i stanje moliteljevo, na koliko se toga valja dćržati razsudjućući udieljivost, a navlastito: ime i prezime udieljenikovo, rodno mu mjesto, dobu i stališ, kao i obiteljske, imovinske, tećivne i zdravstvene okolnosti, napokon ćudoredno vladanje, a kod diece, da li polaze školu i da li su ućepljeni.

§. 13. Nevoljnik da nikada nedobiva veće podpore, nego kolika mu je potrebna za život u najstroćijem smislu. Na zahtievanje polag stališa da se ne sluša nikada i nerazlikuju osobe. Ubožki se obroci, u kojih obćoji podpora, ustanovljavu na dvie krajcare u najmanjem iznosku i na osam krajcarah u najvećem iznosku na dan.

§. 14. Popisavši uboge, ustanovljiivat će ubožki skćerbnici i župnik porazumno, koma i kolikom da se udieljuje milostinjom. Kod razlićnoga mnenja odlučuje većina odvićtah. Iznad najvećine, ustanovljene u predidućem paragrafu, da se ne udieljuje u nijednom slučaju.

Ustanovljiujući iznoske podporne služit će ravnilom, da u pravilu dieca najmanji, ženske glave koji od srednjih, a stariji muškarci koji od najvećih obrokah dobivaju.

Razumieva se samo po sebi, da diomićnu nevolju valja podpomagati i diomice, i da prestane svako udieljivanje čim je nestalo nevolje.

§. 15. Upravnoj godini po izmaku sastavljat će ubožki zavod svoje račune i predlagati ih uredu kotarskom, koji je nadležan izpitivati ih i riešavati konaćno.

§. 16. O bilježkah, što će ih bilježiti zavodi ubožki, i o postupku računskom izdat će namiestništvo poseban naputak.

Šokćević s. r.
F. M. L.

Promiene u nadbiskupii zagrebaćkoj.

Premiešćeni su dub. pomoćnici: Janko Haramina iz Orahovice u Oriovac, a Gjur Muljević iz Oriovca u Orahovicu. — Preminu Stiepan Vućak, župnik u Tomašići.

Neuredovni dio.

Austrianska carevina.

Zagreb. Iz listovah, što su iz Beća stigli, Kat. listu, doznajemo da je uzoriti gospodin kardinal i nadbiskup naš Gjero Haulik zajedno sa svojimi predćastnimi pratioći dne 5. t. m. pod večer u povoljnom zdravlju u Beć prispio i odsie u Muntsch-evoj gostioni.

— Presvietli gospodin posvećeni biskup likopoljski i veliki predstavnik zagrebaćki Ivan Kralj redio je prošle nedielje devet mladih misnikah

u pćrvestolnoj ćerkvi, doćim je istim u pćrvaćnja dva nedieljna dana sv. redove podćjakonata i dćjakonata podielio.

— Da je u novije vrijeme za podizanje novih a bolje uredjenje i napredak obćojećih od prije ućionah u našoj domovini mnogo ućinjeno tomu sa sviedoei mnoge o tom sboreće i sa svih strana prihodeće viesti jo svih gotovo domaćih naših listovah. Što je svega skupa na tom polju kod nas uradjeno, to vidivo u brojevih pred oći stavlja u 179. br. od 7. kolovoza ovdašnjih nie-maćkih službenih mnovinah objavljeni svaviteljni izkaz u kojem se navodi, što je sve u Hćrvat-skoi i Slavonii za pućke ućione prije god. 1850. i s koncem g. 1856. bez podpore javnih zakladah to u novcu to u prirodninah doprinešeno. Iz toga obćirnoga izkaza navodimo samo, koliko je na korist pućkih školah ućinjeno u glavnom našem gradu Zagrebu i pojedinih varmedjah naše krunovine. Do god. 1850. trošeno je na pućke ućione na godinu u Zagrebu 3167 for. 30 kr., u varmedjah: zagrebaćkoj 8401 fr. 49 kr. varaždinskoj 18307 fr. 56 kr., riećkoj 6516 fr. 32 kr., požećkoj 6006 f. 15 kr., osiećkoj 14149 fr. 3 k. Svćršetkom pako god. 1856. iznosio je taj godišnji trošak u Zagrebu 6900 f., u varmedjah: zagrebaćkoj 25846 f. 5 k., varaždinskoj 44009 fr. 8 kr., riećkoj 20678 f. 51 k., požećkoj 12572 f. 49 k., osiećkoj 32398 f. 8 k. Izvan toga je na podizanje i uredjenje školskih sgradah, nabavljanje ućilah itd. od god. 1850. do konca g. 1856. na jedanput dano u Zagrebu 49263 f., u varmedjah: zagrebaćkoj 53824 fr. 25 kr., varaždinskoj 129608 f. 31 kr., riećkoj 9932 f. 7 kr., požećkoj 13214 f. 53 k., osiećkoj 49261 f. 59 kr. U cijeloj krunovini hćrvat-skoslavonskoj iznosio je godišnji trošak do 1850. god. 56549 fr. 5 kr. a koncem 1856. god. 112405 fr. 1 kr. a u istoj krunovini dano je na školske potrebe na jedanput od 1850—1856. 304159 fr. 54 kr. —

Iz Beća. Uzoriti kardinal i knez-nadbiskup bećki raspisao je ovih danah pokrajinski ćerkveni sabor, što će se dćržati doćastoga mieseca listopada u Beću, a pribivat će mu suffragani, stolni kaptoli, samostanski opati, prepošti i ostali redovnićki predćojnici iz biskupijah bećke, sv. hipolitske i linaćke. Otvorit će se skupština na 18. (K. L.)

Beć, 8. kolovoza. „Bohemii“ javljaju od ovuda, da se je nadati, da će se za Austriu obćat listovne biljege. Kao što se sada ćuje, ujedno uvest će se i listovni zavilci, kroz što će se s jedne strane predćsresti nezakonitoj uporavi već upotrebljenih markih a s druge strane proizvesti veća ravnoslićnost u formatu, što može samo ugodno i pospiešno biti za promet.

U Vlaškoj nalazi se do 40.000 austrianskih podloćnikah. U Moldavii nalazi se porazmierno manje austrianskih podloćnikah. U svotu od 40.000 spadaju svi u Austrii rodjeni stanovnici, bili kojega mu god podrećla a ne samo vladi niemaćke kćrvi, dakle i ordeljski Vlasi.

Beć 9. kolovoza. U Milanu oćekivaju za koi dan dolazak Nj. c. visostih nadvojvode glavnoga zemljoupravitelja Ferdinanda Maksimiliana i gospoje nadvojvodinje Charlotte. Nj. c. visosti prebivat će u ukusno i veleliepno urešenom kraljevskom seoskom dvorcu (Villa Reale) a za jeseni oćići će u Moncu, u kojega šumama lovit će se lietos lov.

— Bećke službene novine priobćuju pregled o dćržavnom prihodu i rashodu u upravnoj godini 1857. Svekupnoga prihoda bilo je 298,295,847 for., a rashoda 340,829,715 for., dakle je nastao bio manjak od 42,533,868 for.

U prihodu bilo je 275,900.860 for. urednih, a 22,394.987 for. izvanrednih dohodakah. Medju urednim dohodcima iznosili su izravni danci 94,770.656 for., a neizravni 152,399.274 for. Kao izravni porezi platilo se je 63,242.146 for. zemljištine, 11,719.486 for. kućarine, 9,892.863 for. tečevinarine, a 9,763.300 for. dohodnine. Medju neizravnim danci iznosila je potrošnina 36,934.335 f., biljegovina 30,971.982 f., solarina 26,905.465 f., samoprodeja duhanska 26,086.126 for., a carine 18,786.427 for. Džrjavna dobra, rude i novčarstvo donosiše 7,069.570 for., dugoizplatna zaklada 12,939.046 for., a raznoga dohodaka bilo je 8,722.414. for. Kao izvanredni dohodci navodi se 17,059.603 for. vojničke oprostine.

Što se pako rashoda tiče, bilo je troška urednoga 324,686.875 for. a izvanrednoga 16,142.840 fr. Najviš. dvor 9,104.024 fr. ministarstvo izvanjskih poslova 2,078.151 fr., ministarstvo unutarnjih djela 29,471.304 fr., ministarstvo financija 20,106.848 fr., ministarstvo pravosudja 15,882.009 fr., ministarstvo za bogostovje i nastavu 5,482.418 fr., ministarstvo trgovine 21,822.844 fr., vèrhovno zapovjedništvo vojske 106,890.019 fr., vèrhovna oblast redarstvena 10,527.393 fr. a za isplaćivanje kamata od džrjavnoga duga 91,786.986 fr.

Vierovnim operacijama pribavilo se je 118,972.223 fr. i to 80,082.718 fr., umnožavši zakladni dug, a 25,685.657 fr. platilo se je za prodane željeznice. Od toga novca potrošilo se je 42,533.868 for. na nadomješćenje manjka 16,174.793 fr. na isplaćivanje duga; 16,631.697 for., na izriešivanje džr. novca papirnoga, 8,999.606 fr. povratilo se je narodnoj banki, a 30,718.784 fr. obratilo se je na željeznice i džerzjave.

Beč 9. kolovoza. C. austr. poslanik kod švedskoga dvora baron Langerau prispio je sinoć ovamo.

— Kr. švedski poslanik kod ovdašnjega dvora g. baron Vedel premješten je kao takov u Petrograd. On će u mjesecu rujnu predati svoje odpozivno pismo i otići će odmah zatim na svoje opredieljeno mjesto.

Beč 11. kolovoza. Nj. c. k. visost prejasni g. nadvojvoda Stjepan došao je danas ovamo preko Draždjenah i Praga.

Milan 6. kolovoza. Po raspravi od tri dana izreko je ovdišnji kriminalni sud smèrtnu presudu o ubojici, koji je pred nieko vrijeme ubio svoju suprugu zajedno s njezinim ocem, direktorom ovdišnjega veterinarskoga zavoda, na stabama nadbiskupove zgrade posredstvom noža, kojim zadao im je više ranah. Osudjenik hteo je do posljednjega trenutka razpravah time pokazati jakost svoga značaja, što je na pitanje predsjednika, da li se kaje zbog toga, što je učinio, opetovano tvèrdio, da bi usuprot vaviek bio gotov ponoviti svoju osvetu.

Talianska.

„Espero“ osigurava, da je grof Cavour iz Plombieres-a doneo vlastoručno pismo od cara Napoleona na kralja Viktora Emanuela.

— Kao što piemontski dnevnik uvjeravaju, doznao je Cavour, bivši u Plombieru u pohode, da se oko Sarsane i Spezie namierava buna Masinske. — Pošte nagloga povratka upotriebio je odmah shodne miere, da se predupriedi svakome nemiru. Sarsona i Spezia oboružane su proti domaćem kao izvanjskom neprijatelju, narodna straža snabdjevena strielivom i sve izlišne puške predane su vojničtvu pod stražu. Svakolika posada i straža narodna stoje pod opazjom.

Ruska.

Petrograd u mjesecu kolovozu. Možebiti siećat će se naši čitatelji još onoga sukoba, koji se je pred više mjeseci dogodio medju djacima i policijom. Ruski listovi nisu onda ništa priobćivali o ovom događaju, no ipak je drugim putem došao do obćega znanja i u izvanjskim listovima čitalo se je o tom svašta. Car je odmah onda zapoviedio, da se stvar strogo istraži i sada se oprav obznanjuje presuda iz-

rečena u tom poslu i po caru potvrđjena. Ista glasi proti moskovskim policajnim činovnicima: Zbornom tajniku Simonovu, naslovnom viećniku Morosovu, dvorskom viećniku Cvilenovu i policajnom liečniku dvorskom savjetniku Liljevu onamo, da su po ratnom sudu za krivce priznani: Simonov „zbog džršovitoga postupanja proti djacima c. moskovskoga sveučilišta“ zatim da su na isti prekèrsaj nižje policajne činovnike i druge osobe dražili, kao i to da su oblasti zatajili istini hod stvari i da su lažljivo izviesće o tom pedniali; — Morosov zbog mlitavosti u uredu i krivih navodah za potapšanje pogriješakah Šimonovih; — Cvilenov zbog nemarnosti u službi i zbog neredah; napokon liekar Liljev, zbog toga, što je izdao krivih sviedočanstvah o bolestih djakah i jednoga policajnoga činovnika. Uslied toga osudjeni su: Simonov — na izgubitak službe i pravah svoga dosadašnjega stališa i na degradaciju na prostoga vojnika; Morosov — na odpust od službe, bez da uzmogne ikada kakovu službu opet dobiti; Cvilenov i Liljev napokon da se svèrgnu s ureda. — Čini se da od djakah nije nitko nadjen bio, da je kriv, barem nije dosad nikakva osuda službeno obznanjena.

Velika Britanija i Iraka.

London 6. kolovoza. Polag „Heralda“ prenoćit će kraljica dojduega ponedjeljka u Buckinghamskoj palači a zatim u utorak ukèrat se u Gravesendu put Pruske. Budući da put nema baš nikakova javnoga značaja, dostojalo je Nj. veličanstvo zabraniti si svako očitovanje privèrženosti u Gravesendu.

Vojvoda od Malakova razposlao je pozivah na veliki banket, koji će on dne 15. t. m., kao na dan narodjenja cara Napoleona dati u palači francuskoga poslanstva.

Neprestano šilje se vojska u Indiu; jučer otišle su tri prevozne ladje s vojskom iz Gravesenda u Kalkutu.

Na taktiku, koju je Sir Colin Campbell u Indii do sad upotrebljavao, napada jedan „invalidni oficir“ u veoma dugačkom članku, koji je u „Timesu“ naštampan. Sam „Times“ oprovergava ovaj sastavak u svom uvodnom članku. Nije moguće, poimence za ljude, koji nisu od vojničkoga zanata, razsuditi način vojevanja Sir Colina i teoriju kritike. Napominjemo ovu razpru samo zato, da veoma različita mnienja vladaju o vojevanju u Indii.

Bèrzojavne i najnovije viesti.

Pariz 10. kolovoza. Car prispio jučer u Brest.

London 10. kolovoza. Kraljica se je ukèrala danas u Antverpen.

„Timesu“ javljaju iz Valencie, da se je počelo iz Nove Foutlandie bèrzojavljati celim izriekami.

Mletci, 11. kolovoza. Nj. kr. visosti prejasni gosp. nadvojvoda Ferdinand Maksimilian i prejasna gospoja nadvojvodinja Charlotte odputovaše jučer u Milan.

Tèrst, 11. kolovoza. Nj. kr. visost grof Flandernski stignuvši sinoć ovamo, odputovat će u Beč.

Srebro od 11. kolovoza. 4 ¼ fr.
Carski dukati 7 „

Odgovorni učrednik. Dr. Demeter.

SLUŽBENI LIST.

12679-2884 (VI. 48)

3—1

Konkurs-Ausschreibung.

An der Knabenhauptschule zu Kopreiniz ist eine Lehrerstelle mit dem jährlichen Gehalte von 450 fl. und mit einem Beheizungspauschale von 30 fl. CM. zu besetzen.

Bewerber um diese Stelle haben ihre an die k. k. Statthalterei gerichteten, mit dem Taufscheine, dem Zeugnisse über die erlangte Lehrfähigkeit für Hauptschulen, dann den Ausweisen über ihre Moralität und bisherige Verwendung, so wie über die vollkommene Kenntniss der illirischen und deutschen Sprache be-

legten Gesuche, wenn sie bereits in öffentlichen Diensten stehen, durch die vorgesetzte Behörde, sonst aber unmittelbar bei der Schulbezirks-Aufsicht des Kopreinizer Schuldistriktes (d. i. bei dem Herrn Pfarrer und substituirten Schulbezirksaufseher zu Rasina im Warasdiner Comitate Johann Draganec) bis 10. September d. J. einzubringen.

Von der k. k. kroat.-slav. Statthalterei
Agram am 5. August 1858.

Br. 405 (Dp.—59)

3—1

Oglas natiečaja.

Kod učione krapinskih toplicah izpražnjeno je mjesto učitelja, s kojim je skopčana platja od 218 fr. 31 kr. sr., zatim 5 hv. gorivih džrvah i bezplatni stan. Ovu službu zadobit želeći imaju svoje dovoljnim dokaznicami o dobi, ponašanju i sposobnosti providjene, vlastoručno pisane molbenice do najkasnie 15. rujna t. g. dotičnomu učionah nadziratelju, podjašpristu i župniku komorskoma gospodinu Franji Magdalenicu predati. U Zagrebu dne 30. sèrpnja 1858.

Od zagrebačkoga nadbiskupskoga duhovnoga stola.

Nr. 1203 W. (DS.—60)

3—2

Edikt.

Von dem k. k. Landes-Gerichte Agram als Handels- und Wechsel-Senate wird Anton Kovač, Krämer aus Plešče, gegenwärtig unbekannten Aufenthaltes hiemit erinnert: Es habe die Agramer Handels-Firma Nestlang et Kallabar wider denselben die Klage auf Zahlung einer Wechselforderung pr. 436 fl. 23 kr. CM c. s. c. sub praes. 31. Juli 1858 Z. 1203 W. hiergerichts eingebracht, worüber die Zahlungsaufgabe unterm 4. August 1858 erlassen und den Geklagten wegen unbekannten Aufenthaltes der Agramer Advokat Herr Heinrich Ostoić als Curator ad actum auf Gefahr und Kosten bestellt wurde.

Dessen wird der Geklagte zu dem Ende verständiget, dass er allenfalls zu rechter Zeit selbst zu erscheinen, oder sich einen anderen Sachwalter zu bestellen und anher namhaft zu machen habe, widrigenfalls diese Rechtssache mit dem aufgestellten Curator verhandelt werden wird.

K. k. Landesgericht

Agram am 4. August 1858.

Klobučarić.

Jović.

Br. 2200 pol.* (Izv.—216)

3—1

Oglas dražbe.

Dne 30. kolovoza t. g. u 9 satih prie podne obdèržavat će se pri ovom c. k. kot. uredu javna jevtimba za iznajmljenje podavanja predprege na predprežnih postajah u Prilišću i Severinu za upr godinu 1858-59.

Jevtinbeni uvieti mogu se svaki dan pri ovom c. k. kot. uredu uviditi.

Od c. k. kot. ureda bosiljevačkog

U Stelniku 3 kolovoza 1858.

C. k. kot. predstojnik

Lopašić.

Br. 745—1858 gr. (Izv.—215)

3—2

Izrok.

C. k. kot. ured kao sud Zlatar do znanja stavlja, da je na molbu Stipana Cvetka po odv. g. Ferdinandu Matačiću de praes 14. svibnja t. g. br. 745 gr. u parnici proti pl. Josipu Jakobčiću iz Vižanovca ovèrzbena dražba zemljištah po potonjem iz činza džrvanah i sastojeh iz kuće pod kuć. br. 1 i ostalih zgradah džrvanah, zatim oranica, livadah, šume i vinograda u mjestu Vižanovec pol. obć Budinščina ležećih i na 352 fr. 40 kr. sr. procienjenih, radi duga 97 fr. 28 kr. c. s. c. dozvoljena i da se u otu svèrhu dva roka, i to pèrvi na 31. kolovoza drugi pako na 30. rujna 1858 vazda u 10 satih prie podne na licu mjestu opredieljuje, s tim dodatkom, da će se upitna zemljišta samo kod druge dražbe izpod procjene prodati.

Uvieti dražbeni mogu se kod ovog suda svaki dan u propisanim urama uviditi. U tom imat će dražbenici 10% vadium položiti, hipotekarno pravo kroz gruntovno uknjiženje imajući, pozivaju se, da pravo to do vremena dražbe prijave tim sigurnie, čim u protivnom slučaju imat će pripisati sami sebi, ako se dioba kupovnine obavi bez njih, i ako time u koliko bi se kupovna diobom izcèrpila ostanu izključeni.

C. k. kot. ured kao sud zlatarski

U Loboru dne 31. sèrpnja 1858.

C. k. kot. prist kao sudac

Barabaš.

Br. 66 (Dp.—55)

Oglas.

3—2

Archiepiskopsko patriaršesko vlastelinstvo u Dalju izdat će pod arendu svojo kèrčme, mesnice i ribolovje, izuzimajući ribolov na Živi, na tri jednu za drugom tekuće godine i to od 1. studenoga t. g. do konca listopada 1861 po novom kalendaru. Dražba navedenih arendah džržat će se 18 (30) kolovoza t. g. u ovovlastelinskoj pisarnici u 9 satih prie podne Dražbena uslovja mogu se u vlastelinskoj pisarnici uviditi. U Dalju dne 19. (31.) sèrpnja 1858.

Vlastelinstvo daljsko.

Carsko-kr.

službene

Novine ove izlaze svaki dan izvanredne nedjelje i praznike na čitavom listu. — Polugodišnja predplata je za domaću u novinarnici 4 for. srebra. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom pošiljati, 6 for. sr. —

NARODNE

NOVINE.

Za službene oglase opredjeljena je uvrstbina: 4 kr. sr. od linije za prvi put; a zatim za svaki put 2 kr. sr. — Za druge oglase ili posebne članke plaća se do 10 linija 20 kr. sr., dalje pak po od svake pojedine linije 4 kr. sr.

Uredovni dio.

Naredba ministarstva pravosuđa od 21. srpnja 1858, kriepostna za svukoliku cesarevinu, kojom se uslied previše odluke od 30. svibnja 1858 izdaje razjasnitba obćega građanskoga zakonika u obziru zagodna roka za takove tražbine, koje su ili dosudjene pravomoćnom osudom, ili priznane ovērshbenom nagodom ili pako pogodbom.

Da se ukinu nastavše dvojbe, izdaje se uslied previše odluke od 30. svibnja 1858 sljedeća razjasnitba zakona.

Tražbine, koje po propisih obćega građanskoga zakonika zagadjaju u kratkih rokovih, nego što su oni, koji su za redovitu zagodu ustanovljeni u §§. 147^a, 1485 i 1486, podvržene su, ako budu ili dosudjene pravomoćnom osudom, ili priznane ovērshbenom nagodom ili pako pogodbom, samo onoj zagodi, koja je ustanovljena u paragrafih pomenutih. Nego ako u osudi bude dosudjeno, da se plate nesamo daće, kamate, rente ili službe godišnje, koje su jurve dospiele, nego i one, koje će dospjeti stopram u buduće: tad daće ovovērstue, ako dospiju, iza kako je osuda zadobila pravnu moć, podvržene su na novo trogodšnjoj zagodi, ustanovljenoj u §. 1480 građanskoga zakonika.

Graf Nádasdy s. r.

Razpis ministarstva financiah od 22. srpnja 1858, valjan za svukoliku cesarevinu, kojim se ustanovljuje tarifna naknada kovnih troškovah, što će ih c. k. uredi, odredjeni za izmjenjivanje zlata i srebra, zatim kovnice c. kr. imat pobirati prigodom, kad izmjenjuju ovozemskesreberne novce, kovane uklopno do godine 1856.

Odnosno na razpis ministarstva financiah od 1. lipnja 1855 (kom. XXIII., br. 87 dēž. zak. lista) imat će c. kr. uredi, odredjeni za izmjenjivanje zlata i srebra, zatim c. k. kovnice, kad ovozemskesreberne novce, kovane uklopno od god. 1856, po pravnoj njihovoj vriednosti unutarnjoj (al marco) izmjenjuju za novce vriednote austrijske ili za takozvane talire levan-

tinske, pobirati od stranekah u ime naknade kovnih troškovah osim kovnine po tarifi jedino pristojbe prokusne.

Lučbarine i ini kakovi odbitci nisu dopušteni pri izmjenjivanju pomenatih cesarskih novacah.

Bar. Bruck s. r.

Naredba ministarstva financiah od 27. srpnja 1858, valjana za one krunovine, u kojih je u krieposti pravilnik o cestarini od 17. svibnja 1821, kojom se obznanjuje, da se prosto od cestarine imadu propuštati kola mērtvačka a i ona kola, koja mērtvaca prate.

Bezuvietni oprost od cestarine, što ga po cesarskom patenta od 10. veljače 1853 (§. 18. br. 21 dēž. zak. lista br. 133) u Ugarskoj i u niegdašnjih njezinih pokrajinah uživaju kola mērtvačka a i kola, koja mērtvaca prate u groblje bilo s duhovnikom, bilo bez istoga, ovim se uslied previše odluke od 18. srpnja 1858 razprostire i na one krunovine, u kojih je u krieposti pravilnik o cestarini od 17. svibnja 1821.

Nego ovaj oprost od cestarine ima u kriepost stupiti tek od pērvoga dojdūćega roka zakupnoga.

Bar. Bruck s. r.

Naredba ministarstva unutarnjih dielah i pravosuđa od 28. srpnja 1858, valjana za Ugarsku, Hērvaltsku i Slavoniju, sērbsku Vojvodovinu i Banatom tamiškim i za Erdeljsku, kojom se razjašn uje §. 176 naputakah za urbarske sudove, o postupku, kojega se valja dēržati, kad proti dvim jednakoglasećim riešitbam bude podnošen utok na višnje sudište urbarsko.

Budući nastala dvojba, da li se pritožba, proti jednakoglasećim riešitbam sudovah urbarskih pērve i druge molbe podnešena višnjemu sudištu urbarskomu, prosudjivat ima po propisu građanskoga postupnika o urednom ili o izvanrednom pregledu (reviziji), i s toga da li se u drugom ovom slučaju pritožba saobćiti ima protivnoj stranki radi protudokaza, — izjavljuju ministri unutarnjih dielah i pravosuđa:

Budući po propisu za ove krunovine iz-

datih i urbarska razmierja uredjujućih patentah, §. 38 u oba patenta od 2. ožujka 1853 (br. 88 i 41 dēž. zak. lista), §. 79 patenta od 21 lipnja 1854 (br. 151 dēž. zak. lista), i §. 30 cesarskoga patenta od 17. svibnja 1857 (br. 98 dēž. zak. lista), i po mieri §. 178 urbarsko-sudbenih, za iste ove krunovine postojećih naputakah od 2. veljače 1858 (br. 20), od 28. prosinca 1857 (br. 1. god. 1858) i od 37. siečnja 1858 (br. 16 dēž. zak. lista) dalji utok na višnje urbarsko sudište dopušten proti presudam urbarskoga višjega sudišta u svakom slučaju, a naročito i u slučaju onom, kad je riešitba ta jednoglasna s presudom urbarskoga suda pērve molbe: s toga se s utokom, proti dvim jednakoglasećim riešitbam urbarskih sudovah pērve i druge molbe poprimljenim na višnje sudište urbarsko, postupati ima jedino po propisu građanskoga postupnika, postojećem za uredni pregled (reviziju), i s toga neima se isti radi protudokaza saobćivati stranki protivnoj.

Bar. Bach s. r. Graf Nádasdy s. r.

Razpis ministarstva financiah od 8. kolovoza 1858, kojim se zabranjuje izvoziti oružje i streljivo (džebanu) u Bosnu.

U dogovoru s c. k. ministarstvom izvanjskih poslovah, s onim za tērgovinu i s vērhovnom oblasti redarstvenom zabranjuje se, dok ovaj nemir trajao bude u pokrajini osmanskoj, iz c. k. austrijskih dēržavah izvoziti oružje i streljivo u Bosnu, ako to nebiva na račun praviteljstva turskoga, što valja inače da bude uredovno dokazano.

Neuredovni dio.

Austrijska carevina.

U Zagrebu dne 14. kolovoza. Otčinskim nastojanjem vladinim i pripravnosti obćinskom ustrojile su se na Rieci i u Samoboru obćinske štedionice, a naskoro zavest će se i u Jastrebarskom, Karlovcu i Sisku. Dotične obćine poručile su se uložbam na podpunu sigurnost zemljišnički založivši svoje nepokretnine. Nadamo

Obučavanje konjah.

Tkogod je konja dugo motrio, bit će samietio, da sve onjušuje što mu je novo, ili što mu se strašno čini. Ovim čudnovatim načinom izpituje konj svaku stvar. Kad se čega plaši, upre oči i pilji u to; al nekako nevieruje svojim očima i zato se neće umiriti, dok se nedotakne gubicom one stvari; pak to čini konj ne samo zato, da ovakvu stvar onjuši, nego da ju opipa, jer mu je gubica ono, što su nam ruke.

Ako se želiš o tom osviedočiti, a ti odvedi konja u kakav štedanj (štagalj) ili u prostranu konjušnicu, pak mu onda dēžti pred očima, podaleko od njega, kakvu stvar, za koju znaš, da se je konj plaši, n. p. cērvenu kabanicu itd.: konj će dignuti glavu i fērkati. Onda baci onu stvar na sried konjušnice ili štednja, ukloni se na stranu i motri konja s prikrajka. Ako se konj one stvari neplaši, neće za nju mariti, ako se je pako boji, neće mirovati, dok je neonjuši i neopipa. Izpērva će iz daleka oko kabanice, ili što je već, obilaziti i fērkati, nesmetnuev oka s nje, a sve joj se bliže primiče, dok napokon sasvim do nje nedodje: onda pruži vrat koliko može prama strašilu, kao da kuša, hoće li na njega skočiti. Napokon ga se gubicom dotakne i to više putah opetuje. Sad se stopērv domišlja, da mu ta stvar neće nahuditi i zato se stane s njom igrati, hvata je zubima,

diže i pušta. Ovako se konj koji čas igra sa svojim strašilom, najposlie ga ostavlja i odlazi od njega, nu neprestano se osvērće i ogleda, neidde li strašilo za njim. Više putah, kao da se jošte nije sasvim uvierio, povraća se k strašilu, te ga iznova njuši i pipa, dok se napokon sasvim neumiri. Ako ovo više danah ponoviš, neće konja nikada više prestrašiti stvar, koje se je dotle toliko plašio.

Prema ovoj naravi konja priučava Rarey biesne i u obće mlade konje oglavu i sedlu. Kad hoće da konju namakne oglav na glavu, najprije mu pogladi glavu, primakne mu oglav k gubici, da ga onjuši i opipa, pak onda mu ga polako i pozorno natakne na glavu. Jošte pažljivo treba postupati sa sedlom. Ponajprije uzapni stremenke (remene, o kojih stremeni vise) tako, da kad kasnije postavliš sedlo na konja, stremeni dolje viseći nebižu konja po tērbuhu. Onda uzmi sedlo pod desno pazuhu i nosi ga k konju tako, da te se neuplaši. Kad k njemu dodješ, pogladi ga više putah niz kosu i primakni mu sedlo, da ga onjuši i opipa. Sad zapni pred njim popruge, da se priuči njihovoj škripi i šumu, i pogladi s njimi konju više putah vrat niz kosu, sve niže, dok na hērbat nedodješ: tad mu nametni sedlo, i ako opaziš, da ga se konj jošte plaši, a ti ga umah skini i opet konju laskaj kao i prije, dok mirno nepodnese sedlo. Čim se priuči sedlu, zategni po-

pruge, nu polako i nježno, i to izpērva samo toliko, da ti sedlo s konja nepane. Onda provedi malo konja, i kad se ovako navadi na sedlo, pritegni popruge koliko treba, a konj će mirno stajati. Samo pregledni dobro sedlo, prije nego ga metneš na konja, da li je dobro postavljeno i mekano, da konja što nežulji i nezadaže mu boli, jer onda nemožeš od njega potrebovati, da ga mirno nosi.

Prije nego konja usjašeš, treba ti ga jošte priučiti uzdi: zato, metnuev desnicu na sedlo, uhvati s obie strane vodjice (diagone) i onako šetaj s njim po konjušnici, dok se nepriuči uzdi, i dok ga nenaučiš, da se onamo okrene, kamo želiš i da stane, kad mu pritegneš vodjice; uz to ga jednako miluj i gladi.

Kad već hoćeš konja da usjašeš, učini to pērvi put takodjer u povisokoj konjušnici ili u štednju, i to na samo. Najprije ga gladi s obie strane sedla i cielo tielo, dok nestane mirno, ako ga i nedēržiš, nit se boji, kad k njemu pristupaš. Kad ga ovako oblaskaš, metni k konju mali 1½ stopu visok panj. Kad stupaš na taj panj, čini to polako, jer te konj uvijek motri, pazi na svaki kret i stav tvoga tiela, i uplašio bi se, kad bi se ti iznenada na panj popeo; ako to pako učiniš polagano, neće to biti konju za čudo, i on će mirno stajati. Onda si diji opet s panja i popni se opet nanj, i to čini dotle, dok se konj nepriuči i dok nestane mirno

se, da će vladinoj namjeri pristati i obćine osiečka, vukovarska, požezka, varaždinska, križevačka i novljanska, te namjeriti se potrebitu sigurnosti radi.

Korist ovakvih zavodah bit će dvostruka, žiteljstvu, a osobito služinčadi pružat će se prilika, da mogu svoju gotovinu vaviek koristno i bezpogibeljno ulagati, u mjesto da ju kad i kad i nesmotreno troše, s druge pako strane pomagat će se malim posjednikom i gospodarom posudjivanjem na njihove nepokretnine.

Na Rieci 11. kolovoza. Žiteljstvo primorskoga ovoga našega grada namieravaše prigodom, ako bi Nj. vel. carica rodila carevića, veleliječno r zsvietliti varoš, nu budući da je Nj. velič. najvišjom odlukom od 28. p. m. dostojalo izraziti želju, da bi se umjesto javnih svetkovinah i demonstracijah ti novci obratili na blagotvorne svrhe, s toga izdade gradsko poglavarstvo pod današnjim danom proglas, kojim građane pozivlje, da, svetkjući tim dostojnije taj za Austriju toli sretan događaj, daruju na razsvietljenje namijenjeni trošak domaćim ubogim, kojim će to biti na liepu pomoć i utiehu u skupo ovo doba.

Na varoškoj kući kod načelnika otvorena je zato posebna knjiga za blagotvorne podpisanike, i u svoje vrijeme oglasit će se javno, kamo se obratili budu svikolici milodari.

Terst 10. kolovoza. Radi kratelja, koji bojagi biesni u Tunizu, naše je pučanstvo u velikom strahu uzperkos tomu, da je osrednja pomorska oblast naredila čim strožije naredbe, da se ta pošast nebi uvukla u naše pokrajine. Sve što dodje po moru iz lukah afrikanskih, odpremlja se u Lazaret, višednevnog kontumaca radi.

Na onom istom mjestu, gdje je stara pravoslavna crkva, sagrađit će se nova, koja će biti veoma liepa. U tu svrhu sakupilo se već prilično novacah; grofica Nakina Vučetićeva poklonila je sama 50.000 for. tom jedinom pogodbom, da se njezinoj obitelji sagrađi raka u novome bramu.

Lavov 6. kolovoza. Veleizdajna parnica, o kojoj prije nekoliko danah napomenusmo, dovršena je time, da se je jedan od mladajskih urotnikah, komu ima već 20 godinah, osudio na smert, 7 ih je osuđeno na petgodišnju tamnicu, a jedan, kome još nema 14 godinah, na jednomicesečni zatvor. Sudište je svekolike osuđenike najvrucije preporučilo milosti Nj. veličanstva.

Turska.

S bosanske granice priobćuju Sërbskom Dnevniku molbu bosanske sirotinje, koju je pismeno kako g. podkonzulu austrijskom tako i b:hačkom paši u sastanku, koga su 24. pr. m. imali, predala. Ova molba glasi ovako:

Čestiti gospodar! Najveća i nečoviečna progonstva i ugijetavanja, koja je sirotinja raja

u Bosni od vjekovah kako od svojih najvećih dušmanah begah i spahiah tako i od postavljene carske vlasti u nepisanoj mieri tērpila, danas se sva ta progonstva još dvostruko jače nad nesretnom rajom od najmanjega do najvećega Turčina biesno i grozno čine, nebojeći se boga, a nestideći se ostalog učenoga svieta; a to najbolje dokazuje ovo sadašnje žalostno bježanje ovoga našega nesretnoga naroda, samo da ukloni svoju nesretnu glavu izpod dušmanskega mača.

Da je ovaj od čitavoga kērščanskoga svieta zaboravljeni narod bosanski već više putah svoje goleme jade i nevolje ne samo vezirima, pašama, nego i milostivom caru i gospodaru sultanu prinosio, cielom je svijetu poznato; samo pitamo svakoga, koliko nam je naša molba i jadikovanje pomoglo? Znamo mi, a s nama i ostali svijet, da su nieki fermani i druge huruntije iz Carigrada na vezire i paše dolazile, i to skoro svagda, kad se je koi nemir u ovom žalostnom narodu pojavljivao, ali nigda od ovih hatah i fermanah dosad ni traga kakvoga nebi.

— Ako bi sve druge dosadašnje carske milosti i prava, koja nam njegova očinska dobrotadade, zaboravili, to nikako zaboraviti nemožemo najnoviju carsku milost hathumajum, koi pruža ovom sužanjskom narodu tako reći novi život, da i on može kao čoviek već jedan put živiti, i tako sa svakim u carstvu osmanskom živećim podanikom ravan biti, i koja su prava takodjer i od drugih silnih carevah i kraljevah za našu bezbiednost i mirni život u zakrilje svoje uzela; i u mjesto da se predpostavljene vlasti naše, kao što su: veziri, paše, kajmakami, kadije i mudiri postaraju, ovu najvišu carsku volju i milost pravedno kod naroda da izvršuju, to oni još sa svom snagom podpomazu naše najveće kērvopije, begove i spahije i svi ujedno postase ortaci i nas u mjesto stoke do desetoga prekupca prodavaše, ta ne samo protivno carskoj volji da čine i taj hathumajum kao nieko titranje i šalu dērže, nego od toga vremena još biesniji postadoše tako, da su na pravdi božjoj više odabranih ljudih od priedorske, kozaračke i dubičke nahije potukli, tobože izgovarajući se, da ovi sa hajducima šuraju, — ali opet se i tu onaj spasiti mogao, koi se je dukatima izkupiti znao. Desetari isto zlo i globu kod naroda počinise, jer hoće i čine, da im jedna zakupljena stvar deset putah naplaćena biti mora, a da zasviedočimo taj gadni postupak jednog iz Dubice desetara Asana Bečića, koi je pokraj svega tako milostiv bio prema hrišćaninu Mihajlu Babiću, te mu je tovar crne zemlje na kičmu natovario i samo podsmiehavajući govorio mu: „Polako, Vlašce, razbit ćeš mi u tovaru sērce (flašu);“ a tako su zimus nov-

ski desetari a v. ši ortaci golu sirotinju za dērvlje vezali i u najvećoj zimnoj nepogodi na njih vodu lievali, i tako mērnute preko duge i hladne zimne noći patiti činili, J. kova M. jica i Dmitra Marina iz Sela Murata i Ušivca posieče sin priedorskoga kapetana Useinbeg iz običnoga turskoga zuluma, i mnoga najnovia nečoviečna zla, koja ljudski um i pero opisati nemože, a znati nije moguće, nego samo onom, koga je hērdjava sreća odredila, da tako žalostno i živinski život svoj provoditi mora.

Nemogući više ovaj čemerni narod tiranska mučenja pomamnih Turakah podnositi, traži dakle spasenja u bježanju, što je iz najvećega prognanstva i učiniti morao, i nemisli više svoj povratak u tursku nepravdu i silu uzimati, osim ako bi čestiti car i drugi kraljevi ovaj hathumajum u dielo priveli i nas sa Turčinom jednake učinili tako, da ako Turčin oružje nositi smije, to da je i raji kao istim carskim simovom slobodno imati, ako pak raji nije slobodno, to da i njihove siledžie takovo imati nemogu, a tako i sva druga po redu, koja su u toj najnovijoj carskoj milosti i volji napisana, ne kao dosad slipeo i protivno izvršuju, nego baš onako, kako car želi i zapovieda; i tako povratak našega naroda može samo onda biti, ako se vlasti naše dosadašnje pred drugim kojim kraljem obvežu — da ma od kojih velikih silah, koje red i pravdu ljube, svoju posadu medju naš narod metnu, i takovim načinom da nam je svima život slobodan, rad i imaošina naša o bezbiedjena, zulumi i nasilja turska da već prestanu, u kratko, da nam se pomenuti „hat“ u život privede, koi će nam olakšati dosadašnji robški život, a učiniti da budemo ljudi, koji bi tako kadri bili kako bogu tako i čestitom caru i gospodaru sultanu, a i cielom svijetu poslužiti; bez ovoga niti možemo, a nesmije narod kērščanski u čeljusti pomamnih spahiah i begovah ići i tamo i dalje kao skotovi bez manastirah i crkavah, koje je dušmanska ruka ovih danah u pepeo pretvorila, a koja su nam pērva svetinja i najveće naše dobro, biti nemožemo i život provoditi; radije ćemo, ako nas koja druga učena i kērščanska dēržava pod svoje zakrilje neuzme, svi u vodu skočiti i tim barem našem biednom životu kraj učiniti.

Preporučujući našu molbu i pravedne želje svim vlastima, a najviše milostivom caru i gospodaru sultanu; u ime naroda bosansko-kērščanskoga

Na austrijskom zemljištu u miesecu sērp-nju 1858. Petar Gvozdić, proto.

Bērzojavne i najnovie vīstī.

Pariz 11. kolovoza. Jučer bila je petnaesta sīednica konferencialna, vīčalo se je o kneže-

Kad već uzstoji mirao, dok ti na panju stojiš, a ti spusti stremenke na sedlu, stupi lievom nogom u stremen i stoj u njem, okrenuvši petu od svoje noge konju, te privij koljeno konju. Desnicu metni s prieda na sedlo, a lievom rukom uhvati vodjice i komad grive. Sad se po malo naslanjaj na lievu nogu u stremenu i na desnicu na sedlu, da se konj priuči nositi svu težinu. Ovo opetuj više putah, dakle konj nedopusti, da i desnu nogu preko njega premetneš i u stremen staviš, te ovako na njega sasvim uzsiedneš. Ovo popinjanje na panj koristno je sa tri razloga. Konj dopušta, da k njemu pristupiš, jer je zapamtio, da ga gladš, kad k njemu dodješ; no da pobaučke (četveronoške) ili potērbuške k njemu pužeš, jamačno bi te se uplašio. Isto tako morat će se dakle konj prepasti, kad se iznenada uz njega osoviš i u vis popneš, a kamo li da u vis skočiš. Druga je korist pomenutomu panju, što stojeć jednom nogom na panju, a drugom u stremenu, priučavaš konja polako težini svoga tiela, te se neće uplašiti nenadana tereta, a treća je korist, što ti netreba s panja na konja skakati, već ga možeš liepo polagano uzsiesti.

Kad uzsiedneš na konja i hoćeš, da podje, nemoj ga petama sbosti, jer će ti se propeti, već ga nagovaraj, i ako ni onda neće da ide, pritegni lievu vodjicu (disgen), dok se nemakne, i onda ju pusti, da polako hoda. Ovako obilazi na njem po konjušnici, dok se sasvim nepriučiti

i uzdi i sedlu. A u konjušnici treba to zato činiti, jer onde osieća konj svoju slabost i nemoc, znaduć, da je onde u čoviečoj vlasti, a kad izadje napolje, domišlja se svojoj slobodi i postaje odmah prokšenii i obiestnii, hoće da tērci, da se propinje, ili da mah otme. Kad ga sve ovo naučiš u konjušnici, priuči će se to-mu sasvim i bit će miran i onđ, kad š njim izadješ na polje. Svakako budi na oprezu, jašuć pērvi put konja na polju, gladi ga i miluj, pa kad na njega uzsiedaš, dērži mu lievu vodjicu na kratko, da možeš konja, kad se uplaš, prepričiti, da ti se nepropne, pritegav mu vodjicom glavu k sebi. Ovim pritezanjem glave na stranu pričić konja, to nemože ni skočiti, ni propeti se, ni mah otet. Ako je konj čudljiv, te neće da se s miesta makne, prije nego bičem pomoć ćeš se tim, kad mu pritegneš glavu na stranu. Ako se radi toga nekoliko putah okrene, dok mu se u glavi zavērti, i ako mu onda glavu upravo ostaviš i bičem ga malo ošineš, jamačno će dalje ići. Kod mlada konja nevalja rabiti poduzdak ili kapićol (Sprungriemen), dok se nepriučiti uzdi, jer poduzdak smeta dielovanju uzde i uz to pričić, te nemožeš konju, kad hoće da se propinje, glavu na stranu pritegnuti. Stopērv onđ, kad se konj sasvim pripitomi, te vidiš, da dērži glavu povisoko ili da pruža gubicu podaleko, treba mu namaknuti poduzdak.

Kada pērvi put konja jašč, čuvaj se, da

ga neugriješ i neumoriš. Čim zamietiš, da je konj trudan, umah sjaši s njega, laskaj mu i ostavi ga da počine. Ovim postupanjem učinit ćeš, da ti bude konj privēržen i zapričić češ, da nepobiesni i da nepostane uporan.

Iz svega ovoga vidi se, da se Rarey kod biranja i obučivanja konja posve drugih pravilah dērži nego dosadanji biraci, koji bez šibe nemogu ništa; kao što odprije nisu znali ni učitelji bez šibe ništa opraviti. A Rarey je proučio konjsku narav, te znade, da i konj ima pameti *) i čuvstva: ovomu je prilagodio svoje postupanje i kaže, da je sva njegova tajna, što zna steći ljubav konja, prilagodjujuć njegovoj pameti sve, što od njega zahtieva.

Rarey je, kao što smo već kazali, Amerikanac, to je na amerikanskih pustarah, zvanih onđie „preri“, gdje je odrastao i od malih noguh oko konjah, kao i otac mu, nastojao, liepu imao priliku stranom od drugih vīstīh konjarah učiti, stranom i sam se domišljati. Od one njegove knjižice o obučavanju konjah, za koju smo već govorili, ta je iz nje i ovaj članak izvađen, prodao je nieki knjižar u Londonu za kratko vrijeme 100.000 otisakah, tako se je stvar dopala glasovitim engleskim konjarom.

(Gosp. L.)

*) Prema našoj narodnoj poslovi: „Um caruje, a pamet imaju i životinje.“

vinah podunavskih. Sva je prilika, da neće konferencije trajati preko ovoga mjeseca.

Iz Carigrada 7. kolovoza. Sultan provozjaše se sa svojim bratom, sinovi svojimi i s više popečitelja amo tamo po marmorskom moru na novom linijašu zavojuju, došavšem iz Engleske. Mrazost medju Turskom i Perzijom vele da raste. Govori se, da će veliki vezir Ali paša stupiti iz službe i veliki admiral Mehmed Ali doći na njegovo mjesto. Vojničko povjerenstvo, sastojeće z 25 časnika, pod zapovjedništvom generala Kirekovskoga, podje preko Batuma put tursko-ruske granice. Na ostrvu Kandije sve je mirno. Leseps odplovao je u Odesu. Oko Varne pojavilo su se derzovite hajdučke čete. Grad Bagdat i okolica opiru se živo Omer paši.

Atina, 7. kolovoza. Obćinsko vijeće zaključilo je da se kralju Otonu na čast postavi statua na Hermopolistu, te je natječaj već raspisao se u tu svrhu.

Turin, 11. kolovoza. Kao što ovdašnji listovi pišu, sastali su se ovoga mjeseca u Alessandrii zastupnici dotičnih obćin, te vijeću u skupštini o gradjenju željeznice konjske medju Kantolupom i Ovudom.

Bečka burza

dne 13. kolovoza 1858.

Tečaj državnih papirah.

Državne zadužnice	sa 5%	82 ⁷ / ₈
dto od godine 1851 seria B	5%	
dto od g. 1853 s povratkom	5%	
dto iz narodnog zajma	5%	84
dto	4 ¹ / ₂ %	72 ¹¹ / ₁₆
dto	4%	
dto od g. 1850 s povratkom	4%	
dto izdane	4%	
dto	3%	
dto	2 ¹ / ₂ %	
Zajam s vučenjem od g. 1834, za 100 for.		312
" " " " " " " " " " " " " " " "		
" " " " " " " " " " " " " " "		
" " " " " " " " " " " " " " "		
Bečko-gradski banko	sa 2 ¹ / ₂ %	
" " " " " " " " " " " " " " "		
" " " " " " " " " " " " " " "		

Zadužnice zemljišnog odkupa od dol. Austrie		
Zadužnice zemljišnog odkupa od Galicije		
Ugarske sa sjedinjenimi pokrajinami po 5%		
Zadužnice zemljišt. odk. od ostalih krunovinskih		
Bankovne dionice komad po		
Eskomptirane dionice od dol. Austrie za 500 f.		
Dionice c. k. pov. austrian. državno-željezn.		
ničkog društva po 200 for. sr. ili 500		
frankah, podpuno uplaćene		261 ¹ / ₄
dto s plaćanjem na rate		

Dionice sjeverne željeznice	po 1000 f.	1685
" bečko-glogničke željeznice	500	
" šoprunsko-malobeske	200	
" Budievojčki-Gmundsko-		
" Linske željeznice	250	
" požunsko-ternovačke željez.		
1-og izdanja	200	
" 2-og s pčvenstvom	200	
" aust. dunav. parobrodarstva po	500	530 ¹ / ₄
" Lloyda u Tertzu	500	
" budapeštanskog lancanika	500	
" c. k. povl. austrijsko-državnog		
" željezničkog društva po 200 forint.		
" Gjurske željeznice		

Galičke založnice sa 4%	za 100	201 ¹ / ₄
Jelisavetina željeznica		
Južno-sievrna niemačka savezna željez.		
Tisna željeznica		
Lombardezko-mlietačka željeznica		238 ³ / ₄

Tečaj mienični.

Amsterdam za 100 holandezkih for.	for.	
Augsburg za 100 for. current		104 ³ / ₄
Berlin za 100 pruskih talirah		
Vratislava za 100 pruskih talirah		
Frankfurt na M. za 120 for.		104 ¹ / ₄
Genova za 300 piemontezkih lirah		
Hamburg za 100 mark banko		76 ⁵ / ₈
Lipsko za 100 for.		
Livorno za 300 toškanskih lirah		
London za 1 funt šterlinga		10-12 ¹ / ₄
Lyon za 300 frankah		
Milan za 300 austrijskih lirah		103 ¹ / ₄
Marseille za 300 frankah		122
Pariz za 300 frankah		122 ¹ / ₄
Prag za 100 forintih		
Tertz za 100 forintih		
Mletci za 300 austrijskih lirah		
Bukurešt za 1 forint	parah	128
Carigrad za 1 forint	parah	479
Suizna za 1 forint	parah	

Tečaj novca.

Carški dukati	6 ¹ / ₂	
Srebro od 15. sèrpnja	4 ³ / ₈	

Odgovorni urednik. Dr. Demeter.

SLUŽBENI LIST.

12679-2884 (VI. 48)

3-2

Konkurs-Ausschreibung.

An der Knabenhauptschule zu Kopreiniz ist eine Lehrstelle mit dem jährlichen Gehalte von 450 fl. und mit einem Beheizungspauschale von 30 fl. CM. zu besetzen.

Bewerber um diese Stelle haben ihre an die k. k. Statthalterei gerichteten, mit dem Taufscheine, dem Zeugnisse über die erlangte Lehrfähigkeit für Hauptschulen, dann den Ausweisen über ihre Moralität und bisherige Verwendung, so wie über die vollkommene Kenntniss der illirischen und deutschen Sprache belegten Gesuche, wenn sie bereits in öffentlichen Diensten stehen, durch die vorgesetzte Behörde, sonst aber unmittelbar bei der Schulbezirks-Aufsicht des Kopreinizer Schuldistriktes (d. i. bei dem Herrn Pfarrer und substituirten Schulbezirksaufseher zu Rasina im Warasdiner Comitate Johana Dragane) bis 10. September d. J. einzubringen.

Von der k. k. kroat.-slav. Statthalterei
Agram am 5. August 1858.

Br. 11051 (VI.-44)

3-3

Obznana.

Daje se ovim na obće znanje, da će se po nalogu vis. c. k. herv.-slav. namiestništva od 9. sèrpnja 1858, br. 11051 podpuni primieroi zem. vladnoga lista od godišta 1851, 1852, 1853, 1854 i 1855 kao i pojedini komadi tako hervatsko-niemačkoga kao i sèrbako-niemačkoga izdanja kod podpisnoga c. k. nuzurednoga ravnateljstva prodavati u obaljenu cieniu.

Obćine, zajednice i stranke, što žele ili pribaviti si ili nadopuniti već imane zem. vladne liste, pozivlju se time, da se na rečeno ravnateljstvo obrate do konca rujna mjeseca, poslie kojega roka neće se prodavati više ovi listovi.

Pojedinim je godištem ciena ovolika:

godiste 1850	— fr. 40 kr.
" 1851	2 fr. — kr.
" 1852	1 fr. 30 kr.
" 1853	7 fr. — kr.
" 1854	4 fr. 40 kr.
" 1855	3 fr. — kr.

Ukaz o uvedenju biljegovine hervatsko-niemački ili taljansko-niemački — fr. 30 kr.
Pojedini komadi računat će se tabak po 1 kr.
U Zagrebu dne 30. sèrpnja 1858.

Nuzaredno ravnateljstvo kod c. k. namiestništva.

Nr. 10044-3010 IV. V. (VI.-45)

3-3

Konkurs-Ausschreibung.

An dem Sclassigen k. k. Gymnasium in Görz kommt eine Lehrkanzel der Naturwissenschaften zur Besetzung, womit der Gehalt von 900 Gulden und das Vorrückungsrecht in die höhere Besoldungsstufe von 1000 Gulden verbunden ist.

Die Bewerber haben ihre mit den gesetzlichen Dokumenten versehenen Gesuche bis zum 24. August d. J. bei dieser Statthalterei oder im Falle sie schon in Dienstverhältnissen stehen, im Wege ihrer vorgesetzten Behörde einzureichen.

Von der k. k. kùstenlândischen Statthalterei
Triest am 26. Juli 1858.

(Dp.-56)

3-4

Obznana.

Radi osiguranja nabavljanja potrebitih stvari pića, pisarnoga materijala, liečničkih i drugih potriebština za vojni liekarni depot u Zagrebu, zatim četkarske i staklene robe, čistjenja rubja, kalaisanja željezne i bakrene kuhinjske sprave, nadalje za brijanje i kosorenje boliestnikah i za prevažanje mrtvih tielah iz bolničke zgrade na vojničko grobje, držat će se dražba 9. rujna o. g. u 9 sati pri podne u pisarni ovdašnje posadne bolnice pod predsjedništvom ovdašnje slavne vojne brigade.

Sve stvari nabavljat će se polag njihove kakvoće ili na komade ili po doljno-austrijskoj mieri.

Od onih stvari, koje nepodležu naglom pokvarenju imadu dražbi donieti oglede (Probemuster) i pokazati ih. Oni ogledeci, polag kojih će se nabavljati, bit će sačuvani kod bolnice i providit će se s pečatom dotičnoga dostalca.

Šta se tiče onih stvari, koje podleže službenoj naredbi, dogovarat će se na dobitna popušćanja, a radi onih, koje nepodležu toj naredbi, dogovarat će se ili na tvrdne ugovorne cienne, koje će ostati jednake cielo vriemo nabavljanja, ili na vremenite vašarske cienne, kod prodaje u velikom na dobitna popušćanja i to po novom austrijskom 1. studenoga 1858 u život stupejućem novcu.

K dražbi se nebude nitko pustio, tko pèrvo nepoloži vadium, koi iznosi za pekarske stvari 170 fr., za mesarske 300 fr., za kruparske i brašna prodaju 300 fr., za tèrgovačke 90 fr., za vinoprodavca 80 fr., za staklara 5 fr., za četkarske 5 fr., za bakrara 15 fr., za čistjenje rubja 40 fr., za pijavke 15 fr., za brijanje i kosorenje boliestnikah 10 fr. i za prevažanje mrtvih tielah 3 fr. i koji će oni, koji ništa nedostaju, odmah po dokončanoj dražbi dobiti natrag. A dostaloj pako moradu odmah kod podpisa dražbenoga zapisnika jamčevina od 10%, svote preuzetoga cielo-

godišnjega nabavljanja dotičnih stvari, domiriti, koja će se zatim depositirati.

Ova jamčevina može se položiti ili u gotovom novcu ili u c. k. državnih papirih polag obstojeće burzine cienne, u realnoj jamčevini ili na poručanstvo.

Pismeni uvjeti primit će se pod sliedećim uvjetim i uzeti će se na nje obzir:

a) oni moradu prispieti još pred dokončkom ustmene dražbe, biti zapečaćeni i ima im se priložiti dotični vadium ili mjesto ovoga blagajnička namira;

b) dotični ponuditelj ima se u svom ofertu naročito izjasniti, da on neće u ničem odbijati se od obznanjenih dražbenih ili ugovornih uvjeta, nego da se većma svojom pismenom ponudom isto tako obvezuje, kao da bi mu bili pročitani dražbeni uvjeti kod ustmene dražbe i on takove kao tekodjer i zapisnik sam skupa bio podpisao, daklem ima se

c) ponuditelj u pismenom ofertu takodjer obvezati, da će u slučaju, ako ostane dostalac, kako se službeno o tom obavijesti, bezodvlačno domiriti vadium na podpunu jamčevinu, i da ako bi ovo prepustio, da se podvèrzuje sudbenom postupanju isto tako, kao da bi bio jamčevinu sam položio i nabavljanje preuzeo, anda tako, da se može pristiti službenim putem na domirenje jamčevine;

d) u pismenom ofertu mora se dotična svota izpisati slovama i izreći sada za svagda, jer se te ponude moradu smatrati kao nepromienjive, daklem nesmiju

e) u tih ponudah napèrvo dolaziti popusti protèžujući se na još nepoznati uspih ustmene dražbe ili na druge ponude t. j. iznimke ili odstupljanja od dražbenih uvjeta;

f) prispievše pismene ponude otvorit će se tek po dokončku ustmenoga postupanja;

g) sadèržava li takov pismeni ofert bolju ponudu nego je ona ustmenom najviše ponudajućega, tako će se ofertu dati prednost, ustmena dražba prekinuti i na temelju ponude toga pismenoga oferta napraviti ugovor;

h) ako je pako ponuda pismenoga oferta jednaka s ustmenom najviše ponudom, tako će imati odlučiti dotična visoka vojna oblast, kome se najviše ponudajućem ima dati prednost.

Ugovor je za najviše ponudjaji čega neopozivljiv odmah od dana od njega podpisatoga dražbenoga zapisnika, za erar je pako obvezljiv, tekod od dana kada stigne visoko odobrenje.

Daljni dražbeni uvjeti kao takodjer i svekolike potrebštine, koje se od prilike imadu nabaviti za vojnu godinu 1859, mogu se uviditi od sada u računarskoj pisarni zagrebačke posadne bolnice tečajem obćnih urednih sati.

U Zagrebu 5. kolovoza 1858.

Bilimek m. p., satnik zapovjednik bolnice	Heinc m. p., štopski liečnik.
Zubrzycki m. p., računarski oficial.	Müller m. p., vojno povierenički pristav.

Dp.-58

3-1

Poziv.

Podpisani kao sudbeno stavljeni zastupnik i skèrbitelj konkursualne mase odvjetnika g. Ferdinanda Ottingera pozivlje sve dužnike istoga, da dotične dugove konkursualnoj masi do posljednjega kolovoza o. g. namire, jer će se inače isti dugovi sudbenim putem iztjerati morati.

U Zagrebu 6. kolovoza 1858.

Odvjetnik August Dutković.

Nr 2290 pol. (Izv.-218)

3-1

Edikt.

Vom k. k. Bezirksamte Krapina wird der bei der heurigen Rekrutierung aus der I Alters-Classe absent gebliebene aus der Ortschaft Žutnica, Gemeinde Krapina gebürtige Anton Lustein aufgefordert, sich binnen 30 Tagen vom Tage der ersten Einschaltung dieses Ediktes gerechnet, bei dem gefertigten Bezirks-Amtle sich so gewiess zumelden, widrigens derselbe gemäss §. 35 der Rekrutierungs-Vorschrift behandelt werden wird.

K. k. Bezirksamt

Krapina am 9. August 1858.

Der k. k. Bezirks-Vorsteher
Smanz.

Br. 1220 gr. (Izv.-217)

3-1

Izrok.

C. k. ured kotarski kao sud u Crikvenici u Vinodolu pozivlje sve one, koji sciene da imaju kakovo pravo zahtieva proti ostavštini pok. Ivana Bernića zidara iz Grižan, umèrvšeg u Bukovcu, kotaru delničkom dana 11. sèrpnja 1855, neka takovo na ročištu dana 17. rujna 1858 u 9 sati u jutro tim sigurnie prijave, jer u protivnom slučaju bi ista ostavština koga po zakonu ide, ma i na štetu neprijavivšeg se izručila.

C. k. kot. ured kao sud

u Crikvenici dne 5. kolovoza 1858.

Nr. 1503 pol. (Izv.-208)

3-3

Konkurs.

Im Bereiche dieses k. k. Bezirksamtes werden zwei Gemeinde-Hebammen und zwar, die eine für die politischen Gemeinden Desinec und Petrovina mit dem

Sitze in St. Anna, eine für die politische Gemeinde Krašić mit dem Sitze in Krašić oder Vivodina aufgenommen.

Denselben wird eine jährliche Bestallung und zwar, für jene der politischen Gemeinde in Krašić von 8 fl., jene für die Gemeinde Desinec und Petrovina von 6 fl. aus der Gemeinde-Kassa zugesichert und es liegt denselben die Verpflichtung ob, den unbemittelten gebührenden Weibspersonen unentgeltlich Beistand zu leisten.

Zur Besetzung dieser beiden Stellen, wird demnach zu Folge Erlasses einer wohlwollenden k. k. Comitats-Behörde dd. 19. August l. J. Z. 6166 der Konkurs bis Ende August l. J. ausgeschrieben, binnen welcher Zeit die schriftlichen Kompetenzgesuche mit der Nachweisung des Alters, Standes, der Moralität, so wie insbesondere der Befähigung der Bewerberinnen zu diesem Geschäfte beim gefertigten k. k. Bezirksamte einzulangen haben.

K. k. Bezirksamt

Jaska am 2. August 1858.

Der k. k. Bezirks-Vorsteher
Jellačić.

Nr. 1828 pol. (Izv.—214)

3—2

Lizitations-Kundmachung.

Auf Grundlage der komitatsbehördlichen Erlasse vom 1. und 21. Juli l. J. Z. 7241 und 7477 wird die Weinschanks- und Fleischausschüttungs-Daz für die diesbezüglichen Gemeinden für die Zeit vom 1. November 1858 bis inclusive letzten Oktober 1859 an den nachfolgenden Tagen und Orten in dem Lokale des betreffenden Gemeindeamtes um 9 Uhr Vormittags im Versteigerungswege verpachtet werden, u. z:

1. für die Gemeinde Jakovlje zu St. Peter (Krušljevo selo) am 26. August 1858 mit einem Ausrufspreise von 2802 fl. CM.;

2. für die Gemeinde Stubica, im Orte Stubica dolnja am 27. August 1858 mit dem Ausrufspreise von 2200 fl. CM.;

3. für die Gemeinde Bistrica im Orte Maria Bistrica am 28. August 1858 mit dem Ausrufspreise von 3003 fl. 20 kr. CM.

Zur Richtschnur der Pachtlustigen wird bemerkt:

a) dass die politische Gemeinde Jakovlje aus 10 Ortschaften bestehend 35 Wirthshäusern zählt und dass in dieser Gemeinde 6 Jahrmärkte abgehalten werden. Im Bereiche dieser Gemeinde liegt das berühmte und wohlbesuchte Mineral-Bad Stubica;

b) dass die politische Gemeinde Stubica aus 31 Ortschaften mit 37 Schankhäusern bestehe. In dieser Gemeinde werden 8 sehr belebte Jahrmärkte abgehalten;

c) dass die politische Gemeinde Bistrica 10 Ortschaften zählt, und das gegenwärtig in derselben 70 Schankhäusern bestehen. In dieser Gemeinde liegt der allgemein bekannte Wahlfahrtort Maria Bistrica;

d) die Dazgebühren bleiben nach dem Verhältnisse der Vorjahre unverändert und zwar, von einem Eimer Wein 40 kr., von einer Mass Branntwein 4 kr., von einem Stücke Rindvieh 1 fl., von einem Stücke Kalb oder Borstenvieh 20 kr. CM.;

e) zur Lizitation wird Jedermann zugelassen, der gültige Verträge gesetzlich einzugehen befugt ist, und das 5% Reugeld welches im Nichterstattungs-falle sogleich nach der Lizitation zurückgegeben wird, mit Ausnahme jenes des Erstehers, welcher verpflichtet wird, dasselbe bis zur Kautions-Summe, welche den 10% Erstehungsbeträge gleichgestellt werden muss, zu erhöhen, oder eine gesetzliche Sicherstellung zu erlegen;

f) schriftliche Offerte werden bis zur Lizitationsstunde vorschriftsmässig verfasst, und mit dem vorgeschriebenen Vadium versehen angenommen, die nachträglich eingereichten werden nicht berücksichtigt. Ueberreicher von schriftlichen Offerten dürfen sich weder persönlich noch durch Vertreter oder Bevollmächtigte bei dieser mündlichen Lizitation betheiligen.

Die näheren Lizitations-Bedingnisse können sowohl hieramts als bei den betreffenden Gemeindeämtern in den gewöhnlichen Amtsstunden eingesehen werden.

K. k. Bezirksamt Stubica zu Oroslavje am 7. August 1858.

K. k. Bezirks-Vorsteher
Matković, v. r.

Br. 5483 (Izv.—205)

3—2

Oglas dražbe.

Od strane nižepodpisanog poglavarstva ovime se do obćege znanja stavlja, da će se dne 20. 21. i 22. rujna 1858 svigdar u 9 satih u jutro na viećnici grada Varaždina obdržavati javna dražba u pogledu iznajmljenja prava pobiranja občinskog nameta od vino- i pivo-točja, zatim od mesarenja, napokon prava pobiranja pristojbah piacovine i taracovine za vrijeme od 1. studenoga 1858 do posljednjega listopada 1859 i to obdržavati će se dražba dne 20. rujna, za vino- i pivo-točje 21., za mesarenje napokon 22. za pristojbe piacovine i taracovine.

Za ravnanje natičateljah opažuje se, da se u području ovogradske občine od jednog vedra izločnog vina ili mošta 1 fr. 20 kr., od jednog vedra pi-

va 30 kr., nadalja od svakog komada za prodaju zakanog vola, krave i bika 2 fr., od telefa 40 kr., od svinčeta nad centom 1 fr. a izpod centa 30 kr. sr. u ime občinskog dometa plaća, dočim tarifa malte može se u običajne uredovne sate u gradskoj pisarni uviditi.

Za upravnú godinu 1857-58 iznašalo je pravo vino i pivo-točja 25.150 fr. sr., maltarina 7800 fr. sr., napokon mesarenje 6256 fr. sr.

Svaki k dražbi pristupiti želeći, ima 6% od izkrikne cijene u ime kaucije a preuzimatelj pojedinih pravah 10% od najamne svote u ime jamčevine položiti — pismene ponude primat će se samo prije započetja usimene dražbe.

Dano iz siednice poglavarstvene dne 23. sèrpnja 1858.

Gradski predstojnik
Vinković.

Nr. 1194 W. (DS—59)

3—3

Edikt.

Von dem k. k. Landes-Gerichte als Handels- und Wechsel-Senate Agram wird Herr Konstantin Nikolić hiemit erinnert: Es habe Herr Ignaz Toth Kleiderhändler in Agram wider denselben die Klage auf Zahlung einer Forderung aus dem Wechsel dd. 16. März 1858 pr. 328 fl. B. V. 3 Monate a Vato zahlbar sub praes. 30. Juli 1858 Z. 1194 hiergerichts eingebracht, worüber die Zahlungs-Auflage dd. 4. August 1858 erlassen und den Geklagten wegen unbekannten Aufenthaltes Herr Advokat Nikolaus Krešić in Agram als Curator ad actum auf dessen Gefahr und Kosten bestellt wurde.

Dessen wird Herr Konstantin Nikolić zu dem Ende verständigt, dass er allenfalls zu rechter Zeit selbst zu erscheinen, oder sich einen anderen Sachwalter zu bestellen und anher namhaft zu machen habe widrigens diese Rechtssache mit dem aufgestellten Curator verhandelt werden wird.

K. k. Landes-Gericht

Agram am 4. August 1858.

Klobučarić.

Jović.

Nr. 645 Praes. (Izv.—206)

3—3

Concurs-Ausschreibung.

Bei dem Bezirksamte Čakurn ist eine mit dem jährlichen Gehalte von 350 Gulden CM und dem Vorrückungsrechte in die höhere Gehaltsstufe von 400 Gulden verbundene Kanzellisten-Stelle in Erledigung gekommen.

Diejenigen, welche diese Stelle zu erlangen wünschen, haben ihre mit den Nachweisungen über das Lebensalter, die zurückgelegten Studien, das moralische und politische Verhalten und über die bisherige Dienstleistung, dann über die vollkommene Kenntniss der deutschen und Landes-Sprache belegten Gesuche und zwar, wenn sie bereits im öffentlichen Dienste stehen, im Wege ihrer unmittelbar vorgesetzten politischen Behörde (die Militärs mit Beachtung der hohen Kriegsministerial-Verordnung vom 31. Dezember 1852 Z. 5056) bis 25. August d. J. hieramts einzubringen und darin auch anzuführen ob und im welchen Grade sie mit einem bei den dieskomitatlichen Bezirksämtern angestellten Beamten verwandt oder verschwägert sind.

K. k. Comitatsbehörde

Varasdin am 30. Juli 1858.

Der k. k. Comitats-Vorstand
Šimunčić.

Nr. 2238 pol. (Izv.—211)

3—2

Lizitations-Kundmachung.

Nachdem bei der mittelst des diessämtlichen Ediktes vom 23. Juli d. J. Z. 2006 Pol. (vidi Nr. 172, 173 und 174 Amtsblatt) verlaublichen am 5. d. M. hieramts abgehaltenen Lizitation wegen Verpachtung des Gemeinde-Wein- und Fleisch-Dazes pro 1858-59 kein annahmbarer Anbeter erfolgt war, so wird dieselbe Lizitation am 31. August Vormittags 10 Uhr bei diesem k. k. Bezirksamte wiederholt abgehalten werden.

Was mit dem Beifügen zur allgemeinen Kenntniss gebracht wird, dass auch bei dieser wiederholten Feilbietung die fragliche Verpachtung nicht unter dem Eiskalpreise und zwar hinsichtlich der Gemeinde Bosiljevo pr. 1896 fl. und hinsichtlich der Gemeinde Severin pr. 1560 fl. hintangegeben werden wird

K. k. Bezirksamt Bosiljevo

Stelnik am 6. August 1858.

Der k. k. Bezirks-Vorstand
Lopašić.

Br. 405 (Dp.—59)

3—2

Oglas natičaja.

Kod učione krapinskih toplicah izpražnjeno je mjesto učitelja, s kojim je skopčana platja od 218 fr. 31 kr. sr., zatim 5 hv. gorivih dèrvah i bezplatni stan. Ovu službu zadobit želeći imaju svoje dovoljnim dokaznicami o dobi, ponašanju i sposobnosti providjene, vlastoručno pisane molbenice do najkasnie 15. rujna t. g. dotičnomu učionah nadziratelju, podjašprištu i župniku komorskumu gospodinu Franji Magdalenicu predati. U Zagrebu dne 30. sèrpnja 1858.

Od zagrebačkoga nadbiskupskoga duhovnoga stola.

Nr. 1203 W. (DS—60)

3—3

Edikt.

Von dem k. k. Landes-Gerichte Agram als Handels- und Wechsel-Senate wird Anton Kovač, Krämer aus Plešće, gegenwärtig unbekannten Aufenthaltes hiemit erinnert: Es habe die Agramer Handels-Firma Nestlang et Kallabar wider denselben die Klage auf Zahlung einer Wechselforderung pr. 426 fl. 23 kr. CM c. s. c. sub praes. 31. Juli 1858 Z. 1203 W. hiergerichts eingebracht, worüber die Zahlungsauflage unterm 4. August 1858 erlassen und den Geklagten wegen unbekannten Aufenthaltes der Agramer Advokat Herr Heinrich Ostoić als Curator ad actum auf Gefahr und Kosten bestellt wurde.

Dessen wird der Geklagte zu dem Ende verständigt, dass er allenfalls zu rechter Zeit selbst zu erscheinen, oder sich einen anderen Sachwalter zu bestellen und anher namhaft zu machen habe, widrigens diese Rechtssache mit dem aufgestellten Curator verhandelt werden wird.

K. k. Landesgericht

Agram am 4. August 1858.

Klobučarić.

Jović.

Br. 2200 pol. (Izv.—216)

3—2

Oglas dražbe.

Dne 30. kolovoza t. g. u 9 satih prije podne obdržavat će se pri ovom c. k. kot. uredu javna jevtimba za iznajmljenje podavanja predprege na predprežnih postajah u Prilišću i Severinu za upr godinu 1859-59.

Jevtinbeni uvjeti mogu se svaki dan pri ovom c. k. kot. uredu uviditi.

Od c. k. kot. ureda bosiljevačkog
U Stelniku 3 kolovoza 18 8.

C. k. kot. predstojnik
Lopašić.

Br. 745—18.8 gr. (Izv.—215)

3—3

Izrok.

C k kot. ured kao sud Zlatar do znanja stavlja, da je na molbu Stipana Cvetka po odv. g. Ferdinandu Matačiću de praes. 14. svibnja t. g. br. 745 gr. u parnici proti pl. Josipu Jakobčiću iz Vižanovca overžbena dražba zemljištah po potonjem iz činza dèržanih i sastojećih iz kuće pod kuć. br. 1 i ostalih zgradah dèrvenih, zalim oranica, livadah, šume i vinograda u mjestu Vižanovec pol. obč. Budinščina ležćih i na 352 fr. 40 kr. sr. procijenjenih, radi duga 97 fr. 28 kr. c. s. c. dozvoljena i da se u otu svèrhu dva roka, i to pèrvi na 31. kolovoza drugi pako na 30. rujna 1858 vazda u 10 satih prije podne na licu mjestu opredjeljuje, s tim dodatkom, da će se upitna zemljišta samo kod druge dražbe izpod procijene prodati.

Uvjeti dražbeni mogu se kod ovog suda svaki dan u propisanim urama uviditi. U tom imat će dražbenici 10% vadium položiti, hipotekarno pravo kroz gruntovno uknjiženje imajući, pozivaju se, da pravo to do vremena dražbe prijave tim sigurnie, čim u protivnom slučaju imat će pripisati sami sebi, ako se dioba kupovine obavi bez njih, i ako time u koliko bi se kupovina diobom izcèrpila ostanu izključeni.

C. k. kot. ured kao sud zlatarski

U Loboru dne 31. sèrpnja 1858.

C. k. kot. prist kao sudac
Barabaš.

Nr. 1758 (Izv.—210)

3—2

Edikt.

Von Seite dieses k. k. Comitats-Gerichtes wird hiemit bekannt gemacht, dass am 30. l. M. Vormittags um 10 Uhr im hiesigen Amtslöke die Versteigerung der Häftlinge dieses Gefangenhauses, womit auch die Reinigung der Arrestantenwäsche verbunden ist, für die Periode vom 1. November 1858 bis hin 1859 im Wege der öffentlichen Minuendo-Lizitation hintangegeben werden wird.

Hiezu werden Unternehmungslustige mit dem Beisatze eingeladen, dass die Lizitationsbedingnisse und der neue Speiszettell bei dem diesgerichtlichen k. k. Kerkmeister eingesehen werden können.

K. k. Comitatsgericht

Varasdin am 4. August 1858.

Novak.

Sertić.

OGLASNIK.

(Dp.—57)

3—2

Poziv na predplatu na tumačenje najv. urbarskoga ukaza od 17. svibnja 1857.

Što će sadržavati 15 do 18 tiskanih tabakah. Predplatnina od 3 fr. plaćat će se stopèrv, pošto se u svoje vrijeme bude knjiga dostavila, nu prijavu, da će tko uzeti tu knjigu neka izvoli podpisanome dostaviti ili ustmeno u Zagrebu, a pismeno u listih proslah od listovine i to najduže do 15. rujna 1858.

U Zagrebu dne 1. kolovoza 18 8.

Josip Žuvelić,

c. k. prisiednik suda urbarskoga.

Carsko-kr.

službene

NARODNE

NOVINE.

Novine ove izlaze svaki dan izvanredno nedjelje i praznike na čitavom listu. — Polugodišnja predplata je za domaće u novinarnici 4 for. srebra. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom pošiljati, 6 for. sr. —

Za službene oglase opredijeljena je uvrstbina: 4 kr. sr. od linije za prvi put; a zatim za svaki put 2 kr. sr. — Za druge oglase ili posebne članke plaća se do 10 linija 20 kr. sr., dalje pak od svake pojedine linije 4 kr. sr.

Neuredovni dio.

Austrijska carevina.

Zagreb. U svrhu podignuća jedne gerčko nesjedinjene trivijalne škole za parokiu cepidlačku i to u mjestu Katinci (Potočani) u požeškoj županiji — kupila je dotična školska občina dva jutra zemlje. — Na 1/4 jutra sagradit će ista školsku zgradu iz čvrstoga gradiva, 3/4 jutra dobit će učitelj za bašću a jedno jutro određeno je za voćnjak. — Učitelj dobivat će izvan besplatna stana u školskoj zgradi, napomenutoga uživanja bašće i 6 hvatih dervah godišnju platu od 250 fr. — Za namirenje iste odredila je školska občina dohodak iznoska podpisanoga od nje godine 1854. za narodni zajam od 1300 fr. k. n. iz kojega će se dakle sačiniti miestna školska zaklada. — Manjak pokrit će se vlastitim školskim nametom. — Izvan 6 hvatih dervah određenih za učitelja, nabavljat će občina za grejanje škole potrebna dervah.

Na isti način podigla se je gerčko-nesjedinjena trivijalna škola na Uljaniku — također u požeškoj županiji — samo s tom razlikom da je ovdje određena bila plaća za učitelja sa godišnjim 300 fr. i da je občina iznoskom nerednoga zajma od 2540 fr. utemeljila školsku zakladu.

Nadalje zaključili su u katoličkim miestima požeške županije Buk i Škenderovac, da se tamo podignu katoličke trivijalne škole. Učitelji dobivat će u svakom od ta dva miesta plaću po 300 fr., besplatni stan u školskoj zgradi uz uživanje vlastite bašće, uza to imat će svaki učitelj 6 hvatih dervah za svoju potrebu a izvan toga opredijeljeno je za grejanje svake škole osam hvatih. — Kod svake škole zametnut će se jedan voćnjak. — Sagradit će se nove školske zgrade, u koju svrhu dati će zemljodržanstva Pleternica i odnosno Velika besplatno potrebna dervah za gradjenje. — Ostale troškove za uređenje i uzdržavanje škole i učiteljah nosit će školske občine.

V. Z. Iz Varaždina 15. kolovoza. Dne 14. kolovoza t. g. opetovano imadosmo priliku biti svjedocima svečanosti, kojom bi na ovogradskoj nižoj realci i višoj početnoj učionici diečačkoj školske godine 1857. zaključena.

Prije svega bi obdržavana služba božja sa „Tebe boga hvalimo“; — posle dovršene službe božje odputi se ukupna mladež s učiteljskim osobljem i prisutnim gostima u školsku zgradu, gdje bi po dotičnom vieroučitelju gosp. Josipu Zadravcu svečanosti ovoj shodan govor održan, te po dovršenju ovoga po ravnatelju g. Franji Klaiću učenici tečajem godine zasluženi redovi pročitani, i nakon toga medju izvrstne učenike stranom iz školarine nabavljene, stranom po pojedinim prijateljima mladeži darovana uzdarja razdijeljena.

Ovdje medju ostalima napomenuti valja, da je g. Juraj Bucalić, ovdášnji trgovac, trojici u čudorednom ponašanju odličnih realnih učenika i to: 1 iz III. razreda carski dukat, 1 iz II. razreda zlati 5 franakah komad, napokon 1 iz I. razreda jednu forintaču nove austrijske vrijednosti poklonio.

Promotivši bezpristrano napredak, kojega su učenici u obće tečajem ove školske godine tako u nižim realnim, kao što i u glavnim učionama učinili, s podpuno umirenom savjestju kazati moramo, da je svrha, koju vis. naša vlada podizanjem i preustrojenjem učevnih zavoda postići namierava, i za koje što skorije postignutje nije gradsko starešinstvo varaždinsko

nikakovih ma i najvećih žrtvah žalilo, već sa izobraženje domorodne mladeži s prirodjenom si pripravnostju i blagohotnostju, sva na promicanje učevnih poduzetjah smierajuća sredstva pružilo, — na proročenom gradsko-učevnom zavodu varaždinskom tako rekuć u podpanoj mieri postignuta, jer iz predloženoga za god. 1857. školskog izvjestja ne samo da s radostju opazismo, da je čestospomenuti zavod tečajem ove godine ukupno 712 učenika i to:

1. u III. razredu realke	18
2. „ II. „ „	35
3. „ I. „ „	33
4. „ IV. „ glavne učione	89
5. „ III. „ „ „	89
6. „ II. „ „ „	114
7. „ I. „ „ „	121
8. „ risarskoj učionici	133
9. „ glasbenoj „	80

Ukupno . . . 712

Imao, već naročito se uzradovasmo, što izmedju prespomenutih 712 učenika prieko dvie trećine tako u ponašanju, kao i propisanim naučima hvalevriedno napredovaše, i time pružiše dokaz, da se od njih danas sutra jamačno očekivati može, da će u obće državi, a napose domovini svojoj kao izobraženi državljani i iskreni domorodci na korist biti.

Imajući dakle opetovani dokaz, kako se neumorna i brižljiva vlada naša za izobraženje i svestrano odhranjenje mladeži brini, kako ista izdavanjem koristonosnih uredabah, preinačenjem i izpravljanjem opeženih nedostatakah, nemanje namještenjem sposobnih i za struku javnog podučavanja zauzetih učiteljah i inih na pospiesenje školskih svrhhah upliv imajućih muževah, boljoj budućnosti domovine naše stalan temelj gradi, — kako nadalje namješteni članovi učiteljskog tiela, nemanje i ini svakog počitanja dostojni muževi neposredno ili posredno s izobraženjem mladeži sabavljeni, mudre i na obće dobro mladeži po vis. vladi izdane naredbe i ustanove koristonosne oživotvoriti umiju, — kako napokon gradsko starešinstvo varaždinsko kao atemeljitelj i pokrovitelj narodno-učevnih zavoda ovdášnjih u svakom slučaju naredbami vis. vlade i zahtievanjima učiteljskog zbora u pogledu nabavljenja učevnih sriedstvah i drugih na valjano izobraženje mladeži odnosećih se potrebstinah, udovoljuje, možemo doista punim pravom od našeg naraštaja liepe i spasonosne plodove očekivati te unapried vis. vladi, i svim iskrenim prijateljima mladeži, neručito dotičnim učiteljima u ime našeg potomstva najvručiu zahvalnost izraziti.

Beč 13. kolovoza. C. k. internuncius baron Prokeš-Osten imao je danas u podne duže dogovaranje s Nj. preuzvišenostju gosp. ministrom izvanjskih dielah grofom Buol-Saunsteinom, i bit će ovih danah primljen od Nj. veličanstva cara u posebnoj audienciji.

Beč 14. kolovoza. Njeg. kralj. visost gosp. grof od Flandrie odputovao je jučer u Bruselj.

Beč. Ministarstvo financiah zabranjuje s nalogom od 8. kolovoza izvaženje oružja, praha i olova iz austrijskih državah u Bosnu sa vrieme sadašnje pobune, osim ako se službeno dokaže, da se to izvaža na račun same turske vlade.

Beč, 14. kolovoza. Nj. car. visost gosp. nadvojvoda Stjepan primio je danas veliki broj generalah i štopskih častnikah.

— Pred nekoliko danah prispeo je ovamo dr. Mülbök bivši tielesni liečnik kneza černogorskoga Danila.

— Iz „Bohemie“ doznajemo, da su u jednoj kući u Ploštničkoj ulici (Plattnergasse) već više godina zatvorene bile dvie djevojke, koje su u svom zatvoru sasvim osamljene i u najvećem kalju živile. Očistiti sobe, gdje su iste pribivale, nije bilo lahko; morali su meštreci pozvati da odstrane nagomilane balege. Kad se je doznalo za taj događaj, sakupi se pred kuću množina svieta, od kojega su neki tako razjareni bili proti materi ovih nesretnih djevojkah, da se je bojat bilo, da će se kakova nesreća zbiti, i uslied toga uapsila je redarska momčad nekoliko osobah, da se preprieči svaki nered.

Počima se razkrivati koprena, koja je krila ovaj čudan događaj. Starija od stanovnicah prostorije gadne u najvišem stupnju, kazala je već pred 11 godina tragove, da je sišla s uma. Već onde tvrdila je, da je imala nebeskih prividoh i kazala je veliku žudnju, da se sasvim ukloni svietu i da vodi život samotani i razgledan. Četiri godine posle smerti svoga oca udielotvori svoju namieru. — One se povuče u ulični stan drugoga kata, uze k sebi svoju mladju onda 14 godina imajuću sestru, kojoj ulije svoje misli tako krepko, da ju je taj mladi stvor obožavao i podvrgo se sasvim njenoj volji. Prve dvie godine njihove samoće izlazila je starija kadikad i to u večer, no već ima pet godina što nije učinila ni koraka iz svoga stana. Mladju djevojku vidjeli su još kasnije kadikad no također samo u večer. U ovom stanu dakle provela su ova dva čovječja bitja podpunih 7 godina svoga života. One su se tako plašile ljudskoga društva, da nisu nikom a ni samoj svojoj materi dopustile, da im dođe u sobu i primale jelo samo na vrata, što su ih u tu svrhu svaki put poniešto otvarale. Vrieme provadjale su stranom viezbajući se u pobožnosti, stranom pako ništa neradeći. Iz ove njihove samoće, u kojoj su tako rado prebivale, bile su nečavno silom izvedene i u ludnicu odpravljene. Na pitanje tamo na njih upravljenno, da li im je poznato, gdje se nahode, odgovorile sasvim mirno i pokorno: „Znamo, mi se nahodimo u ludnici.“ „Da li im je kao, što su ih u ludnicu doveli?“ „Nije, jer je tako božja volja a mi smo svime zadovoljni, što nam bog šilje.“ Na sličan način odgovarahu i na druga pitanja upravljenja na njih. „Dao bog“ govorehu dalje „da nas metnu na najveće muke, da uzmognemo pokazati, napoliko nam je on omilio.“

Čudna je stvar, da jednako misle obe sestre. One su jednoga mienja i jedna dopunjuje, što druga počimlje govoriti, samo s tom razlikom da se čini, da je starija učiteljica a mladja vazda pokorna učenica. Što se tiče njihove tielesno spoljašnosti, teška je stvar opisat ju. Obie djevojke nisu se nikad preoblačile, u kratko, sprovele su podpunih 7 godina u smradu i balegama. Kosa starije djevojke, kojoj je 36 godina, bila je već takova, kao što je u onih ljudih, koji imaju onu bolest, koja se zove poljski pèrcin, tako da su joj u ludnici morali odsieći jedan dio kose. Vidi ju je kao da je veoma bolestna i drži se zgurena, kao kakva prastara baka a tako je slaba da nemože sama čvrsto hodati već se neprestano koleba hodajući.

Njenu mladju sestru od 21 godine bolje je viditi i ona ima ugodno lice. No da su u ostalom obe pune uših, lahko će si svaki misliti a kad su im tielo čistili od smrada trajućega već više godina, morali su više putah upotrebit kemičkih reagenciah. Premda se je vidilo da im gode kupelji i čistoća, u kojoj su se neprestano prenešene našle, ipak su kadikad saželile, da se

vrata u svoje „nebesko carstvo“. — Kod ovoga događaja nemože čovjek da dokuči vladanje matere. Zašto je trpila ovo toliko godina trajuću osamljenost svoje djece, zašto nije nikad ni pogledala, što same rade? Ova i slična pitanja, posvuda se stavljaju i svatko bi rado znao, kako će se ista riješiti.

Tallenska.

Polag jedne viesti lista „Il Movimento“ bio je u Specii napšen neki čovjek, koji je u vlastitosti vojničkoga putnika zahtijevao, da mu se dopusti posjetiti tvrđuju Santa Maria, no povuko je na se sumnju svojim ponašanjem. Kažu da je kod sebe imao veoma važnu korespondenciju, uslied koje bilo je naredjeno, da se preduzmu nedavno prijavljene oprezne mere proti buntovnim gibanjima, da se konsignira vojska i da se izvanredna mesta zapreme narodnom stražom.

U Oneglii (Piemont) bio je dne 6. t. m. okolo 3 sata u jutro potres, koji je trajao 8 sekunda ali nije počinio nikakove štete.

Turska.

Iz Damaska od 29. srpnja javljaju, da je posljednji karvan već prispeo blizu Bagdata, no da se nije usudio približiti gradu, jer su Beduini bili u najvećoj razdraženosti proti Omerpaši.

Okolicu od Varne uznemiruje jedna hajdučka četa, četiri člana ove čete došle su nije tome davno u Varnu i tamo su kupili baruta i olova i sukobili su se pol sata od grada s jednim društvom gospode i gospojah iz Varne, koji su se bili šetali izvan grada. Hajduci povezali su muševu zaprijetivši im smrtiju a zatim su strašne razuzdanosti izveli proti ženama i djevojkama.

Njemačka.

Polag novih viesti iz Tegernseea produžiti će se tamošnje bavljenje Nj. veličanstva kralja do prieko mjeseca kolovoza a prije namienjeni put u putbuske toplice neće po svoj prilici doći do izvedenja.

Iz Jene, 14. kolovoza dobile su službene hečke novine sliedeći telegram, Nj. kr. visost veliki vojvoda prispeo je u 5 sati u večer i bio je pozdravljen tujjavom prangijah. Vrieme je bilo prekrasno. Velika množina djanah. Svečano zvonjenje. Radostni ognjevi po bērdima.

Rusija.

Petrograd. Sad je istinito, da nijedan član carske obitelji neće putovati ovo lieto u inostranstvo. Samo Nj. veličanstvo car, komu toliko posla zadaju velike zadaće, koje je ostavio svomu carstvu, ići će na manuvre u Varšavu, ali će posjetiti prvo Moskvu. Hoće li ga carica pratiti, o tom nije dosad ni govora.

Tajni savjetnik Titov kod ministarstva izvanjskih poslova imenovan je ruskim izvanrednim poslanikom i opunomoćenim ministrom kod virtomberskoga dvora.

Franceska.

„Constitutionnel“ donosi jedan članak o francuskoj marini, koji se dovjeršuje sliedećim riečima: „Francuska ima u tom trenutku mnogobrojnih i izvrstnih bojnih brodova. Njena marina nalazi se već sada na visini svih misli, koje bi dobiti mogla. Tako si osigurava naša zemlja sve više i više štovanje, koje se nemože uzkratiti jakosti i odaljuje tako svaku nadu na nasert ili ogērd, koja bi ju mogla prinuditi da se bori za svoja prava i za svoje poštenje.“ Tomu dodaje „Wiener Ztg.“: Pitamo, tko božji misli da udari na Francesku ili da ju ogērdi? — mi bi rado uzeti, da „Constitutionnel“ želi zabavljati se bezzaleznom igrom borbe s vjetrovačama, da nam nije stopram nedavno nieka točka naše zanimive strane svieta pružila prigodu viditi, kako se u pisarnici ulice „Rue de Valois“ pojmi o nasertu i branjenju, o pravu i krivici bez svakoga pravca medju sobom miešaju.

Spanjolska.

Kraljevska porodica prispjela je putujući po zemlji dne 5. t. m. u Gijon i bilo je tamo s velikim uzhitom dočekana. Korporacije i otmeni stanovnici grada išli su Nj. veličanstvima piešice na susret, dočim su s prozorah i doksatah gospoje poput kiše bacale cvieća na kraljevske karuce.

U luci ferolskoj pojavili su se nieki slučajevi žuta groznice, što je kraljevskoj porodici dalo povoda, da se prije, nego što je s početka mislilo, vrati u Madrid.

Berzobjavne i najnovije viesti

Terst 15. kolovoza. Iz Sarzane od 9. t. m. javljaju: Ovdie u Speici traju vojničke oprezne mere neprestano; izvan zalieva kērstare podpunoma oboružani parobrodi.

Književna viest.

U Rieci u knjigotiskara Rezza izišao je ovih danah ilirsko-talijanski riečnik, sastavljen po O. Drag. Parčiću u Zadru. Isto tako izdao je g. Dr. Juraj Sporer svoju slavensku tragediju „Oedipos“ u njemačkom prevodu.

— Najnovie dielo tajnika ovdašnje tērgovačke i obērtničke komore gosp. dra. Tkalca „das Staatsrecht des Fürstenthums Serbien“ (državno pravo kneževine Srbije), za koje je on, kao što smo nedavno napomenuli, dobio od sērske vlade dar od 200 car. dukatah, prevest će se u sērbaki jezik.

Miestna viest.

Dne 14. kolovoza t. g. izgubio se u petrinjskoj ulici pečatni pērsten u vriednosti zлата od 18 fr. k. n. obkērbljen gotičkim slovima: F. W.

Ako ga tko nadje, neka ga izvoli predat ovdiešnjem c. k. redarstvenom ravnateljstvu.

Večeras kao u oči rođendana Nj. veličanstva našega najmilostiviega cara Franje Josipa I. davat će se u ovdiešnjem narodnom kazalištu kod svečano razsvietljenoga gledališta Concert-Paré, u kojem će i izvan malone svih naših najboljih diletantah sudielovat i poznati naš domorodni virtuoz na fortepianu g. Julio Epstein.

Srebro od 12. kolovoza 4 1/4 fr.
Carski dukati 6 1/2 „

Odgovorni učrednik. Dr. Demeter.

Lutrijsko vučenje.

U c. kr. lutriji u Beču izvučeni su dne 14. kolovoza sliedeći brojevi:

42, 4, 51, 36, 29.

U c. k. lutriji u Gradcu izvučeni su dne 14. kolovoza sliedeći brojevi:

12, 60, 8, 29, 10.

Bližnja vučenja bit će na obih lutrijah 28. kolovoza 1858.

SLUŽBENI LIST.

12977-2965 (VI.—49)

3—2

Concurs-Ausschreibung.

Das mit Allerhöchster Entschliessung vom 8. Oktober 1853 für einen approbirten Wundarzt oder Doktor der Medizin aus Croatien oder Slavonien, der sich dem Veterinär-Kurs unterziehen will, allergnädigst

sistemisirte Stipendium jährlicher Zweihundert Gulden CM. nebst einer entsprechenden Reisevergütung, auf die Dauer von zwei Jahren, kommt mit dem Beginne des Schuljahres 1858-59 in Erledigung, und es wird hiemit der diesfällige Concurs ausgeschrieben.

Die Bewerber um dieses Stipendium haben ihre an das k. k. Ministerium für Kultus und Unterricht zu stilisirenden mit den legalen Nachweisungen über Eingangs erwähnte Vorbildung, über die Kenntniss der deutschen und kroatish-slavonischen Sprache, und über ihre Dürftigkeit instruirten Gesuche bis zum 10. September l. J. bei der betreffenden Comitatsbehörde (in Agram beim Stadtmagistrate) einzureichen, und zugleich ihrem Gesuche eine eigenhändige Erklärung beizufügen, dass sie nach erhaltener Approbation wenigstens zehn Jahre ihre Kunst in Croatien und Slavonien ausüben wollen, den einzigen Fall einer Beförderung im Staatsdienste ausgenommen.

Von der k. k. kroat.-slav. Statthalterei
Agram am 10. August 1858.

Nr. 326—1858 (Izv.—220)

1—1

Kundmachung.

Von Seite der St. Ivaner Gemeinde wird hiemit kundgemacht: Dass in der Pfarre zu Moravče ein Gebäude zum Schulhause angebaut werden wird, und eine Minuendo-Lizitation in loco Moravče am 24. August 1858 über nachstehende Arbeiten abgehalten:

für Maurer-Arbeit sammt Material	349 f. 50 kr.
„ Zimmermanns-Arbeit sammt Zie-	
geldecker	389 f. — kr.
„ Schlosser-Arbeit	56 f. — kr.
„ Tischler-Arbeit	86 f. 30 kr.
„ Hafner-Arbeit	14 f. — kr.
Summa	895 f. 20 kr.

Die nöthigen Handlanger und Führen werden von der Gemeinde beigestellt.

Die Bedingnisse und Plan kann im Gemeindeamte eingesehen werden.

St. Ivan am 15. August 1858.

Emerich Varičić,
Gemeinde-Vorstand.

Br. 1220 gr. (Izv.—217)

3—2

Izrok.

C. k. ured kotarski kao sud u Crikvenici u Vinodolu pozivlje sve one, koji sciene da imaju kakovo pravo zahtieva proti ostavštini pok. Ivana Bernića zidara iz Grižan, umērvšeg u Bukovcu, kotaru delničkom dana 11. srpnja 1855, neka takovo na ročištu dana 17. rujna 1858 u 9 sati u jutro tim sigurnie prijave, jer u protivnom slučaju bi ista ostavština koga po zakonu ide, ma i na štetu neprijavivšeg se izručila.

C. k. kot. ured kao sud
u Crikvenici dne 5. kolovoza 1858.

Dp.—8

3—2

Poziv.

Podpisani kao sudbeno stavljeni zastupnik i skērbitelj konkursualne mase odvjetnika g. Ferdinanda Ottingera pozivlje sve dužnike istoga, da dotične dugove konkursualnoj masi do posljednjega kolovoza o. g. namire, jer će se inače isti dugovi sudbenim putem iztjerati morati.

U Zagrebu 6. kolovoza 1858.

Odvjetnik August Dutković.

Br. 1680 (Izv. 207)

3—3

Razpis natiečaja.

Za popunjenje izpražnjenog primaljskog miesta u području občine Grobnik s kojim je skopčana godišnja plaća od 80 fr. sr., razpisuje se time natiečaj do konca kolovoza. One, koje žele za to miesto natiecati se, imaju svoje prošnje propisanim putem na podpisani c. k. kotarski ured opremiti, i u njih sriedstvom vierodostojnih izprava svojju dobu, stališ, ponašanje, usposobljenje za primaljstvo i podpuno znanje hērvatskog jezika, izkazati.

Od c. k. kot. ureda

Na Rieki dne 31. srpnja 1858.

Ravnatelj ureda
Mudrovčić.

OGLASNIK.

(Dp.—57)

3—3

Poziv na predplatu na tumačenje najv. urbarskoga ukaza od 17. svibnja 1857.

Što će sadēržavati 15 do 18 tiskanih tabakah. Predplatnina od 3 fr. plaćat će se stopērv, pošto se u svoje vrieme bude knjiga dostavila, nu prijavu, da će tko uzeti tu knjigu neka izvoli podpisanomome staviti ili ustmeno u Zagrebu, a pismeno u listih prostih od listovine i to najduže do 15. rujna 1858.

U Zagrebu dne 1. kolovoza 1858.

Jošip Žuvić,
c. k. prisiednik suda urbarskoga.

Novine ove izlaze svaki dan izuzamajući nedjelje i praznike na čitavom listu. — Polugodišnja predplata je za domaće u novinarici 4 for. srebra. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom pošiljati, 6 for. sr. —

Carsko-kr. NARODNE

službene

NOVINE.

Za službene oglase opredjeljena je površina: 4 kr. sr. od linije za prvi put; a zatim za svaki put 2 kr. sr. — Za druge oglase ili posebne članke plaća se do 10 linija 20 kr. sr., dalje pak od svake pojedine linije 4 kr. sr.

Uredovni dio.

Izvišće o sednici Zapisnik

siednice starešinstva glavnog grada Zagreba pod predsjedništvom c. k. namiestničkog tajnika i privremenog upravitelja poglavarstva gradskog, Svetozara Kuševića dne 11. kolovoza t. g. u 10 sati pri podne držane.

(Službeni izvadak).

1. Naredbu visokog c. k. namiestništva od 9. kolovoza t. g. br. 1847 kojom je privremeno upravljano gradskog poglavarstva tajniku vis. c. k. namiestništva Svetozaru Kuševiću — poviereno, uzelo je gradsko vijeće do povoljnog znanja.

2. Upravitelj gradski obrati pozornost vijeća na predstojeće porodjaj Nj. veličanstva, premilostive naše cesarice; na što gradsko vijeće zaključilo, da se u slučaju ako bi se sretno rodio prestolni nasljednik, ovdašnja c. k. posada i u ovdašnjim sirotinskom zavodu nalazeće se sirote shodno pogostiti imaju.

Za taj isti slučaj određuje se razsvjetljenje grada i serenada sa bakljadom.

Da bi se pako ovaj za previšu vladarsku kuću i za vjerne podanike austrijske radostni događaj činom čovječnosti oviekovječio, tako se nadalje zaključilo, da se za ustrojenje zavoda za „gluho-nijeme“ ima spotrebiti zaklada od 5000 fr. sr., koja će se u slučaju uživotvorenja ovog zavoda skupa s propisanimi, od dana narodenja cesarskog princa teći imajućim kamatami dotičnoj zakladnoj višjoj oblasti isplaćiti.

3. Na predlog upravitelja dozvoljuje gradsko vijeće ovdašnjem muzikalnom zavodu novčani prinosak od 100 fr. da troškove za koncert, koji će se u oči dana narodenja Nj. c. k. apost. veličanstva dati, tim laglje podmiriti zmogne.

4. Gradski stariješina g. Ferdo Šnapp predlaže, da bi se u ovom gradu gornja realska škola utemeljila, koji je predlog od strane občinskog vijeća jednoglasno primljen.

Zatim se sednica u 12 sati zaključila.

Kušević, m. p. Frigan, m. p. stariješina.
Horbeld, m. p. stariješina.
Urica, občine tajnik.

Neuredovni dio.

Austrijska carevina.

Zagreb 18. kolovoza. Sinoć kao u oči rodjenana Nj. veličanstva našega premilostivoga cara i gospodara dalo je ovdašnje glasbeno društvo koncert u sjajno razsvjetljenom narodnom kazalištu. Nj. preuzvišenost banov namiestnik, svekoliko generalstvo — mnogobrojno činovičtvo i častnici dodjose shodno povodu, kojim je ova zabava bila dana — u službenim odorama. Pučka začinka proizvela je veliki uzhit i obćenito klicanje.

U 9 sati na večer po dovršenom koncertu išla je vojnička glasba po ulicama, kojoj se je bila pridružila velika množina puka i svirala je više izabranih glasbenih komadah pred stanom Nj. preuzvišenosti gosp. banovog namiestnika.

Jutros, dok se stane bielit dan, naviestiše nam germiljevina topovah i sviranje kroz ulice prolazeće vojničke muzike svanuvši blagdan.

U 9 sati bila je u prvostolnoj našoj cćrkvi svečana služba božja čitana pod mnogobrojom asistencijom u odsutju Nj. uzoritosti g. stoljernika nadbiskupa Haulika, koji se bavi ovo vrijeme u Beču, po g. posvećenom biskupu i prioru vranskom Ivanu Kralju, po kojoj je sledila ambrosijanska zahvalna pjesma a zatim pučka začinka izvedena duhovnom mladežju i popratjena po množini pobožnoga svijeta u hram božji nagernuvšega. Nj. preuzv. g. banov namiestnik, svekoliko generalstvo, činovičtvo i častnički zbor prisustvovali su u velikoj gali svečanoj službi božjoj, a izišavša vojska davala je iz pušakah obične salve, te je po svršetku defilirala u podpunoj paradi pred Nj. preuzvišenostju g. banovim namiestnikom, koji je zatim u svom stanu primio čestitke autoritetah u ime Nj. veličanstva cara.

O podne bit će kod Nj. preuzvišenosti u ime današnjega blagdana svečani obied.

Zagreb 18. kolovoza. U slučaju, ako Nj. veličanstvo carica rodi carevića, naredjeno je ovdie obće razsvjetljenje grada.

— Občinsko vijeće ovoga glavnoga grada u dokaz svoje neograničene ljubavi i privrženosti prema svećenju osobi našega najmilostivijega vladara Franje Josipa doznačilo je iz občinske pieznice sto forintih srebra za namirenje troško-

vah kod koncerta od ovdiešnjega muzikalnoga društva sinoć u ovdiešnjem kazalištu danoga u slavu rodjenana Nj. c. k. apostolskoga veličanstva.

Iz Hrvatske 8. kolovoza. (Wand.) U najnovije vrijeme čuju se opet glasovi, da će željeznica izmed Kamenog Mosta i Zagreba, pošto se privatno društvo razišlo, dovršiti se državnim troškom, velimo dovršiti, pošto je temelj od Kamenog Mosta do Reichenberga još prije nekoliko godina napravljen, a tim je najtežji posao svršen, jer odatle počemši nisu prepone prama Hrvatskoj velike. Ako se dakle nemisli izgubiti glavica, koja je u temelj sahranjena, a ono valja željeznicu dalje graditi, tim više, što od nje uprav život Hrvatske zavisi. Dugo trajuća kiša naniela je noću veliku štetu, groždje će sazrijeti tek u rujnu, jer su jagode još tvrde kao u srpnju, dinje i lubenice počele su truliti, a kukuruz tiera u vis, pak se bojati, da će klipovi dosta jalovi ostati.

— C. kapetan Krajinski od linejne reg. nadvojvode Stefana br. 58 iznašao je jednu spravu, kojom se može opredieliti dobacanje puškometu. Po točnom izpitu našlo se, da je ta sprava tako svršila shodna, da se Nj. vel. pobudjeno našlo, isjaviti rečenom kapetanu nesamo najviše zadovoljstvo, nego i znameniti mu poklon u novcu poslati.

— Iz Ternovana u Českoj od 8. kolovoza javljaju, da je dan prije u 6 sati u večer na hladnom i strašnom vijetru kroz selo prošlo gusto jato bijelih leptirah iz praške okolice, i to sa sievera proti jugu. Jato je zauzelo više od 100 hvatih šrine, a lietenje trajalo je više od 20 minutah. Izpočetka mal nepomisliše da pada snieg. Mnoštvo leptirah mora da iznosi milione.

— U gornjoj Italiji iznosio je dobitak čauricah svilenih bubah sledieći broj: Za godinu 1857 19,800,000 kilogramah, a za g. 1858 19,850,000. Od ovog otpadaju na Lombardiu 13,200,000 kilogramah, koje čest umnožila se sa tri miliona, a 6,650,000 kilogramah na Mlietke, koje učestje obratno se umalilo sa 2,950,000 Friaul i Trevizansko osobito su imali strašan manjak. U obće reći ove godine lošija je od dobre, srednje godine, koja daje 30,050,000 kilogramah čauricah, nespominjući, što je svima ove godine u mlietačkoj srednje valjanosti.

— Terete s manjom silom kretati, nego dosada, javljaju da je taj problem riešen. Izn-

Šerburska luka.

(Iz Rimskog Daevnika po G. D.)

Šerbur je postao lukom od visoke važnosti na Maniki, sredstvom velikih radnjah, koje su se u njemu izvele. Da bude Šerbur postajao kao vojnička točka u sedamnaestom vieku, francuska vojnica nebi izgubila bila morskú bitku kod Hogue-a. Još 1687. godine Ljudevit XIV došao je bio na tu misao da u Šerburu napravi ratnu luku i učini ga znatnom tvrđjavom. Odpravljen bude tamo glasoviti Vauban, ali se poslie niekih predhodnih radnjah zabaci ova namiera, te još 1689. godine, po zapoviedi dvora, budu srušene nove radnje i starinske tvrđjave.

Ali dugo nē bi, a shvati se učinjena pogriješka. Dne 20. svibnja 1692. godine francusku škvaldru, pod zapoviedništvom Tourvilla, niekim dielom porazi složena engleska i holandeska flota. Pervih godina osamnaestog vieka predizmu se tamo na bērzu ruku nieke radnje: ali nebijahu dovoljne, te Englesi zmogohē bez svakoga truda 1750. godine savladali Šerburu. Sed nebi pak moglo tako biti.

Ljudevit XVI., koji je sa trajanja amerikan-skog rata opet poniešto podigao francusku morskú zastavu, naumi preprieti ulazak u Šerbur, sredstvom jedne gorostasne dige (morske pregrade), ne kao one u Rochellu, koja zatvaraše izlazak brodovima iz luke, kao i ulazak Englezima: nego takove dige, koja bi i sa uzdržanje i za obranu u jedno doba služila, sastavljena bila polag idraulicke znanosti. Prevrat od god. 1789. nedade Francuskoj zanimat se sa Šerburu: ali Napoleon I. uvidivši važnost tog miesta, naredi da se izvode veliki poslovi, koji su se osnivai na jednom obćem planu, i koji su više ili manje napredovali i pod ostalim vladateljima, koji su poslie njega imali francusku stolicu. Ove su radnje 1837. godine tako napredne bile, da je razglašeni Aleksandro Humboldt, koji je te godine Šerbur pohodio, pošto je razgledao onu digu, kazao da je to najliepše dielo čoviečanske ruke, koje je on još ikad vidio.

Sad pak Napoleon III. dovršio je ova diela. Diela koja su u toj luci izvedena mogu se smatrati kao pobieda, koja je ljudski duh nad prirodom održao. Kao vojnička luka Šerbur skuplja

u sebi prevelike koristi. To što u njemu najvećma do udivljenja privodi jesu red i poredak. Budući da priroda nije po sebi ništa u Šerburu načinila, osim rade ili pristaništa, koje nije bilo zaklonjeno, znanost je umiela izabrati pristojno zemljište. Pomoću tako rekavši herkuljske radnje preobratiła je ona u jazove pune vode strašne tvrde hridine, i baš zato što nije podpomožena bila razpoložajem miestah, ispresiecala je luku na pravilne prekrasne linie: dala joj je suglasne proporcije, i posvud joj je obezbiedila množinu i dubljinu vode, kako je za potrebno sudila. Uslied toga šerbuska luka u svom skupu predstavljaja ljudima od zanata, kao i pomorcima zadovoljavajuć izgled.

Prvi posao, koji se je izvesti morao bioše taj da se pristanište zatvori. U šerburskom zatonu jednoć veliki brodovi nisu mogli ništa drago nego dobro usidriti se: niti su imali bezbiednog utočišta od sievero-istočnih i sievero-zapadnih vietrovah. Ta misao da se ovo pristanište pomoću jedne dige odbrani, polazi još od Ljudevita XVI. Poslie različitih pokušenjah ismišljeno je bilo da se na dno morskú bacaju komički ili sa-

vrate u svoje „nebesko carstvo“. — Kod ovoga događaja nemože čovjek da dokuci vladanje matere. Zašto je trpila ovo toliko godina trajuću osamljenje svoje diece, zašto nije nikad ni pogledala, što same rade? Ova i slična pitanja, posvuda se stavljaju i svatko bi rado znati, kako će se ista riješiti.

Talijanska.

Polag jedne viesti lista „Il Movimento“ bio je u Specii uapšen neki čovjek, koji je u vlastitosti vojničkoga putnika zahtievao, da mu se dopusti posjetiti tvrđuju Santa Maria, no povuko je na se sumnju svojim ponašanjem. Kažu da je kod sebe imao veoma važnu korespondenciju, uslied koje bilo je naredjeno, da se predzmu nedavno prijavljene oprezne miere proti buntovnim gibanjima, da se konsignira vojska i da se izvanredna miesta zapreme narodnom stražom.

U Onegli (Piemont) bio je dne 6. t. m. okolo 3 sata u jutro potres, koji je trajao 8 sekunda ali nije počinio nikakove štete.

Turska.

Iz Damaska od 29. srpnja javljaju, da je posljednji karvan već prispeo blizu Bagdata, no da se nije usudio približiti gradu, jer su Beduini bili u najvećoj razdraženosti proti Omerpašiću.

Okolicu od Varne uznemiruje jedna hajdučka četa, četiri člana ove čete došli su nije tome davno u Varnu i tamo su kupili baruta i olova i sukobili su se pol sata od grada s jednim društvom gospode i gospojah iz Varne, koji su se bili šetali izven grada. Hajduci povezali su muševce saprijetivši im smrtiju a zatim su strašne razuzdanosti izveli proti ženama i djevojkama.

Njemačka.

Polag novih viestih iz Tegernseea produžit će se tamošnje bavljenje Nj. veličanstva kralja do prieko mjeseca kolovoza a prije namijenjeni put u putbuske toplice neće po svoj prilici doći do izvedenja.

Iz Jene, 14. kolovoza dobile su službene bečke novine sliedeći telegram, Nj. kr. visost veliki vojvoda prispeo je u 5 sati u večer i bio je pozdravljen tujnavom prangijah. Vrieme je bilo prekrasno. Velika množina dječak. Svečano zvonjenje. Radostni ognjevi po bērdima.

Ruska.

Petrograd. Sad je istinito, da nijedan član carske obitelji neće putovati ovo lieto u inostranstvo. Samo Nj. veličanstvo car, komu toliko posla zadaju velike zadaće, koje je on stavio svomu carstvu, ići će na manuvre u Varšavu, ali će posliet prvo Moskvu. Hoće li ga carica pratiti, o tom nije došad ni govora.

Tajni savjetnik Titov kod ministarstva izvanjskih poslova imenovan je ruskim izvanrednim poslanikom i opunomoćenim ministrom kod vrtemberškoga dvora.

Francuska.

„Constitutionnel“ donosi jedan članak o francuskoj marini, koji se dovršuje sliedećim riečma: „Francuska ima u tom trenutku mnogobrojnih i izvrstnih bojnih brodova. Njena marina nalazi se već sada na visini svih misliah, koje bi dobiti mogla. Tako si osigurava naša zemlja sve više i više štovanje, koje se nemože uzkratit jakosti i odaljuje tako svaku nadu na nasert ili ogērd, koja bi ju mogla prinuditi da se bori za svoja prava i za svoje poštenje.“ Tomu dodaje „Wiener Ztg.“: Pitamo, tko božji misli da udari na Francesku ili da ju ogērdi? — mi bi rado uzeti, da „Constitutionnel“ želi zabavljat se bezzaleznom igrom borbe s vjetrenacama, da nam nije stopram nedavno nieka točka naše zanimive strane svijeta pružila prigodu viditi, kako se u pisarnici ulice „Rue de Valois“ pojmi o nasertu i branjenju, o pravu i krivici bez svakoga pravca medju sobom miešaju.

Španjolska.

Kraljevska porodica prispiela je putujući po zemlji dne 5. t. m. u Gijon i bilo je tamo s velikim uzhitom dočekana. Korporacije i otmieni stanovnici grada išli su Nj. veličanstvima piešice na susret, dočim su s prozorah i doksatah gospoje poput kiše bacale cvieća na kraljevske karuce.

U luci ferolskoj pojavili su se nieki slučajevi žute groznice, što je kraljevskoj porodici dalo povoda, da se prije, nego što je s početka mislila, vrati u Madrit.

Bērzojavne i najnovie viesti

Tārst 15. kolovoza. Iz Sarsane od 9. t. m. javljaju: Ovdie u Speici traju vojničke oprezne miere neprestano; izvan zalieva kērstare podpunoma oboružani parobrodi.

Književna viest.

U Rieci u knjigotiskara Rezsa izišao je ovih danah ilirsko-talijanski riečnik, sastavljen po O. Drag. Parčiću u Zadru. Isto tako izdao je g. Dr. Juraj Sporer svoju slavensku tragediju „Oedipos“ u njemačkom prevodu.

— Najnovie dielo tajnika ovdašnje tērgovačke i obērtničke komore gosp. dra. Tkalca „das Staatsrecht des Fürstenthums Serbien“ (državno pravo kneževine Sērbie), za koje je on, kao što smo nedavno napomenuli, dobio od sērbske vlade dar od 200 car. dukatah, prevest će se u sērbski jezik.

Miestna viest.

Dne 14. kolovoza t. g. izgubio se u petrinjskoj ulici pečatni pērsten u vriednosti zlata od 18 fr. k. n. obškērbljen gotičkim slovima: F. W.

Ako ga tko nadje, neka ga izvoli predat ovdiešnjem c. k. redarstvenom ravnateljstvu.

Večeras kao u oči rodjendana Nj. veličanstva našega najmilostiviega cara Franje Josipa I. davat će se u ovdiešnjem narodnom kazalištu kod svečano razsvietljenoga gledališta Concert-Paré, u kojem će i izvan malone svih naših najboljih diletantah sudielovat i poznati naš domorodni virtuoz na fortepianu g. Julio Epstein.

Srebro od 12. kolovoza 4 1/4 fr.
Carski dukati 6 1/2 „

Odgovorni učrednik. Dr. Demetar.

Lutrijsko vučenje.

U c. kr. lutriji u Beču izvučeni su dne 14. kolovoza sliedeći brojevi:

42, 4, 51, 36, 29.

U c. k. lutriji u Gradcu izvučeni su dne 14. kolovoza sliedeći brojevi:

12, 60, 8, 29, 10.

Bližnja vučenja bit će na obih lutrijah 28. kolovoza 1858.

SLUŽBENI LIST.

12977-2963 (VI.—49)

3—2

Concurs-Ausschreibung.

Das mit Allerhöchster Entschliessung vom 8. Oktober 1853 für einen approbirten Wundarzt oder Doktor der Medizin aus Croatien oder Slavonien, der sich dem Veterinär-Kurs unterziehen will, allergnädigst

sistemisirte Stipendium jährlicher Zweihundert Gulden CM. nebst einer entsprechenden Reisevergütung, auf die Dauer von zwei Jahren, kommt mit dem Beginne des Schuljahres 1858-59 in Erledigung, und es wird hiemit der diesfällige Concurs ausgeschrieben.

Die Bewerber um dieses Stipendium haben ihre an das k. k. Ministerium für Kultus und Unterricht zu stilisirenden mit den legalen Nachweisungen über Eingangs erwähnte Vorbildung, über die Kenntniss der deutschen und kroatisch-slavonischen Sprache, und über ihre Dürftigkeit instruirten Gesuche bis zum 10. September l. J. bei der betreffenden Comitatsbehörde (in Agram beim Stadtmagistrate) einzureichen, und zugleich ihrem Gesuche eine eigenhändige Erklärung beizufügen, dass sie nach erhaltener Approbation wenigstens zehn Jahre ihre Kunst in Croatien und Slavonien ausüben wollen, den einzigen Fall einer Beförderung im Staatsdienste ausgenommen.

Von der k. k. kroat.-slav. Statthalterei
Agram am 10. August 1858.

Nr. 326—1858 (Izv.—220)

1—1

Kundmachung.

Von Seite der St. Ivaner Gemeinde wird hiemit kundgemacht: Dass in der Pfarre zu Moravče ein Gebäude zum Schulhause angebaut werden wird, und eine Minuendo-Lizitation in loco Moravče am 24. August 1858 über nachstehende Arbeiten abgehalten:

für Maurer-Arbeit sammt Material	319 f. 50 kr.
„ Zimmermanns-Arbeit sammt Zie-	
geldecker	389 f. — kr.
„ Schlosser-Arbeit	56 f. — kr.
„ Tischler-Arbeit	86 f. 30 kr.
„ Hauer-Arbeit	14 f. — kr.
Summa	895 f. 20 kr.

Die nöthigen Handlanger und Fuhren werden von der Gemeinde beigestellt.

Die Bedingnisse und Plan kann im Gemeindeamte eingesehen werden.

St. Ivan am 15. August 1858.

Emerich Varičić,
Gemeinde-Vorstand.

Br. 1220 gr. (Izv.—217)

3—2

Izrok.

C. k. ured kotarski kao sud u Crikvenici u Vinodolu pozivlje sve one, koji sciene da imaju kakovo pravo zahtieva proti ostavštini pok. Ivana Bernića zidara iz Grižan, umērvšeg u Bukovcu, kotaru delničkom dana 11. srpnja 1855, neka takovo na ročištu dana 17. rujna 1858 u 9 sati u jutro tim sigurnie prijave, jer u protivnom slučaju bi ista ostavština ko ga po zakonu ide, ma i na štetu neprijavivšeg se izručila.

C. k. kot. ured kao sud
u Crikvenici dne 5. kolovoza 1858.

Dp.—8

3—2

Poziv.

Podpisani kao sudbeno stavljeni zastupnik i skērbitelj konkursualne mase pdvietnika g. Ferdinanda Ottingera pozivlje sve dužnike istoga, da dotiēne dugove konkursualnoj masi do posljednjega kolovoza o. g. namire, jer će se inače isti dugovi sudbenim putem iztierati morati.

U Zagrebu 6. kolovoza 1858.

Odvietnik August Dutković.

Br. 1680 (Izv. 207)

3—3

Razpis natiečaja.

Za popunjenje izpražnjenog primaljskog miesta u području obćine Grobnik s kojim je skopćana godišnja plaća od 80 fr. sr., razpisuje se time natiečaj do konca kolovoza. One, koje žele za to miesto natiecati se, imaju svoje prošnje propisanim putem na podpisani c. k. kotarski ured opremiti, i u njih sriedstvom vierođostojnih izpravah svoju dobu, stališ, ponašanje, usposobljenje za primaljstvo i podpuno znanje hērvatskog jezika, izkazati.

Od c. k. kot. ureda

Na Rieki dne 31. srpnja 1858.

Ravnatelj ureda
Mudrovčić.

OGLASNIK.

(Dp.—57)

3—3

Poziv na predplatu na tumačenje najv. urbarskoga ukaza od 17. svibnja 1857.

Što će sadēržavati 15 do 18 tiskanih tabakah. Predplatnina od 3 fr. plaćat će se stopērv, pošto se u svoje vrieme bude knjiga dostavila, nu prijavu, da će tko uzeti tu knjigu neka izvoli podpisanome dostaviti ili ustmeno u Zagrebu, a pismeno u listih prostih od listovine i to najduže do 15. rujna 1858.

U Zagrebu dne 1. kolovoza 1858.

Jošip Žuvić,
c. k. prisiednik suda urbarskoga.

Novine ove izlaze svaki dan izuzamši nedjelje i praznike na čitavom listu. — Polugodišnja predplata je za domaće u novinarnici 4 for. srebra. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom posiljati, 6 for. sr. —

Carsko-kr. NARODNE

službene

NOVINE.

Za službene oglase opredjeljena je uvrstbina: 4 kr. sr. od linije za prvi put; a zatim za svaki put 2 kr. sr. — Za druge oglase ili posebne članke plaća se do 10 linija 20 kr. sr., dalje pak od svake pojedine linije 4 kr. sr.

Uredovni dio.

Izvišće o sednici Zapisnik

siednice starešinstva glavnog grada Zagreba pod predsjedništvom c. k. namiestničkog tajnika i privremenog upravitelja poglavarstva gradskog, Svetozara Kuševića dne 11. kolovoza t. g. u 10 sati pri podne držane.

(Službeni izvadak).

1. Naredbu visokog c. k. namiestništva od 9. kolovoza t. g. br. 1847 kojom je privremeno upravljane gradskog poglavarstva tajnika vis. c. k. namiestništva Svetozaru Kuševiću — poviereno, uzelo je gradsko vijeće do povoljnog znanja.

2. Upravitelj gradski obrati pozornost vijeća na predstojeće porodaj Nj. veličanstva, premilostive naše cesarice; na što gradsko vijeće zaključilo, da se u slučaju ako bi se sretno rodio prestolni nasljednik, ovdašnja c. k. posada i u ovdašnjim sirotinskom zavodu nalazeće se sirote shodno pogostiti imaju.

Za taj isti slučaj određuje se razsvjetljenje grada i serenada sa bakljadom.

Da bi se pako ovaj za previšu vladarsku kuću i za vjerne podanike austrijske radostni događaj činom čovječnosti oviekovječilo, tako se nadalje zaključilo, da se za ustrojenje zavoda za „gluho-nijeme“ ima upotrebiti zaklada od 5000 fr. sr., koja će se u slučaju uživotvorenja ovog zavoda skupa s propisanimi, od dana narodjenja cesarskog princa teći imajućim kamatami dotičnoj zakladnoj višjoj oblasti izručiti.

3. Na predlog upravitelja dozvoljuje gradsko vijeće ovdašnjem muzikalnom zavodu novčani prinosak od 100 fr. da troškove za koncert, koji će se u oči dana narodjenja Nj. c. k. apost. veličanstva dati, tim laglje podmiriti uzmogno.

4. Gradski stariješina g. Ferdo Šnapp predlaže, da bi se u ovom gradu gornja realna škola utemeljila, koji je predlog od strane občinskog vijeća jednoglasno primljen.

Zatim se sednica u 12 sati zaključila.

Kušević, m. p. Frigan, m. p. stariješina.
Horbeld, m. p. stariješina.
Urica, občine tajnik.

Neuredovni dio.

Austrijska carevina.

Zagreb 18. kolovoza. Sinoć kao u oči rodjendana Nj. veličanstva našega premilostivoga cara i gospodara dalo je ovdašnje glasbeno društvo koncert u sjajno razsvjetljenom narodnom kazalištu. Nj. preuzvišenost banov namiestnik, svekoliko generalstvo — mnogobrojno činovništvo i časnici dodjose shodno povodu, kojim je ova zabava bila dana — u službenim odorama. Pučka začinka proizvela je veliki uzhit i obćenito klicanje.

U 9 sati na večer po dovršenom koncertu išla je vojnička glasba po ulicama, kojoj se je bila pridružila velika množina puka i svirala je više izabranih glasbenih komadah pred stanom Nj. preuzvišenosti gosp. banovog namiestnika.

Jutros, dok se stane bielit dan, naviestiše nam germiljevina topovah i sviranje kroz ulice prolazeće vojničke muzike svanuvši blagdan.

U 9 sati bila je u prvostolnoj našoj crkvi svečana služba božja čitana pod mnogobrojom asistencijom u odsutju Nj. uzoritosti g. stožernika nadbiskupa Haulika, koji se bavi ovo vrijeme u Beču, po g. posvećenom biskupu i prioru vranskom Ivanu Kralju, po kojoj je sledila ambrosijanska zahvalna pjesma a zatim pučka začinka izvedena duhovnom mladežju i popratjena po množini pobožnoga svieta u hram božji nagernuvšega. Nj. preuzv. g. banov namiestnik, svekoliko generalstvo, činovništvo i častički zbor prisustvovali su u velikoj gali svečanoj službi božjoj, a izišavša vojska davala je iz pušakah obične salve, te je po svršetku defilirala u podpunoj paradi pred Nj. preuzvišenostju g. banovim namiestnikom, koji je zatim u svom stanu primio čestitke autoritetah u ime Nj. veličanstva cara.

O podne bit će kod Nj. preuzvišenosti u ime današnjega blagdana svečani obied.

Zagreb 18. kolovoza. U slučaju, ako Nj. veličanstvo carica rodi carevića, naredjeno je ovdie obće razsvjetljenje grada.

— Občinsko vijeće ovoga glavnoga grada u dokaz svoje neograničene ljubavi i privrženosti prema svećenju osobi našega najmilostivijega vladara Franje Josipa doznačilo je iz občinske pieznice sto forintih srebra za namirenje troško-

vah kod koncerta od ovdiešnjega muzikalnoga društva sinoć u ovdiešnjem kazalištu danoga u slavu rodjendana Nj. c. k. apostolskoga veličanstva.

Iz Hrvatske 8. kolovoza. (Wand.) U najnovije vrijeme čuju se opet glasovi, da će željeznica izmed Kamenog Mosta i Zagreba, pošto se privatno društvo razišlo, dovršiti se državnim troškom, velimo dovršiti, pošto je temelj od Kamenog Mosta do Reichenberga još prije nekoliko godina napravljen, a tim je najtežji posao svršen, jer odatle počemši nisu prepone prema Hrvatskoj velike. Ako se dakle nemisli izgubiti glavica, koja je u temelj sahranjena, a ono valja željeznicu dalje graditi, tim više, što od nje uprav život Hrvatske zavisi. Dugo trajuća kiša naniela je noću veliku štetu, groždje će sazrijeti tek u rujnu, jer su jagode još tvrde kao u šerpnu, dinje i lubenice počele su truliti, a kukuruz tiera u vis, pak se bojači, da će klipovi dosta jalovi ostati.

— C. kapetan Krajinski od linejne reg. nadvojvode Stefana br. 58 iznašao je jednu spravu, kojom se može opredieliti dobacanje puškometa. Po točnom izpitu našlo se, da je ta sprava tako svršila shodna, da se Nj. vel. pobudjeno našlo, izjaviti rečenom kapetanu nesamo najvišje zadovoljstvo, nego i znameniti mu poklon u novcu poslati.

— Iz Ternovana u Českoj od 8. kolovoza javljaju, da je dan prije u 6 sati u večer na hladnom i strašnom vietru kroz selo prošlo gusto jato bielih leptirah iz praške okolice, i to sa sievera proti jugu. Jato je zauzelo više od 100 hvatih šrine, a lietenje trajalo je više od 20 minuta. Izpočetka mal nepomisliše da pada snieg. Mnoštvo leptirah mora da iznosi milione.

— U gornjoj Italiji iznosio je dobitak čauricah svilenih bubah slediće broj: Za godinu 1857 19,800,000 kilogramah, a za g. 1858 19,850,000. Od ovog otpadaju na Lombardiu 13,200,000 kilogramah, koje čest umnožila se sa tri miliona, a 6,650,000 kilogramah na Mlietke, koje učestje obratno se umalilo sa 2,950,000 Friaul i Trevizansko osobito su imali strašan manjak. U obće reći ove godine lošija je od dobre, srednje godine, koja daje 30,050,000 kilogramah čauricah, nespominjući, što je svima ove godine u mlietačkoj srednje valjanosti.

— Terete s manjom silom kretati, nego dosade, javljaju da je taj problem riešen. Izn-

Šerburška luka.

(Iz Rimskog Dnevnik po G. D.)

Šerbur je postao lukom od visoke važnosti na Maniki, sredstvom velikih radnjah, koje su se u njemu izvele. Da bude Šerbur postajao kao vojnička točka u sedamnaestom vieku, francuska vojnica nebi izgubila bila morskú bitku kod Hogue-a. Još 1687. godine Ljudevit XIV došao je bio na tu misao da u Šerburu napravi ratnu luku i učini ga znatnom tvrđjavom. Odpravljen bude tamo glasoviti Vauban, ali se poslie niekih predhodnih radnjah zabaci ova namiera, te još 1689. godine, po zapoviedi dvora, budu srušene nove radnje i starinske tvrđjave.

Ali dugo ne bi, a shvati se učinjena pogriješka. Dne 20. svibnja 1692. godine francusku škvaldru, pod zapoviedništvom Tourvillia, niekim dielom porazi složena engleska i holandska flota. Pervih godina osamnaestog vieka predizmu se tamo na berzu ruku nieke radnje: ali nebijahu dovoljne, te Englezi usmogoše bez svakoga truda 1750. godine zavladaši Šerburu. Sed nebi pak moglo tako biti.

Ljudevit XVI., koji je sa trajanja amerikan-skog rata opet poniešto podigao francusku morskú zastavu, naumi prepriječiti ulazak u Šerbur, sredstvom jedne gorostasne dige (morske pregrade), ne kao one u Rochellu, koja zatvaraše izlazak brodovima iz luke, kao i ulazak Englezima: nego takove dige, koja bi i za uzdrženje i za obranu u jedno doba služila, sastavljena bila polag idrauličke znanosti. Prevrat od god. 1789. nedade Francuskoj zanimat se sa Šerburu: ali Napoleon I. uvidivši važnost tog miesta, naredi da se izvode veliki poslovi, koji su se osnivai na jednom obćem planu, i koji su više ili manje napredovali i pod ostalim vladateljima, koji su poslie njega imali francusku stolicu. Ove su radnje 1837. godine tako napredne bile, da je razglašeni Aleksandro Humboldt, koji je te godine Šerbur pohodio, pošto je razgledao onu digu, kazao da je to najliepše dielo čovječanske ruke, koje je on još ikad vidio.

Sad pak Napoleon III. dovršio je ova diela. Diela koja su u toj luki izvedena mogu se smatrati kao pobieda, koja je ljudski duh nad prirodom održao. Kao vojnička luka Šerbur skuplja

u sebi prevelike koristi. To što u njemu najvećma do udivljenja privodi jesu red i poredak. Budući da priroda nije po sebi ništa u Šerburu načinila, osim rade ili pristaništa, koje nije bilo zaklonjeno, znanost je umiela izabrati pristojno zemljište. Pomoću tako rekavši herkuljske radnje preobratila je ona u jazove pune vode strašne tvrde hridine, i baš zato što nije podpomožena bila razpoložajem miestah, izpresiecala je luku na pravine prekrasne linie: dala joj je suglasne proporcije, i posvud joj je obezbiedila množinu i dubljinu vode, kako je za potrebno sudila. Uslied toga šerburška luka u svom skupu predstavlja ljudima od zanata, kao i pomorcima zadovoljavajući izgled.

Prvi posao, koji se je izvesti morao bioše taj da se pristanište zatvori. U šerburškom zatonu jednoć veliki brodovi nisu mogli ništa drugo nego dobro usidriti se: niti su imali bezbiednog utočišta od sievero-istočnih i sievero-zapadnih vietrovah. Ta misao da se ovo pristanište pomoću jedne dige odbrani, polazi još od Ljudevita XVI. Poslie različitih pokušenjah izmišljeno je bilo da se na dno morskú bacaju konički ili sa-

djena su kola novog vida, koja se mogu upotrebiti na svakom putu, svakoj željeznici i u rudokopnjama. Za 10 godina zamienut će ovo iznašastje sva obična kola, koja nestoje više nego jedan konj.

Iz Zadra od 7. kolovoza kriepkim posredovanjem austrijske vlade i pomaganjem ruskoga i francuskoga konzula izravnan je razmirica medju prijašnjim predsjednikom crnogorskoga vijeća Gjorgjem Petrovićem i Danilom knezom crnogorskim. Usled toga će se prvi sa svim svojim, koji su s njime zajedno prognani bili, sa koi dan vratiti u Njeguše.

Cernagora.

O posljednjim događajima u Cernojgori čitamo u „Srb. Dnevniku“ sljedeće dopise: „S crnogorske granice dne 28. srpnja. Već su dva boja s ove strane rijeke Sitnice bila. U subotu u večer 24. srpnja bio je prvi, a u nedjelju drugi boj. Nuždan je povod ovoga krvavljenja najprije navesti. Kod vode Sitnice ima mnogo ravne i plodne zemlje. Od ove zemlje imadu diela i Turci podgorički. U posljednje vrijeme pritisli su Liešnjani ove zemlje. Turci su tražili povoda zadievici i nadjoše ju za ove zemlje. 15 podgoričkih Turakah dodje u subotu na vodu Sitnicu, a u taj par dotieraju čobani stoku na vodu. Turci opale oganj na njih, no nepogode nikoga, do jednoga ngiča iliti zvonara jarca. Kad pogine jarac, skoče panduri crnogorski s Kotora, te s čobanima potieraju Turke i tierali su ih do rijeke Morače. Čujući to ostali Turci, krenu se njih 4000 koje podgoričkih Turakah, koje nizamah s jednim topom, udare kod Farmaka, niže Kotora, te uzbiju od krila liešanske vojske, a kapetana liešanskoga sa 150 drugih obkole i počnu prosipati oganj. U zlo se kolo uhvatili bili, a pomoći nisu imali. Čujući Komani, da se je boj žestok otvorio, skoči njih 60 drugih i potërče nizbërdicom u pomoć. Komani udare žestoko i one s kapetanom oslobode iz zatočja. Noć razdvoji boj. Kako se govori, poginulo je 8 Cernogoracah, 33 su ranjena, a jednome su Turci odsieklili glavu; a od Turakah poginula su 24, a ranjeno je 60. — U nedjelju se ponovi boj. Za ovaj se još nezna na čisto, šta je i kako je. Govore, da je boj bio žestok i da je poginulo Cernogoracah oko 100 ljudi. Turakah da je već bilo 9000 u ovom boju. Bilo kako mu drago, jarac je skupo stao, ali i one baštine, i ako su liepe i plodne. — Knez je bio na Lovčenu desetak dana; razapeli su se tu silni šatori, i iznosili se maškuli (prangije) na visoka bërda k primorju i odtud se je pucalo za znak veselja. U nedjelju se je knez spustio s Lovčena na Njeguše, gdje se je pucalo iz maškulah u znak veseloga povratka kneževa; no dva Njeguša, koji su maškule palili, stradali su pri tom, jer ih prah opali, da će jedva živi ostati.

S cernogorske granice 29. srpnja. Glasovi dolaze, da se boj ponavlja. Knez je cernogorski naredio, da sva riečka nahija ide u

pomoć na Kruse, na Beri i na Kokote. S druge strane govore, da je knez dao naredbe kapetanima, da sva Bërda ustanu proti Turcima i to na Podgoricu i na Spuž. — Prekjučer u jutru odvučena su dva topa i jedna Kumbara, a uz njih su otišli i topčije. U Bielopavličima leže dva topa i to na Ždrehaniku, po svoj prilici sad će se i oni upotrebiti. Za koja su miesta topovi opredieljeni, još se nezna. — Kažu, da je knez dobio povoljno pismo od cara Napoleona i darovao je u imo toga mnoge Cernogorce. — Poznati Kerceta Golubov s Dobërskoga sela, koji je prošle godine bio u Zadru pod zatvorom, po tom otišavši u Sërbiju, povratio se u svoj zavičaj. On je u planini braičkoj.

— 30. srpnja. Posljednji glasovi govore, da je knez dao naredbu, da se sva vojska vërče. Ova promiena sliedila je po stigavšoj depeši iz Dubrovnika. Govori se, da se je vojska cernogorska svojim kućama povratila.

— U sliedstvu najnovije zadjevice izmed Turakah i Cernogoracah, piše jedan berlinski dopisnik lista „Hamb. Börsenhalle“ prietio je kabinet petrogradski i pariški porti, da će prekinuti sva diplomatska odnošenja ako se obnovi još jedan napadaj na Cernogoru.

Francuski listovi priobćavaju slieću bërzojavnu depešu iz Skadra od 6. kolovoza. Abdipaša obećao je konzulima, da će jednu čast basabozukah iz Podgorice da otpusti. Konzuli su se s njime sporazumili, da se Cernogorcima malo po malo pazari otvore. Sve je na miru.

Tellanska.

U Lokarnu smrtno ranjeni Parodi sudilovao je kod nasërta na tvërdju Sperone u lipnju 1857, svašta je izpoviedio kod iztrage, što je opet oporeko i napokon naviestio je iz Lokarna da namierava otići u Ameriku. Napadač uapšen je u Aroni.

Niemačka.

„Nord“ javljaju 10. kolovoza bërzojavnim putem žalostnu viest, da su posljednja izvješća iz Tagerneea o zdravlju pruskoga kralja uznemiriteljna.

Gërčka.

Budući da je jedna gërčka ladja odniela pobunjenim Gërcima u Kandii oružja i municie, to je turski poslanik u Atini protestovao proti tomu, i uz njega je pristao i engleski poslanik.

Bërzojavne i najnovije viesti.

London 15. kolovoza. Iz Bombaja od 19. pr. m. javljaju službeno: General Rose opet se je oporavio i preuzeo je komandu. — Roberts stigo je dne 3. u Jeitpoore i progoni neprijatelja, koji uzmiče prema jugu. Hamilton s evropskom vojskom otišavšom iz Bombaja i Dekana prispeo je u Indore, gdje su se bojali nemirah. Čini se, da se povraća mir, premda još stoji 30.000 buntovnikah pod oružjem. Englezima je kišovito vrijeme veoma dobro došlo.

Narodno kazalište.

Medju svim našim domaćim zavodima nije nijedan tako promašio svërhe svoje, kako zavod kazališni. Različita odnošenja u noviem prestroju i pokretu naše zemlje povukla su sve sile na drugo polje, a kazalište naše domaće ostalo je tako rekuć u zaboravnosti; znatne one žèrtve, koje su u početku učinjene, ostale su bez uspieha, ili barem, da rečemo, put onaj, koga smo u tom poslu nastupili, nije vodio onamo, kamo je narod želio doći, kad je sliedio poziv svetloga bana. Nu sada, gdje su mnoga druga važna diela svëršena, treba zaista da ni u tom poslu nestanemo na polak puta, da nepušćamo, da nam dosadašnje žèrtve bez ploda propadaju. Ako i dopušćamo, da su svi naši književni, gospodarstveni i ini dobrotvorni zavodi od velike važnosti i koristi, to sigurno niekati nemožemo, da nije ni kazališni zavod bez znamenite i korisne važnosti. Nije li svakomu povoljno i mило, kada čuje na daskah svoj jezik? kad se nevino zabavlja dugim večerom zimskim? Koliko kazalište dieluje na čudorednost, na život obiteljski, na život narodni, na izobraženost, to je već obće poznato i mnogim iskustvom potvrđjeno; o tom je sud izrekla dogodovština svih izobraženih narodah; pak nećemo ni mi, koji smo kanili u rëd izobraženih narodah stupiti, drugom udariti stazom. Što smo nakanili, ono treba da muževno i postojano izvedemo! Odbor novi, koji je izabran za upravljanje narodnih poslova kazališnih, on će se svojski pobrinuti, da se përvobitna namiera dokući i da se novci upotrebe na željevu svërhu tako, da bude moglo občinstvo zadovoljno biti. Tomu dakako iz druge strane treba, da sad svi priatelji ovoga zavoda pripravno priskoče i pomoć svoju pruže, jer inače ostal će svaka dobra želja mërtna stvar bez života. Odbor će se tërstiti, da se predstavljanja ponajprije u Zagrebu opet započnu i da se po drugim takodjer krajevima naše zemlje u svoje vrijeme nastave; tim načinom postat će i drugi zemljaci naši dionicima korisnih zabavah, koje kazalište pružati može. Zato valja napeti sve sile i primiti se posla, kako to teška inače zadaća ova sa sobom donosi. Svaki pravedni razsuditelj dopustit će, da u kratko vrijeme, sa malo novacah ništa čestita stvorit se nemože; nije se ni kod nas moglo, nego ufamo se, da će se moći u buduće; jer se ufati smijemo, da će odbor ono povierenje, koje glavna skupština u njega stavi, onamo upotrebiti, da kazališnom zavodu našem pribavi privërženost i povierenje rodoljubah, čim podkriepljen procvasti će na čast i korist naroda i ovaj zavod.

Izpravak. U jučerašnjem našem listu priobćili smo iz „Bohemie“ slučaj o onim dvima sestrama, što su 7 godina živiele u osami no u tom članku nije bilo naznačeno, gdje se je to dogodilo, priobćujući doknadno da je to bilo u gradu Pragu, izpravljamo time nedostatak onoga našega priobćenja. Učr. N. N.

tubasti kašuni puni kamenja; ali ove gradje, u përkos njihove težine, nemogavši podnieti morskolebanje, pokušaju se zamieniti jednom digom razbacanog kamenja. Pošto se ovo kamenje razbaca, opet se priteče k onim kašunima punim kamenja, ali se okolo njih opet mnogo velikog kamenja naspe da bolje utvërdjeni ostanu. Osigurati bude uspieh: ali je potrebno bilo mnogo novacah i mnogo godina prividne radnje. Poslovi se dakle obustave do 1799, u koje vrijeme miernik Cachin dobije nalog da ih produži. Poznata je već sada ona diga. Ona je duga 3,768 metarah, široka 78 pri dnu a 29 pri vërhu. Jedna baterija u sriedi i tri tvërdje brane ovo dielo u unutarnjost pristaništa, u koje se mogu smiestiti 400 vašelah.

Ovako načinjeno pristanište, dovoljno je biti moglo da zakloni flotu koja bi na maničkom kanalu dielovala, i koja bi se skloniti mogla u tërgovačkoj luki. Ali je dalje rëšeno da se u Šerburu napravi luka za gradidbu i oboružavanje: i to je onaj posao koji je sad dogotovljen.

Skup vojničke luke sastoji se iz jedne predluke, u koju se s pristaništa ulazi kroz kanal od 64 metra, koji vodi kroz dva mula, koji se

pružaju do 300 metarah. Na desnoj strani ove predluke nalazi se përvi jaz. Na drugoj liniji, s obalom jednako usporedno pruža se stražnji jaz, koji je sam samcat dugačak koliko predluke s përvim jazom. Govore da u njemu može stajati 50 vašelah: dugačak je 400 metarah, 200 širok, a dubok 16 i 30 centimetarah. Ovaj se je jaz svečanom otvorio u prisutstvu carevu.

Netreba nam pak govoriti o zgradama arsenalskim, o kovnicama, o tvornicama jederahi konopah, jerbo njihove gradjevine, bile kako mu drago velike, nisu pružile tegoćah, koje bi se sravniti mogle s onima na koje se je nailazilo u idrauličkim poslovima. Da damo samo kakav god pojam o nadvladanim tegoćama nemože nam se na ino da ne navedemo niekoliko sliećeh besiedah iz jedne napisane spomenice niekog miernika:

„U obziru na mule i na opàsne dige, kojima je osnov trebalo položiti u takovom moru, koje je često jakim vietrovima uznemireno, i u dubljini, koja se je neprestano mienjala, sliećeh podizanje i spuštanje mora, i na zemljištu od nejednake tvërdoće, ove su radnje pružale izvanredne težobe, o kojima morske gradjevine

nisu imale primera. Bilo što mu drago ova nova luka postoji; mui, opàsne dige, sve časti ove prostrane morske zgrade, koje je uspieh kroz mnogo vremena bio predmetom jake neizvjestnosti, podižu se iz vode sa znamenjem velikoće i sa svim znacima nepovriedive stalnosti.“

Jedna izmedju najvećih tegoćah, koju je miernička vieština morala nadvladati, sastojase u napravljenu prepreke, koja je morala uzbijati navalu morske vode za vremena radnjah pri gradjenju predluke i përvog jaza: toj prepreki trebalo je dati takovu kriepost, koja je morala dolievati sili valovah, podpunu neprobojnost, i najposlie trebalo je pridëržati se za poslove da se opet sve to odkloni, pošto se gradjevina dovrši, da se nebi inače ulazak zavalio. Gvozdja i dërvlja upotrebljeno je na ovaj posao 1,300,000 kilogramah.

Šerbur, skopčan s Parizom posredstvom gvozdjenog puta dava Francuskoj novu snagu, jerbo da se pobude drugi k počitovanju treba osiguranim biti da će potreba pritanja k snagi radi obrane sobstvenog poštenja i njegova interesa sve to redja bivati.

Bečka burza

dne 17. kolovoza 1858.

Tečaj državnih papirah.		U srebr.
Državne zadužnice	sa 5%	82 13/16
dto od godine 1851 seria B	5%	
dto od g. 1853 s povratkom	5%	
dto iz narodnog zajma	5%	83 7/8
dto	4 1/2%	
dto	4%	
dto od g. 1850 s povratkom	4%	
dto	4%	
dto	3%	
dto	2 1/2%	
Zajam s vučenjem od g. 1834, za 100 for.		
1839,	100	
1854,	100	110 13/16
Bečko-gradski banko	sa 2 1/2%	
.	2 1/4%	
.	2	
Zadužnice zemljišnoga odkupa od dol. Austrie		
Zadužnice zemljišnoga odkupa od Galicie		
Ugarske sa sjedinjenimi pokrajinami po 5%		
Zadužnice zemljišt. odk. od ostalih krunovina		965
Bankovne dionice komad po		
Eškomptirane dionice od dol. Austrie za 500 f.		
Dionice c. k. pov. austrian. državno-željezničkog društva po 200 for. sr. ili 500 frankah, podpuno uplaćene		261 3/4
dto s plaćanjem na rate		
Dionice sjeverne željeznice	po 1000 f.	
bečko-glogničke željeznice	500	
šoprunsko-malobeeke	200	
Budiejovičko-Gmundsko-		
Linske željeznice	250	
požunsko-těrnovačke željez.		
1-og izdanja	200	
2-og s pčvenstvom	200	
aust. dunav. parobrodarstva po	500	526
Lloyda u Těrtzu	500	
budapeštanskog lančanka	500	
c. k. povl. austriansko-državnog željezničkog društva po 200 forint.		
Gjurske željeznice		
Galičke založnice sa 4%	za 100	
Jelisavetina željeznica		
Južno-sievrna niemačka savezna željez.		
Tisna željeznica		
Lombardecko-mlietačka željeznica		
Tečaj mienični.		
Amsterdam za 100 holandezkih for.	for.	
Augsburg za 100 for. current		104 1/8
Berlin za 100 pruskih talirah		
Vratislava za 100 pruskih talirah		
Frankfurt na Maju za 120 for.		103 7/8
Genova za 300 piemontezkih lirah		
Hamburg za 100 mark banko		76 1/4
Lipsko za 100 for.		
Livorno za 300 toškanskih lirah		
London za 1 funt šterlinga		10-11 1/2
Lyon za 300 frankah		
Milan za 300 austrianskih lirah		
Marseille za 300 frankah		121 3/4
Pariz za 300 frankah		122
Prag za 100 forintih		
Těrtz za 100 forintih		
Mletci za 300 austrianskih lirah		
Bukurešt za 1 forint	parah	268 1/2
Carigrad za 1 forint	parah	
Smirna za 1 forint	parah	
Tečaj novea.		
Carški dukati		6 1/2
Srebro od 15. sěrpnja		4 3/8

Odgovorni učrednik. Dr. Demeter.

SLUŽBENI LIST.

12977-2965 (VI.—49)

3—3

Concurs-Ausschreibung.

Das mit Allerhöchster Entschliessung vom 8. Oktober 1853 für einen approbirten Wundarzt oder Doktor der Medizin aus Croatien oder Slavonien, der sich dem Veterinär-Kurs unterziehen will, allergnädigst sistemisirte Stipendium jährlicher Zweihundert Gulden CM. nebst einer entsprechenden Reisevergütung, auf die Dauer von zwei Jahren, kommt mit dem Beginne des Schuljahres 1858-59 in Erledigung, und es wird hiemit der diesfällige Concurs ausgeschrieben.

Die Bewerber um dieses Stipendium haben ihre an das k. k. Ministerium für Kultus und Unterricht zu stilisirenden mit den legalen Nachweisungen über Eingangs erwählte Vorbildung, über die Kenntniss der deutschen und kroatisch-slavonischen Sprache, und über ihre Dürftigkeit instruirten Gesuche bis zum 10. September l. J. bei der betreffenden Comitatsbehörde (in Agram beim Stadtmagistrate) einzureichen, und zugleich ihrem Gesuche eine eigenhändige Erklärung beizufügen, dass sie nach erhaltener Approbation wenigstens zehn Jahre ihre Kunst in Croatien und Slavonien ausüben wollen, den einzigen Fall einer Beförderung im Staatsdienste ausgenommen.

Von der k. k. kroat.-slav. Statthalterei
Agram am 10. August 1858.

Br. 1896 P. (VI.—50)

3—1

Poziv.

Od velikih onih loterijah novčanih, koje je Nj. c. k. apostolsko veličanstvo oćinskomo brižljivostju do-
stojalo narediti u svėrhu, da se čisti prihodi od istih, neodbijajući ni taksah, ni biljegovine, ni poštarine, obratjaju izklopno i jedino na utemeljivanje novih, jav-
nih i obćekoristnih i dobrotvornih zavodah, ili na pod-
poru zavodah ovakovih jurve postojećih, bila je i tre-
ća, koja se je lani obdržavala, ovienčana uspiehom
ožudjenim, i urodila je obilnim sredstvi za

gradjenje zemaljske ludnice u Erdelj-
skoj, a dogodice za gradjenje ludnice
zemaljske u Ugarskoj.

u koje svėrhe biaše premilostivo namienjen čisti pri-
hod pomenute tretje loterije.

U ime nesrećnikah onih, koji će u zavodih tih
nalaziti lieka i olakšice za boli svoje, budi hvala da-
režljivim onim čovjekoljubom, koji su posvuda u
prostranoj cesarevini, pače i u krajevih onih, koji su
siromašni naprema ostalim, u pomoć pritekli, da se
postigne pomenuta blaga svėrha, — budi im hvala dvo-
struka, mnogim bo, istina od njih, ali ne svimkoli-
cim, naplati sreća bogumilo njihovo dielo.

Evo opet liepe prilike, da budemo blagotvorni za
siromašne bolesnike i ubogu sirotčad! Razpisuje se
evo četvėrta obćekoristna loterija državna sa usta-
novljenim ukupnim dobitkom od 60.000 c. k. cekinah
u zlatu, od koje je loterije jedna polovica čistoga pri-
hoda namienjena

na gradjenje nove bolnice u Zagrebu,
druga pako

na odhranjivanje nelmućne sirotčadi
od častnikah, vojničkih stranakah i urednikah. S toga
se i opet obratja podpisani pouzdano, kao što svagda,
na svekolike velikodušne stanovnike cesarevine naše,
pozivajući ih, da dionici budu u plemenitom ovom
dielu, i da obilno kupujući srećakah od četvėrte ove
loterije državne prinose, koliko im je moguće, da bi
se čim većma zadovoljilo toli blagim namieram pre-
milostivoga nam cesara i gospodara!

od odsieka državnih loterijah
za svėrhe obćekoristne i bogu-
mile pri c. k. upravljateljstvu
loterijskom.

U Beču mieseca lipnja 1858.

Friderik Schrank,
c. k. vladni savietnik.

Nr. 18996-1391 10182 (Fin.—21)

3—1

I. R. Prefettura delle finanze
per la Lombardia.
Avviso d'Asta.

Si vuole procedere all' appalto novennale, che
avrà principio col 1.º gennajo 1859 e termine col 31
dicembre 1867, per la fornitura dei letti ed efetti da
casermaggio occorrenti all' I. R. Guardia di finanza
ed ai notturnanti presso gli Uffici esecutivi di Finan-
za di Lombardia, ed eventualmente anche ai soldati
di presidio presso gli II. RR. Commissariati ed Uffici
di Polizia ai confini lombardi.

A tale scopo nel giorno (30.) trenta agosto 1858
alle ore dodici meridiane si terrà esperimento d' asta
pubblica nel locale dell' I. R. Intendenza delle Finanze
in Milano, situato nella Contrada di S. Giovanni alle
Case Rotte al civico n.º 1153.

L' asta verrà tenuta sotto le cautele tutte por-
tate dai veglianti pubblici regolamenti, dalle discipline
e patti recati dal Capitolato d' appalto, che coi rela-
tivi allegati dimostranti la quantità, qualità, peso e di-
mensione degli efetti da somministrarsi si trova osten-
sibile presso le II. RR. Intendenze di Finanza del
Regno Lombardo Veneto e presso le Direzioni Pro-
vinciali e Sezioni di Direzione degli altri Dominj dell'
Impero, non che sotto le seguenti condizioni:

1.º Le offerte potranno presentarsi o prima del
giorno dell' asta mediante schede segrete, ovvero a
voce all' atto dell' asta stessa. La insinuazione delle
offerte mediante schede segrete dovrà farsi al Proto-
collo dell' I. R. Intendenza delle Finanze in Milano
almeno due giorni prima di quello dell' asta, cioè sino
al giorno (28.) ventotto agosto 1858: offerte con
schede segrete fatte dopo un tal giorno non saranno
ammesse.

2.º In ogni offerta per ischeda segreta dev' es-
sere chiaramente scritto il nome, cognome, luogo di
abitazione e condizione dell' offerente, come pure in
cifre ed in lettere il ribasso sul prezzo fiscale che
viene insinuato, ed infine l' espressa dichiarazione che
l' aspirante si assoggetta a tutte le condizioni stabi-
lite per l' asta.

3.º Gli oblatori dovranno fare le loro offerte se-
paratamente pei letti: a) ad uso di caserma e per gli
Uffici esecutivi; b) per le sale di disciplina; c) per
l' infermeria di Lonate Pozzuolo.

4.º Il prezzo fiscale sul quale sarà aperta l' a-
sta viene stabilito in soldi austriaci 5 al giorno per
ogni letto somministrato per uso delle caserme e de-
gli Uffici esecutivi; di soldi austriaci 3 al giorno per
ogni letto per le sale di disciplina, e di soldi austria-
ci 6 pure al giorno per ciascun letto per l' inferme-
ria di Lonate Pozzuolo.

La valuta accennata nel presente articolo è quel-
la portata dalla Sovrana Patente 27. aprile 1858, e
ciascuna offerta di miglioria tanto a voce quanto in
iscritto non potrà essere inferiore di un decimo di
soldo.

5.º Gli aspiranti all' appalto dovranno, a garan-
zia dell' offerta fatta in asta o fuori d' asta, effettuare
il deposito di austriache lire 12000 (lire dodicimila)
eguali a fiorini 4000 (quattromila) moneta di conven-
zione, in una delle II. RR. Casse di Finanza della
Monarchia, presentando all' atto d' asta, od unendo
alla scheda segreta l' analoga ricevuta. In luogo di
denaro effettivo si accetteranno anche Obbligazioni
pubbliche al portatore per un valore del 2 per 100
al disotto del loro corso portato dall' ultimo listino
della Borsa di Vienna per le Obbligazioni di Stato, e
della Borsa di Milano per gli efetti del Monte Lom-
bardo-Veneto.

6.º Le offerte potranno farsi anche per persone
da dichiararsi, su di che però si richiamano le spe-
ciali prescrizioni dell' articolo 8 del Capitolato d' ap-
palto.

7.º Dopo deliberata l' asta non si ammetteranno
ulteriori offerte sebbene più vantaggiose per la Sta-
zione appaltante.

8.º L' approvazione della delibera è riservata
all' Eccelso I. R. Ministero delle Finanze. Anche in
pendenza di detta approvazione però il migliore offer-
rente o deliberatario sarà vincolato dalla sua offerta.

Milano, il 29. luglio 1858.
L' Imperiale Regio Segretario,
Bacchetti.

Nr. 3138 (Izv.—219)

3—1

Citation

militärpflichtiger Individuen.

Vom k. k. Bezirksamte zu Samobor werden nach-
stehende zur hourigen Rekrutenstellung berufene und
unbekannt wo abwesende Individuen, als:

aus der I. Altersklasse Joso Mikotar aus Samo-
bor, aus der IV. Altersklasse Gjuro Kovačić aus Ra-
kitje Zigeuner, aus der V. Altersklasse Joso Maidić
von Samobor, aufgefordert, sich wenn sie im Aus-
lande weilen binnen 2 Monaten sonst aber binnen 30
Tagen vom Tage der 3. Einschaltung dieses Ediktes
an gerechnet, sich um so gewisser hieraus zu stel-
len, als sonst gegen dieselben nach §. 35 der Rekru-
tirungs-Vorschrift vorgegangen werden würde.

K. k. Bezirksamt

Samobor am 6. August 1858.

Der k. k. Bezirks-Vorstand
Martinković.

Nr. 87-1858 pr. (Izv.—221)

3—1

Konkurs-Ausschreibung.

Bei dem Magistrate der königlichen Freistadt Ko-
preinitz ist eine mit dem jährlichen Gehalte von 300
fl. CM. verbundene Kanzellisten-Stelle provisorisch mit
welcher kein Recht auf Pension verbunden ist, in Er-
ledigung gekommen.

Diejenigen, welche diese Stelle zu erlangen wün-
schen, haben ihre mit Nachweisungen über das Le-
bensalter, die zurückgelegten Studien, das moralische
und politische Verhalten, über die bisherige Dienst-
leistung, dann über die vollkommene Kenntniss der
deutschen und Landessprache belegten Gesuche und
zwar, wenn sie bereits im öffentlichen Dienste ste-
hen im Wege ihrer unmittelbar vorgesetzten politischen
Behörde bis 4. September d. J. hieramts einzubrin-
gen, und darin anzuführen ob sie mit angestell-
ten Magistrats-Beamten der Stadt Kopreinitz verwandt
oder verschwägert sind.

Stadt-Magistrat Kopreinitz am 14. August 1858.

Der Magistrats-Vorstand
Deurbany.

Dp.—58

3—3

Poziv.

Podpisani kao sudbeno stavljeni zastupnik i skėr-
bitelj konkursualne mase odvjetnika g. Ferdinanda Ot-
tingera pozivlje sve dužnike istoga, da dotične du-
gove konkursualnoj masi do posljednjega kolovoza o.
g. namire, jer će se inače isti dugovi sudbenim pu-
tem iztjerati morati.

U Zagrebu 6. kolovoza 1858.

Odvjetnik August Dutković.

Br. 66 (Dp.—55)

Oglas.

3—3

Archiepiskopsko patriaršesko vlastelinstvo u Da-
lju izdat će pod arendu svoje kėrčme, mesnice i ri-
bolovje, izuzimajući ribolov na Živi, na tri jednu za
drugom tekuće godine i to od 1. studenoga t. g. do
konca listopada 1861 po novom kalendaru. Drazba
navedenih arendah dēržat će se 18 (30.) kolovoza t. g.
u ovovlastelinskoj pisarnici u 9 satih prije podne Draz-
bena uslovja mogu se u vlastelinskoj pisarnici uviditi.
U Dalju dne 19. (31.) sěrpnja 1858.

Vlastelinstvo daljsko

Obznana.

Radi osiguranja nabavljanja potrebitih stvari pića, pisarnoga materiala, liečnickih i drugih potrebitih za vojni liekarni depot u Zagrebu, zatim četinarske i staklene robe, čistjenja rubja, kalaisanja željezne i bakrene kuhinjske sprave, nadalje za brijanje i kosorenje boliestnikah i za prevažanje mrtvih tielah iz bolničke zgrade na vojničko grobje, držat će se dražba 9. rujna o. g. u 9 sati pri podne u pisarni ovdašnje posadne bolnice pod predsjedništvom ovdašnje slavne vojne brigade.

Sve stvari nabavljat će se polag njihove kakvoće ili na komade ili po doljno-austrijskoj mieri.

Od onih stvari, koje nepodležu naglom pokvarenju imaju dražci donieti ogledce (Probemuster) i pokazati ih. Oni ogledci, polag kojih će se nabavljati, bit će sačuvani kod bolnice i providit će se s pečatom dotičnoga dostalca.

Šta se tiče onih stvari, koje podleže službenoj naredbi, dogovarat će se na dobitna popušćanja, a radi onih, koje nepodležu toj naredbi, dogovarat će se ili na tvrdne ugovorne cijene, koje će ostati jednake cijelo vrijeme nabavljanja, ili na vremenite vašarske cijene, kod prodaje u velikom na dobitna popušćanja i to po novom austrijskom 1. studenoga 1858 u život stupajućem novcu.

K dražbi se ne bude nitko pustio, tko prvo nepoloži vadium, koi iznosi za pekarske stvari 170 fr., za mesarske 300 fr., za kruparske i brašna prodaju 300 fr., za tergovalke 90 fr., za vinoprodavca 80 fr., za staklara 5 fr., za četinarske 5 fr., za baklara 15 fr., za čistjenje rubja 40 fr., za pijavke 15 fr., za brijanje i kosorenje boliestnikah 10 fr. i za prevažanje mrtvih tielah 3 fr. i koji će oni, koji ništa nedostaju, odmah po dokončanoj dražbi dobiti natrag. A dostalci pako moradu odmah kod podpisa dražbenoga zapisnika jamčevinu od 10% svote preuzetoga celogodišnjega nabavljanja dotičnih stvari, domiriti, koja će se zatim depositirati.

Ova jamčevina može se položiti ili u gotovom novcu ili u c. k. državnih papirih polag obstojeće burzine cijene, u realnoj jamčevini ili na poručanstvo.

Pismeni uvjeti primit će se pod sljedećim uvjetim i uzeti će se na nje obzir:

a) oni moradu prispieti još pred dokončkom ustmene dražbe, biti zapečaćeni i ima im se priložiti dotični vadium ili miesto ovoga blagajnička namira;

b) dotični ponuditelj ima se u svom ofertu naročito izjasniti, da on neće u ničem odbijati se od obznanjenih dražbenih ili ugovornih uvjeta, nego da se većma svojom pismenom ponudom isto tako obvezuje, kao da bi mu bili pročitani dražbeni uvjeti kod ustmene dražbe i on takove kao tekodjer i zapisnik sam skupa bio podpisa, daklem ima se

c) ponuditelj u pismenom ofertu takodjer obvezati, da će u slučaju, ako ostane dostalac, kako se službeno o tom obavijesti, bezodvlačno domiriti vadium na podpunu jamčevinu, i da ako bi ovo prepustio, da se podvjeržuje sudbenom postupanju isto tako, kao da bi bio jamčevinu sam položio i nabavljanje preuzeo, anda tako, da se može prisiliti službenim putem na domirenje jamčevine;

d) u pismenom ofertu mora se dotična svota izpisati slovama i izreći sada za svagda, jer se te ponude moradu smatrati kao nepromjenjive, daklem nesmiju

e) u tih ponudah naprvo dolaziti popusti protežući se na još nepoznati uspieh ustmene dražbe ili na druge ponude t. j. iznimke ili odstupljanja od dražbenih uvjeta;

f) prispijevše pismene ponude otvorit će se tek po dokončku ustmenoga postupanja;

g) sadržava li takov pismeni ofert bolju ponudu nego je ona ustmenoga najviše ponudajućega, tako će se ofertu dati prednost, ustmena dražba prekinuti i na temelju ponude toga pismenoga oferta napraviti ugovor;

h) ako je pako penuda pismenoga oferta jednaka s ustmenom najviše ponudom, tako će imati odlučiti dotična visoka vojna oblast, kome se najviše ponudajućem ima dati prednost.

Ugovor je za najviše ponudjaj čega neopozivljiv odmah od dana od njega podpisatoga dražbenoga zapisnika, za erar je pako obvezljiv, tekod od dana kada stigne visoko odobrenje.

Daljni dražbeni uvjeti kao tekodjer i svekolike potrebitine, koje se od prilike imaju nabaviti za vojnu godinu 1859, mogu se uviditi od sada u računarskoj pisarni zagrebačke posadne bolnice tečajem običnih urednih sati.

U Zagrebu 5. kolovoza 1858.

Bilimek m. p.,

satnik zapovjednik bolnice.

Zubrzycki m. p.,

računarski oficial.

Heine m. p.,

štopski liečnik.

Müller m. p.

vojno povierenički pristav.

Nr. 1828 pol. (Izv.—214)

3—3

Lizitations-Kundmachung.

Auf Grundlage der komitatsbehördlichen Erlasse vom 12. und 21. Juli 1. J. Z. 7241 und 7477 wird die diesbezirkigen Gemeinden für die Zeit vom 1. November 1858 bis inclusive letzten Oktober 1859 an

den nachfolgenden Tagen und Orten in dem Lokale des betreffenden Gemeindeamtes um 9 Uhr Vormittags im Versteigerungswege verpachtet werden, u. z.:

1. für die Gemeinde Jakovlje zu St. Peter (Krušljevo selo) am 26. August 1858 mit einem Ausrufspreise von 2802 fl. CM.;

2. für die Gemeinde Stubica, im Orte Stubica dolnja am 27. August 1858 mit dem Ausrufspreise von 2200 fl. CM.;

3. für die Gemeinde Bistrica im Orte Maria Bistrica am 28. August 1858 mit dem Ausrufspreise von 3003 fl. 20 kr. CM.

Zur Richtschnur der Pachtlustigen wird bemerkt:

a) dass die politische Gemeinde Jakovlje aus 10 Ortschaften bestehend 35 Wirthshäusern zählt und dass in dieser Gemeinde 6 Jahrmärkte abgehalten werden. Im Bereiche dieser Gemeinde liegt das berühmte und wohlbesuchte Mineral-Bad Stubica;

b) dass die politische Gemeinde Stubica aus 31 Ortschaften mit 37 Schankhäusern bestehe. In dieser Gemeinde werden 8 sehr belebte Jahrmärkte abgehalten;

c) dass die politische Gemeinde Bistrica 10 Ortschaften zählt, und das gegenwärtig in derselben 70 Schankhäusern bestehen. In dieser Gemeinde liegt der allgemein bekannte Wahlfartsort Maria Bistrica;

d) die Dazgebühren bleiben nach dem Verhältnisse der Vorjahre unverändert und zwar, von einem Eimer Wein 4 kr., von einer Mass Brantwein 4 kr., von einem Stücke Rindvieh 1 fl., von einem Stücke Kalb oder Borstenvieh 20 kr. CM.;

e) zur Lizitation wird Jedermann zugelassen, der gültige Verträge gesetzlich einzugehen befugt ist, und das 5% Reugeld welches im Nichterstellungsfalle sogleich nach der Lizitation zurückgegeben wird, mit Ausnahme jenes des Erstehers, welcher verpflichtet wird, dasselbe bis zur Kautions-Summe, welche den 10% Erstehungsbetrage gleichgestellt werden muss, zu erhöhen, oder eine gesetzliche Sicherstellung zu erlegen;

f) schriftliche Offerte werden bis zur Lizitationsstunde vorchriftsmässig verfasst, und mit dem vorgeschriebenen Vadium versehen angenommen, die nachträglich eingereichten werden nicht berücksichtigt. Ueberreicher von schriftlichen Offerten dürfen sich weder persönlich noch durch Vertreter oder Bevollmächtigte bei dieser mündlichen Lizitation betheiligen.

Die näheren Lizitations-Bedingnisse können sowohl hieramts als bei den betreffenden Gemeindeämtern in den gewöhnlichen Amtsstunden eingesehen werden.

K. k. Bezirksamt Stubica zu Oroslavje am 7. August 1858.

K. k. Bezirks-Vorsteher

Matković, v. r.

Br. 5483 (Izv.—205)

3—3

Oglas dražbe.

Od strane nižepodpisanog poglavarstva ovime se do obćeg znanja stavlja, da će se dne 20. 21. i 22. rujna 1858 svigdar u 9 sati u jutro na viećnici grada Varaždina obdržavati javna dražba u pogledu iznajmljenja prava pobiranja obćinskog nameta od vino- i pivo-točja, zatim od mesarenja, napokon prava pobiranja pristojbah piacovine i taracovine za vrijeme od 1. studenoga 1858 do posljednjega listopada 1859 i to obdržavat će se dražba dne 20. rujna, za vino- i pivo-točje 21., za mesarenje napokon 22. za pristojbe piacovine i taracovine.

Za ravnanje natecateljah opažu se, da se u području ovogradske obćine od jednog vedra iztočenog vina ili mošta 1 fr. 20 kr., od jednog vedra piva 30 kr., nadalje od svakog komada za prodaju zaklanog vola, krave i bika 2 fr., od teleta 40 kr., od svinčeta nad centom 1 fr. a izpod centa 30 kr. sr. u ime obćinskog dometa plaća, dočim tarifa malte može se u obćajne uredovne sate u gradskoj pisarni uviditi. Za upravnu godinu 1857-58 iznašalo je pravo vino i pivo-točja 25.050 fr. sr., maltarina 7800 fr. sr., napokon mesarenje 6258 fr. sr.

Svaki k dražbi pristupiti želeći, imat će 5% od izkrikne cijene u ime kaucije a preuzimatelj pojedinih pravah 10% od najamne svote u ime jamčevine položiti — pismene ponude primat će se samo prije započetja ustmene dražbe.

Dano iz siednice poglavarstvene dne 23. sèrpnja 1858.

Gradski predstojnik

Vinković.

Br. 2200 pol. (Izv.—216)

3—3

Oglas dražbe.

Dne 30. kolovoza t. g. u 9 sati pri podne obdržavat će se pri ovom c. k. kot. uredu javna jevtimba za iznajmljenje podavanja predprege na predprežnih postajah u Prilišću i Severinu za upr godinu 1858-59.

Javtinbeni uvjeti mogu se svaki dan pri ovom c. k. kot. uredu uviditi.

Od c. k. kot. ureda bosiljevačkog
U Stelniku 3. kolovoza 1858.

C. k. kot. predstojnik

Lopašić.

Edikt.

Von Seite dieses k. k. Comitats-Gerichtes wird hiemit bekannt gemacht, dass am 30. 1. M. Vormittags um 10 Uhr im hiesigen Amtlokal die Versteigerung der Häftlinge dieses Gefangenhauses, womit auch die Reinigung der Arrestantenwäsche verbunden ist, für die Periode vom 1. November 1858 bis hin 1859 im Wege der öffentlichen Minuendo-Lizitation hintangegeben werden wird.

Hiezu werden Unternehmungslustige mit dem Beisatze eingeladen, dass die Lizitationsbedingungen und der neue Speiszetel bei dem diesgerichtlichen k. k. Kerkermeister eingesehen werden können.

K. k. Comitatsgericht

Warasdin am 4. August 1858.

Novak.

Sertić.

Nr. 2238 pol. (Izv.—211)

3—3

Lizitations-Kundmachung.

Nachdem bei der mittelst des diessämtlichen Ediktes vom 23. Juli d. J. Z. 2006 Pol. (vidi Nr. 172, 173 und 174 Amtsblatt) verlaubarten am 5. d. M. hieramts abgehaltenen Lizitation wegen Verpachtung des Gemeinde- Wein- und Fleisch-Dazes pro 1858-59 kein annahmbarer Anbot erfolgt war, so wird dieselbe Lizitation am 31. August Vormittags 10 Uhr bei diesem k. k. Bezirksamte widerholt abgehalten werden.

Was mit dem Beifügen zur allgemeinen Kenntniss gebracht wird, dass auch bei dieser wiederholten Feilbietung die fragliche Verpachtung nicht unter dem Eiskalpreise und zwar hinsichtlich der Gemeinde Bosiljevo pr 18-6 fl. und hinsichtlich der Gemeinde Severin pr 15-60 fl. hintangegeben werden wird

K. k. Bezirksamt Bosiljevo

Stelnik am 6. August 1858.

Der k. k. Bezirks-Vorstand

Lopašić.

Br. 405 (Dp.—59)

3—3

Oglas natiečaja.

Kod učione krapinskih toplicah izpražnjeno je miesto učitelja, s kojim je skopčana platja od 218 fr. 31 kr. sr., zatim 5 hv. gorivih dervah i bezplatni stan. Ovu službu zadobit želeći imaju svoje dovoljnimi dokaznicami o dobi, ponašanju i sposobnosti providjene, vlastoručno pisane molbenice do najkasnie 15. rujna t. g. dotičnomu učionah nadziratelju, podjašprištu i župniku komorskomu gospodinu Franji Magdaleniću predati. U Zagrebu dne 30. sèrpnja 1858.

Od zagrebačkoga nadbiskupskoga duhovnoga stola.

Br. 395-1858 gr. (Izv.—213)

3—3

Izrok

kojim se sazivaju vieroavnici ostavštinski.

C. k. kot. ured kao sud dol. miholjački poziva sve one, koji iz ostavštine dne 16. lipnja t. g. s oporukom preminuvšeg Gjura Paulića bivšeg tajnika obćine miholjačke, stogod kao vieroavnici tražiti imaju, neka radi prijave i posviedočenja svojih tražbinah dne 3. rujna t. g. u 9 sati u jutro ili dodju pred ovaj sud ili neka do onda predadu pismeno svoju prošnju; u protivnom bo slučaju neće ovi vieroavnici na tu ostavštinu, ako bi se po namirenju prijavljenih tražbinah ista izcèrpila, nikakvoga daljega prava imati, nego u koliko ih ide pravo zaloga.

U Dol. Miholju dne 2 kolovoza 1858.

C. k. kot. predstojnik

Kršnjavi.

Br. 1266-1858 pol. (Izv.—212)

3—3

Natiečaj.

Usljed odredbe veleslavne c. k. županijske oblasti od 19. lipnja t. g. br. 6166 razpisuje se ovime natiečaj za primaljsko miesto u Vèrbovcu sa godišnjom plaćom od 80 fr. iz obćinske blagajne odmierenom.

Miesto ovo zadobiti želeće, imaju svoje sa svieočbom vèrhu starosti, sposobnosti, dosadanjeg bavljenja, čudorednosti te znanja narodnog jezika providjene molbenice najdulje do posljednjega o. m. kod ovomiestnog c. k. kot. ureda pridonesti.

Od c. k. kot. ureda

U Vèrbovcu 3. kolovoza 1858.

C. k. kot. predstojnik

Theodorović.

Nr. 2290 pol. (Izv.—218)

3—3

Edikt.

Vom k. k. Bezirksamte Krapina wird der bei der heurigen Rekrutierung aus der 1. Alters-Classe absent gebliebene aus der Ortschaft Zutnica, Gemeinde Krapina gebürtige Anton Lustein aufgefordert, sich binnen 30 Tagen vom Tage der ersten Einschaltung dieses Ediktes gerechnet, bei dem gefertigten Bezirks-Amte sich so gewiess zumelden, widrigens derselbe gemäss §. 35 der Rekrutierungs-Vorschrift behandelt werden wird.

K. k. Bezirksamt

Krapina am 9. August 1858.

Der k. k. Bezirks-Vorsteher

Snonn.

Carsko-kr.

službene

NARODNE

NOVINE.

Novine ove izlaze svaki dan izvanredno nedjelje i praznike na čitavom listu. — Polugodišnja pred-plata je za domaće u novinarnici 4 for. srebra. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom posiljati, 6 for. sr. —

Za službene oglase opredjeljena je uvrstbina: 4 kr. sr. od linije za prvi put; a zatim za svaki put 2 kr. sr. — Za druge oglase ili posebne članke plaća se do 10 linija 20 kr. sr., dalje pa po od svake pojedine linije 4 kr. sr.

Uredovni dio.

Nj. c. k. apostolsko veličanstvo dostojalo je najvišjom odlukom od 2. kolovoza t. g. najmilostivije dozvoliti, da c. k. miestodržstveni podpredsjednik, Ernest baron Kellersperg, smije primiti i nositi papinski Isukrštov red.

Majori: Gustav pl. Mikešić, zborni pobočnik kod 10. vojenoga zbora, zatim Gedeon Zastavniković, predstojnik prvoga odsieka kod zemaljske generalkomande u Zadru, postali su podpukovnicima.

Ministar pravosudja podijelio je službu vijećnika zemaljskoga suda izprašnjenju u Osieku državnom odvjetniku Josipu Meydu, a pretora u Omišu, Karla Kroneggera naime novao je županijskim savjetnikom u Rieci.

Neuredovni dio.

Austrijska carevina.

Zagreb 19. kolovoza. I ovdašnja pravoslavna obćina svetkovala je jučerašnji blagdan narodjenja Nj. velič. našega premilostivoga cara u svojoj cćkvi svečanom službom božjom.

— Pred stanom Nj. preuzvišenosti banova namiestnika fmlta. g. Josipa Sokčevića, koji je kao što već jučer napomenusmo, u ime jučerašnjega blagdana dao obied — svirala je po podne banda ovdie u posadi nalazeće se pukovnije nadvojvode Sigismunda duže vremena, a napijanje zdravicah bilo je naznačeno po 18 hitacah iz topovah.

Beč, 16. kolovoza. Na rodjendan Nj. vel. cara dati će Nj. uzoritost gosp. stožernik nadbiskup vitez Rauser svečani obied, kom su osim ovdie nalazećih se stožernikah nadbiskupah kneza Švarcenberga i Juraja Haulika pozvani takodjer gosp. ministri i drugi autoriteti.

— Nj. car. visost gosp. nadvojvoda Ivan prispeo je ovamo.

— Gosp. baron Prokeš-Osten austrijski poslanik u Carigradu otići će za nekoliko danah sa svojom suprugom u Isl i ostat će tamo do početka listopada.

— Polag jedne tćršćanskim niemačkim novinama iz Beča prispievše viesti čini se, da je prodaja južne željeznice bliže svojoj svćrsi, nego što su mnogi mislili. Kao ciena za koju će se prodati željeznica naznačuje se 48 milijunah k. n., barem toliko je ponudilo lombardesko-mletačko društvo željezničko, koje je, kao što je poznato kupac.

— Milaneski list „Nuovo Emporio“ nasćrće opet žestoko na društvo lombardesko-mletačkih željeznica, koje si je veli preduzelo, da izćerpi stćrpljenje stanovnicima lombardesko-mletačke kraljevine i koje ih će napokon do toga dovesti, da stanu mćržit i na glasovite i poštene Francuze.

— Jedna „Agenzia mediatrice internazionale austro-italica“ u Beču čini i u Milanu okolovat jednu tarifu, u kojoj se za pribavu službah, prićkćrbljenje nabavah itd. ustanovljuju pristojbe od 100—200 forintih.

— Iz Zadra, 7. kolovoza, pišu „Allg. Ztg.“: Pomirenje prijašnjega predsjednika cćrnogorskoga vćća s knezom Danilom cćrnogorskim sada je prava istina. Kao što je poznato bio je isti lani, uslijed obćtžbe zbog veleizdaje, pošto mu je bio

uzapćen vaskoliki imetak, sa svim svojim pristćšama izagnan iz zemlje i on bi u Zadru najvećoj nućdi izvćržen bio, da mu nije milostju cara Franje Josipa doznaćen bio miećećni iznosak za uzdćržavanje. U ovaj proces voleizdaje bili su neposredno umiećšani i carsko-ruski konzul u Dubrovniku i mladi klerik Luka Radonić, nećak kneza Danila. Luku Radonića kao c. k. austrijskoga podanika oprostili su od krivnje c. k. austrijski sudovi u Kotoru, a nedućnost Gjorgja Petrovića sada je došla na vidjelo. Austrijska vlada opomenula je i pozvala pod prićtju, da će inaće upotrebit ozbiljnih mierah, kneza Danila, da povrati nepravdu uzapćenu imovinu Gjorgju Petroviću i ostalim izagnanicima. Ruski i francuski konzul pobitiće kneza posavietovati da se pomiri sa svojim stricem, vriednim ćoviekom u svakom smislu. — Ovaj saviet bio je primljen, jer na drugi naćin nije bilo moguće zadovoljit zahtievu Austrie. Gjorgje Petrović oprostio je svojim nećacima Danilu i Mirku. Pred šest danah bio je u Beču, da obaviećti c. k. vladu o ovom obiteljskom poslu i da se glavom zahvali za milost, koja mu je u dio pala. Za niekoliko danah vratit će se isti sa svim svojim u Njeguše. (Ovu viest priobćili smo u kratko već u našem jućerašnjem listu. Ućr. N. N.)

Cćrnagora.

Iz Kotora od 2. kolovoza. Donosi Svetovid slijedeći dopis: Ja sam se s Cetinja na nieko vrijeme preselio amo, zato sam Vam o davde dopisivati poćeo. No to mi nesmeta istinu doznati Nj. svetlost knez Danilo izdao je nalog, da se odustane od svakog daljeg zadjevanja sa pogranićnim Turcima, ali da uvijek pripravni stoje, ako bi Turci iznenada napali. Turci napadoše na Liešansku nahiju prićko zapoviedi i rieći, kao što sam Vam već javio. U isto vrijeme, kad se boj ćuo, skupe se Moraćani i gornji Vasojević, udare na Kolaćince, ono bivše kćrvavo leglo na Krajini, od koga su Cćrnogorci dosta stradali, budući su Kolaćinci s ovima i sa svakim u neprestanom ratu. Baš nam jučer prispie glas, da je sav Kolaćinac opaljen i zarobljen. Naših je mćrtvih i ranjenih 100, a od njih nitko nije ni ostao. Što su traćili, to su dobili. No zbog toga što su naši prećšli tursku granicu, Njegova svetlost odmah je poslao niekoliko perjanikah da glavare dovedu. Po svoj prilici bit će sa zvanja zbaćeni, i u tamnici nieko vrijeme odsiećti, ako što gore nebude, budući da knez Danilo sveto poćituje zadanu rieć svoju. Granice su već odpoćeli, ali dobismo glas, da Turska još nije svog ćovieka dosada u Grahovo poslala. (Po bćrz. viesti poslala je. U.)

Najnovie izviećće francuskoga konzula u Dubrovniku, gospodina Hećquarda, neglasi ni s daleka tako povoljno za Cćrnogorce, kao prćvo. Tako on kao i admiral Jurien de la Graviere pripisuju krivnju poslednjega sukoba Cćrnogorcima.

Austria je još svejednako proti pripustu jednoga punomoćnika kneza Danila kod uredjenja cćrnogorskih granicah. No u prćvoj siednici bio je isti medjutim pritoman. Francuska još svejednako želi živahno pribavit Cćrnogorcima jednu malu luku, sad se govori o Spici na tursko-dalmatinskoj jućnoj granici, niešto prema sieveru od Bara. Austria i porta izraziće se odlućno proti tomu.

Talianska.

Pišu „Nord“ iz Nice da je rusko parobrodarstveno društvo za sredozemno more od sćrdinske vlade za 600.000 franakah kupilo luku

Villa Franca, da sagradi tamo dokove i jedan arsenal.

— „Corriere mercantile“ oprovćergava viest, da je tamnićka kazan Settembrinieva promienjena u zatoćenje.

— U zalievu od Specie podić će se novi lazaret na naćin lazareta u Siri.

— Obustava pratikah proti pomorskim dolazcima iz otomanskih lukah opet je u Napuljskom ukinuta.

Niemaćka.

Berlin 12. kolovoga. Vele da će se engleski poslanik kod car. austrijskoga dvora, lord Loftus, koji je otićao u Baden-Baden, tećajem nazoćnosti svoje kraljice ovdie baviti, budući se nalazi u najvićšoj pratnji dćržavni tajnik izvanjskih dielah lord Malmesbury.

Berlin 13. kolovoza. Kraljica Viktorija prispieła je sinoć, praćena princem suprugom, princem od Prusie i princem Friderikom Vilhelmom kod zvierinjaćke šćacie u Potsdamu, gdje ju je princeza Friderik-Vilhelmova pozdravila i s njom se je zajedno vozila do Potsdama. Po najsćrdaćniemu pozdravljenju siela su visoka gospoda u kraljevske karuce i otićla su u dvorac Babelsberg.

Turska.

Iz Gaze se javlja, da su se 13. i 14. sćrpnja kupili tamo muhamedovci, da napadaju na kćršćane, ali da su ih turski ćinovnici mirnim naćinom utićali. Turci su udarili bili na gćrćku cćrkvu, zlostavili su episkopa, razbili vrata i poslie su se razićli po evropskoj mahali, gdje su vićući „Allah akbar“ ćuda poćinili. Bule su za njima letile i draćile su ih još većma na kćršćane. — U obće se kaće, da Turci ne samo mćrže na Gćrke, nego i na Evropljane većma nego ikad.

— U Smirni su uhvatili jednoga dervieša, koji je musloman na kćršćane bunio, i poslali su ga u Carigrad da se kazni.

— U Trebizundu napadale su saptije na jednoga ruskoga podanika i ranili su ga. On se je spasio u ruskom konzulatu.

— Kao što „Oss. Triestinu“ iz Damaska od 29. sćrpnja javljaju, pojavili su se tamo, odak se je o kćrvavim događajima u Džedi doznalo, pojedini ćini, koji raji daju povoda bojat se sa svojom sigurnost i sa sigurnost svojih suvićer-nikah živućih po selima.

Gćrćka.

Atina 31. sćrpnja. Vlada je zaključila davati penziu udovicama i sirotama onih junakah, koji su se odlikovali u boju za gćrćku slobodu. — Turski poslanik Halilbej oboleo je i boje se, da će osliepiti.

— U jednom privatnom pismu iz Atine, koje su Sćrbske Novine preko priatelja jednoga dobile, javlja im se, da je g. Vangjelo Zapa, živieći u Bukureštu Gćrk, naime novan za gćrćkoga generalnoga konzula u Bukureštu. Ovo je vćrio veliki patriot gćrćki i ćoviek odveć imućan, ali samac, bez diece i ikakvoga roda. Prije niekoga vremena poklonio je Gćrćkoj 50.000 dukatah na razne blagotvorne zavode, a sada opet još je jednu ovaku žćrtvu prinio na oltar domovine svoje. Zahvaljućući mu gćrćka vlada za ovu šćedrotu njegovu još kad je onej prćvi poklon ućinio, proizvela ga je za gćrćkoga pukovnika i podarila mu red Spasitelja. Primivši se sada zvanja konzulskoga, odreko se je svake plaće od strane vlade gćrćke za ovu službu, koju će bezplatno i samo ćasti radi i za ljubav k otaćbini svojoj opravljati. Ovakav rietki primier rodoljubja zasieća je

pohvalan, i blago narodu, kome su sinovi takvim plemenitim čuvstvom oduševljeni. Ali i vlada grčka umije dostojno cijeniti ova plemenita čuvstva, te se svakome, kao što i ovaj primier pokazuje, odziva zahvalno, i tako postupajući privući će k sebi sve po stranom svijetu nalazeće se odlične sunarodnike svoje, koje za mladu i još nejaku državu grčku može za sobom povući neizmjerne koristi. — U istom pismu, u komu se ovo javlja, govori se s velikim učešćem o kraljici Amalii, koja s izvanrednom dielatnošću sad u odsutstvu kraljevom opravila sve državne poslove, i dielatnost njena pobudjuje obće divljenje prema njenoj osobi po svim krugovima naroda. Oduševljenost, kojom je narod grčki zauzet za kraljevsku svoju pogodicu, a osobito za vjeru kraljicu svoju Amaliu, nemože se opisati. — Naposljedku još se napominje u ovom pismu, da u konzulskom tielu grčkom predstoje skorim velike promjene.

Ruska.

Teško da u ikojoj zemlji u tom času vlada takova radinost za topografske i kartografske radnje kao u Rusii. Ne samo da su na sve strane indjeniri već zaključenih i predloženih željeznica u gibanju, da čertaju zemljišta, već i vlada naredjuje, da se u tom pravcu posvud radi. Tako je jedna komanda oficirah nedavno otišla put ladočkoga jezera a opet je započela druga ekspedicija za hvalinsko more radnje od Astrakana počemši, koje su prošeste jeseni prekinute bile propadnućem parobroda „Kubana“. S onom ladjom propale su žalibože i svekolike karte i osnove, koje je već u godinama 1854. i 1857. nacertao kapetan Ivašencov. No vlada nesustaje opet činit znatnih žrtvah za tu svrhu i s nova je postavila parobrod „Astrakan“ sa silom od 160 konjah na raspolaganje kapetanu Ivašencovu, koji je dne 29. lipnja odplatio iz Astrakana.

Francuska.

Paris, 9. kolovoza. (K. Z.) Opazilo se, da na svetkovini u Šerburu nije bio niti austrijski, niti ruski, niti pruski poslanik. Dopalo se carevo slovo kod osvećenja Napoleonova likostasa. Iz slova se uvidila čeznja za mirom i pravedno uvažanje zaslugah predjašnjeg praviteljstva, koje je oko Šerbura sebi steklo. Car je bio vrlo dobre volje, kažu da je njegova zdravica četiri sata kašnje, pošto bi nazdravljena, u New-York stigla. Š njome je otvoren novi telegraf podmorski. Potvrđuje se glas, da će povodom Napoleonove svetkovine biti obće pomilovanje za one, što su prestupili zakon štampe. Iduće nedjelje u oči Napoleonove svetkovine držat će maršal Magnan na maršvom polju veliki razgled nad carskom gardom i pariškom posadom. Mnogi su znameniti članovi katoličke partaje ovih danah imali skupštinu jednu, na kojoj su se dogovarali, kako bi se Francuska a nesamo Austrija, kao u obnovljenom melteskom redu, zastupila.

— „La Pays, Journal“ je l' Empire donosi sljedeći znameniti članak:

„Sada poznajemo utiske, koje su nieki članovi parlamenta iz Šerbura sobom donijeli. Gospoda Roebuk i Lindsay izjavili su, da u jednoj javnoj skupštini u Tyremouthu. Štoga god može zloba, nenavist i neznanstvo smoti, da posluži prostakim strastima, nalazi se u govorima ove gospode. Mi se zadovoljujemo za danas time, da uzmemo do znanja ove podle naserte proti caru i Francuskoj po našim jučerašnjim gostima, kojima smo izkazali toliko uljudnosti i sërdačnosti.“

— „Patrie“ donosi viest, da je maršal Randon podneo svoju ostavku kao glavni upravitelj Algerie. Kako se glasa, doći će na njegovo mjesto general de Salles.

— Oficiri i podoficiri francuskoga poslanstva u Persii jučer su se napokon u Marsilji ukercali.

Velika Britanija i Iraka.

London 11. kolovoza. „Times“ piše: „Možemo našim čitateljima priobćiti, da je Sir John Lawrence u ponudjena služba u novoj komori indijskoga vieća. Kao što uvieravaju, spadat će i Sir Henry Rawlin Jon i gospodin Willoughby k onima sučlanovima komore vieća, koje ima vlada Nj. veličanstva naimenovat.“

U jednom članku o atlantskim telegrafima predlaže danas „Times“, da se kapetanu i momčadi broda „Agamemnona“ podieli nagrada. „Začeta“ piše ovaj list, riješena je. Jaje je stavljeno na hert i sada će moći svako diete isto učinit. No nesmiemo neumornu marljivost, pomorsku vještinu, stèrpljivost i veliku sërdačnost zaboravit, koju su pokazali oficiri i momčad broda „Agamemnona“ kod svoga pèrvoga bezuspješnoga pokušaja. Mislimo da u istim slavim lietopisima engleskoga pomorstva ima zaista samo malo primierah, gdje je bilo takovih pogibeljih, kao što ih je imao nadvladat „Agamemnon“ za svoje vožnje, kad je noć za noć imao pèrkositi biesnoći elemenatah a zajedno morao je čuvati od propasti tešku bërzojavnu guminu, kojom je bio obterećen. Ništa nego najsavèršenja pomorska vještina mogla je za onih strašnih urah punih oluje i tmine spasit brod i njegov dragocieni teret, a ipak je to bio samo pèrvi dio službah, koje su učinili kapetan i momčad vriednoga broda. Neuplašivši se, što im je jedanput poduzeće promašilo svèrhu, premda nije moguće, da su mogli zaboravit, da su baš malo prije utekli smèrti, po drugi put su poduzeli dielo čvèrsto odvaživši se da riješe svoju zadaću. Sada su bili elementi prijazni i za malo bilo je dielo svèršeno. Nebi li bila dakle stver vriedna britanskoga naroda, da on podieli kakvu nagradu kapetanu i momčadi broda „Agamemnon“? Istina je da bi kod sličnih prigodah i druge ladje isto učinile, no „Agamemnon“ bio je ipak pèrvi, koji je to dielo izveo.

„Indépendance Belge“ napominje opet jedan glas koji se je posljednjih danah u Parizu razsuo bio u obziru nieke raspre u engleskom kabinetu. Navodimo od rieči do rieči, što o tom veli „Indépendance“: „Čini se, da se je ova raspra već jučer pojavila u kabinetskom vieću. Ona se neproteže ni na unutarnje poslove a ni na izvanjske nakoliko se tiču odnošenja prema Napulju ili rata i razpravah u Kini, nego se proteže na krepke miere, koje se imaju preduzeti uslied novoga plana zbog Turzke. Lord Derby izjavlja u toj točki sasvim druge misli, nego što ih ima lord Malmesbury i d'Israeli.“

Švedska i Norvegia.

Stokholm 7. kolovoza. Kao što se za cielo čuje naimenovao je krunski princ vladalac, prije nego je otišo u Norrland, c. k. austrijskoga glavnoga konzula u Hamburgu, gospodina Ernesta Merka, koji je ovdie, kao što je poznato, jedan deo zime sproveo, priznavši njegova uspješna nastojanja za razmèršenje odnošajah i transakcijah niekolicez švedskih kućah s londonskim i hamburškim kućama, za komandiera Vazinoga reda. „Ova viest primljena je bila ovdie s obćenitim oćobrenjem.“

Španjolska.

Uslied jedne telegrafične depeše iz Madrida prisustvovat će kraljica jošte u Santanderu posvećenju željeznice a zatim vratit će se neposredno u Madrid.

Bërzojavne i najuovle viesti.

Genova, 16. kolovoza. Presuda proti onim, koji su u lipanjskoj pravdi s ogluhe osudjeni bili, medju kojima nalazi se i Mazzini, bila je pribita na uličnim uglovima. Uslied viestih prispievših iz Malte od 7. t. m. povoljno je tamo zdravstveno stanje.

Iz Rima od 10. t. m. javljaju: Kipotvorac Wagner iz Bavorske jučer je ovdie preminuo.

Berlin, 16. kolovoza. Kraljica Viktorija došla je danas u Berlin; ona je bila pozdravljena od velike množine puka i vratit će se večeras u Potsdam.

Paris, 16. kolovoza. Danas je bila 18 konferencijalna siednica.

Berlin 16. kolovoza. „Zeit“ oprovèrgava viest novineh „Neue Hannover'sche Ztg.“ da je savezna skupština primila obrazlaganje odbor-noga predloga i veli da nije ta viest istinita. „Zeit“ tvèrdi da Prusia i većina nisu zadovoljne s navedenim razlozima.

Kodan j 16. kolovoza. „Dagbladet“ javlja, da će kralj za kratko vrijeme odputovat u Šlez-

vig. Neposredno po saveznom pregledu holštajnlauenburškoga kontingenta otići će kralj u Rendsburg, da tamo sjedinjenu vojsku razgleda.

Odgovorni učrednik. Dr. Demeter.

SLUŽBENI LIST.

Nr. 3625 (PZ—16)

3—1

Kundmachung.

Bei dem in dem Bezirksorte Ivanec, des Warasdiner Comitates neu zu errichtenden Postamte mit Poststation ist die Postmeistersstelle gegen Dienstvertrag zu besetzen.

Das genannte Postamt wird sich sowohl mit dem Brief- als Fahrpostdienste zu befassen haben und mit den Postämtern zu Warasdin und Krapina mittelst der zwischen diesen Orten einzurichtenden täglichen Botenfahrtposten in Verbindung gesetzt werden.

Die Bezüge des Postmeisters zu Ivanec bestehen in einer Jahresbestallung von Zweihundert (200) Gulden, und in einem Amtspauschale jährlicher zwanzig (20) Gulden.

Dagegen ist der zu ernennende Postmeister verpflichtet eine Dienstkautio in der Höhe des einjährigen Bestallungsbetrages, entweder im Baren, oder in mindestens zu 3% verzinlichen Staatsobligationen zu leisten, den Manipulationsdienst in eigener Person, oder durch einen geprüften und beeideten Postexpeditor zu besorgen, und sich vor Antritt des Dienstes der vorgeschriebenen Prüfung aus den Postmanipulations-Vorschriften zu unterziehen, ferner vier vollkommen diensttaugliche Postpferde, die erforderliche Anzahl vorschrittsmässig montirter Postillone und die zum Postbetriebe erforderlichen Wagen und sonstigen Requisiten zu erhalten und nach Umständen zu vermehren.

Für die Unterhaltung der täglichen Botenfahrtposten zwischen Warasdin und Krapina, deren Beförderung der Post-Station zu Ivanec in beiden Richtungen, sowohl Tour als Retour überlassen wird, wird derselben das nach Massgabe der zurückgelegten Distanz entfallende volle Rittgeld für ein Pferd bei der Hinfahrt und die Hälfte desselben bei der Rückfahrt nach dem jeweiligen Ausmasse der Rittgebühren zugesichert, wobei bemerkt wird, dass sich die diesfällige Verdienstsomme nach dem dormaligen Rittgeldsausmasse monatlich auf circa 180 bis 200 Gulden belaufen wird, und dass somit der Jahres-Rittverdienst der Post-Station Ivanec mit Hinzurechnung der Extrapost und Staffettenritte mit mehr als 2500 fl. veranschlagt werden kann.

Dem Postmeister wird übrigens auch das Recht zugestanden, mittelst diesen Botenfahrtposten nebst den Postsendungen auch Reisende auf eigene Rechnung aufzunehmen und zu befördern.

Die Bewerber um diese Postmeistersstelle, haben ihre eigenhändig geschriebenen, gehörig gestempelten Gesuche unter legaler Nachweisung ihres Alters, der bisherigen Beschäftigung und der für den Postdienst erforderlichen Fähigkeiten, dann ihres Vermögensstandes, moralischen und politischen Wohlverhaltens, endlich des Besitzes eines geeigneten Lokales in der Mitte des Ortes Ivanec längstens bis 4. September 1858 hieramts einzubringen.

Die näheren Vertragsbedingungen können bei der k. k. kroat. slav. Postdirektion zu Agram, dann bei der k. k. Comitatsbehörde zu Warasdin und den k. k. Bezirksämtern zu Ivanec und Krapina eingesehen werden.

Agram am 14. August 1858.

K. k. Post-Direction für Croatien und Slavonien
Klempay.

OGLASNIK.

Dp—60

3—1

Poziv.

Svi dužnici pod stiečaj padših suprugah dr. Ljudevita i Pauline Gaj pozivlju se ovim, do najkasnie 25. rujna t. g. svoj dug podpisanom upraviteljstvu stiečajne mase položiti izvole; inače će isto upraviteljstvo prisiljeno biti od onih, koji ovim pozivom zadovoljili nebi, danu svotu sudbenim putem utierati.

U Zagrebu 18. kolovoza 1858.

N. Mallin,

upravitelj stiečajne mase dr.
Ljudevita i Pauline Gaj.

Carsko-kr.

službene

NARODNE

NOVINE.

Novine ove izlaze svaki dan izuzamši nedjelje i praznike na čitavom listu. — Polugodišnja predplata je za domaće u novinarici 4 for. srebra. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom posiljati, 6 for. sr. —

Za službene oglase opredjeljena je površina: 4 kr. sr. od linije za prvi put; a zatim za svaki put 2 kr. sr. — Za druge oglase ili posebne članke plaća se do 10 linija 20 kr. sr., dalje pak od svake pojedine linije 4 kr. sr.

Uredovni dio.

Ministarstvo finansijskih imenovalo je lugarskoga savjetnika ovdašnjega finansijskoga zemaljskoga ravnateljstva Franju Megušera lugarskim savjetnikom kod finansijskoga zemaljskoga odsieka u Soprunu, s kojim miestom skopčana je čast finansijskoga savjetnika.

Neuredovni dio.

Austrijska carevina.

Zagreb 21. kolovoza. Jutros nastupila je Nj. preuzvišenost banov namjestnik fml. g. Josip Sokčević svoj put u jedan dio zagrebačke županije da pregleda tamošnje urede a zatim će otići Nj. preuzvišenost u istoj svērsi u riečku županiju a jedan dio vojničke krajine.

— Dvorski savjetnik g. Konrad Eibesfeld vratio se u sriedu sa svoga dopusta opet ovamo.

— Danas pred podne bilo je ovdje razdieljenje nagrada za konjarstvo zagrebačke županije, koje je Nj. vel. car odrediti dostojao.

Zagreb 21. kolovoza. Sinoć je umro ovde prečastni kanonik i lektor ovdašnjega metropolitanskoga kaptola g. Josip Horvat u velikoj starosti od 89 godina. Pokojnik nije već prieko 15 godina radi slabosti tjelesne nikada izbio iz svoga stana.

Zagreb. Za mačkovačku crkvu u pukovni gradiškoj, kojoj je nedavna položen temeljni kamen, blagoizvolilo je Nj. c. k. veličanstvo opredieliti 4125 fr. 25 kr. sr., a župljani položise za gradivo 5000 fr. sr. obvezavši se jošte na ručne radnje i privoz gradiva.

Zagreb. Ovdašnja židovska občina svetkovala je takodjer blagdan narodjenja Nj. veličanstva cara.

Zagreb. U ovdašnjem samostanu milosrdnih sestara otvoreno je sad odhranilište za žensku mladež iz boljih stališah. Ova će se primati za podpuno odhranjivanje i izobraživanje, dobivat će podpanu hranu, podučavat će se u svim običnim predmetima a izvan toga i u talijanskom i francuskom jeziku kao takodjer i u glasbi. Za posljednja dva predmeta morat će roditelji, koji žele, da im se dieca u istim podučavaju, plaćati primieran honorar, a ostali predmeti učit će se bezplatno. Osim miesečne plaće za hranu, koja iznosi dvanaest forintih, neće se tražiti nikakova druga plaća.

Javit se je morati još pred 1. liestopadom o. g. kod predstojništva rečenoga samostana.

— Ministarstvo trgovine odlučilo je u sporazumljenju s ministarstvom unutarnjih dieh, da se u obziru na obstojeće najviše štatule radi dimnjačarijah u Hrvatskoj i Slavonii samo one dimnjačarie mogu smatrati za prodavne, od kojih se dokaže, da su obstojele već 23. sērpnja 1819. i bile su od onoga vremena jednako vodjene po njihovim ondašnjim posiediteljima, njihovim udovima ili njihovoj dieci ili u slučaju prenešenja na druge osobe neprekinuto postignute i prenešene pod privatno-pravnim naslovom.

— Početkom školske godine 1858-59 nastat će sadašnja podrealka u Pančevu podpuna realka, jer će joj se pridati i tretja godina. Takodjer će se otvoriti u Zemunu i Bielovaru pēve godine tamo novoustrojenih dvo-razrednih pod realkah.

— Dne 19. t. m. pred podne bila je u dvorani narodnoga doma glavna skupština gospodarskoga društva: Poslie otvorene siednice, pročita g. Vukotinović sve predmete, koji su se ove godine u siednicah gospodarskog društva pretresivali i priobćivši zaključke u tom obziru predložiti konačno, da se u miestu iztupivših

članovah odbora novi tako podpredsjednik kao i novi članovi izusamši g. Vancaša i Fedrocya, koji kao odbornici nisu jošte svoje godine izslužili, izaberu. Prije izbora saslušan bi predlog niekih zastupnikah podružničkih i to glede gospodarskog vērta, koji su im imali podružnicah predlog učinili, da se vērta ili dade u zakup, dok se sa kamatama dug ležeći na njem nenamiri, ili posve proda, što nije od skupštine odobreno bilo tim više, što se je uslied izviestja, koje je g. dr. Schlosser kao nadzornik tog vērta pročita o-sviedočila skupština, da će se iz vērta za koju godinu znatna korist cērpiti, zatim glede promicanja svērhab toga društva bi zaključeno, da se umoli višja oblast, da se izda nalog da se gospodarski list i po učionah osobito pučkih dērži i čita, a glede pomnožanja imetka, bi odlučeno, da se po povierenicah društva umole dužnici da dug isplate. A zatim sliedilo je izabiranje članovah i drugoga podpredsjednika, te bi za podpredsjednika izabran većinom glasovah g. dr. Vancaš a za članove odbora: Gg. Fedrocya, Zidarić, Baltić, Schlosser, Suzani, Krešić, Kalabar, Kos, Jakčin, Epstein, Žigrović i Zoričić.

Čitalo se je izviestje o vinotērstvu i savietovalo se o utemeljenju toga društva, i predstavila se osobita korist, koja bi se odtuda cērpila, te su mnogi članovi te skupštine podpisom svojim na utemeljenje toga društva pokazali, da im je stalo do obće koristi. Čitano bi izviestje o svilarstvu i upravo pretresivano, kojim načinom da se nabavi dobro sieme u tu svērhu, i kojim načinom da se ta struka, naimo svilegojstvo, i kod nas na višji stepen popne, te bi zaključeno, glede toga na višje se miestu obratiti.

A napokon savietovalo se je jošte o načinu, kojim da se u predielib, gdje podružnicah neima, takove uživotvore.

Prizor iz godlānjeg izpita na niekom posebniekom obrazovalistu za gospodielne.

Kazite mi, gospodielno Milice, niekolicinu najslavnijih ženah u starome vieku?

„Semiramis, Andromake, Eva, Lukrecia, žena Putifareva, Maria Stuart, Joana d'Arc, i Dragojla Pihlerova.“

Nebiste li, gospodielno Juliko, znala, što je umoslovni zaključak?

„Umoslovnim zaključkom zovemo ono tvērdjenje, što proizhodi iz dvie ili više predmnievah. N. p. Ako ide kiša, pokisneš; danas ide kiša, dakle pokisneš; ili: Ide li kiša te imadeš kišobran, nećeš pokisnuti, jučer je kiša išla i nisi pokisnula, dakle imaš kišobran. Nu ima i sastavljenih zaključakah, gdje iz tvērdjenja izlazi niekanje, n. p.: Sve mine, kriepost ostaje; kadikad pako nema krepости, dakle kadikad i neprestaje sve.“

Gospodielno Klementin, što zovemo starine?

„Starine zovemo one drevnostne umietnine što imaju mramorno meso i nikakvih haljinah. Rezano kamenje zove se i dragulje ili kamele, a u Herkulandi i na Popletu ima ih i iz suhoga zlata, što ih je za kartaginejskoga cara Plinija mladjega izpljuvao Vezuv, a sada ih amerikanški niekakov norac, imenom Hudsons-baj, vadi iz luke sevastopoljske najboljim uspiehom. Noriti zovemo ono, kad čoviek ide pod vodu kao guska ili labud, te piesak i biser vadi iz mora.“

Vērlo dobro; a gospodielna Eberhardina kazat će nam, tko je izumio ašćena loptinu?

„Francuz niekakav, imenom Aeronavt, rodom iz Montpelliera u Sičilli, radi česa nadje-nuše tim loptinam i ime Montgolferi. Zračno brodarenje osniva se na zakonu o parokružnom

zraku u ravnotežju sa zemskim pritegom; višji zrak zovemo sloje, a nižji, ako je modar: obzorje ili vidokrug.“

Kako dieluje glasba na dušu i tielo?

„Glasba nam dira u sērce, da proplećemo od miline, i miče pērste na noguh. Pērvi je bio gudač Apollo, načinivši tamburicu iz kornjačine, a Gērsk niekakav, Eolus, izumi javorove gusle, i s toga ih učeni ljudi još dan danas zovu Eolove harfe. Najglasovitiji sadašnji glasbotvorci jesu: List, Meyerbeer, Strauss mladji, Burgmüller, Mazurka, Trovatore i Verdi, Trablante, Palestina, Allegro, Flotov i još niekoji, što su udarili sasvim novom stazom.“

A tko je najglasovitiji prirodoslovac u ovom vieku?

„Hum Poldi bio je do sada na glasu, nu naskoro nadkrilit će ga naši kukčićari i metuljari, što već tako daleko dotieraše, da znadu, kakova su imena bila prije potopa kukcem, leptirom i pužem. N. p. kresnica — lampyris noctiluca, brušt — melolontha vulgaris; leptiri zovu se: Acherontia atropos, Euprepia Hebe, a puži: Helix pomatia. Niekoji zovu ih i: nevidi ili infusoria, i podučavaju radi nadijevaju se infusorija za muzej mahovinom i poviesmom, ili se čuvaju u vinovici. U pērvom slučaju zovemo ih korepnjad ili crustacea, u drugom pako okaminad ili petrefacta.“

(Niekoje slušateljice nakaniše pērvom prilikom ići u muzeum.)

A što je pristojnost? O tom će nam niešto pripoviedati gospodielna Klotilda.

„Pristojnost je ona znanost, što nas uči, kako valja vladat se u svih okolnostih.“

A što zahtieva pristojnost?

„Pristojnosti shodno nesmiije se govoriti,

izim odgovarajući na pitanje, nikada grohotati, makar što i vecma smiešno bilo, čuvši nepristojnu koju rieč treba oboriti oči, bludni kipovi nesmiiju se gledat pred ljudma drugoga spola, nu valja rukama, nogama i cielim tielom avec élégance kretat se i znati govoriti francexki.“

A kako se m zemo priučiti pristojnosti?

Više godina polazeći ženska obrazovalista, čitajući franceske romane, makar i niemački prevedene, i obćeći s odličnimi ljudi dvostrukoga spola.“

Obojega spola htieła ste da kažete, a sada će nam kazati mala Lorika, šta valja činiti, ako u podne dodju nenadani gosti u pohode?

„Majka pošalje odmah u gostionu po teletine.“

To nije tako, pomislite malo.

„Ili po bravetine.“

Vi se varate; što stoji u mojem naputku o nenadanostih u kućanstvu? Za — za — bav —

„Zabavljaj gosta, dok se u kuhinji izpeče br. 23 i 58.“

Nu vidite da znate, a šta je to broj 22 i 58?

„Pod ovimi broji ima u povaruši baslamača i polačinka, koje je jelo odmah gotovo.“

No tako i jeste. A gospodielno Suzi, koje je ime bilo pērvome bogu u rimskom bajoslovju?

„Jupiter, inače i Jovis, odkuda rieč: trēs jovial. Jupiter ili gromovnik ima orla u ruoi, jašući na munjinoj svietlici.“

A kako ga stari Gērsci nazivahu?

„Čevap.“

A da, nije nego još što, čevap je ono, što se peče na dērvenu ražnju pod vedrim nebom na kakovom proštenju, sajmu itd.; nego Zevs mu je ime.

A koje je ime bilo najglasovitijemu slikaru gērckomu?

Kao članovi gospodarškoga društva pristupili su g. Guido Pongratz, dr. Friderik Pongratz i g. Ignac Bertić.

Na koncu sednice imenovani su bili za začasne članove: Gg. grof Nostic, predsjednik gospodarstvenoga društva u Českoj, knez Adolf Schwarzenberg, baron Bruck, profesor Fuchs, profesor Arnstein, Terpink; predsjednik gospod. društva u Ljubljani. U dođućem listu priobit ćemo govor, kojim je predsjednik otvorio sednicu.

Iz Zlatara donjeg Zagorja 18. kolovoza kao na dan rođenja Nj. veličanstva cara, ovršena bijaše u župnoj crkvi zlatarskoj po miestnom gospodinu župniku Franji Završkom uz asistenciju svećana služba božja, kod koje u službenoj odori pristatstvorahu svitelci c. k. gg. činovnici kotar. i poreznog ureda, činovnici obćine zlatarskog i budinskog ureda, a. k. žandarmeria i financija kao i ostali pobožni puk, koi je pobitio u hram božji, da se pomoti svemogućemu za dugi život i zdravlje našeg premilostiva cara i kralja Franje Josipa I.

Na posljednja službe božje izpjevana je uz orgulje po dotičnoj školskoj mladeži pačka pjesma.

Beč, 17. kolovoza. Govori se, da će narodna banka na svaki način 1. studenoga o. g. započeti svoja plaćanja u gotovu i sad se više u ministarstvu financija o tome.

Römerstat. (Moravska) Ovih danah predat je sudu neki seljak iz ovdašnjega kotara, koi je otac novorođenoga deteta svoje vlastite kćeri.

Beč, 17. kolovoza. Vërhu pitanja da li se duhovnički organi računaju među one, kojim prostò stoji besplatno upotrebljivanje državnoga bërkojave za njihove službene dopise, odlučilo je c. k. ministarstvo trgovine pod 27. sërpnja o. g. da duhovničkim organim — bez iznimke bogoštovja — nepripada besplatno upotrebljivanje državnoga bërkojave.

— Ovih danah izišla je od višjega suda odluka, poag koje se dozvoljuje bilježnicima, da ai mogu dati izdati glavno punomoćje od stranaka u onom obsegu, kao što se navadno podijeljuje i odvjetnicima, pri čem se samo od sebe razumieva, da se za one sudbene koračaje, kod kojih je poag zakona potrebna prisutnost odvjetnika — može samo odvjetnik odaslati. Nadalje se dozvoljuje bilježnicima, da mogu pod-

„Cajzik, koi znadijaše groždje naslikati tako liepo, tako naravski, da vrebci dolećahu zobat ga. Radi toga zove se grabežljiva ptica Kolibri ili naški medosov takodjer Cajzerl.“

Imadijahu li stari Gërci i Rimljani takodjer pakao?

„Imadijahu, nazivajući ga Orkus ili Tartarska; tu su bile puste tamne prostorine podzemne, a nigdie žive duše. Umërši Rimljani moradijahu ovdie gaziti kroz vodu Štuka, a koi je imao novacah, sakrivenih pod jezikom, platio je škol'džiji Karotu dva grošića prevozuine, i s toga zovemo hntove takodjer karoce. Paklu na tiazu privezan bijaše Cerberus, garova psetina sedam glavah i toliko jezika za lajanje. Ondie bijaše i niekakva slatina, Lete, iz kojega je studenca svatko morao piti, da saboravi što je naučio bio. Sudci istražitelji svah su se: Minus, Eakus, i Radmantel, koji — —“

Dobro, dobro; vidimo da ste marljivo učila i proučila bajoslovje, a gospodična vaša sekica izbrojit će nam svakojako zito, što raste u naših krajevih.

„Brašno ili muka, leća, maslo, pšenica, mekinje, Roks-drops, korun, ječam, pirinač, dinje, bademi i pečurke.“

Bon, Mademoiselle, a što je munjevina?

„Munjevina, po franceski electricité, je ona strašna sila, kojom je moći liste i druge stvari po miedenih žicah za jednu trenutak daleko daleko odpravljati, i zato ju zovemo i bërzojavom. Da je ta tajna i Rimljanom poznata bila, vidi se iz toga, što su selo Josefthal, gdje je negda iz Rima išla bërzojavna žica u stari Sisak, nazvali Munjevicom. Nazebni lanci Goldbergerovi bili su takodjer poznati u staro doba.“

nositi tužbe radi uznemirivanja posieda, jer poag zakona nepripadaju takove i slične tužbe izključivo odvjetnicima. K takvim raspravama može dakle bilježnik koga odaslati, tko i nije odvjetnik.

Beč. Kraljica engleska Viktorija izrekla je svoju želju, tečajem svoga bavljenja u Niemačkoj živjeti sasvim po niemačkoj navadi i zadržala je svako engleženje svoga stana, jela itd.

Beč, 18. kolovoza. Svetkovina narodjenja Nj. veličanstva obdržavat će se danas i u c. k. ludnici i to pred podae svečanom službom božjom u zavodu, kojoj će pribivat oporavljenici, a u večer akademizm. Velika dvorana na muškoj strani bit će svečano nakićena, kip Nj. veličanstva bit će okružen ovatačim cvijećem a duvari će biti urešeni razvitim zastavama, na kojima se nalaze demorodni gërbovi.

Cërnagora

„Ostd. Post“ donosi iznovični proglas kneza Danda sljedećega sadërčaja:

„Senator Novica i vojvoda Milian za uvijek su svërgnuti i osudjeni u tamnicu.

Da se pod smërtnu kaznu u buduće neusudi nijedan Cërnagorac udariti na Turke ili dirnuti u isto što je njihovo. To će se smatrat kao slobinstvo i bit će kažnjeno na svakom, bio on poglavica ili podčinjeni čoviek. Ako bi navela proizišla od turske strane, nesmije se nitko prije braniti, dok Turci neprodru unutra u zemlju na hitac od puške.“

Niemačka.

Berlin, 16. kolovoza. Viesti o stanju zëravja Nj. veličanstva kralja glase povoljao i očekuje se uslied istih, da će Nj. veličanstvo prispiet u Sansouci po svoj prilici tečajem dođuće nedielje. (N. Pr. Z.)

Velika Britanija i Iraka.

London, 17. kolovoza. Bërzojavna priobćivanja među Valenciom i Novom Fundlandiom idu sada dobro od ruke. Jučer je odpravljena bila jedna službena depoša od 99 riečih za 67 minutah. Jedna druga depoša prispiela je iz Novog Fundlandia u Valenciu za 22 minute.

Bërzojavne i najnovije viesti.

Štutgarda 17. kolovoza. Poklisarska komora potvërdila je malone jednoglasno predlog da se kraljevska vlada zamoli, da saveznom poslaniku dade naputak, neka gleda, da Holštaju-Lauenburg dobije svoje podpuno pravo.

Dobro; a sada će nam gospodična Jelica citati nešto iz sërbske knjige.

Jelica čita: „Била у некор оца три сина, један од аругора за годину млађа, а за чудо један аругому у свему и сасвим налик, као јаје јажеру.“

(Slušateljice nevieruju, da je to sërbski, budući da su razumiele svaku rieč, zamole gospodju učiteljicu, da im pokaže knjigu. — Jelica mati im tumači, da ta nema nikakve razlike u istom i jednom jeziku, samo da su ta pismena cirilska, a tamo latinska, kao što biva u niemačkom jeziku, gdje se niekoje knjige tištaju latinskimi, a niekoje niemačkimi pismeni. — Gosp. učiteljica nalazi u tom veliku uvriedu, da se necieni izvanredna njena učenost, i odkaže materi, da neće buduće godine više primiti u obzrovalište njezine kćeri.)

Gospodična Jelice, a što valja činiti, da ne zaostanemo za napredkom, kojim napreduje književnost?

„Štajući po gradu da čitamo nove napise ulične n. p. Terg-Kapucinah, cesta na Zagorje, Terg-Jezuitah, ulica Kazališta itd.“

(Klotildina mati prišaptne susiedi u uho: Bože moj, kako se sve mienja na ovom svijetu, ja sam uvijek čula govoriti: „na kapucinskom tergu,“ i gle, sada to nevalja više!)

Ispitu na dovršetku kažu se roditeljem na ogled one rukotvorine, što su ih najviše je gospodične načinile bile ovoga godišta. Najbolje se dopada kutija za ličilo, što ju je napravila gospodična Eugenija; pisanica, što ju umietno izšara gospodična Vilhelmina, i davan-kesa, koju je vezla gospodična Anastazija.

Sve se razide zadovoljno i veselo, Loricina majka plače od milie i radosti, a mati Miličina pozove učiteljicu na obied.

London 18. kolovoza. Iz Valencie odpravlja se sada 100 riečih svake ure u Novu Fundlandiu.

London 19. kolovoza. Uslied viestih ovamo prispijevših bombardirao je vele „Ciklop“ tri dana Dædu, pošto je zapoviednik na viest o kažnjenu krivacah četrdeset urah zahman čekao bio. Smërtno presude bile su istina izrečene, no paša mislio je, da nije ovladjen izvesti ih. Kad je Ismael paša prispeo povešano ih je 11 a ostali bili su odpremljeni a Carigrad.

Tërst 19. kolovoza. Levantska pošta dd. Carigrad 14. Jedan zakonik o vlasničkim razmierima potvërdjen po sultanu izišo je tiskom na svietlo. Kërščanski stanovnici Kandie upravili su na sultana zahvalnicu.

Turin 9. kolovoza. Zdravstveno stanje ovdie i u Tipolje povoljno je. U Bengaza prestatla je vele boleat poglavito zbog mnogobrojnih isseljenjah.

Odgovorni uërednik. Dr. Demeter.

SLUŽBENI LIST.

Nr. 8621-1858 (DS-62)

3-1

Lizitations-Kundmachung.

Mittelst schriftlicher Offerte wegen Beistellung des Buchen-Brennholzes zur Beheizung der Amtskalitäten der k. k. Comitatsbehörde in Agram und deren Hilfsämter für den Winter 1853-59 sind 30% Klafter Buchenholzes erforderlich, dessen Beistellung im Wege schriftlicher Offerte sichergestellt werden wird.

Das Buchenholz muss gesund, trocken, nicht zu alt, jedes Scheitel 36 Zoll lang in die Klafter geschlichtet und binnen 14 Tagen von der dem Offerten bekannt zu machenden Annahme des Offertes in die anzuweisenden Localitäten in Agram gestellt werden.

Die Unternehmungslustigen werden hiemit eingeladen, ihre gehörig verfassten und mit einem Vadium von 30 fl. belegten Offerte in welchen sie sich zur Einhaltung der obbesagten Bedingungen ausdrücklich zu verpflichten haben, bis 30. August 1858 hieramts zu überreichen.

K. k. Comitatsbehörde

Agram den 16. August 1858.

K. k. Comitats-Vorstand
Banyevac.

Nr. 9358 (Fin.-22)

3-1

Kundmachung.

Die dem Religionsfondsgute Svetice von dem denselben angehörigen Bergrechtsgründen mit neunzig ein Eimer 19 Mass Wein zukommende Bergrechtsgabe wird sammt den Jahres-Ertrage des von demselben Gründen entfallenden Zehente für das laufende Verwahrungsjahr 1857-58 in Pacht gegeben, und zu diesem Behufe die am 13. September 1858 im Loco Svetice um 12 Uhr Mittags abzuhaltende Lizitation ausgeschrieben.

Der Fiskalpreis ist für beide Abgaben mit 305 fl. CM. festgesetzt. Jeder Lizitant hat vor Beginn der Lizitation das 10% Vadium des Ausrufungspreises zu Händen der Lizitations-Commission zu erlegen. Die näheren Lizitationsbedingungen können sowohl hierorts als auch bei dem k. k. Steueramte in Carlstadt, dann bei der Lizitation eingesehen werden.

K. k. Finanz-Bezirks-Direktion

Agram am 14 August 1858.

Heim.

Nr. 2918 (DS-61)

3-1

Konkurs-Kundmachung.

Zur Besetzung dreier Hebammenstellen für den Bereich der polit. Gemeinde Stenjevec, wird im Grunde Erlasses der wohlh Comitatsbehörde Agram dd. 19. Juni l. J. Z 6.66 hiemit der Konkurs ausgeschrieben. Die aus der betreffenden Gemeinde-Cassa zu beziehende jährliche Bestallung besteht in sechzig Gulden und 24 fl. Quartiergeld.

Die Bewerberinnen um diese Stelle haben unter Nachweisung ihres Alters, ihrer Fähigkeit, bisherigen politischen und moralischen Verhaltens und der Landessprache, ihre Gesuche längstens bis 15 September d. J. bei diesem Bezirksamte einzureichen.

Vom k. k. pol. Bezirksamte

Agram den 14. August 1858.

OGLASNIK.

(Dp 62)

3-1

Poziv.

Svi oni, koji se predstavljaju na narod. kazalištu žërtvovati žele i ovoj struci ozbiljno podati ruku, neka se izvole kod podpisanoga pismeno ili ustmeno čim prije najaviti.

U Zagrebu 19. kolovoza 1858.

Vukotinović,
predsjednik kazališnog odbora.

Carsko-kr.

službene

Novine ove izlaze
svaki dan izuzimki
nedelje i praznike
na čitavom listu. —
Polugodišnja pred-
plata je za domaće
u novinarnici 4 for.
srebra. — Za vanj-
sko, kojim će se list
svaki dan poštom
pošiljati, 6 for. sr. —

NARODNE

NOVINE.

Za štampanje oglasa
opredjeljena je
uverština: 4 kr. sr.
od čije se prve put-
a satim za svaki put
2 kr. sr. — Za druge
oglasne ili posebne
članke plaća se do 10
linija 20 kr. sr., dalje
pafo od svake po-
jednice linije 4 kr. sr.

NOVORODJENOMU

CESAREVICU AUSTRIJANSKOMU

PRIGODOM

NJEGOVA UPOREĐUJUĆEGA NARODJENJA

DNE 21. KOLOVOZA 1858 NOĆJU U 10¹/₂ SATA.

Velji bože, koji vladaš svime,
Što uzdrži nebo, zemlja, more,
Kojega se posvud sveti ime,
Na mig kojeg gromovi se ore,
Zemlja trese, strepe miliuni,
Hvaljen budi, TI nam sva izpuni!

Veće želje narodi Austrije
Neimahu, nego vidiet cara,
Za kojega svakom sërce bije
Posred svetog zahvalnosti žara,
Da u sinku još im se pomladi,
Postojanje dade Svojoj vladi.

Rasti, rasti, bagrrodjenice,
Sličan Ocu, miloj Majci sličan,
S TOBOM sreća milionom niče,
Budi krepak, silan, blag i dičan:
Kano OTAC slave pun i časti'
Na slast svijetu svemu rasti, rasti!

Kad TVOJ oro razpne svoja krila
I pobleda neka leti š njime;
Djela smiela, djela bogumila
Nek proslave posvud TVOJE ime:
Junak OTAC što započè smiela,
Nek dovrši vriedna sina dielo.

Kudgod stupi jednom TVOJA noga,
U perivoj pustoš nek procvatè;
Nek Ti puke bratska skopča sloga,
Njihovi TE blagoslovi prate;
Nek Ti urodi svaka blaga želja
I svak usad TVOGA roditelja.

Tako bit će. — Čut pjesniku veli,
Što mu uli nieka višja sila,
Svèršit će se, što vas narod želi
I kličuća sad proriče vila:
Da, sa TOBOM, nado miliona',
Carstvu sviće doba slave puna!

O kličite, kličite, narodi.
Bugarite u svakom jeziku;
Umnožit će, koi se danas rodi,
Zemlji sreću a cesarstvu diku:
Budućnosti evo vam zaloga —
O kličite i hvalite boga!

Uredovni dio.

Bèrzojavna pošiljka

ministra unutarnjih djela na c. k. mjestodržstvo u Zagrebu

Njex. velič. carica porodila je danas 21. kolovoza u 10 sati 15 minuta na večer carevića. Njex. velič. i novorođeni carević nalaze se u zaželjenom povoljnom stanju.

Beč 21. kolovoza 1858.

Bèrzojavna pošiljka

ministra unutarnjih djela na mjestodržstvo u Zagrebu.

Svečano kršćenje sjajnoga carevića bit će sutra u ponedjeljak 23. o. m. u 2 sata po podne u Laksenburgu.

Buletin.

Njex. velič. carica spavala je ovu noć mirno. Babine započele su bez ikakve smetnje. Novorođeni carević nalazi se u povoljnom stanju.

Laksenburg 22. kolovoza 1858 u 8. uri 15 minuta pred podne.

Dr. Seeburger c. k. tjelesni liječnik.

Dr. Bartsch c. k. profesor.

Njegovo veličanstvo car podijelio je mjestodržnom perovodji u Zagrebu grofu dr. Ivanu Albertu čast c. k. komornika.

Promiène u c. k. vojsci.

Miestni major u Zagrebu Simo Manoilović stavljen je u stališ mira.

Br. 164-1858 praes.

Oglas.

Za uveličanje srijetnog narodjenja cesarevića predalo je više stanovnika ovog grada dole podpisanomu prineske za ovdašnje sirotište, koje se s tim dodatkom do obćeg znanja stavlja, da će se imena darovatelja s naznačenjem poklonjene svote visokom predsjedništvu c. k. namiestništva odmah predložiti, i da se za dalje prineske, dotične listine pri predsjedništvu ovoga gradskoga poglavarstva u pripravnosti nalaze.

Od načelnictva c. k. glavnog grada Zagreba dne 22. kolovoza 1858.

C. k. namiestništva tajnik i privremeni upravitelj poglavarstva

K u š e v i ć.

Neuredovni dio.

Austrijska carevina.

Zagreb 22. kolovoza. Sto i jedan hitac iz topa navjestio je jučer rano jutro, da je svemogući uslišao vruće molitve miliona viernih podanika — da je naše carstvo po njegovoj milosti dobilo svoga toli požudno željenoga nasljednika. Koi sat zatim već je po svim ulicama vèrvila mnozina svieta, kojoj se na razvedrenim licima vidjelo, da svakim slijednjim izvanredna radost zavlada, a kad zvona naše prvostolne cèrkve zamieše, svi pohite, da se darovatelja svega dobra iz dna sèrca zahvale za toliku milost, kojom je taj dan obasuo carevinu našu. Cèrkva je bila dubkom puna pobožne mnozine, koja je vidivim ganuèem prisustvovala svečanoj službi božjoj, koju ja s mnogobrojnom asistencijom, u pritomnosti svih građanskih i vojničkih autoritetah u svečanoj službenoj odori, obavio gospodin posvećeni biskup Kralj, i poslie koje bila je izpievana ambrozijanska himna i carevka. Vojništvo izišlo je u podpunoj paradi i davalo je pred prvostolnom cèrkvom kod velikih svečanostih običajne salve a zatim defiliralo je pred fmlt-om i ad latusom pl. gospodinom Kuševićem.

U 7³/₄ sata na večer stadoše na južnom šetalištu gruvati rangie u znak da je započelo obćinsko razsvipljenje grada. Osobito zaslužuje da bude napomenuta sjajna bakljada, koje je naše građanstvo potaknuto pl. gospodinom Svetozarom Kuševićem privremenim upraviteljem cèoničkog ureda dalo i kod koje je više od tri

stotine bakljonoša sudjelovalo. — Bakljada bila je prećena vojničkom glasbom, koja je svirala shodne komade a kad se sjajni taj provod, komu je na čelu išo u svečanoj odori sam napomenuti cèonički zastupnik praćen svimkolikim osobljem varoškoga činovništva i obćinskoga vieća, pred zgradom visokoga c. k. namiestništva dovršio svoj obhod sviranjem carevke, zamni sva piaca od preradostnoga uzhićenoga dugotrajnoga klicanja neizbrojne mnozine svieta, koja je vidivo radostno ganuta posvud bila pratila ovu jednu od najsjajnijih bakljadah, koja je bila ikada dana u našem gradu. Varoška kuća bila je najsjanije razsvielljena i uprav shodnim načinom urešena. U obće obćina naša posviećila je opet ovom svečanom prigodom na izvanredan i sjajan način svoju privrženost i viernost prema premilostivoj vladajućoj kući ne samo umnim uredjenjem svečanostih ovaj dan izvedenih već i blagotvornim činima. Ovaj dan položen je bio temelj zavodu za glubionime s glavnicom od 5000 forintih konv. n., momčad svekolike posade bila je vinom i pivom na troškove ovdašnjega stanovništva dovoljno počašćena a i na ubožki i druge dobrotvorne zavode nije bilo zaboravljeno.

U slavu porodjaja Njex. veličanstva bit će u ovdašnjoj dvorani večeras a u četvrtak u istu svèrhu u građanskoj strijeljani sjajan ples.

Kao što doznajemo Nj. preuzvišenost fml. i namiestnik banov g. Sokčević naredio je prije nego je svoj službeni put nastupio, da se cètvorica vojničkih napšenikah na taj za svu carevinu toli radostni dan izpuste iz apsa i oprosti im se sva dalja kazna. Ta milostiva i visokoj svečanoj prigodi sasvim odgovarajuća naredba bila je jučer izvedena.

Još imamo napomenut da je izvan varoškoga magistrata i ovdašnji gradjanin i liekar Miroslav Horaček poklonio momčadi posade više skovah vina, da taj blagdan čim veselie sprovode.

Zagreb 23. kolovoza. Jučer po podne bio je ovde u prvostolnoj cèrkvi pokop premnušega kanonika i lektora g. Josipa Horvata.

Zagreb. U glavnoj skupštini gospodarskoga društva dèržanog dne 19. t. m. u dvorani narodnoga doma otvori predsjednik gosp. baron Kulmer slijedećim govorom siednicu:

„Slavna skupštino! Željno sam očekivao skupštinu ovu, da mogu pozdraviti ovdie sakupljenu gospodu, koja se zauzimala za stanje našega gospodarstva; željno sam očekivao ju i zato, da se učine niekoje naredbe za uzdržavanje našega društva, nego prilikom ovom moram izraziti svoje sažaljenje, koje će mislim svaki sa mnom dieliti, da naime neimamo sreću našega pokrovitelja svetloga gospodina grofa bana medju nama na našem čelu viditi, njegovo slabo zdravlje nedopusti mu pohoditi nas; odnošenja nepovoljna, koja su postigla gospodare u cielom tako rekuć svijetu, potisnula su radinost i u našoj zemlji, to smo svi počutili, nu dočim su se prišnja zla lieta poniešto okrenula na bolje, to se i mi nadati možemo, da ćemo se uzdržati, ako budemo ukazali čvrstu volju i neutrudjeno poslovanje.

Naše društvo proživilo je ovo teško vrijeme velikim naporom i tèrsilo se je ne samo u teoriji nego i na praktičnom polju raditi, i sigurno je, da će se ono sve jače ustanoviti, ako budu sva gospoda članovi složno silom onamo težili, da se pribave ona sredstva, koja su na postignutje naše svèrhe neobhodno potrebna; i baš to je ono, što je prvo i najglavnije.

Čast i poštenje našega naroda iziskuje, kao ista korist naša, da ovaj zavod kao jedini organ gospodarskih interesah uzdržimo; društvo ovo, koje treba da iz diećinske svoje dobe u muževnost stupi, važan je zavod, kojim se služiti valja na sveobću korist. Slavna gospoda u tu svèrhu su ovdie sakupljena, da se posavietuju o načinu i putu, kojim ćemo nadalje postupati. Odbor upravljajući izviestit će potanko cielo poslovanje svoje, a glavna skupština sudit će, je li pravo radio.

Dočim imadem čast slavnog gospodi moje štovanje i sèrdačno pozdravljenje još jedanput izraziti, zajedno izjavljujem, da je siednica otvorena.

Zagreb. Sad je izpisan natiečaj za novo

ustrojena miesta lagarskoga osoblja u vojnoj granici. Rok za predavanja prošnih kod vèrhovnoga vojnoga zapoviedništva u Beču stavljen je do konca rujna o. g. Oni kompetenti koji su u službi, imadu iste predati putem svoje predpodstavljene oblasti.

— Prečastni ovdašnji kanonik i opat Martin Pavčec darovao je sto for. zakladi za podupiranje siromaških djakah c. k. gimnazije u Zagrebu.

Zagreb 22. kolovoza. Jučerani godišnji kraljevski sajam sakupio je jučer mnogobrojno obćinstvo iz bliza i daleka. Marve svake vèrsti i prodavacah biae dosta, no žalibože kupacah jako malo.

— Prilikom razdieljivanja nagradah za konjarstvo jučer pred podne dobio je prvu nagradu od 15. carskih cekinah gosp. grof Sigmond Voikfy.

— Prošli četvrtak skočio je u bunar ovdašnje magistratske zgrade nažigalao G. baš u onaj hip, kad ga je gradski pandur vodio u aps. Odmah su ga izvukli, ali svi pokusi, da ga ožive, biau uzalud.

— Vasil Kovač, čavalovski gèrčko-katolički župnik u Ugarskoj, darovao je 6198 for. sr. na ustanovljenje odgojilišta za sirote, ostauće za gèrčko-katoličkim svećenicima munkečke biskupie.

V. Z. Iz Varaždina 18. kolovoza. Jučer to jest 17. t. m. oko 8 i pó sata u večer naviesti nam građanske čete banda po ulicama vesele komade svirajući, da se opet približava za ukupne narode austrijanske velevažan onaj trenutak, kojim se dan narodjenja našega premilostiva cara i gospodara Franje Josipa I. od svih viernih podložnikah veselo svetkuje, što isto bi i danas iza ranoga jutra po prerèenoj bandi ponovljeno.

Da su pako i Varaždinci ovaj presretni dan dostojno svetkovali, te se nad time iskreno radovali, što je premilostivi Bog Njegovo c. k. apoštolsko veličanstvo na utiehu i sveobće veselje svihkolikih narodah blagom žezlu Njegova veličanstva podčinjenih, do ovoga znamenitoga dana u zdravlju uzdržati i sačuvati dostojao, sviedoči nam okolnost ona, što je u 9 sati iz jutra u gradsko-župnoj cèrkvi svečana služba božja sa „Tebe Boga hvalimo“ obdržavana bila, te su kod iste svi prisutni svemogućem tvorcu za dugotrajno življenje i povoljno zdravlje Njegova c. k. apoštolskoga veličanstva iskreno se molili. Službi božjoj prisutvovali su svi ovdie nalazeći se građanski i vojni dostojanstvenici, zatim c. k. stražerstvo sigurnosti, c. k. momčad iz odsieka remuntirajućeg i c. k. financialna straža. Tečajem službe božje davahu obične pozdrave pred župnom cèrkvom namiešteni jedan oddiel c. k. pukovnie nadvojvode Sigismunda i građanska četa, kojim iz bedemah staroga grada mužari odzdravljahu.

Za umnoženje svečanosti ove dao je naš prevriedni i obćestovani presvietli gospodin županijski predstojnik i vitež gvozdena krane Škender pl. Šimunić sjajni obied, kod kojega sve vlasti zastupane, te napitnice na zdravlje Njegova veličanstva i čitave sretno vladajuće kuće austrijske razdravljene biau. — Poslie podne u 4 sata imadiše građanska četa svoju zabavu, a u 6 sati bi svečanost uz sviranje gradske bande na šetalištu zaključena, kojoj sličou dao nam Bog jošte mnogo putah doživiti i proslaviti.

Ž. Iz Ivanca dne 18. kolovoza. Gruvanje prangijah probudi sve ranom zorom iz sna, oponjajući nas na onaj za sve, blagom žezlu vladajuće kuće Podčinjene narode, srietni dogadaj, kojega se uspomena svake godine sa svečanom pobožnostu ponavlja, i sa ponosom slavi. Na zvuk zvona pohèrli malo i veliko, staro i mlado, iz bliza i daleka u hram božji, da se za dugi i sretni život svog premilostiva cara i vladara kralju svih kraljevah, i darovatelju svakog dobra ponizno pomoli. G. župnik domaći odpieva uz svećeničko podvorenje svečanu misu, kod koje pievaše školska mladoz, i koja bude zaključena izpievanjem carevke s himnom ambrozijanskom „Tebe Boga hvalimo.“ Službi božjoj isvan snat-

nog mnoštvo pobožnog puka i školske mladeži, prisustvovalaše c. k. kot. i porezno činovništvo u svečanoj odori, predvedjeno pogl. g. Dionizom Blažićem kot. predstojnikom, sbor katastralnih miernikah, u obsegu kotara radećih, obćinsko glavarstvo, odsiek miestnog oružništva, i finacialnog strakarstva. Posle službe božje g. predstojnik, primiv od obližnjeg svećenstva, vlastelinstva, c. k. činovništva i mierničtva obične sërdačno i smierno podnešene čestitke, počasti sve odličnom gostoljubivosti sa obiedom, kod kojega sa podložničkom vjernosti i privrženosti isti g. predstojnik napije u povoljno zdravlje Nj. veličanstva našeg milostiva cara i vladara, Nj. veličanstva preblage naše carice, ciele vladajuće kuće i zemaljskih poglavarstvih uz gromoviti „živio“ i pucnjavu prangijah, i tako svečano započeta, bude veselo dokončana godišnica onog sretnog dana, u kojem nam milostivna, i premudra providnost božanska dadè toli brižljiva, i za dobro svih svojih podložnikah starajućeg se oca i vladara.

Pešta. Ovdašnji krojač Ivan Bučanyi iznašè je makinu za šivanje, kojom se može za dva sata najfinije sašiti jedna oprava bila iz kakove mu drago materije.

Cernagora

„Köln. Ztg.“ piše, da će komisija, što snima granicu cernogorsku, imati najmanje tri mjeseca posla, dok zadatak svoj svèrsi. Svaki komisar vodi sa sobom nekoliko oficirah i slugah, a prediel je na granici pust, te zato što im je god potrebno, kao šatori, postelje, hrana itd., mora se za njima vući, u koju svèrhu imaju opremljenih 100 konjah.

— Francuske novine kazale su, da posljednji sukob medju Cernogorcima i Turcima nije velika stvar; ali — po izvješću „Köln. Ztg.“ — francuska vlada kao da nemisli tako. Kako je došla u Pariz viest o ovom sukobu, odmah se je g. Touvenelu zapoviedilo, da odlučno kod porte ustane proti toj povriedi medjunarodnoga prava, i doista kao da mu je izišlo za rukom portu potresti, jer je ona promienila zapoviednika vojsci i vojsku dala povući od granice cernogorske. U istom smislu postupala je u Carigradu i Rusija. Obe ove vlade još odlučno sahtievaju, da se na konferenciju, koja će odrèditi granicu Cernoj Gori, pusti i punomoćnik cernogorski.

Turska.

Iz Mostara 4. kolovoza pišu „Temišvarskim novinama“: Nedavno otišla su tri bataliona iz Stolca, da se na Dubrovnik vrata u Carigrad. Ukèrcat će se na turske parobrode. Kod ove vojske nalazi se i nekoliko soldatah, koji su utekli kèrvoproliću kod Grahovca. Ova sieća tako je uplašila turske soldate, da bi nekoliko stotinah Cernogoracah dosta bilo, da ih sve protieraju.

Hajduci su se s nova pojavili okolo Stolca. Jedna četa od trideset hajdukah od prilike pod čelovodstvom nekog Save Pejovića iz Rive tiera neprestano svoj sločinstveni zanat.

Nedavno oteo je nieki Turčin jednu katoličku dievojku iz Stolca i doveo ju je u Mostar. On je hoteo da se s njom vienča, pošto bi bila prešla na turski zakon. Dievojka se je bila već izjavila da je gotova na ovu promienu zakona, no oblast dèržala se je primljenih naputah i neredila je, da dievojka ima prije toga provesti tri dana u jednoj kèršćanskoj kući, i da se onemo imaju pustiti njeni roditelji i kèršćanski svećenik. Kad to vrieme prodje, za kojega se je dievojka iskreno pokajala zbog svoje namiere, naredi Vasiv-paša, da se ista vrati svojim roditeljima i zabrani mladom Turčinu dalje ju uznemirivati. Ovaj čin tèrpljivosti i pravednosti od strane paše proizveo u zemlji najbolji utisak.

Više mudirah svèrgnut će se iz službah zbog tlačenja kèršćanah, to su mudiri od Tocie, Cijajnice i Duona. Nasuprot svèrgnut će se iz službe i mudir priepoljski uslied toga, što su se na nje tužili Turci, jerbo se je, misleći da će time ugoditi svomu poglavaru sasvim protivno vladao nego njegovi drugovi a time je pao u drugu skrajnost i usudio se je na korist kèršćanah biti nepravednim proti Turcima, gdje su posljednji očividno imali prave. Na osnovane tužbe Turakah već je izgubio svoja služba.

Za koi dan otići će Agiah-efendija privremeni predsjednik kriminalnoga suda s dozvoljenjem porte u Carigrad. I Vasiv-paša misli da će za koi dan biti poslan u Trebinje, no sam još nezna u koju svèrhu.

— „Zeit“ piše, da u Hercegovini već počimlje nadvladjivati mir i obća sigurnost. Kako se je buna stišala, kèršćani su opredielili izmedju sebe deputaciju, koja je predstala portinom komisar i izjavila mu sve želje i tegobe narodne, na koje je ovaj obećao, da će se kèršćanima u Hercegovini dati sve povlastice, koje uživaju njihovi jednovierci po ostalim krajevima carstva.

Za nepravilnu vojsku tursku, što se u Hercegovini nalazi, kaže „Wien. Ztg.“, da će se koje razdieliti u pravilne zborove, koje pak kući svojoj razpustiti.

— Kao što javljaju „Nord“ iz Carigrada, viesti sa konferencie u Parizu jako zanimaju divan, a ne manje i predstojeći dolazak lorda Redcliffa. Jedan tumač i više činovnikah iz engleskoga poslanstva odredjeni su da budu uz njega. Novi razdori kao da su neizbježni. Zastupnici Rusie i Francuske vladaju se hladno i uzdržljivo. Što god g. Touvenel saobćava divanu, sve je strogo. Financia stoji hèrdjavo. Iz Bosne stižu viesti nepovoljne. Pohuna medju kèršćanima razprostire se sve dalje. U Bengazu je još vrlo opasno, kuga mori jako.

— Novi glavni gubernator na otoku Kreti, Samijaša, izdao je proklamaciju, u kojoj kèršćanima objavljuje, da su gotovo sva njihova zahtjevanja odobrena, da se nemaju bojati, da će im se nametnuti novi porezi, da smiju nositi oružje, i da će se u obziru vieroispoviedi sasvim postupati u smislu hat-humajuma.

— O nemirima, koji su se u Gazi dogodili, izvješćuje „Tr. Ztg.“ kao što sledi: Kad dodje glas o sieći u Džedi ovamo, pokazalo se muslimani oduševljeni za one, što su tu strahotu počinili, pa se skupe u velikom broju, otidu k kadii i muftii i s njima se dogovore, kako da udare na kèršćane. I doista sutra dan njih do 300 Turakah udare blizu nieke džamie na cèrkvu, u kojoj su se kèršćani nalazili, razbiju vrata od cèrkve, zlostave vladiku, i poslie otidu u kèršćanski kraj varoši, gdje navale na mnoge kuće i vičući „allah akbar“ opuste ih. Žene turako tèrčale su za njima i pjesmama i vikom dražile ih proti kèršćanima. Nieki činovnik turski iz Rumelie, koi obitava na svom poljskom dobru blizu Gaze, pohiti s pratajom svojom napadnutima u pomoć, koji su se bratru branili, i isidje mu za rukom metež stišati. Za ovaj događaj odmah se javi gubernatoru u Jerosolimu, pod kojega vlastju stoji Gaza, i sad se čeka riešenje od njega.

Rusija.

Namiesto dosadanjega svemogućega ravnatelja carsko-ruskih kazalištah tajnoga savjetnika gospodina Gedeonova, naimenovan je Andrej Ivanovič Saburov — koi namierava preduzet znatnih promienah u tom području. Saburov bio je prije učitelj velikoga kneza Konstantina.

Njemačka.

U Monakovu ubio se je iz puške prošloga svibuja nieki postolar, ostaviv na cedulji ovu oporuku: „Moju kožu ostavljam kožaru, a moje meso cèrvima.“

Bèrzojavne i najnovije viesti.

Pariz, 20. kolovoza. Polag današnjega „Moniteura“ podpisana je jučer konvencija radi Moldavie i Vlaške po punomoćnicima. Izmienna ratifikacijah sledit će za pet nedieljah. Pred ratifikacijom neće se obnarodovati konvencija.

Tèrst, 19. kolovoza. Javljaju iz Kotora: Novica Cerović prispeo je ovamo i odputovao je put Cetinja, pošto se je ovdie bavio pet danah. Jedan od njegovih netjakah vele da je ustrieljen u Nikšiću.

Pariz, 21. kolovoza. Car je govorio besiedu u Renneau, u kojoj se je izrazio, da mu je ugodno što se nalazi posred pučanstva osobito monarhičkoga, katoličkoga i ratobornoga. Francuska želi imati postojanu, prosviećenu i pravednu vladu, koja k sebi privlači poštene ljude. Francuska je veli domaćom slogom dosta jaka da može biti štovana u evropejskom vieću.

Odgovorni urednik, Dr. Demeter.

SLUŽBENI LIST.

Nr. 36199-13438 (VI. 51)

1—1

Kundmachung

erledigte Civilpensionärstelle.

Zur Besetzung einer im k. k. Militär-Thierarznei-Institute in Wien erledigten a. h. systemisirten Civilpensionärstelle mit einem Jahresstipendium von drei Hundert Gulden CM. wird hiemit der Concurs ausgeschrieben.

Bewerber um diese Stelle, deren Genuss zwei Jahre oder vier Semester dauert, müssen entweder graduirte Civilärzte oder approbirte Wundärzte sein, und haben ihre mit den Tauscheinen, den medicinisch-chyurgischen Studienzeugnissen, dem Diplom- und Moralitäts-Zeugnissen, dann mit den Belegen über allenfällige Sprachkenntnisse und etwa schon geleisteten Dienste, versehenen Gesuche längstens bis 15. September 1858 bei der n. ö. Statthalterei zu überreichen.

Bewerber, die bereits bei einer Behörde in Dienstleistung stehen, haben ihre Gesuche, durch die Behörde, bei welcher sie angestellt sind, zu überreichen.

Von der k. k. n. ö. Statthalterei
Wien am 10. April 1858.

Nr. 8621-1858 (DS-62)

3—2

Lizitations-Kundmachung.

Mittelst schriftlicher Offerte wegen Beistellung des Buchen-Brennholzes zur Beheizung der Amtskälitäten der k. k. Comitatsbehörde in Agram und deren Hilfsämter für den Winter 1853-59 sind 30³/₄ Klafter Buchenholzes erforderlich, dessen Beistellung im Wege schriftlicher Offerte sichergestellt werden wird.

Das Buchenholz muss gesund, trocken, nicht zu alt, jedes Scheitel 36 Zoll lang in die Klafter geschlichtet und binnen 14 Tagen von der, dem Offerten bekannt zu machenden Annahme des Offertes in die anzuweisenden Localitäten in Agram gestellt werden.

Die Unternehmungslustigen werden hiemit eingeladen, ihre gehörig verfassten und mit einem Vadium von 30 fl. belegten Offerte in welchen sie sich zur Einhaltung der obbesagten Bedingungen ausdrücklich zu verpflichten haben, bis 30. August 1858 hiemit zu überreichen.

K. k. Comitatsbehörde
Agram den 16. August 1858.
K. k. Comitats-Vorstand
Bunyevac.

Nr. 9358 (Fin.-22)

3—2

Kundmachung.

Die dem Religionsfondsgute Svetice von dem denselben angehörigen Bergrechtsgründen mit neunzig ein Eimer 19 Mass Wein zukommende Bergrechtsgabe wird sammt den Jahres-Ertrage des von demselben Gründen entfallenden Zehente für das laufende Verwaltungsjahr 1857-58 in Pacht gegeben, und zu diesem Behufe die am 13. September 1858 in Loco Svetice um 12 Uhr Mittags abzubaltende Lizitation ausgeschrieben.

Der Fiskalpreis ist für beide Abgaben mit 305 fl. CM. festgesetzt. Jeder Lizitant hat vor Beginn der Lizitation das 10⁰/₀ Vadium des Ausrufungspreises zu Händen der Lizitations-Commission zu erlegen. Die näheren Lizitationsbedingungen können sowohl hierorts als auch bei dem k. k. Steueramte in Carlstadt, dann bei der Lizitation eingesehen werden.

K. k. Finanz-Bezirks-Direktion
Agram am 14. August 1858.

Heim.

Nr. 2918 (DS-61)

3—2

Konkurs-Kundmachung.

Zur Besetzung dreier Hebammenstellen für den Bereich der polit. Gemeinde Stenjevec, wird im Grunde Erlasses der wohlh. Comitatsbehörde Agram dd. 19. Juni l. J. Z. 6.66 hiemit der Konkurs ausgeschrieben. Die aus der betreffenden Gemeinde-Cassa zu beziehende jährliche Bestallung besteht in sechzig Gulden und 24 fl. Quartiergeld.

Die Bewerberinnen um diese Stelle haben unter Nachweisung ihres Alters, ihrer Fähigkeit, bisherigen politischen und moralischen Verhaltens und der Landessprache, ihre Gesuche längstens bis 15. September d. J. bei diesem Bezirksamte einzureichen.

Vom k. k. pol. Bezirksamte
Agram den 14. August 1858.

Br. 1220 gr. (Izv.-217)

3—3

Izrok.

C. k. ured kotarski kao sud u Crikvenici u Vinodolu pozivlje sve one, koji sciene da imaju kakovo pravo zahtieva proti ostavštini pok. Ivana Bernića zidara iz Grižan, umèrvšeg u Bukovcu, kotaru delničkom dana 11. sèrpnja 1855, neka takovo na ročišta dana 17. rujna 1858 u 9 satih u jutro tim sigurno prijave, jer u protivnom slučaju bi ista ostavština ko ga po zakonu ide, ma i na štetu neprijavivšeg se izručila

C. k. kot. ured kao sud
u Crikvenici dne 5. kolovoza 1858.

Kundmachung.

Von der k. k. Finanz-Landes-Direction für Croatien und Slavonien wird zur allgemeinen Kenntniss gebracht, dass die in dem nachfolgenden Ausweise aufgeführten Weg-, Brücken- und Ueberfuhrsmauthen für die Zeit vom 1. November 1858 bis Ende October 1859 im Wege der öffentlichen Versteigerung in Pacht gegeben werden.

Bezüglich der Modalitäten der Versteigerung, der Ueberreichung der Offerte, Erlag des Vadiums und der allgemeinen Pachtbedingungen wird sich auf die in den Landes-Zeitungs-Blättern öffentlich verlaublich hierämliche Kundmachung vom 1. Juli l. J. Z. 8847 bezogen.

Die besondern für die Ueberfuhrn geltenden Bestimmungen können bei den Bezirks-Directionen, wo die Versteigerungen stattfinden, eingesehen werden.

Agram am 13. August 1858.

Ausweis

über die zu verpachtenden Weg- und Brückenmauth-Stationen in Croatien und Slavonien für die Zeit vom 1. November 1858 bis Ende October 1859.

Post-Nr.	Namen		Gebühr pr. Stück			Gebühr für jede Person	Ausruflpreis in öster- reichischer Währung	Versteigerungsort	
	der Station	des Gefalles	Zugvieh	Treibvieh				bei der Finanz-Be- zirks-Di- rection zu	Tag
				schweres	leichtes				
			Kreuzer in CMz.			Gulden			

A. Croatien.**Agram-Warasdiner-Strasse.**

1	Agram, Liniennamt in der lachischen Gasse	Wegmauth	1	1/2	1/4	—	290430	Agram	7. September 1858
2	Sesvete	"	2	1	1/2	—	427350	"	"
3	St. Ivan	"	3	1 1/2	3/4	—	178920	"	"
4	Mura-Szerdahely	Brückenmauth	3	1 1/2	3/4	—	178605	Warasdin	7. September 1858

Agram-Samobörner-Strasse.

5	Podsused	Ueberfuhr	3	1 1/2	3/4	3	176400	Agram	7. September 1858
---	----------	-----------	---	-------	-----	---	--------	-------	-------------------

Agram-Carlstädter-Strasse.

6	Carlstadt	Wegmauth	3	1 1/2	3/4	—	625800	Agram	7. September 1858
7	Rakovpotok	"	3	1 1/2	3/4	—	287805	Agram	7. September 1858

B. Slavonien.

8	Kis-Dárda	Ueberfuhr	3	—	—	3	5250	Essek	7. September 1858
---	-----------	-----------	---	---	---	---	------	-------	-------------------

Nr. 4934 civ. (DS—54)

3—1

Edikt.

Von dem k. k. Landesgerichte Agram als Realinstanz wird hiemit bekannt gemacht, das im Sinne des Ersuchschreibens des k. k. Kreisgerichtes Beckerek dd. 24 April d. J. Z. 1772 wegen der freiwilligen gerichtlichen Versteigerung des dem Herrn Josph v. Černolatic und den minderjährigen Erben des verstorbenen Herrn Anton v. Černolatic gehörigen im Bezirke Pisarovina gelegenen, auf 332 fl. geschätzten adelichen Gutes Augustanovec, da zu der ersten mit dem diesgerichtlichen Edicte vom 7. Juli d. J. anberaumt gewesenen Tagsatzung kein Kauflustiger erschienen ist, die neuerlichen Feilbiethungstagsatzungen am 16. September und 18. October d. J. und zwar jedesmal von 9 bis 12 Uhr Vormittags in dem diesgerichtlichen Rathssaale mit dem Beisatze werden abgehalten werden, dass das zu versteigernde Gut erst bei der letzten Feilbiethungs-Tagsatzung auch unter dem Schätzungswerthe hintangegeben werden würde. Das Schätzungsinstrument, und die Licitationsbedingungen können in der dieslandesgerichtlichen Kanzlei in den gewöhnlichen Amtsstunden eingesehen werden.

Uebrigens versteht es sich von selbst, dass den Hypothekar-Gläubigern ihre Pfandrechte ohne Rücksicht auf den Verkaufspreis vorbehalten bleiben.

Agram 18. August 1858.

Klobučarić.

Jović.

Nr. 10751 (Fin.—23)

3—1

Concurs-Ausschreibung.

Bei dem k. k. Gefallen-Oberamte in Fiume ist die Stelle eines Amtsdieners mit dem Jahresgehälter von 250 fl. CM. und mit dem sistemisirten Bezüge der Amtskleidung zu besetzen.

Bewerber um diese Stelle haben ihre gehörig dokumentirten Gesuche unter Nachweisung der allgemeinen Erfordernisse, der körperlichen Tauglichkeit, dann der Kenntniss der deutschen und der kroatischen oder einer der letztern verwandten Sprache und unter Angabe ob und in welchem Grade sie mit Finanz- oder Zollbeamten dieses Verwaltungsgebietes verwandt oder verschwägert sind, im Wege ihrer vorgesetzten Behörde wenn sie bereits im Dienste stehen, sonst aber unmittelbar bis letzten September 1858 bei dieser k. k. Finanz-Bezirks-Direction einzubringen.

K. k. Finanz-Bezirks-Direction
Fiume am 11. August 1858.

Dojak.

(DS—63)

Locales.

(In Verlust gerathen.)

Am 17. August d. J. zwischen 1/2 6 und 8 Uhr Abends ging am Wege von der langen Gasse über den Jellačić-Platz nach Maximir eine feine lederne Schreibtafel auch Portemonnai, weich und von aschgrauer Farbe mit mehreren Abtheilungen und einem Notizenbüchlein versehen in Verlust.

Dieselbe enthielt 22 fl. B N worunter 1 St. à 10 fl., 1 St. à 5 fl. und 7 St. à 1 fl. sich darin befanden.

Der Finder oder Rücksteller erhält bei der k. k. Polizei-Direktion Agram, wohin er den Fund zu übergeben hat, eine Belohnung.

Br. 2285 pol. (Izv.—223)

3—1

Oglas dražbe.

Kod c. k. kot. ureda dugoselskog u Božjakovini obdržavat će se dne 2. rujna 1858 pri podne u 10 sati javna jevtinba za iznajmljenje podavanja predpregah na predprežnoj postaji u Dugoselu za upravnu godinu 1858-59. Pozivaju se inđi svi dražbovat želeći, da u prenaznačeno doba k ovoj jevtinbi prispiju.

Uvjeti dražbeni mogu se u uredovnici kod ovog ureda svako doba viditi.

C. k. kot. ured Dugoselo

U Božjakovini 14. kolovoza 1858.

C. k. kot. predstojnik

Barac.

Nr. 3247 c. (Izv.—225)

3—1

Edikt.

Vom k. k. Comitats-Gerichte Warasdin werden diejenigen, welche als Gläubiger an die Verlassenschaft des am 12. October 1857 mit Testament verstorbenen Josef Toth, pensionirten Senator der Fr. k. k. Stadt Warasdin eine Forderung zu stellen haben, aufgefordert, bei diesem Gerichte zur Anmeldung und Darthung ihrer Ansprüche den 13. September l. J. um 9 Uhr Früh zu erscheinen oder bis dahin ihr Gesuch schriftlich zu überreichen, widrigens denselben an die Verlassenschaft, wenn sie durch Bezahlung der angemeldeten Forderungen erschöpft würde, kein weiterer Anspruch zustände, als insoferne ihnen ein Pfandrecht gebührt.

K. k. Comitats-Gericht

Warasdin am 11. August 1858.

Novak.

Sertić.

Kundmachung.

Bei dem in dem Bezirksorte Ivanec, des Warasdiner Comitates neu zu errichtenden Postamte mit Poststation ist die Postmeistersstelle gegen Dienstvertrag zu besetzen.

Das genannte Postamt wird sich sowohl mit dem Brief- als Fahrpostdienste zu befassen haben und mit den Postämtern zu Warasdin und Krapina mittelst der zwischen diesen Orten einzurichtenden täglichen Botenfahrtposten in Verbindung gesetzt werden.

Die Bezüge des Postmeisters zu Ivanec bestehen in einer Jahresbestellung von Zweihundert (200) Gulden, und in einem Amtspauschale jährlicher zwanzig (20) Gulden.

Dagegen ist der zu ernennende Postmeister verpflichtet eine Dienstkautions in der Höhe des einjährigen Bestallungsbetrages, entweder im Baren, oder in mindestens zu 3% verzinslichen Staatsobligationen zu leisten, den Manipulationsdienst in eigener Person, oder durch einen geprüften und beeideten Postexpeditor zu besorgen, und sich vor Antritt des Dienstes der vorgeschriebenen Prüfung aus den Postmanipulations-Vorschriften zu unterziehen, ferner vier vollkommen diensttaugliche Postpferde, die erforderliche Anzahl vorschriftsmässig montirter Postillone und die zum Postbetriebe erforderlichen Wagen und sonstigen Requisiten zu erhalten und nach Umständen zu vermehren.

Für die Unterhaltung der täglichen Botenfahrtposten zwischen Warasdin und Krapina, deren Beförderung der Post-Station zu Ivanec in beiden Richtungen, sowohl Tour als Retour überlassen wird, wird derselben das nach Massgabe der zurückgelegten Distanz entfallende volle Rittgeld für ein Pferd bei der Hinfahrt und die Hälfte desselben bei der Rückfahrt nach dem jeweiligen Ausmasse der Rittgebühren zugesichert, wobei bemerkt wird, dass sich die diesfällige Verdienstsumme nach dem dermaligen Rittgeldausmasse monatlich auf circa 180 bis 200 Gulden belaufen wird, und dass somit der Jahres-Rittverdienst der Post-Station Ivanec mit Hinzurechnung der Extrapost und Staffettenritte mit mehr als 2500 fl. veranschlagt werden kann.

Dem Postmeister wird übrigens auch das Recht zugestanden, mittelst diesen Botenfahrtposten nebst den Postsendungen auch Reisende auf eigene Rechnung aufzunehmen und zu befördern.

Die Bewerber um diese Postmeistersstelle, haben ihre eigenhändig geschriebenen, gehörig gestempelten Gesuche unter legaler Nachweisung ihres Alters, der bisherigen Beschäftigung und der für den Postdienst erforderlichen Fähigkeiten, dann ihres Vermögensstandes, moralischen und politischen Wohlverhaltens, endlich des Besitzes eines geeigneten Lokales in der Mitte des Ortes Ivanec längstens bis 4. September 1858 hieramts einzubringen.

Die näheren Vertragsbedingungen können bei der k. k. kroat. slav. Postdirektion zu Agram, dann bei der k. k. Comitatsbehörde zu Warasdin und den k. k. Bezirksämtern zu Ivanec und Krapina eingesehen werden.

Agram am 14. August 1858.

K. k. Post-Direction für Croatien und Slavonien
Klempay.

OGLASNIK.

(Dp. 62)

3—2

Poziv.

Svi oni, koji se predstavljaju na narod. kazalištu žrtvovati žele i ovoj struci ozbiljno podati kane, neka se izvole kod podpisanoga pismeno ili ustmeno čim prije najaviti

U Zagrebu 19. kolovoza 1858.

Vukotinović,
predsjednik kazališnog odbora

Dp—60

3—2

Poziv.

Svi dužnici pod stiečaj padšib suprugah dr. Ljudevita i Pauline Gaj pozivlju se ovim, do najkasnije 25. rujna t. g. svoj dug podpisanom upraviteljstvu stiečajne mase položiti izvole; inače će isto upraviteljstvo prisiljeno biti od onih, koji ovim pozivom zadovoljili nebi, danu svotu sudbenim putem utirati.

U Zagrebu 18. kolovoza 1858.

N. Mallin,

upravitelj stiečajne mase dr.

Ljudevita i Pauline Gaj.

Carsko-kr.

službene

NARODNE

NOVINE.

Novine ove izlaze svaki dan izuzamši nedjelje i praznike na čitavom listu. — Polugodišnja predplata je za domaće u novinarici 4 for. srebra. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom posiljati, 6 for. sr. —

Za službene oglase opredjeljena je uvršćina: 4 kr. sr. od linije za prvi put; a zatim za svaki put 2 kr. sr. — Za druge oglase ili posebne članke plaća se do 10 linija 20 kr. sr., dalje pak od svake pojedine linije 4 kr. sr.

Uredovni dio.

Bèrzojavna vjest.

Ministra unutarnjih poslova na zemaljskoga poglavara u Zagrebu.

Buletin: Kod Nj. veličanstva carice prošao je jučerašnji dan i prošastna noć bez najmanje smetnje babinah i obćenitoga stanja zdravlja.

Miran bio je san, čut umorenosti kao posljedica porođnoga napora minula je. Stanje zdravlja novorodjenoga cesarevića sasvim je povoljao.

Laksenburg 23. kolovoza 1858 u 8. uri u jutro.

Dr. Bartsch c. k. profesor.

Dvorski savjetnik Seeburger c. k. prvi tielesni liečnik.

Popis

blagih darovah, koji su za oveličanje sretnoga narodjenja cesarevića prinešeni bili za zagrebačku ubožnicu.

Svetozar Kušević, miestodrštni tajnik	20 f.
Ambroz Vranicani, zemljoposjednik	50 "
G. Pongratz, veleteržac	100 "
Anastas Popović, predsjednik komore i član občinskoga vieća	10 "
J. Šot, kanonik i član občinskoga vieća	2 "
Dr. Aleksander Vancas, liekarstveni savjetnik i član občinskoga vieća	5 "
Dr. Stjepan Pogledić, opat, župnik i član občinskoga vieća	20 "
A. Jandrić, župnik i član obč. vieća	2 "
Rober, odvjetnik i član obč. vieća	2 "
Barišec " " "	1 "
Ferdinand Schnapp " " "	2 "
N. Mallin " " "	2 "
Kristof Stanković " " "	2 "
Gr. Mihić, liekarnik " " "	2 "
Kindersberg, magistratski perovodja	2 "
Ladislav Kavić, magistratski savjetnik	2 "
Nikola Urica, magistratski perovodja	1 "
Adolf Hudovski, državoračunarstveni činovnik	2 "
Dragutin Lopuh, varoški pieneznik	3 "
Mirko Pogledić, kontrolor varoš. pieneznice	1 "
Ivan Grahor, varoški indjenir	3 "
Nik. Grabina, voditelj varoške gruntovnice	2 "
Vincenc Agnesi, magistratski kancelist	2 "
Ignac Ledinski, magistratski tajnik	1 "
Nikola Mateina, pieneznički oficial	2 "
S. Epstein, veleteržac	2 "
Nepoznati	2 "
Svota	245 "

i to jedna zemljorasteretna obveznica po 100 f.
jedna zajamska obveznica po 20 "
a u gotovu 125 "

Zajedno 245 "

Zagreb dne 22. kolovoza 1858.

C. k. miestodrštni tajnik kao
upravitelj ureda
Kušević.

Cesarska naredba od 1. kolovoza 1858, kriepostna za svukoliku cesarevinu, izim Krajine vojničke, o načinu, kako se propisi, izdati o vrijednosti austrijsanskoj, uporabljivati imadu na svote novčane, koje ustanovljuju odmiernu kazni, i na globe (kazni novčane.)

Da se postojeći propisi kazneni u sklad dovedu s ustanovami ugovora novčanoga od 24. siječnja 1857 (br. 101 držav. zak. lista) i Mojih patentah od 19. rujna 1857 i od 27. travnja

1858 (br. 169 i 63 držav. zak. lista), obnašao sam, preslašav Moje ministre i čuvši vieće Moje državno, narediti, da počamši od 1. studenoga 1858 u svojkolikoj cesarevinu, izim Krajine vojničke, u život stupiti imadu ustanove sliedeće:

§. 1. Svekolike svote novčane, u postojećih zakonih i naredbah tako ustanovljene, da od stanovite veličine istih zavisi veća ili manja kažnjivost diela kažnjivoga, imadu se u buduće razumievati kao iste svote novčane bez ikakova doplata u vrijednosti austrijsanskoj.

§. 2. Isti propis ima valjati i glede svih kaznih novčanih, koje su u postojećih zakonih ili naredbah određene u stanovitim svotah novčanih.

§. 3. Nego ustanova, sadržana u §. 1. naredbe ove, neće se smiet uporabljivati na kažnjiva diela, učinjena prije 1. studenoga 1858, makar da se iztraga glede njih i povede stopram poslie dana toga; ali će se svakako propis §. 2. uporabljivati na one prije učinjene narušaje, glede kojih dne 1. studenoga 1858 nebude još izrečena konačna presuda prve molbe, određujuća kazan novčanu.

U Laksenburgu dne 1. kolovoza 1858.

Franjo Josip s. r.

Grof Buol-Schauenstein s. r.

Grof Nádasdy s. r.

Po previšnjjoj naredbi:

bar. Ransonnét s. r.

Neuredovni dio.

Austrijsanska carevina.

Zagreb, 23. kolovoza. Poznato je, da se je više draštva pobrinulo, kupiti od države južnu željeznicu t. j. onu iz Beča u Tèrst. Sad pišu hečki listovi, da će naša vlada samo pod tim uvjetom tu željeznicu prodati, ako dotično društvo prime na se medju ostalim i dogotovljenje naše željeznice iz Zidanoga Mosta u Sisak.

— Nj. veličanstvo dozvolilo je, da se privremeno uredi broj i plaće službenih organah vojničko-graničarskih obćinah, dok izidje dotični stalni obćinski zakon. Dalji sadržaj te naredbe donieti ćemo u našem sutrašnjem listu.

Zagreb. Franciškanski provincial Marian Jaić, koji je bio došao u Budim u poslu vukovarskoga samostana, umro je tamo 4. o. m. od kaplji, i bio je zakopan 6. u raki budimskoga samostana. Pokojnik bio je sastavitelj više u ilirskom jeziku pisanih molitvenih knjigah.

* Bielovar dne 18. kolovoza. Čovjek ono što u sèrcu čuti, rado i izvanjskim znaci očituje, pa kad se tomu zgodna prilika pruža, izlije u obilnoj mieri po izvanjskih znamenjih čuvstva napram predmetu svoje privrženosti gojena.

Što se ovdie u obće kaže, to se može na pose na 18. dan o. m. uparabiti, jer je ovaj dan važan za narode žezlu austrijskomu podvržene, znamenit je s toga što je on jedna izmedj onih prigodah, gdje se očituje i na javu daje ljubav i privrženost vliernih podložnikah napram svomu vladavocu.

I ovdie u Bielovaru proslavi se taj dan velikom svečanosti. Već na večer u oči rođendana Njegova veličanstva našega premilostiva cara i gospodara svirala je vojnička glasba razne glashbene komade naviešćujući došastje toli slavna dana. A čim tamna noć očernim svojim plaštem prikrije zemlju, zasja po prozorih od kućah

svietlo od hiljadu sviećah kao da pèrkosi tmini i hoće noć da u bieli dan pretvori.

Pozorni motritelj opazi prigodom tog razsviećenja dosta, što mu duh ugodno zabavi. Kuđ je okom pogledao, bilo je vidiet sve nakičeno cviećem i liepimi raznobojadisanimi prozraci, izmedj kojih većom stranom u narodnom jeziku napisanih, u oči udari jedan na ovdašnjem vojničkom odhranilištu, — ispustiv ostala — po prilici ovako glaseći „Sunce naše sjaj nam mило. Mi za Tobom kudgod bilo.“ Svečanost ovog večera poveća i to što su se pèrkavci (rakette) u vis bacali naviešćujući cijeloj okolici znamenitost toli ožudjena, koji je imao doći dana.

Sutradan čim blago sunce na istoku svoje pomoli lice, probudi iz sna malo i veliko ugodni glas vojničke muzike, kao da opominje na veselje, koje tim danom svim osvanu. U 10 urah prije podne istog dana nagernu u cèrkvu staro i mlado da bude dionikom službe božje, koju ovdašnji župnik uz podvorbu Svamogućemu prikaza za zdravlje i dug život našeg vladavoca. Ovoj svečanoj službi božjoj uz vojničku glasbu sprovedenoj pribivaše sl. častništvo obih pukovnijah križevačke i gjurgjevačke, gradjanstvo i množina inoga svieta. A pred cèrkvom povećavaše tu svečanost vojničstvo davajući iz pušakah navadne pozdrave. Po dovršenoj službi božjoj odpijevana bi ambrozianska zahvalna pjesma i pučka začinka po mnogobrojnom svijetu propraćena. Poslie podne pogosti ovdašnje brigade general sva otmenija lica, i tako u radosti i veselju okonča se taj slavni dan.

† Iz Petrinje 19. kolovoza. Nemogu propustiti, da Vam nejavim, kako je svečano i u našem krajišničkom gradu svetkovan bio rođendan Nj. apost. veličanstva našega premilostivoga cara i kralja Franje Josipa. U oči visokoga goda poslie „zdrave Marie“ udari bubanj, zvonovi zazvoniše, topovi zaoriše na varoškoj piasci, a regimentska banda zasvira narodnu himnu pred pukovnijskim uredom, te je odonud obilazila glavne ulice grada; a za toga razsvietle se kuće, gdje se odlikova zdanje regimentskog ureda sa slikom Nj. veličanstva u prozračniku i više drugih slikah s nadpisom: „Živio Franjo Josip, naš car!“ a na varoškoj kući svietiljke su predstavljale slova careva imena. — U jutro istog goda opet odmah poslie jutarnje zdrave Marie zvonovi, topovi i svirajuća banda probudi stanovnike grada, te im naviesti radostnu svečanost.

U 9 satih obdržavana je bila u kat. župnoj cèrkvi služba božja s „Te Deum“ i „Salvum fac Domine Imperatorem et Regem nostrum Franciscum Josephum“, a poslie sv. miso bio je dan blagoslov vojnikom pred cèrkvom stavljenim po miestnom g. podjašprištu i župniku uz podvorbu višebrojna svećenstva; a prisutstvu vahu sv. boguslužanju sve c. k. miestne oblasti na čelu g. pukovnik, privremeni namiestnik brigadske službe. Na koru sudielovahu članovi ovogradske skladnoglasnog društva pod predvoditeljstvom ravnatelja kora gosp. varoškeg liečnika R., koji je za unapredjenje istog društva verlo revan i želili bi mu, da se isabere za njegova ravnatelja miesto obće štovanoga G. Lazića dosad tu čast obnašajućega, koji je imenovan glinskim pukovnikom.

Vrijedni častnički zbor dao je u ime blagdana svečani obied u gostioni kod „grozda“ za 40 osobah, gdje bi duhovni, vojnički i gradjanski stališ zastupan; pod rukom vojnička svirala je banda i pilo se na zdravje Nj. velič. caru i carici.

☉ Čakovac 19. kolovoza. Jučeranj dan narodjenja Nj. veličanstva proslavismo i mi ovdi dostojnom svečanostju i veseljem. Već ranim jutrom čula se tutnjava mužarab, koja stanovnikom slavu ovog dana naviestavaše. U 10 sati držana bi u župnoj crkvi svečana služba božja sa tebe boga hvalimo i odpijevanjem pučke pjesme, kojoj svi ovdašnji činovnici, školska mladež i mnoštvo ostalog puka pobožnim čuvstvom prisustvovahu.

Ob 1. uri bio je zatim na slavu ovoga dana obied, kod našeg občeštovanoga g. kotarskog predstojnika Antuna Globočnika, na koi blahu pozvani svi ovomiestni javni činovnici. Kod stola napita je zdravica najprije za našeg milostivog vladara, zatim za Nj. veličanstvo caricu, za prejasne carske roditelje i svu carsku obitelj, na koje zdravice svi nazočni jednoglasnim „živio“ odgovoriše.

Tako nam u veselju mine obied i cijeli ovaj dan, koi je za sve narode austrijske dan obče slave i radosti.

Rieka 20. kolovoza. G. Viekoslav Kornet vitez reda Franje Josipa i podpredsjednik ovdašnje trgovačke i obrtničke komore umro je 18. o. m. u 72. godini svoga života.

Zemun 8. kolovoza. Poznato će Vam biti, da se je katolička obćina u Beogradu znatno pomnožana čvrsto zauzela bila, a to posredovanjem svoga c. k. austrijskog konzulata, da, čim one kapele u dvorištu gorerećenog konzulata, drugu na sgodniem za nju miestu zadobie. Sèrbska vlada privoli i naznači miesto. Kapela bude još god. 1858. dogotovljena. Na to se nieka razpra rodi, i ona bude za školu upotrebljavana, a malo zatim sasvim katolikom odzeta. Nieki od sèrbske vlade hotieli su, da katolici dodju pod upravu bosanskoga biskupa; no ovaj se toga odrekao, što je već biskup djakovački upravljalatelj beogradske i smederovačke biskupie. Tada se obratiše na visoku portu, da ona odredi, što i kako glede obćine katoličke? No i ova nehtiede se u to miesati. Sada dakle ta kapela stoji onde bez svérhe, zimus pako u njoj se cvietje čuvalo i odgojivalo. Što sèrbska vlada s otim misli, neznam. I u Majdanpcu, rudokopnji, koje obćina iz mnogih katolikah, većom stranom Čehah i Niemacah sastoji se, te na misionariat biogradske spada, stvari najbolje nestoje; toga radi i ovi rudokopci većom stranom u svoj zavičaj vraćaju se, a i katolički misionar biogradske sada tamo neide više, kao dosad što je morao četiri puta u godini. Nasuprot pako čini se, da sèrbska vlada većma štiti obćinu augsburške viere, kao što to pravilo, glede toga od kneza u saglasju sa savietom izdana 5. lipnja 1858. sviedoče. (K. L.)

Beč. Kao što odavde pišu listu „Hamb. Bör. Halle.“ očekiva se ovde na pohod kod dvora Nj. velič. car ruski Aleksander i to okolo konca rujna o. g. koje vrijeme će Nj. vel. biti pri manuvrah u Varšavi.

Beč 20. kolovoza. C. k. internuncius fml. g. baron Prokeš-Osten imao je i danas duže dogovaranje s gosp. ministrom izvanjskih dielah grofom Buol-Sauensteonom i otići će sutra u Isl.

— Maxjarski pjesnik Franjo pl. Császár, u prijašnja vremena referent pri septemviralnoj tabul, kasnije učrednik, umro je u Pešti, u 51. godini svoga života.

Beč, 21. kolovoza. Njih. car. visosti gosp. nadvojvoda Leopold i Dragutin Ferdinand ici će dojdutu nedjelju u Prusku i Hanover, da nadgledaju tamu saveznu vojsku.

— U novinama „Bien publ.“ naznačuje se broj ubogih u razmierju prema celokupnom žiteljstvu u različnim državama. Polag tih novinah dolazi po jednu siromah: u Engleskoj na 6, u Holandeskoj na 7, u Švajcarskoj na 10, u Francuskoj na 20, u Austriji na 25, u papinskoj zemlji na 86 stanovnikah.

— Poznati i članovom našega gosp. društva g. Korizmić, podpredsjednik ugarskoga gospodarskoga društva, odlazi po naredbi njegovoj ovih danah u Carigrad, da prokèrči onamo put ugarskomu vinu. Turkom zabranjuje doduše koran vino piti, nu oni dokazuju, da pienušica nije pravo vino, nju dakle da mogu piti, jer njoj piena uzima tobože svojstvo vina. Njihovom sre-

ćom nisu još daleko dotierali u lučbi, te neimaju lučbarah, koji bi im protivno dokazali. Turkom je dakle namienjena ugarska pienušica, a ostalim stanovnikom obično vino.

Černagora

Potvèrdjuje se da je knez Danilo primio vlastoručno pismo od cara Francuzah, koje ga je osobito zato razveselilo, što mu se u njem obećaje godišnja i to znatna podpora. Nema sumnje, da će knez nastojat time se toga veleđuša vriednim pokazati, da će gledat, da verno izvrši sve naloge, koje će dobivat od Francuske.

Moldavia i Vlaška.

Po izvješćima belgijskih listovah na konferenciji u Parizu ovako je riešeno za prava, koja će imati porta i knezovi prema kneževinama što se tiče inostranstva: Porta je dobila pravo, da zaključuje medjunarodne ugovore za podunavske kneževine, u koliko ti ugovori nebi vriedjali povlastice njihove. Knezovi će držati u Carigradu dva punomoćnika, kao što takovog ima i kneževina Sèrb.a, i ako bi se od strane porte povriedila zemaljska prava, stoji im otvoren put njoj se tužiti, a ako to nepomogne — i zastupnicima velikih silah u Carigradu. Pèrve knezove izabrat će narod prieko svojih divanah, a porti pripada pravo potvèrdit ih.

Tallanska.

Do sad nije za rukom pošlo ni piemonteskim ni švajcarskim oblastima da pronadju ubojicu Parodia ubijenoga na javnoj ulici, osobe, proti kojima je bila sumnja i koje su uslied toga uapšene bile, svekolike su izpuštene iz apsa. Bolji uspieh imale su iztrage u obziru namieravanih nemirah u Sarceni; već je više osobah uapšeno, koje su u to upletene bile; kod jedne od ovih osobah našli su jedno u francuskom jeziku sastavljeno pismo Mizzinièvo, u kojemu su se nalazili naputci za razne kolovodje.

Turska.

Jedna marsiljska pošiljka od 18. kolovoza kaže, da se kèršćansko pućanstvo u Carigradu još svejednako veoma boji, da neudare i nanj Turci. Tvèrde da su tamo vidili indijske izaslanike i dèrviše, koji imaju zadaću potaći turski fanatizam.

Javljaju iz Bosne da će se izvan vojske od 30.000 momakah, koja se je već u Arbani i Hercegovini utaborila, pod zapoviedničtvom Ferik-Musta-paše još jedan zbor sakupit na glasovitom Kosovom Polju. I rezerva (rediv) pozvat će se po svom carstvu pod barjake.

Rusla.

„Kavkaz“ javlja za nieke bojeve, koji su se na lesgijskoj kordanskoj liniji, kao i u hvallinskoj oblasti dogodili mieseca svibnja i sèrpnja. Svi ti bojevi vèrlo su neznatni. Planinci se kao obično s prolieća počimlju kretati, ali uvijek budu uzbijeni. O važnom kakvom boju nejavlja se ništa.

— Carskim odpisom na namiestnika kavkaskega, kneza Barjatinskoga, dozvoljava se plemstvu u guberniji stavropoljskoj, da smije produzeti posao oslobòđenja seljakah, kao što se već u veliko čini gotovo po svoj evropskoj Rusi, i to shodno miestnim odnošajima, na koje se obzirati valja. U odpisu ovom obsirnie se govori o naredbama, koje su odobrene u pitanju o seljacima, jer knez Barjatinski kao carski namiestnik nedobiva zapoviesti prieko ministarstva nego neposredno od cara.

— Ruski miesečno izlazeći časopisi zenimaju se od niekog vremena mnogo s poljskim knjižestvom i poljskim položajima, pa su i novine tog posta latile se. Ruske akad. novine doniele su berzo jednu za drugim dva poveća pisma, koja o tamošnjim položajima mnogo zanimljiva saobćavaju, a pisana su u vèrlo pomirljivom duhu. Što se tiče knjižestva, osobito se radi živo oko historie i zbirke se kupe. Na časopisu „Tekla Wilenska“ rade i ruski književnici. On izlazi kao organ, u kom se mnienja mienaju izmed istočnih i zapadnih Slavenah.

— Važnost posljednjega pohoda u Kavkazu potvèrdjuje se dnevnom zapoviesti, koju je miestodèržao knez Barjatinski dne 24. lipnja, dakle

po svoj prilici odmah, pošto je bio primio viesti o pobiedi, upravo na kavasku vojsku. Ova dnevna zapoviest glasi tako sledi: „Opet su čete lievoga krila kavkaske linie izvele slavan čin, prodrevši u razjarenoj borbi u melone neprohodnoj miestnosti u kotar šubuski. Naibi Šamilovi bili su razpuđjeni a stanovnici pušteni, da sami odluče svoju sudbinu, tronuti naglostju gibanja tako smiela i liepa, dočekaše mirovno našu vojsku uzdejući se u mogućnu zaštitu Rusie. Hitim general-lajtnantu Evdokimovu i svojkolikoj vojski, koja je sudielovala kod toli slavnoga čina, izraziti moju nejsèrdačniju zahvalnost.“

Dne 5. kolvoza prispeo je iz Carigrada u Odesu pl. g. Lesseps s namierom, da ostane tamo osam danah. On je bio tako od strane ondiešnjih oblastih kao i tèrgovacah na razni način slavljen. G. Lesseps zahvalio se je u sèrdačnim izrazima za krepku podporu, koja mu je u dio pala u Rusii, izreko je svoje želje za uspiesenje tèrgovine i gradske obćine odeske i zaključio je svoj govor smierenom nazdravicom na cara i jasnoga brata Nj. veličanstva velikoga kneza Konstantina, naravnoga i razboritoga zaštitelja pomorstva i tèrgovine u Rusii. — Govori se da ruska vlada namierava udioništvoovati kod suezkoga poduzeća s glavnicom od 6 milijunah srebrnih rubaljeh i ruske tèrgovce pozvati, da podupru svojim novčanim silama ovo poduzeće. Za Odesu su gg. Novoselski i Ernest Mahs postavljeni za glavne opravnike istmuskoga društva. — Kao što se čuje Lesseps namierava za koi dan otići u Pariz.

Francuska.

List „Preuss. Ztg.“ primio je iz Pariza iz dobra izvora viest, da se tamo govori, da će se glavno ravnateljstvo redarstva ustrojiti u ministarstvu unutarnjih poslova.

— Učeni Francuz Balard izvietio je francusku akademiju znanostih, da se je našo davno izgledani liek od cèrkavice svilacah, i taj da je klorsko vapno (Chloralk), kojim se posiplje dudovo lišće bolestnim sviocem, koji ga uzperkos čudnomu ovomu začinu rado jedu i opet ozdrave. Ako se istina ovih riečih potvèrdi, to će biti veliko dobroćinstvo.

Velika Britanija i Irka.

„Morning Star“ veli da nije istina, da je u kritu britanskoga kabineta zavladała ozbiljna različitost mnienjah.

Amerika.

Uslied španjolskih listovah glase viesti iz Meksika povoljno za „Cèrvence“. Na Zuloagovo mieste doći će po svoj prilici general Konto Juarec, koi zastupa „narodnu partaju“ i kaže se svejednako da je proti tomu, da se Španjolskoj dade zadovoljština.

Bèrzojavne i najnovle viesti.

London, 21. kolovoza. Polag „Morning Pošte“ putovat će lord i Lady Palmerston naskorom u Pariz.

Pariz, 21. kolovoza. „Moniteur“ javlja, da je medju Rusiom i Kinom sklopljen ugovor na istim temeljima kao i s drugim vladama.

Francuska i Engleska dobile su novčane naknade.

Petrograd 22. kolovoza u večer. Jedan bèrzočeta, koi je kopnom iz Kine došao i trebao je 50 danah za ovaj put, donosi viest, da je mir medju Kinom s jedne, a Rusiom, sievernom Amerikom, Francuskom i Engleskom s druge strane ugovoren. Obćenje s Kinom otvoreno je. Dotični ruski ugovor datovan je od 1. lipnja t. g. Dalji dne 16. svibnja po Muravievu zaključeni ugovor ustanovljuje se lieva obala Amurova kao granica medju Kinom i Rusiom.

Dodatak.

Bèrzojavna viest.

Ministar unutarnjih poslova na zemaljskoga poglavara u Zagrebu.

Danas u 2. uri poslie podne bilo je svečano kèršćenje cesarevića u Laksenburg, kod kojega je cesarević dobio imena: Rudolf, Franjo, Dragutin, Josip. Nj. veličanstvo car dostojao je zatim primiti čestitanja dvoranstva.

U Beču dne 23. kolovoza 1858.

Bečka burza

dne 23. kolovoza 1858.

Tečaj državnih papirah.

Državne zadužnice	sa 5 ⁰ / ₁₀	81 ¹ / ₂
dto od godine 1851 seria B . . .	5 ⁰ / ₁₀	
dto od g. 1853 s povratkom . . .	5 ⁰ / ₁₀	
dto iz narodnog zajma	5 ⁰ / ₁₀	82 ¹ / ₄
dto	4 ¹ / ₂ ⁰ / ₁₀	
dto	4 ⁰ / ₁₀	
dto od g. 1850 s povratkom . . .	4 ⁰ / ₁₀	
dto . . . izričane	4 ⁰ / ₁₀	
dto	3 ⁰ / ₁₀	
dto	2 ¹ / ₂ ⁰ / ₁₀	
Zajam s vučenjem od g. 1834, za 100 for.		
1839,	100	
1854,	100	109 ¹ / ₂
Bečko-gradski banko	sa 2 ¹ / ₂ ⁰ / ₁₀	
2 ¹ / ₄		
2		
Zadužnice zemljišnoga odkupa od dol. Austrie		
Zadužnice zemljišnoga odkupa od Galicie,		
Ugarske sa sjedinjenimi pokrajinami po 5 ⁰ / ₁₀		
Zadužnice zemljišt. odk. od ostalih krunovina		
Bankovne dionice komad po		938
Eškomptirane dionice od dol. Austrie za 500 f.		
Dionice o. k. pov. austrian. državno-željezn		
ničkog društva po 200 for. sr. ili 500		
frankah, podpuno uplaćene		
dto s plaćanjem na rate		4648 ³ / ₄
Dionice sieverne željeznice . . . po 1000 f.		
bečko-glogničke željeznice	500	
šopruško-malobečke	200	
Budiejičičko-Gmundsko-		
Linske željeznice	250	
požunsko-těrnovačke željez.		
1-og izdanja	200	
2-og s pčvenstvom	200	
aust. dunav. parobrodarstva po . . .	500	519
Lloyda u Těrtzu	500	
budapeštanskog lančanika	500	
c. k. povl. austriansko-državnog		
željezničkog društva po 200 forint.		
Gjurske željeznice		
Galiske založnice sa 4 ⁰ / ₁₀	za 100	
Jelisavetina željeznica		
Južno-sieverna niemačka savezna željez.		
Tisna željeznica		
Lombardezko-mlietačka željeznica . . .		
Tečaj mienični.		
Amsterdam za 100 holandezkih for. . .	for.	85 ¹ / ₂
Augsburg za 100 for. current		103
Berlin za 100 pruskih talirah		
Vratislava za 100 pruskih talirah . . .		
Frankfurt na Ma. za 120 for.		102 ¹ / ₂
Genova za 300 piemontezkih lirah . . .		120 ¹ / ₂
Hamburg za 100 mark banko		75
Lipko za 100 for.		149
Livorno za 300 toškanskih lirah		
London za 1 funt šterlinga		10-7
Lyon za 300 frankah		
Milan za 300 austrianskih lirah		
Marseille za 300 frankah		120 ³ / ₄
Pariz za 300 frankah		120 ¹ / ₂
Prag za 100 forintih		
Těrtz za 100 forintih		
Mletci za 300 austrianskih lirah		
Bukurešt za 1 forint	parah	270
Carigrad za 1 forint	parah	478
Smirna za 1 forint	parah	
Tečaj novca.		
Carski dukati		5 ¹ / ₂
Srebro od 15. sěrpnja		4 ³ / ₄

Odgovorni učrednik. Dr. Demeter.

SLUŽBENI LIST.

Nr. 3583 (PZ—17)

3—1

Kundmachung.

Zu Folge hohen Erlasses des k. k. Ministeriums für Handel, Gewerbe und öffentliche Bauten vom 6. August 1858 Z. 16121-2643 wurde im Einvernehmen mit dem hohen k. k. Finanz-Ministerium für die Zeit vom 15. August bis Ende Oktober 1-58 das Postgeld für ein Pferd und eine einfache Post in den nachbenannten Kronländern und Bezirken, wie folgt, festgesetzt:

in Niederösterreich mit	fl. kr.	1 16
„ Oberösterreich mit	1 6	
„ Salzburg mit	1 10	
„ Steiermark mit	1 20	
„ Kärnten mit	1 24	
„ Böhmen mit	1 14	
„ Mähren und Schlesien mit	1 12	
„ Tirol und Vorarlberg mit	1 24	
im Küstenlande mit	1 12	
in Krain mit	1 18	
im Pesther Bezirke mit	1 2	
„ Pressburger Bezirke mit	1 8	
„ Oedenburger Bezirke mit	1 8	
„ Kaschauer Bezirke mit	1 2	
„ Grosswardeiner Bezirke mit	1 2	

„ Montan-Distrikte und Zengger M. C. Be-	fl. kr.	1 22
„ zirkle mit	1 12	
„ Likaner und Ottočaner Regiments-Bezirke	1 28	
„ mit	1 8	
„ Oguliner Regiments-Bezirke mit	1 4	
„ übrigen kroat.-slavonischen Postbezirke mit	1 2	
„ in der serbischen Wojwodschaft und im Te-	— 56	
„ meser Banat mit	— 56	
„ Siebenbürgen mit	— 56	
„ im Krakauer Regierungs-Bezirke mit	— 56	
„ Lemberger	— 56	
„ Czernovitzer	— 56	

Die Gebühr für einen gedeckten Stationswagen wird auf die Hälfte und für einen ungedeckten Wagen auf den vierten Theil des für ein Pferd und eine einfache Post entfallenden Rittgeldes festgesetzt.

Das Postillons-Trinkgeld und das Schmiergeld bleibt unverändert.

Agram am 18. August 1858.

K. k. Postdirektion
für Croatien und Slavonien
Klempay.

Nr. 11499-10627 (Fin.—24)

3—1

Lizitations-Kundmachung.

Auf der k. k. Studienfonds-Domäne Kutjevo im Comitate Požega werden nachstehend verzeichnete Gebäude, Gewerbe und Gerechtsamen auf drei nacheinander folgende Jahre vom 1. Novemberber 1858 ab bis 31. Oktober 1861 mittelst öffentlicher Versteigerung in Pacht gegeben.

Post-Nr.	Gegenstand der Verpachtung	Ausrufspreis fl. kr.
1.	Das Handlungshaus sammt Branntweinnbrennerei in Kutjevo	241 18
2.	Die Mahlmühle in Kula	600 —
3.	Das Wirthshaus mit eigenem Getränke-schank in Bektež	521 —
4.	Das Schankrecht mit eigenen Getränken in Kula	261 —
5.	Das Schankrecht mit eigenen Getränken in Ciglenik	6 3
6.	Das Schankrecht mit eigenen Getränken in Poreč	78 —
7.	Das Schankrecht mit eigenen Getränken in Tominovac	31 3
8.	Das Schankrecht mit eigenen Getränken in Longjica	56 —
9.	Das Schankrecht mit eigenen Getränken in Čaglin	16 30
10.	Das Schankrecht mit eigenen Getränken in Sesvete	13 —
11.	Das Schankrecht mit eigenen Getränken in Raišavac	20 3
12.	Das Schankrecht mit eigenen Getränken in Latinovac	16 30
13.	Das Schankrecht mit eigenem Getränken in Grabarje	40 —
14.	Das Schankrecht mit eigenen Getränken in Jurkovac	5 —
15.	Das Schankrecht mit eigenen Getränken in Cerovac	10 —
16.	Das Schankrecht mit eigenen Getränken in Gradište	6 —
17.	Das Schankrecht mit eigenen Getränken in Sapna	2 —
18.	Das Schankrecht mit eigenen Getränken in Stojčinovac	1 —
19.	Das Schankrecht mit eigenen Getränken in Ašikovac	1 —
20.	Das Schankrecht mit eigenen Getränken in Bieleševac	1 —
21.	Das Schankrecht mit eigenen Getränken in Čošinac	1 —
22.	Das Schankrecht mit eigenen Getränken in Duboka	1 —
23.	Das Schankrecht mit eigenen Getränken in Gradac	1 —
24.	Das Schankrecht mit eigenen Getränken in Granje	1 —
25.	Das Schankrecht mit eigenen Getränken in Knešće	1 —
26.	Das Schankrecht mit eigenen Getränken in Lakušia	1 —
27.	Das Schankrecht mit eigenen Getränken in Lukač	1 —
28.	Das Schankrecht mit eigenen Getränken in Mitrovac	1 —
29.	Das Schankrecht mit eigenen Getränken in Leškovic	1 —
30.	Das Schankrecht mit eigenen Getränken in Novoselac	1 —
31.	Das Schankrecht mit eigenen Getränken in Šibokovac	1 —
32.	Das Schankrecht mit eigenen Getränken in Šumanovac	1 —
33.	Das Schankrecht mit eigenen Getränken in Traparje	1 —
34.	Das Schankrecht mit eigenen Getränken in Venje	1 —
35.	Das Schankrecht mit eigenen Getränken in Zarilac	1 —

Die Versteigerung wird in der Kanzlei des Forst- und Domänen-Amtes in Kutjevo am 27. und 28. Au-

gust 1858 in den üblichen Vor- und Nachmittagsstunden abgehalten und können daselbst auch die Versteigerungs-Bedingungen eingesehen werden.

Die Lizitationslustigen haben sich mit einem 10% Reugelde zu versehen.

K. k. Finanz-Bezirks-Direktion
Essek am 9. August 1858.

(Dp.—56)

3—2

Obznana.

Radi osiguranja nabavljanja potrebitih stvari pića, pisarnoga materiala, liečnickih i drugih potriebstina za vojni liekarni depot u Zagrebu, zatim četkarške i staklene robe, čistjenja rubja, kalaisanja željezne i bakrene kuhinjske sprave, nadalje za brijanje i kosorezanje boliestnikah i za prevažanje mrtvih tielah iz bolničke zgrade na vojničko grobje, držat će se dražba 9. rujna o. g. u 9 satih prije podne u pisarni ovdašnje posadne bolnice pod predsjedničtvom ovdašnje slavne vojne brigade.

Sve stvari nabavljat će se polag njihove kakvoće ili na komade ili po doljno-austrianskoj mieri.

Od onih stvari, koje nepodležu naglom pokvaranju imadu dražci donieti ogledce (Probemster) i pokazati ih. Oni ogledci, polag kojih će se nabavljati, bit će sačuvani kod bolnice i providit će se s pečatom dotičnoga dostalca.

Šta se tiče onih stvari, koje podleže službenoj naredbi, dogovarat će se na dobitna popušćanja, a radi onih, koje nepodležu toj naredbi, dogovarat će se ili na tvěrdne ugovorne cene, koje će ostati jednake cijelo vrijeme nabavljanja, ili na vremenite vašarske cene, kod prodaje u velikom na dobitna popušćanja i to po novom austrianskom 1. studenoga 1858 u život stupajućem novcu.

K dražbi se nebude nitko pustio, tko pčrvo nepoloži vadium, koji iznosi za pekarske stvari 170 fr., za mesarske 300 fr., za kruparske i brašna prodaju 300 fr., za tčrgovačke 90 fr., za vinoprodavca 80 fr., za staklara 5 fr., za četkarske 5 fr., za bakrara 15 fr., za čistjenje rubja 40 fr., za pijavke 15 fr., za brijanje i kosorezanje boliestnikah 10 fr. i za prevažanje mrtvih tielah 3 fr. i koji će oni, koji ništa nedostaju, odmah po dokončanoj dražbi dobiti natrag. A dostalci pako moradu odmah kod podpisa dražbenoga zapisnika jamčevinu od 10% svote preuzetoga cijelogodišnjega nabavljanja dotičnih stvari, domiriti, koja će se zatim depositirati.

Ova jamčevina može se položiti ili u gotovom novcu ili u c. k. državnih papirih polag obstojeće burzine cene, u realnoj jamčevini ili na poručanstvo.

Pismeni uvieti primit će se pod sljedećim uvietim i uzeti će se na nje obzir:

a) oni moradu prispjeti još pred dokončkom ustmene dražbe, biti zapečaćeni i ima im se priložiti dotični vadium ili miesto ovoga blagajnička namira;

b) dotični ponuditelj ima se u svom ofertu naročito izjasniti, da on neće u ničem odbijati se od obznanjenih dražbenih ili ugovornih uvietah, nego da se većma svojom pismenom ponudom isto tako obvezuje, kao da bi mu bili pročitani dražbeni uvieti kod ustmene dražbe i on takove kao takodjer i zapisnik sam skupa bio podpisa, daklem ima se

c) ponuditelj u pismenom ofertu takodjer obvezati, da će u slučaju, ako ostane dostalac, kako se službeno o tom ubaviesti, bezodvlačno domiriti vadium na podpunu jamčevinu, i da ako bi ovo prepustio, da se podvčržuje sudbenom postupanju isto tako, kao da bi bio jamčevinu sam položio i nabavljanje preuzeo, anda tako, da se može prisiliti službenim putem na domirenje jamčevine;

d) u pismenom ofertu mora se dotična svota izpisati slovama i izreći sada za svagda, jer se te ponude moradu smatrati kao nepromjenjive, daklem nesmiju

e) u tih ponudah napčrvo dolaziti popusti protčžujući se na još nepoznati uspieh ustmene dražbe ili na druge ponude t. j. iznimke ili odstupljanja od dražbenih uvietah;

f) prispievše pismene ponude otvorit će se tek kar po dokončku ustmenoga postupanja;

g) sadčržava li takov pismeni ofert bolju ponudu nego je ona ustmenoga najviše ponudjajućega, tako će se ofertu dati prednost, ustmena dražba prekinuti i na temelju ponude toga pismenoga oferta napraviti ugovor;

h) ako je pako ponuda pismenoga oferta jednaka s ustmenom najviše ponudom, tako će imati odlučiti dotična visoka vojna oblast, kome se najviše ponudjajućem ima dati prednost.

Ugovor je za najviše ponudjaji čega neopozivljiv odmah od dana od njega podpisa toga dražbenoga zapisnika, za erar je pako obvezljiv, tekar od dana kada stigne visoko odobrenje.

Daljni dražbeni uvieti kao takodjer i svekolike potrebstine, koje se od prilike imadu nabaviti za vojnu godinu 1859, mogu se uviditi od sada u računarskoj pisarni zagrebačke posadne bolnice tečajem običnih urednih satih.

U Zagrebu 5. kolovoza 1858.

Bilimek m. p., Heine m. p.,
satnik zapoviednik bolnice. štopski liečnik.

Zuhrzycki m. p., Müller m. p.,
računarski oficial. vojno povierenički pristav.

Kundmachung.

Von der k. k. Finanz-Landes-Direction für Croatien und Slavonien wird zur allgemeinen Kenntniss gebracht, dass die in dem nachfolgenden Ausweise aufgeführten Weg-, Brücken- und Ueberfuhrsmauthen für die Zeit vom 1. November 1858 bis Ende October 1859 im Wege der öffentlichen Versteigerung in Pacht gegeben werden.

Bezüglich der Modalitäten der Versteigerung, der Ueberreichung der Offerte, Erlag des Vadiums und der allgemeinen Pachtbedingungen wird sich auf die in den Landes-Zeitungs-Blättern öffentlich verlaublich hiermitliche Kundmachung vom 13. Juli d. J. Z. 8947 bezogen.

Die besonders für die Ueberfuhrn geltenden Bestimmungen können bei den Bezirks-Directionen, wo die Versteigerungen stattfinden, eingesehen werden.

Agram am 13. August 1858.

Ausweis.

über die zu verpachtenden Weg- und Brückenmauth-Stationen in Croatien und Slavonien für die Zeit vom 1. November 1858 bis Ende October 1859.

Post-Nr.	Namen		Gebühr pr. Stück			Gebühr für jede Person	Anrufspreis in öster- reichischer Währung	Versteigerungsort	
	der Station	des Gefalles	Zugvieh	Treibvieh				bei der Finanz-Be- zirks-Di- rection zu	Tag
				schwarzes	leichtes				
				Kreuzer in CMz.	Gulden				

A. Croatien.**Agram-Waradiner-Strasse.**

1	Agram, Liniennamt im der Ischi-schen Gasse	Wegmauth	1	1/2	1/4	—	290430	Agram	7. September 1858
2	Sesveto	"	2	1	1/2	—	427350	"	"
3	St. Ivan	"	3	1 1/2	3/4	—	178920	"	"
4	Mura-Szerdahely	Brückenmauth	3	1 1/2	3/4	—	178605	Warasdin	7. September 1858

Agram-Samoborer-Strasse.

5	Podunje	Ueberfuhr	3	1 1/2	3/4	3	176400	Agram	7. September 1858
---	---------	-----------	---	-------	-----	---	--------	-------	-------------------

Agram-Carlstädter-Strasse.

6	Carlstadt	Wegmauth	3	1 1/2	3/4	—	625800	Agram	7. September 1858
7	Rakovpetek	"	3	1 1/2	3/4	—	287805	Agram	7. September 1858

B. Slavonien.

8	Kis-Dárda	Ueberfuhr	3	—	—	3	5250	Essek	7. September 1858
---	-----------	-----------	---	---	---	---	------	-------	-------------------

Nr. 4934 civ. (DS—54)

3—2

Edikt.

Von dem k. k. Landesgerichte Agram als Realinstanz wird hiemit bekannt gemacht, das im Sinne des Ersuchschreibens des k. k. Kreisgerichtes Beckerek dd. 24 April d. J. Z. 1772 wegen der freiwilligen gerichtlichen Versteigerung des dem Herrn Joseph v. Černolatic und den minderjährigen Erben des verstorbenen Herrn Anton v. Černolatic gehörigen im Bezirke Pisserovina gelegenen, auf 3332 fl. geschätzten adelichen Gutes Augustanovec, da zu der ersten mit dem diesgerichtlichen Edicte vom 7. Juli d. J. anberaumt gewesenen Tagsatzung kein Kauflustiger erschienen ist, die näherlichen Feilbiethungstagsatzungen am 16. September und 18. October d. J. und zwar jedesmal von 9 bis 12 Uhr Vormittags in dem diesgerichtlichen Rathssaale mit dem Beisatze werden abgehalten werden, dass das zu versteigernde Gut erst bei der letzten Feilbiethungs-Tagsatzung auch unter dem Schätzungswerte hintangegeben werden würde. Das Schätzungsinstrument, und die Licitationsbedingungen können in der dieslandesgerichtlichen Kanzlei in den gewöhnlichen Amtsstunden eingesehen werden.

Uebrigens versteht es sich von selbst, dass den Hypothekar-Gläubigern ihre Pfandrechte ohne Rücksicht auf den Verkaufspreis vorbehalten bleiben.

Agram 18. August 1858.

Klobučarić.

Jović.

Nr. 10751 (Ein.—23)

3—2

Concurs-Ausschreibung.

Bei dem k. k. Gefallen-Oberamte in Fiume ist die Stelle eines Amtsdieners mit dem Jahresgehälter von 250 fl. CM. und mit dem sistemisirten Bezüge der Amtskleidung zu besetzen.

Bewerber um diese Stelle haben ihre gehörig dokumentirten Gesuche unter Nachweisung der allgemeinen Erfordernisse, der körperlichen Tauglichkeit, dann der Kenntniss der deutschen und der kroatischen oder einer der letztern verwandten Sprache und unter Angabe ob und in welchem Grade sie mit Finanz- oder Zollbeamten dieses Verwaltungsgebietes verwandt oder verschwägert sind, im Wege ihrer vorgesetzten Behörde wenn sie bereits im Dienste stehen, sonst aber unmittelbar bis letzten September 1858 bei dieser k. k. Finanz-Bezirks-Direktion einzubringen.

K. k. Finanz-Bezirks-Direktion
Fiume am 11. August 1858.

Dojak.

Kundmachung.

Bei dem in dem Bezirksorte Ivanec, des Waradiner Comitates neu zu errichtenden Postamte mit Poststation ist die Postmeistersstelle gegen Dienstvertrag zu besetzen.

Das genannte Postamt wird sich sowohl mit dem Brief- als Fahrpostdienste zu befassen haben und mit den Postämtern zu Warasdin und Krapina mittelst der zwischen diesen Orten einzurichtenden täglichen Botenfahrposten in Verbindung gesetzt werden.

Die Bezüge des Postmeisters zu Ivanec bestehen in einer Jahresbestallung von Zweihundert (200) Gulden, und in einem Amtspauschale jährlicher zwanzig (20) Gulden.

Dagegen ist der zu ernennende Postmeister verpflichtet eine Dienstkaution in der Höhe des einjährigen Bestallungsbetrages, entweder im Baren, oder in mindestens zu 3% verzinlichen Staatsobligationen zu leisten, den Manipulationsdienst in eigener Person, oder durch einen geprüften und beeideten Postexpeditor zu besorgen, und sich vor Antritt des Dienstes der vorgeschriebenen Prüfung aus den Postmanipulations-Vorschriften zu unterziehen, ferner vier vollkommen diensttaugliche Postpferde, die erforderliche Anzahl vorschriftsmässig montirter Postillone und die zum Postbetriebe erforderlichen Wagen und sonstigen Requisiten zu erhalten und nach Umständen zu vermehren.

Für die Unterhaltung der täglichen Botenfahrposten zwischen Warasdin und Krapina, deren Beförderung der Post-Station zu Ivanec in beiden Richtungen, sowohl Tour als Retour überlassen wird, wird derselben das nach Massgabe der zurückgelegten Distanz entfallende volle Rittgeld für ein Pferd bei der Hinfahrt und die Hälfte desselben bei der Rückfahrt nach dem jeweiligen Ausmasse der Rittgebühren zugesichert, wobei bemerkt wird, dass sich die diesfällige Verdienstsumme nach dem dormaligen Rittgeldsausmasse monatlich auf circa 180 bis 200 Gulden belaufen wird, und dass somit der Jahres-Rittverdienst der Post-Station Ivanec mit Hinzurechnung der Extrapost und Staffettenritte mit mehr als 2500 fl. veranschlagt werden kann.

Dem Postmeister wird übrigens auch das Recht zugestanden, mittelst diesen Botenfahrposten nebst den Postsendungen auch Reisende auf eigene Rechnung aufzunehmen und zu befördern.

Die Bewerber um diese Postmeistersstelle, haben ihre eigenhändig geschriebenen, gehörig gestempelten Gesuche unter legaler Nachweisung ihres Alters, der bisherigen Beschäftigung und der für den Postdienst erforderlichen Fähigkeiten, dann ihres Vermögensstandes, moralischen und politischen Wohlverhaltens, endlich des Besitzes eines geeigneten Lokales in der Mitte des Ortes Ivanec längstens bis 4. September 1858 hieramts einzubringen.

Die näheren Vertragsbedingungen können bei der k. k. kroat. slav. Postdirektion zu Agram, dann bei der k. k. Comitatsbehörde zu Warasdin und den k. k. Bezirksamtern zu Ivanec und Krapina eingesehen werden.

Agram am 14. August 1858.

K. k. Post-Direction für Croatien und Slavonien
Klempay.

Nr. 80-1858 pr. (Izv.—221)

3—2

Konkurs-Ausschreibung.

Bei dem Magistrate der königlichen Freistadt Kopreinitz ist eine mit dem jährlichen Gehalte von 300 fl. CM. verbundene Kanzellisten-Stelle provisorisch mit welcher kein Recht auf Pension verbunden ist, in Erledigung gekommen.

Diejenigen, welche diese Stelle zu erlangen wünschen, haben ihre mit Nachweisungen über das Lebensalter, die zurückgelegten Studien, das moralische und politische Verhalten, über die bisherige Dienstleistung, dann über die vollkommene Kenntniss der deutschen und Landessprache belegten Gesuche und zwar, wenn sie bereits im öffentlichen Dienste stehen im Wege ihrer unmittelbar vorgesetzten politischen Behörde bis 4. September d. J. hieramts einzubringen, und darin anzuführen ob sie mit angestellten Magistrats-Beamten der Stadt Kopreinitz verwandt oder verschwägert sind.

Stadt-Magistrat Kopreinitz am 14. August 1858.

Der Magistrats-Vorstand
Deurbany.

OGLASNIK.

(Dp. 62)

3—3

Poziv.

Svi oni, koji se predstavljaju na narod. kazalištu žrtvovati žele i ovoj struci ozbiljno podati ruku, neka se izvole kod podpisanoga pismeno ili ustmeno čim prije najaviti.

U Zagrebu 19. kolovoza 1858.

Vukotinović,
predsjednik kazališnog odbora.

Locales.

(In Verlust gerathen.)

Am 17. August d. J. zwischen 1/2 6 und 8 Uhr Abends ging am Wege von der langen Gasse über den Jellacic-Platz nach Maximir eine feine lederne Schreibtisch auch Portemonnai, weich und von aschgrauer Farbe mit mehreren Abtheilungen und einem Notizenbüchlein versehen in Verlust.

Dieselbe enthielt 22. fl. B. N worunter 1 St. à 10 fl., 1 St. à 5 fl. und 7 St. à 1 fl. sich darin befanden.

Der Finder oder Rücksteller erhält bei der k. k. Polizei-Direktion Agram, wohin er den Fund zu übergeben hat, eine Belohnung.

Br. 2285 pol. (Izv.—223)

3—2

Oglas dražbe.

Kod c. k. kot. ureda dugoselskog u Božjakovini obdržavat će se dne 2. rujna 1858 prije podne u 10 sati javna jevtinba za iznajmljenje podavanja predprijeh na predprijeh postaji u Dugom selu za upravnu godinu 1858-59. Pozivaju se ind svi dražbovat želeći, da u preznaznačeno doba k ovoj jevtinbi prispiju.

Uvjeti dražbeni mogu se u uredovnici kod ovog ureda svako doba viditi.

C. k. kot. ured Dugoselo.

U Božjakovini 14. kolovoza 1858.

C. k. kot. predstojnik
Barać.

Nr. 3247 c. (Izv.—225)

3—2

Edikt.

Vom k. k. Comitats-Gerichte Warasdin werden diejenigen, welche als Gläubiger an die Verlassenschaft des am 12. October 1857 mit Testament verstorbenen Josef Toth, pensionirten Senator der Fr. k. k. Stadt Warasdin eine Forderung zu stellen haben, aufgefordert, bei diesem Gerichte zur Anmeldung und Darthung ihrer Ansprüche den 13. September l. J. um 9 Uhr Früh zu erscheinen oder bis dahin ihr Gesuch schriftlich zu überreichen, widrigenfalls denselben an die Verlassenschaft, wenn sie durch Bezahlung der angemeldeten Forderungen erschöpft würde, kein weiterer Anspruch zustünde, als insoferne ihnen ein Pfandrecht gebührt.

K. k. Comitats-Gericht
Warasdin am 11. August 1858.

Novak.

Sertić.

Carsko-kr.

službene

NARODNE

NOVINE.

Novine ove izlaze svaki dan izuzamši nedjelje i praznike na čitavom listu. — Polugodišnja pred-plata je za domaće u novinarici 4 for. srebra. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom pošiljati, 6 for. sr. —

Za službene oglase opredjeljena je uvrstbina: 4 kr. sr. od linije za prvi put; a zatim za svaki put 2 kr. sr. — Za druge oglase ili posebne članke plaća se do 10 linija 20 kr. sr., dalje pak od svake pojedine linije 4 kr. sr.

Uredovni dio.

Bèrzojavna vjest.

Ministar unutarnjih poslova na mjestodržavno predstedenstvo u Zagrebu.

Buletin: Nj. veličanstvo carica sprovela je jučerašnji dan u željenom stanju. S iznimkom nešto jače navale mlička na pèrsa, koja se je kroz noć pojavila i čime je noćni san poniešto prekinut bio, nalazi se Nj. veličanstvo sasvim povoljno. Novorođeni carević krepak je i zdrav.

Laksenburg 24 kolovoza 1858 u 8. uri u jutro.

Dvorski savjetnik. Seeburger
c. k. prvi telesni liečnik.
Dr. Bartsch c. k. profesor.

Nj. c. k. apostolsko veličanstvo dostojalo je izdati sljedeću zapovied vojski:

„Hoću, da božjom milostju Meni poklonjeni sin od svoga pojava na ovaj svijet počemši Mojoj junačkoj vojski pripada i naimenujem ga uslied toga za vèrhovnoga imatelja Moje 19. linejske piešačke regimente, koja od sele ima voditi ime „krunski princ.“

Laksenburg dne 22. kolovoza 1858.“

Franjo Josip s. r.

888.

Zemaljsko povierenstvo za osobne stvari kod c. k. miešovitih uredah kotarskih u Hèrvat-skoj i Slavonii naimenovalo je prislušnika kod c. k. županjskoga suda u Osieku, Miholju Stojanovića, privremenim aktuarom kotarsko-urednim. U Zagrebu dae 17. kolovoza 1858.

Zapisnik,

siednice starešinstva zemaljskog glavnog grada Zagreba, pod predsjedništvom c. k. namiestničkog tajnika i privremenog upravitelja poglavarstva gradskog, Svetozara Kuševića dne 16. kolovoza t. g. u 10 sati pri podne dèržane.

(službeni izvadak.)

1. Na predlog starešine g. Josipa pl. Horvatha zaključuje gradsko vieće, da se imaju isplatiti potreboće kao: requisite i ostale učiteljske potrebstine, ovdajšnje doljne realne škole; ter da se komisionalno pronadjene potreboće iz občinskih sredstvih pribaviti imaju.

2. Na predlog gradskog upravitelja dozvoljuje starešinstvo da se ima ustrojiti gradski murvinjak, za moći kulturu svile u ovom gradu podići.

3. Na predlog upravitelja dozvoljuje starešinstvo niekojim siromasima ovog grada godišnje pripomoći u novcu iz ovogradske pienzeznice.

4. Na predlog upravitelja dozvoljuje starešinstvo ovog grada niekojim udovicama ovogradskih činovnikah udovičke pristojbe.

5. Na predlog upravitelja dozvoljuje občinsko vieće sistemiziranje kateketskoga miesta na ovogradskim glavnim učionama.

6. Na temeljiti predlog upravitelja dozvoljuje gradsko vieće povišenje plaće oglasnika požara.

Kušević v. r.

A. Jandrić v. r.
Starešina.

Rober v. r.
Starešina.

Urica v. r.
Tajnik vieća gradskog.

V. Kušević.

Neuredovni dio.

Austrijska carevina.

Zagreb 25. kolovoza. U našem jučerašnjem broju obećali smo, da ćemo danas priobćiti dalji sadržaj carske naredbe od 27. sèrpnja t. g. radi ustanovljenja broja i plate službenih organah vojničko-graničarskih, no budući da nam pomanjkanje prostora u današnjem broju toga nedopušta, prisiljeni smo uvrštenje rečenoga članka odgoditi do sutra.

B. Iz Senja, 18. kolovoza. Jošte se nije dan nagnuo a noćca svojim cèrnim odiehom ovila, kad eno u našoj luci amerikanski brod „Jenny Pitts“ i engleski „Wigrams“ iz topovah udari i pali, da su naši briegovi i kèršovite stiene jekom ječile, nu i gradski mužari urnebeskim glasom zamnieše i naviešćivahu dan 18. kolovoza, kao dan slavnog narodjenja Nj. c. k. apost. veličanstva Franje Josipa I. Možete si misliti, kako biau naša sèrca oduševljena, kad čusmo ovakvu jeku kopnom i morem ječiti, kao pripravu, koja nas opominja, da dan 18. kolovoza što slavnije dočekamo.

Dočim tako topovi ore, a noćca svoja krila svuda prostre eto i vierni grad Senj po prozorih svieće užije i u jednom trenutku ceo grad bi razsvietljen, medjuto i domaća banda pred biskupskim dvorom izabrane komade sviraše.

Za ova večer većma proslaviti, engleski brod umietne ognjeve pušćase i razsvietljivaje sve okolice.

Tako se dan 17. o. m. dovrši.

Ali jedva rumena zora svoja biela krila širiti začima, kad već inostrani gore navedeni brodovi opet iz topovah gruvati počimlju, te svijet iza sna bude kao k svečanosti narodjenja Nj. c. k. apost. veličanstva, k tomu i domaća banda sviranjem pozdravlja ovako slavan dan.

Kad se ovako veseljem i radosti pitasmo eno i naš obćeljubljeni vèrhovni pastir, preuzvišeni g. biskup Mirko baron Ožegović Barlahevački o 9 sati u jutro na vilovitih svojih konjih vozi se u hintovu, da u hramu vječnoga oca posveti neoskvrnjenu žèrtvu jedinomu Bogu za sreću, zdravje i blagostanje Nj. c. k. apost. veličanstva i ciele njegove austrijske kuće.

Da si vidio mili čitatelju častnoga starinu u 84. godini srebèrnimi vlasi posutoga, kako umiljeno i pobožno sklaplja ruke i vruće izručuje molbe svoje i svog viernog puka prama prestolu nebeskoga oca, da ih usliši i potvèrdi za našeg zemaljskog vladara sa svojim oddanim pukom u svojoj nebeskoj milosti, tad bi ti se nehotice sèrce moralo omekšati, te bi koju suzicu skrušenja niz lice u znak iskrenoga čučenja pustio.

Po dovršenoj službi božjoj biaše odpievana pjesma „Tebe Boga hvalimo“, a napokon carevka. Kod službe božje prisutstvovahu izim prečastnog ovomiestnog svećenstva, sve c. k. političke i vojničke oblasti u svojem najsvećanijem odielu; izvan toga odlikovao se je jedan odiel vojnika u paradi pred cèrkvom stojećih, koji su pod službom božjom „selve“ davali, na što inostrani brodovi odzdravljivahu kèršovitim urnebeskim glasom. Tako se nam služba božja dovrši.

Povodom onim, kad su c. k. oblasti, kao vèrhovnoj glavi ovog grada Nj. preuzvišenosti g. biskupu svoje najiskrenije poklonstvo i vjernost za cara izraziti uz more prolazili, sad Amerikanci, a sad Englezi pozdravljivahu ih veselo i radostno sa svojim „hura“ tako, kao da nesamo

vierni podanici austrijski hotieše proslaviti ovaj dan, već takodjer isti inostranih zemaljah podložnici ovom prigodom željahu oddanost svog sèrca izkazati i kroz njegove činovnike milom našem obćeljubljenom caru odkriti.

Na večer dala je Nj. preuzvišenost gospodin biskup sjajni ples, gdje nesamo sve c. k. oblasti ovog grada prisutstvovahu, već takodjer pozvani biau više rečenih brodovah kapetani sa franceskim ovdie se česećim, koji na licu izrazivahu podpunu zadovoljnost i veselje i tako 12. ura pò noći zaključi naše veselje a svaki odneo je uspomenu sladke zabave, koju tom prigodom sprovede.

Beč 20. kolovoza. Jutros su odputovala dva cèrnogorska pitomca odavde u Cèrnu Goru. Jedan je sin g. Mirka Petrovića, predsjedatelja cèrnogorskoga senata, a drugi Radonić, kojega se brat ovdie u Beču odhranjiva. Oba pitomca dolaze iz Pariza, beveći se kratko vrijeme samo u Beču u hotelu Vandlu. (Svtd.)

— U Berlinskim novinama o dèržavnim i učenim stvarma nalazimo dopis jedan iz Beča od 16. kolovoza, da je baron Prokeš docnie, pošto je od Nj. veličanstva cara primljen bio, imao jednu konferenciju s grofom Buolom, kojij je prisutstvovao i knez Kalimaki i baron Bruck. On će se s koncem kolovoza natrag vratiti u Carigrad, jer je tamo hitno potreban. Miesto njega opravilja službu grof Ludolf. — Iz Sèrbie su došle viesti, da nieki strani agenti tamo rade, da se bosanski i hèrcegovacki nemiri prenesu i na Sèrbiju (!).

Iz Broda 14. kolov. (Iz pisma.) Iz Bosne gornje ništa novoga. Vezir je odpustio bašibozuke bosanske kućama pod strogost, da se nesmiedu više kupiti; raja pak pod svojim predvoditeljima stoji utaborena i vije joj se prevelik barjak s nadpisom s jedne strane: „Sveti Sava pobieditelj sèrbski“ a s druge strane „pobiedonosni sv. Gjorgje“ dalje „da živi sultan Abdul-Medžid Kan i hathumajum!“ Govori se da je predvoditelj nieki Sava Gjukić, koji je bio predvoditelj samovoljacah pod Sevastopoljom, poslie njega su dva hajduka Pedia i Gerača i nieki Risto Jelić iz gradačke nahije.

Govori se, da su se na Šamcu na raštelu potukli Turci i kèršćani, no nemogu vam za to zajamčit se. (Svtd.)

Rusija.

Javlja ju „Času“ iz Vilne koncem pr. m.: Za predstojeći dolazak carev čine se već razne priprave i to nesamo od stanovnikah ovoga grada već i od svekolike Litve. Tom prigodom namieravaju ovdiešnji građani podneti vladaru i molbenicu u svèrhu, da se opet podigne svenčilište u Vilni.

Pošto je za rukom pošlo povući bèrzojavnu guminu priekoatlantsku, preduzet će se slično poduzeće od velike znamenitosti i od strane Rusie. Ruska vlada pogadja se već od duljeg vremena s engleskim priekoatlantskim bèrzojavnim društvom u obziru toga, da se povuče bèrzojavna guma i prieko Beringske ceste i samo uslied toga, što povučenje priekoatlantske gumine nije opetovano pošlo za rukom, odgodjeno je bilo zaključenje toga pogadjanja. Plan ruske vlade osniva se na jednoj spomenici, koju ja sastavio francuski akademik Babinet na zapovied vlade, i u kojoj se razlaže važnost bèrzojavnog svezanja Evrope sa sievernom Amerikom prieko Azie i Beringske ceste kao i to da je moguće izvesti ovu veliku radnju. I Aleksander Humbold izrazio se je za osnovu poleg predlogah gospodina Babineta.

Velika Britanija i Irsko.

Iz Kilkenny-a u Irskoj pišu od 16. t. m. u večer, da u okolici još svejednako vlada velika mržnja proti škotskim i engleskim zapadnicima, koji se služe žetvenom makinom. Hvala pritomnosti dragunah, čuje se samo malo o nasiljima. Na uglovima od ulicah nslaze se kadikad u jutro pribijene prietnje a u Kalanu prodro je prosti narod u pekarnice i tražio je hleba.

— Troškovi engleske vojske, koja je stajala godine 1855. i 1856. u sva tri indijska predstedištva iznose polag službenoga izvješća 10.974.212 funtih šterlingah, t. j. 100.742.120 for. srebra.

Berzovjavne i najnovije vesti

London 21. kolovoza. Jučerašnji „Times“ sadržaje jedan članak o bombardovanju u Džedi i misli, da se isto nemože izpričati.

Viesti iz New-Yorka od 7. t. m. javljaju iz Kankasa da je veoma velika većina proti Lekomptonovom ustavu podniela ogradu. Kriza u Kanadi traje neprestano. Cortier i Makdonald pokusili su sastaviti kabinet.

Petrograd, 22. kolovoza. Nj. c. veličanstva preduzela su jutros svoj put po carevini na Tver i Moskvu u Varšavu.

Těrst, 22. kolovoza. Gospodin Lesseps doći će u četvrtak iz Carigrada ovamo. Već više danah ide kiša praćena olujom.

Turin, 22. kolovoza. Malone svi ovdiešnji listovi donose polag „Avenira de Nice“ glas, da su medju piemonteskom i carsko-ruskom vladom povedene razprave zbog toga da se arsenal od Vile franke propusti jednom ruskom brodarstvenom društvu. Kažu da će se kabinet u mjesecu listopada dopunit kontom Palieriom kao ministrom unutarnjih poslova i Kardonom kao ministrom za javnu nastavu.

Napulj, 15. kolovoza. Bozza, začetnik predloga podmorskih berzovjavih linia od Otranta u Valonu, od Kotora u Aleksandriu, od Kandie i Gërčku odlazi sutra u Carigrad i Atinu da sklopi dotične ugovore.

Zapisnik

ravnateljke siednice društva za poviestnicu i starine Jugoslavenah dëržane 3. kolovoza 1858.

Pročitani zapisnik ravnateljke siednice od 9. travnja t. g. odobren je.

G. Borovečki Janko, dosadanji tajnik i blagajnik ovoga društva, radi svog odlaska iz Zagreba odrekao se je ovoga službovanja i zahvalio se na izkazanom mu dosad povierenju. Ostavka bijaše primljena i odbor zahvali se g. Borovečkom radi velike točnosti, kojom je dosad sve poslove tajništva i blagajnika vodio, zajedno zaključivši, da mu se takodjer zahvalnost ova pismeno izraziti ima. Na miesto njega odbor upravljajući odlučivši, da se u smislu sadašnjih pravilah tajništvo privremeno povieri gosp. Sabljaru Vinku, a blagajništvo da se za vrijeme izruči g. Partašu Josipu, dok se jedan obćeniti blagajnik za sve narodne ovdašnje zavode imenuje, koi se ima čim prije u porazumljenju s ostalim društvima postaviti.

Visoko c. k. namiestništvo svojim odpisom od 28. ožujka o. g. br. 4541 poziva društvo, da bi predplatilo na dielo pod naslovom: „Mittelalterliche Kunstdenkmale des oesterreichischen Kaiserstaates.“ Odbor se nada, da će dielo ovo knjižnica narodnoga muzeja nabaviti, koje će moći i ovomu društvu za porabu služiti.

Tirolsko društvo Ferdinandeum zahvaljuje se za poslano mu knjige i pošilja svoga časopisa 6. i 7. svezak.

Kroz g. Rajevskoga primili smo 6 knjigah Moskovitskoga Zbornika iz Rusie i nastavljenje izviestjah carske ruske akademije.

Starinarsko društvo česko pošilja svoje Pamatke arheologičke i miestopisne.

Društvo arheologičko u Krakovu pošilja izviestje svoje 25., 26. i 28. siednice.

Primljeno sa zahvalnostju i postavljeno u knjižnicu.

Upravljajući odbor kongresa za osiguranje književne i umietničke svojine u Bruselju po-

va ovo društvo, da pošlje svojih članovah na skupštinu, koja će se tamo dëržati 27. rujna o. g. i moli za odgovor.

Odlučeno je, istomu odboru odgovoriti, da nam je žao, što ovaj put nemožemo nikoga tamo poslati, da ipak pristajemo podpuno misli o ustrojenju kongresa i da želimo s vremenom izviestje pravilah, koja budu zaključena, dobiti.

G. Vakanović Nikola iz Karlovca, skërbnik preostavštine pokojne gradjanke Gojsië Emilije, javlja, da je pokojnica ostavila ovom društvu 10 for. sr., od kojih se ima odračunati pristojba od 48 kr.

Primljeno do znanja s osobitom zahvalnostju i imade se g. Vakanoviću odgovoriti, da po svëršenoj razpravi preostavštine te novce u blagajnicu društva izruči, koja će mu i namiru predati.

G. Kosta Enrik šalje kroz preuzvišenoga g. bana grofa Jelačića jedap rukopis „Betrachtungen über die Wiedereinführung der ung. Constitution (1821)“ i želi dobiti polag daljnje razdavanja nekoliko odtisakah: Pravila ovoga društva u niemačkom jeziku.

Na znanje uzetò i odlučeno, da se potrebiti broj „Pravilah“ ne samo u niemačkom nego i u talianskom jeziku tiskati dade i dalje razpošlje.

G. B. Simo Milinović iz Makarske pošilja kratki opis Lovreča u Dalmaciji i nieke odgovore na pitanja našega društva.

Osobito sa zahvalnostju primljeno i priobćit će se u knjizi 5. Arkiva.

G. Luka Ilić Oriovčanin pošilja svoj postanak c. k. granice vojničke kao uvod k poviestnici graničarske gradiške regimente.

S osobitom zahvalnostju primljeno i upotrebit će se za Arkiv.

G. Ilija Okruglić Srijemac pošilja dodatak k cërticama poviestničkim Srijema.

S osobitom zahvalnostju primljeno i upotrebit će se za Arkiv.

G. Josip Valentinelli, čuvar knjižnice marcianske u Mletcima, javlja, da je podpuno svëršio izvadke iz rukopisa Marina Sanuda, i da je tih izvadakah 10 arakah dotiskano, koji će se dodati 5. knjizi Arkiva pod naslovom: „Raporti della republica Veneta sulla Slavia meridionale; brani tratti da diarij manoscritti di Marino Sanuda.“

S velikom radostju do znanja primljeno i za potrebite troškove poslat će se odmah novci.

G. Grubišić Augustin, profesor u Milanu, ponudja nieke svoje historičke spise o starih Slavenih za tiskanje i pošilja od Josipa Cosse dielo: „Intorno agli studij orientali e linguistici.“

Knjiga je ta sa zahvalnoslju primljena i za spise molit će se spisatelj, da ih pošalje čim prije za porabu ovoga društva.

G. Dr. Šafarik Janko iz Beograda zahvaljujuć društvu, što ga je izabralo za svoga člana, pošilja tri iztiska svoga diela: „Popis aktah pri-nadležećih k istorii Serbah i inih Jugoslavenah.“

S osobitom radostju primljeno.

Gg. Matia Ban, O. Utiešenović-Ostrožinski, Ljudevit Vukotinović, kapelan Kolarić i Luka Ilić pošiljaju uslied poziva društvenoga popis stranom svojih izdanih, stranom drugih starih knjigah za bibliografiju jugoslavensku.

S radostju primljeno i upotrebit će se za bibliografiju, dok nam od drugih stranah podobni popisi stignu.

Od ravnateljstva društva za poviestnicu i starine Jugoslavenah.

Odgovorni učrednik, Dr. Demeter.

Lutrijsko vučenje.

U c. k. lutriji u Těrstu izvučeni su doe 21. kolovoza 1858 sljedeći brojevi:

60, 67, 33, 7, 47.

Bližnje vučenje bit će 4. rujna 1858.

SLUŽBENI LIST.

13005-1906 (VI.—52)

3—1

Concurs-Ausschreibung.

Es ist die Stelle eines provisorischen Spitalarztes und zugleich Direktors im Krankenhause zu Pakrac

im Požeguar Comitae in Slavonien, womit ein monatliches Pauschale von fünfzig Gulden CM. verbunden ist, erlediget.

Jene Medizinae-Doktoren, welche sich um diese Dienststelle bewerben wollen, haben ihre gehörig belegten Gesuche unter Nachweisung der Kenntniss einer slavischen Sprache, längstens bis 20. September d. J. im Wege der vorgesetzten Behörden an die k. k. kroatisch-slavonische Statthalterei in Agram stilsirt, bei der k. k. Comitatsbehörde in Požeg zu überreichen.

Von der k. k. kroat.-slav. Statthalterei
Agram am 15. August 1858.

Nr. 11499-10627 (Fin.—24)

3—2

Lizitations-Kündmachung.

Auf der k. k. Studienfonds-Domäne Kutjevo im Comitae Požega werden nachstehend verzeichnete Gebäude, Gewerbe und Gerechtsamen auf drei nacheinander folgende Jahre vom 1. Novemberber 1858 ab bis 31. Oktober 1861 mittelst öffentlicher Versteigerung in Pacht gegeben.

Post-Nr	Gegenstand der Verpachtung	Ausrufspreis fl.	kr.
1.	Das Handlungshaus sammt Branntweinnbrennerei in Kutjevo	241	18
2.	Die Mahlmühle in Kula	600	—
3.	Das Wirthshaus mit eigenem Getränke-schank in Bektež	521	—
4.	Das Schankrecht mit eigenen Getränken in Kula	261	—
5.	Das Schankrecht mit eigenen Getränken in Ciglenik	6	3
6.	Das Schankrecht mit eigenen Getränken in Poreč	78	—
7.	Das Schankrecht mit eigenen Getränken in Tominovac	31	3
8.	Das Schankrecht mit eigenen Getränken in Longjica	56	—
9.	Das Schankrecht mit eigenen Getränken in Čaglin	16	30
10.	Das Schankrecht mit eigenen Getränken in Sesvete	13	—
11.	Das Schankrecht mit eigenen Getränken in Raišavac	20	3
12.	Das Schankrecht mit eigenen Getränken in Latinovac	16	30
13.	Das Schankrecht mit eigenem Getränken in Grabarje	40	—
14.	Das Schankrecht mit eigenen Getränken in Jurkovac	5	—
15.	Das Schankrecht mit eigenen Getränken in Cerovac	10	—
16.	Das Schankrecht mit eigenen Getränken in Gradište	8	—
17.	Das Schankrecht mit eigenen Getränken in Sapna	2	—
18.	Das Schankrecht mit eigenen Getränken in Stojčinovac	1	—
19.	Das Schankrecht mit eigenen Getränken in Ašikovac	1	—
20.	Das Schankrecht mit eigenen Getränken in Bieleševac	1	—
21.	Das Schankrecht mit eigenen Getränken in Čošinac	1	—
22.	Das Schankrecht mit eigenen Getränken in Duboka	1	—
23.	Das Schankrecht mit eigenen Getränken in Gradac	1	—
24.	Das Schankrecht mit eigenen Getränken in Granje	1	—
25.	Das Schankrecht mit eigenen Getränken in Knežce	1	—
26.	Das Schankrecht mit eigenen Getränken in Lakušia	1	—
27.	Das Schankrecht mit eigenen Getränken in Lukač	1	—
28.	Das Schankrecht mit eigenen Getränken in Mitrovac	1	—
29.	Das Schankrecht mit eigenen Getränken in Leškovica	1	—
30.	Das Schankrecht mit eigenen Getränken in Novoselac	1	—
31.	Das Schankrecht mit eigenen Getränken in Šibokovac	1	—
32.	Das Schankrecht mit eigenen Getränken in Šumanovac	1	—
33.	Das Schankrecht mit eigenen Getränken in Traparje	1	—
34.	Das Schankrecht mit eigenen Getränken in Venje	1	—
35.	Das Schankrecht mit eigenen Getränken in Zarilac	1	—

Die Versteigerung wird in der Kanzlei des Forst- und Domänen-Amtes in Kutjevo am 27. und 28. August 1858 in den üblichen Vor- und Nachmittagsstunden abgehalten und können daselbst auch die Versteigerungs-Bedingungen eingesehen werden.

Die Lizitationslustigen haben sich mit einem 10% Reugelde zu versehen.

K. k. Finanz-Bezirks-Direktion

Essek am 9. August 1858.

Carsko-kr.

službene

NARODNE

NOVINE.

Novine ove izlaze svaki dan izuzeći nedjelje i praznike na čitavom listu. — Polugodišnja pred-plata je za domaće u novinarnici 4 for. srebra. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom pohijati, 6 for. sr. —

Za službene oglase opredjeljena je površina: 4 kr. sr. od linije za prvi put; a zatim za svaki put 2 kr. sr. — Za druge oglase ili posebne članke plaća se do 10 linija 20 kr. sr., dalje pak po svake pojedine linije 4 kr. sr.

Uredovni dio.

Bèrzojavna viest.

Ministar unutarnjih poslova na mjestodržavno predsjedništvo u Zagrebu.

Buletin: Nj. veličanstvo carica dobro se je nalazila vaskolik jučerašnji dan, prema večeru bila je navala mlička k porsima jača i trajala je kroz noć, usljed čega bio je noćni san više puta prekinut, no nije tim prouzročena bila veća razdraženost. Novorodjeni carević nalazi se dobro.

Laksenburg 25. kolovoza 1858 u 8. uri u jutro.

Dvorski savjetnik Seeburger
c. k. prvi telesni liečnik.

Dr. Bartsch c. k. profesor.

Nj. veličanstvo podijelilo je s najvišjim kabinetnim pismom od 22. kolovoza o. g. Nj. c. visosti novorodjenomu nadvojvodi Rudolfa kao careviću po starodavnoj u najvišjoj carskoj kući obstojećoj navadi, red zlatnoga runa s o-proštenjem svih ceremonijah.

Zapisnik

siednice starešinstva glavnog grada Zagreba dne 22. kolovoza 1858 održane.

Predsjednik: veleomožni g. tajnik c. k. namjestništva i privremeni predstojnik gradski Svetozar Kušević.

Nazočne starešine: Gg. Barišec, Bošnjaković, Schnapp, Schivitz, Mihić, Pavlešić, Frigan, Vancas, Mallin, Ledinski, Leuzendorf, Pogledić, Pongratz, Šot, Popović, Stanković, Jandrić, Nikolić, Lukinac, Bauer, Horbeldt, Horvath, Koller, Pogorelec, Rober, Sorg stariji. Ova siednica biaeše u 11 $\frac{1}{2}$ sata na gorerečeni dan otvorena i obdržana.

Predmeti.

§. 1. Vieće ovog grada skupilo se je na današnji dan po svetoj službi božjoj, koja je usljed sretnoga narodjenja carevića u ovdašnjoj stolnoj cèrkvi svečano održana i kojoj je gradsko vieće i gradsko poglavarstvo prisustvovalo, u ovogradskoj viećnici, ter je radostnu viest: da je premilostiva i prejasna naša cesarica srećao porodila nasljednika prejasnoga prestolja, uzbučenim sèrdcem i čistom radostju gromovitim „Živio“ pozdravilo; na što prisutni viećnici jednoglasno odlučise, da iskrena svoju čestitku i želje svih vjernih stanovnikah ovoga glavnoga grada predsjedništvu visokoga c. k. namjestništva izraze tom molbom, da bi visoka ova oblast, znake vjerne podanosti i naklonosti prema Nj. c. k. apost. veličanstva i visokoj i prejasnoj njegovoj kući shodnim putem doznaja prejasnoga prestolja donela.

Nadalje gradsko vieće jednoglasno zaključujući sljedeća:

Za moći premilostivom našem cesaru i vladaru podaničku i neporušenu vjernost i naklonost prigodom sretnoga narodjenja carevića i nasljednika prejasnoga prestolja ne samo gradskoga ovoga vieća nego i celoga gradjanstva i stanovništva ovoga glavnoga grada izkazati i obnoviti; za moći izraz dati onim čuvstvima, koja svi vjerni članovi ovoga glavnoga zemaljskoga grada prigodom sretnoga ovoga događaja duboko i iskreno osjećaju; odlučuje gradsko vieće jednoglasno; da se ima prirediti i visokoj c. k. zemaljskoj oblasti predati adresa, u kojoj će iskrena i vjerna

čustva ovog vieća i ovogradskih gradjenah i stanovništva izražena biti.

Ova svečana adresa ima se po svim gradskim viećnicima podpisati, i kroz deputaciju, koja iz ukupnog gradskog starešinstva i poglavarstva sastojati ima — rečenoj visokoj oblasti predati.

Zatim se predstojeći zapisnik zaključiti, i siednica u 12 sati pri podne razidje.

U Zagrebu dne 22. kolovoza 1858.

J. Šot k. z. v. r.

Kušević v. r.

starešina.

privr. upravitelj.

A. Popović v. r.

C. Stanković v. r.

N. Urica v. r.

tajnik vieća.

Neuredovni dio.

Austrijska carevina.

Gore spomenuta adresa občinskoga vieća grada Zagreba glasi ovako:

„Vaše veličanstvo!

Premilostivi gospodaru i care!

Germljavina topovah, koja je vjernim narodima austrijskim navjestila zbivši se dne 21. kolovoza t. g. sretni porodaj Nj. c. veličanstva sveljubljene zemaljske matere i srećujuće porodjenje cesarevića, našla je u vjerno podanim sèrcima stanovnikah zemaljskoga glavnoga grada Hèrvatske i Slavonije najsilniji i najradostniji odziv.

Veselje, koje je ovaj blagodatni događaj u roditeljskim porsima Vašega veličanstva i naše ljubljene zemaljske matere proizveo, osjećaju najživahnije milijuni vjernih podložnikah a vjerno prepokorna občina zagrebačka sledi nagon sèrca cienieći ovaj preradostni događaj kao najdraži dar božje providnosti i pozdravlja ga s duboko osjećanim čuvstvom najsèrdačnije zahvalnosti prema bogu. Neka dostoja Vaše c. k. apostolsko veličanstvo s običnom očinskom blagosti i milosti ovo bezaresno izjavljenje najsèrdačnije radosti od strane ovoga najvišjem prestolu vavièk najvjernioga zemaljskoga glavnoga grada primiti, kojega svi gradjani i stanovnici k bogu svemogućem podižu najvrćuće molitve, da i nadalje blagoslov i zaštitu podijeli Vašemu veličanstvu i najmilostivijoj carici i da angjeo čuvar, koji sreću i slavu slavno vladajuće habsburško-lorenske kuće u svako doba čuva i hrani, i nad novim zalogom roditeljske ljubavi, ogrankom slavoovienčane dinastije našim prejasnim cesarevićem bdije i lebdji! Neka ga svemogući ravnatelj sudbine blagoslovi, da raste i uspiešuje kao vjeren nasljednik svih svojstvih, što su ureši najljubljene najviše vladarske kuće, sèrdačna radost svojih uznositih roditeljah, jasna zvijezda za narode austrijske, sreća i slava za svoju visoku kuću i domovinu.

Iz občinske siednice održane dne 22. kolovoza 1858 u Zagrebu.

Vašega c. k. apostolskoga veličanstva vjerno prepokorni podložnici.“

Adresa bila je zatim od svečelnikoga občinskoga vieća gospodinu dvorskom savjetniku Konradu de Eybesfeld predana da kroz ruke gospodina ministra unutarnjih poslova prispie do najvišjega prestola.

Istim putem biau prepokorna čestitanja ovdašnje izraelitičke občine kao i najponiznija čestitanja i očitovanja podanosti ukupnih ovdašnjih oblastih i gradjanskih uredah odpremljena na najviše mjesto svoga opredjeljenja.

Zagreb, 25. kolovoza. Nj. usoritost naš g. stožernik i nadbiskup Juraj Haulik prisustvoval je svetkovinam kèrčenja novorodjenoga carevića 23. o. m. u Laksenburgu i imao je zatim čast u društvu ostalih u Beču bavećih se stožernikah čestitati Nj. veličanstvu caru.

Zagreb 25. kolovoza. Dalji sadržaj carske naredbe od 27. sèrpnja radi uredjenja broja i plaće službenih organah vojničko-graničarskih obćinah — o kom napomenusmo u našem priekjučerašnjem listu, odnosi se na broj miestah i svote godišnje plaće rečenih organah. Polag istoga ima biti i dobivati kod vojničko-graničarske obćine:

1. U Karlobagu: Satnik ili auditor pèrvoga razreda gradjanski načelnik 400 fr. dodatka, obćinski upravitelj 500 fr. plaće, redarstveni povierenik 200 fr. — kancelista 300 fr. — obćinski liečnik 400 fr. — gradski stražmeštar 200 fr. — obćinska primalja 200 fr. — i dva gradska pandura svaki po 121 fr. 40 kr. na godinu.

2. U Senju: Major ili štopski auditor gradjanski načelnik 600 fr. dodatka, obćinski upravitelj 700 plaće, magistratski savjetnik 600 fr. savjetni protokolista 500 fr. — pèrvi kancelista 450 fr. — drugi 400 fr. — treći 350 fr. — 2 prisèbni vižbenici po 200 fr. pripomoći, obćinska zemljomier 500 fr. — redarstveni povierenik 500 fr., obćinski fizik 600 fr. — obćinski ramarnik 400 fr. obćinska primalja 200 fr. — graditelj ladjah 400 fr. — meštar kapele 240 fr. — vodovodni nadziratelj 200 fr. — gradski stražmeštar 250 fr., gradski kapural 200 fr. — i 10 gradskih pandurah svaki po 200 fr. plaće.

3. U Bielovaru: Major ili štopski auditor gradjanski načelnik 600 fr. dodatka, obćinski upravitelj 700 fr. plaće, pèrvi magistratski savjetnik 300 fr. — drugi 300 fr. — redarstveni povierenik 500 fr. — pèrvi kancelista 450 fr. — drugi 400 fr. obćinski fizik 500 fr. — organista 200 fr. — gradski stražmeštar 200 fr. i 8 gradskih pandurah svaki po 16 kr. na dan.

4. U Tvèrdjavi Ivanici: Satnik ili auditor pèrvoga razreda, gradjanski načelnik 400 fr. dodatka, obćinski upravitelj 500 fr. plaće, kancelista 200 fr. — obćinski liečnik 400 fr. — obćinska primalja 150 fr. gradski kapural 20 kr. na dan, i 2 gradska pandura svaki po 16 kr. na dan.

5. U Kostajnici: Satnik ili auditor, pèrvoga razreda, gradjanski načelnik 400 dodatka, obćinski upravitelj 500 plaće, kancelista 300 fr., obćinski liečnik 400 fr., obćinska primalja 200 fr. — gradski stražmeštar 200 fr. — i 6 gradskih pandurah svaki po 16 kr. na dan.

6. U Petrinji: Major ili štopski auditor, gradjanski načelnik 600 fr. dodatka obćinski upravitelj 700 fr. plaće, pèrvi magistratski savjetnik 500 fr. — drugi 450 fr. redarstveni povierenik 500 fr. — pèrvi kancelista 450 fr. drugi 400 fr., obćinski fizik 500 fr., gradski stražmeštar 200 fr., gradski kapural 20 kr. na dan i 6 gradskih pandurah svaki po 16 kr. na dan.

7. U Brodu: Major ili štopski auditor, gradjanski načelnik 600 fr. dodatka, obćinski upravitelj 700 fr. plaće, magistratski savjetnik 400 fr. redarstveni povierenik 500 fr. — pèrvi kancelista 450 fr. — drugi kancelista 400 fr. obćinski fizik 500 fr. — obćinska primalja 150 fr. — gradski stražmeštar 200 fr. — 2 gradska kapurala svaki po 20 kr. na dan i 6 gradskih pandurah svaki po 16 kr. na dan.

8. U Petrovaradinu: Major ili štopski auditor gradjanski načelnik 600 fr. dodatka, ob-

činski upravitelj 700 fr. plaće, magistratski savjetnik 500 fr. — redarstveni povierenik 600 fr. — gospodarstveni upravitelj u Bukovici 500 fr. — prvi kancelista 500 fr. — drugi 450 fr. — redarstveni pristav 450 fr. — občinski fizik 500 fr., občinski zemljomier 250 fr., občinska primalja 200 fr., gradski stražmeštar 200 fr. — gradski kapural 20 kr. na dan, gradski bubnar 16 kr. na dan, 12 gradskih pandurah svaki po 16 kr. na dan i školski poslužitelj 100 fr. plaće.

Občinski zemljomier ima obavljati također i graditeljne poslove vojničko-graničarske občine u Karlovcima i vuče na njezin račun drugu polovinu svoje plaće godišnjih 500 fr. sa 250 fr.

9. U Karlovcima: Major ili štopski auditor, gradjanski načelnik 600 fr. dodatka, občinski upravitelj 700 fr. plaće, prvi magistratski savjetnik 500 fr., drugi 500 fr., občinski zemljomier 250 fr., prvi kancelista 450 fr., drugi 400 fr., redarstveni povierenik 700 fr., redarstveni pristav 500 fr., občinski fizik 700 fr., občinski ranarnik 500 fr., občinska primalja 300 fr., organista 240 fr., gradski stražmeštar 240 fr., gradski kapural 20 kr. na dan, i 12 gradskih pandurah svaki po 16 kr. na dan.

Občinski zemljomier ima obavljati također i graditeljne poslove vojničko-graničarske občine u Petrovaradinu i vuče drugu polovinu svoje plaće godišnjih 500 fr. sa 250 fr. na njezin račun.

10. U Zemunu: Major ili štopski auditor, gradjanski načelnik 800 fr. dodatka, občinski upravitelj 900 fr. plaće, občinski pristav 700 fr., prvi magistratski savjetnik 600 fr., drugi 600 fr., treći 600 fr., občinski zemljomier 500 fr., prvi kancelista 450 fr., drugi 400 fr., redarstveni povierenik 700 fr., 2 redarstvena pristava svaki po 500 fr., redarstveni savjetnik (Policei-Rathsman) 300 fr., občinski fizik 700 fr., občinski ranarnik 500 fr., prva primalja 250 fr., druga 200 fr., gradski stražmeštar 200 fr., sudbeni poslužitelj 200 fr., 2 gradska kapurala svaki po 20 kr., gradski bubnar 16 kr., 24 gradska pandura svaki po 16 kr., i listonoša 16 kr. na dan.

11. U Pančevu: Major ili štopski auditor, gradjanski načelnik 800 fr. dodatka, občinski upravitelj 900 fr. plaće, občinski pristav 700 fr., prvi magistratski savjetnik 600 fr., drugi 600 fr., občinski zemljomier 500 fr., gruntovnički knjigovodja 500 fr., protokolista 500 fr., prvi kancelista 450 fr., drugi 400 fr., treći 350 fr., redarstveni povierenik 700 fr., redarstveni pristav 500 fr., prvi redarstveni viećnik 300 fr., drugi 300 fr., občinski fizik 700 fr., občinski ranarnik 500 fr., prva primalja 300 fr., druga 200 fr., treća 200 fr., organista 240 fr., gradski stražmeštar 200 fr., 4 gradska kapurala svaki po 20 kr., 20 gradskih pandurah svaki po 16 kr. na dan, sudbeni poslužitelj 200 fr. plaće, vrtljar 160 fr. i pazikuća 240 fr.

12. U Bieloj crkvi: Major ili štopski auditor, gradjanski načelnik 800 fr. dodatka, občinski upravitelj 900 fr. plaće, občinski zemljomier 500 fr., prvi magistratski savjetnik 600 fr., drugi 600 fr., prvi kancelista 450 fr., drugi 400 fr., gruntovnički knjigovodja 500 fr., redarstveni povierenik 700 fr., redarstveni pristav 500 fr., občinski fizik 700 fr., občinski ranarnik 500 fr., občinska primalja 200 fr., organista 400 fr., gradski stražmeštar 200 fr., 2 gradska kapurala svaki po 20 kr., gradski bubnar 16 kr. i 12 gradskih pandurah svaki po 16 kr. na dan.

Nadalje je naredjeno, da ako pojedine občine budu kadikad trebale pomoć za pisariu, da namjedu s dozvoljenjem zemaljske generalkomande primiti dnevničare i da se mesta občinskih upravitelja i pristava, zatim magistratskih savjetnika, redarstvenih povierenika ili pristava i nadalje popune sposobnim častnicima iz mira, i da se svi sada u istim službama nepotrebjeni častnici ostave na njihovim mestima. Svi u takvoj občinskoj službi nalazeći se častnici u miru dobivat će u buduću dvie trećine plaće, koja je opredijeljena za zastupano činovničko mesto kao dodatak k njihovoj mirovnoj dobi.

Pravedni referenti imaju se kao i do-

sada opredijelivati k občinama iz stališa auditorske branše sa plaćom, koja im je opredijeljena. Službeni organi občinah zadržat će dosadanje pravo na stan ili stanbinu polag dnevničkih razrešaja, koji odgovaraju njihovoj plaći, dosadanje pravo na đerđa pako prestaje.

Ova naredba stupa u život 1. studenoga 1858.

č. iz Karlovca 22. kolovoza. Danas istom zora na bloktnom obzorju ruditi začo, kad naviesti nam gruvanje topovah i sviranje bande preradostnu viest, da se je carević rodio. Isti dan neobično rano budu gradske ulice živahne, te u 10 sati sakupi zvono bogoljubno pučanstvo i pod načeljem baš taj dan ovdie boravećega banova namiestnika Nj. preuzv. g. J. Šokčevića svekolike ovdie prebivajuće vojničke i svietovne dostojanstvenike i činovnike k zahvalnoj službi božjoj u župnoj crkvi sv. Trojice, pa zatim i u onoj pravoslavnog obreda. Za trajanje mise u obih tih crkvah, budu kroz pred crkvom na tergu namiešćene posadne vojnike obične salve izbacane i sa bedemah gromkim gromom topovah sprovedene. U večer te radostne uspomene dana pusti se u nekoliko čamacah više ovdašnjih mladićah riekom Kupom uz predgrad, gdje s bengaličkim ognjem svietiljke izvođeći carevku i druge vesele hrvatske pjesme izpieva. — Občinsko vieće pako, sakupivši se odmah iz jutra u siednicu, učini, da se na slavu i slavnu uspomenu velike te svetkovine, svakom ovdie u posadi nalazećem se vojniku počemši od stražmeštra njegova jednodnevna plaća i holba dobra i stara vina, a gradskim ubogim 100 fr. odmah udieli, te napokon svota od 1000 fr. ubožkom zavodu iz gradske pionske doznači.

Beč 23. kolovoza. Gospodin gradjanski načelnik dr. vitez pl. Seiler izručit će ovih dana na čelu deputacie občinskoga vieća i magistrata Njeg. veličanstvu caru adresu, u kojoj čestita u ime cieloga bečkoga puka k narodjenju carevića.

— Na potaknutje gosp. gradjanskoga načelnika dra viteza pl. Seilera zaključilo je občinsko vieće, siromašnim roditeljima one zakonite djece, koja su rodjena 21. kolovoza, izručiti kršćeni dar od 400 for. sr.

— Občinsko vieće bečko dalo je danas kao na dan kršćenja carevićeva izručiti u slavu narodjenja carevićeva svim siromasima u dobrotvornim zavodima i izvan istih, kojih broj iznosi do 17.000, svakomu po jednu forintu.

Beč 23. kolovoza. U slavu narodjenja carevićeva poslano su do sada na Njeg. preuzvišenost ministra unutarnjih dielah za dobrotvorne svrhe sljedeće svote: gosp. kralj. gërčki poslanik i opunomoćeni ministar baron Sina 10.000 for., kralj. danski generalni konzul barun Eskeles 2.000 for., ravnatelj narodne banke Mavro pl. Vodaner 2.000 fr., jedan koi neće da se imenuje 1.000 for., jedno umjetničko društvo bečko pod imenom „Sloga“ 100 for., gg. sinovi veleteržca Josipa Bošana 1.000 fr., ukupno 16.100 for. sr.

Serbia.

U Beogradu 16. kolovoza. Jučer je ovdie proslavljen imendan Njeg. veličanstva cara francuskoga Napoleona III.

U devet i po sata prije podne držano je blagodarenje u rimokatoličkoj kapeli ovdašnjega c. k. austrijskoga generalnoga konzulata, kome su prisustvovali svi ovdie stanujući g. g. konzuli velikih silah i svi g. g. ministri, koji su poslie svršene službe božje išli na čestitanje zastupniku carsko-francuskoga konzulata g. A. Dozonu. Čestitanje su mu učinili i muhafis ovdašnje tvrdjave č. Osmanpaša, kao i g. predsjedatelj savjeta s običnim brojem savjetnikah.

U večer je zdanje konzulatsko bilo razsvietljeno, pred kojim je vojnička ovdašnja sörbska banda svirala.

U Beogradu 14. kolovoza. Ovih dana umnoženo je gradjanstvo naše jednom otmienom osobom, koja je stupila u sažiteljstvo sörbsko. G. dr. Vuk Marinković, profesor i rektor liceja

našega, kao bivši c. k. austrijski podanik stupio je u sažiteljstvo sörbsko položivši na to propisanu zakletvu. Koliko otadžbini našoj koristi prinosi g. dr. Vuk Marinković kao rektor i profesor licejski, nije nam za sada potrebno navoditi; dosta su sama ta zvanja da značaj i sposobnost njegovu pohvale; a tko još iz bližepozna je g. dr. Vuka Marinkovića, taj će o čestitim vrlinama njegovim savršeno osviedočen biti. I za to si čestitati možemo, što smo takova odlična sugradjanina dobili. (S. N.)

Niemacka.

Dvorac Babelsberg bio je dne 18. t. m. svečano razsvietljen. Nj. veličanstvo kraljica Viktorija izvezla se je s princem supragom i princezama kraljevskoga dvora poslie podne na Paunski otok i vratila se je od onud u mraku na kraljevskom parobrodu „Aleksandra“, kad se pred velikim Gliničkim mostom na ladji dignu u zrak dva praskavca i dadu znak da se počme razsvietljenje dvorca i velike fontane dižuće se nad vodenim površjem Havela. Viest da će se dvorac razsvietliti, razprostranila se biaeše za dana u Potsdamu i uslied toga stotine čamacah izvođeše iznenada noćni vodeni koso.

Već pred odlazkom kraljevskoga parobroda uresili su se čamci šarenim sviećnjačkim balonima, koji su činili spoznat ures zastavah. Vatrovori bili su opaljeni na raznim gundulama i radostni hitci orili su se sa svih stranah po površju vode. Kad se je pojavio kraljevski parobrod, na pokrovu kojeg mislili su da su opazili Nj. veličanstvo kraljicu Viktoriju, zagërmi sa svih stranah obćenito klicanje velike množine svieta, koje je dotle trajalo, dok nije „Aleksandra“ doveršila svoju vožnju. Najprije bila je razsvietljena fontana i u isto doba most crvenim, modrim i bielim ognjem bengalskim a zatim sledio je dvorac, koi se je u divnoj krasoti dizao iz tamno zelene šume. Za ogromnim šumom točakah na kraljevskom parobrodu sledile su stotine čamacah s neprestanim klicanjem, muzikom, vatrotvorima i radostnim pucanjem iz pušakah prateći vožnju sve do izkrcališta.

Tallanska.

Javlja ju iz Turina od 22. kolovoza. Današnji genoveski listovi javljaju o štoparskom procesu lista „Italia del Popolo“ kod kojega će se upotrebit prvi put zakon Deforestin. Odgovorni bivši urednik prevratnoga lista stojećega u pitanju bio je obtužen, da je saobćio jedan privatni dopis iz Napulja, u kojem je državni odvjetnik upoznao formalnu apologiju zalednjoga ubojstva, budući da se u istom hvali zločinac Agesilav Milano. Po predlozima odvjetnikah povukli su se sudije da se posavietuju. Porota izrekla je, da obtuženik nije kriv. Sada nastojalo je državno odvjetništvo da uzdrža u krjeposti drugu tužbu. Radilo se je o jednom pismu Mazziniovom o vladanju prizivnoga suda u obziru dogodjajah od 29. lipnja. Za to bio je prijašnji jamac lista proglašen odgovornim. Proti njemu bile su uporabljene 4 točke. Porota opet je izrekla, da obtuženik nije kriv i tako bio je ustašen pokušaj da se oživotvori Deforestin zakon.

Franceska.

„Hoćemo li imati rat s Engleskom?“ Pod tim imenom izišla je u Parizu knjizica, u kojoj se dokazuje, da je budalaština misliti, da će Francuska zavojštiti na Englesku, da joj što etme ili da osveti përvoga Napoleona, nego da rat može biti radi potrebnoga socielnoga preobraživanja u Evropi, koje Francuska pod Ljud. Napoleonom sprema i kojemu se može protiviti egoizam engleski. Dokazujući pisac, da u napredak treba da bude u Evropi bratska sloga, dodaje da je engleska politika „svojim zlim dielima, svojim lutanjem, svojim zmetanjem smetnjah razvijanju slobode i izvršivanju tajnih namierah cara Napoleona.“ Ustav engleski, koi toliko hvale, uzima pisac za potvrdu svojih riečih. Za političku slobodu, za kojom se misli da težie engleska vlada, pisac napominje Irsku i Indiju, a za svu historiju englesku prema drugim narodima kaže, da je gola prevara. A prema takoj Engleskoj, veli, da u interesu obće civilizacije ne samo može biti rat, nego da ga treba želiti.

Bečka burza

dne 25. kolovoza 1858.

Tečaj državnih papirah.

Državne zadužnice	sa 5%	81 ⁹ / ₁₆
dto od godine 1851 seria B	5%	
dto od g. 1853 s povratkom	5%	82 ⁵ / ₁₆
dto iz narodnog zajma	5%	
dto	4 ¹ / ₂ %	
dto	4%	
dto od g. 1850 s povratkom	4%	
dto	4%	
dto	3%	
dto	2 ¹ / ₂ %	
Zajam s vučenjem od g. 1834, za 100 for.		109 ¹ / ₂
1839, " 100		
1854, " 100		
Bečko-gradski banko	sa 2 ¹ / ₂ %	
	2 ¹ / ₄ %	
	2	
Zadužnice zemljišnoga odkupa od dol. Austrie		
Zadužnice zemljišnoga odkupa od Galicije,		
Ugarske sa sjedinjenimi pokrajinami po 5%		
Zadužnice zemljišt. odk. od ostalih krunovina		
Bankovne dionice komad po		937
Eskomptirane dionice od dol. Austrie za 500 f.		
Dionice c. k. pov. austrian. državno-željezničkog društva po 200 for. sr. ili 500 frankah, podpuno uplaćene		
dto s plaćanjem na rate		
Dionice sjeverne željeznice	po 1000 f.	
bečko-glogničke željeznice	500	
šoprunsko-malobečke	200	
Budiejevsko-Gmundsko-Linske željeznice	250	
požunsko-ternovačke željez.		
1-og izdanja	200	
2-og s pervenstvom	200	
aust. dunav. parobrodarstva po	500	518
Lloyda u Tertztu	500	340
budapeštanskog lančanika	500	
c. k. povl. austrijsko-državnog željezničkog društva po 200 forint.		
Gjurske željeznice		
Galičke založnice sa 4%	za 100	200 ¹ / ₄
Jelisavetina željeznica		
Južno-sieyerna niemačka savezna željez.		
Tisna željeznica		
Lombardecko-mlietačka željeznica		

Tečaj mienični.

Amsterdam za 100 holandezkih for.	for.	102 ³ / ₄
Augsburg za 100 for. current		
Berlin za 100 pruskih talirah		
Vratislava za 100 pruskih talirah		
Frankfurt na Maju za 120 for.		102 ¹ / ₄
Genova za 300 piemontezkih lirah		
Hamburg za 100 mark banko		75
Lipsko za 100 for.		
Livorno za 300 toškanskih lirah		
London za 1 funt šterlinga		10-5
Lyon za 300 frankah		
Milan za 300 austrijskih lirah		
Marseille za 300 frankah		119 ⁷ / ₈
Pariz za 300 frankah		120
Prag za 100 forintih		
Tertz za 100 forintih		
Mletci za 300 austrijskih lirah		
Bukurešt za 1 forint	parah	270 ¹ / ₄
Carigrad za 1 forint	parah	
Smirna za 1 forint	parah	

Tečaj novca.

Carški dukati	5
Sr. bro. od 15. srpnja	14 ³ / ₈

Odgovorni za tisk. Dr. Demeter.

SLUŽBENI LIST.

Nr. 13836-868 (VI. 54)

3-1

Konkurs-Ausschreibung.

Bei der über Auftrag des h. Ministeriums des Innern vorzunehmenden Organisation des Stadtmagistrates in Požega kommen nachstehende Dienststellen provisorisch zu besetzen, als:

1 Bürgermeister mit dem Gehalte jährl.	900 fl. CMz.
1 Magistratsrath	600 " "
1 Sekretär	500 " "
1 Kassier	400 " "
1 Kanzlist, zugleich Kontrollor mit dem Gehalte jährl.	300 " "

Zur Erlangung dieser Dienststellen und insbesondere jener im Konzeptsache sind dieselben Qualifikationen erforderlich, wie sie für Staatsbeamte gleicher Kategorie vorgeschrieben sind und namentlich haben der Kassier und der Kanzlist zugleich Kontrollor eine Kautio in Betrage des einjährigen Gehaltsbezuges zu leisten.

Die Bewerber um diese Dienststellen haben ihre gehörig instruirten Gesuche bis 15. Oktober l. J. bei der k. k. Comitatsbehörde in Požega und zwar, wenn sie bereits im öffentlichen Dienste stehen, im Wege ihrer Amtsvorstehung, sonst aber im Wege der politischen Behörde ihres Wohnortes unter Nachweisung ihres politischen und moralischen Verhaltens, ihres Alters und Standes, dann der zurückgelegten Studien,

ihrer bisherigen Verwendung und der Sprachkenntnisse einzubringen.

Von der k. k. kroat.-slav. Statthalterei
Agram am 20. August 1858.

Nr. 11463-758 (VI. 55)

3-1

Kundmachung.

Das k. k. Ministerium für Kultus und Unterricht hat mit dem Erlasse vom 5. v. M. Z. 2411-130 anzuordnen befunden, dass das Buchlein: „Pflichten der Unterthanen gegen ihren Monarchen“, dessen Text einer neuen Redaktion unterzogen, und in allen Sprachen des Reiches im Wege des k. k. Schulbücherverlages in Wien herausgegeben wurde, in die Wiederholungsschulen, und dort, wo solche nicht bestehen, in die oberste Classe der Volksschulen einzuführen sei.

Dies wird zur Kenntniss der befugten Schulbucherschleisser hiemit kundgemacht.

Von der k. k. kroat.-slav. Statthalterei
Agram am 6. August 1858.

13669-3144 (VI. 53)

3-1

Konkurs-Verlautbarung.

An der Knaben-Hauptschule bei den barmherzigen Schwestern in Agram, ist eine Lehrerstelle mit den nachbenannten jährlichen Bezügen zu besetzen, nämlich vom benannten Kloster selbst 300 fl. CM., von Sr. Eminenz dem hochwürdigsten Herrn Cardinal-Erzbischofe ad beneplacitum 100 fl. CM. und vom Magistrate der Landeshauptstadt Agram für die Wiederholungsschule an Sonn- und Feiertagen 40 fl. CM.

Bewerber um diese Stelle haben ihre an die gefertigte k. k. Statthalterei stilisirten, mit dem Tauscheine, dem Lehrbefähigungs-Zeugnisse für Hauptschulen, so wie mit dem Verwundungs- und Sitten-Zeugnisse, belegten Gesuche, im Wege ihrer vorgesetzten Schulbehörde, und wenn sie in keiner öffentlichen Dienstleistung stehen unmittelbar bei der betreffenden Schulbezirksaufsicht (Domherrn Franz Münjak zu Agram) längstens bis Ende September laufenden Jahres einzubringen, und sich auch über die vollkommene Kenntniss der illirischen sowohl als der deutschen Sprache auszuweisen.

Von der k. k. kroat.-slav. Statthalterei
Agram am 17. August 1858.

Nr. 18996-1391 10182 (Fin.—21)

3-2

I. R. Prefettura delle finanze per la Lombardia.**Avviso d' Asta.**

Si vuole procedere all' appalto novennale, che avrà principio col 1.º gennajo 1859 e termine col 31 dicembre 1867, per la fornitura dei letti ed effetti da casermaggio occorrenti all' I. R. Guardia di finanza ed ai notturnanti presso gli Uffici esecutivi di Finanza di Lombardia, ed eventualmente anche ai soldati di presidio presso gli II. RR. Commissariati ed Uffici di Polizia ai confini lombardi.

A tale scopo nel giorno (30.) trenta agosto 1858 alle ore dodici meridiane si terrà esperimento d' asta pubblica nel locale dell' I. R. Intendenza delle Finanze in Milano, situato nella Contrada di S. Giovanni alle Case Rotte al civico n.º 1153.

L' asta verrà tenuta sotto le cautele tutte portate dai veglianti pubblici regolamenti, dalle discipline e patti recati dal Capitolato d' appalto, che coi relativi allegati dimostranti la quantità, qualità, peso e dimensione degli effetti da somministrarsi si trova ostensibile presso le II. RR. Intendenze di Finanza del Regno Lombardo Veneto e presso le Direzioni Provinciali e Sezioni di Direzione degli altri Dominj dell' Impero, non che sotto le seguenti condizioni:

1.º Le offerte potranno presentarsi o prima del giorno dell' asta mediante schede segrete, ovvero a voce all' atto dell' asta stessa. La insinuazione delle offerte mediante schede segrete dovrà farsi al Protocollo dell' I. R. Intendenza delle Finanze in Milano almeno due giorni prima di quello dell' asta, cioè sino al giorno (28.) ventotto agosto 1858: offerte con ischede segrete fatte dopo un tal giorno non saranno ammesse.

2.º In ogni offerta per ischeda segreta dev' essere chiaramente scritto il nome, cognome, luogo di abitazione e condizione dell' offerente, come pure in cifre ed in lettere il ribasso sul prezzo fiscale che viene insinuato, ed infine l' espressa dichiarazione che l' aspirante si assoggetta a tutte le condizioni stabilite per l' asta.

3.º Gli oblatori dovranno fare le loro offerte separatamente per i letti: a) ad uso di caserma e per gli Uffici esecutivi; b) per le sale di disciplina; c) per l' infermeria di Lonate Pozzuolo.

4.º Il prezzo fiscale sul quale sarà aperta l' asta viene stabilito in soldi austriaci 5 al giorno per ogni letto somministrato per uso delle caserme e degli Uffici esecutivi; di soldi austriaci 3 al giorno per ogni letto per le sale di disciplina, e di soldi austriaci

ci 6 pure al giorno per ciascun letto per l' infermeria di Lonate Pozzuolo.

La valuta accennata nel presente articolo è quella portata dalla Sovrana Patente 27. aprile 1858, e ciascuna offerta di miglione tanto a voce quanto in iscritto non potrà essere inferiore di un decimo di soldo.

5.º Gli aspiranti all' appalto dovranno, a garanzia dell' offerta fatta in asta o fuori d' asta, effettuare il deposito di austriache lire 12000 (lire dodicimila) eguali a fiorini 4000 (quattromila) moneta di convenzione, in una delle II. RR. Casse di Finanza della Monarchia, presentando all' atto d' asta, od unendo alla scheda segreta l' analoga ricevuta. In luogo di denaro effettivo si accetteranno anche Obbligazioni pubbliche al portatore per un valore del 2 per 100 al disotto del loro corso portato dall' ultimo listino della Borsa di Vienna per le Obbligazioni di Stato, e della Borsa di Milano per gli effetti del Monte Lombardo-Veneto.

6.º Le offerte potranno farsi anche per persone da dichiararsi, su di che però si richiamano le speciali prescrizioni dell' articolo 8 del Capitolato d' appalto.

7.º Dopo deliberata l' asta non si ammetteranno ulteriori offerte sebbene più vantaggiose per la Stazione appaltante.

8.º L' approvazione della delibera è riservata all' Eccelso I. R. Ministero delle Finanze. Anche in pendenza di detta approvazione però il migliore offerente o deliberatario sarà vincolato dalla sua offerta.

Milano, il 29. luglio 1858.

L' Imperiale Regio Segretario,

Bacchetti.

Br. 4391 (DS—65)

3-1

Razpis natičaja.

Usljed odluke visokog c. k. popecteljstva unutarnjih poslova od 18. srpnja t. g. br. 6123 i do- tično visokog c. k. herv.-slav. namiestništva od 25. srpnja t. g. br. 11841 popunit će se definitivno kod gradske blagajne mjesto oficijala sa platjom godišnjih 500 f.

Natičatelji imadu svoje molbenice, providjene sa svjedočbami potrebitimi za dostignutje carske službe iste verst, putem prepostavljenih oblastib od 20. rujna 1858 kod ovogradske poglavarstva predati.

Od poglavarstva c. k. glavnog grada
U Zagrebu dne 19. kolovoza 1858.

C. k. tajnik namiestništva kao po-
glavarstva načelnik
Kušević.

Br. 578 civ. (Izv. 222)

3-1

Izrok.

C. k. kot. ured kao sud Věrbovski stavlja ovim do znanja, da se usljed molbe Luke Bunetta od dne 16. lipnja t. g. br. 578-civ. bude putem sudbene o- verhe dne 20. rujna t. g. pèrvi put i dne 25. listo- pada t. g. drugi put, svagda u 3 sata poslie podne na licu mješta prodavala zidana kuća u Věrbovskom uz Karolinsku cestu blizu potoka Dobre pod br. 68 ležeća, i na vlastitost Bare udove Bunetta spadajuća sa svimi zdanji, priležćim vęrtom i zemljištem, koja su ukupno na 735 f. sudbeno procijenjena.

Što se svim kupiti želećim do znanja stavlja ti- me, da svaki prie počete dražbe 80 f jamčevine po- ložiti dužan bude, dražbeni uvieti kao i zapisnik pro- ciene mogu se kod suda uviditi i prepisi dignuti.

Ovo se takodjer svim hipotekarnim i inim vie- rovníkom, koji posebno obavijestjeni nisu i koji kako- vo pravo na istu kuću imati misle, po smislu §. 509 gr. p. do znanja stavlja, za da pravo to do prodaje kuće prijave sudu, tim sigurnie, jer će u protivnom slučaju imat pripisat sami sebi, ako se dioba kupov- nine obavi bez njih i ako oni tim u koliko bi se ku- povnina diobom izcěrpila, ostanu izključeni.

Věrbovsko 12. srpnja 1858

C. k. kot. predstojnik.

Lendvay.

Nr. 8621-1858 (DS—62)

3-3

Lizitations-Kundmachung.

Mittelst schriftlicher Offerte wegen Beistellung des Buchen-Brennholzes zur Beheizung der Amtslo- kalitäten der k. k. Comitatsbehörde in Agram und de- ren Hilfsämter für den Winter 1853-59 sind 30³/₄ Klafter Buchenholzes erforderlich, dessen Beistellung im Wege schriftlicher Offerte sichergestellt werden wird.

Das Buchenholz muss gesund, trocken, nicht zu alt, jedes Scheitel 36 Zoll lang in die Klafter ge- schichtet und binnen 14 Tagen von der, dem Of- ferenten bekannt zu machenden Annahme des Offertes in die anzuweisenden Localitäten in Agram gestellt werden.

Die Unternehmungslustigen werden hiemit ein- geladen, ihre gehörig verfassten und mit einem Va- dium von 30 fl. belegten Offerte in welchen sie sich zur Einhaltung der obbesagten Bedingnisse ausdrück- lich zu verpflichten haben, bis 30. August 1858 hier- amts zu überreichen.

K. k. Comitatsbehörde
Agram den 16. August 1858.

K. k. Comitats-Vorstand.
Bunyevac.

Kundmachung.

Von der k. k. Finanz-Landes-Direction für Croatien und Slavonien wird zur allgemeinen Kenntniss gebracht, dass die in dem nachfolgenden Ausweise aufgeführten Weg-, Brücken- und Ueberfuhrsmauthen für die Zeit vom 1. November 1858 bis Ende October 1859 im Wege der öffentlichen Versteigerung in Pacht gegeben werden.

Bezüglich der Modalitäten der Versteigerung, der Ueberreichung der Offerte, Erlag des Vadiums und der allgemeinen Pachtbedingungen wird sich auf die in den Landes-Zeitungs-Blättern öffentlich verlaublich hierämliche Kundmachung vom 13. Juli l. J. Z. 8847 bezogen.

Die besondern für die Ueberfuhrn geltenden Bestimmungen können bei den Bezirks-Directionen, wo die Versteigerungen stattfinden, eingesehen werden.

Agram am 13. August 1858.

Ausweis

über die zu verpachtenden Weg- und Brückenmauth-Stationen in Croatien und Slavonien für die Zeit vom 1. November 1858 bis Ende October 1859.

Post-Nr.	Namen		Gebühr pr. Stück			Gebühr für jede Person	Anspruchspreis in öster- reichischer Währung	Versteigerungsort	
	der Station	des Gefälles	Zugvieh	Treibvieh				bei der Finanz-Be- zirks-Di- rection zu	Tag
				schweres	leichtes				
			Kreuzer in CMz.			Gulden			

A. Croatien.**Agram-Warasdiner-Strasse.**

1	Agram, Liniennam in der lachischen Gasse	Wegmauth	1	1/2	1/4	—	290430	Agram	7. September 1858
2	Sesvete	"	2	1	1/2	—	427350	"	" " "
3	St. Ivan	"	3	1 1/2	3/4	—	178920	"	" " "
4	Mura-Szerdahely	Brückenmauth	3	1 1/2	3/4	—	178605	Warasdin	7. September 1858

Agram-Samoborer-Strasse.

5	Podsused	Ueberfuhr	3	1 1/2	3/4	3	176400	Agram	7. September 1858
---	----------	-----------	---	-------	-----	---	--------	-------	-------------------

Agram-Carlstädter-Strasse.

6	Carlstadt	Wegmauth	3	1 1/2	3/4	—	625800	Agram	7. September 1858
7	Rakovpotok	"	3	1 1/2	3/4	—	487805	Agram	7. September 1858

B. Slavonien.

8	Kis-Dárda	Ueberfuhr	3	—	—	3	5250	Essek	7. September 1858
---	-----------	-----------	---	---	---	---	------	-------	-------------------

Nr. 4934 civ. (DS—54)

3—3

Edikt.

Von dem k. k. Landesgerichte Agram als Realinstanz wird hiemit bekannt gemacht, das im Sinne des Ersuchschreibens des k. k. Kreisgerichtes Beckerek dd. 24 April d. J. Z. 1772 wegen der freiwilligen gerichtlichen Versteigerung des dem Herrn Joseph v. Cernolatic und den minderjährigen Erben des verstorbenen Herrn Anton v. Cernolatic gehörigen im Bezirke Pisarovina gelegenen, auf 3.32 fl. geschätzten adelichen Gutes Augustanovec, da zu der ersten mit dem diesgerichtlichen Edicte vom 7. Juli d. J. anberaumt gewesenen Tagsatzung kein Kauflustiger erschienen ist, die neuerlichen Feilbiethungstagsatzungen am 16. September und 18. October d. J. und zwar jedesmal von 9 bis 12 Uhr Vormittags in dem diesgerichtlichen Rathssaale mit dem Beisatze werden abgehalten werden, dass das zu versteigernde Gut erst bei der letzten Feilbiethungs-Tagsatzung auch unter dem Schätzungswerthe hintangegeben werden würde. Das Schätzungsinstrument, und die Licitationsbedingungen können in der dieslandesgerichtlichen Kanzlei in den gewöhnlichen Amtsstunden eingesehen werden.

Uebrigens versteht es sich von selbst, dass den Hypothekar-Gläubigern ihre Pfandrechte ohne Rücksicht auf den Verkaufspreis vorbehalten bleiben.

Agram 18. August 1858.

Klobučarić.

Jović.

Nr. 10751 (Fin—23)

3—3

Concurs-Ausschreibung.

Bei dem k. k. Gefallen-Oberamte in Fiume ist die Stelle eines Amtsdieners mit dem Jahresgehälter von 250 fl. CM. und mit dem sistemisirten Bezüge der Amtskleidung zu besetzen.

Bewerber um diese Stelle haben ihre gehörig dokumentirten Gesuche unter Nachweisung der allgemeinen Erfordernisse, der körperlichen Tauglichkeit, dann der Kenntniss der deutschen und der kroatischen oder einer der letztern verwandten Sprache und unter Angabe ob und in welchem Grade sie mit Finanz- oder Zollbeamten dieses Verwaltungsgebietes verwandt oder verschwägert sind, im Wege ihrer vorgesetzten Behörde wenn sie bereits im Dienste stehen, sonst aber unmittelbar bis letzten September 1858 bei dieser k. k. Finanz-Bezirks-Direction einzubringen.

K. k. Finanz-Bezirks-Direction
Fiume am 11. August 1858.

Dojak.

(DS—63)

3—3

Locales.

(In Verlust gerathen.)

Am 17. August d. J. zwischen 1/2 6 und 8 Uhr Abends ging am Wege von der langen Gasse über den Jekatić-Platz nach Maximir eine feine lederne Schreibtischplatte auch Portemonnaie, weich und von aschgrauer Farbe mit mehreren Abtheilungen und einem Notizenbüchlein versehen in Verlust.

Dieselbe enthielt 22 fl. B. N. worunter 1 St. à 10 fl., 1 St. à 5 fl. und 7 St. à 1 fl. sich darin befanden.

Der Finder oder Rücksteller erhält bei der k. k. Polizei-Direction Agram, wohin er den Fund zu übergeben hat, eine Belohnung.

Br. 2285 pol. (Izv.—223)

3—3

Oglas dražbe.

Kod c. k. kot. ureda dugoselskog u Božakovini obdržavat će se dne 2. rujna 1858 pri podne u 10 sati javna jevtinba za iznajmljenje podavanja predpogah na predprežnoj postaji u Dugom selu za upravnu godinu 1858—59. Pozivaju se ind svi dražbovat želeći, da u preznaznačeno doba k ovoj jevtinbi prispiju.

Uvjeti dražbeni mogu se u uredovnici kod ovog ureda svako doba viditi

C. k. kot. ured Dugoselo

U Božakovini 14. kolovoza 1858.

C. k. kot. predstojnik
Barac.

Nr. 3247 c. (Izv.—225)

3—3

Edikt.

Vom k. k. Comitats-Gerichte Warasdin werden diejenigen, welche als Gläubiger an die Verlassenschaft des am 12. October 1857 mit Testament verstorbenen Josef Toth, pensionirten Senator der Fr. k. k. Stadt Warasdin eine Forderung zu stellen haben, aufgefordert, bei diesem Gerichte zur Anmeldung und Darthung ihrer Ansprüche den 13. September l. J. um 9 Uhr Früh zu erscheinen oder bis dahin ihr Gesuch schriftlich zu überreichen, widrigens denselben an die Verlassenschaft, wenn sie durch Bezahlung der angemeldeten Forderungen erschöpft würde, kein weiterer Anspruch zustünde, als insoferne ihnen ein Pfandrecht gebührt.

K. k. Comitats-Gericht
Warasdin am 11. August 1858.

Novak.

Sertić.

Nr. 2918 (DS—61)

3—3

Konkurs-Kundmachung.

Zur Besetzung dreier Hebammenstellen für den Bereich der polit. Gemeinde Stenjevo, wird im Grunde Erlasses der wohlh Comitatsbehörde Agram dd. 19. Juni l. J. Z. 6166 hiemit der Konkurs ausgeschrieben. Die aus der betreffenden Gemeinde-Cassa zu beziehende jährliche Bestellung besteht in sechzig Gulden und 24 fl. Quartiergeld.

Die Bewerberinnen um diese Stelle haben unter Nachweisung ihres Alters, ihrer Fähigkeit, bisherigen politischen und moralischen Verhaltens und der Landessprache, ihre Gesuche längstens bis 15 September d. J. bei diesem Bezirksamte einzureichen.

Vom k. k. pol. Bezirksamte

Agram den 14. August 1858.

Nr. 11499-10627 (Fin.—24)

3—3

Lizitations-Kundmachung.

Auf der k. k. Studienfonds-Domäne Kutjevo im Comitats Požega werden nachstehend verzeichnete Gebäude, Gewerbe und Gerechtsamen auf drei nacheinander folgende Jahre vom 1. November 1858 ab bis 31. October 1861 mittelst öffentlicher Versteigerung in Pacht gegeben.

Post-Nr.	Gegenstand der Verpachtung	Ausrufspreis
1.	Das Handlungshaus sammt Branntweinsbrennerei in Kutjevo	fl. kr. 241 18
2.	Die Mahlmühle in Kula	600 —
3.	Das Wirthshaus mit eigenem Getränkeschank in Bektez	521 —
4.	Das Schankrecht mit eigenen Getränken in Kula	261 —
5.	Das Schankrecht mit eigenen Getränken in Ciglenik	6 3
6.	Das Schankrecht mit eigenen Getränken in Poreč	78 —
7.	Das Schankrecht mit eigenen Getränken in Tominovac	31 3
8.	Das Schankrecht mit eigenen Getränken in Longjica	56 —
9.	Das Schankrecht mit eigenen Getränken in Čaglin	16 30
10.	Das Schankrecht mit eigenen Getränken in Sesvete	18 —
11.	Das Schankrecht mit eigenen Getränken in Raišavac	20 3
12.	Das Schankrecht mit eigenen Getränken in Latinovac	16 30
13.	Das Schankrecht mit eigenen Getränken in Grabarje	40 —
14.	Das Schankrecht mit eigenen Getränken in Jurkovac	5 —
15.	Das Schankrecht mit eigenen Getränken in Cerovac	10 —
16.	Das Schankrecht mit eigenen Getränken in Gradište	6 —
17.	Das Schankrecht mit eigenen Getränken in Sapna	2 —
18.	Das Schankrecht mit eigenen Getränken in Stojčinovac	1 —
19.	Das Schankrecht mit eigenen Getränken in Ašikovac	1 —
20.	Das Schankrecht mit eigenen Getränken in Bieleševac	1 —
21.	Das Schankrecht mit eigenen Getränken in Čošinac	1 —
22.	Das Schankrecht mit eigenen Getränken in Duboka	1 —
23.	Das Schankrecht mit eigenen Getränken in Gradac	1 —
24.	Das Schankrecht mit eigenen Getränken in Granje	1 —
25.	Das Schankrecht mit eigenen Getränken in Knežce	1 —
26.	Das Schankrecht mit eigenen Getränken in Lukšća	1 —
27.	Das Schankrecht mit eigenen Getränken in Lukač	1 —
28.	Das Schankrecht mit eigenen Getränken in Mitrovac	1 —
29.	Das Schankrecht mit eigenen Getränken in Leškovića	1 —
30.	Das Schankrecht mit eigenen Getränken in Novoselac	1 —
31.	Das Schankrecht mit eigenen Getränken in Šibokovac	1 —
32.	Das Schankrecht mit eigenen Getränken in Šumanovac	1 —
33.	Das Schankrecht mit eigenen Getränken in Traparje	1 —
34.	Das Schankrecht mit eigenen Getränken in Venje	1 —
35.	Das Schankrecht mit eigenen Getränken in Zarilac	1 —

Die Versteigerung wird in der Kanzlei des Forst- und Domänen-Amtes in Kutjevo am 27. und 28. August 1858 in den üblichen Vor- und Nachmittagsstunden abgehalten und können daselbst auch die Versteigerungs-Bedingungen eingesehen werden.

Die Lizitationslustigen haben sich mit einem 10% Reuegelde zu versehen.

K. k. Finanz-Bezirks-Direction
Essek am 9. August 1858.

Carsko-kr.

službene

NARODNE

NOVINE.

Novine ove izlaze svaki dan izuzimajući nedjelje i praznike na čitavom listu. — Polugodišnja pred-plata je za domaće u novinarici 4 for. srebra. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom pošiljati, 6 for. sr. —

Za službene oglase opredjeljena je uvrstbina: 4 kr. sr. od linije za prvi put; a zatim za svaki put 2 kr. sr. — Za druge oglase ili posebne članke plaća se do 10 linija 20 kr. sr., dalje po 10 linija 4 kr. sr.

Uredovni dio.

Bèrzojavna pošiljka.

Ministar unutarnjih poslova na zemaljskoga poglavara u Zagrebu.

Buletin: Tečajem jučerašnjega dana pošto je kod Nj. veličanstva carice mliečni proces pravilnim putem. Nj. veličanstvo spavalo je usljed toga posljednje noć još mirnije i nalazi se kod sasvim pravilnoga tečaja babinah u povoljnom stanju zdravlja. Novorodjeni carević zdrav je i uspjeva izvèrstno.

Laksenburg 26. kolovoza 1858 u 8 uri u jutro.

Dr. Bartsch s. r.
c. k. profesor.

Dvorski savjetnik
Seeburger s. r.
c. k. prvi tjelesni liječnik.

Kod c. k. hrvatsko-slavonskoga mjestodržiteljnoga predsjedništva unišio je za postradavše raspèršenjem barutane u gradu i saveznoj tvèrdjavi Moguncii slijedeći dalji iznosak:

Prenos iz 9. popisa	2222 f. 43 1/2 kr.
Od ludbreškoga kotarskoga ureda	2 f. 24 kr.
Ukupno	2225 f. 7 1/2 kr.

Promiene u nadbiskupii zagrebačkoj. G. Janko Borovečki, nadstojnik u c. k. konviktu, premiešten je na vlastitu molbu u Kostajnicu za kapelana, a dosadanji kostajnički kapelan, g. Stiepan Novotny, imenovan je za nadstojnika c. k. konvikta. — Preminuo je g. Janko Južak, župnik u Ferdinandovcu.

Neuredovni dio.

Austrijska carevina.

Zagreb 26. kolovoza. Gosp. ovdašnji kanonik i lektor Josip Horvat, koji preminu prošlu sedmicu služio je punih 65 godina kao svećenik.

— U slavu narodjenja carevića darovao je c. k. županijski povjerenik g. baron Josip Hårdt jednu obveznicu od sto forintih ovdašnoj ubožkoj zakladi.

Zagreb. Ilirski sbor sv. Jerolima u Rimu izabrao je g. Stiepana Mlinarića, župnika lupoglavskoga, za kanonika ilirskoga kaptola sv. Jerolima u Rimu.

Beč 24. kolovoza. Naredjeno je, da se na one ranarnike, koji stupe iz gradjanstva u vojsku po dovršenoj šestogodišnjoj bezporočnoj službi, ima uzeti osobiti obzir pri popunjivanju gradjansko-ranarničkih miestah.

Beč, 25. kolovoza. Nj. vel. car poklonio je za siromake grada Beča dvadeset hiljadah forintih i ujedno je odredio, da se kod razdieljivanja istih uzme osobiti obzir na osiromašene obrtničke i radničke osobe kao takodjer i na sramujuće se siromake.

— U slavu narodjenja carevića poklonjene su nadalje slijedeće svote za dobrotvorne svèrhe: Njez. car. visost nadvojvodinja Sofia 6100 f., g. baron Ivan Sina 2000 f., predstojnik veleleđračke kuće Hermana Tedeska sinovah 2000 f., veleleđračka kuća I. H. Štamec et comp. 2000 f., g. baron Dragutin Puthon 1000 f.

U istu svèrhu poklonio je magjarski spahija Guido pl. Karacsonyi 100.000 for. (sto hiljah forintih) i stavio ih je Njeg. car. visosti nadvojvodi Albrehtu, generalnom gubernatoru Magjarske, na raspoloženje.

Debrecin. U slavu narodjenja carevićeva utemeljen je ovdie ubožki zavod s glavnicom od 160.000 for. sr.

— Knez Pavao Esterhazi od Galante dao je za narodni magjarski teatar u Pešti 12.000 f. sr.

— Erdeljski biskup dr. Hajnald dao je 92 hiljade for. na cèrkve i škole.

— Okružnica glavnoga gubernatora lombardo-mletačke kraljevine Nj. carse visosti gospodina nadvojvode Maksimiliana glasi kako slijedi:

„Poslie tromesečnoga bavljenja u Beču, gdje sam iz ustah našega gospodara i cara čuo pripoznavanje ovdie zavedenih reformah, i gdje sam na izvoru vlasti cèrpio ona načela, kojih da se držim, vrativši se opet u lombardo-mletačku kraljevinu i primivši kormilo povierene mi gubernie, nemože mi se da neizroknem nekoliko primietabah radi izjašnjenja sadašnjosti i budućnosti, koje se kao prirodna posljedica za one propise u vladanju vežu, koje sam izdao, stupivši u svoje zvanje.

Za ovim nabraja Nj. c. visost nadvojvoda glavni gubernator plode toga novog administrativnoga vieka, koji su urodili pèrve godine.

Osmieljen najvišjim odobrenjem predloga, stupat ću i dalje na putu, koga mi propisuje zakon, pravda i javno blagostanje, i danas, kad pogledam na naputke o načinu administrativne uprave, koje sam dao stupivši u svoje zvanje, nemam povoda umieravati kakogod ta načela. Primiećavam, da se je njihov duh dobro shvatio i da se je prokèrčio put za njihovo izpunjivanje. Primiećavam dalje s veseljem, da se kako obćine tako i društva i pojedine osobe revno i dielom i slovom trude, da se postigne obća svèrha.

Obe glavne varoši dižu se neprestano, Milan kao bogata sredina duševnog i obrtničkoga rada, Mlietci, uveličani umietnostima i spomenicima, kao tèrgovačko i pomorsko miesto. Glavne, provincijalne i varoške kongregacije daju pojedine dokaze najveće revnosti za obće blago i podniele su mi izradjene predloge, koji su na najvišem miestu pripoznati i koji će se većinom izvèršiti.

Ali da nebi ljudi, koji se čistim sèrcem trude oko dobra, u svojoj revnosti ohlaodili, nesmièdu im se bez nevolje prepone na put stavljati, na što ću osobito motriti, nego im valja uvijek s najvećom voljom pomagati.

Veliki poslovi, koji se sada rade, daju organima državne uprave najbolju priliku, da dokažu, da znaju pokrenuti i upravljati poviereni im poslom, a da nebudu vlastoljubni tutori, u miestu da utiču na shodan i tako rekuć pomoćan način.

Za ovim se spominju najvažniji javni poslovi u lombardo-mletačkoj krunovini i kaže se dalje: „Kako kod ovih poslova, tako i u predstojećem uređivanju javnoga onučavanja i mierah za podpomaganje od prirodnih nesrećah stradavših predielah, za koje ću se osobito brinuti, imaju vlasti priliku udioništvoovati dobro proračunjenim uniešivanjem; ali ja ću na svakog paziti, koi se dèrži zle nàrevi, da bude gospodar, premda upravo ništa drugo nije nego državni služitelj i pomoćnik u dielu javnoga blagostanja. Dèržavni činovnici neka služe, što se izvèršivanja službenih poslova tiče, kao obrazac reprezentativnim tielima formom prostoga, ali kratkog i kriepekoga načina u pisanju. Ja moram pokuditi običaj, koi se je na žalost svuda uvukao, da se prave otegnuta izviešća, koja opominju čovieka, da se „iza dugačkih frazah sakriva slaboba duševna.“ Ujedno izjavljujem,

da ću strogo postupati s onima, koji osobito kod viših vlastih odugovlače poslove praznim formulama.

Načela, koja hoću da svaki gradjanski činovnik saviešno izpunjava, ova su:

Prije svega svaki da pazi najvećma na propise pravde i zakonitosti. Gnjašavam se svakoga zloupotrebljavanja i znat ću ga naći i kazniti.

Osim toga vèrlo je važno u ovim zemljama, gdje bèrzo svaćanje i čistoga čudorednoga čuvstva nije privilegia niekolicine, nego gotovo obći dar, da se uvijek pokazuje stroga logika i jasne misli.

Vlasti imaju s najvećom riešiteljnosti i dostojnom mirnoćom stati na put svakom pokušanju nezakonitosti i savoravljanja dužnosti, dèržeći se zakonitih putevah s pravdom i razsudkom.

Kao što neću tèrpiti samovoljstvo, tako isto ni slabost: i ona navodi na nezakonitost; tko je slab iz privatnih obzirah, taj zaslužuje kaštingu i ona će ga bèrzo postignuti; a s kime se je rodila, taj nije ni za kakvu dèržavnu službu i odmah će se odпустiti. Često je riešiteljnosti izpalo za rukom preduprediti u teškim okolnostima opasne posljedice; često je bilo dovoljno samo pokazati snagu, a da se nemora ni upotrebljavati. Nepriatelji poredka uvijek računaju na malo sile i riešiteljnosti, kad valja upotrebiti krepke miere u onim važnim trenutcima, kad se mogu gèrdne štete nanieti narodima. Ja sam se odvažio ova sredstva upotrebiti čim bude potreba, u toliko prije, što većma pripoznajem osobita svojstva ovoga naroda, uvažavam i njegujem ga, koi se pravedno ponosi s pèrvom izobraženosti. Ali hoteći krepkom i pravednom rukom hraniti mirni tečaj njegova naravnog i materialnoga razvitka, moram najvećma na to gledati, da vlasti podpomazu razumna očekivanja i izvèršljive pravedne želje ove zemlje. Kao što to narod s punim pravom može iskati od svoje vlade, tako ima i vlada pravo iskati od zemlje podaničku viernost, a to pravo mislim ja, koi sam na kormilu vladanja, s onom odvažnostju dèržati, koja je nasljedna u našoj kući. Ja dakle istem, kao što ponavljam naročito, od svakoga službenika, da izpunjava svoje dužnosti; a to će biti prema meni kad su podpuno istiniti, a prema obćinstvu kad se učtivo ali odriešito vladaju; ja istem od njihove saviesti pravicu, a od njihova poštenja da bržljivo i po saviesti izvèršuju poslove; osim toga istem neumòrnu i viernu revnost u službi, koja će se nagraditi pri promicanju osobitim odlikovanjem.

Dosada sam i sebi i administrativnim vlastima dao vremena, da točno izuče svèrhe i sredstva za svèrhe; neka za vremenom razmišljanja slijedi vrijeme dielovanja.

Ferdinand Maksimilian,
austrijski nadvojvoda.

Turaka.

Vadimo iz Carigradskoga Viestnika nekoliko sitnica o Bugarskoj: U Monastiru se grad sasvim preobražava, odkako je tamo došao Ismail-paša. Ulice se iz nova prave, striehe se nad ulicama podrezuju, put se do Soluna napravlja, a rade na njem Turci, Bugari, Židovi i Gèrci, takodjer i vojnici. Kola već vèrve po jednoj strani toga puta. Trud je golem, zašto se put prosieca barutom, da se razbija kamenite stiene. — Mastofa paša s tri topa put Prištine se je krenuo. — U Plovdinu dèržao se je godišnji izpit u učiteljstvu „sv. Kirila i Metoda.“ Izpit je obveorio glavni učitelj I. Grujev u prisutstvu mitropolita i konzulah. Učenicí razdieljeni na tri razreda bili su ispitivani iz sv. historie, katekizma, aritmetike,

geometrije, fizike, matematike, zemljopisa, naravne historije, sveobće historije, bugarskoga, turskoga i grčkoga jezika. Sredotočno učilište ovo osnovano je da predugotovi učenike za učitelje i svećenike po eparhijama i obriče blage nade.

Iz Skadra 8. kolovoza pišu Svetovidu: Dne 30. srpnja prispeo je ovamo sekretar konzula ruskoga gosp. Nikola Jovanović, na susret mu je izišao tumač ruskoga konzula g. Aleksa Popović s mnogim jednovjernicima, poslije svog odmora jedan naš svećenik pop Jeftimije skupa sa starešinama od občinstva jednovjernikah pošli su mu na posietu i imali su čast biti primljeni s velikim usrdjem. Gospodin Jovanović 3. dan 5. kolov. povratio je svojim jednovjernicima posiete u njihovim domovima, posietivši uprav po ruski prvo dom svećenika, a poslije svojega konzulskoga tumača itd. Dosad smo mnogo neprilikah propustili, da svijetu nejavimo zbog privrženosti i ljubavi ovdašnjega našega gubernatora Avdipaše; zaisto smo dužni njegovoj uzvišenosti pohvalu oddati, ali njegov čehaja nemože se više trpiti. Ovaj kervopija sirotinju oguli i svu svuče a da ništa paša nezna, ni ostali članovi medžlisa, jerbo njegova prietnja sirotinji čini, da se krije i nitko se nesmiye usuditi da pokaže stradanja svoja; dok prošaste sedmice 1. kolov. dohvati i obiedi na pravdu boga jednog od naših jednovjernikah i uze mu 50 grošah, ovaj bi naučen, da preda paši tužbu, paša odmah pozva svoga čehaju, izpsova ga pred medžlisom i odmah primoraga, da vrati pomenutomu 50 grošah. — Prošlih danah imali smo izvješća pouzdana iz Podgorice. Nagovoreni Turci podgorički od Alipaše, da dodju na Farmake s Černogorcima boj zadjenuti, tamo nekoliko Podgoričanah dodju i napadnu na Černogorce, koji su bili čuvajući svoja žita i vinograde. Černogorci se počmu braniti i boj se žestok zametne. Gotova budući doleteli sva Podgorica i Alipaša sa svoja 3 bataliuna regularnih vojnikah i boj se je bio do mraka. Černogorci Lešnjani održali su se, i pobiju Turke žestoko, 15 sasvim na mrtvo i 73 rane im, a oni imali su 9 mrtvih i 11 ranjenih. Videći Alipaša, da se pobijen vratio od 300 Lešnjana, tu istu noć dade zapoviest, da se sva Malisia to jest Arbanaska bërda pakupe i da se opet podje napadati na bërda, tako 26. srp. sam Alipaša sa svo. a tri bataliuna i 6 topovah i svom Podgoricom i Malesiom otide u bërda, pucajući iz topovah. Budući malina Černogoracah Lešnjana, da se onoj velikoj sili održe, potegnu se u svoje tvrde klanjce, da silu onu dočekaju, ali sasvim tim i ako su malina bili, Alipaša se je prepao, da ide u potieru za njima, no on dade zapoviest svoj vojsci; da žita i vinograde posieku. Ova sila od 7000 u taj čas sva žita i vinograde opustoše černogorska i leškolpoljska, od svoje raje i dvojici Leškolpoljacah svežu ruke naopako bijući ih i govoreći im: vi ste kneževi. Kad se poče černogorska vojska prikupljati, Alipaša povuče se natrag.

Carigrad. Grčki poslanik g. Kondurioti predao je Nj. visosti sultanu znamenja dostojanstva reda sv. Huberta okovana u diamantima, koja mu je poslao Nj. veličanstvo kralj bavorski kao povrat za krasni — princu bavorskom Adalbertu — poklonjeni počastni mač.

— Po viestima iz Pariza nada se Fuadpaša, da će dobiti za portu u zajam novacah.

— Iz Monastira (Bitolja) javlja se, da je s velikom svečanostju cërkvonom (hristjanskom) i svetovnom osvećen novi drum od monastira do Soluna. Sad se može tuda putovati i na kolima, čega prije nije bilo, a to se ima zahvaliti Ismailpaši.

— Turska i Persia sve se gore gledaju.

— Jedna vojnička komisija od 25 oficirah poslana je na rusko-tursku granicu.

— U Rodusu silovali su Turci jednu mladu Grkinju. Sud im nije još izrekao osudu, premda se je predlagalo, da nesretnici dadu nieku svotu novacah.

Serbia.

Gospodin c. k. glavni konzul u Beogradu, pukovnik Teodor Radosavljević Posavinski, pre-

digao se je već poodavno od svoje bolesti, od koje je bolovao poslije onoga nesretnoga događaja, za koi smo u svoje vrijeme javili.

Talianska.

Rim. Ovih danah posvadili su se opet francuski i papinski vojnici, kojom prilikom upotrebilo se je i golo oružje. Francuzi rugali su se dvima mimoidućim artileristima, što su ovi uzeli za napad. Jedan rimski vojnik ranio je svoga protivnika i pobjego je zatim, ali su ga ipak naskorom uhvatili.

Njemačka.

Kolonja. Kraljica engleska Viktorija očekiva se 28. kolovoza ovde, i vele da će se 30. povratiti u London.

Frankfurt. Nj. jasnost knez Meternih prispio je jučer sa svojom obitelji putujući u Johanisberg ovamo. Ostarieli državnik sačuvao je riedku tielesnu jakost i frižkoću duha, jer je bërzo koracao po stubama gostionice, u kojoj je odseo, i primio je s mladjahtnom galanteriom njema na susret dolazeću 82 godine staru kneginju Grasalković-Gyaračku, rođenu kneginju Esterhazy-Galantsku.

Grčka.

Bërzojavna depeša iz Atine od 7. kolov. javlja, da je občina atinska zaključila kralju Otonu podići štatuu na piasci hermopilskoj, i na tu svërhu već natiečaj razpisala.

Rusija.

Petrograd 12. kolovoza. (Sches. Ztg.) Danas objaviše sve novine posljednje izvješće iz Kavkaza, komu se pripisuje velika važnost. Rusi su polag maloga gubitka — 11 oficirah i 24 vojnika ranjenih a jedan oficir 6 vojnikah mrtvih — zadobili dio zemlje, gdje se dosad nikad nije rusko oružje blistalo. Izvješće to pisano je 20. srpnja od generala Evdokimova, koi na rieci Argunu osnova drugu liniju skoro do južne granice Čečne, i tako Šamila stiošnja. — General piehote, član državnoga savjeta, Golovin I. umro je. — Ovdašnja policajna vlast naredila je, da se u proliće i jesen svake godine dërži utèrkivanje s čamcima, koji prenose žitelje na Nevi. Poslije dugoga razmišljanja dozvoljeno je predati privatnom prometu prefaranc — karte (32 komada). Dosad je iste pravila dëržava. — Izišla je na novo Morizonovih pilulah.

Tajni savjetnik Titov naimenovan je izvanrednim poslanikom ruskim u Stuttgartu.

— Sve viesti iz južne Rusije javljaju, da će biti vërlo bogatih žetvah; valjda 20 godinah ima kako nije hrana tako liepa bila. U južnoj Rusii rodi silna pšenica, koja se jako izvozi u strane zemlje.

— Gvozdeni put od Petrograda do Luge otvorit će se koncem mieseca kolovoza.

— Ruska naselbina na Amuru sve se većma diže. Blizu amurskoga ušća osnova se godine 1852. Nikolajev i od to doba utvërdi se jako. Kako se tamo tèrgovina diže, vidi se odtuda, što ove godine 29 parobrodah plovi po Amuru, medju njima 14 ruskih ratnih i morskih parobrodah. U Nikolajev su amerikanske sieverne sjedinjene dëržave već poslale jednoga konzula, a radi volike tèrgovine tamošnje učinit će to isto i Hamburg i Pruska.

Velika Britanija i Irska.

London 23. kolovoza. Polag „Morning Pošte“ uzet će za ženu na skorom maršal Pelisier nieku rođakinu carice francuske Eugenie.

Bërzojavne i najnovije viesti.

Tërst, 25. kolovoza. Iz Dubrovnika javljaju: Komisija za uredjenje granice došla je dne 24. t. m. u jutro u 4. uri na bojnem parobrodu „Vulkan“ iz Bara ovamo.

Mlietci 24. kolovoza. Municipalna kongregacija trevizanska razdielila je u slavu narodjenja prejasnoga cesarevića bogate darove medju siromake i blagotvorne zavode i upravitelje čestitke na Nj. c. k. veličanstvo cara.

Turin, 24. kolovoza. Po dovršenju konferencijah očekuju ovdie Fuadpašu.

Razne viesti.

U zapadnoj Karolini u Americi pronašao je nieki gospodin Legore način, kojim se mogu poduzeti najčvëršća zidanja s pamukom, kojima niti vatra, niti voda, niti ikakovo vrijeme nemože nahuditi. Sračunali su, da bi taj način gradjenja bio za dvie trećine jeftiniji, nego kod sadanjeg iz kamenja sagrađenoga zida.

— Kad se je prije tri godine ratovalo kod Sevastopolja, Englezi i Francezi su tja iz Evrope sieno za svoje konje onamo vozili, a da im mnogo miesta nezapremi, tako su ga vodo-strojinim (hidrauličkim) tiskom stisnuli, da je 20 centih bilo samo kao sanduk (ladica) 5 stopah dugačak i visok, a 4 stope širok. Od kada je lietos prevelika suša u Njemačkoj svu kërmu uništila, voze sad onamo Francuzi onako stišnjeno sieno tja iz Afrike i prodaju 1 centu po 1 for. 30 kr., dakle vërlo jeftino.

— Glasovita zbirka umjetničkih starodavnih stvari pokojnoga državnoga savjetnika Martinenga u Virzburgu prodana je bila ovih danah po njegovim baštinicima za svotu od 95.000 fr. u Pariz. Pogodba medju Virzburgom i Parizom bila je sklopljena bërzojavnim putem. Za niekoľiko danah dodje jedan punomoćnik iz Pariza u Virzburg, da plati pogodjenu svotu, ali se sad pojavi nespোরазumljenje; nepoznatim načinom — po kome, to se još do sada nezna — znamenje fl. (forint.) promienjeno je bilo u fr. (franak) a franak, kao što je poznato, iznosi samo 24 krajcara srebra.

— I mačke mogu počinit veliku štetu. Nedavno došla je u Heindorfu u Šleskoj mačka pred peč tamošnje nieke kuće. Slučajno pade joj gorući ugljen na ledja, na što pobiegne na pod i otrese ugljen na kërpe tamo ležeće, odkud nastade velika vatra, koja načini štete od 3800 for. srebra tamošnjem mlinaru A. Rihteru.

— U Magjar-Kaniži došli su ovih danah u večer dva putujuća zanatlije i tražili su tamošnju kërmaricu da im dade što jesti. Ona im dade lonac kiseloga mlika, koje su gladni diećaci odmah potrošili. Ujutru našli su ih mrtve na slami, gdje su ležali; jedan smotak žigicah pao je u mlieko i otrovao ga.

— Nieki engleski dnevnik piše: Lord Palmerston takav je nepriatelj pušenju, da je mladje činovnike poslanstva u Carigradu pismeno ukorio, što su im pošiljke mirisale po duhanu, i zapoviedio je poslaniku, da se u tamošnjoj poslaničkoj pisarni pribije pismo, u kojem se zabranjuje pušiti svima bez svake iznimke.

— Nieki berlinski list pripovieda sljedeća: Supruga jednoga ovdašnjega dobro poznatoga gospodina pokloni svom mužu na njegov rođendan spavaću haljinu, koju je kupila pri Ludviku Landsbergeru. Oveseljeni suprug obuče ju, no vidi da je haljina preduga barem za osam palacah! — Noću nastade strašna oluja, i brižljiva gospodarica ustane, te upali svieću, dočim joj je suprug mirno spavao. Da nebude sasvim bez posla, uzme gja konca, škare i spavaću haljinu i prikrati ju za tih 8 palacah. Kad je prestala oluja, ode ona opet u krevet te zaspi. Oni imahu jednu rođakinju u kući, koja je uvijek rano ustajala, i gospodarstvo obskèrblijivala. I ovaj dan ustade rano ta gospodična, vidi spavaću haljinu visiet i — misleći svom svaku nagoditi — pokroti ju za daljnih osam palacah. Ručak minu, obadvo ženske odu na vašar, a gospodar podje u svoju pisarnu, kad mu na jedanput pane na um spavaća haljina, i nepregledavši ju pobližje zapoviedi kuharici — da ju odnese krojaču da ju ovaj pokroti za 8 palacah. Popodne pri južini donese krojač spavaću haljinu natrag, ali gle tuge i žalosti, nije bilo ništa više nego nekakova mala haljinica, kao za kakovo diete.

— Iz jednoga sastavka vidimo, da je god. 1855. na austrijskih željeznicah 39 osobah usmèrtjeno a da su 63 bile ranjene. Godine 1856. usmèrtjeno ih je 53 a ranjeno 65, a godine 1857. usmèrtjena je 51 osoba a ranjeno ih je 50. Ako se uzmu u obzir uzroci, tako se vidi da ih je vèći broj bio tomu sam kriv. Na engleskih željeznicah usmèrtjeno je tečajem 13 godinah 441 osoba a ranjeno u to isto vrijeme 1.861.

Bečka burza

dne 26. kolovoza 1858.

Tečaj državnih papirah.

Državne zadužnice	sa 5%	81 ⁷ / ₁₆
dto od godine 1851 seria B	5%	
dto od g. 1853 s povratkom	5%	
dto iz narodnog zajma	5%	82 ³ / ₈
dto	4 ¹ / ₂ %	71 ³ / ₄
dto	4%	
dto od g. 1850 s povratkom	4%	
dto iz izričane	4%	
dto	3%	
dto	2 ¹ / ₂ %	
Zajam s vučenjem od g. 1834, za 100 for.		
1839, 100		
1854, 100		109 ³ / ₄

Bečko-gradski banko . . . sa 2¹/₂%. . . 2¹/₄%

Zadužnice zemljišnoga odkupa od dol. Austrie

Zadužnice zemljišnoga odkupa od Galicie,

Ugarske sa sjedinjenimi pokrajinami po 5%

Zadužnice zemljišt. odk. od ostalih krunovina

Bankovne dionice komad po

Eškomptirane dionice od dol. Austrie za 500 f.

Dionice c. k. pov. austrian. državno-željez-

ničkog društva po 200 for. sr. ili 500

frankah, podpuno uplaćene

dto s plaćanjem na rate

Dionice sieverne željeznice . . . po 1000 f.

bečko-glogničke željeznice . . . 500

šoprunsko-malobečke . . . 200

Budievojčko-Gmundsko-

Linske željeznice . . . 250

požunsko-těrnovačke željez.

1-og izdanja . . . 200

2-og s pčvenstvom 200

aust. dunav. parobrodstva po 500

Lloyda u Těrtzu . . . 500

budapeštanskog lančanka . . . 500

c. k. povl. austriansko-državnog

željezničkog društva po 200 forint.

Gjurske željeznice . . .

Galičke založnice sa 4% . . . za 100

Jelisavetina željeznica . . . 200¹/₂

Južno-sievrna niemačka savezna željez.

Tisna željeznica . . .

Lombardečko-mlietačka željeznica . . .

Tečaj mienični.

Amsterdam za 100 holandezkih for.	for.	
Augsburg za 100 for. current		102 ³ / ₄
Berlin za 100 pruskih talirah		
Vratislava za 100 pruskih talirah		
Frankfurt na Majni za 120 for.		102 ¹ / ₄
Genova za 300 piemontezkih lirah		
Hamburg za 100 mark banko		75
Lipsko za 100 for.		
Livorno za 300 toškanskih lirah		
London za 1 funt sterlinga		10-5
Lyon za 300 frankah		
Milan za 300 austrianskih lirah		
Marseille za 300 frankah		119 ⁷ / ₈
Pariz za 300 frankah		120
Prag za 100 forintih		
Těrtz za 100 forintih		
Mletci za 300 austrianskih lirah		
Bukurešt za 1 forint	parah	
Carigrad za 1 forint	parah	480
Smirna za 1 forint	parah	

Tečaj novca.

Carški dukati	5
Srebro od 15. sěrpnja	14 ³ / ₈

Odgovorni urednik. Dr. Demeter.

SLUŽBENI LIST.

Nr. 13835-868 (VI. 54)

3-2

Konkurs-Ausschreibung.

Bei der über Auftrag des b. Ministeriums des Innern vorzunehmenden Organisation des Stadtmagistrates in Požega kommen nachstehende Dienststellen provisorisch zu besetzen, als:

1 Bürgermeister mit dem Gehalte jährl.	900 fl. CMz.
1 Magistratsrath	600 „
1 Sekretär	500 „
1 Kassier	400 „
1 Kanzlist, zugleich Kontrollor mit dem Gehalte jährl.	300 „

Zur Erlangung dieser Dienststellen und insbesondere jener im Konzeptsfache sind dieselben Qualifikationen erforderlich, wie sie für Staatsbeamte gleicher Kategorie vorgeschrieben sind und namentlich haben der Kassier und der Kanzlist zugleich Kontrollor eine Kautio im Betrage des einjährigen Gehaltsbezuges zu leisten.

Die Bewerber um diese Dienststellen haben ihre gehörig instruirten Gesuche bis 15. Oktober l. J. bei der k. k. Comitatsbehörde in Požega und zwar, wenn sie bereits im öffentlichen Dienste stehen, im Wege ihrer Amtsvorstellung, sonst aber im Wege der politischen Behörde ihres Wohnortes unter Nachweisung ihres politischen und moralischen Verhaltens, ihres Alters und Standes, dann der zurückgelegten Studien,

ihrer bisherigen Verwendung und der Sprachkenntnisse einzubringen.

Von der k. k. kroat.-slav. Statthalterei
Agram am 20. August 1858.

Nr. 11463-7583 (VI.-55)

3-2

Kundmachung.

Das k. k. Ministerium für Kultus und Unterricht hat mit dem Erlasse vom 5. v. M. Z. 2411-130 anzuordnen befunden, dass das Büchlein: „Pflichten der Unterthanen gegen ihren Monarchen“, dessen Text einer neuen Redaktion unterzogen, und in allen Sprachen des Reiches im Wege des k. k. Schulbücherverlages in Wien herausgegeben wurde, in die Wiederholungsschulen, und dort, wo solche nicht bestehen, in die oberste Classe der Volksschulen einzuführen sei.

Dies wird zur Kenntniss der befugten Schulbucherschleissler hiemit kundgemacht.

Von der k. k. kroat.-slav. Statthalterei
Agram am 6. August 1858.

13669-3144 (VI. 53)

3-2

Konkurs-Verlautbarung.

An der Knaben-Hauptschule bei den barmherzigen Schwestern in Agram, ist eine Lehrerstelle mit den nachbenannten jährlichen Bezügen zu besetzen, nämlich vom benannten Kloster selbst 300 fl. CM., von Sr. Eminenz dem hochwürdigsten Herrn Cardinal-Erzbischofe ad beneplacitum 100 fl. CM. und vom Magistrate der Landeshauptstadt Agram für die Wiederholungsschule an Sonn- und Feiertagen 40 fl. CM.

Bewerber um diese Stelle haben ihre an die gefertigte k. k. Statthalterei stilisirten, mit dem Taufscheine, dem Lehrbefähigungs-Zeugnisse für Hauptschulen, so wie mit dem Verwendungs- und Sitten-Zeugnisse, belegten Gesuche, im Wege ihrer vorgesetzten Schulbehörde, und wenn sie in keiner öffentlichen Dienstleistung stehen unmittelbar bei der betreffenden Schulbezirksaufsicht (Domherrn Franz Mučnjak zu Agram) längstens bis Ende September laufenden Jahres einzubringen, und sich auch über die vollkommene Kenntniss der illirischen sowohl als der deutschen Sprache auszuweisen.

Von der k. k. kroat.-slav. Statthalterei
Agram am 17. August 1858.

Nr. 18996-1391 10182 (Fin.-21)

3-3

I. R. Prefettura delle finanze per la Lombardia.**Avviso d'Asta.**

Si vuole procedere all'appalto novennale, che avrà principio col 1.º gennajo 1859 e termine col 31 dicembre 1867, per la fornitura dei letti ed eccedenti casermaggio occorrenti all'I. R. Guardia di finanza ed ai notturnanti presso gli Uffici esecutivi di Finanza di Lombardia, ed eventualmente anche ai soldati di presidio presso gli II. RR. Commissariati ed Uffici di Polizia ai confini lombardi.

A tale scopo nel giorno (31.) trenta agosto 1858 alle ore dodici meridiane si terrà esperimento d'asta pubblica nel locale dell'I. R. Intendenza delle Finanze in Milano, situato nella Contrada di S. Giovanni alle Case Rotte al civico n.º 1153.

L'asta verrà tenuta sotto le cautele tutte portate dai veglianti pubblici regolamenti, dalle discipline e patti recati dal Capitolato d'appalto, che coi relativi allegati dimostranti la quantità, qualità, peso e dimensione degli effetti da somministrarsi si trova ostensibile presso le II. RR. Intendenze di Finanza del Regno Lombardo Veneto e presso le Direzioni Provinciali e Sezioni di Direzione degli altri Dominj dell'Impero, non che sotto le seguenti condizioni:

1.º Le offerte potranno presentarsi o prima del giorno dell'asta mediante schede segrete, ovvero a voce all'atto dell'asta stessa. La insinuazione delle offerte mediante schede segrete dovrà farsi al Protocollo dell'I. R. Intendenza delle Finanze in Milano almeno due giorni prima di quello dell'asta, cioè sino al giorno (28.) ventotto agosto 1858: offerte con ischede segrete fatte dopo un tal giorno non saranno ammesse.

2.º In ogni offerta per ischeda segreta dev'essere chiaramente scritto il nome, cognome, luogo di abitazione e condizione dell'offerente, come pure in cifre ed in lettere il ribasso sul prezzo fiscale che viene insinuato, ed infine l'espressa dichiarazione che l'aspirante si assoggetta a tutte le condizioni stabilite per l'asta.

3.º Gli oblatori dovranno fare le loro offerte separatamente per i letti: a) ad uso di caserma e per gli Uffici esecutivi; b) per le sale di disciplina; c) per l'infermeria di Lonate Pozzuolo.

4.º Il prezzo fiscale sul quale sarà aperta l'asta viene stabilito in soldi austriaci 5 al giorno per ogni letto somministrato per uso delle caserme e degli Uffici esecutivi; di soldi austriaci 3 al giorno per ogni letto per le sale di disciplina, e di soldi austria-

ci 6 pure al giorno per ciascun letto per l'infermeria di Lonate Pozzuolo.

La valuta accennata nel presente articolo è quella portata dalla Sovrana Patente 27. aprile 1858, e ciascuna offerta di miglioria tanto a voce quanto in iscritto non potrà essere inferiore di un decimo di soldo.

5.º Gli aspiranti all'appalto dovranno, a garanzia dell'offerta fatta in asta o fuori d'asta, effettuare il deposito di austriache lire 12000 (lire dodicimila) eguali a fiorini 4000 (quattromila) moneta di convenzione, in una delle II. RR. Casse di Finanza della Monarchia, presentando all'atto d'asta, od unendo alla scheda segreta l'analoga ricevuta. In luogo di denaro effettivo si accetteranno anche Obbligazioni pubbliche al portatore per un valore del 2 per 100 al disotto del loro corso portato dall'ultimo listino della Borsa di Vienna per le Obbligazioni di Stato, e della Borsa di Milano per gli effetti del Monte Lombardo-Veneto.

6.º Le offerte potranno farsi anche per persone da dichiararsi, su di che però si richiamano le speciali prescrizioni dell'articolo 8 del Capitolato d'appalto.

7.º Dopo deliberata l'asta non si ammetteranno ulteriori offerte sebbene più vantaggiose per la Stazione appaltante.

8.º L'approvazione della delibera è riservata all'Eccelso I. R. Ministero delle Finanze. Anche in pendenza di detta approvazione però il migliore offerente o deliberatario sarà vincolato dalla sua offerta.

Milano, il 29. luglio 1858.
L'Imperiale Regio Segretario,
Bacchetti.

Br. 4391 (DS-65)

3-2

Razpis natiečaja.

Usljed odluke visokog c. k. počešiteljstva unutarnjih poslova od 18. sěrpnja t. g. br. 6123 i do-
tično visokog c. k. hěrv.-slav. namiestništva od 25. sěrpnja t. g. br. 11841 popunit će se definitivno kod gradске blagajne mjesto oficijala sa platjom godišnjih 500 f.

Natiecatelji imaju svoje molbenice, providjene sa svjedočbami potrebitimi za dostignutje carske službe iste vėrsti, putem predpostavljenih oblastih do 20. rujna 1858 kod ovogradskog poglavarstva predati.

Od poglavarstva c. k. glavnog grada
U Zagrebu dne 19 kolovoza 1858.

C. k. tajnik namiestništva kao poglavarstva načelnik
Kušević.

Br. 578 civ. (Izv. 222)

3-2

Izrok.

C. k. kot. ured kao sud Věrbovski stavlja ovim do znanja, da se usljed molbe Luke Bunetta od dne 6 lipnja t. g. br. 578-civ. bude putem svrbene o-
vėrhe dne 20 rujna t. g. pėrvi put i dne 25. listo-
pada t. g. drugi put, svagda u 3 sata poslie podne na licu mjestu prodavala zidana kuća u Věrbovskom uz Karolinsku cestu blizu potoka Dubre pod br. 68 ležeća, i na vlastitost Bare udove Bunetta spadajuća sa svimi zdanjij, priležećim vėrtom i zemljištem, koja su ukupno na 735 f. sudbeno procienjena.

Što se svim kupiti želećim do znanja stavlja ti-
me, da svaki prije početka dr. žbe 80 f jamčevine po-
ložiti dužan bude, dražbeni uvjeti kao i zapisnik pro-
ciene mogu se kod suda uviditi i prepisi dignuti.

Ovo se također svim hipotekarnim i inim vje-
rovnikom, koji posebno obavijestjeni nisu i koji kako-
vo pravo na istu kuću imaju misle, po smislu § 509
gr. p. do znanja stavlja, za da pravo to do prodaje
kuće prijave sudu, tim sigurnije, jer će u protivnom
slučaju imati pripisati sami sebi, ako se dioba kupov-
nine obavi bez njih i ako oni tim u koliko bi se ku-
povina diobom izcėrpila, ostanu izključeni.

Věrbovsko 12. sěrpnja 1858

C. k. kot. predstojnik
Lendvay.

Nr. 425-1858 Str. (Izv.-226)

3-1

Edikt.

Von dem k. k. städt.-del. Bezirksgerichte Essek wird hiemit bekannt gemacht, dass ein 3jähriges Foh-
len (Stutte) von brauner Farbe, zwischen 11 und 12
Faust hoch, unbeschlagen, in dessen Besitze Georg
Kapoši Tagelöhner, gebürtig und wohnhaft zu Dárda, in
Ungarn, hierorts betreten, bei dem Umstande als der
rechtmässige eigenthümer desselben unbekannt blieb,
in Folge Verordnung des löbl. k. k. Comitatsgerichtes
Essek dd. 18. Dezember 1857 Z. 458) öffentlich feil-
geboten und um 14 fl 30 kr. CM verkauft, der Er-
lös aber nach Abschlag der Feilbietungskosten mit
10 fl. 25¹/₂ kr. in die Aufbewahrung übernommen
worden sei.

Der Eigenthümer dieses Pferdes wird demnach
aufgefordert, sich binnen Jahresfrist vom Tage der
dritten Einschaltung dieses Ediktes bei diesem Ge-
richte zu melden, und sein Recht auf diese Sache
nachzuweisen, widrigens der oberwähnte Kaufpreis
nach §. 358 St. P. O. an die Staatskasse abgegeben
wird.

Essek am 4. Juni 1858.

Galac.

Br. 4628 (DS.—67)

3—1

Izrok.

C. k. zemaljski sud zagrebački s otim proglašenjem, da će se na zahtjevanje upravitelja mase odvjetnika Frigana, dobro Mikulić na stječajnu masu Stjepana Jozipovića spadajuće, sudački na 6151 for. 5 kr. sr. procijenjeno, u kotaru zagrebačkom ležeće i u gruntovnoj knjigi pod br. 1 porezne občine Vrabče dolnje, kano glavnoj listini nemanje i u drugih takvo spadajućih listinah na ime Stjepana Jozipovića združeno sa imanjem Černomeri unešeno, dana 4. studenoga 1858 kano na prvi rok samo za ili nad procijenbenom svotom, u pomanjkanju pako takove ponude, dana 6. prosinca 1858 kao na drugi rok također izpod procjene, svakiput u 9 satih prije podne u ovosudnom uredu br. 166 gornjeg grada Zagreba, najviše ponudećemu putem sudbene overhe prodati tom primietnom, da će kupac dugove na isto dobro uknjižene do iznosa kupovnine po naputu suda preuzeti imati.

Izvan toga se svi oni, koji, premda im posebna obavijest prispjela nebi, sciene, da su upisom u javne knjige također na isto dobro hipotekarno pravo stekli, pozivlju, da isto pravo do prodaje dobra ovom sudu tim sigurnie prijave, jer inače imat će sebi sami pripisati, ako se razprava kupovnine bez njih obavi, te oni od kupovnine nakoliko bi po drugim vierovnicima izcèrpljena bila, izključeni ostanu.

Istom tako imaju svi oni hipotekarni vierovnici, koji u miestu suda, ili blizu njega neobitavaju, za obranu prava svoga kod buduće razdielbe kupovnine, punomoćnike u miestu suda izabrati si, te ime i obitajlište takovih prije prodaje sudu ovom prijaviti, inače ho za one, koji bi tu prijavu propustili, zastupnici, na istih pogibelj i trošak ureda radi naimenovani budu, kojim će sve daljnje dostave uručene biti.

Izvadak gruntovni, procjena i dražbeni uvjeti mogu se svaki dan kod suda uviditi.

U Zagrebu 4. kolovoza 1858.

Klobučarić.

Jović.

Br. 4627 (DS.—66)

3—1

Izrok.

C. k. zemaljski sud zagrebački s otim proglašenjem, da će se na zahtjevanje upravitelja mase odvjetnika Frigana dobro Jakovlje, na stječajnu masu Stjepana Jozipovića spadajuće, sudački na 27.100 f. sr. procijenjeno, u kotaru zagrebačkom ležeće, i u gruntovnoj knjigi poreznih obćinah Jakovlje br. 36, Podgorje br. 43, Kraljevevrih br. 9, Bistra dolnja br. 21, Stenjevec gornji br. 250, Kuplenovo br. 3, Bistra gornja br. 82 i Pušća br. 70 ubilježeno, dana 28. listopada 1858, kao na prvi rok samo za ili nad procijenbenom svotom, u pomanjkanju pako takove ponude dana 29. studenoga 1858 kao na drugi rok također izpod procjene, svakiput u 9 satih prije podne u ovosudnom uredu br. 166 gornjeg grada Zagreba, najviše ponudećemu putem sudbene overhe prodati s tom primietnom, da će kupac dugove na isto dobro uknjižene do iznosa kupovnine polag naputa suda preuzeti morati.

Izvan toga se svi oni, koji, premda im posebna obavijest prispjela nebi, sciene, da su upisom u javne knjige također na isto dobro hipotekarno pravo stekli, pozivlju, da isto pravo do prodaje dobra ovom sudu tim sigurnie prijave, jer inače imat će sebi sami pripisati, ako se razprava kupovnine bez njih obavi, te oni od kupovnine, nakoliko bi po drugim vierovnicima izcèrpljena bila, izključeni ostanu.

Istom tako imaju svi oni hipotekarni vierovnici, koji u miestu suda ili blizu njega neobitavaju za obranu prava svoga kod buduće razdielbe kupovnine, punomoćnike u miestu suda izabrati si, te ime i obitajlište takovih prije prodaje sudu ovom prijaviti, inače ho za one, koji bi tu prijavu propustili, zastupnici na istih pogibelj i trošak ureda radi naimenovani budu, kojim će sve daljnje dostave uručene biti.

Izvadak gruntovni, procjena i dražbeni uvjeti mogu se svaki dan kod suda uviditi.

U Zagrebu 4. kolovoza 1858.

Klobučarić.

Jović.

Nr. 2401 (Izv.—224)

3—1

Lizitations-Kundmachung.

In Gemässheit der Verordnung der hochlöblichen k. k. Comitatsbehörde vom 30. Juli d. J. Z. 8129 wird die Weinschanks- und Fleischausschrotungs Daz für die Zeit vom 1. November 1858 bis Ende Oktober 1859 der politischen Gemeinden Krapina und sv. Križ mit dem Ausrufungspreise für Krapina von 5742 fl. und sv. Križ von 1539 fl. in den Kanzlei Localitäten dieses k. k. Bezirksamtes unwiderruflich am 20. September d. J. um 9 Uhr Früh im Versteigerungswege verpachtet werden.

Zur Richtschnur der Pachtlustigen wird bemerkt, dass,

a) in der Gemeinde Krapina 51 Ortschaften, 122 Wirthshäuser, 13 Märkte, 11 Kirchweihfeste und 12 Fleischbänke; in der Gemeinde sv. Križ 39 Ortschaften, 49 Wirthshäuser, 4 Märkte, 4 Kirchweihfeste und 1 Fleischbank vorhanden sind;

b) zur Lizitation wird Jeder, der gültige Verträge einzugehen gesetzlich qualifizirt ist, zugelassen;

c) wer für einen andern lizitiren will, hat die hiezu erforderliche Vollmacht vor Beginn der Versteigerung der hiezu bestimmten Lizitations-Commission einzuhandigen;

d) jeder Lizitant wird 5% als Vadium, welches im Nichterhaltungsfalle zurückgegeben wird, und der Ersteher ein Quartal der Erhaltungssumme mit Einrechnung des Erstern in Voraus baar bei dem k. k. Bezirksamte und ausserdem eine Kautio im gleichen Quartalsbetrage entweder im Baaren oder in gangbaren verzinslichen Staatsobligationen nach dem Cours werthe gleich nach erfolgter Fertigung des Lizitations-Protokolls hieramts zu erlegen haben;

e) bei dieser Versteigerung werden auch schriftliche Offerte, welche bis zum Vortage der anberaumten Lizitation, versehen mit der vorgeschriebenen Stempelmarke, versiegelt, und mit der Aufschrift, für welche Gemeinde dieselbe gestellt werden, unter Bekanntgabe des Wohn- und Aufenthaltsortes des Offerenten hieramts eintreffen müssen, angenommen

Offertleger, welche des Schreibens unkundig sind, haben den schriftlichen Offerten ihr Handzeichen beizurücken, in welchem Falle die Mitfertigung zweier Zeugen, von welchen einer als Namensfertiger des Offerenten erscheinen kann, nothwendig ist;

f) Ueberreicher von schriftlichen Offerten dürfen sich nicht zugleich auch persönlich, noch durch Bestellte oder Bevollmächtigte bei der Lizitation theiligen. In diesem Falle wird jedenfalls der höhere Betrag, er möge mündlich erstanden, oder schriftlich offerirt worden sein, zu gelten haben;

g) auf nachträgliche Offerte ohne Unterschied, ob sich der Offerent bei der mündlichen Lizitation theiligt hat oder nicht, wird keine Rücksicht genommen werden

Die anderweitigen Lizitations-Bedingnisse können hieramts bis zum Lizitationstage in den gewöhnlichen Amtsstunden eingesehen werden.

K. k. Bezirksamt

Krapina am 17. August 1858.

Der k. k. Bezirks-Vorsteher
Snanz.

Br. 3622 (Izv.—229)

3—1

Oglas dražbe.

Poglavarstvo grada Karlovca daje ovime do obćega znanja, da će se gradski dohodci, sastojeci u pobiranju placovine, taracovine i mostovine, zatim uvoznine vina, pobiranja daće od vinotočja i mesarenja, za vrijeme od 1. studenoga 1858 do 31. listopada 1859 putem javne na 30. rujna o. g. u 9 satih u jutro u gradskoj viećnici opredieljene dražbe u namjam dati.

Uzključna ciena ustanovljena je u iznosu ovogodišnjega najma na 50750 fr.

Na pismene ponude neće se obzir uzeti.

Pobližnji dražbeni uvjeti mogu se u obićno uredoyno doba u gradskoj viećnici uviditi.

U Karlovcu dne 23. kolovoza 1858

Vončina.

Nr. 3583 (PZ.—17)

3—2

Kundmachung.

Zu Folge hohen Erlasses des k. k. Ministeriums für Handel, Gewerbe und öffentliche Bauten vom 6. August 1858 Z. 16121-2643 wurde im Einvernehmen mit dem hohen k. k. Finanz-Ministerium für die Zeit vom 15. August bis Ende Oktober 1858 das Postrittgeld für ein Pferd und eine einfache Post in den nachbenannten Kronländern und Bezirken, wie folgt, festgesetzt:

	fl.	kr.
in Niederösterreich mit	1	16
„ Oberösterreich mit	1	6
„ Salzburg mit	1	10
„ Steiermark mit	1	20
„ Kärnthen mit	1	24
„ Böhmen mit	1	14
„ Mähren und Schlesien mit	1	12
„ Tirol und Vorarlberg mit	1	24
im Küstenlande mit	1	12
in Krain mit	1	18
im Pesther Bezirke mit	1	2
„ Pressburger Bezirke mit	1	8
„ Oedenburger Bezirke mit	1	8
„ Kaschauer Bezirke mit	1	2
„ Grosswardeiner Bezirke mit	1	2
„ Montan-Distrikte und Zengger M. C. Bezirke mit	1	22
„ Likaner und Ottočaner Regiments-Bezirke mit	1	12
„ Oguliner Regiments-Bezirke mit	1	28
„ übrigen kroat.-slavonischen Postbezirke mit	1	8
in der serbischen Wojwodschafft und im Temeser Banat mit	1	4
„ Siebenbürgen mit	1	2
im Krakauer Regierungs-Bezirke mit	1	—
„ Lemberger	—	56
„ Czernovitzer	—	56

Die Gebühr für einen gedeckten Stationswagen wird auf die Hälfte und für einen ungedeckten Wagen auf den vierten Theil des für ein Pferd und eine einfache Post entfallenden Rittgeldes festgesetzt.

Das Postillons-Trinkgeld und das Schmiergeld bleibt unverändert.

Agram am 18. August 1858.

K. k. Postdirektion
für Croatien und Slavonien
Klempay.

Nr. 3138 (Izv.—219)

3—2

Citation

militärpflichtiger Individuen.

Vom k. k. Bezirksamte zu Samobor werden nachstehende zur heurigen Rekrutenstellung berufene und unbekannt wo abwesende Individuen, als:

aus der I. Altersklasse Joso Mikotar aus Samobor, aus der IV. Altersklasse Gjuro Kovačić aus Rakitje Zigeuner, aus der V. Altersklasse Joso Maidić von Samobor, aufgefordert, sich wenn sie im Auslande weilen binnen 2 Monaten sonst aber binnen 30 Tagen vom Tage der 3. Einschaltung dieses Ediktes an gerechnet, sich um so gewisser hieramts zu stellen, als sonst gegen dieselben nach §. 35 der Rekrutierungs-Vorschrift vorgegangen werden würde.

K. k. Bezirksamt

Samobor am 6. August 1858.

Der k. k. Bezirks-Vorstand
Martinković.

Nr. 9358 (Fin.—22)

3—3

Kundmachung.

Die dem Religionsfondsgute Svetice von dem denselben angehörigen Bergrechtsgründen mit neunzig ein Eimer 19 Mass Wein zukommende Bergrechtsgabe wird sammt den Jahres-Ertrage des von demselben Gründen entfallenden Zehente für das laufende Verwaltungsjahr 1857-58 in Pacht gegeben, und zu diesem Behufe die am 13. September 1858 in Loco Svetice um 12 Uhr Mittags abzuhaltende Lizitation ausgeschrieben.

Der Fiskalpreis ist für beide Abgaben mit 305 fl. CM. festgesetzt. Jeder Lizitant hat vor Beginn der Lizitation das 10% Vadium des Ausrufungspreises zu Händen der Lizitations-Commission zu erlegen. Die näheren Lizitationsbedingungen können sowohl hierorts als auch bei dem k. k. Steueramte in Carlstadt, dann bei der Lizitation eingesehen werden.

K. k. Finanz-Bezirks-Direktion

Agram am 14 August 1858.

Heim.

Nr. 80-1858 pr. (Izv.—221)

3—3

Konkurs-Ausschreibung.

Bei dem Magistrate der königlichen Freistadt Kopreinitz ist eine mit dem jährlichen Gehalte von 300 fl. CM. verbundene Kanzlisten-Stelle provisorisch mit welcher kein Recht auf Pension verbunden ist, in Erledigung gekommen.

Diejenigen, welche diese Stelle zu erlangen wünschen, haben ihre mit Nachweisungen über das Lebensalter, die zurückgelegten Studien, das moralische und politische Verhalten, über die bisherige Dienstleistung, dann über die vollkommene Kenntniss der deutschen und Landessprache belegten Gesuche und zwar, wenn sie bereits im öffentlichen Dienste stehen im Wege ihrer unmittelbar vorgesetzten politischen Behörde bis 4. September d. J. hieramts einzubringen, und darin anzuführen ob sie mit angestellten Magistrats-Beamten der Stadt Kopreinitz verwandt oder verschwägert sind.

Stadt-Magistrat Kopreinitz am 14. August 1858.

Der Magistrats-Vorstand

Deurbany.

OGLASNIK.

(Dp. 64)

6—1

Dievojačko odhranilište
baronice Ide Lazarini rodjene grofice
Barbo u Rieci.

Ovoj je u dio pala visoka milost, da stoji pod pokroviteljstvom Nj. veličanstva carice Karoline Auguste, koja joj je carskom darežljivostju jednu dievojku za odhranjenje premilostivo povieriti dostojala.

Ista zaključuje sadašnju školsku godinu koncem kolovoza i započima bližnju 1. listopada o. g., koja će kao sve sliedeće trajati 11 mjeseci. Ona je znatno razprostranila svoj dielokrug, jer je nesamo zadobila veće školske prostorije, nego je i pomnožala svoje učiteljsko osoblje za dvie nove učiteljice, medju kojima jedna Francuskinja upravo iz unutarnje Francuske. Podučavanje se razdieljuje u 5 kurzah, u posljednjem će se dievojke podučavati u kućnom gospodarstvu kao također u napravljanju ženskih opravah i u dielu maršandmodskom. Pitomice plaćaju za podučavanje i cielo obškèrbljenje 250 fr. na godinu u polugodišnjih rokih unapred. Obširnii programi poslat će se poštom prostom od poštarine i mogu se također dobiti u Zagrebu u knjigarnici g. Prettnera i u Karlovcu pri g. knjigotèržu Ghilardiu
Rieka 20. kolovoza 1858.

Carsko-kr.

službene

NARODNE

NOVINE.

Novine ove izlaze svaki dan izuzeći nedjelje i praznike na čitavom listu. — Polugodišnja predplata je za domaće u novinarici 4 for. srebra. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom pošiljati, 6 for. sr. —

Za službene oglase opredjeljena je površina: 4 kr. sr. od linije za prvi put; a zatim za svaki put 2 kr. sr. — Za druge oglase ili posebne članke plaća se do 10 linija 20 kr. sr., dalje pak od svake pojedine linije 4 kr. sr.

Uredovni dio.

Bèrzojavna pošiljka.

Ministar unutarnjih poslova na zemaljskoga poglavara u Zagrebu.

Buletin: Nj. veličanstvo carica nalazila se je jučer podpunoma povoljno tako što se tiče tečaja babinah kao i ostaloga zdravstvenoga stanja. Usled toga spavelo je Nj. veličanstvo posljednju noć postojano mirno. Uspijevanje novorodjenoga cesarevića napreduje radostnim načinom.

Laksenburg 27 kolovoza 1858 u 8 uri u jutro.

Dr. Bartsch s. r. Dvorski savjetnik
c. k. profesor. Seeburger s. r.
c. k. prvi tielesni liečnik.

P o p i s

blagih darovah, koji su za oveličanje sretnoga narodjenja cesarevića prinešeni bili za zagrebačku ubožnicu.

(Nadalje.)

	for. kr.
Hatzova obitelj, tērgovac	20 —
Weis i Frankl, tērgovci, zajamnu obveznicu	20 —
Cernadak G., tērgovac	6 —
Leuzendorf Dragutin, občinski savjetnik	6 —
Ausch Antun, tērgovac 1 komad od 5 franakah u zlatu	5 —
Sorg Josip, občinski savjetnik	5 —
Horvath Josip, občinski savjetnik	5 —
Schivitz Franjo, občinski savjetnik	5 —
Priester Emanuel, tērgovac	5 —
Weis Jakob, tērgovac	5 —
Eisenhut Antun, stolar	4 —
Spiegelhaltes Ivan, voskar	3 20
Weis Augustin, tērgovac	3 —
Mallin Naum, občinski savjetnik	3 —
Kelemen Franjo, odvjetnik	2 —
Sertić i Reputin, tērgovci	2 —
Horaček Friderik, liečnik	2 —
Vinkler, štedionički pieneznik	2 —
Kraus Bogomir, pekar	2 —
Vidanić Antun, tērgovac	2 —
Irgolić Matija, kućoposjednik	2 —
Nestlang i Kalabar, tērgovci	2 —
Lakinač Aloja, občinski savjetnik	2 —
Pogorelec Jakob	2 —
Šmidt Maksimilian, pobiratelj porezih	1 —
Popović Aleka, oficial kod miestodršstva	1 —
Kavić Franjo, kastelan	1 —
Reitz, graditeljski asistent	1 —
Genžić Josip, kvartirski meštar	1 —
Malošek Antun, pobiratelj porezih u miru	1 —
Ostović Stjepan, tērgovac	1 —
Rohm Ivan, kavanar	1 —
Vidali Sigmund, c. k. računovodja	1 —
König, tērgovac	1 —
Nossan Antun, tērgovac	1 —
Guth Dragutin, tērgovac sa staklenom robom	1 —
Hondl Josip, željeznar	1 —
Gavella Nikola, tērgovac	1 —
Koritzner i Klein, tērgovci	1 —
Popović Josip, tērgovac	1 —
Prukner L., tērgovac	2 —
Buvin A., staklar	1 —
Miška I. R., tērgovac	1 —
Hertzel Adolf	1 —
Rabenstein Ignac, krojač	1 —
Kaufman Filip, tērgovac	1 —
Matošek Mihejl, krojač	1 —
Binder Martin, tērgovac	1 —
Krešić Mihalj	1 —

Šivak Mihalj, uredski sluga	1 —
Domin, posebnica	— 30
Hönigsberger S., tērgovac	1 —
Skopini Mihalj	3 —
Skopini Stjepan	2 —
Concilia Ivan	2 —
Stupes Martin	1 —
Kann A.	1 —
Hönigsfeld	1 —
Hochstädter I.	1 —
Gavella Gjuro	1 —
Paviešić D., kanonik i občinski savjetnik	2 —
Vuković, kanonik	1 —
Ledinski D., kanonik	5 —
Gergić Petar, pravitelj cvietovah	2 —
Angerer Dragutin, mesosušitelj	1 —
Mudrovčić I., tērgovac	1 —

Dakle u gotovom 146 50
Jedna zajamna obveznica 20 —
i jedan zlatni komad od 5 franakah.

U prvom izkazu u gotovom 125 f. — k.
u obveznicama 120 " — "

Skupa . 245 " — "

Zajedno u gotovom . 241 50
U obveznicama 140 —
i jedan zlatni komad od 5 franakah.

C. k. miestodršveni tajnik kao upravljalatelj ureda
Kušević.

Neuredovni dio.

Austrijska carevina.

Zagreb 27. kolovoza. Njeg. veličanstvo dozvolilo je s najvišjom odlukom od S. o. m. odobriti novo ustrojenje graditeljne branše u vojnoj granici.

Ona ima obstojati: a) iz vojnih činovnikah, koji sačinjavaju svoj posebni status, i b) iz službenikah u kategoriji vojničkih nižjih osobah. Broj činovnikah sastoji u: 2 graničarsko-graditeljna ravnatelja, 3 graničarsko-graditeljna podravnatelja, 15 zemljomierah, 4 graditeljna oficiala 1. razreda, 4 drugoga razreda, 3 graditeljna akcesista i 2 graditeljna viežbenika. Broj nižjega osoblja sastoji u: 15 dervodijskih polirah, 15 zidarskih polirah i 3 bunarska meštra.

Od ovoga osoblja pozvani su za službovanje kod graničarsko-graditeljnoga ravnateljstva u Zagrebu: 1 graditeljni ravnatelj, 2 graditeljna podravnatelja, 3 graditeljna oficiala 1. razreda, 3 drugoga razreda, 2 graditeljna akcesista i 1 graditeljni viežbenik. Kod graničarsko-graditeljnoga ravnateljstva u Temišvaru (za sad još u Pantovu): 1 graditeljni ravnatelj, 1 graditeljni podravnatelj, 1 graditeljni oficial 1. razreda, 1 drugoga razreda, 1 graditeljni akcesista i 1 graditeljni viežbenik.

Šta se tiče prisizanja, nošnje, ženitbe i obiskerbljenja njihovih udovah i sirotah, jednaki su s ostalim vojničkim činovnicima.

Zagreb 27. kolovoza. Ovdje u posadi nalazeća se pukovnia nadvojvode Sigismunda broj 45 odlazi okolo konca rujna o. g. u bečku posadu, a miesto nje doći će ovamo 1. listopada u posadu pukovnia viteza Airoldia br. 23.

V. Z. Iz Varaždina dne 24. kolovoza. Dne 22. t. m. oko 1/3 sata poslije podne prijavljena nam bi preradosna viest, da je Nj. c. k. apost. velič. naša premilostiva carica na sveobće veselje naroda austrijskih viernim podložnicima svojim polag providnosti božje i vruće

želje svihkolikih državljana carevića pokloniti dostojala, koja viest bi takodjer sto i jednim hitcem iz mužarah ovogradskom žiteljstvu prijavljena.

Kako pucajna započe, oživi naša inače po dobro mirtva varoš, te su sve ulice svjetinjom napune — u večer u 8 i 6 sata prolazila je sve ulice u slavu toli znamenite svečanosti gradjanska bauda vesele komade svirajuć, dočim je žiteljstvo dobrovoljno naročito u unutarnjoj varoši kuće veleliepno razsvietlilo, i time svoju starodavnu privrženost i iskrenu podložnost Nj. c. k. apost. veličanstvu i sretno vladajućoj sjajnoj kući zasviedočilo. —

Dne 23. t. m. u znak istinske privrženosti, koju žitelji grada Varaždina prama premilostivom svojem zemljegospodaru kao brižljivom oco goje, bi opetovano sto i jednim hitcom mužarah ponovljena viest, dočim se je u 10 satih jutro u gradsko-župnoj cèrkvi svečana služba božja obdržavala, kod koje, osim svih u gradu nalazećih se gradjanskih i vojnih dostojanstvenikah, prisustvovala takodjer množina miestnog žiteljstva, koja se je za izvanredna milost ovu sve-mogućem bogu iz dna sèrca zahvalila.

Poslije dovršene sv. mise odpievana bi ambrozijanska himna i carevka. Ovdje u posadi nalazeći oddiel c. k. pukovnie nadvojvode Sigismunda i gradjanska četa izišle su u podpunoj paradi, te davahu pred župnom cèrkvom običajne pozdrave, kojima prangie iz bedemah starog grada odadržavljahu.

Istom prigodom porazdieljeno bi medju miestne siromake od strane gradskog poglavarstva 40 fr. sr., dočim je ovdašnji gradjan i tērgovac g. Mato Lopatni za uspomenu toli znamenite svečanosti na korist zavoda ubogih 1 dionica narodnog kazališta u vrijednosti 25 fr. poklonio.

Priobćujući ovu primećujem, da akoprem Varaždinci obziram na njihove okolnosti i ina obstojateljstva, nisu bili u stanju izvanredna i veleznomenitu svečanost ovu onako proslaviti, kao što takova u ostalim gradovima proslavljena biae, nu da su sve ono, što su u slavu svečanosti ove učinili, jedino iz prirodjene sebi privrženosti i iskrene podanosti prama Nj. veličanstvu učinili, i time pred svietom staru svoju podložničku viernost riečima i činom zasviedočili uz vruću želju, da blagi naš otac, kralj svih kraljevah, Nj. veličanstvo našeg premilostivog cara Franja Josipa I. sa prejasnom gospojom caricom i novorodjenim carevićem i ukupnom kućom austrijskom na mnoge i mnoge godine zdrave na radost i veselje viernih podložnikah svojih uzdržati blagoizvoli.

Beč, 25. kolovoza. Na čestitku koju je predale deputacia grada Beča vodjena gradjanskim načelnikom dr. vitezom Seilerom odgovorilo je Nj. velič. car medju ostalim i ovo: „Bog mi je dao sina, koi će jednom naći novi, veći i liepi Beč; ali ako se i grad promieni, tako će ipak naći princ stara vierna sèrca nepromienjena, koja će, ako bude potrebno, i sa njega dokazati svoju posviedočenu pripravnost na svaku žrtvu.“

— U slavu narodjenja carevića stiglo je nadalje na g. ministra unutarnjih poslova od barona g. Anselma Rothschilda 5000 f., od gg. Dimitra i Šandora baronah de Belio, velikih bojarah Vlaške 1000 f., i od veletržacke kuće M. L. Biedermana 1000 f.

— Veliki dvornik Nj. velič. cara Ferdinanda fml. baron Airoldi prispeo je ovamo sa čestitkom Nj. velič. cara Ferdinanda.

— Nj. uzoritost stožernik Silvestri primljen

je danas od Nj. velič. cara u posebnoj audien-
ciji i odlaziti će sutra u Rim.

— Nj. uzoritost stožernik primas pl. Scitov-
ski odputovao je danas u Gran.

— Danas je bilo u Posenhofenu vjenčanje
princeze bavarke Helene sestre Nj. velič. naše
carice s princem Taksisom.

Franceska.

„Moniteur“ naviešćuje zaključak konferen-
cijskih sljedećim riečma:

„Pariški kongres naložio je konačno do-
vješnje svoga rada nekoliko komisijah, kojih
radnje imaju potvrditi ugovarajuće sile. Jedna
od tih komisijah ima ustanoviti novu granicu Mol-
davske prema Besarabiji a druga izpraviti rusko-
tursku granicu. Dvije konvencije učinjene su u tu
dvostruku svrhu a dotične ratifikacije izmijenjene
su pred više mjeseci.“

Komisiji imenovanoj za kneževine naloženo
je bilo pronaći želje i potrebe Moldo-Vlahah i
na licu mjesta sakupljati potrebne elemente za
pripravu organizacije dunavskih kneževinah. Kon-
vencija potpisana 19. t. m. u ministarstvu iz-
vanjskih poslova ima svrhu, da ovoj važnoj
ustanovi ugovora od 30. ožujka zadovolji. Kad
ludu članci u njoj sadržani obnarodovani, uvidit
će se, da je njom za rukom pošlo, različnost
mijenjanja ugovarajućih silah donijeti u sklad s inte-
resima i željama pučanstva.

Evropska komisija dunavskih ušća još nije
dovršila naložene joj zadatke a brodarstvenog
spisa izradjenog od obalske komisije nisu sile,
koje su potpisale pariški mir, potvrdile; no
radnja ovih obih komisijah, napose koja se tiče
brodarstva na Dunavu, točno je ustanovama u-
govora opredjeljena i dovršenje iste moglo bi
se samo materijalnim preprekama zategnuti. Može
se dakle dielo pariškog ugovora od sele sma-
trati kao dovršeno.

Listu „Independance Belge“ pišu iz Pariza,
da u depeši „Moniteurovoj“ iz Tientsina udara do-
datak, da se samo „u slučaju nužde“ mogu di-
plomatički agenti pripustiti u Peking, tim većma
u oči, što su baron Gros i lord Elgin imali
naputak, da od kineske vlade zaista, da se po-
stojena poslanstva podignu u Peking. Divnoj
energiji ruskih agentah čudi se u istinu sva di-
plomacija u Parizu, kao što isti izviestitelj tvrdi.

Pariz. Ovdje izlazeći list „La Patrie“ sa-
viešćuje sultana, da putuje u svoje provincije i
da kroz to svoje osobno došastje umiri razdra-
žena čuvstva pa da im zajamči doskočenje nji-
hovih tužbah.

Berzotjavne i najnovije vijesti

London 25. kolovoza. „Times“ sadržava
jedan telegram iz Nove Fandlandie od jutros u
12 sati 53 minuta, koji nesadržava ništa važ-
noga u političkom obziru. Polag vijesti new-
yorkskoga parobroda od 14. kolovoza bila je,
vele, poslanica kraljice Viktorie na Buchanana,
kad je prispiela, pozdravljena sa 100 hitaca iz
topovah. U Kanadi sastavili su Ecartier i Makdonald
novo ministarstvo. U Meksiku bahnula je revolu-
cija. Baez bio je proglašen za predsjednika.
Zala groznica biesni. Zuleaga odputovao je.

Térszt, 26. kolovoza. G. Lesseps i lord
vêrhovni komisar jonskih otokah prispieli su ovamo.

Javljeju iz Turina od 24. kolovoza. Jedna
ruska švadra očekuje se u Vilifranki. Tvêrde,
da je medju piemonteskom vladom i jednim ru-
skim parobrodarstvenim društvom sklopljen ugo-
vor zbog brodarenja po moru.

Miestna vîest.

Ovdašnje strijeljačko društvo svetkovalo je
narodnjem carevića na liep i obće hvale vrie-
dan način. Prekjučer po podne u 3 sata počelo
se je nadstrijeljivanje, tečajem kojega je igrala
ovdašnja banda od pukovnije nadvojvode Sigis-
munda izabrane glasbene komade. Pêrva nagra-
da bile su slike Nj. veličanstva u većem for-
matu a druga iste slike u malo manjem formatu.

U večer u 8 sati započeo se je sjajni
ples, koji je društvo za taj večer priredilo.
Plesovna dvorana bila je ukasao uriečena i vi-
diele su se slike Nj. veličanstva cara i carice,
koje su bile cviećem krasno urešene. Ulaz,

na kojem smo opet čitali omilielu našu poslo-
vicu: „Dobro došli gosti mili, Bog daj uvijek
složni bili“, i doksat bîahu sa zelenim granjem
urešeni i posliednji kao i portal i prozori bîahu
krasno razsvietljeni. Akoprem vrijeme nije bilo
najugodnije, ipak je bila plesovna dvorana dub-
kom napunjena i može se reći, da se je bilo
sišlo preko 300 izabranih osobah što je u raz-
mjeru k ograničenosti prostora dvorane svakako
mnogo — (nije dakle, kao što u jučeranjem „Agr.
Zigu“ stoji, bio ovaj ples samo prilično po-
siećen! Svaki, koji je bio taj večer u strijeljani,
može to posviedočiti). Oko 9 sati došao je g.
dvorski savjetnik Konrad pl. Eibesfeld u društvu
fmila g. Kuševića i pri njihovom ulazu u ple-
sovnu dvoranu bila je pučka začinka svirana i
prapraćena obćenitim gromovitim „živio!“

Uredjenje ove svetkovine imamo zahvaliti
ponajprije sadašnjem strijeljačkom nadmeštru g.
Miroslavu Horačku, koji si je svojom hvale
vriednom brižljivošću već i perva vremena ste-
kao velike zasluge za našu strijeljanu, ovaj još
jedini naš građanski zavod, i najviše je doprine-
sao k tomu da još postoji, zatim g. strijeljač-
kom podmeštru, Vinkleru koji svakom prilikom
ide revnostno na ruku g. Horačku. Neka ova
gospoda i u budućne neohladne u svojem revnom
nastojanju, pak će za cijelo ovaj zavod u kratko
vrijeme procvasti.

Divili smo se takodjer i dekoracijama s cvie-
ćem u plesovnoj dvorani, koje su pobudile obću
pozornost, što imamo zahvaliti nadbiskupskom
nadvêrtljaru g. Kôrblaru, koji svakom svečanom
prilikom liepo resi streljačku dvoranu. Kako ču-
jemo izrazio je dvorski savjetnik g. Konrad pl.
Eibesfeld prema g. Horačku i Vinkleru svoju
podpunu zadovoljstvinu za onaj večer, i obećao
je, staviti do višjega znanja privêrženost, koju
je strijeljačko društvo tom prigodom pokazalo
prema najvišjoj vladajućoj kući.

Narodno kazalište.

Za utemeljenje narodnoga hêrv.-slav. ka- zališta položiše:		fr.	kr.
Gosp. Barac Franjo		12	30
obćina Bêrdovec		150	—
„ Biskupec		200	—
gosp. Cepulić Avelin		12	30
„ Dešković Božo		25	—
„ Darbešić Ivan Nep.		25	—
„ Drašković Marko sa društvom		25	—
„ Hêrzić Šimo		6	15
„ Ittlinger Lavoslav		25	—
„ Kovačić Slavoljub		15	—
„ Kušević Aurel		50	—
obćina Lipovnik		100	—
gosp. Maričić Ivan		50	—
„ Mikuličić Antun		25	—
„ Mudrovčić Ivan		20	45
obćina Netretić		50	—
„ Ribnik		50	—
gosp. Sebastianović Franjo		20	45
obćina Sriedište		25	—
„ Stenjevec		200	—
gosp. Šadek		25	—
„ Uhernik Andria		41	30
obćina Vidovec		100	—
„ Vinica		50	—
Ukupno		1304	15

od pèrvo je na istu svêrhu pridô-
nešeno 29.925 —

dakle do sada 30.229 15

Sljedeći pako darovaše svoje dionice istom
narodnom zavodu i postao utemeljitelj narod-
nog kazališta:

I. banovačke pukovnije častnički		fr.
zbor	12 dion.	300
I. banovačke pukovnije obćine	5 „	125
gosp. Car Stjepan	1 „	25
gospoja Čaić Franciška	4 „	100
Ukupno		22 „ 550

(Dalje će sliedit.)

Današnjem broju priložen je popis
têrsovah i voćakah, što se mogu dobiti u vêrtu
gospodarskoga društva hêrvatsko-slavonskoga.

Odgovorni učrednik. Dr. Demeter.

SLUŽBENI LIST.

13005-1906 (VI.—52)

3—2

Concurs-Ausschreibung.

Es ist die Stelle eines provisorischen Spitalar-
tes und zugleich Direktors im Krankenhause zu Pakrac
im Požeganer Comitete in Slavonien, womit ein mo-
natliches Pauschale von fünfzig Gulden CM. verbun-
den ist, erlediget.

Jene Medizinae-Doktoren, welche sich um diese
Dienstesstelle bewerben wollen, haben ihre gehörig
belegten Gesuche unter Nachweisung der Kenntniss
einer slavischen Sprache, längstens bis 20. September
d. J. im Wege der vorgesetzten Behörden an die k.
k. kroat.-slavonische Statthalterei in Agram still-
sirt, bei der k. k. Comitatsbehörde in Požeg zu über-
reichen.

Von der k. k. kroat.-slav. Statthalterei
Agram am 15. August 1858.

Nr. 9933 (Fin.—26)

3—1

Kundmachung.

Zur Verpachtung des Mauthertrages an der k. k.
Wegmauthstation Vinično (Breznica) auf die Zeit vom
1. November 1858 bis Ende Oktober 1859 wird eine
zweite Lizitation auf den 7. September 1858 mit dem
Beisatze ausgeschrieben, dass diese Versteigerung un-
ter denselben Bedingungen und Modalitäten bei der
k. k. Finanz-Bezirks-Direktion Agram erfolgen werde,
welche in dem Amtsblatte der Agramer Zeitung bei-
gerückten Kundmachung der hohen k. k. Finanz-Lan-
des-Direktion vom 13. Juli 1858 Z. 8847 enthalten
sind.

Von der k. k. Finanz-Bezirks-Direktion
Agram am 22. August 1858.

Heim.

Br. 1175-1858 gr. (Izv.—228)

3—1

Oglas dražbe.

Od c. k. kot. ureda ludbrežkog kao suda ovim
se do obćeg znanja stavlja, da je na molbu iza po-
kojnog Gjüre i Martina Stunjek ostavljah nasliednikah
naime Tereze Stunjek udate Ospoha, Mare udate Ma-
toković, Franjke udate Vališ i Jakova Bonjkovec kao
tutora u ime malolietnog Nikole i Jele Stunjek, do-
zvoljena javna dražba ostavštine Stunjekove kuće br.
9 u Hrastovljanih ležeće sa kućnim gruntom i šljivikom
od 534 □ hv., oranicom top. br. 110 zavêrtnica zva-
nom od 1486 □ hv., livadom top. br. 178 Dol dolnji
otok 370 □ hv., oranicom Batovčak 1 ral i 110 □
hv. top. br. 207, oranicom Vêrbinec gornji otok top.
br. 290 1 ral i 50 □ hv., livadom Prilog top. br. 333
velikom 1408 □ hv. i livadom Gjurkovića top. br. 345
velikom 468 □ hv. ukupno 2/3 seljačkog selišta i za
preduzimanje dražbe ove dva roka naime za dan 30.
rujna i 30. listopada t. g. svaki put u 10 sati pri-
podne na licu mjesta odredjuju se tom opazkom, da
se kod pèrvog ročišta izpod cijene od 700 f. prodati
neće, te da će se od kupovnine uknjižene tražbine i
dieli malolietnikah odmah naplatiti morati. Ostali draž-
beni uvjeti mogu se kod suda ugledati.

C. k. kot. ured kao sud

U Ludbregu dne 10. kolovoza 1858.

C. k. kot. predstojnik
Labas.

Nr. 2034-1858 pol (Izv.—227)

3—1

Lizitations-Kundmachung.

In Gemässheit der Verordnung der wohlh. k. k.
Comitatsbehörde dd. 30. Juli Z. 8129 wird von Seite
des gefertigten k. k. Bezirksamtes hiemit zur allge-
meinen Kenntniss gebracht, dass die Gemeinde-, Fleisch-
und Wein-Daz der pol Gemeinden Zlatar und Bu-
dinščina für die Zeit vom 1. November 1858 bis 1.
November 1859 am 30. September 1858 um 9 Uhr
Vormittags in dem hiesigen Amtlokal im Schlosse
Lohor im Wege der öffentlichen Versteigerung ver-
pachtet werden wird.

Die Lizitations-Bedingnisse können hier in den
gewöhnlichen Amtsstunden eingesehen werden; schlüss-
lich wird bemerkt, dass:

1. die Lizitation nach den politischen, nöthigen-
falls auch nach den Steuergemeinden vorgenommen
wird;

2. die Gemeinde Zlatar besteht aus 43 Dörfern,
115 Wirthshäusern, wo auch 10 Märkte und 30 Kirch-
feste abgehalten werden;

die Gemeinde Budinščina besteht aus 30 Dörfern
mit 37 Wirthshäusern, 5 Märkten und 11 Kirchfesten;

3. der Ausrufungspreis für die Gemeinde Zla-
tar ist auf 3600 fl. und für die Gemeinde Budinščina
auf 1800 fl. bestimmt;

4. vom Ausrufungspreise wird das 3% Vadium
zu erlegen sein und von dem Meistbietenden auf die
10% Kaution zu ergänzen;

5. vorschriftsmässige gestempelte schriftliche Of-
ferte, belegt mit dem Vadium, überreicht vor der Lizi-
tation werden auch angenommen, jedoch die Offeren-
ten zur mündlichen Lizitation nicht zugelassen;

6 nachträgliche Offerte werden abgewiesen.

K. k. Bezirksamts Zlatar

zu Lohor am 21. August 1858.

Der k. k. Bezirks-Vorsteher
Krajačić.

Carsko-kr.

službene

NARODNE

NOVINE.

Novine ove izlaze svaki dan izvanredne i praznike na čitavom listu. — Polugodišnja predplata je za domaću u novinarnici 4 for. srebra. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom pošiljati, 6 for. sr. —

Za službene oglase opredjeljena je površina: 4 kr. sr. od linije sa prvi put; a zatim sa svaki put 2 kr. sr. — Za druge oglase ili posebne članke plaća se do 10 linija 20 kr. sr., dalje pa po od svake pojedine linije 4 kr. sr.

Uredovni dio.

Bèrzojavna pošiljka.

Ministar unutarnjih poslova na zemaljskoga poglavara u Zagrebu.

Buletin: Pošto je najvažnija doba babinah Nj. veličanstva carice sretno prošla, stanje zdravja Njezinoga veličanstva neprestano povoljno se kaže a i novorođeni nadvojvoda carević veoma radostno uspjeva, zaključuju se tim liečnička izvješća.

Laksenburg 28 kolovoza 1858 u 8. uri u jutro.

Dr. Bartsch s. r.

Dvorski savjetnik

c. k. profesor.

Seeburger s. r.

c. k. prvi tielesni liečnik.

ad 172—Pr. 1858.

Popis

blagih darovah, koji su za oveličanje sretnoga narodjenja cesarevića prinešeni bili za zagrebačku ubožnicu.

(Nadalje.)

	for.	kr.
Rois Ivana, tèrgovačka udovica	2	—
Taitl J. B., tèrgovac	2	—
Fürst Henrik, „	1	—
Dr. Krieger, varoški fizik	2	—
Dr. Miličić „	5	—
Kornitzer C. A., tèrgovac	1	—
Hartman Leopold, knjižar	1	—
Fuks Josip, bakalar	1	—
Haberman Dragutin, krojač	—	30
Mahne Gašpar, kućoposjednik	2	—
Krumpak, mesararski nadzornik	2	—
Koporeić M., odvjetnik	1	—
Župan Lavoslav, prodavalac umotvorinah	1	—
Sachs, doktor medicine	1	—
Nossan A., tèrgovac	1	—
Weighofer Fr., tèrgovac	2	—
Sabljic Eugen, „	2	—
Wohlgemuth Henrik, posebnik	2	—
Kimm, liekarnik	2	—
Mihalić Maks., c. k. miestodržstveni tajnik	2	—

Svota . 38 30

Zagreb dne 28. kolovoza 1858.

Svakolika dosad unišavša svota iznosi dakle:

u I. popisu u gotovom	125	—
„ „ „ obveznicama	120	—
„ II. „ „ gotovom	246	50
„ „ „ obveznicama	20	—
„ „ „ 1 kom. od 5 franakah u zlatu	—	—
„ III. „ „ u gotovom	33	30

Dakle u svemu . 445 20

i 1 komad od 5 franakah u zlatu.

C. k. miestodržstveni tajnik kao
upravitelj ureda
K u š e v i ć.

Neuredovni dio.

Austrijska carevina.

Zagreb. Nj. preuzoritost visokočastni gospodin stolžernik nadbiskup zagrebački pl. Haulik ostavio je dne 26. kolovoza Beč i otišao je u Meran, da tamo ostane kratko vrijeme a zatim povratiti će se do posljednjega rujna, kao što smo već javili, u Zagreb.

N. U Senja 23. kolovoza. Jošte nam se spomen jedne svečanosti vije po pameti, a već nam stiže druga, da nas razigra i razveseli u

dnu sèrca, u ovom starom primorskom gradiću. Pa budući nas ona razveseljuje, nemožemo da ju mukom zamknemo. — Tek što je zora svitati počela, evo ti pred biskupskim dvorom miestne muzike, naviestnice onoga, što je mnogi austrijski podenik željno očekivao, dočim su u gradu sve glavne osobe već oko ponoći bèrzojavnom vjesti bile obaviještene o sretnom događaju. Za muzikom je sliedio trokratni živio i gruvanje mužerah i topovah, u čem su se opet izkazali stražnji put u novinah spomenuti američanski i engleski brod, budući svaki od njih 101 put izbacio. U 10 sati služio je veliku misu svim omiljeli preuzvišeni gospodin baron Mirko Ožegović nečaleći u skućenoj svojoj starosti truda ni napora, a to sve iz ljubavi prema prejasnoj kući i na radost svomu stada. Pa izbilja; nemože si čovjek predstaviti, kako se sve raduje staro i mlado, kad ga samo gdje-god ugleda. Pred cèrkvom, kad je odmašio, ujačilo se sila svietinje, a sve su im se oči kresile od niekakova veselja. Služba božja zaključena je s hèrvatskom ambrozianskom i carevkom po ovdiešnjoj mladeži. Ambrozianska pjesam u hèrvatskom tekstu ima liepsi napjev i puno je bolje izpala od latinske na 18., a to s toga, jer hèrvatsku već i puk znade, pa ju je onda i mladež lakše izpievala. Ob 8. uri s večera bio je opet razsvietljen sav grad, a muzika je izvela nekoliko komadah pred biskupskim dvorom, gdje ju je preuzvišeni svojom prisutnošću usrećio i s doksata rekao: Živio!

U večer, pako od prehvaljenih brodovah izpalio je opet svaki po nekoliko topovah a k tomu još bili su nieko vrijeme i brodove razsvietljeni, česa stražnji put nije bilo. U 10 sati svieće se na prozorih utèrunše i svi veseli i zadovoljni razidjose se po svojih stanovah.

Beč 26. kolovoza. Nj. kr. visost veliki vojvoda toskanski prispeo je u Laksenburg na pohod najvišjega dvora.

— Nj. k. visost princ pruski Dragutin očekiva se dojdne sedmice ovde. On je kao što je poznato naredjen za nadgledavanje savezne vojske.

— Dojkinja novorođenoga carevića zove se Franciska Rzehore žena seoskoga sudca iz miesta Vize u Moravsk-j, i ima joj 19 godina.

— Nj. preuzvišenost g. miestodržac od Česke baron Mečery prispio je jutros ovamo.

— U ariedu 1. rujna bit će u kapeli u grofovskom dvorcu Encersdorfu vićenje poslaničkoga tajnika g. grofa Blomea sa gospodičnom groficom Buol-Saunsteinom.

— Glavni gubernator Erdeljske fml. g. knez Miroslav Lihtenstein imao je danas pred podne čast biti primljen od Nj. veličanstva cara.

— Knez Adam Čartorinsky prispio je ovamo, da pohodi svoga brata Kostu Čartorinskoga.

Cèrnagora

„Oest. Ztg.“ javlja da je knez Danilo dobio pismo od cara Napoleona, u kome mu se zahvaljuje što je onako liepo primio francuskog admirala Graviera i izražava mu se zadovoljstvo carevo što pristaje na namiere Francuske i skupa obećava godišnja pomoć od 50.000 fr. Dalje „Oest. Ztg.“ javlja da je cèrnogorski punomoćnik g. Vuković pušten da siedi u komisii što uređuje granicu. Protivu toga, veli, protestirali su komisari austrijski i turski; ali budući su ruski i francuski komisar zahtievati da bude pušten, a komisari engleski i pruski, s početka prema tome neutralni bivši, kašnie su sa-

jedao sa komisarom turskim nato pristali: to i on sad ima miesta u siednicama komisie. U ovima predsjedava francuski konzul g. Hekard, a komisari pruski i austrijski. rade tehničke poslove, t. j. snimaju granicu. Članovi komisie noćivaju u čadorima, koji se za njima nose. U pratnji svojoj imaju jednu kompaniju turskih piešakah i 24 konjanika.

O posljednjim događajima u Cèrnogori priobćujemo iz Šèrb. Dnevnika sliedeće dopise:

S cèrnogorske granice 5. kolovoza. Da ispunim moje obećanje, nepropuštam malo pobolje razjasniti posljednji događaj i sudbinu gradića Kolašina. Kolašin bio je dosad na glasu, a odsad će se računati u male varošice. Dan 26. sèrpnja ostaje nemilom uspomenom Kolašinu. Toga su dana udarili Bèrdjani u jakom broju na ukriepjenje Kolašina, na okoline i na katune njegove. Vojska je priskočila bila sa svih stranah. Boj je, kako vele, trajao do dva tri dni. Što je bilo stoke i drugog imanja od imućnih Turakah palo je plienom u ruke Bèrdjanah. Domovi kao i štale i u njima dosta čeljadi predano je sve ognjenom življu. Boj se je produživao s ogorčenjem s obe strane. Domovi su pretvoreni bili u cèrni pakao; oganj je sažizao i žive, a sieća je bila na dohvat, bez razlike roda i uzrasta. Vele, da je ovo nazvano čarvanje lišilo života oko 5000 (?) dušah turskih. Sva stoka, nalazivša se u prostornoj Sinjavini, ostala je plienom Bèrdjanah. Od Bèrdjanah, kažu, da je poginulo oko 100 ljudi, a i senator Novica Cerović dobio je lasku ranu. To je malo u šire događaj, ali nije potanko, jer se piše po glasanju, a ne očigledice.

U ovom boju udioništvovali su i Šaranči, Vasojevići, Drobnjaci i Pivljani, i tako se po tom može uzeti, da nije onako, kao što „Moniteur“ javlja, da su pomenuta miesta pristupila k pokornosti i pomirenju s turskom vlasti. Ovamo se čuje protivno, da se jednom podigavša plemena neće skloniti ni na kakve bezuslovnosti, već da ostaju pri onom, što su jednom počela iskati. — Francuski konzul iz Skadra dolazio je preko Cucah s jednim Rusom na Cetinje, a odtud otišli su zajedno u Skadru, da razpravljaju zadjevice podgoričko-liešanske. Turci se okrivljuju, što su prvi započeli.

U Ketoru 8. kolovoza. Poslie boja na Kolašin više nije bilo nikakvih zadjevica, osim što su Liešnjani napadali na granicu, no njih četvoricu dao je knez kao krivce povezati i staviti u tamnicu. Počem je došao francuski konzul iz Skadra i još jedan ruski na Cetinje, uzela je stvar sasvim dragi vid. Kèrvoprolieće u Kolašinu uzeto je za umiestau stvar po tom, što oni računaju Kolašince za careve odmetnike, i da od bivšega događaja drugih posljedica više biti nemože. Tako će sva stvar kolašinstva na miru ostati. — Po učinjenom predlogu rečenih konzulah predloženom skadarskom paši, okrivljeni su Podgoričani, da su oni prvi nasèrnuli i povriedili granični mir, zato je od najglavnijih podgoričkih Turakah 50 povezano i povedeno u Skadar na odgovor. Po tom je sad i s ove strane mir utvèrđen. — Ovdie se je mnogo govorilo, da je knez okrivio Novicu, što je udarao na Kolašin, pa vele, da se je Novica izpričavao, da on nije ništa drugo činio do ono, što mu je naloženo. Bilo je glasovah, da se je knez izrazio, da će Novicu i Milana Vukova obiesiti. No to su bili glasovi, a može biti i samo prazne rieči. Nije vierovati, da bi knez Novicu tako lahko žrtvovati mogao, jer on i sam dobro znade, da je Novici teško para naći. Medjutim izjavljenje konzula naprema Kolašinu

i njegovim događajima daje povoda vjerovati i opredijeljeno reći, da je Novica sasvim u bezopasnosti; a Milan Vukov došao je na Cetinje, pa ćemo vidjeti, šta će s njime biti.

Komisija za mirenje granica otišla je iz Grahova u Banjane. Tamo su, kažu, nesloge između žitelja o opredijeljivanju granica, a isto tako da je nesloga i između samih komisara. — Govore, da će se Crnogori pridružiti Bar, ali zato da Crnogora neće ništa od hercegovačke strane dobiti, već da će sva sporna miesta morati ustupiti Turcima, ali u naknadu što dobiva Bar. Nezna se i negovori se ništa za Vasojeviće i za zetske gradove, kako će se za njih riješiti. Tu se hoće vremena za nestoerpljive dosta stierpljenja, dok se sve prekine i svršši.

Turaka.

Sa bosanske granice od 14. kolovoza pišu Sèrb. Dnevniku: Na dan 6. kolovoza bude u Gradačcu (blizu Šamca na Savi) zbog davnašnje svadje i nesloge između agah, begovih i raje okružna skupština sazvana, na koju od nahiie morade doći iz svakoga sela po dva kmota ili seoska stariješina i svećenik od svake parohie. Kad se narod pred pašinim konakom u Gradačcu sakupio bio, obkole ga ujedanput redovni turski konjanici, a poslije za kratko vrijeme ukaže se kajmakam paša tuzlanskoga sandžaka, Nuredinpaša sa novodošavšim zborničkim vladikom Melentijem i s ostalim činovnicima i begovima turskim. Stupivši među narod, zapita ga u tri maha: Rajo! hoćeš li i dalje biti vierna i pokoraa svomu caru? — na što svi odgovoriše: Hoćemo, čestiti paša! Na ovo im paša reče: „A ti poslušaj ferman čestitoga cara“ i tu pročitaše ferman najprije turski, a poslije se i sèrbski iztumači. U fermanu stoji, da car zapovijeda, da raje mora svojim begovima od svega trećinu davati, osim što mu u bašti kod kuće rodi, zato su bezi dužni raji davati dva vola ili konja, da orati može, dati joj zemlju čistu za oranje, ili joj pomoći kèrčiti; pri tom da beg mora raji novu kuću načiniti ili staru obnoviti, gdje će raje moći živiti. Osim toga reče paša, da raje mora podpuno izdati zaostavšu desetinu na dvie godine t. j. 1857 i 1858. — Kad to paša svršši, a on zapita raju: No, rajo, jeste li zadovoljni? — Raje je sva čutala a iz sredine naroda stupi u svoj Posavini čuveni pop Stojan Stošević iz Žabara i u ime svega naroda razlagati i govoriti priče: „Mi smo svagda sa svakim fermanom našega čestitoga cara zadovoljni; ali na ovo pristati nemožemo, jer je raje tako osiromašila, da u stanju nije dati desetinu ni za ovo, a kamo li za prošlu godinu, pa makar nas i na svake muke metnuli. Što se tiče, da begovi raji za oranje volove ili konje daju, ni to nemože biti, jer mnogi bezi sami nemoju, a kamo li da raji mogu dati; a suviše raje to nikuda javljati i tužiti nema, jer proti begovima svojim niti smije, niti joj što pomože tužiti se i kod turskoga suda pravice tražiti.“

Na ove popove razloge kao i ostalih 11 knezovah i kmetovah tako se paša razljuti, da je kao biesomučan skakao i tuzlanskom vladici Melentiju zapovijedi, da popa Stojana iz Žabara odmah razpopi i njemu (paši) preda, a on će mu poslije već zaati suditi. Na pašinu zapoviest uhvate zaptie pred čitavom skupštinom popa Stojana i 11 kmetovah, te ih sve odvedu u apse i u gvozdje okuju. Njih žalostna sudbina očekuje. Zbog straha što je paša sa svećenikom tim i knezovima postupiti naumio poboja se narod i pet selah obećao, da će davati desetinu, a ostala sela čutaše. Kad je polazio reče paša narodu, da se za tri dana promise i da mu jave, inače da će sa svojim konjanicima od sela do sela ići i desetinu izgoniti, a koje mu se selo usprotivi ili desetinu neizda, da će ga pod mač i vatru okrenuti.

Valjda da izpuni ovo svoje obećanje počeo je paša po nahii gradačkoj, a i po drugom vilajetu, svakoga čestitoga svećenika goniti, zatvoriti i u gvozdje okivati. Tako svojih 15 askerliab pošlje 27. sèrpnja u Vranjak po popa

Petka, da ovoga čestitog i otnesnoga čovjeka okuju i okovana živa ili mèrtva u Gradačac dovedu. Askerlie dodju isti dan u samu noć, da bi valjda bolje uspieti mogli, i počmu na kapii popa Petka lupati. Ovaj se digno i osviodočivši se, da nije čist posao, probudi svoje kućane, te se počme iz svoje zatvorene kuće snažno braniti i pucati tako, da dva askerlie pogiboše. Na to pucanje i bunu dignu se seljani i askerlie od popove kuće raztieraju. Drugi dan 28. sèrpnja borio se pop Petko sa svojim seljanima i sa još nekoliko stotinah ljudi kod cèrkve, i puškarali su se puna tri sata sa 500 iz Gradačca poslanih katanah redovnih, i ove su sretno nadbili, da su katane u biežanju spasenje svoje tražili, počem ih je nekoliko poginulo. Toliko je izviestno, da je turski šamački džemrukčija sa nekoliko Turakah i s kasom u austrijski Šamac prebiegao. Narod u gradačkoj nahii sav se usrujao i kupi se u gomile, pa je počeo paliti begovske konake i kule i sela turska. Turci svi pobiegohu u grad Gradačac. Govori se, da je i sva Posavina nemirna. Kèršćanske čete obkoliele su Gradačac, i Turci se iz njega nikuda maći nemogu. — Ovaj čas čujemo, da je popo Petko u Vranjaku (na granici maglajske nahie) do 2000 momakah skupio i tamo se u planini ušao. Na više miestah došlo je do kèrvi. Među Turcima veliki je strah zavladao. — U Gradačcu ima mnogo popovah i knezovah, koje je Nuredanpaša još prije pozatvorao.

Franceska.

Iz Pariza javljaju, da se je princ Napoleon vratio sa svoga puta u Švajcarsku. Kao što čitamo, bio je princ u Genevri, odkuda je otišo u Šamoni.

Konferencie započele su 22. svibnja i punomoćnici imali su 19 siednicah, od 14. siednice počemši, vodio je napisnik gospodin Fougères, međjutouji ravnatelj političkih radnjah u ministarstvu izvanjskih poslovah. Kinsimbej, koji je imao konvenciju od 19. odnieti u Carigrad, ukòrcio se je 21. u Marsilju.

Velika Britanija i Eriška.

Učvèrsćenje na otoku Aurigny-u, Engleskom Alderney-u, u kanalu la Manche, nekoliko miljah od kap de la Hougue-a udaljenom tieraju se revnjivo odkad je bila demonstracija u Šerburu. Lordovi admiraliteta otišli su u tu svèrhu na rečeni otok.

Bèrzojavne i najnovije vjesti.

Tèrst, 27. kolovoza. Francuski glavni konzul Sabatier odputovao je danas lojdovim parobrodom u Aleksandriu.

Milano, 26. kolovoza. Jučerašnja svetkovina u pèrvostolnoj cèrkvi i razsvieta grada bile su sjajne. Lombardeska sredsredna kongregacija predala je čestitku za Nj. veličanstvo cara.

Carigrad, 21. kolovoza. Stvari koje dolaze iz Malte podvèrgavaju se postupanju od patente brutta a one koje dolaze iz Egipta, Maroka, Ceute i Gibraltara postupanju, koje se upotrebljava kod stvarih sumnjivih. Službene vjesti iz Bengasia javljaju da je kuga malone minula. Husnipaša naimenovan je glavnim gubernatorom od Janine. Francuski oficiri odredjeni u Persiu došli su tamo. Velipaša protestuje proti okrivama nalazećim se u adresi kèršćanskih stanovnikah otoka Krete. Među dvorskim činovnicima učinješe su iztrage i mnogi od njih izgubili su svoje službe. Radnje oko bèrzojava u Beograd revno se nastavljaju. Davanje u zakup desetine u Bosni i Hercegovini zabranjeno je za ovu godinu. Iznovični razpis zabranjuje izvadjat bakrene novce.

Pišu iz Turina od 27. kolovoza da su uzaptili konservativnu Armoniju. Povoda je dalo toj naredbi članak: „Avviso ai conventi e monasteri“, koji premda velikom umièrenostju sastavljen, ipak učini se sablažan dèržavnoj oblasti zbog načela, koje se u njem zastupa. Pokrajinski sud u Genovi osudio je novoga jamca lista „Italia del popolo“ na globu od 100 franakah i zatvor od jednoga mjeseca, budući da su se u iskaznicama po njem predložanima, koje je on

podnieti morao u svèrhu, da uzmogne preuzeti odgovornu upravu lista, našle nepravilnosti. Pod svim okolnostima velika je dobrota od strane dèržavne oblasti, ako se ljudi od bagre sudielovatelj listu „Italia del Popolo“ u obće još pitaju za iskaznice. — Vele, da je poklisar Giovanola imenovan ministrom financiah.

Miestna vjest.

Nadstreljivanje koje je u četvèrtak započelo u ovdašnjoj gradjanskoj streljani u slavu narodjenja carevića, nastavljeno je bilo još i u subotu i dokončano je sa svečanim obiedom, koji je veći broj strelačkih članovah priredio, i pri kom je strielački nadmeštar g. Miroslav Horacek napio zdravicu na Njih. veličanstva cara i caricu, a strielački podmeštar g. Vinkler na novorodjenoga carevića. Takodjer su napite zdravice i na Nj. preuzvišenost g. bana kao takodjer i na stožernika nadbiskupa. Sve zdravice biahu primljene s gromovitim „živio“ i tako se je društvo razišlo veselo tekar okolo večeri.

Odgovorni učrednik. Dr. Demeter.

SLUŽBENI LIST.

Nr. 13836-868 (VI. 54)

3—2

Konkurs-Ausschreibung.

Bei der über Auftrag des h. Ministeriums des Innern vorzunehmenden Organisation des Stadtmagistrates in Požega kommen nachstehende Dienststellen provisorisch zu besetzen, als:

1 Bürgermeister mit dem Gehalte jährl.	900 fl. CMz.
1 Magistratsrath „ „ „ „	600 „ „
1 Sekretär „ „ „ „	500 „ „
1 Kassier „ „ „ „	400 „ „
1 Kanzlist, zugleich Kontrollor mit dem Gehalte jährl.	300 „ „

Zur Erlangung dieser Dienststellen und insbesondere jener im Konzeptsfache sind dieselben Qualifikationen erforderlich, wie sie für Staatsbeamte gleicher Kategorie vorgeschrieben sind und namentlich haben der Kassier und der Kanzlist zugleich Kontrollor eine Kautio in Betrage des einjährigen Gehaltsbezuges zu leisten.

Die Bewerber um diese Dienststellen haben ihre gehörig instruirten Gesuche bis 15. Oktober l. J. bei der k. k. Comitatsbehörde in Požega und zwar, wenn sie bereits im öffentlichen Dienste stehen, im Wege ihrer Amtsvorstehung, sonst aber im Wege der politischen Behörde ihres Wohnortes unter Nachweisung ihres politischen und moralischen Verhaltens, ihres Alters und Standes, dann der zurückgelegten Studien, ihrer bisherigen Verwendung und der Sprachkenntnisse einzubringen.

Von der k. k. kroat.-slav. Statthalterei
Agram am 20. August 1858.

Zur Zahl 11686-14127-3225 1858 (VI.—58) 3—1

Concurs-Ausschreibung.

An der k. k. Rechtsakademie zu Grosswardein ist die Adjunktenstelle, mit welcher ein Gehalt jährlicher 400 fl. verbunden ist, in Erledigung gekommen, zu deren Wiederbesetzung hiemit ein allgemeiner Concurs ausgeschrieben wird.

Die Bewerber um diese Stelle haben ihre an die Grosswardeiner k. k. Statthalterei-Abtheilung gerichteten Gesuche mit dem curriculum etc., den authentischen Ausweisen über ihre allgemeine wissenschaftliche und spezielle Fachbildung, so wie über ihr moralisch-politisches Wohlverhalten zu belegen, dann insbesondere den Umfang und Grad ihrer Sprachkenntnisse genau nachzuweisen, und bis Ende September l. J. im Wege ihrer vorgesetzten Behörden, falls sie aber zur Zeit in keinem Dienstverbande stehen, durch Vermittlung derjenigen Landesstelle, in deren Verwaltungsgebiete sie ihren Aufenthalt haben, anher gelangen zu machen.

K. k. Statthalterei-Abtheilung
Grosswardein am 15. August 1858.

Nr. 12690-382 (Fin.—28)

3—1

Kundmachung.

Von Seite der k. k. Finanz-Bezirks-Direktion wird hiemit zur öffentlichen Kenntniss gebracht, dass nach dem die mit h. Finanz-Landes-Direktions-Kundmachung Nr. 8847—1858 ausgeschriebene und in Nr. 163, 171 und 176 der „Agramer Zeitung“ so wie in Nr. 163, 169 und 177 der „Narodne Novine“ verlaubliche erste Versteigerung zur pachtweisen Hinterrang des Mauthtrages an der k. k. Brückenmauth-Station zu Piškorevce ohne Erfolg geblieben ist, die zweite Lizitation dieses Pachtobjektes unter denselben mit der vorbezogenen Kundmachung bekannt gegebenen Bedingungen am 14. September 1858 abgehalten werden wird.

K. k. Finanz-Bezirks-Direktion
Essek am 24. August 1858.

Carsko-kr.

službene

Novine ove izlaze svaki dan izuzevši nedjelje i praznike na čitavom listu. — Polugodišnja predplata je za domaće u novinarici 4 for. srebra. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom posiljati, 6 for. sr. —

NARODNE

NOVINE.

Za službene oglase opredjeljena je površina: 4 kr. sr. od linije za prvi put; a zatim za svaki put 2 kr. sr. — Za druge oglase ili posebne članke plaća se do 10 linija 20 kr. sr., dalje pak od svake pojedine linije 4 kr. sr.

Uredovni dio.

Nj. c. k. apostolsko veličanstvo dostojalo na ministra unutarnjih poslova izdati sljedeće najviše ručno pismo:

„Ljubezni barone Bach! Namieravajući za Mene, Moju kuću i Moju carevinu jednako radostni događaj narodjenja carevičeva postojanim dielom kersćanske ljubavi svetkovat, zaključio sam, ovim povodom na korist siromaškoga patečega čovječanstva utemeljit novu bolnicu u Mojem carskom prestolnom i državnom glavnom gradu Beču i odredjajem, da ista u slavu Moga përvorodjenoga sina ima na vječita vremena nositi ime „Rodolfova zadušbina.“ Ova bolnica ima se izvesti barem za hiljadu bolesnikah bez razlike pripadnosti i vjerozakona i u gradjevnom stilu odgovarajućem sversi. Za gradjenje iste posvećujem potrebno zemljište od 8800 kvadratnih hvatih od prilike, od Mojega na Landstrassi nalazećega se posieda „Carski vërt“ imenovanoga u onom dielu ovoga realiteta, koji leži prema zapadu medju ulicom zvanom „Haltegrasse“ i zavodom za jašenje, i naredjujem, da se za gradjenje i uredjenje potrebni novci uzmu iz zaklade dvorske bolnice. Za izvedenje ove Moje zadušbine, osobito za nacërtanje gradjevnoga plana putem razpisanja javnoga natičaja, imate Vi odmah povesti što je potrebno i Meni učiniti shodne predloge o planu imajućem se primiti kao i o formalnoj zadušbinskoj izpravi imajućoj se opraviti.

Laksenburg dne 26. kolovoza 1858.

Franjo Josip s. r.

Neuredovni dio.

Austrijska carevina.

Zagreb. Nj. c. k. apostolsko veličanstvo dostojalo je jednu polovicu čistoga dohotka četvërtë državne blagotvorne loterije najmilostivie opredielit za gradjenje nove bolnice u Zagrebu a drugu polovicu za odhranjenje neimućnih sirotah od oficirah, vojničkih stranakah i činovnikah. Svota dobitakah ove loterije iznosi 60.000 c. k. zlatnih dukatah. Obratimo se i tom prigodom kao vazda na sve plemenite duše u našoj domovini pozivajući ih, da neka pospieše što većma mogu udioništvovat i pri tom liepom poduzeću, da mnogobrojnim kupovanjem srećakah što više doprinesu k izvedenju veledušnih namierah Nj. veličanstva, našega premilostivoga vladara i zemaljskoga oca, i nadamo se da će poziv na ovu četvërtu blagotvornu loteriju kod naših zemljakah neći tim živahnij odziv, što se njom namierava doskočit stranom jednoj u našem glavnom zemaljskom gradu toli silno osiećanoj potrebi.

Zagreb 30. kolovoza. Narodna banka ponudja na prodaju dobro, koje sastoji iz više dielah državnoga dobra Miljane. Liebena ciena sastoji u 26.113 fr. i rok za pismene ponude stavljen je do 15. rujna o. g.

H. Vërbovsko 24. kolovoza. Dne 24. kolovoza u 7 satih u jutro, prispiela je Nj. preuzvišenost banov namiestnik gospodin fml. Josip Sokčević, u okružje županie riečke, gdje bi na medji po c. k. županijskom predstojniku riečkom visokorodjenom gospodinu grofu Hohenwarthu svečano primljena i uz pratnju c. k. činovnikah suslednog kotara bosiljevačkog, u bližnji c. k. kot. ured vërbovski odpremljena, gdje je Nj. preuzvišenost pregledala pisarnu c. k. kot. i poreznog ureda, miestnu cërkvu, koju je uprav se tu prigodu ondešnji župnik g. Ivan

pl. Maršanić liepo uresio, narodnu učionu, karsarnu postaje c. k. oružnikah, gdje bi po c. k. za onda u službovanju bavećem se oružništva majoru g. Nikerlu ujedno s oružnici svečano pričekana. Poslie toga odputovala je Nj. preuzvišenost uz pratnju c. k. županijskog predstojnika riečkog, visokorodjenog gosp. grofa Hohenwarta, c. k. u svečanoj odori odievenih činovnikah, uz dalje gruvanje mužarah, u 10 satih prie podne po lujzinskom drumu put bližnjeg kot. ureda čabarskog.

S. V. Iz Ivanca 25. kolovoza. Doznao sam iz vierodostojnog izvora, da se upravo sada radi o konačnom uredjenju kućno-obiteljskih odnošenjah hërvatsko-slavonskih seljakah, i da će se to, za sada jost sub incude nalazeće se ustrojenje, do skora u život uvesti, a jošte da se za vrijeme ima saslušati i u obzir uzeti javno mnienje u tom prevažnom za budućnost našega naroda pitanju. Mnogo se je jur pisalo i pretresivalo putem povremene štampe o tom životnom pitanju našega naroda t. j. da li i nadalje ima obstojati, ili se ukinuti patriarkalizam, ova od najdavnije doba, sve do niekog vremena slika i prilika našega društvenoga života. O riešenju ovoga pitanja visi blagostanje, ili siromaštvo, napriedak ili nazadak, slavni razvitak ili propast našega naroda, to je pitanje više budućnosti, nego li sadašnjosti, u njem leži klica preporodjenja, ili propasti našega naroda. Što je dosada o i proti zadrugi pisano bilo, dobro je poznato čitajućem svijetu. Jedna i druga stranka imade prevažnih razlogah za sebe ntoliko, da čovieka boli odlučno se izraziti za jedno ili drugo, najpače onim, koji neposredno obće s pukom i vlastitim očima gledaju svietlu i tamnu stranu kućne zadruge, krila joj za polotiti nebu pod oblake i olovo koje joj se od zemle podići neda, spređa jedro, zdravo i krasno lice a otraga akilovu petu. Da se u tom važnom pitanju ništa popriečno i jednostrano neodluči, a da se čuju i oni, kojim se o koži radi, obraćam se na sve rodo- i domoljube, koji sa pukom obće, da više imućnih i siromašnih seljakah pitaju:

1. Što oni misle o zadrugi kućnoj?
2. Što misle o diobah?
3. Dokud bi oni hotieli da se diobe tieraju?
4. Što bi oni kazali na to, da bi se njihov grant predao jednomu kućaninu, a da bi se svi ostali izplatiti imali, kako to u inih pokrajinah biva?

5. Jeli kućna zadruge za poljodieljstvo bolja ili posied pojedinih obiteljih?

6. Kakovim načinom bi se ove zadruge urediti imale, da budu poljodielstvu korisne?

A odgovore seljakah sa razlozi, kojimi mnienja svoja podupiraju, putem ovog narodnog štovanog lista još tečajem*) mieseca rujna priobće, jer prešnost stvari odvlake netërpi.

J. Oroslavje. Imadosmo i mi ovdie dva krasna dana. Përvoga dne 18. kolovoza, na rođendan našega viteškoga cara, i zemaljskoga oca otidjose svi činovnici teko kotarskoga kao i občinskog ureda u dolnju Stubicu, gdi je naša župna cërkvu, da se Bogu pomole za dugotrajni i sretni život našega miloga cara. Tamo šavše dočeka turtjara prangiah (mužarah), koje je vriedni naš župnik g. Kralj u to ime naperiti dao, te ukupno 8 njime odoše avikolici u cërkvu, gdje ih mnogo odličnih osobah i pučanstva kao i svakolika školska mladož, postoja žandarska

*) Rado ćemo ih ohnarodovat. Učr. N. N.

i oddiel financialne straže dočeka. — Poslie sv. mise odpievana bi s uzhićenjem narodna pjesma, uz misu i uz pievanje himne mužari gruvahu. Poslie mise odveose se svi c. k. činovnici, svećenici i sve ostale otmienne osobe u Oroslavje, kamo ih je pozvao c. k. kot. predstojnik g. Mato Matković i obiedom ih počastio. — Vidieti je bilo neopisivo veselje i uzhićenje na licima mnogobrojnih gostiuh, kada je gosp. predstojnik na uzdržanje svielloga cara našega napio zdravice. Mnogobrojni hitci iz prangiah davahu napolju odziv tom občentom ushitu.

Dne 22. kolovoza na večer već nas turtjara prangiah na briegovima stubičkim postavljanih na drugo veselje i radost pozivaše, — drugi dan u 9 satih vidiše se već kola za kolima put dolnje Stubice u župnu cërkvu, da se proslavi sretni onaj dan, kad se je carevič porodio; odpievana bi ovdie po g. župniku i podjašpristu iz Bistricë Tumpiću uz asistenciju domačega župnika i kraljevvrškog uz „Tebe Boga hvalimo svečana sv. misa, kojoj prisustvovahu svi kotarski občinski činovnici, svi občinski odbornici i privërženici iz svegkolikoga kotara i najdaljih miestah množina svieta, kao i c. k. oružanstvo i oddiel financialne straže. Zatim pozva domaći g. župnik Kralj isabranu gospoda k svome stolu, gdje se opet s velikim uzhićenjem i radostju zdravica na novorodjenoga careviča, sina milih roditeljah napila. — Bog nam daj još mnoga i mnoga lieta ovakovih veselih i punih radosti danah doživiti!

Dubrovnik, 22. kolovoza. Brat kneza Danila, Mirko Petrović prispeo je danas u pratnji dviuh senatorah iz Kotora ovamo.

Pešta. Glasoviti putnik Anton Reguly, kustos svenčilištne biblioteke, umro je 23. kolovoza. Putne poteškoće prilikom njegova putovanja u nutarnjosti Rusie tako su škodile njegovom zdravlju, da je od onda neprestano bolovao.

— Beč 27. kolovoza. Nj. kr. visost princ bavorski Adalbert prispeo je ovamo.

— Austrijski poslanik kod kr. belgianskoga dvora g. baron pl. Brints Treunfes prispio je ovamo.

— Nj. preuzv fml. g. grof Nugent odputovao je jutros na svoje blizu Karlovca ležeće dobro.

— Ovde baveći se baron James Rotschild bio je jučer primljen od Nj. velič. cara, i odputovat će u četvërtak u Pariz.

Ljubljana 26. kolovoza. Ovdašnja sećerna tvornica pripadajuća baronima Arnsteinu i Eskelešu izgoriela je noćas sasvim. Srećom bile su osigurane mašine i sprave sa 700.000 fr. srebr.

Tërst 27. kolovoza. Jučer se je gospodin Lesseps s predsjednikom tërgovačke komore, s gradskim načelnikom i članovima tërgovačkoga stališa porazgovorio i priobćio im kako napreduje poduzeće suezkoga kanala. U miesecu studenom bit će u Parizu skupština u svërhu eventualnoga sastavljenja akcionarskoga društva u tom obziru.

Sërbia.

Beograd. Onaj Turčin, koji je nedavno ovdie napao na prusku konzulatsku zastavu, obisudjen je polag „Leipziger Ziga“ na zatvor od više nedieljah. Ministar pravosudja Cërnoberac povratio se je sa svoga puta po Niemačkoj, gdi je motrio poimence javno i ustmeno sudbeno postupanje.

Iz Beograda 18. kolovoza. (S. D.) Varoš ova, koja je na tako zgodnoj i važnoj točki, od dana na dan sve to većma napreduje i razvija se u svakom obziru. To se može reći i sa pro-

svietnu stranu. Imamo ovdje dosta učevnih zavodah, a i za obrazovano obćenje. Osim liceja s filozofskim i pravoslavnim fakultetom, ima ovdje čitava gimnazija, a sada je zavedena i nova polugimnazija; imamo vojničku akademiju, trgovačku školu i sva niža učilišta za mušku i žensku decu. Osim javnih zavodah ima i privatnih učevnih zavodah, medju kojima je zavod g. Špačeka po svoj našoj otadžbini dobro poznat. Zatim imamo u Beogradu učeno društvo, dobro ustrojenu čitaonicu, kazinu i komisiju školsku, koja izdaje dobre poučne knjige za narod. Kao što sam Beograd napreduje, tako se širi prosvjeta i po narodu. Imamo već dobrih i zaslužnih učiteljah, a nedavno su bili pozvani neizučeni učitelji u Beograd, da polože ispite učiteljske. Na ovakav način možemo se nadati, da ćemo na skoro imati jedno na drugo dobre učitelje u zemlji.

Jučer u jutru otišao je i zaostavši nizam iz grada, kojega je nov zamienio. — Kod ovdšnjega liekarnika g. Pavla Ilića vidio sam u originalu neki berat i ferman od Abdul Hamida, koji se odnosi na poznatu porodicu Karapandžićah. Pravi vlasnik berata živi u Austriji, i on ima čitav arhiv različitih turskih pisemah i dokumenatah, koji će biti za našu historiju važni.

Turska.

Lojdev parobrod „Australia“, koji je jutros dne 27. od Carigrada došao u Těrst, doneo je leventku poštu dopiratu d. 21. t. m. Dnevni događaj sačinjavao je u turskom glavnom gradu sultanov raspis (Hatihumajum) na velikoga vezira datovan od 17. t. m., o kojemu sliedeća korespondencija donosi obilježja razjašnjenja. Sultan izražuje svoju sjećbu o tom, da se prieko onih dugovah, koje je bilo potrebno učiniti zbog raznih vićenanjah u sultanovoj porodici, uslied bezbrižnosti i pomanjkanja štednje sućlanovah i činovnikah sultanove kuće neprestano čini velika potrata novacah, koja nadilazi ustanovljene dohodke pćrvih. Premda će drugi raspis tako vlastitim podanicima kao i inostrancima dati na znanje, da nemoreju misliti da su obvezani nabavljati predmete od njih tražene nadajući se da će njihove tražbine prije ili kasnije plaćene biti, ipak dćrži sultan za potrebno preduzeti još druge stroge micre i kaznom zaprijetiti neposlušnima. U tu svćrhu dobit će seraskierpaša potrebna vlast i zajedno daje mu se služba mušira od tophane (velikoga meštra topnićke zgrade) jer je posljednja prostorija blizu do sultanove palaće. Dosadanji veliki meštar Mehemed Rudšipaša dobit će usuprot službu ministra bez listnice. Seraskier, ministar financiah i ministar civilne liste imaju se odmah sastati i staviti se u porazumijevanje o predležećem poslu. Oni moraju prije svega istražiti stanje dugovah, opravdane dugove razlučiti od drugih i posavjetovati se o shodnim micrama, da se slične zloporabe više neponove.

Ujedno, budući da se je pokazala sumnja velikih prevarah u kućanstvu sultanovom, stavljeno je više dvorskih činovnikah i upravnika pod strogi preslušaj i jedan od istih, Ešrefefendia, pćrvi kćnija Etempaše, sultanova zeta, već je svćrgnut.

Jedan članak u službenom listu „Djeridey-Havadis“ tuži se, da se očinske namiere sultanove vlade u obziru uprave od nekog vremena žalibože neoživotvoraju u mnogim pokrajinama. Zato je sultan izdao kćepkih namierah, da se uprava poboljša i zaštiti mir i sigurnost svih razredah njegovih podložnikah. I svćrgnuto je više gubernatorah, kojih postupanje dalo je povoda nezadovoljstvu. Tako je n. pr. služba glavnoga gubernatora u Trapezuntu predala izetpaši a ista u Alepu prijašnjem glavnom gubernatoru bosanskom, Mehemedpaši; ona od Janine dosadanjnjemu gubernatoru od Trikala, Huseinpaši a služba glavnoga gubernatora trikalskoga Azizpaši. Strogo zapoviedi, kako se rećeni gubernatori imaju odsele vladati, i dokud se njihova odgovornost proteže, izdane su.

Obćenito razprostranjena viest o smćrti arkepiskopa Dionisija u Sarajevu nepotvćrdjuje se. No istina je da se je veoma bolestan u Sarajevu vratio.

— „Hamb. Novine“ pišu, da se i u Carigradu fanatizam medju Turcima pokazuje tako živo, da se je bojati, da se i tamo nedogode

prizori kao oni u Džedi. Što se je pokušalo ubiti vicekralja egipatskog, ima se pripisati samo toj okolnosti, što on u očma muslomanah nije dovoljno pravovieran. Na kratko, kažu rećene novine, istoćno pitanje još ni iz daleka nije svoju posljednju rieć reklo, i otduda se ponjati može, zašto se pariška konferencija žuri, da poslove svoje svćrši. Gotovo se je bojati, da ju nesnadju novi događaji prije nego što bude gotova sa svojim sadašnjim poslanstvom.

— „Köln. Ztg.“ javlja, da se je u Smirni otkrila urota, kojom se je mislilo sve kćršćane potući. Gubernator je pohvatao krivce i poslao ih u Carigrad, a oružje im je uzapio, koje su spremili bili za izvršenje svoje kćrvne namiere.

— „Independance“ javlja, da se francuski konzuli po pristaništima turskim tuže, da opasno stoje, pa ratnim ladjama nedadu se nikuda maći, i šta više — istu da im za svaki slučaj dodje još i više ladjah.

— „Pešt. Lloyd“ javlja, da je g. Tuvenel predao porti notu, kojom traži da se pristanište Špica na tursko-dalmatinskoj granici ostavi Černojojgori, kao po pravu njoj pripadleće. Porta je odgovorila, da to nemože učiniti. Austria je izjavila, da nikojim načinom neće dozvoliti, da se ma kakova toćka na jadranskom moru ustupi Černojojgori.

— „Köln. Ztg.“ javlja, da engleski poslanik u Carigradu g. Bulver navaljuje kod svoje vlade, da se porta silom natiera, da izvrši hat-humajum.

Francuska.

Pariz 27. kolovoza. „Moniteur“ donosi više diplomatskih namćlovanjah: Markez Turgot, dosele u Španjolskoj, premićšten je u Berun a Barrot iz Belgie u Madrid, grof Montessuy pako naimenovan je poslanikom Francuske kod bruseljskoga dvora. Salignac Fenelon dobit će službu opunomoćenoga ministra kod niemaćkoga saveza.

Pariz. Izumilac elektrićkoga bćrzojava Amerikanac Morse, dobit će nagradu od 400.000 franakah u ime naknade. — Francuska vlada dat će samo 100.000 franakah, a ostalo druge evropske sile. Sama Engleska neće da šta dade, jer tamo, kao što je poznato, nederži vlada bćrzojavah nego je isti u rukah privatnih društva, pak engleska vlada baca na ta društva dužnost plaćanja te Morseove nagrade.

— Polag službenih izviesćah imade sada u Francuskoj 30.000 gluhoniemih, od kojih je 6000 u dobi života od 5 do 12 godinah. Francuska ima 50 školah za gluhonieme, koje stoje vladu 350.000 franakah svaku godinu.

Azija.

Iz jednoga privatnoga pisma iz Londona od 21. kolovoza u francuskom listu „Pays“ doznajemo sliedeća: „Gvaliorski buntovnici ostavivši grad Gvalior otišli su u Tonk, glavni grad kneževine istog imena (ležeće u Malvi.) Engleski listovi tvćrdili su, da je vojska, koja je buntovnike progonila, iste izagnala iz posljednjega grada. To je sasvim neistinito. Ovo važno mjesto nesamo da nije opet oteto, već što više postalo je za buntovnike važnim sakupljalištom. U Tonku stanuje tributarni poglavica, potomak glasovitoga Amir kana. On je slavohliepan i smion kao što su mu predji bili i izjavio se je proti Englezima i za bunn. Ovaj poglavica vlada pucima imenovanim Pindari, koji su god. 1761. pripuščteni bili u maratski savez. Pindari sjedinjeni s buntovnicima mogu Englezima učiniti novih teškoćah. Takodjer čini se izviesno, da je Neni Sahibu za rukom pošlo prodrieti u Nepal, gdje je imao saveznikah već odavna.“

Bćrzojavne i najnovije viesti.

Javljeju iz Turina od 27. t. m. Oćekuje se naimenovanje više senatorah, medju kojima nalazi se i Kadorna, kojega slabo zdravje nije dopuščilo, da preuzme jednu ministarsku listnicu. Poklisar Giovanola nije primio službu ministra financiah. Ratno ministarstvo naredilo je da se istraži tvćrdina Kasale. Žetva je u Piemontu pćsvuda dobro ispala, nadaju se da će i berba dobra i obilata biti. U Genovi sastavio se odbor, koji će lukmaniersku željeznicu pospiešivati i pobirati potrebna novćana sredstva.

Mletci 28. kolovoza. Nj. c. k. visost nadvojvoda Maksimilian i gospoja nadvojvodinja

Carlotta dali su razdićti medju siromake 5000 lirah. Gospodin nadvojvoda odputovao dne 26. u večer s „Fantasiom“ u Těrst. G. Lesseps i lord vćrhovni komisar jonskih otokah Sir John Young došli su jućer ovamo. Pćrvo imenovani već se je danas vratio u Prag.

Firenca 28. kolovoza. Jedan velikovodski dekret naredjuje, da se u Livoran podigne jedna tehnića škola.

Miestna viest.

Prošlu subotu probo se je ovdje u svojoj pisarni županijski tajnik L. i oklonio se je time iztragi, koja se je bila pavela proti njemu radi niekakve pogriješke.

Bećka burza dne 30. kolovoza 1858.

Tećaj dćržavnih papirah.		U sreć.
Dćržavne zadužnice	sa 5%	81 3/4
dto od godine 1851 seria B	5%	
dto od g. 1853 s povratkom	5%	82 1/4
dto iz narodnog zajma	5%	72
dto	4 1/2%	
dto	4%	
dto od g. 1850 s povratkom	4%	
dto	4%	99
dto	3%	
dto	2 1/2%	
Zajam s vućenjem od g. 1834, za 100 for.		
1839, „ 100		
1854, „ 100		109%
Bećko-gradski banko	sa 2 1/2%	
„	2 1/4%	
„	2%	
Zadužnice zemljišnoga odkupa od dol. Austrie		
Zadužnice zemljišnoga odkupa od Galicie,		
Ugarske sa sjedinjenimi pokrajinami po 5%		
Zadužnice zemljišt. odk. od ostalih kćrunovinah		946
Bankovne dionice komad po		
Eškomptirane dionice od dol. Austrie za 500 f.		
Dionice c. k. pov. austrian. dćržavno-željeznićkog društva po 200 for. sr. ili 500 frankah, podpuno uplaćene		258
dto s plaćanjem na rate		
Dionice sieverne željeznice	po 1000 f.	
bećko-glognićke željeznice	500	
šoprunsko-malobećke	200	
Budiejojićko-Gmundsko-Linske željeznice	250	
požunsko-těrnovaćke željez.		
1-og izdanja	200	
2-og „ s pćrvenstvom	200	
aust. dunav. parobrodarstva po	500	522
Lloyda u Těrtzu	500	
budapeštanskog lanćanika	500	
c. k. povl. austriansko-dćržavnog željeznićkog društva po 200 forint.		
Gjurske željeznice		
Galićke založnice sa 4%	za 100	
Jelisavetina željeznica		200 1/2
Južno-sieverna niemaćka savezna željez.		
Tisna željeznica		
Lombardećko-mliotaćka željeznica		
Tećaj mlienićni.		
Amsterdam za 100 holandezkih for.	for.	
Augsburg za 100 for. current		102 1/2
Berlin za 100 pruskih talirah		
Vratislava za 100 pruskih talirah		
Frankfurt na Mt. za 120 for.		102 1/2
Genova za 300 piemontezkih lirah		
Hamburg za 100 mark banko		74 1/2
Lipsko za 100 for.		
Livorne za 300 toćkanskih lirah		
London za 1 funt šterlinga		10-4
Lyon za 300 frankah		
Milan za 300 austrianskih lirah		
Marseille za 300 frankah		
Pariz za 300 frankah		119 1/2
Prag za 100 forintih		
Těrtz za 100 forintih		
Mletci za 300 austrianskih lirah		
Bukurešt za 1 forint	parah	271
Carigrad za 1 forint	parah	
Smirna za 1 forint	parah	
Tećaj novca.		
Cariski dukati		5
Srebro od 28. kolovoza		12 1/2

Odgovorni učrednik. Dr. Demeter.

Lutrijsko vućenje.

U c. k. lutriji u Beću izvućeni su dne 28. kolovoza sliedeći brojevi:

72, 55, 17, 24, 28.

U c. k. lutriji u Gradcu izvućeni su dne 28. kolovoza sliedeći brojevi:

2, 57, 11, 43, 49.

Blićnja vućenja bit će na obih lutrijah 11. rujna 1858.

SLUŽBENI LIST.

Nr. 11734-2658 (VI.—59)

3—1

Konkurs-Kundmachung.

An der Knaben-Hauptschule zu Djakovar ist eine Unterlehrerstelle mit dem Jahresgehälter von 300 fl. CM zu besetzen.

Bewerber um diesen Posten, haben ihre an die gefertigte k. k. Statthalterei stilisirten Gesuche mit dem Taufscheine, dem Lehrbefähigungs- so wie mit dem Verwendungs- und Sitten-Zeugnissen, dann mit der Nachweisung über ihren Stand (ob nämlich ledig oder verheirathet) zu belegen, und im Wege ihrer vorgesetzten Schulbehörde, oder falls sie in keiner öffentlichen Dienstleistung stehen, unmittelbar beim hochwürdigen bischöflichen Ordinariate zu Djakovar längstens bis 10. Oktober l. J. einzubringen.

Die vollkommene Kenntniss der illirischen und deutschen Sprache ist zur Erlangung der vorerwähnten Stelle unerlässlich nothwendig.

Von der k. k. kroat.-slav. Statthalterei
Agram am 24. August 1858.

Nr. 11463-7583 (VI.—55)

3—3

Kundmachung.

Das k. k. Ministerium für Kultus und Unterricht hat mit dem Erlasse vom 5. v. M. Z. 2411-130 anzuordnen befunden, dass das Büchlein: „Pflichten der Unterthanen gegen ihren Monarchen“, dessen Text einer neuen Redaktion unterzogen, und in allen Sprachen des Reiches im Wege des k. k. Schulbücherverlages in Wien herausgegeben wurde, in die Wiederholungsschulen, und dort, wo solche nicht bestehen, in die oberste Classe der Volksschulen einzuführen sei.

Dies wird zur Kenntniss der befugten Schulbehörden hiemit kundgemacht.

Von der k. k. kroat.-slav. Statthalterei
Agram am 6. August 1858.

13669-3144 (VI. 53)

3—3

Konkurs-Verlautbarung.

An der Knaben-Hauptschule bei den barmherzigen Schwestern in Agram, ist eine Lehrerstelle mit den nachbenannten jährlichen Bezügen zu besetzen, nämlich vom benannten Kloster selbst 300 fl. CM., von Sr. Eminenz des hochwürdigsten Herrn Cardinal-Erzbischofs ad beneplacitum 100 fl. CM. und vom Magistrate der Landeshauptstadt Agram für die Wiederholungsschule an Sonn- und Feiertagen 40 fl. CM.

Bewerber um diese Stelle haben ihre an die gefertigte k. k. Statthalterei stilisirten, mit dem Taufscheine, dem Lehrbefähigungs-Zeugnissen für Hauptschulen, so wie mit dem Verwendungs- und Sitten-Zeugnissen, belegten Gesuche, im Wege ihrer vorgesetzten Schulbehörde, und wenn sie in keiner öffentlichen Dienstleistung stehen, unmittelbar bei der betreffenden Schulbezirksaufsicht (Domherrn Franz Mueñjak zu Agram) längstens bis Ende September laufenden Jahres einzubringen, und sich auch über die vollkommene Kenntniss der illirischen sowohl als der deutschen Sprache auszuweisen.

Von der k. k. kroat.-slav. Statthalterei
Agram am 17. August 1858.

13005-1906 (VI.—52)

3—3

Concurs-Ausschreibung.

Es ist die Stelle eines provisorischen Spitalarztes und zugleich Direktors im Krankenhaus zu Pakrac im Požegener Comitate in Slavonien, womit ein monatliches Pauschale von fünfzig Gulden CM. verbunden ist, erlediget.

Jene Medicinär-Doktoren, welche sich um diese Dienststelle bewerben wollen, haben ihre gehörig belegten Gesuche unter Nachweisung der Kenntniss einer slavischen Sprache, längstens bis 20. September d. J. im Wege der vorgesetzten Behörden an die k. k. kroat.-slavonische Statthalterei in Agram stilisirt, bei der k. k. Comitatsbehörde in Požeg zu überreichen.

Von der k. k. kroat.-slav. Statthalterei
Agram am 15. August 1858.

Nr. 11043-14014-3332 IV. U. (VI.—56)

3—1

Avviso di Concorso

a quattro stipendi di nuova fondazione sovrana per il Corso di perfezionamento nell' i. r. Accademia di Commercio e di Nautica in Trieste.

Viene aperto il concorso ai sunnominati quattro stipendii pel prossimo anno scolastico 1858-59, due de' quali di fior. 350 l' uno, sono destinati per allievi della Sezione astronomico-nautica e gli altri due di fiorini 500 l' uno, per allievi della Sezione di Costruzione navale, con le norme seguenti:

3. 1. Al conseguimento degli stipendii del Corso di perfezionamento sono atti:

a) Quei giovani che hanno assolto con ottimo successo o l' una o l' altra delle suddette due Sezioni del Corso nautico superiore nell' i. r. Accademia di Trieste.

b) Giovani che non hanno assolto alcuna delle due nominate Sezioni del Corso superiore, ma che hanno acquistato una fondata coltura matematica

e cognizione del disegno lineare in un pubblico Istituto d'istruzione della monarchia, e che sono talmente in possesso della lingua italiana da poter seguire con buon successo le lezioni che si fanno in questa lingua.

§. 2. Questi poi ottenendo uno stipendio, sono obbligati a sostenere, durante l' anno di perfezionamento, un esame con buon successo sulla navigazione per istima sugli elementi di costruzione navale, sulla manovra e sul diritto marittimo. L'estensione delle loro cognizioni in questi oggetti deve corrispondere a quanto si esige dagli scolari del Corso biennale di Nautica.

§. 3. I giovani che non hanno assolto il Corso nautico superiore, non possono essere contemplati negli stipendii destinati per l' anno di perfezionamento, se non quando si sottomettono con buon successo ad un esame, da tenersi con dovuto rigore intorno ai rispettivi studii d'obbligo del Corso nautico superiore.

§. 4. Il termine per aspirare a questi quattro stipendii per il 1858-59 si limita perentoriamente a sei settimane dalla data del presente Avviso. Le istanze per il conferimento di un tale stipendio sono da dirigersi al Ministero del culto e dell' istruzione e da presentarsi alla Direzione di quell' istituto presso il quale il supplicante ha fatto i suoi studii che lo qualificano alla competenza. Questa trasmette istanza col suo parere alla Direzione dell' Accademia di Commercio e di Nautica in Trieste, che ne dispone l'ulteriore pertrattazione.

§. 5. Quelli che conseguono uno stipendio, hanno ad obbligarsi prima d'entrare nel godimento di esso, mediante una reversale in iscritto compiuto con buon successo il corso nautico di perfezionamento, in caso di ricerca si presteranno per sei anni come maestri in una pubblica scuola nautica, ed in caso che non adempiano a questi obblighi, rifonderanno all' Erario la somma da essi percetta. Questo periodo di sei anni comincia col compimento dell'anno di perfezionamento.

§. 6. Per minore di età si esige l'assenso dei genitori o dei loro tutori a questa controscritta.

Dall' i. r. Luogotenenza pel Litorale.
Trieste 16. agosto 1858.

Nr. 1890 (DS.—68)

3—1

Kundmachung.

Von der k. k. Grund-Entlastungsfonds-Direktion für Croatien und Slavonien wird zur allgemeinen Kenntniss gebracht, dass mit Rücksicht auf die beginnenden Vorarbeiten für die am 31. Oktober l. J. stattfindende 3. Verlosung der Grund-Entlastungs-Schuldverschreibungen der Königreiche Croatien und Slavonien die Vornahme solcher Umschreibungen von Obligationen, bei welchen die neu auszustellenden Obligationen eine veränderte Nummer erhalten müssten, während der Zeit vom 1. September l. J. bis zum Tage der Kundmachung der am 31. Oktober l. J. gezogenen Schuldverschreibungen nicht stattfinden können.

Agram am 28. August 1858.

Nr. 11430 (Fin.—27)

(3—1)

Lizitations-Kundmachung

über die im Bereiche des k. k. Bezirksamtes Verbovsko am eingestürzten Dachstuhl der Stallung des Cameral-Wirthshauses zu Moravice auszuführenden Bauherstellungen.

1. Zu Folge hohen Erlasses der hochlöbl. k. k. Finanz-Landes-Direktion vom 2. August 1858, Z. 9849 wird die Herstellung einer neuen Bedachung an der Stallung des Cameral-Wirthshauses zu Moravice im Bezirke Verbovsko in der Ortschaft Moravice um den Fiskalpreis von 1749 fl. 19 kr. CM. im Wege einer öffentlichen, bei der k. k. Finanz-Bezirks-Direktion zu Fiume am 11. September 1858 um 9 Uhr Vormittags abzuhaltenden Minuendo Lizitation dem Mindestfordernden zur Ausführung überlassen.

2. Zur Lizitation wird Jedermann zugelassen, der zur Eingehung zweiseitig bindender Verträge gesetzlich qualifizirt ist, und durch besondere Bestimmungen nicht ausgeschlossen ist, dann die vorgeschriebene Sicherheit, für die Vollführung der zu übernehmenden Leistung gegeben haben wird.

Minderjährige und Kuranden bedürfen der besondern gesetzlichen Legitimation.

3. Wer für einen andern lizitiren will, hat die hiezu erforderliche Vollmacht vor dem Beginne der Versteigerung dem hiezu bestimmten Lizitations-Commissär einzuhandigen.

4. Jedermann, er möge für sich oder als Bevollmächtigter bei der Lizitation Anbote stellen wollen, hat vor der um 9 Uhr Vormittags im Amtlokal der k. k. Finanz-Bezirks-Direktion zu Fiume beginnenden mündlichen Ausbiethung das 5% Vadium von dem Fiskalpreise zu Händen des Lizitations-Commissärs zu erlegen.

5. Bei der Versteigerung werden auch schriftliche Offerte angenommen, welche jedoch bis zum Vortage der anberaumten Versteigerung bei der k. k. Finanz-Bezirks-Direktion in Fiume überreicht werden müssen, weil sie später nicht mehr angenommen würden.

6. Jedes schriftliche Offerat muss, wenn es berücksichtigt werden soll, auf einem 15. kr. Stempelbogen geschrieben, gehörig versiegelt, und von Aussen mit der Aufschrift, für welche Arbeitsleistung der Anbot lautet, versehen sein, von Innen aber enthalten:

a) die ausdrückliche Erklärung, dass der Offerent den Gegenstand des Baues, die hierauf bezüglichen allgemeinen und speziellen Baubedingnisse, die Baubeschreibung, den Plan, das Einheitspreis-Verzeichniss und den summarischen Kostenanschlag genau kenne und solchen getreu nachkommen wolle;

b) den Preisanbot, um welchen er die Ausführung der Bauperstellung zu übernehmen Willens ist, in Ziffern und in Worten deutlich ausgedrückt;

c) das 5% Vadium von jenem Fiskalbetrage, auf welchen der Anbot lautet. Das Vadium kann im Baaren oder in österreichischen Staatspapieren oder in National-Anlehens-Obligationen nach dem zur Zeit bestehenden Börsenwerthe erlegt werden. Auch kann die Nachweisung über den Erlag desselben durch den Anschluss des Depositenscheines einer öffentlichen Kassa geschehen;

d) den Vor- und Zunamen, Charakter, dann Wohnort des Offerenten.

Offertleger, welche des Schreibens unkundig sind, haben den schriftlichen Offerten ihr Handzeichen beizurücken, in welchem Falle die Mitfertigung zweier Zeugen erforderlich ist, wovon einer zugleich als Namensfertiger des Offerenten zu erscheinen hat.

Auf Offerte, welche diesen Bedingungen nicht entsprechen, später als in der im Punkt 5 festgesetzten Zeit einlangen oder Gegenbedingungen enthalten sollten, würde keine Rücksicht genommen werden.

7. Die oben Punkt 6 ad a erwähnten Lizitations-Grundlagen für die angeführte Leistung können von nun an bis zum Lizitationstage bei der k. k. Finanz-Bezirks-Direktion in Fiume in den gewöhnlichen Amtsstunden eingesehen werden.

8. Nach geschlossener mündlicher Ausbietung erfolgt die Eröffnung der schriftlichen Offerte und deren Protokollirung in der Reihenfolge ihrer geschehenen Ueberreichung und Nummerirung in Gegenwart der mündlichen Anbotsteller, nachdem letzteren die Zahl der vorliegenden schriftlichen Offerte noch vor dem ersten mündlichen Ausbote mitgetheilt worden sein wird.

9. Der Bestanbot, wenn er den Fiskalpreis nicht überschreitet, unterliegt der Ratifikation der k. k. Finanz-Bezirks-Direktion in Fiume, sonst unterliegt er der höheren Ratifikation.

10. Bei gleichem mündlichen und schriftlichen Bestbote wird Ersterem, bei gleichen schriftlichen Anbote aber demjenigen der Vorzug eingeräumt, welcher früher offerirt wurde, worüber der Numerus der erfolgten Einreichung des Offertes entscheidet.

11. Der vom Lizitations-Commissär nach Massgabe des Versteigerungsergebnisses als Ersteher erklärte Bestbieter ist gehalten, das erlegte Vadium bis auf 10% des Ersthebungsbetrages sogleich zu ergänzen und diesen Betrag sammt jenem, welcher zur klammassigen Stempelung der Lizitations-Grundlagen und des abzuschliessenden Bauvertrages entfällt, zu Händen des Lizitationskommissärs zu erlegen.

12. Dem Offerenten, welche nicht Ersteher geblieben sind, werden die erlegten Vadien gegen die im Lizitations-Protokolle auszudrückende Empfangsbestätigung sogleich zurückgestellt.

K. k. Finanz-Bezirks-Direktion

Fiume am 20. August 1858

Dojak.

Nr. 2034-1858 pol (Izv.—227)

3—2

Lizitations-Kundmachung.

In Gemässheit der Verordnung der wohlh. k. k. Comitatsbehörde dd. 30. Juli Z. 8129 wird von Seite des gefertigten k. k. Bezirksamtes hiemit zur allgemeinen Kenntniss gebracht, dass die Gemeinde-, Fleisch- und Wein-Daz der pol. Gemeinden Zlatar und Budinsčina für die Zeit vom 1. November 1858 bis 1. November 1859 am 30. September 1858 um 9 Uhr Vormittags in dem hiesigen Amtlokal im Schlosse Lohor im Wege der öffentlichen Versteigerung verpachtet werden wird.

Die Lizitations-Bedingnisse können hier in den gewöhnlichen Amtsstunden eingesehen werden; schlüsslich wird bemerkt, dass:

1. die Lizitation nach den politischen, nöthigenfalls auch nach den Steuergemeinden vorgenommen wird;

2. die Gemeinde Zlatar besteht aus 43 Dörfern, 115 Wirthshäusern, wo auch 10 Märkte und 30 Kirchfeste abgehalten werden;

die Gemeinde Budinsčina besteht aus 30 Dörfern mit 37 Wirthshäusern, 5 Märkten und 11 Kirchfesten;

3. der Ausrufungspreis für die Gemeinde Zlatar ist auf 3600 fl. und für die Gemeinde Budinsčina auf 1800 fl. bestimmt;

4. vom Ausrufungspreise wird das 3% Vadium zu erlegen sein und von dem Meistbietenden auf die 10% Kautions zu ergänzen;

5. vorschrittmässige gestempelte schriftliche Offerte, belegt mit dem Vadium, überreicht vor der Lizitation werden auch angenommen, jedoch die Offerenten zur mündlichen Lizitation nicht zugelassen;

6 nachträgliche Offerte werden abgewiesen.

K. k. Bezirksamt Zlatar

zu Lohor am 21. August 1858.

Der k. k. Bezirks-Vorsteher

Krajičić.

Br. 4628 (DS—67)

3—2

Izrok.

C. k. zemaljski sud zagrebački s otim proglasuje, da će se na zahtjevanje upravitelja mase odvjetnika Frigana, dobro Mikulić na stiečajnu masu Stjepana Jozipovića spadajuće, sudački na 6151 for. 5 kr. sr, procijenjeno, u kotaru zagrebačkom ležeće i u gruntovnoj knjigi pod br. 1 porezne občine Vrabče dolnje, kao glavnoj listini nemanje i u drugih tamno spadajućih listinah na ime Stjepana Jozipovića združeno sa imanjem Černomerici unešeno, dana 4. studenoga 1858. kao na prvi rok samo za ili nad procijenbenom svotom, u pomanjkanju u pako takove ponude, dana 6. prosinca 1858 kao na drugi rok također izpod procjene, svakiput u 9 satih prije podne u ovosudnom uredu br. 166 gornjeg grada Zagreba, najviše ponudećemu putem sudbene overhe prodati tom primietbom, da će kupac dugove na isto dobro uknjižene do iznosa kupovnine po naputu suda preuzeti imati.

Izvan toga se svi oni, koji, premda im posebna ubaviest prispjela nebi, sciene, da su upisom u javne knjige također na isto dobro o hipotekarno pravo stekli, pozivlju, da isto pravo do prodaje dobra ovom sudu tim sigurnie prijave, jer inače imat će sebi sami pripisati, ako se razprava kupovnine bez njih obavi, te oni od kupovnine nakoliko bi po drugim vierovnicima izcèrpljena bila, izključeni ostanu.

Istom takq imadu svi oni hipotekarni vierovnici, koji u miestu suda, ili blizu njega neobitavaju, za obranu prava svoga kod buduće razdielbe kupovnine, punomoćnike u miestu suda izabrati si, te ime i obitaište takovih prije prodaje sudu ovom prijaviti, inače ho za one, koji bi tu prijavu propustili, zastupnici, na istih pogibelj i trošak ureda radi naimenovani budu, kojim će sve dalnje dostave uručene biti.

Izvadak gruntovni, procjena i dražbeni uvjeti mogu se svaki dan kod suda uviditi.

U Zagrebu 4. kolovoza 1858.

Klobučarić.

Jović.

Br. 4627 (DS—66)

3—2

Izrok.

C. k. zemaljski sud zagrebački s otim proglasuje, da će se na zahtjevanje upravitelja mase odvjetnika Frigana dobro Jakovlje, na stiečajnu masu Stjepana Jozipovića spadajuće, sudački na 27.100 f sr procijenjeno, u kotaru zagrebačkom ležeće, i u gruntovnoj knjigi poreznih občinah Jakovlje br. 36, Podgorje br. 43, Kraljevdvèr br. 9, Bistra dolnja br. 21, Ste. jevec gornji br. 250, Kuplenovo br. 3, Bistra gornja br. 82 i Pušća br. 70 ubilježeno, dana 28. listopada 1858, kao na prvi rok samo za ili nad procijenbenom svotom, u pomanjkanju pako takove ponude dana 29. studenoga 1858 kao na drugi rok također izpod procjene, svakiput u 9 satih prije podne u ovosudnom uredu br. 166 gornjeg grada Zagreba, najviše ponudećemu putem sudbene overhe prodati s tom primietbom, da će kupac dugove na isto dobro uknjižene do iznosa kupovnine polag naputa suda preuzeti morati.

Izvan toga se svi oni, koji, premda im posebna ubaviest prispjela nebi, sciene, da su upisom u javne knjige također na isto dobro hipotekarno pravo stekli, pozivlju, da isto pravo do prodaje dobra ovom sudu tim sigurnie prijave, jer inače imat će sebi sami pripisati, ako se razprava kupovnine bez njih obavi, te oni od kupovnine, nakoliko bi po drugim vierovnicima izcèrpljena bila, izključeni ostanu.

Istom tako imadu svi oni hipotekarni vierovnici, koji u miestu suda ili blizu njega neobitavaju za obranu prava svoga kod buduće razdielbe kupovnine, punomoćnike u miestu suda izabrati si, te ime i obitaište takovih prije prodaje sudu ovom prijaviti, inače ho za one, koji bi tu prijavu propustili, zastupnici na istih pogibelj i trošak ureda radi naimenovani budu, kojim će sve daljnje dostave uručene biti.

Izvadak gruntovni, procjena i dražbeni uvjeti mogu se svaki dan kod suda uviditi.

U Zagrebu 4. kolovoza 1858.

Klobučarić.

Jović.

Nr. 2401 (Izv.—224)

3—2

Lizitations-Kundmachung.

In Gemässheit der Verordnung der hochlöblichen k. k. Comitatsbehörde vom 30. Juli d. J. Z. 8129 wird die Weinschanks- und Fleischausschrottungs Daz für die Zeit vom 1. November 1858 bis Ende Oktober 1859 der politischen Gemeinden Krapina und sv. Križ mit dem Ausrufungspreise für Krapina von 5742 fl. und sv. Križ von 1539 fl. in den Kanzlei Localitäten dieses k. k. Bezirksamtes unwiderruflich am 20. September d. J. um 9 Uhr Früh im Versteigerungswege verpachtet werden.

Zur Richtschnur der Pachtlustigen wird bemerkt, dass,

a) in der Gemeinde Krapina 51 Ortschaften, 122 Wirthshäuser, 13 Märkte, 11 Kirchweihfeste und 12 Fleischbänke; in der Gemeinde sv. Križ 39 Ortschaften, 49 Wirthshäuser, 4 Märkte, 4 Kirchweihfeste und 1 Fleischbank vorhanden sind;

b) zur Lizitation wird Jeder, der gültige Verträge einzugehen gesetzlich qualifizirt ist, zugelassen;

c) wer für einen andern lizitiren will, hat die hiezu erforderliche Vollmacht vor Beginn der Versteigerung der hiezu bestimmten Lizitations-Commission einzuhandigen;

d) jeder Lizitant wird 5% als Vadium, welches im Nichterhaltungsfalle zurückgegeben wird, und der Ersteher ein Quartal der Erstehungssumme mit Einrechnung des Erstern in Voraus baar bei dem k. k. Bezirksamte und ausserdem eine Kautio im gleichen Quartalsbetrage entweder im Baaren oder in gangbaren verzinslichen Staatsobligationen nach dem Cours werthe gleich nach erfolgter Fertigung des Lizitations-Protokolls hieramts zu erlegen haben;

e) bei dieser Versteigerung werden auch schriftliche Offerte, welche bis zum Vortage der anberaumten Lizitation, versehen mit der vorgeschriebenen Stempelmarke, versiegelt, und mit der Aufschrift, für welche Gemeinde dieselbe gestellt werden, unter Bekanntgabe des Wohn- und Aufenthaltsortes des Offerenten hieramts eintreffen müssen, angenommen

Offertleger, welche des Schreibens unkundig sind, haben den schriftlichen Offerten ihr Handzeichen beizurücken, in welchem Falle die Mitfertigung zweier Zeugen, von welchen einer als Namensfertiger des Offerenten erscheinen kann, nothwendig ist;

f) Ueberreicher von schriftlichen Offerten dürfen sich nicht zugleich auch persönlich, noch durch Bestellte oder Bevollmächtigte bei der Lizitation theiligen. In diesem Falle wird jedenfalls der höhere Betrag, er möge mündlich erstanden, oder schriftlich offerirt worden sein, zu gelten haben;

g) auf nachträgliche Offerte ohne Unterschied, ob sich der Offerent bei der mündlichen Lizitation theiligt hat oder nicht, wird keine Rücksicht genommen werden

Die anderweitigen Lizitations-Bedingnisse können hieramts bis zum Lizitationstage in den gewöhnlichen Amtsstunden eingesehen werden.

K. k. Bezirksamt

Krapina am 17. August 1858.

Der k. k. Bezirks-Vorsteher
Snanz.

Br. 3622 (Izv.—229)

3—2

Oglas dražbe.

Poglavarstvo grada Karlovca daje ovime do obćega znanja, da će se gradski dohodci, sastojeci u pobiranju placovine, taracovine i mostovine, zatim uvoznine vina, pobiranja daće od vinotočja i mesarenja, za vrieme od 1. studenoga 1858 do 31. listopada 1859 putem javne na 31. rujna o. g. u 9 satih u jutro u gradskoj viećnici opredieljene dražbe u namjam dati.

Uzključna ciena ustanovljena je u iznosu ovogodišnjega najma na 50750 fr.

Na pismene ponude neće se obzir uzeti.

Pobliznji dražbeni uvjeti mogu se u obično uredovno doba u gradskoj viećnici uviditi.

U Karlovcu dne 23. kolovoza 1858.

Vontina.

Nr. 3583 (PZ—17)

3—3

Kundmachung.

Zu Folge hohen Erlasses des k. k. Ministeriums für Handel, Gewerbe und öffentliche Bauten vom 6. August 1858 Z. 16121-2643 wurde im Einvernehmen mit dem hohen k. k. Finanz-Ministerium für die Zeit vom 15. August bis Ende Oktober 1858 das Postrittgeld für ein Pferd und eine einfache Post in den nachbenannten Kronländern und Bezirken, wie folgt, festgesetzt:

in Niederösterreich mit	fl. kr.
„ Oberösterreich mit	1 16
„ Salzburg mit	1 6
„ Steiermark mit	1 10
„ Kärnthen mit	1 20
„ Böhmen mit	1 24
„ Mähren und Schlesien mit	1 14
„ Tirol und Vorarlberg mit	1 12
im Küstenlande mit	1 24
in Krain mit	1 12
im Pesther Bezirke mit	1 18
„ Pressburger Bezirke mit	1 2
„ Oedenburger Bezirke mit	1 8
„ Kaschauer Bezirke mit	1 8
„ Grosswardeiner Bezirke mit	1 2
„ Montan-Distrikte und Zengger M. C. Bezirke mit	1 2
„ Likaner und Ottočaner Regiments-Bezirke mit	1 22
„ Oguliner Regiments-Bezirke mit	1 12
„ übrigen kroat.-slavonischen Postbezirke mit	1 28
in der serbischen Wojwodschafft und im Temeser Banat mit	1 8
„ Siebenbürgen mit	1 4
im Krakauer Regierungs-Bezirke mit	1 2
„ Lemberger	— 56
„ Czernovitzer	— 56

Die Gebühr für einen gedeckten Stationswagen wird auf die Hälfte und für einen ungedeckten Wagen auf den vierten Theil des für ein Pferd und eine einfache Post entfallenden Rittgeldes festgesetzt.

Das Postillons-Trinkgeld und das Schmiergeld bleibt unverändert.

Agram am 18. August 1858.

K. k. Postdirektion
für Croatien und Slavonien
Klempay.

Nr. 3138 (Izv.—219)

3—3

Citation

mitthäpfligtiger Individuen.

Vom k. k. Bezirksamte zu Samobor werden nachstehende zur heurigen Rekrutenstellung berufene und unbekannt wo abwesende Individuen, als:

aus der I. Altersklasse Josu Mikotar aus Samobor, aus der IV. Altersklasse Gjuro Kovacić aus Rakitje Zgeuner, aus der V. Altersklasse Josu Maidić von Samobor, aufgefordert, sich wenn sie im Auslande weilen binnen 2 Monaten sonst aber binnen 30 Tagen vom Tage der 3 Einschaltung dieses Ediktes an gerechnet, sich um so gewisser hieramts zu stellen, als sonst gegen dieselben nach §. 35 der Rekrutierungs-Vorschrift vorgegangen werden würde.

K. k. Bezirksamt

Samobor am 6. August 1858.

Der k. k. Bezirks-Vorstand
Martinković.

Br. 4391 (DS—65)

3—3

Razpis natječaja.

Usljed odluke visokog c. k. popečiteljstva unutarnjih poslova od 18. sèrpnja t. g. br. 6123 i dočino visokog c. k. bèrv.-slav. namiestništva od 25. sèrpnja t. g. br. 11841 popunit će se definitivno kod gradske blagajne miesto oficijala sa platjom godišnjih 500 f

Natjecatelji imadu svoje molbenice, providjene sa sviedočbami potrebitimi za dostignutje carske službe iste vèrsti, putem predpostavljjenih oblastih do 20. rujna 1858 kod ovogradskog poglavarstva predati.

Od poglavarstva c. k. glavnog grada

U Zagrebu dne 19 kolovoza 1858.

C. k. tajnik namiestništva kao poglavarstva načelnik
Kušević.

Br. 1175—1858 gr. (Izv.—228)

3—2

Oglas dražbe.

Od c. k. kot ureda ludbrežkog kao suda ovim se do obćeg znanja stavlja, da je na molbu iza pokojnog Gjura i Martina Stunjek ostavših nasljednikah naime Tereze Stunjek udate Ospoha, Mare udate Matoković, Franjke udate Vališ i Jakova Bonjkovec kao tutora u ime malolietnog Nikole i Jele Stunjek, dozvoljena javna dražba ostavštine Stunjekove kuće br. 9 u Hrastovljanah ležeće sa kućnim gruntom i šljivikom od 534 [] hv., oranicom top. br. 110 zavrtnica zvanom od 1486 [] hv., livadom top. br. 178 Dol dolnji otok 370 [] hv., oranicom Batovčak 1 ral i 110 [] hv. top. br. 207, oranicom Vèrbinec gornji otok top. br. 290 1 ral i 50 [] hv., livadom Prelog top. br. 333 velikom 1408 [] hv. i livadom Gjurkovića top. br. 345 velikom 468 [] hv. ukupno 2/3 seljačkog selišta i za preduzimanje dražbe ove dva roka naime za dan 30. rujna i 30. listopada t. g. svaki put u 10 satih prije podne na licu miesta odredjuju se tom opazkom, da se kod pèrvog ročišta izpod cienne od 700 f. prodati neće, te da će se od kupovnine uknjižene tražbine i dieli malolietnikah odmah naplatiti morati. Ostali dražbeni uvjeti mogu se kod suda ugledati

C. k. kot. ured kao sud

U Ludbregu dne 10. kolovoza 1858.

C. k. kot. predstojnik
Labas.**OGLASNIK.**

(Dp 61)

6—2

Dievojačko odhranilište
baronice Ide Lazarini rodjene grofice
Barbo u Rieci.

Ovoj je u dio pala visoka milost, da stoji pod pokroviteljstvom Nj. veličanstva carice Kataroline Auguste, koja joj je carskom darežljivostju jednu dievojku za odhranjenje premilostivo povieriti dostojala.

Ista zaključuje sadašnju školsku godinu koncem kolovoza i započima bližnju 1. listopada o. g., koja će kao sve sliedeće trajati 11 mjeseci. Ona je znatno razprostranila svoj dielokrug, jer je nesamo zadobila veće školske prostorije, nego je i pomnožala svoje učiteljsko osoblje za dvie nove učiteljice, medju kojima jedna Francuskinja upravo iz unutarnje Francuske. Podučavanje se razdieljuje u 5 kurzah, u posljednjem će se dievojke podučavati u kućnom gospodarstvu kao također u napravljanju ženskih opravah i u dielu maršandmodskom. Pitomice plaćaju za podučavanje i cielo obškèrbljenje 250 fr. na godinu u polugodišnjih rokovih unapred. Obsirni programi poslat će se poštom prostom od poštarine i mogu se također dobiti u Zagrebu u knjigarnici g. Prettnera i u Karlovcu pri g. knjigotèrčcu Ghilardiu.

Rieka 20. kolovoza 1858.

Carsko-kr.

službene

NARODNE

NOVINE.

Novine ove izlaze svaki dan izvanredno nedjelje i praznike na čitavom listu. — Polugodišnja pred-plata je za domaće u novinarici 4 for. srebra. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom pošiljati, 6 for. sr. —

Za službene oglase opredjeljeno je: uvrštena: 4 kr. sr. od linije za prvi put; a zatim za svaki put 2 kr. sr. — Za druge oglase ili posebne članke plaća se do 10 linija 20 kr. sr., dalje po jedine linije 4 kr. sr.

Uredovni dio.

Nr. 816. (DS—69)

3—1

Opetovano obnarodovanje.

Obnarodovanje napisnika gruntovničkih u kraljevini Ugarskoj glede županije Gömörske.

Od strane c. kr. ravnateljstva gruntovni-
cah u Prešavi daje se kroz c. kr. ravnateljstvo
gruntovnicah u Zagrebu u obziru napredujućeg
uvodjenja gruntovnih novih knjigah u kraljevini
ugarskoj, usljed naredbe c. k. popecteljstva pra-
vosudja od 10. ožujka 1858, br. 4278 na zna-
nje sljedeće:

I.

U košičkom upravnom okolišu je u svēr-
hu uvedenja gruntovnih novih knjigah miestimičko
izvidjenje polag obćinah već i u županii Gömörs-
koj posve obavljeno, te napisnici gruntovnički
ujedno sa čestičnimi registri i nacerti, koji k
istim spadaju, bit će počemši od 1. svibnja
1858 o svih obćinah, koje su godine 1848.
spadale k ovoj županii, u c. k. gruntovničkoj
pisarnici u Rima-Szombathu svakome na ugled
izloženi.

Obavljanje poslova i uredovanjeh nazna-
čenih u izroku ovom, ima se započeti takodjer
1. svibnja 1858. te u svērhu ovu odredjen je
c. k. županijski sud u Rima-Szombathu za sve
gori pomenute obćine.

Podpuni sadržaj te time i diel II. ovoga
dne 10. ožujka 1858 izdatog izroka, uvršten
je u službenih bečkih novinah od 4., 8. i 11.
travnja 1858. i u buda-peštanskih novinah od
9., 11. i 13. travnja 1858.

C. kr. ravnateljstvo gruntovnicah.

U Zagrebu dne 25. travnja 1858.

Neuredovni dio.

Austrijska carevina.

Rieka 26. kolovoza. Nj. preuzvišenost ba-
nov namiestnik fml. g. Josip Sokčević prispio
je jučer iz Karlovca ovamo, praćen po župa-
nijskom predstojniku g. grofu Hohenvartu, koji
je dočekao Nj. preuzvišenost na medji županijs-
koj. U 10 sati pred podne primila je Nj. pre-
uzvišenost obćinsko vieće, tērgovačku komoru i
gradjanske oblasti, zatim pregledala je Nj. pre-
uzvišenost županijski ured i kotarski sud, uze i
gradjansku bolnicu.

Na večer je svirala pred stanom Nj. pre-
uzvišenosti „k ugarskom kralju“ gradjanska ka-
pela. Danas je pregledala Nj. preuzvišenost ma-
gistrat, gimnaziju, realske i normalske škole i
političke urede i odvezla se je zatim po moru
u Martinšćicu, da pregleda tamošnju bolnicu.

— Ovdašnja tērgovačka komora darovala je
u slavu narodjenja carevičeva svotu od 300 fr.
za izslužene i siromašne mornare i oduosno
njihove udove.

Zadar 24. kolovoza. (G. D.) Polag služ-
benih podataka kretanje tērgovačkih brodovah u
glavnim lukama naše pokrajine tečajem stoprom
prošavšega mieseca sērpnja bilo je sljedeće:

Zadar. Ušlo je 158 kērcatih brodovah,
31 prazan, 5936 tonelatah; izišlo je 99 kērc-
atih, 83 prazna, 5611 tonelatah.

Spliet. Ušlo je 214 kērcatih, 144 pra-
zna, 6713 tonelatah; izišlo je 85 kērcatih, 294
prazna, 7074 tonelate.

Dubrovnik. Ušlo je 270 kērcatih i 35
praznih, 10.760 tonelatah; izišlo je 109 kērcat-
ih, 187 praznih, 9456 tonelatah.

Meljine. Ušlo je 87 kērcatih, 11 pra-
znih, 8726 tonelatah; izišla su 53 kērcato, 56
praznih, 9793 tonelate.

Beč, 29. kolovoza. Nj. kr. visost princ
Pruski Dragutin ločekiva se sutra ovdie i od-
siet će u carskom dvoru gdje su već prire-
djeno sobo za njega.

— Nj. preuzvišenost ministar unutarnjih die-
lah dr. Aleksander baron Bab otići će kao što
se čuje, ovih danah s dopustom u gornju Au-
striu. Njegovo odsutje trajat će okolo tri ne-
dielje danah.

— Kr. švedski poslanik kod ovdašnjega dvo-
ra g. baron Vedel odputovao je danas u Mo-
nakov, jer je opunomoćen kao poslanik i kod
kr. bavarskoga dvora. On će tamo predati svoja
odpozivna pisma, vratit se zatim u Beč i po
svēršenoj oprostnoj audiencii odputovati na svoje
opredieljeno miesto u Petrograd.

— Nj. veličanstvo kralj bavarski poslao je
svoga brata princa Adalberta u Beč, da izruči
carskim veličanstvima čestitke zbog narodjenja
cesarevičeva.

— Mletačka tērgovačka komora zaključila je
povodom narodjenja cesarevičeva podielit pod-
porah medju stotinu siromašnih porodicah i Nj.
veličanstvu cesaru predati čestitku.

— Istim povodom izručili su u Tērstu gospo-
dinu miestodržcu za blagotvorne svērhe gospo-
din vitez Reyer 2000 a kuća Morpurgo 1000 fr.

— Na viekovitu uspamenu narodjenja cesare-
vičeva utemeljila je praška gradska obćina u
ubožnici sv. Bartolomeja pet novih obškērbnih
miestah pod naslovom „Zaklade cesareviča Ru-
dolf“ i obškērbila ih je kamatama glavnice od
10.000 fr., koje se imaju sveke godine iz grad-
skih dohodakah izplatit. Ista obćina izdala je
1254 fr. u svērhu, što je povodom te svetko-
vine javno nahranila gradske svoje siromake.

— Povodom narodjenja cesarevičeva predao
je prejasni nadvojvoda miestodržac i prejasna
nadvojvodinja Margareta gradskoj obćini inšpruk-
skoj 1000 fr. da razdieli ovu svotu medju on-
diešnje siromake.

Beč 30. kolovoza. Nj. c. visost prejasni
g. nadvojvoda Ferdinand Maksimilian, sliedeći
nagon svoga sērsa, odputovao je odmah iz Mi-
lana po dovršenim dvorskim svetačnostima, ko-
jima je bilo tamo svetkovano narodjenje cesa-
revičevo i došo je prekjučer dne 28. t. m. poslie
podne u Laksenburg, da Nj. c. k. veličanstvima
glavom čestita od svoje strane i od strane svoje
prejasne gospoje supruge povodom onoga pre-
radostnoga događaja, kao takodjer da preda
čestitke lombardesko-mletačke kraljevine. Pre-
jasni g. nadvojvoda ostavie je opet već jučer
dne 29. cesarsku rezidenciju da se vrati na svoje
miesto u Italiju.

Sērbia.

U Beogradu 23. kolovoza. (S. N.) S
kēršćanskim udioništvom izpratismo danas u
groblje tielo pokojne Jelene Davidovičke, zna-
menite kako po imenu mnogozasluznoga supru-
ga, kod stare smederevske cērkve tiho počivajućega
Dimitrija Davidoviča, tako i sobstvenim vērlina-
ma blage duše, izobrazenošću uma i uzvišenim
čuvstvovanjima svoga plemenitoga sērsa. Mno-
gobrojna pratnja muškog i ženskoga spola, či-
novničkog i gradjanskoga reda može se sme-
trati kao blagodašno oduženje priznanstva prema
Dimitriju a uvažjenja prema Jeleni — Davidovićima.

Moldavia i Vlaška.

„Ostd. Post“ donosi u kratkom pregledu
budući ustav podunavskih kneževinah, veleći
da su Rumunji time više stekli, nego što
su se i nadati mogli. Ustav sastoji iz 56 pa-
ragrafah i jednak je za obe zemlje, koje će se

službeno nazvati: „Sjedinjene kneževine Mol-
davia i Vlaške.“ Svaka oblast zadržava svoj
osobiti gērb i svoju osobitu zastavu, koje pak
za znek izvanjskoga jedinstva imat će na vēr-
hu kokardu od obće boje. Pitanje ovo o sasta-
vama bilo je najopasnije u pregovorima konfe-
rencie, i malo je nedostojalo te se zbog njega
nije pokvarilo suglasje medju silama, dok naj-
poslie nije se dosietilo za spomenutu kokardu.
Svaka kneževina bira si gospodara za vrijeme,
dok je živ, a gospodare sultan potvrđjuje i
postavlja u zvanja. Izabranom gospodaru porta
nemože odreći potvrdu. Kneževina svaka za
se dobiva ustavno ustrojstvo. Članove divana
bira narod iz svih razredah. Svi su izbirači
podvērgnuti cenzusu, koji je porazumierno vērlo
malen. Izbirači izbiračah moraju imati dobarah
u vriednosti od 100 cekinah, a izbirači izabra-
nikah 1000 cekinah. Koliko pak moraju imati
izabranici, to „Ostd. Post“ nije poznato. Što se
gospodarah tiče, oni moraju biti rodjeni Rumu-
nji (Moldavac u Moldavii a Vlah u Vlaškoj) ili
sinovi prirodjenih Rumunjah, koji imaju s do-
barah svojih godišnjega prihoda 3000 cekinah.
Da bi se prokērcio put budućem jedinstvu i u-
napredile se obće potrebe obojim zemljama,
sastavit će se — ne senat, kao što je po no-
vinama raznieto, već — zajednički odbor. „Od-
bor sjedinjenih kneževinah Moldavie i Vlaške“
sastojat će se iz 24 člana, od kojih će 6 di-
van u Moldavii a 6 divan u Vlaškoj izabrati,
a 12 će naimenovati gospodari, svaki takodjer
po 6. Taj će odbor biti stalan, doklegod traju
sjednice divana; a na koliko će se vremena
divani birati, o tom „Ostd. Post“ nije u stanju
ništa kazati. Kako se proglasi ustav, ili može biti
i skupa s tim, sadašnji će se kajmakami uklo-
niti sa službe i postaviti se privremeno kajma-
kamstvo od više članovah, koje će upravljati
izborima.

Turska.

Vidin 22. kolovoza. Najvišja svetkovina
rodjendana Nj. c. k. apostolskoga veličanstva
bila je ovdie svečanim načinom obavljena. Rano
jutro bila je austrijska narodna zastava sa 21.
topom pozdravljena s bedemah tvērdjave. Glavni
gubernator Ismetpaša, koji se nedavno sa svojega
puta iz Beča povratio, došao je s velikim veleliep-
jem čestitat u konzularnu zgradu praćen zastop-
nicima svihkolikih oblastih u sjajnoj svetačnoj
uniformi, zatim sledio je gērčki vladika sa svim-
kolikim svojim klerom, carsko ruski konzul i
više otmienih Bugarah.

Cesarski podložnici došli su svi ukupno i
predali su jednu veoma sērdačnu pjesmu.

U večer u 7. uri došo je turski miestod-
držac sa više drugih pozvanih gostiuh opet na
čast u konzularnu zgradu. Ismetpaša napio je
cesaru i cesarskoj kući zdravicu i dodao je još
podignutim glasom: „Nebo neka usreći narode
Austrie i uznositu cesaricu, koju sam ja nedavno
glavom viditi sreću imao kako se je vozila u
Šenbrunn, nade punim cesarevičem i predstol-
nim nasliednikom.“

U istinu providnost je bērzo uslišala tako
sērdačno namienjenu želju turskoga dostojan-
stvenika, jer već pred jednom urom doneo je
jedan svečano urešeni parobrod radostnu viest
o usrećujućem događaju. U tom trenutku sjaje
već konzularna zgrada u najsvietlijoj luči i okru-
žuje ju radostno ganuta množina svieta.

Nijemacka.

Iz Berlina 26. kolovoza javljaju: Nj. kr.
visost princ suprug od Engleske, rodjen 26. ko-
lovoza 1819, svetkuje danas u dvorcu Babels-

bergu svoj 39. rođendan. Nj. kr. visost princ i princeza od Prusie, veliki vojvoda i velika vojvodinja badenska, princ Friderik Vilhelm i princeza njegova supruga i ostali sučlanovi kraljevske porodice čestitali su visokomu gostu već u jutro i predali su mu razne poklone. Među kneževskim osobama, koje su Nj. kr. visosti čestitali nalazio se je i njegov jasni brat, Nj. visost vojvoda od Sachsen-Koburg Gote, koji je sinoć u 10 1/2 sata od Gote ovamo prispeo i već jutros u 7. uri u uniformi 7. oklopničke regimente, kojoj je poglavica Nj. visost, otišao je u dvorac Babelsberg.

Knez Gorčakov, miestodržac kraljevine Poljske, koji je na svojem putu najposlije posjetio Nizozemsku, došao je dne 25. t. m. od onud u Berlin, no namierava poslije kratka bavljenja nastaviti svoj put u Varšavu.

— I u Hamburgu bila je viest o narodjenju austrijskoga cesarevića radostno primljena. Tom prigodom poklonio je neki nepoznati 100 talirah tamošnjoj katoličkoj crkvi da se razdiele među siromake. U ovom glasovitom niemačkom trgovačkom gradu ima još dosta ljudi, koji se s userdjem siećaju onoga dana, kad su ovdašnja zvona navieštala smert posljednjega niemačkoga cesara.

Rusla.

„Allg. Ztg. javlja, da ruska vlada ozbiljno radi, da prokopa kanal, kojim će se Visla skopčati s Dnieprom ili Dniestrom, pa tako da se dobije vodeni put iz istočnoga mora u crno.

— Car je ruski zapoviedio, da se o javnim svetkovinama na zastavama i inače radi ukrasa upotrebljavaju državne boje horizontalno i to gore crna, u sriedi žuta ili zlatna, a dole biela ili sreberna.

— Iz Varšave javljaju, da će se po novoj godini popisivati ljudi u vojsku, što se već tri godine nije činilo, i da se za taj posao potrebni registri već spremaju. „Wien. Ztg.“ misli, da mu pri ovom glasu valja napomenuti carski manifest, koji je obnarodovan u „Senat. Viedomostima“ 9. rujna 1856. i u kome se nabrajaju milosti, koje je car Aleksander prilikom svoga krunisanja izdao. U drugom paragrafu ovoga manifesta stoji naredba, „da se u tekućoj (1856) godini i za sljedeće tri godine neće uzimati novi vojnici, ako bog odèrži mir i ako kakovi izvanredni događaji neučine da takovo što bude nužno.“

Francuska.

U Parizu je opet izišla jedna brošura političkoga sadržaja. Naslov joj je: „Serbur i Engleska.“ Tu se dokazuje, da poslujući narod u Engleskoj upravlja svoje poglede na Serbur i odtuda izgleda flotu, koja će ga osloboditi, i Engleska se sravnjiva sa „srećnim gusarom.“ Ove su prijetnje — primjećava „Zeit“ — opasni znak razdraženoga raspoloženja. Još većma je značajno zaključenje u ovoj knjizi, gdje se napominje, kako je na nekoliko mjeseci poslije bordoske časti, koja je znamenita postala carskom rieči: „carstvo je mir,“ proti volji i ruskog i francuskoga cara nastupio istočni rat, i po tom da i sada, ma se koliko trudili da se predupredi sukob medju Engleskom i Francuskom, riešenju sudbine niko se oduprijeti nemože.

Gërčka.

Nedavno smo javili, kako se atinska štampa tuži na postupak bavarskoga poslanika generala Federa. „Elpis“ nam sad jasnije razlaže tu stvar. Novine ove kažu, da je od god. 1843. bavarski zastupnik ulio dvoru svome misao, da se kralj Oto nalazi medju neprijateljima i da dinastični interesi monakovskoga dvora opasno stoje ne samo od strane gërčkoga naroda nego i od strane same kraljice Amalie. I ova teška i neponjatna zabuna zavela je bavarskoga poslanika te se vlada tako, kako da se samo spletkashi što većma obodriti mogu. Prelazeći na odazivanje generala Federa veli „Elpis“: „Čini se, kao da je bavarski poslanik doista u zabuni, da će bavarska dinastia poslije smerti kralja Otona doći u opasnost, da izgubi gërčki prestol zbog porodičnih simpatiah vladateljke, kojoj odanost k interesima i čuvstvima svog uziše-

noga supruga, njeno pobožno poštovanje ugovora u Gërčkoj tako je obće poznato, da nitko ni najmanje o tom posumnjati nemože.“ „Elpis“ kaže, da je kralj Oto izjavio generalu Federu, da je svaka sumnja o iskrenosti kraljice Amalie uvrieda za njega samoga i za Gërčku. Novine ove završuju dostojnom predobranom i vrlo lojalnim izjavljenjem.

Bërzojavne i najnovije viesti

Pariz. U ministarstvu izvanjskih dielah prispile su pošiljke gdje javlja odbor za uređivanje granicah medju Cernomgorom i Turskom, da je svèrsio svoje poslove, i da su se povratili članovi odbora u Dubrovnik.

Pariz 25. kolovoza. Lord Palmerston, koji se bavi ovdie sa svojom suprugom primljen je danas od cara.

Pariz 26. kolovoza. Vojvoda Malakovski (maršal Pelissier) prispeo je sinoć ovamo. Danas je bio primljen od cara u St. Cloudu.

London 26. kolovoza. Kina se je obvezala u ugovoru koji je sklopila s Francuskom — ovoj izplatiti 25 milijunah franakah naknade. Engleskoj je obećala još veću svotu.

Iz Turina javljaju od 29. t. m.: Jedna bërzojavna pošiljka iz Livorna od 28. t. m. u večer donosi viest, da su u ovoj luci stvari dolazeće iz Genove, Korzike, Francuske i Malte opet pripuštene k slobodnom obćenju. Današnji „Patriota“ tvèrdi, da će list „Italia del Popolo“ napokon prestat izlaziti. Kavalier Bensi, koji služuje kao sardinski komisar u dunavskim kneževinama, vratio se ovamo.

Pariz, 30. kolovoza. „Moniteur“ donosi sljedeću pošiljku barona Grossa iz Tientsina od 19. lipnja: Careve želje uslišane su. Kina otvara se këršćanstvu i malone ukupnoj obërtaosti zapadnoga svijeta. Diplomatički agenti moći će vremenito prebivat u Pekingu. Misionari svikud će se pripustiti. Jedan kineski poslanik doći će u Pariz. Ubojica Chappedelaine-ov kažnjen je, što će pekingske „Dvorske Novine“ prijaviti. Zakoni proti razprostiranju këršćanstva ukinuti su. Francuska i Engleska dobit će najobširnija prava.

Razne viesti.

Iz Pariza novo čudo javljaju, koje zaista medju najkrasnie izume našega vieka valja uverstiti. Već je ono divno, što sada bërzojavi rade, nu na skorom popet će se njihova radnja na vèrhunac savèršenstva. U Pariz je došao glasoviti sardinski miernik Bonelli, i sobom donio svoju novu bërzojavnu ili upravo bërzojispnu spravu; jer ako se to sasvim obistini, što za njegov izum kažu, bërzojav morat će se prozvati bërzojispom (ili prema gërčkoj rieči telegraf dalekopisom). Po njegovoj sustavi bërzojav će samo prepisivati viestnice (depeše), i dosadnji pokusi su vrlo dobro za rukom pošli. Sa nekoliko riečih neda se stvar potanko opisati, ovdie ćemo ju samo natuknuti. Dosada se je telegrafiralo osobitimi znakovi, naime piknjami i cèrticami, koje je trebalo, rekao bi, prevesti na obićno pismo, te se je ovako lasno pogreška podkrala. Po Bonellievu napatku pako piše se viest na pozlaćen papir. Kad se ovakov papir podvèrgne dielovanju munjine (elektriciteta), promieni osobito za to pripravljen žut papir na drugoj postaji (štaciji) svoja mast (farbu, boju) te pomodri, i samo ono ostane žuto, što je bilo na pozlaćenu papiru cèrnilom (tintom) napisano, jer munjina nedieluje na cèrnilo nego samo na kovinu (metal), kojom je papir zastèrt. Ovim načinom se doglasuje ne samo viest, nego još i rukopis, i telegrafista neće morati stopèrv prepisivati ono, što se javlja, nego preda sam izvornik ili original onomu, komu je viestnica namienjena.

— Kako se može viest stočar za kratko vrieme obogatiti, to dokazuje Cartwright u Engleskoj. Imaju tomu 4 godine, što gospodari, pak je nedavno prodao svoju rogatu marvu, 46 glavah, i dobio odsiekom za svaku kravu po 650 fr. i za svakoga bika po 580 fr. srebra. Dakle je dobio za cielu gulju jedno 27,000 fr. sr. Medju kravama bila je jedna vrlo glasovita, nazvana Lady Spencer, koja je prodana za 1000 fr. sr.

a njezino tele prošlo je za 500 fr. sr., sve samo zato, što je izvrstna plemena, te je kupac htio njom svoje pleme popraviti.

— Nedavno rodila je u selu Alsó Dombó blizu Tèrnave žena tamošnjega židovskoga tergovca Šandora Kr. četvero diece, dvoje moško i dvoje žensko. Jedna dievojčica preminula je odmah kako se je rodila, a ostalo troje živo i zdravo je sasvim. (G. L.)

Kazalištna viest.

Predstavljanja u ovdašnjem kazalištu započet će se po dosadanjim naredbama 2. listopada. Opera će se započeti predstavljati na uskèrsni ponedjeljak. Predbrojnička ciena svim stanicama (ložama) obaljena je za dvadeset (20) forintih na godinu.

Srebro od 30. kolovoza. 2 1/4 fr.
Carski dukati 5 1/2 „

Odgovorni učrednik. Dr. Demeter.

SLUŽBENI LIST.

Nr. 14294-3262 (VI.—60)

3—1

Konkurs-Kundmachung.

Für eine an der Knabenhauptschule zu Buccari erledigte Lehrerstelle, mit welcher der Gehalt von jährlichen 300 fl. und ein Quartiergelds-Beitrag von jährlichen 40 fl. CM. verbunden ist, wird hiemit der Konkurs ausgeschrieben.

Bewerber um diese Stelle, haben ihre an die gefertigte k. k. Statthalterei stilisirten, mit dem Taufscheine, dem Lehrfähigkeits- so wie mit dem Verwendungs- und Sittenzeugnisse belegten Gesuche, in wie ferne sie bereits in Verwendung sind, mittelst ihrer Schulvorstellung, sonst aber unmittelbar bei der Buccaraner Schulbezirksaufsicht (dermalen Abten und Domherrn Venzel Soić zu Buccari) längstens bis 30. September l. J. einzubringen.

Es wird nur noch bemerkt, dass zur Erlangung dieser Lehrerstelle die vollkommene Kenntniss der deutschen, illirischen und italienischen Sprache gefordert wird.

Von der k. k. kroat.-slav. Statthalterei
Agram am 29. August 1858.

Nr. 10486 (Fin.—29)

3—1

Kundmachung.

Im Bereiche der k. k. kroat.-slav. Finanz-Landes-Direktion sind drei Steueramts-Dienersstellen, jede mit dem Gehalte von 200 fl. und der kategoriemässigen Amtskleidung, zu besetzen. Zur Erlangung dieser Stellen ist nebst den allgemeinen Erfordernissen die Nachweisung eines gesunden Körper-Zustandes, so wie der Kenntniss des Lesens und Schreibens, dann der deutschen und kroatischen Sprache nothwendig.

Auf gediente k. k. Militärs, dann auf gut condisirte Individuen aus dem Finanzwach-Körper wird bei dieser Besetzung vorzugsweise Rücksicht genommen.

Die Bewerber haben ihre Gesuche im Wege der vorgesetzten Behörde längstens bis 15. September 1858 hierorts einzubringen.

K. k. Finanz-Landes-Direktion
Agram am 19. August 1858.

Nr. 11857 (Fin.—30)

3—1

Lizitations-Kundmachung.

Am 20. September l. J. um 10 Uhr Vormittags wird bei der k. k. Finanz-Bezirks-Direktion in Fiume wegen Verfrachtung des Aerarial-Tabakmaterials von beiläufig 2000 Zentnern und anderer Gefälls-Artikel, als: Gefässe, Geschirre, Emballagen etc. vom Tabak-Verschleiss-Magazine Fiume an das Tabak-Filial-Magazin in Zengg für das Verwaltungsjahr 1859, d. i. vom 1. November 1858 bis Ende Oktober 1859, eine mündliche Minuendo-Lizitation, wobei auch schriftliche, bis vor dem Beginne der Lizitation eingelangte Offerte angenommen werden, abgehalten, und dabei der bisherige Frachtlöhn von 20 Kreuzer pr. Zentner sporco als Fiskalpreis angenommen werden.

Unternehmungslustige werden zu dieser Lizitation mit dem Bemerkn eingeladen, dass jeder Lizitant vor Beginn der Lizitation das 5% Vadium mit 30 fl. CM. in Barem oder in k. k. Staatspapieren nach dem letztbekannten börsenmässigen Course zu erlegen, im Falle der Erstehung dieser Verfrachtung aber die Caution mit 25% des Frachtlöhnes sicherzustellen hat.

Die weiteren Lizitations-Bedingungen können bei der k. k. Finanz-Bezirks-Direktion in Fiume, dann bei den k. k. Tabak-Verschleiss-Magazinen in Fiume und Zengg eingesehen werden.

K. k. Finanz-Bezirks-Direktion
Fiume am 23. August 1858

Dojak.

Carsko-kr.

službene

Novine ove izlaze svaki dan izvanredno nedjelje i praznike na čitavom listu. — Polugodišnja predplata je za domaće u novinarnici 4 for. srebra. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom pošiljati, 6 for. sr. —

NARODNE

NOVINE.

Za službene oglase opredjeljena je uvrstina: 4 kr. sr. od linije za prvi put; a zatim za svaki put 2 kr. sr. — Za druge oglase ili posebne članke plaća se do 10 linija 20 kr. sr., dalje pak od svake pojedine linije 4 kr. sr.

Neuredovni dio.

Austrijska carevina.

Zagreb 1. rujna. Njeg. veličanstvo car odredio je s najvišjim vlastoručnim sa ministra unutarnjih djela gosp. barona Bacha upravljenim pismima, da se za mladiće kraljevnih Heruvatske i Slavonije u Terezijanskoj akademiji utemelje tri zakladna mjesta i da se za zaostavšće kćeri zaslužnih činovnika i vojnika iz Heruvatske i Slavonije utemelje tri prebende Hall. zaklade i tri obiskerbnne stipendije.

Zbog pomanjkanja prostora doniet ćemo vaskoliki sadržaj ovih carskih pisama u našem sutrašnjem listu.

— Presvičeli gospodin dvorski savjetnik kod vjerhovnoga ukidnoga sudišta u Beču Metel baron Ožegović Barlašaševački blagoizvolio je gospodinu Vatroslavu Semiču župniku belskomu i ravnatelju učionice radovanske predati 50 fr. sr. u svrhu, da ih na uspomenu usrećujućega narodjenja cesarevića, prestolnoga nasliednika Nj. c. k. apostolskoga veličanstva, razdieli među onu siromašnu školu radovansku polazeću mladež, koja se osobitom marljivošću i čudorednosti odlikuje.

— Major Teodor Giesl od Gieslingena brodske pukovnije br. 7. imenovan jemiestnim majorom u Zagrebu.

— Usled naredbe Njegove uzoritosti gosp. stožernika nadbiskupa obdržavat će se za sretni porodaj Nj. veličanstva carice dođuću nedjelju u svim ovdiešnjim župnim crkvama zahvalne molitve, u ostalim župnim crkvama svekolike nadbiskupije pako u nedjelju po prijektu dotične naredbe.

Rieka. Sad je u istini odlučeno, da će kadetska akademija iz Krakova preseliti se ova-mo u zgradu pervašnje pomorske akademije i u tu svrhu su načinjene već sve priprave.

Beč. Dne 24. kolovoza primilo je Nj. večanstvo car vojvodu Littu u posebnoj audienciji.

— Nj. veličanstvo carica doznačila je za nastavljeno gradjenje kapucinske crkve iznosak od 200 forintih.

— Izraelitska občina u Gorici u Istrii posvetila je povodom narodjenja cesarevića iznosak

od 50 fr. za izraelitički zavod za gluhonieme u Beču; zatim 25. fr. za zavod za gluhonieme u Gorici i 25 fr. za zavod sirotah u Gorici; koji iznosci privedeni su već svojem opredieljenju.

— Tergovačka komora u Rieci odredila je za svetkovine narodjenja cesarevića 300 fr. na podporu mornareh ili njihovih udovica, koji vuku podporu iz zaklade sv. Nikole ili su predbilježeni za istu.

— Tergovačka komora vičentinska utemeljila je istim povodom tri zaklade u svrhu da se iz njih dade miraz siromašnim i čudorednim dievojkama.

— Pokrajinska kongregacija od Pavie, Lodia, Koma i Kremone, municipalne kongregacije od Pavie, Koma, Kremone i Kasamagjore i tergovacke komore od Pavie i Kromone upravile su čestitke na Nj. veličanstvo cara.

— Tergovačka komora mletačka, izrazila je pl. g. Lessepsu svoju čvrstu odluku, da će veliko poduzeće suezkoga kanala, koje je i za Mletke od tolike važnosti, svom revnostju podupirati. Gospodin Lesseps prisustvovao je pred svojim odlaskom u Pariz, koji se je zbio u večer dne 27., jošte jednoj svečanoj časti, koju mu je dao predsjednik tergovacke komore.

— U Mletcima naloženo je jednoj komisiji sastojecoj iz savjetnika višjega suda i miestodržstva, da pregleda uze i da podnese izvješće o onim kaznenicima, koji iz osobitih uzroka zaslužuju, da im se umali kazan.

— Kao što javljaju iz Mletakah, zanima se prejasni nadvojvoda glavni gubernator veoma živahno zato, da se sagradi polezinska željeznica i na njegovu zapoviest isradjena je spomenica, u kojoj se veoma obširno i s obrazloženjem statističkih podataka dokazuje važnost ove željeznice. Lombardesko-mletačko društvo željezničko izjavilo se je u ostalom da je pripravnno preuzeti liniju medju Mletcima, Padovom i Rovigom, ako ga oproste od dužnosti graditi liniju medju Bergamom i Lekom. Misle da će carska vlada pristati na ovaj predlog, budući da je očividno, da se mletačka trgovina s Romanjom i vojvodovinama nemože natiecti s lukama od Genova, Livorna i Jakina, kada se dogotovi linia Rim-Ferrara, Bolonja-Pistoja i Pia-

čenca-Bolonja, što će se učiniti godine 1861. Kao što se čuje iz dobra izvora traži jedno glavničarsko društvo francusko zastupano po gospodinu Mirés-u da dobije dozvolu za gradjenje polezinske željeznice. Občine, kojih se ta stvar najvećma tiče, izjavile su se, da će svim svojim silama podupirati gradjenje ove željeznice. Nadvojvoda glavni gubernator primio je već zastupnika kuće Mirés opetovano u posebnim audiencijama.

Beč 30. kolovoza. Kralj belgijski nakario je putovati prieko Kolonje i Bazela kroz Švajcarsku u gornju Italiju, da pohodi svoju kćer, — suprugu nadvojvode Ferdinanda Maksimiliana.

Beč, 30. kolovoza. U slavu narodjenja carevića poklonio je za dobrotvorne svrhe Nj. jasnost knez Filip Bathány 3000 fr. a baron Henrik Trenk 1000 fr. Obadvie svote stavljene su Nj. preuzvišenosti ministru unutarnjih djela na raspoloženje.

— Dojkinja novorodjenoga carevića udalo se godine 1857, 18. kolovoza i onda već pri njezinom piru prorokovali su joj veliku sreću, jer je njezino vjenčanje palo baš na narodjeni dan Nj. velič. cara.

Beč, 30. kolovoza. Jučer je bio u Laksenburgu veliki obied na čast ovdie bavetih se stranjskih priacah.

— Nj. kr. visost vojvoda meklenburški Vilhelm brat vladajućega velikoga vojvode, prispeo je ovamo.

— Nj. car. visost nadvojvoda Albreht generalni gubernator Ugarske odputovao je danas u Budim, a nadvojvoda Dragutin Ljudevit sa svojom suprugom u Tirol.

Těrst 30. kolovoza. Gospodin vitez P. Revoltella predao je visokomu predsjedništvu povodom narodjenja cesarevića 1000 fr., koje je opredielio za nastavljeno gradjenje ovdiešnje kapucinske crkve.

Tallanska.

U Modeni obdržavala se je u slavu narodjenja cesarevića Rudolfa svečana služba božja, kojoj je vojvoda prisustvovao sa svimkolikim dvorom. Kod stola napila je Nj. visost zdravcu na Njihova veličanstva i novorodjenoga cesarevića.

Čudljivi konji.

Više putah se dogodi, da upregnuti konji neće da se maknu, ili da uzput iznenada stanu, te neće da idu dalje. Ovakovi se konji zovu čudljivi. Kadšto se konju upravo neće vući, nu to se riedko događa; ponajviše je tomu krivo neprimiereno postupanje, zabuna ili to, što konj nezna kako da vuče. Vatrenim i žustrim konjima češće to naspieva nego mirnim, nu tomu je samo kočijaš kriv, što neumije s njima postupati. Žustar i živ konj, čim ga dekneš i potieraš, skoči napried, no tim neće krenuti kola, osobito ako su potežka; zato će ga hamovi kao tosnuti u plećima i on će opet natrag odskočiti, a tim i drugoga konja zadržati. Neviešt kočijaš ga opet potiera, konj klisi i opet napried, odskoči natrag i potegne za sobom i drugoga sporišega konja, koi je bio medjutim kolima krenuo, pa sed stanu oba konja i tako se zabune, da neznađu, kako im treba raditi, da kola krenu. Neviešt kočijaš počme tada bičem puckarati i šibati, vikati, vodjicama potezati, dok se kola nepotaru, ili dok nedospije kočijaševa mudrost, te ni on, šta će. Kolika to ludost u takova adjaju konja biti! Da kočijaš pita svoju pamet, uvierio bi se, da konj hoće da vuče, al nezna kako; pa budući da konj negovori i nemože se potužiti svomu gospodaru, da ga nije

razumio, to ga ovaj bije. Pametan kočijaš, prije nego ošine konja, uvijek treba da promisli, ima li tomu razloga; neće li tim pokvariti ono, što popraviti želi?

Da konj krene kola, treba da se apire, a ne da se zalieće; ako ga pako radi njegova neznanstva biješ, ne samo da neće postati pametniji, nego će biti jošte hujdi i čudljiviji, te se neće ni maknuti. Od stotine čudljivih konjah teško da ćeš bičem i jednoga naučiti tegliti; nego uzmi motriti ovakvoga konja, pak ćeš se bërzo dovititi pomoći. Kad konji nemogu ili neće da tegle kola, a oni se osvrću i obziru, čim ih ostaviš na miru — i to zato, jer osiećaju, da su otraga šibani, pak se boje onoga, što je otraga. Ovo je stalno pravilo kod svih konjah, nehoteci tegliti kola, kao što opet konji, kojima dosadjuju gliste, na stranu gledaju. U oba ova slučajja treba konje žaliti, a ne biti.

Kada konj neće da vuče, kad je zabunjen, te hoće da napried klisi, ili kad se ogleda, te neće ni da se makne, nešto nije u redu. Sidji dakle s kolah, gladi ga i miluj, pak ako te i nebude odmah razumio, šta želiš, a on bar neće skakati, ili od straha sve naopako raditi, i tako štetu počiniti.

Kad miran ostanesh i uzburjana konja ublažiti nastojiš, uvijek je viorovnije, da će razumjeti,

šta od njega potrebuješ, nego kad ga biješ i zlostavljaš. Ublažen konj zaboravit će na svoju zabunu i naučit će tegliti.

Štogod konj naopako radio, uvijek je tomu uzrok slo postupanje, strah ili zabuna: jedna osorna rieč zna vatrena konja tako zabuniti, da mu bilo (puls) deset putah bërže kuca nego navadno.

Kad bi konjari uzeli na um, da imaju posla, ne s čovikom razumom nadarenim, nego sa živinom bezumnom, kad bi uvažili, kako je to mučno onakoj životinji razumjeti naše kretanja, naša znamenja i rieči, nebi se zaista čudili, što konj mnogo koješta naopako radi, i nebi onda odmah planuli i razljutili se na jedno živinče. Kako nam je težko razumjeti inostranca, kad što od nas želi: pa kako bi nam tek onda mučno bilo razabrati inostranca, kad bismo samo toliko pameti imali, koliko je konj ima? Dobro nam dakle treba pamtit da ni konj nerazumie našega jesika, i zato, kad želimo da nas razumie i poslušne, treba nam ga uglaviti i uputiti, ne bojem i zlostavljanjem, nego takvim znakovima, koje i on razumie. Ako ovako uzradiš, privolit ćeš svakoga konja najviše za petnaest časovah (minutah), da će, kao što valja, tegliti; jer on želi tegliti, nego samo nezna, kako da postupa. Rarey tvërdi, da jošte nije vidio konja, koi nebi bio

Pruska. Staatsanzeiger. kaže: „Kao što se za cijelo čuje, ostavit će Nj. veličanstva kralj i kraljica — od Prusie — dne 29. t. m. po podne Tegernsee i putujući svaki dan po malo i zadržavši se u Augsburgu i Bambergu, vratit se u Sanssouci, kamo će, vele, stići 2. dojdutega mjeseca. Bez sumnje dobro je djelovalo prebivanje Nj. veličanstva u Tegernseu na kraljevo zdravlje i Nj. veličanstvo vraća se ojačano i poravnivši se, praćeno mnogim sërdačnim blagosivljanjima svih onih, kojima je u dio pala radost, Nj. veličanstvo ugledat očevitno okrepnjeno.“

Polag više korespondencijah radi vlada oko toga, da saboru predloži projekt zajma za potrebe kraljevskoga pomorstva.

Ruska.

U Teodoziu prispiele su nove šinje iz Engleske za željeznicu, koja se ima graditi od ovoga grada u Harkov. Dalja pošiljka izgleda se. Sada se više nemože sumnjati, da će se u istinu željeznica graditi.

Francuska.

Kao što piše jedan dopisnik „Köln. Ztg.“ već čekuju u Parizu kao posledicu ugovora tientsinskoga kinesko poslanstvo. Isti dopisnik javlja nadalje, da je zapovjednik francuske stacije na zapadnoj obali Afrike sklopio ugovor s kraljem dahomejskim na korist tako zvane crne naseobine.

„Prosta učinjenica, da je taj ugovor sklopljen s ovim vladarom trgovine s robljem i gospodarom navlastite robske obale, veli pismo, koje smo ovde naveli, govori više nego li sve, što su engleski listovi mogli navesti proti uvedenju crnacah.“

Istodobna pritomnost lordah Palmerstona i Klarendona u Parizu spaja se tamo s govorom gospodina Persignya u St. Etienneu i govori se o tom, da se u glavnom gradu Francuske neradi o ništa manjoj stvari nego o tom, da se sjedine u osnovi vojne, kojom se ima porušiti kabinet Derbyev.

Zaručnica vojvode Malakovskoga, gospodična Sofia Paniega, dievojka je isto tako dobra, kao što je liepa. Njedin brat bio je prije tajnik španjolskoga poslanstva u Napulju a sada je odsiečni načelnik u ministarstvu izvanjskih poslova; kažu da je čovjek praktičnoga duha. Otac je umro, mati stanuje u Madridu. Gospodična Sofia caričina je prijateljica a grofica Montijo smatra ju, kao da joj je kći i nepušta ju od sebe. Gospodična Paniega lietovala je također obično na dobru grofice Montijo u Kazanilu, na jednoj od one tri ville, koje se nalaze blizu Madrida. Druga, koja je veoma malena, pripada markazu Bednovu a treća, koja

naučio za 15 časovah svoja kola tegliti, a mnogi je to i za tri časa naučio.

Malo ne svi konji, koji su idući stali, nastaviti će put, ako ih ostaviš na miru, kao da nije ništa: onda ih deknai krepkim glasom, potegni malko vodjice (diagene) lievo i desno, da se tako oba konju krenu, prije nego osiete teret — pak će onda mirno dalje ići. Ako je tko drugi kočijašio, a ne ti, pak su mu konji stali, i on ih je bičem zabunio: a ti pristupi ka konjem, priveži vodjice za kola tako, da bude konji sasvim prosti, kaži kočijašu i gledaocem da se malko uklone, tako da ih konji nevide i da ih se neplaše; onda odkapčaj poduzdek, tako da mogu konji, ako im se hoće, glavu spustiti. Ovako ih ostavi koi čas na miru, gladeć ih i kao popravljajuć oglevnik. Kad ovako konje umiriš i njim omiliš, te hoćeš da dalje vuku, stani pred samoga konja, koi neće da tegli, jer je obično samo jedan u spregi uporan. Ako je pako zato uporan, jer je prevatren i žustar (rasch), a ti primakni njegovu gubicu svojim përsima, pak ti se netreba bojati, da će klisiti napried: on će voliti polako ići, nego na tebe se zaletjeti. Onda skreni konje, al tako, da nevuku kola, desno, dokle se može, ustavi ih umiljatom riečju, pogladi, i onda ih okreni isto tako lievo. Medju tim si ih sasvim osvladao, i kad ih opet desno skreneš, uhvati konja čvrsto za ham pak ga možeš voditi kamo ti drago.

ima veoma liepi park, pripada vojvodi od Asune. Ova gospodična je mnogo izobražena, nego što su obično španjolske dievojke i slikuje uprav krasno u ulju. Španjolski umjetnici imaju u njoj razumnu podupirateljicu. Gospodična Paniega sada je u Parizu i nalazi se kod grofice Montijo u hotelu vojvodinje de Alba na elizejskim poljanama. Grofica Valevska kupuje poklone za vienčanje na račun maršalov, carica poklanja miraz. Vojvoda rođen je godine 1796. dakle ima 62 godine.

Svajcarska.

Kod međunarodnoga bërzojavnoga kongresa, koi je započeo u Berni svoje razprave, zastupane su:

Francuska: grofom Salignac-Fenelonom, opunomoćenim ministrom; gospodinom Aleksandrom, direktorom francuskih bërzojavah; gospodinom Lélégardom, načelnikom pisarnice u francuskom ministarstvu unutarnjih poslova.

Sardinia: vitezom Bonelliom, višjim nadzornikom sardinskih državnih bërzojavah.

Belgia: gospodinom Masui-em, glavnim direktorom belgianakih željeznica, poštah i bërzojavah.

Virtemberg: gospodinom višjim graditeljskim savjetnikom Kleinom, predstojnikom virtenberškoga bërzojavnog ureda.

Holandia: gospodinom W. C. A. Staringom, izviestnikom u nizozemskom ministarstvu unutarnjih poslova.

Portugalska: gospodinom Gauszen-Huberom, portugalskim konzulom u Genvri.

Svajcarska: gospodinom doktorom Näffom, saveznim viećnikom i načelnikom švajcarskoga odsieka za pošte i gradjevine, predsjednikom konferencie; gospodinom Kurhodom, ravnateljem švajcarskih bërzojavah.

Španjolska nije zastupana kod konferencie; Badensku zastupa gospodin direktor Zimmer.

Bërzojavne i najnovije vjesti

Kalkuta 17. kolovoza. Glavni gubernator obećaje u jednom proglasu onima buntovnicima, koji su na smert osudjeni, ako se dobrovoljno pred sud stave, da će im se odgoditi osuda a onima, koji sviedočanstvo polože, da će biti pomilovani. Na sievero-zapadu vraća se malo po malo opet mir. U Gorrukporu čine buntovnici još velikih neredah. Čini se kao da se namjerava udariti na Patnu. Radže od Banpora i Šagurk podvërgli su se. Došli su poslanici iz Kandahara u Pešaver.

Hongkong 5. sërpnja. „Friend of China“ obnarodovao je najprije glavni sadëržaj kinesko-amerikanskog ugovora sastojećeg iz 19 članakah. Këršćanstvo priznaje se obćenito. Oni koji predju na këršćanstvo zaštićuju se. Druga izvješća ja-

Ako je koi konj od davno čudljiv, pak ga želiš od toga odlučiti, treba da se oko njega jedno pol dana trudiš. Zahami ga naime uz dobra vozača (vozna konja), prikopčaj dobro sve remenje, da ga ništa nebuni, onda vodi konje vrlo polagano i stani više puteh, gladeć čudljiva konja. Nemoj sobom nositi biča ni šibe, da ga nezabuniš, već gledaj da ti ostane sasvim miran, i ti ćeš ga bërzo naučiti, da će na tvoju rieč poći i stati.

Kad ga tomu priučiš, a ti ga upregni s istim dobrim vozačem u prazna kola, i to tako da budu štranje u dobra vozača kraće nego u čudljiva konja, da, ako uztreba, uzmogne dobar vozač sam ispërva kola krenuti. Sada pusti konje da idu, no nećekaj, dok sami stanu, nego čim si donikle otišao, ustavi ih sam, pomiluj i pogladi čudljivca, i podji opet dalje. Kad se već priuče zajedno vući, vozi se uz kakav onizak brežuljak više puteh tamo i amo; uzput nalovari malko kola i vozi je preko povećega briega. Ovako ćeš naučiti za kratko konja, te će vući i voziti kako valja.

Mnogi neš konjar postupa može biti već i sada onako s čudljivimi konji, nu ima ih mnogo, osobito mladjih, koji posve naopako rade i neznaju se pomoći, kad im konji na putu stanu: njim je dakle namijenjena ova uputa Rareyeva. (G. L.)

vljaju, da su sve luke otvorene misionarima, samo zabranjeno im je kao u obće svim Europljanima voziti se na Jangtsekiangu.

Aleksandria 23. kolovoza. Saznali su se urotu proti podkralju. Četiri paše i više štab-skih oficirah upleteno je u istu. Kod bivšega ministra financieh bila je premetačina zbog oružja. Njega i jednoga bega odveli su u Abukir. Zufikarpaša naimenovan je ministrom unutarnjih poslova. Sa cernoga mora došla je kolera u Egipt. Fanatični Turci navalili su na jednu ladju, spalili su ju i ubili kapetana. No bili su uhvaćeni i osudjeni na smert.

Paris, 30. kolovoza. Dvor putuje sutra u Biaric.

I z k a z.

Kod përve hërvatske štedionice bio je koncem mies. sërpnja 1858 primak . 583,651 f. 38 k. mjeseca pako kolovoza . . . 85,479 „ 33 „

Ukupno 669,131 f. 11 k.

Usuprot pako bio je koncem miesesa sërpnja t. g. izdatak 570,023 f. 47 k. a. mjeseca kolovoza . . . 81,599 „ 30 „

Ukupno 654,623 f. 17 k.

Ostaje gotovine koncem mieseca kolovoza 1858 . . . 14,507 f. 54 k.

Bečka burza dne 1. rujna 1858.

Tečaj državnih papirah.		U srebr.
Državne zadužnice	sa 5%	82 ³ / ₁₆
dto od godine 1851 seria B . . .	5%	
dto od g. 1853 s povratkom . . .	5%	
dto iz narodnog zajma	5%	82 ¹³ / ₁₆
dto	4 ¹ / ₂ %	
dto	4%	
dto od g. 1850 s povratkom . . .	4%	
dto . . . izričane	4%	
dto	3%	
dto	2 ¹ / ₂ %	
Zajam s vučenjem od g. 1834, za 100 for.		
. 1839,	100	133
. 1854,	100	109 ³ / ₄
Bečko-gradski banko	sa 2 ¹ / ₂ %	
.	2 ¹ / ₄ %	
.	2	
Zadužnice zemljišnoga odkupa od dol. Austrie		
Zadužnice zemljišnoga odkupa od Galicie,		
Ugarske sa sjedinjenimi pokrajinami po 5%		
Zadužnice zemljišt. odk. od ostalih krunovina		
Bankovne dionice komad po		952
Èškomptirane dionice od dol. Austrie za 500 f.		587 ¹ / ₂
Dionice c. k. pov. austrian. državno-željezn.		
ničkog društva po 200 for. sr. ili 500		
frankah, podpuno uplaćene		263 ¹ / ₂
dto s plaćanjem na rate		
Dionice sieverne željeznice . . . po 1000 f.		1697 ¹ / ₂
. bečko-glogničke željeznice	500	
. šoprunsko-malobečke	200	
. Budiejovičko-Gmundsko-		
. Lincsko željeznice	250	
. poštunsko-tërnovačke željez.		
1-og izdanja	200	
. 2-og . . . s përvinstvom	200	
. austr. danav. parobrodarstva po	500	533
. Lloyd a Tërztu	500	
. budapeštanskog lančanika	500	
. c. k. povl. austriansko-državnog		
željezničkog društva po 200 forint.		
. Gjurske željeznice		
Galičke založnice sa 4%	za 100	
Jelisavetina željeznica		200 ¹ / ₂
Jukao-sieversna niemačka savezna željez.		
Tisna željeznica		
Lombardezko-mlietačka željeznica		

Tečaj mlienični.

Amsterdam za 100 holandezkih for.	for.	
Augsburg za 100 for. current		102 ³ / ₄
Berlin za 100 pruskih talirah		
Vratislava za 100 pruskih talirah		
Frankfurt na Maju za 120 for.		101 ¹ / ₂
Genova za 300 piemontezkih lirah		
Hamburg za 100 mark banko		74 ³ / ₄
Lipsko za 100 for.		
Livorno za 300 toškanskih lirah		
London za 1 funt sterlinga		10-2 ¹ / ₂
Lyon za 300 frankah		
Milan za 300 austrianskih lirah		
Marseille za 300 frankah		119
Paris za 300 frankah		119 ¹ / ₂
Prag za 100 forintih		
Tërzt za 100 forintih		
Mletci za 300 austrianskih lirah		
Bukurešt za 1 forint	parah	272
Carigrad za 1 forint	parah	
Smirna za 1 forint	parah	

Tečaj novca.

Carški dukati	5
Srebro od 31. kolovoza	12 ¹ / ₄

Odgovorni učrednik, Dr. Demeter.

SLUŽBENI LIST.

Nr 11734-2658 (VI.—59)

3—2

Konkurs-Kundmachung.

An der Knaben-Hauptschule zu Djakovar ist eine Unterlehrerstelle mit dem Jahresgehalte von 300 fl. CM. zu besetzen.

Bewerber um diesen Posten, haben ihre an die gefertigte k. k. Statthalterei stilisirten Gesuche mit dem Taufscheine, dem Lehrbefähigungs- so wie mit dem Verwendungs- und Sitten-Zeugnisse, dann mit der Nachweisung über ihren Stand (ob nämlich ledig oder verheirathet) zu belegen, und im Wege ihrer vorgesetzten Schulbehörde, oder falls sie in keiner öffentlichen Dienstleistung stehen, unmittelbar beim hochwürdigen bischöflichen Ordinariate zu Djakovar längstens bis 10. Oktober l. J. einzubringen.

Die vollkommene Kenntniss der illirischen und deutschen Sprache ist zur Erlangung der vorerwähnten Stelle unerlässlich nothwendig.

Von der k. k. kroat.slav. Statthalterei
Agram am 24. August 1858.

Nr. 14294-3262 (VI.—60)

3—2

Konkurs-Kundmachung.

Für eine an der Knabenhauptschule zu Buccari erledigte Lehrerstelle, mit welcher der Gehalt von jährlichen 300 fl. und ein Quartiergelds-Beitrag von jährlichen 40 fl. CM. verbunden ist, wird hiemit der Konkurs ausgeschrieben.

Bewerber um diese Stelle, haben ihre an die gefertigte k. k. Statthalterei stilisirten, mit dem Taufscheine, dem Lehrfähigkeits- so wie mit dem Verwendungs- und Sittenzeugnisse belegten Gesuche, in wie ferne sie bereits in Verwendung sind, mittelst ihrer Schulvorstehung, sonst aber unmittelbar bei der Buccariner Schulbezirksaufsicht (dermalen Abten und Domherrn Venzel Soić zu Buccari) längstens bis 30. September l. J. einzubringen.

Es wird nur noch bemerkt, dass zur Erlangung dieser Lehrerstelle die vollkommene Kenntniss der deutschen, illirischen und italienischen Sprache gefordert wird.

Von der k. k. kroat.-slav. Statthalterei
Agram am 29. August 1858.

ad 25089-4324 (VI. 57)

3—1

Avviso di Concorso.

e cognizione del disegno lineare in un pubblico Istituto d'istruzione della monarchia, e che sono talmente in possesso della lingua italiana da poter seguire con buon successo le lezioni che si fanno in questa lingua.

§. 2. Questi poi ottenendo uno stipendio, sono obbligati a sostenere, durante l'anno di perfezionamento, un esame con buon successo sulla navigazione per istima sugli elementi di costruzione navale, sulla manovra e sul diritto marittimo. L'estensione delle loro cognizioni in questi oggetti deve corrispondere a quanto si esige dagli scolari del Corso biennale di Nautica.

§. 3. I giovani che non hanno assolto il Corso nautico superiore, non possono essere contemplati negli stipendii destinati per l'anno di perfezionamento, se non quando si sottomettono con buon successo ad un esame, da tenersi con dovuto rigore intorno ai rispettivi studii d'obbligo del Corso nautico superiore.

§. 4. Il termine per aspirare a questi quattro stipendii per il 1858-59 si limita perentoriamente a sei settimane dalla data del presente Avviso. Le istanze per il conferimento di un tale stipendio sono da dirigersi al Ministero del culto e dell'istruzione e da presentarsi alla Direzione di quell'istituto presso il quale il supplicante ha fatto i suoi studii che lo qualificano alla competenza. Questa trasmette istanza col suo parere alla Direzione dell'Accademia di Commercio e di Nautica in Trieste, che ne dispone l'ulteriore pertrattazione.

§. 5. Quelli che conseguono uno stipendio, hanno ad obbligarsi prima d'entrare nel godimento di esso, mediante una reversale in iscritto compiuto con buon successo il corso nautico di perfezionamento, in caso di ricerca si presteranno per sei anni come maestri in una pubblica scuola nautica, ed in caso che non adempiano a questi obblighi, rifonderanno all'Erario la somma da essi percetta. Questo periodo di sei anni comincia col compimento dell'anno di perfezionamento.

§. 6. Per minore di età si esige l'assenso dei genitori o dei loro tutori a questa controscritta.

Dall' i. r. Luogotenenza pel Litorale.
Trieste 16. agosto 1858.

Nr. 1880 (DS—68)

3—2

Kundmachung.

Von der k. k. Grund-Entlastungsfonds-Direktion für Croatien und Slavonien wird zur allgemeinen Kenntniss gebracht, dass mit Rücksicht auf die beginnenden Vorarbeiten für die am 31. Oktober l. J. stattfindende 3. Verlosung der Grund-Entlastungs-Schuld-

a) die ausdrückliche Erklärung, dass der Offerent den Gegenstand des Baues, die hierauf bezüglich allgemeinen und speziellen Baubedingnisse, die Baubeschreibung, den Plan, das Einheitspreis-Verzeichniss und den summarischen Kostenanschlag genau kenne und solchen getreu nachkommen wolle;

b) den Preisanbot, um welchen er die Ausführung der Bauherstellung zu übernehmen Willens ist, in Ziffern und in Worten deutlich ausgedrückt;

c) das 5% Vadium von jenem Fiskalbetrage, auf welchen der Anbot lautet. Das Vadium kann im Baren oder in österreichischen Staatspapieren oder in National-Anlehens-Obligationen nach dem zur Zeit bestehenden Börsenwerthe erlegt werden. Auch kann die Nachweisung über den Erlag desselben durch den Anschluss des Depositenscheines einer öffentlichen Kassa geschehen;

d) den Vor- und Zunamen, Charakter, dann Wohnort des Offerenten.

Offertleger, welche des Schreibens unkundig sind, haben den schriftlichen Offerten ihr Handzeichen beizufügen, in welchem Falle die Mitfertigung zweier Zeugen erforderlich ist, wovon einer zugleich als Namensfertiger des Offerenten zu erscheinen hat.

Auf Offerte, welche diesen Bedingungen nicht entsprechen, später als in der im Punkt 5 festgesetzten Zeit einlangen oder Gegenbedingungen enthalten sollten, würde keine Rücksicht genommen werden.

7. Die oben Punkt 6 ad a erwähnten Lizitations-Grundlagen für die angeführte Leistung können von nun an bis zum Lizitationstage bei der k. k. Finanz-Bezirks-Direktion in Fiume in den gewöhnlichen Amtsstunden eingesehen werden.

8. Nach geschlossener mündlicher Ausbietung erfolgt die Eröffnung der schriftlichen Offerte und deren Protokollirung in der Reihenfolge ihrer geschienenen Ueberreichung und Nummerirung in Gegenwart der mündlichen Anbotsteller, nachdem letzteren die Zahl der vorliegenden schriftlichen Offerte noch vor dem ersten mündlichen Ausbote mitgetheilt worden sein wird.

9. Der Bestanbot, wenn er den Fiskalpreis nicht überschreitet, unterliegt der Ratifikation der k. k. Finanz-Bezirks-Direktion in Fiume, sonst unterliegt er der höheren Ratifikation.

10. Bei gleichem mündlichen und schriftlichen Bestbote wird Ersterem, bei gleichen schriftlichen Anbote aber demjenigen der Vorzug eingeräumt, welcher früher offerirt wurde, worüber der Nummerus der erfolgten Einreichung des Offertes entscheidet.

11. Der vom Lizitations-Commissär nach Masa-

Br. 4628 (DS—67)

3—3

Izrok.

C. k. zemaljski sud zagrebački s otim proglašenjem, da će se na zahtjevanje upravitelja mase odvičnika Frigana, dobro Mikulić na stiečajnu masu Stjepana Jozipovića spadajuće, sudački na 6151 for. 5 kr. sr. procijenjeno, u kotaru zagrebačkom ležeće i u gruntovnoj knjigi pod br. 1 porezne občine Vrabče dolnje, kano glavnoj listini nemanje i u drugih takvo spadajućih listinah na ime Stjepana Jozipovića združeno sa imanjem Černomerci unešeno, dana 4. studenoga 1858 kano na prvi rok samo za ili nad procijenbenom svotom, u pomanjkanju pak takove ponude, dana 6. prosinca 1858 kao na drugi rok također izpod procjene, svakiput u 9 sati pri podne u ovosudnom uredu br. 166 gornjeg grada Zagreba, najviše ponudećemu putem sudbene overhe prodati tom primietbom, da će kupac dugove na isto dobro uknjižene do iznosa kupovnine po nputu suda preuzeti imati.

Izvan toga se svi oni, koji, premda im posebna ubaviest prispjela nebi, sciene, da su upisom u javne knjige takodjer na isto dobro o hipotekarno pravo stekli, pozivlju, da isto pravo do prodaje dobra ovom sudu tim sigurnie prijave, jer inače imat će sebi sami pripisati, ako se razprava kupovnine bez njih obavi, te oni od kupovnine nakoliko bi po drugim vierovnicima izcèrpljena bila, izključeni ostanu.

Istom tako imadu svi oni hipotekarni vierovnici, koji u miestu suda, ili blizu njega neobitavaju, za obranu prava svoga kod buduće razdielbe kupovnine, punomoćnike u miestu suda izabrati si, te ime i obitajšte takovih prije prodaje sudu ovom prijaviti, inače ho za one, koji bi tu prijavu propustili, zastupnici, na istih pogibelj i trošak ureda radi naimenovani budu, kojim će sve dalnje dostave uručene biti.

Izvadak gruntovni, procjena i dražbeni uvjeti mogu se svaki dan kod suda uviditi.

U Zagrebu 4. kolovoza 1858.

Klobučarić.

Jović.

Br. 4627 (DS—66)

3—3

Izrok.

C. k. zemaljski sud zagrebački s otim proglašenjem, da će se na zahtjevanje upravitelja mase odvičnika Frigana dobro Jakovlje, na stiečajnu masu Stjepana Jozipovića spadajuće, sudački na 27.100 f. sr. procijenjeno, u kotaru zagrebačkom ležeće, i u gruntovnoj knjigi poreznih obćinah Jakovlje br. 36, Podgorje br. 43, Kraljevdvrbh br. 9, Bistra dolnja br. 21, Stiejevce gornji br. 250, Kuplenovo br. 3, Bistra gornja br. 82 i Pušća br. 70 ubilježeno, dana 28. listopada 1858, kao na prvi rok samo za ili nad procijenbenom svotom, u pomanjkanju pak takove ponude dana 29. studenoga 1858 kao na drugi rok također izpod procjene, svakiput u 9 sati pri podne u ovosudnom uredu br. 166 gornjeg grada Zagreba, najviše ponudećemu putem sudbene overhe prodati s tom primietbom, da će kupac dugove na isto dobro uknjižene do iznosa kupovnine polag nputa suda preuzeti morati.

Izvan toga se svi oni, koji, premda im posebna ubaviest prispjela nebi, sciene, da su upisom u javne knjige takodjer na isto dobro hipotekarno pravo stekli, pozivlju, da isto pravo do prodaje dobra ovom sudu tim sigurnie prijave, jer inače imat će sebi sami pripisati, ako se razprava kupovnine bez njih obavi, te oni od kupovnine, nakoliko bi po drugim vierovnicima izcèrpljena bila, izključeni ostanu.

Istom tako imadu svi oni hipotekarni vierovnici, koji u miestu suda ili blizu njega neobitavaju za obranu prava svoga kod buduće razdielbe kupovnine, punomoćnike u miestu suda izabrati si, te ime i obitajšte takovih prije prodaje sudu ovom prijaviti, inače ho za one, koji bi tu prijavu propustili, zastupnici na istih pogibelj i trošak ureda radi naimenovani budu, kojim će sve dalnje dostave uručene biti.

Izvadak gruntovni, procjena i dražbeni uvjeti mogu se svaki dan kod suda uviditi.

U Zagrebu 4. kolovoza 1858.

Klobučarić.

Jović.

Nr. 2401 (Izv.—224)

3—3

Lizitations-Kundmachung.

In Gemässheit der Verordnung der hochlöblichen k. k. Comitatsbehörde vom 30. Juli d. J. Z. 8129 wird die Weinschanks- und Fleischausschrotungs Daz für die Zeit vom 1. November 1858 bis Ende Oktober 1859 der politischen Gemeinden Krapina und sv. Križ mit dem Ausrufungspreise für Krapina von 5742 fl. und sv. Križ von 1539 fl. in den Kanzlei Localitäten dieses k. k. Bezirksamtes unwiderruflich am 20. September d. J. um 9 Uhr Früh im Versteigerungswege verpachtet werden.

Zur Richtschnur der Pachtlustigen wird bemerkt, dass,

a) in der Gemeinde Krapina 51 Ortschaften, 122 Wirthshäuser, 13 Märkte, 11 Kirchweihfeste und 12 Fleischbänke; in der Gemeinde sv. Križ 39 Ortschaften, 49 Wirthshäuser, 4 Märkte, 4 Kirchweihfeste und 1 Fleischbank vorhanden sind;

b) zur Lizitation wird Jeder, der gültige Verträge einzugehen gesetzlich qualifizirt ist, zugelassen;

c) wer für einen andern lizitiren will, hat die hiezu erforderliche Vollmacht vor Beginn der Versteigerung der hiezu bestimmten Lizitations-Commission einzuhändigen;

d) jeder Lizitant wird 5% als Vadium, welches im Nichterstellungsfalle zurückgegeben wird, und der Ersteher ein Quartal der Erstellungssumme mit Einrechnung des Erstern in Voraus baar bei dem k. k. Bezirksamte und ausserdem eine Kautio im gleichen Quartalsbetrage entweder im Baaren oder in gangbaren verzinslichen Staatsobligationen nach dem Cours werthe gleich nach erfolgter Fertigung des Lizitations-Protokolls hieramts zu erlegen haben;

e) bei dieser Versteigerung werden auch schriftliche Offerte, welche bis zum Vortage der anberaumten Lizitation, versehen mit der vorgeschriebenen Stempelmarke, versiegelt, und mit der Aufschrift, für welche Gemeinde dieselbe gestellt werden, unter Bekanntgabe des Wohn- und Aufenthaltsortes des Offerenten hieramts eintreffen müssen, angenommen.

Offertleger, welche des Schreibens unkundig sind, haben den schriftlichen Offerten ihr Handzeichen beizurücken, in welchem Falle die Mitfertigung zweier Zeugen, von welchen einer als Namensfertiger des Offerenten erscheinen kann, nothwendig ist;

f) Ueberreicher von schriftlichen Offerten dürfen sich nicht zugleich auch persönlich, noch durch Bestellte oder Bevollmächtigte bei der Lizitation theiligen. In diesem Falle wird jedenfalls der höhere Betrag, er möge mündlich erstanden, oder schriftlich offertirt worden sein, zu gelten haben;

g) auf nachträgliche Offerte ohne Unterschied, ob sich der Offerent bei der mündlichen Lizitation theiligt hat oder nicht, wird keine Rücksicht genommen werden.

Die anderweitigen Lizitations-Bedingnisse können hieramts bis zum Lizitationstage in den gewöhnlichen Amtsstunden eingesehen werden.

K. k. Bezirksamt

Krapina am 17. August 1858.

Der k. k. Bezirks-Vorsteher

Smann.

Br. 3622 (Izv.—229)

3—3

Oglas dražbe.

Poglavarstvo grada Karlovca daje ovime do obćega znanja, da će se gradski dohodci, sastojeci u pobiranju placovine, taracovine i mostovine, zatim uvoznine vina, pobiranja daće od vinotočja i mesarenja, za vrieme od 1. studenoga 1858 do 31. listopada 1859 putem javne na 30. rujna o. g. u 9 sati u jutro u gradskoj viećnici opredieljene dražbe u najam dati.

Uzključna cijena ustanovljena je u iznosu ovogodišnjega najma na 50750 fr.

Na pismene ponude neće se obzir uzeti.

Pobližnji dražbeni uvjeti mogu se u obično uredoyno doba u gradskoj viećnici uviditi.

U Karlovcu dne 23. kolovoza 1858

Vončina.

Nr. 1657-1858 civ. (Izv.—232)

3—1

Edikt.

Vom k. k. städt.-delg. Bezirks-Gerichte Essek wird bekannt gemacht, es sei auf Ansuchen der Wittwe Franciska Formagy als Vormünderin ihres minderjähr. Kindes und des Mitvormundes Herrn Alois Verovsky die freiwillige Feilbietung des zum Verlasse des in Tenje verstorbenen Josef Formagy gehörigen, sub Grundbuchs-Protokolls-Zahl 327 der Gemeinde Tenje eingetragenen und auf 800 fl. CMz. gerichtlich geschätzten Hauses sammt Hof- und Garten-Grunde angeordnet und hiezu zwei Termine und zwar, auf den 25. September und 25. Oktober 1858 jedesmal um 10 Uhr Vormittags im Verlass-Hause selbst bestimmt worden.

Die Feilbietungs-Bedingnisse und Schätzung können in der Kanzlei dieses k. k. Gerichtes jedesmal eingesehen werden.

Zu dieser Feilbietung werden die Kauflustigen, versehen mit einem 10% Vadium eingeladen mit dem Bemerkten, dass das Haus unter dem Schätzungswerthe nicht verkauft werden wird. Ferner werden alle diejenigen, welche ungeachtet ihnen keine besondere Verständigung von dieser Feilbietung zugekommen ist, durch die Eintragung in die öffentlichen Bücher gleichwohl ein Hypothekarrecht auf dieses Haus erworben zu haben glauben, aufgefordert, dasselbe bis zum Verkaufe desselben so gewiss bei Gericht anzumelden, widrigenfalls sie es sich zuzuschreiben haben werden, wenn die Kaufschillings-Vertheilung ohne ihrer Beziehung vorgenommen, und sie dadurch soweit der Kaufschilling durch dieselbe erschöpft werden sollte, ausgeschlossen würden.

Essek am 12. Juli 1858.

Galac.

Dp.—66

3—1

Markt-Ankündigung.

Es wird hiemit zur allgemeinen Kenntniss gebracht; dass zu Folge hohen k. k. Statthalterei-Erlasses vom 12. August 1858, Z. 5899 in der Ge-

meinde Rakovpotok, Pfarre St Nedelja, Bezirk Samobor, jährlich zwei Märkte genehmiget worden sind, und zwar: der erste am Montag nach dem Palmsonntage und der zweite am St. Andreas-Tage 30 November, wenn solcher auf einen Feiertag fällt, so dann an dem darauf folgenden Werktage; auf diese Märkte können nicht nur Vieh jeder Gattung, sondern auch die übrigen Waaren und Lebensbedürfnisse zum Verkauf gebracht werden.

Gemeindeamt

Rakovpotok am 31. August 1858.

Br. 723 gr. (Izv.—233)

3—1

Izrok.

Od strane c. k. kot. ureda kao suda Modrušpotok stavlja se do znanja, da je ovostranom odlukom od 11. kolovoza 1858, br. 723-gr. na molbu g. Ferdinanda Spišića vlastelina novogradskoga, overšena prodaja nepokretnosti na selište Tome Ferketića Batice u selu Ferketiću, občine Netretić spadajućih u vrijednosti od 640 fr. sr. procijenjenih, na vlastitost rečenog Tome Ferketića spadajućih i pod plienitbu uzetih radi duga od 97 fr. sr. c. s. c. dozvoljena.

Za preduzeti na licu miesta u Ferketiću selu ovu prodaju opredieljena su dva roka, prvi na dan 29. listopada a drugi ako od potrebe bude na dan 29. studenoga 1858 svaki put u 2 sata poslie podne tom primietbom, da će se upitne nepokretnosti pod drugom samo dražbom prodati izpod vrijednosti procjene.

Zapisnik procijenbeni kao i uvjeti dražbeni mogu se kod ovog suda svagda uviditi kao i prigodom dražbe na licu miesta.

Napokon pozivlju se svi oni, koji misle, da na upitne nepokretnosti kakovo založno pravo imadu, neka takovo do odozgor rečenog roka kod ovog suda tim sigurnie prijave, dočim će inače zadobljena licbena svota bez da se na njih obzir uzme, izmedj ostalih vierovnikah razdieljena biti.

C. k. kot. ured kao sud Modrušpotok u Netretiću 11. kolovoza 1858.

C. k. kot. predstojnik

Barac.

Br. 642 (Izv.—230)

3—1

Oglas dražbe.

Od strane nižepodpisanog poglavarstva ovim se do obćeg znanja stavlja, da će se dne 25. rujna 1858 u 9 sati pri podne na viećnici grada Varaždina u ovogradskim lozama prirašćeni žir najviše obećajućem u ukupnom, ili u pojedinim partijah iznajmiti.

Svaki k dražbi pristupiti želeći, imat će 5% od izkrične cijene od 800 f. sr. u ime vadiuma, a preuzimatelj žira 10% od najmovne svote u ime jamčevine položiti, pismene ponude sa propisanim vadiumom providjene primat će se samo prije započete ustmene dražbe, bližnji uvjeti mogu se svaki dan u uredovnim satima u gradskoj viećnici uviditi.

Dano iz siediica poglavarstvne dne 21. kolovoza 1858 u Varaždinu držane.

Gradski predstojnik

Vinković.

Br. 475-1858 c. (Izv.—234)

3—1

Izrok.

Od strane c. k. kot. ureda Kutjevo kao suda daje se ovim javno na znanje, da će se na temelju prošnje zakonitih punoljetnih nasljednikah Stevana, Vase i Anne Barišić udate Branković sve pokretnosti ostavštine matere njihove Theodore dne 23. studenoga 1856 preminuvše bez oporuke, kano: marva, krave, junad, pokućstvo, razno sudje dne 19. i 26. rujna 1858, a kuća pod br. 34 sa zgradami, šljivici, vinograd i pokućnicom na 307 fr. procijenjen; dne 24. listopada o. g. u Pakoj vazda poslie podne u 3 sata na javnoj dražbi na uvijek ma izpod procijenbe prodati.

Uvjeti mogu se kod ovog c. k. kot. suda vazda uviditi.

C. k. kot. ured Kutjevo kao sud dne 4. kolovoza 1858.

Za c. k. kot. predstojnika

Pečić.

OGLASNIK.

Dp.—60

3—3

Poziv.

Svi dužnici pod stiečaj padših suprugah dr. Ljudevita i Pauline Gaj pozivlju se ovim, do najkašnie 25. rujna t. g. svoj dug dopisanom upraviteljstvu stiečajne mase položiti izvole; inače će isto upraviteljstvo prisiljeno biti od onih, koji ovim pozivom zadovoljili nebi, danu svotu sodbenim putem utierati.

U Zagrebu 18. kolovoza 1858.

N. Mallin,

upravitelj stiečajne mase dr. Ljudevita i Pauline Gaj.

Carsko-kr.

službene

NARODNE

NOVINE.

Za službene oglase opredjeljena je površina: 4 kr. sr. od linije za prvi put; a zatim za svaki put 2 kr. sr. — Za druge oglase ili posebne članke plaća se do 10 linija 20 kr. sr., dalje po 20 od svake pojedine linije 4 kr. sr.

Uredovni dio.

Nj. c. k. apostolsko veličanstvo dostojalo je izdati sljedeće najviše ručno pismo na ministra unutarnjih poslova:

Ljubezni barone Bach! Budući da za mladice iz mojih kraljevinah Hrvatske i Slavonije, srboske Vojvodovine i tamiškoga Banata, zatim velike kneževine Erdeljske, u razmjeru prema zakladnim miestima u Terezianskoj akademii obstojećim za druge zemlje Moje cesarevine obstojeći znatno manje zakladnih miestah, nalazim se u milosti pobudjen utemeljiti za kraljevine Hrvatsku i Slavoniju tri, za srbosku Vojvodovinu i tamiški Banat tri, a za veliku kneževinu Erdeljaku četiri državna zakladna miesta.

Za izvršenje ove Moje naredbe imate učiniti shodna.

Laksenburg dne 26. kolovoza 1858.

Franjo Josip s. r.

Nj. c. k. apostolsko veličanstvo dostojalo je izdati sljedeće najviše ručno pismo na ministra unutarnjih poslova:

Ljubezni barone Bach! Namieravajući ostavljene kćeri zaslužnih činovnikah i vojnikah i u Mojim kraljevinama Hrvatskoj i Slavoniji, Mojoj velikoj kneževini Erdeljskoj, zatim u srboskoj Vojvodovini i tamiškom Banatu udionicama učiniti dobročinstva prebendah Hallerove zaklade i obiskernih stipendiah, nalazim se u milosti pobudjen ovime utemeljiti tri zakladne prebende i tri obiskerbnne stipendie za kandidatice iz kraljevinah Hrvatske i Slavonije, četiri prebende i četiri obiskerbnne stipendie za kandidatice iz velike kneževine Erdeljske a napokon tri prebende i tri obiskerbnne stipendie za kandidatice iz srboske Vojvodovine i tamiškoga Banata.

U obziru uvjeta za stečenje ovih prebendah i obiskernih stipendiah, kojih podjeljenje priznao sam Sebi, imaju valjati pravila zakladna obstojeća u tom pogledu.

K izvršenju ove Moje naredbe imate povesti shodna.

Laksenburg dne 26. kolovoza 1858.

Franjo Josip s. r.

Promiene u nadbiskupii zagrebačkoj.

G. Antun Benak, župnik banovački stavljen je u mir. — G. Luka Falić ide za profesora mudroljubja u Djakovo, a g. Alois Kozjak, duh. pomoćnik rumski, u Banovce za upravitelja. — Premješteni su gg. duh. pomoćnici: Ilija Okrugić iz Zemuna u Rumu, Emanuel Djaković iz Kukojevaca u Zemun, Antun Smoljanović iz Jankovaca u Kukojevce, Mijo Adamović iz gornje osiečke varoši u Jankovce, Eduard Jurković iz sriemskih Karlovaca u grad Osiek, Mijo Kertmarić iz Piškorevacah u sriemske Karlovce, Luka Krasnik iz Vèrpolja u Podčerkavije. — Gg. novomisnici određeni su za duh. pomoćnike: Antun Marković u Rumu, Dragutin Deninger u Bošnjake, Josip Dorbolo u gornju varoš osiečku, Josip Krasnik u Piškorevce, Mijo Paus u Vèrpolje. Poddjakon Dragutin Stručić u donju varoš osiečku.

Neuredovni dio.

Austrijska carevina.

Zagreb. Prečastni g. opat i kanonik zagrebački Martin Pavčec opet je ovih danah poklonio ovdašnjem milosrdnom društvu i piestovnici po jednu razteretnicu vèrhu 100 fr. sr.

U Jastrebarskoj služio je prošle nedjelje prečastni g. Jurej Gerdas, začastni kanonik i tamošnji župnik, pedesetolietnicu misu, stupiv

tim u broj jubilarnih misnikah zagrebačke nadbiskupije.

O pokojnom Marijanu Jaiću, kojega smèrt onomadne javismo, piše peštanski list „Religio“, da se je g. 1795. rodio u Brodu, gdje je radi siromaštva učio se samo u tamošnjem samostanu pod rukovodstvom oca Mariana Lanoševića, a vlastitom marljivošću dotle dotierao, da je bio jedan od najodličnijih članovah svoga reda. Više godina biao učitelj redovničkih pitomacah, zatim više samostanah gvardian, poslije dva puta državnik reda, napokon čuvar reda, o koga dobru i napredku svuda i svagda je nastojao, kao što to lietopis njegova reda zasviedočuje. Izvan izbrojenih u zadnjem listu njegovih dielah, izdao je i popravljenu Herdeničevu molitvenu knjigu „Vrata nebeska.“

Prije malo danah stigla nam je opet iz Slavonije nova knjižica u našem jeziku pod naslovom: „Ružica zlamenita“ oddišuća neuvehljim mirisom spasonosnih naputakah, molitvah i pjesmiceh za bogoljubne hodočastnike putujuće Gospi Rekinskoj ili kojem drugom hodočastnom miestu blažene Dievice Marije. Spisao Ilija okrugić Srie-mac, svećenik biskupije djakovačko-sriemske. Odobrenjem prečastnog ordinariata. U Beču, 1858. (K. L.)

+ Iz Zlatara 28. kolovoza. Danas rano navesti nam izbačena 101 prangia preradostnu viest, da se je narodio carević. Tom srčnom od davna žudjenom zgodom, u 9 sati pohitiše u ovdišnju sjajno razsvietljenu župnu crkvu zlatarsku u službenoj odori svikolici gospoda c. k. činovnici kotarskog i poreznog ureda, činovnici občinskog zlatarskog i budinskog ureda, c. k. žandarmeria i financija kao i ostali pobožni puk da se zahvali bogu na velikom daru podjeljiv milostivnom vladaru i njegovim podložnikom nasliednika krune. Po dokončanoj sv. misi izpievana je ambrozianska zahvalna pjesma i pučke začinka. Pod sv. misom orila se je neprestano tutnjava prangiah.

* Djakovo. Dana 12. o. m. imadosmo ovdie prvi učiteljski sastanak djakovačkog školskog kotara, kojem predsjedao prečastni gospodin diecesanski vèrhovni nadziratelj pučkih učionah dr. Josip Matić, a prisutni biahu velečastni gospodin kotarski nadziratelj Antun Zviršić, gospodin c. k. učitelj djakovačkog učiteljišta Mato Zerhauer i ina 23 lica duhovnog i svietovnog stanja.

Sastanak ovaj sazva velečastni g. kot. nadziratelj shodnom okružnicom, u kojoj kako predmete viećanja, tako i pravac, kojeg će se ovo viećanje držati, potanje označi.

Predmeti viećanja biahu sljedeći: 1. Što bi mogao učitelj k tomu doprinieti, da se školski izostanci bez kaznenih sriedstvah umale, da se školsko polazanje u obće pospieši i da svi školski sposobnjaci zbilja školu polaze? 2. Što je školsko, a što školsko-cèrkveno pievanje? Potriebe jednog i drugog za oplemenenje sèrca, za pobudjenje i uzgojenje nabožne čuti. Dojakošnja neshodnost kod ovoga podučavanja. Što? koliko? kako i kada bi se iz ovoga predmeta u pučkim učionicama nastavljat imalo? 3. Iz Početnice je 39. zadaća štiva sa učenicima pèrvoga, a iz Pèrve slovničke Čitanke 66. zadaća sa učenicima drugoga razreda u jedno i to isto vrieme praktično preduzimana. 4. U jednom mlinu (suvari) samelje se za jedan dan 15 centih i 24 funta brašna; koliko za dva tjedna? Praktično pokušenje sa učenicima tretjega razreda. U sliedstvu spomenute okružnice sakupi

se prenapomenuti broj lica u 7 sati u jutro u župnu crkvu k svečanoj službi božjoj, koju nakon pozvanja duha sv. obavljao velečastni gospodin kot. nadziratelj, a po dovršenoj službi božjoj uputi se sve osoblje u jednu učevnu sobu u samostanu milosrdnih sestarah, gdje velečastni g. kot. nadziratelj jedrim i kriepkim govorom viećanje otvori.

Pismene sastavke vèrhu dva pèrva pitanja podnesoše tri svietovna učitelja. Odgovor na pèrvo pitanje čitao najprije učitelj djakovačke glavne učionice Antun Šunić. Sriedstvo, koje on za pospiešenje školskog polazka nabroji i razloži, bi sa malom promienom odobreno, do znanja uzeto i u zapisnik stavljeno. Vèrhu drugog pitanja čitao svoje sastavke djakovački učitelji Antun Felingstein i Antun Šunić. Predlozi, koje posljednji glede boljeg pospiešenja pievanja u pučkim učionicama učini, biahu saslušani, do znanja uzeti, i izgled je, da će se udjelotvoriti.

Zadaće štiva preduzimao praktično redomice četiri učitelja, a posljednji pokaza učitelj Š. kako se dva razreda zajedno shodno obučavati imaju, buduc on s učenicima obadvuh razredah praktično pokaza, kako se ove zadaće za domaće viežbanje u okretnom čitanju i pismenom overšivanju zadavat imaju, a nakon toga, kako se iste u pogledu stvarnog sadržaja, ustmenog i pismenog izraza, mehaničkog čitanja i izpravljanja domaćih pismenih poslova preduzimati imaju. Računsku zadaću rieši sa učenicima trećega razreda jedan učitelj ustmeno a jedan pismeno. Kasnije pako pokaza praktično učitelj Š., kako se kod svakog predmeta, dakle i kod računstva, sve duševne sile učenikah skladno pobudjivat i podhranjivat imaju, kako se tude dietinji nazori usgredno razprostranjivat, kako se čudoredno-nabožna čut kriepiti i kako se ovakove zadaće na gradskim i glavnim učionicama s obzirom na drugi zemaljski-niemacki-jezik riešavat imaju.

Shodnim slovom zaključivši tada velečastni g. kot. nadziratelj viećanje, a sve osoblje izpieva svečanim načinom ambroziansku zahvalnicu u zboru.

Velečastno svećenstvo sakupi se kod g. kot. nadziratelja, a svietovni učitelji kod učiteljskog osoblja djakovačke glavne učionice k društvenom stolu.

Tako se dokonča ovaj pèrvi učiteljski sastanak, koji svoj cilj podticanje, poučenja i uzajmenosti nipošto promasio nije, a mnienja, koja su koristi ovih viećanjah gdješto u sumnju stavljala, sigurno su usdèrmana i oslabljena. Mi pako gojimo sladku nadu, da će se sve učiniti, da moguće bude, ove sastanke više putah prieko godine i u ovim krunovinama obdržavat. Dej Bože, da to samo skoro bude, jer nam ih doisto treba! —

Beč 31. kolovoza. Nj. veličanstvo primilo je jučer vojvodsko-modenskoga ministra kod ovdašnjega dvora g. grofa Bayarda de Vollo i uzelo je iz njegovih rukuh pismo Nj. kr. visosti vladajućega vojvode modenskoga, koje sadèržaje čestitke k narodjenju carevičevu.

— Francoske vojne ladje, koje su na vodama dubrovničkim, razvile su po zadobljenoj viesti od narodjenja carevičeva austrijske zastave i salutirali su sa 101 topnim hitcem.

— Kod Linca udario je jedan parobrod u tovarnu ladju „Pančevu“ i pričinio joj je neznatnu štetu.

— U Erdelju ima se popuniti 15 odvietničkih miestah.

Beč 1. rujna. Današnji „Wien. Ztg.“ sa-
držuje važnu carsku naredbu od 30. kolovoza,
polag koje narodna banka smije od 1. studenoga
izdavati banknote samo na novu austrijsku vrjed-
nost glave od 1000, 100 i 10 fr., i obvezana
je, banknote takve vrste izmjenjivati u svako
vrijeme za srebro pod pune vrijednosti kod svoje
glavne pisenice u Beču, ako bi to dotične stranke
zahtjevale.

Sadašnje banknote od 5, 2 i 1 fr. imaju
se što je brže moguće polag te naredbe obaliti
na svotu od najviše 100 milijuna fr. Vrijeme,
u koje će se iste opozvati i sasvim prestati
teći, naznačit će se doknadno.

Danas je bilo vjenčanje grofa Gustava
Blomena, komornika i poslaničkoga tajnika, sa gro-
ficom Josefom Buol-Saunsteinovom, kćerom
Nj. preuzvišenosti ministra izvanjskih djela i
carske kuće grofa Buola.

Baron James Rothschild odputovao je ju-
čer u Pariz. Prekjučer se je duže vremena do-
govarao s gosp. ministrom financija baronom
Brukom.

Voditelj engleskoga poslanstva g. Julian
Fane imao je jučer čast, predati Nj. vel. caru
čestitku Njez. vel. kraljice Viktorie.

Ljubljana 30. kolovoza. Jučer po podne
prispjela je ovamo Nj. preuzvišenost ministar
unutarnjih djela baron pl. Bach i odputovao je
zatim u pratnji Nj. preuzvišenosti g. miestodržica
grofa Korinskoga dalje u Vels.

Cernagora

Kotor 17. kolovoza. (Svtd.) Posao tičući
se označenja crnogorskih granica svršit će se
na skoro. Ovih danah prispjeli su punomoćnici
u Podgoricu. Dojduće nedjelje kao da ćemo
ih imati čast viditi na Cetinju.

Ovih danah napadali su opet Turci na Lo-
pate, selo u nakli bërdsjoj. Sraženje trajalo je
čitav dan. Nezna se, čija je veća pogibija. Da
su Turci iznenada udarili, to je već poznato.
Poslije velikih nalogah i ovih danah poslao je
knez strogi nalog svim pograničnim plemenima,
da se čuvaju od zadjevica.

Dne 16. kolov. bilo je blagodarenje kao
na dan praznika Bonapartove dinastije. Topovi
su grurali u vrijeme liturgije, na koju su došli
bili Njihove svjetlosti knez i kneginja sa svom
višom gospodom.

Turske.

Carigradski dopisnik „Pest. Lloyd“ javlja
istom listu pod 20. kolovoza sljedeće: „Po svoj
prilici već vam je bërzojav doneo viest, da je
sultan Riza paša, ostavivši mu ministarstvo rata,
naimenovao i velikim meštom topništva i vër-
hovnim maršalom carske palače, no bërzojav
nije vam kazao, što to sjedinjenje ovih trih
najvažnijih ministarstava i jednoj ruci ima zna-
čiti. Ja vam mogu o tom dati istinitu ubaviest
Prickomierna skupoća najpotrebnijega živeža mo-
rala je nezadovoljnost ovdašnjega pučanstva po-
buditi tim većma, što razsipnost dvoranstva stoji
u vapijućoj protivštini prema obćenitoj novča-
noj nevolji. K tomu dolaze jošte viesti po ruskim
agentima na viest način razprostranjeno, da sul-
tan namierava, kërščanskim podložnicima nesamo
dati ona ista prava, koja uživaju Turci, već jošte i
prednost nad istima, da je kod pariških konferen-
ciah kërščanske sile zamolio, da ga zaštite proti
njegovim muhamedanskim podložnicima i više
sličnih ludorih, no kojima žalibože tim većma
vieruju, čim Gërci i Jërmeni, takodjer pobudjeni
ruskim agentima, posvuda se vladaju tako o-
biesno i bezobrazno, da to nadilazi sve granice.

Sve te okolnosti imale su medju ulemama
i softama za posledicu tajni savez, na čelu ko-
jega stoje velike mufti i paše; ovaj savez koji
je po svem carstvu razgranan, i u istim svetim
gradovima Mek i Medini mogućih pristašah
broji, namierava u smislu Korana osmansko car-
stvo izbavit promienom prestola i Aziaefendija,
krepki, živahni brat sultanov jest onaj, na kojem
narod gradi svoje nade. Veliki vezir Alipaša, kao
najveći činovnik carstva, kad je začuo o tom
savezu, sjedini se s Mehemed Ruždipašom, ve-
likim meštom topništva i po svem carstvu zbog

svoje čestitosti i nepodmitljivosti poznatim, vër-
s Nedžibpašom, meštomuširom (vërhovnim dvor-
skim maršalom); oni se usudiše sultanu o po-
rëmëčarim okolnostima carstva i o pogibelji, koja
otud prieti, učinit smiernih predstavah. Ovu pri-
godu upotrebiše prijatelji Riza paše; Kizlar aga
i drugi sultanu omilieli sluge kezaše mu, da je
Alipaša odviše bojazljiv čovjek, koga su saveli
Mehemed Ruđi i Nedžibpaša, da sultana bez
potrebe uplaše, da su poslednja dva mozebiti i
sami članovi toga saveza, sultan neka se po-
vieri Riza paši, ovaj je jedini sposoban, da u-
kloni svu nesreću i od cara i od carstva. Sultan
pozove na to k sebi Riza pašu a taj predloži
svoje uviete i to neograničeno punomoćje, ratno
ministarstvo, vërhovno dvorsko maršalstvo i vër-
hovno topničko meštarstvo, dakle najvažnija tri
ministarstva sjedinjena i jednoj ruci; pod ovim
uvietom jamči Riza svojom glavom, da će sve
doći u red. Još nije sultan Medžid nijednom ve-
likom veziru podielio tako neograničeno puno-
moćje; na takov način postao je Riza paša alter
ego sultanov; Riza paša očiti dušman Engleske
i Austrie, prividni prijatelj Francuske i plaćeni
satelit Rusie. Ruska diplomacija osvojila je u
Stambula više nego Sevastopolj, pri čemu joj
je mnogo pomoglo francusko poslanstvo.

Francuska.

Pariz Vjenčanje vojvode Malakovskoga bit
će 8. rujna, t. j. na dan, na koji je uzet Ma-
lakov. O njegovoj zaručnici razprostranjuju se
svakojake no kao što kažu neistinite viesti, akoprem
se od dobro podučene strane tvërdi, da joj ima
prieko trideset godina, da je sasvim bez imetka
i da nije pod nipošto carici u rodu, već da joj
je samo odhranilejica grofica Mantijo.

Velika Britanija i Iraka.

Velë, da ratna odšteta, koju ima Kina platit,
iznosi 1.200.000 funtib sterlingah. Iz dotičnoga
navoda nemože se vidit, da li će Engleska i
Francuska, sveka poseb, dobiti ovu svotu ili da
li će se razdielit medju Englesku i Francusku. „Ti-
mes“ misli da će biti poslednje.

London. Ovamo je prispjela viest, da se
je pritužila turska vlada kod engleskoga po-
slanika u Peri radi bombardiranja Džede, jer je
isto poduzeto u onaj čas, gde se je znalo, da
je Ismail paša na putu s punomoćjem vërhü ži-
vota i smerti. Ovdašnji turski poslanik već se
je pred nekoliko danah pritužio vërhü ovoga do-
gadjača u umierenim ali energičnim izrazima.

Bërzojavne i najnovije viesti.

Javljaju iz Turina od 31. kolovoza: Da-
nas izišavši „Catolico“ javlja, da je prizivni
sud turinski potvërdio sentenciju izrečenu proti
„Armonii“ u procesu „Meligarijevom“ i dakle
ostaje osudjena na aps od 20 danah i na globu
od 40 lirah. Izvan toga morat će poduzeće pro-
fesoru Melegariu za njegovo uvredjeno poštenje
dati odštetu od 1000 lirah.

Iz Mletakah doznajemo, da je kompozitor
Rikard Wagner onamo prispeo dne 31. kolovoza.

Razpis nagradah

za proizvode dramatične književnosti.
U ime odbora kazališnoga daje se svim
književnikom jugoslavenskim na znanje, da je
za procietanje književnosti dramatične odluč-
no razpisati nagrade, koje su opredieljene slie-
dećim načinom:

I. Za najbolju izvornu dramu višju,
bez obzira na predmet i formu: trista fo-
rintih.

II. Za najbolji pučki igrokaz, ili ve-
selu igru, iz domaćeg ili u obće iz jugosla-
venskoga života narodnog cërpljenu: dviesta
forintih.

III. Za najbolji prevod komada od go-
rinaznačenih strukah: sto forintih.

Što se predmeta tiče, spisateljem se pod-
puna sloboda daje glede përve i treće točke;
u obziru pako jezika preporuča se, da se onim
načinom izvole služiti, kojim se sada služe naš
javni listovi.

Komadi imaju se sapečaćeni poslati na od-

bor upravitelj narod. kazališta u Zagrebu do kon-
ca travnja 1859. Svakom komadu treba da pri-
lježi sapečaćen list sa stanovitom poslovičom,
koja na dotičnom komadu ima istovetna biti,
unutra sačëržavajući vlastoručno podpis sasla-
viti.

Nadšteni komadi ustupit će se nar. kaza-
lištu za predstavljenje; spisatelju ostaje pravo
tiskanja i prodavanja.

Poslane komade sudit će po odboru u tu
svërhu ovlašćeni književnici; nagrade dielit će
se 14 danah poslije goristavljenoga roka.

U Zagrebu 1. rujna 1858.

Ljudevit Vukotinović,
predsjednik kazališ. odbora.

Odgovorni urednik. Dr. Demeter.

SLUŽBENI LIST.

Br. 494—1858 (Izv.—231)

3—1

Oglas dražbe.

Shodno ovostranjoj odluci od 29. sërpnja t. g.
uslied molbe nasliednikah pokojnog Andrie Kovača iz
dol. Miholjca, prodavat će se putem javne dražbe dne
20. rujna t. g. u 10 satih u jutro na licu miesta kuća
pod br. 229 u dol. Miholjcu nahodeća se.

Ličbena ciena u 662 f. sr. ustanovljuje se.
Kupiti zeleći, imaju prie dražbe 10% vadium
položiti.

Ostali dražbeni uvieti mogu se svaki dan kod
c. k. kot. ureda ovog i prigodom dražbe uviditi.

C. k. kot. ured kao sud
u dol. Miholjcu dne 3. kolovoza 1858.

C. k. kot. predstojnik
Kršnjavi.

Br. 2747—1858 (Izv.—236)

3—1

Oglas dražbe.

U vanjskim obćinama kotara varaždinskog iz-
najmit će se za upr. godinu 1858—59, t. j. za vrijeme
od 1. studenoga 1858 do poslednjega listopada 1859
pravo pobiranja obć. dometa od potrošarini podvër-
ženih tiečivah, kao: od vina, piva, rakie i mesarenja
na sljedeće dane:

za pol. obćinu Vinica	dne 16. rujna 1858
„ „ „ Petrianec	„ 18 „ „
„ „ „ Vidovec	„ 20 „ „
„ „ „ Sv. Ilija	„ 21 „ „
„ „ „ Biškupec	„ 22 „ „

i to svakiput u 10 satih prie podne u pisarni dotič-
nog obć. ureda.

Uvieti dražbe mogu se svaki dan kroz uredovne
sate u pisarni ovog c. k. kot. ureda uviditi.

Pismene ponude u propisanoj formi sastavljene
primit će se.

C. k. kot. ured u Varaždinu dne 30. kolovoza
1858.

C. k. kot. predstojnik
Milanković.

(DP—67)

(3—1)

Oglas.

Buduće školske godine 1858—59 primat će se u
sieminište gërčko-katoličko učenici iz 4. razreda glavne
učione, iz svih razredah realke i iz 4. razreda dolnje
gimnazije providjeni s dobrimi školskimi sviedočbami
kao platjajući pitomci uz miesečnu pristojbu od 18 f.,
koja se za pol. lieta sa 90 f. unapried plaćati ima.

U Zagrebu 1. rujna 1858.

Predstojništvo gërčko-katol. sieminišta.

OGLASNIK.

(Dp. 65)

2—1

Poziv

na glavnu skupštinu tërgovačkoga kazina.
Uslied dokončaka posliednje odborne siednice
uzima si podpisano ravnateljstvo čest. p. t. gospodu
članove zagrebačkoga tërgovačkoga kazina pozvati, da
prisustvuju izvanrednoj glavnoj skupštini, koja će se
obdržavati dne 12. rujna 1858 u 10 satih prie podne
u prostorinama kazina i prilikom koje će se razprav-
ljati odlučivanja sadëržana u §. 12 štatutah.

U Zagrebu 27. kolovoza 1858.

Ravnateljstvo.

(Dp.—64)

2—1

Obznana

ovogodišnje dražbe žirovine na dobrim grofa Janko-
vića obdržavati će se dne 19. rujna u Daruvaru i
20. rujna u Pakracu. Dotični uvieti mogu se uviditi
kod dobarn. ravnateljstva u Daruvaru, kao takodjer
i kod županskoga urada u Badljevini.

Carsko-kr.

službene

NARODNE

NOVINE

Novine ove izlaze svaki dan izvanredne nedjelje i praznike na čitavom listu. — Polugodišnja pred-plata je za domaće u novinarici 4 for. srebra. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom pošiljati, 6 for. sr. —

Za službene oglase opredjeljena je uvertina: 4 kr. sr. od linije za prvi put; a zatim za svaki put 2 kr. sr. — Za druge oglase ili posebne članke plaća se do 10 linija 20 kr. sr., dalje pak od svake pojedine linije 4 kr. sr.

Uredovni dio.

Nj. veličanstvo imenovalo je s najvišjom odlukom od 23. kolovoza na metropolitanskom kaptolu u Zagrebu: Arhidiakonom prvostolnim opata kolbanskoga i arhidiakona dubičkoga Adama Mravince, arhidiakonom urbočkim kanonika Franju Milinkovića, arhidiakonom česmanskim kanonika Vatroslava Kristjanovića i arhidiakonom dubičkim kanonika Gjuru Križanića, zatim kanonicima podjašprište i župnike Gjuru Muslera, Pilipa Peroka i Petra Filića.

Br. 1495 (DS—70)

3—1

Izrok.

Obnarodovanje napisnikah gruntovničkih u kraljevini Ugarskoj glede županije boršodske.

Od strane c. k. ravnateljstva gruntovnicah u Pešti, daje se kroz c. k. ravnateljstvo gruntovnicah u Zagrebu u obziru napredujućega uvođenja gruntovnih novih knjigah u Buda-Peštanskom upravnom okolišu kraljevine ugarske usljed naredbe c. k. popetiteljstva pravosudja od 7. lipnja 1858 br. 10834 na znanje slijedeće:

I.

U Buda-Peštanskom upravnom okolišu je u svrhu uvođenja gruntovnih novih knjigah miestničko izvidjenje polag obćinah sa već pri miestno izvidjenim gradom Miškolce također i u svih ostalih obćinah županije boršodske polag područka od godine 1848. posve obavljeno, te napisnici gruntovničkih otišli posljednjih obćinah ujedno sa čestničnim registri i nacrti koji k istim spadaju bit će počemši od 1. kolovoza 1858. u c. k. gruntovničkoj pisarnici miškolskoj svakome na ogled izloženi, što se tim dodatkom obznanjuje, da naredbe u izroku od 6. kolovoza 1857 glede grada Miškolce obznanjene, izravne ostaju.

Obavljanje poslova i uredovanjeh nazna-

čenih u izroku ovom ima se započeti također 1. kolovoza 1858 te u svrhu ovu odredjen je c. k. županijski sud u Miškolcu.

Podpuni sadržaj te time i diel II. ovoga dne 7. o. g. izdanog izroka, uvršten je u službenih bečnih novinah, kao i u onih „Buda pešti birlap“ od 24., 27. lipnja i 1. srpnja t. g. broj 142, 145, i 147. i u buda-peštanskih novinah od 24., 27 i 29. lipnja t. g. br. 142, 145 i 146.

C. k. ravnateljstvo gruntovnicah
U Zagrebu dne 27. kolovoza 1858.

Neuredovni dio.

Austrijska carevina.

Zagreb, 3. rujna. Nj. uzoritost g. stolnik-nadbiskup Haalik prispeo je 23. kolovoza u Solnograd i odputovao je 30 u jutro dalje put Merana u Tirolskoj.

Beč 31. kolovoza. Sadašnje banknote od 1.000 fr. prestaju teći koncem lipnja, od 100 fr. koncem kolovoza a od 10 for. koncem listopada godine 1859.

Beč 2. rujna. Nj. car. visost nadvojvoda Josip otišao je jučer u Prag, da pohodi Njeg. velič. cara Ferdinanda. Odonud otići će Nj. visost u Irl.

Beč 2. rujna. Usljed nekog slučaja odlučeno je, da se samo one liečničke svjedočbe mogu priložiti k molbama na oblasti upravljenim, koje su od javno postavljenih liečnikah napisane ili barem od njih vidovane.

Beč 2. rujna. Za naknadu obećanu izumniku električkoga bërzojava Morse-u doprinijela je austrijska vlada 100.000 (sto hiljadah) frankah. Francuska nije dala, kao što se je glasila, 20 — nego samo 150.000 frankah.

— Za uspomenu narodjenja carevića Rudolfa kovan je uspomeni novac u veličini forintače.

— Od 1. rujna prid je na srebro samo 1 $\frac{1}{2}$ for
— Jedan dopis iz Pešte od 24. kolovoza u Šerbskom Dnevniku javlja, da je glasovita ruska plesačica, gospodična Nadežda Bogdanova, bivši član dvorskoga balata u Petrogradu, sa svojim bratom, također plesačem, gospodinom Nikolom Bogdanovim, na poziv upravljaljstva madjarskoga narodnoga teatra došla u Peštu i započela tamo svoje gostovanje s najsajnijim uspjehom.

Cernagora.

Knez Danilo zapoviedio je, da se stanovnicima iz Kolašina sve povrati, što im se je prilikom posljednje bitke uzelo.

Tallanska.

Wiener Ztg. kazala je u svom broju od 31. kolovoza govoreći o procesu profesora Melegaria proti Armonii, da je Melegari svoje udioništvovanje kod namijenjenoga atentata na kralja Karla Alberta sam priznao. Isti list opovrgava sada ovu viest i veli, da je Melegari naročito pred sudom reko, da nije udioništvo-vao kod ove namjene.

Moldavija i Vlaška.

Knez kaimakam Vlaske naimenovao je na izpražnjeno miesto državnoga tajnika gospodina Jurja Mihajla Ghiku, dosadanjega ravnatelja kancelarie ovoga ministarstva.

Turska.

Posljednja istočna pošta donijela je zanimiva izvješća. Alipaša je odavno predao sultanu jednu spomenicu o položaju financijah, pak je smiely kazao, da u carskom haremu gospodarstvo nevalja, i da nadilazi odredjenu gradjansku plaću na štetu državne kase. Ovo predstavljenje bilo je, vele, bez uspjeha. Ovih danah

Čuvanje dërva.

U svim zemljama propadaju sve to više šume, jer dërva treba mnogo, a šume rastu polako: hrastovoj šumi treba do 150 godina, dok sasvim uzraste i dërvo dozori. Slabo se dakle hoće ljudma saditi hrastike, pa gdje ih i sade, sieku hrastove, čim poodrastu, nitko bez velike nevolje neostavlja šume u miru samo zato, da ostavi potomstvu onolikiš šumah, kolike smo mi naslijedili od naših otacah. Posljedica je tomu skupoća ili baš nestašica dërva. Ova se u drugim zemljama jošte više osieća nego kod nas; jer kod nas ima jošte podosta šumah, a na tom se imamo zahvaliti dostatku polja za naše stanovnike, kojih nema premnogo, a još više se na tom imamo zahvaliti slaboj tërgovini i zločestim putevima, koji prieče, te se dërvo nemože iz šume na daleko voziti. A kamo dopiru putevi i tërgovina — zlo po nas, sve nam šume posiekoše, kao što n. p. u Primorju i Dalmaciji, gdje sada goli kamen stërši, a nekada je ondje krasnih šumah bilo, koje su sve otišle na gradju za brodove i na dëge.

No najveće su täršume željeznice, jer za nje treba neizmerno množivo podvlakah, koji, budući na zemlji i suncu, bërko truhnu i zato je treba svaki čas mienjati. Kad ove k nama dodju, još će nam bolje proriediti šume. Sve je ovo učinilo, da su u mnogim zemljama dërva vërlo poskupila, i zato ondje nastoje zamieniti dërvo s drugom kakvom gradjom. Tako u Parizu sada već gotovo ni nema dërva u kući, nego je sve kamen i željezo. Isto tako počeli su iste brodove graditi od željeza. Al sve ovo nije dosta, da pane ciena dërva, kojega toliko svagdie treba. Pak i negledajuć na cienne dër-

va, nebi li se tim puno troška prištedilo, kad bi razno dërveno orudje i liës dulje trajao? Počeli su dakle učeni ljudi o tom razmišljati, kako da se zaprieči truhloća dërva.

Svatko znade, da se i najtvërdji ostanci bilja i životinje na zraku (uzduhu) troše i razpadaju. Kadgod dopire naš uzduh, ili pravo govoreć kiselik, što ga u njem ima, svagdie hara i ništi astrojne čestice: tvërd rog i tvërdja od njega orahova ljuska — sve se to na uzduhu samo od sebe razpada. A tko je gledao komadić kakvogagad dërva kroz većalo (mikroskop), vidio je, da je i najgušće dërvo šupljikavo i kao rešeto, pak izkustvo uči, da su ove šupljike pune zraka i vlage. Tko dakle želi zapriečiti, da mu dërvo netrahne, treba da iztiera ponajprije zrak i vlagu iz njegovih šupljicah, i da ove, budući da nemogu prazne ostati, popuni kakovom tvarju, koja negniji i netrahne, dakle kakovom kamenitom materiom.

Najprije je to pokušao godine 1832. gosp. Kyan, koji je sasvim suho dërvo umakao u otopinu od sublimata (t. j. žive stopljene sa solikom). Ovaj postupak su bili prozvali „kjaniziranje“ dërva. Nu ovaj način je preskup. Zato je Burnet upotrebio miesto sublimata zinkchlorid (solik spojen sa zinkom) i to se zove „burnetiziranje“.

Budući da se dërvo samo od sebe tek kasno suši, i opet treba da bude sasvim suho, kad ga želiš napuniti kakovom tvarju: zato su ga drugi u peći sušili, pak onda umakali u otopinu od zinačkoga soličnika ili od modre galice (konjskoga kamena). Drugi su opet dërvo u kojejakvim otopinama kuhali.

U novije doba počeli su o tom misliti, ka-

ko bi bërže utierali u šupljince dërva onu tekućinu, koja ima čuvati od truhloće; jer sama od sebe neprobija svakamo, pa kamo i probija, odviše kasno tamo dopire. Tomu je doskočio Payne (čitaj: Pejn), koji je dërvo u velike željezne cievi metao, sisaljkom iz njih izsisao sav sok i zrak, pak onda miesto njega utierao najprije otopinu od zelene galice i onda od vapna. Ovako se je sav posao za tri sata svëršio. Ovo se zove „pejniziranje“; al je i ono preskupo i neprilično, radi onih željeznih cievih, akoprem je ovako pripravljeno dërvo teže i tvërdje, nijedan cërv ga nemože griziti, a voda, budući da su sve šupljince izpunjene, nemože unutar prodrieti nit ga kvariti.

Da ovim neprilikam i manam doskoči, namu Boucherie (čitaj: Bušeri) upotrebiti samu narav. On je vidio, kako sok u živu dërvetu bez ičije pomoći uzlazi i silazi: pokuša dakle, nebi li se i druga kakva tekućina mogla u dërvo ugnati. — Najprije osieće dërvetu granje i presieće mu gori stablo, pa natakne nanj kabao pun otopine od modre galice, i ova sbilja proniće kroz sve šupljince i napuni cielo dërvo. Al je i ovo vërlo neprilično. Mnogi pokusi uglaviše Baucherie-a, da se i drugim načinom može cilj postići. Dërvo je sastavljeno iz šupljih stanicah i cievćicah. Stanice su jedna od druge razstavljene vërlo tananom košicom, kroz koju probijaju tekućine. Boucherie posieće dakle dërvo, prepili ga u sredini do preko polovice i zabërvi izvana ono prepiljeno kudieljom, ostaviv samo malu rupicu, u koju se utakne ciev. Pavisoko nad dërvom namiešten je kabao pun otopine od sumporna i miedena kisa (schwefelsaures Kupferoxyd) iz ovoga kabla rde tanka ciev u po-

Franceska.

Pariz 20. kolovoza. Turska vlada namierava ovdie utemeljiti dnevnik, koji će zastupati njezine stvari.

„Moniteur“ otvara napokon svoje stupce slovu, koje je pl. gospodin Persigny u St. Etienne govorio i time ruše se sve sumnje, kojima je povoda dalo dugačko mučanje službenoga lista o tom govoru u smislu veće štamparske slobode. Mijenje gospodina Persigny-a o potrebi da se strogo postupanje u obziru štampe i nadalje zadržki, čini se dakle da dieli i vlada.

Velika Britanija i Iraka.

„Court Journal“ piše: „Princ Alfred nalazi se posred svoga pomorskog ispita. Nakoliko nam je znano, bio je mladi princ dva dana prošaste nedjelje ispitivan i ima u ovoj nedjelji još dva ispita dana pred sobom. Kad je bio put u Potsdam ugovoren, bilo je zaključeno, da ima princ Alfred pratiti Nj. veličanstvo a zatim svoje nauke nastaviti na sveučilištu bonskom. No od toga vremena promijenili su taj plan i princ će odmah po dovršenom ispitu nastupit vožnju na sredozemnom moru.

Španjolska.

Iz Madrida doznajemo, da Nj. veličanstva nisu otišla ni u Santander, ni u Bijaric, gdje su namieravala posjetiti cara i carica Francuzah. Neće otići ni u Bilbav, da posljednje tamo dočekaju. Izvan toga čitamo u jednom pariškom pismu, da se je u Bijaricu pojavila vērsta pošasti, za izpit koje bio je izaslan dr. Corvisard. Od njegovih izvješćah zavisit će, hoće li ili neće li u obće car i carica doći u Bijaric.

Ministar izvanjskih poslova podneo je u sled neslaganje s ministrom financiah gospodinom Avilom svoju ostavku.

Berzovjavne i najnovije vijesti.

Carigrad, 28. kolovoza. (Posredstvom lođova parobroda „Plutona“ prispievšega u Tēst dne 2. t. m.) Sultan predsjedovao je prekjucer velikoj skupštini ministarah i dostojanstvenikah i zapoviedio je da se izvrši posljednji hat. Hajdarefendija, poslonoša u Parizu, naimenovan mjesto Risebeja za poslanika u Petrogradu a Joan Aristarchi za poslanika u Berlinu. U Bugarskoj biesne velike poplave. U Erzerumu bila je dne 15. jedna latinska cērkva osvećena. Iz pokrajine dolaze mnoge tužbe o hajdučtvu. Na des-

pak dobije veliki vezir pismo Fudpaše, u kom mu javlja, da je za jednoga sina carevog od osam godinah naručeno posudje od čistoga zlata sa briljantima, da su izložene stvari pobudile obću pozornost, pak ljudi, s kojima se zbog zajma pogadja, kore ga, da li će ova jednoga Kreza dostojna rasipnost u Carigradu moći povierenje u tursko financialno gospodarstvo povisiti. S ovim pismom otide Alipaša k turskom caru, da mu opet predetavi nevaljalo gospodarstvo u haremu. Car ga poslie 48 sati zovne k sebi, primi ga milostivo i da mu svoje odluke, kao što su u hatiserifu izložene. Odušteno je jedno 40 razsipnih ženah iz harema.

— „Triest. Ztg.“ javlja po viestima iz Carigrada od 21. kolovoza, da su u Ipeku bili ozbiljni nemiri, jerbo je paša od Prizrena dao varoši oduzeti posljednjih 10 topovah, što je ona posiedovala. Mudir i članovi medžlise raztjerani su.

Pera 21. kolovoza. (Triest. Ztg.) Namiera partaje turskih starovieracah za sad je u toliko utaštena, u koliko joj posljednjega četvērta nije sa rukom pošlo, da obori sve ministerstvo i da uzvisi Keprelipašu. U Peri preduzimaju se mnoga uspišivanja, o kojima se već tri dana govori, osobito pobudjuje veliku pozornost, što su dva Niemca zatvorena. Policia je vērlo die-latna. Kavazi idu preobučeni po kavanama a vojene straže kērstare neprestano po ulicama. Govori se, da je nadjeno skrovište od 2000 karabinah. Toliko je istina, da se oružje jednako kupuje i popravlja, i da se vojene straže noćju umnožavaju.

—Pišu s bosanske granice: U Gradačcu i okolici žalostno je stanje raje, Turci ju proganjaju pod čelovodstvom bega Gradačevića, hvataju odličnije hristijane te ih zatvaraju u kule, zlcstavljaju žene, stare ljude i diecu i otimaju im svu imovinu. Medju Černom Gorom i Serbiom ne daleko od Kosova hristijanima služi bolja sreća, jer su zatvorili tamo onaj uzki klanac, odkud je dolazila Turcima pomoć. Nieki Čošić, koji je jednom služio u sērbskom ministarstvu, ohrabruje hristijane da uztraju, on ih podupire takodjer i novcima ali im fali dakako praha olova i oružja.

Rusla.

Petrograd 25. kolovoza. Dne 12. o. m. bio je u gradu Astrakanu veliki požar, kojom je nezgodom 121 privatna kuća, znatni broj lađjah i 37.000 četvērtnikah carskoga provianta pošlo po zlu.

valjeno stablo, te ovako teče ona tekućina u njegove šupljinice. Budući da je kabeo visoko namiešten, zato njegova tekućina navaljuje velikom silom u sve šupljinice dērva, tierajuć iz njih sok i zrak, mjesto kojih ostaje u svih stanicah i cievćicah ista miedena otopina, koja se ondie taloži i tvērdne, te nemože više u dērvo probiti ni vlaga ni zrak. Za 2—6 dana (prema veličini stabla) napuni se ovako svako dērvo one otopine bez ikakva druga posla.

Nu da se ovaj posao s uspiehom obavi, dvoje treba: da dērvo nije prestero i da je sirovo. Samo dok po dērvo sok kolā i obilazi, to jest dok je židak, može se iztjerati iz dērva, a kad se sgusne, onda se već neda izagnati. U stara dērveta se je sok u sērcini ili stērženu (t. j. u sredini stabla) sasvime sgusnuo i stvērduo: onuda dakle nemože druga tekućina prodrieti, i zato se ovakvo dērvo neda onom miedenom otopinom učvērstiti. Ovo valja za stare hrastove i bukve, u kojih se je sredina sasvim izpunila gustim sokom dērveta. Al i ovim dērvetom pomaže Boucheriev način tim, što im se može učvērstiti bielina, kojom uvijek sok kolā. Bielina zove se ono bielo mlado dērvo, što on ga ima medju likom i pravim dērvom. Bielina, budući odviše šupljikava i zato mekana, nije valjala do sada za gradju i morala se je otesati. A Boucherie joj umije tako izpuniti šupljinice, da je tvērdja i dulje traje od iste sērcine.

Ovdie se već svatko domišlja i sam, zašto se nemože suho dērvo onako učvērstiti, kad se u njem sok sgusne. Najbolje napreduje posao, kad se ovako poji (impregnira) dērvo onda siećeno, kad je sok židak, dakle od mēseca listopada sve do travnja. Budući da se dērvo

tvērdne, kad se napije one kamenite tvari, zato ga treba prije otesati i sasvim pripravit, da se kasnije netupi orudje. Čim se ovako priredi dērvo, odmah ga treba pojiti, prije nego se zabērtve šupljinice. Jošte treba znati, da se samo posye zdravo dērvo može onako sčvērstiti, jer koje je unutra počelo trahnuti, za njega već nema lieka. A zdravo dērvo, kad se dobro napoji, za čudo je, kako dugo traje. Boucherie je jednopo miliuna borovih podvlakah prigotovio za francuske željeznice s dobrim uspiehom. Jedno 8000 leži ih već dvanaest godinah u zemlji, i opet su jošte sasvim zdrave, gdieno je od prije svaki 6—7 godinah trebalo hrastove podvlake izmijenjati.

Glavna je pako korist ovomu čvēršćenju dērva, što se onako negotovi samo hrastovina ili grabovina, koja i tako dugo traje, nego i sasvim mekana dērva, koja inače nevaljaju za gradju, n. p. lipovina, johovina, topolovina, jagnjedovina itd. U Francuskoj su za pokus nekoliko berzovjanih (telegrafickih) stupovah od topolovine (za koju se bar znade, da je slaba i malotrajna) Boucherievim postupkom učvērstili, a ostali stupovi su od dobra dērva: pak eto ove dobre stupove morali su već više putah izmijeniti, a topolovi jednako stoje zdravi i cieli*).

Koliko bi se dērvah i troška prištedilo, da se grade ladje i mostovi samo od ovako prigotovljena dērva! — Uzmimo semo naš saski most u Zagrebu: svake godine se popravlja i pogradjuje, pak opet je slabo kada dobar. Da se zanj upotrebi onakovo dugotrajno dērvo, osobito stupovi (piloti), koliko bi se zemlji troška prištedilo! Do sada se je ovo čvēršćenje dērva samo kod željeznica upotrebljavalo; nu

noj obali Eufrata pobunila su se arapska plemena a u doljinama hamkskim turkonanski čopori. Mnogobrojne otmene osobe iz Soluna ukērcale su se put Carigrada, da se potuže na pašinu upravu.

Firenca, 30. kolovoza. Pošto se je prekjucer velikovojvodski dvor iz kupeljih od Luke povratio, bio je jučer dēržan Tedeum u slavu narodjenja austrijskoga cesarevića. Poslie podne bio je dvorski stol, kamo je pozvan bio i austrijski poslanik sa suprugom.

Iz Milana od 2. t. m. javljaju: List „Democrazia“ izlazeći u Švajcarskoj danas ovamo prispievši donosi viest, da je Kazimir Parodi poslie tronedieljnih velikih boljah noćju od 27. na 28. kolovoza umro.

Berlin 2. t. m. Hamburške jučerašnje viesti iz Rodanja javljaju: Biskup Monrod opredieljen je za ravnatelja ukupnih bogoštovnih poslova; njegovo službeno naimenovanje očekuje se za koji dan.

Narodno kazalište.

(Nadalje).

Za utemeljenje narodnog hērv.-slav. kazališta položise: fr. kr.
Matačić Stjepan 25 —
Od pērvo je na istu svērhu pridonešeno 30.229 15

dakle do sada . 30 254 15

Sljedeći pako darovaše svoje dionice istom narodnom zavodu i postadoše utemeljitelji narodnog kazališta: dion. fr. kr.

Enelt Ivan	2	50	—
Faler Nikola	4	100	—
Franković Ivan	2	50	—
Gavela Gjuro	1	25	—
Gergec Pavo	1	25	—
Gjorgjević Teodor	6	150	—
Janda Ivan	1	25	—
Jurišević Ivan	1	25	—
Jurković Gjuro	1	25	—
Kralj Skender	1	25	—

ukupno . 20 500 —

Od pērvo poklonjene su . 22 550 —

Dakle dosad poklonjene su . 42 1050 —

Od upravljajućeg odbora hērv.-slav. kazališta.

Izpravak. One promiene medju svesćenicima u našem jučerašnjem listu bile su u biskupii djakovačkoj a ne u zagrebačkoj, što se ovim ispravlja.

pravo kaže „Augsburger Allgemeine Zeitung“, da bi imala dēržava zapoviediti, da se svaka dērvena gradjevina gradi od učvēršćena dērva. Kad se dēržava drugđije brine za šume, da se nepoharaju, zašto se nebi i ovim načinom za nje postarala? Dēržava je vlastna i upravo dužna takova šta narediti, jer su šume velik dio narodnoga gospodarstva i blagostanja. I nebi se imale samo kuće graditi od onakova dērva (te bi onda trajale kao i zidane), nego i drugo orudje, kao kola, plugovi, liestve (lojtre) itd. Kad se Boucheriev postupak obćenito uvede, neće mnogo stajati: za koju krajcaru dobit ćeš ovim načinom liestvu, koja će trajati za tri nove. Kad se pako naplaća velik trošak, što ga imamo, mažuć kojekakve stvari skupim uljevitim mastilima (bojama, ferbama), koje nečuvaju onako dērvo i moraju se ponavljati: kako se nebi naplatilo postupanje, kojim postaje dērvo za mali trošak za uvijek čvērsto i trajno?

Ovdie će pomisliti mnogi naš vinogradar na kolje, kojemu od nekoliko godinah sve više ciena skače, tako da je lietos voz dobra kolja do blizu 8 for. sr. stajao. Kolik bi tu trošak prištedio, da si nabavimo onakva čvērsta i dugoviećna kolja! Koliko bi se težakah prištedilo, što ih sada treba za siećenje itd. kolja! No valjda jošte mnogo vode Savom proteći, dok naši vinogradari prestanu samo jaukati radi skupoće težakah, te počnu o tom raditi, da ih prištede. (G. L.)

*) Tko se želi o tom potanko uputiti, kako Boucherie dērvo čvērsti, neka čita Wiener Allgemeine land- und forstwirtschaftliche Zeitung. 1858. br. 1. t. 2. Zatim Dinglers Polytechnisches Journal 1858. 1. svezak.

Bečka burza

dne 3. rujna 1858.

Tečaj državnih papirah.

Državne zadužnice	sa 5%	83 ¹ / ₁₆
dto od godine 1851 seria B . . .	5%	91 ³ / ₄
dto od g. 1853 s povratkom . . .	5%	83 ¹¹ / ₁₆
dto iz narodnog zajma	5%	73 ¹ / ₄
dto	4 ¹ / ₂ %	65 ³ / ₈
dto	4%	
dto od g. 1850 s povratkom . . .	4%	
dto . . . izričane	4%	
dto	3%	
dto	2 ¹ / ₂ %	
Zajam s vučenjem od g. 1834, za 100 for.		
„ „ „ 1839, „ 100 „		
„ „ „ 1854, „ 100 „		109 ⁷ / ₈
Bečko-gradski banko	sa 2 ¹ / ₂ %	
„ „ „ „ „	2 ¹ / ₄ %	
„ „ „ „ „	2 „	
Zadužnice zemljišnoga odkupa od dol. Austrie		93 ³ / ₄
Zadužnice zemljišnoga odkupa od Galicie,		82 ¹ / ₂
Ugarske sa sjedinjenimi pokrajinami po 5%		
Zadužnice zemljišt. odk. od ostalih krunovina		85 ¹ / ₄
Bankovne dionice komad po		948
Eskomptirane dionice od dol. Austrie za 500 f.		
Dionice o. k. pov. austrian. državno-željez-		
ničkog društva po 200 for. sr. ili 500		
frankah, podpuno uplaćene		268 ¹ / ₄
dto dto s plaćanjem na rate		
Dionice sjeverne željeznice . . . po 1000 f.		
„ bečko-glogničke željeznice . . . 500 „		
„ žoprunsko-malobečke . . . 200 „		
„ Budievojčko-Gmundsko-		
Lineske željeznice 250 „		
„ požunsko-ternovačke željez.		
1-og izdanja 200 „		
„ 2-og „ s prvenstvom 200 „		
„ austr.-dunav.parobrodarstva po 500 „		536
„ Lloyda u Tertzu 500 „		
„ budapeštanskog lančanka . . . 500 „		
„ o. k. povl. austriansko-državnog		
željezničkog društva po 200 forint.		
„ Gjurške željeznice		
Galičke založnice sa 4% za 100 „		
Jelisavetina željeznica		200 ¹ / ₂
Južno-sievrna niemačka savezna željez. „		
Tisna željeznica		
Lombardezko-mlietačka željeznica . . .		
Tečaj mienični.		
Amsterdam za 100 holandskih for. . . for.		
Augsburg za 100 for. current		102 ³ / ₄
Berlin za 100 pruskih talirah		
Vratislava za 100 pruskih talirah . . .		
Frankfurt na Maju za 120 for.		101 ⁷ / ₈
Genova za 300 piemontezkih lirah . . .		
Hamburg za 100 mark banko		74 ⁷ / ₈
Lipso za 100 for.		
Livorno za 300 toškanskih lirah		
London za 1 funt šterlinga		10-4
Lyon za 300 frankah		
Milan za 300 austrianskih lirah		119 ³ / ₈
Marseille za 300 frankah		119 ³ / ₈
Pariz za 300 frankah		
Prag za 100 forintih		
Tertz za 100 forintih		
Mletci za 300 austrianskih lirah		
Bukurešt za 1 forint parah		271 ¹ / ₄
Carigrad za 1 forint parah		
Smirna za 1 forint parah		
Tečaj novca.		
Carški dukati		5
Srebro od 31. kolovoza		1 ¹ / ₄

Odgovorni urednik. Dr. Demeter.

SLUŽBENI LIST.

Nr. 11393-2625 (VI.—36)

6—2

Kundmachung

der k. k. kroatisch-slavonischen Statthalterei.

Wie aus dem XXV. Stück Nr. 96 des Reichs-gesetzblattes für 1858 zu ersehen ist, wurde die Militärbefreiungstaxe für das Jahr 1859 in dem Betrage von Eintausend und fünf Hundert Gulden (1500 fl.) österreichischer Währung festgestellt.

Jene im kommenden Jahre Militärpflichtigen, welche sich nach §. 5. der Vorschrift über Stellvertretung im Militärdienste vom 21. Februar 1856 (Reichs-gesetzblatt vom Jahre 1856 Stück VII. Nr. 27 Landes Reg.-Blatt de 1856 I. Abtheilung, Stück I, Nr. 9 pag. 11) von der Pflicht zum Eintritte in das Heer durch den Erlag der Taxe von 1500 fl. österr. Währung befreien wollen, haben daher zuverlässig während des Monats Oktober l. J. ihre Vormerkung bei der politischen Bezirksbehörde anzusuchen, widrigens sie es nur selbst zuschreiben müssen, wenn ihre später eingebrachten Gesuche unberücksichtigt gelassen würden.

Agram am 16. Juli 1858.

Sokceovits, fml.

Nr. 11734-2658 (VI.—59)

3—3

Konkurs-Kundmachung.

An der Knaben-Hauptschule zu Djakovar ist eine Unterlehrerstelle mit dem Jahresgehälte von 300 fl. CM zu besetzen.

Bewerber um diesen Posten, haben ihre an die gefertigte k. k. Statthalterei stilisirten Gesuche mit dem Taufscheine, dem Lehrbefähigkeits- so wie mit dem Verwendungs- und Sitten-Zeugnisse, dann mit der Nachweisung über ihren Stand (ob nämlich ledig oder verheirathet) zu belegen, und im Wege ihrer vorgesetzten Schulbehörde, oder falls sie in keiner öffentlichen Dienstleistung stehen, unmittelbar beim hochwürdigen bischöflichen Ordinariate zu Djakovar längstens bis 10. Oktober l. J. einzubringen.

Die vollkommene Kenntniss der illirischen und deutschen Sprache ist zur Erlangung der vorerwähnten Stelle unerlässlich nothwendig.

Von der k. k. kroat.slav. Statthalterei
Agram am 24. August 1858.

Nr. 14294-3262 (VI.—60)

3—3

Konkurs-Kundmachung.

Für eine an der Knabenhauptschule zu Buccari erledigte Lehrerstelle, mit welcher der Gehalt von jährlichen 300 fl. und ein Quartiergelds-Beitrag von jährlichen 40 fl. CM. verbunden ist, wird hiemit der Konkurs ausgeschrieben.

Bewerber um diese Stelle, haben ihre an die gefertigte k. k. Statthalterei stilisirten, mit dem Taufscheine, dem Lehrfähigkeits- so wie mit dem Verwendungs- und Sittenzeugnisse belegten Gesuche, in wie ferne sie bereits in Verwendung sind, mittelst ihrer Schulvorstehung, sonst aber unmittelbar bei der Buccaraner Schulbezirksaufsicht (dermalen Abten und Domherrn Venzel Soić zu Buccari) längstens bis 30. September l. J. einzubringen.

Es wird nur noch bemerkt, dass zur Erlangung dieser Lehrerstelle die vollkommene Kenntniss der deutschen, illirischen und italienischen Sprache gefordert wird.

Von der k. k. kroat.-slav. Statthalterei
Agram am 29. August 1858.

Br. 1886 P. (VI.—50)

3—2

Poziv.

Od velikih onih loterijah novčanih, koje je Nj. c. k. apostolsko veličanstvo otčinskom brizljivostju do-
stojalo narediti u svrhu, da se čisti prihodi od istih, neodbijajući ni taksah, ni biljegovine, ni poštarine, obratjaju izklopno i jedino na utemeljivanje novih, javnih i obćekoristnih i dobrotvornih zavodah, ili na podporu zavodah ovakovih jurve postojećih, bila je i treća, koja se je lani obdržavala, ovenčana uspiehom ožudjenim, i urodila je obilnimi sredstvi za

gradjenje zemaljske ludnice u Erdeljskoj, a dogodice za gradjenje ludnice zemaljske u Ugarskoj,

u koje svrhe biae premilostivo namienjen čisti prihod pomenute tretje loterije.

U ime nesretnikah onih, koji će u zavodih tih nalaziti lieka i olakšice za boli svoje, budi hvala darežljivim onim čovjekoljubom, koji su posvuda u prostranoj cesarevini, pače i u krajevih onih, koji su siromašni naprema ostalim, u pomoć pritekli, da se postigne pomenuta blaga svrha, — budi im hvala dvostruka, na o g i m b o, istina od njih, ali ne avimkolici-m, naplati sreća bogumilo njihovo dielo.

Evo opet liepe prilike, da budemo blagotvorni za siromašne bolesnike i ubogu sirotčad! Razpisuje se evo četvrtá obćekoristna loterija državna sa ustanovljenim ukupnim dobitkom od 60.000 c. k. cekinah u zlatu, od koje je loterije jedna polovica čistoga prihoda namienjena

na gradjenje nove bolnice u Zagrebu,
druga pako

na odhranjivanje nelmučne sirotčadi
od častnikah, vojničkih stranakah i urednikah. S toga se i opet obratja podpisani pouzdano, kao što svagda, na svekolike velikodušne stanovnike cesarevine naše, pozivajući ih, da dionici budu u plemenitom ovom dielu, i da obilno kupujući srećakah od četvrté ove loterije državne prinose, koliko im je moguće, da bi se čim većma zadovoljilo toli blagim namieram premilostivoga nam cesara i gospodar! a

od odsleka državnih loterijah za svrhe obćekoristne i bogumile pri c. k. upravljateljstvu loterijskom.

U Beču mieseca lipnja 1858.

Friderik Schrank,
c. k. vladni savjetnik.

ad 25089-4324 (VI. 57)

3—2

Avviso di Concorso.

Negli II. RR. Ginnasii della Lombardia, ove la lingua dell' insegnamento è l' italiana, sono da conferire alcuni posti di maestro pei seguenti rami d' istruzione, cioè:

per la filosofia;
per la storia e geografia;

per la filologia classica (lingua e litteratura greca e latina);

per la matematica e le scienze naturali (matematica e fisica per tutto il ginnasio, ovvero storia naturale in tutto il ginnasio congiuntamente alla matematica e alla fisica almeno per le prime quattro classi)

Per il conferimento di tali posti, a ciascuno dei quali è annesso lo stipendio annuo di fiorini 700, col diritto di ottazione al maggior soldo di fiorini 800, ed al conseguimento dei sistematici aumenti decennali, si dichiara aperto il concorso a tutto il giorno 10. Settembre p. v.

Entro questo termine dovranno i concorrenti far pervenire all' I. R. Luogotenenza di Lombardia, col mezzo delle Autorità da cui dipendono per ragione d' impiego o di domicilio, le loro istanze corredate dei documenti provanti l' età, la patria, la religione, gli studii percorsi, i servizii già prestati, la conseguita abilitazione al magistero, giusta il vigente Regolamento per gli aspiranti alle cattedre ginnasiali; producendo altre, si una tabella in cui dovranno essere riassunte le loro qualifiche personali, giustificate degli allegati documenti, ed indicando il grado di parentela in cui fossero congiunti con taluno degli attuali docenti presso gli II. RR. Ginnasii di Lombardia.

Dall' I. R. Luogotenenza per la Lombardia.
Milano, 15. Agosto 1858.

Nr. 11045-14044-3332 IV. U. (VI.—56)

3—3

Avviso di Concorso

a quattro stipendi di nuova fondazione sovrana per il Corso di perfezionamento nell' i. r. Accademia di Commercio e di Nautica in Trieste.

Viene aperto il concorso ai sunnominati quattro stipendii pel prossimo anno scolastico 1858-59, due de' quali di fior. 350 l' uno, sono destinati per allievi della Sezione astronomico-nautica e gli altri due di fiorini 500 l' uno, per allievi della Sezione di Costruzione navale, con le norme seguenti:

§. 1. Al conseguimento degli stipendii del Corso di perfezionamento sono atti:

a) Quei giovani che hanno assolto con ottimo successo o l' una o l' altra delle suddette due Sezioni del Corso nautico superiore nell' i. r. Accademia di Trieste.

b) Giovani che non hanno assolto alcuna delle due nominate Sezioni del Corso superiore, ma che hanno acquistato una fondata coltura matematica e cognizione del disegno lineare in un pubblico Istituto d' istruzione della monarchia, e che sono talmente in possesso della lingua italiana da poter seguire con buon successo le lezioni che si fanno in questa lingua.

§. 2. Questi poi ottenendo uno stipendio, sono obbligati a sostenere, durante l' anno di perfezionamento, un esame con buon successo sulla navigazione per istima sugli elementi di costruzione navale, sulla manovra e sul diritto marittimo. L' estensione delle loro cognizioni in questi oggetti deve corrispondere a quanto si esige dagli scolari del Corso biennale di Nautica.

§. 3. I giovani che non hanno assolto il Corso nautico superiore, non possono essere contemplati negli stipendii destinati per l' anno di perfezionamento, se non quando si sottomettono con buon successo ad un esame, da tenersi con dovuto rigore intorno ai rispettivi studii d' obbligo del Corso nautico superiore.

§. 4. Il termine per aspirare a questi quattro stipendii per il 1858-59 si limita perentoriamente a sei settimane dalla data del presente Avviso. Le istanze per il conferimento di un tale stipendio sono da dirigersi al Ministero del culto e dell' istruzione e da presentarsi alla Direzione di quell' istituto presso il quale il supplicante ha fatto i suoi studii che lo qualificano alla competenza. Questa trasmette istanza col suo parere alla Direzione dell' Accademia di Commercio e di Nautica in Trieste, che ne dispone l' ulteriore pertrattazione.

§. 5. Quelli che conseguono uno stipendio, hanno ad obbligarsi prima d' entrare nel godimento di esso, mediante una reversale in iscritto compiuto con buon successo il corso nautico di perfezionamento, in caso di ricerca si presteranno per sei anni come maestri in una pubblica scuola nautica, ed in caso che non adempiano a questi obblighi, rifonderanno all' Erario la somma da essi percetta. Questo periodo di sei anni comincia col compimento dell' anno di perfezionamento.

§. 6. Per minore di età si esige l' assenso dei genitori o dei loro tutori a questa controscritta.

Dall' i. r. Luogotenenza pel Litorale.
Trieste 16. agosto 1858.

Nr. 1880 (DS.—68)

3—3

Kundmachung.

Von der k. k. Grund-Entlastungsfonds-Direktion für Croatien und Slavonien wird zur allgemeinen Kenntniss gebracht, dass mit Rücksicht auf die begienenden Vorarbeiten für die am 31. Oktober l. J. stattfindende 3. Verlosung der Grund-Entlastungs-Schuldverschreibungen der Königreiche Croatien und Slavonien die Vornahme solcher Umschreibungen von Obligationen, bei welchen die neu auszustellenden Obligationen eine veränderte Nummer erhalten müssten, während der Zeit vom 1. September l. J. bis zum Tage der Kundmachung der am 31. Oktober l. J. gezogenen Schuldverschreibungen nicht stattfinden können.

Agram am 28 August 1858.

Nr. 11430 (Fin.—27)

(3—3)

Lizitations-Kundmachung

über die im Bereiche des k. k. Bezirksortes Verbovsko am eingestürzten Dachstuhl der Stallung des Cameral-Wirthshauses zu Moravice auszuführenden Bauherstellungen.

1. Zu Folge hohen Erlasses der hochlöbl. k. k. Finanz-Landes-Direktion vom 2. August 1858, Z. 9849 wird die Herstellung einer neuen Bedachung an der Stallung des Cameral-Wirthshauses zu Moravice im Bezirke Verbovsko in der Ortschaft Moravice um den Fiskalpreis von 1749 fl. 19 kr. CM. im Wege einer öffentlichen, bei der k. k. Finanz-Bezirks-Direktion zu Fiume am 11. September 1858 um 9 Uhr Vormittags abzuhaltenden Minuendo-Lizitation dem Mindestfordernden zur Ausführung überlassen.

2. Zur Lizitation wird Jedermann zugelassen, der zur Eingehung zweiseitig bindender Verträge gesetzlich qualifiziert ist, und durch besondere Bestimmungen nicht ausgeschlossen ist, dann die vorgeschriebene Sicherheit, für die Vollführung der zu übernehmenden Leistung gegeben haben wird.

Minderjährige und Kuranden bedürfen der besonderen gesetzlichen Legitimation.

3. Wer für einen andern lizitieren will, hat die hiezu erforderliche Vollmacht vor dem Beginne der Versteigerung dem hiezu bestimmten Lizitations-Commissär einzuhandigen.

4. Jedermann, er möge für sich oder als Bevollmächtigter bei der Lizitation Anbote stellen wollen, hat vor der am 9 Uhr Vormittags im Amtlokal der k. k. Finanz-Bezirks-Direktion zu Fiume beginnenden mündlichen Ausbiethung das 5% Vadium von dem Fiskalpreise zu Händen des Lizitations-Commissärs zu erlegen.

5. Bei der Versteigerung werden auch schriftliche Offerte angenommen, welche jedoch bis zum Vortage der anberaumten Versteigerung bei der k. k. Finanz-Bezirks-Direktion in Fiume überreicht werden müssen, weil sie später nicht mehr angenommen würden.

6. Jedes schriftliche Offert muss, wenn es berücksichtigt werden soll, auf einem 15. kr. Stempelbogen geschrieben, gehörig versiegelt, und von Aussen mit der Aufschrift, für welche Arbeitsleistung der Anbot lautet, versehen sein, von Innen aber enthalten:

- a) die ausdrückliche Erklärung, dass der Offerent den Gegenstand des Baues, die hierauf bezüglichen allgemeinen und speziellen Baubedingnisse, die Baubeschreibung, den Plan, das Einheitspreis-Verzeichniss und den summarischen Kostenanschlag genau kenne und solchen getreu nachkommen wolle;
- b) den Preisangebot, um welchen er die Ausführung der Bauherstellung zu übernehmen Willens ist, in Ziffern und in Worten deutlich ausgedrückt;
- c) das 5% Vadium von jenem Fiskalbetrage, auf welchen der Anbot lautet. Das Vadium kann im Baren oder in österreichischen Staatspapieren oder in National-Anlehens-Obligationen nach dem zur Zeit bestehenden Börsenwerthe erlegt werden. Auch kann die Nachweisung über den Erlag desselben durch den Anschluss des Depositenscheines einer öffentlichen Kassa geschehen;
- d) den Vor- und Zunamen, Charakter, dann Wohnort des Offerenten.

Offertleger, welche des Schreibens unkundig sind, haben den schriftlichen Offerten ihr Handzeichen beizurücken, in welchem Falle die Mitfertigung zweier Zeugen erforderlich ist, wovon einer zugleich als Namensfertiger des Offerenten zu erscheinen hat.

Auf Offerte, welche diesen Bedingungen nicht entsprechen, später als in der im Punkt 5 festgesetzten Zeit einlangen oder Gegenbedingungen enthalten sollten, würde keine Rücksicht genommen werden.

7. Die oben Punkt 6 ad a erwähnten Lizitations-Grundlagen für die angeführte Leistung können von nun an bis zum Lizitationstage bei der k. k. Finanz-Bezirks-Direktion in Fiume in den gewöhnlichen Amtsstunden eingesehen werden.

8. Nach geschlossener mündlicher Ausbietung erfolgt die Eröffnung der schriftlichen Offerte und deren Protokollirung in der Reihenfolge ihrer geschehenen Ueberreichung und Nummerirung in Gegenwart der mündlichen Anbotsteller, nachdem letzteren die Zahl der vorliegenden schriftlichen Offerte noch vor dem ersten mündlichen Ausbote mitgetheilt worden sein wird.

9. Der Bestanbot, wenn er den Fiskalpreis nicht überschreitet, unterliegt der Ratifikation der k. k. Finanz-Bezirks-Direktion in Fiume, sonst unterliegt er der höheren Ratifikation.

10. Bei gleichem mündlichen und schriftlichen Bestbote wird Ersterem, bei gleichen schriftlichen Anbote aber demjenigen der Vorzug eingeräumt, welcher früher offerirt wurde, worüber der Numerus der erfolgten Einreichung des Offertes entscheidet.

11. Der vom Lizitations-Commissär nach Massgabe des Versteigerungsergebnisses als Ersterer erklärte Bestbieter ist gehalten, das erlegte Vadium bis auf 10% des Ersthebungsbetrages sogleich zu ergänzen und diesen Betrag sammt jenem, welcher zur klarenmässigen Stempelung der Lizitations-Grundlagen und des abzuschliessenden Bauvertrages entfällt, zu Händen des Lizitationskommissärs zu erlegen.

12. Den Offerenten, welche nicht Ersterer geblieben sind, werden die erlegten Vadien gegen die im Lizitations-Protokolle auszudrückende Empfangsbestätigung sogleich zurückgestellt.

K. k. Finanz-Bezirks-Direktion

Fiume am 20. August 1858

Dojak.

(Dp. — 56)

3—4

Obznana.

Radi osiguranja nabavljanja potrebitih stvari pića, pisarnoga materiala, liečnickih i drugih potrebitih za vojni liekarni depot u Zagrebu, zatim četarske i staklene robe, čistjenja rubja, kalaisanja željezne i bakrene kuhinjske sprave, nadalje za brijanje i kosorenje boliestnikah i za prevažanje mrtvih tielah iz bolničke zgrade na vojničko grobje, držat će se dražba 9. rujna o. g. u 9 satih prije podne u pisarni ovdašnje posadne bolnice pod predsjedništvom ovdašnje slavne vojne brigade.

Sve stvari nabavljat će se polag njihove kakvoće ili na komade ili po doljno-austrianskoj mjeri.

Od onih stvari, koje nepodležu naglom pokvaranju imadu dražbi donieti ogledce (Probemuster) i pokazati ih. Oni ogledci, polag kojih će se nabavljati, bit će sačuvani kod bolnice i providit će se s pečatom detičnoga dostalca.

Šta se tiče onih stvari, koje podleže službenoj naredbi, dogovarat će se na dobitna popušćanja, a radi onih, koje nepodležu toj naredbi, dogovarat će se ili na tvrdne ugovorne cijene, koje će ostati jednake cijelo vrijeme nabavljanja, ili na vremenite važarske cijene, kod prodaje u velikom na dobitna popušćanja i to po novom austrianskom 1. studenoga 1858 u život stapajućem novcu.

K dražbi se nebude nitko pustio, tko prvo nepoloži vadium, koi iznosi za pekarske stvari 170 fr., za mesarske 300 fr., za kruparske i brašna prodaju 300 fr., za tčrgovačke 90 fr., za vinoprodavca 80 fr., za staklara 5 fr., za četarske 5 fr., za bakrara 15 fr., za čistjenje rubja 40 fr., za pijavke 15 fr., za brijanje i kosorenje boliestnikah 10 fr. i za prevažanje mrtvih tielah 3 fr. i koji će oni, koji ništa ne daju, odmah po dokončanoj dražbi dobiti natrag. A dostalci pako moradu odmah kod podpisa dražbenoga zapisnika jamčevinu od 10% svote preuzetoga celogodišnjega nabavljanja dotičnih stvari, domiriti, koja će se zatim depositirati.

Ova jamčevina može se položiti ili u gotovom novcu ili u c. k. državnih papirih polag obstojeće burzine cijene, u realnoj jamčevini ili na poručanstvo.

Pismeni uvjeti primit će se pod sljedećim uvjetim i uzeti će se na nje obzir:

- a) oni moradu prispieti još pred dokončkom ustmene dražbe, biti zapečaćeni i ima im se priložiti dotični vadium ili miesto ovoga blagajnička namira;
- b) dotični ponuditelj ima se u svom ofertu naročito izjasniti, da on neće u ničem odbijati se od obznanjenih dražbenih ili ugovornih uvjeta, nego da se većma svojom pismenom ponudom isto tako obvezuje, kao da bi mu bili pročitani dražbeni uvjeti kod ustmene dražbe i on takove kao tekodjer i zapisnik sam skupa bio podpisa, daklem ima se

c) ponuditelj u pismenom ofertu takodjer obvezati, da će u slučaju, ako ostane dostalac, kako se službeno o tom obavijesti, bezodvlačno domiriti vadium na podpnu jamčevinu, i da ako bi ovo prepustio, da se podvjeruje sudbenom postupanju isto tako, kao da bi bio jamčevinu sam položio i nabavljanje preuzeo, anda tako, da se može prisiliti službenim putem na domirenje jamčevine;

d) u pismenom ofertu mora se dotična svota izpisati slovama i izreći sada za svagda, jer se te ponude moradu smatrati kao nepromjenjive, daklem nesmiju

e) u tih ponudah napervo dolaziti popusti protčujući se na još nepoznati uspih ustmene dražbe ili na druge ponude t. j. iznimke ili odstupljanja od dražbenih uvjeta;

f) prispijevše pismene ponude otvorit će se tek kar po dokončku ustmenoga postupanja;

g) sadržava li takov pismeni ofert bolju ponudu nego je ona ustmenoga najviše ponudjajućega, tako će se ofertu dati prednost, ustmena dražba prekinuti i na temelju ponude toga pismenoga oferta napraviti ugovor;

h) ako je pako ponuda pismenoga oferta jednaka s ustmenom najviše ponudom, tako će imati odlučiti dotična visoka vojna oblast, kome se najviše ponudjajućem ima dati prednost.

Ugovor je za najviše ponudjajućega neopozivljiv odmah od dana od njega podpisanoga dražbenoga zapisnika, za erar je pako obvezljiv, tek od dana kada stigne visoko odobrenje.

Daljni dražbeni uvjeti kao takodjer i svekolike potrebitine, koje se od prilike imadu nabaviti za vojnu godinu 1859, mogu se uviditi od sada u računarskoj pisarni zagrebačke posadne bolnice tečajem običnih urednih satih.

U Zagrebu 5. kolovoza 1858.

Bilimek m. p.,
satnik zapovjednik bolniceHeinc m. p.,
štopski liečnik.Zubrzycki m. p.,
računarski oficial.Müller m. p.
vojno povierenički pristav.

Br. 225-1858 gr. (Izv.—237)

3 1

Oglas dražbe.

C. k. kot. ured kao sud slatinski stavlja do obćeg znanja, da će se na molbu Dimitria Coka iz Pčelića u imenu takodjer ostalih vierovnikah pod br. 225 podnietu, celokupna imovina nepokretna, dužnika Pave Lazića sastojeća iz kuće, kućišta, vanjskih zemaljah i vinograda u Vraneševcu pod br. 32 ležeće, sudbeno na 15.6 fr. sr. procijenjeno na licu miesta u Vraneševcu putem javne dražbe prodavati, u koju svrhu ustanovljeni su rokovi na 27. rujna i u slučaju potrebe 27. listopada 1858 svakiput prije podne u 10 satih.

Usljed čega se svi kupiti želeći k ovoj dražbi tim dodatkom pozivlju, da moraju doći providjeni jamčevinom 10 od stotine i da kupac mora preduzeti uknjižene dugove ukoliko kupovna svota dosegla bude polag naznačenja suda.

Uvjeti dražbeni mogu se kod ureda uviditi.

Ujedno se svikolici shodno §. 509 gr. p. p. koji misle imati kakovo hipotekarno pravo na upitnu nepokretnost pozivaju, da do prodaje takove, pravo svoje tim sigurnie opravdaju, pošto u protivnom slučaju sami pripisati imali budu, ako prije diobe kupovne svote radi izčerpjenja po nim vierovnicima izključeni budu. U Slatini dne 3. kolovoza 1858.

C. k. kot. predstojnik.

Br. 1893-1858 pol. (Izv.—235)

3—1

Oglas dražbe.

Usljed naloga veleslavne c. k. županijske oblasti od 30. sčrpnja t. g. br. 8129 iznajmit će se odredbom vis. c. k. miestodržtva od 13. sčrpnja 1856, br. 13713-2158 obćinam dozvoljeno pobiranje pristojbah od potroška pićah i mesa za upravnu godinu 1858-59 t. j. za vrijeme od 1. studenoga 1858 do 31 listopada 1859 putem javne dražbe, za ovopodručnu političku obćinu M. Bukovec u obćinskom uredu malobukovačkom dne 20, za političku obćinu Věrbanovec, u obćinskom uredu u Križovljanu dne 21. a za političku obćinu ludbrežku u ovouredskoj pisarni dne 22. rujna o. g. svakiput u 10 satih prije podne.

Ovo se tim dodatkom do obćeg znanja stavlja, da je obćina malo-bukovečka 3099 fr., věrbanovečka 3950 fr. a ludbrežka 4230 fr. lietos u ime najma dobila, da će ti iznosi kod opredieljenih dražbah uzklikne cijene sačinjavati i da će svaki dražbenik 5% svake uzklikne cijene kao vadium prije započetja dražbe položiti imati.

Pobljiži dražbeni uvjeti mogu se svaki dan u uredovnom vremenu kod ovog c. k. kot. ureda uviditi.

C. k. kot. ured

U Ludbregu dne 20. kolovoza 1858.

C. k. kot. predstojnik

Labas.

Br. 475-1858 c. (Izv.—234)

3 2

Izrok.

Od strane c. k. kot. ureda Kutjevo kao suda daje se ovim javno na znanje, da će se na temelju prošnje zakonitih punolietnih nasljednikah Stevana, Vase i Anne Barišić udate Branković sve pokretnosti ostavštine matere njihove Teodore dne 23. studenoga 1856 preminuvše bez oporuke, kano: marva, krave, junad, pokućstvo, razno sudje dne 19. i 26. rujna 1858, a kuća pod br. 34 sa zgradami, šljivici, vinogradi i pokućnicom na 3.7 fr. procijenjena, dne 24. listopada o. g. u Pakoj vazda poslie podne u 3 sata na javnoj dražbi na uvieke ma izpod procienbe prodati.

Uvjeti mogu se kod ovog c. k. kot. suda vazda uviditi.

C. k. kot. ured Kutjevo kao sud dne 4. kolovoza 1858.

Za c. k. kot. predstojnika

Peidić.

Br. 578 civ. (Izv. 222)

3—3

Izrok.

C. k. kot. ured kao sud Věrbovski stavlja ovim do znanja, da se uslied molbe Luke Bunetta od dne 26. lipnja t. g. br. 578-civ. bude putem sudbene ovrhe dne 20. rujna t. g. pčrvi put i dne 25. listopada t. g. drugi put, svagda u 3 sata poslie podne na licu miesta prodavala zidana kuća u Věrbovskom oz Karolinsku cestu blizu potoka Dobre pod br. 63 ležeća, i na vlastitost Bare udove Bunetta spadajuća sa svimi zdanji, priložecim včrtom i zemljištem, koja su ukupno na 735 f. sudbeno procijenjena.

Što se svim kupiti želećim do znanja stavlja tim, da svaki prije počete dražbe 80 f jamčevine položiti dužan bude, dražbeni uvjeti kao i zapisnik procienie mogu se kod suda uviditi i prepisati dignuti.

Ovo se takodjer svim hipotekarnim i nim vierovnikom, koji posebno obavijestjeni nisu i koji kakovo pravo na istu kuću imati misle, po smislu §. 509 gr. p. do znanja stavlja, za da pravo to do prodaje kuće prijave sudu, tim sigurnie, jer će u protivnom slučaju imat pripisat sami sebi, ako se dioba kupovnine obavi bez njih i ako oni tim u koliko bi se kupovna diobom izčerpila, ostanu izključeni.

Věrbovsko 12. sčrpnja 1858.

C. k. kot. predstojnik

Lendvay.

Carsko-kr.

službene

NARODNE

NOVINE.

Za službene oglase
opredjeljena je
uvrštnina: 4 kr. sr.
od linije za prvi put;
a zatim za svaki put
2 kr. sr. — Za druge
oglasne ili posebne
članke plaća se do 10
linija 20 kr. sr., dalje
pošto od svake po-
jedine linije 4 kr. sr.

Uredovni dio.

Br. 1478-1508 (DS-71)

3-1

Izrok.

Obnarodovanje napisnika gruntovničkih u srb-
skoj vojvodini i u tamiškom Banatu glede neg-
dašnje županije krašovske (sadašnjeg lugoškog
okružja.)

Od strane c. k. ravnateljstva gruntovnicah
u Temišvaru daje se kroz c. k. ravnateljstvo u
Zagreb u obziru napredujućega uvođenja grun-
tovnih novih knjigah u srbskoj vojvodini i u
tamiškom Banatu uslijed naredbe c. k. popači-
teljstva pravosudja od 22. srpnja 1858. br.
14,066 na snagu slijedeće:

I.

U srbskoj vojvodini i u tamiškom Banatu
je u svrhu uvođenja gruntovnih novih knjigah,
mjestimično izvidjenje polag obćinah, sa već
prije mjestno izvidjenima obćinama niemački i
vlaški Lugoš, Škribestye i mali Zorlentz, tako-
djer i u svih ostalih obćinah negdašnje župa-
nije krašovske (sadašnjeg lugoškog okruga)
posve obavljano, te napisnici gruntovnički ujedno
sa čističnim registri i nacrti koji k istim spa-
daju, bit će svakome na ogled izloženi, od 1.
rujna 1858 počemši, i to

a) verhu svih godine 1848. k županii kra-
šovskoj spadavših obćinah, koje sada sudbeno
okružje c. k. kotarskog ureda hogsanskog i Ora-
vičkog sačinjavaju, u c. k. gruntovničkoj pisar-
nici u Oravici, i

b) verhu svih ostalih godine 1848. k žu-
panii krašovskoj spadavših obćinah u c. k. grun-
tovničkoj Pisarnici u Lugošu.

Obavljanje poslova i uredovanjeh nazna-
čenih u izroku ovom ima se započeti takodjer
1. Rujna 1858. i u svrhu ova odredjen je

c. k. kotarski sud u Oravici za pod a) i
c. k. okružni sud u Lugošu za pod b) na-
značene obćine.

U obziru obćinah niemački i vlaški Lugoš,
Škribestye, i mali Zorlentz, imaju valjati naredbe
proglašene u izroku od 30. ožujka 1857.

Podpuni sadržaj te time i diel II. ovog
pod dne 22. srpnja 1858 izdatog izroka uvēr-
šten je u službenih listovih bečkih novinah od
14., 15. i 18. kolovoza t.g. br. 185, 186 i 188.

C. k. ravnateljstva gruntovnicah
u Zagrebu dne 30. kolovoza 1858.

Neuredovni dio.

Austrijska carevina.

Zagreb. Ministarstvo za bogoštovje i na-
stava dozvolilo je učitelja katoličke triviale
škole u Zlataru u varaždinskoj županii za nje-
gove trudove u izobrazovanju posebnih učitelj-
stvenih kandidatah, pošto su mu istim povodom
već više puta u dio pale pohvale, nagradu od
60 fr. kon. novca iz hrvatske narodne školske
zaklade.

I. V. U Koprivnici 3. rujna. Nije samo
rieč, već se i iz radnje viditi može, da ćemo
mi Koprivničani danas godinu današ biti od že-
ljeznice samo 3 sata udaljeni, a što se paro-
brodarstva tiče, služi nam sreća takodjer, jer
ćemo samo 1½ sata udaljeni biti i od parobrod-
ske stacije, kao što smo se već činom lani o-
svjedočili, kad je prvi parobrod iz Osieka do
Legrada po Dravi svoj pokus s dobrim uspie-
hom dočuvši, i tako za obe svrhu sa vese-
lim srcem gledamo radnju čišćenja Drave i
gradjenja željeznice po našem hrvatskom Me-
đimurju. Valjalo bi sada, da se na drumovo,

koji će voditi do željeznice osposbi posorazma,
jer će k njoj svi proizvodi naših gjurčkih i
križevačkih regimentah i veliki dio stare naše
križevačke županije hrliti.

Željeznica i parobrodarstvo razvija se dakle
sasvim blizu nas; taj novi život proirio našeg
gradića već sada veću obćinačku živahnost i
tako od onog doba, odakle se sbilja na međimur-
skoj željeznici svojaki radi, obuzela je ideja
ovdašnjeg obćinika Ivu Gjorkana ustrojiti ov-
dje jedan parni mlin, i on otdje u tu svrhu
u Beč i dovede ovamo jednog mašinistu, s ko-
jim je gradjenje i složenje mlin pogodilo, i ovo
već se krasno zdanje za taj mlin pod krovom na-
lazi a parni se kotao sa drugim spravama ovih
današ očekiva. Za cieto ovaj obćinik zaslužuje
zbog ovoga poduzetja da mu se sve domovian
zahvali, jerbo nije on samo na svoj džep ovdje
gledao, nego i na onu sirotinju, koja svoje žit
na dravske mlino iz daleka voziti mora i tako
i po više dana na mlieve čekati.

Da bog da, da se tako krasno ideja i na drugim
krajevima naše domovine skoro usmognu razviti.

Beč 4. rujna. Današnji „Wien. Ztg.“ sa-
držuje obznanu narodne banke, polag koje će
ona započeti već dne 6. t. m. izdavati nove na
austrijsku vrijednost glaseće banknote od 10,
100 i 1000 fr.

— Nj. c. visost g. nadvojvoda Franjo Dra-
gutin, koi je bio kćerstni kum novorodjenoga ca-
revića, poklonio je po dočerenom kćerčenju šest
hiljada fr. za dobrotvorne svrhe. Nj. velič. car
Ferdinand položio je takodjer u to ime 3000, a
Nj. velič. carica Maria Ana 2000 fr.

— Austrijski poslanik kod francuskoga dvora,
baron Hübner, otišao je 31. kolovoza poslie
svoga bavljenja a Starnberga opet u Pariz.

— Njz. velič. carica poklonila je 2500 fr.
bečkim dobrotvornim zavodima.

— Nj. kr. visost princ bavarski Adalbert od-
putovao je jučer u jutro u Monakov.

— Nj. car. visost gosp. nadvojvoda Stjepan
otšao je jučer na kratko vrijeme u Štajersku.

— Uslijed naredbe ministarstva unutarnjih die-
lah moraju se u javne bolnice primati bez iz-
nimke svi bolesnici, koji se doprate u iste s
lječniškom svjedočbom ili se sami prijave i od
bolničkoga liječnika nadju da su u istinu bo-
lestni. Radi pomanjkanja dokumenatah, koji do-
kažuju odkud je bolesnik i je li kadar platiti
bolničke troškove, nesmije se podnipošto zabra-
niti primanje u bolnice.

— Ruski fregatski kapetan Čihajov došao je
u Těrst s depešama od admirala Patiatina iz
Tientsinga, među kojima se nalazi i izvorni ugo-
vor u ruskom, kineskom i mandjurakom jeziku,
koi je sklopljen među Rusiom i Kinom. Budući
da se je Čihajov kostumacu podvjerći morao,
preuzeo je ruski konzul u Těrstu, grof Kasini,
pošiljke i odpremio ih je poslapstvu u Beč.
Od ovud bit će iste po jednom vlastitom ulaku
odpravljene u Petrograd.

— Ruski bojni parobrod „Polkal“ kapetan
Juškov, ide iz Dubrovnika u Těrst, da tamo
nabavi hranu, pa će se zatim opet vratiti u
Dubrovnik.

Cernagora

S cernogorske granice pišu od 28. kolo-
voza: Brat kneza Danila, predsjednik Mirko, pri-
speo je s pratnjom sastojećom iz više Cernogora-
cah iz Dubrovnika u Kotor, gdje je obolio. Govori
se, da će knez sa 100 Cernogoracah ići mie-
seca rujna u Pariz. Na povratku poveći će sobom
svoga setjaka, koi je tamo da se izobrazi. Među
Turskom i Cernom Gorom sklopljeno je primirje

do 31. prosinca 1858 (staroga ili novoga pi-
sanja?)

Turska.

Carigrad. Dugovi carskoga harema iz-
nose polag posljednjih izračunah blizu do 700
(sedam sto) milijunah grošah.

Tallanska.

Napulj. Dne 7. kolovoza udarila je munja
u kraljevsku palaču u lšii i prošla je kroz 5
dvoranah i predsobu kraljeva. Nj. velič. zapo-
viedilo je zatim, da se odmah udalji električki
bērzojav iz palače.

Ruska.

Nieki gosp. Šafner javlja u novinama new-
yorkskim, da je ruski car prije četiri godine
namieru imao podići bērzojavnu žicu od Petro-
grada do ruskih zemaljah u sievernoj Americi,
a odatle u St. Francisko. Trebala je najprije do
Moskve da ide, a odatle prieko uralke gore
prieko Irkutka do ohočkoga mora, a iz Kam-
čatke prieko mora do Koksokoga zalieva u ruskoj
Americi. Jedna grana išla bi na Amur, te bi
ova linia išla uprav do Pekinga i u savez ga
dovela s Petrogradom.

— Irkutka korespondencia jednoga petrograd-
skoga liste donosi točnie viesti o pograničnom
ugovoru, koi je glavni gubernator istočnoga Si-
bira dne 28. svibnja u Aihanu s Kinesima sklo-
pio. Uslijed toga imaju lieva obala Amurova od
svojega sedinka iz Arguna i Šilke do onud gdje
unaj utiče Usur, od ovuda pako obe obale biti
ruske, Kinezi mogu slobodno ploviti po dolnjem
Amuru a Rusima zasuprot dozvoljeno je slo-
bodna vožnja po Uzuru i Sungaru.

— U Kavkazu obustavio je Šamil velikim napo-
rom silah barem u taj čas napredovanje gene-
rala Evdokimova. U ahtskoj dragi, koja pre-
siece varandinsko polje napravao put Argun-
rieke, uvērstio se je sa 900 momakah i za-
premio je sve ulaske. Ruske prednje straže
proděle su pod neprestanim borbama pol milje
dalje od te točke i činile su se priprave za da-
lji nasert.

— „Suhl. Ztg.“ donosi slijedeći dopis iz Pe-
trograda: „O posljednjim snatnim događajima
u Kini nije se izrazio dosad još nijedan ovdieš-
nji list van jedina „Steverna Pčela“ a i ova to samo
zato čini, da doda opasku, da se je sibirskaja že-
ljeznica timē mnogo bliže promaknula k svoje-
mu oživotvorenju. Možebiti da dan danas nebi
trebalo ništa držati za nemoguće, no ova že-
ljeznica ostat će po svoj prilici još veoma dugo
nemogućna stvar, jer negledeć na neizmiernu
glavnicu, potrebnu za izvedenje ove namiere, i
oslanjajuću se na veoma hipotetičan račun, ne-
će željeznica, koja vodi kroz pustoši, pokriti ni
troškove za rukovanje tim većma, budući da
će isti zbog klimatičnih i drugih usroka mno-
go veći biti, nego li što su kod svake druge
željeznice. Usuprot nema sumnje, da će otvo-
renje Kine vladu prisiliti, da moskovsku željez-
nicu produži prema istoku što je većma mogu-
će, baš i bērzojavna linia do kineske granice
bila bi porazmierno jeftino i veoma koristno
poduzeće.“

K tomu opažamo, da i francuski listovi
istina pretiekivaju iz „Moniteura“ poznatu de-
pešu barona Grossa, no da se do sele barem uz-
državaju od svakog daljega razmatranja o o-
vom predmetu; dočim je, što se tiče engleskih
listovah, „Times“, kao što je poznato, govorila
o teškoćama, kojih će još biti, dok se obitine
ugovori udinjani s Kinom.

Varšava. Ovdje se je dogodio pred nekoliko danah strašan slučaj. Nieka gospođa, — koja nije više mlada — mati odrasle djece, predpjela je je otrovati svoga muža, da može poći za drugoga, s kojim je imala poznanstvo. Nesretnica podmetnula je u smutaji otrov na mjesto muža — svojoj nedavno zaručenoj kćeri, koja je skoro zatim dušu pustila. Zločinka pobjegla je, no bila je za nekoliko danah uhvaćena i predana sudu.

Njemačka.

Berlin 2. rujna. Nj. veličanstva kralj i kraljica prispijela su danas popodne u 2^{3/4} sata iz Tegerasea ovamo i otišla su u Sansouci.

Francuska.

„La Patrie“ sadržaje duži članak, u kojem se opet s velikom energijom proti zapremaljenju otoka Perima po Englezima protestuje. Tomu daje „Patrie“ povoda pismo lorda Malmesbury-a, u kojem isti kaže, da mu nije poznato, da je engleska vojska imenovani otek zapremila i viest u listu „Indépendance Belge“, uslied koje lord Redcliffe putuje u Carigrad, da nagovori portu, da proda Perim Engleskoj. „La Patrie“ pobija turskoj vladi pravo prodati i najmanju stranu svoje carevine, budući da je to proti cilokupnosti i nezavisnosti Turske, koju osigurava pariški ugovor. „Courier de Havre“ oprovjerguje viest „Patrie“, polag koje se u indijskom oceanu ima podići nova flotska štacija; tu se veli radi samo o promjeni imena. Prije se je zvala štacija na re-unionskom otoku: Štacija indo-kineska i svekolike plavi bile su zbog rata otišle put Kine; ovdje zapoviedajući admiral naravno nije bio u stanju mnogo se starati za napomenutu štaciju, a i kasnije neće toga moći, budući da će francuska flota poslije mira sa Kinom dielovat proti kraljevini Kobinkine. U ovim okolnostima derži se za potrebno, da se naimenuje drugi zapoviednik za štaciju reunionskog otoka, koja će odsele dobiti ime štacije od istočne Afrike, dočim će švadra admirala Rigoulta i nadalje nositi ime švadra indo-kineske.

— Kao što doznaje „Zeit“, izrazila se je tehnička komisija u Parizu za ispitivanje projekata galačke komisije za poboljšanje dunavskoga brodarenja za to, da se izabere rukav sv. Gjorgje. Bečke glazbene novine dođaju, da se je i c. k. vlada izrazila za ovo dunavsko ušće.

— Prije nekoliko danah položen je temeljni kamen u Bordó-u za veličanstven kolegijum jezuitah.

— U Parizu se pogovora, da je carica Eugenia opet trudna i da su joj zbog toga liekari savijetovali, da neide još jedno 8 danah u Biarritz, jerbo joj je treba pokoja.

Velika Britanija i Iraka.

„Times“ radoje se, što se je sveršio ugovor s Kinom. „Ovaj uspjeh“, veli „Times“, „nadilazi sve, što smo posljednjih godina uradili; otvorivši Kinu učinili smo za trgovinu to, što je Kolumbus učinio za izobraženo čovječanstvo, otvaramo mu nov svijet.“ Lord Palmerston, koji kao kćertica kabinet Toriah podkapa, doći će ovih danah u Pariz, gdje se je nedavno i lord Klarendon nalazio. Misli se, da je nieka politična namjera, inače zašto bi sad engleski diplomati u Pariz dolazili, kad su svi drugi odatle se razili.

— U Indii umro je engleski general Kampbell.

Amerika.

New-York 16. kolovoza. Jučer je postavljeno ovde temeljni kamen za novu katoličku stolnu crkvu sv. Patrika. Svečanost je bila sasvim krasna. Više od 100.000 katolikah bilo je nazočno, a nadbiskup Hughes prođikovao je.

Azija.

Bombaj 4. kolovoza. Gvaliorski buntovnici oplienivši Tong unišli su u bandisko područje a progoni ih Holmesova brigada. — General Roberts bio je s vojskom nasirabadskom dne 19. srpnja još u Teaku. Sir Jon Grant otišao je 11. srpnja iz Luknoya, da dođe na pomoć Man-Singua i zapremio je Fizebad.

Berzovjavne i najnovije vijesti.

Bombaj 4. kolovoza. Od Allahabada izišla je vojska pod pukovnikom Berkleyem da uzme više tvrđjah s one strane Ganga, što joj je i većom stranom za rukom pošlo. Sir Hugh Rose preuzeo je opet zapoviedništvo punanskoga oddiela. Glavni gubernator nastupit će uskoro pregledni put u Luknov.

Hongkong 5. srpnja. C. k. fregata „Novara“ došla je poslije vožnje od 9 danah od Manile ovamo.

Berlin 4. rujna. List „Hamburg Nachrichten“ javlja iz Kodanja od 3. Na Skodsborgu bilo je danas tajno državno vijeće, u kojem je ustanavljen bio odgovor, koji se ima poslati u Frankfurt.

Javljaju iz Turina od 3. rujna. Čuje se da će Ratazzi ili turinski sindik Nota imenovan biti predsjednikom komore a Buon-Campagni ministrom nastave. List „Patriota“, koji je uređivao nekadašnji odvjetnik Gazoletti, sadašnji politički biogunac, stopit će se s listom „L'Indépendente“, koji kao što je poznato, s neumornom revnošću tiera posao narodne politike. Današnja „Gazetta piemontese“ daje na znanje, da je redovita željeznička služba započela medju kupalištem Aix-les-Bains i Kulozom. „Indépendente“ javlja dolazak opanomogućenoga sardinskoga ministra kod dvora toskanskog i parmanskoga, komandiera Buon kompagnia, u Turin; isti je dobio dopust na jedan mjesec (čini se da je njegov dolazak dao povoda gore napomenutoj promjeni listiće). „Sentinella delle Alpi“ javlja, da su u Kuneu bila dva veoma jaka potresa, no da nisu na sreću odviš duge trajala; oni su se pojavili u ponedjeljak i 2. t. m. Kolebanje predmetah bilo je izvanredno, bërda orila su se od štopota, boi je prouzročèn bio potresom.

Is Firenze javljaju od 1. t. m., da se je pod predsjedom Nj. c. visosti prestolnoga nasljednika sastavilo društvo za dovršenje pročelja stolne crkve.

Razne vijesti.

Manjina muzikaš. Na 16. kolov. ove godine bila je u narodnom magjarskom kazalištu u Pešti glasbena zabava (koncert), kojoj će jamačno po svem svijetu glas otići. Nieki ugarski prirodoslovac g. Lav Hamar, pomisli, nebi li se moglo više fortepianah pomoću manjine (elektriciteta) tako skopčati, da kad staneš udarati jedan fortepiano, i svi se drugi oglašju. Ovoj pomisli da de povod nedavao izamljena poraba manjine, ili upravo one vèrsti manjine, što se zove galvanizam. Munjinom se mogu sve ure (sati) tako upravljati, da sve idu jednako. Gosp. Hamar je namjestio na pozorištu 5 fortepianah, i druge priprave nije bilo nego mnoštvo tananih žica s jednom debelom skopčanih, koja je dopirala do električke baterije u bližnjoj sobi namještena. Sad siede fortepianista Felter za jedan od onih 5 fortepianah i stane udarati. Iz pèrva se je čuo samo glas jednoga fortepijana i ljudi su već mislili, da su prevareni, kad najednput saori svih pet fortepijanah, igrajućih na isti mah (takt) i istu pjesmu uz gromoviti „eljen!“ slušalacah. I doista je to bio čaroban pogled, kako ona 4 fortepijana okrenuta prama slušaocima sami od sebe najkrasnije pjesme izvode, kako na njima tipke (klevesi) trepeću, a niko ga nema, koji ih udara. Kasnije se je broj igrajućih fortepijanah više putah mienjao: sad je samo jedan igrao, sada 2, sada 3, sada svih 5 — kako je hteo onaj, koji je udarao onaj peti. Novine već mudroju o posledicama ovog izuma i proriču čudesa, što ćemo ih uslied toga na skoro doživiti. Evropa je sada skopčana berzovjavom (telegrafom) s Amerikom, od koje nas razstavlja mere 1000 miljah široko. Glasovitomu pijanisti Franji Lisztu ili drugomu kojemu u Parizu past će koncert, da će sutra dati koncert u kojem amerikanskom gradu. On će to odmah onamo poslati, te će se ljudi sutradan skupiti u dvorani, da stanevitu ure namjestit će sovondie fortepijane skopčan na način Hamarova s berzovjavom, a Liszt će s njim opet skopčati sice od svoga fortepijana, namještenoga u njegovoj sobi. Liszt će za njega siesti u

spavaćoj haljini i isvoditi iz njega prokrasne glase, koji će ushititi 2000 miljah udaljene Amerikance. Ovo je danas jošte žale, no već sutra može postati istina. Za munjinu nema vremena ni prostora, i o divnoj njazinoj sili toliko smo već primierah doznali, da ovo nije ni malo nemoguća stvar.

Ugarsko gospodarsko društvo odredilo je ove nagrade za magjarske knjige: 100 zlatnih dukatah za najbolju knjigu o šumarstvu; 40 dukatah za nauku o ratilima. Čini nam se, da bi i naše gospodarsko društvo najspasonosnije sa sada dielovalo izdavanjem korisnih i dobrih gospodarskih knjigah, kojih kod nas nema od lieka.

U Beč se sada vozi mlieko željeznicom čak iz Gjura (Raab). Za taj posao su sagrađena osobita kola, koja beru po 100 vedarah mlieka u vedrenjacima, stojećima na ledu, da se mlieko neukiseli, dok stignu daleki Beč. (G. L.)

Odgovorni urednik. Dr. Demeter.

SLUŽBENI LIST.

Nr. 11130 (Fin.—31)

(3—1)

Kundmachung

einer neuerlichen Mauth-Versteigerung.
Mit Beziehung auf die durch die Landeszeitungen verlaublichte hierortige Kundmachung vom 13 Juli J. Z. 8847 wird bekannt gegeben, dass wegen Verpachtung der Mauthstation an der Drave-Brücke bei Warasdin und der Wegmuthstation zu Warasdin für die Zeit vom 1. November 1858 bis letzten Oktober 1859 eine neuerliche Versteigerung am 23. September 1858 bei der k. k. Finanz-Bezirks-Direktion zu Warasdin abgehalten werden wird.

K. k. Finanz-Landes-Direktion
Agram am 1. September 1858.

Br. 4808 (DS—72)

4—1

Javna dražba.

Dne 13. o. m u 9 sati priè podne obdržavat će se u selu Gračan javna dražba ovogodišnjeg priroda žirovine, bukvicah i kestenja ovogradske šume Gračan, što se time do obćeg znanja stavlja, da se dražbeni uvjeti u obićnih uredovnih sati kod gradskog poglavarstva uviditi mogu i da je dražbena žaobina na 40 fr. sr. ustanovljena.

Poglavarstvo c. k. glavnog grada
U Zagrebu dne 1. rujna 1858.

Nr. 2519 pol. (Lzv.—238)

3—1

Lizitations-Kundmachung.

Nachdem bei der am 30. August hieramts abgehaltenen Minuendo-Lizitation wegen Verpachtung der Vorspanns-Beistellung an der Vorspannsstation zu Prilisce gornje für das Verwaltungsjahr 1858-59 kein annehmbarer Anbot gestellt war, so wird dieselbe Lizitation am 27. September d. J. Vormittags um 9 Uhr hieramts wiederholt, abgehalten werden.

Was hiemit zur allgemeinen Kenntniss gebracht wird.

Vom k. k. Bezirksamte
Stelnik den 30. August 1858.
Der k. k. Bezirks-Vorstand
Lopašić.

Br. 1893—1858 pol. (Lzv.—235)

3—2

Oglas dražbe.

Uslied naloga veleslavne c. k. županijske oblasti od 30. srpnja t. g. br. 8129 iznajmit će se odredbom vis. c. k. miestodržtva od 13. srpnja 1856, br. 13713-2158 obćinam dozvoljeno pobiranje pristojbah od potroška pićah i mesa za upravnu godinu 1858-59, t. j. za vrijeme od 1. studenoga 1858 do 31. listopada 1859 putem javne dražbe, za ovopodručnu političku obćinu M. Bukovec u obćinskom uredu malobukovačkom dne 20., za političku obćinu Verbanovec, u obćinskom uredu u Križovljanu dne 21. a za političku obćinu ludbrežku u Oviuredskoj pisarni dne 22. rujna o. g. svakiput u 10 sati priè podne.

Ovo se tim dodatkom do obćeg znanja stavlja, da je obćina malo-bukovečka 3099 fr., verbanovečka 3050 fr. a ludbrežka 423 fr. lietos u ime najma dobila, da će ti iznosi kod opredieljenih dražbah uzklikne cienne sačinjavati i da će svaki dražbenik 5% svake uzklikne cienne kao vadium priè započetja dražbe položiti imati.

Poblizji dražbeni uvjeti mogu se svaki dan u uredovnom vremenu kod ovog c. k. kot. ureda uviditi.

C. k. kot. ured
U Ludbrežu dne 20. kolovoza 1858.
C. k. kot. predstojnik
Lahaš.

Carsko-kr.

službene

Novine ove izlaze svaki dan izvanredne nedjelje i praznike na čitavom listu. — Polugodišnja predplata je za domaću u novinarici 4 for. srebra. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom pošiljati, 6 for. sr. —

NARODNE

NOVINE.

Za službene oglase opredjeljena je površina: 4 kr. sr. od linije za prvi put; a zatim za svaki put 2 kr. sr. — Za druge oglase ili posebne članke plaća se do 10 linija 20 kr. sr., dalje pak od svake pojedine linije 4 kr. sr.

Uredovni dio.

Nj. c. k. apostolsko veličanstvo dostojalo je izdati sljedeće najviše ručno pismo na ministra unutarnjih poslova:

„Ljubavi barone Bach! Toli mnogobrojni čini milosrđa dolaze do Mojega znanja, koji su izvršeni povodom narodjenja Mojega sina, prestolnoga namjestnika Rudolfa, u svim pokrajinama Mojega carstva, da osjećam prava potrebu izreći zato Svoje najtoplije priznanje.

Nalazem Vam obnarodovati ga i dodati, da mi takova očitovanja dobrotvornosti Mojih podložnika izrazuju njihovo radostno udioničvo za napomenuti sretni događaj.

Laksenburg dne 3. rujna 1858.

Franjo Josip s r.

Neuredovni dio.

Austrijska carevina.

Trst, 2. rujna. Današnji parobrod iz Dalmacije donosa nam viest, da je prispjela jedna francuska vojna ladja u Gruž i da je donijela zimsku odieću i plaću za momčad tamo nalazećih se francuskih ladjah. Poleg pisamah s crnogorske granice još svejedno nalazi se senator Cerović u uzi i knez Danilo nakanio je njegovim obsudjenjem porti i europskim vladama zadovoljiti. Ubojstvo francuskoga konzula nepotvrdjuje se.

— Knez Pavao Esterhazy prispeo je prejučer u Boč iz Karlovih Varah.

Srbija.

Svetovidu pišu iz Beograda sljedeće: Od nekoliko danah ovdje se živo govori, da će se uskoro davno poželjena narodna skupština sazvati. Već je sav narod izjavio tu svoju iskrenu želju nadležnom mjestu i to službenim putem prieko svojih miestnih starešina.

Da će dakle skupština biti, o tom nema više sumnje, premda se i do danas nemalo osnovalo nije dalo drugčije misliti, pri svem tom i ako su se svakojaki glasovi o tom uznosili i čisto narodnom predmetu raznosili.

Govori se kao izviestno da je predloženo s programom o skupštini držati se imajućoj kod zemaljskoga savjeta, koji se neprestano tim pitanjem zanima, da li da se skupština sad ili docnije sazove, i zbog toga će i Nj. svetlost knez, koji se od posljednjega vremena u Kragujevcu bavi, što prije uskoriti svoj povratak za ovamo, tako da mu se svaki čas nadamo.

Najposlije bilo šta mu drago, zakonita će se želja naroda ispuniti, no željni bi bili, da skupština takova bude, koja će pravi pečat zakonitosti na sebi nositi.

Druge novosti Srbije nema, koje bi inostranstvo zanimale. Zato se redje odavde za sad dopisuje.

Onaj Turčin Osmanbeg, za koga smo prije javili bili, da je jednom prilikom ovdajnu kraljevsko-prusku konzulatsku zastavu riečma slovstio, bio je tri nedjelje danah u ovom gradu uspijen i sad su ga pustili, strogo mu je zapriječeno, da se više neusudi podobna izstupljenja činiti, jer će drugi put mnogo teže kaznjen biti. S ovom kazni, koju je prestupnik preterpio, hvatjeni se konzulat zadovoljio tim prije, što je dokazano, da je Turčin duševno slab i da je dielo sasvim usamljeno bilo.

— Ovoga se je lieta već prakticirala naredba novog ustrojenja školskoga, što se tiče polaganja ispitah od strane učiteljah i onih osobah,

koje žele biti učitelji. Bogoslovi naši, koji su ove godine iz škole izišli i koji se obično onda učiteljstva primaju, dok im neispadne prilika da se nezapope, za kojom prilikom moraju duge čekati (zato se škole prime i daju je se kao nečeg uzgrednog i kao od biele), — mlikim tvrđoglavim i revećim vietrom zadahnuti, zavierili su se, da nijedan nepoloži ispita zato, što su oni ispit položili u seminariju i imaju svjedocanstva. Ove su oni mislili tako učiniti, dajući da će ih popočiteljstvo prosvište u oskudnosti osobah za učiteljstvo, za kratko vrijeme moliti da se prime učiteljstva i bez polaganja ispita; ali kad odoše kćama, pa im onamo nedadoše hliaba bez reda, i vidjeli da je teško zapeti i kositi, a ovamo ih neće da mole, da se prime učiteljstva, oni okunjiše nosove i položili ispit. — I oni, koji su već učitelji, nieki su polagali ispit, ali je tu, naravno kao prvi put, išle onako, kao što se prvi put nemože bolje ni očekivati. Tako n. pr. ostalo je i nesposobnih učiteljah, te nisu ni pozivani na polaganje ispita, a opet našlo se je da se po nieki krajnje nesposobnosti na ispitu pokazao, te da je dobio ocienu „sposoban“, a nieki sposobni i od toliko godina učitelji službe su lišeni! Tako se čuje, da je starac jedan, koji je dosad 34 godine učiteljovao, sad službe lišen. No to sve biva po okolnostima, koje će zar i izmiri podleći i s vremenom se u red dovesti.

Talijska.

Turin 2. rujna. U ovdajšnjem stolnom gradu biesne boginje (koze) tako, da se boji stero i mlado. Ne samo oni, koji nisu ciepljeni nego i ciepljeni dobivaju tu bolest. Ona jako biesni i već ih je mnoge uslijed nje poumarilo. Veliko je zlo u Piemontskoj, da se roditelji brane, svoju diecu dati ciepliti. Medju ovolikom mnozinom neciepljenih lahko se razprostranjuje ta bolest i prelazi onda i na one, koji su već ciepljeni pred dake vremena.

— Predaja luke od Vilefranke Rusii po svim listovima a najposlije i po „Moniteuru de la Flotte“ potvrdjena iznova je pazornost javnoga mnijenja obratila na nastajuće parobrodarsko društvo od Odeze. Što se bližjega o tom čuje jest sljedeće: Rusia, koja polag ugovora od 1856 godine nesmije više držati vojnu flotu u crnom moru, našla je sredstvo, da izpunii dužnosti, koje je na se uzela a opet nastavi povećanje svoga pomorstva. Parobrodarsko društvo od Odeze daje tomu najbolju podpornicu. Ruska vlada podupira ga darežljivo novcem pod tim uvjetom, da društvo svoje brodove sagrađi po danom kalupu i na njima upotrebi oficire i mornare carskoga pomorstva. Društvo mora sagrađiti do 80 parobredah, isti moraju imat pokrićih bateriah, koje za rata mogu primiti potrebne topove. Imenovno sadržavat će 650 do 800 no u istinu 1200 do 1500 bačavah. U Ganovi nalazeći se parobrod odgovara barem posljednjem broju. Glavnica društva iznosi 80 milijunah. Od 20.000 akciah pridržao si je car trećinu i poklanja svoj deo od dohodke akcionsarima. Time je društvo od Odeze u stanju, svoje cione staviti tako jeftino, da neće moći netiecat se s njime ni parobrodi društva „Messageries Imperiales“ od Marsilje ni parobrodi bojda terećanskoga i Rusia si je time stvorila arsenal u sredozemnom moru, koji će Francuskoj skoro zadati ozbiljnih skrbih.

Turin. Sad se zna, šta je radio grof Cavour u Plombiera. On je, vele, išao tamo radi ženitbe princea Napoleona sa stariom kćerom kralja sardinskoga.

Turska.

Iz Pere od 28. kolovoza pišu „Triest. Ziga.“: Senzacija, koju je hat od 17. kolovoza proizveo, nije još minula, već još raste. Otkad je isti izišo nije još nijednom ministru izvan Rize i Alipaše za rukom pošlo da dodje pred sultana i što više, ljudi ubaviešteni hoće da tvrde, da car daje i na drugi način svome saraju osiećati svoj gnjev. Toliko je istina, da za ove nedjelje nisu nikakva kola sa stanovnicama od saraja ostavila carsku palaču i to, kao što se čuje, samo zato, da se preprieči, da gdjekoja Hepotica, za čije dugove mežebiti se nije još saznelo, neuzmogne staviti se u porazumljenje sa svojim virovnicima. Neizmierni treškovi učinjeni a najnovije vrijeme, kao i dogodivše se krupne razsipnosti, kojima je poveda dala zanemarena kontrola, učinilo da je bilo potrebno jedan dio neizmiernih dragocienostih sultanićinih založit kod jednog ovdiešnjega bankiera za 40.000 funtih sterlingah; ova učinjenica dovoljno potvrdjuje nedavno prijavljenu viest, da su troškovi za svetkovine vienčanja namireni bili samo iz privatne kase padišine. Ovo založenje došlo je tek sada izdanjem hata od 17. kolovoza do znanja sultanova i hoje se ne bez uzroka, da će inače toli dobrotstivi vladar u tom poslu postupati priekim putem svojih predjah. Većina dvorskih činovnikah zatvorena je, više najznatnijih arapskih ennakah moralo je ustavit palaču, a na njihovo mjesto stavljeni su sluga Rizepašine, koji su činom već posviedočili svoju viernost. Rizepaša sam je svaki dan u palači i nadzira ju glavom.

Uapsivanjima, koja su se od prošaste nedjelje zbila u palači sultanovoj i medju raznim dvorskim činovnicima, pridružuju se ona, koja se malone svaki dan čine u Peri i Galati.

Ove nedjelje dovedeni su bili uhvaćeni kolovodje nieke urote, koja je, kao što kažu, pojavila se u Smirni, a i iz drugih krajevah dolaze uznemirujuća izvješća o duhu vladajućem medju turskim pučanstvom. Kažu, da ovaj razdraženosti mnogo doprinose inostrani izaslanici.

Iz Turina od 31. kolovoza došao je iz Carigrada od 24. jedan telegram s viestju, da su Mehemed Alipaša, pomorski ministar (svak sultanov), Ali Galipaša, ministar trgovine, Ilhamipaša, Mahmudpaša i Ethempaša, sučlanovi velikoga vieća (četiri posljednja carevi su zeti), stavljeni u mir, a da su Kibrisli Mehemedpaša, predsjednik tanzimatskoga vieća, pomorskim ministrom, Mehemed Radžipaša pako predsjednikom tanzimatskoga vieća naimenovani. Naše vlastite do 28. pr. m. dopiruće viesti iz Carigrada nenapominju ovih naimenovanjah, opata k tomu „Triest. Ztg.“

Carigrad, 28. kolovoza. U Salanu ukerali su se svi članovi medžlisa zajedno s muftiom, muftiom i tajnikom pašinim kao i mnogi otmierni Gerci i Izraeliti put Carigrada, da predadu sultanu molbenice, koje potpisane od najuglednijih stanovnikah i konsulah, zahtievaju, da se ustanovi tarifa za živež, odstrane sloporabe vladajuće kod carinarstva a uobće reklamiraju proti upravi pašinoj. Ondiešnja okolica veoma je nesigurna zbog hajdućkih navalah. Medju ostalim bio je opljačkan jedan vaskelik karvan, koji je išo na perlepski vašar prema sieveru od Seresa. Iz Filopopolja čuju se iste šaboje; nemožeš učinit koraka izvan grada, da se neizložiš pogibeljima. Hajduci obilaze mjestu a formalno ustrojenim četama.

Veliki glavni drum vodeći iz Trapezunta u Bajazid skoro da se nemože više upotrebiti za trgovinu razbojničtva i ubojstva radi.

SLUŽBENI LIST.

Z. 14591-3339 V. 1858 (VI.—61)

3—1

Kundmachung.

Die Vorlesungen am k. k. Militär-Thierarznei-Institute zu Wien, werden am 5. Oktober l. J. ihren Anfang nehmen.

Die Aspiranten aus dem Civile für diesen Lehrkurs, müssen das 17. Lebensjahr vollendet und dürfen das 24. nicht überschritten haben und müssen sich mit den Zeugnissen über die wenigstens mit Erhalt der ersten Fortgangsklasse stattgefundenen Absolvierung des Unter-Gymnasiums oder der Unter-Real-schule ausweisen.

Der Studienkurs dauert durch 3 Jahre, nach Absolvierung desselben und Ablegung der strengen Prüfungen erhalten die Kandidaten ein Diplom, durch welches sie zur Ausübung der thierärztlichen Praxis in ihrem ganzen Umfange in den sämtlichen Kronländern des österreichischen Kaiserstaates berechtigt werden.

Diplomirte Aerzte und approbirte Wundärzte, dann diejenigen Kurschmiede, welche nach dem früheren Studienplane dem zweijährigen Lehrkurs zurückgelegt haben, können den thierärztlichen Kurs innerhalb 2 Jahren absolviren, jedoch können die letzteren nur dann zur Aufnahme zugelassen werden, wenn sie sich mit den Zeugnissen über das entsprechend zurückgelegte Unter-Gymnasium oder die Unter-Real-schule ausweisen vermögen und das 36. Lebens-Jahr noch nicht überschritten haben.

Der Unterricht wird unentgeltlich erteilt, nur für die Ablegung der strengen Prüfungen ist die vorgeschriebene Taxe zu entrichten.

Die Aspiranten für den thierärztlichen Lehrkurs haben sich, unter Beibringung des Tauscheines und sämtlicher Studien-Zeugnisse in der ersten Monats-hälfte Oktobers l. J. bei dem Studien-Direktor des k. k. Militär-Thier-Arznei-Institutes persönlich zu melden. Mit 15. Oktober wird die Aufnahme unwiderruflich geschlossen.

Von der k. k. kroat.-slav. Statthalterei
Agram am 2. September 1858.

Nr. 13836-868 (VI. 54)

3—3

Konkurs-Ausschreibung.

Bei der über Auftrag des h. Ministeriums des Innern vorzunehmenden Organisation des Stadtmagistrates in Požega kommen nachstehende Dienststellen provisorisch zu besetzen, als:

1 Bürgermeister mit dem Gehalte jährl.	900 fl. CMz.
1 Magistratsrath „ „ „	600 „ „
1 Sekretär „ „ „	500 „ „
1 Kassier „ „ „	400 „ „
1 Kanzlist, zugleich „Kontrollor mit dem Gehalte jährl.	300 „ „

Zur Erlangung dieser Dienststellen und insbesondere jener im Konzeptsache sind dieselben Qualifikationen erforderlich, wie sie für Staatsbeamte gleicher Kategorie vorgeschrieben sind und namentlich haben der Kassier und der Kanzlist zugleich Kontrollor eine Kautions im Betrage des einjährigen Gehaltsbezuges zu leisten.

Die Bewerber um diese Dienststellen haben ihre gehörig instruirten Gesuche bis 15. Oktober l. J. bei der k. k. Comitatsbehörde in Požega und zwar, wenn sie bereits im öffentlichen Dienste stehen, im Wege ihrer Amtsvorstehung, sonst aber im Wege der politischen Behörde ihres Wohnortes unter Nachweisung ihres politischen und moralischen Verhaltens, ihres Alters und Standes, dann der zurückgelegten Studien, ihrer bisherigen Verwendung und der Sprachkenntnisse einzubringen.

Von der k. k. kroat.-slav. Statthalterei
Agram am 20. August 1858.

ad 25089-4324 (VI. 57)

3—3

Avviso di Concorso.

Negli II. RR. Ginnasii della Lombardia, ove la lingua dell' insegnamento è l' italiana, sono da conferire alcuni posti di maestro pei seguenti rami d' istruzione, cioè:

- per la filosofia;
- per la storia e geografia;
- per la filologia classica (lingua e letteratura greca e latina);
- per la matematica e le scienze naturali (matematica e fisica per tutto il ginnasio, ovvero storia naturale in tutto il ginnasio congiuntamente alla matematica e alla fisica almeno per le prime quattro classi)

Per il conferimento di tali posti, a ciascuno dei quali è annesso lo stipendio annuo di fiorini 700, col diritto di ottazione al maggior soldo di fiorini 800, ed al conseguimento dei sistematici aumenti decennali, si dichiara aperto il concorso a tutto il giorno 10. Settembre p. v.

Entro questo termine dovranno i concorrenti far pervenire all' I. R. Luogotenenza di Lombardia, col mezzo delle Autorità da cui dipendono per ragione d' impiego o di domicilio, le loro istanze corredate dei documenti provanti l' età, la patria, la religione, gli studii percorsi, i servizii già prestati, la conseguita abilitazione al magistero, giusta il vigente Regolamento per gli aspiranti alle cattedre ginnasiali;

producendo altre, si una tabella in cui dovranno essere riassunte le loro qualifiche personali, giustificate degli allegati documenti, ed indicando il grado di parentela in cui fossero congiunti con taluno degli attuali docenti presso gli II. RR. Ginnasii di Lombardia. Dall' I. R. Luogotenenza per la Lombardia. Milano, 15. Agosto 1858.

Zur Zahl 11686-14127-3225 1858 (VI.—58) 3—2

Concurs-Ausschreibung.

An der k. k. Rechtsakademie zu Grosswardein ist die Adjunktstelle, mit welcher ein Gehalt jährlicher 400 fl. verbunden ist, in Erledigung gekommen, zu deren Wiederbesetzung hiemit ein allgemeiner Concurs ausgeschrieben wird.

Die Bewerber um diese Stelle haben ihre an die Grosswardeiner k. k. Statthalterei-Abtheilung gerichteten Gesuche mit dem curriculum etc., den authentischen Ausweisen über ihre allgemeine wissenschaftliche und spezielle Fachbildung, so wie über ihr moralisch-politisches Wohlverhalten zu belegen, dann insbesondere den Umfang und Grad ihrer Sprachkenntnisse genau nachzuweisen, und bis Ende September l. J. im Wege ihrer vorgesetzten Behörden, falls sie aber zur Zeit in keinem Dienstverbannde stehen, durch Vermittlung derjenigen Landesstelle, in deren Verwaltungsgebiete sie ihren Aufenthalt haben, anher gelangen zu machen.

K. k. Statthalterei-Abtheilung
Grosswardein am 15. August 1858.

Nr. 816. (DS—69)

3—2

Opetovano obnarodovanje.

Obnarodovanje napisnikah gruntovničkih u kraljevini Ugarskoj glede županije Gömör-ske.

Od strane c. kr. ravnateljstva gruntovničkih u Prešavi daje se kroz c. kr. ravnateljstvo gruntovničkih u Zagrebu u opziru napredujućeg uvodjenja gruntovnih novih knjigah u kraljevini ugarskoj, usljed naredbe c. k. popediteljstva pravosudja od 10. ožujka 1858, br. 4278 na snage sledede:

I.

U košičkom upravnom okolišu je u svérhu uvedjenja gruntovnih novih knjigah miestimičko izvidjenje polag obćinah već i u županii Gömör-skoj posve obavljeno, te napisnici gruntovnički ujedno sa čestičnimi registri i nacrti, koji k istim spadaju, bit će počemši od 1. svibnja 1858 o svih obćinah, koje su godine 1848. spadale k ovoj županii, u c. k. gruntovničkoj pisarnici u Rima-Szombathu svakome na ugled isloženi.

Obavljanje poslova i uredovanjeh naznačenih u izroku ovom, ima se započet takodjer 1. svibnja 1858. te u svérhu ovu odredjen je o k. županijski sud u Rima-Szombathu za sve gori pomenute obćine.

Podpuni sadržaj te time i diel II. ovoga dne 10. ožujka 1858 izdatog izroka, uvršten je u službenih bečkih novinah od 4., 8. i 11. travnja 1858. i u buda-peštanskih novinah od 9., 11. i 13. travnja 1858.

C. kr. ravnateljstvo gruntovničkih.
U Zagrebu dne 25. travnja 1858.

Nr. 10486 (Fin.—29)

3—2

Kundmachung.

Im Bereiche der k. k. kroat.-slav. Finanz-Landes-Direktion sind drei Steueramts-Dienersstellen, jede mit dem Gehalte von 200 fl. und der kategoriemässigen Amtskleidung, zu besetzen. Zur Erlangung dieser Stellen ist nebst den allgemeinen Erfordernissen die Nachweisung eines gesunden Körper-Zustandes, so wie der Kenntniss des Lesens und Schreibens, dann der deutschen und kroatischen Sprache nothwendig.

Auf gediente k. k. Militärs, dann auf gut conduisirte Individuen aus dem Finanzwach-Körper wird bei dieser Besetzung vorzugsweise Rücksicht genommen.

Die Bewerber haben ihre Gesuche im Wege der vorgesetzten Behörde längstens bis 15. September 1858 hierorts einzubringen.

K. k. Finanz-Landes-Direktion
Agram am 19. August 1858.

Nr. 11857 (Fin.—30)

3—2

Lizitations-Kundmachung.

Am 20. September l. J. um 10 Uhr Vormittags wird bei der k. k. Finanz-Bezirks-Direktion in Fiume wegen Verfrachtung des Aerarial-Tabakmaterials von beiläufig 2000 Zentnern und anderer Gefälls-Artikel, als: Gefässe, Geschirre, Emballagen etc. vom Tabak-Verschleiss-Magazine Fiume an das Tabak-Filial-Magazin in Zengg für das Verwaltungsjahr 1859, d. i. vom 1. November 1858 bis Ende Oktober 1859, eine mündliche Minuendo-Lizitation, wobei auch schriftliche, bis vor dem Beginne der Lizitation eingelangte Offerte angenommen werden, abgehalten, und dabei

der bisherige Frachtlohn von 20 Kreuzer pr. Zentner sporeo als Fiskalpreis angenommen werden.

Unternehmungslustige werden zu dieser Lizitation mit dem Bemerken eingeladen, dass jeder Lizitant vor Beginn der Lizitation das 5% Vadium mit 30 fl. CM. in Barem oder in k. k. Staatspapieren nach dem letztbekannten börsenmässigen Course zu erlegen, im Falle der Ersetzung dieser Verfrachtung aber die Caution mit 25% des Frachtlöhnes sicherzustellen hat.

Die weiteren Lizitations-Bedingungen können bei der k. k. Finanz-Bezirks-Direktion in Fiume, dann bei den k. k. Tabak-Verschleiss-Magazinen in Fiume und Zengg eingesehen werden.

K. k. Finanz-Bezirks-Direktion
Fiume am 23. August 1858.

Dojak.

Nr. 9933 (Fin.—26)

3—2

Kundmachung.

Zur Verpachtung des Mauthtrages an der k. k. Wegmauthstation Vinično (Breznica) auf die Zeit vom 1. November 1858 bis Ende Oktober 1859 wird eine zweite Lizitation auf den 7. September 1858 mit dem Beisatze ausgeschrieben, dass diese Versteigerung unter denselben Bedingungen und Modalitäten bei der k. k. Finanz-Bezirks-Direktion Agram erfolgen werde, welche in dem Amtsblatte der Agramer Zeitung beigedruckt Kundmachung der hohen k. k. Finanz-Landes-Direktion vom 13. Juli 1858 Z. 8847 enthalten sind.

Von der k. k. Finanz-Bezirks-Direktion
Agram am 22. August 1858.

Heim.

Nr. 12690-382 (Fin.—28)

3—2

Kundmachung.

Von Seite der k. k. Finanz-Bezirks-Direktion wird hiemit zur öffentlichen Kenntniss gebracht, dass nach dem die mit h. Finanz-Landes-Direktions-Kundmachung Nr. 8847—1858 ausgeschrieben und in Nr. 163, 171 und 176 der „Agramer Zeitung“ so wie in Nr. 163, 169 und 177 der „Narodne Novine“ verlaubliche erste Versteigerung zur pachtweisen Hintangabe des Mauthtrages an der k. k. Brückenmauth-Station zu Piškorevce ohne Erfolg geblieben ist, die zweite Lizitation dieses Pachtobjektes unter denselben mit der vorbezogenen Kundmachung bekannt gegebenen Bedingungen am 14. September 1858 abgehalten werden wird.

K. k. Finanz-Bezirks-Direktion
Essek am 24. August 1858.

Br. 494—1858 (Izv.—231)

3—2

Oglas dražbe.

Shodno ovostranoj odluci od 29. sèrpnja t. g. usljed molbe nasljednikah pokojnog Andrie Kovača iz dol. Miholjca, prodavat će sa putem javne dražbe dne 20. rujna t. g. u 10 satih u jutro na licu mesta kuća pod br. 229 u dol. Miholjcu nahodeća se.

Ličbena ciena u 662 f. ar. ustanovljuje se. Kupiti želeći, imadu prie dražbe 10% vadium položiti.

Ostali dražbeni uvjeti mogu se svaki dan kod c. k. kot. ureda ovog i prigodom dražbe uviditi.

C. k. kot. ured kao sud
u dol. Miholjcu dne 3. kolovoza 1858.

C. k. kot. predstojnik
Kránjavi.

Nr. 1657-1858 civ. (Izv.—232)

3—2

Edikt.

Vom k. k. städt.-delg. Bezirks-Gerichte Essek wird bekannt gemacht, es sei auf Ansuchen der Wittwe Franciska Formagyi als Vormünderin ihres minderjähr. Kindes und des Mitvormundes Herrn Alois Verovsky die freiwillige Feilbietung des zum Verlasse des in Tenje verstorbenen Josef Formagyi gehörigen, sub Grundbuchs-Protokolls-Zahl 327 der Gemeinde Tenje eingetragenen und auf 800 fl. CMz. gerichtlich geschätzten Hauses sammt Hof- und Garten-Grunde angeordnet und hiezu zwei Termine und zwar, auf den 25. September und 25. Oktober 1858 jedesmal um 10 Uhr Vormittags im Verlass-Hause selbst bestimmt worden.

Die Feilbietungs-Bedingnisse und Schätzung können in der Kanzlei dieses k. k. Gerichtes jedesmal eingesehen werden.

Zu dieser Feilbietung werden die Kauflustigen, versehen mit einem 10% Vadium eingeladen mit dem Bemerken, dass das Haus unter dem Schätzungswerte nicht verkauft werden wird. Ferner werden alle diejenigen, welche ungeachtet ihnen keine besondere Verständigung von dieser Feilbietung zugekommen ist, durch die Eintragung in die öffentlichen Bücher gleichwohl ein Hypothekarrecht auf dieses Haus erworben zu haben glauben, aufgefordert, dasselbe bis zum Verkaufe desselben so gewiss bei Gericht anzumelden, widrigenfalls sie es sich zuzuschreiben haben werden, wenn die Kaufschillings-Vertheilung ohne ihrer Beiziehung vorgenommen, und sie dadurch soweit der Kaufschilling durch dieselbe erschöpft werden sollte, ausgeschlossen würden.

Essek am 12. Juli 1858.

Nr. 14130 (Fin.—31)

(3—2)

Kundmachung

einer neuerlichen Mauth-Versteigerung
Mit Beziehung auf die durch die Landeszeitungen verlaublich hierortige Kundmachung vom 13. Juli 1. J. Z. 8847 wird bekannt gegeben, dass wegen Verpachtung der Mauthstation an der Drave-Brücke bei Warasdin und der Wegmauthstation zu Warasdin für die Zeit vom 1. November 1858 bis letzten Oktober 1859 eine neuerliche Versteigerung am 23. September 1858 bei der k. k. Finanz-Bezirks-Direktion zu Warasdin abgehalten werden wird.

K. k. Finanz-Landes-Direktion

Agram am 1. September 1858.

Br. 4808 (DS.—72)

4—2

Javna dražba.

Dne 13. o. m. u 9 sati pri podne održavat će se u selu Gračan javna dražba ovogodišnjeg priroda žirovine, bukvice i kestena ovogradske šume Gračan, što se time do obćeg znenja stavlja, da se dražbeni uvjeti u obćinih uredovnih sati kod gradskog poglavarstva uviditi mogu i da je dražbena zaobina na 40 fr. sr. ustanovljena.

Poglavarstvo c. k. glavnog grada
U Zagrebu dne 1. rujna 1858.

Br. 2747-1858 (Izv.—236)

3—2

Oglas dražbe.

U vanjskim obćinama kotara varaždinskog iznajmit će se za upr. godinu 1858-59, t. j. za vrijeme od 1. studenoga 1858 do posljednjega listopada 1859 pravo pobiranja obć. dometa od potrošarini podvrženih teciavah, kao: od vina, piva, rakie i mesarenja na sljedeće dane:

za pol. obćinu Vinica dne 16. rujna 1858

" " " Petrianec " 18 " "

" " " Vidovec " 20 " "

" " " Sv. Ilija " 21 " "

" " " Bišupce " 22 " "

i to svakiput u 10 sati pri podne u pisarni dotičnog obć. ureda.

Uvjeti dražbe mogu se svaki dan kroz uredovne sate u pisarni ovog c. k. kot. ureda uviditi.

Pismene ponude u propisanoj formi sastavljene primit će se.

C. k. kot. ured u Varaždinu dne 30. kolovoza 1858.

C. k. kot. predstojnik
Milanković.

(DP—67)

(3—3)

Oglas.

Buduće školske godine 1858-59 primat će se u sieminište gèrèko-katoličko učenici iz 4. razreda glavne učione, iz svih razredah realke i iz 4. razreda dolje gimnazie providjeni s dobrimi školskimi svjedočbami kao platjajući pitomci uz miesečnu pristojbu od 18 f., koja se za pol. lieta sa 90 f. unapried plaćati ima.

U Zagrebu 1. rujna 1858.

Predstojništvo gèrèko-katol. sieminišta.

Dp.—66

3—2

Markt-Ankündigung.

Es wird hiemit zur allgemeinen Kenntniss gebracht; dass zu Folge hohen k. k. Statthalterei-Erlasses vom 12. August 1858, Z. 5899 in der Gemeinde Rakovpotok, Pfarre St Nedelja, Bezirk Samobor, jährlich zwei Märkte genehmiget worden sind, und zwar: der erste am Montag nach dem Palmsonntage und der zweite am St. Andreas-Tage 30. November, wenn solcher auf einen Feiertag fällt, so dann an dem darauf folgenden Werktag; auf diese Märkte können nicht nur Vieh jeder Gattung, sondern auch die übrigen Waaren und Lebensbedürfnisse zum Verkauf gebracht werden.

Gemeindeamt

Rakovpotok am 31. August 1858.

Nr. 425-1858 Str. (Izv.—226)

3—2

Edikt.

Von dem k. k. städt.-del. Bezirksgerichte Essek wird hiemit bekannt gemacht, dass ein 3jähriges Fohlen (Stut) von brauner Farbe, zwischen 11 und 12 Faust hoch, unbeschlagen, in dessen Besitz Georg Kapoš Taglöhner, gebürtig und wohnhaft zu Dárda, in Ungarn, hierorts betreten, bei dem Umstande als der rechtmässige eigenthümer desselben unbekannt blieb, in Folge Verordnung des löbl. k. k. Comitatsgerichtes Essek dd. 18. Dezember 1857 Z. 458) öffentlich feilgeboten und um 14 fl 3) kr. CM verkauft, der Erlös aber nach Abschlag der Feilbietungskosten mit 10 fl 25) kr. in die Aufbewahrung übernommen worden sei.

Der Eigenthümer dieses Pferdes wird demnach aufgefordert, sich binnen Jahresfrist vom Tage der dritten Einschaltung dieses Ediktes bei diesem Gerichte zu melden, und sein Recht auf diese Sache nachzuweisen, widrigens der ob erwähnte Kaufpreis nach §. 358 St. P. O. an die Staatskasse abgegeben wird.

Essek am 4. Juni 1858.

Galac.

Nr. 7917-1549 (Izv.—239)

3—1

Avviso di Concorso.

Si è reso vacante il posto di Guardiano d' ispezione presso l' I. R. Agenzia postale Sanitaria in Umago cui va annesso il Soldo di Annuo fiorini Due-Cento nonchè l' indennizzo di Montura di Annuo fiorini Ventiquattro.

Chiunque vi aspirasse presenterà fino a tutto il di 15 di Settembre pros. venturo la documentata sua istanza comprovante la sua età, l' illibata condotta Morale, i servigi finora prestati, l' idoneità al posto desiderato nonchè la piena conoscenza della lingua italiana.

Dichiarerà inoltre se si trovi in parentela od affinità con altro funzionario postale Sanitario in questo Litorale.

Dall' I. R. Governo Centrale Marittimo
Trieste 17. agosto 1858.

Br. 1175-1858 gr. (Izv.—228)

3—3

Oglas dražbe.

Od c. k. kot. ureda ludbrežskog kao suda ovim se do obćeg znanja stavlja, da je na molbu iza pokojnog Gjüre i Martina Stunjek ostaviših nasljednikah naime Tereze Stunjek udate Ospolha, Mare udate Matoković, Franjke udate Vališ i Jakova Bonjkovec kao tutora u ime malolietnog Nikole i Jele Stunjek, dozvoljena javna dražba ostavštine Stunjekove kuće br. 9 u Hrastovljanih ležeće sa kućnim gruntom i šljivikom od 534 [] hv., oranicom top. br. 110 zavrtnica zvanom od 1486 [] hv., livadom top. br. 178 Dol dolnji otok 370 [] hv., oranicom Batovčak 1 ral i 110 [] hv. top. br. 207, oranicom Vèrbinec gornji otok top. br. 290 1 ral i 50 [] hv., livadom Prelog top. br. 333 velikom 1408 [] hv. i livadom Gjurkovića top. br. 345 velikom 468 [] hv. ukupne $\frac{3}{4}$ seljačkog selišta i za preduzimanje dražbe ove dva roka naime za dan 30. rujna i 30. listopada t. g. svaki put u 10 sati pri podne na licu mesta odredjuju se tom opazkom, da se kod prvog ročišta izpod cene od 700 f. prodati neće, te da će se od kupovnine uknjižene tražbine i dieli malolietnikah odmah naplatiti morati. Ostali dražbeni uvjeti mogu se kod suda ugledati.

C. k. kot. ured kao sud

U Ludbregu dne 10. kolovoza 1858.

C. k. kot. predstojnik
Labas.

Br. 475-1858 c. (Izv.—234)

3—3

Izrok.

Od strane c. k. kot. ureda Kutjevo kao suda daje se ovim javno na znanje, da će se na temelju prošnje zakonitih punolietnih nasljednikah Stevana, Vase i Anne Barišić udate Branković sve pokretnosti ostavštine matere njihove Teodore dne 23. studenoga 1856 preminuvše bez oporuke, kano: marva, krave, junad, pokućstvo, razno sudje dne 19. i 26. rujna 1858, a kuća pod br. 34 sa zgradami, šljivici, vinograd i pokućnicom na 3.7 fr. procijenjena, dne 24. listopada o. g. u Pakoj vazda poslie podne u 3 sata na javnoj dražbi na uvijek ma izpod procienbe prodati.

Uvjeti mogu se kod ovog c. k. kot. suda vazda uviditi.

C. k. kot. ured Kutjevo kao sud dne 4. kolovoza 1858.

Za c. k. kot. predstojnika
Pečić.

Br. 225-1858 gr. (Izv.—237)

3 2

Oglas dražbe.

C. k. kot. ured kao sud slatinski stavlja do obćeg znanja, da će se na molbu Dimitria Coka iz Pčelica u imenu takodjer ostalih vierovnikah pod br. 225 podniatu, celokupna imovina nepokretna, dužnika Pave Lazića sastojeća iz kuće, kućišta, vanjskih zemaljah i vinograda u Vraneševcu pod br. 32 ležeće, sudbeno na 15.6 fr. sr. procijenjeno na licu mesta u Vraneševcu putem javne dražbe prodavati, u koju svèrhu ustanovljeni su rokovi na 27. rujna i u slučaju potrebe 27. listopada 1858 svakiput pri podne u 10 sati.

Usljed čega se svi kupiti želeći k ovoj dražbi tim dodatkom pozivlju, da moraju doći providjeni jamčevinom 10 od stoline i da kupac mora preduzeti uknjižene dugove ukoliko kupovna svota dosegla bude polag naznačenja suda.

Uvjeti dražbeni mogu se kod ureda uviditi.

Ujedno se svikolici shodno §. 509 gr. p. p. koji misle imati kakovo hipotekarno pravo na upitnu nepokretnost pozivaju, da do prodaje takove, pravo svoje tim sigurnie opravdaju, pošto u protivnom slučaju sami pripisati imali budu, ako prije diobe kupovne svote radi izcèrpljenja po inim vierovnicima izključeni budu. U Slatini dne 3. kolovoza 1858.

C. k. kot. predstojnik.

Br. 6 4? (Izv.—230)

3—2

Oglas dražbe.

Od strane nižepodpisanog poglavarstva ovim se do obćeg znanja stavlja, da će se dne 25. rujna 1858 u 9 sati pri podne na viećnici grada Varaždina u ovogradskim lozama prirašćeni žir najviše obećajućem u ukupnom, ili u pojedinih partijah iznajmiti.

Svaki k dražbi pristupiti želeći, imat će 5% od izkrične cene od 800 f. gr. u ime vadiuma, a preuzimatelj žira 10% od najmovne svote u ime jamčevine položiti, pismene ponude sa propisanim vadiumom providjene primat će se samo pri započete ustmene dražbe, bližnji uvjeti mogu se svaki dan u uredovnim satima u gradskoj viećnici uviditi.

Dano iz siednice poglavarstvene dne 21. kolovoza 1858 u Varaždinu održane.

Gradski predstojnik
Vinković.

Br. 723 gr. (Izv.—233)

3—2

Izrok.

Od strane c. k. kot. ureda kao suda Modrušpotok stavlja se do znanja, da je ovostranom odlukom od 11. kolovoza 1858, br. 723-gr. na molbu g. Ferdinanda Spišića vlastelina novogradskoga, overšena prodaja nepokretnosti na selištu Tome Ferketića Batice u selu Ferketiću, obćine Netrečie spadajućih u vriednosti od 640 fr. sr. procijenjenih, na vlastitost rečenog Tome Ferketića spadajućih i pod plienitbu uzetih radi duga od 97 fr. sr. c. s. c. dozvoljena.

Za preduzeti na lieu mesta u Ferketić selu ovu prodaju opredijeljena su dva roka, prvi na dan 29. listopada a drugi ako od potrebe bude na dan 29. studenoga 1858 svaki put u 2 sata poslie podne tom primielbom, da će se upitne nepokretnosti pod drugom samo dražbom prodati izpod vriednosti procienie.

Zapisnik procienbeni kao i uvjeti dražbeni mogu se kod ovog suda svagda uviditi kao i prigodom dražbe na licu mesta.

Napokon pozivlju se svi oni, koji misle, da na upitne nepokretnosti kakovo založno pravo imaju, neka takovo do odozgor rečenog roka kod ovog suda tim sigurnie prijave, dočim će inače zadobljena ličbena svota bez da se na njih obzir uzme, izmedj ostalih vierovnikah razdieljena biti.

C. k. kot. ured kao sud Modrušpotok
u Netrečiu 11. kolovoza 1858.C. k. kot. predstojnik
Barac.

Br. 1893-1858 pol. (Izv.—235)

3—3

Oglas dražbe.

Usljed naloga voleslavne c. k. županijske oblasti od 30. sèrpnja t. g. br. 8129 iznajmit će se odredbom vis. c. k. miestodržtva od 13. sèrpnja 1856, br. 13713-2458 obćinam dozvoljeno pobiranje pristojbah od potroška pićah i mesa za upravnu godinu 1858-59. t. j. za vrijeme od 1. studenoga 1858 do 31. listopada 1-59 putem javne dražbe, za ovopodručnu političku obćinu M. Bukovec u obćinskom uredu malobukovačkom dne 20., za političku obćinu Vèrbanovec, u obćinskom uredu u Križovljanu dne 21. a za političku obćinu ludbrežku u ovouredskoj pisarni dne 22. rujna o. g. svakiput u 10 sati pri podne.

Ovo se tim dodatkom do obćeg znanja stavlja, da je obćina malo-bukovečka 3099 fr., vèrbanovečka 3050 fr. a ludbrežka 423 fr. lietos u ime najma dobila, da će ti iznosi kod opredijeljenih dražbah uzklikne cene sačinjavati i da će svaki dražbenik 5% svake uzklikne cene kao vadium pri započeta dražbe položiti imati.

Poblizji dražbeni uvjeti mogu se svaki dan u uredovnom vremenu kod ovog c. k. kot. ureda uviditi.

C. k. kot. ured

U Ludbregu dne 20. kolovoza 1858.

C. k. kot. predstojnik
Labas.**OGLASNIK.**

(Dp 61)

6—3

Dievojačko odhranilište
baronice Ide Lazarini rodjene grofice
Barbo u Rieci.

Ovoj je u dio pola visoka milost, da stoji pod pokroviteljstvom Nj. veličanstva carice Karoline Auguste, koja joj je carskom darežljivostju jednu dievojkju za odhranjenje premilstivo povieriti dostojala.

Ista zaključuje sadašnju školsku godinu koncem kolovoza i započima bližnju 1. listopada o. g., koja će kao sve sljedeće trajati 11 mjeseci. Ona je znatno razprostranila svoj dielokrug, jer je nesamo zadobila veće školske prostorije, nego je i pomnožala svoje učiteljsko osoblje za dvie nove učiteljice, medju kojima jedna Francuskinja upravo iz unutarnje Francuske. Podučavanje se razdieljuje u 5 kurzah, u posljednjem će se dievojke podučavati u kućnom gospodarstvu kao takodjer u napravljanju ženskih opravah i u dielu maršandmodskom. Pitomice plaćaju za podučavanje i cielo obškèrbljenje 250 fr. na godinu u polugodišnjih rokiah unapred. Obširni programi poslat će se poštom pristom od poštarine i mogu se takodjer dobiti u Zagrebu u knjigarnici g. Prettnera i u Karlovcu pri g. knjigotèrècu Ghilardiu.

Rieka 20. kolovoza 1858.

službene

NOVINE.

Za službene oglase
opredieljena je
uvrštnina: 4 kr. sr.
od linije za prvi put;
a zatim za svaki put
2 kr. sr. — Za druge
oglasne ili posebne
članke plaća se do 10
linija 20 kr. sr., dalje
pak o od svake po-
jedine linije 4 kr. sr.

Oglas.

U uredovnim prostorijama o. k. lugarskog i gospodinskog ureda u Kučevu dati će se u četvrtak dne 16. rujna 1858 u običnim uredovnim urama slijedeći predmeti i povlastice na trajanje od tri godine od 1. studenoga 1858. do konca listopada 1861. godine onomu, ko najviše ponudi, javnim dražbenim putem u zakup i to:

						Izključna cijena na 1 godinu			
P r e d m e t i						u konv. novcu		u austrian- skoj vred- noti	
						fr.	kr.	fr.	kr.
1.	Za mlin u Kuli					450	—	472	50
2.	Pravo točenja vlastitog pića u Kuli					195	45	205	54
3.	" " " " " Poveu					58	30	61	42 1/2
4.	" " " " " Tominovcu					28	18	24	46 1/2
5.	" " " " " Sesvetih					9	45	10	24
6.	" " " " " Jurkovcu					3	45	3	94
7.	" " " " " Cerovcu					7	30	7	87 1/2
8.	" " " " " Asekovcu					1	—	1	5
9.	" " " " " Beliševcu					1	—	1	5
10.	" " " " " Košincu					1	—	1	5
11.	" " " " " Duboki					1	—	1	5
12.	" " " " " Gradca					1	—	1	5
13.	" " " " " Granju					1	—	1	5
14.	" " " " " Knežicu					1	—	1	5
15.	" " " " " Lakušici					1	—	1	5
16.	" " " " " Lukaču					1	—	1	5
17.	" " " " " Mitrovcu					1	—	1	5
18.	" " " " " Novoselcu					1	—	1	5
19.	" " " " " Sumanovcu					1	—	1	5
20.	" " " " " Traparijah					1	—	1	5
21.	" " " " " Vinjo					1	—	1	5
22.	" " " " " Carilcu					1	—	1	5

Austrianska carevina.

— Fml. i vojni divizionar g. Kušević polazi danas u bansku granicu, da nadgleda tamošnju pod njega spadajuću vojsku.

Otvorenje ovih svih učionah očekiva se svakako početkom školske godine 18⁵⁰/₄₉.

N. Iz Senja 30. kolovoza. Jučer po podne, kako je malo oko 5. ure popustila bura i oblaci se porazkivali, da je sunce pregrijati moglo, uzroji se sav gradić i stane se sakupljati to duhovno i svietovno častništvo u svečanoj odieći to ostala svietlina kod biskupova dvora. Svatko je u pèrvi trenutak mogao pogoditi, da nekoga čekuju. Sunce sieđe i zapade sumračje, sviet je već postajao-nestèrpljivim, kad najedamput karuce sa četeri konja hrapiše u 7 i p6 sate dvoru pred vrata S karucah sadje preusvišeni gosp. banov namiestnik J. Šokčević, koj je nešto odoenio radi buras i

kišovita vremena, što je sve do podne trajalo. Svi ga pozdrave trikratnim „živio“, na kojoj poklici se on zahvali i dodje na uvozna vrata, gdje ga je sam preuzvišeni ovdiešnji g. biskup sišav onako star niz stuba primio s kratkim govorom; ali zato s iskrenim slavenskim srcem i hrvatskom gostoljubivostju. Vani se je čuo jošte dugo žamor svietine, dok ga najposlie neizmieni hojanje vietra i pljuskanje talasućeg se mora, a preuzvišeni banov namiestnik osta kod biskupa na večeri i prespala. Danas do podne pregleda sve ovdie obstojeće urede i zavode, za koje vrieme bude kod preuzvišenoga gosp. biskupa priugotovljen sjajni veliki obied, kamo su pozvane bile sve otmienije osobe i od duhovnikah i od svietovnjakah. Tako pod obiedom, kao i pod večerom izvodila je muzika u dvoru razne komade. Iza obieda zahvali se Njeg. preuzvišenost visokomu gostoljubu, to praćena ovdiešnjim miestnim zapoviednikom ode u svojim poslovima dalje u Otočac.

I. R. Iz Dalmacije. Prigodom sretnog porođaja Nj. veličanstva naše premilostive carice Jelisave nadjoh se u Dalmaciji na otoku Hvaru — medj ostalim miestima tu je jedna občina imenom Città vecchia (stari grad). — Budući dakle da se upravo tom prilikom u tom miestu desih, s toga sam voljan opisati svečanost, kojoj sam taj dan tamo prisustvovao.

Odmah čim gles svanućem zore puče, da je Njeno veličanstvo premllostiva naša carica sina porodila, bilo je to narodu pucnjavom prangish i svenjenjem zvonah naviešteno, i isti u tom potaknut na neobično veselje i radost, koju mu je taj dan donco — Kad bijaše lza deset satih pročita misu mnogocastni ovomiestni župnik g.

Ivan Dimitrije Cacić na zahvalnost bogu što je austrijskoj carevini podielio sreću, da je mogla ugledati u novorodjenom princu svojeg budućeg cara i vladara. — Crkva je bila dubokom napunjena — a kćer bi ti se usigrala i živci uztrešali, da si vidio ovdašnji narod, kako sniženo i pobožno bogu se moli, da ko što dosad tako i odsad Austriji sreću podieli. Misa se dovrši, ko što navadno odpievanjem ambrozianske i narodne pjesme uz pucnjavu mužarab i vikanje „živio!“ — Kad podne bijaše, podieliše bogatiji medju siromake hleba i vina u obilnosti da se pri radosti duše i telo nasladi.

Poslie podne opet je vervo narod amo tamo puna veselja i radosti — i premda je dan posleni bio, ipak nitko neuzmanjka ostavit posao da ga tim svećanie sprovede. — Svećanost pako, koja u večer biaeše, može se za istinu reći da bi i povećem kojem gradu na slavu služiti mogla. — Svaka bo kuća bez razlike bogata i siromaška razsvietli svoje prozore i što krasnie uresi ih ružicama, svilenim vrpčama i barjaticima i t. d., dočim s druge strane banda sviraše i ples se od strane bogatijih obdržavaše. — Narod se gomilaše po ulicama toga miesta a nebi ni jednoga, kojem nebi s lica iskrena radost bila sjala. Sve ti je bilo živo, sve veselo i puno razkoši; — ovdie čuješ pievanje pjesamah, ondie opet vikaue „živio“, ovdie pucnjavu prangiah, a ondie svirku bande i t. d. — Što pako najvećma inostrancu serce košnu, bilo je to, da su seljani, koji u okolici toga miesta živu, na čopore dolazili u grad, da vide taj novi pojav, kojemu dosad u tom miestu nije bilo para. — Za pokazati da je i njima do toga dana stalo, sprohadjahu se jatovice po ulicama toga gradića pievajuci onu i nama dobro poznatu pjesmu: „Dievojčica konja jaše i zlatnom se čordom paše“ i t. d. uz pratnju svoje navadne svirale. — U istinu svaki inostranac divit se je morao nad zanešenjem toga naroda tim više, što je to bez ikakvoga poticaja ili naređbe uradio, no jedino iz ljubavi prema svo em vladaru, koga da bog sa svomkolikom Njegovom sjećnom obitelji uzdržži na mnogo liehah!

Beč 6. rujna. Princ Vilhelm Lippe-Saumburg prispeo je ovamo s čestitkom kneževske kuće za Nj. velič. carica k porođaju carevića.

— Gospodja M. G. Saphir preminuo je poslije dugog bolovanja u Badeu noćju u 1 sat medju subotom i nedjeljom.

— Iz Gradca u (Štajerskoj) 28. kolovoza. (S. D.) U posljednje vrijeme govorilo se i pisalo mnogo po novinama, da nieko društvo misli prekopiti gvozdeni put od Beča do Tërsta zajedno s onim linijama, koje će se u Štajerskoj s desna i lijeva od njega graditi, naime: koruška-, istočna- (orient) i sisačko-zagrebačka linija. Tu bi bilo prilike, da će se gradjenje gvozdenoga puta od Zidanoga Mosta (Steinbrück) do Siska nastaviti. „Tr. Z.“ dokazivao je već više putah, da spasenje Tërsta zavisi otuda, da se taj put što prije dovrši. Ali i bečke novine povele su ove godine nekoliko putah rieč o tome predmetu dokazujući, da bi za državu prevelika šteta bila, ako bi znatna glavnica mrtva ostala, koja se potrošila na ukladno gradjenje (Unterbau) onoga komada, koji je već sasvim gotov od Zidanoga Mosta prema Sisku do Reichenberga. Ovaj komad od jedno četiri milje bioše za gradjenje gvozdenoga puta tako nezgodan, da se na njega više novacah potrošilo, nego što će stati sva ostala dužina do

Siska. Pak i susjedni seljaci u Stajarskoj i Krasjskoj izgledaju nestrpljivo, da se gradjenje ove linije opet sapačme, jer će time opet priliku dobiti, da opet štogod novacah zaslužiti mogu, kojeg inače ni od kuda nemogu dobiti. Da se naš seljak takvom prilikom koristovati umie, svjedoče njihove zidane, cripom pokrivene kuće, koje se svuda dož gvozdenoga puta mogu viditi. Prije su imali većinom drvene, slamom pokrivene kuće. — Dok se sa rečenim gvozdenim putem nada Těst, Hěrvatska i Slavonia materialnoj srčci, otvorit će se njime ujedno i življi saobraštaj medju južnim predielima, koji je sada veoma tegotan i sa velikim troškovima skopčan. Pak i Sěrbima i Bošnjacima, koji u Těst ili Italiju obično Donavom prieko Beča polaze, bit će taj put prieko Siska mnogo priličniji, jer će biti bar za 50 miljah kraći. Daj Bože, da se želje u ovoj stvari skoro izvrše!

Talianska.

Rim, 28. kolovoza. Bližnji konzistorium bit će 15. rujna o. g. i sa nekoliko danah podpisat će se konkordat s Badenskom.

Turska.

Dne 21. kolov. Starovolje turske smierali su u prošli utornik zbaciti sadašnje ministre i na njihovo mjesto postaviti Djuprizlipašu i njegove ljude. Oni su već držali da će im sa rukom poći i da nebi Rizepaše, možda bi i bilo nešto. Ali dok su starovolje biesnile po sjajnoj porfi, Riza dovede u avliu dvie regimente, a u isti mah kod Daudpaše stadoše topovi guditi, tobože da bombarduju. Riza zatim odvede trojicu od najžešćih na prozor i pokaže im soldate u avlii. Na ovo odoše ovi sa svojim društvom. Sutradan više njih je pozatvorano. Vele, da su našli 2000 sakrivenih karabinah. Toliko je istina, da ljudi neprestano kupuju oružje.

Francuska.

Pariz. Francuska vlada dobila je iz Bukorešta viest, da je sadašnji kaimakam Vlaške poslao svoju ostavku u Carigrad s tom molbom, da se neodvlačno odpusti od svoje službe. On motivira svoju ostavku s time, da je konac savjetovanjeh pariških konferencijah tako malo odgovorio očekivanjima Rumunjah, da se sasvim pravom moradu bojati novi nemiri u podunavskih kneževinah i za neimati odgovornost za iste, želi se on odmah natrag povući u privatni život.

— Po raznim listovima javljaju, da je pl. gospodin Persigny „u London otišao i to kao što se glasa uslied novih ustanovah.“ Kakove će to biti ustanove? S razgovietnostju, jasnostju i opredieljenostju, koja nije ostavila nikakvih željah, kazao je gospodin Persigny u slovu, koje je govorio u St. Etiennu, pred cielim svijetom, što Francuska misli Engleskoj ponuditi, ako uztraže u savezu s njome. To je kao što je sam jasno izrazio „pomorsko i kolonialno pėrvenstvo“ Što pako Francuska zato zahtieva, o tom je gospodin Persigny pred glavnim viećem loerskoga okružja zamučao. — Da li će sada u samom Londonu imenovat uviete Francuske? To nebi bila kako nam se čini lahka zadaća. Vidit ćemo da li će mu za rukom poći točno opredielit granicu, na kojoj prestaju kontinentalna pitanja Evrope i započima „pomorsko i kolonialno pėrvenstvo“ Velike Britanie. Vidit ćemo da li će biti u stanju osvjedočit Derbyev kabinet, da će Velika Britania svoje „pomorsko i kolonialno pėrvenstvo“ i onda moći zadržati, ako se u Evropi odreče dostojanstva velike sile i upliva na uredjivanje poslova naše strane svijeta.

— „Pays“ govori sada proti nastavljanju razprave o štampi, koja je povedena bila govorom gospodina Persignya u St. Etiennu. Ovaj list veli sasvim suhoparno, da su te razprave bezkoristne, jer francuskoj štampi neće ipak za rukom poći javno mnienje dobiti za svoje vlastito mnienje. Zatim mogu se, kao što on misli, ako uzbuđu potrebne promjene u obziru štampe, iste preduzeti samo od strane vlade, koja jedina ima suditi o tomu. Iz toga uzroka neodvjetuje „Pays“ kod pokusah, da se uve-

da druge naredbe u obziru štampe. On to čini tim manje, čim bi to „siljenje samo stvar pokvariti moglo.“

— Broj u Algiru nalazećih se zatočenikah iznosi polag jednoga lista još svejednako 3000 osobah. — U Lionu bilo je posljednjih denah opet više političkih napšenjah. Kazu, da su opet iz nova saznali za jednu granu sloglasne „Mariane.“

Pariz. Engleski list „Court Journal“ piše: Čudnovato je što se glasa, da se ženitba vojvode Malakovskoga, o kojoj se je toliko govorilo u Parizu, napokon neće obistiniti. Zaprieka nezastoji u ničem manjem, nego u tom, da već nieka gospoja ima starija prava na vojvodu.

Azija.

Doznajemo iz jedne pošiljke iz Marsilje od 1. rujna sljedeća: „Bombay Times“ misli, da buntovnička vojska sakupljena u kraljevini Audskoj iznosi do 100.000 momakah a ostali pomanjki zborovi svi zajedno imaju do 66 tisućah momakah, no nada se, da će pomiriteljna politika proizvesti neslogu medju buntovnicima, ako bude dosta engleske vojske, da one zaštiti, koji su pripravljeni da se podvrgnu. Iz buntovničkoga zbora, koji je Meen Singh obkolio, uskočilo je više momakah, budući da je pomanjkalo novacah. Nedavno preminuvši pukovnik Campbell, zapovjednik dragunah od garde, peti je u vrijeme od jednoga mjeseca preminuvši pukovnik u englesko-indijskoj vojski.“

Běrzojavne i najnovije viesti.

London, 6. rujna. Lord Stratford de Redcliffe odputovao je prekjučer u Carigrad. Transatlanski bėrzojav došao je od petka u nered.

London, 7. rujna. Prince Alfred putuje prieko Hamburga u Potsdam. Lord Derby prati kraljicu u Balmoral. „Times“ veli da je kineski ugovor veoma dobar; jedan engleski poslanik stanovat će u Tientsinu, jedan engleski kolegij nastanit će se u Peking, Kina će se otvoriti svim trgovačkim ladjama a kėrsćanstvo će se tērpiti. Jedno poslanstvo doći će u London i 3 200.000 funt. ratne odštete platit će se Engleskoj.

Javljaju iz Genove od 6. t. m. Amerikanska fregata „Wabash“ sa 40 topovah i 570 momakah usidrla se je ovdie.

Milan, 6. rujna. Pučke svetkovine, koje je Nj. c. visost prejasni gospodin nadvojvoda glavni gubernator jučer u Villireali dao u slavu narodjenja cesarevića, imale su najsajajni uspieh.

S Brežuljakah Brianca, s obalah komskoga jezera i iz Milana nagėrnulo je do 100.000 dušah. Bez najmanje smetnje vladala je od početka do konca svetkovinah najbolja volja i najveće veselje i stanovništvo ovom prigodom udioništvovalo je veoma živahno kod ove obiteljske svetkovine najvišje cesarske kuće.

Književne viesti.

Izišao je „Riečnik ilirsko-talijanski o Dragutina Parčića“, što ga je tiskao E. Rezza na 27 cielih tabakah. Tisak je sitan ali liep i vėrlo čitljiv. Ciena 2 for. 30 kr. vėrlo primierena.

— Matica česka izdaje malo po malo sve drame Šekspira; sad je opet tiskan I. deo „Hinka IV.“, što ga je preveo Jak. Maly. Da posao podje bolje od ruke, pozivlja se utemeljitelji matice česke, da bi za 12 svezakah u napried platili po 2 for. Za ovim svezkom izići će „Hinko V.“, što ga je preveo Dr. Čejka, a za ovim „Julio Cesar“, prevod od Frante Doucha; oba ova izdaje matica česka svojim troškom.

— G. Emanuel A. Meliš, što je do sada pisao razprave o glasbi u „Lumiru“ dobio je dozvolu da smije izdavati novine o glasbi „Dalihor“, što će se razdavati svaki tjedan, a svaki mjesec priloga.

— Rusa Gagarina francuska knjiga: „Hoće li se Rusija pokatolicit“ izdana je i ruskim jezikom, pod naslovom „o primirenij ruskoj cerkvi s rimsku“ preveo ju je o. Martinov, onaj isti, što je popisao slovenske rukopise carske knjižnice u Parizu i izdao pod imenom: „Les manuscrits

slaves“, i koje nam Nopo rasloži pod g. Rask u Rimu.

— Duh naroda sěrbskog zove se knjiga od Jovana Hadžića, u knjižestvu nazvanoga Miloša Svetića. Karlovci, Mitrop. gimn. tipografija 1858, 8na 119. XI. U ovoj knjizi ima: Iskon južnih Slavenah, Sěrbaljah i Horvatah dolazak i njihovo smiestišće — viera, jezik i pismenost — život dėržavni — stroj i sudbina. (Sedm.)

Dodatak.

Zagreb 9. rujna. Prieki sud u Požegi obudio je Ivana P. i Filipa F. obadva iz Lipe u kotaru požeskom zbog robljenja na viešala, koja je osuda 30. kolovoza o. g. na njima izvršena. Dotičnu službenu obsnenu donieti ćemo u našem sutrašnjem listu.

Odgovorni sčrednik. Dr. Demeter.

SLUŽBENI LIST.

Nr. 10486 (Fin.—29)

3—3

Kundmachung.

Im Bereiche der k. k. kroat.-slav. Finanz-Landes-Direktion sind drei Steueramts-Dienststellen, jede mit dem Gehalte von 200 fl. und der kategorienmäßigen Amtskleidung, zu besetzen. Zur Erlangung dieser Stellen ist nebst den allgemeinen Erfordernissen die Nachweisung eines gesunden Körper-Zustandes, so wie der Kenntnis des Lesens und Schreibens, dann der deutschen und kroatischen Sprache nothwendig.

Auf gediente k. k. Militärs, dann auf gut conduirte Individuen aus dem Finanzwach-Körper wird bei dieser Besetzung vorzugsweise Rücksicht genommen.

Die Bewerber haben ihre Gesuche im Wege der vorgesetzten Behörde längstens bis 15. September 1858 hierorts einzubringen.

K. k. Finanz-Landes-Direktion

Agram am 19. August 1858.

Br. 4808 (DS.—72)

4—3

Javna dražba.

Dne 13. o. m. u 9 sati pri podne obdržavat će se u selu Gračan javna dražba ovogodišnjeg priroda žirovine, bukviceh i kestenja ovogradske šume Gračan, što se time do obćeg znanja stavlja, da se dražbeni uvieti u običnih uredovnih sati kod gradskog poglavarstva uviditi mogu i da je dražbena zaočina na 40 fr. sr. ustanovljena.

Poglavarstvo c. k. glavnog grada

U Zagrebu dne 1. rujna 1858.

Nr. 7917—1549 (Izv.—239)

3—2

Avviso di Concorso.

Si è reso vacante il posto di Guardiano d' ispezione presso l' I. R. Agenzia postale Sanitaria in Umago cui va annesso il Soldo di Annui fiorini Due-Cento nonchè l' indennizzo di Montura di Annui fiorini Ventiquattro.

Chiunque vi aspirasse presenterà fino a tutto il di 15 di Settembre pros. venturo la documentata sua istanza comprovante la sua età, l' illibata condotta Morale, i servigj finora prestati, l' idoneità al posto desiderato nonchè la piena conoscenza della lingua italiana.

Dichiarerà inoltre se si trovi in parentela od affinità con altro funzionario postale Sanitario in questo Litorale.

Dall' I. R. Governo Centrale Marittimo

Trieste 17. agosto 18.8.

OGLASNIK.

(Dp.—68)

2—1

Im Lectorats-Gebäude Nr. 73 am Capitel-Platze sind mehrere Hundert Eimer **Wein, Weinfässer, Rodungen, Einrichtungsstücke** und verschiedene andere **Hausgeräthschaften**, täglich aus freier Hand gegen gleich bare Bezahlung zu verkaufen.

(Dp.—64)

2—2

Obznana

ovogodišnje dražbe žirovine na dobrim grofa Jankovića obdržavat će se dne 19. rujna u Daruvaru i 20. rujna u Pakracu. Dotični uvieti mogu se uviditi kod dobarah ravnateljstva u Daruvaru, kao takodjer i kod šumskoga ureda u Badljevinu.

Carsko-kr.

službene

Novine ove izlaze svaki dan izvanredno i praznike na čitavom listu. — Polugodišnja predplata je za domaću u novinarici 4 for. srebra. — Za vanjsku, kojim će se list svaki dan poštom poslati, 6 for. sr. —

NARODNE

NOVINE.

Za službene oglase predviđena je uvrstbina: 4 kr. sr. od linije za prvi put; a zatim za svaki put 2 kr. sr. — Za druge oglase ili posebne članke plaća se do 10 linija 20 kr. sr., dalje pak od svake pojedine linije 4 kr. sr.

Uredovni dio.

Br. 2104-Pr.

Kod 297. (93. dopunbenoga) zrebanja starijega državnoga duga, koje je uslijed najvišjega patenta od 21. ožujka 1818 preduzeto bilo, izvučena je seria br. 249. Ova seria sadržaje obično 5 postotne obveznice dvorske komore br. 81560 s jednom osminom i br. 83996 s jednom šestinom glavnice svote, $4\frac{1}{2}$ postotna najvišja zadužnica br. 1. s jednom petnaestinom glavnice svote, zatim 4 postotne obveznice za kraljevske ugarske slobodne gradove od br. 9. do uključno br. 45. sa svojim potpunim glavnici svotama.

Ove obveznice promienit će se polag ustanovah najvišjega patenta od 21. ožujka 1818 sa nove po prvobitnom kamatnom mierilu u konvencionalnom novcu okamatljive državne zadužnice.

U Zagrebu dne 6. rujna 1858.

Od c. k. hrvatsko-slavonskoga miestodržiteljenoga predsjedništva.

Br. 78. Osuda priekoga suda.

Ivo P., imajući 21 godinu, rođen u Lipi, u požeškom kotaru, vojnik na dopustu, izpovjedio je kod razprave priekoga suda proti njemu dne 24. kolovoza t. g. započete a zaključene dne 28. kolovoza, da je pred nekoliko nedjeljah, jednoga utorka, noću, na poziv poznatoga razbojnika Gjuro Ratkovića otišao u Nurkovac k Linartu R., k Mari B., k Simi Št. i Martinu T., u namjeri da ih uplaši i prisili da mu dadu hrane i pića; oboružan štucom dobijenim od imenovana pustaije gradio se je kod Linarta R. i Mar-

tina T. da je zloglasni pustaija Martin Petrović i kazao je tako ovim obadvima kao i Mari B. i Simi Št., da ga njegovi dugovi Mato Petrović, Joka Jagetić i Gjuro Pratković — zloglasni pustaije, koji se u ovom kotaru veru — čekaju, nadalje priznao je da je pod navedenim okolnostima od Linarta R. zaškao i dobio vina, a od Mare B., Sime Št. i Martina T. mesa i vina a zatim i van toga od Sime Št. rakie i jednu gusku.

Ovo priznanje bilo je zapriseženim ispovjedi oštećenikah, zatim svjedokah Ilije B. i Gjuro T. u bitnosti potvrđeno s tim dodatkom, da je Ivo P. neprestano kunući na njih naperio pušku, istom udario o zemlju i zaprietio im se da će ih ubiti i kuću im upaliti i da su mu oni samo uslijed ovih prijetnjah, zatim iz straha pred tobože čekajućim ga drugovima i puškom, kojom je isti oboružan bio, uplašeni dali, što je od njih zahtijevao.

Polag zapriseženih ispovjedi Ivo G., Mare i Ane G. došla su noću od 31. siječnja na 1. kolovoza t. g. tri čovjeka oboružana dvociolkama, pištoljima i handjerima u kuću Ivo G. u Srednjem Selu, dočim je treći pred kućom stražio, zaškao novacah i Ivo G. tukoše dotle, dok im nije odkrio, gdje je držao svoje novce, uzeše iz njima otvorenoga, zatim još iz drugoga ormara novčani iznosak od 38 fr. 24 kr., prisiliše Maru G. prijetnjama da će ju ubiti, neka ih odvede u svoju ložnicu, zaškao tamo od nje novacah, obično 5 sandukah, osvojiše novce, koji su se tamo nalazili, u vrijednosti od 26 fr. 54 kr. konv. novca, i pošto su se u pivnicu dali odvesti i tamo uzeše vina, dovukoše sa kosu Maru G. iz sobe, gdje je Ivo bezvjestan i krvav na zemlji sadio, opet u pivnicu, zaškao od nje

novacah i tukoše ju dotle, dok im nije odkrila gdje su joj bili zakopani novci.

Pošto su zatim zemlju iskopali i nadjene novce u iznosku od 100 fr. konv. novca uzeli, bili, zlostaviše Maru G. naperivši na nju puške i pištolje i zaprietivši joj, da će ju ubiti.

Sudbeni razgled pokazao je, da je Ivo G. četernaest a Maru G. dvanaest ranah dobila, medju kojima i više teških.

Zloglasni Ivo P. i Filip L., na koje je pala sumnja ovoga razbojstva, bili su po Mari G. Ani G. kao dvojica izmedju krivacah spoznati i u perkos njihovu tajanju po zapriseženim ispovjedi napomenutih uglavljeni, da su činom udioništvovali kod razbojstva.

Presudom ovoga c. k. priekoga suda od 29. t. m. br. 70 priznan je Ivo P. stranom na temelju svoga vlastitoga priznanja, stranom na temelju zapriseženih svjedočanstvah da je zločinstvu razbojstva proti Linartu R., Mari B., Simi Št. Martinu T., Ivi i Mari G., — Filip L. pako na temelju zapriseženih svjedočanstvah zločinstvu razbojstva proti Ivi i Mari G. polag §. 190. k. s. neposredno kriv i obadva su polag §. 140 k. s. na smrtnu kaznu, zatim na naknadu troškova kaznenoga postupanja kao i na odštetu Ivo i Mare G. osudjeni.

Ova osuda bila je okrivljenicima dne 30. t. m. proglašena i isti dan tri sata kasnije i to na Filipu L. najprije a zatim na Ivi P. posredstvom užeta izvršena.

C. k. prieki sud za požešku županiju.

Požege dne 30. kolovoza 1858.

Promiense u c. k. vojsci.

Knežević Mojsia nadporučnik ličke pukov-

Podmorski brzojav.

(Iz Gosp. lista.)

Najviše smeta djelovanju čovječjeg uma prostor i vrijeme. No nikada još, odkada svijet stoji, nije toliko učinjeno, da se svladaju ili bar umale ove zaprieke, koliko u naše doba. Najveća berašina bijaše staromu svijetu tiek konja: nikomu nepade na um, da bi se što moglo brže obznaniti nego na konju. U našem vijeku poslužismo se za taj posao vodenom parom, pak se je opet mislilo, da već nema bržega obćila (Communicationsmittel), da smo postigli vrhunac moguće brzine, kad smo mogli odpraviti parobrodom ili parovozom svoje pismo prijatelju u daleku zemlju. I zaista, tko se nije čudio, kad je čuo, da veliko more, što ga ime medju Evropom i Amerikom, te je od prije trebalo više mjesecih za prieplov, da se ovo more može sada preploviti za 12 danah? Al to bijaše umu čovječjemu sve jošte sporo, on hotijaše razvaliti još i ovu medju priobćivanja svojih mislih, htijaše, da kad on okom, tud i misli njegove skokom. I to mu napokon podje za rukom.

Kad je slavni Franklin slomio ubitačnu silu munji, i naučio nas ju voditi, kamo nam se hoće, kao što vodi diete nestažno janje na konopcu: čudom se je začudio sav svijet i napisao Franklinu, koji je ujedno pomogao osloboditi svoju domovinu od tudjega gospodstva, slavu nadgrobnicu:

Eripuit coelis fulmen, sceptrumque tyrannis! To će reći: „Nebu je oteo munju, a samosilnicima žezlo.“

Svijet se je radovao, što je strašna sila munje svladana. Al to jošte nije najveća pobieda uma čovječjega: naš naraštaj je munju sebi podvrgao, da ga dvori i da mu bude listonoša, te dan danas telegraf misli naše zaista

berašinom manje po svijetu raznosi. Kad ovako ljudi postigoše cilj na kopnu, stanu mozgati, kako bi i prieko mora misli svoje onako hitro odpremali. Izprva se to nemoguće činjaše: ta tko će premostiti puklo more; tko će unj stupove udarati za berašajnu žicu, noseću u iskri naše misli kud nam se hoće?

Ako ljudma nije moguće premostiti more i tako sagraditi put za svoje misli, a oni ga podmostiše, to jest bodvukoše pod vodom žicu s jedne obale na drugu. Najprije je to bilo pokušano u Americi u New-Yorku, gdi je godine 1843. Morse, koji je oko berašajvah, iza Oerstedta, najvećih zaslugah stekao, prvu žicu položio na dno mora, skopčav ovako obe obale new-yorkske luke *).

Buduć da je ovaj prvi pokušaj sretno za rukom pošao, počeli su sve to dulje podmorske berašajve graditi. Prva podulja ovakova žica bila je god. 1850. medju gradovima Calais (u Francuskoj) i Dover (u Engleskoj) u more ponorena, i pokle se je žica ova, budući prentanka, prekinula, bude god. 1851. druga jaka pod onim morem podvučena, koja od onda sve do danas postoji, te glavne gradove, engleski London i francuski Pariz skapča. Pošto se je veljanost i neizmierna korist podmorskih berašajvah ovako potvrđila, stadoše sve države, imajuće prieko mora zemlje, skapčati ih berašajvom žicom. Dan danas je skopčana podmorskim berašajvom Engleska s Irskom, Belgijom

*) Isti ovaj Morse izumio je i stroj, kojim se sada telegrafira: radi ovih zaslugah dobio je ovih danah od evropskih vladah u ime nagrade 400.000 franakah (forintih šajna). Oerstedte, rod. danah, izumio je sam električni telegraf, to jest sadašnji berzi način javljanja mislih pomoću munjine, koja izvodi iskre, pak ove lete Makar na kraj svijeta, u jedan trenutak s jednoga kraja žice na drugi.

i Holandijom, Švedska s Daniom, Francuska s Afrikom, Piemont s otocima Sardinijom, Korsikom i Maltom. Isto tako su napredovali podmorski berašajvi i u Americi.

Razmatrajuć Morse ovaj sretan uspjeh podmorskih berašajvah, počeo napokon misliti, nebi li se mogla Evropa s Amerikom skopčati. Prije 3 godine danah začeo ovu misao, sastavi osnovu i g. 1856. 6. studenoga pozove bogate Amerikance, da se za taj posao sdrže. Amerikanci, kako su bistroumni, shvatiše umah korist ovoga podhvata i podpisaše u jedan dan 4 miliona fr. za taj posao, a vlade, engleska i američka obećahu podhvatnicima svaku pomoć.

Da štoci uvažavaju neizmierne zaprieke ovakova preduzeća, treba im znati, da medju gradovima Valentijom u Irskoj i St. Johnsom u Newfoundlandu (u Americi), gdi je atlantičko more, razstavljajuće Evropu od Amerike, najuže, da je medju ovim gradovima more jošte 1650 morskih miljah prostrano, pak je sve puklo more i nigdje nema otoka ništa za počivalište. Uz to ondje strašne bure biesne tako, da za godinu jedva 12 danah ima uzastopce bez vihra i bure.

Sve ovo nije uplašilo smiele Amerikance: oni jošte godine 1856. opremiše brod, da mieri dubljinu mora na cijeloj ovoj prostoriji. Ovom mieračinom se je dokazalo, da velikom srećom medju Irskom i Newfoundlandom nema grebenah i stienah, o kojima bi se malo po malo berašajna žica kao preglodala, a more da je duboko 10.000 do 14.000 stopah (cipelišah).

Pošto se je ovo sve pronašlo, eto nove biede! Kako da se napravi žica, koja će biti dosta dugačka, da dopre iz Evrope u Ameriku, dosta debela i jaka, da se neprekine u moru i opet dosta pružka, da se dade odvit i naviti. To nije bila šala, i opet ju engleski majstori za čudo brzo napraviše.

(Konec će slijedit.)

nie br. 1. imenovan je satnikom 2. raz. kod varaždinsko-križevačke pukovnije br. 5.

Promjene u nadbiskupii zagrebačkoj.

Premješteni su gg. duh. pomoćnici: Josip Banješ iz Bistrice u Štefanje, Stanko Hegedič iz Bèrdovca na Bistricu, Mirko Vèrbec iz Bosiljeva na Vinagoru, Franjo Baniš iz Rače u Kalnik, Jakob Tkalec iz Erpenje na Šipak. — Gg. mladomisnici određeni su za duh. pomoćnike: Josip Budor u Bèrdovac, Dragutin Daner u Sladojevce, Josip Kolaric u Raču, Gabriel Mestrić u Draškovec, Blaž Mračić u Gore, Toma Novaković u Stenjevec, Jolian Vrepe u Samobor i Stjepan Žugčić u Novigrad kod Karlovca.

Neuredovni dio.

Austrijska carevina.

Zagreb, 9. rujna. Sinoda radi izbiranja gèrčko-istočnoga biskupa za ispražnjenu biskupsku stolicu u Karlovcu, koja se je imala otvoriti 16. kolovoza, odgodjena je usljed najviše odluke na 13. (polag staroga pisanja 1. o. m.)

Petrinja. Glavni ravnatelj zemljokopnog akcionarnoga društva u Tèrgovih g. baron Antun Leitner predao je u slavu narodjenja carevičeva miestnom zapovjedništvu u Rujevcu sto dvadeset i pet for., koji su sakupljeni med tamošnjim gosp. činovnicima i dopunjeni iz društvene blagajnice.

I. S. Iz Petrinje 8. rujna. Jučer o podne prispio je ovamo u službenom putovanju preuzvišeni gosp. banov namjestnik, fml. Josip Sokčević, u pratnji g. karlovačkoga generala Leimela kao kordonskoga nadkomandanta i g. podpukovnika Mayera. Dolazećega preuzvišenoga namjestnika iz Gline dočekale su u potpunosti paradi sve miestne oblasti, kao štupska gospoda, svećenstvo, občinski magistrat i ostali, koji su se svi predstavili posebice Nj. preuzvišenosti. Odmah po dolasku pregledao je preuzvišeni gospodin namjestnik magistratski ured, sve pisarne pojediničice prošao i o redu poslova osvidočio se; — po podne istoga dana bilo je viežbanje vojnika prvoga bataliona na logorištu, kojemu je Nj. preuzvišenost prisustvovala; izvan gg. častnika produkciju su učinili po običaju također dva najstarija satnika. Večerom dugo svirala je regimentaska banda na čast visokih dočastnika. Drugi dan, na malu Gospu, bi određena vojnička crkvena parada, koja ipak radi kišovita vremena nemogaše se održavati; nego samo Nj. preuzvišenost s častničkim zborom i ostalim oblastima prisustvovala je u osam sati sv. službi božjoj, kod koje je opet miestno muzikalno društvo sudjelovalo; kasnije je preuzvišeni gospodin vizitator pregledao regimentaski ured, žandarmeriju, bolnicu i ostala carska i občinska zdanja, te se je o podne vratio u pratnji g. generalskog adjutanta u Zagreb. A sutra opet očekivamo da će ovamo doći na reviziju presvjetli gospodin vrhovno-zapovjednički pobočnik fml. Emil Kušević Samoborski.

Iz Like 8. kolovoza. Slavismo ovdie u Lici čin, koga uspomena još dugo i dugo neće u sèrcih Ličana utèrnuti, to jest svečano odkritje spomenika, koji je u slavu cara Josipa II., na trošak gospode častnika ličke pukovnije podignut. Godine 1775., kada je onaj veliki vladar ostale pokrajine svoga carstva pohodio, dođe i u Liku te putujući kroz kèrševiti prediel Bruvanjske satnije, više selca Glogova 7. svibnja u sieni bukve odpočinu, pod kojom se sada — da se ono mjesto od zaborava sačuva — krasni onaj spomenik podiže. G. pukovnik Ivan Pöck, pozva — čim za to dozna — svu gospodu častnike da se podigne spomenik i prije nego bi se drugdie ova misao i poroditi mogla, posta ona činom. U gore rečeni dan sakupi se daklem u bèrdih Glogovskih mnogo puka od svih stranah ličke pukovnije, te pod gromovitim „živio“ uz krasne glase muzike i pucanje mužarrah i kuburrah padè zastor sa spomenika i odkri ga. G. župnik Ivan Pilepić, blagoslovi spomenik a i za toga odpieva se „Bože

živi,“ a gospodin nadporučnik Franjo Turic progovori rieč skupštini, koja na isti način Nj. vel. caru našem Franji Josipu, i u slavu spomenika klikteći „živio“ zagèrmi. Satnik 7. satnije gosp. Skender Živković, koji je radnju spomenika nadzirao i neumorno oko njega nastojao, dade sa gospodom častnicima svoje satnije sjajan obied za 40 osobah kraj spomenika. Gospodin pukovnik Pöck napije prvu zdravicu za dugo i sretno vladanje našega dobroga cara Franje Josipa i — tekao oko sutona razstane se društvo.

Beč, 7. rujna. Polag viestih iz Laksenburga nalazi se Njez. vel. carica u tako povoljnom stanju zdravja, da je moglo Njez. velič. već prekjueer ostaviti krevet. Novorodjeni je carevič također potpuno zdrav.

Beč, 7. rujna. Nj. jasnost g. knez Adolf Švarcenberg predao je u slavu narodjenja carevičeva ministru unutarnjih dielah četiri hiljade fr., da se time poveća zaklada odhranilišta, siromašnih častničkih kèterih u Šopronu.

Beč 7. rujna. Pokojni Safir, kojega je smèrt pobudila u svim krugovima najveće sažaljenje, imao je 63 godine i bolovao je već od mjeseca svibnja od vodene bolesti, koja je učinila kraj njegovom životu.

Uredjenje njegove literarne baštine povjeren je g. dr. Hebelu.

Beč 8. rujna. Nj. c. visost princ Karl od Prusie prispeo je sinoć pred 7. urom s oderberskim podvozom ovamo i bio je kod željeznice od Nj. veličanstva cara pozdravljen. Nj. veličanstvo nosilo je pukovničku uniformu granadirske regimente Nj. veličanstva kralja pruskoga, a Nj. kr. visost princ Karl austrijsku uniformu. Pošto je izišavša počastna kumpania piešačke regimente kralja belgijskoga pregledana bila, odvesla se je Nj. kr. visost uz Nj. veličanstvo cara u otvorenim dvoprežnim dvorskim kolima kroz grad u carski dvorac.

— Godišnji dan krunisanja cara Aleksandra II. bio je jučer predpodne u kapeli ovdajnjega ruskoga poslanstva svečanom službom božjom svetkovana, kojoj je svekoliko rusko poslanstveno osoblje u gali pribivalo.

Polag prispievših izvješćah imao je car Aleksander (7.) u Moskvu prispieti, gdje je bilo određeno da se godišnji dan Nj. krunisanje svetkuje najsjajnijim načinom.

Dojduće subote (dne 11.) obdržavat će se u slavu imendana cara ruskoga u ovdajšnjoj poslanstvenoj kapeli opet svečana služba božja sa „Tebe boga hvalim.“

Turska.

Iz Krševa u Bosni koncem kolovoza. Ovdie, a tako i drugdie, gdje Turakah ima, — mèrtvacu se nisu smieli prenositi u groblje s kakvimi obredi; samo bi misnik u svojoj stališnoj odieći pred odrom (liesom) išao i istom kad bi izvan kućah izašao, obukao bi se on u crkveno sv. odieo, križ bi se nosio, pratioci svieće užegli i druga obična činila. Sad se ova počmu odmah od kuće, u kojoj je mèrtvac, i posried čaršije smije se ići, dočim je dosad na okolo obilaziti valjalo. Ovo se terpi još od posljednjega kralja (g. 1855) uz koji su da tako rekнем, morali redovnici na to se usloboditi, a Turci naviknuti. I tako ni to gèrdno zlo neostà po providjenju božjem bez kakvoga makar dobra i korisna ploda. (K. L.)

Svajcarska.

Ginevra, 28. kolov. Biskup freiburški došao je jučer poslie 11 godina prvi put ovamo i bio je od katolikah primljen s velikim uzhićenjem. G. J. Facy izrazio je biskupu svoje sažaljenje vrhu pèrvešnjih događajah, izpričao se je s političkim okolnostima i rekao je da se ufa, da se slična neće više dogoditi, budući da je sloboda viere i jednakost medju katolicima i protestantima gotova stvar.

Francuska.

Pariz. Da je francuski poslanik u Carigradu g. Thouvenel dobio dopust, već je javljeno. On će se teško više povratiti na ovo svoje mjesto i već imenuju g. Benedeta, koji je prije bio duže vremena poslonosha kod fran-

cuskoga poslanstva u Carigradu, kanoti njegova nasljednika.

— Govori se, da će se Fuadpaša naskorom vratiti u Carigrad, gdje će predsjedati konferencijama radi Cèrnogore. Vidi se, da Francuska i Rusia još svejednako misle, Cèrnojgori pribaviti jednu luku.

Velika Britanija i Iraka.

London. Proti novom turskom sajmu radili su jako gèrčki financieri u Londonu, no ništa im nije koristilo, jer je već upisano prieko 3 miliona sterlingah.

— List „Daily News“ javlja, da će se društvo suezkoga kanala mjeseca studenoga o. g. stalno ustanoviti. Društvena glavica od 400.000 akciab po 500 franak. već je skoro sasvim upisana. Francuska će sa 1.600.000, Austrija sa 800.000, Rusia sa 480.000, Španjolske, Portugalske, Italija s Gèrčkom sa 400.000, sieverna Njemačka sa skandinavskim državama sa 600.000, sjedinjene države sa 400.000 franakah sudjelovat kod toga poduzeća. Prinesak Engleske odgovorit će onom od francuske. Medjutim nije se još moglo otvoriti predbrojenje.

Bečka burza

dne 7. rujna 1858.

Tečaj državni papirah.

		U sreb.
Dèržavne zadužnice	sa 5%	83 ³ / ₄
do od godine 1851 seria B	5%	
do od g. 1853 s povratkom	5%	
do iz narodnog zajma	5%	84 ¹ / ₄
do	4 ¹ / ₂ %	74 ¹ / ₂
do	4%	66 ¹ / ₄
do od g. 1850 s povratkom	4%	
do	4%	
do	3%	
do	2 ¹ / ₂ %	
Zajam s vučenjem od g. 1834, za 100 for.		
do	1839, za 100	133 ³ / ₄
do	1854, za 100	110 ¹ / ₄
Bečko-gradski banko	sa 2 ¹ / ₂ %	
do	2 ¹ / ₄ %	
do	2%	
Zadužnice zemljišnoga odkupa od dol. Austrie		
Zadužnice zemljišnoga odkupa od Galicie,		83 ¹ / ₄
Ugarske sa sjedinjenimi pokrajinami po 5%		
Zadužnice zemljišt. odk. od ostalih krunovina		
Bankovne dionice komad po		951
Eškomptirane dionice od dol. Austrie za 500 f.		590
Dionice o. k. pov. austrian. dèržavno-željezn.		
ničkog društva po 200 for. sr. ili 500 frankah, potpuno uplaćene		271 ¹ / ₄
do do s plaćanjem na rate		
Dionice sieverne željeznice	po 1000 f.	1712 ¹ / ₄
do bečko-glogničke željeznice	500	
do šoprunsko-malobečke	200	
do Budiejovičko-Gmundsko-Linske željeznice	250	
do požunsko-tèrnovačke željez.		
do 1-og izdanja	200	
do 2-og s pèrvenstvom	200	
do austr. dunav. parobrodarstva po	500	534
do Lloyd a Tèrztu	500	
do budapeštanskog lančanika	500	
do c. k. povl. austrijsko-dèržavnog željezničkog društva po 200 forint.		
do Gjurske željeznice		
Galičke založnice sa 4%	za 100	
Jelisavetina željeznica		201 ¹ / ₄
Južno-sieverna njemačka savezna željez.		
Tisna željeznica		200
Lombardezko-mlietačka željeznica		

Tečaj mienični.

Amsterdam za 100 holandezkih for.	for.	
Augsburg za 100 for. current		102 ³ / ₄
Berlin za 100 pruskih talirah		
Vratislava za 100 pruskih talirah		
Frankfurt na Ma iu za 120 for.		101 ¹ / ₄
Genova za 300 piemontezkih lirah		
Hamburg za 100 mark banko		74 ³ / ₄
Lipso za 100 for.		
Livorno za 300 toškanskih lirah		101
London za 1 funt šterlinga		10-1
Lyon za 300 frankah		
Milan za 300 austrijskih lirah		101 ¹ / ₄
Marseille za 300 frankah		
Pariz za 300 frankah		119
Prag za 100 forintih		
Tèrzt za 100 forintih		
Mletci za 300 austrijskih lirah		
Bukurešt za 1 forint	parah	273 ¹ / ₄
Carigrad za 1 forint	parah	
Smirna za 1 forint	parah	

Tečaj novca.

Carski dukati	4 ¹ / ₂
Srebro od 4. rujna	1 ¹ / ₄

Odgovorni cèrednik, Dr. Demeter.

SLUŽBENI LIST.

Z. 14591-3339 V. 1858 (VI.—61)

3—2

Kundmachung.

Die Vorlesungen am k. k. Militär-Thierarznei-Institute zu Wien, werden am 5. Oktober l. J. ihren Anfang nehmen.

Die Aspiranten aus dem Civile für diesen Lehrkurs, müssen das 17. Lebensjahr vollendet und dürfen das 24. nicht überschritten haben und müssen sich mit den Zeugnissen über die wenigstens mit Erhalt der ersten Fortgangsklasse stattgefundene Absolvierung des Unter-Gymnasiums oder der Unter-Real-schule ausweisen.

Der Studienkurs dauert durch 3 Jahre, nach Absolvierung desselben und Ablegung der strengen Prüfungen erhalten die Kandidaten ein Diplom, durch welches sie zur Ausübung der thierärztlichen Praxis in ihrem ganzen Umfange in den sämtlichen Kronländern des österreichischen Kaiserstaates berechtigt werden.

Diplomirte Aerzte und approbirte Wundärzte, dann diejenigen Kurschmiede, welche nach dem früheren Studienplane den zweijährigen Lehrkurs zurückgelegt haben, können den thierärztlichen Kurs innerhalb 2 Jahren absolviren, jedoch können die letzteren nur dann zur Aufnahme zugelassen werden, wenn sie sich mit den Zeugnissen über das entsprechend zurückgelegte Unter-Gymnasium oder die Unter-Real-schule ausweisen vermögen und das 36. Lebens-Jahr noch nicht überschritten haben.

Der Unterricht wird unentgeltlich erteilt, nur für die Ablegung der strengen Prüfungen ist die vorgeschriebene Taxe zu entrichten.

Die Aspiranten für den thierärztlichen Lehrkurs haben sich, unter Beibringung des Taufscheines und sämtlicher Studien-Zeugnisse in der ersten Monats-hälfte Oktobers l. J. bei dem Studien-Direktor des k. k. Militär-Thier-Arznei-Institutes persönlich zu melden. Mit 15. Oktober wird die Aufnahme unwiderruflich geschlossen.

Von der k. k. kroat.-slav. Statthalterei
Agram am 2. September 1858.

Nr. 13836-863 (VI. 54)

3—3

Konkurs-Ausschreibung.

Bei der über Auftrag des h. Ministeriums des Innern vorzunehmenden Organisation des Stadtmagistrates in Požega kommen nachstehende Dienststellen provisorisch zu besetzen, als:

1 Bürgermeister mit dem Gehalte jährl.	900 fl. CMz.
1 Magistratsrath „ „ „ „	600 „ „
1 Sekretär „ „ „ „	500 „ „
1 Kassier „ „ „ „	400 „ „
1 Kanzlist, zugleich Kontrollor mit dem Gehalte jährl.	300 „ „

Zur Erlangung dieser Dienststellen und insbesondere jener im Konzeptsfache sind dieselben Qualifikationen erforderlich, wie sie für Staatsbeamte gleicher Kategorie vorgeschrieben sind und namentlich haben der Kassier und der Kanzlist zugleich Kontrollor eine Kautions im Betrage des einjährigen Gehaltsbezuges zu leisten.

Die Bewerber um diese Dienststellen haben ihre gehörig instruirten Gesuche bis 15. Oktober l. J. bei der k. k. Comitatsbehörde in Požega und zwar, wenn sie bereits im öffentlichen Dienste stehen, im Wege ihrer Amtsvorstehung, sonst aber im Wege der politischen Behörde ihres Wohnortes unter Nachweisung ihres politischen und moralischen Verhaltens, ihres Alters und Standes, dann der zurückgelegten Studien, ihrer bisherigen Verwendung und der Sprachkenntnisse einzubringen.

Von der k. k. kroat.-slav. Statthalterei
Agram am 20. August 1858.

Zur Zahl 11686-14127-3225 1858 (VI.—58)

3—3

Concurs-Ausschreibung.

An der k. k. Rechtsakademie zu Grosswardein ist die Adjunktstelle, mit welcher ein Gehalt jährlicher 400 fl. verbunden ist, in Erledigung gekommen, zu deren Wiederbesetzung hiemit ein allgemeiner Concurs ausgeschrieben wird.

Die Bewerber um diese Stelle haben ihre an die Grosswardeiner k. k. Statthalterei-Abtheilung gerichteten Gesuche mit dem curriculum etc., den authentischen Ausweisen über ihre allgemeine wissenschaftliche und spezielle Fachbildung, so wie über ihr moralisch-politisches Wohlverhalten zu belegen, dann insbesondere den Umfang und Grad ihrer Sprachkenntnisse genau nachzuweisen, und bis Ende September l. J. im Wege ihrer vorgesetzten Behörden, falls sie aber zur Zeit in keinem Dienstverbande stehen, durch Vermittlung derjenigen Landesstelle, in deren Verwaltungsgebiete sie ihren Aufenthalt haben, anherge-
langten zu machen.

K. k. Statthalterei-Abtheilung
Grosswardein am 15. August 1858.

Nr. 11857 (Fin.—30)

3—3

Lizitations-Kundmachung.

Am 20. September l. J. um 10 Uhr Vormittags wird bei der k. k. Finanz-Bezirks-Direktion in Fiume wegen Verfrachtung des Aerial-Tabakmaterials von

beiläufig 2000 Zentnern und anderer Gefalls-Artikel, als: Gefässe, Geschirre, Emballagen etc. vom Tabak-Verschleiss-Magazine Fiume an das Tabak-Filial-Magazin in Zengg für das Verwaltungsjahr 1859, d. i. vom 1. November 1858 bis Ende Oktober 1859, eine mündliche Minuendo-Lizitation, wobei auch schriftliche, bis vor dem Beginne der Lizitation eingelangte Offerte angenommen werden, abgehalten, und dabei der bisherige Frachtlohn von 20 Kreuzer pr. Zentner sporco als Fiskalpreis angenommen werden.

Unternehmungslustige werden zu dieser Lizitation mit dem Bemerkten eingeladen, dass jeder Lizitant vor Beginn der Lizitation das 5% Vadium mit 30 fl. CM. in Barem oder in k. k. Staatspapieren nach dem letztbekannten börsenmässigen Course zu erlegen, im Falle der Ersetzung dieser Verfrachtung aber die Caution mit 25% des Frachtlöhnes sicherzustellen hat.

Die weiteren Lizitations-Bedingungen können bei der k. k. Finanz-Bezirks-Direktion in Fiume, dann bei den k. k. Tabak-Verschleiss-Magazinen in Fiume und Zengg eingesehen werden.

K. k. Finanz-Bezirks-Direktion
Fiume am 23. August 1858.

Dojak.

Nr. 9933 (Fin.—26)

3—3

Kundmachung.

Zur Verpachtung des Mauthtrages an der k. k. Wegmauthstation Vinično (Breznica) auf die Zeit vom 1. November 1858 bis Ende Oktober 1859 wird eine zweite Lizitation auf den 7. September 1858 mit dem Beisatze ausgeschrieben, dass diese Versteigerung unter denselben Bedingungen und Modalitäten bei der k. k. Finanz-Bezirks-Direktion Agram erfolgen werde, welche in dem Amtsblatte der Agramer Zeitung beigedruckt Kundmachung der hohen k. k. Finanz-Landes-Direktion vom 13. Juli 1858 Z. 8947 enthalten sind.

Von der k. k. Finanz-Bezirks-Direktion
Agram am 22. August 1858.

Heim.

Nr. 12690-382 (Fin.—28)

3—3

Kundmachung.

Von Seite der k. k. Finanz-Bezirks-Direktion wird hiemit zur öffentlichen Kenntniss gebracht, dass nach dem die mit h. Finanz-Landes-Direktions-Kundmachung Nr. 8847—1858 ausgeschrieben und in Nr. 163, 171 und 176 der „Agramer Zeitung“ so wie in Nr. 163, 169 und 177 der „Narodne Novine“ verlaubte erste Versteigerung zur pachtweisen Hintangabe des Mauthtrages an der k. k. Brückenmauth-Station zu Piskovec ohne Erfolg geblieben ist, die zweite Lizitation dieses Pachtobjektes unter denselben mit der vorbezogenen Kundmachung bekannt gegebenen Bedingungen am 14. September 1858 abgehalten werden wird.

K. k. Finanz-Bezirks-Direktion
Essek am 24. August 1858.

Nr. 11130 (Fin.—31)

(3—3)

Kundmachung

einer neuerlichen Mauth-Versteigerung.

Mit Beziehung auf die durch die Landeszeitungen verlaubte hierortige Kundmachung vom 13. Juli l. J. Z. 8847 wird bekannt gegeben, dass wegen Verpachtung der Mauthstation an der Drave-Brücke bei Warasdin und der Wegmauthstation zu Warasdin für die Zeit vom 1. November 1858 bis letzten Oktober 1859 eine neuerliche Versteigerung am 23. September 1858 bei der k. k. Finanz-Bezirks-Direktion zu Warasdin abgehalten werden wird.

K. k. Finanz-Landes-Direktion
Agram am 1. September 1858.

Br. 2747-1858 (Izv.—236)

3—3

Oglas dražbe.

U vanjskim občinama kotara varaždinskog iznajmit će se za upr. godinu 1858-59, t. j. za vrijeme od 1. studenoga 1858 do posljednjega listopada 1859 pravo pobiranja obč. dometa od potrošarini podvrženih tiecivah, kao: od vina, piva, rakie i mesarenja na sljedeće dane:

za pol. občinu Vinica	dne 16. rujna 1858
„ „ „ Petrianec	18 „ „
„ „ „ Vidovec	20 „ „
„ „ „ Sv. Ilija	21 „ „
„ „ „ Biškupec	22 „ „

i to svakiput u 10 satih prije podne u pisarni dotičnog obč. ureda.

Uvjeti dražbe mogu se svaki dan kroz uredovne sale u pisarni ovog c. k. kot. ureda uviditi.

Pismene ponude u propisanoj formi sastavljene primit će se.

C. k. kot. ured u Varaždinu dne 30. kolovoza 1858.

C. k. kot. predstojnik
Milanković.

Br. 4808 (DS.—72)

4—4

Javna dražba.

Dne 13. o. m. u 9 satih prije podne obdržavat će se u selu Gračan javna dražba ovogodišnjeg pri-

roda žirovine, bukvicah i kestenja ovogradske šume Gračan, što se time do obćeg znanja stavlja, da se dražbeni uvjeti u obćinih uredovnih satih kod gradskog poglavarstva uviditi mogu i da je dražbena zao-bina na 40 fr. sr. ustanovljena.

Poglavarstvo c. k. glavnog grada
U Zagrebu dne 1. rujna 1858.

Nr. 7917-1549 (Izv.—239)

3—3

Avviso di Concorso.

Si è reso vacante il posto di Guardiano d' ispezione presso l' I. R. Agenzia postale Sanitaria in Umago cui va annesso il Soldo di Annuo fiorini Due-Cento nonchè l' indennizzo di Montura di Annuo fiorini Ventiquattro.

Chiunque vi aspirasse presenterà fino a tutto il di 15 di Settembre pros. venturo la documentata sua istanza comprovante la sua età, l' illibata condotta Morale, i servigi finora prestati, l' idoneità al posto desiderato nonchè la piena conoscenza della lingua italiana.

Dichiarerà inoltre se si trovi in parentela od affinità con altro funzionario postale Sanitario in questo Litorale.

Dall' I. R. Governo Centrale Marittimo
Trieste 17. agosto 1858.

Br. 225-1858 gr. (Izv.—237)

3—3

Oglas dražbe.

C. k. kot. ured kao sud slatinski stavlja do obćeg znanja, da će se na molbu Dimitria Coka iz Pčolice u imenu takodjer ostalih vieroovnikah pod br. 225 podnietu, celokupna imovina nepokretna, dužnika Pave Lazica sastojeća iz kuće, kućišta, vanjskih zemaljah i vinograda u Vraneševcu pod br. 32 ležeće, sudbeno na 15.6 fr. sr. procijenjeno na licu miesta u Vraneševcu putem javne dražbe prodavati, u koju svrhu ustanovljeni su rokovi na 27. rujna i u slučaju potrebe 27. listopada 1858 svakiput prije podne u 10 satih.

Uslied čega se svi kupiti želeći k ovoj dražbi tim dodatkom pozivlju, da moraju doći providjeni jamčevinom 10 od stotine i da kupac mora preduzeti uknjižene dugove ukoliko kupovna svota dosegla bude polag naznačenja suda.

Uvjeti dražbeni mogu se kod ureda uviditi.

Ujedno se svikolici shodno §. 509 gr. p. p. koji misle imati kakovo hipotekarno pravo na upitnu nepokretnost pozivaju, da do prodaje takove, pravo svoje tim sigurnie opravdaju, pošto u protivnom slučaju sami pripisati imali budu, ako prije diobe kupovne svote radi izcèpljenja po inim vieroovnicima izključeni budu. U Slatini dne 3. kolovoza 1858.

C. k. kot. predstojnik.

Br. 723 gr. (Izv.—233)

3—3

Izrok.

Od strane c. k. kot. ureda kao suda Modrušpotok stavlja se do znanja, da je ovostranom odlukom od 11. kolovoza 1853, br. 723-gr. na molbu g. Ferdinanda Spišića vlastelina novogradskega, overšbena prodaja nepokretnosti na selište Tome Ferketića Batice u selu Ferketiću, občine Netretić spadajućih u vrijednosti od 640 fr. sr. procijenjenih, na vlastitost rečenog Tome Ferketića spadajućih i pod plienitbu uzetih radi duga od 97 fr. sr. c. s. c. dozvoljena.

Za preduzeti na licu miesta u Ferketiću selu ovu prodaju opredieljena su dva roka, prvi na dan 29. listopada a drugi ako od potrebe bude na dan 29. studenoga 1858 svaki put u 2 sata poslie podne tom primietnom, da će se upitne nepokretnosti pod drugom samo dražbom prodati izpod vrijednosti procjene.

Zapisnik procienbeni kao i uvjeti dražbeni mogu se kod ovog suda svagda uviditi kao i prigodom dražbe na licu miesta.

Napokon pozivlju se svi oni, koji misle, da na upitne nepokretnosti kakovo založno pravo imaju, neka takovo do odozgor rečenog roka kod ovog suda tim sigurnie prijave, dočim će inače zadobljena ličbena svota bez da se na njih obzir uzme, izmedj ostalih vieroovnikah razdieljena biti.

C. k. kot. ured kao sud Modrušpotok
u Netretiću 11. kolovoza 1858.

C. k. kot. predstojnik
Barać.

Br. 494-1858 (Izv.—231)

3—3

Oglas dražbe.

Shodno ovostranoj odluci od 29. sèrpnja t. g. uslied molbe nasliednikah pokojnog Andrie Kovača iz dol. Miholjca, prodavat će se putem javne dražbe dne 20. rujna t. g. u 10 satih u jutro na licu miesta kuća pod br. 229 u dol. Miholjcu nahodeća se.

Ličbena cijena u 662 f. sr. ustanovljuje se. Kupiti želeći, imadu prije dražbe 10% vadium položiti.

Ostali dražbeni uvjeti mogu se svaki dan kod c. k. kot. ureda ovog i prigodom dražbe uviditi.

C. k. kot. ured kao sud
u dol. Miholjcu dne 3. kolovoza 1858.

C. k. kot. predstojnik
Kránjavi.

Объясна.

Slijedeće zemlje, svojstvo općine grada Zagreba, iznajmili će se putem javne dražbe na tri godine t. j. na vrijeme od 1. studenoga 1868 do 31. listopada 1861.

Tekući broj	Broj parcela u gruntovnici	Naznačenje zemaljah i inih predmeta	Prostranost		Dan i mjesto dražbenog iznajmljenja
			ju- tra	□ hvati	
1	359	Gradski marov u kloštarskoj ulici	—	—	Dne 15. rujna 1858. u 9 sati prije podne i u slučaju potrebe poslije podne na licu zemaljah.
2	358	Vrt kod marofa	—	—	
3	916	Sienokoša Martinovka kod gradskog marofa .	6	224	
4	917	Oranica Martinovka kod gradskog marofa .	4	183	
5	806	Sienokoša Dužica za c. k. obskurb magazinom	5	777	Dne 17. rujna 1858. u 9 sati prije podne i u slučaju potrebe poslije podne na licu zemaljah.
6	842	Oranica Dužica za tratinom na savskoj cesti	5	302	Početak će se iznajmljenjem sie- nokoše pod br. 5.
7	1248-a.	Kod Ternja. Spašnik Ternje kod kupališta Pri Horvatih.	2	121	Dne 20. rujna 1858. u 9 sati prije podne i u slučaju potrebe sljedećih dana. Početak će se u Ternju kod kupališta iznajmljenjem spašnika pod br. 7.
8	1453	Spašnik selište	—	635	
9	1454	" " " " " " " " " " " "	—	215	
10	1455	" Kalinovica	—	916	
11	1456	" " " " " " " " " " " "	—	786	
12	1487	Oranica " " " " " " " " " " " "	2	400	
13	1505	" " " " " " " " " " " "	1	276	
14	1518-a.	Spašnik " " " " " " " " " " " "	8	224	
15	1549	Sienokoša Srednjaki	1	1317	
16	1588	" " " " " " " " " " " "	—	390	
17	1559	Spašnik (šikara) " " " " " " " " " " " "	1	926	
18	1560	Oranica Srednjaki	2	649	
19	1613	Spašnik " " " " " " " " " " " "	1	376	
20	1651	" " " " " " " " " " " "	1	1176	
21	1652	" Vutotorčica	—	990	
22	1653	" " " " " " " " " " " "	5	—	
23	326-a.-b.	Prieko Save. Oranica i sienokoša Prudnice	9	225	Dne 23. rujna 1858. u 9 sati prije podne i u slučaju potrebe slie- dećih dana na licu zemaljah Početak će se iznajmljenjem ze- maljah kod savskog mosta
24	327	Sienokoša „Mala sienokoša“	7	775	
25	334	Spašnik Kérči	20	100	
26	335	Sienokoše Kérči	1	—	
27	336	Oranice na Kérčih	3	1200	
28	337	Sienokoša na Kérčih	4	1350	
29	338	Oranica " " " " " " " " " " " "	20	400	
30	339	" " " " " " " " " " " "	21	875	
31	340-a.	" " " " " " " " " " " "	10	1000	
32	342	" " " " " " " " " " " "	15	900	
33	345	Sienokoša " " " " " " " " " " " "	10	1000	
34	340-b.	Oranica " " " " " " " " " " " "	7	1200	
35	343	" " " " " " " " " " " "	21	1350	
36	344	" " " " " " " " " " " "	18	750	
37	346	Sienokoša " " " " " " " " " " " "	14	400	
38	324	Spašnik i šikara na Kérčih	34	500	
39	325	Spašnik i oranica " " " " " " " " " " " "	65	1150	
40	379	Sienokoša Kérčevina	3	—	
41	388	Oranica " " " " " " " " " " " "	—	886	
42	383	" Cielina	3	1452	
43	392	Sienokoša " " " " " " " " " " " "	—	1524	
44	385	" Sliševka	—	1106	
45	409	Oranica Ternice	—	840	
46	417	" Skerijevina	7	752	
47	435	" Verbije	—	912	
48	183	Prieko Save u Otoku. Oranica „Pravdeno polje“	72	324	Dne 27. rujna 1858. u 9 sati prije podne i u slučaju potrebe sljedećih dana u Otoku.
49	197	" Klina	—	510	
50	198	" Zayertina	1	1277	
51	205	" Piščenka	3	847	
52	208	" Duga Ledina	—	1280	
53	213	" Križanje	1	1426	
54	220	" Šoprina	—	1164	
55	223	" Pustoselina	—	583	

Dražbeni uvjeti mogu se uviditi kod poglavarstva grada Zagreba u običnih uredovnih urah.

Poglavarstvo o. k. glavnog grada

U Zagrebu dne 3. rujna 1858.

Izrok.

Obnarodovanje napisnikah gruntovničkih u kra- ljeVINi Ugarskoj glede županije boršodske.

Od strane c. k. ravnateljstva gruntovnicah u Pešti, daje se kroz c. k. ravnateljstvo gruntovnicah u Zagrebu u obzira napredujućega uvođenja gruntovnih novih knjigah u Buda-Peštanskom upravnom okolišu kraljevine ugarske uslied naredbe c. k. popočiteljstva pravosudja od 7. lipnja 1858 br. 10834 na znanje sliedeće:

U Buda-Peštanskom upravnom okolišu je u svrhu uvođenja gruntovnih novih knjigah miestimičko izvidjenje polag obćinah sa već prie miestno izvidjenim gradom Miškolc takodjer i u svih ostalih obćinah županije boršodske polag područka od godine 1848. posve obavljeno, to

**napisnici grantovničkih otih posjedajih obćinaš
ujedno sa čestićnimi registri i nacerti koji k istim
spadaju bit će počemši od 1. kolovoza 1858. u
c. k. grantovničkoj pisarnici miškolskoj svakome
na ogled izloženi, što se tim dodatkom obznan-
juje, da naredbe u izroku od 6. kolovoza 1857
glede grada Miškolce obznanjene, izravne ostaju.**

Obravljane poslova i uredovanja naznačenih u isroku ovom ima se započeti takodjer 1. kolovoza 1858 te u svrhu ovu odredjen je c. k. županijski sud u Miskoleu.

Podpuni sadržaj te time i diel II. ovoga dne 7. o. g. izdanog izroka, uvršten je u službenih bečnih novinah, kao i u onih „Buda pešti hirlap“ od 24., 27. lipnja i 1. srpnja t. g. broj 142, 145, i 147. i u buda-peštanskih novinah od 24., 27. i 29. lipnja t. g. br. 142, 145 i 146.

C. k. ravnateljstvo grantovnicah
U Zagrebu dne 27. kolovoza 1858.

Izrok.

**Obrerodovanje napisanih gruntovničkih u serbskoj vojvodini i u tamiškom Banatu glede nje-
dašnje županije krašovske (sadašnjeg lugoškog
okružja.)**

Od strane c. k. ravnateljstva gruntovnicah u Tomišvaru daje se kroz c. k. ravnateljstvo u Zagrebu u obsiru napredujućega uvođenja gruntovnih novih knjigah u sèrbskoj vojvodini i u tamiškom Banatu uslied naredbe c. k. popeti-teljstva pravosuđja od 22. sèrpnja 2858. br. 14,066 na znanje sliedeće :

U sèrbskoj vojvodini i u tamiškom Banatu je u svèrhu uvedenja gruntovnih novih knjigah, miestimičko izvidjenje polag obćinah, sa već prije miestno izvidjenima obćinama niemački i vlaški Lugoš, Škribestye i mali Zorlenz, takodjer i u svih ostalih obćinah negdašnje županije krađovske (sadašnjeg lagoškog okruga) posve obavljeno, te napisnici gruntovnički ujedno sa čestičnimi registri i nacèrti koji k istim spadaju, bit će svakome na ogled izloženi, od 1. rujna 1858 počemši, i to

a) verhu svih godine 1848. k županii kra-
đovskoj spadavših obćinah, koje sada sudbeno
okružje c. k. kotarskog uređa bōgsanskog i Ora-
vičkog sačinjavaju, u c. k. gruntovničkoj pisar-
nici u Oravici, i

b) vèrhu svih ostalih godine 1848. k županiji kraškovskoj spadavših obćinah u c. k. grun-
tovničkoj Pisarnici u Lugošu.

Obavljanje poslevarah i uredovanjah naznačenih u izroku ovom ima se započeti takodjer 1. Rujna 1858. i u svérhn ova odredjen je

c. k. kotarski sud u Oravici za pod a) i

c. k. okružni sud u Lugošu za pod b) na-
značene občine.

U obziru občinskih niemački i vlaški Lugoš, Skibestye, i mali Zorlents, imadu valjati naredbe proglašene u izroku od 30. ožujka 1857.

Podpuni sadržaj te time i diel II. ovog pod dne 22. sèrpnja 1858 izdatog isroka uvršten je u službenih listovih bečkih novinah od 14., 15. i 18. kolovoza t. g. br. 185, 186 i 188.

C. k. ravnateljstvo gruntovnicah
u Zagrebu dne 30. kolovoza 1858.

Edikt.

Vom k. k. städt.-delg. Bezirks-Gerichte Essek wird bekannt gemacht, es sei auf Ansuchen der Wittwe Franciszka Formagyi als Vormünderin ihres minderjähr. Kindes und des Mitvormundes Herrn Alois Verovský die freiwillige Feilbietung des zum Verlasse des in Tenje verstorbenen Josef Formagyi gehörigen, sub Grundbuchs-Protokolls-Zahl 327 der Gemeinde Tenje eingetragenen und auf 800 fl. CMz. gerichtlich geschätzten Hauses sammt Hof- und Garten-Gründe an-geordnet und hiezu zwei Termine und zwar, auf den 25. September und 25. Oktober 1858 jedesmal um 10 Uhr Vormittags im Verlass-Hause selbst bestimmt worden.

Die Feilbietungs-Bedingnisse und Schätzung können in der Kanzlei dieses k. k. Gerichtes jedesmal eingesehen werden.

Zu dieser Feilbietung werden die Kaufustigen, versehen mit einem 10%, Vadium eingeladen mit dem Bemerken, dass das Haus unter dem Schätzungswerte nicht verkauft werden wird. Ferner werden alle diejenigen, welche ungeachtet ihnen keine besondere Verständigung von dieser Feilbietung zugekommen ist, durch die Eintragung in die öffentlichen Bücher gleichwohl ein Hypothekarreht auf dieses Haus erworben zu haben glauben, aufgefordert, dasselbe bis zum Verkaufe desselben so gewiss bei Gericht anzumelden, widrigenfalls sie es sich zuzuschreiben haben werden, wenn die Kaufschillings-Vertheilung ohne ihrer Beiziehung vorgenommen, und sie dadurch soweit der Kaufschilling durch dieselbe erschöpft werden sollte, ausgeschlossen würden.

Essek am 12. Juli 1858.

Galac.

OGLASNIK.

Im Lectorats-Gebäude Nr. 73 am Capitel-Platze sind mehrere Hundert Eimer **Wein**, **Weinfässer**, **Bodungen**, **Einrichtungsstücke** und verschiedene andere **Hausgeräthschaften**, täglich aus freier Hand gegen gleich bare Bezahlung zu verkaufen.

Carsko-kr.

službene

NARODNE

NOVINE.

Novine ovo izlaze svaki dan izvan nedjelje i praznika na čitavom listu. — Polugodišnja predplata je za domaću u novinarici 4 for. srebra. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom poslati, 6 for. sr. —

Za službene oglase upredjeljena je uvertbina: 4 kr. sr. od linije za prvi put i zatim za svaki put 2 kr. sr. — Za druge oglase ili posebne članke plaća se do 10 linija 20 kr. sr., dalje pako od svake pojedine linije 4 kr. sr.

Koncem ovoga mjeseca počimlje se posljednji četvrtgodišnji tečaj ovih novinah; poziva se dakle domorodno občinstvo, da predplatu svoju na „Narodne Novine“ obnovi, i to na pol godine poštom sa 6 for., u mjestu s 4 for.; na četvrt godine poštom s 3 for., u mjestu s 2 for. sr.

Da usmognu vanjski predplatnici listove u redu primiti, neka izvole bezodvlačno podnoviti predplatu na „odpravništvo Narodnih Novinah“ franko poslati te točno naznačiti svoje ime, prebivalište i posljednju poštu.

Tko nekani list dalje držati, neka odmah prva tri broja, što će ih primiti, natrag pošlje.

Ujedno molimo svu onu gg., koja duguju za prošle tečaje, da što prije dug svoj izplate.

Uredovni dio.

IV. Popis

Kojim se putem magistrata povodom usrećujućega događaja narodjenja prejasnoga cesarovića na korist zaklade zagrebačkoga ubožkoga zavoda prinosivši blagi darovnici pod iskazanjem najtoplije zahvalnosti obnaroduju.

Prinijeli su: Prečastni gospodin kanonik Petar Šatvar 10 f., prečastni gospodin Ivan Kralj posvećeni biskup i zagrebački veliki predstavnik zatim prečastna gospoda kanonici: Franjo Milašinović i doktor Ledinski, gospodin c. k. redarstveni direktor Ditz i gospodin c. k. pristav urbaralnoga suda Toma Matačić svaki po 5 f., prečastna gospoda kanonici Mlačjak, Franjo Kulaber, P. Šprak, Martin Posoy i M. Belobrk, zatim gospoda Vjekoslav Frigan, odvjetnik i občinski vijećnik, Nikola Koller, občinski vijećnik, Giovanni Nadalini, posebnik, Alois Halma, pekar, Josip Orlić mesar, Stjepan Mihalinić, mesar, svaki po 2 f., prečastni kanonici gospodin Anton Vakanović, A. Mravinec, I. Šulay, Matia Thonhauser, J. Hochreiter, Ignac Kristianović i F. Milinković, zatim gospoda Izrael Rosenfeld, draguljar, Josip Herdvig, pekar, Josip Hengel, gostioničar, David Mirović, odvjetnik, Stevo Keras, mesar, Ivan Plechberger, najmar, F. Stimaković, trgovac, Simo

Singer, trgovac, Ferdinand Vogl, mlinar, Franjo Papeš, kćetmar, V. Dizdar, trgovac, F. Katz, sladičar, Konstantin Popović, brašnar, B. Tulić, brašnar, Maksimilian Breslauer, trgovac, Jozue Epstein, prodavalac haljinah, Josip Canjaga, kaptalen i gospođa Ana Rosenkranz, gostioničar svaki po 1 f. a gospodin Albert Stern krojač 30 kr. konj. novca.

Ukupno 84 f. 30 kr.
K tomu iznosci iskazani u prva tri popisa i to:
U obveznicama 140 f. — kr.
U gotovu 305 f. 20 kr.
U stanu 1 komad od pet frana-
kih u vrijednosti od 2 f. — kr.
Napokon pet postotna državna
zadužnica za utemeljenje u-
božkoga zavoda poklonjena
od upravitelja magistratskog
ureda od 100 f. — kr.

Ukupna svota 631 f. 50 kr.

U Zagrebu dne 9. rujna 1858.

Od magistrata grada Zagreba.

Neuredovni dio.

Austrijska carevina.

Zagreb 10. rujna. Jučer je otvorena ovdje nova posadna knjižnica, koju je utemeljila Nj.

uzoritost naš gosp. stožernik-nadbiskup svojim troškom i o kojoj smo mi već onomadno donieli dotični obširni oglas.

Zagreb. U župi Crnilug u riečkoj županiji podiči će se katolička trivijalna učiona i već je u to ime prispiela dozvola oblasti. U mjestu Tergu u zagrebačkoj županiji podignjena je već takodjer takova učiona. Na obim miestima imaće učitelj na godinu 300 f. plaće i dërva za ložiti.

Beč, 8. rujna. Nj. veličanstvo carica dostojala je krajevarskom društvu najmilostivije pokloniti 50 f.

— Glasovita ruska plesačica gospođićna Brgdanova, koja se sada u međjarskom kazalištu u Pešti tako neizmerno dopada, igrat će sa svojim bratom nekoliko putah i na Karl-teatra u Beču.

Beč 8. rujna. Za upravljenje novoga austrijskoga novca kod brojnih lotriah, naredjeno je s najvišjem odlukom, da od 1. studenoga 1858 počemči najmanja stavka mora iznositi 5 novih krajcarah. Stavke položene u austrijskoj vrijednosti isplativat će se onima koji pogodo — i u buduću toliko putah kao što je i do sad bivalo.

Beč. Od nekoliko danah bavi se ovdje fratarski provincial i apostolski vikar bosanski g. Barišić. On je obučen po turski i ima berko-vah a križac na jednostavnom gajtanu naznačuje njegovu biskupsku čast.

Podmorski bërzojav.

(Iz Gosp. lista.)

(Konac.)

Ova zica sastoji se iz 7 tananah u jedno uže zasukanah miedenih (bakrenih) žicah tako, da je cijelo ovo miedeno uže samo 1/16 palca debelo, te je trostrukim kao tokom od gutaperče*) obavito, i ova je opet kudieljom u katran umočenom omotana, a cijelo uže je ozgor obavito željeznim vèrpocama, sastavljenim svaka od 7 tananah žicah. Ovakova užeta trebalo je radi nejednake dubljine morske preko 2000 miljah; a 2000 radnikah radilo je o njem dan i noć, te je bilo do prolieća gotovo, a stalo je 620.000 fr. sr. Sad je valjalo ovaj neizmerni tovar od 48.000 centih ne samo na dva broda natovariti, nego baš naviti na ogromne valje, s kojih će se u more odvijati. Za taj tovar budu odabrana dva najveća parobroda, jedan engleski i jedan američanski, te se je miedeni konop osobitim parostrojem srećno navio, na svaki brod polovica.

Pošto se je ovako sve s ogromnim troškom pripravilo, krenu oba miedenih vèrvom ili konopom natovarena broda na svoj važni put i stanu 7. kolovoza lani odvijati konop od irske prema Americi. Prva tri dana je sve u redu išlo, i već se je sve nadalo srećnu uspješnu, kad se eto 4. dan digno bura tako žestoka, da se je miedeni konop 10. kolovoza prekinuo, nit je bilo moguće od velika vihra uhvatiti pre-

kinuti u moru kraj i opet ga spojiti; nema druge pomoći nego povratiti se kući i početi iznova posao. Nu konopa za 70 miljah propade i tako je valjalo opet čekati, pa buduć da medju Evropom i Amerikom nema podulje mirna mora nego lieti, trebalo je odgoditi sav posao do godine. Ovom nezgodom štetovalo je dotično društvo 250.000 for. sr. — Drugdie bi se bili dionici uplašili od daljega posla; al se nisu uplašili Amerikanci i Englezi. Prieko zime bude jošte bolje i točnije sve pripravljeno, i 13. lipnja o. g. krenu opet oba natovarena broda na put s tom namierom, da će na sredini puta medju Evropom i Amerikom oba kraja od konopa spojiti, pak onda jedan brod prama Americi krenuti, a drugi natrag prama Evropi, nebi li tako bërže posao svèršili.

Nu kao da se je more opiralo novoj oblaci, što si ju je čoviek uzeo prisvajati nad njim, podignu se silni virovri, raskinu konope i raz-tieraju brodove. Pet putah su smieli podhvatnici ovaj posao lietos opetovali, al nikako nehtiede im sreća poslužiti, uvijek se je bura digla i konop prekinula. Tim je društvo neizmerno štetovalo, te su dionice (akcie), za koje se je izprva platilo 10.000 for. sr., spale na 2000 forintih.

Dionici društva odluče s ostatkom uložena novca jošte jedan put pokušati, nebi li im sreća poslužila; jer su se uvierili, da je glavna zaprieka, što se nikada nisu namierili na lèpo vrieme. Na 26. sèrpnja ove godine krenu bro-dovi „Agamemnon“ i „Niagara“ posljednji krat na taj kobni put. Netom su stigli na debelo more, eto ti opet biesne bure, koja je do pr-

vih danah kolovosa brodove po moru gonila, da ni posla svega nisa mogli započeti, a kamo li ga dočeti. Više putah blahu u tolikoj pogib-elji, da su svaki čas mislili, sad ćemo potonuti. Najposlie more kao iznemogne, nemogav odolieti čoviećjoj snagi, posao se započe i srećno uze napredovati; al eto jada iz nenada! Namiere se na ogromna kite (Wallfisch) i ovaj stade sliediti ove neobične goste. Da se je samo kosnuo konopa svojom golemom tiesesinom, za stalno bi ga bio prekinuo i sav posao pe-kvario. Napokon na veliku radost biodarah iz-đešne ku, i oni srećno stignu 6. kolovoza ove godine jedni u irsku Valenciu, a drugi u ame-ričanski St. John, u luci Timbly, i stanu se se umah novim bërzojavom jedan drugomu o-glašivati. Na prvi glas, da je ovaj ogromni posao srećno za rukom pošao, poskoče dionice društva (koje je već bile do blizu sva sveja 4 milijuna potrošile) opet na 1000 for. vrijednosti, i po svoj Engleskoj i Americi zsori glas neizmjerne radosti i uzhićenje, što je ovo div-no dielo čoviećjeg uma srećno za rukom pošlo. Jer valja znati, da su Amerikanci ponajviše engleskoga plemena, i da s Engleskom živo tèrguju. Koliko je to pako veselje tèrgovcu, kad može svoju robu za jedan sat naručiti, gdje se je prije trebao 14 danah. Zato se je već novo društvo združilo, koje će, videć da je to stvar moguća, prevući jošte jedan konop iz Evrope u Ameriku; jer da sadašnji telegraf dan i noć radi, nebi mogao opet sve poruke i viestnice (dopeše) amo tamo epremati, tamo živo obće obe ove zemlje jedna s drugom. Zato i plju engleske najstavnije novine „Times“ (čitaj: Tajm):

*) Gutta-percha je sok niekoga dèrveta rastućega u vrućih zemljah.

Ljubljana. Pri poslednjem požaru ovdajše siečerne tvornice izgorelo je osim dragocjenih makina i orudjah do blizu 20.000 funtih sečera. Cijelu noć i još drugi dan, bio je ljubljanski potok crn i sladak od sečernoga sirupa, koji je unj tekao, akoprem su žene i dieca s loncima hvatali ga i mnoga stara žena nabrala ga više od cente. Kako je nastala vatra, to se još ne zna; čujemo da su jednoga teška zatvorili, kojega je, vele, ličnost kriva bila da je nastala vatra.

— Javlja se iz Rieke od 8. rujna. Na jašnom hertu brionskih otokah podić će se svietionik. Od Pule do Punte Merlere a odtuda pod morem kroz Gverper do otoka Abairta provući će se bërzojav. U Gorici čine se pripreve za skoro preduzeće željezničkih radnjah.

Tërst 9. rujna. Nj. c. visost g. nadvojvoda i vèrhovni zapovjednik mornestva prispiet će 3. listopada u Pulu.

— Ovih danah obdržavali su se ispiti u ovdajšnjih javnih židovskih školah. Nj. uzoritost g. miestodržac fml. baron Mertens prisustvovao je i dielio je vlastoručno nagrade.

— Posljednje vijesti iz Carigrada, koje su danas prispile ovamo opisuju umnožavanje kupovanja oružja kao pogibeljno znamenje i kažu, skakovom energijom izvadja Risa paša sultanove zapoviedi.

Talijanska.

Svikolici genoveski listovi javljaju, da je 6. t. m. u 10 $\frac{1}{2}$ sata predpodne tamo bio potres. Kod Karare, gdje se mramor kopa, srušila se je zemlja prigodom, kad su barutom kamenje lomili, i zakopala je više radnikah. Današnja „Gaz. Piemontese“ javlja smèrt poklisara Kristofora Moje.

Turska.

Nieka Moldavka, koja je hotjela izdati 1—2 miliona krivih kaimah — uzapčena je.

Jedna sultanove naredba imenuje 5 novih intendantah za dvoranstvo sultanica i novi hat humajum na velikoga vezira nalaže najveće štedjenje. Četiri zeta sultanova Ali-Ga'ib, Etom, Mamud i Ihami paša svèrgnuti su sa svojih slozbah a Mehemed Kibrilipaša, predsjednik tanzematskoga vieća, imenovan je velikim admiralom i pomorskim ministrom, Mehemed Ruđi paša predsjednikom tanzimatskoga vieća, Mahmudpaša

pako, kojem je privreno povjerena bila listnica izvanjskih poslova, ministrom trgovine. Riazim bej, sin Fuadpašin, došao je u Pariz s ugovorom odnosećim se na ustrojenje danavskih kneževinah.

Njemačka.

Berlin. Pitanje radi pruskoga vladarstva riešit će se kao što govore još o ovom mjestu, no ipak neće se sazvali komore prije nego tekar po postavljenju vladarstva.

Gèrčka.

Atinski listovi živo sada govore o nasliedstvu gèrčkoga prestolja. Jedne novine rekoše, da Gèrčka neće ništa da zna za bavarskoga princa Adalberta (brata gèrčkoga kralja), ako neprimi pravoslavni zakon, pa im je ministarstvo odmah prestalo dalje davati pomoć od 4000 drahmah (od prilike 20 kr. sr.) i morat će po svoj prilici prestati izlaziti.

G. Kumenudi iz Beograda poklonio je gèrčkoj vladi 10.000 drahmah na javne poslove. Ovi novci odredjeni su da se jedna cèrkva dovrši. Drugih 20.000 drahmah dala je udevica Tošice bivšeg gèrčkog glavnoga konzula u Aleksandriji na gradjenje putevah. (S. D.)

Azija.

U „Bombay-Telagrafu“ nalazimo sljedeću znamenitu vijest: „Kolona generala Whitelocka učinila je izvanredan plien. Jedna kompanija 48. madraske piešačke regimente našla je naime 140 kolah slatkih cigalah i grudih zlata zajedno sa 40 lakovah rupiakh i fabuloznu množinu dragoga kamenja. O Neni Sahibu govori se sada, da je prebacio Gogra i da je svoj glasoviti rubin, koji je polag mnijenja urođenikah imao vrijednost od jednoga miliona funtih sterlingah, prodao za 1000 f. sterlingah.

Razne vijesti.

U Reichenbachu u pruskjoj Šlezii pokopali su nedavno nieku 92 godine staru ženu, koja već duže vremena nije na ništa drugo mislila, nego na njezin pokop. Ona je sve napèrvo neredila, kako se ima isti obaviti, 300 talirah je odredila za isti, i prosila je, da se preduzme u nedjelju i da bude čim veći sprovod. Mnogim odličnim osobama naručila je ona, da im se odmah drugi dan po njezinoj smèrti odnese flaša

bom sa svakojakim zapriekama, te se je i ovdie izpunilo, što je slavni pjesnik Kollár česki pievao:

Pevné vůli, túžbě uslechtilé
Rádo dává nebe dojít cíle.

To će reći:

Tvrdoj volji, plemenitoj želji
Daje nebo, te prispjeva k cilji.

Ovom prilikom napomenut ćemo jošte jednò čudo, kojemu će ovaj bërzojav povod dati i koje će se mnogomu činiti nevjerovno, akoprem je stvar posve naravna. Kad tko u Zagrebu uztelegrafira kakvu viest u Ameriku „poslie podne“, ona će tamo stići „isti dan prije podne“ — dakle prije će tamo stići nego što je bila oдавde odpremljena. To biva ovako: kao što nam se čini, kad stojimo na mostu, a gledamo u vodu, da most leti, a voda da stoji: isto tako čini nam se, gledajućim sunce, da zemlja naša stoji, a sunce da se oko nje okreće. No buduće da je zemlja okrugla, sunce nikada nesvietli cijeloj zemlji, nego samo jednoj polutki, a drugoj polutki je onda noć. Kako se zemlja neprestano vèrti, to dakle ima uvijek, no na različitim miestima, i jutro i podne i večer. Na primier, kad se nam sunce sa gore skriva, Amerikancima se upravo pomalja, dakle kad je kod nas večer, u Americi je jutro: naravno je dakle, da će Amerikanci naše večernje vijesti već u jutro dobivati. — O predmetu ovom ima u lanjskom Nevenu od g. Frausa izvèstan članak pod naslovom „Bërzojavno čudo na oko“ na strani 88. svezaku drugom, kom upućujemo sve naše šilce, koji se žele o tom potanko obavieštiti; mi smo to ovdie samo natakneli.

vina i hlieb kruha s prijavom „Ljepa preporaka od gospoje H. ona je jučer umèrla i pošilja vam ovo.“ Za svako diete, koje bude kod sprovoda, naručila je ona 1 dvopek i 1 groš. Pokop je bio ovèršen sasvim po njezinoj volji.

— Pred nieko vrieme čitamo u berlinskim listovima, gdje jedan kuće-gospodar obznanjuje, da de je u najam liepi gospodski stan sa k tome spadajućim krasnim šetalištem. Nieki gospodin već pri lietih dodje sa svojom suprugom, da pogleda taj stan i da ga najmi, ako mu se dopadne, ali kako se začudi kad ga najmitelj odvede čak u četvèrti kat, veleći mu, da je taj stan gore. Istina bog, stan bioše dobro uređen, ali stari gospodin reče, da nije kadar dan na dan tako visoko penjati se i silaziti, jer doda, „morao bi svakako silaziti svaki dan u bašču zbog krasnog šetališta, koje spada k ovom stanu.“ „A to vam netreba“ odgovori kuće-gospodar, „koračite samo nekoliko stubah u vis pak ste na ravnom krova od kuće, a čišći zrak nećete zaista naći u svem Berlinu (Ovo je bilo to krasno šetalište, koje je naznačio bio taj lukavi kuće-gospodar.)

— Godine 1856. potrošeno je u Europi 9 miliona 138,000 centih pamuka.

Bečka burza

dne 10. rujna 1858.

Tečaj državnih papirah.

	U sreb.
Državne zadužnice sa 5%	83 $\frac{1}{2}$
dto od godine 1851 seria B . . . 5%	
dto od g. 1853 s povratkom . . . 5%	
dto iz narodnog zajma 5%	84 $\frac{1}{2}$
dto 4 $\frac{1}{2}$ %	74 $\frac{1}{2}$
dto 4%	66 $\frac{3}{4}$
dto od g. 1850 s povratkom . . . 4%	
dto . . . izričane 4%	
dto 3%	
dto 2 $\frac{1}{2}$ %	
Zajam s vučenjem od g. 1834, za 100 for.	
„ „ „ 1839, „ 100 „	
„ „ „ 1854, „ 100 „	110
Bečko-gradski banko sa 2 $\frac{1}{2}$ %	
„ „ „ 2 $\frac{1}{4}$ %	
„ „ „ 2%	
Zadužnice zemljišnoga odkupa od dol. Austrie	
Zadužnice zemljišnoga odkupa od Galicie,	
Ugarske sa sjedinjenimi pokrajinami po 5%	
Zadužnice zemljišt. odk. od ostalih krunovina	949 $\frac{1}{2}$
Bankovne dionice komad po	
Bškomptirane dionice od dol. Austrie za 500 f.	
Dionice o. k. pov. austrian. državno-željezničkog društva po 200 for. sr. ili 500 frankah, podpuno uplaćene	
dto s plaćanjem na rate	
Dionice sjeverne željeznice . . . po 1000 f.	1720
„ bečko-glogničke željeznice . . . 500 „	
„ šoprunsko-malobeeke 200 „	
„ Budiejovičko-Gmundsko-Linske željeznice 250 „	
„ požunsko-tèrnovačke željez. 1-og izdanja 200 „	
„ 2-og „ s pèrvinstvom 200 „	
„ austr. dunav. parobrodarstva po 500 „	533
„ „ Lloyd a Tèrztu 500 „	
„ budapeštanskog lančanka 500 „	
„ c. k. povl. austriansko-državnog željezničkog društva po 200 forint.	
„ Gjurske željeznice	
Galicijske založnice sa 4% za 100 „	
Jeliazetina željeznica	201 $\frac{1}{2}$
Južno-sieverna njemačka savezna željez. „	
Tisna željeznica	
Lombardezko-mlietačka željeznica	251 $\frac{1}{2}$
Tečaj mienični.	
Amsterdam za 100 holandskih for. . . for.	84 $\frac{1}{2}$
Augsburg za 100 for. current	102 $\frac{1}{2}$
Berlin za 100 pruskih talirah	
Vratislava za 100 pruskih talirah	
Frankfurt na Mz za 120 for.	101 $\frac{1}{2}$
Genova za 300 piemontezkih lirah	
Hamburg za 100 mark banko	74 $\frac{1}{2}$
Lipsko za 100 for.	
Livorno za 300 toškanskih lirah	
London za 1 funt šterlinga	10-1
Lyon za 300 frankah	
Milan za 300 austrianskih lirah	
Marseille za 300 frankah	
Pariz za 300 frankah	119 $\frac{1}{2}$
Prag za 100 forintih	
Tèrzt za 100 forintih	
Mletci za 300 austrianskih lirah	
Bukurešt za 1 forint parah	274
Carigrad za 1 forint parah	
Smirna za 1 forint parah	
Tečaj novca.	
Carski dukati	4 $\frac{1}{2}$
Srebro od 4. rujna	11 $\frac{1}{4}$

Odgovorni urednik, Dr. Demeter.

Br. 4841—1858 (DS—73)

Obznana.

Sljedeće zemlje, svojstvo občine grada Zagreba, iznajmit će se putem javne dražbe na tri godine t. j. na vrijeme od 1. studenoga 1858 do 31. listopada 1861.

Tekući broj	Broj parcelah u gruntovnici	Naznačenje zemaljah i inih predmeta	Prostranost		Dan i mjesto dražbenog iznajmljenja
			ju-tra	hvali	
1	359	Gradski marov u klosterskoj ulici	—	—	Dne 15. rujna 1858. u 9 sati pri podne i u slučaju potrebe poslije podne na licu zemaljah.
2	358	Vért kod marofa	—	—	
3	916	Sienokoša Martinovka kod gradskog marofa	6	224	
4	917	Oranica Martinovka kod gradskog marofa	4	183	
5	805	Sienokoša Dužica za c. k. obškerbe magazinom	5	777	Dne 17. rujna 1858. u 9 sati pri podne i u slučaju potrebe poslije podne na licu zemaljah.
6	842	Oranica Dužica za tratinom na savskoj cesti	5	302	
7	1248-a.	Kod Ternja. Spašnik Ternje kod kupališta	2	121	Dne 20. rujna 1858. u 9 sati pri podne i u slučaju potrebe sljedećih danah. Počet će se u Ternju kod kupališta iznajmljenjem spašnika pod br. 7.
8	1453	Pri Horvatih. Spašnik selište	—	635	
9	1454	" "	—	215	
10	1455	" " Kalinovica	—	916	
11	1456	" "	—	786	
12	1487	Oranica "	2	400	
13	1505	" "	1	276	
14	1519-a.	Spašnik "	8	224	
15	1549	Sienokoša Srednjaki	1	1317	
16	1588	" "	—	390	
17	1559	Spašnik (šikara)	1	226	
18	1560	Oranica Srednjaki	2	649	
19	1613	Spašnik "	1	376	
20	1651	" "	1	1176	
21	1652	" " Vutotorčica	—	990	
22	1653	" "	5	—	
23	326-a-b.	Prieko Save. Oranica i sienokoša Prudnice	9	225	Dne 23. rujna 1858. u 9 sati pri podne i u slučaju potrebe sljedećih danah na licu zemaljah. Počet će se iznajmljenjem zemaljah kod savskog mosta
24	327	Sienokoša „Mala sienokoša“	7	775	
25	334	Spašnik Kërči	20	100	
26	335	Sienokoše Kërči	1	—	
27	336	Oranice na Kërčih	3	1200	
28	337	Sienokoša na Kërčih	4	1350	
29	338	Oranica „ „	20	400	
30	339	" " „	21	875	
31	340-a.	" " „	10	1000	
32	342	" " „	15	900	
33	345	Sienokoša „ „	10	1000	
34	340-b.	Oranica „ „	7	1200	
35	343	" " „	21	1350	
36	344	" " „	18	750	
37	346	Sienokoša „ „	14	400	
38	324	Spašnik i šikara na Kërčih	34	500	
39	325	Spašnik i oranica „ „	65	1150	
40	379	Sienokoša Kërčevina	3	—	
41	388	Oranica „ „	—	886	
42	383	" " Cielina	3	1452	
43	392	Sienokoša „ „	—	1524	
44	385	" " Sliževka	—	1106	
45	409	Oranica Ternice	—	840	
46	417	" " Skërļjevina	7	752	
47	435	" " Vërbļje	—	912	
48	183	Prieko Save u Otoku. Oranica „Pravdeno polje“	72	324	Dne 27. rujna 1858. u 9 sati pri podne i u slučaju potrebe sljedećih danah u Otoku.
49	197	" " Klina	—	510	
50	198	" " Zavertina	1	1277	
51	205	" " Piščenka	3	847	
52	208	" " Duga Ledina	—	1280	
53	213	" " Križanje	1	1426	
54	220	" " Šoprina	—	1184	
55	223	" " Pustoselina	—	58	

Dražbeni uvjeti mogu se uvidjeti kod poglavarstva grada Zagreba u običnim uredovnih: urah.
Poglavarstvo c. k. glavnog grada

U Zagrebu dne 3. rujna 1858.

Br. 1495 (DS—70)

3-3

Izrok.

Obnarodovanje napisnika gruntovničkih u kraljevini Ugarskoj glede županije beršodske.

Od strane c. k. ravnateljstva gruntovnicah, u Pešti, daje se kroz c. k. ravnateljstvo gruntovnicah u Zagrebu u obziru napredujućega uvođenja gruntovnih novih knjigah u Buda-Peštanskom upravnom okolišu kraljevine ugarske usljed naredbe c. k. popečiteljstva pravosudja od 7. lipnja 1858 br. 10234 na znanje sljedeće:

I.

U Buda-Peštanskom upravnom okolišu je u svrhu uvedenja gruntovnih novih knjigah miestničko izvidjenje polag obćinah sa već prije miestno izvidjenim gradom Miškolc takodjer i u svih ostalih obćinah županije beršodske polag područka od godine 1848. posve obavljeno, te

napisnici gruntovničkih oti posliednjih obćinah ujedno sa čestničimi registri i nacerti koji k istim spadaju bit će počemši od 1. kolovoza 1858. u c. k. gruntovničkoj pisarnici miškolskoj svakome na ogled izloženi, što se tim dodatkom obznanjuje, da naredbe u izroku od 6. kolovoza 1857 glede grada Miškolce obznanjene, izravne ostaju.

Obavljanje poslova i uredovanjeh naznačenih u izroku ovom ima se započeti takodjer 1. kolovoza 1858 te u svrhu ovu odredjen je c. k. županijski sud u Miškolcu.

Podpuni sadržaj te time i diel II. ovoga dne 7. o. g. izdanog izroka, uvršten je u službenih bečnih novinah, kao i u onih „Buda pešti hirap“ od 24., 27. lipnja i 1. sèrpnja t. g. broj 142, 145, i 147. i u buda-peštanskim novinah od 24., 27. i 29. lipnja t. g. br. 142, 145 i 146.

C. k. ravnateljstvo gruntovnicah
U Zagrebu dne 27. kolovoza 1858.

I. R. PREFETTURA DELLE FINANZE PER LA LOMBAR-DIA.

Avviso d'Asta.

Essendo andato deserto l'esperimento d'asta jeri tenutosi per l'appalto novennale che avrà principio col 1° gennaio 1859 e termine sol 31 dicembre 1867, per la fornitura dei letti ed effetti di casermaggio occorrenti all' I. R. Guardia di Finanza ed ai notturnanti presso gli Uffici esecutivi di Finanza di Lombardia, ed eventualmente anche ai soldati di presidio presso gli II. RR. Commissariati di Polizia ai confini lombardi, nel giorno 13 (tredici) settembre 1858 alle ore 12 meridiane si terrà un secondo esperimento d'asta pubblica nel locale dell' I. R. Intendenza di Milano situato nella contrada di S. Giovanni alle Case Rotte al civico n° 1153.

L'asta verrà tenuta sotto le cautele portate dai veglianti pubblici regolamenti, dalle discipline e patti recati dal Capitolato d'appalto, che coi relativi allegati dimostranti la qualità, quantità, peso e dimensione degli effetti da somministrarsi si trova ostensibile presso le II. RR. Intendenze di Finanza del Regno Lombardo-Veneto e presso le Direzioni Provinciali e Sezioni di Direzione degli altri Dominj dell'Impero, non che sotto le seguenti condizioni:

1°. Le offerte potranno presentarsi o prima del giorno dell'asta mediante schede segrete, ovvero a voce all'atto dell'asta stessa. La insinuazione delle offerte mediante schede segrete, dovrà farsi al protocollo dell' I. R. Intendenza delle Finanze di Milano, almeno due giorni prima di quello dell'asta, cioè sino al giorno (11) undici settembre 1858: offerte in ischede segrete fatte dopo un tal giorno non saranno ammesse.

2°. In ogni offerta per ischeda segreta dev'essere chiaramente scritto il nome, cognome, luogo di abitazione e condizione dell'offerente, come pure in cifre ed in lettere il ribasso sul prezzo fiscale che viene insinuato, ed infine l'espressa dichiarazione che l'aspirante si assoggetta a tutte le condizioni stabilite per l'asta.

3°. Gli oblatori dovranno fare le loro offerte separatamente per i letti: a) ad uso di caserma e per gli Uffici esecutivi; b) per le sale di disciplina; c) per l'infermeria di Lonate Pozzuolo.

4°. Il prezzo fiscale sul quale sarà aperta l'asta viene stabilito in soldi austriaci 5 al giorno per ogni letto somministrato per uso delle caserme e degli Uffici esecutivi; di soldi austriaci 3 al giorno per ogni letto per le sale di disciplina, e di soldi austriaci 6 pure al giorno per ciascun letto per l'infermeria di Lonate Pozzuolo.

La valuta accennata nel presente articolo è quella portata dalla Sovrana Patente 27 aprile 1853, e ciascuna offerta di migliororia, tanto a voce quanto in iscritto, non potrà essere inferiore di un decimo di soldo.

5°. Gli aspiranti all'appalto dovranno, a garanzia dell'offerta fatta in asta o fuori d'asta effettuare il deposito di austriache lire 12000 (lire dodicimila), eguali a fiorini 4000 (quattromila) moneta di convenzione, in una delle II. RR. Casse di Finanza della Monarchia, presentando all'atto d'asta, od unendo alla scheda segreta l'analoga ricevuta. In luogo di denaro effettivo si accetteranno anche Obligazioni pubbliche al portatore per un valore del 2 per 100 al disotto del loro corso portato dall'ultimo listino della Borsa di Vienna per le Obligazioni di Stato, e della Borsa di Milano per gli effetti del Monte Lombardo-Veneto.

6°. Le offerte potranno farsi anche per persone da dichiararsi, su di che però si richiamano le speciali prescrizioni dell'articolo 8 del Capitolato d'appalto.

7°. Dopo deliberata l'asta non si ammetteranno ulteriori offerte sebbene più vantaggiose per la Stazione appaltante.

8°. L'approvazione della delibera è riservata all'Eccelloso I. R. Ministero delle Finanze. Anche in pendenza di detta approvazione però il migliore offerente o deliberatario sarà vincolato dalla sua offerta.

Milano, 31. agosto 1858.

L'imperiale Regio Segretario,
Bacchetti.

OGLASNIK.

(Dp. 65)

2-2.

Poziv

na glavnu skupštinu trgovačkoga kazina.

Usljed dokončka posliednje odborne siednice uzima si podpisano ravnateljstvo čest, p. t. gospodu članove zagrebačkog trgovačkoga kazina pozvati, da prisustvuju izvanrednoj glavnoj skupštini, koja će se obdržavati dne 2. rujna 1858 u 10 sati pri podne u prostorinama kazina i prilikom koje će se razpravljati odlučivanja sadržana u §. 12 štatutah.

U Zagrebu 27. kolovoza 1858.

Ravnateljstvo.

Carsko-kr.

službene

Novine ove izlaze svaki dan izvanjski nedjelje i praznike na čitavom listu. — Polugodišnja predplata je za domaću u novinarici 4 for. srebra. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom pošiljati, 6 for. sr. —

NARODNE

NOVINE.

Za službene oglase opredjeljena je površina: 4 kr. sr. od linije za prvi put; a zatim za svaki put 2 kr. sr. — Za druge oglase ili posebne članke plaća se do 10 linija 20 kr. sr., dalje po 10 linija 4 kr. sr.

Koncem ovoga mjeseca počimlje se posljednji četvrtgodišnji tečaj ovih novinah; poziva se dakle domorodno občinstvo, da predplatu svoju na „Narodne Novine“ obnovi, i to na pol godine poštom sa 6 for., u miestu s 4 for.; na četvrt godine poštom s 3 for., u miestu s 2 for. sr.

Da uzmognu vanjski predplatnici listove u redu primiti, neka izvole bezodvlačno podpunu predplatu na „odpravništvo Narodnih Novinah“ franko poslati te točno naznačiti svoje ime, prebivalište i posljednju poštu.

Tko nekani list dalje držati, neka odmah prva tri broja, što će ih primiti, natrag pošlje.

Ujedno molimo svu onu gg., koja duguju za prošle tečaje, da što prije dug svoj izplate.

Uredovni dio.

Nj. velič. dostojalo je s najvišjom odlukom od 29. kolovoza o. g. jašprišta i kanonika modruškoga prvostolnoga kaptola dra Vasilava Soića naimeenovati biskupom beogradskim i semendrimskim.

Promjene u c. k. vojsci.

Redačić Ivan, podporučnik 2. razreda, imenovan je podporučnikom 1. razreda, i Juraj Marlinović, stražmeštar, podporučnikom 2. razreda, obodva kod brodske pukovnije br. 7.

Neuredovni dio.

Austrijska carevina.

Zagreb, 13. rujna. Prekjučer umro je u Remetah blizu Zagreba tamošnji župnik gosp. Raizner. Pokojnik bio je radi svoje velike starostne nemoći već više godina u stališu mira.

Beč 10. rujna. Obćine debrecinskoga kotara u Ugarskoj dopriniele su u slavu i uspomenu narodjenja carevičeva 20.000 f. za-ute-meljenje kotarske bolnice, koja će se podići u Heydun-Bösörmeny.

— Nj. kralj. visost veliki vojvoda toskanski Ferdinand odputovao je prekjučer u Pilnic, da pohodi tamo svoga tasta i punicu.

Beč. Nj. kr. visost princ Vilhelm Lipe-Saumburg dobio je 6. o. m. pohod od Nj. car. visosti gospodina nadvojvode Stjepana i bio je 7. o. m. primljen od Nj. velič. cara.

— Nj. car. visost g. nadvojvoda Stjepan svetkovat će 14. o. m. svoj 41. rodjendan.

Beč 10. rujna. Nj. preuzvišenost ministar trgovine vitez Togenburg prisustvovat će svetkovini kod otvorenja sieverno-tirolske željeznice.

— Ljudevit baron Pereira, predstojnik novčane kuće Arnšteina i Eskelesa, kralj. švedski generalni konzul, umro je 8. o. m. u Altenburgu blizu Greifenšteina u 55. godini svoje dobe. On ostavlja ženu rodjenu groficu Lariš-Mönnih i četvero nejake diece.

— U Pešti svira jedan ruski umjetnik, Dimitrije Svečin, u violin tako viešto, da se peštanski listovi nemogu dovoljno nahvaliti.

— Po nalogu Nj. c. vis. nadvojvode Albrehta, glavnoga gubernatora u Ugarskoj, izdaje se u vojničkom zemljopisnom zavodu „glavna mapa ugarske kraljevine“ u razmjeru od 1=288.000 prirodne veličine. Prvi list izišao je i na njemu je jedan deo od sieverozapadne granice.

— Po izvješću narodne banke od 2. rujna bilo je gotovine u srebru 108.800.480 f., banknotah u prometu 389.614.459. f. — Prošloga mjeseca bilo je 107.289.085 f. gotovine u srebru, banknotah u prometu 382.066.133 f.

— U Beču će tečajem ovoga mjeseca o. g. biti skupština niemačkih filologah, učiteljah i orientalistah.

— Iz Praga se javlja, da su tamo 21. pr. m. mladoga českoga spisatelja Josipa Friča (koi je godine 1854. prilikom vienčanja Nj. veličanstvah pomilovan bio) „zbog nepristojnoga političkoga ponašanja“ u njegovom stanu zatvorili i odpra-

vili sutra dan u Deš u Erdelju, gdje je sada u zatočenju. Povod zatvoru bile su redovne skupštine mladji českih publicistah u stanu Fričovom.

Beč, 10. rujna. Nj. preuzvišenost ministar nastave g. grof Leo Thun odputovao je jučer u Česku i povratit će se 23. o. m. opet ovamo.

Beč 11. rujna. Narodnoj banki javljeno je berzovajnim putem da je kod c. k. dohodarnice u Velikom Bečkereku noćju 9. na 10. o. m. obita blagajnička soba i odnešen Vertheimov novčani sanduk sa svotom od 10.000 fr. srebra.

Těrst 7. rujna. Tajnik kneza černogorskoga Danila, gosp. Delarue, bio je pred nekoliko danah ovdie i u Mlietcima, odkud se je vratio po kopnu da nezakasni posljednji u Dalmaciju odlazeći parobrod.

Zadar 4. rujna. Od nekoliko danah nalaze se ovde kod nas u pohodu presvietla gospoda biskupi Marko Kaludjerić kotorski i Vinko Cima makarski.

Dne 28. prošastoga kolovoza razdieljivane su nagrade odlikovavšim se učenicima u ovdiešnjem c. k. gimnaziju u prisutstvu Nj. uzorit-sti gosp. našeg namiestnika barona Lazara Mamule i velikog broja druge sjajne gospode, s običnom svečanosti. — Djak Pavao pl. Zanki govorio je jedno slovo u našem jeziku na pohvalu pokojnog pjesnika Kanavelića Koršulanina, najvećma zabavljajući se okolo njegovoga spieva u 24 pjesme, u kojem Kanavelić opisuje čudesni život S. Ivana Ursina biskupa trogirskog. Cistoćom jezika i izborom misli ova se je besieda dovoljno odlikovala i služila je na plemenitu pohvalu gosp. učiteljima i učenicima ovog gimnazijuma, u kom se naš jezik, pored talijanskog, uprav sa gorućom ljubavi goji i ostala učilišta po ovoj pokrajini na podražavanje poziva. — Věrstni pak g. upravitelj gimnazijuma Pulčić improvizirao je plemenitu besiedu věrhu sljedećeg zadatka: „Tuga je oko hrabrima, hrid slabima, okušanje svima.“ — Svečanost se je najposlie zaključila sa živahnim klicanjem svih prisutnih: Živio car! — Živio nasledni knez! — Živio g. namiestnik! A potom g. namiestnik, nastojeći tako brižljivo o svakoj struci našega dobra, pohvaljivao je jednog po jednog učenika, izmedju onih, koji su odlikovani bili, i važnim slovom pobudjivao ih je k još boljem napredku radi njihove sobstvene koristi, a takodjer i radi koristi njihove mile otačbine, i tim se je dekončala ova krasna svetkovina.

Zadar 6. rujna. S jučerašnjim redovnim Lloydovim parobrodom proplovao je ovud presvietli biskup Vujčić idući iz Italije u svoju novu biskupiju pulatsku u Arbanii. (G. D.)

Pisu Gl. Dalmatinskom iz Splita pod 22. kolovoza. Nj. c. visost prejasni nadvojvoda Ferdinand Maksimilian generalni gubernator lombardesko-mlietačke kraljevine pod datom od 18. kol. dao je izručiti zaslužnom c. k. pěrvom nautičkom pregledniku g. Dragutinu Zamari, nastanjenom u Splitu, jedan bogati pěrsten u briljantima ukrašen uzmožitom Njegovom cifrom, a znak sladke uspomene pri slučaju kad se je udostojao primiti jedan iztisek knjige o učinjenim računima radi surazmierja miera i vagah

lombardesko-mlietačke kraljevine i Beča, kojoj su pridane tablice za pretvorenje poljskih miera u miera novog danka i koju je on godine 1847. u Padovi štampao.

Novi Sad 4. rujna. Jučer poslie podne oko 5 sati bio je potres u našoj varoši. Potres je bio slab i mnogi ga nisu ni osietili. Uz potres tutnjilo je izpod zemlje. Potres je jedno dvie sekunde trajao. I u Varadinu bio je potres u isto vrijeme. Isto tako čujemo, da se je i u sriemskom podnavju tresla zemlja, naročito su to osietili u Beočinu. I tamo se je čula podzemna tutnjava. (S. D.)

Turska.

Mostar, 24. kolovoza. Ferik Halimpaša prispeo je ovamo 18. o. m. U jutro toga dana bio je nastavio Vasivpaša svoj put prieko Stolca u Trebinje, ali se vratio s Halimpašom, s kojim se je sastao na putu. U isto jutro pripieli su dva strijeljačka batalijuna iz Stolca ovamo i morali bi bili bezodvlačno nastaviti svoj put u Bosnu, no Kianipaša, koi se je vratio iz Bihaca u Sarajevo, prijavio je, da šiljanje te vojske nije od potrebe. Ništanemanje dobio je Halimpaša nanovo iz Carigrada berzovajni nalog, da došavšu vojsku pošlje u Sarajevo i da u Mostaru ostavi samo malu posadu. Danas ide Vasivpaša i Halimpaša u Trebinje.

Iz Carigrada prispio je takodjer nalog, da se desetina dade u najam obćinama. Ako se ova zapovied u istinu izvede, raja će osietiti veliku polakšicu i korist, jer će biti spasena od proganjanja najemnikah, koji su uvijek bili glavni uzrok njesinih tužbah i poteškoćah — na drugoj strani neće niti carska kasa těrpati ovim sredstvom, budući da će se desetina dati u najam za istu svotu kao i u prošlu godinu.

Carigrad, 20. kolovoza. Porta je poslala svojim predstavnicima kod evropskih dvorovah jednu notu, u kojoj sasvim odriešito ište, da knez Danilo naknadi šteta Kolašincima, pritom izjavljuje, da neće više štediti niti puštati na daru Černogorcima, ako bi ovi nanovo hteli opustošavati „miroljubive žitelje“ u ravnici. Porta se nada od ove note dobrom uspiehu. Priego što je porta ovu notu razposlala svojim predstavnicima kod stranih dvorovah saobćila je evropskim poslanicima u Carigradu, ali ruski i francuski nehtiedoše, u primiti, te tako porta pošlje ju upravo u Petrograd i Pariz. U obće je u Carigradu čas ovako čas onako; tamošnji diplomati slabo se slažu. Pa na sve to delazi još i lord Redclif.

Porta ište od gěrske vlade, da odzove sadašnjega svoga konzula u Kandii; gěrska vlada nije to htela učiniti.

U Carigradu su se u posljednje vrijeme raznieli svakojači glasovi i medju Turcima i medju Kėrsćanima. Tako je više poslanstvah dobilo pisma bez podpisa, gdje im se javlja, da stembolski Turci hoće sve djeure da posleku i da ih se radi toga do 60.000 zavierilo, a da se oni sve umnožavaju. Turci od svoje strane tako zasiru od Moskova, da misle, da ima u Peri sakrivenih ruskih soldatah.

„Indépend. belge“ pišu iz Pariza, da je sultan riešio nepuštati više svoje zetove u državni savjet, kako bi ministri bili nezavisni u viećanju.

„Jour. des Debats“ dobio je jednu malu brošuru od jednoga starog Krećana, koji svjetoje Turke na Kandii, da se pokršte, jer su im i diedovi bili kršćani, pa su se samo poturčili, da ih Turci nebi pogubili. Kaže im, da nisu pravi Turci, kao što im to pokazuje i njihovo lice gërčko, a tako isto nezneju ni turskoga jezika kao ni korana; veli im, da su braća Gërcoima i da bi si već i zato morali izbiti iz glave, da su kršćanima rodjeni za gospodare. Dalje veli stari Krećanin, da su poturice kudkamo gori od samih Turakah.

Govori se, da porta namierava svoju sudijsku struku na evropski način preustrojiti. „Tem. Ztg.“ kaže, da nevieruje, da će porta to moći učiniti, dokle se god neukinu gradjanski i krivični zakoni iz korana, a to će porta teško smietiti učiniti. Budući da ima dvie godine danah, kako je u Turskoj ukinut harač, to izvodi otuda rečeni list, da baš sada važi podpuno ona zapoviest koranova, da je svaki muhamedovac dužan svakoga kršćanina ubiti, budući da je raja plaćala harač samo kao odkup nieki sa svoj život. Kaže spomenuti list, da se porta jedanput sasvim rieši, i da ukine ona opredieljenja iz korana, jer sadašnje stanje u sudijskoj struci nije od dobra.

U turskom državnom kalendaru ima popis škola u carevini. Svega ima 3371 škola. U Carigradu ima 279 turskih škola, 77 gërčkih, jermenskih 50, čifutskih 47.

Carigrad, 4. rujna. Lord Redclif očekiva se okolo polovine o. m. ovdie.

Carigrad. Onomadne je javljeno, da je uapšena jedna Moldavkinja, koja je bila naknili izdati do dva miliona krivih kaimah. Uslied daljih iztraživenjah na parobrodu „Aja Sofia“, na kom se je ona ukercala, našli su kod nje još 11 miliona grošah krivog papirnog novca.

Tallenska.

Javljaju iz Napulja od 4. t. m. Vienčanje Nj. visosti prestolnoga nasliednika bit će 12. siečnja. Napuljska švadra pod admiralom Robertiom otići će u tu svèrhu u Tèrst. Izkèrcanje biti će u Monfredonii, doček princa nasliednika u Fogjii. Glasa se no nezna se još za cielo, da je drugorodjeni sin Nj. veličanstva kralja odredjen za podkralja Sicilie. Dne 19. pr. m. bila je na ušću Sarna velika svetkovina u slavu dovršenih radnjah kanalizacie.

Gërčka.

Profesor u monakovskom sveučilištu, Ivan Roth, koji je putujući po istoku umro u Livanu meseca sèrpnja o. g., ostavio je atinskom sveučilištu po oporuci svu svoju biblioteku, koju je za 20 godina kupio i koja vriedi jedno 6000 for.

Ruska.

Petrograd 25. kolovoza. U Astrakanu je bio veliki požar 13. kolov. (To smo već jedared u kratko javili. Učr. N. N.) U več se zapale nekakvi obruči na obali Volge i za časak zapali se mjesto gdje se izkèrcava, gdje utamani silne daske. Žestok vietar još većma podpiri vatru, a kad oko ponoći dunu silna bura moradoše srušiti čitav red kućah. Kad pred zoru baci vietar nekoliko zapaljenih gredah u jednu šajku, koja se zapali, pa još pored nje nekoliko ladjah. Sve ove ladje otèrgnu se od jedeka, pa podju niz Volgu, zapale usput još pored nje nekoliko ladjah i to baš ondje, gdje su silni magazini s hranom bili. Da bi ove spasli, puste nekoliko ladjah što su tamo na blizu bile. Sve ove zapaljene ladje ploviše jedno 5 vèrstah niz vodu, dok se nezaustaviše kod jedne ade, gdje se koje podave, koje pogase. Ali blizu kod te ade naidja dvie šajke na jednu ladju sa barutom, koje planu. Odatle se zapali jedan državni magazin i jedna dèrvara i izgoru. Sutra dan opet se nekoliko zapaljenih ladjah odkidoše, koje još 17 većinom natovarenih ladjah zapale. Osim toga izgorelo je još drugih ladjah. Izgorela je 121 kuća, dosta stovarišta i jedna cèrkva. Još se nezna, koliko je ladjah propalo i kolika je šteta.

U okolini petrogradskoj zapalile su se nieke šume.

Varšava, 28. kolovoza. Jučer se vratio u Varšavu namiestnik poljski knez Gorčakov, odsustvovavši od 30. svibnja.

Kako se govori, bit će manuvre u Poljskoj osobito sjajne. Kažu, da je više dvorovah dobilo poziv, da pošlja na manuvre svoje predstavnike.

General Muraviev, glavni gubernator istočne Sibirie, zaključio je poslednji ugovor sa Kitajem 27. svibnja o. g. Kad su u Irkutsku tu viest dobili, tako su se obradovali, da je jedan tèrgovac 500 sr. rub. poklonio na dobrotvorne svèrhe. Za Nikolajevsk se govori, da će se premiestiti na više, jedno 200 vèrstah od sadašnjega mjesta. Duž Bmura ima dosta naselbinah ruskih, a sada se misle još druge osnivati. Namieravaju jednu brigadu zabajkalskih Kozakah (12,000 dušah) i jednu konjaničku regimentu njihovu (4000 dušah) premiestiti na mjesto gdje se naselbine misle praviti. Zvat će se i drugi svijet, koji hoće od svoje volje da se tamo odseli. General Muraviev otišao je čim je ugovor sa Kitajem učinio, da pègleda morskou obalu.

Petrograd, 1. rujna. Dèržavni savietnik Balabin, poslanički savietnik u Parizu dobio je nalog, da otidje u posebnom nalogu k Nj. vel. caru austrianskom.

Franceska.

Pariz. Ovdašnji redarstveni kazneni sud imao je suditi ovih danah jedan slučaj, kojih se u najnovije vrijeme više događa: Mlade dievojke dielile su opet mejdan s nožem u ruci zbog svoga ljubovnika. Ovaj je u istini nitkov, koji je prevario dievojku i dade se od nje izdèržavati. Opačina medja dielajućim pakom u Parizu razprostranila se jako, i ono malo domačega života, što ga još imaju Francuzi, prieti sasvim izčeznut.

U Šerburu očekuju dva oddieljenja ruske flote, gdje će nieko vrijeme ostati. Šerburski službeni list pozdravlja im dolazak ovim riečima: „Kad je god koja ruska ladja došla pod Šerbur, uvijek je žiteljstvo imalo prilike izkusiti prijetnost oficirah i mornarah, kao što su i ovi bili primani sèrdačno i dragovoljno od žiteljstva, kao i od naše suhozemne i morske vojske. Njihovo prisutstvo bilo je uvek povod sjajnim svetkovinama, koje će se jamačno i sada ponoviti. Zato glas o njihovom dolasku uvijek budi radost i svaki se veseli, kad vidi trobojnu zastavu uz rusku, pa čuje, kako topovi oba naroda svojom zajedničkom pucnjavom slave prijateljstvo i slogu.“

— U Bretanji spremaju jednu molbenicu, da car dopusti, da se sin Njegov nazove vojvodom od Bretanje.

Pariz. „Gazette de Lyon“ javlja, da je ovih danah više putah padao snieg po tamošnjih planinah tako, da još leži na sv. Gothardu i u urselskoj dolini dvie stope visoko.

Velika Britanija i Iraka.

London, 7. rujna. Bavljenje lorda Palmerstona u Parizu neće dugo trajati. Očekivaju ga na njegovom dobru u Broadlandsu.

Bèrzojavne i najnovije viesti.

Milan 16. „Milaneske novine“ javljaju iz Belagja od 9. t. m. da je Nj. veličanstvo kralj belgijski prispeo na Komsko Jezero. Kad se je izkèrcivao, bio je pozdravljen od Ville Malza hitcima iz prangiah.

Pišu iz Turina od 10. t. m. Glasoviti geograf Mannocchi umro je u Genovi isnenada u cvietu svoga života. Uslied viestih iz Liona bila su onomadne opet uapšivanja; glasalo se je tamo, da su otkrili novu granu društva Mariane.

Javljaju iz Milana od 11. t. m. Omiliela natèrkivanja konjah u Senagu počela su pod izvanrednom nalogom gledaocah svih stališah.

Javljaju iz Turina od 8. t. m. Mjesto generala Duranda doći će u Carigrad kao poslanik grof de Launay. Za lukmanierski odbor dosad je podpisan jedva četvèrti dio glavnice od 50.000 franakah.

Frankfurt, 10. rujna. Danski odgovor

predan je jučer saboru i prenešen je od njega na odbore.

Razne viesti.

U niekom mjestu u Italii Teracina zvanom slikao je jedan mladi slikar tamošnju krasnu okolicu. Jeden mladi pastir, koji je bio blizu, tumačio je slikaru što je trebalo i pomagao mu je pri slikanju. Slikaru pade na um, te se pusti u govor s mladićem i zapita ga u šali ima li tamo blizu gde razbojnikah t. j. banditah. Jedva je ovaj to izustio, a već odleti mladić od njega. Slikar nemisljaše na ništa dugo, nego slikaše dalje, dok na jedan put pukne više pušakah blizu njega. On se ogleda i vidi sijaset oboružanih ljudih pred sobom, kojih izgled i dèržanje nije baš bilo najumiriteljnie. „Gospodine“ reče ponosito mladi pastir, „Vi ste me pitali, da li poznajem koje razbojnike, evo sam vam doveo ovde moga oca, moja dva brata, moga ujaka i njihove susiede.“ Je li mogao itko biti iskrenii, nego ovaj nedužni mladić?

— U berlinskim listovima čitamo obznanu nieke ruske gospoje, koja uči ženske glave, dvie biečve ujedno plesti sa pet igalah. (Na taj način morala bi biti ta roba sad puno jevtinija.)

— Nedavno ubio se je u Ptuju nieki mladić iz puške zato, što dievojka, koju je ljubio, nije hotiela da s njim pleše.

— U sjedinjenih dèržavah sieverne Amerike izlazi sad 2,526 žurnalah, koji iznose u godini do blizu 50 miliona brojevah.

Književne viesti.

Sedmica piše: Naš poznati pjesnik g. Jovan Jovanović opet nam u književni vèrt presadi liep cvietak iz stranoga svijeta. On preveđe episku pjesmu slavnog magjarskog pjesnika Aleksandra Petefije: „Vitez Jovan“ (Vitéz János), koju čestiti g. Emilije Čakra namierava o svom trošku izdati. Tko zna, tko je Petefija, tome neće trebati hvaliti ovu pjesmu, a ime prevoditeljevo jamči nam, da se nijedna liepota što je u originalu neće izgubiti u sèrbskom prevodu. „Vitez Jovan“ pravo je ogledalo magjarskog narodnog duha, kojega nitko tako kao Petefija nemože izraziti. Spiev je razdieljen na 27 pjesamah, a sèrbski prevod njegov izniet će do šest tabakah u velikoj šestnaestini. Bit će ukusno štampan na liepoj hartii, a ako se dosta predplatnikah javi, dodat će se knjizi i slika Petefije. Ciena je knjizi samo 30 kr. sr., tako da će ju i siromašnii nabaviti moći. Knjiga će biti gotova najdalje do vavedenija. Predplata će rado primati uredništvo ovoga lista, „Svetovid“, „Glasnika Dalmatinskog“, „Nevena“ i mitropolitско-gimnazijska štamparna u Karlovcima; koji rodoljub skupi 10 predplatnikah dobit će 11tu knjigu na dar. Nadamo se, da će se naše občinstvo radostno odazvati pozivu i da će poverviti da predplatu na ovu knjigu tim više, što g. izdavatelj netraži nikakve koristi od nje, nego polovinu čistoga dohodka odredio je g. prevoditelju, a drugu polovinu ustupa udovicama pravoslavnih sveštenikah u Lici.

Narodno kazalište.

(Nadalje).

Za utemeljenje narodnoga hèrv.-slav. kazališta položiše:

Gg. Antaver Viekoslav 25 fr., Carić Vladislav 25 fr., Kerner Miroslav 25 fr., Vukašinović Aleksander 25 fr., ukupno 100 for.

Od pèrvo je na istu svèrhu pridonešeno 30254 fr. 15 kr., dakle do sad 30354 fr. 15 kr.

Sliedeći pako darovaše svoje dionice istom narodnom zavodu i postadoše utemeljitelji hèrv. slav. narodnog kazališta:

Gg. Jelenčik Vinko 8 dionicah 200 for., Kušević Jakov 1 dion. 25 fr., Kušević Ladislav 1 dion. 25 fr., Lentulaj Benko 4 dion. 100 fr., Lovrenčić Antun 1 dion. 25 fr., Nodelković Stevo 1 dion. 25 fr., Oborovačka občina 2 dion. 50 fr., gospoja Oršić Juliana grofica 2 dionice 50 fr., ukupno 20 dionicah 500 fr.

Od pèrvo poklonjeno 42 dion. 1050 fr. Dakle do sad poklonjene su 62 dionice 1550 fr.

Od odbora upravljajućeg poslovi narodnoga kazališta.

Bečka burza

dne 10. rujna 1858.

Tečaj državnih papirah.

Državne zadužnice . . . sa 5%	83 1/4
dto od godine 1851 seria B . . 5%	
dto od g. 1853 s povratkom . . 5%	84 1/4
dto iz narodnog zajma . . . 5%	74 1/4
dto 4 1/2%	66 3/4
dto 4%	
dto od g. 1850 s povratkom . . 4%	
dto 4%	
dto 3%	
dto 2 1/2%	
Zajam s vučenjem od g. 1834, za 100 for.	
. 1839, 100	
. 1854, 100	110
Bečko-gradski banko sa 2 1/2%	
. 2 1/4%	
. 2%	
Zadužnice zemljišnoga odkupa od dol. Austrie	
Zadužnice zemljišnoga odkupa od Galicie,	
Ugarske sa sjedinjenimi pokrajinami po 5%	
Zadužnice zemljišt. odk. od ostalih krunovinah	
Bankovne dionice komad po	949 1/2
Eškomptirane dionice od dol. Austrie za 500 f.	
Dionice c. k. pov. austrijsk. državno-željezn.	
ničkog društva po 200 for. sr. ili 500	
frankah, podpuno uplaćene	
dto s plaćanjem na rate	
Dionice sjeverne željeznice . . . po 1000 f.	1720
. bečko-glogničke željeznice . . . 500 .	
. šoprunsko-malobečke 200 .	
. Budiejovičko-Gmundsko-	
. Lincke željeznice 250 .	
. požunsko-těrnovačke željez.	
1-og izdanja 200 .	
2-og . . . s pčvenstvom . . . 200 .	
. austr. dunav. parobrodarstva po . . . 500 .	533
. Lloyd u Těrtzu 500 .	
. budapeštanskog lančanika . . . 500 .	
. c. k. povl. austrijsko-državnog	
željezničkog društva po 200 forint.	
. Gjurke željeznice	
Galické založnice sa 4% za 100 .	201 1/2
Jelisavetina željeznica	
Južno-sievrna niemačka savezna željez.	
Tiana željeznica	
Lombardezko-mlietačka željeznica . . . 251 3/4	
Tečaj mienični.	
Amsterdam za 100 holandezkih for. . for.	84 1/4
Augsburg za 100 for. current	102 1/2
Berlin za 100 pruskih talirah	
Vratislava za 100 pruskih talirah	
Frankfurt na Maju za 120 for.	101 1/2
Genova za 300 piemonteskijh lirah	
Hamburg za 100 mark banko	74 7/8
Lipsko za 100 for.	
Livorno za 300 toškanskih lirah	
London za 1 funt sterlinga	10-1
Lyon za 300 frankah	
Milan za 300 austrijskih lirah	
Marseille za 300 frankah	
Pariz za 300 frankah	119 1/2
Prag za 100 forintih	
Těrtz za 100 forintih	
Mletei za 300 austrijskih lirah	
Bukurešt za 1 forint parah	274
Carigrad za 1 forint parah	
Smirna za 1 forint parah	
Tečaj novea.	
Carški dukati 4 1/2	
Srebro od 4. rujna 1 1/4	

Odgovorni učrednik. Dr. Demeter.

SLUŽBENI LIST.

Z. 14591-3339 V. 1858 (VI.—61)

3—3

Kundmachung.

Die Vorlesungen am k. k. Militär-Thierarznei-Institute zu Wien, werden am 5. Oktober d. J. ihren Anfang nehmen.

Die Aspiranten aus dem Civile für diesen Lehrkurs, müssen das 17 Lebensjahr vollendet und dürfen das 24. nicht überschritten haben und müssen sich mit den Zeugnissen über die wenigstens mit Erhalt der ersten Fortgangsklasse stattgefundene Absolvierung des Unter-Gymnasiums oder der Unter-Real-schule ausweisen.

Der Studienkurs dauert durch 3 Jahre, nach Absolvierung desselben und Ablegung der strengen Prüfungen erhalten die Kandidaten ein Diplom, durch welches sie zur Ausübung der thierärztlichen Praxis in ihrem ganzen Umfange in den sämtlichen Kronländern des österreichischen Kaiserstaates berechtigt werden.

Diplomirte Aerzte und approbirte Wundärzte, dann diejenigen Kurschmiede, welche nach dem früheren Studienplane den zweijährigen Lehrkurs zurückgelegt haben, können den thierärztlichen Kurs innerhalb 2 Jahren absolviren, jedoch können die letzteren nur dann zur Aufnahme zugelassen werden,

wenn sie sich mit den Zeugnissen über das entsprechend zurückgelegte Unter-Gymnasium oder die Unter-Real-schule auszuweisen vermögen und das 36. Lebens-Jahr noch nicht überschritten haben.

Der Unterricht wird unentgeltlich erteilt, nur für die Ablegung der strengen Prüfungen ist die vorgeschriebene Taxe zu entrichten.

Die Aspiranten für den thierärztlichen Lehrkurs haben sich, unter Beibringung des Taufschines und sämtlicher Studien-Zeugnisse in der ersten Monats-hälfte Oktobers d. J. bei dem Studien-Direktor des k. k. Militär-Thier-Arznei-Institutes persönlich zu melden. Mit 15. Oktober wird die Aufnahme unwiderruflich geschlossen.

Von der k. k. kroat.-slav. Statthalterei
Agram am 2. September 1858.

Br. 1856 P. (VL.—50)

3—3

Poziv.

Od velikih onih loterijah novčanih, koje je Nj. c. k. apostolsko veličanstvo otčinskom brižljivostju do-stojalo narediti u svēhu, da se čisti prihodi od istih, neodbijajući ni taksah, ni biljegovine, ni poštarine, obratjaju izklopno i jedino na utemeljivanje novih, jav-nih i obćekornih i dobrotvornih zavodah, ili na pod-poru zavodah ovakvih jurve postojećih, bila je i tre-ća, koja se je lani obdržavala, ovenčana uspiehom ožudjenim, i urodila je obilnimi sredstvi za

gradjenje zemaljske ludnice u Erdelj-skoj, a dogodice za gradjenje ludnice zemaljske u Ugarskoj.

u koje svērhe biae premilostivo namienjen čisti pri-hod pomenute tretje loterije.

U ime nesretnikah onih, koji će u zavodih tih nalaziti lieka i olakšice za boli svoje, budi hvala da-režljivim onim čovjekoljubom, koji su posvuda u prostranoj cesarevini, pače i u krajevih onih, koji su siromašni naprema ostalim, u pomoć pritekli, da se postigne pomenuta blaga svērha, — budi im hvala dvo-struka, mnogim bo, istina od njih, ali ne svimkoli-cim, naplati sreća bogumilo njihovo dielo.

Evo opet liepe prilike, da budemo blagotvorni za siromašne bolesnike i ubogu sirotčad! Razpisuje se ovo četvrti obćekornisti loterija državna sa usta-novljenim ukupnim dobitkom od 60.000 c. k. cekinah u zlatu, od koje je loterije jedna polovica čistoga pri-hoda namienjena

na gradjenje nove bolnice u Zagrebu,
druga pako.

na odhranjivanje nelmućne sirotčadi
od častnikah, vojničkih stranakah i urednikah. S toga se i opet obratja podpisani pouzdano, kao što svagda, na svekolike velikodušne stanovnike cesarevine naše, pozivajući ih, da dionici budu u plemenitom ovom dielu, i da obilno kupujući srećakah od četvrti ove loterije državne prinose, koliko im je moguće, da bi se čim većma zadovoljilo toli blagim namieram pre-milostivoga nam cesara i gospodara!

od odsieka državnih loterijah
za svērhe obćekorniste i bogu-
mle pri c. k. upravljateljstvu
loterijskom.

U Beču mieseca lipnja 1858.

Friderik Schrank,
c. k. vladni savjetnik.

Br. 13385. (Fin.—35)

3—1

Oglas.

Od strane c. k. kotarske direkcije financiah u Osieku time se stavlja do obćega znanja, pošto je javna dražba iznoska maltarine dravsko-ga prevoza medju Osiekom i Kišderdom, oglasom visokoslavne c. k. financiahne zemaljske di-rekcije sa Hěrvatsku i Slavoniu od 13. kolo-voza 1858, br. 10393 u br. 91. i ostalim „A-gramer Ztg“ i „Narodnih Novinah“ na dan 7. rujna 1858 razpisana sa fiskalnom cienom od 52 fr. 50 kr. austrijske vriednote bez uspieha ostala, da će se druga dražba istoga predmeta pod istim uvjetima i modalitetima no, budući da je medjutim uredjenje maltarskih tarifah izi-šlo, sa fiskalnom cienom od 60 fr. austrijske vriednote dne 20. rujna 1858. u obićnim urama pred podne kod podpisane kotarske direkcije fi-nanciah obdržavati.

Budući da širina rieke nadilazi 40 hvatib, ustanovljena je maltarina na 6 krajcarib, no pri-čem ima sa teglom ili tačkama platit pristoj-bu u dvostrukoj izmieri.

C. k. kotarska direkcija financiah.

U Osieku dne 7. rujna 1858.

Nr. 10547 (Fin.—33)

3—1

Kundmachung.

Zur Verpachtung des Mauthtrages an der k. k. Wegmauthstation zu Sesvete, St. Ivan, Carlstadt und Rakovpotok und an der k. k. Ueberfuhrmauth-station zu Podsused auf die Zeit vom 1. November

1858 bis Ende Oktober 1859 wird eine zweite Li-zitation auf den 20. September 1858 mit dem Beisatze ausgeschrieben, dass diese Versteigerung un-ter denselben Bedingungen und Modalitäten bei der k. k. Bezirks-Direktion Agram erfolgen werde, wel-che in dem Amtsblatte der Agramer Zeitung beige-rückten Kundmachungen der h. k. k. kroat.-slavon.-Finanz-Landes-Direktion vom 13. Juli und 13. August 1858, Z. 8847 und 10393 enthalten sind.

Agram am 8. September 1858.

Nr. 10615 (Fin.—34)

3—1

Kundmachung.

Zur Verpachtung des Mauthtrages an der k. k. Wegmauthstation Vinično (Breznica) auf die Zeit vom 1. November 1858 bis Ende Oktober 1859 wird eine dritte Lizitation auf den 20. September 1858 mit dem Beisatze ausgeschrieben, dass diese Versteige-rung unter denselben Bedingungen und Modalitäten bei der k. k. Finanz-Bezirks-Direktion Agram erfolgen werden, welche in der dem Amtsblatte der Agramer Zei-tung beige-rückten Kundmachung der hohen k. k. kroat.-slav. Finanz-Landes-Direktion vom 13. Juli 1858, Z. 8847 enthalten sind.

Von der k. k. Finanz-Bezirks-Direktion
Agram am 8. September 1858.

Br. 889 (Izv.—242)

3—1

Opoziv.

Izrokom ovdašnjim od 12. sěrpnja t. g. br. 578 proglašena dražba kuće Bare udove Buneta u Věrbowskom pod br. 68 ležeće, opoziva se, jerbo je traž-bina tužiteljeva po svema namirena.

Od c. k. kot. ureda kao suda
vėrbovskog dne 4. rujna 1858.

Za c. k. kot. predstojnika
c. k. kot. pristav
M. Baneković.

Br. 561—1858 gr. (Izv.—241)

3—2

Oglas dražbe.

Savezno ovostranoj odluki od 14. lipnja t. g. br. 368 i dražbenom oglasu od 15. lipnja t. g. br. 368, dočim na molbu nasljednikah pokojnog Stipana Balkovića iz Miholjca kuća pod br. 175 u Miholjcu sa baščom nahodeća se, dne 29. sěrpnja i 2. rujna t. g. prodana nije, prodavat će se gore naznačene nepo-kretnosti dne 30. rujna t. g. na licu miesta pod go-restavljenim oglasom izmetnutim uvjetima.

C. k. kot. ured kao sud dol. miholjački dne 4. rujna 1858.

C. k. kot. predstojnik
Kršnjavi.

Nr. 2837 (Izv.—240)

3—2

Editto.

L' i r. Tribunale di Comitato notifica alla as-sent e d'ignota dimora Antonia Stuparić essere stato presentato contro di lei da Ignazio Sablich una in-stanza in punto di prenotazione di f. 464 a peso del credito dell' assente di f. 216 intavolato sulla casa Nr. 304 e 305 di ragione di Maria Rumić, ed essere stata con decreto 27. Agosto a. c. Nr. 2837 ammes-sa la chiesta prenotazione coll' obbligo all' instante di produrre entro giorni 14 la relativa petizione giu-stificatoria.

Si notifica inoltre alla stessa Antonia Stuparić ed essersi stato nominato a pericolo e spese di lei l'avvocato Luigi Dall'Asta affinché nella qualità di curatore la rappresenti in giudizio nella detta verten-za, la quale verrà trattata e decisa con tal mezzo a termini di ragione e secondo il vigente Regolamento del processo civile.

Il che tutto si rende noto ad essa Antonia Stu-parić col presente editto, che avrà forza di legale ci-tazione ed intimazione, affinché possa, volendo, com-parire personalmente, o munire il nominato curatore dei mezzi di prova e documenti dei quali credesse far uso a propria difesa, ovvero eleggersi e notificare a questo i. r. Tribunale di Comitato un altro procu-ratore, e fare tutto ciò che stimasse opportuno nelle vie regolari e di giustizia.

Dall' i. r. Tribunale di Comitato
Fiume li 27. Agosto 1858.

Nr. 2519 pol (Izv.—238)

3—3

Lizitations-Kundmachung.

Nachdem bei der am 30. August hieramts ab-gehaltenen Minuendo-Lizitation wegen Verpachtung der Vorspanns-Beistellung an der Vorspannsstation zu Prilisce gornje für das Verwaltungsjahr 1858-59 kein annehmbarer Anbot gestellt war, so wird dieselbe Li-zitation am 27. September d. J. Vormittags um 9 Uhr hieramts wiederholt, abgehalten werden.

Was hiemit zur allgemeinen Kenntniss gebracht wird.

Vom k. k. Bezirksamte
Stelnik den 30. August 1858.

Der k. k. Bezirks-Vorstand
Lopačić.

Obznana.

Sljedeće zemlje, svojstvo občine grada Zagreba, iznajmit će se putem javne dražbe na tri godine t. j. na vrijeme od 1. studenoga 1858 do 31. listopada 1861.

Tekući broj	Broj parcelah u gruntovnici	Naznačenje zemaljah i inih predmeta	Prostranost		Dan i mjesto dražbanog iznajmljenja
			ju- tra	h vati	
1	359	Gradski marov u klosterskoj ulici	—	—	Dne 15. rujna 1858. u 9 sati prije podne i u slučaju potrebe poslije podne na licu zemaljah.
2	358	Vrt kod marofa	—	—	
3	916	Sienokoša Martinovka kod gradskog marofa	6	224	
4	917	Oranica Martinovka kod gradskog marofa	4	183	
5	805	Sienokoša Dužica za o. k. obskrbe magazinom	5	777	Dne 17. rujna 1858. u 9 sati prije podne i u slučaju potrebe poslije podne na licu zemaljah.
6	842	Oranica Dužica za tratinom na savskoj cesti	5	302	
7	1248-a.	Kod Tèrnja. Spašnik Tèrnje kod kupališta Pri Horvatih.	2	121	Dne 20. rujna 1858. u 9 sati prije podne i u slučaju potrebe sljedećih dana. Počet će se u Tèrnju kod kupališta iznajmljenjem spašnika pod br. 7.
8	1453	Spašnik selište	—	635	
9	1454	" "	—	215	
10	1455	" Kalinovića	—	916	
11	1456	" "	—	786	
12	1487	Oranica "	2	400	
13	1505	" "	1	276	
14	1519-a.	Spašnik "	8	224	
15	1549	Sienokoša Srednjaki	1	1317	
16	1588	" "	—	390	
17	1553	Spašnik (šikara)	1	226	
18	1560	Oranica Srednjaki	2	649	
19	1613	Spašnik "	1	376	
20	1651	" "	1	1176	
21	1652	" Vutotorčica	—	990	
22	1653	" "	5	—	
23	326-a-b.	Prieko Save. Oranica i sienokoša Prudnice	9	225	Dne 23. rujna 1858. u 9 sati prije podne i u slučaju potrebe sljedećih dana na licu zemaljah Počet će se iznajmljenjem ze- maljah kod savskog mesta
24	327	Sienokoša „Mala sienokoša“	7	775	
25	334	Spašnik Kèrči	20	100	
26	335	Sienokoše Kèrči	1	—	
27	336	Oranice na Kèrčih	3	1200	
28	337	Sienokoša na Kèrčih	4	1350	
29	338	Oranica " "	20	400	
30	339	" " "	21	875	
31	340-a.	" " "	10	1000	
32	342	" " "	15	900	
33	345	Sienokoša " "	10	1000	
34	340-b.	Oranica " "	7	1200	
35	343	" " "	21	1350	
36	344	" " "	18	750	
37	346	Sienokoša " "	14	400	
38	324	Spašnik i šikara na Kèrčih	34	500	
39	325	Spašnik i oranica " "	65	1150	
40	379	Sienokoša Kèrčevina	3	—	
41	388	Oranica " "	—	886	
42	383	" Cielina	3	1452	
43	392	Sienokoša " "	—	1524	
44	385	" Sliževka	—	1106	
45	409	Oranica Tèrnice	—	840	
46	417	" Škerljovina	7	752	
47	435	" Vèrblje	—	912	
48	183	Prieko Save u Otoku. Oranica „Pravdeno polje“	72	324	Dne 27. rujna 1858. u 9 sati prije podne i u slučaju potrebe sljedećih dana u Otoku.
49	197	" Klina	—	510	
50	198	" Zavrtna	1	1277	
51	203	" Piščenka	3	847	
52	208	" Duga Ledina	—	1280	
53	213	" Križanje	1	1420	
54	220	" Šoprina	—	1184	
55	223	" Pustoselina	—	583	

Dražbeni uvjeti mogu se uvidjeti kod poglavarstva grada Zagreba u običnih uredovnih urah.
Poglavarstvo c. k. glavnog grada

U Zagrebu dne 3. rujna 1858.

Br. 1495 (DS—70)

3—3

Izrok.

Obnarodovanje napisnika gruntovničkih u kraljevini Ugarskoj glede županije boršodske.

Od strane c. k. ravnateljstva gruntovnicah u Pešti, daje se kroz c. k. ravnateljstvo gruntovnicah u Zagrebu u obzir napredujućega uvodjenja gruntovnih novih knjigah u Buda-Peštanskom upravnom okolišu kraljevine ugarske usljed naredbe c. k. popečiteljstva pravosudja od 7. lipnja 1858 br. 10834 na znanje sljedeće:

I.

U Buda-Peštanskom upravnom okolišu je u svrhu uvedenja gruntovnih novih knjigah miestimičko izvidjenje polag obćinah sa već pri miestno izvidjenjem gradom Miškolcu takodjer i u svih ostalih obćinah županije boršodske polag područna od godine 1848 posve obavljeno, te

napisnici gruntovničkih otišli posljednjih obćinah ujedno sa čestitimi registri i nacerti koji k istim spadaju bit će počemši od 1. kolovoza 1858. u c. k. gruntovničkoj pisarnici miškolskoj svakome na ogled izloženi, što se tim dodatkom obznanjuje, da naredbe u izroku od 6. kolovoza 1857 glede grada Miškolce obznanjene, izravne ostaju.

Obavljanje poslova i uredovanjeh naznačenih u izroku ovom ima se započeti takodjer 1. kolovoza 1858 te u svrhu ovu odredjen je c. k. županijski sud u Miškolcu.

Podpuni sadržaj te time i diel II. ovoga dne 7. o. g. izdanog izroka, uvršten je u službenih bećnih novinah, kao i u onih „Buda-pešti hirap“ od 24., 27. lipnja i 1. srpnja t. g. broj 142, 145, i 147. i u buda-peštanskih novinah od 24., 27. i 29. lipnja t. g. br. 142, 145 i 146.

C. k. ravnateljstvo gruntovnicah
U Zagrebu dne 27. kolovoza 1858.

Nr. 816. (DS—69)

3—3

Opetovano obnarodovanje.

Obnarodovanje napisnika gruntovničkih u kraljevini Ugarskoj glede županije Gömörške.

Od strane c. k. ravnateljstva gruntovnicah u Prešavi daje se kroz c. k. ravnateljstvo gruntovnicah u Zagrebu u obzir napredujućeg uvodjenja gruntovnih novih knjigah u kraljevini ugarskoj, usljed naredbe c. k. popečiteljstva pravosudja od 10. ožujka 1858. br. 4278 na znanje sljedeće:

I.

U košičkom upravnom okolišu je u svrhu uvedenja gruntovnih novih knjigah miestimičko izvidjenje polag obćinah već i u županiji Gömörškoj posve obavljeno, te napisnici gruntovnički ujedno sa čestitimi registri i nacerti, koji k istim spadaju, bit će počemši od 1. svibnja 1858 o svih obćinah, koje sa godine 1848. spadale k ovoj županiji, u c. k. gruntovničkoj pisarnici u Rima-Szombathu svakome na ugled izloženi.

Obavljanje poslova i uredovanjeh naznačenih u izroku ovom, ima se započeti takodjer 1. svibnja 1858. te u svrhu ovu odredjen je c. k. županijski sud u Rima-Szombathu za sve gori pomenute obćine.

Podpuni sadržaj te time i diel II. ovoga dne 10. ožujka 1858 izdanog izroka, uvršten je u službenih bećnih novinah od 4., 8. i 11. travnja 1858. i u buda-peštanskih novinah od 9., 11. i 13. travnja 1858.

C. k. ravnateljstvo gruntovnicah.

U Zagrebu dne 25. travnja 1858.

Nr. 590—1858 pr. (DS—74)

3—2

Konkurs-Kundmachung.

In Folge hohen Statthaltereipräsident-Erlasses vom 2. d. M. Z. 2050-pr. wird zur Wiederbesetzung der hienamts erledigten Comitats-Sekretärs-Stelle in der Gehaltsstufe von 600 fl. mit der Frist von vier Wochen, vom Tage der dritten Einschaltung dieser Kundmachung in der Agramer deutschen Zeitung an, gerechnet, hiemit ausgeschrieben

Die Bewerber um diese Dienstes-Stelle, haben ihre gehörig belegten an das hohe k. k. Statthaltereipräsidium zu Agram gerichteten Gesuche, wofür sie bereits in Diensten stehen, im Wege der vorgesetzten Behörden, binnen obiger Frist bei der gefertigten k. k. Comitatsbehörde einzubringen und hiebei Geburtsort, Geburtsland, Alter, Religion, Stand, die Studien und sonstigen Befähigung, dann die Sprachkenntnisse, bisherige Dienstleistung und sonstigen allfälligen Verdienste durch glaubwürdige Dokumente nachzuweisen.

Von der k. k. Comitats-Behörde

Agram am 5. September 1858.

K. k. Comitats-Vorstand
Bunyevac.

OGLASNIK.

(Dp.—70)

2—1

Jedan dućan (štacun)

sa sobom, kuhinjom i dèrvarnicom kraj c. k. bolnice (špitala) u Novoj Vesi pod brojem kuće 84 daje se u najam.

Obširnie kod istog gospodara kuće mogu se saznati.

(Dp 61)

6—3

Dievojačko odbranilište

baronice Ide Lazarini rodjene grofice Barbo u Rieci.

Ovoj je u dio pola visoka milost, da stoji pod pokroviteljstvom Nj. veličanstva carice Karoline Augusta, koja joj je carskom darežljivostju jednu dievojku za odhranjenje premislivo povieriti dostojala.

Ista zaključuje sadašnju školsku godinu koncem kolovoza i započima bližnju 1. listopada o. g. koja će kao sve sljedeće trajati 11 mjeseci. Ona je znatno razprostranila svoj diekrogr, jer je nesamo zadobila veće školske prostorije, nego je i pomnožala svoje učiteljsko osoblje za dvie nove učiteljice, među kojima jedna Francuskinja upravo iz unutarnje Francuske. Podučavanje se razdieljuje u 5 kurzah, u posljednjem će se dievojke podučavati u kućnom gospodarstvu kao takodjer u napravljanju ženskih opravah i u dielu maršandmodskom. Pitomice plaćaju za podučavanje i cielo obskrbljenje 250 fr. na godinu u polugodišnjih rokkih unapred. Obširni programi poslat će se poštom prostom od poštarine i mogu se takodjer dobiti u Zagrebu u knjigarnici g. Prettnera i u Karlovcu pri g. knjigotèržu Ghilardi

Rieka 20. kolovoza 1858.

Carsko-kr.

službene

NARODNE

NOVINE.

Novine ove izlaze svaki dan izuzamši nedjelje i praznike na čitavom listu. — Polugodišnja predplata je za domaće u novinarici 4 for. srebra. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom pošiljati, 6 for. sr. —

Za službene oglase opredjeljena je uvrstbina: 4 kr. sr. od linije za prvi put; a zatim za svaki put 2 kr. sr. — Za druge oglase ili posebne članke plaća se do 10 linija 20 kr. sr., dalje pak po od svake pojedine linije 4 kr. sr.

Uredovni dio.

Br. 63 praes.

Oglas.

Povodom sretnog narodjenja prejasnog cesarevića Rudolfa, unidjoše u kotaru modrušpotčkom sliedeći, raspoloženju vis. predsjedništva c. k. hrv.-slav. miestodržstva prepušteni blagotvorni prinosi: od

Mate Sladovića vlastelina	10 —
Stjepana Matačića c. k. gruntovnog povierenika	5 —
Sime Hērzića c. k. kot. pristava	2 —
Ferdinanda Schmidta c. k. gruntovnog aktuara	2 —
Dragutina Krafća kot. vidara	1 —
Ilie Hećemovica c. k. kot. pisara	2 —
Josipa Leinerta c. k. poreznog protaključara	1 —
Ferdinanda Peterneka urednika kod društva Luizine ceste	4 —
Josipa Kērća c. k. priv. poreznog primatelja	1 —
Franje Rebrovića c. k. kot. pisara	2 —
Gospoje Juliane Matačić	1 —
„ Josipe Sladović	— 12
„ Marie Peternek	1 —
Gospodične Cecilie Nemičić	— 30
Stjepana Bujanovića c. k. kot. aktuara	1 —
Nike Stanisavljevića vlastelina	1 —
Eugena Barca c. k. kot. predstojnika	5 —
Vladimira i Levina Baracah	— 18
Ukupno	40 —

Dočim pomenute iznoske svome opredjeljenju odpravljam, dērkim si za dužnost gospodi prinositeljem s obzirom na povod i svēru, iskreno hvala ovim javno izraziti.

U Netreću dne 9. rujna 1858.

C. k. kot. predstojnik
Barac.

Neuredovni dio.

Austrijska carevina.

Zagreb, 13. rujna. U slavu narodjenja carevićeva darovao je prečastni kanonik ovdānjega pērvostolnoga kaptola g. dr. Martin Pavčec ubožkom zavodu u Zagrebu jednu rastretnu zadužnicu od sto for.

Iz Zagreba. Za ispražnjena koncem prošle školske godine u zagrebačkom i požežkom nadbiskupskom sirotištu pitomačka miesta, najavilo se je 99 molbenikah, između kojih izvolio je uzoriti gospodin kardinal i nadbiskup dne 5. t. m. sliedeće mladiće primiti za pitomce istih sirotištah:

U sirotište zagrebačko primiti su: za 6. gimnazialni razred: Ivan Čavlićar rodom iz Vараždina, za 5. razred: Mato Galović iz Kamenškoga u slunjskoj pukovni, za 4. razred: Hermann Hallady iz Črešnjevca, Ubald Kosiček iz Nōvoga Miesta u Kranjskoj, Franjo Tumpić iz Lōbora, za 3. razred: Ziga Ferkić iz Križevaca, za 2. razred: Nikola Kovačević iz Smiljana u gornjoj Krajini, Osvald Hanak iz Olomuca, Franjo Celinić iz Krapine, David Starčević iz Žitnika u gornjoj Krajini, Mato Stepinac iz Brezarića, Martin Peroković iz Gjurgjevca, za 1. razred: Mirko Štetner iz Jastrebarske, Milan Bletschneider iz Čičah, Josip Gotal iz Koprivnice i Mio Milić iz Kupčine u Žumberku.

U sirotište požežko: za 2. gymn. razred: Pavao Leber iz Gluše, Fausto Tubić i Stjepan Borošić oba iz Požege; za 1. razred: Ferdinand Bečić iz Przemysla u Galicii; Marko Zri-

nović iz Kostajnice i Slavoljub Radinović iz Oriovca.

Oni, na kojih se molbenice nemogaše ovaj put obzir uzeti, mogu ih zajedno s prilogami natrag dobiti u nadbiskupskoj pisarni u Zagrebu.

U Zadru 8. rujna. Jutros pred zoru imadosmo jaku kišu uz neprestano sievanje i gērmjavinu. Dogodi se dakle da vietar u pērvjoj ovdiešnjoj tērdjavi (Forteci) obori jedan stupac, oko kojeg je bērzajavna žica obmotana bila, te se ista žica do samo zemlje spusti. Okolo četiri sata i po u jutru izadju trojica topnikah, te se dvojica (valjda iz obiesti) prihvate obima rukama za žicu, a treći je samo na blizu stajao. Njihovom velikom nesrećom, negdie daleko valjda udari grom u bērzajav i primi se iste žice i pērvog topnika tako jako porazi da, pošto se niekoliko putah biaše životom kao vērtoglav tamo amo premetnuo, pade najposlie mērtav na zemlju, niti pomogoše sva sedstva, koja su onog časa upotrebljena, da ga u život povrate. Drugi do pērvog stojeći topnik bude jako u obe ruke oštećen i silom gromovnom zabunjen, te na trećega padnuvši munjavina i ovog žestoko u jednu ruku udari: ali ovoj posljednjoj dvojici neće ništa biti. — Ovo je na žalost dobra nauka svakom i eigliom, koi bi hotio u bērzajavnu žicu bez ikakve potrebe i predohrane dirati.

U Zadru 9. rujna. S jutrošnjim redovnim Lloydovim parobrodom odputovao je odavde presvietli gosp. Vjanko Cima u Makarsku, miesto svog stelovanja; a presv. gosp. Stjepan Knežević pravoslavni Vladika u Kotor, da tamo nieko vrijeme, provede, kao i svake godine.

Iz Makarske pišu G. Dalmatinskom: Dne 28. kolovoza, okolo 11 sati i po pred podne, strašni se požar, nepomnjom zažēženi, naprasno pojavi u porašenom sicminištu, nahodećem se nedaleko od naše stolne cērkve. Vatra kroz kratko vrijeme biaše obuzela veliki dio ove zgrade, i zaista bila bi ju svu uništila, da nije bilo gotove pomoći i valjelog posla priskočivših, kojima pošavši za rukom odmah vatru svladati, uzmogaoše je potom i sasvim ugasiti.

Udivljenja dostojna bijaše odvažnost, kojom se je sve ovdie baveće se četništvo i vojnička posada piešačke pukovnie barona Mamule poduzimala u ovoj teškoj i opasnoj potrebi; ali nad svima dostojna je osobite uspomene i najpodpunije pohvale sērcanost, koju je u ovoj prilici pokazao c. k. četnički podporučnik g. Petar Muslavić. Nezadovoljavajući se upravom radnjah, i pobudjivanjem valjanog vojništva slovom i djelom na posao, on isti ugērne u vatru s Jozom Zarevićem (Lazu) da nadje tamo jednu ženu za koju su prisutni govorili da se unutra nahodi, i da izbavi niekoliko konjah, koji bi inače tamo poginuli. Malo potom isidje on iz vatre sav savcat u čadji, posred klicanja okolo stojećih, uvieravajući da se unutra nenalazi nikakovo čelade.

Zaslūžuju takodjer pohvale zidari Franjo Glavina, Josip Kalebry, Šimun Rado Kerselj, kresaac kamenja Ivan Zarević (Blekov) i drugi zbog osobite i neutrudljive revnosti, koju su oni pokazali da preprieče požar.

Donoseći na javnost ovakovo vērlo dielo, drugo što nečinimo nego odavamo dužnu pravicu Muslaviću, koi je s tolikim požērtvovanjem izložio svoj sobstveni život radi tudjeg izbavljenja, odbranivši da ova nesreća uzima žalostnije posljedice, i da bude uzrokom još težih štetah.

Iz Dubrovnika 29. kolovoza. Došla je u našu luku jedna francuska bojna kroveta. Govori se da je dovezla hranu i odieću za momčad ostalih brodovah koji se u ovim vodama nahode.

Beč 10. rujna. Nj. veličanstvo kralj bavarski Ljudevit postavio je 6. o. m. u Valhali kod Regensburga vlastornčno glavac (Büste) pokojnoga maršala grofa Radeckoga.

— Uslied najvišje odluke prenešeno je graničarsko graditeljstvo za vojvodinu Sērbia i tamiški Banat iz Pančeva u Temišvar.

Beč 11. rujna. Carski patent od 3. o. m. razpisuje izravni porez za dojdūću godinu 1859, samo s tom razlikom, da će se za godinu 1859. pobirati u novoj austrijskoj vrijednosti. Nametci na taj porez ostat će polag rećenoga patenta takodjer kao što su obstojali teknuće godine t. j. na svaki forint poreza 37½ kr. nametka (zuschlag) u sadašnjoj vrijednosti.

Nj. velič. zadržalo si je, promiene koje bi bile u toj stvari od potrebe još u godini 1859. uvesti.

Solnograd, 10. rujna. Nj. velič. kraljica saksionska Maria i Nj. car. visosti gosp. nadvojvoda Franjo Dragutin i gospoja nadvojvodkinja Sofia, kao takodjer Nj. velič. kraljica bavarska Maria i Nj. kr. visost princ bavarski Adalbert prispieli su ovamo na pohod Nj. vel. carice Karoline Auguste.

Prag One dvie sestre, koje su tolike godine bile zatvorene u sobi i pretērpile tolik smrad, nalaze se sad u ludnici — akoprem su nerade išle iz svoje samoće — sasvim povoljno i živu sasvim drugčije nego pērho. One se have najviše s dielanjem cvietovah, jako su vesele i pokazuju to kad i kad čak radostnim pievanjem.

Iz Iriga. (N. S.) Ovih danah dogodio se je strašan požar, i to u guvnu jednoga zemljodielca, gdje se je vatra u jedanput na tri miesta ukazala i sva lietina, koja se je tu uvežena zastala, žērtva ognja postala, i na veliku sreću da je gradjanstvo obazrivo bilo i put dalje požaru prepriečilo; policia miestna trudila se je tome palocu u trag ući i nadje istoga, koi je tek sada u 20. godinu nastupio. Kad je izpitivan, odmah je pripoznao, da je on to učinio, no nagovorom drugoga, i to za 1 for. sr. Vlast je i jednog i drugog odmah pod zatvor stavila, i sam još neznam, da li će i ovaj krivac pravi biti, na koga se je isti pozvao, ili je to samo njegov izgovor, dosta da kada je on za 1 for. guvno upalio, taj za cielo da ni sve miesto za 10 for. poštedio nebi.

— Iz Salarda u biharski županii pišu „Post. Ujdon.“ o jednom plemenitom dielu poznatoga spahije g. Petra Čarnojevića. Rečena občina obratila se je na njega s molbom, da štogod pomogne, da se povećaju dva učilišta, na to im odgovori g. Čarnojević, da će on sam oba učilišta sasvim iz nova graditi, ovo obećanje taki se je počelo u dielo privoditi, a dotičnim majstorima zapoviedio je, da edmah raditi počnu i da svoj posao čas prije svērše.

Turska.

Arif efendia, mustešar ministarstva izvanjskih poslovah, naimenovan je kajmakanom ministarstva tērgovine, Kabuli efendia, Kiatib efendia pērvoga ministarstva, postao je mustešarom istoga. Opravnici dvorjanstva sliedeći su: za sultanu Adilu suprugu Mehemeta Alipaše, ministar pravosudja Mukterbej; za sultanu Fatmu, suprugu Alije Galibpaše, Eumer Džemal efendia, sućlan pravosudnog vieća; za sultanu Refiu, suprugu Etempaše, Riza efendia, sućlan pravosudnog vieća; za sultanu Džemilu, suprugu Mahmud paše, Kašiz efendia, sućlan financialnoga vieća; za sultanu Muniru, suprugu Ihamipaše, Mehmed Cakir efendia, sućlan financialnoga vieća.

Francuski poslanik, g. Thouvenel, otišo je

pred nekoliko danah na kratko vrijeme u Svetu Goru.

Četa krivih novčarah, koje opravnica, kao što jedna korespondencija javlja, uapšena je u osobi jedne Moldavke, ima, vele, svoju stolicu u Siri.

U Alepu žele zbog razdraženosti tamošnjih Turakah, da im se umnoži posada. U Bagdatu je vele gradjanska uprava u velikom neredu a finance gubernatora ilačkoga stoje također zlo.

Svekoliko pročelje palače austrijskoga poslanstva u Carigradu razsvjetljuje se od nekoliko danah plinom, što je stanovnicima susjedstva veoma dubro došlo.

Carigrad. U ovdašnjim svimkolicim ministarstvima mnogo se radi. Posljednjih danah imali su Alipaša i Rizapaša opet dogovaranja sa sultanom, kojima su prisustvovali i novoimenovani ministri. Glavna zadaća sad su podunavske kneževine Čin ustrojenja njihova, koji je izradjen u pariškim konferencijama i ovaj čas prispeo je ovamo, bit će preveden u turski jezik, da se može odpraviti svim portinim ministrima. Elaborat pretresivat će se zatim naskoro u ministarskoj sednici i predložit će se izvješće vjerhu toga sultanu, koji će zatim u svojoj časti kao vladar potpisati dotični فرمان da se uživo-

g., polag koje je ugovor mira sklopljen medju Francuskom i Kinom potvrdio kineski car dne 4. srpnja. Polag ovoga ugovora mogu diplomatički opravnici postojno prebivat u Pekingu. Punomoćnici sjedinjenih silah imali su Tientsin ostavit dne 7. srpnja.

Javlja ju iz Hamburga od 10. rujna. Princ Alfred prispeo je danas iz Londona ovamo; isti je se svojom pratnjom posetio ovdašnju burzu.

Javlja ju iz Turina od 9. t. m. Advokat Tiani, branitelj onih osobah, koje su zbog događajah u Ponci i Sapru po kriminalnom sudu u Salernu osudjeni bili, prispeo je ovamo.

Razne vjesti.

Kekovi su američanski novinari jedan proti drugom, to nam opet dokazuje slijedeće: Neki novinarski pisar u zapadu sjedinjenih državah doneo je nedavno jedan članak o svinjama.

Njegov drag smejao mu se je drugi dan u svojim novinah i reče „da se nepristoji, svoje „obiteljske stvari“ donijeti pred obćinstvo.“

— U St. Kventinu počeli su pobirati porez od svih onih krinolinah, koje deleže na javne zabave i koje su šire nego navadno. Načelnik onoga grada misli time deskečiti ovoj nespretnoj modi.

Odgovorni urednik. Dr. Demeter.

Lutrijsko vučenje.

U c. k. lutriji u Beču izvučeni su dne 11. rujna slijedeći brojevi:

65, 75, 19, 18, 57.

U c. k. lutriji u Gradcu izvučeni su dne 11. rujna slijedeći brojevi:

89, 10, 61, 76, 23.

Bližnja vučenja bit će na obih lutrijah 22. rujna 1858.

SLUŽBENI LIST.

Br. 4841—1858 (DS—73)

6—4

Obznana.

Slijedeće zemlje, svojstvo obćine grada Zagreba, iznajmit će se putem javne dražbe na tri godine t. j. na vrijeme od 1. studenoga 1858 do 31. listopada 1861.

Carsko-kr.

službene

NARODNE

NOVINE.

Novine ove izlaze svaki dan izvanredno nedjelje i praznike na čitavom listu. — Polugodišnja predplata je za domaću u novinarici 4 for. srebra. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom posiljati, 6 for. sr. —

Za službene oglase opredjeljena je površina: 4 kr. sr. od linije za prvi put i za zatim za svaki put 2 kr. sr. — Za druge oglase ili posebne članke plaća se do 10 linija 20 kr. sr., dalje po od svake pojedine linije 4 kr. sr.

Koncem ovoga mjeseca počimlje se posljednji četvrtgodišnji tečaj ovih novinah; poziva se dakle domorodno občinstvo, da predplatu svoju na „Narodne Novine“ obnovi, i to na pol godine poštom sa 6 for., u mjestu s 4 for.; na četvrt godine poštom s 3 for., u mjestu s 2 for. sr.

Da uzmognu vanjski predplatnici listove u redu primiti, neka izvole bezodvlačno podpunu predplatu na „odpravništvo Narodnih Novinah“ franško poslati te točno naznačiti svoje ime, prebivalište i posljednju poštu.

Tko nekani list dalje držati, neka odmah prva tri broja, što će ih primiti, natrag pošlje.

Ujedno molimo svu onu gg., koja duguju za prošle tečaje, da što prije dug svoj izplate.

Neuredovni dio.

Austrijska carevina.

Zagreb, 14. rujna. C. k. miestodržstvo imenovalo je školekoga učitelja u Ludbregu Vlacava Marike učiteljem kod gradske učionice za dječake u Zagrebu.

Beč, 13. rujna. Stanje zdravlja Nj. velič. carice i novorodjenoga carevića sasvim je povoljno. Odlazak najvišjega dvora u lsi odredjen je početkom listopada. Jučer je bio u Laksenburgu veliki obied, kojem je i Nj. kr. vis. princ pruski Dragutin prisustvovao.

— Ministarstvo prosviete naredilo je, da se za vrijeme jesenskog odmora narodni učitelji na konferencie sastanu, da se dogovaraju o novom novcu.

— U „Glasniku Dalmatinskom“ čitamo sljedeću: Suzu tuge za dragim prijateljem. Dne 27. kolovoza preminuo je u Draždanima Dmitar Milaković. Preminuo je u tuđoj zemlji, udaljen od jedinoga brata, srodnika i prijatelja. Žalostni glas o smrti njegovoj ljuto je ucivilio njegovoga dobrog brata Jovu, koji Dmitra ljubljao, kao zenicu oka svoga. Dmitar je bratu radost i utjeha bio. I ne samo da brat za bratom tuguje, nego i svi prijatelji i znanci, jer je ovaj slavni muž zbog rajske duše svoje, zbog angjelske dobrote, krasnoga postupanja, učenosti i znanja i svih vrlih, kojima nebo čovjeka ukrasiti može, ljubav i štovanje svih zadobiti znao. Občina je naša izgubila u njemu izvrstnog i dičnoga člana; narod naš žarkoga rodoljuba, a knjištvo viešta i neumorna radina. Žali se mnog, rode, za dičnim sunarodnikom našim, kad nam ga smert nemila iz naručja ugrabi. A ti Dmitre dragi, angjelska dušo, pogledaj na tugu našu i primi ovu prijateljsku suzu, suzu zahvalnosti i štovanja, koju za tobom na černu zemljicu spušta:

U Dubrovniku 30. kolovoza 1858.

Jedan prijatelj.

Tomu dodaje, priobćujući ovaj sastavak, ucr. Svetovida: Bez ovoga prijatelja nebi znali zaista, da je preminuo pravi spisatelj srbaki, bivši sekretar vladike cernogorskoga, komu valja da svaka duša srbaska rekne: Lahka ti černa zemljica! Nebi li se kogod našao, da opiše potanko život i dielanje slavnog ovoga pokojnika.

Iz Vel. Bečkereča 5. rujna. (S. D.) U prošli četvrtak dogodio se ovdie izvanredan slučaj, kakvoga nitko nepamti. Oko 3 sata poslie polno zapali se slučajno jedna čamova burčela g. M. Babara iznutra i to tako, da u časku sva buknu, pak još dvie druge pored nje stanu gorjeti. Srećom skupi se sviet i otisnu je odande. Ali kao što je Begej skoro pun koje velikih rastovah ladjah, koje šleporah i manjih rastovih i čamovih burčelah, to je za čudo da nije bilo veće štete, nego sa kojom smo u taj par prošli. Burčela prodje izpod dervenoga mosta bukteći najvećim plamenom, te se tako i most zapali, ali se niekoji dosietiše, te je čakljami zadržalo na jednom praznom mjestu i tako je kojekako

ugasiše, počem je gornja strana sva izgorela. I na most priskočiše odmah dervodjele i drugi te vatru ugasiše i što je štete bilo popraviše. Sama božja volja sačuvala nas je, da u onaj par ni najmanjega vietrića nebijaše i da nije burčela doprela malo niže. Jer da je došla do velikih i jako katranisanih rastovakah, pak da su i one uhvatile, bilo bi od ciele varoši rusvoja i bez vietra, a s njim i gore. I opet hvala milostivom Bogu da je takovo čudo na tim prošlo, jer odmah sa tim počeo je i vietar duvati. Svieta se tom prilikom toliko steklo na Begej, da bi čovjek čisto rekao, nitko nije kod kuće ostao, nego je svaki potekao da gleda ovo neobično i strašno pozorje.

Iz Baje čuje S. D., da se tamo ubio sekretar ondašnjega magistrata Klem.

U Kotoru 29. kolovoza. U prošli utorak povratio se iz Dubrovnika g. Mirko, doprativši svojega sina, koji se iz Pariza vratio. G. Mirko malo je slab, zaustavio se do petka u Kotoru, a taj dan ponesu ga na nosilama na Cetinje, jer nemože jahati.

Jučer parobrodom iz Dubrovnika došao je ovamo i otišao odmah na Cetinje ruski komiser od granicah.

„Srbeske Novine“ izlazeće u Beogradu ne puštaju se više u Austriu.

Srbija.

„Zvan. Nov.“ donose naredbu popeč. prosviete od 19. kolovoza o. g. kojom se preustrojava „posleno-těrgovačko-šćilište“ u Beogradu, koje će se zvati „těrgovačka škola.“ Ona će od sada stojati pod svojom upravom, imat će upravitelja, 4 profesora i 2 pomoćnika osim vleroučitelja i učitelja krasnopisa. Upravitelj i profesori stavljani su u red děržavnih činovnikah i to u kategoriju direktora i profesora poluginnazie. Pomoćnici nisu děržavni profesori i imaju platu jedan 250 a drugi 200 talirah. Upravitelj ima pravo s odobrenjem popečiteljstva kandidate za profesorska zvanja uzeti, ali ovi neće imati nikakve děržavne plate. Upravitelj će i sam predavati nieke predmete. Učevni predmeti ovi su: vleroučak, srbaki, niemački, taljanski jezik, těrgovačka računica, zemljopis za těrgovinu i radinost, poznavanje otačbine, historia s izključljivim odnosnjem na radinost i těrgovinu, prirodna historia s posebnim pogledom na proizvode, koji su važni za těrgovinu, radinost i vieštinu, — kratka geognosia, fizika, kemija i tehnologia, poznavanje robe, narodna ekonomia, zakonodavstvo za těrgovinu i radinost, těrgovačko, zanatlijsko i mićnično pravo, esrinarski zakon onih děržavah, koje su važne za domaću těrgovinu, — osnovi prava međjunarodnog, krasnopis po amerikanskoj sistemi, stenografia po Gabelsbergu, historia zanatah i isnahodjenjah, enciklopedia vieštinah i naukah; praktični těrgovački komtoar. Učevna sredstva: biblioteka, zbirka robo, fizikalni kabinet, fizikalni i mehantičko-tehnologički aparati, kemička laboratoria, novčana zbirka. Školski tečaj odredjen je na 4 godine. Prva godina odredjena je za predugotovni, a ostale

tri za redovne razrede. Ove školske godine 1858-59. učiti će se samo u predugotovnom i prvom redovnom razredu; poslie ove godine zavest će se drugi i potom treći redovni razred. U predugotovni razred primat će se dieca, koja su s dobrim uspiehom svěršila osnovne škole i pred upraviteljem těrgovačke škole ispit polože. Škola počinje 1., a upisivanje traje do 15. rujna o. g.

Cěrnagora.

„Kol. Nov.“ kažu, da je knez Danilo namio povratiti plien od Kolašina, koliko ga je još ostelo, počem su na njega „navali“ austrijski, francuski, engleski i ruski konzul. Porti od svoje strane nije pravo, što se ta stvar tako svěršila. Ona ište da se krivci kazno, da se zarobljeni Kolašinci povrate i da se sva šteta nadoknadi, koju su Cěrnogorci u Kolašinu počinili.

— Listu „Indep. belge“ pišu iz Pariza, da su Kolašinci 4. kolovoza povriedili cěrnogorsku oblast i napali na Cěrnogorce sa 360 pušakah. Knez je prieko svojega sekretara Delarue-a javio za taj događaj francuskom admiralu. Kolašinci su ugrabili 16 cěrnogorskih glavah.

— Brata kneza Danila — Mirka, koji je bio pogibeljno oboleo u Dubrovniku, morali su donesti natrag na Cetinje. Dne 30. kolovoza prispeo je nieki francuski bėrzeteča iz Kotora na Cetinje, gdje se je bavio 2 dana a tretji se vratio opet natrag. Novica Cerović i njegovi pomagači napšeni su. Više cěrnogorskih obiteljih hoće da idu u Sėrbiju; u Cěrnogori govori se o gradjenju cestah i tvrde da je skoro zaključenje mira gotova stvar.

Turska.

Pera 21. kolovoza. (Ob. Nov.) Čini se kao da je sultan uvidio, da mora ne samo gore, nego odozgo pečeti, ako misli kuću svoju čistu održati, pak je počeo — što sviatu većom stranom još poznato nije — tim, da je velikoga muftiju dao zatvoriti, što podbunjuje elemu i imame, da proizvedu prevrat děržave na korist „konservativne“ stranke. Rixapaša kao vjerni sluga sultanov, sve je to doznao i sultana o svemu izvijestio.

— Kao što smo javili, porta je u Londonu uzajmila 5 mil. funt. str. (jedno 50 mil fr. sr.) „Times“ veli, da će se s ovim zajmom sasvim preobraziti sudbina Turske. S ovih 5 milijunah moći će po njegovim riečima porta sasvim nezavisno raditi.

— Iz Bagdata su došle zle viesti o Omerpaši. On se istina trudi, da tamošnju zemlju dotiera u red, ali bi hteo da i niešto slave zadobie, pak gleda da se Turska sa Persiom zavadi.

— U Bugarskoj su velike vode silnu štetu počinile.

— Iz Meke je došao glas, da je tamo, otišavši prorokovom grobu, umrla sultana Valida, mati sultana Abdula Medžida. Kažu, da će njena smert biti od upliva u političi, jer se ona jako mješala u politične poslove.

— Ministar Ahil Ful oboleo je i boje se da neće preboleti.

Grička.

— U Atini osuđeno je u jednom jedinom tjednu 18 osoba na smrt, a to su bili sami razbojnici.

Njemačka.

Berlin, 9. rujna. Vlastoručno pismo Nj. velič. cara Franje Josipa, koje je predao austrijski poslanik kod ovdšnjega dvora baron Koler kraljici engleskoj malo prije nego što je otišla, sadržaje — kao što se čuje — u najlaskavijim izrazima zahvalu carevu za čestitke, koje je izrazila kraljica Viktorija u svom vlastoručnom pismu povodom narodjenja carevičeva.

Rusija.

Petrograd 2. rujna. (Schl. Ztg.) Prekjučer je ovdje u fabrikama od Ohta bio strašan požar. Oko 9 sati iz jutra čula su se tri potresa jedan za drugim, koji je mnoge čvrste kuće, stranom za proizvodnju baruta odredjene, odneo, a još više drvenih kuća razorio. U zrak je otišlo 60.000 funtih baruta, 83 radina ostaše mrtva, a 37 ih je teško ranjeno. Požarnoj vlasti varoškoga kraja Ohta pošlo je za rukom prepriječiti, da se vatra dalje nerazprostrani. Naredjen je izpit, da se iznadje uzrok, ali će se teško iznaći. — Odkako je plovišna brodova otvorena, došlo je do 13. kolovoza na Nevi 11.594 ladje s tovarom, koji ima 17 milijuna sr. rubalja vrijednosti.

— Kao što iz Petrograda od 21. kolovoza javljaju, car je prije nego što je na put poeo, oslobodio sve seljane na carskim dvorcima. Njihov broj iznosi do 200.000.

Francuska.

„Univers“ predlaže Francuzima, da još dva ratna pristaništa načine od engleske strane; jer Englezi imaju prema Francuskoj pet pristaništa ratnih, a Francuzi samo jedno veliko.

— Fuadpaša imao je sa carem Napoleonom dugi razgovor prije nego što je ovaj pošao u Biaric, a to je u Parizu pobudilo veliku pozornost, jerbo je poznato, da se je turski komisar do sad uzalud trudio, povjerljivo se razgovoriti s Napoleonom III.

— Novine „Ocean“, koje u Brestu izlaze, javljaju od 1. rujna, da je 500 osuđenika za Kajen tamo prispjelo isti dan u večer na ladji „Sena“ i da će se odmah na more navesti.

— Iz Tangera javljaju, da se je marokanski car ozbiljno razbolio. Njegova smrt mogla bi dati povoda k novim događajima u Africi.

Velika Britanija i Iraka.

London, 27. kolovoza. Od sutra prestaje istočno-indijsko društvo vladati u Indiji. Akcionari će dobivati i dalje svoje rente, ali se u pravu neće moći miešati. Nad državom toga društva upravljat će odsada engleska kruna.

— Od 31. kolovoza nalazi se kraljica Viktorija opet na engleskoj zemlji, a oko 4 i po sata po podne bila je ona već s princem suprugom u dražestnom dvorcu Osbornu. Ona je iz Dovera išla pokraj morske obale do Portsmoutha, a kod Gosport stajaše jedan parobrod, na kom je manje nego za jedan sat u Osborn prešla.

Amerika.

New-York 17. kolovoza. (Wand.) Sva su pisma i novine pune velike svetkovine u čast telegrafa. Transparenti od 17. veličaju „najveći događaj svih stoljetja.“ Pucalo se od zore do kasne noći iz pušaka i topova. Vrijeme je bilo liepo, razsvjetljenje da nemože bolje biti. U listopisima Amerike valja da se ova noć nazove svetovska noć Engleske i Amerike. Tako je zaključeno. Tako neka bude. Od prozrakah napomenut ćemo samo nekoliko: „Sveza Engleske i Amerike.“ „Vjenčani prsten bila je atlantička žica.“ „Engleska i Amerika združene su po telegrafu.“ „Elektricitet, uhvaćen od Franklina, zapregnut od Morse-a, prieko svjetskoga mora odveden je od Filda.“ „Vjenčani kroz Ciru V. Filda u kolovozu 1858: Stari Irland sa gospodičnom mladom Amerikom. Neke im viečito

traju blagi dani.“ „Viktorija, Buchanan, Niagara, Agamemnon.“ „Franklin je munju uhvatio i pripitomio, Morse ju je naučio, da čita i piše, poslavši ju da ide kao viestnik.“ Za njega su posao otvorili Fild, Koper i ortak s Jonom Bulom i bratom Jonatanom kao ortakom.“ „Stari Cir i novi. Onaj je osvojio zemlju za sebe, a ovaj ocean za svijet.“ Mi svetkujemo dane: 4. srpnja 1776. i 16. kolovoza 1858.“

Azija.

Iz Hongkonga od 6. srpnja javljaju „Pressi“: Nikada nebiaše naš položaj gori i zapleteniji od posljednjih 14 dana. Stara mornarica južnih Kinezah pojavila se je na novo u cijeloj snazi svojoj. Miesto rata s pravilnim bitkama imamo jednako komešanje i ubijanja iz osvete, koja se pristaje kervolocima ili divljim zvjerima. Mandarin pobunjuju ove „junake“, koji počese voditi izričiti rat, koji guta mnogu žrtvu. Mi smo samo u našoj vojsci obezbjeđeni; 10 koračajah napried bojimo se zapasti u predju i izgubiti glavu ili ruke. Prošaste subote izidju četiri francuska mornara na čamcu „Kutina“ na kopno, da koješta kupe. Čim udjoše kroz južnu kapiju, napadoše „junaci“ na njih. Trojica prokérče si put i uteku, a četvrtom budu glava i ruke odsiečene. Zapovjednik morske sile pošle odmah vojinstvo u tu ulicu, izmieri 100 koračajah, i daje sve odrasle iz kućah toga kraja pohvatati i nemilosrdno 46 ih postrijeliti; trupove pak izloži na ulicu, da to mimo prolazeći upamete.

Sutra dan dodje kuvar oficirah od 70. engleske regimente opet natrag u zgradu, gdje se igra. Ubodu ga iza leđjah, te mu odsieku glavu, promda da su tu stojala dva čuvara. Brigadir Korfild pusti odmah ulice čistiti, i sve muževe, koje je uhvatio, potući. Prekjučer sjeđjaše kapetan na doksatu svoga konaka cigaru pušeći; na jedan put čuje dva pucnja i dva mu zrna sazvižde oko glave. Po dimu se je vidilo, da je pucanj došao iz jedne obližnje kuće; on naperi tamo odmah topove i satire tu stranu varoši. U ovom trenutku ruši se čitava ulica, jer su se odatle pojavile rakete, koje padaju na naše magazine, ali im nikakvu štetu nečinise. Po najnovijim depešama otkrila se je 2. srpnja u Kantonu daleko razgranjena urota, koja je na to išla, da se na dani znak napadne na sve Evropljane i tako da ih izsieku. To bi bio dakle drugi sicilijanski sterv, ali u promijenjenom obliku.

Berzovjavne i najnovije viesti.

Javljaju iz Milana od 12. rujna. Kod natčrkivanja držanoga jučer u Senagu dobio je tčrkač Maka Nena, pripadajući grofu Talonu prvu cionu od 4500 franakah. Kod natčrkivanja lombardskih konjah došo je k biljesi najprije „Etna“ vlastništvo gospodina Kostabila; nagrada iznosila je 1200 franakah. Isti konj dobio je u sliedećem natčrkivanju jošte jednu nagradu od 3000 franakah. Vrijeme prijalo je veoma ovoj zanimivoj svetkovini.

Javljaju iz Tarina od 11. t. m.: „Opinione“ oprovčrgava glasove o predstojećoj promieni ministarah isto tako oprovčrgava glas i o tobožnom vjenčanju princa Napoleona s princesom Klotildom. U Rimu okoluje uslied piemonteskijh listovah mienjenje, da će po svoj prilici generala Goyona zamieniti general Ferret, nećak maršala Bugeauda. No u najnovije vrijeme govori se opet, da će Goyon ostati na svojem mjestu.

London 11. rujna. Polag „Timesa“ razkrili su urota u nekoj pendžabskoj pukovnij i utušili su ju. Lord Elgin i Seymour odputovali su u Japan.

Pariz 12. rujna. Današnji „Moniteur“ sadržaje pošiljku barona Grossa od 7. srpnja o. g., polag koje je 4. srpnja od cara ratificiran ugovor sklopljen medju Francuskom i Kinom. Diplomatički agenti smju se neprestano baviti u Pekingu. Punomoćnici saveznih vladah kanili su 7. srpnja ostaviti Tientsin.

Razne viesti.

— Poznato je, da ih je više proiznašlo novčane sanduke, kojima, kako oni vele, nikakova vatra nemože nahuditi. Da se svijet ipak osvie-

doči o istini te sigurnosti, raspisat će se veliki natičajni požar; blizu Beča sagradit će se velika drvena kuća i u gornjem katu postaviti će se ti novčani sanduci. Kuća, koja će se napuniti gorivim materijalom, užat će se na sve četiri strane i tako će se prepustiti novčani sanduci svojoj sudbini. Stčrcalike će se istom onda upotrebiti, kad već na sve strane plamen zabukti. Na ovaj način kane izpitati upliv vode na goruće kovčge kao takodjer i njihovu čvrstoću pri bacanju iz gornjega kata, jer su u ovom smislu nastale u posljednje vrijeme svakojake dvojbe o sigurnosti novoizumljenih novčanih kovčgeah.

— Baron Sir A. Sutton, koji je nedavno umro u Engleskoj, bio je najveći prijatelj lova, jer je tečajem 17 godina (od 1828—1845) svega skupa ubio 51,765 komadah zvjerih.

— Ima i kurjakah izobraženih. U najnovije vrijeme utekao je u Berlinu iz nekog tamošnjega zvjerinjaka jedan kurjak i doletio je k jednoj ženi, koja je prala košulje. Ona ga je držala za psa i postavila je pred njega posudu s ostancima od jela. Ali kurjak niti se nedotakne jela, nego se baci s ledjima na kacu, koja bijaše puna vode, te se počme lastno i po svojoj volji kupati. Kad mu bijaše dosta, skoči napolje i ode natrag u svoj vrt. Može se misliti strah one ženske, kad je začula odmah zatim, tko je bio taj njezin kupališni gost.

— Sračunali su, da ima u Austriji do dvanaest milijuna raskoštvenih pasah, kojih hrana stoji na godinu tri milijuna for. sr.

— Odkad je nastala pobuna u Indiji, poginulo je dosad do 30 000 Sepojah tili u bitkama koli uslied zadobljenih ranah. Od drugih gradskih i seoskih stanovnikah (neračunajući ubijenih i obiešenih) takodjer je 8—10.000 pošlo po zlu.

— U austrijskoj carevini (izuzimajući lombardsko-miliatačku kraljevinu) imade sad 59 kazalištah.

— Francuska moda razprostranjuje se više i više u Carigradu, i uslied toga nestaje narodne nošnje. Malo se Turakah vidi više u njihovoj prvašnjoj narodnoj odieći. Na miesto turbonah stupili su fesovi i na miesto dugačkih turskih blaćah nose sad većom stranom pantalone. Isti dugački keftan ustupio je francuskoj haljini, i tko je prvo nosio samo žutih i crvenih cipelah i na njima žutih papučah, nalazi sad za liepše i bolje, nabavit si crnih i lakiranih ili telečo-kožnatih čizmichah i sličnu obuću.

Vojaska je sva odievena polag francuskoga načina, t. j. oružnim haljama, pantalonima, crnim kožnatim cipelama i fesima. Samo turske gospoje neće da se odvuče od tako svanih „pelengaćah“, od bijelih pamučnih rubacah za glavu, od polučizamah i papučah. Jermenke promienjuju sve više i više svoju istočnu nošnju s francuskom i pokazuju time razkoštvo, kojem zaista nema para. Dragociene svilene haljine, šeširi, mantile, suknje itd. mienjaju se po najnovijoj modi, koju dobivaju tamo haveći se francuski trgovci iz svoje domovine.

Gotove cipele i polučizme od lakovne svile i teleče kože naručuju se neposredno iz Pariza i prodavale su se do sada za veliku cionu od 150 grošah (10 for. sr.).

Skladištah od gotovih muških oprava imade više u Carigradu, medju njima tri bečka i nekoliko peštanskih, kojim kako se vidi — dobro ide. Mode su kao i u Beču i nitko neka nemisli, da se u Carigradu može prodati ono za novo, što je napravljeno polag stare mode.

Šesiri su osobito skupi u Carigradu. Običan svileni cilindarski šešir stoji 100, 120 do 150 grošah (6 f. 40 kr., 8 f. do 10 f. sr.), sivi lietni šešir stoji 90 grošah (6 fr. sr.) a i slamnatih šeširah nose tamo. I francuske modistice dobivaju sve svoje stvari neposredno iz Pariza. Sad se radi o tom, da bi koja bečka kuća otvorila u Carigradu skladište one vrsti robe, koju sad prodavaju tamošnje modistice za velike novce. Ako se izprva i nebi postigao baš najbolji uspieh, tako bi se posao ipak naskorom dovoljno izplatio, dakako nebi smiela faliti radinost i marljivost i moralo bi biti vieštine u poslu i nešto gotova novca ili pako veresie.

— U prošloj godini 1857. odvezeno je iz austrijske države 210.214 akovih vina u inostranstvo. (Što je iz Dalmacije odvezeno, to se nerazumijeva ovdje.)

Bečka burza

dne 14. rujna 1858.

Tečaj državnih papirah.

Državne zadužnice	sa 5%	83 ³ / ₄
dto od godine 1851 seria B	5%	
dto od g. 1853 s povratkom	5%	
dto iz narodnog zajma	5%	83 ¹ / ₂
dto	4 ¹ / ₂ %	73 ³ / ₄
dto	4%	
dto od g. 1850 s povratkom	4%	
dto izdane	4%	
dto	3%	
dto	2 ¹ / ₂ %	
Zajam s vučenjem od g. 1834, za 100 for.		
1839, 100		
1854, 100		
Bečko-gradski banko	sa 2 ¹ / ₂ %	
	2 ¹ / ₄ %	
	2	
Zadužnice zemljišnoga odkupa od dol. Austrie		
Zadužnice zemljišnoga odkupa od Galicije,		82 ¹ / ₂
Ugarske sa sjedinjenimi pokrajinami po 5%		
Zadužnice zemljišt. odk. od ostalih krunovina		950
Bankovne dionice komad po		
Bankomptirane dionice od dol. Austrie za 500 f.		
Dionice c. k. pov. austrijsk. državno-željezničkog društva po 200 for. sr. ili 500 frankah, podpuno uplaćene		272
dto s plaćanjem na rate		
Dionice sjeverne željeznice	po 1000 f.	1690
bečko-glogničke željeznice	500	
šoprunsko-malobeske	200	
Budievičke-Gmundsko-		
Linske željeznice	250	
požunsko-těrnovačke željez.		
1-og izdanja	200	
2-og s prvenstvom	200	
aust. danav. parobrodarstva po	500	583
Lloyda u Terstu	500	
budapeštanskog lančnika	500	
c. k. pov. austrijsko-državnog željezničkog društva po 200 forint.		
Gjurske željeznice		
Galičke založnice sa 4%	za 100	
Jelisevina željeznica		
Južno-sjeverna njemačka savezna željez.		186
Tisna željeznica		
Lombardsko-milanačka željeznica		251 ³ / ₄
Tečaj mienični.		
Amsterdam za 100 holandskih for.	for	
Augsburg za 100 for. current		102 ³ / ₄
Berlin za 100 pruskih talirah		
Vratislava za 100 pruskih talirah		
Frankfurt na Majni za 120 for.		101 ¹ / ₂
Genova za 300 piemontezkih lirah		
Hamburg za 100 mark banko		74 ³ / ₄
Lipsko za 100 for.		
Livorno za 300 toskanskih lirah		
London za 1 funt sterlinga		10-
Lyon za 300 frankah		
Milan za 300 austrijskih lirah		101 ¹ / ₂
Marseille za 300 frankah		
Paris za 300 frankah		119
Prag za 100 forintih		
Terst za 100 forintih		
Mileci za 300 austrijskih lirah		
Bukurešt za 1 forint	parah	272
Carigrad za 1 forint	parah	495
Smirna za 1 forint	parah	
Tečaj novca.		
Carški dukati		4 ¹ / ₂
Srebro od 4. rujna		1 ¹ / ₄

Odgovorni urednik. Dr. Demeter.

SLUŽBENI LIST.

Nr. 14849-3382 (VI.—63)

3—1

Konkurs-Ausschreibung.

Zur Besetzung einer Unterlehrerstelle an der städtischen Knaben-Hauptschule zu Agram, womit ein Jahresgehalt von 300 fl. CMz., ein Quartiergeldbeitrag von jährlichen 80 fl. CMz. und eine Jahresremuneration von 60 fl. CMz. für die Ertheilung des sonn- und feiertägigen Wiederholungs-Unterrichtes verbunden ist, wird hiemit der Konkurs mit der Präklusivfrist bis Ende Oktober l. J. ausgeschrieben.

Bewerber um diese Stelle, haben ihre an die gefertigte k. k. Statthalterei stilisirten Gesuche mit dem Tauscheine, mit dem für Hauptschulen gültigen Lehrfähigkeits- so wie mit dem Verwendungs- und Sittenzeugnissen und mit der Nachweisung über ihren Stand, (ob nämlich ledig oder verheirathet) zu belegen und in wie ferne sie bereits beim Schulfache verwendet sind, im Wege ihrer Schulvorstellung, sonst aber unmittelbar und zwar, vor Ablauf der oben anberaumten Präklusivfrist beim Agramer erzbischöflichen Diözesan-Consistorium einzubringen.

Zur Erlangung dieser Unterlehrerstelle wird die vollkommene Kenntniss der deutschen und illyrischen Sprache gefordert.

Von der k. k. kroat.-slav. Statthalterei
Agram am 6. September 1858.

Nr. 14439-3550-14796-3375 (VI.—62)

3—1

Avviso di Concorso.

Viene aperto il concorso a tutto il 20. Settembre a. c. al posto di maestro delle lingue italiana e tedesca presso l' i. r. Scuola reale inferiore completa di Zara.

L' annuo emolumento e' di fiorini 600, col diritto di avanzare sino ad 80) e 1000 fiorini dopo dieci, e relativamente venti anni di soddisfacente servizio in questa qualità.

Gli Aspiranti a questo posto debbono produrre all' i. r. Luogotenenza della Dalmacia le loro domande in bollo competente, corredate de' Certificati di nascita, degli studj percorsi delle anteriori occupazioni, e in specialità comprovare l' idoneità all' insegnamento delle relative materie, allegando a tal uopo l' attestato di aver subito con soddisfazione l' esame d' abilitazione al magistero, prescritto pei maestri di scuole reali coll' Ordinanza Ministeriale 24. Aprile 1853 (contenuta nel Bollettino delle leggi dell' Impero dell' anno 1853 pag. 347.)

Quelli che sono attualmente occupati in un pubblico ufficio o nel magistero s' insinueranno a mezzo di loro capi d' ufficio; quelli che non coprono verun impiego, mediante la competente autorità politica.

La lingua d' insegnamento dell' Istituto è l' italiana. Chi non potesse produrre ancora l' attestato del subito esame d' abilitazione, e si sentisse disposto di assoggettarsi entro un anno all' esame indispensabile per l' effettività, potrebbe intanto essere ammesso alla supplenza della vacante cattedra, però col normale emolumento di supplenza.

Quest' osservazione valga di regola agli aspiranti nello estendere le loro domande.

Dall' i. r. Luogotenenza.

Zara 12. Agosto 1858.

Nr. 590-1858 pr. (DS-74)

3-3

Konkurs-Kundmachung.

In Folge hohen Statthalterei-Präsidial-Erlasses vom 2. d. M. Z. 2050-pr. wird zur Wiederbesetzung der hieramts erledigten Comitats-Sekretärs-Stelle in der Gehaltsstufe von 600 fl. mit der Frist von vier Wochen, vom Tage der dritten Einschaltung dieser Kundmachung in der Agramer deutschen Zeitung an, geruchnet, hienit ausgeschrieben.

Die Bewerber um diese Dienstes-Stelle, haben ihre gehörig belegten an das hohe k. k. Statthalterei-Präsidium zu Agram gerichteten Gesuche, wofern sie bereits in Diensten stehen, im Wege der vorgesetzten Behörden, binnen obiger Frist bei der gefertigten k. k. Comitatsbehörde einzubringen und hiebei Geburtsort, Geburtsland, Alter, Religion, Stand, die Studien und sonstigen Befähigung, dann die Sprachkenntnisse, bisherige Dienstleistung und sonstigen allfälligen Verdienste durch glaubwürdige Dokumente nachzuweisen.

Von der k. k. Comitats-Behörde

Agram am 5. September 1858.

K. k. Comitats-Vorstand

Bunyevac.

Br. 13385. (Fin.—35)

3-2

Oglas.

Od strane c. k. kotarske direkcije financijah u Osijeku time se stavlja do obćega znanja, pošto je javna dražba iznoska maltarine dravsko-ga prevoza medju Osiekom i Kišdardom, oglasom visokoslavne c. k. financijah zemaljske direkcije za Hrvatsku i Slavoniu od 13. kolovoza 1858, br. 10393 u br. 91. i ostalim „Agramer Ztg.“ i „Narodnih Novinah“ na dan 7. rujna 1858 razpisana sa fiskalnom cijenom od 52 fr. 50 kr. austrijske vriednote bez uspieha ostala, da će se druga dražba istoga predmeta pod istim uvjetima i modalitetima no, budući da je medjutim uredjenje maltarskih tarifah izišlo, sa fiskalnom cijenom od 60 fr. austrijske vriednote dne 20. rujna 1858. u obćnim urama pred podne kod podpisane kotarske direkcije financijah obdrižavati.

Budući da širina rieke nadilazi 40 hvatih, ustanovljena je maltarina na 6 krajcarih, no pri čem ima sa teglilom ili tačkama platiti pristojbu u dvostruko izmjeri.

C. k. kotarska direkcija financijah.

U Osijeku dne 7. rujna 1858.

Nr. 10547 (Fin.—33)

3—2

Kundmachung.

Zur Verpachtung des Mauthtrages an der k. k. Wegmauthstation zu Seseve, St. Ivan, Carlstadt und Rakovpotok und an der k. k. Ueberfuhrmauthstation zu Podsused auf die Zeit vom 1. November

1858 bis Ende Oktober 1859 wird eine zweite Lizitation auf den 20. September 1858 mit dem Beisatze ausgeschrieben, dass diese Versteigerung unter denselben Bedingungen und Modalitäten bei der k. k. Bezirks-Direktion Agram erfolgen werde, welche in dem Amtsblatte der Agramer Zeitung beigefügten Kundmachungen der h. k. k. kroat.-slavon. Finanz-Landes-Direktion vom 13. Juli und 13. August 1858, Z. 8847 und 10398 enthalten sind.

Agram am 8. September 1858.

Nr. 10615 (Fin.—34)

3—2

Kundmachung.

Zur Verpachtung des Mauthtrages an der k. k. Wegmauthstation Vinično (Breznica) auf die Zeit vom 1. November 1858 bis Ende Oktober 1859 wird eine dritte Lizitation auf den 20. September 1858 mit dem Beisatze ausgeschrieben, dass diese Versteigerung unter denselben Bedingungen und Modalitäten bei der k. k. Finanz-Bezirks-Direktion Agram erfolgen werden, welche in der dem Amtsblatte der Agramer Zeitung beigefügten Kundmachung der hohen k. k. kroat.-slav. Finanz-Landes-Direktion vom 13. Juli 1858, Z. 8847 enthalten sind.

Von der k. k. Finanz-Bezirks-Direktion
Agram am 8. September 1858.

Br. 889 (Izv.—242)

3—2

Opoziv.

Izrokom ovdašnjim od 12. sèrpnja t. g. br. 578 proglašena dražba kuće Bare udove Buneta u Verbovskom pod br. 68 ležeće, opoziva se, jerbo je tražbina tužiteljeva po svema namirena.

Od c. k. kot. ureda kao suda
verbovskog dne 4. rujna 1858.

Za c. k. kot. predstojnika
c. k. kot. pristav
M. Baneković.

Br. 561-1858 gr. (Izv.—241)

3—3

Oglas dražbe.

Savezno ovostiranoj odluki od 14. lipnja t. g. br. 368 i dražbenom oglasu od 15 lipnja t. g. br. 368, dočim na molbu nasljednika pokojnog Stipana Balkovića iz Miholjca kuća pod br. 175 u Miholjcu sa baštom nahodeća se, dne 29. sèrpnja i 2. rujna t. g. prodana nije, prodavat će se gore naznačene nepokretnosti dne 30. rujna t. g. na licu miesta pod go-restavljenim oglasom izmetnutim uvjetima.

C. k. kot. ured kao sud dol. miholjački dne 4. rujna 1858.

C. k. kot. predstojnik
Krnjavi.

Nr. 732 pol. (Izv.—244)

3—1

Konkurs-Kundmachung.

In der Gemeinde Nedelić und Novakovec wird je eine diplomirte Gemeinde-Hebamme mit einer Subvention jährlicher 80 fl. CMz. aus der Gemeinde-Casse aufgenommen.

Die Gesuche um diese Stellen sind bis Ende November 1858 hieramts zu überreichen.

K. k. Bezirksamt

Čakurna den 4. September 1858.

Nr. 712 pr. (Izv.—243)

3—1

Concurs-Ausschreibung.

Es ist bei dem k. k. Comitatsgerichte Warasdin eine Akzessisten-Stelle in der XII. Diäten-Classe mit dem Gehalte jährlicher 40 fl., oder für den Fall einer graduellen Vorrückung, mit dem Gehalte jährlicher 350 fl. mit dem Vorrückungsrechte in die höhere Gehaltsklasse in Erledigung gekommen.

Bewerber um diesen Dienstposten, haben ihr gehörig dokumentirtes Gesuch unter Nachweisung ihres Alters, Standes und Religion, ihrer Studien und Kenntniss der deutschen und kroatischen oder einer südslavischen Sprache, dann der allfälligen bisherigen Dienstleistung und sonstiger Befähigung zu der zu besetzenden Stelle, mit der Angabe ob, und in welchem Grade sie mit einem Beamten des k. k. Comitatsgerichtes Warasdin verwandt oder verschwägert sind, beim gefertigten Präsidium binnen 4 Wochen vom Tage der dritten Einschaltung des Ediktes in diese Zeitung gerechnet, und zwar: wenn sie bereits angestellt sind, durch ihre unmittelbare Vorgesetzten, sonst aber durch ihre politische Behörde einzubringen.

Warasdin am 12. September 1858

Vom Präsidium des k. k. Comitatsgerichtes.

Br. 317 (Dp.—69)

3—2

Natiečaj.

Kod trivialne učione u Tuhlju, u podžupanij Klancu sa 1. studenoga t. g. uvesti će se pomoćnik učiteljski, s kojom službom skopčana je plaća od 150 fl. sr. i konak primierni.

Svi, koji službu ovu dobiti žele, neka se sa svjedocbama moraliteta i dosadanjeg službovanja ili podučavanja kod nižepodpisatog usudjuje do 10. listopada t. g. prijave Maria Gorica dne 2. rujna 1858.

Tomjo Gajdek,

kotara Tučelj učionah nadziratelj.

Sljedeće zemlje, svojstvo občine grada Zagreba, iznajmit će se putem javne dražbe na tri godine t. j. na vrijeme od 1. studenoga 1858 do 31. listopada 1861.

Digitized by Google

Carsko-kr. službene

NARODNE NOVINE.

Za službene oglase opredjeljena je uvertšina: 4 kr. sr. od linije za prvi put; a zatim za svaki put 2 kr. sr. — Za druge oglase ili posebne članke plaća se do 10 linija 20 kr. sr., dalje pak od svake po jedine linije 4 kr. sr.

Uredovni dio.

Nj. c. k. apostolsko veličanstvo najvišjim je ručnim pismom od 11. t. m. blagoizvolilo podpredsjednika banskoga stola u Zagrebu Maksimiliana pl. Rušnova najmilostivije naimenovati priekobrojniim dvorskim savjetnikom kod višjega sudišta, a ujedno na njegovo mjesto odsiečnoga viećnika u ministarstvu za pravosudje, Josipa Eduarda Schwaba, podpredsjednikom stola banskoga.

Cesarska naredba od 30. kolovoza 1858, kriepostna za svekolike krunovine, izim kraljevine lombardezko-mlietačke, o izvršbi novčanoga ugovora od 24. siečnja 1857 (br. 101 ddrž. zak. lista), s obzirom na povlaštenu austrijsku banku narodnu.

Da se potanje izvrši novčani ugovor od 24. siečnja 1857, a imenito članak dvadeset i drugi, koi je sadržan u istom ugovoru, obnešosam, saslušav Moje ministre i čuši vieće Moje ddržavno, narediti sljedeće:

1. Počamši od 1. studenoga 1858 moći će povlaštena austrijska banka narodna izdavati notah od 1000, 100 i 10 forintih, glasećih jedino na vriednotu austrijsku.

Nego prosto će joj biti, izdavati ovakovih notah još i prije 1. studenoga 1858.

2. Povlaštena austrijska banka narodna ddržana je, svoje note, glaseće na vriednotu austrijsku, ako zahtieva onaj, koi ih ima, zamienjivati pri svojoj glavnoj pieneznici u Beču u svako doba za srebérni kovani novac vriednosti podpune.

3. Od notah, koje su u okolovanju (cirkulaciji) a glase na vriednotu austrijsku, treba da je barem trećina osigurana zakonitim kovanim novcem srebérnim ili srebrom u šibkah, ili — po okolnostih i s dozvolom Mojega ministra od financiah — stranom i kovanim novcem zlatnim ili zlatom u šibkah; ostalo pako treba da je osigurano vierovnimi papiri, koji su polag pravilah škotirani (s odbitkom kupljeni), ili na koje je polag pravilah dát zajam.

4. Note vriednote austrijske uživat će ne samo povlasticu, koja je u §. 15. patenta od 1. sèrpnja 1814 u obće data banknotam narodne banke, i koja veli, da ih primaju svekolike javne pieneznice, nego i pogodovanje, da će svatko bit dužan, primat ih u podpunoj imenovnoj vriednosti pri bud' kakovom plaćanju, koje se čini u vriednoti austrijskoj.

5. U koliko povlaštena austrijska banka narodna izdavala bude notah, glasećih na vriednotu austrijsku, u toliko će imat iz okolovanja iliti cirkulacije natrag potezati note, koje glase na vriednotu novca konvencionalnoga, i koje sada okoluju.

Do te dobe imadu se note ove, po propisih §§. 10. i 13. Mojega patenta od 27. travnja 1858 (br. 63 ddrž. zak. lista), primati pri svakom plaćanju.

6. Kao rok, do kojega će se natrag potegnuti i kad će prestat okolovati note, glaseće na novac konvencionalni, ustanovljuje se:

100 i 50 f. „ 31. kolov. 1859.

10 fr. „ 31. listop.)

7. Na novac konvencionalni glaseće note od 5, 2 i 1 fr. imadu se od sada što bérže moguće bude obaliti tako, da ih nebude preko 100 milionah forintih.

Kasnje će se ustanoviti rok, do kojega će se i ove note imat potegnuti natrag i izvaditi sasvime iz okolovanja.

8. Odbor od 3 člana, što ga direkcija banke odredi izsried sebe, imat će u zadrugi s cesarskim povierenikom bditi, da se strogo obddržavaju propisi, navedeni u §§. 3, 5 i 7.

9. Koncem svakoga mieseca ima se na svietlo izdati i obnarodovati, koliko imade svega u okolovanju notah povlaštene austrijske banke narodne, a i kolika je svota, kojom su note osigurane, kao što je naredjeno u §. 3.

U Beču dne 30. kolovoza 1858.

Franjo Josip s. r.

Grof Buol-Schauenstein s. r.

Bar. Bruck s. r.

Po previšnjoj zapoviedi:

Marherr s. r.

Neuredovni dio.

Austrijska carevina.

Zagreb. Ovdašnja tégovačka i obértnička komora zaključila je, da se zašite kod visoke vlasti mešetarski zakon za Hérvatsku.

Zagreb 15. rujna. Kao što iz Subotice pišu „A. Ztgu“, udarila je 1. o. m. tečajem velike oluje munja u kuću tamošnjega seljaka Andrie Vargovića i usmértila je njegovu slugu Ivana Glavića, koi je baš siedio na prozoru. Buduće da je munja i zaplamtila, bilo je sve na noguh, da što bérže ugasi vatru, i kad im je srećom ovo na skoro pošlo za rukom, našli su tekar onda mértvo tielo glavićevo.

Beč. Nj. veličanstvo carica dostojala je zboru kćerih božanstvenoga spasitelja, koje se posvećuju dvorenju bolestnikah i odhranjivanju sirotah, najmilostivije dati uručiti znatni novčani iznosak za utemeljenje njihove kuće k svetomu Josipu u Braunkiršenu, u župi reindorfskoj.

Beč 13. rujna. U slavu narodjenja carevića poklonila je Nj. jasnost vladajući knez Viekoslav Lihtenštejn za dobrotvorne svérhe u Beču tri hiljade for. i dao ih je Nj. preuzvišenosti ministru unutorujih dielah na razpoloženje.

— Dosadašnji švedski poslanik kod ovdašnjega dvora baron Vedel-Jarlsberg premiešćen je kao takov u Petrograd.

Beč, 14. rujna. Onaj Vertheimov novčani sanduk, sa 10.000 fr. koi je onomadne ukradjen u Velikom Bečkereku, nadjen je blizu Velikoga Bečkereka nedaleko od dunavske obale neobijen i sa svim novcima. Nije dvojiti, da su si tati dali sav trud, da otvore taj sanduk i da su ga ponovili više putah, ali biaeše sve uzalud, a da ih je moralo mnogo sudielovati pri tom, to se može već iz toga suditi, što su onu neizmieranu težinu koju imadu Vertheimovi sanduci — mogli odvući. Ovo dokazuje opet, kako su koristni ti sanduci iz Vertheimove tvornice. Vèrhu cieloga događaja očekujemo još dalja izviesća.

Tèrst 12. rujna. Glavna skupština niemačko-austrijskoga željezničkoga društva bila je jučer od podpredsjednika c. k. centralne pomorske oblasti gospodina viteza Guttmannstihala svećano otvorena. Sakupio se je bio veliki broj udionikah. I zastupnici švajcarskih željeznica bili su tamo. Ruska parna fregata „Polkin“ kapetan T. Južkov sa 44 topa, došla je ovamo iz Gruža za 1½ dana vožnje.

Cèrnagora

Cetinje. Napoleonova svetkovina bila je ovdie sjajna. Arhimandrit Nikanor, koi je imenovan — ali još nije posvećen — vladikom, obredjivao je cèrkvene funkcije u dvorskoj kapeli. Pred ovom bila je postavljena garda kneževa i davala je obične salve. Čudnovato je,

da je malo puka bilo kod te svetkovine. Kako se čuje iz Dubrovnika, ostat će Engleska i Austria čvrsto pri tom, da se u Cèrnoj Gori sazove pučka skupština, koja će imati očitovati želje one zemlje.

Turska.

Carigrad. Veći dio pašah poklonio je svoju jednomiesečnu plaću na korist vlade, koje se novčano stanje nalazi u neredu.

„Univers“ donosi zanimivih pojedinostih o prizorima, koji su se kod turskoga dvora dogodili prije svèrgnutjah ministarah sultanovih. Izvanredna žestina, kojom je sultan navalio na svoje ministre, proizvela je dubok utisak u divanu i izvan njega. Pošto je sultan padše u nemilost ukorio zbog njihove razsipnosti, dodao je s mnogim dostojanstvom, da znade, da ima stranka, koja nastoji ukloniti ga, da digne njegovu brata Abdul-Azisa na prestol. No ova namiera neće poći za rukom, i oni neće ga tako lahko zadaviti. Njegovi nepriatelji neka nezaborave, da je potomak Solimana II., Mohameda II. i sin Mahmuda II. Što se pako tiče urote na korist Abdul-Azisovu, o kojoj su listovi govorili, ista je tako ozbiljne naravi i urotnici tako su daleko išli, da su se mnogi poslanici osiećali prisiljenima, poznatim vodjam izjaviti, da njihove vlade Abdul-Azisa nikada neće priznati, ako bi isti silovitim ili nezakonitim načinom popeo se na prestol.

Carigrad. Podmorski bérzjoav medju Carigradom i Aleksandriom bit će gotov za miesec danah.

Tallanska.

U Aleksandrii je opet mnogo znatnih tégovačkih kućah palo, kojim nezgodama učinjena je vele, velika šteta piemonteskoj narodnoj banki.

Turin 11. rujna. Pri polaganju podmorskoga bérzjoava medju Špeciom i kaljarskom lukom pod vodjenjem engleskoga zemljomiera Breta pèrva dva pokusa nisu pošla za rukom nego su se žice izgubile i tekar tretji pokus pod vodjenjem drugoga tehnika imao je dobar uspieh. Time su znatno štetovali dioničari toga bérzjoava, i sad su sračunali, da ta njihova šteta iznosi do jedan milion i šest sto hiljadah franakah, koje oni traže od rečenoga zemljomiera Breta, i već su predali proti njemu sudbeno tužbu. Sada sve zanima kakova će osuda stići na nju, tim većma, jer će ista služiti u buduće za primier u takovim pravdama.

Gèrčka.

Uslied gèrčkih listovah bila je gèrčka ona ladja, koju su na vodama aleksandrijskim Turci napali i sažgali, koja je 13. kolovoza iz Kusandasias (Novog Efeza) otišla u Malu Aziju. Zlotvori ukèrcali su se bili na nju kao putnici.

Niemačka.

Monakov 8. rujna. Gosp. austrijski ministar unutarujih dielah baron Bach prispeo je jučer ovamo, pohodio je ovdie niemačku izlogu umotvorinah i nastavio je zatim put u Tirol.

Iz Frankfurta pišu bečkim službenim novinama, da je odgovor kodanjskoga kabineta, koi je u saveznoj siednici od 9. t. m. predan bio, kratak i da pristaje na savezni zaključak od 12. pr. m.

Rusla.

Moskovski historik Pogodin tuži za nedavno umèršim krilnim adjutantom carevim, Šešinom, jadikujući, koliko je glasovitih ruskih

moževah i domorodacah uobće posljednjih godina preminulo. O gospodinu Šesinu, koji je najposlije bio izabran za sučlana odbora za seljačke stvari u Petrogradu, pripovijeda gospodin Pogodin, da je isti kao adjutant carev za posljednjega rata, više putah kao seljak preobdčen, zapoviedi careve kroz neprijateljske flote doneo u Bomarsund. On je bio upotrebljen više putah i za poslanstva u Sevastopolj.

Francuska.

Paris. Lord Palmerston odputovao je natrag u London. Ne samo Kina nego i Japan otvorio je sad svoje luke evropskoj trgovini. Govori se, da je takodjer natrag uzet razpis od god. 1614. proti razprostranjivanju kršćanstva.

Jedan pariški dnevnik donosi viestih iz Japana do 10. srpnja. Jedan carski dekret dozvoljuje uslied ovih viestih, da se podignu trgovačke burze po raznim gradovima. Pokušaji poduzeti po jednom japanskom indjenira sa telegrafom tako su cara udovoljili, da je zapoviedio, da mu se glavni grad skopča telegrafom sa više provincijah. No najvažniji korak, koji je učinio japanski vladar, jest ukinuće dekretah od godine 1614. proti kršćanima. Inostranim opravncima, koji su udostoviereni u trgovačkim lukama, stoji u buduće prosto, da uzmu sobom jednog ili više svećenikah svoga zakona.

Berzovjavne i najnovije viesti.

K posljednjoj priekozemskoj pošti. Poznat je bitni sadržaj službene priekozemske pošte. Od tog vremena došao je Lojdoz parobrod „Stadion“ iz Aleksandrie u Terst i doneo je nekoliko dopunjujućih viestih iz Kalkute od 7. kolovoza i iz Hongkonga od 12. srpnja. Britansko oružje u istočnoj Indii nije izvan odsade Man-Singhove po generalu Grantu i jednog poraza buntovnikah po generalu Robertsonu kod Katungee održalo dosad nikakova drugog uspieha. Iz oudske kraljevine javili su da buntovnički poglavica Bani-Madho ide sa 13.000 mom. proti državama radšpatanskima. O sudbini Nene Sahiba nije bilo još ništa izviestnoga poznato. Iz Hongkonga otišo je Sir Bruce, brat lorda Elgina s britansko-kineskom ugovornom izpravom u Englesku. Ista sastoji iz 56 članakah. U bitnosti već poznati sadržaj iste potvrđuje se i iz ovoga izvora; tri luke jangtsekiangske i pet morskih lukah imaju se polag toga ugovora otvorit evropskoj trgovini i carinska tarifa shodno pregledat.

Turin 13. rujna. Današnji „Diritto“ donosi jedan uvodni članak proti kabinetskom predsjedniku, u kojem se ovomu predbacuje, da nije izpunio svoje obećanje, da će se osobito skrbiti za javnu sigurnost. Sa svih stranah dodjoše pisma, polag kojih se zemlja izvan gradovah mora nalaziti u uprav tužnom stanju; tamo se plien i hara za biela dana i pred očima vlastnikah.

Aleksandria, 6. rujna. Tri Turčina, uzročitelji nasilja počinjenoga na gerčkoj ladji „Evlihar“ obiešeni su. Jedan okorni Šaj, koji je poticao fanatizam, uapšen je.

Zapisnik

siednice odbora upravljajućega narodnim kazalištem u Zagrebu držane dne 28. kolovoza 1858.

Predsjedajući: g. Ljudevit Vukotinović.

Članovi odbora: gg. Moisia Baltić, Naum Mallin, Ivan Šuplikac.

1. G. Mallin predao je odboru spise, tičuće se narodnoga kazališta, kao i dionice, koje su nieki dioničari poklonili narodnom kazalištu. Nu pregledavanjem tih dionica opaženo je, da nuz takove dionice biau i nieke nepodpisane ustupnice, s toga je odbor odlučio, shodnim putem podpise pribaviti i imena onih, koji su dionice svoje narodnom kazalištu poklonili, putem javnih novinah obznaniti.

2. G. Vukotinović čitao je program narodnoga kazališta, sastavljen po g. dru Demetru, koji bi odobren, te ga odbor odluči predložiti visokom c. k. namiestničtvu s molbom, da se manjak, koji je u rečenom programu usporedjenjem dohodakah i troškovah, naznačen, iz javne koje zaklade namiri.

3. Tako je i glede popravka kazališne zgrade odlučio odbor, kod višjega miesta shodne korake učiniti, da se popravci ti iz javne koje zaklade isplaćuju, budući je dohodak narodnoga kazališta jedva tolik, da se najnuždnia sredstva pribaviti i najvažnii troškovi s njime namiriti mogu.

4. Glede različitih dopisah, stigavših stranom od visokoga c. k. namiestništva a stranom od drugih oblastih i privatnih osobah, tičućih se podpisanah prinesakah za utemeljenje narodnoga kazališta, zaključio je odbor, shodno na svaki podnesak odgovor sastaviti i dotičnikom ga priobćiti.

5. Konačno bi odlučeno, da se na molbu Antona Hallekera, stolara, glede učinjenih popravakah u kazališnoj zgradi putem visokoga c. k. namiestništva odboru za riešenje prispiev-

šu, pozivno na gore navedenu točku 3. odgovori, da narodno kazalište nema zaklade, iz koje da se dug taj namiri.

Vukotinović s. r.
predsjednik.

F. Štajmer s. r.
kao perovodja.

Miestna viest.

Od nekoliko danah vidjamo na veče oko 8 sati repača zvijezdu, koju je prvi opazio 7. lipnja o. g. Donati u Firenci. Ona je dobrano svijetla i budući da se još jednako približava k suncu i zemlji tako je očekivati, da će postat još većma svijetlija. Listovi iz Beča i Tersta pripoviedaju takodjer od ove repače, koju je viditi u isto vrijeme i tamo.

Odgovorni srednik. Dr. Demeter.

SLUŽBENI LIST.

Br. 4841—1858 (DS—73)

Obznana.

6—6

Sljedeće zemlje, svojstvo občine grada Zagreba, iznajmit će se putem javne dražbe na tri godine t. j. na vrijeme od 1. studenoga 1858 do 31. listopada 1861.

Tekući broj	Broj parcelah u gruntovnici	Naznačenje zemaljah i inih predmeta	Prostranost		Dan i miesto dražbenog iznajmljenja	
			ju-tra	hvat		
1	359	Gradski marov u klosterskoj ulici	—	—	Dae 15. rujna 1858. u 9 sati prie podne i u slučaju potrebe poslie podne na licu zemaljah.	
2	358	Vért kod marofa	—	—		
3	916	Sienokoša Martinovka kod gradskog marofa	6	224		
4	917	Oranica Martinovka kod gradskog marofa	4	183		
5	805	Sienokoša Dužica zac.k. obskèrbnim magazinom	5	777	Dne 17. rujna 1858. u 9 sati prie podne i u slučaju potrebe poslie podne na licu zemaljah.	
6	842	Oranica Dužica za tratinom na savskoj cesti	5	302	Počet će se iznajmljenjem sie- nokoše pod br. 5.	
7	1248-a.	Kod Tèrnja. Pašnik Tèrnje kod kupališta	2	121	Dne 20. rujna 1858. u 9 sati prie podne i u slučaju potrebe sljedećih danah. Počet će se u Tèrnju kod kupališta iznajmljenjem spašnika pod br. 7.	
		Pri Horvatih.				
8	1453	Pašnik selište	—	635		
9	1454	„ „ „	—	215		
10	1455	„ Kalinovica	—	916		
11	1456	„ „ „	—	786		
12	1487	Oranica „ „	2	400		
13	1505	„ „ „	1	276		
14	1519-a.	Pašnik „ „	8	224		
15	1549	Sienokoša Srednjaki	1	1317		
16	1588	„ „ „	—	390		
17	1559	Pašnik (šikara) „ „	1	226		
18	1560	Oranica Srednjaki	2	649		
19	1613	Pašnik „ „	1	376		
20	1651	„ „ „	1	1176		
21	1652	„ Vutotorčica	—	990		
22	1653	„ „ „	5	—		
23	326-a.-b.	Prieko Save. Oranica i sienokoša Prudnice	9	225		Dne 23. rujna 1858. u 9 sati pie podne i u slučaju potrebe slie- dećih danah na licu zemaljah Počet će se iznajmljenjem ze- maljah kod savskog mosta.
24	327	Sienokoša „Mala sienokoša“	7	775		
25	334	Pašnik Kèrči	20	100		
26	335	Sienokoše Kèrči	1	—		
27	336	Oranice na Kèrčih	3	1200		
28	337	Sienokoša na Kèrčih	4	1350		
29	338	Oranica „ „	20	400		
30	339	„ „ „	21	875		
31	340-a.	„ „ „	10	1000		
32	342	„ „ „	15	900		
33	345	Sienokoša „ „	10	1000		
34	340-b.	Oranica „ „	7	1200		
35	343	„ „ „	21	1350		
36	344	„ „ „	18	750		
37	346	Sienokoša „ „	14	400		
38	324	Pašnik i šikara na Kèrčih	34	500		
39	325	Pašnik i oranica „ „	65	1150		
40	379	Sienokoša Kèrčevina	3	—		
41	388	Oranica „ „	—	886		
42	383	„ Cielina	3	1452		
43	392	Sienokoša „ „	—	1524		
44	385	„ Sliževka	—	1106		
45	409	Oranica Tèrnice	—	840		
46	417	„ Skèrljevina	7	752		
47	435	„ Vèrblje	—	912		
48	183	Prieko Save u Otoku. Oranica „Pravdeno polje“	72	324	Dne 27. rujna 1858. u 9 sati prie podne i u slučaju potrebe sljedećih danah u Otoku.	
49	197	„ Klina	—	510		
50	198	„ Zavrtna	1	1277		
51	205	„ Pišćenka	3	847		
52	208	„ Duga Ledina	—	1280		
53	213	„ Križanje	1	1426		
54	220	„ Šoprina	—	1184		
55	223	„ Pustoselina	—	583		

Dražbeni uvjeti mogu se uviditi kod poglavarstva grada Zagreba u običnih uredovnih urah.

U Zagrebu dne 3. rujna 1858.

Poglavarstvo c. k. glavnog grada

Carsko-kr.

službene

NARODNE

NOVINE.

Novine ove izlaze svaki dan izvanredne i prazničke na čitavom listu. — Polugodišnja pred-plata je za domaće u novinarstvu 4 for. srebra. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom posiljati, 6 for. sr. —

Za službene oglase opredjeljen je uvrštena: 4 kr. sr. od linije za prvi put; a zatim za svaki put 2 kr. sr. — Za druge oglase ili posebne članke plaća se do 10 linija 20 kr. sr., dalje po jedne linije 4 kr. sr.

Uredovni dio.

Raspis ministarstva financija od 1. rujna 1858, kriepostan za svekolike krunovine, kojim se ob-
znanjuju propisi o izdavanju novih banknotah od 10, 100 i 1000 forintih, glasećih na vried-
notu austrijsku.

Usljed cesarske naredbe od 30. kolovoza 1858 (džr. zak. lista br. 131), kojom se od-
redjuje, da se imadu umieniti banknote, glaseće na novac konvencionalni, a izdati druge, koje će glasti na vriednotu austrijsku, zaključila je direkcijska povlaštena austrijske banke nar-
odne izdatbu novih, na vriednotu austrijsku glasećih banknotah od 10, 100 i 1000 forintih, zatim umieniti sada okolojućih banknotah, koje glase na novac konvencionalni, i to onako, kao što je propisano u priklopljenoj obznani narod-
ne banke od 1. rujna 1858.

Načelo, koje je za javne pieneznice pri umienjivanju banknotah do sada u običaju bilo, da su se t. j. pieneznice, odpremajući novacah ili platjajući štogod, medju sobom sležiti mogle starimi banknotami još tri mjeseca danah, pošto je jurve minuo bio rok od umiene, ustanovljen za promet privatni, preinačuje se tako, da će se stare banknote, koje narodna banka natrag potuče iz prometa, pri odpremanju i platjanju svih pienezalcah medju sobom uperavljivat moći samo još mjesec danah, pošto minuo bude rok od umiene, kol je za dotičnu včrstu tih ban-
knotah ustanovljen u §. 6. cesarske naredbe od 30. kolovoza 1858.

Bar. Bruck s. r.

Danas izišao je i raspošilja se XV. komad I. razdiela hčrvatsko-slavonskoga zemaljsko-
vlastnoga lista u hčrvatsko-niemačkom i sčrbsko-
niemačkom isdanju te sadčržeje pod

Br. 105. Naredbu ministarstvih unutarnjih dielah, pravosudja i financija od 30. lipnja 1858, valjanu za svekolike krunovine, izim Krajine vojničke, kojom se izdaju petenje ustanove u obziru pristojbah za dielovanja sudbeno-liečaička.

Br. 106. Naredbu ministarstva tčrgovine i včrhovnoga zapoviedničtva vojske od 12. sčrpnja 1858, valjanu za sve krunovine, ujedno i za Krajinu vojničku, o nadležnosti za podieljivanje dozvolah, da se tko zanirati moče parobrodar-
stvom na austrijskih vodch unutarnjih.

Br. 107. Raspis ministarstva financija od 22. sčrpnja 1858, valjan za svukoliku cesare-
vinu, kojim se ustanovljuje tarifna naknada kov-
nih troškovah, što će ih c. k. uređi, odredjeni sa izmienjivanje slata i srebra, zatim kovnice c. k. imat pobirati prigodom, kad izmienjuju ovo-
zemske sreberne novce, kovane uklopno do go-
dine 1858.

Br. 108. Okružnicu včrhovnoga zapovied-
ničtva vojske od 24. sječnja 1858, kojom se
naredjuje, kako se računati ima vrieme, koje je
vojnički uskok (deserteur) dužan doslužiti.

Br. 109. Narodbu ministarstva financija od 27. sčrpnja 1858, valjanu za one krunovine, u kojih je u krieposti pravilnik o cestarini od 17. svibnja 1824, kojom se obznanjuje, da se
prosto od cestarine imadu propustati kola mčrt-
vačka a i ona kola, koja mčrtvaca prate.

Br. 104. Naredbu ministarstva unutarnjih dielah i pravosudja od 28. sčrpnja 1858, valjanu za Ugarsku, Hčrvatsku i Slavoniju, sčrbsku Voj-
vodovinu s Banatom tamiškim, i za Erdeljsku, kojom se razjašnjuje §. 176 naputakah za ur-
barske sudove, o postapku, kojega se valja dčr-

žati, kad proti dvim jednakoglasčim riešitbam bude podnešen utok na višnje sudiste urbarsko.

Br. 111. Naredbu ministarstva financija od 28. sčrpnja 1858, kriepostnu za svekolike kru-
novine, izim kraljevine lombardezko-mlietacke, kojom se izdaje propis o ispitu, što ga podno-
siti imadu kandidati za službena miesta pri uredih poreznih.

Br. 112. Naredbu ministarstva financija od 14. sčrpnja 1858, valjanu za svekolike kruno-
vine, izim Dalmacije, o povratjanju potrošnine od piva, koje se izvese iz okoliša carinskoga.

Br. 113. Cesarsku naredbu od 1. kolovoza 1858, kriepostnu za svukoliku cesarevinu, izim Krajine vojničke, o načinu, kako se propisi, izdati o vriednoti austrijskoj, uporavljivati imadu na svote novčane, koje ustanovljuju od-
mieru kazni, i na globe (kazni novčane).

Br. 114. Raspis ministarstva financija od 4. kolovoza 1858, kriepostan za one krunovine, za koje se izdata cesarska naredba od 24. sječ-
nja 1858 (džr. zak. lista komad VI., br. 17), o dužnostih, koje su pomenutom cesarskom nar-
redbom naložene svimkolikim vlastim i uredom, da t. j. u svčrhu, da se odmieriti moče taksa, saobčivaju poslovne komade, taksam podvčržene.

Br. 115. Raspis ministarstva financija od 8. kolovoza 1858, valjan za svukoliku cesare-
vinu, kojim se zabranjuje izvoziti u Bosnu oru-
žje i džebanu.

Br. 116. Sadčržaj raspisa ministarstvih fi-
nancija i unutarnjih dielah, zatim včrhovne vla-
sti redarstvene od 12. sčrpnja 1858, valjan za kraljevinu lombardezko-mlietacku, o zavodjenju osobite kontrole putnih listovah, da se time
prepričdi kriomičarstvo u pograničnih kotarih lombardezko-mlietacke kraljevine k moru od
desne obale Adiče k Padu, uzduž granice k
papinskoj džržavi, uzduž granice k Modeni i
Parmi, i uzduž granice k kantonu Graubündten-
skomu.

Promiene u nadbiskupii zagrebačkoj.

G. Franjo Drobčec, dosadanji upravitelj župe, molvanske, postao je tamo župnikom. — Pre-
minuše: Antun Homotarič, župnik lasinjski, i
Vajhard Raizner, župnik remetski u miru.

Neuredovni dio.

Austrijska carevina.

Zagreb, 16. rujna. Ministar pravosudja
odredio je za područje c. k. banskoga stola u
Zagrebu za sad aličedča odvietnička miesta: 1) za sudno područje zemaljskoga suda u Zagre-
bu, 23 miesta i to u Zagrebu 12, Karlovcu 4, Sisku 2, Jastrebarskom 1, Samoboru 1., Sv. Ivanu 1, Gorici 1, Moslavini 1. 2) za područje županijskoga suda u Rieci 8 miestah i to: u Rieci 6, Bukarici 1, Cirkvenici 1. 3) Za pod-
ručje županijskoga suda u Varaždinu 12 mie-
stah i to: u Varaždinu 6, Čakovcu 2, Kopriv-
nici 1, Križevcih 1, Krapini 2 i 4) za pod-
ručje županijskoga suda u Osieku 18 miestah i to: u Osieku 6, Vukovaru 2, Djakovu 1, Ve-
rovitici 2 i u Požegi 2. Umaljit će se daklem sada obstojeća odvietnička miesta u Hčrvatskoj i Slavonii od 124 na 56 miestah i to: u Za-
grebu od 46 na 12, u Karlovcu od 7 na 4, u Jastrebarskom od 2 na 1, u Samoboru od 2 na 1, u Rieci od 10 na 6, u Bukarici od 2 na 1, u Varaždinu od 12 na 6, u Čakovcu od 4 na 2, u Križevcih od 3 na 1, u Krapini od 3 na 2, u Osieku od 15 na 6, u Vukovaru od 3 na 2, u Djakovu od 3 na 2, u Požegi od 3 na 2.

Dok se dostigne ovaj izrečeni posljednji broj, neće se pred 1. sječnjem 1859. već ni-
jedno miesto odvietničko koje bi bilo izpraž-
njeno — popunjivati, a kasnie 1. sječnja ima-
de se samo u Zagrebu, Karlovcu, Rieci, Va-
raždinu i Osieku popuniti od dvih izpražnjenih miestah samo jedno.

— Major Giesel, kol je imenovan ovdašnjim vojnim miestnim zapoviednikom prispeo je već ovamo.

— Polag viestih stlgavših iz Merana prispio je tamo naš uzoriti gospodin stožernik i nad-
biskup dne 2. t. m. u povoljnom zdravlju. Nakon deset-dnevnoga boravljenja krenula je nj. uzo-
ritost opet na put, te će se prieko Tridenta, Vidma (Udine), Gorice i Ljubljane povratiti ovaj kol dan u Zagreb.

— Velečastni g. Josip Šuvor, župnik bisazki, posleo je ovdičšnjoj duh. stolici 100 f. u dvieh obveznicah narodnoga zajma na dar zakladi ne-
moćnih duhovnikah nadbiskupije zagrebačke.

Varaždin, 14. rujna. Nj. preuzvišenost g. knez Filip Bathyani o. k. tajni savietnik itd. darovao je ovdašnjem dobrotvornom družtvu o-
sim onih 240 fr. sr. kol je položio kanoti član družtva još na godinu 20 fr. sr. za god. 1858, 1859 i 1860.

Iz Djakova. Polag dopisa, što je pod nad-
pisom „bosanske granice“ u „Allgemeinerici“ uštampen, te sadčržajem svojim i u tčrščanske niemačke novine primit bio, dolazi medju dru-
gimi tužbami, kojimi kako se kaže obiluju fran-
cezki i bugarski listovi u Carigradu, i zaoba proti preuzvišenom gospodinu biskupu djakovač-
kom, Dru. J. J. Strossmayeru, kao da tobož on sa svojim podčinjenimi Franciškani bosanske kčrščane proti Turkom upravo buni.

Zlobna ova kleveta podč priliku odgovoru iz Djakova od 1. kolovoza na pomenute tčršč-
čanske novine upravljenu, u kojih je dne 23. kolovoza tiskan, te razmi oprovčrgnuta one budalaste i opake osvade sadčržeje i više zna-
menitih opazakah od muža okološtih vičšta. Kaže se u tom ustuku:

„Jedva treba opaziti, da takova okrivnja, ili ju zbilja franceski i bugarski listovi u Ca-
rigradu donieli, ili bila ona samo zlobna izmiš-
ljotina dopisnikova, nije no sirova kleveta i priesna laž. Kao što bi s jedne strane bio golem nemer svojih dužnostih, kad bi kol katolički biskup, smetnuv s očih svoje visoko zvanje, zbilja što-
god takova sakrivio, što bi ma iz daleka samo zauderalo po bunjenju; tako zaista spada i medju najopasnije znake našega smnogo obzilah bolu-
jućega vremena, kad vidimo, kako ima ljudih, koje neholi duša, što svoje sčrce na svetinjah kale, te što ima najčastnilega neustručavaju se bez svakoga razloga javno sumnjiti. Izraz „biskup u austrijskoj Slavonii i za tursku Hčrvatsku“ najnespretniji je što se samo pomisliti dade. Austrijska Slavonija predpolaze tursku Sla-
voniju, a svako diete znade, da biskupu djakovskom ne pripada nikakovo pravomočje u turskoj Hčrvatskoj, i da u Bosni neima Franciškana, kol bi njegovoj duhovnoj vlasti podčinjeni bili. Istina je pako, da je ime biskupa djakovskoga dobro poznato medju bosanskimi katolici, jerbo kao takov ima i naslov biskupa bosanskoga, jerbo je u najnovie doba novo sjeminište za bo-
sansku duhovnu mladež sagradit dao, jerbo se bosanski bogoslovci od niekoľiko godinah pod njegovim nadgledom obučaju i odgojavaju, i jerbo ovaj biskup katoličanstvo u Bosni svakom pri-
likom prema svojim silam promiče; no u tom tražitl razlog sumnjiččenja, znamenuje toliko, koliko podtim sčrccem težko griččiti proti svetu

muževah i domorodacah uobće posljednjih godina preminulo. O gospodinu Šešinu, koji je najposlije bio izabran za sučlana odbora za seljačke stvari u Petrogradu, pripovijeda gospodin Pogodin, da je isti kao adjutant carev za posljednjega rata, više puta kao seljak preobučan, zapovijedi careve kroz neprijateljske flote doneo u Bomarsund. On je bio upotrebljen više puta i za poslanstva u Sevastopolj.

Franceska.

Pariz. Lord Palmerston odputovao je natrag u London. Ne samo Kina nego i Japan otvorio je sad svoje luke evropskoj trgovini. Govori se, da je takodjer natrag uzet razpis od god. 1614. proti razprostranjivanju kršćanstva.

Jedan pariški dnevnik donosi viesti iz Japana do 10. srpnja. Jedan carski dekret dozvoljuje usljed ovih viesti, da se podignu trgovačke burze po raznim gradovima. Pokušaji poduzeti po jednom japanskom indjeniru sa telegrafom tako su cara udovoljili, da je zapoviedio, da mu se glavni grad skopča telegrafom sa više provincijah. No najvažniji korak, koji je učinio japanski vladar, jest ukinuće dekretah od godine 1614. proti kršćanima. Inostranim opravncima, koji su udostovijereni u trgovačkim lukama, stoji u buduću prosto, da uzmu sobom jednog ili više svećenikah svoga zakona.

Berzovjavne i najnovije viesti.

K posljednjoj prikozemskoj pošti. Poznat je bitni sadržaj službene prikozemске pošte. Od tog vremena došao je Lojdo parobrod „Stadion“ iz Aleksandrie u Terst i doneo je nekoliko dopunjujućih viesti iz Kalkute od 7. kolovoza i iz Hongkonga od 12. srpnja. Britansko oružje u istočnoj Indiji nije izvan odsade Man-Singhove po generalu Grantu i jednog poraza buntovnikah po generalu Robertsonu kod Katugee održalo dosad nikakova drugog uspjeha. Iz ouske kraljevine javili su da buntovnički poglavica Bani-Madho ide sa 13.000 mom. proti državama radšpatanskima. O sudbini Nene Sahiba nije bilo još ništa izviestnoga poznato. Iz Hongkonga otišao je Sir Bruce, brat lorda Elgina s britansko-kineskom ugovornom izpravom u Englesku. Ista sastoji iz 56 članakah. U bitnosti već poznati sadržaj iste potvrđuje se i iz ovoga izvora; tri luke jangtsekiangske i pet morskih lukah imaju se polag toga ugovora otvoriti evropskoj trgovini i carinska tarifa shodno pregledat.

Turin 13. rujna. Današnji „Diritto“ donosi jedan uvodni članak proti kabinetskom predsjedniku, u kojem se ovomu predbacuje, da nije ispunio svoje obećanje, da će se osobito skrbiti za javnu sigurnost. Sa svih stranah dodjose pisma, polag kojih se zemlja izvan gradovah mora nalaziti u uprav. tužnom stanju; tamo se plieni i bara za biela dana i pred očima vlastnikah.

Aleksandria, 6. rujna. Tri Turčina, uzročitelji nasilja počinjenoga na gerčkoj ladji „Evtihar“ obješeni su. Jedan okorni Šaj, koji je poticao fanatizam, uapšen je.

Zapisnik

siednice odbora upravljajućega narodnim kazalištem u Zagrebu držane dne 28. kolovoza 1858.

Predsjedajući: g. Ljudevit Vukotinić.

Članovi odbora: gg. Moisia Baltić, Naum Mallin, Ivan Šuplikac.

1. G. Mallin predao je odboru spise, tičuće se narodnoga kazališta, kao i dionice, koje su nieki dioničari poklonili narodnom kazalištu. Nu pregledavanjem tih dionica opaženo je, da nuz takove dionice bishu i nieke nepodpisane ustupnice, s toga je odbor odlučio, shodnim putem podpise pribaviti i imena onih, koji su dionice svoje narodnom kazalištu poklonili, putem javnih novinah obznaniti.

2. G. Vukotinić čitao je program narodnoga kazališta, sastavljen po g. dru Demetru, koji bi odobren, te ga odbor odlučio predložiti visokom c. k. namiestničtvu s molbom, da se manjak, koji je u rečenom programu uzporedjenjem dohodakah i troškovah, naznačen, iz javne koje zaklade namiri.

3. Tako je i glede popravka kazališne zgrade odlučio odbor, kod višjega miesta shodne korake učiniti, da se popravci ti iz javne koje zaklade izplaćuju, budući je dohodak narodnoga kazališta jedva tolik, da se najnuždnia sredstva pribaviti i najvažnii troškovi s njime namiriti mogu.

4. Glede različitih dopisah, stigavih stranom od visokoga c. k. namiestništva a stranom od drugih oblastih i privatnih osobah, tičući se podpisanih prinesakah za utemeljenje narodnoga kazališta, zaključio je odbor, shodno na svaki podnesak odgovor sastaviti i dotičnikom ga priobćiti.

5. Konačno bi odlučeno, da se na molbu Antuna Hallekera, stolara, glede učinjenih popravakah u kazališnoj zgradi putem visokoga c. k. namiestništva odboru za rješjenje prispiev-

šu, pozivno na gore navedenu točku 3. odgovori, da narodno kazalište nema zaklade, iz koje da se dug taj namiri.

Vukotinić s. r.
predsjednik.

F. Šlajmer s. r.
kao perovodja.

Miestna vjest.

Od nekoliko danah vidjamo na večer okolo 8 sati repača zvijezdu, koju je prvi opazio 7. lipnja o. g. Donati u Firenci. Ona je dobrano svietla i budući da se još jednako približava k suncu i zemlji tako je očekivati, da će postat još većma svietlija. Listovi iz Beča i Tersta pripovijedaju takodjer od ove repače, koju je viditi u isto vrijeme i tamo.

Odgovorni urednik. Dr. Demeter.

SLUŽBENI LIST.

Br. 4841—1858 (DS—73)

Obznana.

Sljedeće zemlje, svojstvo občine grada Zagreba, iznajmit će se putem javne dražbe na tri godine t. j. na vrijeme od 1. studenoga 1858 do 31. listopada 1861.

Tekući broj	Broj parcelah u gruntovnici	Naznačenje zemaljah i inih predmeta	Prostranost		Dan i mjesto dražbenog iznajmljenja
			ju- tra	hvat	
1	359	Gradski marov u klosterskoj ulici	—	—	Dne 15. rujna 1858. u 9 sati pri podne i u slučaju potrebe poslije podne na licu zemaljah.
2	358	Vért kod marofa	—	—	
3	916	Sienokoša Martinovka kod gradskog marofa	6	224	
4	917	Oranica Martinovka kod gradskog marofa	4	183	
5	805	Sienokoša Dužica zac.k. obškernim magazinom	5	777	Dne 17. rujna 1858. u 9 sati pri podne i u slučaju potrebe poslije podne na licu zemaljah.
6	842	Oranica Dužica za tratinom na savskoj cesti	5	302	Početak će se iznajmljenjem sie- nokoše pod br. 5.
Kod Ternja.					
7	1248-a.	Pašnik Ternje kod kupališta	2	121	Dne 20. rujna 1858. u 9 sati pri podne i u slučaju potrebe sljedećih danah. Početak će se u Ternju kod kupališta iznajmljenjem spašnika pod br. 7.
8	1453	Pašnik selište	—	635	
9	1454	„ „ „	—	215	
10	1455	„ Kalinovica	—	916	
11	1456	„ „ „	—	786	
12	1487	Oranica „ „ „	2	400	
13	1505	„ „ „	1	276	
14	1519-a.	Pašnik „ „ „	8	224	
15	1549	Sienokoša Srednjaki	1	1317	
16	1588	„ „ „	—	390	
17	1559	Pašnik (šikara) „ „ „	1	226	
18	1560	Oranica Srednjaki	2	649	
19	1613	Pašnik „ „ „	1	376	
20	1651	„ „ „	1	1176	
21	1652	„ Vutotorčica	—	990	
22	1653	„ „ „	5	—	
Prieko Save.					
23	326-a.-b.	Oranica i sienokoša Prudnice	9	225	Dne 23. rujna 1858. u 9 sati pri podne i u slučaju potrebe slie- dećih danah na licu zemaljah Početak će se iznajmljenjem ze- maljah kod savskog mosta.
24	327	Sienokoša „Mala sienokoša“	7	775	
25	334	Pašnik Kërči	20	100	
26	335	Sienokoše Kërči	1	—	
27	336	Oranice na Kërčih	3	1200	
28	337	Sienokoša na Kërčih	4	1350	
29	338	Oranica „ „ „	20	400	
30	339	„ „ „	21	875	
31	340-a.	„ „ „	10	1000	
32	342	„ „ „	15	900	
33	345	Sienokoša „ „ „	10	1000	
34	340-b.	Oranica „ „ „	7	1200	
35	343	„ „ „	21	1350	
36	344	„ „ „	18	750	
37	346	Sienokoša „ „ „	14	400	
38	324	Pašnik i šikara na Kërčih	34	500	
39	325	Pašnik i oranica „ „ „	65	1150	
40	379	Sienokoša Kërčevina	3	—	
41	388	Oranica „ „ „	—	886	
42	383	„ Cielina	3	1452	
43	392	Sienokoša „ „ „	—	1524	
44	385	„ Sliževka	—	1106	
45	409	Oranica Ternice	—	840	
46	417	„ Skerljevin	7	752	
47	435	„ Vrblje	—	912	
Prieko Save u Otoku.					
48	183	Oranica „Pravdeno polje“	72	324	Dne 27. rujna 1858. u 9 sati pri podne i u slučaju potrebe sljedećih danah u Otoku.
49	197	„ Klina	—	510	
50	198	„ Zavrtna	1	1277	
51	205	„ Piščenka	3	847	
52	208	„ Duga Ledina	—	1280	
53	213	„ Križanje	1	1426	
54	220	„ Soprina	—	1184	
55	223	„ Pustoselina	—	583	

Dražbeni uvjeti mogu se uviditi kod poglavarstva grada Zagreba u običnih uredovnih urah.

U Zagrebu dne 3. rujna 1858.

Poglavarstvo c. k. glavnog grada

Carsko-kr.

službene

NARODNE

NOVINE.

Novine ove izlaze svaki dan izuzimajući nedjelje i praznike na čitavom listu. — Polugodišnja predplata je za domaće u novinarnici 4 for. srebra. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom posiljati, 6 for. sr. —

Za službene oglase opredjeljena je površina: 4 kr. sr. od linije za prvi put; a zatim za svaki put 2 kr. sr. — Za druge oglase ili posebne članke plaća se do 10 linija 20 kr. sr., dalje pa po od svake pojedine linije 4 kr. sr.

Uredovni dio.

Razpis ministarstva financija od 1. rujna 1858, kriepostan za svekolike krunovine, kojim se obnavlja propisi o izdavanju novih banknotah od 10, 100 i 1000 forintih, glasećih na vrijednost austrijsku.

Usljed cesarske naredbe od 30. kolovoza 1858 (drž. zak. lista br. 131), kojom se određuje, da se imaju umieniti banknote, glaseće na novac konvencionalni, a izdati druge, koje će glasiti na vrijednost austrijsku, uključila je direkcija povlaštena austrijske banke narodne izdatku novih, na vrijednost austrijsku glasećih banknotah od 10, 100 i 1000 forintih, zatim umieniti sada okolojućih banknotah, koje glase na novac konvencionalni, i to onako, kao što je propisano u priklopljenoj obnani narodne banke od 1. rujna 1858.

Načelo, koje je za javne pieneznice pri umienjivanju banknotah do sada u običaju bilo, da su se t. j. pieneznice, odpremajući novacah ili platjajući štogod, među sobom sležiti mogle starim banknotami još tri mjeseca danah, pošto je jurve minuo bio rok od umiene, ustanovljen za promet privatni, preinačuje se tako, da će se stare banknote, koje narodna banka natrag poteže iz prometa, pri odpremianju i platjanju svih pieneznicah među sobom upravljivati moći samo još mjesec danah, pošto minuo bude rok od umiene, kol je za dotičnu vrstu tih banknotah ustanovljen u §. 6. cesarske naredbe od 30. kolovoza 1858.

Bar. Bruck s. r.

Danas izišao je i razpošilja se XV. komad I. razdiela hrvatsko-slavonskoga zemaljsko-vladnoga lista u hrvatsko-njemačkom i srboskoniemačkom izdanju te sadržaje pod

Br. 105. Naredbu ministarstvih unutarnjih djela, pravosudja i financija od 30. lipnja 1858, valjanu za svekolike krunovine, izim Krajine vojničke, kojom se izdaju potonje ustanove u obziru pristojbah za djelovanja sudbeno-liečnička.

Br. 106. Naredbu ministarstva trgovine i vrhovnoga zapovjedništva vojske od 12. srpnja 1858, valjanu za sve krunovine, ujedno i za Krajinu vojničku, o nadležnosti za podieljivanje dozvolah, da se tko zanirati može parobrodarstvom na austrijskih vodah unutarnjih.

Br. 107. Razpis ministarstva financija od 22. srpnja 1858, valjan za svukoliku cesarevinu, kojim se ustanovljuje tarifa naknada kovanih troškova, što će ih c. k. uređi, određeni za izmjenjivanje zlata i srebra, zatim kovnice c. k. imat pobirati prigodom, kad izmjenjuju ovomazemske srebjerne novce, kovane uklopno do godine 1858.

Br. 108. Okružnica vrhovnoga zapovjedništva vojske od 24. siječnja 1858, kojom se naredjuje, kako se računati ima vrijeme, koje je vojnički uskok (deserteur) dužan doslužiti.

Br. 109. Narodnu ministarstva financija od 27. srpnja 1858, valjanu za one krunovine, u kojih je u krieposti pravilnik o cestarini od 17. svibnja 1821, kojom se obnavlja, da se prosto od cestarine imaju propustiti kola mrtvačka a i ona kola, koja mrtvacu prate.

Br. 101. Naredbu ministarstva unutarnjih djela i pravosudja od 28. srpnja 1858, valjanu za Ugarsku, Hrvatsku i Slavoniju, srbosku Vojvodinu s Banatom tamiškim, i za Erdeljsku, kojom se razjašnjuje §. 176 neputakah za ugarske sudove, o postupku, kojega se valja držati,

žati, kad proti dvim jednakoglasnim rještibam bude podnešen utok na višnje sudište urbarsko.

Br. 111. Naredbu ministarstva financija od 28. srpnja 1858, kriepostnu za svekolike krunovine, izim kraljevine lombardezko-mlietačke, kojom se izdaje propis o ispitu, što ga podnositi imaju kandidati za službena mjesta pri uredih poreznih.

Br. 112. Naredbu ministarstva financija od 14. srpnja 1858, valjanu za svekolike krunovine, izim Dalmacije, o povratjanju potrošnine od piva, koje se izvaze iz okoliša carinskoga.

Br. 113. Cesarsku naredbu od 1. kolovoza 1858, kriepostnu za svukoliku cesarevinu, izim Krajine vojničke, o načinu, kako se propisi, izdati o vrijednosti austrijskoj, uporabljivati imaju na svote novčane, koje ustanovljuju odmiernu kazni, i na globe (kazni novčane).

Br. 114. Razpis ministarstva financija od 4. kolovoza 1858, kriepostan za one krunovine, za koje se izdata cesarska naredba od 24. siječnja 1858 (drž. zak. lista komad VI., br. 17), o dužnostih, koje su pomenutom cesarskom naredbom naložene svimkolikim vlastim i uredom, da t. j. u svrhu, da se odmierni može taksa, saobćivaju poslovne komade, taksam potvrđene.

Br. 115. Razpis ministarstva financija od 8. kolovoza 1858, valjan za svukoliku cesarevinu, kojim se zabranjuje izvoziti u Bosnu oružje i džebanu.

Br. 116. Sadržaj raspisa ministarstvih financija i unutarnjih djela, zatim vrhovne vlasti redarstvene od 12. srpnja 1858, valjan za kraljevinu lombardezko-mlietačku, o zavodjenju osobite kontrole putnih listovah, da se time preprieči kriomičarstvo u pograničnih kotarih lombardezko-mlietačke kraljevine k moru od desne obale Adige k Padu, uzduž granice k papinskoj državi, uzduž granice k Modeni i Parmi, i uzduž granice k kantonu Graubündten-skumu.

Promiene u nadbiskupii zagrebačkoj.

G. Franjo Drobčec, dosadanji upravitelj župe, molvanske, postao je tamo župnikom. — Preminuše: Anton Homotarić, župnik lasinjski, i Vajhard Raizner, župnik remetski u miru.

Neuredovni dio.

Austrijska carevina.

Zagreb, 16. rujna. Ministar pravosudja odredio je za područje c. k. banskoga stola u Zagrebu za sad aliđeća odvjetnička mjesta: 1) za sudno područje zemaljskoga suda u Zagrebu, 23 mjesta i to u Zagrebu 12, Karlovcu 4, Sisku 2, Jastrebarskom 1, Samoboru 1, Sv. Ivanu 1, Gorici 1, Moslavini 1. 2) za područje županijskoga suda u Rieci 8 miestah i to: u Rieci 6, Bukarici 1, Cirkvenici 1. 3) Za područje županijskoga suda u Varaždinu 12 miestah i to: u Varaždinu 6, Čakovcu 2, Koprivnici 1, Križevcih 1, Krapini 2 i 4) za područje županijskoga suda u Osijeku 13 miestah i to: u Osijeku 6, Vukovaru 2, Djakovu 1, Verovitici 2 i u Požegi 2. Umaliit će se daklem sada obstojeća odvjetnička mjesta u Hrvatskoj i Slavoniji od 124 na 56 miestah i to: u Zagrebu od 46 na 12, u Karlovcu od 7 na 4, u Jastrebarskom od 2 na 1, u Samoboru od 2 na 1, u Rieci od 10 na 6, u Bukarici od 2 na 1, u Varaždinu od 12 na 6, u Čakovcu od 4 na 2, u Križevcih od 3 na 1, u Krapini od 3 na 2, u Osijeku od 15 na 6, u Vukovaru od 3 na 2, u Djakovu od 3 na 2, u Požegi od 3 na 2.

Dok se dostigne ovaj izrečeni posljednji broj, neće se pred 1. siječnjem 1859. već nijedno mjesto odvjetničko koje bi bilo ispraznjeno — popunjivati, a kasnije 1. siječnja imade se samo u Zagrebu, Karlovcu, Rieci, Varaždinu i Osijeku popuniti od dvih ispraznjenih miestah samo jedno.

— Major Giesel, kol je imenovan ovdašnjim vojnim miestnim zapovjednikom prispeo je već ovamo.

— Polag vlistih slugavših iz Merana prispio je tamo naš uzoriti gospodin stožernik i nadbiskup dne 2. t. m. u povoljnom zdravlju. Nakon deset-dnevnoga boravljenja krenula je nj. uzoritost opet na put, te će se prieko Tridenta, Vidma (Udine), Gorice i Ljubljane povratiti ovaj kol dan u Zagreb.

— Velečasni g. Josip Šuvor, župnik bisazki, poslao je ovdiešnjoj duh. stolici 100 f. u dvuh obveznicah narodnoga zajma na dar zakledi nemodnih duhovnikah nadbiskupije zagrebačke.

Varaždin, 14. rujna. Nj. preuzvišenost g. knez Filip Bathyani c. k. tajni savjetnik itd. darovao je ovdašnjem dobrotvornom društvu osim onih 240 fr. sr. kol je položio kanoti član društva još na godinu 20 fr. sr. za god. 1858, 1859 i 1860.

Iz Djakova. Polag dopisa, što je pod nadpisom „bosanske granice“ u „Allgemeinerici“ uštampan, te sadržajem svojim i u tirsčanske njemačke novine primit bio, dolazi medju drugimi tužbami, kojimi kako se kaže obiluju francezki i bugarski listovi u Carigradu, i zaoba proti preuzvišenom gospodinu biskupu djakovačkom, Dru. J. J. Strossmayeru, kao da tobož on sa svojim podčinjenimi Franciskani bosanske kirsčane proti Turkom upravo buni.

Zlobna ova kleveta poda priliku odgovoru iz Djakova od 1. kolovoza na pomenute tirsčanske novine upravljenu, u kojih je dne 23. kolovoza tiskan, te razmi opovrgnuta one budalaste i opake osvade sadržaje i više znamenitih opazakah od muža okolnostim viešta. Kaže se u tom ustuku:

„Jedva treba opaziti, da takova okrivnja, ili ju zbilja franceski i bugarski listovi u Carigradu donieli, ili bila ona samo zlobna izmišljotina dopisnikova, nije no sirova kleveta i priesna laž. Kao što bi s jedne strane bio golem nemer svojih dužnostih, kad bi kol katolički biskup, smetnuv s očih svoje visoko zvanje, zbilja štogod takova sakrivio, što bi ma iz daleka samo zaudaralo po bunjenju; tako zaista spada i medju najopasnije znake našega mnogo obzireh bolajućega vremena, kad vidimo, kako ima ljudih, kolje neholi duša, što svoje serce na svetinjah kale, te što ima najčastniega neustručavaju se bez svakoga razloga javno sumnjicati. Izraz „biskup u austrijskoj Slavoniji i za tursku Hrvatsku“ najnespretniji je što se samo pomisliti dade. Austrijska Slavonija predpolaze tursku Slavoniju, a svako diete znade, da biskupu djakovskom nepripada nikakovo pravomoćje u turskoj Hrvatskoj, i da u Bosni neima Franciskanah, kol bi njegovoj duhovnoj vlasti podčinjeni bili. Istina je pako, da je ime biskupa djakovskoga dobro poznato medju bosanskimi katolici, jerbo kao takov ima i naslov biskupa bosanskoga, jerbo je u najnovie doba novo sjeminište za bosansku duhovnu mladež sagradit dao, jerbo se bosanski bogoslovci od nekoliko godinah pod njegovim nadgledom obučaju i odgojavaju, i jerbo ovaj biskup katoličanstvo u Bosni svakom prilikom prema svojim silam promiče; no u tom tražiti razlog sumnjičenja, znamenuje toliko, koliko podlim sercem težko griesiti proti svetu

zvanju, proti hvale vriednu nastojanju, proti visoku i uglednu licu, proti obćenito poznatu veselodržanu značaju.

Bosanska duhovna mladež u Djakovu počela se u onoj istini, koju Bog podijeli narodom, da bude neizcerpivim vreloom svake čudoredne sile i svakoga višjega života, te koja spada k sućtvu svakoga kćerčanski neobraženoga značaja: a to je mržnja svakoga nasilja, te ponizna pokornost, ona pokornost, koja zakone zakonite čovječje vlasti ondje zabilježiti znade, kamo je sám Bog svoj zakon zabilježio, naime u svijest. Kad pod ovakovom upravom ovi mladići dorastu do muževah i navjestnikah božje istine, bit će oni dosta vjersni, da se u vrtlog bume niti zavesti, niti uzkoledati dati neće. „Oni će jamačno prije svojom vlastitom kćerki područje crkve svoje nakvesiti, nego-li kćervopoliću priliku dati.“ A što je biskup djakovski za katoličanstvo u Bosni jurve učinio, i svendilj čini, doduše nezaluzuje plaću ozloglašivanja i osvade, nego zahvalnosti i priznanja, osobito kad pomislimo, da je katolički živalj na istoku najpodobniji za život, s kojim se pravedno najbolje nade skapčaju za budućnost. Medjutim je biskup djakovski upravo u ono vrijeme, kada je rečena okrivnja poslana u svijet, izdao vlastoručnu naredbu predstojećištva bosanskoga sieminišta, kojim se klerikom kroz praznike prelaz u Bosnu tako dugo zabranjuje, dok se tamošnje komešanje neumiri i bezbiedan prelaz mogućim ne učini.“ (K. L.)

Beč, 15. rujna. Dne 8. o. m. umro je u Javorovom profesor bogoslovja na jagielonskom sveučilištu u Krakovu dr. Staronievic. On se tamo bavio pri svojim rođjacima i bio je samo kratko vrijeme bolestan.

— Ministarstvo financije našlo se je pobudjeno, spustiti cijen u olova u Koruškoj, nižoj Ugarskoj i Nagjbanji sa 30 kr. na centi, i to od skladišta u Beču, Pešti, Těstu i Pragu.

— Rieka Gjur ispravit će se iduće godine. Ove godine će se ona mieriiti.

Monca 14. rujna. Nj. c. visost prejasna gospoja nadvojvodinja Margareta preminula je dne 16. t. m. na putu u Italiju od tifozne vrućice.

Těst 15. rujna. Nj. preuzvišenost gosp. miestoděržac baron Mertens posietio je danas rusku fregatu „Polkan“ i bio je primljen s običnim salvama.

Serbia.

Iz Beograda pišu „Svetovidu“: U kakovom se kritičnom stanju nalazimo, dugo ovako u kolebajućoj se neizviestnosti ostati nemožemo. Narod je sav tako rekuć uzrujan i nestěrpjiv. Naše nije ovdje dokazivati, ima li, nema li on za to pravo, dosta to da smo na takovoj nevinoj točki istinitoga razmatranja važnih i neizviestnih posledicah spremajućih se dielah, da nemožemo prećutati sadašnjost, koja će možda naskoro inostranstvo svojim sliedstvima zanimati i ljubopitstvovati. — Ovo volnujuće stanje pogotovu je zato, što se želi děržanje narodne skupštine (ako je baš tako) izbjeći.

Ovoga časa puče glas, da Njeg. svetlost knez želi sebi novo ministarstvo obrazovati. U koliko je ovo poslednje osnovano, moći ćemo pěrvom prilikom čitatelje naše izviestiti. Između ostaloga svak živ govori, da se nieki od sadanjih gg. ministarah ni s ravnim sebi a kamo li s boljim zamieniti nemogu, kao što i mi sami u punoj mieri to obće mnienje dielimo.

Nikad se nije Njegova svetlost knez tako željno i nestěrpjivo izgledao, da se s puta vrati, kao sad, jeda bi se jednom pitanje o predloženoj i děržati se imajućoj narodnoj skupštini okončalo, t. j.: da li da se zahtjevanje sěrbškoga naroda po pomenutom predmetu izpuni, i kojim načinom; ili da se nadalje odgodi a možda sasvim i odbaci.

Sad se je Njegova svetlost povratila s puta i to bogu hvale u povoljnom zdravlju. — Sad se možemo naskoro riešivom glasu o skupštini nadati.

Cěrnagora

Iz Dubrovnika pišu „Allg. Ztg“: Mnogi poglavice cěrnogorski nisu zadovoljni sa sadašnjem stanju stvarih. Siećajući se pomoći dobljene u Austriji u godinama 1852. i 1853.

imenju cara Franju Josipa još svejednako izbaviteljem Cěrnogore. Obožavanje Napoleona u Cěrnogori u istinu je prava ironia. Navlastiti kretajući duh u Cěrnogori nije nitko drugi nego ruske spletke. Već se čuje gdje gdje tužit se na nezahvalnost prema Austriji. Najotmienie cěrnogorske familie imaju u austrianskoj Arbaniji i Dalmaciji suplemenikah i srodnikah. Iste su bile u najnovije vrijeme više putah zapostavljene i u Cěrnogori nastala je već jaka partaja, koja će sa pučko suverenstvo prije ili kasnije latiti se oružja. To je tim vjerojatnije, što u Petrovićkoj porodici još nisu uklonjeni nastavši neskladi. I oporiče se pravo knezu Danilu utemeljiti novu dinastiju, koje srodnici očituju da su podložnici sultanovi. Takov čin je očito proti duhu oporuke, koja još svejednako nije podpunoma obnarodovana i koju je vladika Petar kao u ime nezavisnoga naroda cěrnogorskoga sastavio i ovaj narod a ne jednostrano zavjetnici francuskoga zaštićenčeta, starijega Mirkova sina, ima pravo u ovom unutarnjem pitanju zemlje učiniti uzkratni ili potvėrdni zaključak. Koliko ovdje čujemo, zahtjevat će Austrija i Engleska da se u Cěrnogori sasove narodna skupština, koja bi imala izraziti želje zemlje. (Vidi jučerašnji broj naših Novinah. Učr. N. N.)

— Jedan dopisnik „Ob. Nov.“ piše iz Dubrovnika 28. kolovoza, da je grof Valevski u Parizu izradio jednu osnovu organizacije za Cěrnogoru i poslao ju u Carigrad, da ova organizacija sadėrži onakav ustav, kao što ga Sěrbia ima s tom iznimkom, da porta Cěrnogori ustupi primorje i da nema vlasti u zemlji posadu děržati. Samo pod tim uvjetom priznao bi cěrnogorski senat suverenstvo sultanovo, koje bi pod jemstvom velikih evropskih silah imao iskati.

Tallanska.

Napulj. Listu „Ind. belge“ javljaju bėrzojavnim putem iz Marsilje, da su zapadne vlade obznanile kralju napuljskom uviete, pod kojim će one povratiti diplomatska odnošenja, koja su prekinuta s njim već dugo vremena i uslied toga govori se ovdje o pomilovanjima i promienama u ministarstvima.

Rim, 3. rujna. Nj. svetosti papi počela je poslednje nedieije iznenada dizati se kćerv proti glavi. Nj. tielesni liečnik Karpi bioše bėrzo dozvan i zatim je minula daljna pogibelj. Ali ipak se je tužio boliestnik cieli dan, da ga glava jako boli.

Moldavia i Vlaška.

Bukurešt 30. kolovoza. (N. S.) Ovamo su prispiela bėrzojavna izvještća, da je tekst konvencije, u Parizu zaključene, u obzir podunavskih kneževinah jučer u Carigrad došao, da se sultanu potvėrdjenja radi podnese. Po svoj prilici će za 4—5 nedieljah razići se sadašnja privremena vlada i namieštena biti trorzredna kajmakamija.

Rusija.

Iz Petrograda 5. rujna pišu „B. B. Ztg“: Nema sumnje da će listnicu unutarnjih poslova preuzeti general-adjutant Rostovcov. Glavno ravnateljstvo vojničkih učilištah, koje se je dosele nalazilo u rukama ovoga isto tako energičnoga kao razumnoga generala, preuzet će veliki knez Nikola. General Ignatiev, dosad gubernator petrogradski, pridružio bi mu se u tom slučaju. Veliko pitanje o miestoděržtvu u Poljskoj tako će se, vele, riešiti, da će knez Gorčakov konačno odstupiti i dobiti za svoga zamienika dosadanjega miestoděržca u Kavkazu kneza Bariatinskoga. Usuprot veliki knez Mihajl preuzeo bi upravu kavkaskih provinciah a podupirao bi ga general Kotzebue. Da li se time namierava uvesti nova politika u Kavkazu, neznano se još ništa za izviestno; dosta neka bude, ako primietimo da se čuje da je car priklon doveršiti rat, kojega rezultati nisu dosad odgovarali učinjenim naporima, a ostalo čekat od vremena i mirovnoga razvitka. Gospodin Lanskoi, dosadanji ministar unutarnjih poslova, veoma viešt činovnik, preuzet će, vele, upravljanje jednoga diela děržavnoga vieća. Dosadanji moskovski gubernator, grof Zakrevski, kojega misli neslažu se s namierama carevim, stupa

u privatni život i dobit će dosadanjega generalnoga gubernatora istočnomorskih provinciah, kneza Suvarova, za svog zamienika, koji će se opet u Rigi zamieniti baronom Lievenom.

Niemacka.

Berlin. Ovih danah ponudjeno je niekoj ovdašnjoj novčanoj kući 100 centih srebra u austrianskih dvadesetkah na prodaju, no ciena nije bila takova, da bi se bilo moglo pri njem dobiti.

Keko čujemo, kupila ga je zatim jedna frankfurtska novčana kuća.

Velika Britanija i Irska.

Polag službenih izvještah imade sad Engleska parobrodarsku flotu od 1785 ladjah.

Srebro od 15. rujna	1	fr.
Carški dužati	5	„

Odgovorni učrednik. Dr. Demeter.

SLUŽBENI LIST.

Nr. 15196-3472 (VI. 64)

3—1

Konkurs - Ausschreibung.

Für die mit der Allerhöchsten Entschliessung vom 26. August l. J. für die Königreiche Crotien und Slavonien mit der jährlichen Dotation von je fünf Hundert Gulden Kostgeld und ein Hundert Gulden Kleiderbeitrag Allergnädigst gegründeten drei Stiftungsplätze in der Theresianischen Akademie in Wien wird hiemit der Konkurs mit der Präklusivfrist bis 8. November l. J. ausgeschrieben.

Zur Bewerbung um diese Stiftungsplätze, sind alle Angehörigen des Verwaltungsgebietes der k. k. Statthalterei berufen, und es müssen die Gesuche um diese Stiftplätze mit dem Taufscheine, Impf- und Gesundheitszeugnisse, dann sämtlichen Studienzeugnissen belegt sein, überdies auch die Erklärung enthalten, dass die Bewerber die jährlichen Nebenauslagen von beiläufig 190 bis 200 fl. aus Eigenem bestreiten können und wollen.

Als Normalalter ist für die Bewerber das erreichte 8. und nicht überschrittene 14. Jahr bestimmt.

Die Bewerbungsgesuche sind an das Ministerium des Innern zu stilisiren, jedoch bei der gefertigten k. k. Statthalterei vor Ablauf der oben anberaumten Präklusivfrist einzubringen.

Agram am 13. September 1858.

Von der k. k. kroat.-slav. Statthalterei

Nr. 10765 (Fin.—36)

(3—1)

Kundmachung.

Auf dem im Agramer Comitate nächst Verbovec und Kreutz gelegenen Fondsgute Preseka wird die heurige Traubenleseung von Weingarten Marinovska Gemeinde- und Bezirksämlich auf 18 Eimer geschätzt, so wie das heurige Bergrecht mit 96 Eimer und 4 Halbe am 26. September 1858 und zwar, dieses letztere um den Ausrufungspreis von 192 fl. 6 kr. im Wege der öffentlichen Concurrenz veräußert werden, wozu alle Kauflustigen hiemit eingeladen werden.

K. k. Finanz-Bezirks-Direktion

Agram am 14. September 1858.

Vraheć.

Br. 6507-1853 (Izv.—245)

3—1

Dražbeni oglas.

Suglasno sa pozivom ovogradskog sirotinskog odbora od 26. pr. m. br. 711 prodavat će se dne 7. listopada 1858 u tri sata poslie podne putem javne dobrovoljne dražbe u gradu Varaždinu, ledišknoj ulici pod k. br. 487 upisana kuća ujedno sa kućnim zemljištem na 465 □ hv. protežućim se, te na vlastitost malodobne diece Franje Štifer spadajuća, što se do javnog znanja kupiti želećim tom primietbom stavlja, da će svaki upitnu nepokretnost kupiti želeći, morat prije započelja dražbe u ime vadiuma 10% izklitke cienne u ruke izaslanog povierenika položiti, koji vadium uračunat će se kupcu u račun II. rate, dočim će se ostalim naticateljima po doveršenju dražbi povratiti. Nadalje pošto bi prodaja prespomenute kuće dobrovoljnim putem se preduzimala, to se neće izpod procienbene svote 1000 fr. sr. prodati. Napokon kupac imat će odmah po zaključenoj dražbi 400 fr. sr. a 1. siečnja 1859 dod. opetovano 200 fr. položiti, koji poslednji iznos ujedno sa suviškom od kupovno-prodavne svote moći će na kući uz zadužnicu na pėrvo miesto ubilježiti se imajuću, osigurati, sve sa prenosom zakonito skopčane traškove i pristojbene manje i od dana preuzetja tekući porez i domete nositi i namiriti će kupac.

Obsirni uvieti mogu se u običajne uredovne sate kod podpisanog poglavarstva uviditi.

Poglavarstvo grada Varaždina dne 14. rujna 1858.

Gradski predstojnik

Vinković.

Carsko-kr.

službene

NARODNE

NOVINE.

Novine ove izlaze svaki dan izuzamši nedjelje i praznike na čitavom listu. — Polugodišnja pred-plata je za domaće u novinarici 4 for. srebra. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom pošiljati, 6 for. sr. —

Za službene oglase opredjeljena je uvrstbina: 4 kr. sr. od linije za prvi put; a zatim za svaki put 2 kr. sr. — Za druge oglase ili posebne članke plaća se do 10 linija 20 kr. sr., dalje pak od svake pojedine linije 4 kr. sr.

Uredovni dio.

Danas izišao je i razpošilja se XVI. komad l. razdiela hrvatsko-slavonskega zemaljsko-vladnoga lista u hrvatsko-njemačkom i srboslovenskom izdanju te sadržaje pod

Br. 117. Naredbu ministarstva financija od 14. kolovoza 1858, valjanu za sve krunovine u obćenitom okolišu carinskom, kojom se opunovlaštjuju glavne divone u Kufšteinu i Inšbruku, da obavljaju uredovna djelovanja glede prometa na sjeverno-tirološkoj državnoj željeznici koja se dotiče linije carinske (t. j. na željeznici koja ide od Rosenheima na Kufstein u Inšbruk).

Br. 118. Cesarsku naredbu od 15. kolovoza 1858, kriepostnu za svukoliku cesarevinu, izim kraljevine lombardesko-mlietačke, Dalmacije i Krajine vojničke, o načinu, kako će se imat u vrijednosti austrijskoj odmierivati cestarina na cestah erarskih (državnih), zatim mostovina i skelarina erarska.

Br. 119. Raspis ministra financija od 20. kolovoza 1858, valjan za svekolike krunovine kojim se u vrijednosti austrijskoj ustanovljuju nadnevnice za urednike državne i zakladne.

Br. 120. Raspis ministarstva financija od 23. kolovoza 1858, kriepostan za svu cesarevinu, izim Krajine vojničke, o pobiranju erarske cestarine po riekah, niekojih prevozninah, zatim u lombardesko-mlietačkoj kraljevini pristojbah sjedinjenih i pristojbah za cimentiranje vagah i mlietah, počamši od 1. studenoga 1858.

Br. 121. Naredbu ministarstva unutarnjih dielah, u suglasju s ministarstvi dielah izvanjskih, financija i pravosudja od 16. kolovoza 1858, kriepostnu za svekolike krunovine, o dopisivanju medju vlastmi cesarsko-austrijskim i kraljevsko-saksonskim u obziru zamolnicah, da se takovni listovi (note) dostave takovim, u Saksonskoj, odnosno u Austriji boravećim osobam, koje su dužne što platiti.

Br. 122. Naredbu ministarstvih unutarnjih dielah i pravosudja i vjehovne vlasti redarstvene od 23. kolovoza 1858, kriepostnu za svekolike krunovine, izim kraljevine lombardesko-mlietačke i Krajine vojničke, kojom se, u sljed previšnje odluke od 19. kolovoza 1858, ustanovljuju propisi o uvietih, pod kojimi će tko bit sposoban za izvješćivanje sudstva glede prekršajah, kojih je iztraživanje i kažnjenje poviereno vlastim političkim i redarstvenim, — i kojom se lišava krieposti naredba od 30. prosinca 1854 (br. 321 drž. zaht. lista)

Br. 123. Naredbu ministarstva unutarnjih dielah od 25. kolovoza 1858, kriepostnu za svekolike krunovine izim Krajine vojničke, u kojoj se pristojbe za predpregu, ukonačivanje vojnikah i za pomoć (assistenciju) vojničku svādaju na vrijednotu austrijsku.

Br. 124. Sadržej raspisa vjehovne računsko-kontrolne vlasti od 7. srpnja 1858, kriepostan za Erdeljsku, i za srbosku Vojvodovinu s Banatom tamiskim, kojom se obznanijuje rok, kada će se po previšnjoj povladi od 14. studenoga 1857 prosudjivanje i uknjiživanje dnevnika od erdeljskih i srbosko-banatskih komorskih pieneznicah razhodnih prenieti od komorskoga glavnoga knjigovodstva na državna knjigovodstva u Sibinju i Temišvaru.

Br. 125. Sadržej naredbe ministarstva financija od 13. kolovoza 1858, kojim se promienjuje ime glavne divone II. razreda u Stanielavovnu, kojoj su ujedno poviereni poslovi pieneznice sabirne.

Br. 126. Sadržej naredbe ministarstvih unutarnjih dielah i financija od 14. kolovoza

1858, kriepostna za kraljevinu Galiciju i Vladimirijsku, veliku vojvodovinu Krakovsku i vojvodovinu Bukovinsku, o pobiranju tražbinah, koje proizhode iz postojavih razmierjah gospodstinskih.

Neuredovni dio.

Austrijska carevina.

Zagreb, 18. rujna. Počastni kanonik i župnik u sv. Anni Pod Turnjem, Ivan Vancas, preminuo je jučer u jutro u 5 $\frac{1}{2}$ sata poslie kratkog bolovanja. Svi, koji su ga pobliže poznavali žale iskreno njegovu smert, jer je bio čovjek bogobojazljiv, pošten i dobra sēra, zbog čega je bio obćenito štovan. Pokojnikovo tijelo zakopat će se u Dolu sutra u 3 sata poslie podne a u ponedjeljak čitat će se za preminušega zadušne mise.

Zagreb. Hrv. slav. gospodarsko društvo imenovalo je u svojoj posliednjoj glavnoj skupštini počastnim članovima: Nj. preuzvišenost g. ministra financija barona Bruka, Nj. jasnost g. kneza Adolfa Švarcenberga, gospodu grofe Fr. Beroldingena i Alberta Nostica, g. barona Eduarda Hobenbruka i g. Ferdinanda Terpinca; dopisujućim članovima: gospodu dra. i profesora Adalberta Fuksa u Beču, Fr. Ašenbauma u Pragu i profesora Josipa Arenšteina.

Zagreb. Visoko miestodržstvo zahtievalo je od ovdašnje tērgovačke komore, da se cva izrazi, nebi li bilo dobro, da se preprieti kućarenje skopčano sa pobiranjem cunjah. Tērgovačka komora izrazila se kako čujemo proti tomu.

Varaždin 13. rujna. G. Vjekoslav Benak opat sv. Andrije bistričkoga i kanonik začesanski služio je jučer ovde petdesetolietnicu misu. Tja iz Zagreba došlo je nekoliko priateljah prečasnoga g. jubilara, da pribivaju toj rietkoj svečanosti.

Rieka. Džržava upitala se je kod ovdašnje občine radi prodaje magistratske zgrade. Ova ju je ponudila džržavi za 80.000 for.

Izvišće ovdašnje tērgovačke komore za godine 1854—1857., koje je poslano na ministarstvo tērgovine, izišlo je baš sad izpod štampe.

Beč 14. rujna. Prodaja južne džržavne željeznice lombardesko-mlietačkom željezničkom društvu gotova je stvar. Š njom prelazi na društvo i dogotovljenje tiroisko-talianske željeznice a osim toga preuzimlje isto još i gradjenje Koruške i Hrvatske željeznice.

Beč, 14. rujna. Najnovije pouzdane viesti potvrđuju, da je onaj iz blagajnice veliko-bečkerečke dohodarnice ukradeni Vertheimov novčani sanduk nadjen odmah drugi dan nekoliko stotinah koračajah od ureda gdje je bio zakopan u džbru polag potoka.

Beč, 14. rujna. Nj. car. visosti g. nadvojvoda Ferdinand Maksimilian i gospoja nadvojvodkinja Charlotta darovali su za gradjenje cērkve u San Gjakomu u Kastelnovu (u kotaru istoga imena) 200 fr. sr.

— Nj. car. visost gosp. nadvojvoda Dragutin Ferdinand odputovao je danas u Hanover da nadgleda tamošnju saveznu vojsku.

Beč 15. rujna. Svota svih dosad u cijeloj džržavi povodom narodjenja carevičeva za dobrotvorne svērhe poklonjenih novacah iznosi 580.000 fr. sr.

Beč 15. rujna. Paradi, na koju je jučer vojska nalazeća se u logoru kod Neunkirhena pred visoku saveznu inspekciju izišla, bilo je vrijeme priazno. Nj. veličanstvo car otidje praćen Nj. kr. visostju princem Karlom od Prusie, k. ba-

varskim generalom konjaništva, knezom Thurn i Taksisom i kr. vrttemberškim generalom, baronom Wiedenholdom i mnogobrojnom pratnjom posredstvom posebnoga podvoza u Neunkirhen a zatim siede na konja. Poslie parade otidje visoka vojna inspekcija posredstvom kolah na strielište, da prisustvuje pucanju a misan i vrati se poslie podne opet u Beč.

— U slavu prisutnih članovah visoke inspekcije saveznoga kontingenta dava se svaki drugi dan izmienice s obiedima carske porodice u Laksenburgu, veliki dvorski stol u carskom dvorcu, kod kojega svaki put udioništvoje više generalah i drugih vojničkih otmienih osobah, i kamo Nj. veličanstvo svaki put iz Laksenbura dolazi. Kod jednog od posliednjih takovih dvorskih obiedah pala je i svemkolikom oficirskom zboru c. k. oklopničke regimente princa Karla od Prusie čast u dio, da je navlastito s miesta svoje štae u Beč pozvan bio, da udioništvoje kod toga stola. To je bilo znamenje osobite pozornosti Nj. c. visosti princa Karla od Prusie, koji se je ukupnoj gospodi oficirima regimente noseće njegovo ime tom prigodom po pukovniku glavom dao predstaviti.

— Visokoj saveznoj inspekciji pridruženi su kao vojnički pratioci: Nj. c. visosti princa Karla od Prusie Nj. uzvišenost fml. baron Eynatten, bavarskomu generalu konjaništva knezu Turn-Taksisu podpukovnik Kraus od adjutantskoga zbora, a kr. vrttemberškomu generalu, baronu Widerholdu, kapetan Hennings od general-kvartirajstorskoga štaba.

Mletke 12. rujna. Miestni župnik občine Marostike blizu Sete-komune bio je ovih danah pozvat već kasno noćju k niekom bolesniku a kad se je vraćao sa svojim pratiocima, opazi da u jednoj odstranjenoj kući loč gori. Sumnjejući nešto nenavadnoga, otidje tamo, stupi u sobu i vidi strašan prizor. Muž, žena i već odrasla kēi bili su obiešeni, svi sanduci i ladice obijene i porobljene. Pokusi oživljenja pošli su za rukom samo pri kēeri, koja je spoznala poslužitelja župnikova kao vodju tamo bivših razbojnikah. Župnik ostavivši svoje pratioce na licu miesta, gdje se je zbio taj grozoviti dogodjaj, otidje sa dva seljaka, koje je probadio iz sna k svojoj kući, gdje mu njegov poslužitelj odmah, čim zazvoni, otvori. Rekavši na izliku, da su ma trudni i slabi drugovi, zapoviedi mu, da donese vina iz pivnice, što poslužitelj branivši se malo i učini. Ali jedva otidje u podrum, zaključa svecenik podrumska vrata, postavi ona dva seljaka kao stražu pred njih i sazove zvonjenjem na larmu občinu. Sērcani ljudi pohite u podrum, nadju tamo čitavu, ako se nevaramo, iz 6 ljudih obstojeću četu i predadu ju dotičnoj oblasti.

Talianska.

Turin 11. rujna. Pokojna piemonteska princesa Maria Felicita, kēi kralja Emanuela III., koja je umrla 13. svibnja 1801 u Rimu, prenešena je sad — uslied naredbe Nj. velič. kralja sardinskoga iz rimske cērkve „k dvanaest apostolah“, gde je bila zakopana, i koju sad popravljuju — u Sardiniju i bila je jučer položena u kraljevsku raku u Supergi s običnim obredima.

Francuska.

Pariz. Polag službenih izvješćah imao je francuski red počastne legie na koncu pērvoga carstva okolo 900 članovah, sad ih pako ima 272.000.

— Pariške viesti govore istina o odmoru g. Touvenela, ali s dodatkom, da iz toga nesliedi, da će on biti odazvan. Tekodjer je vrlo sum-

Turska.

— Na otoku Kesu (gdie se je Aristotel rodio) dao je turski gubernator Abdul Beg jednoga Gërka po imenu Htana zatvoriti. Francuski konzul Davenat, koji ujedno i gërčku vladu zastupa, pošlje svoga tumača, da pita, zašto je onaj zatvoren. Odgovor mu je bio, da su ga dobro iztukli i napolje isbacili. Na to dodje konzul sam, no na njegovo pitanje dobije od Bega — zaušku. Drugi jedan konzularni agent Delmas (nezna se gdje) ubijen je od Turakah sa ženom, a kćer su mu osramotili. Posljednje djelo javlja pariški dopisnik lista „Indep. bel.“ obećavši, da će sutra saopćiti potanko izvješće.

Velika Britanija i Irska.

London, 3. rujna. Kao što se čuje, traži ovdašnje redarstvo nekoga K., rodnom Gërka, pobjegavšeg iz Aleksandrije ovamo da izbjegne tužbi i daljnjoj iztragi radi toga, što je otvorio grob svoga pred 5—6 godina umrlog oca i skinio mu s prsta pečatni prsten, te s ovim izopacio nieku oporuku.

— Parlament engleski skupit će se istom 18. studenoga po novom zaključenju kraljevskom.

Švedska i Norvegia.

Iz Wenersborga (u Švedskoj) javljaju, da su pustaije na Wermiansku poštu od onud odila-seća na putu medju Starim Lodoseom i grnskom poštanskom stacijom, od prilike jednu milju od Wenersborga, dne 2. t. m. u večer napali i lišili ju njenoga sadržaja, koji je, kako kažu, iznosio do 107.000 talirah.

Azia.

Indijsko vieće, koje je mjesto kompanie preuzelo upravu indijskih poslova, dobilo je dne 12. telegrafičnu depešu, u kojoj se nabrajaju kotari, koji su još zapremljeni po buntovnicima. Izvan Ouda, kojega se glavni grad jedini nalazi u nepobijenom posjedstvu Englezah, imat će isti kod otvorenja dojuće vojne umirit još Rohilkund, okolicu Azimgursku, Gazepor, Bopal, Jubelpor i napokon niekoje dielove Radžputane.

— Po novim vijestima iz Kantona otkrili su tamo medju Kitajcima urotu, koji su na jedan mah hteli sve Evropljane potučiti.

Tientsin 19. sèrpnja. Baš sada su obnarodovale kineske oblasti proklamaciju, polag koje svakoga u gradu ili predgradu šetajućega se inostranca imadu pratiti 4 vojnika. Zatim je naloženo, da ako bi koi Kinez avriedio tudjinca, da se strogo kazni. Viest je prispjela, da je Kijing zbog svoga bezuspješnoga djelovanja svèrgnut sa svoje službe.

Ruski kapetan Čitakov donosi ruski ugovor, koji je baš sada podpisan.

— C. k. fregata „Novara“ došla je dne 5. sèrpnja sretno u Hong-Kong. Ekspedicija bila je na izvrstan način primljena po Englezima. Komodor baron Wüllerstorff-Urbair, zapovjednik baron Pöckh i više oficirah odvezli su se na engleskoj topčari u Kanton i posjetili su tamo glavni stan saveznih silah. Prirodoslovci preduzeli su putovanja po otoku Hong-Kongu i u Makao. Dalje u unutarnost zemlje putovati nisu dopustile političke okolnosti.

Po svoj prilici dne 17. a možebiti i 18. t. m. odjedrit će c. k. fregata put Sangaja.

Bèrzojavne i najnovle viesti.

Pariz 15. rujna. Traktat s Kinom prispio je ovamo.

Carigrad 11. rujna. Gospoda Fotiodis i Aristarhi oprošteni su od njihova službovanja kao zastupnici portini u podunavskim kneževinama. Glasalo se je takodjer da je odazvan i knez Kalimahi, što se u ostalom još potvrdit ima. Vele, da će Sir Barkley od porte dobiti nalog, da podmorski bèrzojav povuče od Kap-Hellase u Rodosto. Kizimbej otišo je s ratifikacijama ugovora u obziru podunajskih kneževina u Pariz.

njiyo, da će francuski poslanik prije svog odlaska, prilikom imati da potpiše konvenciju u obziru Černe Gore, dotle valjda nije stvar još sazriela.

— Iz podunavskih kneževinah stižu glasovi, da je tamo opasni duh zavladao. Jedne bruseljske novine hoće da znadu, da su u Pariz viesti došle, koje daju razumjeti, da se buntovna stranka u kneževinama za ustanak sprema i da u tom i sama londonska propaganda udioništva je. Posljednja daje opet znake života od sebe. Mjesto suspendirane „Narodne Italije“ daje ona u Londonu nov list pod naslovom: „Misao i djelo.“ Došao je, vele, u Francusku sada nov jedan Mazzinov manifest, koji nadilazi žestinom napadanja svojih na francuskoga cara, sve što je dosad pisano bilo, a to će saista mnogo da znači.

— Franceski ministar unutarnjih poslova general Espinasse izdao je bio naredbu, da se sve nepokretnine blagotvornih zavoda prodaju a za prodajinu pakupe državne obveznice. To je mnogo buke, nemira i nezadovoljstva pobudilo. Njegov nasljednik u popečiteljstvu Delangle ublažio je onu naredbu u najnovije vrijeme tako, da se to učini samo s onimi nepokretnim dobrima, o kojih se s razlogom očekivati može, da će prodana dotičnim zavodom na veći uhar biti.

— Polag „Payaa“ sasvim je neosnovana viest o engleskoj ekspediciji proti Madagaskaru i po svoj prilici nastala je odtuda, što je jedan engleski bojni brod miorio more na sievernoj obali otoka. U ostalom o francuskoj ekspediciji opet se govori više nego li ikad prije.

— Radi se o tom da se Pariz obškerci obilnostju dobre vode, koja se ima vodovodom od 160 kilometarah daleko iz Šampanje dovesti i sakupiti u gorostasnom hranilištu na visinama menilmontanskim. Svaka kuća dobit će vode koliko treba po svojoj vlastitoj izmjeri, no uz stanoviti novčani iznesak. Što više, govori se i o predlogu, koji se ima podneti zakonotvornom tielu, da se svakoj kući naloži, da mora uzeti vode.

Pariz 11. rujna. Maršal Canrobert zaručio se je i to kao njegov drug vojvoda Malakovski s jednom Španjolkom i dugolietnom prijateljicom carčinom. Zaručnica je vojvodinja de Soto Mayor iz nieke od najstarijih španjolskih plemićkih kućah. Ova će viest poimence u dvorskim krugovima pobuditi veliku pozornost. Tamo se govori već duže vremena o dvima strankama korsikanskoj i španjolskoj, i vienčanje dvojice pèrvih maršalah s prijateljicama carčinim umnožit će bez sumnje upliv posljednje.

Pariz. Govori se, da su na zahtjevanje sultanove jedan glavni nadgledatelj i dva financijska nadgledatelja od francuske vlade dobili dozvolu, da stupe u tursku službu i da ustroje tamo javno računovodstvo.

Pariz 12. rujna. „Moniteur“ sadržaje bèrzojavnu viest iz Malte, polag koje je 11. o. m. prispio tamo pèrvi tajnik francuskoga poslanstva g. Duhesne de Belecour s kineskim mirovnim ugovorom. I engleski je poslanički tajnik već na putu u London s dotičnim ugovorom, nećemo dakle dugo čekati na obnarodovanje ovih važnih spisah.

— Kažu, da se je francuska vlada odvažila, na kitajskim morima ostavit niekoliko topčarah i barem jedna regimenta pomorske piehote, da vaviek bude oboružana proti Kitajcima, ako bi se opet stali širiti u svojoj oholosti.

— Čini se da je dekret, koji naimenuje podadmirala Rigaulta zapovjednikom ekspedicije u Kokinkinu, već podpisan. Podadmiral otići će prije u Japan, da barona Grosa onamo odprati. Ekspedicija u turonski zaljev prekèrčit će po svoj prilici zaslužnom pomorskom oficiru put k admiralskom dostojanstvu. Protu-admiral Tabore naimenovan je pomorskim predstojnikom šerburškim i dotični dekret skoro će izići u „Moniteuru.“

Pariz 12. rujna. Povodom imendana Nj. velič. cara Aleksandra II. obdržavana je jučer u kap li ruskoga poslanstva svečana služba božja. Sve osoblje s gosp. d' Oubrilom na čelu došlo je u službenoj odieći. Car je odredio vojvodu basanskoga i svoga pobočnika divizionoga generala Espinasse k toj svečanosti.

Smirna 11. rujna. Čine se priprave za stavljenje podmorskoga bèrzojava. Engleski podmorski poručnik Sprat istražuje vode u Arkipelagu i u ovom zaljevu. Viesti o želvi iz unutarnjih stranah carevine glase povoljno.

Odgovorni urednik. Dr. Demeter.

SLUŽBENI LIST.

Br. 13385. (Fin.—35)

3—3

Oglas.

Od strane c. k. kotarske direkcije financijah u Osijeku time se stavlja do obćega znanja, pošto je javna dražba iznoska maltarine dravskog prevoza medju Osiekom i Kišdardom, oglasom visokoslavne c. k. financijske zemaljske direkcije za Hèrvatsku i Slavoniju od 13. kolovoza 1858, br. 10398 u br. 91. i ostalim „Agramer Ziga“ i „Narodnih Novinah“ na dan 7. rujna 1858 razpisana sa fiškalnom cijenom od 52 fr. 50 kr. austrijske vriednote bez uspieha ostala, da će se druga dražba istoga predmeta pod istim uvjetima i modalitetima no, budući da je medjutim uredjenje maltarskih tarifah izišlo, sa fiškalnom cijenom od 60 fr. austrijske vriednote dne 20. rujna 1858. a obicnim urama pred pođne kod podpisanu kotarske direkcije financijah obdržavati.

Budući da širina rieke nadilazi 40 hvatih, ustanovljena je maltarina na 6 krajcarih, no pri čem ima sa teglilom ili tačkama platiti pristojbu u dvostrukoj izmjeri.

C. k. kotarske direkcija financijah.

U Osijeku dne 7. rujna 1858.

Nr. 10547 (Fin.—33)

3—3

Kundmachung.

Zur Verpachtung des Mauthtrages an der k. k. Wegmauthstation zu Sesvete, St. Ivan, Carlstadt und Rakovpotok und an der k. k. Ueberfuhrsmauthstation zu Podused auf die Zeit vom 1. November 1858 bis Ende Oktober 1859 wird eine zweite Lizitation auf den 20. September 1858 mit dem Beisatze ausgeschrieben, dass diese Versteigerung unter denselben Bedingungen und Modalitäten bei der k. k. Bezirks-Direktion Agram erfolgen werde, welche in dem Amtsblatte der Agramer Zeitung beigedruckt Kundmachungen der h. k. k. kroat.-slavon. Finanz-Landes-Direktion vom 13. Juli und 13. August 1858, Z. 8847 und 10398 enthalten sind.

Agram am 8. September 1858.

Nr. 10615 (Fin.—34)

3—3

Kundmachung.

Zur Verpachtung des Mauthtrages an der k. k. Wegmauthstation Vinično (Breznica) auf die Zeit vom 1. November 1858 bis Ende Oktober 1859 wird eine dritte Lizitation auf den 20. September 1858 mit dem Beisatze ausgeschrieben, dass diese Versteigerung unter denselben Bedingungen und Modalitäten bei der k. k. Finanz-Bezirks-Direktion Agram erfolgen werden, welche in der dem Amtsblatte der Agramer Zeitung beigedruckt Kundmachung der hohen k. k. kroat.-slav. Finanz-Landes-Direktion vom 13. Juli 1858, Z. 8347 enthalten sind.

Von der k. k. Finanz-Bezirks-Direktion Agram am 8. September 1858.

OGLASNIK.

Dp—60

3—3

Poziv.

Svi dužnici pod stiečaj padših suprugah dr. Ljudevita i Pauline Gaj pozivlju se ovim, do najkašnje 25. rujna t. g. svoj dug podpisanom upraviteljstvu stiečajne mase položiti izvole; inače će isto upraviteljstvo prisiljeno biti od onih, koji ovim pozivom zadovoljili nebi, danu svotu sudbenim putem utierati.

U Zagrebu 18. kolovoza 1758.

N. Mallin,

upravitelj stiečajne mase dr. Ljudevita i Pauline Gaj.

(Dp. 64)

4—4

Obznana

ovogodišnje dražbe zirovine na dobrim grofa Jankovića obdržavat će se dne 19. rujna u Daruvaru i 20. rujna u Pakracu. Dotični uvjeti mogu se uviditi kod dobarah ravnateljstva u Daruvaru, kao takodjer i kod šumskoga ureda u Badljevinu.

Carsko-kr.

službene

NARODNE

NOVINE.

Novine ove izlaze svaki dan izvanredno nedjelje i praznike na čitavom listu. — Polugodišnja predplata je za domaće u novinarici 4 for. srebra. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom posiljati, 6 for. sr. —

Za službene oglase opredjeljena je površina: 4 kr. sr. od linije za prvi put; a zatim za svaki put 2 kr. sr. — Za druge oglase ili posebne članke plaća se do 10 linija 20 kr. sr., dalje po od svake pojedine linije 4 kr. sr.

Uredovni dio.

Usled najviše naredbe nosit će se znak dvorske žalosti za Nj. car. visost pokojnu nadvojvodinju Margaretu, rođenu kralj. princezu saksonsku od 17. o. m. kroz šest nedjeljah dana s promienom t. j. prve dvie nedjelje od 17. do uključivo 30. rujna duboke a zatim kroz posljednje četiri nedjelje od 1. do uključivo 28. listopada manje žalosti.

Nastajuća školska godina 1858-59. počinje se na ovdašnjoj preparandiji i nižoj realci dne 1. listopada sa svečanom službom božjom.

Primanje u oba učilišta biva od 27. do 30. rujna u ravnateljskoj pisarni u g. kat. siemeništu u gospodskoj alici.

Želeći u preparandiju primljeni biti, moraju svjedočkom dokazati, da su dolnju gimnaziju ili dva razreda niže realke valjano svršili i 16. godinu navršili.

Tko hoće u nižu realku primljen biti, mora imati valjanu svjedočbu od 4. glavne učione i kod upisa 2 fr. sr. k. n. primarine položiti.

Ravnateljstvo preparandije i niže realke U Zagrebu dne 18. rujna 1858.

Neuredovni dio.

Austrijska carevina.

Zagreb 20. rujna. Njeg. uzoritost gosp. stožernik - nadbiskup Haulik povratio se je ovamo prekičur po podne sa svoga u Meran poduzetoga puta u najpovoljnijem stanju sčravlja.

Zagreb dne 20. rujna. U posljednjem svojem broju udari „Neven“ iz čista mira na Narodne Novine. Huli im slog do zla boga i kori ih, što primaju članke iz drugih domaćih časopisih. Od lista, koji svaki dan izlazi, ne može se zahtijevati bog zna kakav klasičan slog i da donosi samo izvornih članakah ili samo vlastitih prevodah iz tuđjih listovah. Ako mu je slog samo razgovietan, razumljiv izbor članakah, bili oni izvorni ili uzeti iz domaćih ili inostranih listovah, podobari i zanimiv, to je on učinio sve, što se s pravom od njega zahtijevati može, osobito kad se zna, da mu sredstva nedopuštaju plaćati postojanih suradnikah i dopisnikah, već malone dan na dan sve isva do iste korektore opravljati mora jedna jedina osoba. Samo zloba ili neznanstvo može tvrditi da uredništvo Narodnih Novinah nenastoji, da po mogućnosti postigne ovu od okolnosti opredjeljenu mu svrhu. Barem dosad nismo se hvala bogu još mogli tužiti, da nam je itko zbog nerazumljivosti sloga natrag poslao list, što se sadašnjoj redakciji „Nevena“, kao što smo sa više stranah čuli, često događja, a da iz drugih domaćih listovah uzimamo samo takove članke, koji su ma u kojem smislu zanimivi, moglo bi se urednik „Nevena“ osvjedočiti već iz toga, što izim nekih sitnih vištica, nismo još nijednoga od njegovih izvornih (!) članakah preštampli. Sapienti paucal!

U Zadru 12. rujna. (G. D.) Naš je list govorio o požaru, koji je između prvog i drugoga stopram prošavšega mjeseca kolovoza razrušio poljsku zgradu kod Nina, koju je negda Manfrini posjedovao, i koja se sada u rukama braće Danilah nahodi.

Ova ponosita zgrada, koja je borbu proizvodila s ninskim ruševinama, koja je sačinjavala jedan između znatnih predmetah u okolici zaderskoj i koja se je strancima s holostju pokazati mogla, razorena je za dvie trećine i ta-

mo gdje se pojavljivaše dielatan i napredan život, kao obrazac težacima, tamo gdieno svaka spoljašnost uljevaše misao o gospodarstvu i budjaše radostno čuvstvo, sada je podpano četaenje i duh ti se dërma pri gledanju onih razvalinah u kojima nadješe grob tolika krasna uhvanja.

To što još zaostaje od ove velike zgrade, jest samo predaja strana odvojena od ostaloga tiela, koja se je baš zbog svog odcepljenja uzmogla ukloniti vatri, koja ju inače nebi poštedila, toliko je užasna bila.

Ovo se je razorenje dogodilo kroz malo satih. Materialni su gubitci veliki. Mnogi tamo nastanjeni težaci ostali su bez krova i bez kruha. Ovima je prva pomoć došla od milostive ruke Nj. uzvišenosti gospodina namiestnika barona Lazara pl. Mamule, koji je odmah, čim je dobio glas o ovoj nezgodi, potekao na samo mjesto, gdje je najsposobnije miere uzeo da se vatra utaloži, budući u društvu gospodina okružnog kapetana od Zanki-a i gospodina upravitelja javnih gradjevinah Luchini-a, koje odlične gospode prisutnost premnogo je doprinijela da ohrabri postradavše i da nadahne plemenitim natecanjem one, koji u pomoć pritekli biahu.

Između ovih posljednjih treba javnom pohvalom napomenuti ninskog podsindika Ivana Žurića, sindičkog pristava Petra od Zanki-a, posiednika Ivana Vigato, o. k. četničkog kapurala Antuna Acerbi-a, koji se je skupa sa svima četnicima u Ninu stanjućima ulagao s odličnom revnošću i najboljom upravom.

Iz Dubrovnika 30. kolovoza. Francuska korveta, koja je skoro u ovu luku doplovila s prehranom i odiećom za ostale francuske u ovoj luci usidrine bojne brodove, odplovila je opet u Francusku.

Tërst 16. rujna. Željeznički kongres bio je od c. k. odsiećnoga savjetnika pl. gospodina Gutmannsthalera oprostim govorom jučer zaključen. Sastaništem za dojučući put izabranoj Gdansko. Danas su članovi kongresa otišli u Pulu i Mletke kod najliepšega vremena na dva Lojdova parobroga. Oprostna svetkovina u Belvederu bila je sjajna.

Javljaju iz Milana 15. rujna. Izdan je program novoga časopisa, koji će izlaziti pod naslovom „Gazetta italiana“. Redaktor je gospodin Sacchetti, prvi broj iziši 1. listopada t. g.

Talijanska.

Javljaju iz Turina od 15. t. m. „Movimento“ javlja iz Genove. Poruk Asti Severino, koji je potpisao onaj broj lista „Italia del Popolo“ koji je sadržavao pismo Mazzinovo na ministarskoga predsjednika grofa Cavoura, oprošten je po poroti od okrive. Upërkos ovoj izreci ipak je obtuženik bio natrag odveden u aps (po svoj prilici jer je bio obterećen još drugom okrivom). Viesti iz Tripolisa od 24. kolovoza potvërduju, da se pošast tamo i u Derni neprestano umaljava.

Ruska.

Petrograd 28. kolovoza. Petrogradski listovi donose danas prva izvješća o carevom putovanju, koji se je 22. kolovoza s caricom i velikom kneginjom Marijom Aleksandrovnom krenuo na gvondenom putu do Tvera, kamo je još onu večer došao. Sutra dan posietio je s caricom manastire i idućega dana krenula se je carica dalje do Klina, i prieko Dmitrova i Rostova do Jaroslava, car pak ostao je u Tveru, gdje će pregledati različne zavode itd. i poslie sa caricom otići. Car i carica neće ići u Moskvu, nego prieko Jaroslava po Volgi do Niž-

njega Novgoroda, a otuda vraćajući se u Moskvu i u Kremlju nekoliko danah ostati. U Nižnjem Novgorodu bit će izvanredne svečanosti za bavljenja cara i carice. Baš prve sedmice u mjesecu rujna tamo je najživiji veliki sajam, na koji dolaze različni azijski narodi. Do 80.000 kolaah dodje tamo tom prilikom i donese robe, koja vriedi do 50 milijunah rubaljeh. Kivanci, poljski židovi, Bukarci, Čuhonci, nogajski Tateri i Kalmuci, u kratko najrazličniji narodi stiču se tu u svom narodnom odieću, a to je vërlo divan pogled.

Turska.

Iz Bajruta javljaju Pariškoj „Pressi“ od 14. kolovoza, da niz čitavo sirijsko primorje vërlo živahna trgovica s oružjem postoji. Muhamedanci kupuju puške, pištolje, sablje i jatagane u fanatičkoj namieri. Këršćani kupuju takodjer oružje, da se mogu braniti. To traje ima već nekoliko godinah, no odkako je bila sieća u Džedi, od toga vremena je trgovina mnogo živahnija postala.

„Ob. Nov.“ pišu iz Jerosolima, da se je među tamošnjim muhamedovcima načinila jedna sekta, koja Muhameda ni poda šta nederži.

Iz sieverne Arapske javljaju za opasnu pobunu. U provinciji Asiru stanuju nieki nezavisni slobodni musulmani, koji se dërže za potomke Mohamed - ben - Abd - el - Vahaba, koji je godine 1753. osnovao sektu Vahabita. U prošlom stolieću i ovoga stolieća jako su napriedovali i Turci, i Persiani dërže ih za gore djaure od këršćanah. Godine 1801. ustanu na Turke i 1808. godine otmu Damask. Poslie nekoliko godinah povrate Turci, što su izgubili, a godine 1814. zarobi Mehemed - Alia njihovoga poglavica. Od nekoliko godinah počeli su se Vahabiti opet dizati. Oni su više putah napadali na Tursku, protierali su lane bašiboznake iz Džezana i oteli su od Turakah varoš i oblast Gonfonda. Medjutim su Beduini 2000 Turakah potukli na drugom mjestu. To se je dogodilo u lipnju i sèrpnju i porta hoće sada da preustroji vojničku upravu u Arapskoj.

Gërčka.

„Imeri“, gërčkom listu, koji izlazi u Tërstu, pišu iz Atine, da je 20. kolovoza izišla jedna kraljevska naredba, da se gradi u Atini nova gimnazija, koja će se zvati Zosimova gimnazija u čast braće Zosimah, koji su mnogo činili za prosvietu gërčkoga naroda. Isti list javlja, da je g. baron Sina, gërčki poslanik u Beču, dao gërčkoj vladi 200.000 drahmah na blagotvorne svërhe. Govori se, da će on doći u Atinu, kad se stane akademii temelj polagati.

Francuska.

Javljaju iz Pariza od 13. t. m. Pasivni dag u Španjolskoj takodjer je povučen u hitro gibanje sada po svim burzama vladajuće poslovne jagme; dëržatelji ovih inače zanemarenih papirah izgledaju bolju budućnost. Da se učini red u obziru istih ili barem da se olakša ta namiera, odputovao je u Madrid ovdašnji bankier L. Werner, Niemac, koji je kroz svoju ženitbu s niekom Španjolkom došao u savez s madridskim kućama. Točka odnoseća se na novčanu odštetu dodana je ispravi francusko-kitajskoga ugovora u posebnu članku.

Dëržavni ministar Fould otići će vele naskoro iz Vichya u Baric, kamo je, kako je poznato napërvo otišo grof Valevski. Isto tako dobio je, vele, i g. Rouher, ministar trgovine

i javnih radnjah, zapovied, da dodje u sadanju rezidenciju svoga gospodara.

— Proces proti legitimistima poitierskim već je dovršen. Gospoda de Maille i de Courson osudjeni su u zatvor od 1 i 2 mjeseca, radnici nasuprot pomilovani su. Ova gospodina past će sada pod zakon za sigurnost. Oni mogu upravnim putem biti internirani ili doći će u Algir u zatočjenje.

Španjolska.

„Novedades“ i „Koresp. autogr.“ potvrđuju viest o velikim pripravama, koje se u Malagi čine za ekspediciju proti grebenskim gusarima. Posljednji list dodaje, da su španjolska i francuska vlada složne u obzir ove ekspedicije i da će se operacije dojučega proljeća započeti.

Iz Madrida od 11. rujna telegrafiraju:

„España“ javlja, da će Ferrolska švadra povesti vojsku, koja je određena za ekspediciju proti Maroku. General Prim bit će zapovjednik ekspedicije. — Pratinja Nj. veličanstva počima vraćati se u Madrid.

Berzovjavne i najnovije vijesti.

Mletci, 17. rujna. Osuda u stvari padovanskih djakih zbog mise obdržavane za Orsina, izrečena je; trojica su zbog nestašice dokazih oslobođeni a četvrti je osuđen na pet mjeseci u zatvor.

Turin 17. rujna. Vieće pravna fakulteta sakupilo se je danas na vijećanje, uslied kojega ima se ministarstvo prosviete zamolit da se profesori narodnoga kućanstva, rimskoga prava i upravnoga vieća Ferreri, Nuyty i Lione, prva dva zbog toga, što udioništvuju kod nekog obertnoga poduzeća, posljednji pako zbog starosti i boljšljivosti svrgnu sa njihovih službah. General Lamarmore oboružava u Gjenovi kasarnu San Benigno topovima novoga iznašestja.

Gjenova 16. rujna. Amerikanski glavni konzul Foresti preminuo je ovdje.

Turin 16. rujna. „Gazetta piemontese“ javlja u svojem dodatku: Viest, da se je tobož luka od Villefranke predala Rusii, steže se na to da je vlada besplatno dozvolila, da se nieka već odavna neupotrebljavana prostoria u starom banju od Villefranke kao skladište za gorive stvari smije upotrebiti; jedna prostoria za sličnu svrhu bila je u zaljevu od Špecie već pred više godina predana sjedinjenim državama sjeverne Amerike.

Javlja iz Londona od 14. t. m. Ovdiešnji držatelji španjolskih certifikata hoće da upotrebe shodnu prigodu kao njihovi pariški drugovi i izabrali su bankiera Powlesa, da otidje u Madrid i tamo u njihovom interesu poduzme, što mu se sviđa za probitačno.

Razne vijesti.

— U Gjenovi dao je nieki mornar nedavno na nosilih po celom gradu nositi svoju 109 godina staru majku na njen rođendan; za njom stupaše sva porodica u svetačnim haljinah a cvietnima kitami u rukah. Starica je tresući glavom prijatno hvalila onim, koji su ju pozdravljali, a sin bi svakom pitajućem ponosno odgovarao: „To je moja majka, koja je danas 109 godinah navršila.“

— U Belgii i Holandii imaju lietas toliko odojakah, da se u glavnom gradu Bruselju odojak prodaje po 30 kr.; a u Holandii su mnogi seljaci više odojakah utopili, nemogav ih sve ni pojesti ni odhraniti. (Ill. Landw. Dorfs.)

— „Slov. nov.“ javlja da je na 23. kolovoza ubola pčela nekog ugarskog župnika u vrat, koji je za 10 minuta uslied toga izdahnuo.

— Budući da se ljudi u gornjoj Ugarskoj hoće da ove godine neće biti dosta siena, to se prodavala na vašaru u Tokaju jedna krava za 4 fr., a jedan konj za 6 fr. sr.

— U Draždjanah pokazuju za novce jelena od osam godina, koji neima više nego šest palacah u visini. Zaista velika zoologička rietkost.

— Čim veći gospodin, tim manje ohol. Pred nieko vrijeme stajao je u Kolonji nieki stanovnik u košulji na kućnim vratima, i gledao je gde se radi na tamošnjoj saveznoj željeznici. Na jedan put stupi k njemu jedan pristar gospodin i zapita ga u austrijskom dialektu

vrhu toga gradjenje. Iaostrani gospodin učini se niešto poznat kolonjskom gradjaninu, koji ga zapita: „Oprostite, niste li vi član habsburške carske obitelji?“ „Jesam“ odgovori inostrani gospodin „od kuda me poznate?“ „Ja sam vas vidio pred 10 godinah tamo na doksatu kod g. Vittgenšteina. Vi ste carska visost g. nadvojvoda Ivan.“ „Jesam, prošetajte se samnom malako po sokaku. Ja se moram opet odmah vratiti na ladju, da podjem u Ruhrort. Pošto vidim stolnu crkvu popitat ću se kod g. Vittgenšteina, je li kod kuće?“ Na to išla je Nj. carska visost polahkim koračajem — s tim gradjanom u košulji — dalje po sokaku, i govorila je s njim o napredovanju i zidanju stolne crkve i o znatnom uzmašaju Kolonje, dok nije za njima došao jedan pobočnik i nešto kazao nadvojvedi. Na to pruži Nj. carska visost ruku gradjaninu i oprost se s njime rekavši mu prijatno „Bog s vama.“

— Nieki Tartin, koji je prodavao na vašaru u Frankfurtu svoju ružičnu vodiću porekao se je niešto s jednom gospojom radi prevelike cione, i odgovorio joj je kad mu je već njesina govora bilo preveć „Bože daj da bi ti tielo naraslo toliko, kolika ti je haljina.“ Gospoja, koja je imala znatnu krinolinu, uplašila se i pobiegne naglo s vašara.

— Dvadeset mladih pariških gospojah, koje su se skoro udale, načinile su jedno društvo, koje smiera na to, da se nose haljine bez volanah, šeširi bez čipakah i koprenah, ruke i vrat bez ikakva nakita, u kosu da se nemeću ni lente ni cvieće ili čipke, i tim da se zaštede troškovi na te ženske sitnice, koje su mnogoga domaćina upropastile.

— Berlinski trgovac Schultze obretio je novu tvar, za posviet, nazvanu pinasin. Kaže se, da je za 1/2 jevtinia od ulja i opet tako liepo da gori, kao i druge skuplje nove stvari za posviet, kao što su fotogen, kamfin, pinolin (Kieffergas), paraffin itd.

— U Ameriki su počeli graditi štercala (špricaljke), koje para tiere, jer se je kod velikih požarah dokazalo, da čoviečja sila nedospieva, osobito na visokih kućah. U Filadelfii su nedavno kušali ovakvo štercalo, iz kojega je voda 34 hvata u vis vercala.

— U Niekom selu blizu Prahice rodila je nedavno jedna 17 godišnja dievojka u niekoj kolarnici sasvim zdravo diete, metne ga polag sebe i zaspi, te se tekar onda probudi, kad su dva svinčeta pojela veći dio rukuh i noguh nesretnoga deteta.

— U selu Boujeaucourtu u Francuskoj skončao je nieki otac 12. travaja o. g. svoga sina, a opet 30. lipnja svoju rođenu kćer i to obodvoje s posporom od žigicah. Prvi imao je tri godine a posljednja samo tri mjeseca.

— Aleks. Obolonski i Grig. Šerbačev namieravaju od poč. god. 1859. izdavati novine „Narodne Čtenie“ svaka dva mjeseca jednu svezku, i to za prosti ruski narod.

— U Pešti će se osnovati niemačka gimnazija uz dosadašnju magjarsku. Do sada je samo u Budimu bila niemačka gimnazija, a u Pešti nije.

Književne vijesti.

U ovogodišnjem programu gimnazijalnom za o. k. zaderski podpunu gimnazijum prvoga razreda tiskano je „Iliade Omerove pievanje prvo“ preveo Antun Kazali.

J. Sandečić profesor, kako se čuje, gotov je sa svojom povećom pjesmom razdijeljenom u 5 pievanjah: „Kervava košulja“, koju namierava s ćirilicom u posebnoj knjižici ili u kojem sërbskom književnom listu izdati.

— Znamenito dielo „o gospodarstievie narodovom“ sto ga spisà g. 1820 B. knez Skarbek, tadani profesor u Varšavi izdati će se na novo. Izdalo se je i francuski god. 1829 imenom „Théorie des richesses sociales.“

— Poljsko knjižstvo izgubilo je mnogo, jer je umro učeni spisatelj dr. Josip Mučkovski, knjižničar sveučilišta krakovskoga a c. k. prof. knjižstva i bibliografije. Prepisujući nieki stari nadpis u stolnoj crkvi padne mu kaplja. Od mnogih njegovih dielah za Čehe je osobito znatan latinski spis u Krakovu g. 1838 izdan, a pisan

od meštra Pavla Praškoga. (Židek zvanoga) knjiga se zove „Dvadesetere znanosti“ (viginti artium manuscriptum liber) i bila je pisana za Jara kralja českoga.

— U N. Sadu izašla je knjiga ćirilicom tiskana: „Žitije Teodora Pavlovića“ novinara i spisatelja sërbskog matici sërbs. posvećeno. Spisao Konstantin Pejić dr. itd. a svojim troškom izdao Jovan Pavlović, pokojnikov brat. N. Sad dr. Dan. Medaković 1857, 8na 110, XI.

— Plebanjski, bivši nedavno u Pragu imenovan je od pruske vlade za profesora Slavistike na sveučilištu u Vratislavi.

Odgovorni urednik. Dr. Demeter.

SLUŽBENI LIST.

Nr. 15223-3481 (VI.—65)

3—1

Konkurs-Kundmachung.

Von den mit der Allerhöchsten Entschliessung vom 7. April 1854 kreirten zehn Handstipendien aus dem Ertrage des ausgeschiedenen kroatischen Antheiles der Maria-Theresianischen Weizner Konviktsstiftung sind drei Stipendien minderer Kategorie per 100 fl. CMz. mit dem Vorrückungsrechte in die höhere Kategorie von 150 fl. in Erledigung gekommen, für welche hiemit der Konkurs mit Anberaumung der Präklusivfrist bis 15. November l. J. ausgeschrieben wird.

Auf diese Stipendien, haben vorderhand und während der Dauer der mit der Allerhöchsten Entschliessung vom 8. Oktober 1853 für Eingeborene Croatiens und Slavoniens aus dem Staatsschatze Allergnädigst bewilligten medizinisch-chirurgischen Stipendien, nur Rechtsstudierende, Gymnasial- und Real-schüler und Techniker Anspruch.

Die Bewerber haben ihre Gesuche an das k. k. Ministerium für Kultus und Unterricht zu stilliren, mit dem Taufscheine, den Studienzeugnissen für die letztabgelaufenen zwei Studiensemester, mit der Nachweisung über die Vermögens- und sonstigen Familienverhältnissen, wie auch mit der Bestätigung des betreffenden Direktorates über einen allfälligen sonstigen Stiftungsgenuss oder Erziehungsbeitrag von Seite des bezüglichen Studirenden zu belegen.

Kompetirende Söhne hiesiger Finanzbeamten haben ihre Gesuche bei der k. k. kroat.-slav. Finanz-Landes-Direktion, sonstige Bewerber bei der Direktion jener Lehranstalt, an welcher sie den letzt abgelaufenen Semester studirt haben, vor Ablauf der oben anberaumten Präklusivfrist einzubringen.

Diejenigen, die sich in Folge der für ein gleichartiges Stipendium unterm 8. Mai l. J. Z. 5790-1380 vor hier gemachten Konkursauschreibung bereits in Kompetenzgesetz haben, brauchen dormalen nicht neuerdings einzuschreiten.

Agram am 13. September 1858.

Von der k. k. kroat.-slav. Statthalterei

Nr. 3635 civ. (Izv. 246)

3—1

Edikt.

Vom dem k. k. Comitatsgerichte Warasdin als Abhandlungsinstanz wird bekannt gemacht: Es sei über Ansuchen der Erben die freiwillige öffentliche Feilbietung des zum Nachlasse der Frau Josefine v. Ožegović gehörigen adeligen Gutes Čanjevo, im Grundbuchs-Protokolle Z. 116 Steuergemeinde Čanjevo, Protokolls-Z. 52, Steuergemeinde Vinično und Protokolls-Z. 35, Steuergemeinde Bisak vorkommend im politischen Bezirke von Kreutz gelegen, bewilligt, und zur Vornahme derselben zwei Feilbietungstagsatzungen auf den 11. Oktober und 2. November 1858 Vormittags 9 Uhr und über Begehren der Erben am Orte des Gutes Čanjevo mit dem Beisatze angeordnet worden, dass das Gut bei der zweiten Feilbietungstagsatzung auch unter dem Schätzwurthe und Ausrufspreis von 14722 fl. CMz. jedoch mit Vorbehalt der obervormundschaftlichen Genehmigung hintangegeben werden wird. Das Gut besteht aus dem 1 Stock hohen gemauerten Wohnhause sammt Wirthschaftsgebäuden, dann an Aeckern, Wiesen und Waldungen im Flächenmasse von ungefähr 315 Jochen.

Die Lizitations-Bedingnisse darunter ein 10% Vadium mit 1472 fl. 12 kr. können bei diesem k. k. Comitats-Gerichte eingesehen werden.

Warasdin am 11. September 1858.

Novak.

Fohn.

OGLASNIK.

Dp.—71

3—1

Prirod groždja

u vinogradih na stiečajnu masu g. Stipana Jožipovića spadajućih; prodavat će se za gotove novce dne 29. rujna t. g. u Mikulićih.

Carsko-kr.

službene

NARODNE

NOVINE.

Novine ove izlaze svaki dan izuzimajući nedjelje i praznike na čitavom listu. — Polugodišnja pred-plata je za domaću u novinarnici 4 for. srebra. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom pošiljati, 6 for. sr. —

Za službene oglase opredjeljena je površina: 4 kr. sr. od linije za prvi put i za svaki put 2 kr. sr. — Za druge oglase ili posebne članke plaća se do 10 linija 20 kr. sr., dalje po 10 linija 4 kr. sr.

Uredovni dio.

Cesarski patent od 3. rujna 1858, krepstan za svukolika cesarevinu, kojim se razpisuju izravni danci za upravu godinu 1859.

Mi Franjo Josip Prvi, po božjoj milosti cesar austrijski; kralj ugarski i češki, kralj lombardezki i mletački, dalmatinski, hrvatski, slavonski, galicijski, vladimirski i ilirski; kralj jerusalimski itd.; arkivojvoda austrijski; veliki vojvoda toskanski i krakovski; vojvoda lorenski, solnogradski, štajerski, koruški, kranjski i bukovinski; veliki knez erdeljski, markgrof moravski, vojvoda gornjo- i dolno-slezki, modenski, parmanski, piačentinski i gvastalski, osvjećimski i zatorski, furlanski, dubrovački i zadarSKI; pokneženi grof habsburški, tirolski, kiburški, gorički i gradiški; knez trientski i brik-senski; markgraf gornjo- i dolno-lužički i istrijski; grof hohenembski; feldkirchski, bregenski, sonnenberški, itd.; gospodar od Tërsta, Kotora i slovenskoga Kraja, veliki vojvoda Vojvodovine sèrbske itd. itd.

Da se upravne godine 1859. uzmognu namiriti potreboće državne, nalazimo, saslađav Naše ministre i čuvši vieće Naše državno, narediti sljedeća:

Prvo. Upravne godine 1859. imaju se zemljarina, sgradarina, tečevnina i dohodarina ujedno s vladarskim prirezima k ovim dankom, uporavljajući naredbe §§. 2, 5 i 6 Našega patenta od 27. travnja 1858. o novoj vrijednosti austrijskoj, platjati po izmieri i po ustanovah, kao što Našim patentom od 21. listopada 1857 biehü propisani za upravnu godinu 1858.

Drugo. S obzirom na ovo imaju se, dok nebude inako ustanovljeno; odmierivati izravni ovi danci u onoj vrijednosti (valuti), u kojoj je ustanovljen prihod, koji je temelj porezivanja postotnomu, zatim dohodak, ili porezni iznosak, koji se zakonito određuje polag razredah (postupnostih).

Po ovom dakle danak oni, koji pripada u drugoj a ne u novoj vrijednosti austrijskoj, ili koji je na dulji rok jurve odmieren, ima se po mierilu, koje je ustanovljeno Našim patentom od 27. travnja 1858, pretvoriti u novu vrijednotu austrijsku, u ovoj istoj propisivati a i pobirati.

Tretje. Nego priuzdržajemo Sebi, da ćemo još u tečaju upravne godine 1859. učiniti one promjene, koje bi se u porezivanju potrebite uzvidile.

Našemu ministru financijah nalaže se ovèrha ovih naredabah.

Dato u cesarskom Našem kastelu u Laksenburgu tretjega dana rujna mjeseca, godine hiljadu osamsto petdeset i osme, vladanja Našega godine desete.

Franjo Josip s. r. (M. P.)

Grof Buol-Schauenstein s. r. Bar. Bach s. r.

Po previšnjjoj zapoviedi:
Marher s. r.

Kod c. k. hrvatsko-slavonskoga mjestodržiteljenoga predsjedništva došlo je za razpèrenjem barutane u gradu i saveznoj tvèrdjavi Mogunciji postradavše sljedeći dalji prinesak:

Prenos iz 10. popisa . . 2225 fr. 7½ kr.

Od c. k. kotarskoga

ureda dugoselskoga 10 „ — „

Zajedno 2235 fr. 7½ kr.

Br. 63.

Objava.

Naknadno k ovostranom oglasu od 9. t. m. br. 63 präs. dostavlja se do javnoga znanja, da su povodom sretnoga narodjenja cesarevića Rudolfa daprinieli jošte gospoda Samelo Sladović, c. k. kontrolor ureda lukovnoga na dopustu i Dominik Sladović na Modrušpotoku, svaki po 30 kr. — što sa prijavljenih prije 40 for. čini ukupno 41 for. sr.

C. k. kot. ured Modrušpotok

U Netreliću dne 16. rujna 1858.

C. k. kot. predstojnik

N. Barac.

Br. 2949—1858.

Oglas.

Požarom oštećenim žiteljima miesta Stèrmca pokloniše stanovnici grada Varaždina 17 fr. 20 kr. sr., kojima se za taj njihov čovjekoljubni čin od strane nesretnikah ovime javna zahvala izražuje.

U Varaždinu dne 16. rujna 1858.

C. k. kot. predstojnik

Milanković.

U c. k. državnoj gimnaziji od osam razredah u Osieku započet će školska godina 1859. dne 2. listopada svečanim zazivanjem duha svetoga, koje će se u 9 sati držati. Svaki učenik gimnazije dužan je ovoj svečanosti prisustvovati, i s toga će primanje učenikah biti dne 28. 29 i 30. rujna, zatim 1. listopada svaki put iz jutra. od 8 do 12 sati.

Učenici želeći stupiti u prvi razred moraju se izkazati ne samo sviedočkom o dovršenoj glavnoj učioni već i kèrstnim ili rodnim listom.

Prijamni izpiti za učenike, koji će prvi put u gimnaziju stupiti, držati će se dne 1. i 2. listopada svaki put poslie podne od 3 do 6 sati.

U Osieku dne 16. rujna 1858.

C. k. gimnazije ravnateljstvo.

Neuredovni dio.

Austrijska carevina.

Zagreb. Pišu nam iz Sarajeva od 6. rujna. Poznato je da se je č. vezir Kianipaša povratio s robljem iz Krajine, i već je kod nas obća misao, da više u krajini nije ništa zapetljeno ostalo, osim ako je koji još u šumi odbijenik ostao — a odtada listovi pričaju još nekakve ustaše i bajrake s četama, što se nama vjerovati neda, jer bi se i odovuda strožie miere preduzimale. Tako isto od Cèrnogore nema Turcima pometnje nikakve — oni samo ljuti kako lavi stoje, napeti kad će im se reći da stanu svi, pak onu hajdučiu iztriebe i tomu se nadeju, budući da su obćenito uviereni, da car neće popustiti ni na čije zahtjevanje ni jedan pedalj zemlje onim svojim svedjernim napastnicima, od kojih ni onako miran nigda nije, a kako će biti, kad bi im se razkošiti dao. Kulašinska bitka imala je nešto u Turke utištenja ali ne onako velika, koliki se poraz pripovieda da je bio.

Vezir se strogo dèrži i imponira za sada svakomu — čut mu je da svakomu na kratko i kèrhko odgovori, i napriećac svaki posao da svèrši, ako uzmogne kroz nejzmiernu tursku ličnost, kojom mnogi turski činovnici, još svejednako kunjeju i s bakalumom i afluomm svoje zadaćne dužnosti obavljaju. — Medjuto čovjek žustar i vriedan, a doisto i vèrhu drugih svojih drugovah i prosvietljen i praktičan.

Azispaša mladi čoviek, za nagradu svoga izaslanstva i truda po Posavini i Hercegovini postao je vezir u Tesalii u Larisi.

I kod nas je gradska bateria pozdravila novorodjenog cesarevića Rudolfa sa 21 običajnim generalskim hitoom. Veliki obied dao je g. konzul austrijski — tamo su bili svi konzuli i velikaši turski.

Ovamo je prepèrtljao iz Hercegovine jedan tabor vojnikah na ziminu, a govori se da će i još jedan doći za Krajinu.

Novosti, koje se prigadjaju u Krajini i bliže k Savi, možete vi bolje znati, nego mi ovdie. Zagreb. Poznati slikar Jaroslav Čermak u Pragu putuje sad po svim slavjanskim krajinama našega carstva, da uči kroje, obitališta i običaje. Osobito je nakanio učiti starinske kroje ovdie kod nas u Zagrebu i u Dubrovniku.

Beč, 16. rujna. „Wien. Ztg.“ dobio je od svoga dopisnika iz Draždjanah sljedeću bèrzojavnu pošiljku: Kralj. obitelj žalaje duboko i puk primio je s velikim požalovanjem prispijevšu uzdèrmajuću žalostnu viest o smèrti nadvojvodinje Margarete. Na sokacih sastaju se po svuda hèrpe ljudih, kojima se vidi žalost na licu. Kazališta su zatvorena.

Nj. preuzvišenost g. ministar unutarnjih dielah baron Bach očekiva se u ponedjeljak sa svoga dopusta, nasuprot otići će Nj. preuzvišenost ministar financijah baron Bruck početkom dojdüće nedjelje, na svoje blizu Varaždina u Hèrvatskoj ležeće dobro Klenovnik, gdje će se baviti 10—12 danah.

Beč, 17. rujna. Nj. car. visost g. nadvojvoda glavni gubernator Albreht prispeo je sinoć iz Magjarske ovamo i otišao je odmah u Veilburg kod Badena.

Beč 18. rujna. Nj. kr. visost princ Dragutin praski otišao je danas — dne 18. t. m. — sa saveznom inšpekcijom u 8¼ sata u jutro odovud u Bèrno i nastavio je u 9 sati 3 minute svoj put.

Dne 16. t. m. svetkovala je Nj. preuzvišenost general kavalerie 9. vojenoga zbora i zapoviedajući general u Moravskoj i Šlezii Franjo grof Schaffgotsche pedesetu godinu svoga službovanja.

Meteorski kamen, koji je pao kod Kakove prema sievero-zapadu od Oravice, stavljen je u klasičnu zbirku meteorskih kamenah c. k. dvorskoga mineralogičnoga kabineta. Ovaj kabinet je još prošeste godine umnožen bio sa dva izvrstna komada od Mezö-Medaraša i Ohabe u Erdelju.

Iz Dubrovnika pišu službenim bečkim novinama, da su znatne novčane pošiljke prispile na kneza Danila. Tako je dobio ovih danah po ruskom konzulu u Tèrstu nekoliko hiljadah dukatah a po niekom francuskom kapitanu 60.000 franakah u Napoleondorima. To je naravno učinjeno veoma obazrivo, da ostane stvar u potaji.

Nadalje javljaju istom listu, da je Azispaša, koji je postao gradjanskim gubernatorom od Rumelie, već ostavio Trebinje i otišao na svoje novo opredjeljenje. Dne 3. došlo je u Gruž od Miljene jonski kuter „Nizardo“ sa tri mornara i 3 putnika. Isto tako vratio se je gospodin Declare sa svoga puta u Mletke u Dalmaciju. Turška vojska, koja je bila utaborena kod Trebinja, našla se je neprestanom nepogodom prisiljena nastaniti se po susiednim selima.

U obziru najnoviom levantskom poštom iz Carigrada priobćenoga i jučer bèrzojavno napomenutoga glasa o odzivu kneza Kalimeka osigarava „Fremdenblatt“, da u Beču na shodnom

miesta nije još ništa o tom poznato. To je valjda opetovanje sličnoga glasa, koji se je već pred neko vrijeme pojavio bio i koji je okolovao ne bez namjere po više listovah.

Plemeniti g. Aristarhi, naimenovani poslanik visoke porte kod kr. pruskoga dvora, pispiet će za koji dan u Beč putujući u mesto svoga opredjeljenja. Isti je takodjer brat logoteta Aristarha, o kojem se je u istočnom ratu često govorilo i koji je posljednjih godinah nieko vrijeme tako rekuć u zatočenju stranom u Beču, stranom u Badenu živio, i stopram po dovršenju istočnoga rata vratio se u Carigrad. U prijašnje vrijeme obavljao je već isti službu poslanickoga savjetnika kod otomanskoga poslanstva u Berlinu.

Beč 16. rujna. Pariško društvo za šticeenje živine imenovalo je Nj. preuzvišenost g. fmlta. barona Kempena fhtenstamskoga predstojnika najviše redarstvene oblasti svojim počastnim članom.

Nj. velič. car ruski poslao je moravskom historiografu dru. Bedi Dudjku upoznavajući njegove literarne zasluge dragocjeni prsten s briljantima.

Kanonik ostrogonskoga prvorostolnoga kap-tola Ivan Nep. Bučeg slavio je 8. o. m. svoju petdesetogodišnju misu. Introdukciju ovršio je Nj. usoritost stožernik knez — primas Scitovski pod asistencijom posvećenih biskupah Josipa Vibera i Mirka Tota. Isti dan je svetkovao i župnik u Bielej Cerkvi Ivan křstitelj Gaderer svoje petdesetogodišnje službovanje kao svećenik.

Beč, 18. rujna. Nj. velič. dozvolilo je, da se odredjenje graničarske vojske za službovanje u tvrđjavah, koje su u vojnoj granici, smatra kao njihovo krenutje iz vojne granice.

Nj. kr. visost princ pruski Dragutin odputovao je jutros u pratnji saveznih nadgledateljah virtemberskog i bavarskoga u Prag. Nj. velič. car sprovodio ga je do sieverne željeznice, gdje ga je dočekalo i osoblje pruskoga poslanstva.

Zakon o plaćah c. k. vojske o kom se je već govorilo duže vremena, odobren je od Nj. velič. cara. Glavne naredbe njegove su: Protagnuće mirovnoga pravilnika za častnike na vojne činovnike, dozvoljenje njihovoga primanja u osobitih slučajevih u nemoćničke kuće (Invalidenhäuser) i niekoja radi njihovih udovah, koje će od sada dobivati u slučaju smřti njihovih suprugah smřtnu četvrtinku (Sterbequartal) u svoti tromjesečne plaće posljednjih.

Milan 16. rujna. Jučer se opet dogodi nekoliko samoubojstvah. U ulici S. Vito al Paskvirolo otrovale su se dvie liepe djevojke, kojim još nije bilo 20 godinah to zbog muke na sěrcu. Jedna je već umřla a druga je još uvijek u velikoj pogibelji života. Malone isti sat bacio se je nieki ovdašnji tērgovac iz 3. kata svoga stana na ulični tarac.

Turska.

Zbog sieće u Džedi zabranio je podkralj u džamijama čitati onaj stih korana, koji dozvoljava muslomanima, nevierne ubiti i imanje njihovo otimati. Šeik Soliman, nastojnik džamije Ibrahimpašine, nije mario za tu zabranu. O tom se je lično uvierio Kurdišpaša, gubernator od Aleksandrie, ušavši u džamiju preobučen kao Felanac, te zapoviedi da uhvati Šerifa, pri čemu se je malo i narod uzbunio. Šerif Ab-ul-Abasa zatvoren je zbog neke urote, koja vele, da je učinjena proti podkralju.

Tallanska.

Napulj. Za vřhovnoga dvorskoga meštra kraljevićeva bit će naimenovan ili knez di Sagro ili knez Ottaviano; jedan od njih otići će u Monakov, da službeno izprosi zaručnicu. Za gospoje palačne buduće kraljevićke odredjene su vojvodinja di Corrigliano i vojvodinja S. Cesareo. Kao zaručnicu za prvorodjenoga sina druge supruge kraljeve naznačuju kćer kralja Viktora Emanuela.

Genova, 16. rujna. Amerikanski glavni konzul Foresti umro je ovdie.

Njemačka.

Berlin, 15. rujna. Uslied jednoga poziva

cara Aleksandra očekiva se princ pruski 25. o. m. u Varšavi.

Frankfurt, 17. rujna. Pruski poslanik grof Sekendorf umro je danas od oslabe sěra. Monakov. U slavu 700godišnjega jubileja ovoga grada zaključio je ovdašnji magistrat temeljiti novu ubožnicu za gospoje, kojoj će predstojati milosěrdne sestre.

„Preuss. Staatsanzeiger“ javlja, da je savietnik prizovnoga suda bivši dosad kod prizovnoga sudišta u Kolonji, Petar Reichensperger, naimenovan savietnikom vřhovnoga sudišta. Imenovani je uz svoga brata, savietnika prizovnoga suda, Augusta Reichenspergera, jedan od vodjah katoličke frakcije u poklisarskoj kući.

Rusla.

Petrograd, 8. rujna. Prije godinu dana izišla je bila naredba radi kažnjenja dvorskoga osoblja, kad bi isto učinilo kakav prosti prestupak.

Kazan postoji većom stranom u tom, da se dotični krivci uvěřstuju na dulje ili kraće vrijeme u vojsku, no vidi se kao da se je ta naredba više putah mimoišla, jer je sad izišo novi raspis, koji dosadanje miere znatno pooštruje i poimence naredjuje strogo liečničko istraživanje nebi li se mogle takve pod kazan padše osobe — ako nisu sposobne za aktivnu vojsku — uvěřstiti barem u posadnu vojsku.

Francuska.

Govorilo se je, da će više financialnih činovnikah otići u Carigrad, da preustroje tursku financialnu upravu. Jednom bruseljskom listu pišu nasuprot iz Pariza, da dosad nije u Pariz došla nikakova portina molba u gorenavedenu svěřbu. Isti dopisnik javlja, da je princ-ministar u pravom smislu rieči obasut svakojakim molbenicama; nieki hoće da postanu prefekti u Algerii, drugi zahtievaju zemaljah i šumah a treći povlasticah za duhan itd. Jagma za službe i povlastice zove se u Francuskoj još svejednako kolonizacija.

Pariz. U Brestu nalazi se sad nieka mala ruska švadra. Odnosjenja medju Francuskom i Rusiom najbolja su, i u rusko-francuskim krugovima napominje se sad više putah rieč „savez.“

Pišu iz Pariza od 16. t. m. Fuadpaša vratit će se danas ili sutra sa svoga puta u London. Savfet efendija odputovao je već u Carigrad. On je ovdie učio nauke u financialnoj i narodokućanstvenoj struci i namierava uvest u Turskoj štedionice i zalagaonice. Misle da će on, kada otidje odovud Fuadpaša, koji će se ovdie još više nedieljah baviti, ovamo doći kao portin poslanik. Današnja likvidacija oběrtnih papirah nije sasvim povoljno išla od ruke.

„Moniteur“ oprověřgava glasove, da će se sadašnja carinska sistema u Algiru promienit. Admiral Rigault dobit će uz naslov zapovjednika od šćacie i naslov ratnoga zapovjednika ekspedicije u kitajskom moru.

Velika Britanija i Iraka.

Polag „Timesove“ korešpondencije iz Hongkonga od 22. sěrpnja čini se, da je lord Elgin odgodio svoj put u Japan, da se prije osviedoči o stanju stvarih u Kantonu i da po mogućnosti tamošnjim nedostacima doskoči.

Polag najnovijih viestih iznosi odšteta, koju ima Kitaj dati Francuskoj 1.200.000 funtih sterlingah a koju ima dati Engleskoj 200.000 funtih sterlingah, uključno s odštetom za tērgovce u Kantonu.

Azla.

Uslied viestih iz Labuana od 21. lipnja temeljili su Španjolci naseobinu na otoku Balabak, nedaleko od sievero-zapadnoga kraja otoka Bornea, na točki za tērgovinu veoma shodnoj. Katolički misionarski brik „Pacífico“ bio je u Labuanu i imao je na skoro posietit Balabak, Manila i Kitaj. U Bruneju i Labuanu temeljene su misionarske šćacie.

Odgovorni učrednik. Dr. Demeter.

SLUŽBENI LIST.

Br. 5719 civ. (DS.—76)

3—1

Izrok.

C. k. zemaljski sud zagrebački s time proglašuje, da će se na zahtievanje odvietnika Viekoslava Frigana kano upravitelja slučajne mase Stjepana Jozipovića dobro Černomerec na istu stiečajnu masu spadajuće, u kotaru zagrebačkom, blizu Zagreba ležeće gruntovnim zapisnicima poreznih obćinah Gračane br. 202, dol. Vrabče br. 1 i gornje Vrabče br. 308 zabilježeno i na 31,500 fr. sr. sudbeno procijenjeno dana 14. listopada 1858. kano na drugi rok u 9 satih priepodne na licu miesta dražbenog dobra Černomerec za ili nad procijenbenom svotom kano takodjer i izpod procjene najviše ponudećemu putem sudbene ovrhe prodati, s tom primieblom, da će kupac dugove uknjižene do iznosa kupovnine po naputu suda preuzeti morati.

Izvan toga se svi oni, koji, premda im posebna ubaviest prispiela nebi, sciene, da su upisom u javne knjige takodjer stekli hipotekarno pravo na istu dražbovnu nepokretnost, pozivlju, da isto pravo do prodaje dobra ovomu sudu tim sigurnie prijave, jer će inače sebi sami pripisat imati, ako se razprava kupovnine bez njih obavi, te oni od kupovnine, nako-liko bi po drugim vieroivnicima izcěrpljena bila, izključeni ostanu.

Istom tako imadu svi oni hipotekarni vieroivnici, koji u miestu suda, ili blizu njega neobitavaju, za obranu prava svojih kod predstojeće razdielbe kupovnine, u miestu suda punomoćnike si odabrati, te ime i obitavanje takovih do prodaje suda ovom prijaviti, inače bo za one, koji bi istu prijavu učinili propustili, zastupnici na njihovu pogibelj i trošak ureda radi naimenovati će se, kojim će se sve daljnje dostave uručiti.

Izvadak gruntovni, prociena i dražbeni uvieti, mogu se svaki dan kod ovog suda u vremenu uredovanja uviditi.

U Zagrebu dne 18. rujna 1858.

Klobučarić.

Jović.

Nr. 3609 c. (DS.—75)

3—1

Edikt.

Vom k. k. Landes-Gerichte Agram wird bekannt gemacht: Es sei die freiwillige Feilbietung der in die Verlassenschaft der Katharina Katkić gehörigen Fahrnisse, bestehend aus Kleidung, Wäsche, Einrichtung, bewilliget, und zur Vornahme die Termine auf den 11. und 25. Oktober 1858 jedesmal um 9 Uhr Vormittags mit dem Beisatze angeordnet worden, dass bei der 2. Feilbietung die Sachen auch unter der Schätzung hintangegeben werden.

Die Kauflustigen haben in der bestimmten Zeit im Hause Nr. 119 in der Opatovina zu erscheinen. Agram am 15. September 1858.

Klobučarić.

Jović.

Br. 568—1858 gr. (Izv.—247)

3—1

Oglas dražbe.

Shodno ovostranoj odluci od 6. rujna t. g. br. 568 uslied molbe tutora i zastupnika nasljednikah pokojnog Gjura Paulića iz Miholjca, prodavat će se putem javne dražbe dne 30. listopada i 30. studenoga 1858. kuća pod br. 40 sa $\frac{1}{4}$ urb. zemljišta u Beničancih nahodeća se, oba puta u 10 satih priepodne na licu miesta, zatim podkućnica pod br. 96 u Kućancih sa $\frac{1}{4}$ urb. zemljišta nalazeća se, gore stavitog roka na licu miesta i to svaki put u 3 sata poslie podne, ličbena ciena za nepokretnosti u Beničancih sa 240 fr. a za nepokretnosti u Kućancih takodjer sa 240 fr. sr. ustanovljuje se.

Kupiti želeći imadu priepodražbe 10% vadium položiti.

Ostali dražbeni uvieti mogu se svaki dan kod c. k. ureda kao suda ovog i prigodom dražbe uviditi.

C. k. kot. ured kao sud

u dol. Miholjcu dne 9. rujna 1858.

C. k. kot. predstojnik Kršnjavi.

Nr. 13778 (Fin.—37)

3—1

Kundmachung.

Von Seite der k. k. Finanz-Bezirks-Direktion zu Essek wird hiemit kundgemacht, dass, nachdem die mit h. Finanz-Landes-Direktions-Kundmachung Nr. 8647 de 1858, dann von hieraus unterm 24. August 1858 Z. 1.690 ausgeschriebene und in Nr. 163 und folg., dann 198 und folg. der Agramer Zeitung, auch in Nr. 163 und folg., dann Nr. 197 und folg. der Narodne Novine verlaublichte erste und zweite Versteigerung zur Verpachtung des Ertrages der ärarischen Brückenmauth auf der Station Piškorevce ohne Erfolg geblieben sind, die dritte und letzte Versteigerung unter denselben in der erstbezoogenen Kundmachung bekannt gegebenen Bedingungen und Modalitäten, jedoch nachdem mittlerweile die Regulirung der Mauthtarife erfolgt ist, mit dem Fiskalpreise von 1149 fl. 60 kr. österreichischer Währung am 6. Oktober 1858 in den üblichen Vormittagsstunden abgehalten werden wird.

K. k. Finanz-Bezirks-Direktion Essek am 14. September 1858.

Carsko-kr.

službene

NARODNE

NOVINE.

Novine ove izlaze svaki dan izuzamši nedjelje i praznike na čitavom listu. — Polugodišnja predplata je za domaću u novinarnici 4 for. srebra. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom posiljati, 6 for. sr. —

Za službene oglase opredjeljeno je uvrstbina: 4 kr. sr. od linije za prvi put; a zatim za svaki put 2 kr. sr. — Za druge oglase ili posebne članke plaća se do 10 linija 20 kr. sr., dalje po od svake po- jedine linije 4 kr. sr.

Koncem ovoga mjeseca počimlje se posljednji četvrtgodišnji tečaj ovih novinah; poziva se dakle domorodno občinstvo, da predplatu svoju na „Narodne Novine“ obnovi, i to na pol godine poštom sa 6 for., u mjestu s 4 for.; na četvrt godine poštom s 3 for., u mjestu s 2 for. sr.

Da usmognu vanjski predplatnici listove u redu primiti, neka izvole bezodvlačno podpunu predplatu na „odpravništvo Narodnih Novinah“ franko poslati te točno naznačiti svoje ime, prebivalište i posljednju poštu.

Tko nekani list dalje držati, neka odmah prva tri broja, što će ih primiti, natrag pošlje.

Ujedno molimo svu onu gg., koja duguju za prošle tečaje, da što prije dug svoj izplate.

Uredovni dio.

Promiense u c. k. vojsci.

Jerger Josip podporučnik ilirsko-banatske graničarske pukovnije i David Rabe oficial vojne bolnice u Osijeku stavljeni su u stanje mira.

Neuredovni dio.

Austrijska carevina.

Pešta. G. baron Antun Baldaci poklonio je 12.000 for. zakladi reform. bogoslovskoga zavoda.

— Nj. svetost papa Pio IX. upravio je na upravitelja nitranske biskupske dieceze pismo, u kojem želi smert nitranskoga biskupa Mirka Palugyaya.

— Dne 14. t. m. priznani su u Kaloči Katarina B. i Ivan M. da su krivi zločinu razbojničkoga amorstva na kanoniku Markoviću i sudjeni su na višestla; isti su uzlied toga bili pogubljeni u Kaloči dne 15. t. m. i to najprije Katarina B. a zatim Ivan M.

Mletci 17. rujna. Oasj kamen portugalskega majora Dupoisata, koji su pariški juveliri držali za dragocieni dijamant i koji je kasnije zatim odbor u Beču spoznao za topas od male vrijednosti, bio je ogledan 13. o. m. ovdje.

Makina, u kojoj su preduzeli tu operaciju, bio je za to priredjena i kamen usjat, ali gle tuge i žalosti, on se na dva komada — jedan veći, drugi manji — prekine. Dupoisat, koji je ostavio kamen u rukuh jednoga od sudjelovateljah, odputio se je — kad je ovo začuo — u gostionu, gdi je bio odseo i otišao od onud tobož da ide na frižak zrak. U svojem očajanju skočio je u 11. uri na večer istoga dana sa Rive degli Schiavoni u lagunu, koja je na ovom mjestu duboka, a šešir ostavio je na obali, pod šešinom list na L., u kojem se izražuje, da neće da preživi ovu strašnu obsienu. Ali dogodilo se slučajno, da ga nekoliko odvaznih ljudi oslobodi od namienjene smerti, s kojom se je već berio. Donesoše ga u bolnicu, gde se je sasvim oporavio. Gotovoga novca nije imao nego dvie dvadesetice a od drugih stvari samo najpotrebnije. Djamant se je napokon preobratio u jednostavni zemni kristal, koji je vrijedan samo nekoliko dvadeseticeah. Budući da je Dupoisat zatvoren u bolnici, zaključuju iz toga, da je stvar prešla u ruke sudovah. (I zbog pokušaja samoubojstva mogli su zatvoriti Dupoisata iz osobnih i redarstvenih usrokah, opaža k tome „Triester Ztg.“, koji je doneo ovaj dopis iz Mletakah.)

Srbia.

Svetovidu pišu iz Beograda od 11. rujna: Neznam kako gdje, al ovdje u Beogradu sve su glavu pune i gotovo opijene se željom za narodnom skupštinom. Vatra ta prosuta je po cijeloj zemlji i već se gotovo sa svih krajevah dižu glasovi, da se skupština sazove. Ministar unutarnjih dieljah, kome je u zadatku težnje naroda po svoj zemlji imati na oku i negubiti ih iz vida, dva je puta preduzeo, da dozna, želi

li baš narod, da se skupština drži i šta odprilike treba da se na skupštini toj radi. Jedan mu je način ili put bio taj, što je prezidialnim putem pisao svim policijskim vlastima, da narodu kažu, da je on doznao, kako se je narod uzvikao, da mu treba skupštine, pa ako se ova nesazove, da će se sam sakupiti; zato preporučuje, da oni, koji bi se poumali, da sami nieku skupštinu načine, to načine, a da izjave svi, žele li baš saista da skupština bude, koje policijske vlasti imaju njemu — ministru — javiti. — Drugi opet način, koji je isti g. popečitelj upotrebio, da baš pouzdano dozna ono, što narod u obće želi, taj je, što je izaslao tri pouzdana i razborita čovjeka, te su išli ovih danah po okružjima i o tom razpitavali. Oni su podolazili i sa više stranah glas donieli, da narod želi skupštinu. I prije dolazka one trojice g. Garašanin je doznao, šta je želja narodna, pa kao dostojanstvenik, kome je unutrašnjost zemlje povierena, predložio je savjetu, da se skupština drži: no tamo je našao otpora. Ovo je povoda dalo, te su gg. Garašanin, Černobarac i Veljković podnieli ostavke na svoja zvanja, a kao što se čuje, to je učinio i g. Vučić, i 8. o. m. poslie podne načulo se je a 9. već jasno se i javno govorilo, da su popečitelji svi izmijenjeni, — i to da Garašanin ide na mjesto g. Vučića, g. Jeremia Stanojević, bivši do travnja popečitelj pravosudja i prosviete, da dolazi za popečitelja unutarnjih dieljah, a za popečitelja financie da je postavljen A. Nenadović, na g. Černobarca mjesto pak za popečitelja pravosudja i prosviete bivši komisar dunavske komisije u Beču g. F. Hristić.

Mirni i morelno-snažnoga duha ljudi, kad su glas toga komešanja čuli, u sercu su se uzmutili, misleći, dokle će se tierati u ovoj mladosti i maloj zemlji, ili da kažem, ako se može reći, državi, taj za napredak naš nesrećni običaj, da se sve o nešto otimljemo i sebi grabimo, sve gledamo, kako ćemo jedan drugome doskočiti i čer komad u torbu metnuti, pa i to sve samo lične koristi i perkosu, ako, neću roći i osvete radi, a obće narodni i zemaljski napredak i nepomiče se, no što više, naravi ili moral naših ljudi, sve se većma izopačava i za jedinstvo ljubav i napredak sve gori postaje.

Na čemu je pak upravo stvar, još se ne zna, niti je s ostavkama, koje su popečitelji podnieli, do danas kakovo apotrebljenje činjeno, niti je opet što o skupštini riešeno. Take je barem koliko se i zna čuje. No svakejake će nastati neugodno što iza ovoga nesaglasja i njime nastupivše pizme. Ima ih nekoliko, koji nemogu ostati na mira, pa il bila skupština il nebila; no da se hoće samo na njima vēršiti, da više koga sa sobom nepovuku i da tako rekuć nesrećni narod nepotegnu i nepovuku, pa da i on nadzadak ima; a one kud je njihov kolega poveo, nek ih vodi.

Černagora.

Serb. Dnevniku pišu s černogorske granice od 2. rujna: Ovamo se za sad najviše razbira, šta će biti i kako će izpasti granice černogor-

sko-turske. Komisari dodjoše, pregledaše i vrtiše se, a na čem granice ostaviše, neza se. Tarci vele: Mi od našega nedamo ništa; a Černogorci kažu: Tražimo što je naše, pa zato i nemislimo. Knez na kraće o tom sudi: „Ako mi dva porta (pristaništa) na sinjem moru nedadu, je nepristajem.“ — Komisija će sastaviti topografsku mapu granicah, pa će, prilika je, druga komisija krojiti po svojoj normi. Kažu, da je kapetan ruski indjenir i član bivše komisije, došao na Cetinje, valjda zato, da prije svojeg odlazka vidi Černu Goru. I za francuskoga to isto kažu. Tufekdžia francuski još se bavi na Cetinju; on ustrojjava trofee od Grahovca. Adjutant knežev, vele, da je pošao u Carigrad, da tamo nastoji o većem dobitku.

Danak se još nije počeo kupiti; ali katastar ostaje u svojoj predjašnjoj sili. Žito je ciena, premda kukuruz zlo stoji od velikih i neprestanih kišah. Kertola (krumpir) gnije, koja je za susjedni narod glavni produkt.

Ovdje više Budve u mjestu Braičima pravi se kasarna, a kasnije će i kula; a tako se pravi put (šosé) iz Braičah u Petroviće. Mnogo siromakah iz Černe Gore došlo je, da za dobru nadnicu rade; no stiče zapovied od kneza, da se svaki ima odmah doma vraćati i rabotu ostaviti.

Onomadne, kako govore, dogodilo se gnusno ubojstvo u mjestu Čekličih. Onom što je ubijen ime je Rade. Kažu, da je Rade krao skorup, pa poslie nekoliko danah podje Rade sa sinovcem svojim u planinu, a tu je bilo i više seljanah. Tu se posvadjaju oko jedne grane. Potom se upute dalje, Rade je išao napried, a sinovac mu za njim. Sinovac gurne strica Rada, te se jadni Rade stermoglavi u nieku provalu. Sinovac nedovoljan s time, već uzme siekiru te Radu razmērska svu glavu. Skaredao dielo moralo bi imati i pristojnu kasan. Ubojica se obestervio, no se neće moći skriti.

Ovih danah rekoše, da dodjoše nieki Sērbijanci na Cetinje.

— Istom listu pišu iz Kotora 5. rujna medju ostalim i sliedeća: Kolašinci dolazili su na Cetinje, i iskali dopuštenje u kneza, da li mogu kuće praviti. Odgovorio im je da mogu, ali da s mirom stoje. Kolašinci su iskali, da se konačno predadu knezu i pod njegovu vlast. No on im je odgovorio, da ih on neće. — Za spomen pobiede na Grahovcu, vele, da je knez odredio napraviti kulu od samih turskih glavah. — Senator Novica Cerović pošao je s Cetinja u Moraču na svoje opredieljenje.

Turaka.

O bombardiranju Džede piše „Il Progresso d' Eggitto“: Šteta, koja je učinilo bombardiranje, nije porazmierno veoma znatna, budući da se je namieravale više strahovat nego u istiau škediti; ništanemanje ubila je jedna bomba pet osobah. Nieki stanovnici grada hotieli su da u barkama udare na Ciklopa, no bili su, kako se po samom sebi razumieva, odbijeni veoma osietno;

jedna ladja pripadajuća istočno-indijskom društvu „Lady Kening“ sudjelovala je također veoma revnjivo kod bijenja grada i uništivanja turskih barkih. Kod pogube osuđenih 11 osoba bila je postavljena engleska, egipatska i turska vojska. Jedan osuđenik nije podnipošto htio da se pokori; sada se je branio kao da je očajan, sada je opet molio za milost i obećavao je, da će odati važne stvari; zatim je namieravao udariti opet na engleske soldate; sto-pram onda, kad je bio ranjen iz pištolja i kad su mu odsiekli pestnicu, mogli su ga nadječati.

Od turskoga pučanstva nije nitko bio pri ovérhi; od ostalih pet napšenikah, koji nisu toliko krivi, umro je jedan u apsu; ostali bit će odpremljeni u Carigrad; kadija i redarstveni poglavica, o kojima se misli, da su također držali s krivcima, utekli su u Meku.

— U Meki se pojavila kolera, od koje je i jedan sin cara marokanskog umro. Ovu bolest doneli su poklonici iz Indie, te sad biesni i u Džedi, pak svi putnici odatle moraju u Suecu da izdrže karantin.

Njemačka.

Dne 11. t. m. bilo je u dvorskoj crkvi svečano vićenje princeze Marie s knezom Ernestom Leiningenskim.

Rusija.

Petrograd 20. kolovoza. Kad je veliki admiral veliki knez Konstantin predložio caru izvješće glavnoga gubernatora u istočnoj Sibiriji o važnosti miesta Ust Sejski na Amuru, car je naložio, da se tamo osnuje varoš Blagovješćensk, što je i učinjeno 27. travnja o. g. sa položenjem temelja manastira sv. Blagovješćenja na Ust Sejskom. Radi svojih zaslugah za amursku provinciju dobio je generalni gubernator Muraviev naslov „grofa Amurskoga.“

— Kako radostno dočekuje rusko plemstvo svojega cara na putovanju može se i otuda vidjeti, što je plemstvo vilenske gubernije pozvalo talijanskoga kuvara Tontija, koji će dobiti 12,000 fr. sr. što će samo jedan ručak za cara zgotoviti.

— Car je zapoviedio, da se u Finskoj, gdje se u crkvi većinom upotrebljava finski jezik, odsada vode u tom jeziku i crkveni protokoli.

— Iz Njemačke idu silne zanatlije u Rusiju u posljednje vrijeme, jer je zasloga vrlo dobra.

— Prošle godine iznosio je ruski državni dug 518,334,000 rubaljsh.

Azija.

Preustrojenje kitajske carinarske sisteme, koja sačinjava jedan od najbitnijih uvjeta mira, iziskuje, da se sastane miešovita komisija od evropskih i kitajskih carinarah. Ista će se, kao što se čuje, u Šangaju sastati.

Berzovjavne i najnovije vijesti

Tërst 20. rujna. Knez Gončakov prispeo je jučer iz Mletakah ovamo.

— Tajnik kneza crnogorskoga Danila, gosp. Delarue, bio je posljednjih danah prispio iz Černe Gore u Zadar, on kani sasvim odstupiti i vele da će ga izmieniti u sadašnjoj njegovoj službi drugi nieki Francuz imenom Klerval.

Tërst 20. rujna. Sanduk s mrtvim tielom pokojne gospoje nadvojvodinje Margarete prispiet će sutra u 6 sati u štaciju Kasarsi a od onud odpremit će se poštom u Nabrezinu, odkud će ga odvesti posredstvom posebnoga podvoza u Bruk.

Razne vijesti.

U Austriji ima sada 9 sveučilištah: u Padovi (od god. 1225.), Pragu (od god. 1348.), Pavii (od god. 1461.), Krakovu (od god. 1364.), Beču (od god. 1365.), Gracu (od god. 1585.), Pešti (od god. 1635.), Inšpruku (od god. 1677.), Lavovu (od god. 1784.). Holomučko sveučilište ukinuto je i sada ima samo bogoslovski fakultet. Podpuno je samo u Beču, Pragu, Krakovu, Padovi i Pešti; u Padovi i Pavii ima osobiti fakultet za matematiku. U Gracu, Inšpruku i Lavovu nema medicinskoga, u Pavii bogoslovskoga fakulteta. Godine 1857. bilo je u Beču u sveučilištu učenikah 2925, Padovi 1348, Pavii 1141, Pragu 1078, Pešti 838, Lavovu 608, Gracu 302, Krakovu 216, Inšpruku 211. U

Beču je bilo u sveučilištu učiteljah 127, Pragu 107, Pešti 71, Krakovu 62, Padovi 61, Pavii 52, Gracu 35, Lavovu 33, Inšpruku 27. Drugoga semestra 1857. godine učilo se je u sveučilištima 1796 Niemacah, 1099 Čebah, 433 Poljaka, 291 Rušnjak, 373 Slovaka, Hrvata i Srba, 2598 Talijanah, 33 Rumunja, 879 Mađjarah, 538 Čifutah, 25 inostranacah. Najviše se predaju nauke na njemačkom jeziku, poslie na latinskom. Česki se je predavalo 8 predmetah u Pragu, 1 u Pešti; poljski u Krakovu i Lavovu sve osim juridičkoga fakulteta, ruski 2 bogoslovskoga u Lavovu, taljanski 5 u Inšpruku, a u Pavii sve i u Padovi osim bogoslovskoga fakulteta, mađjarski i njemačko-mađjarski u Pešti, u Pragu 1 predmet česko-njemački. Po vjerozakonu bilo je učenikah u sveučilištima 84 i po procenata rimokatolikah, 5 i po proc. uni-jatah, Čifutah do 5 proc., kalvinah do 2 proc., luteranah do 2 proc., pravoslanih ni 1 proc., Jermenah i unitaracah nekoliko njih. Na bečko sveučilište troši se na godinu 331.306 for., na gračko 61.312 for., inšpruško 56.942 for., praško 186.834 for., lavovsko 103.728 for., krakovsko 94.238 for., paviansko 145.702 for., padovansko 130.552 for., peštansko 135.621 for. Osim toga ima u Austriji 139 bogoslovskih školah i to 115 za rimokatolike, 4 za unijate, 2 za Jermene, 9 za pravoslavne, 7 za evangelike, 1 za unitarce, i 1 rabinetski konvikt. U Ugarskoj i Erdelju ima 5 pravoslavnih akademiah, osim togđ ima 9 kirurgičkih školah, 21 škola za primalje, 7 školah za tehničke nauke i 6 trgovačkih školah.

— Nieka žena u Turkoingu — kojoj ima sad 45 godinah, rodila je nedavno dvadeseto diele.

— Grad Novo Miesto u dolnoj Kranjskoj, koji je sazidan po caru Rudolfu IV. i dato mu je bilo ime „Rudolfswert“ nakanio je prositi kod višjega miesta, da mu se na mu se na uspomenu narodjenja carevića Rudolfa opet povрати ono ime, koje je izgubio godine 1783.

— U Beču ima nieki pazikuća 6000 fr. na godinu čistoga dohodka. Takova miesta u nutarnosti grada Beča, koja nose na godinu 1000 do 2000 fr., nisu kako kažu riedka.

— Nieka ponešto mermjljava stara gospoja tužila se ovih danah na odviš zvučeći glas ure, koja je na novom tornju u Draždjanima. „Ja neznam Ivane“ reći će ona svom poslužitelju „ova ura nedopada mi se, njezin glas preveć zveči, morala bi malo više mermjljati.“ „Dajte mira milostiva gospoje,“ odgovori poštteni diečak „ona je još mlada, kad dodje u te godine, u kojima ste vi milostiva gospoje mermjljat će i ona za cielo.“

— Niekoliko danah prije porodjaja Nj. vel. carice, išla je nieka gospoja u Inšpruku u Tirolskoj 15 putah u jednu malone dva sata udaljenu crkvicu, koja se nalazi daleko u šumi — da se bogu pomoli zato, da carica porodi cesarevića.

Poziv k predplati na

ŠKOLSKI LIST.

Visoko c. k. namiestništvo odpuštom svojim od 17. lipnja o. g. br. 7933-1528 izvolilo je odobriti g. dru. Dan. Medakoviću izdavanje „Školskoga lista“ pod mojim odgovornim uredništvom.

Pozivajući ja ovim na predplatu spomenutoga lista javljam sl. našem občinstvu, da sam ga namienio svima, kojima sërce bije za mladež te priznaju, da nam je u jednu ruku u njoj sreća budućnosti, u drugu pak ruku da smo mi nju, kao svetinju, koju nam je bog povierio, dužni, što se bolje može, njegovati i izobražavati, a da dužnost obrazovanja diečijega verno izvršimo, moramo se i mi sami neprestano učiti. To pak najpouzdanije biva saobćivanjem našega znanja i iskustva. dakle književnim organom kao sredotočjem. To će nam odjako biti u „Školskom listu.“

Da učitelji i nadzornici školski, a osobito diečiji roditelji znaju, čemu će se od lista nadati — da i dopisatelji, ako ih bog dađe, znadu šta će se unj primati, ja ću evo ovdie postanje naznačiti sadržaj:

A. Odgojivanje: a) tielesno: kritike hër-

djavih običajah u ovom pogledu, predlozi za popravku uobće i posebice, predmeti iz diete-tike, gimnastike i diečijih igarah, — b) duševno: kritike nezgodnih običajah u obziru ovom, predlozi za popravku, mnienja najboljih pedagogah, praktični pokušaji njihovih predlogah; članci o odgojivanju religioznom, moralnom, hristoričkom; odabrane biblične i druge religiozne i moralne pripoviedčice, priče, basne, izbor izrekah iz sv. evangjelja, apostolah; izbor psalmah i ostaloga iz biblije, iz crkvenih i gradjanskih knjigah i spisateljah, — za narodno-školsku diecu udešeno; izbor narodnih posloviceah, pjesmicah i melodijah, i uobće sve što bi bilo u duševnu korist dieci; — c) umno: kritike i predmeti iz gramatike i pravopisa, osobito iz sintakse, koliko se i samo kako se to tiče narodne škole; iz zemljopisa i historije, prirodopisa i ekonomie, matematike i geometrie, — iz svih ovih naukah samo ono i onako, kako će biti najkorisnije po narodno-školsku diecu; — d) društveno: kritike i predmeti o odnošajima društvenim, porodičnim, gradjanskim, i sve što je kadro probuditi ljubav i požrtvovanje za obće blago, izradjeno i udešeno za narodno-školsku diecu.

B. Škola: unutrašnja i spoljašnja. Kritike i predlozi o disciplini, o načinu pisanja, čitanja, računanja, pojanja i vieronauke; postupanje sa pripoviedkama i pričama, s izrekama i posloviceama, s psalmima i molitvama, s pjesmama i melodijama; postupanje s pojedinim komadima iz crkvenih i gradjanskih čitankah; zadatci za kazovno pisanje (dictando) i samoizvode; zadatci za računanje, — sve s neprestanim obzirom na svèrhu narodne škole. Zatim članci o poboljšanju spoljašnjem i unutrašnjem (materialnom i moralnom) škole u obće i posebice: seoske, varoške, elementarne i normalne i dievojačke i nedieljne. U ovaj red ide i ukor pogdiekojeg i nevaljanog običaja školskog ili domačeg, koji škodi školi; tako isto i kritike školskih i ostalih knjigah, koje bi sa školom i njezinom svèrhom mogle doći ma u koju koliziju; poslie idu pjesme, zagonetke, sforističke misli i smiesice, a najposlie i svi školski nalozi, naredbe, izvješća, stiecišta, promocije, želje pojedinih obćinah i drugi oglasi.

Ovakovi list nije samo za učitelje i sveštenike. Ja ga istina po struci ponajprije preporučujem njima, ali im ga preporučujem i zato, da bi ga oni drugim najtoplie preporučili: list ovakov dakle meće se još navlastito roditeljima na sërce i na dušu. Uz to će „Školski list“ podticati učitelje na pedagogički napredak, on će — baš to će biti prava zadaća njegova rada — živo se zauzimati za to: kako da spasonosan spoj škole čovječijim životom u velikim njegovim pojavama odèrži, učvèrsti i povisi. — Pravac je njegov važan po oteceve i matere, budući će on podupirati istinito narodno obrazovanje. Po tom, kao što ću se već ja sam sa svom snagom poštene volje okolo toga truditi, išteću i od dopisnikah izrekom: što će god javljati ili prilagati, neka biraju predmete, neka na slatnom zèrnu i jezgri bude i odieća izabrana. Izrazi neka su predmeta dostojni — predlozi bez zetezanja i običnoga piskaravoga mudrovanja, neka se kaže kratko i jasno i snažno, a praktično. Izdavatelj „Školskoga lista“ g. dr. Dan. Medaković rado će nagraditi valjale članke. Kao poznat rodoljubac on kod ovoga lista ne samo neizgleda koristi, ali ni žèrtve nežali; pa tim će više trudu gg. dopisnikah biti pravedan. Inače dopisi na „uredništvo Školskoga lista“ molim da se šalju pod naslovom izdavaateljstva. List će izlaziti svakoga četvèrtka na cielom arku u 8-ni; godišnja mu je ciena 4 f. sr. poštom, polugodišnja 2 f. sr.

Hoće li se naći prijateljah i dostojne podpore mladomu ovomu u nas posve novomu preduzeću? Mi se nadamo, te ćemo se u toj nadi živo i složno truditi okolo obrazovanosti narodne. Složno! Jest. Odjako da nebudemo kao izverci, koji posamce tekuci tužno usišu u bezplodnom pjesku; nego da budemo kao izvori, koji preliv se u potoke, riečice i rieke veselo žubore, poljene napačajući i po obalam život i blagostanje razprostirući: da odjako nebudemo kao avuci, koji se pojediniće odjeknuvši gube,

nego kao melodije, koje sërdea čovječja uzhi-
ću u krasnoj harmoniji, oreći se u slavu boga
i diku života. U Novom Sadu 26. sèrpnja 1858.

Gjorgje Rajković,
učitelj, urednik „Školskoga lista.“

Bečka burza

dne 21. rujna 1858.

Tečaj državni papirah.

Dèržavne zadužnice	sa 5%	83 ¹ / ₄
dto od godine 1851 seria B	5%	
dto od g. 1853 s povratkom	5%	
dto iz narodnog zajma	5%	83 ³ / ₄
dto	4 ¹ / ₂ %	73 ³ / ₄
dto	4%	
dto od g. 1850 s povratkom	4%	
dto	4%	
dto	3%	
dto	2 ¹ / ₂ %	
Zajam s vučenjem od g. 1834, za 100 for.		
1839, 100		
1854, 100		
Bečko-gradski banko	sa 2 ¹ / ₂ %	
	2 ¹ / ₄ %	
	2	

Zadužnice zemljišnoga odkupa od dol. Austrie		
Zadužnice zemljišnoga odkupa od Galicie,		
Ugarske sa sjedinjenimi pokrajinami po 5%		
Zadužnice zemljišt. odk. od ostalih krunovina		
Bankovne dionice komad po		
Eškomptirane dionice od dol. Austrie za 500 f.		
Dionice c. k. pov. austrian. državno-željez-		
ničkog društva po 200 for. sr. ili 500		
frankah, podpuno uplaćene		269 ¹ / ₄
dto s plaćanjem na rate		
Dionice sjeverne željeznice	po 1000 f.	
bečko-glogničke željeznice	500	
šoprunsko-malobečke	200	
Budiejičko-Gmundsko-		
Linske željeznice	250	
požunsko-těrnovačke željez.		
1-og izdanja	200	
2-og s pèrvensivom	200	
aust. dunav. parobrodarstva po	500	525
Lloyda u Těrtzu	500	
budapeštanskog lančanka	500	
c. k. povl. austriansko-državnog		
željezničkog društva po 200 forint.		
Gjurske željeznice		
Galieke založnice sa 4%	za 100	
Jeliasvetina željeznica		
Južno-sieverna niemačka savezna željez.		
Tisna željeznica		
Lombardecko-mlietačka željeznica		255 ³ / ₄

Tečaj mienični.

Amsterdam za 100 holandezkih for.	for.	
Augsburg za 100 for. current		102 ⁷ / ₈
Berlin za 100 pruskih talirah		
Vratislava za 100 pruskih talirah		
Frankfurt na Mz za 120 for.		101 ³ / ₈
Genova za 300 piemontezkih lirah		
Hamburg za 100 mark banko		74 ³ / ₄
Lipko za 100 for.		
Livorno za 300 toškanskih lirah		
London za 1 funt šterlinga		10-1
Lyon za 300 frankah		
Milan za 300 austrianskih lirah		101 ¹ / ₄
Marseille za 300 frankah		119
Pariz za 300 frankah		119 ¹ / ₄
Prag za 100 forintih		
Těrtz za 100 forintih		
Mletci za 300 austrianskih lirah		
Bukurešt za 1 forint	parah	268 ¹ / ₂
Carigrad za 1 forint	parah	485
Smirna za 1 forint	parah	

Tečaj novca.

Carski dukati	6 ³ / ₄
Srebro od 4. rujna	1 ¹ / ₄

Odgovorni učrednik. Dr. Demeter.

Lutrijsko vučenje.

U c. k. lutriji u Těrtzu izvučeni su dne
18. rujna 1858 sliedeći brojevi:

15, 63, 14, 43, 7.

Bližnje vučenje bit će 29. rujna 1858.

SLUŽBENI LIST.

Nr. 15223-3481 (VI.—65) 3—2

Konkurs-Kundmachung.

Von den mit der Allerhöchsten Entschliessung vom 7. April 1854 kreirten zehn Handstipendien aus dem Ertrage des ausgeschiedenen kroatischen Antheiles der Maria-Theresianischen Waisner Konviktsstiftung sind drei Stipendien minderer Kategorie per 100 fl. CMz. mit dem Vorrückungsrechte in die höhere Kategorie von 150 fl. in Erledigung gekommen, für welche hiemit der Konkurs mit Anberaumung der Präklusivfrist bis 15. November l. J. ausgeschrieben wird.

Auf diese Stipendien, haben vorderhand und während der Dauer der mit der Allerhöchsten Entschliessung vom 8. Oktober 1853 für Eingeborene Croatiens und Slavoniens aus dem Staatsschatze Allergründigst bewilligten medizinisch-chirurgischen Stipendien, nur Rechtsstudierende, Gymnasial- und Real-schüler und Techniker Anspruch.

Die Bewerber haben ihre Gesuche an das k. k. Ministerium für Kultus und Unterricht zu stilisiren, mit dem Taufscheine, den Studienzeugnissen für die letztabgelaufenen zwei Studiensemester, mit der Nachweisung über die Vermögens- und sonstigen Familienverhältnissen, wie auch mit der Bestätigung des betreffenden Direktorates über einen allfälligen sonstigen Stipendiums- oder Erziehungsbeitrag von Seite des bezüglichen Studirenden zu belegen.

Kompetirende Söhne hierländiger Finanzbeamten haben ihre Gesuche bei der k. k. kroat.-slav. Finanz-Landes-Direktion, sonstige Bewerber bei der Direktion jener Lehranstalt, an welcher sie den letzt abgelaufenen Semester studirt haben, vor Ablauf der oben anberaumten Präklusivfrist einzubringen.

Diejenigen, die sich in Folge der für ein gleichartiges Stipendium unterm 8. Mai l. J. Z. 5790-1380 vor hier gemachten Konkursausschreibung bereits in Kompetenzgesetz haben, brauchen dormalen nicht neuerdings einzuschreiten.

Agram am 13. September 1858.

Von der k. k. kroat.-slav. Statthalterei

Nr. 15196-3472 (VI. 64) 3—2

Konkurs-Ausschreibung.

Für die mit der Allerhöchsten Entschliessung vom 26. August l. J. für die Königreiche Croatien und Slavonien mit der jährlichen Dotation von je fünf Hundert Gulden Kostgeld und ein Hundert Gulden Kleiderbeitrag Allergründigst gegründeten drei Stiftungsplätze in der Theresianischen Akademie in Wien wird hiemit der Konkurs mit der Präklusivfrist bis 8. November l. J. ausgeschrieben.

Zur Bewerbung um diese Stiftungsplätze, sind alle Angehörigen des Verwaltungsgebietes der k. k. Statthalterei berufen, und es müssen die Gesuche um diese Stiftplätze mit dem Taufscheine, Impf- und Gesundheitszeugnisse, dann sämtlichen Studienzeugnissen, belegt sein, überdies auch die Erklärung enthalten, dass die Bewerber die jährlichen Nebenauslagen von beiläufig 190 bis 200 fl. aus Eigenem bestreiten können und wollen.

Als Normalalter ist für die Bewerber das erreichte 8. und nicht überschrittene 14. Jahr bestimmt.

Die Bewerbungsgesuche sind an das Ministerium des Innern zu stilisiren, jedoch bei der gefertigten k. k. Statthalterei vor Ablauf der oben anberaumten Präklusivfrist einzubringen.

Agram am 13. September 1858.

Von der k. k. kroat.-slav. Statthalterei

Nr. 14849-3382 (VI.—63) 3—2

Konkurs-Ausschreibung.

Zur Besetzung einer Unterlehrerstelle an der städtischen Knaben-Hauptschule zu Agram, womit ein Jahresgehalt von 300 fl. CMz., ein Quartiergeldsbeitrag von jährlichen 80 fl. CMz. und eine Jahresremuneration von 60 fl. CMz. für die Ertheilung des sonnen- und feiertägigen Wiederholungs-Unterrichtes verbunden ist, wird hiemit der Konkurs mit der Präklusivfrist bis Ende Oktober l. J. ausgeschrieben.

Bewerber um diese Stelle, haben ihre an die gefertigte k. k. Statthalterei stilisirten Gesuche mit dem Taufscheine, mit dem für Hauptschulen gültigen Lehrfähigkeits- so wie mit dem Verwendungs- und Sittenzeugnissen und mit der Nachweisung über ihren Stand, (ob nämlich ledig oder verheirathet) zu belegen und in wie ferne sie bereits beim Schulfache verwendet sind, im Wege ihrer Schulvorstellung, sonst aber unmittelbar und zwar, vor Ablauf der oben anberaumten Präklusivfrist beim Agramer erzbischöflichen Diözesan-Consistorium einzubringen.

Zur Erlangung dieser Unterlehrerstelle wird die vollkommene Kenntniss der deutschen und illyrischen Sprache gefordert.

Von der k. k. kroat.-slav. Statthalterei

Agram am 6. September 1858.

Nr. 14439-3550-14796-3375 (VI.—62) 3—2

Avviso di Concorso.

Viene aperto il concorso a tutto il 20. Settembre a. c. al posto di maestro delle lingue italiana e tedesca presso l' i. r. Scuola reale inferiore completa di Zara.

L' annuo emolumento e' di fiorini 600, col diritto di avanzare sino ad 800 e 1000 fiorini dopo dieci; e relativamente venti anni di soddisfacente servizio in questa qualità.

Gli aspiranti a questo posto debbono produrre all' i. r. Luogotenenza della Dalmazia le loro domande in bollo competente, corredate de' Certificati di nascita, degli studj percorsi delle anteriori occupazioni, e in ispezialità comprovare l' idoneità all' insegnamento delle relative materie, allegando a tal uopo l' attestato di aver subito con soddisfazione l' esame d' abilitazione al magistero, prescritto pei maestri di scuole reali coll' Ordinanza Ministeriale 24.

Aprile 1853 (contenuta nel Bollettino delle leggi dell' Impero dell' anno 1853 pag. 347.)

Quelli che sono attualmente occupati in un pubblico ufficio o nel magistero s' insinueranno a mezzo di loro capi d' ufficio; quelli che non coprono verun impiego, mediante la competente autorità politica.

La lingua d' insegnamento dell' Istituto è l' italiana. Chi non potesse produrre ancora l' attestato del subito esame d' abilitazione, e si sentisse disposto di assoggettarsi entro un anno all' esame indispensabile per l' effettività, potrebbe intanto essere ammesso alla supplenza della vacante cattedra, però col normale emolumento di supplenza.

Quest' osservazione valga di regola agli aspiranti nello estendere le loro domande.

Dall' i. r. Luogotenenza.

Zara 12. Agosto 1858.

Br. 1478-1403 (DS—71)

3—3

Izrok.

Obnarodovanje napisnikah gruntovničkih u sèrbskoj vojvodini i u tamiškom Banatu glede negdašnje županije krašovske (sadašnjeg lugoškog okružja.)

Od strane c. k. ravnateljstva gruntovnicah u Temišvaru daje se kroz c. k. ravnateljstvo u Zagrebu u obziru napredujućega uvedenja gruntovnih novih knjigah u sèrbskoj vojvodini i u tamiškom Banatu uslied naredbe c. k. popočiteljstva pravosudja od 22. sèrpnja 1858. br. 14,066 na znanje sliedeće:

I.

U sèrbskoj vojvodini i u tamiškom Banatu je u svèrhu uvedenja gruntovnih novih knjigah, miestimičko izvidjenje polag občinah, sa već prije miestno izvidjenima občinama niemački i vlaški Lugoš, Škribestye i mali Zorlentz, također i u svih ostalih občinah negdašnje županije krašovske (sadašnjeg lugoškog okružja) posve obavljeno, te napisnici gruntovnički ujedno sa čestičnimi registri i nacerti koji k istim spadaju, bit će svakome na ogled izloženi, od 1. rujna 1858 počemši, i to

a) vèrhu svih godine 1848. k županii krašovskoj spadavših občinah, koje sada sudbeno okružje c. k. kotarskog ureda bogsanskog i Oravičkog sačinjavaju, u c. k. gruntovničkoj pisarnici u Oravici, i

b) vèrhu svih ostalih godine 1848. k županii krašovskoj spadavših občinah u c. k. gruntovničkoj Pisarnici u Lugošu.

Obavljanje poslova i uredovanjeh naznačenih u izroku ovom ima se započeti takodjer 1. Rujna 1858. i u svèrhu ovu odredjen je

c. k. kotarski sud u Oravici za pod a) i

c. k. okružni sud u Lugošu za pod b) naznačene obćine.

U obziru obćinah niemački i vlaški Lugoš, Skibestye, i mali Zorlentz, imadu valjati naredbe proglašene u izroku od 30. ožujka 1857.

Podpuni sadèržaj te time i diel II. ovog pod dne 22. sèrpnja 1858 izdatog izroka uvršten je u službenih listovih bečkih novinah od 14., 15. i 18. kolovoza t. g. br 185, 186 i 188.

C. k. ravnateljstvo gruntovnicah
u Zagrebu dne 30. kolovoza 1858.

Nr. 10765 (Fin.—36)

(3—2)

Kundmachung.

Auf dem im Agramer Comitæ nächst Vèrbövec und Kreutz gelegenen Fondsgute Preseka wird die heurige Traubenfenchung von Weingarten Marinovska Gemeinde- und Bezirksämlich auf 18 Eimer geschätzt, so wie das heurige Bergrecht mit 96 Eimer und 4 Halbe am 26 September 1858 und zwar, dieses letztere um den Ausrufungspreis von 192 fl. 6 kr im Wege der öffentlichen Concurrenz veräußert werden, wozu alle Kauflustigen hiemit eingeladen werden.

K. k. Finanz-Bezirks-Direktion

Agram am 14. September 1858.

Vrabec.

Nr 3609 c. (DS.—75)

3—2

Edikt.

Vom k. k. Landes-Gerichte Agram wird bekannt gemacht: Es sei die freiwillige Feilbietung der in die Verlassenschaft der Katharina Katkić gehörigen Fahrnisse, bestehend aus Kleidung, Wäsche, Einrichtung bewilliget, und zur Vornahme die Termine auf den 11. und 25. Oktober 1858 jedesmal um 9 Uhr Vormittags mit dem Beisatze angeordnet worden, dass bei der 2. Feilbietung die Sachen auch unter der Schätzung hintangegeben werden.

Die Kauflustigen haben in der bestimmten Zeit im Hause Nr. 119 in der Opatovina zu erscheinen.

Agram am 15. September 1858.

Klobučarić.

Jović.

Br. 5719 civ. (DS—76)

3—2

Izrok.

C. k. zemaljski sud zagrebački s time proglašuje, da će se na zahtjevanje odvjetnika Viekoslava Frigana kano upravitelja slučajne mase Stjepana Jozipovića dobro Černomerec na istu stiečajnu masu spadajuće, u kotaru zagrebačkom, blizu Zagreba ležeće gruntnim zapisnicima poreznih obćina Gračane br 202, dol Vrabče br. 1 i gornje Vrabče br. 308 zabilježeno i na 31,500 fr. sr. sudbeno procijenjeno dana 14. listopada 1858. kano na drugi rok u 9 sati pri podne na licu miesta dražbenog dobra Černomerec za ili nad procijenbenom svotom kano takodjer i izpod procije e najviše ponudećemu putem sudbene overhe prodati, s tom primietbom, da će kupac dugove uknjižene do iznosa kupovnine po naputu suda preuzeti morati.

Izvan toga se svi oni, koji, premda im posebna ubaviest prispjela nebi, sciene, da su upisom u javne knjige takodjer stekli hipotekarno pravo na istu dražbovnu nepokretnost, pozivlju, da isto pravo do prodaje dobra ovomu sudu tim sigurnie prijave, jer će inače sebi sami pripisat imati, ako se razprava kupovnine bez njih obavi, te oni od kupovnine, nakoliko bi po drugim vierovnicima izcérpljena bila, izključeni ostanu.

Istom tako imadu svi oni hipotekarni vierovnici, koji u miestu suda, ili blizu njega neobitavaju, za obranu prava svojih kod predstojeće razdielbe kupovnine, u miestu suda punomoćnike si odabrati, te ime i obitavanje takovih de prodaje sudu ovom prijaviti, inače bo za one, koji bi istu prijavu učiniti propustili, zastupnici na njihovu pogibelj i trošak ureda radi naimenovati će se, kojim će se sve daljnje dostave uručiti.

Izvadak gruntni, prociena i dražbeni uvieti, mogu se svaki dan kod ovog suda u vremenu uredovanja uviditi.

U Zagrebu dne 18. rujna 1858.

Klobučarić.

Jović.

Br. 2576 pol. (Izv.—245)

3—1

Oglas.

Pošto bi sa dosadanjim najmiteljem prava pobiranja obćinskog nameta za točenje pitja i siečenje mesa uz obvezu držanje mesnicah u kotaru vinodolskom ugovorom ustanovljeno vrijeme najamno sa 19. studenoga 1853 izteći imalo, s toga se razpisuje time dražba, glede iznajmljenja prava pobiranja obć. nameta na točenje pitjah i siečenje mesa uz obvezu držanje mesnicah u ciolom kotaru vinodolskom na dan 12. listopada t. g. u pisarni podpisatog c. k. kot. ureda u 9 sati pri podne pod sljedećimi uvieti:

1. Od 20. studenoga 1858 iznajmljuje se pravo pobiranja obć. nameta za točenje pitjah i siečenje mesa za jednu ili 3 godine tim načinom, da će najmitelj jednu mesnicu u Novom, za ovu i obćinu Zagon, jednu u Bribiru, za obćinu istog imena, jednu u Crikvici za ovu kao i one Selce i sv. Jellena, jednu u Grižanah za ovu i obćine dio Belgrad do sela Pece a napokon jednu u Drevniku za istu obćinu ostali dio obć. Belgrad i obć. Siljevicu držati i puk istoj mesnici spadajući vaviek friškim i dobrim mesom služiti imati.

2. Ciena fiskalna za iznajmljenje upitnog prava opredieljena je:

za političku obćinu Novi	1230 fr.
„ „ „ Crikvenica	805 fr.

ukupno indi opredieljuje se ciena fiskalna za cio kotar u 2035 fr.

3. Poduzeti želeći imade pri početka dražbe 10% vadium u ruke dotičnog ličbenog povierenika položiti, koje će poslie izvršene dražbe svima izim na mitelja povratiti se, najmitelj pako istoj svoti kod sklopljenja ugovora manjak do podpune jamčevine bude izpuniti imao.

4. Ciena mesarenja će se po podpisatome c. k. kot. uredu od vremena do vremena ustanoviti, nu ipak tako da će se ciena govedine pol krajcare skuplje po senjskoj limitaciji ravnati, ostalog malog blaga ustanovljuje se ciena, što je siečenje takovog slievstvom obstojeće vis. naredbe c. k. namiestništva svakom dopušteno, razumieva se da najmitelju pravo pobiranja na ovo odpadajućeg nameta podpuno pripada.

5. Pismene ponude stigavše kasnie 12 sati za jutra gore ustanovljenog dana, neće se u obzir uzeti.

6. Ostali uvieti na ovogodišnji ugovor utemeljeni, mogu se vazda kod ovog ureda uviditi.

C. k. kot. ured na

Crikvenici dne 15. rujna 1858.

C. k. kot. predstojnik

B. Marišević,

Br. 568—1858 gr. (Izv.—247)

3—2

Oglas dražbe.

Shodno ovostranoj odluci od 6. rujna t. g. br. 568 uslied molbe tutora i zastupnika nasliednikah pokojnog Gjura Paulića iz Miholjca, prodavat će se putem javne dražbe dne 30. listopada i 30. studenoga 1858. kuća pod br. 40 sa $\frac{2}{3}$ urb. zemljišta u Beničancih nahodeća se, oba puta u 10 sati pri podne na licu miesta, zatim podkućnica pod br. 96 u Kućancih sa $\frac{2}{4}$ urb. zemljišta nalazeća se, gore stavi-

tog roka na licu miesta i to svaki put u 3 sata poslie podne, ličbena ciena za nepokretnosti u Beničancih sa 240 fr. a za nepokretnosti u Kućancih takodjer sa 240 fr. sr. ustanovljuje se.

Kupiti želeći imadu pri dražbe 10% vadium položiti.

Ostali dražbeni uvieti mogu se svaki dan kod c. k. ureda kao suda ovog i prigodom dražbe uviditi.

C. k. kot. ured kao sud

u dol. Miholjcu dne 9. rujna 1858.

C. k. kot. predstojnik

Kršnjavi.

Br. 889 (Izv.—242)

3—3

Opoziv.

Izrokom ovdašnjim od 12. sèrpnja t. g. br. 578 proglašena dražba kuće Bare udove Buneta u Vèrbovskom pod br. 68 ležeće, opoziva se, jerbo je tražbina tužiteljeva po svema namirena.

Od c. k. kot. ureda kao suda

vèrbovskog dne 4. rujna 1858.

Za c. k. kot. predstojnika

c. k. kot. pristav

M. Baneković.

Nr. 13778 (Fin.—37)

3—2

Kundmachung.

Von Seite der k. k. Finanz-Bezirks-Direktion zu Essek wird hiemit kundgemacht, dass, nachdem die mit h. Finanz-Landes-Direktions-Kundmachung Nr. 8847 de 1858, dann von hieraus unterm 24. August 1858 Z. 1.690 ausgeschriebene und in Nr. 163 und folg., dann 198 und folg. der Agrar Zeitungs, auch in Nr. 163 und folg., dann Nr. 197 und folg. der Narodne Novine verlaubliche erste und zweite Versteigerung zur Verpachtung des Ertrages der ärarischen Brückenmauth auf der Station Piškovec ohne Erfolg geblieben sind, die dritte und letzte Versteigerung unter denselben in der erstbezoogenen Kundmachung bekannt gegebenen Bedingungen und Modalitäten, jedoch nachdem mittlerweile die Regulirung der Mauthtarife erfolgt ist, mit dem Fiskalpreise von 1149 fl. 60 kr. österreichischer Währung am 6. Oktober 1858 in den üblichen Vormittagsstunden abgehalten werden wird.

K. k. Finanz-Bezirks-Direktion

Essek am 14. September 1858.

Nr. 3635 civ. (Izv. 246)

3—2

Edikt.

Vom dem k. k. Comitatsgerichte Warasdin als Abhandlungsinstanz wird bekannt gemacht: Es sei über Ansuchen der Erben die freiwillige öffentliche Feilbietung des zum Nachlasse der Frau Josefine v. Ožegović gehörigen adeligen Gutes Čanjevo, im Grundbuchs-Protokolle Z. 116 Steuergemeinde Čanjevo, Protokolls-Z. 52, Steuergemeinde Vinično und Protokolls-Z. 35, Steuergemeinde Bisak vorkommend im politischen Bezirke von Kreutz gelegen, bewilligt, und zur Vornahme derselben zwei Feilbietungstagsatzungen auf den 11 Oktober und 2 November 1858 Vormittags 9 Uhr und über Begehren der Erben am Orte des Gutes Čanjevo mit dem Beisatze angeordnet worden, dass das Gut bei der zweiten Feilbietungstagsatzung auch unter dem Schätzungswerthe und Ausrufspreis von 14722 fl. CMz. jedoch mit Vorbehalt der obervormundschaftlichen Genehmigung hintangegeben werden wird. Das Gut besteht aus dem 1 Stock hohen gemauerten Wohnhause sammt Wirthschaftsgebäuden, dann an Aeckern, Wiesen und Waldungen im Flächenmasse von ungefähr 315 Jochen.

Die Lizitations-Bedingnisse darunter ein 10% Vadium mit 1472 fl. 12 kr. können bei diesem k. k. Comitats-Gerichte eingesehen werden.

Warasdin am 11. September 1858.

Novak.

Fohn.

Br. 6507-1858 (Izv.—245)

3—2

Dražbeni oglas.

Suglasno sa pozivom ovogradskog sirotinskog odbora od 26. pr. m. br. 711 prodavat će se dne 7. listopada 1858 u tri sata poslie podne putem javne dobrovoljne dražbe u gradu Varaždinu, ledinskoj ulici pod k. br. 487 upisana kuća ujedno sa kućnim zemljištem na 45 □ hv. protežućim se, te na vlastitost malodobne diece Franje Štifter spadajuća, što se do javnog znanja kupiti želećim tom primietbom stavlja, da će svaki upitnu nepokretnost kupiti želeći, morat pri zapečjetja dražbe u ime vadiuma 10% izklíkne cienne u ruke izaslanog povierenika položiti, koi vadium uračunat će se kupcu u račua ll. rate, dočim će se ostalim naticateljima po dovršenoj dražbi povratiti. Nadalje pošto bi prodaja prespomenute kuće dobrovoljnim putem se preduzimala, to se neće izpod procienbene svote 1000 fr. sr. prodati. Napokon kupac imat će odmah po zaključenoj dražbi 40 fr. sr. a 1. siečnja 1859 dod. opetovano 200 fr. položiti, koi posliednji iznos ujedno sa suviškom od kupovno-prudavne svote meći će na kući uz zadužnicu na prvo mjesto ubilježiti se imajuće, osigurati, sve sa prenosom zakonito skopćane troškove i pristojbene manje i od dana preuzetja tekući porez i dometo nositi i namirit će kupac.

Obsirnii uvieti mogu se u obićajne uredovne sate kod podpisanog poglavarstva uviditi.

Poglavarstvo grada Varaždina dne 14. rujna 1858.

Gradski predstojnik

Vinković.

Nr. 712 pr. (Izv.—243)

3—2

Concurs-Ausschreibung.

Es ist bei dem k. k. Comitatsgerichte Warasdin eine Akzessisten-Stelle in der XII. Diäten-Classe mit dem Gehalte jährlicher 400 fl., oder für den Fall einer graduellen Vorrückung, mit dem Gehalte jährlicher 350 fl. mit dem Vorrückungsrechte in die höhere Gehaltsklasse in Erledigung gekommen.

Bewerber um diesen Dienstposten, haben ihr gehörig dokumentirtes Gesuch unter Nachweisung ihres Alters, Standes und Religion, ihrer Studien und Kenntniss der deutschen und kroatischen oder einer südslavischen Sprache, dann der allfälligen bisherigen Dienstleistung und sonstiger Befähigung zu der zu besetzenden Stelle, mit der Angabe ob, und in welchem Grade sie mit einem Beamten des k. k. Comitatsgerichtes Warasdin verwandt oder verschwägert sind, beim gefertigten Präsidium binnen 4 Wochen vom Tage der dritten Einschaltung des Ediktes in diese Zeitung gerechnet, und zwar: wenn sie bereits angestellt sind, durch ihre unmittelbare Vorgesetzten, sonst aber durch ihre politische Behörde einzubringen.

Warasdin am 12. September 1858.

Vom Präsidium des k. k. Comitatsgerichtes.

Br. 317 (Dp.—69)

3—3

Natiečaj.

Kod trivialne učione u Tuhlju, u podžupanii Klajnec sa 1. studenoga t. g. uvesti će se pomoćnik učiteljski, s kojom službom skopćapa je plaća od 150 f. sr. i konak primierni.

Svi, koji službu ovu dobiti žele, neka se sa sviedočbama moraliteta i dosadanjeg službovanja ili podučavanja kod nižepodpisatog najdulje do 10. listopada t. g. prijave. Maria Gorica dne 2. rujna 1858.

Tomo Gajdek,

kotara Tuhelj učionah nadziratelj.

Nr. 732 pol. (Izv.—244)

3—2

Konkurs-Kundmachung.

In der Gemeinde Nedelić und Novakovec wird je eine diplomirte Gemeinde-Hebamme mit einer Subvention jährlicher 80 fl. CMz. aus der Gemeinde-Casse aufgenommen.

Die Gesuche um diese Stellen sind bis Ende November 1858 hieramts zu überreichen.

K. k. Bezirksamt

Čakurn den 4. September 1858.

OGLASNIK.

(Dp. 61)

6—6

Dievojačko odhranilište
baronice Ide Lazarini rodjene grofice
Barbo u Rieci.

Ovoj je u dio pala visoka milost, da stoji pod pokroviteljstvom Nj. veličanstva carice Karoline Auguste, koja joj je carskom darežljivostju jednu dievojku za odhranjenje premilostivo povieriti dostojala.

Ista zaključuje sadašnju školsku godinu koncem kolovoza i započima bližnju 1. listopada o. g., koja će kao sve sljedeće trajati 11 mjeseci. Ona je znatno razprostranila svoj dielokruć, jer je nesamo zadobila veće školske prostoriye, nego je i pomnožala svoje učiteljsko osoblje za dvie nove učiteljice, medju kojima jedna Francuskinja upravo iz unutarnje Francuske. Podučavanje se razdieljuje u 5 kurzah, u posliednjem će se dievojke podučavati u kućnom gospodarstvu kao takodjer u napravljanju ženskih opravah i u dielu maršandmodskom. Pitomice plaćaju za podučavanje i cielo obškérbljenje 250 fr. na godinu u polugodišnjih rokii unapred. Obsirnii programi poslat će se poštom prostom od poštarine i mogu se takodjer dobiti u Zagrebu u knjigarnici g. Prettnera i u Karlovcu pri g. knjigotèrzu Ghilardiu.

Rieka 20. kolovoza 1858.

(DP—73)

(4—1)

Lizitation.

Im Lectorats-Gebäude Nr. 73 am Capitel-Platz sind mehrere Hundert Eimer Wein, Weinfässer, Bodungen, Einrichtungsstücke und verschiedene andere Hausgeräthschaften vom 27. d. M. angefangen, täglich im Lizitationswege gegen gleich bare Bezahlung zu verkaufen.

Dp.—71

3—2

Prirod groždja

u vinogradih na stiečajnu masu g. Stipana Jozipovića spadajućih, prodavat će se za gotove novce dne 29. rujna t. g. u Mikulićih.

Carsko-kr.

službene

NARODNE

NOVINE.

Novine ove izlaze svaki dan izvanredne i prazničke na čitavom listu. — Polugodišnja predplata je za domaće u novinarici 4 for. srebra. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom posiljati, 6 for. sr. —

Za službene oglase opredjeljena je uvertisina: 4 kr. sr. od linije za prvi put; a zatim za svaki put 2 kr. sr. — Za druge oglase ili posebne članke plaća se do 10 linija 20 kr. sr., dalje pak od svake pojedine linije 4 kr. sr.

Uredovni dio.

Nj. veličanstvo dostojalo je podieliti lučkom pristavu kod glavnoga lučkog i pomorsko-zdravstvenoga ureda u Senja Franji Marussigu zlatni krest za zasluge s krunom, priznajući njegove zasluge osobito one pri oslobodjenju u opasnosti bivših morskih ladjah.

Br. 219. Pr.

Oglas.

Prigodom objavljenoga u sliedstvu previšenje odluke od 27. siječnja 1857, zatim ovostranoga oglasa od 22. lipnja 1858 br. 1368 pr., za godinu 1858 podieljenja nagradah za gojenje konjah, privedeno je na natjecanje za nagrade na natjecanje zagrebačko 13 kobilah sa sisajućom ždriebadi i 11 trogodišnjih ždriebicah, od kojih su nagrade vrijednima pronadjene i nadieljene:

a) Kobila skupa sa sisajućim ždriebetom:

- 1) grofa Žige Vojkfy iz Oroslavja, kotara stubičkoga, sa 15 kom.;
- 2) seljaka Mate Baumana iz Zaprudja, kotara goričkoga, sa 5 kom.;
- 3) seljaka Petra Ivančića iz Ščitarjeva, kotara takodjer goričkoga, sa 5 kom.;
- 4) seljaka Ivana Baršića iz Žitnjaka, kotara koričkoga, sa 5 kom.

b) trogodišnja ždriebica:

- 1) seljaka Marka Lovaka i Reznika, kotara goričkoga, sa 10 kom.;
- 2) seljaka Janka Stankovića iz Ščitarjeva, kotara goričkoga, sa 5 kom.;
- 3) seljaka Marka Lončara iz Ščitarjeva, kotara goričkoga, sa 5 kom.;
- 4) seljaka Pavla Vukaca iz Dabrave, kotara vrbovačkoga, sa 5 kom. c. k. oekinah u zlatu.

Osim ovih bili su sliedeći gojitelji konjah, koji su izvrstne kobile priveli, javno pohvaljeni: Za kobile skupa sa sisajućim ždriebetom:

- 1) seljak Imbro Hrastinski iz Zaboka, kotara krapinskoga;
- 2) seljak Stjepan Ferencić iz Ščitarjeva, kotara goričkoga.

Za trogodišnje ždriebice:

- 3) grof Žiga Vojkfy, kao gore;
- 4) Tih Babić, vlastel n iz Gredice, kotara klanjačkoga;
- 5) Franjo Verner, c. k. poštmestar iz Popovca, kotara sv. ivanskoga;
- 6) seljak Stjepan Turković iz Ščitarjeva, kotara goričkoga;
- 7) seljak Ivan Benčić, takodjer iz Ščitarjeva i
- 8) seljak Juro Horvat iz Reznika, kotara goričkoga.

Što se ovime do javnoga znanja stavlja.

Od predsjedništva c. k. herv. slav. namjestništva.

U Zagrebu dne 17. rujna.

Neuredovni dio.

Austrijska carevina.

Zagreb. Prečastni ovdašnji kanonik Franjo Šaflija darovao je u slavu narodjenja carevičeva ubožnom zavodu u Zagrebu pet fr. sr.

Beč 20. rujna. Za narodnu banku prispiela je iz Frankfurta znatna množina srebra.

— Svečani pokop preminuvše gospoje nad-

vojvodinje Margarete u carsku raku kod kapucinahit će dojučega četvrtka 23. o. m. Mrtvo tijelo pokojnice dopratit će se ovamo 22. o. m. i svečano metnut na odar u dvorskoj kapeli.

Beč 20. rujna. Najvišjom dozvolom dopušteno je političkim bjezuncima: Julia Konradu Burhardu, Ljudevitu Danču, Ljudevitu Kotlu, Josipu Kišu, Josipu Balogu, Vatroslavu Acéla i Ilii Šandoru Rakiću iz Magjarske, Josipa pl. Voronieckomu, Kostu pl. Bobčinskomu, Dragutinu Kriničkomu i Mavri Kristu iz Galicie, Martinu Kerestešu i Dominiku Salanci-u iz Erdelja i Franji Bergeru iz Štajerske, da se uslied svoje putem poslanstva predate prošnje mogu povratiti bez kazni u austrijsku državu.

Beč 20. rujna. Nj. preuzvišenost general konjaništva grof Šafgotče zapoviedajući u Moravskoj i Šlezii ide uslied najviše zapoviedi u Varšavu, da pozdravi tamo cara Aleksandra u ime Nj. velič. našega cara. U njegovoj pratnji nalazit će se pukovnik Edelsheim i konjanički satnik knez Hohenlohe od pobočničkoga zbora.

Beč 21. rujna. G. dr. Dančer, profesor anatomie u Inspruku, otišao je 16. o. m. od onud u Moncu, da tamo omaže dragom mašču mrtvo tijelo preminuvše gospoje nadvojvodine Margarete.

— U Baji umro je g. Bogoboj Atanacković u 32. godini svoga života. On je bio veoma cienjeni advokat, revni ljubitelj svoga roda i viešt sèrbski spisatelj.

— U Karlovcima nadali su se dne 20. rujna preuzvišenom gubernatoru, gospodinu fml. grofa Koroninu. Za doček činile su se velike pripreve.

— Preosveštena gospoda episkopi došli su svi u Karlovec izim temišvarkoga, koga takodjer očekuju. — Misli se da će sinod skoro svršit svoje poslove. Govori se da će biti samo jedna siednica, budući da će se samo vladika za karlovačku eparkiju u Hèrvatskoj izabirati.

— Od 15. kolovoza do 15. rujna slušali su učitelji u Karlovcima novi praktičan način školskoga nastavljanja. Svih zajedno bilo je 38 od kojih osim petorice iz Vojvodstva, svi drugi bili su iz Banovine. Svi su imali besplatno ručak i večeru u tako svanom „Blagodiejanju“ a od karlovačkih gradjanah besplatne stanove.

— Gospodin Nikola Dimitriev pl. Sviečin, prvi violinist u carskim kazalištima u Petrogradu i komandier velikoga reda nišan iftihara dva puta je u madjarskom kazalištu s velikom pohvalom svirao a sada namierava ići u Carigrad; putujući onamo kažu da će se svratiti i u Novi Sad i tamo dati nekoliko predstavljajah. Tom prigodom priobćuje Sèrbski Dnevnik nekoliko redakah o njegovom životu, koje njihove zanimivosti radi i mi ovo priobćujemo:

On je potomak grofovske porodice Dul, koja se u 14om stolieću iz Kurlandije u Rusiju preselila, i zakon pravoslavni primila. Od preseljenja pa do danas izlazili su iz nje muževi, koji su se popeli na najviše stupnje zvanja i dostojanstva. Tako je bio otac našeg virtuozu, Dimitrie Petrović Sviečin, kao general u gardi g. 1812 odlikovan. Godine 1824. dobi ovaj nasliednika u Nikoli Dimitrijevom, o kome je ovdie govor. Naklonost deteta k muzici primietivši, pošlje ga god. 1830 u strane zemlje, najprije u Drazdijane, gdje ga je profesor Haze, a za njim Lepinski podučavao, pa onda u Genovu, gdje ga je naposljedku Paganini izobrazio. Godine 1832. postane počastnim članom filharmoničnog društva u Monakovu. U 13oj pak godini svojoj svirao je u Hanoveru, Lipisci, Dessavi i u Vajmaru — svuda s najvećim uspjehom. U Monakovu dobio je od kraljice skupocien prsten, dragim kamenjem izkićen; isto je tako

odlikovan i od Nj. vel. cara Ferdinanda, pred kime je te godine takodjer svirao, a tom prilikom od Nj. vel. sadašnjeg cara raskog, koji se tada kao veliki knez u Beču bavio, dobio je zlatan sat i lenac. Poslie toga je u Italiju prešao. U Rimu bude poslie više koncertah u kapitolu kranisan, od samog pape pak bogato nagradjen. Zatim je putovao u Francusku, Englesku i Ameriku. Godine 1840 vrati se u otačinu, i u Petrogradu gdje je od cara Nikole odlikovan bio. U Kievu, Moskvi i Odesi primivši ga s entuziazmom. Od ovud se okrene Carigradu i ovdie je pred sultanom Abdul-Medžidom svirao. Poslie tri koncerta dobije od njega na dar 175,000 grošah, skupocien prsten, burmuticu, nieku osobenu lulu i ibrik za kafa i bude halmenovan dvorskim violinistom i komanderom velikog reda Nišan-Ifthihara. Godine 1850. svirao je u Malti, zatim u Napulju, gdje je u teatru Delfondo na želju kraljevu vieštinu svoju pokazao, pa počem je ovu i pred herceginjom Beri osviedočio, vrati se slavom uviđen u Rusiju.

Prag 18. rujna. Nj. kr. visost princ pruski Dragutin prispeo je danas u 7 sati 15 minutah u pratnji Nj. preuzv. g. glavnoga pobočnika Nj. vel. fml. grofa Grūnea u Babenc.

Sèrbija.

— Iz Sèrbije javljaju da je narodna skupština odobrena. Vlada je dakle nadjačala senat, jer ona je želila skupštinu a senat bio je proti njoj.

— Posliednjih danah skoro došlo je do promiene u ministarstvu. Po svoj prilici sada neće toga biti, jer pitanje o skupštini narodnoj riešeno.

Tallanska.

Genova. Strašnom zločinstvu sudilo se ovih danah kod ovdašnjegavišjega sudišta. Kao obtuženik stajao je pred sudom nieki Tragiai — u službi biskupa sarzanskoga. On se je, akoprem oženjen i otac od nekoliko diece — družio s malovriednim ženskama i dapače najmlio je jednoj od njih stan tik kuće, u kojoj je stanovao sa svojom zakonitom ženom. Njegova žena — primier stèrpljivosti i podenosti — mučala je, da ne liši svoga muža i s njim svoju diecu svakdanjega kruha, no ipak je grizo cèrv tuge na sèrcu njezinom, koja je još uvijek jednako ljubila svoga muža. Ona oboli i ovo je bilo ono, što je Tragiai već odavna želio. Da se liši takove osobe, koja je znala za sve njegove razuzdanosti, odvažio se je otrovati ju. Tobož kao da je dobio od niekoga liekara koristan prešak, dao joj je otrova vlastoručno, no osim žestokoga bljuvanja, gèrčevah i tèrzanja neimaše to nikakvoga drugoga uspieha. Vriedna žena nije ni pomislila na strašnu nakanu svoga muža, niti je samom liečniku drugi dan kazala što joj se je dogodilo. Ni takovo rietko žèrtvovanje nije moglo ganuti sèrce Tragiajevo, da se kani svoje namiere. Tobož kao da će nieke stare mramorske ploče da na novo polira, pribavi si on galice (Schwefelsäure) koju je hoteo posredstvom klistira da ulije u tijelo nedužne supruge. Smiešao je otrov s vodom i zamolio je priateljicu svoje žene, da ona obavi taj posao. No ona uplašena po nenavadnom mirisu galice nehtiede odmah ići na posao i baci napokon sve od sebe. Niekoliko kapih, koje su bile pale na stolnjak, sažgase ga na više miestah, što još većma pobudi sumnju priateljici, ali ipak se nije usudila pri poznatoj ljubavi svoje prijateljice premia njezinom mužu izustiti ju. Kad ni ova ubojnička nakana nije pošla za rukom, pomisli Tragiai

na još grozovitiju. On je htio da svojoj supruzi ulije u gèrlo goruće olovo. Tobož kao da ide pripravit čaj, usja olovo i gledaše da ga ulije u usta svoje spavajuće supruge. Ali providnost božja nedade ni ovaj put da mu pokus podje za rukom. — U poměrcini ulije ga mjesto u usta samo na zube i ustnice. Izvanredna i strašna bol probudi spavajuću, koja je stala po krevetu simo i tamo bacati se, te tako joj olovo sažge vrat, rame i kuk.

Strašno zavikne od velike boli. Nesretnica znala je sad, što bi se bilo imalo dogoditi s njom. Ohladjeno olovo ležalo polag nje, no ujedno klečao je pred njom i njezin za oproštenje proseći malovriedni suprug. Tko bi to vierovao? Kad opazi svoga za pomilovanje prosegčega muža, zamukne sirota, koja je malo prvo tako jaukala od velike boli. Hrabro padnosila je nesretnica strašne boli, samo da spasi oca svoje diece. Nežaka govoriti, zaprosi krefanjem i miganjem drugo jutro svoju priateljicu, da ide po liečnika, ovaj dodje ali i ovaj put hotiela je, da zavede liečnika, jer mu je rekla da se je ofurila vrućim čajem. No liečnik nedade se ovaj put prevariti, nego javi stvar sudu. I ovdie ostade plemenita supruga pri toj svojoj prvoj izreci. Ali ipak dugotrajnost i duševna muka saslušajah prisiliše ju, da povieri stvar svojoj priateljici i pokaže joj olovo, koje bijaše za nju određeno.

Nagli biegnjezinoga supruga i izreke više svjedokah, koji su čeli strašnu viku onu noć, bili su dokazi, o kojima se nije moglo dalje sumnjati. Uapšen od javne oblasti i doveden pred sud, tajao je on tvėrdokorno. Izreka priateljčina, kojoj se je povierila njegova žena, napokon i priznanje posljednje odlučio stvar i tako — dosta blago, — odsudiše malovriednoga ovoga čovieka radi trostrukoga pokušaja ubojstva na 15 godinah teške uze.

Turska.

S bosanske granice od 14. rujna pišu Šerb. Dnevniku, da je opet bilo sukoba medju Turcima i rajom. Dne 6. t. m. udarili su Turci na jednu četu hajdukah, koja je za sada izmedju Novoga i Dubice, tom prigodom zaglavio je poznati huljubaša Imbro Karamanović sa još više svojih drugovah. — Dva dana poslie toga sudara pobili su se Turci s pomenutom šumadijom pod Kozarom, gdje je šest Turakah palo a ostali, kojih je do 100 bilo, razbiegli su se bez obsira. Medju Turcima zavladao je takav strah, da se rietko koi u današnje doba sa svoga siedišta krenuti smije i ako baš koi mora kud da podje, to se nekreće bez prilične pratnje, koja najmanje trideset Turakah imati mora. Kazuju Turci i za cielo vieruju, da bez razlike sva sirotinja, koja se je medju njih povratila, dèrži se pomenutom šumadijom proti njihovoj turskoj gospodi i ostalim osmanlijama tako, da se tobože po danu sva raja u polju o lietini zabavlja a kako noć nastupi, da se listom diže i sa četom Turke dočekuje. Kèršćani naproti tvėrde, da su to same izmišljotine i gole laži.

— U Kairu pohvatili su nieke ljude, koji su proricali da će podkralj umrieti i da će na njegovo mjesto doći Ibrahimpaša. Takovih uapšenih prorokah ima 76 na broju a odpravljeni su čak u Sudan.

Moldavia i Vlaška.

U podunavskim pokrajinama spremaju se na biranje knezovah. Kandidatii uzeli su već svi francuske tajnike.

Rusla.

Car je posebnim manifestom javio, da se je 22. kolovoza velikom knezu Konstantinu Nikolajeviču rodio sin, koi je na kèršćenju dobio ime Konstantin. Novorodjeni naimenovan je isti dan glavom granatirske tiflijske regimente i određeno mu je mjesto u gvardii.

— Car i Carica došavši iz Tvera u glasoviti Trojicko-Sergieviski manastir, slušali su božju službu na grobu sv. Sergeja a prije svoga odlaska posietili su mitropolita moskovskoga Filareta, koi zbog bolesti nije mogao službu služiti. Dne 7. rujna vratili su se iz Nižjega Novgo-

roda u Moskvu a 13. otići će odande preko Smolenska i Minska u Vilnu, kamo će prispjeti 17. t. m. Tom prigodom samelit će plemstvo litvansko medju ostalim cara i zato, da se opet podigne sveučilište u Vilni. Car će se baviti tri dana u Vilni a zatim otići će u Varšavu.

Okolo Petrograda upalile su se šume i tako silno gore, da je Petrograd pun dima i da se moraju kopati grabe, da se vatri stane na put. Čitave šume izgoriele su. To je znatnu štetu učinilo i željeznici medju Petrogradom i Moskvom. Više regimentah moralo je izići da gasi vatru. U kolima na željeznici jedva se moglo siediti od vrućine. Plamen se je dizao do oblakah.

U Varšavi sakupila se je već vojska, koja je određena za manuvre. Ona se sastoji iz 20 regimentah piešakah i 10 regimentah konjanikah i spada na prvi vojeni oddiel, koi stoji pod zapoviedju kneza M. Gorčakova.

Sa Belgiom sklopio se dne 9. Rpnja ugovor sa trgovinu i pomorsko brodarstvo.

Pišu iz Tiflisa od 17. kolovoza, da je generalni pobočnik Evdokimov, zapoviednik nad lievim krilom kavkaske vojske, opet pobiedio gorane i prodro do Dargo-Bedena, stolice Šamilove. Dvie tvėrdjave sagradit će se u planini. Šamil udario je na Vladikavkaz sa 13.000 konjanikah, no major Mihinka dočeka ga sa 2400 kozakah i tako ga porazi, da je Šamil sam svoj tabor ostaviti morao Rusima.

Francuska.

Pariz 18. rujna. Maršal Pelisier uzet će kako govore ovih danah dopust na više nedieljah i putovat će poslie svoga vienčanja u Italiju.

— Nieko privatno pismo iz Napulja javlja o mnogobrojnim uapšenjima, koja su se dogodila tamo. Radilo se je o uroti.

— Maršal Kanrobert ženit će se, ali neće uzeti Španjolku kao što je rečeno, nego kćer niekoga bogatoga obèrtnika iz gornjega marnsboga okružja.

— Dojduće nedielje bit će svečano otvorena željeznica, koja će svezati Francusku sa Španjolskom.

— „Indep. belge“ tvėrdi, da su opet pokušali unesti ručne granate u Francusku, i da je više takovih granatah uzapćeno.

— U Parizu izišle su opet dvie političke brošure, jedna pod imenom „Turska pred Evropom“ a druga pod naslovom „Vlaška pred Evropom“ prva je, kažu, sačinjena pod upravom Fuad-paše a drugu sastavila je kneginja Aurelia Gikina.

— Glasu se da francuska vlada namierava graditi morske brodove sa željeznim oklopom. Ako se to izvede, dobit će pomorski ratovi sasvim drugi vid.

Bèrzojavne i najnovije vijesti

Pariz 20. rujna. Polag „Paysa“ zadržavaju se stanovnici niekih selah u Kantonu još mirno, no ipak su priredjena sva sredstva, da se izbiegne svakom mogućem sukobu.

London 21. rujna. Današnji „Times“ govori veoma emiriteljno o sadašnjoj politici Francuske, koje miroljubivosti ima se jedino pripisati, da su hartie pariškoj u burzi skočile.

Tėrst 20. rujna. Ruska fragata „Pelkin“, koja je nedavno iz Gruža ovamo došla, otišla je u Tulon. U slavu konzula Huglina, koi je iz Aleksandrie ovamo prispeo bit će danas svečani obied.

Turin, 18. rujna. U Varolo dosla je princeza Matilda Bonaparte i odsiela je kod markeza d'Aida, rođjene vojvodinje Choiseul Praslin.

Berlin, 21. rujna. Kralj je podpisao naredbu, koja uredjuje vladanje. Ona će se proglasiti po povratku prince pruskoga iz Varšave.

Pariz, 21. rujna. Baron Gros (punomoćnik u Kini) imenovan je senatorom. „Moniteur“ oprovėrgava vijesti o promieni carinarske sisteme u Algerii kao takodjer o nemirima u provincii oranskoj.

Odgovorni učrednik. Dr. Demeter.

SLUŽBENI LIST.

Nr. 14849-3382 (VI.—63)

3—3

Konkurs-Ausschreibung.

Zur Besetzung einer Unterlehrerstelle an der städtischen Knaben-Hauptschule zu Agram, womit ein Jahresgehalt von 300 fl. CMz., ein Quartiergeldbeitrag von jährlichen 80 fl. CMz. und eine Jahresremuneration von 60 fl. CMz. für die Ertheilung des sonn- und feiertägigen Wiederholungs-Unterrichtes verbunden ist, wird hiemit der Konkurs mit der Präklusivfrist bis Ende Oktober l. J. ausgeschrieben.

Bewerber um diese Stelle, haben ihre an die gefertigte k. k. Statthalterei stilisirten Gesuche mit dem Tauscheine, mit dem für Hauptschulen gültigen Lehrfähigkeits- so wie mit dem Verwendungs- und Sittenzeugnissen und mit der Nachweisung über ihren Stand, (ob nämlich ledig oder verheirathet) zu belegen und in wie ferne sie bereits beim Schulfache verwendet sind, im Wege ihrer Schulvorsteher, sonst aber unmittelbar und zwar, vor Ablauf der oben anberaumten Präklusivfrist beim Agramer erzbischöflichen Diözesan-Consistorium einzubringen.

Zur Erlangung dieser Unterlehrerstelle wird die vollkommene Kenntniss der deutschen und illyrischen Sprache gefordert.

Von der k. k. kroat-slav. Statthalterei
Agram am 6. September 1858.

Nr. 3609 c. (DS.—75)

3—3

Edikt.

Vom k. k. Landes-Gerichte Agram wird bekannt gemacht: Es sei die freiwillige Feilbietung der in die Verlassenschaft der Katharina Katkić gehörigen Fahrnisse, bestehend aus Kleidung, Wäsche, Einrichtung bewilliget, und zur Vornahme die Termine auf den 11. und 25. Oktober 1858 jedesmal um 9 Uhr Vormittags mit dem Beisatze angeordnet worden, dass bei der 2. Feilbietung die Sachen auch unter der Schätzung hintangegeben werden.

Die Kauflustigen haben in der bestimmten Zeit im Hause Nr. 119 in der Opatovina zu erscheinen.

Agram am 15. September 1858.

Klobučarić.

Jović.

Nr. 14439-3550-14796-3375 (VI.—62)

3—3

Avviso di Concorso.

Viene aperto il concorso a tutto il 20. Settembre a. c. al posto di maestro delle lingue italiana e tedesca presso l' i. r. Scuola reale inferiore completa di Zara.

L' annuo emolumento e' di fiorini 600, col diritto di avanzare sino ad 803 e 1000 fiorini dopo dieci, e relativamente venti anni di soddisfacente servizio in questa qualità.

Gli aspiranti a questo posto debbono produrre all' i. r. Luogotenenza della Dalmacia le loro domande in bollo competente, corredate de' Certificati di nascita, degli studj percorsi delle anteriori occupazioni, e in ispezialità comprovare l' idoneità all' insegnamento delle relative materie, allegando a tal uopo l' attestato di aver subito con soddisfazione l' esame d' abilitazione al magistero, prescritto pei maestri di scuole reali coll' Ordinanza Ministeriale 24. Aprile 1853 (contenuta nel Bollettino delle leggi dell' Impero dell' anno 1853 pag. 347.)

Quelli che sono attualmente occupati in un pubblico ufficio o nel magistero s' insinueranno a mezzo di loro capi d' ufficio; quelli che non cedono verun impiego, mediante la competente autorità politica.

La lingua d' insegnamento dell' Istituto è l' italiana. Chi non potesse produrre ancora l' attestato del subito esame d' abilitazione, e si sentisse disposto di assoggettarsi entro un anno all' esame indispensabile per l' effettività, potrebbe intanto essere ammesso alla supplenza della vacante cattedra, però col normale emolumento di supplenza.

Quest' osservazione valga di regole agli aspiranti nello estendere le loro domande.

Dall' i. r. Luogotenenza.

Zara 12. Agosto 1858.

OGLASNIK.

(DP—73)

(4—2)

Lizitation.

Im Lectorats-Gebäude Nr. 73 am Capitel-Platz sind mehrere Hundert Eimer Wein, Weinässer, Bodungen, Einrichtungstücke und verschiedene andere Hausgeräthschaften vom 27. d. M. angefangen, täglich im Lizitationswege gegen gleich bare Bezahlung zu verkaufen.

Dp.—71

3—3

Prirod groždja

u vinogradih na stiečajnu masu g. Stipana Jozšepovića spadajućih, prodavat će se za gotove novce dne 29. rujna t. g. u Mikulićih.

Carsko-kr.

službene

NARODNE

NOVINE.

Novine ove izlaze svaki dan izuzimajući nedjelje i praznike na čitavom listu. — Polugodišnja pred-plata je za domaću u novinarnici 4 for. srebra. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom pošiljati, 6 for. sr. —

Za službene oglase opredjeljena je uvrstbina: 4 kr. sr. od linije za prvi put; a zatim za svaki put 2 kr. sr. — Za druge oglase ili posebne članke plaća se do 10 linija 20 kr. sr., dalje po svake pojedine linije 4 kr. sr.

Uredovni dio.

Promjene u c. k. vojsci.

Wentner Franjo nadporučnik 2. razine pukovnije imenovan je satnikom 2. razreda pri gradiškoj pukovnij br. 8., Filipović Simo nadporučnik varaždinsko-križevačke pukovnije br. 5. satnikom 2. razr. pri ličkoj pukovnij br. 1., Šlaher Josip nadporučnik u miru i učitelj kod graničarsko-školske satnije u Bielovaru satnikom 2. razreda.

Neuredovni dio.

Austrijska carevina.

Zagreb. Nj. uzoritost g. stolžernik nadbiskup Haulik uputit će se prvih danah meseca listopada u Varaždin, da tamo podijeli svetotajstvo krizme vjernom pučanstvu toga grada i okolnih župah.

Zagreb. S početkom nastajuće školske godine primit će naredbom uzoritoga g. kardinala i nadbiskupa članovi družbe Isusove pod svoju upravu požezko sirotište. Doći će tamo u to ime za sada tri člana iste družbe našem jeziku viešta. Otac Ivan Pittmann, rodnom iz Kranjske od Novoga Miesta, budući Superior, prispeo je jurve u Zagreb i krenuo već put Požege, a uskoro će tamo stignuti i poznati po naših stranah misionari, koji će uz odgoj mladeži zajedno i oko misijah nastojati. Dok se častni ovi redovnici upoznađu sa svimi okolnostima, mjestnima i zavodnima odnošaji, ostat će u sirotištu i iti im na ruku i dosadnji gosp. nadstojnik.

Sva je prilika, da će oti Isusovci s početkom školske godine 1859-60 preuzeti i požezki gimnazij, zašto imaju već dozvolu od visokoga c. k. ministarstva nastave; pače im je isto ministarstvo dopustilo podignuti u Požegi i višji gimnazij.

S tom predajom rečenih zavodah družbi Isusovoj skupčane značajne troškove namirit će, a i za uzdržavanje njenih članovah potrebitu zakladu veledušno uložiti će uzoriti gosp. kardinal i nadbiskup naš. (K. L.)

Beč, 21. rujna. Uvedenje Njez. velič. carice, koja se neprestano nalazi u najpovoljnijem stanju zdravlja, bit će 30. o. m., koji će se dan kako kažu Njez. velič. i prvi put izvesti u karucama.

Beč 21. rujna. Glavni dobitak od 30 000 fr. pri vučenju srećkih grofa Palfya dne 15. o. m. zapao je nekoj siromašnoj udovi ovdie. Srećku je kupila bila nekoliko danah prije vučenja.

— Glasovita putnica gospoja Ida Pfeifer pripiela je jučer boležljiva ovamo, gdje se lieči kod nekog njezinog rodjaka.

— Kr. švedski poslanik g. baron Wedel imao je jučer audienciju pri Nj. velič. caru i polazi sutra na svoje novo mjesto u Petrograd.

— Preminuvša gospoja nadvojvodinja Margareta rodila se 24. ožujka 1840; dakle bilo joj je 18 godinah i 6 mjesecih; vjenčana bila je u Draždjanima dne 4. studenoga 1856.

— Prije nekoliko danah prispeo je ruski pravi tajni savjetnik knez Petar Gagarin iz Petrograda u Beč i to kao što se čuje s osobitim nalogom svoga cara na austrijski dvor, no još nije poznat predmet toga poslanstva.

— Ovih danah prispeo je u Beč g. Konstantin Cukić načelnik iz Beograda, koji je sučlan podunavskoga povjerenstva.

— U Karlovih Vrhah održao se je 15. t. m. 500godišnji jubilej u uspomenu utemeljenja ovoga kupalištnoga mesta.

— Polag „Fremdenblatta“ otišao je već gospodin Balabin iz Pariza i otišao je na Berlin u Varšavu, gdje se 22. t. m. car Aleksander očekuje. On će tamo po svoj prilici sastat se sa carem i Gorčakovim pa će u Beč doći prije nego što mu se nadaju. On će u Beču stanovati ondje, gdje je prije stanovao Budberg.

— Rothschildova bolnica u Jerosolimu, koja stoji pod najvišjim pokroviteljstvom Nj. veličan. našega cesara, izdala je uprav sada svoje posljednje godišnje izvješće, polag kojega je na 18 posteljah podvorila 473 bolesnika a 21,342 lieka podijelila među siromake. Od 100 bolesnikah umrla su samo tri. Troškovi za uzdržavanje iznosili su prošaste godine 14.953 fr., liekovi stajali su 2145 fr. Polag narodnostih bile su u bolnicu primljene 102 osobe iz Palestine i ukupnoga turskoga carstva iz Moldavie i Vlaške 37 iz Rusie 160, iz Pruske 2, iz Poljske 15, iz Austrie 32, iz Francuske i Algira 9, iz Engleske 2, iz sjedinjenih državah 1, iz Maroka 10, a iz Persie 3. Bolnica stoji od svoga utemeljenja u godini 1852. pod upravom doktora B. Neumanna, koji je svoje liečničke nauke svršio u sveučilištima varšavskom i bečkom. Prošaste godine poklonila je Rothschildova porodica 300.000 for. za povećanje ovoga dobrotvorno djelajućega zavoda; no ovo povećanje preduzet će se tek onda, kad se sakupe sredstva za uzdržavanje velike množine liečničkih posteljah; namjera je utemeljit 50 posteljah.

— Nj. veličanstvo car Ferdinand dostojao je Kronholzovoj bolnici za djake u Pragu darovat 200 for.

Cernagora.

Svetovidu pišu iz Kotora, da se u obziru raznošenoga glasa, da će Francuska i Rusia činit predlogah knezu cernogorskomu da se bjezgući opet vrata u Cernu Goru, nakoliko se tamo čuje, za cijelo uzeti može, da se knez neće dati nagovoriti, da prime takove predloge, jer se boji, da se time na novo razdor nauvede u njegovu državu, u kojoj je od onoga časa, odak su u govora stojeće osobe ostavile Cernu Goru, zavladała tamo sloga, bez koje nebi Cernogorci, kao što dopisnik misli, nikada održali bili pobiede na Grahovu.

Srbija.

Nieki misle da će se srbiska narodna skupština održati u Beogradu ili u Topčideru a drugi opet vele, da će se ista sastati u Kragujevcu; no za cijelo nemože se o tom još ništa kazati.

Talianska.

— Belgijske novine hoće da znaju da je sve izmišljeno, što se je govorilo o prodaji Vilefranke i pozivaju se na izvješća iz Turina. „Debats“ veli u obziru te stvari, da ovo poduzeće nema velikoga značaja, baš ako se i oživotvori.

— Polag viestih došavših iz Rima od 10. t. m. umnožit će se ondješnja francuska posada jednim batalionom lovaca.

Turska.

Sultan je preustrojivajući svoj dvor otpustio iz svoje službe do 100 kočijašah i konjušarah, isto tako odstranio je i mnoge kaikdžije iz službe sultankinjah.

Moldavia i Vlaška.

„Journal Curier du Dumant“ obznaniuje sljedeće glavne točke moldavsko-vlaškog izbornoga zakona. Biratelj bit će dvie vrste: posredni i neposredni biratelji. Posredni je biratelj svak onaj, koji od zemlje ima 100 dukatah prihoda, a neposredni, koji ima 1000 duka-

tab prihoda. Posredni biratelji naimenovat će u svakom okružju tri biratelja, koji će se sastat u glavnom mjestu, da jednoga poslanika izaberu. U varošima ili glavnim mjestima distriktab bit će samo neposrednih birateljah. Svaki je onaj varoški biratelj, koji ima u zemlji, trgovini ili industrii 6000 dukatah kapitala. Svaki biratelj mora imati 25 godinah, mora biti rođen Moldavac ili Vlah, ili prirodjen. Svaki se onaj može birati makar u kom izbornom okružju, koji najmanje 400 dukatah godišnjega prihoda ima, preopostavljajući da mu je 30 godinah, da je Moldavac ili Vlah, ili da je prirodjen. Gradovi Bukurešt i Jaš birat će tri deputirca. Gradovi Krajova, Ploješti, Galac i Ismail biraju dva poslanika, a ostale varoši po jednoga. Konvencija je lišila naravno svakoga, koji je bankrotirao ili postigo bezčestnu kaznu, prava biranja ili da bude izabran. Ova je predupredila također prevare, koju bi nieki ljudi mogli upotrebiti, da se izberu ili da imaju pravo birani biti. Ako se dokaže, da je kogod upotrebio ta varava sredstva, neka se kazni sa novčanom globom ili zatvorom, 100 do 1000 dukatah ili zatvorom od 3 danah do 3 mjeseca. Za 5 sedmicah moraju izborne liste svršene biti. Za iduće tri sedmice moraju se svršiti svi izbori. Koi hoće da bude knez: mora mu biti 35 godinah i mora da je Moldavac ili Vlah i sin jednoga Moldavca ili Vlah, on mora imati na godinu 3000 dukatah prihoda od zemlje, mora da je složio 10 godinah kao državni činovnik ili da je bio član kakve skupštine. (Ob. Nov.)

Rusija.

— Glasa se, da će knez Nikola biti naimenovan načelnikom svih učevnih zavodah po svoj Rusii a Mihajl namiestnikom državnim u Poljskoj.

— Izišao je dekret, kojim se povisuje glavni gubernator istočne Sibirie, Muraviev, u stališ grofovski s počastnim naslovom „Amurski“. U tom dekretu kaže se, da je grof Siberiu nadario trgovačkim putem na Amuru.

— Car je na ministra izvanjskih poslova kneza Aleksandra Gorčakova upravio pismo veoma priznateljno i naimenovao ga je vitezom svetoga Andrije.

— U Rusii su berzovjavne štacije u Kremenčugu, Nikolajevu i Simferopolju ovladjene da obće s inostranstvom.

Njemačka.

Berlin 21. rujna. Nj. carska visost nadvojvoda Leopold oprostio se je danas u Sanssouci-u i odputovat će večeras na Draždane u Beč.

Francuska.

Pariz 21. rujna. „Moniteur“ javlja naimenovanje barona Grossa za senatora.

— Početkom listopada oglasit će se ugovor u obziru podunavskih kneževinah. Medjutim započeli su već tražitelji prestola raditi. Gospodin Golecko otišao je iz Pariza i vratio se u svoju domovinu, putujući kući svratio se je i u Turn da se pokloni grofu Cavouru i da se u ime svojih zemljakah zahvali kralju Emanuelu i njegovoj vladi za simpatiju, koju je pokazao prema podunavskim kneževinama. U Parizu imaju najviše podpore kandidati Gjika i Šturca, protivna stranka pako čini se da je za Štirbeja i Bibecka. Izbor neće se obaviti bez znatnoga prepiranja i usljed toga nadaju se novinari, da će k novoj godini imati javljati dosta zanimivih događajah u tom obziru.

Frankf. Journ. veli da je obaviješten iz naj-

boljega izvora, da su sve dotične sile već potvrdile zaključke učinjene na pariškoj konferenciji i da će se skoro obelodaniti njezini protokoli.

Azla.

Pariz 13. rujna. (Wand.) „Patrie“ misli, da francusko-kobinkine-ka ekspedicija neće se skoro preduzeti, kao što neki dnevnici misle. Francuska i Španjolska već su se spremile. Skupilo se u Manili oko podadmirala Rigaulta više bojnih sila nego što treba; — ali zračna i vremena odnošenja odgodit će preduzeće neizbježno na dalje. Prije polovine studenoga neće se operacije nikojim načinom preduzeti, a rezultat neće prije prvih mjeseci god. 1859. poznat biti.

Glavni sadržaj ugovora lorda Elgina. Sievierni kineski viestnik objavljuje sljedeći glavni sadržaj ugovora s Kinom.

1. Ugovor od Nankinga potvrđuje se: privremeni ugovor i obća pravila ukidaju se. 2. Postupovno naimenovanje poslanika u Londonu i Pekingu. 3. Sporazumljenje da se konačno naseli engleski poslanik s njegovom familijom i svitom u Pekingu. 4. Miere u obziru putovanja, poštanske službe itd. 5. Engleski ministar ugovarat će se sa državnim sekretarom po mieri podpune ravnopravnosti. 6. Ravno pravo imat će kineski poslanik u Londonu. 7. Ovaj članak tiče se konzulata i njihovoga stupnja. 8. Kršćanstvo će se terpit (rimokatolici i protestanti) a njegovi svećenici zaštićivat će se u cijelom carstvu. 9. Engleski podanici mogu po unutarnjosti carstva zabave ili poslova radi putovati. Osobita je naredba ugovorena u obziru pasošah i varošah u rukama buntovnikah. 10. Jang-Kijang otvorit će se za godinu danah, a tri pristaništa na Jang-tse-Kijangu do Hankova otvorit će se, čim buntovnici (po svoj prilici sa djelovanjem saveznikah) napuste obale te rijeke. 11. Pristaništa u Ning-Svangu (Mančurskoj), Tang-Sovu (saliev Pečeli), Manu (otok na Taiformozu), Seratonu i Kijung-Sovu (Hajnanu) otvorena su osim toga.

Berzovjavne i najnovije vjesti.

Javlja ju iz Turina od 21. t. m.: Usled „Gazzette piemont.“ dalo je Nj. veličanstvo kralj jučer u svome dvorcu u Rakonigju svetkovinu, kod koje je bio pruski princ Gjorgje sa svojom pratnjom. Današnji broj lista „Opinione“ donosi članak pod naslovom „Villafranka“, u kojem se badava trudi da dokaže, da predaja banja ruskim trgovackim ladjama ima kao sredstvo služiti i služiti će tomu, da se austrijski upliv stegne. Pri takovom tvrdjenju može se u istinu kazati: Risum teneatis. Dalja izvješća iz Napulja potvrđuju, da nisu bila samo 8. već i 9. i 10. t. m. preduzeta uapšivanja i to kako kažu zbog političkih prestupljenah.

Javlja ju iz Firence od 21. t. m.: Pred nekoliko danah bila su dva mladića iz uglednih kućah, koji su niekim političkim beguncima hotieli pomoći da laglje uteku iz Firence u Sienu, zajedno s posljednjima od žandarmah napršena a zatim bio je jedan od istih osuđen da bude jednu godinu zatvoren u Porto-Fereju a drugi bio je odagnan iz domovine na godinu danah.

Javlja ju iz Milana od 22. t. m. Bila je druga ogleđna vožnja na željeznici medju Milanom i Magentom uz piemontesku granicu. Pri toj prigodi postradao jedan nosač, podvoz je prešao prieko njega.

Književne vjesti.

Ovih danah izašla je u Zagrebu na svijet knjižica: „Kitice crkvenih pjesamah s napjevi“ za razne prigode sastavio i u niekoličnu pomoć boljeg obiskerbljenja nemoćnih svećenikah nadbiskupie zagrebačke knjigotërztvu izručio Pavao Stoos, podjašprišt i župnik Pokupski, slavnih županih zagrebačke i varaždinske sudbenoga stola prisiednik. U Zagrebu kod Karla Albrehta, 1858. U veloj 8. sa slikom sv. Ladislava. Ciena 30 kr. sr.

Ove crkvene pjesme nikle su u raznih pobožnih prigodah i izljovi su bogoljubnoga srca, sasvim vèrstni, da slična nabožna čuvstva i u drugih probude. Pridani im napjevi na notah čine, da se po crkvah na slavu Božju i dahovnu korist pievati mogu. Okrom toga namijenjen je od poznatoga po našoj domovini pjesnika sav čisti dohodak blagoj svèrhi bratinske ljubavi. Za što se je nadati, da neće nitko žaliti one male svotice, za koju se ista knjižica u Županovoj i Hartmánovoj knjigarni nabaviti može. (K. L.)

— Uredništvo „Sèrbskih Novinah“ razposlalo je od svojega miesečnoga „Priloga“ svezke za lipanj i sèrpan. U ovima se produžuje sèrbski prevod „Istorije sèrbskoga naroda od A. Majkova“ od str. 241—288 i od 289—336. Ovaj „Prilog“ stoji 1 f. 30 kr. sr. na tri miesece.

— Kod Smolera u Budišinu izašle su tri knjižice, prevodi iz „Ruske Besiede“ pod naslovom: „Türkische Zustände: I. Bosnien von A. v. Hilferding. II. Die Hercegovina von Čokorilo. III. Die Bulgaren von Daskalov.“ (Pr. Nov.)

— Ruska učena akademija namierava sada izdavati nov „ruski riečnik.“ Predbacuju ovom riečniku, da će biti više nalik na nieku enciklopediu nego li na riečnik.

— U sedmoj knjizi ovogodišnjega „Žurnala obćepoleznih sviedenij“ ima izmedju ostalog i jedan članak: „Hercegovina i Černogorja“, a isto tako drugi: „Niešto ob akkermanskikh Bolgarah.“

— U Petrogradu je izašao ove godine „Razbor rimskago učenija o vidimom glavenstvje v cerkvi, sdielannij na osnovanii svjaščennago pisanija i predanija pervih viekov hristijanstva do 1-go vselenskago sobora“, od rektora riškoga seminarija, arhimandrita Nikanora. Drugi deo.

— Prošle godine izašao je u Moskvi „Novij sbornik ruskih poslovic i pritčej, služasčij dopolnieniem k sobraniju ruskih narodnih poslovic i pritčej, izdanih v 1848 godie“, od I. Snegireva.

— Od skupljenih dielah českoga spisatelja Josipa Kajetana Tila izašla je već 30. i 31. svezka.

— Gospodin dr. Jovan Subotić skupio je sva svoja diela i sada ih misli izdavati. Liričke pjesme izniet će oko 40 tabakah, a različita diela takodjer oko 40 tabakah.

— Pročulo se, da se u Karlovcima u pomitropolitsko-gimnazialnoj tiskarnici tiska druga knjiga skupljenih dielah g. Miloša Svetića (dra Jovana Hadžića). Kao što je g. Svetić u svoje vrijeme javio, u ovoj će knjizi biti stihotvorni prevodi.

— U Zemunu kod J. K. Soprona izašao je „Boj na Graovu o spasovu dnu 1858. godine spievao Gliša Zuban.“ Na 8-ni, 1 list, str. 14. prodaje se po 2 groša (10 kr. sr.).

— Godine 1857. izdalo se je u Rusii 1425 izvornih dielah i 201 prevod; 28 novih listovah počelo je izlaziti, te ih tako ima svega u Rusii 129 novinah i povremenih spisah. U Poljskoj se je izdalo 564 knjige, samo 20 više nego preklane, a u Rusii samo dvie.

— Aleksander Dumas, poznati francuski romanista, koi sada putuje po Rusii, naumio je izdati na francuskom jeziku jednu „rusku biblioteku“, u koju bi dolazili prevodi ruskih romanah, pripoviedakah, putopisah i svega, iz čega se vidi ruska narodnost. On misli naći mlade ljude, koji će mu prevoditi s ruskoga na francuski jezik takove stvari, a on će poslie prevode opraviti kako valja.

— Šekspirova diela prevode se sada i na ruski jezik i prvi deo već je izdan. Poznato je, da i matica česka izdaje česki prevod Šekspirovih dielah.

— Naskoro će izići od „historie českoga jezika i literature“ profesora Šembere drugo izdanje prvoga diela.

— Rimska vlada zabranila je u svojoj državi Maciejovskoga historiu slavenskih pravah i njegove spomenike historične, književne i pravoslovne slavenske. (Smca.)

Odgovorni urednik. Dr. Demeter.

SLUŽBENI LIST.

Nr. 14951-3649-15753-3622 (VI.—66)

3—1

Avviso.

Nell' i. r. Ginnasio Superiore di prima classe in Zara, ove la lingua d'istruzione è l'italiana, è da conferirsi un posto di maestro per l'insegnamento della lingua tedesca, combinata colla Filologia classica.

Pel conferimento di tale posto, cui è annesso l'annuo salario di fiorini 900 col diritto di ottazione al maggior soldo di fiorini 100) ed al conseguimento dei sistematici aumenti decennali, viene aperto il concorso a tutto il 6. Ottobre p. v. entro il qual termine dovranno i concorrenti far pervenire all' i. r. Luogotenenza della Dalmazia, col mezzo dell' autorità da cui dipendono per ragione d'impiego o di domicilio, le loro istanze corredate dei documenti comprovanti l'età, la religione, gli studi percorsi, i servizii sostenuti, la conseguita abilitazione al magistero giusta il Regolamento per gli aspiranti ad una cattedra ginnasiale dd. 24. Luglio 1856, indicando eziandio il grado di parentela od affinità in cui fossero congiunti con taluno dei docenti presso il Ginnasio suddetto.

Dall' i. r. Luogotenenza Dalmata
Zara 7. Settembre 1858.

Nr. 11084 (Fin.—38)

3—1

Kundmachung.

Zur Verpachtung des Mauthtrages an den k. k. Wegmauthstationen zu Sesvete, St. Ivan, Carlstadt und Rakovpotok und an der k. k. Ueberfuhrstation zu Podused auf die Zeit vom 1. November 1858 bis Ende Oktober 1859 wird eine dritte und für die Wegmauthstation Vinično (Breznica) eine vierte Lizitation auf den 4. Oktober 1858 mit dem Beisatze ausgeschrieben, dass diese Versteigerung unter denselben Bedingungen und Modalitäten bei der k. k. Finanz-Bezirks-Direktion Agram abgehalten werden wird, welche in der dem Amtsblatte der Agramer Zeitung beigedruekten Kundmachung der hohen k. k. kroat.-slav. Finanz-Landes-Direktion vom 13. Juli und 13. August 1858, Z. 8347 und 10 98 enthalten sind.

Von der k. k. Finanz-Bezirks-Direktion
Agram am 20. September 1858.

Heim.

Sek. I. Abth. 6 Nr. 8283 (DS—77)

1—1

Concurs-Ausschreibung.

Bei dem k. k. Zentral-, Hafen- und See-Sanitätsamte zu Zengg ist die Stelle eines Bootsmanns, mit welcher ein Jahresgehalt von zwei Hundert fünfzig Gulden und der Bezug der Montur in Natura verbunden ist, in Erledigung gekommen.

Da gelegentlich der früheren Concurs-Ausschreibung keine geeigneten Kompetenten für diese Stelle sich gemeldet haben, so wird zur Besetzung dieser Stelle der neuerliche Concurs in der Art eröffnet, dass die betreffenden Kompetenten ihre diesfälligen gehörig instruirten Gesuche im Wege ihrer vorgesetzten Behörden, welche diesen Gesuchen auch die Qualifikations-Eingaben über die Bittsteller beizuschliessen haben, bis 20 Oktober d. J. bei dem k. k. See-Inspektorat zu Zengg einzureichen haben, wobei übrigens ausdrücklich bemerkt wird, dass auf nachträglich einlangende Kompetenten-Gesuche keine Rücksicht genommen werden könne.

Agram am 20. September 1858.

Vom k. k. Landes-General-Commando zu Agram.

OGLASNIK.

(Dp. 74)

2—1

Roditeljima i tutorima.

Podpisana preporučuje i za dojuču godinu svoje od visokoga c. k. ministarstva odobreno učilište za dievojke.

U istom podučavat će se dieca uz obične učevne predmete kao što su: čitanje, liepo pisanje, kršćanska nauka itd. i u jezicima, risanju, muzici, zatim u svim ženskim ručnim radnjama, finom švelu, vezilu svake vèrste do vezila u zlatu, kao i u načinjanju cvietovah i voća u vosku i papiru.

Podpisana prima takodjer dievojke pod jeftinim uvjetima na koštu i u podpunu obiskerbu.

Ivana Janda

izpitana učiteljica; stanuje u dugoj ulici
br. 780 naprema apoteki k spasitelju.

(DP—73)

(4—3)

Lizitation.

Im Lectorats-Gebäude Nr. 73 am Capitel-Platz sind mehrere Hundert Einer **Wein, Weinläusser, Bodungen, Einrichtungsstücke** und verschiedene andere **Hausgeräthschaften** vom **27. d. M.** angefangen, täglich im Lizitationswege gegen gleich bare Bezahlung zu verkaufen.

Carsko-kr.

službene

Novine ove izlaze svaki dan izuzev nedjelje i praznika na čitavom listu. — Polugodišnja predplata je za domaće u novinarici 4 for. srebra. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom pošiljati, 6 for. sr. —

NARODNE

NOVINE.

Za službene oglase opredjeljena je površina: 4 kr. sr. od linije za prvi put; a zatim za svaki put 2 kr. sr. — Za druge oglase ili posebne članke plaća se do 10 linija 20 kr. sr., dalje po 10 linija 4 kr. sr. —

Koncem ovoga mjeseca počimlje se posljednji četvrtgodišnji tečaj ovih novinah; poziva se dakle domorodno občinstvo, da predplatu svoju na „Narodne Novine“ obnovi, i to na pol godine poštom sa 6 for., u mjestu s 4 for.; na četvrt godine poštom s 3 for., u mjestu s 2 for. sr.

Da uzmognu vanjski predplatnici listove u redu primiti, neka izvole bezodvlačno podpunu predplatu na „odpravnništvo Narodnih Novinah“ franko poslati te točno označiti svoje ime, prebivalište i posljednju poštu.

Tko nekani list dalje držati, neka odmah prva tri broja, što će ih primiti, natrag pošlje.

Ujedno molimo svu onu gg., koja duguju za prošle tečaje, da što prije dug svoj izplate.

Uredovni dio.

ad 15288-1858 (VI. 69)

3-1

Cesarski patent od 3. rujna 1858, kriepostan za svukoliku cesarevinu, kojim se razpisuju izravni danci za upravnu godinu 1859.

Mi Franjo Josip Prvi, po božjoj milosti cesar austrijski; kralj ugarski i češki, kralj lombardezki i mletački, dalmatinski, hrvatski, slavonski, galički, vladimirski i ilirski; kralj jerusolimski itd.; arkivojvoda austrijski; veliki vojvoda toskanski i krakovski; vojvoda lorenški, solnogradski, štajerski, koruški, kranjski i bukovinski; veliki knez erdeljski, markgrof moravski, vojvoda gornjo- i dolno-slezki, modenski, parmanski, piacentinski i gvastalski, osvjećimski i zatorski, furlanski, dubrovački i zadarski; pokneženi grof habsburški, tirolski, burški, gorički i gradiški; knez trientski i brikenski; markgrof gornjo- i dolno-lužički i istrijski; grof hohenembski; feldkirchski, bregenski, sonnenberški, itd.; gospodar od Tërsta, Kotora i slovenskoga Kraja, veliki vojvoda Vojvodovine sèrbske itd. itd.

Da se upravne godine 1859. uzmognu namiriti potreboće državne, nalazimo, saslušav Naše ministre i čuvši vieće Naše državno, narediti sljedeća:

Prvo. Upravne godine 1859. imaju se zemljarina, sgradarina, tečevnina i dohodarina ujedno s vladar-kimi prirezi k ovim dancima, uporavljujući naredbe §§. 2, 5 i 6 Našega patenta od 27. travnja 1858. o novoj vrijednosti austrijskoj, platjati po izmjeri i po ustanovah, kao što Našim patentom od 21. listopada 1857. biehju propisani za upravnu godinu 1858.

Drugo. S obzirom na ovo imaju se, dok ne bude inako ustanovljeno, odmjerivati izravni ovi danci u onoj vrijednosti (valuti), u kojoj je ustanovljen prihod, koji je temelj porezivanju postotnomu, zatim dohodak ili porezni iznosak, koji se zakonito određuje polag razredah (postupnostih).

Po ovom dakle danak oni, koji pripada u drugoj a ne u novoj vrijednosti austrijskoj, ili koji je na dulji rok jurve odmieren, ima se po mjerilu, koje je ustanovljeno Našim patentom od 27. travnja 1858, pretvoriti u novu vrijednotu austrijsku, u ovoj istoj propisivati a i pobirati.

Treće. Nego prizadržajemo Sebi, da ćemo još u tečaju upravne godine 1859. učiniti one promjene, koje bi se u porezivanju potrebite uzvidile.

Našemu ministru financijah nalaže se ovèrha ovih naredabah.

Dato u cesarskom Našem kastelu u Laksenburgu trećega dana rujna mjeseca, godine hiljadu osamsto petdeset i osme, vladanja Našega godine desete.

Franjo Josip s. r. (M. P.)

Grof Buol-Schauenstein s. r. Bar. Bach s. r.

Po previšnjoj zapoviedi:

Marher s. r.

6371-1858.

Prečastni gospodin Viekoslav Benak, kanonik začesanski i opat, sv. Andrije bistrickoga, poklonio je velikodušno ovogradskom zavodu uboge za prigodom petdesetgodišnje svečanosti svojega mašništva jednu zadužnicu državno-narodnoga zajma u iznosu od 20 for. sr. — Što dočim se do javnoga znanja stavlja, te poklonjeni iznos na svoje opredjeljenje obraća, ujedno se prečastnom gospodinu darovatelju u ime nadarenikah ovime najtoplija zahvalnost izražuje.

Poglavarstvo grada Varaždina dne 18. rujna 1858.

Gradski predstojnik
Vinković.

6415-1858.

Ovomiestni gradjanin, gosp. Mato Lopatni, poklonio je prigodom narodjenja Njeg. cesarske visosti krunskoga princa Rudolfa za ovdašnji za zavod uboge velikodušno jednu dionicu narodnoga kazališta u vrijednosti od 25 for. sr. — Što dočim se do javnoga znanja stavlja i poklonjena dionica u namienjenu svèrhu obraća, ujedno se gospodinu darovatelju u ime nadarenikah ovime najtoplija zahvalnost izražuje.

Poglavarstvo grada Varaždina dne 28. rujna 1858.

Gradski predstojnik
Vinković.

Neuredovni dio.

Austrijska carevina.

Zagreb 24. rujna. Čujemo, da je jučer 23. t. m. podpisan u ministarstvu financijah ugovor medju državom i željezničkim društvom g. Rothschilda, Talabota, Linga, Ucielia i austrijskog vierovnog zavoda. Ovo društvo preuzelo je, kao što smo već onomadne javili, medju ostalim i dogotavljenje naše željeznice. Pojedine točke toga ugovora nisu nam još poznate, objavit ćemo ih dakle kasnije.

Zagreb 25. rujna. Danas u jutro izišla je ovdašnja posada sastojeća iz 2 bataliona pukovnije nadvojvode Sigismunda i iz 1 bataliona pukovnije nadvojvode Leopolda pred Nj. preuzvišenost banova namiestnika fmlta. g. Josipa Sokčevića na viežbanje.

Zagreb 24. Kao što doznajemo, bio je noćju 19. na 20. o. m. u mjestu Verbovcu požar, kojom prigodom izgoriela je na sreću samo jedna jedina kuća.

Beč 22. rujna. Nj. preuzvišenost ministar financijah, baron, Bruk bio je odgodio svoj put u Hèrvatsku na svoje dobro Klenovnik, i ići će onamo stopram dojuće subote; ministar unutarnjih dielah baron Bach očekuje se pako tekar koncem ovoga mjeseca iz gornje Austrie.

Beč, 22. rujna. Nj. car. visost gosp. nadvojvoda Leopold postao je držaocem pruske pješacke pukovnije br. 6. Od godine 1843. nije imala ova pukovnia nikakvoga držaoca.

— Mèrto tìelo Nj. c. visosti dne 16. t. m. u Monci preminuvše gospoje nadvojvodinje Margarete, koje je imalo, kao što je već priobčeno, 22. rujna kasno u večer u jednom posebnom podvozu jačne željeznice oyamo prispjeti,

odpremit će se bez pompe od željezničkoga pristaništa u dvorsku kapelu. U dvorani za čekanje pristaništa jučne željeznice bio je podignut odor i tamo će biti prvo osvećenje po gospodinu dvorskom župniku pod mnogobrojnom asistencijom a zatim preuzet će mèrto tìelo Nj. jasnost gospodin vèrhovni dvorski meštar, general kavalerie knez Lichtenstein i dvorski činovnici, koji će ga pratiti. Potom će se les (mèrtvačka škrinja) odvest u dvorsku kapelu na žalobnim kolima sa šest konjah. Nosioci fenjerah na konjima, dvorski furiri i jedan oddiel konjanikah etvorit će sprovod, dočim će se oddieli c. k. tielesnih i dvorskih stražarah, zatim bakljonoše na obie strane žalobnim kolima pridružiti. Za žalobnim kolima sledit će napokon dvorske karuce sa pratnjom.

Tërst, 23. rujna. Kao što doznajemo iz pouzdanoga izvora, prispjet će veliki knez — veliki admiral Konstantin za koji dan u Tulon, kame je već odovad odjedrila fregata „Polken“ i primit će tamo osobno vèrhovno zapoviedništvo nad ruskom švadrom, koja se sabira u medjuzemnom moru.

Sèrbija.

„Prag. Ztg.“ pišu iz Beča 20. rujna: Viesti, koje dolaze ovamo iz Sèrbie, glase jako uznemirujući. Javna pozornost obraćena je bila posljednje doha osobito na druge prediele turskoga carstva, koji su činili više buke i većma su udarali u oči, ali teško da su pogibeljnih težnjah imali. Javna pozornost imade sada podpunni uzrok, da obrati svoj pogled i na Sèrbiju. U Sèrbiju je prenešena sredina one agitacije, koja mora ovaj čas mućati u Moldavskoj i Vlaškoj, dok se izvidi, u koliko će se moći upotrebiti novo ustrojenje obih kneževinah kao sredstvo k svèrsi. Ponajprije radi se o dolnjem slabljenju vladine snage. Zatim pod vladom demokratskih načelah o povratku prognanih vladarskih obitelji in usum — Delphini. Agitira se svim megalim sredstvima, koja se rietko kad uzalud upotrebljavaju medju na pol izobraženim pukom; slato Obrenovićah razsijlje se po svoj zemlji, držanje glavnoga konzula one velike vlasti, koja je od niekad već imala velik i prevažan upliv na sèrbske događaje, takovo je, da se je moći nadati na njesinu simpatiju za odstranjenje obstojećega stanja. Odvažni još se većma oslobadaju, kolebajući postaju slobodniji a plašljivi se još većma straše. Urota se tièra u potaji, agitacija pako javno. Za sad se pripravljaju nasilne prošnje — kao što je bivalo 48. godine — da se sazove obća pučka skupština t. j. pučka skupština, gde vas puk dolazi od glave do pete oboružen i gde maći i pištolji sačinjavaju posljednji razlog. Pomoćju ovoga dokazivanja i sisteme, mamljenja i strahovanja, što je već od prije udešena, postić će se svèrha. Kad zatim Saturn, kad nova demokratska vlada što bèrže proguta svoju diecu, neće po-manjkati spasonosno dielovanje jedae obližnje jake ruke a takovi izbavljajući činai zahtijevaju svoju nagradu. Stvari već sada dotierane su do skrajnosti i Evropa može se pripraviti na

to, da će se skoro pojaviti udar, koji će biti uvod i priprava ozbiljnim događajima.

Cernogora.

Cetinje. Govori se za cijelo, da knez Danilo ima ufanja, svake pol godine dobivati onakve znatne novčane podpore, kao što je nedavno dobio od ruske i francuske strane. Uviđavaju također, da Cernogorci dobivaju posredstvom tuđih ladjah oružja, praha i olova.

Njemačka.

Berlin, 19. rujna. Toplo vrijeme imalo je dobar upliv na zdravlje Nj. velič. kralja i doprinijelo je mnogo k tome, da se je Nj. velič. odvažilo poduzeti put u topli prediel. Polag najviše naredbe ići će Njihova velič. najprije u Meran i odtud po želji kraljevoj u Šarlotino selo na komskom jezeru. Moguće je, da će produžiti ovo putovanje do Rima i Firenze, gdje, kako kažu, kane Njih. veličanstva zimovati. Izvedenje ove nakane zavisić će od daljega zdravstvenoga stanja Nj. velič. kralja.

— Kažu da će se obćenita hanoveranska stališka skupština produžiti do 2. studenoga. Glavna carinarska konferencija zadržava se neprestano uzviđanjem predlogah učinjenih od raznih saveznih vladah poimence pako posljednje vrijeme razpravlja osnove predložene po Prusii i Badenu o novom ukupnom pravoniku zbog davanja carinske nagrade za izvoz duhanskih tvorinah iz inostranoga duhanskoga lišća.

Rusija.

S ruske granice 14. rujna. Komisija ratnoga suda u telčinskom okrugu (u gubernii kovnovskoj) osudila je 8 uhvaćenih pruskih podanikah, koji su kod pograničnih istupah, dogodiših se blizu Garsdena dne 17. lipnja 1857, oboruženom rukom udioništovali, ranili glavu satnije pogranično straže Piraškova i ubili dva pogranična stražara, na sljedeću kaznu: Isti će se lišiti svih prava svoga stališa, tjerat će kroz šibe na mjestu učinjenoga zločinstva i to šestorica od njih kroz 1000 a dva kroz 1200 momakah a zatim poslat će se na neopredjeljeno vrijeme na robiju u rudama. Ovu presudu ublažio je načelnik gubernije, budući da vodjenom iztragom nije se pronašlo, tko je pogranične stražare smrtno ranio, na takov način, da se svi ovi kriumičari imaju lišiti osobnih prava svoga stališa, da se svaki od njih kazni sa 80 udaracah šibje a zatim da se smiesti na jednu godinu u spšeničke kumpanije za poboljšanje. No ako bi se pronašlo, da nisu sposobni za radnje, obične u ovim kompanijama, ili ako u ono doba nebi u istima mjestu bilo za kaznenike, zbog pomanjkanja kaznionice u kovnovskoj gubernii, da se jednu godinu stave u aps, zatim pako u svrhu naseljenja pošlju u istočne sibirske gubernije, gdje se po glasu odlukah tamošnjih vlastih imaju upotrebit na radnje, koje su tamo obične. Vjinički glavni gubernator od Vilne i glavni gubernator od Grudna i Kovna našo je, da je presuda načelnika gubernije sasvim osnovana i zakonima shodna i pošto je financiarno ministarstvo, kojemu je sva stvar priobćena bila, također na to pristalo, bilo je zapoviedano, da se kazan ovrši. Da je bilo više nego li 9 kriumičara, koji su bili uhvaćeni s oružjem u ruci, osudjeno na tjelesnu kaznu i odaslanje u Siberiu, onda bi se polag ruskih zakonah parnica po ministarskom odboru u Petrogradu opraviti morala.

— Nj. veličanstvo car Aleksander upravio je na ministra izvanjskih poslova, kneza Aleksandra Gorčakova iz Moskve pod 11. t. m. reškrit, gdje mu u ime nagrade za koristne plove carske izvanjske politike, za utvrdjenje prijateljskih odnošajah medju Rusiom i evropskim silama, kao i za sklopljenje ugovorah s Kitajem od Aihuna (na amurskoj granici) i Tsientsine izrazuje carsku zahvalnost i naimenuje ga vitezom reda svetoga Andrije. (To smo u kratko već prijavili. Učr. N. N.) — Viest, da će veliki knez Konstantin na čelo jednoga oddiela ruske flote poslati sredozemno more, onamo se izpravlja, da Nj. carska visost namierava doći u Piemont, da odprati veliku kneginju Aleksandru, svoju suprugu, u Nieu i da će se zatim u Villifranci ukorcati, da se stavi na čelo

oddiela ruske flote, koja se očekuje na ovim vodama.

Francuska.

Pariz 22. rujna. „Moniteur“ donosi članak o koristi mirovnoga ugovora s Kinom. Naknada, koju će dobiti Francuska, iznosi 15 milijunah franakah.

Berzovjavne i najnovije vjesti.

Javlja iz Turina od 21. t. m. Princessa Matilda došla je iz Varola u Ravenu i odsiela je u Albergo della Posta. U večer kod miesećne posietila je visoka putnica Boromeove otoke i odputovala je odovud u Varese da ostala, velelepna jezera one okolice razgleda.

Jucer je u ovaj glavni grad došao vojvoda Aumalski; isto tako pariški odvjetnik Jules Favre. Nieki turinski listovi nemogu se uzdržati hvaliti ga i dičiti na svoj način zaslugu što je Orsina branio. Polag lista „Piccolo corriere“ vlada u Napulju velika opreznost, poimence u obzir Muratovačke stranke. Iz Genove čuje se se da mjesto preminuvše „Italie del Popolo“ izlazi novi list za agitaciju pod naslovom „Dio e popolo“ i da će se list „Pensiero e azione“ iz Londona onamo preseliti.

Pišu iz Mletakah od 22. rujna. Grof Appony c. k. apostolski poslanik u Londonu prispeo je iz Milana ovamo. „Gazzetta di Venezia“ opovjergava glas kao da će se tirolska željeznica skopčati s taljanskom u pravcu od Briksena kroz Pusterthal prieko Gorice.

Carigrad 18. rujna. Kod dvoranstva nastale su opet nieke promjene u osoblju. Liza efendia, intendant sultanice Refie, supruge Elem paše imenovan je intendantom za razhode carskoga harema, na njegovo mjesto došao je Hadži Husan efendia prvašnji ravnatelj nameta.

Medju Skadrom u Arbanii i Barom u jadranskom moru povučena je berzovjavna linia; da se ista sveže s austrijskom dobio je nieki državni parobrod nalog, da povuče berzovjavnu gaminu medju Barom i Kotorom.

Cernogorski odbor za uredjivanje granicah prispeo je ovamo.

Dne 11. o. m. slavili su ovdie imendan cara ruskoga. Službi božjoj u ruskoj poslanickoj kapeli prisustvovali su gerčki poslonosi i g. Vuković zastupnik cernogorski. U pomanjkanju ruske miestne ladje izkazivala je gerčka korveta „Ariadna“ obične časti.

Razne vjesti.

U ugovoru, koji je sklopljen u Berlinu medju niekim tamošnjim kuće-gospodarom i jednim gospodinom, nalazi se medju ostalim i ovo: „Vodna potegača pri bunaru nesmije se na kratko ili na berzo vući, nego polagano i na daleko“. Proti ovoj naredbi, usudila se je jedna tamo stanujuća stranka pogriješiti, što je kuće-gospodara tako uvriedilo, da je tužbu proti njoj podigao.

— U Bruselju poslao je nieki tamošnji redovnik jednom većem činovniku ovih danah listnicu sa 400 talirah i s jednim putnim listom, koji mu je bio ukraden već pred osamnaest godinah na parobrodu i s kojim je putovao. Tat umirući zamoli svećenika, da povрати, te po njem ukradene stvari.

— Pripoviedaju o lordu Palmerstonu, da je odgovorio nedavno svojim prijateljima, koji su ga pitali, što derži o Turskoj: Kad sam jednom išo po sokaku u Londonu, rekao mi je jedan žentlmen, da mi visi rubac iz džepa. Ja sam se smijajući obhenuo prema onom prijatnom gospodinu i odgovorio sam mu: „Ako mi ga vi neizvučete, neće ispasti“. Isto bi mogla Turska i svojim prijateljima reći.

— Statistik profesor Dietrich cieni sadašnje pučanstvo na svoj zemlji ukupno na 1283 milijuna dušah, od kojih otpada na Europu 272 milijuna.

Koncert.

Sutra u nedielju dne 26. rujna u 7 sati bit će u dvorani narodnoga doma 3. zaključeni društveni koncert ovdašnjega muzikalnoga društva, u kojem će sudjelovati naš izvrstni domorodni pijanist gospodin Julio Epstein posljednji put pred svojim odlaskom u Beč.

Narodno kazalište.

(Nadalje.)

Na utemeljenje narodnoga kazališta položiše:	
Gosp. Kiebach Nestor	25 f. — kr.
„ Magdalenic Franjo	25 „ — „
„ Moth Andria	50 „ — „
„ Rušnov Antun	100 „ — „
Ukupno	200 „ — „

Odpervo je na istu svrhu pri-	
nešeno	80854 „ 15 „
Dakle do sad	80854 „ 15 „

Sljedeći pako darovaše svoje dionice istom narodnom zavodu:

Gosp. Pecek Josip	1 dionicu 25 f.
Gja. Pichler Rozalia	1 „ 25 „
Gosp. Prendau Dragutin baron	4 „ 100 „
„ Smaic Bartolomeo	10 „ 250 „
„ Smendrovac Josip	1 „ 25 „
Sveto-ivanski veliki ceh	4 „ 100 „
Ukupno	21 „ 525 „
Odpervo poklonjeno	62 „ 1550 „
Dakle do sad poklonjeno	83 „ 2075 „

Bečka burza

dne 24. rujna 1858.

Tečaj državnih papirah.

Državne zadužnice	sa 5%	82 7/8
dto od godine 1851 seria B	5%	
dto od g. 1853 s povratkom	5%	
dto iz narodnog zajma	5%	83 1/2
dto	4 1/2%	73 3/4
dto	4%	
dto od g. 1850 s povratkom	4%	
dto	4%	
dto	3%	50 1/2
dto	2 1/2%	

Zajam s vučenjem od g. 1834, za 100 for.	309
„ „ „ „ 1839, „ 100 „	133
„ „ „ „ 1854, „ 100 „	

Bečko-gradski banko	sa 2 1/2%	
„ „ „ „ „	2 1/4%	
„ „ „ „ „	2 „	

Zadužnice zemljišnoga odkupa od dol. Austrie	
Zadužnice zemljišnoga odkupa od Galicie,	
Ugarske sa sjedinjenimi pokrajinami po 5%	82 1/4
Zadužnice zemljišt. odk. od ostalih krunovina	85 3/4
Bankovne dionice komad po	951

Eskomptirane dionice od dol. Austrie za 500 f.	
Dionice c. k. pov. austrian. državno-željezn.	
ničkog društva po 200 for. sr. ili 500	
frankah, podpuno uplaćene	266 3/4
dto dto s plaćanjem na rate	

Dionice sieverne željeznice	po 1000 f.	1750
„ bečko-glogničke željeznice	500 „	
„ žoprunsko-malobečke	200 „	
„ Budiejovičko-Gmundsko-		
Linske željeznice	250 „	
„ požunsko-těrnovačke željez.		
1-og izdanja	200 „	
„ 2-og „ s pčvenstvom	200 „	
„ austr. dunav. parobrodarstva po	500 „	524
„ „ Lloyd a u Těrtzu	500 „	
„ budapeštanskog lančanika	500 „	
„ c. k. povi. austrijsko-državnog		
željezničkog društva po 200 forint.		
„ Gjurške željeznice		

Galické založnice sa 4%	za 100 „	
Jelisavetina željeznica		
Južno-sieverna njemačka savezna željez.		
Tisna željeznica		
Lombardezko-mlietačka željeznica		

Tečaj mienični.

Amsterdam za 100 holandezkih for.	for.	
Augsburg za 100 for. current		102 3/4
Berlin za 100 pruskih talirah		
Vratislava za 100 pruskih talirah		
Frankfurt na Majni za 120 for.		101 1/2
Genova za 300 piemontezkih lirah		
Hamburg za 100 mark banko		74 3/4
Lipsko za 100 for.		
Livorno za 300 toškanskih lirah		101 1/4
London za 1 funt šterlinga		10-
Lyon za 300 frankah		
Milan za 300 austrijskih lirah		101 1/4
Marseille za 300 frankah		
Pariz za 300 frankah		119 3/4
Prag za 100 forintih		
Těrtz za 100 forintih		
Mletci za 300 austrijskih lirah		
Bukurešt za 1 forint	parah	271
Carigrad za 1 forint	parah	485
Smirna za 1 forint	parah	

Tečaj novca.

Carški dukati	8 1/2
Srebro od 4. rujna	11 3/4

Odgovorni urednik, Dr. Demeter.

Lutrijsko vučenje.

U c. kr. lutriji u Beču izvučeni su dne 22. rujna sljedeći brojevi:

4, 84, 64, 54, 39.

U c. k. lutriji u Gradcu izvučeni su dne 22. rujna sljedeći brojevi:

80, 82, 32, 5, 26.

Bližnja vučenja bit će na obih lutrijah 6. listopada 1858.

SLUŽBENI LIST.

Nr. 11393-2625 (VI.—36)

6—3

Kundmachung

der k. k. kroatisch-slavonischen Statthalterei.

Wie aus dem XXV. Stück Nr. 96 des Reichsgesetzblattes für 1858 zu ersehen ist, wurde die Militärbefreiungstaxe für das Jahr 1859 in dem Betrage von Eintausend und fünf Hundert Gulden (1500 fl.) österreichischer Währung festgestellt.

Jene im kommenden Jahre Militärpflichtigen, welche sich nach §. 5. der Vorschrift über Stellvertretung im Militärdienste vom 21. Februar 1856 (Reichsgesetzblatt vom Jahre 1856 Stück VII. Nr. 27 Landes Reg.-Blatt de 1856 I. Abtheilung, Stück I, Nr. 9 pag. 11) von der Pflicht zum Eintritte in das Heer durch den Erlag der Taxe von 1500 fl. österr. Währung befreien wollen, haben daher zuverlässig während des Monats Oktober l. J. ihre Vormerkung bei der politischen Bezirksbehörde anzuschreiben, widrigens sie es nur sich selbst zuschreiben müssen, wenn ihre später eingebrachten Gesuche unberücksichtigt gelassen würden.

Agram am 16. Juli 1858.

Sokcevičs, fml.

15195-1981 (VI.—67)

3—1

Konkurs-Kundmachung.

Für die mit Allerhöchster Entschliessung vom 26. August l. J. allergnädigst gegründeten drei Haller-Stifts-Präbenden zu vier Hundert Gulden für hinterlassene Töchter verdienter Beamten und Militärs aus den Königreichen Croatien und Slavonien wird hiemit der Konkurs ausgeschrieben.

Nach den diesfalls bestehenden Stiftungsnormen sind zu diesen Präbenden berufen Töchter von adeligen Eltern des dieser k. k. Statthalterei unterstehenden Verwaltungsgebietes, deren Väter in k. k. Civildiensten mindestens in der Kategorie von wirklichen k. k. Räten, und in k. k. Militärdiensten wo nicht Stabsoffiziere, so doch Hauptleute von ausgezeichnete Dienstleistung sind oder waren.

Nach den vorgedachten Eigenschaften des Adels und der väterlichen Dienstes-Kategorien muss die Bittstellerin, um zur Erreichung einer Haller-Präbende geeignet zu sein:

1. das 18 Lebensjahr zurückgelegt haben;
2. im Rufe eines gut sittlichen Lebenswandels stehen;
3. von vermögenslosen oder nur wenig bemittelten Eltern und auch selbst in gleicher Art vermögenslos sein;
4. keine andere Stiftung genießen oder derselben für den Fall der Erlangung einer Haller-Präbende entsagen.

Die an das k. k. Ministerium des Innern zu richtenden, jedoch bei dieser Statthalterei und zwar längstens bis Ende Oktober l. J. einzureichenden Gesuche zur Erlangung solcher Präbenden müssen die legalen Urkunden über die obigen Erfordernisse enthalten, und es müssen zur näheren Würdigung der Gesuche selbst auch die besonderen Verdienste des Vaters und die Umstände, ob die Eltern sich noch am Leben befinden, welche Genüsse dieselben oder die Kandidatin vom Staate oder anderen Stiftungen beziehen, wie gross die Zahl der Geschwister, in wie ferne diese versorgt oder unversorgt sind, endlich wie die Gesundheit der Bittstellerin beschaffen sei, in denselben gehörig angeführt werden.

Agram am 18. September 1858.

Von der k. k. kroat.-slav. Statthalterei.

Nr. 15195-1981 (VI.—68)

3—1

Concurs-Kundmachung.

Für die mit Allerhöchster Entschliessung vom 26. August l. J. allergnädigst gegründeten drei Haller-Versorgungs-Stipendien zu zwei Hundert Gulden für hinterlassene Töchter verdienter Beamten und Militärs aus den Königreichen Croatien und Slavonien wird hiemit der Konkurs ausgeschrieben.

Nach den diesfalls bestehenden Stiftungsnormen sind zu diesen Versorgungs-Stipendien berufen Töchter von mittellosen und verdienstlichen landesfürstlichen Beamten des dieser k. k. Statthalterei unterstehenden Kronlandes, sie mögen adelich oder unadelich sein.

Die Kandidatinnen müssen das 24. Lebensjahr zurückgelegt haben und ausserdem Besitze der obigen Eigenschaften wegen ihrer körperlichen Gebrechen unfähig sein, einem Dienste vorzustehen, oder

durch Handarbeit den nöthigen Unterhalt sich zu verschaffen.

In den an das k. k. Ministerium des Innern zu richtenden jedoch bei dieser Statthalterei und zwar längstens bis Ende Oktober l. J. einzureichenden Gesuchen um diese Stipendien-muss das Alter der Bewerberinnen, mit Taufscheinen, die Sittlichkeit mit Zeugnissen der Seelsorger, die Leibesgebrechen mit ärztlichen Zeugnissen nachgewiesen werden.

Agram am 18. September 1858.

Von der k. k. kroat.-slav. Statthalterei.

Nr. 15223-3481 (VI.—65)

3—3

Konkurs-Kundmachung.

Von den mit der Allerhöchsten Entschliessung vom 7. April 1854 kreirten zehn Handstipendien aus dem Ertrage des ausgeschiedenen kroatischen Antheiles der Maria-Theresianischen Wäzner Konviktsstiftung sind drei Stipendien minderer Kategorie per 100 fl. CMz mit dem Vorrückungsrechte in die höhere Kategorie von 150 fl. in Erledigung gekommen, für welche hiemit der Konkurs mit Anberaumung der Präklusivfrist bis 15. November l. J. ausgeschrieben wird.

Auf diese Stipendien, haben vorderhand und während der Dauer der mit der Allerhöchsten Entschliessung vom 8. Oktober 1853 für Eingeborene Croatiens und Slavoniens aus dem Staatschatze Allernädigst bewilligten medizinisch-chirurgischen Stipendien, nur Rechtsstudierende, Gymnasial- und Real-schüler und Techniker Anspruch.

Die Bewerber haben ihre Gesuche an das k. k. Ministerium für Kultus und Unterricht zu stilisiren, mit dem Taufscheine, den Studienzeugnissen für die letztabgelaufenen zwei Studiensemester, mit der Nachweisung über die Vermögens- und sonstigen Familienverhältnissen, wie auch mit der Bestätigung des betreffenden Direktorates über einen allfälligen sonstigen Stiftungsgenuss oder Erziehungsbeitrag von Seite des bezüglichen Studirenden zu belegen.

Kompetirende Söhne hierländiger Finanzbeamten haben ihre Gesuche bei der k. k. kroat.-slav. Finanz-Landes-Direktion, sonstige Bewerber bei der Direktion jener Lehranstalt, an welcher sie den letzt abgelaufenen Semester studirt haben, vor Ablauf der oben anberaumten Präklusivfrist einzubringen.

Diejenigen, die sich in Folge der für ein gleichartiges Stipendium unterm 8. Mai l. J. Z. 5790-1380 vor hier gemachten Konkursausschreibung bereits in Kompetenzgesetz haben, brauchen dormalen nicht neuerdings einzuschreiben.

Agram am 13. September 1858.

Von der k. k. kroat.-slav. Statthalterei

Nr. 15196-3472 (VI. 64)

3—3

Konkurs-Ausschreibung.

Für die mit der Allerhöchsten Entschliessung vom 26. August l. J. für die Königreiche Croatien und Slavonien mit der jährlichen Dotation von je fünf Hundert Gulden Kostgeld und ein Hundert Gulden Kleiderbeitrag Allernädigst gegründeten drei Stiftungsplätze in der Theresianischen Akademie in Wien wird hiemit der Konkurs mit der Präklusivfrist bis 8. November l. J. ausgeschrieben.

Zur Bewerbung um diese Stiftungsplätze, sind alle Angehörigen des Verwaltungsgebietes der k. k. Statthalterei berufen, und es müssen die Gesuche um diese Stiftplätze mit dem Taufscheine, Impf- und Gesundheitszeugnisse, dann sämtlichen Studienzeugnissen belegt sein, überdies auch die Erklärung enthalten, dass die Bewerber die jährlichen Nebenauslagen von beiläufig 190 bis 200 fl. aus Eigenem bestreiten können und wollen.

Als Normalalter ist für die Bewerber das erreichte 8. und nicht überschrittene 14. Jahr bestimmt.

Die Bewerbungsgesuche sind an das Ministerium des Innern zu stilisiren, jedoch bei der gefertigten k. k. Statthalterei vor Ablauf der oben anberaumten Präklusivfrist einzubringen.

Agram am 13. September 1858.

Von der k. k. kroat.-slav. Statthalterei

Nr. 14951-3649-15753-3622 (VI.—66)

3—2

Avviso.

Nell' i. r. Ginnasio Superiore di prima classe in Zara, ove la lingua d'istruzione è l'italiana, è da conferirsi un posto di maestro per l'insegnamento della lingua tedesca, combinata colla Filologia classica.

Pel conferimento di tale posto, cui è annesso l'annuo salario di fiorini 900 col diritto di ottazione al maggior soldo di fiorini 100) ed al conseguimento dei sistematici aumenti decennali, viene aperto il concorso a tutto il 6. Ottobre p. v. entro il qual termine dovranno i concorrenti far pervenire all' i. r. Luogotenenza della Dalmazia, col mezzo dell'autorità da cui dipendono per ragione d'impiego o di domicilio, le loro istanze corredate dei documenti comprovanti l'età, la religione, gli studi percorsi, i servizii sostenuti, la conseguita abilitazione al magistero giusta il Regolamento per gli aspiranti ad una cattedra ginnasiale dd. 24. Luglio 1856, indicando esiziano il grado di parentela od affinità in cui fossero congiunti con taluno dei docenti presso il Ginnasio suddetto.

Dall' i. r. Luogotenenza Dalmata

Zara 7. Settembre 1858.

Nr. 11084 (Fin.—38)

3—2

Kundmachung.

Zur Verpachtung des Mauthtrages an den k. k. Wegmauthstationen zu Seesvete, St. Ivan, Carlstadt und Rakovpotok und an der k. k. Ueberfuhrstation zu Podsused auf die Zeit vom 1. November 1858 bis Ende Oktober 1859 wird eine dritte und für die Wegmauthstation Vinično (Breznica) eine vierte Lizitation auf den 4. Oktober 1858 mit dem Beisatze ausgeschrieben, dass diese Versteigerung unter denselben Bedingungen und Modalitäten bei der k. k. Finanz-Bezirks-Direktion Agram abgehalten werden wird, welche in der dem Amtsblatte der Agramer Zeitung beigefügten Kundmachung der hohen k. k. kroat.-slav. Finanz-Landes-Direktion vom 13. Juli und 13. August 1858, Z. 8847 und 10398 enthalten sind.

Von der k. k. Finanz-Bezirks-Direktion Agram am 20. September 1858.

Helm.

Nr. 10765 (Fin.—36)

(3—3)

Kundmachung.

Auf dem im Agramer Comitete nächst Vrbhovec und Kreutz gelegenen Fondsgute Preseka wird die heurige Traubenfechtung von Weingarten Marinovska Gemeinde- und Bezirksamtlich auf 18 Eimer geschätzt, so wie das heurige Bergrecht mit 96 Eimer und 4 Halbe am 26. September 1858 und zwar, dieses letztere um den Ausrufungspreis von 192 fl. 6 kr im Wege der öffentlichen Concurrenz veräussert werden, wozu alle Kauflustigen hiemit eingeladen werden.

K. k. Finanz-Bezirks-Direktion

Agram am 14. September 1858.

Vrabc.

Br. 5719 civ. (DS—76)

3—3

Izrok.

C. k. zemaljski sud zagrebački s time proglašuje, da će se na zahitjevanje odvjetnika Viekoslava Frigana kano upravitelja stječajne mase Stjepana Jozipovića dobro Černomerec na istu stječajnu masu spadajuće, u kotaru zagrebačkom, blizu Zagreba ležeće grunтовnim zapisnicima poreznih obćinah Gračane br 202, dol. Vrabče br. 1 i gornje Vrabče br. 308 zabilježeno i na 31,500 fr. sr. sudbeno procijenjeno dana 14. listopada 1858. kano na drugi rok u 9 sati priepodne na licu mesta dražbenog dobra Černomerec za ili nad procijenbenom svotom kano takodjer i izpod procjene najviše ponudećemu putem sudbene overhe prodati, s tom primietbom, da će kupao dugove uknjižene do iznosa kupovnine po naputu suda preuzeti morati.

Izvan toga se svi oni, koji, premda im posebna obavijest pripiela nebi, sciene, da su upisom u javne knjige takodjer stekli hipotekarno pravo na istu dražbovnu nepokretnost, pozivlju, da isto pravo do prodaje dobra ovomu sudu tim sigurnie prijave, jer će inače sami sami pripisat imati, ako se razprava kupovnine bez njih obavi, te oni od kupovnine, nako-liko bi po drugim vierovnicima izćerpljena bila, izkljućeni ostanu.

Istom tako imadu svi oni hipotekarni vierovnici, koji u miestu suda, ili blizu njega neobitavaju, za obranu pravah svojih kod predstojeće razdielbe kupovnine, u miestu suda punomoćnike si odabrati, te ime i obitavanje takovih do prodaje sudu ovom prijaviti, inače bo za one, koji bi istu prijavu učinili propustili, zastupnici na njihovu pogibelj i trošak ureda radi naimenovati će se, kojim će se sve daljnje dostave uručiti.

Izvadak grunтовni, procjena i dražbeni uvieti, mogu se svaki dan kod ovog suda u vremenu uređovanja uviditi.

U Zagrebu dne 18. rujna 1858.

Klobučarić.

Jović.

Br. 2416—1858 pol. (Izv.—250)

3—1

Oglas dražbe.

Od strane c. k. kotarskog ureda križevačkog stavlja se do obćeg znanja, da će se pravo pobiranja obćinskog nameta od potrošarini podvrženih teciavah, kao od toćenja vina i mesarenja za godinu 1858-59 to jest, od 1. studenoga 1858 do konca listopada 1859. na sljedeće dane iznajmiti, i to:

- za političku obćinu Kalnik u sv. Petru u pisarni obćinskog ureda uz izkljućnu cieniu od 1238 fr. 17 kr. dne 4. listopada t. g. u 9 sati u jutro;
- za političku obćinu Sudovec u Finčevcu, u pisarni obćinskog ureda uz izkljućnu cieniu od 1220 fr. dne 6 listopada t. g. u 9 sati u jutro, i
- za političku obćinu Raven u Erdovcu, u pisarni obćinskog ureda uz izkljućnu cieniu od 686 fr. 21 kr. dne 7. listopada t. g. u 9 sati u jutro.

Dražbeni uvieti mogu se svagdano u propisanim satima kod ovog c. k. kot. ureda saznati.

C. k. kot. ured

U Križevcih dne 21. rujna 1858.

C. k. kot. predstojnik

Kiss.

Br. 568—1858 gr. (Izv.—247)

3—2

Oglas dražbe.

Shodno ovostranoj odluki od 6. rujna t. g. br. 568 uslied molbe tuteira i zastupnika nasliednikah po-

kojnog Gjura Paulića iz Miholjca, prodavat će se putem javne dražbe dne 30. listopada i 30. studenoga 1858. kuća pod br. 40 sa 2/3 urb. zemljišta u Beničancih nahodeća se, oba puta u 10 satih prije podne na licu mjesta, zatim podkućnica pod br. 96 u Kučancih sa 2/3 urb. zemljišta nalazeća se, gore stavi-tog roka na licu mjesta i to svaki put u 3 sata poslije podne, ličbeno cijena za nepokretnosti u Beničancih sa 240 fr. a za nepokretnosti u Kučancih također sa 240 fr. sr. ustanovljuje se

Kupiti želeći imaju prije dražbe 10% vadium položiti

Ostali dražbeni uvjeti mogu se svaki dan kod c. k. ureda kao suda ovog i prigodom dražbe uviditi.

C. k. kot. ured kao sud

u dol. Miholjcu dne 9. rujna 1858.

C. k. kot. predstojnik

Kršnjavi.

Br. 6507-1858 (Izv.—245)

3—3

Dražbeni oglas.

Suglasno sa pozivom ovogradskog sirotinskog odbora od 26. pr. m. br. 711 prodavat će se dne 7. listopada 1858 u tri sata poslije podne putem javne dobrovoljne dražbe u gradu Varaždinu, ledinskoj ulici pod k. br. 437 upisana kuća ujedno sa kućnim zemljištem na 4 5 □ hv. protežućim se, te na vlastitost mladobne diece Franje Štifter spadajuća, što se do javnog znanja kupiti želećim tom primetbom stavlja, da će svaki upitnu nepokretnost kupiti želeći, morat prije započetja dražbe u ime vadiuma 10% izklizne cijene u ruke izaslanog povjerenika položiti, koji vadium uračunat će se kupcu u račun II. rate, dočim će se ostalim natjecateljima po dovršenoj dražbi povratiti Nadalje pošto bi prodaja prespomenute kuće dobrovoljnom putem se preduzimala, to se neće iz-pod procijenbene svote 1000 fr. sr. prodati. Napokon kupac imat će odmah po zaključenoj dražbi 40 fr. sr. a 1. siječnja 1859 dod. opetovano 200 fr. polo-žiti, koji posljednji iznos ujedno sa suviškom od ku-povno-prodavne svote moći će na kući uz zadužnicu na prvo mjesto ubilježiti se imajući, osigurati, sve sa prenosom zakonomito skopčane troškove i pristojbene manje i od dana preuzetja tekući porez i domete no-siti i namiriti će kupac.

Obširni uvjeti mogu se u običajne uredovne sate kod podpisnog poglavarstva uviditi.

Poglavarstvo grada Varaždina dne 11. rujna 1858.

Gradski predstojnik

Vinković.

Br. 2576 pol. (Izv.—243)

3—2

Oglas.

Pošto bi sa dosadanjim najmiteljem prava pobiranjia občinskog nameta za točenje pitja i siečenje mesa uz obvezu držanje mesnicah u kotaru vinodolskom ugovorom ustanovljeno vrijeme najamno sa 9. studenoga 1858 izteći imalo, s toga se razpisuje time dražba, glede iznajmljenja prava pobiranja obć nameta na točenje pitja i siečenje mesa uz obvezu držanje mesnicah u celom kotaru vinodolskom na dan 12. listopada t. g. u pisarni podpisnog c. k. kot. ureda u 9 satih prije podne pod sljedećimi uvjeti:

1. Od 20. studenoga 1858 iznajmljuje se pravo pobiranja obć nameta za točenje pitja i siečenje mesa za jednu ili 3 godine tim načinom, da će najmitelj jednu mesnicu u Novom, za ovu i obćinu Zagon, jednu u Bribiru, za obćinu istog imena, jednu u Crikvici za ovu kao i one Selce i sv. Jellena, jednu u Grizanih za ovu i obćine dio Belgrad do sela Pece a napokon jednu u Drevniku za istu obćinu ostali dio obć. Belgrad i obć. Siljevicu držati i puk istoj mesnici spadajući vaviek friskim i dobrim mesom služiti imati.

2. Cijena fiskalna za iznajmljenje upitnog prava opredijeljena je:

za političku obćinu Novi 1237 fr.
" " " Crikvenica 805 fr.

ukupno indi opredijeljuje se cijena fiskalna za cio kotar u 2035 fr

3. Poduzeti želeći imaju prije početka dražbe 10% vadium u ruke dotičnog ličbenog povjerenika položiti, koje će poslije izvršene dražbe svima izim na mitelja povratiti se, najmitelj pako istoj svoti kod sklopljenja ugovora manjak do podpune jamčevine bude izpuniti imao.

4. Cijena mesarenja će se po podpisatome c. k. kot. uredu od vremena do vremena ustanoviti, nu ipak tako da će se cijena govedine pol. krajcare skuplje po senjskoj limitaciji ravnati, ostalog malog blaga ustanovljuje se cijena, što je siečenje takovog sljedstvom obćstojeće vis. naredbe c. k. namiestništva svakomu dopušteno, razumjeva se da najmitelju pravo pobiranja na ovo odpadajućeg nameta podpuno pripada.

5. Pismene ponude stigavše kasnije 12 satih za jutro gore ustanovljenog dana, neće se u obzir uzeti.

6. Ostali uvjeti na ovogodišnji ugovor utemelje-ni, mogu se vazda kod ovog ureda uviditi.

C. k. kot. ured na

Crikvenici dne 15. rujna 1858.

C. k. kot. predstojnik

B. Marišević,

Nr. 3635 civ. (Izv. 246)

3—3

Edikt.

Vom dem k. k. Comitatsgerichte Warasdin als Abhandlungsinstanz wird bekannt gemacht: Es sei über Ansuchen der Erben die freiwillige öffentliche Feilbietung des zum Nachlasse der Frau Josefine v. Ožegović gehörigen adeligen Gutes Canjevo, im Grundbuchs-Protokolle Z. 116 Steuergemeinde Canjevo, Protokolls-Z. 52, Steuergemeinde Vinično und Protokolls-Z. 35, Steuergemeinde Bisak vorkommend im politischen Bezirke von Kreutz gelegen, bewilligt, und zur Vornahme derselben zwei Feilbietungstagsatzungen auf den 11. Oktober und 2. November 1858 Vormittags 9 Uhr und über Begehren der Erben am Orte des Gutes Canjevo mit dem Beisatze angeordnet worden, dass das Gut bei der zweiten Feilbietungstagsatzung auch unter dem Schätzungswerte und Ausrufspreis von 14722 fl. CMz. jedoch mit Vorbehalt der obervormundschaftlichen Genehmigung hintangegeben werden wird. Das Gut besteht aus dem 1. Stock hohen gemauerten Wohnhause sammt Wirthschaftsgebäuden, dann an Aeckern, Wiesen und Waldungen im Flächenmasse von ungefähr 315 Jochen.

Die Lizitations-Bedingnisse darunter ein 10% Vadium mit 1472 fl. 12 kr. können bei diesem k. k. Comitats-Gerichte eingesehen werden.

Warasdin am 11. September 1858.

Novak.

Fohn.

Nr. 13778 (Fin.—37)

3—3

Kundmachung.

Von Seite der k. k. Finanz-Bezirks-Direktion zu Essek wird hiemit kundgemacht, dass, nachdem die mit h. Finanz-Landes-Direktions-Kundmachung Nr. 8847 de 1858, dann von hiesaus unterm 21. August 1858 Z. 1.690 ausgeschriebene und in Nr. 163 und folg., dann 198 und folg. der Agramer Zeitung, auch in Nr. 163 und folg., dann Nr. 197 und folg. der Narodne Novine verlaubarte erste und zweite Versteigerung zur Verpachtung des Ertrages der ärarischen Brückenmauth auf der Station Piskorevce ohne Erfolg geblieben sind, die dritte und letzte Versteigerung unter denselben in der erstbezogenen Kundmachung bekannt gegebenen Bedingungen und Modalitäten, jedoch nachdem mittlerweile die Regulirung der Mauthtarife erfolgt ist, mit dem Fiskalpreise von 1149 fl. 60 kr. österreichischer Währung am 6. Oktober 1858 in den üblichen Vormittagsstunden abgehalten werden wird.

K. k. Finanz-Bezirks-Direktion

Essek am 14. September 1858.

Nr. 732 pol. (Izv.—244)

3—3

Konkurs-Kundmachung.

In der Gemeinde Nedelić und Novakovec wird je eine diplomirte Gemeinde-Hebamme mit einer Subvention jährlicher 80 fl. CMz. aus der Gemeinde-Casse aufgenommen

Die Gesuche um diese Stellen sind bis Ende November 1858 hieramts zu überreichen.

K. k. Bezirksamt

Čakurn den 4. September 1858.

Dp.—72

8—1

za

konje, govedu i ovce,

što ga je odlikovalo bečko osrednje društvo za obranu životinjah bečkom kolajnom; uzvišeni zaštitnik društva monakovskoga, Nj. kr. visost kraljević Adalbert bavorski društvenom kolajnom monakovskom: kao i posljednja velika skupština pariškoga društva za obranu životinjah od 27. svibnja 1858 kolajnom pariškom, vaviek se je pokazao koristnim polag višegodišnjega iskustva od strane gospodarah i inih vieštakah, i to:

Kod konjah: za keh, gerlobolju, grižu i neležnost, a osobito pomaže k pretilosti i vilovitosti.

Kod govede: za kervavo mlieko, nadam, nestašicu ili zločinu mlieka, koje se čudnovato popravi ovim praškom, za plućobolju kod telenja je veoma dobar a slaba i mersava telad pomaže se očevitno.

Kod ovacah: za metilj, gnjiloću i sve bolesti utrobne što nastanu s tromosti.

Zamotak od 2/3 funt. po 24 kr. a od 1 1/3 funt. po 48 kr. srebra.

Pravi taj prašak dobiva se: u Zagrebu kod liekara Gr. Mihića i trgovca Ant. Vida-nića, u St. Lendvi kod S. Feistla, u Karlovcu kod I. Benića i I. Baidingera, u Osieku kod liekara Horninga, u Križevcih kod C. Bratoljia, u Sisku kod F. Pokornoga, u Samoboru kod Gjura Karala, u Varaždinu kod A. Haltera, u Krapini kod I. Weissera, u Virovitici kod liekara Gūrtha, u Čakovcu kod A. Karasa.

Opomena: S toga što je taj prašak toli omilio obćinstvu, stadoše ga mnogi spotvarati i vući u trgovinu; i budući da je ono nešto sasvim drugo, s toga molimo svu gg. kupce i gospodare, da gledaju na pečat i naznačnicu, gdje ima naša firma okružne liekarne kornajburške i ovdie na čelu stavljenae kolajne.

Nr. 712 pr. (Izv.—243)

3—3

Concurs-Ausschreibung.

Es ist bei dem k. k. Comitatsgerichte Warasdin eine Akzessisten-Stelle in der XII. Diäten-Classe mit dem Gehalte jährlicher 400 fl., oder für den Fall einer graduellen Vorrückung, mit dem Gehalte jährlicher 350 fl. mit dem Vorrückungsrechte in die höhere Gehaltsklasse in Erledigung gekommen.

Bewerber um diesen Dienstposten, haben ihr gehörig dokumentirtes Gesuch unter Nachweisung ihres Alters, Standes und Religion, ihrer Studien und Kenntniss der deutschen und kroatischen oder einer südslavischen Sprache, dann der allfälligen bisherigen Dienstleistung und sonstiger Befähigung zu der zu besetzenden Stelle, mit der Angabe ob, und in welchem Grade sie mit einem Beamten des k. k. Comitatsgerichtes Warasdin verwandt oder verschwägert sind, beim gefertigten Präsidium binnen 4 Wochen vom Tage der dritten Einschaltung des Ediktes in diese Zeitung gerechnet, und zwar: wenn sie bereits angestellt sind, durch ihre unmittelbare Vorgesetzten, sonst aber durch ihre politische Behörde einzubringen. Warasdin am 12. September 1858.

Vom Präsidium des k. k. Comitatsgerichtes.

OGLASNIK.

(Dp. 74)

2—2

Roditeljima i tutorima.

Podpisana preporučuje i za dojdću godinu svoje od visokoga c. k. ministarstva odobreno učilište za dievojke.

U istom podučavat će se dieca uz obćne učevne predmete kao što su: čitanje, liepo pi-sanje, kersćanska nauka itd. i u jesioima, risanju, muzici, satim u svim ženskim ručnim radnjama, finom švelu, vešilu svake vrste do vezila u zlatu, kao i u načinjanju ovičtovah i voća u vosku i papiru.

Podpisana prima takodjer dievojke pod jeftinim uvjetima na koštu i u podpunu obćkərbu.

Ivana Janda

izpitana učiteljica; stanuje u dugoj ulici br. 780 naprema apoteki k spasilju.

(DP—73)

(4—4)

Lizitation.

Im Lectorats-Gebäude Nr. 73 am Capitel-Platz sind mehrere Hundert Eimer Wein, Weinflässer, Bodungen, Einrichtungsgastücke und verschiedene andere Hausgeräthschafften vom 27. d. M. angefangen, täglich im Lizitationswege gegen gleich bare Bezahlung zu verkaufen.

Carsko-kr.

službene

NARODNE

NOVINE.

Novine ove izlaze svaki dan izuzev nedjelje i praznika na čitavom listu. — Polugodišnja pred-plata je za domaću i novinaricu 4 for. srebra. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom pošiljati, 6 for. sr. —

Za službene oglase opredjeljena je uvertibina: 4 kr. sr. od linije za prvi put; a zatim za svaki put 2 kr. sr. — Za druge oglase ili posebne članke plaća se do 10 linija 20 kr. sr., dalje pak od svake pojedine linije 4 kr. sr.

Uredovni dio.

Nj. velič. podielilo je najvišjom odlukom od 17. o. m. izpražnjeno mjesto predsjednika kod županijskoga suda u Osijeku savjetniku banskoga stola u Zagrebu Viktoru pl. Vesta.

Ministar pravosudja imenovao je privremena sudbenoga pristava zemaljskoga suda u Zagrebu Leopolda Ledinegga stalnim pristavom istoga sudišta, i kotarsko-uredne aktuare Gjuru pl. Horvata u Krapini i Slavoljuba Sovu u sv. Leonhardu u Štajerskoj privremenim sudbenim pristavima, prvoga za zemaljski sud u Zagrebu, posljednjega za županijski sud u Varaždinu.

C. k. vèrhovna računarska kontrolna oblast naimenovala je igrosiste c. k. hrvatsko-slavonskoga državnoga knjigovodstva Andriju Prambergera i Eduarda Gazdića za računarske oficiale; nadalje akcesistu c. k. štajerskoga knjigovodstva Josipa Vrabla, akcesistu hrvatsko-slavonskoga knjigovodstva Filipa Sorka i pisarničkoga asistenta II. razreda kod c. k. finansijsko-kotarske direkcije u Zagrebu Jakova Stergara za igrosiste, napokon viežbenika Andriju Vogrinca za akcesistu ovoga knjigovodstva.

Istodobno promaknuti su u stanju imenovane kontrolne oblasti računarski oficiali Gjorgje Dimović i Antun Fischer; zatim igrosiste Pavao Bertonzel i Aleksander Horn i akcesista Josip Aigner u višje plate, napokon viežbenik Josip Urban u sistemisirani adjutum.

Neuredovni dio.

Austrijska carevina.

Zagreb 26. rujna. Radujemo se, da se je obistinila ona viest, koju smo donieli u našem jučerašnjem listu radi dogotovljenja naše željeznice, jer je u istinu podpisan u Beču 23. o. m. u večer dotični ugovor. Društvo se je obvezalo, do godine 1868. na svaki način dogotoviti sve preuzete željeznice. Najprvo će početi graditi onu iz Marburga u Budim-Uj-Söny i iz Sopronu u Kanizu, a ujedno onu od Zidanaoga Mosta prieko Zagreba u Sisak i Karlovac. Kasnije će se graditi željeznica iz Kanize u Osijek, koja će biti svezana s onom, koja će skapčati željeznice na lijevoj dunavskoj obali s onima na desnoj među Osiekom i Vukovarom. Napokon vele, da će se sagraditi i skapčajuća željeznica medju liniom Kanizko-Osiečkom i Zagrebačko-Sisačkom. Takodjer se je i osiguralo gradjenje željeznice iz Sv. Petra u Rieku.

Država dobit će od društva za prodane željeznice 100 milijuna fr. novoga austrijskoga novca. Sklopitelji ugovora su kao što smo već javili: kuća Rothschildova, zatim gospoda Blount i Talabot iz Pariza, gospoda Laing i Uzieli iz Londona i austrijski vjerovni zavod.

Sad netreba više sumnjati, da će i naša zemlja biti svezana željeznim putevima s drugim ostalim austrijskim i inostranim gradovima. Koristi, koje će nam iz toga proizlaziti, osjetit ćemo u kratko doba.

Beč 23. rujna. Nj. car. visost gospodin nadvojvoda Leopold povratio se je jučer iz Berlina ovamo, kamo je bio otišao radi nadgledanja savezne vojske.

— Dne 28. t. m. ostavit će kadetski savod Krakov, da se smiesti u sgradi pomorske akademije u Rieci nalazećoj se sada na raspolaganju.

— „Bothe für Tirol“ obnaroduje sljedeća: Nadvojvoda Dragutin Ljudevit varoškom magistratu u Inšpruku:

„Već prije namieravao sam da sèrce Moje nezaboravne supruge u vjernom Tirolu, gdje su ga tako ljubili i njegovu vrijednost shvaćali počivat načinom; zato neka se sahrani u dvorskoj kapeli u Inšpruku.

Molba varoša zbog sahranjenja jednoga diela ostanakah godila je Mojem razcviljenom sèrcu i ovaj ponovljeni dokaz privrženosti olakšat će poniešto Moj povratak u Tirolsku.

Brak dne 19. rujna 1858.“

Ovaj najmilostiviji telegram daje se time najšèrdačnija udioništvovanja radi glavnom gradu na znanje.

Varoški magistrat u Inšpruku 19. rujna.

— Baron Doblhoff-Dier, koji je od godine 1849. kao zastupnik Austrije u Haagu udostovieren bio, namierava povući se u stanje mira.

— Nj. jasnost gospodin gubernator i zapoviedajući general u Erdelju knez Friderik Lichtenstein unišio je dne 20. t. m. u svečano urešeni zemaljski glavni grad Sibinj.

— „Mil. Ztg.“ očituje proti jednoj korespondenciji lista „Allg. Ztg.“, da nema ni govora o tobožnom učvršćenju bečkih okolica.“

Beč 23. rujna. Nj. velič. car Ferdinand poklonio je pogorelcima u Bönis-Aibi 500 fr. sr.

Beč 24. rujna. Njeg. velič. podielilo je gospodi nadgledateljima savezne vojske sljedeća odlikovanja. Njeg. jasnosti kralj bavarskom generalu knezu Thurnu i Taksisu veliki kèrst reda Stjepana, kralj. virtemberzskom generalmajoru baronu Widerholdu veliki kèrst Leopoldova reda, kralj. bavarskom pukovniku pl. Spissu komandierski kèrst istoga reda i kralj. pruskom majoru pl. Kameken red gvozdene krune drugoga razreda.

— Njeg. preuzvišenost gosp. ministar bogostovja i nastave prispio je jučer sa svoga dopusta ovamo.

Beč 24. rujna. Nj. kr. visost princ pruski vratio se je sinoć iz Hanovera, dogovarao se je s ministrom-predsjednikom i otišao je zatim s noćnim podvozom u Varšavu.

Beč 24. rujna. Nj. carska visost nadvojvoda Ludvig Viktor, najmladji brat Nj. vel. cara stupit će skoro kao časnik u c. k. mornarstvo.

Beč 25. rujna. Današnji „Wiener Ztg.“ sadèržaje carski patent od 15. o. m. radi ukinuća i neknađe desetine u Erdelju.

— Pešta 20. rujna. Gospodin A. J. Masjon, bivši inšpektor i tehnički direktor na starobudimskom škveru dunavskoga parobrodarstvenoga društva, umro je jučer od kapi. U novie vrijeme bio je pokojnik utemeljio tvornicu za pilenje i i struganje dèrvlja; on je sudielovao i kod gradjenja luke u Novoj Pešti i kod uređivanja Tise.

Pešta 22. rujna. Nj. veličanstvo car dozvolio je, da se podigne ovdie drugi gimnazium i da se uzdržava iz c. k. školske zaklade.

Radi se o tom, da se otvore već početkom predstojeće godine 1859. barem pèrva četiri razreda (nižji gimnazium).

Ovaj veličanstveni čin, koji su pozdravili u najdaljim krugovima s veseljem i zahvalom, opet je novi dokaz, da se podpomaganje javne nastave broji medju pèrve dobrohotne brige Nj. c. k. apost. veličanstva našega premilostivoga cara.

Moldavija i Vlaška.

Iz Bukurešta 14. rujna pišu „Tom. Zigu“: Dne 12. t. m. u večer došla je ovamo bèrzojavna depeša, koja je javila, da su se u Fokčanu,

miestu nalazećem se na granici obih podunavskih kneževinah i napolak pripadajućem Moldavskoj, a napolak Vlaškoj) pojavili znatni nemiri i da su Židovi bili kamenovani. Tečajem dojduega dana došle su još druge depeše s istim izvišćima. Usrok naveli na Izraelite bilo je to, što su u grabi našli kèršćansko diete s odsiećenom nogom. Obćenito mislilo se, da su Židovi učinili to zločinstvo i razdraženi sviet udari na iste. Polag toga skoro se čini, kao da je ovdie pod autoritetom mitropolita izišavša knjižica, u kojoj se prodikuje mèržnja na Židove upèrkos svemu tomu, što su ju odmah uzaptili, dielovala pedžizujući. Još noćju od 12. na 13., dakle po pèrvom glasu o dogadajima u Fokčanu bili su su gospodin karadža, aga (policajni direktor) i pukovnik narodne vojske s potrebnim punomoćjima i jednim oddielom pandurah poslani u Bukurešt da utišaju ustanak. Takodjer je već prispiela viest, da je mir u gradu povrćen i da su pohvatani glavni kolovodje.

Talijanska.

„Presse“ donosi danas jedno pismo iz Turina, koje sadèržaje zanimivih pojedinosti o dogadajima u Villifranci. Uslied ovoga pisma bili su u Londonu osobito time razdraženi, što se je sardinska vlada s Rusiom zbog ovoga posla pogadjala nepriobćivši Engleskoj o tom baš ništa. Kažu da je grof Cavour tako radio s toga, da ošine lorda Malmesbury-a, jerbo je isti za oba engleske mehanike, koji su upleteni bili u Kalljarovom poslu, ozbiljnie posredovao nego li za sardinsku momčad. Grof Cavour držao je to za uvredu i poslužio se je desivšom se prigodom, da na nieki način ponizi engleskoga ministra. Gospodin Cavour zapitao je francusku vladu prije toga za saviet i to kad je putovao u Plombières. Engleska vlada saznala je tu stvar, stopram posredstvom dnevnika. Pèrvi korak u obzira kupnje pristaništa villafranskoga bio je učinjen od Rusie kod sardinskoga poslanika u Petrogradu. Ovaj je poveo vas posao u Turinu.

— Jedan dopisnik lista „Gazzetta di Parma“ iz Napulja, koji govori o tamošnjem stanju književnosti, uvierava, da tamo sve marljivo i na shoden način uči knjigu, pri čem aristokracija prednjači s dobrim primierom; da se mnogo piše, poimence pjesamah, no da je malo dobrih knjigah. Cenzurske naredbe razvikane su istina u inozemstvu kao stroge, nu u Napulju nalaze ih shodnima i pravednima i nedavno izvedeno predstavljanje i obnarodovanje Lopesove drame „Pietro Micca“ mora pobudit udivljenje i u najvećih liberalacah. Tiskanih dielah prodaje se istina malo u glavnom gradu, no razprostranjuju se u velikom broju po provincijama, gdje ih požudno čitaju. Tiskarska umjetnost veoma polagano napreduje. Izvan kraljevske tiskarnice, koja je mokinama dobro obškèrbljena, izdaje samo tiskarnica viteza G. Nobila kadikad diela hvale vrijedna; tiskarnica del Fibreno goji se od svoje stare slave a ostale ni nezaslužuju da budu napomenute.

— Jeden rimski dopisnik lista „N. Preuss. Ztg.“ javlja, da se u Rimu neprestano svadjaju francuski i papinski soldati.

— Urote, o kojima se je uslied napšivanja u Napulju dne 8. t. m. preduzetih, govorilo, nepotvèrdjuju se i čini se da su ti glasovi izpuštenjem napšienikah, koje je 9. već sliedilo, jurve sasvim opovèrgnuti.

Turska.

„Jour. de Constantinople“ opovèrgava viest, da je tursko pučanstvo na Sankiu u Ar-

kipelago ubilo tamošnjega francuskoga konzularnoga opravnika, koji je zajedno zastupao Gerdiku, Austriju i Ameriku i da je tamošnji engleski opravnik izbio se iz rukuh ubojica samo time, da je skočio kroz prozor. — Isti list veli da se francuski konzul, starac od 70 godina, samo ništa žestće porekao s kajmakanom onoga otoka, a što se engleskoga opravnika tiče, veli da ga tamo baš ni nema.

Smirna 18. rujna. Carsko-ruski državni savjetnik pl. gospodin Mansurov bio je u poslu ruskoga parobrodarstvenoga društva ovdje i otišao je pred nekoliko dana na parobrodu „Lostoteka“ u Rodus, Bairut i Jafu, da u ovim trgovačkim gradovima podigne opravništva. — Opazili su opetovano, da sa svakim ruskim parobrodom, koji dolazeći iz Carigrada ulazi u ovu luku, dolaze u okolo vanje uznemirujući glasovi o tobožnim urotama među Turcima itd., koji nepomiraju razdražnim načinom djelovati na pučanstvo.

Njemačka.

Novoimenovani poslanik španjolski kod švajcarskoga saveza, koji je u istoj vlastitosti adostovljen i kod njemačkoga saveza, doći će kao što „Leipz. Zig.“ doznaje iz Frankfurta, ovih dana onamo. On će neodvlačno saveznom predsjedništvu predati svoje vjerovno pismo i po svoj prilici zimoivat će u njemačkom saveznom gradu. Kažu, da i portugalska vlada namjerava dati se zastupati kod njemačkoga saveza.

Rusija.

Još svedjano dolaze od vremena do vremena u novine vesti o seljačkim nemirima u unutrašnjosti Rusije. Čini se izvjestno, da vlada obćenita razdraženost među seljačkim pučanstvom. „Indépendance“ priobćuje sljedeće mišljenje iz pisma jednoga vlastelina u Vladimirskoj guberniji (među Moskvom i Nižim Novgorodom): „Cienim se sretnim, da sam moje zgrade dogotovio prije nego što se je tako odlučno pojavilo pitanje o emancipaciji. Sada miere naša zemljišta, procjenjuju stanove seljaka i svaki čas dolaze k nama poslanici plemićkoga odbora. Puk je razdražen i upire se zapovjedima, koje dobiva od nas. Moji seljaci ustaše već više nego li jedan put, da o mojim šumama uzmognu po starom običaju raspolagati, a kad im se tumači sloboda bez zemlje, kažu, da to nije moguće, i neshvaćaju takove slobode.“

— Iz Kavkaza i to sada od lezginske kordon-ske linie došlo je obsežno izvješće. Poduzeće bilo je upravljeno na južno-istočnu stranu zemlje, poimence na kotare Kapuču, Ancuh i Ankrati, koji se nalaze oko izvornih potokah avarskoga Krisua ili na istom. Dne 4. lipnja sakupio je general Vrevski u svrhu ekspedicije dva zbora, prvim mnogobrojnim sastojecim iz 13 bataljunah piehote sa 4 mušara i 8 gurskih topovah upravljao je on sam, a drugim manjim pukovnik knez Čeloka jev. Dne 24. sjediniše se oba zbora na Šimur rieci, koja teče kroz Kapuču, a 27. počeo zbor ulaziti Ancuh, ostavivši vas teški pertljeg u Sikeri-katu. Za put izabrali su si Rusi dragu među dva bërda; prednja vojska pod pukovnikom Konganijevom isla je hrabro napried i raztierała je neprijatelja sa njegova položaja na visinama od Šedke, gdje su Rusi kroz noć taborovali, razdijeljeni od neprijatelja tamnom dragom hvonorskom ko se je namjestio na Garuh-meru visokom 11.000 stopah. Jedini put, koji je tamo vodio, bio je još otegočen time da ga je neprijatelj zapremio hërpama kamenja i zatvorio obkopyma a na bërta nalazila se je dosta čvrsta tvrđjava sa zidom i dubokim endecima. Da se neprijatelj razazabere, saključivši baron Vrenski ovaj položaj uzeti već sutra jurišem. U 2. uri krene se përva kolona, koja je imala neprijatelja obići a ostala vojska, kad stane svitlati dan. Put je bio veoma uzak i stërm, iste lahke gorske topove nisu mogli odmah odpremiti. Kada vojska stado pieusat se na goru, zaorise piešme, kojima su se bërđjani pripravljali na smërt i kamenje i klade rusiše se na bërdo na Ruse a žestoka valra iz pušakah obaraše se na iste sa svih strana. No Rusi nisu se time dali ni obustati

vit ni poremetiti, već idjose svedjano napred, raztieraše neprijatelja iz otkopah i prispiešo napokon posle pet sati teške radnje na podnožje tvrđjavi, koju su tri stotine Murttah branile. Ovdje se je čekalo do posle podne a zatim kad se je više vojske sakupilo, stadoše Rusi jurišati. Po biesnoj borbi unutar tvrđjave bude uzet zid i samo malenu dielu obsade podje za rukom uteći. Rusi imali su samo 5 mër-tvih i 60 ranjenih. Pošto drugi dan dodje još pertljag i više vojske, započë se navlastito heranje ancuhskoga prediela. Po dvodnevnom odmoru krene ruska vojska na drugu vojnu proti naibu aneroskom. Dne 14. sastase se Rusi s veoma mnogobrojnim neprijateljem, koji je zauzeo bio jak položaj kod Čumakala, pobiše ga do noge, progoniahu ga prieko Kutela, Tlarata i gorucega mosta čereleskoga do Anerosa. Ovaj i dođuca tri dana bili su svi auli i sela Aneroske i veća strana uhradskih sa svim žitnim zalihama do temelja razorena i bilo je mnogo rogatoga blaga i drugih stvari zaplijenjeno.

Velika Britanija i Irska.

London 29. rujna. Court-Journal piše: „Lord Stratford de Redcliffe odgovorio je vele, na pitanje nanj upravljeno, kako dugo namierava ostati u Carigradu, da se neće tamo dalje od nedielle danah haviti i da nebi bio ni otišo onamo, da mu nije stalo do niekih važnih papirah, koje je spravio na niekom sigurnom miestu. U diplomatskim krugovima palo je u oči, što lord Stratford de Redcliffe nije sa svoga bavljenja u Parizu posietio nikakove diplomatske osobe.“

Izvanjski ured dao si je iz unutarnjega grada povući bërzojavnu žicu u Downing Street, da bude s kopnom u izpravnoj korešpondenciji. Isto učinit će se i za pisarnice indijskoga državnoga tajnika. Dosad je imalo samo admiralstvo svoju vlastitu bërzojavnu žicu, koje je sa sredotočnim pisarnicama raznih domaćih društva a po istima s ratnim lukama stajalo u savezu.

— Jače uovëršćenje obale protegnut će se, kao što pišu iz Dublina i na Irsku. Ponajprije valja to od Spike Islandske koja brani ulaz u luku Queenstowsku i u savezu s tvrđjama Kertislskom i Kambdenskom sačijava liniju od najveće važnosti.

Azija.

Pariški „Pays“ sadëržaje korešpondencijah do 25. lipnja. Savezne vojske bile su već onda podpusoma ostavile Tientsin. Prije svoga odlazka primili su admirali pohod gubernatora i oblastih grada i oni su povratili ove pohode. Onaj dan, kad su saveznicu otišli iz Tientsina, došla je viest iz Pekinga, da je car po ratifikaciji ugovora, sezvao izvanredno državno vjeće, u kojem su načinjene bile razne naredbe. Svi činovnici, koji su neposredno ili posredno krivi bili ratu, bili su svërgnuti. Yeh je osuđen na dvogodišnji zatvor u tvrđjavi, nasuprot pukovnik, koji je topovima tvrđjave na Peihu upravljao nimenovan je generalom a svi su branici nagrađjeni.

Novootvorena luka neutongeska nenalazi se na mnogim krajobrazima. Ona je na jednom krajumorskoga zalieva sialungskoga, ona je morsko pristanište za Monkden i služi svoj Mendžuril kao naravno skladište za robu. Od Neutonga i Tongčova počemsi moći će se trgovina krepko tierati s Koreom, gdje su milioni ljudi mnogo gušće nego li u navlastitom Kiteju zajedno nago-milani i potrebno je obratiti pozornost na to, da klima propisuje toplih haljinah i da tamo nerodi pamuk. Meseca sječnja i veljače ima Korea isto tako strogu zimu kao Kanada; i dočim građani šangheiski lieti skapu, u od vrućine tako, da nemogu ili da im se neće ni naznačivati cene svoje robe, uživa Neutong okolica punu bërda i šumovitih dolinah i obalu pokritu liepom zelenom cietinom. To je bez sumnje izvërsto miesto za konzularsko opravništvo i može biti s vremenom i za konzulat.

Amerika.

Dominikanska republika (Haiti) razpala se je u dvie protivne države, na čela kojih stoje Valverde i Santana.

Bërzojavne i najnovije vesti

London 25. rujna. Nova bërzojavna žica povučena je sretno među Englezkom i Holandijom.

New-York 11. rujna. Vërhovni elektrik Santy uvierava s izvjestnosti da se bërzojavna gumina nije razderala.

Javljaju iz Mletakah od 23. t. m. Princessa Matilda prispjela je u pratnji divizionoga generala Bougonela jučer evamo iz Milana.

Iz Pariza od 22. t. m. javljaju. U ministarstvu nastave izradjuje se naredba, kojom će se bakalareat, koji je bio god. 1852. ukinut, opet uvesti; obvezatnost k tomu imat će se razprostërti i na učenike liekarstva. Kao što se čuje uvietovano je u dodatku mirovnoga ugovora s Kitejom, da se ima sa Švajcarima u Kantonu u obzira naknade izrečene za druge narode uprav tako postapat kao s Francuzima.

Srebro od 15. rujna 1 fr.
Carski dukati 5 „

Odgovorni urednik. Dr. Demeter.

SLUŽBENI LIST.

Nr. 15195-1981 (VI.—68)

3—2

Concurs-Kundmachung.

Für die mit Allerhöchster Entschliessung vom 26. August l. J. allergnädigst gegründeten drei Halter-Versorgungs-Stipendien zu zwei Hundert Gulden für hinterlassene Töchter verdienter Beamten und Militärs aus den Königreichen Croatien und Slavonien wird hiemit der Konkurs ausgeschrieben.

Nach den diesfalls bestehenden Stiftungsnormen sind zu diesen Versorgungs-Stipendien berufen Töchter von mittellosen und verdienstlichen landesfürstlichen Beamten des dieser k. k. Statthalterei unterstehenden Kronlandes, sie mögen adelich oder unadelich sein.

Die Kandidatinnen müssen das 24. Lebensjahr zurückgelegt haben und ausserdem Besitze der obigen Eigenschaften wegen ihrer körperlichen Gebrechen unfähig sein, einem Dienste vorzustehen, oder durch Handarbeit den nöthigen Unterhalt sich zu verschaffen.

In den an das k. k. Ministerium des Innern zu richtenden jedoch bei dieser Statthalterei und zwar längstens bis Ende Oktober l. J. einzureichenden Gesuchen um diese Stipendien muss das Alter der Bewerberinnen, mit Taufscheinen, die Sittlichkeit mit Zeugnissen der Seelsorger, die Leibesgebrochen mit ärztlichen Zeugnissen nachgewiesen werden.

Agram am 18. September 1858.

Von der k. k. kroat.-slav. Statthalterei.

Br. 4808—1858 (VI.—78)

2—i

Oglašena dražba.

Budući 13. na 13. rujna o. g. raspisana dražba ovogodišnje priroda žirovine bukovicah i kostajnah ovogodišnje Gračan bez dovoljnog uspieha ostala, raspisuje se time nova dražba istog predmeta na tridesetoga rujna t. g. koja će se u gradskoj vijećnici u 9 sati prije podne preduzeti.

Dražbeni uvjeti mogu se uviditi kod gradskog poglavarstva, a zaobina ustanovljuje se na 40 fr. sr. Poglavarstvo glavnog grada Zagreba dne 25. rujna 1858.

J. baron Härdtl.

Br. 2416—1858 pol. (Izv.—250)

3—2

Oglas dražbe.

Od strane c. k. kotarskog ureda križevačkog stavlja se do obćeg znanja, da će se pravo pobiranja obćinskog nemeta od potrošarini podvërženih tecivah, kao od točenja vina i mesarenja za godinu 1858—59 to jest, od 1. studenoga 1858 do konca listopada 1859. na sljedeće dare iznajmiti, i to:

za političku obćinu Kalniku u sv. Petru u pisarni obćinskog ureda uz izkličnu cieniu od 1238 fr. 17 kr. dne 4. listopada t. g. u 9 sati u jutro;
za političku obćinu Sudovec u Finčevcu, u pisarni obćinskog ureda uz izkličnu cieniu od 1220 fr. dne 6. listopada t. g. u 9 sati u jutro, i
za političku obćinu Raven u Erdovcu, u pisarni obćinskog ureda uz izkličnu cieniu od 886 fr. 21 kr. dne 7. listopada t. g. u 9 sati u jutro.

Dražbeni uvjeti mogu se svagdan u propisanim satima kod ovog c. k. kot. ureda saznati.

U Križevcih dne 21. rujna 1858.
C. k. kot. predstojnik
Kiss.

Carsko-kr.

službene

NARODNE

NOVINE.

Novine ove izlaze svaki dan izvanredno i praznike na čitavom listu. — Polugodišnja predplata je za domaće u novinarici 4 for. srebra. — Za vanjsko, kojim će se list svaki dan poštom pošiljati, 6 for. sr. —

Za službene oglase opredjeljeno je uvrštavanje: 4 kr. sr. od linije sa prvog puta; a zatim za svaki put 2 kr. sr. — Za druge oglase ili posebne članke plaća se do 10 linija 20 kr. sr., dalje pak od svake pojedinice linije 4 kr. sr.

Koncem ovoga mjeseca počimlje se posljednji četvrtgodišnji tečaj ovih novinah; poziva se dakle domorodno občinstvo, da predplatu svoju na „Narodne Novine“ obnovi, i to na pol godine poštom sa 6 for., u miestu s 4 for.; na četvrt godine poštom s 3 for., u miestu s 2 for. sr.

Da uzmognu vanjski predplatnici listove u redu primati, neka izvole bezodvlačno podpunu predplatu na „odpravnništvo Narodnih Novinah“ franko poslati te točno naznačiti svoje ime, prebivalište i posljednju poštu.

Tko nekani list dalje držati, neka odmah prva tri broja, što će ih primiti, natrag pošlje.

Ujedno molimo svu onu gg., koja duguju za prošle tečaje, da što prije dug svoj izplate.

Uredovni dio.

ad 15288-1858 (VI. 69) 3—2

Cesarski patent od 3. rujna 1858, kriepostan za svukoliku cesarevinu, kojim se razpisuju izravni danci za upravnu godinu 1859.

Mi Franjo Josip Prvi, po božjoj milosti cesar austrijski; kralj ugarski i češki, kralj lombardezki i inleatčki, dalmatinski, hrvatski, slavonski, galčki, vladimirski i ilirski; kralj jerusolimski itd.: arkivojvoda austrijski; veliki vojvoda toskanski i krakovski; vojvoda lorenski, solnogradski, štajerski, koruški, kranjski i bukovinski; veliki knez erdeljski, markgrof moravski, vojvoda gornjo- i dolno-slezki, modenski, parmanski, piacentinski i gvastalski, osvjećimski i satorski, furlanski, dubrovački i sadarski; pokneženi grof habsburški, tirolski, kiburški, gorički i gradiški; knez trientski i brikenski; markgrof gornjo- i dolno-lužički i istranski; grof hohembški; feldkirobski, bregenski, sonnenberški, itd.; gospodar od Tërsta, Kotora i slovenskoga Kraja, veliki vojvoda Vojvodovine sërbske itd. itd.

Da se upravne godine 1859. uzmognu namiriti potrebe države, nalazimo, saslušav Naše ministre i čuvši viće Naše državno, narediti sljedeće:

Prvo. Upravne godine 1859. imadu se zemljarina, sgradarina, tečevnina i dohodarina ujedno s vladarskimi prirezima k ovim danom, upravljajući naredbe §§. 2, 5 i 6 Našega patenta od 27. travnja 1858. o novoj vrijednosti austrijskoj, platiti po izmieri i po ustanovah, kao što Našim patentom od 21. listopada 1837. bichu propisani za upravnu godinu 1858.

Drugo. S obzirom na ovo imadu se, dok nebude inako ustanovljeno, odmierivati izravni ovi danci u onoj vrijednosti (valuti), u kojoj je ustanovljen prihod, koji je temelj porezivanju postotnomu, zatim dohodak ili porezni iznosak, koji se zakonom određuje polag razredah (postupnostih).

Po ovom dakle danak oni, koji pripada u drugoj a ne u novoj vrijednosti austrijskoj, ili koji je na duži rok jurve odmieren, ima se po mierilu, koje je ustanovljeno Našim patentom od 27. travnja 1858, pretvoriti u novu vrijednost austrijsku, u ovoj istoj propisivati a i pobirati.

Treće. Nego prizdržajemo Sebi, da ćemo još u tečaju upravne godine 1859. učiniti one promjene, koje bi se u porezivanju potrebite uzvidile.

Našemu ministru financijah nalaže se overba ovih naredabah.

Dane u cesarskom Našem kastelu u Laksenburgu tretjega dana rujna mjeseca, godine hiljadu osamsto petdeset i osme, vladanja Našega godine desete.

Franjo Josip s. r. (M. P.)

Grof Buol-Schauenstein s. r. Bar. Bach s. r.

Po previšnjjoj zapoviedi:

Marher s. r.

Neuredovni dio.

Austrijska carevina.

Beč 25. rujna. Nj. vel. naredilo je, da se za konjaničvo nvedu nove sablje. Častnici konjaničva imadu se odmah njima obkèrbiti.

— G. miestodèržac u Dalmaciji Lazar bèron Mamula prispio je danas ovamo.

— Nj. veličanstvo dostojalo je majora u po-bočničkom zboru Gedeona Zastavnikovića kao viteza carskog austr. reda gvozdeno krune trećega razreda polag pravilah toga reda povisiti u stališ vitezah austrijskoga reda.

— Mèrtvo tielo Nj. c. vis. gospoje nadvojvodinje Margarete prispilo je 22. rujna u Beč i izloženo u pridvornoj cèrkvi, a sutradan bilo je sahranjeno u grobnici kod o. kapucinah. Obširni opis svečanoga sprovoda sliedit će u dojdućem broju.

— U Pragu je dobilo češko kazališno dielo: „Vyslouzili“ od Kolara raspisanu nagradu. Ono će se predstaviti, kad se bude odkrivao spomenik Radeckoga.

— U S. Aradu zaključio je magistrat zavesti nižu realnu školu sa dva razreda.

— U Osieku kod Lemana izišao je program državne gimnazije u Osieku za školsku godinu 1857-58. Po ovom programu bilo je prošle godine u tamošnjoj velikoj gimnaziji 279 učenikah, od kojih 182 rimokat lika, 61 pravoslavna, 2 luterana, 5 kalvinah, 26 židovah. Po narodnosti bilo ih je 141 Niemac, 129 „Ilirah“, 9 Ma-gjarah. U gimnaziji ima 13 profesorah. Prvi i drugi razred podijeljeni su na dva odijeljenja, budući je u njima mnogo učenikah. Osim redovnih predmetah uče se učenici pievanju, cèrtanju, francuskom jeziku, krasnopisanju. Koin su rimokatolici, ti se obučavaju svom viero zakonu od dubičah duhovnikah. Pravoslavna dieca plaćaju za predavanje katehizisa 2 fr. 30 kr. na godinu. Gimnazijske zbirke i pomoćna sredstva umnožila su se ove godine znatno. U programu je jedan članak g. profesora Ivana Pekendera pod naslovom: Electricität und Magnetismus in ihrer Wechselwirkung.

Iglava 22. rujna. Nj. preuzvišenost g. predstojnik najviše redarstvene oblasti fmlt. Kempen pohodit će nas za koi dan. Nj. preuzvišenost stoji kod nas u lipej uspomeni još od ono doba, odakle je služila kao pukovnik 8. piešacke pukovnije medju nama.

Sèrbia.

Beograd 18. rujna. (Zvan. Nov.) Popečiteljstvo unutarnjih dielah, dobivši pouzdanih uvjerenjah, da od nekoga vremena narod naš izjavljuje najživlju želju, da bi vlada sazvala skupštinu narodnu, na kojoj bi joj on prieko svojih zastupnikah predstavio tegobe svoje, razložilo je pod 15. o. m. potrebu ovu savietu zemaljskom i predložilo mu, da se predmet o držanju skupštine narodne što skorije u razsudjenje uzme i rieši, pa zatim način opredieli i poziv skupštine odobri, kako bi se time želji naroda zadovoljilo.

Uvaživši razloge ove Njegova knežeska svietlost blagovolila je istoga dana saglasno s

jednodušnim zaključenjem savjeta riešiti: da se skupština, koliko je moguće prije, sazove, čim se zakon o držanju skupštine izdao bude.

Da bi se ova odluka praviteljstva što skorije udjelotvorila, određena je odmah komisija, koja će neodvlačno sačiniti i nadležnom miestu podnieti projekt pomenutoga zakona.

Cèrnagora.

Parobrod, koji je prispio 23. o. m. u Tërst, donosi viest od sukoba, koji se je nedavno dogodio u Sutorini medju Turcima i Cèrnogorcima. Posljednji su bili došli noćom k tamo postavljenoj turskoj straži i natakli su na nekakovo drvo barjak, koji je kao što kažu bio sèrbski. Kod osvitka skinuše Turci barjak, na što se je započela bitka, koja se dokonča s pobedom Cèrnogoracah, koji su u 2 sata opet podigli barjak. Što je bio uzrok ovom događaju i što se je kasnije dogodilo, to se još nezna.

Kao što se čuje, polazi knez Danilo s nekoliko Cèrnogoracah i jednim zemljomierom 28. o. m. u Grahovo. Posljednji je dobio nalog, da načini osnovu za tvèrdjavicu, koja se kani zidati u sredini ravnice grahovske na niekoj hridi Umac zvanj. Već prvo obstojala je tamo mala tvèrdjavica, koja je srušena po pokojnom vladici uslijed ugovora sklopljenoga s vezirom mostarskim, koji je zato platio nieku dogovorenu svotu.

Tallanska.

Javljaju iz Turina od 23. t. m.: „Gazzetta Piemontese“ donosi pismo iz Novare od 18. t. m., polag kojeg se je austrijski parobrod „Ticino“, koji je išao iz Arone u Sesto-Kalendu, znatno oštećio; kad je glas o tom došao u Aronu bila je odmah onamo poslana jedna piemonteska ladja, koja je Ticina s miesta ganula i bez svake dalje nezgode dovukla do Sesto-Kalende.

— Iz Vignana javljaju sljedeću i za lombardsko-piemonteske željezničke svezove važnu viest: Bezimono društvo željeznice Mortarsko-Vigevanske predložilo je pobočnu željeznicu, kojom će se ujezina glavna linia svezat sa željeznicom od Novare i Milana. Predhodne radnje u obziru ovoga krila dovršene su, koje će izteći iz Vigevana i imat dužinu od 15 kilometarah; da se prispio do Tesina pristedit će se na putu prieko Viguna 9 kilometarah prema vožnji prieko Novare. U selu San Marino bit će se po svoj prilici glavna stacija, jer se u tom miestu stiču većom stranom sve linie.

— Iz Genove javljaju od 21. t. m.: Njihova kralj. visost princ Gjorgje od Prusie došao je ovamo iz Turina.

— Iz Rima javljaju od 17. t. m.: Glesoviti bakroriezao Pavon i mozaični umietnik Corocchi preminuli su.

Iz istoga grada pišu u obziru razpravah o badenskom konkordatu, da je kardinal državni tajnik Antonelli izdao „ultimatum“.

Niemacka.

Kao što „Zeitu“ pišu iz Frankfurta pod 22. t. m., konstatairali su sjedinjeni odbori sve

što je danski poslanik stranom pismeno, stranom ustmeno izjavio i to će se predat polag poslovnoga hoda dosadanjem izviestniku, baronu Schrenku ispita radi i da sastavi osnovu za predložanje. Na temelju toga spisa vieća sada odbor o položaju, koji će posljednji prema danskom očitovanju zarzeti. Pitanje, koje se ima riješiti, oslronja se na zaključak od 20. svibnja i glasi u kratko kako sledi: Odgovara li posljednje dansko očitovanje zahtjevima napomenutoga zaključka ili neodgovara? Nadat se je, da će savezna skupština, što prije učiniti odluku u tom obziru. U ostalom obnovit će se skoro overšna komisija, koja je bila naimenovana 18. veljače. Polag članka 2. dotične naredbe od 3. kolovoza 1820. naime mora se po izmaku svakih šest mjeseci taj odbor obnoviti, kojom prigodom uvijek odstupljaju dva člana. Pervi polugodišnji rok izteko je ovoga mjeseca; u ovom roku službovaše kao članovi Austrija, Prusija, Bavarska, Saksonska, Virtemberška a kao zamjenice Hannoveranska i Badenska.

— U Berlinu redilo se tečajem 6 danah od 4. do 10. rujna o. g. 286. dice.

Rusija.

Petrograd, 10. rujna. „St. Petersb. Zitg.“ donose jedan dopis iz Irkutsk od 21. srpnja, šta treba činiti s oblastju amurskom. Čeka nas zadatak, naseliti oblast na Amuru, da se Rusi u najvećem broju nasele, da stvore parno i brodarstvo na vjetrova, jednim slovom, da iz ove rijeke ono učinimo, na što ju je priroda stvorila, da bude veliki drum trgovine za istočni Sibir. Tomu je već od prije temelj položen. Što vjerstah od mora, nedaleko od amurova ušća, stoji malč varoš Nikolajevsk.

Amurska oblast bit će s vremenom važna žitnica za Kinu i Japan, za sav Sibir i rusku Ameriku, jer ima svaku zgodu za zemljodielstvo i skotovodstvo u izobilju.

Iz Petrograda. (H. N.) Ministar inostranih dielah ostavio je sad takodjer ovdašnjju varoš, pak je otišao u Poljsku, da se caru pridruži. — Njegovo mjesto zauzeo je njegov pomoćnik, grof Tolstoj.

S poljske granice 20. rujna. (Wand.) Od niekog vremena osieća se velika oskudica kovanog novca u kraljestvu Poljskom, čemu se je tim više čuditi, što je iznos novca zabranjen, i što se prestupnici zakona strogo kazne. Kao što uvieravaju, nestaje i malih rubaljah od hartie, tako da čovjek nehotice masliti mora, da postoji tajno kakvo pokušavanje, nebi li se pokazao prid. Rusko plemstvo odilazi ponajviše u gradove, da tamo živi, misleći da će oslobođenje zemljodielacah pasti u zaboravnost ili ako dodje do ustanke seljakah, da su za vremena izvan domašaja.

Grčka.

Atina 18. rujna. Kvarantina za turske dolazke obavljena je na 24 sata. Razmirica s turskim oblastima nije jošie izravnanu.

Francuska.

„Moniteur“ de l'Armée veli da će koncem dojdućega mjeseca ili početkom studenoga oživotvoriti se ekspedicija proti Kokinkini i navodi „pravedne žaohe“ Francuske proti carevini anamskoj, koja se dieli u tri strane t. j. Kokinkinu, Kambodže i Tonking. kao što sledi: Car Gia-Long dozvolio je na zahtjevanje Francuske godine 1785. slobodno izpovijedanje křšćanskoga zakona u svem obsegu svoga carstva. Uperkos ovoj odluci, koju je Gia-Long za sebe i za svoje potomke učinio, posljednji neprestano progone već 30 godina křšćane i podvrgavaju misionare najokrutnijim mukama, Francuski i španjolski svećenici bili su osobito ovim progonstvima izloženi, i godine 1857. bio je mgr. Diaz, španjolski prelat, na zapovied sadanjega cara, Tu-Duka, u Tonkingu pogubljen. To je posredovanje Španjolske opravdalo. Francuska poslala je iste godine plemenitoga gospodina Montigneya u Kokinkinu s nalogom, da anamskom caru predloži prijateljski ugovor. No ovo poslanstvo ostalo je bez svakoga uspjeha, budući da se je hieski dvor kratio (Hue zove se glavni grad carstva) primiti gospodina Montigneya

i na njegove predloge dati ma ikakav odgovor. — Usled toga, kao što je kazano, učinit će Francuska ekspediciju i to u zaljev turnanski. Ovaj zaljev pripada onom kraju, koji je car Gia-Long na koncu prošastoga vieka ustupio Francuskoj.

„Moniteur“ govori danas o ugovoru tien-tsinjskom. „Ekspedicija poslana u Kinu“, kaže, „postigla je svrhu, koju si je car opredielio. S jedne strane zadovoljilo se pravednim zaobama podpunoma i kazan, koja je nametnuta bila činovniku, koji bijaše kriv ubojstvu oca Chappelaine-a, ima se po svoj Kini obznaniti; s druge strane osigurava ugovor, potpisani malone pred vratima Pekinga, našoj trgovini i našim misionarima slobodan ulaz u unutrašnjost nebeskoga carstva. Više stotieljah stare ograde, kojima se je još svejednako od ostaloga svijeta osamljeno držalo područje napućeno od malone 300 milijunah dušah, srušile su se za vrijeme; Kina je podpunoma otvorena i neće od sada moći uzmaći evropskoj civilizaciji.“ Da potkaže, od kolike je cienne ugovor tien-tsinjski, sklopljeni dne 27. lipnja po baronu Grosu, napominje službeni list pervašnje stanje stvari. Mislimo, da možemo uzeti, da je isto dovoljno poznato. Zatim razvija „Moniteur“ bitne stečevine novoga ugovora. Na koncu toga članka kaže, ako su tako važni plodovi u tolikoj daljini sa tako neznatnim silama postignuti bile, da se to zahvalit ima sretno uzdržanom dobrom sporazumljenju medju vladama Francuske i Engleske kao i hrabrosti pomoracah obih zemaljah.

Iz Pariza. (Obće nov.) Engleski listovi pretierali su važnost Villefranke, što je ustupljena ruskom parobrodnom društvu. Živa je istina, da je istom društvu takodjer u Laciotatu kod Marselja, a drugom društvu u Havru štacija ustupljena. Takodjer je izviestno, da će jedno odijeljenje vojenih brodovah ruskih, što će Brest posieliti, doći u Villufranku, da dočeka Nj. vis. vel. kneza Konstantina, koji će da obidje srednje more. U Parizu nevidjaju u tom ništa izvanrednoga, pa je želiti, da i engleska štampa buku nepodize, jerbo to Rusima odveć laska. „Constit.“ peca Engleze i plaši ih budućnostju svetske trgovine, što Rusija i Francuska stiču proti engleskog monopola u Aziji.

Velika Britanija i Iraka.

London 25. rujna. Jučeranja službena „Gazeta“ javlja: „Engleska vlada otvorila je ugovaranja, da odsele osobe, koje će putovati kroz Belgiju po kopnu nebudu trebale potpisah na putnom listu od strane belgianskoga konzula u Engleskoj.“

„Herald“ prekida svoje mućanje o poslu Villefrankskom. U nastojanju drugih listovah da toj stvari dadu veliku i obsežnu znamenitost, vidi organ kabineta Derbyeva samo stranačku manuvru na korist lorda Palmerstone, komu tom prigodom predbacuje pariski ugovor od godine 1856. s tim riečima: Lord Palmerston sklopio je na vrat na nos mir, koji odsada kao kakav požar sve narode evropske uznemiruje i opetaluje. Svoj sud pako o villafrankskom poslu izražuje „Herald“ kako sledi: „Sredozemsko more nije time ipak pretvoreno u rusko more, Sardinia nije se zapisala caru i Villafranka ostat će nezavisna. Ništa se nije drugo dogodilo, nego da je Sardinia jednom ruskom društvu, a ne ruskoj vladi, ponudila jedan stari prazni magazin za ugljevlje i da zato neuzima najnovine.“

Spanjolska.

Iz Madrida od 21. t. m. telegrafiraju: „Izbori pokliserah za kongres ustanovljeni su na 31. listopada; zatim bit će municipalni izbori. — Ministri, koji su kraljici na susret otišli bili, došli su opet u Madrid. Kraljicu očekuju večeras u glavnom gradu.“

Berzovjavne i najnovije vjesti.

Javlja iz Pariza od 23. t. m.: U Algir otišla je zapovied, da se algirska državna tiskarnica zatvori i obustavi obnarodovanje ondašnjega lista „Moniteur algerien“. Ova naredba učinjena je s obzirom na ukinuće dosadanje glavne gubernie. Glas koji se je u burzi

razprostranio, kao da se je caru a Biaricu ravnujući konje nieka nesgoda dogodila i da je on usled toga oboleo, bio je izmisljen, kao što je već očit dokazano.

Pišu iz Milana od 24. t. m. Grof Nieuwerkerke, glavni direktor francuskih muzejah i markex Breme piemonteski senator i glavni ceremonijski meštar prispieli su ovamo.

Iz Turina od 23. t. m. javljaju: Korespondencia lista „il Paese“ imenaje medju onima, koji su tobože u Napulju uapšeni bili, Duku Porta, Kamila Caracciolia, pjesnika Nikolu Solla i još dva novinara.

Razne vjesti.

— U Berlinu lieči niekakav Peč, trgovac, najveće bolesti vinom od jabuke, mliekom i vodom.

— Neobičan slučaj dogodio se ovih danah u Peri. U po noći probudi se jedan tamošnji gradjanin osiećajući niekakvo štipanje na najmesnatijem mjestu svoga tiela. Maši se rukom i nadje tamo četernaest pijavicah, koje su svojski sisale kerv. Naravno da se jako začudio. Berže bolje prekine ručak ovim bezobraznicama i zaustavi kerv, koja je obilato tekla. Prietoga bio je niešto bolestan, a sada je sasvim ozdravio. A evo kako su pijavice do njega došle. U istoj sobi bila je i jedna boca sa pijavicama, ali nije bila dobro zatvorena. Gladne pijavice dignu se da traže što da poplaše glad, pa onako i nadjoše, od čega će se nasititi.

— Nevieruj uvijek ni priatelju. Franjo A. iz Ulersdorfa i Josip B. iz Šönberga u Moravskoj koji su obodvojica bili osudjeni radi kradje i u to se vrijeme pobliže spriateljili, odpušteni su u kolovožu o. g. iz apsa. Franjo A. pozove B. da ga pohodi, što ovaj 1. rujna o. g. i učini. Dodje u Ulersdorf, no nenadje svoga priatelja A. kod kuće. Pošalje daklem 8 godišnju kćer svoju, da ide k ocu, koji je radio na polju i da mu reče, da ga čeka kod kuće jedan jako dobar priatelj. A. pobiti kući, ali kako se je začudio, kad nenadje nikoga u svojoj sobi nego obijen sanduk, u kom su bile oprave njegove diece i druge stvari u vrijednosti od 50 fr. Dobar priatelj odneo mu je sve i pobiego.

— Prilikom nieke seljačke svatbe u Ebterdingenu blizu Štutgarta bilo je nedavna potrošeno 5 teladi, 4 svinje, 1 vol, 900 kobasicah i 2 pune bačve kupusa.

— U Turinu bilo je dosad 13 kazalištah, u mjesecu listopadu podignut će se četernaesto, u kom će se predstavljati u francuskom jeziku.

— U Richmondu u Virginii uapšeno je nedavno na zapovied tamošnjega čeonika 90 čer-nacah jerbo su se učili čitati i pisati. Tamo obostoji naredba, da se svaki ima strogo kazniti, koji bi se usudio učiti čer-nca čitati i pisati, jer vele, da kad se černci izobrazu, počinjavaju biedu. Riedko prodje nedielja danah, da redarstvo neuzapti černcima stvari, koje bi im mogle služiti za pisanje. Vele, da se černci lahko i rado izobrazuju i da ih zato redarstvo mora silom u tom priečiti, jer bi mogli postat pogibeljni „b. eloj gospodi.“

— Ravnatelj niekog okružnoga sudista u Stražnoj Pomorskog ustanovio je sledeti pravilnik za pozdravljanje: Ravnateljstvo je začulo, da podčinjeni sudbeni činovnici nepodravljaju ravnatelja i sudacah — kad ih sastanu na javnim sokacima — onim štovanjem i onom pristojnostju, koja je potrebna usled dotičnih naredbah sudbenoga reda. Za uzdržanje dobrog poredka u ovom smislu naredjuju se dakle sledieća: Svaki od rečenih činovnikah, koji sastane ravnatelja ili kojega suca, imade mimo njega ići na desnoj strani i u daljini od dva koraka nakhlonit mu se i skinuti šešir do koljena.

— U Berlinu ubio se je ovih danah nieki mladić iz veoma štovane obitelji zbog toga, što mu tamošnje dvorsko kazalište nehtiede primiti dramu, koju je bio sastavio.

— U Belgiji ima dnevnika, koji nemaju više od 40 predbrojnikah. Dapače jedan od njih imade samo 3 Bog zna kako učredništvo takova dnevnika namiruje troškove skopčane s izdavanjem lista!

— U Graču skočila je 15. o. m. u Muru žena tamošnjega romanara P. kojega su laš onaj dan sakopali. — Troje neke diece oplakuje sad nagli izgubitak oca i matere.

Bečka burza

dne 27. rujna 1858.

Tečaj državnih papira.

Državne zadužnice	sa 5%	82 1/2
do od godine 1851 seria B	5%	
do od g. 1853 s povratkom	5%	
do iz narodnog zajma	5%	83 1/2
do	4 1/2%	
do	4%	
do od g. 1850 s povratkom	4%	
do iz zribeane	4%	
do	3%	
do	2 1/2%	

Zajam s vučenjem od g. 1834, za 100 for.		
1839, " 100		
1854, " 100		109 1/2

Bečko-gradski banko	sa 2 1/2%	
"	2 1/2%	
"	2	

Zadužnice zemljišnoga odkupa od dol. Austrie

Zadužnice zemljišnoga odkupa od Galicie,

Ugarske sa sjedinjenimi pokrajinami po 5%

Zadužnice zemljišt. odk. od ostalih krunovina

Bankovne dionice komad po

Eskomptirane dionice od dol. Austrie za 500 f.

Dionice c. k. pov. austrian. državno-željez-

ničkog društva po 200 for. sr. ili 500

frankah, podpuno uplaćene

do do s plaćanjem na rate

Dionice sjeverne željeznice po 1000 f.

bečko-glogničke željeznice 500

šoprunsko-malobeske 200

Budijevičko-Gmundsko

Lineske željeznice 250

požunsko-tornovačke željez.

1-og izdanja 200

2-og s poverstvom 200

aust. dunav. parobrodarstva po 500

Lloyda u Tertz 500

budapeštanskog lančanika 500

c. k. povl. austrijsko-državnog

željezničkog društva po 200 forint.

Gjurske željeznice

Galicijske založnice sa 4% za 100

Jelisavetina željeznica

Južno-sjeverna niemačka savezna željez.

Tisna željeznica

Lombardečko-milotačka željeznica

Tečaj mienični.

Amsterdam za 100 holandezkih for. for.

Augsburg za 100 for. current

Berlin za 100 pruskih talirah

Vratislava za 100 pruskih talirah

Frankfurt na Maju za 120 for.

Genova za 300 piemontezkih lirah

Hamburg za 100 mark banko

Lipsko za 100 for.

Livorno za 300 toškanskih lirah

London za 1 funt sterlinga

Lyon za 300 frankah

Milan za 300 austrijskih lirah

Marseille za 300 frankah

Pariz za 300 frankah

Prag za 100 forintih

Tertz za 100 forintih

Mletci za 300 austrijskih lirah

Bukurešt za 1 forint

Carigrad za 1 forint

Smirna za 1 forint

Tečaj novca.

Carški dukati

Srebro od 4. rujna

Odgovorni urednik. Dr. Demeter.

SLUŽBENI LIST.

Nr. 15195-1981 (VI.—68)

3—3

Concurs-Kundmachung.

Für die mit Allerhöchster Entschliessung vom 26. August 1. J. allergnädigst gegründeten drei Haller-Versorgungs-Stipendien zu zwei Hundert Gulden für hinterlassene Töchter verdienter Beamten und Militärs aus den Königreichen Croatien und Slavonien wird hiemit der Konkurs ausgeschrieben.

Nach den diesfalls bestehenden Stiftungsnormen sind zu diesen Versorgungs-Stipendien berufen Töchter von mittellosen und verdienstlichen landesfürstlichen Beamten des dieser k. k. Statthalterei unterstehenden Kronlandes, sie mögen adelich oder unadelich sein.

Die Kandidatinnen müssen das 24. Lebensjahr zurückgelegt haben und ausserdem Besitzer der ob-

gen Eigenschaften wegen ihrer körperlichen Gebrechen unfähig sein, einem Dienste vorzustehen, oder durch Handarbeit den nöthigen Unterhalt sich zu verschaffen.

In den an das k. k. Ministerium des Innern zu richtenden jedoch bei dieser Statthalterei und zwar längstens bis Ende Oktober 1. J. einzureichenden Gesuchen um diese Stipendien muss das Alter der Bewerberinnen, mit Tauscheinen, die Sittlichkeit mit Zeugnissen der Seelsorger, die Leibesgebrechen mit ärztlichen Zeugnissen nachgewiesen werden.

Agram am 18. September 1858.

Von der k. k. kroat.-slav. Statthalterei.

15195-1981 (VI.—67)

3—2

Konkurs-Kundmachung.

Für die mit Allerhöchster Entschliessung vom 26. August 1. J. allergnädigst gegründeten drei Haller-Stifts-Präbenden zu vier Hundert Gulden für hinterlassene Töchter verdienter Beamten und Militärs aus den Königreichen Croatien und Slavonien wird hiemit der Konkurs ausgeschrieben.

Nach den diesfalls bestehenden Stiftungsnormen sind zu diesen Präbenden berufen Töchter von adeligen Eltern des dieser k. k. Statthalterei unterstehenden Verwaltungsgebietes, deren Väter in k. k. Civildiensten mindestens in der Kategorie von wirklichen k. k. Räten, und in k. k. Militärdiensten wo nicht Stabsoffiziere, so doch Hauptleute von ausgezeichnete Dienstleistung sind oder waren.

Nach den vorgedachten Eigenschaften des Adels und der väterlichen Dienstes-Kategorien muss die Bittstellerin, um zur Erreichung einer Haller-Präbende geeignet zu sein:

1. das 18. Lebensjahr zurückgelegt haben;
2. im Rufe eines gut sittlichen Lebenswandels stehen;
3. von vermögenslosen oder nur wenig bemittelten Eltern und auch selbst in gleicher Art vermögenslos sein;
4. keine andere Stiftung geniessen oder derselben für den Fall der Erlangung einer Haller-Präbende entsagen.

Die an das k. k. Ministerium des Innern zu richtenden, jedoch bei dieser Statthalterei und zwar längstens bis Ende Oktober 1. J. einzureichenden Gesuche zur Erlangung solcher Präbenden müssen die legalen Urkunden über die obigen Erfordernisse enthalten, und es müssen zur näheren Würdigung der Gesuche selbst auch die besonderen Verdienste des Vaters und die Umstände, ob die Eltern sich noch am Leben befinden, welche Genüsse dieselben oder die Kandidatin vom Staate oder anderen Stiftungen beziehen, wie gross die Zahl der Geschwister, in wie ferne diese versorgt oder unversorgt sind, endlich wie die Gesundheit der Bittstellerin beschaffen sei, in denselben gehörig angeführt werden.

Agram am 18. September 1858.

Von der k. k. kroat.-slav. Statthalterei.

Nr. 15223-3481 (VI.—65)

3—3

Konkurs-Kundmachung.

Von den mit der Allerhöchsten Entschliessung vom 7. April 1854 kreirten zehn Handstipendien aus dem Ertrage des ausgeschiedenen kroatischen Antheiles der Maria-Theresianischen Waizner Konviktsstiftung sind drei Stipendien minderer Kategorie per 100 fl. CMz mit dem Vorrückungsrechte in die höhere Kategorie von 150 fl. in Erledigung gekommen, für welche hiemit der Konkurs mit Anberaumung der Präklusivfrist bis 15. November 1. J. ausgeschrieben wird.

Auf diese Stipendien, haben vorderhand und während der Dauer der mit der Allerhöchsten Entschliessung vom 8. Oktober 1853 für Eingeborene Croatiens und Slavoniens aus dem Staatschatze allergnädigst bewilligten medizinisch-chirurgischen Stipendien, nur Rechtsstudirende, Gymnasial- und Repl-schüler und Techniker Anspruch.

Die Bewerber haben ihre Gesuche an das k. k. Ministerium für Kultus und Unterricht zu stilisiren, mit dem Tauscheine, den Studienzeugnissen für die letztabgelaufenen zwei Studiensemester, mit der Nachweisung über die Vermögens- und sonstigen Familienverhältnissen, wie auch mit der Bestätigung des betreffenden Direktorates über einen allfälligen sonstigen Stiftungsgenuss oder Erziehungsbeitrag von Seite des bezüglichen Studirenden zu belegen.

Kompetirende Söhne hiesiger Finanzbeamten haben ihre Gesuche bei der k. k. kroat.-slav. Finanz-Landes-Direktion, sonstige Bewerber bei der Direktion jener Lehranstalt, an welcher sie den letzt abgelaufenen Semester studirt haben, vor Ablauf der oben anberaumten Präklusivfrist einzubringen.

Diejenigen, die sich in Folge der für ein gleichartiges Stipendium unterm 8. Mai 1. J. Z. 5790-1380 vor hier gemachten Konkursausschreibung bereits in Kompetenzgesetz haben, brauchen dergleichen nicht neuerdings einzuschreiten.

Agram am 18. September 1858.

Von der k. k. kroat.-slav. Statthalterei.

Nr. 15196-3472 (VI. 64)

3—3

Konkurs-Ausschreibung.

Für die mit der Allerhöchsten Entschliessung vom 26. August 1. J. für die Königreiche Croatien und Slavonien mit der jährlichen Dotation von je fünf Hundert Gulden Kostgeld und ein Hundert Kleiderbeitrag allergnädigst gegründeten drei Stipendiumsplätze in der Theresianischen Akademie in Wien wird hiemit der Konkurs mit der Präklusivfrist bis 8. November 1. J. ausgeschrieben.

Zur Bewerbung um diese Stiftungsplätze, sind alle Angehörigen des Verwaltungsgebietes der k. k. Statthalterei berufen, und es müssen die Gesuche um diese Stipendiumsplätze mit dem Tauscheine, Impf- und Gesundheitszeugnisse, dann sämtlichen Studienzeugnissen belegt sein, überdies auch die Erklärung enthalten, dass die Bewerber die jährlichen Nebenauslagen von beiläufig 190 bis 200 fl. aus Eigenem bestreiten können und wollen.

Als Normalalter ist für die Bewerber das erreichte 8. und nicht überschrittene 14. Jahr bestimmt.

Die Bewerbungsgesuche sind an das Ministerium des Innern zu stilisiren, jedoch bei der gefertigten k. k. Statthalterei vor Ablauf der oben anberaumten Präklusivfrist einzubringen.

Agram am 13. September 1858.

Von der k. k. kroat.-slav. Statthalterei.

Nr. 14084 (Fin.—38)

3—3

Kundmachung.

Zur Verpachtung des Mauthtrages an den k. k. Wegmauthstationen zu Sessvete, St. Ivan, Carlstadt und Rakovpotok und an der k. k. Ueberfuhrstation zu Podsused auf die Zeit vom 1. November 1858 bis Ende Oktober 1859 wird eine dritte und für die Wegmauthstation Vinično (Breznica) eine vierte Lizitation auf den 4. Oktober 1858 mit dem Beisatze ausgeschrieben, dass diese Versteigerung unter denselben Bedingungen und Modalitäten bei der k. k. Finanz-Bezirks-Direktion Agram abgehalten werden wird, welche in der dem Amtsblatte der Agramer Zeitung beigefügten Kundmachung der hohen k. k. kroat.-slav. Finanz-Landes-Direktion vom 13. Juli und 13. August 1858, Z. 8347 und 10 98 enthalten sind.

Von der k. k. Finanz-Bezirks-Direktion
Agram am 20. September 1858.

Heim.

Br. 4808—1858. (Dp.—78)

2—2

Opetovana dražba.

Budući da je na 13. rujna o. g. raspisana dražba ovogodišnjeg priroda žirovine bukovicah i kostajnah ovogradske šume Gračan bez dovoljnog uspjeha ostala, raspisuje se time nova dražba istog predmeta na tridesetoga rujna t. g. koja će se u gradskoj vijećnici u 9 sati prije podne preduzeti.

Dražbeni uvjeti mogu se uviditi kod gradskog poglavarstva, a zaobina ustanovljuje se na 40 fr. sr. Poglavarstvo glavnog grada Zagreba dne 25. rujna 1858.

J. baron Härdtl.

Nr. 14309 (Fin.—39)

3—1

Kundmachung.

Nachdem auf die mit Kundmachung der gefertigten Finanz-Bezirks-Direktion vom 7. September 1858, Z. 13355 ausgeschrieben und in Nr. 209 und folg. der „Agramer Zeitung“, dann in Nr. 208 und folg. der „Narodne Novine“ verlaubliche Lizitation des Mauthtrages der Drau-Ueberfuhr zwischen Essek und Kis-Dárda mit dem Fiskalpreise von 60 fl. österr. Währung ohne Erfolg geblieben ist, so wird hiemit die dritte und letzte Versteigerung unter denselben Bedingungen und Modalitäten auf den 11. Oktober 1858 festgesetzt und werden die Pachtlustigen dazu eingeladen.

K. k. Finanz-Bezirks Direktion

Essek am 24. September 1858.

Br. 1931-gradj. (Izv.—252)

3—1

Izrok

Od strane c. k. ureda kotarskog kao suda u Crikvenici daje se na znanje da će se na molbu od-vietnika Radoslava Zandonati-a kao upravitelja stečajne mase Adolfa Vrignanina iz Bribira obdržavati u sredu dne 20. listopada 1858 za prvi put a u subotu dne 20. studena o. g. drugi i posljednji put oba puta na licu mjesta od 9—12 sati iz jutra, dvostruka dražba kuće na Bribiru pod br. 31. ležeće sudbeno na 1109 fr. 35 kr. procijenjene kao što to znači zapisnik prociembje, koji se kod suda u običajnih urah otvoren nalazi.

Svi oni, koji misle, da imaju kakovo pravo za-loga verhu napomenute nepokretnosti te nebiahu na to posebno opomenuti ovime se pozivlju da ga pod-pisanom sudištu do za prodaju opredijeljenog roka ob-znane, inače imali bi sami sebi pripisati ako bi se do-pitana ciena u odsutstvu njihovom porazdielila, te ako bi slučajno izostali.

Nastojat će nadalje i oni slučajno uknjiženi vie-rovnici koji stanuju izvan kruga sudišta ovog da za-doba obznane zastupnika svog koji bi je pri diobi pred-stavljao, jer će se inače njima takovi ureda radi ime-novati.

3-3

3-3

3-3

službene

NOVINE.

Za službene i druge
opredjeljene i za
uvrštena: 4 kr. sr.
od linije za prvi put;
a zatim za svaki put
2 kr. sr. — Za druge
oglasne ili posebne
članke plaća se do 10
linija 20 kr. sr., dalje
pa do svake po-
jednice linije 4 kr. sr.

Mèrtvačka škrinja bila je sada po **c. k.** komorskim slugama s pomoćju tjelesnih lakajah s odara skinuta i odnešena dolje u švajcarsko dvoršte na crvena bogata mèrtvačka kola, za koja bilo je zapregnuto šest bielacah. Dva dvorska furira, jedan kapelaki junoža s kàrstom, sluge dvorske kapele s incensumom i aspergesom, zatim (s gorućim voštanicama) dva asistirajuća dvorska kapelenu i dvorski i kasteoski župnik, napokon jedan komorski furir prednjačahu — a zamjenik vèrhovnoga dvorskoga meštra pokojnice i oba nadvojvodska službujuća komornika sledjahu za liesom (mèrtvačkom škrinjom). Osem plemićkih diečakah s voštenim bakljama, dvanaest arcloverskih tjelesnih stražarah i osam tjelesnih žandarmah pod čelovodstvom svojega drugotnoga stražmeštra sačinjavahu s obih stranah pratnju.

Posle je lies još jedanput bio osvećen dignuše ga na kola i sprovod se započeo pod zvonenjem crkvenih zvonah.

Otvori ga vod konjaništva, zatim slediahu : jedan dvorski jezidilac, jedna dvoprežna dvorska kola sa c. k. dvorskim slugama, jedan švadrun konjaništva, jedan dvorski jezidilac, jedan dvorski furir na konju, jedna šesteroprežna kola s dva službujuća komornika, sa svake strane po jedan telesni lakaj, jedna šesteroprežna dvorska kola sa sámienikom vrhovnoga dvorskoga meštre, c. k. telesni lakaji dva po dva (ugali), dva c. k. dvorska furira piščiće, šesteroprežna mrtvačka kola s liesom.

Sa svake strane od kolah išla su četiri
tielesna lakaja sa gorućim voštenicama, četiri
c. k. plemićka diećaka.

Dvanaest arcierskih tielesnih stražarah, a izvana osam trabantskih tielesnih stražarah i osam gvardijskih žandarmah sa svojim drugotnim stražmeštrom sačinjavahu sa svake strane pratnju; jedna satnia piehote i jedan švadrn konjanništva zaključitše sprovod

Sprovod išo je prieko Josipove piace i piace gradjanske bolnice kroz kloštarsku ulicu ka kapucinima na novom trgu.

Već ništa prije sakupiše se gradski magistrat, kleras i špitalci u augustinskoj dvorskoj crkvi i pridružše se od onud sprovodu.

Unutrašnjost kapucinske crkve bila je u crno odievena — klecala i crkvene stolice bile su crninom obвите — a patos bio je crnim suknom pokrit.

Na prijavu, da se najvišje mrtvo tielo približava, uputiše se već iznognito došavša najvišja i previsoka gospoda u crkvu na miesta odredjena za Nj. visosti, o. k. dvoranstvo dodje onamo već prije.

Čim su mrtvačka kola prispiela na glavna vrata kapucinske crkve, skinuše lies i primi ga kardinal-knez nadbiskup bečki, kao pontifikant, na čelu svećenstva; lies je bio pod njihovim prednjačenjem odnošen u crkvu i postavljen na odor okruženi gorućim svijećama.

Zamienik verhovnoga dvorskoga meštra pokojnice i prateći službovni komornaci sledili su ga do onde, a zatim namiestiše se po klekalima za njih odredjenim. Sada je sledilo svečano osvećenje; posle čega izpieva dvorska glásbena kapela pjesmu „libera.“

Zatim digoše oo. kapucini lies i pod žalobnim molbama spustiše ga u ruku. Pontifikant prednjačio je s asietirajućim svećenstvom. — C. k. prvi vrhovni dvorski meštar pokojnice i prateći službovni komornici sledili su za liešom. Telošne straže, plemićki diećaci itd. ostali su u crkvi.

Dolje u raki bilo je opet osvećenje. — Kad

Danas izšao je i razpošilja se XVII. komad I. razdiela hrvatsko-slavonskoga zemeljsko-vladnoga lista u hrvatsko-njemačkom i serbsko-njemačkom izdanju te sadržaje pod

Br. 127. Cesarstvu naredbu od 30. kolovoza 1858. kriepostnu za svekolike krunovine, izim kraljevine lombardezko - mlietačke, o izvršbi novčanoga ugovora od 24. siečnja 1857 (br. drž. zak. lista), s obzirom na povlaštenu austrijsansku banku narodnu.

Br. 128. Razpis ministarstva financija od 1. rujna 1858. kriepostan za svevolike kruhovine, kojim se obznajuju propisi o izdavanju novih banknotah od 10, 100 i 1000 forintih, glasećih na vrijednotu austrijansku.

Br. 129. Raspis ministarstva finansiah od 25. kolovoza 1858, kojim se mala divona I razreda u Occhiobellu u finansijsnom kotaru rovižkom odredjuje da bude u buduće mala divona II. razreda.

Br. 130. Razpis ministarstva financiah od 1. rujna 1858, valjan za svekolike krunovine, izim Dalmacije, kojim se iznova produljuje rok, ustanovljeni za poček daće od potroška, koja se platja od šćetera burakova.

Br. 131. Sadržaj naredbe ministarstva financija i vrhovnoga zapovjedništva vojske od 11. kolovoza 1858, valjane za Krajinu vojničku, o tom da se pri dohodarstvenih narušajih, koje u Krajini vojničkoj počinu takovi stanovnici iste Krajine, koji su nemogući platiti, uz kasan zatvora odustaje od pravnoga postupka.

Austrianska carevina.

Zagreb 29. rujna. Danas se je ovdje u Dvorani započela po nama već onomadnje javljena izložba voća i groždja. Ulazna je kao obično šest kr. sr.

Osiek 24. rujna. Od jučer je dogotovljeno gradnje bërzojavne linie medju Novim Sadom i Osiekom. Očekujemo još dogotovljenje linie medju Osiekom i Siskom, da se zatim može ovdje otvoriti bërzojavni ured.

— Dne 13. sèrpnja našli su u niekom vino-
gradu u natičkom kotaru P. M. zadavljenoga.
Budući da se je začulo ovih danah, da je ovaj
grozoviti čin izveo ljubovnik njegove supruge,
koja ga je na to nagovorila, uputilo se je 22. o.
m. ovdašnji prieki sud u Našice, uslied čega su J.
M. i žena zadavljenoga P. M. — budući da su
priznali zločinstvo, jačér pred podne obiešeni u
Našicab. Žalibože ide prieki sud još tečajem
ove nedielje i u Vukovar, da sudi tamo dva zlo-
činca, koji su kako kažu, porobili jednoga Boš-
njaka.

Beč. Dne 23. u 8 sati u jutro, pošto je po drugi put osvećene bilo tielo Nj. c. visosti preminuvše nadvojvodinje Margerete, stali su puštati obćinstvo u cěrkvu dvorske župe k měrtvom tiela najviše pokojnice izloženom u zatvorenom liosu (měrlvačkoj škrinji.)

Cerkva je bila odievana črnim ruhom, isto tako biahu obvite sve cerkvene stolice i klecala kao i oltari. Černo ruho, kojim su posliednji zasterti bili, bilo je obiskerbljeno gerbovima pokojne nadvojvodinje; odar sjajno razsvietljeni bio je pokrit črnim ruhom a ono mjesto, gdje je ležalo mrtvo tielo u liesu, slatnom tkaninom — nad odorom dizao se je črni baldakin.

Na odru bila je carevička kruna, nadvojvodeki šešir, zatim znakovi reda zvijez-

Za izloge stajali su 'odar o. k. tielesni stražari, a svećenici, komorski slugo, vratar i tielesni lakaji molili su se tamo bogu. — Od 8. do 12. ure čitalo su se na svim oltarima mise za pokoj duše pokojničina, u 10. uri pievala je „miserere“ dvorska kapela a od 12. do 1. ure zvonila su sva cèrkvena zvona.

Poslije podne u dva sata bili su skinuti s odra sudovi sa srcem i utrobom pokojnice i osvećeni a zatim najprije bilo je srce prieko Augustinskoga hodnika prenešeno u loretsku kapelu.

Prednjačio je jedan dvorski furir, zatim sledjahu: jedan junoša od dvorske kapele s kćerom, jedan kapelski sluga s tamjanicom i svetom vodom, dva dvorska kapelana, dvorski i kasteoski župnik, jedan komorski furir, jedan c. k. komorski sluga među dva plemićka diečaka s gorućim voščanim bakljama, noseći srebrni pehar sa srcem.

Sa svake strane išli su uz rečene osobe po jedan arcierski a izvana po dva trabantska tielesna stražera i gvardijske žandarma.

**Zamienik vèrhovnoga dvorskoga meštra
najvišje pokojnice, dva nadvojvodska službujuća
komornika, dva c. k. tielesna lakaja.**

Kod riešetke augustinskoga hodnika osveti
sërce dvorski i kasteoski župnik i preuzo ga
župnik svetoga Augustina, na što je bio spro-
vod nastavljen u loretsku kapelu i sërce tamo
smiešteno.

Zatim digla su, čim se dvorska pratnja iz Augustinske cerkve vrati u cerkvu dvorske župe, kotao s utrobom, da ga u Sv. Stjepan odnesu, dva c. k. komorska služitelja s gore navedenim obredom u tielesna kola, koja su stajala kod poslaničkih stubah i stavili su ga u njima na najvišje mjesto.

Naprema posadiše se zamienik vérhovnoga dvorskoga meštra pokojnice i jedan nadvojvodski službujući komornik.

Sprovod u sv. Stjepan išao je kako sliedi: jedan dvorski jezdilac, jedna dvoprežna dvorska kola s jednim komorskim furirom, jedna dvoprežna dvorska kola s komorskim služiteljima, bogata tjelesna kola s kotlom, za koja bilo je zapreženo šest konjaba. Sa svake strane išla su dva tjelesna lakaja. Izvana pratili su kola četiri trubantska tjelesna stražara i četiri gvarjska žandarma.

Kad prispie sprovod k sv. Stiepanu, gdje su za službovanje onamo odredjena dva arciepska tielesna stražara i dva plemićka diećaka dočekali sprovod, skinuše sa kolah kotao, odnesoše ga pratnjom u cèrkvu, gdje ga primise pèrvostolni prepušt i klerus a pošto bi bio osvećen, odnesoše ga u raku, osobe pako koje ga pratiahu, išle su sliedecim redom: Jedan dvorski furir, nadbiskupsko dvorsko svećenstvo, kaptol pèrvostolne cèrkve, dvorski ceremoniar, četiri levita, prepušt pèrvostolne cèrkve, jedan komorski furir, oba c. k. komorska služitelja s kotlom medju plemićkim diećacima nos. čim čirake i tielesnim stražarima, zamienik vèrhovnoga dvorskoga meštra i nadvojvodski službujući komornik, zatim dva c. k. tielesna lakeja.

Vas sproved izim tielesnih stražarah i tielesnih lakejnh uputi se u raku, gdje se jó zatím obavilo osvećenje i sahranjenje.

Poslije toga odvezla se je dvorska pratnja bez stražarâ natrag.

Sada je bilo mrtvo telo opet osvećeno a dalji javni ulaz bio je zabranjen.

O četvrttoj uri bio je pogreb.

se molbe doveršije, predao je prvi c. k. v. r. h. dvorski meštar gvardianu oo. kapucinah, nedavši otvoriti lies, najviše mrtvo tielo i preporučiti istomu, da ga čuva, poslie čega vratilo se iz ruke svi opet u crkvu.

Dočim se je to u crkvi opravljalo, ostavi najviši dvor crkvu, iz koje se sada i svi ostali udaljiše.

Dne 24 poslie podne oko 5. ure držalo se je bdenje za najvišu pokojnicu u župnoj crkvi dvorskoga kastela — drugi dan prie podne u 11. uri bila je tamo služba božja za pokoj duše sahranjene vojvodinje.

Beč, 25. rujna. Nj. kraljevska visost princ Karl od Prusie prispeo je danas u Komoran, gdje ga je čekao carski parni jaket. — Nj. c. visost nadvojvoda Stjepan otići će sutra posredstvom sieverne željeznice u Šamburg. — Gospodin miestodržac fml. baron Memula prispeo je danas iz Kotora ovamo.

— Prošaste noći bila su tri požara naznačena. Jedan bio je izvan gradskih linija prema Laksenburgu, drugi u predgrađu Videnu a treći u Macclajnsdorfu. Sva tri požara bila su brzo ugašena; revnost oblasti i redarstvene momčadi mnogo je k tomu doprinijela. Kad je bila vatra u Macclajnsdorfu, kažu da se je uzpirala vatra i u jednoj sobi na Videnu, kojem je prigodom postradala jedna djevojka.

— Osamnaestu skupštinu niemačkih filologa, pedagoga i orientalista otvorio je g. profesor doktor Miklošić kao njezin predsjednik dne 25. rujna o 10. uri pred podne u velikoj dubkom napunjenoj dvorani cesarske akademie znanosti, koja je određena za podpune siednice ove skupštine, pozdravivši sučlane obširnim razlaganjem o razmjeru klasične i sadanje filologie. Na koncu svoga govora zahvalio se je vladi i občini bečkoj za pripravnost, kojom podupiru sadanju skupštinu. Zatim imenovao je četiri profesora iz Beča, Monakova, Glogave i Kremsmünsteru za tajnike i odredio je doktora Bonitza za podpredsjednika. — Ovoj siednici prisustvovali su najotmjeniji znanstveni autoriteti rezidencije i Nj. preuzv. šenost gospodin ministar nastave grof Leo Thun i državni podtajnik baron Helfert. Polag programa ove siednice govorio je profesor doktor Karl Halm, direktor kraljevske dvorske i državne biblioteke u Monakovu, besiedu „o poduzeću novoga Thesaura jezika latinskoga“. — Poslie toga bila su pročitana imena već prijavljenih sučlanova. — Popis sučlanova broji već 269 imenab. — Zbog pomanjkanja vremena bio je odgođen još za ovu siednicu navješteni govor doktora Linkera na bližnju obćenitu siednicu. Konačno bili su još za pedagogički odsiek izabrani gospodin profesor Bonitz a za orientalični c. k. dvorski savjetnik pl. g. Hammer kao predsjednici, zatim bila je siednica okolo 11 i 1/2 sata zaključena.

Beč 26. rujna. Kralj. pruski dvor žali za Nj. car. visosti gosp. nadvojvodom austrijskom Margaretom od 23. o. m. kroz 14 danah.

— Gosp. biskup vesprimski, Ivan Ranolder, poklonio je u slavu narodjenja cesarevičeva 1000 for. za dobrotvorne svrhe i predao ih je gosp. nadvojvodi Albrehtu na raspolaganje.

— Zemaljski sud u Solnogradu otvorio je stiečaj vrbu imetka grofa Kazimira Esterhazy-Galantskoga, c. k. komornika bavečega se u Solnogradu. Vieroavnici — također i posjedatelji srećakah njegova zojma imaju se javiti do 13. prosinca o. g. pri rečenom sudu.

Beč, 27. Nj. c. visost prejasni gospodin nadvojvoda Iven prispeo je dne 26. t. m. iz Mletakah u Tèrst.

Nj. c. visost prejasni gospodin nadvojvoda Stjepan prispeo je dne 26. t. m. u jutro u 7 1/2 sata u Prag i odmah je dalje odputovao u Draždjane.

Tallanska.

U obziru prodaje villafranske luke pišu sada nieke novine, da se je piemonteska vlada već pokajala, što se je upustila toga radi u dogovore s Rusima i uslied toga moglo bi se dogoditi, ako nije još stvar sasvim dovršena, da

bi se vas dogovor razbiki mogo. Kažu, da je piemonteska vlada pripravna rečenu luku predati ruskom parobrodarstvenom društvu no krati se pristati na to, da se ova luka, kao što Rusa zahtieva, preobrazi u staciju za ruske bojne brodove. Sardinska vlada stavlja za uviet predoje Villefranke, da joj u sva vremena ostane priuzdržano opredieljivat broj i jakost ruskih bojnih brodovab, koji bi se smieli nastanit u Vilifranki. O toj točki pogadja se, vele, sada medju Petrogradom i Turinom i ako se u toj točki neslože, neće biti ništa iz svega ugovora. S druge strane opet tvrde, da je diplomacia već uzela u ruku ovaj posao i da ga je načinila slučajem diplomatskim.

Vele da je pred nekoliko danah otišla jedna depeša engleskoga kabineta na britanskoga poslanika Sir. J. Hudsona u Turinu, u kojoj se daje posljednjemu nalog, da zaište opredieljenih i obsežnih očitovanjeh od grofa Cavoura vrbu naravi i znatnosti ugovora sklopljenoga s odeskim društvom. Bez sumnje neće grof britanskom poslaniku dati drugog odgovora, nego koji je službeno „Gazzetta Piemontese“ pred nekoliko danah dala ukupnoj Evropi. No sumnja se, da će se engleski kabinet tim odgovorom zadovoljit, osobito, ako dodje, kao što pripovieda, jedan vaskolik oddiel ruske flote pod osobnim zapoviedništvom velikoga admirala ruskoga veleknjeza Konstantina u sredozemno more. To pojavljenje nebi baš probitačno podupiralo tvrdjenje turinskoga kabineta. — Još veće udivljenje pobudjuje postupanje Francuske u tom obziru, koja je navlastito svoje privoljenje dala k tomu, da se Rusima izruči luka villa frankska.

Franceska.

Pariz 22. rujna. Jučer se je dogodio ovdie žalostan slučaj. Knez Gjika, kojemu su se konji bili poplašili i utekli, pao je s kolah i ranio se je tako pogibeljno, da je preminuo za dva sata. Kočias je također pao na zemlju i zapala ga teška rana. Knez Gjika umro je sinoć u 8 satih pri niekom lekaru, kamo su ga bili odniali, nedošavši k sebi. Glava mu je bila razbijena. Njegova smert pobudila je medju njegovim zemljacima veliko sežaljenje. On je bio također jedan od prosiočah za čast gospodarsku u Vlaškoj.

— Danas je bio ovdie u crkvi misionarskoj „Te Deum“, da se bogu zahvale za ugovor sklopljeni s Kinom.

Berzovajne i najnovije vjesti.

Pariz, 27. rujna. Današnji „Moniteur“ javlja: Princ Napoleon odputovao je 26. o. m. u Veršavu, kamo ga šalje car povodom prisustva cara ruskoga u onom gradu.

(Nieka berlinska pošiljka javlja, da će princ prispjeti pod imenom grofa Meudona u ponedjeljak na večer u Berlin i da će još isti večer nastaviti svoj put dalje.)

Javljaju iz Mletakah od 26. t. m. Princessa Matilda odputovala je poslie dvodnevnoga bavljenja jučer u Milan. Obdržavala je strog inkognito pod imenom grofice St. Gratien.

Javljaju iz Turina od 26. t. m. Vojvoda Aumalski, koji se je nekoliko danah u Turinu sa svojim sinom zadržavao, odputovao je u najstrožijem inkognito u Palermu. Piemonteski listovi donose nove glasove o uroti iz Napolja, kažu da je ova tobožna urota razgranata do Marsilje. Artie, koje su, vele, bile nadjene kod niekog mrtvaca bačenoga na obalu, odali su policiji svu stvar itd.

Razne vjesti.

— Ovih danah pao je u Berlinu nieki mladić na sred sokaka, i nije se mogao odmah d.či i dalje ganut. Jedan od dva konja, koji su stajali blizu njega, korači k njemu te porine gubicom mladića na stranu i oslobodi ga time, da nisu kola prešla prieko njega.

— Pred kratko vrijeme začulo se je u morskih toplicah levaningakih, da su vidili blizu kupaćah morskoga psa. Sva poleti iz mora napolje, da

uhvati svaki svoja kola, u kojima mu je bilo odšlo i da izbiegne toj strašnoj zvijeri, samo jedan hrabri momak, trgovac J. B. A. iz Kolonje, i dva kupališna poslužitelja, oboružani tojagama, otërce proti morskome psu. S obale gledaše sve, što je živjelo, da vidi, što će se tu sada dogoditi, ali kad je došlo već do posljednjega odlučujućega časa, osviedočilo se, da taj morski pas nije bio ništa drugo nego nedužan komad drveta, kojim su morski talasi kretali simo tamo i koji je ustrašeno občinstvo držalo za morskoga psa. — Što im je sad svima preostalo nego smijati se vrbu ove ludorle, ali zato je ipek kolonjski trgovac bio slavijen od onoga dana radi pokazane odvažnosti.

Isp r a v a k. U našem jučerašnjem listu molimo čitati u 10. redku pod „austrijskom carevinom“ na mjesto „reda“ — „carstva.“

Srebro od 27. rujna 1 1/4 fr.
Carski dukati 4 3/4 „

Odgovorni urednik. Dr. Demeter.

SLUŽBENI LIST.

(DS—79)

3—1

Kundmachung.

Bei der k. k. Polizei-Direktion zu Agram, werden Montag den 11. Oktober um 9 Uhr Vormittags verschiedene Bettfurnituren als Cavallette, Kotzen, Strohsäcke, Leintücher welche nach der aufgelösten Militär-Polizei-Wache entbehrlich geworden an den Meistbietenden gegen gleich bare Zahlung im Lizitationswege veräußert werden.
Agram am 28. September 1858.

Br. 1931—gradj. (Izv.—252)

3—2

Izrok

Od strane c. k. ureda kotarskog kao suda u Crikvenici daje se na znanje da će se na molbu odvičnika Radoslava Zandonati-a kao upravitelja stečajne mase Adolfa Vrignanina iz Bribira obdržavati u sredu dne 20. listopada 1858 za prvi put a u subotu dne 20. studena o. g. drugi i posljednji put oba puta na licu mjesta od 9—12 satih iz jutra, dvostruka dražba kuće na Bribiru pod br. 34. ležeće sudbeno na 1109 fr. 35 kr. procijenjene kao što to znači zapisnik procienbe, koji se kod suda u običajnih urah otvoren nalazi.

Svi oni, koji misle, da imaju kakovo pravo zaloga vrbu napemenu nepokretnosti te nebiahu na to posebno opomenuti ovime se pozivlju da ga podpisano sudištu do za prodaju opredieljenog roka obznanu, inače imali bi sami sebi pripisati ako bi se dopitana cijena u odsustvu njihovom porazdielila, te ako bi slučajno izostali.

Nastojat će nadalje i oni slučajno uknjiženi vieroavnici koji stanuju izvan kruga sudišta ovog da za doba obznane zastupnika svog koji bi je pri diobi predstavljao, jer će se inače njima takovi ureda radi imenovati.

Br. 745—1858 gr. (Izv.—251)

3 2

Izrok.

C. k. kot. ured kao sud Zlatar do znanja stavlja, da je na molbu Stipana Cvetka po odvičniku g. Ferdinandu Matačiću de praes. 14. svibnja 1858, br. 745 gr. u parnici proti plemenitom g. Josipu Jakobčiću iz Vižanovca, ovršbena dražba zemljištah po potonjem iz činza držanah i sastojeci iz kuće pod k. br. 1 i ostalih zgradah drvenih, zatim oranicah, livadah, šume i vinograda u mjestu Vižanovec, polit. občini Budinščina ležećih i na 352 fr. 40 kr. procijenjenih, radi duga 97 fr. 28 kr. sr. c. s. c. dozvoljena i dočim bi prvi rok na 31. kolovoza bezuspješno radi pomanjkanja dražbenikah, ostao, drugi rok na 30. rujna t. g. u 10 satih prie podne na licu mjesta opredieljuje se s tim dodatkom, da će se upitna zemljišta izpod procienbene svote prodati.

Uvjeti dražbeni mogu se kod ovog suda svaki dan u propisanim urama uviditi. U tom imat će dražbenici 10% vadium položiti; hipotekarno pravo kroz gruntovno uknjiženje imajući, pozivaju se, da pravo to do vremena dražbe prijave tim sigurnie, čim u protivnom slučaju imat će pripisati sami sebi, ako se dioba kupovnine obavi bez njih i ako time u kolike bi se kupovna dioba izostala, ostala, pripisati.

C. k. kot. ured kao sud Zlatar

U Loboru, dne 21. srpnja 1858.

C. k. kot. pristav kao sudac

Barabaš.

Carsko-kr.

službene

NARODNE

NOVINE.

Novine ove izlaze svaki dan izuzami nedjelje i praznike na čitavom listu. — Polugodišnja pred-plata je za domaće u novinarici 4 for. srebra. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom poštovati, 6 for. sr. —

Za službene oglase opredjeljena je uvrstbina: 4 kr. sr. od linije za prvi put; a zatim za svaki put 2 kr. sr. — Za druge oglase ili posebne članke plaća se do 10 linija 20 kr. sr. dalje pak o svake pojedine linije 4 kr. sr.

Neuredovni dio.

Austrijska carevina

Zagreb, 30. rujna. Jučer je prispio o- vamo iz Beča novoimenovani podpredsjednik c. k. banskoga stola g. Josip Schwab i poležio je danas zakletva kao takov u ruke Nj. pre- uzvišenosti g. banova namjestnika.

Zagreb 29. rujna. Kako se čuje, izabran je u sinodi držanoj u Karlovcima za karlo- vačkoga gerčko-nesjedinjenoga biskupa jedne- glasno g. arhimendrit beždinski Svirgije Kačanski, sadanji upravitelj rečene eparhie.

Zagreb 29. rujna. Prekjučer 27. o. m. prispjela je Nj. preuzvišenost g. ministar finan- ciah baron Bruk na svoje blizu Varaždina le- žće dobro Klenovnik.

Zagreb, 29. rujna. Pišu nam iz Varaž- dina da je tamo 24. o. m. umro g. Cener iz- borni gradjanin i posjedatelj zlatnoga kćesta za zasluę. Smert pokojnikova pobudila je kod svih, koji su ga poznavali — veliko sažaljenje, jerbo je bio obće štovan i osobito siromasima u svako doba koristan.

Beč, 27. rujna. Dne 24. o. m. prispjela je Nj. kr. visost princ praski Dragutin s Nj. c. visostju g. nadvojvodom Albrehtom u Budim i odseo je u carskom dveru, gdje je g. nad- vojvoda Ernest pozdravio svoga sjajnoga gosta, koji je zamolio, da ga nebi službeno dočekali.

Iz Tërsta pišu bečkoj „Presai“: Parobrod iz Dalmacie donio nam je viest, da su Černo- gorci na više miestah turske zemlje podigli svoje zastave, knez Danilo uvierava ih, da ga je osi- gurao francuski admiral, da neće prvo odplo- viti iz Gruža, dok nedobije Černogora luke. U Gružu očekiva se neka ruska linejska ladja i jedna korveta.

— Kako čitamo u Šerb. Dnevniku došao je dne 19. t. m. u Novi Sad s doljnim parobrodom okolo 11 sati pri podne preuzvišeni gospodin gubernator šerbske Vojvodovine i tamiškoga Ba- nata grof Koronini Kronberg. Pri izlasku doče- kani su ga svi vojnički i gradjanski činovnici iz Novoga Sada i Varadina. Tako je postavljen bio u paradi i batalion regimente grofa Koronina, naka- zeci se tamo u posadi, sa zastavom i bandom. Mnogošina svieta skupila se da pozdravi visokoga gosta. U večer bila je bakljada sa muzikom pred stanom preuzvišenoga prihodnika. Sutra dan po- sjetivši gubernator razlićne urede i davi razno audiencije, krenuo se u Karlovce, da otvori tamo sinod, praćen po okružnom načelniku, gradskom čeoniku i po nekoliko gradskih zastupnikah. Kad stupi gubernator na most medju Novim Sadom i Varadinom pozdravi ga pucjava topovah s grada kao carskoga povierenika. Na granici va- radinsko-karlovačkoj dočekao ga gg. episkopi temišvarski i budimski. Episkop temišvarski po- zdravi g. gubernatora i carskoga povierenika u niemačkom jeziku. Pri ulazku u Karlovce do- čekao ga gg. episkopi bački i vëršački. Prvi pozdravi ovdie gosp. gubernatora opet nie- mačkim govorom. U patriaršeskom dvoru pri- mio je carskoga povierenika sveti patriarh Josip s preosvećenom gospodom episkopima pakrač- kim i aradskim. Nj. svetost uvede Nj. preuz- višenost u dvoranu sinodálnu, gdje je pročitan bio dekret carski, kojim c. k. apostolsko veli- čanstvo imenuje preuzvišenoga gospodina guber- natora carskim povierenikom; potom pozdravi ga Nj. svetost najprije slavanskim a zatim nie- mačkim govorom. Kad se to svërši odpratiše dva episkopa Nj. preuzvišenost u njegov stan a zatim ga posjete Nj. svetost i ostala gg. episkopi.

Gubernator vratio je ove posjete. — Obled je bio sjajan kod Nj. svetosti gospodina patriarha i zdravice bile su praćene pucjavom iz pran- giab. Sutra dan bio je izbor episkopa karlovačke eparhie u Hèrvatskoj.

Prag, 25. rujna. Noćas je umro ovdie c. k. knjigovođa g. Antun Vacka, vitez ruskoga reda sv. Stanislava.

Milan. Nj. c. visost prejasni gospodin nadvojvoda — glavni gubernator Ferdinand Mak- similian dozvolio je političkim bjezmetima Lja- devitu Peroniu, Angjelu Viskonti-u, Domeniku Rosarivi, Gaetanu Fraschiniu, Paskvalu de Lo- renziu i Raimundu Lominu, da se mogu bez kazni vratiti u zavičaj i opet dobit pravo au- strianskoga državljanstva.

Černogora.

S černogorske granice od 7. t. m. pišu „Šerbskom Dnevniku“ sliedeća: Ovih danah prošli su nieki Banjani na Cetinje. Oni hoće da razaberu i znadu, na koji način oni ostaju. Zato će pitati kneza, zato su valjda i pošli. A knez im može na kratko odgovoriti: Idite doma, pa čekajte, dok se ovo za granice doverši, pa će se učiniti i za vas način. Banjani će držati, da su jednaki s Černom Gorom. To i nebi hër- djavo bilo, samo kad bi biti moglo. — Za Kuće vele, da knez nema velikoga pouzdanja, da će ostati za njega, nit će se toliko upirati, da ih pridërži. Turci se upinju za Kuće iz petnih ži- lah, jer bez njih nije živovanja varošu Podge- rici. Vole, vele Turci, ustupiti i gusinsku nahiu, t. j. priekokomske Vasojeviće, nego Ku- će. A za Černogorce biva svejedno oli Kući oli Vasojevići (?). Vasojevići su mnogo dalji, ali lakognjati ljudi bërao i daljinu stigu. No sve- mu bi se moglo reći, da granice i opet ostaju u prostoru inokosne. Za Podgoricu, Spuž i Žab- ljak neće Turci ništa da znadu. Tako se niešto i za Bar gata, samo bi mogao, i na tome se zaustavlja, ostati Spič u černogorskoj granici. To se samo pogadja, a vrieme će doći i ono će na čisto kazat, šta je, kako je i na čemu je.

Imam i sitnih novostih, ako vam se dopa- nu; no nema se rad šta birati već s reda kao kiselo i slatko groždje. Vele da je knez nare- dio napraviti kulu na Grahovu i to od samih turskih glavah, koje su ostale u bivšem velikom boju. Svakom da daje po šest dinarah, koji gle- vu na miesto gradjevine donese. — Čuje se, da su nieki Bošnjaci došli na Cetinje. Ima ih sedam osam drugovah. Što su došli nezna se, a od slabe će to važnosti biti. Oni se potucaju i troše. No kad se vrato, najteže im je izabrati drum, koji ih doma vodi.

— Istom listu pišu iz Kotora od 11. t. m.: Govori se, da će knez černogorski po muloj Gospojini ići na Grahovo, da vidi miesto slav- noga bojišta, gdje će kula za uspomenu podići.

Komisija, pregledavši granice černogorske, krenut će se u Carigrad i tu će se, a ne u Parizu, prekidati. Černa Gora u ovom označi- vanju granicah imat će znatne koristi. Kako je komisija uzimala dvojake granice, t. j. prave stare granice i od shodnih miestah, tako je u sporno granice pomiestila od istočne strane pravu dosadašnju granicu Kućah na rieku Ciev- nu; s Cievne se obèrnula na Goricku gora, od tud po sred Dujtanah na Zazoric i na Vezirev most. Po ovom ostaje vezirev most polovina černogorski, a polovina turski. S vezireva mo- sta povučena je granica kako teče Morača u- pravo u Blato (ekadarsko jezero). Rieka Mora- ča ostaje granicom i polovina ostaje za Černu Goru, a polovina za Tursku. Tako će se Mo-

račom moći jedni i drugi služiti. Po ovoj pred- loženoj granici ostat će i Spuž i Žabljak u čer- nogorskoj oblasti a tako i otoci u Blatu Vra- njina i Lesendra. Na ovoj strani moraće ostat će u černogorskoj oblasti sela: Momišići, sve Lieškopolje, Gerbačci, Donja Kokota, Lekići i Vukovci. Po ovom Černa Gora dobiva prili- čan prostor, i ako ne u onoliko, u koliko je očekivala. Rieka Zeta ostaje svakolika u obla- sti černogorskoj. Manje snage brodovi moći će po ovoj rieci ploviti, a po Morači mogu i ve- či. Za trgovinu je ovo vërlo koristno; ona će se moći iz Hercegovine i iz Bèrdab spositi na ove rieke, a glavno stovarište bit će rieka Čer- nojevića. S rieke Černojevića može se dalje i vodom i suvim. Sami komisari uvieravaju, da će ove i ovako označene granice biti od veli- ke koristi po Tursku, ovim će ona sadobiti po- granični mir i moći će svoje dosad samovoljne podanike ukrotiti i u stegi držati; s druge strane neće imati onolikih troškovah, da drži nepokorne u zaptu, i onda će moći Arbanu razoružati. Nezna se, na čemu će ostati gradovi Spuž i Žabljak, ili će se porušiti ili će u cie- losti ostati Černogorcima. Vranjina i Lesendra ostat će onako, u kakvom se i sad stanju na- laze. Za južnu stranu još se ništa nezna; ali je prilika, ako ne Bar, a ono Spič ostat će u granici černogorskoj, budući je prirodno polo- ženje, koje pridružuje Spič Černoj Gori. Posle opredjeljenih pravih granicah Černogore morao bi i bar pasti pod političnu administraciju Čer- nogore, ali da se po pogodbi niešto daje Tur- skoj. Tako bi bar ostao samo kao pod arendu. Ograničenje ovo ima pečat nezavisnosti Černe- gore. — Na sievernoj strani nisu se granice daleko pomakle, ali će opet biti bolje i probi- tačnije, nego što su do sad bile. Kao što se je Spuž od istokojuga, tako se je Onogošt od sievera uvukao u Černogoru. Za Spuž od pri- like vidi se, da će ostati pri Černojgori, a za Onogošt nezna se još ništa izviestno.

Talianska.

„Galignani Messenger“ sadëržaje pismo iz Nice od 19. rujna, uslied kojega nije jošte me- dja Piemontom i Rusiom u obziru Villefranke ništa zakljućeno. Piemonteska vlada krati se podpisat ngovor, jerbo boji se nezadovoljstva svojih saveznikah, dočim s druge strane u svo- joj opozicii proti Austrii požudno želi to učinit, da svoje odnøsenja prema Rusii učini još pri- jaznima.

Njemačka.

Berlin 27. rujna. Nj. kr. visost princ pruski ostavlja danas Varšavu, prenoćit će u Skiornievici i nastavit će sutra svoj put prieko Breslave i Drazdjanah u Badensku.

Turska.

Carigrad. Jermenski expatriarh carigrad- ski g. Mateos imenovan je od cara ruskoga obćim patriarhom svih Jermenah (katholikos). G. Butiniev — ruski poslanik kod porte — prijavio je ovo imenovanje sultanu, koji ga je potvërdio. U sieverno-zapadnih provinciah Per- sie otkrili su vrotu, koja je gledala, da sruši përvoga ministra. Vodje joj bišo pogubljeni.

„Triest. Ztg.“ nenada se nikakvom veli- kom uspihu od posliedujih naredabah sultano- vih, da se novci bolje štede. Kaže, da je sul- tanova zapoviest i zato izdana, kako bi se novi zajam opravdao. Onih razajmljenih 5 mil. funt. stert. nije ništa spram potrebe. Turskoj finansi mora se na koji drugi način pomoći. Vele, da

porta ima običaj liepe rieči govoriti, samo da svoje prave namjere sakrije. Šta će reći štednja, kad se trati milioni na nova zdanja, u kojima nitko nikad nesiedi? Više se putah pokušavalo štediti, ali uvijek bez uspjeha. Dokle se troškovi sasvim nepreustroje, nema ni spomena od prave štednje.

— „Allg. Ztg.“ pišu, da se u Larisi (u Tesaliji) razneo glas, da tamošnji Turci misle sve Gërke i Evropljane u varoši posieći i da će se Larisa prije toga zapaliti kao u znak sieće. Tesalija, Epir i Gërčka čuli su za taj glas. Nesrećom hukne plamen u po čaršije i utamani 27 kućah i dućanah. Kërščani iz straha nisu nikuda izlazili, a Turci opet nehtiedoše vatru gasiti, dokle god ona i sama od sebe neprestade. Ako tom prilikom i nije bilo sieće, opet u Larisi svaki kërščanin misli, da će je biti ma kad.

— Čitatelj čitao se siećati, da je i u Gazi i jerusalimskom pašaluku bilo nemirah, kad se čulo za događaje u Džedi. Sada je nekoliko tamošnjih musulmanah pisalo paši u Jerusolima, te mu tužili kërščane, da neslušaju turski zakon, jer opravljaju i kreće svoju cërkvu i da bi ih kao u Džedi valjalo isieći. U mjesto odgovora kakva satvorio je paša te ljude i doveo u Jerusolim, gdje će im se suditi.

— Iz Meke se javlja, da tamo kolera strašno biesni. do 50,000 hadžijah umërlo je od nje.

Rusija.

Nj. veličanstvo car Aleksander bio je kod svoga već prekjucher poslie podne u 1 sat zbivšega se dolazka u Varšavu primljen s takovim uzhitom, kakova do sad još Varšava nije vidjela. Ne samo u gërčkoj, već i u katoličkoj stolnoj cërkvu bio je samodëržac od arkiepiskopah primljen i poimence zahvalio mu se je katolički nadbiskup Filjakovski za dobroćinstva, koja je katolička cërkvu u Poljskoj dobila od Nj. veličanstva. Car nije odseo u Lazienkovom dvorcu, gdje stanuje princ pruski, već u Belvederskoj palači. Svaki večer veleliepno je Varšava razsvietljena. I Pruski ministarski predsiednik Manteufel došo je u Varšavu i broj inostranih visokih gostiuh ovaj put je veoma velik; došli su isti kraljeveko-gërčki oficiri. Danas je na taborištu velik razgled ukupne vojske, sutra će biti cërkvena parada a 27. navlastita velika manuvra, za koju su se već dëržala tolika predhodna viežbanja. Izvanredno velik je broj ruskih generalah, koji su iz velike daljine došli ovamo na razgled vojske. U Lazienkovom logu bit će ovih danah veliki vatrotvor. Svikolici zastupnici poljskoga plemstva sada su u Varšavi i predat će više molbenicah caru.

Franceska.

Pariz 22. rujna. „Moniteur“ donosi izviešće iz Tientsina, iz kojega se vidi, da je baron Gros, podpisavši ugovor, kineske oblasti pozvao, da odmah oslobode sve kërščane, koji su već od mnogo godinah u unutarnjosti carstva uapšeni; vèrhovnom Mandarinu prijavljena su imena niekih takovih uapšenikah; kineski ministri obećali su, da će pekingski dvor neodvlačno izdati takovu naredbu.

Pariz 27. rujna. Kako se čuje, doći će ovamo princ pruski Adalbert, koji se sad nalazi u Brestu.

— „Indépendent“ znao si je, kao što kaže, pribavit tekst konvencije od 20. kolovoza u obziru podunajskih kneževinah i priobćuje ga u svojem posljednjem broju. Polag toga sastoji ugovor iz 50 članakah i dva priloga, od kojih jedan opisuje zastavu a drugi sadëržaja ustanove za izbiranje.

Velika Britanija i Iraka.

U obzira Leviatana može se za cielo javiti, da dosadnji posiednici namieravaju sastaviti novo društvo i u istu svèrhu razdati 330.000 akcija po 1 funt sterlingah. Tolika glavica neobhodno je potrebna, da se izplati stari dug (90.000 funt. sterl.) i brod dogotovi, da se uz-mogle pralati na pućinu. Kažu da će se dotični prošpekt ovih danah izdati. On akcionarima sračunava dividendu od 15%, ako bi brod svake

godine šest putah išao u Ameriku, i sobom poveo toliko putnikah i robe, kolik je po mnienju direktorah vjerojatan.

Iz Malte od 18. rujna javljaju: U Gërčkoj i Turskoj ukinute su kvarantine proti Malti; nasuprot čuje se iz Odeze, da se sve ladje, koje onamo iz Malte dolaze, moraju u Teodosii podvèrći kvarantini od 15 danah.

Po glasu najnovijih viestih iz Bengasie umalila se je znatno holest, nasuprot dalje u unutarnjosti zemlje uzima još svejednako mnogo žrtvah.

Sardinska švadra se viežbanje pod zapoviedništvom barona Tholosana prispielo je dne 15. t. m. u Gibraltar.

Spanjolska.

Iz Madrida telegrafiraju: Ministerialni program obzièe sliedeće točke: Uzdëržavanje dosadanjega ustava, prodaju obćinskih i dëržavnih dobarah, rasprave s rimskim dvorom zbog prodaje svećenskih dobarah, zakone o porotnom sudu i o štampi. Obsadno stanje u Katelonii i Malagi ukinuto je.

Azija.

Najnovie viesti iz Japana javljaju, da je jedan od sinovah kralja kambodjanskoga prešo na katolički viorozakon. Čuje se, da će veliko americkansko brodarstveno društvo posluživat i luke japanske.

Bërzojavne i najnovie viesti

London 28. rujna. Skorom svi ovdašnji listovi donose izvadke iz ugovora sklopljenoga s Kinom.

London 28. rujna. Službena prekozemna pošta dd. Bombaj 7. kolovoza.

Gvaliorski buntovnici izgubili su proti Robertsu sedam sto momakah i utekli su put kumbulske rieke. Pokursefart predao se je poslie tri sata bombardovanja. Gran stoji kod Sultanpora; 550 policistah (?) potuklo je 4000 buntovnikah. Punjab, Bombaj i Madras mirni su. Tri sepojske regimente opet su dobile oružje.

Kodanj 27. rujna. Kralja očekuju u nedielju; on će ovdie svetkovati svoj rodjendan a zatim se vratit u Šlezvig.

Javljaju iz Turina od 27. rujna. Današnji listovi javljaju da će biti veliko vojničko viežbanje na polju San Mauricio, kod kojega će udioništvoovati od prilike 9000 momakah. Današnja „Armonia“ donosi članak, u kojem se tvèrdi, da možebiti nema zemlje na svijetu, gdje bi se policia tako zlo rukovala kao u Piemontu, višja administracija zabavlja se drugim poslovima i neobraća na javnu sigurnost one pozornosti, koju zaslužuje grana od tolike važnosti sa svih stranah zemlje dolaze viesti o kradnjama, osobito po selima okolo gradovah čini se velika bieda.

Razne viesti.

Poznata je strogost švedskih kaznenih zakonah. Na švedskom papirnom novcu stoji medju ostalim napisano i ovo: „Tko ovaj novac ponasini ili pokrivotvori, bit će obiešen!“

— Broj jezika, koji se govore na svijetu iznosi 8.064, od kojih 587 u Europi, 896 u Azii, 276 u Africi i 1264 u Americi. Stanovnici zemlje izpoviedaju 1000 svakojakih vierah.

— Ruski dëržavni dag iznašao je 1. siečnja o. g. ukupno 518,334.008 sreb. rubaljah.

— U Svietu u Galicii napale su ovih danah pčele na dva sputjena konja tamošnjega seljaka Ivana H. i tako su ih sprobale svojim žalcima, da su uslied toga obodva lipsala.

U izviestju o nagradama za konje, priobćenom nam za obnarodovanje i nalazećem se u broju naših novinah od 23. t. m. navedeno je da su seljaci Levak iz Resnika i Baršić iz Žitnjaka u goričkom kotaru dobili nagradu za konje, kao i da je Juro Hervat iz Resnika toge radi pohvaljen bio. Budući da Resnik i Žitnjak nepripadaju goričkom

već političkom zagrebačkom kotaru, pozvani smo pismeno od strane dotičnoga g. c. k. kotarskoga predstojnika, da ispravimo ovu pogriješku prijavitelja, što evo time činimo. Učr. Nar. Novinah.

Srebro od 28. rujna 1 1/4 fr.
Carski dukati 4 3/4 „

Odgovorni učrednik. Dr. Demeter.

SLUŽBENI LIST.

(DS—79)

3—2

Kundmachung.

Bei der k. k. Polizei-Direktion zu Agram, werden Montag den 11. Oktober um 9 Uhr Vormittags verschiedene Bettformituren als Cavallette, Kotzen, Strohsäcke, Leintücher welche nach der aufgelösten Militär-Polizei-Wache entbehrlich geworden an den Meistbietenden gegen gleich bare Zahlung im Lizitationswege veräußert werden.
Agram am 28. September 1858.

Br. 153-1858 (Izv.—253)

3—1

Razpis natiečaja.

Kod trivialne učione u Gorjanah, kotaru djakovačkom, županie osiečke, izpražnjeno je mjesto učitelja ujedno organiste, s kojim su skupčani sliedeći dohodci, kao: bezplatni stan sa vèrtom, 300 fr. sr. u gotovom novcu i 6 hv. dèrvah za ogriev. Prositelji neka molbenice svoje vlastoručno pisane i dokaznicami o dobi, sposobnosti, pomnji i vremenu svoga službovanja providjene, najdulje do 15. studenoga t. g. školsko-kotarskom nadzorniku i župniku djakovačkom Antunu Zviršitzu podnesu.

U Djakovu dne 25. rujna 1858.

Od strane biskupskoga djakovačkoga ordinariata.

Razpis natiečaja.

Kod trivialne učione u Punitovcuh, u kotaru djakovačkom, županii osiečkoj izpražnjeno je mjesto učitelja ujedno organiste sa godišnjom plaćom od 140 fr. sr. u gotovom novcu, 18 miorovah žita, 18 miorovah kukuruze u žèrnu, 6 hv. dèrvah za ogriev, 12 fr. sr. za orguljanje, napokon bezplatnim stanom i vèrtom. Prositelji imaju svoje molbenice vlastoručno pisane i sviedočbami o dobi, sposebnosti, pomaji i vremenu službovanja svoga providjene, najdulje do 15. studenoga t. g. na školsko-kotarskog nadzornika i župnika u Djakovu Antuna Zviršitzu upraviti.

U Djakovu dne 25. rujna 1858.

Od strane biskupskoga djakovačkoga ordinariata.

Razpis natiečaja.

Kod trivialne učione u Viškovcuh, u kotaru djakovačkom, županii osiečkoj izpražnjeno je mjesto učitelja, s kojim su sliedeći dohodci skupčani, kao: bezplatni stan sa vèrtom, 100 fr. sr. u gotovom novcu, 30 miorovah žita, 15 centih siena i 6 hv. dèrvah za ogriev. Molitelji imaju svoje molbenice vlastoručno sastavljene i dokaznicami o dobi, sposobnosti, pomnji i vremenu službovanja svoga providjene, najdulje do 15. studenoga t. g. školsko-kotarskom nadzorniku i župniku djakovačkom Antunu Zviršitzu podneti.

U Djakovu dne 25. rujna 1858.

Od strane biskupskoga djakovačkoga ordinariata.

Br. 745-1858 gr. (Izv.—251)

3—3

Izrok.

C. k. kot. ured kao sud Zlatar do znanja stavlja, da je na molbu Stipana Cvetka po odvietniku g. Ferdinandu Matačiću de praes. 14. svibnja 1858, br. 745 gr u parnici proti plemenitom g. Josipu Jakobčiću iz Vižanovca, ovèršbena dražba zemljištah po potonjem iz činza dëržanih i sastojedi iz kuće pod k. br. 1 i ostalih zgradah dèrvnih, zatim oranicah, livadah, šume i vinograda u mjestu Vižanovec, polit. obćini Budinaščina ležećih i na 352 fr. 40 kr. procienjenih, radi duga 97 fr. 28 kr. sr. c. s. c. dozvoljena i doćim bi pèrvi rok na 31. kolovoza bezuspješno radi pomanjkanja dražbenikah, ostao, drugi rok na 30. rujna t. g. u 10 satih prie podne na licu mjestu opredieljuje se s tim dodatkom, da će se upitna zemljišta izpod procienbene svote prodati.

Uvieti dražbeni mogu se kod ovog suda svaki dan u propisanim urama uviditi U tom imat će dražbenici 10% vadium položiti; hipotekarno pravo kroz gruntovno uknjiženje imajući, pozivaju se, da pravo to do vremena dražbe prijave tim sigurnie, čim u protivnom slučaju imat će pripisati sami sebi, ako ne dioba kupovnine obavi bez njih i ako time u koliko bi se kupovina diobom izcèrpila, ostanu izključeni.

C. k. kot. ured kao sud Zlatar

U Loberu dne 21. sèrpnja 1858.

C. k. kot pristav kao sudac Barabaš.

Carsko-kr.

službene

NARODNE

NOVINE.

Novine ove izlaze svaki dan izuzamki nedjelje i praznike na čitavom listu. — Polugodišnja predplata je za domaće u novinarici 4 for. srebra. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom posiljati, 6 for. sr. —

Za službene oglase opredijeljen je svaki dan po 4 linije za prvi put i za svaki drugi put 2 kr. sr. — Za druge oglase ili posebne članke plaća se do 10 linija 20 kr. sr., a pošto od svake pojedine linije 4 kr. sr.

Uredovni dio.

Ministar bogostovja i nastave imenovao je privremenoga učitelja katoličke preparandije u Zagrebu Josipa Partaša pravim učiteljem iste preparandije.

Promjene u c. k. vojsci.

Andrej Ivan, podporučnik 2. razreda, imenovan je podporučnikom 1. razreda, i Schrödt Hugo, kadet-strážmeštar, podporučnikom 2. razreda, obodvojica kod 12. granič. pukovnije.

Br. 3933—krim.

Osuda priekoga suda.

Dne 19. srpnja t. g. u jutro našli su stanovnika iz Gaziah, Petra M. mrtva kod njegove kleti. Sudbeni razgled i mrtvačka obdukcija preduzeta dne 20. srpnja t. g. pokazala je, da je Petar N. zadavljen bio i uslijed toga preminuo od kapi. Kazneno-sudbena istraživanja odmah o tom povedena otkrila su dne 18. t. m. krivce u osobi Joke M. supruge ubijenoga i Jove M. Proti istima bilo je dakle dne 20. t. m. zaključeno povesti postupanje priekoga suda i dne 22. t. m. bila je preduzeta u Našicama rasprava priekoga suda.

Pri tom priznaše Joka M., supruga ubijenoga i Jovo M. i to prva, da je posljednjega, s kojim je živila u preljubčinstvu, već početkom lipnja t. g. pozvala, da njezinoga supruga Petra M., proti komu je osjećala neodoljivu mržnju, prigodom, kad isti otidje u vodenicu, baci u vodu, i da je Jovu M. dne 18. lipnja t. g. u večer, kad je svoga supruga pred kleti u stanju pijanstva našla ležati, opet pozvala, da upotrebi ovu prigodu i da ga zadavi; posljednji (Jovo) priznao je pako, da je uslijed ovoga poziva navalio na pijanoga i spavajućega Petra M. i ubio ga, pošto bi ga 1/2 sata davio bio, pri čem mu je, uprievši mu koljeno na prsa, slomio jedno rebro.

Jovo M. priznao je nadalje, da je odmah po dovršenom umorstvu Joki priobčio, što se je dogodilo, a posljednja je izpoviedila, da je ovaj čin, kao od nje namijenjen, odobrila.

Na temelju ove obširne s razvidjenim objektivnim stanjem učinjenice slažuće se izpoviedi bilo je priznato da su Joka M., imajuća 27 godina, rođena iz Orahovice, udata, stanovnica u Gazijama, u kotaru našičkom, zatim Jovo M., imajući 25 godina, oženjen, stanovnik u Gazijama izvedenom umorstvu i to prva kao prouzročiteljica a posljednji kao neposredni izvoditelj polag §§. 1., 5., 134. i 135 br. 1 i 3 kazn. zakona krivi i zato su bili polag §. 410 i 284 k. p. na kazan smrti osudjeni. Ova presuda priekoga suda bila je osudjenicima dne 23. t. m. oglašena i isti dan tri sata po oglašenju i to najprije na Joki M. a zatim na Jovi M. na obćinskom pašniku kod Našicah uzetom ovršena.

C. k. županijski sud osiečki kao prieki sud, sada u Našicama dne 23. rujna 1858.

Neuredovni dio.

Austrijska carevina.

Zagreb 30. rujna. Njeg. uzoritost gosp. stozernik nadbiskup Haulik polazi u dojdači utorak dne 5. listopada u Varaždin, da tamo podijeli — kao što već javismo u broju 218. ovoga lista — svetotajstvo krizme. Njeg. uzoritost havit će se tamo do tri dana i vratit će se zatim opet ovamo.

Zagreb. Onomadno spomenuta u Rimu naručena oltarna slika za ovdiešaju župnu crkvu sv. Petra stigla je u Zagreb. Slikar joj je Leopold Weizman. Siroka je 8, a visoka prieko 12 stopah. Kada okviri gotovi budu, nastavit će se na svoje mjesto. Vidiš tu sliku možemo reći, da će taj bogati dar uzoritoga gospodina kardinala biti najkrasnijim uresom iste crkve.

Visokorodna gospoda Ludmila Inkeyova, rođena grofica Deymova, predala je župniku kuzminskom, g. Nikoli Šilobodu, 50 for. sr., da ih razdieli medju najpotrebnije uboge župljane. (K. L.)

Beč 29. rujna. Don Louis Lopez de la Torre Ayllon, koji je na mjesto izvanrednoga kr. španjolskoga poslanika i opunomoćenoga ministra kavaliera de Cueto, odasvanoga k svojem najvišjem dvoru, udostovieren, imao je čast dne 25. t. m. predati Nj. c. k. apostolskom veličanstvu svoje vjerovno pismo.

Njemačka.

Kazu da je predloženi put kralja pruskoga u Italiju ustanovljen na 25. listopada tekuće god. Ovaj dan odputovat će kralj ponajprije u Meran, odkud će mu se zasad produžiti put do komškoga jezera a mozebiti, ako kralju posluži zdravlje i do Firence i Rima.

Javlja iz Frankfurta od 27. rujna: Jučer pred podne došla je iz Ostenda ovamo Nj. c. visost knez Nikola Romanovski, vojvoda Leuchtenberški, sa svoja obadva brata, princem Eugenom i Sergijem. Odsieli i prenoćili su u ruskom dvoru a nastavili su jutros svoj put prieko Bazla u Ginevru. Tamo će se Nj. c. visosti sastati sa svojom materom i nastaviti će svoj put u Italiju zajedno s istom, gdje Nj. c. visosti namjeravaju zimovati.

U Kraljevcu (Königsberg) zaključilo je gradsko vijeće produženu i napravama urešenu ulicu izpod kraljevskoga dvorca na uspomenu velikoga filozofa, koji je u Kraljevcu živio i učio, nazvati Kantovom ulicom. Tamo će se podići i Kantova statua, koja će se skoro dogotoviti.

Francuska.

Jedan pariški dopisnik „K. Ziga“ javlja, da je u Moldavii od nekoliko nedjeljah zavladao velika razdraženost i govori se, da je knez Gjorgje Sturca, koji se od krimskoga rata pod imenom Muhlipaše nalazi u turskoj službi, ove nemire pobudio. Malo je, vele, falilo, da nije na zapovied kneza Vogorida uapšen bio i uteko je u Fokšan. Aleksander Gjika, kajmakan vlaški, poslao je novoga ministra izvanjskih poslova kneza Gjorgja Gjiku na lice mjesta, da istraži stvar.

Isti dopisnik javlja, da će ladje velikoga ruskoga društva dobiti jednu luku i u Algerii i da će isto tamo držati skladište ugljenva. Da Rusia zaište, da joj se ustupi Vilafranka, došlo je na um najprije velikom knezu Konstantinu, kad je svoju mater u Italiju pratio. Vrativši se u Petrograd, govorio je o tom sa carem, koji je to u istinu zaiskao od sardinske vlade.

Polag niekih francuskih listovah razposlao je pod 19. rujna grof Cavour okružnicu na opravničke kod svih evropskih dvorovah, protožući se na Villafranksku stvar, iz koje proizlazi, da Sardinia nije ustupila Rusii Vilafranku, već da joj je samo besplatno na nieko vrijeme dala pravo da može upotrebljavati već odavna zapušteni banjo Villafrankski. Sličnu dozvolu dobile su bile već prije sjedinjene države sieverne Amerike u zaljevu od Špecie.

— Ratifikacije od konvencije zbog preustrojenja podunavskih kneževinah izmienit će se, vele, dne 30. rujna ili 1. listopada, pošto će se dne 29. rujna pod carevim predsjedom u Parizu držati veliko kabinetsko vijeće, kojemu imaju prisustvovati svikolici ministri.

— Uslijed jednoga pariškoga dopisa u listu „Indep. belge“ doći će g. Thouvenel ipak na dopust u Pariz i odmah će po dovršenju konferencijah o uredjenju crnogorske granice nastupiti ovaj put. Ove konferencije imale bi započeti dne 20. rujna u Carigradu.

Rusija.

Dne 24. rujna posetio je car ruski veliko kazalište u Varšavi, kojom prigodom dana je bila nova poljska opera od Miniuzskoga „Brodar.“

— „Indep. belge“ donosi jedan petrogradski dopis, u kojem se govori o izmienjenoj politici ruskoj prema Poljskoj. Spomenuvši isti list zlu sreću Poljske sve dokle nije sadašnji car počeo vladati, opisuje ukratko karakter sadašnjega carskoga namiestnika u Poljskoj, kneza Gorčakova. Na njega je car bacio oko, kad je hteo dati Poljskoj namiestnika, koji bi umeo izvršivati volju carevu. Knez je vojevao u Krimu kao vjest vojvoda i proslavio je rusko oružje. On ima velika svojstva; ne samo da je dobar vojvoda i vojnik nego je još plemenita i poštena karaktera; dobar je pri tom i čoviečan. Knez Gorčakov učio se je u Gelingu i tek poslie toga otišao je u vojničku službu. Znanje mu je temeljno i mnogostručno; govori dobro više jezika, a poljski je naučio u samoj Varšavi. U privatnom životu blag je i miroljubiv. Kneginja je osobito dostojna ženska; miluje kao i knez prost život. Nisu tako bogati, ali živu od svojih dobara i knezeve plaće, i knez nikada nije upotrebio svoju službu da se obogati nije i nikada ništa molio od cara. Vriedan biti je medju Plutarhovim muževima. Takova muža izabrao je car Aleksander za svojega namiestnika u Poljskoj. Kad je car prvi put došao u Varšavu prije svojega krunisanja, govorio je poljskim velikašima kao otac, obećujući im popravke i napredak, dajući im nadanju mjesta, a za to neistuču drugo do malo stérpljenja, iskrenosti i uzdržavanja od svake revolucije. Odkako se je krunisao, car je ovo za Poljsku učinio: on je zapoviedio, da se svi ruski činovnici zbace, koji su bili nevaljali i okrutni, a sva mjesta javna da se popune Poljacima; molbenice i iskanja mogu se davati i u poljskom jeziku, i poljski jezik da se uvede u škole; naposljedku je zapoviedio, da se po prijašnjem načinu predaju nauke u školama. Ova promjena u administraciji premienila je i odnosenje medju Rusima i Poljacima. Prije su Poljaci u grieh pisali svakomu od njih, ako bi se miešao s rusima; a za nekoliko godina sasvim se liepo zbližiše. Sada Poljak može dignuti glavu nebojeći se, da će biti ponižen.

Berzovjavne i najnovije vjesti.

Paris 28. rujna. Govori se o sastanku evropskih financierah, pri kom će se raditi o niekom poduzeću, koje zahtieva glavnicu od 600 miliona frankah.

Javlja iz Turina od 28. rujna: Uslijed ovdiešnjih listovah sadržat će po svoj prilici Lanza listnicu financijah, budući neće da ju uzme Ottana, koji je nieko vrijeme zato opredijeljen bio, dočim je Kadorni listnica javne nastave namienjena. Kao predsjednik poklissarske komore naznačuje se advokat Cassini.

Iz Nice javljaju: Ruski tamo na ladanju

(selu) živući general Bagagov predao je generalu Lamarmoru molbenicu ruskoga parobrodarskoga društva da se istom dozvoli graditi željeznicu iz Vallefranke u Kuneo preko Colle di Tenda.

Ovih danah dobili smo svezku prvu Srbskoga Lietopisa za godinu 1858., što izdaje Matica Srbska a uređuje Jovan Gjorgjević. Već odavna nismo čitali knjige u našem jeziku, koja bi nas tako razveselila bila kao ova. Iz predgovora urednikova vidimo, da on podpunoma shvaća svoju važnu zadaću, da je čovjek razborit, viešt književnom slogu, najboljim duhom nadahnut, da pozna zahtjeve sadanjega vjeka i gori željom po mogućnosti koristiti svomu rodu u struci, koju si je za djelovanje izabrao. Sasvim se slažemo s njegovim načelima o razvitku našega književnoga jezika, koji valja da bude obće razumljiv, pravilan, osnivajući se na duhu našega naroda, no ipak ne prostački i od sebe sve odstranjivajući, što nije seljačko, kao da je našoj književnosti jedina svrha samo za glotu raditi a ipak želimo, da bi i izobraženijoj strani našega naroda omiliela i ljutimo se ako se toj neradi i njome se baviti. Takav je način pisanja g. Gjorgjevića. Slog mu je naroda, nenačelna ga na tuđi kalup, no ni neafektira prostičtva i neizbježava na silu inostranih rieči i fraza, ako su već ušle obćenito u običaj kod izobraženije klase našega naroda i nemogu se inače izraziti već kojekakvim nerazumljivim ili smiešnim nakaradama. U novie vrijeme nastala je žalibože kod nas nieka škola, koja reć bi namierava naše knjižestvo odiepit od ostaloga izobražovanoga svijeta idiotizmima prostoga našega naroda ili što je još gore niekim tobože po narodnom duhu skovanim neologizmima kao kakvim kitajskim zidom; takovi spisatelji, ako zaslužuju to ime, miesto da narod povuku k sebi, snižuju se natoliko k njemu, da se nesluže samo ciglim frazama i riečma toga svoga kumira izključivši iz svojih pisamah svaki znanstveni izraz, — koji naravno, prozlekavši kod svih evropskih naroda

razlike. X. Matica srbska. A) Osnovateljno pismo Save Tekelije. B) Testament Save Tekelije. XI. Narodba srbskoga popečiteljstva prosvete od 31. svibnja 1858. XII. Nove knjige: A) Srbske. B) Slavenske. C) Strane, no koje se nas tiču. XIII. Nekrologija. XIV. Smesice (Časopisi na českom jeziku. — Časopisi na slovenskom jeziku. — Časopisi na srbskom jeziku. — Diotima (Deotima). — Anastasije Tomori. — Jan Holly. — Valentin Vodnik. — Jakova Ignjatovića romani. — Madjarski prevodi naših narodnih pjesamah.

Dobiti se može za 30 kr. sr. u Pešti kod manipulanta Matice Srbske Subbota Mladenovića, u kući Zav. Tekelinog (Grünbaumgasse Nr. 23); u Novome Sadu kod Karla Hince (glavna ulica, br. 31, 32); u Somboru kod g. Nikole Vukičevića, prof. preparandije; u Temišvaru kod g. Jevtimija Jovanovića, srbskog učitelja u predgradju Fabriki.

Madjarski prevodi naših narodnih pjesamah. S radošću spominjemo onu liepu težnju Magjarah, koja se u najnovije doba pojavila, da sunarodnike svoje s našim krasnim narodnim pjesmama upoznaju. U pjesmama ogleda se duh naroda; ko naše pjesme poznaje, taj poznaje i nas same, poznaje naše misli i osiećanja, želje i nade, vjeline i slabosti. Ko naše pjesme dobro prouči, taj neće u njima ništa naći, zbog čega bi nas mogao manje voleti, manje poštovati, nego što jedan valjan zaslužuje. Narodne pjesme naše bile su i do sad najjači magnet, koji je između tuđinačah sam po gdje koje plemenitije srce k nam privlačio, k onome narodu, koji je još u XIX. vjeku po gdje kog Omira Evropi pokazati zasao! Među onima Magjarima, koji se sad u ovome pravcu trude, najviše spomena i priznateljnosti i naše i njihove zaslužuje g. Lauš Kondor. On je još lani 1857., u peštanskim magjarskim novinama: „Pesti Napló“ preveo „Směrt Čengić-Age“; zatim je od njega izišao u beletrističnom magjarskom listu „Szépirodalmi köz-

rodna poslovice. Samo što u njihovim pjesmama ovoga tužeg elementa možda i suviše ima; bar toliko, da ga junaku jednom ni onda, kad tuži, ne bismo hteli odobriti. Medjutim koliko bi god želili, da se u novijoj poeziji magjarskoj i sa vedriim obrazima češće sretamo, ipak ćemo i one tužne zvuke sa ne manjim saučesćem primati i što krasnie nadjemo, u našu riznicu prenositi; — jer tko je tome kriv, ako je sudba pravoga bisera ta, da ga školjka u najvećim bolovima radja. (Srbs. Lietop.)

Odgovorni urednik. Dr. Demeter.

SLUŽBENI LIST.

Nr. 3782 (PZ—18)

3—1

Kundmachung.

Mit Beginn des Monates Oktober l. J. wird zwischen Carlstadt und Gospić eine einmal wöchentliche Reitpost mit unten folgender Kursordnung ins Leben treten, die den Postämtern dieser Route neben den, dieselben berührenden 3maligen Reitposten Agram-Zara und der Coupefahrt Agram-Gospić eine 5te wöchentliche Gelegenheit zur Korrespondenzvermittlung sowohl unter sich als mit Carlstadt und Agram bieten und sich in Carlstadt an die Posten von Agram nach Fiume und umgekehrt anschliessen wird.

In Uebereinstimmung mit dieser Postvermehrung auf der Strecke Carlstadt-Gospić werden vom gleichen Zeitpunkt an die bisherigen 3mal wöchentlichen Reitposten Fiume-Zutalokva durch Verlängerung der einen Reitpost Fiume-Zengg bis Zutalokva um eine 4te in der Woche und eben so die Lokalposten Zengg-Zutalokva zum Anschlusse an die neue Reitpost Carlstadt-Gospić mit nachfolgender Kursordnung entsprechend vermehrt und auf diese Weise die direkten Verbindungen der Postämter auf der Fiume-Zengg Route mit jenen zwischen Carlstadt und Gospić erweitert.

A. Reitpost Carlstadt-Gospić.

Abgang von Carlstadt jeden Samstag um 12 Uhr Mittags

Ankunft in Gospić jeden Sonntag um 1 Uhr 15 Min. Mittags.

Abgang von Gospić jeden Samstag um 9 Uhr 45 Min. Vormittags.

Ankunft in Carlstadt jeden Sonntag um 10 Uhr 30 Min. Vormittags.

Carsko-kr.

službene

NARODNE

NOVINE.

Novine ove izlaze svaki dan izvanredno i praznike na čitavom listu. — Polugodišnja predplata je za domaće u novinarnici 4 for. srebra. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom pošiljati, 6 for. sr. —

Za službene oglase opredjeljena je uvrstbina: 4 kr. sr. od linije za prvi put; a zatim za svaki put 2 kr. sr. — Za druge oglase ili posebne članke plaća se do 10 linija 20 kr. sr., dalje pa po od svake pojedine linije 4 kr. sr.

Početkom ovoga mjeseca počimlje se posljednji četvrtgodišnji tečaj ovih novinah; poziva se dakle domorodno občinstvo, da predplatu svoju na „Narodne Novine“ obnovi, i to na pol godine poštom sa 6 for., u miestu s 4 for.; na četvrt godine poštom s 3 for., u miestu s 2 for. sr.

Da uzmognu vanjski predplatnici listove u redu primiti, neka izvole bezodvlačno podpunu predplatu na „odpravništvo Narodnih Novinah“ franko, poslati te točno naznačiti svoje ime, prebivalište i posljednju poštu.

Tko nekani list dalje držati, neka odmah prva tri broja, što će ih primiti, natrag pošlje.

Ujedno molimo svu onu gg., koja duguju za prošle tečaje, da što prije dug svoj izplate.

Uredovni dio.

ad 15288-1858 (VI. 69)

3—3

Cesarski patent od 3. rujna 1858, kriepostan za svukolika cesarevinu, kojim se raspisuju izravni danci za upravnu godinu 1859.

Mi Franjo Josip Prvi, po Božjoj milosti cesar austrijski; kralj ugarski i češki, kralj lombardezki i mletački, dalmatinski, hrvatski, slavonski, galicijski, vladimirski i ilirski; kralj jerusalimski itd.; arkivojvoda austrijski; veliki vojvoda toskanski i krakovski; vojvoda lorenski, solnogradski, štajerski, koruški, kranjski i bukovinski; veliki knez erdeljski, markgrof moravski, vojvoda gornjo- i dolno-slezki, modenski, parmanski, piacentinski i gvastalski, osvjećimski i satorski, furlanski, dubrovački i zadarski; pokneženi grof habsburški, tirolski, kiburški, gorički i gradiški; knez trientski i brik-senski; markgrof gornjo- i dolno-lužički i istrijski; grof hohenembski; feldkirchski, bregenski, sonnenberški, itd.; gospodar od Tërsta, Kotora i slovenskoga Kraja, veliki vojvoda Vojvodovine sèrbske itd. itd.

Da se upravne godine 1859. uzmognu namiriti potreboće državne, nalazimo, saslušav Naše ministre i čuvši vieće Naše državno, narediti sljedeća:

Prvo. Upravne godine 1859. imadu se zemljarina, sgradarina, tečevnina i dohodarina ujedno s vladarskim priresi k ovim dankom, uporavljjujući naredbe §§. 2, 5 i 6 Našega patenta od 27. travnja 1858. o novoj vrijednosti austrijskoj, platjati po izmieri i po ustanovah, kao što Našim patentom od 21. listopada 1857 biehju propisani za upravnu godinu 1858.

Drugo. S obzirom na ovo imadu se, dok nebude inako ustanovljeno, odmierivati izravni ovi danci u onoj vrijednosti (valuti), u kojoj je ustanovljen prihod, koji je temelj porezivanju postotnomu, zatim dohodak ili porezni iznosak, koji se zakonito određuje polag razredah (postupnostih).

Po ovom dakle danak oni, koji pripada u drugoj a ne u novoj vrijednosti austrijskoj, ili koji je na dulji rok jurve odmieren, ima se po mierilu, koje je ustanovljeno Našim patentom od 27. travnja 1858, pretvoriti u novu vrijednotu austrijsku, u ovoj istoj propisivati a i pobirati.

Treće. Nego priuzdržajemo Sebi, da ćemo još u tečaju upravne godine 1859. učiniti one promjene, koje bi se u porezivanju potrebite uzvidile.

Našemu ministru financiah nalaže se ovèrha ovih naredabah.

Dato u cesarskom Našem kastelu u Laksenburgu trećjega dana rujna mjeseca, godine hiljadu osamsto petdeset i osmo, vladanja Našega godine desete.

Franjo Josip s. r. (M. P.)

Grof Buol-Schauenstein s. r. Bar. Bach s. r.

Po previšnjoj zapoviedi:
Marher s. r.

Neuredovni dio.

Austrijska carevina.

Zagreb 1. listopada. Njeg. jasnost vladajući gosp. knez Alois Lichtenstein poklonio je u slavu narodjenja carevičeva za dobrotvorne svèrhe na novo 8000 for., od kojih otpada na Hèrvatsku 6000 for. za podporu onih občinah, koje su godine 1848. i 1849. pokazale svoju žrtvujuću viernost prama prejasnoj carskoj kući i još nisu sasvim preboliele izgubitke onoga burnoga vremena.

— Danas su otvorene ovdašnje škole s obdržavanjem službe božje.

Zagreb 2. listopada. Kao što doznajemo, glasi ugovor onomadne sklopljeni sa željezničkim društvom u obziru naše željeznice tako, da ista najkasnie do godine 1861. dogotovljena i javnom obćenju predata biti mora.

Rieka, 27. rujna. Tečajem ovoga mjeseca spuščene su ovdie u more dvie ladje: Ralte od 420 i Iginio od 441 bačve.

Žestoka bura traje još i danas i otežuje obćenje u luci. Loydov parobrod „nadvojvoda Franjo Dragutin“, koji je plovio iz Zadra ovamo, naseo je u gustoj magli blizu Pontadure, no skorom se je maknula s pradjie, dočim su putnici prošli na ribarske ladjice.

Kad je parobrod bio prost, bez da se igdie ošteti, akèrcaše se putnici opet i nastaviše svoj put dalje.

Beč 29. rujna. Nj. c. visost prejasni gospodin nadvojvoda Stefan došo je jučer poslie pedne u 3. sata iz Reihštata u Bodenbah i odputovao je posredstvom željeznice u Šaumburg.

Prag, 27. rujna. Ovdie se sad negovori o ničem toliko, koliko o hvale vrijednom i liepom činu Nj. preuzvišenosti fml. grofa Klam-Galasa. Jučer po podne bilo je pucanje u nišan na častničkoj strijeljani, kom je i rečeni zapoviedajući general prisustvovao. Njegov dolazak bioše naznačen pucnjavom prangiah. Tu se žalibože dogodi nesretni slučaj, daje čovjeku, koji je izpaljivao prangie — izbio hitac tri persta. Bol nesretnikova bila je strašna i njegovo jaukanje tako jako, da ga je bilo čuti kroz glashu, koja je igrala baš ono doba. Tim pozornim učinjen, pohiti grof Klam-Galas odmah na miesto, odkud je čuo jauk. Nesretnik nezapitan pokaže ranjenu kèrvavu ruku i zatuži se, da mu je time uzeta sva budućnost i svi njegovi izgledi. Na to korači k njemu gosp. fml. grof Klam-Galas i tiešeći ga, da će se on pobrinuti šta se tiče njegove budućnosti, obeća mu poklon od 1000 fr. Posljednje obećanje izpunjeno je već danas, jer je u niekoj ovdašnjoj prvoj trgovačkoj kući za nesretnika kupljeno državnih papirah u vrijednosti od 1000 f. Ovaj veledušni čin nije inokosan, budući da siromasi i ubogi puno znadu pripoviedati o darovitosti grofa Klama.

Tërst 30. rujna. Kr. bavorski poslanik u Atini, general Ferder, koji je odonud odazvan, došo je već u Tërst.

Milan. Princ pruski Gjorgje prispeo je ovamo.

Novi Sad. Na višju zapoviest obustavljen je Sèrbski Dnevnik na tri mjeseca.

Tallanska.

Povodom kèrvave svadje, u kojoj su piansi francuski soldati jednoga papinskoga draguna jako ranili, ustanovio je privremeni zapoviednik francuske divizie, general grof Nono, u jednoj dnevnoj zapoviedi, stroge kazni proti pianstvu. Ranjeni dragun nalazi se u ostalom bolje i nadaju se da će ostati živ.

Turinski dopisnik lista „Neue Preuss. Ztg.“ izvješćuje u obziru posla oko Villafrancake luke, da je medju uvietima, koji su učinjeni ruskom društvu, prvi: sagradjenje nasipa, da se luka proti zapadnom vjetru bolje osigura. Izvan ovoga sagradjenja netraži piemonteska vlada ništa.

Rusla.

Po svoj prilici car će dulje ostati u Varšavi, nego što se je prije mislilo, kao što je i prije onamo došo, nego što je bilo određeno. Još svejednako dolaze visoki inostranci u Varšavu, tako je došo jučer veliki vojvoda saksonske-vajmarski. Dne 25. t. m. izišla je ukupna vojska utaborena kod Varšave na povonsko polje i oko istoga u paradi a zapoviednici sastali su se rano na piasci od Manuvre. O 11. uri došo je car s princem pruskim i princem Karlom bavarskim s izvanredno sjajnim štabom na poljanu, gdje je vojska polag regimentah postavljena bila. Kad je car pred vojsku stupio, primila ga je ista uzhićenim klicanjem „bura“, prezentirala je oružje a regimenteške bande stale su svirati. Zatim defilirala je svakolika vojska u paradnom maršu mimo cara, što je veoma dugo trajalo i bilo je veoma veličanstveno viditi. Princ pruski i princ Karl bavarski bili su u svojim regimentским uniformama. Austrijski, pruski, bavorski, sardinski i drugi visoki oficiri bili su u carevoj pratnji. U 4. uri bio je velik obied, pri kojem su svi visoki inostrani oficiri udionistvovali. Već dan prije, dne 24. prisustvovao je car s princem Karlom bavarskim na vilanskoj poljani pucanju piešakah u nišan, po dovršenju kojega bio je zajutak u palači Potockoga blizu povonske poljane, poslie čega bilo je pucanje artilerie, kojem je takodjer prisustvovao car s princem. Od generalah, koji se nalaze u pratnji carevoj, imaju biti jošte napomenuti: General-adjutant grof Adlerberg I., general-adjutant Dolgorukov i general-adjutant Adlerberg III. Odlikovani po svojem zvanju jesu generali ratni ministar Suhozanet II. i general-adjutant Restovcov. — Puski poslanik kod pruskoga dvora, baron Budberg, nalazi se takodjer u Varšavi, gdje se nalaze i pruski ministarski predsjednik baron Manteufel i ruski ministar izvanjskih poslova knez Gorčakov. Car posieća svaki večer poljsko kazalište.

— Uslied jednoga dopisa petrogradskoga u „Schles. Ztg.“ predložena je vladi osnova za odkup odštete, koju imaju seljaci platit zemaljskoj gospodi. Ova osnova naliči mnogo pruskim prihodnim bankama s tom samo razlikom, da su ovdie ekonomički razmieri mnogo nesigurnii.

„Budući da se nemože znati, da li će seljaci imati moralisne sile i da li će moći ispunit

svoje obvezanosti, nemože vlada na sebe uzeti jamstvo u obziru novčanoga razmotanja. Dok vlada s druge strane pokazuje ovo premda pravedno nepovjerenje, nije nikakovo čudo, ako plemići sa strahom izgledaju, kako će si moći osigurati shodnu odštetu za ono, što su ustupili. Naravno tvrde oni, koji su za emancipaciju, da će ista odmah tako dobrotvorno na seljake djelovati, da se nemože sumnjati o uspiehu, no mnoga pojavljivanja u noviem vremenu i mala izobraženost seljaka negovore za to.

Danla.

Kodanj 27. rujna. Kralja očekuju u nedjelju, on će slaviti svoj rodjendan i povratiti će se zatim u Šlesvig.

Franceska.

Pariz 25. rujna. Svi predstojnici Rothschildove kuće u Evropi, gospoda Rothschild iz Londona, Beča, Frankfurta i Napulja sabrali su se ovdje, da se posavjetuju.

—Princ Napoleon, koji se je prekjučer, premda „Patrie“ nehtjaše znati ništa o njegovom putu i nastojahu opovrgnut ga, iz Biarica vratio, ići će u Varšavu, da se Nj. veličanstvu caru pokloni. Ovom viestju hotieli su dotične stranke u isto doba da uvjere, da ima onaj pohod s uludnosti samo natoliko politične znamenitosti i političke svrhe, nakoliko se njime namjerava posvud uspiešiti i učvrstiti obćemiti mir.

Spanjolska.

Ministar unutarnjih poslova propisao je upraviteljima pokrajina posredstvom okružnice kako se imaju držati u obziru unašanje na iz-

ušće Sang-Tzé-Kinangovo t. j. najvažniju stranu ove rijeke zapremili. Moglo bi biti, da viesti o velikim nezgodama, koje su postigle carsku vojsku, nisu bile bez upliva na kitajskoga vladara i uslied toga pokazao se je isti pripravan pristati na zahtjeve evropskih silah.

Berzofavne i najnovije vijesti

Pariz 29. rujna. Car će prispieti sutra u Pariz i odlazi u petak u Caalons.

Javlja ju iz Carigrada od 25. t. m. Lord Redcliffe bio je kod svoga dolazka sjajno primljen; sultan ga je učestio posietom, veliki vezir predstavio mu se je odmah i engleska namseobina predala mu je dobrodošlicu. U višjem upravnom osoblju učinjeno je više promienah; u Bosni zamienit će Kianipašu Akifpaša, dosadanji glavni gubernator uskinski. Mehemed-džemil-bej pripravlja se na put u Pariz. Ferukkan vraća se s bližnjim parobrodom prieko Trapezunta u svoju domovinu Persiu. Austrijski ratni parobrod „Taurus“ došao je iz Sire u Bospor. U Varni izgoreo je jedan magazin austrijskoga podkonzula i lojdova agenta Tedschia zajedno s arkivima. Najnovie iz Teherana ovamo došavše viesti datovane su od 31. kolovoza. Sadrazan oboren je i uapšen sa svoja obodva sina, koji su imali ministarske listnice. Misle, da će postavljeno biti ministarsko vieće i Feruk, koji se skoro očekuje iz Evrope, naimenovan ministrom izvanjskih poslova. Na Asterabad udarili su s nova Turkomani. Jedna ruska znanstvena ekspedicija došla je u Mešed. i Cres.

Javlja ju iz Rieke od 29. t. m. Ratni parobrod „Princ Eugen“ prispeo je jučer ovamo s

I z k a z.

Kod prve hrvatske štedionice bio je koncem mies. kolovoza 1858 primak . 669,131 f. 11 k. mieseca pako rujna . . . 75,617 „ 33 „

Ukupno 744,748 f. 44 k.

Usuprot pako bio je koncem kolovoza 1858 izdatak 654,623 f. 17 kr. a mieseca rujna . . . 78,339 „ 7 „

Ukupno 732,962 „ 24 „

Ostaje gotovine koncem mieseca rujna 1858 . . . 11,786 f. 20 k.

Izprava k. U niekim istiscima jučerašnjega broja naših novinah ostale su nieke tiskarske pogriješke neizpravljene, tako stoji u istima na 2. strani u 1. članku pod liniom, na 1. stupcu 51. reduku: nčrednik miesto urednik, zatim u istom članku na reduku 57. punia miesto punii i na reduku 58. praznia miesto praznii što time izpravljamo. Učr. N. N.

Bečka burza

dne 1. listopada 1858.

Tečaj državnih papirah.		U areb.
Državne zadužnice	sa 5%	82 1/2
dto od godine 1851 seria B	5%	
dto od g. 1853 s povratkom	5%	83 1/2
dto iz narodnog zajma	5%	
dto	4 1/2%	73 1/2
dto	4%	
dto od g. 1850 s povratkom	4%	73 1/2
dto	4%	
dto	3%	73 1/2
dto	2 1/2%	
Zajam s vučenjem od g. 1834, za 100 for.		73 1/2
„ „ „ 1839, „ 100 „		
„ „ „ 1854, „ 100 „		73 1/2
Bečko-gradski banko	sa 2 1/2%	
„ „ „	2 1/2%	73 1/2
„ „ „	2 1/2%	

Carsko-kr.

službene

NARODNE

NOVINE.

Novine ove izlaze svaki dan izuzimajući nedjelje i praznike na čitavom listu. — Polugodišnja predplata je za domaće u novinarici 4 for. srebra. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom posiljati, 6 for. sr. —

Za službene oglase opredjeljena je uvertbina: 4 kr. sr. od linije za prvi put; a zatim za svaki put 2 kr. sr. — Za druge oglase ili posebne članke plaća se do 10 linija 20 kr. sr., dalje pa po od svake pojedine linije 4 kr. sr.

Uredovni dio.

Ministar bogoštovja i nastave imenovao je suplenta kod dolnje realke u Varaždinu Franju Novaka pravim učiteljem kod iste realke.

Neuredovni dio.

Austrijska carevina.

Zagreb 3. listopada. Njeg. preuzvišenost banov namjestnik fml. gosp. Josip Sokčević odputovao je danas u slavonsku krajinu. Nj. preuzvišenost očekiva se 14. o. m. opeto vdie.

Zagreb 4. listopada. Jučer kao u oči imendana Nj. c. k. apostolskoga veličanstva našega premilostiva cara i zemaljskoga gospodara bila je svečana predstava s razsvjetljenjem izvanjskoga gledišta u ovdašnjem kazalištu. Kazalište bijaše dubkom napunjeno a carevka izsvirana pod obćenitim, sërdačnim klicanjem. Svečenoj službi božjoj, koja se je jutros u 9 sati u stolnoj cërki držala, prisustvovala svikolici činovnici tako građanski kao vojnički. Cërka bila je prepuna pobožne množine.

Beč, 29. rujna. Peštanskom Loydu pišu odovud dne 27. o. m. Gubernator dalmatinski fml. baron Mamula bavi se ovdie od nekoliko danah, bio je već primljen od Nj. velič. cara u posebnoj audienciji i imao je više dogovaranja s grofom Buolom. Govori se, da je knez Danilo napravio niekoje ponude fml. Mamuli, iz kojih se vidi, da se je naumio približiti k Austriji. U koliko je ovo istinito, nemogu kazati, samo toliko je istina, da je nedavno upravio knez zapovied na svoje podanike, kojom se njima zabranjuje pod smrtnu kaznu, dati ikakov povod tužbama austrijskim pograničnim oblastima; ako je u istini nekako knez Danilo, opet se približiti Austriji, tako se mora ta nakanu smatrati kao dokaz, da se on više neufa, da će se ispuniti njegova želja da dobije luku na obali jadranskoga mora.

Beč, 30. rujna. Polag jučer proglašenoga izvješća narodne banke ima ista gotova novca 109.561.645 for. a svota banknotah, koje teču iznosi 389.312.236 fr. sr.

— Dne 26. t. m. umro je u Gmundenu fml. u miru David baron Kräutner-Tatenburg, komander car. Leopoldova reda počastni građanin vojničke obćine zemunske itd.

— Građanski načelnik u Sibinju Ivan Sotš umro je 25. rujna.

Beč 30. rujna. Današnji „Wien. Ztg“ sadržaje naredbu ministarstva financija, polag koje sve harmice (dogane) moraju već sada primati kod plaćanja carine nove na austrijsku vrijednost glaseće banknote na mjesto srebra.

„Temesw. Ztg.“ obnaroduje sliedeći oglas: „Pošto redakcia povremenoga tiskopisa „Sërbski Dnevnik“, sasvim tim, da je dekretom od 27. lipnja t. g. po drugi put pismeno opomenuta bila, neprestano sliedi pogibeljan pravac i u broju 65 izdanom dne 5. rujna po n. št. donosi narodan članak, kol očito ne vidielo stavljaja svoju razdražujuću težnju i onamo smiera, da mir u bližnjoj i opriateljenoj kneževini Sërbiil poremeti i takodjer ovdie smete javni mir i poredak, s toga se nalazim na temelju § 22. štamparskoga reda pobudjen dalje izdavanje „Sërbskoga Dnevnika“ na trajanje od tri mjeseca obustaviti.

Temešvar dne 23. rujna 1858.

C. k. gubernator
K o r o n i n i fml.

Na adresu punu strahopoštovanja koju je na Nj. c. visost prejasnoga gospodina nadvojvodu namiestnika Karla Ljudevita upravelo c. k. namiestništvo u Inšpruku, izdala je Nj. c. visost sliedeće pismo:

Na članove c. k. namiestništva u Inšpruku. Sërdačno sućutje gospode činovnikah c. k. namiestništva izraženo prema meni prigodom velike nesreće, koja me je postigla, u istinu godilo je mojem ociviljenom sërdu i ja Vam zahvaljujem sërdačno za ovaj ponovljeni dokaz privrženosti k mojoj osobi i k mojoj ljubljenoj, pokojnoj supruzi, koja je tako rado prebivala u vjernoj Tirolskoj, gdi je ljubežljivo dieovala i gdi su njezinu vrijednost tako izpravno spoznali.

Ako se u takovoj tuzi može naći utieha, osiećat ću, vrativši se u ljubeznu Tirolsku, stranom ublaženje u misli, da tamo samnom oplakuju moju dragu suprugu i da će uzdržat uspomenu na njenu vrijednost. Tako kao što sam s bogom nastupio ono mjesto, koje mi je milost moga cara naznačila u Tirolskoj, tako ću s bogom i dalje raditi i tvoriti i svemogućega moliti, da mi dade k tomu potrebnu silu.

Ist. dne 25. rujna 1858.

Nadvojvoda Karl.

— Tabor za viežbanje u Neunkirhen u i Ternici razmetat će se danas. Prošaste sriede bila je posljednja divizijska manuvra u prisutstvu Nj. c. visosti grofa Chamborda na liniji Grafenbach-Barnthal-Durrngrabenskoj.

Povodom odlaska piešačke regimente barona Airolde izdana je dne 28. sliedeća vojna zapoviest:

„Nalazim se veoma ugodno obvezan, da vërloj piešačkoj regimenti barona Airolde, koja na moju žalost izlazi sutra iz saveza vojenoga zbora, nalazećega se pod mojom kemandom, za izduranje, poredak i zapt pokazani za vremena od tri mjeseca u svim prigodama i za izgledno vladanje, kojim se je odlikovala u svako doba, izrazim svoju najbolju priznanost.

Doćim se sa svakim pojedinim od gospodina pukovnika počemši sërdačno oprastam i želim svim u buduće najbolju sreću, gojim u isto doba sigurno osviđočenje, da će izvërstni dah oficirskoga zbora, pravilni službovni nagon šaržah i vaviek dobra volja momčadi i u buduće uzdržat izviestno stanje regimente i istomu kao do sele osigurat zadovoljstvo svojih stariih.

Knez Schvarzenberg fml.

Sërbia.

U jednom pismu „Temesvar. Ztg“ iz Smendereva čitamo: „Dne 25. t. m. bio je u beogradskoj stolnoj cërki parastos za Raju Damjanovića. Istomu prisustvovali su svi ministri, državni predsjednik, senatori koji su zapleteni bili kod poznatoga atentata proti vladejućem knezu i množina pozvanih činovnikah. Po parastosu bilo je 340 osobah kod majora Miše počašćeno. — Raja Damjanović jedan je izmedju senatorah, koji su se prošli životu zemaljskoga gospodara urotili, kol je na temelju učinjene iztrage na smert obsudjen no od kneza na do smertni zatvor pomilovan i u tu svrhu u Kragujevac odveden bio, gdi je u apsu preminuo. — Ova naznačenja dovoljna su dokazati, zašto se je taj parastos s tolikom oštentaciom držao.“

Mimoišavši dalje opazke, koje navodi dopisnik „Tem. Ztg“ o tom događaju, usimamo iz njegova lista još samo tu viest, da je francuski glavni konzul, gospodin de Desessard već deset danah od prilike u Beogradu.

Franceska.

Pariz, 26. rujna. Jučer je bio pokop kneza Gjike, kol je na tako žalostan način izgubio život. Jedan gërčki svećenik u svečanom ornatu išao je za mrtvim tielom, koje su vozila kola vučena od šest konjah. Knez je imao 46 godinah i bio je kao što se čuje jako darovit. Njegova mati i njegova još mlada, liepa supruga prisustvovala su pokopu, kamo su bili došli i članovi turskoga poslanstva, ovdie baveći se svi ovdiešnji Vlasi i mnogobrojna množina obćinstva. Od dvora nije bio nitko pri sprovodu.

Viest „Moniteurova“ o putovanju princa Napoleona u Varšavu glasi kako sliedi:

„Nj. c. visost princ Napoleon odputovao je jutros u Varšavu, kamo ga je car povodom pribivanja cara ruskoga u ovom gradu poslao.“

Kazu medju ostalim da izvan drugih svërhabh toga poslanstva jest jedno i to, da pozove cara ruskoga i princa pruskoga na pohod u Pariz. Tako se kaže u jednoj pariškoj korespondenciji „Kölner Ztg.“

Medju princem Napoleonom i maršalom Magnanom bila je, ako smijemo vjerovati jednoj pariškoj korespondenciji na „Wiener Ztg“ upravljenoj, zavladała nieka različitost mnienjah u obsiru komande nad pariškom vojskom za izbivanja careva. Svaki od njih tvërdio je, da njega ide glavno zapoviedništvo, dok je napokon car odlučio stvar na korist maršala.

Iz Pariza pišu „Wiener Ztg.“: Ojavno čulo se je o koalicijah liekarah u više okružjah, koje su za svërhu imale povišenje nagradah. U Rennesu složilo se je sada dvadeset i šest doktorah i potpisalo je jednu tarifu cienah, koja je razdieljena u dnevne i noćne ure; u pohode u varoši i izvan varoši. Tarifa dieli nadalje obćinstvo u četiri kategorije: bogate, dobrostojeće, manje dobrostojeće i radnike. Polag toga ustanovljena taksa sa obćini posiet od tri i jednoga franka. Potpisani liekari obvezuju se, da će tarifu staviti u život.

Niemacka.

Berlin 30. rujna. Njeg. kralj. visost princ pruski vratit će se u nedjelju po podne iz Badenske.

Turska.

Lord Stratford de Redcliffe došao je sa svojom familiom dne 19. pr. m. poslie podne na brodu „Karadok“ u Carigrad i odseo je u palači britanskoga poslanstva. Dva dana zatim predstavila mu se je engleska naseobina pod čeoovodstvom sadanjega poslanika Sir Henry Lytton Bulvera. Tom prigodom izrazio se je lord Redcliffe, da će se samo kratko vrijeme baviti u Carigradu.

Dekretom od 20. t. m. naimenovani su: Izetpaša, prije glavni gubernator u Kurdistanu, glavnim gubernatorom tripoljskim, Osm-apaša, dosada gubernator tripoljski, glavnim gubernatorom uskiupskim, Kiangpaša, dosad glavni gubernator bosanski, na isto mjesto u Salunu i Akifpaša, dosad u Uskiupu, glavnim gubernatorom bosanskim, s naslovom vezira.

„Journal de Constantinople“, kol je prispeo 30. rujna, sadržaje pismo iz Teherana od 31. kolovoza s viestjom, da je strovaljen svemogući ministar Mirza Aga Kan. Dan prije dobio je isti jedno vlastoručno pismo Šaha, svoga gospodara, gdi mu se javlja, da su on i oba njegova sina, od kojih je jedan upravljao odsiekom unutarnjih poslova a drugi odsiekom rata, svërgnuti. To je događaj, kao što piše dopisnik turskoga dnevnika, kol u sebi uzdrža podpunu promienu administracie,

izpit razredah i dohodah države i povratu ne-
izmiernih svotah, koje su uzete bile iz državne
blagajnice. Veselje, kojim su ovaj šahov čin
primile svekolike klase pučanstva, teško je o-
pisat i isto je tako teško kazati, do koje je vi-
sine narasla time popularnost vladarova. Kažu
da će na mjesto Mirze Age Kana doći Mirza
Sadik Kan, koji je prije bio kajmakam u A-
serbejdžanu i o kojem se kaže, da je svoga pred-
šastnika odviše ogorčen, nego da bi se isti na-
dat moglo, da će protiv njemu milostivo postupat.

— Iz Rima donosi „Frankfurter Kirchenblatt“
viest o obraćenju nieke mlade Turkinje, iz koje
priobćuje K. L. ovo: Mlada Turkinja iz Kaneje, ima
joj 16 godinah a krasna je lica, dočuv, da je
sada slobodno u Turskoj na vieru preći, koje
se komu čini prava, odvažila se je postat kř-
šćankom i dala se je pokřstit. Doznav sa to
paša, pozva ju preda se i nastojao najprije
laskajuć, zatim prieteć odvratiti ju od toga.
Neuspjev ništa posla djevojku u Carigrad, gdje
je prieko pet mjeseci u tamnici zatvorena i
više putah od roba jednoga šibana bila. Čerzi
hlieb i voda biala joj jedina hrana, a sunčane
svjetla nezagleda to cijelo vrijeme; da ju popla-
še, zatvarahu s njom i raznu životinju. Kada je
francuski poslanik za to nasilno postupanje do-
znao, zauzeo se je za nesretnu usnicu, koje
bude odmah puštena na slobodu. Te djevojke
živi sada kod duvnah sestarah sv. Jostpa u Sivi
a ime joj je Marija.

Velika Britanija i Irska.

London. Polag službenoga izvješća bilo
je godine 1857. u Engleskoj 1.057.133 stro-
makah, kojih izdržavanje stajalo je 7.158.942
funt. sterlingah ili oko 72 miliona for. srebra.

— Usled jedne službene note u „Morning He-
raldu“ obnarodovat će se skoro ugovor sklop-
ljen u Tientsinu od lorda Elgina. Medjutim vidi
se već iz ove note, da ima Kina Engleskoj kao
odštetu za trgovinu platiti dva miliona taelah i
isto toliku svotu kao odštetu za ratne troškove.
Grad Kanton ostat će zapremljen dok se pod-
punoma neizplati ova svota.

— „Morning Post“ donosi dugačak članak, da
dokazuje, da je veoma nevjerovatno, da će lord
John Russel opet doći na čelo britanske vlade.

Španjolska.

„Las Novedades“ od 23. govori o novoj
ministarskoj krizi. Kažu da će Narvaez pozvan
biti na O'Donnelovo mjesto.

„Ubaviesti iz dobra izvora“ dopuštaju „Jour-
nal des Debats“ misli „Timesove“ i „Morning
Heralda“ o poslu lake Ville francške potvrđiti i
isti list uvjeruje još nadalje, da piemonteska
vlada nije učinila prije toga koraka, dok si nije
sigurnost pribavila, da ona tim ne daje povoda
k u nemirivanju ni Franceskoj, ni Engleskoj.

Azija.

Iz Kitaja. Misionar Chaplain, iz družbe
Isusove, koji je mnogo godinah u Kitaju svetlo
křšćanske viere razprostirao, dokončao je ta-
mo svoj život slavnim mučeničkom smrću. Naj-
prije bi vieroviestnik odsudjen na šibanje met-
lom. Nekoliko mladih kitajskih obraćenikah za-
prosi klečec sudca, da im dopusti kaznu pod-
neti za ostarieloga duhovnika. „Tępit ćete i
vi s njim“ oborio se na njih okrutni sudac i
odsudio ih na iste muke. Pobožni misionar do-
bio je dva dana po 150 uderacah, te je čudo,
da pod njima umro nije. Buduć je te muke s
divnom trpljivosti podnašao, pomisliše pogani,
da je vrač, pa su zato upotrebljavali svakoja-
kih praznoviernih sredstvih, da izgone „vrage
stępljivosti“, kako su to nazvali. Dan kasnije
morao je podneti tako zvane nožne muke, to
jest privezati su ga za kolac, a vrasi u čovie-
čjem tielu počeli su mu kusimice meso derati
s tela. Ruke, noge, ramena, pleća i pęsa budo
mu tako razmćrcavarena; napokon su mu raz-
parali terboh, izvadili crieva i bacili ih zatvo-
renom u kavez u vuku. Posle svega toga od-
rubio mu je tekar křrvnik glavu.

Běrsotjavne i najnovije vjesti.

Mletci, 30. rujna. Nj. o. visost Gjorgje
princ pruski došo je jučer ovamo.

Dodatak k prekozašnjoj pošti. Određeno
je da se delhijska stvęrdjenje suđe. Emiru Do-
štu Mokometu eduseta je engleska podpora. U
Zemabasa došo je jedan niemački brih sa mi-
sionarima određenim za Bombas. U Amogu
vlada kolera. U Andu su buntovnici jošte pri-
lično jaki, isto tako u Beharu; o Neni Sahihu
nije ništa poznato. Dvanaest osoba od poro-
dice Tania Topis uhvaćeno je. Junj Bahadur
u Nepalu predaje sve buntovnike, koji onamo
uteku. Glavni gubernator nalazi se u Alahabada.

Javlja ju iz Nice od 29. rujna. Jučer poslie
podne navalise na advokata Garibaldia četiri
osobe i raniše ga jako. On je poslie dva sata premi-
nuo. Ljudi iz naroda uhvatiše trojicu zločinacah;
četvrti jošte se sakriva. Nezna se da li je tom
zločinstvu politički razlog dao povoda.

Javlja ju iz Napulja od 23. rujna. Poslanik
sjedinenih državah sieverne Amerike gospodin
Dale Owen predao je svoje opozivno pismo a
novi poslanik G. Chandler svoje vierovno pismo.

Razne vjesti.

— Najveći most na svijetu gradi se sada u
Ameriki (Kanadi) prieko rieke Sv. Lovre. Ovaj
most ima 24 obluka (Spannung), svaki od 242
stopa širine, a srednji obluk prostran je 330
stopah. Sav most bit će 9800 stopah dugačak,
60 stopah poverh vode visok i sagradit će se
od ogromnih željeznih cjevih, koje će važiti
200.000 centih.

— U Engleskoj je od skora umro glasoviti
lovac K. Sutton, koji je točno zapisivao u svoj
dnevnik, što je kada plovio. Iz toga se dnev-
nika vidi, da je za 17 godinah ubio: 3967
tetrebacah (Birkhuhn), 12774 gnjetela (fazana),
22795 jarebicah, 7829 zečevah, 4480 kunacah,
182 tetrieba (Auerhahn), 165 šljukah itd. —
svega skupa 51.765 životinja.

— U obćini Saint Liguair živi nieki Vivie
Niort, koji je imao 33 zakonite diece. Ovom čo-
viaku ima istom 50 godinah. Od te 33 diece
živi još 20.

— U Beču stajale su ovih danah pred su-
dom tri osobe: otac, mati i njihova udata kći.
Tečajem svekolike rasprave nisu roditelji nikako
drugčije imenovali tu svoju kćer nego „milo-
stiva gospoje.“ Milostiva gospoja obsudjena je
na 3, a roditelji na 2 godine teške uze, i to
kći radi prevere, a njezini roditelji zbog toga,
što su ju podupirali u istoj.

— U New-Yorku, u ovom glavnom gradu
Amerike, imade sada tri kazališta, koja je ate-
meljio prije 4 godine nieki Eastabi, křčmar
tamošnje jedne pivare. Tko polazi, dobije za
ulaznu, koja iznosi 6 stotakah (cents), i je-
dnu čašu piva. (Ova stoji 6 stotakah, dakle u-
lazna dodje samo na 1 stotak.) Na kakovom
umjetničkom stupaju stoje predstavljati t.h ka-
zalištah, može si čovjek lahko misliti.

Književne vjesti.

Gospodin J. Valentinelli čuvar knjižnice sv.
Marka u Mletih, našo je nedavna, kako je sam
ovamo pisao, dvie riedke knjige koje će našim
slavenskim bibliografom teško poznate biti. Jedna
je hrvatska te ima naslov: Razgovaranje medju
papistam i jednim luteranom, stumačeno po An-
tonu Senjaninu. Štampano u Padove miseca Se-
tembra po Graciose Percacine, godišća MDLV.
u 16ni. listevah 12. — Druga je slovenska sa
sliedećim naslovom: Ene molitov tih křšćenikov
kir so za volo te prave vere v Ježusa Kristaša
pregnani. (Bez godišća i miesta štampe u 16)

Spljetski knjigar Marpurgo dat će tiskati
svęršetkom ove godine pęrvu knjigu novega
časopisa: „Annuario dalmata“ u kome će
biti mnogo člancak o domaćim predmetima u
taljanskom jeziku pisanih, od dalmatinskih ži-
vacih spisateljah.

U programu gimnazie zadarske g. 1858.
nalazi se hrvatski prevod pęrvoga pievanja
Omirove Iliade od našeg vęrlog pjesnika P. A.
Kazelia iz Dubrovnika.

Nieki Francuz Lejean izdat će u Gothi
Arografički krajobraz turskega carstva s histo-
ričkim primiećbami, u kojima će osobito govo-
riti o našem narodu jugoslavenskom.

U Parizu tiska se „Opisanje Arbanie“ de
Haquarte, konzula francuskoga u Skadru.

Kazalište.

Niemačko kazališno društvo pod upravom g.
Walburga počelo je prekinoć dne 2. t. m. svoje pred-
stave u našem kazalištu s veselom igrom „Zopf und
Schwert“ (Pęřin i mač). Igrano biae točno i živahno.
Gospodin Walburg, koji je predstavljao kralja pruskoga
Friderika zasluđuje biti napomenut s osobitom pęhva-
lom. On spada bez sumnje medju one riedke igraoce,
kojima; nemože ni strožia kritika uzkratiti svoga odo-
brenja. Mi ga preporučujemo kao primier našem mla-
dajnomu hrvatskomu društvu, ako odboru za rukom
podje, sakupiti ga i zimus.

Odgovorni učrednik, Dr. Demeter.

SLUŽBENI LIST.

15195-1981 (VI.—67)

3—3

Konkurs-Kundmachung.

Für die mit Allerhöchster Entschliessung vom
26. August 1. J. allergnädigst gegründeten drei Hal-
ler-Stifts-Präbenden zu vier Hundert Gulden für hin-
terlassene Töchter verdienster Beamten und Militärs
aus den Königreichen Croatien und Slavonien wird
hiemit der Konkurs ausgeschrieben

Nach den diesfalls bestehenden Stiftungsnormen
sind zu diesen Präbenden berufen Töchter von ade-
ligen Eltern des dieser k. k. Statthalterei unterste-
henden Verwaltungsgebietes, deren Väter in k. k. Ci-
vildiensten mindestens in der Kategorie von wirkli-
chen k. k. Rätthen, und in k. k. Militärdiensten wo
nicht Stabsoffiziere, so doch Hauptleute von ausge-
zeichneter Dienstleistung sind oder waren.

Nach den vorgedachten Eigenschaften des Adels
und der väterlichen Dienstes-Kategorien muss die
Bittstellerin, um zur Erlangung einer Haller-Präbende
geeignet zu sein:

1. das 18. Lebensjahr zurückgelegt haben;
2. im Rufe eines gut sittlichen Lebenswandels
stehen;
3. von vermögenslosen oder nur wenig bemit-
telten Eltern und auch selbst in gleicher Art vermö-
genslos sein;
4. keine andere Stiftung geniessen oder dersel-
ben für den Fall der Erlangung einer Haller-Präbende
entsagen.

Die an das k. k. Ministerium des Innern zu rich-
tenden, jedoch bei dieser Statthalterei und zwar läng-
stens bis Ende Oktober 1. J. einzureichenden Gesu-
che zur Erlangung solcher Präbenden müssen die le-
galen Urkunden über die obigen Erfordernisse ent-
halten, und es müssen zur näheren Würdigung der
Gesuche selbst auch die besonderen Verdienste des
Vaters und die Umstände, ob die Eltern sich noch am
Leben befinden, welche Genüsse dieselben oder die
Kandidatin vom Staate oder anderen Stiftungen be-
ziehen, wie gross die Zahl der Geschwister, in wie
ferne diese versorgt oder unversorgt sind, endlich wie
die Gesundheit der Bittstellerin beschaffen sei, in dem-
selben gehörig angeführt werden.

Agram am 18. September 1858.

Von der k. k. kroat.-slav. Statthalterei.

Br. 6005 gr. (DS—80)

3—1

Izrok.

C. k. zemaljski sud zagrebački s time proglašuje,
da će se na zahtjevanje odvjetnika Vjekoslava Frigana
kano upravitelja stiečajne mase Stjepana Jozipovića
čest dobra Kurilovec na istu stiečajnu masu spadajuće,
u kotaru veliko-goričkom ležeća, u gruntovnih zapis-
nicah poreznih obćinah Kurilovec pod br. 118, Šila-
kovina br. 17, Buzin br. 25, Jakuševac br. 35, Gra-
dić br. 16, Velika Gorica br. 140 i Dragonošci br.
91 zabilježena i na 12307 for. 46 kr. sr. sudbeno
procijenjena dana 25. listopada 1858. kano na drugi
rok u 9 sati pri podne na licu miesta dražbenog
dobra Kurilovec u kotaru vel. goričkom zadęržanog za
ili nad procijenbenom svotom kano takodjer polag
okolnostih izpod procjene najviše ponudećemu putem
sudbene overbe prodati, s tom primiećbom, da će
kupac dugove uknjižene do iznosa kupovnine po na-
putu anda preuzeti morati.

Izvan toga se svi oni, koji, premda im posebna
ubaviest pripiela nebi, sciene, da su upisom u javne
knjige takodjer stekli hipotekarno prave na istu draž-
bovnu nepokretnost, pozivlju, da isto pravo do pro-
daje dobra ovomu sudu tim sigurnie prijave, jer će
inače sami sami pripisati imati, ako se razprava ku-
povnine bez njih obavi, te oni od kupovnine, nako-
liko bi po drugim vierovnicima iscrpljena bila, iz-
ključeni ostanu.

Istom tako imadu svi oni hipotekarni vierovnici,
koji u miestu suda, ili blizu njega neobitavaju, za
obranu pravah svojih kod predstojęće razdielbe ku-
povnine, u miestu suda punomoćnike odabrati si, te
ime i obitavanje takovih do predaje sudu ovom pri-
javiti, inače bo za one, koji bi istu prijavu učiniti
propustili, zastupnici na njihovu pogibel i trošak ure-
da radi naimenovati će se, kojim će se sve daljše
dostave uručiti.

Izvadak gruntovni, prociena i dražbeni uvjeti,
mogu se svaki dan kod ovog suda u vremenu ure-
dovanja uviditi.

U Zagrebu dan 27. rujna 1858.

Klobučarić.

Jović.

Carsko-kr.

službene

NARODNE

NOVINE.

Novine ove izlaze svaki dan izuzebi nedjelje i praznike na čitavom listu. — Polugodišnja predplata je za domaće u novinarici 4 for. srebra. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom posiljati, 6 for. sr. —

Za službene oglase opredjeljena je uvrstbina: 4 kr. sr. od linije za prvi put; a zatim za svaki put 2 kr. sr. — Za druge oglase ili posebne članke plaća se do 10 linija 20 kr. sr., dalje po 10 linija 4 kr. sr.

Početkom ovoga mjeseca počimlje se posljednji četvrtgodišnji tečaj ovih novinah; poziva se dakle domorodno občinstvo, da predplatu svoju na „Narodne Novine“ obnovi, i to na pol godine poštom sa 6 for., u miestu s 4 for.; na četvrt godine poštom s 3 for., u miestu s 2 for. sr.

Da uzmoguu vanjski predplatnici listove u redu primati, neka izvole bezodvlačno podpunu predplatu na „odpravništvo Narodnih Novinah“ franko poslati te tačno naznačiti svoje ime, prebivalište i posljednju poštu.

Tko nekani list dalje držati, neka odmah prva tri broja, što će ih primiti, natrag pošlje.

Ujedno molimo svu onu gg., koja duguju za prošle tečaje, da što prije dug svoj izplate.

Neuredovni dio.

Austrijska carevina.

Zagreb 5. listopada. Nj. preuzvišenost g. ministar financija baron Bruk, koji se bavi sed na svom dobru u Klenovniku blizu Varaždina prispiet će, kao što čujemo, u petak 8. o. m. ovamo.

— Nj. usoritost g. stožernik nadbiskup Haulik odputovao je jutros u Varaždin da tamo podijeli — kao što već javismo — svetotejstvo krizme.

— Danas je krenula ovdje u posadi bivša piešačka pukovnija nadvojvode Sigismunda put Beča, kamo je opredjeljena u posadu. Nasuprot prispiet će sutra ovamo u posadu 1 batalion pukovnije viteza Airoldia.

Beč 1. listopada. Govori se, da je c. k. internuncius u Carigradu g. baron Prokeš-Osten molio, da se postavi u stališ mira.

— Nj. c. visost g. nadvojvoda Ivan hoće, da preobradi veliku dvoranu u svom gradiću u Šoni blizu Merana u hram za sve proslavljene glasovite i vjerne Tirolce iz ratnih vremena. Imena vodjeh kao i inih pojedinih braniteljah zemlje, koji su se odlikovali hrabrostju — stajat će zapisana na marmorskim pločama.

— Mletke. Portugalski major Dupoisat, koji je, kao što smo nedavno već javili, hotio iz zdvojenja da se ovde u kanalu utopi, što se je prevario kod svoga dijamanta, odpušten je sad iz apsa, kamen pako, o kom se je toliko govorilo i pisalo, nalazi se u rukah dotične oblasti.

„Triester Ztg.“ donosi o c. k. fregati „Novari“ izvišće iz Šangaja od 2. kolovoza. Otmjene evropske osobe, koje su malo prije nego što je „Novara“ u Šangaj prispiela, onamo došle, pospišivale su svrhe carske ekspedicije savietom i činom. — Osobito koristnim pokazao se je i francuski konzul gosp. Montigny, koji već od 15 godina stanoje u Kitaju i u stanju je dati obavijestih o većini kitajskih proizvođačah. Francuska fregata na zavoju „Audacense“, koja je kod razpravah na Peihu više putah imenovana bila, propušta vodu natoliko, da se za sada neće moći vratiti u Francusku i namjeravaju zadržati ju nieko vrijeme u kantonskoj luci, da ju tamo načine opet sposobnom za plovanje prije nego se odpravi na put.

— Ruska fregata „Polkan“ unišla je dne 23. rujna, dolazeći iz Tërsta, opet u dubrovačku luku; ona će ići u Budvu a njezin zapovjednik na Cetinje, da pohodi kneza Danila.

— Izvèrtni vojnički spisatelj Karl Ednard Pönitz umro je u Draždjanima dne 27. pr. m. u 64. godini svoje dobe poslie dugotrajna, teška bolovanja. U publicističkom svijetu pribaviše mu njegov šifrom „Pz“ naznačeni članci u svoje vrijeme veliko občinstvo, koje nije samo vojničkim krugovima pripadalo.

Beč, 2. rujna. Danas je uvedeno Nj. vel. carica u dvorsku kapelu u Laksenburgu.

— Jedan od naših najizvèrtnijih zemljomierah poimence u pitanju Suezkoga kanala, panimenovani dvorski savietnik vitez pl. Negrelli, umro je jučer u jutro.

Segedin, 29. rujna. Prekjučer je obiesena ovdje nieka osoba radi paleža, danas u

11½ sata pred podne obiešene su nanovo 3 osobe Pajo G., Ivan G. i Mio O. zbog toga, što je dokazano, da su jednom čobanu otiele 13 komadah ovacah a njega teško ranile.

Tërst, 30. rujna. Današnji parobrod iz Dalmacie donosi nam sliedeće vesti: Dne 22. prispeo je car. turski povierenik Kemal efendia u Dubrovnik, da se porazgovori s tamošnjim niekim poduzetnikom radi gradjenja ceste iz Carine u Trebinje. Dne 26. otišao je Kemal efendia s rečenim poduzetnikom u Carinu, da svèrši tu stvar na licu miesta. Ruska fregata Polkan vratila se je 23. o. m. u Gruz i kao što vele, uputit će se ovih danah u Budvu, odkud kani zapovjednik iste posietiti kneza Danila, kao što se misli ne s praznim rukama. Dne 25. o. m. prispeo je ruski konzul iz Sarajeva opet u Dubrovnik, s jednom riečju ruski rade neumorno.

Talijanska.

Javlja ju iz Firenze od 30. rujna. Dne 29. rujna dovršena je bërzojavna linia medju Arecom i Perugijom, koja skapča Toskanu s papinskom državom. Ovoj komunikaciji dodat će se još jedna medju Pistojom i Boljonom. Toskana i ukupna Talijanska stupit će time u mnogovèrstnu, neprekinutu bërzojavnu svezu s bërzojavnom sistemom Evrope. Uslied sigurnoga glasa namierava tako velikovojvodska kao i papinska vlada znatno obalit tarife, po čemu će se bërzojavno obćenje onda tek živahno razviti. Uslied jedne depeše iz Livorna sudarila su se dva broda francuskoga društva „Messageries imperiales“ za noćne vožnje medju Livornom i Čivita-vekiom. Jedan je od njih utonuo, momčad i putnici bili su spašeni, tovar i poštanski kovčeg propali su. Drugi je bolje prošao i vratio se je s glasom o nezgodi u Livorno, odkuda je dne 29. u večer izteko bio, opet natrag.

— Javlja ju iz Rima od 25. rujna: Konsistorij, koji se je imao jučer držati, odgodjen je na 27. rujna; 22 nadbiskupa i biskupa, medju njima i adrianski, bit će prekonizirani. Novi papinski poslanik za Portugalsku danas je odputovao onamo.

Ruska.

Varšava, 28. rujna. Pošto je sinoć princ pruski ostavio naš grad, da s Nj. veličanstvom carem otidje u razveseliteljni dvorac Skjernevice, gdi se je po njihovom dolazku predstavljao balet u ovdiešnjem Tivoli-teatru, a da jutros nastupi svoj put natrag u Niemačku, očekivali su večeras dolazak princa Napoleona i prema 4. uri sakupi se već znatna množina svieta na ovdiešnjem željezničkom pristaništu, da vidi princa. No on nije došao, već je car s velikim vojvodom saksonsko-vojmarskim seo u kola, koja su tamo čekala, da se opet vrata u Belveder. Karl princ bavarski bio je ostao u Skjernevici, da se odonud vrati u Bavarsku. Premda se je občinstvo u svojoj nadi, da će princa Napoleona viditi, našlo prevareno, ipak je i ovaj put kao vazda, kad se car javno pokaže, stalo vikati „hura“ i pratilo je careva kola, dok mu je moguće bilo. Mnogi su držali velikog sakson-

ske-vojmarskoga vojvodu za princa Napoleona i nisu hteli da vieruju, da nije došao, dok ih nisu napokon na to učinili pozorne, da princ Napoleon ipak nemože nositi uniformu ingermanlandske husarske regimente, kojoj je glava vojvoda. Car je jutros, pošto je odpratio princa pruskoga, lov lovio u ondašnjem zvierinjaku, zatim obiedovao je u razveseliteljnom dvorcu i oprostio se je od Karla princa bavarskoga a zatim se je ovamo vratio posebnim podvozom. Na šetalištu pred Lazienkim dvorcem — ovom ročištu krasnoga svieta varšavskoga, gdi dvie vojničke bande izmienice sviraju, razsuo se je glas, da će princ Napoleon ipak još večeras prispieti, jer je sutra na povonskim poljanama narečeno veliko viežbanje konjaništva a prekosutra opet velika parada svekolike vojske, kojim obim vojničkim pozorištima prisustvovat će princ Napoleon. Francuski konzul Mr. Segur de Dupeyron već je princu do pogranične stacije Granice odputovao nasusret i doći će s njime zajedao ovamo. Vojska u kolibama i pod šatorima, kao i u stanicama imala je danas odmor, što je poslie naporah posljednjih danah u istinu i zaslužila, jer je služba mučna i neprestana. Samo žandarmi ostaju u neprestanom kretanju, dok car ovdje stoluje. Princ Napoleon stanovat će u istoj kući Lazienkoga perivoja, gdi je Karl princ bavarski stano- vao i generalmajor i generaladjutant knez Varšavski grof Paskievič Erivantski, pomoćnik nadzornika ukupnih strijeljaca, odredjen je za vojničko posluživanje kod njega. Da li će se izvan vojničkih viežbanjah i kazališnih igarah davati još i druge svečanosti, dok će ovdje princ Napoleon prebivati, još nije odredjeno, barem nije još poznato. Ni dan odlazka Nj. veličanstva nije, kako se čini, još za cijelo ustanovljen. To se samo zna, da će nekoliko danah poslie careva odlazka vojska od ovud otići i kroz zimnu nastanit se u čvèrste posade i stanice. On- da će opet biti prazne prostrane kolibe u aléama pred povonskom rogatkom i naš varšavski život opet će se povratiti u svoje običaje. Dok traje prisustvo carevo, nalazi se naše pučanstvo u očevidnom pobudjenju, jer i ovdje očekuju novostih, promienah i koncesijah, premda nitko ne zna kazati, u čemu bi navlastito sve to imalo sastojati. Glasovi o blizu predstojećem odstupu carskoga namiestnika kneza Gorčakova opet su zamuknuli, isto tako povorka imenah, kojom su tako darežljivi bili u obziru njegova sliednika. On se je malo prije careva dolazka vratio na svoje mjesto iz inostranstva, no nećini se, da se je tamo natoliko oporavio, da bi se mogao u svemkolikom obsegu posvetiti javnim poslovima, koji su skupčani s njegovom visokom službom. Zato nije još svejednako nevierojatno, da će se želja kneževa, da ga dignu s namiestništva, ipak izpunit. Nasuprot okanili smo se već malone sve nade, da ćemo ovdje viditi stolovat carskoga kojega velikoga kneza, premda je to naša najmilija želja i bez sumnje dobra bi bila naredba. Obćeniti duh nije istina za Rusiu i to neće kod tako razna narodnoga karaktera ni još za čovieči viek biti — no on je ipak za kralja-cara i rusku vladu,

od koje sada ne samo Rusia i inozemstvo već i Poljska mnogo očekuje, premda to još nije izviestno a može biti i ostal će mnogo toga i neispunjeno — jer nemože se tajiti, da su se ovdje probudile simpatije, koje prije nisu bile poznate. Ja pod time nerazumievam ono klicanje, koje se vada čuje, kad narod cara vidi, već mirne razgovore u izklopno poljskim krugovima, gdje se careve namiere odobravaju u potpunosti i očit se izjavljuje, da se Poljska samo u svezi s Rusiom može uspješno razviti — što se je prije jedva itko usudio reći. Da ima u isto doba ovdje i velikih simpatija za Francusku i za sve, što je francusko i da će se iste po svoj prilici veoma jasno izjaviti, kad ovamo dodje princ Napoleon, nesmiem da ne napomenem. Znađu, da ima nuževah okolo cara, koji su zato, da se s Francuskom skupča usak savez i raduju se vjerhu toga. Da li to pokazuje osobito oštromije političko, neusudjujem se odlučiti. Dojdući događaji mogu ovu težnju odobriti ili odbaciti polag okolnostih! No tako se stvor ima u istinu. To je svakako čudna i neočekivana posljedica posljednjega rata, koji je mnogo drugačijih rezultata imao, nego što se je unapred mislilo da će imati. Naravno baš zato je lahko: moguće, da će se ove čudnovate preokretne simpatije i antipatie inače razviti, nego što se sada u napred misli i proriče. No za sada moramo se držati onoga, što jest i čini se bez sumnje da sve teži k rusko-francuskom savezu.

Dne 29. rujna u jutro. Otvorom još jedanput svoje pismo, da dodam, da je princ Napoleon maleta još sinoć kasno prispeo. Danas već u 11. uri bit će već napomenuto viežbanje konjanstva, a zatim odvesti će se car sa svojim kneževskim gostima u Vilanov, 7 vjerstah od ovud, gdje će se, vele, najprije lovit a zatim obiedovati. Na večer je narečena predstava u gali ovdje u varoškom kazalištu i uprav sada vidim u Lazienki vjeri nositi lampice za razsvjetljenje na tisuće. Bit će dakle danas ili sutra opet razsvjetljenje. Danas se govori za cielo, da će sutra car odputovati, no međutim pričućem to samo kao glas. Nasuprot sutra je određena velika parada ukupne vojske u istoj formi i veličini, kao što je bila dne 25. Vrieme je još svejednako za čudo liepo i najstariji ljudi jedva se siećaju, da su u to godišnje doba ikada doživili tako liepo vrieme. Samo da nam nesnosna varšavska prašina nepokvari sve veselje na liepom vremenu. (Wien. Ztg.)

— Dne 29. rujna u 10 satih u večer prispeo je princ Napoleon posredstvom osobena podvoza u Varšavu i odseo je u tako zvanu „bieloj kući“ — u Lazienkom parku. Francuski glavni konzul u Varšavi, Segur Dupeyron otišao je princu na susret do Granice. Princa primili su na željezničkom pristaništu carski namiestnik, knez Gorčakov, carski general adjutant, glavni vojnički gubernator varšavski, pl. gospodin Paniutin, i vjerhovni policajmajstor general Aničkov.

Turska.

Lord Redcliffe pohodio je velikoga vezira u Carigradu dne 22. rujna. Veliki vezir dočekao ga je onim veleliepjem, koje odgovara njegovom dostojanstvu, no i mnogom sērdačnostju. Njemu je lord raztumačio razloge svoga odpušta kao i svērhu i karakter svojega sadanjega bavljenja u Carigradu. Napokon zamolio je Ali-pašu, da mu dade na znanje, kad će sultan zapoviediti, da mu može predat jedno pismo od kraljice engleske. Veliki vezir izrazio se je u svojem odgovoru veoma živahno o radosti, koju on i njegovi drugovi osiećaju videći opet ako i na kratko vrieme lorda Redcliffa u Carigradu; on je potpunoma priznao usluge, koje je plemeniti lord za svoga dugoga diplomatskoga tečaja učinio Turskoj. Audiencia kod sultana bila je ustanovljena na 25. rujna.

— Pariški listovi dobili su tekst organičkoga statuta za postavljenje i uvođenje občinskoga vieća u Tunisu. „Još nikada nije, vele ovi listovi, obstajala na istoku takva uredba. Mierama ove vērste i mudrim reformama poći će beju za rukom, sačuvati svoju zemlju od uzdermanjaha, koja predstoje Turskoj.“

Francuska.

Pariz 28. rujna. Želi se ovde, da bi princu Napoleonu pošlo za rukom u Varšavi, cara Aleksandra namoliti, da dodje u Pariz dojduećega proljetja.

Pariz 2. listopada. „Moniteur“ sadržaje danas carski dekret, kojim se rok određen po sredstvom dekreta od 22. rujna 1857 za valjanje raznih mierah protežućih se na uvoz hrane produljuju do 30. rujna 1859.

— „La Presse“ nabrajajući vojničke sile talijanske zemlje veli, da Italija zajedno s Lombardezima i Mlečićima može na noge staviti vojsku od 300.000 vojnikah. „Ovaj sjajni rezultat“ kaže „nemože se dovoljno često stavljati pred oči silama, koje se zanimaju za slobodu Italije. Je li potrebno da se pošlje Austria prieko gorah natrag, više nego li vladama poluotoka staviti na sērce, neka izpune samo želje svojih naroda?“ Opetujemo, veli bečki službeni list, da to čitamo u pariškoj „Pressi“ od 29. rujna.

Usljed jednoga pariškoga dopisnika „Allg. Ztg.“ sastoji poslanstvo princa Napoleona u tom, „da još više topljine i pouzdanja unese u priateljstvo medju oba vladara.“ Isti dopisnik izviestuje i to, da je u Bruselju izlazeći organ „Le Nord“ za Pariz dobio dozvoljenje, da se može prodavati po sokacima, što još list „Indépendance“ nije mogo postići. Izviestitelj „Allg. Ztg.“ nečudi se ovom događaju, već se samo čudi, da je „Nord“ ovu nagradu za svoje usluge i svoju političku industriju tako dugo čekati morao.

— U jednoj pariškoj korespondenciji čitamo, da je o. Ventura ostavio Pariz, da se u Siciliju, svoju domovinu vrati. Kralj Ferdinand podielio mu je k tomu dozvolu i već su ga, vele, čekali u Rimu. Kao što je poznato, ostavio je o. Ventura svoju domovinu usljed gibanjah godine 1848., kod kojih je sam u Siciliji na odličan način sudielovao.

— Novi vjerhovni zapoviednik vojske u Algiru general Mak Mahon, prispeo je dne 27. rujna u Algir. Njegova supruga pratila ga je na „Kristof. Kolombu“. Kolievka deteta bila je pokrita zastavom malakovskom, koja je prostrieljena od 47 pušackih i više topovskih zērnah. Tom prigodom javljaju, da onaj lovac, koji je ovu zastavu nosio na Malakovu, nije još dan danas urešen nikakvim znamenjem odlikovanja.

— U Parizu živeći poglavice emigracije poljske držali su ovih danah skupštinu, da se osavjetuju o tom, koje korake da učine naprema ruskom caru kod njegova posjeta u Varšavi. Bilo je zaključeno, da neotidje nijedan Poljak onamo i da se uobće ne učine baš nikakvi koraci. No svi članovi poljske emigracije nisu se držali polag ovoga zaključka. Više ih, medju istima i 85 godina stara grofica Branicka, odputovalo je pred nekoliko danah u Varšavu da se caru poklone. Ovaj čin stare grofice proizveo je medju pariškim Poljacima neizmierno veliku senzaciju. Ona je veoma bogata i njezini zemljaci poštovali su ju veoma.

Velika Britanija i Irska.

London, 30. rujna. Parobrod „Propeler“ prispeo je iz Newyorka u Galvay.

— Za lord-majora u Londonu za god. 1859. izabran je dne 29. rujna Alderman Williams Wire.

Bērzojavne i najnovie vīestī.

Berlin, 2. listopada. Nj. kr. visost princ pruski vratit će se iz Badena polag novih naredbah tekar u ponedieljak u jutro.

Pariz 3. listopada. Današnji „Moniteur“ javlja: Jučer bile su u ministarstvu izvanjskih poslova izmijenjene ratifikacije konvencije u obziru podunajskih kneževinah. Jedna okružnica dotične finacialne direkcije naredjuje, da se svi dnevници, koji primaju oglase, imaju podvērći biljegovnoj dužnosti.

Berlin 3. listopada. Kr. pruski poslanik kod porte general pl. g. Wildenbruck stupit će na novu godinu u stališ mira. Poslanici savjetnik pl. g. Eichmann otići će skoro kao poslanika u Carigrad.

Javljaju iz Napulja od 26. rujna. Vojvoda Aumalski došo je ovamo. Dne 4. listopada otvorit

će se bērzojavna šćacia u Borinu, Foggii i Barletti. Namieravaju utemeljit ovdje bērzojavnu školu.

Iz Drača (u Albanii) od 26. rujna javljaju nam: Blizu arbanske obale više je, vele, ladjah zaustavljeno od jedne brigantine, o kojoj se misli, da tiera pomorsko razbojništvo. Dana je zapovied da se pošlje za njom potiera.

Knjizstvo.

G. Jakov Ignjatović, poznat našemu čitajućem svijetu svojim dosadašnjim delanjima na polju narodne književnosti, dovršuje svoj roman „Gjuradj Branković“, koji je u serbskom „Lietopisu“ započeo. Na ovo zanimljivo dielo, koje g. sačinitelj preraditi i kao samostalno dielo izdati namierava, obraća rečeni list pažnju čitateljah naših u toliko većma, što je isti roman u ovoj formi još dosad pērvo i jedino pojavljenje u struci narodne naše romanike. U svoje doba spomenut će lietopis o njemu više; a za sad dodaje samo još to, da g. Ignjatović osim ovog historičnog romana još na jednom drugom ne manje zanimljivom romanu radi, kojega će predmet biti karakteri iz današnjega socialnog života serbskoga.

Bečka burza

dne 4 listopada 1858.

Tečaj državnih papirah.

Državne zadužnice	sa 5%	82 1/2
do od godine 1851 seria B	5%	
do od g. 1853 s povratkom	5%	
do iz narodnog zajma	5%	83 1/2
do	4 1/2%	
do	4%	
do od g. 1850 s povratkom	4%	
do izriebane	4%	
do	3%	
do	2 1/2%	
Zajam s vučenjem od g. 1834, za 100 for.		
do od g. 1839, za 100		
do od g. 1854, za 100		
Bečko-gradski banko	sa 2 1/2%	
do	2 1/4%	
do	2%	
Zadužnice zemljišnoga odkupa od dol. Austrie		
Zadužnice zemljišnoga odkupa od Galicije,		82 1/2
Ugarske sa sjedinjenimi pokrajinami po 5%		
Zadužnice zemljišt. odk. od ostalih krunovinah		948
Bankovne dionice kemad po		
Eškomptirane dionice od dol. Austrie za 500 f.		
Dionice c. k. pov. austrian. državno-željezničkog društva po 200 for. sr. ili 500 frankah, podpuno uplaćene		263 1/4
do do s plaćanjem na rate		
Dionice sieverne željeznice	po 1000 f.	1732 1/2
do bečko-glogničke željeznice	500	
do šoprunko-malobečke	200	
do Budiejovičko-Gmundsko-Linske željeznice	250	
do požunsko-bernovačke željez.		
do 1-og izdanja	200	
do 2-og s pērvenstvom	200	
do austr. dunav. parobrodarstva po	500	523
do Lloyd, u Tērztu	500	
do budapeštanskog lančanika	500	
do c. k. povl. austriansko-državnog željezničkog društva po 200 forint.		
do Gjurske željeznice		
Galičke založnice sa 4%	za 100	
Jelisavetina željeznica		
Južno-sieverna niemačka savezna željez.		
Tisna željeznica		
Lombardezko-mlietačka željeznica		256 3/4

Tečaj mienični.

Amsterdam za 100 holandezkih for.	for.	
Augsburg za 100 for. current		102 1/2
Berlin za 100 pruskih talirah		
Bratislava za 100 pruskih talirah		
Frankfurt na Mainu za 120 for.		101 1/2
Genova za 300 piemontezkih lirah		
Hamburg za 100 mark banko		
Lipsko za 100 for.		
Livorno za 300 toškanskih lirah		100 1/2
London za 1 funt šterlinga		9-57
Lyon za 300 frankah		118 1/2
Milan za 300 austrijskih lirah		100 1/2
Marseille za 300 frankah		
Pariz za 300 frankah		118 3/4
Prag za 100 forintih		
Tērzt za 100 forintih		
Mleto za 300 austrijskih lirah		
Bukurešt za 1 forint	parah	279
Carigrad za 1 forint	parah	483
Szürna za 1 forint	parah	

Tečaj novca.

Carski dukati	5 1/2
Srebro od 30. rujna	11 1/4

Odgovorni učrednik. Dr. Demeter.

Carsko-kr.

službene

NARODNE

NOVINE.

Novine ove izlaze svaki dan izuzamajući nedjelje i praznike na čitavom listu. — Polugodišnja predplata je sa domaću u novinarici 4 for. srebra. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom pošiljati, 6 for. sr. —

Za službene oglase opredjeljena je uvertibina: 4 kr. sr. od linije za prvi put; a zatim za svaki put 2 kr. sr. — Za druge oglase ili posebne članke plaća se do 10 linija 20 kr. sr., dalje pak od svake pojedine linije 4 kr. sr.

Uredovni dio.

Ministar bogoštovja i nestave imenovao je suplenta kod gimnazije u Rieci svećenika Josipa Hubera pravim učiteljem u Celju.

Neuredovni dio.

Austrijska carevina.

Zagreb. Povodom pe najvišjem miesta dozvoljenoga preustrojenja upravne branje a vojnoj granici uvršćeni su u istu u njihovom sadanjem svojstvu i to gospoda satnici:

Ivan Kapunek od gradiškanske pukovnije kod vrhovnog vojnog zapovjedništva, Ivan Tschap od titelskoga batalijuna kod istog batalijuna, Josip Hala od križevačke pukovnije kod iste, Vinko Gergić od ličke kod Otočke, Josip Plavšić od 2. banovske kod 1. banovske, Petar Maras od nemačko-banatske pukovnije kod vrhovnoga vojnog zapovjedništva, Filip Opačić od ogulinske kod Gjurgjevačke pukovnije, Dragutin From od ličke pukovnije u svom sadanjem službovanju kod vrhovnog vojnog zapovjedništva, Moises Tarbuk od gjurgjevačke kod ličke, Ivan Ofner od 2. banske kod brodske, Makso Masić od slunjske kod gradiške pukovnije; s imenovanjem za satnike i preseljenjem upravne referade nadporučnici:

Franjo Viesler od brodske kod slunjske, Antun Karl od romunjsko-banatske kod nemačko-banatske, Franjo Spies od 1. banske kod 2. banske, Dragutin Červenka od nemačko-banatske kod romunjsko-banatske, Stjepan Sibolić od ilirsko-banatske kod petrovaradinske satim Ivan Těrnski od petrovaradinske kod ilirsko-banatske pukovnije. Sa imenovanjem za satnike; pristav vojnoga povjereništva Benedikt Götlicher i akcesista istoga povjereništva Josip Hostinec, obodvojica kod vrhovnoga vojnoga zapovjedništva; s imenovanjem za satnike i opredjeljenjem kao ad latusi upravljajućega referenta, nadporučnici:

Milan Skorić od gradiškanske kod 2. banske, Josip Miholjević od ilirsko-banatske kod 1. banske, Martin Tumerlin od 2. banske kod otočke, Josip Nolden od petrovaradinske kod romunjsko-banatske, Gjuro Bah od slunjske kod ličke pukovnije, Dragutin Lukičić od titelskoga batalijuna kod petrovaradinske, Gjuro Neuvirth od križevačke kod gjurgjevačke, Antun Marincev od romunjsko-banatske kod ilirsko-banatske, Ivan Klobučar od 2. banske kod brodske, Ivan Mihomović od petrovaradinske kod nemačko-banatske, Nikola Vučić od romunjsko-banatske pukovnije kod titelskoga batalijuna, Andrija Ivanković od brodske kod gradiškanske, Sime Kliska od otočke kod slunjske, Merko Bedovinsac od ličke kod ogulinske, Andrija Marković od gjurgjevačke kod križevačke, satim Antun Knoc od romunjsko-banatske, Ivan Slavoljub Gregurić od križevačke i Timoteo Pervalev od 2. banske pukovnije kod zemaljske general-komande u Temišvaru a Josip Turković od gjurgjevačke i Tome Lovak od 2. banske pukovnije kod zemaljske general-komande u Zagrebu. Kao nadporučnici:

Akcesista vojnoga povjereništva Mijo Dančević kod nemačko-banatske, nadporučnici vojne službe: Josip Jareb od slunjske, Makso Šojat od ogulinske i Adolf Müller od gradiškanske pukovnije, sva trojica s opredjeljenjem k 6. odjela general-komande u Zagrebu, satim Jakob Sišić od petrovaradinske pukovnije k 6. odjela general-komande u Temišvaru, nadalje nadporučnici Gjuro Bekić od petrovaradinske, Vinko Mirković od kri-

ževačke, Gjuro Lombarović, Todor i Aron Jovanović od petrovaradinske, Stjepan Spilauer i Tomo Maksić, Stanislav Matić od gjurgjevačke, Vuk Raslić od ogulinske, koji se premješća k 1. banskoj pukovnij, Todor Jovanović od ilirsko-banatske, Nikola Peraković od gjurgjevačke, Ilija Ranihović od 2. banske pukovnije, Josip Galeta od titelskoga graničarskoga batalijuna, Franjo Grebner i Natal Rosanić od brodske, Andrija Lučević od petrovaradinske pukovnije, napokon kao nadporučnici 1. razreda.

Podporučnici 2. razreda Dmitar Serdanović od romunjsko-banatske i Marko Kuvunović od otočke pukovnije.

Beč. Srce Nj. c. visosti, pokojne gospoje nadvojvodinje Margarete bilo je 8. u 6 sati u jutro u loretskoj kapeli kod svetoga Augustina pod obdržavanjem običnoga ceremonijela dignuto, kroz augustinski hednik u vitešku dvoranu c. k. dvorskoga kastela prenešeno, tamo od visokečasnoga infukranoga prelata i prepušta inšpruškoga preuzeto i u 7 sati u jutro posredstvom pridvornih kolah sa šest konjah u pratnji opanomećenih dvorskih činovnikah i dvorskih furirah za dalje odpremljenje u inšpruk, gdje će se sahraniti u c. k. kapeli, odnešeno na južnu željeznicu.

Čini se kao da se potvrđuje viest, da će kralj pruski jedan dio jesenske dobe u Tirolu sprovesti i to, kao što čujemo, u gradu Obermaisu kod Merana, koji pripada jednom pruskom kapetanu izvan službe.

Radostan dokaz za patriotsko čuvstvo, koje se je kod uzrećućega porođenja prejasnoga carevića pokazalo u raznim pokrejinama Austrije, daje rezultat mnogobrojnih darovah tom prigodom posvećenih dobrotvornim svrhama. Ovi iznose, polag točnih dokazah, već sada 825,699 f. i 66,699 lirah.

Popis dne 1. listopada 1858 izvučenih serijah i brojevah od srećakah loterie vjeroznoga zavoda:

Ser. br.	Dobitak	Ser. Br.	Dobit.	Ser. Br.	Dobit.
925 93	200,000	698 50	400 1470	63	400
2339 78	40,000	698 56	400 1470	97	400
3691 86	20,000	714 15	400 1536	79	400
137 29	5,000	714 69	400 1584	25	400
3691 2	5,000	837 15	400 1667	5	400
698 16	3,000	837 87	400 1667	75	400
1937 96	3,000	925 4	400 1667	80	400
1118 59	1,500	925 19	400 1937	97	400
1236 62	1,500	925 35	400 2339	70	400
1236 26	1,000	925 96	400 2339	75	400
1937 9	1,000	1118 11	400 3691	16	400
3691 15	1,000	1118 58	400 3691	94	400
3691 20	1,000	1118 89	400 3786	9	400
3814 22	1,000	1236 57	400 3786	13	400
3814 95	1,000	1236 68	400 3786	54	400
261 28	400 1470	14	400 3314	93	400
261 66	400 1470	27	400		

Na sve ostale u izvučenim serijama sadržane dioničke srećke, koje nisu ovdje navlastito navedene pada dobitak od 120 forintih austrijske vrednote.

Beč 4. listopada. N. c. k. apostolsko veličanstvo i Nj. veličanstvo carica odputovali su dne 3. t. m. u večer iz Šenbruna, kamo su Nj. veličanstva dostojala jedan dan prije iz Laxenbura otici, u Isl.

Nj. c. k. apostolsko veličanstvo dostojalo je najvišjom četkom od 2. t. m. dovoliti da se poruše stara kernaška vrata u Beču. To porušenje odmah će se isvesti tako da se promet međjutim neprepreči.

Těrst 2. listopada. Nj. car. visost prejasni gospodina nadvojvoda Ivan doznao je za

podignuće Resselova spomenika ovdašnjem odboru isnosak od 50 forintih kenv. novca.

— S posljednjim parebrenom iz Dalmacije prispiela su u Těrst, vraćajući se u Pariz, dva francuska učitelja, koji su oba nećaka kneza Danila u Cěranu Gera dopratili. Izvan ovih posljednjih vode sa sobom u Pariz još dva mlada Cěrnogoraca.

— Uslied najvišje odluke Nj. veličanstva cara ukinuta su četiri oddiela c. k. vojne komande i njihovi poslovi razdijelit će se medja ostale oddiele.

Cěrnogora.

Napomenusmo nedavno, da je nekoliko Cěrnogoracah po noći razvilo jedan barjak na turskoj stajarni u Sutorini, koji su držali za sěrbški. „Oserv. Triest.“ doznaje sad, da je otišao tamo odbor sastojajući iz jednoga c. k. povjerenika, iz jednoga turskog paše i jednoga perjenika kneza Danila, da istraži stvar. Misli se međjutim, da ovaj barjak nije ni sěrbški ni cěrnogorski, već da je cěrkveni, čim bi stvar ako se ovo obistini, izgubila svaku političku znamenitost.

Njemačka.

Iz Noseni u Saksonskoj pišu „Constitut. Zigu“: Ovdie se mnoge govori o jednom čudnom događaju. Dne 19. lipnja t. g. predao je jedan žandarmski momak ovdašnjem sudu nekoga čovjeka, koga je uhvatio blizu Egersdorfa kod Noseni i koji se je činio, kao da je podpunoma ntem i gluh, iz kojega uzroka nije bilo moguće ma ikakove obavijesti dobiti o njegovoj osobi. Iz okolnosti, da je više komadah njegove odieće bilo brojevima bilježevano, dalo se je zaključiti, da je uskočio iz kakova zavoda. Počelo se je različito misliti o njemu i zato nije bio samo od liekarah opetovano istraživan, već su ga takodjer stavljali i na izvanredne probe. Višji nadzornik Seydendorfer, koji je dođe ovamo da istraži uhvaćenika, izpalio je sa njim sa svim iznenada pištolj, dočim je sudac, vitez dr. Müller, mirno s njim govorio. Uhvaćenik nije ni trepavicom krenuo. U svěrh ustanovljenja njegove istovjetnosti odpremiše uhvaćenika u Kamenicu (Chemnitz) i tamo ga odvedoše u neku dielaonicu, gdje ga staviše kao nehotice s ledjama prema nakovalu, na koje su iznenada spustili ogromen bat; naš čovjek nije se ni ganuo. Napokon bio je na naredbu okružne direkcije doveden u zaved za niemo-gluhe u Draždjenima, gdje ga je direktor Jenke podvėrgao brižljivom istraživanju, ali je isto tako slabo uspeo, budući da se nije uhvaćenik, kad je na primier sa njim iznenada oborio kakvu stolicu, baš ni ganuo, dočim je te kod dragih gluhonijemih vada pobudilo pozornost. Na najlukavija pitanja ostao je miran, što se samo pomisliti može i nije se ni najmanje smeo, tako da je direktor Jenka izjavio, da mora toga čovjeka sa niema i gluha držati, premda izobrazovanje detičnih organah sumnju podpunoma opravdava. Sva sredstva bila su iscrpljena, da se sazna istina, sudbene iztrage i oglasi izdani u javnim listovima, ostali su bez uspieha, tako da su već izgledali odluku višje oblasti, da se nesretnik preda u kakov zavod, kad danas najedanput progovori. Stražmeštar sudbenoga ureda dao mu je jutros hranu u čelin, kad mu uhvaćenik prime ruku i pokvarenim njemačkim izgovorom slijedeće rieči izusti: „Ja sam Magjar.“ U saslušaju, koji je zatim slijedio, ispoviedio je, da se zove Ivan Garaži, da je rođen iz Jolave u gėmėrskoj županiji u gornjoj Ugarskoj, da ima 24 godine, da služi već 4 godine u husarskoj regimenti grofa Radeckoga i da je najposlije bio

u posadi u Subotici, otkud je 13. lipnja t. g. uskočio. Naravno hteo je, da se vrati u Ugarsku, no zabasao je; idući uzduž „gvozdenoga druma“ došao je u „veliki grad na Labi“, došao u Kamenicu a napokon opet u okolicu kod Nosena, gdje ga je žandarm uhvatio. Njegova goštvina, kad je uskočio iz Subotice, iznosila je 1 fr. 30 kr.; izvan toga prosićio je i kaže, da nije ništa zla učinio, nego što je na putu promienio svoju vojničku haljinu sa seljačkom. On se vlada plašivo i njegova spoljašnost nepokazuje barem da je Magjar.

Berlin 26. rujna. Kralj i kraljica neće odmah ići u sievernu Italiju, već namjeravaju ponajprije otići u Meran, da tamo ostanu do sime. Zatim havit će se po svoj prilici dulje vremena u Nici i tek u proljeće preselit će se na komeko jezero. Na sasvim čvrste ustanove u obziru toga puta nisu još nčinjene.

Medjutim otišao je ovih danah jedan kraljevski dvorski činovnik u Meran, da tamo pronadje shodne stanove. Putna pratnja visoke gospode bit će po svoj prilici dovoljno mnogobrojna. Kažu da će ih sve skupa biti do 60 osobah.

Hamburg 29. rujna. Dne 1. listopada u večer prispeo je prejasni nadvojvoda austrijski Karl Ferdinand pod inkognitom grofa Selovica praćen svojim adjutantom, baronom Arczy-om, prieko Hamburga ovamo, i odseo je u hotelu St. Petersburg. Pregledavši visoki putnik okolicu i ovdasnje znamenite stvari, medju ostalim prekjucer u podne burzu, odputovao je jučer opet istim putem.

Rusija.

Petrograd, 23. rujna. Vele, da je sada konačno zaključeno graditi kavkasku željeznicu i to od Potia prieko Tiflisa u Baku. Knez Barjatinski, koji se za ova cestu veoma zadržava, zamolio je državu, da bi se za istu zajamčila. Medjutim započeta je na Kavkazu druga veličanstvena radnja, naime gradjenje druma od Vladikavkasa u Tiflis (u duljini od 175 verstah) koja gradjevina stajat će do tri miliona rubaljah. Dva indjenira študirala su u tu svrhu jednu i po godine gorske puteve u švajcarskoj i Piemontu.

Nadalje govori se, da će se skoro sastaviti jedno društvo, koje namjerava graditi željeznicu od Kieva u Odesu i put galicijske granice; u jedno predlažu, da se Kiev željeznicom skopča s Kurskim, koja željeznica u ostalom ima služiti više vojničkim nego li trgovačkim svrhama.

Na predlog gerčkoga i nizozemskoga poslanika dozvoljena su gerčkim i nizozemskim državljanima u Rusiji nieka prava, koja je Francuska trgovačkim i brodarstvenim ugovorom od godine 1857. stekla. Gerčki i nizozemski trgovci neće polag toga kod otvorenja svojih poslova imat plaćat u ime uvodnoga danka ni 1 po sto od očitovane glavnice, ni godišnjega varoškoga danka od 57 rubaljah.

Ruska vlada zanima se ozbiljno time, da utemelji muzikalni konservatorium. Grof Selogab dobio je od cara nalog, da učini sve korake potrebne za ova svrhu, uslijed toga bio je dulje vremena u Parizu, gdje je razne razrede tamošnjega konzervatorijuma posjećivao i sada namjerava zadržati se dulje vremena u Bruselju.

Petrograd. Car se je pobrinuo putujući u Varšavu i o napredku važnoga posla oslobođenja seljakah i izrazio se je proti plemstvu opirućem se proti toj namjeri na takov energičan način, da će jedva itko više pomisliti na dalji odpor. Medju ostalim pokazao im je car svoja nemilost i time, da nije nigde, gdje se plemstvo opire proti oslobodjenju seljakah, primio ponudjeni mu od istoga svečani obied.

Francuska.

Pariz, 28. rujna. Putovanje princa Napoleona opomenulo je, kao što „Nord“ opaža, svijet na to, da je Varšava sada od Pariza udaljena samo 52 sate, da obstoje „srednja odnošenja“ medju vladarima Francuske i Ruske, da, da „Napoleon III. sasvim iznimnu simpatiju

prema raskom caru“ gaji. Da ovaj put nije samo stiver uljudnosti, pokazuje sasvim jednostavno to, da Poljska nije pogranična zemlja od Francuske, pokrajivljenje cara u Varšavi po princu Napoleonu mora dakle sasvim drugu svrhu imati, a ovolnost navedena od lista „Indépendance belge“, da cara 3. listopada već očekuju opet u Petrogradu, potvrđuje samo to, da kod ruskoga dvora nije prije obstoja plan, da podje car u Šalon; no nedokazuje, da se to nemože dogoditi. U ostalom akcie već odavna projektiranoga rusko-francuskoga saveza tako skaču, da jedan ovdasnji dopisnik lista „Indépendance belge“ veli: „Niekim čudnovatim stečajem slučajevah udaraju sve ovamo prispievajuće novine po ruskoj aliancii.“

— Kao što se „Nord“ od ovud piše, isici će u mjesecu listopadu jedan novi politički letaci spis od Amadea de Cesena, koji će se poimence zanimati istočnim i taljanskim pitanjem i položajem Engleske u Aziji a nosit će naslov: „Kerst i mač, ili sadanji uzroci skore propasti Engleske i budućega povećanja Rusie“. Gospodin „Amadeus de Cesena smatra, vele, ova pitanja sasvim s novoga gledišta.“

General grof Goyon, komandant francuske pohodne vojske u Rimu, naimenovan je, kako se čuje senatorom. Grof će se odmah poslie careva dolazka vratiti na svoje mjesto.

Turska ima, kao što ovdie hoće da snaju, u obziru pitanja brodarstva po Dunavu, nove planove. Fuadpaša dobio je od nje nalog, da učini ovdie i u Londonu predlogah, o kojima se u Carigradu misli, da će zapadnim silama po čudi biti a da se Austriji neće neugodni činiti. Turski komisar otići će, tako se misli, u Beč, da se u obziru toga pitanja stavi u neposredno sporazumljenje s Austriom.

Kao što „N. Pr. Zigu. iz Pariza pišu, govori se tamo u užim krugovima, da predstoje mnoge promjene u najvišjim činovničkim krugovima. Za cielo se, veli, držti, da će se baron Touvenel odazvati iz Carigrada i naimenovati senatorom a za moguće, da će maršal Pelissier postati ministrom izvanjskih poslova (?) a grof Valevski opet s nova poslanikom u Londonu.

Pariz. Neki bruseljski dnevnik uvierava danas, da je princ Napoleon doneo u Varšavu vlastoručno pismo svoga carskoga strica, u kom se pozivlje car Aleksander u Pariz, da se tamo s carom Napoleonom III. posavjetuje o važnim stvarima.

Turska.

U Damasku bio je nieki pod sardinskom zaštitom stojeći biegunac A. T. uapšen, koji je stavljaio u okolovanje krive novce; no sardinski podkonzulat, komu su ga predali, pomogo mu je uteći u Beirut.

Amerika.

New-York 15. rujna. U New-Yorku premizulo je prekjucer 98 osobah od žute groznice. — Brod ovamo došavši „Star of the West“ doposi viestih iz Kalifornije do 26. kolovoza. Velika mnozina tražiteljah zlata vratila se od Franske rieke, gdi je velika voda nieko vrijeme prićila dielatnost ovih ljudi. No dne 5. kolovoza počela je rieka padati, i od toga časa počemši bio je znatan dobitak na zlatu. Najmanje, što se je svaki dan dobivalo, bilo je 7—8 dolarah na glavu a najviše 50—75 dolarah.

Viesti iz grada Meksika dopiru do 2. rujna. Gospodin Forsyth, zastupnik sjedinjenih državah, prekinuo je u smislu svojih naputakah diplomatska odnošenja prema meksikanskoj vladi. Tampiko predao se je liberalcima. Vidauri iše je proti glavnom gradu.

Prispeo je ovamo ugovor po gospodinu Reedu sklopljeni s Kinom. Priateljski način, kojim se je Rusia prema Amerikancima u Kini vladala, prouzrokovao je u Unii veliko zadovoljstvo.

U Bogotu (tako pišu „Newyork-Herald“) došo je jedan francuski punomoćnik s naputkom, da se svi francuski nezadovoljnici pošlju natrag u Francusku (!). No vlada Grenade kratila se je, vele, unlišt takovo zahtjevanje.

Službeni i najnovije vijesti.

Hamburg, 4. listopada. Ladja „Pember-ton“ koja je iz Virginie došla u Bristol javlja, da je hamburški poštanski parobrod „Austria“ koji je dne 1. rujna iz New-Yorka otišo, izgorio. „Pember-ton“ preo je ladju „Lothus“, koja je sa sobom imala 18 iz toga parobroda. Jedna francuska barka izbavila se. Pojednostosti jošte su nepoznati detalji smrti Haydtmanna utopio se. Na 5. listopada 50 osobah.

Pariz 4. listopada. C. k. austrijski linejski brod „Kaiser“ spušten je po biskupskom osvećenju u pribitnosti prejasnoga nadvojvodskega para o 12. uri pod obćenitim klicanjem u more. U večer bila je svečana čast i regata.

Ispravak. U našem jučerašnjem listu izpušćena je u čl. „Terst 30. rujna“ u posljednjoj liniji rieč: „agenti“ molimo dakle čitati „ruski agenti“ rade neumorno. Nadalje u prekjucerašnjem listu (br. 226) stoji pogriješno na koncu književnih viestih „arografički“ krajobraz, mjesto „etnografički“ a još niže do „Haquarta“ mjesto „od Haquarta“. što se time ispravlja.

Odgovorni urednik. Dr. Demeter.

SLUŽBENI LIST.

Dp.—77

3—1

Natiečaj.

Povodom učinjene po Nj. uzoritosti visokočastnom našem stožerniku i nadbiskupu Gjuri Hauliku varaljskomu prošle godine zaklade za podporu ubogih udovicah ove nadbiskupie, koja je 1. siječnjem t. g. u život stupila, razpisuje se ovim za buduću godinu 1859. zbog udieljivanja iz iste zaklade natiečaj, gdje se za shodno ravnanje primiećuje sljedeće:

1. Blagodat ove zaklade može istina zapasti svim udovicam ove nadbiskupie bez razlike stališa, ako vierodostojnimi svjedočbami dokažu nemanje svoje neporočno nabožno-čudoredno ponašanje, kao i svoje ubožstvo i siromaštvo; osobiti ipak obzir uzimat će se kod udieljivanja na udove javnih činovnikah građanskoga i vojničkoga stališa, nakoliko iste ili nikakovu ili vrlo slabu mirovinu dobivaju, a i drugčie su neimućne ili dapače još s malodobnom diecom obterećene.

2. Udieljivanje biva samo na jednu godinu, može se ipak i na dulje vremena pustiti, ako dotična prositeljica nedvojbeno dokaže svoje kriepestno življenje i postojano siromaštvo. Uslijed toga imaju također sve one, što su lieta 1858. iz ove zaklade što-god vukle, svoje molbenice s potrebitimi dokaznicami do niže naznačenoga roka na Nj. uzoritost upraviti, jer će se u protivnom slučaju njim dosudjena podpora drugim dopitati.

3. Svjedočba čudoredja mora biti izdana od dotičnoga župnika, a svjedočba siromaštva od nadležne građanske ili vojničke oblasti.

Molbenice se imaju najkasnie do posljednjega listopada podnieti, kasnie stignuvše neće biti uvažene.

4. Nadarenice imaju dole, dok se ove podpore uživaju, za prejasnu vladajuću kuću dnevice jedan Otče naš, a za bogoljubnoga zakladnika jednu Zdravu Mariu savjestno izmoliti.

U Zagrebu dne 1. listopada 1858.

Br. 4185 (Izv.—256)

3—1

Oglas.

Budući da se kod dražbe u svrhu iznajmljenja ovogradskih dohodakah za godinu 1859. 30. rujna t. g. držane, nije postigo povoljan uspieh, to se s ovime razpisuje dražbena razprava na temelju pismenih ponudah, koje će se do 16. listopada t. g. u 12 satih u podne kod podpisanoga magistrata primati.

Pismene ponude mogu se podnieti i glede pojedinih dohodakah i zato se svakomu, koji bi pri toj razpravi učastvovati hteo, ravnania radi priećuje, da je godine 1858 pravo mesarenja 6147 fr. pravo vinototja 15203 fr.

„ taracovine 7603 fr. „ mostovine 6000 fr. „ piacovine i uvoznine vina 15000 fr. „ pivotočja 750 fr.

iznašalo. Ako se i kod ove razprave pismenih ponudah uspieh nepostigne, to si gradsko vieće pridržava pravo, glede upitnog iznajmljenja gradskih dohodakah pod svojim jamstvom, privatnim putem onako razpolagati, kao što mu se za obezbjedjenje gradskih dohodakah najshodnie svidilo bude.

Od poglavarstva slob. i kr. grada Karlovca 2. listopada 1858.

O. k. županijski povierenik i gradski

načelnik

Vončina.

Carsko-kr.

službene

NARODNE

NOVINE.

Novine ove izlaze svaki dan izvanredno nedjelje i praznike na čitavom listu. — Polugodišnja predplata je za domaće u novinarici 4 for. srebra. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom poslati, 6 for. sr. —

Za službene oglase opredjeljena je uvertibina: 4 kr. sr. od linije za prvi put; a zatim za svaki put 2 kr. sr. — Za druge oglase ili posebne članke plaća se do 10 linija 20 kr. sr., dalje pak od svake pojedine linije 4 kr. sr.

Neuredovni die.

Austrijska carevina.

Zagreb 7. listopada. Presvjetli križevački biskup g. Gjuro Smičiklas prispeo je sinoć ovamo i odputovao je jutros u Križevce.

Zagreb. Gosp. dr. Gjura Molnar, svećenik, profesor i bibliotekar u Zagrebu, derovao je u slavu narodjenja carevičeva državnu obveznicu od 20 f. sr. Jelačićevu nemoćnoj zakladi.

Beč 4. listopada. Nj. preuzvišenost gosp. ministar unutarnjih djela baron Bach povratio se je prekičur 2. o. m. ovamo sa svoga dopusta.

— Gosp. general konjaničtva grof Šafgotsch, koji je išao uslijed najviše zapoviedi u Varšavu, da pozdravi cara Aleksandra u ime Nj. velič. našega cesara, vratio se je u subotu opet ovamo.

Beč 4. listopada. Narodna banka poslala je jučer novih banknotah kao takodjer i srebra na svoje podružne blagajne u provincijama, iz česa se zaključuje, da uskoro predstoji isplaćivanje u gotovu novcu.

— Ruski punomoćnik na pariškim konferencijama grof Kiseljev imao je 11. t. m. jednu konferenciju s grofom Buolom, pak će za nekoliko dana u Varšavu otići.

— U nedjelju su prispjela ovamo Nj. svjetlosti oba kneževića Petar i Andria Karagjorgjević. Čujemo da će odlaziti u Švajcarsku višeg izobraženja radi.

— G. baron Sina namierava u Gedelu zavest veliku galeriju slika, u kojoj će izključno austrijski višestaci zastupljeni biti.

— Najvišjom odlukom od 12. rujna pomilovano je nekoliko prestupnika u Pešti i Vacu, među ovima Mitar Kercedinac i Josip Savulović u Vacu.

— Iz Vukovara javljeju, da je izmed Varadina i Osieka napravljen bërzojav, ali da nigdje nema na tom prostoru bërzojavne štaeie. Žica nije od bakra nego od običnoga gvozdja.

Sèrbia.

Iz Beograda od 22. rujna t. g. pišu Svetovidu, slijedeća: Naši popečitelji i predsjedatelji zemaljskoga savjeta sa 4 člana istog savjeta imali su zadatak, zakon o držanju skupštine sačiniti, pak su svoj mnogovažni posao sveršili. Dakle zakon o skupštini danas je dovršen. — Što se miesta tiče, u kome će se skupština sazvati, derži se za izviestno, da će kocka pasti na Beograd, i ako je istina, kao što to mnogi potvrđuju, da je visokim zemaljskim savjetom nieka svota novacah od 10.000 forintih na gradjenje jedne prostrane dèrvne dvorane, koja se ovdie u miestu sagraditi ima, opredjeljena, to onda nikakvo sumnje nema, da će se skupština u Beograda deržati. —

Zakon — danas izišavši — još nam je nepoznat, a čim se s njim budemo upoznali, nećemo propustiti, da ga p. n. čitateljima našim što prije nesaobčimo.

— U obziru sèrbske skupštine doneo je proštoga mjeseca „Triester Ztg.“ slijedeći članak: Odobrenje skupštine odvratilo je kèrvavu katastrofu, koja se predviđala. Da ništa više nego to Vučić i Garašanin izradio nije, to bi bila vrlo velika zasluga. Izlazak skupštine naravno se neda predviditi; narod je odveć nevjerljiv postao i teži za povećanjem svojih političnih pravah, jer misli, da ga saviet dovoljno nebrani, te praviteljstvu pripisuje, da nepoštuje ustava i zemaljskih pravah, da popušta uplivu stranih silah i da ima samovlastne namiere. Sve će se ove stvari na skupštini pretresati. U sveničnim krugovima s brigom na skupštinu glede. Na svaki način bit će

ova skupština od velike narodne i politične znamenitosti, i riešit će mnoga pitanja života u Sèrbii.

Moldavia i Vlaška.

„Indépendance belge“ umila je pribavit si konvenciju o konačnoj organizaciji podunavskih kneževinah Moldavie i Vlaške, koju evo priobćujemo, kako ju nalazimo prevedenu u „Svetovidu“:

1. Kneževine Moldavia i Vlaška, odsad uređene pod imenom „Sjedinjene kneževine Moldavie i Vlaške“, ostaju pod suzerenstvom Nj. veličanstva sultana.

2. U slijedstvu kapitulacija, zaključenih sa sultanom Bajazitom I., Solimanom II., Selimom I. i Mahmudom II., koji su njihovu samostalnost utvrdili, uređivi odnošaje prema porti, i koju su nieki hatišerifi potvrđili, naročito oni od g. 1834., takodjer članci 22. i 23. pariškog ugovora od 30. ožujka 1856., imaju kneževine neprestano uživati posiedujuće privilegie i preimućva pod ukupnim jemstvom silah. S toga će se kneževina slobodno u suglasju jemstvujućih silah, sa suzerenim dvorom a da se porta nemieša, upravljati u granicama, koje se odrede.

3. U svakoj kneževini povierena je javna sila jednom gospodaru i izabranoj skupštini, koja će u slučajima predviđenim kroz ovu konvenciju djelovati u sporazumljenju s jednom neutralnom komisiom, namieštenom za obe kneževine.

4. Izvršiteljnu silu opravljia gospodar.

5. Zakonodavna vlast izvršuje gospodar zajednički sa skupštinom i centralnom komisiom.

6. Zakoni, koji su posebnog interesa za svaku kneževinu, bit će pripravljeni od gospodara i votirani od skupštine. Od zajedničkog interesa spremat će zakone centralna komisija, a skupština će ih votirati, istoj pak predložiti će zakone gospodar.

7. U ime gospodara opravljajuća sudejska vlast ustupa se magistratima, njime naimenovanim, a da se nitko neuklanja svojim prirodnim sudijama. Zakon će opredieliti uviete, pod kojima će se osobe u magistrat primati i pod kojima će one postupati, uzevši za temelj postupovno upotrebljenje načela nesvèrgavanja.

8. Kneževina će plaćati suzerenskom dvoru danak i to Moldavia 1.500.000 grošah, a Vlaška 2.500.000. Investituru će kao i dosada Nj. veličanstvo sultan podieljivati. Suzerenski dvor uredit će sa kneževinama miere za obranu njihovih zemlje u slučaju inostranoga rata, njemu pripada u dogovoru sa jemstvujućim dvorovima nuždne miere narediti, da se povrati poredak, ako se je ovaj poremetio. Kako dosad tako i odsad su međjunarodni ugovori, koje suzerenski dvor sa stranim silama ugovori, u svemu obvezatni za kneževine, što njihova preimućva nevriedja.

9. Ako se povriede preimućva kneževinah, onda će gospodari predati rekurs na suzerensku silu, pa ako se njihovo zahtievanje nevaži, a oni mogu prieko svojih kapućehtajah predati ga predstavnicima jemstvujućih silah u Carigradu, koji su rođeni u Moldavii i Vlaškoj i nikojim načinom nestoje pod sudištem strane kakve sile, a od porte da su pripoznani.

10. Gospodar bira se od skupštine na vrijeme života.

11. Kada se isprazni miesto, do inštalacije novih gospodarah pripada praviteljstvo ministarskom savietu, koji ga punim pravom zastupa. Njegovi čisto administrativni atributi odnose se na opravljjanje poslovah, a da se činovnici nemogu drugčije smielnuti, nego ako se

njihovo prestupljenje sudbeno dokaže. U tom slučaju popunjava se njihovo miesto samo privremeno.

12. Ako se isprazni miesto u ono vrijeme, kad je skupština skupljena, onda mora ista oba gospodara za 8 danah izabrati. Ako pak skupljena nije, treba ju neposredno sazvati i za punih 10 danah skupiti. Ako je razpuštena, a ono valja da se za 14 danah nov izbor učini, da se nova skupština za 10 danah sazove. Po sastanku, pošto 8 danah prodje, mora se gospodar birati. Da se izbor preduzme, nuždno je, da se sastanku tri četvrti upisanoga broja. Ako se za 8 danah nepristupi k izboru, onda 9 u podne mora skupština izbor učiniti, ma koliko članovah prisustvovalo. Investitura treba da se kao i prije zahtieva, i ona će se podieliti najviše ako prodje miesec danah.

13. Za gospodara može se svaki birati, komu ima 35 godinah i koji je sin jednoga u Moldavii i Vlaškoj rođenoga, koji dokazati može, da od zemlje 3000 dukatah prihoda ima, predpostavljajući, da je kroz 10 godinah javnu kakvu službu obavljao ili članom skupštinah bio.

14. Gospodar vlada s ministrima, koje on naimenuje. On potvrđuje i objavlja zakone, on može njihovo potvrđivanje odreći. On ima pravo pomilovati i u kriminalnim slučajevima kazna preobratiti, a da inače neposreduje u administraciji pravosudja. On pripravlja zakone, koje su potrebni kneževinama osobito preračun, te ih predlaže skupštini da se o tom savietuje. On imenuje sve činovnike javnoga praviteljstva i podpisuje nuždne ukaze, da se zakoni u dielo privedu. Gradjansku plaću odredjuje skupština svakom gospodaru jedanput za svagda, kako se onaj izbere.

15. Svaki od gospodara izlazeći ukaz mora biti od dotičnoga ministra premapodpisan. Popečitelji su odgovorni za povriedu zakona a prije svega za propisanje javnih novacah. Njima može suditi visoki sudbeni i ukidni dvor. Popečitelji mogu biti sudu tuženi samo ako izrekne većina od tri četiri prisustvujućih članovah.

16. U svakom knežestvu bira se skupština na 7 godinah, shodno naredbama, dodanim ovoj konvenciji.

17. Skupštinu saziva gospodar, ona mora svagda skupiti se 1. nedjelje u prosincu; obične siednice trajat će 3 mjeseca. Ako je nuždno, može gospodar siednice produžiti. On može skupštinu takodjer izvanredno sazvati i razpustiti. U ovom slučaju dužan je u tečaju od tri mjeseca novu sazvati.

18. Mitropolit i episkopi diocézani po pravu već su učestnici skupštine. Skupštini predsjedava mitropolit, a podpredsjedatelja i sekretare bira skupština.

19. Predsjedatelj naznačava uviete, pod kojima narod da ima pristup k skupštini, izuzimajući one iznimke, koje je unutarnji zakon propisao. Nastojanjem predsjedatelja ima se u kupni protokol svake siednice sačiniti i posredstvom zvaničnih novinah obielodaniti.

20. Skupština pretresa i votira predloge zakona, koje gospodar predlaže. Ona može iste s onim u čl. 36. utvèrđenim pravom, u obziru zakona od obćeg interesa, popraviti.

21. Popečitelji ako nisu članovi skupštine, mogu udioništvovati u istoj i govoriti, ali nemogu glas davati.

22. Gospodar ima preračun prihoda i razboda jedne i druge kneževine svake godine napraviti i skupštini podieliti, koja isti popraviti može, on valja konačno tek onda, ako je od skupštine votiran. Ako preračun nie votiran u pravo

vrieme, a ono se ima vladati izvršiteljna sila po posljednjem preračunu.

23. Različni fondovi, koji dosad iz posebnih kasah proizlaze i s kojima praviteljstvo pod različnim vidom raspolaže, moraju se spojiti s obćim sčedom prihoda.

24. Pošto se zaključiti sjeđnica, mora se konačno uredjen račun najdalje poslije dvie godine skupštini predložiti.

25. Bez odobrenja skupštine nesmie se nijedna poreza ili danak nametnuti ili kupiti.

26. Kako zakoni od obćeg i posebnog interesa i uredbe javne uprave tako imaju se i zakoni financiah putem zvaničnoga lista obćelodaniti.

27. Centralna komisija sjeđiti će u Fokšenu. Sastavljena je iz 16 članovah: 8 Moldavacah, 8 Vlahah, svaki gospodar bira četvoricu iz članovah skupštine ili loah, koja u zemlji visoko dostojanstvo zauzimaju, a četvoricu bira svaka skupština iz svoje sredine.

28. Članovi centralne komisije zadržavaju pravo, učestvovati u izboru gospodara u skupštini kojoj oni pripadaju.

29. Centralna komisija sjeđi neprekidno. Ona se može, ako joj poslovi dozvoljavaju, ali nikojim načinom duže nego na četiri mjeseca raziti. Vrieme djelovodstva članovah od svakog knežestva, izabranih gospodarom ili skupštinom, određuje se po trajanju zakonotvorstva. Djeľovanje istupljenih članovah pak prestaje tek onda, kada se novi inštaliraju u slučaju, ako bi povjerenje obih skupštinah zajedno izišlo, valja da se naimenuje centralna komisija podpuno za oba knežestva, i da se opet skupština izbore. Istupljeni članovi mogu se nanovo birati.

30. Članovi centralne komisije dobivaju naknadu za svoje djelovanje.

31. Centralna komisija imenuje svoga predsjedatelja. U slučaju ako se glasovi jednako diele na kandidate, presudjuje kocka. Dužnosti predsjedatelja prestaju s njegovim zvanjem kao član komisije. One se mogu ponoviti. Ako je pri savjetovanju ravan glas, a ono riešava glas predsjedatelja. Centralna komisija neka se brini za svoj unutarnji stroj. Troškove svake vrste valja u polak obojim knežestvima uračunati.

32. Bitne naredbe nove organizacije knežestva stavljene su pod obranu centralne komisije. Ona može gospodarima one prijaviti, koje im se svide da su nužne da se preobrazu i može popravke naznačiti, koje da se uvedu u različne grane uprave.

33. Gospodari mogu centralnoj komisiji sve predloge predlagati, koje za dobro nadju. Centralna komisija sprema sve zakone od obćeg interesa, za obe kneževine, i podnosi ih prieko gospodara skupštini da se savjetuje.

34. Zakoni od obćeg interesa smatraju se oni, koji za predmet imaju jedinstvo zakonotvorstva, postavljanje, izdržavanje ili popravljajanje jedinstva u carinarstvu i berzovajstvu, ustanovljenje novčane vrijednosti i različite predmete za obću korist zajednički za obe kneževine.

35. Jedan put ustanovljena, mora se komisija poseb s upisom postojećih zakoneh zanimati, dovodeći ih sa novom organizacijom u suglasje. Ona će pregledati organički ustav, takodjer gradjanski i parnički zakonik kako da u buduće, izuzimajući zakone od pomiestnog interesa, samo jedno i isto zakonotvorno tielo obstane, koji je određen u obojim kneževinama da se u dielatnost privede, počem je naimo po obim dotičnim skupštinama odobren i od svakog gospodara proglašen.

36. Ako bi skupština predložene zakone od obćeg intefesa popravila, valja popravku poslati centralnoj komisiji, koja će ga uvažiti i konačno zaključenje učiniti, koje skupština samo primiti ili sasvim odbaciti može. Centralna komisija dužna je one popravke usvojiti, koje su zajedno obe skupštine votirale.

37. Zakone od posebnog interesa za kneževine potvrđuje tek onda gospodar, pošto ih saobći centralnoj komisiji, koja će riešiti, da li su oni složni s opredieljenjima nove organizacije.

38. Namiestiti će se veliki sud i ukidati dvor zajednički za obe kneževine. Isti će u Fokšenu sjeđiti. Članovi se nemogu smetnuti.

39. Zaključenja sudejskih dverovah i izrečene presude sudovah u jednoj ili drugoj kneževini, dolaze izključiteljno pred ovaj ukidni dvor.

40. On izvršava pravo cenzure i discipline nad apelacionim dvorovima i nad sudovima. Nad sobstvenim članovima ima on sam vlast sudjenja u kaznenim slučajevima. (Konac sledi).

Turska.

Carigrad. Budući da se odbor za uređivanje crnogorskih granicah nalazi u Carigradu već više od osam danah i predložio je tamo sve tvorivo, koje je sabrao, započet će se sad diplomatske rasprave medju zastupnicima silah pariškoga ugovora i portom, a to bez čekanja predstojećega povratka austrianskog internunciusa; poslanički tajnik, grof Ludolf, zastupat će Austriu na mjesto njega. Neboje se više važnih poteškoćah pri dogotavljenju toga posla. Crnogora kao da nezahleba više u najnovije vrieme luke. Sve drugo pako t. j. šta se tiče uređivanja granicah, nezatno je. Da li ovo ili onose lo, da li ovaj ili onaj komad zemlje pripadne Turskoj ili Crnoj gori, to je stvar, koju će teško ikoja sila sad smatrati kao evropsko pitanje. Nepita se o nikakovim načelima, nego jedino o faktičnim okolnostima najvažniega načine.

Franceska.

— Car, carica i carski princ došli su dne 30. rujna u jutro, u 6 sati u Pariz. Oni su odmah otišli u St. Cloud. Grof Valevski i njegova supruža bili su u carskoj pratnji.

— Prieko Marsilje došli su viesti iz Tripolisa od 18. rujna. Jedan batalion pobunio se je zbog toga, što nije bio plaćen. Isti bio je razoružan. Evropljani utekli su u dotične konzulate. Gubernator povratio je opet mir, no zaikao je podkrepljenjah.

— U Parizu govore, da se ruska vlada, ili, kako se to u ruskim organima izrazuje, odesko parobrodarsko društvo, pogadja s gerčkom vladom zbog ustupljenja jedne luke u arhipelagu kao „štacie za uglevje.“

Danija.

Kod anj 4. listopada. Džržavni sabor otvoren je o podne. Ministar unutarnjih dielah pročitao je kralj. naredbu radi otvorenja sabora.

Belgija.

— U Bruselju se slobodi štampe podiže veličanstvena štutua. Kalup je 20. rujna već pripeo na kolima iz Antverpna. Skorim će se štutua sama u kr. livnici liti.

Rusija.

Petrograd 18. rujna. (N. Pr. Ztg.) Nj. velič. carica i Nj. c. visost vel. vojvodkinja Maria Aleksandrovna prispiole su iz Moskve opet u Carsko Selo. Nj. c. visost vel. knez Konstantin ide tečajem listopada u Kiev, a odatle u Piemont, da sprovede svoju suprugu u Nicu. Zatim će se u Yili Franki ukćrcat.

Nj. veltćanstvo car ostavio je dne 30. pr. m. Varšavu i nastupio je povratni put u Petrograd. „Moniteur“ javlja, da je princ Napoleon kod svoga dolazka u Varšavu „immédiatement“ od cara primljen bio „qui lui a fait un accueil empressé.“

Azija.

Privatni telegrami iz Hongkonga javljaju, da se je britanski konzul sa svimkolicim Evropljanima, naravno samo civilistima iz Kantona odielio, da su lord Elgin i protu-admiral Seymour otišli u Japan a Francuzi u Kobiokinu..

Berzovajne i najnovije viesti.

Javljaju iz Turina od 4. listopada. Ovdiešnji listovi dobivaju viestih o požarima, koji se na području kanaveskom i na otoku Sardinii dosta često pojavljaju kao čini političke i nepolitičke osvete. Jedan list opaža, da tamo gdje

polemika dnevnikah prestaje počima polemika žarenja. Markesu Biragu, direktoru „Armonie“ koji ima prostranih dobarah u Kanaveskoj već su sasvim izgoriela tri do četiri hambara.

Iz Bolonje od 28. pr. m. javljaju: Nj. visost vojvoda i vojvodinja modensta prošli su sinoć ovuda putujući u Loreto i Rim.

Odgovorni učrednik. Dr. Demeter.

SLUŽBENI LIST.

Nr. 3782 (PZ—18)

3—2

Kundmachung.

Mit Beginn des Monats Oktober l. J. wird zwischen Carlstadt und Gospić eine einmal wöchentliche Reitpost mit unten folgender Kursordnung ins Leben treten, die den Postämtern dieser Route neben den, dieselben berührenden 3maligen Reitposten Agram-Zara und der Coupefahrt Agram-Gospić eine 5te wöchentliche Gelegenheit zur Korrespondenzvermittlung sowohl unter sich als mit Carlstadt und Agram bieten und sich in Carlstadt an die Posten von Agram nach Fiume und umgekehrt anschliessen wird.

In Uebereinstimmung mit dieser Postvermehrung auf der Strecke Carlstadt-Gospić werden vom gleichen Zeitpunkt an die bisherigen 3mal wöchentlichen Reitposten Fiume-Zutalokva durch Verlängerung der einen Reitpost Fiume-Zengg bis Zutalokva um eine 4te in der Woche und eben so die Lokalposten Zengg-Zutalokva zum Anschlusse an die neue Reitpost Carlstadt-Gospić mit nachfolgender Kursordnung entsprechend vermehrt und auf diese Weise die direkten Verbindungen der Postämter auf der Fiume-Zengg Route mit jenen zwischen Carlstadt und Gospić erweitert.

A. Reitpost Carlstadt-Gospić.

Abgang von Carlstadt jeden Samstag um 12 Uhr Mittags

Ankunft in Gospić jeden Sonntag um 1 Uhr 15 Min. Mittags.

Abgang von Gospić jeden Samstag um 9 Uhr 45 Min. Vormittags.

Ankunft in Carlstadt jeden Sonntag um 10 Uhr 30 Min. Vormittags.

B. Reitpost Fiume-Zutalokva.

Abgang von Fiume Sonntag, Mittwoch, Donnerstag, Samstag um 10 Uhr Früh.

Ankunft in Zutalokva an denselben Tagen um Mitternacht.

Abgang von Zutalokva Sonntag, Dienstag, Donnerstag, Samstag um 8 Uhr 30 Min. Abends.

Ankunft in Fiume, Montag, Mittwoch, Freitag, Sonntag um 10 Uhr 15 Min. Vormittags.

C. Reitpost Zengg-Zutalokva.

Abgang von Zengg jeden Sonntag, Dienstag, Donnerstag, Samstag um 5 Uhr Nachmittags.

Ankunft in Zutalokva jeden Sonntag, Dienstag, Donnerstag, Samstag um 7 Uhr 45 Min. Abends.

Abgang von Zutalokva jeden Sonntag, Montag, Freitag um 3 Uhr 30 Min. Früh.

Ankunft in Zengg an denselben Tagen um 6 Uhr 15 Min. Früh.

D. Cariolpost Zengg-Zutalokva.

Abgang von Zengg jeden Montag um 2 Uhr und jeden Mittwoch um 4 Uhr Nachmittags.

Ankunft in Zutalokva Montag um 5 Uhr und Mittwoch um 7 Uhr Nachmittags.

Abgang von Zutalokva jeden Dienstag und Donnerstag um 6 Uhr Früh.

Ankunft in Zengg Dienstag und Donnerstag um 9 Uhr Früh.

K. k. Postdirektion

Agram am 21. September 1858.

Klempay.

Br. 6752—1858 (Lzv.—258)

3—1

Oglas dražbe.

Pošto bi ovostranim dražbenim izrekom od 23. sčrpnja t. g. br. 5483 za iznajmljenje prava pobiranja pristojbah piacovine i taracovine u gradu Varašdinu za vrieme od 1. studenoga 1858 do posljednjega listopada 1859. iz nepredvidljivih razlegah se odgoditi morala, s toga se ovime za upitno-iznajmljenje novi rok i to za dan 23. listopada 1858 prie podne u 9 sati na ovogradskoj viećnici opredieljuje s tom primietbom, da iskrikna ciena od 7800 fr. sr. sastoji, te da svaki k dražbi pristupiti želeći, imade u ime vadiuma 390 fr. sr. a preuzimatelj od najamne svote 10% u ime jamčevine ili u gotovom novcu, ili u džržavnim papirima pelag dnevnog tečaja dražbenom odboru položiti.

Pismene ponude propisanim vadiumom providjene primat će se do 23. listopada 1858 i to u 9 sati prie podne.

Dotična tarifa o namirit se imajućih pristojbah, može se svakdne u obićajne uredovne sate u gradskoj pisarni uviditi.

Poglavarstvo grada Varašdina 1. listopada 1858.

Gradski predstojnik

Vinković.

Carsko-kr.

službene

NARODNE

NOVINE.

Novine ove izlaze svaki dan izvanredno i praznik na čitavom listu. — Polugodišnja predplaćta je za domaću u novinarici 4 for. srebra. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom posiljati, 6 for. sr. —

Za službene oglase opredjeljena je uvertibina: 4 kr. sr. od linije za prvi put; a zatim za svaki put 2 kr. sr. — Za druge oglase ili posebne članke plaća se do 10 linija 20 kr. sr., dalje pa po od svake pojedine linije 4 kr. sr.

Uredovni dio.

Obznana.

Petgodišnja ćerka Preložičkoga žitelja Si-meona Hajdinjaka, Kata, pala je 13. kolovoza u Savu i odnese ju rieka.

Na jukanje pritomaikah skoči učenik Stie-pan Čestković, također iz Preložice, diete od 12 godina, odmah sa njom, dečim su prisutni odrasli ljudi oklevajući gledali taj žalostan pri-mor, te ju izvadi iz vode, koja je na onom mjestu do dva hvata duboka. Dieta izbavi da-ke ovu djevojčicu iz očevine smrtna pogi-belji i povrati ju njezinim roditeljima.

Junacko i sa sobstvenom pogibelju života izvedeno požrtvovanje mladjeznoga toga iz-bavitelja daje ovim c. k. namjestništvu na obće znanje, dopitajući mu ujedno i nagrada od 25 for., kao što je zakonom ustanovljena na iz-bavljenje života.

U Zagrebu dne 30. rujna 1858.

C. k. namjestništvo hrv. slavonsko.

Neuredovni dio.

Austrijska carevina.

Zagreb 8. listopada. Nj. Preuzvišenost gosp. ministar financija, baron Bruck, koj je bio nakanio sinoć doći ovamo, pozvat je bar-zojavnim putem u Beč i otišao je tamo još to-čnjem jučeranjega dana.

— Pišu nam s bosanske granice, da još uvijek prelazi bosanska raja na austrijsku zemlju. Tako je, kao što nam javlja naš dopisnik, u ponedjeljak 4. o. m. prešlo do blizu 100 oso-bah na naš kraj.

Zagreb. Papinskom poveljom još 4. pro-sinca 1857. izdanom podjeljuje sv. otac biskupu pečuškome na deset godina vlast, da bude oblast treće molbe i da u ime sv. stolice pre-sudjuje ženičbene i ine crkvene parnice, što od suffraganah metropolite zagrebačkoga u prvom stupnju (prima instancija), a putem prizova u drugom (secunda instancija) stupnju od istoga metropolite zagrebačkoga budu presudjene; zatim sve crkvene parnice pred poveljstolnikom za-grebačkim kao svoje biskupije nadpastirom po-vedene, te na nadbiskupa koločkoga kao apo-štolske stolice povlašćenika prizvane i u drugoj molbi tamo riješene.

⊙ Jaska. Imendan Nj. c. k. apošt. vel. proslavimo ne samo ovdje svečano, nego i u susjedstvu priazno ležećoj župi Petrovini. U 10 sati služio je veleč. g. župnik Dragutin Jangcer uz podvorbu svečanu službu božju, pod kojom gruvahu mužari, na koju se pobožnost osim mla-deži školske, činovitstva občine, sabra i veliko mnoštvo ljudi, da izprosi od nebeskog oca bla-goslov, sreću i dugi život za našega zemaljkoga vladara. Pobožna čuvstva biahu vištim igranjem novih po g. Andrii Raciću iz Cirkle izvrstno sagrađenih, danas blagoslovljenih orguljah, koje danas kao na imendan Nj. c. k. voličanstva prvi put čusmo, ugodno ganuta, tim više, što su iste po revnom nastojanju i prinescima velečastnog g. župnika i njegovih župljana pribavljene bile.

Po veselom srcem izpevanoj carevki iz-djismo iz crkve, u kojoj se jedva krasnih slikah negledasmo, u župni dvor, gdje pri ručku od veleč. župnika domaćine napite zdravice za Nj. c. k. voličanstva, najvišu carsku porodicu, — Nj. usoritost stožernika zagrebskoga, duh. nadbi-skupskog kaptola kao župe ove pokrovitelja, od svih gostih s ushitjenjem primljene biahu Doda-

jem još 4. što mi se osobito dopade: da veleč. g. župnik i ovom prigodom na svoje siromašne župljane pomisli među nje kruha, mesa i vina razdeliti daće, te time ovaj carski imendan u pamet nas svih neotarivo upiša.

Beč. „S. Dnevniku“ zabranio se je ovih danah ulaz u Srbiju.

— Nj. veličanstvo kralj gerčki vratit će se 4. listopada prieko Beča i Tërsta u Gerčku natrag.

— Ima nekoliko danah, odakle se u Beču vidjaju mali vrlo liepo izradjeni satovi, kojih su dielovi sve od drveta napravljeni i koji se točnim hodom odlikuju. Takovi sat može se vi-diti kod urara blizu dvorane muzikalnoga društva.

Moldavla i Vlaška.

— Konvencija o konačnoj organizaciji podnav-skah kneževinah Moldavie i Vlaške. (Konac.)

41. On sudi popečiteljima bez daljega ape-liranja.

42. Pravilno vojinstvo, koje sad u obim kneževinama postoji, dobiva jednaku organiza-ciju, da se može sjediniti, ako nužno bude, i da jednu jedinu vojsku sačini. Na tu svrhu izići će zajednički zakon. Između ostaloga pre-gledat će svake godine jedan general-inspektor vojinstvo obih kneževinah, a naimenovat će ih izmjenice jedan od oba gospodara. Inspektori će paziti, da se izvrše sve naredbe, koje sa o-predjeljene, održati vojinstvu značaj dvih zbor-ovah jedne i iste vojske. Broj pravilnoga vo-jinstva utvrdjen ograničnim ustavom, može se bez doznačenoga sporazumljenja sa suzerenskim dvorom samo za jednu trećinu umnožiti.

43. Svagda se ima milicia sasvati, ako je sigurnost u zemlji ili na granici u opasnosti. Sjedinjenje može se od jednog ili drugoga go-spodara udielotvoriti, ali samo ako se sporaz-umiju, o čemu suzerenski dvor izviestiti treba. Na predloženje inspektora mogu oba gospodara sasvim ili stranom milicie na manuvre ili pre-glede skupljati.

44. Vrhovni zapovjednik bit će redom od oba gospodara odredjen, čim se vojinstvo skupi. On mora biti rodom iz Moldavie ili Vlaške. On se može od gospodara, koji ga imenuje, natrag pozvati. U takovom slučaju bit će novi zapo-vjednik od drugoga gospodara naimenovan.

45. Obe milicie zadržavaju svoje barjake, no ovi će odsad imati vèrpu od modre boje, shodno izgledu, koji je ovoj konvenciji dodan.

46. Moldavci i Vlasi jednaki su svi pred zakonom, kako u smislu poreza, tako za javne službe u jednoj ili drugoj kneževini. Za njihovu ličnu slobodu jamstvovat će se. Nitko nemože biti uhvaćen, ili gonjen, nego po propisu zako-nah. Nikome se nemože svojina oduzeti, nego u javnom interesu zakonitim putem i za nakna-du. Moldavci i Vlasi svakoga kršćanskoga ob-reda uživaju porazmierno politična prava. Uži-vanje tih pravah može se po zakonitim nare-dbama i na druga vieroizpovijedenja rasprostra-niti. Sve povlastice, monopoli i oslobodjenja, što ih nieki razredi uživaju, ukidaju se, i ne-odložno neka se pregleda zakon, koji izpravlja odnošaje zemljodèlčakah i arendatorah, da se sta-nje seljakah popravi. Posebni zavodi kako va-roški, tako zemaljski postiguju svakojaka razvi-renja, u koliko ih ova konvencija dopušta.

47. Dok se čl. 37. nepregleda, valja održati sadašnje zakonotvorstvo u stvarima, koje nebi protivne bile ovoj konvenciji.

48. Da bi se čl. 25. ugovora od 30. svib-

nja 1856. pravilno održao, obznanit će jedan hatišerif ove naredbe 14 danah poslie ratifikacije.

49. Pri obznani ročenoga hatišerifa predat će sadašnje kajmakemstvo u svakoj kneževini vladu jednoj privremenoj komisiji, koja će se po opredjeljenju ograničnog ustava sastaviti. U sliedstvu toga sastavlja se ta komisija iz pred-siednika divana, iz velikoga logoteta i ministra unutarjih dielah, koja je u službi bila pod po-sliednjim gospodarom prije instalacije privremene vlade. Ova komisija ima se neodložno sanimati s izbornim listama, koje za 5 sedmicah moraju biti gotove i prikovane. Tri sedmice poslie ob-narodovanja ovih listah moraju se izbori pred-uzeti, a 10 danah po tom moraju se deputiroi u svakoj kneževini skupiti, kako da se u gore propisanom roku izbor gospodara predusme.

50. Sadašnja konvencija neka se potvèrdi. Ratifikacije valja da se u Parizu, ako je mogu-će, najdalje za 5 sedmicah izmienne.

U Parizu 19. svibnja 1858.

Talijanska.

Upèrkos očitovanju, koje je službena „Gaz-zetta piemonteska“ u svoje vrijeme u obziru Villefranke dala i upèrkos okružnici, koju je grof Cavour o tom predmetu upravio na pie-monteske agente, koji su udostoviereni u ino-zemstvu, tumači se stvar različito još svejed-neko. Tako se još neprestano sumnja, da li je ugovor sklopljen s ruskom vladom ili s ruskim prebrodarstvenim društvom i s velikom bri-gom uvažava se pogibeljna konkurencija, u koju bi ruski parobrodi mogli stupiti s genoveskim moroplovcima. Sučlanovi genoveske komore po svoj prilici tim će manje pomanjkati da pod-nesu o toj stvari saboru dojdne sesie od svoje strane reklamacija i rekriminacija, što ruski parobrodi namieravaju ploviti istim pravcem, ko-jim plove genoveski.

— Rusi su svoj zavod u Vilifranki 8. rujna zauzeli. O reklamaciji engleske diplomacije ču-je se samo nezviestni glasovi.

Turska.

— Porta je dozvolila, da se Grahovo pridraži Černoj Gori. (Svetovid.)

Rusla.

S poljske granice 11. rujna. (Obće nov.) Svrha skupljene vojske kod Varšave ta je, da se pokaže njeno sadašnje stanje pod vladom Aleksandra II. u sliedstvu svestranoga preobra-ženja vojinstva. Izpit je u tom smislu započet 12. t. m. u 10 sati prije podne. Car je sa princem pruskim gledao kako piehota na rav-nici povonskoj paca. Sliedstvo je bilo, da ba-taliuni, obskrbljeni s novim puškama i s jednom kompaniom strielacah bolje pucaju, nego ukinute lovačke regimente, i da se ruska piehota u novom ustrojenju bezuslovno može savniti sa najboljom evropskom piehotom. Za tim je car išao praćen od mnogobrojne svite gledati topništvo, koje se je u vatri viežbalo; general-lajtnant Mèrkalevič pokazao je caru sve topništvo.

Francuska.

Topovi sa povijenim cievima, koji su neda-vno na poligonu haverskom kod Lorienta-ogle-davani biti, uvest će se, vele, sada obćenito kod marine. U carskoj lievnici kod Ruella lieva se već stanoviti broj istih. Kao što je poznato ovu vrstu oružja izumio je sam car.

Ukinuće pomorske tamnice u Brestu izve-deno je i izim nekoliko osudjenikah, koji će još ove godine dovesti svoju kaznu, svikolici

su već odpremljeni na nova mesta njihova opredjeljenja.

„Allg. Ztg.“ pišu iz Pariza, da se je izišavša dne 30. pr. m. svezka spisa „Revue contemporaine“ odlikovala tako nestašicom sadržaja kao i svojim jiedkim tonom.

Iz istoga izvora doznajemo, da francuski kabinet nije zadovoljan s izjavljenjem portugalske vlade u poslu obuljenih i u pogibelji nalezćih se duvnah (opaticah); nazali i to, da se navlaš odvlači parnica proti francuskoj trgovačkoj ladji „Charles Georges“, koja je okrivljena da je tierala trgovinu s robljem. Usled ozbiljne reklamacie i usled toga, što je došla jedna francuska fregata pod Lisbonu zapoviedila je portugalska vlada svojim kërstarima na afrikansko-istočnoj morskoj obali neka opreznije postupaju s francuskim „izseljeničkim ladjama“. Sada se zahtieva izdaja ladje „Charles Georges“. Kažu da će zahtievanje biti praćeno oboružanom demonstraciom.

— Francuski car poslao je kineskom caru veliki kërst počastne legie.

— Cara očekuju idućega četvrtka u 6^{3/4} sata iz jutra u Parizu. Ostal će tri dana u St. Cloudu, po tom će odlaziti u stan kod Chalons. Carica će sa princem za sad ostati u Biaricu. Po jednoj iz Biarica po bërzojavu poslanoj zapoviesti pospiešit će se poslovi u Eliseju. U tom vidjaju da se potvërdjuje glas, da će ruski car posietom svojom Pariz počastvovati.

— Ruski dnevnik o obsadi Sevastopolja tiškat će se u carskoj tiskarnici u Parzu.

Velika Britanija i Iraka.

„Morning Chronicle“ konstatira jednu agitaciju, koja se od niekog vremena u Engleskoj s nova pojavljuje, da se obstojeće priateljsko sporazumljenje medju kabinetima londonskim i pariškim poremeti. Ostali londonski dnevници zanimaju se ponajviše s pitanjem o vladarstvu u Prusii, s religioznim pitanjem o ispoviedi i medju poslovima u vlastitoj zemlji, s reformom parlamenta. U tom obziru odlikuje se jedna učinjenica, koja je vriedna, da bude napomenuta. Sućlanovi kabineta naime nastoje brižljivo uklonit se svakoj prilici, u kojoj bi ih polag obstojećega običaja mogli prisilit, da se javno izraze o tom velikom poslu. Mr. d'Israeli odbija postojano sve pozive na bankete, koje dobiva, a kod svečanoga obieda, koi je pred niekoľiko danah dalo Hertz-ovo zemljodielno društvo, kratio se se je markes Salisbury na veoma izviestan način govorit o parlamentarskoj reformi. Sr Eduard Lytton Bulwer, koi je takodjer imao prisutstvovati ovoj svečanoj časti, nije bio došo. Nebi li se iz toga vladanja pojedinih sućlanovah britanskoga kabineta zaključiti moglo, da se je vlada svojih ustrojnih predlogah okanila? Mi toga nevierujemo i mislimo, da samo radi s potrebnim oprezom.

— Lord Stanley, minister za Indiu, prisutstvovao je dne 29. pr. m. godišnjem banketu ribarskoga ceha u Londonu, gdi je imao priliku govorit o načelima, kojih će se držati u svojoj novoj službi. „Mi moramo“ — reći će — „Hindostance smatrati kao ljude, sa a ne proti kojima imamo raditi, kao ljude, koji žive i čute na svoj vlastiti način, i koji, ako su pod našim gospodarstvom, tim imaju veće pravo od nas zahtievati da štujemo njihove narodne običaje i tradicie njihove nezavisnosti.“

— „Morning Post“ podvërgava ugovor tien-tsenski izpitu i žali da mora konstatirat, da je Kanton još svejednako kao prije ognjište nemirah, što francusku i englesku flotu sili da ostanu na kineskim vodama. On želi da bi sam car ovom stanju stvarih učinio konac, ili ako toga on nemože, da neka saveznici opet bombardiraju grad i osvieste ga.

Ovaj list „Morning Post“ rasprostranio je nedavno glas, da je predstojnik sadašnjega kabineta u obziru parlamentske i izborne reforme lorda Johna Russela zamolio za saviet. „Daily-News“ ustao je odlučno proti tomu glasu tvrdeći, da je taj glas jedino zato rasprostranjen bio, da se popularnost lorda Johna Russela, ako je ikle moguće, podkopa. Taj glas je time tako izviestno oprovërgnut, da nemože

biti bolje i zabadava nastoji „Globe“ priskođit u pomoć „Morning Pošti“, pokušavajući da poda drugi smisao njezinom tvërdjenju. U Londonu misli se, da je „Daily-News“ progovorio same po zrielom razudjenju i u tom vide nevarivo znamenje zato, da je lord Palmerston na dulje vremena izgubio mjesto glavne opozicie, zbog kojeg su mu već odavna zavidili.

Spanjolska.

Madridska pisma od 27. pr. m. javljaju, da su izbori malone izklopni predmet obćenite pozornosti. Oni izrazuju ufjenje, da će kabinet održat pobiedu, ako mu za rukom isidje, da ukloni naprednjake i pretierane konzervativce, ako u „liberalnom“ smislu rieši pitanje štampe i desamortizacie. Što se dakle od kabineta O'Donelova zahtieva, jest, kao što se vidi, da se izobrazi za vladu, koja se polag običnoga načina govorenja zove „juste milieu“. No ovakove vlade, netreba primietiti, saglavljuju vaviek sudarenjem stranakah, koje medju sobom vojeju.

Azla.

Kažu doknadno, da je propadnuće Sadrazama, mirce Age kana, bilo posljedica istrage, koju je šah dao preduzet o posljednjem ratu s Engleskom i o pravim uzrocima istoga. Raskritja, ka kojima je vodila ova istraga, dala su šahu povoda, da u buduće ukine mjesto sadrazamovo i da uvede najviše vieće, kojega članovi pet ne broju imaju u buduće sadrazamovu službu medja sobom razdielit s odgovornostju prema vladaru. Exgubernator Trebicki, rodjeni Francuz, sa činom divionoga generala u persijskoj vojsci i Ferukkan izabrani su nad sve ine, da stupe u ovo najviše vieće, onaj da preuzme listnicu ratnoga ministra, a ovaj, kao što je već bërzojavnim putem javljeno bilo, upravu izvanjskih poslovah. Osobito nadaju se od Ferukkana, përvashnjega poslanika šahova u Parizu i Londonu, da će biti od velike koristi u obziru odnošenjah Persie s Evropom.

Bërzojavne i najnovie vliesti.

London, 6. listopada. Jedna pošiljka glavnoga gubernatora istočne Indie Keninga proti lordu Ellenboroughu obnarodovana je službeno. Iz Nove Fundlandie dolaze češće signali; jedan debeli kraj gumine donešen je u Valenciu.

Javljaju iz Berlina od 5. listopada. Kao što se čuje iz Hamburga bila je odonud otišla „Austria“ sa 100 momakah posade i 420 putnikah, kojima se je u Southamptonu još 180 osobah pridružilo. Misli se da se je nesreća dogodila bila blizu od Nove Fundlandie i nadat se je, da su ondašnji ribari izbavili još mnoge osobe, koje su se na postradašem brodu nalazile. Pruski poslanik u Baselju pl. g. Brockhausen preminuo je noćju od 4. na 5. t m. u Baden-Badenu, gdje je upotrebljavao kupelji.

Tërst 6. listopada. Prošaste noći došao je gërčki parobrod „Karteria“ ovamo, na kojem će se Nj. veličanstvo kralj Oto, koi će za tri dana ovamo prispieti, u Gërčku vratit.

Javljaju iz Rima od 1. listopada: General Goyon, carev adjutant i zapoviednik ovdiešnje francuske posade, vratio se je jučer ovamo. Danas se je za obćinstvo otvorila bërzojavna štacia u Perugiji s neprestanom dnevnom i noćnom službom. Time je izvedena sveza s toskanštaciama.

Razne vliesti.

— Nijedno strašilo nije s bliza tako strahovito kao s daleka. To nam potvërdjuje krasna repatica, koja će nam jošte koi dan nebo riesiti. Kolika to lani bijaše vika, da će sviet propasti; akoprem se repatica još ni vidiela nije, opet se je mnogi 13. lipnja plašio, i prijatelj nieki mi je pripoviedao, da se je kod njega onaj dan sva ćeljad jedne kuće svećano obukla i skrušeno sudnji danak očekivala. A lietos, kad nam ovo najkrasnija repatica, što je ovaj viek vidio, razsvietljuje noći, nitko i nemisli na propast zemlje. Tako su ljudi slaboumni. No opet mozga mnogi, da ova repatica bar nešto proriče. Ma šta? Jeda li rat? A kada nije bilo rata u kojem kutu svieta?

Ili gläd? Pa kada je po cielom svijetu tako prodilo, da nije bilo ovdie ili ondie gladi? Šta bi ljudi istom vraćali kad bi znali, da je lietos ovo već peta repatica, da su i sada na nebu tri repatice, no ostale vide se samo kroz zviesdoglede. — Kako su ove nevidne repatice od nas udaljene, možemo po tom prosuditi, što je ona velika repaća, sada, gdje je najbliža našoj zemlji, jošte 15 milijunah miljah od nje daleko, a 12 milijunah miljah od suncu. (K L.)

Srebro od 6. listopada 1/4 fr.
Carski dukati 5 7/8 „

Odgovorni urednik. Dr. Demeter.

SLUŽBENI LIST.

Nr. 5518 c. (DS.—81)

3—1

Edikt.

Vom k k Landes-Gerichte Agram wird bekannt gemacht: Es sei über Ansuchen der betreffenden Erben und in Folge der obervormundschaftlichen Bewilligung die freiwillige gerichtliche Veräußerung des zum Nachlasse des Johann Benković gehörigen, in der Petrianer-Gasse in Agram liegenden Hauses Nr. 383 sammt dem dazu gehörigen Garten und Acker, dann der Hauseinrichtung bewilliget, und zur Vornahme der ersteren die Feilbietungs-Tagsatzungen auf den 28. Oktober und 29. November l. J. jedesmal Vormittags um 10 Uhr in dem diesgerichtlichen Rathsaale zur Vornahme der letzteren hingegen auf den 12. und 26. d. J. Vormittags von 9 bis 12 Uhr und zwar, in dem gedachten Verlasshause mit dem Beifügen anberaumt worden, dass sowohl das Mobulare, als auch die zu versteigernde Realität nur bei der zweiten Feilbietung unter dem Schätzungswerthe von 2058 fl. 33 kr. hintangegeben werde, und dass den auf die letzteren versicherten Gläubigern ihr Pfandrecht ohne Rücksicht auf den Verkaufspreis vorbehalten bleibe.

Wovon die Kauflustigen mit dem Beisatze in Kenntniss gebracht werden, dass sie die Schätzungs-Urkunde, und die Lizitationsbedingungen in den gewöhnlichen Amtsstunden in der diesgerichtlichen Kanzlei einsehen können.

Agram am 2. Oktober 1858.

Klobučarić.

Jović.

Nr. 12428 (Fin.—40)

3—1

Lizitations-Kundmachung

über die im Bereiche der k. k. Finanz-Bezirks-Direktion zu Fiume am Aerarial-Kastell zu Bribir auszuführenden Bauperstellungen.

1. Zu Folge h. Finanz-Landes-Direktions-Erlasses vom 23. August 1858, Z. 10868 wird die Herstellung der Schule sammt Lehrerswohnung im Aerarial-Kastelle zu Bribir um den adjustirten Fiskalpreis pr. 814 fl. 6 kr. CM. im öffentlichen Lizitationswege dem Mindestbietenden zur Ausführung überlassen.

2. Die öffentliche Lizitation wird bei der k. k. Finanz-Bezirks-Direktion zu Fiume am 30. Oktober 1858 um 10 Uhr Vormittags mit Vorbehalt der h. Genehmigung stattfinden.

3. Wer an der Lizitation Theil nehmen will, hat das 5% Vadium des Fiskalpreises vor dem Anfange der Lizitation der Commission entweder im Baren oder in Staatspapieren zu übergeben, oder den Erlag dieses Vadiums bei irgend einer öffentlichen Kasse nachzuweisen.

4. Auch schriftliche Offerte werden bis zum 29. Oktober 1858 bei der k. k. Finanz-Bezirks-Direktion in Fiume angenommen.

5. Die Offerte müssen mit dem 5% Vadium versehen sein, und den bestimmten mit Ziffern und mit Buchstaben ausgedrückten Anbote die Erklärung enthalten, dass der Offerent die Baubedingungen genau kenne und sich denselben unbedingt unterziehe.

6. Die nähere Baubedingungen der Bauperstellung können von nun an bei der k. k. Finanz-Bezirks-Direktion in Fiume in den gewöhnlichen Amtsstunden eingesehen werden.

K. k. Finanz-Bezirks-Direktion

Fiume am 1. Oktober 1858.

Dojak.

Br. 2360 pol (Izv.—260)

2—1

Oglas dražbe.

Dana 15. listopada t. g. u 10 sati pri podne održavat će se u pisarnici ovog kotarskog ureda javna dražba svërbu iznajmljenja nameta od pića i mesarenja za vrijeme od 1. studenoga 1858 pa do konca listopada 1859 u obćini Pakrac i Buć.

Svaki dražbenik dužan je jamčevinu od 100 fr. položiti.

Ostali uvieti mogu se kod ovog kotarskog ureda u navadnih uredovnih urah uviditi.

C k. kotarski ured

U Pakracu dne 24. rujna 1858.

Carsko-kr.

službene

NARODNE

NOVINE.

Novine ove izlaze svaki dan izuzamši nedjelje i praznike na čitavom listu. — Polugodišnja pred-plata je za domaće u novinarnici 4 for. srebra. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom posiljati, 6 for. sr. —

Za službene oglase opredjeljena je uvrstbina: 4 kr. sr. od linije za prvi put; a zatim za svaki put 2 kr. sr. — Za druge oglase ili posebne članke plaća se do 10 linija 20 kr. sr., dalje pak od svake pojedine linije 4 kr. sr.

Uredovni dio.

Oglas

Treće zriježanje hrvatsko-slavonskih zemljorazteretnih zadužnica predzet će se dne 30. listopada t. g. o 10 sati predpodne javno u dvorani narodnoga doma.

Što se time stavlja do obćega znanja.

Od c. k. ravnateljstva hrvatsko-slavonske zemljorazteretne zaklade.

U Zagrebu dne 6. listopada 1858.

Br. 7 ex. 1858. P. C.

3—1

Oglas

u obziru držanja teoretičnog ispita iz državnoga računostvja.

Shodno raspisu obćojavšega c. k. glavnoga računskoga direktorijuma od 17. studenoga 1852 br. 6577 sadržanoga u državo-zakonskog lista broju 1. od godine 1853. dostavlja se do obćega znanja, da će teoretični ispit iz državnoga računostvja ispitna komisija postavljena kod c. k. državnog računostvja u Zagrebu započeti dne 3. studenoga 1858 i ako bi potrebno bilo, sljedećih danah nastaviti ga.

Usljed toga pozivlju se svi oni kandidati, koji hoće da se podvrgnu ovom ispitu, da svoje molbenice biljegovane po propisu predadu dotičnom predsjedatelju komisije i predstojniku pomenutoga državnoga knjigovodstva, c. k. računostvja, Josipu Liebtnegeu, ujedno pako da u ovim molbenicama vierodostojno izkažu svoju domovinu, svoje rodno mjesto, vieroizpovijedanje, sadanje prebivalište, zatim svoju službu, ili ino svoje zanimanje a k tomu naznače, kojim učevnim sredstvima i na koliko su si prisvojili znanje računostvja.

Pri tom se konačno opaža, da se neće uzeti nikakav obzir na manjkave i nepodpane isprave; zatim da će oni ispitni kandidati, koji na javnom kojemu učilištu nisu kroz jedno cijelo godište služili predavanjem iz znanosti računostvja, već su si znanje iste prisvojili privatnim naukom, polag §. 11. gori navedenoga raspisa prije nego polože ispit, imat propisanu taksu položiti u pieneznicu, koju će im naznačiti predsjedatelj komisije.

Ispitna komisija za državno računostvje.

U Zagrebu dne 8. listopada 1858.

Neuredovni dio.

Austrijska carevina.

Zagreb 9. listopada. Dozvoljenjem ministarstva unutarnjih dielah povierena je privrem. uprava gradskoga magistrata zagrebačkoga c. k. kotarskom predstojniku u Karlovcu g. Liehtenegera.

Zagreb, 9. listopada. „Wiener Ztg.“ od 7. o. m. sadržaje novi carski patent od 29. rujna o. g. radi popunjivanja vojske po novčanju. Šta se tiče novčanja u vojnoj granici, ostat će naredba od 7. svibnja 1850 i zakon o popisivanju dušah i zapisivanju u vojničtvo od godine 1852. i u buduće u krieposti.

Bielovar, dne 8. o. m. stiže u ovaj grad banov namiestnik preuzvišeni g. fml. Josip Šokčević. Na medji provincijala i krajine blizu Gradca dočeka ga pukovnik križevačke pukovnije, i prispie praćen odličnim gradjanstvom na karucama okolo 4. ure poslie podne u Bielovar.

Pred stanom brigade generala, gdje je odseo, dočeka ga u svećanih haljinah svekoliko višje i nižje vojničko častništvo, ovdašnje svećanstvo i gradjanstvo a pošto bi mu svi svoju počast učinili bili, razidjose se kući. Na večer istog dana vojnička glasha izvira na čast visokomu gostu više liepih glesbenih komadah.

Sutradan 4. o. m. kao na uranak imendena Nj. veličanstva premilostivoga našega vladara izidjose dva bataliuna na taborište, gdje bude u 8½ sata služba božju u prisutnosti banova namiestnika i svekolikog ovdje se nahodećega vojničkog častništva u liepo izkićenom s obje strane vojničkim barjacima urešenom šatoru, predstavljajućem kapelicu, svećano obdržavana.

Nakon dovršene sv. mise bila je produkcija sa dva ovdje na viežbanju nalazeća se bataliuna preduzeta.

Poslie podne istog dana preuzvišeni g. banov namiestnik pregleda ovdašnje škole, a zatim gradske i regimentske pisarnice. Dne 5. o. m. pako bilo je opet vojničko viežbanje. Dne 6. o. m. odputova naš visoki gost put Slavonie u Gradišku.

Beč, 6. listopada. Nj. vel. car odпустиo je sasvim kazan u kaznenom zavodu u Šteinsdevetorici a u onom u Neudorfšestorici oznikah, koji su bili obsudjeni radi zločinstavah.

— Kako se čuje, odpravljen je u ministarstvu pravosudja izradjeni nacert obćega gradjanskoga parnoga reda na sva vėrhovna zemaljska sudišta, da se izrase o njemu.

— Njih. velič. car i carica prispili su jučer u Isl u najpovoljnijem stanju zdravlja.

— Austrijski poslanik kod kr. švedskoga dvora, baron Langenau, odputovao je danas na svoje mjesto u Štokholm. Austr. poslanik kod haskoga dvora grof Licov prispeo je danas ovamo.

— Pėrvašnji parmanski poslanik kod ovdašnjeg carskog dvora baron Ward umro je jučer uslied višegodišnje vodene bolesti.

— Polag naredbe ministarstva produženo je predavanje rimskoga prava u fakultetu pravah i državnih znanostih od dvieh na tri polugodine, jer dvie polugodine nisu bile dovoljne.

— Austrijski brik „Mimi“, kapetan Susanić, koji je 11. rujna otišo iz Varne u Carigrad bio je zbog burnoga vremena prisiljen usidrit se dne 12. kod Midie. Dne 13. opazili su više ladjah, koje su bile bačene k obali, a među istima bio je i austrijski brig „Fede“. Kapetan Susanić, koji je kapetana posljednje ladje g. Uzovića zajedno sa njegovom ženom opazio u pogibelji života, otišo je na svojoj barki k rečenoj ladji i primio je Uzovićevu suprugu zajedno sa četiri mornara u svoju barku. No kad se je vraćao prevali vietar barku i propadoše svikolici. Kapetan Susanić, koji je na takov način izgubio život žrtvujući ga plemenitim nagonom, ostavlja udovu sa petero diece.

Beč 6. listopada. Danas u 9 sati u jutro obćlužavane su zadužnice za pokojnoga vojnoga ministra fзма grofa Latoura, koji preminu pred 10 godinah na današnji dan.

Mletke, 3. listopada. Jučer je ovdje umro c. k. fml. g. Teodorović.

Sėrbia.

— Viesti iz Sėrbie glase opet nepovoljno. Vlada je doznala, da je urola u zemlju, no nema jošte dokazah i uslied toga nemože ništa javno proti ćelovodjama iste preduzeti. Opet se glasa da je knez Aleksander nauman odreći se prestola i ostaviti zemlju, pa se naselit u Ugarskoj, gdje kani kupit prostranih dobarah. Kažu, da je turska vlada zamolila austrijsku, da zabrani iz svoje carevine uvažat oružje u Sėrbio. (Izvadak iz „Tr. Ztg.“ obćirnia u dojdućem listu. Učr. Nar. Nov.)

Turska.

— Iz Mostar 15. rujna pišu „Tem. Ztg.“: Stanovnici Zubacah i drugih nemirnih kotarah, koji su malone svikolici naseljeni na zemljama turskih zemljoposiednikah, hotieli su da opet sa-

grade svoje kuće, koje su kod posljednjih navalah Cėrnogoracah saćgane i razorene bile; no predstojnik Zubacah, Luka Vukalović, najmoćniji opravnik kneza Danila u Heroegovini i ćojveći premicatelj posljednjih nemirah, kande im je, da knez Danilo za sada nedopušta, da si opet sagrade kuće. Iz ovoga oćitovanja Vukalovićeva zaključuje se, da se Cėrnogorci, oslanjajući se na podporu rusku i francusku, nadaju, da će im za rukom poći dobiti one kotare, koji su se bili pobunili.

Kao što je poznato knez Danilo izdao je oglas, da će se stanovnicima Kolaćina povratiti ćrede i drugi predmeti, koji su im Cėrnogorci pod ćelovodstvom Novice Cerovića posljednjih danah sėrpnja oteli. U istinu bio je Kolaćincima malen broj najgorje marve povraćen i obćcano im je bilo, da će im se povratiti i ostalo, što im je bilo oteto, ako uprave na kneza Danila molbenicu za pomilovanje Novice i njegovih drugovah. Kao što se je u napred znati moglo, Kolaćinci nisu pristali na taj zahtiev, budući da im je poznato iz izkustva što vriede cėrnogorska obććanja i budući da se nemogu zadovoljiti time, ako im se samo povratiti zaplijenjena marva, jerbo su im Cėrnogorci razorili kuće i oteli svu imovinu.

Niemacka.

Pišu „Wiener Ztg.“ iz Hamburga od 4. listopada: Naša burza, da, može se kazati, svakolika varoš prepala se i razžalostila. Jučer došla je po bėrzojavu iz Engleske strašna, duboko usdėrmajuća viest, da je prekrasna amerikanskom paketskom parobrodarskom društvu prinadležaća parna fregata „Austria“, putujući u New-York, dne 13. rujna požarom razorena. Vėrli kapetan Heydmann, po svoj prilici posljednji na brodu, skoćio je u more i utonuo.

Dosad se samo zna, da je 68 putnikah izbavljeno. Na brodu bilo je izvan bogata tovara 430 putnikah i 100 momakah posade. Budući da je ovaj brod obćķerbljen bio glasovitim Francis patent life boats-om, može se hvala bogu uzeti, da su svikolici ili barem veći broj putnikah izbavljani.

Kako je vatra nastala, nije dosad naravno ništa poznato; moguće, da je u tovaru nastala, budući da ima bezćuđnih ljudih, koji gorivu robu natovaruju pod krivim imenom. „Austria“ nije bila sretna ladja, na njeinom pėrvom putu sa 1000 momakah engleske vojske zatekla ju je poslie 24 sata vožnje strašna oluja i samo izvėrstnom vladanju momćadi pošlo je za rukom dovest ju opet sretno u luku. Popravljen otišla je „Austria“ opet na pućinu, kad joj se skėrši makina i ona se je morala opet vratiti. Od toga vremena išla je „Austria“ s putnicima redovno u New-York i još tećajem ovoga lieta dala je direkcia na ćast inostranih ovdie viećajućih punomoćnikah sjajnu svećanost na brodu, koji sada plovi okolo po moru kao bezpomoćna ķėrševina.

Bėrzojavne i najnovie viesti.

Pariz, 6. listopada. Polag toulonskih listovah oćekiva se veliki knez Konstantin s ruskom flotilom u Toulonu.

London, 7. listopada. Engleska vlada obćnaroduje pošiljku lorda Kaninga, koja odgovara na napadanja lorda Ellenborougha i opravdava indijsku politiku.

Pariz, 7. listopada. Car se oćekiva natrag u utorak.

Iz Berlina ćuje se, da će se princ pruski kratiti produžiti zastupanje; ministri su njegova mnienja.

Berlin 6. listopada. Današnji „Staatsan-

zeigat, opravdavajući protiv sebe, da je isto i sada takovo, kakovo je bilo pred više mjeseci.

Carigrad 2. listopada. Ferukkan odputovao je iz Carigrada na Trapezunt u Persiju u rešen prvom razredom. Medžidije. Bihem-paša, egzibitor sofija, naime novan je gu-bernatorem filipopoljskim. Supruga francuskoga poslanika pl. g. Thbuvenela odputovala je u Fran-cusku. Željezničke radnje od Kustendža put Du-na-va već su se započele. U Filipopolju i Pazar-djiku bile su velike poplave.

Ravnateljstvo Matice Ilirske izdalo je iz-vješće o stanju iste od 1. siječnja 1854. do 31. prosinca 1857., koje glasi kako slijedi:

„Pravednost i dužnost prema utemeljiteljem, pa i želja njihova, očitovana u raznih časopisih naših, zahtijeva, da ravnateljstvo Matičino, na-črtav u kratko postupanje svoje posljednjih ovih nekoliko godina, pokaže obćinstvu, da Matica ne samo žive, već da se i bujnijemu životu čvrstost nada.

Sietja se valjda slavno obćinstvo, osobito članovi Matičini, u Zagrebu stanujući, kako je, predstavši čitaonica ilirska, dne 7. siječnja god. 1851. pod predsjedništvom prečasnoga gospo-dina opata i kanonika Mate Vukovića držana siednica Matice ilirske, gdje se je u točki 7. zaključilo: „Pošto se je usljed prestanja čita-onice ilirske uvidila potreba preustrojenja Matice ilirske, koja bijaše prije pod upravom ravnatelj-stva čitaonice, odlučeno je dne 9. veljače 1851. držati veliku skupštinu svih pravih i obveza-nih utemeljiteljah Matice, koji će se u novinah pozvati, da ravnateljstvu želje svoje o preustro-jeњу, koje se u skupštini pretresti imade, oči-tuju.“ Skupština ta držala se je sbilja 9. ve-ljače pod predsjedništvom istoga prečasnoga gospodina Mate Vukovića, „gdie je (3) bio skupa s osnovom Matice ilirske čitan i predlog pravilah, izradjen od privremenoga odbora Mat. il., koja se pravila imadu za kriepostna smatrati i obvezuju cijelo društvo i svakoga pojedinoga.“ U tih pravilih najveću pozornost zaslužuje §. 2.

§. 2. Osnove bude ovako preinačen: „Društvo Matice ilirske ustanovljeno je na tu svrhu, da se pribavi glavica novčana, koja će služiti na izdavanje obće koristnih, osobito na izobra-ženje naroda našega smierajućih knjigah, a uz to, u koliko je moguće i u koliko to sile Ma-tičine dopustile budu, takodjer starih klasikah ilirskih i na izpletjenje razpisanih po istom društvu nagradah za spisatelje gore spomenutih na-rodu potrebitih knjigah.“ Odavde se vidi, da je ono, što je prije bila glavna svrha, t. j. kla-sici, postalo podređenom, i protivno.

Dne 27. veljače iste godine 1851. drža-na je pod predsjedništvom istoga prečasnoga gospodina opata i kanonika velika skupština Matice ilirske, da se izbira novo ravnateljstvo Matičino, pošto se je isti prečastni gospodin zbog drugih svojih važnih poslovah odrekao ravnateljstva. Uslijed toga izabra se u istoj sied-nici za predsjednika Matice g. Ambroz Vranj-czany, a za podpredsjednika književnoga od-bora g. Ivan Kukuljević Sakcinski.]

Novo ravnateljstvo ovo stade ozbiljno o tom raditi, da se svrha Matičina, naznačena u 2. §. preustrojenih pravilah postigne: u tu svrhu uze tražiti od prijašnjega ravnateljstva račune o glavnica i kamatah Matičinih, da vidi, koliko imade dohodka na godinu, pa da po tom odluč, što i kako bi se moglo tiskom izdati. Izvjestivši se tako o stanju novčanom, priobće-nom u računih tiskanih sve do konca godine 1853., primi se glavnoga svoga posla, izdava-nja obće koristnih narodu knjigah. Zato primi u siednici 21. listopada g. 1851. dva diela Mane Sladovića: „Uputu u pjesmenu umjetnost“, koja je napose troškom Matice izašla, i članak o „Jeziku ilirskom“ za „Kolo“, o kojem se u istoj siednici zaključ, da ga tajnik Matičin Ivan Per-kovac uređjuje, a članke da Matica spisateljem nagradjuje, arak sa deset do dvadeset forintih, na koji poseo pozovu se javno domorodni spi-satelji. U istoj siednici pozva se g. Čivić, da naznači cijenu, u koju bi matici ustupio basne svoje. Ali ostavši većom stranom bez uspieha pozivi ovi na spisatelje, a hoteci ravnateljstvo Matičino po mogućnosti svakako dielovati na

obćinstvo, zaključ, u siednici, držanoj 31. pro-sinca g. 1851. izdavati beletristički časopis „Ne-ven“, te ga izruči g. Mirku Bogoviću. Na iz-punjanje drugotne svrhe Matičine, to jest na izdavanje starih klasikah, kojih se je vriednost i tada visoko cijenila, nemogaše se obzirati rav-nateljstvo, što se je onda niekakov praktični duh pojavio, kojemu se bolje mogaaše zadovo-ljiti zabavno – poučnim časopisom, nego li naj-uzvišenimi pjesničkim umotvori. Medjutim ne-propusti ravnateljstvo skupljati razne rukopise, da ih pored „Nevena“, koji je s početka mnogo dobitka obećavao, svojim troškom izda, te se upusti u dopisivanje s g. Matijom Majerom gle-de izdavanja lista za slavensku literaturu i u-mietnost. I na novčane sile obrati ravnateljstvo pozornost svoju, te buduć da je mnogo Matiči-nih knjigah u ormaru bezkorisno ležalo, obeli im se u siednici 17. studenoga 1851. cijena.

Da se zadovolji onomu dielu utemeljiteljah Matičinih, koji su stare naše klasike vrlo cie-nili i ljubili, izdade ravnateljstvo iste godine troškom svojim ova tri poveća diela, koja bi-jaše već prijašnji odbor priredio: „Psaltir“, „Mandalien“, i „Kristiada.“

Idući putem paktičnosti, i obazirući se na potrebe, raspisa nagradu za dva prevesti se ima-juća diela za: „Buch der Natur“ i popularnu geometriu od Lütrowa, i odredi tiskati drugo izdanje Gundulićeva Osmana, koji se je onda po svih gimnazijah naše domovine čitao, te se je bilo liepu dobitku nadati. Da si pako Matica prištedi novacah za izdavanje Nevena, odstupi ga g. Ivanu Perkovicu s pogodbom, da ga vrati Matici, ako ga nebi hotio više izdavati. Ali te plemenite namiere ravnateljstva nepodju dobro za rukom. Jer g. onaj, što je bio na se uzeo prevadjanje knjige: „Buch der Natur“, odreče se toga posla; onaj pako gospodin, što je pre-veo geometriju, nehtiede ju popraviti i prirediti za tisk; a uvedenjem izdane po visokom c. k. ministarstvu čitanke za gornju gimnaziju posta-de suviše drugo izdanje Osmana. Sada nepre-ostade ravnateljstvu drugo, nego da u manjku shodnih spisah primi izdavanje Banova „Du-brovnika“, primierena više dalmatinskim, nego li hrvatskim okolnostim, i da nastavi izdavanje Nevena, koji bijaše g. Perkovac naglo povratio Matici. Tko znade za žrtve ravnateljstva, ko-jim je, da se umale troškovi Matičini, ukinulo u siednici od 23. prosinca 1852. istu čast taj-ničku, primivši svaki odbornik na se dvomiesečno obavljanje te mučne dužnosti, i za muku, kojom se je g. 1853. nastojalo, da se jedini beletristički list Neven uzdrži, priznati mora, da je ono u tom pogledu saviestno izpunjavalo dužnost svoju.

Neimajući drugih valjanah spisah, koje bi Matica utemeljiteljem svojim u ime kamatah glavnice njihove davala, odluč, ravnateljstvo u siednici 24. studenoga g. 1853. Neven troškom svojim izdavati i utemeljiteljem ga za polovicu cijene davati. Ali buduć da se je skoro uvidilo, da Matica zbog slaboga podupiranja ovim na-činom mnogo štetuje, odredi u siednici 21. pro-sinca g. 1855. Neven dosadanjemu uredniku i tajniku Josipu Prausu sasvim ustupiti, uzevši samo za svoje utemeljitelje primiereni broj iz-tisakah. To se nastavi sve do onoga časa, kada je Neven prestao u Zagrebu izlaziti. Tako se je Matica u tih nepovoljnih okolnostih barem poniešto odužila svojim utemeljiteljem, davajuć im za onda prilično uređjivani Neven, al tako se je poniešto i zadužila, nesamo za Neven ne-go i za drugo izdanje Osmana, od koga se je na tiskalo 2000, a razprodalo zbog uvedene u gimnazije čitanke malo iztisakah, što da će se dogoditi, nije dakako nitko ni slutiti mogao.

Porad duga toga, a još više i zato, što se je g. 1855. i 1856. radilo o toli željom sje-dinjenju svih društva naših, a poglavito, što se uzpérkos opetovanim pozivom Matičinim nije prijavilo nikakovo dielo, koje bi se Matičinim troškom izdalo, prodje 1856. i 1857. godina, neizdavši Matica osim rečenoga Nevena nijed-noga povećega diela. Izdavanje starih klasikah, povérh navedenih uzroka, nije se već ni zato činilo shodno, što je g. Kukuljević izdavao svoj izbor dubrovačkih pjesnikah.

Jedino dielo, što se je ravnateljstvu za iz-danje ponudilo, bijaše prevod Anakreona, od Dra Ant. Starčevića; ali što nieka gospoda, kojim

bijaše. Matica povierila razsudjivanje istoga pre-voda, nisu mogla taj posao bérzo obaviti, uze on natrag svoj prevod.

U takvu stanju primi Maticu ilirsku dne 28. veljače 1858. novo ravnateljstvo pod upravom g. Ivana Mažuranića. Uvieren buduć, novo ravnateljstvo, da bez točnoga i jasnoga rukovodjenja računah nemože nijedno društvo na-predovati, a uvierivši se s druge strane, da su nieke točke računah Matičinih poniešto zamér-šene, to opunevlasti u siednici od 17. ožujka t. g. dvojicu odbornikah, „da potraživši sve Ma-tičine stvari, gdje se god nalaze, kao: pisma, knjige i pokućstvo, o njih točan inventar sasta-ve,“ i upre raditi oko razjašnjenja onih zamér-šenih glede na račune točakah. Dotierav u tom do ovakove izviestnosti, kakova se u priklop-ljenih računih vidi, stade se dogovarati o knji-gah, koje bi imala Matica svojim troškom iz-dati, da počnu utemeljitelji opet dobivati kamate od svojih ulozjenih novacah. U tom poslu uva-živ ravnateljstvo zaključke prijašnjega ravnateljstva, a i samo procieniv dostojno zastala diela slavnoga našega pjesnika Stanka Vraza, medju kojimi imade mnogo još neizdanih koma-dah, odluč, u siednici svojoj od 26. lipnja, cie-lokupna njegova diela o svom trošku izdati, obaziruć se dakako saviestno na želju i nared-bu pokojnikovu, izraženu u oporuci o izdavanju istih dielah, i povieri taj posao dvojici od svo-jih odbornikah.

Pošto su se naši pisci počeli opet pojav-ljivati na književnom polju, nadati se je sigur-no, da će se i čitateljstvo prenuti i oživiti, te onom marljivostju i požertvovanjem prionuti za razvijanje narodnoga jezika, kojim se je dosada s malo iznimakah uvijek odlikovalo. Ako se to sbude, onda će se i Matica, taj obljubljeni za-vod narodni, opet početi rojiti, šaljuć u bieli svijet što većim redom i točnošću med naukah i prave narodne prosviete.

To će moći ona odsele tim laglje činiti, što su joj velikodušjem za domovinu našu vele zaslužnoga, uzoritoga g. kardinala i nadbiskupa zagrebačkoga, Gjurgja Haulika, zapale četiri hi-ljade forintih srebra, i što se nada, da će joj se skoro isplatiti 10 hiljadah for. sr., ostavljе-nih darežljivošću pokojuoga gosp. grofa Ivana Draškovića za izdavanje pučkih knjigah.

U to ime pozivaju se sva gospoda članovi Matičini, da pregledav račune Matičine, uvide, koliko je od koga i kada primilo ravnateljstvo, pak ako opaze, da je gdje kakov manjak, neka ga izvole do konca ove godine ravnateljstvu prijaviti, da se sve točno uredi, al se i ujedno što uljudnie mole, da nastave namirivati prine-ske, na koje su se prijašnjih godinah obvezali, šaljuć ih blagajniku Matičinu, g. Gjuri Höpleru, tórgovcu u Zagrebu.

Iz imenika utemeljiteljah Matice ilirske pri-klopljenoga tomu izvješću vidi se da ima

I. pravih utemeljiteljah 254, (kojim se još pribrojiti ima g. Ferdo Krajačić, župnik u Kraljevcu, koji je utemeljiteljem postao poklo-nivši Matici dvie dionice narodnoga doma.)

II. obvezanih utemeljiteljah, koji su obećali da će za 5 godinah 50 fr. sr. položiti 98.

Aktivni imetak koncem prosinca 1857 iz-nosio je 31,087 fr. 22 kr.

Knjigah troškom Matice izdanih ostalo je koncem godine 1857.:

a) Ivana Gundulića knjige I.	5 kom.
b) „ „ „ II.	129 „
c) Teute dra. D. Demetra	267 „
d) Kola knjige IV.	279 „
e) „ „ V.	406 „
f) „ „ VI.	556 „
g) „ „ VII.	134 „
h) Uzdahah Mandalienne od Gjorgjića	148 „
i) Saltjera slovinskoga „ „	270 „
k) Kola knjige VIII.	481 „
l) Kristiade Gjona Palmotića	214 „
m) Slovnice V. Babukića u njemač- kom prevodu	62 „
Slovnice V. Babukića u taljan- skom prevodu	83 „
n) Upute od Mane Sladovića	522 „
o) Dubrovnika od Matije Bana	227 „
p) Gundulićeva Osmana II. izdanje 1382	1 „

Odgovorni urednik, Dr. Demeter.

Carsko-kr.

službene

NARODNE

NOVINE.

Novine ove izlaze svaki dan izuzeći nedjelje i praznike na čitavom listu. — Polugodišnja predplata je za domaće u novinarnici 4 for. srebra. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom posiljati, 6 for. sr. —

Za službene oglase opredjeljena je uvertbina: 4 kr. sr. od linije za prvi put; a zatim za svaki put 2 kr. sr. — Za druge oglase ili posebne članke plaća se do 10 linija 20 kr. sr., dalje po 10 linija 20 kr. sr. pojedine linije 4 kr. sr.

Uredovni dio.

Promjene u c. k. vojsci.

U vojnoj upravi brani:

Major Ferd. Petričević imenovan je podpukovnikom u svojoj službi kao predstojnik 6. odjela zemaljske generalkomande u Temišvaru; za majore, satnici: Ivan Kapunec kao predstojnik 6. odjela zemaljske generalkomande u Zagrebu, Josip Halla kao graničarsko-upravni referent kod varaždinsko-križevačke, Vinke Gergić kod otočke, Josip Plavšić kod 1. banske pukovnije, Petar Meras u svojoj službi kod 21. odjela vrhovnoga vojnoga zapovjedništva, Filip Opačić kao referent kod gjurgjevačke, Rudolf Winkler kod ogulinske i Dragutin Fromm u svojoj službi kod 21. odjela vrhovnoga vojnoga zapovjedništva.

Tokalčić Demeter auditor 1. razreda kod 12. granič. pukovnije, umro je.

Forsthuber Albert major u 13. granič. pukovni naimenovan je za miestnoga majora u Temišvaru.

Marno Ivan miestni major u Temišvaru stupa u službu kod 13. granič. pukovnije.

Neuredovni dio.

Austrijska carevina.

Zagreb. Nj. preuzvišenost g. ban Jellačić naredio je za predsjednika nemoćničke njegovo visoko ime vodeće zaklade i s njom skupčane kisečke zaklade svoga brata c. k. generalmajora gosp. Antuna barona Jellačića Bužimskoga.

Zagreb 11. listopada. Kao što čujemo, uputila se je Nj. uzoritost, g. stožernik nadbiskup Haulik, prekišer 7. o. m. iz Varaždina u Lepoglavu, da razvidi tamošnji pod upravljanjem milosrdnih sestara stojeći kazneni zavod. Nj. uzoritost imale se jučer povratiti odtud u Varaždin i očekiva se danas opet ovde.

× Iz Zlatara, 4. rujna kao na dan gođevni Nj. c. k. apostolskog veličanstva Franje Josipa I., bioše opet ovršena u ovdšnjoj župnoj crkvi zlatarskoj po miestnom gospodinu župniku Franji Zaverškom, svečana služba božja, kod koje prisustvovala u službenoj odori svi-kolici gg. c. k. činovnici kotar. i poreznog ureda, činovnici oba. zlatarskog i budimskog ureda, c. k. žandarmeria i financija, kao i ostali pobožni puk. Na posljedku sv. mise izpjevana je ambrozijanska zahvalnica a napokon uz orgulje i pučka začinka.

Beč 8. listopada. Današnji „Wiener Ztg.“ sadržaje naredbu ministarstva trgovine o odmierni poštarine u novom novcu, koja će stupiti u život 1. studenoga o. g. kao i o cijenah vožnje poštanske u istom novcu, koje također stupaju u život rečenoga dana.

Beč 7. listopada. Nj. preuzvišenost apostolski nuncius nadbiskup de Luca povratio se je jučer sa svoga u Erdelj poduzetoga puta opet ovamo.

Beč, 7. listopada. Miestodržec Lombardie, baron Miroslav Burger, prispeo je danas iz Milana ovamo.

— Vlastelinu pl. gospodinu Franji Dragenić-Veranciu dozvoljeno je primiti podijeljeno mu službu papinskoga pedkonzula u Šibeniku.

— Kao što se čuje upravio je sultan posljednjih danah vlastoručno pismo na Nj. veličanstvo cara Franju Josipa, u kojem se sultan Abdul Medkid svomu uzornom savezniku za lojalnu podporu zahvaljuje, koju je carsko-austrijski

kabinet porti prazio kod pariške konferencie u obziru pitanja o kneževinama.

Prag, 7. listopada. Uslied najviše naredbe otkrit će se svečano uspomenik Radetz-koga dne 10. studenoga o. g.

Srbija.

Iz Srbije glase najnovije vesti slabo povoljno. Vlada zna, da postoji urota i pozna i glavne udionike iste, no manjkaju joj dokazi i zato nemože javno reći. Naravno je u takovim okolnostima, da se opet rasprostranjuje glas, da se je knez Aleksander odvažio, odreći se prestola i ostaviti zemlju. Nekoliko je osnovan ovaj glas, nemože se kazati, svakako je moguće da k njegovom rasprostranjenju veoma mnogo doprinosi to, da su knez tečajem posljednje godine tako kao i sučlanovi njegove obitelji svoja ukupna imovina odpremili stranom u Englesku, a stranom u Austriju. I to se govori, da je knez nauman kupiti u Ugarskoj veći obseg dobarah.

Potvrđuje se, da je turska vlada na austrijsko upravljalstvo upravlila molbu, da zabrani izvažati oružje u kneževinu srbisku i čuje se, da će skoro izići naredba, koja će shodno molbi portinoj konačno zabraniti izvažati oružje u Srbiju.

Cernagora.

Kao što „Tr. Ztg.“ iz Cernogore, pod 29. rujna pišu, cernogorsku zastavu nataknuo je u turskoj Sutorini dne 19. nekoliko cernogorskih diečakah iz puke obiesti, koji su se dne 18. u obližnjem selu u tu svrhu sastali.

Nikički Turci ubili su jednoga Cernogorca i otili su 60 komadah marve. Jednu cernogorsku dievojku, koja je običavala nositi mlika u Nikišće tako su slostavili Turci, da je poginula. Na to uhvatiše Cernogorci 4 Turčina i odvedoše ih na Cetinje, gdje u tamnici čekaju svoju presudu. Turci drže još svejednako ostru stražu na granici a po arbaneskim vodama krs-tare bojne ladje.

Potvrđuje se viest saobčena pred nekoliko vremena, da je knesu Danilu s francuske strane predano 50.000 franakah i da ima ufanja, da će istu svotu dobivati koncem svakoga kvartala. Knez upotrebljava ovu novčanu pomoć za novo oboružavanje, gradjenje jedne tvrđice proti Grahovu, zatim jednoga arsenala na Cetinju i za nabavljenje oružja i municie. Francuz Delarue nalazi se još svejednako oko njega, izvan toga ima tamo još više članovah „velikoga naroda“, koji se stranom bave podučavanjem vojske, stranom su pako indjeniri.

Talijanska.

„Gazzetta del Popolo“ upravlja u veoma energično pisanom članku pozornost vlade na česte požare u raznim djelovima zemlje, koje većom stranom postižu osobe, koje, kao što je poznato, pripadaju konzervativnoj stranki. Markazu Biregu, redaktoru „Armonie“ isgoriele su, kao što je već prijavljeno, tri seoska dvorca. „Tr. Ztg.“ pišu iz Turina, da se tamo svaki dan događaju ubojstva i razbojništva. Pred nekoliko danah našli su na pici za vježbanje nepoznata mrtvaca sa pet ranah proizvedenih nožem. A i u Genovi dogodilo se je više ubojstvah.

— U Modeni je viest o dobrim odnosajima, u kojima sardinska vlada stoji s Rusiom, primljena bila s radostju i pobudila je velikih nadah. Tako piše neki tamošnji dopisnik lista „Independente e Patriota.“ Čestitamo, dodaje „Triest. Ztg.“

— Turin 6. listopada. Današnja „Gazzetta

piemontese“ javlja: Komore za poljodielstvo i trgovinu u Turinu pristale su na predloge poklisara Torellia, koji je po gospodinu Lessepsu postavljen, da rukuje poslove suezkoga kanala u Italij; iste će primati podpisah da sakupe svotu za ovo poduzeće u iznosku od 4 miliona lirah.

Rim. Ovdie se očekivaju tri ruske prince, vojvodinja Leuchtenberška, velike knegije Helena i Katarina. Za njihov doček uredjena palača, koju je kupio stožernik Antonelli za 600.000 škudah od baštinah princeze saksanske.

Turska.

Dne 25. rujna imao je lord Redcliffe već navieštenu audienciju kod sultana i predao je istomu vlastoručno pismo Nj. veličanstva kraljice Viktorie. Sultan je odgovorio na lordov govor s najvećom dobrohotnošću. Ferakken, ukročao se je dne 28. rujna na parobrodu austrijskoga lojda „Trapezunt“, da se vrati u Persiju.

Kao što se čuje vratit će se Džemilpaša, sin pokojnoga Rešidpaše, prema koncu ovoga mjeseca s gospodinom Touvenelom na brodu „Ajaccio“ opet na svoje poslaničko mjesto u Pariz, odkud je po smerti svoga oca u svrhu naredbe u obziru svoga nasliedstva odputovao.

Mi smo — piše „Journal de Constantinople“ — nedavno donieli viest, da su prvi ministar šaha persijskoga Sadrasam mirca Agakan i njegova oba sina, koji su obavljali službu ratnoga i financialnoga ministra, pali u nemilost. Sad nam javljaju da je uzrok toj nemilosti bio taj, što je šah dobio pozitivnih dokazah, da su imenovane tri osobe nesamo popunjivale sa svojim stvorovima sve važnije urede i službe, već da su sami dali i povoda posljednjem ratu s Engleskom.

— Kao što je već poznato, imaju se još samo carski fermi izdati, da se već ratificirana konvencija u obziru podunavskih kneževinah u Vlaškoj i Moldaviji na zakoniti način proglasi po kajmakamima.

— Cernogorsko pitanje useli su već 2. t. m. u pretresanje zastupnici silah pariškoga ugovora i kažu da će se isto konačno riešiti još tečajem ovoga mjeseca.

— Rizapaša radi još svejednako oko toga, da pronađe i ukloni mane, dosadanjega gospodarstva u carskom kućanstvu. On se revnjivo zanima iztragom i ispitom razhodah i doleze neprestano novi dokazi o svakojakim prevarama na vidjelo, koje nalaze u Rizapaši svoga strogoga sudca. Sultan kao i svekoliko pućanstvo (s iznimkom onih, koji su u tu stvar upleteni i kojih nije malo) hvale krepko postepanje Rizapaše tim većma, što je njegova zadaća takova, da mu na svaki način mora pribaviti mnogo neprijateljah.

Dania.

Državni sabor bio je dne 4. t. m. u podne u Kodanju otvoren po ministru unutarnjih poslova, tajnom savjetniku Unsgaardu. U Volkethingu (narodnoj skupštini) bili su amtman Rottwist za predsjednika, pukovnik Černing i biskup Monrad za podpredsjednika, a u Landstingu (zemaljskoj skupštini) konferencijalni savjetnik Braun za predsjednika a amtman Lehmann i konferencijalni savjetnik Madvig za podpredsjednika izabrani.

Francuska.

„Constitutionnel“ misli da će se prijateljskim putem izravnati holštejn-lauenburška razmirica. On o tom neočaja, jer veli da zna iz iskustva, da sve unutrašnje raspre niemačke zemlje

baš onda prestaju, kad bi se čovjek mijenjao nadao i osobito, kada inostranstvo pokazuje volje zanimat se istima. —

„Moniteur“ daje obširno izvješće o dolasku cara u taborište kod Šalona, koje se je zbio dne 2. t. m. u 5 sati. Ukupne čete sčinjavahu baras od pristaništa željezničkoga u Marmelonu do carskoga konaka i izražavahu svoje uzhićenje živahnim klicanjem. U carevoj pratnji bilo je oficirah „od svih naroda.“ U večer bili su svikolici generali zajedno s nekoliko inostranih oficirah sakupljeni kod carskoga stola. Vojnička večerka bila je izvedena bandama ukupnih regimentah, pred kojima su nošene bile goruće baklje; artilerija improvizirala je razsvietu, u kratko „može se kazati, da u tom času vlada novi život u taborištu.“

Pariz. Biljegovna oblast proglašuje okružnicu od 30. rujna o. g. upravljenu na izdavaatelje dnevnih listovah i novinah, u kojoj se ovi obavješćuju, da svaki list ili politički ili nepolitički, koji prima obznane, mora plaćati zakonitu biljegovinu. Samo se iznimaju oni, koji se bave isključivo s literaturom, znanostju, umjetnošću ili poljodielstvom.

— Bivši tajnik kneza Danila nalazi se od nekoliko dana u Parizu. Čini se da je isti svoju službu kod crnogorskoga vladara položio.

— Vojvoda Montebelski očekuje se za koi dan u Parizu; on je dobio kratak dopust, da svoju suprugu, koja boluje, iz Petrograda doprati u Pariz.

— Car je sljedeće vlastoručno pismo poslao maršalu Randonu, kad je od onud odilezio: „Vi ste u Algerii učinili znatnih službah, koje Vam daju pravo na zahvalu Moju i zemlje. Ja ću s najvećom pripravnostju upotrebit svaku prigodu, da Vam pokažem, na koliko Vas štujem i da sam Vam pravi prijatelj.“

Rusija.

Željeznica, koju namjeravaju Rusi za bolje skopčanje srednjega Amura s morem sagraditi, ima se začeti kod Ussura, od prilike 250 kilometarah nad ušćem u Amur i naprema cesti La Peyrouse nalazećoj se nad otokom Yusom pod 45. stupnjem sieverne širine postići će more, tako da budu Rusi od srednjega Amura u 24 sata mogli biti u Japanu. Na čelu trgovačkoga društva, koje se je sastavilo za Amur u Petrogradu, nalazi se grčki milionar Barnadaki.

— Rusi će izvan Vilefranke, gdje će zemljište preuzeti dne 25. listopada i u Bejrutu i Aleksandrii utemeljit sličnih parobrodarstvenih skladištah, barem su rasprave ove vrste s portom i podkraljem egipatskim i kraljem grčkim u tečaju.

Španjolska.

„Gaceta“ obnaroduje dekret u obziru civilne desamortisacie. Pitanje odkupa desetine ostaje kortesima priisdržano.

U Madridu prispiela je dne 26. rujna viest, da je na radi od Kadiksa izgoriela jedna američanska fregata. Pobljaža fale.

Berzovjavne i najnovije vjesti.

Berlin 8. listopada. Nj. veličanstvo kralj i kraljica došli su jutros u 9½ sata u Berlin i posjetili su izlogu umotvorinah.

Piša iz Pariza od 5. listopada. Današnja burza pokazala se je time uzdržmana, što je prijavljeno bilo, da će za cijelo skoro pasti dvie veće kuće u Lilla. Dohodci željeznica bili su u posljednjoj siodnici dobri i budući da se je kod očevidnog oživljenja trgovine jedva bojati, da će se pogoršati to stanje, misle, da neće pasti ni cijene akciah.

Javlja iz Genove od 5. listopada. Pokrajinsko vijeće dozvolilo je godišnjih 20.000 franakah na 25 godinah društvu Stradeline željeznice u svrhu da se sagradi most prieko Pada sa svezu s lombardezko-mlietačkim željeznicama. U Nici očekuju naskoro ruski parobrod „Palkan“, koji ima preuzeti villafranački škver. Kažu da će veliki knez prisustvovati svetkovini osvećenja a zatim položiti će temelj za jednu grčku crkvu u Nici. General Lamarmora prispeo je ovamo,

no bavio se je ovdie samo kratko vrijeme, pa zatim je otišo u Speciu.

Javlja iz Napulja od 1. t. m.: Prošaste sedmice ubio je jedan napuljski soldat dva Francuza. Željeznica put rimske granice otvorit će se, vele, još koncem ove godine.

Iz Mase od 5. o. m. javljaju: opet je ovdie više osobah uapšeno. Kažu, da su namieravali proizvest gibanje u prieko — narodnom smislu.

Terst 8. t. m. Nj. veličanstvo kralj Oto doći će ovamo u ponedjeljak u 7 sati u jutro a poslie podne će se ukrcat.

Mletci 8. t. m. Medju Terstom i Mletcima započet će, kao što se čuje, redovito obćenje posredstvom parobrodah s doticanjem medjulukah od 1. studenoga počemši.

Berlin 8. listopada. „Preuss. Correspondenz“ javlja, da je kralj našao za shodno, da do njegova potpunoga oporavljenja Nj. kr. visost princ od Prusie kao vladar rukuje vladom kako mu se sviđi. Dotični oglasi, kao i dalji ustavni koraci očekuju se, vele, neodvlačno.

Sabor sazvat će se po svoj prilici do 20. listopada.

Berlin, 9. listopada. Ministar unutarnjih dielah pl. Westphalen odpušten je od svoje službe i vèrhovnom predsjedniku i pèrvašnjem ministru financiah pl. Flottwellu poviereno je, za kratko vrijeme ovo ministarstvo. On je već prispeo u Berlin.

London, 8. listopada. Signali transatlanskoga berzovjara razumievaju se dobro u Novoj Fundlandii.

Javlja iz Genove od 8. t. m. Današnja „Gazzetta di Genova“ piše: G. Novoselski, ravnatelj odeskoga parobrodarstvenoga poduzeća, nalazi se u Terstu. Od onuda će neposredno doći u Vilefranku, da glavom upravlja predhodne radnje. Društvo će svoje vožnje protegnut u Smirnu, Aleksandriu i Siriu. Medju Odesom i Terstom ustanovit će se berzohitna služba. Već ima više mjesecih što se u Engleskoj gradi deset parobrodah za ovo društvo; kažu da će ovi parobrodi biti obškèrbljeni sa svim udobnostima. Društvo je francuskih i engleskih makinistah uzelo u svoju službu.

Javlja iz Turina od 8. t. m.: Vlaški spisatelj, Eliade Radulesko, putujući iz Pariza u podunavske kneževine prispeo je ovamo i posietio je nieke osobe, koje su na glasu u politickom svijetu.

Knjižstvo.

(V. M.) Po nalogu vis. c. k. ministarstva bogostovja i prosviete biaoše od ravnateljstva c. k. naklade školskih knjigah poslat učredništvu „Pražkih Novinah“ jedan iztisk krasnog diela pod naslovom „Hospodárství v obrazích pro mládež,“ (Zorno obučavanje u gospodarstvu za mládež) po F. W. Hofmanu. Prekrasno ovo dielo, izišlo je u dva svezka u c. k. nakladi školskih knjigah u Beču 1858, tiskom Lavosl. Grunda.

Sadržaj 1. svezke jest: Obradivanje zemlje i livadah, odgojivanje marve, gospodarske radnje. U njem ima 300 liepih slikah.

Sadržaj 2. svezke jest: Svilarstvo pčelarstvo i ribarstvo. — Čuvanje zvieri. — Vèrtlarstvo, vinogradstvo i hmeljarstvo. — Rastje i bilje trgovačko, voćarstvo i šumarstvo. — Gljive i otrovno rastje; ovaj svezak je urešen sa 250 slikah. Svaki svezak stoji 52 kr. u novoj vriedn.

Bog daj, da bi i kod nas naskoro ovako važni spis izišao na svietlo, jerbo naše gospodarstvo još na veoma nizkom stoji stupnju, premda je zemlja domovine naše veoma plodna.

U našim učionama osobito nedieljnim bi se moralo gospodarstvo sa najvećom marljivostju predavati, a dok toga nebude, neće narod naš nikada bolje gospodariti. Gospodarstvo je temelj narodne sreće i bogatstva. —

Na koliko je nama poznato imade jedan izvrstni naš pisac već sasvim za tisak priredjeno gospodarstveno dielo za škole; bog daj, da samo na skoro izidje. —

Odgovorni učrednik. Dr. Demeter.

Lutrijako vučenje.

U c. kr. lutriji u Beču izvučeni su dne 6. listopada sljedeći brojevi:

11, 45, 37, 35, 86.

U c. k. lutriji u Gradcu izvučeni su dne 22. rujna sljedeći brojevi:

16, 1, 8, 70, 27.

Bližnja vučenja bit će na obih lutrijah 16. listopada 1858.

SLUŽBENI LIST.

Nr. 5518 c. (DS.—81)

3—2

Edikt.

Vom k. k. Landes-Gerichte Agram wird bekannt gemacht: Es sei über Ansuchen der betreffenden Erben und in Folge der obervormundschaftlichen Bewilligung die iredwillige gerichtliche Veräußerung des zum Nachlasse des Johann Banković gehörigen, in der Petrianer-Gasse in Agram liegenden Hauses Nr. 383 sammt dem dazu gehörigen Garten und Acker, dann der Hauseinrichtung bewilliget, und zur Vornahme der ersten die Feilbietungs-Tagsatzungen auf den 28. Oktober und 29. November l. J. jedesmal Vormittags um 10 Uhr in dem diesgerichtlichen Rathsaale zur Vornahme der letzteren hingegen auf den 12. und 26. d. J. Vormittags von 9 bis 12 Uhr und zwar, in dem gedachten Verlasshause mit dem Beifügen anberaumt worden, dass sowohl das Mobilare, als auch die zu versteigernde Realität nur bei der zweiten Feilbietung unter dem Schätzungswerthe von 2058 fl. 33 kr. hintangegeben werde, und dass den auf die letzteren versicherten Gläubigern ihr Pfandrecht ohne Rücksicht auf den Verkaufspreis vorbehalten bleibe.

Wovon die Kauflustigen mit dem Beisatze in Kenntniss gebracht werden, dass sie die Schätzungs-Urkunde, und die Lizitationsbedingungen in den gewöhnlichen Amtsstunden in der diesgerichtlichen Kanzlei einsehen können.

Agram am 2. Oktober 1858.

Klobučarić.

Jović.

Nr. 12428 (Fin.—40)

3—2

Lizitations-Kundmachung

über die im Bereiche der k. k. Finanz-Bezirks-Direktion zu Fiume am Aerarial-Kastell zu Bribir auszuführenden Bauherstellungen.

1. Zu Folge h. Finanz-Landes-Direktions-Erlasses vom 23. August 1858, Z 10868 wird die Herstellung der Schule sammt Lehrerswohnung im Aerarial-Kastelle zu Bribir um den adjustirten Fiskalpreis pr. 814 fl. 6 kr. CM. im öffentlichen Lizitationswege dem Mindestbietenden zur Ausführung überlassen.

2. Die öffentliche Lizitation wird bei der k. k. Finanz-Bezirks-Direktion zu Fiume am 30. Oktober 1858 um 10 Uhr Vormittags mit Vorbehalt der h. Genehmigung stattfinden.

3. Wer an der Lizitation Theil nehmen will, hat das 5% Vadium des Fiskalpreises vor dem Anfange der Lizitation der Commission entweder im Baren oder in Staatspapieren zu übergeben, oder den Erlag dieses Vadiums bei irgend einer öffentlichen Kasse nachzuweisen.

4. Auch schriftliche Offerte werden bis zum 29. Oktober 1858 bei der k. k. Finanz-Bezirks-Direktion in Fiume angenommen.

5. Die Offerte müssen mit dem 5% Vadium versehen sein, und den bestimmten mit Ziffern und mit Buchstaben ausgedrückten Anbote die Erklärung enthalten, dass der Offertent die Baubedingungen genau kenne und sich denselben unbedingt unterziehe.

6. Die nähern Baubedingungen der Bauherstellung können von nun an bei der k. k. Finanz-Bezirks-Direktion in Fiume in den gewöhnlichen Amtsstunden eingesehen werden.

K. k. Finanz-Bezirks-Direktion

Fiume am 1. Oktober 1858.

Dojak.

Nr. 2640 pol. (Izv.—261)

3—2

Edikt.

Nachdem bei der am 7. August 1858 hieramts abgehaltenen Lizitation wegen Verpachtung der Fleisch- und Wein-Daz in der politischen Gemeinde Popovača kein günstiges Resultat erzielt worden ist, wird eine zweite Lizitation hieimit ausgeschrieben, und deren Abhaltung auf den 16. Oktober 1858 um 9 Uhr Vormittags hieramts festgesetzt.

Die Bedingungen, welche früher festgesetzt wurden, werden auch bei dieser Lizitation zur Grundlage dienen, welche hieramts in den Amtsstunden eingesehen werden können, nur wird beifügt, dass wenn der Anbot von 1002 nicht erzielt werden könnte, die theilhabende Gemeinde die Fleisch- und Wein-Dazgebühren in eigener Regie besorgen wird.

K. k. Bezirksamt

Moslavina am 8. Oktober 1858.

Dr. K. k. Bezirks-Vorstand

Tomašić.

Carsko-kr.

službene

NARODNE

NOVINE.

Novine ove izleze svaki dan izvanredne nedjelje i praznike na čitavom listu. — Polugodišnja pred-plata je za domaće u novinarnici 4 for. srebra. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom posiljati, 6 for. sr. —

Za službene oglase opredjeljena je uvrstbina: 4 kr. sr. od linije za prvi put; a zatim za svaki put 2 kr. sr. — Za druge oglase ili posebne članke plaća se do 10 linijah 20 kr. sr., dalje pa po od svake pojedine linije 4 kr. sr.

Uredovni dio.

Za pokritje potrebah zemaljskih i zemljorasteretnih u upravnoj godini 1859. za Hrvatsku i Slavoniju ima se za zemaljske potrebe dvanaest i devet desetina novih krajevarih za razterćenje zemljišta pako četrdeset i sedam jedna desetina novih krajevarih, sve skupa šestdeset novih krajevarih od svake forinte nove austrijske vrijednote izravnih porezih, dakle i od dohodarine stojećih berivah pobirati.

Što se time stavlja do obzora znanja,

C. k. hrvatsko-slavonsko
mjestodržstvo

U Zagrebu dne 6. listopada 1858.

Neuredovni dio.

Austrijska carevina.

Zagreb 12. listopada. Nj. uzoritost gosp. stožernik nadbiskup Haulik povratio se je sinoć sa svoga u Varaždin poduzetoga puta opet ovamo.

— Usled najviše carske naredbe od 13. rujna o. g., kojom se preustrojavaju rudarske oblasti, naredjeno je da u Zagrebu ima obstojati rudarsko satništvo za krunovine Hrvatske i Slavonije i hrvatsko-slavonsku vojnu granicu. Do sada bijaše podčinjene ove zemlje rudarske satništvu u Ljubljani.

Zagreb. Odbor ovdje novoustrojenoga društva nepokretnih založbah za Hrvatsku i Slavoniju, kojem predstoji g. baron Kulmer kao predsjednik i g. Dragutin pl. Jellačić kao podpredsjednik, održat će 25. listopada o. g. svoju skupštinu, kamo poziva sve svoje članove. (Molimo slavno predsjedništvo toga odbora, da bi nam u svoje vrijeme poslalo dotična odobrena zavodna pravila. Učr. N. N.)

V. Z. Iz Varaždina 6. listopada. Kako bi već u „Narodnim Novinama“ prije navješteno, jučer oko 4 sata poslije podne sretno stigne u Varaždin Njegova uzoritost gospodin stožernik i nadbiskup Juraj Haulik, da pobožno ovdašnje i susjedno žiteljstvo sv. sakramentom krizme u kršćansko-katoličanskoj vjeri ojači.

Prigodom ovom nemogu propustiti, da napomenem, da je Njegova uzoritost velelepno dočekana i što sjajnije u Varaždin uvedena bila.

Na bednjenskom mostu dočeka i svečano pozdravi Nj. preuzoritost c. k. kot. ured toplički, a zatim dotični izaslanici sprovediše Nj. preuzoritost dalje. — Kod tako zvanog „Turčina“ na zagrebačko-varaždinskoj cesti dočeka Nj. preuzoritost presvietli gospodin županijski predstojnik, Škender pl. Šimunić, s izaslanicima začesanskog kaptola, zatim više svećenikah iz obližnje okolice sa školskom mladeži, nemanje mnošinom susjednoga pučanstva, gdje je također na čast visokom gostu velelepni slavlolik načinjen bio.

Poslije kako bi presvietli gospodin županijski predstojnik od strane građanske, a prečastni gospodin začesanski kanonik Janko Boleslavski u ime duhovništva Nj. preuzoritost krasnim te u sjećanje dirajućim latinskim govorima pozdravili, nastavi Nj. preuzoritost uz mnogobrojnu pratnju put svoj prema Varaždinu, na kojem putu bi kod kapele sv. Roka pokraj Varaždina od gradskog poglavarstva i stariještva opetovano zaustavljena te svečanosti ovoj primiernim krasnim latinskim govorom po gospodinu gradskom predstojniku Ivanu Nep. Vinkoviću pozdravljena, na kojem se je Nj. preuz. za Varaždince laskajućim odgovorom zahvaliti dostojala. — Na

kon toga uz pratnju prieko 30 kolah uputi se Nj. preuzoritost u Varaždin, te bi na ulazu t. j. u dugoj ulici od ukupnih cehovah i školske mladeži, koji su sa svojim barjaci špalir pravili, dočekana te u varoš do statue sv. Trojice dopraćena, gdje odsiede, te uz sprovod duhovništva i pobožnog pučanstva uputi se u župnu crkvu, iz koje bi po dovršenoj službi božjoj istim načinom sprovedena u svoju kuću, u kojoj blagoizvoli primiti pozdrav od svih duhovnih, građanskih i vojnih u gradu Varaždinu nalažećih se vlastih, te je ujedno dostojala sjećeno na velelepnom dočeku i privrženosti Varaždincamah zahvaliti se.

Ovdje naročito napominje se i to: da je ovdašnja građansko-grenadirska četa sa svojim bandom Nj. preuzoritost kod župne crkve u podpunoj paradi dočekala i pozdravila. —

Na večer ovdašnje građanstvo visokoga svojga gosta, kojega do 18 godinah nije imalo sreću u sredini svojoj u apostolskom zvanju poslujućega pozdraviti, velelepnom i prieko iz 100 lučih sastojecom bakljadom učasti, dočim je pred stanom Nj. preuzoritosti građanska banda svirala, a školska mladež narodne svečanosti ovoj primierne pjesme pievala a uz to orio se je iz hiljadu gèrlah veselo kličući glas „živio“, koi se je toliko putah ponovio, koliko je putah Nj. preuzoritost vis. nazočnostju svojim množini sakupljenog pučanstva, na prozoru pokazati se dostojala, — napokon po dovršenoj ovoj svečanosti razidje se ukupno žiteljstvo veselo, željno čekajući, da svane sjajna zora, te da bieli danak pobožnim Varaždincima priliku pruži da budu dionici sv. krizme, za koje podijeljenje Nj. preuzoritost također u Varaždin potruditi se blagoizvoli.

Dne 6. t. m. oko 8 sati u jutro otidje Nj. preuzoritost uz pratnju duhovništva i školske mladeži u župnu crkvu, gdje po dovršenoj sv. misi i izpitu školske mladeži o vieronauku, započne pravovjernim podijeljivati sv. sakrament krizme, te nastavi sv. zvanje svoje do 12 sati.

Istom prigodom napominjem, da je Nj. preuzoritost u obće vis. svoje zadovoljstvo glede duhovno-nabožnoga napriedka mladeži i pučanstva izraziti dostojala, te da je u znak najviše svoje dopadnosti više učenikah polag obće poznate i prirodjene darežljivosti, tako novcem, kao i molitvenim knjižicama nagraditi dostojala.

Poslije podne dostojala je Nj. preuzoritost ovdašnji opatički samostan posietiti, te će dojučih danah svoj apost. posao nastaviti i dotle u Varaždinu boraviti, dok taj posao apostolski zaktievao bude.

Beč 8. listopada. U Döblingu umro je prejučer grof Josip Almasy de Sadany i pokopan je danas.

Beč 9. listopada. Nj. c. visost prejasni gospodin nadvojvoda Henrik došo je 7. t. m. u 5 sati poslije podne iz Linca u Solnograd i hteo je da se 10. t. m. opet onamo vrati.

— Nj. veličanstvo gèrčki kralj Oto došo je dne 8. u jedan sat poslije podne iz Monakova u Solnograd i odmah je nastavio put u Iši.

— Nj. visost vladajući vojvoda nasavski također je dne 8. odputovao iz Monakova na Solnograd u Iši.

— Nj. visosti gospoja nadvojvodinja Maria, Klementina, princesa Salermianska i Nj. visost vojvodinja Aumalska odputovale su dne 8. t. m. pred podne parobrodom iz Linca u Beč.

— Nj. k. visost princ prestolni nasljednik sak-

sonski odputovao dne 8. t. m. u 4 sata poslije podne iz Praga preko Bärna u Beč.

— Dne 29. rujna prispiela je u Budvu ruska fregata „Polkan“ sa 40 topovah i 400 momakah. U 3 sata popodne odputovao je njezin zapovjednik sa svojom suprugom i 4 častnika po braćkoj cesti na Cetinje. Još u jutro istoga dana prispielo je bilo šest Černogoracah u Budvu, koji su odpratili zapovjednika i njegovu svitu na Cetinje.

Milan, 7. listopada. Jučer preminuo je g. Josip vitez Villate, dvorski savjetnik kod ovdašnjeg c. k. mjestodržstva.

Tallenska.

Iz Rima pišu „N. Pr. Ztg.“: Nenadano umnoženje francuske posade sve je zateklo, budući da smo se nadali bili, da će ista dočućega kolovozu, kad ističe deseta godina zapremijanja, sasvim otići iz baštine svetoga Petra. Ali to nije jedino, i rasprave s papom zbog preobraženja Čivitavekie u oružije riješene su tako, da je dobljeno, što se je zahtievao. Papa je poslije dugoga razmišljanja pristao na to, da se učvrsti luka od Čivitavekie, u koju svérhu odstranit će se od onud darsena s gallotima i prenest će se na drugo mjesto. Izvan toga napreduje učvršćenje samoga grada, što je pred nieko vrieme „Giornale di Roma“ tajio, sve dalje i dalje. Troškove za utvrđenje lake podmirit će francuska vlada, ona će izvan toga dati papi za podkropljenje njegove nezatne marine i četiri mala oberužena parebroda, koji imaju nadbljudavati zapadnu obalu. Pravo imaju što pitaju ovdje: Biva li sve to za crkvenu državu ili po istoj za Francusku? Već dne 24. rujna bile su poslano 3 kompanie francuske vojske odovud u Čivitavekin, da umnože broj radnikah kod učvršćivanja onoga mjesta.

Turska.

Neprestani nemiri u pokrajini Bagdatskoj dali su vladi povoda, da pošlje onamo izvanrednoga komisara i dvie piešačke regimente. Komisar preuzet će upravu poslova u ovoj pokrajini, budući da Omerpaša, koi je dobio nalog da sakupi vojsku od 3000 Arapah, pa da utazi nemirne Beduine, nije do sad kadar bio izpunit svoju zadaću.

— U Tripolisu (u Siriji) pobunila se je vojska. O ovoj pobuni piše „Presse d' Orient“ kao što sliedi: Vojska, koja je dovršila bila svoju službu, imala je biti uprav otpuštena i odpremljena u svoj zavičaj posredstvom jedne već prispievše fregate. No nieke formalnosti morale su se još prije riešiti; — vojska nije hotiela da čeka, dok se to učini, jer je želila čim prije udaljit se iz grada, budući da je tamo vladala kolera. Tako je nastala pobuna, no bila je bërzo opet utišana.

— Porta je zabranila skupštinu sèrbsku — i to ne poput savieta, kao što je više viestih iz Beograda javilo — već u formi podpune zabrane.

— Sultanovo vieće za preustrojenje u Carigradu zaključilo je, da se šest turskih mladičah pošlje u Beč, da se tamo izobrazu u tèrgovačkim znanostima i da u tu svérhu tamo polaze višji kakav tèrgovački zavod.

Njemačka.

Zdravstveno stanje Nj. veličanstva kralja pruskoga još je svejednako ono isto, koje je bilo pred više mjesecih. Nije dakle istina, da se isto, kao što su nieke novine u novie vrijeme javile, pogoršelo. Ovu viest uzimamo iz „Preuss. Staatsanzeigera.“

Rusla.

Prizemne radnje na željeznici, koja vodi iz Moskve put juga, pospiješuju se revnjivo. Isto biva na željeznici medju Mitavom i Libavom, dočim napreduju predhodne radnje za gradjenje riga-dunaburske linije. Projekt kievsko-varšavske željeznice pregledat će se a kievsko-galicijska linija neće se za sada uzeti u dielo. Kažu da će se u Kaukazu osnovati jedna slobodna luka, kao skrojaža točka jedne željeznice. Po svojoj prilici to će biti poti-tiflis-bakunska linija medju Tobolskom, Beresovim i Obdorskoj. Uredjeno je na sibirskim riekama Irlišem i Obom parobroderstvo, i za isto podijeljena je katarinoburškom počastnom gradjaninu Ivanu Riasanovu povlastica na deset godina. Moskovsko-saratovska linija, važna savezna karika na namijenjenom željezničkom lancu od Petrograda do Tiflisa, dobila je koncesiju.

Petrograd 30. rujna. Željeznica iz Moskve u Saratov potvrđjena je sad i od najvišjega mjesta, i započet će se čim bude prije moguće. Koristi, koje time proizlaze trgovini, očevide su i netreba ih napominjati.

Dania.

Kodan. Kralj danski, kome sad ima 50 godina, znatno je oboleo. Njegovo stanje takovo je, da se je morati bojati za njegov život.

Velika Britanija i Irska.

London 4. listopada. Pronašastje nedopuštene kovnice sa turske bakrene groševe u Birminghamu vodilo je k raskritju sličnoga zavoda u Londonu. Glavni krivci nalaze se u apsu.

Azla.

U jednom pismu iz Šangaja od 2. kolovoza potvrđjuje se, da je car Hien Fong dne 3. srpnja ratificirao ugovore tientsinske i da su na to četiri punomoćnika grad odmah ostavili i vratili se na svoje brodove.

Polag posljednjih viesti iz Bombaja od 7. rujna nastavlja se još svejednako četnički rat, u koi se je razpala borba proti buntovnicima, nemogući proizvesti drugih nego parcijalnih uspihah. Kada nastane hladno vrieme i kada prispiju znatnija podkripljenja iz Evrope, onda stopram bit će moguće poduzeti većih operacija proti buntovnicima, kojih ukupni broj, razdijeljen u više velikih herpah, mora, kao što misle, još i šada iznositi do 200.000 momakah. Čini se da vodjama engleskih mobilnih kolonah često manjkaju pouzdane viesti; mučno im je takodjer obiskerbit se živežem i drugim potrebama, i zato se uzeti mora, da ili strah ili simpatia potiče veliku masu gradskih i seoskih stanovnikah, da još svejednako pomažu buntovnicima.

— „China Mail“ uvierava, da vlada u Pekingu nije u nikakvom sporazumljenju s ubojicama, koji neprestano navaljuju na englesko-francuske vojnike i na iste Tatare. Ove ubojice izvršuju zapoviedi jedne moguće stranke, koja se javno opire kineskoj vladi, i neće da zna ništa o ikakvom ugovoru s Evropljanima. Zna se, da ova stranka sastoji iz zemljoposjednikah, učenih ljudi, seljakah i osobah, koji spadaju u povlaštenu kastu. „China Mail“ izražuje mnijenje, da bi Francuzi i Englezi mudrie učinili bili, da su prije uništili ovu stranku a zatim da su stopram pošli put sievera.

— Istočno-indijska buna stajala je Englesku neizmiernih svotah, nasuprot pako obogatila je i mnoge engleske generale i iste podčinjene oficire i vojnike. Kao što „Patrie“ piše, neće glavni general, Sir Colin Campbell, od pliena, koji je učinila njegova vojska, za svoj deo povući manje od 2.000.000 franakah, general Witelock, zapovjednik jedne kolone, dobit će isto toliko. Mnogi oficiri i soldati pribavili su si izvan svoga diela od pliena dragocienog kamenjah i inih predmeta od velike cijene za male novce; Englezi će dakle konačno isto toliko pliena odneti, koliko su odnieti i buntovnici, kojih poglavice poimence sakupiše neizmierno bogatstvo.

— „Daily News“ donosi viesti iz Hongkonga

od 12. kolovoza, uslied kojih nije bez učinka na stanovnike u Kantonu ostalo oglašenje zaključka, da je mir sklopljen. Kinezi prestali su po noći bacati rakete i pucati iz pušakah, tako da je posada kantonska mogla opet jedan put mirno spavati. U Šangaju čadili su se, da nisu manje osobe nego Kveiliang i Hvasana poslate bile na jug (Šangaj), da predsjedaju tarifskoj reviziji. Pridruženi su ovim obim ministrima Kifu, predsjednik poreznoga ureda i Mingšen, veličina još nepoznata u Šangaju. Ova četiri visoka činovnika imaju se posavjetovati s glavnim gubernatorom To-Kveithingom.

Berzovjavne i najnovije viesti.

Berlin 9. listopada. Kraljevska naredba od 7. t. m. moli princa pruskoga, budući da je kralj još neprestano prepričen — vladanje sam preuzeti — da dotle vlada, dokle kralj uzmogne opet izpunjavati sam dužnosti svoje kraljevske službe, da kraljuje odgovarajući jedino bogu polag najboljega znanja i duševnoga spoznanja i da zatim dalje odredi, što je potrebno.

Berlin. Naredba Nj. kr. visosti princa pruskoga na državno ministarstvo od 9. listopada glasi: Budući da je Nj. velič. kralj uslied svoje polag božje naredbe još svejednako trajuće bolesti prepričen, obavljati poslove vlade, preuzimlje princ kao njegov prestolu najbližje stojeći srodnik — ovim vladanje zemlje uslied zahtjevanja Nj. velič. kralja i na temelju članka 56 državnoga ustava i vladat će u ime kralja dotle, dok ovaj opet uzmogne sam obavljati kraljevske poslove. Princ sazivlje dakle polag ustanovah ustavnoga članka 56. obodvie kuće zemaljskoga sabora na 20. listopada.

Pariz 10. listopada. Jučerašnji „Moniteur“ daje na znanje, da će se iznimni uvjeti u obzira brodarstvenih pristojbah za žito i sočivo do 1. rujna 1859 produžiti.

Javlja ju iz Turina od 9. t. m. „Buletin željeznica“ piše: Pokrajinsko vieće vogersko zaključilo je jednoglasno, da se 40.000 franakah godišnje kroz 24 godine poduzeću željeznice Stradeline pod naslovom pripomoći dade. Predhodne radnje za željeznicu medju Nicom i Toulonom napreduju uspješno. Medju Arciom i Trejusom zabili su u zemlju kolje, da se naznači pravac željeznice. Sama radnja započet će na ovoj važnoj prazi čim prije bude moguće. Polag današnjega „Corriere mercantile“ imala bi se nieka učvršćenja u Specii izvesti, isto tako na otoku Palmarii i u Kastelani.

Knjižstvo.

(M.) U tiskarnici jermenskoga manastira u Beču izišao je prekrasni carski album pod naslovom: „Viribus unitis“, kojega je čisti iznosak posvećen votivnoj cirkvi. U toj knjizi nalaze se pjesme u svim austrijskim jezicima a i u latin-skom, novogerečkom, staro- i novojermenskom, starožidovskom i aramejskom jeziku. Piesamah slavjanskih imade najviše. U našem jeziku ima ih od Razloga, Baštiana, Preradovića, Demetra, Ostrožinskoga, Verdoljaka i grofa Počića; sèrbskim slovima naštampane su pjesme od Radoičića, Subotića i Pavičevića.

— Izdavateljstvo Nevena pripravlja za buduću godinu novi almanah, koi će se davati cielogodišnjim predbrojiteljima uz pol cijene. Uredništvo toga almanaha primili su urednici Nevena.

— Izbor dramah Dona Pedra Calderona de la Barca izlazi sada u Poznanju u poljskom prevodu od Drag. Balinskoga.

— Rezačov česki „Sborník učiteljský“ za godinu 1859. već je u Zlatnom Pragu izišao. I mi se veselimo na našu „Narodnu knjigu“ od Filipovića, o kojoj se kaže, da je još bolja od lanjske. Bog daj, da si ju svaki učitelj pribavi.

— Izvèrstnog diela „Pametek archeologických“ izišao je 3. svezak, te ima u njem članakah od najizvèrstnijih českih spisateljah.

— Kod Pospisila u Zlatnom Pragu izišao je „Narodni Koledar za god. 1859.“ Zabavni deo napisao je dr. Josip Pečirka. Naslovna slika

predstavlja bitku medju Černogorcima i Turcima kod Grahovca dne 13. svibnja 1858.

— Kod Fr. Tempskoga u Zlatnom Pragu izišla je krestomatia iz književnosti česke pod imenom: „Anthologia z literatury české doby střední.“ ima u njoj slomakah od 70 spisateljah vieka 15., 16. i 17. Vis. ministarstvo prosviete preporučilo je ovu knjigu kao čitanku za gornju gimnaziju.

Srebro od 9. listopada 1/4 fr.
Carski dukati 5 1/8 „

Odgovorni urednik. Dr. Demeter.

SLUŽBENI LIST.

15195-1981 (VI.—72)

3—1

Konkurs-Kundmachung*).

Für die mit Allerhöchster Entschliessung vom 26. August l. J. allergnädigst gegründeten drei Haller-Versorgungs-Stipendien zu zwei Hundert Gulden für hinterlassene Töchter verdienter Beamten aus den Königreichen Croation und Slavonien wird hiemit der Konkurs ausgeschrieben.

Nach den diesfalls bestehenden Stiftungsnormen sind zu diesen Versorgungs-Stipendien berufen Töchter von mittellosen und verdienstlichen landesfürstlichen Beamten des dieser k. k. Statthalterei unterstehenden Kronlandes, sie mögen adelich oder unadelich sein.

Die Kandidatinnen müssen das 24. Lebensjahr zurückgelegt haben und ausserdem Besitze der obigen Eigenschaften wegen ihrer körperlichen Gebrechen unfähig sein, einem Dienste vorzustehen, oder durch Handarbeit den nöthigen Unterhalt sich zu verschaffen.

In den an das k. k. Ministerium des Innern zu richtenden jedoch bei dieser Statthalterei und zwar längstens bis Ende Oktober l. J. einzureichenden Gesuchen um diese Stipendien muss das Alter der Bewerberinnen, mit Taufscheinen, die Sittlichkeit mit Zeugnissen der Seelsorger, die Leibesgebrechen mit ärztlichen Zeugnissen nachgewiesen werden.

Agram am 18. September 1858.

Von der k. k. kroat.-slav. Statthalterei.

*) Wegen einer bei der früheren Einschaltung unterlaufenen Unrichtigkeit wiederholt kundgemacht.

Br. 6320 civ. (DS—82)

3—2

Izrok.

C. k. zem. sud zagrebački kano stiečajni sud ovime proglašuje, da je na molbu g. odvjet. Vieko-slava Frigana kano upravitelja stiečajne mase Stipana Josipovića javna prodaja dobarah Černomerec, Kurillovec, Jakovlje i Mikulić na rečenu stiečajnu masu spadajućih obustavljena i dotično da se od dražbenih ročištah putem izrokah od 4. kolovoza 1858, br. 4627 i 4628, zatim od 18. i 27. rujna 1858, br. 5719 i 6005, na 14., 25. i 28. listopada, zatim 4. i 29. studenoga i 6. prosinca 1858. razpisanih uslied nagodbenih pretresanjah u tečaju nalazećih se, do daljnjih naredbah odustaje.

U Zagrebu dne 6. listopada 1858.

Klobučarić.

Jović.

512 (Dp.—78)

3—1

Razpis natiečaja.

Kod trivialne učione u Cerju u vugrovačkomu kotaru, u zagrebačkoj županiji izpražnjeno je mjesto učitelja ujedno organiste, s kojom službom skopčana je godišnja plaća od 310 for. sr. u gotovom novcu, uz bezplatni stan, uživanje oranica od 21 jutra, livade na 2 1/2 jutra i 12 hv. dervah.

Koji žele tu službu zadobiti, neka svoje na školsku občinu upravljene, te dokaznicami o dobi, sposobnosti, pomnji i vremenu dosadanjega svoga službovanja providjene i vlastoručno pisane molbenice najdulje do 7. studenoga t. g. predadu u ruke kotarskog školskog nadziratelja, župnika u Bèrckovljanu Nikole Havlička.

U Zagrebu dne 24. rujna 1858.

537.

Razpis natiečaja.

Za izpražnjeno mjesto učitelja kod pučke škole u Dolnoj Zelini, s kojim je uz slobodni stan i uživanje vèrta skopčana godišnja plaća od 300 for. sr. i 14 hv. gorivih dervah, ovim se natiečaj razpisuje tako, da ovo učiteljsko mjesto zadobit želeći vlastoručno pisane molbenice svoje, kojim kèrstni list, onda svjedočba školna kao i dosadanjeg čudorednog i političkog ponašanja priložena biti ima, najkasnie do 15. studenoga o. g. dotičnomu školskom okružja nadziratelu, podjašpristu i župniku bèrckovljanskomu Nikoli Havličku predati imadu.

U Zagrebu 1. listopada 1858.

Od nadbiskupskog ordinariata.

Carsko-kr.

službene

NARODNE

NOVINE.

Novine ove izlaze svaki dan izuzev nedjelje i praznika na čitavom listu. — Polugodišnja predplata je za domaće u novinarici 4 for. srebra. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom pošiljati, 6 for. sr. —

Za službene oglase opredjeljena je uvrstbina: 4 kr. sr. od linije za prvi put; a zatim za svaki put 2 kr. sr. — Za druge oglase ili posebne članke plaća se do 10 linija 20 kr. sr., dalje po 20 kr. sr. od svake pojedine linije 4 kr. sr.

Uredovni dio.

Br. 7 ex. 1858. P. C.

3—2

Oglas

u obziru držanja teoretičnog ispita iz državnoga računostvora.

Shodno raspisu obzoračnoga c. k. glavnoga računskoga direktorijuma od 17. studenoga 1852 br. 6577 sadržanoga u državno-zakonskog lista broju 1. od godine 1853. dostavlja se do obćega znanja, da će teoretični ispit iz državnoga računostvora izpitna komisija postavljena kod c. k. državnog računostvora u Zagrebu započeti dne 3. studenoga 1858. i ako bi potrebno bilo, sljedećih danah nastaviti ga.

Usled toga pozivlju se svi oni kandidati, koji hoće da se podvrgnu ovom ispitu, da svoje molbenice biljegovane po propisu predade dotičnom predsjedatelju komisije i predstojniku pomenutoga državnoga knjigovodstva, c. k. računostvora, Josipu Lichtnegelu, ujedno pako da u ovim molbenicama vjerodostojno izkažu svoju domovinu, svoje rodno mjesto, vjeroispovijedanje, sadanje prebivalište, zatim svoju službu, ili ino svoje zanimanje a k tomu naznače, kojim učevnim sredstvima i na koliko su si prisvojili znanje računostvora.

Pri tom se konačno opaža, da se neće uzeti nikakav obzir na manjkave i nepotpune isprave; zatim da će oni ispitni kandidati, koji na javnom kojem učilištu nisu kroz jedno cijelo godište slušali predavanja iz znanosti računostvora, već su si znanje iste prisvojili privatnim naukom, polag §. 11. gori navedenoga raspisa prije nego polože ispit, imat propisanu taksu položiti u piznecnicu, koju će im naznačiti predsjedatelj komisije.

Ispitna komisija za državno računostvo.

U Zagrebu dne 8. listopada 1858.

Neuredovni dio.

Austrijska carevina.

Zagreb, 11. listopada. Na glavnoj normalnoj školi u Zagrebu obavljao je dosad katiketsku službu svećenik, koji nije imao samo ove opredjeljenje. U hvale vrijednoj namjeri da bude valjeno nauka vjerozakonske zastupana upravljenjem vlastita samo ovom podučavanju posvećujućega se svećenika, ustanovilo je obćinsko vijeće potaknuto visokim namiestništvo posebnoga katiketa s godišnjom platom od 600 fr. konv. novca.

Kao što se iz pouzdanog izvora čuje, uzeo je preuzvišeni gospodin ministar bogoštvoja i nastave ovaj novi veoma radostni dokaz požrtvujuce se brižljivosti zagrebačke varoške obćine za svoju normalnu školu do ugodnoga znanja, potvrdio ovo ustanovljenje i toga radi varoškoj obćini izrazio zasluženo priznanje.

Zagreb. Nedavno se je povelu pitanje, kako bi valjalo kod nas urediti školske zapisnike (kataloge), da budu shodni svršu svojoj. Kako smo se sada osvjedočili, imade ovdje gradska glavna učiona natiskanih zapisnika, a mi smo uvjereni, da bi ih odtud mogli i vanjski gg. učitelji dobivati. Budući da nam je poznato kako je učiteljima neprilično, kad si moreju sami zapisnike linirati, nedvojimo, da će si s veseljem svaki pribaviti gorenaznačene zapisnike.

— O naknadi obćerbljivanja vojničke momčadi na prolazu ustanovljeno je za vrijeme od 1. studenoga t. g. do 31. listopada 1859 i to se svaki dan i sa svakoga momka u Hrvatskoj i Slavoniji 11 kr. austrijske vrijednote.

Beč, 10. listopada. Engleski glavni konzul u Beogradu g. Fonblanque, koji je kao što je poznato našim čitaocima, pred nieko vrijeme u Beogradu slostavljen bio po jednom turskom vojniku i usled toga išao u toplice, bavi se od nekoliko danah ovdje, i polazi dojdue nedjelje opet na svoje mjesto u Beograd.

— Safet efendia, bivši portim povierenik u podunavskim kneževinama, koji je bio pridružen Fuadpaši tečajem pariških konferencijah, prispeo je pred 2 dana ovamo i odputovao je jučer u Carigrad.

— Da se izbiegne doknadnim molbenicama, naredilo je opetovano ministarstvo unutarnjih dielah, da svi oni mladići, koji podleže vojnoj dužnosti i žele se odkupiti od iste položenjem obćojeće takse od 1500 fr. s., imadu još tečajem mieseca listopada o. g. predati svoje molbenice dotičnoj političkoj kotarskoj oblasti, u protivnom slučajju imat će sami sebi pripisati, ako se na njihove kasnije predate molbe neuzme nikakav obzir.

— Prvo izdanje „Wanderera“ bilo je noćju 7. t. m. uzapćeno.

— Kao što „Gazzetta di Venezia“ javlja otići će podpredsjednik ondiješnjega miestodršstva, konte Marzeni u Milan, da medjutim preuzme upravu lombardeskoga miestodršstva, doćim će u Mletoima obćerbljivat uprava dvorski savietnik vitez Piombazzi.

Niemacka.

Berlin. Poslanički pristav kod ovdašnjega belgianskoga poslanstva baron Stuers pao je ovih danah s konja i jako se je ozlijedio.

Karlsruhe, 3. listopada. Prekjue obćudjen je ovdje velikovojvodski upravitelj zavodah, Mietinger, na četiri godine i pol u tešku tamnicu, što je dovoljno dokazano, da je pokrao blagajnicu obće katoličke cćrke, kojom je upravljao. Ukradjena svota iznosi 30.000 fr.

Rusla.

Varšava. Iz Vilne javljaju „Času“ daje car dozvolio na prošnju školskoga kuratora ondiješnjega kotara, da se u svim dievojaćkim školama rećenoga kotara podučava u poljskom jeziku.

Franceska.

Pariz, 5. listopada. Podpunoma se potvrdjuje, da su oba broda linejska „Austerlitz“ i „Donauwerth“ otišla u Lizbonu, da podupiru reklamacije francuske vlade u obćiru francuskoga broda „Georges Charles“ otetoga po portugalskim oblastima. Ovaj posao drći se kod dotičnog miesta za veoma ozbiljan. Istina nija, kažu, osnovano, da je francuski poslanik u Lizboni već odavrat, no podpuna je istina, da portugalska vlada, koju podupire engleska, neće da popusti i da je zato ovdiješnja vlada oba linejska broda poslala pod Lizbonu. Ovdje su veoma znatiželjni, kako će se ta stvar svršati; no mnogi misle, da će se ova razmirica mirnim putem izravnati, jer nećini im se moguće, da će francuski brodovi na oćigled engleskih brodovah bombardirat Lizbonu. Kod toga posla radi se, kao što je poznato o izseljivanju slobodnih cćrnacah, što Englezi zovu tćrgovinom s robljem. „Georges Charles“ ukćrcao je u jednoj od lukah portugalskih posiedovanjah u Africi tovar takovih odseonikah i zato je pod okrivom, da tiera tćrgovinu s robljem, otet bio od portugalskih oblastih. Lizbonska sudišta izrekla su takodjer presudu u tom smislu i zato neće da predade ovaj brod. Što ovom pitanju daje osobitu zanimivost jest okolnost, da u En-

gleskoj sistemu izseljivanje slobodnih cćrnacah drći se za potajnu tćrgovinu s robljem i zato se s portugalskom vladom sasvim slažu. Da se u ostalom ovo sakupljivanje i izseljivanje slobodnih cćrnacah tiera na veliko, vidi se iz jedne note „Pays-a“, u kojoj isti govori o više lazdjah, koje se na istoćnoj obali Afrike sanimaju ovim poslom. „Jeden engleski dnevnik“ — tako stoji u istoj — „tvrdi u jednoj korespondenciji iz Zanzibaru, da su engleski kćrstari više francuskih brodovah oteli, budući da su se na istoćnoj obali Afrike zabavljali tćrgovinom s robljem. To je podpunoma neistinito, i naredbe, koje je, kako kažu, Imam maskalski tom prigodom učinio, nisu nikada bile učinjene. Vriedno je da bude napomenuto, da engleski listovi, koji postupaju sa saćaljenja dostojnom nevierom, navlaš upotrebljavaju rieć „tćrgovina s robljem“ za naznaćivanje izseljivanja, koje je sasvim zakonito, i koje naši brodoposiednici najvećom lojalnostju obavljaju.“

— Oficiri, koji su princa Napoleona pratili u Varšavu izrazuju se pohvalno o drćzanju i bitju ruske vojske. Nasuprot ćini se, da se ta gospoda boje, da će reforme, koje car namierava uvesti, zemlji prouzroćit krizu, za nadvladanje koje treba krepćiega duha, nego što je Aleksander.

— Car je gospodina Montignya namienovao glavnim konzulom u Kini i isti će, vele, stanovati u Tientsinu.

— Isusovci oo. Delbost i Darribiere iz zbora sarlatskoga u okućju dordonskom odredjeni su od svojih predstojnikah za misionare na otoku Madagaskaru.

— Na današnjoj burzi razsuo se glas, da će za osam danah izići dekret, kojim će se redukcija francuske vojske zapoviedit. Ujedao hotieli su da znadu, da će vlada u dojdueć sesii zakonotvornoga tiela predložit zakon, da se 4½ postotna renta promieni u 3 postotnu. Ova promiena izvest će se za prvo vrijeme naravno samo na zahtievanje posiednikah 4½ postotne rente, budući da se je vlada, kad je 5 postotne rente promienila u 4½ postotne, obvezala, da neće pred deset godinah preduzimati nikakvih novih promienah u obćiru novostvorene rente.

— Podpukovnik Reybaud od pomorske piehote, koji je upravljao oddielom poslanim sa „Saonom“ i „Girandom“ u Kinu, imenovan je po podadmiralu Rigaultu de Genouilly-u sapoviednikom zborovah tagalskih, koji su u Manli za ekspediciju u Kohinkinu najmljeni bili. Gospodin Reybaud imat će pod sobom pomorsku piehotu i Tagale.

Nizozemacka.

Haag. Ćini se da nisu u komori bez straha o tom, što Engleska pokazuje veoma veliku želju, da osvoji otok Borneo. Tamo je naime umro nieki tćrgovac, Englez, i naćinio je englesku vladu nasliednicom svojih zemaljah. Britanska vlada smiela bi ove zemlje smatrati samo kao privatno posiedovanje ali ona je postupala kao da je stekla drćžavnu kakovu svojiju i sagradila je tamo odmah jednu tvrdjavu. Kao što se je izrazio ministar u pretresanju adrese već teku rasprave s engleskom vladom.

Amerika.

— Pod naslovom „Sudac Linch u Texasu“ obnaroduje dnevnik „Galveston Union“ sljedeće izviesće: Od dulje vremena drćžala je jedna ćeta zloćinacah stanovnike od Galiada i Live-Onke u strahu; svatko kazao je prćstom na zlo-tvore; no nitko, ni ista policia nije usudila dirnut ih se. Jedan dan navalie nieki od

njih na jednu djevojku u kući njenih roditelja, koji su baš onda jednu milju od onud udaljeni bili, i oskvrnuli su silom bivšu bez svake pomoći. Otac ubaviešten o tom ružnom nasilju pozvao je svekoliko susjedstvo na osvetu i za malo snori po svoj okolici vika „smert razbojnicima!“ „Sudac Linch umiet će ih naći.“ Nesretnica naznačila je jednoga lica i njegova četiri sina imenom Wardwicka kao krivce, koje je svet držao i za glavne članove razbojničke čete, budući da su nedavno dva Meksikanca ubili i porobili. Jedne noći iznenada obkoli berno jedna oborazana četa naroda njihovu kolibu. Posle dulje borbe podlegoše; jedan između brate poginu, dva su bila uhvaćena i bez svake procedure pred kućnim vratima obiešana. Otac Wardwick uteko je u pobuni na svom vatrenom konju. Deset oborazanih skočiše također na konje i sada nastala prava hajka, dok prognanik ranjen više putah iz pušakah pade na zemlju, da nikada više neustane. Na takov način preosta od krivacah još samo jedan, najstariji brat, koji nije bio kod kuće, i od koga se je svet osobito bojao zbog toga, što je bio izvanredno jak čovjek i izvrstan strielac. Sada se je o tom radilo, da ga uhvate, prije nego začuje, kako mu je rod sveršio. Upotrebiše ratnu lukavštinu. Dva čovjeka odoše k njemu i pokazahu mu jednu zapoviest da se stavi pred sud. Kao mnogi ljudi te bagre rado je šale zbijao sa sudovima, i budući da je bila neanata tužba, koju je sudbena zapoviest proti njemu sadržavala, tim se je laglje uhvatio u mrežu. No jedva što je trideset korakah išao sa svojim pratiocima, udari nanj iz zasjede mnogobrojna četa, bacila na zemlju i hotjaše da ga sveže verigama. No on upotrebi taj čas pa kao munja skoči na noge, lati se jedne puške i rani jednog čovjeka, kad jedan lovac naperi nanj pušku i obori ga na zemlju hitcem dobro upravljenim. Sudcu Linchu bilo je zadovoljeno! Od zloglasne porodice preostalo je samo jedno nedoraslo djevojče.

I istarski buntovnici nisu još izustili svoju posljednju riječ. Dne 19. rujna držali su skupštinu pred razvalinama kvarantine. Zaključeno je bilo, da je bio potreban i shodan čin, što su razorili kvarantinu; da se ima kod pokušajah da ju opet sagrade, ponoviti isti čin i da su izdane prisilne naredbe među ostalim oglašenje ratnoga zakona prikor učinjen pučanstvu, koji se mora ukloniti. Pri tom ima se primietiti, da je djelovanje oglašenoga ratnoga zakona sastojalo jedino u tom, što je nekoliko satniah narodne vojske stavljeno bilo pod oružje.

Ovi događaji moraju čovjeka isto tako uzdržati, kao što su karakteristični. Svakako pako deju dosta misliti. (Oest. Korresp.)

— Usled pouzdanih viestih iz New-Yorka opet se je tamo ukercio Walker, da snova pokuša udariti na Nikaragvu.

— Od kapetana M'Clintocka, koji po nalogu gospođe Franklinove nastoji da nadje trak njezinoga izginuloga muža, došla su od 26. sèrpnja izvješća. On se je nalazio sa svojim jaketom „Fox“ blizu poudskog zalieva, pošto je kroz srednji led bafinova zalieva sretno prodro do one točke. Vrieme je bilo lieto ali — piše kapetan — što trebamo, to su jaki neprestani vietrovi, da se led s miesta otisne. Jer premda su već pred mjesec danah obišli Kap Jork, ipak su stopram danas došli na tu točku. Pošto doznamo ovdie od credjenikah, koliko je moguće, mislim sva upotrebiti, da dođem do Beechey-Islanda. Ladja i momčad nalaze se u izvrstnom stanju.

— U poštarskoj pisarnici u St. Louisu bila je dne 16. rujna u Kaliforniju odpremljena prva prikozemna pošta, uređena za redovitu službu. Poštarina iz misisipske doline u mirno more stoji 200 dolarah za osobu.

— Iz gornje Kalifornije već se šilje vino. Bielo vino iz gornje Kalifornije proizvodi na jeziku sličan tek kao fini Kably, no ima više vatre; crveno je nalik na veoma vatreno burgundsko vino a šampanjsko može se smiela usporediti s običnim vèrstima, samo što je tvèrdje. Obdielavanje vinogradah, koje se je na misijama već odavno tieralo, napreduje svakom godinom i to isto tako dobrim uspiehom, kao voćarstvo.

— Ove godine rodilo je na Kubi mnogo du-

hana i isto tako glase izvješća i s ostalih zapadnih otokah.

Azla.

I „Pays“ primio je viestih iz Kine. Francuska švadra krenula se je put juga proti caru anamskom. „Dordogne“ i „Saone“ otišli su dne 7. kolovoza iz Hongkonga u Manilu. General Norzagarai, glavni kapetan filipinski, zabavljao se je što je najviše mogo sakupljanjem vojske, koja je imala udioništvo kod pohoda u Kohinkinu. U jednoj dnevnoj zapoviesti izrazuje se isti, da španjolski vojnici mogu za vjeru i civilizaciju vojevat uz Francuze.

Bèrzojavne i najnovije viesti.

Hamburg 11. listopada. Putnici koje je „Loftus“ iz gorrće „Austrie“ izbavio došli su u Halifax; ima ih 10; izvan toga izbavio je „Loftus“ deset osobah od momčadi „Austrie“.

Kalkuta 8. rujna. Kada dodje hladna doba godišta nadaju se, da će engleskoj vojski za rukom poći sasvim utišati bunu. General Roberts potuko je buntovnike pod Pandit-Raom, Tan-Tompom i nababom bareilskim kod Valhaneana. Sir Grant protierao je svoje protivnike iz Sutanpore u Sasanpor. Nena Sahib stoji kod Dhorgure u obkopanom taborištu. Beghum luknovska ponudila je, da će njega i sebe predat, ako im se obeća oprostjenje. Sir John Lawrence ostavit će Pendžab i vratit će se u Englesku.

Tèrst, 11. listopada. Nj. veličanstvo kralj Oto došo je jutros u 7 sati ovamo i ukercio se je o 11. uri put Gèrčke.

Drač, 7. listopada. Jaket „Fantasia“ prispeo je jučer ovamo s prejasnim vojvodskim parom i otišo je oko ponoći put gèrčkih otokah.

Hongkong 24. kolovoza. Zbog nasilja proti jednoj engleskoj ladji sa zastavom primirja bio je jedan dio grada Namtova dne 10. kolovoza razoren. Kinezi se malo po malo vraćaju u Kanton. Hajduci prestali su nasertati. Sadašnji carski komisar odazvan je iz Kantona; njegovo mjesto zauzet će Kweiling, koji je bio punomoćnik kod sklapljanja mira. Admiral Seymour vratio se je iz Japana u Hongkong. „China Mail“ javlja da je c. k. fregata „Novara“ dne 14. kolovoza odputovala iz Woosunga u Japan.

Razne viesti.

— U c. k. českoj realci prijavilo se je lietoš 700 djakah, što je krasan dokaz, kako se u Českoj razvija težnja za izobraženjem. Nedavno pisao je „Wien. Ztg.“: U Pragu, gdje su 3 gimnazije, 2 gornje realke i 5 nižjih realkah, toliko je pomanjkanje školah, da se samo najizvrstniji djaci mogu primati u naznačene javne zavode.

— Nieka gospođa u Berlinu, koja je dolazila svaki ponedjeljak u tamošnju zajamnicu i svaki put donosila u založbu onu istu opravu svoga muža, koju je opet svaku subotu izkupljala — morao je nedavno, kad je opet u ponedjeljak donijela one iste stvari u založbu, malo duže čekati nego li obično. Kad ju počme činovnik tišiti, da će biti odmah gotova, odgovori mu ona: „Imam vremena, jer ja nezalažem stvari iz potrebe, već zato, što nemamo nikakova ormara kod kuće, gdje bi ih čuvali, a ja neću da oprava, koju moj muž nosi po nedjeljama i praznicima, leži na prašini u sobi.“

— Kome nahudi čovjek, kad si uzme život? Ovo pitanje hoteo je da dovoljno rieši nieki pekar iz jednoga sela blizu Naumburga, koji se je nedavno po povratku s vašara ubio iz puške samo zato, „da dobro razljuti“ svoju suprugu, s kojom se je bio malo presvadio idući kući. Isto to učini nieki seljački mladić iz iste okolice, koji se je ubio, „da razljuti svoga oca“, koji ga je bio udario. Pèrvo nego se je ubio, napisao je na komadiću papira svojoj sestri nekoliko rieči i oprostio se je s njom, nenapomenuvši ni rieči o svom ocu, na drugom komadiću papira, koji su našli, molio je boga pismeno za oprostjenje, što tako rano k njemu dolazi.

— Riedak okradenik. Niekom berlinskom kèrcmaru ukrade niešto nedavno burmuticu, kad

je sledio sa svojim poznancima za stolom. Da nijednoga neuvrèdi, mućao je o ovom svom izgubitku, ali opazi sa dva dana kasnije burmuticu pri čovjeku, koji je isti večer sledio pri onom stolu. Na mjesto da to javi ili barem svoju burmuticu natrag zaište, zadovoljuje se okradenik time, da uvijek, kad začeli burmuta, moli jedan štipac od krivoga posjedatelja burmutice.

— Godine 1856. dovezli su u Beč 928 jelenah, 949 divjih svinjah, 4624 sèrne, 126.283 zeca, jarebicah i divjih golubevah 40.000 komadah, ribah 9244 centa, rakah, ostrigah i morskih ribah 6646 komadah, friškoga sada 313.659 centih, jajah 48 milijunah komadah u vrijednosti od 915.000 fr., voska 1123 centa i meda 2817 centih.

— Neoslanjaj se na pijana čovjeka. Pèrvašnja vremena bila je u Tirolu navado, da su svatovi putovali u susjednu Bavarsku čak do Monakova. Otkad je gotova željeznica iz Bavarke do Kufštajna, rade to isto i susjedi iz Bavarke, da vide jevtino tirolske bèrdine i da kušaju tirolskoga vina. Tako je nedavno došlo jedno svatbeno društvo, sastojeće iz 8 osobah, iz jednoga bavarskoga miesta sa željeznicom u Kufštaju, i bilo je ovdie usled tirolskoga vina dobre volje. Da pri piću nezaborave na povratak, rekoše jednom između njih, da kupi još za vrieme biljegah za povratak. On pobiti na pristanište, gdje je kupio tih 8 biljegah, no da se još bolje osigura, seo je odmah u vagon i — zaspao. Medjutim otišao je podvoz s našim opreznim kupcem biljegah u Bavarsku a ostalom svatbenom društvu nije sad ništa drugo preostalo, nego bèrzo najmiti si posebnu poštu i — dvostruko razdraženo odvesti se kući.

(M.) Poljski knez Pero Soltykov utemeljio je zbirku satih od svake vèrste, koja predstavlja cielu dogodovštinu umjetnosti urarske. U Zbirci toj ima osobito prekrasnih satih iz 16. vieka, koji imaju sliku jajeta, lijana i drugoga cvieća, kèrsta itd. Francuz Dubrois baš je sada izdao opis ovih satih.

— U Birminghamu u Engleskoj bijaše sada dogotovljen brod osobite vèrste; on je sasvim iz nade (čelika, ocila).

Knjižstvo.

Od V. M.

Izvrstnog pedagogičkog časopisa českog „Škola i život“ izišao je na svietlo svezak 7. A budući da iskreno želimo, da i naši učitelji o važnim pedagogičkim pitanjima premišljaju, zato ćemo svagda naznačiti sadržaj rečenoga časopisa. Ovaj svezak sadržaje: Zašto je početnica knjigom izvrstnom? (Od P. Fr. Daneša). — Kritika o odgojivanju ženske mladeži osobito u gradovima. (Od J. L. M.) — Brojeva sistema s uvodom u decimalne slomke. (Od K. J. P.) — Podučavanje u glasbi na ladanju (selu). (Od P. V.) Vježbe u pravom mišljenju o stvarih i o govorenju. (Od K. E. D. — produženje.) Tumačenje 19. štiva iz druge čitanke. (Od J. Pribíka) — Izvadci iz dnevnika: a) Katekete, b) glasbenika. — Dopisi — Kritika izišavih spisah za mladež. (Od Š.) Shraša spisovah. — Misli za zabavu i vježbanje. Svezak ovaj ima prilog krasnih pjesamah s napievima itd.

„Česko-moravske pokladnice“ izišlo je četvèrto godište, za godinu 1859., troškom K. Bellmana u Zlatnom Pragu. To je doista jedan od najboljih koledarah česko-slavjanskih, koji se odlikuje ne samo krasnim nego i dobrim uređenjem. Učrednik bijaše lietoš I. Sl. Haštalski. Hoćemo li i mi imati lietoš koji dobar koledar?

Miestna viest.

Prekjucher oko podne izgoriela je ovdie na bèrdu sv. Roka za nadbiskupskim štalama ležeća kućica sa sienikom i svom u njoj nalazivšom se spravom, koju je držao pod zakupom g. Josip Herdvig. Uzrok toga požara još je nepoznat. Žalibože izgoriele stvari nisu nigdie bile osigurane.

Bečka burza

dne 12. listopada 1858.

Tečaj državnih papirah.

Državne zadužnice	sa 5%	82 ³ / ₄
dto od godine 1851 seria B . . .	5%	
dto od g. 1853 s povratkom . . .	5%	
dto iz narodnog zajma	5%	82 ³ / ₄
dto	4 ¹ / ₂ %	
dto	4%	
dto od g. 1850 s povratkom . . .	4%	
dto	4%	
dto	3%	
dto	2 ¹ / ₂ %	
Zajam s vučenjem od g. 1834, za 100 for.		
" " " " " " " " " " " " " " " " " "		
" " " " " " " " " " " " " " " " " "		
Bečko-gradski banko	sa 2 ¹ / ₂ %	
" " " " " " " " " " " " " " " " " "		
Zadužnice zemljišnoga odkupa od dol. Austrie		
Zadužnice zemljišnoga odkupa od Galicie,		
Ugarske sa sjedinjenimi pokrajinami po 5%		81 ¹ / ₂
Zadužnice zemljišt. odk. od ostalih krunovina		
Bankovne dionice komad po		948
Eskomptirane dionice od dol. Austrie za 500 f.		
Dionice c. k. pov. austrian. državno-željez-		
ničkog društva po 200 for. sr. ili 500		
frankah, podpuno uplaćene		257
dto s plaćanjem na rate		
Dionice sieverne željeznice	po 1000 f.	1700
" bečko-glogničke željeznice	500	
" šoprunsko-malobečke	200	
" Budijevičko-Gmundsko-		
" Lineske željeznice	250	
" požunsko-ternovačke željez.		
1-og izdanja	200	
" 2-og " s poverstvom	200	
" aust. dunav. parobrodarstva po	500	520
" Lloyda u Tertzu	500	
" budapeštanskog lančnika	500	
" c. k. povl. austriansko-državnog		
" željezničkog društva po 200 forint.		
" Gjurske željeznice		
Galicijske založnice sa 4%	za 100	
Jelisavetina željeznica		
Južno-sieverna niemačka savezna željez.		
Tisna željeznica		
Lombardecko-mlietačka željeznica		250
Tečaj mienični.		
Amsterdam za 100 holandezkih for.	for.	
Augsburg za 100 for. current		102
Berlin za 100 pruskih talirah		
Vratislava za 100 pruskih talirah		
Frankfurt na Mainu za 120 for.		101
Genova za 300 piemontezkih lirah		
Hamburg za 100 mark banko		74 ³ / ₄
Lipko za 100 for.		
Livorno za 300 toškanskih lirah		100 ¹ / ₂
London za 1 funt šterlinga		9-55 ¹ / ₂
Lyon za 300 frankah		
Milan za 300 austrianskih lirah		118 ¹ / ₄
Marseille za 300 frankah		118 ³ / ₄
Pariz za 300 frankah		
Prag za 100 forintih		
Tertz za 100 forintih		
Mletci za 300 austrianskih lirah		
Bukurešt za 1 forint	parah	274 ¹ / ₄
Carigrad za 1 forint	parah	
Smirna za 1 forint	parah	
Tečaj novca.		
Careki dukati		4
Srebro od 10. listopada		1 ¹ / ₄

Odgovorni urednik. Dr. Demeter.

SLUŽBENI LIST.

Br. 5491—1858 (DS.—83)

3—1

Oglas.

Poglavarstvo c. k. glavnoga grada Zagreba dostavlja time do obćega znanja, da će se dne 22. listopada 1858 o 10. uri pred podne u gradskoj viećnici držati javna dražba dacie od vino- i pivotočnje, uvoznine za piće i mesarenja za vrijeme od 1. studenoga 1858 do 31. listopada 1859.

Za one, koji to žele uzeti pod zakup, leže dotični dražbeni uvjeti izloženi kod gradskoga magistrata i mogu ih viditi u obćnim urednim urama.

Primat će se i pismene ponude, ako iste do 22. t. m. do 10. ure pred podne dodju i sa dohod dacie od pivotočnje vadiumum od 500 fr. a sa svaki od drugih dohodakah vadiumum od 1000 fr. konv. novca obkćerbljene budu, no iste će služiti samo kao temelj dalje ustmene dražbe.

U Zagrebu dne 10. listopada 1857.

Upravitelj ureda

Lichtenegger s. r.

15195-1981 (VI.—72)

3—2

Konkurs-Kundmachung*).

Für die mit Allerhöchster Entschliessung vom 23. August 1. J. allergnädigst gegründeten drei Halber-Versorgungs-Stipendien zu zwei Hundert Gulden für hinterlassene Töchter verdienter Beamten aus den Königreichen Croatien und Slavonien wird hiemit der Konkurs ausgeschrieben.

Nach den diesfalls bestehenden Stiftungsnormen sind zu diesen Versorgungs-Stipendien berufen Töchter von mittellosen und verdienstlichen landesfürstlichen Beamten des dieser k. k. Statthalterei unterstehenden Kronlandes, sie mögen adelich oder unadelich sein.

Die Kandidatinnen müssen das 24. Lebensjahr zurückgelegt haben und ausserdem Besitze der obigen Eigenschaften wegen ihrer körperlichen Gebrechen unfähig sein, einem Dienste vorzustehen, oder durch Handarbeit den nöthigen Unterhalt sich zu verschaffen.

In den an das k. k. Ministerium des Innern zu richtenden jedoch bei dieser Statthalterei und zwar längstens bis Ende Oktober 1. J. einzureichenden Gesuchen um diese Stipendien muss das Alter der Bewerberinnen, mit Tauscheinen, die Sittlichkeit mit Zeugnissen der Seelsorger, die Leibesgebrechen mit ärztlichen Zeugnissen nachgewiesen werden.

Agram am 18. September 1858.

Von der k. k. kroät.-slav. Statthalterei.

*) Wegen einer bei der früheren Einschaltung unterlaufenen Unrichtigkeit wiederholt kundgemacht.

Br. 6320 civ. (DS.—82)

3—3

Izrok.

C. k. zem. sud zagrebački kano stiečajni sud ovime proglašuje, da je na molbu g. odvjet. Vieko-slava Frigana kano upravitelja stiečajne mase Stipana Josipovića **javna prodaja dobarah Černo-merec, Kurilovec, Jakovlje i Mikulić na rečenu stiečajnu masu spadajućih obustavljenih i dotično da se od dražbenih ročištah putem izroka od 4. kolovoza 1858, br. 4627 i 4628, zatim od 18. i 27. rujna 1858, br. 5719 i 6005, na 14., 25. i 28. listopada, zatim 4. i 29. studenoga i 6. prosinca 1858. razpisanih uslied nagodbenih pretresanjah u tečaju nalazećih se, do daljnjih naredbah odustaje.**

U Zagrebu dne 6. listopada 1858.

Klobučarić.

Jović.

Nr. 5518 c. (DS.—81)

3—3

Edikt.

Vom k. k. Landes-Gerichte Agram wird bekannt gemacht: Es sei über Ansuchen der betreffenden Erben und in Folge der obervormundschaftlichen Bewilligung die freiwillige gerichtliche Veräusserung des zum Nachlasse des Johann Benković gehörigen, in der Petrianer-Gasse in Agram liegenden Hauses Nr. 383 sammt dem dazu gehörigen Garten und Acker, dann der Hauseinrichtung bewilliget, und zur Vornahme der ersteren die Feilbietungs-Tagsatzungen auf den 28. Oktober und 29. November 1. J. jedesmal Vormittags um 10 Uhr in dem diesgerichtlichen Rathsaale zur Vornahme der letzteren hingegen auf den 12. und 26. d. J. Vormittags von 9 bis 12 Uhr und zwar, in dem gedachten Verlasshause mit dem Beifügen anberaumt worden, dass sowohl das Mobilare, als auch die zu versteigernde Realität nur bei der zweiten Feilbietung unter dem Schätzungswerthe von 2058 fl. 33 kr. hintangegeben werde, und dass den auf die letzteren versicherten Gläubigern ihr Pfandrecht ohne Rücksicht auf den Verkaufspreis vorbehalten bleibe.

Wovon die Kauflustigen mit dem Beisatze in Kenntniss gebracht werden, dass sie die Schätzungs-Urkunde, und die Lizitationsbedingungen in den gewöhnlichen Amtsstunden in der diesgerichtlichen Kanzlei einsehen können.

Agram am 2. Oktober 1858.

Klobučarić.

Jović.

Nr. 12428 (Fin.—40)

3—3

Lizitations-Kundmachung

über die im Bereiche der k. k. Finanz-Bezirks-Direktion zu Fiume am Aerarial-Kastell zu Bribir auszuführenden Bauherstellungen.

1. Zu Folge h. Finanz-Landes-Direktions-Erlasses vom 23. August 1858, Z. 10868 wird die Herstellung der Schule sammt Lehrerswohnung im Aerarial-Kastelle zu Bribir um den adjustirten Fiskalpreis pr. 814 fl. 6 kr. CM. im öffentlichen Lizitationswege dem Mindestbietenden zur Ausführung überlassen.

2. Die öffentliche Lizitation wird bei der k. k. Finanz-Bezirks-Direktion zu Fiume am 30. Oktober 1858 um 10 Uhr Vormittags mit Vorbehalt der h. Genehmigung stattfinden.

3. Wer an der Lizitation Theil nehmen will, hat das 5% Vadium des Fiskalpreises vor dem Anfange der Lizitation der Commission entweder im Baren oder in Staatspapieren zu übergeben, oder den Ertrag dieses Vadiums bei irgend einer öffentlichen Kasse nachzuweisen.

4. Auch schriftliche Offerte werden bis zum 29. Oktober 1858 bei der k. k. Finanz-Bezirks-Direktion in Fiume angenommen.

5. Die Offerte müssen mit dem 5% Vadium versehen sein, und den bestimmten mit Ziffern und

mit Buchstaben ausgedrückten Anbote die Erklärung enthalten, dass der Offerent die Baubedingungen genau kenne und sich denselben unbedingt unterziehe.

6. Die nähern Baubedingungen der Bauherstellung können von nun an bei der k. k. Finanz-Bezirks-Direktion in Fiume in den gewöhnlichen Amtsstunden eingesehen werden.

K. k. Finanz-Bezirks-Direktion

Fiume am 1. Oktober 1858.

Dojak.

Nr. 3782 (PZ.—18)

3—3

Kundmachung.

Mit Beginn des Monates Oktober 1. J. wird zwischen Carlstadt und Gospić eine einmal wöchentliche Reitpost mit unten folgender Kursordnung ins Leben treten, die den Postämtern dieser Route neben den, dieselben berührenden 3maligen Reitposten Agram-Zara und der Coupefahrt Agram-Gospić eine 5te wöchentliche Gelegenheit zur Korrespondenzvermittlung sowohl unter sich als mit Carlstadt und Agram bieten und sich in Carlstadt an die Posten von Agram nach Fiume und umgekehrt anschliessen wird.

In Uebereinstimmung mit dieser Postvermehrung auf der Strecke Carlstadt-Gospić werden vom gleichen Zeitpunkt an die bisherigen 3mal wöchentlichen Reitposten Fiume-Zutalokva durch Verlängerung der einen Reitpost Fiume-Zengg bis Zutalokva um eine 4te in der Woche und eben so die Lokalposten Zengg-Zutalokva zum Anschlusse an die neue Reitpost Carlstadt-Gospić mit nachfolgender Kursordnung entsprechend vermehrt und auf diese Weise die direkten Verbindungen der Postämter auf der Fiume-Zengg Route mit jenen zwischen Carlstadt und Gospić erweitert.

A. Reitpost Carlstadt-Gospić.

Abgang von Carlstadt jeden Samstag um 12 Uhr Mittags

Ankunft in Gospić jeden Sonntag um 1 Uhr 15 Min. Mittags.

Abgang von Gospić jeden Samstag um 9 Uhr 45 Min. Vormittags.

Ankunft in Carlstadt jeden Sonntag um 10 Uhr 30 Min. Vormittags.

B. Reitpost Fiume-Zutalokva.

Abgang von Fiume Sonntag, Mittwoch, Donnerstag, Samstag um 10 Uhr Früh.

Ankunft in Zutalokva an denselben Tagen um Mitternacht.

Abgang von Zutalokva Sonntag, Dienstag, Donnerstag, Samstag um 8 Uhr 30 Min. Abends.

Ankunft in Fiume, Montag, Mittwoch, Freitag, Sonntag um 10 Uhr 15 Min. Vormittags.

C. Reitpost Zengg-Zutalokva.

Abgang von Zengg jeden Sonntag, Dienstag, Donnerstag, Samstag um 5 Uhr Nachmittags.

Ankunft in Zutalokva jeden Sonntag, Dienstag, Donnerstag, Samstag um 7 Uhr 45 Min. Abends.

Abgang von Zutalokva jeden Sonntag, Montag, Freitag um 3 Uhr 30 Min. Früh.

Ankunft in Zengg an denselben Tagen um 6 Uhr 15 Min. Früh.

D. Cariolpost Zengg-Zutalokva.

Abgang von Zengg jeden Montag um 2 Uhr und jeden Mittwoch um 4 Uhr Nachmittags.

Ankunft in Zutalokva Montag um 5 Uhr und Mittwoch um 7 Uhr Nachmittags.

Abgang von Zutalokva jeden Dienstag und Donnerstag um 6 Uhr Früh.

Ankunft in Zengg Dienstag und Donnerstag um 9 Uhr Früh.

K. k. Postdirektion

Agram am 21. September 1858.

Klempay.

512 (Dp.—78)

3—2

Razpis natiečaja.

Kod trivialne učione u Cerju u vugrovačkomu kotaru, u zagrebačkoj županiji izpražnjeno je mjesto učitelja ujedno organiste, s kojom službom skopćana je godišnja plaća od 310 for. sr. u gotovom novcu, uz bezplatni stan, uživanje oranica od 21 jutra, livade na 2¹/₂ jutra i 12 hv. dervah.

Koji žele tu službu zadobiti, neka svoje na školsku obćinu upravljene, te dokaznicami o dobi, sposobnosti, pomnji i vremenu dosadanjega svoga službovanja providjene i vlastoručno pisane molbenice najdulje do 7. studenoga t. g. predadu u ruke kotarskog školskog nadziratelja, župnika u Berckovljanu Nikole Havlička.

U Zagrebu dne 24. rujna 1858.

537.

Razpis natiečaja.

Za izpražnjeno mjesto učitelja kod pučke škole u Dolnoj Zelini, s kojom je uz slobodni stan i uživanje vćta skopćana godišnja plaća od 300 for. sr. i 14 hv. gorivih dervah, ovim se natiečaj razpisuje tako, da ovo učiteljsko mjesto zadobit želeći vlastoručno pisane molbenice svoje, kojim kćrstni list, onda svjedočba školna kao i dosadanjeg ćudorednog i političkog ponašanja priložena biti ima, najkasnie do 15. studenoga o. g. dotičnomu školnog okružja nadziratelju, podjašpristu i župniku berckovljanskomu Nikoli Havličku predati imadu.

U Zagrebu 1. listopada 1858.

Od nadbiskupskog ordinariata.

Carsko-kr.

službene

Novine ove izlaze svaki dan izuzev nedjelje i praznika na čitavom listu. — Polugodišnja predplata je za domaće u novinarici 4 for. srebra. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom posiljati, 6 for. sr. —

NARODNE

NOVINE.

Za službene oglase opredjeljena je površina: 4 kr. sr. od linije za prvi put; a zatim za svaki put 2 kr. sr. — Za druge oglase ili posebne članke plaća se do 10 linija 20 kr. sr., dalje pak po od svake pojedine linije 4 kr. sr.

Neuredovni dio.

Austrijska carevina.

Zagreb. Dne 12. t. m. predstavio je c. k. miestodržstveni savjetnik, pl. gospodin Rubido, sakupljenom občinskom vijeću novoga upravitelja ureda ovdješnjega gradskoga poglavarstva, g. Lichteneggera, pošto je isti već pred tri dana poslove preuzeo bio, kojom prigodom očitovao je u kratku i krepku govoru s jedne strane nadu a s druge obećanje, da će međusobnim podpomaganjem i sporazumljenjem vazda gledati, da pospiješi dobro občine. Zatim povelu se riječ o gradskom preračunu za dođu godinu i u tu svrhu bila je naimenovana komisija, da se dotični operat sastavi. Konačno učinjene su naredbe potrebne zbog preduzeti imajuće se dražbe ukupnih gradskih dohodakah za dođu upravnu godinu.

Zagreb, 14. listopada. Piše nam jedan naš dopisnik s bosanske granice dne 10. o. m. da je u četvrtak 7. o. m. u turskom Šamou bila krvava bitka medju rajom i Turcima, koje pojedinosti do gore rečenoga dana nebiahu mu još poznate. Samo se toliko zna, da je na svakoj strani ostalo mnogo mrtvih i ranjenih i da je tom prilikom opet znatni broj raje prešao na austrijsku zemlju. Povod toj bitki bio je, kao što naš dopisnik doznaje, taj, što su Turci iztraživali i silom otimali one puške, prah i olovo, što je bila raja u zemlju zakopala, da se može u potrebnom slučaju braniti proti svojim neprijateljima.

— Nj. preuzvišenost banov namjestnik fml. g. Josip Šokčević očekiva se danas sa svoga u slavonsku granicu poduzetoga puta opet ovdje.

Beč. Poštarija polag nove vrednote obaljena je za pošiljke u miestu do 16 lotah od 2 kr. konv. novca na 3 nove krajcare; tri poštanske stavke za dalje iduće pošiljke od 3, 6 i 9 krajcarah konv. novca od lota ustanovljene su na 5, 10 i 15 novih krajcarah; domet za nefrankirana (listovnim markama neobskrbljena) pisma i pristojba od rekomandacije za miestna pisma, dosad 3 kr. konv. novca, određene su također na 5 krajcarah, kao i pristojba od rekomandacije za ostala pisma i pristojba za re-turrecepise, dosad 6 kr. konv. novca, na deset novih krajcarah. Isto tako ustanovljeno je kod preračunavanja pristojbah za štafete, koje su dosad za Beč 20, za bečka predgradja 30 i za sva ostala miesta 15 kr. konv. novca iznosile, da se izostavivši slomke ima zato računat 35, 52 i 26 novih krajcarah. — Stručna pristojba, koja je dosad 1 fr. konv. novca za svaki mjesec iznosila, prodana je sa 1 forintom 5 novih krajcarah i isto tako ciena novinarskih markih, dosad za 100 komadah 1 f. konv. novca, iznosi odsele 1 f. 5 novih krajcarah za 100 komadah. — Pristojba za pošiljke sa križnim svezom napokon, koja je dosad iznosila ½ krajcare konv. novca, povišena je zbog ulomaka na dvie i odnosno na jednu novu krajcare.

— Nj. c. k. apostolsko veličanstvo dostojalo je četvorici kaznenikah mužkoga spola u pokrajinskoj kaznionici u Gradcu i dvim kaznenicama u kaznionici u Lankovicu iz najviše milosti oprostiti ostanak njihovih kaznih.

— Nj. c. visosti prejasna gospoda nadvojvode Franjo Dragutin i Ljudevit posvetili su najmilostivije svaki po 50 forintih a Nj. c. visost prejasna gospoja nadvojvodinja Sofia 200 fr. die-tičkomu društvu.

— Nj. c. visosti prejasni gospodin nadvojvoda Ferdinand Maksimilian poklonio je jednu škri-

nju s naturalijama od ekspedicije c. k. fregate „Novare“ varoškom muzeju u Trstu a radnicima, koji rade kod gradjenja knejskoga broda „Kaiser“, dao je uručiti po g. Tonellu dar od 500 for.

— Romantično-tragičan događaj zbio se je ovih danah u Milannu. Jedan mladi Sicilianac iz jedne visoko-plemenite porodice zaljubio se je u jednu od glasovitih virtuosicah, sestarah Fernievih, koje se od nekoliko danah opet ovdje nalaze i u hotelu à la belle Venise stanuju. Mladić poduzeo je navlastito put ovamo, da ju kod njezinih roditeljah izprosi za suprugu; no budi iz obsira na to, da bi druga sestra kod koncertah time izgubila glavnu podporu, ili iz osobne nepriverženosti, dosta, njegova prošnja nije bila željenim uspiehom ovienčana. Ljubovnik osiećao se je time tako uvredjen, da je još isti večer, preksinoć, otišao u stan svoje nesudjenice i pred očima ljubljene djevojke ranio se je smrtno nožem. Odmah su ga odnели u njegov konak à la pension Suisse, gdje su ga sv. sakramentima umirujućih obkćerbili i on se nalazi još svejednako uspěrkos svoj liekerskoj pomoći u najvećoj pogibelji života. — Glasoviti koncertist na velikim guslama, g. Bottesini, proizvadj a kazalištu sv. Radegonde svojim nesavršenim gudenjem istinito uzhićenje — nasuprot nisu lietos zadovoljni s operom u c. k. dvorskom kazalištu Skali.

Trst 11. listopada. Nj. veličanstvo gerčki kralj Oton došao je jutros iz Beča ovamo. Na željezničkoj štaciji po kr. gerčkom konzulu, gospodinu Kom. A. Gianikeziu, smiereno pozdravljeno, dočekano je bilo Nj. veličanstvo sa strahopoštovanjem kod hotela de la Ville, gdi je uparadjena bila jedna počestna kompania sa bandom, po Nj. preuzvišenosti gospodinu namjestniku, fml. baronu Mertensu na čelu oblastih, i protu-admiralu baronu Bourguignonu. U 11. uri ukćercalo se je Nj. veličanstvo po gospodinu protu-admiralu praćeno do broda pod tutnjavom topovah, koji su davali obične pozdrave, na brod „Karteria“ put Gerčke. Kad je brod prolazio mimo drage mugjijske, pozdravila je i tamo usidrena flotila parobrod palbom.

— Jutros osietili smo prema 3. uri znatni potros.

— Profesor Ranke prispeo je u Mletke.

— Nedavno upravitelj je papa na biskupa knejskoga breve, da mu se zahvali za revnost, kojom je nastojao da u području svoje dieceze izkorieniti krivu nauku Poljaka Tovianskoga.

Tallanska.

Napulj, 2. listopada. Vrhovni dvorski meštar, princip d' Ottajano, naznaćuje se kao onaj, koi će skoro otići u Niemačku da izprosi ruku vojvodinje u Bavarškoj za prestolonaslednika napuljskoga.

— U Genovi posvetit će se dne 14. t. m. svećano jedna valdenska evangelička kuća božja.

— „Terre promise“, list izlazeći u Nici, donosi historičku ćerku o luci villafranačkoj i izrasuje se na koncu kako sledi:

„Vlada je na ovo tegotno posiedovanje stavljala tako malo važnosti, da je već lane gradu Nici učinila predlog, da ga kupi za procienbenu cieniu (4 - 500.000 franakah), jer će inače vlada premiestit onamo varinjanski lazaret. Medjutim došla je, mudria, nego li sjedinjene deržave, ruska kompania, da spusti tamo svoje sidro — za naš narod pravo sidro ufanja, na kojem će se napori neprijateljah Italie raspěrit i koje će moćebiti jednom postati sidrom spasenja.

— Kao što javljaju iz Chivarria, kupio je bivši vojvoda lakeski, Dragutin Ljudevit, od

markeza Pallavićina njegovu velikoljepnu palaću kod Levanje i nastanit će se tamo, čim se dovrše popravne radnje.

Gerčka.

Atina dne 2. listopada. Imendan Nj. veličanstva kralja Otona bio je prekjucer svetkovan. Nj. veličanstvo kraljica-vladarka otišla je s dvorjanstvom u ćerkvu svete Irene slušati „Tebe Boga hvalimo“, čete od posade sačinjavahu špalir i defilirale su poslie ćerkve mimo kraljevske palaće. — Jedina poniešto važna naredba, koja je tećajem prošaste nedjelje izdana bila, jest obaljenje kvarantine za dolazke iz svih lukah evropske i aziatske Turske od 5 danah samo na 24 sata, izim što dolazi iz Sirie; u tom obziru ostaju prijašnje naredbe u kreposti. — Od strane jednog engleskoga društva dostavljeno je do znanja gerčkom poslanstvu u Londonu, da društvo namierava tećajem mieseca listopada početi raditi u svrhu, da se povuće podmorski berzovjav, koi bi imao Carigrad i Aleksandriu skapćati a kao medjuštacie tćitati otoke Kios, Sira i Kandiu, u koju svrhu netraži se ništa drugo od gerčke vlade već prosta dozvola, da smiju u Siri pristat k briegu; pod kakvim pako uviećtima ima se izvesti svezu izmedju Sire i glavnoga grada, nenapominje se u ovom projektu. — Javne radnje osobito niviliranje ulicah nastavljaju se s naporom svih silah, no polag dosadanjih izkustvah sudeći teško da će se postići željeni uspieh, budući da preprieke, koje se imaju nadvladati osobito pitanje odštetah — nestoje u razmierju s obstojećim sredstvima. Gerčki poštanski parobrod, odredjen da dodje u Mletke po Nj. veličanstvo kralja, sinoć je otišao iz Pireja. Odlazak bavarskoga poslanstva, priznanje iskazano sa svih stranah odilazećem zastupniku bavarske kraljevske kuće, glasovi, koji se neprestano derže o predstojećoj promieni ministarah, stvari su, koje, premda se medju sobom prividno neslažu, ipak stoje u toćnom medjusobnom svezu. Tek kad kralj dodje, moglo bi se to poniešto razjasnit. — Izviešća s granice bez svake su zanimivosti; nedavno pojavivši se tamo bućni događaji ostali su bez daljih posliedicah.

Velika Britanija i Iraka.

— Uslied jednog istoćnofrizijskoga provincialnoga lista nalazi se u tom ćasu jedan engleski parobrod pod Delfzylom, koi ima opredieljenje da iz Norderneya povuće u Englesku berzovjavu u guminu. Parobrod ima sa sobom potrebne makine; jedan drugi doći će za koi dan s guminom.

Turska.

Iz Aleksandrie od 2. listopada javljaju, da je podkralj za koi dan namieravao odputovati u gornji Egipat i veliki deo zime sprovesti u Sintu ili Benifsuefu. Jedan deo vojske već je 1. listopada onamo pred njim otišao.

U Keni nedaleko od Kosiera, komu naprema leži Džeda, podići će se veliko skladište za municiju.

Glas o novim nemirima u Džedi nepotvćrdjuje se.

„Il progresso di Egitto“ javlja s razjarenostju, kako su domaći sluga engleskoga konzulata u Aleksandrii obekćastili jedan židovski sprovd, koi je išao mimo konzulata. Bacali su blatom na mćrtvaćki sanduk a zlostavili su jako jednu osobu, koja je išla sa sprovodom.

Glavni konzul Sabatier odputovao je već u Džedu. Dne 26. rujna od onud u Aleksandriu prispievši uhvaćenici odpremiti će se skoro u Carigrad.

Novine ove izlaze
svaki dan izuzamši
nedjelje i praznike
na čitavom listu. —
Polugodišnja pred-
plata je za domaće
u novinarici 4 for.
srebra. — Za vanj-
ske, kojim će se list
svaki dan poštom
pošiljati, 6 for. sr. —

NARODNE

službene

NOVINE.

Za službene oglase
opredieljena je
uvertisbina: 4 kr. sr.
od linie za prvi put;
a zatim za svaki put
2 kr. sr. — Za druge
oglasne ili posebne
članke plaća se do 10
liniiah 20 kr. sr., dalje
pato od svake po-
jedine linie 4 kr. sr.

Neuredovni dio.

Austríjanska carevina.

Zagreb. Prilikom svoga od nas onomadnje
javljenoga putovanja iz Varaždina u Lepoglavu
svratila se je bila Nj. uzoritost gospodina sto-
žernik nadbiskup Haulik u Klenovnik i pohodio
je tamo bavećega se preusvišemoga g. ministra
financija barona Brucka.

Zagreb 14. listopada. Damašnji „Kat. List“ donosi papinski list u latinskom jeziku, kojim se pečuvskom biskupu daje vlast, da u trećem stupnju presudjuje crkvene parnice hrvatsko-slavonske crkvene države.

— Pošto je uzoriti gospodin kardinal i nad-
biskup jošte lanjske jeseni ovršio kanonički pre-
gled u svih izvan grada Zagreba ležećih župah
pervostolnoga kotara, predstoji sada isti kano-
nički pohod i ovogradskim četirim župam istoga
kotara. Za taj zvanični posao opredieljena su
četiri sliedeća nedieljna dana tako, da će se Nj.
uzoritost svake nedielje u isto ime u drugu župu
uputiti, i to predstojeće nedielje u župu sv. Marka,
zatim za osam danah u župu svetoga Petra,
gdie će se istom prilikom sasvim liepo prena-
pravljena župska oćkva otvoriti službi božjoj, a
ostala dva nedieljna dana u župu pervostolnu
sv. Marije i sv. Ivana.

— Ostrogonaska pokrajinska sinoda sbilja je dne 3. listopada trećom i posljednjem javnom skupštinom zaključena, kojom je prilikom presvietli g. bistrički biskup, Stipan Moyses, svečanu službu u basilici Bogu prikazao. Zaključci i odluke ove sinode poslat će se u Rim radi potvrđenja. (K. L.)

Serbia:

— U obziru narodne skupštine pišu „A. Z.“ iz Beograda medju ostalim sliedeća: Kad se je senat za obdržavanje skupštine pod niekim uvjetima izjavio i kad se je stalo viećati o načinu, kako da se za istu skupštinu predusmu izbori, čini se da je nieka stranka u Carigradu učinila korakah, i da je Alipašu nagovorila, da zabrani skupštinu; jer prije tri nedielje danah od prilike primio je gubernator beogradski, Osmanpaša, zapoviest, da prijavi sèrbskoj vladi, da visoka porta pod sadanjim okolnostima zabranjuje svaku narednu skupštinu u Sèrbii, bila ona kojegod naravi. Na to je sèrbska vlada po svojem zastupniku u Carigradu očitovala velikom veziru, da ona nemože odstupit od skupštine, ako hoće da uzdrži mir u zemlji, da se ovaj predmet tiče samo unutarnjih poslova Sèrbije, i da po ustavu porta nema pravo zabranit narodnu skupštinu. Vele, da su se zastupnici Francuske i Rusie u istom smislu izrazili i uslied toga dobio je Osmanpaša nalog sèrbskoj vladi izjaviti, da je pèrvu zapoviest visoke porte zlo razumio, da ista ni iz daleka nenamierava zabranit redovitu narodnu skupštinu, već samo da savietuje sèrbsku vladu, da nesusove na skupštinu množine oboružanu od glave do pete, što bi ipak kod razdraženosti sèrdacah povoda dati moglo većim nemirima. Ujedno dao je Alipaša razumieti, da želi, da mu se pouzdanim putem priobći način, polag kojega se imaju preduzeti izbori. O posljednjem vieća se uprav sada u senatu i kao što se čuje, ima doći jedan izbornik na 350 porežkih glavah. Poklisarah bilo bi uslied toga okolo 500—600. Predmeti parlamentarskoga pretresanja bit će ponajprije financialna i narodno-ekonomička pitanja i toliko se zna za celo, da će vlada učinit predlogah u obziru na uredjenje još pèrvobitne po-

režke sisteme. Poklisari naroda zahtievat če od vlade, bez sumnje, da položi račun o svojem rukovanju — što bi moglo povoda dati svakojakim nepovoljnostima, no misli se, da će se ministri ipak umiet uzdržati. Skupština sastat će se, kako kažu već koncem ovoga mjeseca. Siednice držat će se u jednoj drvenoj dvorani, koje sagradjenje stajat će polag načinjene osnove 20.000 forintih. Senat je u to ime već odredio 10.000 forintih, no jošte nije ustanovljeno na kojem će se mjestu sagraditi ova dvorana, koja će se kasnije, kao što se čuje, upotrebiti za kazalište.

Turko.

Iz Křeševa u Bosni koncem rujna. (K. L.)
Ovih danah poturčila se je ovde jedna křršćanska
katolikinja iz obližnjega sela. Nesretnica, nezado-
voljna s neljudskog odhranjenja svoga s mužem,
za kog je prije dvie tri godine otišla, još je
jesenas to uradit htjela, pošto je ovoga, srećom
usalud pokušavala otrovat. Nu se okrenu redov-
nici, te ju opomenami i ponukovanji odvrate od te
opake nakane, i jerbo je posiromašna, israde
kod ovdašnje občine, te joj je ova sva potre-
bitija nabavila i stanom ju ovdie obkćrbila. Al
pravo kaže naš narod, da neima fajde ustavljat
onoga, kog je jednoć nesreća ponijela, jer će
ga, veli, kad tad odnieti; nit će, što on rieć, s
istog ikad više čestit i kako valja biti, tko je
jednoć po zlu pošao. Vidje se to i u ovoj jad-
nici, koja se nikako nehtie ostaviti hćrdjavog
puta svoga i proći nekřršćanskog življenja, već
najposlie, upćrkos ponovljenim nastojanjem du-
hovnih pastirah, zagćrtli alkoran.

Kad se od Turakah nagovorena, podmićena i da će se udat osigurana na to pripravnim izjavila pred ovdašnjom šurom, u pribitnosti jednog redovnika; i njihovog imama (odgovara u njih to zvanje župničkom), poslana je po glasu propisih u novije vrijeme glede toga učinjenih k višjoj vlasti u Fojnicu, a odatle u Sarajevo na medžlis (veliko vijeće), odakle se već vratila pod imenom Mejrima, te sad mirno živi u svakoj razpuštenosti tako, da ju i sami pošteti Turci preziru.

Němačka.

Monakovo, 8. listopada. Na konferenciju, koja se je sada ovdje sastala zbog toga, da riješi pitanje o gradjenju lindavsko-bregenjokorajneške željeznice, postala je Austrija o. k. ministerialnoga savjetnika pl. gospodina dra Maloga iz Beča, a Švajcarska vladnoga savjetnika Hungerbühlera iz St. Gallena. Bavorska je u konferenciji zastupana po ministerialnim savjetnicima pl. gg. Pfeuferu i Webera.

Berlin. Kraljevski razpis od 7. listopada, kojim se poziva princ pruski da preuzme vladarstvo, glasi kako sliedi:

Vaša kr. visost pribaviša Mi je veliku utiehu prošaste godine, odkad sam oboleo, zastupajući Me u državnim poslovima, zašto Vam se sërdačno zahvaljujem. Budući pako da sam po božjoj volji stanjem Mojega zdravlja još svejednako prepriečen obavljat vladne poslove a i liekari su mi za ovu zimu propisali put u južne pokrajine, molim Vas kraljevska visosti i mili moj rode, budući da sam još svejednako prepriečen vladu sám voditi, dok uzmognem dužnosti Moga kraljevskoga ureda opet izpunjavati, da izvolite kraljevsku vlast u jedinjoj odgovornosti prema bogu, po duši i kako najbolje znate u Moje ime kao vladar izvršivati i polag toga učinit potrebne naredbe. Od poslovah Moje kraljevske kuće priazdržajem one,

koji se tiču Moje osobe, Svojem vlastitom razpolaganju.

Franceska.

Pišu iz Pariza od 9. t. m.: Razmirica s Portugalskom nabavljala je poslednje vrieme i spekulante i kod poznate čutljivosti burze nije bilo nikakvo čudo, da su time papiri, ako i u ograničenoj mieri, uzdržani bili. Poslednjih današ razprostranila se je viest, da je u obziru milosrdnih sestarah portugalska vlada sama obećala obsežnu satisfakciju i usled toga radi se samo o tom, da se stvar zbog ladje „Charles Georges“ uredi. Polag „Courriera du Havre“, koji je dobro obaviešten osobito u pomorskim poslovima, nije sudište u Mozambique-u svoju presudu, polag koje se proglašuje taj brod zakonitim plienom, time obrazložilo, da je isti u potaji tierao trgovinu s robljem, kao što je više listovah javilo, već zato što su Černoi tamošnjega područja za izseljivanje bili opredieljeni proti volji portugalskih oblastih. Francuska vlada neprestano tvrđi protivno, dakle se poglavito radi o ustanovljenju stanja učinjenice. Što se tiče razdražujućeg zlostavljanja, koje su milosrdne sestre u Lizboni imale podnositi, neda se žalibože tajiti, da je štampa pod uplivom lože slobođnih zidarah tako u glavnom gradu kao i u Oporta sva moguća učinila, da pućanstvo razdraži proti istima i dvima lezeristicama prinadležćim Francuskoj. Već ima više mesecih, što je poimence dnevnik „O Portuquez“, koji je sasvim demokratične boje i dakle zastupa ono mnienje, koje je obdržalo pobiedu kod poslednjih komor-skih izborah, u tom pravcu privlačio pozornost obćinstva na sebe u velikoj mieri, da je formalno životno pitanje iz toga učinio za sadanji kabinet i što više, očito prietio s istom revoluciom, ako se neprotieraju iz zemlje pobožne sestre, koje se zabavljaju odbranjenjem zanemarene mladeži, (za koje je u Lizboni samo jedan kukavni zavod bio, koji je sada još k tomu ukinut). Najsirovie psovke sliedile su, kad je pred nekoliko nedieljah u komori nasliednih perah učinjen bio odvajan korak na korist nedužno progonjenih sestarah. Malone jednoglasne reklamacie, konservativne štampe evropske prouzročiše, da su redakcie liberalno-radikalnih listovah držale viećanje, u kojem su nastojale odstranit od sebe solidarnost psovkah i razdraživanjah upravljenih proti duvnema (opaticama). Dnevnik „Nação“ bio je iskljućen iz toga sastanka, no tako je krepko i nesamorno remonstrirao proti onom nevrednom postupanju, da mu sada neprestano na tisuće dolaze odobravajući dopisi iz provinciah. Na takov način želiti bi bilo što većma, da uvriedjeno poštenje i obesbiedjenje dotičnih osobah, negledeć na dalje raspreno pitanje, dobije zadovoljstina dostojnu civilizirane i kersćanske države. U dobro obavieštenim krugovima uvieravaju, da će se francuski poslanik po dolazku bojnih ladjah „Donauwörth“ i „Austerlitz“ u Taju, otići na admiralski brod, da se tamo s admiralom posavietuje. Samo bi bilo želiti, da nebi ultraliberalna partaja u Lizboni nesmotrenim, strastvenim koracima sadašnjem zaměřanju dodala još drugi i da nebi nobće tako oteščala riešenje.

— Naputci protu-admirala Lavanda, koji je sa dva linejska broda otišo u vode Taja, onamo teže, da ako bi potrebno bilo neka osvoji ladju „Charles Georges“ i sa sobom povede francuskoga poslanika iz Lizbone.

— Glasovi o predstojećoj i znatnoj redukciji vojske — broj vojnika, koji bi se imali kući poslati, iznosit će, vele, do 100.000 momakah, obstoje još svedjedsako. Uz to pako govori se

takodjer, da je razprostranjenje francuskih pomorskih zavodah tako u Evropi kao i u drugim stranama svieta čvrsto zaključeno i da će „Francuska naskoro podići postojenu pomorsku staciju u jadranskom moru.“ Nekaže se ništa, koje bi se miesto zato izabrati imalo.

— „La Patrie“ priobćuje jedno pismo lorda Malmesburya na gospodina Felixa Belya, koji je dobio dozvolu graditi kanal na prevlaci panamskoj. Pismo, sa kojega pravotu propuštamo odgovornost pariškom listu, glasi kako sliedi:

„Gospodine! Čast mi je prijaviti Vam, da sam primio Vaše pismo od 1. svibnja, koje sadržaje prepis ugovora, koji ste Vi s republikama nikaragvanskom i kosta-rikanom sa gradjenjem jednoga kanala medju atlantičkim i mirnim oceanom sklopili, i sretan sam, što Vas mogu uvjeriti, da se ustanove ugovora sklopljenoga medju sjedinjenim državama i Engleskom, koji nosi datum 19. travnja 1850 i obično se zove ugovor Clayton-Bulwerov, polag mogla mnijenja uporavit mogu i na Vaš projekt, ako ga stavite u dielo.

Čast mi je itd. Malmesbury.“

„Patrie“ izrazuje svoje veliko zadovoljstvo o tom, što očitovanje Malmesburyjevo obvezuje Englesku, da neutralnost projektiranoga kanala proti poduzetjima američanskih četnika brani. Ujedno priobćuje dulji članak o tom pitanju, u kojem nastoji dokazati, da svi veliki trgovački putevi moraju biti slobodni i nesmiju se nalaziti u posjedovanju velike kakove sile.

— Iz Pariza pišu listu „Hamb. Nachrichten“ sliedeća: Put princa Napoleona nije proizveo namijenjenoga utiska. Princ se je takodjer brže iz Varšave vratio, nego što je stajalo u programu. Polag jednoga glasa u političkim krugovima mislio je on za cijelo, da će isnimno sjajno primljen biti, t. j. da će mu se naznačiti stan u carskom dvorcu. No on je morao odjesti kod francuskoga glavnoga konzula, koji stanište u veoma smiernoj kući. Car se je po svojoj prilici dosjetio, da ga namieravaju kasnije u Parizu očima svieta izložiti i to ga je možebiti razljutilo, barem je sve propustio iz čega bi se mogli nadati, da će doći u Pariz. Ovdje negovore rado obširno o princevom putu.

Iz Pariza od 8. listopada pišu: Kao sva Evropa tako je i Francuska za mir. Mi razumijevamo ovdje pod Francuskom dvor, care, i s malim iznimkama sve, što ima upliva, od gospodina Persignya počevši sve do gospodina Moquarda. U službenim krugovima govori se o redukciji vojske sa 100—150.000 momaka. Takodjer nitko nemisli na to, da će razmirica medju Francuskom i Portugalskom ozbiljno prekinut obćeniti mir, premda se nemože tajiti, da značaj, koji je uzela razmirica, nije takav, da bi se čovjek nadati mogao, da će se stvar skoro mirovnim putem izravdati.

Portugalla.

Dva posla su, kao što je poznato, koji se sada medju Parizom i Lizbonom razpravljaju. Posao francuskih milosrdnih sestara, pogrdjenih i pogibelji izvršenih, no i junačkih kćerih svetoga Vikentije da Paula i posao ladje „Charles Georges“. Interes, kojim se u istom Parizu oba ova posla smatraju, nećini se, ako na oko uzmemo vladanje tamošnje dnevne štampice, da je isti i pitanje „Charles-Georges-a“, koje ćemo barem sumnjivim smietiti imenovat, nadkrililo je sasvim stvar milosrdnih sestara. To je karakteristično i mi obraćamo pozornost obćinstva na to. Korake, koje je francuska vlada dosad poduzela, da podupre svoju reklamaciju zbog „Charles-Georges-a“ kod dvora lizbonskoga, već smo napomenuli. Medjutim nespava stvar milosrdnih sestara u Portugalskoj i možemo s radošću javiti, kako se portugalski narod zauzima tom prigodom za pravdu i pravednost. „Nação“ list izlazeći u Lizboni donosi svaki dan podpisah na stotine, koji protestiraju proti sirovom nasilju, kojega žrtva bile su milosrdne sestre. Zdrava i dobra čut naroda izrazuje se gospodujućim načinom, tako da su se isti ravnatelj dnevnikah, kojih političko vjeroispovijedanje nije dalo očekivat ovo-

ga koraka, našli prisiljeni, u jednoj kolektivnoj noti odstraniti od sebe svu solidarnost za ove užasne prisore. Kako će se ta stvar dovršiti? Predsjednik ministarskoga vieća, markiz de Loulé, odgovorio je na zahtjev francuskoga poslanika, kao što se izviestno pripovijeda, iskreno žaleći što se je dogodilo i uvieravajući, da se u buduću neće više takova šta dogoditi. No je li gospodin Loulé i gospodar položaja? Vas sviet pozna mnijenja njegovih drugovah a osobito gospode Benta i Avile, koji prinadleže radikalnoj partaji, koji su njenom pomoćju došli u kabinet i odvezili su se, da neće zatajati svog izvora. Govori se o promjeni kabineta.

Velika Britanija i Iraka.

London 8. listopada. (Tr. Z.) Jedan gerčki trgovac u Mančestru, Kolookoressi, tužen je, da si je naručio i pribavio krivih turskih groševah (piastarah) s namierom, da ih po sultanovim državama uz znatan dobitak rasprostrani. Polag veoma izviestnih izpovijedih fabrikantah, koji su bili kao svjedoci saslušani, vidi se, da nije čist posao i nitko neće biti proti tome, što je predistražni sudac okrivljenika uputio pred porotu. To bi bilo sve u redu. No tom prigodom nasērće jedan ovdasnji list na sve gerčke u Engleskoj stanujuće trgovce i opisuje ih kao organiziranu četu varalica a s druge strane hvali poštenost engleskih trgovacah prema svojim mušterijama. Gerčki trgovci u Engleskoj znati će valjda svoje poštenje oprati od toga kalja i najprije će svoju svērhu postići time, ako sami udalje šugave ovce iz svoje črede; no što se vlastitoga hvalisanja poštenosti britanskih trgovacah tiče, napominjemo, da je Birmingham, gdje se istraga vodi, možebiti ono miesto u Engleskoj, koje poslie Londona najvećma opominje na sumajivu, krivu ili krivim imenima obskerbijenu fabrikaciju.

Azla.

„Pays“ ima privatnih viestih iz Šangaja od 12. kolovoza. Iste javljaju:

„Mandarin Keying nije, kao što su egleški listovi prijavili bili, osudjen na smert, već je kao Yeh degradiran i na desetgodišnju robiju odveden u tvrđjavu Tho-ho. Carski general Čang Kono-Le-ang, koga su mieseca lipnja nankingski buntovnici zdravo potukli, imao se je, vele, takodjer svērti. No buduci da je vojski veoma omileo, nisu se usudili to učiniti, već su ga osudili da u effigie dobije 100 šikacah šibja. Ova čudna kazna bila je i u istinu izvršena.

Bērzojavne i najnovije viesti.

Javlja ju iz Turina od 12. t. m. „Il Movimento di Genova“ donosi dopis iz Torije, da tamo jedna oboružana četa formalno plieni stanovnike. Ona navaljuje iz zasjede na stanovnike, kad idu isti na svoja polja i tiera ovaj liepi zanat sada već godinu danah. „Stafetta“ uvierava, da je u Genovi u jednoj obērtničkoj pisarnici uapšen jedan mladić, proti komu su svi znakovi da je ubio Parrodia u Lankarnu.

Javlja ju iz Lizbone od 11. t. m. „Persia“ je uprav sada sa 633.436 dolarah gotovine iz New-Yorka po 14dnevnoj vožnji prispjela ovamo. U posljednjem gradu bila je bursa živahna.

Razne viesti.

— U Jeruzalemu žive o naše doba oko 5700 židovah, koji čine trećinu stanovništva. Kērščanah (katolika i ostalih kērščanskih eliedbah) ima u gradu samo 3000; svih žiteljah broji se do 18.000 dušah. Židovi razpadaju se na tri stranke, medju kojima je najjača na broju obćina Sefaredim s 4000 glavah, a najbogatija je obćina Anše Hod. Dohodci, što se ovim židovskim obćinama opremaju od žudijah izvan Jeruzalema živućih, iznose svake godiae preko 800.000 piastrah ili po naški grošah. (Tarski piaster ili groš valja 20—23 kr. sr.) (K. L.)

Srebro od 13. listopada 1/4 fr.
Carski dukati 4 3/4 „

Odgovorni učrednik. Dr. Demeter-

SLUŽBENI LIST.

Nr. 11393-2625 (VI.—36)

6—4

Kundmachung

der k. k. kroatisch-slavonischen Statthalterei.

Wie aus dem XXV. Stück Nr. 96 des Reichsgesetzblattes für 1858 zu ersehen ist, wurde die Militärbefreiungstaxe für das Jahr 1859 in dem Betrage von Eintausend und fünf Hundert Gulden (1500 fl.) österreichischer Währung festgestellt.

Jene im kommenden Jahre Militärpflichtigen, welche sich nach §. 5. der Vorschrift über Stellvertretung im Militärdienste vom 21. Februar 1856 (Reichsgesetzblatt vom Jahre 1856 Stück VII. Nr. 27 Landes Reg.-Blatt der 1856 I. Abtheilung, Stück I., Nr. 9 pag. 11) von der Pflicht zum Eintritte in das Heer durch den Erlag der Taxe von 1500 fl. österr. Währung befreien wollen, haben daher zuverlässig während des Monats Oktober l. J. ihre Vormerkung bei der politischen Bezirksbehörde anzusuchen, widrigens sie es nur selbst zuschreiben müssen, wenn ihre später eingebrachten Gesuche unberücksichtigt gelassen würden.

Agram am 16. Juli 1858.

Sokcevičs, fml.

15195-1984 (VI.—72)

3—3

Konkurs-Kundmachung*).

Für die mit Allerhöchster Entschliessung vom 26. August l. J. allergnädigst gegründeten drei Halber-Versorgungs-Stipendien zu zwei Hundert Gulden für hinterlassene Töchter verdienter Beamten aus den Königreichen Croatien und Slavonien wird hiemit der Konkurs ausgeschrieben.

Nach den diesfalls bestehenden Stiftungsnormen sind zu diesen Versorgungs-Stipendien berufen Töchter von mittellosen und verdienstlichen landesfürstlichen Beamten des dieser k. k. Statthalterei unterstehenden Kronlandes, sie mögen adelich oder unadelich sein.

Die Kandidatinnen müssen das 24. Lebensjahr zurückgelegt haben und ausserdem Besitze der obigen Eigenschaften wegen ihrer körperlichen Gebrechen unfähig sein, einem Dienste vorzustehen, oder durch Handarbeit den nöthigen Unterhalt sich zu verschaffen.

In den an das k. k. Ministerium des Innern zu richtenden jedoch bei dieser Statthalterei und zwar längstens bis Ende Oktober l. J. einzureichenden Gesuchen um diese Stipendien muss das Alter der Bewerberinnen, mit Taufschein, die Sitlichkeit mit Zeugnissen der Seelsorger, die Leibesgebrechen mit ärztlichen Zeugnissen nachgewiesen werden.

Agram am 18. September 1858.

Von der k. k. kroat.-slav. Statthalterei.

*) Wegen einer bei der früheren Einschaltung unterlaufenen Unrichtigkeit wiederholt kundgemacht.

OGLASNIK.

(DP—75)

(2—2)

Përvo ugarsko obćenito
društvo za osiguranje
u Pešti,
utemeljeno sa

3 miliuna forintih

preporučuje se p. n. obćinstvu
pod jamstvom podpune odštete
za prijetje osiguravanjah:

- proti štetama od vatre na gibive i negibive predmete kao što su fabrike, zgrade za stanovanje i gospodarstvo, makine, pokućstvo, skladišta od robe, salih poljskih plodovah i obori itd.;
- proti štetama od tuće;
- proti elementarnim nezgodama, kojima su putujuća dobra po vodi i kopnu izložena.

Da uzmogne svatko osigurati svoju imovinu, izmjerit će se najjevtinije premije.

Dogadajuće se štete izplaćivat će se bërzo i na način potpunoma odgovarajući pravednim zahtievima.

Podpisano opravništvo pozivlje na živahno udioništvovanje i daje s najvećom pripraznošću svaku ubaviest.

Jacques Epstein
u Zagrebu

Carsko-kr.

službene

NARODNE

NOVINE.

Novine ove izlaze svaki dan izvanredno i praznike na čitavom listu. — Polugodišnja predplata je za domaće u novinarici 4 for. srebra. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom poslati, 6 for. sr. —

Za službene oglase opredjeljena je uvertisbina: 4 kr. sr. od linije za prvi put; a zatim za svaki put 2 kr. sr. — Za druge oglase ili posebne članke plaća se do 10 linija 20 kr. sr., dalje pa po od svake pojedinice li 4 kr. sr.

Uredovni dio.

Nj. c. k. apostolsko veličanstvo dostojalo je dozvoliti, da se predsjednik županijskoga suda, Toma pl. Gvozdanović, stavi u zasluženo stanje mira.

Naredba ministarstvih unutarnjih djelat i trgovine od 13. rujna 1858, kriepostna za svekolike kranovine izim Krajine vojničke,

o načinu, kako se, od 1. studenoga 1858 počamši, pobirati imadu ne-erarske pristojbe od stojećih, sajamnine itd., zatim privatne cestarine, mostovine, taracovine i skelarine, što ih pravo imadu pobirati razne korporacije, obćine ili ljudi privatni.

Pri pobiranju ne-erarskih pristojbah od stojećih, sajamninak itd., zatim privatnih cestarina, mostovina, taracovina i skelarina, koje po zakonu pobiraju razne korporacije, obćine ili ljudi privatni, imadu se, od 1. studenoga 1858 počamši, odmierivati pristojbe u vrijednosti austrijskoj po ustanovah §§. 5 i 6 previšnjega patenta od 27. travnja 1858 (br. 63 držav. zak. lista).

Pri preračunavanju pristojbah ili stavakah tarifnih, koje se već po naravi svojoj nepobiraju u iznosku jednostavnom, nego u pravilu za više jedinki na jedanput, i kojih dakle nije potrebno izražavati u iznoskih izplatnih, budući da se na njih samo osniva proračunavanje svoje, koja se pobira u svakom pojedinom slučaju, imadu se stavke tarifne ili pristojbene izražavati u desetinah od novčića; i imat će prijašnja pristojba po tablicah redukcionálnih, proglašenih razpisom ministarstva financija od 21. svibnja 1858 (br. 81 držav. zak. lista), proračunati se tako, da se stotnine od novčića, ako $\frac{5}{100}$ ili više, imadu uzeti u račun kao $\frac{1}{10}$ od novčića, inače pako da se imadu izostaviti.

Po tom ima se tarifna stavka od $\frac{1}{4}$ krajcare novca konvencionalnoga = 0.43 novčića, izostavivši $\frac{3}{100}$, pretvoriti u $\frac{1}{10}$ novčića; a tarifna stavka od $\frac{1}{2}$ kr. novca konv. = 0.87, povisivši $\frac{7}{100}$ novčića na čitavu $\frac{1}{10}$, pretvoriti u $\frac{1}{10}$ novčića.

Ako li pri pristojbi, koja se u istinu ima namiriti, izidje u ulomak ili drobij, kojega nije moguće platiti, tad ima se takov ulomak, ako iznosi $\frac{5}{10}$ novčića ili manje, namiriti sa $\frac{1}{2}$ novčića, a ako iznosi $\frac{6}{10}$ novčića ili više, tad čitavim novčićem.

Bar. Bach s. r. Vitez Toggenburg s. r.

Neuredovni dio.

Austrijska carevina.

U Beču 7. listopada. (Svtd.) Ovih danah dobili smo stari jedan rukopis „Žitije sv. Simeona Nemanje i sv. Save“ u četvrtini, pisan na artii od kaludjera dečanskih, koje nam je poslao jedan izpitatelj starinah. Čim je to doznao g. dr. Miklošić, c. k. pridvorni bibliotekar tak je danas ponudio 80 fr. sr. da ga kupi za c. k. pridvornu biblioteku, gdje će zaista i biti dobro sačuvan. Mi smo mu rukopis ustupili po tu cieniu, jerbo kod nas nema kupaca za takve starine, a izdati ga sredstvom štampe, na to se isto veliki novac.

Ako bi kogod želio stare sërbske novce prekupiti imemo do 30 komadah po 6 fr. sr. u svanc.

— Carski ruski poslanik g. Balabin, kojega je dolazak zbog različnih „medjuslučajevah“ do

sad odgodjen bio, imao je prispiet u Beč za cieto 8. listopada.

— Posljednjih danah u Beču preminovši nekadašnji parmanski ministar baron Ward imao je život pun promienah i čudnovatih događajah. Iz poštenoga Yorkshira, engleske Pomoranie, rođen, došao je u službi kneza Liechtensteina u Beč, gdi je kroz četiri godine služio kao lakaj. Zatim mu je bio gospodar vojvoda lukeski, kod kojega je s početke služio kao komorni sluga, poslie toga bio je uzvišen na znamenitu čast nadzornika vojvodskih konjušnicah a kasnie na visoko dostojanstvo ministra vojvodske kuće i financija. Obe posljednje službe opravljao je do godine 1848, kad se je vojvoda odreko prestola. On je zatim postao prvim ministrom parmanskim, radio je kod razpravah, koje su k odricanju Karola II. vodile i zastupao je kod bečkoga dvora njegova nasljednika Karola III. do njegova tragičnoga svëršetka (vojvoda je, kao što je poznato, bio proboden godine 1854.) Kad je sadanja vladarica uzela kormilo u ruke, povuko se je Ward iz državnoga života i otišao je u Austriu, gdje se je bavio poljodielstvu.

Tërst, 13. listopada. Jedno izvješće o prodaji južne državne željeznice akcionarima lombardesko-mletačke željeznice u engleskim listovima razlaže, da bi se dividenda od 12%, koju su ove akcie dosad davale, kod dalje nastavljenih uplatah morala bila umaliti, ako bi lombardesko-mletačka željeznička sistema ostala inokosna. Stopljenjem odstranit će se većom stranom ovaj strah. Čisti dohodak tērščanske linie baš i kod sadašnjega stanja od 1,000,000 l. godišnjega prometa, neuzimajući da bi se isti mogao povećati, bit će po svoj prilici više nego dovoljan, da se dividenda za lombardesko-mletačku dioničku glavnice izplati. Budući da se izvan toga ukupne dalje uplate razdieljuju medju 750,000 akcija sjedinjenih društva i budući da će porezmierno manji godišnji iznosak za tērščansku grupu potreban biti, netreba da uplate tako bërzo sliede jedna za drugom.

Još veće su koristi, kojima se je nadati u buduće. U lombardesko-mletačkoj kraljevini poskočili su dohodci u dvie godine dvostruko a razhodi umalili su se za 35%. Istoj koristi ima se i tērščanska željeznica nadati. Somersingka pruga nije tako stërma kao pruga iz Gonoave u Tarin, kojom upravlja piemonteska vlada sa manje od 50% obërtovnih troškovah. Razlaže se važnost tērščanske luke, koja je u nekoliko godinah postala jednom od najznamenitijih tēr-govačkih lukah Evrope. Ako se uvaži, kako se bërzo razvija Tërst, može se s pravom zaključiti, da će po dovršenju najposlie koncesioniranih željeznica tērščanska linia davati dohodah od 50,000 fran. i prieko od svakoga kilometra, dakle 1 milion l. od svoje vlastite dioničke glavnice (l. 8,750,000).

Svaka pojedina željeznička grupa zajamčena je od carske vlade sa 5%. Akcionari lombardesko-mletačke željeznice imaju se dakle nadati liepim koristima. Podieliti će se medju iste 164,266 novih akcija (to jest jedna nova na 3 stare) i načinjen je predlog da se posljednja za 1. studenoga bivša uročena uplata od 2 l. od akcie uništi. Uslied toga stegnut će se svota uplatah, učinjenih na svaku storu akciu na 8 l. ili 200 for. Za nove akcie izdat će se odmah, čim se ugovor i statuti ratificiraju, privremeni certifikati o 6 l. uplaćenih i 2 l. što se imaju platiti 1. siečnja ili 1. lipnja 1859 uz naknadu od 6 po sto. Na takov način asimilirat će se medju sobom sve stare i nove akcie od 1. siečnja

1859 počamši u svakom obziru, što se dividende tako dođuće kao i sliedeće godine tiče, i certifikati obih zatim izmieniti će se za konačne certifikate novoga sjedinjenoga društva. Vrieme prijavljenja za nove akcie naznačit će se kako valja kasnie.

U promienama novoga društva učinjeni su već ovdie u Tërstu zaključci od većega obsega i po znamenitim kursima. Kažu da je isto i u Parizu učinjeno.

— Danas na godišnji dan preminuća Josipa Ressele obdržavale su se tibe zadušnice u cërкви St. Antonio nuovo.

— Glavni sastanak akcionarah vodozoda nabresinskoga bit će 27. t. m.

— Gospodin Rafael Cusmai naimenovan je austrijskim konzularnim agentom u Manfredonii.

— Pisma sa c. k. fregate „Novare“ od Wosunga kod Šagaja javljaju, da sa naše zemljake osobito priazno dočekali Evropljani naseljeni u Šagaju. Evropeka strana grada, gdje stanuju konzuli i tërgovci, odlikuje se liepim zgradama i baščama. Kineska strana naravno mnogo veća, ali siromašna je i nečista. Gadnu duhu rasprostranjuju, vele, poimence dućani, u kojima se kuvaju i prodavaju kineska jela. Medju mnogobrojnim pozovima, koje je dobio fregatin štab, napominjemo poziv na razdieljivanje nagradah u jednom siemeništu pod upravom društva Isusova.

Sërbia.

„Peštanskom Lojdu“ pišu iz Beograda od 9. listopada, da je ukupno ministarstvo dne 8. listopada podnielo svoju ostavku, jerbo nisu se složiti mogli zbog načina izbiranja. Stopram 9. odlučiti će se, da li će ministri konačno odstupiti. Knez će sva moguća učiniti, da preprieči da se kabinet nerazstavi.

Rusija.

Petrograd u rujnu. (Wien. Ztg.) Njeg. velič. car primio je na svom putu takodje i plemstvo gubernie tverske u provincialnoj glavnoj varoši, izgovorivši mu sliedeće slovo: Moja gospodo! Ja sam vrlo srećan što imam priliku, izjaviti plemstvu tverskom zahvalnost za njegovu odanost i prepravnost, s kojom je onako isto kao i ostale gubernie svagda obće blago pomagalo. To ste Vi zasvičedovali posljednjega rata, kada se je sastavljala narodna vojska, niti sam ja prinčene žrtve zaboravio. Sad vam predlažem jednu stvar, koja je za Mene i za Vas važna — stvar seljakah. Nadam se, da ćete opravdati Moje povjerenje. Vašim izabranim pripada brinuti se za tu važnu stvar. Promislite i presudite zrielo, i tražite sredstva, da uredite nov položaj seljakah koliko se može po položaju miesta, kako da ona shodno načelima izrečenim u Mom ukazu, niti Vama niti onima nemila nebude. Znate kako mi na sèrcu leži Vaše blagostanje, ali se nadam, da će Vam takodje i interesi Vaših seljakah na sèrcu ležati. Uvieren sam dakle da ćete se postarati, da se sve u red dovede bez nepovoljnosti za Vas i za seljake, da se mogu toga radi umiriti, jerbo ćete me i u toj stvari podpomagati. Ako su Vaši poslovi gotovi, onda, će oni prieko odbora, a odatle prieko po-pediteljstva Meni doći na potvrđjenje.

„Ja sam već naredbu naredio, da se dva od Vašeg odbora izabrana člana, pri predstojećoj glavnoj skupštini u Petrogradu i zajedničkom viećanju vërha svih predlogah gubernialnih odborah, tamo nadju. Nije moguće, da se nesažemo u našim dielma, jerbo je naša jedina svërba obće dobro Rusie. Oslanjam se na Vas s punim uvjerenjem, da ćete Moja očekivanja i

Moje povjerenje opravdati — uvjeren sam, „da će te mi pomoći a nećete utišiti Moje namjere.“

Na istom putu izreklo je Nj. veličanstvo plemstvu u Kostromi sljedeće slovo:

Moja gospodo! Gubernija Kostroma stoji historičnim uspomnama blizu Mojoj porodici i Mi ju kao Naš zavičaj smatramo. Usled toga Mi je osobito milo, što se među Vama poslije 20 godina opet nalazim. Tronuo Me je jučerani doček. Zahvaljujem Vam za pripravnost, s kojom ste predusreli Moju želju, da se popravi položaj seljaka. Ovo je pitanje za budućnost Rusije više nego važno i leži Mi jako na srcu. Nadam se, da ćete u ovom pitanju — koje je tako rekuć pitanje života — Moja očekivanja opravdati, jer ćete ona u Mom ukazu izrečena načela udesiti po miestnom položaju, i stvar pomoću božjom bez štete za Vas ili seljaka ka koncu privesti. Da izložite rezultat Vašeg viećanja, dozvoljavam, da izaberete dva deputirca iz Vaše sredine, koji će poslije, kad se ovdje svršše odborni poslovi, u Petrograd ići, da Vaše predloge konačno pregledaju. Nadam se, da ćete Moje povjerenje opravdati. Zahvaljujem Vam opetno, Moja gospodo, za odanost, koju ste u posljednjem ratu pokazali, za Vašu državnu službu i za sve žrtve.

K plemstvu od nižjega Novgoroda reče Nj. veličanstvo sljedeće riječi prilikom posljednjega pohoda glavne provincialne varoši:

Radujem se, Moja gospodo, što Vam mogu lično zahvaliti za domoljublje, kojim se plemstvo nižjega Novgoroda svagda odlikovalo. Gdi je otadžbina zahtjevala, svuda je isto bilo među pèrvima. I prošastoga teškoga rata Vi ste se pèrvi Momu pozivu odazvali, pak ste se pokazali vierni i savjestni. Narodna vojska Vaša bila je jedna od najboljih. A sad Vam opet zahvaljujem, što ste se u stvari seljačkoga popravljanja pèrvi odazvali pozivu Momu. S toga samo želio sam Vas odlikovati i primiti Vaše poslanike generala Šeremetieva i Potemkina. Ja sam im dao nalog, da Vam zahvale i da Vam kažu, šta želim i namjeravam, — nesumnjam, da Vam nisu kazali. Znao, da je Moja svèrha obće blago, a da se u ovoj važnoj stvari izjednače privatni interesi s obćim blagostanjem, to je Vaša stvar. Čujem medjutim sa sažaljenjem, da se među Vama sebična mnijenja pojavljuju. Sebična mnijenja kvare svaku stvar. To je šteta. Manite se toga. Ja se u Vas uzdam, Ja se nadam, da toga više biti neće, pa će obća stvar napredovati. Znam, da ste se iskreno trudili, i da ste već mnogo uradili, — stupajte napried: Danas izlazi rok, koji je bio određen za Vaše poslove. No znajući da su Vaši poslovi nesvršeni, dozvolio sam, da se taj rok do 1. (13.) listopada produlji.

Ali u listopada bit ćete gotovi, Ja o tom nesumnjam — je l' te, Moja gospodo? Ja se oslanjam na Vas, Ja Vam povjeravam, Vi Me nećete prevariti... Put je propisan, neodstupajte od načela, koja su u Mom ukazu izražena, neodstupajte od programa Vama danoga. Vaš posao pregledat će se u glavnom odboru, ali Ja Vam dozvoljavam, da ga predate prieko dva izabrana člana, kojima da povjerite Vaše razsude, koje ćete u onoliko izložiti, u koliko se slažu s obćim dobrom. Moja gospodo radite onako, kako nadjete da je za Vas dobro a drugima da ne bude slo. Pazite na se, ali pazite i na druge. Ja se uzdam u Vas i nadam se, da ćete Moje povjerenje opravdati. Kad ovaj posao savjestno svršite, dat ćete Mi novu svjedočbu Vaše ljubavi i odanosti kao i nekoristoljubiva rada za obće blago, čim se je plemstvo od nižjega Novgoroda svagda odlikovalo... Osjećam se srećnim, što se poslije odsutstva od dvadeset i jedne godine opet medju Vama nalazim.

— Ruska flota u hvalinskom moru povećava se neprestano i brodarstvo na ovim vodama, koje je za rusku trgovinu u Azii veoma važno, razvija se sve više i više. Tečajem ove godine spuštene su u more dva nova parobroda „Astrahan“ sa silom od 120 konjah i „Ural“ sa silom od 100 konjah. „Astrahan“ sagradjen u brodogradionici nižnonovgorodskoj povjeren

je kapetanu pomorskih indjenirah Ivaščencovu kao glavi komisije za izmierenje i opisanje hvalinskoga mora i nacrtanje hidrografične mape ovih voda. Ovo društvo sastojće iz indjenirah i učenih ljudi ima svoje radnje svèršit u pèrvoj jeseni a zatim vratit se u luku astrahanskiju. Već ima nekoliko godina, što rade indjeniri po nalogu vlade, da nacrtaju hidrografičnu mapu hvalinskoga mora. Prošaste godine obustavljeno je bilo izvedenje ove namjere time, što je 14. rujna imenovane godine utonuo parobrod „Huba“, na kojem je bila hidrografična ekspedicio. No ovakova mapa neobudno je potrebna za dalje promicanje brodarstva. Rusia se bavi neprestano ideom, da se posluži svimkolikim hvalinskim morem i aralskim jezerom i da razvojem svoje pomorske sile na ovim velikim zemaljskim jezerima, u koja utiču velike rijeke, rasprostrani svoju trgovinu. Ova dva mora sačinjavaju s riekama utičućim u ista kod rastućega brodarstva najudobnije vodene puteve od Moskve počemši do unutarnjosti Azije i do granicah Indie tako za trgovinu kao i za bojno pomorstvo. Već sada prenašaju se većom stranom na vodi i po hvalinskom moru sve potrebe za vojsku s one strane Kavkaza. Englezi naznačuju dva glavna puta, koji od granice ruske vode u njihova posjedovanja: pèrvi vodi od aralskoga jezera prema Kivi uzduž staroga Oxusa (Amu-Darja) prieko Balka, Huluma i Bamiana, zatim prieko bèrdah Hindokuša u Kabul i Pasaver; drugi od Astrabada (luke hvalinskoga mora) prieko Mešeda u Herad. Premda je na pèrvom putu Aleksander veliki macedonski vodio svoju vojsku, ipak ima isti najviše poteškoćah. Naproti Astrabad-heradska linia mnogo je udobnija. Ostavljajući sa strane Kabul dolazi se u Kandahar, od Kandahara vodi prometni put u Indus. No afganistanski trgovci vole ići putem prieko bèrda Halaria uzduž Gamal-rieke. Vrieme za prolaz vojske od hvalinskoga mora do Indusa, kud je išla vojska Aleksandra velikoga, računa se na pet nedjeljah. Ovaj put je udoban i obiskerbljen vodom. Od hvalinskoga mora u Balk može se doći najdulje za 22 dana kroz prediele pune vode. Na ovom celom putu moći se je nadati pomoći od tatarskih plemenah, koja ovdje stanuju i koja zbog vlastite koristi nesamo da ne bi obustavljali vojsku, već bi za celo inostrancima nabavljali i marvu i kola. Od Balka u Dželalabad ima samo 12 danah hoda; ova je varoš takodjer na jednoj rieci, koja utiče u Indus i skopčana je drumom sa Pešaverom. Ovaj posljednji put jest kod sadašnjih okolnostih u Azii najprobitačniji za Rusiu a posljednja se je već i postarala za udobni prolaz kroz taj prediel na svim točkama istoga.

Francuska.

Pariz, 12. listopada. Car i carica došli su pod uzhitnim klicanjem u Rheims. Poglavarstvo obćine i nadbiskup govorili su o povlastici miromazanja kraljeva, koju posjeduje Rheims. „Moniteur“ veli tom prigodom: „Napoleonova dinastija nosi od dulje vremena neotaru pòsvetu, a ta je plemenita kèrv prolita na bojnim poljanama.

— „Moniteur“ oprovèrgava viest, da su na dopustu nalazeći se oficiri i soldati dobili zapoviest, da se vrte k svojim regimentama.

Velika Britanija i Iraka.

„Times“ nada se da će se razmirica medju Francuskom i Portugalskom izravnat priateljskim posredovanjem.

Bèrzojavne i najnovije viesti.

Carigrad, 9. listopada. Čarnogorska mapa dogotovljena je i već predložena; dotični posao riešit će se po svoj prilici u dojdjućoj konferenciji. Lord Stratford posietio je i Šeik-ul-Islama. Odsieci za pravosuđe i redarstvo jako su reducirani. Sawfet efendija, komisar u podunavskim kneževinama, naimenovan je članom tansimatskoga vieća. Postavljena je komisija za preustrojenje sultanove liekarske škole. Pruska naseobina dala je pl. gospodinu Wildenbruchu oprostni obied. Jedan parobrod otišo je s gradivom za bèrzojav, koji se ima podići me-

dju Barom i Kotorom. Omer efendia, nadzornik turskih bèrzojavah došo je u Skadar i upravlja ondašnjim radnjama. Vesti iz Bara tuže se na nova rasbojničtva. Potres počinio je u Sofii veliku štetu.

Atina 9. listopada. Kod obćinskih izborah u Kalamati mnogi su jako ranjeni bili.

Javlja ju iz Napulja od 9. listopada. Imenovan Nj. kr. visosti vojvode od Kalabrie bio je svečano svetkovan. — Isti dan bile su četiri bèrzojavne štacie posvećene i to u Foggii, Bovini, Karletti i Sv. Agati. Vlada zabavlja se planom za naseljenje pustih predieljah u kraljevini.

Odgovorni urednik. Dr. Demeter.

SLUŽBENI LIST.

Nr. 10571-1858 (DS-84)

3-1

Konkurs-Kundmachung.

Zur Besetzung einer bei dem k. k. gemischten Bezirksamte Gross-Gorica erledigten Kanzellisten-Stelle mit dem Gehalte jährlicher 350 fl. und dem Vorrückungsrechte in die höhere Gehaltsstufe von 400 fl. wird hiemit der Konkurs ausgeschrieben.

Diejenigen, welche sich um diese Stelle zu bewerben gedenken, haben ihre mit den Nachweisungen über das Lebensalter, die zurückgelegten Studien, praktische Befähigung, politische Haltung, bisherige Dienstleistung und vollkommene Kenntniss der deutschen und kroatischen oder einer südslavischen Sprache belegten Gesuche und zwar, wenn sie bereits im öffentlichen Dienste stehen, im Wege ihrer Amtsvorstellung, sonst aber im Wege ihrer unmittelbar vorgesetzten Behörde (die k. k. Militärs mit Beachtung der hohen k. k. Kriegsministerial-Verordnung vom 31. Dezember 1852) binnen 4 Wochen vom Tage der dritten Einschaltung der gegenwärtigen Konkurs-Ausschreibung in der Agramer deutschen Zeitung gerechnet, bei dem k. k. Bezirksamte Gross-Gorica einzusenden, und darin auch anzuführen, ob und in welchem Grade sie zu den Beamten des gedachten k. k. Bezirksamtes verwandt oder verschwägert sind.

K. k. Comitats-Behörde

Agram am 12. Oktober 1858.

Nr. 10896 (Izv.-267)

3-1

Concurs-Kundmachung.

Bei dem k. k. Bezirksamte in Krapina ist die Bezirksamts Aktuarstelle mit dem Gehalte von 400 Gulden CMz. in Erledigung gekommen.

Bewerber um diese Stelle, haben ihre mit den entsprechenden Dokumenten belegten Gesuche, wenn sie im öffentlichen Dienste stehen, im Wege ihrer Amtsvorstellung, sonst aber im Wege ihrer betreffenden politischen Behörde, welche sich über ihr moralisches und politisches Verhalten auszusprechen hat, binnen 4 Wochen vom Tage der dritten Einschaltung dieses Ediktes in die Wiener Zeitung an gerechnet, bei der gefertigten Comitatsbehörde zu überreichen und darin nachzuweisen:

1. ihren Namen, Geburtsort, Alter, Religion und Stand;
2. die mit gutem Erfolge zurückgelegten juristisch-politischen Studien und ihre sonstige Befähigung;
3. die Kenntniss der deutschen und der Landes- oder einer ihr verwandten slavischen Sprache;
4. die bisherige Dienstleistung oder sonstige Beschäftigung nebst tadellosem Vorleben, endlich
5. ob und in welchem Grade sie mit welchem der hierländigen k. k. Bezirksbeamten verwandt oder verschwägert sind.

K. k. Comitatsbehörde

Warasdin am 13. Oktober 1858.

Für den k. k. Comitats-Vorstand
Car.

Nr. 10630-1865 (Izv.-264)

1-1

Avviso di Concorso.

Presso l' I. R. Ufficio Centrale di Porto a Sanità Marittima in Segna si è reso vacante il posto di Nocchiere di porto cui va congiunto il soldo di Annui fiorini Due-Centocinquanta (250 f) nonchè il godimento della montura in Natura.

Non essendosi presentati dopo l' ultimo avviso di concorso idonei competenti al detto posto viene riaperto il concorso coll' avvertimento, che i concorrenti dovranno presentare fino al 20. Ottobre m. c. le loro Suppliche debitamente corredate all' I. R. Ispettore Marittimo in Segna pel tramite della preposta Autorità quale vi aggiungerà la rispettiva tabella di qualificazione del petente.

Il leggere e lo scrivere in lingua italiana è requisito necessario per poter cuoprire il posto di cui si tratta.

Si aggiunge che suppliche le quali verranno presentate dopo Spirato il suindicato termine non si prendono in considerazione.

Dall' I. R. Governo Centrale Marittimo
Trieste 2. Ottobre 1858.

Carsko-kr.

službene

NARODNE

NOVINE.

Novine ove izlaze svaki dan izuzimajući nedjelje i praznike na čitavom listu. — Polugodišnja pred-plata je za domaće u novinarici 4 for. srebra. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom posiljati, 6 for. sr. —

Za službene oglase opredijeljena je uvrstbina: 4 kr. sr. od linije za prvi put; a zatim za svaki put 2 kr. sr. — Za druge oglase ili posebne članke plaća se do 10 linija 20 kr. sr., dalje pak od svake pojedine li je 4 kr. sr.

Uredovni dio.

Cesarski patent od 29. rujna 1858, kriepostan za svukoliku cesarevinu, kojim se izdaje i od 1. studenoga 1858 počamši u život uvodi nov zakon o popunjivanju vojske (novaćenju).

Mi Franjo Josip Prvi, po božjoj milosti cesar austrijski; kralj ugarski i češki, kralj lombardeski i mletački, dalmatinski, hrvatski, slavonski, galicijski, vladimirski i ilirski; kralj jerasolimski itd.; arkivojvoda austrijski; veliki vojvoda toskanski i krakovski; vojvoda lorenski, solnogradski, štejski, koruški, kranjski i bukovinski; veliki knez erdeljski, markgrof moravski, vojvoda gornjo- i doljno-slezki, modenski, parmanski, piacentinski i gvastalski, osvijećimski i zatorski, furlanski, dubrovački i zatarski; pokneženi grof habzburški, tirolski, kiburški, gorički i gradiški; knez trientski i brikenski; markgrof gornjo- i doljno-lužički i istrijski; grof hohenembski; feldkirchski, bregenski, sonnenberški, itd.; gospodar od Tërsta, Kotora i slovenskoga Kraja, veliki vojvoda Vojvodovine sèrbske itd. itd.

Da se popunjivanje vojske jednako uredi za svukoliku cesarevinu, obnašli smo, saslušav Naše ministre i čuvši vjeće Naše državno, odobrili priklonjeni zakon o popunjivanju vojske (iliti o novaćenju), i naredjujemo, dokidajući svekolike, u tom obziru dosada postojeće zakone i propise, da od 1. studenoga 1858 ovaj zakon u život stupiti imade u svoj cesarevini.

Da bi se pri tom uzavala i obiteljska razmjerja onih, koji su po propisih postojavih dosada, oprošteni bili od službe vojničke, nego koji nisu već oprošteni po zakonu ovom: voljati sme dopustiti, da takovi, dužnosti vojničkoj podvrženi ljudi, oprost došadnji i pri krieposti novoga ovoga zakona uživaju u slučaju, ako su se prije dana, kojega se zakon ovi proglasi, oženili, i ako skèrbiti imadu za uzdržavanje svoje žene ili dieteta; nego zahtieva se od njih, da dokažu, da su u obće zadovoljili onim uvjetom, od kojih je po dasadanjih propisih zavisilo, da se komu priznade naslov oprostni.

Naš ministar unutarnjih djela ima u suglasju s Našim vrhovnim zapovjedništvom vojske izdati odredbe, potrebite, da se izvrši zakon ovi.

Dato u kastelu Našem u Laxenburgu na dvadeset i deveti dan mjeseca Rujna, godine hiljadu osam sto i petdeset i osme, vladanja Našega godine desete.

Franjo Josip s. r. (M.P.)

[Grof Buol-Schauenstein s. r. Bar. Bach s. r.

Grof Grünne fml. i gjenaral-adjutant s. r.

Po previšnjjoj zapoviedi:

Car. Ranssonet s. r.

Zakon

Poglavje prvo.

Propisi obćeniti.

§. 1. Popunjivat će se vojska:

- onimi pitomci, koji se u vojsku uvrštivali budu iz vojničkih obrazovaništa;
- onimi, koji od svoje volje stanu u vojsku;
- onimi, koji stavljeni budu po redu dobnih razredah i žrtiba;
- onimi, koji stavljeni budu ureda radi (§§. 44, 45, 46);
- onimi, koji dužnost službeni, jurve navršenu, od svoje volje opet ponovu.

§. 2. Od onoga, ko će da stane u vojsku, islekoje se:

- da je državljanin austrijski;

- da imade duševnu i tjelesnu sposobnost, potrebitu za obavljanje službe u vojsci, imenito da je visok barem šestdeset palacah bečkih za prvi i za drugi dobní razred i barem šestdeset i jedan palac za višje razrede dobní; mornari i zanatnici broderski primat će se u cesarsku marinu bez obzira na višinu tjelesnu;

- da mu ima barem punih petnaest a najmanje trideset i šest godina; memkom, koji su jurve služili u vojsci, dopušteno će biti još i sa četrdeset godina, da iznova opet stanu u vojsku.

Inozemci moći će samo s previšnjjom dozvolom i samo uz dužnosti, propisane za domaće, primiti se u službu vojničku, ako u prošnji, podnešenoj vrhovnomu zapovjedništvu vojske, odnosno vrhovnomu zapovjedništvu marine, dokažu, da su dobili bezuvjetno dopuštenje od svoje vlade.

§. 3. Obćenita je dužnost, služiti u vojsci. Dužnost ova počima prvi dan siečnja mjeseca one godine, koja nastaje po navršenoj dvadesetj godini života i traje sedam godina. Oprostu od služenja u vojsci imade miesta samo u slučajevih, naznačenih u IV. poglavju ovoga zakona.

§. 4. Stavljat će se momci i time popunjivati vojska svake godine mjeseca voljače, ožujka i travnja.

§. 5. Broj momčadi, što ga za popunu vojske dati mora svaki kotar vojnoprimitni, ima se podmiriti sasvime i u pravilu iz prvoga a zatim iz drugoga dobnoga razreda i tek, u koliko neobhodno bude potrebno, uzimajući postupno u pomoć i višje razrede dobní.

Pri običnom popunjivanju vojske neima se ići preko petoga dobnoga razreda! izuzima se slučaj niže navedeni.

Momčad, za popunu vojske namijenjena, ima se, istina, svagda razdijeliti po broju ukupnoga stanovništva, nego ujedno uzamši u obzir i to, koliko, kao što je u više prigodah posviedočeno, isto stanovništvo dati može momakah; i ako kotar vojnoprimitni nebi kadar bio momčadi, koja nanj pripada, iztierati iz prvih pet razredah dobnih, imat će se, što fali, razdijeliti na ostale vojnoprimitne kotare, koji su u istom kotaru popunjenom.

Ako pet prvih dobnih razredah nadostaje, moći će se, kao što potriebe iziskivala bude, u pomoć uzeti i šesti a napokon i sedmi razred dobní.

S toga valja pozvati, da se stave, svagda toliko dobnih razredah, koliko će ih po svoj prilici bit potriebnih, da se iz njih podmiri momčad, koja se iziskuje za popunu.

Svakoj vèrsti vojske i svakoj četi imat će se momci, za nju najprikladniji, odpraviti iz kotara popunitbenoga; a uvažavat će se pri tom, koliko bude moguće, želja, koju izjave momci, za vojsku odredjeni.

§. 6. Dužnost, služiti u vojsci, počima od dana, kojega se momak zakune na bejnu zastavu, a traje osam godina (§. 42); po navršenoj osam godina imat će momak zadovoljiti samo još dužnosti pričuvnoj (rezervnoj), ustanovljenoj u statutu o pričavi od 31. sèrpnja 1852.

§. 7. Dozvola za putovanje, koje bi trajalo preko vremena, kojega će se početi novaćenje (§. 4), moći će momku novaćenju podvrženomu, ko je još u prvom ili drugom dobnom razredu ili ko bi za putovanja svoga prešao u prvi dobní razred — izim gdje posviedočeno bude, da je putovanje neobhodno

potrebno — dati politička vlast samo onda, ako je momak za službu vojničku očito nesposoban ili ako je od iste službe ureda radi oprošten (§. 26), ili ako ga je koja vojnoprimitna komisija jurve obnašla, da je za službu vojničku za uvijek nesposoban.

Ako će takov momak da putuje po ovomstvu, a nije moguće stegnati mu putnu dozvolu na stanovito mjesto, tad će mu se putovanje dozvoliti samo pod uvjetom, ako se obveže, da će za sve vrijeme, dok trajalo bude novaćenje, t. j. od časa, kako se novaćenje počme, pak neprestano, dokle god se nesvrši (§. 4), izvištivati o svom boravištu načelnika one obćine, u koju pri novaćenju spada.

Ako momak, novaćenju podvrženi, spada već u višje dobní razrede, tad će se propisi ovoga paragrafa imat uvažavati samo u slučaju, ako je dobní razred istoga momka jurve zezvan bio za dojdúće novaćenje (§. 5.)

§. 8. Koi od službe vojničke nije zakonito oprošten, ili nije službu vojničku očividno (§. 26) ili po sudu vojnoprimitne koje komisije za svagda sposoban, nesmije se ženiti, dok neizidje iz drugoga dobnoga razreda.

U slučaju, ako postoje okolnosti, osobito važne i obzira dostojne, može iznimice dozvoliti ženitbu političko načelstvo zemaljsko; nego dozvola takova neriešava momka, dok je u prvom i drugom dobnom razredu, od dužnosti, da se podvèrgne novaćenju.

§. 9. Tko momke, ko je u sasvenih dobnih razredih (§. 5), imade na konaku iliti stanu, držan je uz posljednji tjedan, prije nego što će se početi novaćenje, prijaviti ga načelniku obćine; a tko takovoga momka primi na stan za samoga novaćenja, ima ga prijaviti za 24 ure.

Načelniku obćinskome nalaže se dužnost, da prijave takove odmah dostavi do znanja predpostavljenoj vlasti političkoj.

(Dalje će sliedit.)

Neuredovni dio.

Austrijska carevina.

Zagreb dne 18. t. m. Jučer držala je Nj. preuzoritost naš visokočasni kardinal nadbiskup kanoničku vizitaciju ovogradske župe sv. Marka svećanim načinom. Visokočasni naš vrhovni pastir doveo se je ob 8. uri predpodne u svećanim karucama do kapelice u kipnoj ulici, gdi je od dotičnoga duhovništva i činovništva, kao i školske mladeži, zatim svih cehovah i pobožne množine smièrno dočekan i od onud pod zvonjenjem svih zvonah prošeciom svećano odpræen bio u župnu cèrkvu svetoga Marka, gdi je poslie svećane službe božje vizitacija preduzeta bila, koja je do 12^{3/4} sata trajala. Nj. uzoritost pozdravio je latinskim govorom prećastni g. opat i župnik sv. Marka. Cèrkva bila je dubkom napunjena pobožnom množinom a i po ulicama, kad je išla prošecia, osobito pako na piasci pred cèrkvom sv. Marka, za vizitacije, bilo je neobično mnogo svieta sakupljeno, komu se je očito vidilo da osieća važnost toga svetoga čina.

— Nj. preuzvišenost s. k. fml. i banov namiestnik gospodin Šokčević došao je 10. t. m. po 2. uri poslie podne u Osiek u najboljem zdravlju i odseo je u kući barona Prandaua. U večer postetila je Nj. preuzvišenost ondašnje ponovljeno kazalište a po 10. uri izvelo je društvo prijateljah pievanja pred njegovim stanom razne pjesme. Dne 11. vještala se je u vatri posada pred Nj. preuzvišenostju, kojoj produkciji

prisustvovala je i Nj. jasnost knez Lippe; ostalo vrijeme svojega bavljenja u ovom gradu posvetila je Nj. preuzvišenost razgledanju vojničkih zavodah, zatim više uredovah, kao i uzah. Dne 12. nastavila je Nj. preuzvišenost prije broda dalje svoj službeni put.

— Polag „Presse“ kupilo je društvo jugoautrijsko-talijanskih željeznica bečko-tiršćansku, veronesko-bocensku i inspruško-bavarsku željeznicu s predhodnim radnjama za željeznica od Zidanoga mosta u Sisek za 175 milijuna franaka (70 milijuna forinti). Družava jamči društvu 5 $\frac{1}{2}$ % postotka za ukupni imetak, koji se ima upotrebiti na taj posao.

— Nj. c. visost carević nalazi se svejednako u tako povoljnom zdravlju, da je Nj. veličanstvo udova kraljica saksone, koja je na svojem putovanju posjetila i Šenbrun, gdje se carević nalazi, bila uzhićena vrhu sretnog uspijevanja malenoga cesarevića.

— Nj. c. visost gospođa nadvojvodinja Hildegarda vratila se je opet iz Bruka, kamo je Nj. visost otišla, da se oprosti sa svojim bratom, Nj. veličanstvom kraljem grčkim Otonom, opet u Weilburg kod Badena.

— Iz Praga javljaju, da će na svečanost, kojom će se dne 10. studenoga t. g. tamo odkriti spomenik Radetskoga, doći Nj. c. k. apostolsko veličanstvo, više članovah najviše carske kuće i mnogi generali, koji su u Italiji pod Radetzkim vojevali. Dne 8. listopada bilo je rodpunoma i sretno dovršeno osobljenje ovoga spomenika.

Srbija.

Iz Beograda pišu, da je knez primio ostavku ministarstva i da se je 12. listopada imalo sastaviti novo ministarstvo. Za isto su naznačeni: Filip Kristić, Jeremija Stanojević, Majstorović i Aleksa Nenadović (rod kneginje.) I to se govori, da knez želi, da ostane Garašanin predstavnik, no ovaj neće da primi toga a i nemože prema svojoj stranki. Po ustavu unići će izstupivši ministri u savjet (senat), koji sastoji iz 17 savjetnikah (senatara); 9 od istih pripadaju kneževim stranki, a 8 naproti narodnoj ili opoziciji, koja posljednja stupljenjem ministarstava u savjet narasla je za 4 glasa i usljed toga ima sada raspolagati vrhu 12 glasovah. Većina narodne stranke ili opozicije time je daleko osigurana i može svaki ministarski predlog zabaciti. To je bio glavni uzrok zašto je narodno ili opoziciono ministarstvo podnijelo svoju ostavku. No ova uspijeva manje ne može se ipak smatrati kao pobjeda narodne stranke, jer baš sada se je bojat svakojekih poteškoćah, jer s jedne strane mogla bi vlada pokušati da izvede državni udar a s druge strane moglo bi ustati narod. Državni udar moglo bi u tom sastojati, da knez izstupivši ministre penzionira i da im tako nedopusti stupiti opet u savjet, već da ispražnjena time mjesta popuni svojom strankom. Čuje se da francuski konsulat javne radi za skupštinu; ako se tomu glasu vjerovat može, otvorit će se na skoro u Srbiji široko polje spletkah i zamršajima.

Talijanska.

„Köln. Ztg.“ pišu iz Rima od 5. t. m., da je general Gojon odmah onaj dan, kad se je vratio u Francusku, primio papinski oficirski zbor, koji je došao pozdraviti ga dobrodošlicom, i u razgovoru izrazio je svoje sažaljenje u obziru u posljednje vrijeme opet ponovljenih svadja zbivših se među vojnicima i kazao je, da se nada, da će njegova pribitnost, neobično mnogo tomu doprinijeti, da se opet povratu prijašnje dobro drugarstvo.

Francuska.

Jedan belgijski list donosi tekst jedne okružne pošiljke, koju je, veli, carski francuski ministar izvanjskih poslova pod 20. kolovoza u obziru konvencije od 19. l. m. upravio na diplomatske agente u inostranstvu i jamči za istinitost iste. Svrha pošiljke bile bi dakle polag toga ta, da se poslanici Francuske kod inostranih dvorovah stave u položaj, da usmognu izpraviti krive vesti i presude, koje bi se u

obziru organizacije podunavskih kneževinah u njihovoj blizini mogle pojaviti. Usljed toga napominje grof Valevski u svojoj pošiljki opet, da se je francuska vlada sa potpunom uniu obih kneževinah pod „inostranim“ knezom izrazila, koji bi sa sultanom imao stajati u savezu posredstvom kopče vjerhovnoga gospodarstva. On uvjerava, da se osvjedočenje vlade u tom obziru nije promijenilo ni dan danas. Različno mišljenje drugih vladah a poimence suzerenoga dvora naložila je Francuskoj dužnost potražiti sredstva, da ove razne težnje sjedini, koliko je više moguće, s interesom kneževinah. Na takov način nastala je konvencija od 19. kolovoza. Ona daje kneževinama ime, kojim se odobrava načelo unie, dočim ustanove o konstituciji i zakonotvorstvu sačinjavaju činom pravu uniu. Dočim grof Valevski tako karakterizira konvenciju od 19. kolovoza, misli, kao što dalje kaže, da bi samo nepotpuno razložio njezino pravo bitje, ako nebi dodao, da su načela od godine 1789., koja su temelj francuskoga privatnoga i javnoga prava, polag svojih temeljnih črtah sada uvedena i u organizaciju podunavskih kneževinah. „Dočim se je“ — zaglavljuje pošiljka — „careva vlada tradila, ova načela uživotvorit i na takav način moldavsko-vlaškom narodu dati političke uredbe, koje se može biti čine slobodnije, nego što se slaže sa stupnjem njegove civilizacije i njegove čudorednosti, nije toga učinila slijedeći nikakvih abstraktnih teorijah. No budući da je znala, da je zemlja, o čijoj se je organizaciji radilo, već više stoljetjah plien kako mnogobrojnih, tako ukorijenelih zloporabah i neredah u upravi, morala je potražiti lijek, i u pomanjkanju muževah, kojih moralna uglednost dostatna bi bila za izpunjenje takove zadace, nije joj se činilo moguće ovaj lijek naći u ičem drugom, nego u strogoj i shodnoj kontroli, koje izvršenje bilo je poviereno jednom izabranom zboru.“

Moramo priznati, dodaje službeni bečki list priobćujući ovaj članak, da, ako je isto, što bi nam dalo povoda da dvojimo o istinitosti toga spisa, to je za cijelo ovaj njegov svršetak. Naravno morala je ova pošiljka sudeći polag datakah u velikoj hitnji sastavljena biti.

Turska.

— Redovi, koje visoka porta daje, bit će po naredbi novoj, vlastitost onoga, koji ih dobije, i po tome dekoracije Medžidi-reda poslije smrti imaoćeve neće se više vraćati.

Rusija.

— Šamilov sin, Džemal Edin, onaj isti, koga su Rusi kao diete uhvatili bili i koji je stopram pred dvie godine izmijenjen bio sa kneginju Čavdžamadževu, umro je lieto od suve plućne nemoći.

Njemačka.

— „Oesterr. Ztg.“ piše: Promjena vlade u Pruskoj dogodila se od prve važnosti i u svakom obziru sposoban, da sve političke krugove živahno sabavlja. Nećemo da se upuštamo u razna zaključivanja i gatanja: negledeći na to, da sva budućnost počiva u božjoj ruci, sadašnji čas pun je nekog ozbiljnog očekivanja i dočim je izraz iskrenoga, pouzdanog osjećanja ovdie uprav na mjestu, nebi bilo u tom vremenu i u toj prigodi u redu igrati se kojekakvim gatanjima. Ograničujemo se dakle na prijazno pozdravljanje novoga reda u Pruskoj i našim najboljim željama dodajemo nadu, da će isti uspješno biti za savezno prijateljstvo jedne i druge njemačke velike sile, kao i za interes ukupne njemačke stvari.

„Constitutionel“ posvećuje rješenju, koje je u obziru pitanja o vladarstvu u Prusiji učinjeno, duži članak. On se nada, što se unutarje politike Prusie tiče, da će princ vladar nastaviti preustrojivanje, koje je Friderik Vilhelm započeo, a što se tiče izvanjske politike, priznaje, da mu još nije priobćen program princa vladara; ali, kaže, iz više stvari može se zaključiti, da će Nj. kr. visost, priljubiti ona mudra i umierena načela, na kojima počiva zapadna politika. Još nije zaboravljeno, kako se je vladao sa istočnoga rata i Evropa može s

radostju odobriti, da je vladarstvo pripalo knezu, koji je dosad samo pokazao, nakoliko nastoji, podupirati interes mira i pridružiti se naprima sa napredovanjem civilizacije.

Portugallja.

— Polag jedne bérzojavne vesti iz Pariza potvrđuje se izravnanje portugalske razmirice.

Bérzojavne i najnovije vesti

Pišu iz Pariza od 14. t. m.: Pri ovom dvoru udostoviereni portugalski poslanik baron de Peiva, koji od nekog vremena izbiva od ovdie, opet se očekuje ovdie, on će zatim otići u Lisbonu da bude glavom pri poslu pomirenja u obziru ozbiljne razmirice nastavje među Francuskom i njegovom zemljom. Da trgovački poslovi ovdie mnogo bolje idu nego prije, dokazuje to, što listnaca banke raste a osobito što se povećavaju i željeznički dohodi, o čemu neće financijski listovi propust da dođuće nedjelje donesu obširna svakako špekulante ohrabrujuća izvješća.

Turin 16. Današnji „Gazzetta piemontese“ javlja da će dvor 15. današ nositi čerčinu za pokojnu prejasnu nadvojvodinju Margareta.

Javljaju iz Genove od 11. t. m.: Ovdie izlazeći list „Il Catolico“ izišo je čerčinom kvierom zbog toga, što je ovdie svečano osvećena bila jedna valdenska crkva. On to obrazlaže slijedećim riječima: „Naša vladajuća gospoda, obuzeta od smiješnoga straha pred svećenskim uplivom, od janseanističkoga gnjeva proti papinskoj vladi i od lude nade, da Italiju zadobiju za sebe, laškajući strastima niekih malobrojnih zavedenih sinovah domovine, uvadaju kod nas ovo najkornije od svih razkolništva. List, koji se time ponosi, što nosi ime „katoličkoga lista“ nemože danas inače izići nego li sa znamenjem žalosti. Ovu žalost, mi smo o tom osvjedočeni, diele sva braća naše viere, mi smo sigurni, da će to učiniti i oni, koji sada prevareni i zavedeni može biti pleskaju novom pojavu i neznaju, kakovu nesreću krije u svojem krilu.“

Današnja „Unione“ javlja iz Turina, da je statua Karla Alberta, nalazeća se na stubama zgrade senatske, od nepoznate ruke oštećena; goli kraljev mač razbijen je na četiri komada.

Odgovorni urednik, Dr. Demeter.

SLUŽBENI LIST.

Nr. 16570 (VI. 73)

3—1

Konkurs-Verlautbarung.

Zufolge Erlasses des hohen k. k. Ministeriums für Cultus und Unterricht vom 24. August l. J. Z. 13836 wird für die am Laibacher Obergymnasium erledigten zwei Lehrstellen für lateinische und griechische Sprache, mit deren jeder ein Gehalt von jährlichen 900 fl. CMz. mit dem Rechte der Vorrückung in die höhere Gehaltsstufe von 1000 fl. CMz. und mit dem Anspruche auf Verleihung von Dezenalzulagen mit je 100 fl. verbunden ist, ein neuerlicher Konkurs bis 30. Dezember 1858 ausgeschrieben.

Die Bewerber um diesen Lehrposten, haben ihre dokumentirten Gesuche mit der Nachweisung über Alter, Religion, Moralität, Stand, Sprachkenntnisse, erworbene Lehrbefähigung und bisherige Dienstleistung und zwar, wenn sie bereits in einem öffentlichen Dienste stehen, mittelst ihrer vorgesetzten Behörde, sonst aber im Wege ihrer politischen Landesstelle bei dieser k. k. Landesregierung zu überreichen. Von der k. k. Landesregierung für Krain Laibach am 28. September 1858.

Nr. 2954-1858 (Izv.—266)

3—1

Exekutive-Lizitation.

Von dem k. k. Bezirksamte Krapina wird hie-mit bekannt gemacht, dass am 25. d. M. Vormittags um 9 Uhr auf dem, dem Herrn Sigmund Grafen von Vojsky gehörigen Gute zu Zabok 200 Metzen Kukurutz und zwei dreijährige Pferde, Nachmittag um 3 Uhr auf dem Gute zu Bračak des Herrn Carl v. Cengel 100 österr. Eimer Weinmost und 20 Metzen Kukurutz, dann am 26. d. M. Vormittags um 9 Uhr zu sv. Kriz 600 Metzen Kukurutz und 150 Metzen Weitzen gegen gleich bare Bezahlung öffentlich veräußert werden.

Wozu die Kauftustigen zur zahlreichen Erscheinung hiemit eingeladen werden.

K. k. Bezirksamt

Krapina am 14. Oktober 1858.

Der k. k. Bezirks-Vorsteher
Smanz.

Carsko-kr.

službene

NARODNE

NOVINE.

Novine ove izlaze svaki dan izuzeći nedjelje i praznike na čitavom listu. — Polugodišnja predplata je za domaće u novinarici 4 for. srebra. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom pošiljati, 6 for. sr. —

Za službene oglase opredijeljena je uvrstbina: 4 kr. sr. od linije za prvi put; a zatim za svaki put 2 kr. sr. — Za druge oglase ili posebne članke plaća se do 10 linija 20 kr. sr., dalje pak od svake pojedine li 4 kr. sr.

Uredovni dio.

Oglas

c. k. hrvatsko-slavonskoga miestodržstva, u obziru predprežnih naknada ustasovljenih od c. k. ministarstva unutarnjih poslova u novoj austrijskoj vrednoti.

Visoko c. k. ministarstvo unutarnjih poslova našlo je odnosno na raspis od 29. srpnja 1855. br. 13,393, obznajeni ovom miestnom okružnicom od 22. rujna 1855 br. 13,066 i u zemaljskom i vladnom listu od god. 1855 II. razd. IX. kom. br. 19 u obziru naknada sa predprege uobće i na raspis od 14. travnja 1856 br. 7277, obznajeni miestodržstvenom naredbom od 23. travnja 1856 br. 7002 i u zemaljskom i vladnom listu iz god. 1856. II. razd. IV. kom. br. 13 u obziru naknade za predprežna čekajuća kola kod mapiranja narediti, da se za goreznačene nabave predprega ima naknada od 1. studenoga t. g. počamši u austrijskoj vrednoti namirivat kao što sliedi i to:

a) za jednu predpregu I kategorije miesto 30 kr. konv. novca sa petdeset i dvie i pol novčica a za jednu predpregu II. kategorije miesto 1 for. konv. novca sa jednom forintom pet novčica austrijske vrednote,

b) za jedna čekajuća kola i to za jedan cieti dan miesto 3 for. konv. novca sa tri forinte petnaest novčica, a za po dana miesto 1 for. 48 kr. konv. novca sa jednom forintom osamdeset i devet novčica austrijske vrednote.

Ova visoka ministerialna ustanova dostavlja se time do obćega znanja.

Od c. k. hrvatsko-slavonskoga miestodržstva. U Zagrebu dne 13. listopada 1858.

Cesarski patent od 29. rujna 1858, kojim se izdaje i od 1. studenoga 1858 počamši u život uvodi nov zakon o popunjivanju vojske (novačenju).

(Nadalje.)

Poglavje drugo.

O uvjeršivanju pitomaca iz obrazovaništah vojničkih.

§. 10. Pitomce, koji izlaze iz vojničkih obrazovaništah, uvjeršivat će u vojsku vlasti vojničke po osobitih propisih, koji postoje o tom.

Poglavje tretje.

O dobrovoljcih.

§. 11. Dobrovoljcu, t. j. onomu, koji od svoje volje stane u vojnike, dopušta se, da može odabrat si četu, u kojoj želi služiti, nego da kako pod uvjetom, ako je za nju sposoban.

§. 12. Onim, novačenju podvrženim, koji su jurve žriebom odredjeni za službu vojničku, nedopušta se, da uz vrijeme, dok traje rok novačenja, stati mogu kao dobrovoljci u vojnike.

Poglavje četvërto.

Oprost od dužnosti služenja u vojsci.

§. 13. Oprošten je od dužnosti služenja u vojsci:

1. Jedinac u otca, komu ima 70 godina, ili u matere obudovljene;
2. po smerti otca i matere jedini unuk diera, komu ima 70 godina, ili babe obudovljene;
3. jedini brat sestarah, kojim su umërli i otac i majka;

Nego pravo na oprost od službe vojničke imade samo onaj jedini sin, unuk ili brat, koji je

- a) zakonit i pravi, i
- b) koji treba da je kod kuće i u obitelji, da brani svoje roditelje, diera ili babu ili se-

stre svoje; i uživat će oprost taj, dok zadovoljivao bude dužnosti ovoj.

S dobom od 70 godina usporedjuju se neizlječive mane duševne ili tielesne, čim dotični čovjek s njih nesposoban biva za svaku službu.

Kao jedini sin, unuk ili brat smatrat će se i onaj, kojemu jedini brat ili ostala bratja

aa) služe u vojsci, makar samo kao pričuvnici (momci od rezerve), nego ne kao zamienici, ili

bb) neimaju još 15 godina, ili napokon

cc) s neizlječivih manah duševnih ili tielesnih nesposobna su za svaku službu.

4. Koi se je, izišavši iz drugoga dobnoga razreda, ili makar i prije već s dozvolom političkoga zemaljskoga načelstva (§. 8) oženio, i koji je prevalio drugi dobní razred, ako u jednom i u drugom ovom slučaju živi mu žena ili diete i ako je neobhodno potrebno, da je kod kuće, da ih hrani i uzdržava.

§. 14. 5. Duhovnici cèrkve katoličke bez razlike, bili obreda latinskoga ili gèrčkoga, samo ako su primili višje redove.

6. Kandidati stališa duhovničkoga cèrkve katoličke bez razlike obreda, koji,

a) primljeni po biskupu diecezanskom u duhovničko stanište, uče se bogoslovje; ili

b) nauke bogoslovne uče se na javnom kojem učilištu kao externisti, nego kadri su dokazati, da im je diecezanski biskup obećao, da će ih po svrššenih nauch primiti u duhovništvo biskupije svoje, i koji mogu iznieti školskih svjedočanstvah, da su posljednje školske godine osim dobroga razreda u čudorednosti i o ponašanju iz svih obvezatnih predmetah naukovnih dobili barem prvi razred u napredku; zatim

c) kandidati duhovničkoga stališa, koji su stali u kaj po cèrkvi potvrđen red, napokon

d) oni kandidati duhovničkoga stališa obreda gèrčkoga, koji su svrššili jurve nauke bogoslovne, nego nisu još primili svetih redovah, ako dokažu svjedočanstvom svoga ordinariata, da su još klerici biskupije njegove.

Uživaju nadalje oprost od službe vojničke lajci redovah po cèrkvi potvrđenih, i to kako po položenom zavjetu, tako i za vrijeme novačtva (noviciata).

§. 15. 7. Duhovnici gèrčko-nesjedinjeni u istom onom slučaju, u kojem duhovnici cèrkve katoličke (§. 14. br. 5).

8. Kandidati duhovničkoga stališa i lajci vjeroispovijedanja gèrčko-nesjedinjenoga, po istih ustanovah, kao i pri cèrkvi katoličkoj (§. 14. br. 6).

§. 16. 9. Duhovni pastiri od ostalih zakonito priznanih vjeroispovijedanjah kèrstjanskih.

10. Kandidati duhovničkoga stališa vjeroispovijedanja augsburškoga i helvetičkoga, zatim vjeroispovijedanja unitarskoga, ako

a) pokažu svjedočanstvo, izdato po predstojniku bogoslovnoga kojega učilišta i po superintendentu ili namiestniku istoga, da se primierenom pomajom i uspiehom uče nauke bogoslovne, i da se nezna ništa zla o ponašanju njihovom, ili

b) ako svjedočanstvom svoga superintendenta ili namiestnika mu dokažu, da su po propisih kriepostnih za dotičnu superintendenciju, bogoslovne nauke s dobrim uspiehom svrššili najviše prije tri godine danah, da spadaju još sveudilj medju kandidate stališa duhovničkoga, i da su od svoje strane učili sve, što se postojećih propisih zahtjeva

od njih, da mogu zadobiti službu u pastirstvu duhovnom.

§. 17. 11. Rabini.

12. Kandidati rabinata,

a) dokle se nalaze u školi rabinatskoj, koju vlada priznaje kao zavod javni, ako su kadri dokazati besporočno svoje ponašanje a i dobar napredak u naucih, zatim

b) uz tri godine danah, pošto su već s dobrim uspiehom svrššili nauke svoje na ovakovoj školi, ako o tom, da su sposobni, da namiešteni budu kao rabini, iznesu svjedočanstvo kojega rabina, a o dobrom svojem vladanju, zatim i o tom, da su još sveudilj kandidati rabinata, ako iznesu svjedočanstvo svoje političke vlasti kotarske.

§. 18. 13. Urednici dèržavni, ujedno sa zapriseženimi viežbenici perovodnimi i zapriseženimi pitomci vlastih dèržavnih.

14. Urednici javnih fondah, zastupstvah zemaljskih i uredah obćinskih, kojim je povierena uprava politička, ako se za službu ovih urednikah iskazuje dokaz, da su svrššili nauke pravoslovne i dèržavo-znanstvene.

§. 19. 15. Profesori i učitelji u učilištih javnih ili u učilištih, kojim je podijeljeno pravo javnosti, a ujedno i učitelji u pučkih školah, ako ih je stalno postavila vlast školska.

16. Na austrijskih sveučilištih graduirani doktori od fakulteta ma kojega.

§. 20. 17. Redoviti i javni učenici kojega sveučilišta, koje akademije pravoslovne, akademije istočne (orientalske) u Beču, kojega višjega gimnazija ili rudarske koje akademije:

a) ako dokažu besporočno čudoredno svoje ponašanje, i iznesu svjedočanstvo o razredu obćenite izvèrtnosti, ili gdje obćeniti taj razred nije uveden, a ono o posvema izvèrtnih razredih u napredku.

Svjedočbe dozrijetlosti o dovršenom gimnaziju imadu istu vrijednost, koju i iskazi pomenuti.

b) Učenici, koji su predidace godine bili u takovom učilištu, gdje neima polu- ili celogodišnjih ispitah, dužni su dokazati, da su minule godine školske u obziru disciplinarnom vladali se besporočno, i imadu u učenom razgovoru (tako zvanom kollokviju) o svakoj glavnoj struci posvjedočiti, da su s izvèrtnim napredkom polazili i slušali nauke.

c) Za slušaoce naukah pravoslovnih i dèržavo-znanstvenih dovoljna je i svjedočba, da su prošle godine podniali izpit jedan dèržavni i prigodom tom posvjedočili sposobnost svoju.

Uvedene ove oproste uživat će učenici još pri prvom novačenju po dovršenih svojih naucih, a doktorandi i kandidati učiteljstva za gimnazije još dvie godine danah, ako doktorandi svake godine podnesu barem jedan strogi izpit, a kandidati učiteljstva za gimnazije ako prinesu druge godine svjedočbu o sposobnosti svojoj za učiteljstvo.

§. 21. 18. Vlastnici od nasliedjenih gospodarstvah seoskih, ako na istih gospodarstvih redovito prebivaju, ako sami gospodare, i ako je zemaljski prihod od gospodarstva dovoljan, da se njime samostalno hrani i uzdržava obitelj od pet glavah.

19. Jedini sin ili, ako sina neima, jedini unuk vlastnika ili obudovljene vlastnice od kojega u ovom paragrafu pomenutoga gospodarstva seoskoga, ako bi u okolnostih, kako u obziru vlastnika ili vlastnice tako i u obziru sina ili unuka ustanovljenih u §. 13, gospodarstvo

propesti moralo, kad bi se ovaj sin ili unuk uzeo u vojnike.

§. 22. Magistri i patroni zanatstva, diplomirani liekarnici (apotekari) i živinari (veterinari) imat će, ako ih dopade žrieb da moraju u vojsku, službu činiti, u koliko moguće bude, samo pri bojnem liečništvu.

§. 23. O oprostu od službe vojničke uz izplatu oprostine (takse oprostne) sadržaje potanje ustanove propis od 21. veljače 1856.

§. 24. Koi je na temelju koje god ustanove, sadržane u §§. 14 do uklopno 20, oprost bio od službe vojničke ali je kašnje odrekao se toga oprosta naslova, ili je zanemario zadovoljivati uvjetu, skopčanom s oprostom, a nije pri tom stekao naslova drugoga, bit će za godinah, ustanovljenih u §. 3, podvržen dužnosti vojničkoj u onom dobnem razredu, u kojem je pripadajući mu oprost dobio bio (§. 30).

(Dalje će slijediti.)

Neuredovni dio.

Austrijska carevina.

Zagreb. Smieren, govor, kojim je Nj. preuzvišenost prigodom dne 17. t. m. u ovogradskoj župi preduzetoj kanoničkoj vizitaciji, već jučer u našim novinama napomenutoj, pozdraviv prečastni prepušt i župnik rečene župe g. Pogledić, glasio je kako slijedi:

„Kako je častan i ugodan pojav Vaše preuzoritosti u apostolskom zvanju, to dokazuju radostna lica i množina pribitih, koji su svomu premilostivom vrhovnom pastiru došli na susret; no tomu se nije čudit, jer mi poštujemo danas vizitatora odievenoga najvišim dostojanstvom, poštujuemo muža, kojega su zasluge sa ukupnu domovinu izpitane po vladaru, poštujuemo napokon dobročinitelja ovoga grada i da neuvredim čednost, neka mi bude dopušteno napomenut samo dobročinstva tičuća se ovoga grada — među kojima utemeljenje milosrdnih sestara, kojim je doskočeno stradajućim tielom i dušom; zatim utemeljenje zakladnice za mladež, da se ista podbode k napredku u naučima i čudorednom osavješćivanju, napokon najnoviju fundaciju za udove, koje su odhranjivanjem svoje diece ili nuždom otešćane; to su čini, kojih suvremenici nemogu dovoljno naknaditi nikakvim poštovanjem — čini, za koje će potomstvo blagosiljavajući sjećati se Vaše preuzoritosti — čini, koji svoga utemeljitelja prave neumrlim; no što možemo mi dati za dobročinstva, koja je Vaše preuzoritost tečajem od više nego li 20 godinah domovini i gradu izkazala? Znam, da će Vašoj preuzoritosti najugodnije biti, ako nam vjerozakon kao najdragocienije blago i čudorednost s njome skopčana, kao najčvršći temelj prave sreće naroda, kod svake prigode ležala bude na srcu i da se ta namjera ispuni, molit ćemo za milost onoga, kojega dobrota jest blago neizmerno; no mi ćemo k njemu upravljat vruće molitve i za to, da nam uzdrža Vašu preuzoritost, dok je to iole moguće. To su moje i mojih župljana želje, koje neka izvoli Vaša preuzvišenost dobrostivo primiti u milostivom dobrohotnostju i nas i nadalje usrećivat.“

Na ovaj govor odgovorila je Nj. preuzoritost kratkom no ljubežljivom besiedom

Došavši u crkvu svetoga Marka stupila je Nj. preuzoritost poslije molitve pred glavnim oltarom na prodikaciju, razumajući je prije svega svrhu kanonične vizitacije, opomenula je slušaoce na nabožnost i obdržavanje crkvenih zakonah i pozvala ih je, kao što Njegova preuzoritost za spašenje njihovih dušah radi i skerbi se, tako neka se oni svemogućem pomole, da bude Nj. preuzoritosti moguće, da ispuni svoje zvanje.

Poslije svečane službe božje preuzeo je g. gradski župnik ispit više diece u kršćanskom nauku, pri čem je više istih Nj. pr. nagradila srebrnim i zlatnim kolejkama i nabožnim knjigama. Kod vizitacije, koja je za tim činom slijedila, posredovali su od strane varoške oblasti gosp. magistratski savjetnik Kavić i občinski savjetnik g. Frigon.

Talianska.

— Francuska posada u Rimu poslala je pred nieko vrieme 300 momakah u Civitavekiju, da

sadielaju kod gradjenja tamošnje tvrđjave; na njihovo mjesto došlo je sada novih 400 momakah.

Francuska.

— Okružna pošiljka grofa Valevskoga od 20. kolovoza o novoj organizaciji dunavskih kneževinah, koju je doneo jedan belgijski list, prešla je sada i u pariške listove i uslied toga nema valjda sumnje, da je istinit ovaj spis. Tako nazvani nezavisni listovi, kao što su „Journal des Débats“, „Union“ itd. misle, da je ta okružnica svu zanimivost izgubila, odakad je obnarodovana konvencija od 19. kolovoza. No ona ostaje svejednako znamenita, ako ni zbog itega drugoga a to zbog originalnoga načina, kojim grof Valevski pred Francuzima izpriča okolnost, da su podunavske kneževine nastojanjem carske francuske vlade dobile slobodnie uredbe, nego što su one, koje uživa Francuska. Polag mišljenja grofova, takove uredbe davaju se samo zemljama, koje stoje na stupnju izobraženja podunavskih kneževinah i nemaju muževah, kojima bi se mogla s umirenjem povierit uprava države i kojih moralna uglednost nije takova, da bi im se predati mogla uprava bez kontrole izabrane skupštine. Hoće li Francuska biti zadovoljna ovim očitovanjem, neznamo, no podni-pošto nečini nam se laskavo za ostale evropske države, koje žive pod vladom izabranih skupštinah a osobito za ministre, koji stoje pod načelom odgovornosti pred zemljom. — Bilo, kako mu drago, mislimo u ostalom, da se u obzir namiere, na kojoj se osniva pošiljka grofa Valevskoga od 20. kolovoza, nevaramo, ako ju smatramo kao kaziput za događaje, za koje se carski francuski ministar unapred obkćerbljiva. L'homme propose et Dieu dispose!

— Berzobjavim putem prispievša viest o izravnanju francusko-portugalske razmirice zbog broda „Charles Georges“, nije se još potvrdila u dosad prispievšim pariškim i belgijskim listovima. Nasuprot izjavljuje „La Patrie“ da tekst francuskoga ultimatuma odgovara viesti, koju smo i mi donieli, da je admiral dobio nalog upotrebit najstrožie miere. Ovaj list nezna još ništa o odluci portugalskog kabineta, koju je „Indépendance“ već priobćio i koja, kao što se zna onamo smiera, da oslobodi kapetana i brod, još prije nego dodje ultimatum u Lizbonu. Da nije francuska vlada hotiela da pristane na predlog portugalske vlade da se stvar izrekom treće koje sile rieši, tumači „La Patrie“ jedino tako, da veli, da francuska vlada kod tolike urede, koja joj je učinjena, nije mogla udariti ovim putem.

Rusija.

„Morning-Herald“ najznamenitiji organ sadašnjeg engleskoga kabineta sadržaje slijedeće redke: „Neznamo, kad je engleska štampa liepšu zadaću imala ispunit, nego uprav sada, kada bilježi napredke, koje je Rusija učinila pod vladom Aleksandra II. On je iskreno stupio na stazu reformah i s onim duhom odvažnosti, kojim samo ruski vladari mogu nadvladati ukoriele predsude. Dielo Aleksandra II. još je veće nego li što je bilo Petra velikoga. Želje Evrope prate ga u njegovom u istinu carskom poduzeću, a ako mu za rukom podje, u Rusii nižjim razredima dati slobodu, učinit će neizmernu uslugu nesamo svome carstvu već i svemkolikom čovječanskom rodu i mi nećemo više viditi zastave zapada razvijat se na obalama Dniepra.“

Holandia.

„Times“ nastoji opravdati nastojanja, kojima Engleska gleda da učvrsti na otoku Borneo. Engleski dnevnik nalazi, da bi posjedovanje cvoga otoka, koji sačinjava jedan dio nizozemskih naseobinah za Englesku bilo od velike koristi. No na to odgovara jedan holandeski list: „Ako se kod osvojenjah po jednom mogućnom narodu samo o tom radi, da ista odgovaraju tek njegovoj koristi, onda bi svi manje i ogući narodi skoro izgubili sve svoje naseobine i Rusia bi podpunoma imala pravo, ako bi osvojila Carigrad.“

Azija.

Turkomani prešli su sa 30.000 momakah prieko persijske granice, uništili su prieko 40

selah i odveli su sa sobom u robstvo veoma mnogo stanovnikah. Vojska, koja je poslana za njima u potjeru, doći će po svoj prilici prekasno.

Afrika.

Pobliže viesti o ubitstvu francuskoga konzularnog agenta u Tetuanu fale jošte; no kažu, da je britanski konzul sretno uteko kćervoprolicu. — Francuski agent bio je nekada vojnik, koi je zatim u algijskoj vojsci postao dragomanom, zvao se je Nahon i bio je izvrstan činovnik i otac. Tetuan je čvrsta varoš nedaleko od obale sredozemskoga mora na istočnoj strani marokanskoga poluotoka, koja sa naproti ležecom španjolskom obalom sačinjava gibraltarsku cestu. Varoš tiera dosta živahnu tćgovinu. Među 16.000 stanovnikah nalazi se veoma mnogo židovah i samo malo kćršćanah. Francuska ima u Maroku jednog glavnoga i tri manje konzula.

„La Patrie“ navodi da su bili francuski i španjolski podkonzul, koji su ubijeni. Na tom se po svoj prilici osniva tvrdjenje, da će Francuska i Španjolska zahtievati sjajnu zadovoljstvinu i na nieki način u savezu s time javljaju iz Marsilje od 13. t. m. u večer, da se u Toulonu pripravlja sjedinjena švadra na put i da će po svoj prilici odjedrit u Tetuan.

„Agence Haves“ oprovergava opet učinjenicu, da je ubijen španjolski podkonzul i imenuje mjesto njega engleskoga konzula kao žrtvu, koja je pala.

— Iz Abisinije javljaju, da je uslied nedavao dogodivše se smćrti Ras-Ubija, zapoviednika tigrinskoga, njegov takmac Kasai, poznat pod imenom kralja Teodora položio kraljevski naslov i proglasio se carem u svom glavnom gradu.

Amerika.

Četnaest indianskih plemenah latilo se je oružja proti bielom stanovništvu. U Meksiku pojavila se je žuta vrućica kao pošast. Elekirici u Trinity-baju nadaju se, da je moguće popraviti berzobjavnu guminu.

Berzobjavne i najnovije viesti

Javljaju iz Turina od 16. t. m.: Predsjednik komore Kadorna primio je, vele, listnicu javne nastave, Lanza ostat će ministar financiah a grof Cavour postat će ministar unutarnjih(?) poslova.

— Poslanik u Parizu Villamarina i poslanik u Londonu Markes d'Azeglio nalaze se ovdie i viećaju s grofom Cavourom. Prizovni sud u Sasaru osudio je niekog engleskog brodarskog kapetana, koi je jednoga kraljevskoga carinarskog brigadira kroz noć silom na ladji sadržao, na jednu godinu zatvora.

— „Esperance“ javlja pod 6. t. m., da je jedan jonski podanik, imenom Skalides je pokušio pobunit narod, no da mu to nije za rukom pošlo; neprestano vlada komešanje i tuže se na vladu, da se malo brine za stanje zemlje. Viesti, „Triest. Ztg.“ takodjer napominju, da se nepouzdanje goji oznemirajućim glasovima i da tćrgovački promet toga radi još svejednako zlo stoji. Seljaci vole kupovati oružje nego drugu potrebnu robu. Hrani je cijena strašno poskoćila.

Književne viesti.

— Napokon je poslie dugog očekivanja prispio ovamo i drugi odiel pćrvoga svezka „Narodnih pjesamah bosanskih i hercegovačkih“, što su ih skupili pokojni Ivan Franjo Jukić i Ljubomir Martić, a izdaje u Osieku o. Filip Kunić. Ovim prispiešim odielom dopunjen je I. svezak, sadržavajući 50 preliepih junačkih pjesamah. Dobro će mnogom čitatelju doći na kraju istomu svezku dodano iztumačenje niekih turskih riećih, koje se u istih pjesmah nalaze. Cijena je svakomu odielu 1 fr. sr. a mogu se oba dobiti u ovdiešnjem nadbiskupskom sieminštu. — Ljubiteljem domaće knjige i narodnoga pjesništva po primorskih stranah dajemo na snanje, da će iste narodne pjesme do skora stignuti na Rieku.

(K. L.)

— Nedavno je u Pragu na svietlo izišlo drugo popravljeno i popunjeno izdanje „Pošatkćv pasvatného jazyku slovanského“ od Váceslava Hanky.

— G. Venceslav Križek, gimnazijski učitelj u Varašdinu, napisao je „Djepis literaturny katoličkih Jugoslavjanů“ i kako čujemo predao je spis taj Matiji českoj, da ga dade svojim troškoma tiskati.

Bečka burza

dne 18. listopada 1858.

Tečaj državnih papirah.

Državne zadužnice	sa 5%	82 1/2
dto od godine 1851 serija B	5%	
dto od g. 1853 s povratkom	5%	
dto iz narodnog zajma	5%	82 3/4
dto	4 1/2%	
dto	4%	
dto od g. 1850 s povratkom	4%	
dto izričane	4%	
dto	3%	
dto	2 1/2%	

Zajam s vučenjem od g. 1834, za 100 for.		
1839, „ 100		
1854, „ 100		109 3/4
Bečko-gradski banko	sa 2 1/2%	
	2 1/4%	
	2%	

Zadužnice zemljišnoga odkupa od dol. Austrie

Zadužnice zemljišnoga odkupa od Galicie,

Ugarske sa sjedinjenimi pokrajinami po 5%

Zadužnice zemljišt. odk. od ostalih krunovina

Bankovne dionice komad po

Ekomptirane dionice od dol. Austrie za 500 f.

Dionice c. k. pov. austrijske državnog-željezničkog društva po 200 for. sr. ili 500 frankah, podpuno uplaćene

dto s plaćanjem na rate

Dionice sjeverne željeznice po 1000 f.

bečko-glogničke željeznice 500

šopransko-malobeske 200

Budimpeštinsko-Gmundsko-

Linske željeznice 250

poštansko-terovačke željez.

1-og izdanja 200

2-og s poverljivošću 200

aust. dunav. parobrodarstva po 500

Lloyda u Tertzu 500

budapeštinskog lancanika 500

c. k. povl. austrijsko-državnog

željezničkog društva po 200 forint.

Gjurske željeznice

Galicijske založnice sa 4% za 100

Jelisavetina željeznica

Južno-sjeverna niemačka savezna željez.

Tisna željeznica

Lombardsko-milanačka željeznica

Tečaj mienični.

Amsterdam za 100 holandskih for. for.

Augsburg za 100 for. current

Berlin za 100 pruskih talirah

Vratislava za 100 pruskih talirah

Frankfurt na Mainu za 120 for.

Genova za 300 piemontskih lirah

Hamburg za 100 mark banko

Lipsko za 100 for.

Livorno za 300 toškanskih lirah

London za 1 funt sterlinga

Lyon za 300 frankah

Milan za 300 austrijskih lirah

Marseille za 300 frankah

Pariz za 300 frankah

Prag za 100 forintih

Tertz za 100 forintih

Mletci za 300 austrijskih lirah

Bukurešt za 1 forint

Carigrad za 1 forint

Smirna za 1 forint

Tečaj novea.

Carški dukati

Srebro od 10. listopada

Odgovorni urednik. Dr. Demeter.

SLUŽBENI LIST.

Nr. 16570 (VI. 73)

3—2

Konkurs-Verlautbarung.

Zufolge Erlasses des hohen k. k. Ministeriums für Cultus und Unterricht vom 24. August 1. J. Z. 13836 wird für die am Laibacher Obergymnasium erledigten zwei Lehrerstellen für lateinische und griechische Sprache, mit deren jeder ein Gehalt von jährlichen 900 fl. CMz. mit dem Rechte der Vorrückung in die höhere Gehaltsstufe von 1000 fl. CMz. und mit dem Ansprüche auf Verleihung von Dezenalzulagen mit je 100 fl. verbunden ist, ein neuerlicher Konkurs bis 30. Dezember 1858 ausgeschrieben.

Die Bewerber um diesen Lehrposten, haben ihre dokumentirten Gesuche mit der Nachweisung über Alter, Religion, Moralität, Stand, Sprachkenntnisse, erworbene Lehrbefähigung und bisherige Dienstleistung und zwar, wenn sie bereits in einem öffentlichen Dienste stehen, mittelst ihrer vorgesetzten Be-

hörde, sonst aber im Wege ihrer politischen Landesstelle bei dieser k. k. Landesregierung zu überreichen.
Von der k. k. Landesregierung für Krain
Laibach am 28. September 1858.

Br. 5491—1858 (DS.—83)

3—3

Oglas.

Poglavarsvo c. k. glavnoga grada Zagreba dostavlja time do obćega znanja, da će se dne 22. listopada 1858 o 10. uri pred podne u gradskoj vijećnici držati javna dražba dacie od vino- i pivotočnje, uvoznine za piće i mesarenja za vrijeme od 1. studenoga 1858 do 31. listopada 1859.

Za one, koji to žele uzeti pod zakup, leže dotični dražbeni uvjeti izloženi kod gradskoga magistrata i mogu ih vidit u obćaim urednim urama.

Primat će se i pismene ponude, ako isto do 22. t. m. do 10. ure pred podne dodju i za dohod dacie od pivotočnje vadiumum od 500 fr. a za svaki od drugih dohodakah vadiumum od 1000 fr. konv. novca obškərblijene budu, no isto će služiti samo kao temelj dalje ostmene dražbe.

U Zagrebu dne 10. listopada 1857.

Upravitelj ureda

Lichtenegger s. r.

Nr. 10896 (Izv.—267)

3—2

Concurs-Kundmachung.

Bei dem k. k. Bezirksamte in Krapina ist die Bezirksamts Aktuarsstelle mit dem Gehalte von 400 Gulden CMz. in Erledigung gekommen.

Bewerber um diese Stelle, haben ihre mit den entsprechenden Dokumenten belegten Gesuche, wenn sie im öffentlichen Dienste stehen, im Wege ihrer Amtsvorstehung, sonst aber im Wege ihrer betreffenden politischen Behörde, welche sich über ihr moralisches und politisches Verhalten auszusprechen hat, binnen 4 Wochen vom Tage der dritten Einschaltung dieses Ediktes in die Wiener Zeitung an gerechnet, bei der gefertigten Comitatsbehörde zu überreichen und darin nachzuweisen:

1. ihren Namen, Geburtsort, Alter, Religion und Stand;
2. die mit gutem Erfolge zurückgelegten juristisch-politischen Studien und ihre sonstige Befähigung;
3. die Kenntniss der deutschen und der Landes- oder einer ihr verwandten slavischen Sprache;
4. die bisherige Dienstleistung oder sonstige Beschäftigung nebst tadellosen Vorleben, endlich
5. ob und in welchem Grade sie mit welchem der hierländigen k. k. Bezirksbeamten verwandt oder verschwägert sind.

K. k. Comitatsbehörde

Warasdin am 13. Oktober 1858.

Für den k. k. Comitats-Vorstand
Car.

Dp.—77

3—3

Natiečaj.

Povodom učinjene po Nj. uzoritosti visokočastnom našem stožerniku i nadbiskupu Gjuri Hauliku varaljskomu prošle godine zaklade za podporu ubogih udovicah ove nadbiskupie, koja je 1. siečnjem t. g. u život stupila, razpisuje se ovim za buduću godinu 1859. zbog udieljivanja iz iste zaklade natiečaj, gdje se za shodno ravnanje primiećuje sljedeće:

1. Blagodat ove zaklade može istina zapasti svim udovicam ove nadbiskupie bez razlike stališa, ako vierodostojnim svjedočbami dokažu nemanje svoje neporočno nabožno-čudoredno ponašanje, kao i svoje ubožtvo i siromaštvo; osobiti ipak obzir uzimat će se kod udieljivanja na udove javnih činovnikah gradjanskoga i vojničkoga stališa, nakoliko iste ili nikakovu ili vrlo slabu mirovinu dobivaju, a i drugčie su neimućne ili dapače još s malodobnom diecom obterećene.

2. Udieljivanje biva samo na jednu godinu, može se ipak i na dulje vremena pustiti, ako dotična prositeljica nedvojbeno dokaže svoje kriepostno življenje i postojano siromaštvo. Usled toga imaju također sve one, što su lieta 1858. iz ove zaklade stogod vukle, svoje molbenice s potrebitimi dokaznicami do nize naznačenoga roka na Nj. uzoritost upraviti, jer će se u protivnom slučaju njim dosudjena podpora drugim dopitati.

3. Svjedočba čudoredja mora biti izdana od dotičnoga župnika, a svjedočba siromaštva od nadležne gradjanske ili vojničke oblasti.

Molbenice se imaju najkasnie do posljednjega listopada podnieti, kasnie stignuvše neće biti uvažene.

4. Nadarenice imaju dole, dok se ove podpore uživaju, za prejasnu vladajuću kuću dnevica jedan Otčie naš, a za bogoljubnoga zakladnika jednu Zdravu Mariu saviestno izmoliti.

U Zagrebu dne 1. listopada 1858.

Br. 6752—1858 (Izv.—258)

3—3

Oglas dražbe.

Pošto bi ovostranim dražbenim izrokom od 23. sèrpnja t. g. br. 5483 za iznajmljenje prava pobiranja pristojbah piacovine i taracovine u gradu Varaš-

dinu za vrijeme od 1. studenoga 1858 do posljednjega listopada 1859. iz nepredvidljivih razlogah se odgoditi morala, s toga se ovime za upitno iznajmljenje novi rok i to za dan 23. listopada 1858 prije podne u 9 sati na ovogradskoj vijećnici opredjeljuje s tom primietbom, da izkrikna cena od 7800 fr. sr. sa- stoji, te da svaki k dražbi pristupiti želeći, imade u ime vadiuma 390 fr. sr. a preuzimatelj od najamne svote 10%, u ime jamčevine ili u gotovom novcu, ili u državim papirima polag dnevnog tečaja dražbenom odboru položiti.

Pismene ponude propisanim vadiumom providjene primat će se do 23. listopada 1858 i to u 9 sati prije podne.

Dotična tarifa o namirit se imajućih pristojbah, može se svakdano u obćajne uredovne sate u gradskoj pisarni uviditi.

Poglavarsvo grada Varašdina 1. listopada 1858.

Gradski predstojnik

Vinković.

Nr. 398—1858 c. g. (Izv.—262)

3—3

Edikt.

Von dem k. k. Bezirksamte Vučín als Gerichte werden diejenigen, welche als Gläubiger an die Verlassenschaft des am 21. Juni 1846 zu Macute mit Testament verstorbenen Pfarrers Stanislaus Musulinović eine Forderung zu stellen haben, aufgefordert, bei diesem Gerichte, zur Anmeldung und Darthung ihrer Ansprüche den 29. Oktober 1858 um 10 Uhr Vormittags zu erscheinen, oder bis dahin ihr Gesuch schriftlich zu überreichen, widrigens denselben an die Verlassenschaft, wenn sie durch Bezahlung der angemeldeten Forderungen erschöpft würde, kein weiterer Anspruch zustände, als in sofern ihnen ein Pfandrecht gebührt.

Vučin am 29. September 1858.

Für den b. k. k. Bezirks-Vorsteher
k. k. Bezirks-Adjunkt

Br. 516 gr. (Izv.—259)

3—3

Oglas.

Od strane c. k. kot. ureda pakračkog kao suda stavlja se do znanja, da je ovostranom odlukom od 17. rujna 1858, br. 516 na molbu gospodina Alberta Müllera trgovca u Pakracu, ovršbena prodaja kuće sa dvorištem i baščom na vlastitost udove Lene Celić u Pakracu iste obćine u vrijednosti od 400 for sr. procijenjena spadajuća i pod plienitbu radi duga od 89 fr. 22 kr. sr. c. s. c. uzeta, dozvoljena.

Za preduzeti na licu miesta ovu prodaju, određena su dva roka. prvi na dan 2. studenoga a drugi ako od potrebe bude, na dan 2. prosinca 1858. svaki put u dva sata poslie podne tom primietbom, da će se upitna nepokretnost pod drugom samo dražbom i izpod vrijednosti procjene prodati.

Dražbeni uvjeti mogu se kod ovog kotarskog suda uviditi.

Napokon pozivlju se svi oni, koji misle, da na upitne nepokretnosti kakovo založno pravo imade, neka takovo do odozgor rečenog roka kod ovog suda tim sigurnie prijave, jer će inače zadobljena dražbena svota, bez da se na njih obzir uzme, medju ostale vierovnike razdieljene biti.

C. k. kot. ured

U Pakracu dne 17. rujna 1858.

Nr. 686—1858 c. (Izv.—268)

1—1

Edikt.

Von dem k. k. Bezirksamte als Gericht St. Ivan werden diejenigen, welche als Gläubiger an die Verlassenschaft des am 10. Juli 1856 mit Testament verstorbenen Josef Dergić Müller zu Bresnica, eine Forderung zu stellen haben, aufgefordert, bei diesem Gerichte zur Anmeldung und Darthung ihrer Ansprüche den 27. Oktober 1858 zu erscheinen, oder bis dahin ihr Gesuch schriftlich zu überreichen, widrigens denselben an die Verlassenschaft, wenn sie durch Bezahlung der angemeldeten Forderungen erschöpft würde, kein weiterer Anspruch zustände, als sofern ihnen ein Pfandrecht gebührt.

K. k. Bezirksamt als Gericht

St. Ivan am 5. August 1858.

K. k. Bezirksadjunkt als Richter
Jakopović.

Nr. 10259-1880 (Izv.—265)

1—1

Avviso di Concorso.

Pressa l' I. R. Ufficio Postuale Sanitario in Spalato si è reso vacante il posto di Scrittore cui va congiunto l' annuo soldo di fiorini Tre-Centocinquanta (f. 350.)

Pel rimpiazzo del detto posto viene con ciò aperto il concorso coll' avvertimento che i concorrenti dovranno presentare entro tutto il 31. Ottobre m. c. al Governo Centrale Marittimo le loro suppliche debitamente corredate, comprovando l' età, l' illibata condotta morale politica, i servigi finora prestati, la piena idoneità al detto posto e le cognizioni di lingue che eventualmente possedessero

I concorrenti dovranno inoltre dichiarare se ai trovino in parentela od affinità con altro impiegato postale Sanitario della Dalmazia.

Dall' I. R. Governo Centrale Marittimo
Trieste 3. Ottobre 1858.

Kundmachung.

Am 25. Oktober 1858 um 10 Uhr Vormittags werden von Seite der gefertigten Postdirektion bei dem hiesigen k. k. Postamt zwei zum Postbetriebe nicht mehr verwendbare, viersitzige Mallewagen mittels öffentlicher Versteigerung veräußert werden.

Hiezu werden Kauflustige mit dem Bemerkten eingeladen, dass die Lizitationsbedingungen in den gewöhnlichen Amtsstunden bei dem hierämlichen Expedite, am Tage der Lizitation aber bei der Lizitationskommission eingesehen, und die zu veräußern den Wagen in den Remisen des hiesigen Postamtes besichtigt werden können.

Agram am 10. Oktober 1858.

K. k. Post-Direction für Croatien und Slavonien
Klempay.

Br. 2619-1858 (Izv.—263)

3—2

Oglas dražbe.

Od strane nižepodpisatog poglavarstva ovime se do obćeg znanja stavlja, da dne 30. listopada 1858. u 9 sati u jutro u uredu poglavarstvenom grada Koprivnice će se javna dražba obdržavati u pogledu iznajmljenja prava pobiranja obćinskog nameta od mesarenja u gradu Koprivnici i predgradju Bregi, za vrijeme od 1. studenoga 1858 do posljednjega listopada 18 9.

Zajedno se ovime uputnju natičatelji, da se od mesarenja slijedeći domet obćinski plaća.

U konv. novcu Austr. vried.

od svakog vola, krave, bika,

i od svakog prieko 1 cen-

te težine teleta . . . 1 f. 30 kr. 1 f. 57⁵/₁₀ kr.

od teleta pod centom . . . — f. 40 kr. — f. 70⁵/₁₀ kr.

od svinčeta nad centom 1 f. — kr. 1 f. 5⁵/₁₀ kr.

od svinčeta pod centom — f. 30 kr. — f. 52⁵/₁₀ kr.

od koze ili ovce . . . — f. 20 kr. — f. 35⁵/₁₀ kr.

od janjeta ili bravca . . . — f. 10 kr. — f. 17⁵/₁₀ kr.

Svaki k dražbi pristupit želeći bez razlike imat će 5% od izkrikne cene, koja u 1154 f. konv. novca, u austr. vriednoti pako 1211 f. 70 kr. sastoji u ime kaucije, a preuzimatelj pojedinih pravah 10% od najamne svote u ime jamčevine ili u gotovom novcu ili pako u državcima papirima polag sadašnje burze položiti.

Pismene jamčevinom providjene ponude, primat će se prije početka ustmene dražbe.

Dano iz siednice poglavarstva grada

Koprivnice dne 6. listopada 1858 ddržane.

Predstojnik gradski

Deurbany.

512 (Dp.—78)

3—3

Razpis natičaja.

Kod trivialne učione u Cerju u vugrovačkomu kotaru, u zagrebačkoj županii izpražnjeno je mjesto učitelja ujedno organiste, s kojom službom skopčana je godišnja plaća od 310 for. sr. u gotovom novcu, uz bezplatni stan, uživanje oranica od 21 jutra, livade na 2¹/₂ jutra i 12 hv. dervah.

Koji žele tu službu zadobiti, neka svoje na školsku obćinu upravljene, te dokaznicami o dobi, sposobnosti, pomnji i vremenu dosadanjega svoga službovanja providjene i vlastoručno pisane molbenice najdulje do 7. studenoga t. g. predadu u ruke kotarskog školskog nadziretela, župnika u Bercovljanu Nikole Havlička.

U Zagrebu dne 24. rujna 1858.

537.

Razpis natičaja.

Za izpražnjeno mjesto učitelja kod pučke škole u Dolnjoj Zelini, s kojim je uz slobodni stan i uživanje vorta skopčana godišnja plaća od 300 for. sr. i 14 hv. gorivih dervah, ovim se natičaj razpisuje tako, da ovo učiteljsko mjesto zadobit želeći vlastoručno pisane molbenice svoje, kojim kćerstni list, onda svjedočba školna kao i dosadanjeg čudorednog i političkog ponašanja priložena bitu ima, najkasnije do 15. studenoga o. g. dotičnomu školnog okružja nadzireteltju, podjašprištu i župniku bercovljanskomu Nikoli Havličku predati imadu.

U Zagrebu 1. listopada 1858.

Od nadbiskupskog ordinariata.

Nr. 2954-1855 (Izv.—206)

3—2

Exekutive-Lizitation.

Von dem k. k. Bezirksamt Krapina wird hie-mit bekannt gemacht, dass am 25. d. M. Vormittags um 9 Uhr auf dem, dem Herrn Sigmund Grafen von Vojsky gehörigen Gute zu Zabok 200 Metzen Kukurutz und zwei dreijährige Pferde, Nachmittag um 3 Uhr auf dem Gute zu Bračak des Herrn Carl v. Cengel 100 österr. Eimer Weinmost und 20 Metzen Kukurutz, dann am 26. d. M. Vormittags um 9 Uhr zu sv. Križ 600 Metzen Kukurutz und 150 Metzen Weitzen gegen gleich bare Bezahlung öffentlich veräußert werden.

Wozu die Kauflustigen zur zahlreichen Erscheinung niemit eingeladen werden.

K. k. Bezirksamt

Krapina am 14. Oktober 1858.

Der k. k. Bezirks-Vorsteher

Snanz.

Br. 6348 i 6347 gr. (DS—85)

Oglas

poradi

doznačivanja zemljišno-razteretnih odštetnih glavnica.

Od c. k. zemskog sudišta u Zagrebu daje se ovime na znanje: da su poradi doznačivanja aversionalnih odštetnih glavnica, pronadjenih po c. k. zemaljskoj komisii za razterećenje zemaljah za niženaznačene go-spoltije i ovlaštenike, odredjeni rokovi za prijave i ročišta za razprave, kako slijedi:

Datum i broj odštetne presude	Naznačivanje razterćenog dobra, i broj kmetskih ili željarskih naselbinah	Ime ovlaštenika na naknadu	Iznosak pronađjene odštetne glavnice		Dan, od kojega kamate počinju	Rok za prijavu	Dan i sat za razpravu doznačiteljnu
			for.	kr.			
28. travnja 1858	Sv. Hellena, u obćini samoborskoj sa 6 ¹ / ₂ kmetskih naselbinah	Zagrebački dioccesanski seminar	2450	—	1. svibnja 1858.	13. prosinca 1858.	18. veljače 1859 u 9 sati priepodne.
28. travnja 1858 br. 2056	Sesvete sa 1 željarskom naselbinom i sa 35 ⁵ / ₁₀ kmetskih naselbinah	Nadbiskupski seminar	14150	—	dtto.	dtto.	dtto.

Usljed toga pozivaju se ovime polag propisa §. 26. od carskog patenta od 16. siječnja 1854. — VIII. kom. br. 23. ddrž. zak. lista, 1H. komad, I. razdio, br. 27. zem. zak. i vlad. lista za Hrvatsku i Slavoniju od god. 1854. dotičnici i to:

1. da oni, koji su po dozvoli patenta od 20. studenoga 1858. (br. 247. ddrž. zak. lista) uz jednogodišnji rok iztičući koncem travnja 1854. na oštetjena dobra i pravice podigli sudbeno zahtjevah kakovih, posvjedoče zahtjeve svoje.

2. da oni, kojim po dozvoli navedenoga patenta pristoji još dužji rok, uz koji mogu poslužiti se pravom nazadnoga odkupa, prijave to svoje pravo, potvrđivši ga izpravami, ili da dokažu parnicu, koja u tom obziru jurva teče.

3. da oni, koji iz drugoga kojega pravnoga naslova traže što god od glavnice odštetne ili od kamatah njezinih, dokažu u tom obziru prava svoja.

4. da oni vierovnici, koji su usljed uknjižbe svojih tražbinah, izhodjene prie 1. ožujka 1854, stekli prava pćervenstva na dobro odšćećeno, pa kane tražiti izplatu iz glavnice odštetne, prijave tražbinu svoju do gore postavljenog roka, jer će u protivnom slučaju sve ove osobe izključene biti iz razprave o doznačivanju glavnice odštetne, i onim, koji su napomenuti pod 1, 2, 3, bit će jedino presto, da svoja prava, koja imadu, potieraju samo proti onomu, kojega se je pravo potezanja glede odšćetne glavnice i kamatah njezinih priznalo pri razpravi doznačnoj, za koju se ujedno gorenaznačeno ročište, koje, ako od potrebe hude, na slijedeće za onim dane do svršetka naime ove razprave protegnuti se može, s tom primietbom ustanovljuje, da na ovo ročište svi oni, koji su u točki 1—4 ovog oglasa propisane iskaze i prijave podnieli uz rok izročni, doći imadu ili glavom ili po punomoćnicih i to tim sigurnie, jer će u protivnom slučaju bit smatrani tako, kao da ni nisu podnieli nikakovih izkazah ili prijavah.

Napokon se opazuje, da po glasu gore naznačenog §. 26 carskog patenta od 16. siječnja 1854 sl. 1) proti zanemarenju roka izročnoga i proti izostanku iz ročišta neima miesta povrati u stanje pćervashnje.

U Zagrebu dne 13. listopada 1858.

Klobučarić.

Jović.

OGLASNIK.

Dp.—72

8—3

KORNAJBURSKI PRAŠAK

za

konje, govedu i ovce,

što ga je odlikovalo bečko osrednje društvo za obranu životinjah bečkom kolajnom; uzvišeni zaštitnik društva monakovskoga, Nj. kr. visost kraljević Adalbert bavarski društvenom kolajnom monakovskom: kao i posljednja velika skupština pariškoga društva za obranu životinjah od 27. svibnja 1858 kolajnom pariškom, vaviek se je pokazao korisnim polag višegodišnjega iskustva od strane gospodarah i inih viešćakah, i to:

Kod konjah: za keh, gerlobolje, grižu i netečnost, a osobito pomaže k pretlosti i vilovitosti.

Kod govede: za kćervavo mlieko, nadam, nestašicu ili zločinu mlieka, koje se čudnovato popravi ovim praškom, za plućobolju kod telenja je veoma dohar a slaba i mćršava telad pomaže se očevidno.

Kod ovacah: za metilj, gnjiloću i sve bolesti utrobne što nastanu s tromosti.

Zamotak od ²/₃ funt. po 24 kr. a od 1¹/₃ funt. po 48 kr. srebra.

Pravi taj prašak dobiva se: u Zagrebu kod liekara Gr. Mihića i tćergovca Ant. Vida-nića, u St. Lendvi kod S. Feistla, u Karlovcu kod I. Benića i I. Baidingera, u Osieku kod liekara Horninga, u Križevcih kod C. Bratoljia, u Sisku kod F. Pokornoga, u Samoboru kod Gjure Karala, u Varaždinu kod A. Haltera, u Krapini kod I. Weissera, u Viorovitići kod liekara Gūrtha, u Čakovcu kod A. Karasa, u Novoj Gradišćki kod D. pl. Dienesapotelekara.

Opomena. S toga što je taj prašak toli omilio obćinstvu, stadoše ga mnogi spotvarati i vući u tćergovinu; i budući da je ono nešto sasvim drugo, s toga molimo svu gg. kupce i gospodare, da gledaju na pečat i naznačnicu, gdje ima naša firma okružne liekarne kornajburske i ovdie na ćelu stavljene kolajne.

Carsko-kr.

službene

NARODNE

NOVINE.

Novine ove izlaze svaki dan izvanredno nedjelje i praznike na čitavom listu. — Polugodišnja predplata je za domaću u novinarici 4 for. srebra. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom pošiljati, 6 for. sr. —

Za službene oglase opredjeljena je površina: 4 kr. sr. od linije sa prvi put; a zatim za svaki put 2 kr. sr. — Za druge oglase ili posebne članke plaća se do 10 linija 20 kr. sr., dalje pak po od svake pojedine linije 4 kr. sr.

Uredovni dio.

Danas izišao je i razpošilja se XX. komad I. razdiela hrvatsko-slavonskoga zemaljsko-vladnoga lista u hrvatsko-njemačkom i srboskoniemačkom izdanju te sadržaje pod

Br. 142. Naredbu ministarstva za bogoštovje i nastavu, satim vjehovnoga zapovjedništva vojske od 19. kolovoza 1858, kriepostnu za svukoliku cesarevinu, kojom se pobilže ustanovljuje, kako da se niekoji propisi zakona ženitbenoga, proglašenoga cesarskim patentom od 8. listopada 1856 (drž. zak. lista br. 185), uporavljjuju na pojedine razrede osobah, spadajućih k vojsci „Milicia vaga“ zvanaj.

Br. 143. Raspis ministarstva financiah od 31. kolovoza 1858, kriepostan za svekolike krunovine, o načinu, kako se ima postopati prigodom, kad se polazu takove zadužnice javnih fondovah, koje su namienjene za jamčevine vojničko-ženitbene, zatim prigodom, kad se dižu kamate, i kad se izdaju iliti povratjaju zadužnice ovakove.

Br. 144. Cesarsku naredbu od 2. rujna 1858, o uporavljivanju §§. 284 i 285 občinitoga zakona ruderskoga na okoliš niegdašnje republike krakovske.

Br. 145. Raspis ministarstva za bogoštovje i nastavu od 5. rujna 1858, kriepostan za svukoliku cesarevinu, kojim se obananjuju odredbe, odnoseće se na razvèrgnutje občinitoga i upravnoga razdiela od komissijah teoretičkoga državnoga ispita.

Br. 146. Naredbu ministarstvah unutarnjih dieleh i tèrgovine od 13. rujna 1858, kriepostnu za svekolike krunovine izim Krajine vojničke, o načinu, kako se, od 1. studenoga 1858 počamši, pobirati imadu ne-erarske pristojbe od cimentiranja, pristojbe od stojnicah, sajamnine itd., zatim privatne cestarine, mostovine, taracovine i skelarine, što ih pravo imadu pobirati razne korporacije, občine ili ljudi privatni.

Cesarski patent od 29. rujna 1858, kojim se izdaje i od 1. studenoga 1858 počamši u život uvodi nov zakon o popunjivanju vojske (novačenju).

(Nadalje.)

Poglavje peto.

Postupak pri novačenju.

§. 25. Politicka vlast sačinat će pomoćju občinah i onih, koji vode matice, imenik o svih, koji su u občini onaj po prinaldežnosti držani, da se stave; zatim popisat će one, koji su očevidno nesposobni, a tako i one, koji se ureda radi oprostiti imadu od službe vojničke.

§. 26. Kao očevidno nesposobne ima vlast kotarska naznačiti one novačenju podvèržene momke, za koje je po sviedočenstvu načelnika občinskoga i barem dvojice takovih občinskih članovah, koji imadu sinovah, koji su dužni istom prigodom staviti se a nisu takodjer očevidno nesposobni, poznato u občini i to bez potvrde liečničke, da su slaboumni, vrlo kljasti ili sakati ili nemoćni.

Kao takove, koji se ureda radi oprostiti imadu, od službe vojničke (§§. 14 do uklopno 21) valja naznačiti samo one, kojih je naslov oprostni vierodostojno dokazan pred vlasti kotarskom.

§. 27. Vlast kotarska obznanjuje imenike po občinah s opomenom, da će svaki onaj,

a) koji je rad prijaviti, da je tko izpušten iz imenika ili krivo u isti uvèšten, ili

b) koji želi prigovoriti, da je takovi momak,

koi je dužan staviti se, označen kao očevidno nesposoban ili kao oprošten ureda radi, ili

c) koji scienu, da je oprošten od dužnosti vojničke,

imati pravo, usrok, što ga vlast kotarska ustanovi imajući obzir na lakoću ili težkoću obćenja, podneti istoj vlasti želju i prošnju svoju i dokazati, da je temeljita.

Valja pri tom primietiti, da se pravo na oprost, koje kasnije bude prijavljeno, neće moć više uvažavati, izim jedinoga slučaja, gdje nije bilo moguće, potierati pravo to prije izmaka onoga roka.

§. 28. Imenike, ispravljene uslied primljenih prijavah ili prigovorah, ima vlast kotarska ujedno s prošnjama za oprost podneti vlasti okružnoj (vlasti županijskoj, delegaciji pokrajinskoj), koja će ih prosuditi a i odluku izreći o prošnjah oprostnih, i to putem komissije, u koju ima se prizvati i zapovjednik dotičnoga vojnopravnoga kotara ili namiestnik njegov.

Zatim će vlast okružna imenike, po tom popunjene, još jedanput proglasiti po obćinah s dodatkom, da se prigovori proti oprostim dozvoljenim ili uskratjenim uz četervaest danah predati moga politickomu zemaljskomu načelstvu, nego da prigovori ti neće imati moći obustavne.

§. 29. Žriebi će se voći neposredno prije novačenja po redu zazvanih dobrih razredah počamši od razreda najmladjega, i u svakom razredu dobnom po abecednom redu imenah, počimajući od izvučenoga kojega slova.

Svakomu je prosto, biti pri žriebanju; nego najprije su roditelji ili tutori onih, koji će žriebati, ako t. j. u mjestu od skupštine ne bi prostora bilo za sve one, koji dodju.

Svaki izvučeni broj od žrieba nepromienjiv je i valjat će to do prvoga budućega popunjavanja vojske.

§. 30. Ako se je momak, novačenju podvèrženi, bio mimoišo u imeniku (§. 25) ili momak upisani pri žriebanju, tad valja naknadno žriebati za svako novačenje, pri kojem je momak oni bio izpušten, i to tako: imat će rećeni momak izmed onoliko žriebovah, koliko ih je bilo pri žriebanju glavnom, i izmed pridatih onolikh, koliko ima momakah naknadno žriebajućih, izvući žrieb, koji će se zatim u slici ulomka iliti drobiša staviti pred žrieb istoga broja iz žriebanja glavnoga.

§. 31. U imenik vojnopravni imadu se uvèrstiti najprije dobrovoljci, koji su do početka novačenja stali u vojnike, i oni, koji su, položivši taku, oslobodili se od službe vojničke, zatim oni, koji su do onda stavljeni u vojsku ureda radi, poslie toga oni, koji su za stavljanje takovo predbilježeni, napokon ostali, novačenju podvèrženi, po razredih dobrih i u svakom razredu dobnom po brojevih od žriebovah.

§. 32. Za svako okružje popunjuje vojsku potrebitimi momci jedna ili više miešovitih komissijah, koje, kao što bude potrebitno, imadu otici u ponadjena i odredjena vojaopravna miesta.

§. 33. Onoliko novačenju podvèrženih momakah, koliko ih treba, da se podmiri popunitbena momčad, pripadajuća na kotar vojnopravni, sazvat će vlast okružna, po redu u imeniku vojnopravnom, pred ovu komissiju, koja će pred svimi članovi od komissije, držéći se, koliko moguće, pristojnosti, izviditi i prosuditi, da li su momci sposobni.

I ovdje može pritoman biti otac ili tutor onoga momka, koga komissija pregleda.

§. 34. Ako momak, službi vojničkoj podvèrženoga, nije moguće uvèrstiti pri žriebanju,

tad ima politicka vlast poslužiti se propisanimi sredstvi i narediti, da se momak takovi stavi naknadno; medjutim pako imat će momak, po redu u imeniku vojnopravnom do onoga prvi sposobni, koji bi se inače odpustio bio kao vèrhubrojan, stati na miesto onoga u vojsku; nego će se isti, ako se očekivati može, da će se odsutnik staviti sa četiri mieseca, u imeniku vojnopravnom zabilježiti kao sliednik, i vremenito odpustiti na četiri mieseca.

U ratno vrijeme, i kada je sva prilika, da će rat buknuti, neće se sliednici ni zabilježiti kao takovi a ni vremenito odpustati.

§. 35. Novačenju podvèržene momke, glede kojih se komissija vojnopravna, da li su t. j. sposobni, nije medju sobom složiti mogla, treba staviti, da odluku o njih izreče, pred miešovitu nadglednu komissiju, koja će postojati u svakoj krunovini.

Riešavanju ove komissije imadu se predložiti i oni, u vojsku jurve dati momci, za koje uz tri mieseca danah, računajući od dana, kojega su bili stavljeni, bude učinjen predlog, da se odpuste kao nesposobni za službu.

Proti presudi ove komissije neima daljega priziva.

Poglavje šesto.

Osobite ustanove o stavljanju momakah u cesarsku marinu.

§. 36. Pomorci i brodarski zanatnici, koji su novačenju podvèrženi, namienjivat će se, koliko moguće, za službu u marini cesarskoj.

§. 37. Kapetani od brodovah a i lajtnanti od brodovah, povladjeni za daleku vožnju, samo će se u slučaju rata, kada je izvanredna potreboća, uzimati za službu u floti, i to oni kao častnici pomoćni, ovi pako kao privremeni pomorski kadeti; a pri tom uzimat će se svagda najprije oni, koji su po dobi najmladj, i odpustat će se odmah, čim služba njihova nebude potrebita.

§. 38. Vlast politicka moći će, kada je potrebitno, upisanim pomorcem, koji su u prvom ili drugom dobnom razredu, ili koji bi za putovanja svoga stupili u prvi razred dobni, dat dozvolu, da se ukercati mogu, na osamnaest miesecih, a onim, koji su u višjih dobrih razredih, na tri godine danah.

Od onoga časa, gdje novačenje bude proglašeno, pak dok isto nebude dovršeno, neće se pomorcem, novačenju podvèrženim, davati dozvole da se ukercaju.

(Konac će sliediti.)

Neuredovni dio.

Austrijska carevina.

Beč, 17. listopada. Dne 15. t. m. odpustovala je s hitnim podvozom Nj. kr. visost princ Gjorgje od Prusie pod inkegnitom grofa Teklenburga iz Tèrsta ovamo.

Beč 18. listopada. Nj. veličanstva kralj i kraljica od Prusie prispieli su prekjučer poslie podne u 3 sata 50 minutah u Inšpruk i odsieli su u gostionici k dvoru austrijskom.

— Nj. c. visost prejasna gospoja nadvojvodinja Sofia poklonila je najmilostivie 50 for. pestovalistu u Lambahu.

— Nj. c. visost prejasni gospodin nadvojvoda glavni gubernator Albreht odputovao je dne 12. t. m. poslie podne iz Sibirja u Karlsburg, gdi je Nj. prejasnost dne 13. razgledavši vojsku sakupljenu za Neppendorfum pregledala više vojničkih zavodah i Nj. preuzvišenost gèrčko-nesjedinjenoga biskupa barona Šaguna kao i razne druge visoke osobe učestila svojim posietom.

— Dne 12. t. m. prispiela je Nj. c. visost

prejasni gospodin nadvojvoda Šišman, dolazeći iz Švajcarske, u Inšpruk i nastavila po ručku svoj put u Gradac.

— Visoko c. k. ministarstvo unutarnjih poslova dozvolilo je, da se u Welsu podigne štencionica.

— Dne 10. t. m. bile su svečanim načinom uvedene pobožne školske sestre.

— Pišu iz Dalmacije listu „Ost-Deutsche Post“:

U sadašnjem času nebi moralo biti bez zanimivosti saznati stanje i raspružanje parne plovitbe svih evropskih država po sredozemnom moru.

Od 23 parobrodah engleskoga društva „Navigation Company“ samo 8 parobrodah plove po sredozemnom moru. Oni polaze iz Southampton-a dva puta na mjesec i stizu u Aleksandriu za 12-14 danah, budući da se na međustacijama zaustavljaju duže vremena.

Francuska je imala pri svršetku 1856. godine 112 parobrodah. Marsilja je sa 73 parobroda točka polazka za 27 linijah. Šest društva s 15 parobrodah prelazi liniju talijansku do Palerma; šest s 14 parobrodah liniju španjolsku; a četiri sa 16 parobrodah putuju u Algeriu, Tunis, itd.

Rusi do sada imaju u crnom moru 17 parobrodah. Odesa je točka polazka, otkuda se sa samih 8 mjeseci uzdržavaju uredno obćenje s Carigradom, Ovidiopolom, Karsom, Anapom itd.

Španjolci imaju 8 parobrodah, Sardinjci ih imaju 10, Toškanci 1, Rimljani 1, Napuljci 6, Turci 8, koji uredno plove po sredozemnom moru.

Rusi namjeravaju natiect se Lloyd-om sa 80 parobrodah između Nikolajeva i Villefranke.

Austria (Lloyd i dunavsko parobrodarstveno društvo) ima oko 200 parobrodah. Kao što se nadamo ona će u Dalmaciji uzdržati sunatićanje rusko, i onda ako bi se ruska flota umnožila s dvjema crnogorskim ladjama.

Njemačka.

Berlin 14. listopada. Kraljevsko vrborno sudište izreklo je u iztražnom poslu proti nekoj osobi, podvrženoj vojничкој službi, koja je s pasom glasećim na opredijeljeno vrijeme otišla u inozemstvo i po izmaku ovoga vremena vratila se, sliedeći presudu:

„Da se i prebivanje u inozemstvu prieko trajanja dozvoljenoga pasosa, odnosno mozebiti podijeljene osobite dozvole ima kao ostavljenje kraljevskih zemaljah bez dozvole u smislu zakona od 10. ožujka 1856 smatrati i zato kazuenopravno progonjenje odmah povesti i protitakovim vojenoj dužnosti podvrženim osobama.

Franceska.

Pariz, 13. listopada. Maršal Canrobert izdao je sliedeću dnevnu zapoviest na vojsku šalonskoga tabora:

„Vojnici, došlo je vrijeme da se razstanemo! Vi i ja dugo ćemo se sjećati korisnih radnjah, koje smo ovdje izveli, i koje je car ovenčao uporabivši sam na neizmernom zemljištu s Vama najzuositia načela slavne umjetnosti, kojom se bitke dobivaju. Zahvaljujem Vam za revnu podporu, koju ste mi neprestano davali, i s punim pouzdanjem u Vaše vojničke i osobne kreposti velju Vam: Vidili se opet, kad Vas domovina i vladar, koji predstoji njezinom udesu, s nova sazove!

Dato u velikom generalskom stanu u taboru šalonskom dne 10. listopada 1858.

Maršal Francie.“

— Ukidno sudište potvrdilo je presudu sudišta u Poitiersu, koje je gospodu de Courzon de Mailly i dva radnika osudilo na globnu i satornu kazan, što su grofu Chambordu čestitali prigodom njegova imendana. Novi sigurnostni zakon, nakoliko se tiče „zločinstvenih nepodobitinah u inozemstvu“ prvi put je ovom prigodom upotrebljen bio.

— Putnici, koji su iz Liona dne 11. t. m. u Pariz prispjeli, pripoviedaju, da je jedan dan prije na lanojnoj željeznici usled zapoviedi došavše iz Pariza sedam iz Piemonteske došavših Taljanah napšeno bilo. Svi putnici, koji su

s istim željezničkim podvozom prispjeli, bili su jedan po jedan odvedeni u redarstvenu pisarnicu i podvrženi najstrožjem izpitu njihovih izkaznih izpravah, usled česa bilo je onih sedam Taljanah napšeno. Čini se da je redarstvo dočulo, da iz Piemonta namierava stanoviti broj Mazzini-evih agentah s krivim pasosima ukrasti se u Francusku. (Allg. Ztg.)

Velika Britanija i Iraka.

London, 13. listopada. „Gazetta“ javlja naimenovanje Sir-James-Ontrama za baroneta sjedinjene kraljevine, koje dostojanstvo nasliedit će njegovi sinovi.

— Admiral lord Lyons jako je oboleo. Svi članovi njegove porodice sastali su se kod njegova kreveta. I mr. Lyons, sin plemenitoga lorda, pohitio je iz Firence k bolujućem ocu.

— U Galwayu (u Irskoj) vlada, polag novih viestih najveće veselje. Parobrod „Pacific“ imao je jučer s lordom i ladom Bury odvest se u New-York. Sva miesta na brod bila su uzeta i mnogi putnici, koji nisu više mogli dobiti nikakve postelje u stanici, uzajmili su sofah, da se uzmognu samo zajedno voziti. Prijavah bilo je toliko, da je društvo svojim agentima u kraljevini naložilo, da neukožuju više nikakvih putnikah. Tovara je više ponudjeno bilo, nego što je linija dosad kadra promicati. Bliznji parobrod, koji je od Galwaya 14 danah poslije „Pacific“ imao odploviti, jest „Princ Albert“. Na čelu poduzeća stoji mr. John Orell Lever i već se linija polag njega zove „Leverova Linia“.

— Kao što „Post“ priznaje, dobilo je ovo za Irsku toli koristno poduzeće od strane lorda Eglintona, podkralja i prvoga ministra, lorda Derbyja najliberalniju i najhitniju podporu. Jer Irceima, koji su već od više godinah snivali o galway-new-yorkskoj liniji i koji su malone već privikli, smatrat ovaj plan kao kakvu meću, došlo je oživotvorenje njihova sna malone iznenada. No ako stvar podje za rukom, bit će to i za Englesku i Škociu od velike koristi. U Liverpoolu, koji je promet sa sievernom Amerikom dosad malone izklonno obkərblijvao, gledaja naravno nenavidno na nastanjenje novih i kraćih linijah.

— Engleski brod „Herald“ usaptile su s njegovim putnicima i s njegovom momčadi portugalske oblasti u delagoanskoj dragi zato, što je taj brod tobož tierao krijumčarenje.

Bérzojavne i najnovije viesti

Javljaju iz Turina od 17. t. m. Polag današnjega broja lista „Opinione“ može se za oielo uzeti, da je senator „Cadorna opredijeljen za ministra javne nastave.

Milan 18. t. Jutros otvorena je pri velikoj nalogi željeznička pruga od ovud u Magentu, koja je toli važna za svezu s Piemontom. Njezine su stacije sliedeće: Mujoko, Rho i Magenta.

Javljaju iz Tërsta, da je dne 15. t. m. engleska korveta „Ariel“, kapetan Karl Bromley sa 100 momakah i 9 topovah, u 4 dana dolazeći iz Kërfa, prispjela u Gruž. Ona će se dva do tri dana tamo zadržat. Kod svoga dolazka pozdravila je najprije austriansku a zatim francusku zastavu običnom palbom.

Javljaju iz Genove od 16. t. m. „Il Corriere mercantile“ obznanjuje dolazak velike kneginje Jelene i vojvode meklenburškoga, došavših iz Nice. Isti list javlja da je podpredsjednik ovdašnje tērgovačke komore s jednim delegatom odputovao u Turin, da se s ministarstvom i niekim bankierima posavieljuje o projektu lutmanirske željeznice. Ovdašnji glavni intendant dobio je službu glavnoga tajnika u ministarstvu unutarnjih poslova.

Odgovorni urednik. Dr. Demeter.

SLUŽBENI LIST.

Nr. 4487 (PZ—20)

3—1

Konkurs.

Zur Besetzung der Expedientenstelle bei der im Seehafenplatze Portoré aufzustellenden k. k. Postexpedition wird hiemit der Konkurs ausgeschrieben

Die gesamte Postexpedition wird sich sowohl mit dem Brief- und Fahrpostdienste, als auch mit der Passagieraufnahme zu den Malleposten zu befassen haben; und ihre postalische Verbindung durch die zwischen Fiume und Zengg kursirenden Reit- und Malleposten erhalten.

Als Bezüge für den Postexpedienten werden eine Jahresbestallung von ein Hundert (100) Gulden in österreichischer Währung und ein Amtspauschale von dreissig sechs (36) Gulden österreichischer Währung jährlich festgesetzt, wogegen derselbe zur Beistellung eines geeigneten, genügende Sicherheit gewährenden Postlokals und zum Erlage einer Dienstkautions von 200 Gulden und zwar, entweder im Baarem in österreichischer Währung oder in mindestens 3% Staatsobligationen verpflichtet ist.

Bewerber um diese gegen Abschliessung eines Dienstvertrags zu verleihende Postexpedientenstelle haben ihre gehörig gestempelten Gesuche unter dokumentirter Ausweisung ihres Alters, der bisherigen Beschäftigung, ihrer Vermögensverhältnisse und ihres Wohlverhaltens bis längstens zum 10. November 1858 bei der k. k. Postdirektion in Agram einzubringen.

Agram am 15. Oktober 1858.

K. k. Postdirektion
für Croatien und Slavonien
Klempay.

Nr. 4488 (PZ—21)

3—1

Konkurs.

Im Bereiche der k. k. kroat.-slav. Postdirektion ist eine Akzessisten-Stelle III. Classe, mit dem Jahresgehalte von 315 fl. österr. Währ. und der Verpflichtung zur Kautionsleistung in der Höhe des einjährigen Gehaltsbetrages zu besetzen.

Bewerber um diese Stelle, haben ihre gehörig dokumentirten Gesuche unter Nachweisung ihrer Studien, Sprachkenntnisse, und der im Postfache geleisteten Dienste im Wege ihrer vorgesetzten Behörden längstens bis zum 19. November 1858 bei der gefertigten Postdirektion einzubringen und darin anzugeben, ob sie mit einem Beamten oder Diener dieses Postbezirkes verwandt oder verschwägert sind.

Agram am 15. Oktober 1858.

K. k. Post-Direktion
für Croatien und Slavonien
Klempay.

Nr. 4518 (PZ—22)

3—1

Conkurs.

Bei dem k. k. Postamte zu Krapina ist die Postmeisters-Stelle zu besetzen.

Die Bezüge desselben bestehen in einer Jahresbestallung von 300 fl. drei Hundert Gulden österr. Währ., in einem Amtspauschale jährlicher 60 fl. sechzig Gulden österr. Währ., dann in dem Bezuge der gesetzlichen Rittgelder für geleistete Privat- und Aerial-Ritte, welche Letztere im Verwaltungsjahre 1857 eine Verdienstsumme von 3860 fl. 31¼ kr. abgeworfen haben.

Dagegen ist der Postmeister verpflichtet vor Antritt des Dienstes sich den Postmanipulationsdienst eigen zu machen, und sich daraus einer Prüfung zu unterziehen, denselben entweder selbst, in eigener Person, oder durch einen geprüften und beeideten Postexpeditor versehen zu lassen, und eine Dienstkautions in der Höhe des einjährigen Bestallungsbetrages, entweder im Baaren, oder in mindestens 3% verzinlichen Staatsobligationen sicherzustellen, wenigstens 12 diensttaugliche Pferde, die erforderliche Anzahl vorschriftsmässig montirten Postillone und die sonstigen zum Postbeförderungsdienste erforderlichen Betriebsrequisiten beizuschaffen, sie zu erhalten und nach Umständen auch zu vermehren.

Bewerber um diese Dienstesstelle, haben ihre gehörig dokumentirten Gesuche, unter legaler Nachweisung ihrer bisherigen Beschäftigung, ihres politischen und moralischen Vorhaltens, ihrer Vorbildung, ihrer Vermögensverhältnisse, des Besitzes eines zur Ausübung des Postdienstes vollkommen geeigneten, gegen Einbruch und Feuergefahr hinlänglich geschützten, in der Mitte des Ortes Krapina gelegenen Lokales bis längstens zum 19. November 1858 bei der gefertigten Postdirektion einzubringen.

Die näheren Vertragsbedingungen können sowohl hieramts als auch bei dem k. k. Bezirksamte zu Krapina eingesehen werden.

Agram am 18. Oktober 1858.

Klempay.

OGLASNIK.

Dp.—79

3—1

U gērčko-katoličkom sieminištu daje se u najam jedna soba izmaljena s drvenom katu sa 4 prozora.

Obširne kod gospod. P. Br. . . u sieminištu.

Carsko-kr.

službene

NARODNE

NOVINE.

Novine ove izlaze svaki dan izvanredno i praznike na čitavom listu. — Polugodišnja predplata je za domaću u novinarici 4 for. srebra. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom pošiljati, 6 for. sr. —

Za službene oglase opredjeljena je površina: 4 kr. sr. od linije za prvi put; a zatim za svaki put 2 kr. sr. — Za druge oglase ili posebne članke plaća se do 10 linija 20 kr. sr., dalje pak od svake pojedinice li 4 kr. sr.

Uredovni dio.

Danas izišao je i raspodijela se XXI. komad I. razdiela hrvatsko-slavonskoga zemaljsko-vladnoga lista u hrvatsko-piemontskom i srboskoniemačkom izdanju te sadržava pod

Br. 147. Naredbu ministarstava poslova unutarnjih, financija i pravosuđa od 10. rujna 1858, u obzir, kako valja rukovati one zadatnice, koje su o podacih ratah i o usilnom zajmu podložnikom negdašnje koje zemaljske gospoštine ili na ini koj način skupno izdate s dodatkom »pro rusticali«.

Br. 148. Cesarsku naredbu od 12. rujna 1858, kriepostnu za svekolike krunovine, izim Krajine vojničke, kojom se s toga, što će dne 1. studenoga 1858 u kriepost stupiti austrijska vrijednata zemaljska, u istoj ovoj vrijednosti ustanovljuju pobranine, određene zakonom od 26. siječnja 1853.

Br. 149. Okružnicu vrhovnoga zapovjedništva vojske od 14. rujna 1858, o kažnjenju takovih vojničkih zločinah i prestupakah, koje za vrijeme svoje vojničke službe počine vojnici ili tekovi, koji su, budući maloljetni, bez dozvole zakonitoga svojega zastupnika otišli dobrovoljno u vojnike, ili pak takovi, koji su po zapoviedi i prevari uvršteni u vojsku.

Br. 150. Naredba ministarstava poslova izvanjskih, poslova unutarnjih, pravosuđa i financija od 22. rujna 1858, kriepostna za Ugarsku, srbesku Vojvodovinu i Banat tamiški, za Hrvatsku i Slavoniju, o slobodnom prenošenju imovine i o pobiranju odlaznine.

Br. 151. Naredba ministarstava pravosuđa, i financija od 12. rujna 1858, kriepostna za svekolike krunovine, izim Krajine vojničke, kojom se propisuje, koja je vlast dužna uredu poreznomu prijaviti pristajbi podvrženi spis, ako sudište prve molbe po §. 83 građanskoga sudovnika od 20. Studenoga 1852 (br. 251 drž. zak. lista) i po dotičnih paragrafih ostalih sudovnikah građanskih odobri prodaju nepokretnih stvari od pupilah i skrbljenikah.

Br. 152. Naredba ministarstva financija od 8. rujna 1858, kojom se obnavlja, da se razvrgava nadzorničtvo lugarsko u Budimu, i da se zavode odsieki lugarski kod pet razdielah od financijskih zemaljskih direkcijah u Ugarskoj.

Br. 153. Raspis ministarstva financija od 11. rujna 1858, valjan za niemačko-nasledne krunovine, i odnosno za kraljevnu lombardsko-milietačku, o načinu, kako se u novu vrijednotu austrijsku imadu obratjati do sada u novcu konvencionalnom postojeće pristojbe od punciranja zlata i srebra, od žlica zlatnih i srebrnih, i napokon kušarine.

Br. 154. Okružnicu vrhovnoga zapovjedništva vojske od 8. rujna 1858, kojom se za vojničku Krajinu razjašnjuje §. 187. vojničkoga zakona kaznenoga (drž. zak. lista od god. 1855, br. 65) u obzir zločinah bjezanja (desertiranja).

Br. 155. Cesarski patent od 15. rujna 1858, kojim se u velikoj kneževini Erdeljskoj ukida desetak i određuje odšteta za isti.

Cesarski patent od 29. rujna 1858, kojim se izdaje i od 1. studenoga 1858 početi u život uvodi nov zakon o popunjavanju vojske (novačenju). (Konac.)

Poglavje sedmo.

O dobrovoljnom ponavljanju službe vojničke.

§. 39. Svakomu, koji je navršio zakonito

svoje vrijeme u službi vojničkoj (§. 6), u njoj se dobro vladao, a sposoban je još svenditi za službu pod oružjem, dopušta se, da može, umjesto da stupi u pričuva (rezerva) a i prako iste pričuve dobrovoljno nastaviti službu svoju od godine do godine ili na vrijeme nezvjestno.

§. 40. Obćenito zamieničtvo u vojsci i zamieničtvo osobito među bratjom ostaje u krieposti po prepisu od 21. veljače 1856. drž. zak. lista br. 27.

Poglavje osmo.

O troškovih novačenja.

§. 41. Momak, novačenju podvrženi, ima o svom trošku doći onamo, gdje mu valja žriehati i staviti se; momke neimućne pedupirat će občina, koja će platiti i putne troškove za načelnika občinskoga i za onoga, koji će povodom novačenja uredu radi imati pratiti momke dotične.

Troškove putne za momka, koji se ima prosuditi po komisiji nadpreglednoj, a i za datoga mu pratioca, platit će blagajnica državnna.

Svi ostali troškovi, s novačenjem skopčani, imadu se namirivati po načelih, koja su propisana glede uređivanja vlasti dotične.

Poglavje deveto.

O otpuštanju iz vojske.

§. 42. Iz vojske otpuštati će se momak odmah, čim navršio zakonito vrijeme službeno, i to po propisih, koji u tom obzir postoje za vojsku; u slučaju rata neće se momci otpuštati u pravilu — nego samo usljed previđenja naredbe.

Prije nego što je navršio vrijeme službeno, otpuštati će se momak, i nepoloživši oprostinine, o čem je mjerilom propis, pomenuti u §. 40, samo u slijedećih slučajevih:

- ako je protuzakonito bio stavljen u vojsku;
- ako otac ili tutor dobrovoljca maloljetnoga proti tomu, što je ovaj bez privole njegove stao u vojnike, za tri mjeseca danah, kojega mu obnačenjem bude taj slučaj i rok, uz koji ga ide pravo prigovoriti proti tomu, učini prigovor kod osobne molbe očine ili kod taturstvene vlasti pupilove;
- kada nastane neizlječiva nesposobnost za službu;
- kada vojnik dodje u koje god razmjerje, pomenuto u §§. 13. br. 1, 2, 3 i 21. br. 18, 19; napokon
- onaj, koji je kao slijednik stavljen i kao takov zabilježen (§. 34), čim oni momak, koji je odsutan i zbog kojega je usljed toga slijednik stavljen, za četiri mjeseca danah — računajući od dana stavljenja — dodje i stane u vojsku.

Ako se je za odsutne, novačenju podvržene momke u žriehovnom kojem kotaru stavilo više slijednikah i ako su se ovi zabilježili kao takovi, tad će u slučaju, ako naknadno za četiri mjeseca koji odsutni onih memekah dodje i stane u vojsku, imati pravo na otpust onaj slijednik, koji je uvršten bio s najvišjim žriehovnim brojem.

§. 43. U slučajevih a) i o), nego pod uvjetom, ako se podjedno bezdvojbeno dokaže, da je momak nesposoban bio već onda, kad je bio uvršten, imat će se, ako od onda nije minulo tri mjeseca danah, staviti prvi do njega sposobni momak, koji je od prije bio vrhubrojan.

Ako li se momak takovi otpusti tek poslije tri mjeseca danah, tad će se naknada ova imati dati pri prvom budućem popunjavanju vojske. Oni, koji su krivi tomu, što se je takav nesposoban momak uzao u vojsku, imat će drž-

žavnoj blagajnici u ime troškovah, uloženi za otpuštenika, platiti pandslau svotu od dvadeset i jedne forinte u vrijednosti austrijskoj, a past će povrh toga pod osobitu kaznu, koja je određena u zakonu kaznenom ili u propisih službenih.

Koi je bez svoje krivnje nezakonito dat bio u vojsku pak je usljed toga štetovao, imat će pravo, tražiti naknadu od onih, koji su tomu krivi bili.

U svim ostalih slučajevih, gdje momak koji bude otpušten, niti će se davati naknada za momka, niti tražiti povratak troškovah u blagajnicu državnnu.

Poglavje deseto.

O zakonitih posljedicah i o kaznih, kad se zanemare ustanove ovoga zakona.

§. 44. Ako momak, spadajući u prvi ili drugi dobnj razred ili u zasvane višje razrede dobnje, podje na put bez putne dozvole, koju bi po propisih, postojećih glede putnih listovah, imati morao (§§. 7, 36), izgubiti će sad korist, koje bi inače uživao, t. j. neće se takovi momak redati po dobnih razredih a ni po žriehu, nego će se staviti u vojsku sa onaj žriehovni kotar, u kojem bude zatečen.

Novačenju podvrženi momak, koji naha-jeći sa ono, što naredjuje §. 7, zanemari načelniku občinskomu javljati svoje boravište, a nije ga od toga obustavljala nikakova zanj neodoljiva zaprieka, kaznit će se, bez obzira na dalji zakoniti postupak, na korist ubožnoga fonda globom do sto forintih vrijednote austrijske, a ako nebi kadar bio, globa te platiti, tad zatvorom do mjesec danah.

Koi se oženi praksišivši zabranu, sadržanu u §. 8, staviti će se u svoj dobnj razred bez žriehanja, a ako je nesposoban, kaznit će se po ustanovah §. 35 zakona o ženitbi katoličkih i po ustanovah §. 507 obćege zakona kaznenoga.

Proti onim, koji su krivno pripomogli, da se je sklopila ovakova zabranjena ženitba, ima se na korist ubožnoga fonda odrediti globa do sto forintih vrijednote austrijske a po okolnostih zatvor do mjesec danah, već ako se, budući u službi državnoj, postupati ima proti njim po propisih službenih.

§. 45. Koi je držan doći pred komisiju vojnoprime, pak izostane bez dovoljne razloga, smatrat će se kao bjezunac, t. j. kao takovi, koji je pobjegao i time se uklonio izpred komisije vojnoprime; a onaj, koji mu znajući pri tom bude u pomoći, smatrat će se kao sakrivač bjeziva toga.

Ovakov bjezunac, ako obnađen bude da je za službu sposoban, imat će, već ako je kadar opravdati ostanak svoj, preko redovitoga roka službe vojničke (§. 6) služiti još godinu danah, ako je dobrovoljno dođe, dvie pako godine, ako su ga usilnim načinom doveli.

Ako ovakov bjezunac, koji nije kadar bio opravdati se, bude obnađen da je nesposoban za službu, kaznit će se zatvorom, i to do 14 danah, ako je došlo dobrovoljno, a do mjesec danah, ako je doveden bio načinom usilnim.

Ako li je bjezunac prevažio jurve 36. godinu života (§. 2) i ako nije kadar dokazati, da je nesposoban bio za službu već u vrijeme, kada je stupio bio već u prvi dobnj razred, ima se kaznit zatvorom do šest mjesecih.

Bjezunac stavit će se na popunu onoga kotara, u kojem je bio zatečen.

Sakrivoi ovakova bjeziva kaznit će se zatvorom do tri mjeseca danah.

Koi učini, da ovakov biegunac bude ubijen, dobit će od političkoga zemaljskoga načelstva nagradu od dvadeset i četiri forinte u vrijednosti austrijskoj iz državne blagajnice; a nagrada ova povratit će se istoj blagajnici iz imovine biegunca i sukrivaca.

§ 46. Koi s toga, što je osakatio sam sebe, bude obsuđen (§§. 409 i 410), imat će služiti dvie godine danah preko zakonitoga vremena službe vojničke (§. 6).

Poglavje je jedanaesto.

O popunjivanju vojske u Krajinu vojničkoj.

§. 47. Kako se popunjivati ima vojska u Krajinu vojničkoj, uređeno je to zakonom od 7. svibnja 1850 i popisovnikom i uvrstovnikom od 1852 godine.

Neuredovni dio.

Austrijska carevina.

Zagreb. Treća skupština p. n. gospode članovah sastavljenoga odbora za imajući se podići hrvatsko-slavonski zavod za založna pisma, koja je bila sazvana na 25. t. m., obdržavat će se mjesto 25. dne 2. studenoga.

Beč 18 listopada. Polag ustanovih c. k. ministarstva unutarnjih poslova i financija od 30. rujna 1858 imaju se za osiguranje zemaljskih i zemljorazdajnih potreba u upravnoj godini 1859. za razne krunovine slijedeći dometi od svake forinte nove austrijske vrijednote pobirati.

	za obće potrebe zemaljske	za zemljorazdajne
Dolnja Austria . . .	7.9	9.2 nove kr.
Gornja Austria . . .	19.6	20.4 " "
Solnograd . . .	17.5	24.2 " "
Štajerska . . .	11.6	21.7 " "
Koruška . . .	15.0	23.3 " "
Kranjska . . .	12.5	25.8 " "
Istria . . .	3.3	16.7 " "
Gorica i Gradiška . .	4.2	13.3 " "
Tirol i Vorarlberg . .	10.0	5.0 " "
Česka . . .	8.3	5.8 " "
Moravska . . .	6.7	10.0 " "
Slezia . . .	8.3	8.3 " "
Istočna Galicia . . .	7.9	50.0 " "
Zapadna Galicia . . .	9.2	50.0 " "
Bukovina . . .	5.0	45.0 " "
Dalmecia . . .	11.7	" "
Budimsko . . .	4.2	53.3 " "
Požunsko . . .	4.2	53.3 " "
Šopronsko . . .	4.2	53.3 " "
Koščko . . .	6.7	53.3 " "
Velevaradinsko . . .	4.2	53.3 " "
Erdelj . . .	4.2	37.5 " "
Hrvatska i Slavonia . .	12.9	46.1 " "
Vojvodina srbiska . .	0.4	44.6 " "
Lombardia . . .	9.2	" "
Mletci . . .	5.4	" "

Podto se ovi dometi imaju protezat i na dohodarinu od stojećih berivah, dobile su dotične peneznice nalog, da pobiranje od stojećih berivah činovničkih i služiteljskih, koja podleže dohodarini, zatim odpremu i zaračunavanje ovih dometah udjelotvore po dosadanjem načinu i pod obdržavanjem obćenitih propisah u obziru novog novčanog sakona.

Beč, 15. listopada. Sastavitelju nekada mnogoimenovanoga diela „Budućnost Austrije“, baronu Adrianu, podpredsjedniku društva zapadne željeznice, pala je prekjučer kap. Jučer je primio posljednje pomazanje.

— Narodna austrijska banka pozivlje one akcionare, koji poseduju barem pet akcija i žele da postanu odbornici, da ova posljednju svoju želju do 13. studenoga prijave banki a zatim (do 11. prosinca) polože svoje akcije.

— „Allg. Ztg.“ donosi dopis iz Beča od 9. listopada: „Nedavno preminuvši nadbiskup milaneski, Bartolomeo Romilli, dobit će po svoj prilici skoro nasljednika“. Kao što je poznato, oporavio se je gospodin nadbiskup od svoje posljednje velike bolesti i živi.

— Proti presudi prvoga suda u poslu padovanske dječke pernice rekurirali su tako državni odvjetnik kao i optuženici. Prizivni sud odbacio je ovaj priziv obširnim i oštroumnim razlozima.

— U obziru ustanovljenja poštarine u novoj austrijskoj vrednoti za korespondencije u obćenju s inostranim državama izišla je naredba ministarstva trgovine. Polag iste iznosi nemačko-austrijska savezna pristojba za pisma od lota: kod daljinah do uklopno 10 miljah 5 novčićah, prieko 10 do 20 miljah 10 novčićah a prieko 20 miljah 15 novčićah; dometna taksa za nefrankirana pisma 5 novčićah od svakoga lota; pristojba za rekomendaciju i retur-recepise 10 novčićah; pristojba za ogleda od robe i maštre sa 5, 10 i 15 novčićah od dva lota; taksa za pošiljke pod križem 2 novčića od lota; zajednička taksa za jedno frankirano pismo iz Austrije i Beograda u Francusku i Algir iznosi 25 novčićah za svakih 10 gramah. U obziru korespondencijah u sve ostale inostrane države, izišlo je podpuni popis svih poštanskih pristojbah u forintama i novčićima (novim krajarima.)

Beč 18. listopada. Provincijalni koncil držao je sinoć u 5. uri svoju prvu obćenitu skupštinu u nadbiskupskoj palači. Danas je bila prva svečana siednica u glavnoj korabli cćrkve svetoga Stjepana, patos od koje bio je pokriven sagovima a u sredini podizao se je bielom ruhom pokrit oltar, na kojem je stajalo jedno srebrno raspelo i 6 srebrnih svećnjakah. Pred oltarom u sredini, s ledjama prema oltaru, siedio je nadbiskup u sjajno-zlatnoj odeždi s dragocienom mirom, na svakoj strani od oltara blskupi, takodjer u pontifikalnim odeždama sa zlatnim mitrama, ostali članovi u odiećama svojih redovah ili u koralnoj haljini. Bihau tri biskupa, 19 infuliranih opatah i prepuštah, sedam poklisarah, keptolskih a bogoslovacah, kanonikah, monestirskih nastojnikah i redovnih provincijalah bilo je svih skupa 21. Svi ovi svećenici zajedno sačinjavali su koncil pod predsjedstvom nadbiskupa. Miesto za siednice bilo je pregradama razlučeno od ostale cćrkve tako, da je vani stojeće obćinstvo moglo sve viditi, no nije moglo ništa čuti. Današnja siednica trajala je do 11 1/2 sata.

— Sada se u Beču nalazi više bojarah iz Vlaške, koji namieravaju trežiti kneževsko dostojanstvo. Među istima nalaze se veliki logoteti. Slatintano, Haralambi i Otetelišano, knez Stirbej očekuje se. Sva ova gospoda naskoro će krenut u Bukurešt. Nikola Golesko, glava unionistah, ima, vele, mnogo ufanja, da će biti izabran a ako padne kod izbiranja, to će se svakako dogodit s velikom manjinom.

Turska.

— A. Z. donosi iz Bosne od 15. listopada dopis, polag kojega je dne 6. t. m. u selu Broniku gradačacke nahie u Posavini dogodivša se silovita smert zloglasnoga tlačitelja Rešidbege Gradačevića dala povod tomu, da su Kërščani ustali proti svojim tlačiteljima. Kod ovog ustanaka udionistvuje već sada 8—10.000 ljudih, koji su sakupljeni u tri logora. Kao što se čuje, u svim bitkama bili su Turci dosad potučeni. Svi konaci begovah po selima stoje u plamenima. Carinar u turskom Šamcu bio je samo razoružan i prosto mu je bilo s kasama i pismima otići u austrijski Šamac. Samo žene, dieca i starci bieže put austrijskoga Šamca. Turska vojska u Gradačcu nije se još ni ganula. U selu Obudovcu posiećeno je 16 Turakah. Od najotmenitih i najbogatijih begovah poginuli su dosad samo dva. Po svoj prilici i druge nahie latit će se oružja. Iz dervenske nahie već ide 100 Turakah proti gradačackoj nahii.

Uslied kasnijih viestih uhvatila je raja u turskom Šamcu na Savi nekog Salih-agu sa šestoricom još drugih Turakah i sažgala je samo jednu kërčmu.

Carski namiestnik u Bosni, Kianipaša, poslao je danas ovdie u posadi nalazeći se piešački batalion pod komandom brigadira generala Ahmedpaše, koji broji do 500 momakah, u pobunjene kotare i zajedno zaključio je, da se za 48 satih sakupit ima 8—10.000 momakah, da osveće smert svoje braće.

Polag jedne viesti došavše iz Zvornika donesena je, da petaji u ovoj područje znatna množina oružja i to kod, selah Cćrkvina i Tisna; kod ovoga križnja usapćeno je prieko

10.000 fišekah, baruta i više pušakah. Kažu, da su utekavši popovi poslali to oružje, da pobune kërščane u ovom području.

Dosad nije se moglo ništa izviestnoga doneti o došaću novoga bosanskoga glavnoga gubernatora, Akifpaše.

Talijanska.

— Gosp. Stefani, utemeljitelj poznate bërso-javne agencie u Torinu, od koga proističe učinjeni predlog o preustrojenju talijanskoga kazališta, naime novan je vitezom reda svetoga Marka i Lazara.

— Kraljevo adjutante gospodu Robillanta i d' Anagra, koji su bili pri manuvrama u Varšavi, pozvao je car Aleksander u Petrograd.

Bërsojavne i najnovije viesti.

Pariz, 16. listopada. „Moniteur“ nije još svedjednako ni rieči doneo o događajima zbivšim se tobož u Tetenu, gdi je polag niekih novinah španjolski i francuski konzul ubijen bio a engleski se je samo biegom izbaviti mogao. Uslied toga mućanja službenoga lista francuske vlade dërši se danas u Parizu daje napomenuta viest izmišljena. — U ministarstvu za naseobine neprestano radi se okolo toga, da se u Algiru na miesto vojničke uprave uvede gradjanska. Zaključeno je da se samo podigne šest podprefekturah i više civilnih komisariatah. Dotični carski dekret iziši će što prije u „Moniteuru“. — Iz Madrita čujemo, da se princ od Asturie, koi je veoma bolestan bio, već oporavlja. — Iz Lisbone javljaju, da se kortesi imaju skoro raspustit budući da uprav sada iztiče zakonotvorna doba. Razmirica s Portugalom nije još formalno poravnana; no još svedjednako misle, da su materialne poteškoće barem u glavnoj stvari odstranjene.

Javljaju iz Milana od 12. t. m. Uslied viestih iz Novare čini tamo jedan kriminalni proces najveću buku. Kevalier Prina, bivši intendant vojvode genoveskog i konte Caccia nalaze se na klupi optuženikah. Tužba glasi na krivotvorenje; presuda će se neodvlačno izreći. Uslied jedno privatne korespondencije „Gazzette di Milano“ naime novan je senator Kadorna konačno ministrom nastave.

Turin, 18. listopada. Kod viećanjah u obziru lukmanierske željeznice udionistvuje i poduzimatelj gradjenja Brassey iz Engleske. Velika kneginja Jelena i vojvoda meklenburški nisu, kao što smo jučer krivo prijavili, iz Nice u Genovu došli, već su samo prešli kroz Genovu putujući u Nicu. (Oest. Corr.)

New-York, 5. listopada. Od Valencie opet nedolaze signali. Kristalna palača u New-Yorku sasvim je izgoriela. Raspëršenje barutane u Havani proizvelo je veliku štetu.

Srebro od 19. listopada 1/4 fr.
Carski dukati 4 1/2 „

Odgovorni učrednik. Dr. Demeter.

SLUŽBENI LIST.

Nr. 10571-1858 (DS-84)

3-2

Konkurs-Kundmachung.

Zur Besetzung einer bei dem k. k. gemischten Bezirksamte Gross-Gorica erledigten Kanzellisten-Stelle mit dem Gehalte jährlicher 350 fl. und dem Vorrückungsrechte in die höhere Gehaltsstufe von 400 fl. wird hiemit der Konkurs ausgeschrieben.

Diejenigen, welche sich um diese Stelle zu bewerben gedenken, haben ihre mit den Nachweisungen über das Lebensalter, die zurückgelegten Studien, praktische Befähigung, politische Haltung, bisherige Dienstleistung und vollkommene Kenntniss der deutschen und kroatischen oder einer südslavischen Sprache belegten Gesuche und zwar, wenn sie bereits im öffentlichen Dienste stehen, im Wege ihrer Amtsvorstehung, sonst aber im Wege ihrer unmittelbar vorgesetzten Behörde (die k. k. Militärs mit Beachtung der hohen k. k. Kriegsministerial-Verordnung vom 31. Dezember 1852) binnen 4 Wochen vom Tage der dritten Einschaltung der gegenwärtigen Konkurs-Ausschreibung in der Agramer, deutschen Zeitung gerechnet, bei dem k. k. Bezirksamte Gross-Gorica einzusenden, und darin auch anzuführen, ob und in welchem Grade sie zu den Beamten des gedachten k. k. Bezirksamtes verwandt oder verschwägert sind.

K. k. Comitata-Behörde

Agram am 12. Oktober 1858.

Carsko-kr.

službene

NARODNE

NOVINE.

Novine ove izlaze svaki dan izuzamci nedjelje i praznike na čitavom listu. — Polugodišnja predplata je za domaće u novinarnici 4 for. srebra. — Za vanjske, kojim će se list svakog dan poštom pošiljati, 6 for. sr. —

Za službene oglase opredjeljena je uvertbina: 4 kr. sr. od linije za prvi put; a zatim za svaki put 2 kr. sr. — Za druge oglase ili posebne članke plaća se do 10 linija 20 kr. sr., dalje pa po od svake pojedine li je 4 kr. sr.

Uredovni dio.

Nj. c. k. apostolsko veličanstvo dostojalo je najvišim ručnim pismom od 20. rujna t. g. predsjedniku vrhovnoga sudišta u Vojvodini srbjskoj i u tamiškom Banatu dr. Ignacu Simonoviću bez takseh podijelit dostojanstvo tajnoga savjetnika.

— Feldmaršallajtnant Ferdinand, baron Simbschen naimenovan je zapovjednikom tvrđave petrovaradinske.

Danas izišao je i raspošilja se VIII. komad II. razdiela hrvatsko-slavonskoga zemaljsko-vladnoga lista u hrvatsko-njemačkom i srbjsko-njemačkom izdanju te sadržaje pod

Br. 25. Obznanu c. k. osrednje pomorske oblasti od 25. kolovoza 1858, kojom se ustanovljuju uvjeti, pod kojima će se u buduću izdavati sposobnice jedriljarske.

Br. 26. Naredbu c. k. hrvatsko-slavonskoga namjestništva od 26. kolovoza 1858, o tome, da je dozvola školske oblasti potrebna ženitbi podučitelja na katoličkih pučkih učionah.

Br. 27. Obznanu c. k. banskoga stola od 27. kolovoza 1858, kojom se naznačuju odvičnička mjesta, ustanovljena za hrvatsku i Slavoniju.

Br. 28. Obznanu c. k. hrvatsko-slavonskoga namjestništva od 6. listopada 1858, kojom se raspisuje prirez za namirivanje zemaljskih i zemljišno-razteretnih potrebah u upravnoj godini 1859.

Br. 29. Okružnicu c. k. hrvatsko-slavonskoga namjestništva od 9. listopada 1858, na svekolike oblasti županijske i na poglavarstvo zemaljsko-glavnoga grada Zagreba, kojom se izjavljuje, da se židovi mogu izabrati prisjednicima povjerenstvih sirotinskih.

Br. 30. Obznanu c. k. hrvatsko-slavonskoga namjestništva od 13. listopada 1858, o predprežnoj naknadi u novoj vrijednosti austrijskoj.

Neuredovni dio.

Austrijska carevina.

Zagreb. U noći na 14. t. m. preminuo je udaren kapljom velečasni g. Stjepan Radenić, isluženi župnik krapinski i škernik nemoćničke kuće u Novoj-Vesi. U subotu pod večer sahranismo mu tijelo u groblje sv. Tomaša, želeći i moleći mu od Boga vječni pokoj.

— Prečastni ordinarij u Bernu pozvao je svoje duhovništvo, da na p. dporu bosanskoga svećenstva i puka uzme na se besplatno odsluženje misnih namienah, za koje se po Bosni grade crkve i nabavlja potrebna sprava za službu božju. Tom pozivu liepo su se odazvali braća moravski svećenici, preuzevši u rečeno ime 4000 misah.

— Budaće nedjelje dne 24. t. m. poduzet će uzoriti kardinal kanonički pregled u ovdiešnjoj župi sv. Petra, i istom prigodom otvoriti župnu crkvu javnoj službi božjoj; u to ime uputit će se Nj. uzoritost u 8 sati u jutro iz svoga grada u rečenu crkvu.

— Velečasni g. Jakob Jambrečak, župnik slavetički i vlastnik zlatnoga križa za zasluge s krunom, naimenovan je podarkidjakonom okružja jastrebarskoga.

— Dno 8. listopada umro je u Beču Josip pl. Karhezi, c. k. savjetnik zemaljskoga suda, poslie dužega bolovanja. Bečki kazneni sud gubi u svojoj službi odličnu osobu.

— Knez Demidov namierava blizu ribarskih vratah zemlji sagraditi veličanstvenu palaču za svoju potrebu, ako kadkad u Beč dodje.

— Knez Miloš Obrenović, koji se je od rasko-turskoga rata u podunavskim kneževinama bavio, prispjet će skoro ovamo i bavit će se odsad samo u Beču. (Wand.)

— Austrijski poslanik pri berlinskom dvoru, baron Koller, imao je prispjet 19. listopada iz Badena u Beč, pak neodložno ići na svoje mjesto u Berlin.

— Iz St. Franciška poslao je nieki I. Putcer iz Pečuha svjedočanstvo, da je 9 vjstih ugarskoga vina do 1000 barilah izdržalo morskoga puta 22.000 miljah, i dva puta prešlo prieko ekvatora, a vino je u buradi bilo dobro i čisto.

Srbija.

„Ostd. Post“ javlja iz Srbije da je u Beogradu već zakazan dolazak portinoga komisara, koji će u gradu odsjesti kod Osmanpaše. Izborni zakon pretresan je već u savjetu. Svašta se govori, no toliko mi kao dosta pouzdano rekoše, da će savjetnici, popečitelji, svećenici i vojnici od izbora sasvim izključeni biti; naproti mogu činovnici jednog izbornoga sreza biti izabrani kao poslanici drugoga sreza, u kom službu neopravljaju. Popečitelj Garašanin trudi se zaista jako, da zavede nieki ustavni poredak i da nepostane sabor nepravilan kao dosad. Iz sredine poslanikah izabrat će se jedan predsjedatelj, jedan podpredsjedatelj, četiri dievoditelja i 12 osobah, što će se starati za poredak. Nezna se, hoće li u Beograd doći i koji stenograf. Prošaste sedmice bili su svi okružni načelnici kod popečiteljstva unutarnjih dielah, da dobiju nastavljenu za izbore. U stalom je iz Pariza došao mladi srbjski podpukovnik Gjorgje Černi, od kog se „Ostd. Post“ boji, da će od niekih stranakah kao orudje upotrebljen biti — no taj strah smatraju Srbiji za neosnovan, jer je Černi putovao lieka radi u Ems a odatle samo zabave radi u Pariz.

— O odnošaju Srbije bilo je govora između Francuske, Engleske i Rusie. Govor je pobudila porta sama, koja je obratila pozornost rečenih dvorovah na događaje u Srbiji. Bečki je kabinet portu još prije uspokojio. Grof Veleviski izjasnio se je, da se nitko nemože protiviti saboru, kad ga je knez sam odobrio. (Wan.)

— Engleski glavni konzal u Beogradu pl. gospodin Fonblanque, odgodio je za nekoliko danah svoj odlazak onamo, budući da će se polag posljednjih viestih iz Srbije narodna skupština, o kojoj se je toliko govorilo, preniet na kasnii rek. Kao što hoće da znaju, obdržavat će se stopram dojućega prolieća, no o tom nisu bile poznate još nikakove sigurne viesti.

Turska.

S bosanske granice. Oblaci, koji vise već dvie godine nad jednom Bosnom, sad počeoše iz sebe ostru vatru sipati. Jučer u četiri sata po podne na jedanput zapraštaše puške, koje će čitavu svietu glas dati. Povod dadeše opet age i begovi; nieki Rešid-beg Efendi Begović pokupi 30 Turakah oružanih, dodje u selo BERNIK da kupi trećinu od jadne sirotinje, koja baš u stanju nije dati, budući oni, koji su bili u stanju, kako je Nuredinpaša kazao da moreju davati istu trećinu, svi su do sad dali, ako i nemogu, da kako, da se živi nedadu Turcima patiti.

Pri svemu dokazivanju da neimadu, opet gori rečeni Rešid-beg poveže u jedno pže 8 kërščaneh i poliera ih opet da se skupi opet 6 kërščaneh i presretnu Bega sa njegovih 30 de-

liah u zasiedi. Kërščane predvodio je Peró Stojanac, Tešo Majstorović, Marko Arsić, Kërsto Jovanović i još 2 druga njihova, dočekaju Turke, otmu braću iz užeta, pogine 6 Turakah i 7 svežu. Rešidbeg ode svecu Muhamedu da mu se pohvali, kako je Vlahe svezo, mladi srbjski junaci udare nakuražu, u 9 sati u večer udare na skela Šamac, zadobiju 7 Turakah, između kojih trojicu odpuste na austrijsku stranu, budući da su ovi carski Turci, koji primaju carinu, pri svemu tom Tešo Majstorović i Marko Arsić dodju pod austrijsku stranu i jave kordunskom oficiru čitav događaj, dokazujući da se oni nebune, da oni ni s jednim carem ništa nemaju, samo se svojim kervopijama agama i bezima. Odatle taki ode u društvu 400 junakah a danas baš u podne u Obudovcu dozove kërščane obadva vieroizpoviedanja 6000 pod barjak narodni, da se bez razlike zakunu. Rimokatolici poslie podne primiše za sebe jedan mali barjak a Srbiji za sebe drugi a veliki ostaje u logoru; junaci pievuju slobodne pjesme i viču živio sultan naš car i njegov hatihumajum i vojvoda narodne slobode, tako isto na barjacima nadpisano je, da živi sultan i hatihumajum. Dalje što bude, javit ću vam.

U Skadru 12. listopada. (Svtd.) Evo navodim u ovome mojemu dopisu, poslie moje bolesti, koja mi nije dopustala da izviestim čitaj elje vašega lista odmah s prvom prilikom, o cernogorskoj komisiji. Članovi pomenute komisije, koja biaeše sastavljena od poslanikah 5 evropskih silah i poslanikah turske vlade, prošli su okolo sve Cërne Gore i prepisali su joj granice i današnje i one od 1856. Ovamo su (u Skader) došli preko Podgorice, u kojem su mjestu učinili primirje medju Turcima i Cernogorcima. Ovdie su se odmorili jedan dan i jednu noć. Sutra dan pošli su u Bar i Spič, a odtuda u Dubrovnik; a iz Dubrovnika čitam u novinama da su pošli put Carigrada, gdje će se ta stvar razpravljati. Sada da vidimo kako će riešiti evropske sile u dogovoru s turskom vladom.

Između Cernogoracah i Podgoričanah gotovo je bilo došlo do puškaranja u vinogradima. Cernogorci dërže sve do Sitnice a Podgoričani naproti. Osman paša što sad vlada sa ona tri bataliuna, što je vladao Ali paša u Podgorici, predje zaprietit Podgoričanima da nezapočimlju biti se, dok Avdi paši neяви. Avdi paša ovdiešnji gubernator tek što dobi ovakovu viest 2. o. m., javi pismeno u sva 4 konzalstva, da je tamo došlo da se na novo počnu puškarati, tako ako se što dogodi da on nije odgovoran, jer Podgoričani će braniti svoje vinograde, da Cernogorci groždje nepoberu. Ova tri konzalstva: za rusko sekretar g. Ivanov, za francusko g. Robert a za englesko podsekretar g. Donorancio, savietovaše se medjusobno da podju reći paši, da strogo zaprietit Podgoričanin da se primirje ne poruši, dok za sve bude u Carigradu pretresano, i da će one i njegovoj svietlosti knesu Danilu pisati. Avdi paša zamoli g. Ivanova i g. Roberta da podju oba u Cernu Goru kneza Danilu govoriti, da da strogu zapoviest Cernogorcima, koji su se oko groždja s Turcima počeli ubijati, a groždje tko je što uzeo, da se ima popisati, pa kad dodje riešenje jedna strana drugoj da ima plaćati, čije bude. Za ljubav Avdi paše podju rečena gospoda na Cetinje, gdje su liepo primljeni bili, a već vratit će se natrag složivši sve u miru.

Iz Stare Srbije glasovi svaki dan sve gerdje. 20. rujna biaeše požar veliki u Peči. Izgoriela su 22 tèrgovačka dućana, 2 hliebne peći i jedna kërčma. — Iz Manastira u Kruševu unišla je

jedna četa od 250 drugih Arnauta Librellija i Matnjane, i zapalila pazar i nekoliko kućah, i izsekla i pobila mnogo ljudi. Ako je istina velika je propast bila; selo je veliko i bogato, ima 300 kućah, sve sami hristijani, ali nemaju pušakah nikakvih da bi se mogli braniti.

Rusija.

Najnovije izvješća kažu, da se ima jedna učena ekspedicija za istraživanje Mandžurije otpremit. Usled istih viesti iznosi broj ruske vojske upotrijebljene na istočnim granicama do 20.000 momakah. I to se u njima kaže, da desna (a ne kao što su prije tvrdili lijeva) obala Amura u njegovom gornjem tečaju sčinjava granicu proti Kini i da je dakle rieka posve ruska. Vele, da je mandžurska obala na istočnom oceanu proglašena kao neutralno područje.

— Iz Orenburga došla su čudna izvješća. U jednom malom selu blizu Novosergievsk razsuo se dne 8. sèrpnja iznenada glas, da su oboružani Kirgizi u jednom takodjer blizu ležećem selu počinili biedu; užasna strava zavlada stanovnicima i oni su sa ženama, decom i s imovinom utekli u Novosergievsk. Jedva što su ovamo došli s užasnom ovom viestju, počeli su i ovdje stanovnici biehati. Kao munja razprostrani se strah na sve strane. Od nemira obuzeti, krenuše čitave čete na put, kuće ostaše prazne, zalihe od žita podjose većom stranom po zlu, putevi bili su pokriti ostavljenim stvarima, dok za tri dana neprestano rastuće smeće nedodje pošta sa viestju, da je na putu sve mirno. Sada stopram utaloži se strah, koji je dotle dospio, da su u jednom malom kotarskom gradiću slaba invalidsku komandu obškèrbili barutom i olovom, i kad su sada stopram stali sabirati viesti, pokazalo se, da je stariješina nekog plemićkoga dobra u bludnji ili šali kazao seljacima, koji su kosili, da su se Kirgizi pobunili. On se nalazi u rukama suda. Znamenito je to, da pozorište ovih prizora, koji su se razprostranili na više

dépendance“ da su 16. u Parizu smatrali stvar kao posve ispravnu i to na temelju nagodbe sklopljene medju grofom Valevskim i pl. gospodinom Paivom, koja je istovjetna s onom, koju smo gore napomenuli i koja sastoji u tom, da Portugalia ima predati brod „Charles Georges“ čim francuske ladje izidju iz Taja, pitanje zbog naknade pako ima se podvèrći izreci treće koje sile.

Pariz, 16. listopada. Izvan razmirice s Portugalom predstoji Francuskoj, kako jednom belgijskom listu iz Pariza javljaju, razmirica i s Brazilom. Jedan u Fernambuku preminuvši francuski trgovac ostavio je maloljetnu diecu; francuski konzul grof Lemont, zapečatio je ostavštinu, no brazilanska vlada izjavila se, da francuski konzul nema prava to učiniti, jer brazilanski zakoni smatraju svako u Brazilu rođeno diete inostranih roditeljah kao brazilanca. Dočim je grof Lemont svoje pravo branio, zapečatio je mirovni sudac u Ferambuku ostavštinu. Zatim je konzul skinuo svoju zastavu i podneo je izvješće francuskoj vladi.

Velika Britanija i Iraka.

„Herald“ osigurava, da nisu lord J. Russel i lord Derby od zaključenja sesije ni ustmeno, ni pismeno, ni po trećoj kojoj osobi obćili medju sobom. Što je „Advertiser“ o tom razglasio, sasvim je, veli, izmišljeno. To je samo istina, da su lord i lady J. Russel i lord Carlisle, koji su nedavno bili na jednom društvenom metingu u Liverpoolu, primili poziv u Knowsley, no ovaj privatni pohod stoji izvan svakoga saveza s politikom.

Azija.

„China Mail“ od 28. kolovoza kaže: Tekst ugovora tientsinskoga razjašnjuje neke točke, koje su nam dosad bile jošte nerazumljive. Polag 9. članka čini se, da će Englezi samo s pasovima smietati putovati, kojih izdavanje vazda će biti veliko nadoknadivanje i u nuntarnost načel

mer, Urban, Reischach, generalmajor Berger i gospoda generali Langenau i Mikić. U večer bio je sjajni ples.

Milan, 19. listopada. Ukupna željeznička linija odovud do Novare ima se u travnju otvoriti. Danas je otišo pèrvi pravilni putnički podvoz u Magentu.

Odgovorni urednik. Dr. Demeter.

SLUŽBENI LIST.

DS—86

3—1

Obznana.

Stavlja se time do obćeg znanja, da će se dne 29. listopada t. g. u 10 sati prije podne i u slučaju potrebe sljedećeg dana na gradskoj vijećnici putem javne dražbe iznajmiti za vrijeme od 1. studenoga 1858 do 31. listopada 1861 sljedeće gradske nepokretnosti i pravice i to:

	Žaobina u sr.
1. Pravo pobiranja piacovine	60 for.
2. „ ribarije na Savi	5 for.
3. „ vinotočja u Otoku	6 for.
4. „ „ Gračanu	3 for.
5. Dućan pod kamenitim vratima	13 for.
6. Stan nad kamenitim vratima	5 for.
7. Kavana na sievernom šetalištu	4 for.
8. Stan u bivšoj maltarnici na tèrgu Jellačića bana	6 for.

Primat će se i pismene ponude, u koliko bi do 29. listopada 1858 u 10 sati prije podne predane i propisanim žaobinom providjene bile Služit će ipak samo za temelj dalnje ustmene dražbe.

Poglavarstvo c. k. glavnog grada

U Zagrebu dne 21. listopada 1858.

U službenom odsutju g. gradskog upravitelja gradski vijećnik Kavić.

Br. 7197—1858 (Izv.—270)

3—1

Izrok dražbeni.

Suglasno sa pozivom ovogradskog sirotinskog odbora od 9. t. m. br. 603 prodat će se dne 6. studenoga 1858 u tri sata poslie podne putem javne dobrovoljne dražbe u gradu Varaždinu u ulici „Dugi konec“ zvanj, pod br. 192 upisana kuća ujedno sa

Carsko-kr.

službene

NARODNE

NOVINE.

Novine ove izlaze svaki dan izvanredno i praznike na čitavom listu. — Polugodišnja predplata je za domaću u novinarici 4 for. srebra. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom pošiljati, 6 for. sr. —

Za službene oglase opredjeljena je površina: 4 kr. sr. od linije za prvi put; a zatim za svaki put 2 kr. sr. — Za druge oglase ili posebne članke plaća se do 10 linija 20 kr. sr., dalje po 10 od svake pojedinosti 4 kr. sr.

Uredovni dio.

Nj. c. k. apostolsko veličanstvo dostojalo je najvišjom odlukom od 13. listopada t. g. najmilostivnije dopustiti da c. k. glavni konzul i pukovnik, Teodor Radosavljević vitez od Posavine smije komandirski krest kraljevsko-groškoga spasiteljeva reda a c. k. konzularni agent Miloš Vladislavljević viteški krest istoga reda primiti i nositi.

Br. 7 ex. 1858. P. C.

3—3

Oglas

o obziru držanja teoretičnog ispita iz državnoga računostvja.

Shodno raspisu obzorašnjega c. k. glavnoga računskoga direktorijuma od 17. studenoga 1852 br. 6577 sadržanoga u državo-zakonskog lista broju 1. od godine 1853. dostavlja se do obzega znanja, da će teoretični ispit iz državnoga računostvja ispita komisija postavljena kod c. k. državnog računostvja u Zagrebu započeti dne 3. studenoga 1858 i ako bi potrebno bilo, sljedećih danah nastaviti ga.

Usled toga pozivlju se svi oni kandidati, koji hoće da se podvrgnu ovom ispitu, da svoje molbenice biljegovane po propisu predadu dotičnom predsjedatelju komisije i predstojniku pomenutoga državnoga knjigovodstva, c. k. računovodji, Josipu Lichtnegelu, ujedno pako da u ovim molbenicama vierodostojno izkažu svoju domovinu, svoje rodno mjesto, vieroisповiedanje, sadanje prebivalište, zatim svoju službu, ili ino svoje zanimanje a k tomu naznače, kojim učevnim sredstvima i na koliko su si prisvojili znanje računostvja.

Pri tom se konačno opazi, da se neće uzeti nikakav obzir na manjkave i nepodpune isprave; zatim da će oni ispitni kandidati, koji na javnom kojem učilištu nisu kroz jedno cijelo godišće služili predavanjem iz znanosti računostvja, već su si znanje iste prisvojili privatnim naukom, polag §. 11. gori navedenoga raspisa prije nego polože ispit, imat propisanu taksu položiti u pieneznicu, koju će im naznačiti predsjedatelj komisije. Ispitna komisija za državno računostvje.

U Zagrebu dne 8. listopada 1858.

Neuredovni dio.

Austrijska carevina.

Zagreb. Pred nekoliko danah dovedeno je u ovdajnju javnu bolnicu nekoliko nesretnih seljaka bolujućih od vodobožanji. Isti su bili u Netreću u Modruš-potočkom kotaru ujedini obiesnelim pasom, koji je medjutim već ubijen. Niemčić iz Križevacah, koji je na glasu u našoj zemlji zbog svoje vještine u liečenju ove strašne bolesti, već je na poziv oblesiti došo ovamo i počeo je nesretnike liečiti.

Beč 20. Nj. veličanstva kralj i kraljica od Prusie došli su prekjučer poslie 5. ure po podne u Briksen a jučer u jutro u 9. uri odputovali su u Rocen i Meran.

Po naredbi c. k. ministarstva trgovine spuštana je taksa za telegrafske depeše od 1. studenoga za 5 postotakah. Što se je plaćalo u srebra, plaćat će se u novom novcu, n pr. mjesto 1 f. sr., 1 f. austr. vriednosti.

Ministarstvo financie izdalo je 10. listop. zapoviest, da je izvoz oružja, sastavnih časticeah istoga, kao i baruta u kneževinu Serbije zabranjen, i samo onda slobodno je izvoziti ili pronositi ih, ako su sprovedeni pasošom jedne c. k. vlasti. Pasoši će se samo onda davati, ako osoba pasoš zahtijevajuće pokažu dozvoljenje od

kakve sèrbske okružne policie, ili od popečitelja unutarnjih dielah. Ovo će se dozvoljenje u pasosu naznačiti. Ako se oružje i barut u maloj količici u Serbiju iznosilo ili pronosilo bude, dovoljno je, ako se dogani pokaže dozvoljenje sèrbske vlasti, da se te stvari smeju u Serbiju unositi.

— Namiestnik državni fml. baron Mamula otišao je 12. listopada natrag u Dalmaciju.

— Mrtvo tielo knesa Gjike odpravljeno je 11. t. m. prieko Genzendorfa željeznicom u Peštu. Prati ga jedan svećenik.

— Južna željeznica predat će se još ove godine novom društvu, koje će od 1. studenoga već s njome upravljati.

— Ima nekoliko danah — javlja „Ostd. Post“ — da se u Beču nalaze nieki sèrbski velikaši, medju njima major Miša Anastasijević sa svojim setom Gjorgjem Černim. Ovu znatnu gospodu primio je jučer — 14. listopada — knez Kalimahi. Oni su i drugoj velikoj gospodi podvorenje učinili.

— Na Lloydovom parobrodu iz Dalmacie prispeo je u Tèrst cetinjski erhimandrit, gosp. Nikanor Ivanović. On ide u Rusiju, da bude tamo posvećen za episkopa cijelo Cèrne Gore. Isti je dan odavdie odputovao dalje.

Cèrnagora

Zapoviednik ruske fregate „Polkan“ bio je od kneza cèrnogorskoga veoma odlikovan i dobio je onu sablju, sa zlatnim tokom, koja je godine 1796. na krušackom bojnem polju oteta bile tamo ubijenomu veziru skadarskomu, Mahmudu. Nasuprot poklonio je zapoviednik broda kapeitanu Peoviću i sèrdaru Gjuraškoviću dragociene satove a izvan toga položio je na grob Petra I. poklon od 100 dukatah.

Talijanska.

— U Pilji kod Genove namierava jedno većom stranom iz Lombardezah sastojće akcionarno društvo podići veličanstvene kupalište.

— Poznati pariški korespondent „Allg. Ztg.“ opisuje na sljedeći način značaj grofa Cavoura: Grof Cavour, koji posjeduje mnogo lukavštine, koji je zajedno i čovjek od svijeta, koji kao sudan aristokracie, svoju piemontesku aristokraciju dobro pozna, koji kao brat jednoga veoma pobožnoga katolika, markesa Gustava de Cavoura, posjeduje i sva svojstva duha izobraženoga diela piemonteskijh i savojskijh katolikah, hteo je nedavno da zbije s njimi šalu. Glasoviti, sada odavna već preminuvši grof de Maistre, služio je naime piemonteskoj aristokraciji i najuglednijemu dielu klara kao nieka vrsta prednjaka u borbi proti politici grofa Cavoura, koja je dvostruka. Cavour, koji se revolucionarne partaje u Piemontu i njihovih odvietačkih glavah, Rattazzia u umierenoj a Brufferia u jakobinskoj liniji, ni najmanje neboji, budući da nemaju pučke sile u Piemontu, već samo zavladaše malim dielom srednjega stališa, hoće da se koristi ovom revolucionarnom partajom, da njezine unitarske talijanske strasti upotrebi, — i to jedino na povećanje kuće savojske u njenom nastojanju za gospodstvom vèrhu Lombardie. (U ostalom bila je to već Henrika IV. politika, koji je savojskoj kući depitao gospodstvo u Milanu.) U tom dubu privlači i Cavour sve talijanske biegunce k sebi, što u ostalom radja znatan regobor u vojski i u gradjanstvu. Ove biegunce upotrebljuje Cavour kao orudje svoje politike.

Doćim dakle Cavour tako na jednoj strani postupa, vidi se prema ideama i strastima više ili manje revolucionarne partaje u Piemontu ob-

vezanim; isto tako prema talijanskim bieguncima biešnećim proti papi (jerbo papa nije hteo da se god. 1849. stavi na čelo talijanskoga kèrstarstva proti katoličkoj Austriji). On je dakle prisiljen, ovim ljudma priuizeti žèrtvu, jerbo ih treba za svoje političke planove. Ova žèrtva je kler, kog bi Cavour sasvim sa konstituciu zadobiti mogao, da mu je bilo osbiljno stalo do toga. U istinu on je sasvim ravnodušan u obziru religie. Da mu nije do toga stalo bilo, da mèrkaju zemlje proti Austriji u Italiji oplodi, nebi bio nikada ni pomislio na to, da se rezstavi s papom i da piemonteskom i savojskom sveštenstvu postane posrednjim i neposrednjim uvredama svake vrste neugodan, što je više moguće. S Rimom bio bi se već odavna pomirio, što se tiče potrebnih ili željenih reformah; ali on toga neće i to jedino iz imenovnog uzroka. Iz istog uzroka počima on sada onom kleru i aristokraciji, koja je istomu privèržena, brukat se na osobit način. Već odavna preminuvšega grofa de Maistre-a, taj uzor izobraženih katolikah u zemlji i koji ima i medju francuskim katolicima najveći kredit, izvlači iz njegova groba. On ga iz prašine državnoga arkiva stavlja na vidjelo, da svoju vlastitu politiku zagèrne njegovim autoritetom. Prednjak katolicizma u stvari Italije à la riscossa s jedne a s druge strane kao veoma slobodni govornik u poslu papinske politike.

— Pèrvih danah ovoga mieseca uskratilo je podmerski bèrzojav medju Maltom i Kaljerom svoju službu; uzrok ove smeće traže stranom u žestokim olujama, a stranom u znatnom naponu atmosfèrske električnosti.

— U Tarinu bilo je posljednjih danah pèrve polovine t. m. nepogodah kod sparna vremena praćenih gràdom i plohom, koje su po ulicama, na mostovima i u vinogradima počinile veliku štetu.

Potvèrdjuje se, što je bilo javljeno u obziru promiene ministarstva; Lanza preuzet će listnicu financiah a senator Karlo Kadorna listnicu javne nastave.

Niemacka.

„Ruski Invalid“ izrazuje se proti riešenju pitanja o vladarstvu u Prusii. On misli, da se izvanjske politika, što se tiče načela, neće i nemože promieniti i da će Pruska kao samostalna država ići onim putem, na koji ju uputjuju razum i korist zemlje.

Draždjani 19. listopada. Sinoć je Nj. jasnost knez Klemens Meternich, prieko Frankfurta od Johanisberga dolazeći, ovamo prispeo. Isti misli nekoliko danah ovdie kod svoga sina, ovdajnjega c. k. austrijskoga poslanika baviti se a sètim će otići u Beč.

Francuska.

Pariz 11. listopada. (Ostd. Post.) Po telegrafskim viestima bio je svećani ulaz carev u Reims jučer u 4 sata po podne. Svita je ušla shodno programu na vrata „Dieu Lumerière“ — kroz ista vrata, kroz koja je 16. sèrpnja 1429. dievica orleanska sa lilijskim barjakom u ruoi nšla, vodeći Karla VII. i sav njegov dvor na krunisanje, kroz koja je 15. travnja 1606. Henrik IV. ulazio, pošto se je pomirio s vojvodom Buljonskim, Žitelji, koji su smatrani kao odveć legitimistični, navalise velikom vèrvom, dočekavši Napoleona živim uzklikom. Sav je put bio pieskom posut i katarškama nakićen, na kojima su se trobojne zastave vijale. Na svakom uglu i tèrgu nalazahu se trofei od oružja itd. Ulazak je pratilo veliko zvono, kojim se zvoni samo u izvanrednim slučajevima. Glas

zvona čuje se 4—6 franc. miljah daleko (isto ima 8 stopah u posredniku, a saliveno je g. 1570., na njemu stoji ime kardinala od Lorene). U cirkvi je na stupovima bilo zlatnim slovima napisano: „Rim i Kina“, t. j. priznateljstvo svećenstva, što je car mnoga prava izradio za katoličku crkvu. Car se je vozio na velelepnom kolima u uniformi, a carica u modroj haljini i bielom šeširu. Za njim su išla kola s odličnom pratnjom, u prvim je bio maršal Kanrobert. Za doček je varoš Reims 85.000 franakah odobrila. Car će sa caricom sutra otići iz Reimsa, pošto posiete grob sv. Remia, koji je krestio Hlodviga, kralja Frankah; sutra po podne bit će već u St. Cloud-u, a u večer će biti pri viđenju vojvode od Melakova.

— Car Napoleon poklonio je svojoj punici jednu palaču u Parizu, za koju je nedavno dao 2.300.000 franakah. S okolnom kupljenom zemljom za bašte precjenjuje se vrijednost kuće na 5 milijonah.

Rusija.

Iz Poljske granice 6. listopada. (W. Ztg.) Ministar rata general Suhozanet pregledava sada gradove u Poljskoj, budući da Car nije imao vremena lično ih pregledati. Dosadašnji načelnik kancelarie namjesnika države, tajni savjetnik Iliasevič, razriješen je od te dužnosti bolesti radi, a na njegovo mjesto naimenovan je tajni savjetnik Platonov.

— Iz Petrograda javljaju „Oest. Z.“, da je tamo veliku pozornost pobudila jedna veličanstvena prevara, koja je nedavno otkrivena pri gradjenju željeznice između Petrograda i Moskve. Astropom Struve pronašao je novim računom, da je ona linija upravo gradjenoga puta $88\frac{1}{3}$ vjere kraća, nego što se je to uzelo po službenim dokazima (polag kojih je ona 670 vjere stah dugačka). Po tomu bi bila država, koja tu željeznicu pravi, od prilike za $\frac{1}{3}$ troška, to jest 12 milijonah talirah prevarena. Budući da ovu željeznicu jedno američansko društvo rukovodi, komu se za podvoz po vjere stama plaća, to je država i s te strane kroz one lažljive dodatke preterpila najveće gubitke. Naznačenje rastojanja niz željeznicu kažu da je sasvim lažno. — Car je, vele, izvan sebe, što se je ta prevara otkrila, ali pri velikom broju stranom uvaženih osobah, koje su u tu stvar upletene, kažu da neće biti izraživanja.

— Jedna dnevna zapovied, koju je izdao knez Bariatinski na kavasku vojsku, javlja smrt generalajtnanta barona Vrevskoga, koji je dne 16. rujna, kad je glavom predvodio jedan granadirski batalion kod juriša na jedan neprijateljski aul, bio smrtno ranjen.

Velika Britanija i Iraka.

London, 16. listopada. Iz Quebeca javljaju od 4. t. m.: Norveška ladja „Katarina“ izbacila je dne 14. pr. m. od „Austrie“ još šest mornarah i šestnaest putnikah imenom: Eifert, Fischer, Braunsdorf, Forrier, Pless, Ahlers, Smertzik, Barker, Neilson, Swenson, Vincenz, Danmüller, Baeker, Stöpel; isti se obiskerbljuju u Quebecu.

U aktivnoj službi stojeća engleska flota broji sada 276 ladjah svake veličine sa 4628 topovah a ima 46.764 momakah na njima. Od ovih stoje 52 broda sa 485 topovah i 5964 momka na indijskim i kineskim štaciama.

Portugalla.

Komore su zaključene. Usled lista „Opinio“ zabavljat će se sudovi s poslom ladje „Charles Georges.“

Spanjolska.

Kao što iz Madrida od 16. t. m. berzovajnim putem javljaju već se je oporavio princ od Asturie, naproti jako je obolela kći vojvode Montpensierskoga.

Azija.

Iz Kalkute od 9. rujna pišu „Timesu“: „Mi smo ovdje dne 24. kolovoza u $3\frac{1}{2}$ sata posle podne osjetili žestok potres. Potresi su u Bengali obično neznatni. Na napomenuti potres vidivo je uzdormo kuće i bio je, kao što urođenici pripoviedaju, jači nego što je bio potres

od godine 1842. Vrhovno sudište tako se je bilo uplašilo, da su sudci, advokati i obtuženici u najvećem neredu iztjerali iz dvorane. Jeh se je u svojoj velikoj kući u Alipura tako prepaš, da je prvi put, odkad se nalazi u Kalkuti, pohitio u čisti sarak. Uprav sada primio sam službenu viest, da se je kolera u kašmirskoj dolini pojavila. Kao što Maharadža javlja, poginulo je u dvie nedjelje danah prije 100.000 njegovih podložnikah. Ni u istoj Indii nesiećaju se, da se je ova bolest ikada tolikom silom pojavila. Pošast skače, kao obično od jedne štacie na drugu.

Berzovajne i najnovije vjesti.

Carigrad, 16. listopada. Prekjučer držala se je kao što se čuje prva konferencija u obziru Crnogore. Lord Stratford de Redcliffe odputovat će po svoj prilici već dne 19. t. m. Fudpašu očekuju ovdje koncem dojdne nedjelje. Porta će uvesti pravilnu parobrodarsku vožnju među Carigradom i obalom herberskom. Pruski poslonosha plemeniti gospodin Eichmann prispeo je ovamo. Jedno društvo zahtieva dozvolu za podignuće podmorskoga berzovaja među arbanaskom obalom i Napuljom. Berzovaj među Erzerumom i Bagdatom skoro će se dogotoviti. Armenski patriarh Agop podneo je zbog prevelike starosti svoju ostavku.

Javljaju iz Turina od 19. t. m. Naimenovanje Lenze za financialnoga ministra i Kadorne za ministra nastave sada je službeno obznanjeno.

Razne vjesti.

Kao što Lumir piše ravnatelj niemačkog kazališta u Zagrebu g. Walburg rođen je Čeh u Pragu, a zove se Vesecký.

— Na poljskom kazalištu bioše nedavno učinjen početak s malimi spievoigrami poljskimi i to pod ravnateljstvom Vojtecha Smaciarskog. Prva se je igrala narodna operetta „Ljubav imperatora“ od Kurpinskog. Smiemo li se i mi ufati, da ćemo ikad imati narodnu operu??

— Iz Bostona javljaju od 13. rujna, da su tamo parne špricaljke svečano se nadmetale u gašenju vatre. Pobiedu je održala špricaljka iz Filadelphie. Njena mašina bila jezagrijana za 11 minuta i 4 sekunde, za 8 i pol minute napunio se je sud sa 3600 galopah vode, šik je bacala 110 stopah visoko, a 163 horizontalno. Nagrada je bila 500 dolarah za najbolju špricaljku.

Književne vjesti.

Od V. M.

— Literatura česka će se opet obogatiti sa dva izvjestna spisa, i to jednim svezkom „Dějiny českých“ od Fr. Palackoga, i drugim svezkom Tomkova „Dějepis Prahy.“ Spis prvi je nesamo za Čeha, nego i za svakog izobraženog Slavjana od velike važnosti, jerbo je u njem kao u zrcalu opisan cijeli život naroda českog, naroda, koji je izveo toliko slavnih činovah. Spis taj je toliko vrijedan, da i drugi izobraženi Slavjani već poradi njega nauče česki.

— „Slovenských pověstí“ izdavanih od Skultetia i Dobšinskoga u Rožnavi izišao je svezak drugi.

— Mijo Luborecký hoće da tiskom Lad. Keka u Balašovskih Djarmotih, na svietlo izda drugi svezak svojih pjesamah pod naslovom: „Jinoch v pouti po Slovanstvu.“ Pjesme ove su krasno cvietje iz narodnog života slavjanskog.

— U Kralovom Gradcu izišlo je kod Ladislava Pospíšila opet nekoliko zabavnih spisah za mladež, kao n. pr. „Feodora Golovina vypoovězení do Sibirie“ po Körberu napisao Vávra Lomnický, i „Cesta do zlaté země Kalifornie“, po Körberu napisao Vávra Lomnický. Nadalje je tamo izišlo tretje izdanje pripoviedke iz učiteljskog života „Kdo s slzami rozšívá s plesem zažrvá“ koju pripoviedku je iz niemačkog preveo Šrutek.

— Troškom Alex. Storchha naskoro će izići „Mluvní cvičení pro Nemce i Čechy.“ Lumir kaže, da se ta knjiga odlikuje dobrim uredjenjem.

— Kao dodatak k „patristické encyklopedii“ izišao je troškom i tiskom Ant. Renna svezak drugi, koji sadržava rieči, „od Cornelius do Ildefons.“ Svezak tretji će izići koncem listopada.

— Thiersov franceski spis „O vlastniétvu“ izišao je nedavno u Berlinu u poljskom prevodu.

— U Turovskoga „Biblioteci poljskoj“ bioše naštampana niekoja starija diela, kao n. pr. „Kratko tumačenje stvarih zemaljskih saborah“ od Ivana Ponatovskog i „Slobodni glas slobodu osiguravajući“ od Stanislava Leščinskog, a konačno i „Skrupul bez skrupula v Polse“ od jednog „okorieologa“ Poljaka. U ovom zadnjem spisu oštro se šibaju narodni griesi poljski.

— Redakcia glasbenog českog časopisa „Dalibora“ raspisala je natiečaj za najbolji kvartet na pjesmu „Naš zpěv.“ Nagrada će biti krasni album za piano u cieni od 2 cekina. Skladba ta bit će naštampana dojdne godine u prilogu k Daliboru.

(P.) Tri lipe, ili grieh neokajan, neoprotšten i Prelja, pripoviedke za mladež od Janka Jurkovića u Ozičku kod Lehmana 1858. Format im je u 16. a ciena 12 kr. Pripoviedke su vrlo liepe u duhu keršćansko-katoličkom na način Šmidovih, prva u prozi a druga pievana, njima je dodano nekoliko poučnih basanah. Jezik im je krasan, narodan, a način pripoviedanja shvatljiv i razumljiv. Neznamo što g. pisac misli u predgovoru sa sriednim putem, šibajući prevoditelje Šmidovih dielah, keno da ih sviet nerazumije! Jeli to istina? G. J. svake će godine po jednu ovakovu knjižicu izdati, dokle ga što neuzprieti.

„Zagrebački Šoštar“ za prostu godinu 1859. troškom L. Župana. Ništo je bolji od lanjskoga barem u toliko, što neima tako mnogo tiskarskih pogrešakah. Ima vrlo liepu narodnu pripoviedku „Pepeljko“. Kako čusmo i ova je kao i ona u šostaru prošle godine iz veće sbirke niekoga domoljubnog klerika. G. Župan izdati će i na godinu istoimeni koledar dodav mu, da bude veći obseg imao: zanimivih gospodarstvenih članakah.

„Narodne pripoviedke“ skupio u i oko Vараždina Mat. Kračmanov Valjavec. U Vараždinu štampao Jos. pl. Platzer 1858. u 8 str. 314. Nieke su pripoviedke tako krasne, da čoviek nemože od miline da odloži knjigu. Što nam se nedopada kod ove knjige, jest naslov, zašto da nisu: Hrvatske nar. pripoviedke; kad je ipak Vараždin i njegova okolica i topo- i geo- i etnografski hrvatsko ime? Imena hrvatskomu, premda se ga nieki pisci boje i plaše kao vrag tamjana, prodrieti je ma i kašnje; jer je častno, liepo, pošteno i narodnje ime. G. učitelju Valjavcu dužni smo za ovu knjigu velom zahvalnosti.

Čusmo i znamo kao za izviestno, da ćemo na godinu nastojanjem dvajuh literaturi našoj već poznatih učiteljah na zagrebačkoj realci imati i mi „hrvatski školski list“ ili kako ga već okerete. Živila prosvieta! živilo i trajalo nastojanje! Slava nastojiteljem!

Narodno kazalište.

Na utemeljenje narodnoga kazališta položiše:	
Obćina Toplice	200 f. — kr.
Gosp. Zrinščak Josip	25 „ — „
„ Pantelić Gavro	25 „ — „
Obćina Dalj	75 „ — „
„ grada Osieka	100 „ — „
„ Vukovar	100 „ — „
Ukupno	522 „ — „

Odpervo je na istu svrhu pri-
nešeno 30554 „ 15 „

Dakle do sad 31076 „ 15 „

Slijedeći pako darovaše svoje dionice istom narodnom zavodu i postadoše utemeljitelji narodnoga kazališta:

Gosp. Skarpa Ignacio	8 dionicah	200 f.
„ Špišić Ivan	1 „	25 „
„ Šporer Ivan	2 „	50 „
„ Šuljak Slavoljub	1 „	25 „
„ Švigel Tomo	1 „	25 „
„ Tschop Antun	2 „	50 „
„ Trojer Franjo	1 „	25 „
Ured podžupanie viorovitičle	1 „	25 „
Gosp. Vürth Vienceslav	1 „	25 „
„ Vukotinović Ljudevit	2 „	50 „

Ukupno 20 „ 500 „

Odpervo poklonjeno 83 „ 2075 „

Dakle do sad poklonjeno 103 „ 2575 „

Bečka burza

dne 22. listopada 1858.

Tečaj državnih papirah.

Državne zadužnice	sa 5%	82 ⁵ / ₈
dto od godine 1851 seria B . . .	5%	
dto od g. 1853 s povratkom . . .	5%	82 ⁷ / ₈
dto iz narodnog zajma	5%	
dto	4 ¹ / ₂ %	
dto	4%	
dto od g. 1850 s povratkom . . .	4%	
dto . . . izričane	4%	
dto	3%	
dto	2 ¹ / ₂ %	
Zajam s vučenjem od g. 1834, za 100 for.		131 ⁵ / ₈
„ „ „ 1839, „ 100 „		109 ³ / ₄
„ „ „ 1854, „ 100 „		
Bečko-gradski banko	sa 2 ¹ / ₂ %	
„ „ „ „ „	2 ¹ / ₄ %	
„ „ „ „ „	2	
Zadužnice zemljišnoga odkupa od dol. Austrie		
Zadužnice zemljišnoga odkupa od Galicie,		
Ugarske sa sjedinjenimi pokrajinami po 5%,		
Zadužnice zemljišt. odk. od ostalih krunovinah		
Bankovne dionice komad po		950
Ekompitirane dionice od dol. Austrie za 500 f.		
Dionice c. k. pov. austrian. državno-željezn.		
ničkog društva po 200 for. sr. ili 500		
frankah, podpuno uplaćene		259 ³ / ₄
dto s plaćanjem na rate		
Dionice sjeverne željeznice . . . po 1000 f.		1703 ³ / ₄
„ bečko-glogničke željeznice . . . 500 „		
„ šoprunsko-malobečke . . . 200 „		
„ Budiejičko-Gmundsko-		
Linske željeznice . . . 250 „		
„ požunsko-těrnovačke željez.		
1-og izdanja . . . 200 „		
„ 2-og „ s pčvenstvom 200 „		
„ austr. dunav. parobrodarstva po 500 „		
„ Lloyd u Těrtzu . . . 500 „		
„ budapeštanskog lančanka . . . 500 „		
„ c. k. povl. austriansko-državnog		
željezničkog društva po 200 forint.		
„ Gjurke željeznice		
Galiske založnice sa 4% . . . za 100 „		
Jelisavetina željeznica		
Južno-sievrna niemačka savezna željez. „		
Tisna željeznica		
Lombardečko-mlietačka željeznica . . .		
Tečaj mienični.		
Amsterdam za 100 holandezkih for. . for.		
Augsborg za 100 for. current		101 ⁵ / ₈
Berlin za 100 pruskih talirah		
Vratislava za 100 pruskih talirah		100 ⁷ / ₈
Frankfurt na Mainu za 120 for.		
Genova za 300 piemontezkih lirah		73 ⁷ / ₈
Hamburg za 100 mark banko		
Lipsko za 100 for.		
Livorno za 300 toškanskih lirah		
London za 1 funt sterlinga		9-51 ¹ / ₂
Lyon za 300 frankah		
Milan za 300 austrianskih lirah		
Marseille za 300 frankah		117 ³ / ₄
Pariz za 300 frankah		118 ¹ / ₈
Prag za 100 forintih		
Těrtz za 100 forintih		
Mletci za 300 austrianskih lirah		
Bukurešt za 1 forint	parah	275 ¹ / ₄
Carigrad za 1 forint	parah	
Smirna za 1 forint	parah	
Tečaj novca.		
Carski dukati	4	
Srebro od 10. listopada	1 ¹ / ₄	

Odgovorni učrednik. Dr. Demeter.

SLUŽBENI LIST.

Nr. 16570 (VI. 73) 3-3

Konkurs-Verlautbarung.

Zutolge Erlasses des hohen k. k. Ministeriums für Cultus und Unterricht vom 24. August 1. J. Z. 13836 wird für die am Laibacher Obergymnasium erledigten zwei Lehrerstellen für lateinische und griechische Sprache, mit deren jeder ein Gehalt von jährlichen 900 fl. CMz. mit dem Rechte der Vorrückung in die höhere Gehaltsstufe von 1000 fl. CMz. und mit dem Anspruche auf Verleihung von Dezenalzulagen mit je 100 fl. verbunden ist, ein neuerlicher Konkurs bis 30. Dezember 1858 ausgeschrieben.

Die Bewerber um diesen Lehrposten, haben ihre dokumentirten Gesuche mit der Nachweisung über Alter, Religion, Moralität, Stand, Sprachkenntnisse, erworbene Lehrbefähigung und bisherige Dienstleistung und zwar, wenn sie bereits in einem öffentlichen Dienste stehen, mittelst ihrer vorgesetzten Behörde, sonst aber im Wege ihrer politischen Landesstelle bei dieser k. k. Landesregierung zu überreichen.

Von der k. k. Landesregierung für Krain
Laibach am 28. September 1858.

Nr. 10571-1858 (DS-84) 3-3

Konkurs-Kundmachung.

Zur Besetzung einer bei dem k. k. gemischten Bezirksamte Gross-Gorica erledigten Kanzellisten-Stelle

mit dem Gehalte jährlicher 350 fl. und dem Vorrückungsrechte in die höhere Gehaltsstufe von 400 fl. wird hiemit der Konkurs ausgeschrieben.

Diejenigen, welche sich um diese Stelle zu bewerben gedenken, haben ihre mit den Nachweisungen über das Lebensalter, die zurückgelegten Studien, praktische Befähigung, politische Haltung, bisherige Dienstleistung und vollkommene Kenntniss der deutschen und kroatischen oder einer südslavischen Sprache belegten Gesuche und zwar, wenn sie bereits im öffentlichen Dienste stehen, im Wege ihrer Amtsvorstellung, sonst aber im Wege ihrer unmittelbar vorgesetzten Behörde (die k. k. Militärs mit Beachtung der hohen k. k. Kriegsministerial-Verordnung vom 31. Dezember 1852) binnen 4 Wochen vom Tage der dritten Einschaltung der gegenwärtigen Konkurs-Ausschreibung in der Agramer deutschen Zeitung gerechnet, bei dem k. k. Bezirksamte Gross-Gorica einzusenden, und darin auch anzuführen, ob und in welchem Grade sie zu den Beamten des gedachten k. k. Bezirksamtes verwandt oder verschwägert sind.

K. k. Comitats-Behörde

Agram am 12. Oktober 1858.

Nr. 14260 (Fin.-38)

3-1

Lizitations-Kundmachung

über die in den Reichsforsten der Staatsdomänen Verbovsko und Vinodol zu überlassende Buchenschwamm-sammlung.

1. Zutolge h. Finanz Landes-Direktion-Erlasses vom 29. September 1858, Z. 12259 wird die Buchenschwamm-sammlung in den Reichsforsten der Staatsdomänen Verbovsko und Vinodol um den Fiskalpreis pr. jährlichen 420 fl. österr. Währ. im öffentlichen Lizitationswege an den Meistbietenden auf die Dauer vom 1. November 1858 bis Ende Oktober 1861 überlassen werden.

2. Die öffentliche Lizitation wird beim k. k. Forst- und Rentamte zu Fuccine am 6. November 1858 um 9 Uhr Vormittags mit Vorbehalt der h. Genehmigung stattfinden.

3. Wer an der Lizitation Theil nehmen will, hat das 10% Vadium des Fiskalpreises vor dem Anfange der Lizitation der Commission entweder im Baren oder in Staatspapieren nach dem Coursverthe zu übergeben, oder den Erlag dieses Vadiums bei irgend einer öffentlichen Casse nachzuweisen.

4. Auch schriftliche Offerte werden bis zum 5. November 1858 beim k. k. Forst- und Rentamte zu Fuccine angenommen.

5. Die Offerte müssen mit dem 10% Vadium versehen sein, und den bestimmten mit Ziffern und mit Buchstaben ausgedrücktem Anbot und die Erklärung enthalten, dass der Offerent die Lizitationsbedingungen genau kenne, und sich denselben unbedingt unterziehe.

6. Die nähern Bedingungen der Buchenschwamm-sammlung, können von nun an bei dem k. k. Forst- und Rentamte zu Fuccine in den gewöhnlichen Amtsstunden eingesehen werden.

K. k. Finanz-Bezirks-Direktion

Fiume am 18. Oktober 1858.

Dojak.

Nr. 4487 (PZ-20)

3-2

Konkurs.

Zur Besetzung der Expedientenstelle bei der im Seehafenplatze Portoré aufzustellenden k. k. Postexpedition wird hiemit der Konkurs ausgeschrieben.

Die genannte Postexpedition wird sich sowohl mit dem Brief- und Fahrpostdienste, als auch mit der Passagiersaufnahme zu den Malleposten zu befassen haben, und ihre postalische Verbindung durch die zwischen Fiume und Zengg kursirenden Reit- und Malleposten erhalten.

Als Bezüge für den Postexpedienten werden eine Jahresbestallung von ein Hundert (100) Gulden in österreichischer Währung und ein Amtspauschale von dreissig sechs (36) Gulden österreichischer Währung jährlich festgesetzt, wogegen derselbe zur Beistellung eines geeigneten, genügende Sicherheit gewährenden Postlokals und zum Erlage einer Dienstkaution von 200 Gulden und zwar, entweder im Baarem in österreichischer Währung oder in mindestens 3% Staatsobligationen verpflichtet ist.

Bewerber um diese gegen Abschlüssung eines Dienstvertrags zu verleihende Postexpedientenstelle haben ihre gehörig gestempelten Gesuche unter dokumentirter Ausweisung ihres Alters, der bisherigen Beschäftigung, ihrer Vermögensverhältnisse und ihres Wohlverhaltens bis längstens zum 10. November 1858 bei der k. k. Postdirektion in Agram einzubringen.

Agram am 15. Oktober 1858.

K. k. Postdirektion

für Croatia und Slavonien

Klempay.

Nr. 4518 (PZ-22)

3-2

Concurs.

Bei dem k. k. Postamte zu Krapina ist die Postmeisters-Stelle zu besetzen.

Die Bezüge desselben bestehen in einer Jahresbestallung von 300 fl. drei Hundert Gulden österr. Währ., in einem Amtspauschale jährlicher 60 fl. sechzig Gulden österr. Währ., dann in dem Bezuge der gesetzlichen Rittgelder für geleistete Privat- und Ae-

marial-Ritte, welche Letztere im Verwaltungsjahre 1857 eine Verdienstsomme von 3860 fl. 31³/₄ kr. abgeworfen haben.

Dagegen ist der Postmeister verpflichtet vor Antritt des Dienstes sich den Postmanipulationsdienst eigen zu machen, und sich daraus einer Prüfung zu unterziehen, denselben entweder selbst, in eigener Person, oder durch einen geprüften und besideten Postexpeditor versehen zu lassen, und eine Dienstkaution in der Höhe des einjährigen Bestallungsbetrages, entweder im Baaren, oder in mindestens 3% verzinlichen Staatsobligationen sicherzustellen, wenigstens 12 diensttaugliche Pferde, die erforderliche Anzahl vorschriftsmässig montirten Postillone und die sonstigen zum Postbeförderungsdienste erforderlichen Betriebsrequisiten beizuschaffen, sie zu erhalten und nach Umständen auch zu vermehren.

Bewerber um diese Dienstesstelle, haben ihre gehörig dokumentirten Gesuche, unter legaler Nachweisung ihrer bisherigen Beschäftigung, ihres politischen und moralischen Vorhaltens, ihrer Vorbildung, ihrer Vermögensverhältnisse, des Besitzes eines zur Ausübung des Postdienstes vollkommen geeigneten, gegen Einbruch und Feuersgefahr hinlänglich geschützten, in der Mitte des Ortes Krapina gelegenen Lokales bis längstens zum 19. November 1858 bei der gefertigten Postdirektion einzubringen.

Die näheren Vertragsbedingungen können sowohl hieramts als auch bei dem k. k. Bezirksamte zu Krapina eingesehen werden.

Agram am 18. Oktober 1858.

Klempay.

Nr. 4488 (PZ-21)

3-2

Konkurs.

Im Bereiche der k. k. kroat.-slav. Postdirektion ist eine Akzessisten-Stelle III. Classe, mit dem Jahresgehalte von 315 fl. österr. Währ. und der Verpflichtung zur Kautionsleistung in der Höhe des einjährigen Gehaltsbetrages zu besetzen.

Bewerber um diese Stelle, haben ihre gehörig dokumentirten Gesuche unter Nachweisung ihrer Studien, Sprachkenntnisse, und der im Postfache geleisteten Dienste im Wege ihrer vorgesetzten Behörden längstens bis zum 19. November 1858 bei der gefertigten Postdirektion einzubringen und darin anzugeben, ob sie mit einem Beamten oder Diener dieses Postbezirkes verwandt oder verschwägert sind.

Agram am 15. Oktober 1858.

K. k. Post-Direktion

für Croatia und Slavonien

Klempay.

Nr. 4402 (PZ-19)

3-3

Kundmachung.

Am 25. Oktober 1858 um 10 Uhr Vormittags werden von Seite der gefertigten Postdirektion bei dem hiesigen k. k. Postamte zwei zum Postbetriebe nicht mehr verwendbare, viersitzige Mallewagen mittels öffentlicher Versteigerung veräußert werden.

Hiezu werden Kauflustige mit dem Bemerken eingeladen, dass die Lizitationsbedingungen in den gewöhnlichen Amtsstunden bei dem hieramtlichen Expediten, am Tage der Lizitation aber bei der Lizitationscommission eingesehen, und die zu veräußern den Wagen in den Remisen des hiesigen Postamtes besichtigt werden können.

Agram am 10. Oktober 1858.

K. k. Post-Direktion für Croatia und Slavonien

Klempay.

Nr. 3440 civ. (Izv. 271)

3-1

Exekutive-Feilbietung.

Von dem k. k. Comitats-Gerichte in Warasdin wird bekannt gemacht: Es sei über Ansuchen des Leopold Hönigsberger wegen schuldigen 586 fl. c. s. c. die exekutive Feilbietung des in Warasdin in der Brückengasse gelegenen, den Eheleuten Georg und Maria Matasović gehörigen, auf 1886 fl. 43 kr. CMz. gerichtlich geschätzten Hauses sammt Hof und Garten sub Nr. 365 Loc.-Zahl 414 bewilligt, und hiezu der erste Termin auf den 23. November und der zweite auf den 21. Dezember 1858 jedesmal Vormittags 9 Uhr bei diesem k. k. Comitats-Gerichte angeordnet worden.

Hiezu werden Kauflustige mit dem Beisatze eingeladen, dass der Käufer die auf dem Hause pfandweise versicherten Schulden, so weit der Kaufschilling reicht, nach Anweisung des Gerichtes übernehmen müsse, und dass die weiteren Lizitations-Bedingnisse, das Schätzungs-Protokoll und der Grundbuchs-Extrakt hiergerichts eingesehen werden können.

Endlich werden Alle, welche, ungeachtet ihnen keine besondere Verständigung zugekommen ist, durch die Eintragung in die öffentlichen Bücher gleichwohl ein Hypothekar-Recht auf obiges Haus erworben zu haben glauben, aufgefordert, dasselbe bis zum Verkaufe desselben so gewiss bei Gericht anzumelden, widrigens sie es sich selbst zuzuschreiben haben würden, wenn die Kaufschillings-Vertheilung ohne ihrer Beziehung vorgenommen, und sie dadurch, so weit der Kaufschilling durch dieselbe erschöpft werden sollte, ausgeschlossen würden.

Warasdin am 25. September 1858.

Fr. Rodoschegg.

Fohn.

Oglas

poradi

doznačivanja zemljišno-razteretnih odštetnih glavnica.

Od c. k. zemskog sudišta u Zagrebu daje se ovime na znanje: da su poradi doznačivanja aversionalnih odštetnih glavnica, predanih po c. k. zemaljskoj komisiji za razterćenje zemalja za niženaznačene go-spoštije i ovlaštenike, određeni rokovi za prijave i ročišta za razprave, kako sliedi:

Datum i broj odštetne presude	Neznačivanje razte-rećenog dobra, i broj kmetskih ili željezničkih naselbi-nah	Ime ovlaštenika na naknadu	Iznosak prona-djene odštetne glavnice		Dan, od ko-jega kamate teći počin-lju	Rok za prijavu	Dan i sat za raz-pravu dozna-čiteljnu
			for.	kr.			
28. travnja 1858	Sv. Helena, u ob-ćini samoborskoj sa 6 $\frac{1}{2}$ % kmetskih na-selbinah	Zagrebački dioe-cesanski seminar	2450	—	1. svibnja 1858.	13. pro-sinca 1858.	18. veljače 1859 u 9 sati pri podne.
28. travnja 1858 br. 2059	Sesvete sa 1 žo-ljarskom naselbinom i sa 35% kmetskih naselbinah	Nadbiskupski se-minar	14150	—	ditto.	ditto.	ditto.

Usljed toga pozivaju se ovime polag propisa §. 26. od carskog patenta od 16. siječnja 1854. — VIII. kom. br. 23. drž. zak. lista, III. komad, I. razdio, br. 27. zem. zak. i vlad. lista za Hrvatsku i Slavoniju od god. 1854. dotičnici i to:

1. da oni, koji su po dozvoli patenta od 20. studenoga 1858. (br. 247. drž. zak. lista) uz jednogodišnji rok ističući koncem travnja 1854. na oštećena dobra i pravice podigli sudbeno zahtjeva kakovih, po-sviedoča. zahtjeva svoje.

2. da oni, kojim po dozvoli navedenoga patenta pristoji još dužji rok, uz koji mogu poslužiti se pravom nazadnoga otkupa, prijave to svoje pravo, potvrđivši ga izpravami, ili da dokažu parnicu, koja u tom obziru jurve teče.

3. da oni, koji iz drugoga kojega pravnoga naslova traže štogod od glavnice odštetne ili od kamatah njezinih, dokažu u tom obziru prava svoja.

4. da oni vjerovnici, koji su usljed akvizicije svojih tražbinah, izhodjene prije 1. ožujka 1854. stekli prava poverenstva na dobro odštećeno, pa kane tražiti izplatu iz glavnice odštetne, prijave tražbinu svoju do gore postavljenog roka, jer će u protivnom slučaju sve ove osobe izključene biti iz razprave o doznačivanju glavnice odštetne, i onim, koji su napomenuti pod 1, 2, 3, bit će jedino predo, da svoja prava, koja imaju, potjeraju samo proti onomu, kojega se je pravo potezanja glede odštetne glavnice i kamatah njezinih priznalo pri razpravi doznačnoj, za koju se ujedno gorenaznačeno ročište, koje, ako od potrebe bude, na sliedeće za onim dane do svršetka naime ove razprave protegnuti se može, s tom primetbom-ustanovljuje, da na ovo ročište svi oni, koji su u točki 1—4 ovog oglasa propisane izkaze i prijave podnijeli uz rok iz-ročni, doći imaju ili glavom ili po punomoćnicih i to tim sigurnije, jer će u protivnom slučaju bit smatrani tako, kao da ni nisu podnijeli nikakvih izkazah ili prijavah.

Napokon se opažuje, da po glasu gore naznačenog §. 26. carskog patenta od 16. siječnja 1854 sl. 1) proti zanemarenju roka izročnoga i proti izostanku iz ročišta neima miesta povrati u stanje pervašnje.

U Zagrebu dne 13. listopada 1858.

Klobučarić.

Jović.

Br. 559-gradj. (Izv.—272)

3—1

Oglas.

Od strane c. k. kot. ureda pakračkog kao suda stavlja se do znanja, da je ovostranom odlukom od 1. listopada 1858, br. 565, 567, 569, 570, 571, 572, 573, 574, 563, 576, 561, 568, 566, 575, 564, 559, 560, 562, na molbu c. k. poreznog ureda pakračkog u ime visokog c. k. hrv.-slav. financialnog ravnateljstva radi dužnog c. k. poreza, nameta, i ovršbe-ne pristojbe od godine 1851. do 1858. ovršbena pro-daja niženaznačenih selištah u dole izmetnute dane dozvoljena, i to:

zemaljski posjed Proke Šerbljanina u Torna pro-cienit na 150 for. sr.

zemaljski posjed Trifuna Ivanovića iz Torna pro-cienit na 100 for. sr.

zemaljski posjed Stanka Kovačevića iz Torna pro-cienit na 50 for. sr.

zemaljski posjed Jofrema Subotića iz Torna pro-cienit na 70 for. sr.

zemaljski posjed Čire Maraliže iz Torna pro-cienit na 50 for. sr.

zemaljski posjed Jakova Havujevića iz Torna pro-cienit na 70 for. sr.

zemaljski posjed Nikole Marušića iz Torna pro-cienit na 100 for. sr. i

zemaljski posjed Maksima Ronjevića iz Torna pro-cienit na 60 for. sr. dne 2. studenoga 1vi i dne 2. prosinca t. g. drugi put,

zemaljski posjed Jakova Tutuka iz Batinjana pro-cienit na 30 for. sr. dne 3. studenoga prvi i 3. pro-sinca drugi put,

zemaljski posjed Jose Viljevca iz Obrieži pro-cienit na 80 for. sr. i

zemaljski posjed Proke Havujevića iz Obrieži pro-cienit na 14 for. sr. dne 4. studenoga prvi i 4. pro-sinca drugi put,

zemaljski posjed Martina Dasovića iz Sirča pro-cienit na 85 for. sr. i

zemaljski posjed Antuna Plazanina iz Sirča pro-cienit na 70 for. sr. dne 5. studenoga prvi i 6. pro-sinca drugi put,

zemaljski posjed Andrija Bebrovića pravije Kre-tek iz Sriedjana procienit na 50 for. sr. 6. studenoga prvi i 7. prosinca drugi put,

zemaljski posjed Mihalja Čovića iz Deraze pro-

cienit na 85 for. sr., dne 8. studenoga prvi i 8. pro-sinca drugi put,

zemaljski posjed Čire Augjarevića iz Dragovića procienit na 100 for. sr. dne 9. studenoga prvi i 9. prosinca drugi put,

zemaljski posjed Jose Maroševića iz Omanovca procienit na 100 for. sr. dne 10. studenoga prvi i 10. prosinca drugi put,

zemaljski posjed Glife Ivanovića iz Klise procie-nit na 100 for. sr. dne 11. studenoga prvi i 11. pro-sinca drugi put uvijek u 10 sati pri podne na licu miesta s tom primetbom, da će se upitna nepokret-nost pod drugom samo dražbom izpod procjene pro-dati.

Dražbeni uvjeti mogu se kod ovog kotarskog ureda uviditi.

Napokon pozivlja se svi oni, koji misle, da na upitne nepokretnosti kakovo založno pravo imaju, naka takovo do odozgor rečenog roka kod ovog suda tim sigurnije prijave, dočim će inače zadobljena draž-bena svota, bez da se na njih obzir uzme, izmed o-stalih vjerovnikah rasdieljena biti.

C. k. kot. ured kao sud.

U Pakracu 1. listopada 1858.

C. k. kot. predstojnik.

Nr. 2954-1858 (Izv.—266)

3—3

Exekutive-Lizitation.

Von dem k. k. Bezirksamt Krapina wird hie-mit bekannt gemacht, dass am 25. d. M. Vormittags um 9 Uhr auf dem, dem Herrn Sigmund Grafen von Vojkffy gehörigen Gute zu Zabok 200 Metzen Kuku-rtz und zwei dreijährige Pferde, Nachmittags um 3 Uhr auf dem Gute zu Bračak des Herrn Carl v. Cengel 100 österr. Eimer Weinmost und 20 Metzen Ku-kurutz, dann am 26. d. M. Vormittags um 9 Uhr zu sv. Križ 600 Metzen Kukurutz und 150 Metzen Wai-tzen gegen gleich bare Bezahlung öffentlich veräus-sert werden.

Wozu die Kauflustigen zur zahlreichen Erschei-nung hiemit eingeladen werden.

K. k. Bezirksamt

Krapina am 14. Oktober 1858.

Der k. k. Bezirks-Vorsteher

Snans.

Br. 2619-1858 (Izv.—263)

3 3

Oglas dražbe.

Od strane nižepodpisatog poglavarstva ovime se do obćeg znanja stavlja, da dne 30. listopada 1858. u 9 sati u jutro u uredu poglavarstvenom grada Ko-privnice će se javna dražba obdržavati u pogledu iznajmljenja prava pobiranja obćinskog nameta od me-sarenja u gradu Koprivnici i predgrađu Bregi, za vrieme od 1. studenoga 1858 do posljednjega listo-pada 1859.

Zajedno se ovime uputjuju natiecatelji, da se od mesarenja sliedeći domet obćinski plaća.

U konv. novcu Austr. vried.

od svakog vola, krave, bika, i od svakog prieko 1 cen-

te težine teleta . . . 1 f. 30 kr. 1 f. 57 $\frac{5}{10}$ kr.

od teleta pod centom . . . f. 40 kr. — f. 70 kr.

od svinčeta nad centom 1 f. — kr. 1 f. 5 kr.

od svinčeta pod centom . . . f. 30 kr. — f. 52 $\frac{5}{10}$ kr.

od koze ili ovce . . . — f. 20 kr. — f. 35 kr.

od janjeta ili bravca . . . — f. 10 kr. — f. 17 $\frac{5}{10}$ kr.

Svaki k dražbi pristupit želeći bez razlike imat će 5% od izkrikne cene, koja u 1154 f. konv. nov-

ca, u austr. vriednoti pako 1211 f. 70 kr. sastoji u ime kaucije, a preuzimatelj pojedinih pravah 10% od najamne svote u ime jamčevine ili u gotovom novcu ili pako u državama papirima polag sadašnje burze položiti.

Pismene jamčevinom providjene ponude, primat će se prije početka ustmene dražbe.

Dano iz siednice poglavarstva grada

Koprivnice dne 6. listopada 1858 držane.

Predstojnik gradski

Deurbany.

OGLASNIK.

(Dp. 81)

1—1

U Leopolda Hartmána knjigarnici u Zagrebu može se dobit u hrvatskom i nemačkom jeziku:

TABELARNO**razloženje dosadanjih vrednotah**

sravnanih s novom austrijskom, talirskom i jugonie-mačkom vrednotom, na porabu austrijskih držav-ljanah, osobito za obćitnike svake vērste; zajedno s podpunom liestvicom biljegovnih i mieničkih pristojbah od

Josipa Ferdinanda Devidé-a

učitelja ukupnih tērgovačkih znanostih u gremialnoj tērgovačkoj školi u Zagrebu. Džepni format, 86 stra-nah u ovitku. Ciena 12 kr. konv. novca, franko po pošti 15 kr. konv. novca.

Sa 1. studenoga stupa nova vrednota u promet, s toga je ovo dielce kao neobhodni kaži put za svakoga tim potrebne, čim raznostruki sadržaj istoga predu-srećiva svaku smeću i prikladno bi bilo, budući da je u nemačkom i u hrvatskom jeziku zajedno sastav-ljeno, takodjer i za škole kao neobhodno potrebna pe-moćna knjiga, da se polag iste obučava školska mla-dež, koja bi u većini slučajevah imala kod svojih ro-diteljah razjašnjujući stvar posredovati.

Škole i oni, koji namieravaju to dielo da-lje prodavati, dobit će, ako pošlju frankiran iznosak, za svakih deset eksemplarah dva bezplatno.

(Dp. 80)

6—1

Promiena dućana.

Smierno podpisani dērži za svoju duž-nost obznani u obće cielomu štovaniomu ob-ćinstvu, a napose svojim častnim kupiocem, da je svoju tērgovinu, koju je dosada imao na tērgu Jellačića bana u Stankovićevoj kući, preneo na drugu stranu u bližnju Weigelho-ferovu (odprije Merherovu) kuću pod brojem 333, gdje će ju od sada voditi pod istim imenom kao i dosele, no pod cimerom:

K CESAREVIĆU AUSTRIANSKOMU.

Zahvaljujuć se uljudno na odličnom po-vierenju i čestom polaženju, kojim je bio po-časćen u svom dosadašnjem dućanu, moli po-nizno, da mu se i u novom dućanu ova pri-jazan podieli.

Njegova tērgovina imat će uvijek na iz-bor skladište friških i dobrih mirodiah, naj-novijih kitnicah i ličilah, domaćih i inostranih mirisavkah, svake vērsti papira za izprave i pisma štogod treba za pisanje i risanje, pa sve ovo u priličnu cieniu i bērzu i čestitu dvorbu; tvrdo se dakle nada, da će moći svakoj naručbi svojih štovanih kupacah sasvi-me zadovoljiti

N. Gavella.

Carsko-kr.

službene

NARODNE

NOVINE.

Novine ove izlaze svaki dan izvanredno i praznik na čitavom listu. — Polugodišnja predplata je za domaće u novinarici 4 for. srebra. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom poslati, 6 for. sr. —

Za službene oglase opredjeljena je uvertizna: 4 kr. sr. od linije za prvi put; a zatim za svaki put 2 kr. sr. — Za druge oglase ili posebne članke plaća se do 10 linija 20 kr. sr., dalje pafo od svake pojedine linije 4 kr. sr.

Uredovni dio.

Oglas.

Statuti austrijske narodne banke sadržavaju o zastupanju bankovnog društva slijedeće propise:

§. 5. „U Bankovnom poslu voditi glas, ovlađeni su samo oni akcionari, koji u zabilježcima banke dolaze sa svojim imenom kao akcionari, i kadri su izkazati se o propisanom posjedu broja od akcija, koji se svake godine ima navesti od bankovne direkcije.“

§. 22. „Bankovno društvo zastupa se po odboru i po direkciji.“

§. 23. „Kod ovoga zastupanja mogu samo oni akcionari, koji su austrijski podložnici, slobodno upravljati svojim imetkom i imati potreban broj akcija, udioničevat. Napose su oduž oni isključeni, vjerba imetka kojih narodjena je stečaj (poziv vjerovnika), ili koji su po zakonima proglašeni za nesposobne, da pred sudom polože valjano svjedočanstvo.“

§. 24. „Bankovni odbor ima sastojati se iz 100 sučlanova.“

§. 25. „Oni akcionari sučlanovi su odbora, koji po iskazu akcionarne knjige, šest mjeseci prije i za sazivanja odbora imaju najveći broj akcija. (Ove akcije moraju dakle na ime dotičnog akcionara glasiti i od 1. siječnja 1858 ili prije biti datovane.) Kod jednako broja akcija odlučuje prijašnji broj lista u akcionarskoj knjizi. No posjedovanje akcija ima se položajem ili višakiranjem istih, jedan mjesec prije nego se sastane odbor, izkazati kod banke.“

§. 27. „Svaki član odbora može samo glavom a ne posredstvom svoga punomoćnika doći, i ima samo jedan glas kod vijećanja, ne uzimajući obzira na manji ili veći broj akcija, koje mu pripadaju i ako bi baš i u više svojstava udioničevao kod razprava.“

Da se čim je više moguće postigne, da broj od sto članova udioničtva kod dotičnoga odbornoga sastanka, pozivlju se time sva ona gospoda akcionari, koji imaju barem pet akcija, i čela postati odborni članovi, ako su usljed gore navedenih ustanova k tomu sposobni, da što je prije moguće i to najduže do 13. studenoga t. g. kratkim pismom upravljenim na bankovnu direkciju u Beču dadu na znanje svoju namjeru.

Po izmaku ovoga roka odmah će se upravitelj osobit poziv na one gospode akcionare, koji su se prijavili biti i to po redu, koj se nastavlja po broju akcija, koje posjeduju pozvana gospoda akcionari. S ovim osobitim pozivom umotjavaju se isti, da po propisan položaj akcija najduže do 11. prosinca 1858.

Popis odbornika obnarodovati će se tada neodvlačno.

U Beču dne 14. listopada 1858.

Pipitz
upravitelj banke

Kristian Henrik vitez Coith
zastupnik upravitelja banke

Popp
razvratelj banke.

Neuredovni dio.

Austrijska carevina.

Zagreb 25. listopada. Neiscrpljivo dobroćinstveno čuvstvo Nj. preuzoritosti našega stoljnika nadbiskupa Jurja Hauška povećalo je zakladu dobrotvornoga društva u Varaždinu, to

jest Nj. preuzoritost darovala je prigodom nedavno u Varaždinu obdržavanoga krizmanja ovom društvu 200 f. konv. novca, usljed čega darovi učinjeni po Nj. uzoritosti ovom društvu iznose svotu od 860 forintih. (A. Z.)

— Broj bolujućih od vodobožan, koji su, kao što smo jučer javili, u ovdašnju javnu bolnicu dovedeni bili, iznosi 10 osoba; od kojih su četiri odrasle. Isti bili su od bismu pša dne 14. t. m. u Netreću blizu Modrušpotoka njeđeni.

— Jučer držala je Nj. preuzoritost stoljnik nadbiskup svećenim načinom kañoničku vizitaciju ovdašnje župne crkve svetoga Petra. Laška ulica, kud se je Nj. preuzoritost vozila k tom svetom obredu, bila je urešena cviećem i shodnim slikama i drugim uredima. Pobožnog svieta bilo je i tom prigodomopet mnogo nageraulo.

— Kao što čujemo naimenovalo je ministarstvo unutarnjih poslova za vijećnike ovdašnjega varoškoga magistrata kotarskoga pristava Matotića i dosadnjega privremenoga perovodju kod istoga magistrata Uricu.

Beč 19. t. m. Pred 4. urom poslije podne došla su Nj. veličanstva kralj i kraljica od Prusie sretno u Obermais kod Merana i odsjela su u dvorcu Rottensteinu.

Beč, 22. listopada. Za udobnost obćinstva ovladane su dolno-aust. zemaljske glavne pienenice (Gospodska ulica br. 29), zatim izvanjske zemaljske glavne i podružne pienenice, sblime pienenice i poresni uredi strankama, koje to žele, novčane vörste austrijske vrednote sa druga u zakonitom okoloivanju nalazeća se platetna sredstva mienjati ako im pienenične zalibe dopuštaju, pri čemu imaju valjati tarifne vrednosti ustanovljene u §. 12. carskoga patenta od 27. travnja 1858 a kod mienjanja bankrenih novaca austrijske vrednote sa banknote u konvencionalnom novcu razmirje vrednosti od 105 prema 100. (Oest. Corresp.)

— Kao što se čuje povodom svetkovine razkritja spomenika Radetzkega, koje će biti 10. studenoga, usrećit će Nj. veličanstva car i carica Zletni Prag svojim najvišjim posietem i tamo će se baviti nekoliko danah. (Prag. Ztg.)

Talianska.

„Giorn. offic. del Regno delle due Sicilie“ piše u svojem broju od 13. t. m.:

„Neki inostrani listovi donieki su tobožnu depešu ministra izvanjskih poslova, komandiera Cerafe, na kneza Petrullu u Beču u obliku odnošenja naše vlade k vladama francuskoj i engleskoj. Dužni smo izjaviti, da je ova depeša sasvim izmišljena.“

Turska.

U Carigradu očekuju izdanje sultanove irade u obziru izborah u podunavskim kneževinama. Imena činovnikah određjenih za donošenje formana u Bularešt nisu još službeno poznata. — Vjest iz Krete potvrđuju, da su tamo sërca još svejednako razdražena. No same pojavljene oboružane od Samipaše poslano sile bilo je već dovoljno, da rastiera nezadovoljake po niekom Anagnostu Skaliditu sakupljene. — „Journal de Constantinople“ javlja sada, da je jedna crnogorska četa dne 18. rujna otišla u tursko pristanište Sutorinu na jadranskom moru, da je jedinu tamo nalazeću se sgradu t. j. kvarantinu osvojila, turske straže i nadzornike odođu protierale, skinula otomansku zastavu i mjesto nje razvila crnogorsku. Knez Danilo otiše je s oboruženom mnogobrojom pratnjom put Graheva.

Njemačka.

— Za prebivanje Nj. veličanstva kralja i kraljice od Prusie u Lipsku, kud su posljednji put kroz taj grad prošli, ukradeno je bila Nj. veličanstvu kraljici jedna škrinjica sa 1000 komadah Fridrihsdora i sa raznim pismima. Pošto je policia u Lipsku revnjivo, no dotad bezdana nastojala, da pronadje krivce i pribavi ukradeno dobro, odputovao je iz Berlina jedan viši policijski činovnik, da produži službene istrage u Lipsku.

— Jedan new-yorski korespondent „National-Ziga.“ piše medju ostalim slijedeća: „U obziru propadnuta Austrie nesmiem, da nespomenem da je kapetan propaloga broda pokazao toliko pomanjkanje prisutnosti duha, hrabrosti i razboritosti, da se reći može, da od pamtlivieka takova šta nije vidjeno bilo na čovieku u sličnom položaju. Jer on je bio, kol je prvi izgubio svijest, kol je prvi u očajanju zaviknuo: „O bože mi smo svi izgubljeni!“, najveću smeću time proizrećio i utišio svaki pokušaj spađenja. Teškoj okrivu, da je boteo da se izbavi u prvom čamcu, netreba vjerovati, da se opravda najstrožia osuda vjeru njega. Bilo bi bezdušno, da bi se zbog poslovice „de mortuis nihil nisi bene“ hotielo, da se taj sud vjeru njega neizreče.“

Ruska.

„Schl. Ztg.“ javljaju iz Varšave: Car je za svoga ovdašnjega bavljenja ipak potpisao dvie za kraljevinu veoma važne naredbe. Jedna produžuje ukaz, izdani prije tri godine, kojim se novačenje u Poljskoj obustavlja na dalje tri godine. Druga naredba obaljuje opet visoku zemljarinu, koja je godine 1849. zemlji nametnuta bila, no ova naredba još je sumnjiva, dođim se prva kao izviesna smatrat može.

Francuska.

„Times“ veli, da Francuska u sukubu s Portugalom ima očevitno krivo. „No ako i uzmemo“ kaže taj list, „da bi Francuska u toj razpri isto tako imala pravo, kao što nema, ipak nebi, da ovom pravu pođa valjanost, smiela izreći prietnjah i upotrebit naredbaha, koje nebi upotrebila bila proti Rusii, Engleskoj ili sjedinjenim državama. Ako Francuska misli, da ima pravo, kako bi onda njezino dostojanstvo moglo patiti pod tim, ako bi se, mjesto da se usudi biti sudac u vlastitoj stvari, bila pokazala pripravnom, da se podvrgne nepristranoj izreci neutralne koje sile. Ako je pako znala, da ima krivo, lahko je naravno shvatiti, zašto je to učinila. No uzperkos tomu uvredila je time onu jednakost, koju javno evropsko pravo dan danas dopituje svim samostalnim državama i protivislovala enom očitovanju pariškoga kongresa, po glasu kojega se velike sile obvezuju uteći se posredovanju nepristranoga izabranoga sudca, prije nego se late oružja, da njime odluču stvar. Stavka da je pravica samo za jednake, da se pako odnošenje medju jakim i slabim samo medjusobnim razmierjom sile imaju rediti, nema u zakoniku današnje Evrope mjestu, i svaka sila, kojoj za rukom podje to investiti, uzdermljuje do temelja one nauke, kojima se jedino obćeniti mir postojano uzderžati može. Nemožemo na ino, nego kao nesreću smatrat, da Francuska toli često igra rolu u razprama, kojima sačinjava povod prava ili tobožna uvreda evropskoga medjunarodnoga prava odnosećega se na tergovinu s robijem.“

Na ukor, da bi francuska vlada velikodušno postopati i na porazničnu slabocu Portugalu obzir useti imale, misli „La Patrie“, da

može time odgovoriti, „da bi takova velikičnost Portugalu samo uvrediti morala, dočim se sada, gdje Francuska s njom postupa kao s kakvom silom prvoga reda, može osiećati što vanom.“

— Jedan u Pariz došavši telegram iz Algira od 17. t. m. opovrgava viest, da su u Tetuanu ubijeni bili konzuli. Viest je, kao što je poznato, proizišla iz francuskih listova. Ponajprije bili su nesložni u tom, da li je sa francuskim konzulom španjolski ili engleski ubijen bio, zatim nisu se mogli u tom složiti, da li su ubijeni kršćani ili židovi, a sada se doknadno vidi, da nije u Tetuanu ubijen bio ni francuski ni engleski konzularni agent, da što više, da posljednji nije ni u gradu bio u ono vrijeme, već da se je nplasio na otpustu.

— „Patrie“ dierki, da je ekspedicija Španjolske proti Meksiku zaključena stvar. Ona će s vojakom od 15.000 momaka na skoro ostaviti luku od Havane, gdje su već na ovu svrhu sve priprave učinjene. Pisma iz Madrida dodaju još k tomu, da je španjolski kabinet u tom poslao poslovo depesah u Pariz i London.

— Marsiljski dnevnik sadržava saopćenje gospodina Lessepsa o suezkom kanalu, polag toga trajat će izvođenje kanala od slatke vode jednu godinu a od slane vode šest godina. Dohodci posljednjega računaju se do 30 milijuna a prvi sluzit će za oplodjivanje zemljišta u stupljenih društvu.

Svajcarska.

Posao dapinske doline rješen je polag francuskih listova u saveznom vijeću u Berni u sriednici od 13. tako, da je primljen predlog francuskoga poslanika, polag kojega se ova dolina us nekada od 350.000 franak ustuplja Francuskoj. Još se samo o tom radi, da li će veliko vijeće waadtantsko pristati na to.

Velika Britanija i Iraka.

Grof Hardwicke, sučlan kabineta i admiral engleske flote bio je prošaste subote kod banketa polodijskoga društva kambriškoga i izjavio se je ovom prigodom za potrebu, da se što je prije moguće sakupi jedna flota u kanala la Manche, gdje bi admiralstvo u taj čas teškom mukom sakupiti moglo jedva 33 broda prikladna za boj.

Amerika.

„Niagara“ prispeo je dne 6. t. m. u Englesku s viestima iz New-Yorka. Kristalna palača u New-Yorku izgorjela je. Vatra je nastala, kad su izlagali nieke robe, pri prisutstvu od 2000 pohodnikah, od kojih je po svoj prilici više postalo žrtvom požara. Misle, da je vatra podmetnuta bila. Vriednost izgorjelih robah nadkrijuje vriednost zgrade dvojstruko. — Ministar nikaragvanski opovrgava, da je njegova vlada kod svojih posljednjih činovah namieravala, da uvriedi sjedinjene države. — U Trinity-baju nedobivaju više razumljivih berzojavnih signalah. — General Paez ukercat će se iz New-Yorka u Venezuelu. — Opredjeljeni slednik Zuloagin u predsjedništvu, dosadanji meksikanski poslanik u Washingtonu Robles, još nije prispeo u Meksiko. Očekivana odlučna borba medju Vidauriom i Miramou-om nije se još zbilila. To je sadržaj jednoga telegrama, koi dopunjuje jednu stariu depesu.

— U Havani dogodila se je strašna nesreća razpšenjem jedne barutane. Kad je posljednji parobrod od onud odilazio, govorilo se, da je tom nezgodom poginulo 20 osobah a da ima 100 ranjenih. Mnogo ljudi bilo je pod razvalinama zakopano. Silom uzdermanja razoreno je do 90 rafineriah od šećera.

Berzojavne i najnovije viesti.

London 20. listopada. Pod Plymouthom usidrena kanalska švadra dobila je zapovied, neka kirstari prema zapadu. Može biti otići će u Portugalu.

Berlin 20. listopada. General Bonin, bivši

ratni ministar, dobit će po svoj prilici još koju listu.

— Usled lista „L'Opinione“ stupit će vojvoda Charleski u turinsku vojničku akademiju.

Berlin 21. listopada. U sjedinjenoj sriednici obih saborskih kućah prispiela je najviša poslanica. Istoj je najviši raspis od 7. t. m. i raspis vladaoca od 9. t. m. u vierodostojnom prepisu dodan. U poslanici pozivlje se sabor da i on od svoje strane prizna potrebu vladarstva, koju su kralj i vladalac priznali, a zatim da zadovolje ostalim ustanovama ustavne isprave u tom obziru (čl. 58).

Atina 16. listopada. Nj. veličanstvo kralj Oto došao je jučer u jatru sasvim zdravom.

Carigrad 16. listopada. Kiamil bej otići će s izbornim fermanom u Bukurešt, a Asif bej u Moldaviju.

Pariz 22. listopada. Parobrod „Coligny“ prispeo je s naputcima za rusko poslanstvo dne 19. t. m. u Lisbonu.

London 22. listopada. Kraljica je došla jučer u Windsor. Jučer je posredstvom gumine došlo nekoliko rasgovetnih rieči iz Nove Fundlandije. Valencia nastoji da odgovori.

Iz New-Yorka od 8. javljaju berzojavnim putem preko Quebeca: Kod požara kristalne palače nije nitko poginuo. Šteta iznosi 1 milion dolarah.

— Javljaju iz Pariza od 19. t. m. Preobraženje grada u unutarnosti, izčezavanje stotinah starih a iznenadno nastajanje isto toliko novih kućah nedostaju više odgovarat sahtievima sadašnje pohlepe za zidanjem. Pariz, najsajjniji grad civiliziranoga svijeta, ima postat još veći, ima mu se razprostraniti obseg, i tako se već sada čuje, da je stvar čvrsto odlučena, da će se granica grada razprostraniti do bedemah tvrđave, čim će se područje grada protegnuti na mnogobrojna miesta, nalazeća se sada izvan gradskih liniah.

— Jedna depeša havaske agencie, koja je, kao što „Times“ piše javila, da se povodom portugalske razmirice u Plymouthu priprevlja pomorska ekspedicija opredieljena za lizbonske vode, nije bila izdana. Po svoj prilici imali su razloga držati, da ta priprava nije istinita. Svi službeni glasovi istina još su svejednako toga mnienja, da će se razpra zbog „Charles-Georges-a“ i milosrdnih sestarah mirnim putem poravnat, no nemože se tajiti, da tergovački svijet s niekom požudom izgleda obistinjenje ovih pomiriteljnih viestih, jerbo nije mu nepoznato, da se u Tajui križaju mnogi važni interesi. — Kao što se čuje, car neće ovaj put, kao što je inače običavao, poznu jesen sprovesti u Compiègne-u.

— Javljaju iz Atine od 16. t. m.: Jedan od kolovodjah gibanja utišanog u Kreti imenom Mavrojani, došao je sa više svojih drugovah kao biegunac ovamo. Razprave o odazivu gerčkoga konzula Kanarisa u Kreti nastavlja se još. Odesko parobrodarsko društvo traži da dobije jedno skladište za uglevje i u jednom od gerčkih pristaništah. Ministar unutarnjih poslova gospodin Privilegios podneo je, vele, svoju ostavku.

— Javljaju iz Firenze od 19. t. m. Zabrana dnevnika „Revista“ u Livornu potvrđjena je po ministru unutarnjih poslova.

— Javljaju iz Genove od 20. t. m. Ovdie izlazeći list „Il Cattolico“ bio je jučer uapšen. Dne 21. t. m. ima se, kao što „Il Diritto“ javlja, Villafranka predata odeskom društvu.

London, 23. listopada. „Morning Post“ javlja da je kanalska flota dobila zapoviest, da iz Plymoutha otidje u Lisbonu. „Times“ opovrgava predstojeći ruski zajam u Rusii.

Javljaju iz Nice od 18. t. m. Danas se ima Villafranka predati odeskom parobrodarskom društvu. Upravljajući mehanici već su došli. Posredstvom ruskoga konzularstva u Livornu sklopljen je ugovor za nabavu od 200.000 metarah drvija za gradjenje brodovah. U Engleskoj naručene parne makine poslat će se naskoro onamo. Poglavarstvu občine u Genovi predložio je g. Du Coster novi plan za gradjenje lukmanierske željeznice.

— Javljaju iz Rima od 19.: Novi pravilnik za

sredjenje ovdašnje vojničke uprave izšlo je. Nj. visosti vojvoda i vojvodinja od Modene već su došli u Napulj.

Srebro od 19. listopada ¼ fr.
Carski dukati 4 ¾ „

Odgovorni urednik. Dr. Demeter.

SLUŽBENI LIST.

Nr. 14260 (Fin.—38)

3—1

Lizitations-Kundmachung

über die in den Reichsforsten der Staatsdomänen Verbovsko und Vinodol zu überlassende Buchenschwamm-sammlung.

1. Zufolge h. Finanz-Landes-Direktion-Erlasses vom 29. September 1858, Z. 12259 wird die Buchenschwamm-sammlung in den Reichsforsten der Staatsdomänen Verbovsko und Vinodol um den Fiskalpreis pr. jährlichen 420 fl. österr. Währ. im öffentlichen Lizitationswege an den Meistbietenden auf die Dauer vom 1. November 1858 bis Ende Oktober 1861 überlassen werden.

2. Die öffentliche Lizitation wird beim k. k. Forst- und Rentamte zu Fuccine am 6. November 1858 um 9 Uhr Vormittags mit Vorbehalt der h. Genehmigung stattfinden.

3. Wer an der Lizitation Theil nehmen will, hat das 10% Vadium des Fiskalpreises vor dem Anfange der Lizitation der Commission entweder im Baren oder in Staatspapieren nach dem Coursverthe zu übergeben, oder den Erlag dieses Vadiums bei irgend einer öffentlichen Casse nachzuweisen.

4. Auch schriftliche Offerte werden bis zum 5. November 1858 beim k. k. Forst- und Rentamte zu Fuccine angenommen.

5. Die Offerte müssen mit dem 10% Vadium versehen sein, und den bestimmten mit Ziffern und mit Buchstaben ausgedrückten Anbot und die Erklärung enthalten, dass der Offerent die Lizitationsbedingungen genau kenne, und sich denselben unbedingt unterziehe.

6. Die nähern Bedingungen der Buchenschwamm-sammlung, können von nun an bei dem k. k. Forst- und Rentamte zu Fuccine in den gewöhnlichen Amtsstunden eingesehen werden.

K. k. Finanz-Bezirks-Direktion
Fiume am 18. Oktober 1858.

Dojak.

Br. 7197—1858 (Izv.—270)

3—1

Izrok dražbeni.

Suglasno sa pozivom ovogradskog sirotinskog odbora od 9. t. m. br. 603 prodavat će se dne 6. studenoga 1858 u tri sata poslie podne putem javne dobrovoljne dražbe u gradu Varašdinu u ulici „Dugi konec“ zvanj, pod br. 192 upisana kuća ujedno sa kućnim zemljištem na 264 i zavrtjem na 611 □ hv. protežućim se, te na vlastitost malodobne diece pokojnog Viekoslava Mlinarića spadajuća, što se do javnog znanja kupiti želećim tom primietbom stavlja, da će svaki upitnu nepokretnost kupiti želeći, morat prije započetja dražbe u ime vadiuma 10% od izkladne cijene u ruke izaslanog povierenika položiti, koi će se vadium uračunat kupcu u račun l. rate, dočim će se ostalim naticateljima po dovršenoj dražbi povratiti. — Na dalje, pošto se bi prodaja prespomenu-te kuće dobrovoljnim putem preduzimala, to se neće izpod procienbene svote 800 fr. sr. ili 840 fr. austr. vriednpte prodati. Napokon kupac imat će odmah po zaključenju dražbi 400 fr. sr. ili 420 fr. austr. vriednote, a 200 fr. sr. ili 210 fr. austr. vried. do 1. svibnja 1859 položiti, koi posljednji iznos imat će ipak izdanjem zadužnice osigurati, i do platitbe 5% kamate namiriti, suvišak od kupovno-prodavne svote ostat će uz zadužnicu na prvo mjesto uknjižit se imajuću na kući osiguran, te će se kuća imati po kupcu od vatre osigurati, sve sa prenosom i uknjiženjem zakonito skopčane troškove i pristojbe, nemanje i od 1. studenoga o. g. tekući državni porez i občinski domet namirit će kupac, koi po dovršenoj dražbi odmah posied kuće preuzme.

Poglavarstvo grada Varašdina 16. listopada 1858.
Gradski predstojnik
Vinković.

Br. 2300 (Izv.—269)

3—1

Razpis natiečaja.

Kod občinskog ureda tersatskog je mjesto službe tajnika s godišnjom plaćom od 400 f. i obvezom položnja jamčevine u iznosu plaće za popuniti. Oni, koji žele da im se to mjesto podieli, neka svoje prošnje u kojih svoju dobu, stališ, čudorednost, dosadanje službovanje, svršene nauke i znanje jezika izkazati imaju do 28. o. m. propisanim putem podpisnom kotarskom uredu podnesu.

Od c. k. kotarskog ureda
U Rieci dne 13. listopada 1858.

Ravnatelj ureda
Mudrovčić.

Carsko-kr.

službene

NARODNE

NOVINE.

Novine ove izlaze svaki dan izvanredno nedjelje i praznike na čitavom listu. — Polugodišnja predplata je za domaće u novinarici 4 for. srebra. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom posiljati, 6 for. sr. —

Za službene oglase opredjeljena je uvrštena: 4 kr. sr. od linije za prvi put; a zatim za svaki put 2 kr. sr. — Za druge oglase ili posebne članke plaća se do 10 linija 20 kr. sr., dalje pak od svake pojedine li je 4 kr. sr.

Uredovni dio.

Nj. preuzvišenost banov namjestnik podielio je mjesto oficijala izpražnjeno kod c. k. zemaljskoga suda u Zagrebu Josipu Luppertu akcesisti kod zemaljskoga suda i naimenovao je kaplara naslovnoga stražmešta c. k. varaždinsko-križevačke regimente, Josipa Potočića, za akcesistu zemaljskoga suda.

Namjestnik bana Hrvatske i Slavonije naimenovao je pisarničkoga dnevnika Stjepana Filakovića za županijskoga kancelistu.

Neuredovni dio.

Zapisnik

siednice starišinstva zemaljskog glavnog grada Zagreba, pod predsjedništvom upravitelja poglavarstva gradskoga, Ivana Lichteneggera dne 23. listopada 1858 u 10 sati pri podne držane.

(Službeni izvadak).

1. Predstojnik gradski izvijestuje o uspjehu dražbe, koja je dne 22. listopada t. g. glede iznajmljenja gradskih dohodarinah od vino- i pivo-točenja, zatim od uvoznine vina i od mesarenja održana; te opazuje, da je najmovina za prošlu godinu za pravo pobiranja daće od

a) točenja vina	34.200 fr.
b) točenja pive	2850 fr.
c) uvoznine vina	31.120 fr.

austrijske vrijednosti iznašla.

Kod ovogodišnjeg iznajmljenja postignuta je najmovina za pobiranje daće od

a) točenja vina	39.011 fr.
b) „ pive	3000 fr.
c) uvoznine vina	34.001 fr.

u austrijskoj vrijednosti; dakle od

a) točenja vina	4811 fr.
b) „ pive	150 fr.
c) uvoznine vina	2881 fr.
ukupno	7842 fr.

u austrijskoj vrijednosti više nego u prošloj godini.

Pravo pobiranja daće od mesarenja, koje je dosada u občinskoj upravi izvršivano, dano je također u najam za 33.732 fr. u austrijskoj vrijednosti; docim je u občinskoj upravi polag višegodišnjeg razmierja sa 32.345 f. dakle prama gore navedenoj najmovini za 928 fr. austrijske vrijednosti manje nosilo.

Gradsko vijeće odobrilo je jednoglasno ovaj povoljni uspjeh dražbe.

2. Gradsko vijeće primilo je do ugodnog znanja priznanje visokog c. k. popecteljstva za nauku od 20. rujna t. g., br. 15.418, koje je občini glavnog ovog grada za prigodom sistemiziranja posebnog katikete na ovdašnjoj glavnoj učioni pokazano požrtvovanje izraženo.

3. Po predlogu predstojnika poglavarstva odobrava gradsko vijeće dražbu, koja se dne 29. listopada glede iznajmljenja prava za pobiranje pićarine održati ima.

Zatim se ova siednica u 12 sati pri podne zaključila.

Lichtenegger, m. p.
predstojnik gradskog poglavarstva.
Josip Šoth, Dr. A. Vancsa,
starišina. starišina.
Urica,
tajnik gradskog vijeća.

Zapisnik

siednice starišinstva zemaljskog glavnog grada Zagreba, pod predsjedništvom upravitelja poglavarstva gradskoga Ivana Lichteneggera dne 23. listopada 1858 u 10 sati pri podne držane.

(Službeni izvadak).

1. Po predlogu gradskog upravitelja odobrava vijeće, da ima po gradskom starišinstvu ustanovljeno ekonomičko povjereništvo občinski proračun za godinu 1859. izpitati i pregledati.

2. Na predlog gradskog predstojnika odobrava občinsko vijeće, da se imaju u najam dati občinske dohodarine za upravnu godinu 1859; te odlučuje da se dotična dražba dne 22. listopada 1858 održati ima

Po predlogu predstojnika gradskog odobrava gradsko vijeće da se za upravnu godinu 1859. ima u najam dati i pravo pobiranja daće od mesarenja; jedino pako pod tim uvjetom, ako najmovina dovoljna bude od onog dohodka, kol je dosada u sobstvenoj upravi dobivan.

3. Občinsko vijeće odobrava uspjeh javne dražbe vrhu iznajmljenja žirovine u gradskoj šumi Gračan za godinu 1859.; jerbo je najmovina od 746 fr. 55 kr. austrijske vrijednosti primierom pronadjena.

4. Občinsko vijeće odobrava uspjeh dražbe glede iznajmljenja gradskih zemljištah za godine 1859., 1860. i 1861.; jerbo je najmovina od 2.332 fr. 1⁵/₁₀ kr. austrijske vrijednosti povoljnom pronadjena.

5. Občinsko vijeće opredjeljuje ekonomičkom odboru dražbeni zapisnik, vrhu prodaje nekih gradskih zemljištah.

6. Občinsko vijeće odobrava po predlogu gradskog predstojnika sa Nikolom Matulinom sklopljeni ugovor glede nastanjenja ženskih učionah u gornjem gradu.

7. Občinsko vijeće imenuje občinskog vijećnika g. Jakova Pogorelca za tutora crkve sv. Marka na mjesto umervšeg Franje Bana.

Zatim se siednica u 1 uri poslije podne zaključila.

Lichtenegger, m. p.
gradskog poglavarstva predstojnik.
J. Šoth, m. p. J. Pavlešić, m. p.
starišina. starišina.
Urica, m. p.
tajnik gradskog vijeća.

Austrijska carevina.

Beč 24. listopada. Nj. c. visost prejasni gospodin Dragutin Ljudevit odputovao je dne 21. t. m. predpodne o 10. uri iz Draždjanah u Solnograd.

— Kr. pruski poslonoša u Beču, grof Flemming, došao je s tromesečnim dopustom u Berlin, kol namierava sprovest u Lužici kod svoga sada u o. oravi tamo nalazećega se oca.

— Nj. c. visost g. nadvojvoda Albreht prispeo je 15. t. m. u Budim.

— C. k. poslanik fml. baron Prokeš prispeo je u Beč dne 14. t. m. iz Isla prieko Linca.

— Njex. svietlost princeza Marija, bavorska vojvodinja, isprošena je službeno za nasljednika prestola napuljskoga.

— Generaladjutant Nj. veličanstva cara Aleksandra, knez Liven, prispeo je 16. t. m. u Beč.

— Željeznica izmedju Arada i Solnoka predat će se 25. t. m. javnom upotrebljenju, pošto bude jedna komisija 23. t. m. kušala na njoj se voziti. Tekničko-redarstvena revizija iste željeznice preduzeta je bila još 11. t. m., pak vele, da se je na zadovoljstvo svršila.

— Ministarstvo trgovine izdalo je naredbu od 14. t. m., kojom se uvode nove marke za pisma i novine od 1. studenoga. Nove biljge za pisma imat će polupersnu sliku Nj. veličanstva cara sa narezkanim krajevima; izdat će se po 60 komadah u listu; Marke po 3 nove krajcare bit će žute, po 3 nove krajcare crvene, po 10 novih kr. modre. Za novine su također marke obkobljene sa carskim likom u medroji boji. Izdat će se u po tabaka po 200 komadah; 100 markih stojeće 1 for. 5 novih kr.

— Dionici rudokopnoga društva u Tergovi imat će 18. studenoga t. g. u Beču glavnu skupštinu, te će se savjetovati, kako da usajme novacah i da izdadu još više akcija.

— Noću izmedju 6. i 7. listopada ubijena je Pelagia Avakumovića u sv. Andrii snjezinom služkinjom u vlastitoj kući, koja je u sred varoši.

— Član crnogorske komisije, kapetan Jovanović prispiet će ovih danah u Beč. Izradjena mapa ne lazi se već ovdie.

Terst 5. listopada. (W. Z.) Ovdiešnja srbiska občina obznemila je ovaj čas jedan program, po komu se umietnici pozivaju, da sačinie i pošlju plan za novu crkvu, koja će se graditi na velikom kanalu na onom mjestu, gdje stoji stara crkva, blizu nove crkve sv. Antuna. Troškovi nesmiedu 200 000 for. sr. nadilaziti, a občina je većom stranom kroz dobrovoljne priloge u stanju potrošiti ovu svotu na pomenutu svrhu.

Srbija.

Beograd 17. listopada. (Pest. Ll.) Kriza popečiteljah rekao bi da je izčezla. Knez je svojom voljom prodro. Ako sam dobro izvjesten, Garašanin je primio se predsjedništva, i od nekoliko danah živi s knezom u ljubavi. — Sabor je odgodjen do konca svibnja.

Tallanska.

Napulj. Dne 10. t. m. u 9¹/₂ sata pred podne bio je u Leču, Brindizu, Tarantu i Baru dosta jak potres, kol je od prilike 6 sekundah trajao, no nije učinio nikakve štete.

Nica, 13. listopada. Parobrod „Molfatano“ s vojvodom meklenburg-streličkim i s velikom ruskom kneginjom Kstarinom došao je jučer ovamo.

— Supruga beja tuniskoga preminula je posliednjih danah. Ona je bila Sardinka, kol pokojnoga Salvatora Plimua od Gallore i kažu da je imala izvrstnih sposobnostih.

Rim, 14. listopada. Vojvoda i vojvodinja od Modene jutros su ručali kod pape u bašči vatikanskoj.

Rim, 18. listopada. Vojvoda i vojvodinja od Modene jutros su odputovali u Napulj.

Turska.

Carigrad 6. listopada. Kazneni zakonik za Tursku već je izradjen od tansimatskoga vijeća; svi evropski zakonici bili su kod ove radnje upotrebljeni s priuzdržajem promienah, koje su zahtievale osobite okolnosti, običaji i navade u turskom carstvu. Ministarsko vijeće i sultan podielili su radnji svoje privoljenje, da se njegova uporevljivost praktički dokaže, i već je kod miešovitih redarstvenih sudovah, koji su pred nekoliko godinah u pokrajnama podignuti, uveden.

Polag starog otomanskoga zakonotvorstva nije obstojao ured javne državne vlasti. Novi zakonik doskočio je tom nedostatku i navodi točna pravila za dielovanje nove uredbe. Red za kazneno postupanje sada je u poslu; kao

učinjen je samoga zakonika tako i uređenje procedure i uvođenje konačnih kaznenih sudova pod imenom divan adlic (sudni dvorovi) također je predan tanzimatskom vieću.

— Govori se, da je g. Touvenel hitno zaiskao, da mu se na istok pošlje jedno odijeljenje francuske flote, kao što vele, zbog događajih u Kandli.

— Crnogorska stvar nije mnogo koračila ove sedmice napred, budući su siedenice zbog bolešljivosti grofa Ludolfa odgođene. — U Carigradu su neki hajduci 6. t. m. noću obili kasu zdanja c. k. poslanstva i odneli dosta znamenitu svotu novaca. Sumnja je pala na dvojicu, koji su uapšeni. Misli se, da su pravi krivci u ruke pali. Islampaša očekuje se svaki čas iz Džede.

Iz Beiruta početkom listopada. Pisma došavša iz Jafe javljaju, da tamo i u okolici vlada pogibelja groznica (moj arapski dopisnik zove ju žuticom), od koje svaki dan umire od pet do trinaest osoba. — Poslije nemirah u Gasi uapšio je paša jerosolimski devet od najotmijenih trgovacah ovoga mjesta; ova naredba djelovala je dobro, no ipak je mnogo kršćanskih porodica uteklo u Jafu. Krivci ubojstvu izvedenom u Jafi svi su uhvaćeni izvan jednoga roba. U okolici jerosolimskoj ubili su jednu Engleskinju i svikolici protestanti sjedinili su se, da od paše zaisču, da se kazni zločinstvo. — Uprav sada primam pismo jednoga prijatelja s najnovijim viestima iz Gaze. „Arapi“ — tako mi piše — „proderli su u grad i ubili su osam stanovnikah, a od njih su četiri pala. Stanovnici stoje pod oružjem i dërže dan i noć stražu; oni su se u prisustvu muftie zakleli, da ako jedan od njih ubije Arapa, da svi zajedno jamče za kërvarinu. Sada, kad je kërva medju njima protekla, nema više mira za Gazu. Pošto su Arapi ostavili ovaj grad, navalili su na jedno selo u okolici i poražali su tamo sve muške glave i diecu.“ — Stanje Sirie žalostno je u istinu; kršćani u Libanu neimaju ni po imenu vlade, budući da se njihov kajmakam ovdie u Beirutu bavi i neusudjuje se vratit se u svoju stolicu Burmanu. Tamo je sasvim nemoguće nadvladat zločinstva. Alipaša u Damasku također je bez sile i tamo se živi u neprestanom strahu. U Evropi poznavaju malo stanje ove pokrajine i sude vaviek po razmierima u Carigradu, bludnja, koja je dovela i još svejednako vodi na staze, koje moraju sve više i više udaljavat od svake krepke naredbe.

— „Presse d'Orient“ donosi u jednom pismu iz Ternova (u Bugarskoj) od 28. rujna čudna razkrivanja o načinu, kako je novi mitropolit Gregorios cërpio koristih iz svoga ureda. Izvan voittie, jednoga diecezanskoga nameta, koji se u porazumljenju s pobiračima občinskoga poreza kao domet k občinskim i državnim porezima pobira, i dobrovoljnih priuesakah od strane manastirah i seoskih svećenikah, daje u zakup i župne cërkeve i što više i izpoviedališta, (što se čini da je i u drugim diecezama obično); përvu zakup iznosi do 4000 gr. (u Carigradu i Smirni 15—20,000 gr.) a posljednji 120—400 gr. U ostalom morali su oba njemu podčinjena biskupa od Vrace i Lovče: odmah poslije njegova naimenovanja „odkupit svoje diecese“, përvu za 40,000 gr. a posljednji za 35,000 gr. i dali su mu izvan toga još bogatih poklonah. Polag onoga dopisnika, koji poziva mitropolita, da oprovërgne njegove navode, ako može, pripravlja se mitropolit Gregorios na put, da pregleda svoju diecezu, na kojem će puta „jednom rukom blagosivljat a drugom darove pobirat.“

Njemačka.

U škrinjici koja je Nj. veličanstvu kraljici pruskoj, kad je kroz Lipsko prošla, ukradena bila, čuvalo je, kao što „Neue Pr. Ztg.“ čuje, Nj. veličanstvo novce, opredieljene za dobroćinstvene darove i na putu prispijevajuća pisma a komorski sluga Nj. veličanstva imao je za sigurnost iste na takov način skërbiti, da ju je kod odlaska na jedan stol u kraljevskim salonskim kolima stavljao a kod silaza iz kola opet k sebi uzimao, da ju u gostionicu metne u sebe Nj. veličanstva. Škrinjica bila je pogriješena stopram u Bambergu i to je od-

mah u Lipsko natrag javljeno bilo. U Berlin prispiela je prijava lipskoga redarstva stopram u subotu kao četvërti dan poslije odlaska Nj. veličanstvah u Lipsko. Okolnosti, pod kojima je škrinjica nestalo, govore medjutim zato, da to nije bila pripravljena već samo slučajna kradnja.

Rusija.

— Od 15. t. m. otvoren je bërzojav u Varšavu za državne i privatne depeše.

— Veliki knez Konstantin namierava iz Vilefranke posietiti Jerusolim. Medjutim se u Vilefranki živo opravljaju ruske radionice. U Lassinu blizu Toulona prave se mnogi vojeni parobrodi za Ruse.

— Shodno programu këršten je 7. listopada najmladji sin velikoga kneza Konstantina. Kum je bio Nj. veličanstvo car, udova carica, veliki vojvoda od Oldenburga, vladajući knez od Saksonie-Altenburga, njegova supruga i vojvoda Josip od Saksonie, zatim velika kneginja Olga Feodorovna i Jelena Pavlovna.

Francuska.

— Pariški „Figaro“ saobćava jednu molbenicu svih urednikah, koji izdaju nepolitične novine, da ih ministar unutarnjih diealah barem do konca tekuće godine od biljegovine oslobodi.

Velika Britanija i Iraka.

— Vojvoda od Malakova prispeo je 15. t. m. po podne sa svojom suprugom u London.

Španjolska.

Po izvješću novinah „Pays“ iz Kadiksa od 6. t. m. bila je tamo pri odlasku pošte iz Madrida zapoviest prispiela, da se opet preduzme oboružanje vojnih brodovah proti Maroku. — Čini se, da su posljednja izvješća iz Ceute i Melile španjolski kabinet pobudili, da ovu operaciju neodložno započme.

Azija.

„Bombay-Times“ od 24. rujna javlja, da su Englezi od 1. napomenutoga mjeseca počemši, stali razpuštati urođeničku vojsku u Pendžabu. Oni su svaki dan odpuštali 20 momakah od regimente u njihovu postojbinu. Kao što isti list javlja, ubijeno je kod ustanka obih regimentah u Multanu 1400 buntovnikah. Po glasu jedne depeše iz Marsilje od 18. t. m., no koja se ima uzeti s oprezom, sjedinili su se buntovnici u Oudu. Oni su imali 14 vojnih zborovah, koji su svi zajedno iznosili 68.000 momakah i imali su sa sobom prieko 66 topovah. Oudska begum i Sahib Bollara upravljali su vojskom. Medju poglavicama vojske nastale su niekakve razpre. Vrieme je prijalo operacijama i mislilo se je, da će engleska vojska skoro početi raditi.

— Novo ministarstvo u Persiji sastavljeno je; no listnicom izvanjskih poslovah upravljat će, kao što se misli, Mirca Said Kan samo medjutim, dok dodje Feruk Kan, koji će ju zatim konačno preuzeti. Proces svërgnutoga sadrazama nastavlja se; neizmjerne prevare dolaze na vidieło.

Bërzojavne i najnovije viesti

Javljaju iz Pariza od 21. t. m. Razmirica s Portugalom zanima u ovaj čas veoma obćinstvo pariško, ono misli, da svakoj od vladah, udioništvujućih kod ove razpre, mora da je do toga stalo, da se stvar čim prije poravna i nadati se je od razboritosti francuskih državnikah, da će pronaći način, kojim će poštenju naroda i pravu zadovoljit znati i stvar po želji obih stranakah, što je većma moguće, riešiti. No „Moniteur“ nije jošte doneo nikakova članka u tom obziru. Ovaj službeni list isto tako šuti još svejednako u poslu Mortare.

— Fuadpaša odputovao je danas iz Carigrada kako se čuje prieko Marsilje, dotim će se përvu tajnik njegova izvanrednoga poslanstva povratit prieko Njemačke. „Courrier de Paris“ koji je dosad svakojeke događaje pretërpio, i koji je ponajprije po g. Prostu oživotvoren bio, opet će se prodati i čuje se da će kupci ovaj put biti nieki mačadori pokretne vieresie. Pred niekoliko današ opet je „Siecle“ doneo veoma žestok članak proti Austrii. Radikalni

list nemože zaboravit, da austrianska vlada na neuzdërmivom konservativnom zemljištu gradi i dieluje. Ozbiljno oprovërgnuće neraslučuje taj sastavak. U ostalom ovakove prostote nećine ni ovdie nikakva utiska na ozbiljne ljude.

Javljaju iz Mletakah od 13. t. m. Parobrod „Milo“, koji otvara liniju medju Londonom i Mletcima, otići će dne 14. studenoga od ovud u London.

Javljaju iz Genove od 21. t. m. Lukmanierski odbor zaključio je u jučerašnjoj siedenici podpirat predlog Brasseyea, pošto je ovaj već počeo pogadjati se sa švajcarskim kantonima i željezničkim društvima.

Književne viesti.

— Iz Lipska od 6. listopada javljaju, da je umro Vilhelm Gerard u 77. godini. Od njega imamo četiri svezka piesamah. Treći i četvërti svezak sadërži dva odijela sërbsko-narodnih piesamah i junačkih pripoviedakah pod imenom „Vila.“ Pisao je i prevodio i mnoga druga diela.

— Sigliteti sačinio je novu historičnu dramu: „Matija postaje kraljem.“ Përva predstava na peštanskom nar. kazalištu rekli bi da se je većom stranom dopala.

Bečka burza

dne 25. listopada 1858.

Tečaj državnih papirah.		U sreb.
Državne zadužnice	sa 5%	82 1/2
dto od godine 1851 seria B	5%	
dto od g. 1853 s povratkom	5%	82 3/4
dto iz narodnog zajma	5%	73
dto	4 1/2%	
dto	4%	
dto od g. 1850 s povratkom	4%	
dto	4%	
dto	3%	
dto	2 1/2%	
Zajam s vučenjem od g. 1834, za 100 for.		
„ „ „ 1839, „ 100 „		131 1/2
„ „ „ 1854, „ 100 „		109
Bečko-gradski banko	sa 2 1/2%	
„ „ „ „ „ 2 1/4%		
„ „ „ „ „ 2%		
Zadužnice zemljišnoga odkupa od dol. Austrie		
Zadužnice zemljišnoga odkupa od Galicie,		
Ugarske sa sjedinjenimi pokrajinami po 5%		
Zadužnice zemljišt. odk. od ostalih krunovinah		950 1/2
Bankovne dionice komad po		588 3/4
Eškomptirane dionice od dol. Austrie za 500 f.		
Dionice c. k. pov. austrian. državno-željezničkog društva po 200 for. sr. ili 500 frankah, podpuno uplaćene		
dto dto s plaćanjem na rate		1697 1/2
Dionice sieverne željeznice po 1000 f.		
„ bečko-glogničke željeznice „ 500 „		
„ šoprunsko-malobečke „ 200 „		
„ Budiejovičko-Gmundsko-Linske željeznice 250 „		
„ požunsko-tërnovatke željez. 1-og izdanja 200 „		
„ „ 2-og „ s përvinstvom 200 „		
„ austr. dunav. parobrodarstva po 500 „		513
„ Lloyd a Tërztu 500 „		
„ budapeštanskog lančanika „ 500 „		
„ c. k. povl. austrijsko-državnog željezničkog društva po 200 forint.		
„ Gjurske željeznice		
Galičko založnice sa 4% za 100 „		
Jelisavetina željeznica		
Južno-sieverna njemačka savezna željez. „ 100		
Tisna željeznica		
Lombardezko-mlietačka željeznica		

Tečaj mienični.

Amsterdam za 100 holandezkih for.	for.	83 3/4
Augsburg za 100 for. current		101 1/2
Berlin za 100 pruskih talirah		
Vratislava za 100 pruskih talirah		
Frankfurt na Mainu za 120 for.		100 1/2
Genova za 300 piemontezkih lirah		
Hamburg za 100 mark banko		73 3/4
Lipsko za 100 for.		
Livorno za 300 toškanskih lirah		110
London za 1 funt šterlinga		9-50 1/2
Lyon za 300 frankah		
Milan za 300 austrijskih lirah		100 1/2
Marseille za 300 frankah		117 3/4
Pariz za 300 frankah		118
Prag za 100 forintih		
Tërzt za 100 forintih		
Mletci za 300 austrijskih lirah		
Bukurešt za 1 forint	parah	276
Carigrad za 1 forint	parah	
Smirna za 1 forint	parah	

Tečaj novca.

Carški dukati	5
Srebro od 10. listopada	1/4

Odgovorni sčrednik, Dr. Demeter.

SLUŽBENI LIST.

DS-86

3-2

Obznana.

Stavlja se time do obćeg znanja, da će se dne 29. listopada t. g. u 10 sati prije podne i u slučaju potrebe sljedećeg dana na gradskoj vijećnici putem javne dražbe iznajmiti za vrijeme od 1. studenoga 1858 do 31. listopada 1861 sljedeće gradske nepokretnosti i pravice i to:

	Žaobina u sr.
1. Pravo pobiranja piacovine	60 for.
2. " ribarije na Savi	5 for.
3. " vinotočja u Otoku	6 for.
4. " " Gračanu	3 for.
5. Dućan pod kamenitim vratu	13 for.
6. Stan nad kamenitim vratu	5 for.
7. Kavana na sjevernom šetalištu	4 for.
8. Stan u bivšoj maltarnici na tjeru Jellačića bana	6 for.

Primat će se i pismeno ponude, u koliko bi do 29. listopada 1858 u 10 sati prije podne predane i propisanim zaobinom providjene bile. Služit će ipak samo za temelj daljnje ustmene dražbe.

Poglavarstvo c. k. glavnog grada

U Zagrebu dne 21. listopada 1858.

U službenom odsutju g. gradskog upravitelja gradski vijećnik Kavić.

Br. 2300 (Izv.—269)

3-3

Razpis natječaja.

Kod obćinskog ureda tatarskog je mjesto službe tajnika s godišnjom plaćom od 400 fl. i obvezom položaja jamčevine u iznosu plaće za popuniti. Oni, koji žele da im se to mjesto podijeli, neka svoje prošnje u kojih svoju dobu, stališ, čudorednost, dosadašnje službovanje, svršene nauke i znanje jezika izkazati imaju do 28. o. m. propisanim putem potpisanom kotarskom uredu podnesu.

Od c. k. kotarskog ureda

U Rieci dne 13. listopada 1858.

Ravnatelj ureda

Mudrovčić.

Br. 559-gradj. (Izv.—272)

3-2

Oglas.

Od strane c. k. kot. ureda pakračkog kao suda stavlja se do znanja, da je ovostranom odlukom od 1. listopada 1858, br. 565, 567, 569, 570, 571, 572, 573, 574, 563, 576, 561, 568, 566, 575, 564, 559, 560, 562, na molbu c. k. poreznog ureda pakračkog u ime visokog c. k. hrv.-slav. financiarnog ravnateljstva radi dužnog c. k. poreza, nameta, i ovršbene pristojbe od godine 1851. do 1858. ovršbena prodaja niženaznačenih selištah u doli izmetnute dane dozvoljena, i to:

zemaljski posjed Proke Šerbljanina u Torna procienit na 15 for. sr.
 zemaljski posjed Trifuna Ivanovića iz Torna procienit na 00 for. sr.
 zemaljski posjed Stanka Kovačevića iz Torna procienit na 50 for. sr.
 zemaljski posjed Jefrema Subotića iz Torna procienit na 70 for. sr.
 zemaljski posjed Čire Maraliže iz Torna procienit na 50 for. sr.
 zemaljski posjed Jakova Havujevića iz Torna procienit na 70 for. sr.
 zemaljski posjed Nikole Marušića iz Torna procienit na 100 for. sr. i
 zemaljski posjed Maksima Ronjevića iz Torna procienit na 60 for. sr. dne 2. studenoga prvi i dne 2. prosinca t. g. drugi put,
 zemaljski posjed Jakova Tutuka iz Batinjana procienit na 30 for. sr. dne 3. studenoga prvi i 3. prosinca drugi put,
 zemaljski posjed Jose Viljevca iz Obrieži procienit na 80 for. sr. i
 zemaljski posjed Proke Havujevića iz Obrieži procienit na 14 for. sr. dne 4. studenoga prvi i 4. prosinca drugi put,
 zemaljski posjed Martina Dasovića iz Sirča procienit na 85 for. sr. i
 zemaljski posjed Antuna Plazanina iz Sirča procienit na 70 for. sr. dne 5. studenoga prvi i 6. prosinca drugi put,
 zemaljski posjed Andrie Behrovića pravije Kretek iz Sriedjana procienit na 50 for. sr. 6. studenoga prvi i 7. prosinca drugi put,
 zemaljski posjed Mihalja Čovića iz Dereze procienit na 85 for. sr., dne 8. studenoga prvi i 8. prosinca drugi put,
 zemaljski posjed Čire Augjarevića iz Dragovića procienit na 100 for. sr. dne 9. studenoga prvi i 9. prosinca drugi put,
 zemaljski posjed Jose Maroševića iz Omanovca procienit na 100 for. sr. dne 10. studenoga prvi i 10. prosinca drugi put,
 zemaljski posjed Gliša Ivanovića iz Klise procienit na 100 for. sr. dne 11. studenoga prvi i 11. prosinca drugi put uvijek u 10 sati prije podne na licu mjesta s tom primietbom, da će se upitna nepokretnost pod drugom samo dražbom izpod procjene prodati. Dražbeni uvjeti mogu se kod ovog kotarskog ureda uviditi.

Napokon pozivlju se svi oni, koji misle, da na upitne nepokretnosti kakovo založno pravo imaju, neka takovo do odozgor rečenog roka kod ovog suda tim sigurnie prijave, dočim će inače zadobljena dražbena svota, bez da se na njih obzir uzme, izmed ostalih vierovnikah razdijeljena biti.

C. k. kot. ured kao sud

U Pakracu 1. listopada 1858.

C. k. kot. predstojnik.

Nr. 4518 (PZ—22)

3-3

Concurs.

Bei dem k. k. Postamte zu Krapina ist die Postmeisters-Stelle zu besetzen.

Die Bezüge desselben bestehen in einer Jahresbestellung von 300 fl. drei Hundert Gulden österr. Währ., in einem Amtspauschale jährlicher 60 fl. sechzig Gulden österr. Währ., dann in dem Bezuge der gesetzlichen Rittgelder für geleistete Privat- und Aemterial-Ritte, welche Letztere im Verwaltungsjahre 1857 eine Verdienstsumme von 3860 fl. 31¼ kr abgeworfen haben.

Dagegen ist der Postmeister verpflichtet vor Antritt des Dienstes sich den Postmanipulationsdienst eigen zu machen, und sich daraus einer Prüfung zu

unterziehen, denselben entweder selbst, in eigener Person, oder durch einen geprüften und beeideten Postexpeditor versehen zu lassen, und eine Dienstkaution in der Höhe des einjährigen Bestellungsbeitrages, entweder im Baaren, oder in mindestens 3% verzinlichen Staatsobligationen sicherzustellen, wenigstens 12 diensttaugliche Pferde, die erforderliche Anzahl vorschriftsmässig montirten Postillone und die sonstigen zum Postbeförderungsdienste erforderlichen Betriebsrequisiten beizuschaffen, sie zu erhalten und nach Umständen auch zu vermehren.

Bewerber um diese Dienstesstelle, haben ihre gehörig dokumentirten Gesuche, unter legaler Nachweisung ihrer bisherigen Beschäftigung, ihres politischen und moralischen Vorhaltens, ihrer Vorbildung, ihrer Vermögensverhältnisse, des Besitzes eines zur Ausübung des Postdienstes vollkommen geeigneten, gegen Einbruch und Feuersgefahr hinlänglich geschützten, in der Mitte des Ortes Krapina gelegenen Lokales bis längstens zum 19. November 1858 bei der gefertigten Postdirektion einzubringen.

Die näheren Vertragsbedingungen können sowohl hieramts als auch bei dem k. k. Bezirksamte zu Krapina eingesehen werden.

Agram am 18. Oktober 1858.

Klempay.

Br. 6346 i 6347 gr. (DS—85)

3-3

Oglas

poradi

doznačivanja zemljišno-razteretnih odštetnih glavnica.

Od c. k. zemskog sudišta u Zagrebu daje se ovime na znanje: da su poradi doznačivanja aversionalnih odštetnih glavnica, pronadjenih po c. k. zemaljskoj komisiji za razterećenje zemaljah za niženaznačene gospoštije i ovlaštenike, odredjeni roko vi za prijave i ročišta za razprave, kako sledi:

Datum i broj odštetne presude	Doznačivanje razteretnog dobra, i broj kmetskih ili željarskih naselbinah	Ime ovlaštenika na naknadu	Iznosak pronadjene odštetne glavnice		Dan, od kojega kamate teći počimlju	Rok za prijavu	Dan i sat za razpravu doznačitelju
			for.	kr.			
28. travnja 1858	Sv. Hellena, u obćini samoborskoj sa 6% kmetskih naselbinah	Zagrebački diecesanski seminar	2450	—	1. svibnja 1858.	13. prosinca 1858.	18. veljače 1859 u 9 sati prije podne.
28. travnja 1858 br. 2056	Sesvete sa i željarskom naselbinom i sa 35% kmetskih naselbinah	Nadbiskupski seminar	14150	—	ditto.	ditto.	ditto.

Usljed toga pozivaju se ovime polag propisa §. 26. od carskog patenta od 16. siječnja 1854. — VIII kom. br. 23. drž. zak. lista, III. komad, I. razdio, br. 27. zem. zak. i vlad. lista za Hrvatsku i Slavon. u od god. 1854. dotičnici i to:

1. da oni, koji su po dozvoli patenta od 20. studenoga 1858. (br. 247. drž. zak. lista) uz jednogodišnji rok iztčući koncem travnja 1854. na oštećena dobra i pravice podigli sudbeno zahtjevah kakovih, posviedoče zahtjeve svoje.

2. da oni, kojim po dozvoli navedenoga patenta pristoji još duži rok, uz koji mogu poslužiti se pravom nazadnoga odkupa, prijave to svoje pravo, potvrdivši ga izpravami, ili da dokažu parnicu, koja u tom obziru jurve teče.

3. da oni, koji iz drugoga kojega pravnoga naslova traže štogod od glavnice odštetne ili od kamatah njezinih, dokažu u tom obziru prava svoja.

4. da oni vierovnici, koji su usljed uknjižbe svojih tražbinah, izhodjene prije 1. ožujka 1854, stekli prava pšenstva na dobro odštećeno, pa kane tražiti izplatu iz glavnice odštetne, prijave tražbinu svoju do gore postavljenog roka, jer će u protivnom slučaju sve ove osobe izključene biti iz razprave o doznačivanju glavnice odštetne, i onim, koji su napomenuti pod 1, 2, 3, bit će jedino prosto, da svoja prava, koja imaju, potieraju samo proti onomu, kojega se je pravo potezanja glede odštetne glavnice i kamatah njezinih priznalo pri razpravi doznačnoj, za koju se ujedno gorenaznačeno ročište, koje, ako od potrebe bude, na sljedeće za onim dane do svršetka naime ove razprave protagnuti se može, s tom primietbom ustanovlju, da na ovo ročište svi oni, koji su u točki 1—4 ovog oglasa propisane izkaze i prijave podnieli uz rok izročni, doći imaju ili glavom ili po punomoćnicih i to tim sigurnie, jer će u protivnom slučaju bit smatrani tako, kao da ni nisu podnieli nikakovih izkazah ili prijah.

Napokon se opažuje, da po glasu gore naznačenog §. 26 carskog patenta od 16. siječnja 1854 sl. I) proti zanemarenju roka izročnoga i proti izostanku iz ročišta neima mjesta povrati u stanje pervašnje.

U Zagrebu dne 13. listopada 1858.

Klobučarić.

Jović.

Nr. 4566 (PZ—24)

1-1

Kundmachung

Ausmass der Postgebühren in österreichischer Währung.

Zu Folge des allerhöchsten Münz-Patentes vom 27. April 1858 und auf Grund der allerhöchsten Entschliessung vom 5. September 1858 werden in Gemässheit des hohen Erlasses des k. k. Ministeriums für Handel, Gewerbe und öffentliche Bauten vom 2. Oktober 1858, Z. 2912-H. M. die internen Brief- und Fahrpostporto-Gebühren, dann die bei dem Postbeförderungsdienste vorkommenden Fixen-Gebühren vom 1. November 1858 ab in österreichischer Währung mit den Beträgen festgestellt, welche aus der unten folgenden Uebersicht zu entnehmen sind.

Gleichzeitig werden die Maximalbeträge, bis zu welchen Silber und Gold bei der Fahrpost in offenen Umschlägen zur Aufgabe gebracht werden können (§. 10 der Fahrpost-Ordnung v. J. 1838) auf 10 beziehungsweise 100 fl. österr. Währung; die Beträge, bis zu welchen Geldanweisungen angenommen werden, für die mit dem Anweisungs-Geschäfte betrauten Aemter im lomb.-venet. Königreiche auf 100 fl., für jene in den übrigen Kronländern auf 1000 fl., und für Wien auf 5000 fl. österr. Währung, und die Entschädigung für den Verlust eines rekommandirten Briefes (§. 20 der Briefpost-Ordnung v. J. 1838) auf 20 fl. österr. Währung, für den Verlust einer Estafette (§. 69 der Briefpost-Ordnung auf 25 fl. österr. Währung, und für den Verlust einer Fahrpostsendung ohne angegebenen Werth (§. 32 der Fahrpost-Ordnung) auf 10 fl. österr. Währung festgesetzt.

Die im §. 35 des Postgesetzes v. J. 1837 und im §. 27 des Postgesetzes für Ungarn und dessen ehemaligen Nebenländer vom 26. Dezember 1850 auf die Beeinträchtigung der Prärogative der Postanstalt festgesetzten Strafen von 2 und 5 fl. CMz. werden, so wie die Strafe von 25 fl., für die unterlassene oder unrichtige Deklaration von Gegenständen, welche vom Transporte mit der Fahrpost ausgeschlossen sind (§. 2 der Fahrpost-Ordnung) in Zukunft mit den bisherigen Nominalbeträgen in österr. Währung einzubeziehen sein.

Dasselbe hat zu gelten von allen übrigen in den Postvorschriften angedrohten Geldstrafen, welche mit ganzen Gulden bemessen sind. Was hiemit zur allgemeinen Kenntniss gebracht wird.
Agram am 20. Oktober 1858.

Klempay.

U e b e r s i c h t

über das gegenwärtige und das vom 1. November 1858 in Anwendung kommende neue Ausmass der internen Brief- und Fahrposten-Gebühren, dann der bei dem Postbeförderungsdienste vorkommenden fixen Gebühren.

Bezeichnung der Gebühren	Gegenwärtiges Ausmass in CMze		Künftiges Ausmass in österr. Währung		Anmerkung
	fl.	kr.	fl.	nr.	
I. Interne Briefpostgebühren.					
1. Lokalporto bis 16 Loth	—	2	—	3	Im Uebrigen bleiben die Bestimmungen über Briefporto-Taxen vom 26. März 1850, Z. 1132-H. M. (Reichsgesetzblatt, Jahrgang 1850, Nr. 149 und Verordnungsblatt für Posten, Eisenbahnen und Telegraphen v. Jahre 1850, Band II, S. 97) in Wirksamkeit.
2. Erster Portosatz bis einschliessig 10 Meilen	—	3	—	5	
3. Zweiter Portosatz über 10 bis incl 20 Meilen	—	6	—	10	
4. Dritter Portosatz über 20 Meilen	—	9	—	15	
5. Gebühr für Kreuzbandsendungen per Loth	—	1	—	2	
6. Zutaxe für unfrankirte Briefe per Loth	—	3	—	5	
7. Rekommandationsgebühr:					
a) für Lokalbriefe	—	3	—	5	
b) für alle übrigen Briefe	—	6	—	10	
8. Gebühr für Retour-Rezepisse	—	6	—	10	
9. Bestellungsgebühr für Briefe bei nicht ärarischen Postämtern	—	1/2	—	1	
10. Bestellungsgebühr für Estaffetten:					
a) in der Stadt Wien	—	20	—	35	
b) in den vorstädten Wien's	—	30	—	52	
c) in allen übrigen Orten	—	15	—	26	
11. Fachgebühr per Monat	1	—	1	5	
12. Zeitungsmarken per 100 Stücke	1	—	1	5	
13. Gebühr für Zeitungsbeilagen (100 Exempl.)	—	24	—	42	
14. Zustellungsgebühr für Zeitungen	—	1/2	—	1	
II. Interne Fahrpostgebühren.					
1. Grundporto	—	10	—	15	Alle Werthangaben auf österreichische Währung zu lauten. Die Porto-Ermässigung für Gold- und Silbersendungen und für Papiergeld (§. 3 des Fahrpost-Tarifs vom 20. November 1849 und Verordnung des Handelsministeriums vom 9. Juli 1850, Z. 3015-C. (Reichsgesetzblatt vom Jahre 1850, Nr. 13 und 229 und Verordnungsblatt für Posten, Eisenbahnen und Telegraphen, Band I, S. 289 und Band II, S. 415) hat sich auf Beträge bis 50 fl. österr. Währung zu beschränken. Der Freiwerth des Gepäcks wird auf 100 fl. österr. Währung festgestellt. Die übrigen Bestimmungen des obigen Fahrpost-Tarifes bleiben in Kraft.
2. Werth- und Gewichtsporto für je 100 fl. Werth und 1 Pfund Gewicht mit Beibehaltung der bisherigen Meilenprogression	—	1	—	2	
3. Gebühr für Retour-Rezepisse	—	6	—	10	
4. Avisogebühr	—	1	—	2	
5. Bestellungsgebühr:					
a) in Wien	—	3	—	5	
b) in allen übrigen Orten	—	2	—	3	
III. Fixe Gebühren bei dem Postbeförderungsdienste.					
1. Passagierstaxen nach Verschiedenheit der Fahrten und Routen per Meile	—	42	—	74	Die Rittgelder werden vom 1. Jänner 1859, wie bisher, halbjährig, aber in österr. Währung bemessen, die in dieser Währung für die Monate November und Dezember 1858 festgesetzten Beträge aber abgesondert verlautbart werden. Das Wagengeld entfällt wie bisher mit dem entsprechenden Theile des in österr. Währung festgesetzten Rittgeldes.
	—	40	—	70	
	—	34	—	60	
	—	32	—	56	
	—	30	—	52	
	—	26	—	45	
	—	24	—	42	
	—	22	—	38	
	—	20	—	35	
	—	18	—	32	
	—	16	—	28	
2. Einschreibgebühr bei Separat-Eilfahrten per Person	—	10	—	18	
3. Aerarialzuschlag für Estaffetten auf Poststrassen per Post	—	24	—	42	
4. Beförderungsgeld für Staffetten auf Eisenbahnen per Meile	—	24	—	42	
5. Zehrungsgeld für den Estaffetten-Begleiter per Tag	1	12	1	26	
6. Zuschlag zum Rittgelde bei Courierrässiger Beförderung per Pferd und Post in allen Kronländern	—	20	—	35	
7. Zurittgeld per Pferd und Meile	—	20	—	35	
8. Limitirtes Rittgeld bei Retourführung von Aerarialwagen per Pferd und Post:					
a) im lomb.-venet. Königreiche einschliessig des Trinkgeldes	—	40	—	70	
b) in allen übrigen Kronländern	—	30	—	52	
9. Postilionstrinkgeld per Pferd und Post:					
a) bei gewöhnlichen Extraposten	—	20	—	35	
b) bei Courierrässigen Extraposten	—	25	—	44	
c) bei Estaffetten	—	12	—	21	
d) bei Retourführung von Wagen	—	10	—	18	
10. Wagengeld für Estaffetten in allen Kronländern	—	6	—	10	
11. Wagenmeistergebühr per Pferd	—	2	—	4	
12. Schmiergeld:					
a) bei Verwendung eigener Schmiere	—	4	—	7	
b) bei Verwendung von Stations-Schmiere	—	8	—	14	
13. Gebühr für einen Laufzettel (Aviso)	—	24	—	42	
14. Gebühr für eine Reiseliste	—	30	—	52	
15. Gebühr für Erfrischung der Pferde bei dem Ueberfahren einer Station	—	20	—	35	
16. Vergütung an die Postmeister von Seite der Unternehmer periodischer Fahrten, wenn sie die Postpferde nicht benutzen, per Pferd:	—	4	—	7	
17. Gebühr für Beleuchtung der Stationswagen per Station	—	4	—	7	

Edikt.

Vom k. k. Bezirksamte als Gerichte Verovitic wird hiemit kundgemacht, es sei über Ansuchen der Herrschaft Verovitic durch Herrn Adv. Franz Mohl de praes 13. Oktober l. J. Z. 1361, in der Prozesssache gegen Stephan Horvath aus Orešac, die executive Feilbietung der dem letztern gehörigen und im Grundbuchs-Protokolls-Nr. 59, der Steuergemeinde Orešac vorkommende auf 50 fl. CMz gerichtlich geschätzten Superädifcate gewilliget, und es seien zur Vornahme derselben die Termine auf den 22. November und den 4. Dezember l. J. um 9 Uhr Vormittags in facie loci festgesetzt worden.

Es werden daher dazu Kauflustige mit dem Bedenken vorgeladen, dass jeder vor Zulassung zur Anbietung ein 10% Vadium von dem Schätzungswerthe erlegen, und dass der Käufer auch die Superädifcate pfandweise versicherten Schulden, so weit der Kaufschilling reichen wird, nach Anweisung dieses Gerichtes übernehmen müsse, und zugleich eröffnet, dass das Schätzungs-Protokoll und die Lizitationsbedingungen in der Kanzlei eingesehen und Abschriften erhoben werden können.

Schliesslich werden alle jene, welche ungeachtet ihnen keine besondere Verständigung von dieser Feilbietung zugekommen ist, durch die Eintragung in öffentlichen Büchern ein Hypothekarreht auf die Superädifcate erworben zu haben glauben, aufgefordert, dasselbe bei diesem Gerichte bis zum Verkaufe der Superädifcate so gewiess anzumelden, widrigenfalls sie es sich selbst zuzuschreiben haben werden, wenn die Kaufschillings-Vertheilung ohne ihre Beziehung vorgenommen und sie dadurch, so weit der Kaufschilling durch dieselben erschöpft werden sollte, ausgeschlossen würden.

K. k. Bezirksamt als Gericht Verovitic am 16. Oktober 1858.

Der k. k. Bezirks-Vorstand
Polz.

Edikt.

Von dem k. k. Comitatsgerichte Warasdin als Abhandlungsinstanz wird bekannt gemacht, es sei über Ansuchen der Erben die freiwillige öffentliche Feilbietung des zum Nachlasse der Frau Josefine von Ožegović gehörigen adeligen Gutes Čanjevo, im Grundbuchs-Protokolle Z. 116, Steuergemeinde Čanjevo, Protokolls-Z. 52, Steuergemeinde Vinično und Protokolls-Z. 35 Steuergemeinde Bisak vorkommend, im politischen Bezirke von Kreutz gelegen, bewilliget, und zur Vornahme derselben zwei Feilbietungstagsatzungen auf den 11. Oktober und 2. November 1858 Vormittags 9 Uhr und über Begehren der Erben am Orte des Gutes Čanjevo mit dem Beisatze angeordnet worden, dass das Gut bei der zweiten Feilbietungstagsatzung auch unter dem Schätzungswerthe und Ausrufspreis von 14.722 fl. CMz, jedoch mit Vorbehalt der obervormundschaftlichen Genehmigung hintangegeben werden wird. Das Gut besteht aus dem 1. Stock hohen gemauerten Wohnhause sammt Wirthschaftsgebäuden, dann an Aekern, Wiesen, Waldungen im Flächenmass von ungefähr 315 Jochen.

Die Lizitationsbedingungen darunter ein 10% Vadium mit 1472 fl. 12 kr. CMz können bei diesem k. k. Comitatsgerichte eingesehen werden.

Nachdem in dem ersten Lizitationstermine kein Kauflustiger erschienen ist, so hat es bei dem oben angedeuteten zweiten Lizitationstermine sein Verbleiben.

Warasdin am 2. Oktober 1858.

Fr. Rodoschegg.

Fohn.

Concurs-Kundmachung.

Bei dem k. k. Bezirksamte in Krapina ist die Bezirksamts-Aktuarsstelle mit dem Gehalte von 400 Gulden CMz, in Erledigung gekommen.

Bewerber um diese Stelle, haben ihre mit den entsprechenden Dokumenten belegten Gesuche, wenn sie im öffentlichen Dienste stehen, im Wege ihrer Amtsvorstellung, sonst aber im Wege ihrer betreffenden politischen Behörde, welche sich über ihr moralisches und politisches Verhalten auszusprechen hat, binnen 4 Wochen vom Tage der dritten Einschaltung dieses Ediktes in die Wiener Zeitung an gerechnet, bei der gefertigten Comitatsbehörde zu überreichen und darin nachzuweisen:

1. ihren Namen, Geburtsort, Alter, Religion und Stand;
2. die mit gutem Erfolge zurückgelegten juristisch-politischen Studien und ihre sonstige Befähigung;
3. die Kenntniss der deutschen und der Landes- oder einer ihr verwandten slavischen Sprache;
4. die bisherige Dienstleistung oder sonstige Beschäftigung nebst tadellosen Vorleben, endlich
5. ob und in welchem Grade sie mit welchem der hierländigen k. k. Bezirksbeamten verwandt oder verschwägert sind.

K. k. Comitatsbehörde

Warasdin am 13. Oktober 1858.

Für den k. k. Comitats-Vorstand
Car.

Carsko-kr.

službene

NARODNE

NOVINE.

Novine ove izlaze svaki dan izvanjski nedjelje i praznike na čitavom listu. — Polugodišnja pred-plata je za domaće u novinarnici 4 for. srebra. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom posiljati, 6 for. sr. —

Za službene oglase opredjeljena je uvrstbina: 4 kr. sr. od linije za prvi put; a zatim za svaki put 2 kr. sr. — Za druge oglase ili posebne članke plaća se do 10 linija 20 kr. sr., dalje pak od svake pojedine li ie 4 kr. sr.

Uredovni dio.

Propis c. kr. hrvatsko-slavonskoga namjestništva od 15. studenoga 1858. o pobiranju i zaračunavanju glasbenih dopustnica po Hrvatskoj i Slavoniji.

O pobiranju i zaračunavanju glasbenih dopustnica po Hrvatskoj i Slavoniji naređuje se sljedeće:

1. Javni plesovi, kao i svekolike druge, ma kako nazvane javne zabave, što počinju stopram po osam sati u večer, ili počinju prije, traju priko osam sati u večer, te se obdržavaju ili na javnom kojem mjestu budi naplatno budi beznaplatno, a ono u sakromnom kojem mjestu, no uz ulazninu, nesmiju držati se bez poglavarstvene dozvole, dakle je tomu potrebita predhodno dozvola plesovna.

2. Na molbu poduzetnikovu, što se može činiti ili pismeno ili ustmeno, nu u ovom slučaju doniešiti bilježicu od 30 kr., da se sastavi napisnik, izdati će dopustnice plesovne u zem. glavnom gradu Zagrebu, kao i u gradovima Osijeku i Rieci, dotične oblasti redarstvene, inuđe pako gradska poglavarstva, što uređuju upravom političkom, a na ladanju uredi kotarski; dopustnice ove izdavaju se vaviek pismeno, nu obzirom na biljegovinu, nemirenu već ujedno s molbenicom, neće se tražiti nikakva dopustnina više.

3. U dotičnih plesovnih dopustnicah, što će se izdavati polag obrazca A., navodit će se točno dan, kojega bude zabava plesovna, kao i sat, kojega će početi i kako dugo trajati smieti, a svatko što bi narušio ma kakogod ustanove, zabilježene na dopustnici, kaznit će se kao narušitelj propisih redarstvenih.

4. Za plesovnu će dopustnicu poduzetnik u slučajevih, navedenih u 1), plaćati miestnoj ubožkoj zakladi na korist stanovitu plesovnu dopustninu. Dopustnine pobiraju se polag tri razreda, i to razlučena na svaku pojedinu zabavu plesovnu.

Poduzetnik može dakle za plesovnu dozvolu ili razlučeno za svaku večer ili pako i jednom molbenicom moliti za više večerah, nu u ovom posljednjem slučaju mora se odnosna plesovna dopustnina razlučeno na svaku večer i unapred položiti. Plaćena dopustnina plesovna neće se nikada povratiti, makar i nebilo one zabave, za koju se je položila.

5. Ova se dopustnina ustanovljuje za zemaljsko glavni grad Zagreb, za gradove Rieku, Osijek, Varaždin i Karlovac, i to:

Za prvi razred po . . . 3 for.

„ drugi „ „ . . . 2 „

„ treći „ „ . . . 1 „

a u gradovih, trgovištih i na ladanju

za I. razred po . . . 2 for.

„ II. „ „ . . . 1 „

„ III. „ „ . . . — „

50 novčićah, negledeći ni na to, kakova je glasba i koliko ima svirača i gudača.

U pojedinih gradovih postojeće ustanove o tom da se valja nagoditi s dogodičnim poduzetnikom kazališnim, ako su i ples i kazalište istoga večera, kao i propisi o nadzorninuh, što su ustanovljene za urednika nadzornika i momke od straže građansko-redarstvene, nepromienjuju se nimalo ovim propisom.

Oblast što je polag §. 2. pozvana izdavati plesovnih dopustnina, odredjuje ujedno, polag kojega razreda ima poduzetnik namiriti dopustninu za svoje zabave plesovne.

6. Ova se dopustnina polaže u ruke oblasti dozvoljujuće ili ujedno s molbom za dopust-

nicu, ili najkašnje primajući otu dopustnicu. Oblast će polag obrazca B. voditi potrebnu zabilježku, i uništavši dopustnina svakoga mjeseca ili i svakoga trećega mjeseca odpremati na dotično ubožko povierenstvo, ili na dotični občinski ured, gdje još nebi bilo takovih povierenstvih.

Ujedno s novcima pošiljat će dotična redarstvena ili neredarstvena oblast i izvadke iz svojega izkaza, podpisav i zapečativši ga uredovnim pečatom, a izvadke ove valja odnosnim računom prilagati kao uznamirnice.

7. Propis ovaj nastupljuje svoju krepost dne 1. siečnja buduće godine.

Šokčević s. r.

OBRAZAC A.

Br.

Glasbena dopustnica,

kojom se stanjućem u občini dozvoljuje, da može imati plesovnu glasbu u dne od sati poslije podne do (satih) polnoči.

Datak.

c. k. kotarski ured

c. k. ravnateljstvo redarstveno

c. k. poviereništvo redarstveno.

N. N.

IZGLED B.

c. k. kotarski ured
„ „ redarstveno ravnateljstvo } N. N.
„ „ redarstveno poviereništvo }

Zabilježka

podijeljenih dopustnicah glasbenih.

Stavni broj.	Prositeljevo ime i prezime	Dopustnica se izdala dne	dopustnica se izdala za		Položenje na dopustnici		Opaska
			dan i mjesec	sate od do	fr.	kr.	

Neuredovni dio.

Austrijska carevina.

Iz Osieka, 17. listopada javljaju: Jučer po podne bio je jedan žandarm ovdšnjega odjela pod obćenitim udioništvom i u prisutstvu vojnih i civilnih vlastih zakopan, koji je u izvršivanju svoga zvanja u okolici cepinskoj ustrijeljen bio, kad je zajedno sa još jednim žandarmom po ponoći hrabro udario na 7 razbojnikah. Daljem obazrivom postupanju žandarmie pošlo je već za rukom jednog od ovih zločvorah uhvatiti. Žalibože bio je kod proganjanja ovih razbojnikah ustrijeljen i miestni sudac cepinski a još jedan žandarm ranjen.

Beč. Iz lšla javljaju da boravljenju Nj. veličanstvah tamo pogoduje najprijaznije vrijeme; dvorski lovi, koji su bili blizu lšla držani, bili su veoma podašni; u četiri lova strijeljeno je bilo do 50 divokozah. Nj. veličanstva putovat će iz lšla u Beč pa onda po svoj prilici stopram prvih danah mjeseca studenoga u Prag.

— Nj. veličanstvo carica Maria Anne doći će u sriedu na svom putu iz Stra-a u Šonbrun i nesvrativši se u Beč nastaviti će svoj put u Prag.

— U Požunu bukula je vatra dne 23. t. m. u

primacialnoj zgradi, koja se sada upotrebljava za vojničku bolnicu, no nije učinila velike štete. Bolestnici morali su se prenesti u lievo krilo zgrade.

U Zadru 20. listopada. Polag službenih podatakih kretanje trgovačkih ladjah u glavniim lukama ove pokrajine za vrijeme skoro prošavšeg mjeseca rujna bilo je kao što sliedi:

Zadar. Ušlo je kercatih brodovah 96, praznih 49, tonelatah 5068; izišla su 84 kercata, 60 praznih, 4939 tonelatah.

Split. Ušlo je 209 kercatih 174 prazna, 7471 tonelata; izišlo je 125 kercatih, 249 praznih, 7231 tonelata.

Dubrovnik. Ušla su 154 kercata, 19 praznih, 2487 tonelatah; izišlo je 48 kercatih, 130 praznih, 2548 tonelatah.

Gruž. Ušla su 62 kercata, 23 prazna, 5697 tonelatah; izišla su 53 kercata, 32 prazna, 5814 tonelatah.

Kotor. Ušlo je 57 kercatih, 3 prazna, 4480 tonelatah; izišlo je 37 kercatih, 33 prazna, 4459 tonelatah.

Njemačka.

Iz Berlina od 21. listopada javljaju: Glas, da će, pošto se princ vladalac zakune na ustav, ukupno državno ministarstvo dati ostavku, još se uzdržava. No otduda zato nesliedi, da pojedini ministri nebi mogli zadržati i nadalje svoje listnice. U ministarstvu pravosodja i trgovine jedva će se štogod promieniti. No u svim ostalim ministarstvima potrebna je promiena. Privremenstvo u upravi unutarnjih poslova trajat će kao što se čuje dok se novi sabor sazove, dakle na svaki način priko izborah. Govori se o jednom razpisu gospodina Flottwella u obziru na predstojeće izbore, koji će se skoro obnarodovati i u kojem se strogo nalaže oblastima, da se uzdrže od svakog unašanja u izbore. I izborni krugovi promienjeni su, kao što se čuje, posvuda, gdje su prišuje naredbe dale povoda tužbama i naravnje su uređeni.

Francuska.

Pariz, 20. listopada. Sve, što je o poravnanju portugalsko-francuske razmirice dosad kazano, prerano je kazano bilo. Stopram tečajem ove nedjelje očekuju odgovor portugalski na naputke donešene po gospodinu Pienne-u. Englesko očitovanje na Tajui draži ovdie sërca, dočim se vlada tako drži, kao da na to nepolaže mnogo važnosti.

— Gospodin Rousseau, prvi draguman francuskoga glavnoga konzularstva u Tunisu, najimenovan je konzulom u Džedi.

— Uzpërkos protivnom tvèrdjenju neće ići carski dvor u Compiègne.

— Sasvim je neistinit glas, koji se nalazi u „Köln. Ztg.“ da će se Francuska uz put velikih vojničkih i u pet građanskih kotarah razdieliti.

— „Moniteur“ obnaroduje carski dekret, polag kojega se „tuča Evgenije Napoleonove“, koju je carica utemeljila za obškèrbljenje mladih dievojakah, proglašuje kao zavod za javnu korist i time ovladjuje se primati zapisakah (legatah).

— Ministar unutarnjih poslova opet je izdao nieke polakšice u obziru putnih listovah. Medju ostalim odsele su ovladjeni podprefekti u pristeništima i na granicama izdavati putne listove.

— Razmirica medju Sardinom i Napuljem, koja je otu nastala, da je jedna napuljska barka na sardinskim vodama zbog prekèršaja ca-

rinarskih zakonah uzapćena bila, poravnana je posredstvom francuske vlade.

— Ratni sud u Blidi (u Algerii) osudio je tri oficira, koji su okrivljeni bili, da su na štetu druge spahijske regimente počinili prevarah, na degradaciju i na razne zatvorne kazne.

Velika Britanija i Iraka.

— Parlamenat odgođen je dne 19. t. m. s običnim formalnostima do 19. studenoga. Onda će sa cilom slijediti dalje odgođenje. Nedavno u listu „Indépendance belge“ izraženo mnijenje, da vlada namierava dojučerašnjeg meseca opet sazvati parlamenat, da mu predloži novu osnovu o reformi, bez svakoga je temelja.

— Podmorska gumina, koju društvo zvano „submarine-Company“ namierava povući od Norfolkске obale u Emden, gotova je i sada će se ukrcati. Za nekoliko danah početi će je spuštati u more.

Bérzojavne i najnovije vjesti

Berlin, 25. listopada. Sjedinjene sabske kuće priznale su jednoglasno bez pretresanja potrebu vladarstva. Na koncu sednice zaorilo je trokratno uzhićeno klicanje „Živio kralj i princ vladari!“

Těst, 25. listopada. Nj. c. k. visost prejasni gospodin nadvojvoda Ferdinand Maksimilian i prejasna gospoja nadvojvodinja Charlotta došli su jučer u 6 1/2 sata u jutro na parnom jaketu u ovdašnju luku i neizkrcavši se otišli su u Miramare.

— Javljeju iz Turina od 23. t. m. „La Gazzetta Piemontese“ sadržaje novu poštansku tarifu, koja je u obziru dopisivanja s Modenom na temelju nedavno s ovom vojvodovinom sklopljenoga poštanskoga ugovora ustanovljena i dne 1. studenoga t. g. stupa u krepost. „Il Diritto“ javlja predstojeći izlaz jednog novog savojskog lista u francuskom jeziku, koji će nositi ime „Indépendance piemontese“. Isti list javlja o radnosti odeskoga društva u Villafranki, hoće da zna, da se na brodionici talonskoj za ovo društvo opravila više većih radnjah i da će parne machine naručene za isto društvo uskoro doći iz Engleske. Polag lista „Unione“ prispjela je ovamo velika kneginja Nikolajevna, udova vojvode Leuchtenberskoga. Ona je otišla danas u Rakonigiju, gdje je kralj njoj na slavu dao sjajan obied. U 5. uri poslie podne odputovala je s jednim osobenim podvozom u Genovu, odkud će otići u Nicu.

Pariz 25. listopada. „Moniteur“ javlja, da je gospodin ministar izvanjskih poslova primio jučer u nedjelju pošiljku iz Lizbone od 23. t. m., kojom se javlja, da se je portugalska vlada odvažila, povratiti ladju „Charles Georges“ i kapetana staviti u slobodu.

Berna, 24. listopada. Kao što se za izviestno čuje, sukob ginevranske kantonske vlasti sa sredsrednom vlastju riešen je obostranim popuštanjem, pet biegunacah odpraviti će se iz Ginevre, a pet drugih smije ostati.

Književne vjesti.

Čitamo u 85. broju Glasniku Dalmatinskoga slijedeći književni oglas:

Sviet mēzi na trud, a trud ga hrani. Ljudi liene se na radnju, a radnja ih odieva i obuva. Književnici otežu se na koristne zabave, a koristne zabave slavom ih krune. Trudu dakle budi čast: radnji dike, a zabavi hvala. Premogući trudu! Ti uzderžiš sve što diše. Radnjo veličanstvena! Kuda misao hitrim okom, tuda, po suhu i po moru, ti skokom. Koristna zabavo! Ti si ures i prosviēljenje naroda i trublja slave obraditeljah književnih.

Štuli i Stefanović marljivo se trudiše: Delabella i Drobnic radiše izvrstno, a ostali riečosložitelji (Lessikari) poljekovaše i prepisivaše koristno . . . A što će biti od novih riečosložiteljah? Od žalosti imaju plakati kano i Alek-

sander Veliki gledajući tolika slavodobitja oca Filipa, misljaše da njegovoj slavi neće biti proetora.

Istina da je slavaljubje činilo plakati Aleksandra Velikog; ali jest istina i ovo da on nije sasvim tim zapuštavho viežbanje u junačkim diecima; i to s jedinom namierom da bude koristan obranitelj otačbini. Tako i riečosložitelji moraju se viežbati u knjižestvu sa samom vērinom da prinesu nove koristi i nove urese, ako ne slavnje, barem sviēllje nego predci, kojim je opredieljeno s visoka . . . pōrvenstvo. Neplaćimo i nezlosērdimo se da Nestor sērbaki . . . odnese bērjak. Bit će slavodobitja, ako bude junačtva.

Evo ima i dobrih 18 godinah da paljetkujem. Pa što upaljetkovah, kitu rukovetih oli snopćah. Kitu po kitu, rukovet po rukovet nakupi se i snop. Kako je moguće! Lahko. Žetoci videći da se žito skupo može razprodati, bērzo ženjahu, neha, uć za mnoztvo klasja što je izpadalo i ostalo za njima, jerbo milostivi i duševni govorahu da po starom zakonu valja i siromasima pustiti da priživu.

Već je vrijeme da kazem sreću u paljetkovanju. Nakupio sam okolo 7000 riečih, a može biti da ih skupim još barem tisućak, i sve rečene rieči nenahode se u Štuli-u. Eh-Eh. Tude će biti i i muteža i taloga.

Polagano sumnjom. Znaj sumljivčō, da u ovoj radnji dēržat ću se pravca vriednog Drobnica, to jest neću upuštati nijedne rieči koja nebude pristojna i potrebita našem jeziku. A one rieči koje nebudu od rečenog kova, nadodat ću na svēršetku riečnika, zajedno sa staro-slavjanskim i turskim riečima.

Ovi riečnik bit će barem dvojinom veći nego li Drobnicev. Ko pošalje 100 riečih potrebitih, što ih neima u nijednom riečniku, je njemu forintu. Drugi put ćemo raztumačiti našu osnovu, i nekoliko novih riečih iznieti.

U Splitu na Lućinj dan 1858.

Andre Stazić
Upravitelj glavne učionice splitske.

— S radosti čujemo da je naš vriedni i proglāšeni gosp. Škarić počeo popravljati svoj prevod Sv. Pisma, pomoću jednog, u tom poslu vērlo vieštog pera. Ovim je korakom pokazao zaista g. Škarić da zna cijeniti dah vremena i otrešti se egoističkih načelah, koja su uvijek, i u svakomu, dostojna najvećeg prezrenja.

Srebro od 19. listopada 1/4 fr.
Carski dukati 4 3/4 „

Odgovorni učrednik, Dr. Demeter.

SLUŽBENI LIST.

Nr. 14260 (Fin.—38) 3—3

Lizitations-Kundmachung

über die in den Reichsforsten der Staatsdomänen Verbovsko und Vinodol zu überlassende Buchenschwamm-sammlung.

1. Zusage h. Finanz-Landes-Direktion-Erlasses vom 29. September 1858, Z. 12259 wird die Buchenschwamm-sammlung in den Reichsforsten der Staatsdomänen Verbovsko und Vinodol um den Fiskalpreis pr. jährlichen 420 fl. österr. Währ. im öffentlichen Lizitationswege an den Meistbietenden auf die Dauer vom 1. November 1858 bis Ende Oktober 1861 überlassen werden.

2. Die öffentliche Lizitation wird beim k. k. Forst- und Rentamte zu Fuccine am 6. November 1858 um 9 Uhr Vormittags mit Vorbehalt der h. Genehmigung stattfinden.

3. Wer an der Lizitation Theil nehmen will, hat das 10% Vadium des Fiskalpreises vor dem Anfange der Lizitation der Commission entweder im Baren oder in Staatspapieren nach dem Coursverthe zu übergeben, oder den Erlag dieses Vadiums bei irgend einer öffentlichen Casse nachzuweisen.

4. Auch schriftliche Offerte werden bis zum 5. November 1858 beim k. k. Forst- und Rentamte zu Fuccine angenommen.

5. Die Offerte müssen mit dem 10% Vadium versehen sein, und den bestimmten mit Ziffern und

mit Buchstaben ausgedrückten Anbot und die Erklärung enthalten, dass der Offerent die Lizitationsbedingungen genau kenne, und sich denselben unbedingt unterziehe.

6. Die näheren Bedingungen der Buchenschwamm-sammlung, können von nun an bei dem k. k. Forst- und Rentamte zu Fuccine in den gewöhnlichen Amtsstunden eingesehen werden.

K. k. Finanz-Bezirks-Direktion
Fiume am 18. Oktober 1858.

Dojak.

Nr. 1044-1858 civ. (Izv.—273)

3—1

Edikt.

Vom k. k. Bezirksamte als Gerichte Gross-Gorica wird bekannt gemacht, es sei über Ansuchen des Josef Figatner und Samuel Hönigsberger als Vormünder der Pupillen Arnstein, vertreten durch Herrn Advokaten Stefan Osjak de praes. 26. Juli 1858, Z. 1044 die executive öffentliche Feilbietung des dem Mathias Orlic gehörigen in Gross-Gorica unter Nr. 51 liegenden, auf 206 fl. gerichtlich geschätzten Hauses sammt Hof und Garten-Grundes sub G. B. Nr. 44 von 360 □^o wegen der Pupillar-Massa Arnstein schuldigen 75 fl. 5% Interessen von 16 fl. 33 kr. und Gerichtskosten von 34 fl. 43 kr. bewilligt, und zur Vornahme dieser Feilbietung zwei Termine und zwar der erste auf den 17. Dezember 1858 und der zweite auf den 17. Jänner 1859 jedesmal um 10 Uhr Vormittags im Gerichtsorte zu Gross-Gorica angeordnet worden.

Hiezu werden die Kauflustigen mit dem Beifügen vorgeladen, dass die Realität bei dem ersten Termine nicht unter dem gerichtlich erhobenen Schätzungswerthe von 206 fl. verkauft werden wird, und dass der Ersteher die auf der Realität pfandweise versicherten Schulden, so weit der Kaufschilling reicht, nach Anweisung des Gerichtes übernehmen müsse.

Die Schätzung der Realität und die Lizitationsbedingungen können die Kauflustigen in der Gerichtskanzlei einsehen und davon Abschrift nehmen.

Zugleich werden alle diejenigen, welche ungeachtet ihnen keine besondere Verständigung von der Feilbietungsbewilligung zugekommen ist, durch die Eintragung in die öffentlichen Bücher gleichwohl ein Hypothekarrecht auf jene Realität erworben zu haben glauben, aufgefordert, dasselbe bis zum Verkaufe der Realität so gewiss bei diesem k. k. Bezirks-Gerichte anzumelden, widrigens sie es sich selbst zuzuschreiben haben würden, wenn die Kaufschillings-Vertheilung ohne ihre Beziehung vorgenommen und sie dadurch, so weit der Kaufschilling durch dieselbe erschöpft werden sollte, ausgeschlossen würden.

K. k. Bezirksamt als Gericht
Gross-Gorica am 31. Juli 1858.

Der k. k. selbst. Richter
v. Zlatarović.

Nr. 3440 civ. (Izv. 271)

3—2

Exekutive-Feilbietung.

Von dem k. k. Comitats-Gerichte in Warasdin wird bekannt gemacht: Es sei über Ansuchen des Leopold Hönigsberger wegen schuldigen 586 fl. c. a. c. die executive Feilbietung des in Warasdin in der Brückengasse gelegenen, den Eheleuten Georg und Maria Matasović gehörigen, auf 1886 fl. 43 kr. CMz. gerichtlich geschätzten Hauses sammt Hof und Garten sub Nr. 365 Loc.-Zahl 414 bewilligt, und hiezu der erste Termin auf den 23. November und der zweite auf den 21. Dezember 1858 jedesmal Vormittags 9 Uhr bei diesem k. k. Comitats-Gerichte angeordnet worden.

Hiezu werden Kauflustige mit dem Beisatze eingeladen, dass der Käufer die auf dem Hause pfandweise versicherten Schulden, so weit der Kaufschilling reicht, nach Anweisung des Gerichtes übernehmen müsse, und dass die weiteren Lizitations-Bedingnisse, das Schätzungs-Protokoll und der Grundbuchs-Extrakt hiergerichts eingesehen werden können.

Endlich werden Alle, welche, ungeachtet ihnen keine besondere Verständigung zugekommen ist, durch die Eintragung in die öffentlichen Bücher gleichwohl ein Hypothekar-Recht auf obiges Haus erworben zu haben glauben, aufgefordert, dasselbe bis zum Verkaufe desselben so gewiss bei Gericht anzumelden, widrigens sie es sich selbst zuzuschreiben haben würden, wenn die Kaufschillings-Vertheilung ohne ihrer Beziehung vorgenommen, und sie dadurch, so weit der Kaufschilling durch dieselbe erschöpft werden sollte, ausgeschlossen würden.

Warasdin am 25. September 1858.

Fr. Rodoschegg.

Fohn.

OGLASNIK.

Dp.—79

3—3

U gērčko-katoličkom sieminištu daje se u najam jedna soba izmaljena u drugom katu sa 4 prozora.

Obširnie kod gospod. P. Br . . . u sieminištu.

Carsko-kr.

službene

NARODNE

NOVINE.

Novine ove izlaze svaki dan izuzimajući nedjelje i praznike na čitavom listu. — Polugodišnja predplata je za domaće u novinarici 4 for. srebra. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom posiljati, 6 for. sr. —

Za službene oglase opredjeljena je uvertisina: 4 kr. sr. od linije za prvi put; a zatim za svaki put 2 kr. sr. — Za druge oglase ili posebne članke plaća se do 10 linija 20 kr. sr., dalje pak po svake pojedine li 4 kr. sr.

Neuredovni dio.

Austrijska carevina.

Zagreb, 28. listopada. Danas oko podne doći će ovamo jedan batalion od regimente nadvojvode Henrika sa štabom, koji ima ostal ovdje u posadi.

Beč, 26. listopada. Nj. veličanstvo carica Maria Anna prispijela je jučer u 10. uri 8 minuta predpodne od Postojne dolazeći u Ljubljano i odmah je nastavila svoj put do Grada.

— Doktorski zbor medicinskoga fakulteta održao je 25. tek. m. u večer skupštinu, u kojoj se je imalo dokončat pretresanje o povećanju grada, odnosno o uređenju videnskoga potoka i obokrblijanju grada pitkom vodom.

— Engleska korveta na šaraf „Aleo“ ostavila je dne 18. t. m. Dubrovnik i udarila je pravcem put Kerfa. Dne 19. prispijela je ruska korveta na šaraf, koja je opredjeljena da izmieni fregatu „Polkan“; ona je ispalila obične s tvrdjave povraćene pozdravne topomete a zatim se je usidrila blizu luke od Gruža.

Talijanska.

Stožernik državni tajnik Antonelli, kao predsjednik ministeralnoga vijeća i zamjenik ratnoga ministra izdao je novi pravilnik za unutarnju upravu vojništva i naredio, da se izda vojnički list, koji ima sve sadržavati, što je zanimivo za vojsku.

Turska.

Mostar 7. listopada. (Tem. Ztg.) Posljednjih dana prispijela je zapoviest, da se sakupi dobrovoljački zbor od nekoliko stotina momaka za straženje granice. Mjeranja Turakah na ovu vrstu služenja, koju su prošle godine sa velikom pogibijelju i mnogim troškom a ipak bez uspjeha obavljali, dolazi često na vidjelo. U isto doba dobio je brigadski general Hasanpaša nalog, da u pripravnosti drži ona tri bataliona, koji su ovdje nastanjeni. Opredjeljenje, koje im je namijenjeno, nije poznato, no misli se za cijelo, da će ići na crnogorsku granicu.

Medjutim zbio se je novi međudogadjaj. Više selah, koja spadaju k općini Banjari, to jest Mirilivići, Bajliori, Cepeljića i Vratinovići, prijavilo je Kemal efendii, da nisu u stanju platiti poreza, koji duguju turskoj vladi, budući da su im agenti kneza Danila to zabranili i zajedno zapoviedili, da taj porez plate crnogorskoj vladi.

Jedan gerčki pop u Gacku, imenom Bogdan Šimunić, koji je turskoj vladi ostao vjeran i usprkos dobljenim opomenama nije hteo da promieni svoje crnogorskoj vladi protivno držanje, bio je pred nekoliko dana nedaleko od njegova mjesta obkoljen i odveden od jedne razbojničke čete; kamo — to nije još poznato. Budući da se nikakve naredbe nećine proti razbojničkim četama, to se iste svejednako umnožavaju i svaki dan čuje se o navelama na putnike i o otimanju marve.

Njemačka.

U pruskoj gospodskoj kući načinjen je predlog, da će Nj. veličanstvu kralju i Nj. c. visosti princu vladaru najponiznije izraziti čuvstva kuće u jednoj adresi, no ovaj je predlog kod glasanja ostao u manjini sa četiri glasa. Ovaj događaj pobudio je veliko začuđenje i u listovima susjedne države tražimo badava ključ k ovom događaju. „Neue Pr. Ztg.“ izjavljuje se o tom na slijedeći način: „Ako smo dobro obaviješteni, bila su ponajprije dva mnijenja, koja su većinu

kuće odlučila. Škərb, da bi se dosadanje tako dostojno držanje običnih kuća zemaljskoga sabora u veoma važnoj izreci za vladarstvo moglo uzdržati, ako bi se pretresala adresa, koju bi si mogla prisvojiti politička strast, tim većma, ako bi slijedeći korak gospodске kuće i poklisarska kuća izdala sličnu adresu; a zatim poniešto stegnuto tumačenje §. 56. ustavne isprave, na temelju kojeg bio je sabor jedino sazvan i koje istomu sada nedopušta, drugo što preduzimat, nego što mu je propisano. No sa svim tim ipak je moguće, da su još drugi važni uzroci govorili za zabačenje rečenoga predloga, koji nama nisu poznati: skoro da moramo to misliti, jerbo nesmiye i nemože se uzeti, da se je gospodska kuća prenaglila.“

Švajcarska.

„Bund“ sadržaje slijedeća o sukobu ginevranskom:

„Gazette vaudoise“ čini se da uzima, da će savezni komisari opet ostavit Ginevru, pošto je audiencia kod tamošnjega državnoga vijeća nepovoljno ispala. Mi mislimo, da će se njihova zadaća još poniešto dalje protezati. No nasuprot čini se, da je podpunoma istinito, što imenovani list javlja o nepristojnom dočeku. „Gazette vaudoise“ pripovijeda naime: „Gospodin Fazy nije se uzlezo nepristojnim načinom okrivljat savezno vijeće; više putah morali su ga komisari zamolit, da ostane kod stvari i napomenuli su, da savezno vijeće ništa drugo nezahtijeva, nego da se izvede ono, što je gospodin Fazy sam obećao.“ Takodjer doznajemo, da je gospodin Fazy u rečenoj sednici državnoga vijeća svoje preziranje proti saveznom vijeću i njegovim komisarima izrazio tako, kako se nije još nikada prije u Švajcarskoj u sličnim okolnostima činilo. No medjutim pokazali su komisari, da su dorasli svojim zadacima i opomenuli su toga čovjeka više putah na red, koji je natoliko zaboravio sebe i svoj položaj.“

U posljednjem svojem broju javlja „Bund“: „Savezno vijeće dobilo je iz Ginevre prijavu, da je predsjednik državnoga vijeća priobćio saveznom komisarima, da je veliko vijeće sazvano, da odluči o tom, što se ima učinit u obziru saveznih zaključakah. Budući da će se državno vijeće jedino držati polag odluke ove oblasti, to će ista biti pravilom i za dalje postupanje savezno vijeća.“

Velika Britanija i Iraka.

Viest „Timesa“ o predstojećem isplavljenju flote admirala Freemantla potvrđuje se po „Morning Postu“. Ministerijski list opaža k tomu:

„Što se opredjeljenja ove flote tiče, nije ništa poznato, premda nije nevjerovatno, da će se pod Lizbonu usidrit.“

— Sve točke škoceske obale, koje su zato prikladne, staviti će se u stanje obrane i obokrbiti će se topovima. Admiralstvo upravilo je uprav sada na 20 bojnih ladjah, koje se nalaze na izvanjskim štaciama, zapovied, da se kućvrate. Od momčadi istih imaju se 4000 upotrebit na straženje obalah. Ova okolnost i to da su uslijed berzovajne pošiljke dva engleska bojna broda došla u luku od Taja (u Portugali), pobuđuje tim veće začuđenje, čim nijedan ovdanji list nejavlja o tom ništa i izbjivanje parlamenta čini, da se nemože vlada zapitat, kako se stvar u istinu ima.

Španjolska.

Ekspediciju podadmirala Rigaulta de Genouilly-a u Kohinkinu pratit će, kao što je poznato,

jedan španjolski pomoćni zbor suhozemne vojske, budući da se poglavito radi o zadovoljstini za pogubljenoga jednoga biskupa, koji je bio Španjolac. Španjolski gubernator od Filipinah, glavni kapetan Don Ferdinando Nozagarai, odredio je u tu svrhu dvie regimente, od kojih svaka ima 1500 momakah i sastoji iz urođenikah (Tagalah). Izvan toga staviti će Španjolska 300 konjanikah, koje će jedan francuski oficir uviežbati i zapoviedat im.

Azia.

O povodu k pobuni u Multanu u Pendžabu kaže „Bombay-Standard“ (slajući se u tom s drugim listovima):

Od svibnja 1857. godine stajale su regimente 52. i 69. razoružane u Multanu i bile su stražene od 3. evropske regimente i od 150 momakah kraljevskoga topništva. Vlada je uvidila da nemože biti ni govora o tom, da bi se opet ove regimente oboružale i zato je već odavna zaključila, razriješiti ih i u odielima po 20 momakah odpuštiti u njihov savičaj. Zapoviest bila je na paradi pročitana i činilo se kao da ih je zadovoljila. Odmah zatim razsuo se glas, da je ta naredba učinjena, da momčad u male herpe razdiele i da ih na putu u Lahor isieku na komade. Dne 31. listopada u jutro čulo se, da su se ljudi uslijed onoga glasa tako uplašili, da neće da ostave stanica i da su se odvažili oko podne udarit na svoje čuvare. Sve straže bile su pripravljene. Medjutim oboružala se je 69. regimenta tojagama, kladama, stupovima od posteljah i što su inače dobiti mogli i pobitila je u topničku kasarnu, da osvoji topove. Regimenta 52. znala si je pribaviti i niešto pušakah, no Evropljani i neuredna vojska berzo su im dohakali. Jedna jedina palba ubije im 350 momakah; 100 ih bilo je uhvaćeno i pogubljeno. Od biegunacah sakrije se 100 na jednom močvarnom otoku; drugo jutro utopilo ih se je 28, 16 uteklo je, uhvaćeno i pogubljeno bilo ih je 46; 360 utierano je u rieknu, pošto su se očajano branili bili, 50 od ovih utopilo se je takodjer a 250 bilo je ubijeno ili uhvaćeno. Od ukupnog broja običnih regimentah, od 1431 momka naime, našlo je u kratko vrijeme 1150 strašnu smert. 125 nije se bilo pridružilo pobuni, no i taj mali preostatak skoro će biti „zaračunan.“

Berzovajne i najnovije vijesti.

Berlin 26. listopada. U posebnim stedinicama običnih kućah bila je priobćena najvišja poslanica, kojom se kuće pozivaju, da se danas u 1. uri sastanu u kraljevskom dvorcu, gdje Nj. kr. visost hoće da položi zakletvu propisanu člankom 58. ustavne isprave. Neposredno zatim slijedit će zaključenje zemaljskoga sabora.

Berlin 26. listopada. U 1. uri popodne. Pošto je Nj. kr. visost princ vladar sjedinjenim saborskim kućama za domoljubnu slogu, kojom su kod uređenja vladarstva sudjelovale, zahvalio, položio je čvrstim glasom ustavnu zakletvu, za što mu se je predsjednik gospodске kuće u ime zemlje zahvalio a predsjednik poklisarske kuće pozdravio je kralja i princa vladara radostnim uzvikom. Zatim proglasio je ministarski poslanik, da je sabor zaključen.

Javlja iz Turina od 24. listopada. Poznati Garibaldi nalazi se od nekoliko dana u Nici.

London, 26. listopada. (Službena prekomorska pošta) Bombaj 27. rujna. Tri hiljade na gogenskom otoku obkopenih buntovnikah bile su dne 19. potučene, 100 ih je poginulo; izvan toga bilo je mnogo biegunacah ubijeno. Gva-

ltorski bunтовnici nalezili su se još u Senon-
gi. Bombaj je miran.

Kazalište.

Gospodin Josip Freudenreich, najbolji član našega žalihože razišavšega se narednoga kazališnog društva i gospodična Norvegova, koja kod našega občinstva ostaje nezaboraviva osobito u zadaći „Živina u Čornoj Kraljici“ nalaze se sada u Lavovu kao članovi tamošnjega njemačkoga društva. Oni su još pred početkom ljetoske kazališne dobe bili u Zagrebu, no budući da im od strane narodnoga kazališta, komu su dosad bili pravi ured, nije učinjena bila nikakva ponuda, nadjoše se prisiljeni otići u Beč, da potraže za sebe novo mjesto. Posredstvom prijatelja, koji poznavahu njihove neobične sposobnosti za kazališnu umjetnost, podje im odmah sa rukom pod probitačnim uvjetima postati članovima gorenavedenoga u kazališnom svijetu dobar glas imajućega kazališta. U br. 234. njemačkih lavovskih novinah čitamo, da su već stupili pred tamošnje občinstvo i da su podpunoma posvjedočili svoju vještinu. Gospodin Freudenreich igrao je dne 9. t. m. „Papillona“ u komadu „Pariška slijepeca“ a gospodična Norvegova dne 10. glavnu zadaću u „Rasipniku“ od Raimunda i dopali su se veoma. Rečene novine nazivaju igru gospodina Freudenreicha „vrstnom“ a od gospodične Norvegove vele, da je „veoma uspješno“ svoju zadaću izvela. Iz privatnih obširnih viestih doznajemo, da je igra gospodina Freudenreicha više putah obćenitim pleskom od strane občinstva presiečena bila i on ne samo po dovršenom komadu s ostalim sulgracima već i dva puta kod otvorenoga pozorišta sam izazvan bio, da primi pohvalu zadovoljenog občinstva. Gospodična Norvegova bila je poslie svoje pjesme četverokratnim izazivom odlikovana a i poslie jednog prizora u posljednjem činu pod obćenitim pleskom izazvana. Ona je kao predstavljajica i kao pievačica podpunoma uspijela. Ovaj liepi uspjeh, koji su dva člana našega mladinskoga kazališnoga društva odmah kod svoga prvoga pojava stekli na kazalištu, koje spada medju bolja provincialna kazališta austrijske monarhije, mora svakako laskati prijateljima naše dramatične umjetnosti, no zajedno pruža im dokaz, koliko smo izgubili njihovim odlaskom. Bez njih nemože se za sada ni pomisliti na predstave u našem jeziku i zato nadamo se da će neš kazališni odbor, ako mu je zbilja stalo do utemeljenja narodnoga kazališta, sva moguća učiniti, da ih barem dojdne godine zadobije za ovaj zavod, što će naravno sada više žrtvah stati, nego da ih je već lietoš zadržao, što da je učinjeno bilo, nebi morali mi lietoš biti bez predstavah u našem jeziku. — Tom prigodom nemože nam se na ino, nego i to napomenuti, da lavovsko kazalište sada nije privatno poduzeće, već da stoji pod višjom upravom, koja je za tehničkoga direktora naimeenovala gospodina Schmidts-a, koji je takodjer našim občinstvu, kao jedan od najizvrsnijih njemačkih predstavljajah poznat, koji su dosele u Zagrebu bili. Kad je naš odbor pod svojom vlastitom upravom držao kazalište, mi bi bili mogli i toga isto tako, što se vjestine umjetničke kao i rietke čestiti osti karaktera tiče, izvrsnoga muža dobiti za tehničkoga ravnatelja, da je ondašnji odbor hteo da se obrati na njega, kao što mu je savjetovano bilo — i osvjedo čeni smo, da bi njegovim nastojanjem stanje našega kazališta dosad već u liepom cvietu bilo. On bi osobito svojim izkustvom i poznatom privrženosti k našoj stvari od velike koristi bio za izobraženje našega narodnoga kazališnoga društva, kojega članovi imali bi u njemu liepi primier u svakom smislu. Kao što iz lavovskih novinah i privatnih viestih čujemo, bio je kod svojega prvoga pojava na tamošnjem kazalištu, gdje je već od prije kao umjetnik pozvan, ne običnim klicanjem pozdravljen i u zadaći grofa St. Germaina kroz vas veter na izvanredan način odlikovan. I njegovu supruku, koja je kod nas takodjer kao izvrsna predstavljajica poznata, dopala se je veoma. — Za buduće ravanje odbora upravljaćega poslovanje našega kazališta osjećati smo

se dužni navesti ove opazke i zaključujemo: Naš u najboljoj namieri pisani članak sa nekoliko rietkih iz jednoga pisma gospodina Freudenreicha, koje smo ovih danah dobili, misleći da neće biti bez zanimivosti za naše čitatelje: „Lavov je liep i velik grad i po svojoj razsvietli plinom i po mnogim drugim udobnostima veoma je nalik na Beč. Ima 90 000 stanovnikah i veliku posadu, izvan tri piešačka štaba nalazi se ovdie mnogo artilerie i konjaničtva razne vrste. Kazalište je jako veliko. Stoji u dvorištu ogromne na vlastitost kazališta spadajuće četverouglaste, trokatne zgrade, koja se pruža u četiri ulice i u kojoj, izvan toga, što su sada mnogi stanovi prazni, stanuje prieko 100 stranakah sa dvie, tri četiri i pet sobah. Unutrašnjost kazališta je veoma krasna i ukusna, sagradjeno je poput videnskoga kazališta u Beču i isto tako je urešeno a visoko je četiri kata. Pozorište ima mnogo izvrsno naslikanih dekoracijah i za trećinu je širje nego zagrebačko a duboko je kao što je dug vaskolik parter zagrebačkoga kazališta. Razsvietljeno je plinom. — Posietio sam već dvie poljske predstave „Zapisnike djavola“ i komičnu operetu „Tergovinu sa ženjama“. Premda nisam imao priliku perva sile poljačkoga društva viditi, budući da su kao što čujem, na dopustu, ipak moram priznati, da su svi igrači dobro uvježbani, osobito mi se je dopala pievačica Majeranovska, koja je u istinu izvrsna umjetnica. Jezik mi se nećini tako sladak i prikladan osobito za ozbiljnu deklamaciju, kao što je naš, no ipak ima svojih liepotah, i neću popustiti, da se ga naučim. — Nemožete si predstaviti, kolikom se ljubavju ovdajšnje občinstvo zauzima za poljsko kazalište, kolikom ga nježnostju goji i kod svake prigode zastupa njegovo pravo. U ničem nestoji za njemačkim. Jednu nedielju igra njemačko, drugu poljsko društvo, isto tako nepristrano diele ova društva medju sobom prazničke dane. Poljski se predstavlja svaki drugi dan i kao što čujem, vazda je puno kazalište, kad to biva. Članovi toga društva svagdie su dobro vidjeni i prijazno primani. Njihovi predpostavljajici postupaju s njimi uljudno i prijazno u svakom obziru, a občinstvo nijedne prigode nepropušta obodravati ih u njihovom liepom nastojanju i time pokazuje da je već znatan stupanj izobraženja postiglo i umije što je umjetnost i kako valja s umjetnicima postupati. Kod takova postupanja naravno je, da se je poljsko kazalište tako razvilo, da se već usporediti može s kazalištima drugih izobraženih narodah.“

Razne viesti.

(I-nin.) Luise Mornaj. Grof Julij Mornaj umro je u Parizu god. 1852. i to u gostioni k „maršallu Soultu.“ Jedna milosrdnica stidjase uz postelju kod nogah grofa Mornaja, dvoreći ga evangjelskom brižljivosti i sklonosti. Ta duvna mogla je imati do dvadeset i dvie godine a bijaše riedke liepote. Grof bijaše na umrou. Milosrdnica gledaše ga plačuć. Ura na stieni izbije 9. Duvna ustane, ragne se opetovano plačuć i jecajuć k čelu umirućega i hoće da otiđe. — „Sestro“ reče nieki nuz postelj umirućega klečeći svećenik, „što radite?“ „Moram ići,“ odgovori dievojka grozno plačuć. — „Ta ostanite ovdie! Barem ćete Vi svomu ocu oči zaklopiti?“ „Ne!“ odgovori duvna. „Moj red mi zapovieda u 9 urah doći u samostan. Ja moram slušati; bol, koju sam sobom ponela, učinit će moje požrtvovanje i posluh tim valjanije i cijenitelnije.“ — Opet zagerli si otca, koji već ovog posljednjeg bolnog razstanka ni čutio nije, pa odě moleći i plačući. Grof Mornaj preko noći izpustio je dušu. Ta dievojka bijaše Luisa Mornay, unuka vojvode dalmatinskog, koja je pred jedno četiri godine dala se u red, a sad je milosrdnica u bolnici enghienskoj, koju je vojvodinja Aumalska osnovala i naredila u Fabbourgu kod sv. Antuna. Ona bi mogla živiti od prihoda, koji iznaša godišnjih kyrah preko 100,000 i mogla je k svomu slajnomu gerbu dobiti i metnuti isto tako sjajan i liep. Ali ona je volila zvati se „sestra Liza“ i liepu svoju mladost brižljivoj negi nepoznatim ljudem posvetiti, koji se u bolnicah s jedom na zemlji razstaju, nego ono obodvoje. —

— (I-nin.) Željeznica, koju grade preko Čakovca do velike Kaniže napreduje jako dobro; pristaništa biti će u ova dva mjesta; kolike se priprave čine za nove zgrade, misliti će: grade se novi gradovi; barem će se Kaniža najmanje, s vremenom čakako, za jednu uru daljine kistoku potegnuti; a našem Čakovcu predstoji liepa budućnost, jedno će ga pristanište uveličati a drugo njegova Mladona (Zuckerfabrik), u kojoj se slador čake čuo vrlo na veliko pravi, i u kojoj kroz dan do 320 tona radi, dati će ime u svijetu i Čakovcu samomu i nam Hrvatom, u područje kojih spada. Čuo sam da će sriednja postaja medju ova dva tergovišta biti selo Mura-Keresztur, što i je nekako na pú puta; ali nisam opazio, da su što počeli graditi. Hrvati u Mađarskoj pripoviedih nećuju hrvatskih, već kad prodju pograniczne rieke Mura i Dravu, dakle u Pedravini i na Bistrici, kamo baš za to jatovice hriće. Školski jezik je takodjer mađarski. — Osim toga nisu mi se tamošnji Hrvati mogli ni listinom pohvaliti voćnjaci pofališe sploh, vinogradi na pol, a i usievi tako. —

Odgovorni urednik. Dr. Demeter.

SLUŽBENI LIST.

DS-86

3-3

Obznana.

Stavlja se time do obćeg znanja, da će se dne 29. listopada t. g. u 10 sati pri podne i u slučaju potrebe sljedećeg dana na gradskoj vijećnici putem javne dražbe iznajmiti za vrijeme od 1. studenoga 1858 do 31. listopada 1861 sljedeće gradske nepokretnosti i pravice i to:

1. Pravo pobiranja piacovine	60 for.
2. „ ribarije na Savi	5 for.
3. „ vinotočja u Otoku	6 for.
4. „ „ Gračanu	3 for.
5. Dućan pod kamenitim vrati	13 for.
6. Stan nad kamenitim vrati	5 for.
7. Kavana na sievernom šetalištu	4 for.
8. Stan u bivšoj maltarnici na tergu Jellačića	6 for.

Primat će se i pismene ponude, u koliko bi do 29. listopada 1858 u 10 sati pri podne predane i propisanom zaobinom providjene bile Služit će ipak samo za temelj dalnje ustmene dražbe.

Poglavarstvo c. k. glavnog grada

U Zagrebu dne 21. listopada 1858.

U službenom odsutju g. gradskog upravitelja
gradski vijećnik
Kavič.

Nr. 1044-1858 civ. (Izv.—273)

3-2

Edikt.

Vom k. k. Bezirksamte als Gerichte Gross-Gorica wird bekannt gemacht, es sei über Ansuchen des Josef Figatner und Samuel Hönigsberger als Vormünder der Pupillen Arnstein, vertreten durch Herrn Advokaten Stefan Osjak de praes. 26. Juli 1858, Z. 1044 die executive öffentliche Feilbietung des dem Mathias Orlic gehörigen in Gross-Gorica unter Nr. 51 liegenden, auf 206 fl. gerichtlich geschätzten Hauses sammt Hof und Garten-Grundes sub G. B. Nr. 44 von 360 □° wegen der Pupillen-Massa Arnstein schuldigen 75 fl. 5% Interessen von 16 fl. 33 kr. und Gerichtskosten von 34 fl. 43 kr. bewilligt, und zur Vornahme dieser Feilbietung zwei Termine und zwar der erste auf den 17. Dezember 1858 und der zweite auf den 17. Jänner 1859 jedesmal um 10 Uhr Vormittags im Gerichtsorte zu Gross-Gorica angeordnet werden.

Hiezu werden die Kauflustigen mit dem Beifügen vorgeladen, dass die Realität bei dem ersten Termine nicht unter dem gerichtlich erhobenen Schätzungswerte von 206 fl. verkauft werden wird, und dass der Ersteher die auf der Realität pfandweise versicherten Schulden, so weit der Kaufschilling reicht, nach Anweisung des Gerichtes übernehmen müsse.

Die Schätzung der Realität und die Lizitationsbedingungen können die Kauflustigen in der Gerichtskanzlei einsehen und davon Abschrift nehmen.

Zugleich werden alle diejenigen, welche ungesachtet ihnen keine besondere Verständigung von der Feilbietungsbewilligung zugekommen ist, durch die Eintragung in die öffentlichen Bücher gleichwohl ein Hypothekrecht auf jene Realität erworben zu haben glauben, aufgefordert, dasselbe bis zum Verkaufe der Realität so gewiss bei diesem k. k. Bezirks-Gerichte anzumelden, widrigens sie es sich selbst zuzuschreiben haben würden, wenn die Kaufschillings-Vertheilung ohne ihre Beziehung vorgenommen und sie dadurch, so weit der Kaufschilling durch dieselbe erschöpft werden sollte, ausgeschlossen würden.

K. k. Bezirksamt als Gericht

Gross-Gorica am 31. Jun 1858.

Dr. k. k. öffentl. Richter
v. Zlatarović.

Carsko-kr.

službene

NARODNE

NOVINE.

Novine ove izlaze svaki dan izvanredno i praznike na čitavom listu. — Polugodišnja predplata je za domaću u novinarici 4 for. srebra. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom posiljati, 6 for. sr. —

Za službene oglase opredjeljena je uvertizna: 4 kr. sr. od linije za prvi put; a zatim za svaki put 2 kr. sr. — Za druge oglase ili posebne članke plaća se do 10 linija 20 kr. sr., dalje pak od svake pojedinice li 4 kr. sr.

Uredovni dio.

Promjene u nadbiskupii zagrebačkoj.

Premješteni su: g. Josip Fuček, bivši pisar duh, stola, za duh. pomoćnika u Dabru; g. Julian Vreć, duh. pomoćnik, iz Samobora u Zagreb za pisara duh. stola; g. Franjo Ilčić, duh. pomoćnik, iz Konobe u Samobor; g. Toma Kepša iz Novigrada u gjurjjevačkoj Krajini u Konobu; g. Marko Mračić iz Ivanić-Kloštra u gjurjjevački Novigrad; g. Josip Turković iz Dabrave u Jastrebarsku; g. Toma Novaković iz Stenjeve u Kobaš; g. Pavao Jalčić, iz Ludine u Stenjevac. — Preminuše g. Janko Bartolić, župnik a miru u Laničkoj tvrđji i Dragutin Kramarić, klerik u Toševcu.

Neuredovni dio.

Austrijska carevina.

Zagreb. Kada su godine 1856. austrijski biskupi u Beču viećali o izvedenju konkordata, dogovoriše se ugarski i hrvatsko-slavonski biskupi, da će za povećanje nedostatne nabožne zaklade tih zemaljah iz pripadajućih sebi i svojim kaptolom razteretnicah ustupiti ukupno tri miliona fr. sr. Ta svota razporezana je nedavna na pojedine biskupije i kaptole, pa je na nadbiskupiju zagrebačku pala svota 200,000 for., a na prvostolni kaptol zagrebački s vranskim prioratom 140,000 for. sr.

Uzorit gđepodin kardinal i nadbiskup zagrebački izvolio je g. Franju Škerića, duh. pomoćnika u Kutini, imenovati za kućanika (oekonomu) u svom sjeminištu u Zagrebu. (K. l.)

Beč. Već je razneženo taborište kod Neunkirhena; troškovi za oba tabora, uklopno sa svim odštetama, dodatcima, potratom municije itd. nisu sasvim iznosili dvie stotine hiljadah forintih.

— C. k. fml. dalmatinski gubernator, g. baron Mamula, bio je u Beču, da vida očnu slabost. Jednim okom skoro ništa nevidi. Prostim okom gledajući vide mu se oči zdrave, ali tim je opasnije, jer se bojači, da se nenavuču černa mreža, koja mučno lieka nalazi.

— Naredbom ministarstva financie od 7. listopada određene su bërsojavne takse po novom novcu, koje će važiti od 1. studenoga o. g. Za prostu depešu od 20 riećih, koja se šalje na 10 miljah, plaćat će se 60 novčićah. Za svakih daljih 10 riećih uzimat će se polovina te takse. Za prostu depešu na 10 do 25 miljah plaćat će se 1 for. 20 novč., za svakih daljih 10 riećih 60 novč. itd. Za dostavljanje depeše po pošti plaćat će se 40 novč., po naročitom poslaniku do 2 milje 1 for. 20 novč.

— Lipnik (u Moravskoj) dne 24. listopada. Jučer u 6 1/2 sata u večer nastala je ovdie vatra, koju nisu danas (u nedjelju) do 2 1/2 sata poslie podne sasvim ugasiti mogli. Polovica grada leži u pepelu; poimence patila je židovska ulica. Vas grad naliči kupu podrtinah. S kućah, koje je vatra poštedila, morali su se skovovi skinuti, da se vatri otme hrana. Sërce se čovieku para, gledeći nezgodu pućanstva; sve je u oćajanju i malo tko ima kuće i ognjišta više. U jednoj kućici tik cërkvie, blizu bolnice, buknuła je vatra. Još je bila moguća pomoć, no manjkalo je ljudstva, koje bi činom pomagalo, budući da je svatko mislio samom sebi pomoći; zatim izgorela je bolnica i mesarnice i za čas stajala je gornja i dolnja židovska plica u plamenu. Nitko nije poginuo. Ze-

ljeti bi bilo, da bërza pomoć pogorelaima postradavšega grada ublaži nevolju.

Iz Celovca. Kako piše „Slovenski prijatelj“ poslao je velečasni misionar u Americi Loyro Lavtizar, rodom Slovenac, slovenski rukopis društvu sv. Hevmagora u Celovac. Taj rukopis prispio je 4. listopada onamo, obšize 60 drobno pisanih tabakah a nosi naslov: „Zgodovina katoliških misijonov med Indijanskimi narodi v Zedinjenih Deržavah v Severni Americi 1529—1854; spisal v angleškem jeziku Janes Gilmary Shea; poslovenil slovenski domorodec.“ Pomenuto društvo misli taj rukopis na godinu za svoje članove dati tiskati. Uredništvo „Slov. prij.“ pridaje toj vesti opazka: „Tudi v daljni Americi se uneti domorodec spominja nas Slovencev, se spominja našega domorodnega društva, in spisuje med toliko obilnih in težavnih opravil za naše društvo po slovenski. Komu se ne širi domorodno sërce, komu neposkakuje od sladkega veselja!“

U Rumi se 2. listopada dogodio nesretan slučaj. Dimitrije H., sin mitrovačkog višeg učitelja u niemačkoj normalnoj školi, vraćajući se iz gostiuh kući, dodje u Rumu; gdje se u kavani biliario. Poslie igre zašiste dva tabaka hartije i zatim se zatvori u sobu. Oko 6 časovah poslie podne čuše gdje u njegovoj sobi puće puška; ulete unutra i nadju nesretnoga mladića mërtyva. Ostavio je roditeljima pismo. On je svëršio sedam gimnazijskih razredah i svuda se dobro učio. Za uzrok njegova samoubojstva nezna se za cielo; misli se, da će biti što je nieke novce stratio. (Sedmica.)

Prag 24. listopada. Priprave za razkritje spomenika Radetskoga napreduju krepko i Prag će po svoj prilici za ove svetkovine biti prenapunjen. Kao što se čuje, svekolike posade česke zemlje poslat će k toj svetkovini poklisarah; i husari Radetskoga nalaze se u Českoj. Medju inostranim gostima, koji se ovdie očekuju, imenuje se i Nj. kraljevska visost princ vladar od Prusie.

Milan 20. listopada. Za oprovèrgnuće glasovah izjavljuje službeni milaneski list, da je izbivanje Nj. c. visosti nadvojvode Ferdinanda Maksimiliana mimogredno je samo i motivirano obzirima na preminućem gospoje nadvojvodinje Margarete veoma uzdèrmato zdravlje njegove supruge, kojoj su liekari silno preporučili putovanje raztrešenja i razvedrenja radi u topliju klimu. Nadvojvoda Ferdinand Maksimilian izmolio si je od Nj. veličanstva cara dopust na šest nedieljah, po izmaku kojeg i to za malo danah povratit će se opet i zadržat će se više danah u staroj stolici vojvodah mantovanskih, koja je već u tu svèrhu priredjena.

— Početkom lipnja dojdute godine mora se dovršit oboružanje linejskoga broda „Kaiser“ budući da će u to vrieme jedna velika švadra, kojoj će „Kaiser“ biti admiralski brod, preduzeti vožnju u sredozemno i atlantsko more. (T. Z.)

Cèrnagora.

— Cèrnogorski knez Danilo otišao je 4. listopada sa svetlom kneginjom i pratnjom na Grahovac, da vidi mjesto gdje je boj bio. Tom prilikom razdao je mnoge srebrne puške, zlatne medalje i sablje za pokazano junaštvo u boju. Govorilo se, da će svojom rukom staviti prvi kamen u temelj nove spasovske cërkvie, koja će se na Grahovcu u spomen lietošnje pobiede podignuti. Nije istina, da će se graditi kula od turskih lubanjah.

— Na malu gospojinu zvonila su povelika nova zvona u Grahovu i u Kosijerevom mësètu.

Turska.

Sa sèrbske granice od 19. listopada pišu „Tem. Ztg.“: Iz obližnje Bosne glase viesti dosta nepovoljno. Kod Orašja u gradačkoj nahii bio je opet kërjavu sukob medju këršćanima i turskim vojništvom. Izlaz borbe, koja je dne 10. t. m. započela se i pritiekom këršćanah za oba dojduća dana neprestano trajala, još nije poznat. No ako pomislimo, da su mnogobrojni biegunci, medju kojima se nalazi i veoma važni preta Stjepan Avramović, na austrijsko područje stekli, i da njihova kasivanja, koliko sam dosad saznati mogao, nepovoljno glase, jedva se može sumnjati, da su bili këršćani petućeni.

— „W. Ztg.“ kaže, da je porta riešila dati bosanskej raji pravo, da može biti vlastnik nad zemljom, da se trećina umali, da se ukine ili umali danak na marvu i povrće i da raja može od svoje volje služiti u vojsci ili se izkupiti od te službe. Za desetak da je riešeno davati ga u zakup obćini ili nekolicini njenih članovah.

Niemačka.

Holštajn-lauenburški posao stoji jošte na onom istom mjestu, na koje je već prije više nedieljah prispeo. Posliednje vrieme govorilo se je o austrijskoj noti na danski kabinet, u kojoj se je, vele, tražilo, da se podpunoma ukine nkupni ustav. Jedan pariški dopis lista „Indépendance“ veli, da je ova viest sasvim neistinita, no hoće da zna, da se Francuska već dugo zabavlja planom, da Danii preporučí, da konačno odpusti Holštajn i Lauenburg iz ukupnoga saveza i da mu dade takov položaj, kakov zauzima velika vojvodina Luksenburska prema Holandii; no daje francuska vlada naumna, s ovom osnovom onda stopram na vidieło izaći, ako nebi bilo nikakve nade da će se postić sporazumljenje medju Daniom i niemačkim savezom na temelju danskih predlogah.

Frankfurt 22. listopada. „Post Ztg.“ piše uslied nadahnuća sljedeća: „Pruski poslanik kod saveznoga sabora nije dosad učinio prvoga koraka, premda mu je isti ustupljen bio, on se nije jošte izrazio o načinu postupanja a isto tako ni predsjedni poslanik; odmah po dolazku danskih očitovanjah prijavio je bečki kabinet pruskom kabinetu, sa kojim se želi radit u sporazumljenju i komu bi se rado ruka pružila k ozbiljnom postupanju, da bi se izrazio o toj stvari i osobito o načinu postupanja učinio opredieljenih predlogah, budući da se pitanje o načinu postupanja prije riešit mora, nego se učini korak k eksekucii; uzrok da je austrijska pošiljka dugo neodgovorena ostala, bit će po svoj prilici to, da je pruska vlada odviše zabavljena bila s pitanjem o vladarstvu; bečki kabinet opomenuo je toga radi prusku vladu i zatim je sliedovala okružnica pruskoga poslanika na svekolike poslanike kod niemačkih dvorovah, u kojoj se govori za ozbiljno postupanje, no opredieljeno očitovanje kako da se to izvede, nenalazi se u istoj.“

Vrieme će dokazat veli Postzeitung, što je u toj stvari istinito.

Belgia.

Bruselj, 20. listopada. „Voss. Ztg.“ pišu: „Vas grad govori o zloćinstvu, koje je u noći od ponedieljka na utorak pokušano bilo proti ovdašnjem u uršulinskoj ulici nalazećem se samostanu jezuitskom. Od prilike u dvanaest i po sata bila je jedna bomba baćena na pročelje ove sgrade, koja se je raspèrlila tolikim

praskom, da ju je bile čuti u svemkolikom susjedstvu. Po svoj prilici imali su namjeru, baciti ju u jednu sobu prvoga kata, jer nešto pod prozorom ove sobe vidi se na zidu crna piega, kamo je bačena bila i gdje se je raspjerala. Ovim raspjerenjem razbila su se stakla na više prozorah a izvan toga svi stakleni prozori naprema nalazećega se odgojišta. Preostanke bombe pobrali su redarstveni agenti i predali su ih u dotičnu pisarnicu. Kao što se čuje, nadjena je, vele, na ulici jošte druga bomba i „Journal de Bruxelles“ opaža, da se govori, da je bila namjera upaliti samostan, no dodaje da sasvim tim nevieruje da je mogo tko imat tako podlu namjeru. Sudbena istraga odmah se je započela s najvećom revnošću; no još nije nadjen nikakav trag krivoima ovoga bezumnoga atentata.“

Francuska.

Berzovajna pošiljka iz Pariza, koja je prijavila odluku portugalskoga kabineta u poslu „Charles-Georges-a“ oslanja se na „Moniteura“ od 25. t. m., koji je javio, da je grof Valevski u subotu dne 24. dobio pošiljku iz Lizbone od 23., uslijed koje je, veli, portugalski kabinet pripreman predat „Charles-Georges-a“ i njegova kapetana. Pod istim dodatkom, to jest dne 23. pišu „Köln. Ztg.“ iz Pariza: „Odgovor portugalske vlade na ultimatum, ili bolje rekuć, jedan odgovor prispeo je danas u nredu izvanjskih poslova a grof Valevski izjavio je, da ovaj odgovor nije jošte rješenje sukoba, no da je isti na putu k nagodbi“. U istinu i telegram bečkih novina od 25. listopada veli, da je „Moniteur“ izjavio, da je razmirica dovršena. — „Korr. Havas“ list, koji se u Parizu u obziru sličnih stvrih drži za dobro ubavištenim, kaže, da po svoj prilici neće car ići u Compiegne (Kompjen) budući da „Nj. veličanstvo naporno radi, da sva politička i upravna pitanja, koja su sada u hodu, privede kraju.“

Portugallia.

Iz Lizbone prispjelo je pismo o položaju kabineta i zemlje uslijed posla „Charles-Georges-a“. Uzporskos berzovajnoj pošiljki iz Pariza, koja je javila, da se je portugalski kabinet odvažio predat „Charles-Georges-a“ i njegova kapetana, čini se da nije pismo, koje je dne 26. listopada došlo iz glavnoga grada Portugalie, ništa izgubilo od svoje zanimivosti, i mislimo da imamo obratit pozornost čitateljah na okolnost u njem napomenutu, da je naime diplomatski agent Engleske u Lizboni za poravnanje francusko-portugalske razmirice ponudio svoje posredovanje, no da je ovo posredovanje francuski poslanik „malone s prezirom“ — kao što dopisnik veli — odbio.

Svajcarska.

Bernanski telegram, koji je javio poravnanje ginevanskoga sukoba, nalazi se i u broju „Allg. Ztg.“, koji je prispeo ovamo dne 25. listopada, no s važnim dodatkom, da „pitanje što se načela tiče ostaje priuzdržano odluci savezne skupštine.“

Naputak, koji je savezno vijeće dalo saveznim komisarima, glasio je u bitnosti kako slijedi: „Prije svega ima komisiariat pobrinut se za to, da onih 10 Taljanah, koji su za interniranje naznačeni, ima odmah ostavit Ginevru a u obziru petorice od ove deseterice dobilo je punomoćje da ih po izpitu njihovih osobnih razmirah, koji dosad jošte nisu poznati, može izuzeti od ove naredbe. Komisiariat postarat će se nadalje za signaliziranje nekih bivših sučlanovah taljanskoga pomoćnoga društva, poimence imaju se o dvojici ili trojici onih sučlanovah, o kojima se misli, da su sakriti, povesti iztraživanja. Napokon imaju komisiari zahtijevati, da im se podnese podpun popis biegunacah i ispitati stanje posebne inostranske kontrole, koju postaviti zaključila je vlada ginevrska.“

Spanjolska.

„Gaceta“ javlja, da su se na filipinskim otocima podvrgli poglavice gusarah, koji su vožnju u onim vodama smetali. Gradjanska desamortizacija započeta će se skoro.

Berzovajne i najnovije vijesti.

Javljaju iz Törsta od 26. t. m. Kao što je poznato razsuo se je pred nekoliko vremen-

na glas, da se je na albaneskoj obeli pokazao jedan gusarski brod. Uslijed vierodostojnih vijesti iz Drača sada je dokazano, da se na obalama srednje Albanije nije baš ništa dogodilo, što bi moglo pobuditi sumnju na gusarstvo.

Javljaju iz Turina od 26. t. m. Službene genoveske novine javljaju, da je dne 25. t. m. došla u Genovu velika kneginja Maria Leuchtenberška. „Gazzetta piemontese“ javlja smrt senatora Gantieri-a.

Razne vijesti.

Oo V. M.

Na skoro će se u Zlatnom Pragu viditi popersje velikoga pjesnika slavjanskoga Kolára.

— Dne 12. studenoga igrat će se na kazalištu praškom na slavu otkritja spomenika Radeckoga krasni Kolárov komad „Vysloužilci“, koji je bio nadaren nagradom.

— Tečajem ove godine izjavilo je više gospodarskih podružnicah u Českoj svoje mnienje, da bi bilo za odgojivanje marve korisnije, ako bi se obustavila limitacija za meso i ako bi mogao svaki gospodar meso prodavati uz cieniu, kako mu se sviđi.

— G. Stanislav Moninski, kojega spievoigro (opere) „Halka“ i „Flis“ jako su se dopale, naimenovan je konačnim ravnateljem poljske opere.

Knjižstvo.

Od V. M.

Moravsko društvo pod nazovom „Dědictví sv. Cyrilla a Methoda“ na skoro će svojim članovima razposlati izvrstne spise. Koledar „Moravan“ već se prodaje; spis gosp. Dudík-a „Děje mučenníkův východní Církve“ (dogodovština mučenicah istočne cěrkve) već je gotov; životopis Kapistrana (dielo to ima više od 30 arakah) već je malo ne sasvime natiskano.

— Kako „Slov. Nov.“ pišu, raspisao je nieki prijatelj zabavnoga knjižstva za najbolje besiedovanje ili besiedno čitanje nagradu od 2 zlatna krunaša nove vrednote austr. (skoro 26 for.). Vrieme, do kojega se mogu ovi članci gosp. prof. Šemberi u Beču postati, opredieljeno je do badnjaka.

— Troškom K. Bollmana izići će u Pragu početkom dojdúce godine prirodoslovni spis: „Šumava“ od Ivana Krejčí-ho. Spis taj će biti urešen sa 55 slikah, koje je narisao E. Herold. Zajedno će takodjer izići prevod niemački od školskoga savjetnika I. Wenziga.

— „Czasu“ se piše, da je gosp. Merzbach, knjižar u Varšavi, izdao već 7. svezak dielah Adama Mickiewiczza, koji saděržava njegova „Čitanja o slavjanskoj književnosti.“ Predani su svezku tome prekrasne slike predstavljajuće Gražynu, Uctu i Pověst Wejdelote (od Wallenroda). Sviuh slikah će biti — osim slike piešnikove — osam, te su sve risane od najizvrstnijih slikarah varšavskih.

— Narodni zavod Osolińskih u Lavovu imao je 13. o. m. svoju siednicu, gdi je bilo najavljeno, da je zavod taj dobio prekrasan dar od cara Aleksandra „Starožitnosti ruske.“ Zavod taj imade do 9000 for. u gotovom novcu. — Tisak riečnika Linde-ova veoma napreduje i tiska se već 13. arak od petoga svezka. Ravnatelj i pismohranar ovoga zavoda, gosp. Aug. Bielovski, čitao je raspravu „o turecké vojně“ i o obsadi Lavova godine 1672. Grof Mavro Dzieduszycki čitao je ulomak pjesme „Hetmańskie pachole“, koju pieva Vinc. Pola.

— Novi poljski časopis „Obrazy i rozbiory krytyczne literatury współczesnej“ neće se izdavati, jerbo se je prijavilo samo 60 predbrojiteljah.

— Gosp. Merzbach izdao je veoma koristno dielo: „Prirodopis pokojnoga Leśniewskoga“ bivšega prof. na biv. sveučilištu varšavskom.

— Gospođa Grzegorzewska napisala je pripoviedku „Nieviasta“ a Dmochovski izdao je „Pamiętniki“ od god. 1806. tja do g. 1830., u kojem riše zaboravljeni već obraz kneževine varšavske.

— Kako se „Praha. Novinam“ iz Tabora piše hoće dabovni stol u Českih Budějovicah izdavati časopis, u koi će se primiti članci od po-

jednih učiteljah u siednicah učiteljskih pročítani. Kako bi se mi radovali, da i kod nas naskoro izidje pedagogički časopis!

— U Beču će sad izlaziti periodički časopis pod nazovom „Sborník evangelický pro náboženství, církev i školu.“ Učredník će biti prof. K. Kuzmany. Ciena je na cielu godinu 4 for. 20 kr. vred. austr.

— Prije niekoľiko danah izišao je u Pragu treći svezak „Časopisa musejního“, u kojem je jedan izvrstni članak „Učiteljský dívek při farních školách“, što ga je napisao K. Vináříký.

— Od nove godine će izlaziti u Pragu novi politički časopis „Vlast“, koi će se izdavati jedanput u tjednu. Odgovorni učredník bit će g. Müller.

— Troškom Miroslava Stýbla izišla su u Pragu 3 koledara za g. 1859. Jedan od njih zove se: „Poutník z Prahy“ izdan od društva katoličkog. Učredník mu je Venceslav Štulo. — Drugi je: „Prorok“, sastavljen od Josipa Šrámka. — Treći se zove: „Průvodce“ izdan od sveč. g. Drag. Kellnera, predsjednika katoličkog društva kalfinskog u Pragu.

— U Týnu nad Vltavom izišao je almanak troškom dobrovoljacah, koji se zove: „Thalie, ohlas ochotníka divadla Vltave Týnského.“

Bečka burza dne 28. listopada 1858.

Tečaj državni papirah.		U sreb.
Děržavne zadužnice	sa 5%	82
dto od godine 1851 seria B	5%	
dto od g. 1853 s povratkom	5%	82 1/2
dto iz narodnog zajma	5%	
dto	4 1/2%	
dto	4%	
dto od g. 1850 s povratkom	4%	
dto	4%	
dto	3%	
dto	2 1/2%	
Zajam s vučenjem od g. 1834, za 100 for.		
„ „ „ „ 1839, „ 100 „		
„ „ „ „ 1854, „ 100 „		
Bečko-gradski banko	sa 2 1/2%	
„ „ „ „ „ 2 1/4 „		
„ „ „ „ „ 2 „		
Zadužnice zemljištnoga odkupa od dol. Austrie		
Zadužnice zemljištnoga odkupa od Galicie,		
Ugarske sa sjedinjenimi pokrajinami po 5%		
Zadužnice zemljišt. odk. od ostalih krunovinah		
Bankovne dionice komad po		948
Ěskomptirane dionice od dol. Austrie za 500 f.		591 1/4
Dionice c. k. pov. austrian. děržavno-željezníčkog društva po 200 for. sr. ili 500 frankah, podpuno uplaćene		256 3/4
dto dto s plaćanjem na rate		
Dionice sieverne željeznice po 1000 f.		
„ bečko-glogničke željeznice	500 „	
„ šoprunsko-malobečke	200 „	
„ Budiejevicko-Gmundsko-Linske željeznice	250 „	
„ požunsko-těrnovačke željez.		
1-og izdanja	200 „	
2-og „ s pėrvenstvom	200 „	
„ austr. dunav. parobrodarstva po	500 „	509
„ Lloyd a Těrtzu	500 „	
„ budapeštanskog laučanika	500 „	
„ c. k. povl. austriansko-děržavnog željezníčkog društva po 200 forint.		
„ Gjurske željeznice		
Galičke založnice sa 4% za 100 „		
Jelisavetina željeznica		186
Južno-sieverna niemačka savezna željez.		
Tisna željeznica		200 1/2
Lombardezko-mlietačka željeznica		
Tečaj mienični.		
Amsterdam za 100 holandezkih for.	for.	
Augsburg za 100 for. current		101
Berlin za 100 pruskih talirah		
Vratislava za 100 pruskih talirah		
Frankfurt na Mainu za 120 for.		100 1/2
Genova za 300 piemontezkih lirah		
Hamburg za 100 mark banko		73 3/4
Lipsko za 100 for.		145 1/2
Livorno za 300 toškanskih lirah		110
London za 1 funt šterlinga		9-51
Lyon za 300 frankah		
Milan za 300 austrianskih lirah		
Marseille za 300 frankah		117 3/4
Pariz za 300 frankah		
Prag za 100 forintih		
Těrtz za 100 forintih		
Mletci za 300 austrianskih lirah		
Bukurešt za 1 forint	parah	277
Carigrad za 1 forint	parah	
Smirna za 1 forint	parah	
Tečaj novca.		
Čarski dukati		4
Srebro od 10. listopada		1 1/4

Odgovorni učredník, Dr. Demeter.

1-1

Digitized by Google

B. Tarif

für Kreuzbandsendungen nach fremden Staaten bei der Beförderung über Frankreich.

Namen der fremden Staaten	Gränze der Frankirung	Porto für jedes einfache Packet	
		österr.	fremdes
Großbritannien und Malta	Bestimmungsort	2	6
Belgien Spanien Portugal Gibraltar	französi- sche Aus- gangs- Gränze	2	4
Vereinigte Staaten von Nordamerika	bis zu dem überseei- schen Hafen	2	7
Uebersieische Staaten ohne Unterschied der Gegend:			
a) mit Schiffen von Frankreich	"	2	6
b) über England	"	2	7
Westküste von Neu- granada Peru Chili Bolivien über Panama	"	2	10

Anmerkung. Für Kreuzbandsendungen aus Grossabri-
tannien ist das fremde Porto nur mit 2 Neukreu-
zern einzuheben.

Nr. 44260 (Fm.—41)

3—3

Lizitations-Kundmachung

über die in den Reichsforsten der Staatsdomänen Verbovsko und Vinodol zu überlassende Buchenschwamm-
sammlung.

1. Zufolge h. Finanz Landes Direktion-Erlasses vom 20. September 1858, Z. 12239 wird die Buchenschwamm-sammlung in den Reichsforsten der Staatsdomänen Verbovsko und Vinodol um den Fiskalpreis pr. jährlichen 420 fl. österr. Währ. im öffentlichen Lizitationswege an den Meistbietenden auf die Dauer vom 1. November 1858 bis Ende Oktober 1861 überlassen werden.

2. Die öffentliche Lizitation wird beim k. k. Forst- und Rentamt zu Fuccine am 6. November 1858 um 9 Uhr Vormittags mit Vorbehalt der h. Genehmigung stattfinden.

3. Wer an der Lizitation Theil nehmen will, hat das 10% Vadium des Fiskalpreises vor dem Anfange der Lizitation der Commission entweder im Baren oder in Staatspapieren nach dem Coursverthe zu übergeben, oder den Erlag dieses Vadiums bei irgend einer öffentlichen Casse nachzuweisen.

4. Auch schriftliche Offerte werden bis zum 5. November 1858 beim k. k. Forst- und Rentamt zu Fuccine angenommen.

5. Die Offerte müssen mit dem 10% Vadium versehen sein, und den bestimmten mit Ziffern und mit Buchstaben ausgedrückten Anbot und die Erklärung enthalten, dass der Offerent die Lizitationsbedingungen genau kenne, und sich denselben unbedingt unterziehe.

6. Die näheren Bedingungen der Buchenschwamm-sammlung, können von nun an bei dem k. k. Forst- und Rentamt zu Fuccine in den gewöhnlichen Amtsstunden eingesehen werden.

K. k. Finanz-Bezirks-Direktion
Fiume am 18. Oktober 1858.

Dojak.

Nr. 3440 civ. (Izv. 271)

3—3

Exekutive-Feilbietung.

Von dem k. k. Comitats-Gerichte in Warasdin wird bekannt gemacht: Es sei über Ansuchen des Leopold Hönigsberger wegen schuldigen 586 fl. c. s. c. die executive Feilbietung des in Warasdin in der Brückengasse gelegenen, den Eheleuten Georg und Maria Matasović gehörigen, auf 1886 fl. 43 kr. CMz. gerichtlich geschätzten Hauses sammt Hof und Garten sub Nr. 365 Loc.-Zahl 414 bewilligt, und hiezu der erste Termin auf den 23. November und der zweite auf den 21. Dezember 1858 jedesmal Vormittags 9 Uhr bei diesem k. k. Comitats-Gerichte angeordnet worden.

Hiezu werden Kauflustige mit dem Beisatze eingeladen, dass der Käufer die auf dem Hause pfandweise versicherten Schulden, so weit der Kaufschilling reicht, nach Anweisung des Gerichtes übernehmen müsse, und dass die weiteren Lizitations-Beding-

nisse, das Schätzungs-Protokoll und der Grundbuchs-Extrakt hiergerichts eingesehen werden können.

Endlich werden Alle, welche, ungeachtet ihnen keine besondere Verständigung zugekommen ist, durch die Eintragung in die öffentlichen Bücher gleichwohl ein Hypothekar-Recht auf obiges Haus erworben zu haben glauben, aufgefordert, dasselbe bis zum Verkaufe desselben so gewiss bei Gericht anzumelden, widrigens sie es sich selbst zuzuschreiben haben würden, wenn die Kaufschillings-Vertheilung ohne ihrer Beziehung vorgenommen, und sie dadurch, so weit der Kaufschilling durch dieselbe erschöpft werden sollte, ausgeschlossen würden.

Warasdin am 25. September 1858.

Fr. Rodoschegg.

Fohn.

Nr. 1044-1858 civ. (Izv.—273)

3—3

Edikt.

Vom k. k. Bezirksamte als Gerichte Gross-Gorica wird bekannt gemacht, es sei über Ansuchen des Josef Figatner und Samuel Hönigsberger als Vormünder der Pupillen Arnstein, vertreten durch Herrn Advokaten Stefan Osjak de praes. 26. Juli 1858, Z. 1044 die executive öffentliche Feilbietung des dem Mathias Orlic gehörigen in Gross-Gorica unter Nr. 51 liegenden, auf 206 fl. gerichtlich geschätzten Hauses sammt Hof und Garten-Grundes sub G. B. Nr. 44 von 360 \square^o wegen der Pupillar-Massa Arnstein schuldigen 75 fl. 5% Interessen von 16 fl. 33 kr. und Gerichtskosten von 34 fl. 43 kr. bewilligt, und zur Vornahme dieser Feilbietung zwei Termine und zwar der erste auf den 17. Dezember 1858 und der zweite auf den 17. Jänner 1859 jedesmal um 10 Uhr Vormittags im Gerichtsorte zu Gross-Gorica angeordnet worden.

Hiezu werden die Kauflustigen mit dem Beifügen vorgeladen, dass die Realität bei dem ersten Termine nicht unter dem gerichtlich erhobenen Schätzungswerthe von 206 fl. verkauft werden wird, und dass der Ersteher die auf der Realität pfandweise versicherten Schulden, so weit der Kaufschilling reicht, nach Anweisung des Gerichtes übernehmen müsse.

Die Schätzung der Realität und die Lizitationsbedingungen können die Kauflustigen in der Gerichtskanzlei einsehen und davon Abschrift nehmen.

Zugleich werden alle diejenigen, welche ungeachtet ihnen keine besondere Verständigung von der Feilbietungsbewilligung zugekommen ist, durch die Eintragung in die öffentlichen Bücher gleichwohl ein Hypothekarrecht auf jene Realität erworben zu haben glauben, aufgefordert, dasselbe bis zum Verkaufe der Realität so gewiss bei diesem k. k. Bezirke-Gerichte anzumelden, widrigens sie es sich selbst zuzuschreiben haben würden, wenn die Kaufschillings-Vertheilung ohne ihre Beziehung vorgenommen und sie dadurch, so weit der Kaufschilling durch dieselbe erschöpft werden sollte, ausgeschlossen würden.

K. k. Bezirksamt als Gericht
Gross-Gorica am 31. Juli 1858.

Der k. k. selbst. Richter
v. Zlatarović.

Nr. 1361 c. (Izv.—276)

3—2

Edikt.

Vom k. k. Bezirksamte als Gerichte Verovitic wird hiemit kundgemacht, es sei über Ansuchen der Herrschaft Verovitic durch Herrn Adv. Franz Mohl de praes. 13. Oktober l. J. Z. 1361, in der Prozesssache gegen Stephan Horvath aus Orešac, die executive Feilbietung der dem letztern gehörigen und im Grundbuchs-Protokolls-Nr. 59, der Steuergemeinde Orešac vorkommende auf 50 fl. CMz. gerichtlich geschätzten Superädifecate gewilligt, und es seien zur Vornahme derselben die Termine auf den 22. November und den 4. Dezember l. J. um 9 Uhr Vormittags in facie loci festgesetzt worden.

Es werden daher dazu Kauflustige mit dem Bedenken vorgeladen, dass jeder vor Zulassung zur Anbiethung ein 10% Vadium von dem Schätzungswerthe erlegen, und dass der Käufer auch die Superädifecate pfandweise versicherten Schulden, so weit der Kaufschilling reichen wird, nach Anweisung dieses Gerichtes übernehmen müsse, und zugleich eröffnet, dass das Schätzungs-Protokoll und die Lizitationsbedingungen in der Kanzlei eingesehen und Abschriften erhoben werden können.

Schliesslich werden alle jene, welche ungeachtet ihnen keine besondere Verständigung von dieser Feilbietung zugekommen ist, durch die Eintragung in öffentlichen Büchern ein Hypothekarrecht auf die Superädifecate erworben zu haben glauben, aufgefordert, dasselbe bei diesem Gerichte bis zum Verkaufe der Superädifecate so gewiss anzumelden, widrigenfalls sie es sich selbst zuzuschreiben haben werden, wenn die Kaufschillings-Vertheilung ohne ihre Beziehung vorgenommen und sie dadurch, so weit der Kaufschilling durch dieselben erschöpft werden sollte, ausgeschlossen würden.

K. k. Bezirksamt als Gericht Verovitic am 16. Oktober 1858.

Der k. k. Bezirks-Vorstand
Polz.

Nr. 4487 (PZ—20)

3—3

Konkurs.

Zur Besetzung der Expedientenstelle bei der im Seehafenplatze Portoré aufzustellenden k. k. Postexpedition wird hiemit der Konkurs ausgeschrieben.

Die genannte Postexpedition wird sich sowohl mit dem Brief- und Fahrpostdienste, als auch mit der Passagieraufnahme zu den Malleposten zu befassen haben, und ihre postalische Verbindung durch die zwischen Fiume und Zengg kursirenden Reit- und Malleposten erhalten.

Als Bezüge für den Postexpedienten werden eine Jahresbestallung von ein Hundert (100) Gulden in österreichischer Währung und ein Amtspauschale von dreissig sechs (36) Gulden österreichischer Währung jährlich festgesetzt, wogegen derselbe zur Beistellung eines geeigneten, genügende Sicherheit gewährenden Postlokals und zum Erlage einer Dienstkaution von 200 Gulden und zwar, entweder im Baarem in österreichischer Währung oder in mindestens 3% Staatsobligationen verpflichtet ist.

Bewerber um diese gegen Abschlusser eines Dienstvertrags zu verleihende Postexpedientenstelle haben ihre gehörig gestempelten Gesuche unter dokumentirter Ausweisung ihres Alters, der bisherigen Beschäftigung, ihrer Vermögensverhältnisse und ihres Wohlverhaltens bis längstens zum 10. November 1858 bei der k. k. Postdirektion in Agram einzubringen.

Agram am 15. Oktober 1858.

K. k. Postdirektion
für Croatia und Slavonien
Klampay.

Br. 559-gradj. (Izv.—272)

3—3

Oglas.

Od strane o. k. kot. ureda pakračkog kao suda stavlja se do znanja, da je ovostranom odlukom od 1. listopada 1858, br. 565, 567, 569, 570, 571, 572, 573, 574, 563, 576, 561, 568, 566, 575, 564, 559, 560, 562, na molbu o. k. poreznog ureda pakračkog u ime visokog o. k. herv-slav. financialnog ravnateljstva radi dužnog o. k. poreza, nameta, i ovršbene pristojbe od godine 1851. do 1858. ovršbena prodaja niženaznačenih selistah u dole izmetnute dane dozvoljena, i to:

zemaljski posjed Proke Šerbljanina u Torna procienit na 150 for. sr.

zemaljski posjed Trifuna Ivanovića iz Torna procienit na 100 for. sr.

zemaljski posjed Stanka Kovačevića iz Torna procienit na 50 for. sr.

zemaljski posjed Jefrema Subotića iz Torna procienit na 70 for. sr.

zemaljski posjed Čire Maraliže iz Torna procienit na 50 for. sr.

zemaljski posjed Jakova Havujevića iz Torna procienit na 70 for. sr.

zemaljski posjed Nikole Marušića iz Torna procienit na 100 for. sr. i

zemaljski posjed Maksima Ronjevića iz Torna procienit na 60 for. sr. dne 2. studenoga prvi i dne 2. prosinca drugi put,

zemaljski posjed Jakova Tutuka iz Batinjana procienit na 30 for. sr. dne 3. studenoga prvi i 3. prosinca drugi put,

zemaljski posjed Jose Viljevca iz Obrieži procienit na 80 for. sr. i

zemaljski posjed Proke Havujevića iz Obrieži procienit na 14 for. sr. dne 4. studenoga prvi i 4. prosinca drugi put,

zemaljski posjed Martina Dasovića iz Sirča procienit na 85 for. sr. i

zemaljski posjed Antuna Plazanina iz Sirča procienit na 70 for. sr. dne 5. studenoga prvi i 6. prosinca drugi put,

zemaljski posjed Andrie Bebrovića pravije Kretek iz Sriedjana procienit na 50 for. sr. 6. studenoga prvi i 7. prosinca drugi put,

zemaljski posjed Mihalja Čovića iz Dereze procienit na 85 for. sr., dne 8. studenoga prvi i 8. prosinca drugi put,

zemaljski posjed Čire Augjarevića iz Dragovića procienit na 100 for. sr. dne 9. studenoga prvi i 9. prosinca drugi put,

zemaljski posjed Jose Maroševića iz Omanovca procienit na 100 for. sr. dne 10. studenoga prvi i 10. prosinca drugi put,

zemaljski posjed Glše Ivanovića iz Klise procienit na 100 for. sr. dne 11. studenoga prvi i 11. prosinca drugi put uvijek u 10 satih prije podne na licu mjesta s tom primiebtom, da će se upitna nepokretnost pod drugom samo dražbom izpod procjene prodati.

Dražbeni uvjeti mogu se kod ovog kotarskog ureda uviditi.

Napokon pozivlju se svi oni, koji misle, da na upitne nepokretnosti kakove založno prave imaju, neka takovo do odozgor rečenog roka kod ovog suda tim sigurnie prijave, dočim će inače zadobljena dražbena svota, bez da se na njih obzir uzme, izmed ostalih vierovnikah razdijeljena biti.

C. kot. ured kao sud
U Pakracu 1. listopada 1858.

O. kot. predstojnik.

Carsko-kr.

službene

NARODNE

NOVINE.

Novine ove izlaze svaki dan izvanredno nedjelje i praznike na čitavom listu. — Polugodišnja pred-plata je za domaću u novinarici 4 for. srebra. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom pošiljati, 6 for. sr. —

Za službene oglase opredjeljena je uvodna: 4 kr. sr. od linije za prvi put; a zatim za svaki put 2 kr. sr. — Za druge oglase ili posebne članke plaća se do 10 linija 20 kr. sr., dalje pako od svake pojedinice li je 4 kr. sr.

Uredovni dio.

Namjestnik bana Hrvatske i Slavonije naimenovao je oficijela hrvatsko-slavonskoga ravnateljstva zaklade za razterecivanje zemljištah Josipa Jugovića za županijskoga tajnika.

Danas izišao je i raspošilja se XXII. komad I. razdiela hrvatsko-slavonskoga zemaljsko-vladnoga lista u hrvatsko-njemačkom i srbisko-njemačkom izdanju te sadržaje pod

Br. 156. Cesarski patent od 29. rujna 1858, kriepostan za svakoliku cesarevinu, kojim se izdaje i od 1. studenoga 1858 počamši u život uvodi nov zakon o popunjivanju vojske (novačenju).

Br. 157. Raspis ministarstva financijah od 4. listopada 1858, kriepostan za svakolike krunovine, izim Dalmacije, o načinu, kako se potrošine od žganih duhovitih žitčinah, od piva i šećera, koji se pravi iz tverih ovozemskih, preobratjaju na novu vrijednotu austrijsanske.

Br. 158. Raspis ministarstva unutarnjih die-lah, ministarstva financijah i vèrhovnoga zapovjedništva vojske od 6. listopada 1858, kriepostan za svakolike krunovine, izim Krajine vojničke, o naknadi, koja će se, počamši od 1. studenoga 1858 do 31. listopada 1859, davati za obdržljivanje momčadi vojničke prigodom prolazah.

Br. 159. Raspis ministarstva financijah od 13. rujna 1858, kriepostan za svakolike krunovine u carstvu, kojim se u novoj vrijednoti austrijsanskoj ustanovljuju cene, u koje će se prodavati raznovrsne soli.

Br. 60. Naredba ministarstva financijah od 23. rujna 1858, valjana za svakoliku cesarevinu, o primanju banknotah, glasećih na vrijednotu austrijsansku, prigodom kad se platjaju carina.

Danas izišao je i raspošilja se IX. komad II. razdiela hrvatsko-slavonskoga zemaljsko-vladnoga lista u hrvatsko-njemačkom i srbisko-njemačkom izdanju te sadržaje pod

Br. 31. Propis o. k. hrvatsko-slavonskoga predsjedništva namjestništvenoga od 15. listopada 1858, o pobiranju i saračunavanju glasbenih dopustniah po Hrvatskoj i Slavoniji.

Osuda prekoga suda.

Noćju od 16. na 17. listopada t. g. išla je jedna oružnička patrola, u kojoj bili su oružnici I. S. i I. P. sa St. M. predstojnikom, G. M. tajnikom i A. M. poljskim čuvarom obćine čepinske na mlin M. R-a izvan Čepina, da uhvate utekavšega sesbojnika M. R. i njegove drugove, koji su se polag jedne prijave tamo zadržavali. O ponoći na mlin prispijevši opazi oružnik I. P., nedaleko od istoga jednog oboruženoga čovjeka, prema kojemu je naperivši nanj pušku pošto vičući: „Stani!“ Pozvanik suprotstavivši se naperi pušku bliže od 30 korakah na P-a, izpali ju i stane biehati. Odmah od oružnika P-a i I. S-a progonjen, bio je dostignat u daljini od 150 korakah i uhvaćen. Kod njega su našli pušku malo prije ispaljenu i jedan pištolj.

Hitac rani P-a u lijevnu stranu od pèrsiah i jedan cilindarski komad metala zajedno s nekoliko od kabanice i vojničke haljine oćeranih kèrpicah prodre mu u tielo kod 7. rebra uzduž istoga protećući se sprema nazad za palac duboko.

Viećacci isjavili su, da je rena istina laka, no dodali su, ako bi meko dalje prema

desnoj strani od pèrsiah izvedena bile, da bi postala bila životu poćibeljna, da smrtenosna. Uhvaćenik bio je L. T., imajući 17 godina, redom iz Sonte, nećenjen, prostak o. k. piešacke regimente nadvojvode Leopolda na dopustu, koji je kod vojništva više putah kažnjen bio. L. T. nije samo pred oružnicima i obćinskim predstojnikom i tajnikom čepinskim priznao, da je ispalio pušku na oružnika znajući, da je jako i tverdo nabijena i da je pri tom imao namjeru, da se oslobodi od progonstva, već je o tom i dne 17. t. m. doveden pred županijski sud položio obćine priznanje.

Pred priekim sudom tajto je istina T. da je pušku ispružio navodeći, da ništa nezna o nikakvom priznanju tim većma, budući da je u pèrvoj zabuni svoju prijašnju izpovied učinio.

Budući pako da nije po mnenju liećnikah, koji su ga, odmah, pošto je predan bio, smatrali, ni najmanje na njem viditi bilo, da mu se je duh smeo, i budući da se učinjeno priznanje s pronadjenim stanjem učinjenice podpanoma slaže, a izvan toga isto je dokazano izpoviedima oružnikah I. P. i I. S., zatim obćinskoga predstojnika M. i tajnika M. i namjera ubojstva vidi se iz samoga čina; to je L. T. presudom od današnjega dana polag §§. 1., 8. i 134. k. z. proglašen krivcem sloćinstva pokušanoga umorstva i zbog toga po §§. 284 i 410. k. p. r. na smert osuđen.

Ova presuda bila je L. T-u danas obnañjena i tri sata po obznani na njemu užetom ovršena.

C. k. županijski sud oslećki kao prieki sud dne 23. listopada 1858.

Nr. 1035—Pr. (Fin.—42)

3—1

Objavljenje

c. k. financijalnoga zemaljskoga ravnateljstva za Hrvatsku i Slavoniu.

Da se izvede ustanovljeno najvišjim patentom od 19. rujna 1857 i 27. travnja 1858 uvedeje četrdeset pet forintovne miere kao novćene miere u svojkolikoj cesarevini a buduće isklopno zakonite izvolilo je Njegovo c. k. apostolsko veličanstvo najvišjim riešenjem od 5. rujna 1858 za Hrvatsku i Slavoniu najmilostivije odobriti prodajne cene soli u novoj austrijskoj vrijednoti slijedeće:

Za Senj	centu biele morske soli	po 6 f. 75 novć.
„ „	marvinske „	2 „ 25 „
„ Rieku	„ biele morske „	6 „ 75 „
„ Bakar	„ „ „	6 „ 75 „
„ Bag (Carlepago)	„ „ „	6 „ 75 „
„ „	marvinske „	2 „ 25 „
„ Osiek	centu kamenite „	8 „ — „
„ „	marvinske „	3 „ — „
„ Terezovac	„ kamenite „	8 „ 75 „
„ Staru Gradišku	„ „ „	8 „ 25 „
„ „	marvinske „	3 „ — „
„ Brod	centu kamenite „	8 „ 25 „
„ Županju	„ „ „	8 „ 25 „
„ „	marvinske „	3 „ — „

Za vojničke obćine i vojničke krajišničke limitovene soli (Limitosalz):

biele merske soli	centu	po 3 f. 75 novć.
sive „	„	2 „ 75 „
kamenite „	„	4 „ 25 „

Ote prodajne cene imaju se započeti 1. studenoga o. g., što se ovime stavlja u slijedstvu raspisa visokoga financijalnoga ministarstva od 13. rujna o. g. br. 4418—F. M. do obćega znanja.

U Zagrebu 2. listopada 1858.

Neuredovni dio.

Austrijska carevina.

Beč, 27. listopada. Nj. c. visost prejasni nadvojvoda Franjo Dragutin i prejasna gospoja nadvojvodinja Sofia odputovali su jaćer u 10 satih 20 minatah predpodne iz Solnograda u Italiju a Nj. c. visost prejasni gospodin nadvojvoda Dragutin Ljudevit okolo 12 1/2 sata predpodne od Solnograda prieko Maria-Cela u Tèrst.

— Iz Berlina pišu bećkim službenim novinama, da je general Dönhoff odrejen za poslanika pruskoga kod bećkog dvora. On je god. 1815. kao dobrovoljac vojevao za njemačku samostalnost svèršivši nauke godine 1821. stupio je odmah u službu ministarstva izvanjskih poslova, zatim je službovao kod poslanistvah u Parizu i Londonu kao poslanski tajnik, dobio je godine 1833. sloćbu poslanika u Monakovu i bio je god. 1842. naimenovan poslanikom kod saveznoga sabora. Godine 1848. bio je kratko vrijeme na ćelu ministarstva izvanjskih poslova, zatim se je povuko na svoja dobra u Pruskoj i sada je sućlan gospodске kuće iz saveza staroga i ućvèrććenoga zemaljskoga posieda.

Tèrst, 27. listopada. Većeras bit će glavna skupćtina akcionarah vodovoda nabrezijskoga.

Sèrbia.

„Temesv. Ztg.“ donosi pod 25. t. m. slijedeću viest. „Komisionalni demokratiećki predlog za skupćtinu ispitati po savietu u tri siednice, bio je dne 22. t. m. u glavnoj siednici savjeta, kamo su i ministri pozvani bili — tako da je ista sastojala iz 17 savietnikah i ćetiri ministra — veoma bitno i to u konservativnom smislu promienjen. Pèrvi korak k toj promjeni ućinilo je deset savietnikah, pripadajućih kneževoj stranki. Tako su frakcie, budući da su iste, neraćunajući predsjednika savjeta Vaćića, ćest savietnikah i ćetiri ministra proti sebi imale, bile jednake. Još je imao predsjednik savjeta dati svoj glas, i svi su bili mislili, da će primiti Garaćanov predlog; medjutim dao je Vaćić, pristupivši k umierenoj stranki, većinu i zakonita krepost ovoj. Dne 23. t. m. mogao bi zaključak većine ove glavne siednice potvèrdjen biti po knezu a zatim će se stopram u savietu pretresati, gdje se ima dèržati skupćtina, kada se ima sastati i kakovi će se predmeti na njoj pretresati.“

— U Sèrbii se je dogodio opet jedan krasni ćin, koji daje sviedoćanstvo o pravoj ljubavi prama domovini i o zdravom umu Sèrbaljah. Kada su stranke vidile, da je nesloga medju knezom i popećiteljstvom pogibeljna domovini, odmah su se sloćile, a kabinet Garaćaninov, koji je hoteo vlast svoju položiti, i na dalje je zadržao oblast zemaljsku. Tako se je svèršila kriza u popećiteljstvu sèrbskom, a skupćtina će se stopram u svibnju dèržati. (Prać, Nov.)

Tallanska.

„Giornale di Roma“ javlja: „Odkad je u prosincu god. 1835. preminuo stoćernik Albani, nije prejasna austrijska carska kuća naimenovala nikakova stoćernika za pokrovitelja austrijskoga naroda kod svete stolice. Sada je Nj. c. k. apostolsko veličanstvo dostojalo Nj. preuzoritosti stoćerniku Silvestri-u podieliti ovo dostojanstvo; Nj. preuzoritost imala je uslijed toga dne 17. t. m. ćast od Nj. svetosti pape u posebnoj audiencii primljena biti, da preda carska vierodajna pisma. Sveti otac dostojao je Nj. preuzoritost s osobitom dobrehotmostju primiti i najvišje sadovoljstvo izraziti o tom, da je uspositi

vladar austrijske cesarvine opet ponovio to dostojanstvo i da je time udostojio tako izvrstnoga stožernika.

— Turinski dopisnik lista „Morning Post“ opovrgava na najizvjestniji način viest, donesenu od više listova, da će britanski poslanik kod turinskoga dvora, Sir James Hudson, odazvan biti se svoga mesta.

Turska.

— Na mesto Izam-beja postavljen je Aristarhi-bej za turskoga poslanika u Berlinu.

Njemačka.

Pariški dopisnik lista „Zeit“, koji je već jedanput opovrgo tobožnu švedsku pošiljku u poslu elberskih vojvodovinah brani svoje tvrdjenje proti „Courrieru de Manche“, koji je onomad doneo jednu analizu ove pošiljke. „Najpouzdanije viesti sa sjevera“ kaže dopisnik „Zeita“, „ovladaju k jednostavnom odgovoru da ove pošiljke nema ni na svijetu.“

— Jedan berlinski list misli, da mora osobito obratiti pozornost na to, da novinarima nije bilo dopušteno prisustvovati svetkovini, kad se je princ vladar zaklinjao na ustav.

— U svim diecezama Virtemberške slažu se glasovi više i više u želji, da bi se čim prije sazvala zemaljska sinoda, koja bi imala u istinu zastupati evangeličku crkvu u zemlju.

Rusija.

Iz Petrograda. Petrogradske novine govore oštro proti tudjincima, koji pišu o Rusiji, premda nisu višti ni jeziku ruskom ni nepoznaju ruskih običaja. Oni kažu, da ovakovi putnici po željeznici proputaju Rusiju i nekoliko salonah pohode, pak onda da kude sve, što je rusko. Osobito iznimku čini samo baron Haxthausen. — U Rusiji se sada na akcie utemeljiva mnogo društva, koja su si za svrhu odabrala, rasprostranjivati prosvjetu i nauku među pukom, i to izvrstnim, popularnim i jeftinim knjigama i utemeljivanjem knjižnica i čitaonica u svim većim gradovima. — Također se je sastavilo društvo, koje će graditi željeznicu iz luke poljske na crnom moru preko Tiflisa do luke Baka zvane na hvalinskom moru. — U Odesi i Petrogradu sastavlja se društvo, da povuče podmorski bërzojav medju Odesom i Carigradom.

— Ruski ministar inostranih poslova, knez Gorčakov, dobio je od cara red sv. Andrije përvozvanog.

— „Zeitu“ pišu iz Petrograda, da nije vjerojatno, da će general Rostovcov preuzeti listnicu unutarnjih poslova, kao što se je prije glasalo.

— „Russ. St. Petersburg. Ztg.“ donosi opis vojničkih silah Italije. Ovaj opis nije strogo uzeti ništa drugo, nego kopia ili bolje rekuć prevod članka, koji je nedavno došao francuski list „La Presse“ o tem predmetu i koji smo i mi donijeli zbog njegovih prevratnih preteranosti. Ruski list „St. Petersburg. Ztg.“ uvodi svoj prevod pariške „Presse“ sljedećim riečma:

„Hoćemo da našim čitaocima damo kratki pregled vojničkih silah Italije, koji smo iz vjerodostojnih (sic) izvora iscerpili. Ovaj pregled dokazuje, kako je slabo osnovano mišljenje, koje u obće imaju u Evropi, da Italija nije kadra učiniti vojničkih naporah. Glasi nevjerovatno a ipak je istina, da bi na opredjeljeno vrijeme talijanske sile na korist obćenite stvari mogle staviti vojsku od 300.000 momakah sa shodnim brojem konjah i izvrstnom artilerijom, dočim se njihove bojne flote sve skupa u broja sravnat mogu barem s flotom sjedinjenih državah sjeverne Amerike.“

Kao što „La Presse“ svoj članak zaključuje riečma „da se ta radostna istina nemože dosta često napomenuti evropskim silama, koje se zauzimaju za nezavisnost Italije i da se nemože dosta često talijanskim vladama kazati, da za prispjeti k ovoj svrsi nemaju ništa drugo učiniti, nego uslijediti želje avajih naroda“ tako zaključuju i ruske novine svoj članak riečma: „Čini se, da Italija nesna, kako je jaka“. Bečko službene novine priključuju ove redke do-

dati „mislimo da smo time prinijeli dosta zanimive datke k političkoj dnevnoj poviestnici.“

Francuska.

O poslu „Charles-Georges-a“, kojega dovršenje javlja, veli „Constitutionnel“:

„Premda je Francuska tako bërzo postigla uspjeh u tom poslu, ipak se nesmiye uzeti da je bio neznatan, smatrajući ga kao medjudogadjaj, koji bi se sada mogao predati zaboravnosti. Uzapćenje jednoga francuskoga broda, na kojem su bili slobodni radnici, potaknulo je veliko pitanje, pitanje o trgovini s robljem. Potrebno je bilo stvoriti precedenciju, i to ustanoviti, da se nesmiye nikakav brod, koji je obskrbljen artima propisanim zakonom od god. 1832., na kojem se nalazi jedan odaslanik vlade i koji je uredjen polag obstojećih propisah, u svojim operacijama navlašt ili po bludnji obustavljati, uzapćivati ili konfiscirati. Slobodno je uzeti, da se po buki sudeći, koju je uzapćenje „Charles-Georges-a“ prouzročilo, neće više zbiti nikakav dogadjaj, koji bi zahtievao, da se tko pozove na ovu precedenciju, no dobro je, da inostrane marine sada znaju, dokud dopiru njihova prava i njihove povlastice.“

Navodimo samo „Constitutionnela.“

„Zeita“ pišu iz Pariza, da gospodin Lesseps namierava grofa Germiny-a, upravitelja banke i gospodina Fremy-a, upravitelja zavoda „Credit foncier“, primiti u upravno vijeće svoje spec-kazalske kompanije. Ne vlada nije za dobro našla, da takovim korakom dađe svoje službeno privoljenje Lessepsovom poduzeću, uslied čega promienio je g. Lesseps svoju namieru.

Bërzojavne i najnovije viesti.

Carigrad, 23. listopada. Mehmed Kiprisli-paša, dosad pomorski ministar naimenovan je ministrom bez listnice a Mehmed Alipaša opet ministrom pomorstva. Prekjučer bila je treća konferencija u obziru Cernegore. Dne 19. položio se je temeljni kamen novoj protestantskoj crkvi po lordu Redcliffu; isti je jučer odputovao. Poslije kratka bavljenja u Atini otići će u Rim da tamo zimuje. General Wildenbruch imao je oproštnu audienciju kod sultana. Ismail-paša vratio se je iz Džeda. Gubernator od Medine preminuo je. Medju Ruščukom i Vidinom prieko Sistova i Lona otvorit će se bërzojavna linia.

Hongkong, 9. rujna. Kanton je podpunoma miran. Saveznici pripravlja se da ostave svoja mesta. Lord Elgin sklopio je u Jedu s Japanom dobar tãrgovački ugovor. Tamo će se otvoriti pet lukah i jedan britanski poslanik stanovat će u Jedu. Grof Patistin bio je također u Jedu. Sklopljeni po njemu ugovor nalik je na američanski, koji je dne 26. sklopljen bio.

Pariz, 28. listopada. „Moniteur“ donosi razjasnajuću notu o portugalskoj razmirici. Ista je, veli, peravnena, Portugalia pozorno ispitavši stvar dobila je pravi pojam o istoj. Popostila je predstavama Francuske; carska vlada nada se da će se skoro ukloniti sva neporazumljenja i opet povratiti prijašnje sërdačno porazumljenje medju obe vlade.

Tëheran 20. pr. m. Jednu posebnu rasku komisiju očekuju na skoro ovdie; govori se da će general Bühler dopušten biti.

Atina 22. listopada. Glavni tajnik ministra unutarnjih poslova odputovao je u Carigrad u svrhu sporazumljenja zbog bërzojavne linie od onud prieko Sire i Kia u Atinu. Glavni gubernator od Epira, Hami paša podigo je proti ućredniku ovdie izlazeće „Nade“ pravdu zbog opadanja.

Kalkuta 20. rujna. Tanti Topi osvojio je Indra-Patun zajedno s mnošinom zalihah i pet lakovah rupiah. No dne 15. ipak ga je general Mitchell potuko i oteo mu je 25 topovah. Buntovnik Ramdhun Sing skuplja u kotaru dholporskom veliku vojsku. Povrski buntovnici bili su od pukovnika Robertsona potučeni. U Beheru vlada još svezjednako velika anarkia. Umer Sing proglašen je od buntovnikah za kralja šahabadškoga. Kod Luknova bilo je više puškaranjah. Željeznica medju Fattëpoerom i Kanapoorom dovr-

šena je. Svetačne priprave učinjene su zbog jednoga predstojećega oglasa kraljice engleske.

Odgovorni ućrednik. Dr. Demeter.

SLUŽBENI LIST.

17471-4044 (VI.-77)

3-1

Concurs-Ausschreibung.

Im Agramer Konvikte ist der vom Vinzenz Vrančić im Jahre 1797 und vom Valentin Vrančić am 9. September 1850 gegründete vereinte Stiftingsplatz in Erledigung gekommen.

Auf denselben haben Jünglinge aus den Familien Vrančić und Varičić wechselweise, u. z. zuvörderst nach männlicher, und in Ermangelung solcher nach weiblicher Linie Anspruch.

Nachdem der letzte Stifftling aus der Familie Vrančić war, so werden dormalen vorzugsweise Kompetenten aus der Familie Varičić berücksichtigt.

Die an das k. k. Ministerium für Cultus und Unterricht zu stilisirenden Kompetenzgesuche sind mit dem Taufscheine, mit den ärztlichen Zeugnissen über die mit Erfolg überstandene Kuhpocken-impfung und die Freiheit von jeden chronischen körperlichen Leiden, mit den Schul-Zeugnissen für die letzt verfloßenen zwei Studiensemester, mit der Nachweisung über die Abstammung aus einer der benannten zwei Familien zu belegen, und bei der Studiendirection derjenigen Lehranstalt, an welcher der betreffende Jüngling studirt, längstens bis 15. Dezember l. J. einzubringen.

Zur Aufnahme ins Agramer Konvikt ist aber überhaupt erforderlich, dass der betreffende Jüngling wenigstens Schüler der 1. Gymnasialklasse sei, und das 12. Lebensjahr nicht überschritten habe.

Von der k. k. kroat.-slav. Statthalterei Agram am 21. Oktober 1858.

Nr. 17731-4103 (VI. 76)

3-1

Verlautbarung.

Am k. k. Gymnasium zu Graz wird in Folge der hohen Unterrichts-Ministerial-Erlasse vom 7. Februar, 28. Mai und 11. September 1857, Z. 2031, 6785 und 14998 der Konkurs zur einstweiligen Besetzung einer für Mathematik und Physik erledigten Lehrstelle eröffnet, mit welcher der fixe Gehalt von seihen Hundert, eventuell acht Hundert Gulden in CM. und der Anspruch auf alle übrigen den Lehrern an Staatsgymnasien zustehende Rechte verbunden ist. Sobald jedoch das Benediktinerstift Admont in der Lage sein wird, für die zeitlich versehene Lehrstelle einen qualifizierten Ordenslehrer zu bestellen, wird die Versetzung des einstweilig bestellten Lehrers an ein anderes Gymnasium erfolgen.

Die an das hohe Ministerium des Cultus und Unterrichts gerichteten Bewerbungsgesuche sind mit den gesetzlichen Nachweisen über Alter, Religion, Stand, zurückgelegte Studien, die erworbene Lehrbefähigung, ferner über das bestandene Probejahr, bisherige Dienstleistung und moralische Haltung im Dienstwege bis zum 1. Dezember 1858 anher zu überreichen.

Von der k. k. steierm. Statthalterei zu Graz am 9. Oktober 1858.

OGLASNIK.

(Dp. 80)

6-2

Promiena dućana.

Smierno podpisani dërži za svoju dužnost obznaniiti u obće cielomu štovanomu občinstvu, a napose svojim častnim kupiocem, da je svoju tãrgovinu, koju je dosada imao na tãrgu Jellačića bana u Stankovićevoj kući, preneo na drugu stranu u bližnju Weigelhoferovu (odprije Merherovu) kuću pod brojem 333, gdje će ju od sada voditi pod istim imenom kao i dosele, no pod cimerom:

K CESAREVIĆU AUSTRIANSKOMU.

Zahvaljujuć se uljudno na odličnom povierenju i čestom polazanju, kojim je bio počašćen u svom dosadašnjem dućanu, molim po-nizno, da mu se i u novom dućanu ova pri-jazan podieli.

Njegova tãrgovina imat će uvijek na izbor skladište friških i dobrih mirodiah, naj-novijih kitnica i lićilah, domaćih i inostranih mirisavkah, svake vërsti papira za izprave i pisma štogod treba za pisanje i risanje, pa sve ovo u priličnu cijenę i bërzu i čestitu dvorbu; tvrdoću sam dërži, da će svakoj narućbi svake vërsti i najbolsi me zadovoljiti.

Gavella.

Carsko-kr.

službene

NARODNE

NOVINE.

Novine ove izlaze svaki dan izvanredno i praznike na čitavom listu. — Polugodišnja predplata je za domaće u novinarici 4 for. srebra. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom poslati, 6 for. sr. —

Za službene oglase opredijeljena je uvertbina: 4 kr. sr. od linije za prvi put; a zatim za svaki put 2 kr. sr. — Za druge oglase ili posebne članke plaća se do 10 linija 20 kr. sr., dalje pak od svake pojedine liie 4 kr. sr.

Uredovni dio.

Br. 1231—P. P. (Fin.—43)

3—1

Objavljeno.

U slijedu raspisa visokoga c. k. glavnoga ravnateljstva zemljarine katastra od 26. listopada 1858. br. 49116—1704 raspisuje se zemljarska porezna komisija u Zagrebu, kojoj bi do sad poviereno izvedenje zemljarine provizorija sa 1—vim studenoga 1858, od kojega dana počamši prelazi daljnje vođenje poslova zemljarine provizorija na c. k. herv. slav. zemljarsko financiarno ravnateljstvo kao njegov sastavni dio pod neposrednim vrhovnim ravnanjem glavnoga ravnateljstva zemljarine katastra.

C. k. predsjedništvo zemljarskoga financiarnoga ravnateljstva za Hrvatsku i Slavoniju.

U Zagrebu 30. listopada 1858.

Nr. 1035—Pr. (Fin.—42)

3—2

Objavljeno.

c. k. financiarnoga zemljarskoga ravnateljstva za Hrvatsku i Slavoniju.

Da se izvede ustanovljeno najvišjim patentom od 19. rujna 1857 i 27. travnja 1858 uveđenje četrdeset pet forintovne mere kao novčane mere u svojolikoj cesarevini u buduću izklopno zakonite izvolilo je Njegovo c. k. apostolsko veličanstvo najvišjim rješenjem od 5. rujna 1858 za Hrvatsku i Slavoniju najmilostivije odobriti prodajne cene soli u novo austrijskoj vrijednosti slijedeće:

Za Senj centu biele morske soli po 6 f. 75 novč.	
„ „ marvinske „ „ 2 „ 25 „	
„ Rieku „ biele morske „ „ 6 „ 75 „	
„ Bakar „ „ „ „ 6 „ 75 „	
„ Bag (Carlopago) „ „ 6 „ 75 „	
„ „ marvinske „ „ 2 „ 25 „	
„ Osiek centu kamenite „ „ 8 „ — „	
„ „ marvinske „ „ 3 „ — „	
„ Teresovac „ kamenite „ „ 8 „ 75 „	
„ Staru Gradisku „ „ 8 „ 25 „	
„ „ marvinske „ „ 3 „ — „	
„ Brod centu kamenite „ „ 8 „ 25 „	
„ Županju „ „ „ 8 „ 25 „	
„ „ marvinske „ „ 3 „ — „	

Za vojničke obične i vojničke krajišnike limitovane soli (Limitosals):

biele morske soli centu po 3 f. 75 novč.	
sive „ „ „ 2 „ 75 „	
kamenite „ „ „ 4 „ 25 „	

Ole prodajne cene imaju se započeti 1. studenoga o. g., što se ovime stavlja u slijedu raspisa visokoga financiarnoga ministarstva od 18. rujna o. g. br. 4418—F. M. de obćeg znanja. U Zagrebu 2. listopada 1858.

Neuredovni dio.

Austrijska carevina.

Beč 28. listopada. Nj. veličanstvo carica Maria Anna prispiela je pod inkognitom grofice Ploskovic putujući u Prag jučer poslie podne u 3. uri u Gradac.

— Gospođa Ida Pfeiffer umrla je noćas poslie duljega bolovanja.

— Prihodi kućevne kirie u Beču iznosili su ove godine po službenoj obznanu 19.800.000 fr. a god. 1831 iznosili su samo 13.543.254 fr.

— Jedan poštanski remenar daje pet dukatah nagrade za najbolji imenik tehničkih izrazah, koji se nalaze u remenarskom zanatu. Podobne nagrade daje i tamošnji stolari i krojači. (Nebi zgoreg bilo, kad bi i mi taj primjer slijedili.)

— Turski poslanik knez Kalimahi, dat — će ovih danah u čast c. k. poslanika barona Prokeša veliki banket.

— U „Wandereru“ nalazimo slijedeći dopis iz Zagreba od 18. listopada: Narodni muzeum na novo je uređen. On je sasvim preustrojen. Tu se nalazi jedna ukusno nakičena sala, u kojoj vise likovi Nj. vel. cara, bana Jelačića i Kardinala Haulika. Geognostična zbirka, koja se jednako umnožava, daje već sad dosta potpun o-brazac glavnih gorah u zemlji, osobito su zanimive paleontologičke zbirke od Radoboja i Suseda. Numismatična zbirka puna je slavenskih novcah, ali su i drugi narodi dobro zastupljeni. Svega skupa bit će do 34.000 komadah novcah. Žaliti je samo, što zavod ovaj još svejednako čeka na stalnu podporu od zemljarskih prihoda, jer ovako trudno se drži.

— C. k. ministarstvo unutarnjih poslova dozvolilo je u porazumljenju s dotičnim sredsrednim oblastima, da se nadalje podignu još tri štedionice i to u Diecinu i Mostu u Českoj i u Sternbergu u Moravskoj.

— Iz Mletakah javljaju od 28. listopada: Noću od 23 na 24. t. m. nasiele je engleska šana „William Valace“ pod kapetanom Brownom kod piavskoga ušća. Čini se da je momcad propala. Tovar sastojeci iz željeznih šinjah i sastavnih dielovah za lombardsko—mletačko željezničko društvo osiguran je u Antverpenu. Nadaju se, da će se veća strana robe izbavit i zato je opet danas otišo bejni parobrod „Alnoch“ na mjesto, gdi je ladja nasela.

Pešta u listopadu. (Wand.) Iz jednog pisma iz Gjura doznajemo da su nesamo svi magazini hranom prenapunjeni, nego se za skupe novce i kuće traže, da se hrana smiesli. Pošto je u Gjuru do konca rujna t. g. skoro tri milijuna vaganah smješteno, mislilo se, da neće hrane više doći, ali usalad, jer je od 29. rujna do 42. listopada opet doveženo bilo 327,415 vaganah, t. j. 186,651 v. zobi, 121,434 v. pšenice, 5860 v. ječma, 6929 v. raži, 5815 v. repice, 691 v. proje i 35 v. kukuruza. Tergovci kušaju sve što je moguće nebi li što prodali, no nigdje izgleda za prodaju, niti za zemlje od Austrie ili Niemačke, niti za Terst, jer ako se i proda 5—6000 vaganah, odmah dodje nova hrana.

Niemačka.

„Zeit“ kaže u jednom članku s naslovom „Položenje prisega vladara“.

„Sada smijemo sa strahopoštovanja punim pouzdanjem očekivati naredbe u području zakonotvorstva u uprave, koje će iz vlastita nagona jasnoga principa proizicati; međjutim dobili smo iz njegovih ustih zavjet, da si je za svrhu uzeo čast i dobro mile domovine i da će mu služiti za pravilo ustav i zakon iste, zavjet, za kojega sërdačnost i jakost plemeniti značaj vladara, kao i svekoliko njegovo dosadanje vladanje daje podpun dokaz. Stroga sdušnost, čvrsta muževna sërdačnost i toplo domoljubje rese kneza, koi sada uzima u ruku državno kormilo i čini ga uzorom narodu, kojega sudbina povierena je njegovoj upravi. S ponosom može si narod kazati, da su ova visoka svojstva neizmienljiva baština Hohenzollernske vladarske kuće, isto tako nepromienljiva, kao što su životni uvjeti, pod kojima se je pruska država podigla na visinu veličanstvene sile i neugasive slave.“

Na koncu svoga članka prelazeći na radinost ministarah za vremena zamjene, veli Zeit: „S prisegom vladara prestaje i osobiti položaj ministarah, kojima ustav do onoga sve-

čanoga čina nameće osobitu odgovornost za sve vladne čine. Sabor nije našao povoda da podigne ikakvu sumnju proti koracima vlade za privremenstva a u ovom mučanju leži priznanje, da su ministri Nj. veličanstva premešena na njih prava polag zakonah na koristonosan način izvršivali. No mislimo, da narod savjetnicima krune duguje još nešto drugo nego očitovanje da su svoju dužnost izvršili. Pokušanje, kojom je božja providnost pohodila zemlju, dovela je osobito ministre u stanje, kojega teškoće nadvladat mogaše samo obilata miera razboritosti i sdušnosti. Njihova je bez sumnje zasluga, da su ne samo ukupnu spravu državne uprave uzdržali u pravilnom hodu, već da su i savietom i sudielovanjem uspješili rješenje vladnoga pitanja, koje isto tako odgovara neoskvrnjenost samoderžne vlasti kao i propisima ustava. Mi smo osviedočeni, da svaki razboriti čovjek po vrijednosti uvažava ovo sudielovanje, ako i višjoj inicijativi ostaje prizdržano vrhovno pravo na priznanost naroda.“

Talijanska.

Javljaju iz Nice od 27. listopada: Jučer se je ovdie započeo proces proti ubojicama advokata Garibaldia. Tri uhvaćene ubojice zovu se Raymond, Anfossi i Bandoim.

Javljaju iz Turina od 27. t. m.: Velike kiše proizvele su znatnih poplavicah Pada i pobočnih riekah. Željeznička linia od Luse prekinuta je; most kod Aviljena razoren je. Iz Ligurie dolaze takove vesti. U Pinjerolu i u njegovoj okolini osietili su noću od 24. na 25. žestokih potresah. Polag „Diritta“ bile su rasprave u škandaloznom procesu bivšega intendanta vojvode genoveskoga Prince i grofa Caccio zaključene. Déržavni odvjetnik predložio je za posljednjega šestmiesečni zatvor. Njegov branitelj govorio je čitavih pet sati. Presude očekuju se s velikom nestrpljivostju. Kralj je pomilovao engleskoga broderskoga kapetana, koi je osuđen bio u Kaljeru.

Turska.

— Turska vlada rješila se da će davat obučavat u carigradskoj liekarskoj školi uvijek po 20 bugarskih mladica. Bugare je ova carska naredba jako obradovala.

— Iz Drinopolja javljaju od 4. listopada, da je u Sofii bio potres i da je mnogo štete počinio; više munarah, kućah, kupalištah i hanovah porušilo se. U Plovdivu se je 3. listopada takodjer zemlja tresla. Sofijanci, Pazardžiklie, Plovdivci i okolni ljudi pripisuju krivicu repatoj zviezdi, kao i to, što je lietos bilo mnogo poplavalah.

— O potresu u Sofii prispiela su sad obširna izvješća. Srušeno je do 20 kućah i zidanih munarah, jedna džamija, jedna kesarna i zdanje za telegraf. Nekoliko ljudi je poginulo, a još više ih je ranjeno.

Grčka.

Atina 9. listopada. (W. Z.) Imendan Nj. veličanstva kraljice bio je proslavljen u četvrtak običnim načinom. Kraljica bila je tada u Pentelikonu, te se je u glavna varoš vratila tek pred večer. Ovdie se očekuje lord Redcliffe, kao što misle, u političkom poslu. Prije nekoliko danah predano je obćini 10.000 talirah pokojnoga M. Tožice za ukrašenje ulicah. Turski poslanik Halilpaša doći će dojduće sedmice iz Carigrada.

Svajcarska.

„Bund“ javlja o dokončanju ginevranskoga sukoba, što nam je već hërzojavnim putem prijavljeno bilo.

„Savezno vieće dobilo je viest, da se državno vieće ginevransko podvrgava zapoviedima saveznoga vieća. Pojednostoji još fale; za sada znamo samo toliko, da su dotični Talijani pod nadzorom ginevranskoga redarstva ostavili svoje dosadanje prebivalište. Poslanstvo gospode Dubsa i Bischoffa postiglo je dakle svoju svrhu, bez da je potrebno bilo upotrebiti oružijna sredstva, na koja je savezno vieće gotovo bilo i kojih upotrebljenje steklo bi pohvalu velike većine švajcarskoga naroda, ako bi ginevranska vlada do krajnosti tierala stvar.“

Franceska.

Nota „Moniteurova“ o dokončanju francusko-portugalske razmirice zbog „Charles-Georgesa“, nesadržaje ništa što nam nije o tom već kazao berzovaj. Tako stojimo još svejednako naprema goljoj istini, i još sveudilj nam fale potrebne pojednostoji da o njoj izrečemo polanki sud. Da napomenemo samo jednu i to za cijelo važnu točku, napominjemo izazov, koji je jedan vladni pariški list upravo na „saveznike“ Portugalie, da prikoče ovoj maloj državi u pomoć proti silnoj Francii. — Glas, da je Portugalie, podvrgnuvši se zantievu Francuske, u isto doba izjavila, da samo popušta sili, dobiva u dnevnicima takovu postojanost, da nasmijemo propustiti da toga napomenemo.

Vidili smo na kakav je način svetkovao „Constitutionnel“ uspjeh Francuske u Lizboni. „La Patrie“ čini isto, no samo još u većoj mjeri. Niemačka štampa naziva ovaj uspjeh malone jednoglasno pobedom politike černačke trgovine. „Francuska je trgovinu s robljem in optima forma opet uvela i na Portugalii stavila primier za pomorske sile drugoga reda, da neka se ne usude emigraciju černacah inače tumačiti, nego kako se hrabi francuskoj diplomaciji i kod vapijućih slučajevah prizivat sudbenu odluku.

Algir 17. listopada. Depese glavnoga konzula datovane su od 12. listopada, ali ni rieči nespominju od upitnoga događaja u Tetuanu, koje je golo izmišljenje. Iz Maroka nema ništa važnoga; na mekim miestima vladaju obični nemiri. (Prvu viest o sieči u Tetuanu priobčio je general Mak Mahon.)

Ovu depesu poslao je također Mak Mahon, za svjedočbu, da se je sva evropska štampa uzaludno trudila gemititi proti fanatizmu marokanskih Muhamedanacah. U službenim krugovima ljute se jako, što je to izvješće bilo neosnovano, jer su već bile pripreme učinjene, osvetiti se zbog navedene uvrede; u Tulonu već su spremali topčare, mnogi morski oficiri pisali su ministru morskih dielah i molili ga, da smiju ići proti barbarima. Novinari i dopisnici, koji nemaju pouzdanih izvorah, a to im se više putah događa, da ih oprovergnu, raduju se, da se je jedan put jedna od vlastih odpravljena službena viest kao neosnovana osvjedočila.

Velika Britanija i Iraka.

Maršal Pelisier razvio je na slemenu svoje kuće u Londonu francusku trobojnu zastavu. Ona perši na ogromnoj motki i vidit ju je od jednoga i drugoga kraja Hyde-parka. Jedan šetalac obraća u „Timesu“ pozornost obćinstva na ovu „političku novost“ i uvierava, da je obćinstvo zastavu pozdravilo čudnim dobrodošlicama.

Amerika.

U Kanzasu otkriveno je novo ležište zlata. Misle da će se odsad američanski razseonici u velikom broju k toj okolici okrenuti.

Berzovajne i najnovije viesti

— Pišu iz Pariza od 27. listopada. „Cnrski dekret, kojim se građanska i vojnička uprava Algerie uređuje, već je gotov i izići na skoro.

— Admiral Genouilly imao je 15. najkasnije 20. kolovoza s jednim dielom svoje švadre ostavit Kinn, da s pomoćju španjolske od Manile očekivane vojske produzme ekspediciju proti Kobinkini. Polag viestih od onud, sada u progon Annamo ke šćane gore nego li ikad prije; tamošnjem nadbiskupu gosp. Pellerinu prietili su više danah smertju, isto tako glavi dominikanske misie gospodinn Martiu.

Pariz. Dvor će ipak jesen sprovesti u Compiègne i za cijelo će onamo otići dne 1. studenoga.

— Gospodin Montelembert napisao je jedan sastavak u mesečnom listu „Correspondant“ izlazećem pod njegovom zaštitom, koji je pobudio veliku pozornost. On se izrazuje za englesku vladu u Indii i uobće za državne uredbe ove kraljevine, naproti udara veoma žestoko na sadašnju vladu u Francuskoj. Govori se da će se proti njemu poduzeti sudbeni koraci. To čini tim veću buku, čim je Montelembert jedan od najvažnijih i najštovanijih političkih karaktera u svoj zemlji.

— Polemika u obziru „Mortare“ još nije dovršena ali sad se tiera teologičkim razlozima, kao što je i u redu. U ostalom doznaje se iz vierodostojnog izvora, da porodica mladoga Mortare nije učinila nikakve reklamacie, već da ista proizide jedino od zastupništva židovske obćine.

— Javlja se iz Pariza od 18. t. m. U školi za umjetnosti i oberte u Salonu bili su nemiri. Prefektura uzela je stvar strogo i odpravila je 30 pitomacah iz učilišta. Burza nada se da će hartie mieseca studenoga pokročiti.

Terst 31. listopada. Podpisivanja za terščansku banku iznosila su jučer u 1. uri već 5,832.000 forintih; potrebna svota bila je dakle već prekoračena premda je zaključenje podpisivanjah sledilo stopram u 6 satih na večer; ukupna svota podpisah zaključenih u to vrijeme iznosi 6,462,500 forintih.

Razne viesti.

„Pražkim Novinam se piše iz Rabina, da se je tamo držao dne 21. javni izpit u gospodarskoj školi, i da su pokazali djaci svoju izvrstnost u svima predmetima, koji zasiecaju u gospodarstvo. Bog daj, da se otvori čim skorije i naša gospodarska učionica u Križevcima. Ako je ikojem narodu, to je za cijelo nama najviše trieba, da dobijemo dobrih gospodarskih učionah. Kako puk naš svoju zemlju obradiva i kako gospodari, to je žalibože svakomu od nas poznato.

— Pražki gradjanin, g. Ferdinand Fingerhut razpisao je prije niekog vremena nagrade od 400, 100 i 50 for. za najbolju dramu iz dogodvštine naroda českog u Českoj, Moravskoj, Slezkoj i Slovačkoj.

I kod nas bi trebalo ovakvih mecenah, jerbo samo na taj način može procvasti dramatička književnost naša. Slava g. Fingerhutu!

Književne viesti.

— Ove nedjelje izlazi prvi broj „Školskoga Lista.“ Ako tko želi taj list imati, neka se što prije javiti izvoli. Za sada će izlaziti svake nedjelje na tabaku. Ciena mu je do konca godine kao na tri mieseca 1 for. bilo po novom ili po starom novcu. Predplata ili imena predplatnikah neka se šalju uredništvu „Sedmice“ ili pečatnji dra. Dan. Medakovića.

— „Glasnik Dalmatinski“ javlja, da je gosp. Jovan Sundečić, profesor u pravoslavnoj seminarii u Zadru, napisao jednu poveću pjesmu u pet pievanjah pod naslovom „Kervava košulja.“ U „Nevenu“ citamo, da se već štampa u posebnoj knjižici.

— „Glasnik Slovenski“ javlja, da gosp. M. Valjavec, profesor u varaždinskoj gimnazii, prevodi na slovenski jezik Ovidieve metamorfoze.

— Početkom 1859. godine izlazit će u Petrogradu nov list pod naslovom „Arhitekturni Viestnik, žurnal arhitekta i obrazovateljnihi iskustvi i stroiteljnoi tehniki.“ Njega izdaje društvo ruskih arhitekta, a uređuje arhitekt i akademik A. T. Žukovski. Ovaj list saobćava hod i razvitak arhitekture i drugih umjetnostih u Rusii, javni je organ arhitektima i umjetnicima. On će izradjivati ruski arhitekturni štil na temelju arheologičkih izpitivanjah postojećih starih ruskih zdanjah u tom štilu.

— Gosp. Jezbera, Čeh, putovao je lietos po gornjoj i dolnjoj Lužici kupeći materialah za književnost i historiu lužičkih Sərbah. Također namierava izdati jednu niemačku knjižicu, u kojoj opet hoće da dokaže, da sv. Kiril i Metod nisu nikada pisali glagoljicom nego kirilicom.

— Peštanski knjižar Emih izdao je u dva diela novie pjesme Aleksandra Petefia pod naslovom: „Petöfi Sándor ujabh költeményei.“ Ove pjesme pisao je slavni magjarski pjesnik godine 1848 i 1849.

Odgovorni urednik. Dr. Demeter.

SLUŽBENI LIST.

Nr. 17470-4043 (VI. 78)

3-1

Konkurs-Ausschreibung.

Im Agramer Konvikte ist der vom Daniel Babok im Jahre 1832 gegründete Stiftungsplatz in Erledigung gekommen.

Auf denselben haben Jünglinge aus der Familie des Stiters zuvörderst nach männlicher, und in Ermangelung solcher auch nach weiblicher Linie Anspruch. Sollte ein auf diese Stiftung Anspruch habender Schüler noch die Volksschule besuchen, und somit zur Aufnahme in das Konvikt selbst nicht geeignet sein, so würde derselbe mit einem Handstipendium versehen werden.

Die an das k. k. Ministerium für Cultus und Unterricht zu stilsirenden Kompetenz-Gesuche sind mit dem Tauscheine, mit den ärztlichen Zeugnissen über die glücklich überstandene Kuhpocken-Impfung und die Freiheit von jedem chronischen körperlichen Leiden, mit den Schulzeugnissen, mit der Nachweisung über die Abstammung aus der benannten Familie zu belegen, und bei der Studiendirection derjenigen Lehranstalt, an welcher der betreffende Jüngling studirt, längstens bis 20. Dezember l. J. einzubringen.

Zur Aufnahme ins Agramer Konvikt ist aber überhaupt erforderlich, dass der betreffende Jüngling wenigstens Schüler der 1. Gymnasialklasse sei, und das 12. Lebensjahr nicht überschritten habe.

Von der k. k. kroat.-slav. Statthalterei
Agram am 21. Oktober 1858.

Nr. 17731-4108 (VI. 76)

3-2

Verlautbarung.

Am k. k. Gymnasium zu Graz wird in Folge der hohen Unterrichts-Ministerial-Erlasse vom 7. Februar, 28. Mai und 11. September 1857, Z. 2031, 6785 und 14998 der Konkurs zur einstweiligen Besetzung einer für Mathematik und Physik erledigten Lehrerstelle eröffnet, mit welcher der fixe Gehalt von sieben Hundert, eventuell acht Hundert Gulden in CM. und der Anspruch auf alle übrigen den Lehrern an Staatsgymnasien zustehende Rechte verbunden ist. Sobald jedoch das Benediktinerstift Admont in der Lage sein wird, für die zeitlich versehene Lehrerstelle einen qualifizierten Ordenslehrer zu bestellen, wird die Versetzung des einstweilig bestellten Lehrers an ein anderes Gymnasium erfolgen.

Die an das hohe Ministerium des Cultus und Unterrichts gerichteten Bewerbungsgesuche sind mit den gesetzlichen Nachweisen über Alter, Religion, Stand, zurückgelegte Studien, die erworbene Lehrbefähigung, ferner über das bestandene Probejahr, bisherige Dienstleistung und moralische Haltung im Dienstwege bis zum 1. Dezember 1858 anher zu überreichen.

Von der k. k. steierm. Statthalterei zu
Graz am 9. Oktober 1858.

Br. 768—1857 civ. (Izv.—279)

3-1

Einberufungs-Edikt.

Von dem k. k. Bezirksamte als Gerichte Verovitic wird hiemit bekannt gemacht, es sei über Ansuchen der Anna Cosić gebornen Žunić aus Rezovac durch Advokaten Franz Mohl in Verovitic, in die Einleitung des Verfahrens zur Todeserklärung ihres aus Rezovac gebürtigen, bereits seit mehreren Jahren verschollenen Bruders Stanko Žunić gewilliget — Stanko Žunić wird daher aufgefordert, binnen einem Jahre das ist am 8. Oktober 1859 um 9 Uhr Vormittags entweder vor diesem Gerichte zu erscheinen oder von seinem Aufenthaltsorte dieses Gericht schriftlich in Kenntniss zu setzen, widrigens nach dieser Frist über neuerliches Ansuchen zu seiner Todeserklärung und Ausfolgung seines Erbtheiles per 168 fl. CMz. geschritten werden würde.

K. k. Bezirksamst als Gericht

Verovitic am 8. Oktober 1853.

Der k. k. Bezirks-Vorsteher

Polz.

OGLASNIK.

Dp.—82

2-1

Jakov Fr Tkalec.

Doktor medicine

preporučuje svoju liekarstvenu pomoć i prepisuje od 7—8. ure u jutro i od 12—1. ure o podne u svom stanu pivarskoj ulici br. 90 u gornjem gradu. (Siromasima bezplatno u svom i njihovom stanu).

Carsko-kr.

službene

NARODNE

NOVINE.

Novine ove izlaze svaki dan izuzamši nedjelje i praznike na čitavom listu. — Polugodišnja pred-plata je za domaće u novinarici 4 for. srebra. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom pošiljati, 6 for. sr. —

Za službene oglase opredjeljena je uvrstbina: 4 kr. sr. od linije za prvi put; a zatim za svaki put 2 kr. sr. — Za druge oglase ili posebne članke plaća se do 10 linija 20 kr. sr., dalje po od svake pojedine linije 4 kr. sr.

Uredovni dio.

Razpis ministarstva unutarnjih djela, ministarstva financija i vrhovnoga zapovjedništva vojske od 6. listopada 1858, kriepostan za svekolike krunovine, izim Krajine vojničke, o naknadi, koja će se, počevši od 1. Studenoga 1858 do 31. Listopada 1859, davati za ob-sklerbljivanje momčadi vojničke prigodom prolazah.

Po propisu §. 31. o ukonacivanju vojske

od 15. Svibnja 1851 (drž. zak. lista br. 124 iz državne blagajnice (vojničkoga fonda) da-vana naknada za obied, što ga memku od. fal-babe i od uzporadenih šeržah nija konakoda-vao dade prigodom prolazah, imat će s. obsi-rom na posljedke izvidah, učinjenih glede cie-nah govedjega mesa, postojavih u krunovinah od 1. Kolovosa 1857 do 31. Sèrpaja 1858, iznositi upravne godine 1859., t. j. od 1. Stude-noga 1858 do 31. Listopada 1859 na jedan dan:

	šestnaest	novčićah	vriedn. austr.
U Dolnoj Austriji	jedanaest	"	"
" Gornjoj Austriji	trinaest	"	"
" Salcburškoj	četnaest	"	"
" Štajerskoj	šestnaest	"	"
" Tirolskoj	trinaest	"	"
" Českoj	trinaest i pet desetinah	"	"
" Moravskoj	trinaest	"	"
" Sleskoj	devet i pet desetinah	"	"
U upravnom okolišu zemaljske vlade krakovske	sedam i pet desetinah	"	"
U upravnom okolišu miestodržića javovskoga, i to:	sedam	"	"
za grad Lavov	šest i pet desetinah	"	"
za sve ostale obćine ovoga okoliša upravnoga	trinaest	"	"
U Bukovini	trinaest	"	"
" Kranjskoj	trinaest	"	"
" Koruškoj	petnaest i pet desetinah	"	"
" Primorju	deset	"	"
" Dalmaciji	šestnaest i pet desetinah	"	"
" Lombardeskoj	osamnaest	"	"
" Mlietačkoj	deset i pet desetinah	"	"
U upravnom okolišu razd. miestod. budimskoga	deset i pet desetinah	"	"
" " " " požunskoga	deset i pet desetinah	"	"
" " " " šopronskoga	jedanaest	"	"
" " " " košičkoga	sedam i pet desetinah	"	"
" " " " veliko-varadinskoga	devet	"	"
" sèrbskoj vojvodovini i Banatu tamiškom	devet	"	"
" Hèrvatskoj i Slavoniji	jedanaest	"	"
" Erdeljskoj	sedam	"	"

Bar. Bach s. r.

Baron Bruck s. r.

Arkivojvoda Vilhelm s. r.

F. M. L.

Neuredovni dio.

Austrijska carevina.

Zagreb 3. studenoga. „Oestr. Correspondenz“ piše: Budući da će od 1. studenoga početi austrijska vriednota s ferintom po ste novih krajcarah (novčićah) uslied naredbah naj-višjega patenta od 27. ožujka t. g. biti izklapno zemaljska vriednota ukupne cesarevine, moglo bi biti korisno još jadasput na najglavnija platežna sredstva, koja obćinstvu u ovoj novoj vriednoti sada stoje na raspolaganje, i na njihovu zakonitu cieni obratiti pozornost obćinstva.

To su sljedeći novi već u većim svotama kovani novci:

Savezni talir po 1 1/2 forinte.

Forinte po 1 forintu.

1/2 forinta po 25 novčićah.

Nova krajcara (novčić) po 1 novčić.

Pol novčića po 1/2 novčića.

Novci po dosadanjem konvencionalnom mieri bit će u svakdanjem prometu poglavito:

1/10 fina dvadesetice, koja se je kovala od 1852. godine i austrijska lira po 35 novčićah.

Stara dvadesetice (kovana pred god. 1852.) po 34 novčića.

Desetice i austrijska polu-lira po 17 novčićah.

Šestice po 10 novčićah.

Srebrni komad od tri krajcare po 5 novčićah.

Bakreni komad od tri krajcare po 4 1/2 novčića.

Bakrena dva krajcara po 3 novčića.

Jedna krajcara i komad od pet čentezimah po 1 1/2 (3/4) novčića.

Komad od tri čentezima po 1 novčić.

Polu-krajcara i jedan čentezim po 1/10 (1/2) novčića.

Od novih banknotah obćoje banknote po 10, 100 i 1000 forintih.

Od starih banknotah po konvencionalnom mieri:

Banknota od 1 forinte po 1 fr. 5 novčićah.

" " 2 " " 2 " 10 "

" " 5 " " 5 " 25 "

Banknota od 10 for. po 10 for. 50 novčićah (imajuća se povući iz prometa dne 30. rujna 1859.)

Banknota od 50 fr. po 52 fr. 50 novčićah (imajuća se povući iz prometa dne 30. rujna 1859.)

Banknota od 100 fr. po 105 fr. (imajuća se povući iz prometa dne 31. sèrpnja 1859.)

Banknota od 1000 fr. po 1050 fr. (imajuća se povući iz prometa dne 30. svibnja 1859.)

Iz toga se vidi, da se nije bojali, budući da će s početka obćojati veći izbor platežnih sredstvih nego što je obćojao dosad, da se promet neće stegnuti. No mnogovèrstnost ovih platežnih sredstvih ustupit će mjesto jednostavnijem, ostati imajućem redu u onoj mieri, u kojoj će stari novci i banknote izćezavat a novi umnožavat se, dok posljednji stara platežna sredstva sasvim nezamijene i svekolikoj cesarevini nenastane podpuna jednakost novacah.

Zagreb, 3. studenoga. Kanoničku vizitaciju ovdiešnje cèrkve svete Marie držala je dne 31. pr. m. pod obćinim ceremonijama Nj. preuzoritost stotèrnik nadbiskup pl. Hault.

— Od nekoliko dèneh prebiva medju nama u pravničkom svietu glesoviti doktor pravah pl. g. Eugen Mùhlfeld, dvorski i sudejski odvjetnik i jubilirani predsjednik odvjetničke komore u

Beču, kojem je konstituirani odbor podići imajućega se hèrvatsko-slavonskoga zavoda za založenje povjerio izradjenje statutih i ostalih ovoga za našu zemlju teli važnoga zavoda potrebnih predhodnih radnjah i podnesakah. On je svoj izradak u 3. skupštini odvjetnikah, koja se je jućer obdržavala, imao čitati.

— U obćiru na poduzeće jñnih austrijsko-talijanskih željeznica opažaju berlinske bankovne novine, da je prvi put neuspješni pokus, da se sastavi zajednica s berlinskim bankierima u svèrhu preuzetja novih akciah, opet ponovljen. Isti je opet bez uspjeha ostao, jer premda su za uplaćivanje i preuzimanje postavljene veoma liberalni uvjeti, ipak neće društvo da odstupi od visokoga prida (15 od sto). U obćiru ustanovah predvidjenih u Rothschildovu ugovoru o izvedenju tirolske, hèrvatske i koruške željeznice priobćuje imenovani list, da se za dovršenje tirolske željeznice uzima u ugovoru 30 milijunah forintih glavnice za gradjenje a rok za podpuno dogotovljenje ustanovljen je po ugovoru na 10 godinah. Hèrvatska linia (kamenomostno-zagrebačko-sisačko-karlovačka) mora po napomenutim ustanovama do Siska s koncem godine 1861. a do Karlovca tećajem godine 1863. gotova biti a glavnica za gradjenje cieni se na 15 milijunah forintih. Napokon za korušku linia (marburško-cielovsko-vilavsku) uzima se godina 1864., tećajem koje ima se željeznica svèršiti i misli se, da će sagrađenje isto stati 16 milijunah forintih. Što se istoćne željeznice tiće, ostaje ista svedena na dvie linie peštansko-marburšku i šopronsko-kanižansku i na poboćnu željeznicu od Stolnoga Beograda do bećko-gjur-ske linie. Peštansko-marburška i njena poboćna linia, za koju se računaju troškovi na 30 milijunah, ima se do godine 1862., šopronsko-kanižanska pak, o kojoj se misli da će stajati 14 milijunah forintih, ima se do godine 1865. svèršiti.

Beć. Kod zemaljske glavne pienenice bila je post. pr. m. poradi izmienne konvencionalnih novacah za novce austrijske vriednote tolika naloga svieta, da su redarstvene straže posredovati morale, da se usdrži red. Stranke protezale su se u dugaćkim redovima kroz oba dvorišta od namiestoćtva.

— Noću 27. na 28. t. m. umèrla je u Beču glesovita putnica Ida Pfeiffer rodjena Rayer. Godine 1797. u Beču rodjena poduzela je svoj prvi put, onaj u svetu zemlju god. 1842. i opisala ga je u dielo „Reise einer Wienerin nach Jerusalem“ (Put jedne Bećanke u Jerusolim) Uspiech, koji je imalo ovo dielo i njena pohlepa za putovanjem potaknuće ju, da poduzme godine 1845. svoj drugi put, u Skandinaviju i Islandiju, koji je takodjer na veoma ugodni način opisala. Zatim poduzela je godine 1846. do 50. svoj prvi put oko svieta i nastupila je god. 1851. drugi veliki put, s kojega se je godine 1854. vratila i na kojem je medju ostalim s velikom nestrashivostju u dosad nepoznate divje strane na Borme-u i Sumatri proćerla. Njezin posljednji put bio je upravljen u Madagaskar i tamo je, kao što je poznato, dobila onu groznićavu bolest, od koje se nije bila više oporavila. Ostavlja za sobom dva sina.

Ida Pfeiffer bila je jedna od najznamenitijih pojavah svoga spola — žena rietke znaćajne krepćine i energije, dobrohotna, istinu ljubea i skromna.

Prije nego što je nastupila svoj posljednji put, bavila se je dulje vremena u Tèrsta, nemogavši se odvèiti joće, bi li izvore Nila ili Madagaskar naćinile svèrhom svojih istraživanjeh. U Tèrsta bila joj je od stane Nj. carske

vaosti gospodina nadvojvode Ferdinanda Maksimiliana iskazana najodličnija pozornost i udionštvo. I Aleksander Humboldt bio je pokojnici vazda nagnut zaštitnik i prijatelj.

Rusija.

Iz Petrograda (W. Z.) Tek što se Nj. velič. car k nama natrag vratio, a već govore, da će general Rostovcov biti počećitelj unutarnjih djela. Dobro izvištena lica sumnjaju veoma o toj promjeni. Car izgleda vrlo dobro. On je većku čas vojske preamirio u Arhangelsku, Niznijem, Moskvi i Varšavi i svuda je udjelotvoren u našao novu sistemu vojništva, koje iznosi 130.000 ljudi. U posljednjem ratu imali smo zaista 1.200.000 vojnika pod oružjem, barem je počećitelj financije toliko izpatiti morao.

Ovdje se smatra „Sjeverna pčela“ kao organ zlobe. Oba njena urednika Greč i Bulgarin omčrli su tako, kako ovdje nikada dosad poznato nebiše. Ova dva muža i upravitelj pedagoške škole Davidov, koji je njihov prijatelj, čine se odgovorni za sve grijehe što je god obćinstvu nepovoljno, u „Sovremeniku“, jednom od naših najboljih dnevnika, izišla je nedavno jedna dramatična novela, koja pod imenom „Vospitatelj“ Greča, Bulgarina i Davidova nemilosrdno persiflira, pohvaljujući ih najbezobraznije. Greč je bio odavno poznat kao neprijatelj svietog umnog pokreta, zato ga je naša mlada književna škola jako mčrsila. Najčudnije je to, što Greč i Bulgarin, premda jedne novine uredjaju, jedan drugog ljuto mčrsi i gčrdi. Greč je bez sumnje zaslužen za rusku gramatiku, a pri tom je star i bolešljiv, da mi se nepravredno čini ova jednostavna gčrdnja. Bulgarin je rođen Poljak, i s toga ruskim spisateljima sumnjiv. Veliki upliv na naše javno mnjenje dobiva sad ruski časopis Kolokol (zvono) izlazeći u Londonu od Hercena, koji se, premda je zabranjen, u Rusii jako čita. Kako taj časopis u Rusii alazi, tomu se dive i sami činovnici. Ove novine dišu osvetom i saderžuju mnoge laži, nego cenzura nedozvoljava, da se opovčrgnu, jerbo bi se tada moralo spominjati ime „Kolokol.“

Neznam, poznajete li te novine, ali mogu svakog uvieriti, da su savršeno buntovne novine, koje nikad nezgodnije nedodjoše, nego sad, kad su dohovi obće razdraženi. Tu se napada na svakoga činovnika, generala ili dvorjanina. U svakoj zemlji smije se čovjek braniti ali kod nas ne! — Neznam, šta će reći za nova pravila „gospodarskih dobarah“, teško da će ih većma gčrditi nego što ih ovdje gčrde osobito zbog onoga miesta, koje veli: Oni oficiri šumarskoga zbora, koji bi se nečudoredno vladali, ili okrivili, da zloupotrebljuju vlast, premiestit će se za kasan u gradjansku službu ali u ravnom stupnju ili činu. Sad, kad se zahtijevaju sve kreposti od činovnika, čudnovato je slušati ovo sniženje za gradjanskoga činovnika! Razdraženost je velika a neodobravanje obćenito — i od samih činovnika. Morat će se što učiniti, da se uvredjeno čuvstvo obćinstva utiša. Ako car to dozna, dobit će ministar ozbiljni ukor.

Francuska.

Pariz 26. listopada. „Constitutionnel“ razlaže prigodom obnerodovanja protokolah konferencie dunavskih kneževinah još jedanput položaj ovih obliuh turskih provincijah. U tom sastavku udara u oči osobito neprijateljski duh proti Austrii, koju opisuje kao najveću protivnicu ovih zemaljah. Ako je, veli taj list, Turska otezala primiti kakav predlog, Austrija joj je kazala neka ga neprimi; ako je Turska dala svoje privoljenje, Austrija je zatezala. Ovakova napadanja bude osobito dušu čitatelja, ako uzme na oko brutalni način, kojim Francuska daje Portugalii uprav sada osiećat svoje preimućstvo.

Ovdje čini priličnu senzaciju nieki spis, koji je izišo pod imenom „La Lombardie et le Vénétien.“

Sin ministra Magne-a oženio se je ovih danah sa kćerju čeonika reinskoga, jednog od najboljih trgovacah ovoga grada. Gospodin Magne jedan je od onih velikih duhovah, koji su stvorili cesarstvo. On je počeo svoj tečaj u kući

Fauldovoj kao kalfa; 1850. godine, prije važnoga udara, što je pozvan u tako zvano ministarstvo strakovitah ili u izvanparlamentarski kabinet i ostao je od onoga vremena mčrone neprestano ministar financiah. On je pouzdani prijatelj gospodina Foulda a car ga veoma cieni. Mladić bit će prigodom svoga vjenčanja naimenovan glavnim poreznikom u Nancy-u.

Pariz 28. listopada. Francuski bojni brodovi i „Charles Georges“ ostavili su u ponedjeljah vode od Taja.

Velika Britanija i Irska.

London 28. listopada. Bright govorio je u Birminghamu s niekim nepouzdanjem u predlogu kabineta Derbyeva u obsiru reforme; on je zahtijevao, da se rasprostrani pravo izbiranja, da se učini novo razdieljenje izbornih kotarah i da se uvede glasovanje posredstvom kugalah (ballotage).

Raspršenjem barutane u Havani poginulo je 112 osoba a ranjeno ih je 128.

Svajcarska.

Freiburg, 23. listopada. Nadvojvoda Ljudevit Viktor od Austrie došao je, kako javlja „Freiburger Ztg.“ sinoć praćen po knezu Waldburg-Zeiskom s pratnjom, dolazeći iz Bazla ovamo i odsao je u Zähringerskom dvoru. Jutros posjetio je nadbiskupa i odputovao je opet s poldnevnim podvozom.

Bčrzojavne i najnovije včesti.

Javlja ju iz Pariza od 30. listopada. „Monteur“ priobćuje, da se konoplje, koje je po fabricaciji odredjeno da se opet izvozi, može uvažati u Francusku bez carine.

Javlja ju iz Nise od 28. listopada. Dne 26. listopada započeo je proces zbog ubojstva odietnika Garibaldi; dvorana i tribune bile su prepunjene pred vratima sudišta sakupila se neizmierna mnozina svieta i svi očekuju s nestrpljivostju izlaz ove još svejednako tamne stvari.

Razne včesti.

(V. M.)

— U obziru ubojstva barona Schaumberga u Kleinziegenfeldu javlja „Bamberg. Tageblatt“: Ubojica ukrao se je pod večer u dvorac i nesrećnika, koji je sam u svojoj sobi siedio, izaljedjah smertno probao je u lijevu grud. Ranjenik hoteo je da u pomoć zove i došao je do prozora, gdje je probio jednu staklenu tablicu. No kad su na taj zvok došli sluga, našli su već svoga gospodara mčrtva. Za ubojicu dčrže niekog čovjeka, koji je prije bio u službi ubijenoga a povoda tomu dala je osveta, no još nije za rukom pošlo uhvatiti ubojicu. Baron Schaumberg bio je već prije dobio pismo, u kojem mu se je prietilo, no nije uzeo obzira na isto.

— Propadnuće francuskoga parobroda „Aventina“ u vodama medju Toskanom i otokom Elbom vriedno je požalovanja i u umietničkom smislu. Kao što je poznato razpisala je naima brazilianska vlada nagradu za najbolji plan za gradjenje velikoga kazališta u Rio-Janeiru. Ukupni planovi naticateljah bili su predani brazilianskom poslaniku gospodinu Figueredu i za odpremu u Braziliu izručeni utonutoj ladji, s kojom sada počivaju na dnu mora.

— U Berlinu zbio se sad rietki slučaj, da se jedna ženska od velike važnosti — za novce viditi daje to je jedna Šlezkinja od 18 godinah, imenom Hipolita, koja je 600 funtih teška. Die- lovi tiela njenog u dobrom su ravnomjerju spram tielu, a lica je prijaznog. Roditelji ove dievojke, običnog su kažu azrasta i sastava, takodje i njene sestre osim jedne od deset godinah, koja ima 250 funtih težine.

— U lietošnjem zimskom kazalištuom tečaju predstavljat će se na pražkom kazalištu česka izvorna opera „Zaboj“ od izvčrstinoga českoga kompozitora L. Zvonara. Tekst je napisao V. A. Smigales.

— U Pisku u Českoj utemeljit će se opet nova podpuna realna učiona. Česka imade dakle već 7 podpunih reanah učionah, a mi dočad nijedne.

— U Ruskoj je neobično toplo. Tako je bilo 17. pr. m. u Petrogradu + 4,8° R. topline, u Moskvi + 7,5°, u Kijevu + 7,6°, u Rigi + 9,1° R.

Odgovorni urednik, Dr. Demeter.

SLUŽBENI LIST.

Nr. 1477-1858 div. (Izv.—278)

1—1

Edikt.

Vom k. k. Bezirksamte als Gericht St. Ivan wird bekannt gegeben: Es sei über Ansuchen der Frau Katharina Puhler de praes. 26. September l. J. Nr. 1477 gegen die Frau Amalie verwitwete Pischic, nun verehelichte Nikolini auf Grund des durch das hochlöbliche k. k. Landesgericht dd. 24. April l. J. Nr. 1938 erlassenen Bescheides die excecutive Versteigerung der gerichtlich gepfändeten Kbstnisse und auf 601 fl. 30 kr. geschätzten und zwar, Obsten, Wägen, Weinfässer, Hon, Kukurutz und Hafer bewilligt und die erste Tagsatzung auf den 15. November u. d. die zweite auf den 29. November l. J. jedesmal Vormittags um 10 Uhr angefangen, an Ort und Stelle des Gutes Novakovec mit dem Bemerken anberaumt worden, dass die benannten Gegenstände bei der ersten Feilbietung nur um den Schätzungspreis und bei der zweiten auch unter dem Schätzungspreis an den Meistbietenden gegen gleich bare Bezahlung verkauft werden.

St. Ivan am 24. Oktober 1858.

K. k. Bezirks-Adjunkt als Richter
Jakopović.

560 (Dp.—84)

3—1

Razpis naticčaja.

Kod trivialne učione na velikoj Gorici u Turpolju u zagrebačkoj županii, izpražnjeno je mjesto učitelja ujedno organiste, s kojim je skopčana godišnja plaća od 188 for. 30 kr. sr. u gotovom novcu, zaum uživauje oranice na 887 □ hv. i dvieh livadah, kao i 50 1/4 mrovah žita.

Prositelji neka svoje na školsku obćinu upravljene, te dokaznicami o dobi, sposobnosti, poumju i vremenu dosadanjega svoga službovanja providjene, vlastoručno pisane molbenice predadu u ruke školskog kotarskog nadzornika, župnika nekoga-gorickoga Jakova Kusa, najdulje do posljednjeg mčseca studenoga.

562 Dp.—85

3—1

Razpis naticčaja.

Kod trivialne učione u Ljubregu u koprivničkom kotaru, u varaždinskoj županii, izpražnjeno je mjesto učitelja ujedno organiste, s kojim je skopčana godišnja plaća od 340 fr. sr. u gotovom, zatim uživanje oranice na 10 jutarah 1434 □ hv. i livade na 1 jutro 830 □ hv., 6 hv. dčrvah i bezplatni stan.

Prositelji neka svoje na školsku obćinu upravljene, te dokaznicami o dobi, sposobnosti, poumju i vremenu dosadanjega svoga službovanja providjene, vlastoručno pisane molbenice predadu u ruke školskog kotarskog nadzornika, župnika rasinskoga Pavla Draganca, najdulje do 15. studenoga.

Br. 7197—1858 (Izv.—270)

3—3

Izrok dražbeni.

Suglasno sa pozivom ovogradskog sirotinskog odbora od 9. t. m. br. 603, prodavat će se dne 6. studenoga 1858 u tri sata poslie podne putem javne dobrovoljne dražbe u gradu Varaždinu u ulici „Dugi konec“ zvanoj, pod br. 192 upisana kuća ujedno sa kućnim zemljištem na 264 i zavčrtjem na 611 □ hv. protežućim se, te na vlastitost malodobne diece pokojnog Vjekoslava Mlinarića spadajuća, što se do javnog znanja kupiti želećim tom primietbom stavlja, da će svaki upitnu nepokretnost kupiti želeći, morat prije započčtja dražbe u ime vadiuma 10% od izklíkne ciene u ruke izaslanog povierenika položiti, koji će se vadium uračunat kupcu u račun l. rate, dočim će se ostalim naticateljima po dovršenoj dražbi povratiti. — Na dalje, pošto se bi prodaja prespomenu- te kuće dobrovoljnim putem preduzimala, to se neće izpod procienbene svote 800 fr. sr. ili 840 fr. austr. vriednote, a 200 fr. sr. ili 240 fr. austr. vried. do 1. svibnja 1859 položiti, koji posljednji iznos imat će ipak izdanjem zadužnice osigurati, i do platitbe 5% kamate namiriti, suvišak od kupovno-prodavné svote ostat će uz zadužnicu na pčrvo mjesto uknjižiti se imajuću na kući osiguran, te će se kuća imati po kupcu od vatre osigurati, sve sa prenosom i uknjiženjem zakonito skopčane troškove i pristojbe, nemanje i od 1. studenoga o. g. tekući državni porez i obćinski domet namiriti će kupac, koji po dovršenoj dražbi odmah posied kuće preuzme.

Poglavarstvo grada Varaždina 16. listopada 1858.

Gradski predstojnik

Vinković.

Carsko-kr.

službene

NARODNE

NOVINE.

Novine ove izlaze svaki dan izvanredno nedjelje i praznike na čitavom listu. — Polugodišnja predplata je za domaće u novinarici 4 for. srebra. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom pošiljati, 6 for. sr. —

Za službene oglase opredjeljena je površina: 4 kr. sr. od linije za prvi put; a zatim za svaki put 2 kr. sr. — Za druge oglase ili posebne članke plaća se do 10 linija 20 kr. sr., dalje po od svake pojedine linije 4 kr. sr.

Uredovni dio.

Nj. c. k. apost. veličanstvo dostojalo je najmilostivije dozvoliti da se baronstvo c. k. fml. Baltazara barona Simanića bez takseh prenese na njegova nećaka, c. k. podporučnika prvoga razreda u pješackoj regimenti grofa Degenfelda br. 36, Dragutina pl. Simanića.

Danas izišao je i razpošilja se XIX. komad I. razdiela hrvatsko-slavonskoga zemeljske-vladnoga lista u hrvatsko-njemačkom i srboskoniemačkom izdanju te sadržaje pod

Br. 141. Drugi doknadni ugovor od 26. veljače 1857, k pregledanom ugovoru poštansko-saveznomu od 5. prosinca 1851. (Sklopljen u Monakovu dne 26. veljače 1857. Rok za ovrhu dodatka ovoga bi zajedničkim suglasjem uprava hrvatsko-austrijskoga saveza poštanskega ustanovljen na dan 1. siječnja mjeseca 1858.)

Br. 2391 (DS—87)

(3—1)

Oglas.

Kod trećega zrebanja zemljorazteretnih zadužnica za krajevine Hrvatsku i Slavoniju, koje se je držalo 30. listopada 1858, bili su izvučeni sljedeći brojevi i to:

Obveznice s kuponima

po 50 for. br. 158;
po 100 fr., br. 206, 561, 601, 779, 1265, 1308, 1504, 1970, 2330, 2428, 2533, 2826, 3255, 3294, 3407, 3421, 3813, 4410, 4462, 4890, 4972, 5092, 5202, 5407, 5557, 5673.
po 500 fr., br. 177, 391, 616, 624, 822, 1010, 1028, 1145, 1508, 1542;
po 1000 fr., br. 73, 609, 629, 971, 1011, 1176, 1204, 1441, 1642, 1803, 2041, 2063, 2440, 2614, 2759;
po 10,000 fr. br. 132, 143.

Obveznice sl. A.

Br. 879, po 300 fr., 929 po 3460 fr., 1220 po 400 fr., 1264 po 120 fr., 1464 po 200 fr., 2410 po 500 fr., 2457 po 60 fr., 2527 po 300 fr., i br. 1559 po 240 fr., no posljednje samo s dioničkim iznoskom od 10 fr., čim je za treće zrebanje određena izobovna svota od 48,000 fr. iscrpljena.

Predstojeće obveznice izplatit će se u gotovom s izvučenim i po austrijskoj vrijednosti pripadajućim glavnici iznosima za šest mjeseci od 31. listopada 1858 računajući kod c. k. pienzeznice zemljorazteretne zaklade u Zagrebu pod obdržavanjem propisih u tom obziru obustojecih, koja će pienzeznica zajedno sa izvučenim dio obveznice sl. A. br. 1559 po 240 fr. odgovarajuću novu zadužnicu izdati.

Unutar posljednja tri mjeseca pred odkupnim rukom eskomptovat će se izvučene zadužnice i od c. k. povl. austrijske narodne banke u Beču.

U ostalom kod prvoga zrebanja, što se je dne 31. listopada 1857 držalo, izvučene su bile medju ostalim zadužnice s kuponima br. 1063, 1151, 2044, 2754, 2929, 3790, 3343, 5127, po 100 fr., br. 20, 1117, po 1000 fr., br. 135 i 244 po 10,000 fr., zatim sl. A. zadužnice br. 381 po 120 fr. i br. 587 po 130 fr. i imale su se već dne 1. svibnja 1858 izplatiti, no dotični glavnici iznosi nisu dosad kod pienzeznice hrvatsko-slavonske zemljorazteretne zaklade još podignuti.

Posljednje stavlja se do obćega znanja s tim dodatkom i s tom opomenom, da s propadnim danom gore navedenih zadužnica presteje pravo na kamate, no ako bi se ipak kuponi od ovih izvučenih i izplatiti se imajućih obveznicah

po c. k. povl. austrijskoj narodnoj banki od-kupili, da će se dignuti kamatni iznosi u svoje vrijeme odbiti od glavnice.

U Zagrebu dne 31. listopada 1858.

Od c. k. ravnateljstva zaklade zemljorazteretne za Hrvatsku i Slavoniju.

Neuredovni dio.

Austrijska carevina.

Beč 31. listopada. Nj. c. visost cesarević Radolf i Nj. c. visost princeza Gisella preselili su se jučer u podne iz Senbruna u c. k. dvorac.

— Nj. veličanstvo carica Maria Anna pri-spiela je dne 29. u večer u Prag i odvezla se je od željezničkoga pristaništa, gdje je od vēr-hovnoga dvorskoga meštra Nj. veličanstva ce-sara Ferdinanda, Nj. preuzvišenosti gospodine fml. barona Aigoldia primljena bila, na dvorskim kolima, koja su tamo u pripravnosti stajala, ne-posredno u carski dvorac na Hradčan. Na na-ročitu želju Nj. veličanstva cesarice, koja je pu-tovala pod imenom grlyice Ploškovičke, nije bila nigdje službeno dočekana.

— Nj. kr. visost saksonski prestolni nasljed-nik princ Albert prispeo je ovamo jučer posred-stvom južne željeznice i bio je na željezničkom pristanistu od kr. saksonskoga poslanika barona Könnertsa primljen. Nj. c. visost sadržavat će se po svoj prilici nekoliko danah ovdje.

— Odlazak pl. g. Fonblanque-a, engleskoga glavnoga konzula u Beogradu ustanovljen je na sutra.

— Kod jučer držanoga zrebanja lotrijskoga zajma kneza Edmunda Clary-a izvučeni su sljedeći brojevi s dobitcima: Br. 6826 dobije 30,000 for. Br. 34,097, 21,035, 6106, 29,650, 23,361, 33,438, 10,832, 34,606, 34,950, 39,575, 11560, 40,135, 16,916, 14,348, 38,504, 30,637, i 27,623, dobiju 100 for.; po 60 fr. dobivaju br. 593, 12,723, 21,940, 21,115, 25,879, 1849, 27,049, 28,829, 6718, 2578, 35,244, 36,650, 8720, 37,044, 25,325, 33,731, 14,334, 5378, 23,491, 959, 36,953, i 703.

Francuska.

Pariz, 27. listopada. Jedan dekret od 16. listopada naredjuje, da se sakove 5876 novaaah pripadka od god. 1857. za flotu; ova momcad ima se na sljedeći način razdieliti: Medju ma-kiniste 100, brodarčad 1600, pristanišne rad-nike 100, topnike 860, topničke radnike 210 a medju pješacke vojnike 3000 momakah. Ovi momci otići će već početkom mjeseca stude-noga na miesto svoga opredjeljenja, jer se u bojnim lukama oddieli artilerie i pomorske pie-hole, koji će se poslati u kolonije, da izmieno četvrti dio tamošnjih posadah, imaju opet za-mieniti i jerbo se zajedno mora skrbiti za lo-vački batalion u Lorientu.

„La Patrie“ opovērgava opet navode „Con-stitutionnelove“ u obzira razprostranjenja pa-riskoga gradskoga područja, jer to se samo za-konom preduzeti može i zaista članak 9. zaka-na od 3. ožujka 1841 glasi kako sliedi: „Sa-dašnje granice područja grada Pariza mogu se promieniti samo osobenim zakonom.“ Istina je samo to, da postoji predlog i da će se prva zakonita formalnost t. j. saslušaj dotičnikah čim prije narediti. „Constitutionnel“ donosi danas u jednoj od Berlina datovanoj, no u Parizu sastav-ljenoj korespondencii viest, da je Engleska novu notu poslala danskoj vladi, u kojoj ja poziva, da učini novih koncesijah. Ova nota već je, veli, prihćena njemačkim vladama. Dopisnik „Con-

stitutionnela“ avierava zajedno, da je Engleska u Hanovru dala razumjeti, da se iz ove note nesamju izvoditi prekoredna ufanja, kao što je prje kod jednoga drugoga saobćenja učinjeno bilo. Bernski dopisnik podijeljuje nadalje njemačkim vladama savjet, neka se umiereno vla-daju, budući da je javnom mnienju u Njemač-koj već dodijalo (?) ovo-pitanje i da isto želi, da bi se ova razmirica jedared poravnala. Dočim tako savjetuje Constitutionnel na umierenost, opet prieti danska stranka posredovanjem Ev-rope. Ista misli, da je Dania već dosta konce-sijah učinila. Ujedno daje razumjeti, da Austria dvostruku igru igra t. j. hoće da Pruska učini prvi korak kod eksekucije, pa da ja poslie ostavi samu. „Nord“ bruseljski isto kaže. No to ne-zaslužuje ni da se uzme u obzir. Poznato je iz najboljeg izvora, da je stvar unapred skovana, ovakovim napadnim bērbljanjem pokvariti dobro porazumljenje medju Austriom i Prusiom, koje se dobro negleda već i iz drugih uzrokah. Slo-žno postupanje Pruske i Austrie u danskom pi-tanju od najveće je važnosti i to nesamo zbog izlazka danskoga pitanja, već i zato, što je po-trebno prouzročiteljima niekih projekata doka-zati, da će Niemacka, ako bude potrebno, u svakom slučaju zajedno držati.

Velika Britanija i Iraka.

„Times“ donosi danas uvodni članak o pruskom vladarstvu i proti stranki lista „Kreuz-zeitung“. S posljednjom postupa se dosta nau-ljudno i ako se o njoj kaže, da se prema svo-jim supodložnicima odvis aristokratički a prema Rusii odvis robski ponaša, to nisu jošte nej-oštriji izrazi, kojima se proti njoj služi engleski list. Prusima daje „Times“ sljedeću nauku: „Mo-limo pruski narod ozbiljno, ako hoće, da si slo-bodu čvrsto utemelji, neka se kao kugi ukla-nja svim onima, koji bi hotieli da ih zavedu, da svoje misli urede polag abstraktnih ili me-tafizičnih ideah. Još nikada nije imala slo-boda tako štetna nepriatelja kao što je logičino izradjena i znanstveno razložena nauka o pravi-ma čovječanskoga roda.“

Bērzojavne i najnovije viesti.

Tērst 1. studenoga. Nj. c. k. visost pre-jasni gospodin nadvojvoda Dragutin Ljudevit došo je sinoć u 11. uri u Miramare.

Javlja ju iz Turina od 1. studenoga. Presuda u stvari bivšega intendantu Prine i grofa Caccio izrečena je. Prvi je zbog krivotvorenja i pre-vare in contumaciam osuđen na petnaest godi-nah a drugi na sedam godinah tamnice. Polag službenih genoveskih novinah obustavljena je kupnja praktatlanskih parobrodah, koja se je imala izvesti dražbenim putem dne 13. listopada i od-godjena je do 22. studenoga t. g., budući da su onomadne učinjene bile ponude, koje su, ako se pogadjanja privedu k svērsi, kadre akcionare i vjerovnike društva osigurati od štete.

Razne viesti.

(V. M.)

— Zanatnici u Pešti raspisali su cionu za najbolju magjarsku terminologiju orudja i poslevalah rukotvorničkih. Najbolju terminologiju upotreblja-vat će svi zanatnici magjarski. Kad će se takova šta i kod nas dogoditi?

— U Varšavi je nedavno umērla 60 godinah stara kneginja Marta Radzivillova. Sprovod bioše slavan, na njom je bio i sam nemiēstnik kra-ljevine Poljske knez Gorčakov sa svojom su-prugom.

— Pekari u Beču dogovorili su se, da će

običajne zemlje prodavati po 1 kr. suotr. vr. a rožice po 2 nova. kr. Istina, to je najbolji račun.

Književne vjesti.

U tiskarnici g. dra Li. Goja štampa se za naše narodne učitelje „Računstvo na pamet u novoj vrednoti austrijskoj.“ Mo ga je napisao Venceslav Marik, učitelj na gradskoj glavnoj učionici u Zagrebu. Ali se ufamo, da će ovo računstvo učiteljima našim baš u dobro vrijeme doći. Cijena će biti tako malena, da će si moći svaki učitelj tu knjižicu pribaviti. Čisti iznos posvetit će se knjižnici gradske glavne učione. Kao dodatak k ovoj knjigi bit će i „Uvod u računstvo pismeno u novoj vrednoti austrijskoj.“ Troškove štampe nose dva učitelja glavne škole.

— Turovskog biblioteka poljska dobro napreduje. Opet je izašlo 5 svezčića, u kojima su dva spisa od Luke Górnickog, najboljeg prosaika poljskog. Prvi se zove: „Droga do zupełnej volności“ a drugi „Rzecz o dobrodziejstwach“ po Seneki. Šimun Starovolski ima ovdie dva razgovora: „Pravy rycerz“ a „Pobudka albo rada na znieśienie Tatarov perekopskih.“

— O novoj spievoigri poljskoj „Rokycana“ koju je napisao Moniusko, piše se iz Varšave, da je veoma liepa.

— Kod Orgelbranda u Varšavi izašla je „Pieśń o ziemi“ od glasovitog Vincenca Pola.

— Biblioteke „českých původních románů“ dogotovljena je svezak 8. i 9., koji će se ov tjedan izdavati Sadržavaju roman „Dva umělci“ od Pflögara.

— K novoj godini opet će novi česki almanah izaći i to pod nazovom „Zora“, što će ga izdat dobrovoljci kazališni u Taboru.

— Machlinski, profesor literature turske na sveučilištu petrogradskom dao je natiskati u 4. svezku lietašnjeg časopisa „Teki Wileńskoj“ prevođ turskog diela o Tatarih u Polskoj.

Miestna vjest.

— Kakva je nužda u Zagrebu za konake, vidi se iz toga, što niekogi kućni gospodari neće da primaju strankih sa diecom u svoju kuću, o čem smo se nedavno osviedočili u jednom ovdašnjem predgradju, gdi je jednu obitelj tražeću konak kućegospodarica zapitala, imade li diece i služkinju, a kada je čula, da jedno i drugo imade, reče joj, premda se je s njom već za konak pogodila bila, neka si potraži konak gdje drugdje. Zeliti bi dakle bilo da se kod nas više zidje!

Zapisnik

ravnateljske siednice društva za poviestnici i starine Jugoslavenah održano 14. listopada 1858 pod predsjedništvom g. načelnika Ivana Kukuljevića Sakcinskog u prisutnosti gg. savjetnikah: Mojsije Baltića, Svetozara Kuševića, Mate Mešića, Josipa Partaša i tajnika V. Sabljara kao perovodje.

Praduzeta su slijedeća:

Pročitan zapisnik ravnateljske siednice od 3. kolovoza t. g. i odobren.

Muzej germanski u Nürnbergu dopisom od ožujka pošilja 15 odtisakah svojega godišnjega izviestja od god. 1856—1857 i 15 komadah najnovijega poziva, i moli da mu se pošalje Arkiva knjiga I. II. i III.— Sa zahvalnostju primljeno, Arkiv po pošti poslan i odlučeno, da se od izviestja i poziva po jedan komad svakomu odborniku predade.

— G. Peceol Vinke, povierenik društva u riečkom kotaru pošilja pismom od 10. kolovoza dva lista, što ih je iz Rima doneo otac Šokčević Nikola, i popis članovah društva u riečkom poviereništvu; pitajuć da li utemeljitelji dobivaju Arkiv hadava, kad se obvežu, dva put svake godine po 5 for. platiti. — Listi su sa zahvalnostju primljeni a glede Arkiva za utemeljitelje odlučeno, da će im se poslati kako peryu polovicu od godišnjih 10 for. polože a obvezanijem, da će drugu polovicu poslati šest mjesecih platiti.

— G. Grubišić Augustin svojim u siednici 3. kolovoza t. g. odbor predloženim dopisom preporučuje g. Cossu, od kojega je jednu knjižicu poslao, za imenovanje počasnoga ili pomagajućega člana društva. — U smislu §. 11. pravilah društva odlučeno, da će se to u glavnoj skupštini riešiti.

Sedam rukopisah: prevod života Agrikole, osim onoga od g. Stjepana Pavlovića, koji je dobio odlučenu nagradu od 100 f. u srebru, poslano je 18. rujna t. g. gg. spisateljem po pošti natrag.

G. Rački Franjo dopisom od 3. rujna zahvaljuje se za poslani mu diplom počasnoga člana. — Do znanja primljeno.

Upravljaajući odbor za književne i umjetničke svojine u Bruselju javlja riešenje niekih pitanjah svoga društva. — Do znanja primljeno.

G. Kalfati Sebastian u Monte-Cassinu u Siciliji zahvaljuje se pismom od 20. srpnja za poslani mu diplom počasnoga člana i obećaje, da će, koliko bude moguće svrhu društva podupirati. — S radostju primljeno.

G. Fodroci A. dopisom od 18. kolovoza ište natrag niekoliko svojih knjigah, koje je g. 1851. društvu za potrebu izručio. — Odlučeno da se g. Fodroci umoli, da iste knjige, koje bi našem društvu i čitavom občinstvu, kad se jednom narodna knjižnica otvori, veoma koristiti mogle, narodnomu muzeju kroz naše društvo ili pokloni ili barem za potrebu još za nieko vrijeme ostavi, budući da su i ove knjige pokraj drugih muzealnih na novo uređjene i popisane, te se neima bojeti, da će ih izgubiti a društvo ih treba podjednako za potrebu.

Carско руско посланиštvo u Beču s dopisom od 31. kolovoza pošilja 5. knjigu Spomenikah diplomatskoga obćenja stare Rusie s inostranimi državami. — Sa zahvalnostju primljeno.

Visoko c. k. namiestništvo hrv. slaven. dopisom od 11. rujna br. 12064—987 poziva g. načelnika društva da se zemaljske razteretne zadužnice, od kojih 4300 for. na narodni muzej spadaju, namiestništvu za vinkuliranje i razdieljenje podnesu. — Od strane g. načelnika vis. namiestništvu odgovoreno je, da se iste zadužnice sada predati nemogu, budući da su u jednoj obveznici s drugimi 8000 for., što su darovane istomu društvu i Matici. Konec mjeseca listopada, kad se poslije vačenja obveznicah iste obveznice razdieliti budu mogle, predat će se upitne 4000 for. vis. c. k. namiestništvu a druge 4000 for. Matici.

G. Samuel grof Keglević iz Lobora 15. lipnja pisa g. načelniku da ima medju mnogimi pismi iz 14. stoljetja 30 komadah turakih i sèrbskih, 5 od principa Evgenia savojskoga, 4 od Ivana Korvina, 5 od Matije Korvina i još niekoliko ih od grofa Jurja Zrinjskoga, od biskupa Brajkovića, od obitelji Gatalovačke itd. — Do ugodnoga znanja stavljeno i odlučeno da se g. grof umoli, neka takova pisma društvu se propis odstupiti izvoli.

G. Matošić Lajoslav, župnik u Rakovcu, dopisom od 20. kolovoza pošilja nieke odgovore na pitanja društva. — Sa zahvalnostju primljeno i upotrebit će se za Arkiv.

Odhor društva za poviestnici i starine u Štetinu od 17. kolovoza pošilja 1. svezak 17. godine svojega diela: „Baltische Studien“, potvrđuje prijatje Arkiva i želi u napredak dobiti ovaj časopis kroz knjigarnicu Sannier Leona u Štetinu. — Sa zahvalnostju primljeno, u knjižnicu stavljeno a želja će mu se izpuniti.

G. Dudik pošilja iz Beča dvie knjige „Wallenstein und Elisabeth.“ — Sa zahvalnostju primljeno i u knjižnicu stavljeno.

G. Josip Valentinelli, čuvar knjižnice sv. Marka u Mletic, pošilja knjigu: „Itinerario di Martin Sanuto per la terra ferma veneziana nell'anno 1583.“ — Sa zahvalnostju primljeno i u knjižnicu stavljeno.

G. Horvat Peter poklonio je društvu jednu akciu naročnoga doma br. 167 vèrbu 25 for. sr. — Sa velikom zahvalnostju primljeno i u blagajnicu društva položeno.

G. protijerej Mihelj Rajevski u Beču pošilja raznih ruskih knjigah, t. j. 19 komadah na

polom i 8 komadah, koji su na trijak društva kupljeni. — Sa velikom zahvalnostju primljeno i u knjižnicu postavljeno.

U Zagrebu 14. listopada 1858.

I z k a z.

Kod prve hrvatske štedionice bio je koncem mjeseca rujna 1858 primak . 744.748 f. 44 k. mjeseca pako listopada . . 69.652 „ 57 „

Ukupno 814,401 f. 41 k.

Usuprot pako bio je koncem rujna 1858 izdatak 732,982 f. 24 kr. a mjeseca listopada 66,497 „ 6 „

Ukupno . . . 799,649 f. 30 k.

Ostaje gotovine koncem mjeseca listopada 1858 . . 14.942 f. 11 k. U Zagrebu 31. listopada 1858.

Odgovorni urednik, Dr. Demeter.

SLUŽBENI LIST.

Br. 177-1858 (Izv.—277)

3—1

Razpis naticčaja.

Kod trivialne učione u Berku, kotaru tovarničkom izpražnjeno je mjesto učitelja, ujedno organiste, s kojim su slijedeći dohodci skupčani, kao: 200 for. sr., 15 mirovah žita, 15 mir. sitne kukuruze, 10 hv. dèrvah i bezplatni stan sa vèrtom.

Na pučkoj učionici u Illaci, kotaru tovarničkom izpražnjeno je mjesto učitelja ujedno organiste, s godišnjom plaćom od 280 fr. sr., 10 fr. sr. za orgljanje, 12 hv. dèrvah, užtkom prostog stana i vèrta.

Na pučkoj učionici u Novaku, kotaru tovarničkom izpražnjeno je mjesto učitelja sa godišnjom plaćom od 100 fr. sr., 30 mir. žita, 30 mir. kukuruze, 8 hv. dèrvah, s užtkom bezplatnog stana i vèrta.

Na pučkoj učionici u Šaregradu, kotaru tovarničkom izpražnjeno je mjesto učitelja sa godišnjom plaćom od 200 fr. sr., 15 mir. žita, 15 mir. kukuruze sitne, 8 hv. dèrvah, užtkom prostog stana, vèrta i šljivika.

Naticčatelji za ova mjestu, imadu svoje molbenice vlastoručno pisane i dokaznicami o dobi, sposobnosti, pomu i vremenu svoga službovanja providjene, najdu je do konca studenoga t. g. školsko kotarskom nadzorniku i župniku u Berku g. Antunu Poloslavsky-u podnijeti.

U Djakovu dne 20. listopada 1858.

Od strane biskupskoga djakovačkoga ordinariata.

Nr. 1045-1858 civ. (Izv.—274)

3—1

Edikt.

Vom k. k. Bezirksamte als Gerichte Gross-Gorica wird bekannt gemacht, es sei über Ansuchen des Herrn Stefan Osjak Advokaten in Agram de praes 26. Juli 1858, Z. 1045 die öffentliche Feilbietung des dem Georg Krčić aus V. Mlaka gehörigen im Grundbuchs-Protokolle sub Nr. 31 vorkommenden aus einem Hause, Schuppen, Schener, 2 Joch 1107 □ Klfr. Acker, 478 □ Klfr. Wiesen und 195 □ Klfr. Gartengrund bestehenden mit dem Rechte in dem Compossessat Wald „taropoljski lug“ und den Gemeindewald „Lukavec“ verbundenen zusammen auf 808 fl. 20 kr. gerichtlich geschätzten adeligen Ansässigkeit wegen dem Gesuchsteller Stefan Osjak schuldigen 26 fl. 30 kr. sammt Nebengebühren bewilliget, und zur Vornahme dieser Feilbietung zwei Termine und zwar auf den 16. Dezember 1858 und den 15. Jänner 1859 jedesmal um 10 Uhr Vormittags auf der Realität in G. Mlaka angeordnet worden.

Hiezu werden die Kauflustigen mit dem Bedenken vorgeladen, dass die Realität bei dem ersten Termine nicht unter dem gerichtlich erhobenen Schätzungswerthe von 808 fl. 20 kr. verkauft werden wird, und dass der Ersteher die auf der Realität pfandweise versicherten Schulden, so weit der Kaufschilling reicht, nach Anweisung des Gerichtes übernehmen müsse.

Das Schätzungs-Instrument und die Lizitationsbedingungen können in der diesgerichtlichen Amtskanzlei einsehen und davon Abschriften erhoben werden.

Unter Einem werden alle diejenigen, welche ungeachtet ihnen keine besondere Verständigung von dieser Feilbietung zugekommen ist, durch die Eintragung in die öffentlichen Bücher gleichwohl ein Hypothekarrecht auf diese Realität erwerben zu haben glauben, aufgefordert, dasselbe bis zum Verkaufe derselben so gewiess bei diesem k. k. Bezirks-Amte als Gerichte anzumelden, widrigens sie es sich selbst zuzuschreiben haben würden, wenn die Kaufschillings-Vertheilung ohne ihre Beiziehung vorgenommen und sie dadurch, so weit der Kaufschilling durch dieselbe erschöpft werden sollte, ungeschädigt würden.

K. k. Bezirksamt als Gericht

Gross-Gorica am 24. Juli 1858

Der k. k. selbst. Richter V. Zlatarović.

Carsko-kr.

službene

NARODNE

NOVINE.

Novine ove izlaze svaki dan izvanredne i praznike na čitavom listu. — Polugodišnja predplata je za domaće u novinarici 4 for. srebra. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom pošiljati, 6 for. sr. —

Za službene oglase opredjeljena je uvrstbina: 4 kr. sr. od linije za prvi put; a zatim za svaki put 2 kr. sr. — Za druge oglase ili posebne članke plaća se do 10 linija 20 kr. sr., dalje pak od svake pojedine linije 4 kr. sr.

Uredovni dio.

Ministar pravosudja podijelio je kod županijskoga suda u Varaždinu ispraznjenu službu državnoga odvjetnika sa značajem savjetnika županijskoga suda subtitutu državnoga odvjetnika zemaljskoga suda u Ljubljani dru. Henriku Martinaku a mjesto ispraznjeno u Osijeku sa značajem savjetnika županijskoga suda extra statum sjedinjene službe državnoga odvjetnika privremenom perovodji vrhovnoga sudišta, Bartolomeju Štepančiću.

Razpis ministarstva financija od 10. listopada 1858,

valjan za svukoliku cesarevinu, o zabrani: izvoziti i provoziti u Srbiju oružje, sastavne česti od oružja i džebana.

U suglasju s ministarstvom izvanjskih djela, unutarnjih i trgovine, zatim s vrhovnim zapovjedništvom vojske i s vrhovnom vlasti redarstvenom zaključeno je, da će oružja i džebane slobodno bit iz Austrije izvoziti u kneževinu Srbiju ili kroz Austriju provoziti u kneževinu onu samo onda, ako su predmeti ti oskvrbljeni propisanim putnim listom, izdatim po kojoj c. k. vlasti. Putni ovakov list za izvoženje ili provoženje rečenih predmeta dat će se samo onda, ako onaj, koji ovakov list traži, prinese od koje srbjske okružne redarstvene vlasti ili od srbjskoga ministarstva unutarnjih djela dozvolu, da može predmete pomenute uvoziti u Srbiju. A imat će se u putnih tih listovih i napomenuti i ova dozvola.

Kad se oružja, sastavnih česti od oružja i džebane izvozi iz Austrije u Srbiju u neznatnoj samo količini, dovoljno će tad biti, ako se k divoni prinese po srbjskoj okružnoj redarstvenoj vlasti izdata dozvola, da se predmeti ti mogu pneti u Srbiju. Dozvola ta ima se priklopiti dotičnomu registru.

Ova naredba ima u život stupiti onoga dana, kojega divonam dodje do znanja.

Bar. Druck s. r.

Danas izišao je i raspošilja se X. komad II. razdiela hrvatsko-slavonskoga zemaljsko-vladnoga lista u hrvatsko-njemačkom i srbjsko-njemačkom izdanju te sadržaje pod

Br. 32. Obznana c. kr. poštanskoga ravnateljstva za Hrvatsku i Slavoniju od 26. listopada 1858, kojem se ustanovljuje poštanska javovina u vrednoti austrijskoj od 1. Studenoga 1858 počemši.

Neuredovni dio.

Austrijska carevina.

Zagreb. Prečastni duh. stol zagrebački čini pozorno župno duhovništvo okružnicom, da uslied carskoga patenta 39. rujna t. g. počemši od 1. studenoga t. g. nikojega dužnosti vojničkoj podčinjenoga mladica prije navršene 22. godine nevienca, van ako isti pa to dobije dozvolu od c. k. namiestništva.

— Pišu Kat. listu nam se iz Petrine dne 1. stud.: Kapeli sv. Petra u Podovi, podružnici duške župe, petrinskoga kotara, poklonio je preuzvišeni gospodin predstojnik vrhovne redarstvene oblasti fml. Kempen jošte prošate godine križ za toranj, i 6000 fr. sr. da se isti toranj veći i širji sazidje. Sav popravak i poljepšenje te podevske kapele sad je dovršeno. S toga tamošnji g. župnik Josip Štrittof izabrao je dan Svih Svetih, da se svečane misa u ponovljenoj kapeli sluši

u pribitnosti častništva i ostaloga pobožnoga puka, te da se svi za zdravlje i življenje visokoga dobročinitelja pomole, — koji je već pervašnjih godinah za sidanje podovske kapele mnogo doprineo, — da mu Gospodin Bog njegova bogoljubna diela mnogoverstno naplati! — C. k. zapovjedništvo druge banske pukovnije s poniznom zahvatnostju izviestit će preuzvišenoga g. Kempena, da je sav popravak na njegovoj zaštićenici-kapeli gotov; — a ovdje se Nj. preuzvišenosti putem crkvenoga našega lista javna zahvala izražuje.

(5) Iz Ludbrega 3. studenoga. Kako je iz Novinah vidjeti, raspisan je natječaj za mjesto ovdajšnjeg učitelja i zajedno organiste, koji liepu plaću imade: 340 fr. u gotovom, skoro 12 ralih zemlje, veoma liepi konak i 6 hvatih dervah; to je u istinu plaća, kakove imade malo naših narodnih učiteljah. Bog daj, da dobijemo vieštog učitelja, koji bi znao i hoteo učionu našu tako rukovoditi, kao što zahtievaju sadašnje okolnosti. Da se može izvršiti učitelj kod nas samo dobrom uspiehu nadati, vidi se iz toga, što imamo i podučitelja a možda će k nam doći još ove godine i učiteljica. Obćina naša je već mnogo doprinijela za svoju narodnu učionu, a sudeć po revnosti našeg poglavarstva, tvrdo smo uvjereni, da će se mnogo još učiniti za odgojivanje naše mladeži. Na koliko je nama poznato, naša će obćina osobiti obsir uzeti na onakova učitelja, koji je podneo izpit i za glavne učione, jerbo ona misli, da se samo od takova čovjeka nadati može, da će podučavanje mladeži dobro rukovoditi. Mi dakle iskreno želimo, da podnesu i za glavne učione odobreni učitelji molbenice svoje, jer će se na nje osobiti obsir uzeti. Istina, da mora i ovdajnji učitelj biti podpuno viešt u udaranju orguljah, no to će mu donasati zaista i liepih dohodakah. Evo učitelji, koji ste dobro u svemu viešti, podnesite molbenice svoje! — Mladeži ovdje imade znatan broj, i to skoro do 300 za školu sposobne. Dosada je išlo u školu skoro 150 dječakah, koji su se učili u 3 sobe, a sad će se podučavati u 3 školske sobe. — Kako smo već kazali, imade učitelj krasan stan od 3 sobe, kuhinju, pivnicu, štalu i škedenj. Uz kuću imade liepi vrt. Naša zgrada sasvim je nova i obćina će s veseljem sve za školu učiniti, da mladež dobro napreduje. Sredstvih za podučavanje ovdje imade već niešta, a što je još potrebno, to će dobar učitelj sve dobiti. Naš prevriedni obćine načelnik podupire sve školsko podučavanje na svaki samo moguć način i veleć. g. naš župnik trudi se, da mladež u čudoredno-nabožnom obsiru i u drugim predmetima dobro napreduje. O da je svaka učiona u tako dobrim rukama, smeli bi se nadati, da će se narod naš naskoro popeti na onaj stupanj izobraženosti, na kojem već drugi narodi stoje.

Neznam, je li svuda, ali kod nas je prije nekoliko danah snieg počeo jako padati; gore i doline su pokrite zimskom odiećom. Ljetosnja godina je doista čudnovata. Mi nismo imali skoro nikakve topline ljeti ove godine, a kiše odviše. Kukuruze i herži imamo hyala Bogu, dosta, ali pšenice malo. Vina smo dobili mnogo manje nego lani. Siena i otave pako dosta.

Beč. Nj. veličanstva car i carica vratili su se dne 1. t. m. iz Lila ovamo.

— Nj. veličanstvo carica Maria Anna nadarila je više dobrotvornih zavodah u Basanu, Nove-u i Vičenu kao i župnu crkvu u Fari.

— Nj. c. visosti nadvojvoda Franjo Dragu-

tin i gospoja nadvojvodinja Sofia produžili su svoje bavljenje u Lili još za nekoliko danah.

— Supruga Nj. preuzvišenosti francuskoga poslanika, barona Bourqueneya umrla je dne 31. listopada u St. Veitu. Svečani pokop bio je u istom mjestu dne 2. t. m.

— Od novacah austrijske vrednote po 1 i 1/2 krajcarja izdano je već dosad do tri četvrti milijuna forintih. U samom Beču stavljeno je u okoloavanje 7 do 8 milijunah komadah.

— Izmedju putnikah, koji su izbavljeni od vatre na parobrodu „Austrii“, broji se niekt Ivan Palierusko (valjda Palikruška?) iz Kotora, koji je bio došao da pohodi svoju majku, koja u Tirstu stanuje, pak se je opet sad u Ameriku vratio.

— S najvišjom odlukom od 25. rujna t. g. narodjeno je, da se ukinu garnizonski auditori i gradske odnosno garnizonske tamnice u Zemunu, Trevizu i Kraljodvorcu, garnizonsko svećenstvo u Picigetoni, zatim pri regimenti carskih lovacah dosadašnji regimentski liekar i i štabski trubaci.

— Bečki pivari zaključili su pivo od 1. studenoga točiti po staroj cieni, preobrativši ju u austrijsku vrednotu; iz toga sledi da pivo neće biti jeftinije. Ciena vina pak spuštana je, te će se vino, što se je prodavalo po 24 kr. srebr., odsad mjesto 42 po 40 novih krajcarih prodavati.

— Dne 25. listopada odputovao je u Beograd Gjorgje Černi, knežev sinovac.

— Kao što „Mill. Ztg.“ doznaje, prebložilo je vieće ministarah i državno vieće Nj. veličanstvu caru, da se znamenito umale odsieci poslova i činovnici pri najvišjim gradjanskim i vojničkim vlastima, te tako da se umali pisarija u svakoj struci gradjanskoga i vojničkoga upraviteljstva. Car je taj predlog odobrio.

— Čujemo, da je konačno zaključeno, iduće zime razbijati led na Dunavu barutom, kao što se je te na Renu od toliko godinah s uspiehom činilo. Tako razbijene sante odnet će voda bez opasnosti.

— U velikoj obćoj siednici ugarske akademie raspisat će se, vele, različne nagrade za znanstvena i beletristična diela. Počem akademie više od deset godinah glavnu siednicu držala nije, niti je izdala nagrade od interesah, kojih su od 200 dukatah na 2000 narastli, to će se nagraditi otdad najbolji spisi, koji su izišli za ovo posljednjih 10 godinah.

Dubrovnik 20. listopada. (Wien. Ztg.) Budući da su nedavno tri Turčina ubili tri kherćanina, to je s obe strane sastavilo se nekoliko četah, koje po Hercegovini četuju. Dne 12. t. m. došlo je kod Sienice više Ljubomira do sraženja, u kom 4 kherćanina a dva Turčina pogiboše, a nekoliko se je ranilo. U kherćanskoj četi bilo je i nekoliko Černogoracah i Grhovljanah.

Ruski konzul Šulepnikom otišao je 15. t. m. sa ruskim skorotečom Bezobrazovom odavdie prieko Metkovićah u Mostar.

Prekjučer je u Gruž prispiela ruska zavojna korveta „Bajon“ Zapovjednik i kapetan fregate je Istomin, sa 312 mornarah i 16 topovah. On je iz Mesine za dva dana prispeo. Ivo Rakov Radonić otišao je po posebnom nalogu kneza Danila, nezna se kojim poslom, jučer parobrodom odatle u Carigrad odlazećim.

Srbija.

Beograd 28. listopada. (Ostd. P.) Predstavnik Magezinović i ministar financie Veltković predali su, kao što se je napred predviđilo,

knezu ostavku, koja niti je natrag vraćena, niti je primljena. Jedan od ovih ministara neće ni za kakvu cionu više da službu svoju opravla.

Tallanska.

— Iz Romanje javljaju po „Wandereru“ za jedan žalosni slučaj, koji se je dogodio u varoši Lugo prilikom vašara, na koji vlada svagda jedan batalion pravilnoga vojninstva šalje. Bilo je prvih dana vašara, kada je oko podne jedna patrola sastojeca iz jednoga kapurala i 6 momaka kroz ulice varoši prolazila. Na putu sretno ona tamošnjega brigadira od žandarmerie, na koga dva puta vatru prospe, pa onda je nestane. Brigadir je na mjestu mrtav ostao. Na tu vatru stanu lupati u doboš, imena budu prozivana i puške pregledane, ali svi su vojnici bili podupno na broju i sve puške bahu čiste; nitko ne zna, tko je bio onaj kapural sa 6 momakima i kud ih je nestalo. Svi su toga mišljenja, da je to bio opet remek politične osvete, koja je u Italiji obična.

Rusija.

Petrograd 17. listopada. (Wiener Ztg.) Bayljenje velikoga kneza Nikole i Mihaila u Tiflisu bila je prava svetkovina za žiteljstvo. Obojica su pregledali vojne zavode, svaki svoj odsiek, jedan topništvo a drugi mierništvo. Rekao bi da su i ono malo vojninstva pregledali, što se tamo nalazi. Najveća je sjajnost bio veliki lov na Karajskoj pustari, koja se od prilike 40 verstah od Tiflisa niz lievu obalu Kura preteže i za koi je na brzo veličanstven stan sastavljen. Došlo je bilo do 7000 konjanikah u stan, a toliko i gledaoca, broj konjah mogao je do 15,000 iznositi. Liepo je pozorje morala biti velika sjka, kojoj su veliki knezovi prisustvovali. U podne je u stanu bila velika tórpeza, a u večje je bio ognjotvor. Žali Bog što je knez i namiestnik države u to vrijeme bolestan bio, te je slabo u svetkovini uestvovao. 27. odoše oba velika kneza u Muhrovan, odtud se zaključuje, da će ići ili u Lesgiju ili u Čečnu. Posliednje je vjerojatnije.

Od onih 30 milijunah, što pretiče od arende za rakiju, upotrebit će se jedan dio, da se dvostruko i trostruko popravi plata činovnicima u popečiteljstvu pravosudja i financie.

Francuska.

Narodnom jeziku niemačkoga pučanstva a Franceskoj prieti krajna pogibelj, buduć ga, kako pišu novine, tamo sasvim hoće da istribe. Tomu se jedino svejski opiro duhovništvo. U listovih departamenta mearthskoga objavljena je od petdeset duhovnikah biskupije nancy-ske podpisana ograda, u kojoj se viešto uzbuja po miestnom vieću grada Sarrebourga izjavljena, želja, „da se niemački jezik po onom predielu iz svih silah gleda utamaniti. Domorodno vieće u svom pretieranom domoljubju izvodi materialnu biedu i moralnu skvarenost pučanstva u niemačkoj Lotaringiji iz nesnanja franceskoga jezika, te uslied toga predlaže, da se u došast tamo namješćuju samo franceski učitelji. Pomenuti duhovnici u svom uzuku dokazuju, da je ta tobožnja bieda i skvarenost samo u glavi sarrebourških domoljubah, te da bi duhovništvu nemoguće postalo diecu u vieri poučati, kad bi se želji namiestnoga vieća iole sadovoljilo. —

Velika Britanija i Iraka.

London, 27. listopada. Viest, da vlada namjerava u Indii utemeljit tri nove biskupie, naznačuje danas „Times“ kao neistinitu. — Sliedjući primier glavnoga grada izabralo je torgovište Queensbourough za svog čeorlika židova L. S. Magnusa, što je prvi primier ove virsti u provinciji. — Razprave proti Antunu Aime Hugonu, koi je tužen zbog krivotvorenja turskih grošah, i njegovim drugovima Beverleyu i Henryu de Boiserelles imale su se pred kriminalnim sudom danas započeti, no na predstave njihovih braniteljah bile su odgođene na dođuću sešnu.

Brzojavne i najnovije vesti

Pišu iz Turina od 2. studenoga. Drugo željezničko krilo medja Valencom i Alessandriom dovršeno je. Sredinom prosinca počat će se na

njem služba. Štatu Albertova, koju je municipalitet dao podići, danas je bila otkrita. Dne 31. osietili su ovdie i u okolici nekoliko slabih udara potresa. Posredstvom kraljevskoga dekreta naredjeno je, da se u Specii utemelji škola za izobrazovanje sposobnih mornarah i podoficirah. „Stafetta“ rasprostranjuje najčudnovatije bajke, tako n. pr. pripovieda o jednom razbojničkom poglavici imenom Stringhini, da je jednu pošiljku novacah iz Milana u Beč opredieljenu medju Brešiom i Veronom oplienio. — Noću od 20. na 30. listopada biesnila je u Turinu žestoka oluja.

Javljaju iz Rima od 31. listopada: Nj. visost nadvojvoda modenski podielio je prije svoga odlazka u Napulj kipotvorcu Petru Teneranu i graditelju Luigi-u Polletiu, koji su modenski podložnici, ovdie stanuju i na glasu su kao umielnici, komandierski kørst reda estenskoga orla.

Javljaju iz Carigrada od 1. t. m.: Ali Galipaša, Rešidpašin sin i suprug sultane Fatime, kćeri sultanove, utopio se je niekom nezgodom u Bosporu.

Tørst, 3. studenoga. Već više danah biesni ovdie žestoka bura. Dolazak mletackoga parobroda zakasnio je uslied toga. O nesrećama na moru nije jošie ništa poznato.

Kodanj, 2. studenoga. „Berlinske novine“ javljaju službeno, da engleska nota, koja se tobože tiče pitanja o vojvodovinama, nije došla na ovdašnji kabinet.

„Fraedrelandet“ javlja, da su se Francuska i Engleska složile da savietuju Daniju, da ukine ukupni ustav za Holštajn.

Razne vjesti.

Iz Pariza pišu: Nieki mladić putovao je željeznicom, a kada dodje u Pariz sidje s kolah i potraži svoj sanduk (škrinju). Ali sanduka nema. Mladić se prestraši, ništa nereče i otidje. Drugi dan opet dodje, pa zapita za sanduk, a kad ga opet nedobije, vas razevljen zavikne: „Sanduk se mora naći, jerbo je u njem moj dragi priatelj Tatar.“ Odmah se je telegrafiralo, a sanduk se nadje u pristaništu željezničkom blizu Nantesa i gle u istinu ležao u njem mladić već na pór mrtav. A kako je došao mladić taj u sanduk? Oba priatelja morala su u Pariz putovati a nisu imali toliko novacah, da plate za svaku osobu 37 franakah, odredili su dakle da se jedan od njih vozi kao putnik a drugi kao roba; i to bi bilo dobro za rukom pošlo, da nisu zaboravili sanduk adresovati.

Književne vjesti.

— Ljubiteljem glasbe dajemo na ananje, da počamši od 2. studenoga opet po dva puta na tjedan izlazi u Beču časopis: „Blätter für Musik, Theater und Kunst.“ Uredjuje ga opet naš zemljak rodjen Zagrebčanin g. L. A. Zellner, a ciena mu je za ova dva mjeseca do novoga lieta 1 fr. 30 kr. austr. vred. (ili 1 fr. 35 kr. sr.) Tko se želi nanj predbrojiti, neka pošalje predplatu u Beč pod naslovom: Franz Leo, Buchhandlung, Graben Nr. 1095. (K L.)

— Zaderski knjigoprodavalac g. Petar Abelić, koi javno nastoji, koliko toliko da našu književnost, kao sin ove zemlje, podpomogne, izdaje sada Demarki-Rugjerovim tiskom jedan mali koledar, pod naslovom: Dalmatinski koledar. — On će iznositi dva štampana tabaka na običnoj osmini, i sadržavat će, osim mjesecstova katoličkoga i pravoslavnoga, još nekoliko koristnih i zabavnih članakah za naš puk. Ovo je prvi koledar, (ako izuzmemo ona dva Almanaka g. savietnika dr. Božidara Petranovića za godinu 1837. i 1838., koja su sa ćirilicom štampana), koi izlazi na našem jeziku u Dalmaciji. — Mi ga daklem našincima toplo i bratinski preporučujemo da ga se neogluše; jer je u nas dosta driemeža nesamo s griješnog nehojstva, nego i s oskudice kupovnikah naše umne narodne robe. Da harnost našu pokazemo prema g. Abeliću, knjižnici, mu naše knjige, koje on izdaje: nebi on zaista ostao samo pri ovim izdanjima, nego bi nam i još drugih koristnih knjigah o svom trošku izdao i našoj pismenosti šire polje otvorio. — Rečeni koledar

bit će gotov najdalje do svérjetke stadi Cionu ćemo mu drugom prilikom naznačiti. (

(Koncert.) Večeras u 7 sati davat će ovdiešnje muzikalno društvo zaključeni koncert, na koi se pozivaju gospoda p. n. članovi istoga društva. Izvodit će se sliedeci komadi: 1. Klavirski kvartet u D mol, 1. i 2. stavka od Feske. 2. Aria za sopran iz „Rigoletta“. 3. Fantazia za violinu od Vieuxtempsa. 4. Tenor solo. 5. „Slavjanin“ fantazia vèrhu slavensk h melodiah na vionolčelu od Oertla. 6. Kvartet concertant za piano, violinu, violu i vionolčel od Stenzla. Gospodin mešter od kapele Stenzl, izvrstan gudilac na violini, sudielovat će iz prijaznosti.

Odgovorni urednik. Dr. Demeter.

SLUŽBENI LIST.

17471-4044 (VI.—77)

3—2

Concurs-Ausschreibung.

Im Agramer Konvikte ist der vom Vinzenz Vrančić im Jahre 1797 und vom Valentin Vrančić am 9. September 1850 gegründete vereinte Stiftungsplatz in Erledigung gekommen.

Auf denselben haben Jünglinge aus den Familien Vrančić und Varičić wechselweise, u. z. zuvörderst nach männlicher, und in Ermangelung solcher nach weiblicher Linie Anspruch.

Nachdem der letzte Stiffling aus der Familie Vrančić war, so werden dormalen vorzugsweise Kompetenten aus der Familie Varičić berücksichtigt.

Die an das k. k. Ministerium für Cultus und Unterricht zu stilisirenden Kompetenzgesuche sind mit dem Tauscheine, mit den ärztlichen Zeugnissen über die mit Erfolg überstandene Kuhpocken-Impfung und die Freiheit von jeden chronischen körperlichen Leiden, mit den Schul-Zeugnissen für die letzt verfloßenen zwei Studiensemester, mit der Nachweisung über die Abstammung aus einer der benannten zwei Familien zu belegen, und bei der Studiendirection derjenigen Lehranstalt, an welcher der betreffende Jüngling studirt, längstens bis 15. Dezember l. J. einzubringen.

Zur Aufnahme ins Agramer Konvikt ist aber überhaupt erforderlich, dass der betreffende Jüngling wenigstens Schüler der 1. Gymnasialklasse sei, und das 12. Lebensjahr nicht überschritten habe.

Von der k. k. kroat.-slav. Statthalterei Agram am 21. Oktober 1858.

Nr. 3176 (Izv.—280)

3—1

Avviso di Concorso.

Essendosi resi vacanti i seguenti Stipendj scolastici appartenenti al fondo convittuale Fiumano, e conferibili col principio del venturo Anno scolastico 1858-59.

1° uno di f. 150 della fondazione Fiumana Thomhauser,

2° uno di f. 100 della detta fondazione,

3° uno di f. 36 della fondazione Domicelli,

4° uno di f. 32 della fondazione Modercin,

5° uno di f. 30 della fondazione Zaccaria,

6° uno di f. 23 della fondazione Glavinich.

Vengono quindi provocati coloro, i quali aspirano al conseguimento di uno dei suddetti Stipendj scolastici, ovvero di quelli, che colla promozione dei giovani fruienti già uno stipendio di categoria inferiore, si rendessero vacanti di esibire entro il di 20. p. v. Novembre a questo Magistrato i rispettivi loro ricorsi in carta semplice, documentando oltre la legittima provenienza da taluna famiglia fondatrice, qualora appartenessero alla medesima, o vantassero un diritto di prelazione.

a. il nome e cognome, la età, e luogo di nascita del rispettivo giovine studente.

b. La vaccinazione subita con felice risultato

c. La Scuola, ed il luogo, ove frequentò esso gli Studj nel p. p. anno scolastico 1857-58 il progresso e la sua morale condotta.

d. Se vivono o meno i suoi genitori, ed ove sono essi domiciliati.

e. Lo Stato, e la pensione, nonchè la propria facoltà, e la approssimativa annua rendita finalmente.

f. Se oltre il giovine aspirante allo Stipendio, vi esista in famiglia altra figliuolanza non provveduta, quanta, di qual sesso, ed età.

Si avvertono poi i Ricorrenti, in quanto chè non fruiscono già attualmente uno Stipendio scolastico di Fiumane fondazioni, che verranno senza menomo riflesso respinti tutti quei Ricorsi, che si troveranno spogli di taluno dei predetti requisiti.

Del Ordine Magistrate di Fiume li 27. Ottobre 1858.

Il Borgomastro

G. de Troyer m. p.

NOVINE

Za službene oglase opredieljena je uverština: 4 kr. sr. od linie za prvi put; a zatim za svaki put 2 kr. sr. — Za druge oglase ili posebne članke plaća se do 10 liniah 20 kr. sr., dalje pak o od svake pojedine linie 4 kr. sr.

„La Patrie“ kojem je medju vladnim listovima, kao što se čini, naloženo, da prije svega navaljuju na Austriju, odgovara poslanstva, koje mu je u dio palo u svojoj današnjoj tako svanoj turinskoj korespondenciji. „Russia“ tako se u njoj čita, „čini se da ostaje kod svojih planova osvetit se Austriji. Piemont vuče iz ovoga držanja petrogradskoga kabineta najveću korist. Tko bi bio kazao, da će g. Cavour,

kad je učinio, da Piemont udioništvoje kad krim-
skoga rata, s Rusiom sklopit savez, koji će biti
dugotrajan, budući da se osniva na interesima
i strastima obih stranakah! Na to primjećuje se
svim pravom „Wiener Ztg.“ „Dugotrajan sa-
vez, koji se osniva na „strastima!“ No napo-
minjanje, koje tobožni turinski korespondent
čini rečenom listu, nije u ostalom nezanimivo,
ako se još sjećamo okružnice, koju je grof Nes-
selrode izdao na diplomatske agente Rusie u
inozemstva o pristupu Piemonta k alijanci sa-
padnih silah! Piem nt ostao je isti, kao što je
u depeši bio karakteriziran. Tko se je sada pro-
mienio i to promienio na zemljištu velikih na-
čelah?

Iz Bruselja pišu „Köln. Ztg.“ da u oči
pada revnjava radinost francuskih miestnih i re-
darstvenih oblastih na belgijskoj granici. O to-
me se, vele, radi, da udju u trag jednom bratu
Orsinovom, koji je hteo da se pod imenom
„Orioli“ u zločinstvenim namjerama ukrade u
Francusku.

Pariz 30. listopada. Montalembertova štam-
parska parnica pobudjuje u Francuskoj veliku
pozornost. „Indépendance“ javlja: „Javno mne-
nje pokazuje uobće malo sućutja za štamparske
parnice, i mnogi politički muževi misle, da bi
gospodina Montalemberta mogli pustiti u miru
pisati, da nedobiju njegova pisma veće važno-
sti, potvrđujući ih razpravama pred sudom.“

Jutros doneo je skoroteča ovdašnjem pa-
piskom poslaniku pisamah iz Rima protežućih
se na Montarin dogadja. Ista javljaju da je pa-
pa na sve evropske dvorove poslao spomenicu,
koja sadržaje tekst reklamaciah (?) familie
Mortarine s razloženjem svekolike stvari. Ovo
pismo očituje, budući da je diete bilo kersćeo-
no, da nemože nitko uništiti učinke kersćenja.
Papinsku spomenicu obnarodovat će ovih danah
katolički listovi.

Gospodin Thouvenel, koji će uslied jedne
danas ovamo prispievše pošiljke, ostavit Carigrad
dne 5. studenoga uzhićen je od dobrog spo-
razumljenja medju njim i Sir Henry Bulwerom.
Kako iz Carigrada pišu, stoji posljednji i s gos-
podinom Butenievom u najboljem priateljstvu. —
Vojvoda od Malakova dobio je nalog od svoje
vlade da skine trobojnu zastavu, koja se vije
sa slemena poslaničke palače, jerbo je proti di-
plomatičnom običaju razvijati narodne zastave na
poslaničkim palačama.

Uslied jednoga diplomatičnoga glasa nau-
mio je, vele, kralj belgijski, na korist svoga
sina, vojvode brabantškoga, u ne odviš dugač-
kom vremenu odreći se prestola.

„Nord“ javljaju od ovud, da su Bavar-
ska i Virtemberška, uvaživši želje, koje je pa-
riška konferencija u obziru promienah na „go-
voru dunavskoga brodarstva sklopljenom u Be-
ču dne 7. studenoga g. 1857. izrazila, očitovala
da su priprave, da podpunoma ispune ove za-
htjeve.

„Austrianskoj Korespondenciji“ opetovano
javljaju iz Pariza, da Mortarina familie nije re-
klamirala.

Iz Pariza pišu „Berl. Nat. Ztg.“: Za Suecki
kanal pripravljaju se popularna pisma u više
jezikah. Sa sievera i juga množavaju se pod-
pisi i može se reći, da je već prije, nego što
se je otvorilo službeno podpisivanje, predhodnim
podpisima bio osiguran onaj deo akciah, što je
priuzdržan za Evropu. Ovdje se dive hladno-
kervnosti, kojom je ovo poduzeće primljeno u
sievernoj Niemačkoj.

Velika Britanija i Iraka.

Za sada pristaju svi listi zemlje, isti ozbiljni
„Economist“ na mnjenje, koje je „Times“ izra-
zio o držanju britanskoga kabineta u poslu
„Charles-Georges-evom.“ „Bilo bi čudno i za-
lostno zajedno“ kaže „Economist“, „ako bi vlada,
ko je stekla silu, budući da nije javno mnjenje
hotiela ništa da zna o koncesijama, koje su uč-
njene bile Francuskoj od njenih predšastnikah,
još veću pogriještu učinila bila, nego što je ona,
koju su ovi posljednji učinili.“ Soma „The Press“
brani lorda Malmesbury-a i kori ostale dnevnike,
što udaraju na kabinet nepoznajuci njegovih na-
mierah. U čemu sastoje ove namiete, o tom ne-

kaže „The Presse“ ništa. — „Continental Re-
view“ nalazi u postupanju francuske vlade prvi
pokus, da razbije savez i on poziva vlado, da
pospieši radnje za branjenje na obalama Engleske.
— „Daily News“, koji još jedanput zameće rieč
o toj stvari, slaže se s „Herald“ i nalazi, da
evropski mir nema više jamstva. — „Court
Journal“ piše: „Kao što mislimo zaključio je lord
Derby pristajući na saviet vodje u kući obćinah
i na saviet prvih sućlanovah svoga kabineta,
da nesusove opet parlamenta tečajem ove godine.

London 28. listopada. Princ Alfred opro-
stio se je jučer u jetro sa svojom kralj. materom
i otišo je zatim praćen od svoga oca i od svoga
najstarijega brata u Portsmouth, da na „Eurya-
lusu“ stupi u službu kao pomorski kadet, da ja
praktično nauči. Roditeljska brižljivost stegnula
se kao što se čini, na to, da mu se na „Eurya-
lusu“ samo takovi drugovi pridruže, koji imaju
dobrih svjedočbah o čudorednosti. U ostalom
bio je opremljen sasvim polag propisah i ništa
dragocienie nego li ostali pomorski kadeti. Nje-
gov sluga ima pred inima udobnost posebne sta-
nice, no mladi princ imat će s ostalim kadetima
svoju viseću postelju u donjem podu a i inače
neće imati nikakve prednosti pred njima.

Danija.

Polag „F. P. Ztg.“ učinjena su uslied straha
pred overhovnim postupanjem proti Danii dalja
saobćivanja, koja obećaju kao temelj za konačno
sporazumljenje, da će se ukinut ukupni ustav u
obziru na niemačke vojvodovine.

Berzovjavne i najnovije vjesti.

Javljaju iz Nice od 2. t. m. Prizovni sud
u Nici izreko je presudu proti ubojicama od-
vietnike Garibaldia. Raymondi osudjen je na
dosmrtnu robiju, isto tako Anfossi, a treći,
koi je bio samo pomoćnik, prošlo je sa trogo-
dišnjom tamnicom.

Javljaju iz Genove od 3. t. m. Baš sada
prispjela je vjest o jednoj barki, koja je kod
Bufera nasiela. U barki bilo je pet osoba; če-
tiri od istih izbavila je jedna engleska ladja,
petu našli su poslie mrtvu u razlupanoj barki.
Engleska ladja još nije došla u luku. Uspër-
kos burnom moru i padajućem ovdie neobičnom
sniegu ipak se neboje, da će se još kakva ne-
agoda dogoditi.

Princ Adalbert od Prusie prispeo je dola-
zeći iz Mesine u Palermo dne 23. listopada, kao
što od onud javljaju.

Berlin 3. studenoga. Polag „Zeita“ po-
tvrdjuju se glasovi u obziru sačinjenja novoga
ministarstva. Minister trgovine sinoć je podneo
svoju ostavku. Polag „Kritische Zeitung“ podnili
su vladaru ministarski predsjednik i većina osta-
lih ministarah svoju ostavku.

Berlin 3. studenoga. „Zeit“ doznaje, da
je danski kabinet svomu poslaniku kod saveza
Bilovu dao nalog, da u Frankfurtu pouzdano
priobći, da je Dania pripravna naskoro ukinut
ukupni savez sa vojvodstva i sa stališima na
temelju nagodbe, koja je godine 1851. medju
velikim silama niemačkim i Daniom učinjena
bila, staviti se u dalje razprave.

Madrid 2. studenoga. Uz napredne pokli-
sare glavnoga grada izabran je samo Escosura
kao konservativni kandidat.

Razne vjesti.

O starini čokotah saobćava „Moniteur“
jedan članak, u kom se istina navodi, da neki
Ouvrard, član zakonotvornoga tiela, u svom vi-
nogradu ima nasad, koji je po dokazima god ne
1037. zasadjen. Na tom miestu raste u ostalom
vinova loza, koja ima 2000 godinah.

„Prag. Ztg.“ piše se iz jednoga českoga
grada sledeci dogadja: Prije dvie godine do-
dje mladi Francuz u taj grad; potraži kod je-
dnoga fabrikanta službu kao risar, koju je od-
mah i dobio. S početka živio je veoma neu-
godno, našto je i oboleo. Kći domaćega gospo-
dara u bolesti ga je dvorila, i on kada je o-
zdravio, otišao je da drugdie potraži sreću svo-
ju, koju je i našao. Stopram lielos vratio se je
da izprosi ruku svoje dvoriteljice, koja ga je

iskreno ljubila. Krko joj se je otac razveselio,
čavši, da je prijašnji njegov risar sada monsieur
le Conte Charles J. iz Pariza i da je bio prije
kr. poručnik od marine. Da je razveseljeni otac
odmah privolio na njegovu prozibu naravna je
stvar i tako je 16. o. m. bila svadba, gdje je
mladoženja poklonio svojoj zaručnici 40.000 fr.
Drugi dan odputovali su u Francusku.

Književne vjesti.

Išiao je „Svod Zakonov“ u novom izda-
nju. Prvi put izdan je za Aleksandra I. ima
15 svezakah.

„Glasniku slovenskom“ javlja se, da g.
Miklošić misli skorim nova dva diela štampati
i to „Bildung der nomina im altslovenischen“
i riečnik slovenskoga jezika kako ga govore
Hrvati oko Šoprona.

Francuz Ležan izdat će u Goti orografsku
kartu turskoga carstva s historičkim primietbama.

U Parizu se štampa opisanje Albanie od
Hekarta, francuskoga konsula u Skadru.

Narodno kazalište.

Nadalje.

Na utemeljenje narodnoga kazališta položilo se:

Bëršadin obćina	25 fr.
Bobota „	25 fr.
Bogdanović „	25 fr.
Cerid „	25 fr.
Marinci „	25 fr.
Nuštar „	25 fr.
Pačetni „	25 fr.
Petrovci „	25 fr.
Tërpinje „	25 fr.
Vera „	25 fr.
Ukupno	250 fr.

Odpërvo je na istu svërhu pri-
nešeno 31,079 „ 15 „

Dakle do sad 31,329 „ 15 „

Sliedeći pako darovaje svoje dionice istom
narodnom zavodu i postadoše utemeljitelji na-
rodnoga kazališta:

Gosp. Chamaré grof	4 dionice	100 f.
„ Havliček Ivan	1 „	25 „
„ Paul Josip	1 „	25 „
Ukupno	6 „	150 „

Odpërvo poklonjeno 103 „ 2575 „
Dakle do sad poklonjeno 109 „ 2725 „

Odgovorni učrednik. Dr. Demeter.

SLUŽBENI LIST.

Nr. 11393-2625 (VI.—36)

6—5

Kundmachung

der k. k. kroatisch-slavonischen Statthalterei.

Wie aus dem XXV. Stück Nr. 96 des Reichs-
gesetzblattes für 1858 zu ersehen ist, wurde die Mi-
litärbefreiungstaxe für das Jahr 1859 in dem Betrage
von Eintausend und fünf Hundert Gulden (1500 fl.)
österreichischer Währung festgestellt.

Jene im kommenden Jahre Militärpflichtigen, wel-
che sich nach §. 5. der Vorschrift über Stellvertre-
tung im Militärdienste vom 21. Februar 1856 (Reichs-
gesetzblatt vom Jahre 1856 Stück VII. Nr. 27 Lan-
des Reg.-Blatt de 1856 I. Abtheilung, Stück I, Nr. 9
pag. 11) von der Pflicht zum Eintritte in das Heer durch
den Erlag der Taxe von 1500 fl. österr. Währung
befreien wollen, haben daher zuverlässig während des
Monats Oktober l. J. ihre Vormerkung bei der po-
litischen Bezirksbehörde anzuschreiben, widrigens sie es
nur sich selbst zuschreiben müssen, wenn ihre spä-
ter eingebrachten Gesuche unberücksichtigt gelassen
würden.

Agram am 16. Juli 1858.

Sokcevičs, fml.

Br. 1231—P. P. (Fin.—43)

3—2

Objavljenje.

U sliedstvu raspisa visokoga c. k. glavnoga
ravniteljstva zemljarine katastra od 26. listopada
1858. br. 49116—1704 razpušta se zemaljsku
porezna komisija u Zagrebu, kojoj bi do sad po-
vierenio izvedenje zemljarine provizorija sa 1-vim
studenoga 1858, od kojega dana počamši pre-

leži daljnje vodjenje poslova zemljarine provisorija na c. k. hrv. slav. zemaljsko financiarno ravnateljstvo kao njegov sastavni dio pod neposrednim vrhovnim ravnanjem glavnoga ravnateljstva zemljarine katastra.

C. k. predsjedništvo zemaljskoga financiarnoga ravnateljstva za Hrvatsku i Slavoniu.
U Zagrebu 30. listopada 1858.

Nr. 1035—Pr. (Fin.—42)

3—3

Objavljenje

c. k. financiarnoga zemaljskoga ravnateljstva za Hrvatsku i Slavoniu.

Da se izvede ustanovljeno najvišjim patentom od 19. rujna 1857 i 27. travnja 1858 uvođenje četrdeset pet forintovne mierre kao novčane mierre u svojolikoj cesarevini u buduću izključno zakonite izvolilo je Njegovo c. k. apostolsko veličanstvo najvišjim riešenjem od 5. rujna 1858 za Hrvatsku i Slavoniu najmilostivije odobriti prodajne cene soli u novoj austrijskoj vrijednosti sljedeće:

Za Senj centu biele morske soli po 6 f. 75 novč.

" "	marvinske	" "	2	"	25	"
" Rieku	" biele morske	" "	6	"	75	"
" Bakar	" "	" "	6	"	75	"
" Bag (Carlopago)	" "	" "	6	"	75	"
" "	marvinske	" "	2	"	25	"
" Osiek	centu kamenite	" "	8	"	—	"
" "	marvinske	" "	3	"	—	"
" Terezovac	kamenite	" "	8	"	75	"
" Staru Gradišku	" "	" "	8	"	25	"
" "	marvinske	" "	3	"	—	"
" Brod	centu kamenite	" "	8	"	25	"
" Županju	" "	" "	8	"	25	"
" "	marvinske	" "	3	"	—	"

Za vojničke občine i vojničke krajišnike limitovane soli (Limitosalz):

biele morske soli centu po 3 f. 75 novč.

sive " " " " 2 " 75 "

kamenite " " " " 4 " 25 "

Ote prodajne cene imaju se započeti 1. studenoga o. g., što se ovime stavlja u sljedstvu raspisa visokoga financiarnoga ministarstva od 13. rujna o. g. br. 4418—F. M. do obćega znenja. U Zagrebu 2. listopada 1858.

Br. 2391 (DS—87)

(3—2)

Oglas.

Kod trećega zrebanja zemljorasteretnih zadužnica za kraljevine Hrvatsku i Slavoniu, koje se je držalo 30. listopada 1858, bili su izvučeni sljedeći brojevi i to:

Obveznice s kuponima

po 50 for. br. 158;

po 100 fr., br. 206, 561, 601, 779, 1265, 1308, 1504, 1970, 2330, 2428, 2533, 2826, 3255, 3294, 3407, 3421, 3813, 4440, 4462, 4890, 4972, 5092, 5202, 5407, 5557, 5673.

po 500 fr., br. 177, 391, 616, 624, 822, 1010, 1028, 1145, 1508, 1542;

po 1000 fr., br. 73, 609, 629, 971, 1011, 1176, 1204, 1441, 1642, 1803, 2041, 2063, 2440, 2614, 2789;

po 10,000 fr. br. 132, 143.

Obveznice sl. A.

Br. 879, po 300 fr., 929 po 3460 fr., 1220 po 400 fr., 1264 po 120 fr., 1464 po 200 fr., 2440 po 500 fr., 2457 po 60 fr., 2527 po 300 fr., i br. 1589 po 240 fr., no posljednje samo s dioničkim iznoskom od 10 fr., čim je za treće zrebanje određena zrebivna svota od 48,000 fr. iscrpljena.

Predstojeće obveznice izplatit će se u gotovom s izvučenim i po austrijskoj vrijednosti pripadajućim glavnici iznosima za šest mjeseci od 31. listopada 1858 računajući kod c. k. pienzeznice zemljorasteretne zaklade u Zagrebu pod obdržavanjem propisa u tom obziru obstojećih, koja će pienzeznica zajedno za neizvučeni dio obveznice sl. A. br. 1589 po 240 fr. odgovarajuću novu zadužnicu izdati.

Uutar posljednja tri mjeseca pred odkupnim rokom ekomptovat će se izvučene zadužnice i od c. k. povl. austrijske narodne banke u Beču.

U ostalom kod prvoga zrebanja, što se je dne 31. listopada 1857 držalo, izvučene su bile medju ostalim zadužnice s kuponima br. 1063, 1151, 204, 2754, 2929, 3790, 3843, 5127,

po 100 fr., br. 20, 1117, po 1000 fr., br. 135 i 244 po 10,000 fr., zatim sl. A. zadužnice br. 381 po 120 fr. i br. 597 po 130 fr. i imale su se već dne 1. svibnja 1858 isplatiti, no dotični glavnici iznosi nisu dosad kod pienzeznice hrvatsko-slavonske zemljorasteretne zaklade jošte podignuti.

Posljednje stavlja se do obćega znenja s tim dodatkom i s tom opomenom, da s propudnim danom gore navedenih zadužnica prestaje pravo na kamate, no ako bi se ipak kuponi od ovih izvučenih i isplatiti se imajućih obveznicah po c. k. povl. austrijskoj narodnoj banki odkupili, da će se dignuti kamatni iznosci u svoje vrijeme odbiti od glavnice.

U Zagrebu dne 31. listopada 1858.

Od c. k. ravnateljstva zaklade zemljorasteretne za Hrvatsku i Slavoniu.

Nr. 17470-4043 (VI. 78)

3—2

Konkurs-Ausschreibung.

Im Agramer Konvikte ist der vom Daniel Babok im Jahre 1832 gegründete Stiftungsplatz in Erledigung gekommen.

Auf denselben haben Jünglinge aus der Familie des Stüters zuvörderst nach männlicher, und in Ermanglung solcher auch nach weiblicher Linie Anspruch. Sollte ein auf diese Stiftung Anspruch habender Schüler noch die Volksschule besuchen, und somit zur Aufnahme in das Konvikt selbst nicht geeignet sein, so würde derselbe mit einem Handstipendium versehen werden.

Die an das k. k. Ministerium für Cultus und Unterricht zu stilisirenden Kompetenz-Gesuche sind mit dem Tauscheine, mit den ärztlichen Zeugnissen über die glücklich überstandene Kuhpocken-Impfung und die Freiheit von jedem chronischen körperlichen Leiden, mit den Schulzeugnissen, mit der Nachweisung über die Abstammung aus der benannten Familie zu belegen, und bei der Studiendirection derjenigen Lehranstalt, an welcher der betreffende Jüngling studirt, längstens bis 20. Dezember l. J. einzubringen.

Zur Aufnahme ins Agramer Konvikt ist aber überhaupt erforderlich, dass der betreffende Jüngling wenigstens Schüler der 1. Gymnasialklasse sei, und das 12. Lebensjahr nicht überschritten habe.

Von der k. k. kroat.-slav. Statthalterei

Agram am 21. Oktober 1858.

17471-4044 (VI.—77)

3—3

Concurs-Ausschreibung.

Im Agramer Konvikte ist der vom Vinzenz Vrančić im Jahre 1797 und vom Valentin Vrančić am 9. September 1850 gegründete vereinte Stiftungsplatz in Erledigung gekommen.

Auf denselben haben Jünglinge aus den Familien Vrančić und Varičić wechselweise, u. z. zuvörderst nach männlicher, und in Ermanglung solcher nach weiblicher Linie Anspruch.

Nachdem der letzte Stiffling aus der Familie Vrančić war, so werden dormalen vorzugsweise Kompetenten aus der Familie Varičić berücksichtigt.

Die an das k. k. Ministerium für Cultus und Unterricht zu stilisirenden Kompetenzgesuche sind mit dem Tauscheine, mit den ärztlichen Zeugnissen über die mit Erfolg überstandene Kuhpocken-Impfung und die Freiheit von jedem chronischen körperlichen Leiden, mit den Schul-Zeugnissen für die letzter verfloßenen zwei Studiensemester, mit der Nachweisung über die Abstammung aus einer der benannten zwei Familien zu belegen, und bei der Studiendirection derjenigen Lehranstalt, an welcher der betreffende Jüngling studirt, längstens bis 15. Dezember l. J. einzubringen.

Zur Aufnahme ins Agramer Konvikt ist aber überhaupt erforderlich, dass der betreffende Jüngling wenigstens Schüler der 1. Gymnasialklasse sei, und das 12. Lebensjahr nicht überschritten habe.

Von der k. k. kroat.-slav. Statthalterei

Agram am 21. Oktober 1858.

Nr. 17731-4108 (VI. 76)

3—3

Verlautbarung.

Am k. k. Gymnasium zu Graz wird in Folge der hohen Unterrichts-Ministerial-Erlasse vom 7. Februar, 28. Mai und 11. September 1857, Z. 2031, 6785 und 14998 der Konkurs zur einstweiligen Besetzung einer für Mathematik und Physik erledigten Lehrerstelle eröffnet, mit welcher der fixe Gehalt von sieben Hundert, eventuell acht Hundert Gulden in CM. und der Anspruch auf alle übrigen den Lehrern an Staatsgymnasien zustehende Rechte verbunden ist. Sobald jedoch das Benediktinerstift Admont in der Lage sein wird, für die zeitlich versehene Lehrerstelle einen qualifizierten Ordenslehrer zu bestellen, wird die Versetzung des einstweiligen bestellten Lehrers an ein anderes Gymnasium erfolgen.

Die an das hohe Ministerium des Cultus und Unterrichts gerichteten Bewerbungsgesuche sind mit den gesetzlichen Nachweisen über Alter, Religion, Stand, zurückgelegte Studien, die erworbene Lehrbefähigung, ferner über das bestandene Probejahr, bis-

herige Dienstleistung und moralische Haltung im Dienstwege bis zum 1. Dezember 1858 anher zu überreichen.

Von der k. k. steierm. Statthalterei zu
Graz am 9. Oktober 1858.

Nr. 11374-2010 (Izv.—281)

1—1

Avviso di Concorso.

Si è reso vacante il posto di Guardiano d'ispezione all' I. R. Espositura Portuale Sanitaria in farsina cui va annesso il soldo di Annui fiorini Due-Cento (f. 200) nonchè l'indennità di Montura nell'annuo importo di fiorini Ventiquattro (f. 24.)

Chiunque vi aspirasse al detto posto presenterà fino a tutto il di 20. Novembre p. v. la documentata sua istanza comprovante l'idoneità al posto desiderato nonchè la piena conoscenza della lingua italiana.

Dichiarerà inoltre se si trovi in parentela od affinità con altro funzionario post. Sanit. in questo Litorale.

Dall' I. R. Governo Centrale Marittimo
Trieste 21. Ottobre 1858.

Nr. 3176 (Izv.—280)

3—2

Avviso di Concorso.

Essendosi resi vacanti i seguenti Stipendj scolastici appartenenti al fondo convittuale Fiumano, e conferibili col principio del venturo Anno scolastico 1858-59.

1°. uno di f. 150 della fondazione Fiumana Thonhauser,

2°. uno di f. 100 della detta fondazione,

3°. uno di f. 36 della fondazione Domicelli,

4°. uno di f. 32 della fondazione Modercin,

5°. uno di f. 30 della fondazione Zaccaria,

6°. uno di f. 23 della fondazione Glavinich.

Vengono quindi provocati coloro, i quali aspirano al conseguimento di uno dei suddetti Stipendj scolastici, ovvero di quelli, che colla promozione dei giovani fruenti già uno stipendio di categoria inferiore, si rendessero vacanti di esibire entro il di 20. p. v. Novembre a questo Magistrato i rispettivi loro ricorsi in carta semplice, documentando oltre la legittima provenienza da taluna famiglia fondatrice, qualora appartenessero alla medesima, o vantassero un diritto di prelazione.

a. Il nome e cognome, la età, e luogo di nascita del rispettivo giovane studente.

b. La vaccinazione subita con felice risultato.

c. La Scuola, ed il luogo, ove frequentò esso gli Studj nel p. p. anno scolastico 1857-58 il progresso e la sua morale condotta.

d. Se vivono o meno i suoi genitori, ed ove sono essi domiciliati.

e. Lo Stato, e la pensione, nonchè la propria facoltà, e la approssimativa annua rendita finalmente.

f. Se oltre il giovine aspirante allo Stipendio, vi esista in famiglia altra figliuolanza non provveduta, quanta, di qual sesso, ed età.

Si avvertono poi i Ricorrenti, in quanto chè non fruiscono già attualmente uno Stipendio scolastico di Fiumane fondazioni, che verranno senza menomo riflesso respinti tutti quei Ricorsi, che si troveranno spogli di taluno dei premessi requisiti.

Dal Civico Magistrato

Fiume li 27. Ottobre 1858.

Il Borgomastro

F. Cav. de Troyer m. p.

Br. 768—1857 civ. (Izv.—279)

3—2

Einberufungs-Edikt.

Von dem k. k. Bezirksamte als Gerichte Verovitic wird hiemit bekannt gemacht, es sei über Ansuchen der Anna Cosić gebornen Zunić aus Rezovac durch Advokaten Franz Mohl in Verovitic, in die Einleitung des Verfahrens zur Todeserklärung ihres aus Rezovac gebürtigen, bereits seit mehreren Jahren verschollenen Bruders Stanko Zunić gewilliget — Stanko Zunić wird daher aufgefordert, binnen einem Jahre das ist am 8. Oktober 1859 um 9 Uhr Vormittags entweder vor diesem Gerichte zu erscheinen oder von seinem Aufenthaltsorte dieses Gericht schriftlich in Kenntniss zu setzen, widrigen nach dieser Frist über neuerliches Ansuchen zu seiner Todeserklärung und Auslösung seines Erbtheiles per 108 fl. CMz. geschritten werden würde.

K. k. Bezirksamt als Gericht

Verovitic am 8. Oktober 1858.

Der k. k. Bezirks-Vorsteher
Polz.

560 (Dp.—84)

3—2

Razpis natječaja.

Kod trivialne učione na velikoj Gorici u Turopelju u zagrebačkoj županiji, izpražnjeno je mjesto učitelja ujedno organiste, s kojim je skupčana godišnja plaća od 188 for. 30 kr. sr. u gotovom novcu, zatim uzivanje oranice na 887 □ hv. i dvieh livad, kao i 50 1/4 mirovah žita.

Prositelji neka svoje na školsku obćinu upravljene, te dokaznicami o dobi, sposobnosti, pomnji i vromenu dosadanjega svoga službovanja providjene, vlastoručno pisane molbenice predadu u ruke školskog kotarskog nadzornika, župnika veliko-goričkoga Jakova Kosa, najdulje do posljednjeg mjeseca studenoga.

Edikt.

Vom k. k. Bezirksamte als Gerichte Verovitic wird hiemit kundgemacht, es sei über Ansuchen der Herrschaft Verovitic durch Herrn Adv. Franz Mohl de praes 13. Oktober l. J. Z. 1361, in der Prozesssache gegen Stephan Horvath aus Orošac, die executive Feilbietung der dem letztern gehörigen, und im Grundbuchs-Protokoll-Nr. 59, der Steuergemeinde Orošac vorkommende auf 50 fl. CMz. gewichtlich geschätzten Superädicate gewilliget, und es seien zur Vornahme derselben die Termine auf den 22. November und den 4. Dezember l. J. um 9 Uhr Vormittags in facie loci festgesetzt worden.

Es werden daher dazu Kauflustige mit dem Bedenken vorgeladen, dass jeder vor Zulassung zur Anbiethung ein 10% Vadium von dem Schätzungswerte erlegen, und dass der Käufer auch die Superädicate pfandweise versicherten Schulden, so weit der Kaufschilling reichen wird, nach Anweisung dieses Gerichtes übernehmen müsse, und zugleich eröffnet, dass das Schätzungs-Protokoll und die Lizitationsbedingungen in der Kanzlei eingesehen und Abschriften erhoben werden können.

Schliesslich werden alle jene, welche ungeachtet ihnen keine besondere Verständigung von dieser Feilbietung zugekommen ist, durch die Eintragung in öffentlichen Büchern ein Hypothekarrecht auf die Superädicate erworben zu haben glauben, aufgefordert, dasselbe bei diesem Gerichte bis zum Verkaufe der Superädicate so gewiss anzumelden, widrigenfalls sie es sich selbst zuzuschreiben haben werden, wenn die Kaufschillings-Vertheilung ohne ihre Beiziehung vorgenommen und sie dadurch, so weit der Kaufschilling durch dieselben erschöpft werden sollte, ausgeschlossen würden.

K. k. Bezirksamt als Gericht Verovitic am 16. Oktober 1858.

Der k. k. Bezirks-Vorstand
Polz.

562 Dp.—85

3—2

Razpis natiečaja.

Kod trivialne učione u Ludbregu u koprivničkom kotaru, u varaždinskoj županiji, izpražnjeno je mjesto učitelja ujedno organiste, s kojim je skopćana godišnja plaća od 340 fr. sr. u gotovom, zatim uživanje oranice na 10 jutrah 1434 □ hv. i livade na 1 jutro 830 □ hv., 6 hv. dervah i bezplatni stan.

Prošitelji neka svoje na školsku obćinu upravljenje, te dokaznicami o dobi, sposobnosti, pomnji i vremenu dosadanjega svoga službovanja providjene, vlastoručno pisane molbenice predadu u ruke školskog kotarskog nadzornika, župnika rasijskoga Pavla Draganca, najdulje do 15. studenoga.

Br. 177-1858 (Izv.—277)

3—2

Razpis natiečaja.

Kod trivialne učione u Berku, kotaru tovarničkom izpražnjeno je mjesto učitelja, ujedno organiste, s kojim su sljedeći dohodci skopćani, kao: 200 for. sr., 15 mirovah žita, 15 mir. sitne kukuruze, 10 hv. dervah i bezplatni stan sa vртом.

Na pučkoj učioni u Illači, kotaru tovarničkom izpražnjeno je mjesto učitelja ujedno organiste, s godišnjom plaćom od 280 fr. sr., 10 fr. sr. za orguljanje, 12 hv. dervah, užitkom prostog stana i vërta.

Na pučkoj učioni u Novaku, kotaru tovarničkom izpražnjeno je mjesto učitelja sa godišnjom plaćom od 100 fr. sr., 30 mir. žita, 30 mir. kukuruze, 8 hv. dervah, s uživanjem bezplatnog stana i vërta.

Na pučkoj učioni u Šarengradu, kotaru tovarničkom izpražnjeno je mjesto učitelja sa godišnjom plaćom od 200 fr. sr., 15 mir. žita, 15 mir. kukuruze sitne, 8 hv. dervah, užitkom prostog stana, vërta i šljivika.

Natiečatelji za ova mjestla, imadu svoje molbenice vlastoručno pisane i dokaznicami o dobi, sposobnosti, pomnji i vremenu svoga službovanja providjene, najdulje do konca studenoga t. g. školsko-kotarskom nadzorniku i župniku u Berku g. Antunu Polavsky-u podneti.

U Djakovu dne 21. listopada 1858.

Od strane biskupskoga djakovačkoga
ordinariata.

Nr. 1045-1858 oiv. (Izv.—274)

3—2

Edikt.

Vom k. k. Bezirksamte als Gerichte Gross-Gorica wird bekannt gemacht, es sei über Ansuchen des Herrn Stefan Osjak Advokaten in Agram de praes 26. Juli 1858, Z. 1045 die öffentliche Feilbietung des dem Georg Kričič aus V. Mlaka gehörigen im Grundbuchs-Protokolle sub Nr. 31 vorkommenden aus einem Hause, Schupfen, Scheuer, 2 Joch 1107 □ Kltr. Acker, 478 □ Kltr. Wiesen und 195 □ Kltr. Gartengrund bestehenden mit dem Rechte in dem Compossessorat Wald „turopoljski lug“ und den Gemeindewald „Lukavec“ verbundenen zusammen auf 808 fl. 20 kr. gerichtlich geschätzten adeligen Ansässigkeit wegen dem Gesuchsteller Stefan Osjak schuldigen 26 fl. 3 kr.

samt Nebengebühren bewilliget, und zur Vornahme dieser Feilbietung zwei Termine und zwar auf den 16. Dezember 1858 und den 15. Jänner 1859 jedesmal um 10 Uhr Vormittags auf der Realität in G. Mlaka angeordnet worden.

Hiezu werden die Kauflustigen mit dem Bedenken vorgeladen, dass die Realität bei dem ersten Termine nicht unter dem gerichtlich erhobenen Schätzungswerte von 808 fl. 20 kr. verkauft werden wird, und dass der Ersteher die auf der Realität pfandweise versicherten Schulden, so weit der Kaufschilling reicht, nach Anweisung des Gerichtes übernehmen müsse.

Das Schätzungs-Instrument und die Lizitationsbedingungen können in der diesgerichtlichen Amtskanzlei einsehen und davon Abschriften erhoben werden.

Unter Einem werden alle diejenigen, welche ungeachtet ihnen keine besondere Verständigung von dieser Feilbietung zugekommen ist, durch die Eintragung in die öffentlichen Bücher gleichwohl ein Hypothekarrecht auf diese Realität erworben zu haben glauben, aufgefordert, dasselbe bis zum Verkaufe derselben so gewiss bei diesem k. k. Bezirks-Amte als Gerichte anzumelden, widrigenfalls sie es sich selbst zuzuschreiben haben würden, wenn die Kaufschillings-Vertheilung ohne ihre Beiziehung vorgenommen und sie dadurch, so weit der Kaufschilling durch dieselbe erschöpft werden sollte, ausgeschlossen würden.

K. k. Bezirksamt als Gericht

Gross-Gorica am 31. Juli 1858.

Der k. k. selbst. Richter
v. Zlatarović.

OGLASNIK.

Dp.—83

8—1

Schnelle und sichere Hülfe
für Zahneliden
durch

Dr. PEYCHA'S ALVEOLAR
ZAHNTROPFEN.

Die spezifische Wirkung dieser Zahntropfen auf die Alveolar (d. i. Zahnfächer) Nerven, welche sämtliche Zähne mit ihren Zweigen versehen, demnach der Sitz eines jeden Zahnschmerzes sind, ist eine narkotisirende, beruhigende, schmerzstillende, indem selbe jede regelwidrige Thätigkeit der Alveolar Nerven aufheben, demnach mit sicherstem Erfolge nach tausendfältiger Beobachtung in folgenden Fällen angewendet werden:

1. Bei hohlen Zähnen „wenn der Zahnschmerz durch Blosslegung der Nerven entstanden ist.“ — 2. Bei rein nervösen Zahneliden.

Dp.—72

8—4

KORNAJBURSKI
PRAŠAK

za

konje, goveda i ovce,

što ga je odlikovalo bečko osrednje društvo za obranu životinjah bečkom kolajnom; uzvišeni zaštitnik društva monakovskoga, Nj. kr. visost kraljević Adalbert bavorski društvenom kolajnom monakovskom: kao i posljednja velika skupština pariškoga društva za obranu životinjah od 27. svibnja 1858 kolajnom pariškom, vaviek se je pokazao korisnim polag višegodišnjega iskustva od strane gospodarah i inih vlašćakah, i to:

Kod konjah: za keh, gerlobolju, grizu i netečnost, a osobito pomaže k pretilosti i vilovitosti.

Kod goveda: za krvavo mlieko, nadam, nestašicu ili zločina mlieka, koje se čudnovato popravi ovim praškom, za plućobolju kod telenja je veoma dobar a slaba i mēršava telad pomaže se očevidno.

Kod ovacah: za metilj, gnjiloću i sve bolesti utrobne što nastanu s tromosti.

Zamotak od $\frac{2}{3}$ font. po 24 kr. a od $1\frac{1}{2}$ font. po 48 kr. srebra.

Pravi taj prašak dobiva se: u Zagrebu kod liekara Gr. Mihića i tērgovca Ant. Vida-nića, u St. Lendvi kod S. Feistla, u Karlovcu kod I. Benića i I. Baidingera, u Osieku kod liekara Heringa, u Križevcih kod C. Bratoljia, u Sisku kod F. Pokornoga, u Samoboru kod Gjura Karla, u Varaždinu kod A. Haltera, u Krapini kod I. Weissera, u Verovitici kod liekara Gūrtha, u Čakovcu kod A. Karasa, u Novoj Gradiški kod D. pl. Dienesza apotekara.

Opomena. S toga što je taj prašak toli omilio obćinstvu, stadoše ga mnogi spotvarati i vući u tērgovian; i budući da je ono nešto sasvim drugo, s toga molimo svu gg. kupce i gospodare, da gledaju na pečat i naznačicu, gdje ima naša firma okružne liekarne kornajburške i ovdie na čelu stavljene kola.

— 3. Bei Blutandrang (Zahnschmerz der Frauen,) und Zahnfleischleiden. — 4. Bei allen rheumatischen Zahnschmerzen.

Durch den täglichen Gebrauch dieser Zahntropfen als Mundwasser (10 Tropfen in einer halben Schale Wasser) erhält man bis in's späte Alter die Zähne und das Zahnfleisch in gesundem Zustande. —

Preis: Ein Flacon sammt Gebrauchsanweisung
30 kr. CM.

Recht zu beziehen in Agram bei Herrn Gratian
Mihić, Apotheker.

Eben daselbst sind zu haben:

VIPERN-SCHNÜRE.

Ein sicheres Mittel gegen Halsleiden, wesentlich gegen die Keilsucht. — Eine derlei Schnur um den Hals gewunden, schützt vor diesem Leiden, und heilet es. Zu haben bei Gratian Mihić Apoth.

Preis einer Schnur 1 fl. 30 kr. CM.

(Dp. 80)

6—3

Promiena dućana.

Smierno podpisani dērži za svđu dužnost obznaniti u obće cielomu štovanomu obćinstvu, a napose svojim častnim kupiocem, da je svoju tērgovinu, koju je dosada imao na tērgu Jelhačića bana u Stankovićevoj kući, preneo na drugu stranu u bližnju Weigelhofovu (odprije Merharova) kuću pod brojem 333, gdje će ju od sada voditi pod istim imenom kao i dosele, no pod cimerom:

K CESAREVIĆU AUSTRIANSKOMU.

Zahvaljujuć se oljudno na odličnom povierenju i čestom polazenju, kojim je bio počašćen u svom dosadašnjem dućanu, moli poznizno, da mu se i u novom dućanu ova priznanja podieli.

Njegova tērgovina imat će uvijek na izbor skladište friških i dobrih mirodiah, najnovijih kitnicah i ličilah, domaćih i inostranih mirisavkah, svake vērslji papira za izprave i pisma što god treba za pisanje i risanje, pa sve ovo u priličnu cieniu i bērzu i čestitu dvorbu; tvrdo se dakle nada, da će moći svakoj naručbi svojih štovanih kupacah sasvime zadovoljiti.

N. Gavella.

Carsko-kr.

službene

NARODNE

NOVINE.

Novine ove izlaze svaki dan izvanredne i praznike na čitavom listu. — Polugodišnja predplata je za domaće u novinarici 4 for. srebra. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom pošiljati, 6 for. sr. —

Za službene oglase opredjeljena je površina: 4 kr. sr. od linije za prvi put; a zatim za svaki put 2 kr. sr. — Za druge oglase ili posebne članke plaća se do 10 linija 20 kr. sr., dalje pak od svake pojedine linije 4 kr. sr.

Uredovni dio.

Namjestnik bana Hrvatske i Slavonije namenovao je četet-stražmeštra pješacke linejske regimente barona Aroldia br. 23. Ivana barona Maldiny-a za županijskoga kancelistu.

Neuredovni dio.

Austrijska carevina.

Zagreb, 8. studenoga. Jučer je Nj. preuzoritost naš stotarnik nadbiskop s običnim obredima preuzeo apostolsku vizitaciju ovdješnje župne crkve sv. Ivana glavosieka u Novoj vesi.

Zagreb 8. studenoga. Sa svih stranah domovine naše tuže se gospodari, da se glede lietine t. g. reći može, da je uobće izpod srednje ruke; jer osim siena i otave, zatim kukuruza i berži sve se ostalo skoro ni prisposodbit nemože sa lietinom prijašnjih godina. To se ponajviše reći može o glavnom faktoru našega gospodarstva naime o vinu, budući stroga zima koncem prošle i početkom ove godine učini, da je mnogo staroga i povišje uzgojenoga lersja pozeblo. Zatim u proljetje, kad cvjetaše vinogradi, duvahu silni vietrovi, koji cvieće a sa cviećem i budući plod uništise; k tomu još na mnogim miestima tuča mnogo štete učini te tako je sasvim naravno, da će u obće mnogo manje vina biti, nego li što ga je bilo lani. I voćnjaci su mnogo stradali s vjetrovab uprav kad su derveća sadovna u cvietu bila te zato nije bilo lietos ni šljivah, ni ostaloga voća dovoljno. — U lugovih naših ima takodjer vrlo malo žira a na miestima nema ga skoro ništa. Šiskovah ili gubacah (Kroppern) isto tako nema te će si trgovci, koji ga u svojih hambarih još dovoljno imaju, sada brade gladiti, budući je toj robu ciena silno poskočila. Da se zaključiti ta jeromlada, napomenuti valja, da je nastavši iznenada prije nekoliko danah stroga zima uništila i poparila povertlje većine gospodarah, koji ga iz vjetrovab i poljanah svojih još nepospremišu kući, jer se nenadahu tako berzoteli stropoj zimi. Na mnogim poljanama viditi je još nespremljene helde, koja je isto tako kao i povertlje po zlu pošla s nenadane stroge zime. — Nije li dakle sasvim naravno, što se gospodari naši tuže? Jer ako sva ovdje samo uzgredno napomenuta u obzir uzmemo, imaju zaista dovoljnog uzroka k tomu.

— Izloga dielab živoćih umienikeh domećih i inostranih, koju će c. k. akademja obrazovajućih umietnostih uslied najviše odluke dojdouće godine narediti, otvorit će se 15. travnja a zaključit će se 31. svibnja.

— Medju Metlikom i Novim Miestom bila je dne 31. pr. m. tako strašnja oluja, da je vietar prevalio poštanska kola zajedno s konjima. Ujedno pao je tamo velik snieg.

— Narodna banka izključila je od isplate sve one mienice, koje nose inozemni gjiro i pobudjuju sumnju, kao da onamo teže, da izvezu srebro.

— U Miramaru svetkovao se je dne 4. t. m. imendan Nj. c. visostih gospedina nadvojvode Karla Ljudevita i gospoje nadvojvodinje Šarlote.

Rieka, 30. listopada. Mi smo proživili strašnu noć. Sinoć po 9. uri nastala je kod nas strašna ovdie još nikad nedoživljena oluja. Hitro je rasla i narasla je do orkana tako, da je poslie 10. ure višeu našoj luci nalazećih se ladjah izloženo bilo velikoj pogibelji. No one, koje su na radi usidrene bile, turski brik „Kraljica Ester“ i sardinska ladja „Bifronte“ patile su silno. Prvu ladju, koja je željeznim verigama učvr-

šćena bila, razriešila je oluja i prema ponoći s kapetanom i 10 Turakah odagnala u pućinu i još večeras u 6 sati nismo mogli saznati što se je s njom dogodilo, isto tako kao što se nezna ni o sudbini braceru „Maria Domia“, koja je bila natovarena vinom i sardelama i koja se je jedva došavši privezala za brik „Bifronte“, koji je usidren stajao s nakanom da odplovi u Marsilju i na koji se je popela momčad, kad je braceru predala njenoj sudbini. Kapetan Morice zapoviedio je, vele, — no to je još samo puki glas — da odsieču guminu, da sam nedodje u veliku pogibelj. No oluja nadjačala je i „Bifronta“, na kojem je, vele, kapetan Morice zapoviedio, da ostave ladju. No na sreću bila je, kad je oluja popustila, još izbačljena. Druge ladje i barke pretèrpile su više ili manje štete, najvećma brod od tri jarbora „Harmonia“, kojega sidra popustila su, tako da je prednja strana više puta udarila o nasip. Drugi dan u jutro bile su sve ulice pune razlupanih cigalah i prozornih stakalah a i mnogi dimnjaci su se srušili. Na glavnoj straži bile su tamo postavljene trofeje i orao iz salievenoga željeza zajedno sa ciglama od krova i sa cievima daleko prema luci bačene i ležale su tamo razlupane na komade. Jedna stražara bila je takodjer obaljena na samom šetalištu bilo je 19 topalah prekinuto, kao da su slamke, a druge bile su s korienom izvučene. U jutro došli su seljaci tri ure kasnije, nego obično, na sajam i pripoviedali su da je oluja skinula krovove s više kućah i kolibah i da je nieke od njih u pravom smislu rieći razniela.

Tallanska.

— Vodovod, koji ima Turin friškom i čistom pitkom vodom obskrbljivati, dobiva potrebnu vodu sasvim iz bližine Aviljana i do sredine ovoga mjeseca bit će ukupni vodovod udielotvoren u najglavnijim ulicama grada.

U kraljevini napuljskoj, piše jedan turist lista „N. P. Ztg.“ seljaci su s malom iznimkom absolutistični i nekloni su ne dohovatičkom već svijetlovnom absolutizmu, ja sam imao prigode osviedočiti se o tom. Gradjanstvo u provincijalnim gradovima posve je federalistično i kraljevačko, samo po primorskim miestima ima uz njih i unitaracah ili Mazzinistah; Muratistah i konstitucionalistah ima u velikom broju samo u glavnom gradu Napulju.

Rusija.

Petrograd, 24. listopada. Gospodin Seymour dosadnji sieveroamerikanski poslanik kod ruskoga dvora došao je u Kazan, odkuda ide prieko Astrahana u Baku „i dalje.“ Baka je ruski Dover, odkuda se prevaža u Calais-Astrabad na južnoj strani hvalinskoga mora. Istina i Astrabad je već ruski. — U Jakutsku za cielo najstudenijem miestu na zemlji, gdje se je započelo razvijati civilizirani i kulturni život — pronadjena je vërsta željeznice za Sibiru osobito prikladna — sniežna željeznica ili bolje rekuć upotrebljenje parne sile na saonice. Ako makina odgovori očekivanju, morala bi u istinu biti od velike znamenitosti. Ona si sama kërći svoj put, neprieće joj neravnosti, da ni berda, kuda mogu ići saonice sa konjima, i ide, vele, veoma berzo. U listopadu (dakle sada) imali bi biti gotovi nieki ogledni eksemplari i dimit se put Amura i Moskve.

— Iz Poljske javljaju, da je car dopustio udovici nedavno preminuvšega generala Dvernickoga kao i trojici njezinih sinovah, da se mogu vratiti u kraljevinu i tamo stanovat.

— Mnogi jugozapadni zemljoposiednici, medju drugima grof Potocki, pripravnici su vele, pripadajuće im zemljišne čestice bezplatno ustupiti za željeznicu od Kieva u Odesu. — Kao što se govori, sastavlja se društvo inozemnih glavničarah u svèrhu da povuku podmorske berzovne guminu medju Odesom i Carigradom.

Svajcarska.

— Medjunarodni sastanak u obziru berzovnih u Fridrihshafenu medju švajcarskom i ostalim deržavama niemačko-austrijskoga berzovnog saveza proizveo je dobar uspieh. Ondie se je sklopio ugovor na temelju bernanskoga ugovora s malim promienama. U isto doba sklopio se i poseban ugovor s Austriom o olahkoćenom berzovnom prometu pograničnih štaciah.

Berzovne i najnovie vijesti.

Carigrad 30. listopada. Osam članovah financiálnoga vieća postavljeno je na raspolaganje. Jedan pravilvik steže prekoredne troškove portinih činovnikah. Za sućlanove nove moldavske kaimakamie naimenovani su: bivši ministar unutarnjih poslovah Kattargi, bivši predsjednik kneževskoga divana, Vasalije Sturca, bivši ministar pravosudja, Pano. Ruski poslanik Buteniev odlazi skoro na dopust u Italiju. Nadbiskup od Bruse, imenom Kevork, naimenovan je patriarhom nesjedinjenih Jermenah.

Smirna 30. listopada. Fregata „Kuraçao“, na kojoj je bio lord Stratford, nasiela je udarivši o jedan austrijski tergovacki brod na prudu kod ulaza u ovdiešnju luku, odkud su ju maknuli tek poslie nekoliko danah.

Javljaju iz Turina od 4. studenoga. Obstoji projekt, da se izvede lukmanierska željeznica dovodeći barem južnu i sievernu željezničku prugu do podnožja od berda. Dotični planovi podpisani su, pruga od Chura već izmierena; a i iste rasprave zbog izdavanja akciash već napreduju. Švajcarski poduzetnici gledali su stvar deržat u potaji; a i ondie malo se o tom dosad čulo. Najpovii svezak spisa „Revue de Geneve“ priobčio je občinstvu kake stvar stoji.

Javljaju iz Jakina od 2. studenoga. Egipatska ratna korveta „Blankejav“ kapetan Abdahlah iz Aleksandrie idući u Rieku, da nakërca derve, nasiela je dne 31. listopada medju Tanom i Čivita-nuovom. Jedan dio momčadi poginuo je.

Tërst, 5. studenoga. Ovdie biesni bura sa sniegom. Uslied viestih iz Jakina od jučer postradalo je dne 29. listopada do 3. studenoga 17 ladjah, medju kojima 9 austrijskih, 2 egipatske, 2 gerčke i 4 papinske.

Marsilja 29. listopada. Sinoć bio je velik dio grada sjajno razsvietlen, u teatru bila je svećana čast, s galeriah i iz ložah pleskalo su s uzhitom najliepše gospoje i najuglednia gospoda govornicima kod stola, narod je vërvio do gluho doba po ulicama, koje se nalaze blizu teatra — sve u slavu suezkoga kanala. Ako bi g. Lesseps mogao u Parizu proizvesti sličnih prizorah, može biti bi takova demonstracia vladu ganula, da kod sultana službeno izposluje, potvèrdjenje dozvole.

Gosp. Lesseps ostat će ovdie kroz vas Studen da rukovodi prodavanje akciash suezkoga kanala. Kao što se je g. Lesseps u Marsilji izjavio, on zapoćima s najvećim pouzdanjem ovo gorostasno dielo; on misli da će sa veoma kratko vrieme nabavit glavnicu i izvesti radnje. Za tri mjeseca vraća se u Egipat; kada bude

riješeno. Financijalno pitanje, odmah će se započeti radnje.

Kodanj, 5. studenoga. Kralj je danas ovamo prispeo. Sutra obdržavat će se tajna državna sjednica. Važne depeše u obziru Holštajna i Lauenburga očekuju se uslijed toga.

Javlja se iz Milana od 5. studenoga. „Gazzetta di Milano“ donosi jednu berzovnu vijest iz Monakova, uslijed koje potpisali su dne 4. t. m. punomoćnici kraljevskoga bavarskoga i kraljevskoga napuljskoga dvora ženitbeni ugovor medju Nj. kraljevskim visostima vojvodom Franjom od Kalabrie, nasliednjem princem napuljskim, i vojvodinjom Mariom.

Polag „Zeita“ od 4. t. m. odredjen je knez Hohenzollern za predsjednika državnoga ministarstva a pl. g. Auerswald članom ministarstva, oboje bez listnaca, nadalje odredjeni su pl. gosp. Belhmann-Holveg za ministra bogoštovja i nastave, Flottwell za ministra unutarnjih poslova, grof Pückler, dosad predsjednik vlade u Opperu, za ministra gospodarstva, plem. gosp. Bonin, prije vrhovni predsjednik u Magdeburgu i Poznaniu za ministra trgovine, plemeniti gospodin Schleinitz za ministra izvanjskih poslova i pl. g. Bonin, generallajtnant i zapovijedajući general 7. vojenoga zbora za ministra rata. Za ministra financija odredjen je polag niekih pl. gospodin Patov a polag drugih g. Camphausen. Dok se ova naimenovanja službeno objave, opravljat će dosadnji ministri upravu javnih poslova.

Knjižstvo.

(I-nin.) Kako se je ozbiljno Niemcem pohtjelo znati što to o narodu hrvatskomu i njegovih pokrajina, neću da nenapominjem izviestja iz potopisa iz prijašnjih godina, niti ću napominjati Dra A. Trogera listove, dok je putovao Istrijom, Dalmacijom, Albanijom itd. itd. i poslije ih a cijeloj knjizi kod Schimpff u Tüstu izdao: nego ću da obratim pozornost Hrvatah na knjigu, što je lietoš nedavno kod Dragutina Bellmana u Zlatnom Pragu izišla pod naslovom: „Aus Dalmatien“ von J. v. Düringsfeld. Mit Anmerkungen v. Otto Freiherrn v. Reinsberg.“ Tri svezka zajedno svezana 5 for. a svaki na pose 1 for. i 30 kr. — Na knjigi su radili četiri godine, a bili su u Dalmaciji punih osamnaest mjeseci. Evo iz predgovora, kako karakteriziraju gradove dalmatinske: Zadar je grad sadašnjosti; Dubrovnik prošlosti a Split budućnosti. „Zadar je s veće strane Niemac, Split Talijan a Dubrovnik Slovin. Trebinje jest kano da je iz srednjega vieka. Hvar je komad Mletakah. Šibenik bijaše romantičan, a Kotar grad je još i sada.“ Dielo ovo doživjelo je u tako kratko vrijeme pet, za kojih ja znam, kritika, ili da bolje rekнем pet javnih pohvala i to u: „Gersdorfs. Repert. d. deutsch- und ausländ. Literatur; zatim u: Magazin für die Literatur des Auslandes, pa u: Hamburger liter. und kritische Blätter, zatim u: Bremer Sonntagsblatt-u i najposlije u: Wölg. Wenzel's Literaturblattu. Pravedno dakle možemo očekivati, da će nam ili Neven ili Narodne Novine ili Glasnik Dalmatinski donieti sud vieštima, bistrim, historičkim okom; jer je većinom toga sadržaja knjiga, ali ipak kako kritike glase: „utilo cum dulci“, — prvo jer se nas Hrvatah tiče, a drugo jer će naše oko mahne joj laglje opaziti. Ako se nepoznamo mi, neće nas lje drugi! A knjigu tako važnoga sadržaja i grehota bi bila pustiti bez razsude.

— „Aus Kärnten.“ Ova je knjiga od iste slavne spisateljice kao prolog k onoj „Aus Dalmatien.“ Gospođa Ida Düringsfeld putujući sa svojim suprugom, g. Otonom Rainsberžkim, nakučila je liepoga bisera, osobito što može zasiecati na kranjsko-štirsku i uobće slovensku poeziju. Cijena knjizi je 1 for. Pak se može i ova prieko naših knjigarah u Zlatnom Pragu kod Bellmana naručiti.

— Ovogodišnje „Novice“, taj svestrani kranjsko-štirski list, doneo je u brojevih 34., 35., i 36. izvjerstani članak g. Ksavera Augustina Ko-

stovića sa Tüsta pod naslovom: „Dve tri Jugoslavenom v prevdar“, u kom bistro i shvatljivo dokazuje da smo mi Kajkavci i jezikom i historiom Hrvati, a naprotiv da Kranjco-štiracah neide naziv Slovenah, koji si oni prisvojiše. Ov za nas Hrvate od osobite važnosti jezikoslovni članak valjalo bi budi u izvornom kranjskom ili u našem hrvatskom jeziku pretiskati po periodičnih listovih naših, kako se nadamo punim pravom, da ako ga neće Nevenovo, da će ga svakako čitateljstvo „Nar. Nov.“ i „Glas. Dalm.“ rado čitati, tim više, što se nešto predlaže, što bi imali naši ili tuđi pisci ljubitelji starožitnosti u obće a naše jegoslovenske napose, — najprije istražiti. — Ja mislim da bi za to bili najsposobniji učitelji i poznavatelji stare historije i starih klasičnih jezika.

Pokloniše Nar. Museju sljedeća gg.:

- Gosp. Faustin Supé odvjetnik u Rieci jednu uzpomenu kolajnu od 1610. jednu staru banku od 1806. god. i stare novce.
- » S. Manojlović c. k. major, dva stara novca rimska u Topuskom izkopana.
 - » J. Bunjevaca, pisar grada Varažd., jednu rusku kopjenu od god. 1855.
 - » Apollonia Partaš pet kom. srebrenih i četiri bakrena novca; starija i novija.
 - » Ivan Fabčić četiri novčića novija;
 - » Jakov Tadejević sedam starih novaca rimskih, srebrenih.
 - » Mihalj Skalar, kapelan, pet srebrenih, a jedanaest bakrenih novaca u Petriancu izkopanih.
 - » Isti trinajst bakrenih i tri srebrena komada novih i starih u Petriancu najdenih.
 - » Mihailo Momić, stražmeštar c. k. ogulinske pukovnije, jedan novčić iz žute lime.
 - » Slavoljub Asažer, slušatelj liečničtva, sedam bakrenih i jedan mjedeni novac; tri banke, jednu francusku od 1792, dvie mađarske od god. 1848. jednu od 5, jednu od 19 fr.
 - » Adolfo Lazartović c. k. rudokopni komesar u Zagrebu: Srebreni novac od Gabora Btlena god. 1613. Srebrenu šesticu mađarsku od 1848. i devet bakrenih starih i novih.
 - » Vjekoslav Christianović, župnik i podjasprišt vrbosvečki, jedan komad gvozdenite gline.
 - » Suknaić komad gvozdenite rude iz Ogulina.
 - » Radinović, župnik i podjasprišt oriovački, jednu okamenjenu glavu volovsku iz Kobaša; o vrlo liepom i zanimivom komadu ovom progovoriti ćemo drugom prilikom obširnije. U Zagrebu 6. studenoga 1853.

Vukotinović
čuvār nar. musea.

(Kazalište.) Sutra u utorak dne 9. studenoga predstavljat će se u ovdšnjem kazalištu na korist g. Šišmana Schweickhardta prvi put: „Die Tochter des Bettlers (Kći prosjakova)“ drama u 3 čina polag francuskoga, slobodno u niemački jezik prevedena po dru. Blumu. Komad je za Zagreb nov i kao što iz pouzdana izvora čujemo, veoma zanimiv i pun zatečnih teatralnih efekata; obćinstvo ima dakle taj večer očekivat ugodnu zabavu, čega radi nadati se je, da će kazalište biti puno tim većma, što je gospodin koristnik bez sumnje za gospodinom kazališnim ravnateljem najbolji član lietošnjega niemačkoga društva i osobito marljiv, što od strane obćinstva svakako zaslužuje dielotvorno priznanje.

Izpravak. U broju 253. t. g. naših novinah ima u dopisu Katoličkoga lista iz Petrinje od 1. studenoga stajati, da je „gospodin fml. Kempen u svérhu, da se veći i širji sazidje toranj od kapele sv. Petra u Podovi, poklonio 600 f. a ne 6000 f. sr, kao što tamo pogriješno stoji, što se izpravljenja radi priobćuje. Učr. Nar. Nov.

Odgovorni učrednik. Dr. Demeter.

SLUŽBENI LIST.

Br. 2391 (DS-87)

(3-2)

Oglas.

Kod trećega žrebanja zemljorazteretnih zadužnica za kraljevine Hrvatsku i Slavoniju, koje se je održalo 30. listopada 1858, bili su izvučeni sljedeći brojevi i to:

Obveznice s kuponima

po 50 for. br. 158;

po 100 fr., br. 206, 561, 601, 779, 1265, 1308, 1504, 1970, 2330, 2428, 2533, 2826, 3255, 3294, 3407, 3421, 3813, 4440, 4462, 4890, 4972, 5092, 5202, 5407, 5557, 5673,

po 500 fr., br. 177, 391, 616, 624, 822, 1010, 1028, 1145, 1508, 1542;

po 1000 fr., br. 73, 609, 629, 971, 1011, 1176, 1204, 1441, 1642, 1803, 2041, 2063, 2440, 2614, 2789;

po 10,000 fr. br. 132, 143.

Obveznice sl. A.

Br. 879, po 300 fr., 929 po 3460 fr., 1220 po 400 fr., 1264 po 120 fr., 1464 po 200 fr., 2410 po 500 fr., 2457 po 60 fr., 2527 po 300 fr., i br. 1589 po 240 fr., no posljednje samo s dioničkim iznoskom od 10 fr., čim je za treće žrebanje odredjena žrebovna svota od 48,000 fr. izcèrpljena.

Predstojeće obveznice izplatit će se u gotovom s izvučenim i po austrijskoj vrijednosti pripadajućim glavnici iznosima za šest mjeseci od 31. listopada 1858 računajući kod c. k. pieneznice zemljorazteretne zaklade u Zagrebu pod obdržavanjem propisa u tom obziru obstojećih, koja će pieneznica zajedno sa neizvučenim dio obveznice sl. A. br. 1589 po 240 fr. odgovarajuću novu zadužnicu izdati.

Unutar posljednja tri mjeseca pred odkupnim rokom eskomptovat će se izvučene zadužnice i od c. k. povl. austrijske narodne banke u Beču.

U ostalom kod prvoga žrebanja, što se je dne 31. listopada 1857 održalo, izvučene su bile medju ostalim zadužnice s kuponima br. 1063, 1151, 20 4, 2754, 2929, 3790, 3843, 5127, po 100 fr., br. 20, 1117, po 1000 fr., br. 135 i 244 po 10,000 fr., zatim sl. A. zadužnice br. 391 po 120 fr. i br. 597 po 130 fr. i imale su se već dne 1. svibnja 1858 izplatiti, no dotični glavnici iznosci nisu dosad kod pieneznice hrvatsko-slavonske zemljorazteretne zaklade jošte podignuti.

Posljednje stavlja se do obćega znanja s tim dodatkom i s tom opomenom, da s propadnim danom gore navedenih zadužnica prestaje pravo na kamate, no ako bi se ipak kuponi od ovih izvučenih i izplatiti se imajućih obveznica po c. k. povl. austrijskoj narodnoj banki odkupili, da će se dignuti kamatni iznosci u svoje vrijeme odbiti od glavnice.

U Zagrebu dne 31. listopada 1858.
Od c. k. ravnateljstva zaklade zemljorazteretne za Hrvatsku i Slavoniju.

560 (Dp.-84)

3-3

Razpis natiečaja.

Kod trivialne učione na velikoj Gorici u Turopolju u zagrebačkoj županiji, izpražnjeno je mjesto učitelja ujedno organiste, s kojim je skopčana godišnja plaća od 188 for. 30 kr. sr. u gotovom novcu, zatim uživanje oranice na 887 □ hv. i dvieh livadah, kao i 5 1/4 mirovah žita.

Prositelji neka svoje na školsku obćinu upravljene, te dokaznicami o dobi, sposobnosti, pomnji i vremenu dosadanjega svoga službovanja providjene, vlastoručno pisane molbenice predadu u ruke školskog kotarskog nadzornika, župnika veliko-goričkoga Jakova Kosa, najdulje do posljednjeg mjeseca studenoga.

562 Dp.-85

3-3

Razpis natiečaja.

Kod trivialne učione u Ludbregu u koprivničkom kotaru, u varaždinskoj županiji, izpražnjeno je mjesto učitelja ujedno organiste, s kojim je skopčana godišnja plaća od 340 fr. sr. u gotovom, zatim uživanje oranice na 10 jutarah 1434 □ hv. i livade na 1 jutro 8:0 □ hv., 6 hv. dervah i bezplatni stan.

Prositelji neka svoje na školsku obćinu upravljene, te dokaznicami o dobi, sposobnosti, pomnji i vremenu dosadanjega svoga službovanja providjene, vlastoručno pisane molbenice predadu u ruke školskog kotarskog nadzornika, župnika rasijskoga Pavla Draganca, najdulje do 15. studenoga.

Carsko-kr.

službene

NARODNE

NOVINE.

Novine ove izlaze svaki dan izuzamši nedjelje i praznike na čitavom listu. — Polugodišnja predplata je za domaće u novinarnici 4 for. srebra. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom pošiljati, 6 for. sr. —

Za službene oglase opredjeljena je uvrstbina: 4 kr. sr. od linije za prvi put; a zatim za svaki put 2 kr. sr. — Za druge oglase ili posebne članke plaća se do 10 linija 20 kr. sr., dalje pak od svake pojedine linije 4 kr. sr.

Uredovni dio.

C. k. apostolsko veličanstvo dostojalo je najvišjom odlukom od 3. studenoga t. g. savjetniku zemaljskoga suda i državnom odvjetniku u Zagrebu, Antunu Paimannu, najmilostivije podijeliti savjetničku kod banakoga stola u Zagrebu izpražnjenu službu extra statum.

Ministar pravosudja naimenovao je aukultanta, doktora Srećka Celligoja i Franju Montia za privremene sudbene pristave za županijski sud u Rieci.

Neuredovni dio.

Austrijska carevina.

Zagreb 9. studenoga. Doknadno doznajemo o sastanku hrvatsko-slavonskoga odbora za založnice, sastavljenoga se dne 2. t. m. pod predsjedništvom barona Kulmera i sudjelovanjem doktora i dvorskoga sudbenoga odvjetnika gospodina Eugena pl. Mühlfelda, kojem posljednjem povjereno je bilo izradjenje statuta i koji je iste pomoćju gospodina podpredsienika Dragutina Jelićica dogotovljene predao odboru.

Budući da nije dosta vremena bilo, da se svaki pojedini paragraf statuta pretrese i odobri, zaključeno je, da se isti litografiraju i stranom glavom svakom odborniku predađu ili pošlju prosudjenja radi, nadalje da se sjednica dne 20. t. m. u stanu g. predsjednika barona Kulmera na-rece, gdje će se opazke i promjene svakoga odbornika, ako bi tko kakova učinio, primiti i statuti konačno urediti. Ujedno ima se u ovoj skupštini ustanoviti čas, kad ima u Beč već otići izabrana deputacija.

— U društvo čovječnosti stupili su opet kao

utemeljitelji: C. k. dvorski savjetnik Šišman Conrad Eybesfeldski i gospođa Ernestina Weiss u Pešti, a kao članovi gg. Antun Rubido Zagorski c. k. miestodržstveni savjetnik, Ivan Kukuljević Sakcinski zemaljski arhivar, Maksimilian Schmidt c. k. poreznik, Abel Luksić, Fr. Jos. Devide učitelj ovdajšnje gremialne trgovačke škole.

U Karlovcu dne 6. studenoga. Veleštovani gospodin Ivan Vončina grada Karlovca načelnik poklonio je svotu od 40 fr. BV. karlovačkoj bolnici, koja je svotu od nepoznate ruke i u nepoznatu svrhu pod pečatom i pod svojim naslovom dobio.

Ravnateljstvo drži si za veoma ugodnu dužnost gospodinu načelniku za ovaj velikodušni dar svoja zahvalnost ovim javno iskazati. Dr. Ivančević ravnatelj bolnice

Tallanska.

— Usled jednoga pisma u „Allg. Ztg.“ iz Rima od 27. listopada bile su posljednjih danah prošastoga mjeseca opet svadje medju francuskim soldatima a — sada — i gradjanima rimskim. „U jednoj kćerki pred vratama „Porta portese“ vladala su se dva francuska soldata odvažno smiela proti nazočnim ženama i tim su se zavadili s mužima. Tri papinska žandarma nagovoriše posljednje, da sa svojim ostave mjesto, što su i učinili. Odmah nastala je nova razpra. Jedan Francuz navali na jednog žandarma, da mu izvuče sablju iz koricah; oba su se borila i pala su, usled čega bio je Francuz kamenom, ležećim na zemlji lahko ranjen. Papinski žandarmi odveli su obadva k vratama „Porta Portese“ i predali su ih straži.“

Turska.

U Smirni čine se velike priprave za doček lorda Redcliffa. Kad ja parobrod „Curaçao“, na

koi se je, kao što je poznato, plemeniti lord u Carigradu ukércao, pred ulazom u smirnajsku luku, udariv prije o jedan austrijski trgovački brod i isti zbog učinjene mu morske štete privukav guminom k sebi, naseo na prud, pobitiše turske oblasti kao i francuski protoadmiral Clavaud, nalazeći se tamo na štoci, i jedna amerikanska korveta, da mu pruže potrebnu pomoć. Lord Redcliffe neće da se izkérca, dok se brod „Curaçao“ nemakne s pruda.

Fuadpaša vraćajući se iz Francuske razgledao je Atinu i ukércao se je tamo dne 29. listopada, da se vrati u Carigrad; jedan u Pireju nastanjeni engleski ratni parobrod otišao je u Smirnu, da lorda Redcliffa od onud dovede u Gërčku.

Moldavija i Vlaška.

Kod podvorenja, koje je u nedjelju dne 24. pr. m. u vladnoj palači u Bukureštu bilo, priobćio je kajmakam mnogobrojnoj skupštini, da je polag bërzojavne pošiljke, uprav sada pripievše, predana visokoj porti konvencija podpisana u Parizu dne 19. kolovoza i usled toga već je dotični hatišerif poslan u podunavske kneževine. U jednom govoru, koji je zatim državni tajnik čitao, izrazila je Nj. jasnost vlastima najtopliju zahvalu na zakonitom postupanju za njegove vlade i čestitao je od sërca narodu zbog novog ustava. — U sriedu dne 27. pr. m. došao je, kao što „Bukureštske Novine“ javljaju u istinu Kiamilbej sa sultanovim hatišerifom iz Carigrada u Bukurešt i odseo je u vladnoj palači. Spis se je imao u nedjelju dne 31. pr. m. javno čitati.

Njemačka.

„Leipz. Ztg.“ pišu iz Frankfurta od 3. t. m.: „Sjedinjeni odbori držali su, kao što se iz dobra izvora čuje, u predjašnjoj kao i u

Dieljenje baštine.

Istočna poviest.

(Pohèrvatju ju l-nin.)

Pošteni starac Ibrahim, znajući da mu je stražnja ura blizu, dozove svoja četiri sina i reče im: „Ja moram ostaviti svijet; bez svakoga straha gledam konac života svoga; nada u milost najvišega vladatelja tieši sërdoce moje. U cielom životu neučinih hotimice zla; nikomu neradih krivo; nikomu negrabljah imega ni poštenja; gorljivo overšavah predpise viere predjah svojih i nastojah po po mogućnosti, da umanjim biedu i teškoću braće svoje. Ako sam ipak, po slabosti čovječanskoj, u koječem bludiu, pa gdje koga i neznatice razlužio — vi, mila dieco, popravite pogriješku moju i kada mene već nebude, štujte aspomenu moju valjanim i poštenim živovanjem. Od svega, što mi bijaše svojine i imovina na zemlji, ostavljam razdieljeno u četiri diela: prvi je: sud, po kojem mi se odredjuju tri miliona piastarah od nekoga lukava Franceza, sutèrgovca pokojnog mi brata; k tomu dielu dodava se deset tisućah na najprešnije potrebe. Drugi deo je galia s robom i dućan u Rozetu. Treći deo je ovaj pèrsten. Pred trideset godinah sačuvah u ratu život našemu sultanu, a još je bio sin¹⁾ vladajućega sultana. Roneći suze moljaše me, da zahtiovam naplat, ali ja nehtiedoh ništa, jer mi

nebijaše u ničemu nužde. Ali on uzev s ruke pèrsten, zakune se svetcom prorokom, da će svakoga, tko mu ga pokaže u mojem imenu, primiti kao rođena brata i biti mu u svemu milostivan. Zasiednuv prestolje mnogo putah zvaše me k sebi, ali je mu se opirah cioneci više tibi stališ i neodvisnost nego zatvor njegova sëraila. Četvèrti deo jest moj ladanjski dvor u Buhar-Baši²⁾ sa svimi svojim polji, voćnjaci i gospodarskim stanji. Dobit od njega nije ogromna, ali ipak može prilično sudèržavati svoje gospodare i obskèrbljivat ih s potrebitim. Izaberite si dakle, mila dieco! svaki nešto; ako se pako nesložite, a vi bacite srečke. —

Najstariji sin, Mustafa, izabrao si je pèrsten; drugi, Alia, galiju; treći, Husein, reče da će doveršiti parnicu, a najmladjemu ostane dvor.

„Eto, dieco, sad se zakunite bogom i njegovim svetcom prorokom Muhamedem, da ste deobom zadovoljni i da će u nesreći jedan drugoga pomagati.“

Zakleše se. Starac Ibrahim izmoliv svoju molitvu blagoslovi dietcu svoju i usne u tihi san; život u njemu utèrnu bez boli i jauka, kako se utèrnuje na zapadu posljednji trak blagotvornoga danjega svieta.

Sahraniv truplo poštena otca, zagèrle se braća i ponove prisegu, da će jedan drugoga pomagati i dadoše se svaki na svoj novi stališ. Mustafa se odpravi put Carigrada, da će ondje počekati na sgodnu mjestu, kad će sultan u mečet³⁾ da mu pokaže pèrsten. Jedva se glava

muslomanah pokaže na vratih saraja, eto mu Mustafa nad glavu dižuć pèrsten kazuje prošnju svoju, vičuć iz svega gèrla: „Svemogući padišahu⁴⁾ Ibrahim ti šalje pèrsten tvoj.“ — Tko si ti? zapita ga sultan pružajuć ruku za pèrstenom. —

„Ja sam Mustafa, najstariji sin Ibrahimov,“ odgovori on, „otac moj na umoru dade mi dragocieni ov pèrsten, da ga uručim Tebi, vladaru dva svieta.“ —

„Poštenjak Ibrahim umro je dakle?“ reče sultan otiruć si suzu, „slava višjemu, te ipak mogu naplatiti sinu za službu učinjenu po otcu! Dodji po molitvi k meni i reci u imenu mojem da te puste unutar u saraj.“⁵⁾ Mustafa nije oklievao svèršiti ovu visoku zapovied, već odè i jedva je izrekao vrtaru „u imenu sultanovu,“ uvela ga straža s niekim poštovanjem ča do unutar pèrvoga dvora, gdje ga Siligdar-aga učtivo dočekao i u sobu odveo. Kizlar-aga doneo mu bogat hilat,⁶⁾ zapoviedio mu, da se obuče i odveo ga k padišahu.

Seo je mirno Mustafa i šuteć čekao sreću svoju, a došav sultan reče mu, do se digne i da siedne na „igram“⁷⁾ k nogam njegovim.

⁴⁾ Padišah vele sultanu iliti caru, a to kod Turčina znači vladar dva svieta.

⁵⁾ Kad se govori ob unutrnosti saraja, neka nitko nepomislji, da se pod tim imenom razumije i harem, kamo ni priatelji sultanovi nesmieju dolaziti. Saraj je mjesto samo za sebe, sastojeće od mnogo ogradah, ogradjeno visokim zidom, koji ga luči od ostalog Carigrada; Saraj ima preko 1200 žiteljah pripravnih osobito na rieč sultanovu.

⁶⁾ Hilat je gornja odieća u Turčina, kojom se zaogèrne, tko hoće pred sultanu.

⁷⁾ Igram je malen stolčić, na kojem siedu pèrvi čii

¹⁾ Za pèrvih vremenah turski sultani niesu zatvarali rodnu svoju diecu, dapače povieravali bi im važna miesta to u vojski to u vladi. Sad ih izbevljaju tobož od smèrti zatvarajné ih u stari serail, koga zovu Eski-serai-om iliti kafes što se naški kèrletkom zove.

²⁾ Buhar-Baši je pokrajina u Smirni; tu su gospodarsvena stanja bogatirah.

³⁾ mečet je molitvena kuća u Turakah.

Carsko-kr.

službene

Novine ove izlaze svaki dan izuzamši nedjelje i praznike na čitavom listu. — Polugodišnja predplata je za domaće u novinarnici 4 for. srebra. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom pošiljati, 6 for. sr. —

NARODNE

NOVINE.

Za službene oglase opredjeljena je površina: 4 kr. sr. od linije za prvi put; a zatim za svaki put 2 kr. sr. — Za druge oglase ili posebne članke plaća se do 10 linija 20 kr. sr., dalje pa po od svake pojedine linije 4 kr. sr.

Uredovni dio.

Naredba ministarstva pravosuđa od 26. listopada 1858,

valjana za Ugarsku, Hrvatsku, Slavoniju i za srbisku Vojvodovinu sa tamiškim Banatom, kojem se obznanjuje previđanja odluka od 17. listopada 1858, koja od 1. siječnja 1859 počamši ukida odgodnicu (moratorij), stranom još postojeću u krunovinah Ugarskoj, Hrvatskoj i Slavoniji, zatim u Vojvodovini srbiskoj s Banatom tamiškim.

Njegovo ces. kralj. apostolsko Veličanstvo dostojalo je previšnjom odlukom, datom u Lici dne 17. listopada 1859, za da se izvrši ustanova, obećana u §. 71. cesarskih patentah od 16. siječnja 1854 (br. 21, 22 i 23 držav. zak. lista), premilostivo narediti, da se moratorij iliti odgodnica, koja je po članku IX. cesarskoga patenta od 29. studenoga 1852 (br. 246 držav. zak. lista) do sada još postojala u kraljevinah Ugarskoj, Hrvatskoj i Slavoniji, a tako i u srbiskoj Vojvodovini i Banatu tamiškom, dne 1. siječnja 1859 u istih ovih krunovinah obćenito imade dokinuti.

Grof Nádasdy s. r.

Neuredovni dio.

Austrijska carevina.

Beč 7. studenoga. Nj. c. k. apostolsko veličanstvo dostojalo je najvišjom odlukom dd. 18. 21. listopada t. g. najmilostivije dozvoliti, da se zaklada za razprostranjivanje obćetne nastave kao i za promicanje obćekoristnih trgovačkih i obćetnih svrha, koju je u slavu usrećujućega narodjenja prejasnoga cesarevića utemeljila austrijska trgovačka i obćetnička komora, dade ime „Cesarevićeva zaklada.“

— Po novoj uredbi prodat će se funta lo-

vačkoga baruta po 1 f. 5 novč., okrogloga baruta po 96 novč., prosto - linoga po 94 novč., za puške i topove po 70 novč., a barut za razbijanje po 46 novčičah.

— Koliko se je precieniti dalo, rodilo je ove godine 300.000 centih duvana, premda je list na ovoj kišovitoj godini lahak.

— Iz Temišvara pišu, da je veliki deo nemačkih žiteljah iz Sečanfalve (sela u torontalskom okružju) sa 467 katoličkih i 8 židovskih žiteljah dozvolu iskalo i dobilo, u Srbiju izseliti se.

— Za brijanje ustanovljena je od 1. studenoga p. r. plata u gradu 8 n. kr. a u predgradjima 6 novih kr.

— G. Anast. Tomori sprema izdanje svih Šekspirovih na magjarskom jeziku.

Iz Dalmacije u listopadu. (Ost. Post.) Arhimandrit Nik. Njeguš odputovao je već u Petrograd, da se savlađi. Znamo da će iz ruskoga cara primiti zlatnu mitru, izkičenu dijamantima. U Rusiji polazi velika važnost na to, da crnogorska crkva od ruskoga pokroviteljstva zavisi. Nije daleko ni Austrija, te bi crnogorsko sveštenstvo moglo pristati uz pravoslavnu crkvu u Austriji. Ali Crnogorci znaju, zašto idu u Petrograd. Nikanor Njeguš primit će tamo mitru, koja će, vele, 20.000 rubljah vrediti, a poznato je, da se daju znatni priloz i crnogorskoj crkvi. No to je samo privatna stvar Rusie, političnoga upliva neće ona moći, kako stvari sad stoje, kroz vladiku na Cetinju opravljati. Mladi sinovi senatskoga predsjednika Mirke i senatora Ive Rakova otišli su u Pariz i Beč, da nastave svoje nauke. Senator Rakov odneo je adjutantu Vukoviću nove naputke. Ruski konzul Šulepnikov dao je knezu Danilu razumjeti, da se prijatnije slaže s portom. Ako bi se ovo potvrdilo, onda bi bio znak, da su se politična odnošenja promijenila. O tom su i sami Crnogorci uvjereni, izgubivši nadu, da će dobiti morsko pristanište.

Srbija.

U Beogradu 2. studenoga. (S.) Kao što iz pouzdanog izvora doznajemo, nepropustamo naše p. l. čitatelje izvijestiti, da je zakon o predloženoj srbiskoj skupštini gotov i da je Nj. svetlosti premilostivom našem knezu i gospodaru na odobrenje prije nekoliko danah podnešen bio. Isti je zakon Nj. svetlosti visokom zemaljskom savjetu s nekim opazkama povratila, koje su od strane savjeta neodložao usvojene, tako, da se spomenuti zakon sad na novo Nj. svetlosti na nadležno upotrebljenje t. j. potvrđjenje sproveo.

Njegov sadržaj za ovaj par nismo u stanju doznati, a čim nam do snanje dodje, nećemo propustiti ovim putem dalje ga priobćiti. Medjutim ovom prilikom mislimo da neće biti izlišno ako reknemo, da razprostranjeni glas o dolasku portinog komisara, i kome se već i po stranim novinama počelo glasati, za ovaj mah nije dovoljno izvijestan, i da nema izgleda da će ovamo doći, da na skupštini prisustvuje.

— Kao što „Pest. L.“ javlja došlo je devet kolajnah za one djake u Beogradu, što su engleskom general konzulu Grofu Fonblanku život izbavili, te će im se ovih danah razdati. Veći dio ovih odlikovanih mladićah dobit će vele i pensiju.

Turaka.

Shosanske granice 24. t.m. (Ost. P.) Prije nekoliko danah dodje u Brod supruga jednoga c. k. austrijskoga konzulatskoga činovnika iz Sarajeva sa troje djece. U svim nahiama, kroz koje je ona prošla, vlada najdublji mir. Raja se zanima s poljodielstvom, jer u Bosni valja zimski usiev već u listopadu sijati, budući da snieg već u studenom pada, tako da se ništa raditi nemože.

Vojska se u Bosni nikakva negiblje. Bašibozuci bit će kući odpušteni, a nizami i rediti zapremili su svoja zimnja. Pokraj srbiske gra-

Dieljenje baštine.

Istočna poviest.

(Pohérvatio ju l-nin.)

(Nadalje.)

U vrijeme, kad su se ova tri brata putem sreće odputila, četvrti, Izmail, bavio se je na otčinskom dobru gradeći livade i težeći ograde i vrtove, množeći nasad u voćnjacih itd. Izmail zabaci gnjusnu razkošnost, znajući vrlo dobro, da pravi pokoj života nije u razkalašenosti niti čutnji; no u poštenju i krieposti; eno zabacio posljednji sinak Ibrahimov, Izmail, običaj istoka, komu godi barem, to gnjezdo prevarah, zavisti i zasiedah. Izabrao si on ljubavcu izmedju kćerih dielatelnoga susieda, Hassana. Krasna Zulema donesla mu mirazom nevino sèrdce, tiha žensku čud, hvale dostojnu čudorednost i nježnu naklonost spoju sa zahvalnosti, što je upravo medju tolikimi drugimi njoj jabuku dao. Kad je Izmail nadgledavao najumne težake na polju, Zulema se bavila domaćim gospodarstvom i učila moliti se bogu dvie kćeri male, što bi se svez njihove ljubavi. U večer čitaše Izmail po koi surat¹⁾ iz korana, ili koje dielo arabskih pjesnikah i poviestnikah. Niekoliko njegovih priateljah siećilo bi s njim ovako na večer krataći si vrijeme. Život sretnih ovih suprugah micala se tiho, kakono se miče čist potok u savojnoj strugi. Niesu se oni mučili ni velikom nadom, ni zaludnom željom, pa se niesu ni plešili velikoga pada. Uživajući bla-

ga ovoga svieta bialu umiereni kano da će danas umrieti, i o svojoj umierenosti dati najvišjemu sudcu valjan račun; a najvišji ih nadario svačim po malo, a baš toliko da niesu ni stradali — ni obilovali. Dieca im poodrasla zdrava i čila, čudoredna i dobra, služinčad ih ljubila, a susiedi sèrdačno štovali. A Smirnjani govorahu: „Baš nam je žao biednoga Izmaila! evo gdje se muči u zabitnosti, ni glasa mu u svijetu; ta kini se kao zmija na tèrnu, nastojeći kako da proživi i diecu odhrani, a eno mu na protiv druga braća valjaju se po razkošju i mehkoputju pa su ipak slavni i štoveni. Mudri Ibrahim poznao ga je kao slaba na svojstvu duševnom, pa ga je tim dielom opertio. Braća ga evo i zaboravila; te on baš ljubimac nesretnog svoga usuda.“ Često je i sam Izmail čao, gdje se o njem ovako govori, ali on, čoviek dobra sèrca, smijaše se s ovakovih tricah veleći: slaba su suda i razsuda, gdje sude — kako vide.

Biaše jedne liepe lietne večeri, kad je Izmail pod sienatom lipom siedio, a supruga na niekoliko koraćajah dalje zalievala ovieće; ovo mu dodje sloga s glasom, da četiri putnika prose, da smeju doći u kuću i porazgovarati se s gospoderom. Izmail dopusti da udju. Dodju tri čovieka u pèrnjavih odiećah; glave k zemlji sroniše, a bialu bliedi ne upravo kao snieg nego malo začadjeni, oči im upale, iztrošene, a obrazi do zla boga nugužvani, ostarieli. Izmail ih nepokojan gledao i upoznavao u njih svoja tri brata. Razkriliv ruke zagèrli ih svu trojicu i suze se njihove pomiešale. — I nepitav ih za usrok zla njihova, već odè da ih što čestitie

počasti. Dobra Zulema sluteć niekakvu tugu, stala plakati, a kad dieca mater vidila, gdje plače, proplokaše i ona i neznajući zašto? Pèrvi biaše Mustafa, koi je tišinu prekinuo govoreći: „Mili brate! sietismo se, da imamo brata pošena i dobra, i dodjosmo k tebi prosit, da nas od goreg zla obraniš; ništa bo nememo, do gola života, te se samo jadni i žalostni spominjemo svoje ludosti. Siednimo se u sienca onoga stabla, pak da čuješ naše nesgode!“

Husein je stao pèrvi ovako pripoviedati: U početku biaše sreća s parnicom na mojoj strani. Sudcevi upoznaše pravedan moj zahtiev i rekoše mi već, da nije već moguće da ću izgubiti; ali protivna stranka navela raznimi dokazi sud na mnienje protivno. Sad ti na moju sreću brat Mustafa postao begom, to se razglasilo, i ja sam po tom postao još više cienjen i svijet je sudio, pak i ja sám, da su ona tri miliona u mojih rukuh. I — tako se dogodi. — Onda sam imao sreću medju rukama, onda sam bio sretan svojim bogatstvom. Sad onako besposlen život biaše mi nesnosan; ja obljudih sud, pa htiedoh kod suda službovat, neimajući svoga posla stadoh pobirati tužbe bogatih ljudih, obećujući im, da ću im pravo izposlovat. Skoro polovica žiteljah Alepskih natovari me poslom proti drugoj stranki, a ja njihov odvietnik i savietnik. Moj dom biaše sastanište ulemah, kadish, perovodjah, pisarah i prepisacah. Neprestano vodio sam i zvao na sud; a mnogo me sve to stajalo, i tako sam pao u dng, koi se svaki dan više množio. Iz svega, kako sam do onda na dobru glasu bio, dèržahu me za poslednika najmanje

¹⁾ Surat je poglavje Korana.

nice na desnoj obali Bosne traje odpor muslimana i křšćana protiv bogovima ne restano. Čanipaša izdao je po nalogu portinom zapoviest, da prestane kupiti trećinu, dok nedodje novi gubernator Akifpaša, koji ide s osobitom jednom komisiom, koja će razpraviti raspru između begova i zemljodielncah.

Rešidpaša iz Gradovca (Gradačca?) i Sali Beg iz Posavine nimalo se neobziru na ovu pašinu naredbu, nego kupe zaostavšu trećinu s velikom strogostju. Na to su se skupili seljaci — muslimani i křšćani — i ubili Rešidbega, koji je protiv njima pošao bio u boju, Salibega pak zarobili su. Od toga vremena traje tamo ustanak seljaka jednako praveći razna izstupljenja, no turskom vojinstvu, što u Posavinu dolazi, nedaju nikakva odpora. U Banjaluci i Bihaću vlada mir. U Hercegovini pliene dva crnogorska uskoka usamljene turske kuće. — Protiv njima izaslana je iz Trebinja jedna kompanija lovaca.

— Po viestima iz Bajruta od 4. listopada prispeo je ovogodišnji karvan turskih poklonikah u Damask. Kad su bili iz Medine pošli, pojavila se je kolera, koja je trećinu poklonikah uništila. „Journal de Constantinople“ javljaju u tom obziru, da se je od 75.000 poklonikah, koji su u Meku otišli, do početka listopada samo 16.000 u Damask a 14.000 prije Kaira vratilo; od ostalih 45.000 veća je strana pomerala od kolere i putnog umora.

— Budva 23. listopada. (S.) Skadarski ruski konzul bio je na nekoliko danah u Tërstu, a kad se natrag vratio predusretnut jednom ovdiešnjom deputacijom bude pozdravljen. Medjutim čuje pucjaju u Lieškompolju, odkud dodjoše Hristijani s tužbom protiv svog mudira. Porta je onamo poslala komesara Mustafu Efendiju, da razvidi tegotu roje. U staroj Srbiji veliko je stradanje Hristijanah. Vali Akif paša Prizrenski, premješten je u Bosnu, miesto njega doći će Osman paša Skopljanin bivši zapovjednik Skadra. On se očekuje, da tamo dodje po parobrodu, da ide u Prizren. Skadarski vladatelj Avdipaša zatražio je 55 velikih domovah od Turakah i latinah za zimnu vojske, no ovih su odgovorili, da njihove kuće nisu pravljene za soldate. Djehaja je pošao a Mudir će sutra u Carigrad, da račune predadu. Bërdski fratrovi pripasali su sablje, neznam čemu ovaj znak sluti. Svi poglavari bërdski zvanj su od Avdipaše, neki su došli, a neki se očekuju. Od vasiojevičke granice pobio je građ

trih milijunah, a kad tamo, — bioše niekim i znano, da je tomu naopako! — Nesretni ues brata Mustafa unesrećio je i mene do ciela, kako sam mu se i nadao. Sa svih strana dolazile su k sultanu tužbe, da sam dao povod svadji medju miešćani, samo da uzmognem tierati pravde i dobro sviet guliti, a na to ti meni dodje prepovied odsele se tim baviti, i ja kao okamenjen nikud nikamo, bez zanata kod tolikog inata. Vierovnici i suradnici nategnuše me do zla hoga, uzeli mi sve što sam imao, a ja sad kao bogac tucah hodi iz miesta, gdje me kao silnika, ugnjetatelja i čovieka nemirna nitko tēpio nije. Neimav kuta, kamo bih zaklonio glavu, odlučih uteći se mudrom mojem bratu, Izmailu.

Sklopnost k bogatstvu, nastavi Alia, nudkula me, te sam si izabrao stališ tērgovački. Zao sam doduše pokoračiti napried, ali nisam znao stati. Što sam više imao, to sam više želio; načinih veliku tērgovinu, na više miestah, naravno gdje ćeš sam na sve, moradob se povieriti drugim i dadoh stvari u tudje ruke. Dakako naskoro neosta mi vremena ni toliko, da račune točno i u vrijeme pregledam. Samo mi se je htio zlati, a zato sam se sdrutio s drugim tērgovci; postao sam kao voznik drugim, dakako dobar dobitak od njih čekajući. Jedva mi dakle nekoliko urah na dan preostalo te sam mogao a i onda nepokojno prospavati a u domaći dućan i nisam imao kad zaviriti. A to je moja družina upotrebila za svoju kesu, a na moju škodu i pr past. Sa svih strana dolazile mi vijesti, sad da mi je gata na moru propala; sad da mi je nitko užgno

svo do Novog Pazara 70 selah, bit će oskudice žita u tim selma. Bāšibozuci došli su da čuvaju hristijane, a oni ih tuku i otimlju im žene i dievojke. Jide su Ardipaši po drugi put predstavili okrutnost Mudira Spuzkoga, i da ga više tēpiti nemogu. Badava svi savieti, jer je Mudir opet potvrđen za spuzkog mudira. Eto to su vam novosti sa onog kraja.

Gërčka.

Atina, 22. listopada. (W. Z.) Ministri sastavljaju točno izviestje, šta se sve dogodilo za vrijeme kraljeva odsutstva. Takodjer su za iduće vrijeme komore izradjeni predlozi zakona, da se Nj. velič. na odobrenje podnese. Komore će se po ustavu 9. studenoga otvoriti. Odesko parobrodno društvo traži ovdje jedno pristanište, kao što je već javljeno. Praviteljstvo je u škripcu nezna ili će dopustiti, ili ne. Ako dodje lord Redcliffe, on će po svoj prilici pomoći, da se to pitanje rieši.

Nieko gërčke novine radaju se uspiewu odeskog društva, a neznaju jadni, ako Lloyd bude štetovao, da će gërčko brodarstvo sasvim propasti, jerbo zahvaljuje svoje cvietanje cernom mora i tamošnjim pristaništima.

Francuska.

— Viesti s indijskih vodah javljaju, da je opet jedna francuska ladja „Alfred“, sumnjiva zbog tērgovine s robljem, u Mozambique dovedena, no da je na gubernatorovu zapovied odmah opet izpuštena bila, i da je zapoviednik od lba, koji je izveo ovo uzapćenje, dobio ukor.

Španjolska.

Madrid 29. listopada. U Kadiks poslani su naputci, uslied kojih ima pet ratnih brodovah neodvlačno křstarit okolo marokanske obale. To se nestavlja neposredno s ekspedicijom protiv grebenskim gusarima u savez, već dërži se samo za mieru u obziru zaštite španjolskih konzulah i dëržavljanah na marokanskoj obali. Ekspedicija protiv grebenskim gusarima nemože se sada još izvesti, jer je k tomu lietos već prekasno.

Velika Britanija i Ertina.

London 3. studenoga. Lord Malmesbury i drugi ministri, koji se nisu bili jošte jučer vratili, došli su jutros, da poslie duga odmora danas prisustvuju ministerialnom viećanju.

ovdje ili ondje zgradu il dućan, il hambar, a sad da je ov ili on dužnik pao. Na to ti me ostaviše hogatii tērgovci. Istom kašnje počutih, da je velika tērgovina, koje je ne istinom nego špekulacijom i lažju osnovana i vodjena, podobna održenim trakovom sunca u vodi, gdje se doduše sjaju, ali negriju. Doslie biah pravdan, vieran rieči i obećanju; ali sa straha, da nedodjem ob sve, što imadijah, povedoh se u laž i prevaru, pak me previšnji kaznio a i pravdno. U ono vrijeme sultan novačio i pošiljao vojsku na tursku medju. Ja se javih, da ću dovažati vojski hranu i sve što joj treba i založih sve što imah. U nadi, da ću se opet pomoći i bogatstvo pēro postići ako ne prestići, kupih za malu cijenu po svih morskih lukah sve što je trebalo i dovažah k vojski. Kapudapaša i Zahairdžipaša²⁾ sporazumiše se samnom, ali vozir ostā vieran svojoj dužnosti i javi sultanu cietovetnu stvar, kako se je god imala, da sam nakanio vojsku čimgod zasliepiti, da je ovo sve nevaljale, što sam dovezo dosada itd. Kapudapašu utopili su u more, Zahairdžipašu zatvorili do smerti u saraju, a meni uzeli sve moje, odbrojili mi po tabanah 500 i protierali me s Carigrada. Sultan mi je dao poručiti, da mi s cietle ljubavi k otcu momu daruje život, ali da mi prepovieda odsele tērgovati. Ostavljen od priateljah i priateljicah i skroz eto nesretni doćah opravo onda o padu brata Mustafa; a odputiv se k tebi, sretoh se evo s braćom.“ (Konac će sledit.)

²⁾ Zahairdžipaša glavni obkērbitelj turske vojske.

Bërzojavne i najnovije vijesti.

Javljaju iz Genove od 6. t. m. Kraljevska parna fregata „Dora“ otišla je jučer na otok Sardiniju s novom za taj otok određenom posadom. „Corriere mercantile“ javlja, da je dotična komisija izrazila osnovu Brassey-ovu o lukmanierskoj željeznici i predložila, neka divizione i občinsko vieće uobće pristupi na to i podupire to poduzeće shodnim prenescima.

Javljaju iz Turina od 7. t. m. Verhovno nastavno vieće sastalo se, da preduzme poslove protežuće se na profesore pravnoga fakulteta Nuyta-a, Leone-a i Ferrara. Na miesto pērvih dvajuh substituirani su advokati i doktori prava Zaverleri i Ginelli. Ferrari zabranjeno je jedno lieto predavati, no ipak će i kroz to vrijeme vući svoju platu. Miesto njega predavat će medjutim advokat Raymond narodnu ekonomiju.

Javljaju iz Milana od 7. t. m. U mieničku pisarnicu gospodina Guffantia prevalili su noćas tati i pokrali su ju. Ukradena svota iznosi, kao što se čuje: 40.000 lirah.

Tërst, 8. studenoga. Glavna skupština podpisnikah na akcie tērsćanske tērgovačke banke savani su dne 22. studenoga, da naime nuju privremeni odbor.

Paris 8. studenoga. Jedno carevo pismo na princa Napoleona poziva ovoga, da stanje cernih radnikah prouči i da se stavi u dogovor s Engleskom, za da se na miesto robske radnje stavi slobodna. Car neće nipošto da zaštićuje poduzeća, koja su protiv čoviečnosti i civilizaciji.

Odgovorni urednik. Dr. Demeter.

SLUŽBENI LIST.

Nr. 17470-4043 (VI. 78)

3-3

Konkurs - Ausschreibung.

Im Agramer Konvikte ist der vom Daniel Babok im Jahre 1832 gegründete Stiftungsplatz in Erledigung gekommen.

Auf denselben haben Jünglinge aus der Familie des Stilters zuvörderst nach männlicher, und in Ermanglung solcher auch nach weiblicher Linie Anspruch. Sollte ein auf diese Stiftung Anspruch habender Schüler noch die Volksschule besuchen, und somit zur Aufnahme in das Konvikt selbst nicht geeignet sein, so würde derselbe mit einem Handstipendium versehen werden.

Die an das k. k. Ministerium für Cultus und Unterricht zu stilisirenden Kompetenz-Gesuche sind mit dem Tauscheine, mit den ärztlichen Zeugnissen über die glücklich überstandene Kuhpocken-Impfung und die Freiheit von jedem chronischen körperlichen Leiden, mit den Schulzeugnissen, mit der Nachweisung über die Abstammung aus der benannten Familie zu belegen, und bei der Studiendirection derjenigen Lehranstalt, an welcher der betreffende Jüngling studirt, längstens bis 20. Dezember l. J. einzubringen.

Zur Aufnahme ins Agramer Konvikt ist aber überhaupt erforderlich, dass der betreffende Jüngling wenigstens Schüler der 1. Gymnasialklasse sei, und das 12. Lebensjahr nicht überschritten habe.

Von der k. k. kroat.-slav. Statthalterei
Agram am 21. Oktober 1858.

Br. 177-1858 (Izv.-277)

3-3

Razpis natiečaja.

Kod trivialne učione u Berku, kotaru tovarničkom izpražnjeno je miesto učitelja, ujedno organiste, s kojim su sljedeći dohodoci skupčani, kao: 200 for. sr., 15 mirovah žita, 15 mir. sitne kukuruze, 10 hv. dērvah i bezplatni stan sa vērtom.

Na pučkoj učioni u Illači, kotaru tovarničkom izpražnjeno je miesto učitelja ujedno organiste, s godišnjom plaćom od 280 fr. sr., 10 fr. sr. za orguljanje, 12 hv. dērvah, užikom prostog stana i vērta.

Na pučkoj učioni u Novaku, kotaru tovarničkom izpražnjeno je miesto učitelja sa godišnjom plaćom od 100 fr. sr., 30 mir. žita, 30 mir. kukuruze, 8 hv. dērvah, s uživanjem bezplatnog stana i vērta.

Na pučkoj učioni u Sarogradu, kotaru tovarničkom izpražnjeno je miesto učitelja sa godišnjom plaćom od 200 fr. sr., 15 mir. žita, 15 mir. kukuruze sitne, 8 hv. dērvah, užikom prostog stana, vērta i šljivika.

Natiecatelji za ova miesta, imadu svoje molbenice vlastoručno pisane i dokaznicami o dobi, sposobnosti, pomnji i vremenu svoga službovanja providjene, najdulje do konca studenoga t. g. školsko kotarskom nadzorniku i župniku u Berku g. Antunu Polavsky-u podnieti.

U Djakovu dne 20. listopada 1858.

Od strane biskupskoga djakovačkoga ordinariata.

Carsko-kr.

službene

Novine ove izlaze svaki dan izuzimajući nedjelje i praznike na čitavom listu. — Polugodišnja predplata je za domaće u novinarici 4 for. srebra. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom pošiljati, 6 for. sr. —

NARODNE

NOVINE.

Za službene oglase opredjeljena je površina: 4 kr. sr. od linije za prvi put i zatim za svaki put 2 kr. sr. — Za druge oglase ili posebne članke plaća se do 10 linija 20 kr. sr., dalje po 10 od svake pojedine linije 4 kr. sr.

Uredovni dio.

Obznanjena ministarstva financija od 26. Listopada 1858, kriepostna za svekolike krunovine, o izdavanju novih državnih zadužnica u vrijednosti austrijskoj.

Da se ujednostruče poslovi, odnoseći se na dugove državne, i ujedno da se onim, koji imaju državnih papirah austrijskih, dade prilika, da glavnice pretvoriti mogu u vrijednotu austrijsku, započet će se s previšnjom dozvolom dobrovoljno pretvaranje svih državnih zadužnica, koje nisu u kovanom novcu kamatonosne sa manje nego 5% i koje nisu žrieblanju potvrđene, u državne zadužnice po vrijednosti austrijskoj sa 5% kamatah.

Za ovo pretvaranje prikladne su za sada sljedeće kategorije javnoga duga:

Zadužnice „Metalliques“ zvane po 1, 2½, 3, 4 i 4½% (izim 4postotnih zadužnica, koje se izplatuju);

žrieblane zadužnice staroga državnoga duga po 3, 3½, 4 i 4½%;

dvorsko-komorske zadužnice za pokrajinski dug Vorarlberški po 3½ i 4%;

dvorsko-komorske zadužnice za salcburški pokrajinski dug po 2½, 3, 3½, 3¾ i 4%;

zadužnice salcburškoga pokrajinskoga duga po 2½, 3, 3¾, 3½, 3¾ i 4%;

dvorsko-komorske zadužnice za dug komore i stolnoga kaptola u Passovu po 3, 3½ i 4%;

zadužnice pokrajinskoga duga Tirolske po 3, 3½, 3½ i 4%;

zadužnice pokrajinskoga duga Kranjske i okružja bielackoga po 1¾, 2, 2½ i 3%.

Merno za pretvaranje bit će sljedeće:

za svakih 100 fr. od zadužnica, kamatonosnih sa	novca konv. ide	21 f. —	novč. vr. austr.
1¾%	36	75	„ „ „
2%	42	—	„ „ „
2½%	52	50	„ „ „
3%	63	—	„ „ „
3½%	67	20	„ „ „
3¾%	70	—	„ „ „
3½%	71	40	„ „ „
3½%	73	50	„ „ „
3¾%	75	60	„ „ „
4%	84	—	„ „ „
4½%	94	50	„ „ „

Za zadužnice, donešene u svrhu, da se pretvore, i glaseće na donesnika ili na ime slobodno (zadužnice nevezane ili nevinkulirane), izdavat će se državne zadužnice u vrijednosti austrijskoj s kuponi a glavnicih svotah od 1000, 500 i 100 for., i to bez razlike, da li su se kamate od zadužnica, glasećih na ime slobodno, izplativale do sada uz namire, proste od biljevine, ili uz namire, biljegovini potvrđene.

Nasuprot za zadužnice, donešene u svrhu, da se pretvore, a neglaseće na donesnika niti na ime slobodno, izdavat će se državne zadužnice u vrijednosti austrijskoj bez kuponah s napomenom zadužnice izvorne; od ovih zadužnica izplativat će se kamate u vrijednosti austrijskoj i u napredak uz namire biljegovane.

Za one pretvorene svote, koje nedostizu do 100 for., ali koje se ipak razdijeliti mogu sa 10 tako, da ništa nepreostaje, izdavat će se „dione zadužnice“ od 10 forintih.

Od dionih ovih zadužnica po 10 for. teći će, istina, također kamate 5postotne u vrijednosti austrijskoj od dana, kojega je zadužnica izdata; nego kamate ove dospievat će za isplatu samo onda, kada se zadužnica diona pretvori u zadužnicu od 100 for. budi doplatom u gotovu novcu, budi time, da se primese primieren broj zadužnica dionih, budi jednim i drugim ovim načinom.

Preostanci izjednačivat se mogu do svote od 10 for. ili od 100 for. samo doplatom u gotovu novcu, pri čem će se banknote, koje su sada u cirkulaciji, dokle god još zakonito budu okolovala, primiti u razmjeru od 105 k 100 for. vrijednote austrijske!

Pieneznica državnih dugovah u Beču i svikoliki vjerovni razdieli njezini po krunovinah primat će, počamši od 15. Studenoga 1858, zadužnice, i pretvarati ih.

Tko se želi time poslužiti, imat će papire, koje je namienio pretvoriti, ako su svikoliki od jedne iste kategorije i ako imaju jedno isto mjerilo kamatno, podnieti s popisom dvogubim; a ako su od različitih kategorijah i ako imaju različito mjerilo kamatno, imat će za svaku kategoriju i za svaku vrstu kamatnu podnieti popis dvogub. a i svotnik o svikolikih popisih; tu će naznačiti nesamo svekolike znakove nego i svotu glavnice, po goripomenutom mjerilo pripadajuću u vrijednosti austrijskoj sa 5%, a ujedno pridat će i to, da li je doplatu na glavicu, ako je ista radi znokružehja potrebna, nakan dati na čitavu zadužnicu, ili samo na prvu sljedeću zadužnicu dionu.

Bielice (blankete) za popise izdavat će c. k. pieneznice vjerovne.

Papiri, prinešeni u svrhu, da se pretvore, imaju, ako glase na donesnika, predati se sa svim, k istim spadajućimi još nedospjelim kuponi i taloni; a ako su pisani na ime i ako u svrhu, da se pretvore, ne budu podnešeni pri ovoj pieneznici vjerovnoj, pri kojoj su okamatjeni, imaju oskvrbljeni biti još i sviedočbom o kamatah još neizplatenih.

Za papire, prinešene u svrhu, da se pretvore, izdat će pieneznica, koja ih je primila, primku, pošto nadje, da su papiri u redu. Na ovoj primki ima biti napisan i rok (podnipošto dulji od 14 danah), po izmaku kojega moći će dotičnik, povrativši primku, preuzeti zadužnice.

Bar. Bruck s. r.

Br. 1283. Pr. Objavljenje.

Uz novi sitni novac za sada valja još i sitni novac stari i to komadi po ½ kr. 1 kr. i 2 kr. konvencionalne vrijednote, koji sada ½, 1½ i 3 novčića predstavljaju, zatim šestice koje valjaju 10 novčićah. Stari ovaj sitni novac primiernim je platežnim sredstvom kad ustreba ispravljanja u malom prometu.

Opeženo bi s više stranah da stari ovaj sitni novac u najnovije doba čuljivim načinom izčezava iz okoloavanja, kad no su novci ovi stranom po hitnji posjedateljah da ih se rieše pri nastupljenja vrijednosti tarifovane, putem plaćanja ili odpremah u većih svotah natrag uništi u javne blagajne, stranom kad bi ih sadašnji posjedatelji u krivom mnienju da im bude povraćena bivša poduna vrijednost prizdržavali.

Da se doskoči po mogućnosti tome nedostatku, kol povećava umjetno potraživanje za novcem novim, određeno bi zajedno dozvoljenjem visokog financiarnog ministarstva od 5. studenoga o. g. br. 5541 da ovdajnja c. k. zemaljska glavna blagajna, i zbirne blagajne u Varaždinu, Rijeci, Osijeku i Požegi, zatim porezni uredi u Karlovcu, Sisku, Vukovaru, Verovitici i Djakovu na zahtjevanje partajah šestice, zatim komade po 2 kr. i po krajevu konvencionalnog novca promienili budu u tarifnoj vrijednosti, ili uz banknote na konvencionalni novac glaseće u razmjeru vrijednosti od 105 k stotini, ili uz banknote glaseće na vrijednotu austrijsku ili uz sreberni novac čisti.

Predsjedništvo c. k. hrv. slav. zemaljskog financiarnog ravnateljstva.

U Zagrebu 9. studenoga 1858.

Neuredovni dio.

Austrijska carevina.

Beč, 9. studenoga. Nj. veličanstvo carica Karolina Augusta dostojala je za gradjenje nove škole župne obćine Mörz poklonit podporni iznossk od 100 fr.

— Dne 5. t. m. u večer prispjela je Nj. o. visost prejasni gospodin nadvojvoda Ivan u Gradac.

— Nj. jasnost gubernator i zapoviedajući general u Erdelju fml. knez Friderik Lihtenštajnski odputovao je dne 5. t. m. iz Sibinja u Beč.

Talijanska.

Turin 5. studenoga. Sinoć predstavljala se je u kazalištu Kurignanovom Verdieva opera „Rigoletto“, za kojom sledio je novi balet pod naslovom „Manon Lescant.“ Kazalište bilo je kao vazda dubkom puno; balet se je već započeo bio, kad najednput zaori strašna vika „Vatra!“ Bilo je igracko osoblje, koje je diglo tu viku, dotičivši na pozorište i priobćivši občinstvu nesreću. Vatra je nastala u garderobi igracih i našla je u lakkim tvarima, koje se ondje čuvaju, dovoljnu hranu. Obćinstvo se je posred svega straha držalo mirno, kao što se ovdie riedkokad događa. Uzrok tomu bit će po svoj prilici manje pogibeljan sastav kazališta, gdje ima množina širokih izlazah i izvan pozorišta malo šta je sagrađeno iz drvija. Znalo se je, da su gasioci vazda u pripravnosti i tako mogao se je vidit prizor, kol se neponavlja često, da je občinstvo od više stotinah glavah imajuci iza ledjah vatru, plamen i dim s najvećim duževnim mirom uzimalo, tako da se

nije ni najmanja nesreća dogodila. Bérzoi putoći, kao i opreznijoj upravi zapovjednika pompierskih ima se pripisati, da je vatra još u svom početku uterana bila. Pred ponoćju bila je uklonjena svaka pogibelj.

Ovdašnja „Armonia“ sadržaje u svom jučerašnjem broju germljajući članak proti francuskoj carskoj vladi, koji je za cijelo na Tebru pisan bio a u kojem su neposredno najveći udarci upravljeni na samu glavu države, budući da čitatelj bez velikoga razmišljanja odmah dolazi na misao, da je pisalac očito pred sobom imao pismo Napoleona III. na Eugena Neyu. „Francuska vojska“ veli se u njemu na jednom mjestu „protierala je Mazzina iz Vatikana, no danas ponavlja Mazzinovo proganjanje proti Piu IX. i čini se kao da se želi, da francuski vojnici prisile papu, da na obilisk svetoga Petra napiše riječi: „U slavu velikih načelnih godine 1789.“ Nadalje: „Francuska republika srušila je Mazzina, cesarstvo uzdržava ga. Republika pokazala se velikodušna, katolička, nije vredjala nezavisnost papinu u ničemu, baš ni u političkim poslovima; dočim ga cesarstvo duboko ogorčuje i hoće da ga okuje u verige i da mu otme istu slobodu u duhovnim stvarima. No papa nemože dulje već podnositi prijetnji, koje k njemu dopiru s obala Seine. Njemu netreba Francuzah, jerbo papi netreba nikoga. Njega uzdržava božja svemogućnost, ako on i kadikad upotrebljava čovječanskih sredstava. On je dosad razpolagao hrabrom francuskom vojskom da zaštiti svoju osobu i osigura svoju vlast; ne ako nebi bilo više toga sredstva, našla bi providnost još boljih sredstava i da nestane svih čovječanskih sredstava, kročila bi k čudesima.“ Ovaj jezik vodjen u papino ime i u njegovom svojstvu kao duhovna i svietovna glava, proizveo je ovdje senzaciju i rado bi znati, da li i kako će službeni i poluslužbeni francuski listovi dići rakavicu, koja je tako bez svakoga obzira preda nje bačena.

Turin, 6. studenoga. Spletke proti generalu Lamarmori u njegovoj vlastitosti kao ratni ministar rastu svakim danom i vladini listovi imaju na sve ruke posla, braneći ga i javljajući o s e r d a č n o m s p o r a z u m l j e n j u, koje vlada u svemolikom ministarstvu osobito pako medju grofom Cavourom i generalom Lamarmorom. No sasvim tim obćinstvo ipak samo malo vjeruje ovim očitovanjima vlade i ako podpunoma nevieruje ni dopisnicima lombardskih listovah, koji vazda odviš tamno slikuju tu stvar, ipak si neda dokazati, da su sve tužbe, koje glase proti postupanju ratnoga ministra, neosnovane. U vojski okoluje jedno pogrdno pismo proti ministru, koje medju oficirima neprouzrokuje velika utiska, budući da aije nezadovoljstvo i raspru. Kao svuda tako i ovdje ima ljudih, koji su za ministra a drugih opet koji su proti njemu. Ako se to može biti može terpit u drugim razredima pučanstva, u vojski nije to moguće, da što više, zaslužuje da bude kažnjeno. Ja moram, istinu govoreći, izjaviti, da, kao što se čuje, pretežna većina oficirah proglašuje ovo postupanje proti svojem vrhovnom generalu nedostojnim i možemo se nadati, da će ovih danah izići protivni spis od jednog oficira, u kojem neće se govoriti o ratnom ministru, već korit će se samo, kao što zaslužuju, bezimeni pisci, koji za cijelo pripadaju oficirskom stališu.

— Jedan list iz provincie javlja a Genovezi potvrđujući, da se je pred nieko vrijeme vidjalo izvanredno mnogo Turakah i nemanje Evropljanah koji dolazihahu iz Levante, i pokupivši oružja, koliko im je iole moguće bilo, i to za veliku cijenu i nesamo po dućanima već po privatnim kućama opet izdizavahu. List pita što je uzrok ovoga čudnoga pojavljenja — a ipak se obćenito zna da isto biva i u Marsilji, u Livornu i Barceloni, pa da tamo nitko ne taj i zašto se to čini. Za obrane našega plemena — odgovara isto tako Muzulman kao i křšćanin, jer jedan i drugi osiećaju, da se približava vrijeme odluke (?). — Od dva dana imamo neugodnu studen; prozorna stakla smērznuta su u jutro i baš i o podne pri sjajnom suncu diže se toplomjer jedva za jedan ili dva stupnja nad nišćom.

Amerika.

Iz New-Yorka od 26. listopada javljaju: Kao što ovdje za cijelo uvieravaju ostaviti će gospodin Forsyth, poslonosa sjedinjenih državah sieverne Amerike, Tampiko s ukupnim svojim osobljem. U tom slučaju bit će diplomatska odnošenja s Meksikom sasvim prekinuta i ovaj medjudogadjaj svakako će tomu služiti, da kriza u onoj od neizmjerne anarkie pohodjenoj zemlji udari novim pravcem. I s Nikaragvom nije se poboljšala stvar. General Cass pregledao je punomoćja pl. g. Jereza, izvanrednoga poslanika one sredsredne američanske države i našo je da nisu bila u redu, posljednji niti je imao nalog uvrstiti u panamanski ugovor onu koristonosnu kauzulu, a ni ukinut ustanove bellyskog ugovora i napokon regulirat dozvolu zbog prelaza kroz zemljouzu. Vlada vingtonska hoće, da se barem jedan od ovih uvjeta izpuni i budući da nije nijednom zadovoljeno bilo, zaključila je ugovor s generalom Jerezom s tim očitovanjem, da se sada prinudjena, nelasi-poprimiti odlučnu i dielotvornu politiku u tom pitanju. Izbori u Indiani, Ohio, Ovi i Pensilvanii mogli su predsjedniku dokazati, da je njegovo vladanje u kansaskom pitanju u pomenutim državama naišlo na odpor. K tomu dolazi da su njegovi prijašnji pristaše, publicist Terney i senator Douglas odpali od njega i većina veoma uzkoledana kod niekih slučajevah u istom kongresu sada je na pukovnika Tremantha i senatora Douglasa obratila obću pozornost, kao na one muževe, koji bi kod dojdućega predsjedničkog izbora znatno doprinieti mogli tomu, da ne bude Buchanan opet izabran. U tom traže usrok, zašto se čini da u bijeloj kući u Vašingtonu nastoje s niekom revnostuju da se late omilieloga sredstva energične izvanjske politike. Samo ne stoji takova energija u pravom razmjeru prema slabini takovih državah kao što je bespomoćni Paragvaj i baš ne odviš krepka Nikaragva.

Bérzoi javne i najnovije vjesti

Tërst 9. studenoga. Nj. c. k. visost prejasni g. glavni gubernator odputovao je jutros na c. k. parnom jaketu „Fantasia“ od ovud u Mletke. Engleski bojni parobrod „Karadok“ došao je jučer iz Malte ovamo. Austrijski brik „Emmy“ i „Gioachimo“ razbili su se uslied iz Napulja ovamo došavše bérzoi javne vjesti kod Ortone. Momčad se je sposila.

Javljaju iz Tërsta od 8. t. m. Austrijska brigantina „Trojano“, koja je jučer nasiela kod Grada, bila je sjedinjenim naporima bojnoga parobroda „Curtanone“ i jednoga lojdova parobroda opet maknuta s pruda i jučer ovamo dovedena. Nj. c. k. visost prejasni gospodin nadvojvoda Ferdinand Maksimilian doznačio je 1200 forintih za udovicu kapetana Susanića i ostavljenu svojtu mornarah austrijske brigatine „Mimi“ koji su kod pokušaja da izbave austrijski brik „Fede“, poginuli.

Javljaju iz Kërfa od 2. studenoga. Carski bojni parobrod „Vulkan“ kapetan baron Sterneck, došao je iz Boke Kotorske dne 26. listopada ovamo, da u ovdašnjim vodama traži nieku sumnjivu ladju, koja je dva austrijska trabakola medju Cimerom i Fanom progonila, budući da je ovo nastojanje dosad ostalo bez uspieha, vratio se je „Vulkan“ danas u Boku.

Pišu iz Nice od 6. t. m. Ovdje izlazeći list „Nizzardo“ javlja, da je rusko društvo zaključilo, da sagradi željeznicu od Nice ili Villefranke prieko Vesuvie u Kuneo. General Baganov, indjenir Kahuravski i poklisar Banalis pregledali su već plan ove pruge. Očekuju dolazak velikoga kneza Konstantina, koji će konačno odlučiti kako se ima stvar izvesti.

Javljaju iz Firenze od 6. t. m. Pred niekoliko danah došla je ovamo velika kneginja Maria Nikolajevna i odsiela je u Villi Demidova. Dan poslie njena dolazka bila je pozdravljena od velikovojvodske porodice i vratila je taj pobod odmah zatim u vojvodeškoj palači. Dne 4. t. m. došao je vojvodeški par iz Medene u Livorno i uputio se je 5. u Firencu. Veliki vojvoda odvezo se je visokim putpicima jednu staciju na susret i dopratio ih je u glavni grad, gdje su se ba-

vili niekoliko satih i odputovali su posljednjim podvozom u večer u Pisu.

Javljaju iz Pariza od 6. t. m. U Banlieue-u (medju barijerama i fortifikacijama) obstoje kao što je poznato mnogobrojne kërčme, mnoga plesališta i bludionice. Posljednje ukinut će se sasvim a veća strana dozvolih za držanje plesalištah povući natrag. Da će time dobit težak udarac tako zvani barierski život to je sigurno. Ako se i nemože tajiti, da će time patiti mnogo bezazleno obërtničko poduzeće, ipak zaslužuje ova naredba u interesu čudorednosti odobrenje i time će se prepriedit mnogobrojni nasilni izetopi. Zakonita ura, kad se imaju u Parizu kapie zatvarati, jest ponoć i tako je bilo i u Banlieue-u. Poag najnovie naredbe tamo će se odsele morati zatvarati kapie u 11. uri.

U slavu blagdana sv. Cecilie čitat će se velika misa dne 22. studenoga 1858 u 10 $\frac{1}{2}$ sata prije podne u gradskoj župnoj cërki kod sv. Marka, te će se obdržavati velika muzikalna akademija na isti dan u 7 satih na večer u narodnom kazalištu uz obićajnu ulazninu.

Glavna godišnja skupština društva prijateljah muziko u Zagrebu obdržavat će se dne 28. studenoga 1858. u 10 satih prije podne u društvenoj muzikalnoj učionici (u kući gosp. Kiepacha, kipnoj ulici br. 175).

O čemu se ubavieštjuju gg. p. n. članovi i prijatelji muzikalnoga društva u svërhu mnogobrojnoga udioništva.

U Zagrebu dne 10. studenoga 1858.

Po ravnateljstvu društva.

Odgovorni urednik. Dr. Demeter.

SLUŽBENI LIST.

Br. 1231—P. P. (Fin.—43)

3—3

Objavljenje.

U sliedstvu raspisa visokoga c. k. glavnoga ravnateljstva zemljarine katastra od 26. listopada 1858. br. 49116—1704 raspušta se zemaljska porezna komisija u Zagrebu, kojoj bi do sad poviereno izvedenje zemljarine provizorija sa 1-vim studenoga 1858, od kojega dana počamši prelesu daljnje vodjenje poslova zemljarine provizorija na c. k. hër. slav. zemaljsko finacialno ravnateljstvo kao njegov sastavni dio pod neposrednim vrhovnim ravanjem glavnoga ravnateljstva zemljarine katastra.

C. k. predsjedništvo zemaljskoga finacialnoga ravnateljstva za Hër. vatsku i Slavoniu.

U Zagrebu 30. listopada 1858.

Na br. 641—1857 civ. (Izv.—282)

3—1

Oglas dražbe.

C. k. kotarski ured kao sud slatinski ovime do znanja stavlja, da je ovostranom odlukom od 25. listopada t. g. br. 641—1857 u parbenom predmetu g. Ivana Grubića bivšeg duhovnog pomoćnika u Slatini, proti Mirki i Ignatiji Sauliću iz Medinaca radi glavnoga duga 70 fr. 17 kr. srebra i dražbenoga na 10 fr. 9 kr. sr. sudbeno ustanovljenog troška ovršna dražba celog negibivog u poreznoj obćini Medinci pod br. 17. po pomenutim dužnicima posiedujućeg iz i kuće sa podkućnicom, naime zatim $\frac{1}{4}$ sesionalne zemlje sastojećeg i sudbeno na 160 fr. sr. procjenjenog, dozvoljena, te za preduzeće takove rokovi za 25. studena i 24. prosinca t. g. svaki put u 10 satih prije podne na licu mesta u Medinci opredieljeni su, kamo svi kupiti želeći najuljudnie ovim se pozivlju, pri tome imat će dražbenici 10 fr. sr. od stotine kao jamčevino položiti.

Uvjeti dražbeni mogu se kod ovog suda vazda uviditi, hipotekarno pravo imajući pozivaju se, da takovo tim većma prije prodaje kod ovoga suda prijavě, jer će u protivnom slučaju imati sami sebi pripisati, ako se dioba kupovna bez njih obav i ako oni bi time, u koliko bi se kupovna dioba izcèrpila izkljućeni ostali.

Slatina dne 25. listopada 1858.

C. kr. kotarski predstojnik.

Br. 7721 (Izv.—283)

2—1

Sajamski oglas.

Od strane podpisanog poglavarstva daje se na obće znanje, da se tako zvani Imbrievski na 5. studenoga dolazeći sajam radi naglo nastavšega zloćestog vremena obdržavati nemoguće, te će se uslied toga sa dozvoljenjem veleslavne c. k. županijske vlasti dne 16. studena t. g. naknadno obdržavati.

Poglavarstvo slobodn. grada Varaždina dne 8. studena 1858.

Gradski predstojnik
Vinković.

Carsko-kr.

službene

NARODNE

NOVINE.

Novine ove izlaze svaki dan izvanredno i praznike na čitavom listu. — Polugodišnja predplata je za domaće u novinarnici 4 for. srebra. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom posiljati, 6 for. sr. —

Za službene oglase opredjeljena je uvertisina: 4 kr. sr. od linije za prvi put; a zatim za svaki put 2 kr. sr. — Za druge oglase ili posebne članke plaća se do 10 linija 20 kr. sr., dalje parno od svake pojedine linije 4 kr. sr.

Uredovni dio.

Naredba ministarstva financija od 27. listopada 1858,

valjana za svekolike krunovine, kojom razjašnjuje, gdje i kada imade s obzirom na vrijednost austrijsku miesta zakonitomu oprostu od dohodarine i mieri postotnoj.

Povodom nastavih dvojbah nalazi ministarstvo financija, s obzirom na prethodni patent od 8. rujna 1858 o raspisu izravnih danakah za upravnog god. 1859 (drž. zak. lista kom. XXXVII., br. 141) izjaviti sljedeća:

1. da od dohodarine ima biti prost:
 - a) u II. razredu dohod, koji nenadilazi 630 fr. vrijednote austrijske, i
 - b) dohod u III. razredu, ako vaskoliki dohod nenadilazi 315 fr. vrijednote austrijske.
2. Da višjemu porezu ili višjemu postotku u II. razredu svakiput miesta imade tek izza svakih 1050 forintih vrijednote austrijske, tako da dakle prvih 1050 fr. porezati valja 1 postotkom, ostale svote do 2100 fr. sa 2 postotka, do 3150 fr. sa 3 postotka itd.

Bar. Bruck s. r.

Razpis ministarstva financija od 30. listopada 1858,

kriepostan za svekolike krunovine, kojim se u austrijskoj vrijednosti uređuju pristojbe za trgovačke i obrtničke knjige, oskobljene biljegovkama dosadanjimi, i neupotrebljivane do sada.

Za polasticu trgovačim i obrtnikom dopušteno će biti do 31. siječnja 1859, da se za knjige trgovačke i obrtničke, koje su oskobljene biljegovkama, glasećimi na novac konvencionalni, nego u koje se još ništa nije upisivalo, pristojbe, propisane cesarskom naredbom od 8. srpnja 1858 (drž. zak. lista br. 102) počamši od 1. studenoga 1858 mogu, nemienjajući biljegovkah, namirivati tako: da će se u novcu konvencionalnom jurve platjene pristojbe preračunati na vrijednost austrijsku, i da se izvišak, koji naprema pristojbi, koja bi se platiti imala po pomenutoj cesarskoj naredbi, ne vidjelo izadje, izjednači uzamši jednu ili više biljegov-

kah u vrijednosti austrijskoj, koje će izvišku opomenu jednake biti ili koje će ga nadilaziti.

Pri tom valja postupati onako, kao što je propisano za biljegovanje knjigah, biljegu potvrđenih.

Bar. Bruck s. r.

Povodom sretnog narodjenja prejasnog carevića Rudolfa položili su kod c. k. kot. ureda slatinskog sljedeće gospoda dragovoljne darove, sa prikupljenje pokućta za bolnicu imajuću se otvoriti u Slatini.:

Gosp. kot. predstojnik Pavao Bellošević 2 fr. sr., g. kot. pristav Lavoslav Ittlinger 2 fr. sr., g. ravnatelj Hoffmann 2 fr., g. nadzireatelj Schmidt 1 fr., g. parok Vaso Busdumović 2 fr., g. parok Tušak 2 fr., g. parok Franjo Radočaj 2 fr., g. parok Pantelja Vasiljević 2 fr., g. obć. glavar Ladislav Doma 1 fr., g. obć. tajnik Gavro Radulović 1 fr., g. Josip Derežan 1 fr., g. Adam Bauer 1 fr., g. Titus Horvath 1 fr., g. Anton Abendhauser 2 fr., g. poreznik Peter Saitz 1 fr., g. parok Mio Doma 1 fr. 6 kr., g. Mio Gajer 30 kr., g. Mio Bauer 30 kr., g. Kćersta Popović 30 kr., Samuel Deutsch 30 kr., g. Franjo Schmidt 30 kr., g. Karla Gregorić 30 kr., g. Franjo Kramberger 30 kr., g. Ivo Scharmar 30 kr., g. Stipo Cikely 30 kr., g. parok Tomo Bolić 30 kr., g. Bartol Široky 20 kr. g. Anton Sokačić 20 kr., g. Vinko Mazony 20 kr., g. poručnik Jozo Heinel 20 kr., g. Filip Selinger 20 kr., g. Franjo Heinel 15 kr., g. Popović 6 kr., gospoja udova Bauer 10 kr., g. Ivan Kortiš 6 kr., g. Ivan Hanas 10 kr., g. Ivan Obradović 10 kr., g. Terezia Šmachel 6 kr., g. Mihael Rasić 12 kr., g. Anton Horažek 6 kr. g. Marko Pekić 6 kr. g. Josipa Borziczky 6 kr. g. Ivan Vonus 6 kr., g. Ivan Handšuch 10 kr., g. obć. glavar Franjo Knežević 1 fr., g. Ignjo Grünwald 18 kr., Mato Gerendić 6 kr. Jakob Šlesinger 12 kr., g. Hermann Blau 10 kr., obćina Hadoevce 3 fr. 32 kr., obćina Viljevo 40 kr., obćina doljna Bukovica 1 fr. 2 kr., obćina Lipovac 51 kr., obćina gor. Bukovica 1 fr., obćina Kozice 1 fr. 29 kr., obćina Lukavac 30 kr., obćina Radosavce 1 fr. 2 kr., obćina Kusonje doljne 1 fr., obćina Meljane 1 fr., obć. Johannesberg

54 kr., obć. nova Bukovica 2 fr., obć. doljna Bukovica 18 kr., obć. Mikloš 2 fr. 17 kr., obć. Bistrica 1 fr., obć. gornji Miholjac 11 fr. 12 kr. Anton Foreit 2 kr. i Gjuro Popović 3 kr. u srebru ukupno 65 fr. 16 kr. srebra.

Dočim se darovateljem očitio hvala izrazuje, ujedno se uništavši novci k svojoj svrhi privesti odredjtu.

C. k. kot. ured Slatina dne 2. studena 1858.

C. k. kotarski predstojnik
Bellošević.

Br. 3258.

Za gradom oštećene ovopodručne žitelje sakupljeno je u području kotara daruvarskog 2 fr., kod gradskog poglavarstva u Osieku 12 fr. 6 kr. i u području kotara Dolnji Miholac 7 fr. 36 kr.

Dočim se ovaj iznos medju najvećma stradajućima razdieljuje, zajedno si za ugodnu dužnost smatra ovaj c. k. kot. ured plemenitim darovateljem od strane oštećenikah javnu zahvalu izraziti. U Ivanu 8. studenoga 1858.

C. k. kot. predstojnik
Blasić.

Neuredovni dio.

Austrijska carevina.

Zagreb. Naknadno doznaje i javlja K. L. da je na svotu triuh milijonah, što su je na povećanje viorozakonske zaklade ugarsko-hrvatsko-slavonski biskupi i kaptoli iz svojih rasteretaicah ustupili, prečastni sborni kaptol začesanski doprineo 15,000 fr. sr.

Beč. Dne 6. primilo je Nj. veličanstvo car kardinala kneza nadbiskopa bečkoga s biskupima, opatima, zastupnicima kaptolah i drugih svećenskih osobah. Na govor kardinalov odgovorilo je Nj. veličanstvo sakupljenom svećenstvu veoma dobrohotno zaključivši time: Bog neka blagoslovi dielo za koje Vas je pozvao!

Terst 10. studenoga. Nj. c. k. visost prejasni g. nadvojvoda Ferdinand Maksimilian došao je danas pred podne ovamo. Bojni parobrod „Curtstone“ izbavio je kod Malamoka jedan a pogibelji nalazeći se trabakol.

Dieljenje baštine.

Istočna poviest.

(Pohervatio ju I-nin.)

(Konac.)

Mustafa svoju nezgodu pripovijedaše ovako: „Znaj, da mi persten, što sam ga od pokojnoga oca dobio, pribavi svu moguću udobnost, za kojimi je sirdce moje toliko bleptilo. Omuzih jednu sestru sultanovu i postah jedan od prvih častnikah u vladi; tu sam ti živio kao bubreg u loju i nisam si više mogao želiti, van da mi se sreća moja ovieči. Ali upravo s toga, što mi je sultan bio tako privržen, poholih i oponosih se. Biah Kagia-beg, a htjelo mi se je biti veziirom. Žena moja ponositija od mene još mi je više uglavila tu nesretnu misao i savjetovala mi, da oklevetim, vezira a tajno je radila, da njegovu čest nastupim. Tako sam bio slab, te ju poslušnuh i počeh kopati jamu, u koju se sam sunovratih. U ono se vrijeme porta spremala na rat s perzijskim šahom. Ja sam napisao krivo pismo na vezira, kano da je tobož od nepriatelja i htjedoh ga pokazati sultanu. Ali u to se vrijeme moja žena zagledala i zaljubila u Janjičar-ogu i prigotovila mi do kraja pad. Sačuvala si moj izvor pisanoga krivoga lista i poslala ga tajno sultanu. Stupiv pred

padišu, da ću odkriti izmišljeni dogovor, čim ću vezira da očernim, samo što nepadoh od groze i gnjevnoga pogleda vladara od istoka. „Nistarijo!“ osieknu se na me „červe pomeni iz kala izvučeni i u guju otrovnicu pretvoreni! Ti si se usudio zlo rabiti moju sklonost i pripravljati grob najviernijim mojim služiteljima!... Je li to tvoja ruka pisala?“ To rekav pokaže mi pismo. — Bacih se k nogam njegovim jedva dišući od straha. — Tuzim se pred tobom, vladaru svetovah — ali tvoja sestra... dalje mi nije dao govoriti. — Izrodel zar ćeš da mi i sestra obiedi. Samo štjući uspomenu tvoga poštenoga oca, opraštam ti život, — a vi momci! vucite ovu nakazu iz moga dvora.“ U taj čas pograbi me Kapidži-paša sa služinčadi, svukoše mi dragocienu odoru i šupali me i tukli ov po ramenu, on po plećih, dok se nije oko mene sakupilo ljudstvo, mislio sam dielo se čoviečanstvo onamo sgernulo; jučer je padalo preda me i klečalo preda mnom a danas im biah predmet rugla i izsmiehavanja. Polumertav dovukoh se do šume; klatih se jedno vrijeme po njoj braneći se voćem; konačno odvažih se k tebi poći. Došav do Smirne sastah se na noćistu kod sirote dčrvara onkraj šume s mojom braćom.“

„Mila braćo!“ nastavi im Ismail, „neću da vas korim, jer tim i onake nebi vam bilo pomozeno, niti ću da vas savjetujem; treba vam dakle pomoći a ne svietovanja. Evo vam moga dobra, moja kuća itd., sve ću s vami da dielim, što bog i sreća dađe, no hoću da i vi rad sa mnom dielite. Prave potrebstine čovieka tako su stegnute, da im se može veoma lahko doskočiti. Hrana, odieto i miran kutić, — eto to je što vam ponudjam. Bog je milosrdan; možebiti će se smilovati, viedći vas biednike.“ Izmaila obilde su kod ovih riećih suze i on zaglerio sva tri brata. Konačno dogovarala se braća, da će Mustafa biti njihov pastir, Alia da će voziti na terg plodove zemlje, a Huseina opertiše, da bude kao poterkalo sluga. Zulema pripravila sada liepu večeru i eto se opet braća veselo razgovarala. Tri se brata zaklela, da će odesle poštenim življenjem popraviti svoj postupak i za uvijek su se odrekli pohlepnosti za častmi i bogatstvom.

Na to se pokaže stari derviš, Abdela, prijatelj siromaka Izmaila. Krivci se niasu usudili ni pogledati onj, nego su sva trojica oborila oči na černu zemlju. „Sve sam čuo“, reče on, „vidih vas, da ste išli u kuću Izmailu, dodjoh na ona vrata, da razpoznam tko je. Du-

Zadar 8. studenoga. **Ljodari pambredi** „Kroscia“ i „Albania“ došli su ovamo mjesto dne 31. listopada i 3. studenoga zbog bure stopram jučer; od 20 godina nije se dogodilo jednako zakašnjenje.

— U Milano izlazi dnevnik „L'Uomo di pietra“ dobio je ozbiljan opomenu zbog svoje težnje vrijedjuće budućnost i javni red.

Njemačka.

„Hamb. Nachricht.“ donosi bérsojavnim putem sadržaj raspisa kralja Friderika od Danije, kojima se ukupni državni ustav za Holštajn i Lauenburg kao i §§. 1—6 naredbe od 11. lipnja 1854. u obzir ustava Holštajnske konfederacije ukladaju i holštajnski stališi savjetuju na 3. siječnja.

O požara broda „Hudson“ donosi jedno privatno pismo iz bremeke luke: „Što je sada još od „Hudsona“ preostalo, brodaka je podrtina, koje medjutim po sreći tako leži, da neprijeti prelaz k ustavi i obćenje u luci. — Da li je tko kriv tomu požaru i tko je taj, još se nije moglo pronaći; čini se da nema osnovanoga povoda za ozbiljnu sumnju, da je tko navlaš vatru podmetnuo.

Francuska.

U Parizu činilo se je ovih danah kao da je pouzdanje na dalje postojanje kabineta Derbyeva veoma palo i veoma glasno očitovale su se skérbi za slučaj, ako bi lord John Russell grofa Derbyja zamienio u uredu. Uz ove skérbi pojavila se je naravno i nada, da bi lordu Palmerstonu opet za rukom poći moglo popeti se opet na visinu, s koje ga je Milner-Gibson srušio. Nadamo se da sudbina svieta neće riešavati samo na putu izmed Pariza i Londona i obratno.

Velika Britanija i Irska.

Društvo „Reform-association“ imalo je 3. t. m. u Guildhallu svoj prvi javni šestanak (Meeting). Premda se je skupština jednoglasno izrazila za obćenito pravo izabiranja, ipak je velikom većinom glasovah zaključila, da se to neuzme medju bitne temelje reforme, budući da bi se na takov način za konačni program moglo dobiti više pristasa. Nasuprot bilo je načelo tajnoga glasovanja malone jednoglasno primljeno. Na predlog gospodina Roebucka dobio je Mr. Bright od skupštine nalog, da načerta osnovu za reformu i da ju predloži parlamentu. Zastupnik za Birmingham primio je ovo poslanstvo, no očitovao je, da se od njega nesmije očekivat osnova, koja bi se točno držala jednog ili drugoga programa raznih društva za reformu u zemlji. Tom prigodom obratio je g. Bright još jedanput pozornost skupštine na potrebu, da se preustrojno gibanje, koje svakim danom raste, uredi.

Španjolska.

Više libronskih listovah nosi na čelu svojih brojehah aliodeću viest: „Pošto su se u tu dvorcu od gospodina Manuela de Jams Coelho pozvani novinari sakupili u pisarnici lista „Journal de Comercio“, pretresalo se je pitanje o narodnoj subskripciji za osiguranje odštete svote, koje se ima uslied zapćenja broda „Charles Georges“ platit Francuskoj. Skupština je očitovala, ako je i najveće hvale vrijedna misao onih, koji su ovu subskripciju potaknuli, da ju ona ipak nedérži za svérši shodno.

Bérsojavne i najnovije viesti.

London, 10. studenoga. Govori vojvode od Malakova i lorda Derbyja kod jučerašnje varoške časti (Citybanketa) bili su u duhu povoljnom zapadnom savesu i obećavali su svoj Evropi duboki mir. Princ od Walesa naimenovan je pukovnikom.

Hongkong, 28. rujna. Pet tvérdjicaš turanskih uzeto je bez opora i izgubitka od strane pohodne vojske. Francuzi oteli su jedan polotok prema istoku od Turana i hotieli su da se za nekoliko nedieljah krenu put glavnog grada Hue. Lord Elgin očekuje još u Šangaju dolazak kineskih tarifskih komisarah.

Javlja ju iz Turina od 8. t. m. Iz Specie i iz drugih primorskih miestah dolaze neprestano viesti o neizgodama, koje su se dogodile uslied burnoga vremena na moru.

List željeznički priobćuje, da su akcionari željezničke pruge mortara-vigevanske u svojoj glavnoj skupštini jednoglasno zaključili, da se ima ova linia produžiti do San Martiona na Tisinu prieko Kasola i Cerana. U Pinerolu osietili su dne 7. t. m. prema 10. uri u večer potres.

Jučer je iz Pariza s potpunom izvjestnošću telegrafirano bilo, da je Nj. preuzvišenost g. baron Bourqueney tamo došo iz Beča. Budući da nam se priobćuje od nadležne strane, da Nj. preuzvišenost još dan danas u Beču boravi, to moramo u tom slučaju našega telegrafičnoga korespondenta povući na odgovor i pozivljemo ga da nam priobći povod svoje bludnje. (Oesterr. Corresp.)

Narodno kazalište.

Okolnosti, koje nije bilo moguće ukloniti, učinile, da su se članovi bivšeg nar. kazališta razišli; ovaj događaj medjutime nije mogo zateći nikoga, koji je tole samo u unutarajost toga zavoda povirio; to su posljedice raznih prijašnjosti, iz kojih nemogaše drugo proizići.

Odbora sadašnjeg ozbiljna namjera jest narodno kazalište postaviti na takav temelj, na kojem će se moći razvijati, cvasti i u buduću stajati neporemetjeno, nu tomu treba mnogo radnje, treba vremena, treba podpore rodoljubne

od strane občinstva, treba napokon novacah, bez kojih se ništa početi nemože; narodno kazalište nije osnovano samo za glavni grad Zagreb već treba da bude i za druga znatna mesta, treba da po mogućnosti vuče iz njega dševne hrane svi zemljaci naši tim većma, što se je nadati, da će mu svi i pridonašati pomoć svoju.

Za umirenje dakle svih priateljeh nar. kazališta može se u ime odbora izjaviti, da poso nar. kazališta nije zaspao, niti da se obustava hrvatsk. predstavljajah nemora uzeti, kao da je ciela stvar propala; sasvim protivno; sve se pripreve čine, da se nar. kazalište u svoje vrijeme, — čim prie bude moguće — opet otvori; do toga nemožemo ništa napomenuti nego to, da je glavna potreba, da podpisatelji dionicah dužnosti svoje ponajprie izvrše, a odbor, dobivši sredstva u ruke, térsit će se savjestno da ispuni zadaću svoju. V.

Pokloni sa Museum.

G. Mate Bérkić zakupnik kapt. imenja u Sisku, jednu statuu od biela mramora, predstavljajuću božicu od Mira.

G. Ilg Kastnar u Sisku okamenjenu školjku: Isocardia, iz starih zidina.

G. Vinko Pysáčekowski mladji u Sisku: jednu malu šampu mrtvačku, jedan komad Mosaika i šest kom. rimskih novacah bakrenih.

G. Tomo Juričić u Sisku jedan bakreni novac.

G. F. Šlojssnig sac. kanonik i šupnik u Sisku jedan stari cigalj sa napisom (Sisc). V.

Odgovorni učrednik. Dr. Demeter.

SLUŽBENI LIST.

Na br. 641-1857 civ. (Izv.—282)

3—2

Oglas dražbe.

C. k. kotarski ured kao sud slatinski ovime do znanja stavlja, da je ovostranom odlukom od 25. listopada t. g. br. 641-1857 u parbenom predmetu g. Ivana Grabića bivšeg duhovnog pomoćnika u Slatini, proti Mirki i Ignatiji Sauliću iz Medinaca radi glavnoga duga 70 fr. 17 kr. srebra i dražbenoga na 10 fr. 9 kr. sr. sudbeno ustanovljenog troška ovršna dražba celog negibivog u poreznoj občini Medinci pod br. 17. po pomenutim dužnicima posjedujućeg iz i kuće sa podkućicom, nazime zatim 1/4 sesionalne zemlje sastojecag i sudbeno na 160 fr. sr. procijenjenog, dozvoljena, te za preduzeće takove rokovi za 25. studena i 24. prosinca t. g. svaki put u 10 satih prije podne na licu miesta u Medinci opredieljeni su, kamo svi kupiti želeći najljubdnie ovim se pozivlju, pri tome imat će dražbenici 10 fr. sr. od stotine kao jamčevinu položiti.

Uvjeti dražbeni mogu se kod ovog suda vazda uviditi, hipotekarno pravo imajući pozivaju se, da takovo tim većma prije prodaje kod ovoga suda prijave, jer će u protivnom slučaju imati sami sebi pripisati, ako se dioba kupovna bez njih obavi i ako bi oni time, u koliko bi se kupovna dioba izcérpila izključeni ostali. Slatina dne 25. listopada 1858.

C. k. kotarski predstojaik.

Br. 768—1857 civ. (Izv.—279)

3—3

Einberufungs-Edikt.

Von dem k. k. Bezirksamte als Gerichte Verovitic wird hiemit bekannt gemacht, es sei über Ansuchen der Anna Cosić gebornen Žunić aus Rezovac durch Advokaten Franz Mohl in Verovitic, in die Einleitung des Verfahrens zur Todeserklärung ihres aus Rezovac gebürtigen, bereits seit mehreren Jahren verschollenen Bruders Stanko Žunić gewilliget — Stanko Žunić wird daher aufgefordert, binnen einem Jahre das ist am 8. Oktober 1859 um 9 Uhr Vormittags entweder vor diesem Gerichte zu erscheinen oder von seinem Aufenthaltsorte dieses Gericht schriftlich in Kenntniss zu setzen, widrigens nach dieser Frist über neuerliches Ansuchen zu seiner Todeserklärung und Ausfolgung seines Erbtheiles per 168 fl. CMz. geschritten werden würde.

K. k. Bezirksamt als Gericht.

Verovitic am 8. Oktober 1858.

Der k. k. Bezirks-Vorsteher
Polz.

Dp—82

2—2

Jakov Fr Tkalec.

Doktor medicine

preporučuje svoju liekarstvenu pomoć i prepisuje od —8. ure u jutro i od 12—1 ure o podne u svom stanu pivarskoj ulici br. 9) u gornjem gradu. (Siromasima besplatno u svom i njihovom stanu).

ševna vaša tuga tronula mi je sèrdce, to sam vam u nesreći odlučio pomoći. Dobri Ibrahim predviđevao je vaše nezgode i nesreće; znao je on dobro, da sklonost za bogatstvom, pohlepa za čestmi i težnja za taštom slavom riedko ima medje, a čim se obrate u duševnu slabost, obično su kratak i ravan put i uzrok padu i izgubljenju čovieka. Vaš otac dao mi je da čuvam sto tisućah piastarah; podielite si to na četiri diela, pak počmite život novi nadvladavši dosadanje svoje strasti.“ Tri se brata kao u jedan tren oka bace k nogam štovanoga starca; a Izmail gèrleći ga govoraše: „Otče moj! ja se odričem svoga diela, jerbo neimam tako goleme nužde, razdieli ti to sve medju nesretnu moju braću.“ Žena Izmailova moljaše Abdalu isto tako ali derviš i braća niesu na to pristati htieli. Konačno poslie dugoga savietovanja odlučise: da će za tri diela kupiti poljah i gospodarshog orudja, a četvèrti da će dati niekomu na godišnju dobit, pak da će braća onu dobit dieliti medju sobom. Polovicu pèrvè dobiti podielise medju bromeke, da se mole za pokoj Ibrahimove duše.

Nesreća je nabérza učiona čovieku. Ona je učinila, da su tri ona brata, svaki u svo-

joj obitelji — svaki bo si od njih uzè ženu — nepodav se više taštini mislima i tako okusiše blaženost, kakovu su zahvan tražili po putu višine i slave. Zdravje, sloboda, mir, dielo, odmor, ljubav, prijateljstvo i dobroćinstvo, — sve se je to spojilo u raskoš, koja se zlatom nokupuje, niti može moći ljudskoj podleći. Sva četiri brata dočekala veliku starost, odhrala dosta diece i znala joj reći: „Netražite ništa kod ljudih, nego izpunjujte dužnosti svoje s ogleđa čoviečanstva. Tako mnogo traži, može mnogo i izgubiti. Tko polaže sreću svoju u čoviečje stvari, sužanj se učinio svojih strastih i neprijateljem svoga mira. Neima liepšega, nego biti čoviek radnik; krivo nieki misle, da je prosti čoviek nplemenit. Nezavisni plemenitina u pravom smislu rieči od dara čoviečanstvoga, nego od čovieka sama, plemenit je dok je pravedan i pošten, bio on u kolibi ili u palači. — Živite u svietu ali ne od svieta; pustara nepoštene neće učiniti poštenima ni obratno, a sviat pravodne neradi nepravednima ni obratno. Budite s ljudmi prijazni ali ne lahkoumni. Pomagajte nesretnike, ako hoćete da i vas u nesreći pomagati budu, samo znajte, da sva sreća stoji u poštenju životu.

Carsko-kr.

službene

NARODNE

NOVINE.

Novine ove izlaze svaki dan izvan nede i praznika na čitavom listu. — Polugodišnja predplata je za domaće u novinarici 4 for. srebra. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan peštom pošiljati, 6 for. sr. —

Za službene oglase opredjeljeno je 4 kr. sr. od lište za svaki put 2 kr. sr. — Za druge oglase iz: pozicija, članke plaća se do 10 linija 20 kr. sr., dalje po od svake po jedne linije 4 kr. sr.

Uredovni dio.

Namjestnik bana Hrvatske i Slavonije namenovao je tamničara Ivana Černokraka i porovodnoga dnevnika Martina Šeruca za ascesiste, prvoga kod županijskoga suda u Osijeku a posljednjega kod županijskoga suda u Varaždinu.

Br. 1822 (DS—88)

3-1

Izrok.

Obnarodovanje napisnika gruntovničkih u kraljevini ugarskoj glede županie Szathmarske uklopno sa kr. slobodnim gradovi Szathmar-Nemethi i Nagy-Banja i s povlaštenim rudarskim gradom Felső-Banya.

Od strane c. k. ravnateljstva gruntovnicah u velikom Varadinu daje se kroz c. k. ravnateljstvo gruntovnicah u Zagrebu u obziru napredujućega uvođenja gruntovnih novih knjigah u kraljevini Ugarskoj usljed naredbe c. k. poveliteljstva pravosudja od 1. listopada 1858, br. 19914 na znanje sljedeće:

1.

U veliko-varadinskom upravnom okolišu već je u svrhu uvođenja gruntovnih novih knjigah miestničko izvidjenje polag obćinah i u županii szathmarskoj posve obavljeno, te napisnici gruntovnički ujedno sa čestitimi registri i nacerti, koji k istim spadaju, bit će vjerhu svih godine 1848. k otoj županii spadavših obćinah uklopno sa c. kr. slob. gradovi Szathmar-Nemethi i Nagy-Banya i s povlaštenim rudarskim gradom Felső-Banya od 15. studenoga 1858 počemši, svakomu na ugled izloženi u c. kr. gruntovničkoj pisarnici szathmar-nemethskoj.

Obavljanje poslova i uredovanjeh u izroku ovom ima se takodjer započeti 15. studenoga 1858 i u svrhu ovu odredjen je c. kr. županijski sud u Szathmar-Nemethu, za sve godine 1848 k županii szathmarskoj spadavše obćine i za gore napomenute gradove.

Podpuni sadržaj, te time i diel II. ovog dne 1. listopada 1858 izdanog izroka uvršten je u službenih listovih „bečkih i buda-peštanskih“ novinah, kao i u onih „Slovenske-Noviny“ i u „Buda pesti hirlapu.“

C. k. ravnateljstvo gruntovnicah
U Zagrebu dne 1. studenoga 1858.

Neuredovni dio.

Austrijska carevina.

Zagreb. Okružnica, koju je prečista prvostolna duh. stolica zagrebačka glede ženitbe momakah novačenju podvrženih dne 22. listopada t. g. izdala, i po nadbiskupii rasposlala, glasi polag „Kat. lista“ ovako: Carskim ukazom dne 29. rujna t. g. izdanim a u državnom zakonskom listu pod brojem 167. proglašenim propisuje se način novačenja, koji će zakonitu valjanost imati od 1. studenoga t. g.

Medju drugimi §. 8. ovoga patenta glasi ovako: „Tko od dužnosti vojničke zakonito oprostjen nije, ili sa vojničku službu budi očevidno, budi odlukom kojega odbora za novačenje za vande kao nesposoban priznan nije, nesmije se ženiti, dok nenaverši drugi dohni razred. — Iznimnu ženitbenu dozvolu ovlašteno je dati zemaljsko namjestništvo u slučaju postojećih i osobito važnih okolnostih, no s ovom dozvolom nije nipošto skopčan oprost od dužnosti vojničke za vrijeme prvoga i drugoga dohnoga razreda.“ Nadalje koji su od službe vojničke dakle i dužnosti novačenja zakonito oproštjeni, to se od §. 14. do uključno §. 21. ustanovljuje, a zajedno u §. 25. naredjuje, da političkim c. k.

kotarskim uredom prinaldeži porazumno s načelnici obćinah i župnim duhovništvom vjerovno sastaviti imenik takovih zakonito izuzetih kao i očitih za vojništvo nesposobnih licah. Doba pako, do koje se ovim ukazom zabranjuje ženitba novačenju podvrženih, jest naveršena 22. godina.

Premda se nadalje u istom ukazu kaže, da se proti njegovom propisu sklopljene ženitbe sa valjane smatrati imaju; jerbo se ipak u §. 44. ustanovljuje kazna ne samo proti onim mladjenacem, koji bi se to učiniti usudili, nego i proti svim, što su k tomu štogod doprinijeli, a to su i vieraćajući duhovnici, naime globa do 100 fr. aust. vried. ili zatvor na mjesec danah: zato se ovim opominje i pozorno čini velečasno duhovništvo, da počam od 1. studenoga t. g. nikoga dužnosti vojničkoj podčinjenoga do naveršene 22. godine svoje dobe nevienča, ako se neizkaže, da je od c. k. namjestništva za to dobio dozvolu.

Da pako velečasno duhovništvo gledeć na one mladiće, koji se držati imaju za zakonito oproštene od službe vojničke, ili koji se za očit nesposobne očituju, imaju sigurno pravilo: pozivlje se ovim, da onom prilikom kada popis novačenju pripadajućih mladićah po c. k. kotarskih uredih gotov bude, izprosi si imenik takovih zakonom oproštenih i očit nesposobnih svojih župljana; zatim pako druge svoje župne mladiće, koji će se prije naveršenja 22. godine iz razlozih uzroka htjeti ženiti, da si nabave dozvolu za to, neka nenapućuje više, kako je do sada bilo, na prvostolnu duh. stolicu, — nego na c. k. vojničko zapovjedništvo.

Medjutim se ovim izjavlja, da naredba ona, što je u ime, da se doskoci preranim ženitbama, porazumno sa c. k. namjestništvom i sa c. k. vojničkim zapovjedništvom prije nekoliko godina izdana i okružnicom po biskupii proglašena, kojim su za mladjenice zapečeta 18. a za mladjenke 16. godina za ženitbu i udaju kano pravione ustanovljene — gledeć i na momke i djevojke u granici, — gdje po glasu §. 47. na početku pomenutoga previše ukaza dosad obstojećih obćaj i način novačenja, kao i ženitbe samo uz dozvolu nadležne vojničke vlasti ostaje, — i nadalje svoju kriepost uzdržaje, zašto za takove mladjenice, da im se prije ustanovljene dobe ženitbe, ako ima sa nja sasvim važnih raslogah, dopusti, ovamo se morbeno obratiti treba.

Beč, 11. studenoga. Kako doznaje „Pr. Ztg.“ očekuju se Nj. veličanstva car i carica danas u petoj uri poslie podne u pražkom željezničkom pristaništu i tamo će ih smiereno primiti Nj. preuzvišenosti gospodin miestodržac i zapoviedajući general. U carskom dvorcu, kamo će Nj. veličanstva neposredno s pristaništa otići, bit će plemstvo, generalstvo i ukupni štabski oficiri sakupljeni. Svetkovina razkritja bit će u subotu u 11 satih pred podne. Isti dan je u 7 satih u večer svečanu predstava u stajškom kazalištu u niemačkom jeziku; predstavljat će se poslie progloga opera „Jovan iz Pariza“. U nedejlu u večer bit će svečana predstava u stajškom kazalištu u češkom jeziku a poslie predstave bit će svečani bal, koji će dati vareška obćina u dvorani na Sofijskom otoku.

Beč, 11. studenoga. Nj. c. k. apostolsko veličanstvo i Nj. veličanstvo carica odputovali su danas 11. t. m. u jutro od ovuda u Prag.

— Nj. c. visosti prejasni gospodin nadvojvoda Franjo Dragutni i prejasna gospođa nadvojvodinja Sofia došli su jučer u večer iz Lila u Linac i odputovali su jutros u 9 1/2 sata posredstvom željeznice od onud u Beč.

— Naredba u obziru zabrane izvoza i pre-

vosa oružja, sastavnih dielovah istoga i predmetah od municie u Srbiju od 10. listopada t. g. onamo je promienjena, da je do dalje naredbe svaki izvoz i prevoz takovih predmetah u Srbiju bezuvjetno zabranjen i da je ova bezuvjetna zabrana protaguta i na kneževine moldavsku i vlašku.

— „Gazzetta di Milano“ govori u svom nedeljnom izvješću od 7. t. m. o poteškoćama, koje se protive uvođenju nove vrednote. Sila obićaja i malone podpuno pomanjkanje novih novcah zauzima, veli, medju njima prvo mjesto. Pšenica prodava se još svedjednako za austrijske lire i stari obićaj drugo žito računat u ostarielim milaneskim lirama umnožava se još sadašnjim poteškoćama. Tako su se na primier stezali pokrajinski stanovnici malone sasvim od kupovanja pirinča, jerbo nisu hotjeli da liru austrijsku dadu ispod 25 milaneskih soldah, i roba ostavša neprodana, koja se je sa kasnijim trgovinama nagomilala, morala se je s odbitkom od 2 lire davati. Na takav način, veli „Gazz. di Mil.“ imat ćemo se boriti teškoćama trih raznih vrednotah, ako ogromno izdanje novih novcah nepribavi pretežnost zakonitoj sistemi.

Niemačka.

Berlin, 7. studenoga. Dosadnji ministarski predsjednik pl. g. Manteufel ostavit će već sa kai dan Berlin i otići će na svoja posjedstva u Lužici, koja si je stopram tečajem posliednjih godinah pribavio. Kad je postao ministar, imao je samo jedno neznao naslijedjeno dobro u lukavskom okružju, koje je uživao sa svojim bratom, dosadanjim upravnikom ministarstva za poljsko gospodarstvo. No sretnim spekulacijama pošlo mu je u malo godinah za rukom steći tri ugledna dobra, Tschesendorf, Crossen i Falkenstein, koja mu skupa s onim, što je prije posjedovao, davaju dohodak, koji se prema ostalim zemljoposjedateljima pruskim znatnim imenovati može.

Berlin 8. studenoga. Odstupivši ministarski predsjednik dobio je red černoga orla u briljantima, Bodelschwinge i Waldensee red červenoga orla prvoga razreda s hrastovim lišćem, Manteufel kerst veličoga komtura hohenzollerskoga kaćnoga reda. Prva četiri sadržat će cin i naslov državnih ministarah.

— „Ostsee-Zeitung“ propućuje odstup ministra trgovine, g. d. d. Heidta, na koji je, kao što je poznato, opet stupio u kabinet, navodeći više škodljivih naredbah, koje ima Praska njema zahvatiti.

— U Wandsbecku uhvatili su dva sumnjiva Madjara, mladji od njih sudjelovao je, kako se čuje, u New-Yorku kod fabrikacije krivih austrijskih banknotah po 100 f., a stariji ih je samo razprostranjivao. Dragovi uapšenikah još se progone. Banknote nisu bile pravljene, kao što su mnogi mislili, putem fotografije, već posredstvom sjedinjenih kamenja, bakro- i nadorezih. Izvan krivih nadjeno je medju njihovim papirima i pravih banknotah poimence engleskih u spatnoj svoti. Stariji bio je prije posjedatelj plemićkoga dobra u Ugarskoj i izgubio je, kao što se čuje, u revolucii svoju imovinu; mladji služio je pod Bemom, bio je zarobljen od Rusa a zatim otišao je u Tursku.

Rusija.

„Allg. Ztg.“ donosi jedan članak iz Varšave, u kojem se veli, da i najveći neprijatelj Rusie mora priznati, da je sadašnja vlada blaga i dobrohotna prema Poljskoj, jedino što umanjuju taj ugodan utisak jesu ostarijele naredbe u obziru pasoa, koje još svedjednako obstoje tako u Poljskoj kao i u Rusii, i koja prouzro-

kaja putnicima velikih neprilika i mnogo troškova. U tom obziru sastali su Rusi sa svim ostalim izobraženim državama evropskim, no nadat se je, veli članak, da će se i to u njih s vremenom promieniti osobito usljed mnogih željeznica, koje se sada grade po svoj Ruskoj, jer obatojanje istih nebi bilo moguće, ako se dosadanje neprilične naredbe u obziru pasožah nebi promienile.

Turska.

Iz jednoga pisma iz Kaira u „Star-u“ čini se kao da je engleski konzul Mr. Page bio poglavito kriv, da se je u Džedi slučajno poznato krvoproliće. On je očito proti svakom pravu dao silom skinut turski barjak na ladji „Irin“ i to na tako sirovi način, da je to moralo uvriedit i razdražiti svakoga Musulmana. Posljedica toga razdraženja bilo je ono strašno krvoproliće, sa koje su odgovorni oni, koji su toga žestokoga čovjeka uzdržavali u njegovom zvanju. Iz slijedećega vidi se da je on nepravedno i silovito u toj stvari postupao. Jedan arapski brodoposjednik ostavio je svoju imovinu nedoraslom svojem sinu i jednom svome robu, koga je posinio. Posinak vodio je više godina posao i nastavio ga je i po smrti očevoj. Kad odraste sin tražio je da se razdieli imovina i zahtievao je da mu se dade kao njegov diel brod „Irin“, koji je onda bio pod Džedom. Otac je steko englesko pokroviteljstvo za svoju ladju i sin ju je želio ploviti pod istom; no posinak bio je turski podložnik i budući da je bio nasliedio ladju, nije imao više vlast voditi englesku zastavu i usljed toga bio je dužan skinut ju, što je i učinio. Pravi sin obratio se je na engleski konzulat a posinak na gubernatora Namikpašu. Posinak bio je, kao što je kazano u posjedovanju ladje i mnienja svih oblastih bila su isto tako za njega kao i simpatie naroda. Na protest konzulov odgovorio je gubernator, da je dozvolio promieniti zastavu i da nema o stvari ništa više kazati. Pa sa svim tim zapoviedio je engleski konzul, da jedan kaik Ciklopa s engleskim mornarima ode na rečenu ladju i skine turski barjak i natakne engleski, što je i izvedeno bilo najsirovlijim načinom.

Berzovajne i najnovije vijesti.

Carigrad, 6. studenoga. Engleski parobrod „Helen Fancitt“ sudario se je s brodom „Ali Ghalib“ usljed čega je, kao što je poznato, posljednji prepa. Fuadpaša vratio se je i zauzeo je svoje mjesto u ministarstvu. Kažu da će veliki vezir odstupiti i da će ga Fuad zamieniti. Kabuli efendia ide kao izvanredni komisar u Srebju. Kianipaša, glavni gubernator salunski naimenovan je glavnim gubernatorom bosanskim, Akifpaša glavnim gubernatorom salunskim, a Mahmudpaša gubernatorom od Džede. Parobrodi „Laba“ i „Medina“ počeli su stavljati podmersku berzovajnu žicu. Tuniski bej dozvolio je da se podigne jedna tunisko-engleska banka.

Atina, 6. studenoga. Stratfort je prispeo ovamo.

Smirna, 6. studenoga. Stratfort je bio pri polaganju temeljnoga kamena za glavno željezničko pristeniste na Pantu, što je bilo 1. t. m.

Javlja iz Pariza od 8. t. m. Broj engleskih gostih u Compiègne-u osobito je velik; mnoštvo lordovah tamo sada sakupljenih scient se od prilike na dvadeset. Pismo carevo na princa Napoleona u obziru na černacku radnju u zapado-indijskim naseobinama čini veoma dobar utisak. — Ovamo je došla viest, da je pl. g. Mastai, brat svetog oca pape preminuo. Povratak c. k. austrijskoga poslanika barona Hübnera u Pariz dogodit će se, kako se čuje, u dragoj polovini studenoga. Francusko i englesko poslanstvo u Madridu dobila su zapovied od svojih vladah da se sa španjolskom vladom porazumiju u obziru meksikanskoga nesklada.

Javlja iz Rima od 8. t. m. Sinovi vojvode Leuchtenberškoga Nikola i Eugen, koji su u nedjelju Genovu parobrodom Mozambano ostavili, došli su ovamo i odsjeli su u gostionici „Hotel di Londra“.

Javlja iz Berne od 8. m. Belgijski ministarski predsjednik i ministar unutarnjih poslo-

vah g. Rogier nalazio se je posljednjih danah ovdie i pohodio je saveznoga predsjednika. Sardinjsko poslanstvo očitovao je da se sasvim slaže s predlozima saveznoga vieća u obziru postupanja sa skitalicima, koji neprilikah prave na sardinjsko-švajcarskoj granici.

Knjižstvo.

— Od pristeljke ruke primio je K. L. slijedeće radostne vijesti iz Osieka: Ovih danah doštampano je već davno oglašeno dielo Kanaveličevo: „Ivan sveti, biskup trogirski“ troškom preuzvišenoga gospodina biskupa djakovačkoga J. J. Strossmayera. Ima ga 39 štampanih tabakah; veće je dakle od Osmana Gunduličeva. Izdanje je krasno, a g. Janko Jurković, profesor osiečke gimnazije, koji je tisak toga diela rukovodio i ispravljao, sdušno je nastojao, da bude u svakom pogledu savršeno. Predgovor je od istoga gospodina. Što se unutarnje vrijednosti toga diela tiče, u Kanaveliču imade miestimice i to ne riedko takovih liopotah, od kojih je svaka o sebi vrijedna onoga troška, što ga je ponijelo cijelo dielo. No treba kazati svemu svijetu, da bi Kanavelič težko bio ikada ugledao bijeli svijet, da mu se nenadje velikodušni zaštitnik preuzvišeni g. biskup. I nedolikuje li upravo liepo, da život svetoga biskupa objavi svijetu muž, koji ga u svom naslijeđu, i još k tomu biskup! Njegova blagodarna ruka izvesti će ako Bog da iz zaslene smerti i oteti propasti još nekoliko episah naših veleumnih i pobožnih pjesnikah dalmatinskih, koji se već nalaze u njegovih rukuh. —

Isti preuzvišeni g. biskup djakovački nekan je izdati o svom trošku „Jezgra svetoga pisma novoga i staroga zavjeta“ od Fra. Pavića. Ta knjiga bila je nekada u našoj Slavonii veoma čitana i obiljubljena, al sada se već slabo gdje vidi. U njoj je izvadak iz svega sv. pisma oboga zavjeta s tumačenjem svetih otacah. Jezik je čist i gladak, milina ga je čitati. U knjigi su 102 slike, koje se sada troškom preuzvišenoga izdatelja u Pešti iznova režu. Bit će svega 50—60 štampanih tabakah. Ako već pak imade čitati sveto pismo, a ono neka ga čita ovako, gdje će u slici pripoviedke sve lahko razumjeti, a dodano tumačenje rukovodit će ga, da u smislu nigdie nepopadne. Znamenita je ta knjiga i s otoga, što je ona iza turskih ratovah, gdje je bila velika oskudica svećenstva u Slavonii, te se bogoslovne znanosti nisu mogle predavati podpuno, sačinjavala nieku vrst encyklopedije istih znanostih, i bogoslovci toga vremena zvali su se u nas „Jezgraši.“

(V. M.)

U Tešinu izišla su dva koledara za godinu 1858., te zovu se: „Kalendarz polski“ i „Kalendarz Ciesziński.“

— G. Gjuro Laskarys izišao je u Poznanju „Pieć hymnov (Pet himnah).“

— Kako je važna gimnastika za tielesno i duševno odhranijevanje mladeži, o tome netreba puno govöriti. Svi pedagogi i odgojitelji sadašnjega vieka slažu se u tome, da bi se predmet taj imao uvesti u sve škole. Mi nemožemo dokučiti, da kod nas u Zagrebu još ni jednoga takovoga zavoda nema. Možebit bi se dobro izplatilo. Ove misli pohodio je u nama spis izišavši u Varšavi „O gimnastici“, što ga je napisao Adam Baroc, prakt. liečnik. Nebi li koji naš izvrstan liečnik mogao napisati shodno dielce?

— „Biblioteki polsktjé“, koju izdaje Kaz. Turovski u Krakovu, izišla su opet dva svezka, u kojima je započet važan spis „Herby Rycerstva Polskiego“, što ga je napisao Bartoć Rapprocki. Spis taj bio je izdat prvi put g. 1584. a u posljednje vrijeme bioše tako dragocien, da je stajao i 1000 poljskih for.

— Matica česka izdala je sada prevod Shakespeara „Kralja Henrika“, što ga je preveo Dr. Josip Čejka. Za malo vremena imati će Česi sve spise glasovitog engleskoga pjesnika prevedene. Nu nama se ipak čini, da je Matica česka jako popustila u revnosti svojoj, premda imade skoro 5000 članovah.

— Na skoru će se izdavati u Zlatnom Pragu veoma važna diela „Starostnosti a památky země české“ Slike će biti od izvršnih českých

slikarah Josipa Hellicha i Vilhelma Kandlera. — Tekst piše g. Ferdo Mikovec, urednik „Lumira.“

— Dne 31. listopada predstavljalo se je češki u kazalištu praškom: „Romeo a Julie“ od Shakespeara. „Lumir“ kaže, da je taj komad bio izvrstno predstavljen.

— Brachvoglov „Narod“ preveden je na češki jezik i predstavlja se se u dojdaću nedjelju.

— Na skoru će se predstavljati izvorna vesela igra „Ženich z hladu.“

— Tilovih spisovah izišao je već svezak 34. i 35., koji sadržavaju pripoviedku „Vychovaneec pomsty“ i početak pripoviedke „Rúže z keže níského.“

Prečastni gospodin kanonik përvostolnoga kaptola zagrebačkoga, arcidjkon i prepušt, Martin Pavčec, stupio je u društvo prijateljah muzike u Zagrebu kao utemeljitelj narodnoga konservatoria i doživotni član, te je u smislu §. 21 društvenih pravilah dotični prinosak od 100 fr. srebra u jednoj zemljorazteretnoj obveznici položio; ravnateljstvo društva osieča se ugodno obvezano, istomu gospodinu na tom daru najtoplie zahvaliti.

Zatim stupila su slijedeća gospoda p. n. tečajem godine 1857/8 u isto društvo kao podpomagajući članovi:

A) U prvi razred s miesečnim prineskom od 1 for. srebra:

Ban Florian, učitelj u miru; Fuchs Josip, gradjanin; Paulizza Josip, c. k. činovnik kod pošte; Sever Gjuro, c. k. činovnik vojnički; Svehoda Dragutin, gospodarski činovnik; Zech Josip, faktor narodne tiskarne, i gospoja udova Maria Uzorinac.

B) U drugi razred s miesečnim prineskom od 30 kr. srebra:

Derkos Andria, c. k. pristav kod zemaljskoga suda; Fabritius Franjo, c. k. podravatelj vojničkoga graditeljstva; Frankl Ivan, gradjanin; Götting Antun, gradjanin; Ingjić Ciril, činovnik kod c. k. računovodstva; Jović Arsen, c. k. ravnatelj pisarne zemaljskoga suda; Körbler Franjo, nadbiskupski vèrtlar; Križanić Gjuro, odvjetnik; Mučnjak Franje, kanonik; Nützen Ljudevit, miernik; Petzek Josip, c. k. nadzornik poreza; Piontkovski Ljudevit, gradjanin; Princig Josip, c. k. računarski pregledatelj poreza; Plahberger Ivan, graditelj; Pollak Fraujo c. k. dvorski savjetnik, ravnatelj zem. financijah; Šajatović Dimitria, c. k. činovnik vojničkoga računateljstva; Urica Pavao, c. k. namiestništva činovnik; Wagner Ivan, c. k. oberštar; Winaš Vinko, umjetnik glasbe; Wojatzek Franjo, c. k. poručnik. *)

Za gospodu, koja žele postati članovima društva, pripravne su dotična jur tiskana očitovanja u društvenoj muzikalnoj učionici (u kipskoj ulici, kući g. Kiepacha br. 175) u avèrhu ispunjenja i podpisa.

U Zagrebu dne 11. studenoga 1858.

Po ravnateljstvu društva

*) Iz ovoga popisa opet opazimo, da gospoda k ovom zavodu s nova pristupivša pripadaju većom stranom činovnicima i višjim stališima, dočim je opet malo gradjanah k njemu pristupilo, premda je ovaj zavod osobito za gradjanstvo koristan, gdje ga nasuprot carski činovnici, koji su budi im mimogred u pohvalu rečeno kod svih naših zavodah najvećma zastupani, bez svake materialne koristi revno podupiraju. Neznamo, kako da si raztumačimo to nebahstvo našega gradjanstva — no nadamo se, da ćemo skoro prigodu imati pohvaliti i njegovu revnost za ovaj zavod, koji za cijelo zaslužuje u potpunj mieri podporu osobito od strane gradjanstva.

Učr. Nar. Novinah.

U slavu blagdana sv. Cecilie čitat će se velika misa dne 22. studenoga 1858 u 10½ sata prije podne u gradskoj župnoj cèrkvi kod sv. Marka, te će se obdržavati velika muzikalna akademija na isti dan u 7 sati na večer u narodnom kazalištu od 7 sati uveče.

Glavna godišnja izdanja društva muzike u Zagrebu, koje su 28. studenoga 1858. godine prije podne u društvenoj muzikalnoj učionici (u kući gosp. Kiepacha, kipnoj ulici br. 175) izišla su.

O čemu se govori u g. p. n. članovi

i prijatelji muzikalnoga društva u svérlo mno-
gobrojnoga udioništva.

U Zagrebu dne 10. studenoga 1858.

Po ravnateljstvu društva.

Tečaj papirah na c. k. javnoj burzi u Beču.

U Zagrebu dne 12. studenoga 1858.

1. Javni dug.

A. Džrževe.

U austr. vrijednosti.	po 5%	za 100 f.	Prosiečni tečaj u austr. vred.
Iz narodnoga zajma	5%	" " "	86.70
Od g. 1851, seria B.	5%	" " "	" "
Iz promjene kuponah	5%	" " "	" "
Kovovnice	5%	" " "	86.40
"	4 1/2%	" " "	" "
"	4%	" " "	" "
"	3%	" " "	" "
"	2 1/2%	" " "	" "
"	1%	" " "	" "
Sa žrebanjem od god. 1834	"	" " "	" "
" " " " 1839	"	" " "	" "
" " " " 1854	"	" " "	115.25

Izvučene obveznice sta- rog državnog duga	4 1/2%	" " "	" "
"	4%	" " "	" "
"	3%	" " "	" "
Izvučene obveznice sta- roga državnoga duga u tuzemstvu okamatljive	2 1/2%	" " "	" "
"	2 1/4%	" " "	" "
"	2%	" " "	" "
"	1 3/4%	" " "	" "
Izvučene obveznice sta- roga državnoga duga u inozemstvu okamatlj.	4 1/2%	" " "	" "
"	4%	" " "	" "

B. Krunovinah.

Zemljorazteretne obveznice.			
Od Dolnje Austrijske	po 5%	za 100 f.	
Ugarske	5%	" " "	85.
" tamisko-banatske, her- vatske i slavonske	5%	" " "	" "
" galicijske	5%	" " "	84.
" bukovinske	5%	" " "	" "
" erdeljske	5%	" " "	83.
" drugih krunovinah	5%	" " "	92.15
sa žrebovom zaporkom			
1. 67.	5%	" " "	" "
lomb.-mlet. zajam od 1850	5%	" " "	" "

2. Dionice.

Narodne banke	kom po	987.
Vierovnoga zavoda za trgovinu i oberte itd.	" "	244.
doljno-austr. eskomptnoga društva	" "	" "
sieverne željeznice cara Ferdinanda	" "	1728.
1000 f.	" "	268.20
državnoga željezničkoga društva	" "	" "
zapadne željeznice carice Jelisave	" "	" "
po 200 f. sa 100 f. (50%) uplate	" "	90.30
jugo-sievero-niemačke savezne žo- ljeznice itd.	" "	" "
tisanske željeznice po 200 f. k. n. itd.	" "	" "
lomb.-mletačke željeznice itd.	" "	" "
istočne željeznice cara Franje Jo- sipa itd.	" "	" "
austr. parobrodarskoga društva na Dunavu po 500 f.	" "	536.
Lloyda u Těrstu 500 f.	" "	" "

Mlenični tečaj na c. k. javnoj burzi u Beču.

3 mjeseca.

Bankovni skonte

	Prosiečni tečaj u austr. vred.
Amsterdam za 100 holandezkih for.	
Augsburg za 100 for. jugoniemačke vriednote	5 87.60
Berlin za 100 talirah	" "
Vratislava za 100 talirah	" "
Frankfurt na Menu za 100 for. ju- goniemačke vriednote	5 87.55
Genova za 100 piemontezkih lirah	" "
Hamburg za 100 marakah bankovnih	6 77.50
Lipsko za 100 talirah	" "
Livorno za 100 toškauskih lirah	5 35.
London za 10 funtih sterlingah	3 103.10
Lyon za 100 franakah	" "
Milan za 100 fr. austr. vrednote	5 100.15
Marsilja za 100 franakah	3 41.10
Pariz za 100 franakah	3 41.10
Prag za 100 fr. austr. vrednote	" "
Těrtz za 100 fr. austr. vrednote	" "
Mletci za 100 fr. austr. vrednote	5 100.

31 dan.

Bukurešt za 100 vlaških grošah	14.80
Carigrad za 100 turskih grošah	" "
Mlenični diskont narodne banke 5%	" "
Kamate za predjume narodne banke na državne papire 5%	" "

Tečaj zlatnih novacah.

Carski kovani cekini	4.90
" podpuni cekini	4.86
Krunaši	14.20
Polukrunaši	" "

Odgovorni urednik. Dr. Demeter

SLUŽBENI LIST.

Br. 2391 (DS—87)

(3—3)

Oglas.

Kod trećega žrebanja zemljorazteretnih zadužnicah za kraljevine Hěrvatsku i Slavoniu, koje se je držalo 30. listopada 1858, bili su izvučeni sljedeći brojevi i to:

Obveznice s kuponima

po 50 for. br. 158;
po 100 fr., br. 206, 561, 601, 779, 1265,
1308, 1504, 1970, 2330, 2428, 2533, 2826,
3255, 3294, 3407, 3421, 3813, 4440, 4462,
4890, 4972, 5092, 5202, 5407, 5557, 5673.
po 500 fr., br. 177, 391, 616, 624, 822,
1010, 1028, 1145, 1508, 1542;
po 1000 fr., br. 73, 609, 629, 971, 1011,
1176, 1204, 1441, 1642, 1803, 2041, 2063,
2440, 2614, 2789;
po 10,000 fr. br. 132, 143.

Obveznice sl. A.

Br. 879, po 300 fr., 929 po 3460 fr.,
1220 po 400 fr., 1264 po 120 fr., 1464 po
200 fr., 2440 po 500 fr., 2457 po 60 fr., 2527
po 300 fr., i br. 1589 po 240 fr., no posljednje
samo s dioničkim iznoskom od 10 fr., čim je
za treće žrebanje određena žrebovna svota od
48,000 fr. izcěpljena.

Predstojeće obveznice izplatit će se u go-
tovom s izvučenim i po austrijskoj vrijednosti
pripadajućim glavničkim iznosima za šest mie-
secih od 31. listopada 1858 računajući kod c.
k. pieneznice zemljorazteretne zaklade u Zagrebu
pod održavanjem propisih u tom obziru obsto-
jećih, koja će pieneznica zajedno sa neizvučeni
dio obveznice sl. A. br. 1589 po 240 fr. od-
govarajuću novu zadužnicu izdati.

Unutar posljednja tri mjeseca pred odkup-
nim rokom eskomptovat će se izvučene zaduž-
nice i od c. k. povl. austrijske narodne banke
u Beču.

U ostalom kod pėrvoga žrebanja, što se je
dne 31. listopada 1857 držalo, izvučene su bile
među ostalim zadužnice s kuponima br. 1063,
1151, 20 4, 2754, 2929, 3790, 3843, 5127,
po 100 fr., br. 20, 1117, po 1000 fr., br. 135
i 244 po 10,000 fr., zatim sl. A. zadužnice br.
381 po 120 fr. i br. 597 po 130 fr. i imale
su se već dne 1. svibnja 1858 izplatiti, no do-
tični glavnički iznosi nisu dosad kod pieneznice
hěrvatsko-slavonske zemljorazteretne zaklade
jošte podignuti.

Posljednje stavlja se do obćega znanja s
tim dodatkom i s tom opomenom, da s propad-
nim danom gore navedenih zadužnicah prestaje
pravo na kamate, no ako bi se ipak kuponi od
ovih izvučenih i izplatiti se imajućih obveznicah
po c. k. povl. austrijskoj narodnoj banki od-
kupili, da će se dignuti kamatni iznosi u svoje
vrieme odbiti od glavnice.

U Zagrebu dne 31. listopada 1858.

Od c. k. ravnateljstva zaklade zemljorazteretne
za Hěrvatsku i Slavoniu.

Nr 14637-4566 IV. U. (VI.—79)

3—2

Konkurs-Verlautbarung

zu zwei Stipendien für den höheren nautischen Kurs
an der k. k. Handels- und nautischen Akademie in
Triest, von je 200 fl. für das nächste Schuljahr 1858-59.
Diese zwei Stipendien von je zwei Hundert (200)
Gulden sind für Zöglinge des höheren nautischen Kur-
ses bestimmt, welche sich dem Lehramte an nauti-
schen Schulen widmen wollen.

Zufolge Erlasses der k. k. kőstenlőndischen
Statthalterei vom 16. Oktober l. J. Z. 14051 wird nun
der Konkurs zur Besetzung der zwei obgenannten
Stipendien für das kommende Schuljahr 1858-59 mit
folgenden Bestimmungen ausgeschrieben:

§ 1 Zur Erlangung von Stipendien des hōhe-
ren nautischen Kurses sind geeignet:

- Jene Jőnglinge, welche den Biennal-Kurs an einer
őffentlichen nautischen Schule des Kaiserstaates
mit sehr gutem Erfolge absolviert haben.
- Jőnglinge, welche zwar keinen der erstgenann-
ten Kurse an einer őffentlichen nautischen Schule
gemacht, jedoch an einer őffentlichen Lehran-
stalt der Monarchie eine grőndliche mathemati-
sche Bildung erhalten haben, und der italieni-
schen Sprache so mőchtig sind, dass sie den in
dieser Sprache zu haltenden Vortrėgen mit Er-
folg folgen kőnnen.

§ 2 Jene jungen Leute, die bloss den Bien-
nal-Kurs gehőrt haben, kőnnen nur in die astrono-
misch-nautische Abtheilung, und die bloss den An-

naukurs absolviert haben, nur in die Abtheilung des
Schiffsbaues am hōheren nautischen Kurse aufgenom-
men werden. Die letztern haben sich auch űber ihre
Fertigkeit im Zeichnen gehőrig auszuweisen, und im
Verlaufe des Kurses einer Prőfung űber die geogra-
phische Steueremannskunst mit gutem Erfolge zu un-
terziehen, deren Kenntniss ihnen als eventuellen kőnf-
tigen Lehrern des Schiffsbaues zur zweckmőssigen
Ertheilung des Unterrichtes im Abendkurse nicht nur
nőtzlich, sondern auch nothwendig ist. (Regol. orga-
nico §. 40 e seg.)

§ 3 Jene, welche ohne einen nautischen Kurs
absolviert zu haben, auf Grundlage ihrer mathemati-
schen Vorbildung ein Stipendium erhalten, sind ver-
pflichtet, im Verlaufe des hōheren nautischen Kurses
eine Prőfung űber die geographische Steuer-
mannskunst; die Elemente des Schiffs-
baues, die Manővrkunst und űber das See-
recht mit gutem Erfolge zu bestehen.

Der Umfang ihres Wissens, in diesen Făchern
muss den an die Schőler des Biennalkurses gestell-
ten Anforderungen entsprechen.

§ 4 Der Bewerbungstermin um die zwei Sti-
pendien főr das Jahr 1858-59 ist peremptorisch auf
sechs Wochen, vom Tage der gegenwőrtigen Kund-
machung an, beschrőnkt.

Die Bittgesuche um Verleihung solcher Stipen-
dien sind an das Ministerium főr Cultus und Unter-
richt zu stilisiren und bei der Direktion jener Anstalt
einzureichen, an welcher der Bittsteller seine Studien,
die ihn zu seiner Bewerbung befăhigen, gemacht hat.

Diese sendet das Gesuch mit ihrer gutachtlichen
Aeusserung an die Direktion der Handels- und nau-
tischen Akademie in Triest, welche die weitere Amts-
handlung fortsetzt.

§ 5 Diejenigen, welche ein Stipendium erhal-
ten, haben sich vor dem Eintritte in den Genuss des-
selben durch einen schriftlichen Revers zu verpflich-
ten, dass sie nach dem mit gutem Erfolge zurőckge-
legten hōheren nautischen Kurse noch ein zweites
Jahr unter der Leitung der Professoren dieses Kur-
ses und mit Beachtung der főr das Vervollkommungs-
jahr erlassenen Vorschriften főr das Lehramt ausbil-
den, sich dann, im Erfordernissfalle, durch sechs Jahre
als Lehrer an einer őffentlichen nautischen Schule,
gegen den sistemmőssigen Bezug, verwenden und im
Falle sie diesen Verpflichtungen nicht nachkommen,
dem Staatsschatze die aus diesem bezogene Summe
zurőckzahlen werden. Diese Zeit von sechs Jahren
beginnt mit der Vollendung des Vervollkommungs-
jahres.

§ 6 Bei Minderjăhrigen wird die Einwilligung
der Eltern oder ihrer Vormőnder zu diesem Reverse
erfordert.

Von der k. k. kőstenlőndischen Statthalterei
Triest den 26. Oktober 1858.

Nr. 7086 civ. (DS.—89)

3—1

Konkurs-Kundmachung.

Vom k. k. Landes-Gerichte Agram als Concurs-
Instanz wird bekannt gemacht: Es sei von diesem Ge-
richte űber das gesammte dem hierortigen Buchhăn-
dler Alois Prettnier gehőrige, wo immer befindliche
bewegliche, und das in den Kronlőndern, főr welche
die Concurs-Ordnung vom 18. Juli 1853 Wirksam-
keit hat, gelegene unbewegliche Vermőgen der Con-
curs erőffnet, zum Massacurator und provisorischen
Vermőgens-Verwalter der hiesige Advokat Herr Lu-
dwig Vrabec und zu dessen Substituten der hiesige
Advokat Herr Stefan Kellečić bestellt worden.

Es werden daher alle Personen, welchen was
immer főr Ansprőche auf das in Concurs verfallene
Vermőgen zustehen, aufgefordert, dieselben bis lőng-
stens 31. Jănner 1858 mittelst einer főrmlichen
Klage wider den obgenannten Massa-Vertreter bei die-
sem k. k. Landes-Gerichte anzumelden, widrigens sie
ungeachtet des ihnen etwa gehőrenden Eigenthums-,
Prioritäts- oder Pfandrechtes von der Concurs-Ver-
handlung ausgeschlossen, und aller Ansprőche auf die
Concurs-Massa verlustig sein wőrden.

Zur Bestătigung des einstweiligen Vermőgens-
Verwalters, oder Wahl eines andern Verwalters, so
wie des Gläubiger-Ausschusses wird die Tagsatzung
auf den 23. November 1858 Vormittags 9 Uhr, bei die-
sem Gerichte mit dem Bedeuten angeordnet, dass hie-
bei die Concurs-Gläubiger so gewiss zu erscheinen,
und űber die Wahl des Vermőgens-Verwalters, so wie
des Ausschusses sich bestimmt zu erklăren haben
werden, widrigens dem § 44 C. O. gemăss auf ihre
Gefahr vom Gerichte der einstweilige Vermőgens-Ver-
walter und Gläubiger-Ausschuss bestellt werden wőrde.

Endlich werden sămmtliche Gläubiger űber das
Gesuch des Alois Prettnier um Zugestehung der Rechts-
wohlthaten der Gőterabtretung zu der auf den 10.
Februar 1859 Vormittags 9 Uhr anberaumten Tagsa-
tzung mit dem Beisatze vorgeladen, dass űber den An-
spruch des Schuldners auf die Rechtswohlthaten der Gő-
terabtretung in Rőcksicht derjenigen Gläubiger, welche
ihm dieselben nicht freiwillig zugestehen, nach Been-
digung der gegen den Schuldner eingeleiteten straf-
gerichtlichen Untersuchung werde entschieden werden.

Das Gesuch um Bewilligung der Rechtswohltha-
ten kann sowohl bei diesem k. k. Landes-Gerichte,
als auch bei dem Herrn Massa-Vertreter eingesehen
werden.

Agram den 9. November 1858.

Klobučarić,

Jović.

samt Nebengebühren bewilliget, und zur Vernahme dieser Feilbietung zwei Termine und zwar auf den 16. Dezember 1858 und den 15. Jänner 1859 jedesmal um 10 Uhr Vormittags auf der Realität in G. Mlaka angeordnet worden.

Hiezu werden die Kauflustigen mit dem Bedenken vorgeladen, dass die Realität bei dem ersten Termine nicht unter dem gerichtlich erhobenen Schätzungswerthe von 808 fl. 20 kr. verkauft werden wird, und dass der Ersteher die auf der Realität pfandweise versicherten Schulden, so weit der Kaufschilling reicht, nach Anweisung des Gerichtes übernehmen müsse.

Das Schätzungs-Instrument und die Lizitationsbedingungen können in der diesgerichtlichen Amtskanzlei einsehen und davon Abschriften erhoben werden.

Unter Einem werden alle diejenigen, welche ungeachtet ihnen keine besondere Verständigung von dieser Feilbietung zugekommen ist, durch die Eintragung in die öffentlichen Bücher gleichwohl ein Hypothekarreht auf diese Realität erworben zu haben glauben, aufgefordert, dasselbe bis zum Verkaufe derselben so gewiss bei diesem k. k. Bezirks-Amte als Gerichte anzumelden, widrigens sie es sich selbst zuzuschreiben haben würden, wenn die Kaufschillings-Vertheilung ohne ihre Beiziehung vorgenommen und sie dadurch, so weit der Kaufschilling durch dieselbe erschöpft werden sollte, ausgeschlossen würden.

K. k. Bezirksamt als Gericht

Gross-Gorica am 31. Juli 1858

Der k. k. selbst. Richter
v. Zlatarović.

OGLASNIK.

Dp.—83

**Schnelle und sichere Hilfe
für Zahneliden**

durch

**Dr. PEYCHA'S ALVEOLAR
ZAHNTROPFEN.**

Die spezifische Wirkung dieser Zahntropfen auf die Alveolar (d. i. Zahnfächer) Nerven, welche sämtliche Zähne mit ihren Zweigen versehen, demnach der Sitz eines jeden Zahnschmerzes sind,

— 3. Bei Blutdroug (Zahnschmerz der Frauen,) und Zahnfleischleiden. — 4. Bei allen rheumatischen Zahnschmerzen.

Durch den täglichen Gebrauch dieser Zahntropfen als Mundwasser (10 Tropfen in einer halben Schale Wasser) erhält man bis zu's späten Alter die Zähne und das Zahnfleisch in gesundem Zustande. —

Preis: Ein Flacon sammt Gebrauchsanweisung
30 kr. CH.

Echt zu beziehen in Agram bei Herrn **Gratlam Mihic**, Apotheker.

Eben daselbst sind zu haben:

VIPERN-SCHNÜRE.

Ein sicheres Mittel gegen Halsleiden, wesentlich gegen die **Kehlsucht**. — Eine derlei Schnur um den Hals gewanden, schützt vor diesem Leiden, und heilet es. Zu haben bei **Gratlam Mihic** Apoth.

Preis einer Schnur 1 fl. 30 kr. CH.

(Dp. 80)

6—4

Promiena dućana.

Smierno podpišani dërži za svoju dužnost ohznati u "obće cielomu Slovnomu občinstvu, a napose svojim častnim kupiocem, da je svoju t'rgovinu, koju je dosada imao na t'rgu Jellačića bana u Stankovićevoj kući, preneo na drugu stranu u bližnju Weigelhoferovu (odprije Merherovu) kuću pod brojem 333, gdje će ju od sada voditi pod istim imenom kao i dosle, no pod cimerom:

K CESAREVIĆU AUSTRIANSKOMU.

Zahvaljujuć se uljudno na odličnom povierenju i čestom poslaženju, kojim je bio počašćen u svom dosadašnjem dućanu, moli ponizno, da mu se i u novom dućanu ova prijava podieli.

Njegova t'rgovina imat će uvijek na izbor skladište friških i dobrih mirodiah, najnovijih kitnicah i k'itlah, domaćih i inostranih

Carsko-kr.

službene

NARODNE

NOVINE.

Novine ove izlaze svaki dan izvanredno i praznike na čitavom listu. — Polugodišnja predplata je za domaće u novinarici 4 for. srebra. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom pošiljati, 6 for. sr. —

Za službene oglase opredjeljena je površina: 4 kr. sr. od linije za prvi put; a zatim za svaki put 2 kr. sr. — Za druge oglase ili posebno članke plaća se do 10 linija 20 kr. sr., dalje pak po svake pojedine linije 4 kr. sr.

Uredovni dio.

Danas izišao je i razpošilja se XXIII. komad I. razdiela hrvatsko-slavonskoga zemaljsko-vladnoga lista u hrvatsko-njemačkom i srbosko-njemačkom izdanju te sadržaje pod

Br. 161. Cesarsku naredbu od 10. rujna 1858, valjanu za svekolike krunovine, izim Krajine vojničke, kojom se ukida biljeg, propisani do sada za robu trgovačku.

Br. 162 Cesarsku naredbu od 13. rujna 1858, kojom se za svukoliku cesarevinu, izim lombardezko-mlietačke kraljevine i Dalmacije, ustanovljuje ustrojstvo vlastih rudarskih, određenih, da rukuju obćeniti zakon rudarski.

Br. 163. Naredbu ministarstvih pravosudja i financija, zatim vrhovne vlasti računsko-kontrolne od 23. rujna 1858, kriepostnu za svekolike krunovine, izim kraljevine lombardezko-mlietačke i Dalmacije, kojom se propisuje, kakovimi ispravami imadu bit oskvrbljeni razhodni dnevnici za ostave sudbene.

Br. 164. Raspis ministarstva financija od 1. listopada 1858, valjan za sve krunovine u obćenitom savezu carinskom, kojim se obznajuju ustanove, kako se pristojbe, sadržane i propisane u obćenitoj tarifi carinskoj od 5. prosinca 1853 (drž. zak. lista br. 262), iz novca konvencionalnoga imadu preračunavati u austrijsku vrijednost miere novčane od 45 forintih.

Br. 165. Naredbu ministarstvih unutarnjih djela, pravosudja i financija i vrhovne vlasti redarstvene od 28. rujna 1858, kriepostnu za svukoliku cesarevinu, kojom se, usljed previšenje odluke od 25. rujna 1858, po miere nove vrijednote austrijske uređuju: nadnevnica i milijarina za urednike, hodnina i hranovina, glasnina i dostavnina i u obće svekolike pristojbe za djela, koje se obavljaju po nalogu koje vlasti, zatim pristojbe za svjedoke, višetake i tumače u postupku građanskom i kaznenom, pristojbe bilježničke, napokon jamčevine, što ih imadu polagati novinari, bilježnici i opravnici (agenti).

Br. 166. Raspis ministarstva financija od 1. listopada 1858, valjan za svekolike krunovine u obćenitom savezu carinskom, kojim se obznajuje, u kojih se iznosih u vrijednosti austrijskoj po novčanoj miere od 45 forintih imadu pobirati obaljene one carine, koje su u ugovoru od 15. listopada 1857 ustanovljene za niekoje proizvode vojvodstva modenskoga.

Br. 167. Naredbu ministarstva trgovine od 2. listopada 1858, valjanu za svekolike krunovine, kojom se poštarine (pristojbe poštanske) odmiernju u vrijednosti austrijskoj.

Br. 168. Raspis ministarstva financija od 12. listopada 1858, valjan za svukoliku cesarevinu, u obziru, kako treba novu vrijednotu austrijsku uporavljivati na ona beriva, što ih potežu urednici i poslužnici državni, zatim urednici i poslužnici javnih fondovah, a tako i prinadležnici njihovi.

Br. 169. Naredbu ministarstva trgovine od 14. listopada 1858, kojom se uvode nove marke (bilježice) za listove i novine.

Br. 170. Raspis ministarstva pravosudja od 16. listopada 1858, kriepostan za svu cesarevinu, izim Krajine vojničke, kojim se naredjuje, da se svaki otvoreni stečaj ili konkurs imade preobćivati ces. kr. dvornoj i državnoj štampariji.

Br. 171. Naredbu ministarstva trgovine od 7. listopada 1858, kojom se odpremnine i ine pristojbe pri berzovajih ustanovljuju u novoj vrijednosti austrijskoj.

Br. 172. Raspis ministarstva financija od 10. listopada 1858, valjan za svukoliku cesarevinu, o zabrani: izvoziti i provoziti u Srbiju oružje, sastavne česti od oružja i džebanu.

Br. 173. Obznajni ministarstva financija od 24. rujna 1858, valjanu za svukoliku cesarevinu, izim kraljevine lombardezko-mlietačke i Dalmacije, kojom se naredjuje, da kriepost privremenih vlastih rudarskih imade trajati i nadalje, dok se neobavi konačno ustrojstvo istih.

Br. 174. Naredbu ministarstva za bogostvoje i nastavu od 24. rujna 1858, valjanu za sve krunovine, izim kraljevine lombardezko-mlietačke, Dalmacije i Krajine vojničke, o načinu, kako se imadu rukovati zadužnice razretnih fondovah za odštetnu glavnica, koja pripada na dobra duhovnička, i koja je sastavan diel dotične prebende.

Br. 175. Naredbu ministarstva financija od 7. listopada 1858, kojom se obznajuje, da se zavodi mala divona I. razreda u Bazijašu.

Br. 176. Sadržaj naredbe ministarstva pravosudja od 25. rujna 1858, valjane za kraljevinu lombardezko-mlietačku, kojom se ukida taksa, dekretom lombardezko-mlietačkoga senata od ces. kr. višnjega sudišta dne 10. studenoga 1835, br. 1949 propisana za to, kada se strankam izdeju izvadci od ostavah sudbenih.

Br. 177. Sadržaj raspisa ministarstva financija od 2. rujna 1858, kojim se obznajuje, da se ukida tirolski kontrolni ured u Malsu.

Neuredovni dio.

Austrijska carevina.

Beč. Polag viestih iz Pariza nalazi se c. k. poslanik kod tuilerijskoga dvora, g. baron Hubner u Madridu.

— Dne 10. studenoga t. god. bila je prva ogledna vožnja na željezničkoj prugi od Kufsteina u Inšpruk.

Moldavie i Vlaška.

Dne 30. listopada bio je u Bukureštu u 12 sati u podne po Kiamil beju, koi se pripravlja da dalje vremena ostane ovdie, u turskom jeziku obnarodovan Hati-Serif u velikoj dvorani, koja je za slične čine već više putah upotrebljavana bila, zatim je Gjorgje Gjiga, nećak kneza A. Güke i sadanji državni tajnik pročita u rumunjskom jeziku izpravu, koje izvan izprave o novom preustrojenju obišu potvrđenje iste i naredbu za njeno uvođenje od strane sultanove isto tako odaziv kaimakamah i ustanovljenje uređjene kaimakamie. Broj prisutnih bio je velik; utisak nije mogo biti silan, jerbo je ustav već odavna poznat i pretresan bio. Po pročitanju izprava mirno se je razišla skupština. Knez Gjika bio je glavom nazočan kod obnarodovanja. Konzuli su po dovršenju svečanosti najprije posietili tri nova oblataika a zatim istaroga kneza A. Gjiku u njegovoj vlastitoj palači.

Tallanska.

Iz Rima. (K. L.) U poslu bolonjzskoga židova Mortare izdala je sv. stolica javno očitovanje, komu uz službene spise, što se protežu na isti čin, pridana je i spomenica Mortarina, i sbirka kasnijih dokaznica, kojimi se nastoji razložitost one dokazati, i molbenica, koju su rabini njemačkih i pruskih židovskih obćinah u istom poslu sv. otcu podnieti, te se proti ovim prilogom upravljaju negoviesti i razjasnjenja, koja uče, kako ovaj događaj sa svojim posliedicami s vjerozakonskoga pogleda prosudjivati valja. Evo toga očitovanja u izvadku.

Pošto je bolonjzskoj carkvenoj vlasti do znanja doslo, da je Anna Morisi, kćerčanska služavka židovske porodice Mortarine, prije više godina dvogodišnjega tada sina istih roditeljah u bolesti njegovoj, koju za ubitačnu držaše, okrštila, povedena bude o tom istraga, koja je taj čin službeno potvrdila. Usled toga uzet je diečak Edgar Mortara mieseca lipnja t. g. pod sekrije carkve i u kući katekumenah u Rimu odgojava se na kćerčansku. To je bez ostalih pripadnih okolnostih jezgra stvari, o kojoj se sud izreći ima; radi se tu naime o sukobu otčinske vlasti carkve, koju je po ovršenom kršćenju stekla na diete, s otčinskom vlasti u naravopravnom smislu. Kaže se u naravopravnom smislu, jerbo je postavno pravo u svako doba otčinsku vlast nad diecom, i tamo, gdje se ova protezala na život i smert, u stanovite granice stezala, a osobito današnje države, poimence što se odgoja tiče, idu u tom stezanju kamo dalje od staroga doba. Carkva u krotkoći i mudrosti svojoj nastoji ovomu sukobu, koliko može, doskočiti; u to je ime n. pr. naredila, da židovi neprimaju kćerčanske družine u svoju službu. No kad se je slučio, nepreostaje carkvi drugo, van postupati po propisu kanoničkoga prava, koje u papinskoj državi podpunu valjanost imade.

I roditelji mladoga Mortara us svu žalost radi oduzetog im sina nezaboraviše na ovu pravnu stranu pitanja, te zato spomenica otčeva nastoji molbu za povratak dieteta osnovati na kanoničkom dokazu slijedećih stavakah: da se židovska dieca nesmiju proti volji njihovih roditeljah kršstiti; da i ako se to učini, takov je křst nevaljan i ostaje bez učinka; da, ma se valjanost dopustila, ipak se diete po naravnom pravu svojim roditeljem predati mora; da napokon u ovom slučaju neima dovoljnoga dokaza, da je diete sbilja okršćeno. Papinsko očitovanje nasuprot dokazuje: da je carkva sbilja u svako vrijeme zabranjivala kršćenje židovske diece proti volji roditeljah, stranom da se nepovriedi naravno pravo, stranom da se okršćenik neizloži pogibelji, da se kasnije, kad naraste, odmetne od carkve i pohuli ime Isusovo, kojega bi neizbrisiv biljeg na sebi nosio, — al da takovo kršćenje, ako je u istinu podieljeno, u njekom je slučaju valjano, a u niekom i dopušteno. Dopusšteno je, ako su roditelji svoju diecu slobodno ostavili, zatim u pretećoj opasnosti smerti; a valjano je, ako se u njem stiče materia i forma, predmet za křst spososan i křstitelj, koi ima nakanu učiniti, što čini carkva. Sve se je to dogodilo, kako je povedena istraga dovoljno dokazala, kod křšćenja mladoga Mortara u Bolonji; a toga nastala za carkvu pravo i dužnost, da si gleda prisvojiti okršćeno diete, te tako svetost sakramentalnoga značaja u njem sačuvati i odgovajati ga za kćerčansku vjeru. To je od niekad nauk i obćenita poraba carkve, kako to ne samo mnogo primierah iz pervašnjih vremenah dokazuje, nego i čudnovat slučaj iz nedavne prošlosti. Godine 1840. izkřrcali su se u Fiumicinu došavši iz Marsilje židovski muž i žena. Jedva što su brod ostavili, napadnu ženu trudi, i ona porodi kćerku. Jerbo je diete bilo u pogibelji života, okřsti ga nieka u istoj gostioni bivša gospoja, držec to za svoju dužnost.

Čim se je duhovna vlast o tom uvierila, bude okršćeno diečce prenešeno u rimski katekumenat. Židovski roditelji obratiše se na franceskoga poslanika kod papinske stolice, grofa Reynevala, s molbom, da im izposluje povratak dieteta. No „gledeć na dužnost od Boga preuzetu, da se brini za vječni spas na milost preporodjene duše,“ predao je sv. otac to diete

tekze onda u ruke francuskoga poslanika i to pod uvjetom, da se nikad svojim židovskim roditeljem izručiti nesmije, pošto se je ovaj u ime svoje vlade službeno i svečano zavjerio, da će sama vlada skrbiti za katoličko odhranjenje djevojčice, zašto se pred Bogom učini odgovornom. „Poslije takova postupka primiećuje papinsko ovo očitovanje — napram tuđoj vlasti, kako bi se sv. stolici u ovom slučaju, buduć se radi o njenom vlastitom podaniku, najmanje prigovoriti moglo, što ona sama uzima na se odgovornost, te Edgara Mortaru povierava miestu, gdje mu dobro vjerozakonsko i građansko odgojenje u dio pada? Ta to bi značilo nepoznati nijednoga načela, nijednoga prava viero, ćudoredja i države, a takovi zahtjevi mogli bi poteći samo iz mierzloga nehajstva prema vjerozakonskim stvarim.

„Indépendance“ napominje članak, koji je i „Wiener Ztg.“ pred nekoliko danah u obziru „Mortare“ doneo i veli, da je „Univers“ time našao u „Wien. Ztg.“ „nenadanoga saveznika“. „Wien. Ztg.“ kazao je u uvodu onoga članka, da je u tom poslu dosad mučao, jer je hoteo da čeka odluku one vlasti, koja je jedina nadležna u toj stvari, to jest papina kao duhovne glave katoličanskoga kćerčanstva i vladara ćerkvene države“. Ovim riečma naznačio je taj list točno gledište, na koi se je u tom poslu stavio, na koi se jedino staviti može i njegovo vladanje nije uslied toga nikomu moglo „iznenada“ doći.

Njemačka.

Berlin 9. studenoga. Stanje zdravlja Nj. veličanstva poboljšava se uslied viestih iz Merana očevitno; Nj. veličanstvo neosieća se samo tielesno bolje već pokazuje i višji stupanj duševnoga micanja. Novii način liečenja, koi je tielesni liekar Dr. Böger upotrebio, proizveo je, kao što se čini ovaj znatni uspieh. Nj. veličanstva ostavit će dne 16. t. m. Meran, pak će ponajprije otići u Veronu a zatim u Firencu. U prvom gradu sastat će se Nj. veličanstva s princezom Aleksandrinom, koja će 12. t. m. od evud odputovati a pratit će ju dvorska gospoja grofica Dönhofska i komornik grof Fink Finkenstein. Vrhovni dvorski i kućni maršal, grof Keller, vratit će se zatim u Berlin. Rodjendan Nj. veličanstva kraljice, 13. studenoga, svetkovat će se ovdie posvećenjem nove ćerkve svetoga Bartolomeja.

Novi ministar financiah, pl. gospodin Patov, dati će još jedanput preduzeti pregled troškova pojedinih ministarstvih a kad se to dovrši, posavjetovat će se s drugim ministrima u obziru pojedinih stavakah.

Prijašnji ministar izvanjskih poslova Henrik pl. Arnim imenuje se kao izborni kandidat.

Aleksander Humboldt sasvim se je oporavio.

Kao što je već iz jedne bérzojavne pošiljke poznato, javlja „Preuss. Staatsanzeiger“, da je Nj. k. vis. princ vladar dne 9. t. m. prema 2. uri u prisutstvu ministra izvanjskih poslova, barona Scheinitza, primio c. k. austrijskoga poslanika, barona Kollera, koi je vlastoručno pismo Nj. c. k. apostolskoga veličanstva predao.

„Preuss. Korr.“ donosi sljedeća: Palo je u oči, da je najvišji razpis od 5. studenoga t. g. odnoseći se na prenos predsjedništva državnoga ministarstva na Nj. visost kneza Hohenzollern-Sigmaringenskoga u „Preuss. Staatsanzeiger-u“ bez kotrasignature naštampan. Ako ova okolnost treba da bude razjašnjena može se priobćiti, da je imenovani najvišji razpis u izvoru bio kotrasigniran po državnom ministru Flottvella.

Velika Britanija i Iraka.

Kao glavni uvjeti ugovora sklopljenoga medju Engleskom i Japanom navode se sljedeći:

„Jedan engleski diplomat otići će u Jedo a jedan japanski u London. Ove države imenovat će po slobodnoj volji konzule u svim lukama, koje su otvorene prometu. Kanodadi, Kanagava i Nangasaki otverit će se trgovini u srpnju 1859. Nagata u siečnju 1860., a Kio-go u siečnju 1863. Englezi mogu u imenovanim lukama stanovat. Dopušteno im je pod za-

kup uzimati zemljišta i kuće; no nesmiju podizati tvrđjeh. Od siečnja počemši otvorena im je Osaka. Novci i viero zakon slobodni su. Sve robe, izuzamši municiju, smiju se uvadjeti i izvadjeti. Uvoznina kreće se medju 5 i 25 postotakah ad valorem.

Na posljedku napomenuta stavka valja za opijuća pitja.

Indijski posebni dopisnik „Timesov“ (Will Russel) opaža u svom najnovijem, iz Bowlee, u Basubinu, od 14. rujna datovanom pismu medju ostalim:

„Vi ćete teško misliti, da u mojem sadašnjem obitavalištu mogu saznati ikakvu znatnu viest o hodu događajah u dolnoj Indii, no sve što ipak čujem, učvršćuje me u misli, da je naše gospodstvo malo po malo počelo dobivati opet staru krepčinu. Pri tom nemože se tajiti, da je došlo vrijeme metežah, u kojem indijsko carstvo prelazi iz rukah kumpanie pod našu vlast. Indijsko proročanstvo obistinilo se. Vlada kumpanie trajala je 100 godina i postigla je one godine svoj kraj, koju su pučki proroci i pučke strasti smatrale za njezinu posljednju, samo da se na njezinom miestu sada podiže prestol engleski. — Nezna se za cielo, kad će se Sir Colin Campbell (lord Clyde) krenuti iz Alahabada. Govorilo se je u parlamentu i izvan parlamenta, da bi potrebno bilo izvesti veli udarac, kad prodje kišovito vrijeme i to je sigurno, da smo naumni i kadri to učiniti, ako bi neprijatelj samo hoteo da stoji. No ustanak uzima malen sporadičan značaj, na koi nemože djelovati velika vojska ili koncentrirani zbor. Po svoj prilici bit će prisiljen vrhovni vodja ostaviti svoju omiljelu taktiku i razdieliti vojsku u veoma malene čete, da uzmogne ugušiti miestne pobune.“

Rusija.

U Hamburg došla je viest, da je švedski parobrod „Karl Johann“, koi je nedavno iz Lubeka došao u Kronštadt a od onud namieravao ići u Stetin utonuo u kronštadskoj luci.

— Kažu, da rusko odesko parobrodarsko društvo i od Napulja gleda da dobije jedno pristanište u jadranskom moru.

— Ruska vlada misli spojiti Kazan varoš kroz kanal sa-Volgom.

Svajcarska.

„Band“ javlja pod 8. t. m.: „Savezno vieće primilo je u jučerašnjoj siednici ustmeno izvješće gospodina Dubsa o dokončanju ginevranskoga sukoba. Pismeno izvješće slieđit će. Poslanstvo je zaključeno i komisari dobili su dopuštenje da se vrata kući.

Azija.

Polag viestih „Kavkasa“ iz Persie bio je ruski poslanik gospodin Aničev primljen najvećim počastima i predao je šahu u njezovoj lietnoj palači svoja vierodajna pisma. — Pismo, kojim je šah svoga prvoga ministra odpustio, glasi polag toga lista kako sliedi: „Budući da ste nadzor nad svim državnim poslovima na sebe uzeli i nikomu niste dali udioništvovali kod vlade, pokazalo se je, da niste kao pojedina osoba bili u stanju, sve grane službe na sebe uzeti i zato su se pojavili neredi i nehajstva u upravi i mnoge stvari ostale su neriešene. Budući da ste državi vierni, nije ni vam bez sumnje ugodno, da se nalazimo u tako nepovoljnom stanju i hladnokrvno negledate na nered u državnim poslovima, s toga smo danas, dne 20. Muharema, za potrebno našli, da Vas odriešimo od ureda prvoga ministra, kao i od službe Nizam-ul-Mulk i ratnog ministra. Badite mirni kod kuće i budite podpunoma uviereni, da nemamo izvan blagonaklonosti prema Vama nikakovih drugih čutih.“

Bérzojavne i najnovije viesti.

Frankfurt 12. studenoga. U jučerašnjoj saveznoj siednici bilo je izvješćivanje sjedinjenih odbora. Zatim priobćio je pl. g. Bülow najnovie odluke Danie, iste su bile predane sjedinjenim odborima.

Berlin 13. studenoga. Danas će se u Pruskoj započeti izbori za sabor. Priprave k ovom djelovanju prouzročile su u svoj zemlji gibanje, koje je tim veće postalo, što se je u-

vedenjem vladarstva javni duh, duh raznih stranakah već jako razigrao.

Berlin 12. studenoga. Kod današnjega izbora udioništvovalo je više nego polovina prvobitnih izbirateljah. Rezultat izbora pao je malone sasvim na izbornike nove ministerialne boje. Zbog izborah nije bilo danas burze.

Pariz 12. studenoga. Proces grofa Montalemberta narečen je na 17. studenoga.

London 10. studenoga. Kod jučerašnjega banketa lordmajora u Guidhale govorio je maršal Polissier u svome odgovoru na napitnicu u slavu diplomatskoga zbora Francuske sa uzdržavanjem veza s Engleskom. Lord Derby opisao je položaj Engleske u unutrašnjosti kao i spolašnjosti, koi se je polag njegova mnienja očito poboljšao i rekao je da se pouzdano nada, da će se mir uzdržati. U isto vrijeme izjavio je lord Derby, da se ministarstvo zabavlja s pripravama za reforme, koje će odgovoriti potrebama svih razredah naroda.

Odgovorni učrednik. Dr. Demeter.

SLUŽBENI LIST.

Nr. 6057 (Dp.—86)

3—1

Kundmachung

Es wird öffentlich kundgemacht, dass sich die Kanzlei der Weindazpachtung der Hauptstadt Agram im Hause Nr. 136 in der Fleischhauergasse befindet, allwo alle Weinschänker und Wirthe ihre sämtlichen im Vorrathe erliegenden oder erst einzukellernden Weine bei Vermeidung der festgesetzten Strafe rechtzeitig anzumelden, und insoferne als solche zum Augschanke verwendet werden, die Weindazgebühr davon zu entrichten haben, und dass sodann der ganze Weinorrath unter Auflegung der ämtlichen Sigille in gehöriger Evidenz und Kontrolle gehalten werden wird.

Vom Magistrate der k. k. Hauptstadt Agram den 10. November 1858.

Der Amtsleiter
Lichtenegger m. p.

Nr. 1447 civ. (Izv. 284)

3—1

Edikt.

Vom k. k. Bezirksamte Strigovo als Gericht wird hiemit kundgemacht: Es sei über Ansuchen der Frau Julie Fristacky de praes. 3. Oktober 1858, Z. 1447, vertreten durch Advokaten Herrn Vladislav Vezíć in ihrer Prozesssache gegen Herrn Ludwig Plepelić, wegen schuldigen 1300 fl. CMz c. s. o. die executive Feilbietung der dem letztern gehörigen auf 5010 fl. CMz. gerichtlich geschätzten in Prekopa sub Nr. 2, IV. Berg-Distrikt gelegene, Grundbuchsprotokolls-Nr. 249 eingetragene Realität, bestehend aus einem gemauerten Wohn- sammt Nebengebäuden, 1½ Hausflur, 4 Joch Nebengrund, 12 Joch Acker, 3 Joch Wiese, 2 Joch Wald und ¾ Joch Obstgarten bewilliget, und es seien zur Vornahme derselben die Termine auf den 31. Dezember 1858 und 31. Jänner 1859 jedesmal Vormittags 10 Uhr in der hiergerichtlichen Kanzlei angeordnet worden.

Es werden daher dazu Kauflustige mit dem Bedenken vorgeaden, dass jeder vor Zulassung zur Anbietung ein 1 % Vadium von dem Schätzwerthe erlegen und dass der Käufer die auf diese Realität pfandweise versicherten Schulden, so weit der Kaufschilling reichen wird, nach Anweisung des Richters übernehmen müsse, und zugleich denselben eröffnen, dass das Schätzungsprotokoll, dann die Lizitations-Bedingnisse in der Kanzlei eingesehen und Abschriften davon erhoben werden können.

Unter einem werden alle jene, welche ungeachtet ihnen keine besondere Verständigung von dieser Feilbietung zugekommen ist, durch die Eintragung in die öffentlichen Bücher gleichwohl ein Hypothekrecht auf diese Realität erworben zu haben glauben, angefordert, dasselbe bis zum Verkaufe des Gutes so gewiess bei Gericht anzumelden, widrigen Falls sie es selbst zuzuschreiben haben würden, wenn die Kaufschillungsvertheilung durch dieselbe erschöpft werden sollte, ausgeschlossen würden. Zugleich wird den eingetragenen Hypothekar-Gläubigern H. Sigismund Sakonyi und H. Grafen Ferdinand Pejačević bekannt gemacht, dass bei dem Umstande, als ihr Wohnsitz unbekannt ist, zur Annahme der Feilbietungs-Verordnung und zur Wahrung ihrer Rechte bei der künftigen Vertheilung des Kaufschillings H. Alexander Szy Advokat in Čakurn bestellt worden sei, an welchen auch alle weiteren Zustellungen geschehen werden, wenn nicht vor dem Verkaufe ein anderer Bevollmächtigter im Gerichtsorte oder in dessen Nähe durch sie bestellt, und dieses diesem Gerichte mit Angabe des Namens und der Wohnung angezeigt wird.

K. k. Bezirks-Amt Strigovo als Gericht am 20. Oktober 1858.

Der k. k. Bezirks-Vorsteher.

Carsko-kr.

službene

NARODNE

NOVINE.

Novine ove izlaze svaki dan izuzimajući nedjelje i praznike na čitavom listu. — Polugodišnja predplata je za domaću u novinarici 4 for. srebra. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom posiljati, 6 for. sr. —

Za službene oglase opredjeljena je površina: 4 kr. sr. od linije za prvi put; a zatim za svaki put 2 kr. sr. — Za druge oglase ili posebne članke plaća se do 10 linija 20 kr. sr., dalje pak od svake pojedine linije 4 kr. sr.

Uredovni dio.

Nj. c. k. apolsko veličanstvo dostojalo je najvišjom odlukom od 10. studenoga t. g. odsietnoga načelnika u ministarstva unutarnjih poslova Dragutina kneza Lobkovića najmilostivije imenovati za miestodržca u Dolnoj Austriji.

Nj. c. k. apostolsko veličanstvo dostojalo je najvišjom odlukom od 8. studenoga t. g. modruškoga kanonika i biskupa beogradskoga i smenderovačkoga dra Venceslava Soića najmilostivije imenovati za lektora u kaptolu senjskom. 1611—2387.

Oglas

c. k. hrv. slav. namiestništva u pogledu nagradah za godinu 1858. iz zaklade zemaljske dopitanih dudovah (marvoh) i svilaricah.

Ovo c. k. namiestništvo pronašlo je, na temelju pravilah za unapredjenje svilarstva, okružnicom od 8. listopada 1857. br. 10217 oglasenih, na predlog dotičnih oblasti, obćinskom načelniku u grobniku, županije riečke, Enriku Ekhardu u pripoznanje znatnog estrano zadovoljavajućeg uspieha, po njem, osobnim revnim upravljanjem obćinskih sadilnjakah tako u odgojavanju dudovih sadnica, kao i oplemenjenju voćakah posugnutog, nagradu od 10 c. k. cekinah, onda kateketi na glavnoj učioni u Bakru, takodjer u županiji riečkoj Ivanu Sabliču za nasad povećeg broja dudicah na vlastitom zemljištu i za poučavajuće pobudjivanje obćinarah na jednak nasade, nagradu od 5 c. k. cekinah, napokon učovi Ruži Smernjakovoj u Varaždinu, županije ovog imena, za višegodišnje brižljivo redjenje na svojem zemljištu zasadjenih dudovah, nagradu od 5 c. k. cekinah u zlatu podieliti.

Što se potiesnja radi do obćega znanja stavlja.

U Zagrebu 30. listopada 1858.

Za banova namiestnika

Štisman Conrad-Eybesfeldski.
c. k. dvorski savjetnik

Neuredovni dio.

Austrijska carevina.

Zagreb. Dne 6. t. m. ubijen je orguljaš Jos. Kuser na mostu, nalazećem se $\frac{1}{2}$ sata od Belovara ovamo prema Zagrebu. Njegov drugar A. B. uapšen je kao sumnjiv zbog ubojstva i predan je c. k. zemaljskom sudu. On je istog dana prijavio kod oružanake straze, da su na njega, kad je sa svim drugom došao do rečenoga mosta, četiri oboružana čovjeka uderila; on je, veli, uteko no njegova druga uhvatiše, no ne zna što se s njim dogodilo.

Od oružnikah doveden na miesto čina, kazao je na putu, da dobro zna, da mu je drug već mrtav, tamo došavši otišo je, ne tražeći napokola, odmah pod most, gdje je mrtvo tijelo ležalo u vodi ledom pokrito. Kod pretraživanja njegova rubja u Zagrebu nadjena je jedna haljina i par čizmah, koje su još mokre bile i koje je ovdje u Zagrebu izvuko oprao i osušio. Kod komisionalnoga pregleda mrtvoga tijela na licu miesta učinjenoga umorstva nadjena je kod njega jedna kesa sa 500 fr. u dukatima, o kojoj je kazao, da ju je našo. Kod sudbene obdukcije našli su na mrtvom tijelu 6 smertonosnih i 12 manjih rana. Brat uapšenika, premda nije s njim zajedno u Zagreb došo, bio je ipak uapšen. (A. Z.)

U Zadru 8. studenoga. Prekjučer t. j. dne 5. t. m. stigeše nam stopro dva redovna paro-

broda iz Tirsta, jedan u podne a drugi dva sata kasnije. Prvi „Croasia“ morao je biti kod nas još u prošlu nedjelju, a drugi „Albania“, još u utorak! Tomu je uzrok bila silna bura, koja je još, kao što smo već javili, u petak večer, t. j. 29. prošastoga mjeseca počela biesniti i sve do prekjučer biesnila, ali malaksalom snagom. Otkad su počeli parobrodi ovuda putovati, još nikad nisu toliko okasniti morali, kao ovog puta, što dokazuje u isti mah i neobičnu silu vremena. Govori se o mnogim nevoljama, i bit će ih se zaista dogodilo, ali ne baš toliko koliko svijet nameće. Dosad nam je najbolje poznata ona, koja se je kod Nevalje dogodila, o kojoj dopis niže donosimo. Jučer smo pak imali uprav prekrasan dan, premda malo ostudan; ali se je jutros nebo opet namračilo i bura se podosta dobro dala čuti. Sve u svom vremenu biva: a što prije zlo prohuji, tim prije i dobro prispieva.

Iz Raba 29. listopada u večer vraćahu se u Rab gospoda Pop. Mate Marčić župnik barbatški i Mate Franceški ovdiešnji c. k. carinski prijemnik iz Nevalje, kamo su bili dopratili nekoga gospodina, a vozaše ih bragoc čožolski. Ne bijahu nego do dvie ili tri milje daleko od grada, kad iznenada zapuhnu tako strašna bura, da stara čeljad jedva je onaku pamte. Brod se vratja, ali počem tamo bio da nije bilo viditi persta pred očima, navuče se na hridi erta Lunskega, te, čuj nesreće, svi ostali odolješe sili i skočiše iz broda na kraj, a sami Marčić i Franceški, koji pod kermom bijahu, nemilo poginuoše. Černa ih je nesreća snašla, da nemogaše čerinja, a to po njihove obitelji bi ljuta rana neizlječiva; Marčić bo kao brat i stric, a Franceški kao otac mogahu biti svijetu do izgleda. Bijaše pak Marčić prama svakomu ljubezan, a poštenim dušam prigodan, prama svojim župljanima bijaše ljubezniji otac, te ga svi žalimo, kao da nas je obćenita nesreća zatekla. Uslisao bog vruće molitve, što smo za njih učinili.

U Zadru 11. studenoga. Doknadno viesti iz Raba, doznajemo sada još pobližih pojedinosti. U bragocu, koji je postradao vozio se je parun Basiliško s četiri svoja mornara i s ona dva nesrećna putnika. Cim je vjetar dobro upalio posred tamne noćne pomerčine nanese bragoc sasvom silom na Lunski rat te ga podpuno skršti, a sve se u njemu nahodeće osobe u vodu sruše. Vrštni parun s velikom mukom izišavši na kraj, te okolo sebe nevideći drugo do samo dva svoja mornara, ončas opet skoči medju uzrujane valove, te u dva navrata podje mu za rukom izvući na suho i ona ostela dva mornara. Zaludu je pak Basiliško više puta opet pokušao nebi li mogao i ona dva putnika spasiti, to mu za rukom nepodje; jer oni nesrećnici ili se odmah u prvi mah zagušili bijahu, ili ih valovi bijahu tako daleko odvučili da im se glas čuti nije mogao. Ali i premda Basilišku nije izpalo za rukom da one nesrećnike nemiloj smrti iz čeljusti izvuče, ipak njegovi čovjekoljubni napori i vjerla njegova smielost zaslužuju javnu pohvalu, jer je on svakojako izlagao svoj život da spase život onim stradaocima.

Drugi pak skoro tako isto vrli čin, koji se je u podobnim okolnostima dogodio i podpuni uspieh imao, dostavljaju nam iz Paga pod 31. prošastoga listopada.

Skooner Josipa Dadića iz Karlobaga sa svom momčadi, koji je bio pod upravom parona Josipa Mandečića, premda čvrsto usidren, bude prošastih današ takim vjetrom zatečen, da se bijaše bojati da će ga sinje more nemilo progutati.

Uvidivši opasnost g. Tommaseo pretr-paži,

naredi bržebolje jednu ladju sa šestoricom jakih mornarah, kojima pomagajući ondiešnji c. k. lučki pristav i c. k. četništvo, te ju opravi u pomoć pomenutom Skooner-u. Nakon neiskazanih naparah oni se k rečenom brodu približe i uzmu k sebi svu momčad i izvezu na kraj, s velikom utiehom strepećih gledaocah onakove jadne nevolje. (G. D.)

Prag. Spomenik Radetskoga u Pragu saliven je iz 100 centih metala od otetih piemonteskkih topovah, koje je Nj. veličanstvo car u tu svrhu poklonio. Za podignutje toga spomenika nadlje poklonili su Nj. veličanstvo car Ferdinand 1000 forintih konv. novca, Nj. veličanstvo carica Karolina Augusta 500 fr.; ruski car Nikola 1000 srebrenih rubaljah; sadašnji ruski car, onda veliki knez nasljednik Aleksander takodjer 1000 srebrenih rubaljah; veliki knez Konstantin 500 srebrenih rubaljah; kralj pruski 1000 forintih, kralj saksonski 500 fr.; česki zemaljski odbor 1000 fr.; grad Prag 500 fr.; grad Beč 300 fr. itd. Vas spomenik stoji više od 100.000 forintih. Česko društvo za umjetnosti primelo je 80.000 fr. Starac junak predstavljen je kako ga u slavodobitju nose na ovienčanom štita njegovi vojnici. Tu su predstavljene sve vrsti austrijske vojske a medju njima i jedan šerežanin. Maršalov kip izveo je Emanuel a vojaške Josip Max. Ima već dvie godine što se je maršalov kip salio a godine 1857. dovršene su slike vojnikah. Izvedenje arkitektoničkoga diela i osvoljenja spomenika, koji stoji na podnožju od polirana granita, poviereno je profesoru Bernhardu Grueberu. Na prednjoj i stražnjoj strani podnožja nalazi se u njemačkom i českom jeziku aliedeći nadpis: „Maršalu Ivanu Josipu grofu Radetzkomu, vodji hrabre taljanske vojske u godinama 1848.—1849. Društvo za umjetnosti u Českoj godine 1858.“ Na obim drugim ploščicama od podnožja stoje u slatnim lovnim venciima imena miestah, gdje je maršal oddržao svoje najznamenitije pobjede.

—Javlja iz Milana od 12. t. m. Dne 10. t. m. otvorena je željeznička pruga od Kelusa u Ivren. U Bergamu umro je prvih danah t. m. g. Petar Sozzi, glava jedne već od dvie sto godina obstojeće veoma ugledne kuće trgovačke sa svilom.

Talijanska.

Javlja iz Turina od 12. t. m. Jedan članak „Uniona“ od Bianchia Giovina podpisana, opet ponavlja gadno tvrdjenje, da Austria poplavljuje Genovu uhodama i izazivnim opravnicima; tako je n. pr. neki Sormani uapšen, koji je sobom nosio, kako vele, proglašah i tobože krivih u Milanu napravljenih papirah; piemonteska vlada zadovoljila se je time, da je tu osobu s prisilnim pasošom poslala kući. Nasuprot donosi „Dritto“ sljedeće pismo dotičnika: „Sormani, o kojem se je gospodinu Bianchiu Gioviniu govoriti hračilo, ja sam. Ja izjavljam, da su viesti, o meni razprostrane krive i klevetne; kod mene nisu ni popiri ni massinovački proglassi uzapćeni, no pisma, iz kojih se ništa neda izvoditi. Ja očitujem, da ću na način, koji mi se najbolji činio bude, učiniti korakah, da dobijem zadovoljstiju sa uvreda, koja mi je nanešena i priobćujući obćinstvu u govoru stojeću krivu viest, pozivam one koji su je izmislili, da ju dokažu.

—Javlja iz Firence od 9. t. m. Današnji „Monitore Toscano“ javlja, da je u slavu vodio nalazeće se velike kneginje Marie Leuchtenberške kod dvora dana bila svečana čast.

—Ženitbeni ugovor medju priecem nasljednikom Napuljske i princesom Mariom u Bavorskoj poslan je dne 6. t. m. iz Monakova u Na-

polji se podpisane. Viđenje bit će početkom siečnja u Monakovu per procura, posle čega će visoka zaručnica preko Tërata u Napulj odputovati. U Napuljskoj nadaju se povodom viđenja smnestiti i političkim reformama.

— „Corr. mercantile“ javlja: Vitez Bonelli, komu telegrafia, kao što je poznato, zahvaljuje mnogi napredak, zabavlja se niekim projektom, koi u tom sastoji, da se Genova skopča s Buenos Ayresom, najvažnijim trgovačkim miestom južne Amerike i uobće da Genovu učini sredinom svih evropskih trgovačkih svenah s južnom Amerikom.

Velika Britanija i Irsko.

Engleski listovi upuštaju se u pobližja razmatranja o predlogu, koi je car Napoleon u svojem pismu iz St. Clouda učinio, t. j. da se cernačka radnja samieni slobodnom radnjom indijskih Kulijah i opravdaju niekim načinom sumnju, koju su nieki listovi izrekli, da li će ovaj predlog u Engleskoj obćenito odobren biti. „Daily News“ veli u tom obzir, što sledi: „Francuska špekulacija sa cerncima imala je medju ostalim s početka jednu svrhu, da englesku vladu onamo dotiera, da francuskim nasobinama, koja šećer proizvadjaju, otvore radnički trg u britanskoj Indii. Ako pomislimo na cvaćuće stanje, koje Mauritijs zahvaljuje uvogu Kulijah iz Indije, nesadržaje želja careva ništa u sebi, što bi moglo koga zateći. No ispunjenju ove želje stoje poteškoće na putu, koje nisu malene, i ove se nemogu ni zbog francuske aliancie, mimoći kod raspravah, koje se opet s nova preduzeti imaju. Jedna posledica slobodne trgovine jest ta, da je potrata tropičnih proizvodah nadkrilila proizvodjanje i protekcionističke Francija, koja neće, da bude trgovina sa šećerom obćenita i hoće da se stegne na šećer iz biele cvekle i na proizvode svojih vlastitih kukavno obradljivih zapadnoindijskih seobinah, osieća najvećma nuždu. Zato se car obraća na nas sa indijsku radničku silu. Ali Engleska ima pravo odgovoriti, da se Francuska najprije lati naravnih sredstvih, da se obkerbi tropičnim proizvodima, da sledi piemier svojih susiedah i da pokuša uvesti slobodnu trgovinu.“

„Morning Post“ veli da Francuska od svojih novih pogadjanjah s Engleskom nema ničemu se nadati i da bi bolje bilo da svoje Kulije potraži u Kini.

Kao što „Indépendance“ javlja, princ Napoleon sastavio je već usled pisma iz St. Clouda jednu iztražnu komisiju od tri člana, od kojih svaki ima otići na lice miesta, gdje se Cernci nabavljaju. Kao što belgijski list veli, čini se kao da nemaju ni u Parisu velikih nadah, da će Engleska bez znatnih stegah pristati na predlog u obzir nabavljanja indijskih Kulijah.

— Uz vladinu osnovu za reforme predložit će i gospodin Bright posebnu preustroju osnovu u ime radikalne stranke u engleskom parlamentu.

— Nepauleki vladar, Jung Behador, koga je engleska kraljica nedavno urosila batškim rodom, krenuo se je sa 18.000 momakah put si-verozapadnih pokrajinah Indije, gdje englesko gospodarstvo jeste jedva po imenu postoji. Još se svejednako neza, da li Jung Behador ovaj pohod poduzima za Englesku ili proti njoj.

Rusija.

— U Petrogradu sklopila se je glavica za podpomaganje evangelicko-luteranske crkve u Rusii. Od ovoga će se pomagati crkve, škole, bolnice, izsluzeni paroci.

Španjolska.

Španjolska namieravala je poduzeti dvie ekspedicije jednu proti Meksiku a drugu proti grebenskim gusarima. Obe su sada suviše, jer Meksiko je time dao zadovoljstiju, da je u Cuernavaki pogubio ubojice Španjolcah a marokanski car odvažio se je odštatu platiti za junactva, koja su grebenski gusari izveli proti Španjolskoj.

Herzegovine i najnovije vesti.

Frankfurt, 13. studenoga. Konacni predlogi odbora onamo su smierali, da se očito-

vania Danie od 9. rujna i pouzdana prihvatila pl. gospodina Bulova imaja smatrat kao ne-dovoljna i da ima eksekucionalni odbor učiniti shodnih predlogah; na to je sledilo obznanjenje najnovijih prihćenjah Danie.

Javlja se iz Turina od 12. t. m. Do prek-jučer siedio je Bianchi Giovini u citadeli, da zadovolji zakonu zbog nieke štamparske pogreške. Njegovi drugovi u načinu mišljenja podrevali su ga odmah na svoj način, kad se je pokazao u gradu. Grof Sollohub, koga nazivlju ruskim Aleksandrom Dumasom, ovuda je proputovao; „Revue de deux Mondes“ iskazao mu je nedavno čast, da mu je preveo jedan od njegovih romahah. General Darando u-kercao se je u Genovi put Carigrada. Isto tamo ukercalo se je i više sestarah od reda božjega pohoda i nekoliko kalugjerah put Montevidea u južnoj Americi, gdje su odredjeni da umnože tamošnje podružnice utemeljene po njihovom redu. Tvrdjavne radnje, koje su nieko vrijeme polagano napredovale, sada se opet predusimaju sa svom živahnostju.

Razne vesti.

(V. M.)

Bersunska gospodarska podružnica u Českoj raspisala je nagradu za male gospodare, koji budu imali najbolje uređeno gnojište, koje mora uređeno biti na sledieći način:

- a) da tamo nemože nikakva druga voda uticat, osim kiše;
- b) dno gnojišta nesmije propuštati gnojnicu, da se na taj način jedro gnoja negubi;
- c) ako je gnojnice odviše, da odlazi u posebnu shranu;
- d) da se može stari i novi gnoj na poseb deržati;
- e) da je prilični privoz i odvoz.

(Tako bi mogli urediti i naši gospodari svoje gnojišta. Učr. N. N.)

— Glasovita ruska plesatica gospodična Nadežda Bogdanova, koja je ne samo u svojem rodnom gradu Petrogradu, već i u Berlinu, Parizu a nedavno i u Pešti pod uzhićenim pleskom plesala, nalazi se sa svojim bratom takodjer iz-verstnim plesačem, kao što smo već jedanput javili, sada u Beču, gdje daje na Karlovom kazalištu predstavah. Ona je kod svoga prvoga pojava na ovom kazalištu imala nesreću, da je iznenada za predstave oboli-la tako, da nije mogla već samo jedan od objavljenih za onaj vecer plesovah i to naravno nezavršeno izvesti. To su niekoji bečki listovi odmah upotrežili, da joj slavu potamne i bilo je i takovih, koji su o ujezinoj umietnosti usudili se i svakojakih neslanih šalah zbijati — no kako sada skoro iz svih bečkih listovah doznajemo, pošlo je za rukom plesatici, pošto se je od svoje bolesti posle nekoliko nedieljah danah oporavila, osvieudit i Bečlije, da joj vieština odgovara glasu, koi joj je pred-ojačio. Ovaj put bila je jednoglasnim i velikim pleskom vas večer sprovadjana i najokorniji bečki listovi nemogu tajit, da je po najboljim uzorima plesačke umietnosti izobrazovana i da pleše mnogom dražestju i savršenom sigurnostju. Njena umiljata spoljašnost hvali se takodjer obćenito. No čini se kao da je način plesanja njezinoga brata još većma po čudi bečkoga občinstva. O njemu kaže „Wiener Zeitung“, pošto je pohvalno nabrojilo više hvale vriednih umietničkih i naravnih vlastitostih Nadežde Bogdanove: Njezin brat Nikolaj pogibeljan joj je takmac. Što ona samo umietnostju nastoji pokazati, to je on u istinu: prava narav. Biljeg moskovske vlastitosti odaren mu je očito na lice. Ne velik, no vitka stasa kreće se energiom i okretljivostju vlastitom njegovom rodu, baš kao po loju i pruživostju, koja se malone tije njeznoga uzleta potezah miline. Većom milinom nismo još nikada vidili izvodit pravo rekuć neliupe skokove mužkih plesovnih umietnikah. K tomu dodajemo, da su brat i sestra pod veoma probitačnim uvietima već dobljeni za velike kraljevsko napuljsko kazalište San Carlo, gdje će njihova umietnost bez sumnje takodjer naći ono priznanje, koje im je sigdie u djo palo, gdjeod su se dosad još pokazali. Koliko nam je poznato, to su prvi

Slavjani, koji su se u toj umietnosti popeli na toli visok stupanj i mogu se svojom vieštinom usporediti s najpervim umietnicima ove vërste dragih civiliziranih evropskih narodah.

— Dne 13. studenoga deržala se je kod „Švender-a“ u Beču „slovanska beseda“ i bila je od prošaste jeseni već treća. To je bila krasna veoma ugodna i mila zabava. Od 8—10 satih pievalo i sviralo, a zatim se je plesalo čak do zore.

Medju mnogim českim pjesmama pievale su se i „srbeske narodne pjesme“. G. Lukes pievao je izbor najboljih českah narodnih pjesamah, a gospodična Mina Medalova, učenica prazkog glasbenoga konservatoria pievala je dvie české, jednu poljsku i jednu slovinsku pjesmu.

Osobito su bili pohvaljeni gospodična Medalova i milozvučni tenor g. Lukes, rodod Čeh, kojega slika biae izdana prigodom ove besede i medju slušaoce razdieljena. On spada bez sumnje u prvi red onih riedkih pievačah našega vremena, koji umiju pievati u duhu narodnih pjesamah. Skoro do 700 ljudi od prvih stalidjah sakupilo se ovdie a svi su se zabavljali veoma ugodno.

Odgovorni učrednik. Dr. Demeter.

SLUŽBENI LIST.

Nr. 6057 (Dp.—86)

3—2

Kundmachung

Es wird öffentlich kundgemacht, dass sich die Kanzlei der Weindazpachtung der Hauptstadt Agram im Hause Nr. 136 in der Fleischbaurgasse befindet, alwo alle Weinschänker und Wirthe ihre sämtlichen im Vorrathe erliegenden oder erst einzukellernden Weine bei Vermeidung der festgesetzten Strafe rechtzeitig anzumelden, und insoferne als solche zum Ausschank verwenden werden, die Weindazgebühr davon zu entrichten haben, und dass sodann der ganze Weinorrath unter Auflegung der amtlichen Sigille in gehöriger Evidenz und Kontrolle gehalten werden wird.

Vom Magistrate der k. k. Hauptstadt Agram den 10. November 1858.

Der Amtleiter Lichtenegger m. p.

Nr. 7086 civ. (DS.—89)

3—2

Konkurs-Kundmachung.

Vom k. k. Landes-Gerichte Agram als Concurs-Instanz wird bekannt gemacht: Es sei von diesem Gerichte über das gesammte dem hierortigen Buchhändler Alois Pretner gehörige, wo immer befindliche bewegliche, und das in den Kronländern, für welche die Concurs-Ordnung vom 8. Juli 1853 Wirksamkeit hat, gelegene unbewegliche Vermögen der Concurs eröffnet, zum Massacurator und provisorischen Vermögens-verwalter der hiesige Advokat Herr Ludwig Vrauc und zu dessen Substituten der hiesige Advokat Herr Stefan Kellečić bestellt worden.

Es werden daher alle Personen, welchen was immer für Ansprüche auf das in Concurs verfallene Vermögen zustehen, aufgefordert, dieselben bis längstens 31. Januar 1859 meist einer förmlichen Klage wider den obgenannten Massacurator bei diesem k. k. Landes-Gerichte anzumelden, widrigens sie ungeachtet des ihnen etwa gebührenden Eigenthums-, Prioritäts- oder Pfandrechtes von der Concurs-Verhandlung ausgeschlossen, und aller Ansprüche auf die Concurs-Massa verlustig sein würden.

Zur Bestätigung des einstweiligen Vermögens-Verwalters, oder Wahl eines andern Verwalters, so wie des Gläubiger-Ausschusses wird die Tagsatzung auf den 23. November 1858 Vormittags 9 Uhr bei diesem Gerichte mit dem Bedeuten angeordnet, dass hierbei die Concurs-Gläubiger so gewiss zu erscheinen, und über die Wahl des Vermögens-Verwalters, so wie des Ausschusses sich bestimmt zu erklären haben werden, widrigens dem §. 44 C. O. gemäss auf ihre Gefahr vom Gerichte der einstweilige Vermögens-Verwalter und Gläubiger-Ausschuss bestellt werden würde.

Endlich werden sämtliche Gläubiger über das Gesuch des Alois Pretner um Zugestehung der Rechtswohlthaten der Güterabtretung zu der auf den 10. Februar 1859 Vormittags 9 Uhr angetragenen Tagsatzung mit dem Beisatze vorgeladen, dass über den Anspruch des Schuldners auf die Rechtswohlthaten der Güterabtretung in Rücksicht derjenigen Gläubiger, welche ihm dieselben nicht freiwillig zugestehen, nach Beendigung der gegen den Schuldner eingeleiteten strafgerichtlichen Untersuchung werde entschieden werden.

Das Gesuch um Bewilligung der Rechtswohlthaten kann sowohl bei diesem k. k. Landes-Gerichte, als auch bei dem Herrn Massacurator eingesehen werden.

Agram den 9. November 1858. Klobučarić Jović.

Carsko-kr.

službene

NARODNE

NOVINE.

Novine ove izlaze svaki dan izvanredno i praznike na čitavom listu. — Polugodišnja predplata je za domaću u novinarici 4 for. srebra. — Za vanjske, kojim se list svaki dan poštom pošilja, 6 for. sr. —

Za službene oglase opredjeljeno je: uvrstina 4 kr. sr. od linije za prvi put; a zatim za svaki put 2 kr. sr. — Za druge oglase ili posebne članke plaća se do 10 linija 20 kr. sr., dalje pak po svakoj pojedinoj liniji 4 kr. sr.

Uredovni dio.

Br. 2651.

Kod 298. žrebanja najstarijega državnoga duga koje je dne 2. studenoga 1858 uslijed najvišjega patenta od 21. ožujka 1818 preduzeto, izvučena je seria 120.

Ova seria sadržava:

1. Bankovne obveznice po 5% br. 113.031 uklopno do 113.838 zatim
2. doknadno u žrebanje uvrštene koruško-stališke domestikalne obveznice po 4% br. 206 uklopno do br. 485; — u ukupnom glavničkom iznosu od 1.053.060 for. 40 kr.; s kamatnim iznoskom po obeljenom kamatnom mierilu od 25.147 fr. 7 $\frac{1}{2}$ kr.

Ove obveznice promienit će se polag ustanovah najvišjega patenta od 21. ožujka 1818 i od 27. travnja 1858 sa nove, na austrijsku vrednotu, polag razmiera od 100 fr. konv. novca prema 105 fr. austrijske vrednote glaseće i po prvobitnom kamatnom mierilu od 5 i 4 postotka okamatljive žrebavne državne zadužnice.

U ostalom čine se vlasnici ovih žrebanih 4% obveznicah pozorni na oglas od 26. listopada 1858 br. 5286-F.M. (D. Z. L. k. XLVII.), polag kojega im stoji na volju, da ove obveznice u 5postotne državne zadužnice dadu preobratiti.

Od c. k. hrvatsko-slavonskoga miestodržstvenoga predsjedništva.

U Zagrebu dne 10. studenoga 1858.

Neuredovni dio.

Austrijska carevina.

Iz Praga 12. studenoga. Vidi se kod svakoga koraka, da smo u oči velike svetkovine. Sve vrevi po ulicama, lete kola, karuce i fiakeri, vide se svetačne uniforme, kao što ih je u našem gradu viditi tek kod riedkih povoda. Mostar ulica i piaca na maloj strani već su urešene u podpunoj paradi i pred samim zastavama, pred bogatim draperijama i zelenim granjem, kojima su obviti prozori, kapije i slemena jedva se mogu spoznati toll inače tamne kuće. Tribune, dvorske lože bogato urešene crvenom kadifom i velelepni carski šador na piaci male strane — glavnom miestu sagrađene svetkovine — već su malone sasvim gotovi za svetkovinu i samo vozi se uprav sada, kad to pišem još nekoliko kolah visoko natovarenih stolicama za prvi red tribunah, prieko mosta, — predmet nenavist za sve one, kojima nije za rukom pošlo pribaviti si jednu ulaznicu za prostor, gdje će biti svetkovina.

Kod dolazka Nj. veličanstva u Prag bila je u vezi željezničkoga pristaništa množina svieta sakupljena, medju kojom bilo je i mnogo gospojah. Kad su Nj. veličanstva ostavila vagon, zaori glasno klicanje, koje se je izvan željezničkoga pristaništa ponovilo. Šteta, da nije u dvorištu, gdi je stao dvorski provod i gdi je bila uparedjena počastna satnija, hotec plin da gori i zato se je prostor razsvietlit morao gorućim smolenicama. Nasuprot proizvođe su u ulaznom dvorištu željezničkoga pristaništa sjajan utisak oni predmeti, gdi je ipak za rukom pošlo razsvietljenje plinom. Vožnja po ulicama bila je pravo slavlje. Uzhićujući trenatak bio je doček u dvorcu, kad su car Ferdinand i carica Maria Anna na carskim stubama došli na susret carskom paru. Pozdrav bio je srdčan; car Ferdinand pratio je caricu Jelisavu a car Franjo Josip caricu Mariu Annu pod rukom u carske sobe.

Još isti večer primila su Nj. veličanstva predstave visokoga generalstva, duhovnih dostojanstvenikah, građanskih vlastih i visokoga plemstva.

Danas pred podne bile su privatne audijencije. Prema poldnevu šetala su se Nj. veličanstva u dvorskoj bašči a u 4 sata poslie podne bio je obiteljski stol.

Uslijed pripremah za svečanost malo je pozornosti povukao jučer na sebe slučaj smrti, o kojem bi se u svako drugo vrijeme mnogo govorilo bilo. To jest jučer umro je Nestor praških trgovacah, gospodin Josip Bergmann, u velikoj starosti od 87 godina. On je bio pošten čovjek od stare bagre, u svemu točan kao ura koja kaže sekunde, a usa to postojan prieko svake miere. O posljednjoj njegovoj vlastitosti neka služi za primier sljedeće: Kad je Mozart svoga Tita u Pragu sastavljao, pohrdjao je kao što je poznato, kćerku, koja je bila blizu njegova konska k zlatnom anđelu, koje još dan danas postoji i u slavu glasovitoga pohađjaoa zove se Mozartova pivnica. U tu kćerku išao je Bergmann — onda naravno još veoma mlad čovječac — već ono vrijeme, kad ju je Mozart pohađjao i umio je mnogo pripoviedati kako je maestro živio. Od onoga vremena omilila je ova kćerka, našem Bergmannu na toliko, da ju je već od 50 godina neprestano pohađjao svaki večer, pojavivši se bez iznimke tamo vaza, kad udari 7. ura da uz čašu vina sprovede koju uru u srdčanom razgovoru. Kao čovjeka i trgovca svi su Bergmanna visoko štivali, koji su s njim imali posla.

— Iz Eisgruba došla je žalostna viest, da je Nj. jasnost gospodin Alois Josip, samostalni knez i vladalac kuće Lichtensteinske, vojvoda tropavski i jägerndorfski, grof Ritherški, knez slatnoga rana, velekrstnik reda sv. Stjepana, zatim papinskoga Piusova, kraljevskoga hanoveranskoga guelfskoga i samostalnoga reda Ivana Jerolimanskoga, predsjednik c. k. dolnoaustrijskoga gospodarskoga društva itd. itd. poslie duge teške bolesti preminuo dne 12. t. m. u 3 sata poslie podne u 63. godini svoje dobe.

Mrtvo tielo posvetit će se svečano dne 15. t. m. poslie podne u 2 sata u župnoj crkvi eisbarškoj a zatim odvesti u kneževsku obiteljsku raku u Vranavu u Moravskoj i tamo dne 16. t. m. u 10 satih pred podne sahraniti.

Premijali pokojnik rodio se 26. svibnja 1796, naslijedio je svoga oca kneza Ivana Josipa dne 20. travnja 1836 i vjenčao se je — 8. kolovoza 1831 — s Francicom de Paula groficiom Kinskijom.

— Podpukovnik u varadinskoj graničarskoj regimenti, g. Gjergje Barišić, dobio je komanderski krst papinoga reda sv. Gergura.

— Kapetan u piešačkoj regimenti grofa Macubeli-a, g. Konstantin Burić, postao je majorom.

— Kapetan u piešačkoj regimenti kneza Edvarda Lichtensteina, David Burić Vitez-Sokolgradski, postao je majorom u piešačkoj regimenti grofa Gjulaja.

Iz Dubrovnika dne 6. studenoga. Francuski protu-admiral Jurien dao je knezu Danilu dne 24. pr. m. na znanje, da će mu za nekoliko danah imati priobćiti viestih iz Carigrada i zamolio ga je da ovamo pošlje svoje ljude, da im za njega može predati dotične pošiljke. Uslijed toga došli su na knežev nalog s lojdovim parobrodom ovamo senatori Petar Vujović i Šenjo Kostovac da prime one pošiljke. Ruski konzul Šulonjikov, koji se je nekoliko danah u Trebinju bavio i dogovarao se s Kemil efendiom, došo je

20. prieko Mitiovićah u Mostar i nastavio je dne 22. svoj put u Sarajevo.

Dne 30. pr. m. unišo je turski bojni parobrod „Tahiri-Bahri“ pod zapovjedništvom Muharema beja sa 4 topa i 60 momakah dolazeći iz Carigrada i Bara u luku od Gruže. Isti je Halimpaši na razpolaganje stavljen bio, da ukereca one turske soldate, koji su od svojih ranah, dobljenih u bitki na Grahovu, izliječeni bili. Od ovih invalidah dva su poginula na putu i ovdje su zakopana, ostali oputovali su danas s parobrodom u Carigrad.

Velika kiša, koja je u najnovije vrijeme okolica trebinjsku poplavila, prisili Halimpašu da ovamo pošlje 500 prevoznih konjah, da ih pogibelji neizvjerše da poginu. Ove konje prati shodna momčad, koja je iz otomanskoga pučanstva nakupljena bila. U isto doba poslao je Halimpaša majora Seidaga s molbom, da se momčad i konji smieste u niekim dozemnim prestorijama lazareta na Pločama. Ovoj molbi bilo je po dozvoli visokoga zem. predsjedništva prihvaćenoj bérzojavim putem na najčovječiji način odgovoreno od c. k. oblastih.

Turska.

— U Carigradu su se židovi uzrujali, što se u jednoj njihovoj školi predaje na francuskom jeziku. Rabini su u havrama (sinagogama) izvukli tablice zakonah i kao kad je narodna tuga položili su ih na zemlju, proklinjućučenike u toj školi, njihove roditelje, pa samoga kakanbašu (prvoga rabina u Turskoj), kao i sve one, koji brane predavanje francusko u židovskim školama.

Rusija.

— Jedno društvo na akcie hoće da načini željeznicu od Moskve do slavnoga Sergijevskoga manastira, kuda idu na tisuce poklonici. Društvo željeznice od Rige do Dinaburga hoće da produži tu željeznicu do Vitebska.

— U Petrogradu osnivā se društvo za društvom. Tako se je jedno sklopilo da gradi kola za vozitbu po varoši; drugo hoće da nosi pèrt-ljag po Rusiji i drugim zemljama; treće hoće da dovede vodu u Petrograd; četvrto bi htjelo sušiti bare, a peto hoće da jeftinije od sadašnjoga društva daje Petrogradu plin.

— Kažu, da će se sada udesiti i zapadna rusko-kitajska granica, počem se ona na istoku (uz Amur) opredjelila. Na Amuru niču sve nove i nove naselbine. Već su se hiljadama uputiti tamo i sada hoće desnu obalu amursku da nasale Kitajcima. Budući da Kitajci nemaju nikakve revnosti prema zakonima, to će se moći lahko obratiti u pravoslavnu vjeru, kao što je učinjeno sa Tunguzima i Burjatima. Pravoslavna vjera širi se sa ruskom vlasti na Amuru. Cerkve se zidaju na sve strane.

Belgija.

— U Bruselju je započeo svoje sjednice 27. rujna kongres za književnu i umjetničku vlastitost. Javilo se je 560 osobah, da pristaju uz načela kongresa, ali ih je na skupštinu došlo jedno 300. Ovaj kongres hoće da se svuda pripozna spisatelj ili umjetnik vlastitost njegova proizvoda; da se odredi, dokle da traje ta vlastitost; da se ukine carina na knjige i umjetničke proizvode ili barem da se sasvim smanji; da se poštanske takse spuste na te proizvode. — Kongres se je svršio 30. rujna. Riešilo se je, da spisatelji i umjetnici, dok su živi, budu jedini vlasnici svojih proizvoda, a njihovi nasljednici još 50 godina poslie njihove smrti.

Pravo vlastitosti na ime bezimena pisatelja (anonim) da traje 30 godina, ali da odmah prestane, čim se sastavitelj imenuje. Kod dieloh se izmišljenim imenom da isto važi što i kod onih sa pravim. Sačinitelj da ima izključivo pravo za 30 godina prevesti svoje dielo; samo mora to svoje pravo navieštit za pèrve tri godine. B lgia je gotova po mogućtvu primiti ova načela u svoje zakone.

Franceska.

Iz Pariza 2. studenoga. Vesti iz Madrida od 1. javljaju da su skupčana dielovanja nadjačala u madridskim izborima; u pokrajinama pak po svuda praviteljstvo nadmašava i svuda tišina vlada. Jedno pismo iz Napulja od 20. pr. m. veli, da se kralj često razgovara s Filangieri-om, i da se tiče o povratku ovog na popečiteljstvo.

Bérzojavne i najnovije vesti

Pariz 13. studenoga. Misle, da će „Moniteur“ sutra donieti izvješće o financijama. Ne prestano govori se, da će se preobraziti 4 1/2 posto prihod. „Moniteur“ javlja da su Francuzi uzeli Turan u Kohinkini.

Pariz 10. studenoga. „Moniteur“ piše: Poslie poslednjih sukobah, koji su se dogodili medju turskom vojskom i Černogorcima, obvezala se je visoka porta, da u kreposti uzderži stanje posiedovanja.

Da se odnosna iz ove nagodbe proiztičuća prava ustanove, poslani su komisari na lice mesta i zastupnici Francuske, Austrie, velike Britanie, Pruske i Rusie podpisali su, odobrivši od veće strane komisie predložene granice, dne 8. t. m. u Carigradu zapisnik, koji ustanovljuje porazumljenje medju strankama i prepričet će, da se nepovrate požalavanja vriedni zaméršaji, kojima kraj staviti silno je potrebno bilo u interesu čovječnosti i obćenitoga mira.

— „La Presse“ donosi čudnu viest, da ruska vlada namierava kupit kneževinu Monako, koja graniči malone do Vilafranke. Kažu da su Rusi knezu od Monaka ponudili znatnu svotu i budući da je isti malone sasvim Parizanin, misle, da će pristati na ponudu.

— Pišu „Oestr. Ztg.“ iz Carigrada o novoj černogorskoj granici, da će Černagora dobiti Grahovo i plodno Lještopolje, koje se proteže do utoka Merače u skadarsko jezero i prikladno je, kao doline od Cikona za poljodielstvo i obert na poduzeća. Pitanje o suverenitetu verhu Černogore nije bilo uzeto u pretres.

Razne vesti.

— Thiers, bivši francuski ministar i glasoviti historiograf, dobio je za svoju „historiu carstva“ (Napoleona I.) 50.000 franakah nagrade za svaki deo od pèrvih deset, a za svaki od ostalih osam dielovah po 25.000 franakah, dakle za 18 dielovah 700.000 franakah.

— Poznati zvezdar Goldšmit u Parizu opet je našao novu planetu od tako zvanih asteroidah. U isto doba odkrio je drugu planetu Gjuro Skerl, zvezdar u Albani u sievernoj Americi. Dakle sada ima asteroidah.

— U „Praškim Nov.“ nalazi se jedno pismo g. M. Ivana Molnara, evangeličkoga seniora, kako je putujući mieseca rujna o. god. po Meklenburško-Sveruskoj našao u cèrkvi Velahnu kod Bralsdorfa jedan putir (kalež) sa českim nadpisom, kojega donde nitko od tamošnjih Niemacah nemogase pročitati. Taj nadpis glasi: „Anizka Skopczowa z Seberowa tento dala ktomuto zadussi s. Mikulasse w Hruczircich ke czti a chwale welebue Swatosti Tela a Krwe Krista Pana na swoi vlastni gross udelati letka MDCVIII.“

— Putir ima u visinu 14—15 palacah, od srebra je i dobro pozlaćen. Posao je na njemu liep. Nezna se, odkuda tamo dospie ova tvar. Možebit da će se ovaj putir kupiti za česki muzej.

— „Moskovija Viedomosti“, najstarije ruske novine, izlazile su do listopada triput na nedielju. Od listopada izlaze svaki dan.

— Peštanskom Lloydju javljaju iz Carigrada: Prije nekoliko danah odkrio je Rizapaša sa Masarpašom u Carigradu kod Fenikapie jednu kuću, gdi je više gospojah iz carigradskoga ha-

rema odsiedalo radi ljubovnih poslovah. Kuća je kavazbaše jednoga paše, a njegova žena upravljala je njom. U kući je bilo više tajnih bodnikah, lažnih zidovah i iza tapeta namieštenih kabinetah. Masarpaša bio je sam jedan od odlikovanih i koji su znali za te tajne; on to oda Rizapaši i kad je pošao na ašikovanje, pusti za sobom nekoliko nizemah i slugoh u kuću, gdje uhvatiše više sultanovih ženah sa njihovim ljubovnicima. Ženske odvukoše natrag u seraj, gdje se je po svoj prilici riešila sudbina njihova (takove neviernice stèrpaju u vreću i na oba kraja od vreće sveže se po jedno teško zèrno, pak se onda noću spusti u more); ljubovnike su zatvorili u eskiseraj (stari saraj). — Dogadjaj je jako Turke ogorčio.

Književne vesti.

(Iz Sedmice.)

Baš sada dobismo: „Diela Jovana Subbotića. knjiga I. Piesme liričke. U Kralovcima. U mitropolitisko-gimnazijalnoj tipografiji 1858.“ Na 16-ni, str. X. i 400. Stoji za predbrojnik 1 f. sr., a za druge 1 f. 30 kr. sr.

— Ovih danah izišao je pèrvi broj „sèrbskoga „Školskoga lista“, kojega uređuje gosp. Gjorgje Rajković, a izdaje tiskarnica dra. Danila Medakovića. Do konca ove godine stoji sa poštarinom 1 for. Javljajući ovu prijatnu viest našem narodu, nadamo se, da će ju radostno primiti i od svake ruke podpomoći ovaj školski list.

— G. Pavao Nikolić, protopresbiter karlovački, napisao je život pokojnoga mitropolita Stefana Stratimirovića Kulpinskog i namierava ga sada štempati. Nije potrebe kazivati, da će ovo dielo biti vrlo zanimljivo. Ni jedan arhijerej naše cèrkve nije toliko njom upravljao kao mitropolit Stratimirović, i za njegove uprave bile su najveće reforme u upravljanju cèrkvenom. Gosp. protopresbiter Nikolić stavit će u svoje dielo sve korespondencie pokojnoga mitropolita sa našim i stranim učenim muževima, koje je mogao za 20 godina pokupiti, a koje do sada nigdie nisu tiskane. Osim toga doći će i sva slova govorena u čast i slavu Stratimirovića. Knjiga će stajati 1 f. austr. vredn. Predplata traje do konca veljače 1859. god. Novci s imenika predplatnikah šalju se gosp. piscu u Karlovce. Skupitelji dobivaju jedanaestu knjigu.

— U tiskarnici g. dra. Danila Medakovića u Novom Sadu tiskani su ovi sèrbski kalendar: „Godišnjak.“ Veliki sèrbski kalendar za prostu godinu 1859. Godina X. U Novom Sadu. Izdaje tiskarnica dra. Dan. Medakovića. Na četvrtini, str. 60. stoji 18 kr. sr. ili 30 novčićah. — „Lasta.“ Mali kalendar za prostu godinu 1859. X. godina. Izdaje tiskarnica Medakovića u Novom Sadu. Na 16-ni, str. 48. Stoji 8 kr. ili 15 novčićah. — „Danica.“ Kalendar za 1859. godinu. Sa junačkim i zabavnim pjesmama. Izdao Gjuro Staić. U Novom Sadu. Tiskarnica dra. Dan. Medakovića. Na 8-ni, 40 str. Ovaj kalendar prodavat će se u sèrbskoj kneževini.

— Liekar u Konstancii, dr. Marmor, izdat će naskoro historiu od osudjenja Jovana Husa i Jeronima Praškog u Konstancijskom saboru. On je upotrebio spisak Ulriha Rihentala, historio-grafa konstancijskoga, koji je u ono vrieme živio. Dopunio je svoje dielo Palčkim i drugima.

— U listopadu izišli su: „Codices manuscripti Bibliothecae regiae Monacensis gallici, hispanici, italici, anglici, svecici, danici, slavici, estnici, hungarici descripti.“ Pod drugim naslovom: „Catalogus codicum manu scriptorum Bibliothecae regiae monacensis. Tomus VII.“

— Poznati naš mladi umietnik, g. Kornelio Stanković, namierava izdati 24 sèrbske narodne piesme, udešene za klavir i pievanje, za jedno sa slogom (tekstom) ciele piesme. Piesme su čisto narodne, a imali smo već više putah priliku čuti g. Stankovića i uvieriti se, da umije zadržati narodnim pjesmama pravi narodni duh. Ove piesme izdat će se do konca studenoga o. g., a stoje 2 f. 30 kr. sr. za one, koji se upišu do onoga vremena; poslie će stajati 3 f. sr. Skupitelji upisnikah dobivaju na svaki pet knjigah jednu na dar ili cieniu od jedne knjige.

Novci se polažu napred. — Tko hoće da dobije piesmaricu kako valja, neka pohiti upisati se na ove piesme, osobito neka ih uvažie naše liepe domorodkinje, koje se i onako sve tuže, da nemaju narodne piesme i arije na note. Bilo ih je i prije, kao na primier sèrbski napievi gosp. Kalauza, ali zbirka g. Stankovića tim se većma od svake druge odlikuje, što se njom može svaki naučiti i svirati i pievati kakvu piesmu. Mi ćemo drage volje primati predplatu na ovu zbirku, a koji bi hteo da novce s imenima upisnikah upravo g. kompozitoru pošlje, za toga stavljamo adresu gosp. Stankovića: Beč, Stadt, Hoher Markt, Nr. 512.

— Prenumeracia na „Viteza Jovana“, kojega je naš vèrli piesnik g. Jovan Jovanović sa magjarskoga preveo, prima se sve dok se knjiga neštampa. Do koi dan predat će se u štampu, zato tko je rad za ciele dobiti poštnu knjigu za male novce (30 kr. sr.), neka se što prije prijavi. Mi ćemo rado primati predplatu.

— U Petrogradu je izdao prošle godine Jovan Viestvienicki, sveštenik, „Objasnenje liturgii Sv. Joanna Zlatoustago i liturgii preždeosvjašćenih, Sv. Grigorija velikago, Dvoeslova.“

— Od godine 1859. izlaziti će u Petrogradu novi list „Iskra“, satirički žurnal sa karikaturama, jedanput na nedielju, sa 400 karikaturah na godinu. Urednici su N. Stepanov i V. Kuročkin, a pomagat će ih pèrvi ruski spisatelji i umietnici.

— U Petrogradu je izišao pèrvi i drugi deo „Dramatičkaskoga Šbornika“, u kom se saobštavaju drame, predstavljene u ruskim ili stranim kazalištima, ili koje su odredjene za predstavljanje. U ova pèrva dva diela ima 16 dramah, većinom originalnih.

Odgovorni učrednik, Dr. Demeter.

SLUŽBENI LIST.

Nr. 1447 civ. (Izv. 284)

3—2

Edikt.

Vom k. k. Bezirksamte Strigovo als Gericht wird hiemit kundgemacht: Es sei über Ansuchen der Frau Julie Fristacky de praes. 3. Oktober 1858, Z. 1447, vertreten durch Advokaten Herrn Vladislav Vezic in ihrer Prozesssache gegen Herrn Ludwig Plepelić, wegen schuldigen 1300 fl. CMz. c. s. c. die executive Feilbietung der dem letztern gehörigen auf 5010 fl. CMz. gerichtlich geschätzten in Prekopa sub Nr. 2, IV. Berg-Distrikt gelegene, Grundbuchprotokolls-Nr. 249 eingetragene Realität, bestehend aus einem gemauerten Wohn- sammt Nebengebäuden, 1 1/2 Hausflur, 4 Joch Nebengrund, 12 Joch Acker, 3 Joch Wiese, 2 Joch Wald und 1/4 Joch Obstgarten bewilliget, und es seien zur Vornahme derselben die Termine auf den 3. Dezember 1858 und 31. Jänner 1859 jedesmal Vormittags 10 Uhr in der hiergerichtlichen Kanzlei angeordnet worden.

Es werden daher dazu Kauflustige mit dem Bedenken vorgelesen, dass je er vor Zulassung zur Anbiethung ein 1% Vadium von dem Schätzwerthe erlegen und dass der Käufer die auf diese Realität pfandweise versicherten Schulden, so weit der Kaufschilling reichen wird, nach Anweisung des Richters übernehmen müsse, und zugleich denselben eröffnet, dass das Schätzungsprotokoll, dann die Lizitations-Bedingnisse in der Kanzlei eingesehen und Abschriften davon erhoben werden können.

Unter einem werden alle jene, welche ungeachtet ihnen keine besondere Verständigung von dieser Feilbietung zugekommen ist, durch die Eintragung in die öffentlichen Bücher gleichwohl ein Hypothekarrecht auf diese Realität erworben zu haben glauben, aufgefordert, dasselbe bis zum Verkaufe des Gutes so gewiss bei Gericht anzumelden, widrigen Falls sie es sich selbst zuzuschreiben haben würden, wenn die Kaufschillingvertheilung durch dieselbe erschöpft werden sollte, ausgeschlossen würden. Zugleich wird den eingetragenen Hypothekar-Gläubigern H. Sigismund Sakonyi und H. Grafen Ferdinand Pejačević bekannt gemacht, dass bei dem Umstände, als ihr Wohnsitz unbekannt ist, zur Annahme der Feilbietungs-Verordnung und zur Wahrung ihrer Rechte bei der künftigen Vertheilung des Kaufschillinges H. Alexander Szy Advokat in Čakurn bestellt worden sei, an welchen auch alle weitere Zustellungen geschehen werden, wenn nicht vor dem Verkaufe ein anderer Bevollmächtigter im Gerichtsorte oder in dessen Nähe durch sie bestellt, und dieses diesem Gerichte mit Angabe des Namens und der Wohnung angezeigt wird.

K. k. Bezirks-Amt Strigovo als Gericht am 25. Oktober 1858.

Der k. k. Bezirks-Vorsteher.

Carsko-kr.

službene

NARODNE

NOVINE.

Novine ove izlaze svaki dan izvanredno nedjelje i praznike na čitavom listu. — Polugodišnja predplata je za domaću u novinarici 4 for. srebra. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom pošiljati, 6 for. sr. —

Za službene oglase opredjeljena je uvrstbina: 4 kr. sr. od linije za prvi put; a zatim za svaki put 2 kr. sr. — Za druge oglase ili posebne članke plaća se do 10 linija 20 kr. sr., dalje pak od svake pojedine linije 4 kr. sr.

Uredovni dio.

Br. 3370—1858.

Obznana.

Obznana se u smislu §. 72. carskoga patenta od 7. rujna 1850., kojim je odobren i u krepost stavljen privremeni občinski red za c. k. glavni grad Zagreb, da se proračun vèrhu gradskih dohodakah i troškovah za upravnu godinu 1859. u dvorani gradske vijećnice od danas kroz 14 dana uviditi može.

Od poglavarstva c. k. grada

U Zagrebu dne 18. studenoga 1858.

Lichtenegger.

Hudovski.

Neuredovni dio.

Austrijska carevina.

Tèrst, 15. studenoga. Nj. kr. visost pruske princeza Aleksandrina došla je s hitnim podvozom jučer ovamo i odputovala je jutros s lojdom parobrodom u Mletke.

— Kapetan G. Novaković, zapovjednik lojdova parobroda „Trieste“ došavši dne 13. t. m. ovamo pripovjeda, da je na pol puta od Mletakah u Tèrst opazio u daljini jednu barku koja je davala signalah. Nije pomanjcao odmah približiti joj se i našao je 4 osobe u plavi, koje su noćju od 12. na 13. trabakul „Gran buon

tempo“ peron Marko Gjadrošić, koji je imao tri momka i natovaren je bio neizradjenim kamenjem od brionskih otokah za porto Levante, postavili i spasili se u barku, kad je unj voda prodèrla i on utonuo. Kapetan G. Novaković nije se zadovoljio time, da izbavi život četvoric nesretnikah, već je medju putnicima sakupio na njihovu korist 28 fr. 21 kr., što je odmah razdielio medju postradavše. Carska sredstvena oblast dala je uslied izvješćenja upravnoga vijeća austrijskoga lojda i posredstvom istoga kapetana Novakovića izrasit svoje potpuno zadovoljstvo.

— Spomenik Radetskoga bio je u Pragu dne 18. studenoga kad najliepšega vremena odkrit. Nj. veličanstva car i carica bila su praćena od Nj. c. visostih gospode nadvojvoda Albrehta, Josipa i Ernsta. U pratnji nalazili su se i ministri baron Bach i grof Thun.

— Iz Bèrna 11. studenoga pišu „Wanderer“: Ovih dana bila je sudbena rasprava proti ovdie vidjenim trgovcima braći I. T. B.-i, koji su bili obledjeni zbog zavedenja k zloporabi uredske vlasti prigodom njihovih nepravah sa c. k. vojsku. Naravno došlo je više nego obično slušalaca k raspravi, koja nije nezanimiva ni u pravnom pitanju, medju istima bilo je doktora pravah, odvjetnikah i u obće braniteljah u kaznenim stvarima. Predsjednik suda odpravio ih je iz sudionice, na što su ovi na temelju reda za kazneno postupanje, koji svim branite-

ljima u kaznenim stvarima dopušta ulaz, podnieh protest i isti dali upisat i u razpravni zapisnik. Došlo je do znamenitih pretresah o poznavanju i neznanstvu zakonah, koji su se time dotèršile, da su rečene osobe kasnije pripuštene bile k raspravi. Stvar je proizvela velike divljenje.

— „Siebenbürger Bote“ javlja iz Sibija od 3. studenoga: „Danas poslie pođne bila je ovdie pred c. k. zemeljskim sudom zaglavna rasprava proti izbivajućim biogancima Matiji Ružički, Zòldu Feriu, Rozasi-u i Mavri Jokai-u zbog veleizdaje. Matija Ružička, rodom iz Komarana, 29 godinah, katoličkoga sakona, bez opredjeljenoga zanimanja bio je s oglehe proglašen krivcem veleizdaje, učinjene neposrednim sudjelovanjem kod veleizdajnoga poduzeća dogodivšega se u Erdelju već godine 1852., zbog kojega su Ivan Jörök, Dragutin Horvat i Mihađ Galfi osuđeni c. k. ratnoga suda u Sibinju osuđeni bili na smèrt posredstvom konopa i pogubljeni u Maroš-Vasarhelju i budući da se nije njegova krivnja dokazat mogla ni vlastitim priznanjem, ni zakletim svjedocima, već jedino ispovjedima njegovih sukrivacah i stećenjem razlogah za sumnju, nije bio osuđen na kaznu smèrti već dosmèrtne tamnice. Presuda izrečena proti uskočivšem Matiji Ružički i postigavša pravnu silu, pribit će se na stup na piasci opredjeljenoj za izvršivanje javnih kaznih i ostat će kroz tri usatopce sliedeća dana tamo pribijena a izvan

Razgovor vèrhu plesme

Grobovi

Uga Fokula i Ipolita Pindemonta

od

Luka Sollovića Dubročanina.

Ugo Fokulo i Ipolito Pindemonte bishu koncem prošastoga i u početka sadanjega vieka u Italiji dva izvèrstna i glasovita pjesnika, koji su mnogo prostoslovnih i stilhotvornih knjigah napisali, i koji su talijansko knjiženstvo svojim nastojanjem znatno uzmožili i po svemu svijetu velikom častju razglasili i proslavili.

Car Napoleon I. u vrijeme, kad mu se sav puk s građanskim imenom i pravima istaknuo, u svèrhu da iz svetih miestah kugonosni smrad tielesah odaleti, zapoviedi, da u naprieda mèrtvaci nedaleko od cèrkavah bude svi zajedno u osobitom polju ukopani. Na griehote! takvom naredbom odmaknu s očiuh svieta prizor onih ukopnicah, gdje kriepostni i blagorodni muževi vječni sanak spavaju; s kojih grobovah izvire nieki veličanstveni dah, i vatreni plem, što na prekrasne i plemenite diela svakoga potiče i razliže.

Rečena zapovied uvriedi žestoko i stisnu sèrce svakomu slavnomu čovieku, te potakne Pindemonta složiti jednu žalostna popievku, da bi s pjesničkim načinom tajne narekao i prikazao, koliko nepraviedna i štetna bishu takva silovita naredba.

Natm Fokulo Pindemontovu odluku ebnazna, odmah i on, koji bishu razdražen radi istoga usroka, ruke na taj posao postavi, pak prije nego Pindemonte svoju pjesmu svèrši, izpisa jur jednu liričku pjesan, koju tako čudnovato izmislili i uzorito složili, da je baš najuzbudnije spievanje, što Italiju u liričkih pjesmah do ovoga doba po svijetu velikom hvalom usnosil i proslavljalo.

Ali ni Pindemonte neostà sried puta, već pospieši pienje svoje, pak takvom sladkom začinkom odgovori Fokulu, da je zemierna stvar viditi, kako ta pjesma svakoj ljudskoj glavi sèrce i dušu rastvara i mlo s nama trese i ljubko nas zanosi.

Je u toliko ovdie sa dva razloga naumih momu narodu takve pjesni objaviti, čim sam ih preveo niekom častju u materinski jezik; pèrvo ho želim slavu našu razglasiti, glaseći Fokulovo ime. Jer premda ga Talijani Gèrkom nazivlju, mi ga baš čitavo našim nazvati možemo. I dosta Fokulova obitelj naseli se od davninah u Splietu gradu, te ako se on ovdie i nerodi ali provede pèrva lieta života svoga i bi uzdignut i izučan u splietskom sieminištu, kako to sviedoče nieki počtani i častni muževi, koji i dan današnji žive, i koji su u sieminištu ovome s njim pribivali i učili se. Ovu stvar i sam Ugo posviedoči u niekoj svojoj knjizi i na svèrhu potvèrdjuju to njegove same pjesme, koje je on naučitelju svome pokojnomu Genuici iz Italije nasipao. U kojima njemu, jer ga bishu mnogo ljubio na splietskom sieminištu, harnost duše svoje plemenito odkrije i posveti. Drugi usrok pako, koji me na ovaj posao potaknuo i prignuo, bishu pravo velika želja, da s gotovim štogod, čim bi mogla naša hèrvatska mladež ovakvu vèrstu pjesničkoga sloga obači, a iz toga dobro ju razgledati i osititi se, kako u knjiženstvu, što se tiče razmnive, ima nieka bezuzdana plahost u pomami pameti naše, što drugo nečini, već mahnitim načinom sèrce nam razliže; a to se bez sumnje u Ugovoj pjesmi spoznava. Tiem počimljući besiediti o Fokulu, govorim, da on u mlado doba lietah svojih bishu već razglašen, u ono kobno vrijeme, kad su sve stvari preobražene bile, kad se je samo po srećnom ili nesrećnom događaju sudilo svako ljudsko dielo i uzdèrkavalo izmienice po šarovitaj zgodu, kano dobro ili kano zlo. Kad su se svake zgode iznenada, krilolietno i u teškoj buci oglasivale i napokon kad knjiženstvo bishu osilovano sliedom sliediti siloviti tiek takih različnih udesah. Ali Uga jur nepoplašiti ništa na svijetu, te on na svoj način hrabreno stupao; spraven, ako mu što na put stane snažno opriečiti se običaju vieka svoga i s njim vojevat smèrtai boj.

Dalmatin rodom, a Italianac umietnostju i dušom, zatravljen onimi svietlimi knjigami, što gèrčku, latinsku i italiansku zemlju u sèrčanom i krasnom prijateljstvu savezu utvèrdi, a u isto doba poznat sa svakim knjiženstvom vieka svoga, uzdèržitelj uspomenah, ali blagodarni proglasitelj novih naukah, zanešen u dubine mudrih razmatranjah i tumačitelj tajnoga i velečudnoga znanja, ustèrpljeni knjižnik i neutroćeni mudroznanac, vojnik i naučitelj, dnevnica i pjesnik, progongen i potegnut u tudju zemlju, toliko u umietnosti i dielovanju, koliko u životu svomu, prikazà nam mnogostručnost čudnovatih naukah i udesah, tako da je morao imati u sebi osobiti pečat što se tiče pameti i kobi svoje, i što ga iz medju svih pisateljah dobe svoje slavao usnost i proslavljalo.

Nu dvie stvari u knjiženosti stèheće mu ime viekovito: to jest strastvenost ognjevitoga sèrca njegova, i krasna i izvèrsna riečitost. A takove vlastitosti bishu ga osobito u njegovoj pjesni vèrh grobovah, vijetci se usortim načinom u vistan, i dično nadsivajuć sve ostale. Upravo ova pjesan dèrži se u velikoj cieni kod Italianacah i kod ostalih znanih narodah, koji su ju prenieli u svoj jezik, obdarivši ju velikom hvalom. Ona ista stèče nieku osobitu čast i pohvalu, jer smiono bi izpisana i na svietlost podana baš onda, kad sav sviet bishu zabušen slavom Velikoga Napoleona i kad se sa svih stranah dizalo klik, kojim se proslavi taj glasoviti slavodèitnik kod Austerlica, i kod Jene. I doista, Uga nehtjase se prigauti pri blieštilo takova veličanstva, već jakim umom i oštrom omierom kliknuh pjesan svoju vèrh grobišta, gdje ni rieči neprogovori o srećnomu vitezcu svoje dobe, nego pohvali i do zviezdah uzdigne sve davno i u sadanje vrijeme proslavljene muževe, i tim proslavi svakoga i razglaši to veće, jer diru oštro tajnim prikorom Napoleona, kad zaviknu: neka se povrati grobištu dostojaa mu čast, neka se hrabrost i mudrost veledušnih ljudih neumèrlim lovorom ovije i oviekovieći. (Dalje će sliediti.)

ga uvrstiti će se tri puta u ordeljske javne listove.

— Dalje izdavanje milaneskoga dnevnika „Il Panorama“ (koji je prije pod imenom „Quel che si vede e che non si vede“ izlazio u Mletcima a zatim kao „Il Pungolo“ u Milan prenešen bio) zabranjeno je od oblasti.

Talijanska.

— General Durando ukorcao se je u Genovu put Carigrada.

— Radnje na tvrđavi Kasale obavljaju se od nekog vremena opet revnjivo.

— „Sentinella della Alpi“ imenuje kao turističke dopisnike „Indépendance-a“ i „Morning Posta“ Mensaria „Norda“ Gerebzoza, Alfiera i Chialu, „Constitutionela“ Marchesa, „Paysa“ Chialu „Daily Newsa“ Gallengu, „Presse“ Farinu i „Journal des Debats-a“ Cabianchi-a.

Njemačka.

Berlin, 11. studenoga. Kao što saopćuju „Bank- und Handelszeitung“ moglo bi se poslije posljednjih višetražnih državnoga ministarstva kao izvjestno smatrati, da zastupanje Pruske kod bečkoga dvora neće pripasti grofu Dönhoff-Friedrichsteinu već pravom tajnom posla-ničkom, savjetniku grofu Pourtales-u.

Francuska.

Pariz 10. studenoga. Jedna bérsojavna depeša iz Madrida, javlja odlazak pohodnoga zbora, koji španjolska vlada hoće da pošlje proti grebenskim gusarima. Ovaj zbor ostavio je jutros na osam parobroda luku od Kadiksa. Zadovoljština, koju je car marokanski dao španjolskoj, nećini se u Madridu dovoljna, budući da se tiče samo jedne točke, a ne svih zaobah. Ekspedicija otići će ponajprije u Tanger, da podupre reklamacije, koje je učinila španjolska vlada u obzir svojih podanika. Po dovršenom poslanstvu ima ekspedicija ploviti uzduž afričkih obala i uništiti sve ladje, na kojima se nalaze Afrikanci, kojih papiri nisu u redu, i koji će se uslied toga smatrati kao gusari.

— Algeria postaje u Parizu svakim danom popularnija. K tomu doprinosi mnogo patriotska taktika pariških liekara, koji, kao da su se dogovorili, osobito preporučuje svojim bolesnicima Algir kao oporavište. I o tom se radi, da se u Algiru sagradi jedan veličanstveni „Karvanseroj“ za bolesnike i one, koji se oporavljaju“ koji će biti tolik, kolik je Luvra i sadržavati sve, što istok i zapad mogu pružati za uzdržavanje života i za udobnost.

Švajcarska.

„Basl. Nachr.“ javljaju: „Berlinski listovi“ javljaju, da je „iz prijašnjih vremena sloglasni“ i već od više godina u inozemstvu baveći se dvorski savjetnik Wedeke od redarstvenoga direktora Stiebersa i državnoga odvjetnika Nörnera na temelju po komerskom suda u Berlinu izdane zapoviedi da se zatvori, uapšen u velikoj vojvedovini badenskoj. Berlinski listovi govore da je g. Wedeke u nekani da po svome običaju izvede nove „prevare“ došao „od švajcarsko-badenske granice“ opet u Berlin.

„Ako se nevaramo uapšenik je onaj isti, koji se je u svoje vrijeme pod imenom nekog barona Helmsdorfa najprije bavio u Švajceralu a zatim u Prattelnu. On je tražio znatne novce od princa pruskoga Dragutina i prietio je, ako mu se isti neisplate, da će obnarodovati neke papire. Š njim se je pogadjalo i bilo mu je najprije 20,000 a zatim 60,000 fr. ponudjeno u svrhu da izda ove papire. No gospodin baron sahtievao je više.

Posljednjih danah primio je Helmsdorf ili Wedeke jedno pismo od državnoga odvjetnika Nörnera iz Baden-Badena, u kojem ga poziva da dodje na dogovor u Baden. Helmsdorf odgovorio je netrag, da nemože doći u Baden, već naka Nörner dodje u Basel. G. Nörner telegrafirao je da će do Freiburga u Zähringov dver doći, no da nesmije polag svoga naputka

stapiti na švajcarsko područje. Wedeke otišao je u Freiburg i pao je — u sanku.

Sutradan došao je u gostionicu k angjelu u Prattelnu jedan fino obučen čovjek koji se je gradio vratar Zähringova dvora. Kazao je, da je g. baron iznenada veoma pogibeljno oboleo, da hoće da načini svoju oporuku i da zato treba svojih papirah. Viero radi pokazao je ključ od baronovih shranah. Vierovali su vrataru, no pisma nisu ipak neposredno njemu predana bila, već su ih metnuli u jednu putnu torbu, predali jednoj ženskoj, koja je imala s vratarom putovati u Freiburg i glavom predatih g. baronu.

Tobožni vratar i ženska odputovali su. Došavši na švajcarsko pristanište u Baselu, uzeo je vratar odmah jednu drošku veleći, da je akrajve vrijeme ako hoće da nezakasne badenski podvoz. Na pristaništu badenskom željeznice u Baselu nije bila ženska s putnom torbom u običnu dvoranu za čekanje odvedena već u jednu posebnu sobu. Kad je zapitala, kad odlazi podvoz kazali su joj: za dva sata a kad je hotjela da još nekud otiđe u grad, to su joj zabranili: Ona je bila uhvaćenica. Fizična sila nije pri tom upotrebljena bila no moralna: slabu žensku lahko je uplašiti.

Ona se je dakle odvezla s vratarom u Freiburg. Kad je hotjela da podje u Zähringov dvor snimio je vratar najedanput krinku izrazivši se: Sad se stvar inače ima, Vi ćete sa mnom doći. On ju je odveo u jednu zgradu o kojoj ona veli da je bila „viećnica“. Tamo su bez svake formalnosti otvorili putnu torbu, papire izvadili a praznu torbu povratili ženskoj, koja su zatim kući poslali s jednom pohodnom ceduljom redarstvenoga komisara Glenzera, koji je obećao, da će račun gospodina barona u Prattelnu namirit. Svrha je bila postignuta: Prusko redarstvo dobilo je barona i njegove papire.“ (Triest. Ztg.)

Bérsojavne i najnovije vijesti.

Javljaju iz Milana od 14. t. m. Jučer je blizu kazališta „Filodramatico“ zvanoga nastala vatra; istom kazalištu „Skala“ prietila je time pogibelj. Podesta pl. g. Sebregondi i grof Ljudevit Balbiano di Belgiojoso, prisiednici varoškoga poglavarstva, odmah su došli na lice mjesta i doprinijeli su revnostju i shodnim naredbama bitno k tomu, da se je vatra ugasila. Proti poznatoj protuvi Medici predložila je varoška prokuratura kazan tamnice na sedam godina. Presuda stegnula ju je na šest godina. Sudbena dvorana bila je tom prigodom prenapunjena.

Javljaju iz Mletakah od 15. t. m. Ovdie će se koi dan izići novi list „Mletački skoroteča.“

Javljaju iz Genove od 14. t. m. Španjolsko priekoatlantičko društvo ponudilo je za parobrode ovdašnjeg kao što je poznato ukinutoga poduzeća četiri milijuna lirah. Grof Cavour došao je ovamo, više ministarah sliedit će ga. Razlog ovoga dolaska sačinjava predstojeća prodaja rečenih parobrodah. Prigodom pogubljenja nekog čovjeka, koji je svoju suprugu ubio, u Lagnasku nastali su nemiri, zbog kojih morala je i oboružana sila posredovati. Po svoj Italii a osobito u Rimu vlada velika zima.

Pariz 16. studenoga. Jučerašnji „Moniteur“ sadržaje razložnje uzroka i zaobah, zbog kojih se je poduzela ekspedicija u Kohinkini.

London 15. studenoga. Službena prieko-zemna pošta dd. Bombaj 25. listopada. Bantovnici, pošto su Čangur upalili, bili su dva puta potučeni od Scindie i Mitchella, sa svim tim posjedeje Tantia Topee još svejednako 14.000 momakah. Kod Luknova bile su tri sretne bitke. Vojska je zdrava. Promet Indie diže se divno.

„Temesvarer Ztg.“ donosi sa sèrbske granice dopis od 10. studenoga, polag kojega je onaj dan bila obćenita siednica savjeta. Kao pozitivni rezultat predlogah i glasovanjah u istoj zaključeno je sliedeće: Zemaljski poklisari saka-pit će se dne 11. pr. sinca u oči svetoga Andrije (Andrija je zavjetnik zemlje) u Beogradu, gdje će se 12. držati svetkovina dana a 13.

sapočeti prva siednica. Istina: konservativni članovi obćenite siednice vieća namieravali su skupštinu prenieti u Kragujevac, no u dotičnim pretresima ostali su u manjini.

Razne vijesti.

— Kad su pregledali račune sultanova dvora, našlo se je, da je potrošeno od god. 1854. 250 mil. franakah više nego što iznosi civilna lista.

— U Berlinu su proračunali, da će najnovia repata zvijezda (Donatova), koju smo u rajnu gledali, tek za 2102 godine obići svoj put oko sunca; u Beču pak izračunali su, da joj za to treba 2495 godina. Godine 1811. vidila se je jedna repata zvijezda punih 511 danah i tek će se oko godine 4700 vratiti. Donatov komet vidio se je u vrijeme velikoga Aleksandra.

— Ruska financija ima na godinu dohodka oko 300 mil. sr. rub., a duga državnoga ima oko 520 mil. sr. rub. U Engleskoj dolazi na svaku glavu 718 franakah državnoga duga, a u Francuskoj 210, u Rusii pako samo 35 franakah.

Odgovorni urednik. Dr. Demeter.

SLUŽBENI LIST.

Br. 1822 (DS—88)

3—2

Izrok.

Obnarodovanje napisnikah gruntovničkih u kraljevini ugarskoj glede županije Szathmarske uklopno sa kr. slobodnimi gradovi Szathmár-Nemethi i Nagy-Banja i s povlaštenim rudarskim gradom Felső-Banya.

Od strane c. k. ravnateljstva gruntovnicah u velikom Varadinu daje se kroz c. k. ravnateljstvo gruntovnicah u Zagrebu u obsiru napredujućega uvodjenja gruntovnih novih knjigah u kraljevini Ugarskoj uslied naredbe c. k. popečiteljstva pravosudja od 1. listopada 1858, br. 19914 na znanje sliedeće:

I.

U veliko-varadinskom upravnom okolišu već je u svrhu uvodjenja gruntovnih novih knjigah miestničko izvidjenje polag obćiaah i u županii szathmarskoj posve obavljeno, te napisnici gruntovnički ujedno sa čestičnimi registri i nacerti, koji k istim spadaju, bit će vèrhu svih godina 1848. k otoj županii spadavših obćiaah uklopno sa c. kr. slob. gradovi Szathmár-Nemethi i Nagy-Banya i s povlaštenim rudarskim gradom Felső-Banya od 15. studenoga 1858 počemši, svakomu na ugled izloženi u c. kr. gruntovničkoj pisarnici szathmár-nemethskoj.

Obavljanje poslova i uredovanjah u izroku ovom ima se takodjer započeti 15. studenoga 1858 i u svrhu ova odredjen je c. kr. županijski sud u Szathmár-Nemethu, za sve godine 1848 k županii szathmarskoj spadavše obćine i za gore napomenute gradove.

Podpuni sadržaj, te time i diel II. ovog dne 1. listopada 1858 izdanog izroka uvršten je u službenih listovih „bečkih i buda-peštanskih“ novinah, kao i u onih „Slovenske-Noviny“ i u „Buda pesti birlapu.“

C. k. ravnateljstvo gruntovnicah
U Zagrebu dne 1. studenoga 1858.

Nr. 6057 (Dp.—86)

3—3

Kundmachung

Es wird öffentlich kundgemacht, dass sich die Kanzlei der Weindazpachtung der Hauptstadt Agram im Hause Nr. 136 in der Fleischhauergasse befindet, allwo alle Weinschänker und Wirthe ihre sämtlichen im Vorrathe erliegenden oder erst einzukellernden Weine bei Vermeidung der festgesetzten Strafe rechtzeitig anzumelden, und insoferne als solche zum Ausschank verwenden werden, die Weindazgebühr davon zu entrichten haben, und dass sodann der ganze Weinorrath unter Auflegung der amtlichen Sigille in gehöriger Evidenz und Kontrolle gehalten werden wird.

Vom Magistrate der k. k. Hauptstadt
Agram den 10. November 1858.

Der Amtsleiter
Lichtenegger m. p.

Carsko-kr.

službene

NARODNE

NOVINE.

Novine ove izlaze svaki dan izuzimajući nedjelje i praznike na čitavom listu. — Polugodišnja predplata je za domaće u novinarici 4 for. srebra. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poktom pošiljati, 6 for. sr. —

Za službene oglase opredjeljena je uvertisbina: 4 kr. sr. od linije za prvi put; a zatim za svaki put 2 kr. sr. — Za druge oglase ili posebne članke plaća se do 10 linija 20 kr. sr., dalje po 10 linija 20 kr. sr., pojedine linije 4 kr. sr.

Uredovni dio.

Zapisnik

siednice občinskoga vijeća glavnoga grada Zagreba od 15. i 16. studenoga 1858 u 10 sati pred podne pod predsjedništvom upravitelja ureda gradskoga poglavarstva Ivana Lichteneggera.

(U službenom izvadku.)

1. Proračun občine glavnoga grada Zagreba za upravnu godinu 1859., sastavljeni po varoškom poglavarstvu i ispitani po gospodarskom povjerenstvu občinskoga vijeća, bio je s dotičnim predlogom od 9. studenoga 1858. podvešan občinskom vijeću na odobrenje.

Poslije svestrana uvažanja razmiera, razloženih po gospodarskom povjerenstvu, bio je proračun tako u obziru glavnih kao i u obziru pojedinih stavaka bez prigovora odobren i tom prigodom gospodinu upravitelju ureda gradskoga poglavarstva Ivanu Lichteneggeru i c. k. računarskom ingrosisti Adolfu Hudovskomu, kome je povjereno službovanje poglavarstvenoga izvištitelja, za trudne i obsežne izradnje ove u svim svojim dielovima savršenoga operata, izrečena najtoplija priznanost. Ujedno bilo je zaključeno, da se u govoru stojeći proračun u smislu občinskoga statuta k. slobodnoga grada Zagreba kroz 14 danah javno sa uvid izloži.

2. Predlog za stavljenje pločah u kaptol-

skom gradu — za koje je u preračunu za upravnu godinu 1859. već stranom predviđeno, podignut je na zaključak tako, da se ove radnje god. 1859. imaju dovršiti.

3. Občinsko vijeće naimenovat će jednu deputaciju sastojecu iz 3 sučlana občinskoga vijeća, koja ima diplome gospodi za počastne ovoga zemaljskoga glavnoga grada gradjene imenovanj c. k. miestodržstvenom savjetniku Nikoli Melinčeviću i c. k. gimnazijalnom direktoru gospodinu Josipu Premru-a predat.

4. Občinsko vijeće odobrava na predlog gradskoga poglavarstva dražbene rezultate, koji su dne 22. listopada 1858. povodom iznojmjenja niekih občinskih dohodakah postignuti.

5. Na predlog gradskoga poglavarstva odobrava občinsko vijeće nabavu pisarničkoga i školskoga pokućstva, potrebnoga za ovdašnju nižju realku.

6. Občinsko vijeće odobrava na predlog uredskoga upravitelja, da se popravi tako zvanih „sto stubah“, vodećih od kipe ulice na potok.

7. Občinsko vijeće uzima do znanja naimenovanje obih magistratskih vijećnikah Adolfa Matošića i Nikole Urice, što je bilo učinjenonajvišjim raspisom c. k. ministarstva unutarnjih poslova od 22. listopada 1858, br. 8727.

8. Občinsko vijeće uzakonilo je zapisnik o siednici občinskoga vijeća, koja je dne 26. li-

stopada 1858 obdržavana bila i podielilo je zaključcima u njoj učinjenim svoje privoljenje.

Lichtenegger s. r. Urica s. r. spisnik.

Schoth s. r. občinski vijećnik.

Popović s. r. občinski vijećnik.

(Napomenuti proračun i predlog slijedit će u dojdacim brojevima.)

Neuredovni dio.

Austrijska carevina.

Zagreb 19. studenoga. Sinoć kao u oči tmdana Nj. veličanstva naše cesarice i zemaljske matere bilo je gledalište našega kazališta svečano razsvietljeno. Jutros obavljani su obični crkveni obredi.

— U ovdašnju bolnicu milosrdne braće primito je od 1. stud. 1857. do konca listopada 1858. na liečenje 838 mužkih, a 465 ženskih, dakle ukupno 1303 bolesnika. Po viiri bio ih 9 istočne nesjedinjene viere, 5 protestantah, 8 židovah, ostali katolici. Od primitih bolesnikah umierlo ih je u bolnici 140, ozdravljenih otpušteno 1059, ostalo 104. Izvan toga donešeno je u rečeno vrijeme u istu bolnicu 26 mrtvacah.

— Visoko c. k. hrvatsko-slavonsko namiestništvo nagradilo je g. Ivana Sabljica, kateketu na glavnoj učionici u Bakru, sa pet c. k. dukatah iz zemaljske zaklade za nasad povećeg broja

Razgovor vèrhu plesme

Grobovi

Uga Foskala i Ipolita Pindemonta

od

Luke Svilavića Dubrovčanina.

(Nadalje.)

U ovoj pjesmi Ugo pronie, kako u jednom ogledalu svoje nemirne i tamne pohlepe i svoje osobito ganutje na bezufanje, što je ništavanje proti svakomu krasnomu nagona pameti naše i najdražoj nadi našega sèrca, sklanja ipak na milosrdje svakoga čovieka, čim ga žalosti i pečali bolest i nemir, kojim iskèrni njegov tuguje i jadaje. Istina je, da ovi stihovi nijesu nemi za nijednu utiehu, jer nas samo rastrešuju i skončavaju na oni isti način, kako nas smutjuju oštri pogledi i oklijaštjene rieči tajinstvenoga čovieka, koji se herva u strašnom vojevanju pameti svoje radi bezuzdanih ganutjah sèrca svoga. Ugova rieč čudnovato zanosi svakoga, ali odmah probodi i gubi se, kao jeka u pustoj goleti; ona bo nije dragom ni blagoljubnom ljubavju nadahnuta, nego je predobita ili oholostju himbenoga znanja, ili gorkim posobitim uzpoznanjem života, ili na svèrhu razjarenim nu ne svedj krasnim čuvstvom. A tko će smieti o čovieku besiediti drugdje, nego riečima prečastne krotkosti i blagodušnosti prave i ljubežljive? Ja ovdie nemislim braniti ga, nu ga očito hulim i osudjujem, što on ognjenom besiedom govori, da ne haje ništa za tuge i jade ljudskoga života; što zbaci od sebe svaku utiehu, što se ruga našoj nadi i ufanju i što nepokom sve stvari sakupi, nadvlada i podjarmi pod vlast jedne strašne i nemoćne sumnje, u kojoj jur do sada imaše mnogo dionikah i koja odplemenjuje i uništava divnu mudrost, kojom se mora ljudska pamet presiti i odičiti. Radi take plahosti i vèrljanja treba je bogu sèrčano moliti se, da nas svojom svemogućom ljubežljivom desnicom vlada i miluje, i to da nebi i nas tašta oholost zasliepila i svojom pohlepom saneli i u pučinu hudi

ganutjah i bezufanjah rinula i utopila. Ostavljajući napose ovo razmišljanje, usilovan sam koju besiedu izpustiti o oglasniku ove pjesme i izpoviedati, kako se mnogi izmedju Italijanacah tuže, da se nemože lahko razumjeti, što Ugo u popievki ovoj spievaše. To je bez sumnje prava istina, jer je sastučena tako skočimice, da ju je trudno i mučno slijedom slijediti. Nu da se ove pjesni prava svèrha iznadje i sazna, od potrebe je, da ovdie kažem, kako se Ugo u svom pjesnoslaganju, vas dušom, u potopu tèrnjem naložega ognja razžeže, te hrabreno po zraku krila svoje razvija i simo tamo pèrši, gdje no ga prikaz njegov kriloletno tiera i zanosi; pak zbaca zatim sve oprieke, koje bi ga mogle smetati i ustavljati, da dopre do najvećega vèrha, odakle zemlju sazira i svu u jedan čas okom okružava i tu sav u gnjevu ov bezuzdani pokoj klisnu, nerazmisliivši, hoće li ga ili neće li ga svak razumjeti. Uprav tako, kako što se čuje iz klisurah vietar muklo odisati i kako što rieke, gdje se ore, satarisaju potopom sela u sebe, a sebe u more. Tako Ugova duša svuda silovita buči i sunja se, neka bi zbacio od sebe i od drugoga svaku blagodarnu utiehu i neka bi svaku nadu i svako ufanje ljudsko nadvladao i uništio. Ali on nemože odoliet naravnomu običnomu ponukovanju, da se sve drugo uzdrži, nego on misli, da svaki u životu po smèrti vierovati mora. S toga oto ti i njega, gdje no oglašuje želju svoju, to jest, da mu otačbina kosti primi i u sveto mjesto ukopa i blagoslovi. Tim više: da su grobovi uspomena od dike i slave, i nuka svakoga, da u dielih svojih kakav spomenik harnosti i ljubavi posmèrtnim nasljednikom za izgled ostavi i utemelji. Istom to izusti, odmah na Italiju sèrnu i mudlom ju hërda i pečali s toga, što pometne mèrtvo tielo slavnoga Parina*), koji joj bieše

*) Parini Josip rōdi se u Bosiu na Milaneskoj Briancoi godine 1729. a preminu god. 1799. Budući mu došla obitelj na tanke vode, imao je pèrvih liehtah podnietu mnogo truda i ustèrpljivosti, da pristupi na mudroslovlje i da se krasnim naukom

onoga vieka kruna i slava književnosti svoje i još jer zabavljajući se razbludama i uskopljenim pievaoci, ružno dopuštja, da malo zemlje i viekovito zaudobljenje pokrije prah i pepeo velikodušnih muževah, koje ta zemlja jur proglašuje kao slavne i velike. Te kad taj gnjev iztoči, evo nam ga, gdje spominje, kako ljudi, čim su divljačinu svoju odmetnuli i u varoše se skupili, odmah počehše tielesa mèrtvih svojih skladno zakapati, i to mjesto kao sveto i od velike važnosti i poštovanja uzdržavati i častiti. Ali nu ti ga opet, gdje se obratja na sramotni svoj viek i dočim zazire, da samo bogata čeljad ima u kućah svojih nadgrobne zgrade, on se toj stvari osobito smije i ruga; te uzdahnuvši i moleći se vapije: neka bude pripravljen jedno občno pobožno pribivalište, gdje mogu gradjani uspomenom pokojnih krepstnih ljudih liepi nauk i hrabro ponukovanje primati i gdje nahodeći izgled hrabrene i slavne duševnosti mogu dobra dielovati i viek svoj odičiti. (Konac će slijediti.)

obdari i okiti. Kada doraste i u bogoslovlju se izučiti, posta misnikom, te u niekih vlasteoskih kućah postavi se dielcu učiti i u nauku viežbati. Zatim otiđe u Milan grad, gdje bi pritegnut kao naučitelj kod Brerinove gimnazije i tu slobodnoga nauka i blagoriečja uprave velikom častju bistro iztumači. Njegova pjesan Dan (il giorno), odiči opis vlasteoskih običajah dobe njegove, jest najoštrija i najtanja pečava, kojom se današnja književnost hvati i diči. On bieše velik u lirickom pievanju, a najsposobniji u vlastitoj podobnosti za izgovoriti podobno najveća mudrozanstva; pak s toga uzdrži se kako oterto ogledalo u pismu, kojim se svaka hitroća i krasnost uma našega javlja i očituje. Ali premda on svojim mudrozanjem Italiju, otačbinu svoju, odiči, ništavanje to njegovo rodno mjesto nije se po ništa za njim ožalostilo, te mu zapusti tielo i medju dračjem i koprivama bez nijednoga znamenja, kojim su se imale take slavne kosti od neznatih i lavnih razlučiti i nadariti. Razdražen radi toga nemarenja i take neharmonosti, ovdie Ugo kori Italiju, koja bieše ono vrijeme za uskopljenim pievačima sramotne ginula, i karaju i psuje, što nija takomu izvrstnomu mužu dični grob sagradila i postavila mu slavnu ploču i nadpis.

dućih na vlastitom zemljištu, i što je ostalo obično na slične nasade pončavao i pobudljivo.

— Iz Marburga pišu „Novice“, da je tamo biskupska crkva malo ne dogotovljena i da se od 1. studenoga u njoj opet drži služba božja, koja se je dosad obnavljala u crkvi sv. Aleja. Osobito liepe bit će ogulje u istoj crkvi u gotičkom slogu, a i slikarja na stjenah u istom slogu. Veliki oltar sasvim je nanovo poslačen a i propoviedaonica popravljen, pa će tako novi biskup oko mladoga leta naći krasno uredjen hram božji. No i biskupski stan liepo je priredjen i diže se vrb ostalih sgradah na crkvenom tergu. Jošte se ima pripravit i omeniste, pa će se mozebit već za godinu danah u Marburgu predavati bogoslovje.

„Frankf. Journal“ javio je nedavno, da katoličke novine običavaju plaćati dugove ohranjenih na kat. vieru književnikah. Bečki „Oester. Volksfreund“ primiećuje k tomu, da bi mnogi katolički listovi zadovoljni bili, kad bi svoje vlastite dugove isplatili mogli.

— Na „društvo nepokoljenoga začetja na podporu katolika u istoku“ stigao je papinski breve od 25. lipaja t. g., kojim sv. otac podjeljuje članom toga društva crkveno oproštanje.

Iz Ostrogon a. Pervostolnik ugarski kardinal Scitovsky zaputio se je dne 2. t. m. u Rim. Nj. uzoritost bavit će se kratko vrijeme u Rimu, buduć je jedina svrha ovoga puta, da spise posljednje ostrogonske sinode nj. uzoritost glavom položi pred noge sv. oca, i ustmeno si odanj izprsi potvrđenje istih spisah. Nj. uzoritost prate gg. Jos. Szabó, ostrogonski kanonik, J. Zelka, profesor peštanskoga sveučilišta iurednik crkvenoga časopisa „Religio“, i grof Rudolf Nyáry, tajnik nj. uzoritosti. (K. L.)

Njemačka.

— „Nikad se još ništa takova neć na svijetu, što se dogodi jedniku Mortari s njegovim detetom!“ tako patetično kliče „Frankf. Journal“, a za njim to leleću ostale židovske ili židovskimi novci podkupljene novine, koje o toj stvari toliko i tako još neprestano pišu, kao da s nje ako ne cilomu svijetu, a to sigurno Evropi propast prieti. Tim novinama na gori navedeni uzklik odgovara ovako „Mainzer Journal“: Kada je prošloga vieka hessen-kasselski princ nasljednik prestupio u katoličku crkvu, uzkrati mu vladajući otac porazumno sa zemaljskim stališima pravo svoju vlastitu diecu odbranjavati, a ova budu odanj uklonjena, da ostanu obezbijedjena proti svakom katoličkom uplivu. Tek posle dvadeset godinah sastao se je otac s oduzetom mu diecom. — Nu to se je dakako dogodilo onda, kada tobožnji humanizam još nije, kako u naše vrijeme, izbrusio svaku različnost viere.

— Jeden razpis ministarstva unutarnjih poslova od 10. t. m. sadržaje zabranu daljega razprostranjivanja u Berni izlazećih novinah „Bund“, koje se smatraju kao organ švajcarskoga saveznoga vieća.

Portugalla.

Iz govora, kojim je kralj Don Pedro V. dne 4. t. m. otvorio korteške siednice naravno najvećma zanima ono mjesto, koje se odnosi na zaglavljenje razmirice „Charles-Georgesa“. Isto glasi:

„Povodom uzeca francuskoga broda „Charles Georges“ nastala je ozbiljna razmirica medju mojom i vladom kralja francuskoga. Pošto je pitanje ostavilo područje prava, na kojem uzdržat ga nastojala je moja vlada i izcerpivši sve sredstva, na koja smo mislili da se po glasu ugovorah možemo oslanjat, našla se je moja vlada prisiljena, pristati na neodoljivo zahtjevanje, pa predala je brod i u slobodu stavila kapetana. Sve izprave, koje se protežu na ovoj žalostni sukob predložiti će vam se. Kad ih pročitate, odobrit ćete, kao što se nadam, postapanje vlade i riešit ćete ju od odgovornosti, kojoj se je morala podvrediti.

Kao što se vidi kralj neuzdržuje samo u kreposti protest, koji je već u „Diario do Governo“ položen bio, već Nj. veličanstvo izražuje ga još

očitie. No ovo otvoreno očitovanje kralja: Don Pedra čini nam jasno, da je očit komentar govora lorda Derbyja, kojim je londonskom lordmajoru u palati postanika cara Napoleona kod kralja mesova dvora odgovorio, svoje uzdanje u uzdržanje obćenitoga mira obrazloživši time, da je što se njegovo, što se engleske vlade tiče, dao uvjerenje, da će u sukobu s drugom kojom silom vazda poleg načela pariškoga kongresa udarit putem posredovanja.

Velika Britanija i Iraka.

— Jedno londonsko pismo napominje govor, kojim je lord Derby odgovorio na zdravicu londonskoga lordmajora, koju je isti napio kabinetu kod banketa u Mansion House. Govor ima naravno veliku važnost, ne samo zato, što na izviestan i nedvouman način razlaže načela u istinu konservativna sadašnjega kabineta u upravljanju odnosajah velike Britanije prema inosemstvu, već i zbog priuzdržajah, pod kojima lord Derby izražuje svoje pouzdanje, da će se uzdržat evropski mir. Ovdie napominjemo osobito ono mjesto, koje radi o načelu posredovanja kod međunarodnih sukobah i odnosi se bez sumnje na postapanje francuske vlade u poslu „Charles-Georgesa“. Kao što nije ovom prigodom inače biti moglo, govorilo se je naravno i o „Alianciji“ Engleske s Francuskom i lord Derby poslužio se je sam još ovom riečju, da izrazi sadašnje odnošenje medju obim morskim silama ali ipak odstupajući, kako se čini, znatno od načina, kojim se je prije na obim stranama kanala kod javnih povodah slavila ova „Aliancija“. Pervi put, odakad postoji ovaj savez čujemo govoriti o različiti interesah, koje ima svaka od obih silah zastupati.

Španjolska.

Iz Madrida od 11. studenoga javljaju berzovajnim putem:

„Korresp. Antogr.“ javlja, da je vlada dobila pošiljakah od generala Conche. Polag istih otišla su dva odjela flote u Tampiko i Vera Kruz, da zaštu izplatu traženih svotah i oslobodjenje španjolskih podanikah.“

Berzovajne i najnovije vijesti.

London 17. studenoga. Polag viestih do 2. t. m. iz New-Yorka došavših s posljednjim parobrodom namjeravaju Engleska i Francuska štiti poduzeće Francusa Belly-a u Nikaragvi. Predsjednik posljednje države preporučio je u jednom oglasu opreznost proti Walkeru. U Novom Orleansu prestala je žuta vrućica.

Javljaju iz Genove od 15. t. m. Tri osobe obijedjene da su ukrale svetu hostiju, osudjene su od ovdajnjega prizovnoga suda na dosmrtnu robiju.

Javljaju iz Rima od 12. t. m. Vojvoda Giovanni Torlonia, sućlan glasovite bankierske kuće, preminuo je.

Tiskarska viest.

— Da si župnici pristade trud dosadnoga ličnovanja i suvišnoga pisanja kod izdavanja službenih svjedočbah, dao je ovdajnji tiskar Albrecht naštampati gotovih obrazacah za svjedočbe o křstu, smerti i vjenčanju. Obrazci (formulari) ovi u latinskom jeziku sastavljeni imadu sve stupce (rubrike) s nadpisi, kako su propisani u novih maticah, iz kojih se samo ispuniti imadu. Mogu se dobiti u istoga tiskara knjiga svake včrti s 48 obrazacah za 30 kr. sr. ili 52 novčica. — Kod istoga imadu gotovih tako zvanih mementovnicah, što vise u sakristiji, crno tiskanih po 10 kr. (17½ nov.), s bronsiranim tiskom po 20 kr. sr. (35 novč.)

U slavu blagdana sv. Cecilie čitat će se velika misa dne 22. studenoga 1858 u 10½ sati prije podne u gradskoj župnoj crkvi kod sv. Marka, te će se obdržavati velika muzikalna akademija na isti dan u 7 sati na večer u narodnom kazalištu uz običajnu ulazninu.

Glavna godišnja skupština društva prijatel-

ljah-musike u Zagrebu obdržavat će se dne 28. studenoga 1858. u 10 sati prije podne u društvenoj muzikalnoj učionici (u kući g. Kiepacha, bliz ulice br. 175).

O čemu se obavještjuju gg. p. n. članovi i prijatelji muzikalnoga društva u svrhu mnogobrojnoga nastupa.

U Zagrebu dne 17. studenoga 1858.

Po povjerenstvu društva.

Odgovorni urednik: Dr. Demeter.

SLUŽBENI LIST.

Nr 14637-4566 IV. U. (VI.—79)

3—3

Konkurs-Verlautbarung

zu zwei Stipendien für den höheren nautischen Kurs an der k. k. Handels- und nautischen Akademie in Triest, von je 200 fl. für das nächste Schuljahr 1858-59.

Diese zwei Stipendien von je zwei Hundert (200) Gulden sind für Zöglinge des höheren nautischen Kurses bestimmt, welche sich dem Lehramte an nautischen Schulen widmen wollen.

Zufolge Erlasses der k. k. k. Statthalterei vom 16. Oktober l. J. Z. 14051 wird nun der Konkurs zur Besetzung der zwei obengenannten Stipendien für das kommende Schuljahr 1858-59 mit folgenden Bestimmungen ausgeschrieben:

§. 1 Zur Erlangung von Stipendien des höheren nautischen Kurses sind geeignet:

a) Jene Jünglinge, welche den Biennal-Kurs an einer öffentlichen nautischen Schule des Kaiserstaates mit sehr gutem Erfolge absolviert haben.

b) Jünglinge, welche zwar keinen der erstgenannten Kurse an einer öffentlichen nautischen Schule gemacht, jedoch an einer öffentlichen Lehranstalt der Monarchie eine gründliche mathematische Bildung erhalten haben, und der italienischen Sprache so mächtig sind, dass sie den in dieser Sprache zu haltenden Vorträgen mit Erfolg folgen können.

§. 2. Jene jungen Leute, die bloss den Biennal-Kurs gehört haben, können nur in die astronomisch-nautische Abtheilung, und die bloss den Annalkurs absolviert haben, nur in die Abtheilung des Schiffbaues am höheren nautischen Kurse aufgenommen werden. Die letztern haben sich auch über ihre Fertigkeit im Zeichnen gehörig auszuweisen, und im Verlaufe des Kurses einer Prüfung über die geographische Steuermannskunst mit gutem Erfolge zu unterziehen, deren Kenntniss ihnen als eventuellen künftigen Lehrern des Schiffbaues zur zweckmässigen Ertheilung des Unterrichtes im Abendkurse nicht nur nützlich, sondern auch nothwendig ist. (Regol. organico §. 40 e seg.)

§. 3 Jene, welche ohne einen nautischen Kurs absolviert zu haben, auf Grundlage ihrer mathematischen Vorbildung ein Stipendium erhalten, sind verpflichtet, im Verlaufe des höheren nautischen Kurses eine Prüfung über die geographische Steuermannskunst; die Elemente des Schiffbaues, die Manövrkunst und über das Seerecht mit gutem Erfolge zu bestehen.

Der Umfang ihres Wissens, in diesen Fächern muss den an die Schüler des Biennalkurses gestellten Anforderungen entsprechen.

§. 4. Der Bewerbungstermin um die zwei Stipendien für das Jahr 1858-59 ist peremptorisch auf sechs Wochen, vom Tage der gegenwärtigen Kundmachung an, beschränkt.

Die Bittgesuche um Verleihung solcher Stipendien sind an das Ministerium für Cultus und Unterricht zu stilisiren und bei der Direktion jener Anstalt einzureichen, an welcher der Bittsteller seine Studien, die ihn zu seiner Bewerbung befähigen, gemacht hat. Diese sendet das Gesuch mit ihrer gutachtlichen Aeusserung an die Direktion der Handels- und nautischen Akademie in Triest, welche die weitere Amtshandlung fortsetzt.

§. 5. Diejenigen, welche ein Stipendium erhalten, haben sich vor dem Eintritte in den Genuss desselben durch einen schriftlichen Revers zu verpflichten, dass sie nach dem mit gutem Erfolge zurückgelegten höheren nautischen Kurse noch ein zweites Jahr unter der Leitung der Professoren dieses Kurses und mit Beachtung der für das Vervollkommungsjahr erlassenen Vorschriften für das Lehramt ausbilden, sich dann, im Erfordernissfalle, durch sechs Jahre als Lehrer an einer öffentlichen nautischen Schule, gegen den sistemässigen Bezug, verwenden und im Falle sie diesen Verpflichtungen nicht nachkommen, dem Staatsschatze die aus diesem bezogene Summe zurückzahlen werden. Diese Zeit von sechs Jahren beginnt mit der Vollendung des Vervollkommungsjahres.

§. 6 Bei Minderjährigen wird die Einwilligung der Eltern oder ihrer Vormünder zu diesem Reverse erforderlich.

Von der k. k. k. Statthalterei in Triest den 28. Oktober 1858.

Carsko-kr.

službene

NARODNE

NOVINE.

Novine ove izlaze svaki dan izuzamajući nedjelje i praznike na čitavom listu. — Polugodišnja predplata je za domaću u novinarstvu 4 for. srebra. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom pošiljati, 6 for. sr. —

Za službene oglase opredjeljena je površina: 4 kr. sr. od linije za prvi put; a zatim za svaki put 2 kr. sr. — Za druge oglase ili posebne članke plaća se do 10 linija 20 kr. sr., dalje pak od svake pojedine linije 4 kr. sr.

Uredovni dio.

U XI. komadu, br. 33. razd. II. zemaljsko-vladnoga lista od god. 1858. nalazi se:

Br. 33. Obznanjena c. k. hrv. slav. namjestništva od 17. rujna 1858, kojom se izdaje za Hrvatsku i Slavoniju mrtvozornik, kao i naputak za one koji nisu ličnici, što da rade, da se ožive samoknjenci, i kakove treba najprije pomoći, kad je iznebuha život u pogibelji.

Br. 34. Obznanjena c. k. zemaljskoga ravnateljstva financijskoga od 1. studenoga 1858, o ukinutju zemaljskoga povjerenstva pograničnoga, izvodivlaga zemljarsko-privremeno.

Promjene u nadbiskupiji zagrebačkoj.

Vinko Šagovac, upravitelj župe Čuntićke, i Mio Login, upravitelj župe Dabrovske u Medijumju, postaju tamo župnici.

Promjene u osoblju učiteljskom nadbiskupije zagrebačke.

Visoko c. k. hrv. slav. namjestništvo imenovalo je kod preustrojenja glavne učione u Samoboru, upravljajućega učitelja Stjepana Končana, a za privremeno učitelje Antana Lengera i Ivana Sušniga. — Prečesni ordinarijat zagrebački imenovao je Martina Bartolića za učitelja u Gaju, a Gergura Anderluha za učitelja u Krapinskim Toplicah.

Neuredovni dio.

Austrijska carevina.

Beč. Kod žrebanja lutrijskoga zajma kneza Salm-Reiferscheidskoga izvučeni su sljedeći dobitci: Br. 3612, dobiva 30.000 fr. br. 39,517 4000 fr., br. 89,373 2000 fr., br. 13,704 i

Razgovor vèrhu plesme

Grobovi

Uga Foslula i Ipolita Pindemonta

Luke Svilovića Dubrovčanina.

(Konac.)

I to on iz svega sèrca iste i pita; stanovito ho sudi, da grobovi velikih muževah nadahnjuvaju svakoga na velika diela. S toga do zvjezdah uzdiže Fiorenzu, što u prošesto vrijeme Makijavelu, Mikelandjelu, Galieju i ostalim mudrim ljudem dične grobove napravi. Takovi ho grobovi biau kano zublje, kojom se požeže i razgori sèrce i duša slavnoga Alfiera, kad tu zamišljen i sav ogranj živi dohodjaše nadahnuti razljučeno sèrce svoje, jer uidi, da božji glas iz takovih grobovah izhodi i našu dušu vèrlo priteže i svakom krasnom krepostju napunjava i obdariva. Ali eto ti ga opet, gdje ti dušu stiskuje i strahom i njegovom muči, kada u ovoj pjesni prikazuje jade i nemir neukopanah tielesah; kada te vodi izpred eubevske pokrajine i tu ti oglašuje boku noćnih strahotah; kad ti otkriva silnu vojsku junakah došavših na mejdan viteški, te ti čini čut zvuk kletih trubaljah, bahat konjah, klik konjanikah, bitku vitezovah i lelek ranjenikah; kad te zabliješti sievom sabaljah i plamom kacigah, kad ti oči svèrne na polje, koje se u magli od prašine pocèrni i na kojemu hude razliegaju se junačke strašne potiere; i na svèrhu kad ti čini čuti odisanje poplesanih tielesah na tom polju izranjenih i zapuštenih, i kad ti još oglašuje po i plač i najposljednje pohvalno pienje nelaživih smèrtnokobnih božicah. Ali nakon toga evo nam ga, kako da s nebesah pada, te ponavlja s pobratimom svo-

46,512 svaki 400 fr. Br. 33,212, 13,464, 24,649 i 70,854 svaki 200 fr. br. 87,486, 46,028 98,821 84,572, 52,278, 23,459, 70,575 i 26,044 svaki po 120 fr.

Beč 18. studenoga. Nj. c. k. apostolsko veličanstvo dostojalo hiljadu pedeset forintih austrijske vrednote za razdieljenje medju poštene siromaške stanovnike u području pražkoga redarstva povodom početka zime najmilostivije doznacit.

Nj. kr. visost princeza Aleksandrina od Pruske došla je pod inkognitom grofice Meurs dne 15. t. m. u Mletke.

— Usled jednog dopisa „W. Ziga“ iz Haaga izstupio je baron Dobhoff iz svoje službe kao c. k. poslanik kod nizozemskoga dvora i odputovao je 9. studenoga odonud u Beč. Poslanički savjetnik baron Metzburg obavlja privremeno poslove poslanstva.

Terst, 17. studenoga. Jutros prispiela je ovamo engleska parna fregata „Terrible“, kapt. Fr. A. A. Glasse, došavša iz Malte za 4½ dana. Ona ima 800 momakah i 21 top. Bila je s kasela pozdravljena običnom palbom, koju je povratila.

Iz Milana „Eco della Borsa“ piše pod 15. t. m.: Na našoj piasci raste pomanjkanje dvadesetioah, jer su dobre pabrane javne pienoznice ili su ih odnijeli u inozemstvo. Preostaju nam samo dvadesetice od državah novčane konvencije kao i probadene ili obrezane, koje se u piacnom prometu nerado primaju po milaneskom mierilu.

— Gospodin Dragutin Mozart, posljednji sin glasovitoga niemačkoga kompozitora, naredio je za obćenitoga baštenika svoje ostavštine Mozarteum u Solnogradu. Svome viernom slugi, koji ga je služio mnogo godinah, ostavio je sve svoje pokućstvo, srebèrnuu, deset hiljadah dvadeset-

ticah i koristovanje svoje seoske kuće u Ka-versagiju (rodnom mjestu posljednjega), udaljenom od prilike jednu uru od Varese, koja će po njegovoj smèrti pripasti obćini. Više prijateljah u Beču, Gradcu i Solnogradu dobilo je uspomenuh. Pokojni bolovao je i to lahko jedva dva dana a samo nekoliko urah pogibeljno i preminuo je 31. listopada okolo 8 sati u večer malone spiešeci se i smatrajući neprestano sliku svoga neumèrloga oca. Za posljednjih u Parizu izvedenih 40 predstavah opere njegova oca „Le Nozze di Figaro“ bilo mu je poslano do 8000 franekah.

Prag. Nj. veličanstvo kralj i Nj. kr. visosti prestolni nasljednik i prestolna nasljednica Saksonske došli su u Prag.

— Nj. veličanstvo car odlikovao je na osobiti način sve one osobe, koje su osobitih zaslugah stekle pri podignuću spomenika Radetskoga u Pragu i to dobio je predsjednik društva patriotskih prijateljah umjetnostih, grof Erwein Nostic, komandierski kèrst Leopoldova reda, poslovodja društva za umjetnosti, grof Fronjo Thun-Hohensteinski, red željezne krune 2. razreda, ravnatelj akademie, Kr. Ruben, red željezne krune 3. razreda, akademički kiporiezac Emanuel Max (koji je načinio kalup za maršalovu statuu) kèrst vitezah Franjo-Josipova reda a miedolievac, g. Lenz, zlatni kèrst za zasluge s krunom.

Tallanska.

Turin 15. studenoga. Jedan jučerašnji večernji list donosi u jednom dopisu iz Parme viest, da je tamo učinjen bio pokušaj otrovat glasovitu predstavljajuću Ristori. Našli su u jednom staklu pocukrane vode znatnu množinu fosfora, koji je iz žigicah izstrugan bio, kao što su nalazeći se mehuri od vode dokazali. Tako vonja kao i pro-

žestoku, osornu i sèrcanu pjesan, u kojoj, kako u gospodskom izpisanom vezu, gdje se svaki ures bogatih i nprocijenjenih stvarih uzdržji, sakupljeno nahodi se svako bogatstvo nagloga ganutja i izvèrstna govorenja.

Na Ugovu pjesmu odgovara krasno uprav do svèrhe Pindemontova knjiga. U njoj uzdržji se svaka ljubežljiva, plemenita i sveta misao, koja se u nama na pogled grobišta probudjiva i podiže. On ju pako sèrcanom i uglavnom besiedom i svakom pjesničkom napravom uresi, i izgovori tako, da bi rekao, da Foslulo posvećujući svoju pjesmu svomu dobromu blagomu i dvornomu prijatelju Ipolitu Pindemontu, htiede ga pozvati, da i on na ovu veliku i pobožnu zamieru sa svoje strane, sve što može zaručiti i skladno pomiešati, svieštnim načinom nadometne i uloži. Ipolito ugoneta taku Ugovu namu, za to se dobrovoljno primi u pjesmi svojoj zadovoljiti mu u toj želji; tim pricini pjesmu, što biau počeo, (kako u početku ovoga avoda govorih) pak postavi se ovdie ne samo uložiti svoje nanke mudre, utiešne i bogoljubne; nu još iskà, da istoga Ugu sèrcanim i prudljivim svietom osviešti i da ga na put od ufanja i spasenja postavi, uvede i srečno oporavi. Za rečeni uzrok veli Pindemonte, da bog ima biti jedina i cigla svèrha pohlepi i radosti našoj; spominje ho i uči, da blagoslovom posvetjuju se prednje uspomene i ljubko se hrane i štiju. I takodjer da se tom stazom izmedju živih i mèrtvih ljubav i barnost gerle bratski i cielivaju, i napokon da se kripki zavezaji i krasna potaknutja na mudra, golema i čudoredna diela nahode se i primaju u bogoslovju. Pindemontova knjiga svuda se razumije, jerbo je sva dohitljiva sviešti. Ona bi se mogla prispodobiti bistroj rieci, koja ne-

mijenjena boja vode uzdržale su umjetnicu, da po svom običaju na dušak neizprazni čašu. Dosad, veli dopis, na nikoga nije pala sumnja toga čina.

Dolazak ministra Cavoura u Genovu stoji u savezu i s gradjenjem lukmanierske željeznice. Genovezi naumili su ozbiljno raditi; građanske oblasti natecaju se sa zastupnicima trgovačkoga svijeta u revnosti. Novo mnijenje jednoga sasvim nepristranoga amerikanskoga indjanira kaže, da se poteškoće u tehničkom odnošaju kod sadašnjega stanja znanosti gradjenja željeznica lahko nadvladat mogu i da su u Americi već odavna nadvladane. Mučnija je financialna strana stvari i sumnja se, da li će dohodak odgovoriti tolikim troškovima.

Dohodci svih naših željeznica umaljavaju se već od godine danah. Primutci od kilometra, koji su godine 1857. iznosili 18624 franka, pali su god. 1858. na 16.048 franakah, dakle manji su za 13.80 postotakah. Već godine 1856. počeli su dohodci umaljavati se. Uzrok tomu jest poglavito umaljenje putničkih, dočim je prevoz robe ostao od prilike isti. Nadaju se, da će se Sir James Hudson, engleski poslanik kod ovdiešnjega dvora, ovih danah vratiti.

Franceska.

Pariz 16. studenoga. „Moniteur“ javlja naimenovanje četvorice židovah za glavne savjetnike u Algiru; u izvješću opaža se, da to biva u obziru na načelo jednakosti vjerozakonah.

Berzovjavne i najnovije vijesti.

Hanover 18. studenoga. U jučerašnjoj siednici prve komore zabačen je bio kod konačnoga glasovanja zakon o sudbenom ustavu sa 23 proti 13 glasovah.

London 12. stud. Friderik Bruce, brat lorda Elgina, dobit će poslaničku službu u Pekingu.

Berlin 18. studenoga. Prijašnji „Zeit“ izišao je danas pod naslovom „Preussische Zeitung“. Govori se da će princ od Walesa doći na pohod u Berlin.

Pariz 18. stud. Polag jedne berzovjavne pošiljske iz Marsilja s viestima iz Rima učinjene su od strane niekih velikih silah reklamacije u obziru mladoga Mortare, no nisubile uslišane. — (Valja čekat na potvrđenje ove vijesti.)

Krije ništa, što u čistome skutu svome hrani; samo kadikad čini ti se, da se u osieku vije i da veoma u dugo teče. Nu ovi pjesnik ljubi sliedom sliediti svaku stvar, niti krije biočuhe, kojim je zlatni lanac njegove popievke ukovan i utvrdjen. Pindemontova knjiga puna dragocje i slatkoga zlata niekom tajnom svojom kriepostju vrlo raztrešuje čučenstvo i privodi pamet našu na razmišljanje došestoga života, pak veseljem blaženstva istoga u svako sèrce nieku medenu i rajsku radost navraća i lieva. Ako uz to Foskulova pjesan uzdiže se na krilih Siona liričkoga prikaza; knjiga Pindemontoga plačnom pjesmom tiho teče i romoni. Ako u prvoj rieči i stihovi na način nebeske duge svake boje priuzimlju i raztvareju, u drugoj neuzdrža se drugo, nego samo pomast ufanja, u čemu sèrce naše svoj pokoj nahodi i uživa.

Stihovi Uga ustavljaju ti se u pameti, a stihovi Pindemonta u sèrcu i u duši. Oni te podbadaju, da se sām sobom razgovaraš i pečališ vèrh otajstva ljudskoga života; ovi pako sèrce ti raztvareju na radostno ufanje, te između tminah prikazuju ti zraku prečiste svietlosti i nadanoga spasenja. Svak bi izabrao Uga, da ga vodi štovati i slaviti mudre i velike ljude vèrh grobnicah njihovih; nu svak bi htio imati u družbi Pindemonta, kad bi se uputio i otišao suze roniti vèrh grobovah raditeljah, prijateljah i dragih svojih; i još nitko nebi se ustavio s njim otići i do sebarskih grobnicah, gdje on viče: „pogledaj, ovdie počivaju kosti bratje tvoje.“

Nu da u malo sakupim i stisnem sve ono, što čini različne ove dvie pjesni, reći ću, da Foskulova pjesan gizdavim licem i čarovitim pienjem dotiče do niekih tajnih žiteljskih mislih; a knjiga Pindemontova istim načinom podaje

U Rimu izlazeća „Civiltà cattolica“ donosi točno razloženje postupanje cèrkvenih vlastih naproti Mortarinoj obitelji.

Javlja iz Milana od 16. t. m. Prejarni nadvojvodski par doznačio je 8000 forintih za siromake lombardesko-mletačke kraljevine.

Javlja iz Mletakah od 17. t. m. Trgovacka komora zaključila je, da se u mletački panteon stavi popèrsje Ivana Cabotta, koji je još prije Kolumba mletačku zastavu na amerikansko kopnu podigo.

Javlja iz Rima od 12. t. m. Markez Matteo Mattei naimenovan je za senatora. Nj. preuzoritost knez primas ugarski došao je ovamo dne 16. t. m.

Trst, 18. studenoga. Lord Gladstone ukèrcat će se u petak na „Terible“ put Kèrfa.

Narodno kazalište.

Nadalje.

Na utemeljenje narodnoga kazališta položise:

Banovci (občina)	25 fr.
Čakovec	25 fr.
Jakovlje	75 fr.
Ilač	25 fr.
Novaki	25 fr.
Šaregrad	25 fr.
Tovarnik	25 fr.
Vukovar novi (občina)	25 fr.
G. Kos Dragutin	75 fr.
G. Kovačić Eduard	10 fr.
G. Špišić Viktor	25 fr.
Ukupno	600 fr.

Odpèrvo je na istu svèrhu pri-nešeno . . . 31,329 „ 15 „

Dakle do sad . 31,689 „ 15 „

Sljedeći pako darovaše svoje dionice istom narodnom zavodu i postadoše utemeljitelji narodnoga kazališta:

Stenjevec občina	8 dion.	200 fr.
Odpèrvo poklonjeno	109 „	2725 „
Dakle do sad poklonjeno	117 „	2925 „

Slavenske vijesti.

V. M.

U Českom kazalištu u Zlatnom Pragu predstavljat će se osim Brachvoglova „Narzissa“ i „Panna Orleánská“ i „Gróf Essex.“ S veso-

nam nieki skladni i plemeniti nauk o čudorednostih ljudskih. „Neka se časte grobovi junakah i mudroznanacah, taka bo čast uzmaža u gradjaninu krepot svaku“ išče s jedne strane Ugo: a s druge Pindemonte mu odgovara: „Neka se svuda časte grobovi, jerbo ta pobožna uspomena hrani nam i goji preradostno i sveto ufanje.“ Doista krasna i plemenita biase nauma Ugova, ali ova Pindemontova dražja je i bolja u nadi odgovara sèrcu našem. Tim Pindemontova knjiga, jer je bez ljute žestine i bez časovitoga uznašenja, poživiti će na svijetu: to je bo vlastitost svakoj pjesni, koja u sebi prave i obćene misli uzdrža, pak ih prosto i uzorito izgovara.

Prija nego svèrsim ovaj razgovor, obraćam se k mladeži našega kraja i molim ju i kumim, da sa svim sèrcem nastoji, da se književnosti našoj lice osvietla, i da se postavi snažno dielovati, da bi narodnim duhom razgranio se, i dično okitio javor mudrosti naše. Slavjani su krasnoga uma i mogu se lasno izobraziziti i izučiti, te podići se na onaj stupanj, na kom se sad nahode ostali narodi velike Europe. U ruci mladosti naše stoji budućnost naroda našega. U toliko ćemo mi stariji, koliko nam godišta i snaga dopusti, svom hrabrostju nastojati, da budemo u knjiženstvu koristni, sve što ćemo većma moći. Ako pako, što me baš straši, nebudemo jaki i srećni u tome nastojanju, kako bismo hteli, neka našoj slaboci nadomiere oni, koji će biti jači od nas. Tim sèrcano i bez prestanka želimo i molimo se bogu, da on svake trude i svako dielovanje, kojim se ište i upire razsviesticati pamet, i razžeci krepotima sèrce narodu našem, svemogućom vlastju svojom blagosovi i obilato naspori i svakom srećom obdari i ukrasi.

ljem javljamo domorodnom občinstvu našem, da će se na skoro predstavljati česki prevod Bogovičeva „Stiepana“, posljednjega kralja bosanskoga, što ga je preveo izvrstni mladi pjesnik česki Josip Kolár.

— G. Lukes, koji se je u slovanskoj besedi u Beču tako odlikovao, pristupio je opet kazalištu. Predstavljao je u Bernu u operi „Trovatore“ Manrika.

Odgovorni urednik. Dr. Demeter.

SLUŽBENI LIST.

Nr. 11751 (DS-90)

3-1

Lizitations-Kundmachung.

Der Neubau des Pfarrhofes zu Moravče (im Bezirke St. Ivan) wird im Wege einer öffentlichen am 20. Dezember 1858 im Amtslokale der k. k. Comitatsbehörde zu Agram (alte Theater-Gasse Haus-Nr. 163) abzuhaltenden Minuendo-Lizitation hintangegeben werden.

Der Fiskalpreis ist folgendermassen festgesetzt: Oesterr. Wäh.

	fl.	kr.
I. für die Maurer-Arb. sammt Mater.	2003	57 ⁵ / ₁₀
II. „ „ Steinmetz-Arb. sammt Matr.	186	11 ⁷ / ₁₀
III. „ „ Zimmermanns-Arbeit sammt Materiale	1445	4 ⁵ / ₁₀
IV. „ „ Ziegeldecker-Arbeit sammt Materiale	92	45 ⁵ / ₁₀
V. „ „ Tischler-Arb. sammt Mater.	927	93 ⁷ / ₁₀
VI. „ „ Schlosser-Arb. sammt Mater.	570	32 ¹ / ₁₀
VII. „ „ Schmied-Arb. sammt Mater.	259	40
VIII. „ „ Glaser-Arb. sammt Mater.	160	23
IX. „ „ Hafner-Arb. sammt Mater.	273	—
X. „ „ Anstreicher-Arb. sammt Matr.	223	21 ² / ₁₀
XI. „ „ Spengler-Arb. sammt Mater.	18	55
Summa	6159	82⁵/₁₀

Die Versteigerung wird im Ganzen für alle Leistungen erfolgen, dem Unternehmer wird überdiess für 937 Handlanger und 436 Fuhren durch die betreffende Gemeinde der berechnete Relutionsbetrag pr. 2749 fl. 41⁵/₁₀ Neukreuzer österr. Währung bezahlt.

Jene Unternehmer, welche gesetzlich gültige Verträge einzugehen fähig sind, und sich an dieser Versteigerung betheiligen wollen, haben am obbenannten Tage und Ort bis 10 Uhr Morgens persönlich zu erscheinen, oder ihre mit gehöriger Vollmacht zu versehenen Bestellten dahin zu senden, und haben vor Beginn der Lizitation das Reugeld mit 5% des Baukostenbetrages zu erlegen.

Als Kaution werden 10% des Ersthebungsbetrages festgestellt, für diesen Neubau werden die Anbote sowohl in schriftlichen Offerten als auch mündlich von der Commission entgegen genommen. In allen vor-schriftsmässig zu verfassenden und mit dem Reugelde zu belegenden Offerten ist der Anbot deutlich und mit Buchstaben auszudrücken.

Die Offerte sind bei der k. k. Agramer Comitatsbehörde längsten bis 19. Dezember 1858 Mittags einzubringen und haben die Erklärung über die eingesehenen Baubehilfe und die Kenntniss der allgemeinen und speziellen Lizitations- und Baubedingnisse zu enthalten.

Uebernehmer von schriftlichen Offerten dürfen sich nicht zugleich auch persönlich oder durch Bestellte und Bevollmächtigte bei der mündlichen Lizitation betheiligen. Nachträgliche Offerte werden unter keinem Vorwande berücksichtigt.

Die diesfälligen Pläne, Vorausmasse, Preistarife, die summarischen Kostenanschläge, dann die allgemeinen und speziellen Baubedingnisse können bei der gefertigten k. k. Comitatsbehörde stets eingesehen werden, und werden am Versteigerungstage selbst zu jedermanns Einsicht vorliegen.

Der fräglliche Neubau muss bis Ende September 1859 in vollständig collaudationsfähige Ausführung kommen.

Agram am 15. November 1858.

K. k. Comitatsbehörde.

Br. 3068—1858 pol (Izv.—285)

3-1

Natiečaj.

Za izpražnjeno mjesto občinskog glavaru u Daruvaru raspisuje se ovim natiečaj do dne 30. o. m.

Sa službom ovom skopčana je plaća od godišnjih 315 fr. austr. vried.

Natiecatelji, koji hrvatsko-slavonskom i niemačkom jeziku i pismu podpuno viešti biti imadu, neka svoje molbenice sa sviedočbami vèrhu dobe, izučenih n-ukah, dosadanjeg službovanja i ponašanja u čudorednom i političkom obziru, providjene, prieko svog predpostavljeneog poglavarstva do istog roka amo podnesu.

C. k. kot. ured u

Daruvaru 12. studenoga 1858.

C. k. kot. predstojnik

Cekuš.

Carsko-kr.

službene

NARODNE

NOVINE.

Novine ove izlaze svaki dan izuzamši nedjelje i praznike na čitavom listu. — Polugodišnja pred-plata je za domaću u novinarnici 4 for. srebra. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom pošiljati, 6 for. sr. —

Za službene oglase opredjeljena je uvrstina: 4 kr. sr. od linije za prvi put; a zatim za svaki put 2 kr. sr. — Za druge oglase ili posebne članke plaća se do 10 linija 20 kr. sr., dalje pak od svake pojedine linije 4 kr. sr.

Uredovni dio.

Proračun

gradske obćine Zagreba za god. 1859.

Potrebe.

I. Troškovi za uzdržavanje gradskoga poglavarstva:

Pojedinice | ukupno
forintih

1. Plaće:

1 gradski čeonik		2625 f.	
2 poglavarstvena viećnika	1 po 1260 f.		
	1 po 1050 f.	2310 f.	
2 perovodje	1 po 840 f.		
	1 po 735 f.	1575 f.	
1 tajnik		630 f.	
1 registrant		473 f.	
2 kancelista	1 po 420 f.		
	1 po 367 f.	787 f.	
1 stanoredja (kvartirmajstor)		420 f.	
1 miernik		945 f.	
1 blegajnik		945 f.	
1 priglednik (kontrolor)		840 f.	
1 pieneznički oficial		525 f.	12.075

2. Nadnice:

6 dnevničarah po 1 f. 5 kr. na dan 2.300

3. Izslužničke plaće (penzie) i počivnice

1. Činovnikah:

2 po 1050 f.	2100 f.
1 po	682 f.
1 po	210 f.

2. Udovicah:

2 po 123 f.	246 f.
1 po	81 f.
1 po	70 f.
1 po	56 f.
1 po	45 f.
3. u izgled stavljene	2500 f.
4. kao odpravina za prošlo vrijeme	315 f.
	6.305

4. Postavnice:

3 uredska služitelja po 262 f. 50 kr.	787 f.
11 desetnikah po 80 f. 40 kr.	970 f.
2 seoska slugo po 12 f. 60 kr.	25 f.
1 nadzornik viećnice	10 f.
1 dimnjačar	17 f.
	1.809

5. Nagrade i pomoći:

1. Stalne:

1 pieneznički oficial	210 f.
2. Slučajne	700 f.
	910

6. Pisarničke i uredske potrebe 2765

7. Sudbeni troškovi:

1. Nagrade za zastupnike	600 f.
2. Drugi troškovi	300 f.
	900

8. Dnevnice i putni troškovi 500 27.564

H. Troškovi za uzdržavanje sirotinskoga povierenstva:

1. Plaće:

1 pravoznanae	630 f.
1 spisnik (aktuar)	420 f.
1 kancelista	315 f.
	1365

2. Postavnice:

1 uredski služitelj po 262 f. 50 kr.	263
	1.628

III. Troškovi za učovne zavode:

1. Plaće:

2 učitelja po 525 f.	1050 f.
2 učitelja po 504 f.	1008 f.
1 učitelj	315 f.
1 učitelj glasbe	525 f.
2 pomoćnika po 315	630 f.
2 katekete 1 po 630 f.	
	1 po 126 f.
	758 f.
3 učiteljice po 399 f.	1197 f.
1 učiteljica	315 f.
1 učiteljica	263 f.
	6059
	6059 29.192

Potrebe.

Pojedinice | ukupno
forintih

Prenos . 6059 29.192

2. Izslužničke plaće i počivnice:

a) Za učiteljsko osoblje:

1 učitelj	315 f.
1 "	210 f.
1 učiteljica	260 f.

b) Za udove:

1 po	105 f.
1 po	87 f.
	983

3. Postavnice:

2 školska služitelja	1 po 73 f 50 kr.
	1 po 63 f. — kr.
	186

4. Nagrade i pomoći:

a) Stalne:

1 učitelj po	315 f.
6 učiteljah po 63 f.	378 f.
5 " " 40 f.	200 f.

b) Slučajne nagrade i pomoći 200 f. 1093

5. Najamnine:

Za glavnu dievojačku školu	525 f.
" školu kaptolske župe	504 f.
	1029

6. Prinosci:

Za realku	1470 f.
" glasbenu školu	810 f.
	1630

7. Potrebe za pisarnicu i škole:

Nabavljanje pokućstva za pisarnicu i škole	1600 f.
Kupovanje nagradnih knjigah	80 f.
Štampanje godišnjega izvješća	80 f.
Manje potrebe i čišćenje	50 f.
	1810 12.790

IV. Troškovi za uzdržavanje sajamnoga nadzora i cimentiranja:

1. Plaće:

1 cimentirac i vagar	525 f.
1 povierenik za mesnice	504 f.
3 nadzornika piace 1 po	210 f.
	2 po 150 f. 50 kr.
	1551

2. Najamnine:

Stan povierenika za mesnice	815
	1869

V. Zdravnički troškovi:

1. Plaće:

2 gradska fizike po 315 f.	630 f.
2 vidara po 157 f. 50 kr.	315 f.
1 primalja	103 f.
	10.50

2. Izslužničke plaće i počivnice:

1 udovica fizikova	210
--------------------	-----

3. Naknada bolnicama 5.700

4. Nabava liekovah 200

5. Pogrebni troškovi 220 7380

VI. Troškovi za bogoštovje:

1. Postavnice:

1 ravnatelj zbora	35 f.
1 koralista	70 f.
1 orguljaš	173 f.
1 sakristan	76 f.
2 zvonara po 76 f. k. n.	152 f.
	506

2. Nabožna viežbanja:

Za prošeciu u Bistricu	140
3 lni troškovi	14
	660

VII. Troškovi za sigurnost:

1. Plaće:

Za mom. grad. straže kod c. k. redarst. ravn.	2520 f.
Za mom. grad. straže kod varoš. poglavarstva	1512 f.
	4032

2. Odievanje:

Za momčad gradske straže kod c. k. redarstvenoga ravnateljstva	470 f.
Za mom. grad. straže kod varoš. poglavarstva	408 f.
	878

3. Prinosci:

Za c. k. gradjansku redarstvenu stražu	428
	5338

57229

Potrebe.	Pojedinice / ukupno forintih u austr. vredn.	Prenos	57229
VIII. Troškovi za uzdržavanje zavodah za čuvanje i gašenje vatre.			
1. Postavnice.			
2. toranjska strežara po 126	252		
2. Nagrade.			
1. Stalne:			
1. Tajnik povjerenstva za gradjenje i za gašenje vatre 210 f.			
2. slučajne i nagradjivanja	100 f.	310	
3. Najamnine.			
Za prostorije gdje se čuvaju sprave za gašenje vatre	189		
4. Sprave za gašenje vatre.			
Nabavljanje novih sprava za gašenje vatre	2200 f.		
Popravljanje nalazećih se sprava	300 f.	2500	3251
LX. Obščerbljivanje siromakah.			
1. Milodari:			
za postojano doznačene	113 f.		
za takove, koji se mienjaju	50 f.		163
X. Obščerbljivanje nahodab i sirotah.			
1. stalna beriva hraniteljah,	1950		
2. za nagodne naknade	300	2250	
XI. Obščerbljivanje zemlje.			
1. (U javnom interesu)			
1 nadzornik dudovnih nasadah	100 f.		
1 vrtlar	26 f.	126	
2. U privatnom interesu občine.			
Nagrada za nadziranje gradskih šumah	189 f.		
3 lugara 1 po	84 f.		
1 po	26 f.		
1 po	16 f.	315	441
XII. Vojnički konaci.			
1 Najamnine	4.190		
2 Prinesci za kasarne	630	4820	
XIII. Troškovi za uznike, iztrage i progon.			
1. Obščerbljivanje uznikah	1500		
2. Odievanje uznikah	200		
3. Prilagodjivanje uzah	1000		
4. Pokušstvo za uze	720	3420	
XIV. Razsvjeta grada.			
1. 250 plamenah po 33 f. 30 kr. k. n. svake godine	10016		
2. Doknadno nabavljanje fenjerah i stakelah za fenjere	691	10.800	
XV. Čišćenje grada i davanje predpregah.			
1 Postavnice. 1 Živoder	52		
2 Metenje ulicah, izvažanje smetja i davanje predpregah	7560		
3 Izvažanje sniega	1000		
4 Najamnine za predprežne konjušnice	189	8801	
XVI. Porezi i ini tereti.			
1 Porezi	10.700		
2 Ustupni podatci:			
1 Nadbiskup za odkup točenja vina	1575 f.		
2 Zagrebački kaptol d. d.	945 f.	2520	13.220
			104.395

U Zagrebu dne 9. studenoga 1858.

Br. 1337— Pr. (Fin.—44)

Objavljenje.

Visoko c. k. ministarstvo financiah dozvolilo je raspisom od 16. studenoga o. g. br. 5786—F. M., da se rok ustanovljen bivši svršetkom mjeseca listopada 1858, kojim bi imalo prestati okolovanje navedeno točkom 1. ustanovljenjah od 30. travnja o. g. (drž. zak. list kom. XVII. br. 67) novca bakrena, i to:

1) novca od 6 kr. bočke vrednote valjanog $2\frac{2}{5}$ kr. konvencionske vrednote	
2) " " 3 " " " " $1\frac{1}{5}$ " " "	
3) " " 2 " " " " $\frac{2}{5}$ " " "	
4) " " 1 " " " " $\frac{1}{5}$ " " "	
5) " " $\frac{1}{2}$ " " " " $\frac{1}{5}$ " " "	
6) " " 3 " vrednote konven. " 3 " " "	
7) " " $\frac{1}{4}$ " " " " $\frac{1}{4}$ " " "	

Neuredovni dio.

Austrijska carevina.

Is Djakova od 7. studenoga pišu A. Zigu: Jučer 6. t. m. došao je pod zapoviedniš-

tvom gospodina majora i bataliunskoga zapoviednika Josipa viteza Sterbeczkoga iz Italije dolazeći, za osiečku posadu odredjeni oddiel piešačke regimente nadvojvode Henrika br. 62, sastojeći iz 8 kompaniah, u Djakovo i držao je tamo svoj odmor.

Potrebe.

Potrebe.	Pojedinice / ukupno forintih u austr. vredn.	Prenos	104 395
XVII. Kamate od dugovnih glavnica.			3402
XVIII. Troškovi za gradjenja:			
1 Postavnice: 4 cestara po 189 f.	756		
2 Stanarina za 1 cestara	50		
3 Gradjenje cestah	22.052		
4 Gradjenje u vodi	3700		
5 Gradjenje nad zemljom	6920	33.478	
XIX. Javne svetkovine			500
XX. Katastralno mierenje i popisivanje pu- čanstva.			
1 Katastralno mierenje	500		
2 Popisivanje pučanstva	—	500	
XXI. Kupovnine zajedno s kamatama			17.062
XXII. Razni razhodi.			
1 S pomenjkanja imalimah.	470		
2 Slučajni razhodi	440	910	
Ukupno			160.247
K tomu dugovni preostatoi sa 31. listop. 1858 u			115.943
Ukupna potreba			276.190

Prijmovi.

Prijmovi.	Pojedinice / ukupno u forintih austr. vred.
A. Vlastiti dohodci.	
I. Dohodci od stvarnostih	
1. Najamnina od zgradah	3245
2. Zakupnina od oranica	1214
3. " " livadah i pašnjikah	1623
4. " " šumah	3661
II. Dohodak od maltah.	9743
III. Dohodak od sajamah	14175
IV. Kupovnine	1400
V. Imovne kamate	2852
VI. Kraljevska prava	901
1 Pravo savske obale	683
2 Pravo ribarenja na Savi	81
3 Pravo točenja vina u Gračanih i Otoku	101
VII. Odkup tlake	869
VIII. Dohodci od varoškoga taraca	3000
IX Razni dohodci	2650
Ukupno	215
	35 834

B. Prirezi.

I. Na izravne poreze	15.128
II. Na neizravne poreze.	
1 Daća za uvažanje pitja	31.001
2 Daća za točenje vina	89 011
3 Daća za točenje piva	3000
4 Daća za mesarenje	33.273
	109.285
	124 413
Svota vlastitih dohodah i prirezah	160.247
K tomu sa 31. listop. ostavši imovni preostatoi	8 910
Svota svih dohodakah	169.157
Sravnišči tekuće troškove od	160.247 fr.
S tekućim prijmovima od	160.247 "
Neproizlazi ni preostatak ni manjak, nasuprot iz'azi	
Sravnišči ukupne troškove od	276.190 "
S ukupnim prijmovima od	169.157 "
Manjak od	107.033 "

Od poglavarstva c. k. glavnoga grada
Lichteneggars r. Hudovskis r.

produlji do uključivo 31. prosinca 1858 tim načinom, da premda nemogu isti novci kod državnih primitnih uredah i blagajnah uporabljati biti na plaćanja, to ipak oti novci kod svih zemaljskih državnih (područnih) i sbirnih blagajnah do uključivo 31. prosinca 1858 budu izmjenjivani po bivšoj vrijednosti konvencionske vrednote na traženje uz svotu otpadajuću u novcu od krajcare i dvie krajcare konvencionskoga novca, kad svota na izmieniu donešena nebi bila manja od forinte.

Na izvedenje otog izmjenjivanja odredjene su zajedno podčinjene c. k. zemaljska državna i sbirne blagajne u Varaždinu, Osijeku, Požegi i Rieci, i u slijedstvu izvanredne dozvole vis. ministarstva financiah i c. k. porezni uredi u Karlovcu, Sisku, Vukovaru, Virovitici i Djakovu.

Predsjedništvo c. k. hrv. slav. zemaljskog
financijalnog ravnateljstva.

U Zagrebu 20. studenoga 1858.

Jedva što je Nj. preuzvišenost prečastni gospodin biskup Strossmayer doznao, da dolazi vojska, odmah je u svojoj vlastitoj palači dao priredit konak za gospodina zapoviednika i primio je kako njega tako i vaš oficirski zbor, kojemu je pala u dio čast, da bude pozvan k

biskupskom stolu na obied, rietkom prijaznom dobrohotnostju.

Svakom pojedinom momku vojenoga toga oddiela, koji je imao Prieko hiljadu momakah, zapoviedila je. Nj. preuzvišenost dati pol polića dobra, stara vina a djakovački građani natiecali su se u tom, da iz Italije došavšoj četi učine zaboraviti trudove puta trajućega 25 danah, za kojega su imali neprestanu kišu i sniega i u istinu svaki soldat našao je u svom konaku drugu očevu kuću.

Prijateljska udvornost svih stanovnikah djakovačkih, osobito pako sërdačni doček, koji je Nj. preuzvišenost prečastni gospodin biskup Strossmayer četi priprazio, ostat će dakle vazda svakom pojedinom soldatu u pameti kao ugodna uspomena i obvezat će ga na najšërdačnu zahvala.

Dne 8. t. m. ostavila je četa Djakovo, da pobiti na svoje opredieljenje. Najliepše jutro pozdravilo je napokon poslie duga vremena dalje putujuće i svakom bilo je sërce puno najsladje uspomene na prijaznu varošicu a kad se je Nj. preuzvišenost s prozora svoje palače još jedanput sërdačno oprostila s odlazećima prijazno mašući im rukom, pobudiše se čuvstva zahvalne podanosti i štovanja kod svakoga pojedinoga i trokratni „elyen“ saori na zdravlje visokoplemenitoga vèrhovnoga duhovnoga pastira.

Beč 20. studenoga. Nj. c. k. apost. veličanstvo dostojalo je najvišjim kabinetskim pismom iz milosti odpuštit još u raznim krunovinama obstojeće novačke preostatke i zapoviedit, da se ima odstupit i od svih naredabah, koje su bile naredjene u svèrhu, da se isti stave. Povodom učinjenoga pitanja, da li se imaju i novački preostatci za one momke, koji su uz zamienu drugog momka odpušteni bili iz vojničstva, uslied navedenoga najvišjega kabinetskoga pisma, imaju smatrat kao da su ukinuti, odredjeno je, da se takovi preostatci, koji su obstojali do dana, kad je izišlo napomenuto najvišje kabinetsko pismo, imaju kao oprostieni smatrati; naproti ima se zamiena podati za takove momke, koji su stopram poslie 16. sèrpnja 1858 uz stavljenje drugoga momka odpušteni iz vojničstva.

Beč, 20. studenoga. Nj. c. k. veličanstva očekivaju se dne. 22. t. m. u 6 sati u večer u Bernu i dostojat će odsesti u priredjenim sobama mestodèrštvene zgrade. U Bernu ostat će Nj. veličanstva dva dana dne 23. i 24. studenoga, dne 25. pako vratit će se u Beč. Dne 23. bit će u slavu prisutstva Nj. veličanstvah Theater paré a 24. svedani bal, koji će im dati bèrnski občinski odbor.

Is Praga. Stanovnici toga grada namieravali su u oči imendana Njez. c. k. veličanstva carice razsviellit grad, no jedva što je Njez. veličanstvo za to dočelo, dostojalo je ovaj novi dokaz vjerne privèrženosti i najdubljega poštovanja dobrohotno primit, no zajedno izrazit najvišju želju, da bi se od namienjene razsviete grada odstopilo i lojalnim čuvstvima stanovnikah Praga dao takav izraz, koji bi stradajućim siromasima kod strogosti sadašnje godišnje dobe na korist biti mogao. Dne 16. t. m. posletilo Nj. veličanstvo car razne oblasti i zavode a Nj. veličanstvo carica dievojčaka učilišta i ženska dobrotvorna zavedenja. Poslie podne istog dana prispeo je u Prag i kralj saksonski, komu se je Nj. veličanstvo car do bubenčke štacie odvezo se na susret i pozdravio ga stisnuvši mu sërdačno ruku. Kod pristaništa uparadjena počastna kumpania avirala je saksonsku začinu. Pošto su sve oblasti visokom gostu u pristaništu predstavljene bile i on razgledao vojsku, odvezla su se Nj. veličanstva u carski dvorac, gdje je za kralja saksonskoga priredjen bio konak. Poslie podne bio je carski stol, pri kojem su udioništvovali i nieke višje osobe, medju kojima i visokočestni biskupi kraljevo-gradački i budiojovački, koji su u Prag došli svetkovine radi. Na večer bila je u kazalištu svečana predstava u českom jeziku. Već jedan sat prije početka bilo je kazalište dubkom napunjeno. Na pročelju kazališta bilo je vidit sjajno razsvietljenu liru. Gledalište bilo je takodjer shodno svetkovini poput dana razsvietljeno i bilo je dubkom napunjeno već jedan sat pred početkom predstave. Nj. veličanstva stupivša u dvorsku

ložu bila su nepisanim uzhitom pozdravljena od občinstva. Drugi dan bio je razgled vojske.

Bèrzojavne i najnovije viesti

Atina, 15. studenoga. Komore su dne 10. otvorene. Lord Strafford de Redcliffe odputovao je u Italiju. — Vlada nije hotiela da uzme još više ponudjenih joj akciah gèrčkoga parabrodarstvenoga društva.

Javlja iz Mletakah od 17. t. m.: Nj. c. k. visosti nadvojvoda Ferdinand Maksimilian i prejasna gospoja nadvojvodinja Charlotta odputovali su u Mantovu.

Javlja iz Genove od 17. t. m. Ovdie baveći se ministarski predsjednik grof Cavour razgledava sve javne zavode iole znatne i veličanstvenu kasarnu, koja je sagrađena na brežuljku sv. Benigna i u kojoj mogu, ako bi potrebno bilo, smiestiti se dvie brigade. Jučer je u njoj nastanjen bio jedan batalion spadajući na regimentu br. 13, koji je ovamo povučen bio od posade na otoku Sardinii. Za piemonteske dobrotvorne zavode veoma zaslužni Abbé Ferrante Aporti bio je udaren od kapi, uslied čega obezsvietio se je. No on se nalazi medju tim na putu poboljšanja. „L' Avenir de Nice“ javlja da će onamo skoro doći Nj. kr. pruska veličanstva i dodaje, da će stanovati u ovdiešnjoj kraljevskoj palači. Generala Lamarmora pozvali su bèrzojavnim putem u Turin, da prime sve naloge odnoseće se na dolazak visokih gostiuh.

Carigrad 13. studenoga. Posredstvom lojdova parobroda „Neptun“ prispievšega u Tèrst dne 19. t. m.) Zaglavna siednica konferencie u obziru Cèrne Gore dèržala se je u palači engleskoga poslanstva. Alipaša nije bio u njoj već Fuadpaša. Evropska komisija zbog granicah otići će dojdue godine opet u Cèrnu Goru, da poduzme ustanovljenje konačno valjajućih granicah. Zbog izmienjenja enklavah sastavit će se miešovita komisija za taksaciju, tehnički komisari ostavili su ovih danah glavni grad. Pl. g. Thouvenel nastupio je već dopustni put. Kubuli efendia odputovao dne 10. t. m. u Sèrbiju, 12,000 momakah imaju se poslat u pomoć arapskoj vojski. Oprovergava se jedna viest „Nordova“ da će jedan sultanov sin posietit Pariz.

Berlin 19. studenoga. „Staatsanzeiger“ javlja naimenovanje tajnoga poslanskoga savjetnika Grunera za dèržavnoga podtajnika izvanjskih poslova.

Iz Nice javljaju: Ruska parna fregata „Polkin“ prispicla je dne 14. t. m. ovamo.

Čitamo u Sedmici: U glavnoj 27. listopada p. n. 1858 dèržanoj skupštini Matice sèrbske podneo je g. Jovan Gjorgjević, sekretar društva, izmedju ostalih, za nas posve korisnih, na prostiranje prosviete i književnoga rada smerajućih vèrlo viesto i osnovno izradjenih i nasim sadašnjim potrebam sasvim odgovarajućih predlogah i to: 1. Da se razpišu nagrade i to za „istoriske drame“ sa 100, 70 i 40 dukatah; za „socialne“ sa 80, 50 i 30 dukatah; za „istoriske novele“ sa 25, 15 i 10 dukatah, a za „eposke pjesme“ sa 30, 20 i 12 dukatah. 2. Da se izdaju o maticinom trošku knjige za malu diecu; da se pećataju celokupna diela: Sime Milutinovića Sarajlije, Petra Petrovića Njegoša i J. S. Popovića; i da se složi zbirka iz naših najboljih narodnih pjesamah, pa da se pećata u više hiljadah komadah, kako bi ih si i najsiromašnii lahko nabaviti mogao. 3. Da se pozovu od strane maticine na pisanje popularno-naturalne nauke, i kritične sèrbske historie u toj struci viešti pisci. 4. Da sn od sada na godinu 3 svezke lietopisa u 800 komadah štampaju; da se prilozi za lietopis, za bolje koncentrovanje književnih silah, sa 10—15 fr. od tabaka nagradjuju; da se glavnim komisionarom maticinih knjigah Karlo Hinc u Novom Sadu učini; i da se ciena dosadašnjim lietopisima i drugim maticinim knjigama pobije.

Od ovih predlogah evo ovi su primljeni i to ovako: Da se razpiše nagrada za historisku dramu, ali samo jedna i to sa 100 dukatah; isto tako i za historisku novelu jedna sa 25 dukatah; da se izdaju knjige o maticinom trošku za malu diecu; da se komisionarima maticinih knjigah učine Karlo Hinc u Novome Sadu i Valčić u

Beogradu, i da se obali ciena stariim lietopisima i drugim o maticinom trošku izdanim knjigama; a svi drugi predlozi odbačeni su. Ali miesto toga razpisat će se na novo nagrada za najbolju sèrbsku historiju za diecu i to ne od 40, nego od 80 dukatah, jer to nam je od preke nožde, kad i onako imamo vazdan kritično napisanih vèrlih historiah, pa nam sad tek jedna mala od 10 tabakah treba!!

Vriedno je još ovde spomenuti, kako su nieki ljudi „visokago učenija“ naveli ljude „malago učenija“ (vidi lietopis 1831. knj. I. str. 154), da se ped nieko pismo, koje je baš kako valja „blagovremeno“ na glavnu skupštinu prispelo, podpišu, u kom oni, odobravajući postupak sèrbskog popečiteljstva prosviete, svoje „negodovanje“ izjavljuju i proti spoljèanosti, t. j. pravonisa posliednjeg lietopisa, moleći lavnu skupštinu matice sèrbske, da kraj učini tom nealaluku „nečastivago“, koji se je ove godine u lietopisu uvukao. Na ovo puno „duha“ pismo bi zaključeno: Da lietopis, kao organ M. S., mora imati zute koricice s uobičajenim „ot Pešte do Črne gore“ itd.; da se nesme više pisati „Sèrbski lietopis“ nego Sèrbski lietopis i to zato, što estetika zabranjuje nagomilanje suglasnikah; što se i u starim i u novim statutima maticinim nalazi „sèrbski“, a ne „sèrbski“, što je i sam pokojni Sava Tekelija pisao „sèrbski“, a ne „sèrbski“; i što sada u celom „knjižestvu“ sèrbskom niko nepiše „sèrbski“, nego „sèrbski“. Dalje da se u lietopisu tek takovi članci smieđu štampati, koji su „bogoslubeno-cèrkveno-slavensko-martvorsmečko-umiereno-dalmatinskim sa sèrbsko-teologičeski nakićenim narèčjem“ pisana. (Ko hoće više, neka zaviri u lietopis od god. 1810 knj. 4. str. 139.)

Evo kakve se „fine“ stvari još i dan danas pod nebom dogadjaju, na našu ne malu radost i utiehu!! — *)

*) U istinu bogu je plakati, kad zavod, tako obilno sredstvima obskrbljen, kao što je matica sèrbska, miesto da svim silama podupire napredak u knjižestvu, čega radi jedino je utemeljen bio, stavlja istomu preprekah na put. — Nebojimo se, da će nazadnjacima, koji su u opisanoj siednici matice sèrbske održali većinu, za rukom poći, da odvrate sèrbsko knjižestvo s pravoga puta, kojim je posliednje vrijeme na radost svega učenoga slavenstva udarilo, no žao nam je što će se uslied njihova herostratičkoga zaključka za koje vrijeme banbadava trošiti novci, koji bi od tolike koristi bili mogli za razvitak narodne izobraženosti, da bi se shodno svojoj svèrsi upotrebljavali. Smiešna borba proti duhu vremena, ostala je vazda bez uspieha i njezini junaci vazda su izloženi bili ruglu razboritih svojih suvremenikah i svega potomstva. Savietujemo dakle tu gospodu, neka se kane takovih težnjah, ako neće da postignu istu sudbinu — a one članove sèrbske matice, koji su kod rečene siednice žalibože ostali u manjini, zaklinjemo, neka svoje napore podvostruče, da se čim prije etare ljaga, nanešena zavodu, koji bi u poviestnici jugoslavenskoga knjižestva mogao zauzimati najslavnije miesto Učr. Nar. Nov.

Odgovorni učrednik. Dr. Demeter.

SLUŽBENI LIST.

Nr. 11393-2625 (VI.—36)

6—6

Kundmachung

der k. k. kroatisch-slavonischen Statthalterei.

Wie aus dem XXV. Stück Nr. 96 des Reichsgesetzblattes für 1858 zu ersehen ist, wurde die Militärbefreiungstaxe für das Jahr 1859 in dem Betrage von Eintausend und fünf Hundert Gulden (1500 fl.) österreichischer Währung festgesetzt.

Jene im kommenden Jahre Militärpflichtigen, welche sich nach §. 5. der Vorschrift über Stellvertretung im Militärdienste vom 21. Februar 1856 (Reichsgesetzblatt vom Jahre 1856 Stück VII. Nr. 27 Landes Reg.-Blatt de 1856 I. Abtheilung, Stück I, Nr. 9 pag. 11) von der Pflicht zum Eintritt in das Heer durch den Erlag der Taxe von 1500 fl. österr. Währung befreien wollen, haben daher zuverlässig während des Monats Oktober l. J. ihre Vormerkung bei der politischen Bezirksbehörde anzusuchen, widrigens sie es nur sich selbst zuschreiben müssen, wenn ihre später eingebrachten Gesuche unberücksichtigt gelassen würden.

Agram am 16. Juli 1858.

Sokcević, fml.

Nr. 11751 (DS—90)

3—2

Lizitations-Kundmachung.

Der Neubau des Pfarrhofes zu Moravče (im Bezirke St. Ivan) wird im Wege einer öffentlichen am 20. Dezember 1858 im Amtlokal der k. k. Comitatsbehörde zu Agram (alte Theater-Gasse Haus-Nr. 163) abzuhaltenden Minuendo-Lizitation hintangegeben werden.

Der Fiskalpreis ist folgendermassen festgesetzt:

	Oesterr. Wäh.	fl.	kr.
I. für die Maurer-Arb. sammt Mater.	2003	57 ⁵ / ₁₀	
II. „ „ Steinmetz-Arb. sammt Matr.	186	11 ⁵ / ₁₀	
III. „ „ Zimmermanns-Arbeit sammt Materiale	1445	4 ⁵ / ₁₀	
IV. „ „ Ziegeldecker-Arbeit sammt Materiale		92	45 ⁵ / ₁₀
V. „ „ Tischler-Arb. sammt Mater.	927	93 ⁵ / ₁₀	
VI. „ „ Schlosser-Arb. sammt Mater.	570	32	
VII. „ „ Schmied-Arb. sammt Mater.	259	40	
VIII. „ „ Glaser-Arb. sammt Mater.	160	23	
IX. „ „ Hafner-Arb. sammt Mater.	273	—	
X. „ „ Anstreicher-Arb. sammt Matr.	223	21 ⁵ / ₁₀	
XI. „ „ Spengler-Arb. sammt Mater.	18	55	
Summa	6159	82 ⁵ / ₁₀	

Die Versteigerung wird im Ganzen für alle Leistungen erfolgen, dem Unternehmer wird überdiess für 937 Handlanger und 436 Fuhren durch die betreffende Gemeinde der berechnete Relutionsbetrag pr. 2749 fl. 41⁵/₁₀ Neukreuzer österr. Währung bezahlt.

Jene Unternehmer, welche gesetzlich gültige Verträge einzugehen fähig sind, und sich an dieser Versteigerung betheiligen wollen, haben am obbenannten Tage und Ort bis 10 Uhr Morgens persönlich zu erscheinen, oder ihre mit gehöriger Vollmacht zu versehenen Bestellten dahin zu senden, und haben vor Beginn der Lizitation das Reugeld mit 5% des Baukostenbetrages zu erlegen.

Als Kautions werden 10% des Ersthebungsbetrages festgesetzt, für diesen Neubau werden die Anbote sowohl in schriftlichen Offerten als auch mündlich von der Commission entgegen genommen. In allen vorschriftsmässig zu verfassenden und mit dem Reugelde zu belegenden Offerten ist der Anbot deutlich und mit Buchstaben auszudrücken.

Die Offerte sind bei der k. k. Agramer Comitatsbehörde längstens bis 19. Dezember 1858 Mittags einzubringen und haben die Erklärung über die eingesehenen Baubehilfen und die Kenntniss der allgemeinen und speziellen Lizitations- und Baubedingnisse zu enthalten.

Uebernehmer von schriftlichen Offerten dürfen sich nicht zugleich auch persönlich oder durch Bestellte und Bevollmächtigte bei der mündlichen Lizitation betheiligen. Nachträgliche Offerte werden unter keinem Vorwande berücksichtigt.

Die diesfälligen Pläne, Vorausmasse, Preistarife, die summarischen Kostenanschläge, dann die allgemeinen und speziellen Baubedingnisse können bei der gefertigten k. k. Comitatsbehörde stets eingesehen werden, und werden am Versteigerungstage selbst zu Jedermanns Einsicht vorliegen.

Der fräglichste Neubau muss bis Ende September 1859 in vollständig collaudationsfähige Ausführung kommen.

Agram am 15. November 1859.

K. k. Comitatsbehörde.

Nr. 6824 (DS—91)

3—1

Edikt.

Von dem k. k. Landes-Gerichte Agram als Concurs-Instanz wird hiemit zur öffentlichen Kenntniss gebracht, es sei der wider die hierortigen Eheleute Mathias und Anna Lukšić wegen Zahlungsunfähigkeit unterm 14. Februar 1857 Z. 1015 verhängte Concurs auf Grund des zu Stande gebrachten Ausgleiches mit den Gesamt-Gläubigern und in Folge deren unbedingten Einwilligung aufgehoben worden.

Agram am 13. November 1858.

Klobučarić.

Jović.

Nr. 7086 civ. (DS—89)

3—3

Konkurs-Kundmachung.

Vom k. k. Landes-Gerichte Agram als Concurs-Instanz wird bekannt gemacht: Es sei von diesem Gerichte über das gesammte dem hierortigen Buchhändler Alois Prettnr gehörige, wo immer befindliche bewegliche, und das in den Kronländern, für welche die Concurs-Ordnung vom 18. Juli 1853 Wirksamkeit hat, gelegene unbewegliche Vermögen der Concurs eröffnet, zum Massacurator und provisorischen Vermögens-Verwalter der hiesige Advokat Herr Ludwig Vrabec und zu dessen Substituten der hiesige Advokat Herr Stefan Kellečić bestellt worden.

Es werden daher alle Personen, welchen was immer für Ansprüche auf das in Concurs verfallene Vermögen zustehen, aufgefordert, dieselben bis längstens 31. Jänner 1858 mittelst einer förmlichen Klage wider den obgenannten Massa-Vertreter bei diesem k. k. Landes-Gerichte anzumelden, widrigenfalls sie ungeachtet des ihnen etwa gebührenden Eigenthums-, Prioritäts- oder Pfandrechtes von der Concurs-Ver-

handlung ausgeschlossen, und aller Ansprüche auf die Concurs-Massa verlustig sein würden.

Zur Bestätigung des einstweiligen Vermögens-Verwalters, oder Wahl eines andern Verwalters, so wie des Gläubiger-Ausschusses wird die Tagsatzung auf den 23. November 1858 Vormittags 9 Uhr, bei diesem Gerichte mit dem Bedenken angeordnet, dass hierbei die Concurs-Gläubiger so gewiss zu erscheinen, und über die Wahl des Vermögens-Verwalters, so wie des Ausschusses sich bestimmen zu erklären haben werden, widrigenfalls dem §. 44 C. O. gemäss auf ihre Gefahr vom Gerichte der einstweilige Vermögens-Verwalter und Gläubiger-Ausschuss bestellt werden würde.

Endlich werden sämtliche Gläubiger über das Gesuch des Alois Prettnr um Zugestehung der Rechtswohlthaten der Güterabtretung zu der auf den 10. Februar 1859 Vormittags 9 Uhr anberaumten Tagsatzung mit dem Beisatze vorgeladen, dass über den Anspruch des Schuldners auf die Rechtswohlthaten der Güterabtretung in Rücksicht derjenigen Gläubiger, welche ihm dieselben nicht freiwillig zugestehen, nach Beendigung der gegen den Schuldner eingeleiteten strafgerichtlichen Untersuchung werde entschieden werden.

Das Gesuch um Bewilligung der Rechtswohlthaten kann sowohl bei diesem k. k. Landes-Gerichte, als auch bei dem Herrn Massa-Vertreter eingesehen werden.

Agram den 9. November 1858.

Klobučarić.

Jović.

Nr. 1815 (Izv.—286)

3—1

Lizitations-Kundmachung.

Am 1. Dezember 1858 in den Vormittagsstunden wird im Orte Stupnik die neuerliche öffentliche Versteigerung mehrerer zu dem von der Pfarrgemeinde Behufs Errichtung einer Pfarrschule angekauften Hause Cons.-Nr. 5 gehörigen Grundparzellen, dann dreier Viertel der im Hofraume stehenden Stallung, sammt einem Theile des Hofraumes, endlich auch des auf dem Hause haftenden Befugnisses zum Wein-Ausschank stattfinden.

Zu dieser Lizitation werden Kauflustige mit dem Bemerkten eingeladen, dass die Lizitationsbedingungen bis zum Vortage der Lizitation sowohl bei dem gefertigten k. k. Bezirksamte als bei dem Gemeindeamte zu Stupnik eingesehen werden können, auch werden solche bei der Lizitation zu Jedermanns Einsicht bereit gehalten werden.

Hierbei wird bemerkt, dass auf dem zu veräussernden Hofraume wegen seiner unmittelbaren Lage an der nach Carlstadt und Steinbrück führenden Reichsstrasse ein Gebäude leicht aufgeführt und darauf der Weinschank sehr vorthellhaft betrieben werden könnte, dass ferner jeder Lizitant bevor er einen Anbot macht 10% des Ausrufspreises als Vadium zu Händen der Lizitations-Commission im Baaren oder in Staatspapieren nach dem Coursverthe zu erlegen haben wird.

K. k. Bezirksamt

Samobor am 9. November 1858.

Der k. k. Bezirks-Vorsteher
Martinković.

Nr. 1447 civ. (Izv. 281)

3—3

Edikt.

Vom k. k. Bezirksamte Strigovo als Gericht wird hiemit kundgemacht: Es sei über Ansuchen der Frau Julie Fristacky de praes 3. Oktober 1858, Z. 1447, vertreten durch Advokaten Herrn Vladislav Vezić in ihrer Prozesssache gegen Herrn Ludwig Plepelić, wegen schuldigen 1300 fl. CMz. c. s. c. die executive Feilbietung der dem letztern gehörigen auf 5010 fl. CMz. gerichtlich geschätzten in Prekopa sub Nr. 2, IV. Berg-Distrikt gelegene, Grundbuchprotokolls-Nr. 249 eingetragene Realität, bestehend aus einem gemauerten Wohn- sammt Nebengebäuden, 1¹/₂ Hausflur, 4 Joch Nebengrund, 12 Joch Acker, 3 Joch Wiese, 2 Joch Wald und ³/₄ Joch Obstgarten bewilligt, und es seien zur Vornahme derselben die Termine auf den 30. Dezember 1858 und 31. Jänner 1859 jedesmal Vormittags 10 Uhr in der hiergerichtlichen Kanzlei angeordnet worden.

Es werden daher dazu Kauflustige mit dem Bedenken vorgeladen, dass jeder vor Zulassung zur Anbiethung ein 10% Vadium von dem Schätzwerthe erlegen und dass der Käufer die auf diese Realität pfandweise versicherten Schulden, so weit der Kaufschilling reichen wird, nach Anweisung des Richters übernehmen müsse, und zugleich denselben eröffnen, dass das Schätzungsprotokoll, dann die Lizitations-Bedingnisse in der Kanzlei eingesehen und Abschriften davon erhoben werden können.

Unter einem werden alle jene, welche ungeachtet ihnen keine besondere Verständigung von dieser Feilbietung zugekommen ist, durch die Eintragung in die öffentlichen Bücher gleichwohl ein Hypothekarrecht auf diese Realität erworben zu haben glauben, aufgefordert, dasselbe bis zum Verkaufe des Gutes so gewiss bei Gericht anzumelden, widrigenfalls sie es selbst zuzuschreiben haben würden, wenn die Kaufschillingsvertheilung durch dieselbe erschöpft werden sollte, ausgeschlossen würden. Zugleich wird den eingetragenen Hypothekar-Gläubigern H. Sigismund Sakonyi

und H. Grafen Ferdinand Pejačević bekannt gemacht, dass bei dem Umstande, als ihr Wohnsitz unbekannt ist, zur Annahme der Feilbietungs-Verordnung und zur Wahrung ihrer Rechte bei der künftigen Vertheilung des Kaufschillings H. Alexander Szy Advokat in Čakatura bestellt worden sei, an welchen auch alle weiteren Zustellungen geschehen werden, wenn nicht vor dem Verkaufe ein anderer Bevollmächtigter im Gerichtsorte oder in dessen Nähe durch sie bestellt, und dieses diesem Gerichte mit Angabe des Namens und der Wohnung angezeigt wird.

K. k. Bezirks-Amt Strigovo als Gericht am 25. Oktober 1858.

Der k. k. Bezirks-Vorsteher.

OGLASNIK.

Dr.—83

8—3

Schnelle und sichere Hilfe für Zahnleiden
durch

Dr. PEYCHA'S ALVEOLAR ZAHNTROPFEN.

Die spezifische Wirkung dieser Zahntropfen auf die Alveolar (d. i. Zahnfächer) Nerven, welche sämtliche Zähne mit ihren Zweigen versehen, demnach der Sitz eines jeden Zahnschmerzes sind, ist eine narkotisirende, beruhigende, schmerzstillende, indem selbe jede regelwidrige Thätigkeit der Alveolar Nerven aufheben, demnach mit sicherstem Erfolge nach tausendfältiger Beobachtung in folgenden Fällen angewendet werden:

1. Bei hohlen Zähnen „wenn der Zahnschmerz durch Blosslegung der Nerven entstanden ist.“ — 2. Bei rein nervösen Zahnleiden. — 3. Bei Blutandrang (Zahnschmerz der Frauen.) und Zahnfleischleiden. — 4. Bei allen rheumatischen Zahnschmerzen.

Durch den täglichen Gebrauch dieser Zahntropfen als Mundwasser (10 Tropfen in einer halben Schale Wasser) erhält man bis in's späte Alter die Zähne und das Zahnfleisch in gesundem Zustande. —

Preis: Ein Flacon sammt Gebrauchsanweisung 30 kr. CM.

Echt zu beziehen in Agram bei Herrn Gratian Mihč, Apotheker.

Eben daselbst sind zu haben:

VIPERN-SCHNÜRE.

Ein sicheres Mittel gegen Halsleiden, wesentlich gegen die Keuchsucht. — Eine derlei Schnur um den Hals gewunden, schützt vor diesem Leiden, und heilet es. Zu haben bei Gratian Mihč Apoth.

Preis einer Schnur 1 fl. 30 kr. CM.

(Dp. 80)

6—5

Promiena dućana.

Smerno podpisani dërži za svoju dužnost obznani u obće cietomu štovanomu občinstvu, a napose svojim častnim kupiocem, da je svoju t'rgovinu, koju je dosada imao na t'rgu Jellatića bana u Stankovićevoj kući, preneo na drugu stranu u bližnju Weigelhoferovu (odprije Merherovu) kuću pod brojem 333, gdje će ju od sada voditi pod istim imenom kao i dosele, no pod cimerom:

K CESAREVIĆU AUSTRIANSKOMU.

Zahvaljujuć se uljudno na odličnom povierenju i čestom polazenju, kojim je bio počašćen u svom dosadašnjem dućanu, molim po-nizno, da mu se i u novom dućanu ova pri-jazan podieli.

Njegova t'rgovina imat će uvijek na t'zbor skladište friskih i dobrih mirodijah, naj-novih kitnicah i lićilah, domaćih i inostranih mirisavkah, svake vrsti papira za izprave i pisma štogod treba za pisanje i risanje, pa sve ovo u priličnu cieniu i bërzu i čestitu dvorbu; t'vrdo se dakle nada, da će moći svakoj naručbi svojih štovanih kupacah sasvi-me zadovoljiti

N. Gavella.

Carsko-kr.

službene

NARODNE

NOVINE.

Novine ove izlaze svaki dan izvanredno nedjelje i praznike na čitavom listu. — Polugodišnja predplata je za domaće u novinarici 4 for. srebra. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom posiljati, 6 for. sr. —

Za službene oglase opredijeljena je površina: 4 kr. sr. od linije za prvi put; a zatim za svaki put 2 kr. sr. — Za druge oglase ili posebne članke (kao se do 10 linija 20 kr. sr., dalje pa po od svake pojedine linije 4 kr. sr.

Uredovni dio.

Br. 1337— Pr. (Fin.—44)

3—2

Objavljenje.

Visoko c. k. ministarstvo financija dozvolilo je razpisom od 16. studenoga o. g. br. 5786—F. M., da se rok ustanovljen bivši svršetkom mjeseca listopada 1858, kojim bi imalo prestati okoloavanje navedena točkom 1. ustanovljenih od 30. travnja o. g. (drž. zak. list kom. XVII. br. 67) novca bakrena, i to:

1)	novca od 6 kr. bečke vrednote valjanog $2\frac{2}{3}$ kr. konvencionske vrednote		
2)	" " 3 " " " " $1\frac{1}{5}$ " " "		
3)	" " 2 " " " " $\frac{4}{5}$ " " "		
4)	" " 1 " " " " $\frac{2}{5}$ " " "		
5)	" " $\frac{1}{2}$ " " " " $\frac{1}{5}$ " " "		
6)	" " 3 vrednote konven. " 3 " " "		
7)	" " $\frac{1}{4}$ " " " " $\frac{1}{4}$ " " "		

produlji do uključivo 31. prosinca 1858 tim načinom, da premda nemogu isti novci kod državnih primitivnih ureda i blagajnah npravljeni biti na plaćanja, to ipak oti novci kod svih zemaljskih država (područnih) i šbirnih blagajnah do uključivo 31. prosinca 1858 ba u izmjenjivani po bivšoj vrijednosti konvencionske vrednote na traženje uz svotu odpadajuću u novcu od krajcare i dvie krajcare konvencionskoga novca, kad svota na izmieniu donešena nebi bila manja od forinte.

Na izvedenje otog izmjenjivanja određene su zajedno podčinjene c. k. zemaljska državna i šbirne blagajne u Varaždinu, Osijeku, Požegi i Rijeci, i u slijedstvu izvanredne dozvole vis. ministarstva financija i c. k. porezni uredi u Karlovcu, Sisku, Vukovaru, Virovitici i Djakovu.

Predsjedništvo c. k. hrv. slav. zemaljskog
financijskog rekvizitorstva.

U Zagrebu 20. studenoga 1858.

Br. 19356-4494.

Kod teoretične državnoizpitne komisije sudetskoga oddjela obstojeće polag zakona od 2. listopada 1855. d. z. l. br. 172. u Zagrebu službovat će u učevnoj godini 1859, slijedeći sudčlanovi i to kao predsjednik: Ivan Mažuranić, c. k. savjetnik banskoga stola i viši državni odvjetnik; — zatim izpitni komisari: Ferdinand Žerjavić, odvjetnik, doktor Antun Molnar, profesor na ces. kralj. pravnoj akademiji u Zagrebu, Petar Očić, odvjetnik, Vjekoslav Frigan, odvjetnik, doktor Andrija Gostiša, profesor na c. k. pravnoj akademiji u Zagrebu i dr. Antun Rojo savjetski tajnik i zamjenik višjega državnoga odvjetnika kod c. k. banskoga stola.

U Zagrebu dne 18 studenoga 1858.

Od c. k. hrvatsko-slavonskoga
mjestodržstva.

P r e d l o g

za slavno občinsko vijeće c. k. zemaljskoga glavnoga grada Zagreba u obziru gradskoga predhodnoga proračuna za god. 1859.

Predhodni gradski proračun za upravnu godinu 1859. sastavljeni po rubričnoj preglednici, oglasenoj propisom za gradske pieneznice od 15. rujna 1853 izkasuje:

Kao potrebu	u austr. vred.
Za plaće	22,103 f.
" nadnice	2,300 "
" izlučničke plaće i počivnice	7,498 "
" providbe i milodare	2,363 "
" postavnice	3,420 "
" negrade i pomoći	2,612 "
" najamnine i stanarine	5,962 "
" pisarničke i uredske potrebštine	2,765 "
" sudbene troškove	900 "
" dnevnice i putne troškove	500 "
" poreze	10,700 "
" priniske i ustupne podatke	4,880 "
" bolničke troškove	6,120 "
" nastavne troškove	1,810 "
" crkvenu i bogoštovnu službu	660 "
" gradsko redarstvo	3,418 "
" uzničke i odgonske troškove	3,420 "
" vatrogasne sprave	2,500 "
" čišćenje grada	8,560 "
" razsvjetljenje grada	10,800 "
" taracanje grada	14,455 "
" gradsku stražu	1,920 "
" dugovne kamate	8,402 "
" javne svetkovine	500 "
" popravke	10,862 "
" nove gradjevine	24,417 "
" milostinje	50 "
" razne troškove	1,410 "

U svemu . 160,247 "

Kao pokriće nadat se je nasuprot da će doći iz iznosa gradskih dohodakah

dohodakah	110,153 "
od najamnine	9,743 "
" gradske taracarine	16,825 "
" miestovine trgovačah na sitno	1,400 "
" kupovnine	2,852 "
" imovne kamate	901 "
" razne dohodke	3,245 "

U svemu . 145,119 "

Sravnivši ih s potrebštinama od . 160,247 " Izlazi manjak od . 15,128 " koji se ima pokriti občinskim prirezima na zemaljsko-vladarske izravne poreze. — Ove iznose u gradskom području polag propisanja za god. 1858. 73,373 f. 50 $\frac{3}{4}$ kr. konv. novca ili 77,042 f. 53 kr. u austr. vrednoti i zato će se imati molit za dalje dozvoljenje sadašnjega prireza od 20% ili 20 kr. austr. vrednote od svake porezne forinte.

Ako se predstojeća potreba kao i pokriće polag upravnih i stroškovnih svrhab razglobi, izlaze slijedeće pojedinosti:

Potreba.

Troškovi za uzdržavanje gradskoga poglavarstva	27,564 f.
" " sirotinskoga povjerenstva	1,628 "
" " učevnih zavodah	12,790 "
" " sajamnog nadzora i cimen-tiranja	1,869 "
Zdravnički troškovi	7,380 "
Troškovi za uzdržavanje straže za vatru i zavodah za gašenje vatre	3,251 "
Troškovi za bogoštovje	660 "
" " za sigurnost	5,338 "
Obskrbljivanje siromakah	163 "
" " nabodah i sirotah	2,250 "
Obdijelavanje zemlje	441 "
Vojnički konaci	4,820 "
Troškovi za uznike, progon i iztrage	3,420 "
Varoška razsvjeta	10,800 "
Čišćenje grada i davanje predpregah	8,801 "
Porezi i drugi tereti	13,220 "
Dugovne kamate	3,402 "
Troškovi za gradjenje	33,478 "
Javne svetkovine	500 "
Katastralno mierenje i brojenje pu-čanstva	500 "
Kupovnine s kamatama	17,062 "
Razni troškovi	910 "

Skupa . 160,247 "

Za pokriće ovih troškovah služe nasuprot:

A) vlastiti dohodci

Dohodak iz stvarnostih	9,743 "
Dohodak maltarine	14,175 "
Dohodak od sajmovah	1,400 "
Kupovnine	2,852 "
Imovne kamate	901 "
Kraljevska prava	868 "
Odkup tleke	3,000 "
Dohodak od taraca	2,650 "
Razni dohodci	245 "
Skupa	35,834 "

Zatim B) prirezi.

Na izravne poreze	15,128 "
Na neizravne poreze dade za uvoz pitja i za točenje pitja i mesarenja	109,285 "
Skupa	124,247 "
U svemu	160,247 "

Koje je svota jednaka svoti potrebe.

Iz ove kombinacije vidi se dakle, da su dohodci gradske občine uklopno s prirezom dovoljni pokriti tekuće godišnje troškove t. j. ako se dohodci s revnom točnostju pobirali i strogo obdržavale budu sve pojedine stavke predhodnoga proračuna, naime ako se ne bude nikakova nabava ili doznaka dozvolila ili izdala, dok se nepronadje, da dotična rubrika proračuna prazna sato sigurnost. U približnjem razlaganju o načinu obdržavanja proračuna valja pozornost obratiti još na način postupanja, koji je u običaju kod državnih pieneznica i kod zakladah stojećih pod kontrolom države, polag kojega doznajujuće oblasti nemaju samo u ukupnoj svoti držati se proračuna, već što strožie i potankostih rubrikah i nesmiju ih podni ošto bez osobite dozvole ministarstva prekoračiti; jednaki način postupanja nebi bio bez koristi i kod občine i uspieh pokazao bi, da bi se mjesto prekoračivanjah postigle pristede. Za praktično poveljenje imalo bi se u tom pravcu ustanoviti, da se, kad god bi se dogodilo, da je za jednu ili drugu rubriku predloženi iznosak iscrpljen, naproti pako nastupa neuklonjiva potreba dalje dotacije ovakovih rubrikah, pristede drugih rubrikah za iste uzeti mogu samo poslie točnog pretresanja okolnostih po osobitom zaključku občinskoga vijeća. Po samom sebi razumieva se, da je za to kao temelj potrebno na-točnije ukupizavanje i držanje u očevidnosti razhoda po rubrikama i uslied toga uvedenje likvidacionalne knjige, koju ima voditi činovnik, komu je povieren pieneznički referat da se nikakve namire, predstavljene za isplaćanje, nemogu udjelotvoriti bez predhodne likvidacije kod pieneznice.

(Dalje slijedi.)

Neuredovni dio.

Austrijska carevina.

Prag, 20. studenoga. Najviši imendan Njez. veličanstva carice Jelisave bio je jučer ovdje svetkovan u najvećoj tišini i uztozanju. Njez. veličanstvo zabranilo si je svako podvođenje čestitanja radi i uobće svako javno očitovanje veselih čutih i tako se je svetkovina toga blagdana stegnula na bogosluženje u svim crkvama Praga i na blagotvorne čine. U kapeli carskoga dvorca služila je Nj. preuzoritost g. stolernik nadbiskup knez Schwarzenberg u 9. uri u jutro svetu misu, kojoj je najviši dvor prisustvovao. Poslie svete mise vozilo se je Nj. veličanstvo sar sa svim tim, da je snieg jako padao, na otvorenim kolima po gradu da pehodi opet više uredah i javnih zavodah.

— Nj. veličanstvo car Ferdinand dostojao je pražkom Ludmilinom društvu gospojah poklonit iznosak od 200 fr.

— Nj. kr. visost prejasna gospoja nadvojvodinja Sofia poklonila je najmilostivije dievojačkoj školi u Gmundenu stojećoj pod upravom milosrdnih sesterah 50 fr. a Nj. visost prejasni g. nadvojvoda 80 fr. konv. novca.

— U večer najvišjega imendana Njez. veličanstva carice bio je kod kneza Karlosa Auersperga sjajan bal, gdje su bile sakupljene sve glasovite osobnosti zlatnoga Praga: cviet českoga plemstva i najznatnije tamo nalazeće se gradjanske i vojničke vlasti. Dvorane bile su u prvom smislu rieči poput dana razsvietljene posredstvom 2000 plamenah stranom od plina, stranom od sviećah.

Talianska.

Grof Cavour sastavio je komisiju u svrhu izpitivanja zakonske osnove u obziru zaštite literarnoga vlasništva. Osnova je u smislu načelah sastavljena, koja su onomadne u Briselju dobila valjanost u kongresu držanom o ovom predmetu.

Moldavia i Vlaška.

„Rumunjske državne novine“ sadržaju više oglaseh privr. kaimakamie na državne vlasti i pučanstvo, koje se protežu na predstojeći posao izborah i pravilni tečaj njegovih pojedinosti. Ujedno obnaroduju i jedan razpis kaimakamie na mitropolita, u kojem se ovaj crkveni dostojanstvenik pozivlje, da naloži svećenstvu, koje mu je podčinjeno, da nebi možebiti „predavalo pristranih opomenah i sličnih krivih naukah.“

Turska.

Francuski poslanik g. Thouvenel imao je prije nego je nastupio svoj dopustni put u Francusku praćen po svemkolikom poslanskom osobju oprostnu audienciju kod Nj. veličanstva sultana i predstavio je tom prigodom grofa Lallemonda kao poslonosu.

O već prijavljenom poslanju Kabuli-efendie u Sèrbiju opaža „Journal de Constantinople“ da je visoka porta u obziru na stanje okolnostih u Sèrbiji mislila da mora preduzeti nieke predvariteljne naredbe (mesures préservatrices) i da je zato imenovanoga činovnika u svojstvu vladnoga komisara poslala u Beograd.

Ruska.

„Schl. Ztg.“ donosi sliedeći dopis iz Petrograda: „Kao što viesti orenburške gubernije“ iz tvrdjave Orske javljaju, prispeo je glavni gubernator Katenin sa svoje ekspedicie u Sir-Danja-liniju dne 21. rujna sretno opet tamo na pravu rusku zemlju. On je izbivao malone četiri mjeseca i proputovao ovo vrieme 3000 verstah. Od Orska poslana su mu bila na susret kola na kratku daljinu. Generala dopratila je kirkeska počastna četa do Orska, odakud ja je bogato nadarenu odustio. On im je ovom prigodom govorio slovo, u kojem im je izrazio svoju zahvalu i rekao da se nada, da će s njime svikuda i daleko ići, ako bi car zapoviedio. Njegova glava i njihove glave pripadaju, veli, caru i nije ih smieli štedit u carskoj

službi. U ostalom što se njega tiče, on je o njihovoj viernosti tako osviedočen, da će dođuće godine u njihovu sredinu donieti svoju ženu i diete. Govor glavnoga gubernatora u toliko je znamenit, što očito smiera na predstojeći rat. Da li je možebiti poslanstvo u Kivi zlo za rukom ispalo, ili da li je general Katenin govorio pod utiscima posljednjih metežah u Kini, nećemo da iztražujemo. Svakako pružaju razmiéri u onom dielu sredsrednje Azie dosta gradiva za ratne zgode a Kirkazi su za tamošnje vojne vojnici od najveće važnosti.“

Velika Britanija i Iraka.

„Times“ izrazuje se veoma ukorno o obnarodovanju poznatoga pisma Sir J. Younga u obziru poslovah jonskih otokah. Polag službenoga očitovanja učinjeno je u ostalom ovo obnarodovanje bez znanja i bez neposrednoga i posrednoga potvrđenja vlade i od početka njegova pojava povedene su bile stroge iztrage o načinu, kako je do javnosti došlo.

Amerika.

Vlade Francie i Anglie upravile su na predsjednika sjedinjenih državah, gospodina Buchananu notu, u kojoj mu priobćuju svoju namieru „da su medjutim neumni ugovor Clayton-Bulwerov uzdržat u krieposti, da poštanskim paketima medju oba oceana podaju sve moguće olakšanje. Poznato je, da ovaj ugovor, koji je bio sklopljen godine 1850., nije od američkoga senata ratificiran bio, jerbo je Engleska hotiela da se posluži ovim ugovorom, da u sredsrednjoj Americi zadržati za sebe zemaljah, kojih bi se Engleska po mnienju vašingtonskoga kabineta odreći morala.

Iz istih viestih doznajemo, da je g. Buchanan izdao proglas proti novoj ekspediciji, koju Walker namierava poduzeti proti Nikaragvi i da je na američkoga poslanika u Madridu upravo pošiljke, u kojoj očituje, da neće da podigne prigovora proti tomu, ako si Špania od Meksikanske oružjem pribavi zadovoljštinu.

Azija.

Najnoviji brojevi „Persijskih dvorskih novinah“ sadržaju dva spisa od velike zanimivosti. Isti se tiču nove organizacie vèrhovne uprave zemaljske.

Bèrzojavne i najnovije vjesti.

Pariz 17. studenoga. U obziru na predstojeća ženitba presto'noga nasliednika napuljskoga s Nj. visostju princesom Mariom u Bavarskoj (sestrom Nj. veličanstva carice austrijske) doznaju se sliedeće podrobnosti: Princ Luitpold bavarški pratit će visoku zaručnicu na putu u Italiju.

Berlin, 20. studenoga. Kao što se za cielo čuje, bit će državni podtajnik u trgovačkom ministarstvu pl. g. Pommeresche miesto Kleist-Retzova naimenovan za vèrhovnoga predsjednika renške provincie.

Javljaju iz Turina od 19. t. m. U Specii preduzimaju se obsiežne radnje za osiguranje i razširenje luke i zavodah s njom skopčanih. Intendant od Nice odputovao je u Turin zbog predstojećega dolazka Nj. kr. pruskih veličanstvah; ujedno kažu da namierava izposlovati, da mu se dadu naredbe kako se ima zadržavati prema ruskom parobrodarstvenom poduzeću. Genovesko redarstvo uapsilo je dvie varalice, koji su od genoveske banke iznajmili znatnu svotu od 40.900 franakah. Našli su kod njih još 11 do 12.000 franakah u zlato, koje su oni na mienice u Turinu povukli. — „Paese di Vercelli“ potvrđuje sada takodjer, da će se po svoj prilici jedan dio piemonteskib željeznica prodati.

Slavenske vjesti.

V. Mr.

Od nove godine počamši izlaziti će u Moskvi uz „Rusku Besedu“ novi ruski (a ne bugarski, kao što „Pražské Noviny“ kažu) časopis Parus, i to jedan put na sedmicu. Uredništva

„Ruske Besede“ i „Parusa“ pozivlju sve slavenske spisatelje, da podupiraju svojim sastavcima ove časopise. Sadržaj, sastavakah može biti sliedeći:

I. Za „Rusku Besedu“:

Pregledi razvitja slavenskih literaturah, umstvenoga gibanja u različitim slavenskih narodah. — Životopisi znamenitih slavenskik muževah. — Obća etnografička opisivanja slavenskih zemaljah. — Obširni opisi različitim predielah u slavenskim zemljama, pri čem valja da se obrati osobiti obzir na stanje, način življenja i karakter seljakah, na uredjenje seoskih obćinah i skupštinah, na način izbiranja seoskih poglavarah, na gradove starinskoga obćinskoga zemljovladanja, a takodjer na narodne običaje, svetkovanja, vjerovanja itd. — Monografie osobito znamenitih dobah u dogodovštini slavenskih narodah, samo ako nemaju suhoga lietopisnoga karaktera. Kritike znamenitih proizvoda slavenske književnosti, starinskih i novih, s označenjem upliva u iste, s jedne strane tujih literaturah, s druge narodnih živaljah. —

II. Za „Parus“:

Periodička izviestja o svima književnim i učenim poduzetjima u slavenskim zemljama, i uobće o svakim umstvenim pojavljenjima i dogadjajima kod slavenskih narodah. — Kratke kritike novih slavenskih knjigah. — Izviestja o predjašnjoj i sadašnjoj dielatnosti učeno-književnih slavenskih društva i periodični pregledi njihovih poduzetjah. — Poviesti iz narodnoga slavenskoga života i kratka etnografička nacertanja slavenskih predielah.

Sastavci mogu se pisati u svim jezicima slavenskim, a za jedan štampani tabak plaća se 40 srebèrnih rubaljah.

Kod uredništva „Ruske Besede“ i „Parusa“ u Moskvi uredjuje se slavenska pisarnica u tu svrhu, da se olakša učeno-književni savez medju učenim Slavjanima.

Predbrojnici „Ruske Besede“ dobit će za godinu 1859. obširnu geografičku kartu slavenskih narodah u Evropi.

Odgovorni urednik. Dr. Demeter.

SLUŽBENI LIST.

Nr. 20546-4503 (VI. 90)

3-1

Concurs-Ausschreibung.

An dem Kauschauer katholischen Staats-Gymnasium, mit deutscher Unterrichtssprache, sind zwei Lehrstellen für klassische Philologie, und eine für Naturgeschichte mit Mathematik und Physik erledigt.

Mit diesen Stellen ist ein Jahresgehalt von 945 fl. österr. Währung mit dem Vorrückungsrechte in die höhere Gehaltsstufe von 1050 fl. ö. W., und dem Anspruche auf die sistemässige Decennal-Zulage verbunden.

Zur Besetzung dieser drei Lehrstellen wird der Concurs bis Ende Dezember 1858 ausgeschrieben, und es haben die Kompetenten ihre an das hohe k. k. Kultus- und Unterrichtsministerium zu stilisirenden mit den legalen Nachweisen, über Alter, Religion, Stand, zurückgelegten Studien, Sprachkenntnisse, insbesondere der erworbenen Lehrbefähigung, dann über etwaige subsidiarische Verwendbarkeit, das bestandene Probejahr, und die bisherige Dienstleistung, so wie über die moralische und politische Haltung, instruiert, und mit der Angabe, ob sie mit dem am Kauschauer Gymnasium angestellten Lehrpersonale verwandt oder verschwägert sind, ausgefertigten Gesuche, innerhalb des bezeichneten Concurs-Termines, bei der k. k. Statthalterei-Abtheilung zu Kaschau, im Wege ihrer vorgesetzten Behörde einzubringen.

K. k. Statthalterei-Abtheilung zu Kaschau den 5. November 1858.

Nr. 6295-1858 (DS-93)

3-3

Kundmachung.

Sämmtliche Wirthe und Fleischhauer haben die Fleischdaz vor jeder Schlachtung zu entrichten und die Schlachtung in der Kanzlei Illica (Prister'sches Haus) früher anzumelden.

Die Anmeldung gilt nur für jenen Tag, für welchen sie gemacht wurde.

Dawider Handelnde, so wie Jene, welche Fleisch durch die Linien einschmuggeln, verfallen in die gesetzliche Strafe.

Vom Magistrate der k. k. Landeshauptstadt Agram am 17. November 1858.

Der Amtseid.

Lichtenegger, P.

Carsko-kr.

službene

NARODNE

NOVINE.

Novine ove izlaze svaki dan izuzimši nedjelje i praznike na čitavom listu. — Polugodišnja predplata je za domaće u novinarici 4 for. srebra. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom posiljati, 6 for. sr. —

Za službene oglase opredjeljena je uvrstbina: 4 kr. sr. od linije za prvi put; a zatim za svaki put 2 kr. sr. — Za druge oglase ili posebne članke plaća se do 10 linija 20 kr. sr., dalje po 4 kr. sr. po jedine linije 4 kr. sr.

Uredovni dio.

Cesarska naredba od 9. studenoga 1858,

kriepostna za svekolike krunovine, izim kraljevine lombardesko-mlietačke i Kraljevine vojničke, kojom se propisuje, da se imovina sirotinska skupno (kumulativno) ulaže na kamate i ondje, gdje do sada ulaganja toga nije bilo.

Saslušavši ministre Moje i čuvši vijeće Moje državno obnašao sam narediti, da se na ubar skrbljenikah i na korist realne vieresije gospodarstvene skupno ulaže na kamate imovina sirotinska i ondje, gdje toga ulaganja do sada nije bilo, i to s ustanovami slijedećimi:

§. 1. U napredak imat će sudovi gotovine od novo priraslih pupilab i skrbljenikah svoga okoliša sudbenoga ulagati na kamate u zajedničkoj pienzeznici sirotinskoj, ako se t. j. po postojećih zakonih neimaju iste imovine svršiti shodnije za njih obaška ulagati plodonosno.

Ces. kralj. uredi porezni, kao sudbeni uredi ostavni, imat će preuzimati, pohranjivati i pienzeznično obračunavati imovinu, spadajuću u zajedničku pienzeznicu sirotinsku.

§. 2. U ovu zajedničku pienzeznicu sirotinsku imadu teći sve gotovine, koje dolazile budu za spomenute skrbljenike, i to bez razlike, sastojale iste u kamatah, u glavnica ili u kakovih mu drago drugih novčanih prijetcih, ako se t. j. neimaju po §. 1. plodonosno ulagati obaška.

Prestaje dužnost dosadašnja, po kojoj su se ove gotovine imale odpravljati fondu dugozplatomu.

§. 3. Propisi ove naredbe imadu se upravljivati i ondje svuda, gdje kod sudovah postoje jurve zajedničke pienzeznice sirotinske.

Nasuprot one, u niekojih krunovinah od prijašnjih sudodržtva na nove sudove prešle, sada upravljanju vlastih financiainih povierene zajedničke imovine sirotinske, kojih je rukovanje pobližje ustanovljeno naredbami od 16. studenoga 1850 (br. 448 drž. zak. lista) i od 5. prosinca 1850 (br. 461 drž. zak. lista), imadu se po ovih naredbah i u napredak obaška rukovati i obračunavati.

§. 4. Ako skrbljenike, kojemu se imovina nalazi u zajedničkoj imovini sirotinskoj, upravljanoj po vlastih financiainih, dopade u buduće druga kakova gotovina, tad treba učiniti, da se njegov u pomenutoj skupnoj massi nalazeći se diel izluči, i da se sjedini s novom imovinom, i ovako sjedinjena da se upravlja po sudu u novo-zavedenoj zajedničkoj pienzeznici sirotinskoj; nego diel, koji skrbljeniku pripada iz skupne masse, treba uz dozvolu vlasti skrbstvene, u koliko moguće bude, ustupom zakonito osiguranih glavnica predati novoj pienzeznici sirotinskoj, i to prosto od pristojbah.

§. 5. Pod goripomenutom inom imovinom nerazumievaju se nedignute kamate od diela skrbljenikova, koji se nalazi u starijoj skupnoj massi; zato, ako se nedignutimi kamatami umnoži imovina, nesliedi odtuda, da bi se matična imovina imala izlučiti iz predjašnje masse skupne i prenieti u novo ustrojenu zajedničku pienzeznicu sirotinsku; nego može ipak prenos taj odrediti vlast financiaina po ustanovah §. 4.

Držati se valja ustanovah, pomenutih u §. 4., i onda, ako je moguće; doznakom osiguranih glavnica namiriti skrbljenike iz starije masse skupne u svrhu, da se ista razvrgne sasvime.

§. 6. Zajednička pienzeznica sirotinska ima svakomu skrbljeniku, čim se zanj nabere svota barem od dvadeset forintih vrijednote austrijske, okamatiti tu svotu sa pet postotakah.

Za svote, koje napose ili ukupno uzete neiznose dvadeset forintih vrijednote austrijske, u tako i od ostatakah, koji izidju, pošto se dotična svota razdieli sa 20, neima zajednička sirotinska pienzeznica platjati kamatah.

§. 7. Kamate računaju se po čitavom mjesecu.

Za svote, koje budu predane od 1. uklopno do 15. kojega mjeseca, počet će kamate teći od 1. dana mjeseca slijedećega, a za svote one, koje predane budu od 16. pak do konca kojega mjeseca, tek po izmaku prvoga slijedećega mjeseca.

§. 8. Gotovine zajedničkih pienzeznica sirotinskih imadu se, čim bërže, plodonosno ulagati na hipoteke sa zakonitom sigurnosti, i samo onda, ako nije moguće naći hipotekah takovih, mogu se ulagati i na drugi, zakonito dopušteni način.

§. 9. Za zajme, dozvoljene iz pienzeznica ovih, imadu se platjati petpostotne kamate.

Jedna i druga stranka može na pol godine odpoviediti zajme ove, koji imadu biti takovi, da se mogu razdieliti sa 10.

Kamate imadu se platjati svake pol godine unapred i po čitavih mjesecih.

Kad se komu odbrejabo bude zajam, imadu mu se odmah odbiti kamate za pol godine.

§. 10. Od imovine skrbljenikove, koja je plodonosno uložena pri pienzeznici, prestaje okamatjivanje stopram onda, kad se imovina izruči; nego izjednačivat će se kamate samo do konca onoga mjeseca, koji je neposredno minuo prije povrate.

§. 11. Izvišak, koji pri rukovanju preostaje iliti obnadjen bude u zajedničkoj kojoj pienzeznici sirotinskoj, ima se smatrati kao fond pričuveni, koji će se s toga poglavito obratjati na to, da se njime podmiruju gubitci, koji bi se dogodili.

§. 12. Mojim ministrom unutarnjih dielah, pravosudja i financiainh nalaže se ovrha nared-

be ove, i daje im se povlada, da u tu svrhu mogu izdati naputke potrobita.

U Beču dne 9. studenoga 1858.

Franjo Josip s. r.

Grof Buol-Schauenstein s. r. Bar. Bach s. r.

Bar. Bruck s. r. Grof Nádasdy s. r.

Po previšnjoj naredbi:

Bar. Ransonnét s. r.

Danas izišao je i razpošilja se XXIV. komad 1. razdiela hërvatsko-slavonskoga zemaliskovladnoga lista u hërvatsko-niemačkom i sërbskoniemačkom izdanju te sadëržaje pod

Br. 178. Naredbu ministarstva tërgovine u suglasju s ministarstvom za bogoštovje i nastavu od 15. rujna 1858, na svakolika miestodërztva i svekolike vlade zemaljske, o izpitu, kojemu se podvërći imadu osobe, koje će se uzimati da nastoje ili nadziraju parne makine i parne kotlove, i koje će upravljati miestokrete (lokomotive) ili parobrode.

Br. 179. Razpis ministarstva financiainh od 20. rujna 1858, valjan za svekolike krunovine u zajedničkoj savezu carinskom, kojim se pogodovanje, dozvoljeno glede očitovanja od robe prozovne, razširuje i na onu, propratnicom oskërbljenu inozemsku neocarinjenu robu, koja se naputjuje ka kojoj divoni unutarnjoj, da se tu ili podvërigne carini uvoznjoj ili da se smiesti u skladišta uredovna.

Br. 180. Naredbu ministarstvah unutarnjih dielah i pravosudja od 25. rujna 1858, kriepostnu za Ugarsku, Hërvatsku i Slavoniju, sërbsku Vojvodovinu s Banatom tamiškim i za Erdëljsku, kojom se propis od 8. lipnja 1857 (br. 114 drž. zak. lista), kako se t. j. ima postupati sa zakutnimi pisari iliti sa takozvanimi nadriškali, razprostire i na sudove urbarske.

Br. 181. Razpis ministarstva pravosudja od 5. listopada 1858, kriepostan za svukoliku cesarevinu, kojim se promienjuju stupnji, postojeći glede platje za dvorske tajnike pri c. k. višnjem sudištu.

Br. 182. Razpis ministarstva za bogoštovje i nastavu od 6. listopada 1858, kriepostan za svukoliku cesarevinu, kojim se obznaju, u ustanove, sadëržane u previšnjoj odluci od 8. rujna 1858, a odnoseće se na to: prvo kako se imadu urediti pravoslovni i državo-znanstveni neuci na sveučilištu padovanskom i pavijanskom, drugo, da se na filozofičkom fakultetu istih sveučilištah ukidaju izpiti god šnji i polu-godišnji, i tretje, kako imadu bit uredjeni teoretički izpiti državnji; a ujedno se iz istih ustanovah izvode i odredjuju niekoji izvëršbeni propisi i prelazne uredbe i to ze školsku godinu 1858—59.

Br. 183. Sadëržaj razpisa ministarstva za bogoštovje i nastavu od 27. rujna 1858, kojim se ustanovljuje i obznajuje osoblje i platja toga osoblja pri c. k. upravi naklade školskih knjigah za Česku.

Br. 1337—Pr. (Fin.—44)

Objavljenje.

Visoko c. k. ministarstvo financiainh dozvolilo je razpisom od 16. studenoga o. g. br. 5786—F. M., da se rok ustanovljen bivši svëršetkom mjeseca listopada 1858, kojim bi imalo prestati okolovanje navedena točkom 1. ustanovljenjah od 30. travnja o. g. (drž. zak. list kom. XVII. br. 67) novca bakrena, i to:

1)	novca od 6 kr. bečke vrednote valjanog	$2\frac{2}{5}$ kr. konvencionske vrednote	
2)	" " 3 " " " "	$1\frac{1}{5}$ " "	" "
3)	" " 2 " " " "	$\frac{4}{5}$ " "	" "
4)	" " 1 " " " "	$\frac{2}{5}$ " "	" "
5)	" " $\frac{1}{2}$ " " " "	$\frac{1}{5}$ " "	" "
6)	" " 3 " vrednote konven.	3 " "	" "
7)	" " $\frac{1}{4}$ " " " "	$\frac{1}{4}$ " "	" "

3—3

produlji do uključivo 31. prosinca 1858 tim načinom, da premda nemogu isti novci kod državnih primitnih uredah i blagajnah uporavljeni biti na plaćanja, to ipak oti novci kod svih zemaljskih državnih (područnih) i sbirnih blagajnah do uključivo 31. prosinca 1858 budu izmienjivani po bivšoj vrijednosti konvencionske vrednote na traženje uz svotu odpadajuću u novcu od krajcare i dvie krajcare konvencionskoga novca, kad svota na izmienu donešena nebi bila manja od forinte.

Na izvedenje otog izmienjivanja odredjene su zajedno podčinjene c. k. zemaljska državnja i sbirne blagajne u Varaždinu, Osieku, Požegi i Rieci, i u slijedstvu izvanredne dozvole vis. ministarstva financiainh i c. k. porezni uredi u Karlovcu, Sisku, Vukovaru, Virovitici i Djakovu.

Predsjedništvo c. k. hërv. slav. zemaljskog financiainog ravnateljstva.

U Zagrebu 20. studenoga 1858.

Neuredovni dio.

Austrijska carevina.

Zagreb, 24. t. m. U skupštini sastavšoj se dne 20. t. m. kod g. barona Kulmera predsjednika hrvatsko-slavonskoga zavoda za založnice pročitao i razumao je dvorski i sudbeni odvjetnik pl. g. dr. Eugen Mühlfeld iz Beča po njemu sastavljene i najvišjoj sankcii podnieti imajuće se statute, poslie čega bilo je jednoglasno zaključeno, da se taj zavod od toga dana ima nazivati „zavod hipotekarnih rentah“ i to zato, jer se njegovo rukovanje osniva na povrativa rentovna pisma. Nadalje zaključeno je bilo da tečajem mjeseca prosinca otidje jedna deputacia u Beč zbog postignuća najviše sankcie; svi članovi, koji su bili u tu svrhu izabrani, primili su to poslanstvo s najvećom pripravnostju iz čistoga domorodnoga prignutja. Dne 21. otišlo je više članovah toga zavoda pod čelovodstvom svoga g. predsjednika barona Kulmera k. Nj. preuzvišenosti c. k. fml. banovom namjestniku g. Sokčeviću i k. c. k. dvorskom savjetniku g. Konradu Eybesfeldskom da oba dostojanstvenika izvieste o koracima, koji su u poslu toga zavoda učinjeni i da ih zamole za podupiranje kod višjeg miesta.

— Nj. c. k. apost. veličanstvo dozvolilo je najmilostivije, da se svršai shodnie preobrazbe gërčko-sjedinjeni učevni zavodi u Ungvaru i Vel. Varadinu, i da se takov na novo zavede u Nasodu. Za svaku gërčko-sjedinjenu diecezu u Ugarskoj i bivšim sjedinjenim kraljevinama (u Alba-Julii, Samoš-Ujvaru, Kriševcu, Lugošu, Vel. Varadinu, Munkaču i Prešovu), dozvoljeno je dotle dok potreba postojala bude, nekoliko stipendiaha za podporu siromašnih i priležnih učiteljskih pomoćnikah. Osim toga dozvoljeno je da se u Sibinju zavede jedna gërčko-sjedinjena preparandia.

— U Požunu namierava se zavesti nova stolica za jednog katoličkoga biskupa, jer tamošnji prior imade toliko priboda, koliko novii biskupi. On će biti pomoćnik oštrogonskom primasu. Od jedne dieceze u Ugarskoj, kao što se govori, napraviti će se arhidieceza.

— Na komorski bal, koji je u najvišem dvoru dne 17. t. m. u Pragu dèržan bio, pozvani su bili svi vojnički i gradjanski činovnici i plemići. Nj. velič. car i carica došli su na bal oko 9 sati i ostali su do 1 sata. Takodjer su na balu bili Nj. velič. car Ferdinand i carica Maria Anna i Nj. c. viz. nasljednik i nasljednica prestola saskonskoga.

Prag 22. studenoga. Nj. c. k. veličanstva odputovali su jutros u 7 sati iz Praga u Bèrn.

Talijanska.

Sa talijanske granice 16. studenoga. (Wand.) Jedan pogled na Aziju, nego prosto na jug Evrope dovoljan je, da pokaže, da nije istina, što neki vele, da Rusia neide na osvajanje, nego da hoće samo da se u svom posjedovanju utvèrdi. Vilafranka je otvorena, niti se može dopustiti, da će ona biti samo ruska trgovačka varoš. Tamo se već viju 24 ruska barjaka. Njihov će se broj po svoj prilici umnožiti, dok dodju ladje iz baltičkog mora, a već su na putu. U Gibraltaru čeka na njih već jedan parobrod ruski. Kad se skupi sva švadra, doći će veliki knez Konstantin, da ju razgleda, pak će poslie obići južno primorje. Medjutim Rusia jednako umnožava silu svoju na moru.

Gotovo u svima pristaništima starog i novog svieta prave se ladje za ruski račun, i spuštaju se u tišini u vodu, jerbo Rusia misli: što je dobro valja kriomice raditi. Neće proći mnogo vremena, a Vilafranka bit će Odesom sredozemnog mora. U Havèr su ovih danah došli ruski emisari, da vèrbuju ladjare za ladje koje se iz Kronštada očekuju.

Turska.

S bosanske granice od 12. studenoga pišu Svtdu: Po najnovijim viestima koje čujemo, za sada vlada prieko tišina samo bez razlike age i begovi na vrat na nos trećinu kupe, kakogod hoće. Od svih primierah samo jedan napomenut èu: Nieki Salibeg Gradačević

od jednog këršćanina rimokatoličkoga vieroispoviedanja svu je trećinu od žita, zobi, ječma, siena, pasulja, repe, rodke itd. primio a za sam kukuruz morade mu platiti 12 komadah car. dukatah u zlatu; jedni këršćanin imenom Marijan Brašnić iz sela Pruda dao mu čitav svoj kukuruz za tu sumu novacah i siroma sada tèrpi; štogod beg ište, sve mu se dade samo nitko mu nesmie u ruke i tako više od polak naroda u šuma i gudure odlaze i kućama nesmiju, lahko je pogoditi kakve će posljedice iz toga izići. Narod bosanski sav stretni, jer surovi begovi gdi god kog dobiju, tuku, vežu i zlostavljaju i daju sami povoda, da se narod u čete kupi, a za sada i toga dosta po Bosni imade. Čete se kupe i čelovodje pošumi jednako hodaju, samo ovih danah prešao je ovamo Adži-Pop Petko sa svoja 2 druga, za sada se nahodi u Vukovaru sa svima, koji su prebegli amo.

Rusla.

Iz kraljevine poljske 15. studenoga. (W. Z.) Nedavno umro je u Varšavi generalajtnant Burman. General Muraviev l. vratio se iz Rima u Rusiu; drugi Muraviev odlikuje se kao gubernator i najrevnostnii pomagač, da se seljaci oslobode. U različnim odijeljenjima administracie dobili su mnogi načelnici na preporuku namiestnika dèržave od cara, kad je bio u kraljevini, velike kèrstove, ali su i mnogi činovnici, koji su dužnosti svoje zanemarili, smetnuti. Tako je nedavno nadzornik fabrike u Tuli, general Lazarevič, svèrgnut.

Bèrzojavne i najnovije vjesti.

Javlja ju iz Londona od 20. t. m. Niemački putnik g. Barth dobio je batkaski red. Parobrodi „Saxonia“ i „Anglo-Saxon“ došli su iz New-Yorka u Southampton.

Tèrst 22. C. k. interauncijs baron Prokesch odputovao je ratnim parobrodom „Eugen“ u Carigrad.

Javlja ju iz Parme od 19. t. m. Vojvodinja vladalica vratila se je ovamo iz Toskane.

Pišu iz Carigrada od 13. t. m.: Mèrtvo tielo utopivšega se u Bosporu zeta sultanova Ali-Ghalib-paše nadjeno je niže Deikusa i odmah je u Sultan-Bajazidu zakopano bilo. Dne 10. bila je oprostna audienca pl. g. Thouvenela kod Nj. veličanstva sultana, u kojoj je isti predstavio grofa Lallemanda kao svojega privremenoga zastupnika. Fuadpaša bio je nazočan kod ove audienca. Iz Atine prispeo je ovamo na dopust od tri mjeseca tamošnji poslanik portin Halil bej. Engleski parobrodi „Palantine“ i „Brenta“ donieli su ovamo 300.000 funtih sterl. na račun u posljednje vrijeme sklopljenoga zajma. Iz Dierkebira pod 23. listopada javljaju, da se je medju nesjedinjenim jermenskim biskupom Asopom i njegovom obćinom pojavila velika nesloga, posljedica toga bila je ta, da se je posljednja razdielila i jedna polovica pripadajućih joj porodicah prešla na gërčki obred a druga se je pridružila katoličko-sjedinjenim Jermenima. Sir Henry Bulwer bio je nekoliko danah bolestan, no sada se je već oporavio. Pomoć koja je poslana arapskoj vojsci, iznosi 12.000 momakah. Novaci dolaze neprestano iz najrazniih predielah carevine, no budući da množina vojnikah odlazi na dopust, došaoći k tomu služu da zamiene odišavše.

Slavenske vjesti.

V. Mf.

U Kijevu izišlo je treće izdanje ruske knjige: „O izvoru i sustavu liturgie rimokatoličke, i razlika medju njom i pravoslavnom ruskom.“

U Petrogradu izišao je: „Bibličko-biografički rječnik ili Životopisi svih osobah, o kojih se govori u knjigama starog i novog zakona.“ Spisali su ga T. N. Jackević i P. J. Blagovèščenskij. Ima četiri velika svezka.

Dalje je tamo izišlo važno dielo: „O položaju rimske cèrkve prama drugim cèrkvam këršćanskim, i prama celomu čovječanstvu.“ Napisao Avdija Vostokov. Dva svenka.

Troškom matice sèrbske u Budišinu izišao je koledar: „Predženak, protyka Serbow.“

Dalje je izdala matica ova „Choralmelodien zum wendischen Gesangsbuche.“

Rječnika lužičko-sèrbskog štampa se sada 20. tabak (kb), i za malo vremena bit će gotov cieli drugi svezak.

Kraljodvorski rukopis preveo je učeni Thorson na jezik danski. U noviem vremenu nesèrnuti su nekoji književni šegèrti na kraljodvorski rukopis, te kažu, da je u novie vrijeme napisani i da nije sterinski. Medju ove nepriatelje kraljodvorskog rukopisa spada i nieki Kuh, kojemu je baš posljednjih danah učeni Palacký historički dokazao „pravotu“ rečenog rukopisa.

U Premislu izišla je od Antuna Sozaškog knjiga: „Ciekawe szczegóły z literatury bibliografij.“

Od Skendera Šedlera u Lavovu izišla je poviest iz života gorolov Pokuckih pod nazovom: „Semenko.“

Jakob Natanson u Varšavi izdao je „Krótki rys chemii organicznej“ s osobitim obšiom na poljarstvo, tehnologiju i medicinu.

Ruski savietnik Muchanov sastavio je u Varšavi društvo, da se izradi poljska kemička terminologia. — Evo kako krasno Poljaci napreduju.

Odgovorni učrednik. Dr. Demeter.

SLUŽBENI LIST.

Nr. 6295—1858 (DS.—93)

3—3

Kundmachung.

Sämmtliche Wirthe und Fleischhauer haben die Fleischdaz vor jeder Schlachtung zu entrichten und die Schlachtung in der Kanzlei Illica (Prister'sches Haus) früher anzumelden.

Die Anmeldung gilt nur für jenen Tag, für welchen sie gemacht wurde.

Dawider Handelnde, so wie Jene, welche Fleisch durch die Linien einschmuggeln, verfallen in die gesetzliche Strafe.

Vom Magistrate der k. k. Landeshauptstadt Agram am 17. November 1858.

Der Amtsleiter

Lichtenegger m. p.

Nr. 1815 (Izv.—286)

3—2

Lizitations-Kundmachung.

Am 1. Dezember 1858 in den Vormittagsstunden wird im Orte Stupnik die neuerliche öffentliche Versteigerung mehrerer zu dem von der Pfarrgemeinde Behufs Errichtung einer Pfarrschule angekauften Hause Cons.-Nr. 5 gehörigen Grundparzellen, dann dreier Viertheile der im Hofraume stehenden Stallung, sammt einem Theile des Hofraumes, endlich auch des auf dem Hause haftenden Befugnisses zum Wein-Ausschank stattfinden.

Zu dieser Lizitation werden Kauflustige mit dem Bemerkten eingeladen, dass die Lizitationsbedingungen bis zum Vortage der Lizitation sowohl bei dem gefertigten k. k. Bezirksamte als bei dem Gemeindeamte zu Stupnik eingesehen werden können, auch werden solche bei der Lizitation zu Jedermanns Einsicht bereit gehalten werden.

Hiebei wird bemerkt, dass auf dem zu veräussernden Hofraume wegen seiner unmittelbaren Lage an der nach Caristadt und Steinbrück führenden Reichsstrasse ein Gebäude leicht aufgeführt und darauf der Weinschank sehr vortheilhaft betrieben werden könnte, dass ferner jeder Lizitant bevor er einen Anbot macht 10% des Ausrufspreises als Vadium zu Händen der Lizitations-Commission im Baaren oder in Staatspapieren nach dem Coursverthe zu erlegen haben wird.

K. k. Bezirksamt

Samobor am 9. November 1858.

Der k. k. Bezirks-Vorsteher

Martinković.

Br. 3068—1858 pol. (Izv.—285)

3—2

Natiečaj.

Za izpražnjeno mjesto obćinskog glavaru u Daruvaru razpisuje se ovim natiečaj do dne 30. o. m.

Sa službom ovom skopčana je plaća od godišnjih 315 fr. austr. vried.

Natiecatelji, koji hèrvatsko-slavonskom i niemačkom jeziku i pismu podpuno viešti biti imadu, neka svoje molbènice sa sviedočbami vèrhu dobe, izučenih n-ukah, dosadanjeg službovanja i ponašanja u čelovodnom i političkom obzir, providjene, prieko svog predpostavljeneog poglavarstva do istog roka amo podnesu.

C. k. kot. ured u

Daruvaru 12. studenoga 1858.

C. k. kbt. predetojnik

Cekuš.

Carsko-kr.

službene

NARODNE

NOVINE.

Novine ove izlaze svaki dan izuzamši nedjelje i praznike na čitavom listu. — Polugodišnja pred-plata je za domaću u novinarici 4 for. srebra. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom posiljati, 6 for. sr. —

Za službene oglase opredjeljena je površina: 4 kr. sr. od linije za prvi put; a zatim za svaki put 2 kr. sr. — Za druge oglase ili posebne članke plaća se do 10 linija 20 kr. sr., dalje po 10 linija 4 kr. sr. —

Uredovni dio.

Br. 1943 (DS—94)

(3—1)

Opetovano obnarodovanje.

Obnarodovanje napisnika gruntovničkih u kraljevini ugarskoj glede kralj. slobodnih gradova Požun i Bösing.

Od strane c. k. ravnateljstva gruntovnicah u Požunu, daje se kroz c. k. ravnateljstvo gruntovnicah u Zagrebu u obziru napredujućega uvođenja gruntovnih novih knjigah u požunskom upravnom okolišu kraljevine ugarske uslijed naredbe c. k. popečitelstva pravosudja od 19. svibnja 1858 br. 9541. na znanje slijedeće:

I.

U požunskom upravnom okolišu već je u svrhu uvođenja gruntovnih novih knjigah miestimsko izvidjenje polag obćina i u kr. slobodnih gradova Požun i Bösing posve obavljeno, te napisnici gruntovnički ujedno sa čestitimi registri i nčertli koji k istim spadaju bit će počamši od 1. sèrpnja 1858 u c. k. gruntovničkoj pisarnici u Požunu svakome na ogled izloženi.

Obavljanje poslova i uredovanjeh naznačeno u izroku ovom ima se započeti takodjer 1. sèrpnja 1858, te u svrhu ovu odredjen je c. k. zemaljski sud u Požunu.

Podpuni sadržaj te time i diel II. ovog dne 19. svibnja 1855. izdanog isroka, uvršten je u službenih listovih: „Bečkih novinah“ od 6., 9., 12. lipnja 1858, br. 127, 119 i 132, i u „požunskih novinah“ od 6., 9., 12. lipnja 1858. br. 127, 129 i 132.

C. k. ravnateljstvo gruntovnicah.

U Zagrebu dne 22. lipnja 1858.

P r e d l o g

za slavno obćinsko vieće c. k. zemaljskoga glavnoga grada Zagreba u obziru gradskoga predhodnoga proračuna za god. 1859.

(Nadolje.)

Obćenito poznate tegotne okolnosti financiah obćine dokazuju, da je neobdržavanje pojedinih stavakah proračuna imalo hudi posljedice i zato s obzirom na ovu učinjenicu valja opetovano obratiti pozornost na to, kako je neobhodno potrebno, da se kod svih viećanjah o dozvoljenju razhodah ponajprije rasloži način namirenja istih i da se polag okolnostih poduzimanja, koja nadilaze činitbenu mogućnost upravne godine, upute na proračun dojdue godine i odnosno predbi-lježe.

Ako uzmemo, da će obdržavana biti predložena načela, izčezava svaka pogibelj da bi nastati moglo kakvo bezrazmjerje medju dohodom i razhodom za budućnost, no za sada preostaje jošte, da se skine dugovni teret, kol se je do 31. listopada 1858. s iznimkom onih iznosakah, koji su za vatrogasne sprave, nabavljene tečajem upravne god. 1858. i za razna gradjenja postali pristojbama i koji su predhodnim proračunom za godinu 1859. pokrili, kao i izklopno hipoteciranih dugovah, na 110,422 fr. 5 kr. k. n. ili 115,943 fr. 19 kr. u austrijskoj vrednoti nagomilao.

U obziru sredstvah, koja stoje obini na razpolaganje za izplaćanje ovih zaostavših pristojbah, imaju se slijedeća pitanja staviti i pretresti.

1. Koliko iznose imovne tražbine, mogu li se utierati i kakve naredbe morale bi se učiniti u tom obziru?

2. Jesu li medju izkazanim zaostacima takove pristojbone stavke sadržane, koje bi se mogle oprostiti ili odpisati?

3. Dopušta li proračun za godinu u pojedinim rubrikama pristedah?

4. Kakva bi se izvanredna sredstva upotrebit mogla?

1. točku, u obziru kolikoće nalazećega se dugovnoga zaostatka, razjašnjuje predstojeći izkaz zaostatakah i izkazuje, da na ostacima leži

	for.	kr.
1. od vinske daće zakupni ostatak od	200	—
2. od zakupa vinotočnje u Gračanih	174	4
3. od iste pristojbe za otok	122	—
4. kod gračanskih stanovnikah za dčrvarenje	46	20
5. od raznih perenalnih kamatah	708	41
6. od raznih dčrvarenjah	71	—
7. Od najamninah	664	—
8. „ zakupninah	481	40
9. „ žirovine	436	20
10. „ inih pristojbah	10	—
11. „ imovnih kamatah	284	15
12. „ prinosakah za ploćanje	788	1 ³ / ₄
U svemu	3.925	22 ¹ / ₄

Sve ove pristojbe izim kamatnih ostatakah u 423 f. i iznoska od prilike od 200 f.

prinešenoga za ploćanje, dakle u svemu s iznimkom iznoska od 623 —

o kojem je sumnja, da će se moći pobrati, mogu se energičnim postupanjem političkim i ako bi potrebno bilo, sudbenim putem u tečaju godine 1859. naplatiti i uslijed toga su kao izvanredni dohodak od 3.302 22¹/₄ zatim kao porezni ostatak 2000 f.k.n. i kao ostatak odkupa tlake 2500 f.k.n.

ukupno 4500 f.k.n.

u tom izkazu izkazani:

No ovaj izkaz ostatakah samo je naveden od prilike, budući da nahodeće se pie-neznické knjige nepružaju točne ubaviesti.

No može se uzeti da bi se i ovi ostaci od prilike sa 4.000 —

t. j. s odbitkom iznosa od 500 f. i dakle u godini 1859. u svemu sa 7.802 22¹/₄

k. n. ili 7527 f. 49 kr. austrijske vrednote mogli pobrati. No da se naplata bčrzo i bez pre-prieke uzmogne izvesti, moraju se manjkava propisivanja u obziru porezah i davnjah tlake usavršiti ili bolje rekuć ostaci u tom obziru posredstvom formalne likvidacie sa strankama razvidjeti. K tomu je potrebno, da se ukupna propisivanja od god. 1852. dosad s nova pred-uzmu, učinjene izplate posredstvom dnevnih žurnalah u računima nalazećih se kod c. k. dčr-žavnoga računerstva i varoške pieneznice od-raćuneju, navlastiti ostatak s koncem upr. god. 1858. ustanovi, zatim poreznim knjižicama stranakah, imajućih se pozvat, sravnati ovi u kratkom roku od 8 danah na uplatu ostatakah pozovu i ako bi bezuspješno prošao ovaj rok, povede ovčrha političnim putem i bčrzo i bez odvlake izvede kroz sva tri stupnja a kod ostalih od vlastitih dohodakah, t. j. ne od pri-rezah proizlazećih ostatakah nasuprot, koji ne-podležu ovčrsi političkim putem, poslie ozbiljne opomene stupi na put pravde.

Ovdie se mora nadalje opaziti, da bi odgovaralo svčrsi, da se kod varoške pieneznice za laglje stavljanje rukovanja obćinske imo-

vine u očevidnost miesto dosad obićajnih knjigah za likvidaciju uvedu formalne računske knjige i u ovima prije svega ustanovi imovni i dugovni ostanak proš'e upravne godine.

Ad 2. Od dugovnih zaostatakah, kojih bi se odpisanje ili oprost izposlovat mogao, prvi je ostatak narodnoga zajma od 23.000 f. kon. novca. U tom obziru može se nadet, da se vi-soko c. k. miestodčrštvo, ako mu se vieran opis žalostnoga novčanoga stanja obćine podnese s molbom, da kod ovdašnjega c. k. zemaljskoga ravnateljstva predloži, da se gore navedeni o-statak odpiše, neće kratit uslijat ta molba, čim bi se istina u iznosku jamčevine od 2500 fr. k. n. priuila žčrtva, no ova bi se, budući da ukupni podpisni iznosak s ohrocima, koji če jo-šte dospjeti iznosi 29.272 fr. k. n., predstoje-ćim tečajnim izgubithkom od 3000 fr. k. n. na vrednosti zaveznicah, više nego dovoljno naka-dila. Nadalje nalazi se medju ostacima tražbina zaklade za sigurnost na obćinu od 17.218 fr. 25 kr. k. n. Ova stavka proizlazi iz priuesakah za ukinutu vojničku redarstvenu stražu i mogla bi se i u obziru iste molba za dozvole odpi-sanja putem visokoga miestodčrštvenoga pred-siedništva visokoj včrhovnoj redarstvenoj obla-sti podneti, premda se uspjehu nije s istom iz-viestnostju nadati kao u obziru ostataka od na-rodnoga zajma. U ostalom može se za obrazlo-ženje ove molbe izvan tužnoga novčanoga sta-nja obćine navesti i okolnost, da je, odakd je uvedena gradjanska redarstvena straža, ovdašnjem c. k. redarstvenom ravnateljstvu 12 mo-makah sa 1 stražmeštrom na raspolaganje stavljeno, koji se iz obćinskih sredstvah uzdčr-žavaju.

(Dalje slijedi.)

Neuredovni dio.

Austrijska carevina.

Beč, 23. studenoga. Nj. c. visosti gospoje nadvojvodinje Sofia i Hildegarda dostojale su jućer posietiti izložbu austrijskoga društva za umietnosti.

— Nj. veličanstva kralj i kraljica od Prusie došli su dne 18. t. m. u Veronu. Nj. c. visost prejasni gospodin nadvojvoda, glavni gubernator Ferdinand Maksimilian, prispeo je dne 19. t. m. u najstrožiem inkognitu u 2. uri popodne iz Man-tove u Veronu, da pozdravi Nj. veličanstva kra-lja i kraljicu. A za jedan sat odputovao je opet u Mantovu.

— Niekoliko danah havió se je u Beču viso-korodni g. Nikolajevič, zet kneza sčrbskog. Kao što iz Kölnskih nov. od jednog bećkog dopis-nika doznajemo, imao je isti gospodin dogovor sa g. grofom Buolom. Dne 16. studenoga vratio se je natrag u Beograd.

— Dobra vladajućega kneza Lichtensteina to-lika su od prilike kao veliko vojvodstvo olden-burško a dva put su tolika kao Braunšveig. — Sadčrže 104 kvad. milje. Nezavisna kneževina Lichtenstein iznosi tri kv. milje, a graniči sa Tirolskom i Švajcarskom. Niemaćkom savezu daje 70 vojnikah u pomoć. Prihodi ove kneže-vine iznose 55.000 for., a ostalih dobarah u Austrii, Pruskoj i Saksonii 1.400.000 f.

— Knez Adam Čartoriski prispeo je 5. stu-denoga u Poznanje s dozvoljenjem princa vla-danca, da posieti svoju kćer, koja je udata za grofa Dzalinskoga.

— Za godinu 1859. sprema se od prilike 1300 miliunah cigarah svake včrste za prodaju. U samom Beču prolazi na godinu 55 miliu-nah cigarah.

— Bèrsojav izmedju Osieka i Broda već je gotov i skoro će se otvoriti. Sad je u posao uzet bèrsojav od Broda do Siska.

Prag 9. studenoga. (Wien. Ztg.) Palacki je danas u obrani kraljodvorskoga rukopisa posljednje slovo govorio. Manuo se je pri paleo-gičnih i geoloških dokazih i držao se je samo sadržaja pisanja. Temelji dokazivanja, koje on iz ovih čerpi, jamačno će biti pobijediljni.

Epijske pjesme kraljodvorskoga rukopisa govore o osbama i događajima, koji su Hanki sasvim nepoznati bili, kad ih je god. 1817. na listićima od pergamenta otkrio. U ono vrijeme držane su one za zabludjenja ili poetičku slobodu nepoznatoga staročeskoga pjesnika. No docnije posle više od 10 godina nadje Palacki pri svojim izpitima historičnih izvora, da su one od pjesnika pomenute osobe zaista bile, a događaji, o kojima se je sumnjalo, da su se zaista dogodili. Što je Palacki tek god. 1829. po nepoznatim donle novelama otkrio, što je svima izpitateljima historie prije njega nepoznato bilo, kako da bude ono poznato okrivljenom laži (Henki) god. 1817.? To je jedan temelj, što ga Palacki navodi. Valja priznati, da će se ovaj teško odstraniti, ako nerekne kogod, da su i novele, koje su ispočetka nevierovane događaje osvjedočile, takodjer kasnije skovane. — Gosp. Hanka okupio je svoje protivnike sudbenim putem.

Tallanska.

„Gazette piemontese“ javlja: „Wiener Ztg.“ izjavlja u obziru Mortare, odgovarajući listu „Indépendance“ opet, da je polag njenoga mnijenja papinska vlada jedino nadležna. „(Che a senso suo la sola Autorità competente in detta questione è la pontificia.“ Na to opaža „Wiener Ztg.“ „Tumačenje „Gazette piemontese“ nije sasvim točno i moglo bi se zlo razumjeti. Mi smo imenovali vlast papinu u svojoj dvostrukoj vlastitosti kao glavu crkve i suverena crkvene države.

Turska.

Usljed „Tr. Ztg.“ obtečuće izvješće izvanrednoga portinoga komiserisa Ismailpaše o Džedi sada svèrgnutoga Namukpašu, topničkoga pukovnika Hasanbeja i Mutesarifa Abdulagu velikim krivnjama. Medju 36 osobah, koje u arsenalu u Carigradu leže u verigama, nalazi se i 6—7 diećakah od 12—14 godina. Tražena odšteta iznosi vele do 400.000 kesah.

Mislmo da nesmiemo da nenapomenemo ovdie, da se usljed jednog pariškog dopisnika lista „Indépendance“ francuska vlada nekaze zadovoljna a viestima, koje je svojim putem dobila iz Džede. Isti dopisnik kaže usljed toga da se je nadat, da će g. Sabatier energično postupati, no u koju svèrhu nije samo potrebno, da „Dubayla“ — što se dosad još nije zbilo — dodje na miesto svoga opredjeljenja, već da se zajedničkom djelovanju britanske i francuske zastave nastavi na put nikakva prepreka.

Nlemačka.

Kao što doznajemo iz „Frankfurtskoga Korrespondenta“ podignut je u siednici saveznoga sabora, držanoj dne 18. t. m., predlog učinjeni u 11. siednici po predsjednom poslaniku, da se danska priobćenja sjedinjenim odborima doznače za izvješćenje, jednoglasno na zaključak.

Službeni list „Preuss. Korresp.“ veli da je bez svakoga temelja tvèrdjenje, da se naime-novanje državnoga ministra Flotwella za ministra unutarnjih poslova smatrat ima samo kao privremeno.

Kao što se čuje, naime-novat će se državni podtajnik u ministarstvu trgovine pl. gospodin Pommer-Esche miesto pl. gospodina Kleist-Retzova za vèrhovnoga predsjednika renske provincie.

Danla.

Razni listovi donose tekst jedne depeše, koju je kodanjski kabinet upravio na svoje poslanike u Londonu, Parizu, Petrogradu i Stokholmu usljed kr. patenta od 6. t. m. i u obziru holštajn-lauenburškoga posla. Spis je veoma obsežan i govori većom stranom samo o stvarima, koje su obćinstvu dovoljno poznate. O tom spisu

prijavljamo za sada samo to, da u njem danska vlada izriekom očituje, da joj je nemoguće dalje ići putem koncesiah.

Velika Britanla i Iraka.

Kao što je već poznato, vlada je službeno izjavila, da je obnarodovanje depešah Sir J. Younga u obziru jonskih stvari učinjeno bez njene volje i znanja i naredjena je stroga iztraga o tom, kako su iste došle do javnoga znanja. Time još nezadovoljna protestuje vlada posredstvom „Standarda“, koji sačinjava prilog „Morning Herald“, proti namieri, koju joj hoće da podmetnu, da nastoji uvrediti ustanove od god. 1815., da hoće da promieni pokroviteljstvo, koje velika Britanla izvršuje nad jonskim otocima, u podpuno suverenstvo. „Standard“ izjavljuje se nadalje, da to nije svèrha poslanstva, koje je gospodinu Gladstonu poviereno i da kabinet Derbiev podnipošto nepreuzima odgovornost za predloge, koji se nalaze u depešama Sir J. Younga.

U ostalom čini se, da su u istoj Engleskoj veoma skloni, obnarodovanje ovih depešah držati za stranačku manuvru proti sadanjem kabinetu. Iztraga razjasnit će po svoj prilici stvar i pokazat će se, nije li obnarodovanje Youngovih depešah mozebiti u savezu sa zatajenjem Canningova pisma, za koje se je saznalo u vrijeme mocie Cardwellove.

Polag „Morning Herald“ nezahtievaju Engleska i Francuska od unie samo da se privremeno u kreposti uzdržati Clayton-Bulwerov ugovor već „da se ustanove ugovora obdržavaju tako, kako ih ove obe evropske sile shvaćuju.“ Uz to su Francuska i Engleska naznačile kabinetu washingtonskom, da su naumne štiti društvo za gradjenje željeznice na nikaragvanskoj prevlaci.

Francuska.

Baš sada izišlo je izvješće jednoga društva, koje izklopno od diece miesečnih prinesakah — po pet centimah, — sakuplja, da time u stražnoj Azii mnogobrojne novorodjenike, koje sramotan običaj čedoubojstva i izloženja posvećuje uništenju, odkupi i u pobožnim utočištima odhrani. Budući da se je to stopram pred pet godina odobreno društvo iz Francuske bèrzo razprostranilo prieko mnogih zemaljah, moglo je tečajem ove godine malone već 860.000 franakah poslat na 54 poslanstva. Nadat se je, da će se svota svih prinesakah, koja je prošaste godine iznosila znatno više nego milion franakah, ove godine podvostručiti i skoro potrostručiti; jerbo dioništvo za događaje i stanje stvari u stražnoj Azii, kao uobće na svem istoku raste od dana na dan. Iz godišnjega izvješća doznajemo, da je nadbiskup kuan-tongski u jednom satu kupio u Kantonu dvie stoline dieće po 1 franak za glave i da su francuski oficiri sa zidjah kantonskih poskidali mnozinu košaricah tamo visećih i da su u svakoj četèrdeset diece našli. Broj ovih nedužnih žèrtvah tolik je, da nieke misie posiedaju po 200 utočištah ili sirotištah.

Spanjolska.

Iz Madrita od 17. tek. mieseca javljaju bèrsojavnim putem da je tamošnji sievero-amerikanski poslanik dobio dopis, u kojem vlada amerikanskih sjedinjenih državah izjavlja, da se neće protivit, ako si Špania u razmirici s Meksikanskom pribavi oružanom rukom zadovoljstvo. — Prestolni govor kod otvorenja korteške skupštine donieti će jasno i temeljito razloženje političkoga i narodno-kućanstvenoga programa vlade.

Bèrsojavne i najnovle vienti.

Javljaju iz Nice od 20. t. m. Danas ili sutra doći će u ovu luku sedam ruskih ratnih brodovah, koji sjedinjeni s ona dva, što se već nalaze na vodama sredozemskoga mora sačinjavat će malu švadru odredjenu za zaštitu tèrgovačkih interesah Rusie. „Polkan“ otišao je u Genovu. Iz Genove pišu, da su se u jednoj školi tamo dogodili nemirni prizori, baš kad ju je g. ministarski predsjednik posietio.

Tèrst, 23. studenoga. Ujučerašnjog glav-

noj skupštini akcionarah tèrščanske tèrgovačke banke izabrani su za sućlane privremenoga odbora gospoda: Marporgo i Parente, Cambiagio, Rittmeyer, Ralli, Vicco, Mondolfo, Schröder i Konov.

Mletci 22. studenoga. Nj. preuzoritost patriarh naime-novao je odbornike za zavietništvo diećakah ostavših bez roditeljah.

Beograd 20. studenoga. Ojavna očekivana odluka knoževa u obziru toga, kada i gdje se ima držati narodna skupština, danas je izišla i polag nje sazvat će se narodna skupština na dan svetoga Andrije t. j. dne 12. prosinca (p. nov.) u Beograd. Jučer je takodjer obnarodovan izborni zakon.

Berlin 23. stud. „Neue Hanover. Ztg.“ javlja, da su se nastojanja glavne carinske konferencie za ukinuće provoznih carinah razbila na oporu Badenske, koja je takodjer zahtievala da se ukinu i renske carine.

Odgovorni učrodnik. Dr. Demeter.

SLUŽBENI LIST.

Nr. 6295—1858 (DS.—93)

3—3

Kundmachung.

Sämmtliche Wirthe und Fleischhauer haben die Fleischdaz vor jeder Schlachtung zu entrichten und die Schlachtung in der Kanzlei Illica (Prister'sches Haus) früher anzumelden.

Die Anmeldung gilt nur für jenen Tag, für welchen sie gemacht wurde.

Dawider Handelnde, so wie Jene, welche Fleisch durch die Linien einschmuggeln, verfallen in die gesetzliche Strafe.

Vom Magistrat der k. k. Landeshauptstadt Agram am 17. November 1858.

Der Amtsleiter
Lichtenegger m. p.

Br. 8003—1858 (Izv.—288)

2—1

Dražbeni oglas.

Buduć bi ovostranim izrokom od 16. listopada t. g. br. 7197 oglasena dražba kuće u Varašdinu ležeće te na vlastitost siroticah pokojnog Viekoslava Mlinarića spadajućih nepovoljno izpala, a toga će se upitna kuća ujedno sa zemljištem usljed poziva ovogradskog sirotinskog odbora od 17. t. m. br. 1041 dne 2. prosinca 1858 u 3 sata poslie podne na licu mesta po drugi put prodavati.

Što se do obćeg znanja prerečenu kuću kupiti želićih tom primietnom do znanja stavlja, da su dražbeni uvieti oni isti, koji ovostranim izrokom od 16. pr. m. br. 7197 u broju 244 narodnih novinah proglašeni biahu.

Poglavarstvo grada Varašdina dne 22. studenoga 1858.

Gradski predstojnik
Vinković.

Br. 3065—1858 pol. (Izv.—287)

3—1

Oglas.

U smislu privremenog propisa za pobiranje carskog poreza u Hèrvatskoj i Slavonii, bit će na dole naznačene dane prodavane na javnoj dražbi u kotaru sv. Ivanskom, pod plienitbu uzete gibive stvari kod mnogih porezovnikah uz gotov novac, i to:

na dne 7 prosinca 1858 u miestu Sv. Helena 200 vaganah hèrži, 400 centi hèržene slame, 50 vaganah žita, 100 centi žitne slame, 300 centi siena od god. 1858.

Na dne 9. prosinca 1858 u miestu Ferljur 200 hvatih bukovih dèrvah u šumi složenih

Na dne 10. prosinca 1858 u miestu Sv. Ivan 20 vaganah kukuruze od god. 1858.

Na dne 11. prosinca 1858 u miestu Husinec 2 vola pitanca.

Na dne 13. prosinca 1858 u miestu Hrašćina 20 vaganah pšenice.

Na dne 14. prosinca 1858 u miestu Bedenica 5 kravah, 4 telca od 8 miesecih, 10 vaganah hèrži.

Na dne 15. prosinca 1858 u miestu Novakovec 200 centih siena i olave.

U Sv. Ivanu dne 22. listopada 1858.

Za c. k. kot. predstojnika
Jakopović.

(Dp. 87)

4—1

Opomena.

Svi oni, kojih su zalozi kod podpisanog zavoda do sada neproduljeni ostali, ovim se opominju da takove ili izkupe ili pako produlje, jer će se inače isti po smislu §. 19. pravilah društvenih na pèvoj javnoj dražbi prodati. — Za svaku pako smutnju ukloniti, čine se stranke pozorne, da se zalozi ne tek izminutjem jedne godine, nego odmah po izminutju roka u prijamnici naznačenog za propale smatrati imadu.

Pèrva hèrvatska štedionica.

Carsko-kr.

službene

Novine ove izlaze svaki dan izuzevši nedjelje i praznike na čitavom listu. — Polugodišnja predplata je za domaće u novinarici 4 for. srebra. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom pošiljati, 6 for. sr. —

NARODNE

NOVINE.

Za službene oglase opredjeljena je uvrstbina: 4 kr. sr. od linije za prvi put; a zatim za svaki put 2 kr. sr. — Za druge oglase ili posebne članke plaća se do 10 linija 20 kr. sr., dalje po 20 od svake pojedine linije 4 kr. sr.

Uredovni dio.

P r e d l o g

za slavno občinsko vijeće c. k. zemaljskoga glavnoga grada Zagreba u obziru gradskoga predhodnoga proračuna za god. 1859.

(Nadalje.)

Stavljenje rečene momčadi prouzrokuje občini svake godine 3280 fr. troška, usljed čega mogla bi se posljednja nadati, da će joj se, uzemši to u obzir, oprostiti stari dugovi.

Dug, koji duguje občina visokoj vojničkoj blagajnici za 34360 porcija slame u vrednosti od 2159 fr. 52 kr. konv. novca, koje je ista godine 1853 dobila iz ovdašnjega obškrbnoga magazina, mogao bi takodjer sačinjavat predmet dalje rasprave.

Ova slama bila je kao stelja za vojničke konje, koji su tada ovdje smješteni bili, izdana na račun občine, budući da konakodavaoci nisu bili u stanju iz svojega nabavit stelje.

Teret občine proizlazeći iz nastanjivanja vojske sada je tolik, da je ona prinadjena u to ime svake godine potrošiti 4820 fr. austrijske vrednote, čega radi nadati bi se mogla, da će se na to uzeti obzir i odpustiti joj se gore navedeni dug tim većma, što ga neduguje navlastito občina, već bi ga uz prijam noćnih krajcarah konakodavaoci dužni bili platiti.

Ostale dugovne stavke većom su stranom ili glavničke ili računске trežbine, kojih likvidacija nestoji pod sumnjom, i kojih skoro isplaćenje spada među najsilnije potrebe, budući da su pojedini tražitelji već stupili na put pravde i imaju presude u rukama.

Medju ostalim nalazi se medju ovim ostacima i ostatak dugovnih kamatah u vrednosti od 6743 fr. 9 kr. ubilježen, od najskorije isplate kojega zavisi uklonjenje većih nezgodah, koje bi time mogle nastati, ako bi vjerovnici zbog kašnjenja u plaćanju kamatah otkazali glavnice, kao što se je to u pojedinim slučajevima već i dogodilo.

Ad 3. Točni izpit pojedinih stavakah potrebe s iznimkom iznosakah proračunanih za bolničke, uzničke i odgonske troškove sadržaje opredjeljene pristojbe, koje se usljed toga nemogu obaliti. Za bolničke troškove predloženo je polag prosieka godinah 1855. do 1857., što se tiče promienljivih razhodah, 6120 fr. austr. vrednote. Od ove svote mogao bi se znatan iznosak prištediti, jer će se pristojna pozornost obratiti na pobiranje naknadah za bolničke troškove od imućnih posebnikah. U obziru rubrike „uznički i odgonški troškovi“ nemože se za sada nadati jednakom uspihu, jerbo se načinit i urediti imaju uze, što se usljed cesarskom naredbom od 20. lipnja 1858 na varoško poglavarstvo prenešene sudbenosti učiniti mora i što je odnosno već učinjeno, zašto se troškovi jošje podmiriti moraju. Napokon troškovi za gradjenje svedeni su za upravnu godinu 1859. na najmanju svotu, što je iole moguće bilo, budući da su sve predložene zgrade od iste potrebe i važnosti.

Na pitanje, da li se je po proračunu za godinu 1859. nadati prištedama, mora se dakle nijekajući odgovoriti i to tim većma, budući da se uzeti mora, da će prištediti, kojoj se je na rubrici „bolnički troškovi“ nadati, jedva dovoljna biti, da pokrije druge rubrike, koje možebiti neće doticati. Preostaje jošje pretres pitanja pod

br. 4. „Koja bi se izvanredna sredstva za obaljene ostatke upotrebit mogla?“ Prije nego zabude moguće u tom obziru pretresti pojedine predloge, potrebno je napomenut §. 71. statuta grada Zagreba od 7. rujna 1850., polag kojeg pripada

občinskom vijeću pravo tečenja i prodavanja občinske imovine. No pri tom je sadržana zaporka, da se nepokretni občinski imetak ili občinsko dobro u vrednosti od pet hiljadah forintih konv. novca ili prijeo ove svote samo krepostju zemaljskoga štatuta prodati može. Budući da za sada u Hrvatskoj neobstoji zastupanje zemlje, to je visoko c. k. miestodržštvo ona oblast, koja zastupa sabor i u gorenavedenom slučaju potrebno je njeno privoljenje. Uzamši obzir na ovaj štatut ostaje občini kao izvanredno sredstvo za pokritje dugovah ili da učini zajam ili da proda jedan deo pokretne ili nepokretne svoje imovine. (Konac će slijedit.)

Neuredovni dio.

Austrijska carevina.

Beč 24. studenoga. Nj. c. k. apostolsko veličanstvo dostojalo je najvišjom odlukom dd. Ischl 27. listopada najmilostivije dopustiti, da se zavod za sasvim osiročene djevojke utemeljeni u Stanislavu nazove imenom prejasne nadvojvodinje Giselle.

— Nj. veličanstva kralj i kraljica od Prusie ostavili su dne 20. t. m. Veronu.

Berno, 22. studenoga u 10 satih 30 minuta u večer. Nj. veličanstva bila su večeras u 6 satih u željezničkom ovdiešnjem pristaništu od Nj. preuzvišenosti g. miestodržca grofa Lazanskoga i g. zapoviedajućega generala pod živahnim klicanjem občinstva primljena i kad su se kroz svečano urešene i razsvielljene ulice grada vozila, pozdravljana radostnim klicanjem velike množine svieta. Nj. veličanstva dostojala su zatim primit predstavu plemstva, svećenstva vojništva i činovništva.

— Nj. c. k. apostolsko veličanstvo dostojalo je za siromake glavnoga grada Praga najmilostivije pokloniti dar od 3150 f. austr. vrednote a Nj. veličanstvo carica za više dobrotvornih i čovjekoljubivih zavodah praških svotu od 1030 f.

— Knez Lotar Metternich, najmladji sin nekadašnjega državnoga kancelara, započeo je svoj službovni tečaj i nedavno stupio je u ministarstvo unutarnjih poslova.

Iz Cielovca. „Slov. Prijatelj“ kliče: Slava Bogu na visinah a veselje i mir svim Korušcem, — što je za kerkoga biskupa imenovan Dr. Valentin Wlery. Visokočasni biskup rođen je u Koruškoj dne 12. veljače 1813. u prijaznom miestu Št. Marcinu krasne lavantinske doline. Otac mu bioše učitelj tamošnje pačke škole. Početne učione svršio je kod oca, glavne u bližnjem Št. Andrašu, 4 nižje latinske u Cielovcu, a višji gimnazij u Gorici, te je 1832. stupio u cielovsko bogoslovno siemenište, gdje se je počeo učiti slovenski jezik; god. 1835. svršiv bogoslovje i redjen u misnika ode u Beč, odakud se g. 1837. povratio kao doktor bogoslovja. Pol godine služaoše kao kapelan u Šmarju u dolnoj Štajerskoj, a u jeseni god. 1838. dodje u cielovsko siemenište, gdje je bio duhovni otac i učitelj slovenštine — on rođen Niemac! G. 1844. bude pozvan za kanonika u Št. Andraš, a g. 1851. u Solnograd. Tu je bio kanonik i ravnatelj siemeništa, dok ga je knez nadbiskup solnogradski dne 30. listop. t. g. imenovao za kerkoga biskupa. U posljednju nedielju poslie Dubovah t. j. 21. t. m. posvećen je u Solnogradu u biskupa, pa će, kako se pogovara, već 8. prosinca doći na svoju stolicu u Cielovac.

Talijska.

— Usljed turinskih listovah bio je izvanredni delegat Obizzo Papazzoni kod Manfredia od Man-

fredonie rukostavno zlostavljen. Vojvoda zapoviedio je, da se krivcu na javnoj piasci od Mirandole i to na sejamnom danu dade 20 batinab.

— Vojvodinja vladalica, vojvoda Robert I. i prime Henrik vraćajući se iz Toskane došli su u Pontremoli i bili su tamo od pučanstva radošno primljeni. Na večer bila je varoš sjajno razsvielljena.

— Sveti otac papa primio je dne 11. t. m. sučlane financialnoga vijeća predstavljene po njihovom predsjedniku, Nj. preuzoritosti stožerniku Savelli-u, dao im je apostolski blagoslov i pozvao ih je, neka revnjivo izvrše svoje dužnosti u predstojećoj siednici.

— Radnje na pomorskom arsenalu u Specii započeti će se ujedno na raznim točkama.

— Obe osobe, koje su ginevranskoj banki iznevierile 40.000 f. usapšene su u Genovi dne 18. t. m.

— Minister financiah Lanza prispeo je 18. t. m. u Genovu, odakud se je grof Cavour dne 20. t. m. vratio u Turin.

— Željeznica iz Rima u Civitavecchiu otvorit će se u prvoj polovini mieseca prosinca.

Njemačka.

— U jednom proglasu, koji je redarstveni predsjednik berlinski izdao na biratelje od tri sjedinjena okružja grofie glacke, kaže pl. g. Zedlitz o muževima, koje je Nj. visost princ vladalac naimenovao za ministre:

„Znam da ih je naimenovao, jerbo je našao da su svi onoga mnienja, kojega je i on, t. j. da nema sada ni odsele biti govora o rezkerštenju s prošastnostju i budući da svi priznaju, da se korist krune nemože razdieliti od koristi zemlje i da dobrostanje obih počiva na zdravim, krepkim, konservativnim načelima.“

— Dne 18. t. m. otvorio je princ Henrik siednice stališah velikoga vojvodstva luksemburškoga. Govor Nj. k. visosti bavio se je većom stranom predmetom uprave. Jedina miesta, koja su političkog karaktera, odnose se na razloge, zašto se je kralj-veliki vojvoda kratko prošaste godine sasvati izvanrednu siednicu. Princ je dao očito razumjeti, da vlada neće odstupiti od načelah, koja su oživotvorena, odak je ukinut ustav od godine 1848.

— Nj. c. visost g. nadvojvoda Štepan došao je dne 16. iz dvorca Schaumburga u Frankfurt na Menu a 17. u jutro odputovao je dalje u Weimar, gdje g. nadvojvoda želi sastat se s velikim knezom Konstantinom.

Moldavia i Vlaška.

Jedan razpis privremene kaimakamie na ministarsko vijeće imenuje za glavu ministarstva bogoslovja na miesto dosadanjega upravitelja ove službe, koji stupa u stanje mira, konačno logoteta Ivana Slatineana. Ova naredba obrazlaže se „skladom“, koji se ima uvesti u sve grane uprave. Isto tako imenuje se logotet Barbu Katargiu glavom financialnoga odsieka na miesto gospodina N. Krezulesku-a, koji izstupa iz ovoga odsieka.

Jedna telegrafična depeša, koja je iz Jafa u Bukurešt prispjela, donosi viest, da je nova privremena kaimakamie sasvim ukinula cenzuru i da je dne 1. t. m. izišao 1. broj moldavskih novinah „Dunajska zvijezda“, koja je prestala izlaziti, odak je kaimakam Balš nastupio vladu.

Rusla.

Varšava 6. studenoga. (Ob. Nov.) Obću je pozornost pobudilo, što će se u Poljskoj po-

vrađiti državni grb, koji se je od prije pod vladom Aleksandra I. upotrebio. Na mjesto dvoglavoga ruskog orla sa grbom kraljevina na oba krila i sv. Gjurom na grudima, dolazi dvoglavi orao sa bielim orlom i kraljevskom krunom u crvenom polju. Ova je promjena već preduzeta u pristaništu željeznice. — O posjeti carevoj u Vidni do nalo se dočie, da je Nj. veličanstvo milostivo i prijatno odgovorilo za pripremljeni sjajni doček. Plemstvu reče car: „Hvala Vam na želji dielom osvjedočenoj, popraviti položaj seljaka. Vi ste bili prvi, koji ste primier dali u Rusii. Milo mi je, viditi Vas skupljene oko mene.“

Petrograd 6. studenoga. (Hamb. Nachr.) Veliki knezovi Mahalji i Nikola vratili su se s puta iz Krima. Ovdiešnji listovi saobćavaju po „Kavkazu“ putna izvješća, koja dopiru do 19. rujna, ali opisuju oduševljeni doček, koji su oba careva brata u Kutsisu i ostalim mjestima do svoga odlaska u Aleksandropolj našli.

Pitanje o seljacima u niekim je gubernijama već svršeno, no u gubernii Permu, Votki i Olodecu dobili su tek 27. listopada dozvoljenje od cara, da mogu o tom viećati. — Car je potvrdio društvo za osvietljenje glavne varoši s plinom. Ono će izdati 40.000 rubeljah na akcie od 100 rub. Na vrhu toga poduzeća nalazi se grof Šuvalov. — Na Nevi ide jak led, zato je obćenje prekinuto. U Rigi je 10. studenoga zima bila 10 stupanjah.

Svajcarska.

Veliko vieće bernsko zaključilo je sa 114 proti 50 glasovah udioništvovanje države kod istočne željeznice. Sa 117 glasovah izabralo je radikalnoga govornika Schärza za sućlena vladnoga vieća.

Grčka.

„Espérance“, list atinski, javlja, da su se 11. t. m. otvorile grčke komore no bez prestolnoga govora, budući da je ministarstvo hotiele da tako preprieči opoziciju, koja je senat odmah s početka siednicah hoteo da stavi proti njemu.

Velika Britanija i Iraka.

London, 19. studenoga. Friderik Bruce brat lorda Elgina, koji je naimenovan za poslanika Engleske u Peking, i koji je dosad kao tajnik svoga brata službovao u Kini i ugovor tientsinski doneo kući, nije novajlija u diplomaciji, on je bio s pokojnim lordom Astburtom u Washingtonu, kad je istomu god. 1842. tamo poviereno bilo osobeno poslanstvo; služio je od god. 1844—46. kao kolonialni tajnik u Hongkongu, god. 1847. kao glavni konzul u Kini, god. 1848. kao „chargé d'affaires“ u Bolivii, god. 1851. u istoj vlastitosti u Montevideu a god. 1852. kao glavni konzul u Egiptu.

— Prije nekoliko danah bilo je u Londonu vienćanje, koje je u dvostrukom odnošenju zanimivo. Zaručnik bio je major Robert Lindsay, koji se je u Krimu osobito izkazao i zaslužio je svoj patent na bojištu, a zaručnica je, ako ne najbogatija a to barem jedna od najbogatijih baštinih Engleske hon. Miss. Lloyd, jedina kći lorda Overstonesa, glave bankierske kuće John Lloyd & Comp. Novovienćani par ima se nadat baštini od više milijunah funt. sterl. Za sada osiguran mu je godišnji dohodak od 32.000 funt. ster. u 3postotnim konzolima, čim se za nuždu i u Engleskoj može živiti.

Amerika.

Kao što javljaju iz sjedinjenih državah bili su oregonski Indianci poslie bitke trajnuće dva dana nadvladani i podvrgnuti.

Berzovjavne i najnovije vijesti.

Terst, 24. studenoga. U pragu lojdova parobrodarstva medju Terstom i Barcelonom primljen je i Napulj nasuprot izostavljena je Catania i Palermo. Od 29. prosinca počamšići

će svaki mjesec jedan veliki parobrod na šaraf odovud u Barcelonu posietajući uz to i Bari, Mesinu, Napulj, Livorno i Marsilju.

— Usled viestih iz Milana od 23. t. m. umnožit će se dielatnost ondašnje kovnice još novim makinama i kovat će se u dostatnom broju novci tako za privatne ljude kao i za državnu blagajnicu.

Paris dne 24. Montalembertova parnica dovršena je. Montalembert osudjen je na šest mjesecih zatvora i 3000 franakah globe a Gërant na jedan mjesec zatvora i 700 franakah globe.

Berlin 24. studenoga. Izmedju 352 pokliskarska izbora dosad je 126 poznano; od ovih su 94 ministerialna 19 starokonservativnih, 13 neopredieljenih. Državni ministar Akerswald izabran je četiri puta, grof Schwerin i višji gradski načeonik Grabov tri puta.

Javljaju iz Turina od 22. t. m.: Ruski brod „Rentrizan“ sa 84 topa i 850 momakah, pod zapoviedništvom barona Taubea došao je u luku villafranačku. Po uprav sada dovršenom popisu pućanstva iznosi svekoliko stanovništvo kraljevine piemonteske 5,194,807 dušah. „L'Armonia“ na jednom i po stupcu nabreja u najnoviem vremenu pojavivše se najznatnije zloćinstvene događaje.

Književna vjest.

S velikim veseljem primismo iz Zadra dole-stavljeni poziv na „Chrestomatiju glagoljsku“, koju je gosp. Ivan Berčić u Zlatnom Pragu pri bratji Haase tiskom izdao. Takova knjiga oskudjevala nam je već odavna, a neima za nas južne Slavene osobito Hrvate zanimivije i svetije stvari od glagoljskoga pisma, o kojemu sad već isti sieverni i zapadni Slaveni priznavati počimlju, da je najstarije pismo Slovenah a osobito onih, što su na jugu, odkada su primili vjeru Isusovu. Pa ipak je ovo pismo, toliko razprostranjeno negda kod bugarskoga i hrvatskoga naroda, sada jedva na niekojim našim otocima i po primorju poznato, u svim drugim krajevima izienula ga sretnija ćirilica i latinica. Berčićeva knjiga pruža nam ovo priliku opet se upoznati s našimi prastarimi pismeni i jezikom, kojega su rešili čestiti naši glagoljaši, te ju s toga svesrdno preporučujemo svakomu našincu osobito književniku, i rado ćemo primati podpise onih, koji žele odmah nabavit si pohvaljenu knjigu.

Poziv. Već otkad me odrediše, da u pokrajnskom bogoslovnom siemeništu u Zadru učim ćerkvenu mladež staroslovenski jezik pisan glagoljskim slovima, koja jednom obća biahu obim obredom, a poslie dvanaestoga stolietja ostadoše u samom rimskom; obzirao sam se, nebi li našao priručnu knjigu, koja bi služila ućećoj se mladeži, da u onom jeziku čita i da u njem se viežba. Davši mi se na žao, što takove knjige ne uzrio, da bi želju kakogod ispunio, sastavih dielo, što je već izašlo izpod tiska diece Bogumila Haase u Zlatnom Pragu, a zove se: Chrestomathia Veteroslovenicae Linguae Characteres Glagolitico e Codicibus, Codicum Fragmentis et impressis Libris, to jest: Čitanka Staroslovenskoga Jezika pisana glagoljskom azbukvom iz rukopisah i tiskopisah.

Dielo se u dva diela razdieljuje. Prvi diel sadržaje trideset izgledah, što sam ih vadio iz Misala i Časoslova zadnjega izdanja učinjena u Rimu tiskom i troškom S. Skupa za Razprostranjenje Viere, u kojih gdje sam popravio pravopis i tvari prama najstarijima rukopisim, a gdje sam ih uzdržao kako se nalaze u rukopisih i izdanjih XII-ga stolietja do XVII-ga. U tom sam na to išao, da bi pokazao kakav primier izpravljenoga jezika, onakva kakvim valjalo bi se služiti, kad bi se liturgijske knjige pretiskale. Da bi se pak u staroslovenskom jeziku razabrale promjene i prolazi, a od ovih i stepeni, ter da bi se tim promienam i prolazim iznašli pravi uzroci nastavši tečajem stolietjah i silom događejah: u drugom sam dielu skupio izgleda, što sam ih digao iz 55 rukopisah, odkidakah od rukopisah i tiskopisah IX-ga stolietja do XIV-ga. Metnuo sam ih po dva, po tri

i po više, a i po jedan samo od svakoga izvora kako mi se je dalo, i svi su tiskani izvornim svojim slovima ili okruglim ili uglastim. Pred jednim i drugim dielom jesu azbukve, kojim su tiskani.

Ovo zaista malašno dielo cijenim da neće bit suviše, nit bez koje koristi, budući da ne samo nćeća mladež, za ćigovu sam ga leznost navlastito sastavio, nego i ljubitelji otaćbinskih stvari, jezikoslovja, slavjanske liturgije i starinoslovja mogli bi se u njem po sreći namieriti na ono, što ih se tiće. Jest najviše za to, što se usudjujem priporočiti ga.

Uglasta pismena bit će nova: kakav je oblik ovomu pozivu, onakov će biti i Čitanki.

Dielo stati će za predbrojnik do 1. prosinca forint jedan i dvadeset krajcarah staroga ugovornoga novca, ili forint jedan i ćetćdeset novććah novoga.

Tko kupi dvanaest odtisakah, il tko skupi dvanaest predbrojnikah dobit će trinaesti odtisak mukte.

Dielo će se razposlati predbrojalkom mjeseca prosinca tekuće godine.

U Zadru na 17. listopada 1858.

Svetjenik Ivan Berčić
Zadranin.

Odgovorni urednik. Dr. Demeter.

SLUŽBENI LIST.

Br. 7163 civ. (DS—95)

3—1

Edikt.

Von dem k. k. Landes-Gerichte Agram wird bekannt gemacht: Es sei auf Ansuchen der Amalia v. Walter unter Vertretung des Herrn Advokaten Sutić die executive Feilbietung dem mit gerichtlicher Pfandrechte belegten, und auf 1478 fl. 20 kr. CMz. gerichtlich geschätzten, dem Herrn Carl v. Jellačić, Gutsbesitzer in Jankomir gehörigen Fahrnisse, nämlich mehrerer Pferde, der Wirthschaftsgeräthschaften und des Heues wegen schuldigen 1000 fl. CMz. oder 1050 fl. österr. Währung c. s. c. bewilligt, und deren Vornahme im Orte Jankomir auf den 7. und 21. Dezember d. J. jedesmal um 9 Uhr Vormittags mit dem Beisatze anberaumt worden, dass die gedachten Fahrnisse erst bei der zweiten Feilbietung gegen sogleich bare Zahlung unter dem Schätzungswerthe hintangegeben werden.

Agram am 20. November 1858.

Klobučarić.

Jović.

Nr. 7164 civ. (DS—96)

3—1

Edikt.

Von dem k. k. Landes-Gerichte Agram wird bekannt gemacht: Es sei auf Ansuchen der Amalia v. Walter unter Vertretung des Herrn Advokaten Sutić die executive Feilbietung dreier mit gerichtlichem Pfandrechte belegten, auf 120 fl. CMz. geschätzten, dem Herrn Carl v. Jellačić, Gutsbesitzer in Jankomir gehörigen Kuhe wegen schuldigen Capitals-Zinsen pr. 41 fl. 52 kr. CMz. oder 43 fl. 95 kr. österr. Währung c. s. c. bewilligt, und deren Vornahme im Orte Jankomir auf den 9. und 23. Dezember d. J. jedesmal um 9 Uhr Vormittags mit dem Beisatze anberaumt worden, dass das gedachte gepfändete Vieh erst bei der zweiten Feilbietung gegen sogleich bare Bezahlung unter dem Schätzungswerthe hintangegeben werden würde.

Agram am 20. November 1858.

Klobučarić.

Jović.

Nr. 4159 (Izv.—289)

3—1

Edikt.

Vom k. k. Bezirksamte zu Samobor wird hiemit zur öffentlichen Kenntniss gebracht: Es werde am 9. Dezember l. J. die executive Feilbietung von 274 öst. Eimer Wein heuriger Fechsung, dem Herrn Daniel v. Farkaš in Kalinovica gehörig, wegen mehrerer im politischen Executionswege bei letzterem einzubringen der Forderungen, und zwar in den Vormittagsstunden bei dessen Weingartskeller zu Veselkovec, wo sich eine Parthie von circa 124 öst. Eimern befindet, in den Nachmittagsstunden aber zu Kalinovica der politischen Gemeinde Rakovpotek, wo ebenfalls eine Parthie von circa 150 öst. Eimern vorhanden ist, — Statt finden.

Hiezu werden Kauflustigen mit dem Bemerken eingeladen, dass das zu veräußernde Wein-Quantum bei der ersten Lizitation falls kein höherer Anbot geschieht, auch unter dem Schätzungswerthe, jedoch nur gegen bare Bezahlung hintangegeben werden wird.

K. k. Bezirksamt

Samobor am 21. November 1858.

Der k. k. Bezirks-Vorsteher
Martinković.

Carsko-kr.

službene

NARODNE

NOVINE.

Novine ove izlaze svaki dan izuzešmi nedjelje i praznike na čitavom listu. — Polugodišnja predplata je za domaće u novinarici 4 for. srebra. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom pošiljati, 6 for. sr. —

Za službene oglase opredjeljena je uvrstina: 4 kr. sr. od linije za prvi put; a zatim za svaki put 2 kr. sr. — Za druge oglase ili posebne članke plaća se do 10 linija 20 kr. sr., dalje pak od svake pojedine linije 4 kr. sr.

Uredovni dio.

P r e d l o g

za slavno občinsko vijeće c. k. zemaljskoga glavnoga grada Zagreba u obziru gradskoga predhodnoga proračuna za god. 1859.

(Konac.)

Sklopljenje zajma pod onim uvjetima, koji se sada od javnih vjerovnih zavoda i od posebnika stavlja u čini se odviše teško, nego da bi se na to savjetovat moglo. C. k. narodna banka nudi n. pr. zajam uz godišnji odbitak (annuität) na 32 godine uz 6% kamate i 1% godišnjeg odbitka, no zato daje ista mjesto gotovine založnicah, kojih prodaja skupčana je s osielnim tečajnim izgubitkom, ona se vjeru toga intabulira samo na prvu stavku i usljed toga izplatila bi prije svega hipotecirane dugove občine, koji kod točnog plaćanja kamatah nisu te gotni, po čem bi se preostanak, koji bi se občini u gotovu izplatio, tako umalio, da nebi mogao biti dovoljan za pokriće ukupnih dugovah, dakle se predlaže, da se jedan dio pokretne i nepokretne občinske imovine proda. Občina posjeduje pako kao pokretnu imovinu:

	for.	kr.
1 obveznicu narodnoga zajma od	13.000	—
1 " " " " od	100	—
1 " " " " od	20	—
Zatim		
1 zemljorasteretnu obveznicu od	2850	—
1 " " " " od	460	—
Nadalje jednu obveznicu ugarske dvorske komore od 7 svibnja 1797 br. 8113. po 2 1/2% b. vr. od	3000	—
1 predjumnicu občinske zaklade od 1. svibnja 1797 br. 9 po 2% od	80	—
A od posebnikih obveznicah:		
jednu od	74	40
i jednu od	7	32
U svemu	19,592	12 1/4

Od ovih obveznicah mogle bi se obveznice narodnoga zajma u vrednosti od 13,120 fr. k. n. po tečaju od 86 fr. za . . . 10,283 — zemljorasteretne pako obveznice od 3310 fr. po tečaju od 85 fr. za . . . 2,780 — prodati s posebnikih glavnica od odkazat, nasuprot obveznice dvorske komore, koje su sada samo u b. vr. sa polovicom izvornih kamatah ponovčane a šrobanjem će na izvornu vrednost s potpunim kamatah u k. n. doći, imale bi se i nadalje zadržat.

Iz prodaje gore navedenih dugovnih papirah postigla bi se glavnica od 13,702 fr. 31 kr. k. novca ili . . . 13,145 12 1/4 ako se tomu priračunaju umovne tražbine, o kojima se je govorilo pod točkom 1) u . . . 7,527 49 a satim ostaci narodnoga zajma predloženi za odpisanje u . . . 24,236 10 i postigne se na takav način pokrovnost zaklade . . . 45,465 90 proizlazi prema ukupnom dugovnom stanju od . . . 115,943 — uklopno s dugom, koji duguje občinske zaklade sa sigurnost od . . . 17,218 f. 25 k. i onoga iz vojničke blagajnice od . . . 2,159 f. 52 k. zajedno od . . . 19,378 f. 17 k. n. ili 20,347 fr. 20 kr. austr. vred. o kojima se sumnja, da će se dopustiti, da se otpisu još manjak od . . . 70,477 f. 10 k.

za isplaćenje kojeg morali bi se prodati dieleci nepokretne imovine, no na što bi se samo pod tom pogodbom pristati smiela, ako se to uz mogne učinit pod probitačnim uvjetima.

Polag dohoda donosi varoška pivara občini najmanju korist, jerbo po sudbenoj procjeni, preduzetoj tečajem ove godine, predstavlja vrednost od 77,000 fr. kon. novca a daje samo godišnji dohodak od 1600 fr. konv. novca, koji se porezom na njoj ležećim od 224 fr. k. n. i popravcima zgrade i spravah za varenje piva, koji se po ugovoru u vlastitoj upravi izvesti moraju, sasvim iscrpljuje, da što više kadikad nije ni dovoljan za podmirenje troškovah uzdržavanja. Prodaja pivare dakle može se iz toga razloga a zatim i toga radi preporučiti, jerbo bi kupovina, kojoj se je nadat za to, dovoljna bila da pruži potrebnu zakladu za isplaćenje dugovah, koja bi se mnogo teže nabavit mogla, od drugih manje vrednih stvarnostih.

Opetujući predstojeća razlaganja u kratko predlažu se sljedeća:

1. slavno občinsko vijeće neka izvoli način, o kojem se je govorilo u obziru obdržavanja proračuna, dići na zaključak.

2. Za izposlovanje odpisanja duga od narodnoga zajma, satim tražbine zaklade sa sigurnost vojničke blagajnice dati svoje privoljenje i

3. zaključiti, da se na vlastništvo občine spadaju obveznice narodnoga zajma i zemljorasteretne prodaju, zatim da se privatne glavnice odkazu i varoška pivara proda.

Za stavljenje u očevidnost imovnih tražbinah naproti, kao i za pospieseno pobiranje istih i temeljenje predloženih knjigah sa očevidnost postarat će se varoško poglavarstvo u vlastitom svom dieleokrugu.

Na koncu potrebno je s obzirom na okolnost, da se nemože pokrovna zaklada, na koju smieraju predstojeći predlozi, na jedanput sačiniti već malo po malo, približje razjasnit vjeru dugovah a isti diele se polag potrebe isplaćenja u tri razreda:

1. u takove, u obziru kojih sa sudbeno presude i plienitbe političko-upravnim putem već izrečene ili predstoje;

2. u takove, koji iz tražbenih naslovah posebnikah (privatnih ljudi) i

3. u takove, koji iz tražbenih naslovah državne blagajnice ili javnih zakladah proizlaze.

Na 1. točku spadaju tražbine u vrednosti od 20.598 f. 35 1/2 kr. k. n. ili u austr. vrednoti 21.628 f. 52 kr.

U drugom redu stoje, no nisu ipak zato manje silne za izplatu, tražbine u vrednosti od 47.011 f. 10 3/4 kr. novca ili u austrijskoj vrednoti 49.361 f. 73 kr.

U trećem napokon nalaze se one tražbine, za koje se ako i ne odpisanja, no ipak odgodjenja izposlovati mogu, ova iznose u svemu 19.730 f. 18 3/4 kr. n. ili u austrijskoj vrednoti 20.716 f. 82 kr.

Za tražbine napomenute pod br. 1. s iznimkom poreznoga duga, za plaćanje kojega skrbjeno je drugim načinom, dovoljno će biti što će se steći od prodaje obveznicah spadajućih na vlastništvo občine, za ostale pod br. 2. navedene dugove od 47.011 f. 10 3/4 kr. k. n. zahtijeva neuklonjiva nužda, da se odmah poprime sredstva i izvedu sa svom energijom, koja vode k sastavljenju zaklade potrebne za pokriće.

Od poglavarstva c. k. glavnoga grada.

U Zagrebu dne 9. studenoga 1858.

Br. 15349 (Fin.—45)

3—1

Oglas

roka za odkup sadjenja duhana sadjenog u Hrvatskoj i Slavoniji za dohodarstvo.

Pogledom na §§. 4. i 42. oglasenog carskim patentom od 29. stud. 1850 reda o samoprodaji duhana objavljuje se ovime, da će usljed priobćenja c. k. narednog ravnateljstva izvorica duhana i odkupnih uredah u Beču od 16. studen. 1858 br. 3860 odkup duhana sadjenog u Hrvatskoj i Slavoniji za dohodarstvo u ovoj godini a) u mjestu Kuli počamši od 1. prosinca do 6. prosinca o. g. trajati.

b) U Nedelišću gdje jest odkup 22. studenoga o. g. započeti, biti će zaključen koncem mjeseca prosinca o. g.

Saditaji imadu mjestu prodaje i rokove po odkupnih komisijah sa občine, u kojih stanuju ustanovljene točno obdržavati, te duhan niti na drugom — van na označenom mjestu predati, niti rok svakoj občini ustanovljeni prestatiti, buduć bi u protivnom slučaju nepovoljne posljedice sami sebi pripisati imali.

Od c. k. finansijskog zemaljskog ravnateljstva za Hrvatsku i Slavoniju.

U Zagrebu 25. studenoga 1858.

Neuredovni dio.

Austrijska carevina.

Beč 25. studenoga. Nj. c. k. apostolsko veličanstvo i Nj. veličanstvo carica prispiela su danas dne 25. t. m. orei u Beč sa svojega najvišega puta u Prag i Běno.

Běrozajavna pošiljka Nj. preuzvišenosti gospodina miestodržica Moravske na c. k. ministarstvo unutarnjih poslovah.

Běno, 25. studenoga u 9 satih predpodne.

Nj. c. k. veličanstva odputovala su uprav sada praćena klicanjem občinstva mnogobrojno na ulicama sakupljenoga u najboljem stanju zdravlja u Beč. Na željezničkom pristaništu bila su Nj. veličanstva od mene, zapoviedajućega generala, plemstva, visokoga svećenstva, c. k. vojničtva, glavah i višjih činovnikah oblastih i občinskoga zastupništva smiereno pozdravljena i ostavila su Běno pod živahnim klicanjem pućanstva.

Prag, 22. studenoga. Prekjućer predpodne posietio je gospodin ministar unutarnjih poslovah baron Bach muzej kraljevine česke i zavod za niemoglube. U muzeju primio je ministra preuzvišeni g. grof Kristian Waldstein i više odbor- nikah i zamepitih učenih ljudi, praćkih, koji je posvetio dragocienim zbirkama ovoga zavoda podpuna pozornost, osobito razgledavao je dulje vremena kraljodvorski rukopis. Nj. preuzvišenost učinila je ovom prigodom izreku, koja služi Českoj na najveću čast; kad je naime ministru g. prof. Reuss komad suva zlata, koji je nadjen bio u Českoj, pokazao s opazkom, naša krunovina istinahog nije više Kalifornija odgovorila je Nj. preuzvišenost, ako Česka i nije više Kalifornija u obziru zlata, a to je ona još svejednako u obziru inteligencie. — Razvidivši muzej otišo je g. ministar u zavod gluhonijemih, gdje je sam preduzeo kratak izpit s pitomcima. Nj. preuzvišenost ostela je u zavodu do 8. ure.

— „Bote für Tirol und Vorarlberg“ obnaroduje jedan raspis Nj. c. višosti g. nadvojvode miestodržica Dragutina Ljudevita dd. Terst, 16. studenoga u obziru izloge umotvorinah i gospodarstvenih i lugarskih proizvoda, koja se ima obdržavati dojdue godine u Inšpruku.

Polag raspisa ima se izloga otvoriti dne 15. svibnja 1859 i naredjuje se, da se imeju prijave poslati do konca siećnja 1859 u Inšpruk, raspis obraća još jedanput pozornost na važnost poduzeća za krunovinu i zaključuje sljedećim riećma:

„Kod pohoda raznih dielovah zemlje u siovernoj i južnoj Tirolskoj i u Vorarlbergu opa-

sio sam s veseljem, da se ova liepa zemlja sa svojim vrlim za radnju krepkim i poslenim stanovnicima u mnogim granama umjetnosti i obrtnosti, fabrikacije i zemljodielstva može dostojno usporedit s drugim zemljama.

Zato se kod Moga predstojećega povratka u Tirolsku za cijelo nadam, da će svi, koji su tomu pozvani složno sudjelovati, da izloga poželji sa rukom podje.

Talijanska.

„Messaggero di Modena“ od 19. t. m. javlja sretni povratak Nj. kr. visostih vojvode i vojvodinje i dodaje tom prigodom sljedeće riječi:

„Dođim se veoma radujemo, što vidimo naš ljubljani vladarski par po sretno dovođenom i punom ugodnih uspomena putu opet vraćat se posred podanih i privrženih podložnika, nemože nam se na ino, nego malone sa sažaljenjem sjetiti se napora nekkih listova, koji hoće da put, poduzeti zabave radi, dovedu u savez s niekom političkom svrhom; samo želimo, da se drugi od napomenutih listova sasvim različni dnevni, vjerujući im, nisu umieli ograhiti pred prevarama istih.“

Jedan pariški dopisnik lista „Indépendance“ osigurava iz najboljeg izvora, da nisu „sve“ velike sile, kao što je jedna marsijska depeša javila, učinile kod sv. stola korak u obziru „Mortarine stvari“.

Jedan dopisnik „Triest, Zita“ piše mu iz Turina 20. t. m. „Società nazionale italiana (narodno društvo talijansko)“ namierava izdati spis, koi nosi naslov: „Le forse liberatrici d' Italia nella probabilita di prossima guerra (oslobodjuće sile Italije u blizajem ratu, koi će po svoj prilici nastati.)“ Nije potrebno da stopram kažemo, da ovo društvo nije ništa drugo, nego tako nazvana piemonteska stranka, koja se usuđuje hvastavo pisati i govoriti u ime ostale Italije. Svrha toga spisa jest: Talijane učiniti pozornima na „dneve približujuće se odluke“ i dokazati im unapred, što imaju i što nemaju činiti. Činiti imaju naravno sve, što može francusku vladu zauzeti sa njihovu stvar i održati ju u tom raspoloženju. Čuvat se imaju svega, što bi ova tihu alianciu simpatija iole smesti moglo. No ovo je više pasivna strana budućega držanja, aktivna nadležni talijanskom narodu, koi se za to vrijeme diktatorskoj volji jednog jedinoga podvjerći ima i koi se mora dati osloboditi od toga jedinoga. Tko ima biti taj jedini, nekaže se uprav, no nije teško pogoditi njegovo ime. Pod tim se razumieva muž od Traktira;

počinila je tamo oluja veliku štetu medju ladjama. Viesti iz Turobaja od 24. rujna nejavljaju samo, da je uzet grad Turon (što je već poznato) nego da su uzete još i dvie tvrđjice u Jeupon. Anemezi pretrpili su velikih izgubitakah i izgubili su 200 topovah. Saveznici traže za Hue. kalauzah, kojima je zemlja dobro poznata.

Carigrad 20. stud. Brigadski general Seidpaša odputovao je u Aleksandriu kao izvanredni komisar u obziru pitanja odštete zbog događajah. Pukovnik Bidolf otišao je s mnogobrojnim osobljem da povuče meloazijske bërsojavne žice do Ismida.

Teheran 19. listopada. Sir Murray oporavio se i 16. otišao je u Englesku. Predjašnji Sadrazam još je svejednako napšen. Naserti Turkomanah kod Asterebada traju još svejednako. Jedan belgijski poslonosa namierava proputovati persijske provincije. Ruska znanstvena ekspedicija pod Kanikovom otišla je u Herat.

— Polag jedne viesti iz Jaša prispievše dne 24. t. m. u Beč nastala je nesloga medju članovima nove kajmakamie, uslied čega je dne 17. t. m. kajmakam ministar unutarnjih poslova u Moldavii, Stiepan Katardji položio svoju službu. Obširna u dojdutem listu.

Književne i umjetne viesti.

Is Rima pišu nam, da je tamo dne 11. studenoga pokopan mladi Duka Ivan Torlonja, jedan izmedju najbogatijih plemićah rimskih, a zajedno pjesnik talijanski i mnogo viest inostranim jezicima. Prije nekoliko godina posietio je na svom putu u Niemačku takodjer Zagreb, obljubivši tu na toliko jezik hërvaški i pjesnička diela našega Gundulića, da se je stao dobrim uspiehom učiti naš jezik i prevadjati nieke naše pjesme na talijanski jezik. Bieše takodjer počastni član našega društva za poviestnicu i starine Jugoslavenah, te je revno podupirao isto društvo u svom dielovanju i istraživanju; i zato možemo ga s ponosom u poviestnici naše književnosti pričisliti onim vriednim sinovima umne i liepe Italije, koji su, baveći se u sredini našoj, s uzhićenjem prigèrili naš narod, te obljubiv naš miloglasni i bogat, jezik, ili sami u njemu pisali kao Cavagninii Della Bella, Micale, Appendini itd., ili pako umno podpomagali nas u teškom istraživanju starih zamèrsenih zgodah našega naroda, kao Sebastijan Razzi, Farlati, Coletti, dva Appendina, Fortis, Bowman, Giustiniani, Vernino, Riceputi, Cornelio Flaminio itd.

Naš u Rimu veoma cijenjeni bakrorezar

— „Pošta z Prahy“ što ga izdaje g. Bělák izišao je svezak deveti. To je časopis baš za narod pisani. —

— Ruski general Nepokojčicki izdao je obširna dogodovština ruske vojske g. 1840. u Erdelju.

— Pfelegerova českoga romana „Pan Vyšinský“ izišao je svezak drugi.

— G. Menšík hoće da izda „Pohádky a pověsti s okolí Teliškého a Dačického.“

— C. k. českó namiestništvo u Pragu odlučilo je, da se učiteljske siednice o tom izrase, je li bi koristno bilo, da se izdavaju govori učiteljah držani u njihovim siednicama. Skoro svi učitelji su kazali, da bi to bilo veoma koristno za nšrodne učione.

— G. Franjo Blažek izdat će početkom dojdute godine svoj izvèstni spis „Nauka harmonie.“

— G. Venceslav Zavrtal, vojnički kapelnik, piše napieve za české plesme.

— U Zlatnom Pragu izišao je „Katoličský varhaník (Katolički organista)“ od Förstera. Ovo važno dielo mogli bi si nabaviti i naši učitelji, koji orgulje udaraju.

— U Lipsku kod Siegla izlaze „Ruske pèsme“ od genialnoga Glinké. Českí glasbeni časopis „Dalibor“ kaže o njima, da se odlikuju osobitom krasotom i milinom.

— Kod Haase-a u Pragu izišla je zbirka českých piesamah pod nazovom: „Cis. kr. maršál hrabě Radecký z Radče.“

— Od nove godine tamo će izlaziti dva nova zabavna časopisa česká, i to „Jasen“ pod oèredništvom g. Miloslava Sojke i „Obrazy ze života“ sa slikama. Srećan onaj narod, koi može izdavati toliko časopisah!

— Troškom i tiskom Jaroslava Pospíšila u Pragu izišla je poviest za mladež „Irská chatrč“, što ju je iz niemačkoga preveo J. V. Houška.

— Na Slovenskom izdavat će se školske slovenske knjige, osobito sadèržaja nabožnoga.

— Uèrednik poznanijskoga časopisa „Przyroda i Przemyśl“ bit će Felician Sypniewski.

— Dragutin Kuć, Poljak, napisao je tri izvorne komedie, i to „Ulica nad Vislom“, „Sat kod novinara“ i „Tajemnice starého msta.“

— U Parizu izišao je važan francuski spis: „Putopis po Poljskoj“ i to pod nazovom: „Voyage en Pologne sous le regne de Jean Sobieski.“

— Društvo sv. Stiepana u Pešti izdalo je u slovenskom (slovačkom) jeziku od kardinala i prebiskupa Scitovskoga odobreni: „Kresčansko-katoličský Spěvník, obsahující rozličné písně k službám Božím a jiným pobožnostim.“

vidjeti našu slogu, što se bnjževnosti tiče! Mi molimo uljudno g. izdavalca, da izvoli u Zagreb nekoliko iztisakah poslati, da si ih uzmogne-mo nabaviti.

Tečaj papirah na c. k. javnoj burzi u Beču.

U Zagrebu dne 26. studenoga 1858.

1. Javni dug.

A. Džržave.

U austr. vriednoti .	po 5%	za 100 f.	Prosiečni tečaj u austr. vred.
Iz narodnoga zajma .	5%	" "	86 30
Od g. 1851, seria B. .	5%	" "	" "
Iz promiène kuponah .	5%	" "	" "
Kovovnice .	5%	" "	86 15
" .	4 1/2%	" "	" "
" .	4%	" "	" "
" .	3%	" "	" "
" .	2 1/2%	" "	" "
" .	1%	" "	" "
Sa žriebanjem od god. 1834 .	" "	" "	" "
" " " " 1839 .	" "	" "	" "
" " " " 1854 .	" "	" "	115 20

Izvučene obveznice starog džržavnog duga	4 1/2%	" "	" "
" " " " " "	4%	" "	" "
" " " " " "	3%	" "	" "
Izvučene obveznice staroga džržavnog duga u tuzemstvu okamalljive	2 1/2%	" "	" "
" " " " " "	2 1/4%	" "	" "
" " " " " "	2%	" "	" "
" " " " " "	1 3/4%	" "	" "
Izvučene obveznice staroga džržavnog duga u inozemstvu okamallj.	5%	" "	" "
" " " " " "	4 1/2%	" "	" "
" " " " " "	4%	" "	" "

B. Krunovinah.

Zemljorazteretne obveznice.			
Od Dolnje Austrijske .	po 5%	za 100 f.	96.
" Ugarske .	5%	" "	" "
" tamisko-banatske, her-vatske i slavonske .	5%	" "	" "
" galicijske .	5%	" "	85 25
" bukovinske .	5%	" "	" "
" erdeljske .	5%	" "	" "
" drugih krunovinah .	5%	" "	91.25
sa žrebovom zaporkom 1867 .	5%	" "	" "
lomb.-mlet. zajam od 1850 .	5%	" "	" "

2. Dionice.

Narodne banke .	kom. po	966.
Vierovnoga zavoda za tčgovinu i oberte itd. .	" "	246.
doljno-austr. eskomptnoga društva .	" "	617.
sieverne željeznice cara Ferdinanda 1000 f. .	" "	1742.
džržavnoga željezničkoga društva .	" "	262.60
zapadne željeznice carice Jelisave po 200 f. sa 100 f. (50%) uplate .	" "	90.30
jugo-sievero-niemacke savezne željeznice itd. .	" "	" "
tisanske željeznice po 200 f. k. n. itd. .	" "	" "
lomb.-mletačke željeznice itd. .	" "	" "
istočne željeznice cara Franje Josipa itd. .	" "	67.
austr. parobrodarskoga društva na Dunavu po 500 f. .	" "	531.
Lloyda u Tčrstu 500 f. .	" "	" "

Mienični tečaj na c. k. javnoj burzi u Beču.

3 mjeseca.

	Bankovni skonte	Prosiečni tečaj u austr. vred.
Amsterdam za 100 holandezkih for.		86.60
Augsburg za 100 for. jugoniemacke vriednote		151.50
Berlin za 100 talirah .		" "
Vratislava za 100 talirah .		" "
Frankfurt na Menu za 100 for. jugoniemacke vriednote .		86 70
Genova za 100 piemontezkih lirah .		76 75
Hamburg za 100 marakah bankovnih .		" "
Lipsko za 100 talirah .		34.60
Livorno za 100 toškanskih lirah .		102.70
London za 10 funtih šterlingah .		" "
Lyon za 100 franakah .		40.70
Milan za 100 fr. austr. vriednote .		40 80
Marsilja za 100 franakah .		" "
Pariz za 100 franakah .		100.
Prag za 100 fr. austr. vriednote .		" "
Tčrt za 100 fr. austr. vriednote .		" "
Mletci za 100 fr. austr. vriednote .		" "

31 dan.

Bukurešt za 100 vlaških grošah .	14.73
Carigrad za 100 turskih grošah .	" "
Mienični diskont narodne banke 5%	" "
Kamate za predujme narodne banke na džržavne papire 5%	" "

Tečaj zlatnih novacah.

Carski kovani cekini .	4.85
" podpuni cekini .	4.80
Krunaši .	14.10
Polukrunaši .	" "

Odgovorni učrednik, Dr. Demeter.

SLUŽBENI LIST.

Nr. 20546-4503 (VI. 90)

3-1

Concurs-Ausschreibung.

An dem Kauschauer katholischen Staats-Gymnasium, mit deutscher Unterrichtssprache, sind zwei Lehrstellen für klassische Philologie, und eine für Naturgeschichte mit Mathematik und Physik erledigt.

Mit diesen Stellen ist ein Jahresgehalt von 945 fl. österr. Währung mit dem Vorrückungsrechte in die höhere Gehaltsstufe von 1050 fl. ö. W., und dem Ansprüche auf die systemmässige Decennal-Zulage verbunden.

Zur Besetzung dieser drei Lehrstellen wird der Concurs bis Ende Dezember 1858 ausgeschrieben, und es haben die Kompetenten ihre an das hohe k. k. Kultus- und Unterrichtsministerium zu stilisirenden mit den legalen Nachweisen, über Alter, Religion, Stand, zurückgelegten Studien, Sprachkenntnisse, insbesondere der erworbenen Lehrbefähigung, dann über etwaige subsidiarische Verwendbarkeit, das bestandene Probejahr und die bisherige Dienstleistung, so wie über die moralische und politische Haltung, instruirten, und mit der Angabe, ob sie mit dem am Kauschauer Gymnasium angestellten Lehrpersonale verwandt oder verschwägert sind, ausgefertigten Gesuche, innerhalb des bezeichneten Concurs-Termines, bei der k. k. Statthalterei-Abtheilung zu Kaschau, im Wege ihrer vorgesetzten Behörde einzubringen.

K. k. Statthalterei-Abtheilung zu

Kaschau den 5. November 1858.

Br. 1943 (DS-94)

(3-2)

Opetovano obnarodovanje.

Obnarodovanje napisnikah gruntovničkih u kraljevini ugarskoj glede kralj. slobodnih gradovah Požun i Bösing.

Od strane c. k. ravnateljstva gruntovnicah u Požunu, daje se kroz c. k. ravnateljstvo gruntovnicah u Zagrebu u obziru napredujućega uvedenja gruntovnih novih knjigah u požunskom upravnom okolišu kraljevine ugarske uslied naredbe c. k. popečiteljstva pravosudja od 19. svibnja 1858 br. 9541. na znanje sljedeće:

I.

U požunskom upravnom okolišu već je u svèrhu uvedenja gruntovnih novih knjigah miestimičko izvidjenje polag obćinah i u kr. slobodnih gradovah Požun i Bösing posve obavljeno, te napisnici gruntovnički ujedno sa čestničimi registri i nacerti koji k istim spadaju bit će počamši od 1. sèrpnja 1858 u c. k. gruntovničkoj pisarnici u Požunu svakome na ogled izloženi.

Obavljanje poslova i uredovanjeh naznačeno u izroku ovom ima se započeti takodjer 1. sèrpnja 1858, te u svèrhu ovu odredjen je c. k. zemaljski sud u Požunu.

Podpuni sadržaj te time i diel II. ovog dne 19. svibnja 1855. izdanog izroka, uvršten je u službenih listovih: „Bečkih novinah“ od 6., 9., 12. lipnja 1858, br. 127, 119 i 132, i u „požunskih novinah“ od 6., 9., 12. lipnja 1858. br. 127, 129 i 132.

C. k. ravnateljstvo gruntovnicah.

U Zagrebu dne 22. lipnja 1858.

Br. 1822 (DS-88)

3-3

Izrok.

Obnarodovanje napisnikah gruntovničkih u kraljevini ugarskoj glede županije Szathmarske uklopno sa kr. slobodnimi gradovi Szathmár-Nemethi i Nagy-Banja i s povlaštenim rudarskim gradom Felső-Banya.

Od strane c. k. ravnateljstva gruntovnicah u velikom Varadinu daje se kroz c. k. ravnateljstvo gruntovnicah u Zagrebu u obziru napredujućega uvedenja gruntovnih novih knjigah u kraljevini Ugarskoj uslied naredbe c. k. popečiteljstva pravosudja od 1. listopada 1858, br. 19914 na znanje sljedeće:

I.

U veliko-varadinskom upravnom okolišu već je u svèrhu uvedenja gruntovnih novih knjigah miestimičko izvidjenje polag obćinah i u županiji szathmarskoj posve obavljeno, te napisnici gruntovnički ujedno sa čestničimi registri i nacerti, koji k istim spadaju, bit će vèrhu svih godine 1848. k otoj županiji spadavših obćinah uklopno sa c. kr. slob. gradovi Szathmár-Nemethi i Nagy-Banya i s povlaštenim rudarskim gradom Felső-Banya od 15. studenoga 1858

počemši, svakomu na ugled izloženi u c. kr. gruntovničkoj pisarnici szathmár-nemethskoj.

Obavljanje poslova i uredovanjeh u izroku ovom ima se takodjer započeti 15. studenoga 1858 i u svèrhu ovu odredjen je c. kr. županijski sud u Szathmár-Nemethu, za sve godine 1848 k županiji szathmarskoj spadavše obćine i za gore napomenute gradove.

Podpuni sadržaj, te time i diel II. ovog dne 1. listopada 1858 izdanog izroka uvršten je u službenih listovih „bečkih i buda-peštanskih“ novinah, kao i u onih „Slovenske-Noviny“ i u „Buda pesti hirlapu.“

C. k. ravnateljstvo gruntovnicah

U Zagrebu dne 1. studenoga 1858.

Nr. 4978 (DS-92)

3-1

Lizitations-Kundmachung.

Es wird hiemit zur öffentlichen Kenntniss gebracht, dass zur Deckung der Steuerrückstände an landesfürstlichen Steuern sammt Exekutionskosten folgende in Pfändung gezogenen Fahrnisse im Wege der öffentlichen Versteigerung an den Meistbietenden hintergegeben werden:

Post-Nr.	Name des Rückständlers	Betrag des Rückstandes in CMz.		Versteigerungs-Gegenstände	Tag der Lizitation	Ort
		fl.	kr.			
1	Michael Grizic	108	34 3/4	2 Pferde 1 kleiner Wagen 1 Früchtenwagen	am 0. Dezember 1858.	im Magistrats-Gebäude.
2	Peter Raic	12	56 3/4	2 Chiffoniers aus hartem Holze, polirt		
3	Barbara Rogovic	55	23	1 Schubladkasten 1 Bettstätte 1 Kleiderkasten 1 Wandspiegel 1 runder Tisch 6 Sesseln 1 Bettucheten		
4	Heinrich Stern	24	15 3/4	2 Bettstätten aus weichem Holz 1 Kleiderkasten 1 Tisch 3 Bettucheten 4 Federpolster		
5	Martin Rožak	2	43	2 Bettstätten 1 Tuchet		
6	Anton God	6	53	1 Kasten aus hartem Holz 3 Bettstätten 2 Tische		
7	Emerich Šušković	7	13	2 Bettstätten aus hartem Holz 1 Schubladkasten		
8	Josef Pukner	7	3	1 Schubladkasten aus hartem Holze 6 Strohsesseln		
9	Eugen Gral Oršic	91	56 1/4	2 Bettstätten 1 Schubladkasten 1 Divan 4 Sesseln 1 runder Tisch 1 Spiegel 1 Chiffonier 1 Kleiderkasten		
10	Michael Thalčic	4	9	2 Chiffoniere aus weichem Holze		
11	Johann Cukovic	14	—	1 Schubladkasten 1 Auszugtisch 1 langer Tisch 1 Bank 6 Sesseln		
12	Andreas Sparavec	51	37 3/4	1 Kuh 4 Stück Schweine 1 Stockuhr 1 Kalbin		
13	Georg Bolfan	25	—	3 Stück Schweine der Ertrag von 2 3/4 Joch Kukurutzfeld		

Magistrat der k. k. Hauptstadt

Agram den 12. November 1858.

Br. 7163 civ. (DS—95)

3—2

Edikt.

Von dem k. k. Landes-Gerichte Agram wird bekannt gemacht: Es sei auf Ansuchen der Amalia v. Walter unter Vertretung des Herrn Advokaten Sutić die executive Feilbietung dem mit gerichtlicher Pfandrechte belegten, und auf 1478 fl. 20 kr. CMz. gerichtlich geschätzten, dem Herrn Carl v. Jellačić, Gutsbesitzer in Jankomir gehörigen Fahrnisse, nämlich mehrerer Pferde, der Wirthschaftsgeräthschaften und des Heues wegen schuldigen 1000 fl. CMz. oder 1050 fl. österr. Währung c. s. c. bewilligt, und deren Vornahme im Orte Jankomir auf den 7. und 21. Dezember d. J. jedesmal um 9 Uhr Vormittags mit dem Beisatze anberaumt worden, dass die gedachten Fahrnisse erst bei der zweiten Feilbietung gegen sogleich bare Zahlung unter dem Schätzungswerthe hintangegeben werden.

Agram am 20. November 1858.

Klobučarić.

Jović.

Nr. 11751 (DS—90)

3—3

Lizitations-Kundmachung.

Der Neubau des Pfarrhofes zu Moravče (im Bezirke St. Ivan) wird im Wege einer öffentlichen am 20. Dezember 1858 im Amtlokal der k. k. Comitatsbehörde zu Agram (alte Theater-Gasse Haus-Nr. 163) abzuhaltenden Minuendo-Lizitation hintangegeben werden.

Der Fiskalpreis ist folgendermassen festgesetzt:

	Oesterr. Währ.	fl.	kr.
I. für die Maurer-Arb. sammt Mater.	2003	57 ⁵ / ₁₀	
II. „ „ Steinmetz-Arb. sammt Matr.	186	11 ⁵ / ₁₀	
III. „ „ Zimmermanns-Arbeit sammt Materiale	1445	4 ⁵ / ₁₀	
IV. „ „ Ziegeldecker-Arbeit sammt Materiale	92	45 ⁵ / ₁₀	
V. „ „ Tischler-Arb. sammt Mater.	927	93 ⁵ / ₁₀	
VI. „ „ Schlosser-Arb. sammt Mater.	570	32	
VII. „ „ Schmied-Arb. sammt Mater.	259	40	
VIII. „ „ Glaser-Arb. sammt Mater.	160	23	
IX. „ „ Hafner-Arb. sammt Mater.	273	—	
X. „ „ Anstreicher-Arb. sammt Matr.	223	21 ⁵ / ₁₀	
XI. „ „ Spengler-Arb. sammt Mater.	18	55	
Summa	6159	82 ⁵ / ₁₀	

Die Versteigerung wird im Ganzen für alle Leistungen, dem Unternehmer wird überdiess für 937 Handlanger und 436 Führen durch die betreffende Gemeinde der berechnete Reliquitionsbetrag pr 2749 fl. 41⁵/₁₀ Neukreuzer österr. Währung bezahlt.

Jene Unternehmer, welche gesetzlich gültige Verträge einzugehen fähig sind, und sich an dieser Versteigerung theilnehmen wollen, haben am obbenannten Tage und Ort bis 10 Uhr Morgens persönlich zu erscheinen, oder ihre mit gehöriger Vollmacht zu versehenen Bestellten dahin zu senden, und haben vor Beginn der Lizitation das Reugeld mit 5% des Baukostenbetrages zu erlegen.

Als Kaution werden 10% des Ersthebungsbetrages festgestellt, für diesen Neubau werden die Angebote sowohl in schriftlichen Offerten als auch mündlich von der Commission entgegen genommen. In allen vorchriftsmässig zu verfassenen und mit dem Reugelde zu belegenden Offerten ist der Anbot deutlich und mit Buchstaben auszudrücken.

Die Offerte sind bei der k. k. Agrar-Comitatsbehörde längstens bis 19. Dezember 1858 Mittags einzubringen und haben die Erklärung über die eingesehenen Baubehilfen und die Kenntniss der allgemeinen und speziellen Lizitations- und Baubedingnisse zu enthalten.

Uebernehmer von schriftlichen Offerten dürfen sich nicht zugleich auch persönlich oder durch Bestellte und Bevollmächtigte bei der mündlichen Lizitation theilnehmen. Nachträgliche Offerte werden unter keinem Vorwande berücksichtigt.

Die diesfälligen Pläne, Vorausmasse, Preistarife, die summarischen Kostenanschläge, dann die allgemeinen und speziellen Baubedingnisse können bei der gefertigten k. k. Comitatsbehörde stets eingesehen werden, und werden am Versteigerungstage selbst zu jedermanns Einsicht vorliegen.

Der fräglichste Neubau muss bis Ende September 1859 in vollständig collaudationsfähige Ausführung kommen.

Agram am 15. November 1858.

K. k. Comitatsbehörde.

Nr. 4159 (Izv.—289)

3—2

Edikt.

Vom k. k. Bezirksamte zu Samobor wird hiemit zur öffentlichen Kenntniss gebracht: Es werde am 9. Dezember d. J. die executive Feilbietung von 274 öst. Eimer Wein heuriger Fechsung, dem Herrn Daniel v. Farkaš in Kalinovica gehörig, wegen mehrerer politischen Executionswege bei letzterem einzubringender Forderungen, und zwar in den Vormittagsstunden bei dessen Weingartskeller zu Veselkovec, wo sich eine Parthie von circa 124 öst. Eimern befindet, in den Nachmittagsstunden aber zu Kalinovica der politischen Gemeinde Rakovpotok, wo ebenfalls eine Par-

thie von circa 150 öst. Eimern vorhanden ist, — Statt finden.

Hiezu werden Kauflustigen mit dem Bemerkten eingeladen, dass das zu veräussernde Wein-Quantum bei der ersten Lizitation falls kein höherer Anbot geschieht, auch unter dem Schätzungswerthe, jedoch nur gegen bare Bezahlung hintangegeben werden wird.

K. k. Bezirksamt

Samobor am 21. November 1858.

Der k. k. Bezirks-Vorsteher
Martinković.

Nr. 1815 (Izv.—286)

3—3

Lizitations-Kundmachung.

Am 1. Dezember 1858 in den Vormittagsstunden wird im Orte Stupnik die neuerliche öffentliche Versteigerung mehrerer zu dem von der Pfarrgemeinde Behufs Errichtung einer Pfarrschule angekauften Hause Cons.-Nr. 5 gehörigen Grundparzellen, dann dreier Vierteltheile der im Hofraume stehenden Stallung, sammt einem Theile des Hofraumes, endlich auch des auf dem Hause haftenden Befugnisses zum Wein-Ausschank statthaben.

Zu dieser Lizitation werden Kauflustige mit dem Bemerkten eingeladen, dass die Lizitationsbedingungen bis zum Vortage der Lizitation sowohl bei dem gefertigten k. k. Bezirksamte als bei dem Gemeindeamte zu Stupnik eingesehen werden können, auch werden solche bei der Lizitation zu Jedermanns Einsicht bereit gehalten werden.

Hiebei wird bemerkt, dass auf dem zu veräussernden Hofraume wegen seiner unmittelbaren Lage an der nach Carlsstadt und Steinbrück führenden Reichsstrasse ein Gebäude leicht aufgeführt und darauf der Weinschank sehr vorthellhaft betrieben werden könnte, dass ferner jeder Lizitant bevor er einen Anbot macht 10% des Ausrufspreises als Vadium zu Händen der Lizitations-Commission im Baaren oder in Staatspapieren nach dem Coursverthe zu erlegen haben wird.

K. k. Bezirksamt

Samobor am 9. November 1858.

Der k. k. Bezirks-Vorsteher
Martinković.

Br. 3068—1858 pol. (Izv.—285)

3—3

Natiečaj.

Za izpražnjeno mjesto občinskog glavaru u Daruvaru razpisuje se ovim natiečaj do dne 30. o. m.

Sa službom ovom skopčana je plaća od godišnjih 315 fr. austr. vried.

Natiecatelji, koji hrvatsko-slavonskom i nemačkom jeziku i pismu podpuno viešti bitu imadu, neka svoje molbenice sa svjedočbami vèrhu dobe, izučenih n-ukah, dosadanjeg službovanja i ponašanja u čudorednom i političkom obziru, providjene, prieko svog predpostavljenog poglavarstva do istog roka amo podnesu.

C. k. kot. ured u

Daruvaru 12. studenoga 1858.

C. k. kot. predstojnik
Cekuš.

Br. 8003—1858 (Izv.—288)

2—2

Dražbeni oglas.

Buduć bi ovostranim izrokom od 16. listopada t. g. br. 7197 oglasena dražba kuće u Varašdinu ležeće te na vlastitost sirotičah pokojnog Viekoslava Mlinarića sp-dajući nepovoljno izpala, s toga će se upitna kuća ujedno sa zemljištem uslied poziva ovogradskog sirotinskog odbora od 17. t. m. br. 1041 dne 2. prosinca 1858 u 3 sata poslie podne na licu miesta po drugi put prodavati.

Što se do obćeg znanja prerečenu kuću kupiti želićih tom primietbom do znanja stavlja, da su dražbeni uvjeti oni isti, koji ovostranim izrokom od 16. pr. m. br. 7197 u broju 244 narodnih novinah proglašeni biahu.

Poglavarstvo grada Varašdina dne 22. studenoga 1858.

Gradski predstojnik
Vinković.

Br. 3065—1858 pol. (Izv.—287)

3—2

Oglas.

U smislu privremenog propisa za pobiranje carskog poreza u Hrvatskoj i Slavoniji, bit će na dole naznačene dane prodavane na javnoj dražbi u kotaru sv. Ivanskom, pod plienitbu uzete gibive stvari kod mnogih porezovnikah uz gotov novac, i to:

na dne 7. prosinca 1858 u miestu Sv. Helena 200 vaganah herži, 400 centi heržene slame, 50 vaganah žita, 100 centi žitne slame, 300 centi siena od god. 1858.

Na dne 9. prosinca 1858 u miestu Ferljur 200 hvatih bukovih dervah u šumi složenih

Na dne 10. prosinca 1858 u miestu Sv. Ivan 20 vaganah kukuruze od god. 1858.

Na dne 11. prosinca 1858 u miestu Husinec 2 vola pitanca.

Na dne 13. prosinca 1858 u miestu Hrašćina 20 vaganah pšenice.

Na dne 14. prosinca 1858 u miestu Bedenica 5 kravah, 4 telca od 8 mjesecih, 10 vaganah herži

Na dne 15. prosinca 1858 u miestu Novakovec 200 centih siena i otave.

U Sv. Ivanu dne 22. listopada 1858.

Za c. k. kot. predstojnika
Jakopović.**OGLASNIK.**

(Dp. 87)

4—2

Opomena.

Svi oni, kojih su zalozi kod podpisanog zavoda do sada neproduljeni ostali, ovim se opominju da takove ili izkupe ili pako produlje, jer će se inače isti po smislu §. 19. pravilah društvenih na prvoj javnoj dražbi prodati. — Za svaku pako smutnju ukloniti, čine se stranke pozorne, da se zalozi ne tek izminutjem jedne godine, nego odmah po izminutju roka u prijamnici naznačenog za propale smatrati imadu.

Prva hrvatska štedionica.

Dp.—83

8—4

Schnelle und sichere Hülfe für Zahnleiden durch**Dr. PEYCHA'S ALVEOLAR ZAHNTROPFEN.**

Die spezifische Wirkung dieser Zahntropfen auf die Alveolar (d. i. Zahnfächer) Nerven, welche sämmtliche Zähne mit ihren Zweigen versehen, demnach der Sitz eines jeden Zahnschmerzes sind, ist eine narkotisirende, beruhigende, schmerzstillende, indem selbe jede regelmässige Thätigkeit der Alveolar Nerven aufheben, demnach mit sicherstem Erfolge nach tausendfältiger Beobachtung in folgenden Fällen angewendet werden:

1. Bei hohlen Zähnen „wenn der Zahnschmerz durch Blosslegung der Nerven entstanden ist.“ — 2. Bei rein nervösen Zahnleiden. — 3. Bei Blutandrang (Zahnschmerz der Frauen.) und Zahnfleischleiden. — 4. Bei allen rheumatischen Zahnschmerzen.

Durch den täglichen Gebrauch dieser Zahntropfen als Mundwasser (10 Tropfen in einer halben Schale Wasser) erhält man bis in's späte Alter die Zähne und das Zahnfleisch in gesundem Zustande. —

Preis: Ein Flacon sammt Gebrauchsanweisung
30 kr. CM.

Echt zu beziehen in Agram bei Herrn Gratian Mihlić, Apotheker.

Eben daselbst sind zu haben:

VIPERN-SCHNÜRE.

Ein sicheres Mittel gegen Halsleiden, wesentlich gegen die Kehlsucht. — Eine derlei Schnur um den Hals gewunden, schützt vor diesem Leiden, und heilet es. Zu haben bei Gratian Mihlić Apoth.

Preis einer Schnur 1 fl. 30 kr. CM.

(Dp. 80)

6—6

Promiena dućana.

Smjerno podpisani dèrži za svoju dužnost obznaniiti u obće cielomu štovanomu občinstvu, a napose svojim častnim kupciem, da je svoju trgovinu, koju je dosada imao na tergu Jellačića bana u Stankovićevoj kući, preneo na drugu stranu u bližnju Weigelhoferovu (odprije Merherovu) kuću pod brojem 333, gdje će ju od sada voditi pod istim imenom kao i dosele, no pod cimerom:

K. CESAREVICU AUSTRIANSKOMU.

Zahvaljujuć se uljudno na odličnom povierenju i čestom poslaženju, kojim je bio počašćen u svom dosadašnjem dućanu, moli po-nizno, da mu se i u novom dućanu ova pri-jazna podieli.

Njegova trgovina imat će uvijek na izbor skladište friskih i dobrih mirodiah, naj-novih kitnicah i lićilah, domaćih i inostranih mirisavkah, svake vrsti papira za izprave i pisma štogod treba za pisanje i risanje, pa sve ovo u priličnu cieniu i bërzu i čestitu dvorbu; tvèrdo se dakle nada, da će moći svakoj naručbi svojih štovanih kupacah sasvi-me zadovoljiti

N. Gavella.

Carsko-kr.

službene

NARODNE

NOVINE.

Novine ove izlaze svaki dan izuzimajući nedjelje i praznike na čitavom listu. — Polugodišnja predplata je za domaće u novinarici 4 for. srebra. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom pošiljati, 6 for. sr. —

Za službene oglase opredjeljena je uvertisina: 4 kr. sr. od linije za prvi put; a zatim za svaki put 2 kr. sr. — Za druge oglase ili posebne članke plaća se do 10 linija 20 kr. sr., dalje pak po svake pojedine linije 4 kr. sr.

Neuredovni dio.

Austrijska carevina.

Zagreb dne 29. studenoga. Sinoć je poznato ovdje novonaimenovani pravoslavni karlovački biskup g. Kačanski s arhimandritom g. Petrovićem putujući u Karlovce, da bude od Nj. svetosti patrijarha posvećen u svojem visokom dostojanstvu.

Moldavija i Vlaška.

Obočena u posljednjem našem listu obširna viest o odstupu kajmakama ministra unutarnjih poslova u Moldaviji, Stjepana Katardija, glasi kako slijedi: Već pred nekoliko dana došlo su u Beču iz današnjih kneževina viesti, koje neglede ni najmanje povoljne, budući da iz istih proizlazi, da razne stranke, sadašnju prelaznu dobu privremeno kajmakamie, svaka polag svojih posebnih težnjah, namjerava upotrebit na svoju korist, što prieti na takav način proizvesti pravu anarkiju. Poimence pojavila se nestašica sloge među tri sučelna kajmakamie za Moldaviju, od kojih jedan član, Stjepan Katardji, koji je zajedno predsjednik upravnoga vijeća u kneževini i ministar unutarnjih poslova, pripada konzervativnoj, a druga dva sučelna kajmakamie pripadaju unionističkoj stranci.

Polag jedne ovih dana u Beču prispievše vjerođostojne viesti iz Jasi od 17. t. m. položio je kajmakam, ministar unutarnjih poslova u Moldaviji, Stjepan Katardji, da svoju prisegu i odgovornost neoskvrni, koje su mu krepotju sultanova hatišerifa naložene, svoje dostojanstvo t. j. izstupio je formalno iz svoje službe, ujedno pako poslao je još isti dan (17.) velikom veziru Alipaši protestaciju proti dvojici drugih sučelanova kajmakamie, u kojoj se gospodin Katardji izražuje proti samovolji svojih drugova na energičan način i nepravdano, koje su počinili, stavljajući na vidjelo.

Pod takovim okolnostima čini se, da je privremena kajmakamie, koja je postavljena za uzdržavanje mira, poredka i zakonitosti u zemlji, sama kompromitirana i uzdržmana.

Talijanska.

Turin 23. studenoga. Nedavno priobćila je jedna korespondencija iz Beča statistiku suhozemne austrijske vojske, gdje se ista, osim posadah u tvrđjavama i depo-ah navodi sa 457.000 vojnika. Svatko si je mogao misliti, da će u Piemontu upotrebit tu prigodu, da umala, čim je više moguće, taj broj. Pošto je ovdašnja kritika austrijska vojska svela na polovicu i ovu polovicu zatim proglasila, da mnogo nevradi u boju, začelise gospoda da prebroje i svoju vojsku. Mi smo istina već privikli gadnom preterivanju ovdašnjih novinarskih vikačah, no što sada slijedi, to nadilazi sve, što je dosad bilo. Polag mišljenja ove madre gospode može Piemont, ako bi nastao rat, odmah staviti vojsku od 112.000 pješaka i 19.000 konjenika sa 40 baterija. A što će stopram ostala Italija?

Sivori, glasoviti Paganinov učenik, o kojem se dulje vremena nije ništa čulo, nastupio je opet umjetnički put. Sinoć stupio je pred obćinstvo u ovdašnjem francuskom kazalištu kod dubkom napunjene kuće treći put. Turin je sasvim svladan od toli savršena majstorstva; štampa ni obćinstvo nenalaze riečih, da ovelice velikoga guslara, koga i najstrožiji izmedju strogih u pievanju gusalah stavljaju nad njegovim učiteljem. Kao što čujemo, posjetit će on i Francusku i Njemačku.

Kralj i kraljica od Prusije došli su dne 20. u Modenu a dojučući dan odputovali su u Bolonju.

Rim, 16. studenoga. Stozernik nadbiskup bečki očekuje se ovdje prvih dana meseca prosinca. Mlostinjar Nj. svetosti monsignor Hohenlohe, koji je pred nekoliko dana odputovao od ovde i ide u Monakovo i Berlin, čestitat će u posljednjem gradu i princu vladaocu.

Papa je naredio, da se mladi Mortara smjesti u kolegij sv. Petra u Verigama, gdje se već nalazi i više mladićah iz boljih kućah u odbranjenju.

Njemačka.

Berlin, 23. studenoga. Kao poklisari za Berlin izabrani su: Ravnatelj porezih Kuhne, knjižar Reimer, propovjednik Jonas, viećnik pismonoštrane Riedl, knjigoprodavac Veit, vrhovni gradski čeonik Grabov, Henrik pl. Arnim, predsjednik Ventzel, tajni viećnik Mathis, svi zajedno od stranke novih ministarah.

Francuska.

„Le Moniteur de l'armée“ sadržaje jedan dopis, iz kojega se može zaključiti da su glasovi o predstojećem smeljenju francuske vojske neosnovani, taj dopis glasi: „Polag zapoviedih carevih stupit će vojnici, kojim se vrijeme služenja dovršuje s godinom 1858. a još se svejednako nalaze pod zastavama suhozemne vojske, odmah u priču, gdje će svoj konačni odpušt dobiti. Da se time isprazne miesta opet popune i da se naknade obćni izgubitci, pozivlje carski raspis od 8. studenoga izdan na predlog ratnoga ministra za suhozemsku vojsku u aktivnu službu mlade ljude, koji su preostali još od razreda od godine 1857. i kojih razdieljenje za svako okružje dano je na znanje okružnicom od 31. srpnja t. g. Novaci nesmiju se krenuti pred 20. do 25. prosinca.“

Isti list javlja, da se je knez od Monaka odvažio „svoju kneževinu sa svim pravima, koja su s njom skupčena, prodat Rusiji.“ „Moniteur“ nekaže da li je neposrednim ili posrednim putem primio viest o namjeri i odluci kneza Florestana.

Za brošuram „l'Angleterre et la guerre“ slijedila je opet druga istog neprijateljskoga sadržaja proti Engleskoj pod naslovom „Jacques Bonaparte et l'Angleterre“. Sadititelj natoliko revnuje, da govori o invaziji, no ujedno osigurava s velikom skromnostju, da Francuska nenamierava Englesku osvojiti, već samo tamo proglasiti načela od god. 1793.

Jonski otoci.

Wien. Ztg. u br. 265 donosi o jonskim otocima i o upliva Engleske na istok povodom jednoga sastanka „Kolonjskih novinah“ slijedeće opazke: „Pays“ govori danas o planu engleskog glavnog gubernatora Junga, da se nadzrži Korf za Englesku, a ono 6 ostalih otokah da se ustupe Gërčkoj. Pays veli, da se ta promiena neda učiniti bez privoljenja velikih silah, osobito zato, što je Korf odveć važao mjesto, koje je gospodar od ulaska u jadransko more. Što se tiče povećavanje Gërčke, u tomu vidi Pays veliku opasnost za Tursku, jerbo bi se Gërcoi raspalili, ako bi im se ti otoci dali, a i sad već čeznu za svim otocima u arhipelagu i sredozemnom moru, koji su od prije pripadali gërčkom carstvu, da se sa gërčkom kraljevinom sjedine. Kao sviedočbu da taj plan postoji, navodi pariški list „Petrogradski žurnal“, u kom je prije nekog vremena program obćelodanjen bio, koji zahtijeva, da se svi otoci sa Gërčkom sjedine.

Ustanak u Kandii, koji je od prije „Pays“

onako energično proti Turskoj branio, služi mu takodjer za povod, da engleski plan odbaci. Onda je govorio da je proizveden taj ustanak jedino tiranstvom Turakah; a danas veli, da je ustanak samo početak plana, što je u Atini izmišljen, da se sav arhipel Gërčkoj u ruke preda. Počem se, „Pays“ tako izrazio proti engleskom planu, koji već zato neodobrava, što dolazi od Engleske, daje on sultanu sakrivenim načinom razumjeti, da se isti, ako će celokupnost turskog carstva da sadržati, mora držati energično i čvrste politike Francuske. Što se tiče gospodstva Gërčke, na istoku, „Pays“ misli, da je isto nemoguće, jer ako bi tursko gospodarstvo propalo, pa bi Gërcoi mislili, da imaju pravo na nasliedje, onda nebi to bilo nikakvo pitanje više izmed Turakah i Gërčke, nego izmed velikih silah. (Mi smo već prijavili, da je engleska vlada svečano opovrgla viest da je taj plan glavnoga gubernatora otokah jonskih s njenim znanjem izišo i povelu iztragu proti onom, koji je taj glas izmislio. Učrd. N. N.)

Amerika.

Iz New-Yorka javljaju od 6. studenoga: Pitánje srednje Amerike sve se većma zaměřava; glasovi i medjudogadjaji pri tom su u igri. Jedan manifest predsjednika Buchanana zabranjuje izvedenje četovanja, koje Walker dne 10. studenoga hoće opet da preduzme iz New-Orleana, kao što se za celo čuje. Savezne oblasti pozivlju se svekolike, da se protive ovoj ekspediciji. Poluslužbeni „Union“ podigo je medjutim sumnju proti programu vladine namiere u obziru na pitanje sredrednje Amerike, u kojem se istina navodi, da vlada sievernih američanskih državah namierava, da načini pravilan medjuoceanski savez. General Jerez, zastopnik Nikaragne, koga general Cass jedno vrijeme nije priznavao kao takovog, dobio je u najnovije vrijeme opet toliko upliva, da je jedan agavor sklopljen, koji koncesiju za prevoz od Panama predaje na trajanje od 50 godina gospodi Wallace i Wandgcke, za kojima navlastito stoji komodore Vanderbilt, protivnik Walkera. Služba ima započeti za četiri mjeseca, svim civiliziranim narodima slobodno je upotrebit ovaj put, samo mora svaki putnik platiti jedan dolar prevoznine. S društvom White gledat će se, da se načini nagoda. Sa svim tim da se je kabinet washingtonski izrazio proti Walkeru, ipak netini se, da je britansko poslanstvo osobito zadovoljno i glasovi o odstupu lorda Napiera uzdržuju se sve u većoj krepoti. Paragvaj čini pod upravom generala Lopeza veličanstvenih priprava za branjenje proti predstojećem nasrtu. Uvažanje tobože slobodnih cernacah i Kavliah opet biva u znatnoj mieri.

—Viesti iz Amerike, koje su posljednjih dana u Madrid došle, opisuju najjačostnim bojama bezprimiernu anarkiju, koja je zavlada u Meksiku. Čitave razbojničke čete idu pod zastavom „ustavnika“ po selima, pljačkaju kuće pojedinih porodica i iste cërke po gradovima. Jedna viest od 2. listopada donosi iz Meksika slijedeće strašne pojedinosti o pljačkanju prvostolne cërke u Morelii, koje je trajalo dva dana:

„U onaj par — tako glasi izvješće — kad su cërkvni sluge otvorili vrata cërke i svećenik se pripravlja da podje k oltaru, dodje oboružana četa od 200 glavah pod čelovodstvom nekog Porfiria, nekadašnjega redarstvenoga opravnika, zapremi sve izlaze cërke, zatvori svećenika i njegove dvornike u cërkvni zvonik i pošlje po brave i druge radnike, kojima je zapoviedano bilo, da snime srebrne plo-

će i ine urese s oltera i kora. Budući da su se neki od istih kratili to učiniti, bili su uspješni i zamijenjeni od drugih radnika. Četa osvoji sve srebrne sprave i žrtvenik, pri čem su dva radnika, koji su nastojali, da se opru tom sločinu, bila ubijena. Oboružana četa razlupala je ujedno crkvene klupe i drvene galerije, da time lože vatru.

„Zapovjednik gradske vojske, Huerta, ostao je s istom, dok je pljačkanje trajalo, u kasarni i zapremio je glavne ulice nabitim topovima i gorućim metlicama. Badava mu je jedna deputacija stanovnika nudila 20 000 tvrdih piastreh, da poštedi stolnu crkvu, badava hotjela je podvostručiti i potrostručiti svotu, da spase ostale crkve — razbojnik odgovorio je, da se nada izvuci veću svotu iz pljačkanja i u istinu poslao je odmah jednu četu da oplieni i crkvu svetoga Augustina.“

Slične užasne prizore, kao što su napomenuti, javljaju se i s drugih strana, gdje gospoduje tako zvana liberalna stranka. Ta ni istog stana engleskoga konzula u San Luisu, kamo je uteklo više Engleza, da nadju zaštitu, nisu ti zločinci štedili, već su ga opljačkali, kojom prigodom jedva se je najvećom nuždom sam engleski konzul usmogao spasiti.

Azla.

„Times“ donosi u svojem broju od 19. t. m. jedan dopis, datovan od 28. rujna iz Lahora, koji među ostalim javlja, da se pobuna buknuša u gradu Dera Ismael Kan, koja je već utaložena, mora smatrati kao veoma znamenita i nesmiye se prezirati. Razloga ove znamenitosti, koji neki korespondent bečkih novinara nalazi u toj okolnosti, da su i Siki, koji su dotle tako krepko vojevali protiv buntovnicima, sudjelovali kod pobune, nenapominje „Timesov“ dopisnik.

— Lojdoz parobrod „Kalkuta“ doneo je u Teras dne 25. okolo podne do 20. t. m. dopirući poštu iz Levante.

Kod porte vladala je velika radinost. Dne 17. bila su dva ministarska vijećanja a isti dan imao je pl. g. Buteniev dogovaranja s velikim vezirima i s ministrom izvanjskih poslova. Dan prije dogovarao se je Sir Henry Bulwer s velikim vezirima. Dojdućih danah odlučit će se o uporavi novoga zajma, u koju svrhu pridružena su obodvojici povjerenikah, gospodinu Fa-leonnetu, glavnom upravitelju otomanske banke, i gospodinu Hansonu dva portina činovnika. Saidpaša brigadski general i sućlan ratnoga vijeća, koji je za sultanova komisara u Džedi u obziru na odštetno pitanje naimenovan bio, ukročao se je za Aleksandriu. Okrivljenici, koje je Ismailpaša iz Džede doveo u Carigrad, bili su već više puta preslušani od vrhovnoga pravosudnoga vijeća. Kabuli efendia došao je u Beograd.

Obćinsko poglavarstvo od Pere razvija veliku radinost, da izvede taracanje, razsvjetljenje i razširenje ulicah.

— Uskud vijestih iz Teherana od 19. listopada preduzet će belgijski poslovođa, gospodin Henry, put po persijskim provincijama, da istraži trgovačke pomoćne izvore. Ruska znanstvena komisija otišla je u Herat, gdje mnogobrojni prestolni tražioci prouzrokuju velikih smutnjah.

— U Hae-u, glavnom gradu Kohinkine, sakupljeno je vele 100.000 momakah domaće vojske; no do sad nisu Anamezi melone nikakva odpora učinili. Za nasnaćenje njihova značaja navodi se, da su od dva francuska vojnika, koje nisu hvatili, jednom odsiekli glavu a drugoga prisilili da kroz nekoliko danah po ulicama grada nosi glavu svoga druga.

Četiri carske poslanika došli su dne 4. listopada u Šangaj. No francuski i američanski poslanik još su svejednako izbivali u Japanu.

U Kantonu utvrdjuje se s nova pouzdanje u mir i želja špekulacije vraća se opet kod urođenikah. Gubernator kantonski potvrdio je jednim liberalnim oglasom želju, da se trgovačka odnošenja opet sasvim povrate; no strah pred plienjenjem carskoga komisara tolik je, da i taj korak nije dovoljan. Sada je otišla jedna deputacija glavnom gubernatoru Hvangui,

koi se sada u Hvei-he-u, šestdeset miljah od Kantona, bavi, i čim odgovor dodje, očekuju se živahni poslovi.

Prijašnji vrhovni zapovjednik u nizozemskoj Indii, generalmajor, De Staers, došao je dne 15. listopada iz Batavie u Singapore.

Berzovjavne i najnovije vijesti.

Iz Beiruta javljaju od 11. studenoga. Jedno beduinsko pleme Anseri, blizu Latakije, pobunilo se. Mušir poslao je vojsku, da ga dovedu u red; prvi pohod nije sa rukom pošlo, drugi je imao boljeg uspjeha; jer kad se je Arapima približila vojska, pobacale isti oružje i razbježuše se na sve strane. U Libanonu nisu još nemiri utaloženi. Stanovnici od Zabla nalaze se već od dulje vremena u javnom odporu protiv zapovjednika porte. Druzi prietili su udariti na njih, ako se nebi podvrgli zapovjedima porte. Stanovnici od Zabla gotovi su ogledati se s Druzima i već se obokrbijavaju oružjem i municijom. Medjutim nadaju se, da će turske oblasti još svejednako gledati da se uklone sukobi. Pred nekoliko danah usidri se je u ovdašnjoj radi jedna američanska fregata. Na njoj došao je komisar, koji ima istraživati stvar američanske porodice, koja je bila u Safi ubijena. Ovaj je otišao paši, koji mu je priobćio sudbenu odluku, koja onamo glasi, da četiri zbog toga uapšene osobe nisu ubojice, no da su sudjelovale kod plienjenja i drugih istustupah, koji su se dogodili kod toga ubojstva. Ubojica uteko je iz tamnice u Kaifia sada teško je, veli, doći mu u trag. Komisar opet se je ukročao u korvetu i odputovao je u Carigrad, da dalje tiera stvar.

Pariz, 27. studenoga. „Journal de Debats“ donosi energički članak protiv „Press“. „Rat protiv Austrije, veli, bio bi nepravdan; Francuska nema se tužiti na ovu državu, uzperkos pisanju nekih listovah Francuska neće se umiešati u nikakav rat; dnevnicima, koji Evrope ulievaju nepouzdanje manjka, veli, poznanje namierah francuske vlade.“

Javljaju iz Genova od 21. t. m. „Corriere mercantile“ doneo je danas uvodni članak, u kojem izkazuje neosnovanost nekih tvrdjenjah, da će skoro buknuti obćenit rat. Kod poznate boje ovoga lista nemaju radikalci usroka nevierovati u iskrenost mnijenja, izrečenoga po tom listu.

London 27. studenoga. Današnji „Morning Herald“ javlja, da vlada nije nikada potvrdila Youngove pradioge u obziru jonskih otokah, polag kojih imalo bi se odstupiti od ustanovah bečkoga ugovora, državni odnošaji Jonie nemaju se promieniti i Glastonova radinost ima ostati strogo medju medjama starih ugovorah.

Javljaju iz Milana od 25. t. m. Jedno akcionarsko društvo u svrhu utemeljenja eskomptiske banke već od dulje vremena namijenjeno konstituiralo se je konačno.

Iz Firence od 23. t. m. javljaju: Nj. veličanstva kralj i kraljica od Prusie prispieli su danas ovamo.

Razpis nagradah

za proizvode dramatične književnosti.

U ime odbora kazališnoga daje se svim književnikom jugoslavenskim na znanje, da je za procvjetanje književnosti dramatične odlučeno raspisati nagrade, koje su opredjeljene sljedećim načinom:

I. Za najbolju izvornu dramu višju, bez obzira na predmet i formu: trista forintih.

II. Za najbolji pučki igrokaz, ili veselu igru, iz domaćeg ili u obće iz jugoslavenskoga života narodnog čerpljenu: dvjesto forintih.

III. Za najbolji prevod komada od gori naznačenih strukah: sto forintih.

Što se predmeta tiče, spisatelj se sloboda daje glede prve i treće točke; u obziru pak jezika preporuča se, da se onim načinom izvele služiti, kojim se sada služe naši javni listovi.

Komadi imaju se zapečaćeni poslati na odbor

upravl. narod. kazališta u Zagrebu do konca travnja 1859. Svakom komadu treba da prilježi zapečaćen list sa stanovitom poslovicom, koja na dotičnom komadu ima istovetna biti, unutra sadržavajući vlastoručno podpis sastavitelja.

Nadareni komadi ustupit će se narodnom kazalištu za predstavljenje; spisatelju ostaje pravo tiskanja i prodavanja.

Poslane komade suditi će po odboru u tu svrhu ovlašćeni književnici; nagrade dielit će se 14 danah poslije goristavljenoga roka.

U Zagrebu 1. rujna 1858.

Ljudevit Vukotinović,
predsjednik kazališt. odbora.

Odgovorni urednik. Dr. Demeter.

SLUŽBENI LIST.

Br. 15319 (Fin.—45)

3—2

Oglas

roka za odkup sadjenja duhana sadjenog u Hrvatskoj i Slavoniji za dohodarstvo.

Pogledom na §§. 4. i 42. oglasenog carskim patentom od 29. stud. 1850 reda o samoprodaji duhana objavljuje se ovime, da će uslied priobćenja o. k. osrednoga ravnateljstva tvornicah duhana i odkupnih uredah u Beču od 16. studen. 1858 br. 3860 odkup duhana sadjenog u Hrvatskoj i Slavoniji za dohodarstvo u ovoj godini

- a) u mjestu Kuli počamši od 1. prosinca do 6. prosinca o. g. trajati.
- b) U Nedelišću gdje jest odkup 22. studenoga o. g. započeti, biti će zaključen koncem mjeseca prosinca o. g.

Saditelji imaju mjestu predaje i rokove po odkupnih komisijah za obćine, u kojih stanaju ustanovljene točno obdržavati, te duhan niti na drugom — van na označenom mjestu predati, niti rok svakoj obćini ustanovljeni prestatiti, budući bi u protivnom slučaju nepovoljne posljedice sam sebi pripisati imali.

Od o. k. financiarnog zemaljskog ravnateljstva za Hrvatsku i Slavoniju.

U Zagrebu 25. studenoga 1858.

Nr. 12334—1858 (DS—97)

3—1

Konkurs-Kundmachung.

Ueber Auftrag der hohen k. k. Landes-Commission für die Personal-Angelegenheiten der gemischten k. k. Bezirksämter in Croathien und Slavonien wird zur Besetzung der im Bereiche dieser Comitatsbehörde erledigten k. k. Bezirks-Aujunkten-Stelle bei dem gemischten k. k. Bezirksamte Sissek, womit der Gehalt jährlicher 735 fl. österr. Währung und das Vorrückungsrecht in den höhern Gehalt jährlicher 840 fl. österr. Währung verbunden ist, hiemit der Konkurs ausgeschrieben.

Diejenigen, welche sich um diesen Posten zu bewerben wünschen, haben ihre gehörig belegten Gesuche im vorgeschriebenen Dienstwege binnen 4 Wochen vom Tage der dritten Einschaltung dieses Ediktes im Amtsblatte der Agramer Zeitung gerechnet, der gefertigten k. k. Comitatsbehörde zu überreichen und hierin dokumentirt nachzuweisen:

1. das Lebensalter von mindestens 24 Jahren;
2. die absolvirten juridisch-politischen Studien;
3. die praktischen Prüfungen, in soweit sie nach der bezüglichen kaiserlichen Verordnung vom 10. Oktober 1854 (R. G. Bl. Nr. 262 de 1854) und nach §. 8 der Amts-Instruktion für die Bezirksämter (R. G. Bl. XV. Stück, Nr. 52 de 1855) erfordert werden;
4. die Kenntniss der deutschen und der Landessprache, wie auch die sonstigen Sprachkenntnisse;
5. die bisherigen Dienstleistungen;
6. die sonstigen allfälligen Verdienste;
7. den Stand und die Familie;
8. die allfälligen Verwandtschafts-Verhältnisse mit andern Beamten in Croathien und Slavonien;
9. ob sie im Bereiche des k. k. Bezirksamtes Sissek ein unbewegliches Vermögen besitzen.

K. k. Comitats-Behörde

Agram am 26. November 1858.

Br. 4472 (Izv.—291)

2—1

Natiečaj.

U Karlovcu ispraznjen je jedan slastičarski obćet. Tko taj obćet polučiti želi, neka svoju redovitu sastavljenu molbenicu do 15. prosinca t. g. podpišanom gradskom poglavarstvu podnese.

Poglavarstvo grada Karlovca 24. studenoga 1858.

Carsko-kr.

službene

NARODNE

NOVINE.

Novine ove izlaze svaki dan izvan nedjelje i praznika na čitavom listu. — Polugodišnja pred-plata je za domaće u novinarici 4 for. srebra. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom poslati, 6 for. sr. —

Za službene oglase opredijeljena je površina: 4 kr. sr. od linije za prvi put; a zatim za svaki put 2 kr. sr. — Za druge oglase ili posebne članke plaća se do 10 linija 20 kr. sr., dalje po od svake pojedine linije 4 kr. sr.

Uredovni dio.

Nj. o. k. apostolske veličanstvo dostojalo je najvišjom odlukom od 16. studenoga t. g. učitelju vjerozakona na gimnaziji vinkovačkoj, opata Franji Sebastianovića kod njegova stupljenja u stanje mira, priznavajući njegove pohvaljene mnogodišnje i uspješne činitbe najmilostivije podijeliti zlatni krest sa zasluge s krunom.

Državni ugovor među Austrijom, Francuskom, Velikom Britanijom, Pruskom, Ruskom, Sardinijom i Turskom, od 19. kolovoza 1858, u obziru kneževinah: Vlaške i Moldavske. (Sklopljen u Parizu dne 19. kolovoza 1858 dotičnim ratifikacijama izmijenjen u istom gradu dne 2. listopada 1858).

Nos Franciscus Josephus Primus, divina favente clementia Austriae Imperator; etc. etc.

Prevod,

U ime Boga Svemogućega!

Njihova Veličanstva cesar austrijski, cesar francuski, kraljica sjedinjene kraljevine Velike Britanije i Irske, kralj pruski, car svih Rusijah, kralj sardinski i car otomanski, želeći shodno ustanovam pogodbe, u Parizu dne 30. ožujka 1856 sklopljene, konačno svoje suglasje o stavnom ustrojstvu kneževinah Vlaške i Moldavske, ukriepiti ugovorom, imenovali su za punomoćnike svoje u svrhu, da viećaju o pomenutom ugovoru i da ga potpišu, i to:

Njegovo Veličanstvo cesar austrijski Svoga prvoga tajnoga savjetnika i izvanrednoga poslanika pri Njegovom Veličanstvu cesaru francuskom gospodina barona Josipa Aleksandra Hübnera, velekrštenika cesarskoga reda Leopoldova, viteza željezne krune prvoga razreda itd. itd.

Njegovo veličanstvo cesar francuski Svoga ministra i državnoga tajnika u odsieku dielah inostranih, gospodina grofa Aleksandra Colonna Valenskoga, senatora cesarevine, velekrštenika cesarskoga reda legije počastne itd. itd.

Njeno Veličanstvo kraljica sjedinjene kraljevine Velike Britanije i Irske Svoga izvanrednoga i opunomoćenoga poslanika pri Njegovom Veličanstvu cesaru francuskom, velečasnoga grofa Henrika Rikarda Karla Cowleya, vicomta Dangana, barona Cowleya, pera sjedinjene kraljevine, člana tajnoga vieća Njezinoga Veličanstva, velekrštenika prečasnoga reda baskoga itd. itd.

Njegovo Veličanstvo kralj pruski Svoga tajnoga savjetnika i izvanrednoga poslanika i opunomoćenoga ministra pri Njegovom Veličanstvu cesaru francuskom, gospodina grofa Maksimiliana Karla Franja Hatzfeldt-Wildenburg-Schönsteina, viteza reda čerljenoga orla u prvom razredu, s lištem hrastovim itd. itd.

Njegovo Veličanstvo car svih Rusijah Svoga glavnoga adjutanta, gjenerala piešačtva, izvanrednoga i opunomoćenoga poslanika pri Njegovom Veličanstvu cesaru francuskom, gospodina grofa Pavla Kisseleva, viteza redovah ruskih, urešenoga dvogubom slikom u briljantih cara Nikole i cara Aleksandra II. itd. itd.,

Njegovo Veličanstvo kralj sardinski Svoga izvanrednoga poslanika i opunomoćenoga ministra pri Njegovom Veličanstvu cesaru francuskom, gospodina Markeza Salvatora de Villamarina, velekrštenika kraljevskoga reda sv. Mavricija i Lazara itd. itd.,

Njegovo Veličanstvo car otomanski Svoga ministra izvanjskih poslova, Muhamed-Fuad-pašu, mušira i vezira carstva, urešenoga carskim redom medždije i osobne zasluge prvoga razreda, reda vojničkoga itd. itd.;

ovi punomoćnici, od kojih svaki bijaše o-

skrbljen punomoćjem, nadjenim, da je u dobrom i valjenom redu, sastaje se u Parizu u konferenciju, i ustanoviše članske slijedeće:

Članak 1. Kneževine Vlaška i Moldavska, ustrojene u buduću pod imenom: „Sjedinjene kneževine Vlaška i Moldavska“, ostaju podčinjene vrhovnomu gospodstvu Njegovoga Veličanstva sultana.

Članak 2. Uslijed kapitulacijah, po sultanah Bajazitu I., Muhamedu II., Selimu I. i Sulejmanu II. podijeljenih, koje, uređujući odnose tih kneževinah prema uzvišenoj porti, ustanovljuju samostalnost njihovu, i koje su mnogimi hatišerifi, imenito onim od god. 1831. potvrđjene, zatim u smislu članakah 22. i 23. ugovora, sklopljenoga u Parizu dne 30. ožujka 1856, uživati će kneževine ove pod ukupnim jamstvom ugovornih stranakah i na dalje one povlastice i slobode, koje imaju sada.

S toga će kneževine slobodno i da se ne onosi onamo uzvišena porta upravljati sebe u granicah, koje su ugovorom poručnih silah s dvorom vrhovničkim ustanovljene.

Članak 3. Javno vlasti bit će u svakoj kneževini povierene knezu (hospodaru) i skupštini izabranoj. Knez i skupština ova radit će u slučajevih, ugovorom ovim odredjenih, u društvu s osrednjim odborom, zajedničkim kneževini jednoj i drugoj. (Dalje slijedi.)

Br. 19,608-1,230.

Oglas.

C. k. ministarstvo financije našla je raspisom od 13. t. m. br. 61618 i nadalje stanovnicima civilne Hercegovine s one strane Save dozvoliti nabavu biele soli za pogodovenu (limitiranu) cieniu od 3 fr. 75 kr. a. vr.

Od o. k. herv.-slav. miestodržstva
U Zagrebu dne 27. studenoga 1858.

Knjigopis.

Narodne pjesme bosanske i hercegovatke. Skupio I. F. Jukić i Lj. Hercegovac-Martić, izdao o. F. Kunić. Sv. I., str. 621, pjesme junačke. Osiek 1858. Priobćio Dr. Fr. R.—

1. Našim narodnim pjesmama širi se slava po celom svijetu; s njih nas poznae učeni svijet, koji nam inače rado neustupa miesta u svojem slovníku, ni u svojoj poviesti. S toga narodne pjesme jesu nam prava slava i pravi ponos pred drugim narodima; a tko u nje iste zaviri bezpristranim okom divit će se narodu, koji takove misli u svojoj glavi začu, a tako bujnim oblikom na svjetlo iznese; to će početi i on taj narod štovati i visoko cijeniti. Divni ti je taj slovjski narod! On neopieva samo dražesti domaćega života; neopieva samo ljubav, strast, čuvstva sërda čovječjega; nego svojom pjesmom oviećuje neprestanu svoju borbu — najslavniju borbu za kuće i kućista, za dom i vjeru i za sve, što je skopčano s najuzvišenijim ovimi pomisli čovječanstva i čovječnosti! S pjesmom, koja niknu iz njegova duboka i čutljiva sërda, kripi i hrabri isto ovo sërce.

Kako obilato jest pjesničko vrelo, iz koga naš narod svoje pjesme čerpi, vidi se iz mnoštva narodnih pjesam. Koliko se ih dosada nije pokupilo? a koliko ih još nije u ustih naših Omirov? Zato iz svega sërda radujemo se gore neznačenoj novoj sbirci, koja nam ovo narodno blago od propasti izbavi. Doisto treba nam se požuriti i što prije pokupiti pjesme, koje iz narodna sërda potiču; jer nam se je plašiti, da nam vile, ove mile nebogoga naroda

našeg tiešiteljice, koje jur driemaju, neusnu vjekovito“ (p. X.). Svikolici želimo našem narodu u Hercegovini i Bosni živućemu liepšu budućnost; želimo, da od radosti opjeva svoje na bolje promijenjeno stanje; da ga na pjesmu potakne ne krv, mač i osveta, nego duševni razvitak — ali po svoj prilici, kad se pomakne iz ovoga stanja, pomaknut će se iz pjesništva u prozu; ko što je i prozaičan, često dosadno prozaičan tek današnjega evropejskoga života.

Primivši dobrotom o. Kunića pomenutu sbirku nasljedivao jesam se više dan, i začinjao s njezinim pjesmami ine manje, više suhoparne dnevne poslove. U njih ti je krasan jezik; ali dotične jezikoslovne opazke ostavljam našim jezikoslovom — u njih su ti krasne pjesničke misli; ali i ove ostavljam našim pjesnikom. Me ne je ništa ino zanimalo; na što naumih ovimi redci našincem pozornost obratiti.

Poslovice, pripoviedke i pjesme jesu tri načini, po kojih otkriva narod svoju dušu, svoje misli — po kojih nam govori. U prvih očituje nam se kó mudrac, u drugih kó poviestnik, u posljednjih kó pjesnik. Ali naš narod, komu jest um razborit i nepokvaren, bistra misao, vesela i bujna čud manje više u svakom od onih trih načina, kojimi se očituje, umstuje, pripovieda i pieva. Ovo se može reći navlastito o pjesmi, u kojoj on živi. S toga u svojoj pjesmi narod ti pripovieda svoju prošlost, svoju poviest, svoju slavu i sramotu, tugu i radost; to očitaje ti svoje visoke misli o vieri i domu. U poslovice, pripoviedkah i pjesmah jest našega naroda sav duševan život, jest mudrost praktička, jest narodno mudroslovje tako,

da se iz narodnih poslovice, pripoviedak i pjesam izvesti može narodno mudroslovje. Hvala bogu već se i na to ogledahu slovjski pisci. Mi već imademo od neumierloga Čelakovskoga „Mudroslovi narodu slovanského ve prislovich“ ili posloviceah (Prag 1852. l. 614), koje kašnje Hanaš popuni; glede pjesam isto pokuša Ljudevit Štur. A glede pripoviedak? In Slovjeni, osobito Rusi i Cesi imaju i o njih krasnih sbirak; ali kod nas na jugu, jedva se počelo kretati; prem po mom sudu kó što glede pjesam i poslovice, tako i glede narodnih pripoviedak mi Jugoslavjeni imali bi nadkriliti ostalu našu sievernu i zapadnu bratju. Ova, navlaš zapadna, doticajem s inostranim svijetom izgublja većma svoju slovjsku izvornost, nego li mi, koji tobož do onomadno živismo u stanju naravskom. Kada budemo pobrali poslovice, pripoviedke i pjesme tada ćemo proučiti nesamo jezik, nego i dušu našega naroda, tada će se pred našima očima uzpeti nesamo narodna filologija, nego i narodna filosofija, pod kojom dakako nerazumievamo pantheistične abstrakcije, nego pravu učionu života, koja se s vierom gërli; tada će napokon pored gërčke, latinske, romanske i germanske niknuti uzvišena slovjska poezia.

Pokojni Jukić i velezaslužni o. Martić sa svojom sbirkom narodnih pjesam doprinesoše zlatno zërno k mudroslovju životnom našega naroda. Nieka od ovih zërna mi ćemo ovdje povaditi i sestavno nanizati pred očima domoljubnomu štioću.

(Dalje će slijedit.)

Neuredovni dio.

Austrijska carevina.

Iz hrvatskoga primorja. A. L. Listos je i inako kukavni nas Vrhodol posielila bura u žestoci svojoj, kakove se još ovdješnji siedo- glavci nesiećaju, — netom pokopasmo dvojicu nesretnika koje strašni taj element u gori po- kraj Bribira udavi, ete ti 9. t. m. nove kobne viesti da su u gori dreveničkoj otac sa kćerom ostudenili, te i da se dotična kotarska o. k. vlast o događaju posljednjem usmogne svestrano oba- vještiti, izasla je na lice mesta odbor, sasto- jeći iz kotarskog pristava R. M. i ranarnika J. A. smalo da nisu obojica saglavili, jer došavši 10. o. m. na vrbunac bërda pram kaštelu drev- ničkom zapuhne isnenada silni vihar prevërne kola i baci ih preko ceste u dubeki ponor, koja su i konja sa kočiasom za sobom povukla, — sreća! što su putnici čas prije na tla stupili. — Kolca prodjose na više komadah a konj se lahko ošteti, i zaista nebi ni sa kočiasa tako po- voljno ispalo bio da nije ranarnik bërskim ko- rakom u selo pobliznje za pomoć se požurio, i da nije krepki R. M. prirodjenom sebi sërda- nostija požrtvovanjem istog svog života njemu na vrijeme i do dolazka župljanah S. P. i M. K. u pomoć priskoćio.

Danas bi opeta nadjeno tielo 60godiš- njeg starca u lozi Grižkoj.

Žalibože, bojat se je da će se jošte toga više i to sa mora čuti.

Beč, 27. studenoga. Nj. c. k. apostolske veličanstvo dostojalo je računarskom oficijalu, Ljudevitu Scheyreru, povodom predanoga po- njemu diela: „Spisatelji Austrie u područja lie- pe književnosti od najstarijega do najnovijeg vre- mena najmilostivije dati dostaviti slatnu kolejnu odredjenu za umjetnost i znanost.

— Nj. c. k. apostolske veličanstvo dostojalo je društvu katoličkih kalfah u Pragu najmilosti- vie poklonit 200 fr.

Nj. veličanstvo carica Karolina Augusta do- stojala je zakladi kolegija Boromeja u Solno- gradu, koi uprav suda u život stupa, posvetiti svotu od 2500 fr. k. n.

Nj. carska visost prejasni gosp. nadvojvoda glavni gubernator Ferdinand Maksimilian neime- novali su poklisara provincijalne kongregacie u Bergamu, Ottavia Morlania sa čeonika (pedestu) od Bergame.

— Ovih danah prispeo je u Beč penz. sërbski savjetnik g. Aleksa Simić. Od dužega pak vremena bavi se ovdie visokorodni g. Marino- vić, bivši ministar financie. Čujemo, da će ovu- da iz Beograda za Carigrad proći sërbski ka- pitehaja Petronijević. Š njime će, vele, ići g. Ljub. Nenadović u Carigrad za sekretara. (Svtd.)

— U Banatu se sve većma pokazuje želja odsekhivanja. Prije kratkoga vremena molili su žitelji sela čudenovca, da se smiedu naseliti na pustari Fontina Fejto u sërbsko-banatskoj gran. regimenti, a žitelji sela Sokalara hoće da se nasele u Ludašu i na Nadešu (? Nadeli) u niemačko- banatskoj gran. regimenti. Dočim ovi žitelji stara svoja obitališta napuštaju, traže Bošnjaci s ove strane granice belji užitak, te se je liep broj u Futoku naselio.

— U Vëršcu se srušila nova jedna sa veliku gestionicu odredjena kuća. Srećom se srušila rano iz jutra, dok još radnici nisu bili došli, te tako nije nitko stradao.

— Posljednje viesti iz Petrograda prispivše u Beč, javljaju, da je odlazak gosp. Balabina u Beč opet odgodjen i da će tek dojdüćega mie- seca ovamo prispjeti.

Cërnağora.

Polag viestih od 11. studenoga po nov, koje je Svetovid sa Cetinja primio, prispjela je dne 10. t. m. na Cetinje bërzojavna depeša iz Carigrada prieko gospodina admirala francuskoga Delagraviera iz Dubrovnika, da su silni evro- pejski dvorovi podpisali u Carigradu protokol dëržavnih konferencijah i potvërdili granice cër- nogske.

Nadalje javljaju od onud drugu još za narod cërnogorski radostnu viest, da će svietla kne- ginja Darinka obderiti zemlju plodom sjajne svoje kërvi pri koncu mieseca veljače.

Moldavia i Vlaška.

O daljim događajima u Moldavii nije od daljega izvješća iz Jasha ništa novoga poznato, no oćekuju se u Beču dojdüće viesti od onud s velikom zanimivostju, budući da razmirica nastavša u krlu kaimakamie, dokazuje, da se ondašnja vlada nalazi u sasvim nezakonitom stanju.

— Doknadno k protestaciji već poznatoj, koju je kaimakam i ministar unutarnjih poslova, Ka- tardji pod 17. t. m. poslao u Carigrad, javljaju „Frdenblatu“, da su njegova dva druga učinili više nasiljah, koja nisu samo proti njihovoj od- govornosti, već su i uvredila osobnu uglednost g. Katardjia kao ministra unutarnjih poslova. Medju ostalim nametnuli su mu kao ministru unutarnjih poslova proti njegovoj volji i u od- sieku njegova područja načelnika kancela- rie, kojega uvođenje preduzeli su oboruženom rukom; nadalje uapsili su jednoga oficira muni- cipalne straže, koi je na nalog ministra unutar- njih poslova hteo, da službuje; napokon pre- prićili su ministru odrekavšem se kaimakamie, da se poslužni bërzojavom i da podnese izvješće u Carigrad.

Turaka.

Sa Llojdovom ladjom „Neptun“ prispjela je 18. studenoga viest u Tërst, da je tielo Ali Galibpaše izpod Kulelia od jednoga turskoga ka- ikdžie nadjeno, te je sahranjeno u Grob pokraj njegova otca Rešidpaše. Za nalazak tiela bilo je 200.000 grošah nagrade raspisano.

Rusla.

U Varšavi je dne 17. studenoga umro General Krasinski.

Velika Britanija i Iraka.

Ovih danah predat će se „Leviatan“ no- vom društvu akcionarah. On je 640.000 funtib šter. troška stao, a ustupljen je za 100.000 fant. šter. Dok se sasvim opremi, potrebno će biti još 140.000 fant. št. Od starih akciah pre- tvorit će se tri četvërti u nove.

Bërzojavne i najnovie viesti.

London 28. studenoga. Jedan privatni čo- viek iz Gueernseya okrivljen je po kolonijalnom uredu da je ukrao jonske depeše i preslušan je po redarstvenom sudu; slučaj bio je predan poroti a novčano jamćenje bilo uzkræčeno. „Court Jour- nal“ kaže da je ovladjen izjavit, da se u Lon- donu neće promienit prusko poslanstvo.

Iz Gibraltara od 18. t. m. javljaju: Dne 10. studenoga razbio se austrijski brik „Tesoro“ u ovdiešnjim vodama. Austrijski brik „Antonieta Amalia“, koi je žitom natovaren bio, sudario se dne 11. kod Tarefe s jednom pruskom barkom. Oba su utonula; šest Austria- nacah fali, Prasi su se spasili. Austrijska plav „Luidi“ i pruska „Oto“ nasele su, nobće mno- go nesrećah zbilo se je tamo.

Javljaju iz Turina od 27. t. m. „Gazzetta piemontese“ oprovërgava službena viest, da vlada namierava jednom belgijskom društvu dati pod zakup šume na otoku Sardinii.

Javljaja iz Genove od 26 t. m. „L'Avenir“ od Nice javlja da će veliki knez Konstantin dne 27. t. m. doći u Nicu a 29. sa sardinskim ratnim parobrodom „Monzambano“ praćenim ruskim pa- robrodom „Polkan“ odputovat.

Javljaju iz Modene od 23. t. m. Posiedni- cima vinogradah u prekoalpinskih provincijama odpuštena je zemljarina sasvim ili trećim dielom. Tamo se neće do konca prosinca g. 1859. po- birat ni potrošnina od vina.

Odgovorni aćrednik. Dr. Demeter.

SLUŽBENI LIST.

Br. 15349 (Fin.—45)

3—3

Oglas

roka za odkup sadjenja duhana sadjenog u Hër- vatskoj i Slavonii za dohodarstvo.

Pogledom na §§. 4. i 42. oglašenog carekim patentom od 29. stud. 1850 reda o samoprodaji duhana objavljuje se ovime, da će uslied priob- ćenja o. k. esrednog ravnateljstva tvornicah du- hana i odkupnih uredah u Beču od 16. studen. 1858 br. 3860 odkup duhana sadjenog u Hër- vatskoj i Slavonii za dohodarstvo u ovoj godini

a) u miestu Kuli počamši od 1. prosinca do 6. prosinca o. g. trajati.

b) U Nedelječu gdje jest odkup 22. studenoga o. g. započët, biti će zaključen koncem mie- seca prosinca o. g.

Saditelji imaju miesta predaje i rokove po odkupnih komisijah za obćine, u kojih stanuju ustanovljene toćno obdëržavati, te duhan niti na drugom — van na oznaćenom miestu predati, niti rok svakoj obćini ustanovljeni prestupiti, budući bi u protivnem slučaju nepovoljne poshëdice sami sebi pripisati imali.

Od c. k. financialnog zemeljskog ravnateljstva za Hër vatsku i Slavoniu.

U Zagrebu 26. studenoga 1858.

624 (Op.—88)

3—1

Razpis natiećaja.

Kod trivialnih učlonah u Petrovini i u Krašiću u jastrebarskomu školskomu kotaru, zagrebačke žu- panie, izprašnjenja su miesta učiteljska ujedno orga- nistah, s kojima je skopćana godišnja plaća, i to u Petrovini: 300 fr. sr. u gotovom novcu kao plaća uči- telja, nuz bezplatni stan, uživanje vërta i potrebitih gorivih dërva, zatim 30 fr. sr. kao nagradu za pod- učavanje mladeži u nedieljnoj školi, napokon iz cër- vene blagajne 20 fr. sr. za službu organise; u Kra- šiću pako: 300 fr. sr. u gotovom novcu, bezplatni stan, uživanje vërta i 12 hvatih gorivih dërva, s iz- gledom na primiernu odštetu za službu organiste, koje se ima istom ustanoviti posebnim ugovorom sa dotič- nom obćinom.

Koji žele jedno od ovih miestah zadobiti, neka svoje na dotičnu školsku obćinu upravljene, te do- kaznicami o dobi, sposobnosti, pomnji i vremenu do- sadanjega svoga službovanja providjene, te vlastoručno pisane molbenice najdulje do 18. prosinca t. g. do- stave kotarskomu školskomu savjetniku, slavićićkomu župniku Jakovu Jambrećaku

Od strane zagrebačkoga nadbiskupskoga ordinariata. U Zagrebu 5. studenoga 1858.

Izv.—290

3—1

Razpis natiećaja.

Kod trivialne učione u Tërgovištu Jaska, u ko- taru istog imena, u zagrebačkoj županii bit će kroz stavljenje u izslužnost priušnjeg učitelja ujedno orga- niste izprašnjenja miesta ista, budući pako isti učitelj uslied njegove molbe radi bolesti svoja, nebi mogao već službovati, zato privremeni učitelj i organista u- miestio se bude sa plaćom od 300 for. u gotovom novcu, uz bezplatni stan, uživanje jednog vërta u dvie strane i 12 hvatih dërva, s otim, da ako uz svoje sposobnosti zadovoljstvo postigne, može pravim uči- teljom i organistom sa većom plaćom koja ustanov- ljena postati

Koji žele etu službu zadobiti, neka svoje vla- storučno pisane molbenice sa dokaznicama o dobi, sposobnosti kao i dosadanjeg čudorednog i političkog ponašanja nemanje dosadanjeg svog službovanja do 8. prosinca t. g. u ruke miestnog školskog ravnatelja zaćastnog kanonika i župnika jaskanskog predadu.

U Jaski dne 24. studenoga 1858.

Jurej Gerdas,

zaćastni kanonik i župnik tërgovišta Ja- strebarsko škupa škol. tr. ravnatelj.

Br. 3051—1858 pol. (Izv.—293)

3—1

Natiećaj.

Za izprašnjenje miesta obćinskog tajnika u Ulja- niku, s kojom je skopćana plaća od godišnjih 315 fr. austr. vr. i slobodan stan, razpisuje se ovim natiećaj do dne 15. prosinca o. g.

Natiećatelji imaju svoje sa sviedočbami vërhu dobe, izučenih naukah, dosad obavljenog službovanja i ponašanja u političkom i čudorednom obziru provi- djene molbenice od istog roka prieko svojih pogla- varstvah amo podneti.

Napominje se ujedno, da je sa ovom službom, kojoj se i porezni i obćinski uovac rukovodi, skop- ćana i kaucija od 315 fr. austr. vr., koja se ili u go- tovom novcu ili u sigurnim obveznicama li napokon u dëržavnim papirima položiti ima.

C. k. kot. ured

u Daruvaru dne 23. studenoga 1858.

C. k. kot. predstojnik.

Oekuš.

Carsko-kr.

službene

Novine ove izlaze svaki dan izvanredno i praznike na čitavom listu. — Polugodišnja predplata je za domaće u novinarici 4 for. srebra. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom pošiljati, 6 for. sr. —

NARODNE

NOVINE.

Za službene oglase opredijeljena je površina: 4 kr. sr. od linije za prvi put; a zatim za svaki put 2 kr. sr. — Za druge oglase ili posebne članke plaća se do 10 linija 20 kr. sr., dalje po 10 linija 4 kr. sr.

Uredovni dio.

Državni ugovor medju Austrijom, Francuskom, Velikom Britanijom, Pruskom, Ruskom, Sardinijom i Turskom, od 19. kolovoza 1858, u obziru kneževinah: Vlaške i Moldavske. (Nadalje.)

Članak 4. Izvršujuću vlast imat će i obavljat će knez.

Članak 5. Vlast zakonotvornu izvršivat će zajednički knez, skupština i odbor osriednji.

Članak 6. Zakone, koji su od posebne važnosti za svaku kneževinu, priredjivat će knez, a viećat će i glasovati o njih skupština.

Zakone, koji su od obćenite važnosti za obie kneževino, priredjivat će osriednji odbor, a viećat će i glasovati o njih skupštine, kojim će ih podnositi knezovi.

Članak 7. Vlast sudačka, koja će se izvršivati u ime kneza, bit će povierena poglavarstvenim osobam, po njem imenovanim, nego da se ne bude nitko mogao lišavati naravskih svojih sudacah.

Zakonom će se ustanoviti uvjeti, pod kojima će se ljudi primati u službu sudačku i pod kojima će se u istoj promicati, pri čem će temeljem biti postupno upravljanje načela, da se sudci nesvrgavaju.

Članak 8. Kneževine će dvoru vèrhovničkome t. j. turskomu platjati godišnji harač, koji će i na dalje iznositi za Moldavsku jedan milion i petsto hiljadah piastrah, a za Vlašku dva miliona i petsto hiljadah piastrah.

Knezeve će, kao i do sada, umiestati u kneževsko dostojanstvo Njegovo veličanstvo sultan.

U slučaju, ako neprijatelj navali izvana, vèrhovnički će dvor s kneževinami ustanovljivati miere za obranu područja njihovoga, i isti dvor imat će pravo, porazumjevši se s poručnicima dvorovi, odredjivat potrebite miere, da se povrati red, ako bi se por. metio.

Ugovori medjunarodni, koje vèrhovnički dvor sklapao bude sa silami inostranimi, bit će, kao i do sada, kriepostni za kneževine u svem, što nije na ušterb povlasticam njihovim.

Članak 9. Ako bi se povriedile povlastice kneževinah, knezovi će utesi se k sili vèrhovničkoj, a ako ova neusliša prošnje njihove, prosto će im tad biti, predati ju po svojih opravnicah zastupnikom poručnih silah u Carigradu.

Knezeve će pri vèrhovničkom dvoru zastupljivati opravnici (kapu-čehaje), koji treba da su rodjeni Vlasi ili Moldavci, nepodčinjeni ničijoj tudjoj oblasti i primljeni od porte.

Članak 10. Kneza isabirat će skupština, i izabrani knez knezovat će do smerti svoje.

Članak 11. U slučaju, ako se isprazni stolica kneževska, pak dok ne bude umiesten nov knez, upravljat će semljom vieće ministarsko, koje će po punom pravu početi izvršivati onu vlast.

Uredovne povlastice ovoga vieća, pako administrativne, stezat će se se na opravlanje poslova, niti će moći vieće ovo svèrgavati urednikah, već ako radi prestupka, sudbeno dokazana.

U ovom će slučaju postarat se, da se ovakovo mjesto popuni privremeno samo.

Članak 12. Ako stolica kneževska bude izpražnjena u vrijeme skupštine, imat će ista skupština za osam danah izabirati nova kneza.

Ako skupština nije sazvana, imat će se odmah sazvat, i sastat će se za deset danah. Ako li bude razpuštena, imat će se za petnaest danah početi novi izbori, i nova skupština imat će takodjer sastati se za deset danah. Za prvih osam danah po sastanku njezinom predusimat će se izabiranje kneza.

Da se izbor uzmogne započeti, potrebno će biti, da su prisutne tri četvrtine od broja članovah upisanih. U slučaju, ako se izbor za osam onih danah nije obavio, imat će skupština deveti dan u podne preduzeti izabiranje, bilo koliko mu drago članovah prisutnih.

Umieštaj (investitura) iskat će se, kao i do sada, i podijeljat će se najdulje za mjesec danah.

Članak 13. Za kneza moći će se izabrati ma tko, samo ako mu ima 35 godinah, ako je sin rođenoga Moldavca ili Vlaha, ako je kadar dokazati, da imade 3000 dukatah dohodka od zemaljah i dobarah svojih; nego iziskuje se, da je 10 godinah obnašao javne službe ili da je bio član od skupštinah.

Članak 14. Knez vladat će pomoću ministarah, koje je sam imenovao. On potvrđuje i proglašuje zakone; može on zakonom i uzkratiti potvrdu. Knez ima pravo pomilovanja, a i pravo, promijenjivati kazne krivice, a neće moći inače pačati se u upravu pravosudja.

On pripravlja zakone, koji su od posebne važnosti za kneževinu, a imento proračune, i podnosi ih skupštini, da o njih vieća.

On popunjava sva mjesto javne uprave, i izdaje naredbe potrebite za izvršivanje zakonah.

Civilnu listu svakomu knezu opredijelit će skupština jedanput za svagda prigodom, kad knez primi vladu.

(Dalje će slijedit.)

Neuredovni dio.

Austrijska carevina.

Beč, 29. studenoga. Čujemo iz pouzdanoga izvora, da se nešto zemaljski i zemljorazteretni prirez k dohodarini na uredovna beriva i mirovnice državnih i zakladnih urednikah i službenikah, zatim njihove svojte od 1. studenoga t. g. počemši više pobirat; nakoliko sa ova beriva za tekuci mjesec već pobrana, imaju se ista polag imajućih se učinit naredbah povratiti. U obće osviedočeni smo, da će ovaj čin u istinu zemljoočinske skèrbi za olakšanje sudbine života viernih državnih služiteljah pozdravljen biti s najživahnijom zahvalom od strane dotičnikah. (Oest. Corresp.)

— Mnogo zaslužni austrijski historik Josip Chmel c. k. vladni savjetnik sučan c. k. akademie znanostih i počastni član na poviestnicu jugoslavensku u Zagrebu preminuo je.

— Nj. c. k. apostolske veličanstvo dostojalo je povodom najviše pribitnosti u Bernu iznosak od 2500 fr. austr. vr. kao milostinju za siromake grada Berna s okolicom najmilostivije pokloniti, od kojih je iznosak od 1000 for. u novim krajcarama gospodin c. k. vladnom savjetniku i redarstvenom ravnatelju Bornu za neodvlačno razdieljenje već predan, a i ostanak će mu se što prije dostaviti za opredijelenu svèrhu.

— Nj. c. k. apost. velič. dostojalo je dozvoliti da se novi normal za dopuste i na oružništvo i vojničku redarstvenu strožu protegne, polag kojega dobit će glavno nadzornništvo oružništva u obziru na podčinjene sigurničke zbrove ista prava, koja su u tom obziru zemaljskim generalkomandama podata u njihovim područjima.

— Nj. c. v.lost prejasni gospodin nadvojvoda glavni gubernator Ferdinand Maksimilian opet će se, kao što javlja „Gazzetta di Milano“, ovih danah preseliti u dvorac u Milanu i početi će već 28. t. m. davati obične audijencie.

Moldavla i Vlaška.

Bukurešt, 14. studenoga. (Temps. Zig.) G. kaimakami M. Baliano, M. Memo i I. A. Filipasko počeoše raditi obširnom promienom ličnog stanja u praviteljstvu kneza A. Gjike. Početelj Georgije Gjika dao je i sam ostavku na državno sekretarstvo, takodjer Baa K. Gjika na unutarnja diela, I. Balaceano na pravosudje. Kneztakuceno na predsjedateljstvo s vješt, a Kresculesko postao je popetiteljem finansije bez prošnje, Smetnuto je devet načelnikah na jedan.

Knjigopis.

Narodne pjesme bosanske i hercegovačke. Skupio I. F. Jukić i Lj. Hercegovac-Martić, izdao o. F. Kunić. Sv. I., str. 624, pjesme junačke. Osiek 1858. Priobćio Dr. Fr. R.—

(Nadalje.)

2. U prvom svezku, koji pred mnoom leži, jesu pjesme junačke, koje pieva naš narod po Bosni i Hercegovini. One oviećuju dugotrajne borbe, koje od četirih i više vjekov naš narod vodi protiv glavnomu neprijatelju kèrstijanstva. One živahnimi slikami predočuju nam glavne osobe, koje do danas žive u spomeni po Bosni i Hercegovini kano branitelji viere i slobode, cèrkve i doma. Pa već radi ove glavne svèrhe, kojom odišaju, na koliko nenadmašuju naše narodne pjesme, podobne umne plodove kod inih narodov? Učen svijet divi se Ilijadi i Odisseji; pravo ima, i mi jim se divimo — nu, da u nas uskèrsne Omir, useli ga kako mu drago,

i uredi naše narodne pjesme u jedno dielo: zar se ovo nebi moglo metnuti o bok Ilijadi i Odisseji? Pored gèrčkih junakov stali baš i Kraljevići, Bogdani, Jugovići, Smiljančici, Senjkovići, Merkonjići, Radice, Tomići itd.; a njihove borbe, njihova junačtva tiem su slavnija, što im najviše idee čovječanstva: viera i dom nekakvo više pomaganje podavaju.

3. Naši junaci u narodnih pjesmah, kó što gèrčki u Ilijadi i Odisseji, boreći se za zemske i nadzemske ideale, obće sa nadzemskim i zemskim svijetom; oni žive u prijateljstvu sa vèrhunaravskimi i neravskimi vlasti — dapi i priroda idu im na ruku, dok dovrše svoj visoki zadatak. Narodne junake obajava negamo narodna i zemaljska, nego i nekakva nebeska slava; pa oni stoje u savezu s propadim svijetom poganskoga Slovienstva, koji u njih i s njimi do danas živi — oni obće s vilami. Sloviensko bajalovje jest vèrle tamno; a zaslužuje, da si ga razjasnimo, koliko jest moćno.

Ovo jest hvala bogu! pred više stoljetij umakulo pred kèrstijanstvom, tamna razpèrila se pred svjetlostju, laž pred istinom. Ali radi toga ne samo nesmiemo ga prezirati, nego pače imamo nestojati, da se upoznamo sa slovienskim bajalovjem. Ono će nam razbještiti onaj diel naše povijesti, do koga nemožemo doprieti putem pisanih ili niemih spomenikoh. Ono će nam pokazati, u kojem ednošaju življahu naši praočci u prehistorično doba s inimi indo-evropejskim narodi. Ono će nam napokon otkriti misli našega naroda, koje gojaše o naravi i duševnom svijetu prije nego li se upozna s kèrstijanstvom. Narodne pripovjedke i pjesme jesu malo ne jedini ostaneci onoga goropadnoga brodolomja; s toga treba nam je po umirenom mugu loviti i sastaviti od njih pèrvobitni brod; ne da se na njim vozimo, nego da ga vidimo, kakav bijaše, kada na njem plovijaše znatni diel našega svijeta.

(Dalje slijedi.)

put i naimenovani su novi na njegovo mjesto. Predstoje promjene i nadslje. Troglava kaimakamia pokazala je pri ovom mnogobrojnom odputu osobah, koje su bile orudje bivšega kneza Aleksandra Gjike, rietko jednodušje. Moglo bi se reći, da sadašnja vlada nepostupa sasvim po hatišerifu, koi veli, da se u vladi promjena preduzme samo u krajnjem slučaju nužde, da se nevlada po članku 49. konvencije, koja vlast kaimakamie naredbi starog ograničenoga pravilnika ustanovljuje, po komu činovnike smije samo u slučaju osvjedočenoga prestopljenja smetnuti, ali na to odgovaraju odvjetnici sadašnje vlade, da neumitnost ma gdje granicu imati more, da se s oružjem Gjikine stranke nemože postignuti uspjeh čiste narodne volje, s drugim rječima: s izmješanim mnijenjima nemože se postići vlastiti interes, a što se tiče promjene sa vladinim osobama, to ferman kaže, da se može preduzeti, ako zahtjeva javni poredak.

Osim toga je kaimakamia izdala posebne pozive na izvanredno vladno vijeće, na braću zemljake i na miliciju. Ovi dokumenti nemaju velikog obćeg interesa. Važniji je drugi ukaz, koi zabranjuje ma pod kojim vidom da se zemljodjerci slušaju, bajagi da se zanimaju s izborom deputiracah, jer treba najprije da se sačinie izborne liste, ove da se pregledaju i proglase, pa da se zna, koji su biraći. No baš i to kad se dozna, valja da se osobe za izbor sposobne kupe u onim samo zgradama, koje im vlast odredi. Što se listah (spisakah) tiče, valja da sadržavaju: ime, prezime, zanimanje, čin, starost, mjesto prebivanja, naznačenje zemaljah, odakud su stečene, pod kojim naslovom i koliko prihoda nose. Prije nekoliko danah biohu i svi ovdiešnji trgovci u vladnu zgradu pozvani, da zbog predstojećih izborah kažu, koliko glavnice imaju. Tu bude zaključeno, da se od svakoga pojedinoga tiela izbira četiri osobe, koje će komisionalno i na njihov odgovor sačiniti spiske osobah, koje aktivno i pasivno pravo birati imaju.

Turska.

Iz Carigrada 17. studenoga došla je u Maršiju dne 24. studenoga viest, da su iz Džede u turski glavni grad dovedeni obćuženici već dva puta bili preslušani pred velikim sudieštem. Novo imenovan glavni gubernator od Džede, Mehmedpaša otišao je sa Saidbejom na svoje opredjeljeno mjesto da uredi pitanje odšete.

Grička.

Atina 13. studenoga. (Tr. Ztg.) Ministar pomorskih poslova, Mijaulis, otvorio je prekjučer komoru deputiracah i vijeća, pošto je arhiepiskop od Lakodemonie osvetlio zgradu, u kojoj se blednice drže. Za privremenoga predsjednika skupštine naimenovan je poslanik iz Naksosa.

Rusija.

Odkako se je car vratio, osobitu je pozornost obratio na oficirske škole i kampenie, da se uviezbaju dobro pucati. Vidi se ozbiljna briga, koja na to ide, da svaki pojedinu vojnika bude okretn u boju i sposoban za pojedinu borbu. Uvode se popravke po iskustvu najnovijega rata i dotjeruje se taktika lahke pichote, jerbo pri današnjem stanju ratne vještine neda se onako gorostasne čerstve, kao što je Rusija, gibanjem velikih skupocienih zborovah braniti. (Wend.)

Petrograd 10. studenoga. (Ob. Nov.) Ovdie je jedva jedan put za rukom pošlo, utemeljiti jedno društvo na akcie, da se poprave obitalista dielejućih radnikah. Drugo jedno društvo zavedeno je sa 1,200.000 rubeljah, da se ovdašnja varoš vodom obkärbi, koja će se na česme iz Neve voditi. General Muraviev, gubernator istočne Sibirie, vratio se je iz Mongolie i dolojeg Amura u Irkutsk, gdje je sa svim mogućim počastima i slavlucima primljen.

Na Amuru nedjene su opet bogate rude kamenog ugljervja. Car je potvrdio društvo, koje će sa glavnicom od 150.000 rubeljah na sievernoj Dvini, Volgi, Kami itd. parobrodarstvo navesti.

Francuska.

Uz taljansko pitanje vuče Montalembertov proces u visokom stupnju na sebe javno mnijenje,

no još većma nego sama stvar forma, budući da ista opet živahno na vidieło stavlja, u kakvom se stanju nalazi veliki narod. Bile su naime učinjene najbrižljivije priprave, da neuzmogne nikakav steneograf zabilježiti nijedne riečce okrivljenikove, da o tom nedodje nikakav posebnik do pismenoga znanja i da nepriobći nikakav pariški list ništa o ovim razpravama. Ova brižljivost sakriti stvar pred svietom, proizvodi uprav protivan učinak, nego što se je namieravao proizvesti i isti pariški izviestitelj francuzoljubiva lista izlazećega u Braselju, koga inače sve uzhićuje što u Parizu biva, veli kimajuć glavom: „Ove naredbe strogosti vriedne su požalovanja. Neznadu li dotičnici, da sviet ono, zašto nesmije znati, vaviek najvećma traži, da do temelja sazna? Koliko bi vlada careva dobila, da dopusti, da se sve čim je više moguće obnaroduje, što se proti njoj glasa! To bi značilo pokazati silu i pravednost, dvie stvari, koje u Francuskoj, kao i posvuda, imaju toliko upliva!“

„Correspondant“ donest će u ostalom već za koi dan opet jedan članak od Montalemberta, no sada ne o Engleskoj već o životu i reguli svetoga Benedikta. Ovaj članak je ulomak iz velikoga grofova diela „Kaludjeri zapada“ oko kojega Montalembert radi već više godinah. — Kao dopunjenje telegrafičke depeše, prijavljene već po našem listu, navodimo ovdie poniešto potpuniju telegrafičku viest o presudi proti Montalembertu: „Razprave procesa proti grofu Montalembertu pred redarstvenim sudom već su dovršene; iste su trajale šest podpunih urah, sudci vječali su prieko jedne ure. Grof Montalembert bio je osuđen na šest mjesecih uze i 3000 fr. globe i jamac dnevnika „Le Correspondant“ gospodin Douniol, na jedan mjesec uze i 500 franakah globe. Sud je četvrtu točku tužbe mimoišo. Govor, kojim je gospodin Berryer branio g. Montalemberta, hvali se kao uzor sjajne riečitosti.“

— Svakojaki tamni glasovi o mogućnosti rata zabavljali su posljednjih danah političke krugove i nisu ostali bez upliva na burzu. Osoba, koje točno poznavaju okolnosti, nedrže ništa do takovih konjekturah. Bez svakog osnova je nada nieke sile, koja se ponaša kao da je velika država, da će Francuska na njeno korist baciti sablju u vagu. Medjutim položaj Francuske takav je, da je grof Valevski, kao što jednom bruseljskom listu iz Pariza pišu, držao, da je došlo vrijeme, da dne 22. t. m., kad je primao diplomatski zbor, izjavi, da su glasovi, koji okoluju o Italiji, sasvim neosnovani i da car nenamierava svoju dosad sledovanu politiku promieniti. Ovi glasovi pojaviše se najvećma u jednoj pariškoj korespondenciji u turinskom listu „Opinione“. U obziru ruskih nastojanjah u sievernoj Italiji donosi „Journal od Menaka“ izjavljenje, koje očevidno dolazi iz ruskoga izvora i glasi više potvrdjujući nego li nijekajuć, budući da se veli, da su knezu od Monaka za ustup i utielovljenje njegove kneževine — ista nalazi se, kao što je poznato, tik Villafanke — učinjene sjajne ponude, da ih knez nije primio, no da se nadaju, da će poteškoće, koje se još nalaze, izravnati se razpravama kao što su se izravnale „černogorske.“

Velika Britanija i Iraka.

— Medju 181 putnikom parobroda „pacific“ došavšega dne 22. t. m. iz New-Yorka u Galway u Irskoj nalazila se je i Lola Montez.

— „Gazette“ sadržkuje naimenovanje pukovnika Rob. Bruce-a za nastavnika (governora) princa od Walesa i njegova 4 konjušnika: majora Robert James Linseya, Charles Teesdale-a, kapetana George Henry Greya i Viscount Velelonta.

— Poleg jednog dne 24. t. m. izišavšega uredovnoga izkaza iznosio je izvoz britanskih proizvoda u listopadu vriednost od 9.501.000 funtih sterl. prema 10.025.000 funt. sterl. a godini 1857. i 9.892.000 funt. sterl. a godini 1856. U pèrvih 10 mjesecih od godine 1858. iznosio je izvoz vriednost od 89.898.000 funt. sterl. prema 98.885.000 funt. sterl. u istom vremenu od god. 1857. i 98.563.000 funt. sterl. u 10 pèrvih mjesecih od god. 1856.

Amerika.

Iz „New-yorškoga večernjega lista“ od 23. listopada navodimo sliedeću viest u svèrhu da pokažemo, kakovo praznovierje i kakovi običaji ondie vladaju. Pešto bi rećeni list opisao bio strašan kèrvav dvoboj na pesnice, sliede na dva dugačka stupca viesti o većom stranom velikim i groznim zločinstvima, — kao što se čini kao razgled događajah posljednje sedmice, zatim, opis jednog „čelovanja“ proti proročicama.“

„U petak u jutro izišli su seržanti Croft i Barney na čelu jednog oddiela varoškoga redarstva da četuju proti svim onim proročicama, koje po javnim uslovima oglašuju svoj dar mudrosti. Svaki od njih otišao je s jednim redarstvenim momkom u stan proročice, predstavivši ga joj za svoga priatelja i samolivši ju, da bi mu odkrila budućnost.“

Najprije posletili su madamu Lane, no ona je odmah opazila da nije čist posao i kazala je, da je niešto boliežljivo. Seržant Barney poslao ju je u stražarnicu. Druge su pale u sanku i prorokovale su, svaka polag vlastitoga svoga načina; jedna po nadahnutju duhovne razsviete, druga s ruke, treća iz kartih itd. pri čem su izvajdale obična čaranja, da prevari podadu svečan oblik. O starosti, trajanju života, obiteljskih odnošajah onih, koji su ih za to zapitali, o budućoj ljubavi i ženitbi, o izgubljenom i ukradenom novcu, sretnim lutrijskim brojevima itd. davale su mudre proročice budućnosti ubaviestih, pri čem nisu nikad zaboravile, da na koncu za svoj trud zaištu novacah, no kako su se začudile, kad su u ruku dobile mjesto banknote zapovied da moraju ići u aps.

Tako je bilo pohvatano u svemu 12 ženskih u dobi od 19—54 godine, koje su stranom pred gradskoga čeonika dovedene i odpuštene, stranom pako sudcu Welshu predane bile, koi ih je osudio na raznu kazan zatvora.

— Uslied viestih iz Washingtona govorit će ministar financie za porez na čaj i kavu.

— U Greensburg u Kentucky-u proderla je bërpa poka u tamnicu i obiesila je dvie ubojice.

Bèrzojavne i najnovije viesti.

Javljaju iz Nice od 27. studenoga. Ovdie izlazeći „Avenir“ javlja, da je francuska žandarmeria 13 piemonteskiz iz Francuske prognatih radnikah do granice dopratila; jedan od istih uteko je, ostali su predani sardinskim obćestima kao sumnjivi zbog skitanja.

Slavenske viesti.

V. M.

Deveti svezak „Humoristických Listův“ izišao je prije nekoliko danah, te odlikuje se baš humorističkim sadržajem svojim.

Na realci u štajerskom Gradcu mora se svaki djak učiti slovinski, taljanski, ili francuski.

U Zlatnom Pragu izlazi za škole veoma važno dielo pod nazovom: „Obrazy k názornému vyučování“ od dra Dragutina Amerlinga. Tko poznade izdavatelja diela toga, slavnog Amerlinga, taj je već uvieren, da to mora dielo izvrstno biti. Dielo to razdieljeno je u 5 odsiekah, i to: „Životinje“, „Rastje“ i „Rukodielci“, „Dvanaest mjesecih.“ Da bog i nama dade ovako izvrstno dielo! Ali i za naše škole se može dielo to s velikim uspjehom upotriebiti, jerbo u njem imade i jugoslavenskih nazovah. — Nebi li mogao koi naš knjigotèržac dati doniet to dielo, da si ga mogu nabaviti revnii učitelji naši?!

U Kutnoj Gorì počeli su opet revni dobrovoljci česki u kazalištu igrati. Svi drugi Slavjani imadu barem dobrovoljacah, koji igraju u narodnom jeziku, a mi siromasi neimamo ništa. Zar se nebi moglo kakvo društvo stvoriti, koje bi barem nekoliko putah moglo igrati. A može bit, da bi k nama hotielo i koje česko društvo doći, koje bi ovde igralo. Kada mogu Niemci hèrvatski igrati, zašto nebi mogla naša Česi? Samo se treba za to pobrinuti!

Smies.

— Jedan zemljodielac u Francuskoj ostavio je slučajno nekoliko ovčijih kožah s prirodnom masi u žitnici, koje su se za čas napunile žižcima. Tim pozoran učinjen, metne opet na žito takvu mas-

nu vunu, koja je sa dva dana opet bila puna žižakah; valjda ih je miris namamio. Ovo je najprostie i najjeftinije sredstvo, izbaviti žitnice od žižakah.

Tečaj papirah na c. k. javnoj burzi u Beču.

U Zagrebu dne 30. studenoga 1858.

1. Javni dug.

A. Džržave.

U austr. vrijednosti . . .	po 5% za 100 f.	Prosiečni tečaj u austr. vred.
Iz narodnoga zajma . . .	5% " " "	86.25
Od g. 1851, seria B. . .	5% " " "	
Iz promienne kuponah . . .	5% " " "	
Kovovnice . . .	5% " " "	85.90
" . . .	4 1/2% " " "	
" . . .	4% " " "	
" . . .	3% " " "	
" . . .	2 1/2% " " "	
" . . .	1% " " "	
Sa žriebanjem od god. 1834 . . .	" " "	
" . . .	1839 . . .	
" . . .	1854 . . .	
Izvučene obveznice starog džržavnog duga . . .	4 1/2% " " "	
" . . .	4% " " "	
" . . .	3% " " "	
Izvučene obveznice staroga džržavnoga duga u tuzemstvu okamatljive . . .	2 1/2% " " "	
" . . .	2 1/4% " " "	
" . . .	2% " " "	
" . . .	1 3/4% " " "	
Izvučene obveznice staroga džržavnoga duga u inozemstvu okamatljive . . .	5% " " "	
" . . .	4 1/2% " " "	
" . . .	4% " " "	

B. Krunovinah.

Zemljorazteretne obveznice.	po 5% za 100 f.	
Od Dolnje Austrianske . . .	5% " " "	97.
" Ugarske . . .	5% " " "	85.15
" tamisko-banatske, her- vatske i slavonske . . .	5% " " "	
" galicijske . . .	5% " " "	85.25
" bukovinske . . .	5% " " "	
" erdeljske . . .	5% " " "	
" drugih krunovinah . . .	5% " " "	91.25
sa žrebovom zaporkom 1-67 . . .	5% " " "	
lomb.-mlet. zajam od 1850 . . .	5% " " "	

2. Dlonice.

Narodne banke . . .	kom. po	
Vierovnoga zavoda za trgovinu i oberte itd. . .	" " "	246.
dolno-austr. eskomptnoga društva sjeverne željeznice cara Ferdinanda 1000 f. . .	" " "	617.
džržavnoga željezničkoga društva zapadne željeznice carice Jelisave po 200 f. sa 100 f. (50%) uplate jugo-sjeverno-niemačke savezno željeznice itd. . .	" " "	263.90
tisanske željeznice po 200 f. k. n. itd. . .	" " "	
lomb.-mletačke željeznice itd. . .	" " "	89.15
istočne željeznice cara Franje Josipa itd. . .	" " "	
austr. parobrodarskoga društva na Dunavu po 500 f. . .	" " "	528.50
Lloyda u Tirstu 500 f. . .	" " "	

Mienični tečaj na c. k. javnoj burzi u Beču.

3 mjeseca.

	Bankovni skonto	Prosiečni tečaj u austr. vred.
Amsterdam za 100 holandezkih for.		86.60
Augsburg za 100 for. jugoniemačke vrijednote . . .		86.45
Berlin za 100 talirah . . .		
Vratislava za 100 talirah . . .		
Frankfurt na Menu za 100 for. jugoniemačke vrijednote . . .		86.50
Genova za 100 piemontezkih lirah . . .		
Hamburg za 100 marakah bankovnih Lipsko za 100 talirah . . .		76.50
Livorno za 100 toškanskih lirah . . .		34.45
London za 10 funtih sterlingah . . .		102.30
Lyon za 100 franakah . . .		
Milan za 100 fr. austr. vrednote . . .		100
Marsilja za 100 franakah . . .		40.50
Pariz za 100 franakah . . .		40.65
Prag za 100 fr. austr. vrednote . . .		
Tirzt za 100 fr. austr. vrednote . . .		
Mletci za 100 fr. austr. vrednote . . .		

31 dan.

Bukurešt za 100 vlaških grošah . . .	14.68
Carigrad za 100 turskih grošah . . .	
Mienični diskont narodne banke 5% . . .	
Kamate za predjume narodne banke na džržavne papire 5% . . .	

Tečaj zlatnih novacah.

Carški kovani cekini . . .	4.85 5/10
" podpuni cekini . . .	4.79 5/10
Krunaši . . .	14.13
Polukrunaši . . .	

Odgovorni urednik. Dr. Demeter.

SLUŽBENI LIST.

Nr. 12334—1858 (DS—97)

3—2

Konkurs-Kundmachung.

Ueber Auftrag der hohen k. k. Landes-Commission für die Personal-Angelegenheiten der gemischten k. k. Bezirksämter in Croatien und Slavonien wird zur Besetzung der im Bereiche dieser Comitatsbehörde erledigten k. k. Bezirks-Adjunkten-Stelle bei dem gemischten k. k. Bezirksamte Sissek, womit der Gehalt jährlicher 735 fl. österr. Währung und das Vorrückungsrecht in den höhern Gehalt jährlicher 840 fl. österr. Währung verbunden ist, hiemit der Konkurs ausgeschrieben.

Diejenigen, welche sich um diesen Posten zu bewerben wünschen, haben ihre gehörig belegten Gesuche im vorgeschriebenen Dienstwege binnen 4 Wochen vom Tage der dritten Einschaltung dieses Ediktes im Amtsblatte der Agramer Zeitung gerechnet, der gefertigten k. k. Comitatsbehörde zu überreichen und hierin dokumentirt nachzuweisen:

1. das Lebensalter von mindestens 24 Jahren;
2. die absolvirten juridisch-politischen Studien;
3. die praktischen Prüfungen, in soweit sie nach der bezüglichen kaiserlichen Verordnung vom 10. Oktober 1854 (R. G. Bl. Nr. 262 de 1854) und nach §. 8 der Amts-Instruktion für die Bezirksämter (R. G. Bl. XV. Stück, Nr. 52 de 1855) erfordert werden;
4. die Kenntniss der deutschen und der Landessprache, wie auch die sonstigen Sprachkenntniss;
5. die bisherigen Dienstleistungen;
6. die sonstigen allfälligen Verdienste;
7. den Stand und die Familie;
8. die allfälligen Verwandtschafts-Verhältnisse mit andern Beamten in Croatien und Slavonien;
9. ob sie im Bereiche des k. k. Bezirksamtes Sissek ein unbewegliches Vermögen besitzen.

K. k. Comitats-Behörde

Agram am 26. November 1858.

Nr. 20546—4503 (VI. 90)

3—2

Concurs-Ausschreibung.

An dem Kauschauer katholischen Staats-Gymnasium, mit deutscher Unterrichtssprache, sind zwei Lehrerstellen für klassische Philologie, und eine für Naturgeschichte mit Mathematik und Physik erledigt.

Mit diesen Stellen ist ein Jahresgehalt von 945 fl. österr. Währung mit dem Vorrückungsrechte in die höhere Gehaltsstufe von 1050 fl. ö. W., und dem Anspruche auf die sistemässige Decennal-Zulage verbunden.

Zur Besetzung dieser drei Lehrerstellen wird der Concurs bis Ende Dezember 1858 ausgeschrieben, und es haben die Kompetenten ihre an das hohe k. k. Kultus- und Unterrichtsministerium zu stilisirenden mit den legalen Nachweisen, über Alter, Religion, Stand, zurückgelegten Studien, Sprachkenntniss, insbesondere der erworbenen Lehrbefähigung, dann über etwaige subsidiarische Verwendbarkeit, das bestandene Probejahr und die bisherige Dienstleistung, so wie über die moralische und politische Haltung, instruirten, und mit der Angabe, ob sie mit dem am Kauschauer Gymnasium angestellten Lehrpersonalen verwandt oder verschwägert sind, ausgearbeiteten Gesuche, innerhalb des bezeichneten Concurs-Termines, bei der k. k. Statthalterei-Abtheilung zu Kaschau, im Wege ihrer vorgesetzten Behörde einzubringen.

K. k. Statthalterei-Abtheilung zu

Kaschau den 5. November 1858.

Br. 1943 (DS—94)

(3—3)

Opetovano obnarodovanje.

Obnarodovanje napisnikah gruntovničkih u kraljevini ugarskoj glede kralj. slobodnih gradovah Požun i Bösing.

Od strane c. k. ravnateljstva gruntovnicah u Požunu, daje se kroz c. k. ravnateljstvo gruntovnicah u Zagrebu u obziru napredujućega uvedenja gruntovnih novih knjigah u požunskom upravnom okolišu kraljevine ugarske uslied naredbe c. k. popecitel'stva pravosudja od 19. svibnja 1858 br. 9541. na znanje sljedeće:

I.

U požunskom upravnom okolišu već je u svrhu uvedenja gruntovnih novih knjigah miestimičko izvidjenje polag obćinah i u kr. slobodnih gradovah Požun i Bösing posve obavljeno, te napisnici gruntovnički ujedno sa čestićnim registri i nacerti koji k istim spadaju bit će počamši od 1. sèrpnja 1858 u c. k. gruntovničkoj pisaruici u Požunu svakome na ogled izloženi.

Obavljanje poslova i uredovanjah naznačeno u izroku ovom ima se započeti takodjer 1. sèrpnja 1858, te u svrhu ovu odredjen je c. k. zemaljski sud u Požunu.

Podpuni sadržaj te time i diel II. ovog dne 19. svibnja 1855. izdanog izroka, uvršten je u službenih listovih: „Bečkih novinah“ od 6., 9., 12. lipnja 1858, br. 127, 119 i 132, i u

„požunskih novinah“ od 6., 9., 12. lipnja 1858. br. 127, 129 i 132.

C. k. ravnateljstvo gruntovnicah.

U Zagrebu dne 22. lipnja 1858.

Nr. 49-8 (DS—92)

3—2

Lizitations-Kundmachung.

Es wird hiemit zur öffentlichen Kenntniss gebracht, dass zur Deckung der Steuerrückstände an landesfürstlichen Steuern sammt Exekutionskosten folgende in Pfändung gezogenen Fahrnisse im Wege der öffentlichen Versteigerung an den Meistbietenden hintangegeben werden:

Post-Nr.	Name des Rückständlers	Betrag des Rückstandes in CMz.	Versteigerungs-Gegenstände	Tag der Lizitation	Ort
1	Michael Grizic	108 31 3/4	2 Pferde 1 kleiner Wagen 1 Früchtenwagen		
2	Peter Raic	12 56 3/4	2 Chiffoniers aus hartem Holze, polirt		
3	Barbara Rogovic	55 23	Schubladkasten 1 Bettstätte 1 Kleiderkasten 1 Wandspiegel 1 runder Tisch 6 Sesseln 4 Bettucheten		
4	Heinrich Stern	24 15 1/4	2 Bettstätten aus weichem Holze 1 Kleiderkasten 1 Tisch 3 Bettucheten 4 Federpolster		
5	Martin Rožak	2 43	2 Bettstätten 1 Tuchet		
6	Anton God	6 53	1 Kasten aus hartem Holze 3 Bettstätten 2 Tische		
7	Emerich Šušković	7 13	2 Bettstätten aus hartem Holze 1 Schubladkasten		
8	Josef Prukner	7 3	1 Schubladkasten aus hartem Holze 6 Strohsesseln		
9	Eugen Graf Oršić	91 56 1/4	2 Bettstätten 1 Schubladkasten 1 Divan 1 Sesseln 1 runder Tisch 1 Spiegel 1 Chiffonier 1 Kleiderkasten		
10	Michael Tkalcic	4 9	2 Chiffoniere aus weichem Holze		
11	Johann Cukovic	14 —	1 Schubladkasten 1 Auszugtisch 1 langer Tisch 1 Bank 6 Sesseln		
12	Andreas Sparavec	51 37 1/4	1 Kuh 4 Stück Schweine 1 Stockuhr 1 Kalbin		
13	Georg Bolfan	25 —	3 Stück Schweine der Ertrag von 2 3/4 Joch Kukurutzfeld		

Magistrat der k. k. Hauptstadt

Agram den 12. November 1858.

Lichtenegger m. p.

Br. 7163 civ. (DS—95)

3—3

Edikt.

Von dem k. k. Landes-Gerichte Agram wird bekannt gemacht: Es sei auf Ansuchen der Amalia v. Walter unter Vertretung des Herrn Advokaten Sucić die executive Feilbietung dem mit gerichtlicher Pfandrechte belegten, und auf 1478 fl. 20 kr. CMz. gerichtlich geschätzten, dem Herrn Carl v. Jellacic, Gutsbesitzer in Jankomir gehörigen Fahrnisse, nämlich mehrerer Pferde, der Wirthschaftsgeräthschaften und des Heues wegen schuldigen 1000 fl. CMz. oder 1050 fl. österr. Währung c. s. c. bewilligt, und deren Vornahme im Orte Jankomir auf den 7. und 21. Dezember d. J. jedesmal um 9 Uhr Vormittags mit dem Beisatze anberaumt worden, dass die gedachten Fahrnisse erst bei der zweiten Feilbietung gegen sogleich bare Zahlung unter dem Schätzungswerte hintangegeben werden. Agram am 20. November 1858.

Klobučarić

Jovic.

am 0. Dezember 1858.

im Magistrats-Gebäude.

am 12. Dezember 1858.

Nr. 4159 (Izv.—289)

3—3

Edikt.

Vom k. k. Bezirksamte zu Samobor wird hiemit zur öffentlichen Kenntniss gebracht: Es werde am 9. Dezember l. J. die exekutive Feilbietung von 274 öst. Eimer Wein heuriger Feichung, dem Herrn Daniel v. Farkaš in Kalinovica gehörig, wegen mehrerer im politischen Exekutionswege bei letzterem einzubringender Forderungen, und zwar in den Vormittagsstunden bei dessen Weingartskeller zu Vaselkovec, wo sich eine Parthie von circa 124 öst. Eimern befindet, in den Nachmittagsstunden aber zu Kalinovica der politischen Gemeinde Rakovpotok, wo ebenfalls eine Parthie von circa 150 öst. Eimern vorhanden ist, — **Statt finden.**

Hiezu werden Kauflustigen mit dem Bemerkten eingeladen, dass das zu veräußernde Wein-Quantum bei der ersten Lizitation falls kein höherer Anbot geschieht, auch unter dem Schätzungswerthe, jedoch nur gegen bare Bezahlung hintangegeben werden wird.

K. k. Bezirksamt

Samobor am 21. November 1858.

Der k. k. Bezirks-Vorsteher

Martinković,

Br. 3065—1858 pol. (Izv.—287)

3—3

Oglas.

U smislu privremenog propisa za pobiranje carskog poreza u Hrvatskoj i Slavoniji, bit će na dole

VI.—92

naznačene dane prodavane na javnoj dražbi u kotaru sv. Ivaškom, pod plienitbu uzete gitive stvari kod mnogih porezovnika uz gotov novac, i to:

na dne 7. prosinca 1858 u mjestu Sv. Helena 200 vaganah herzi, 400 centi herzene slame, 50 vaganah žita, 100 centi žitne slame, 300 centi siena od god. 1858.

Na dne 9. prosinca 1858 u mjestu Ferljur 200 hvatih bukovih dervah u sumi složenih

Na dne 10. prosinca 1858 u mjestu Sv. Ivan 20 vaganah kukuruze od god. 1858.

Na dne 11. prosinca 1858 u mjestu Musinec 2 vola pitanca.

Na dne 13. prosinca 1858 u mjestu Hrašćina 20 vaganah pšenice.

Na dne 14. prosinca 1858 u mjestu Bedenica 5 kravah, 4 telca od 8 mjeseci, 10 vaganah herzi

Na dne 15. prosinca 1858 u mjestu Novakovec 200 centih siena i otave.

U Sv. Ivanu dne 22. listopada 1858.

Za c. k. kot. predstojnika

Jakopović.

Br. 4472 (Izv.—291)

2—2

Natječaj.

U Karlovcu ispražnjen je jedan slastičarski obert.

Tko taj obert polučiti želi, neka svoju redovito sastavljenu molbenicu do 15. prosinca t. g. podpisanu gradskom poglavarstvu podnese.

Poglavarstvo grada Karlovca 24. studenoga 1858.

Nr. 7164 civ. (DS—96)

3—2

Edikt.

Von dem k. k. Landes-Gerichte Agram wird bekannt gemacht: Es sei auf Ansuchen der Amelia v. Walter unter Vertretung des Herrn Advokaten Sudić die executive Feilbietung dreier mit gerichtlichem Pfandrechte belegten, auf 120 fl. CMz. geschätzten, dem Herrn Carl v. Jellačić, Gutsbesitzer in Jankomir gehörigen Kühe wegen schuldigen Capitals-Zinsen pr. 41 fl. 52 kr. CMz. oder 43 fl. 95 kr. österr. Währung c. s. c. bewilligt, und deren Vernehmung im Orte Jankomir auf den 9. und 23. Dezember d. J. jedesmal um 9 Uhr Vormittags mit dem Beisatze anberaumt worden, dass das gedachte gepfändete Vieh erst bei der zweiten Feilbietung gegen sogleich bare Bezahlung unter dem Schätzungswerthe hintangegeben werden würde. Agram am 20. November 1858.

Klobučarić.

Jović.

Nr. 6824 (DS—91)

3—2

Edikt.

Von dem k. k. Landes-Gerichte Agram als Concurs-Instanz wird hiemit zur öffentlichen Kenntniss gebracht, es sei der wider die hierortigen Eheleute Mathias und Anna Lukšić wegen Zahlungsunfähigkeit unterm 14. Februar 1857 Z. 1015 verhängte Concurs auf Grund des zu Stande gebrachten Ausgleiches mit den Gesamt-Gläubigern und in Folge deren unbedingten Eiawilligung aufgehoben worden.

Agram am 13. November 1858.

Klobučarić.

Jović.

4—1

Predposljednji tjedan

kojega svatko, komu se hoće, nabavit si još može srećakah

od IV., po c. kr. upravljateljstvu dohoda loterijskoga ujamčene

VELIKE LOTERIJE

u svrhe obćekoristne.

Sgoditakah 6698 dobiva ukupno

60000

c. kr. cekinah vage podpune i u suhom zlatu,

imenito:

1 sgoditak 15.000 cekinah
1 " 5.000 "

1 sgoditak

3.000 cek.

6 sgoditakah, svaki 1000 cek.

3 sgoditka, svaki 2.000 cek.

14 " " 500 "

32 sgoditka, svaki 100 c. kr. cekinah itd. itd.

Vući će se ova loterija neopozivno

Srećka stoji

DNE 16. PROSINCA 1858.

3 FOR. U NOVCU KONV.

Ova je loterija državna, a ne privatna! — Imade u sebi samo jednu vrstu srećakah bez razlike raspredne. — Za srećke ustanovljena je samo jedna ciena. — Svaka srećka igrat će u jednom jedinom vučenju na dobitke svekolike. — Svaki broj od vrate (serije) isvučen moći će, osim dobitka površtnoga, pogoditi, ako sreća posluži, još i koi sgoditak veliki. — Odmah po obavljenom vučenju izdat će se popis dobitakah. — Na četrnaest danah poslie vučenja isplaćivat će se dobitci pri pienesnici loterijskoj u Beču (Salzgries br. 184); dobitnik, da uzmogae dignuti svoj dobitak, duzan će bit, primiti izvoru svoja srećku, obškérbljena na naličju zakonitimi markami biljegovnimi. — Svi dobitci, koji su 6 mjeseci poslie vučenja, dakle do 16. lipaja 1859, s razloga, kojega mu drago, nebudu dignuti, pripast će po §. 11, sadržanom u osnovi igre, ne korist onim javnim zavodom dobrotvornim, kojim je po previšnjjoj odluci loterija ova namienjena. — Sva pitanja mogu se saznati iz programa ove loterije; program taj izložen je na ogled kod svih prodavalacah, i prilaže se kupljenim srećkam.

Od c. kr. upravljateljstva dohoda loterijskoga.

Carsko-kr.

službene

NARODNE

NOVINE.

Novine ove izlaze svaki dan izvanredno nedjelje i praznike na čitavom listu. — Polugodišnja predplata je za domaće u novinarici 4 for. srebra. — Za vanjske, kojim će se list svakog dana poštom pošiljati, 6 for. sr. —

Za službene oglase opredjeljena je uvrstbina: 4 kr. sr. od linije za prvi put; a zatim za svaki put 2 kr. sr. — Za druge oglase ili posebne članke plaća se do 10 linija 20 kr. sr., dalje pa po od svake pojedine linije 4 kr. sr.

Uredovni dio.

Državni ugovor medju Austrijom, Francuskom, Velikom Britanijom, Pruskom, Ruskom, Sardinijom i Turskom, od 19. kolovoza 1858, u obziru kneževinah: Vlaške i Moldavske.

(Nadalje.)

Članak 15. Svaka naredba, koju izdaje knez, treba da je supotpisana po dotičnih ministrih.

Ministri bit će odgovorni, ako se povriede zakoni, a imenito ako se razaspiju javni nevoi.

Ministrom sudit će višnje sudište kassacionalno.

Sudbeni postupak proti istim moći će naredjivati knez ili skupština.

Da se ministri stave u stanje optužbe, moći će to izricati samo većina od dvie trećine prisutnih članovah.

Članak 16. Skupština izborna bit će u svakoj kneževini izabrana na sedam godina, shodno isbornim propisem, koji su priklopljeni ovom ugovoru.

Članak 17. Skupštinu sazivat će knez, a sastajat će se ista svake godine na prvi nedjeljni dan meseca Prosinca.

Svaka redovita skupština trajat će tri meseca danah.

Knez moći će, ako potrebitno bude, produžiti skupštinu. Može knez sazvat skupštinu i izvanredno, ili raspustiti ju. U onom drugom slučaju bit će držan, sazvat novu skupštinu, koja će imat sastati se za tri meseca.

Članak 18. Mitropolit i vladike diecezniski bit će po punom pravu članovi skupštine.

Predsjedništvo u skupštini pripada mitropolitu. Podpredsjednike i tajnike izabirat će skupština.

Članak 19. Predsjednik ustanovljuje uviete, pod kojimi će občinstvo moć dolaziti u sednice; osim iznimakah onih, koje su naznačene u pravoniku unutarnjem.

Skrbnju predsjednika sačinjat će se o svakoj

slednici kratak napisek, koji će se stavljati u novine.

Članak 20. Skupština će pretresati i glasovanjem primiti ili neprimati predloge zakonske, koje joj podnese knez. Ona će ih moć izpravljati pod stegom, koja je u članku 36. sadržana glede zakonah od važnosti občinite.

Članak 21. Ako ministri nisu članovi skupštine, imat će oni ipak pristup u istu, meći će udioničtvovali u viščaju o zakonih, nego neće imati prava odviete.

Članak 22. Proračuni prihoda i rashoda, koje će svake godine za svaku kneževinu dotični knez pripravljati i podnositi skupštini, koja ih može izpravljati, bit će konačno valjani onda stopram, pošto ih odobri skupština.

Ako proračun nebude odobren za dobe, tad će se vlast izvršna skrbiti za potreboće državne po proračunu od minule godine.

(Dalje sledi.)

Neuredovni dio.

Austrijska carevina.

Zagreb. (A. Z.) Pišu iz Beča, da je sada opet predzet plan, da se podigne u Zagrebu sveničište i da se za ciele nadati možemo, da će se isti oživotvoriti.

U Virovici 28. studenoga 1858 (R.) Sineć oko 7 sati, koji gdje, koji kamo, postignu nas najednput, neočekani i nepripravni grozoviti glasovi: gori, gori! a čas zatim i pojavljeno visoko pod oblake buktajuće vatre, kao da je sblila pak kroz zemlju prodro, sa Novogradske ulice. Kad mi što brže na požarište, a tu opazismo već krov sidane na sreću kuće krajišnika Benkeka vas u golaj vatri. Priešna pomoć i nasčnost miestne oblasti na čelu vreloga nam zapoviednika g. satnika Sabolića, a poglavito tišina vremena učini, da je vas strah, glede daljeg prodora grozećeg se življa, iz kruga našeg izčeznuo: Rieču, na rečenoj kući propasamo krov

i stvari na tavani nalazivše se; premda su najbliže susjedne kuće samo do 5 i 8 hv. odiada bile.

Virovci naši priznaju i tom nesgodom, da je nova navada bolja i valjanja nego stara, kojem su oni poznavali štercaljke po imenu samo, nipošto po učinku. Prije nekoliko godina ne biće u nas ni traga ni glase štercaljkam, na sad ih brojimo pet. Samo nam se valja pobrinuti i za posudje, za dovoljni broj svietionikah, za red, čistoću i pripravnost štercaljkah, pa će sve dobro biti.

Primetniti bi imali k tomu izvješću još i tu želju, da bi si i ostale občine ugledavše u primier virovske, po koju štercaljku po mogućnosti i veličini miesta nabavile, na samo još prije nego bi ih podobna nesreća zaleći imala, od koje budimo sačuvani posornostju na godine i vlekove.

Temešvar, 27. studenoga. Nj. preuzvišenost g. podmaršal gubernator i zapoviedajući general grof Coronini odputovao je jutrašnjim podvozom u Beč.

Dabrovnik, 18. studenoga. Knez Danilo, koji je od protuadmirala Juriena dne 10. t. m. primio ubaviest o dovršenju konferencijah u pitanju crnogorskih granicah, dao je izpalit 21 top. No on nije saobćio sadržaja učinjene nagode, već se je stegnuo na to, da je izjavio, da je uređenje granice sasvim u njegovom smislu i na veliku korist Crnogore izpalo.

Knez je pred nekoliko danah pobrao porez za lietos nesamo u Crnojgori već i u kotarima grabovskom, banjenskom, subačkom itd., naredba, koja je otreznila Crnogorce, koji su se zbog raznih okolnostih nadali, da neće lietos morati plaćat poreza.

Beč, 29. studenoga. Nj. c. k. apostolsko veličanstvo dostojalo je najvišjom odlukom izlazi 27. listopada za gradjenje nove crkve u župnom kotaru Kovolet u občini Podgorbba (u Mletačkom) 2100 fr. austr. vrednosti najmilostivije odrediti.

— Nj. veličanstvo cr usrećio je jučer pošio

Knjigopis.

Narodne pjesme bosanske i hercegovačke. Skupio I. F. Jukić i Lj. Hercegovac-Martić, izdao o. F. Kunić. Sv. I., str. 621, pjesme junačke. Osiek 1858. Priobćio Dr. Fr. R.—

(Nadalje.)

Vile, kó što narod priča, stanuju nieke u planinah i gorah (pod-, prigorkinj, planinkinje), nieke u oblacih (oblakinj), a nieke u vodi (povodkinje). U sbirci, o kojoj jest spomen, priča se samo o prigorkinjah vilah. One naj radje stanuju „u stecicah stienah“ (p. 295), „u pećinah“ (p. 297) i „u goricah“ (p. 415) i to navlaš na „Kunar, Orman i Večil — planini“ (p. 289, 295, 451). S ovimi vilami naši junaci živu u onom savezu, koje naš narod pobratimstvom i posestrimstvom nazivlje. Leži li u ovih riečih tolika svetinja, kad se na ljude protežu, kolika neće ležati, kad se protežu na savez junaka i vile? Vila svedjer pazi na svoga pobratima; ona mu očituje pogibelji; uklanja zla, gdje samo može; pomaže se osvetiti neprijatelju svoga pobratima; savjetuje ga u svakoj nevolji — rieču: kano prava posestrima dieli s njim sve radosti, nesreće i toge. Kada Komnen barjaktar gostio se u Kotaru ravnu sa svojim puncem Gavran kapetanom, a Turci mu kod kuće zla počiniše, u niekoj posestrimoj sarditosti

„... pokliče mu iz planine vila:
Zlo ga se Komnen barjaktare f

Zlo ga se i vino popio,
Na rame ti ono udarilo!
Turci tebi kula perobiše,
Tvoju vjeranu ljubav zarobiše,
Andjeliu seku odvedoše,
Staru majku konjma pogaziše.“ (p. 422)

Usled ove opomene posestrime vile ustade Komnen na nege; tó se osveti nad neprijateljem. — Našemu junaku, da doznade kakve viesti, trieba samo obratit se na vilu posestrime; pače ova sama popitava ga, kad god mu kakva muka ili nezvestost sardca tišti.

Kad se junak Tomica razovilio bieše, što mu neima dvieh drugov:

„Njemu doje vila prigorkinja:
Ta bora ti Tomica hajdače!
Što cviliš, muka koja ti je?
Kako vila cviliti neču?
Kad imadoh dva najbolja draga;
Ah Mijata i s njim Marijana,
Pa otišli u selo Doljane,
Da okume diete Bobovčeve;
Pa ih neima vilo posestrimo!
Nemožeš li kakav haber (glas) kazat?“

(p. 611.)

Na što ga vila izviesti, da je „bila u Igu-manu niže Sarajeva, vidiela je svojim očima, Mijatovu glavu proneoše, Marijana živa provodoše, dovedoše u šehr (varoš) Sarajevo.“

Kad Stojanu Jankoviću u mejdanu s barjaktarom Nukićem muka dodijala

„Obazre se na pećinu stienu,

Dovikuje posestrima vilo:
Posestrimo, moja biela vilu:
Nadji mi se danas u potrebi,
Danas sam ti glavu izgubio.“ (p. 272).

Ali po Jankovića zlo bijaše; Vila mu nemogaše pomoći, jer nije sledio njezinih savietov; zato

„Ljuto ovih posestrima vila:
Jesam li ti govorila pobrat!
Da se prodj s boja u nedielje.
Ja ti ništa pomoći nemogu.“

U toj stisci ipak mu savjetuje, da se „pituži svom dobrom doratu, da uteče prija ka čadoru.“ To i učini; ali „sustizb ga Turčin kod čadora, i fati ga svojom britkom čordom; on Stojanu odsieče glavu.“ Medju to prestade dužnost, koju si uzé vila prema svomu pobratimu, niti s njegovom smertju. Još je živio njegov sin „čedo malo od godine danah“; sada svoja skrb prinese vila na taj porod Stojanov:

„Odnese ga u pećinu vila;
Hrani Niku dvaest godin danah;
Pak mu tevi doru u podrumu
Bielim mliekom i ječmom jarnikom.“ (p.

273.)

Evo kolikem brigom gojila jest vila nesamo sina, nego njegovala sanj konja, koga odevle narodne pjesme vilenjakom zovu; koji autornjim nagonom čini sve, što se vili hteće.

Nadalje
„Kad Nikoli ruku nagojila,
A doratu konja astovila,

podao obćenitu bolnicu svojim posjetom i boravio je dulje vremena u sobama bolesnikah, koji teško boluju od tifusa, kojima je ovaj najviši posjet za cijelo na veliku utiehu bio.

Beč 30. studenoga. Ovdašnji otomanski glavni konzul Daud efendia, koji je kao portin odaslanik kod komisije dunavskih država pridružen bio Fudpaši za njegova boravljenja u Parizu, vratio se je pred nekoliko danah opet ovamo. On će skoro otići u Carigrad i jedva će se ovamo prije vratiti, dok se komisija dunavskih država opet ovdje ne sastane. Kao što je poznato obavljaju se vlade, koje su podpisale ugovor dunavskoga brodarstva sada time, da promijene onoga ugovora, koje je pariška konferencija predložila, diplomatskim putem ispituju i onda stopram, kad se u raspravama, koje medju sobom vode slože, staviti će rezultat istih u formu dodatnoga članka k dunavskom ugovoru, koji već postoji; pošto će se isti zatim priobćiti pariškim ugovornim silama, da ga prime do znanja. Dotle morat će dakle komisija za podunavske pokrajine svakako praznovat. Od strane Srbije i Moldavie odazvani su medjutim zastupnici podunavske komisije i zamijenjeni su novim odaslanicima i to za Srbiju naimenovan je g. Jukić a za Moldaviju g. Steighe.

— Dr. Polak, tielesni liečnik šaha persijskoga, dobio je od Nj. veličanstva cara za poslanu od njega u persijskom jeziku izdanu kirurgiju zlatnu kolajnu za umjetnost i znanost.

Moldavia i Vlaška.

Bukurešt 29. studenoga. Sinoć u 8 sati bačena je kaimakamu Janku Manu jedna upaljiva bomba s ulice u sobu, gdje radi. Bomba se je raspordila, no na sreću nije nikoga oštetila. Nezna se još, tko je to učinio.

Turska.

Kairo 17. stud. Usled najnovijih vijesti zapremili su, vele, Francuzi i Englezi ujedno Džedu, čini se takodjer da revno nastoje pronaći one osobe, koje su sudjelovale kod kervoprolitja.

Francuska.

Važna viest okuluje od nekoliko danah u Parizu. Glasa se da će 10. prosinca jedna francusko-engleska ekspedicija sa suhozemnom vojskom i artilerijom otići u srednju Ameriku, da ondašnje države štiti proti sieveroamerikanskim četnicima i da uzdrži u krepости ustanove ugovorah sklopljenih prije u obziru ovih zemaljah.

Amerika.

Rochester, 22. listopada. Ira Stout, komu je dokazano, da je navlaš ubio svoga svake

Littlea a koji je izvan toga pod sumnjom, da je sa svojom sestrom puteno živio, bio je danas obiješen. Pogubnik navuko mu je žalihože tako slo zamku na vrat, da se padajući nije skrhao potiljak, već se je malo po malo zadavio. Osam do deset minutah kopercio se je nesretnik, tako da su se isti amerikanski gledaoci, koji zaista nemaju odviše slabih živacah ježeći se odvrćali od strašnoga pozorišta. Liekari, koji su tamo bili, uvieravali su, da mu je još poslie 8 minutah, pošto je spušten bio, žila sasvim pravilno tukla. Poslie po sata skinuli su mrtvaca. Gospođa Little, kojoj je dokazano, da je dala povod tom ubojstvu i da je po svoj prilici pri istom pomagala, osudjena je na 7 godinah robije.

Danville, Pensil. 22. listopada. Danas smo doživili u Americi veoma rietko pozorište, da je jedna kervnica skončana na viešalima. Zločinki, gospođi Twinggs, bilo je dokazano, da je u sporazumljenju sa svojim zlotvornim ljubovnikom Clarkom njegovu ženu sičanom otrovala. Obadvoje bili su na smert osudjeni. Clark je već pred nekoliko nedieljah pogubljen. — Za njegovu sukrivnicu zauzelo se mnogo čutljivih sardacah; no gubernator Parker nije našo razloga, da joj se oprosti, i tako je danas osuda izvršena bila. Twinggs stupila je na gubilište prilično hrabro, govorila je 6—8 minutah skupštini uvieravajući ja, da je sasvim nedužna i izrekla je svoje požalovanje samo verhu toga da mora dvoje svoje diece kao sirote ostaviti. Njehina smert sledovala je berzo.

— Ladja „John E. Thayer“ izgorila je u zaljevu kalifornijskom a ladja „General Kushion“ u luci od San Frančeska.

Bérzovjavne i najnovije viesti.

Kerf 27. stud. Deset zastupnikah Kerfa protestovalo je proti tvrđenju Joungovom, da stanovnici od Kerfa i Paxosa žele, da se utie love s britanskom državom očitujući, da je njihova jedina želja, sjediniti se s Gerčkom. Ovaj protest poslan je ministru naseobinah Bulweru.

Javljaju iz Turina od 28. t. m. „Gazzetta piemontese“ oprovrgla je istina viest, da je vlada šume na otoku Sardinie prodala belgij-skim poduzetnicima, no pri tom ima se primie-titi, da su takove ponude učinjene ali da nisu zbog sèrvitutskih teretah primljene bile. Medju mnogim stranom pretieranim, stranom neistinitim viestima o dogadjajima u Villafranki razniele se je onomadne i ta, da su tamo sardinske straže zamijenjene bile ruskima; dopisnik „Avenira“ od Nice oprovrgava ovu viest, kao da je sasvim izmišljena.

Paris 29. studenoga. „Constitutionnel“

Gnieszdo padè, ptičić se izvali;
K njem dopadè siva sokelica,
Izmače ga zmiji iz čeljusti;
U kljunu ga diše u visine,
U gnieszdo ga svoje premiestila,
I svojim ga kljunom odgojila;
Dok se ptičić s perjem zaodio,
Dok mu krila snagu zapasala.“ (p. 280.)

Je li može biti umnije allegorie? Ista vila Nika nije ni s očuh pustila, kad se on boraše s Nukić barjakterom, dok joj god neoveti njehina pobratima, a svoga oca, toli na Nukića, koji na stojanovoj ljubi Andjeliji, koja bijaše i i uzrok, što Nukić nadvlada Stojana; jer ovaj nosaše u vlasih moći od pomoći, koje mu bijaše vila dala; a imadjahu tu silu, da ga činjahu nepobiediva, dok god su mu bile u kosi. Ali nevierna ljubav, kad joj se Stojan pred mejdanom nastoni na kriese i zaspà: „ukradè mu moći od pomoći.“ Zato kad barjaktara Niko nadvlada; a on „biše sèrdca milostiva“, te Andjeliji htiedè oprostiti:

„Na njeg vila oči izopaći:
Ako bui sad oprostì niko!
Haram tebi! što sam te branila;
Tko će moga oprostiti pobru?“ (p. 289.)

A na to Niko „sve učinì, što naredi vila.“ (p. 290.) — Evo koliko čvrsto, koliko sveto jest pobratimstvo med vilom i junakom naše pjesme! Našim junakom dakle idu na ruke vile, kó što Omirovim bogovi.

(Dalje će slediti.)

donosi jedan članak od Renée, kojim se oprovrgavaju ratni glasovi. On izjavlja, da se sada nije ništa tako važna dogodilo, da bi se valjalo bojati, da će medju Engleskom i Frančeskom nastati kakav sukob.

New-York, 16. studenoga. Amerikanska flota dobila je zapovied, da podje proti Walkeru. Liberalci posieduju vas Meksiko izim glavnoga grada.

Odgovorni učrednik. Dr. Demeter.

SLUŽBENI LIST.

Nr. 14908—1858 (Fin.—46)

3—2

Tabak-Transports-Kundmachung.

Zur Sicherstellung des Transportes von Tabak-Fabriks-Gütern in mehreren Kronländern der Monarchie, dann von Tabak-Verschleissgütern im Bereiche der Finanz-Landes-Direktionen in Wien und Agram, im Sonnenjahre 1859 werden vom Vorstande der k. k. Central-Direktion der Tabak-Fabriken und Einlösämtern in Wien (Seilerstätte Nr. 958) schriftliche, versiegelte, mit der Stempelmarke von 30 Neukreuzern versehene, mit den Quittungen über den Erlag der vorschriftsmässigen Vadien belegte Offerte, mit Ausschluss mündlicher Angebote in drei Tagfahrten am 13., 14. und 15. Dezember 1858 bis Mittags zwölf Uhr angenommen.

Das Nähere ist aus der Concurrenz-Ausschreibung vom heutigen Tage Z. 14908 zu ersehen, in welcher die einzelnen Transportraten und die Dauer der Transports-Pachtzeit angegeben sind.

Diese Concurrenz-Kundmachung, dann die, in derselben bezogenen Kontraks-Bedingungen können von Jedermann bei der Central-Direktions-Registratur, den Oekonomaten der Finanz-Landes-Direktionen, den Tabak-Einlös-Inspektoraten, Tabak-Fabriken und Tabak-Einlösämtern eingesehen werden.

Wien am 26. November 1858.

Nr. 4836 civ. (Izv.—294)

3—1

Exekutive-Feilbietung.

Von dem k. k. Comitats-Gerichte in Warasdin wird bekannt gemacht: Es sei über Ansuchen des Hönigsberger wegen schuldigen 586 fl. c. s. c. die executive Feilbietung des in Warasdin in der Brückengasse gelegenen, den Eheleuten Georg und Maria Matosović gehörigen, auf 1886 fl. 43 kr. CMz. gerichtlich geschätzten Hauses sammt Hof und Garten sub Nr. 365 Loc.-Zahl 414 bewilligt, und hiezu der erste Termin auf den 23. November und der zweite auf den 21. Dezember 1858 jedesmal Vormittags 9 Uhr bei diesem k. k. Comitats-Gerichte angeordnet worden.

Hiezu werden Kauflustige mit dem Beisatze eingeladen, dass der Käufer die auf dem Hause pfandweise versicherten Schulden, so weit der Kaufschilling reicht, nach Anweisung des Gerichtes übernehmen müsse, und dass die weiteren Lizitations-Bedingnisse, das Schätzungs-Protocoll und der Grundbuchs-Extrakt hiergerichts eingesehen werden können. Endlich werden Alle, welche, ungeachtet ihnen keine besondere Verständigung zugekommen ist, durch die Eintragung in die öffentlichen Bücher gleichwohl ein Hypothekarrècht auf obiges Haus erworben zu haben glauben, aufgefordert, dasselbe bis zum Verkaufe desselben so gewiss bei Gericht anzumelden, widrigens sie es sich selbst zuzuschreiben haben würden, wenn die Kaufschillings-Vertheilung ohne ihrer Beziehung vorgenommen, und sie dadurch, so weit der Kaufschilling durch dieselbe erschöpft werden sollte, ausgeschlossen würden.

Nachdem in dem ersten Lizitationstermine kein Kauflustiger erschienen ist, so hat es bei dem zweiten anberaumten Lizitationstermine mit dem Beisatze sein Verbleiben, dass die obangegebene Realität, wenn dieselbe um den Schätzungswert nicht verkauft werden könnte, auch unter dem Schätzungswert zuge-schlagen werden würde.

Warasdin am 24. November 1858.

Novak.

Sertić.

Nr. 7164 civ. (DS—96)

3—3

Edikt.

Von dem k. k. Landes-Gerichte Agram wird bekannt gemacht: Es sei auf Ansuchen der Amalia v. Walter unter Vertretung des Herrn Advokaten Sučić die executive Feilbietung dreier mit gerichtlichem Pfandrechte belegten, auf 120 fl. CMz. geschätzten, dem Herrn Carl v. Jellačić, Gutsbesitzer in Jankomir gehörigen Kühe wegen schuldigen Capitals-Zinsen pr. 41 fl. 52 kr. CMz. oder 43 fl. 95 kr. österr. Währung c. s. c. bewilligt, und deren Vornahme im Orte Jankomir auf den 9. und 23. Dezember d. J. jedesmal um 9 Uhr Vormittags mit dem Beisatze anberaumt worden, dass das gedachte gepfändete Vieh erst bei der zweiten Feilbietung gegen sogleich bare Bezahlung unter dem Schätzungswert hingelassen werden würde. Agram am 20. November 1858.

Klobučarić.

Jović.

Ona šalje svoje drugarice,
Da oblaže na glasu gradove:
Gdie god što god ponajliepše najdu,
Da donesu Niki za odielo.“ (p. 274.)

Kad se to sve zbude: Vila odkri Niki njegov rod, sudbinu oca; pa ga upita:

„Jesi li sine sa boja odrasó?
Je li mišica zapregla od snage?
Igra li sèrdce od osvete svete?
Smisli Turčinu na mejdan isaći?“

A kad mladi Niko odgovori:

„Hoću neno okajati babu...
Ljubi Niku u čelo junačko:
Aferim ti, drago dieće moje!
Nanj odielo svietlo udarila,
Ko junaci nose na junačku:
Na bedro mu čordu nabacila...“

Izvedè mu dora od mejdana... (p. 275.)

Sve mu kaže: kud će i kako će.“ (p. 276.)

Vila je sinu svoga pobratima, i njegovu vilenjaku takovu dala snagu, da još nitko takove „konjske sile nije ni vidio, ni na konju biesnig junaka.“ Niko osveti smert svoga oca; a kukavici majci, koja ga ni poznavala nije, daše se poznati pievajuci na tamburu ovu krasnu pjesmu, penu miline i dražesti, koju čitatelju priobćujemo:

„Vila gnieszdo ptica lastavica
U vrbu Jankovića dvrnu;
Jedva jednog ptica podhranila;
Podpari ga guja šarovita;
Ter se panje gnieszdo prieko pãntre,

Carsko-kr.

službene

NARODNE

NOVINE.

Novine ove izlaze svaki dan izuzimajući nedjelje i praznike na čitavom listu. — Polugodišnja pred-plata je za domaće u novinarici 4 for. srebra. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom poslati, 6 for. sr. —

Za službene oglase opredjeljena je uvrština: 4 kr. sr. od linije za prvi put; a zatim za svaki put 2 kr. sr. — Za druge oglase ili posebne članke plaća se do 10 linija 20 kr. sr., dalje po 10 linija 4 kr. sr.

Uredovni dio.

Državni ugovor medju Austrijom, Francuskom, Velikom Britanijom, Pruskom, Ruskom, Sardinijom i Turskom, od 19. kolovoza 1858, u obziru kneževinah: Vlaške i Moldavske. (Nadalje.)

Članak 23. Različni, do sada iz posebnih plemenitih dolazeći novci, kojimi vlada raspolaže pod različitim pravnim naslovi, imaju se uvrstiti u obćeniti proračun o prihodu.

Članak 24. Konačno zaglavljani računi imaju se podneti skupštini najdulje za dvie godine danah, računajući od onda, kad se je zaglavila koja perioda upravn.

Članak 25. Nemože se nametati ni pobirati nikakav danak, ako nanj nije privolila skupština.

Članak 26. Zakoni finacialni, baš kao i svikolici zakoni od važnosti obćenite ili posebne, a tako i naredbe, koje se odnose na javnu upravu, uvrštivati će se u službene novine.

Članak 27. Osrednji odbor imat će stolicu svoju u Foškenu.

Ovaj odbor bit će sastavljen iz 16 članovah, osam Moldavacah i osam Vlahah. Četvoricu izabirati će svaki knez iz članovah skupštine i ljudih onih, koji u zemlji obnašaju velika dostojanstva; a četvoricu izabirati će svaka skupština izmedj sebe.

Članak 28. Članovi odbora osrednjega zadržat će pravo, da udioničtvuju u izabiranju kneza u onoj skupštini, u koje spadaju.

Članak 29. Osrednji je odbor stalan. Nego moći će, ako mu dopuštaju poslovi, i razliti se na nieko vrijeme, ali podnipošto na više, nego na četiri mjeseca.

Službovanje članovah ovoga odbora za svaku kneževinu, bili imenovani po knezu, ili bili izabrani po skupštini, trajat će dokle i zakonotvorstvo.

Nego članovi, koji kane izstupiti, prestat će službovati onda stopram, pošto udju u odbor članovi novi.

U slučaju, ako bi jednoj i drugoj skupštini ugaslo punomoćje u isto doba, imat će se osriednji odbor prigodom, kad se otvorele budu nove skupštine, obnoviti vaskolik za obie kneževine.

U slučaju, ako se raspusti koja skupština, obnovit će se samo oni članovi osriednjega odbora, koji spadaju k onoj kneževini, za koju se skupština imade na novo izabirati.

Članovi, koji su izstupili, mogu se izabrati iz nova.

(Dalje sledi.)

Neuredovni dio.

Austrijska carevina.

Beč 1. prosinca. Visoko c. k. ministarstvo za trgovinu, oberte i javne gradjevine dozvolilo je, da se željeznička pruga Falgendorf-Turnau može dne 1. prosinca t. god. otvoriti za javni osobni i teretni promet.

— Carski ruski poslanik, pl. gospodin Balabin, očekuje se danas ili sutra ovdie u Beču.

Gradac, 30. studenoga. — Jučer u jutro u 7 sati bio je kervnik gospoje Aloisie pl. J. i njezine služkinje Marie B. pogubljen. Zločinac jaukao je i moljacao, da mu oproste život, za sveg puta, kad su ga vodili na tratište; tamo došavši, morali su ga odneti na viešala, gdje je još svejednako molio za oprostjenje a kad je vidio, da je sve zahman, stao je psovati i blazniti i tako je izdahnuo. On se je rodio god. 1832. u Brilu kod Kremsa, izučio je postolarski zanat, no želeći razkošno živjeti, ostavio je ovaj stalež i gledao je da dodje kao sluga u plemenite i bogate kuće, nadajući se da će tako laglje prigode imati da se nedopuštenim načinom dočepa novacah. Podje mu za rukom u Beču i Gradcu dobit službah u otmienim kućama i već mjeseca rujna god. 1854. ukrade u Beču služkinji Anni B., koja je s njim zajedno u istoj kući služila, sloupotrebivši njeno pouzdanje, sve što si je prištedila t. j. 1160 for.

srebra, što zatim lakoumno potope. God. 1855. dodje u Gradac, gdi je u više kućah služio, no i skitao se dulje vremena bez službe. Služeći kod gospoje Anne C. T. vidio je gospojn Aloistu J., koju je držao za veoma bogatu. Još prije 28. travnja 1857. nakani ju ubiti i porobliti, u koju svrhu ukrado je u kući, gdi je služio, jedan dugački lovački nož od prilike u mjesecu prosincu iste godine a kasnije najmio si je stan u ulici „Raubergasse“. Dne 24. siečnja t. g. izveo je svoj grozoviti čin. Njegova žrtva stanovala je sama sa svojom služkinjom. Kad medju 12 i 1 urom popodne opazi, da je služkinja izišla iz kuće a gospoja sama ostala, stopi u njen stan i zamolio ju za milostinju; ona ga uvede u sobu da mu što podieli, kad on nožem udari na nju i ubije ju, probodivši ju 21 put. — Kad se služkinja kući vrati, pada joj iz ledjah prvi udarac a zatim ju još 16 putah probode, dok ju sasvim usmerti. Odmorivši se poslie kervava svoga posla, pobere sve dragocienosti, koje je u sobama našo; zatim založi jedan dio istih u gradačkoj zalagaronici a preostatak ponese sa sobom u Beč, kud je otišo dne 11. siečnja o. g. i gdje je hoteo, da svoj plien stranom proda a stranom založi; no pri tom poslu bude spoznat, uhvaćen i predan sudu. — Oteta stvari vriede polag procjene 368 for. srebra. — Malo prije nego je u Beč odputovao, ukrado je u jednoj gostionici i kišobran pripadajući Josipu St. u vrednosti od 6 fr. sr. — On se je strašno bojao smerti i odkad mu je oglašena bila smertna osuda, neprestano sve do posljednjega trenutka jaukao je i moljacao da mu oproste vičući: „Ta ja sam samo dvie ženske ubio!“

Moldavia i Vlaška.

Usled nesporezumljenjah, koja su i u samom krilu moldavske kaimakamie nastale, predao je, kao što iz Jafa od 21. pr. m. pišu, donositelj fermana kaimakamii sljedeće vezirovo pismo: „Doznala je carska vlada, da kaimakamie preduzima činovah, koji vriedjaju ustanove car-

Knjigopis.

Narodne pjesme bosanske i hercegovačke. Skupio I. F. Jukić i Lj. Hercegovač-Martić, izdao o. F. Kunić. Sv. I, str. 621, pjesme junačke. Osiek 1858. Priobčio Dr. Fr. R.—

(Nadalje.)

4. Ne samo to — naši junaci stoje u niekom pobratimskom vezu s istom naravom i raznim naravskimi bitij. Ista narav okružava jih u višjem preobraženju; ona s njimi čuti; veseli se u sreći, tuguje u nesreći. Tako —

„Kad pogibe Stojan od Kotarah, Razšli gori i travi.“ (p. 273.)

Našim junakom da kako naj vierniji drug jest konj. Junak se s njim razgovara; otkriva mu svoje misli i želje; ljubi ga i dobročinstvi naderiva. Kad je bilo Jankoviću pred Turčinom uzmaknuti:

„... Dorata rieči govorio:

Znaš li dore, prvo dobro moje!

Kad je vojska pod Osiekom bila:

Jedna zobca četiri dukata;

Zob s' osiekli bani generali —

Ja je tebi osiekao nisam;

I tad sam zobcu primicao,

I ti doro sad primakni dobro.“ (p. 272-3.)

Isto naši junaci ne samo „s tamburom u razgovor udju“ (p. 280); nego i sa svojom desnicom, sa gradovi (p. 259); pak

„... se junak s kulom halaljuje!

Ostaj s bogom, moja kula biela!

Što od vieka do bielih kikah

Biaš steko, sve ostá u tebi.“ (p. 268.)

Rieču: naši junaci jesu nekakva višja bitja, koja se bore za višje blago; tē im ista narav prijaznostju dvori. U narodnih pjesmah očituje se čeznutje našega naroda za prirodom; očituje se tragovi prestaromu dualizmu; ali ne u tako ognjusnom obliku, kó što u indijskom ili misirskom bejoslovju — pače narav negospoduje nad junaci, već im ona služi.

5. U ovih čerticah, povadjenih iz spomenute shirke, odsivaju se poganski pojmovi, uzčuvavši se do danas kod našega naroda. Ali već i ovi manje više dišu po křstjanstvu; a křstjanstvo jest glavna misao junačkih pjesam. Ta za boga i vieru křstjansku naši junaci živu, i bore se proti neprijatelju křstjanstva. Narodni junaci čine „sve u strahu boga velikoga“ (p. 212); a vezda im pred očima trepti, što izpievā narodni pjesnik:

„Sve poverzi, za boga prioni;

Nebi li nas i bog pomogao,

Utiešio stara i nejaka,

Zdravje dao voku i težaku,

Zaklonio kuge i morie,

Sirotinju okom pogledao,

Nemoćniku dao oblakšicu,

Nami mladim zdravlje i veselje!

Da pievamo, da se radujemo

Sve u strahu boga velikoga.“ (p. 224.)

Naši junaci sve počimlju u ime božje. — Komnen barjaktar „rano rani... pa se umio i bogu molio... Jezus reče poverši gjogata.“ (p.

327). U svakoj potrebi utiču se k bogu; kad pred juternjom tminom nemože vidjeti, kako se boj bije

Škilju skida a bogu se moli,

Daj mi bože vihar sa planine,

Da razbije po planini tamu,

Da ja mogu okom razabrati,

Tko li gine, tko li zadobiva.“ (p. 205.)

Uprav iz ovoga štovanja prama bogu sledi, što naš junak zadatu rieč neće prekřšiti; njemu je „tvrdja viera, nego mramor stiena.“ (p. 306.) A neće ni prevěrnuti viere pod nikakvi načln. Kada vezir u Ostrogu zarobl junaka Gavran Sinjevića:

„Govori mu vezir u Ostrogu:

Poturči se Gavran Sinjeviću!

Evo tebi kula u Ostrogu...

I gotovih tri tovara blaga;

Dat ću tebi kamen džamiju,

I dat ću ti kćercu jedinicu.

Al veli mu Gavran Sinjeviću:

Neću ti se junak poturčiti,

Nit ću svoje viere prevěrnuti

Za sve blago ostrožkoga grada;

Volim junak kosti ostaviti;

U Zindanu u Ostrogu tvomu.“ (p. 460-61.)

Pa za vieru tēpio jest gvoždje i tamnicu; gdje je ležao u vodi do pasa; gdje ga „guje kolju, a akrapi štijlju, lasice mu bore naustniče.“ Istom stalnostju brane se pače dievojke (p. 342), i nejaka dietca (p. 414).

(Dalje će slediti.)

stoga fermama i organičkoga za pripremanje u kreposti stojećega pravilnika. Kaimakamija ima se strogo držati slova i duha carskoga fermama a osobito su promjene, koje ona gospodnja u činovničkim službama preduzima, proti ustanovama carskoga fermama. Za svaku važnu odluku neobhodno je potrebno jednoglasno sporazumljenje sučlanovah kaimakamije. Svaki stranačni duh i sve, što mora proizvoditi razdraženje u zemlji obtečuju velikom odgovornostju kaimakamiju nobće a napose svakog člana iste. Razumjeva se po samom sebi, da je uporaba konvencije s iznimkom onoga, što se u strogom smislu odnosi na izborni zakon dojučem knezu priuzdržana. Vi ćete ova pošiljku pročitati kaimakamijama.

Odgovor, koji je kaimakamija na to pismo dala, bio je kratak i kao što dopisnik „Wiener Ztg“ navodi, glasi, kako slijedi: „Mi znamo, da je vaše poslanstvo u tom sastojalo, da nam predate carski hat, o drugom poslanstvu nije nam ništa poznato i uslijed toga nemožemo ovo Vaše priobćenje za ništa drugo držati, nego za Vaše vlastito mišljenje.“

Franceska.

U „Wiener Ztg“ nalazimo slijedeći članak u obziru nasertanja francuskih listovah na Austriju: „Nečuvana razuzdanost, kojom je jedan dio pariške štampe udario na Austriju, kad se je u glavnom gradu Francuske igrala Montalembertova drama, nije u samom Parizu, nego i izvan njega pobudila skrbih, koje su naravno porodile želju, da će se ovim nasertima slijediti umirivajuće očitovanje od one strane, od koje isto jedino proistići može. Mi nenaalazimo ove pravedne želje još ni danas ispunjene i oni listovi nastavljaju još svejednako svoje neprijateljsko držanje proti Austriji. Već pred nekoliko nedjeljah imali smo protivit se sličnim, premda slabim nasertima, i mi smo to učinili iskreno opisavši politiku Austrije u Italiji. Kao sada, bilo je i onda „gospodovanje Austrije na poluotoku“ nalukna riječ, kojom su namjeravali podpaliti sčrca. Naš odgovor našao je najveću javnost i belgijski listovi pribili su ga na vrata Franceske. S nijedne strane nije bio učinjen ni najmanji pokušaj, predbacit nam neistinitost. Bi li se to propustilo bilo, da je moguće bilo! Danas nećemo da se vratimo na naše vlastito očitovanje.

Proti navalama francuske štampe o „austrijskom gospodovanju u Italiji“, hoćemo da se pozovemo na svjedočanstvo, kojemu neće valjda nitko htjeti da odrekne nepristranost, na svjedočanstvo, koje nam je u oči 21. veljače s parlamentarske govorionice iz ustih jednoga plemenitoga pera Francuske u rečitim izrazima dano bilo. Protaselo se je na razmišljanje Austrije prema vladama, poluotoka i na pitanje poboljšanja, koja su se imala uvesti u upravu raznih njegovih država. Neka reknu, ako mogu, da laže to svjedočanstvo — no tko bi to mogao? Dodajemo još mala opasku i pozivamo svakoga, komu su iole poznati poslovi Evrope, da si predstavi sudbinu Italije da je žalostan udes Austrije prisilio ostaviti onaj deo svoga područja, koje se prostire medju Alpama i Padom.

Sravnite u mislima narav i učinak inostranog, upliva, koji je ondaj bez sumnje i izklopno o tamo zavladao, s uplivom, koji sada tamo izvršuje Austrija, dieleći ga s ostalim silama. Zaista još nikad nisu većma na vidjelo došle želje osvežanja, nego u biesnećim izrazima pariške štampe, koji danas uznemiruju svakoga, koji je za mir. Nikada nisu misli, da nadju svoj izraz, poslužile se gadnijim sredstvima!

Berzobjavne i najnovije vesti

Turat, 1. prosinca. Ratni parobrod „Curatone“ otišao je s komisiom, koja ima preduzeti razvidjenja u obziru namijenjenoga novoga avijonika.

Javlja iz Torina od 29. pr. m. Uslijed višetih iz Nice prispeo je onamo kralj Viterberški u najstrožijem inkognito. „Gazzetta piemontese“ javlja, da je poplava, odnijela dva lička od mosta, preko Varsa blizu piemontesko-

francuske granice. Komunikacija će se čim prije popraviti. Čini se da će se obistinit predlog za prodaju željeznica. Kao glavni posrednik ovoga posla imenjuje se baron Franchetti. Dne 28. došla je u Genovu iz Villafranke dolazeći ruska parna fregata „Bajon“ sa 16 topovah i 250 momakah. Još dva druga ratna broda očekuju se; isti će se kasnije pridružiti flotici velikoga kneza Konstantina. „Piccole Corriere d'Italia“ zabavlja svoje čitatelje opisima tobože izvanredne radinosti koja vlada kod utvrđivanja Alesandrie, Kazala, Genove u Specie.

Javlja iz Firenze od 28. t. m.: „Monitore Toscano“ donosi ugovor carske austrijske s velikovojvodskom vladom u obziru postupanja s pokretnom ostavštinom obostranih podložnika.

U podlistku bečkih novinah „Die Presse“ (br. 273) nalazimo zanimiv članak o načinu, kako se u naše vrijeme sudi o umjetnosti i društvenom životu, koji smo čitaocima našega lista priobćiti tim većma naumni, što bi se od pomenutoga podlistnoga članka veća strana dala upotrijebiti i na naše okolnosti. Veleumni sastavitelj onoga članka napominjući pohvalno izvanrednu igru glasovite kazališne umjetnice gospoje Dejaset iz Pariza, koja sada s jednim francuskim društvom u Karlteatru u Beču daje veoma pohadjanih i od poznavateljah i štovateljah prave umjetnosti izvanrednim pleskom odlikovanih predstavah, prem ima već 62 godine a još svejednako igra nesravnjivo mladjahe zodače, kaže medju ostalim što slijedi:

„Neuljudnosti proti gospoji Dejaset nisu se istina više ponovile — no nemogu se učiniti, da se nisu dogodile, s toga imamo pravo o tom govoriti. Način, kako su nieki udarili na godinu ove umjetnice — šteta, da ih nisu još preneli na novu vrednotu, n. pr. 60 godinah čini dobu od 105 godinah — daje nam povoda izustiti nekoliko rieči o značajnoj črti velike strane Bečana, koja je veoma gadna. Razumjevamo pod tim razuzdanu porugu, kojoj se ovdje izlaže starost. Uslijed izobrazovanja, koje naše občinstvo prima u predgradskim kazalištima, gdje malone vazda starost služi za predmet isto tako jeftinih kao prostackih šaloh, vlada ovdje pravo preziranje vremenih ljudi. Starost nije ovdje predmet šovanja već podrugivanja. Kada se u Beču govori o roditeljima, koji se usrećuju miestnim naznačenjem „moji stari“, tako se ove rieči naglasuju, da se čovjek porumenit mora. Starost nesmatra se kao provaljeni čovječji život pun borbe i boljah, zasluge i iskustva; već samo kao pomanjkanje sposobnosti dopast se, nestašica mladjahe dražesti i ljepote. Što nam je star čovjek, stara žena, što da počmemo s njima? Takovi ljudi nemisle, da imaju ili da su imali oca ili mater, i kakova poruga nalazi se u toj razuzdanosti osjećaju jedva onda, kad se šecu sa svojom materom, pa mimo njih prodje kakva vietrogonja, pogleda joj bezobrazno u obraz i okrene se s izrazom na licu, koji veli: „Kako sam se prevario, ona je stara!“ Ili nedogadja li se takova šta ovdje više putah, gdje vlada neuljudnost, svakoj gospoji povirit u obraz? Kažu, da ima divjakah, koji još dan danas ubijaju starce kada postanu nemoćni; no, ako bi od nieke strane naših mladica zavistilo, isto bi se i kod nas činilo — no ipak želimo, da nas sviet nebroji medju ljudojedje već medju izobražene narode. Oni diećaci, koji su se proroku rugali zbog njegove starosti, pojao je medvied; kod naših mladica nije to moguće, jer oni su sami — medviedi.

Ako predjemo na područje umjetnosti, opazit ćemo, da i na njemu ista značajna črta vlada na tako demoralizirajući način, da obara sve pojmove. Kad dodje kakva glasovita umjetnica u Beč, prvo pitanje, koje ćete čuti, bit će: „Je li mlada, je li liepa?“ Ima li talenta i duha, zato se nepita, ili samo mimogred! Da je umjetnost, umjetnost, i da se samo onaj može zvati umjetnikom, koji je proučio, to je našoj mladjezi svejedno; no, zato su naša kazališta to postala, što jesu. Lepota, meso, vjila tout! Liepih gospojah imamo toliko, da bi Hafa mo-

gao misliti, da je u nebu — ali mi nemamo nikakve Dejaset! Odtuda dolazi konačno, da se kod nas one dievojke posvećuju kazalištu, koje su — liepe; talent će se, misle, već uz to nati. No baš ne talent — ali nešto drago i to je naša kazališna i namiera.

Drugo podudje, koje su naša kazališta na području umjetnosti izobrazovanjem mladjezi, jest podudje braka. Mi se možemo na to tako žaliti u tom obziru i napominjemo, da se u malone glume (Posse) u kojoj svatko, koji se ženi, nemoli za poželovanje; u kojoj se svaki čovjek nesmatra kao nesretan, izgubljen čovjek. Sve to vodi do onoga stupnja ludopredne sirovosti, kojom se jedan dio naše mladjezi odlikuje. Ova je sirovost propast društvenoga života, čini, da je nemogućan svaki uglađjeni način obćenja i nalazi napokon svoj izraz u umjetnosti. Jedno je krivo drugomu a ujedno i uzrok. Kao što je zemlja, kojoj su šume posječene, posvećena propasti, isto tako mora propasti i društvo, u kojem se pravo izobraženje sčrca i duha i uglađjeni načini izkorienjuju, u klici uništaju.

I z k a z .

Kod prve hrvatske štedionice bio je koncem mieseca listopada 1858 primak 814,401 f. 41 k. mieseca pako studenoga . . . 92,960 „ 7 „

Ukupno 907,361 f. 48 k.

Usuprot pako bio je koncem listopada 1858 izdatak 799,459 f. 30 kr, a mieseca studenoga 95,326 „ 34 „

Ukupno . . . 894,786 f. 4 k.

Ostaje gotovine koncem mieseca studenoga 1858 . . . 12,575 f. 44 k.

Odgovorni urednik. Dr. Demeter.

SLUŽBENI LIST.

Nr. 1548-pr.

Avviso di Concorso.

Essendosi reso disponibile presso questa I. R. Luogotenenza il posto di traduttore, al quale va congiunto il rango di concepista Luogotenenziale e il salario d' annui fior. 700 M. C. pari a fior 735 in valuta Austriaca, viene aperto il concorso per conferimento del medesimo in via provvisoria.

Gli aspiranti a tal posto dovranno entro il periodo di 4. settimane dalla data dell' inserzione del presente avviso nel foglio Ufficiale dell' Osservatore Dalmato far pervenire a questa Presidenza Luogotenenziale, col mezzo delle autorità da cui dipendono per ragione dell' attuale loro impiego, — e se non fossero già in servizio, col mezzo dell' autorità politica del loro domicilio, — le rispettive loro domande, corredate di legali documenti comprovanti, oltre all' età e alla religione, gli studi percorsi e le altre acquisite qualifiche, i servizi finora prestati, le coniazioni di lingue, avvedendosi essere imprescindibile condizione la dimostrata conoscenza dell' italiana e della tedesca al grado da intenderle e sapere scrivere in entrambe perfettamente, e della lingua turca in guisa da intenderla e parlarla speditamente servendo da interprete in colloqui in lingua turca, e da sapere altresì tradurre dal turco in italiano o in tedesco, ed eseguire traduzioni in iscritto dall' italiano o tedesco in turco con tutta precisione.

Gli aspiranti dovranno inoltre indicare il proprio stato di famiglia, e se ed in qual grado di parentela od affinità si trovino congiunti con alcuno degli impiegati di questa Luogotenenza.

Dall' I. R. Presidenza Luogotenenziale

Zara li 11. Novembre 1858.

OGLASNIK.

(Dp. 94)

U knjižarnici Lavoslava Hartmana u Zagrebu mogu se dobiti

Crkvene pjesme

za školsku mladje i za puk

izdane po 10 i 20 k.

Ivanu Stohlu i Josipu Torbaru.

8ni, 70 stranah broširano, 50 novčićah.

Kod Pretnera za 10 primerakah 1 zabada.

Dp—89

Kuća pod br. 78

u Novoj Vesi, s vrtom i pripadajućim zgradama je na prodaj. Želaci ju kupiti, makar se kod vlasnika u toj kući prijavi.

Carsko-kr.

službene

NARODNE

NOVINE.

Novine ove izlaze svaki dan izuzamajući nedjelje i praznike na čitavom listu. — Polugodišnja pred-plata je za domaće u novinarici 4 for. srebra. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom posiljati, 6 for. sr. —

Za službene oglase opredjeljena je uvrstbina: 4 kr. sr. od linije za prvi put; a zatim za svaki put 2 kr. sr. — Za druge oglase ili posebne članke plaća se do 10 linijah 20 kr. sr., dalje pako od svake pojedine linije 4 kr. sr.

Uredovni dio.

Državni ugovor medju Austrijom, Francskom, Velikom Britanijom, Pruskom, Ruskom, Sardinijom i Turskom, od 19. kolovoza 1858, u obziru kneževinah: Vlaške i Moldavske. (Nadalje.)

Članak 30. Službovanje članovah odbora osriednjega skupčano je s platjom.

Članak 31. Osriednji odbor izabirat će svoga predsjednika.

U slučaju, ako bi odvieti jednako bili razpolovljeni izmedj dvojice kandidatah, tad će se stvar riešavati žriebom (kockom). Službovanje predsjednika prestaje, kad isti prestane biti član odbora osriednjega. Službovanje to moći će se obnoviti.

U slučaju, ako pri viećanju budu odvieti jednako razpolovljeni, odlučivat će tad odviet predsjednikov.

Osriednji odbor skerbit će, da izradi sebi poslovnik unutarnji. Svakovrštni njegovi troškovi poriezivat će u polak na obie kneževine.

Članak 32. Temeljne ustanove novoga ustrojstva kneževinah stavljene su pod zaštitu odbora osriednjega.

Ovaj će odbor naznačivati knezovom one klopore, koje bi po sudu njegovom silno potriebno bilo akinuti, i predlagat će im popravke, koje bi valjalo uvesti u raznih strukah upravnih.

Članak 33. Knezovi moći će osriednjemu odboru podnositi sve one predloge, za koje im se uzvidi, da bi koristno bilo pretvoriti ih u obćenite zakonske predloge za obie kneževine.

Osriednji odbor priredjivat će na obie kneževine zajedničke zakone od obćenite važnosti, pak će te zakone posredovanjem knezovah podnositi, da viećaju o njih skupštine.

Članak 34. Kao zakoni od važnosti obćenite smatraju se svi oni, kojim je predmet jedinstvo zakonotvorstva, uvodjenje, uzdržavanje ili popravljanje saveza carinskoga, poštanskoga i bérzovavnoga, ustanovljivanje vrijednosti novacah i različiti poslovi, zajednički i obćenitni obim kneževinama.

Članak 35. Osriednji odbor, pošto bude ustanovljen, bavit će se time, da zakone, koji postoje, svede u zakonik, dovedeći ih u sklad s novim ustavom.

Ovaj će odbor pregledati organičke ustanove, zatim zakone građanske, kaznene, trgovačke i zakone o postupku i to tako, da izim zakonah, koji su od važnosti puko miestne, odsele bude samo jedan zakonik, koi će u obih kneževinah stupiti u kriepost, pošto ga odvietoivanjem prime obie dotične skupštine, i pošto ga svaki knez potvrdi i proglasi.

Članak 36. Ako skupštine u zakonskih predlozih, koji su od važnosti obćenite, učine preinakah, imat će se preinačena osnova poslati natrag osriednjemu odboru, koi će ju prosuditi i zaključiti osnovu konačno-valjanu, koju će skupština svu, kao što jest, moć još samo ili primiti ili odbaciti.

Osriednji odbor bit će držan primiti popravke, koje podjedno budu podložile obie skupštine.

Članak 37. Zakone, koji su za svaku kneževinu od posebne važnosti, potvrdjivat će knez onda stopram pošto najprije saobčeni budu osriednjemu odboru, koi će imat odlučiti, da li se isti slažu s temeljnim ustanovami ustrojstva novoga.

Članak 38. Zavest će se višnje i kassacionalno sudište, koje će bit zajedničko za obie kneževine. To sudište imat će stolicu svoju u Foškanu, a uredit će se zakonom.

Članovi toga sudišta nemogu se svèrgavati. Članak 39. Zaključci, satvoreni po sudištih u jednoj ili u drugoj kneževini, a i osuda, izrečena po sudovih, podnosit će se izk opno ovomu sudu kassacionalnomu.

Članak 40. Ovo će sudište izvršivati pravo cenzure i kasnosti nad sudovi prizivnimi i nad inimi sudovi. Sudište ovo imat će izključivu sudbenost nad vlastitim svojim članovi.

Članak 41. Kao višnje sudište sudit će, i to bez daljega priziva, o iztragah, koje knez ili skupština povede proti ministrom.

(Dalje će sliedit.)

Neuredovni dio.

Austrijska carevina.

Zagreb dne 4. prosinca. Dobili smo sljedeći dopis iz Gradačca u Bosni: U Gradačcu dne 18. studenoga 1858. P. Tr. Više putah čitao sam novine različite i nalazio sam da nieki dopisnici baš nemaju ni najmanje iskrene ljubavi prema istini. S toga sam nakanio, da stanje bosanskih stvarih opišem, kako se u istinu ima. Poznato je da je narod kërščanski prie godinu danah tužio se kod svoje vlasti zbog trećine, vojnice i desetine, i da je zbog ovog deputacia bosanska siedila u Beču, i molila se prieko austrijske vlade, da joj se njene žalbe podnesu Nj. veličanstvu sultanu. Na to je Nj. veličanstvo odredilo i poslalo ferman, u kom se zapovieda, da se u miesto polovine ima davat trećina siena, od vojnice pako, koja je bila 1.507.500 grošah, samo 816.795 grošah, od desetine, koja je bila 4.066.279, samo 941.129 grošah, a tako se može računati i od trećine jedan milion grošah, što je samo na ovom sagšaku tuzlanskog kajmakamluka; od vojnice može se reći, da će svaka glava platiti 15 grošah, desetina je na pamet uračunana i to ovako, koje je selo davalo 40.000, ono sad daje 32.000 grošah, što više, beg trećine prodati nemože, ni nitko nemože uzeti pod zakup desetinu, nego samo svako selo davat će samo desetinu begu polag medjusobnoga dogovora. To je prava sreća za siromašni narod, jer su dosad zakupnici krivi bili svoj njegojoj biedi — ali koja je fajda, kada nieki buntovnici kao proto Avramović i pop Petko Jovanović dodjoše iz Austrie, kamo su bili otišli prie nekoliko miesecih, pa baciše vatru medju narod, to jest, bunu digoše proti zapoviedi svoga zakonoga cara. Nisu oni tražili da narod šta dobije od pravah, no samo su išli da nieke bogatie ljude upropaste, oduzmu im imanje i za sebe šta zadobiju, da mogu hodati tamo amo. Ovi nesretnici, da im ovako kažem, kad su došli i u narod vatru bacili, narod istina, kao vieran svomu caru, nije u toj njihovoj namieri bio; ali ovi prešli su noćom

tajno iz Austrije, gdje taki narod silom počmu tući i nagoniti, da ide u logor. Nieki pitahu sa čim da idemo, odgovore ovi nesretnici, ~~makar~~ sa koljem, te onda podignu boj u Lipiku u gradačkoj nahii, gdje sakupe do 300 ljudi. Turci to doznajući udare na njih, razbija i izsieku ih i popale nekoliko kućah u više selah, pri čem je i crkva obudovačka izgoriela. Ovdie je predvodio proto Stefan Avramović, a u Trebavi na Dugoj Kosi H. Petko Jovanović pop. Ovaj nesretnik može se reći, kriv je da se onolika sila dignu, pa da su ju razbili i da je toliko naroda stradalo. Kad se ova nesreća dogodila, onda je ovdašnji g. kajmakam Nuhripaša sa g. episkopom Melentiom bio u Zvorniku, čuju sa nesretni slučaj, da su ovi buntovnici prešli i da su narod pobunili, i što prije dodju u Gradačac da ovu nesretnu bunu utišaju. Čestiti Nuhripaša izda odmah strogu zapovied, da se bezodvlačno povrati od Turakah raji oduzeto imanje, koje narod danas sretno prima.

Ovdašnji g. episkop Melentie, mogu reći, da je pravi pastir svoje črede, ljubi očinski sveštenstvo i rad je svakome pomoći, te stara se za napredak svačij i poučava svakog o onome što mu nedostaje.

Više putah govorile su nieke novine, da su ovdie nieki begovi poginuli, to nije istina, budući da to znam u glavu, a tako čuo sam i od niekih Turakah. Nevelim, da sad u ovom prevratu nije poginulo nekoliko Turakah, ali to nisu bili oni, koje nieki dopisnici imenuju i u novine dadoše metnuti, budući da sam s njima svaki dan.

Turska vlada sada liepo postupa prema svojim vjernim podanicima, budući je krepke miere preduzela, da se svakom pravo čini bez razlike. Čestit g. Nuhripaša sad se je jako zauseo da se povrati svakome oduzeto imanje od Turakah, i šta više, svakome oprašta, kol je zaveden skrivio što u ovoj buni. Ovo mislim da je baš čoviečno.

Beč 2. prosinca. Nj. preuzoritost stožernik, knez primas pl. g. Scitovski ostavio je Rim dne 23. studenoga i nastupio je svoj povratni put u Ostrogon.

— Uslied „Peštanskog Lloyd“ preuzela je trgovačka kuća T u Rieci nabavu dervlja za gradjenje ladjah u iznosku od 73,000 f. za Villafranku.

Serbia.

kom su mislili, da se kod njega nalazi skladište oružja.

— Već napomenuto oprovergnuće piemonteske vlade u obziru prodaje šumah na otoku Sardinii glasi od rieči do rieči kako sledi:

„Vlada Nj. veličanstva doznala je, da je jedno belgijsko društvo štampanu privatnu okružnicu za postignuće podpisah na akcie u svrhu stečenja šumah na otoku Sardinii stavilo u okoloavanje s tom opazkom, da je država pripravna društvu učiniti znatnih koncesiah i da je stečenje od 25,000 hektarah već osigurano.

Ovo tvrdjenje bez svakoga je temelja. Istina je, da je vlada iz inozemstva dobila više ponudah u svrhu prodaje rečenih šumah; no ona ih nije dosad uzela u obzir zbog raznih servitutah, kojima je veći dio istih obterećen.

„Il Costello“, riešen je po poroti od okrive, da je težio za drugom formom vladanja, nego koja postoji.

Napulj 19. studenoga. Vienčanje prestolnoga nasljednika bit će po svoj prilici najkasnije prvih danah mieseca veljače. Dvorjanstvo za zaručnike već je naimenovano. Za dvorske gospoje naimenovane su kneginje della Scaletta i Cimino, kao i vojvodinja di S. Cesaria, za podbočnike general Ferrari i knez Ruffano, a za počastnog kavaliera knez San Ricandro. Kažu, da će sam kralj prigodom vienčanja doći u Trest i da će se tamo porazgovoriti s jednom sjajnom osobom, koja će u tu svrhu doći u rečeni pristanišni grad. — Kažu, da je dosad zabranjena predstava „Proroka“ na kazalištu San Carlo dozvoljena.

Njemačka.

„Elberfelder Ztg.“ doznaje, da prijašnji ministarski predsjednik baron Manteuffel neće do stupi u poklisarsku kuću kao član iste, za kojeg je izabran, budući da je nauman baviti se dulje vremena u inozemstvu.

Ovaj list piše dalje: Prino Friderik Vilhelm veoma revnjivo udioništvoje kod svih državnih poslovah, pri čem Nj. k. visost razvija oštroumnost i razboritost u razsudjivanju stanja i pravih potrebah zemlje, koje veoma ugodno dieluju na državno ministarstvo.

Rusla.

„Sohl. Ztgu.“ javljaju iz Varšave od 25. studenoga da je polag obćenito razprostranje-

veoma snažno branili a oteli su im množinu oružja i marve.

Velika Britanla i Iraka.

Nesamo sadržaj svih listovah može biti s jedinom iznimkom „Morning Posta“, već i pisma, koja su ovih danah došla prieko kanala, posvieđuju utisak, kol je proces Montalembertov pred redarstvenim sudom proizveo u Engleskoj. Ne treba nam kazati, kakve je vrste ovaj utisak; ta, kao što svatko znade, bile su engleske uredbe, koje je grof Montalembert hvalio više nego topljim izrazima. Hvala, koju je engleskom ustavu podielio, bila je kažnjena zatvorom. Treba li za logiku naroda velike Britanle više, da mu narodni duh do dna uzderma? I ova razdraženost izrazuje se u svim organima javnoga mišljenja Engleske, koju potvrđuju sve privatne vjesti. Gospodin Montalembert u tom je trenutku najvećma slavljani i najpopularniji čoviek na britanskoj zemlji. „Odkad je car Napoleon stupio na prestol“ piše „Daily News“ „nije ništa naltoliko umililo prijateljsko čuvstvo ove zemle prema Francuskoj, kao posudjenje rečitoga katalika“.

— Uslied „Court Journala“ zabavljen je engleski kabinet ustrojivanjem obsežne sisteme za utvrdjenje primorja i posevietovao se je u tom obziru s najznamenitijim oficirima zemlje.

Spanjolska.

Uslid vjestih iz Kadiksa od 20. studenoga udarila je jedna iz 6 parobrodah sastojeca španjolska flotica na grebenske gusare.

Azla.

Iz Hongkonga, 12. listopada javlja: „Čini se da se stanje popravlja. Kineski komisari došli su u Šangai, no tamo su našli samo lorda Elgina, budući da su punomoćnici Francuske i sjedinjenih državah još u Japanu bili. U Kantonu i njegovim okolicama proglasilo se od strane vlade, da je mir sklopljen i da se inostranci više nemaju nazivat barbarima. Nadalje imaju se „Bravi“, koji nepolože oružje, smatrati kao skitalice. Ujedno zabranjuje se bilo kojim god načinom zlostavljati inostrance.“

Berzovjavne i najnovije vjesti.

Javlja iz Modene od 30. studenoga. Vojvodskim dekretom uvadja se estenska kolajna za gradjanske zasluge.

Javlja iz Parme od 30. studenoga. Za

Paris, 2. prosinca. Današnji „Moniteur“ javlja, da je car povodom današnjega dana oprostiti grofu Montalembertu kaznu izrečenu protiv njemu.

Tečaj papirah na c. k. javnoj burzi u Beču.

U Zagrebu dne 3. prosinca 1858.

1. Javni dug.

A. Dêržave.

U austr. vrijednosti.	po 5% za 100 f.	Prosiečni tečaj u austr. vred.
Iz narodnoga zajma	5%	86.10
Od g. 1851, seria B.	5%	
Iz promjene kupónah	5%	
Kovovnice	5%	85.50
	4 1/2%	76.65
	3%	
	2 1/2%	
	1%	
Sa žrieblanjem od god. 1834		
„ „ „ 1839		135.75
„ „ „ 1854		115.
Izvučene obveznice starog državnog duga	4 1/2%	
	4%	
	3%	
Izvučene obveznice staroga državnoga duga u tužemstvu okamatljive	2 1/2%	
	2 1/4%	
	2%	
	1 3/4%	
Izvučene obveznice staroga državnoga duga u inozemstvu okamatlj	5%	
	4 1/2%	
	4%	

B. Krunovinah.

Zemljorazredne obveznice.	Od Dolaje Austrijske	po 5% za 100 f.	95.
Ugarske	5%		
„ tamiško-banatske, hêrvatske i slavonske	5%		
„ galicijske	5%	84.75	
„ bukovinske	5%		
„ erdeljske	5%	84.25	
„ drugih krunovinah	5%		
sa žrebovom zaporkom	5%		
1867	5%		
lomb.-mlet. zajam od 1850	5%		

2. Dioniice.

Narodne banke	kom. po	966.
Vierovnoga zavoda za trgovinu i obrte itd.		243 80
dolaje-aust. eskomptnoga društva		615.
sievorne željeznice cara Ferdinanda 1000 f.		1735.
državnoga željezničkoga društva		263.
zapadne željeznice carice Jelisave po 200 f. sa 100 f. (50%) uplate		88.50
jugo-sievoro-njemačke savezne željeznice itd.		
tisanske željeznice po 200 f.k.n. itd.		
lomb.-mletačke željeznice itd.		
istočne željeznice cara Franje Josipa itd.		65.
aust. parobrodarskoga društva na Dunavu po 500 f.		526.
Lloyda u Têrstu 500 f.		815.

Mienični tečaj u c. k. javnoj burzi u Beču.

3 mjeseca.

Bankovni skonto	Prosiečni tečaj u austr. vred.
Amsterdam za 100 holandskih for.	
Augsburg za 100 for. jugonijemačke vrijednote	86.15
Berlin za 100 talirah	
Vratislava za 100 talirah	
Frankfurt na Meni za 100 for. jugonijemačke vrijednote	86.25
Genova za 100 piemontezkih lirah	
Hamburg za 100 marakah bankovnih	76 30
Lipko za 100 talirah	
Liverne za 100 toškanskih lirah	
London za 10 funtih šterlingah	102.10
Lyon za 100 franakah	
Milan za 100 fr. austr. vrednote	99 65
Marsilja za 100 franakah	40.40
Pariz za 100 franakah	40.50
Prag za 100 fr. austr. vrednote	
Têrst za 100 fr. austr. vrednote	
Mletci za 100 fr. austr. vrednote	99.65

31 dan.

Bukurešt za 100 vlaških grošah	14.53
Carigrad za 100 turskih grošah	
Mienični diskont narodne banke 5%	
Kamete za predjume narodne banke na državne papire 5%	

Tečaj zlatnih novaca.

Ceski kovani cekini	4.85
„ podpunni cekini	4.78
Krunaši	14.10
Polukrunaši	

Odgovorni urednik. Dr. Demeter.

SLUŽBENI LIST.

Nr. 1540-pr.

1-1

Avviso di Concorso.

Essendosi reso disponibile presso questa I. R. Luogotenenza il posto di traduttore, al quale va congiunto il rango di conceptista Luogotenenziale e il salario d' annui fior. 700 M. C. pari a fior. 735 in valuta Austriaca, viene aperto il concorso pel conferimento del medesimo in via provvisoria.

Gli aspiranti a tal posto dovranno entro il periodo di 4. settimane dalla data dell' inserzione del presente avviso nel foglio Ufficiale dell' Osservatore Dalmato far pervenire a questa Presidenza Luogotenenziale, col mezzo delle autorità da cui dipendono per ragione dell' attuale loro impiego, — o se non fossero già in servizio, col mezzo dell' autorità politica del loro domicilio, — le rispettive loro domande, corredate di legali documenti comprovanti, oltre all' età e alla religione, gli studj precorsi e le altre acquistate qualifiche, i servigi finora prestati, le cognizioni di lingue, avvertendo essere imprescindibile condizione la dimostrata conoscenza dell' italiana e della tedesca al grado da intenderle e sapere scrivere in entrambe perfettamente, e della lingua turca in guisa da intenderla e parlarla speditamente servendo da interprete in colloqui in lingua turca, e da sapere altresì tradurre dal turco in italiano o in tedesco, ed eseguire traduzioni in iscritto dall' italiano o tedesco in turco con tutta precisione.

Gli aspiranti dovranno inoltre indicare il proprio stato di famiglia, e se ed in qual grado di parentela od affinità si trovino congiunti con alcuno degli impiegati di questa Luogotenenza.

Dall' I. R. Presidenza Luogotenenziale
Zara li 11. Novembre 1858.

Nr. 14908—1858 (Fin.—46)

3-2

Tabak-Transports-Kundmachung.

Zur Sicherstellung des Transportes von Tabak-Fabriks-Gütern in mehreren Kronländern der Monarchie, dann von Tabak-Verschleissgütern im Bereiche der Finanz-Landes-Direktionen in Wien und Agram, im Sonnenjahre 1859 werden vom Vorstande der k. k. Central-Direktion der Tabak-Fabriken und Einlösämtern in Wien (Seilerstätte Nr. 958) schriftliche, versiegelte, mit der Stempelmarke von 30 Neukreuzern versehene, mit den Quittungen über den Erlag der vorschrittmässigen Vaden belegte Offerte, mit Ausschluss mündlicher Angebote in drei Tagfahrten am 13., 14. und 15. Dezember 1858 bis Mittags zwölf Uhr angenommen.

Das Nähere ist aus der Concurrenz-Ausschreibung vom heutigen Tage Z. 14908 zu ersehen, in welcher die einzelnen Transportraten und die Dauer der Transports-Pachtzeit angegeben sind.

Diese Concurrenz-Kundmachung, dann die, in derselben bezogenen Contrakts-Bedingungen können von Jedermann bei der Central-Direktions-Registratur, den Oekonomaten der Finanz-Landes-Direktionen, den Tabak-Einlös-Inspektoren, Tabak-Fabriken und Tabak-Einlösämtern eingesehen werden.

Wien am 26. November 1858.

Nr. 6824 (DS—91)

3-3

Edikt.

Von dem k. k. Landes-Gerichte Agram als Concurs-Instanz wird hiemit zur öffentlichen Kenntniss gebracht, es sei der wider die hierortigen Eheleute Mathias und Anna Lukšić wegen Zahlungsunfähigkeit unterm 14. Februar 1857 Z. 1015 verhängte Concurs auf Grund des zu Stande gebrachten Ausgleiches mit den Gesamt-Gläubigern und in Folge deren unbedingten Einwilligung aufgehoben worden.

Agram am 13. November 1858.

Klobučarić.

Jović.

Nr. 4836 civ. (Izv.—294)

3-2

Exekutive-Feilbietung.

Von dem k. k. Comitats-Gerichte in Warasdin wird bekannt gemacht: Es sei über Ansuchen des Hönigsberger wegen schuldigen 586 fl. o. s. o. die executive Feilbietung des in Warasdin in der Brückengasse gelegenen, den Eheleuten Georg und Maria Matosović gehörigen, auf 1886 fl. 43 kr. CMz. gerichtlich geschätzten Hauses sammt Hof und Garten sub Nr. 365 Loc.-Zahl 414 bewilligt, und hiezu der erste Termin auf den 23. November und der zweite auf den 21. Dezember 1858 jedesmal Vormittags 9 Uhr bei diesem k. k. Comitats-Gerichte angeordnet worden.

Hiezu werden Kauflustige mit dem Beisatze eingeladen, dass der Käufer die auf dem Hause pfandweise versicherten Schulden, so weit der Kaufschilling reicht, nach Anweisung des Gerichtes übernehmen müsse, und dass die weiteren Lizitations-Bedingnisse, das Schätzungs-Protocoll und der Grundbuchs-Extrakt hiergerichts eingesehen werden können.

Endlich werden Alle, welche, ungeachtet ihnen keine besondere Verständigung zugekommen ist, durch die Eintragung in die öffentlichen Bücher gleichwohl ein Hypothekarrecht auf obiges Haus erworben zu haben glauben, aufgefordert, dasselbe bis zum Verkaufe

desselben so gewiss bei Gericht anzumelden, widrigenfalls sie es sich selbst zuzuschreiben haben würden, wenn die Kaufschillings-Vertheilung ohne ihrer Beziehung vorgenommen, und sie dadurch, so weit der Kaufschilling durch dieselbe erschöpft werden sollte, ausgeschlossen würden.

Nachdem in dem ersten Lizitationstermine kein Kauflustiger erschienen ist, so hat es bei dem zweiten anberaumten Lizitationstermine mit dem Beisatze sein Verbleiben, dass die obangegebene Realität, wenn dieselbe um den Schätzungswert nicht verkauft werden könnte, auch unter dem Schätzungswert zuge schlagen werden würde.

Warasdin am 24. November 1858.

Novak.

Sertić.

624 (Dp.—88)

3-2

Razpis natečaja.

Kod trivialnih učionah u Petrovini i u Kračiću u jastrebarskomu školskomu kotaru, zagrebačke županije, izpražnjena su miesta učiteljska ujedno organistah, s kojimi je skopčana godišnja plaća, i to u Petrovini: 300 fr. sr. u gotovom novcu kao plaća učitelja, nuž bezplatni stan, uživanje vërta i potrebitih gorivih dèrvah, zatim 30 fr. sr. kao nagradu za podučavanje mladeži u nedieljnoj školi, napokon iz cèrkvene blagajne 20 fr. sr. za službu organise; u Kračiću pako: 300 fr. sr. u gotovom novcu, bezplatni stan, uživanje vërta i 12 hvatih gorivih dèrvah, s izgle dom na primiernu odštetu za službu organiste, koje se ima istom ustanoviti posebnim ugovorom sa dotičnom občinom.

Koji žele jedno od ovih miestah zadobiti, neka svoje na dotičnu školsku občinu upravljene, te dokaznicami o dobi, sposobnosti, pomnji i vremenu dosadanjega svoga službovanja providjene, te vlastoručno pisane molbenice najdulje do 18. prosinca t. g. dostave kotarskomu školskomu savjetniku, slavetičkomu župniku Jakovu Jambrečaku.

Od strane zagrebačkoga nadbiskupskoga ordinariata.
U Zagrebu 5. studenoga 1858.

Izv.—290

3-2

Razpis natečaja.

Kod trivialne učione u Têrgovištu Jaska, u kotaru istog imena, u zagrebačkoj županiji bit će kroz stavljenje u izslužnost priašnjeg učitelja ujedno organiste izpražnjena miesta ista, buduć pako isti učitelj uslied njegove molbe radi bolesti svoje, nebi mogao već službovati, zato privremeni učitelj i organista umiestio se bude sa plaćom od 300 for. u gotovom novcu, uz bezplatni stan, uživanje jednog vërta u dvie strane i 12 hvatih dèrvah, s otim, da ako uz svoje sposobnosti zadovoljstvo postigne, može pravim učiteljom i organistom sa većom plaćom keja ustanovljena postati.

Koji žele otu službu zadobiti, neka svoje vlastoručno pisane molbenice sa dokaznicama o dobi, sposobnosti kao i dosadanjeg čudorednog i političkog ponašanja nemanje dosadanjeg svog službovanja do 8. prosinca t. g. u ruke miestnog školskog ravnatelja začasnog kanonika i župnika jaskanskog predadu.

U Jaski dne 24. studenoga 1858.

Juraj Gerdas,

začasni kanonik i župnik têrgovišta Jastrebarsko skupa škol. tr. ravnatelj.

669 Dp.—90

3-1

Razpis natečaja.

Pošto je razpisom visokog c. k. namiestništva od 7. listopada o. g. br. 15936-3677 služba učitelja pučke učione u Prišlinu za izpražnjenu proglašena, razpisuje se ovim za istu službu natečaj.

Dohodci sastoje osim bezplatnog i udobnog stana u 145 fr. u srebru u gotovini, u ime plaće, u 30 fr. u sr. kao dèrvarini, kojom će se imati dati i učionu grijati, napokon u uživanju vërta od jedne rali. Poverh toga ima se učitelj nadati, da će mu se do skora i više zemljišta dopitati.

Natecatelji imaju svoje molbenice o potrebitimi dokaznicami o dobi, sposobnosti, čudorednosti i dosadanjem svom službovanju providjene, najdulje do posljednjega prosinca o. g. podjašprištu i kotarskomu nadziratelju učionah Ivanu Petranoviću u Prišlinu podneti.

Od zagrebačkoga nadbiskupskoga ordinariata.

Br. 214-1858 (Izv.—293)

3-1

Razpis natečaja.

Kod trivialne učione u Sarvašu, kotaru osiečkom, izpražnjeno je miesto učitelja ujedno organiste, sa godišnjom plaćom od 315 fr. austr. vr., 6 hvatih dèrvah za ogriev i užitkom bezplatnog stana. Medjutim od onih 315 fr. austr. vr. prima za sada uslied odredbe vis. c. k. hêrv.-slav. namiestništva u stališ mira stavljeni učitelj sarvaški Josip Mutsler 105 fr. austr. vr. kao godišnju mirovnicu.

Preštelji imaju svoje vlastoručno pisane i dokaznicami o dobi, sposobnosti, pomnji i vremenu službovanja svoga providjene molbenice najdulje do 30. prosinca t. g. škol. kot. nadzorniku i župniku u gornjem Osteku dr. Jakovu Hageduševiću podneti. — Zahtieva se pako od natecateljah temeljito znanje jezika njemačkog i viestina u orguljanju.

U Djakovu dne 24. studenoga 1858.

Od strane biskupskoga djakovačkoga ordinariata.

Lizitations-Kundmachung.

Es wird hiemit zur öffentlichen Kenntniss gebracht, dass zur Deckung der Steuerrückstände an landesfürstlichen Steuern sammt Exekutionskosten folgende in Pfändung gezogenen Fahrnisse im Wege der öffentlichen Versteigerung an den Meistbietenden hintengegeben werden:

Post-Nr.	Name des Rückständlers	Betrag des Rückstandes in CMz.		Versteigerungs-Gegenstände	Tag der Lizitation	Ort
		fl.	kr.			
1	Michael Grizic	108	34 ³ / ₄	2 Pferde 1 kleiner Wagen 1 Fruchtwagen	am 10. Dezember 1858.	im Magistrats-Gebäude.
2	Peter Raic	12	56 ³ / ₄	2 Chiffoniers aus hartem Holze, polirt		
3	Barbara Rogovic	55	23	1 Schubladkasten 1 Bettstätte 1 Kleiderkasten 1 Wandspiegel 1 runder Tisch 6 Sesseln 4 Bettucheten		
4	Heinrich Stern	24	15 ³ / ₄	2 Bettstätte aus weichem Holz 1 Kleiderkasten 1 Tisch 3 Bettucheten 4 Federpolster		
5	Martin Rožak	2	43	2 Bettstätten 1 Tuchet		
6	Anton God	6	53	1 Kasten aus hartem Holz 3 Bettstätten 2 Tische		
7	Emerich Šušković	7	13	2 Bettstätten aus hartem Holz 1 Schubladkasten		
8	Josef Pukner	7	3	1 Schubladkasten aus hartem Holze 6 Strohsesseln		
9	Eugen Graf Oršić	91	56 ¹ / ₄	2 Bettstätten 1 Schubladkasten 1 Divan 4 Sesseln 1 runder Tisch 1 Spiegel 1 Chiffonier 1 Kleiderkasten		
10	Michael Tkalcic	4	9	2 Chiffoniere aus weichem Holze		
11	Johann Cukovic	14	—	1 Schubladkasten 1 Auszugtisch 1 langer Tisch 1 Bank 6 Sesseln		
12	Andreas Sparavec	51	37 ³ / ₄	1 Kuh 4 Stück Schweine 1 Stockuhr 1 Kalbin		
13	Georg Bolfan	25	—	3 Stück Schweine der Ertrag von 2 ³ / ₄ Joch Kukurutzfeld		

Magistrat der k. k. Hauptstadt Agram den 12. November 1858.

Lichtenegger m. p.

Br. 3051—1858 pol. (Izv.—293)

3—2

Natiečaj.

Za izpražnje do miesto občinskog tajnika u Uljaniku, s kojom je skopčana plaća od godišnjih 315 fr. austr. vr. i slobodan stan, razpisuje se ovim natiečaj do dne 15. prosinca o. g.

Natiecatelji imaju svoje sa sviedočbami verhu dobe, izučeni naukah, dosad obavljenog službovanja i ponašanja u političkom i čudorednom obziru providjene molbenice do istog roka prieko svojih poglavarstvih amo podneti.

Napominje se ujedno, da je sa ovom službom, kojoj se i porezni i občinski uovac rukovodi, skopčana i kaucija od 315 fr. austr. vr., koja se ili u gotovom novcu ili u sigurnim obveznicama ili napokon u državnim papirima položiti ima.

C. k. kot. ured u Daruvaru dne 23. studenoga 1858.

C. k. kot. predstojnik.

Cekuš.

OGLASNIK.

VI—91

3—1

Poziv iz nova.

Od velikih onih loterijah novčanih, koje je Njegov o. ces. kralj. apostolsko Veličanstvo otčinskom brizljivostju dostojalo narediti u blagu svrhu, da se čisti prihodi od istih, neodbijajući ni taksah, ni biljgovine, ni poštarine, obratjaju izklopno i jedino na utemeljivanje novih, javnih i obćekornih i dobrotvornih zavodah, ili na podporu zavodah ovakovih jurve postojećih, bila je i tretja, koja se je lani obdržavala, ovičana uspiehom ožudjenim, i urodila je obilnim sredstvi za

gradjenje zemaljske ludnice u Erdeljskoj, a dogodice za gradjenje ludnice zemaljske u Ugarskoj,

u koje svrhe bijaše premilostivo namienjen čisti prihod pomenute tretje loterije.

U ime nesretnih onih, koji će u zavodih tih nalaziti lieka i olakšice za boli svoje, budi hvala darežljivim onim čovjekoljubom, koji su posvuda u prostranoj cesarevini austrijskoj, pače i u krajevih onih, koji su siromašniji naprema ostalim, u pomoć priekali, da se postigne pomenuta blaga svrha, — budi im hvala i opet i dvostruka, mnogim bo, istina, od njih, ali ne svimkolicim, mogase nagraditi sreća bogumilo njihovo dielo.

Evo opet liepe prilike, da budemo blagotvorni za siromašne bolesnike i ubogu sirotčad! Razpisuje se evo četvrti obćekornistna loterija državna sa ustanovljenim ukupnim dobitkom od 60.000 c. k. cekinah u zlatu (glavni sgoditak 15.000 cekinah), koja loterija vući će se već 16. prosinca o. g. i od koje je jednn polovica čistoga prihoda namienjena

na gradjenje nove bolnice u Zagrebu, druga pako

na odhranjivanje nelmučne sirotčadi

od častnikah, vojničkih stranakah i urednikah. S toga se i opet obratja podpisani pouzdano, kao što svagda, na svekolike velkodušne stanovnike cesarevine naše, pozivajući ih, da ionici budu u plemenitom ovom dielu, i da obilno kupujući srećakah od četvrti ove loterije državne prinose, koliko im je moguće, da bi se čim većma zadovoljilo toli blagim namieram premilostivoga nam Cesara i Gospodara!

Od odsleka državnih loterijah za svrhe obćekornistne i bogumile pri c. k. upravljaljstvu loterijskom.

U Beču miesoca studenoga 1858.

Friderik Schrank,
c. k. vladni savjetnik.

Dp.—72

konje, govedu i ovce,

što ga je odlikovalo bečko osrednje društvo za obranu životinjah bečkom kolajnom; uzvišeni zaštitnik društva monakovskoga, Nj. kr. visost kraljević Adalbert bavarski društvenom kolajnom monakovskom: kao i posljednja velika skupština pariškoga društva za obranu životinjah od 27. svibnja 1858 kolajnom pariškom, vaviek se je pokazao koristnim polag višegodišnjega izkustva od strane gospodarah i inih vieštakah, i to:

Kod konjah: za keh, gérlobolju, grižu i netačnost, a osobito pomaže k pretilosti i vilovitosti.

Kod govede: za kervavo mlieko, nadam, nestašicu ili zločinu mlieka, koje se čudnovato popravi ovim praškom, za plućobolju kod telenja je veoma dobar a slaba i mersava telad pomaže se očevidno.

Kod ovacah: za metilj, gnjlou i sve bolesti utrobne što nastanu s tromosti.

Zamotak od $\frac{2}{3}$ funt. po 24 kr. a od $1\frac{1}{3}$ funt. po 48 kr. srebra.

Pravi taj prašak dobiva se: u Zagrebu kod liekara Gr. Mihića i tégovca Ant. Vidačića, u St. Lendvi kod S. Feistla, u Karlovcu kod I. Benića i I. Baidingera, u Osieku kod liekara Horninga, u Križevcih kod C. Bratoljia, u Sisku kod F. Pokornoga, u Samoboru kod Gjura Karala, u Varaždinu kod A. Haltera, u Krapini kod I. Weissera, u Virovitici kod liekara Gúrtha, u Čakovcu kod A. Karasa, u Novoj Gradiški kod D. pl. Dienesapotekara.

Opomena. S toga što je taj prašak toli omilio obćinstvu, stadoše ga mnogi spotvarati i vući u tégovinu; i budući da je ono nešto sasvim drugo, s toga molimo svu gg. kupce i gospodare, da gledaju na pečat i naznačnicu, gdje ima naša firma okružne liekarne kornajburske i ovdie na delu stavljenae kolanje.

Izdavatelj Dr. Ljudevit Gaj. — Tiskarskom narodne tiskarnice Dra Ljudevita Gaja u Zagrebu.

U knjigarnici Lavoslava Hartmána u Zagrebu mogu se dobiti

Crkvene pjesme

za školsku mladež i za puk

izdane po

Ivanu Stohlu i Josipu Torbaru,

8ni, 70 stranah broširano, 50 novčićah.

Kod partiah od 10 primerakah 1 zabadava.

Dn.—83

8—5

Schnelle und sichere Hilfe für Zahneliden

durch

Dr. PEYCHA'S ALVEOLAR ZAHNTROPFEN.

Die spezifische Wirkung dieser Zahntropfen auf die Alveolar (d. i. Zahnfächer) Nerven, welche sämtliche Zähne mit ihren Zweigen versehen, demnach der Sitz eines jeden Zahnschmerzes sind, ist eine narkotisirende, beruhigende, schmerzstillende, indem selbe jede regelwidrige Thätigkeit der Alveolar Nerven aufheben, demnach mit sicherstem Erfolge nach tausendfältiger Beobachtung in folgenden Fällen angewendet werden:

1. Bei hohlen Zähnen „wenn der Zahnschmerz durch Blosslegung der Nerven entstanden ist.“ — 2. Bei rein nervösen Zahneliden. — 3. Bei Blutandrang (Zahnschmerz der Frauen,) und Zahnfleischleiden. — 4. Bei allen rheumatischen Zahnschmerzen.

Durch den täglichen Gebrauch dieser Zahntropfen als Mundwasser (10 Tropfen in einer halben Schale Wasser) erhält man bis in's späte Alter die Zähne und das Zahnfleisch in gesundem Zustande. —

Preis: Ein Flacon sammt Gebrauchsanweisung 30 kr. CM.

Echt zu beziehen in Agram bei Herrn Gratian Mihic, Apotheker.

Eben daselbst sind zu haben:

VIPERN-SCHNÜRE.

Ein sicheres Mittel gegen Halsleiden, wesentlich gegen die Kehlsucht. — Eine derlei Schnur um den Hals gewunden, schützt vor diesem Leiden, und heilet es. Zu haben bei Gratian Mihic Apoth.

Preis einer Schnur 1 fl. 30 kr. CM.

68—

Carsko-kr.

službene

Novine ove izlaze svaki dan izuzamši nedjelje i praznike na čitavom listu. — Polugodišnja predplata je za domaće u novinarnici 4 for. srebra. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom pošiljati, 6 for. sr. —

NARODNE

NOVINE.

Za službene oglase opredjeljena je uvrstbina: 4 kr. sr. od linije za prvi put; a zatim za svaki put 2 kr. sr. — Za druge oglase ili posebne članke plaća se do 10 linija 20 kr. sr., dalje pak od svake pojedine linije 4 kr. sr.

Uredovni dio.

Državni ugovor medju Austrijom, Francuskom, Velikom Britanijom, Pruskom, Ruskom, Sardinijom i Turskom, od 19. kolovoza 1858, u obziru kneževinah: Vlaške i Moldavske. (Nadalje.)

Članak 42. Regularne vojne čete, koje sada postoje u obih kneževinah, ustrojiti će se jednako, da uzmognu, kad je potrebno, sjediniti se i biti vojska jedna. Zapovjedničkim zakonom narediti će se, što je u ovom obziru potrebno. Povrh toga će se rečene vojne čete obih kneževinah pregledavati svake godine po glavnih inspektorih, koje će od godine do godine oba kneza izmjenice imenovati. Inspektori imat će paziti, da se točno izvršuju one naredbe, koje smieraju na to, da vojne čete sačuvaju podpuno svoj karakter, t. j. da budu kao dva tiela jedne iste vojske.

Broj regularnih ovih vojnih četab, ustanovljen organičkim pravilnikom, moći će se, bez predhodnoga znanja dvora vjerhovničkoga, umnožati samo za jednu trećinu.

Članak 43. Vojne čete imat će se sjediniti svakiput, kada pogibelj zaprijeti sigurnosti zemlji ili na granicah. A da se čete te sjedine u vojsku jednu, moći će to zahtievati knez jedan ili drugi; nego bit će tomu miesta samo uslied zajedničkoga suglasja, i imat će se o tom obavijestiti dvor vjerhovnički. Na predlog inspektorah moći će knezovi takodjer sjedinjavati vojne čete ili svekolike ili niekoliceinu u tabore viežbanja radi ili na preglede vojničke.

Članak 44. Vjerhovnoga zapoviednika od-

je imenovao, moći će ga i pozvati natrag. U ovom će slučaju drugi knez imenovati novoga vjerhovnoga zapoviednika.

Članak 45. Vojne čete jedne i druge kneževine zadržat će svoje dosadanje zastave; nego bit će u buduće na tih zastavah modra vrpca po izgledu, kot je prikleptjen ovomu ugovoru.

Članak 46. Svi Moldavci i Vlasi bit će jednakim načinom i sposobni za javne službe kako u jednoj tako i u drugoj kneževini. Osobna njihova sloboda bit će im ujamčena. Nitko neće moći biti ubitjen, zatvoren ili progonjen, nego po propisu zakona. Nemože se nikomu oduzeti dobro njegovo, osim radi javne koristi putem zakonitim i uz odštetu. Moldavci i Vlasi svakoga kersijskoga vieroizpoviedanja uživaju jednako prava politička. Uživanje prava ovih može se naredbami zakonotvornimi razprostrieti i na ostala vieroizpoviedanja. Svekolike povlastice, oprasti ili monopoli, što ih još uživaju niekoji stališi, ukidaju se, i odmah će se početi pregledavanje zakona, koi će urediti odnošaje zemaljske gospode prema podložnikom, da se poboljša sudbina seljakah. Uredbe občinske kako po gradovih tako i po selih razvit će se onako, kao što sa sobom donose ustanove ovoga ugovora.

Članak 47. Dok se nebude preduzeo pregled, naredjeni u §. 35, zadržat će se sada u kneževinah postojeće zakonotvorstvo onih ustanovah, koje nisu protivne ugovoru ovomu.

Članak 48. Da se zadovolji članku 25. ugovora od 30. ožujka 1856, imat će bitišerif, od rieči do rieči odgovarajući ugovoru ovomu, proglasiti prediduce odredbe i to najdulje za četernaest danah, računajući od dana, kojega iz-

makami r svakoj kneževini privremenoj komisiji (kajmakamij), sastavljenj shodno ustanovam organičkoga pravilnika. Uslied toga bit će ove komisije sastavljene iz predsjedatelja divana kneževakoga, iz velikoga logoteta i iz ministra unutarnjih dielab, koji su u službi bili pod posljednjimi knezovi prije, nego što su se godine 1856. postavile bile uprave privremene. Ove komisije počet će odmah sastavljati izborne imenike, koji za pet nedieljah treba da budu gotovi i pribijeni. Izbori počet će se tri nedielje danah, iza kako imenici budu obnarodovani. Deset danah kasnije treba da u svakoj kneževini skupljeni budu poklisari, da o rokovih, gori nasnačenih, mogu započeti izabiranje knezevah.

Članak 50. Ovaj će ugovor ratificirati (potvrditi), i ratifikacije izmieniti će se u Parizu za pet tjedanah ili još prije, ako bude moguće.

Za vjerovanje ovoga dotični su punomoćnici podpisali ugovor ovaj i udarili nanj svoje pečete.

Ovako učinjeno u Parizu dne 19. meseca kolovoza 1858. (Podpisi sliede.)

(Sliedi prilog ugovoru.)

Neuredovni dio.

Austriauška carevina.

Zagreb. Nj. jasnost pokojni vladajući gospodin knez Viehoslav Liechtensteinski posvetio je prigodam usrećujućega dogadjaja narodjenja prejasnoga cesareviča svotu od šest sto forintih k. n. za podporu takovih občinah u Harvatskoj, koje su u godinama 1848. i 1849. svoju požrtvojuču viernost prema prejasnoj carskoj kuci posviedočile i nisu se još sasvim od izgubitakah

Ovaj velikodušni patriotski dar razdijelio je Nj. preuzvišenost banov namjestnik medja porodne občine kotara varaždinskoga: Starmec, Svibovec, Biškopac, Kučan, Sračenec i Petrianec u jednakim dielovima podijelivši svakoj po sto f. k. n.

Beč, 2. prosinca. Po izmaku prvoga mjeseca, u kojem su se plaćanja u srebra narodne banke u većoj mjeri započela, neobično zanimiv je rezultat rukovanja ovoga savoda.

Stanje banke polag sada izišavšega za glavka od 29. studenoga pruža u najbitnijim točkama sliedeće sravnjanje sa stanjem od 31. listopada:

Okolovanje banknotah obaljeno je u studenom od 389.572.159 forintih (medju kojima 1.585.580 f. austr. vrednote) na 385.026.597 f. (medju kojima 14.477.490 f. austr. vr.)

Srebro je od 109.895.457 f. palo na 100.406.490 f.

S bankovnom zgradom skopčane tražbine, medju koje spada i listnica mienicah na inostrane trgove, narasle su od 17.188.429 fr. na 21.556.775 fr.

Ako se višek ovih tražbina od 4.368.346 fr. odbije od manjka srebra u 9.488.967 fr. ostaje manjak kod ovih obih stavkah od 5.120.621 fr., koji od prilike odgovara manjku okolovanja banknotah.

Listnica mienicah nešto je narasla od 78.912.125 f. (medju kojima ima samo 145.184 fr. austr. vr.) naproti pala je svota predujmah na državne papire od 78.579.400 fr. na 77.567.825 for. (od kojih ima 1.292.200 for. u austr. vr.)

Stari državni dug umalio se je od 51.093.854 fr. na 50.794.804 fr., hipotecirani od 147.500.000 na 146.800.000 fr.

Ovo sravnjanje daje povoda sliedećim opaskama: Obaljenje srebra, koje se stojeći u savezu s umnoženjem mienicah glasećih na srebro ili zlato u obzir uzeti ima i koje je potrebom srebra u tuzemstvu, kao i navadom srebro pošiljati u inozemstvo, umiereno je.

Mienični tečaj na inozemstvo pali su kod obaljenja zalihe srebra banke od 3 do 4% iznad svoje općine vrednosti, kako su još u prvom redini studenoga stajali, malo po malo na 1½ do 2½% i ako budu ovim pravcem išli još nekoliko korakih dalje, neće više obstojati navada izvažiti srebro.

No okolnost, da se, dočim je takovo premda s obzrom na okolnosti umiereno odcenjanje tražilo, listnica domaćih mienicah nije umalila. dokazuje da je austrijska narodna banka osimale obzir nesamo na trgovinu i obrt, već i na društveni promet uobće, što bi teško druga koja banke u takovim okolnostima u toj mjeri učinila bila, tim većma, jer je usljed toga, što je nepokretnih glavnica i obilatih uloga kod više domaćih novčanih savoda u studenom imala, dokazano, da joj nije nestalo novacah i iz toga se izvodit daje, da bi se okolovanje banknotah bez smetnje prometa još većma umaliti moglo.

Prva doba plaćanja u srebra morala je naravno najteže biti, jer joj je smetalo još previsoko stanje mieničnih tečajah i samo odcenjanjem srebra moglo se je postići ravnovjesje s inozemstvom.

Već dojduci mjesec bit će po svoj prilici manje tegoban. S novom godinom nastupit će podpun prelaz narodne banke na novu vrednotu i nadati se je ujedno, da će se još većma učvrstit njeno stanje. (Oest. Corresp.)

Francuska.

Članak „Constitutionnela“, o kojem nam je već bérzojav kazao, da oprovèrgava glasove o ratu razprostranjene posljednjih danah, danas je prispeo. Kao što je poznato proizšli su oni glasovi odtud, što se je mislilo, da je nastalo nieko neporazumljenje u obziru taljanskih poslova i smierali su onamo, da će se ono, što se nieki usudjuju nazivat „Indipendence Italiana“ doći do borbe medju Francuskom i Austriom. Na kakov način pobija „Constitutionnel“ ove glasove? „Nemože se istina tejit, veli, da se je u lombardskim provincijama usljed uvedenja nove vrednote pojavila nieka razdraženost. Ova miera uznemirila je mnoge interese, no niekim se je dopelo, iz te

osobite okolnosti cèrpiti političkih viestih, koje su gole izmišljotnje, ako bi tko s njima skopčao čime i rieči, koje po svoj prilici nemaju onog ozbiljnoga značaja, koji im se pripisuje.“ Dalje: „Tobožni austrijsko-taljanski savez, ova liga taljanskih državah, koja bi bila pod austrijskom zaštitom sastavljena proti Sardinii, puka je basna. Bečki dopisi, koji ju oprovèrgavaju smatraju ju kao nebilicu i za cielo s razlogom kaže nam danas „Journal de Francfort“: „Liga taljanskih državah, koja bi proizasila od Austrie, morala bi više nego jednu inostranih silah i to bez svake potreboe uvriediti.“

„Priznajemo očito“ dodaje „Wiener Ztg.“ priobćujući gore navedeni članak, da se nam čini, kao da se je „Constitutionnel“ jedva mogao poslužiti čudnovatim razlozima. Načasno raspoloženje pučanstva u lombardskim provincijama, bilo ono koje mu drago, u sliedstvu kakove naredbe zemaljske vlade, nemože Francusku inače zauzimati, nego li raspoloženje, koje je n. pr. zakon za sigurnost ili sada opet Montalembertov proces u Francuskoj proizveo, Austriu zauzimati može. — Ona austrijsko-taljanska liga za cielo neobstoji i za cielo nebi nitko rieči „Constitutionnela“ s većim veseljem primio nego mi, ako bi bio ujedno poslužio se ovom prigodom, da nas uvieri, da i tobožna francusko-piemonteska liga takodjer neobstoji „jerbo bi ista više nego jednu inostranih silah uvrediti morala“. No nemojmo tražit dalje ovih razlogah i recimo samo da je dokazano, da „Constitutionnel“ istina protuslovi ratnim glasovima, no da nepobija žestokih onih izrazah, kojima su se usudili francuski listovi „La Patrie“ i „La Presse“ nasèrtat na pravo Austrie, koje se osniva na ugovorima. Ako bi bio hoteo to da učini, morao bi braniti naše pravo a toga nije učinio. Bilo kako mu drago, on zaključuje svoj članak riečma:

„Mi mislimo, da možemo uvierit, da se u novie vrijeme nije ništa medjutim dogodilo, iz čega bi se zaključiti moglo, da se je bojati, da će se raspra porodit medju Francuskom i Austriom. Daevnici (pariški), koji su to pitanje pretresali, izjavili su tom prigodom svoja vlastita mnienja; careva vlada nije kod toga posve ničim sudjelovala.“

Ove izjavljenje — zašto da i mi neizjavimo o tom svoje mnienje? — veoma je ugične i dvoumne naravi. Nije prvo u toj vèrsti i to je, što nas napokon nuka da zapitamo, kako je to, da takova izjavljenja s namierom, da svijet — ma bilo i na trenutke „utaže“ — kad nedolaze iz Petrograda, Beča, Berlina, Londona?

Članak „Constitutionnela“ nepruža nam nijednoga razloga, da oporečemo ili promenimo jedna od onih opazakah, koje učinit dali su nam posljednjih danah pariški listovi povoda.

Njemačka.

Druga hanoveranska komora nije odobrila povis oboharine kao što je zahtjevala vlada i to sa 47 proti 30 glasovah.

Španjolska.

Iz Madrida javljaju bérzojavnim putem, da je glavni kapetan madridski, general Macrobón naimenovan za ministra pomorstva a general Marchesi za glavnoga kapetana madridskoga. Vlada će kortesima predložiti zakon za uvažanje žita pod nametom zaštitne carine.

Bérzojavne i najnovie viesti.

Javlja iz Turina od 1. t. m. Veliki knez Konstantin očekuje se ovdie za koi dan. Njemu na čast dati će se dvorski bal i držat će se razgled vojske. „Osservatore tortoneso“ javlja da su na jednom mjestu ligurske obale nadjene zalihe oružja od još nepoznatoga opredieljenja; iste su odnešene u tvrđju Sperone kod Genove. Otrovnik baron Profumo, bivši divizionni načelnik osudjen je od kriminalnoga suda s ogluhe na smèrt.

Javlja iz Genove od 1. t. m. Posredstvom kr. dekreta od 28. studenoga t. g. oproštena je kazna robije i zatvora onim osobama, koje su bile dne 29. lipnja 1857. zbog nemi-

rah na te osudjene, no bit će po svoj prilici iz kraljevine odagnane u Ameriku.

Javlja iz Milana od 2. t. m. Jučer je na zapadnoj željezničkoj prugi otvoren treći promet za robu put Piemonta.

Javlja iz Tèrsta od 3. t. m. Viesti iz Gibraltara javljaju, momčad austrijske polake „Antonietta Maria“, koja se je s pruskim brikom „Pomona“ kod Gibraltara sudarila, spašena je vele do jednoga momka. Iz Atine javljaju, da bérzojav medju Sirom, Kandiom i Kiosom već pošeje; javljaju o velikim harajnim kišama u Kandii.

Javlja iz Modene od 1. t. m. Ovdašnji uredovni list oprovèrgava viest piemonteskijh listovah o mnogobrojnim uspjènjima za pribitnosti Nj. visosti vojvode u Masi i Karari.

Javlja iz Turina od 2. t. m. Polag lista „Piccolo corriere d'Italia“ dovérsit će se već mjeseca prosinca radnje za utvèrdjivanje Alessandrie, Kazala, Specie i Genove. U državnom arsenalu nalazi se, vele, već 200.000 pušakah i sve ostale zalihe municie u obilnosti; 20 poljskih bateriah stoji već u pripravnosti, 20 ostalih drži se u pričuvi itd. Javljamo ovo nabranje nejamčeci ni najmanje za njegovu istinitost, samo da pokazemo, kakovim se načinom demonstracie još svedjednako služe piemonteski listovi. — Ujedno napominjemo, da „Cattolico“ danas navodi datakah dokazujući, kako su ratni glasovi niekih pariških listovah najprije od piemonteskijh dnevnika s očitom navlašnostju razprostranjeni bili.

Pariz 3. prosinca. Današnji „Moniteur“ donosi sliedeću viest: „Grof Montalembert doznajući carsku odluku, kojom mu se oprašta izrečena kazna, podneo je priziv. Sudišta umiet će uvažiti pitanja, koja će nastat prigodom priziva.“

Uredovni list priobćuje zatim bitni sadržaj protestacie grofove. On kaže u njoj, da je unutar zakonitoga roka podneo svoj priziv i da nijedna od dosadanjih oblastih francuske vlade nije si prisvajala pravo, da ukine kaznu, koja još nije konačno riešena bila; on spada medju one, koji još misle, da imaju pravo odbacit čin milosti.

Odgovorni učrednik. Dr. Demeter.

SLUŽBENI LIST.

669 Dp—90

3—2

Razpis naticčaja.

Pošto je razpisom visokog c. k. namiestništva od 7. listopada o. g. br. 159 6-3677 služba učitelja pučke učione u Prišlinu za izpražnjenu proglašena, razpisuje se ovim za istu službu naticčaj.

Dohodci sastoje osim bezplatnog i udobnog stana u 45 fr. u srebru u gotovini, u ime plaće, u 30 fr. u sr. kao dèrvarini, kojom će se imati dati i učionu grijati, napokon u uživanju vértu od jedne rali. Poverh toga ima se učitelj nadati, da će mu se do skora i više zemljišta dopitati.

Naticcatelji imaju svoje molbenice o potrebitimi dokaznicami o dobi, sposobnosti, čudorednosti i dosadanjem svom službovanju providjene, najdulje do posljednjega prosinca o. g. podjašprištu i kotarskomu nadziratelju učionah Ivana Petranoviću u Prišlin podneti.

Od zagrebačkoga nadbiskupskoga ordinariata.

Br. 214-1858 (Izv.—293)

3—2

Razpis naticčaja.

Kod trivialne učione u Sarvašu, kotaru osiečkom, izpražnjeno je mjesto učitelja ujedne organiste, sa godišnjom plaćom od 315 fr. austr. vr., 6 hvatih dèrvah za ogriev i užitkom bezplatnog stana. Medjutim od onih 315 fr. austr. vr. prima za sada usljed odredbe vis. c. k. hèrv.-slav. namiestništva u stališ mira stavljeni učitelj sarvaški Josip Mutsler 105 fr. austr. vr. kao godišnju mirovnicu.

Prositelji imaju svoje vlasteručno pisane i dokaznicami o dobi, sposobnosti, ponnji i vremenu službovanja svoga providjene molbenice najdulje do 30. prosinca t. g. škol. kot. nadzorniku i župniku u gornjem Osieku dr. Jakovu Hegeduševiću podneti. — Zahtjeva se pako od naticcateljah temeljito znanje jezika njemačkog i viština u orguljanju.

U Djakovu dne 24. studenoga 1858.

Od strane biskupskoga djakovačkoga ordinariata

Carsko-kr.

službene

NARODNE

NOVINE.

Novine ove izlaze svaki dan izuzamši nedjelje i praznike na čitavom listu. — Polugodišnja predplata je za domaće u novinarici 4 for. srebra. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom pošiljati, 6 for. sr. —

Za službene oglase opredjeljena je uvrstbina: 4 kr. sr. od linije za prvi put; a zatim za svaki put 2 kr. sr. — Za druge oglase ili posebne članke plaća se do 10 linija 20 kr. sr., dalje pak po svake pojedine linije 4 kr. sr.

Uredovni dio.

Prilog

ugovoru od 19. kolovoza 1858, s ustanovami o izborivosti.

Članak 1. Izabrane skupštine sastavljene je u svakoj kneževini iz članova, koje su izabrali distrikti i gradovi. Mitropolit i vladike diecezanaki udionitvuja po pravu u toj skupštini.

Članak 2. Izbornici su ili izbornici posredni ili izbornici neposredni.

Članak 3. Izbornik posredni u kotarib svaki je onaj, koji dokaže, da od zemaljah svojih imade prihoda barem 100 dukatah.

Članak 4. Izbornik je neposredni:

U kotarib, koji dokaže, da ima od zemaljah svojih prihoda barem 1000 dukatah;

u gradovih, koji dokaže, da imade zemaljah, obšeritničke ili trgovačke glavnice barem od 6000 dukatah, i da je to njegovo bud' kao svojine, bud' kao miras.

Članak 5. Nemože nitko biti izbornik, koji nije navršio 25. godine, i koji nije rođen ili unarodjen (naturaliziran) Moldavac ili Vlah.

Članak 6. Izbornici nemogu biti:

- 1) ljudi, koji su podčinjeni tuđoj iliti inostranoj oblasti;
- 2) izključeni (interditi),
- 3) bankroti (kridateri), koji se nisu oporavili,
- 4) oni koji su osuđeni bili na kazni tielesne i sramotne ili samo na sramotne.

Članak 7. Izborne imenike sastavljat će sprava svake godine u svakom kotaru. Ovi imenici obznanjivat će se i pribijati pèrve nedjelje siječnja mjeseca svagdie, gdje bude potrebno.

Prigovori podnositi će se upravi uz pèrva tri tjedna, iza kako su se imenici obznanjili. Prigovornici mogu se u drugoj molbi obratiti na sud kotarski, koji će o tom odlučivati i u posljednjoj molbi sud izricati.

Članak 8. Svaki izbornik može zahtijevati, da se u imeniku, u kojem se on nalazi, upiše ili izbriše osoba, koja je iz imenika izostavljena ili koja je u imenik krivo upisana.

Članak 9. Može ma u kojem sboru bez razlike bit izabran svaki, koji je rođen ili unarodjen Moldavac ili Vlah, koji je navršio 30. godinu i kadar je dokazati prihoda od zemaljah svojih barem 400 dukatah.

Članak 10. Posredni izbornici u kotarib imenovat će u dotičnih podkotarib upravnih po tri izbornika, koji, sakupljeni u glavnom mjestu kotara, izabirat će za svaki kotar po jednoga poklisara.

Članak 11. Izbornici neposredni u kotarib izabrat će za svaki kotar po dva poklisara.

Članak 12. U gradovih izabirat će izornici neposredni:

U Bukureštu i Jašu tri poklisara;
u Krajovi, Ploještu, Ibraili, Galcu i Ismailu dva poklisara;
u ostalih gradovih, koji su glavna mjesta od kotarah, po jednoga poklisara.

Članak 13. Izbornici svake kategorije sastajat će se obaška u posebnih sborovih, da tu, kao što ih ide, izabiraju.

Članak 14. Sborove izborne sazivat će izvèrtna vlast barem na tri tjedna prije dana onoga, koji je odredjen za izbor.

Članak 15. Pri izabiranju poklisarah odvijetaje se tajno.

Članak 16. Izabiranje biva većinom odvijetah.

Ako od kandidatah nezadobije nijedan većine odvijetah, ima se odvijetovati po drugiput,

i tom prigodom izabrat će se kandidat onaj, koji dobije najviše odvijetah.

Članak 17. Diela izborna presudjivat će skupština, koja će jedina imat pravo suditi i odlučivati, da li su ista diela valjana.

Članak 18. Poklisar, ako je izabran u više kotarah izbornih, ima svoju odluku, za koji je kotar nakan primiti izbor, javiti predsjedniku skupštine za pèrvih deset danah, iza kako bude izrečeno, da je izbor taj valjan.

Ako uz taj rok nebude primio izbora za ovaj ili onaj kotar, tad će se to odlučiti žrieboh.

Članak 19. Ako se mjesto kojega poklisara izprazni budi time, što je isti odvažio se za kotar drugi, budi, što je poklisar umro, budi, što je dao ostavku, budi drugim kojim načinom: tad će sbor izborni, koji ima pobrinuti se da se izpražnjeno mjesto popuni, sastati se za tri mjeseca.

Članak 20. Nijedan član skupštine nemože, dok traje skupština, izim jedinoga slučaja, ako bude zatečen na samom dielu, bit uhitjen, zatvoren ili po kaznenom sudu progonjen, dok skupština nedozvoli progona.

Članak 21. Svaki, koji bi se prevarnami očitovanji ili zatajivši kojega od pomenutih razlogah, s kojih je za poklisara nesposoban, uvuko u imenike izborne; koji je nastojao pak i postigo, da bude upisan u više imenikah; ili koji, premda nije bio upisan ili premda je bio lišen prava izbornoga, pri svem tom udionitvuje u izboru, kaznit će se globom barem od 100 i najviše do 1000 dukatah, ili zatvorom barem od 8 danah i najviše do 3 mjeseca.

Članak 22. Ako nebude tužba povedena od strane vlasti državne, imat će izbornici, ako ih se deset u tu svèrhu složi, pravo povesti parnice kriminalnu:

1. proti svakomu, koji za vrijeme izbornih dielah zataji, pomnoži ili izopači odvijetne cedulje (bulletine);

2. proti onim, koji bi smutjivali diela izborna i lažnimi iliti prevratnimi spletkami, silom ili prietnjom vriedjali slobodu odvijetovanja.

Članak 23. Budaći izborni propisi, sadèržani u prediduća 22 članka, imadu ugovoru, današnji dan t. j. 19. kolovoza sklopljenomu bit u smislu članka 16. pomenutoga ugovora kao prilog: s toga su dotični punomoćnici ovaj spis, koji ih sadèržaje, takodjer podpisali i udarili nanj svoje pečate.

U Parizu dne 19. kolovoza 1858.

(Sljede podpisi.)

Neuredovni dio.

Austrijska carevina.

S. Zagreb. Neobični utisak čini u svim ovdašnjim krugovima teška nesreća, postignuvša čestitu i obće štovanu obitelj c. k. podžupana i predstojnika gosp. Josipa Pukšeca — Murškoga. Njegov jedini sin, c. k. kapetan kod inženierah, Herman Pukšec — Murski, rođen u Novomgradu u varaždinskoj krajini vojničkoj godine 1827., poginuo je slučajno 23. studenoga t. g. u Peskieri u Italiji. Taj nade puni vojnički častnik bio je jedan od najodličnijih i najnada-rentih muževah, služetih u c. k. vojsci iz reda sinovah naše domovine. Pošto bi svèršio bio nauke na c. k. inženierskoj akademii, gdje su ga roditelji velikim svojim požèrtvovanjem na vlastite troškove odgojiti dali, otišao je bio godine 1848. na vojsku pod njegovom svietlosti banom Jeladićem, te je za čitavo vrijeme rata u Ugarskoj i kod Beča hrabro vojevao. Odmah

na početku rata kod prelaza banove vojske prieko Mure dobio je isti tada tekao u 20. godini života stojeći oficir nalog, da udari most preko spomenute rieke i jedva započevši dielo udari na njega i njegovu momčad jedna četa mađjarskih konjanikah, pozvavši Pukšeca, da bi se predao; na ovaj odgovor odvažno na taj poziv: „C. k. austrijski oficir nepredaje se nikada!“ Na to prosu nepriatelj vatra, nu bude od naših uzbijen, i tako pèrvo olovno xèrnje poleti na Muri na našega mladoga Pukšeca, poradi čega prozvaše ga u glavnom stanu banova pridievkom „Murski“, a to ime primi njegov otac prilikom pevišenja svoga radi mnogovèrstnih zaslugah svojih u plemićki stalež, kao obiteljski pridievak (predikat) na uspomenu pèrvoga junačkoga okèršaja svoga sinka na rieci Muri. Kod juršanja vojske banove na glavni i prestolni grad Beč dokazao je Pukšec pod zapoviedničtvom c. k. fzm. barona Hartlieba, kao i posvuda, u najžešćoj vatri pušakah i topovah najveću hrabrost i postojanost, koja su mu svojstva pribavila od strane njegova vellèanstva križ vojničkih zaslugah, osim mnoštva priznanjah i pohvalah od strane njegovih predpostavljjenih. Kao debri, čedni i zahvalni sin, ljubljani brat, čestiti c. k. oficir i vierni drug oplekivan je i vierno željen od strane svojih teško razoviljenih roditeljah, svojih sestarah, udatih Utiešenović i Eder, mnogobrojne rodbine i vojnih drugovah svojih. U subotu dne 11. t. m. u 10 sati iz jutra sležit će se ovdie u cèrkvi svetoga Marka zadužnice za pokojnika. Lahka mu zemljica!

M. D. U Karlovcu dne 4. prosinca. U Narodnim Novinama pod br. 269. od dne 23. studenoga o. g. stoji u pozivu slavjenskih epistoljah na podupiranje ruskih časopisah: „Ruska besieda“ i „Parus“, da se za jedan štampani tabak plaća 40 rubaljah u srebru. Opno-vlèšten sam ponudu ovoga dara na toliko izpraviti, da će se ova svota samo za sastavak u ruskom jeziku plaćati, a za sastavke u inim slavenskim jezicima dobivat će se samo 25 sr. rubaljah. (Napomenuta pogriješka u našim novinama proizšla je iz nama poslanoga programa. Učr. Nar. Nov.)

Iz istoga grada doznajemo iz vierodostojnog izvora, da karlovački novonaimenovani episkop g. Kačanski s arhimendritom g. Petrovićem putujući u dolnje Karlovice nije dne 28. p. m., kao što su Narodne Novine slo ubavieštene od svoga miestnoga izvietitelja u svom listu od 29. i. m. prijavile, u Zagrebu prenoćio, već da se stvar ima kako sledi:

Iz Karlovca je javljeno bilo u Rekovpotok, da Njegovu preosveštenstvo, visokodostojni gospodin novouzvišeni episkop karlovački namierava tamo prenoćiti, nu s nepredvidjenih preprekah prisiljen je bio preosveštenu g. episkop s gospodinom arhimendritom Petrovićem isti onaj dan do Gorice putovati, bez da je Savu prešao; ovdie je u jednoj neznamenitoj gostionici prenoćio, nu dobro je bio podvoren; tim sjajnie bilo je Njegovu preosveštenstvo u Sisku od strane tamošnjih gradjanah dočekano; dočevši g. episkop u Sisku odmah je stupio u pripravljene za njega čamac, i od mnoge gospode praćen otišao je u vojnički Sisek, gdje ga je vriedni g. Jofte Bukovala, ondašnji trgovač, dostojno počastio. Učr. Nar. Nov.

Beč. Popis zadužnicah s njihovim dobitcima, koje su dne 1. prosinca 1858 u 22. žrebanju sajma kneza Windischgrätzke izvučene: 42,892 dobiva 20,000 f., 19,518 dobiva 2000

f. 25,618, 65208 dobivaju po 1000 f. 8,838, 57,558 dobivaju po 500 f. 22,481, 26,362, 26,761, 29,302, 42,572, 43,910, 44,274, 52,005, 62,998 dobivaju po 100 f. 7,100 10,935 17,108 39,700 43,100 46,933 71,051 77,225 79,929 85,168 88,950 92,742 96,116 dobivaju po 50 f. 14,883 28,550 34,422 35,383 41,585 63,210 66,271 68,158 70,426 76,711 91,496 97,456 dobivaju po 45 f. po 36 f. dobivaju: 17 477 836 883 933 1065 1067 1245 1843 1863 1974 2192 2256 2315 2525 2699 2743 2844 2942 3092 3279 3327 3675 4180 4248 4385 4845 5075 5234 5685 6462 6581 6599 6892 7058 7423 7634 7678 7885 8077 8243 8314 8575 8544 8574 8652 8716 8726 8996 9276 9320 9564 9328 9929 10,426 10,698 10,763 10,898 11,030 11,113 11,256 11,610 12,023 12,188 12,298 12,385 12,474 12,492 12,779 12,961 13,142 13,194 13,266 13,261 13,273 13,363 13,426 13,836 13,878 13,895 13,977 13,999 14,122 14,599 14,704 14,758 15,538 15,719 16,232 17,611 17,758 17,951 18,006 18,052 18,135 18,264 18,833 18,843 18,926 19,026 19,029 19,061 19,144 19,250 19,287 19,523 19,710 19,741 19,772 19,995 20,025 20,183 20,280 20,342 20,374 20,506 20,521 20,534 21,026 21,500 21,599 21,699 22,015 22,096 22,700 22,732 22,787 22,817 22,887 22,956 23,307 23,541 23,767 23,773 24,287 24,358 24,590 24,832 24,982 25,048 25,222 25,465 25,894 25,917 25,966 26,053 26,093 26,098 26,109 26,168 26,206 26,402 26,506 26,771 26,918 26,931 27,006 27,157 27,195 27,378 27,594 27,634 28,113 28,165 28,611 29,029 29,206 29,285 29,353 29,671 29,695 29,906 30,251 30,395 30,575 30,907 30,943 30,975 31,036 31,388 31,619 31,626 31,809 32,107 32,357 32,437 32,854 33,074 33,377 33,604 33,991 34,224 34,343 34,870 35,269 35,305 35,601 35,796 35,877 36,605 36,649 36,863 36,892 37,376 37,401 37,452 37,509 37,622 37,969 38,013 38,113 38,372 38,442 38,916 38,993 39,309 39,607 39,913 40,258 40,727 40,769 41,076 41,102 41,127 41,384 41,401 41,652 41,662 41,794 41,957 42,119 42,194 42,198 42,216 42,224 42,322 42,377 42,409 42,451 42,459 42,645 42,721 43,036 43,224 43,270 43,394 43,559 43,633 43,814 43,890 43,900 43,991 44,414 44,468 44,492 44,527 44,799 44,862 44,909 44,920 45,043 45,215 45,314 45,451 45,631 45,735 45,793 45,744 45,898 46,042 46,106 46,202 46,379 46,448 46,918 46,976 47,432 47,453 47,468 47,472 48,209 48,489 48,532 48,542 48,741 48,944 48,956 49,257 49,672 49,850 49,875 50,454 51,306 51,618 51,627 51,874 52,129 52,341 52,482 52,533 52,633 52,636 52,706 52,935 53,276 53,335 53,721 53,769 53,914 53,964 54,232 54,333 54,561 54,663 54,823 54,900 55,501 55,690 55,711 55,754 55,889 55,919 55,927 56,221 56,247 56,365 56,380 56,401 55,452 56,523 56,534 56,723 57,040 57,118 57,265 57,456 57,806 57,927 57,953 58,020 58,320 58,439 58,474 58,575 58,589 58,608 58,713 58,872 58,931 59,125 59,174 59,228 59,504 59,680 59,772 59,802 59,999 60,001 60,032 60,103 60,154 60,180 60,575 60,675 60,922 61,143 61,831 61,846 62,519 62,763 62,941 63,146 63,183 63,447 63,459 63,770 64,188 64,410 64,416 64,520 64,662 64,745 64,808 65,333 65,556 65,722 66,089 66,798 66,802 66,924 67,266 67,350 67,873 68,045 68,140 68,374 68,743 68,848 68,871 69,336 69,338 69,471 69,650 69,953 70,037 70,107 70,160 70,342 70,895 70,938 71,059 71,084 71,115 71,257 71,520 71,541 71,548 71,553 71,653 71,764 71,831 71,958 72,008 72,100 72,302 72,381 72,683 72,683 72,697 72,781 73,204 73,360 73,404 73,473 73,492

(Konao će slijediti.)

Rusija.

Varšava dne 28. studenoga. General-lajtnant Vincenc Krasinski, koga je „Csasz“ već 17. t. m. učinio umrlač, umro je stopom dne 21. On se je tako u Napoleonovoj dobi, kao i kasnije pod velikim knezom Konstantinom odlikovao i po smrti maršala Paskieviča za izbi-

janja kneza Gorčakova upravljao je kratko vrijeme kraljevinom. Za poljskoga prevrata ostao je Krasinski vieran i zato ga je ruska vlada odlikovala najvećim počastima i naimenovala sučlanom državnoga vieća. On je spadao među fuzioniste, premda je hteo da se sačuva poljska narodnost i uživao je štovanje svih stranaka u zemlji.

Pašoške polaštice, uvedene u Austrii s toli povoljnim uspjehom, počimlju se stranom i ovdje nasliedovati. Rusko-poljski carinarski uredi dobili su naime zapoviest, da one inostrance, koji nisu pod nikakvom sumnjom, za trajanje njihova pašoša puste i više puteh prelazit preko granicah, ako im je pašoš i samo jedanput vidiran od ruske oblasti. Kao što je poznato prije se je morao za svaki pojedini put isposlovat podpis ruskoga poslanstva. Ova pašoška polaštica dolazi poimence pograničnim susjedima na korist, budući da su putnici sa tako zvanim izkaznicama smieli ići na kratko vrijeme i to samo u najbližnja pogranična mjesta.

Visla je već od osam do deset danah smrznuta i već vlada čvrsta zima. Sniega nije bilo mnogo i zemaljski putovi ostali su u dobrom stanju, tako da se iz provinciah u obilju dovažaju stvari u grad.

Njemačka.

Nj. kr. visost princ vladalac preneo je privremeno predsjedništvo državnoga vieća na kneza Hohenzollern-Sigmaringen.

Velika Britanija i Irska.

Montalembertu u slavu naumna su sada i oba sveučilišta Cambridge i Oxford sakupit putem podpisah nametnuto mu globu od 3000 franakah i svako od rečenih sveučilištah hoće da prinese polovicu iznoska. Tako bi se lahko dogodit moglo, da će se grofu Montalembertu iz Engleske poslat 3000 franakah i to iz Londona, gdi je otvoreno podpisivanje po jedan šiling; iz Wyldove čitnon co gdje se sastaju mnogi politički blegunci; iz oba imenovana sveučilištna grada i od radnikah, koji namjeravaju podpisat po jedan dinar (Penny), a što će proteci, to će se upotrebit za shodan spomenik, koji će se staviti ovom proslavljenom mužu. Ukinuće izrečene presude završit će međutim sve priprave, što su učinjene bile u svrhu ovih podpisivanjah.

Berzovjavne i najnovije vjesti.

London 5. prosinca. Izišlo je kraljevski proglaš, kojim je dosadanji glavni gubernator Canning naimenovan prvim podkraljem britanske Indie. Nadalje veli proglaš, da Engleska namjerava tamo razprostranjivat svoje područje, obećaje knezovima, držanje dosadanjih ugovorah, stanovnicima slobodu vjerozakona, građansku ravnopravnost, dizanje zemaljske kulture, obzir na stare zemaljske običaje, napokon obćenito, podpuno oprostjenje svima, koji se pred koncem godine mirno kući povrate izim kolovodjah, ubojicah i ubojičkih pomoćnikah.

Pariz, 4. prosinca. „Moniteur“ donosi slijedeće izjavljenje: Prepirka vodjena požalovanja vriednom postojanostju raznih pariških listovah čini se da je probudila skrbih, koje su u protuslovju s našim odnošajima k izvanjskim silama. Careva vlada dërži si za dužnost javno mnjenje ogradit proti učincima razprave, koja bi bila kadra u pogibelj staviti naše odnošaje prema jednoj s Francuskom u prijateljskom savezu stojećoj sili.

Slavenske vjesti.

V. M.

S velikim smo veseljem primili ovih danah prvih 5 brojevah „Školskoga lista“, što ga uređuje izvjestni naš Rajković i izdaje dr. Medaković. Hvala bogu da već imamo taj časopis, koji je našim učiteljima tako neophodno potreban kao svakdanji hliebáč. Da bog da, da se časopis taj uzdrža i da u buduće tako izvr-

stan ostane, kao što su mu prvi brojevi. — Članci „Zašto i kako valja nastavljati diecu u prirodopisu“ i „Zadatci za slobodne pismene sastave u II. razredu narodnih učionah“ pisani su tako izvrstnim perom perom i pedagogičkim duhom, da već radi njih taj časopis našim učiteljima što toplije preporučiti možemo. Ajde, bratjo! predbrojite se na taj časopis. Nedopustite, da ovako važni list odmah u početku i zarodku svojem propadne. To bi za nas bila sramota, jer bi time pokazali, da još nismo arieli imati narodnih učiteljah. Svaki učitelj, koji se iz ljubavi prama narodu, iz ljubavi prama mladeži zvanju svojem posvetio, mora s duhom vremena napredovati; a zar to može, ako ne čita časopisah i knjigah? Nemojte se mozebiti time izgovarati, da cirilski čitati neumiete, to bi boga mi sramota sa vas bila; vi morate u cirilskom čitanju već u drugom razredu narodnih učionah podučavati, i zato je svaki učitelj dužan poznavati cirilska slova. Nemožete se dakle takovim ništetnim razlozima braniti, već predbrojite se; jer bi nam se svijet smijao, ako bi propalo tako važno poduzeće. Ali ne samo učitelji nego i občine i drugi rodoljubivi ljudi valjalo bi da taj list dërže, da se usmogne valjanost razviti. Više rukuh više može: „Žerno de žerna pogača, kamen do kamena palača“!! — A ti mili „Školski liste“! uzdržmaj nemarne, potakni liene i učvërsti revne u njihovoj revnosti! „Školski list“ izlazi u Novom Sade u tiskarnici dr. Dan. Medakovića; ciena mu je do konca ove godine 1 fr.

— Steger (Stazić) i Višnavski pievat će u koncertima Jullienovim u Londonu.

— Tiskom Vil. Burkarta u Bernu izišlo je drugo izdanje „Nápěvy k písním pro školy národní“, što ih je napisao B. M. Kolda.

— U Lipsku izlazi sada važno dielo „Biblioteka poviešci historycznych.“ Prva dva svezaka su već izišla.

— Českich „Narodnih pověstih“ od J. K. z Radostova izišlo je svezak 12.

— Alfred Waldau izdao je u Pragu njemački prevod českich narodnih piesamah.

— Ovih danah izišli su u Londonu na francuskom jeziku „Zapisnici carice Katarine II“, što ih je u rukopisu bila ostavila. Zajedno će izići njemački, engleski i ruski prevod tih zapisnikah.

— Skoro će se u Zlatnom Pragu predstavljati česki prevod opere „Židovka“ koju će sami Česi pievati.

— Nedavno smo bili javili, da je bila razpisana nagrada za najbolji napiev na česku Halkovu piesmu „Náš zpěv“, a sada možemo kazati, da je već stigo 21 napiev učredništva „Dalibora.“

— Kod Orgelbranda izlazi česka poljska enciklopedia, što ju uređjuje J. J. Kraševski, i imat će 1000-1200 arakah.

— Kod Novoleckog u Varšavi izišlo je važno poljsko dielo o Tatarih poljskih, u kojem je preveden cieti koran.

— Kolar je napisao izvrstni komad pod naslovom „Škreta v Římě“, koji će se predstavljati u Pragu još zimus.

— Českog učiteljskog časopisa „Škola a život“ izišao je svezak S., koji se odlikuje izvrstnim člancima. — I kod nas se kaže, da će pedagogički časopis izlaziti, ali do sada neznamo ni tko će ga uređivati, ni tko će ga izdavati, a nova godina je već ovdje Vrieme bi već bilo, da se šta takova objavi, jer nam je takav časopis neobhodno potreban. Bojimo se da će nova godina proći a mi nećemo ipak ništa imati!!

— Četvrti svezak časopisa „Žive“ također je izišao.

— Časopis „Humoristické listy“ premienit će se u „Obrázkový časopis“, koji će donášati ilustrirane putositnice, u prvom broju bić će opisan „put po Vlaškoj.“

— U Taboru izlazi česki časopis, i to jedanput na sedmicu. Urednik će biti Josip Zak.

— Od strane ruskog učiteljskoga Matice ilirsko javlja se štovanom občinstvu, da knjigotëržac Dra-

gotia Hints u Novom Sadu ima skladište svih matičinih knjigah, na koga neka se kupci izvole obratiti.

Tečaj papirah na c. k. javnoj burzi u Beču.

U Zagrebu dne 6. prosinca 1858.

1. Javni dug.

A. Dêržave.

U austr. vrijednosti.	po 5% za 100 f.	Prosiečni tečaj u austr. vred.
Iz narodnoga zajma	5%	85 80
Od g. 1851, seria B.	5%	
Iz promjene kuponah	5%	
Kovovnice	5%	85 15
"	4 1/2%	
"	4%	
"	3%	
"	2 1/2%	
"	1%	
Sa žriebanjem od god. 1834		
" 1839		
" 1854		114.75
Izvučene obveznice starog državnog duga	4 1/2%	
"	4%	
"	3%	
Izvučene obveznice staroga državnoga duga u tuzemstvu okamaližive	2 1/2%	
"	2 1/4%	
"	2%	
"	1 3/4%	
Izvučene obveznice staroga državnoga duga u inozemstvu okamaližive	5%	
"	4 1/2%	
"	4%	
B. Krunovina.		
Zemljorazteretne obveznice.		
Od Dolnje Austrijske	5%	95.
" Ugarske	5%	84.25
" tamiško-banatske, hercovačke i slavonske	5%	83.75
" galicijske	5%	
" bukovinske	5%	
" erdeljske	5%	83.85
" drugih krunovina	5%	
sa žrebovom zaporkom 1867	5%	
lomb.-mlet. zajam od 1850	5%	

2. Dionice.

Narodne banke	kom. po	963.
Vierovnoga zavoda za trgovinu i obrte itd.	" "	240 50
doljno-austr. eskomptnoga društva	" "	
sieverne željeznice cara Ferdinanda 1000 f.	" "	1703.
državnoga željezničkoga društva zapadne željeznice carice Jelisave po 200 f. sa 100 f. (50%) uplate	" "	259.
jugo-sieverno-niemacke savezno željeznice itd.	" "	
tisanske željeznice po 200 f. k. n. itd.	" "	
lomb.-mletacke željeznice itd.	" "	117.
istočne željeznice cara Franje Josipa itd.	" "	66.
austr. parobrodarskoga društva na Dunavu po 50 f.	" "	521.
Lloyda u Têrstu 100 f.	" "	310.

Mienični tečaji na c. k. javnoj burzi u Beču.

3 mjeseca.

Bankovni skonto

Prosiečni tečaj u austr. vred.

Amsterdam za 100 holandezkih for.		
Augsburg za 100 for. jugoniemacke vrijednote		86 30
Berlin za 100 talirah		
Vratislava za 100 talirah		
Frankfurt na Menu za 100 for. jugoniemacke vrijednote		86 40
Genova za 100 piemonteskijh lirah		
Hamburg za 100 marakah bankovnih		76 30
Lipsko za 100 talirah		
Livorno za 100 toškanskijh lirah		102.
London za 10 funtih sterlingah		40 50
Lyon za 100 franakah		99 75
Milan za 100 fr. austr. vrednote		40 50
Marsilja za 100 franakah		40 55
Pariz za 100 franakah		
Prag za 100 fr. austr. vrednote		
Têrst za 100 fr. austr. vrednote		99.
Mletci za 100 fr. austr. vrednote		
31 dan.		
Bukurešt za 100 vlaških grošah		14 63
Carigrad za 100 turskih grošah		8 36
Mienični diskont narodne banke 5%		
Kamate za predupje narodne banke na državne papire 5%		
Tečaj zlatnih novacah.		
Carski kovani cekini		4 80
" podpuni cekini		4 78
Krunaši		14 2
Polukrunaši		

Odgovorni urednik. Dr. Demeter.

SLUŽBENI LIST.

Nr. 12334—1858 (DS—97)

3—3

Konkurs-Kundmachung.

Ueber Auftrag der hohen k. k. Landes-Commission für die Personal-Angelegenheiten der gemischten k. k. Bezirksämter in Croatien und Slavonien wird zur Besetzung der im Bereiche dieser Comitatsbehörde erledigten k. k. Bezirks-Adjunkten-Stelle bei dem gemischten k. k. Bezirksamte Sissek, womit der Gehalt jährlicher 735 fl. österr. Währung und das Vorrückungsrecht in den höhern Gehalt jährlicher 840 fl. österr. Währung verbunden ist, hiemit der Konkurs ausgeschrieben.

Diejenigen, welche sich um diesen Posten zu bewerben wünschen, haben ihre gehörig belegten Gesuche im vorgeschriebenen Dienstwege binnen 4 Wochen vom Tage der dritten Einschaltung dieses Ediktes im Amtsblatte der Agramer Zeitung gerechnet, der gefertigten k. k. Comitatsbehörde zu überreichen und hierin dokumentirt nachzuweisen:

1. das Lebensalter von mindestens 24 Jahren;
2. die absolvirten juridisch-politischen Studien;
3. die praktischen Prüfungen, in soweit sie nach der bezüglichen kaiserlichen Verordnung vom 10. Oktober 1854 (R. G. Bl. Nr. 262 de 1854) und nach §. 8 der Amts-Instruktion für die Bezirksämter (R. G. Bl. XV. Stück, Nr. 52 de 1855) erfordert werden;
4. die Kenntniss der deutschen und der Landessprache, wie auch die sonstigen Sprachkenntnisse;
5. die bisherigen Dienstleistungen;
6. die sonstigen allfälligen Verdienste;
7. den Stand und die Familie;
8. die allfälligen Verwandtschafts-Verhältnisse mit andern Beamten in Croatien und Slavonien;
9. ob sie im Bereiche des k. k. Bezirksamtes Sissek ein unbewegliches Vermögen besitzen.

K. k. Comitats-Behörde

Agram am 26. November 1858.

Nr. 20546—4503 (VI. 90)

3—3

Concurs-Ausschreibung.

An dem Kauschauer katholischen Staats-Gymnasium, mit deutscher Unterrichtssprache, sind zwei Lehrerstellen für klassische Philologie, und eine für Naturgeschichte mit Mathematik und Physik erledigt.

Mit diesen Stellen ist ein Jahresgehalt von 945 fl. österr. Währung mit dem Vorrückungsrechte in die höhere Gehaltsstufe von 1050 fl. ö. W., und dem Ansprüche auf die systemmässige Decennial-Zulage verbunden.

Zur Besetzung dieser drei Lehrerstellen wird der Concurs bis Ende Dezember 1858 ausgeschrieben, und es haben die Kompetenten ihre an das hohe k. k. Kultus- und Unterrichtsministerium zu stilisirenden mit den legalen Nachweisen, über Alter, Religion, Stand, zurückgelegten Studien, Sprachkenntnisse, insbesondere der erworbenen Lehrbefähigung, dann über etwaige subsidiarische Verwendbarkeit, das bestandene Probejahr und die bisherige Dienstleistung, so wie über die moralische und politische Haltung, instruiert, und mit der Angabe, ob sie mit dem am Kauschauer Gymnasium angestellten Lehrpersonal verwandt oder verschwägert sind, ausgefertigten Gesuche, innerhalb des bezeichneten Concurs-Termines, bei der k. k. Statthalterei-Abtheilung zu Kaschau, im Wege ihrer vorgesetzten Behörde einzubringen.

K. k. Statthalterei-Abtheilung zu Kaschau den 5. November 1858.

Br. 3203.

Potjera

za pobiegavšim i radi zločina ubojstva stavljenim u tužbu

Matom Kovačem,

on je pilar (od zanata), rodom iz Kranjcih, sudbenog okružja Cubra u Hêrvatskoj, 23 godine star, rimokatoličanskoga vjerozakona i neoženjen, on je nadalje sriednjeg stasa, ima podugt obraz, kesten ste vlasi, černe bërakove, tamne oči, šiljat nos i nezha čitali ni pisati, Mato Kovač okrivljen je zakonito radi zločina da je na večer dne 25. travnja t. g. ubio Gêrgu Bašu u Galdovu u sudbenom okružju Sisku, i stavlja se u tužbu radi toga u smislu §. 381 r. k. p. on je odmah u jutro 26. travnja o. g. pobiego iz dervosieka grofa Erdödyja iz šume Zalokine u sudbenom okružju Sisku i nije se mogao upërkoš svem učinjenom obiskivanju do sada proiznaći i uhvatiti.

Sva sudbena i sigurnostna poglavarstva i osobito c. k. oružanstvo umoljavaju se gore rečenoga obteženika osobito pozorno motriti i ako uhvatjen bude c. k. iztražnom sudu u Sisku predati ga.

C. k. zemaljski sud

U Zagrebu dne 6. studenoga 1858.

Nr. 14908—1858 (Fin.—46)

3—2

Tabak-Transports-Kundmachung.

Zur Sicherstellung des Transportes von Tabak-Fabriks-Gütern in mehreren Kronländern der Monarchie, dann von Tabak-Verschleissgütern im Bereiche der Finanz-Landes-Direktionen in Wien und Agram,

im Sonnenjahre 1859 werden vom Vorstande der k. k. Central-Direktion der Tabak-Fabriken und Einlösämtern in Wien (Seilerstätte Nr. 938) schriftliche, versiegelte, mit der Stempelmarke von 30 Neukreuzern versehene, mit den Quittungen über den Erlag der vorschriftsmässigen Vadien belegte Offerte, mit Ausschluss mündlicher Angebote in drei Tagfahrten am 13., 14. und 15. Dezember 18 8 bis Mittags zwölf Uhr angenommen.

Das Nähere ist aus der Concurrenz-Ausschreibung vom heutigen Tage Z. 14908 zu ersehen, in welcher die einzelnen Transportsraten und die Dauer der Transports-Pachtzeit angegeben sind.

Diese Concurrenz-Kundmachung, dann die, in derselben bezogenen Contraks-Bedingungen können von Jedermann bei der Central-Direktions-Registratur, den Oekonomaten der Finanz-Landes-Direktionen, den Tabak-Einlös-Inspektoraten, Tabak-Fabriken und Tabak-Einlösämtern eingesehen werden.

Wien am 26. November 1858.

Br. 7593 (DS—

(3—1)

Razglas.

C. k. zemaljski sud u Zagrebu daje na znanje, da se neće obdržavati, ovosudnim razglasom od 20. studenoga o. g. br. 7164 o ovrâbenoj stvari Amalie Walter proti gosp. Dragutinu Jellačiću, vlastelinu u Janjkomiru radi plaćanja od 41 for. 5 kr. novc. konv., obznajena ovrâna dražba, koja ustanovljena biae za dan 9. i 23. o. m.

U Zagrebu dne 4. prosinca 1858.

Klobučarić.

Jović.

Nr. 2705—1858 pol. (Izv.—295)

3—1

Lizitations-Ankündigung.

Von Seite des k. k. Bezirksamtes Stubica zu Oroslavje wird hiemit bekannt gegeben, dass am 11. Dezember d. J. um 10 Uhr Vormittags auf dem Gute Vukšinec bei Unter-Stubica 100 Eimer heuriger Allodialwein und 50 Zentner Heu pcto rückständiger l. f. Steuer per 184 fl. 3/4 kr. CMz. und Nachmittags um 3 Uhr auf dem Gute Podvorje in Ober-Stubica pcto Rückstandes per 76 fl. 41 kr. CMz, 40 Eimer Allodialwein, dann den 13. Dezember um 10 Uhr Vormittags zu Orehovagorica pcto Rückstandes per 77 fl. 59 kr. CMz, 25 Eimer alter Allodialwein, und Nachmittags um 3 Uhr zu Lepaves pcto Rückstandes per 120 fl. 31 1/2 kr. CMz., 5 Metzen Kukurutz und 35 Eimer heuriger Allodialwein, endlich den 15. Dezember um 9 Uhr Früh zu doljno Oroslavje pcto Rückstandes per 940 fl. CMz, 10 Kühe, 5 Metzen Weizen, 133 Eimer Bergrechtswein, 70 Eimer Allodialwein und 20 Zentner Heu und Grumet parthienweise gegen gleich bare Bezahlung öffentlich veräußert werden.

Wozu Kauflustige an den besagten Terminen in den betreffenden Ortschaften zu erscheinen hiemit eingeladen werden.

K. k. Bezirksamt

Stubica zu Oroslavje am 30. November 1858.

K. k. Bezirks-Vorsteher

Matković, m. p.

Nr. 4836 civ. (Izv.—294)

3—3

Exekutive-Feilbietung.

Von dem k. k. Comitats-Gerichte in Warasdin wird bekannt gemacht: Es sei über Ausuchen des Hönigsberger wegen schuldigen 586 fl. c. s. o die executive Feilbietung des in Warasdin in der Brückengasse gelegenen, den Eheleuten Georg und Maria Matosović gehörigen, auf 1886 fl. 43 kr. CMz. gerichtlich geschätzten Hauses sammt Hof und Garten sub Nr. 315 Loc.-Zahl 411 bewilligt, und hiezu der erste Termin auf den 21. November und der zweite auf den 21. Dezember 1858 jedesmal Vormittags 9 Uhr bei diesem k. k. Comitats-Gerichte angeordnet worden.

Hiezu werden Kauflustige mit dem Beisatze eingeladen, dass der Käufer die auf dem Hause pfandweise versicherten Schulden, so weit der Kaufschilling reicht, nach Anweisung des Gerichtes übernehmen müsse, und dass die weiteren Lizitations-Bedingnisse, das Schätzungs-Protocoll und der Grundbuchs-Extrakt hiergerichts eingesehen werden können.

Endlich werden Alle, welche, ungeachtet ihnen keine besondere Verständigung zugekommen ist, durch die Eintragung in die öffentlichen Bücher gleichwohl ein Hypothekarrecht auf obiges Haus erworben zu haben glauben, aufgefordert, dasselbe bis zum Verkaufe desselben so gewiss bei Gericht anzumelden, widrigens sie es sich selbst zuzuschreiben haben würden, wenn die Kaufschillings-Vertheilung ohne ihrer Beziehung vorgenommen, und sie dadurch, so weit der Kaufschilling durch dieselbe erschöpft werden sollte, ausgeschlossen würden.

Nachdem in dem ersten Lizitationstermine kein Kauflustiger erschienen ist, so hat es bei dem zweiten anberaumten Lizitationstermine mit dem Beisatze sein Verbleiben, dass die obangegebene Realität, wenn dieselbe um den Schätzungswerth nicht verkauft werden könnte, auch unter dem Schätzungswerthe zugeschlagen werden würde.

Warasdin am 24. November 1858.

Novak.

Sertić.

624 (Op.—88)

3—3

Razpis natečaja.

Kod trivijalnih učionah u Petrovini i u Krašiću u jastrebarskomu školskomu kotaru, zagrebačke županije, izpražnjena su mjesta učiteljska ujedno organista, s kojima je skopčana godišnja plaća, i to u Petrovini: 300 fr. sr. u gotovom novcu kao plaća učitelja, uz besplatni stan, uživanje vërta i potrebitih gorivih dërva, zatim 30 fr. sr. kao nagradu za podučavanje mladeži u nedjeljnoj školi, napokon iz crkvene blagajne 20 fr. sr. za službu organise; u Krašiću pako: 300 fr. sr. u gotovom novcu, besplatni stan, uživanje vërta i 12 hvatih gorivih dërva, s izgleđom na primieru odštetu za službu organiste, koje se ima istom ustanoviti posebnim ugovorom sa dotičnom obćinom.

Koji žele jedno od ovih miestah zadobiti, neka svoje na dotičnu školsku obćinu upravljene, te dokaznicami o dobi, sposobnosti, pomnji i vremenu dosadanje svoga službovanja providjene, te vlastoručno pisane molbenice najdulje do 18. prosinca t. g. dostave kotarskomu školskomu savjetniku, slavičkomu župniku Jakovu Jambrečaku.

Od strane zagrebačkoga nadbiskupskoga ordinariata. U Zagrebu 5. studenoga 1858.

Izv.—290

3—3

Razpis natečaja.

Kod trivijalne učione u Tërgovištu Jaska, u kotaru istog imena, u zagrebačkoj županii bit će kroz

VI.—92

stavljenje u izslužnost prišnjeg učitelja ujedno organiste izpražnjena mjesta ista, buduć pako isti učitelj uslied njegove molbe radi bolesti svoje, nebi mogao već službovati, zato privremeni učitelj i organista umiestio se bude sa plaćom od 300 for. u gotovom novcu, uz besplatni stan, uživanje jednog vërta u dvie strane i 12 hvatih dërva, s otim, da ako uz svoje sposobnosti zadovoljstvo postigne, može pravim učiteljom i organistom sa većom plaćom koja ustanovljena postati.

Koji žele otu službu, zadobiti, neka svoje vlastoručno pisane molbenice sa dokaznicama o dobi, sposobnosti kao i dosadanjeg ćudorednog i političkog ponašanja nemanje dosadanjeg svog službovanja do 8. prosinca t. g. u ruke miestnog školskog ravnatelja začastnog kanonika i župnika jaskanskog predadu.

U Jaski dne 24. studenoga 1858.

Juraj Gerdas,
začastni kanonik i župnik tērgovišta Jastrebarsko skupa škol. tr. ravnatelj.

Br. 214—1858 (Izv.—293)

3 3

Razpis natečaja.

Kod trivijalne učione u Sarvašu, kotaru osiećkom, izpražnjeno je mjesto učitelja ujedno organiste, sa godišnjom plaćom od 315 fr. austr. vr., 6 hvatih dërva za ogriev i užikom besplatnog stana. Medjutim od onih 315 fr. austr. vr. prima za sada uslied odredbe vis. c. k. hërv.-slav namiestništva u stališ mira stavljeni učitelj sarvaški Josip Mutsler 105 fr. austr. vr. kao godišnju mirovnicu.

Prositelji imaju svoje vlastoručno pisane i dokaznicami o dobi, sposobnosti, pomnji i vremenu službovanja svoga providjene molbenice najdulje do 30. prosinca t. g. škol. kot. nadzorniku i župniku u gornjem Osieku dr. Jakovu Hegeduševiću podneti. — Zastieva se pako od natečateljah temeljito znanje jezika niemačkog i vieština u orguljanju.

U Djakovu dne 24. studenoga 1858.

Od strane biskupskoga djakovačkoga ordinariata.

Br. 3051—1858 pol. (Izv.—293)

3—3

Natečaj.

Za izpražnjeno mjesto obćinskog tajnika u Uljaniku, s kojom je skopčana plaća od godišnjih 315 fr. austr. vr. i slobodan stan, razpisuje se ovim natečaj do dne 15. prosinca o. g.

Natečatelji imaju svoje sa sviedočbami vërhu dobe, izučenih naukah, dosad obavljenog službovanja i ponašanja u političkom i ćudorednom obziru providjene molbenice do istog roka prieko svojih poglavarstvah amo podneti.

Napominje se hjednno, da je sa ovom službom, kojoj se i porezni i obćinski uovac rukovodi, skopčana i kaucia od 315 fr. austr. vr., koja se ili u gotovom novcu ili u sigurnim obveznicama ili napokon u dëržavnim papirima položiti ima,

C. k. kot. ured
u Daruvaru dne 23. studenoga 1858.
C. k. kot. predstojak.
Cekuš.

4—2

Predposljednji tjedan

kojega svatko, komu se hoće, nabavit si još može srećakah

od IV. po c. kr. upravljateljstvu dohoda loterijskoga ujamćene

VELIKE LOTERIJE

u svërhe obćekoristne.

Sgoditakah 6698 dobiva ukupno

60000

c. kr. cekinah vage podpune i u suhom zlatu,

i m e n i t o :

1 sgoditak 15.000 cekinah	1 sgoditak 3.000 cek.	6 sgoditakah, svaki 1000 cek.
1 " 5.000 "	3 sgoditka, svaki 2.000 cek.	14 " " 500 "
32 sgoditka, svaki 100 c. kr. cekinah itd. itd.		

Vući će se ova loterija neopozivno

DNE 16. PROSINCA 1858.

S r e ć k a s t o j i

3 FOR. U NOVCU KONV.

Ova je loterija dëržavna, a ne privatna! — Imade u sebi samo jednu vërsta srećakah bez razlike razredne. — Za srećke ustanovljena je samo jedna oienpa. — Svaka srećka igrat će u jednom jedinom vućenju na dobitke svekolike. — Svaki broj od vërste (serije) izvućene moći će, osim dobitka poverstnoga, pogoditi, ako sreća posluži, još i koji sgoditak veliki. — Odmah po obavljenom vućenju izdat će se popis dobitakah. — Na četernaest danah poslie vućenja izplatjivat će se dobitci pri pienesnici loterijskoj u Deču (Salzgries br. 184); dobitnik, da usmogne dignuti svoj dobitak, dužan će bit, prijeti izvornu svoju srećku, obskërbljenu na naličju zakonitimi markami biljegovnimi. — Svikolici dobitci, koji sa 6 mēsecih poslie vućenja, dakle do 16. lipaja 1859, s razloga, kojega mu drago, nebuda dignuti, pripast će po §. 11., sadëržanom u osnovi igre, na korist onim javnim zavodom dobrotvornim, kojim je po previšnjoj odluci loterija ova namienjena. — Sva potanja mogu se saznati iz programa ove loterije; program taj izložen je na ogled kod svih prodavalacah, i prilaže se kupljenim srećkam.

Od c. kr. upravljateljstva dohoda loterijskoga.

Carsko-kr.

službene

NARODNE

NOVINE.

Novine ove izlaze svaki dan izuzamajući nedjelje i praznike na čitavom listu. — Polugodišnja predplata je za domaću u novinarici 4 for. srebra. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom pošiljati, 6 for. sr. —

Za službene oglase opredjeljena je uvertisbina: 4 kr. sr. od linije za prvi put; a zatim za svaki put 2 kr. sr. — Za druge oglase ili posebne članke plaća se do 10 linija 20 kr. sr., dalje po 10 od svake pojedine linije 4 kr. sr.

Neuredovni dio.

Austrijska carevina.

Zagreb dne 9. prosinca. Berojavne štacije u Brodu i Osijeku u Slavoniji otvorile su se dne 25. studenoga za državno i privatno dopisivanje.

Iz Kostajnice 2. prosinca 1858. B. Jučer je odavle jedan vojnički častnik s dvadeset i jednim momkom odpratio u Petrinju glasovitoga i na Turke strašnoga hajduka Petra Popovića Peciu, koji je bio jedan od vodjeh i upravljačah raje ove godine u sèrpnju proti spahijam pobunivše se i na bèrdu Balu i okolo njega užasno s Turci potukavše se Turci naime sada neprestano obilaze kuće svoje raje, nebi li gdje kojega hajduka našli, kako su mi sami hrišćani na raštelu pripovedali, a niti šuma nije sada, kad je gola, hajdukom prijatna, s toga im je nužda, da drugdje utocište traže. Petar Popović Pecia došao je na našu stranu. Na 29. prošloga mjeseca u večer otide prema Bujni, što nije daleko od Divuše, a za njim dodje kući idući od službe neki vojnik, kojemu se na vieru povieru, pa s njim dodje k njegovu kumu u Bujnu na konak. Kad su odvečerali, metnu u sobi nešto slame na zemlju, kamo legne trudni, umorni, jelom i pilom okrepljeni, ali oboružani sa dvie kubure i s handjarom za pasom hajduk, s jedne strane na krevet pako legne došavši kum, a s druge strane domaćin, nakon žena kod peći; noću po dogovoru uzme žena hajduku tiho kubure i handjar, nu on za tili čas prenuvši se odmah primieti da je razoružan, uhvati kod peći lopar, te vičući: „To li je viera?“ doleti k svomu suputniku, da ga ubije, ali što su daske od kreveta znatno više bile, nego li je bila posteljina, samo ga je malo ranio, na što neki izvana dolèrèše, te ga sa ona tri, što su u nutri bila, svladaše i svezaše i odpratiše k satniji u Divušu, zatim odanle ovamo, a odavle u Petrinju. Tom prigodom hoću da napomenem nešto, što će njegov značaj pobolje razjasniti.

Kad su jednom Turci iz Bišća u Travnik nekoliko hajduka pratili, on se svojim iz bušijah na njih udarivši poviče, da hajduci legnu, oni to učine, a on i njegovi svaki na svoga Turčina naperi pušku, te sve Turke najednput postrijeljaše, i tako hajduke oslobodiše.

Ove godine u sèrpanjskoj buni on je jednoga bega i mnogo Turaka ubio.

Kad je sada uhvaćen ovdie kod zapovjedništva pital bio, kad i kako je ovamo ispričao došao, reče majoru: „E, što ti je stalo na tom, ovdie neima o tom eglena (razgovora), kada bude išlo na čage (papir), onda ću kazati.“ Na to dodje nieka prosjakinja, niemo ženče, nieki htiedoše da ju otieraju veleći joj: „Idi budalo!“ Na što hajduk izvadi srebèrni novčić, dade joj ga, te reče: „Nije ona budala, već sam ja, što sam se dao uhvatiti.“

Kazu, da su Turci za njegovu glavu nagradu od 300 cekinah obećali. Nu toga još nisam pravo saznao, kada seznadem, javit ću.

U Zadru 29. studenoga. (G. D.) Poznati u Dalmaciji talijanski pjesnik Don Stjepan Ivačić zbog svoje plemenite pjesme Vile del Mossor (Mosorske Vile), bivši profesor u Dubrovniku, Splitu i Zadru, pak opet prefekt kod gimnazija splitskog, gdje mu je i rodno mjesto bilo, prestavio se je dne 8. t. m. u Mletcima, kuda je otisao bio da se od očje bolesti lieči, budući da bioše sa svim vid izgubio. On je bio

vrlo valjan u svom zvanju, uobće ljubljen i poštovan od svojih učenikah i pravo zercalo dalmatinskog sveštenstva. Sa svojom pjesmom „Mosorske Vile“ dao je okusiti Taljancima slasti našeg narodnog pjesništva, zadržavši sami duh toga u zvučnim taljanskim besiedama. Laska mu budi zemljica.

Pešta, 1. prosinca. U jučerašnjoj sednici akademie predloženi su bili već od dulje vremena prispievši statuti. Sjednica se je počela time, da se je čitelo jedno pismo grofa Emila Dessewffy-a, prvoga predsjednika, i odnosa točka iz napisnika ravnateljске sednice. Sadržaj propratnoga pisma i napisničke točke bio je od prilike sljedeći: Ravnateljstvo pretreslo je u svoje vrijeme prispievše statute; nije se moglo otresti niekih sumnjah i želilo je, da se učine nieke promjene u statutima. Zato je zaključilo, da se ponizna molbenica putem deputacie podnese Nj. veličanstvu. Deputacia, koja je pod čelovodstvom drugoga predsjednika, barona Josipa Eötvösa, sastojala iz grofova Gjorgja Andrassy-a, Ivana Cziraky-a i Gjorgja Karolyi-a, imala je najprije audienciju kod Nj. carske visosti gospodina nadvojvode glavnoga gubernatora, zatim dne 1. lipnja t. g. i kod Nj. veličanstva. Gospodin govornik deputacie predložio je na temelju molbenice sumnje i želje ravnateljstva, na što je Nj. veličanstvo car odgovoriti dostojao, da on sve narodnosti carevine i sva znanstvena nastojanja istih jednako ceni, i da se zato nenalazi razlog za naponenute brige, budući da su statuti poslie zriela razsudjenja izdani bili. No ipak hoće Nj. veličanstvo, da učini molbenicu predati ministarstvu. Sada su dvie izprave došle na ravnateljstvo: Jedno pismo c. k. miestodèrštvenoga oddiela u Budimu od 31. kolovoza, u kojem se prijavlja, da ministarstvo nije bilo u stanju, da preuzme promienu statutih i jedno pismo gospodina ministra unutarnjih poslova, kojim se ravnateljstvo uvierava, da nije namjera državne vlade da se poraba magjarskoga jezika stegne. Premda nisu koraci ravnateljstva imali željena uspieha i uslied toga njegove sumnje nisu potpunoma dignute, ipak nenalazi, da bi mu moguće bilo s uspiehom što god učiniti u tom poslu; zato je zaključilo uzdajući se u umirivajuće rieči gospodina nadvojvode glavnoga gubernatora kao napokon i u pismo Nj. preuzvišenosti g. ministra, da za obdržavanje razposlje statute. Zatim dao je Toldy uprav izišavši 9. svezak spisa „Akademisi Ertesitè“ razdieliti, u kojem se nalazi otisak statutih u magjarskom prevodu.

Prva točka glasi: Magjarska akademija znanostih znanstveni je zavod stojeći pod osobitom zaštitom Nj. veličanstva Isti ima za svèrhu gojiti i razprostranjivati znanost i liepu literaturu a ujedno izobražavati i obogaćivati magjarski jezik.“ (P. L.)

Sèrbia.

Zakon o sèrbskoj skupštini glasi od rieči do rieči kako sledi:

I.

Aleksander Karagjorgjević,
knez sèrbski,
sa saglasjem savjeta.

Saobražavajući se običaju narodnjem, koji od starinah postoji, da se narod naš od vremena na vrijeme skuplja na skupštinu poradi savjetovanja o obćenarodnim dielima; i nalazeći, da izvršavanje ovog običaja uvietoje shodnost u rukovanju dielah zemaljskih — riešili smo, da se dèrži narodna skupština, i po tome opredielili smo i opredieljemo sledujuć

Zakon o skupštini.

§. 1. Skupština naroda sastoji se iz narodnih poslanikah, slobodno i opredieljenim u ovom zakonu načinom od naroda izbranih i opanomocenih, presidenta kassacionog suda, dva presidenta apellacionih sudovah i 17 predsjedateljah okružnih sudovah i predsjedatelja suda varoši Beograda, iz 17 okružnih načelnikah i upravitelja varoši Beograda, i neposliedku iz 17 okružnih protorejeh i 4 nastojatelja monastirah, iz svake oparhije po 1, koga dotični arhijerej izbere.

§. 2. Svaki srez i svaka okružna varoš, kao i varoš Beograd, biraju za sebe poslanike tako: da na 500 poreznih glavah dodje 1 poslanik.

I varoši, koje nisu okružne, no su u srezu kome, a imaju 500 poreznih glavah, biraju za sebe poslanike.

I ona će okružna varoš izabrati za sebe jednoga poslanika, gdje nema podpuno 500 poreznih glavah.

Ako bi ono, što u kome srezu ili varoši prelazi preko 500 glavah poreznih, iznosilo više od 250 poreznih glavah, te će se tamo izabrati još jedan poslanik; ako li ovaj višak neprelazi 250 poreznih glavah, to se neće računati.

Popečiteljstvo unutarnjih dieloh obnarodovat će tablicu, u kojoj će stajati koliko koja okružna varoš, srez ili varoš, koja nije okružna, a može izabrati poslanika.

§. 3. Pojedini članovi skupštine smatraju se kao poslanici onog sreza ili varoši, gdje su izabrani, a u isto vrijeme i kao predstavnici cielog naroda.

§. 4. Narodna skupština ima svoga predsjedatelja, podpredsjedatelja i dva sekretara.

Svi oni zvaničnici skupštinski bit će izabrani skupštinom izmedju narodnih poslanikah: no skupština će moći za sekretare izabrati i činovnike, koji nisu poslanici, i praviteljstvo će joj tako izabrana lica dati. No ovi izvan skupštine izabrani sekretari pri skupljanju mnenjah u skupštini neće davati glasa.

U slučaju veće potrebe pismovodnih dieloh predsjedatelj obratit će se praviteljstvu za pomoć u pisarskom personalu, koje će mu po zahtjevanju i činiti.

§. 5. Narodna skupština ima svoj pečat u veličini manjeg pečata savieta, na kom će biti u sredi „sèrbski gèrh“ a unakolo nadpis „sèrbska narodna skupština.“

§. 6. Opredieljenje narodne skupštine jest, da bude pred licem praviteljstva vierno i točno izražanje narodnjeg stanja i narodnih osiećanjah. Po tome ona će imati:

1. Dati svoje mnenje o predmetima, koje bi knez sa savietom našao za dobro, da se preko popečiteljah skupštini predlože.

2. Ona će imati pravo, predlagati praviteljstvu tegobe, koje bi narod imao, i sredstva, kojima bi se one odklonile; i

3. Predlagati praviteljstvu želje, koje bi narod za uzvišenje blagostanja otečanstva imao, i način, kako bi se one izvršile i zadovoljile.

§. 7. Predložena narodne skupštine nemaju obvezateljne sile, dokle ih knez sa savietom shodno ustavu neozakoni.

§. 8. Knez sa savietom opredielit će dan, kad će se, i mjesto, gdje će se narodna skupština dèržati; kao što će po svèršenom dielovanju skupštine opredieliti dan, kad će se ona raspustiti.

II. Unutrašnje ustrojstvo i način dielovanja skupštine.

§. 9. Svi narodni poslanici dužni su bla-

govoreno doći u mjesto, koje je za držanje skupštine opredijeljeno, kako bi pri obrazovanju, otvaranju i daljim sjednicama skupštine uredno prisustvovati mogli.

§. 10. Poslanici, po dolasku svome na mjesto držanja skupštine predat će punomoćje svoja (§. 39.) jednoj savjetskoj komisiji, koja će biti sastavljena iz 3 savjetnika i 2 popečitelja unutarnjih djela i pravosudja.

O svim ovim punomoćjima podniet će komisija mišljenje savjeta, koji će potom riješiti, jeli izbor zakonit i punomoćje punovažno ili nije.

§. 11. Po svršenom pregledu svih punomoćjeh, savjet će izvestiti kneza, koji će ukaz izdati, da se skupština obrazuje.

§. 12. Ukaz ovaj pročitat će kneževski predstavnik skupljenim poslanicima.

Skupština će potom odmah u prisutstvu predstavnika kneževskog, koji će za izpunjavanje sekretarske dužnosti pridružiti sebi dvojicu od članova skupštine, koji zato najsposobniji budu, pristupiti k izboru svojih zvaničnika, koji su u §. 4. označeni; no predstavnik u ovom izboru neće imati glasa.

Početom skupština zvaničnike svoje izbere, javit će to savjetu, saopštivši mu i lica, na koje izbor njen pao bude.

§. 13. Čim praviteljstvo izvješteno bude, da su zvaničnici skupštine izabrani, i da je tim skupština obrazovana, knez će ili sam sobom ili po svojem predstavniku, u prisutstvu savjeta, popečitelja i arhijereja, jednim govorom skupštinu otvoriti, koja će potom djela svoja započeti i u slijedećim sjednicama produžiti.

(Dalje će slijediti.)

Beograd, 29. studenoga. Izbori, koji su jučer predloženi bili, izpali su u smislu narodne stranke. Izabrani su bili major Miša Anastasiević, Miša Barlovac, Gjoko Atjamović i Milovan Janković.

Beograd, 30. studenoga. Varošica Hasmepšina palanka u smenderovečkom okružju izabrala je za poklisara tamošnjega paroka, Kostu Ivakimovića, premda zakon za skupštinu nedopušta da se biraju svećenici. No občina ostaje nepomično pri tom, da nema boljeg i vrijednija zastupnika i odlučila je, ako ovoga nepriznahu, da neće nijednoga drugog od svoje strane poslat na skupštinu. Izbrači beogradski naumni su od sutra počemši držati večernjih sastanaka zbog toga da se dogovore, što da nalože svojim poklisarima.

Tallanska.

Turin, 3. prosinca. Mnogo se je ovih dana glasalo o besiedi, koju je kralj vojski govorio, kad ju je razgledavao; jeon turinski dopisnik lista „Pays“ priobćuje rieči ovoga govora s tom opazkom, da ih teko, kako su upravljene bile na svojsku brigadu točno navodi. Iste glase, kako slijedi: „Držanje vojske dopada mi se izvanredno; ratoborno je u istinu; to me veseli, budući da ću se, ako bi se dojduećeg ili drugog kojeg prolića zbio rat, na izvjestno stanje vojske zanieti moći.“

Berzovjavne i najnovije vjesti.

Javlja ju iz Udine od 4. t. m. Od nove godine počemši izlaziti će ovdje novi tjednik pod naslovom „Revista friulana.“

Javlja ju iz Mletakah od 5. t. m.: Ovdašnji tjednik „E'la presente“ dobio je prvu opomenu.

Javlja ju iz Turina od 4. t. m.: Veliki knez Konstantin prispeo je sa svojom suprugom jučer ovamo. Princ od Karinjana odveo se je putnicima do prve stacije nasusret. U večer je bila svečana predstava u kazalištu Karinjnovom. Pisma iz Kaljara od 22. studenoga javlja ju, da je na tamošnjoj obali nasila engleska tergovačka ladja „Glawiliter“ 850 bačavah, kapitan Cahler; došla je iz Rochestra i vozila je željezo u Carigrad. Momčad poginula je većom stranom.

Javlja ju iz Genove od 3. t. m. Pogadjanja zbog prodaje prekoatlanskih parobrodah ostala su bez uspjeha. Tekućega mjeseca bit će javno

dražba. Mornare ovamo dolazećih ruskih ladjah insultiralo je ovdašnje prosto pučanstvo.

Javlja ju iz Rima od 0. studenoga. Nj. c. k. visost prejasni nadvojvoda Dragutin Ljudevit došo je ovamo. Amerikanski poslonoš Cass predao je Nj. svetosti papi svoja odazivna pisma. Novo-imenovani zastupnik sjedinjenih državah Stokton predao je svoja vierodajna pisma.

Javlja ju iz Tërsta od 7. prosinca. Iz Barcelone javlja ju od 27. studenoga, da je austrijska brigantina „Teresa Catarina“ s ugljevem putujući iz Kardifa u Dubrovnik dne 18. studenoga u Malagu prispila i iskrcala po njoj spašenu momčad s kapetanom norveške ladje Luigia, koja je imala željezo vozit u Carigrad i nasila je bila.

Iz Kërfa javlja ju: Glastone otići će dojduećih dana u Atinu; kad se vrati, sazvat će se ovdašnja poklisarska komora.

Od 23. studenoga baca Vesuv vatru i noćju ga je prekrasno viditi. Kao što je poznato već ima godinu dana, što je lava sasvim prestala teći.

Javlja ju iz Turina od 5. prosinca. „Independente“ izrazuje se o posljednjoj „Moniteurovoj“ noti tako, kao da mu nisu tim još svejednako uzdržmana njegova ufanja. „Corriere mercantile“ nasuprot tako je mudar, da opominje Taljane, da se neka neprenagle. „Armonia“ osuđena je zbog jednoga članka o manastirskom pitanju na 1 mjesec zatvora i 300 lirah globe.

Književne vjesti.

— Baš sada izišla je izpod tiska pomoćna knjižica „Računstvo na pamet“ za narodne učitelje koju je napisao Venceslav Mařík, učitelj u gradskoj glavnoj učionici u Zagrebu, a u naručbi stoji kod Franje Župana knjigotëržca. Hvala Bogu da se već pomoćne knjižice i za naše učitelje počimaju pisati i izdavati. Ako uzmemo koliko pomoćnih knjigah imadu već učitelji drugih naroda za svaku učevnu struku, nećemo se u čudu naći, kad pomislimo, koji su stepen izobraženosti već dočući; jer to mora svaki dopustiti, da samo onaj narod napredovati može, koji izvrstnih za svanje svoje ozbilno zauzetih učiteljah imadu. Spisatelj rečene knjižice, uvidiv veliku tu oskudicu za naše učitelje, latio se pera te napisati u dialogu (razgovoru) učitelja s djakom računstvo na pamet u novom novcu tako viešto, da dieca sama iz razloženih im primierah koristih izvadja ju, pomoću kojih i najzamëršenie zadatke riješiti mogu. On je u toj knjizi postupno išao, to jest od lagljih na težje stvari. Najprije je uzeo prispodabljanje u zadatcih: uteze, jedinice, množtvene papre, miere vremena, miere židcinah i žitne miere sa forintom i njezinimi die-
lovi. Napokon naveo je množinu raznovrstnih primierah, i riešio ih je na dva i na tri načina. Iz ovoga se vidi, da je stvar u sebi jako dobra, a za one, kojim je namienjena neobhodno potrebna i korisna. Nadamo se dakle, da će svaki učitelj, koji je to dušom i tielom, svakako gledat da si ju nabavi. Ali neće samo učiteljem ova knjižica dobro doći, nego i svim i svakomu, jer se o preobratjanju stare vrednote u novu i obratno u njoj obširno govori, a to je sada obćenita potreba. — Požurite se dakle čim prije, da si ju nabavite (jer možebiti oklevači nebi imali šta naći) i podupirajte svaku stvar, koja se za vas, vašu vlastitu korist izdaje; pokazite kad vam se pruža, da ćete svimi silami prioniti za stvar, kojom ćete sebi, vašim obćinama pa tako i cielomu našem narodu koristiti uznešavši ga s vremenom na onaj stepen izobraženstva, na kojem već drugi izobraženi narodi stoje. — Ohlik ove knjižice je mala osmina. Ima šest tiskanih arakah, pa joj je ciena samo 30 kr. austr. vred.

Književni oglas.

U tiskarnici dra. Ljud. Gaja tiska se i na svijetlo će izaći još prije božića „Leptir“ zabavnik za godinu 1859. sa dvie slike i vignetom. Izdaju ga Lj. Vukotinović i I. Kukuljević. Ciena će mu biti 1 f. 25 kr. austr. vred.

Odgovorni učrednik. Dr. Demeter.

SLUŽBENI LIST.

VI—91

3—2

Poziv iz nova.

Od velikih onih loterijah novčanih, koje je Njegovu ces. kralj. apostolsko Veličanstvo otčinskom brižljivošću dostojalo narediti u blagu svrhu, da se čisti prihodi od istih, neodbijajući ni taksah, ni biljegovine, ni poštarine, obratjaju izklopno i jedino na utemeljivanje novih, javnih i obćekorisnih i dobrotvornih zavodah, ili na podporu zavodah ovakovih jurve postojećih, bila je i tretja, koja se je lani obdržavala, ovenčana uspiehom ožudjenim, i urodila je obilnimi sredstvi za

gradjenje zemaljske ludnice u Erdeljskoj, a dogodice za gradjenje ludnice zemaljske u Ugarskoj.

u koje svrhe bioše premilostivo namienjen čisti prihod pomenute tretje loterije.

U ime nesretnikah onih, koji će u zavodih tih nalaziti lieka i olakšice za boli svoje, budi hvala darežljivim onim čovjekoljubom, koji su posvuda u prostranoj cesarevini austrijskoj, pače i u krajevih onih, koji su siromašniji naprema ostalim, u pomoć pritekli, da se postigne pomenuta blaga svrha, — budi im hvala i opet i dvostruka, mnogim bo, istina, od njih, ali ne svimkolicim, mogaše nagraditi sreća bogumilo njihovo dielo.

Evo opet liepe prilike, da budemo blagotvorni za siromašne bolesnike i ubogu siročad! Razpisuje se evo četvërta obćekorisna loterija državna sa ustanovljenim ukupnim dobitkom od 60.000 c. k. cekinah u zlatu (glavni sгодitak 15.000 cekinah), koja loterija vući će se već 16. prosinca o. g. i. od koje je jednn polovica čistoga prihoda namienjena

na gradjenje nove bolnice u Zagrebu. druga pako

na odhranjivanje nelmućne siročadi od častnikah, vojničkih stranakah i urednikah. S toga se i opet obratja podpisani pouzdano, kao što svagda, na svekolike velikodušne stanovnike cesarevine naše, pozivajući ih, da pionici budu u plemenitom ovom dielu, i da obilno kupujući srećakah od četvërte ove loterije državne prinose, koliko im je moguće, da bi se čim većma zadovoljilo toli blagim namieram premilostivoga nam Cesara i Gospodara!

Od odsleka državnih loterijah za svrhe obćekorisne i bogumile pri c. k. upravljalstvu loterijskom.

U Beču mjeseca studenoga 1858.

Friderik Schrank,
c. k. vladni savjetnik.

Br. 7593 (DS—

(3—2)

Razglas.

C. k. zemaljski sud u Zagrebu daje na znanje, da se neće obdržavati, ovisudnim razglasom od 20. studenoga o. g. br. 7164 o ovršbenoj stvari Amalie Walter proti gosp. Dragutinu Jellaciću, vlastelinu u Jan-komiru radi plaćanja od 41 for. 52 kr. novc. konv., obznanjena ovršna dražba, koja ustanovljena bioše za dan 9. i 23. o. m.

U Zagrebu dne 4. prosinca 1858.

Klobučarić.

Jović.

Nr. 2705—1858 pol. (Izv.—295)

3—2

Lizitations-Ankündigung.

Von Seite des k. k. Bezirksamtes Stubica zu Oroslavje wird hiemit bekannt gegeben, dass am 11. Dezember d. J. um 10 Uhr Vormittags auf dem Gute Vukšinec bei Unter-Stubica 100 Eimer heuriger Allocalwein und 50 Zentner Heu pcto rückständiger l. f. Steuer per 184 fl. ¾ kr. CMz. und Nachmittags um 3 Uhr auf dem Gute Podvorje in Ober-Stubica pcto Rückstandes per 76 fl. 44 kr. CMz., 40 Eimer Allocalwein, dann den 13. Dezember um 10 Uhr Vormittags zu Orehovagorica pcto Rückstandes per 77 fl. 59 kr. CMz., 25 Eimer alter Allocalwein, und Nachmittags um 3 Uhr zu Lepaves pcto Rückstandes per 120 fl. 31 ¼ kr. CMz., 50 Metzen Kukurutz und 35 Eimer heuriger Allocalwein, endlich den 15. Dezember um 9 Uhr Früh zu dolnjo Oroslavje pcto Rückstandes per 940 fl. CMz., 10 Kühe, 50 Metzen Weizen, 133 Eimer Bergrechtswein, 70 Eimer Allocalwein und 200 Zentner Heu und Grumet parthienweise gegen gleich bare Bezahlung öffentlich veräußert werden.

Wozu Kauflustige an den besagten Terminen in den betreffenden Ortschaften zu erscheinen hiemit eingeladen werden.

K. k. Bezirksamst
Stubica zu Oroslavje am 30. November 1858.
K. k. Bezirks-Vorsteher

Matković, m. p.

Carsko-kr.

službene

NARODNE

NOVINE.

Novine ove izlaze svaki dan izuzamši nedjelje i praznike na čitavom listu. — Polugodišnja pred-plata je za domaće u novinarici 4 for. srebra. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom posiljati, 6 for. sr. —

Za službene oglase opredjeljena je uvrstbina: 4 kr. sr. od linije za prvi put; a zatim za svaki put 2 kr. sr. — Za druge oglase ili posebne članke plaća se do 10 linija 20 kr. sr., dalje pa po od svake pojedine linije 4 kr. sr.

Uredovni dio.

Nj. c. k. apost. veličanstvo dostojalo je najvišjom odlukom od 27. studenoga t. g. privatnom vidara Vatroslavu Kleinu u Čakovcu, priznajući njegovu čovjekoljubivo i nesebično djelovanje najmilostivije podijeliti zlatan krst sa zaslugu.

Ministarstvo trgovine potvrdilo je izbor ladjarskoga gospodara Kazimira Kozulića, za predsjednika trgovačke i obrtničke komore u Rieči.

Neuredovni dio.

Austrijska carevina.

Beč 7. prosinca. C. k. ministarstvo unutarnjih poslova podijelilo je u sporazumljenju s ostalim središnjim oblastima međutunja desvolu za sastavljanje vinoprodajnoga društva u Velikom Varadu. Nieke promicne preduzete u osnovi statuta onamo smieraju, da se nadenome društvu u navlastitom smislu rieči sačuva podpuni značaj akcionarskoga društva.

Beč. Nastavljanje popisa središnjih s njihovim dobitcima, koje su dne 1. prosinca 1858 u 22. krehanju sajma kneza Windischgrätza izvučene: (Konac.)

73,762	74,070	74,359	74,422	74,575	74,676
74,803	74,812	75,089	75,851	76,005	76,226
76,509	76,617	76,923	76,937	76,962	76,976
77,164	77,329	77,347	77,793	78,350	78,387
78,400	78,635	78,794	78,871	79,094	79,175
79,281	79,436	79,697	79,728	79,739	79,843
80,025	80,041	79,135	80,465	80,612	80,699
80,797	81,294	81,312	81,467	81,681	81,724
81,945	82,001	82,268	82,297	82,403	82,486
82,633	82,856	82,883	83,082	83,092	83,476
83,621	83,834	83,869	84,019	84,088	84,293
84,372	84,393	84,486	84,683	84,733	86,088
86,182	86,301	86,491	87,031	87,107	87,125
87,219	87,334	87,838	87,922	87,959	88,489
88,900	89,035	89,118	89,205	89,306	89,354
89,448	89,541	89,634	89,876	89,931	89,946
89,968	90,020	90,061	90,134	90,327	90,441
90,473	90,498	90,620	90,926	91,110	91,460
91,500	91,588	91,916	92,226	92,227	92,294
92,352	92,551	92,556	92,751	92,776	92,851
93,515	93,956	94,030	94,049	94,183	94,211
94,478	94,513	94,597	94,658	94,710	94,910
94,976	95,139	95,419	95,507	95,631	96,019
96,176	96,384	96,444	96,722	96,840	97,287
97,817	97,992	98,067	99,138	99,292	99,398
99,573					

Prag, 30. studenoga. (Prager Ztg.) U posljednjoj skupštini prirodoslovaog odsieka českog Muzeuma, rekao je profesor I. Stanjek, kad je hemički-analitički ispitivao onaj pergament, na kom je napisana staročeska pjesma „Libušin sud“ da je želiti, da se ova stvar od učenih slavistih, kao što zaslužuje, izvidi. G. profesor Martin Hatela, odgovorio je sinoć na taj poziv u siedioci filologičnog odsieka kr. českog društva za znanost, te je u osobenom slovu osvetlio čisto jezikoslovnú stranu toga pitanja. G. Hatela pretresao je sadržaj pisma kritičnom oštrinom, kao što zaslužuje ispit onako skupocienog spomenika siede starosti i zaključio je iz pojedinih riečih, da je dielo istinito. Pred mnogobrojnim slušateljima dokazao je, da je sasvim nemoguće podmetnuti lažnu pjesmu, ili ju u jeziku nasliedovati. Pri toga pak dokazao je, da su ona dva iz teksta navedena mjesto pravilna a ne pogriješna.

Toršt 6. prosinca. Iz Rima pišu, da je Nj. c. visost nadvojvoda Dragutin Ljudevit dne 27. p. m. tamo stigao, pošto je svetu kuću od Loreta i manastir svetoga Franje u Assisu posietio. Gospodin nadvojvoda bio je od kardinala državna tajnika i papinoga majordomusa primljen i od strane Nj. svetosti po vrhovnom kućnom meštru istoga, monsignoru Paki, smiereno pozdravljen. Dne 28. učinio je nadvojvoda glavi cirkve svoje podvorenje i bio je od oca pape s velikim odlikovanjem i osobitom dobrohotnošću primljen. Zatim učestio je nadvojvoda i stožernika državna tajnika svojim pohodom. Vele, da nadvojvoda namierava početkom siečnja vratiti se u Inšpruk, kamo će, kao što se pripovieda, na pohod doći jedna visoka redjakinja pokojne nadvojvodinje.

Srbija.

Beograd, 26. studenoga. (Pest. Lloyd). Ovdie je u utorak u večer iz Carigrada prispeo Kabuli efendia kao carski komisar. Koliko smo iz pouzdanog izvora doznali, došao je da pregleda turske gradove u Srbiji, a pri tom da se dogovori, kako bi se Turci u Srbiji naseljeni, izseliti mogli, a da nemaju obe strane osietne štete. Turci, koji ovdie obitavaju, tako su ograničeni, da izvan grada nikakva nepokretna dobra držati nemogu, a budući da nikako napred nestupaju, to su pali u ljetu sirotinju. Niekadašnji bezi, spahie i age, koji su prije 50 godina svu zemlju srbisku posiedovali, nose sad najteže terete na leđih, ili ciepažu dërva tko im plati. Nikada nije aristokracia osietnie u blato pogažena bila kao ova turska u Srbiji, jerbo nije htela ninajmanje da se izobrazi. Želiti je dakle u istinu, da se oni presele medju Turke. Kabuli efendiu dočekao je na Savi Osmanpaša, zapovjednik grada, i kneževski predstavnik, koga je pratio načelnik grada i jedan kneževski adjutant u grad, gdje ga je tursko vojništvo pozdravilo. Sutra dan učinio je podvorenje Nj. svjetl. knezu, a ovaj ga je jučer posietio.

Izbor poslanikah iz Beograda bio je na 28. studenoga odredjen. Beograd dat će samo 4 poslanika od 2500 poreznih glavah.

„Tem. Ztg.“ javljaju pod 29. pr. m. sa sërbske granice: „Izbori poklisarah za skupštinu počeli su jučer u svojkolikoj zemlji. Na Beograd sa 1800 poreznih glavah i navlastih izbornikah dolaze četiri poklisara i to dobili su najviše glasovah trgovac Ahimović (390 glasovah), Barlayuó, pred dvie godine činovnik sad trgovac (480 glasovah), major Miša (450 glasovah) i Janković, tajnik u popečiteljstvu financiah, koji je malo pred izborom svoja ostavku podneo, no još nije ju dobio (410 glasovah). Major Miša i Barlayuó pripadaju, kao što je poznato, očitim neprijateljima kneza, dočim oba druge pripadaju opozicii u menjem stupaju, polag drugih glasovah pako broje se medju dobljene pristaje Mišine. Izbor u glavnom gradu imao je miran tečaj i sve smetaje stegnula se je na odaljenje dvojice neovladjenih pripukah, od kojih je bio jedan Jonao, dakle engleski podanik, a drugi Dalmatinac a sada sërbski podanik. Prvi hoteo je, da glasuje na korist protivnikah kneževih, drugi si je prisvajao pravo kontrolirat komisiju, koja je popisivala izborne glasove.

Rezultati izborah iz unutarjosti zemlje još nisu poznati i viesti o istima očekuju se s velikom nestrpljivostju. Jedva će još imat dodati, da demokratska stranka upotrebljava sva sredstva, da se izabere kandidati njenoga mnienja.

Zakon o sërbskoj skupštini (Nadalje.)

§. 14. Siednice skupštine punovažna je, kad u njoj $\frac{2}{3}$ poslanikah narodnih prisustvuju.

§. 15. Narodna skupština čini zaključakah svoja po većini glasovah. Nikakav zaključak njezin nemože se smatrati, da je većinom učinjen, ako za njega nije dala glas polovina u siedioci prisustvujućih članovah i jedan više.

Predsjedatelj će motriti, da dielanje skupštine nebude nikada povrađeno kakvim neporedkom i da skupština neizidje iz propisanog joj kruga za dielanje.

On neće dopustiti, da koji mu drage član skupštine bude ugnjeten u ovom prava slobodnog govora, razlaganja i dokazivanja.

Ako predsjedatelj nebi mogao svojim riečma poredak i slobodu savietovanja održati, to je on dužan siedioci za prekinutu proglašiti i čekati, da se tišina i poredak povrti, pa će tek onda siedioci nastaviti.

§. 17. Poslanici narodni, izabrani, da svoje sugrađane kod praviteljstva dostojab predstavljaju, dužni su imati u vidu važnost ovog svog opredieljenja; i po tome dužni su tako vladati se, kao što se od dobrih i redoljubivih narodnih poslanikah očekivati može.

§. 18. Narodni poslanici imaju podpuna slobodu izražavati svoja mnienja u interesu cielog naroda ili krajevah, is kojih su na skupštinu poslani. I po tome oni neće moći predlagati ništa, što bi javno spokojestvo i postojeci zakoniti red u zemlji vredjati i narušiti moglo.

§. 19. Narodni poslanici nemogu nikad nikakvom odgovoru podvrgnuti biti za rieči, koje bi izrekli, i mnienja, koja bi oni u svojstvu narodnih poslanikah u siedioci skupštine izrazili.

§. 20. U siedioci skupštine pri savietovanju i dogovaranju, kao i u slučaju protibornog dokazivanja i prepiranja o kakvom predmetu, članovi skupštine dužni su jedan drugog peorno slušati, jedan drugom rieč neprekidati, kao i u obće blagopristojnost nadbljudavati.

§. 21. Pošto se o jednoj stvari, koju ili koji predstavnik ili praviteljstvo predloži, dovoljno razgovor vodio, i tako razlaganje iscrpljeno bude, predsjedatelj će najviti, da je savietovanje svršeno, pa će sa dvojicom od poslanikah i sa sekretarima pristuniti skupljanje mnienjah, i pošto se od svih članovah mnienja pokupe, oglasit će, gdi je većina, pa će to i sa zaključak skupštine proglašiti.

Pri skupljanju mnienjah poslanici daju glas javno.

§. 22. Od predmetah, kojima se je narodna skupština u sliedstvu predloženja pojedinih njenih članovah zanimala, ona će samo one savietu predlagati, koje je ona usvojila i onako, kako ih je usvojila i po tome one, koji su u njezin zaključak prešli.

§. 23. Učinjene zaključke svoje skupštine će kao predloženja dostavljati savietu zemaljskom. Na ovim predlozima podpisivat će se predsjedatelj, podpredsjedatelj, po jedan narodni poslanik iz svakog okružja, koga poslanici tog okružja izberu, i jedan sekretar skupštine.

§. 24. Sva savietovanja, dielovanja i predlozi skupštine obmarodovat će se u novinama po naznačenjima, koja će sekretari skupštine po odobrenju predsjedatelja novinaru davati.

§. 25. Pod staranjem predsjedatelja i sekretarah skupštine vodit će se jedan dostatočan izvod svih dialah skupštine, koji će se s koncem posljednje siedenice, običnim podpisom skupštine (§. 23.) obkërbljen, dati štampati

take, da se svakom poslaniku dade po jedan eksemplar od istoga, a i svim zemaljskim vlastima i občinama dostaviti.

Srezke i okružne vlasti sazvat će srezke i okružne skupštine, i tu će im ovaj izvor dje-
lovanja narodne skupštine pročitati, da tako ceo narod dobije vierno i točno izvješće o svemu, što je na skupštini radjeno.

(Konac će slijediti.)

Rusija.

Petrograd 28. stud. (Oest. Ztg.) Statistični odbor, koji je ukazom od 15. ožujka o. g. u život stupio, izdao je neki dan „Statistično tabele ruskog carstva za god. 1856. Ovo je dielo puno zanimivih novih podataka. Za sad savodimo ovdje slijedeće: Veličina evropske Rusie iznosi 96,412 geogr. kvadr. milja (među kojima Poljska 2,340 a Finlandia 6,873 milje) azijska Rusia 239,556 □ m. (na Kavkaz otpada 6,436 □ m.) zemlje, u Americi 17,500 □ m. Svega skupa vlada ruski car nad prostorom od 353,468 □ m. Najveća je provincija ogromnoga toga carstva Irkutsk sa 3,500,000 kv. v. verstah (7—8 v. verstah idu na jednu geogr. m.) najmanje pak Kutaj sa 10,827 □ v. verstah. Broj žiteljah iznosi u okrugu broju 71 1/2 miliona (izuzimajući kavkasko-gomane i strance u američkim zemljama;) gustina žiteljsva iznosila je u evropskoj Rusii više od 800 dušah na kv. milju, u Kavkazu 478, u Sibiru 55. — Rodilo se 2,146,892, dakle se g. 1856 umnožilo naroda 559,974. — Učilištah imade u Rusii 8227, a djakah 450,002 ili 0,70 od 100 žiteljah.

Gospoda Jenakiev, Elman i Smirdin objavljuju, da će pod imenom Bibliofila utemeljiti društvo na akcije, koje će poglavito imati za svrhu: dobro spise i diela u svim strukama znanja izdava'ti, dalje prosto razumljive spise i i čitanke što jeftinije a i udjeljeni žitelji carstva da mogu knjige dobiti. Društvo će dalje da zavede književne magazine i biblioteke po provincijama, imat će sobstvenu tiskarnicu, litografiju, slovolivnicu, knjigovesnicu i fabriku za artove itd. Izdat će se 12 000 akcija po 25 rubaljah, svaki dionik, makar imao samo jednu akciju, dobija 10—12% rabata od izdanja društva.

Iz kraljestva poljskog 30. stud. (W. Z.) Od ruske flote, koja je stranom prispjela u Vilafranku; a stranom se očekuje, jedna je ladja na zavoju „Retrigan“ od 80 topovah i 800 ladjarah; druga je parna korveta „Polkan“ sa 41 topa i 400 ladjarah, a treća parna korveta „Kastor.“ Ove su ladje i sad nerazstavni dielovi flote na istočnom moru. A za sredozemnu morskiju flotu naročito je opredjeljena zavojna korveta Bojan, Medved; Posadnik od 10 topovah i još neki čamci. Da bi se ove ladje nadomjestile u floti istočnog mora, i za novu flotu u moru sredozemnom radi se živo u radionicama u Petrogradu, Abo-u i Arhangelu; ove posljednje dvie spustile su nedavno zavojne ladje „Olga“ i „Kalevala.“ U Bordou grade takodje više zavojnih parobrodah, na koje ruski pomorski oficiri paze. Sve ove ladje nadkrijuje fregata „Veliki Admiral“, koja pravi Veb u New-Yorku. Ona će imati silu od 800 konjah, 325 stopah dužine a 55 stotinah širine. Velja priznati, da Rusija, odakako je umalila suhozemnu silu, preobraženje morske sile velikom revnošću preduzima.

Velika Britanija i Iraka.

U London došle su novie vesti o gradjan-
skom ratu u Meksiku. General Blanc udario je na glavni grad, no bio je prisiljen uzmaći, jer mu je izostala pomoć. Namieravana ekspedicija Walkerova u Nikaragvu bila je u Mobilu za sada utištena po činovnicima američanske vlade.

Berzovjavne i najnovie vesti.

Berna 6. prosinca. Novi francuski poslanik g. Turgot bio je od saveznoga vieća primljen i napomenuo je u svojem govoru, da car veliku važnost stavlja na dobro odnošaje prema švajcarskom savezu.

Paris 7. prosinca. Uslijed viestih iz Madrida nepotvrđuje se, da je španjolski senat

primio odvjet nepouzdanja proti kabinetu; to je samo istina, da ga je general Sanz predložio. Uslijed viestih iz Napulja od 2. t. m. obustavljena je prodaja nepokretnih dobara bje-
gunacah.

Frankfurt, 8. prosinca. Spisatelj Ernesta, Morica Arndta osudio je jučer s ogluhe porotni sud u Zweibrückenu u Pfalckoj zbog nekih miestah njegove najnovie knjige, koja su pfalcke vlasti našle da su proti zakonu, na dva mjeseca zatvora, petdeset forintih globe i namirenje sudbenih troškovah.

Javlja ju iz Milana od 7. t. m. Lutriom za siromake veltinske doline, kojoj je Nj. prejasnost gospoja nadvojvodinja Charlotta povod dala, postigo se je čisti dohodak od 56,034 lirah.

Javlja ju iz Genove od 7. t. m. Veliki knez Konstantin došao je ovamo sa svojom suprugom i odseo je u kraljevskoj palači, gdje su ga gradske vlasti pozdravile. Na skoro odputovat će u Nicu.

Iz Rima od 4. t. m. javlja ju: Nadaju se da će Nj. c. k. visost prejasni g. nadvojvoda Dragutin Ljudevit ovdje sprovesti božićne praznike. Nj. kr. visost princ Friderik Vilhelm od Prusie došo je u Firencu.

Zapisnik

siednice upravlja jućeg i nadzornog odbora narodnog kazališta u Zagrebu održane dne 4. prosinca 1858,

predsjedajući g. Ljudevit Vukotinić član upravlja jućega odbora: g. Mojsia Baltić, članovi nadzornog odbora: gg. Svetozar Kušević, Dr. Dimitria Demeter, Vatroslav Egersdorfer, Viekoslav Frigan, Dr. Aleksa Vancsa.

1.

Predsjedajući g. Vukotinić otvori siednicu naznačiv, da je svrha toga sastanka obajuh odborah, da se važni neki predmeti, stigavši u vrijeme od posljednjih slednicah i odnoseći se na upravljanje narodnog kazališta, u suglasju pretresu i rieše; — te bi ponajprije

2.

pročitao dopis visokog c. k. namiestništva od 4. sèrpnja t. g. br. 10147, odnoseći se na namirenje troškovah, učinjenih prigodom dočeka Nj. veličanstva cara god. 1852.

Na temelju tog dopisa zaključio je odbor, da se tiskarski trošak od 177 fr. 56 kr. naznačen u prvoj strani tog dopisa i narodnom kazalištu na teret padajući, zemaljskoj zakladi, iz koje je uz povratak izplaćen bio, vrati, a riešenje drugog diela rečenog dopisa, da se odboru, upravlja jućem niemačkim predstavljajima, kao stvar na njega spadajuća, odstupi.

3.

Na predložene molbenice bivših nekih članovah narodnog kazališnog društva, da im se dade nieka odpremnina u ime toga, što se, premda je oglaseno bilo, ipak nepredstavljaju u narodnom jeziku, i što su se oni, oslanjajući se tobože na taj oglas, drugomu zvanju odrekli; skupština nije prositeljem uslišala molbu zato, što se oni na poziv predsjedništva, koji je u novinah oglašen bio, prijavili nisu, pram njima odbor dakle u nikakovo obvezanje nije niti mogao stupiti, ko što niti prositeljem iz druge strane se nikakovo pravo porodit nemogaše.

4.

Na molbu gdčne. Ivane Bajze, da joj se dade podpora za namirenje putnih troškovah do Novog-Sada, gdje se je kao igračica uvrstila dala, povodom tim, da joj se prilika dade uviežbati i većma u igri izobraziti se, te tako kod prve sgode domaćem kazalištu opet posvetiti se, odluči, da joj se predplata od 50 fr. doznači, na pošto slabahno stanje kazališne zaklade nedopušta, da se diele darovi, pod tim uvjetom da prositeljica dobljene novce u mjesecnih rokovih po 2 fr. 50 kr. zakladi odplati. G. blagajniku Malinu shodna je uputa dana.

5.

G. Dr. Špor, poslao je odboru nieka diela i ponudio na odkup, koju ponudu skupština nije primiti mogla budući da za kupovanje rukopisah neima sredstvah, već je zaključila, da se spisatelj u shodan odgovor diela natrag pošalju i da se on

uputi na raspisane nagrade, gdje se u svoje vrijeme u natečaj može staviti.

6.

Na dopis g. barona Zornberga, kojim meli, da ga odbor rieši od položenja podpisanog pri-
neska za utemeljenje narodnoga kazališta, zaključila je skupština, da se umoli g. dopisnik, da nastoji ako ne svu svotu na jedanput, a ono bar uz produžene rokove polag mogućnosti izplatiti. — Isto tako i

7.

glede molbe g. Josipa Novakovića, da se i on radi oštetenja požarom rieši od platjenja svo-
ga podpisanoga priueska, odlučeno bi, da kad bude mogao, kao što i sam navodi, da onda načinom sebi neteretnim plati.

8.

Ponuda niekih osobah, da se primu kao igračci u narodno kazalište, primila se je do znanja s dodatkom, da se nadiocem shodno odgovori. — Napokon

9.

predlog g. predsjednika, da se uzme skrb za buduće, kako bi se predstavljanja hrvatska započeti mogla, i poduzeće ovo na stalni temelj, nego što je to dosad bivalo, stavilo te da se u tu svrhu pozovu sposobni ljudi, da sastave osnovu i učine proračun troškovah — bio je nakon duljega razglabanja primljen, i zaključeno je da se taj poziv učini a poso taj u ostalom da se g. predsjedniku povieri, koji će u svoje vrijeme stigavše ponude odboru predložiti i gledat da se društvo predstavljajćah sastavi i narodna kazališna predstavljanja ne samo u Zagrebu nego i u drugih gradovih izvode.

Predsjednik
Vukotinić.
F. Šlajmer
perovodja.

Sutra u subotu dne 11. prosinca u 10 satih prije podne, držat će se zadušnice u cèrkvi sv. Marka za pokojnoga c. k. kapetana od inženierah, Hermana Pukšec-Murakog, kojima se najoljudnije pozivlju svi priatelji i znanci pokojnika.

Odgovorni učrednik. Dr. Demeter.

SLUŽBENI LIST.

Nr. 14908—1858 (Fin.—46)

3—3

Tabak-Transports-Kundmachung.

Zur Sicherstellung des Transportes von Tabak-Fabriks-Gütern in mehreren Kronländern der Monarchie, dann von Tabak-Verschleissgütern im Bereiche der Finanz-Landes-Direktionen in Wien und Agram, im Sonnenjahre 1859 werden vom Vorstände der k. k. Central-Direktion der Tabak-Fabriken und Einlösämtern in Wien (Seilerstätte Nr. 958) schriftliche, versiegelte, mit der Stempelmarke von 30 Neukreuzern versehene, mit den Quittungen über den Erlag der vorschriftsmässigen Yaden belegte Offerte, mit Ausschluss mündlicher Angebote in drei Tagfahrten am 13., 14. und 15. Dezember 1858 bis Mittags zwölf Uhr angenommen.

Das Nähere ist aus der Concurrenz-Ausschreibung vom heutigen Tage Z. 14908 zu sehen, in welcher die einzelnen Transportarten und die Dauer der Transports-Pachtzeit angegeben sind.

Diese Concurrenz-Kundmachung, dann die, in derselben bezogenen Contrakts-Bedingungen können von Jedermann bei der Central-Direktions-Registratur, den Oekonomen der Finanz-Landes-Direktionen, den Tabak-Einlös-Inspektoraten, Tabak-Fabriken und Tabak-Einlösämtern eingesehen werden.

Wien am 26. November 1858.

OGLASNIK.

(Dp 92)

3—2

Od strane ravnateljstva Matice hirske javlja se štovanom občinstvu, da knjigotëržac Dragutin Hintz u Novom Sadu ima skladište svih Matičinih knjigah, na koga neka se kupci izvolje obratiti.

Carsko-kr.

službene

Novine ove izlaze svaki dan izuzamši nedjelje i praznike na čitavom listu. — Polugodišnja predplata je za domaće u novinarici 4 for. srebra. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom poslati, 6 for. sr. —

NARODNE

NOVINE.

Za službene oglase opredjeljena je uvertisina: 4 kr. sr. od linije za prvi put; a zatim za svaki put 2 kr. sr. — Za druge oglase ili posebne članke plaća se do 10 linija 20 kr. sr., dalje pak od svake pojedine linije 4 kr. sr.

Neuredovni dio.

Austrijska carevina.

Gospić, 1. prosinca. M. B. Dne 22. minuloga mjeseca studenoga preminu ovdje velezaslužni trgovac g. Antun Mačecević u 45. godini svoga života od suhe nemoći, bio je pravi naše gore list, rođen Hrvat iz Karlovca i došavši u mladih svojih danih amo nastanio se je u Gospiću, i posvetio je svoj život trgovini, koja mu je tako sretno sa rukom išla, da je liepahan imetak stekao, ali žalibože odvetka k srecu nije imao, bio je uvijek živahan i pun duha, te vrlo izobražen, a poimence u struci svoga zvanja „trgovini“, da su mnogi njegov savjet tražili i rado slijedili. — K tomu je iskreno ljubio našu literaturu, već u svom početku brižljivo ju je podupirao i kod svojih raznovrstnih posalah rado i pomnjivo domorodne knjige čitao, što bielo-dano pokazuje njegova dobro uređjena knjižnica i povećana sbirka svake vrste dragocjenih starinskih novacah. Želiti bi bilo, da svakako jednom prisprije ista u naš narodni muzeum.

Inače bio je obće ljubljen, i štovan, kao što je on svakoga ljubio i cijenio. Za primier nek služi i to, da nikad nisu ovdasnji građani nijednoga svoga sugrađanina sahranili, ko njega. Sve žiteljstvo ovoga grada malo i veliko, staro i mlado, bogato i siromašno, gospoda častnici, činovnici i prostaci skupa s bandom slav. c. k. pukovnije ličke skupili su se pred liepom kućom pokojnikovom, da mu posljednji „s Bogom“ jave, i upravo 10 svećenikah pod predvoditeljstvom gosp. arkiđakona ličko-korvavskoga, viteza Gergura Pantića, propratilo je njegove zemeljske ostanke na vjekovični konak obćinskoga groblja, i akoprem je nezbrojeni narod obodvojega spola ovom žalostnom sprovodu prisustvovao, svaki je ipak do najmanjega jednim vošćenim duplirom nadaren bio. —

Njega oplakuju njegova ostavljena su-pruga, dva rodjena mu brata, jedan župnik kod Karlovca a drugi gradjanin u Petrinji i jedina sestra udata za ovdasnjeg trgovca Jovu Borića, sažaljuju ga mnogobrojni njegovi znanci i prijatelji, a po najviše vapo za njim siromasi i ubogi, kojim je često svoju očinsku darežljivu desnicu pružao, poradi česa nadari ga 1855. g. premilostivi naš vladar srebrenim kćerstom s krunom za građanske zasluge, bio je i kaštel-dar štobske ovdasnje župne crkve, te je najviše doprineo, da se je sagradila zavjetna (votivna) kapelica posvećena sv. Marii Mandaleni u ovdasnjem groblju na vjekoviti spomen kobnoga onoga vremena, gdi je godine 1854 pošast kralj uobće, a po najviše ovdasnje žiteljstvo toli grozovito morila. I tako položivši ga u ledeni stanak, gdi sniva vječni san, pomislimo jednoglasno svi: Ovaj je pošteno živio, a sada ovako slavno sahranjen, lahka mu bila zemljica, da počiva u miru. —

Beč 8. prosinca. Ovdasnji napuljski poslanik grof Petrucci danas ili sutra odputovat će na dopust i sprovest će u svrhu oporavljenja svoga zdravlja do dva mjeseca na jednom blizu Treviza najmljenom seoskom dvorcu. Kasnije će isti po svoj prilici otići u Mletke i tamo čekat dolazak vjehovnoga dvorskoga maršala, koji je opredjeljen, da kod predstojećega vjenčanja Nj. k. visosti prestolnoga nasljednika od Napulja s princezom Mariom u Bavarškoj (sostrom Nj. vel. naše carice) odprati visoku zaručnicu. Uslijed kasnijih naredbah ima se vjenčanje, koje će se najprije u Monakovu po obšćerbi izvesti i kod ko-

jega će Nj. kraljeveka visost princ Luitpold zastupat visokoga zaručnika, obaviti stopram početkom veljače. Dotično dvorjanstvo već je naimenovano i možemo k onim naimenovanjima, koja su već poznata, dodati još i slijedeća: Za vjehovnu dvorsku meštrinu dojdue prestolonasljedne princeze od Napulja naimenovana je udova vojvodinja de San Cesareo: u isto vrijeme naimenovana je kneginja de Partana i kneginja de Nicandro za palačne gospoje Nj. k. visosti.

O onemadne raznošenim glasovima o predstojećim važnim promienama u neposrednoj blizini kralja Ferdinanda donaje se, da je kralj u posljednje vrijeme više putah k sebi pozivao generala kneza Filangiera i da je s njime imao opetovanih dogovaranjah, no veoma je sumnji potvrđeno, da li ova okolnost dokazuje, da će se stvari promieniti u smislu gore naznačenom.

— Nj. veličanstvo car Ferdinand dostojao je za popravu oštećene katoličke crkve u trgovištu Szenica u Ugarskoj najmilostivije pokloniti iznosak od 210 fr. austr. vr.

— Kao već prošle godine dostojalo je Njeno c. k. veličanstvo carica i ove godine i to posljednje subote prema 11 uri predpodne bolnicu častnih Jelisavetkinjah na Landstrasi zateći svojim pohodom u pratnji Nj. preuzv. gospoje vjehovne dvorske meštrine grofice Esterhazy, koji je trajao prieko jedne ure i protekao se je na svekolike sada poimence tifoznim bolestnicima veoma napunjene dvorane. Nj. veličanstvo bilo je od gospoje priorice i od ukupnoga konvikta praćeno po zavodu i najljubavnijim izrazima točno obavještavalo se je o stanju istih uobće, a posebice o bolestima, koje sada tamo vladaju.

— Nj. c. k. veličanstvo, carica Karolina Augusta poklonila je za popravu orguljah u Mariathelu kod Rattenberga u Tirolu 230 f. k. n. Ove orgulje bile su u nepoznato vrijeme kao mraz za njegovu u ondašnji manastir dominikankinjah unišavšu kćer od nepoznatoga meštra sagradjene i dërže se za jedne od najizvjestnijih u svojkolikoj Tirolskoj Crkvu i manastir utemeljili su vitezi u Freudenbergu, predji glasovitoga kopljača Gjorgja Freudenberškoga; posljednji su pako god. 1782. ukinuli i tamo podigli miestnu kapelanu.

Srbia.

Zakon o sërbskoj skupštini
(Konac.)

§. 26. Kad knez i saviet, po saslušanju predlogah, koje im je skupština učinila, nadju za dobro, da se dielovanja skupštine zaključe, knez će izdati ukaz, da dielovanja skupštine prestanu, i ovaj će ukaz knežeski predstavnik skupštini pročitati. Po tom će knez ili u miesto njega njegov predstavnik u prisutstvu savjeta, popečiteljah i arhijerejah jednom besiedom razpustiti skupštinu.

Po svëršetku te posljednje siednice, skupština se smatra za zakonito razpustenu, i članovi njeni prestaju na sebi nesiti svojstvo narodnih poslanikah.

Isto tako knez sa savietom može razpustiti skupštinu u slučaju nereda kakvog, kojim bi se išlo na to, da se javno spokojstvo i postojeći zakoni red u zemlji povredi i naruši.

§. 27. Počem skupština dielanja svoja zaključi, zvaničnici njeni predat će savietu pečat i sva akta njena, i tako će arhiva i pečat narodne skupštine pri savietu braniti se.

§. 28. Svakome članu skupštine, bez razlike, opredieljena će biti diurna.

§. 29. Svaki gradjanin sërbski, rođjen ili prirodjen, koji je punolietan i nije nikada za kakvo zločinstvo kažnjen, ima pravo birati narodne poslanike.

Samo sluge, koji pod izviestnom plaćom po kućama, mehanama, dućanima ili gdi mu drago pri pojedinim licama služe i bečarski danak plaćaju, izuzimaju se od izvršivanja ovoga prava. Činovnici nemogu birati u okružju, gdi i na koji neposredno svoju vlast izvršuju.

§. 30. Pravo biranja poslanikah može svaki gradjanin izvršivati samo u onome miestu, gdi prebiva ili gdi ima način življenja ili gdi ima nepokretnih dobarah.

§. 31. Za narodnog poslanika može biti izabran svaki gradjanin sërbski, bio on zemljodielnog ili trgovačkog, ili ma kog drugog reda; samo ako je navëršio svoju 30. godinu i ako se nenalazi pod onim u §. 29. spomenutim iznimkama.

No savietnici, popečitelji, arhijereji i u obće činovnici i svećenici morskog i monašeskog reda, nemogu ni u kojem miestu za poslanike izabrati biti.

Gradjanin, koji po ovome ima pravo da bude izabran za poslanika, može izabran biti samo u onom miestu, gdi prebiva, ili gdi ima način življenja, ili gdi ima nepokretnih dobarah, bez smatranja na to, je li on tu na izbornoj skupštini ili nije.

§. 32. Čim izadje od kneza u saviete riešenje za dëržanje skupštine popečiteljstvo unutarnjih dielah postarat će se, da se narodu ovaj dan obavi, i da se poslanici blagovremeno izberu.

§. 33. Biranje poslanikah po okružnim varošima i po varošima, koji nisu okružni, a po §. 2. imaju pravo izabirati poslanike, činit će se u tim varošima neposredstveno, t. j. po skupštini sastavljenoj od svih onih, koji po §. 29. i 31. imaju pravo birati poslanike.

Biranje pak poslanikah srezskih činit će se u srezu posredstveno, t. j. po srezskoj skupštini, sastavljenoj po propisu slijedećeg §.

§. 34. Svako selo, koje ima manje od 50 poreznih glavah, izbrat će na seoskom sastanku 2 čovjeka, a selo prieko 50 poreznih glavah, izbrat će na svakih 50 poreznih glavah po 2 čovjeka.

Od ovih selah izbrazi ljudi skupit će se na odredjeni dan u naznačeno miesto na sresku skupštinu, koja će izabrati poslanike za narodnu skupštinu.

§. 35. U slijedstvu saobćenoga popečiteljstvom unutarnjih dielah riešenja o danu dëržanja skupštine narodne i naloga o biranju poslanikah, načelnictva okružna i npraviteljstvo varoši Beograda odredit će dane, kada će se varoške ili srezke skupštine za izbor narodni sastati.

Za srezove odredit će se u isto vrijeme i miesto sastanka srezke skupštine i pri tom opredieljenju imat će se gledat na ugodnost miestnog položaja i olakšanje narodu.

§. 36. Izbori poslanikah po varošima činit će se pod predsjedateljstvom predsjedatelja varoškog primiritelnog suda, a po srezovima pod predsjedateljstvom predsjedatelja primiritelnog suda one obćine, u kojoj se sreska skupština dërži.

§. 37. Za dielovoditelja pri ovim izbor-

nim skupštinama predsjedatelj upotrebit će obćinskog pisara.

Ako obćinski pisar nebi bio u stanju ovoj dužnosti zadovoljiti, ili ako u srezovima takovoga nema, srezki načelnici, na zahtjevanje skupštine, dužni su srezke pisare za u rieči stojeće dielovodstvo odrediti.

§. 38. Izbor narodnih poslanikah činit će se većinom glasovah.

Predsjedatelj skupštine saobćit će skupštinarima, da na njihovu varoš ili srez pripada toliko i toliko poslanikah, da se za narodnu skupštinu izberu; po tom će ih opomenuti, da oni sa poslanike izberu one ljude, u kojima imaju najveće povjerenje, da će ih smietati i htjeti dostojno na skupštini i kod praviteljstva predstavljati.

Zatim će predsjedatelj redom jednoga po jednoga skupštinara za mnjenje pitati, a dielovoditelj će njihove odgovore točno bilježiti pod nadsiranjem dvojice od prisustvujućih.

Za koju osobu bude većina glasovah, ona će se za poslanika proglasiti. Ako bi se glasovi jednakim brojem na dvie osobe podiellili, onda će izmedju njih za poslanika biti onaj primljen, koji bi bio godinama stariji.

§. 39. Dielovoditelj će odmah, dok se još skupština nije razišla, sastaviti jedno punomoćje za sve od varoši ili sreza izabrane poslanike. U tom punomoćju bit će naznačeno:

1. Koliko je izbiračah na skupštini bilo.

2. Koji su izabrani za narodne poslanike.

Ovako ustrojeno punomoćje pročitat će se skupštini i podpisat će ga predsjedatelj i dielovoditelj, a stavit će se na njemu pečat one obćine, gdi je skupština držana. Za bolje udostovjerenje podpisat će isto u varošima i obćinama u srezovima po jedan čovjek iz svakoga sela.

Punomoćje ovo primit će izabrani poslanici i učinit će s njim upotrebljenje, kao što je u §-u 10. kazano.

§. 40. Biranje svojih poslanikah narod treba da čini u punoj slobodi bez ikakvog ograničenja tako, da narodna skupština bude istinito i pravo izjavljenje i predstavništvo volje i željah narodnih.

Zato ako bi tko na narod prietnjom, poklonom ili obećanjem poklona ili kojim mu dragom nedozvoljenim načinom dielovao, da njega ili koga drugog za poslanika izabere, taj će se kazniti po nadležnom dokazanju njegove krivice i prema dielu njegovog prestupljenja, zatvoren d 6 nedjeljah do godinu danah.

U Beogradu 28. listopada 1858.

(M. P.) A. Karagjorgjević s. r.
knez sèrbski.

Predsjedatelj savjeta, vojvoda, kavalier

(M. P.) Toma Vučić Perišić.

Privremeni knež. predstavnik i popečitelj inostranih dielah, podpukovnik, kavalier

(M. P.) Stefan Magazinović s. r.

Pèrvi sekretar savjeta

Rajko I. Lešjanin s. r.

Beograd 20. studenoga. Kao što se potvrđuje, imat će svaki deputirac za vrijeme dielovanja skupštine po 2 f. srebra diurne, a s ovim se kod nas može prilično na kraj izići. Deputiracah bit će najmanje preko 400. (Sv.)

Talianska.

Tarja 4. prosinca. Sinoć prisustvovao je kralj praćen od princeze Klotilde i ruskih gostiuh predstavi opere u kazalištu Karignanovom. Gledalište bilo je sjajno razsvietljeno i ruska narodna himna pozdravila je ulazeće.

— Misle, da će Vezuv još tečajem ove godine pružati izvanredno pozorište. Posvuda se pokazuju pukotine i rupe a iz malih kraterah teče neprestano lava.

Njemačka.

Gospoja Kalergis, razstavljena supruga poznatoga bivšega gèrčkoga ministra Kalergisa, nalazi se od nekog vremena u Monakovu.

Ruska.

Knez miestodèržac od Poljske pozvan je u Petrograd i otići će onamo dne 20. prosinca, no ne da odstupa od miestodèržstva, kao što mnogi misle, već da preuzme predsjedništvo kod

ratnoga suda, pred koj se imaju staviti oni generali, koji su okrivljeni, da su za krimske vojne iznevierili dèržavne novce. Za njegova zbivanja zamienit će ga glavni ratni gubernator Paniatin u upravnom vieću kraljevine.

Petrograd (Wand.) Pišu, da je plemstvo gubernie Harkova Cara zamolilo, da sudbeni postupak preobrazi, i da ga načini javnim i ustmenim. Stvar jonskih otokah zanima nassmo engleske listove, nego i „Petrogradske nov.“, koje u njima vidjaju narodno pitanje, te u novie vrijeme za pitanje ove vèrsti odveć živi interes pokazuju. Razumieva se po sebi, da ruske novine Englesku dosta jako gèrde, ukorava se ona, da je pogazila narodne zakone i sve narodne običaje otokah, koji su nekad sačinjavali stranu „velike gèrčke familie“, one se nadaju slabom uspiehu što je engleski diplomat poslan, da izvidi jonski položaj, pak zaključuje svoje uvjerenje, da će Engleska svoje gospodstvo nad jonskim otocima samo donde održati, dok okolnosti neuzimlju strog i odlučan izpit one nerazstavne i nerazdieljive gomile živaljah, koji sačinjavaju, što nazivaju, istočno pitanje.

Švajcarska.

S francuske granice, 1. prosinca pišu medju ostalim što sledi:

Uprav sada primio sam viest, da su saveznom vieću od strane francuske vlade, kao što se glasa, slededeće točke predložene: 1) Da Švajcarska odstupa Dappenthal, 2) da dozvoli prelaz francuske vojske u Italiju i 3) da stupa u savezno porazumljenje za predstojeći rat.

Kao što se na pèrvi pogled vidi, to je odziv ratne buke pariških listovah i netrebamo dodati, da bi morao biti lèhkouman, tko bi se od tako krupne izmišljotine zasliepit dao. U ostalom današnji broj iste „Gazette de Savoje“ neće ništa da zna o svoj toj ratnoj buci.

Francuska.

Iz Pariza pišu „Nat. Ztg.“: Je li car osobno naklon ratnim projektima? Na takova pitanja nema izravna odgovora. Da nema velikih generalah, to zna od istočnoga rata iz iskustva, no kažu, da ima ništa pouzdanja u tom poslu u samoga sebe. Pojedini članovi njegove pouzdanje okoline već su od nekada a osobito odkad mu je papa uzkratio krunisanje, držali, da je taljanski rat neobhodno potreban. S druge strane mora se reći, da se čini da vlada, koja s tolikom brižljivošću smatra tečaj burze, koja zgrade umnožava u toli pretieranom obsegu i uobće već u vremenu mīra poreznu silu do krajnosti napinja, nije ni sposobna ni sklona voditi velik rat.

— Pišu iz Pariza od 4. t. m.: Dvor će priekosutra ostaviti Campiegne i preseliti se u Tuilerie.

— „Union“ podvèrgo je ratne glasove, koji su onomadne ovdie okolovali, strogom pretresu, koji zaključuje slededim riečma: „Nije strah, već zdravi razum narodah, koji ih u buduće osigurava od rata. Neka se Evropa koristi ovim razumnim duhom, da si politikom, protivnom onoj, koje već umišljena uporava sve dèržave uzdèrm-ljuje, pribavi postojanu sigurnost.“

Pariz, 5. prosinca. (Bèrzojavna pošiljka lista „Hamburg. Nachr.“, Govor, kojim je kraljica španjolska skupštinu kortesah otvorila, sada je poznat. Sadèržaje slededeće: Španjolski poslanik u Rimu dobio je nalog, da rieši pitanje, koje je sada u tečaju medju Španjolskom i svetom stolicom. Odnosaji prema izvanjskim silama povoljni i sèrdačni su malone svikolici. Nadat se je, da će se poteškoće s Meksikom riešiti na povoljan način; ako se nebi izpunila ova nada, Španjolska će energično zahtievat zadovoljštinu. Marokanska dozvolila je zahtievanu odštetu i obećaje, da će prepriečiti, da se neponove više gusarske navale. Proti Kohinkini poduzeta je ekspedicija u sporazumljenju s Francuskom. Unutaraje stanje Španjolske povoljno je. Kortesima imaju se predložiti osnove za zakone u ohziru štampe i željeznica.

— „Weser Ztg.“ pišu iz Pariza. Izrazima o „oslobodjenju“ Lombardah i Mlečićah, o liberalnim i konstitucionalnim uredbama, koje se tobož namieravaju dati Taljanima, neće dan danas nitko, koji je zriele pameti, yierovati. Ako bi u istinu ovdie osiećali toli neodoljiv nagop, da se uživotvore načela slobode sadašnjega kroja,

da se povrati i razprostrani konstitucionalizam, moglo bi se istom unutar granicah Francuske najbolji zadovoljiti. Poviestnica napuljskoga sukoba mogla bi u ostalom dovoljna biti, da i najneopreznii politički mudrak otrezne. Nehoteći hvalit austrijsko-taljensku vladu, može se ipak smièlo tvèrditi, da je u Napulju i Palermu mnogo gore nego li u Milanu i Mlećima. O tom se je kod pariškoga kongresa zametnula rieč i zapadne sile uzele su na sebe očigled Evrope barem moralnu dužnost stegnut samosilje u Napulju. S kakovim uspiehom izpunila je Francuska s ondašnjim svojim saveznikom ovu dužnost, zna vas sviet. Mi smo našega poslanika odazvali — i sve je ostalo kao što je prije bilo. Od misli, da je namiera za ljubav Taljanima, pravu ili slobodi Austriance u Italiji uznemiravati, ima se dakle sasvim odustati.

Bèrzojavne i najnovie vīesti.

Javlaju iz Turina od 7. t. m. Ratni ministar opet je pred nekoliko danah razgledao utvèrdjenja u Kazalu. Uvīeravaju da je vojvoda Chartres položio potrebne izpite, da budu u jednu od ovdašnjih vojničkih akademiah primljen. Jedan osobski podvoz udario se je prekjueer s tovarnim podvozom blizu Aleksandrie, dva željeznička čuyara bila su jako ranjena a troja tovarna kola razlupana. U Genovi izlazeći „Cattolico“ obraća pozornost na smeću niekih piemonteskib listovah, koji nemogu pregorietti da „Moniteur“ saveznicom Francuske zove Austriu, na koju su oni tako nepriateljski navalili bili. Da se za to gledaju tiešiti i naknaditi, lahko će si svatko predstaviti, i tako u najnovie vrijeme razglašuju, da je francuska vojnička uprava za 10.000 momakah u Rimu naručila hrane. Pisma iz Napulja od 3. t. m. govore o koracima, koji su opet jedanput učinjeni, da se postigne približenje k obim zapadnim silama.

Iz Aleksandrie od 1. prosinca javljaju: Brigadski general i komisar portin u ohziru Džede Saidpaša prispeo je iz Carigrada ovamo. Francuski poslanik g. Sabatier vodi tamo iztragu s niekom postojanostju, u ostalom tamo vlada već od dulje vremena mir. Abdulapaša naimenovan od sultana za šerifa od Meke, već je stupio u svoju službu i primio poziv na francuskoj paraoj korveti „Duchayla“. Njegova je zadaća osobito u ovom času isto tako važna kao nježna. On hoće da utvèrdi opet Meku. U arsejalu carigradskom prave se već topovi u tu svèrhu. Uprav sada dogotavlja se željeznica suezka; pèrvih danah mieseca siečnja bit će podpunoma gotova i priredjena za veliko prevažanje robe.

Razne vīesti.

— U Zlatnom Pragu postoje 28 časopisah za različnu svèrhu, a za novu godinu objavljene su dvoje novine na českom jeziku.

— „Högyfutar“ priobćava slededeća izvīešća u ohziru narodnog teatra u Pešti. Drama je nosila ove godine 52.000 f. sr. a opera 50.000 f. sr. Pèrva je stala 34.000 f. dakle preteklo je 18.000 f. a opera 64.000 f. dakle se je pokazao manjak od 14.000 f.

Mīestna vīest.

G. Stenzel, sadašnji kapelmajstor našega kazališta, producirao se je na violini preksinoć medju drugim i trećim aktom vesele igre „Dva dana iz života jednoga kneza“ izvodivši varicacie vèrhu narodnih naših napievah, koje je on sam sastavio. Tako kompozicija kao i igra dopale su se obćinstvu izvanredno i umietnik bio je uzhićenim pleskanjem i dvokratnim izazivom odlikovan, poslie kojega je pod obćim pleskanjem još jedanput igrao posliednji deo svoje kompozicije, po dovršenjem kojeg bio je opet izazvan. Već odavna nismo imali prigode slušati tako čisto i nježno igrati na violini a bez svakog pretierivanja možemo kazati, da naši narodni napievi nisu još nikad tako vīešto i ujedno milozvučno u muziku stavljeni i varirani bili, kao što je ovomu vrijednom mladom umietniku sa rukom pošlo. Mi smo, sadašnjem ravnateljju kazališta osobito obvezani, što nas je upoznao s ovim izvèrstnim glasbenikom i jedine želimo, da bi mu čim više prigoda dazao, da nas svojom u istinu neobičnom vīeštinom usmogne češće raz-

SLUŽBENI LIST.

Nr. 12334—1858 (DS—97)

3—3

Konkurs-Kundmachung.

Ueber Auftrag der hohen k. k. Landes-Commission für die Personal-Angelegenheiten der gemischten k. k. Bezirksämter in Croatien und Slavonien wird zur Besetzung der im Bereiche dieser Comitatsbehörde erledigten k. k. Bezirks-Adjunkten-Stelle bei dem gemischten k. k. Bezirksamte Sissek, womit der Gehalt jährlicher 736 fl. österr. Währung und das Vorrückungsrecht in den höhern Gehalt jährlicher 840 fl. österr. Währung verbunden ist, hiemit der Konkurs ausgeschrieben.

Diejenigen, welche sich um diesen Posten zu bewerben wünschen, haben ihre gehörig belegten Gesuche im vorgeschriebenen Dienstwege binnen 4 Wochen vom Tage der dritten Einschaltung dieses Ediktes im Amtsblatte der Agramer Zeitung gerechnet, der gefertigten k. k. Comitatsbehörde zu überreichen und hierin dokumentirt nachzuweisen:

1. das Lebensalter von mindestens 24 Jahren;
2. die absolvirten juridisch-politischen Studien;
3. die praktischen Prüfungen, in soweit sie nach der bezüglichen kaiserlichen Verordnung vom 10. Oktober 1854 (R. G. Bl. Nr. 262 de 1854) und nach §. 8 der Amts-Instruktion für die Bezirksämter (R. G. Bl. XV. Stück, Nr. 52 de 1855) erfordert werden;
4. die Kenntniss der deutschen und der Landessprache, wie auch die sonstigen Sprachkenntnisse;
5. die bisherigen Dienstleistungen;
6. die sonstigen allfälligen Verdienste;
7. den Stand und die Familie;
8. die allfälligen Verwandtschafts-Verhältnisse mit andern Beamten in Croatien und Slavonien;
9. ob sie im Bereiche des k. k. Bezirksamtes Sissek ein unbewegliches Vermögen besitzen.

K. k. Comitats-Behörde

Agram am 26. November 1858.

Nr. 20546—4503 (VI. 90)

3—3

Concurs-Ausschreibung.

An dem Kauschauer katholischen Staats-Gymnasium, mit deutscher Unterrichtssprache, sind zwei Lehrerstellen für klassische Philologie, und eine für Naturgeschichte mit Mathematik und Physik erledigt.

Mit diesen Stellen ist ein Jahresgehalt von 945 fl. österr. Währung mit dem Vorrückungsrechte in die höhere Gehaltsstufe von 1050 fl. ö. W., und dem Ansprüche auf die systemmässige Decennal-Zulage verbunden.

Zur Besetzung dieser drei Lehrerstellen wird der Concurs bis Ende Dezember 1858 ausgeschrieben, und es haben die Kompetenten ihre an das hohe k. k. Kultus- und Unterrichtsministerium zu stilisirenden mit den legalen Nachweisen, über Alter, Religion, Stand, zurückgelegten Studien, Sprachkenntnisse, insbesondere der erworbenen Lehrbefähigung, dann über etwaige subsidiarische Verwendbarkeit, das bestandene Probejahr und die bisherige Dienstleistung, so wie über die moralische und politische Haltung, instruirten, und mit der Angabe, ob sie mit dem am Kauschauer Gymnasium angestellten Lehrpersonal verwandt oder verschwägert sind, ausgefertigten Gesuche, innerhalb des bezeichneten Concurs-Termines, bei der k. k. Statthalterei-Abtheilung zu Kaschau, im Wege ihrer vorgesetzten Behörde einzubringen.

K. k. Statthalterei-Abtheilung zu Kaschau den 5. November 1858.

VI—91

3—3

Poziv iz nova.

Od velikih onih loterijah novčanib, koje je Njegovog ces. kralj. apostolsko Velikanstvo otčinskom brizljivostju dostojalo narediti u blagu svrhu, da se čisti prihodi od istih, neodbljavajući ni taksah, ni biljegovine, ni poštarine, obratjaju izklopno i jedino na utemeljivanje novih, javnih i obćekornistnih i dobrotvornih zavodah, ili na podpora zavodah ovakovih jurve postojećih, bila je i tretja, koja se je lani obdržavala, ovičnana uspiehom ožudjenja, i urodila je obilnim sredstvi za

gradjenje zemaljske ludnice u Erdeljskoj, a dogodice za gradjeje ludnice zemaljske u Ugarskoj.

u koje svrhe bioše premilestivo namijenjen čisti prihod pomenute tretje loterije.

U ime nesretnikah onih, koji će u zavodih tih nalaziti lieka i olaksice za boli svoje, budi hvala darežljivim onim čovjekoljubom, koji su posvuda u prostranoj cesarevini austrijskoj, pače i u krajevih onih, koji su siromašniji naprema ostalim, u pomoć pritekli, da se postigne pomenuta blaga svrha, — budi im hvala i opet i dvostruka, mnogim bo, istina, od njih, ali ne svimkolicim, mogase nagraditi sreća bogumilo njihovo dielo.

Evo opet liepe prilike, da budemo blagotvorni za siromašne bolesnike i ubogu siročad! Razpisuje se evo četvrti obćekornistna loterija državna sa ustanovljenim ukupnim dobitkom od 60.000 c. k. cekinah u zlatu (glavni agoditak 15.000 cekinah), koja

loterija vući će se već 16. prosinca o. g. i od koje je jednn polovica čistoga prihoda namijenjena

na gradjenje nove bolnice u Zagrebu, druga pako

na odhranjivanje nelmučne siročadi od častnikah, vojničkih stranakah i urednikah. S toga se i opet obratja podpisani pouzdano, kao što svagda, na svekolike velikodušne stanovnike cesarevine naše, pozivajući ih, da djionici budu u plemenitom ovom dielu, i da obilno kupujući srećakah od četvrti ove loterije državne prinose, koliko im je moguće, da bi se čim većma zadovoljilo toli blagim namieram premilostivoga nam Cesara i Gospodara!

Od odsleka državnih loterijah za svrhe obćekornistne i bogumile pri c. k. upravljateljstvu loterijakom.

U Beču mieseca studenoga 1858.

Friderik Schrank,
c. k. vladni savjetnik.

Nr. 2705—1858 pol. (Izv.—295)

3—3

Lizitations-Ankündigung.

Von Seite des k. k. Bezirksamtes Stubica zu Oroslavje wird hiemit bekannt gegeben, dass am 11. Dezember d. J. um 10 Uhr Vormittags auf dem Gute Vukšinec bei Unter-Stubica 100 Eimer heuriger Allodialwein und 50 Zentner Heu pto rückständiger l. f. Steuer per 184 fl. 2/4 kr. CMz. und Nachmittags um 3 Uhr auf dem Gute Podvorje in Ober-Stubica pto Rückstandes per 76 fl. 44 kr. CMz., 40 Eimer Allodialwein, dann den 13. Dezember um 10 Uhr Vormittags zu Orehovagorica pto Rückstandes per 77 fl. 59 kr. CMz., 25 Eimer alter Allodialwein, und Nachmittags um 3 Uhr zu Lepaves pto Rückstandes per 120 fl. 31 1/4 kr. CMz., 5 Metzen Kukurutz und 35 Eimer heuriger Allodialwein, endlich den 15. Dezember um 9 Uhr Früh zu doljno Oroslavje pto Rückstandes per 940 fl. CMz., 10 Kühe, 50 Metzen Weizen, 133 Eimer Bergrechtswein, 70 Eimer Allodialwein und 200 Zentner Heu und Grumet parthienweise gegen gleich bare Bezahlung öffentlich veräussert werden.

Wozu Kauflustige an den besagten Terminen in den betreffenden Ortschaften zu erscheinen hiemit eingeladen werden.

K. k. Bezirksamt

Stubica zu Oroslavje am 30. November 1858.

K. k. Bezirks-Vorsteher

Mathovt, m. p.

Nr. 14908—1858 (Fin.—46)

3—3

Tabak-Transports-Kundmachung.

Zur Sicherstellung des Transportes von Tabak-Fabriks-Gütern in mehreren Kronländern der Monarchie, dann von Tabak-Verschleissgütern im Bereiche der Finanz-Landes-Direktionen in Wien und Agram, im Sonnenjahre 1859 werden vom Vorstande der k. k. Central-Direktion der Tabak-Fabriken und Einlösämtern in Wien (Seiterstätte Nr. 958) schriftliche, versiegelte, mit der Stempelmarke von 30 Neukreuzern versehene, mit den Quittungen über den Erlag der vorschriftsmässigen Vadien belegte Offerte, mit Ausschluss mündlicher Angebote in drei Tagfahrten am 13., 14. und 15. Dezember 18 bis Mittags zwölf Uhr angenommen.

Das Nähere ist aus der Concurrenz-Ausschreibung vom heutigen Tage Z. 14908 zu ersehen, in welcher die einzelnen Transportarten und die Dauer der Transports-Pachtzeit angegeben sind.

Diese Concurrenz-Kundmachung, dann die, in derselben bezogenen Contrakte-Bedingungen können von Jedermann bei der Central-Direktions-Registratur, den Oekonomaten der Finanz-Landes-Direktionen, den Tabak-Einlös-Inspektoraten, Tabak-Fabriken und Tabak-Einlösämtern eingesehen werden.

Wien am 26. November 1858.

669 Dp.—90

3—3

Razpis naticčaja.

Poslo je razpisom visokog c. k. namiestnikova od 7. listopada o. g. br. 159 6-3677 služba učitelja pučke učione u Prišlinu za izpražnjenu proglašena, razpisuje se ovim za istu službu naticčaja.

Dohodci sastoje osim bezplatnog i udobnog stana u 145 fr. u srebru u gotovini, u imen plaće, u 30 fr. u sr. kao đervarini, kojom će se imati dati i doba na grijati, napokon u uživanju veta od jedne rali. Poverh toga ima se učitelj nadati, da će mu se do skora i više zemljišta dopitati.

Naticčateljji imaju svoje molbenice o potrebitimi dokaznicami o dobi, sposobnosti, čudorednosti i došadanjem svom službovanju providijene, najviše do posljednjega prosinca o. g. podjašprištu i kotarskomu nadziratelju učionah Ivanu Petranoviću u Prišlin podnijeti.

Od zagrebačkoga nadbiskupskoga ordinariata.

veseljiva. Orkestra pod ravnateljstvom g. Pokornoga nije ga žalibože, osobito s početka, najbolje podupirala.

Tečaj papirah na c. k. javnoj burzi u Beču.

U Zagrebu dne 10. prosinca 1858.

1. Javni dug.

A. Džržave.

U austr. vriednoti . . .	po 5%	za 100 f	Prosiečni tečaj u austr. vred.
Iz narodnoga zajma . . .	5%	" " "	86
Od g. 1851/seria B. . .	5%	" " "	"
Iz promiene kuponah . . .	5%	" " "	"
Kovovnice . . .	5%	" " "	85 10
" . . .	4 1/2%	" " "	"
" . . .	4%	" " "	"
" . . .	3%	" " "	"
" . . .	2 1/2%	" " "	"
" . . .	1%	" " "	"
Sa žriebanjem od god. 1834 . . .	"	" " "	134.25
" . . . 1839 . . .	"	" " "	114.60
" . . . 1854 . . .	"	" " "	"

Izvučene obveznice starog državnog duga . . .	po 5%	za 100 f	Prosiečni tečaj u austr. vred.
" . . .	4 1/2%	" " "	"
" . . .	4%	" " "	"
" . . .	3%	" " "	"
Izvučene obveznice staroga državnoga duga u tuzemstvu okamatljive . . .	2 1/2%	" " "	"
" . . .	2 1/4%	" " "	"
" . . .	2%	" " "	"
" . . .	1 3/4%	" " "	"
Izvučene obveznice staroga državnoga duga u inozemstvu okamatlj . . .	5%	" " "	"
" . . .	4 1/2%	" " "	"
" . . .	4%	" " "	"

B. Krunovinah.

Zemljorazterelne obveznice.	po 5%	za 100 f.	Prosiečni tečaj u austr. vred.
Od Dolaje Austrijske . . .	5%	" " "	83.
" Ugarske . . .	5%	" " "	"
" tamisko-banatske, her-vatske i slavonske . . .	5%	" " "	82.50
" galicijske . . .	5%	" " "	83.25
" bukovinske . . .	5%	" " "	"
" erdeljske . . .	5%	" " "	"
" drugih krunovinah . . .	5%	" " "	90.55
sa žrebovom zaporkom 1-67 . . .	5%	" " "	"
lomb.-mlet. zajam od 1850 . . .	5%	" " "	"

2. Dlonice.

Narodne banke . . .	kom. po	Prosiečni tečaj u austr. vred.
Vierovnoga zavoda za trgovinu i oberte itd. . .	"	242.60
dolajo-aust. eskomptnoga društva sieverne željeznice cara Ferdinanda 1000 f. . .	"	1716.
državnoga željezničkoga društva zapadne željeznice carice Jelisave po 200 f. sa 100 f. (50%) uplate jugo-sievero-niemacke savezne željeznice itd. . .	"	261.60
tisanske željeznice po 200 f. k. n. itd. . .	"	85.
lomb.-mletačke željeznice itd. . .	"	194 50
istočne željeznice cara Franje Josipa itd. . .	"	117.
aust. parobrodarskoga društva na Dunavu po 500 f. . .	"	65.
Lloyda u Těrtu 500 f. . .	"	590.
" . . .	"	315.

Mienični tečaji na c. k. javnoj burzi u Beču.

3 mieseca.

Bankovni skonte

Amsterdam za 100 holandezkih for.	Prosiečni tečaj u austr. vred.
Augsburg za 100 for. jugoniemacke vriednote . . .	86.40
Berlin za 100 talirah . . .	86.10
Vratislava za 100 talirah . . .	"
Frankfurt na Menu za 100 for. jugoniemacke vriednote . . .	86 20
Genova za 100 piemontezkih lirah . . .	76 25
Hamburg za 100 marakah bankovnih . . .	149.75
Lipako za 100 talirah . . .	34 45
Livorno za 100 toškanskih lirah . . .	101.85
London za 10 funtih sterlingah . . .	40.50
Lyon za 100 franakah . . .	99 70
Milan za 100 fr. austr. vriednote . . .	40 55
Marsilja za 100 franakah . . .	"
Paris za 100 franakah . . .	98.50
Prag za 100 fr. austr. vriednote . . .	"
Těrt za 100 fr. austr. vriednote . . .	"
Mletci za 100 fr. austr. vriednote . . .	"

31 dan.

Bukurešt za 100 vlaških grošah . . .	Prosiečni tečaj u austr. vred.
Carigrad za 100 turskih grošah . . .	14.84
Mienični diskont narodne banke 5% . . .	"
Kameto za predjume narodne banke na državne papire 5% . . .	"

Tečaj zlatnih novacah.

Carski kovani cekini . . .	Prosiečni tečaj u austr. vred.
" podpuni cekini . . .	4.84
Krunaši . . .	4.81
Polukrunaši . . .	14.

Odgovorni učrednik, Dr. Demeter.

Posljednji tjedan

kojega svatko, komu se hoće, nabavit si još može srećakah

od IV., po c. kr. upravljaljstvu dohoda loterijskoga ujamčene

VELIKE LOTERIJE

u svérhe obćekoristne.

Sgoditakah 6698 dobiva ukupno

60000

c. kr. cekinah vage podpune i u suhom zlatu,

imenito:

1 sgoditak 15.000 cekinah	1 sgoditak 3.000 cek.	6 sgoditakah, svaki 1000 cek.
1 " 5.000 "	3 sgoditka, svaki 2.000 cek.	14 " " 500 "
32 sgoditka, svaki 100 c. kr. cekinah itd. itd.		

Vući će se ova loterija neopozivno
DNE 16. PROSINCA 1858.

Srećka stoji
3 FOR. U NOVCU KONV.

Ova je loterija državna, a ne privatna! — Imade u sebi samo jednu vrstu srećakah bez razlike razredne. — Za srećke ustanovljena je samo jedna ciena. — Svaka srećka igrat će u jednom jedinom vučenju na dobitke svekolike. — Svaki broj od vrste (serije) izvučene moći će, osim dobitka površnoga, pogoditi, ako sreća posluži, još i koji sgoditak veliki. — Odmah po obavljenom vučenju izdat će se popis dobitakah. — Na četrnaest dana poslije vučenja izplatljivat će se dobitci pri pienzeznici loterijskoj u Beču (Salzgries br. 184); dobitnik, da uzmogne dignuti svoj dobitak, dužan će bit, primiti izvornu svoju srećku, obkćerbljenu na naličju zakonitimi markami biljegovanimi. — Svikolici dobitci, koji se 6 mjeseci poslije vučenja, dakle do 16. lipnja 1859, s razloga, kojega mu drago, nebudu dignuti, pripast će po §. 11, sadržanom u osnovi igre, na korist onim javnim zavodóm dobrotvornim, kojim je po previšanjoj odluci loterija ova namienjena. — Sva pitanja mogu se saznati iz programa ove loterije; program taj izložen je na ogled kod svih prodavalaca, i prilaže se kupljenim srećkam.

Od c. kr. upravljaljstva dohoda loterijskoga.

OGLASNIK.

Dp.—93

3—1

Oglas.

1. kolovoza t. g. k predbrojenju ponudjeni tumačnik k c. k urbarialskom patentu od 17. svibnja 1857 izišo je već izpod tiska i razposlan predbrojiteljem.

Od ovoga može se dobiti jedna stanovita količina iztisakah, sredstvom prostim od poštarine, točnim naznačenjem imena posljednje pošte i istovremenim pošiljanjem ciene od 3 f. 20 novčićah vrijednote austr. i sredstvom na me upravljenih pozivah, putem upravnog poslanja bez poštarine, radi česa uzimljem si slobodu po §. 164. ond. naputka od 28. prosinca 1857 gospodu pošansko-kotarske urednike kao i vlasteljstva, odviatnike i obćine pozorne učiniti.

U Zagrebu dne 10. prosinca 1858.
I. Šuvić,
stanuje u Zagrebu.

(Dp. 92)

3—3

Od strane ravnateljstva Matice ilirske javlja se stovanom obćinstvu,

da knjigotëržac Dragutin Hintz u Novom Sadu ima skladište svih Matičinih knjigah, na koga neka se kupci izvolje obratiti.

Dp.—83

8—6

Schnelle und sichere Hilfe für Zahnleiden durch

Dr. PEYCHA'S ALVEOLAR ZAHNTROPFEN.

Die spezifische Wirkung dieser Zahntropfen auf die Alveolar (d. i. Zahnfächer) Nerven, welche sämtliche Zähne mit ihren Zweigen versehen, demnach der Sitz eines jeden Zahnschmerzes sind, ist eine narkotisirende, beruhigende, schmerzstillende, indem selbe jede regelwidrige Thätigkeit der Alveolar Nerven aufheben, demnach mit sicherstem Erfolge nach tausendfältiger Beobachtung in folgenden Fällen angewendet werden:

1. Bei hohlen Zähnen „wenn der Zahnschmerz durch Blosslegung der Nerven entstanden ist.“ — 2. Bei rein nervösen Zahnleiden. — 3. Bei Blutandrang (Zahnschmerz der Frauen) und Zahnfleischleiden. — 4. Bei allen rheumatischen Zahnschmerzen.

Durch den täglichen Gebrauch dieser Zahntropfen als Mundwasser (10 Tropfen in einer halben Schale Wasser) erhält man bis in's späte Alter die Zähne und das Zahnfleisch in gesundem Zustande. —

Preis: Ein Flacon sammt Gebrauchsanweisung 30 kr. CM.

Echt zu beziehen in Agram bei Herrn Gratian Mihic, Apotheker.

Eben daselbst sind zu haben:

VIPERN-SCHNÜRE.

Ein sicheres Mittel gegen Halsleiden, wesentlich gegen die Kehlsucht. — Eine derlei Schnur um den Hals gewunden, schützt vor diesem Leiden, und heilet es. Zu haben bei Gratian Mihic Apoth.

Preis einer Schnur 1 fl. 30 kr. CM.

Carsko-kr.

službene

Novine ove izlaze svaki dan izuzamši nedjelje i praznike na čitavom listu. — Polugodišnja pred-plata je za domaće u novinarici 4 for. srebra. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom pošiljati, 6 for. sr. —

NARODNE

NOVINE.

Za službene oglase opredjeljena je površina: 4 kr. sr. od linije za prvi put; a zatim za svaki put 2 kr. sr. — Za druge oglase ili posebne članke plaća se do 10 linija 20 kr. sr., dalje po 10 linija po 4 kr. sr. jedine linije 4 kr. sr.

Neuredovni dio.

Austrijska carevina.

Beč, 10. prosinca. Nj. c. k. apostolsko veličanstvo dostojalo je posvetu albuma bečkih umjetnikah najmilostivije primiti i slikaru Konradu Grefenu, komu su sudjelujući umjetnici povierili izdanje istoga po c. k. vrhovnom komorskom uredu predati kao najmilostiviji poklon za tu posvetu prsten od briljantah, urešen slovom imena Nj. veličanstva.

— Kod zaklade Radetzškoga izpražnjeno je 18 miestah, koja će se podijeliti medju c. k. vojničke realne invalide. Kao što je poznato, bečka občina upravlja invalidskim fondom Radetzškoga.

— Knez Stirbej prispeo je vraćajući se iz Pariza dne 4. t. m. u Temešvar, morao je tamo prisiljen bolježljivostju pojavivšom se na putu, tražit liekarsku pomoć, no mogao je ipak na skoro nastaviti svoj dalji put u Bukurešt i to prieko Lugoša, Karanšebeša i Orlova.

Beč, 10. prosinca. U slavu prisutstva Nj. kr. visosti saksonskoga prestolnoga nesliednika bio je jučer u zvierinjaku holičkom velik dvorski lov, pri kojem su izvan visokoga gosta od najvišjega c. dvora udioništvovali gospoda nadvojvode Karl Ferdinand, Vilhelm i Leopold. Povratak u Beč sliedovao je u večer jednim osobenim podvozom sjeverne željeznice. Za prebivanje Nj. kr. visosti u Beču, koje je imalo trajati 10 do 14 danah, držat će se još nekoliko velikih dvorskih lovah.

— Prekjucher bila je kod kraljevskoga bavarskoga poslanika, grofa Lerchenfelda, večernja zabava, kod koje je diplomatski sabor melone vaskolik zastapan bio. Medju pribitnima opasili su carsko-ruskoga poslanika, pl. gospodina Balabina, koji se je, pošto mu je već dan prije u dio pala čast, Nj. veličanstvu caru u posebnoj audienciji predat svoja vierodajna pisma, prvi put u društvu pokazao.

Kao što se čuje, skoro će diplomatskom krugu i gospodin Balabin u svrhu primanja otvoriti svoje sjajno priredjene dvorane.

— Kod jučerašnjeg, od sučlanovah doktorskoga zbora medicinskoga fakulteta predzetoga izbora izabran je prvi liečnik c. k. obćenite bolnice, g. doktor Mihail Viszanik za dekana imenovanoga zbora.

— U cèrkvi sv. Stjepana obdržavat će se dojdue godine velika svetkovina. Povod toj svetkovini jest 500godišnji jubilej položenja temeljnoga kamena. Ovo se je naime zbilo dne 7. travnja god 1859. po nadvojvodi Rudolfu IV. Po povratku Nj. prečoritosti gosp. stožernika kneza nadbiskupa viteza Rauschera iz Rima, imala su se poblizja ustanovit o toj svetkovini.

— Sutra će se u pèrvostolnoj cèrkvi svetega Stjepana za preminuvše predstojnike i sučlanove misie za razprostranjivanje katoličkoga viorozakona u sjevernoj Americi u 11 sati dèržati Requiem sa Libera.

Beč 10. prosinca. Pošto je najvišjom odlukom od 8. listopada naredjeno, da se nova austrijska vrednota na konzularske pristojbe opredjeljene pravionikom od godine 1846. ima uporevit polag istih načelah, koja su propisana carskom naredbom od 8. sèrpnja 1858. u obzir drugih zemljovladarskih taksah, poslan je c. k. konzularnim ufedima u tom obziru odgovarajući normativ, kojega bitne ustanove u tom sastoje, da se sve pristojbene stavke konzularske tarife od god. 1846., koje su u opredjeljenim iznoscima u konvencionalnom novcu izra-

žene, imaju u austrijskoj vrednoti po sadašnjem mieritu izmjeriti sa 5 postotnim dodatkom. Pri tom se ima svaki odlomak, koji se nemože platiti, povisiti na bližnju vijaju veličina. (Ester. Corresp.)

Talijanska.

— Iz Turina javljaju, da je pučanstvo kod dolaska velikoga kneza Konstantina, koji je posredstvom posebnoga podvoza iz Suse došao, kod željezničke stacije u Turinu sasvim tiho bilo. Put od stacije, koji je ruski princ proći morao, vodi kroz alicu „černaja“ mimo one kuće, koju je parlament poklonio sardinskom krimskom junaku Lamarmori.

— Veliki knez i njegova supruga došli su dne 5. iz Turina u Genovu i ukorcali su se u večer put Nice.

— Listu „Citadino d'Asti“ pišu iz Turina, da je veliki knez Cavouru ruku stisnuo i da mu je kazao: „Rusia se ponosi savezom s Vašim vladarom.“ Mislimo, da su Rusi boljeg ukusa.

— Jedan turinski dopisnik lista „Gazzetta di Venezia“ opisuje velikokneževski par. Veliki knez bio je — u kazalištu — obučen u uniformi ruskoga velikoga admirala i premda očali u pravilu dobro nedolikuju mladim oficirima ipak mu Prince-nez, koji običava nositi, poliepšava izraz obraza. Velika kneginja je rietke lepote i krapnost, na koju teži, neškodi ravnomierju njenih oblikah.

— Od nove godine stopit će se „Opinione“ sa „Staffettom“ i zadržat će ime pèrvoga lista, no izgubit će podporu od strane ministarstva unutarnjih poslova. Nasuprot namierava ministarstvo utemeljit novi organ, na čelu kojega bit će, vele, postavljen Canuti, koji se je god. 1840. iselio iz zemlje i koji je do lane živio u Parizu a pred godinom 1848. spadao medju najvatrenie republikance.

— Iz Rima 27. studenoga javljaju: „Njihovu prečoritost stožernika Recanati-a, koji je bio prije nego je postao stožernik, ispoviednik Nj. svetosti, udarila je prekjuđer kap. Njemu je istina poslie liečničke pomoći još u večer bilo niešta bolje, no ipak se boje za njegov život.“

— Nj. kr. visost princ Friderik Albreht od Prusie nalazi se od nekoliko danah u Napulju i ostat će po svoj prilici, za svega prebivanja Nj. veličanstvah kralja i kraljice u Rimu, s princesom Aleksandrinom oko Nj. veličanstvah.

Modena, 6. prosinca. U Kastiljonu, (občina Moratese) nadjen je 30. pr. m. liečnik dr. Guidotti ubijen od dva hitca.

— Pišu iz Modene od 6. t. m. Na otkritje ubojice doktora Guidottia ustrijeljenoga dne 30. studenoga u Kastiljonu (šin, koji je izvaprednu buku tim većma profzveo, što se jošte svejednako nema, što mu je dalo povoda) stavljena je nagrada od 5000 franakah.

— Javljaju iz Firenze od 5. t. m.: Medjutnjega britanskoga poslovođa Sir Korbetta primio je jučer veliki vojvoda.

— Javljaju iz Rima od 3. t. m.: Skoro će se naimenovati novi stožernici. Medju njima imenuju Berardia, komu će se ujedno, kao što se čuje, povieriti i ministarstvo unutarnjih poslova, a zatim sadašnjega ministra financiah Ferreria.

Turin dne 3. t. m. opet je jedan cèrkvoder bio osudjen na dosmèrtnu robiju.

— Novosagrađeni most talijanske sredsrednje željeznice preko Sekie, kojoj je dne 30. stud. sam vojvoda položio temeljni kamen, dobio je ime Ponte Francesco.

Njemačka.

U Draždjanima umro je dne 8. t. m. državni ministar i generalajtnant plemeniti gospodin D. Nostitz-Waaltwitz. Pokojnik, rođen godine 1786., upravljao je ratnim ministarstvom od 1841. do 1846. godine i bio je godine 1851. sučlan pèrve kemore.

— Nj. c. visosti prejasni gospodin nadvojvode Stjepan i Josip prispieli su dne 4. poslie podne u Weimar, da pohode velikovojvodski dvor.

— „Neue Hannover'sche Ztg.“ javlja iz Hannovera od 5. prosinca: „Uslied opetovanih ozebah oboleo je kralj od većma žestoke gripe, koja premda nije pogibeljne, ipak prisiljuje Nj. veličanstvo da ostane u postelji više danah.“

— Carsko ruski pravi državni savietnik Labensky imao je dne 3. t. m. kod Nj. k. visosti kneza izbornika hesenkelskoga svoju nastupnu audienciju kao izvanredni poslanik i opunomoćeni ministar.

— Iz Monakova javlja se jednu liepu cèrtu kralja Maksimiliana. U najnovie vrijeme doznalo je Nj. veličanstvo, da u Regensburgu jošte živi ona žena, za koju je niekada Mozart u svojoj „Čarobnoj fruli“ navlastito sastavio ulogu pèrvoga genija i koju je ista pèrva pjevala. Ova zanimiva žena, imenom Eickhof, ima 91 godinu, osliepila je i dosad je živila malenim milostinjama. Kralj Maksimilian najmilostivie je odmah imenovanj obećao godišnju podporu od 300 forintih.

Berlin 8. prosinca. Hoće da znaju, da je markes de Monetier, zastupnik Francuske kod ovdasnjega dvora, odredjen, da zamieni vojvodu od Malakova u Londonu. On će, vele, tamo imati paziti na odnošaje, koji se medju Berlinom i Londonom sve sèrdačnije razvijaju.

Turska.

Pišu iz Carigrada od 4. t. m. Ovdie se pazi s velikom pozornostju na tečaj istrage, koja se vodi u Džedi. Kao što se čuje, istina je, da su pojedini miestni činovnici bili zapleteni u stvar, no ne oblasti kao takove; kao što se je razprostranio glas od strane nepriateljah portiniah. Vlada postojano nastavlja izvedenje svoje sisteme štedjenja, tako odredjeno je, da se činovnicima, koji imaju prieko 5000 grošah miešečne plaće, od iste odbije deset postotakah.

— C. k. poslanik baron Prokeš došao je dne 29. studenoga u jutro ovamo a poslie podne posietio je portu. „Journal de Constantinople“ kaže, da su zapisnici o cèrnogorskim konferencijama, koje je bruseljski „Nord“ obnarodovao, izmišljeni.

— Polag viestih iz Aleksandrie od 27. stud. prispeo je iz Carigrada onamo dan prije Said-paša, predsjednik imalatskoga savjeta u ratnom ministarstvu; on je kao što je poznato naimenovan za carskoga komisara u Džedi i dobio je opredjeljeni naputak, da francuskom i engleskom komisaru u Džedi pruži svu moguću pomoć. Viesti iz posljednjega grada dopirale su do 20. studenoga. Istraga nije bila jošte dovršena.

Francuska.

Pred gradjanskim sudom u Lionu zahtievala je nieka gospodična S. od niekog gospodina R. da joj plati jednu sa njenim privoljenjem razderanu na 2000 franakah glaseću mienicu, nadalje 4000 franakah kao odštetu za stan najmljen na njegov saviet a napokon miešečnu plaću u iznosku od 100 franakah, koju je R. obećao davati za podporu njenim najbližjim ro-

djacima. Sud je izreko presudu kako sledi: „Uzemši u obzir, da iz svega stanja stvari proizlazi, da je ovdje obstojao jedan od onih nezakonitih odnosa, koji istina pred sudom opredjeljivanja po samom sebi i u očima nježno čutećih ljudi neku obvezatnost prouzrokuju, no koji se nemogu bez sablazni i štete za društveni poredak podići na višinu građanske dužnosti; uzemši u obzir, da se kod sadašnjega stanja javne čudorednosti važnije nego li ikada prije čini, da ima pravosudje svako posredno ili neposredno odobrenje uzkratiti odnošaju, kakav je medju gospodinom S. i gospodinom R. po svoj prilici obstojao, zabacuje sud tražbu i osuđuje tužiteljicu da plati sudbene troškove.

— Još se svejednake mnogo govori o Montalembertovom poslu. Vlada se još nije odvažila, kako da postupa u toj stvari. No mnogi pravdoznanci toga su mnijenja, da je priziv u ništost činom carske milosti.

— Kao što se čuje, dne 7. bila je u Parizu potpisana konvencija medju južnom željeznicom i medju državom. Posljednja daje društvu podporu od 38 mil. u novcu i podporu u radnjama do iznoska od 12 milijuna.

— Pl. gospodin Bourqueney, koji se sada kod svoje porodice blizu Bloisa havi, neće jošte ostaviti diplomaciju. Car nije dopustio da izađe iz službe.

— Kao što se čuje dobivat će svi vojnici, koji su od god. 1815. do 1851. dobili red počastne legije i koji se nalaze jošte u dielatnosti, plaću, koja je skopčana s njihovom dekoracijom; to će svake godine iznositi rashod od tri milijuna franaka.

— Iz Marsilje od 7. prosinca javlja: „Usled viestih iz Napulja od 2. t. m. obustavljena je kraljevskom odlukom prodaja dobara bićuguscah, koji su osuđeni bili zbog ogluhe, jerbo je već prošlo pet godina, a još nisu došli pred sud, da se osobno opravdaju zbog njihove osude.“

Velika Britanija i Irska.

Proglas kraljice Viktorie, koji je dne 1. studenoga glavni gubernator u Allahabadu obnarodovao, glasi kako sledi:

Na knezeve, poglavice i narod indijski.

„Mi Viktorija, božjom pomoćju, kraljica sjedinjene kraljevine Velike Britanije i Irske itd. itd. dajemo na znanje i proglašujemo, da, budući da smo uzemši u obzir nieke važne razloge susavjetovanjem i privoljenjem duhovnih i svjetskih lordovah, kao i občinah sakupljenih u parlamentu zaključili vladu pokrajina, kojom je poštovana istočnoindijska kompanija skrbnički upravljala, na sebe uzeti, javljamo time i očitujemo, da smo krepotlju prednapomenutoga savjeta i prednapomenutoga odobrenja rečenu vladu preuzeli i pozivamo time sve naše u rečenim pokrajinama nalazeće se podanike, neka budu vjerni, neka izpunjuju prema nama, našim nasljednicima i potomcima svoju podaničku dužnost i neka budu poslušni onima, koje nadjemo za dobro imenovati da u naše ime upravljaju vladom u našim rečenim pokrajinama.“

„Imajući osobito pouzdanje u poštenje, vjerštinu i razboritost našega dobroga i veoma ljubljenoga rodjaka i savjetnika, Charles John Viscount Canninga, naimenujemo ga time za našeg prvoga podkralja i glavnoga gubernatora nad i u rečenim pokrajinama; neka obkćerbljuje vladu iste u našem imenu i tamo radi na našu korist, shodno ustanovama i naredbama, koje će od vremena do vremena od nas po jednom od naših glavnih državnih tajnikah primiti. Mi potvrđujemo time u njihovim raznim službama sve sadašnje građanske i vojničke činovnike istočno-indijske kompanije, priuzdržavajući sebi u buduće svoje slobodno raspolaganje i držat ćemo se polag zakonah i ustanovah, koje će moćebiti kasnije izići.

„Dajemo time urođenim indijskim knezovima na znanje, da priznajemo i da ćemo savjestno obdržavati sve ugovore i nagodbe skopljene medju njima i poštovanom istočno-indijskom kompanijom. Od strane indijskih knezovah očekujemo isto.

„Neželimo povećati naše sadašnje područje;

i nedopuštajući da se nekažnjeno nasērta ni na naše područje, ni na naša prava, nećemo odobravati nikakova nasērta ni na prava drugih. Mi ćemo prava, dostojinstvo i poštenje urođenih knezovah isto tako štovati kao naša vlastita preimućstva i težimo onamo, da oni isto tako kao naši vlastiti podložnici usmognu uživati ono dobrostanje i onaj društveni napredak, koji se može samo pokojem u unutrašnjosti i dobrom vladom postići.

„Mi se držimo prema urođenim nasēga indijskoga područja obvezani sasvim na one dužnosti, koje nas vežu prema našim ostalim podanicima; i blagoslovom svemogućega boga izpunjavat ćemo ove naše dužnosti verno i savjestno.

„Premda nepomično vjerujemo u istinu kćeršćanstva i zahvalno priznajemo utiehe viorzakona, ipak neprisivajmo sebi prava i negojimo želje, da na svoje osviedočenje natieramo ma ikog od naših podložnikah. Izjavljujemo kao našu kraljevsku volju, da se nema nikomu na temelju njegova viorizpoviedanja ili njegovih viorozakonskih običajah ma na ikakav način davati prednost, dosadjivati ili činit nepravda, već da svi na isti način imaju uživati jednaku i nepristranu zaštitu zakona i zato podieljujemo svim našim činovnicima, priiteći im svojom najvišjom nemilostju, najstrožiu i najopredieljeniu zapoviest, neka se nitko nesmeta u izvršivanju svoga viorzakona.

„Nadalje je naša volja, da se, koliko je moguće, svi naši podložnici, sve jedno, pripadali oni ma kojemgod plemenu ili viorozakonu, imaju slobodno i nepristrano pripuštati u sve javne službe, za vrlo upravljanje kojih usposobljeni su izobrazovanjem naravnim darovima i poštenjem.

„Priznajemo i štujuemo čuvstva privrženošti, kojima urođenici Indije smatraju zemlje nasliedjene od svojih praotacah, i hoćemo da ih štitimo u tom, na koliko se to slaže s pravednim zahtjevima države. Hoćemo, da se uobće kod zakonotvorstva i pravosudja uzme potrebiti obzir na stara prava, običaje i aravi Indije.

„Duboko sažaljujemo zla i biedu, koja je Indii nanešena bila dielima slavohlepniha muževah, koji su svoje zemljake prevarili krivim izvješćima i zaveli na javnu bunu. Naša sile pokazala se je potlačenjem ovoga ustanka na bojnom polju; mi hoćemo da pokažemo sada svoju blagost oprašćajući onima njihove prekćeršaje, koji su na tekav način zavedeni bili i žele se vratiti na stazu dužnosti. Već je u jednoj provincii, u namieri da se obustavi dalje kćervoprelijevanje i da se uskori povratak mira u našim indijskim posiedstvima, naš podkralj i glavni gubernator većini onih, koji su udionišćevali kod bune, obćeao oproštenje i izjavio, kakovoj kazni imaju se oni podvćerci, kojima se zbog njihovih zloćinstvah nemoće oprostiti. Odobravamo i potvrđujemo rećeni čin našega podkralja i glavnoga gubernatora i dajemo nadalje na znanje i oglasujemo kako sledi:

„Naša blagost razprostire se na sve prećstupnike zakona s iznimkom onih, kojima je dokazano ili kojima se dokaže, da su neposredstveno udionišćevali kod ubojstva britanskih podanikah. U obziru na posljednje zabranjuju zakoni pravde nastap pomilovanja. Onima, koji su dobrovoljno ubojicama, koje su kao takove poznavali, pod svoj krov primili, kao i onima, koji su kolovodje ili podćicatelji bune bili, moće se samo život osigurati. No kod priznavanja kaznih, koje idu takove ljude, uzet će se u potpunju mieru obzir na okolnosti, kojima su zavedeni bili, da se izneviera svojoj podanićkoj dužnosti i onima će se veoma prisćrat, od kojih se pokaže, da su s lahćumnosti, krivim nvieravanjima lakaviha muževah viorovavši, učinili kakovo zloćinstvo. Svim ostalim, koji pod oružjem stoje proti vladi, obćejemo time, ako se vrate kući i opet se počmu zabavljat svojim mirovnim poslovima, neogranićeno pomilovanje, bezkaznenost i zaboravnost svih prećstupakah proti nama, našoj kruni i našim dostojinstvima.

„Naša je kraljevska volja, da se ovi avieti pomilovanja i oproštenja na sve one uporave, koji im se pred 1. siećnja dojdće godine podvćrgnu.

„Ako se blagoslovom boćjim pokoj opet povrati u unutarñosti, naše ozbiljno nastojanje smierat će onamo, da se mirovna uprava Indije podbode da obćekoristne gradjevine i radnje pospiešuje, a da se vlada postara za korist svih u zemlji živućih naših podložnikah. Njihovo uspievanje bit će naša jakost, njihova zadovoljnost naša sigurnost, njihova zahvalnost naša najbolja nagrada. Dao svemogućii bog nama i činovnicima od nas imenovanim jakosti, da izvedemo ove naše želje na korist našega naroda!“

Povodom predstojećega oglasa obnarodovao je glavni gubernator od svoje strane dne 1. studenoga sledieći proglas:

„Pošto je Nj. velićanstvo kraljica oćitovala, da joj je najmilostivija volja, da vladu istoćno-indijskih zemaljah uzme na sebe, daje podkralj i glavni gubernator na znanje, da će od ovoga dana počemši svi čini vlade istoćne Indije sledovati jedino u ime kraljićino. Od ovoga dana počemši bit će svi, bili oni kakovagod podrećkla ili razreda, koji su se pod upravom poštovane istoćne kompanie istoj pridrućžili da ćast i silu Engleske uzdćrže, jedino služitelji kraljićini. Glavni gubernator pozivlje ih, svakoga pojedionoga i sve skupa, da svaki polag svojih silah i shodno svojoj prilici i sa ćielim svojim sćercem i svom svojem krepćinom k tomu doprinese, da se izvede najmilostivija volja i želja kraljićina, kao što je u nj. kraljevskom oglasu izražena. Od mnogobrojnih mićkanah urođenih podanikah Nj. velićanstva u istoćnoj Indii traćit će glavni gubernator sada i vazda, da se kao vićrni podložnici toćno vladaju polag poziva, koji je u riećima punim dobrohotne blagosti njihova vladalica dala upraviti na njihovu pokornost i na njihovu vićrnost.“

London 8. prosinca. Polag „Morning Posta“ odredjen je Sir Horace Rumbold za britanskoga poslanika u Pekingu.

London 10. prosinca. Službeni listovi protuslove, da se je taboća započelo dopisivati medju lordom Malmesburyom i Napuljem. U Korku sapsćeno je 15 mladih Irlandezah iz boljih porodiceh.

Jonski otoei.

Pišu iz Kćerfa od 6. tek. mies.: Lord vćrhovni komisar Young podneo je svoju ostavku, no dosad nije jošte primljena. Gladstone izjavio je zastupnicima kćerfskim, da je Engleska naućna dosćoćit dosadanjim nedostacćima uprave i osigurati sve slobode i poboljšanja unutar graniceh ugovorah od godine 1815. Na ćast, koju je predsjednik senata u slavu Gladstonea dao, bio je pozvan i gćerćki konzul. Kao što uvieravaju, osobno pojavljenje Gladstonea izvelo je dobar utisak na izobrećene krugove kćerfskoga pućanstva.

Svajcarska.

St. Gallen 1. prosinca. Iztraga u obziru krivotvorenja banknotah nastavlja se neprekidno; poslednjih danah bilo je još niećoliko osobah uapćeno.

Portugallia.

Nj. velićanstvo kralj oboleo je niećoliko danah, kao što javljaju iz Lizbone, od osipa; bolest teće pravilno i nadaju se, da će se Nj. velićanstvo skoro opet oporavit.

Azia.

— Ministar pemorstva dobio je viestih, koje javljaju, da je barona Grosa najprijaznie primila japanska vlada i da je on sklopio s istom veoma koristonosan tćergovaćki ugovor. Ovaj ugovor nalik je na onaj, koji je sklopio lord Elgin. Francuska vlada neprestano posvećuje veliku pozornost udaljenom istoku. Zemlje u afrikanskim vodama iztraćuju se takodjer većom brićljivostju, nego što je dosad bivalo.

Amerika.

Kao što iz New-Jerka, 20. studenoga javljaju, uapćili su mnogi zastupnici kćrih austrijskih banknotah od 100 f. novu se: John Sturzenegger, Henry Rucker i John Racco. Halone svi bankieri i mienari new-yorski dali su se od njih vćiće ili manje prevariti.

Iz Lizbone prispiele su pod 3. t. m. sljedeće vesti iz južne Amerike: Engleska poštanska ladja „Tamar“ otišla je dne 9. studenoga iz Ria Janeiro i prispjela je danas ovamo. Ista će sutra svoj put nastaviti u Southampton. Vesti iz La Plate nisu znamenite. U Rio govorilo se je neprestano o promjeni kabineta, budući da nije imao potrebne većine u parlamentu. Engleski miernik, koji je dobio nalog da sagrađi prvi odsjek željeznice naime novane polag Pedra II. kratko se je posljednji komad od Queimadosa u Belem pred zaključenjem konačnoga računskog izravnjanja predati društvu. Zbog toga nastala je raspra. Miernik dao je zapremit most i razvio je britansku zastavu. Redarstvo uniolo se je u stvar. Engles predao je naknadno željezničku prugu vladi, zatim se je ista dne 8. studenoga otvorila.

Berzovjavne i najnovije vesti

Javlja ju iz Palerma od 2. t. m.: U palači Butera u Olivuci čine se pripreme za doček pruskoga kraljevskoga para. Govori se također da će ovamo doći i kralj i princesa prestolna nasljednica od Wirtembergie.

Berlin, 11. prosinca. Petrogradske berzovjavne izvješća javljaju, da je ozbiljno oboljelo Nj. veličanstvo carica mati. Iz Petrograda izbijajućim sučlanovima carske porodice bila je ta viest odmah berzovjavnim putem prijavljena.

Frankfurt 11. prosinca. Ovdajšnji listovi javljaju: Sjedinjeni izbori podnijeli su u posljednjoj saveznoj sjednici izvješće u danskom pitanju. O tom će se glasovati za 14 danah.

London 11. prosinca. Službena prekomorna pošta. Ista nije donela nikakvih važnih viesti iz istočne Indije.

Iz Hongkonga datovane su vesti od 29. listopada. Tamo su očekivali lorda Elgina. Kanton bio je podpunoma miran i siguran a poslovi išli su dobro. Iz Adena javljaju, da je komodor Edgell imao doći iz Galbe u Džedu.

Kalkuta 9. prosinca. Clyde udario je na tvrđnju Amathée. Rajah se je podvrgo, tvrđnja je uzeta. Gevarre i Husingabad zapremljeni su. Tanta uteko je prema zapadu. Lorda Elgina pogadjanje povoljno su ispala. Razglasilo se, da je japanski car preminuo.

Pisnu u Napulju od 2. t. m.: Lord Stratford de Redcliffe dalje će se ovdje baviti; on je već članovima kraljevske obitelji učinio svoje podvorenje. Nova organizacija kraljevske marine osavješćena je uvođenjem pomorske konškrpcije; od godine 1872. bila su ovdje ministarstva rata i pomorstva sjedinjena; početkom ove godine preduzeto je razlučenje istih. Uobće načinilo je pomorstvo malo po malo velikih napredakah. Podignuće pomorskoga vieća, komu predsjeduje grof Aquila, brat Nj. veličanstva kralja, sagrađjenje novih brodova n. pr. fregate „Tasso“, korvete „S. Maria“ dvaju prijavnih parobrodah, jedne ploveće baterije, dviju bombardah itd. napokon veličanstvene radnje, koje se predusimaju u liepoj luci od Kastelamare, sasvim su diela posljednjega vremena. Marljivo se postuje, da se privedu kraju i time još poboljša napuljsko pomorstvo, koje se je vada u stanju vrijednom štovanja nalazilo.

Javlja ju iz Milana od 10. t. m. Komisija, sastavljena za izragu nekih razmiera zemljarine, sastat će se, kao što se čuje, sutra.

Javlja ju iz Genova od 9. t. m.: Jučer u jutro usidrla se je ovdje američanska fregata „Rabas“. Ona ima 40 topovah i 570 momakah. „Nizzardo“ javlja, da je veliki knez Konstantin na ruskoj parnoj fregati „Refizen“ sa velikom kneginjom Aleksandrom i sa svojim sinom Nikolom prispeo u Villafranku, otkud je otišao da posjeti veliku kneginju Katarinu Leuchtenberškju.

Slavenske vesti.

V. Mf.

U niemačkom Gradcu sklopilo se je društvo, koje će izdavati slovinske prevode kazališnih igrokazah. Mi želimo, da bude društvo to u punoj mieri podupirano.

— U Poljskoj izlazi sada množina genealoških i heraldičkih diela, kao n. pr. „Herbara“ od Nėsččkoga, što ga izdaje Stupnicki; Vilšinski u Vilnu izdaje također važno dielo u toj struci. Biblioteka poljska pripravlja novo izdanje „Herbov rycerstva polskiego“ od Paprockoga. Julian Kamiński izdao je prospekt rodopisnoga diela pod naslovom: „Skarbiec.“ Danin Špot dovršio je spis o porodici Duninah.

— Sveučilišna tiskarna u Krakovu izdala je poljsko tumačenje o konkordatu, što ga je napisao Feliks Slotviński.

— Gospođa Gregorevska napisala je izvornu poljsku pripoviedku „Nevěsta“.

— Arkeološka komisija u Vilnu izdala je prvu čast „Šbirke diplomah i privatnih listovah,“ što govore o Litvi i to od g. 1387 do 1710.

— Spisatelj „Ukrajny i Zaporozja“ izdao je kod Breslanera u Varšavi obraz Poljske iz 16. vieka pod naslovom: „Dvaj Zigmunci Jagielioni“ u 2 svezka.

— „Posla z Prahy“ izišao je svezak 10.

— Drag. Sabina napisao je za „Biblioteku českých romanah“ novi roman u 2 svezka pod naslovom „Hedvika.“

— Učenici na sveučilištu kijevskom izdavaju spis pod naslovom „Pisma Gromadskiegoga“, i odlučili su 2 nagrade po 100 rubaljah za siromašne učenike, koji će napisati najbolje članke o dogodovštini, jeziku i književnosti Maloruskoj.

— Jedenaesti svezak „Dodatku do Česku“ izišao je baš sada.

— „Pražské Noviny“ pišu: „Izvrstni dramatički spisatelj hrvatski g. Mirko Bogović napisao je opet novu dramu pod naslovom „Matija Gubec, kralj seljački.“ Kako je poznato izišao je tiskom „Frankopan“ i „Stjepan, posljednji kralj bosanski,“ koji će se uskoro predstavljati na českom kazalištu „pražkom.“

— U neznatnom trgovišću českom Hlinsku predstavljali su dobrovoljci dne 5. prosinca liepi komad „Vyroční trh v Miloticích“; a dne 30. studenoga počeli su drugi dobrovoljci u selu Bošinu svoje predstavljanje s komadom „Hatek Lhota.“ Naša bratja Česi igraju već po selima — a mi nemamo ništa ni u glavnom gradu Zagrebu!!!

— U važnom dielu Dmochovskoga: „Wspomenia od g. 1806 do 1830“, što je nedavno u Varšavi izišlo, čitamo sljedeću anekdotu, koja naznačuje stanje ondašnje Poljske, kad je bio kralj saski imenovan od Napoleona velikim vojvodom varšavskim. Neki inostranac došavši u Varšavu pitao je: „Kakva je to zemlja?“ — „Kneževina varšavska,“ — „A tko vlada ovdje?“ — „Kralj saski.“ — „Kakvu ovdje imate vojsku?“ — „Poljsku.“ — „Kakve zakone?“ — „Francuske.“ — „A kakove novce?“ — „Pruske.“ — „Aj, to je zaista babilonski smies u ovoj zemlji!“ reče diveći se na to tudjinac.

— (Libušin sud i kraljedvorski rukopis.) Komu od izobraženih Slavjanah nije poznat „Kraljedvorski rukopis“, što je preveden na sve evropske jezike, od kojeg u svakom jeziku nesa-mo jedan nego i više prevodah imade? (Tako su krasne ove pjesme kod nas preveli i tiskom izdali Berlić, Těrnaki i Zlatojević.) Rukopis taj je najdragocieniji biser u književnosti českoj. Našao ga je Hanka i to g. 1818. Izvornost njegova bijaše već dokazana, a nitko nije o tome sumnjao. Ala tu najednput kao grom iz vedra neba nasernu neki kao što Svietozor kaže „književni šegerti“ na taj rukopis i to u mjesecu listopadu u niemačkom dnevniku „Tagessbote aus Böhmen“ u članku „Handschriftliche Lügen und palaeographische Wahrheiten.“

Ovaj članak pobudio je energički odpor kod slavnog Palackoga. Po članku ovom sudeć nije bilo stalo spisatelja rečenoga članka do toga, da učeno i temeljito dokaže, da je rukopis kraljedvorski krivotvor, već je samo gdje čitao Darceotovu metodu o umjetnom priredjivanju kviera, po kojoj misli on, da je i kvier rukopisa kraljedvorskog priredjen. — Da je ovo tvrdjenje samo budalasto klevetanje, dokazao je prof. Staněk u sjednici prirodoslovnog odsieka českoga muzeja, održanoj dne 25. stud., gdje je jasno, temeljito načinom lučbenim pokazano bilo, da

nije kvier rukopisa kraljedvorskog umjetno priredjen po metodi Darceotovoj, već da je baš starinski. (Nastavit će se.)

Tečaj papirah na c. k. javnoj burzi u Beču.

U Zagrebu dne 11. prosinca 1858.

1. Javni dug.

A. Džržave.

U austr. vrijednosti . . .	po 5% za 100 f.	Prosiečni tečaj u austr. vred.
Iz narodnoga zajma . . .	5% . . .	85.80
Od g. 1851. seria B. . .	5% . . .	
Iz promiense kuponah . . .	5% . . .	
Kovovnice . . .	5% . . .	84.85
„ . . .	4 1/2% . . .	
„ . . .	4% . . .	
„ . . .	3% . . .	
„ . . .	2 1/2% . . .	
„ . . .	1% . . .	
Sa žriebanjem od god. 1834 . . .		
„ . . . 1839 . . .		134.15
„ . . . 1854 . . .		114.50
Izvučene obveznice starog džržavnog duga . . .	4 1/2% . . .	
„ . . .	4% . . .	
„ . . .	3% . . .	
Izvučene obveznice staroga džržavnog duga u tuzemstvu okamaljive . . .	2 1/2% . . .	
„ . . .	2 1/4% . . .	
„ . . .	2% . . .	
„ . . .	1 3/4% . . .	
Izvučene obveznice staroga džržavnog duga u inozemstvu okamaljive . . .	5% . . .	
„ . . .	4 1/2% . . .	
„ . . .	4% . . .	

B. Krunovina.

Zemljorazteretne obveznice.	po 5% za 100 f.	
Od Dolnje Austrinske . . .	5% . . .	83.50
„ Ugarske . . .	5% . . .	
„ tamiško-banatske, hrvatske i slavonske . . .	5% . . .	
„ galicijske . . .	5% . . .	83.75
„ bukovinske . . .	5% . . .	
„ erdeljske . . .	5% . . .	82.50
„ drugih krunovina . . .	5% . . .	
sa žrebovom zaporkom 1867 . . .	5% . . .	
lomb.-mlet. zajam od 1850 . . .	5% . . .	

2. Dionice.

Narodne banke . . .	kom. po	969.
Vierovnoga zavoda za trgovinu i obrće itd. . .		240.80
dolnje-aust. eskomptnoga društva . . .		
sieverske željeznice cara Ferdinanda 1000 f. . .		1704.
džržavnoga željezničkoga društva zapadne željeznice carica Elisave po 200 f. sa 100 f. (50%) uplate . . .		258.70
jugo-sieversko-niemačke savezne željeznice itd. . .		84.70
tisanske željeznice po 200 f.k.n. itd. . .		
lomb.-mletačke željeznice itd. . .		
istočne željeznice cara Franje Josipa itd. . .		
austr. parobrodarskoga društva na Dunavu po 500 f. . .		520.
Lloyda u Těrstu 500 f. . .		

Mienični tečaj na c. k. javnoj burzi u Beču.

3 mjeseca.

Amsterdam za 100 holandskih for.	Bankovni skonto	Prosiečni tečaj u austr. vred.
Augsburg za 100 for. jugoniemačke vrijednote . . .		86.15
Berlin za 100 talirah . . .		86.
Vratislava za 100 talirah . . .		150.40
Frankfurt na Menu za 100 for. jugoniemačke vrijednote . . .		86.20.
Genova za 100 piemonteskijh lirah . . .		
Hamburg za 100 marakah bankovnih . . .		76.25
Lipako za 100 talirah . . .		
Livorno za 100 toškanskijh lirah . . .		34.40
London za 10 funti sterlingah . . .		101.85
Lyon za 100 franakah . . .		
Milan za 100 fr. austr. vrednote . . .		99.50
Marsilja za 100 franakah . . .		
Pariz za 100 franakah . . .		40.55
Prag za 100 fr. austr. vrednote . . .		40.35
Těrtat za 100 fr. austr. vrednote . . .		40.40
Mletci za 100 fr. austr. vrednote . . .		

31 dan.

Bukurešt za 100 vlaških grošah . . .		
Carigrad za 100 turskih grošah . . .		8.36
Mienični diskont narodne banke 5% . . .		
Kamate za predjume narodne banke na džržavne papire 5% . . .		

Tečaj zlatnih novcah.

Caraki kovani cekini . . .	4.86
„ podpunni cekini . . .	4.81
Krunaši . . .	13.98
Polukrunaši . . .	

Odgovorni urednik. Dr. Demeter.

Posljednji tjedan

kojega svatko, komu se hoće, nabavit si još može srećakah

od IV. po c. kr. upravljalstvu dohoda loterijskoga ujamčene

VELIKE LOTERIJE

u svérhe obćekoristne.

Sgoditakah 6698 dobiva ukupno

60000

c. kr. cekinah vage podpune i u suhom zlatu,

i m e n i t o :

1 sgoditak 15.000 cekinah	1 sgoditak 3.000 cek.	6 sgoditakah, svaki 1000 cek.
1 " 5.000 "	8 sgoditka, svaki 2.000 cek.	14 " " 500 "
32 sgoditka, svaki 100 c. kr. cekinah itd. itd.		

Vući će se ova loterija neopozivno
DNE 16. PROSINCA 1858.

S r e ć k a s t o j i
3 FOR. U NOVCU KONV.

Ova je loterija državna, a ne privatna! — Imade u sebi samo jednu vrstu srećakah bez razlike rasredne. — Za srećke ustanovljena je samo jedna cina. — Svaka srećka igra se u jednom jedinom vučenju na dobitke svekolike. — Svaki broj od vrste (serije) izvučene moći će, osim dobitka površinskog, pogoditi, ako sreća posluži, još i koji sgoditak veliki. — Odmah po obavljenom vučenju izdat će se popis dobitakah. — Na četvrti dan poslije vučenja isplativat će se dobitci pri pienesnici loterijskoj u Beču (Salzgries br. 184); dobitnik, da užmogne dignuti svoj dobitak, dužan će bit, primiti izvornu svoju srećku, obškobljenu na naličju zakonitim markami bljegovnim. — Svikolici dobitci, koji za 6 mjeseci poslije vučenja, dakle do 16. lipaja 1859, s razloga, kojega mu drago, nebudu dignuti, pripast će po §. 11., sadržanom u osnovi igre, na korist onim javnim zavodima dobrotvornim, kojim je po previšnjoj odluci loterija ova namijenjena. — Sva pitanja mogu se saznati iz programa ove loterije; program taj izložen je na ogled kod svih prodavalacah, i prilaže se kupljenim srećkam.

Od c. kr. upravljalstva dohoda loterijskoga.

VI—91

3—3

Poziv iz nova.

Od velikih onih loterijah novčanih, koje je Njegov kralj. apostolsko Veličanstvo očinskom brižljivošću dostojalo narediti u blagu svérhu, da se čisti prihodi od istih, neodbijajući ni takseh, ni biljegovine, ni poštarine, obratjaju izklopno i jedino na utemeljivanje novih, javnih i obćekoristnih i dobrotvornih zavodah, ili na podporu zavodah ovakovih jurve, postojećih, bila je i tretja, koja se je lani obdržavala, oviččana uspjehom ožudjenim, i urodila je obilnim sredstvi za

gradjenje zemaljske ludnice u Erdeljskoj, a dogodice za gradjenje ludnice zemaljske u Ugarskoj,

u koje svérhe blaže premlostivo namijenjen čisti prihod pomenute tretje loterije.

U ime nesrećakah onih, koji će u zvučih tih nalaziti lieka i olakšice za boli svoje, budi hvala darežljivim onim čovjekoljubom, koji su posvuda u prostanoj cesarevini austrijskoj, pače i u krajevih onih, koji su siromašniji naprema ostalim, u pomoć

pritekli, da se postigne pomenuta blaga svérha, — budi im hvala i opet i dvostruka, mnogim bo, istina, od njih, ali ne svimkolice, mogase nagraditi sreća bogumilo njihovo dielo.

Evo opet liepe prilike, da budemo blagotvorni za siromašne bolesnike i ubogu sirotčadi! Razpisuje se evo četvrti obćekoristna loterija državna sa ustanovljenim ukupnim dobitkom od 60.000 c. k. cekinah u zlatu (glavni sgoditak 15.000 cekinah), koja loterija vući će se već 16. prosinca o. g. i od koje je jednn polovica čistoga prihoda namijenjena

na gradjenje nove bolnice u Zagrebu, druga pako

na odbranjlvanje nelmučne sirotčadi od častnikah, vojničkih stranakah i urednikah. S toga se i opet obratja podpisani pouzdano, kao što svagda, na svekolike velikodušne stanovnike cesarevine naše, pozivajući ih, da dionici budu u plemenitom ovom dielu, i da obilno kupujući srećakah od četvrti ove loterije državne prinose, koliko im je moguće, da bi se čim većma zadovoljilo toli blagim namieram premlostivoga nam Cesara i Gospodara!

Od odsleka državnih loterijah za svérhe obćekoristne i bogumile pri c. k. upravljalstvu loterijskom.

U Beču mjeseca studenoga 1858.

Eriderik Schrank,
c. k. vladai savietnik.

K broju 2502. 1858. (DS.—100)

3—1

Jeftimba.

Obznanjuje se time, da će se dne 22 prosinca t. g. u 10. satih prije podne u gradskoj vječnici u svérhu nabave pisarničkog i školskog pokućiva sa dolnju realku obdržavati javna jeftimba, na koju se poduzimatelji pozivlju.

Od poglavarstva c. k. glavnog grada

U Zagrebu dne 7. prosinca 1858.

Uredni upravitelj,
Lichtenegger.

Carsko-kr.

službene

NARODNE

NOVINE.

Novine ove izlaze svaki dan izuzimajući nedjelje i praznike na čitavom listu. — Polugodišnja predplata je za domaću u novinarnici 4 for. srebra. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom pošiljati, 6 for. sr. —

Za službene oglase opredjeljena je površina: 4 kr. sr. od linije za prvi put; a zatim za svaki put 2 kr. sr. — Za druge oglase ili posebne članke plaća se do 10 linija 20 kr. sr., dalje po 10 od svake pojedine linije 4 kr. sr.

Neuredovni dio.

Austrijska carevina.

Beč 9. prosinca. C. k. ministerijalnom savjetniku i srednjem ravnatelju državnih željezničkih gradjevinah, Dragutinu vitezu Gegi dozvoljeno je, primiti i nositi podijeljeni mu viteški krest trećega razreda papinskoga Piusova reda, poručniku linejskoga broda, Josipu baronu Vécsey-u oficirski krest kraljevskoga belgijskoga leopoldova reda, bankieru i kraljevskom belgijskom konzulu u Trstu, Josipu Malpurgu, viteški krest belgijskoga leopoldova reda, predsjedniku trgovačke komore u Rieti i kraljevskom danskom podkonzulu tamo, Iginu vitezu Skerpi kraljevski danski Danebrogov red trećega razreda, a napokon o. k. upravitelju duhanske radionice u Rieti, Josipu Dachleru, viteški krest prvoga razreda vojvodskega parmanskoga Ljudevitova reda.

C. k. ministarstvo nastave opunomoćilo je predsjednika komisije za državni ispit historičkoga prava u niemačkom Gradcu, da u svim obzira vrijednim slučajevima dozvoli taljanskim kandidatima, koji nisu podpunoma vješti niemačkome jeziku, da polože rečeni državni ispit u taljanskom jeziku.

Pred pražkim zemaljskim i kaznenim sudom raspravljat će se skoro zanimiv proces, kojega predmet prouzročio je u svoje vrijeme veliku buku u Pragu. Obtuženici članovi su jednoga u prošlom poznom lietu tamo nastavšega društva „za podvostručenje gospodarstvenih dohodakah“, koje je na velike zemljoposjednike u Českoj poslalo okružnicah, da se s kućanstvenim tieranjem zemaljskoga gospodarstva skopča i obična koja grana n. pr. varenje piva, pečenje rakie, spiritusa, proizvodjanje sirupa itd. i da se tako dohod poljskih plodova znatno poveća. Znatan broj pisarah i služiteljah bio je od poduzetnikah uz položenje kaucije u službu primljen. No isti su samo kratko vrijeme posjedivali društvenu pisarnicu. Skoro je redarstveno ravnateljstvo obustavilo „napredke“ društva, budući da se je pokazalo, da su se sjajni predlozi, proizšavši iz toga, osnivali jedino na prevari.

Austrijski podkonzul u Salanu, gospodin Josip Nizzoli, preminuo je.

Dne 25. pr. m. bio je c. k. poštanski skoroteča blizu Bukurešta napadnut i oplienjen. Nastojanju c. k. glavnoga konzulata pošlo je za rukom, otkriti krivce, kojima je već veći deo njihova pliena oduzet.

Beč 12. prosinca. Nj. veličanstvo carica Karolina Augusta dostojala je k prije najmilostivije poklonjenom podpornom iznosku od 1500 fr. kon. novca za dievojačko odhranilište, urušinskih davnih dodati još 600 fr. konv. novca.

U obziru stavljenoga pitanja, dali su časopisi, koji polag oglasa 52 puta na godinu ili četiri puta svaki mjesec izlaziti imaju, podvrgnuti bilježovnoj dužnosti, kaže jedna naredba visokoga c. k. ministarstva financijah, da s napomenutim časopisima ima u obziru bilježovne dužnosti postupati onako kao s onima, koje svake nedjelje jedanput izlaze.

Nj. preuzoritost stoženik Scitovski prispeo je dne 5. t. m. sa svoga puta u Rim, poslie izbivanja od više nego mjesec danah, u Ostrogon. U Nani dočekana je bila Nj. usoritost od sučlanovah nadbiskupskoga kaptola pri kolodvoru i odprućena u primacialnu palaču, gdi je ukupno varoško svećenstvo, nadbiskupski svećenički seminar itd. za doček sakupljen bio.

Nj. kraljevska visost, nasljednik krune saksonske odputovao je, sprovedivši u Beču

više danah, posredstvom sieverne željeznice opet u svoju državu. Nj. veličanstvo car odpratio ga je do kolodvora.

Dne 8. t. m. bilo je u Cielovcu pod nalogom velike množine pobožnoga svieta svečani uvod visokočasnoga gospodina kneza biskupa dra. Valentina Wiery-a na dostojan način obavljen.

Iz Arbanije od 26. studenoga pišu „Oest. Ztg.“: Sinoć prispeo je pod Lastva, najjužnije selo austrijske Arbanije, turski ratni brod „Esere Nair“ sa 4 topa, zapovjednik Ismailbej. Na brodu bio je komodor Raffimbej i mierski nadzornik Said Eumer. Ovaj parobrod došao je na ovu točku trovrsne granice medju Austriom, Turskom i Černomgorom kraj gumine onoga berzajava, koji je po imenovanom turskom mierskom nadzorniku pod morem ovim parobrodom povučen bio od Bara do Lastve. Ova gumina ona je ista, koja je sa krimske vojne medju Balaklavom i Eupatoriom upotrebljavana i kod odlaska saveznikah iz Krima u Carigrad donešena bila. Bar, koji je sada ovim podmorskim berzajavom skopčan s Lastvom udaljen je šest urah puta od nje. Prije je bilo određeno da se berzajav po kopnu odonud do austrijskoga područja povuče, no Špica, kako se prediel od ove trovrsne granice do Bara zove, odviš je nesigurno posjedstvo turske carevine i područja Černogore isto tako blizu, kao černogorsko ufanje na posjedovanje istoga i morake obale, kojeg se oni uzpérkos svim potokolima velikih silah, neće sasvim da otresu. Zato se je turska vlada odvažila, da izvede ovu podmorsku berzajavnu liniju a sada preostaje još samo da se dovrši berzajavni savez od Lastve do Kotore, koji će se bez sumnje po kopnu uzduž puta od pošte na konju, jerbo tanih putovah nema u austrijskoj Arbanii, do skora izvesti. Istina da je i ovaj veoma blizu černogorskoj granici, no austrijske pogranične tvrđje, na višinama pružaju ovdie dovoljnu zaštitu.

„Oest. Ztg.“ javlja, da je ugovor lembardzko-mletačkoga željezničkoga društva o c. k. južnoj državnoj željeznici i raznim drugim koncesioniranim linijama dne 10. po najvišem miesta odobren.

„Lemberg. Ztg.“ javlja da je Nj. preuzvišenost visokočastni jermensko-katolički nadbiskup Samuel Stefanović dne 8. t. m. u 8 sati u večer preminuo.

Turska.

Glavnom gubernatoru od Aleppa, Mehmed-Rešidpaši pošlo je za rukom, glasovitoga hajdačkoga poglavicu Karaid-Oglu-Aliju, koji je već dulje od 20 godinah uznemiravao drumove medju Aleppom i Adenom, Marašem i Antapom, dobit pod svoju vlast.

Talijanska.

Napulj. Kralj će za praćenje zaručnice prestolnoga nasljednika odaslat jaku švadru. Ova će pod zapovjedništvom protuadmirala Dona Fridrika Roberta, koji će svoju zastavu razviti na „Elisiru“, otići u Trst, da tamo prime zaručnicu. Vojvoda u Bavarskoj pratit će svoju kcer. Od strane dvora obih Sicilijah i pozdravit će zaručnicu u Trstu slijedeće osobe: Don Nikola Maresca, vojvoda Serza-Capriola, podpredsjednici državnoga vieća s ove strane morena i komandier Don Rafael de Luca, knez San Nicandro, zaštitnik crkve; Don Onorato Laetari, vojvoda Laurensano, počastni kavalier Nj. veličanstva kraljice obih Sicilijah. Ovoj gospodi pridružen je još veliki broj kavalierah. Od gospojah, koje su određene za doček, ime-

nuju kneginju de Bisignano, suprugu dona Pietrantona Sanseverina, kao dojdoću vrbhovnu dvorsku meštrinu, vojvodinju de Portanno, kneginju de San Cesareo i kneginju della Scaletta kao počastne gospoje. Posljednja je supruga generala dona Vincentije Ruffa, kapetana kraljevskih tielesnih stražah. Prestolni nasljednik (Franjo, Maria, Leopoldo Bourbon. vojvoda od Kalabrie, rođen 16. siečnja 1836) ići će svojoj zaručnici na susret do Manfredonie i od onud odvest će ju na Cervaru u Fogiju, gdie će veličanstva i vaskolik kraljevski dvor primit zaručnike i gdie će se obaviti obredi zaručenja.

Franceska.

Pariz, 7. prosinca. Odlakom od 1. prosinca naimenovao je car pomorskoga kapetana Renauda, koji je upravljao trojarbornikom „Le Maurice“, u znak priznanja za zasluge, koje je isti dne 13. rujna izbavljenjem jednoga diela momčadi i putnikah hamburškoga parobroda Austrie steko, vitezom počastne legie. Pomorski ministar podielio je dvojici oficirah rečenoga broda, koji su se tom prigodom osobite odlikovali zlatnu kolajnu drugoga reda a trojici mornarah srebrenu kolajnu drugoga razreda.

Čini se da je ratna buka, koju su francuski listovi tako iznenada podigli, za temelj imala i svérhu, sile, koje neće da bi se pariške konferencie nastavile, prisiliti, da se opet Francuskoj stave na raspolaganje. Kao što je poznato, želi grof Valevski da bi se „taljansko pitanje“ shodno njegovim očitovanjima u napisniku od 8. travnja 1856. pretreslo po jednom kongresu u Parizu. No Austria i Engleska neće ništa o tom da znaju i imaju pravo, budući da smatraju zadaću kongresa riešenjem pitanja o dunavskom brodarstvu kao podpunoma i konačno dovršenu. Ovdajnji nadabnuti prvi dopisnik „Nordov“ upućuje na to stanje stvari i dodaje prieteći: „Taljanska je, kao što je rečeno bilo na pariškom kongresu, vulkan. Tamo se radi o pogibeljima u istinu prietećim, na obstojenje kojih upravio je proročanski pogled Napoleona III. iskreno i mudro uvaženje kabineta. Uzroci za nezadovoljnost u istinu obstoje, doskočit im reformama potrebno je; ako su rovači pogibeljni, to ima svoj uzrok u tome, da u istinu obstoje uzroci, kojima isti postaju jaki. Kad se uklone ovi uzroci, prestat će i bolest“

Gospodin Persigny ide u Italiju. Ima li ovaj put političke znamenitosti i da li će ovaj uzdanik carev u Rimu tješiti ili u Turinu s Cavourom pogadjati se ili „podkapati“, teško je odlučiti. Baku će svakako prouzročiti ovaj put kod sadašnjega duha u Italiji. U ostalom čini se, da se ratoborni duh u Sardiniji umaljava; berem se sada u Turinu po primieru Pariza steraju pomirateljno dielovat. Kad su ratni glasovi u najvećem cvietu stajali, hotieli su da znaju, da je general Bourbaki već naimenovan glavnim zapovjednikom alpinske vojske. Sada pišu „Nord“, da maršal Castellane neće istina još tako berzo u Lionu zamijenjen biti, „no neznačuju jednog od naših najizvrstnijih i najenergičnijih oficirah, grofa Bourbakia kao onoga, koji je zvan, da preuzme glavno zapovjedništvo nad lionskom vojskom. General Bourbaki, koji sada stoji na čelu vojničke divizije u Besançonu, upravljao je dugo vremena u Algiru inostranom legiom, u kojoj se nalazi mnogo Taljanah.“

Glasoviti orientalista Munk izabran je za člana akademie nadpisah. Munk je Niemac. On je došao pred trideset godinah kao veoma mlad čovjek u Pariz, gdi je kod velike biblioteke

dobio službu. Već više godinah sliep, nastavlja, premda s neodoljivim teškoćama boreći se, svoje nauke sa starom ljubavju. Budući da već ne može sam ni čitati, ni pisati, morao se je uteći tajnicima i ove stopram podučavat u čitanju i istočnih pisamah. On si mora dakle teko rekuć svoje orudje sam pribavit. Upèrkos svojem dugom bavljenju u Parizu, ostao je Munk Niemac u najboljem smislu rieči; on je još duboko ukorienjen u svojoj domovini i pomaže sve svoje zemljake savietom i činom sa najvećom pripravnostju. On je ovdje jedan od najvriednijih zastupnikah niemačke znanosti, koju u Francuskoj mnogo više poštuju, nego što u Niemačkoj misle.

— Pariz 8. prosinca. Današnji „Moniteur“ sadržaje carski dekret, kojim se naimenuje jedna komisija, koja će činit predlogah za pregled zakonotvorstva o posjedovanju, tēgovini i fabri-kaciji oružja.

Pisma iz Napulja govore o koracima, koje je vele kralj napuljski učinio, da se opet skopči savez s Francuskom i Engleskom.

Razprostranjuje se glas, da će se baron Hübner u Rim, a grof Colloredo u Pariz premiestiti. To nam se čini veoma sumnjivo.

— Pariz 9. prosinca. „Moniteur“ obnaroduje tērgovački ugovor, sklopljeni medju Francuskom i Sachsen-Weimarom.

— Iz Pariza pišu jednom švajcarskom listu: Za posljednjega porotovanja u Bordenaux-u bilo je medju sedamnaest slučajevah deset teških atentatah na sramežljivost i tako ide progresivno od departementa do departementa, od jedne sesie do druge. Ozbiljni duhovi nastoje već proti tomu djelovati. Meni je posljednje vrijeme došla mnoga knjiga u ruke, u kojoj se niemački i engleski obiteljski život, kao pērvobitni izvor i temelj svake političke slobode, hvali. Michelet obnarodovao je uprav sada rečitu sentimentalnu naravsku poviestnicu braka, u kojoj ženske i njihovo zvanje, pozivajući se na Niomačku, Švajcarsku i Englesku, upèrkos svojoj promakutoj starosti oveličava žarom mladajbnoga pjesnika.

Nieki Voltairovac iz redakcie „Siecla“ izdaje u istom smislu i u jednakoj reakcionalnoj težnji proti razpadanju obiteljskoga života knjigu o nevaljanim brakovima. Da tradiciama „Siecla“, kojemu je narodna straža početak i kraj svih stvari, ostane vjčan, svraća svu kućnu neareću na život u stražarnicama narodnih stražarah poslie god. 1830. Da duše isti su u Francuskoj po gradovima i po selima razprostranili toliku razuzdanost, da sami uvidjaju, da je potrebno, da se žena opet vrati dužnostima svoga zvanja i počme opet cieni muža. Ja nevierujem nijednoj ženi više, reći će vam uzdišući i glavom kimajući svaki mladi čoviek. Kako da se neumali broj brakovah?

Rusija.

Iz Petrograda javljaju: Mitropolit Cērne Gore i Bērdah, Njeguš, koji je došao, da bude za vladiku posvećen od svetoga sinoda, bio je od strane svećenstva, pučanstva i carske obitelji sjajno primljen; on je bio predstavljen caru, caricama i velikim knezovima. Medjutim doček nije se protezao samo na udvornosti, već uz veoma znatnu podporu od careve strane, dozvoljeno je mitropolitu i sabirat prinesakah, zbog česa vratit će se kući prieko Moskve i Kieva. U sastavku, kojim se ove zbirke obnaroduju, opisuje se živahnim bojama biedno stanje Cērne Gore. Medju ostalim kaže se, da su Cērnogorci u posljednjem ratu prisiljeni bili pismena svoje tiskarnice prelit u taneta, i dočim sve više i više osiećaju potrebuću prosviete, da nemaju cērkvih, školah, knjižnicah i da sredstva k tomu očekuju od svojih jednovieracah. U ostalom sakupljena glavica ima ostati u Rusii i samo kamate imaju ići u Cērnu Goru, koja će svakako tim većma ostati skopčana s Rusiom, nego da bi joj se na jedan put dao poklon.

Švedska i Norvegija.

Napokon dovršena je sabazna parnica medju gospodičnom Friderikom Mendelson i redaktorom „Tēčega Fāderneslandeta“ E. Lindahlu u Štokholmu, s drugim i posljednjim činom, na-

vlastitom štoparskom parnicom. Vičēnički sud proglasio je naimu u pērvjoj molbenici Lindahlu nepoštenim i osudio ga je na 28 danah zatvora pri hliebu i vodi i na javni odpros gospodične Mendelson. Na priziv podnešeni od Lindahla toga radi kod sveanskoga dvorskoga suda, potvėrdio je posljednji ovu presudu kao sud druge molbe. Lindahl se je time zadovolio i nije se pozvao na najvišji pravosudni dvor te nastupio je dne 23. studenoga svoju kazan.

Bērozajavne i najnovije vīesti.

Polag turinskih dopisah u francuskim listovima odgodjeno je zbog uznemirivajućih glasovah, koji okoluju, otvorenje sardinskih komorah od 3. na 20. siečnja. Rado bi se naimu uklonit tomu, da lievica nezapita ministarstvo toga radi. Dopisi listovah „Pays“ i „Patrie“ nemogu naći dosta riečih, da izraze, koliko priateljstvo postoji medju turinskim i petrogradskim dvorom i koje se je kod pohoda velikoga kneza Konstantina veoma jasno i očit pokazalo. „Patrie“ javlja još po svojem dopisniku, da će veliki knez iz Nice s ruskom sredozemnom flotom nekud odputovat i da će sardinska flota pri tomu zastupat sardinska parna fregata „Mozambano“.

Hongkong, 29. prosinca. Lord Elgin sastat će se s kineskim komisarima u Šangaju predhodni poslovi za novu tarifu već su malone dovršeni. Tēgovina se diže. Iz Šueca od 5. studenoga javljaju: Australski pošanski parobrod „Viktoria“ razpucao je, putnici morali su po noći kod sisaljkah raditi, da si život spase. U Gallu bili su premiešteni na parobrod „Oncida“, komu se je šaraf dne 21. studenoga 129 miljah od Adena prekinuo, zatim je putnike, tovar i pošte parobrod „Bengal“ u Suec odvezo.

Aleksandria, 5. prosinca. Podkralj odputovao je iz Kaira u gornji Egipat, u ovdašnjem arsenalu nastala je preksinoć vatra; stopram jučer su ju ugasili.

Javljaju iz Genove od 9. t. m.: Veliki knez Konstantin odputovao je poslie kratka prebivanja u Villafranki na kolima u Nicu. Kažu da je g. Brassey, poduzetnik Inkmanierske željeznice sa švajcarskim željezničkim društvima i francuskim kapitalistima sklopio pogodbu, koja obećaje dobar uspieh.

Iz Carigrada prispiele su u Mersilju vīesti od 1. t. m. Zastupnici raznih silah viećali su dva dana uzastopce, a predmet njihova viećanja bila je kriza, koja vlada u podunavskim kneževinama. Kao što javljaju iz Persie francusko vojničko poslanstvo bilo je posvuda liepo primljeno.

— Kao što iz Madrida od 8. prosinca javljaju, maršal O'Donnel izjavio je kortesima, da se je vlada odvažila uzdržat u kreposti konstitucionalnu sistem.

— Uslied vīestih od Libana, koje dopiru do 25. studenoga, rasla je razpra sa svim tim, što je juzairski poglavica umro i što su se pobunjena plemena podvėrgla i obćenita je bila želja, da bi evropske sile posredovati htiele. U jednoj bitki, koja se je blizu Damaska dogodila, počinili su arabski nomadi strašan poraz. Nadvladani i poraženi bili su Mutuali.

Odgovorni učrednik, Dr. Demeter.

SLUZBENI LIST.

Nr. 18787-4375 (VI.—36)

3—1

Konkurs-Ausschreibung.

Im Agramer Konvikte ist der vom Pfarrer zu Sopje Michael Derkos im Jahre 180) gegründete Stiftungsplatz in Erledigung gekommen, zu dessen Gunste Jünglinge aus der Verwandtschaft des benannten Stifters berufen sind.

Die an das k. k. Ministerium für Cultus und Unterricht zu stilisirenden Kompetenz-Gesuche sind mit dem Taufscheine, mit den ärztlichen Zeugnissen über die glücklich überstandene Kuhpocken-Impfung und die Freiheit von jedem chronischen körperlichen Leiden, mit den Schulzeugnissen für die letztverflossenen zwei Studiensemester, und mit der Nachweisung über die Abstammung aus der benannten Familie zu belegen, und bei der Studiendirektion derjenigen Lehranstalt, an welcher der betreffende Jüngling studirt, längstens bis Ende Jänner 1859 einzubringen.

Zur Aufnahme ins Agramer Konvikt ist aber überhaupt erforderlich, dass der betreffende Jüngling wenigstens Schüler der 1. Gymnasialklasse sei, und das 12. Lebensjahr nicht überschritten habe.

Von der k. k. kroat.-slav. Statthalterei
Agram am 30. November 1858.

Nr. 19999-4703 (VI. 97)

3—1

Konkurs-Ausschreibung.

Für zwei im Agramer Konvikte in Erledigung gekommene Pejačević'sche Stiftungsplätze, auf welche Jünglinge aus Slavonien Anspruch haben, wird hiemit der Konkurs ausgeschrieben.

Die an das k. k. Ministerium für Cultus und Unterricht zu stilisirenden Kompetenz-Gesuche sind mit dem Taufscheine, mit dem ärztlichen Zeugnissen über die glücklich überstandene Kuhpocken-Impfung oder die gehaltenen natürlichen Blattern und über die Freiheit von jedem chronischen körperlichen Leiden, mit den Schulzeugnissen für die letztverflossenen zwei Studiensemester zu belegen, und bei der Studiendirektion derjenigen Lehranstalt, an welcher der betreffende Jüngling studirt, längstens bis Ende Jänner 1859 einzubringen.

Zur Aufnahme ins Agramer Konvikt ist aber überhaupt erforderlich, dass der betreffende Jüngling wenigstens Schüler der 1. Gymnasialklasse sei, und das 12. Lebensjahr nicht überschritten habe.

Von der k. k. kroat.-slav. Statthalterei
Agram am 30. November 1858.

VI—93

1—1

Već

PREKOSUTRA

bit će u Beču vučenje

četvėrte dēržavne

loterije

za obćekorisne i dobro-

tvorne svėrhe

u kojoj će

sgoditakah 6698 ukupno

bobiti

60,000

C. k. cekinah u slatu.

Srećka stoji 3 fr. u novcu konv.

Nr. 5052 civ. (Izv. 297)

3—1

Edikt.

Vom k. k. Comitatsgerichte Warasdin wird mittelst dieses Ediktes bekannt gemacht: Es sei der am 30. Juli 1. J. Z. 3085 eröffnete Concurs über das Vermögen der Handelsmänner Josef und Carl Pust in Warasdin für beendet erklärt.

K. k. Comitatsgerichte

Warasdin am 11. Dezember 1858

Novak.

Sertić.

OGLASNIK.

Dp.—93

3—2

Oglas.

1. kolovoza t. g. k. predbrojenu ponudjeni tumačnik k. c. k. urbarialskom patentu od 17. svibnja 1857 izišo je već izpod tiska i razposlan predbrojiteljem.

Od ovoga može se dobiti jedna stanovita količina iztisakah, sredstvom prostim od poštarine, točnim naznačenjem imena posljednje pošte i istovremeno pošiljanjem ciene od 3 f. 20 novčićah vriednote austr. i sredstvom na me upravljenih pozivah, putem upravnog poslanja bez poštarine, radi česa uzimljem si slobodu po § 164. ond. naputka od 28. prosinca 1857 gospodu pošansko-kotarske urednike kao i vlasteljstva, odvjetnike i obćine pozorne učiniti.

U Zagrebu dne 10. prosinca 1858.

I. Šuvić,
stanuje u Zagrebu.

no više neće ništa propustiti, što bi moglo biti kadro gojit i nadalje ovo prijateljstvo. Napokon bili su predstavljeni pojedini sučlanovi.

Njemačka.

— Viesti, da veliki vojvoda vajmarski namjerava utemeljiti akademiju umjetnosti u Vajmaru, potvrđuju se iznova glasom, da je poslije pozivanja kamenorizca Kaura iz Kreutznacha i predielskoga slikara profesora Gr. Kalkreutha iz Düsseldorfa, sada i poznati slikar August Wille, dosada u Düsseldorfu, zajedno sa svojom zaručnicom, slikaricom životinjah. Augustom Böttcherovom iz Rüdelsheima primio poziv u Vajmar.

Belgia.

— Kralj je nauci svoga ministra pravosuđa u obziru viteških bludnjah, dao prekasao odgovor, dozvolivši kao što se glasa, nesretnomu Geensu i njegovoj supruzi godišnji dohodak od jednoga franka na dan iz svoje privatne kase. Izvan toga otvorit će se i narodno potpisivanje na korist onih požalovanja vrijednih žrtvah pravosuđa.

Velika Britanija i Iraka.

Osnova, da se ustroji godine 1861. obćenita izloga umotvorinah i proizvodah obrtahn u Londonu, izvest će se po svoj prilici. Društvo „Society of Arts“, koje je potaknulo izlogu od godine 1851. i sada stoji na čelu. Pri tom ima se primijetiti, da će se ovo društvo ponajprije starati da sakupi potrebnu zakladu kao godine 1851. i da su već u to ime veoma znatne ponude učinjene.

— Iz Kanade došla je žalostna viest, da su tri mlada plemića, sini vojvode od Devonshira, markeza od Westminstera i Earla of Shaftesbury, na svojem putu prieko kanadske pustoši od Indianacah napadnuti i zajedno s većom stranom svojih kalauzah i svoje pratne ubijeni.

Berzovjavne i najnovije viesti.

Berlin, 13. prosinca. Sredstrednji odbor ovdiešnje banke zaključio je od sutra počemši obalit mienički diskout od 5 na 4 a lombarde od 6 na 5.

Javlaju iz Genove od 12. t. m. Amerikanska fregata „Wabash“ s kapetanom Lavallettom ovdie se je usidрила. U ovdiešnjem obćinskom vječtu vječalo se je o pitanju lukmanierske željeznice, predlog Brasseyev, polag kojega imaju troškovi iznositi samo 39 milijunah franakah bio je primljen. Švajcarska nosit će jedan dio troškovah. Time će se vele povest sjedinjenje sa St. Galenom, Curikom i Kurom. Obćinsko vječto izreklo je želju, da bi trebalo gledati da se i nieke njemačke sile poimence Bavarska, Badenska da i ista Praska zauzmu za to poduzeće.

Javlaju iz Torina od 12. t. m. Sa svim tim, da se je ovdiešnja štampa vatreno zauzela za suecki kanal, ipak su ovdie samo 602 akcie potpisane.

Iz Milana od 12. t. m. javljaju: Jučer je bila skupština sučlanovah trgovačkoga staleža u svrhu, da se posavietuju o podnescima mnogih obrtnikah u drugim krunovinama u obziru inomiestnoga naticanja.

Razne viesti.

(O strašnim krvničkim prizorima u Kavnpornu) donosi izviestitelj „Timesov“ nova otkrića; on pripovieda sljedeća: Izvieste obnarodovano po Mr. Murrayu istina je i izmišljotinja, kao što je dokazano, ali od toga vremena pojavio se je drugi očevidac; jedan kersćanin iz Halbkata, imenom Futchett, koji je u Kavnporu služio kao član jedne regimentske bande, i utekao je kervoproliću Nene Sahiba samo time, što se je odrekao kersćanstva. Ovaj čovjek bio je od tog vremena prisiljen ostati kod Nene, dok mu je napokon za rukom pošlo uteći, gdi je sada redarstvu podneo svoje izvieste. Ovaj potvrđuje, da je Nena Sahib sam zapoviedio ubiti ženske glave. No on otkriva medju ostalim sljedeće jošte nepoznate pojedinosti: Zajedno s Engleskinjama bile su još četiri mužke glave zatvorene. Tri od njih znade Fitchett i imenovat: Mr. Chornhill, porezoprimec Futteghurski, pukovnik Smith i brigadier Goldie (ova

tri bila su u istinu bez traga izčeznula). Oni su bili na dogovor s brigadierom Jeekinom, buntovničkim oficijom, pozvani, no na javnoj ulici, kad su k njemu išli, napadnuti i ubijeni. Medjutim dao je Nena zapoviest, da ubiju bezpomoćne ženske glave. No kod izvedenja pokazalo se je nešto teškoćah. Kratili su se naime tako piešaci kao i konjanici izvesti taj čin. Napokon prisilili su nekoliko vojnikah od 5. urođeničke regimento, da udju u kuću u svrhu, da pucaju na nagomilanu herpu bezpomoćnih nesretnicah. Ali i onda gadilo im se je jošte to mesarenje i oni su svoje puške izbacili u zrak. Poslije toga doveli su dva prosta mesara iz grada; dali su im siekire i zapoviedili su im, da zatvorene ženske poubijaju jednu po jednu. Tako se dogodi, dočim su konjanici čuvali izlaz. No to je bila duga radnja. Pet i pol sata poslije podne bilo je, kad su mesari unutra poslani bili i stopram u 10 sati noćju izišli su opet i javili su, da je radnja dovršena. Nena Sahib bio je sve to vrijeme u jednoj gostionici nalazećoj se blizu ove kuće i kad je čuo, da su sve mervte, učinio je ulaze kroz noć zatvoriti i čuvati. Sam pako dao je svojim prijateljima čast i ples. — Dojdućega jutra bacili su lieševe ubijenih stranom u bunar mesarnice, stranom u Ganges. Fitchett uskočio je 16. u Futteghuru i ovdie je vidio nešto veoma znamenitoga. U Futteghuru naime veli da je gospodičnu Wheeler (kćer generala, o kojoj se je pripoviedao čin poput Judite) često vidjao. Ona je putovala u društvu jednoga sipojškoga konjanika, koji ju je iz Kavnpora doveo, i on sam (Fitchett) morao je više putah u jednoj sobi, gdi je Miss Wheeler nazočna bila, čitati i prevadljati engleske novine, koje su došle iz Kalkute, pri čemj je opazio, da su viesti o kineskom ratu najveću pozornost kod slušaocah pobudjale. Dievojka — tako pripovieda dalje — jašila je na engleskom sedlu tik za svojim konjanikom, kad je vojska odlazila ili bolje rekuć kad je kod dolaza Englezah biežala u Kalpeu. — Ako je to sve istina, moglo bi biti, da nesretna dievojka jošte živi i prisiljena je veriti se s jednom od raztrešenih četah; no nije vjerojatno.

(Nenaravna mati). U stanu jednoga radnika, koji je u nezakonitom braku živio i stnovao u jednoj sasvim udaljenoj ulici Flensburga, čula je pred nekoliko danah jedna osoba muklo jecati, što je po svoj prilici moralo dolaziti iz nekog sakritog kuta. Jedan privatni čovjek, kom je ova osoba to priobćila, otišao je s jednim redarstvenim slugom u stan napomenutoga radnika, da pobliže razvidi stvar i pronaše je sljedeću čovječansku sörce razdražujuću učinjenicu. U jednoj zatvorenoj škrti našo je diete od 5 godinah skapajuće od gladi i ždje sasvim osakaćeno, koje je imalo na sebi tragovah izvanjskoga ozledjenja. Iz redarstvene iztrage dokazalo se, da mati toga nesretnoga deteta već više godinah živi s onim radnikom i da nije nitko od onoga vremena, kad je u onu kuću došla nikakova deteta vidio. Koliko je vremena bilo ovo diete u tom nesretnom položaju, nije dosad jošte poznato. Mati s radnikom, s kojim je živila, uapš-na je.

Odgovorni učrednik. Dr. Demeter.

SLUZBENI LIST.

Nr. 18787-4375 (VI.—36)

3—2

Konkurs-Ausschreibung.

Im Agramer Konvikte ist der vom Pfarrer zu Sopje Michael Derkos im Jahre 1800 gegründete Stiftungsplatz in Erledigung gekommen, zu dessen Genuße Jünglinge aus der Verwandtschaft des benannten Stifters berufen sind.

Die an das k. k. Ministerium für Cultus und Unterricht zu stilisirenden Kompetenz-Gesuche sind mit dem Taufscheine, mit den ärztlichen Zeugnissen über die glücklich überstandene Kuhpocken-Impfung und die Freiheit von jedem chronischen körperlichen Leiden, mit den Schulzeugnissen für die letztverflossenen zwei Studiensemester, und mit der Nachweisung über die Abstammung aus der benannten Familie zu belegen, und bei der Studiendirection derjenigen Lehranstalt, an welcher der betreffende Jüngling studirt, längstens bis Ende Jänner 1859 einzubringen.

Zur Aufnahme ins Agramer Konvikt ist aber überhaupt erforderlich, dass der betreffende Jüngling wenigstens Schüler der 1. Gymnasialklasse sei, und das 12. Lebensjahr nicht überschritten habe.

Von der k. k. kroat.-slav. Statthalterei
Agram am 30. November 1858.

VI—94

1—1

Već

SUTRA

bit će u Beču vučenje

četvërte deržavne

loterije

za obćekorisne i dobro-
tvorne svërhe

u kojoj će

sgoditakah 6698 ukupno
bobiti

60,000

C. k. cekinah u zlatu.

Srećka stoji 3 fr. u novcu konv.

Nr. 5052 civ. (Izv. 297)

3—2

Edikt.

Vom k. k. Comitatsgerichte Warasdin wird mittelst dieses Ediktes bekannt gemacht: Es sei der am 30. Juli l. J. Z. 3085 eröffnete Coucurs über das Vermögen der Handelsmänner Josef und Carl Pust in Warasdin für beendet erklärt.

K. k. Comitatsgericht

Warasdin am 11. Dezember 1858

Novak.

Sertić.

OGLASNIK.

(Dp. 94)

1—1

Die auserwählte, gut assortirte

Gemischte Waaren-Handlung

empfiehl dem verehrten P. T. Publikum hier und der Umgegend, sowohl dem k. k. Militä-, Adel und Beamtent, als auch der hochw. Geistlichkeit zu den bevorstehenden hohen Feiertagen, indem sie sich so wie im vorigen Jahre bestens versehen, und frisch aus den Fabriken und ersten Bezugsquellen direkt erhalten hat:

Feinsten Zucker, Kaffee, Reis, Feigen, Zibeben, und süsse Mandeln, alle Sorten Gewürze, Honig, Mohr und grosse slayonische üse, extrafeines Tafel-, Speise- und doppelt raffiniertes Brennöl, schönste Tischlitz-, Argant-, Stearin-, Apollo-, Milly Tafel- und Kirchen-Kerzen, letztere von 1/2 Pfund bis 1 Pfund pr. Stück.

Ferner feines Porzellan-Tafelgeschirr, Essbestecke und Glaswaaren, Jamaica-Rhum, Punsch-Essenz, echten Holländer- und russischen Thee, Orangen und Limonien, Pressburger Zwieback und Tafel-Biskuitten, Heringe und Sardellen; feinsten Grazer steirischen Alpen-Kräuter-Saft, Magen-Liqueur, Radetzky-Siegesgeist, Weichsegeist etc.

Dasselbst ist auch die bekanntlich berühmte

Grazer Pressgerm

stets frisch zu bekommen; auch hat der Gefertigte für seine verehrten Kunden in feinen, guten Mehl-Sorten bestens gesorgt.

Ebenso ist auch eine angemessene Auswahl in Manufactur- und Nürnberger-Waaren, nebst neuen Tisch-Messing-Leuchter und ein grosses Lager in Wand- und Toilette-Spiegeln etc. etc. vorrätig.

Der ergebenst Gefertigte fühlt sich angenehm verpflichtet, seinen geehrten Kunden für das ihm in diesem Jahre so zahlreich geschenkte Vertrauen seinen verbindlichsten Dank hier auszusprechen, und bittet um weiteren gütigen Besuch.

M. L. Hirschl,

Verkaufs-Lokale nächst der Grenz-Brücke zu Festung Ivanic.

Carsko-kr.

službene

NARODNE

NOVINE.

Za službene oglase opredjeljena je uvrstbina: 4 kr. sr. od linije za prvi put; a zatim za svaki put 2 kr. sr. — Za druge oglase ili posebne članke plaća se do 10 linija 20 kr. sr., dalje pak od svake pojedine linije 4 kr. sr.

Početkom dojučega mjeseca počimlje se prvi polugodišnji tečaj ovih novina za god. 1859.; poziva se dakle domorodno občinstvo, da svoju predplatu na „Narodne Novine“ obnovi, i to na pol godine poštom sa 6 for. 30 kr., u miestu s 4 for. 20 kr.; na četvrt godine poštom s 3 for. 15 kr., u miestu s 2 for. 10 kr. u austr. vriednoti.

Da uzmognu vanjski predplatnici listove uredno primati, neka izvole bezodvlačno podpunu predplatu na „odpravnništvo Narodnih Novina“ franko poslati te točno naznačiti svoje ime, prebivalište i posljednju poštu.

Tko nekani list dalje držati, neka odmah prva tri broja, što će ih primiti, natrag pošlje.

Ujedno molimo svu onu gg., koja duguju za prošle tečaje, da što prije dug svoj izplate.

Neuredovni dio.

Austrijska carevina.

Iz Beča pišu: Polag novih naredbah o-
stat će poslanički savjetnik Isfordink u Madridu
a grof Giorgi (prišnji poslovođa u Lizboni)
otići će kao glavni konzul u Beograd.

Beč. Kao što čujemo, štampa ovdiešnji
knjižar Mainz popravljeni niemački prevod po-
stojećega černogorskoga zakonika, što ga je bilo
ministarstvo inostranih dielab za svoju potrebu
prevesti dalo.

Ljubljana ima 21.522 stanovnika, medju
njima ima 12,292 Ljubljanacah i 9226 inostran-
nacah. Po vieroizpoviedanju imade u njoj 21.270
katolikah, 99 protestantah, 140 kalvinah, jedan
anglikanske i 4 pravoslavne viere.

Segedin 2. prosinca. (Pest. Of. Zeit.)
Danas u 10½ sata otvoren je most svečano
na Tisi. Prisutstvovao je prejasni g. nadvojvoda
i glavni gubernator sa g. ministrom trgovine i
drugim visokim gostima.

Kotor 14. stud. (Svtd.) Ovih danah prispieli
su s običnim Lloydovim parobrodom dolazeći
iz Carigrada g. Vuković, adjutant i komisar i
Radonić vojvoda. Oba su otišla sutra dan na
Cetinje.

T. P. Iz Tërsta 25. studenoga. (Svtd.)
Malo gdi u kakvoj varoši ima više nevaljala
svieta i više lupežah kao ovdie. Od dana na
dan sve ih više ima, tako da pošten čoviek,
nije siguran ni danju, a još manje noću putem
ići, nego mora jednako strepiti, da ga lupež
neščepa i svače s njega sve, pa da ga čista
ostavi. — Badava se po ovdašnjim cèrkvama
sveke nedielje i praznika, a uz častni post sva-
ki dan propovieda, da se sviet okani nevalja-
ljih dielab; sviet nevaljali neće za predikatore,
njihova poučna slova ni da znađe, a kamo
li da sluša. Zaluda se po miestnim novinama
često piše o porocima, savietujući ljude na po-
štioni i liep način, zasluživati svoj nasušni hlieb.
Badava se najposlie prietajom i policajna vlast
trudi, utamanjivati ove gradjanske hajduke; sva-
ki se mjesec po izvješćima doznađe, da se
700—1000 zločinacah za kojekakva nevaljal-
stva pozatvara, tako da su sve tamnice uvijek
pune ovakovih gostiuh. Nema dana, da se za
kakvu kradju i nevaljalo dielo nečuje. — Iz-
med mnogobrojnih ovdiešnjih i mnogostručnih
rafiniranih kradjah, vriedno je znati, kako je je-
dan lietiš iz cèrkve svetoga Antuna novog,
ukrao arehèrni kèrst, i to u 3 sata poslie
podne i bio utekao u nieku ulicu; nego srećom
cèrkvenjak opazi, potèrči za lupežom i tako ga
uhvate. Satove i druge stvari od gospojah i go-
spodarab po cèrkvama i ulicama silom se oti-
ma i kradu. (Konac će sledit.)

Sèrbia.

Beograd, 28. studenoga. (Oesterr. Ztg.)
Danas u 10 satih prie podne vèrvili su biraci
sa svih stranah u stari dvor policie. Počem je
zakon o skupštini pročitan, bude stol metnut

pod jedna vrata u sriedi dva dvorišta, da se
kupe glasovi od pojedinih biračah. Lahko je
predviditi da će major Miša imati najviše gla-
sovah. Po svoj prilici izabrat će ga skupština
za svoga predsjedatelja. Osim njega imade naj-
više glasovah Mita Barlovac bivši činovnik u
popeč. pravosudja. Mnoge glasove imade i M.
I. kod popeč. financie, koi na ciglama stojeći
govoraše: Braćo! Uzmite mene, ja ću rado o-
staviti službu; takodjer nieki mladi dr. medicine
M. i nekoliko mladih trgovacah. Dosad je
skupština išla najvećim poredkom samo su na-
polje izbacili jednog od g. 1854. poznatog po-
litičnog pievača ode i kuma bivšeg jednog po-
pečitelja, jer se bezobrazno nehtiede od stola
da udalji.

Beograd 9. prosinca. Jučer na dan sve-
toga pape Klimente svetkovao je knez svoga
kućnog svetitelja; za službe božje bili su svi dućani
zatvoreni; mitropolit čitao je službu, kojoj su
prisutstvovali svi ministri, savietnici i drugi či-
novnici, zatim primao je svietli knez u konaku
čestitanja svih oblastih, od kojih je znatan broj
pozvan bio na obied. — Izbori u unutrašnjosti
Sèrbie posvuda su mirno opravljjeni bili, iza-
brani su većom stranom seljaci i stranom tèt-
govci; na više miestah bili su poklisari izabrani
jednoglasnim isklikom. Dvorana za skupštinu
već je priredjena; nalazi se u pivari kne-
za Mihaila Obrenovića, izpod senatske zgra-
de i kasarne. Dvorana je duguljastookrugla
i ima s jedne strane galeriu; šestu stranu
dvorane zauzima dva stupnja uzvišeno miesto
za kneza, jedan stupanj uzvišena su miesta za
ministre vieća i visoko svećenstvo; stolice za
poklisare — proste slamnate stolice — koje
stoje tiesno jedna uz drugu, pribite su za da-
ske; i ista miesta na galerii odčedjena su za
poklisare; dakle neće nitko izvan poklisarah
moći doći u siedničku dvoranu. Već je viditi
skupštinare po ulicama, za tri dana bit će po
svoj prilici već svi ovdie.

Jučer je bio sproved pod vladom kneza
Obrenovića bivšega ministarskoga predsjednika
Gjorgje Protića, koi protioran, stopram lani dobio
je penziu i dozvolu vratit se u otačinu; sa svim
tim, da je bilo ružno vrijeme pratila ga je o-
gromna množina svieta do posljednjega poči-
vališta.

Jedan činovnik višjega razreda dao je prozor
svoga najamnika s dvorske strane daskama sabiti.
Posljednji obio je daske a činovnik na to raz-
jaren probo je dugačkim tankim nožem najamnika
kroz prozor. Ovaj je poslie nekoliko satih umro
a ubojica b.o je odmah uapšen. (K. L.)

Cèrnagora

Sa Cetinja, 26. studenoga pišu „Wan-
dereru“: Pred nekoliko danah došao je ovamo
iz Carigrada adjutant Vuković, sućlan poznate
komisie za uredjenje tursko-cèrnogorske gra-
nice, isto tako vojvoda Radonić (?). Koliko sam
mogao sasmati dobila je Cèrnagora sliedeće kra-
jeve: Grahovo, Cuo, Bielu, Farmake, nekoliko
seleah pripadajućih drobničkoj nahii i Rudine;

od posljednjega miesta misle, kao što već kaže
slavensko ime, da je prikladno sa kopenje ru-
dah. Nahie Kući i Drekalovići, koje se na mapi
grofa Karaczaja naznačene nalaze kao cielo-
kupni dielovi Cèrnogore, dopitane su Turskoj.
Kneginja Darinka trudna je i nadeju se da
će mjeseca veljače ili ožujka d. g. roditi.

Talijanska.

Turin. Djaci genoveski, koji su se do-
sta mirno vladali uspèrkos svoj političkoj buci,
koja se je posljednje vrijeme okolo njih erila i
živili su samo za znanost, čestitalo im se je
zato od strane niekih novinarah. Ova pohvala
čini se da je nieke politike, koji se valja i
medju njima nalaze, uvriedila i posljednji izjav-
ljuju sada u nadutom pismu na nieke novinare,
da bi i oni umieli tierati politiku, ako „bi bio
prispeo sat.“

Ovdie boravi muzikalno čudovište, pred
kojim se moraju Milanollo, Ferni i kako god se
zvali, barem polag naših kritikah, uprav sakriti.
To je trinaestgodišnja Penelopa Bigazzi, koja
neizvodi samo na fortepianu najteže komade od
Thalberga, Gorie, Golinellia i. d. savèršenom
vieštinom, nego već i komponuje sama.

Polag proračuna za godinu 1859. iznosi
dobodak grada Turina 4,775,719 l. Upravni
troškovi iznose 1,884,383 l. Medju njima
1,150,486 za potrošninu (canone gabellario);
za redarstvo i gojenje zdravja izdaje se 615,291
l.; narodna straža stoji 134,052 l.

Ovdie tvrde, da je veliki knez Konstan-
tin na svojem putu kriomice otišo u Campiegne
i da je tamo imao tajni sastanak sa carem Napo-
leonom.

Kartalište u Monaku uzapčeno je, a redak-
tor tamošnjega službenoga lista „Eden“ podneo
je svoju ostavku.

„Il piccolo Corriere d' Italia“, kao što je
poznato, veoma sumnjiv izvor, uvierava za cio-
lo, da „taljanski knezovi zavisni od Austrie“
nisu s njom istina sklopili navlastiti savez, no
vèrstu vojničkog ugovora po primieru onoga od
godine 1847.

Kraljevskim dekretom dozvoljava se mini-
starstvu rata za god. 1858. dodatak od 507,335
fr. Rashod za utvèrdjenje Kazala naznačen je sa
88,000 fr. — Iz Turina javljaju jednim novi-
nama u sievernoj Niemačkoj sliedeće: Istina je
živa, da je vlada u inostranstvu naručila vèrlo
znamenit broj konjah za topništvo i vozarstvo.
Ovih danah učinjena je nieka promiena osobah
kod ministarstva rata, te se i ona smatra kao
znak mogućega rata. Sadašnji glavni tajnik o-
kružni, pukovnik Petiti, ostavlja svoje miesto,
prelazi u dielatnu službu, i prima tamo zapo-
viedništvo topničke regimente miesto pukovnika
Valfrea, koi je za generala izvan reda naimen-
novan, i koi prima glavno tajništvo rata. I jedan
i drugi važi kao najbolji oficir naše vojske, koji
su u Krimu ratovali, prvi je bio načelnik ge-
neralskoga mierništva, drugi kao zapoviednik
topništva. Nieke opozicionalne novine htiedole
stvari drugòle tumačiti, govoreći o kavgi u po-

pečiteljstvu rata, i o nemilosti, u koju je pukovnik Petiti pao, no to je neosnovano.

Rusija.

Službene bečke novine priobćuju u svom listu od 13. t. m. jedno iz Petrograda prišpiješe im pismo iz Petrograda, iz kojega doznajemo, da od maršala plemstva petrogradske gubernije Aleksandra Platonova proizlazi ono mnijenje proti oslobodjenju seljaka posredstvom vlade i njenih organah, koje je odbor plemstva rečene gubernije svojem izvješću, što je u tom obziru podneo caru, priklopio. Polag toga protivnoga mnijenja zahtjeva se nadalje, da se plemićki odbori svekolike ruske carevine sazovu u jedan obćeniti sabor, u tako zvanu zemsku dumu (staru rusku stalešku skupštinu) da se svi zajedno posavjetuju o toj važnoj stvari, jer veli da vlada nema prava sama svojevrijedno takove promjene uvadjeti, budući da je ta naredba, koja se svegkolikoga naroda tiče i zato valja da se odluka iz prvobitnog izvora svega zakonotvorstva u Rusii čerpi a taj je od nekada bila zemskaja дума, po izreci koje jedino vlada sadašnji carski dom i koja, ako je uvedenjem stojeće vojske po Petru velikome i odstranjena, ipak nije nikad ukinuta bila. Kad bi se ovo mnijenje maršala plemstva petrogradske gubernije Aleksandra Platonova udjelotvorilo, moglo bi se po dopisnikovoj misli prispodobiti sazvanju notabla u Pariz godine 1789. Ovaj prilog nije hteo ministar Lenskoj, komu su izvješće s istim grof Petar Pavlovič Šuvalov, komornik i državni savjetnik, ujedno predstojnik plemstva u petrogradskoj guberniji (gubernski predvoditelj dvorjanstva) i grof Levašov predali, da primi već ga je odmah povratio izrazivši se, da je proti načelima vlade, no plemstvo se nije time zadovoljilo, već mu ga je po drugi put predati dalo s očitovanjem, da su oba spisa nerazdijeljiva i da se moraju dostaviti do znanja glavnoga seljačkoga odbora i Nj. veličanstva, jer ako vlada u obće drži, da su plemićki odbori sposobni dati mnijenje i ako ih je zato ovladala, barem ih mora primiti.

Njemačka.

Poznanje 4. pros. (Wand.) Od strane ovdiešnje vlade izdana je nieki dan naredba na sve superintendente i dekane, u kojoj stoji: „Pjesma ona dodana Duninovu molitveniku: „Bože cos Polske“ upotrebljena je opetovano od učiteljah i učenikah, da izraze svoju mržnost proti vladi i pokaže slavensku simpatiju, pak da javni poredak povrede. U sledstvu toga valja rečenu pjesmu iz pjesmarice učenikah udaljiti, a učitelje ozbiljno opomenuti, da će izgubiti službu, ako budu pjesmu terpili i pojali.

— Iz Berlina od 8. prosinca javljaju, da će se tamo zemljopranstvo po načinu austrijske sisteme pretvoriti.

Francuska.

Paris 4. pros. (W. Ztg.) Ovdie se sada zanimaju kod ministarstva trgovine sa statističnim dielom o francuskom kopanju ugljeva. Svērba je toga ispita, pronaći sredstva, kako da se podigne radnja kopanja ugljeva, da se nebi sve više i više trošilo englesko i belgijsko ugljevie. Belgia sadržaje samo 1200 kvadratnih kilometarah ugljevite zemlje, a Francuska 2500, pak opet daje Belgia 5 milijunah tonah ugljeva, a Francuska samo 4,600,009.

Velika Britanija i Iraka.

London 2. prosinca. (Hamb. Nachr.) „Herald“ je danas ukorio „Timesa“ zbog njegova jučerašnjeg izazivajućeg članka u obziru jonskog pitanja, govoreći, da taj članak sadržaje sve, što neznanstvo i sirova nestašnost sjediniti može. Prije svega zaboravlja Times, da Jonani nisu engleski pedanici, i da Engleska jonski ustav samo privoljenjem velikih silah ili jonskog zakonodateljstva promieniti može. Times hoće samo da otežča Gledstonovo poslanstvo i da smeće vladu, a toga gerdi Jonane.

— Na londonskoj sievernoj željeznici, kod stacije Hackney, sadrile su se dne 8. t. m. dva podvoza, kojim je prigodom do 30 osobah jako ranjeno bilo.

— Kao što iz Londona javljaju, otvorit će se parlamenat 2. veljače d. g.

Berzovajne i najnovije vjesti.

London, 14. prosinca. U diplomatskom zboru učinit će se sljedeće promjene: Napier doći će iz Washingtona u Haag, Lyons iz Firence u Washington, Skarlet iz Ria Janeiro u Firencu, Fonbes iz Draždanah u Rio Janeiro, Paget iz Berlina u Draždane.

Pišu iz Carigrada od 3. prosinca: Vieće javne nastave zaključile je preustrojit škole. Broj školah ima se povećati, njihovo ustrojstvo prirediti polag potrebah vremena. Za neturska učilišta postaviti će se miešoviti odbor za nadziranje. Stavljene podmorskoga berzovaja medju Kretom i Egiptom nije napredovalo odkad se je prekinula gumina. Da se barem onaj komad upotrebi koji se nije ošteti, načinjeno je sjedinjenje medju Skiom, Sirom i Dardanelama. Vjesti iz Sirie neglase tako zlo, kao što se je s početka mislilo. Jeden od najpogibelnijih bantovnikah zemlje past će po svoj prilici skoro pod tursku vlast, barem je miesto, gdi je zakrit, savih stranah obkoljeno i nije moguće da uteče. Usled vjestih iz Tripolja nije prestala kuga u Bengacu kao što su već mislili; no znatno se je ublažila odkud se zaključuje da će skoro prestati. Ruski poslanik pl. gospodin Buteniev dobio je od svoje vlade red Vladimorov prve vrste; govorili su, da će na dopust otići u Odesu i tamo se baviti dva mjeseca.

Iz Turina od 12. t. m. U Genovi bio je sukob medju pučanstvom i varoškom stražom, prigodom kojeg bio je jedan od nemirnikah teko jako ranjen da su ga u bolnicu odneti morali, poslie čega se je narod razbarkao. Vlada se zabavlja sazivanjem komorah i radnjama tomu potrebnim.

Književne vjesti.

Drugi svezak „Slovnika umjetnikah jugoslavenskih“ od Ivana Kukuljevića, sa dva obraza Anastasa Jovanovića i I. Julia Klovija izišo je ovih danah izpod tiska i može se dobiti kod svih gg. sabirateljeh predbrojnikah i kod samoga g. spisatelja po 30 kr. u sr. Dućanska ciena svakomu svezku jest 40 kr.

— Od „Ruske besiede“ za g. 1858. dobili smo ovih danah treći dio I. i II. knjigu. Sadržaje sljedeće veoma zanimive članke: 1. Slika od Ivanova, pismo na redaktora od Homjakova. 2. Stihotvorenja od Vjazemskoga, Ejužea, Tolstoga. 3. Književna i teatralna uspomivanja od Aksakova. 4. Modni činovnik, pripoviest od M. T. 5. Svjedenje o početku unije od Ivanišiva. 6. Istorični pregled dielatnosti grofa Rumjanceva Zadunajskoga i njegovih drugovah god. 1775—1780. s planovi i kartom od P. Lakovića. 7. Hus i Luter od Novikova. 8. Bielevskova Biblioteka izdavana od Elagina. (kritika) 9. Grof Henrik Rževuski od M. A. Grabovskoga. 10. O početku engleskoga universitetskoga odgojivanja. 11. Bosnia, putni zapisi od A. P. Gilferdinga. 12. Porodična zadruga (družina) po sèrbskim selima od M. Miličevića. 13. O poklennoj virje od V. V. Metislavskoga. 14. O prevodih sv. pisma od J. Lobka. 15. J. V. Šenšin od Pogodina. 16. Bosnia u početku godine 1858. od A. P. Gilferdinga.

Odgovorni učrednik. Dr. Demeter.

SLUŽBENI LIST.

Nr. 19999-4703 (VI. 97)

3—2

Konkurs-Ausschreibung.

Für zwei im Agramer Konvikte in Erledigung gekommene Pejačevićsche Stiftungsplätze, auf welche Jünglinge aus Slavonien Anspruch haben, wird hiemit der Konkurs ausgeschrieben.

Die an das k. k. Ministerium für Cultus und Unterricht zu stilisirenden Kompetenz-Gesuche sind mit dem Taufscheine, mit dem ärztlichen Zeugnisse über die glücklich überstandene Kuhpocken-Impfung oder die gehaltenen natürlichen Blattern und über die Freiheit von jedem chronischen körperlichen Leiden, mit den Schulzeugnissen für die letztverflossenen zwei

Studiensemester zu belegen, und bei der Studienleitung derjenigen Lehranstalt, an welcher der betreffende Jüngling studirt, längstens bis Ende Jänner 1859 einzubringen.

Zur Aufnahme ins Agramer Konvikt ist aber überhaupt erforderlich, dass der betreffende Jüngling wenigstens Schüler der I. Gymnasialklasse sei, und das 12. Lebensjahr nicht überschritten habe.

Von der k. k. kroat.-slav. Statthalterei Agram am 30. November 1858.

VI—95

1—1

Već

DANAS

bit će u Beču vučenje

četvèrte državne
loterije
za obćekoristne i dobro-
tvorne svērhe

u kojoj će

sgoditakah **6698** ukupno
dobiti

60,000

C. k. cekinah u zlatu.

Srećka stoji 3 fr. u novcu konv.

K broju 2502. 1858. (DS.—100)

3—2

Jeftimba.

Obznanjuje se time, da će se dne 22. prosinca t. g. u 10. sati pri podne u gradskoj viećnici u svērhu nabave pisarničkog i školskog pokućstva za donju realku obdržavati javna jeftimba, na koju se poduzimatelji pozivlju.

Od poglavarstva c. k. glavnog grada

U Zagrebu dne 7. prosinca 1858.

Ureda upravitelj,
Lichtenegger.

Br. 7593 (DS—98)

(3—3)

Razglas.

C. k. zemaljski sud u Zagrebu daje na znanje, da se neće obdržavati, ovosudnim razglasom od 20. studenoga o. g. br. 7164 o ovršbenoj stvari Amalie Walter proti gosp. Dragutinu Jellačiću, vlastelinu u Janekomiru radi plaćanja od 41 for. 52 kr. novca konv., obznanjena ovršna dražba, koja ustanovljena biae za dan 9. i 23. o. m.

U Zagrebu dne 4. prosinca 1858.

Klobučarić.

Jović.

Nr. 7733-1858 (Izv.—296)

3—1

Concurs-Ausschreibung.

Zu Folge Auftrags der hohen k. k. kroat.-slav. Personal-Landes-Commission wird zur Besetzung der, im Bereiche dieser Comitatsbehörde beim k. k. Bezirksamte zugleich Untersuchungsgericht Verordneten Bezirke-Adjunktenstelle, womit der Gehalt jährlicher 735 fl. österr. Währung und das Vorrückungsrecht in die höhere Gehaltsklasse mit 840 fl. österr. Währung verbunden ist, hiemit der Concurs ausgeschrieben.

Bewerber um diese Dienstesstelle, haben ihre Gesuche unter Nachweisung des Alters, Standes, der zurückgelegten juridisch-politischen Studien, insbesondere der mit gutem Erfolge bestandenen Richter- amtsprüfung, dann der Kenntnlis der deutschen und slawonischen oder einer der letztern verwandten Sprache, und der Angabe ob und in welchem Grade sie mit einem Beamten der hierländigen k. k. Bezirksämter verwandt oder verschwägert seien, innerhalb 4 Wochen von der dritten Einschaltung dieses Ediktes in das Amtsblatt der Agramer Zeitung, bei dieser k. k. Comitatsbehörde und zwar, wenn sie bereits im öffentlichen Dienste stehen, im Wege ihrer Amtsvorstellung einzubringen.

K. k. Comitatsbehörde

Požeg am 3. Dezember 1858.

Der k. k. Comitats-Vorstand —
Graf Janković.

Carsko-kr.

službene

NARODNE

NOVINE.

Novine ove izlaze svaki dan izuzev nedjelje i praznika na čitavom listu. — Polugodišnja predplata je za domaće u novinarnici 4 for. srebra. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom pošiljati, 6 for. sr. —

Za službene oglase opredjeljena je uvrstbina: 4 kr. sr. od linie za prvi put; a zatim za svaki put 2 kr. sr. — Za druge oglase ili posebne članke plaća se do 10 linija 20 kr. sr., dalje po od svake pojedine linie 4 kr. sr.

➤ Početkom dojučega mjeseca počimlje se prvi polugodišnji tečaj ovih novinah za god. 1859.; poziva se dakle domorodno občinstvo, da svoju predplatu na „Narodne Novine“ obnovi, i to na pol godine poštom sa 6 for. 30 kr., u miestu s 4 for. 20 kr.; na četvrt godine poštom s 3 for. 15 kr., u miestu s 2 for. 10 kr. u austr. vriednoti.

Da uzmognu vanjski predplatnici listove uredno primati, neka izvole bezodvlačno podpunu predplatu na „odpravnistvo Narodnih Novinah“ franko poslati te točno naznačiti svoje ime, prebivalište i posljednju poštu.

➤ Tko nekani list dalje držati, neka odmah prva tri broja, što će ih primiti, natrag pošlje.

Ujedno molimo svu onu gg., koja duguju za prošle tečaje, da što prije dug svoj izplate.

Neuredovni dio.

Austrijska carevina.

Iz Zagreba. Iz zaklade „carice Jelisave“, koju je usoriti gospodin kardinal i nadbiskup zagrebački Juraj Haulik na viečitu uspomenu previšnjega vićenjanja nj. o. k. vladajućih veličanstva cara i carice utemeljio, te joj blagu i povodu svomu sasvim primierenu namienu dao za siromašne i dobra ponašanja raručnice u šest svojoj nadbiskupiji podčinjenih krajlišničkih regimentah, — dobile su ove godine u prvoj banskoj pakovnici tri mlade svaka po 30 fr. u srebru, i to jedna iz župe Topuske, a dvie iz župe Bučičke. Sretne nadarenice molile su, da se u njihovo ime isjavi usoritemu gospodinu zakladniku na dobljenom daru prepokorna zahvala, što se time čini.

Danas nedjelju danah umješćeni su u ov-dlešnjoj prvorostolnoj cćrkvi na svoje stolice prečastna gospoda kanonici i po nj. o. kr. apost. veličanstvu imenovani arcidjakoni: prvorostolni Adam Mravinec, urbočki Franjo Milinković, začesanski Ignac Kristianović, i dubički Gjuro Križanić. Danas pako ustoljen je u istom bramu novoimenovani kanonik zagrebački, prečastni g. Filip Perok, bivši mihovljanski župnik i podarcidjakon okružja belečkoga.

Dne 4. t. m. preminuo je u Čazmi prečastni g. Josip Postić, najstariji počestni kanonik prvorostolnoga kaptola zagrebačkoga i župnik u Čazmi, svećenik jubilarni, u 83. godini svoje dobe. Godine 1808. postav župnikom u Čazmi sproveo je pol vieka kao duhovni pastir medju svojim stadom, pa gdje je najveći dio svoga života proživio, tamo mu sada u miru počivaju kosti do sudnjega dana. (K. L.)

Beč, 14. prosinca, Nj. preuzoritost visokočastni gospodin stožernik knez nadbiskup bečki, nastupio je jučer u jutro pohitnim podvozom južne željeznice svoj put u Rim. Prekjučer predpodne imali su još visokočastni nadbiskupski kaptol, prečastno pastirsko svećenstvo, nadbiskupski seminar i učitelji bogoslovnoga fakulteta oprostnu audienciju.

— Za vladiku Cernegore i Berdah posvećeni arhimandrit Nikanor Njeguš naveo je, kao što je već javljeno bilo, u svrhu pobiranja milostinje za cćrkve u Cernojgori, da su Cernogorci zbog pomanjkanja olova u taneta morali pretopiti slova tiskarnice cetinjske. Razjašnjujući ovaj ne posve izpravni navod priobćuje „Oest. Ztg.“ da je još sa života vladike Petra ono malo slova tiskarnice, kojih je još bilo, tako pokvarilo, da ih nije bilo više moći upotrebiti tako da su se morala nova slova i slagarski ormeri naručiti. No knez Danilo nije dosad za potrebno našao, da si ove nove u škrinjama složene štamparske potrebe, koje već više godina na Landstrabi leže, pribavi.

Tallanska.

Novi senator rimski, markes Antici-Mattei, imao je u ovom svojstvu dan 5. t. m. čast, pred

Nj. svetostju papom položiti službovnu prisegu. Sveti otac napomenuo je tom prigodom dužnosti skopčane s ovom službom i reko je da je osvieđen, da će novi senator umieti odgovoriti pouzdanju, koje unj stavlja njegov vladar.

Turska.

Pera 20. stud. (Obće nov.) U listopadu počet će se pašama umaljena plata isplaćivati. Liva će veće dobiti 750 grošah miesečno manje, Ferik 1500 grošah a Muširi 5000 grošah. „Presse d'Orient“ javlja, da se namieravaju dve nove regimente iz Musulmanah i Kërščanah sastaviti no ja mislim, da će se to teško moći udiełotvoriti.

Ruska.

Varšava, 12. prosinca. Izvanredni poslanik i opunomoćeni ministar kraljevskoga saksanskoga dvora u Parizu, baron Seebach proputovao je uprav sada kroz Varšavu u Petrograd. Prvi poslanik u tajm kod alemackoga saveza, baron Mengden, odputovao je dolazeći iz Petrograda u Frankfurt na Menu a poslanički tajnik pl. g. Werthern u Berlin. Kći miestodržca kneza Gorčakova, udana kneginja Pankratiev, vratila se je iz Pariza. — Doknadno primiećavamo, da je kod parade vitezah reda svetoga Gjorgje ovaj put u Varšavi bilo samo 35 generalah, dočim je pred istočnim ratom odioništvovalo malone vazda do 50 generalah; i to stoji naravno s učinjenom redukcijom vojske i s time skopčanom umaljenom obsadom tvrđjavah i gradovah kraljevine Poljske u savezu.

U Varšavi je sada 7. piešačka divizija general-lajtnanta Ušakova, pošto je prva divizija premieštena. Druga divizija general-lajtnanta Dovbyševa opet se kao prije nalazi u Plocku. Veći dio flotile na Visli očekuje zimu u Pragi, jerbo tamo se nalazi 8 parobrodah. S novom godinom izlaziti će u Petrogradu nove poljske novine pod naslovom „Slovo.“ Ovaj list donosit će tako službenih viestih kao i privatnih dopisah iz Poljske i iz drugih stranah ruske carevine kao i iz veće strane glavnih gradovah evropejskih. Okolnosti su u taj čas u istinu prijazne ovom listu.

Kazan 1. studenoga. (Neue. Pr. Ztg.) „Sievernoj Pčeli javljaju odavde: G. A. Dumas prispeo je oko konca listopada u Kazan. On je sebi ne u gradu, nego u predgradju konak najmie, pokazujući se svuda u odielu ruskog opolčebna (zemljobrana) — nego nemojte se uznemirivati, on to nečini iz priateljske simpatie za Rusiju. On je vele u jednom draštju mirnim duhom kazao, da je svoje evropske haljine ostavio u posljednoj evropskoj varoši, (u Petrogradu) g. Dumas odputovao je 3. listopada u Astrahan. — Carskim ukazom naredjeno je sliedeće pravo diplomatskog uhliebljenja: 1.) Ministru inostranih dielah ostaje namieštanje, premeštanje i odpuštanje diplomatskih i konzularnih činovnikah do 5. razreda uklopno; izusimajući ministarske residente i utvërdjene dielovoditelje pri stranim dvorovima. 2.) Sve službe u kotarima i ostalim

zavodima ministarstva inostranih dielah uklopno do 7. razreda, popunjava ministar izim kancelarijskih činovnikah, koje postavljaju odsieci, i sami premieštaju i odpušćaju ih. 3.) Službe u ogobenoj kancelarii ministra, koje nespadaju k nijednom razredu, popunjava ministar u obziru takvih osobah, koje imaju čin do stupnja državnog savietnika, a u obziru višjih osobah valja u takvom slučaju iskati riešenje od cara.

Niemacka.

Berlin 12. prosinca. Viest da je ruska carica mati oboliela, prouzrokuje ovdie skërbih, budući da je visoka gospoja posljednje vrijeme često brižljiva bila. Bërzojav daje svaki dan više putah sućlanovima kraljevske porodice ubaviestih o stanju visoke bolesnice.

— Iz govora, što ga je sadanji vladalac kraljević pruski dne 8. studenoga t. g. rekao državnomu ministarstvu, vadi K. L. sliedeći odlomat, koji se proteže na cćrkvene tamošnje odnošaje:

„Jedno od najtegotnijih i zajedno najnežnije pitanje, koje na oko uzeti valja, jest cćrkveno, budući se na ovom polju u najnovie vrijeme mnogo premahivalo. Prije svega treba da medju oba kërščanska vieroispoviedanja vlada, koliko se samo može, jednakost. U obojih ipak cćrkvah treba se sasvim ozbiljno oprieti težnjem, koje idu na to, da im viera bude samo za izliku i plašt političkih nastojanjah. Nemože se tajiti, da je u evangeličku cćrkvu unišlo nieko pravoslavlje (orthodoxia), koje se osnovnom nazoru iste cćrkve protivi, a odmah licemierci radja. Ovo je pravoslavlje spasonosnom dielovanju evangeličke unije kao prepona stalo na put, pa malo što nevidjesmo propast ove posljednje. Da se ta unija uzdrža i dalje rasprestrani, to je moja èvërsta volja i odluka s pravednom pazkom vieroispoviednoga staništa, kako to dotični zakoni propisuju. Da se ova zadaća izvesti može, valjat će organe k tomu potrebite brižno izabrati a stranom i promieniti. Svakomu licemierstvu, himbenosti, u kratko svakomu cćrkvenomu postupku kao sredstvu za samožive svërbe, ima se skinuti krinka, gdje se samo može. Prava nabožnost pokazuje se u svemkolikom ponašanju čovieka; na to, treba vazda paziti, te razlikovati od spoljašnjega postupanja i puke izlike. Ništanemanje nadam se, da će čim tko višje miesto zauzimlje u državi, prednjačiti dobrim primierom u polazenju cćrkve. — Katoličkoj cćrkvi opredieljena su njena prave ustavom. Nijedan premah preko ovih neima se tërpiti.“

Velika Britanija i Iraka.

Mislili su, da će lord Palmerston u Ramseyu učinit zanimivih priobćivanjah o tom, kako se misli držati u dojučoj sesii u obsiru preustrojnoga pitanja, no našli su se u ovom očekivanju prevareni. Plemeniti lord nije kazao u tom obziru ni rieči, i kao što javljaju, nije dobar utisak učinilo njegovo mućanje. — Medjutim neprestaju u Engleskoj isjavljivanje na korist preustrojenja i meetingi slieduju od grada do grada bërzinom priliepcive bolesti.

Novie vijesti iz Korka potvrđuju, da onih 15 osoba, koje su uhvatili i onamo donieli, nisu uapsili zbog udioništvovanja pri vazačkom društvu (Bandmänner-Verein) već kao sučlanove društva žarptice (phönix). „Kork-Reporter“ nemože više navesti, našto se tužba osniva, no opaža o imenovanom društvu: Čini se malone za cielo, da isto na zapadu od Korka broji mnogo sučlanovah, da na njih redarstvo već više mjeseci pazi i da su uhvaćeni obijedjeni da su se viježbali u upotrebljavanju kopjeh, pušakah i drugoga oružja, tako da njihovi planovi, bili oni kako mu drago budalasti i bezumni, ipak zbog svoga pogibeljnoga i veleizdajničkoga značaja zaslužuju pozornost i posredovanje oblasti, da se preprieče važne posljedice.

— Kao što „Times“ javlja, rusko parobrodarske i trgovačko društvo hoće da razprostrani svoju radinost i do Engleske. Baš sad je otišao odavdie g. Novosilski, pošto je kupio 8 parobrodah i ustrojio pravilnu vozitbu izmedju Londona i Odesa. Još je ugovorio, da se sagradi 12 novih parobrodah. Rečeno društvo imade sada flotu od 40 parobrodah, koja je ne samo odavno željenu komunikaciju izmedju crnoga mora i unutrašnjosti, nego i pravilne vozitbe izmedju različnih pristaništah crnog i azovskog mora s Marsiljom, Tjersom, Aleksandriom, Genovom i ostalim pristaništima sredozemnoga mora otvorila. Ono namjerava svoju plovitbu riekom Rionom do Tiflisa razprostraniti. Mnogi misle, da će prijašnje obćenje engleskih trgovacah s Persiom opet ići starim drumom, predpostavljajući, da će Rusia ukinuti carinu za prolaz robe.

Franceska.

— Jezuiti u Francuskoj imaju sada 16 kolegijah a u svakom 1000 učenikah. Otac Gagarin nalazi se sada u Parizu, gdje se s tamošnjim Rusima često sastaje.

Svajcarska.

„Le Pays“ govori obširno o poslu Dappenthala pobijajući vojničku važnost istoga. „Gazette Lausanne“ opaža na taj članak „Paysa“. „Nije moguće, na malom prostoru nagomilati više historičnih i geografičnih neizpravnostih, nego li što sadržaje članak „Journala de l'empire“. Vladni „Nouvelliste Vaudois“ premda se neprestano revno zauzima za ustup jedne strane Dappenthala, pristaje na ovaj sud. Kao primier geografičnih neizpravnostih, kakove se u ostalom po francuskim knjigama često nalaze, navodim osobito, da „Le Pays“ drži, da kanton Schaffhausen graniči s Francuskom i da se juranske gore protežu do Schaffhausena.

Portugallia.

Lisbonski listovi govore o namieravanom protestu kortesah, u kojem će se veli predbaciti vladi preveliko popuštanje u obziru „Charlesa Georgesa“. Na ovo priobćenje treba da se jošte potvrdi. U ostalom su kortesima priobćene bile isprave protežuće se na ovaj posao, medju njima jedna pošiljka naseobinskoga ministra M. da sa Bandeira na gubernatora od Angole, iz koje jasno proizlazi smeće, u kojoj je Portugallia bila, kad je Francuska počela sakupljati crnce na afrikanskoj obali.

Španjolska.

„Corresp. autogr.“ javlja iz Algestrosa da je uslied burnoga vremena španjolska švadra, odredjena proti grebenskim obalama, morala ući u tamošnju luku. Ista korespondencija javlja iz Tangera od 5. t. m. da se grebenski Mauri kralje izpuniti zapovied cara marokanskoga i španjolskoga oficira Alvareza sa šest španjolskih vojnikah izručiti bez odkupnine. No carev zastupnik nada se ipak, da će mu se rukom početi zaposlovanje oslobođenje zarobljenikah.

Međuzajavne i najnovije vijesti.

London, 13. prosinca. U Korku i Belfastu u laskoj preduzeta su nova uapšivanja. Desetih parobrod iz New-Yorka došao je i doneo je vijesti, koje dopiru do 2. t. m.

U Meksiku nadvladala je posvuda liberalna stranka. Pod Sacrificios usidrla su se 3 španjolska i dva francuska bojna broda. General Trezos predao je kastel Perote.

Javljaju iz Turina od 14. t. m. Ukupni ovdiešnji listovi misle, da će se siednice komorah otvoriti 16. siečnja. Okolnosti burze nisu najbolje i premda je francuski prihod poskočio, ipak sa strahom očekuju prosinacsku likvidaciju. U Nici dat će piemonteski oficiri skorou slavu tamozalazećim se ruskim pomorskim oficirima bal; misle, da će i niekoja u onom predielu boraveća najvišja ruska gospoda doći na ovu zabavu. Kao predstavljatelj i dramatični spisatelj zaslugah puni i poznati Francesco Augusto umro je u Genovi. Dogadjaji u imenovanom gradu i sad se kao vazda jako pretierivaju i svakako pripoviedaju; nadamo se da nemaju oni pravo, koji posljednju pobunu pučanstva opisuju kao da se osniva na političkom temelju.

Petrograd, 14. prosinca. Njeno veličanstvo carica mati oboliela je dne 7. t. m. od bronkialnoga katara, danas se je istina groznica umalila, no česti kašalj i jako pljuvanje obstoje još neprestano.

London, 15. prosinca. Službena prekozemna pošta dd. Bombay 25. studenoga. Kr. proglas udovoljio je sasvim Indiu. U Audu podvrgli su se Telakdari i prđali su svoje tvrđje i oružje. Radša Sing predao je sebe i svoju tvrđjavu Amely. Brigadier Eveleigh osvojio je tvrđju Semeree. Tantia Topee obkoljen je u satporskim brežuljcima. Poglavica banganski i ostale buntovničke glave podvrgli su se.

Slavenske vijesti.

V. M.

(Libušin sud i Kraljodvorski Rukopis. Produženje.)

Kako smo bli u br. 284. „Nar. Novinah“ kazali, nasernuo je u mjesecu studenom netko u „Tagesbotu aus Böhmen“ u članku „Handschriftliche Lügen und palaeographische Wahrheiten“ na kraljodvorski rukopis, u kojem se članku kaže, „da cvate medju českim spisateljima škola, koja krivotvori rukopise, i da obćinstvo ni pojma nema o marljivosti ove škole i da se nemože ni izbrojiti, koliko je krivotvornih rukopisah već načinjeno.“ Anonymi pisatelj toga članka pako dobro znade, da je naznačena škola već toliko rukopisah krivotvorila, da s njima može na veliko trgovati, i to prodajom u ces. biblioteku petrogradsku, a g. Henka da stoji u najužjem i najiskrenijem savezu ove škole, kojoj je govordžija. Da je dakle neobhodno potrebno, da se dobro promotri svaki rukopis česk, o kojem se misliti može, da je krivotvor . . .

Bez najmanjega dokaza obtužuju se ovdie osobe i javni zavodi zbog nepravdanih činah; bez najmanjega dokaza oceranjuje se ovdie ciela česk književnost, i to pred obćinstvom, koje nema potrebnih provietah, da pravedno prosudi, što je na stvari. Bojte se, bojte se starinski zavodi, koji imate mnogo starih rukopisah českih! Boj se i svatko, koi nadješ stari kakav rukopis, jerbo si već unapred razglašen kao krivotvornik, koi se mora opravdati pred sudom anonyma g. Kuha.

Ali dobro je opet, da daje zakon svakom krivo ocerjenom potrebnu obranu. Što se daje varati krivotvornim rukopisima, neka se od ozloglašenja i okrivljenja očisti gosp. baron Korff, ravnatelj knjižnice petrogradske; književnosti pako českoj tim je zadovoljeno, da je g. Kuh dao uslied odgovora slavnoga Palackoga različna opravdanja natiskati u svojem listu.

Nakanivši temeljitie prosuditi spomenike naše, razložiti ćemo ovdie naše misli, o Libušinom sudu iz gledišta historičkog uobće a pravoslovnog napose, misleći da će se tim bolje pokazati izvornost njegova, čim temeljitie i znanstvenie sve prosudimo i razaberemo.

Sud Libušin iz gledišta historičkoga uobće.

I. Prva naselbina Slavjanah u Českoj razprostranila se je tako, da su Slavjani zauzeli

ravnice uz rieke, što dokazuju: 1. Gradovi županijski, koji su bili prastaro središte svakog plemena i koji stoje svuda uz obalu riekah, n. pr. Děčany, Ljutomici, Plzeň, Prachenj, Višegrad, Děvin, Prag itd. 2. Niekoji gradovi dobili su svoja imena po riekama, n. pr. Bělina. 3. Najstarija prebivališta, koja imadu rodna saborna imena, stoje u ravnicama; prebivališta pako po krajima bérdovitim i šumskim imadu svoje ime od miestnoga položaja ili od osobe utemeljitelja svoga. 4. Prebivališta, o kojima govore listine i kronike do svéršetka 12. vieka, nalaze se sasvim u ravnicama, a nikada na bérdimah. 5. Područje županiyah slaže se sa područjem riekah, što se osobito jasno pokazuje kod županije kladske, prahenske, gradecke itd. 6. Osobita sviedočba o načinu ove naselbine nalazi se u Kosmasovu opisu županiyah Vlastislavovih.

Iz ovoga se lahko razabrati može, da navadjanje osoba u Sudu Lib. nije slučajno; kmeti ovi bili su poglavice plemenah uz rieke stanujućih, t. j. župani, kao što se napominju u 9. vieku Vlastislav a u 10. Slavník. Na Otavi, odkuda je Hrudoš imenovan, bila je sa cielo županija prahenska; s područjem Radbuze, odkuda je Štahlav, slaže se sadašnje Plzenjsko, i tako su bila ova bratja župani županiyah susiednih. Ljubica poznata je kao prebivalište Slavnikovičah i kao županijski grad u 11. i 12. vieku, a s vremenom će se može biti pokazati, da je ime Ljubica bilo ime rieke, kao n. pr. Bělina, Mže itd. Ako su pako bili Hrudoš, Štahlav, Svatoslav, Lutobor i Samorod župani plemenah uz Otavu, Radbuzu, Libicu, Labe i Mžu stanujućih, to su po analogiji bili i Ratibor, Radovan, Jarožir i Strážibor župani.

(Dalje sledi.)

Prinesak za gospodarsko društvo i ciena g. lista u austr. vr. novim lietom postat će sljedeća:

za članove: Zagrebčani pošiljajući sami po Gosp. list plaćaju	— fr. 80 kr.
Prinesak	4 fr. 20 kr.

Ukupno	5 fr. — kr.
------------------	-------------

Zagrebčani, kojim se list u kuću pošilje plaćaju	1 fr. 30 kr.
--	--------------

Prinesak	4 fr. 20 kr.
--------------------	--------------

Ukupno	5 fr. 50 kr.
------------------	--------------

Izvanjski članovi, kojim se Gosp. list poštom pošilje plaćaju u ime poštarine	1 fr. 80 kr.
---	--------------

U ime prineska	4 fr. 20 kr.
--------------------------	--------------

Ukupno	6 fr. — kr.
------------------	-------------

Ne članovi Zagrebčani, koji si sami list nose	3 fr. — kr.
---	-------------

Zagrebčani, kojim se pošilje u kuću	3 fr. 50 kr.
---	--------------

Izvanjski predplatnici, koji poštom list dobivaju, plaćaju	4 fr. austr. vr.
--	------------------

Od ravnateljsva gospodarskoga društva.	
--	--

Odgovorni urednik. Dr. Demeter.

SLUŽBENI LIST.

Nr. 2917—1858 pol. (Izv.—298)

3—1

Concurs-Ausschreibung.

Nachdem der unterm 16. April l. J. Z. 542 zur Besetzung zweier Hebammen-Stellen und zwar, einer für die polit. Gemeinde Zlatar und der andern für die polit. Gemeinde Budinščina ohne Erfolg geblieben ist, so wird hiemit für die benannten Stellen, mit welchen eine jährliche Besoldung aus den betreffenden Gemeinde-Cassen von 100 fl. österr. Währ. und ein Quartier-Geld von 40 fl. österr. Währ. verbunden ist, in Folge h. komitatsbehördlichen Auftrages dd. 27. November Z. 12472 ein neuer Concur auf 4 Wochen von der dritten Einschaltung gerechnet ausgeschrieben mit dem, dass die Bewerberinnen ihre vorschriftsmässig gestempelte Gesuche:

- a) mit Vorweisung des Alters;
- b) moralischen Lebens-Wandels;
- c) Kenntniss der deutschen, kroatischen oder einer andern verwandten slavischen Sprache und
- d) Diplome über die vorgelegte Prüfung, bezeugt, anher vorzulegen.

K. k. Bezirks-Commissar Lohor am 8. Dezember 1858.

K. k. Bezirks-Vorsteher
Krajačić.

Carsko-kr.

službene

NARODNE

NOVINE.

Novine ove izlaze svaki dan izuzamši nedjelje i praznike na čitavom listu. — Polugodišnja predplata je za domaće u novinarnici 4 for. srebra. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom pošiljati, 6 for. sr. —

Za službene oglase opredjeljena je uvrstbina: 4 kr. sr. od linije za prvi put; a zatim za svaki put 2 kr. sr. — Za druge oglase ili posebne članke plaća se do 10 linija 20 kr. sr., dalje pak od svake pojedine linije 4 kr. sr.

➤ Početkom dojučega mjeseca počimlje se prvi polugodišnji tečaj ovih novina za god. 1859.; poziva se dakle domorodno občinstvo, da svoju predplatu na „Narodne Novine“ obnovi, i to na pol godine poštom s 6 for. 30 kr., u miestu s 4 for. 20 kr.; na četvrt godine poštom s 3 for. 15 kr., u miestu s 2 for. 10 kr. u austr. vrijednosti.

Da uzmognu vanjski predplatnici listove uredno primiti, neka izvole bezodvlačno podpunu predplatu na „odpravništvo Narodnih Novina“ franko poslati te točno naznačiti svoje ime, prebivalište i posljednju poštu.

➤ Tko nekani list dalje držati, neka odmah prva tri broja, što će ih primiti, natrag pošlje.

Ujedno molimo svu onu gg., koja duguju za prošle tečaje, da što prije dug svoj izplate.

Uredovni dio.

Kod 299. (91. dopunitbenoga) žrebanja stariega državnoga duga, koje je poduzeto bilo dne 1. t. m., izvučena je seria br. 165.

Ova seria sadržaje obveznice dvorske komore po $3\frac{1}{2}$ postotka i to: br. 5837 s jednom petinom glavnice svote i br. 8,964 s polovinom glavnice svote; zatim brojevi 8.334 do uklopno 9,154 s njihovim celim glavnim iznosima.

Ukupna svota ove serie iznosi 1.412.049 fr. 26 $\frac{1}{2}$ kr. na glavnici, sa 24,710 fr. 52 kr. kamatah po obaljenom mierilu.

Ove obveznice izmjenit će se polag ustanovah najavijega patenta od 21. ožujka 1818 za nove, po prvobitnom mierilu u konv. novcu okamatljive državne zapiske, — ako posiednici izvučenih obveznicah nebi volili, iste po sadržaju raspisa ministarstva finaciih od 26. listopada 1858 br. 5286-F. M. (d. s. l. kom. XLVII. br. 190) preobratit u državne zadužnice glaseće na austriansku vrednotu sa 5% nim okamatenjem.

U Zagrebu dne 10. prosinca 1858.
Od c. k. hrvatsko-slavonskoga miestodržstvenoga predsjedništva.

Neuredovni dio.

Austrianska carevina.

Beč U ponedjeljak dne 14. prosinca odputovao je odovud preko Tërsta u Carigrad gosp. Petronijević, serbski kapucehaja. S njime ide sekretar g. Ljubomir Nenadović. Oni će iz Tërsta poći u utorak i svratit će se u Atinu.

— Ministarskom naredbom od 28. rujna t. g. dozvoljeno je knjižarima, koji nove i stare knjige prodaju, da se osim glavne i okružne varoši i u takovim miestima, gdje se kotarske verosi nalaze, mogu knjigoprodavnice zavesti ako je potrebno, i da se takodjer u tim miestima, ako nema nikakva knjižara, knjigovescima može dozvoliti, da vode komisyonu trgovinu s knjigama.

— Carski glavni konzul u Sarajevu, E. Resler, dobio je od sultana red medžidski trećega razreda.

— Dru E. Jonaku, profesoru na praškom sveučilištu, dozvoljeno je primiti kërst Albrehta Medvedskoga.

— G. Cudermann, bivši prisiednik u Zagrebu ukinutoga privremenstva zemljarine namiešten je kod iste oblasti u banjskoj Bistrici.

— Nj. veličanstvo car Ferdinand dostojao je sa dovršenje katoličke cërkrve u Sokki u Bukovini najmilostivije poklonit iznosak od 500 fr. konv. novca.

— Supruga kr. španjolskoga poslanika de la Torre Ayllon, imala je čast primljena biti od Nj. veličanstva carice Jelisave, zatim od Nj. c. k. visosti gospojah nadvojvodinjah Sofie i Marie.

— Nj. preuzvišenost gospodin grof Emerik Brenner komornik u Dolnoj Austrii, preminuo je u 76. godini svoje dobe.

— Kod žrebanja srećakah zajma kneza Esterhaza, koje je dne 15. preduzeto bilo, dobio je

br. 134 473 — 4,000 a br. 138,013 — 8000 fr. Žrebanje imalo se je nastaviti sutra dan.

— Nj. c. k. apostolsko veličanstvo dalo je uručiti katoličkoj občini u Hanoveru 400 talirah

— Slovenski cërkrveni list „Zgodnja Danica“ donosi od cërvenoga jezera u Minesoti državi u sievernoj Americi od 24. rujna t. g. datovano pismo prečastnoga kranjskoga misionara Lorenca Lavtižara, odkud se vidi, da je prčastni od njegovih zemljakah veleocienjeni duhovnik Pirz, kojega je blagoslova puno djelovanje kao duhovni pastir u Kranjskoj učinilo da će se u njegovoj domovini vazda spominati njegovo ime, poslie mnogih liepih slavedobitjah svoje apostolske revnosti u vieri, koje je doživio medju Indiancima, sudjelovanjem gospodina Lavtižara utemeljio novo sieminište za obraćanje na këršćansku vjeru. Pirz, već u 73. godini svoje dobe, sjedinjuje s neoslabljenom tielesnom silom hrabrost mladica. Dne 14. kolovoza t. g. prispiela su oba misionara na novo svoje stanište na cërvenom jezeru. Na dan velike gospoje čitala se je prvi put këršćanska služba božja. Misionari započeli su svoje djelovanje time, da su pokërstili sedmero diece i dvie žene. Obračanje otavanskih i oćipvenskih Indianacah obavljalo se je dosele jedino po kranjskim misionarima.

Tërst, 14. prosinca. C. k. korveta na zavoj „Nadvojvoda Friderik“ pod zapoviedništvom korvetskoga kapetana pl. g. Tegethufa (poznatoga po svojim putovanjima u Africi i tamo pretrpljenom robovanju) poduzela je pred nekoliko danah put k marokenskoj obali, obškërbljena svim potrebama za duže bavljenje, istom krušnom pećju tako, da će momčad imati vazda jesti frižka blieba. Kao što misle, u Maroku nalaze se zarobljeni pomorci nasielih austrianskih tËrgovačkih brodovah i imenovana korveta poduzet će u tu svërhu istraživanjah. Supruga jednoga kapetana onih brodovah živi ovdie i nema već više godinah nikakve viesti o sudbini svoga muža.

Tërst 25. studenoga. (Konac.) Ovih danah je jedan rimokatolički svećenik napadnut bio od lupeža na sred puta, i budući da su mu prietili golim štitelom, siromah od takova iznenadnoga napadanja i velikoga straha upropašten morade nekoliko danah u postelji ležati.

Ove godine u ovdješnjoj serbskoj školi vërlo malo ima diece. U obadva razreda samo 8 djakah. Liepo bi bilo, kad baš ovako malo tËršćanske diece ima, da občina saveđe konvikt, u koi bi se pozvati moglo sierotnjske diece iz obližnjih provinciah, kao: iz Dalmacie, Boke Kotorske, Hrvatske, iz Peroja (edina pravoslavna parokija u Istri) i Cërne Gore. Za izdržavati jedno 15 20 sierotne diece občini ovej nebi tako štetno bilo, a s tim bi se zadužbina jedna u serbstvu umnožila na obća korist i otačbine svoje. (Svtd.)

Sërbia.

Beograd 5. prosinca. (Pest. Lt.) Izbori deputiracah već su iz unutrašnjosti Sërbie većom stranom poznati, i ispali su, kao što se je

napred znalo, u smislu ministarskom, t. j. narodnom. Mir nije bio nigdie narušen. — Izabrani su ponajviše tËrgovci i seljaci. — Mirsko svećenstvo sprema tužbu, što je isključeno od izbornoga prava. Kaže, da je njihov interes kao gospodari od kuće sjedinjen s interesom naroda, pa da nije pravo, da ga zastupaju protopresbiteri, koji mu zapoviepuju.

Cërna gora

Objavljenje, kojim se daje na znanie, da je cërnogorskom vladici dozvoljeno pobirati po Rusii milostinjah za cërnogorske cërkrve, glasi po „Morgp.“ kako sledi: S najvišjim dozvoľljenjem Nj. veličanstva i blagoslovom svetoga, vladajućega sinoda svih Rusah obznanjuje episkop Nikanor Njeguš svim pravoslavnim brišćanima Rusie, koji revnuju za blago jednovieracah istočne cërkrve, da je on 14. studenoga u gradu sv. Petra u stolnoj cërkrvi sv. Isaka za episkopa i duše popećitelja cërkrve u Cërnoj Gori i Bërdima osvećen, a sada je prije svoga povratka u otačbinu otvorio sabiranje dobrovoljnih priloga na korist ovih patećih cërkrvah.

Svakomu su Rusi poznate neprestane borbe, koje je narod cërnogorski pretrpiti morao, i biede, u kojima se on u sledstvu ovih neprestanih ratovah nalazi. Ovoj borbi žërtvovala je Cërna Gora kros mnoge i mnoge godine sva sredstva svoja i sama tiskarnica, koju je tamo pokojni vladika Petar Njeguš zaveo, morala je svoju radinost obustaviti, jer su olovna pismena nuždna bila u ratu god. 1853. Cërnogorski narod potrebnije više i više nastave, i nada se od darežljivosti Rusah dobit sredstvah, da osnuje jednu školu i tiskarnicu, da obškërbi osiromašene cërkrve s knjigama i tvarima za službu božju. Neka svaki, koi ljubi ovaj hrabri narod, koi je žërtvovao svoje blagostanje pri obrani viere i nezavisnosti, žërtvuje koliko može na ovu svetu svërhu. Ako se skupi znamenita glavnica, a ona neka ostane u Rusii, interes pako neka se u Cërnu Goru šalje. Vladika Nikanor obitava u Petrogradu u Monastiru Aleksandra Nevskoga, gdje uživa osobeno prizrenje. Pri svom povratku namierava on Moskvu i Kijev posietiti. Poslie njegova odlazka primat će konzistorij milostinje.

Tallanska.

Iz Rima od 8. prosinca javljaju: Dočim je jučer Nj. c. visost prejasni gospodin nadvojvoda Drautin Ljudevit u bazilici pred vieroispoviedanjem apostolske glave boravio; poplašili su se iznenada konji njegove na piasci čekajuće kočie; sva viestina iskognoga kočiaša nije ih bila moguća ukrotiti; konji su se penjali samo još biesnie i prevališe kočiu tolikom silom, da se je razlupala. Nesretni kočiaš oštetio se je padom. Govori se, da si je slomio ruku. Konji s prednjom stranom kočie tËrčahu biesno po ulici Borga i uletiše kod kastela svetoga Angjela u dubok jendek, koi je zbog poprave vodovoda izcërpljen bio.

Kad je nadvojvoda iz cërkrve isišo, minuo je događaj i mogle su se viditi još samo nje-

gaje gošćenje vriedne posrednice. Vas Rim veseli se, da je ta nesreća još tako sretno prošla i tako je opet ruka božja očevito izbacila život jednoga člana bogumile austrijske carske kuge i od ukupne austrijske carevine uklonila veliku nesreću;

—Kao što „Independance“ javlja, dobio je jedan francuski indjenir dopuštenje od svoje vlade, da preuzme upravu hidrauličkih radnjah na luci vilafrañskoj.

—Jedan dekret Nj. c. visosti velikoga kneza toskanskoga naredjuje za godinu 1859., da i nadalje ostanu tri odsieka državna vieća, koji su podignuti bili dekretom od 9. siječnja 1857.

Turska.

Gubernator Gjanipaša naredio je, kao što javlja „A. Z.“, da se 40 okrivljenih krdžanah zbog bune u Posavini u Carigrad odpravi, da im se tamo sudi. Oni će onamo skoro otići. Bosanski deputirici, što su bili u Beču, a u Sarajevu pod strogim nadzorom, otpušteni su kući na posredovanje stranih konzulah. Brebiraki mudir, protiv koga su dignute mnoge tužbe, sbačen je. Tom prilikom naredjeno je, da se po kraj austrijske granice za mudire postavljaju sposobni činovnici. Već su učinjena mnoga premoćtanja. Gjanipaša okleva s oglasom fermama, koji naredjuje da se trećina ukine, iz uzroka, što je u zvrničkom kotaru, gdi je bilo najviše bune zbog trećine, učinjena pogodba, da se trećina od prošaste godine za tri godine plati.

Viesti, koje je dobio A. Z. u obće su dosta povoljne, samo u okolici Novog Pazara od srhu Turci ovdie i onde danak, a s toga se hoje pobune, zato je Gjanipaša poslao tursko vojinstvo prispievše u Sarajevo iz Mostara i sa crnogorske granice u tuzlanski i travnički kotar.

U Posavini, gdi se takodjer nemira hoje, naredio je paša, da se pazi na biegunce poslie poslednjeg sraženja. Učastnici u poslednjoj buni u Posavini odpravljeni su 26. studenoga u okovima u Carigrad i to vele iz uzroka, što u Sarajevu nema dosta usah.

— Uslied jednoga belgijskoga lista prispjela je, vele, u Pariz viest, da je iz iztrage, koju su francuski i engleski komisari u Džedi povelili, proizišlo, da je Namikpaša bio prourskočitelj u žesah počinjenih u Džedi i da je gospodina Sebatier zajedno s kapetanom Pullenom pašu uaprio u njegovoj vlastitoj palači, poslie čega bio je, vele, zarobljenik odveden na jedan bojni brod.

Pera, 24. studenoga. (Obće nov.) Jutros puče glas da se vratio c. k. poslanik. Činovnici poslanstva otidoše taki u paradi u pristanište, da ga dočekaju. Kad tamo dodjoše, ali glas nebijaše istinit, jer je na ladji bio c. k. glavni konzul Pesomani, pa su s toga razvili carski barjak na katarki. On namierava iskati dozvoljenje od turske vlade da se napravi drum od Jafe do Jerselima. C. k. poslanik očekuje se medjutim svaki dan. (Već je temo prispeo. Učr. Nar. Nov.) U celom carstvu Turskom upisuju se sad vojnici za vojsku, kao što se čini, bez tegobe. Ljudi dolaze u većem broju, nego što se to očekivalo. Pošto je sad vrijeme za upis u vojnike, to nepada ta uredba nimalo u oči, nego je čudnovato samo, zašto se prvi katalinji redifa kupe, jer je to s većom štetom za tursko carstvo sjedinjeno. Valja da je hitna briga kakva, koja je vladu na taj korak pobudila. Ove izvanredne miere predusimaju se samo zbog odnošenja Srbije i podunavskih kneževinah. — Kao što sam prije već javio, namieravali su odpušiti tuoplemene oficire iz turske službe, pak je zapoviest već bila izdana, no sad je izišla druga zapoviest da ostanu u službi; i da im se obustavljena plaća isplati.

Njemačka.

Berlin, 9. prosinca. (Wand.) Ovaj čas čujem, da je vlada za otelo riešila, zemaljskom saboru predložiti osnovu zakona o poricanju koncesijah, naročito u obziru knjižarah i tiskarah, kako da se redarstvenim vlastima sasvim oduzme pravo koncesijah poricati.

— Polarne ptice (Strix nives Linc) pojavile

su se u Kolbergu u Pomorkoj. Ove snježne sojke žive s one strane polarnoga kruga. Perje im je bijelo sa crnim i žutim bobicama; ovo ničko pojavljenje donieli su jaki sieverni vetrovi, koji su u početku studenoga duvali po svoj Evropi.

Grička.

Atina, 27. studenoga. (Obće nov.) Poslanstvo Gerkoljuba lorda Gladstona sa izvanrednoga komisara za jonske otoke, pretresa se jednako ustmeno i po novinama. Istina nema jednog žitelja na tim otocima, koji nebi od srca želio, da se s kraljevstvom politično sjedini. To je prirodno zahtjevanje, koje nevriedja engleski narod. Nemože drugo ništa ni želiti narod, koji svojim poreklom, jezikom, svojom religijom i uspomjenama helenskom roda pripadlaži, kojega je sredsreda Atina. To je sanj životno pitanje, da zauzme mjesto svoje u evropskoj obitelji. Ali se vara svatko, koji bi pomislio, da Jonjani to traže kao kakvu želju. Oci traže samo ono, što međunarodni ugovori utvrdjuju — slobodna jonsku nezavisnu republiku, koja je samo zbog njene slabosti stavljena pod jamstvo velike Britanije.

Sjedinjenje s Gričkom sačinjava drugo posebno pitanje, ono niči će riešiti lord Gladston niti jonski otoci.

Velika Britanija i Iraka.

London 11. prosinca. Englesko poslanstvo u Peking sada je potpunoma ustrojeno. Izvan poštovanoga Fred. Bruce-a, koji je preuzeo poslaničko mjesto, naimenovani su: Mr. Horace Rumbold za poslanstvenoga tajnika i Mr. William de Norman za prvoga pridruženika (attaché), kojima će se dodat jošte Mr. H. St. Clair i Mr. C. Wyndham. Važno mjesto „kitajskoga tajnika“ dobio je Mr. Wade.

„Court Journal“ piše: Doznali smo da će lord Clyde skoro položiti verhovno zapovjedništvo u Indii i Sir W. R. Mansfeld, da je naimenovan za njegova zamienika.

Španjolska.

Kao što javljaju iz Tangera od 28. studenoga, posredovanje Engleske i dogovaranja španjolskoga admirala s marokanskim oblastima nisu željenim plodom urodila da se razpra poravna. Oblasti u Tangeru uputile su rasprave na cara marokanskoga.

Azija.

— Potvrđjuje se, da je japanski car preminuo. Bilo mu je 36 godina i vladao je 12 godina. Budući da nije imao sina, nasliedit će ga njegov posinak.

Berzovjavne i najnovije viesti.

Is Madrita javljaju od 10. t. m. Dne 14. sastat će se konačno skupština. General Prim podietiti će u senatu glas ukora proti ratu s Meksikom. Dozvole za gradjenje željeznica na otoku Kubi već su izdane. Španjolski zapovjednik ekspedicije proti grebenskim gusarima, poslao je svoju švadru u Algesiras. Engleska preuzela je posredovanje kod cara marokanskoga; ovaj nije jošte dao odlučan odgovor, na koji će admiral čekati.

Carigrad, 11. prosinca. U podčinjenim razredima ovdiešnjega diplomatskoga zbora predstoje nieke promjene. Tako n. pr. odlaze od britanskoga poslanstva g. Alison u Englesku, Pisan u Italiju, Norman u Kinu. Od francuskog otišla su dva tajnika i jedan pridruženik na dopast u Francusku. „Journal de Constantinople“ priobćaje miere, koje je preduzela porta u obziru moldavsko-vlaških kaimakamiah. Isti list veli, da nedielu mačenja gospodina Lessepsa u obziru podpisivanja za suecki kanal. C. k. poslanik, baron Prokeš imao je dne 7. t. m. audienciju kod sultana. Alipaša, dosad glavni gubernator damaskinski naimenovan je u istom svojstvu za Džedu; Mahomedpaša postat će glavni gubernator kurdistsanski mjesto Alikamilpaše, koji se premiešta u Damask.

Atina 11. prosinca. Gumina koja veže Pireja sa Sirom, sretno je dne 8. t. m. spuštenu u more.

Kerf 14. prosinca. Gladstone odputovao je prošaste nedielje put Atine i jonskih otokah. Malo prije nego li je odputovao, bila je u Santi Mauri demonstracija u smislu sjedinjena s Gričkom.

Javljaju iz Rima od 11. t. m. Konsistorij imao je biti dne 8. t. m. Govori se da će nadbiskup dublinski i primas irski dr. Callen biti naimenovan stožernikom. Velika kneginja Maria Nikolajevna Leuchtenberška prispjela je ovamo.

Odgovorni urednik. Dr. Demeter.

SLUŽBENI LIST.

689 Dp.—97

3—1

Natiečaj.

Da se popuni aoveustrojeno mjesto jedne učitelice kod dievojčke učione u trgovištu Sisku, razpisuje se ovim natiečaj.

Dohodci s ovom službom skupčani iznose 250 fr. u sr. osim toga dobivat će učiteljica 70 fr. u ime stanarine a 30 fr. sr. u ime đervarine.

Sve one, koje bi se ovoj službi posvetiti htiele, imadu svoje molbenice s potrebitimi dokaznicami o dobi, čudorednosti, sposobnosti i dosadanjem svom službovanju providjene začasnomu kanoniku i podjašprištu Franji Šloisnigu u Sisku kao dotičnomu kotarskih učionah nadziratelja do 15. siječnja 1859. podneti. U Zagrebu 26. studenoga 1858.

696 Dp.—98

3—1

Natiečaj.

Za izpražnjeno mjesto učitelja i orguljaša u Keginou, s kojim skupčani dohodci osim shodnoga bezplatnoga stana, malenog vrtlaša i 12 hvatih đervah, kojimi će trebati i učinom ložiti, iznose 300 fr. u sr. i druge izvauredne pripadke, — razpisuje se ovim natiečaj.

Natiecatelji imadu svoje molbenice s potrebitimi dokaznicami o dobi, sposobnosti, čudorednosti i dosadanjem službovanju providjene podjašprištu i župniku u Biskupcih Blažu Švelić, kao dotičnomu kotarskomu nadziratelju, najdulje do 15. siječnja 1859. podneti. U Zagrebu 26. studenoga 1858.

705 Dp.—99.

3—1

Natiečaj.

Kod novosagrađene trivialne učione u maloj Gorici u kotaru sisackom, županii zagrebačkoj ima se popuniti mjesto učitelja i orguljaša, s kojim su skupčani sljedeći dohodci:

- a) bezplatan stan s uživanjem malena vrtlaša;
- b) 5 miorovah pšenice, 5 prosa i 40 kukuruze;
- c) 210 for. austrijske vrednote, napokon
- d) 12 hvatih đervah za učitelja a 6 za učionu i 22 for. 5 novč. aust. vred. što će imati davati kraljinska občina „Nebojan“, od kako se ista stalnimi orguljami obškēbi.

Svi oni, koji ovu službu zadobiti žele, neka svoje vlastoručno pisane i s potrebitimi dokaznicami o dobi, čudorednosti, sposobnosti i dosadanjem svom službovanju providjene molbenice do 20. siječnja 1859. začasnomu kanoniku i podjašprištu Franji Šloisnigu u Sisku podnesu. U Zagrebu 26. studenoga 1858.

706. Dp.—100.

3—1

Natiečaj.

Kod novopodignute trivialne učione u Žazini, županii zagrebačkoj, kotaru sisackom ima se popuniti mjesto učitelja i orguljaša, s kojim skupčani dohodci iznose osim slobodnog stana i prilekećeg $\frac{2}{3}$ rali vrtla zatim 17 $\frac{1}{2}$ miorova kukuruze i 18 hvatih đervah, toli za učitelja koli za učionu opredieljenih, 278 for. 25 novč. austr. vred.

Natiecatelji imaju svoje vlastoručno pisane i s potrebitimi dokaznicami o starosti, čudorednosti, sposobnosti i dosadanjem službovanju obložene molbenice najdulje do 20. siječnja 1859. upraviti na kotarskoga nadziratelja, začasnoga kanonika, podjašprišta i župnika u Sisku Franju Šloisniga. U Zagrebu 26. studenoga 1858.

710 Dp.—101

3—1

Natiečaj.

Kod novopodignute trivialne učione u Čučerju, u kotaru i županii zagrebačkoj ima se popuniti mjesto učitelja i orguljaša s kojim skupčani dohodci osim bezplatnoga stana, vrtla i jednoga vinograda na 6 kopačah osnovana, zatim 6 hvatih đervah za učitelja a 6 za učionu — iznose u gotovini 30 fr. u sr. ili 315 fr. aust. vr.

Svi, koji žele ovu službu zadobiti, neka do 30. siječnja 1859. uprave svoje molbenice s potrebitimi dokaznicami o starosti, čudorednosti, sposobnosti i dosadanjem svom službovanju obložene te vlastoručno pisane na dotičnoga kotarskoga nadziratelja, kanonika zagrebačkoga Fraju Mađaraka U Zagrebu dne 3. prosinca 1858.

Od zagrebačkoga nadbiskupskoga ordinariata.

Carsko-kr.

službene

NARODNE

NOVINE.

Novine ove izlaze svaki dan izuzimajući nedjelje i praznike na čitavom listu. — Polugodišnja predplata je za domaće u novinarnici 4 for. srebra. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom pošiljati, 6 for. sr. —

Za službene oglase opredjeljena je uvertizna: 4 kr. sr. od linije za prvi put; a zatim za svaki put 2 kr. sr. — Za druge oglase ili posebne članke plaća se do 10 linija 20 kr. sr., dalje pak od svake pojedine linije 4 kr. sr.

Početak dojučerašnjeg mjeseca počimlje se prvi polugodišnji tečaj ovih novina za god. 1859.; poziva se dakle domorodno občinstvo, da svoju predplatu na „Narodne Novine“ obnovi, i to na pol godine poštom sa 6 for. 30 kr., u mjestu s 4 for. 20 kr.; na četvrt godine poštom s 3 for. 15 kr., u mjestu s 2 for. 10 kr. u austr. vrijednosti.

Da usmognu vanjski predplatnici listove uredno primiti, neka izvole bezodvlačno podpunu predplatu na „odpravništvo Narodnih Novina“ franko poslati te točno naznačiti svoje ime, prebivalište i posljednju poštu.

Tko nekani list dalje držati, neka odmah prva tri broja, što će ih primiti, natrag pošlje.

Ujedno molimo svu onu gg., koja duguju za prošle tečaje, da što prije dug svoj izplate.

Neuredovni dio.

Austrijska carevina.

Beč 17. prosinca. Kod jučer preduzetoga žrebanja 4. državne lutrije izvučeni su sljedeći dobitci: Br. 91,246 dobiva 15,000 dukatah (cekinah) a broj pred njim i za njim dobiva svaki po 100 dukatah, zatim tri broja pred i za njim po 20 dukatah; br. 151,751 dobiva 5000 dukatah; a br. pred njim i za njim po 50 dukatah; zatim tri broja pred njim i za njim po 10 dukatah, br. 30,481 dob. 3000 dukatah br. 157,027 dob. 2000 dukatah; br. 196,399 dob. 2000 duk.; br. 66,007 dobiva 2000; brojevi 119,73, — 165,410, 71194, 139,237, 208,083 i 236,715 dobivaju svaki po 1000 dukatah. Iz serie br. 25 dobiva svaka srećka po 2 dukata u slatu. Iz 5 serijah dobivaju br. 206, br. 205, br. 97, br. 242 i br. 200 po 1 dukat.

Srbija.

Beograd, 12. prosinca. „P. Lloyd“ pišu: Već sinoć bio je današnji dan svetoga Andrije pozdravljen tutnjavom topovah iz kasarne a današnji sunčani dan navodio je veliku množinu svijeta pred prvostolna crkvu, da vidi svetkovanje zemaljskoga svetitelja i ujedno prisustvoje svečanoj službi božjoj, koja se je držala za poklisare skupštine, da ih nadahne duh sveti. Svakolika srbiska posada izišla je i bila je uparadjena pred crkvom; knez došao je siedeći sam u kočiji i praćen od nekoliko ulanah; pred crkvenim vratima dočekao ga je mitropolit sa dva episkopa i ostalim svećenstvom i pratio ga je na njegovo mjesto. Mitropolit, koji je sam služio, držao je gevor, u kojem je rastumačio, što je „sloboda“ u pravom smislu. Po dovršenju službe božje bilo je veliko čestitanje u konaku, no mnogi poklisari nisu se dali nagovoriti da sudjeluju kod ove ceremonije; vidili smo poklisarah na ulicama, koje su nagovorili načelnici da otidju u konak, no veća strana istih nije se dala nagovoriti na to. Poklisarima daje danas knez veliku čast u gostionici „k srbiskoj kruni“; no kažu, da će jedva treća strana poklisarah ići onamo.

Turska.

Jutros u Tèrst došavši Lloydov parobrod „Australia“ doneo je do 11. t. m. dopiruću levantsku poštu. Neuredno postupanje kaimakamiah, kojima je poviereno uzdržavanje poredka u podunavskim kneževinama ponukalo je portu, da u sporazumljenju sa zastupnicima silah, koje su pariški ugovor podpisale, imenovane oblasti pekovce, da se vrata k svojoj dužnosti. Jed a bërzojavna pošiljka bila je u tom smislu poslana u Bukurešt i Jaš a komisari Kiamibej i Afisbej ostali će do dovršenja izborah i naimenovanja gospodarah tamo i paziti će na to, da se neokernji portino suzerensko pravo.

„Pressi d' Orient“ javljaju iz Džede od 7. studenoga da je Namikpaša dao napsit kadiju džedanskoga i deset najuglednijih tamošnjih stanovnikah. On sâm bio je, kao što je poznato, odazvan (polag drugih viestih po francusko-engleskim komisarima napšeni) i samijenjen po

Mahmudpaši, no sad je i ovomu druga služba, (gubernija kurdistsanska) povierena, a na njegovo mjesto doći će dosadnji damaskinski gubernator, Alipaša, u Džedu za glavnoga gubernatora kurdistsanskoga pako naimenovan je Ali Kiamilipaša.

„Journal de Constantinople“ javlja također o dosadanjem proistoku istrage, koja je zbog ubojstva zeta Amerikanca Dixona i drugih zločinah, koja su pratila ovo ubojstvo, povedena bila po glavnom gubernatoru saidskom. — Kažu da je jedan černac izveo to ubojstvo; budući pako da je uteko, stavili su, kao što i inače nejasno izvješće zamiernim načinom javlja, tri druga napšenika uz jamstvo u slobodu, jerbo da se stupanj krivnje svakoga pojedinoga ustanovi neobhodno je potrebno, da se napsi černac. Ako to za rukom podje, povest će se parnica s nova i dopuniti!

Isti listopis porodom nekak u liste „Progresso di Egitto“ isisavših oglasa u obziru podpisivanja dionica za suezki kanal, da se radoje nesmiju započeti dok nepodieli sultan svoje privoljenje. Da li će posljednje isići, ostavlja „Journal de Constantinople“ neodlučeno.

Viesti iz Bengasie javljaju, da je medju 24.—30. listopada 139 osobah oboljelo od kuge a 65 umrlo.

Okolo Drinopolja sve je poplavljeno, bërzojavna pisarnica stoji pod vodom i motke su većom stranom oštećene ili porušene.

Dne 8. bila je u prisustvu kraljevskoga para u more spuštana gumina, koja sjedinjuje Pirej sa Sirem.

Pera 11. prosinca. Zima je pred vratima i tako došlo je vrijeme, gdje se ovdje kao posud nadaju živahnijem društvenom životu. Premda se Stambul a osobito oba francuska predgradjia Pera i Galata, od prošaste zime većma približiše zapadnim gradovima, nego što je to inače bivalo za po stolietja, ipak bi se dogoditi moglo, da će moći biti naše zimsko doba u tom obziru sasvim mirno proći. Diplomatični zbor, prednjačeća sredsreda našega gradskoga života po zimi, nije ove godine samo veoma slabo zastupan, već izim porodice Sir H. Bülowe neobećaju ni pribitni članovi tako sjajnih zabavah, kakovim smo od nekoliko godinah privikli. Porodica o. k. austrijskoga poslanika nije ovdje, kao što se čuje i teško da će zimus povećati naše zabave, kojima je najliepši ares. Budući da su pako zimske zabave u kući barona Prokeša od nekada zbog sërdačnoga duha, koji ih je oduševljavao, kao i zbog dobroga ukusa spadale medju najomiliele, jedva će časti engleskoga poslanika dovoljne biti, da cviet našega društva odšteti za taj izgubitak. Izvan toga izgubit će o. k. austrijski poslanik što skorije još dvie mile visokoštovane osobe, budući da će pukovnik Löwenthal mozebiti već dojdute nedjelje otići u Pariz, a g. Schreiner, dosadnji prvi dragoman, već se pripravlja, da se čim prije preseli na mjesto svoga novega opredjeljenja, Aleksandriu u Egiptu, kamo je pozvan kao glavni konzul.

Društvo Pere nerado oprašta se s ovim osobama, s gospodinom Löwenthalom zbog njegova lojalnoga i uprav viteškoga postupanja s bogatim i siromašnim ljudma a s gospodinom Schreinerom zbog izvršnih uslugah, koje je činio občinstvu. — Jedan drugi visokoštovani sučan poslanstva austrijskoga već nas je ostavio, pl. g. Vasić, prvi kancelar otisao je u Solun, da tamošnje konzularsko mjesto preuzme privremeno. — Isto tako umalit će se i osoblje engleskoga poslanstva, jer g. Alison, prvi tajnik, odlazi u Englesku, g. Pisani, prvi dragoman u Italiju a g. Norman, prvi pridružnik u Kitaj. Nadalje već nas je pl. g. Buteniev ostavio, koji je otisao u svoju domovinu u stanju zdravlja u istinu žalostnom, kamo ga je pratio veliki dio njegove pratnje, a od francuskoga poslanstva vratili su se dva tajnika i jedan pridružnik na dopust u Francusku. (Ove promjene javili smo već u našem posljednjem listu pod bërzojavnim viestima. Učr. Nar. Novinah.) Što se tiče poslanstva druge niemačke velike sile, koliko mi je poznato, gospodin Eichmann nema obitelji i tako se vidi, da nemamo lietoš mnogo očekivati od strane diplomatskoga zbora. — Inače se ima stvar s turskim državnicima i drugim velikašima, budući da isti već sada sve i sva čine, da si sve pribave, što je potrebno za njihovim dostojanstvima shodan život, ako bi bili poslani u koji zapadni glavni grad; veleliepuost ljubeći veliki admiral Mehemed Alija i njegov takmac seraskier Riza paša prednjaci su, kao što se čini, u tom. Posljednji pohodja redovito svake nedjelje dva puta Peru, ide tamo praćen samo nekoliko oficirah od magazina do magazina i izbira i kupuje što najliepšega i najdražega imaju, nepogadjajući se ni najmanje, čim je naravno veoma omililo tèrgovcima.

Bërzojavne i najnovije viesti.

Pišu iz Pariza od 15. t. m. Radnje u obziru novoga ustrojstva Algerie opet su promaknute za jedan korak. Tamo će se podići pritožno sudište s onim istim pravima koja ima tako zvani Cour imperial u Francuskoj. Glavni okružni pobratelj porezah bankrotirao je; uslied toga izgubili su mnogi privatni ljudi a i iste javne pieneznice dosta znatnih svotah. Kao što „Moniteur“ danas javlja, poslani su dne 13. t. m. iz Bresta u Cherbourg bojni brodovi „Donauwörth“ i „Austerlitz“. Radi se o pukom premještenju, budući da je prva luka veoma puna, dočim u bazenima posljednje ima porazmierno veoma malo brodovah. G. Rousseau, bivši konzularski kancelar u Tunisu naimenovan je konzulom u Džedi i nalazi se sada u Parizu, da prime svoje naputke. Korveta „Duchayla“ koja je opredjeljena za Džedu, nalazila se je dne 25. studenoga u Adenu i imala je stopram za nekoliko danah odonud otći.

Javljaju iz Modene od 16. t. m.: Da se preprieči uvadjanje inostranog prostog vina iz Modene u Austriu naredila je vojvodska uprava, da carinarske dozname za modenska u Austriu

apredjeljena vina imaju odsele odskrbijene biti sviedočanstvom o svom izvoru.

Javlja iz Genove od 15. 7. m. U današnjoj sednici občinskoga vijeća predložio je Parato da se ministarstvo zamoli, da povede strogu izragu zbog događajab, koji su se zbili dne 10. t. m. Sindik odgovorio je u ime vlade, da već teče sudbena iztraga.

Javlja iz Nice od 14. t. m. Prošaste noći unišla je u luku villafranačku ruska fregata „Gamboj“; korvet „Medervek“ očekuje se. Danas je osvećena bila novo sagrađena ruska crkva.

Razne vjesti.

(Skup. V. Pavlov.)

Kako valja iskrena prijatelja cijeniti, prijatelja, koji je pripravan u nevolji sve žrtvovati, samo da drugomu pomogne, kaže nam slijedeći primjer: Neki mladi činovnik u Beču življuje s jednim od svojih saučenikab već više godina u iskrenoj ljubavi. — Netom se dogodi, da taj njegov prijatelj službu izgubi, pa još k tome kasnije u tešku i dugotrajnu bolest pada. Tu ležao na kukavnoj postelji, boreći se smrću i — skrajnom bledom. Čuvši to mladi činovnik, pohiti odmah na mjesto nevolje u plemenitoj namjeri da sve učini, samo da prijatelju život spasi. Prodje mjesec danab, prijatelj još u pogibelji, a on nema novacab, k tome još navali nesretni kuće gospodar, prieteći bolestniku, da će ga napolje baciti, ako neplati stanarine. Što sada? U toj biedi uteče se vični prijatelj k posljednjemu sredstvu založivši svoju zlatnu uru, da samo nemirna gospodara namiri i još neka neobhodno potrebna prijatelju nabavi. Vraćajući se kući opazi tužan, da mu opet nepreosta ni krajcare; eto nevolje! Sad kud kamo, uteče se k svomu predstojniku; tu mu otkrije nesreću svoga prijatelja, njegovu bolest, te ga ujedno umoli, da mu posudi nekoliko forintih. „Gospodine“, odgovori mu predstojnik, „neznam odkuda to, da vi sada najedanput novacab trebate, ja sam vas poznao kao čovjeka štedna; pa što više već od nekoliko danab ni ure neimate, to mi se čudno vidi. Deder te mi kažite, gdje taj vaš prijatelj stanuje, ja bi se rado o toj stvari bolje obavjestiti.“ Mladi činovnik pristade na to drage volje. Za nieko vrijeme vrati se predstojnik posve zadovoljan, te stisnuvši mu ruku reče: „Istina je sve što ste kazali; u ostalom hodite k svomu prijatelju, on će vam toga više kazati.“ Ovaj odmah pohiti na ožudjeno mjesto. Tu mu već iz daleka prijatelj pruži obe ruke, držeć u jednoj banku od 100 forintih, a u drugoj zapečaćen list, koji mladomu činovniku preda. U njem bijaše nekoliko iskrenih riečih predstojnikovom rukom napisanih i 70 forintih.

— Blage uspomene car Aleksander I. pozove jednoga glasovitoga pievača iz Francuske, da ga svojom liepom umjetnošću razveseli i teško brieme vladanja osladi. — Frogeres — to bijaše ime toga umjetnika — znao si je svojim liepim uljudnim i uglađenim vladanjem priklonost cara na toliko pribaviti, da je na skoro neograničeno povjerenje dobroga Aleksandra posjedovao; a svaki, koji željaše kakovu milost zadobiti, obraćao se je na Frogeres-a, znajući dobro, da njegova rieč više valja nego pèrvoga ministra. Jednom izrazi se Aleksander pred umjetnikom, da neima stvari na svijetu, koje bi se on preplašio. Nekoliko danab kasnije, kad je car na niekom javnom šetalištu sám hodao, doterči iznenada pred njega Frogeres divljim niekim izrazom u licu, tako da cara i neholice tajna groza popadne, te se sav uzdrma; — umjetnik obdrža pobjedu. „Dobro, Vi ste dobili“, reče bladnokèrvo car, „doći će vrijeme, kad ćete se i Vi preplašiti.“ Od toga vremena postade ponašanje carevo naprama umjetniku prijašnjemu posve protivno; obćio je s istim bladno, da strogo. — Poslie toga događaja, koji neostade bez utiska na Francuza, prodje nekoliko danab, kad iznenada u noći nasta velika vika u spavajućoj sobi pievačevoj. Siromah otvoriv oči imade što gledati, soba neobično razsvietljena, puna vojnikab, na čelu hetman kozočki, koji pokaže prestrašenomu Francuzu komadić papira, na kojem stojahu slijedeće rieči:

„Na progonstvo u Sibiriju! Aleksander.“ — Tu neima spasa, valja se pokoriti. Najprije svežu mu oči, te ga bace u nieke za to pripravne saonice, pa hajde; 36 urah vozaše se neprestano uvijek sa zavesanim očima. Napokon stanu konji, dignuv ga iz saoniceab, podje po širokim skalinama te dodje u sobu, u kojoj ga primi već izdaleka ugodna duha. Tu mu odvežu rubac s očub; on pogleda oko sebe, te spozna, da je u carskoj zimskoj palači. Aleksander pruži mu prijatno ruku: „Ja mislim, da ste se i Vi preplašili“, reče blagi car, i to mu bijaše osveta.

— Neki otac u Belleville u sievernoj Americi opazi, da se želi njegova jedva 15godišnja kći udati za čovjeka, koji mu nebišaše ni najmanje po volji. Da se svakoga daljega napastovanja od strane toga silom narivajućega se zeta rieši, zatvori kćer u nieku od ostalih kućnih zgrada udaljena komorica. Čuvši to mladić, dodje noću k svojoj sudbenici, prodre veoma tanki zid, tako da mogao lahkò ruku kroz pukotinu turiti; zatim dovede svećenika i zaruči se s dievojkom; kroz stienu bishu pèrsteni izmijenjeni, a ženitbeni ugovor načinjen. U jutro dodje nekoliko činovnikab k ocu dievojinom, zahtievajući da dievojku odmah njezinomu zakonitomu suprugu povrati, prieteći u slučaju, ako bi se protivio, globom od 100 dolarah. — Otac — što mu drugo preosta — privoli na sve.

Z a p i s n i k

ravnateljске sednice društva za poviestnicu i starine Jugoslavenah držane 16. prosinca 1858 pod predsjedništvom g. Ivana Kukuljevića Sakcinskoga, u prisutnosti gg. savjetnikab Svetozara Kuševića, c. k. tajnika kod miestodržtva, profesorab Mate Mešića, Petra Zoričića, Josipa Partaša i tajnika Vinka Sabljara kao perovodje.

Pročitau zapisnik ravnateljске sednice od 14. listopada t. g. koji je u Narodnih Nov. od 4. stud. o. g. br. 252. razglašen, i odobren.

Usljed zaključka sednice 2. lipnja p. g. pozvani su 14. listopada t. g. svi c. k. konzuli, podkonzuli i konzularni agenti u Rumeliji, Bulgariji, Srbiji, Bosni, Hercegovini i Albaniji da sada i u napredak naše društvo o nalazećih se tamo starinah i književnih spomenicah izviestjavati izvole.

Gosp. Grubišić Augustin Antun s dopisom od 11. listopada zahvaljuje se na poslani mu odgovor društva od 21. kolovoza br. 112, i obećaje do skora poslati svoje dielo: Studij per servire d'introduzione alla storia dei popoli slavi do znanja primljeno.

Gosp. Kene iz Petrograda poslao je 30. travnja p. g. jedan eksemplar u 2 knjigah: Opisnje muzeuma pokojnoga knjaza Vasilije Viktorovića Kočubeja po nalogu njegove udovice knjaginje Elene Pavlovne-Kočubej. S velikom zahvalnošću primljeno, u knjižnicu narodnu stavljeno, i g. darovateljici kroz c. rusko poslanništvo u Beču zahvalnost društva 31. listopada izjavljena.

Tiskarna Dra. Gaja predaje 100 arakah skrižaljkah, koje je društvo u svèrhu statistike i topografije tisketi naručilo, za one župe i parokije, od kojih se opisi medju onima skrižalkama nenalaze, što su biskupije i eparkije na poziv bivši banske vlade g. 1850 amo poslale.

Skrižaljke su rasposlane 30. listopada na dotične biskupije i eparkije s molbom da ih istim župam i parokijam za potrebito opisnje rubrikah izruči i povratiti izvole.

Oddeljenje na jezik i književnost kod c. ruske akademije u Petrograda pošilja svezak V. (list 22—25) od toma VI: Izvjestja imperatorskoj akademij nauk po odjelenju ruskoga jazjika i slovesnosti god. 1858. sa zahvalnošću primljeno i u narodnu knjižnicu stavljeno.

Gosp. prof. Mommsen Teodor u Berlinu zahvaljuje se što ga je društvo za počastnoga člana imenovalo i želi dobiti vjerne prepise starih latinskih napisah, koji se u buduće vrijeme u naših stranah našli budu, na znanje primljeno i želja će mu se izpuniti.

Šokčević Nikola podpredstojnik mladeži bosanske u Djakovu s dopisom od 21. listopada pita: hoće li od časopisa: Arkiva, oni koji se sada u društvo upišu prijašnje komade

dobiti, ili samo u napredak izlazeće? Može li se rok od predplate produljiti, ili se računa od vremena kad je pèrva knjiga Arkiva izašla, i primaju li zabadava predplatnici ili utemeljitelji sva druga diela koja društvo izdaje.

Odgovoreno mu je 30. listopada t. g. da časopis društva: Arkiv dobivaju podpuno t. j. od pèrve knjige počamši i bez svake osobite platje samo oni članovi, koji kano utemeljitelji svotu od 50 for konv. n. odmah, ili kroz tečaj od 5 god. u početku svake godine po 10 fr. — ili najmanje u početku svake pol godine po 5 fr. polože i već 10 fr. položili jesu; — pak posiljući ili pomagajući isto tako članovi dobi vaju Arkiv samo od onoga vremena, od kojega su oni za člana upisani, i ako pèrvašnje knjige Arkiva primiti žele, tada za svaki prijašnji komad časopisa podpunu cieniu položiti imadu, — rok za predplatanje Arkiva produljiti se nemože, a za ostale od društva ili kroz društvo izlazeće knjige ima svaki član bez raslike obstojeću cieniu predplatiti ili barem kad knjigu kroz povjereništva društva primi, odmah kod istoga položiti. (Konac će slijedit.)

Odgovorni urednik. Dr. Demeter.

SLUŽBENI LIST.

Nr. 5283 (PZ—26)

3—1

Kundmachung.

Mit 1. Jänner 1859 wird in dem Bezirksorte Ivanec ein k. k. Postamt mit Pferdewechsel ins Leben treten, welches sich sowohl mit dem Brief- und Fahrpost- als mit dem Staffetten- und Extrapostdienste befassen und seine Postverbindung durch einen gleichzeitig aktivierten täglichen Postbotenfahrkurs zwischen Warasdin und Krapina mit unten folgender Kursordnung erhalten wird, bei welchem auch Reisende auf Rechnung des Unternehmers zur Beförderung aufgenommen werden dürfen.

Abgang von Warasdin täglich um 12 Uhr 15 M. Mittags.

Ankunft in Krapina täglich um 6 Uhr 25 Min. Abends.

Abgang von Krapina täglich um 4 Uhr 30 Min. Früh.

Ankunft in Warasdin täglich um 10 Uhr 40 Min. Vormittags.

Die Postdistanz zwischen Krapina und Ivanec ist mit 2 $\frac{1}{2}$ Posten und zwischen Ivanec und Warasdin mit 1 $\frac{1}{2}$ Posten festgesetzt.

Den Bestellungsbezirk des Postamtes Ivanec haben folgende Orte zu bilden: Bednja, Vèrhovci, Prebukovje, Gorenci mali, Gorenci veliki, Sinkovića bednjanska, Meljan, Purga, Pleš, Čalinec, Kapelci, Belec, Bikovec, Koretinac, Druškovec, Cerje nebojse, Koškovec, Novaki, Brodarovec, Korenjak, Jerovec, Bedenci, Kotar, Ivanec, Prigorec, Vitešinec, Vèrhovci, Punikve, Salinovec, Kamenica, Cerovec, Žarovnica, Kamenički, Vèrhovec, Podgorje, Kaniža, Gečkovec, Vuglovec, Knasić, Lančić, Kraševac, Mačkovec, Vèrhovci, Klenovnik, Plemenščina, Ves, Cerje, Volfgang, Dubrava, Gorenci, Landanje dolnje, Lepoglava, Sestrunec, Gečkovec, Borje, Ves, Budim, Gorica, Cret, Maruševac, Jurketinec, Greda, Selnik, Bulišinec, Šumec, Očura, Purga, Muričević, Rinkovec, Benkovec, Viletnice, Šaša, Pašnik, Ježovec, Vranjile, Sinkovića šaška, Vèrbno, Trakostjan, Jazvinec, Brezovec, Gora, Jamno, Cvetlin, Višnica gornja, Bednica, Založje, Višnica dolnja, Zlogonja, Voća dolnja, Slivarsko, Plitnica, Foter, Voća gornja, Rieka, Budinščak, Jelovec.

Agram am 10. Dezember 1858.

Klempay.

Nr. 2917—1858 pol. (Izv.—298)

3—2

Concurs-Ausschreibung.

Nachdem der unterm 16. April l. J. Z. 542 zur Besetzung zweier Hebammen-Stellen und zwar, einer für die polit. Gemeinde Zlatar und der andern für die polit. Gemeinde Budinščina ohne Erfolg geblieben ist, so wird hiemit für die benannten Stellen, mit welchen eine jährliche Besoldung aus den betreffenden Gemeinde-Cassen von 100 fl. österr. Währ. und ein Quartier-Geld von 40 fl. österr. Währ. verbunden ist, in Folge h. komitatsbehördlichen Auftrages dd. 27. November Z. 12472 ein neuer Conkurs auf 4 Wochen von der dritten Einschaltung gerechnet ausgeschrieben mit dem, dass die Bewerberinnen ihre vorschriftsmässig gestempelte Gesuche:

a) mit Vorweisung des Alters;

b) moralischen Lebens-Wandel;

c) Kenntniss der deutschen, kroatischen oder einer andern verwandten slavischen Sprache und d) Diplome über die zurückgelegte Prüfung, belegt, anher vorzulegen haben.

K. k. Bezirksamt Zlatar zu Lobor am 8. Dezember 1858.

Der k. k. Bezirks-Vorsteher
Krajačić.

Carsko-kr.

službene

NARODNE

NOVINE.

Novine ove izlaze svaki dan izuzetno nedjelje i praznike na čitavom listu. — Polugodišnja predplata je za domaće u novinarnici 4 for. srebra. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom posiljati, 6 for. sr. —

Za službene oglase opredjeljena je površina: 4 kr. sr. od linije sa prvi put; a zatim za svaki put 2 kr. sr. — Za druge oglase ili posebne članke plaća se do 10 linija 20 kr. sr., dalje pa po svake pojedine linije 4 kr. sr.

☞ Početkom dojučega mjeseca počimlje se prvi polugodišnji tečaj ovih novina za god. 1859.; poziva se dakle domorodno občinstvo, da svoju predplatu na „Narodne Novine“ obnovi, i to na pol godine poštom sa 6 for. 30 kr., u miestu s 4 for. 20 kr.; na četvrt godine poštom s 3 for. 15 kr., u miestu s 2 for. 10 kr. u austr. vrijednosti.

Da uzmognu vanjski predplatnici listove uredno primati, neka izvole bezodvlačno podpnu predplatu na „odpravništvo Narodnih Novina“ franko poslati te točno naznačiti svoje ime, prebivalište i posljednju poštu.

☞ Tko nekani list dalje držati, neka odmah prva tri broja, što će ih primiti, natrag pošlje.

Ujedno molimo svu onu gg., koja duguju za prošle tečaje, da što prije dug svoj izplate.

Neuredovni dio.

Austrijska carevina.

U Beču je proslavljen praznik sv. Andrije bogoslužjenjem u ruskoj kapeli, na koje su došli bili svi odlični Srbi u Beču nalazeći se, osobito Srbi iz Srbije.

Ovdašnja pravoslavna grčka crkva dovest će se iduće sedmice, a u nedjelju 2. siječnja otvorit će se svečano. (Svid.)

Srbija.

Usled držanih izbora naimenovani su, kao što „Temešvarskim novinama“ sa srbjske granice javljaju, da je major Miša Anastasijević, koi ima samoproduku soli u Srbiji, za predsjednika a načelnik Mihajlović ili Milenković (Stevča) za podpredsjednika skupštine. „Posljednji je bio načelnik već pod starim Milošem Obrenovićem i privržen je njegovoj stranki sa tielom i dušom.“

Opredieljeno je bilo, da se dne 16. ima otvoriti skupština.

Njemačka.

Državno ministarstvo zabavlja se sada viećanjem o osnovi zakona u obziru preustrojenja prava ženitbene razstave i uređenja pitanja o opetnoj ženitbi razstavljenih osobah. U niekim listovima nalaze se viesti o predstojećem preustrojenju pomorskoga odsieka i financiaim skupćanim s time predlozima za dojduci sabor. Na to opaža „Pr. Ztg.“, da još dosad nije učinjena odluka u obziru važnih pitanjah protežućih se na ovo područje.

Meklenburški stališi pretresali su dne 15. t. m. stvar profesora Baumgartena sbačenoga iz njegove službe. Jedna bérzojavna pošiljka javlja o rezultatu kako sledi: „Stališi držže, da su po osudi njegove nauke, koja je bez predhodnoga postupanja polag cèrkvenoga reda izrečena bila, uvriedjena njihova prava i predlažu iz navlastitoga nagona sa 72 glasa proti 48 glasovah da se za istoga povede postupanje shodno redu cèrkvenom.“

— Ukradena srebèrnina iz prestolne sale u kraljevskom dvorcu u Berlinu, važila je 300 funtih u vrijednosti od 9000 talirah. Posao vrijedio je 16.000 talirah. Ovu srebèrnu ukrado je jedan sluga u dvorcu i jedan srebroduelac. Obajica su uhvaćeni.

Francuska.

„Otkad su obsiene predstojećih sukobah i prijeteci ratovah izčeznule, veli „Nord“, počeli su austrijski listovi govoriti odvažno i o blesno (I). Odgovaraju na opovrgnuće francuskoga „Moniteura“ hvalisanjem i izazivanjem (I). Oni misle, da ima Austria sada izabirati medju savezima, koji joj se nude: „Pruska je naša“, kliče, „Rusia nem pruža ruku. Austria je promienila ulogu s Francuskom.“ — Neznamo na kakove spise i korake upiru se ovi dnevni, da mogu kao istinu proglasiti, da se je Rusia s Austriom pomirila.“

Na to odgovara „Ost-Deutsche Post“: „Takvim lažima i nagèrdama gleda ovaj list da opet što bérže otruje svaki čas pomiritelnoga prelaza. Prava je istina, koja zaslučuje da bude napomenuta, da su austrijski listovi, odkad je ratna vika u pariškim listovima poniešto umuknula, svu razpru podpunoma prekinuli i sve uklonili, što bi razdraženost moglo gojiti.“

Slična težnja, prinudila je bečkoga dopisnika jednog sieveroniemačkoga lista, da napiše, što sledi:

„Ovdašnji listovi glodju još svejednako na kusu pariških ratnih glasovah, koi je još k tomu dosta mèršav. Da bi jedared pomislili, kako bérzo takove nebilice u samom Parizu izčeznuju a izvan toga da bi uzeli na um, da se tamošnja štampa teško, shvatiti može, jerbo se čini da je manje za to opredieljena, da izriče misli, koje bi mogle biti pravilom, nego mnogo više za to, da sakrije misao, koja upravlja stvarju, sada bi svakako manje važnosti stavljali na poznate nedostljednosti listovah „Patrie“ i „Pays.“ Na to opaža „Wien. Ztg.“: Ako su nasèrti listovah „Patrie“ i „Pays“ itd. na pravo Austrie bili samo „nebilice“, koje u samom Parizu bérzo opet izčeznuju, kako je to, da su se posle duga razmišljavanja našli najprije „Constitutionnel“ i „Moniteur“ prinukani da se izjave za „pomirenje?“

Polag jedne marsiljske pošiljke od 15. t. m. čekali su velikoga kneza Konstantina dojduci dan u ovom gradu. Nj. c. visost ići će u Pariz.

Dogadjaji u Genovi prigodom oreginske svetkovine zabavljaju još svejednako piemonteske listove. Svaki pripovieda na svoj način, kako se je stvar dogodila. „San Giorgio“ kaže da je sakupljena svietina, — a tko da sumnja, da je istina, što kaže? — vikala više putah: Viva Italia, viva l'indipendenza italiana, fuori lo straniero. Da li je to namienjeno bilo na Austriance, Engleze, Francuze ili Ruse, nedodaje se. O intendantu (upravitelju) Mussu, komu „Gazzetta piemontese“ pripisuje odgovornost za ono, što se je dogodilo, pripovieda „San Giorgio“, da nije pred svietinu stupio u svojem svojstvu kao „Quaestor“ već samo kao prost gradjanin, i da im je reko da se medju njima nalaze ljudi, koji su dobili „Cvancigah“ da bune sviet. Razumieva se po samom sebi, da g. Musso nije time mislio samo one austrijske srebèrne novce, koji su „izvezeni“ bili.

Parlamanat je sazvan na 10. siječnja.

Bérzojavne i najnovije vjesti.

Javljaju iz Carigrada od 15. prosinca: „Teofik paša poslan je u Kandiu na portinu zapoviest. U Drinopolju bilo je znatnih poplavah. Glasovi o kabinetkoj pomieni, koji se ovdie toli često pojavljuju, da se razpèrše u ništa, opet okoluju i to govori se, da će Fuad paša dobit službu velikoga vezira. Usled viestih iz Teherana bio je tamo Ferukkan veoma dobro primljen. Službene novine teheranske donose uvodnih članakah o koristima, koje za Persiu proizici

moraju iz uskoga sveza s Evropom. Govori se o velikim upravnim reformama u onoj zemlji.

Javljaju iz Turina od 17. t. m. „Stafetta“ javlja, da je jedno društvo engleskih kapitalistah vladi učinilo koristonosnih ponudah zbog prodaje državnih željeznica i da namierava stopiti ovo poduzeće u jedno veće pod zajedničkom upravom. Isti list hoće nadalje da zna, da kralj namierava dojduega mjeseca posietiti otok Sardinia i da će grof Cavour imati čast pratiti ga na tom putu. Danas je ovud proputovao g. Otto Russel, on ide najprije u Firencu, gdi je pridruženik kod velikobritanskoga poslanstva; no dužan je veću stranu godine sprovesti u Rimu.

Slavenske vjesti.

V. Mr.

(Libušin sud i Kraljodvorski Rukopis. Produkenje iz br. 284. i 288.)

II. Promotrimo pobliže osobe, o kojima se govori u Sudu Libušinom — Hrudoš na Otavi a Štáhlav na Radbuzi zovu se oba Klenovići t. j. sinovi Klena. Kako to, da baš u krajini plzenjskoj nalazimo imena prebivalištah Štáhlavah, Štáhlavice i Klenovice? — Svatoslav, prvi u redu u Soudu imenovanih kmetah, zove se „ot Ljubice bielé“, dakle baš iz toga grada, gdje biae u 10. vieku stolni grad Slavnika i njegovih sinovah. Nije l' bio možebit Svatoslav praotac Slavnikovičah, a nebi li se imali Slavnikovići zvati Svatoslavići. Pomislimo samo, da je vojevao u bitki nad Vltavom g. 872. Svatoslav a uz njega i Spitimir, koje je ime imao takodjer jedan od sinovah Slavnikovih! — Za Svatoslavom navadja se Ljutobor „z Dobroslavslavska Hlumca“ a za njim Ratibor „ot gor Kèrkonoših.“ Društvenom navadjanju ovih imenah mora se začuditi svaki dogodopisac, koi poznade iz listine od g. 1181. — koja se listina nalazi u ces. arhivu u Beču — porodicu županah, koji su imali imanja svoja u Bidžovsku i Gradecku, i koji su bili na svèršetku 12. vieka župani kladski. — — —

Dalje se navadja u Lib. Sudu „Radovan ot Kamena mosta“, o kojem opet govori listina doksanska od g. 1226. — — —

III. Ako su pako bili kmeti iz Lib. Suda zajedno i župani, to je očevidno, da su bili na Višegradu sakupljeni zastupnici plemenah u Českoj naseljenih. Možebit da će tko kazati, da se nemože misliti, da bi već onda bilo u Českoj takovo sjedinjenje. A mi odgovaramo: Mnienje ono, da nisu česki knezovi bili nikada sjedinjeni, samo je iznašla historička škola Dümmlerova, koja je hotiela da dokaže, da Česi nisu bili sposobni, da sami i bez tudje pomoći načine državnu občinu. — A gdje se pokazuje ono nesjedinjenje? Zar o tom govore pisma franačka? Pisma ova govore baš protivno, jerbo prve viesti Franaakah o zemlji Českoj kažu, da su bili Česi baš državno sjedinjeni. Zar se može predpolagati, da su bili nesložni, kad su god. 791. dozvolili, da smije jedan dio Karlove vojske prolaziti cijelu zemlju Česku od gor Kèrkonošah

tja do Vitoraza? Zar su bili nesložni, kad je morao Karlo Veliki prema njima pošiljat četiri vojske pod zapovjedništvom svojega sina god. 805.? Ili zar su bili nesložni sljedeće godine 806., kad je vojska ova opet proti Česima išla? God. 817. i 821. zovu se Česi ukupno i bez razlike Behaimi, a god. 840. morao je Ljudevit Niemae Česima plati, da mu dozvole, da može iz lužičke Srbije prolaziti u Bavorsku. A stoperov god. 845., dakle 50 godina kasnije, počeli su se župani česki razdruživati.

Ali ni time nije štetovala starovječna zajednica česka. Istina, Česi su bili izgubili Hebsko i Vitoraz, ali je jezgra ipak ostala tja do današnjega dana, premda je neizmierna bura vladala u Českoj. Sdruženo plemenah postupalo je tim načinom, kojim se je bila umnožavala srednja sila Premislavića, u sriedi zemlje stoljućih. U bitki Vlastislava Lučkoga stajale su obe župe Bělina i Ljutimirici na strani kneza Neklana, a porodica županah pšovskih pako bila je prijateljstvom skopčana s Premislavićima, a o Slavnikovićima se znade, da su pripoznavali vjehovnu vladu Premislavića, jerbo je jedan Slavniković sv. Vojtieh primio biskupiu prazku. Može li se dakle dvojiti o zajednici i sjedinjenju Čehah?

IV. U noviem vremenu bilo se je dvojilo o historičkoj existenciji Premislavića. Dümmler u svojoj neizmiernoj mudrosti učinio je iz Premisla bajoslovnoga boga. Istina, da bi bilo šta pisano o starim knezovima českim u listopisima franačkim, to bi onda sve drugačije bilo; ali o njima piše samo niekakav praški kanonik Kosmas!! To je baš takova mudrost kao da bi tko na sljedeći način umovao: Budući da nemožem listinama dokazati existenciu svojega dieda, dakle died moj biše osoba bajoslovna!! — Ali učena ova gospoda, koja u svojoj neizcèpljivoj učenosti prenašaju samostane česke iz jednoga miesta na drugo, i koja kërsto stare Moravane na Slovince, ova gospoda, kažem zaboravila su, da živa fantazija narodah dodaje k osobama historičkim još mnogo različnih poviestih, a kadikad je tomu već ime dovoljni usrek. Zar nepripovieda narod o caru Josipu da još svejednako živi? Zar se nekaže o Barbarosi, da još svejednako siedi u Kiffhäuseru? Tako se govori i o Svatopluku moravskom, da se je bio sakrio na gori Soboru u Nttri. A tko može kazati, da je Svatopluk osoba bajoslovna?

Hi zar nije dao grad Dëvin povoda, da se pripovieda o bitki dievojačkoj? Nije li se dodalo k osobi Premisla na temelju njegova imena, da je on përvi izmislio zakone zemlje česke? A pripoviesti o izabranju Premisla za kneza — zar neimaju značaj fantazije narodne? — Tvorenje imenah od osobah kod Slavanah uči nas, da su od značajnih imenah rodniha sačinjena bila imena osobah, n. pr. od Premislavića — Premisl, od Ljutomirovića — Ljutimir itd. — Ime Ljubuša je ženska forma od Ljuboh, a grad Ljubošin nije stvoren od Ljuboh, jer bi se onda morao svati Ljuboš, ali od Ljubuša, kao n. pr. Tetin od Teta itd. — Nije dakle usroka da se dvoji o existenciji Libuše i Premisla. I podatak naroda može služiti kao izvor historički; samo se mora kritičkim načinom upotrebiti.

(Dalje će sliediti.)

Književne vjesti.

Izšla je nova knjiga: „Damiani Fuxhoffer Benedectini Pannonii Monasteriologiae Regni Hungariae libri duo, totidem tomis comprehensi. Recognovit. ad fidem fontium revocavit, et auxit Maurus Czinar Benedictinus aequae Pannonias, Archicoenobii S. Martini De S. Monte Pannoniae Archivi, Musaeorum et Bibliothecae custos, Art. Lib. et Philosophiae Doctor, Tom. I. Monasteria Ord. S. Benedicti. Curis et impensis Societatis S. Stephani Pestini, 1858. Typis Joannis Herz.“ U 4-ni 346 str. Putem predplate stoji ovaj svezak 2 for. 20 kr. a tëržna mu je cijena 5 for., celomu dielu 10 for. sr. (K. L.)

Z a p i s n i k
ravnateljke siedenice društva za poviestnicu i starine Jugoslavenah dëržane 16. prosinca 1858
(Konac.)

Muzej germanski u Nürnbergu s do-

pisom od 17. listopada zahvaljuje se za poslano mu knjige i želi na dalje s nami u pismenom savezu ostati, do znanja primljeno.

A. Gilferding iz Petrograda 25. rujna po st. u prepisu staroslavenski rukopis: Slovo pohvalno sv. Lazaru knezu, i žitie sv. Ramila, u kojem se nalaze različna historička izviestja o južnim Slavljanima iz konca XIV. vjeka. S velikom zahvalnošću primljeno i upotrebit će se u svoje vrijeme za Arkiv.

Komisija za oddiel arkeologie i liepih umotvorah u Krakovu 20. listopada pošilja: Statuten der k. k. Gelehrten-Gesellschaft in Krakau u. Rocznick c. k. towarzystwa naukowego kraljevskiegо krakovskiegо, Tom. I. — sa zahvalnošću primljeno.

Conzulat u Skadru u Arbanii s dopisom od 10. stud. br. 1279 odgovara, da se u tamošnjoj okolici nenalazi starinskih spomenikah, pisamah, niti ustmenoga predanja za poviestnicu jugoslavensku, budući da u onoj okolici sve sami Brbanasi stanuju i da bi nam konzulat samo naltoliko mogao koristiti, kad bi društvo koju tamošnju učenu osobu na njega uputilo, kojemu bi ono za iztraživanje starinah na ruku išlo; do znanja primljeno, i odlučeno da se pozove naš zemljak g. Dragutin Accurti u Skadru neka izvoli u ovu svërhu sa c. k. gosp. konzulom sporazumiti se i uspieh svojega dotičnoga dielovanja na samo društvo s vremenom obznanimi. Ujedno priobćit će mu se pitanje društva na hërvatskom i talijanskom jeziku.

Ravnateljstvo matice ilirske s dopisom od 22. stud. br. 20, odgovori, budući da se je i gospodarsko društvo glede zajedničkoga blagajnika svih društva složilo, s toga su gg. Krešić i Babukić potvërdjeni u tom poslu s nalogom da nastoje, neka se što prije ureče sastanak povierenički svih društva, ter odmiere platja i naznači poslovnica budućemu blagajniku uz pogodbu naznačene u poviereničkoj punovlasti. G. načelnik Ivan Kukuljević Sakcinski bi umoljen da kao povierenik od strane našega društva k tome dielovanju uslied zaključenoga uvjeta pristupi.

Muzej Carolino-Angus eum s dopisom od 31. svibnja pošilja svoj časopis: Jahresbericht pro 1857. Sa zahvalnošću primljeno.

Carsko rasko poslaničtvo u Beču s dopisom od 7. studenoga br. 1477 pošilje uslied višje naredbe jedan eksemplar: Časopisa što ga odesko društvo za poviestnicu rusku izdaje. Sa zahvalnošću primljeno, i prijetak knjige, koja je u narodnu knjižnicu stavljena, ima se rečenomu društvu obznanimi, pak istomu naš časopis Arkiv na zamienu poslati.

Društvo za poviestnicu i starine osterlandske u Altenburgu s dopisom od 4. listopada, pošilje 4. svezak 4. knjige svojih izviestjah. Sa zahvalnošću primljeno.

Društvo poviestničko gornjo-bavarsko u Monakovu s dopisom od 9. veljače t. g. br. 36. pošilje dvie knjige svojega Arkiva i godišnje izviestje. Sa zahvalnošću primljeno i u knjižnicu stavljeno.

Društvo arkeolog. pražko pošilje svoj časopis: Památky archeologicke i mjestopisne, Diel III. Sa zahvalnošću primljeno i u narodnu knjižnicu stavljeno.

G. Protojerej Mihalj Rajevski u Beču pošilje pet knjigah ruskih, koje je on za naše društvo iz Rusije primio. Sa zahvalnošću primljeno i u narodnu knjižnicu stavljeno.

G. Faustin Suppe u Rieci s dopisom od 23. stud. pošilje 25 fr. u ime glavnice svoje i kao utemeljiteljni član društva, i nudi za ostale 25 fr. iste glavnice, jednu dionicu narodnoga kazališta; — pita nadalje gdje su prinesci za grobnički spomenik. Novci su blagajniku izručeni i odlučeno da se g. spisatelju odgovori, neka iz toga uzroka što društvo za svoje tekuće znamenite troškove gotovih prinesakah potrebuje, kako i pravila naša zahtievaju, kada mu bude moguće, ostalu svotu u novcu poslati izvoli. Što se pako prinesakah za grobnički spomenik tiče, to će početkom novoga lieta, kakose ovogodišnji računi svërše i ravnateljstvu predadu, u narodnih novinah čitavom obćinstvu javljeno biti. Zemljopisno društvo u Beču u smislu svoga

dopisa od 7. pros. želi stupiti u savez s našim društvom i nudi nama svoja izviestja od god. 1857.—1858. S radostju ponuda primljena, želja će se izpuniti te istomu društvu naš časopis u zamienu poslati.

G. Stiepan Pavlović u Beču s dopisom od 2. prosinca želi dobiti svoj nagradjeni rukopis: prevod života Agrikole. Odlučeno da mu se odmah pošlje.

G. Mijo Sabljar član društva, koji je na poziv g. načelnika za iztraživanje i izkapanje starinskih spomenikah u Sisak putovao i tamo od 24. listopada do 2. studenoga bavio se, predlaže račun svojih troškovah i javlja da se je tamo našlo i izkopalo 9 sarkophagah, 3 zidanih grobnih spomenikah, (od kojih je on naris priklopio) i 3 nezidanih grobovah, pak u njima starih opekah različite velikoće; medju ovima ima niekijih sa znamenjem SISC (Sisc) i S, — jedno tanko željezo, 2 bakrena novca od Valens-a, 1 od Konstantina velikoga, — 2 skeleta, više čovječjih kostih, komadah od lonacah, itd. — Javlja nadalje da se je našao i odkopao pokraj nasipa medju Siskom i Galdovom, temelj 5 1/4 noge širokoga zida, koji je kako se čini okružavao ondašnje groblje, — okolo zida ležala su 4 skeleta. — Priobćuje takodjer da je g. Matija Dërkčić, arendator kaptolske gospoštine u Sisku narodnomu muzeju poklonio jednu statuu od bielog mramora i doljni ulomak od jedne druge statue s opisom. — Izjasnjuje napokon svoje mnienje, da bi se još u ovoj zimi dva plana od Siska sastavila, u jednom od kojih bi se narisao sadašnji ležaj Siska a u drugom starinske zidine (s inim kanalom koji je, kako se govori, izpod zemlje posred Siska izvodjen bio, koji biše tako visok, da je kroz njega na konju jašeći momak prolaziti mogao, — stojeći u savezu s drugimi manjimi kanali, niekim obstojećim tunelom i sa tako zvanom rimskom pivnicom). G. izviestitelj misli da bi se samo na taj način mogla dobiti podpuna slika ovoga grada, kako je pod rimljani stajao. Odlučeno, da se račun g. spisatelja ovim izviestjem narodnomu muzeju, kojemu su 100 fr. po visokom c. k. namiestničtvu iz zem. zaklade dopitani bili, zajedno s našim dopisom pošalje a zbog sisackog plana da se shodni koraci učine i taj posao nadalje revnomu g. majoru Sabljaru povie.i.

G. načelnik društva primio je iz c. k. zemaljske blagajne za zemaljske raztoretнице od 1. stud. 1854 pod br. 59 i 560 sveka od 1000 fr., kamate za vrijeme od 1. stud. 1857 do 31. listopada 1858 — 100 fr. konv. novca. Koje kamate predane su zajedno s izdanimi obveznicami i dotičnimi couponi u siedenici g. blagajniku, i odbornomu članu Josipu Partašu, koji će takodjer ostale obveznice vërhu dvie hiljade for. kad se od c. k. financije dobiju, primiti i sa ostali imutak društva privremeno kod slavnoga kaptola zagrebačkoga sahraniti.

G. načelnik društva javlja da od Arkiva za jugoslavensku poviestnicu i starine knjiga V. do sada još nije mogla razposlati se, jer u ondašnjoj tiskarni nije bilo za tiskanje dosta hartije, ali da je ta zaprieka sada udaljena i da će ova knjiga početkom nove godine biti dotiskana i dotičnim članom razposlana, spominje ujedno da je tisak u Zagrebu mnogo skuplji nego u Mletcih, gdje se je polovica iste knjige Arkiva u talijanskom jeziku tiskala. Do znanja primljeno. Budući da se u dosadanji društveni časopis: Arkiv, sve ono primiti nije moglo što bi za razpisanje naše stare i nove poviestnice te narodnoga života potrebno bilo, povela se je rieč, kako bi od velike nužde i koristi bilo, kad bi uz Arkiv, u kojemu se ni oni stari poviestnički spomenici što ih u rukopisih imamo, radi pomanjkanja prostora priobćivati nemogu, atemeljio srodau Arkivu časopis, u kojega bi se primali takovi, sastavei izvorni i prevedeni iz inih slavenskih knjigah i časopisah, koji bi imali razjasnjivati stari i novi život naroda našega. G. načelnik izjavi se, da bi on pripravan bio takav časopis uz Arkiv kojega bezplatno uređuje, na svoj trošak izdavati i uređivati, kad bi od strane društva ili kojega drugoga književnoga zavoda barem kakvu takvu podporu dobio. Odbor zaključio je taj predmet s osobitom izvoditi se imajućom osnovom,

velikoj skupštini društva toplo preporučiti, budući da i odbor uvidja veliku potrebu takova časopisa.

Tečaj papirah na c. k. javnoj burzi u Beču.

U Zagrebu dne 21. prosinca 1858.

1. Javni dug.

A. Džržave.

	po 5%	za 10 f.	Prosiečni tečaj u austr. vred.
U austr. vriednoti . . .	5%	" "	80 80
Iz narodnoga zajma . . .	5%	" "	86.10
Od g. 1851, seria B. . .	5%	" "	
Iz promjene kuponah . . .	5%	" "	85.25
Kovovnice . . .	5%	" "	67.75
" . . .	4%	" "	
" . . .	4%	" "	
" . . .	3%	" "	
" . . .	2 1/2%	" "	
" . . .	1%	" "	
Sa žriebanjem od god. 1834 . . .		" "	320.
" . . . 1839 . . .		" "	137.50
" . . . 1854 . . .		" "	115.50

	po 5%	za 10 f.	Prosiečni tečaj u austr. vred.
Izvučene obveznice starog državog duga . . .	4 1/2%	" "	
" . . .	4%	" "	
" . . .	3%	" "	
Izvučene obveznice staroga državnoga duga u tuzemstvu okamalljive . . .	2 1/2%	" "	
" . . .	2 1/4%	" "	
" . . .	2%	" "	
" . . .	1 3/4%	" "	
Izvučene obveznice staroga državnoga duga u inozemstvu okamallj . . .	4 1/2%	" "	
" . . .	4%	" "	

B. Krunovinah.

	po 5%	za 100 f.	Prosiečni tečaj u austr. vred.
Zemljorazteretne obveznice.			
Od Dolaje Austrianske . . .	5%	" "	84.50
" Ugarske . . .	5%	" "	
" tamiško-banatske, her- vatske i slavonske . . .	5%	" "	
" galicijske . . .	5%	" "	83.80
" bukovinske . . .	5%	" "	
" erdeljske . . .	5%	" "	83.65
" drugih krunovinah . . .	5%	" "	
sa žrebovom zaporkom 1867 . . .	5%	" "	
lomb.-mlet. zajam od 1850 . . .	5%	" "	

2. Dionice.

	kom. po	Prosiečni tečaj u austr. vred.
Narodne banke . . .	988.	
Vierovnoga zavoda za trgovinu i obrte itd. . .		248.60
dolno-aust. eskomptnoga društva sjeverne željeznice cara Ferdinanda 1000 f. . .		1798.
dolno-aust. željezničkoga društva zapadne željeznice carice Jelisave po 200 f. sa 100 f. (50%) uplate . . .		255.70
jugo-sievero-niemacke savezne željeznice itd. . .		85 61
tisanske željeznice po 200 f. k. n. itd. . .		
lomb.-mletacke željeznice itd. . .		
istočne željeznice cara Franje Josipa itd. . .		63.60
aust. parobrodarskoga društva na Dunavu po 500 f. . .		532.
Lloyda u Těrstu 500 f. . .		

Mienični tečaj na c. k. javnoj burzi u Beču.

3 mjeseca.

Bankovni skonto

	Prosiečni tečaj u austr. vred.
Amsterdam za 100 holandezkih for.	
Augsburg za 100 for. jugoniemacke vriednote . . .	86.25
Berlin za 100 talirah . . .	
Vratislava za 100 talirah . . .	
Frankfurt na Menu za 100 for. jugoniemacke vriednote . . .	86 35
Genova za 100 piemontezkih lirah . . .	
Hamburg za 100 marakah bankovnih . . .	76 30
Lipsko za 100 talirah . . .	
Livorno za 100 toškanskih lirah . . .	34 60
London za 10 funtih sterlingah . . .	101.90
Lyon za 100 franakah . . .	
Milan za 100 fr. austr. vrednote . . .	99 60
Marsilja za 100 franakah . . .	
Pariz za 100 franakah . . .	40 50
Prag za 100 fr. austr. vrednote . . .	
Těrtz za 100 fr. austr. vrednote . . .	
Mletci za 100 fr. austr. vrednote . . .	

31 dan.

	Prosiečni tečaj u austr. vred.
Bukurešt za 100 vlaških grošah . . .	14.68
Carigrad za 100 turskih grošah . . .	
Mienični diskont narodne banke 5% . . .	
Kamate za predjume narodne banke na državne papire 5% . . .	

Tečaj zlatnih novacah.

	Prosiečni tečaj u austr. vred.
Carski kovani cekini . . .	4.84
" podpuni cekini . . .	4.79 1/10
Krunaši . . .	13.96
Polukrunaši . . .	

Odgovorni učrednik, Dr. Demeter.

SLUŽBENI LIST.

Nr. 20,667-4401 (VI—100)

3—1

Kundmachung

Da das neue Heeresergänzungs-Gesetz der Bevölkerung meist kurz vor, oder selbst erst nach Verstreichung des zur Anmeldung des Militär-befreiungs-Taxerlages festgesetzten Termines (October) bekannt wurde, so haben Seine kais. königl. Apostolische Majestät mit allerhöchsten Entschliessung vom 5. Dezember l. J. allergnädigst anzuordnen geruht, dass sämtliche Bezirks-Behörden für die bevorstehende Rekrutenstellung ausnahmsweise ermächtigt werden, alle noch bis Ende Dezember l. J. angemeldeten Vorwerkungen zum Erlage der Militär-Befreiungs-Taxe als bewilligt zu behandeln; wobei sie dafür zu sorgen haben, dass der Erlag der Befreiungs-Taxe noch in gehöriger Zeit geschehe und die Abfuhrscheine bei den betreffenden Verhandlungen beigebracht werden.

Dieses wird in Folge hohen Ministerial-Erlasses vom 9. l. M. Z. 31,674-4703 hiemit allgemein kundgemacht.

Von der k. k. kroat. slav. Statthalterei.
Agram am 13. Dezember 1858.

Nr. 18787-4375 (VI.—36)

3—3

Konkurs-Ausschreibung.

Im Agramer Konvikte ist der vom Pfarrer zu Sopje Michael Derkos im Jahre 1800 gegründete Stiftungsplatz in Erledigung gekommen, zu dessen Gunste Jünglinge aus der Verwandtschaft des benannten Stifters berufen sind.

Die an das k. k. Ministerium für Cultus und Unterricht zu stilisirenden Kompetenz-Gesuche sind mit dem Taufscheine, mit den ärztlichen Zeugnissen über die glücklich überstandene Kuhpocken-Impfung und die Freiheit von jedem chronischen körperlichen Leiden, mit den Schulzeugnissen für die letzterflossenen zwei Studiensemester, und mit der Nachweisung über die Abstammung aus der benannten Familie zu belegen, und bei der Studiendirection derjenigen Lehranstalt, an welcher der betreffende Jüngling studirt, längstens bis Ende Jänner 1859 einzubringen.

Zur Aufnahme ins Agramer Konvikt ist aber überhaupt erforderlich, dass der betreffende Jüngling wenigstens Schüler der 1. Gymnasialklasse sei, und das 12. Lebensjahr nicht überschritten habe.

Von der k. k. kroat.-slav. Statthalterei
Agram am 30. November 1858.

Nr. 19999-4703 (VI. 97)

3—3

Konkurs-Ausschreibung.

Für zwei im Agramer Konvikte in Erledigung gekommene Pejačević'sche Stiftungsplätze, auf welche Jünglinge aus Slavonien Anspruch haben, wird hiemit der Konkurs ausgeschrieben.

Die an das k. k. Ministerium für Cultus und Unterricht zu stilisirenden Kompetenz-Gesuche sind mit dem Taufscheine, mit dem ärztlichen Zeugnisse über die glücklich überstandene Kuhpocken-Impfung oder die gehaltenen natürlichen Blattern und über die Freiheit von jedem chronischen körperlichen Leiden, mit den Schulzeugnissen für die letzterflossenen zwei Studiensemester zu belegen, und bei der Studiendirection derjenigen Lehranstalt, an welcher der betreffende Jüngling studirt, längstens bis Ende Jänner 1859 einzubringen.

Zur Aufnahme ins Agramer Konvikt ist aber überhaupt erforderlich, dass der betreffende Jüngling wenigstens Schüler der 1. Gymnasialklasse sei, und das 12. Lebensjahr nicht überschritten habe.

Von der k. k. kroat.-slav. Statthalterei
Agram am 30. November 1858.

Nr. 28140-4548 1858 20233 (VI.—98)

1—1

Kundmachung.

In Ausführung des Artikels XXIII. der Donauschiffahrtsakte vom 7. November 1857 und nach Anordnung des § 5 der hohen k. k. Handels-Ministerial-Verordnung vom 29. Jänner 1858, werden im Einvernehmen mit der Pressburger k. k. Finanz-Landes-Direktions-Abtheilung hiemit jene Landungsplätze an der Donaustrasse im Bereiche des Pressburger Verwaltungsgebietes bestimmt, an welchen den Schiffen und Flößen gestattet wird, anzulegen, und Waaren ein- oder auszuladen.

Diese Landungsplätze befinden sich, und zwar:

Am linken Donauufer:

1. Im Pressburger Comitato, am oberen Ende des Marktes Theben.
2. In demselben Comitato bei der Stadt Pressburg am Zuckermantel, u. z. vom Badhause zum „blauen Schlüssel“ Haus-Nr. 371 bis zum Fischplatz, mit Ausnahme der Stelle vor dem k. k. Verpflegsmagazin.
3. In demselben Comitato bei der Stadt Pressburg unterhalb des, für die k. k. priv. Donau-Dampfschiffahrts-Gesellschaft vorbehaltenen Landungsplatzes durch eine eigene Amtstafel als „unterer Landungsplatz für verzehrungssteuerpflichtige Gegenstände“ bezeichnet, bis gegen den Mühlauerarm.
4. Im Komorner Comitato bei der Stadt Komorn, oberhalb der Jochbrücke (der sogenannten kleinen Donau).

5. In demselben Comitato, längs der Stadt Komorn unterhalb der Jochbrücke von der Palatinal-Linie bis zu dem für die k. k. priv. Donau-Dampfschiffahrts-Gesellschaft vorbehaltenen Landungsplatze.

6. In demselben Comitato bei dem Orte Néma, endlich

am rechten Donauufer:

7. Im Komorner Comitato bei dem Orte Neu-Szőny, oberhalb und unterhalb der Komorner Schiffbrücke.

Diejenigen Landungsplätze an der Donaustrasse im Pressburger Verwaltungsgebiete, welche bis nunzu die k. k. priv. Donau-Dampfschiffahrts-Gesellschaft zum ausschliesslichen Gebrauche inne hat, werden derselben auch für die Hinkunft zur Benützung gestattet.

Ausländische unverzollte Waaren dürfen, den Fall eines unabwehrbaren Ereignisses ausgenommen, auf der Pressburger Donaustrasse nur an der unter Post Nr. 2 bezeichneten Anlande bei der Stadt Pressburg ein- oder ausgeladen werden.

Verzehrungssteuerpflichtige Gegenstände können in der Donaustrasse, welche die Steuerlinie der Stadt Pressburg berührt, nur an den unter Post Nr. 2 und 3 bezeichneten Anlanden ein- oder ausgeladen werden.

Zur ausnahmsweisen Ein- oder Ausladung ausländischer unverzollter Waaren an den sechs übrigen bestimmten Landungsplätzen ist stets die gefällsamliche Bewilligung nöthig.

Eben so darf an der unter Post Nr. 2 bezeichneten Anlande bei der Stadt Pressburg die Ausladung unverzollter ausländischer Waaren oder verzehrungssteuerpflichtiger Gegenstände aus keinem Dampfschiffe oder sonstigen Wasserfahrzeuge vor der vorschriftsmässigen Anmeldung bei dem k. k. Hauptzollamte oder rücksichtlich k. k. Verzehrungssteuer-Linienamte an der Schiffbrücke erfolgen.

Diese Bestimmungen werden zur allgemeinen Darnachachtung mit dem Beifügen hiemit öffentlich bekannt gemacht, dass es keinem Führer eines Fahrzeuges erlaubt ist, überhaupt an anderen als den im Eingange dieser Kundmachung bezeichneten Plätzen anzulegen, jene Fälle ausgenommen, welche in dem Artikel XXV. der Donauschiffahrtsakte vorgesehen sind.

Von der k. k. Statthalterei-Abtheilung
Pressburg am 19. November 1858.

Der k. k. V.-Präsident und Chef der k. k. Statthalterei-Abtheilung

Graf Attems.

K broju 2502. 1858. (DS.—100)

3—3

Jeftimba.

Obznanjuje se time, da će se dne 22. prosinca t. g. u 10. satih prije podne u gradskoj viednici u svėrhu nabave pisarnickog i školskog pokućstva za dolnju realku obdržavati javna jeftimba, na koju se poduzimatelji pozivlju.

Od poglavarstva c. k. glavnog grada
U Zagrebu dne 7. prosinca 1858.

Ureda upravitelj,
Lichtenegger.

Nr. 2917—1858 pol. (Izv.—298)

3—3

Concurs-Ausschreibung.

Nachdem der unterm 16. April l. J. Z. 542 zur Besetzung zweier Hebammen-Stellen und zwar, einer für die polit. Gemeinde Zlatar und der andern für die polit. Gemeinde Budinščina ohne Erfolg geblieben ist, so wird hiemit für die benannten Stellen, mit welchen eine jährliche Besoldung aus den betreffenden Gemeinde-Cassen von 100 fl. österr. Währ. und ein Quartier-Geld von 40 fl. österr. Währ. verbunden ist, in Folge h. komitatsbehördlicher Auftrages dd. 27. November Z. 12172 ein neuer Concurs auf 4 Wochen von der dritten Einschaltung gerechnet ausgeschrieben mit dem, dass die Bewerberinnen ihre vorschriftsmässig gestempelte Gesuche:

- a) mit Vorweisung des Alters;
- b) moralischen Lebens-Wandel;
- c) Kenntniss der deutschen, kroatischen oder einer andern verwandten slavischen Sprache und
- d) Diplome über die zurückgelegte Prüfung, belegt, anher vorzulegen haben.

K. k. Bezirksamt Zlatar zu Lobor am 8. Dezember 1858.

Der k. k. Bezirks-Vorsteher
Krajačić.

Nr. 5283 (PZ—26)

3—2

Kundmachung.

Mit 1. Jänner 1859 wird in dem Bezirksorte Ivanec ein k. k. Postamt mit Pferdewechsel ins Leben treten, welches sich sowohl mit dem Brief- und Fahrpost- als mit dem Staffetten- und Extrapostdienste befassen und seine Postverbindung durch einen gleichzeitig aktivirten täglichen Postbotenfahrkurs zwischen Warasdin und Krapina mit unten folgender Kursordnung erhalten wird, bei welchem auch Reisende auf Rechnung des Unternehmers zur Beförderung aufgenommen werden dürfen.

Abgang von Warasdin täglich um 12 Uhr 15 M. Mittags.

Ankunft in Krapina täglich um 6 Uhr 25 Min. Abends.

Abgang von Krapina täglich um 4 Uhr 30 Min
Früh

Ankunft in Warasdin täglich um 10 Uhr 40 Min.
Vormittags.

Die Postdistanz zwischen Krapina und Ivanec ist mit $2\frac{1}{2}$ Posten und zwischen Ivanec und Warasdin mit $1\frac{1}{2}$ Posten festgesetzt.

Den Bestellsbezirk des Postamtes Ivanec haben folgende Orte zu bilden: Bednja, Vrhovci, Prebukovje, Gorenci mali, Gorenci veliki, Sinkovica bednjanska, Meljan, Purga, Pleš, Čalinec, Kapelci, Belec, Bikovec, Koretinec, Druškovec, Cerje nebojse, Koškovec, Novaki, Brodarovec, Korenjak, Jerovec, Bedenci, Kotar, Ivanec, Prigorec, Vitešinec, Vrhovci, Puzikve, Salinovec, Kamenica, Cerovec, Žarovnica, Kamenički, Vrhovci, Podgorje, Kaniža, Gečkovec, Vuglovec, Knasić, Lančić, Kraševac, Mačkovec, Vrhovci, Klenovnik, Plemenšćina, Ves, Cerje, Wolfgang, Dubrava, Gorenci, Landanje dolnje, Lepoglava, Sestrunec, Gečkovec, Borje, Ves, Budim, Gorica, Cret, Maruševac, Jurketinec, Greda, Selnik, Bulišinec, Šumec, Ošura, Purga, Muričević, Rinkovec, Benkovec, Viletnice, Šaša, Pašnik, Ježovec, Vranjelo, Sinkovica šaška, Vrbno, Trakostjan, Jazvinec, Brezovec, Gora, Jamno, Cvetlin, Višnica gornja, Bednica, Založje, Višnica dolnja, Zlogonja, Voća dolnja, Slivarsko, Plitnica, Foter, Voća gornja, Rieka, Budinščak, Jelovec.

Agram am 10. Dezember 1858.

Klempay.

Nr. 7733-1858 (Izv.—296)

3—2

Concurs-Ausschreibung.

Zu Folge Auftrags der hohen k. k. kroat.-slav. Personal-Landes-Commission wird zur Besetzung der im Bereiche dieser Comitatsbehörde beim k. k. Bezirksamte zugleich Untersuchungsgericht Verovitić erledigten Bezirks-Adjunktenstelle, womit der Gehalt jährlicher 735 fl. österr. Währung und das Vorrückungsrecht in die höhere Gehaltsklasse mit 840 fl. österr. Währung verbunden ist, hiemit der Concurs ausgeschrieben.

Bewerber um diese Dienstesstelle, haben ihre Gesuche unter Nachweisung des Alters, Standes, der zurückgelegten juridisch-politischen Studien, insbesondere der mit gutem Erfolge bestandenen Richter-amsprüfung, dann der Kenntniss der deutschen und slawonischen oder einer der letztern verwandten Sprache, und der Angabe ob und in welchem Grade sie mit einem Beamten der hierländigen k. k. Bezirksämter verwandt oder verschwägert seien, innerhalb 4 Wochen von der dritten Einschaltung dieses Ediktes in das Amtsblatt der Agramer Zeitung, bei dieser k. k. Comitatsbehörde und zwar, wenn sie bereits im öffentlichen Dienste stehen, im Wege ihrer Amtsvorstellung einzubringen.

K. k. Comitatsbehörde

Požeg am 3. Dezember 1858.

Der k. k. Comitats-Vorstand
Graf Janković.

689 Dp.—97

3—2

Natiečaj.

Da se popuni novoustrojeno mjesto jedne učiteljice kod dievojačke učione u trgovištu Sisku, raspisuje se ovim natiečaj.

Dohodci s ovom službom skopčani iznose 250 fr. u sr. osim toga dobivat će učiteljica 70 fr. u ime stanarine a 30 fr. sr. u ime dervarine.

Sve one, koje bi se ovoj službi posvetiti htiele, imaju svoje molbenice s potrebitimi dokaznicami o dobi, čudorednosti, sposobnosti i dosadanjem svom službovanju providjene začastnomu kanoniku i podjašprištu Franji Šloisnigu u Sisku kao dotičnomu kotarskih učionah nadziratelju do 15. siečnja 1859. podnieti. U Zagrebu 26. studenoga 1858.

696 Dp.—98

3—2

Natiečaj.

Za izpražnjeno mjesto učitelja i orguljaša u Knežincu, s kojim skopčani dohodci osim shodnoga bezplatnoga stana, malenog vërtašca i 12 hvatih dervah, kojimi će trebati u učinom ložiti, iznose 300 fr. u sr. i druge izvanredne pripadke, — raspisuje se ovim natiečaj.

Natiecatelji imaju svoje molbenice s potrebitimi dokaznicami o dobi, sposobnosti, čudorednosti i dosadanjem službovanju providjene podjašprištu i župniku u Biškopcih Blažu Šveliću, kao dotičnomu kotarskomu nadziratelju, najdulje do 15. siečnja 1859. podnieti. U Zagrebu 26. studenoga 1858.

705 Dp.—99.

3—2

Natiečaj.

Kod novosagrađene trivialne učione u maloj Gorici u kotaru sisačkom, županiji zagrebačkoj ima se popuniti mjesto učitelja i orguljaša, s kojim su skopčani slijedeći dohodci:

- bezplatan stan s uživanjem malena vërtašca;
- 5 miorovah pšenice, 5 prosa i 40 kukuruze;
- 210 for. austrianske vrednote, napokon
- 12 hvatih dervah za učitelja a 6 za učionu i 22 for. 5 novč. aust. vred. što će imati davati "krajnska občina „Nebojan“, od kako se ista stalnimi orguljami obiskerbi.

Svi oni, koji ovu službu zadobiti žele, neka svoje vlastoručno pisane i s potrebitimi dokaznicami o dobi, čudorednosti, sposobnosti i dosadanjem svom službovanju providjene molbenice do 20. siečnja 1859 začastnomu kanoniku i podjašprištu Franji Šloisnigu u Sisku podnesu. U Zagrebu 26. studenoga 1858.

706. Dp.—100.

3—2

Natiečaj.

Kod novopodignute trivialne učione u Žazini, županiji zagrebačkoj, kotaru sisačkom ima se popuniti mjesto učitelja i orguljaša, s kojim skopčani dohodci iznose osim slobodnog stana i prilježeg $\frac{2}{3}$ rali vërta zatim $17\frac{1}{2}$ miorova kukuruze i 18 hvatih dervah, toli za učitelja koji za učionu opredieljenih, 278 for. 25 novč. austr. vred.

Natiecatelji imaju svoje vlastoručno pisane i s potrebitimi dokaznicami o starosti, čudorednosti, sposobnosti i dosadanjem službovanju obložene molbenice najdulje do 20. siečnja 1859 upraviti na kotarskoga nadziratelja, začastnoga kanonika, podjašprišta i župnika u Sisku Franju Šloisniga. U Zagrebu 26. studenoga 1858.

710 Dp.—101

3—2

Natiečaj.

Kod novopodignute trivialne učione u Čučerju, u kotaru i županiji zagrebačkoj ima se popuniti mjesto učitelja i orguljaša s kojim skopčani dohodci osim bezplatnoga stana, vërta i jednoga vinograda na 6 kopačah osnovana, zatim 6 hvatih dervah za učitelja a 6 za učionu — iznose u gotovini 300 fr. u sr. ili 315 fr. aust. vr.

Svi, koji žele ovu službu zadobiti, neka do 30. siečnja 1859. uprave svoje molbenice s potrebitimi dokaznicami o starosti, čudorednosti, sposobnosti i dosadanjem svom službovanju obložene te vlastoručno pisane na dotičnoga kotarskoga nadziratelja, kanonika zagrebačkoga Franju Mučnjaka U Zagrebu dne 3. prosinca 1858.

Od zagrebačkoga nadbiskupskoga ordinariata.

OGLASNIK.

(Dp.—95)

2—1

Ein Lehrling

wird in eine gemischte offene Waaren-Handlung aufzunehmen gesucht. Näheres hierüber ertheilt Herr Franz Dierich in Sissek.

Dp.—93

3—3

Oglas.

1. kolovoza t. g. k predbrojenju ponudjeni tumačnik k c. k. urbarialskom patentu od 17. svibnja 1857 izišo je već izpod tiska i razposlan predbrojteljem.

Dp.—72

8—7

konje, govedu i ovce,

što ga je odlikovalo bečko osrednje društvo za obranu životinjah bečkom kolajnom; uzvišeni zaštitnik društva monakovskoga, Nj. kr. visost kraljević Adalbert bavarski društvenom kolajnom monakovskom: kao i posljednja velika skupština pariškoga društva za obranu životinjah od 27. svibnja 1858 kolajnom pariškom, vaviek se je pokazao korisnim polag višegodišnjega iskustva od strane gospodarah i inih vieštakah, i to:

Kod konjah: za keh, gërlobolju, grižu i netečnost, a osobito pomaže k pretilosti i vilovitosti.

Kod govede: za këravavo mlieko, nadam, nestašicu ili zločinu mlieka, koje se čudnovato popravi ovim praškom, za plućobolju kod telenja je veoma dobar a slaba i mëršava telad pomaže se očevidno.

Kod ovacah: za metilj, gnjiloću i sve bolesti utrobne što nastanu s tromosti.

Zamotak od $\frac{2}{3}$ funt. po 24 kr. a od $1\frac{1}{3}$ funt. po 48 kr. srebra.

Pravi taj prašak dobiva se: u Zagrebu kod liekara Gr. Mihića i trgovca Ant. Vidanića, u St. Lendvi kod S. Feistla, u Karlovcu kod I. Benića i I. Baidingera, u Osieku kod liekara Horninga, u Križevcih kod C. Bratoljia, u Sisku kod F. Pokornoga, u Samoboru kod Gjura Karala, u Varaždinu kod A. Haltera, u Krapini kod I. Weissera, u Virovitici kod liekara Gërtha, u Čakovcu kod A. Karasa, u Novoj Gradiški kod D. pl. Dienesa apotekara.

Opomena. S toga što je taj prašak toli omilio občinstvu, stadoše ga mnogi spotvarati i vući u trgovinu; i budući da je ono nešto sasvim drugo, s toga molimo svu gg. kupce i gospodare, da gledaju na pečat i naznačnicu, gdje ima naša firma okružne liekarne kornajburske i ovdie na čelu stavljene kolanje.

Od ovoga može se dobiti jedna stanovita kolicina iztisakah, sredstvom prostim od poštarine, točnim naznačenjem imena posljednje pošte i istovremnim pošiljanjem cene od 3 f. 20 novčičah vrednote austr. i sredstvom na me upravljenih pozivah, putem upravnog poslanja bez poštarine, radi česa uzimljem si slobodu po §. 164. ond. naputka od 28. prosinca 1857 gospodu ces. kr. kotarske urednike kao i vlasteljstva, odvjetnike i občine pozorne učiniti.

U Zagrebu dne 10. prosinca 1858.

I. Šuvić,
stanuje u Zagrebu.

Dp.—83

8—7

Schnelle und sichere Hilfe für Zahnleiden

durch

Dr. PEYCHA'S ALVEOLAR ZAHNTROPFEN.

Die spezifische Wirkung dieser Zahntropfen auf die Alveolar (d. i. Zahnfächer) Nerven, welche sämtliche Zähne mit ihren Zweigen versehen, demnach der Sitz eines jeden Zahnschmerzes sind, ist eine narkotisirende, beruhigende, schmerzstillende, indem selbst jede regelwidrige Thätigkeit der Alveolar Nerven aufheben, demnach mit sicherstem Erfolge nach tausendfältiger Beobachtung in folgenden Fällen angewendet werden:

1. Bei hohlen Zähnen „wenn der Zahnschmerz durch Blosslegung der Nerven entstanden ist.“
2. Bei rein nervösen Zahnleiden.
3. Bei Blutandrang (Zahnschmerz der Frauen,) und Zahnfleischleiden.
4. Bei allen rheumatischen Zahnschmerzen.

Durch den täglichen Gebrauch dieser Zahntropfen als Mundwasser (10 Tropfen in einer halben Schale Wasser) erhält man bis in's späte Alter die Zähne und das Zahnfleisch in gesundem Zustande. —

Preis: Ein Flacon sammt Gebrauchsanweisung 30 kr. CM.

Echt zu beziehen in Agram bei Herrn Gratian Mihić, Apotheker.

Eben daselbst sind zu haben:

VIPERN-SCHNÜRE.

Ein sicheres Mittel gegen Halsleiden, wesentlich gegen die Kehlsticht. — Eine derlei Schnur um den Hals gewunden, schützt vor diesem Leiden, und heilet es. Zu haben bei Gratian Mihić Apoth.

Preis einer Schnur 1 fl. 30 kr. CM.

Carsko-kr.

službene

NARODNE

NOVINE.

Novine ove izlaze svaki dan izuzev nedjelje i praznike na čitavom listu. — Polugodišnja predplata je za domaću u novinarici 4 for. srebra. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom posiljati, 6 for. sr. —

Za službene oglase opredjeljena je površina: 4 kr. sr. od linije za prvi put; a zatim za svaki put 2 kr. sr. — Za druge oglase ili posebne članke plaća se do 10 linija 20 kr. sr., dalje pak od svake pojedine linije 4 kr. sr.

Početkom dojučega mjeseca počimlje se prvi polugodišnji tečaj ovih novinah za god. 1859.; poziva se dakle domorodno občinstvo, da svoju predplatu na „Narodne Novine“ obnovi, i to na pol godine poštom sa 6 for. 30 kr., u mestu s 4 for. 20 kr.; na četvrt godine poštom s 3 for. 15 kr., u mestu s 2 for. 10 kr. u austr. vriednoti.

Da uzmognu vanjski predplatnici listove uredno primati, neka izvole bezodvlačno podpunu predplatu na „odpravnistvo Narodnih Novinah“ franko poslati te točno naznačiti svoje ime, prebivalište i poslednju poštu.

Tko nekani list dalje držati, neka odmah prva tri broja, što će ih primiti, natrag pošlje.

Ujedno molimo svu onu gg., koja duguju za prošle tečaje, da što prije dug svoj izplate.

Uredovni dio.

Naredba ministarstva pravosudja od 7. prosinca 1858,

kriepostna za kraljevine Ugarsku, Hrvatsku i Slavoniju, za srbisku Vojvodovinu i tamiški Banat, a napokon i za veliku kneževinu Erdeljsku, kojom se usljed previšnje odluke od 5. prosinca 1858 uređuje postupak, kojega se držati valja prigodom, kad se presudjuju i riešavaju parnice o otkupu založenih dobara nepokretnih.

Budući da je po zakonih, postojavih od prije za kraljevine Ugarsku, Hrvatsku i Slavoniju, za Vojvodovinu srbisku s Banatom tamiškim, i za veliku kneževinu Erdeljsku, onaj, koji drži kakovo založeno dobro nepokretno, dužan dobro ovakovo povratiti samo onda, ako mu se naknade investicije, to jest nesamo svota založna nego i troškovi, kojih je možda na poboljšanje dobra uložio: s toga se ovim, usljed previšnje odluke od 5. prosinca 1858 naređuje, da se unapredak pri parnicah, povedenih u ovih krunovinah o otkupu založenih dobara nepokretnih, obdržava postupak slijedeći:

Držalac zaloga, potieran tužbom da povratiti dobro založeno, može pravom, da će založeno dobro povratiti samo onda, ako mu se naknadi svota založna i ako mu se plate troškovi, na poboljšanje dobra uloženi, poslužiti se, ovu svoju uzvratnu tražbinu u odgovoru glavne parnice ili navedši kao prigovor, ili priuzdržavši si pravo, da će ju potierati tužbom posebnom.

1. Ako tuženi držalac zaloga svoju uzvratnu tražbinu, da mu se t. j. naknadi svota založna i da mu se plate troškovi, na poboljšanje dobra uloženi, u odgovoru parnice, povedene radi otkupe, navede u slici prigovora, imat će potrebiti za to dokaze printeti u parnici glavnoj, i razprava o parnici glavnoj imat će se protezati ne samo na ovu uzvratnu tražbinu obduženikovu, nego i na odbitke za pogoršanje dobra, koje možda traži tužitelj; pak u slučaju, ako bude izrečena presuda, da se povratiti dobro založeno, imat će se podjednako u presudi izreći i to, da li će se i to kolika naknada pri povratjanju dobra založena imat dati tuženiku za svotu založnu i za troškove poboljšanja, pošto odbijena bude odšteta radi pogoršanja, ako se je t. j. obnašlo, da se je dobro u istinu pogoršalo.

2. Nego ako je tuženi držalac zaloga u odgovoru parnice otkupne samo u obće si pridržao, da će svoju uzvratnu tražbinu za svotu založnu i za troškove poboljšanja potierati u onom slučaju, ako bude izrečena presuda, da se ima povratiti dobro založeno: tad će sud, ako tužiteljevo pravo otkupno bude dokazano, imat istina izreći presudu, da se povratiti dobro založeno, nego samo pod tim uvjetom, da će se imat naknaditi svota založna i troškovi poboljšanja, što će ih tuženik iskazati u tužbi osobitoj.

Da se podnese ova tužba, imat će se do sadanjemu držaću zaloga u istoj presudi počamši od dana, kojega je presuda postala pravomoćna, rok od 30 danah, koji će biti slobodno

produljiti samo iz važnih razlogah, opredieliti uz prijetnju, da će se, ako rok ovaj bude zanemaren, otkupniku na njegovo zahtjevanje dozvoliti ovraba ili izvekcija na predatbu dobra, i to bez obzira na tražbine, koje je tuženik podigao u ime svote, založne i troškovah za poboljšanje.

Neće biti mesta povratu u stanje predjašnje, ako se zanemari ovaj rok. (Konac slijedi.)

Ravnateljstvo povl. austrijske narodne banke načinilo je s privoljenjem visokoga ministarstva financijah, da se dohodarina, koja se ima davati od dividendah bankovnih akcijah za upravnu godinu 1858-59., plati iz dohodakah ovoga zavoda.

Narodna banka predat će dakle, miesto pojedinih posjednikah akcijah i sa iste izvajnicu u svrhu plaćanja poreza kod porezne uprave.

U Beču dne 6. prosinca 1858.

Pipitz,

upravitelj banke.

Kristian Henrik vitez de Coith,

namiestnik upravitelja banke.

Wodianer,

ravnatelj banke.

Neuredovni dio.

Austrijska carevina.

Zagreb. Nj. vel. car dozvolio je da se za izobrazovanje sposobnih podoficirah za krajišničku vojsku podignu krajišničke regimentne škole a za titelski batalion batallianska škola. Ove škole podić će se u štabskim miestima; za obe varždinske regimente ima se samo jedna škola u Belovaru podići. U trogodišnjem tečaju ima svaka škola piamti 50-60 a u Belovaru do 100, ona u Titela 30-40 pitomacah.

Beč 19. prosinca. Nj. veličanstvo carica Karolina Augusta dostojala je za gradjenje nove crkve u Niklasbergu u Ašu pokloniti 1000 fr. k. n. u ime podpore neimućnih priložiteljah za ovo gradjevanje u tamešnjem županom području.

— Pred nieko vrijeme došla je ovamo občinska deputacia zemeljskoga glavnoga grada Solnograda da Nj. c. apostolsko veličanstvo najsmierenie zamoli, da bi se tamo ukinulo tvrdjavno pravo to jest da se odstrane reversi za porušivanje privatnih zgradah. (Linz. Ztg.)

— Zidanje novih kućah u Pešti popustilo je jako, kao što se vidi po slijedećem statističkom pregledu. Od god. 1856. do konca srpnja 1858. sazidano je 108 novih zgradah; za prijašnjih 11 godinah (1846-1857.) sazidano je pako 1616 novih zgradah sa 5975 obitalištah, od kojih veća strana otpada na god. 1846-1849.

— Iz Budjeovice javlja „Bohemia“ slijedeća, kako se siromasi darivaju. Neće biti tako lahko varoši, koja plaća veći porez za siromake, kao kod nas. Svakoga petka idu varoški siromasi od kuće do kuće, osobito od dućana do dućana. Svuda dobivaju mali darak, koji je po sebi neznatan, no zbog množine prosjakah više putah dosta velik. Gdiekoji izdaju petkom više od

forinte srebra u krajcarima a to iznosi na godinu 52 for. Prije nekoliko godinah bilo je predloženo, da svaka kuća zapiše, koliko će dati na godinu siromasima; no padnu u drugu pogriješku, a tako je veća strana potpisala odveć malu podporu, usljed čega se je moralo ostati pri staroj sistemi.

Tèrst 13. pros. (Presse.) Sastavljena komisija magistratske svršila je svoj posao. Većina je za to, da se narodna garda zadržati, jer tim će na svaki način naša bezbjednost dobiti. — Iz Černe Gore potvrđuju privatni glasovi, da je kneginja trudna. Toga radi otići će vele njena mati, gospodja Kvekić, skoro na Cetinje. Knez šalje i prima depeše dosta živahno u i iz Francuske i Rusije. Deputacie mu jednako dolaze od onih sresovah, što su mu pripale od komisije. Knez će vele, mjeseca svibnja u Paris putovati.

Tèrst 15. prosinca. (Svtd.) Jučer oko 10 sati iz jutra u dvorištu ovdašnjega plina (gasa) pukao je veliki kotao i makina, gdje se je plin prečinjavao; usljed čega bilo je nekoliko osobah ranjeno. Od velike one snage i trešnje, kad se je ovo dogodilo, čulo se onako, kao kad najveći top pukne, skoro po svem gradu prozori su se zatresli, a prozorna stakla u obližnjim kućama okole plina sasvim su se polupala. Kamenje od ogradah razbacivala je sila ova na daleko, a jedan drugi debeo zid strovalio se je na zemlju. Po podne, kad se je počelo čistiti, nadjeno je jedno mrtvo tielo pod teškim niekim makinama. Bit će kasnije i više. — Uzrok ove nesreće za sada je još nepoznat. Žalostno je pak bilo gledati, kako su plačuće tčrčale matere i supruge radnikah k plinu, da vide, jeda li su sinovi i muževi njihovi živi ostali. Sreća je još, što se nije vatra pojavila u jedan kotao pun priugotovljenoga plina i u odnške ili kanale, što vode plin u grad; inače bi veća nesreća bila, ne samo u dvorištu, nego u ciolom gradu. — Usljed ovoga događaja direkcija od plina umolila je sve ovdašnje oblasti, kao i cielo občinstvo, gdje i tkogod upotrebljuje za razsvietljenje plin, da bi za nekoliko danah, dok poremećeno u dvorištu popravi i u red dovede, svaki oprostio i malo imao stèrpijenja.

Prošle subote u 7 sati u večer tri lupeža usudiše se iz jednoga magazina ukrasti jedan gvozdeni teški sanduk. Ovo je tim čudnovatio, što je magazin ovaj u sred grada nedeleko od velikoga tčrga i što su lupeži odnesavši sanduk u jednu zabitnu ulicu, tamo ga obili, odnili svotu od 150 for. i na sred ulice ostavili ga otvorena sa nekoliko samo obligacijah unutra. Usljed ovoga lupežtva, što se od niekoga vremena ovdie znatno pojavilo, policija je prinudjena bila umnožiti svoje osoblje, nebi li se ako ne sasvim, barem zlu ovom štogod pomoglo; a uz to će i kazni strožie nego li dosad slijediti.

U ponedjeljak 13. o. m. prispjeli su ovamo srbiski činovnici, g. Milan A. Petronijević i g. Ljubomir J. Nenadović; prvi je kapdehaja kneževine srbiske kod otomanske porte, a drugi sekretar kod iste oblasti s jednim pisarom. Go-

spoju će ova srbiska u subotu 18. t. m. sa redovnim Lloydovim parobrodom na njihovo opredjeljenje u Carigrad odputovati.

Tallanska.

Genova 15. prosinca. (Wand.) Četiri ruske ladje ostaviše priistanište u Villafranki, da idu u Toulon, gdje će se katranisati, poslije će se vratiti natrag.

Rim 12. prosinca. (Wand.) Proračun papine države za godinu 1859. sadržaje, kao što čujemo, osim redovnog prihoda od 100.000 suvišak od 14.000 škudah.

Turska.

„Temisv. Zg.“ piše u obziru Bosne sljedeće: Velikim nestrpljenjem očekuje se Der- višpaša, koji je mjesto bolesnoga Halipaše primio zapoviest nad vojskom i koji će, vele, nove naputke donijeti. Da bi se međutim predupredio svaki iznenadni napadaj na granici Černe Gore, naredjena su tri pravilna bataliona u Trebinju, dva u Stolcu a jedan u Gacku, jedan je u Nik- šiću, Taslidži i Nevesinju, a tri u Mostaru. Posliednji su spremni za pohod već više nego mjesec danah.

Ovih 18 batalionah sadržaje od prilike 7000 vojnika.

U Sarajevu ima divizioni general Mustafa paša 2500 momakah rezerve, koja se može krenuti Hercegovini u pomoć, ako potreba bude. U Bosni i Hercegovini stoji od prilike 5 do 6000 bašibozukah za svaki slučaj u pripravnosti.

U hercegovačkom zboru dobrovoljaca viditi je prvi put katolička raja iz Stolca.

Mudir ovoga kotara odmah je u početku vjerbovanja umolio trebinjskoga vikara, da ga podpomogne u tom poslu, a u drugu ruku katolici su sažaliti imati oružje, što im je prije nekoliko godina oduzeto, i tako se 250 katolika upiše, te odu s mudrirom u Biće. Međutim čujemo, da su se opet vratili natrag u Stolac do druge zapoviesti.

— Turski barjak, što su ga Zubci u Sutorini skinuli, još nije razvijen. Halim paša poslao je tamo nekoliko vojnika, da ga opet razviju no po odlasku vojništva skinu ga kršćani opet. Upravitelj tamošnjeg karantina preselio se za vrijeme u Kaštelnovi. U ovom času nema u Sutorini ni čijeg barjaka. (Wand.)

Francuska.

Pariz 13. prosinca. (Ob. Nov.) Zastupnici Engleske i Pruske pitali su Cavaera o namjeri njegova dvora i o glasovima o ratu, na koje im je ustmeno odgovorio, da neće mir Evrope vredjati. Diplomatski glasovi iz Petrograda prepravljaju smert carice matere. Veliki knez Konstantin ostavit će se dakle plovljenja po moru. Također neće ići u Madrid ni u Pariz.

— Parnica Montatembertova doći će nepo- rično 21. t. m. pred carski veliki sud. Berier i Dufor branit će, vele, grofa. Članak „Timesov“, u kom se grofa savjetuje, da primi pomilova- hje, da nebude izsmiehavan, pripisuju nadahnuću lorda Clarendona i Palmerstona u Parizu.

— U Parizu je pobudilo pozornost, da je jedna engleska ladja na obalama Afrike zarobila jednu francusku ladju s Černcima. Dosad se još ne zna, šta je uprav u stvari. Zakonotvornom tielu pred- ložit će se kao što čujemo, skoro jedna osnova zakona, da se narodna garda preustroji. Čujemo da će jedna strana iste u izvanrednim slučajevima moći biti gibiva.

Španjolska.

Bogate rude olova u Linaresu srušile se i zakopale su 70 radarah. Više od 80 osoba iz- vučeno je mrtvih. Tu nesreću pripisuju mnogoj kiši posliednjeg doba.

Herzegovinske i najnovije vijesti

Iz Madrita javljaju od 16. t. m. Senat od- stranio je više na vladu upravljenih skornih gla- sovah, tako n. pr. glas generala Seusa i onaj, koji je Prim izrekao za slučaj, ako bi se poveo rat s Meksikom i u kojim je sam ostao. Kod odbojnoga vojske jučer potpisano potpisalo se

je pretežnost ministerialne većine na očividan način. G. Adolf Barrot, novi francuski poslanik imat će danas čast, Nj. veličanstvu kraljici u svečanoj audijenci predati svoja vjerodajna pisma.

Iz Aleksandrije javljaju od 8. prosinca: Pod- kralj vratio se je već prije duljega vremena u dobrom zdravlju sa svojega puta u gornji Egi- pat i u Kairo. Misle obćenito, dok nedodje dozvola od porte za probušenje provlake suecke da se neće ni ovdje dozvoliti, da se predumu- radnje. Oni, koji su ovdje u uobičaj u Egiptu pod- pisali na akcie sueckoga kanala, sastavili su odbor za uzdržanje svojih prava a da nebudu prisiljeni na plaćanje, koje se je međutim u Pa- rizu stalo pobirati. Gospodina Lessepsa očekuju ovdje, da se ovi neskladi kako tako izravna. Parobrod „Perseverance“ doveo je ovamo 900 engleskih soldatah, koji su odmah odpravljeni bili u Indiju; isti došli su iz Kérfa. Zapovjednik „Cyklopov“ Mr. Pullen zamijenjen je u svojem svojstvu kao britanski komisar u Džedi po bri- tanskom konzulu u Kairu.

Usljed bérzojavah viestih, koje su dne 17. t. m. prispile u Temešvar, bila je zne 16. pèr- va siednica skupštine pod predsjedom vladaju- ćega kneza i uzela je miran tečaj. Pèrva po- slovna siednica bit će dne 16.

Smiles.

Novi liek od tifusa. G. Bertel javlja fran- cuskoj akademii naukah, kako je on kušao lie- čiti bolesnike od tifusa sumporne - kiselim kininom, i da je u tome našao veliku i prieku pomoć proti ovoj strašnoj bolesti.

Izišao je poziv na predbrojenje na četvèrt- godište starinoslovnoga mjesecnoga u niemačkom jeziku izlazećega lista pod naslovom „Mittheilun- gen der k. k. Central-Commission zur Erforschung und Erhaltung der Baudenkmale (Priobčivanje c. k. sredsrednjega povierenstva za izsledovanje i uzdržavanje gradjevnih spomenikah)“ pod u- pravom predsjedatelja c. k. sredsrednjega po- vierenstva Karla Czoerniga barona Czernhau- senstoga. Učrednik Karl Weiss.

Sve se većma izobraženi ljudi u Austrii zauzimaju naukom starinarstva i poviestnicom umjetnostih, zato se je nadat, da će izobraženo občinstvo ovaj časopis i u njegovom četvèrtom godištu, koje počima s 1. siečnja god. 1859. isto tako mnogobrojno podupirati, kao što ga je podupiralo dosad.

Razredjenje gradje i izvanjske naprave o- stat će isto kao i u predjašnjim godinama.

Kao organ c. k. sredsrednjega povieren- stva donosit će ovaj časopis što viernii pregled o radinosti istoga, c. k. zemaljskih gradjevnih ravnateljstvah, konservatorah i dopisnikah i sta- rat će se da obilatim pritičućom mu gradjom rasprostrani poznavanje mnogobrojnoga blaga umjetničkoga naše cesarevine.

Udioništvom mnogobrojnih učenih ljudi i umjetnikah, (među njima navodi se i naš iz- vèrstni domorodni starinar i obradljivatelj naše domaće poviestnice pl. g. Ivan Kukuljević Sak- cinski) moći će ovaj časopis posve odgovarati svomu zvanju.

U obziru razvika umjetnosti srednjega vie- ka uzet će osobito na oko graditeljstvo. Kao što se po samom sebi razumieva, uzimat će a tom pèrvo mjesto cèrkvene gradjevine, no ni sviètske graditeljstvo neće se zanemariti. Izvan toga opisivat će se i proizvodi rezarstva, slikarstva, zlatarstva i uresništva u srednjem vie- ku i to na temelju strogog historičkoga istraži- vanja s osobitim obzirom na katoličku cèrkvu i brijtjansku simboliku.

U obziru klasičnoga starinarstva izviešćiv- at će ovaj list o svim u najnoviem vremenu u Austrii iskopanih i do znanja sredsrednjega povierenstva dostavljenih nadpisah i novacah i drugih starinah.

Nejsanimivii predmeti stavljat će se kao dosele u mnogobrojnim dèrvo- i kamenoreznim kao i bojotiskarskim slikama i križaljka.

Svaki mjesec izići će pojedan svezak naj- manje od 3 1/2 tiskana tabaka u velikoj četvèr- tini i svaki svezak bit će obiskerbljen dèrvo- riezima i redovito jednom križaljkom.

Pologodište t. j. 6 svezakah stoji 2 fr. 10 kr. a svekoliko godište t. j. 12 svezakah 4 fr. 20 kr. u austrijskoj vriednoti. Razpošiljanje po c. k. poštama stoji za pologodište t. j. 6 svezakah 2 fr. 30 kr. a za svekoliko godište t. j. 12 svezakah 4 fr. 60 kr. u austrijskoj vriednoti.

Predbrojiti se može kod svake c. k. pošte po svoj cesarevini, kao i kod svih knjižarah domaćih i inostranih. Ona gospoda predbrojnici koji namieravaju naručiti taj list kod poštanskih uredovah, neka uprave listove s novcem na c. k. dvorsku knjižarnici Wilhelma Braumüllera u Beču.

Na ovaj za svu Austriu toli važni i zani- mivi list obraćamo osobito pozornost naših čit- ateljah i preporučujemo ga što toplje. Učr. N. N.

Odgovorni učrednik. Dr. Demeter.

SLUŽBENI LIST.

2036 (DS. 101)

3—2

Izrok.

Obnarodovanje napisnikah gruntovničkih u kra- ljevini ugarskoj glede županije Tolnaske izuzemši puste Szent-Maria i Berekalja koje su sada k občinam Hidas i Nadasd županije Baranyske, u- tielovljene.

Od strane c. k. ravnateljstva gruntovnicah u Šopronu daje se kroz c. k. ravnateljstvo gran- tovnicaah u Zagrebu u obziru napredućega uve- denja gruntovnih novih knjigah u šopronskom upravnom okolišu kraljevine ugarske usljed na- redbe c. k. pepečiteljstva pravosudja od 7. li- stopada br. 20314 na znanje sljedeće:

I.

U šopronskom upravnom okolišu jest u svèrhu uvedenja gruntovnih novih knjigah, miestimičko izvidjenje polag občinah, već i u županii tolnaske posve obavljeno, te napisnici gruntovnički ujedno sa čestičnimi registri i nacèrti, koji k istim spa- daju, bit će vèrhu sviuh godine 1848. k otoj županii spadavših občinah izuzemši puste Szent Maria i Berekalja, koje su sada k občinam Hidas i Nadasd županije baranyske utielovljene, od 1. prosinca 1858 počemši u c. k. gruntovničkoj pi- sarnici szegszardekoj svakome na ogled izloženi.

Obavljanje poslovaah i uredovanjah nazna- čenih u izroku ovom ima se također započeti 1. prosinca 1848, i u svèrhu ova odredjen je c. k. županijeki sud u Szegszardu za sve gore napomenute obćine.

Podpuni sadržaj te time i diel II. ovog dne 7. listopada 1848 izdanog izroka uvèršten je u službenih bečkih novinah, od 29. 31 listo- pada i 4. studenoga 1858. br. 249, 251 i 253, u požunskih novinah od 5., 10. i 16. studenoga 1858 br. 253, 257 i 262 i u onih „Slovenske Noviny“ od 1., 16. i 20. studenoga 1858. br. 134, 135 i 137.

C. k. ravnateljstvo gruntovnicah.

U Zagrebu dne 10. prosinca 1858.

Nr. 7733-1858 (Lzv.—296)

3—3

Concurs-Ausschreibung.

Zu Folge Auftrags der hohen k. k. kroat.-slav. Personal-Landes-Commission wird zur Besetzung der, im Bereiche dieser Comitatsbehörde beim k. k. Be- zirksamte zugleich Untersuchungsgericht Verovitić erledigten Bezirks-Adjunktenstelle, womit der Gehalt jährlicher 733 fl. österr. Währung und das Vorrückungsrecht in die höhere Gehaltsklasse mit 840 fl. österr. Währung verbunden ist, hiemit der Concurs ausgeschrieben.

Bewerber um diese Dienstesstelle, haben ihre Gesuche unter Nachweisung des Alters, Standes, der zurückgelegten juridisch-politischen Studien, insbe- sonders der mit gutem Erfolge bestandenen Richter- amtsprüfung, dann der Kenntniss der deutschen und slawonischen oder einer der letztern verwandten Sprache, und der Angabe ob und in welchem Grade sie mit einem Beamten der hierländigen k. k. Bezirks- ämter verwandt oder verschwägert seien, innerhalb 4 Wochen von der dritten Einschaltung dieses Ediktes in das Amtsblatt der Agramer Zeitung, bei dieser k. k. Comitatsbehörde und zwar, wenn sie bereits im öffentlichen Dienste stehen, im Wege ihrer Amtsvor- stellung einzubringen.

K. k. Comitatsbehörde

Požeg am 3. Dezember 1858.

Der k. k. Comitats-Vorstand

Graf Janković.

Carsko-kr.

službene

NARODNE

NOVINE.

Novine ove izlaze svaki dan izuzebi nedjelje i praznike na čitavom listu. — Polugodišnja predplata je za domaće u novinarnici 4 for. srebra. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom pošiljati, 6 for. sr. —

Za službene oglase opredjeljena je površina: 4 kr. sr. od linije za prvi put; a zatim za svaki put 2 kr. sr. — Za druge oglase ili posebne članke plaća se do 10 linija 20 kr. sr., dalje pak od svake pojedine linije 4 kr. sr.

Početak dojučerašnjeg mjeseca počimlje se prvi polugodišnji tečaj ovih novina za god. 1859.; poziva se dakle domorodno občinstvo, da svoju predplatu na „Narodne Novine“ obnovi, i to na pol godine poštom sa 6 for. 30 kr., u miestu s 4 for. 20 kr.; na četvrt godine poštom s 3 for. 15 kr., u miestu s 2 for. 10 kr. u austr. vrijednosti.

Da usmognu vanjski predplatnici listove uredno primiti, neka izvole bezodvlačno podpunu predplatu na „odpravništvo Narodnih Novina“ franko poslati te točno naznačiti svoje ime, prebivalište i posljednju poštu.

Tko nekani list dalje držati, neka odmah prva tri broja, što će ih primiti, natrag pošlje.

Ujedno molimo svu onu gg., koja duguju za prošle tečaje, da što prije dug svoj izplate.

Uredovni dio.

Namjestnik bana hrvatskoga i slavonskoga imenovao je miestodržstvenoga akcesistu Pavla Uriu za miestodržstvenoga oficijala a pisarničkoga daevničara Leopolda Pregsele za miestodržstvenoga akcesistu.

Visoki o. k. ministarstva unutarnjih poslova i pravosudja dostojala su raspisom od 15. lipnja 1858 br. 4803 za zamjenike prisjednika urbaralnoga višjega suda naime novog miestodržstvenoga savjetnika Antuna pl. Rubida i savjetnika benskoga stola Ivana pl. Zidarića, zatim raspisom od 5. studenoga 1858 br. 9506 za zamjenike prisjednika urbaralnoga suda prve molbe i to u Zagrebu miestodržstvenoga tajnika Maksimiliana Mihalića i pristava financialnoga prokuratora Antuna pl. Vakanovića; u Varaždinu tamošnjega političkoga kotarskoga predstojnika Tomu Milankovića i tamošnjega savjetnika županijskoga suda Pavla pl. Lentulajca a Osijeku tamošnjega političkoga kotarskoga predstojnika Ljudevita pl. Reiznera i tamošnjega savjetnika županijskoga suda Dragutina Galca.

Od predsjedništva o. k. urbaralnoga višjega suda.

U Zagrebu dne 26. prosinca 1858.

Naredba ministarstva pravosudja od 7. prosinca 1858,

kojom se uređuje postupak, kojega se držati valja prigodom, kad se presudjuju i rješavaju parnice o odkupu založenih dobara nepokretnih.

(Konac.)

3. Nego ako držalac zaloga na vrijeme podnese tužbu na naknadu svote založne i troškova za poboljšanje, tad će sud, zaglavivši raspravu, imati izreći presudom, da li će i koliko će vlastnik dobra držaocu zaloga, odbivši pogoršice, ako ih je bilo, imati naknaditi za svotu založnu i za troškove poboljšanja, a imati će sud podjednako izreći presudom i to, da se uz izplatu svote založne i pronadjenih troškova za poboljšanje, imati dobro založno povratiti za 14 dana.

Čim presuda ova postane pravomoćna, može vlastnik, izplativši svotu založnu i troškove za poboljšanje, zahtijevati ovrhu da mu se predade dobro.

Po propisih, sadržanih u §§. 2 i 3, imati će se u povedenih jurve parnicah o odkupu zaloga, u kojih se nije još raspravljalo o uzvratnih tražbinah na založnu svotu i na troškove za poboljšanje, postupiti i ondje, gdje si držalac zaloga nije naročito priuzdržao ovih tražbinah.

4. Nego ako držalac zaloga svoje uzvratne tražbine za svotu založnu i za troškove u ime poboljšanja, niti je podigao u glavnoj parnici, niti si je priuzdržao, da će ju potierati tužbom osobitom, tad će presuda glavne parnice u slučaju, ako uslišana bude prošnja u tužbi navedena, imati glasiti samo na povratu dobra založna, i imati će se izvršiti bez svakoga obzira na svotu založnu i na troškove za poboljšanje.

Nego prosto će biti držaocu zaloga, svoju

tražbinu na naknadu svote založne i troškova za poboljšanje potierati još uz rok zagodni; nego neće se time obustavljati izvršba presude, izrečene u parnici, povedenoj radi odkupa.

5. Ako li je napokon držalac zaloga i glavnoj parnici podigao ujedno i tražbine na izplatu troškova za poboljšanje, tad će se u presudi, ako bude uslišana prošnja u tužbi navedena, imati izreći predatbu dobra založnoga uz izplatu točno ustanovljene svote založne, i ista presuda imati će se, ako držalac zaloga nije u odgovoru ni priuzdržao si prava na naknadu troškova za poboljšanje, izvršiti bez ikakva obzira na ove troškove, a neće se ta izvršba moć obustaviti, ako držalac zaloga i povede kasnije tužbu na naknadu takovih troškova, koja mu tužba ostaje još sveudilj priuzdržana uz rok zagodni.

Nego ako si je držalac zaloga u ovom slučaju u odgovoru parnice, povedene o odkupu, priuzdržao svoje pravo i na naknadu troškova za poboljšanje, imati će presuda, ako uslišana bude prošnja, u tužbi navedena, glasiti na povratu dobra založenoga uz izplatu svote založne, odmah točno opredjeljene, i uz naknadu troškova za poboljšanje, koje tuženi držalac zaloga bude potierao tužbom osobitom, i u pogledu ovih troškova imati će se obdržavati postupak, propisani u 2. točki ove naredbe.

6. Ako tužitelj u tužbi, ili dok još traje parnica glavna, u cifrah naznači svotu založnu, i ako ponudi, da je pripravan platiti ju, pak ako tuženik ili neće da prizna te svote, ciframa izražene, ili ako traži, istina, veću svotu založnu, ali je nedokazuje, ili ako si priuzdrža, da će podignuti tužbu na veću svotu založnu: tad će presuda, ako bude uslišana prošnja, u tužbi navedena, svakako imati glasiti na povratu zaloga, uz izplatu svote založne, po tužitelju naznačene, a u drugom onom slučaju i uz izplatu one već svote, koju će držalac zaloga imati potierati tužbom osobitom.

Usled toga ostaje dakle tuženiku u svih ovih slučajevih prosto, veću svoju tražbinu u pogledu svote založne potierati uz rok zagodni.

Grof Nádasdy s. r.

Neuredovni dio.

Austrijska carevina.

Beč 21. prosinca. Nj. c. visosti nadvojvoda Stjepan i Josip prispieli su dne 14. t. m. poplie podne na pohod kod grofa Walderdorffa na dvorcu Molsberg. Isti su dne 15. u jatro otišli s grofom u lov a 16. povratili su se opet u dvorac Schaumburg.

— Visoko ministarstvo unutarnjih poslova izrazilo je o prijavi, da se jedan ceh u Beču krati plaćati godišnjih prinesakah za izdržavanje obrtničke škole u Gumpendorfu, najozbiljnije svoje negodovanje i bile su dotične oblasti ovladane, da oporni ceh na shodan način, ako bi potrebno bilo, energički prisilnim naredbama pridržati na obdržavanje k čemu se je obvezao, budući da je dužnost cehova starati se za

shodno podučavanje šegertah, jerbo podučavanje radionice nezadovoljava više.

— Polag privatnoga pisma priobćenoga u „Pesth-Ofner Ztg.“ bila je ovih danah u kermičkim rudama vatra, koja je trajala tri dana i pružala je strašni i veličanstveni pogled, koji se nemože opisati.

Talijska.

„Il cittadino d'Asti“ piše: „Mislim, da je turinski dopisnik „Paysa“ dobro obaviješten bio, kad je javio, da je grof Cavour upravio okružnicu na diplomatske opravnike vlade u inozemstvu u obziru okulajućih ratnih glasovah. Prvi ministar kraljev mora naravno znati, što je u ostalom svakomu poznato, da u ovaj čas nema razloga, koji bi vladu N. veličanstva na neprijateljstva mogao potaknuti. No stvari su u Italiji dosta ozbiljno stajale, da prvoga ministra potaknu, da piemonteske zastupnike na inostranim dvorovima učini pozornima i ujedno da napomene pogibeljih, kojima bi se na susret išlo, ako oni, kojih se tiče, nebi hotieli, da se time zabavljaju, da odmah, dok je još vrijeme, uprave sredstva, koja su silno potrebna. Već za pariškoga kongresa naznačio je Piemont ove pogibelji kao blizu predstojeće. Ako nisu sada odstranjene i ako danas možebiti nije više vremena odstraniti ih, neka pade odgovornost na onoga, koji je tomu kriv.“

Kao što jednom listu iz Turina od 13. prosinca pišu, bilo je dne 12. ministarsko vijeće, u kojem se je pretresao „duh vladajući u Lombardiji i svi mogući događaji, koji bi iz toga proizšli i takodjer na ovu stranu (Piemont) znatno djelovati mogli.“

Na to dodaje „Wien. Ztg.“: Nemožemo naravno jamčiti za sve ove vesti. Medjutim priobćujem ih nenadajući se zbog političke nečudorednosti, ili bolje rekuć, bezobraznosti, da će biti opovršene.

Turska.

Čitamo u „Journalu de Constantinople“ od 10. t. m.:

„U Moldaviji i Vlaškoj stajale su stvari pred nekoliko danah veoma kritično. Obe kaimakamie prekoračile su granice svoje vlasti i porta, koja se drži posve lojalnoga izvedenja posljednje nagodbe nije naravno mogla ostati mirna. No ipak se je obratila na zastupnike silah, koje su podpisele pariški ugovor; u jednoj konferenciji držanoj o tom predmetu svi su se u tom složili, da se ukori put, kojim je medjutonja izvršna vlast u Bukureštu i Jašu udarila, i da joj se oštro naloži, da se drži slova i duha posljednjega carskoga fermansa. Bježjav, koji je upotrebljavanju Afisbeja oduzet bio, mora mu se opet staviti na raspolaganje; za slučaj, ako bi se odustio kakav sučan kaimakamie ili svakolika kaimakamie, načinjene su naredbe, da se izpražnjeno mjesto odmah popuni. Jedna ukupna pošiljka sastavljena u tom smislu i još razna raztumačenja sadržavajuća odaslana je pred nekoliko danah u Bukurešt i Jaš; nadamo se, da će odmah kod svo-

ga dolazka proizvesti „na duh muževah, koji stoje na čelu poslova. Kiamilbej i Ašbej ostat će u Bukureštu i Jašu, da prisustvuju kod izborah i najmenovanja hospodarah; oni će paziti, da se nepovriede portina suserenska prava.“

Rusija.

Jedna pošiljka iz Petrograda od 7. t. m. u 1 sat poslije podne, glasi:

„Njesino veličanstvo carica mati imala je mirnu noć. Blag znoj obasuo je kožu; vrućica je prestala. Kašalj i plivanje nije bilo tako teško i često.“

— (W. Z.) Iz Kavkaza i to sa lesgijskoga kraja leži pred nama kratko izvješće, da se u sliedstvu pobedonosnoga pohoda kneza Vrevskega još svejednako mnoga plemena gorskih žiteljah predaju. Predao se je najprije Haib Šago iz Amcuha; on je spasio svoje selo i svu zališnost žita i izdao jedini top, što je imao, po tom ga pre-sele na rusko područje. Ovej primier sliedovali su Kpučnici i Ašahopci svega 4000 glavah, što su se Rusima predali, a poslije njih 570 glavah, kojima su docnie blizu granice lesgijske zemlje odredjene. Na svaki način natierala ih je velika nužda na tu odluku. Kad se uračunaju plemena u maloj i velikoj Čečni i na sievernoj strani Lesgije, koji su se ove godine podvrgli, lahko će broj žiteljah iznositi 10.000.

Njemačka.

Sadržaj predloga, koji su sjedinjeni odbori u holštajn-lauenburškoj stvari učinili u siednici savezne skupštine od 9. t. m. glasi kako sliedi:

Visoka skupština neka izvoli narediti

1) da se postupanje saveznoga zakona provedeno pod 12. kolovoza t. g. za izvedenje saveznoga zaključka od 11. veljače t. g. medjutim obustavi;

2) no da se sjedinjenim odborima naloži, da o rezultatu predstojećih razpravah sa stališima, ili i tečajem istih, ako bi potrebno bilo, podnesu dalje izvješće.

Glasovanje o ovom predlogu bit će dne

posliedice razprave na ovom zemljištu nije moguće pregledati.

Polag jedne viesti „Morning Advertiser“ misli i lord Russel na korist svoje popularnosti i da uzmogne opet stupiti u kabinet, predložit osnovu za reformu na najširjem temelju.

Spanjolska.

Madrid 7. prosinca. (Ob. Nov.) Kad se je kraljica vozila, da otvori kortese, sve su ulice bile pune ljudi. Kraljica je bila vrlo snishodna, no narod je mukom mučao. To je bilo za kraljicu tim osietnije, što je ona pri posliednjem putovanju svom u provincie svuda s velikom radošću dočekan bila. Senat je naimenovao komisiju, koja će sastaviti odgovor na prestolni govor. Predsjednik joj je g. Lucuriaga a sekretar Martin Karamolino.

— „Gazzetta“ obznanjuje jedan razpis gosp. Posade Herere, ministra unutarnjih dielah, na sve gubernatore, da se bez osobitog dozvoljenja više neotvaraju nove gostionice, kavane i kèrčme, i da gospodari svake godine imaju dozvoljenje vaditi. Kèrčmari valja da vode popis preko svih inostranacah, koji dolaze i odlaze, da paze na igranje kartih i na držanje oružja.

Madrid 10. prosinca. (Wand.) Kongres će se 14. t. m. konačno ustrojiti. General Prim ukorit će u senatu rat proti Meksiku. Za otok Kubu dozvoljeno je graditi željeznice. Španjolski zapovjednik flote proti morskim razbojnicima poslao je flotu u Algaziras. Engleska je uzela na se, da će se s carem marokanskim pogadjati; ovej nije dao dosad nikakvo rješenje, a admiral će da na isto čeka.

Madrid 11. prosinca. (W. Z.) Vlada je jučer predložila senatu zakon u obziru rudo-

kopja. Komisija je sastavila odgovor na prestolni govor. — Pristanište u Sevili sasvim je zagušeno kroz izlivašu riek u Kvadalquivir. I varoš Malaga gotovo je sasvim poplavljena od rieke Kvadalmedine. Javni torgovi izgledaju kao jezera. Niz primorje od predbrežja sv. Vincenta do Kadiksa plivaju samo komadi potopljenih lađah; trupovi, koji su izbačeni, nadilaze broj od stotine.

Bèrzojavne i najnovije vjesti.

Javlja ju iz Milana od 19. t. m. Željezničko društvo pruge medju Tornaventom i Sestom Kalandom zaključilo je da se u svèrhu bèržega dovršenja gradjevinah sklopi zajam.

Javlja ju iz Verone od 21. t. m. Jučer počelo je raditi povierenstvo sastavljeno za iztragu rukovanja željeznice od ovud u Bocen.

Javlja ju iz Kèrfa od 18. t. m. Str Gladstone došao je dne 10. t. m. u Kefaloniu i bio je primljen velikim užitom. Sa svim tim predali su mu zastupnici grada spomenicu na korist sjedinjenja s Gèrčkom. Gladstone izjavio je mitropolitu, da njegovi naputci nedozvoljuju razpravljati o takvoj unii. Dne 14. t. m. očekivali su ga u Zanti, gdi helenska stranka pripravlja takodjer demonstraciah u njenom smislu.

Iz Turina od 19. t. m. javljaju: Zloglasnoga razbojnika Filippo Costati-a, koji je barao po pokrajini fererskoj, uhvatilo je piemontesko oružništvo i predalo ga je papinskoj vladi. Na miesto Musa, prijašnjega intendanta quaesture u Genovi, naimenovan je advokat Galli.

Odgovorni urednik. Dr. Demeter.

SLUŽBENI LIST.

Nr. 20,667-4401 (VI.—100)

3—2

Kundmachung

Da das neue Heeresergänzungs-Gesetz der Be-

Dieses wird in Folge hohen Ministerial-Erlasses vom 9. I. M. Z. 31,674-4703 hiemit allgemein kundgemacht.

Von der k. k. kroat. slav. Statthalterei.
Agram am 13. Dezember 1858.

Nr. 18156 (VI. 99)

3—1

Carsko-kr.

službene

NARODNE

NOVINE.

Novine ove izlaze svaki dan izuzamši nedjelje i praznike na čitavom listu. — Polugodišnja predplata je za domaće u novinarici 4 for. srebra. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom posiljati, 6 for. sr. —

Za službene oglase opredjeljena je uvertibina: 4 kr. sr. od linije za prvi put; a zatim za svaki put 2 kr. sr. — Za druge oglase ili posebne članke plaća se do 10 linija 20 kr. sr., dalje po 10 linija 4 kr. sr.

Početkom dojučega mjeseca počimlje se prvi polugodišnji tečaj ovih novinah za god. 1859.; poziva se dakle domorodno občinstvo, da svoju predplatu na „Narodne Novine“ obnovi, i to na pol godine poštom sa 6 for. 30 kr., u miestu s 4 for. 20 kr.; na četvrt godine poštom s 3 for. 15 kr., u miestu s 2 for. 10 kr. u austr. vrijednosti.

Da usmognu vanjski predplatnici listove uredno primati, neka izvole bez odvlačno podpunu predplatu na „odpravništvo Narodnih Novinah“ franko poslati te točno naznačiti svoje ime, prebivalište i posljednju poštu.

Tko nekani list dalje držati, neka odmah prva tri broja, što će ih primiti, natrag pošlje.

Ujedno molimo svu onu gg., koja duguju za prošle tečaje, da što prije dug svoj izplate.

Uredovni dio.

Nj. c. k. apostolsko veličanstvo dostojalo je najvišjom odlukom od 12. prosinca t. g. za višjega nadziretela škola diece kotarske najmilostivije naimenovat kanonika tamošnjega katedralnoga kaptola, Trifuna Oprenovića.

Ministar za bogoštovje i nastavu naimenovao je akcesistu hrvatsko-slavonskoga miestodržstva, Josipa Zalezla za korektora ravnateljstva naklade školskih knjigah u Beču.

Promiene u nadbiskupii zagrebačkoj.

Postali su župnici: gg. Gjuro Lehpamer, podarcidjakon i župnik Jamski, u Križu; Janko Vuk, upravitelj župe jalžabetske u Suhodolu, tamo; i Janko Brajković, kapelan u doljoj Stubici, u Mihovljenih. — Za župne upravitelje imenovani su: gg. Josip Valentin, kapelan u Čazmi, tamo; i g. Stjepan Letković, kapelan Kapelački, u Svinjari. — Premješten je g. Ivan Krstnik, kapelan, sa Selah u Sela kod Siska. — Preminuli su: Josip Postić, počastni kanonik i župnik u Čazmi, Josip Štojber, župnik u Svinjari, i Aleksander Šnolec, župnik u Stenjevcu.

Neuredovni dio.

Austrijska carevina.

Iz Zagreba. Uzoriti gospodin kardinal i nadbiskup dostojao je milostivo dopustiti, da se i lietoš u njegovom gradu podigne božićnjak na korist ovogradske uboge diece. U to ime bivaju već pripreme u velikoj dvorani nadbiskupskoga grada. Tako će dakle i ove godine nastojanjem plemenitih gospojah, koje upravljaju

ovdiešnjom pjestovnicom, na badnjak pod večer dobiti uboga diečica božićnih darovah.

Iz Rima pišu, da je tamo nedavna po punovlastniku umieščen u čast kanonika sbornoga ilirskoga kaptola sv. Jerolima, počastni gosp. Stjepan Mlinarić, dosadanji župnik u Lupoglavi. (K. L.)

Beč 22. prosinca. Nj. veličanstvo carica Maria Anna poklonila je na korist siromakah občine Galliere 300 l.

— U torgovištu S. Giovanni Bianco (provincia Bergamo) bila je prastara crkva već u tako lošem stanju, da su se bojali, da će se srušiti. Da se usmogne sasvim s nova sagradit, obratio se je tamošnji župnik, počastni gospodin Invernizzi na požrtvornost svojih župljanah; oni su odgovorili njegovim očekivanjima kako obilatim darovima, tako besplotnim podavanjem radnjah i tako se dogodi, da je dne 1. kolovoza započeto liepo dielo već dovršeno bilo i da su se vrata kuće božje otvorit mogla pobožnoj množini. Jedno je još samo falilo t. j. sredstva za urešenje malene crkve i sad se je župnik obratio na darežljivost Nj. c. visostih prejasnoga gospodina nadvojvode glavnoga gubernatora Ferdinanda Maksimiliana i prejasne gospoje nadvojvodinje Charlotte, koji su u pobožnoj čuti dobrotvornosti odmah na tu svrhu 900 l. poklonili.

— Povodom visokoga goda narodjenja Nj. veličanstva carice predao je g. Friderik Müller, pl. Milborn, gradjanin bečki, predsjedništvu magistrata iznosak od 40 forintih austrijske vrednote za razdieljenje medju nieke siromaške tífusom ili inače teško pohodjene gradjanske porodice.

Beč 22. prosinca. Ogledna vožnja na željezničkoj pruzi medju Veronom i Bocenom bila je dne 20. i 21. t. m.

Terst 21. prosinca. Iz Malte javljaju, da je polag okružnice od 1. t. ukinuta zabrana izvažat žito iz Tunisa.

— Jutros primio je carskofrancuski konzulat i 1. odsiek Lloydja viest, da je francuska barka „Eucheria Paul“, stranom natovarena, dolazeća iz Nantesa i Civitavechie nasela kod S. Andrea di Legnano. Odmah je bilo naredjeno, da se jedan parobrod s rasvjetljenim ladjama i potrebnom momčadi pod zapoviedništvom kapetana gospodina F. Leve pošlje na lice miesta.

— Jedno izvješće iz Pale napominje mnogobrojna učilišta, koja postoje u c. k. bojnomojstvu. Na korveti „Titania“ n. pr. nalazi se škola za mornarske diečake; jedna druga na goleti „Artemisia.“ Brik „Huser“ ima školu za izobrazovanje dobrih podoficirah. Fregata „Bellona“ nastavna je ladja za pomorsko topništvo a ujedno je na njoj 4. razred pitomacah pomorske akademie. Na korveti na zavoju „Nadvojvoda Friderik“ ima prvi razred iste, a fregata „Dunaj“ drugi.

— Iz Milana od 19. prosinca javljaju, da je nieki plemić pripadajući najvišjim krugovima aristokracie, koji ima i u niemačkim austrijskim pokrajinama zemaljah, zbog jednoga čina veoma kažnjive razuzdanosti dobio zapoviest, da ima za 24 sata ostavit Milan. Nepodobština upravljena na one, koji na ulicama puše cigarah, traje još svejednako i skopčana je lopovštinama, koje dokazuju, da se izvodi od najprostie svetline.

— Iz Pavie pišu, da je ubojica profesora Briceia polag izpoviedi umirućega bio čoviek zlo obučen od 35 godina od prilike, po svoj prilici najmljen ubojica iz potaje s one strane granice. Kao povod tomu raznom činu navodi se politička osveta.

Viekoslav Karas.

(Iz svezka II. Slovnika umietnikah jugoslavenskih od Ivana Kukuljevića Sakcinskoga *).

Karas Viekoslav rodio se je godine 1821. u Karlovcu od siromaških roditeljah. Prvu klicu umietničkoga duha probudi u njemu sama narav. Nu oko godine 1837., kad se je baš Hrvatska iz svoga sna probudjivati počela, obodri ga najviše k razvijanju njegova nagona Franjo Kos od Kosena, rodjeni Čeh, koji se je u to doba kao c. k. indjenirski pukovnik u mira bavio u Karlovcu. Kako se je verli ovaj Slavjan upoznao Karasom, o tom pripovieda on sam u jednom privatnom pismu na sljedeći način: „Želite saznati, kako sam se namierio na Viekoslava Karasa, mladoga slikara od šestnaest godina? Biaeše to slučaj, ili polag moga unutarnjeg upućenja, volja i zvanje višnjega. Ja sam se baš

* Čim nam prostor dopusti, progovorit ćemo o tom svezku koju rieč a ovaj sastavak stavljamo iz njega u naš list, da čitateljstvo upoznaemo sa zanimivim načinom predstavljanja, koji u njem vlada, da tim većma potaknemo naše občinstvo na čim veće udioništvo prema ovom u svojoj vèrsti u istinu izvrstnom dielu, koje zaslužuje najveću pozornost. Učr. Nar. Novinah.

zabavljao s jednim potežkim razriešivanjem matematičkim, kad mi nieki diečak doni na izigravanje malenu sliku načinjenu mastima, prikazujuću „Sažiganje Cezarovoga tiela“ s slikovanu polag jednoga miedoreza. Čim rekнем, neka i za me uzme jedan broj od srećakah, podavši zajedno detetu šest krajcarah, pade mi na um, da tu sliku barem pogledam. Razgledavši ju, vidim, da je načinjena od početnika bez ikakove škole, koji je ipak pokazivao mnogo talenta. Zapitam dakle nehotice, tko je naslikao tu sliku? i dobijem za odgovor, da ju je načinio sin ovdiešnjega krojača, po imenu Viekoslav Karas. Zamolih diečaka, da istoga Karasa k meni pošalje. Mladi slikar dodje odmah. Upitav ga: gdje se je učio risati i slikati? odgovori mi: da je kao pravi samonk sam sebe učio, i kad bi koju sliku dobio, snimio bi takovu, pomagajući ujedno malarima od sobah patronirati i mazati. Dan prije toga razgovora bio sam izvadio iz moje škrinje sliku Isusa, stojećega medju apostolima i davajućega Petru pred sobom klečćemu ključe od nebesah. Pokazah mu tu sliku, pitajući ga, nebi li bteo da ju snimi? Na što mladić veoma krotko reče, da do sada osim one slike, što sad izigrava, nije nijedne druge

bujami slikao, nu da će ipak pokusiti snimiti rečenu sliku. Na večer doni mi već neobrtanu sliku na pogled. Svekolike glave biaeše s velikim trudom izradjene, a glava Isusova biaeše još ljubeznia nego li u istom izvorniku. — Po višjem nadahnutju začeo sam u to doba misliti, nebi li se i ovom mladiću pomoću blagoder-nih ljudih priskočiti moglo, budući da mu siromaški roditelji radi ostale šestero diece ništa dati nemogahu. Ta i Canova i mnogi drugi glasoviti umietnici zasjali su i postali podpiranjem ono, što su bili.“ Tu nastavlja dalje g. Kos, kako je biskupa zagrebačkoga Jurja Hauлика i mnoge druge domoljube hrvatske, kao i stališe i redove županih hrvatskih umolio za podporu mladoga umietnika, od kojih je doista, kao što i od grada Karlovca, pomoću priskočeno bilo. Veća strana tih podpirateljah obvezah se, da će za tri godine toliko plaćati, koliko mu bude neobhodno potrebito, da može otići u Rim i tamo, kao u sredotočju svih umietnikah, učiti se. U Karlovcu ustrojili su dapače osobiti odbor, koji je imao sabirati podporu za mladoga umietnika, a glavni članovi toga odbora biaeše: Dragutin Klobučarić, Nikola Vranicani, Antun Čop i Antun Pfeifinger. (Konac će sliediti.)

Verona 18. prosinca. Danas se je sastala kod c. k. provincialne delegacije politička komisija sastavljena po ministarstvu trgovine, koja ima željeznicu od ovud u Docen istražiti prije nego se otvori. Ona će dojučerašnjeg ponedjeljka početi raditi.

Srbija.

Kao što „Temesv. Ztg.“ sa sèrbske granice javlja, bila je pèrva sednica skupštine 17. t. m. Počela se je glasovanjem zahvalnice na velike sile. Dopisnik „Temesv. Ztg.“ piše nadalje, da se o tom radi, da kneza prinude na to, da zapoviedništvo vèrhu bojne sile preda zapoviedniku imajućem se naime-movat od skupštine. Ova naredba, ako bi prodèrla, nebi trebala daljega tumačenja; težnje njenih tražitelja na vidjelu su i š njima došao bi čas pogibelji. Pravo primiećava list, iz kojega vadiamo ovu viest, da bi samo posljedica toga koraka bilo, ako bi se zatim i zaključak učinio, da je knez samo skupštini odgovoran i da ima samo od nje primati zapoviedih.

Razdraženost — stoji u tom dopisu nadalje — prije raste nego pada i to jedino „agitaciom stranačkih glava“, koja sve nadilazi, što je dosad bilo.“ U dodatku predstojećega pisma čitamo još, da deputirci namieravaju predložiti, da se svake godine ima redovito dèržati skupština.

— Nadajmo se, da će bližnje viesti glasiti mirne.

(Wien. Ztg.)

Cèrnagora.

Sa cèrnogorske granice od 11. prosinca javljaju „Osservatore triestinsk“ da je vojvoda grahovski, Anton Vujačić, nieke otmienie osobe ovoga kotara uprav k sebi pozvao, i da im je priobćio, da su uslied zapisnika sastavljenih u Carigradu kotari Župa Niška, Banjani, mala tvèrdja Klobuk sa svojim područjem i nekoliko selah, medju njima Korianica sa svojim područjem, Zubci, Svinje i Kruševica utielovljeni na korist Cèrne Gore.

Turska.

„Kölner Ztg.“ pišu iz Carigrada: Privatna pisma iz Carigrada uvieravaju, da je otomanska vlada dobila raznih opomenah, iz kojih se zaključiti može, da se pripravlja za dojučer proliće obćenit ustanak Gèrkah.

Njemačka.

Berlin 21. prosinca. „Staatsanzeiger“ sadèržaje naredbu, kojom se obie saborne kuće sazivaju na 12. siečnja 1859.

Franceska.

Pariz 15. prosinca. General Mac Mahon, koji se od nekoliko danah u Parizu nalazi, imao je jučer audienciju kod cara, kod koje je bio i princ Napoleon. Čini se, kao da vèrhovni zapoviednik vojne sile u Algerii nije sasvim mienjen princa ministra. Kao što se čuje, Algeria će dobiti pravo šiljat dva poklisara u zakonotvorni zbor.

Köln. Ztg. javlja da je Reims dne 12. t. m. bio u velikoj neprilici. Petnaest divjih svinjah prodèrlo je u taj grad poslie podne. Odmah su počeli zvoniti na pobunu i sve se je latilo oružja i to najrazlićnije vèrati to jest vilah, mlaticah, motikah, pušakah raznoga roda itd. Šest komadah bilo je ubijeno a ostale svinje utekle su. Ove zvierad došla je iz šume montšemske, gdje su bile velike hajke, da u Reimsu potraže utočišta. Nezgode nisu se nikakve dogodile. Samo jedan čovjek bio je malo ranjen.

Pariz 21. prosinca. Razprava o otoku grofa Montalemberta započela je danas u 11 1/4 sata. 7 1/2 sata u večer. Sudište oprostilo je grofa Montalemberta od okrive, da se na ustav nasèrnuo, no ostale tužbe našlo je u redu Kaznu. satvora obalilo je na tri mjeseca, no potvèrdilo je globu od 3000 franakah.

Kažu, da će veliki knez Konstantin još večeras vratiti se u Toulon.

Velika Britanija i Iraka.

— Posljednji mužki potomak Sir Walter Scotta, njegov praunuk stopram od poldruge godine iz pèrvoga braka s mistresom Hope Scott, premiao je.

Bèrzojavne i najnovije viesti

Berlin 22. prosinca. „Hamburške viesti“ javljaju iz Kodanja od 21. t. m.: Sutra će se zaključiti dèržavni sabor. Uslied viestih iz Štokholma veoma se je pogoršalo stanje bolesti kralja Oskara; sile izčezavaju a š njima tek i san.

Javljaju iz Palerma od 18. t. m. S početkom dojučer mjeseca obalit će se uvozne carine na otoku.

Slavenske viesti.

V. Mf.

(Libušin sud i Kraljodvorski Rukopis. Produženje iz br. 284. 288. i 291.)

Niekoji prigovaraju, da pravoslavni sadèržaj Lib. Suda prouzrokuje sumnju; anonimus Kuhov pako dobro znade, da je pjesma ta napisana „vom Standpunkte der modernen Rechtsgeschichte.“ Ovdie se nedvojbeno misli nesamo slomak „Sud Libušin“, nego i sam „Sud“, jerbo i ovaj sadèržava pravoslavnu presudu baš ovako kao i Sud, i mora se u pravoslavnom obziru zajedno s onim (sudom) prosudjivati. Obazrimo se, od kakve su važnosti ovi prigovori.

Najprije se mora uvažiti kod studijah ovih slomakah uobće i u pravoslavnom obziru, da su bili nadjeni godine 1818., gdje pravo slavjansko nije bilo tako izradjeno, da bi bio tko mogao izreći temelje prava i života ukupnoga slavjanstva, kao što se to čini u „Sněmih i u Soudu.“ Jesu li stajale nauke českoga prava na takovom stupnju, da bi bio tko mogao samo sanjati, da su „Sněmi“ svèršetak Lib. Suda? Kakvo je bilo stanje ove nauke još godine 1841., kad je bio Hanka izdao „Všehèrda“, koji se može samo s najmarljivijim popravkama upotrebiti na učenje pravoslavno!!

A ipak se nemože dvojiti, da je existovati moralo pravo naznačeno u rečenim slomcima u starim vremenima kod českih Slavjanah, jerbo su samo na onakovom temelju mogle procvasti institucije pravne, koje poznademo iz vieka kasniega. A evo, plodi studijah o najdavnijem bitju Slavjanah, drugim putem pronadjeni, slažu se baš podpunoma sa sadèržajem slomakah naših.

I. Kod starih českih Slavenah bioše zajedništvo roda a š njim bilo je skupčano i zajedništvo dobarah; pèrvo dokazuju patronimička imena starih obitalištah, a drugo dokazuje najstarija terminologia pravoslavna. — „Diedina“ znači sav nepokretni imetak roda u jednom obitalištu i u nerazdieljivosti živućega roda, a „diedic“ znači vlastnik. Diedina je pripadala rodu kao osobi neumèrloj; prenašanje imetka od koliena do koliena nije bilo potrebno, budući da je prelazilo samo načinom naravnim; onda nije bilo oporukah. Živućci članovi bili su naravni dèržaci imetka, koji je sastojao 1) iz proizvodah zemaljskih, 2) iz marve. Nedieljivost imetka ostala je tja do kasnih viekovah. Poglavar roda — vladika, vojvoda, knez, kmet, gospodar — bioše upravnik roda i imetka; kad je umro, to si je rod izabrao iz svoje sriedine drugoga upravitelja, što se je uzdržalo kroz dugo vrieme kod vladacah rodah gospodskih.

Iz ove zajednice proizišli su zavodi drugi, poznati u vieku 11., 12. i 13., n. pr. zavod zajedničkoga jamčenja; rod je jamčio za činove svojih članovah. A budući da je bila zajednica imetka, to nije bilo nikakvih siromakah; siromakom je postao samo onaj, kog je rod iz svojega društva radi nevaljaloga ponašanja izključio; s pèrva je značilo „čbudi“ toliko kao „zao“, a kasnie stopèrv naznačivalo je onoga, koji nije imao imetka. Tako i „lihi“ t. j. zli i iz roda izključeni.

Spodobni zavodi vladali su i kod starih Gèrkah, Rimljanah a poniešto i kod Njemacah*)

II. Iz ove zajednice roda i imetka proizišlo je pravo nasliedničko, o kojem nas poučavaju Ctibor od Cimburka, Kornelio od Všehèrda. Nedieljivost bioše pravilom, ali i dieljenje na zahtievanje stranakah bioše dozvoljeno, u kojem dieljenju imali su svi članovi roda jednako pravo, samo kod kćerih i izbiranja dielah bile su

*) U Jugoslavjanah vlada još dan danas kod prostoga naroda patriarkalni život.

niekoje iznimke. Kod starih Rimljanah već je odavna vladalo dieljenje porodičnog imetka, a kod starih Njemacah takodjer. Ali kod razlićnih granah njemačkih vladao je razlićni način, i to kod Tenkterah porenski po pèrvorodjenstvu, a samo iznimkom mogao je najbrabii dobiti konja. Pèrvorodjenstvo vladalo i kod Normanah. Česi su poznavali — kao što je iz Suda vidjeti — njemački način nasliedništva. Anonimus Kuhov kaže, da se poznavanje takvih pravnih raslikah nemože predpolagati kod narodah starih. Na što se može odgovoriti: Poznavanje prava bioše kod starih narodah baš razširenio nego što je dan danas, i to zato, jer je društveni položaj, ova shrona prava i zakonah, bio jednostavnii nego što je sada. To dokazuje staroviečnost svih narodah! — — — — —

(Dalje će sliediti.)

Književne viesti.

— Upravo sada primili smo iz Zadra „Dalmatinski Koledar po katoličkom i istočnom zakonu za prostu god. 1859.“, koji je izdao Petar Abelić, knjigar. S radostju javljamo ovo novo, premda maleno pojavljenje na polju naše hèrvatske književnosti, koja je nigda u Dalmaciji tako krasno cvala i silno razvijala se, a sada na godinu jedva po gdje koju knjižicu na svietlo iznese. Nu mi ćemo tiešiti se dobrom voljom niekih riedkih nepokvarenih i nepotudjenih domoljubah dalmatinskih, pa stavljamo ovdie za preporuku knjižice kratki predgovor samoga izdatelja:

„Tiešimo se, što nakon više od pò vieka pomoljava se opet u Dalmaciji koledar u narodnom jeziku. I kroz ovu malenkost, kao kroz poveće plodove književnosti narodne prednjačilo je ovo naše primorje u prošasta vremena, te nadamo se, da će našinci ovu knjižicu radostno dočekati, jedno što pokazuje napredak hèrvatskog jezika u nas i prema samim koledarima, što ih naši starii predjašnjenja vieka izdavahu, a drugo, što koji po gradovih žive, poznat će po njoj, da narodni jezik može im služiti ne samo za kupovat dèrva i jaja, nego i za obaznat nieke potrebne stvari, koje sami izobraženi ljudi nemogu pustiti, da ih slage za njih nauče. A koji po selih stanuju i umlju štiti, razumiet će po njoj, što po taljanskoj nebi, i sve to više uvierit će se, da im gradjani dobra žele, čim nastoje, da ih uče i da ih prosvietle. Petar Abelić, izdavalatelj.“

Odgovorni urednik. Dr. Demeter.

SLUŽBENI LIST.

Nr. 20,667-4401 (VI.—100)

3—3

Kundmachung

Da das neue Heeresergänzungs-Gesetz der Bevölkerung meist kurz vor, oder selbst erst nach Verstreichung des zur Anmeldung des Militär-befreiungs-Taxerlages festgesetzten Termins (October) bekannt wurde, so haben Seine kais. königl. Apostolische Majestät mit allerhöchsten Entschliessung vom 5. Dezember l. J. allergnädigst anzuordnen geruht, dass sämtliche Bezirks-Behörden für die bevorstehende Rekrutenstellung ausnahmsweise ermächtigt werden, alle noch bis Ende Dezember l. J. angemeldeten Vormerkmale zum Erlage der Militär-Befreiungs-Taxe als bewilligt zu behandeln; wobei sie dafür zu sorgen haben, dass der Erlag der Befreiungs-Taxe noch in gehöriger Zeit geschehe und die Abfuhrsscheine bei den betreffenden Verhandlungen beigebracht werden.

Dieses wird in Folge hohen Ministerial-Erlasses vom 9. l. M. Z. 31,674-4703 hiemit allgemein kundgemacht.

Von der k. k. kroat. slav. Statthalterei.
Agram am 13. Dezember 1858.

Nr. 18156 (VI. 99)

3—2

Kundmachung.

In Folge Auftrages der hohen k. k. kroatisch-slavonischen Statthalterei wird, zur Sicherstellung der direktivmässigen Amtskleidung für die Dienerschaft der politischen Behörden und Aemter in Croatien und Slavonien am 28. d. M. von 10 bis 12 Uhr Vormittags bei dieser Hilfsämter-Direktion eine schriftliche Offertverhandlung abgehalten werden.

Unternehmungslustige können die Offertsbedingungen in der Amtskanzlei des Hilfsämter-Direktors täglich von 9 bis 11 Uhr Früh einsehen.

Hilfsämter-Direktion der k. k. kroat.-slav. Statthalterei

Agram den 19. Dezember 1858.

E d i t t o.

Publicazione dei protocolli del libro fondiario nel Regno di Croazia per i Distretti di Modruspotok e Bosiljevo del Comitato di Zagabria, e per il Comitato di Fiume.

L' i. r. Direzione dei libri fondiari a Zagabria in seguito all' Ordinanza del Ministero della giustizia del 18 novembre 1859, N. 22864, porta a notizia del Pubblico quanto segue relativamente alla progressiva attuazione dei nuovi libri fondiari nel Regno di Croazia:

I.

Nel Regno di Croazia la localizzazione delle singole Comuni all' oggetto di attuare i nuovi libri fondiari venne già compiutamente eseguita anche nei distretti di Modruspotok e di Bosiljevo appartenenti al Comitato di Zagabria, come pure nel Comitato di Fiume, ad eccezione della città di Fiume e delle Comuni, ad essa incorporate, Kozale, Drenova e Plasse, e perciò si espongono a partire dal 15 gennaio 1859, perchè tutti ne possano prendere ispezione, i protocolli del libro fondiario coi Registri delle particelle e degli schizzi che vi si riferiscono

- a) per tutte le Comuni poste nei circondari degli i. r. Uffici distrettuali di Modruspotok e Bosiljevo appartenenti al Comitato di Zagabria, nell' i. r. Cancelleria del libro fondiario a Karlstadt; e
- b) per tutte le Comuni poste nel Comitato di Fiume, ad eccezione della città di Fiume e delle suddette Comuni ad essa incorporate, nell' i. r. Cancelleria del libro fondiario a Fiume.

La spedizione degli affari e delle pertrattazioni indicate in questo Editto dovrà parimenti cominciare il 15 gennaio 1859, e vi si destina l' i. r. Ufficio distrettuale a Karlstadt per le Comuni indicate in A, ed il Giudizio di Comitato a Fiume per le Comuni indicate in B.

I libri pubblici attualmente esistenti per la città di Fiume e per le Comuni di Kozale, Drenova e Plasse ad essa incorporate verranno ancora tenuti come in addietro.

II.

Riguardo agli affari ed agli atti di ufficio che devono intraprendersi il 15 gennaio 1859 dai sunnominati Giudizi relativamente alle Comuni loro assegnate, si emettono i seguenti inviti e disposizioni:

1. Tutte le persone, che in forza di un diritto di proprietà, di pegno, di possesso o di affitto già esistente al tempo dell' autenticazione dei protocolli del libro fondiario intrapresa nelle Comuni, oppure acquistato prima del 15 gennaio 1859, credono di poter domandare una rettifica, un completamento, una depennazione, un'iscrizione od una trascrizione nei protocolli del libro fondiario, sia riguardo all' indicazione degli immobili, sia riguardo alla riunione dei beni iscritti come un sol corpo nel libro fondiario, od ai rapporti di possesso già allibrati, vengono eccitate col presente ad insinuare le loro pretese non più tardi della fine di luglio 1859, sotto comminatoria, che altrimenti non si potranno più far valere a pregiudizio di terze persone, che a partire del 1 gennaio 1859 abbiano di buona fede acquistato ulteriori diritti, già allibrati, in base alle iscrizioni contenute nei protocolli del libro fondiario.

Questa insinuazione si deve estendere a tutti i diritti di possesso non ancora iscritti nei protocolli del libro fondiario senza distinzione, se essi sieno o no compresi nei libri di dichiarazione (fissione), nei libri fondiari, od altri, nei fogli e registri vecchi già posti fuori d' uso o tuttora tenuti, e sia che una parte per un immobile da essa acquistato abbia o no presentato ad un qualsiasi Giudizio un'istanza per ottenerne l' iscrizione, e che tale istanza sia già stata o no evasa.

Sono pertanto soggette all' obbligo della insinuazione nominatamente tutte quelle persone, i cui diritti di possesso non siansi fatti valere presso le Commissioni di localizzazione né da loro stesse, né dai rappresentanti nominati da queste Commissioni, come pure quelle parti che non furono in grado di provare nel modo stabilito nelle norme di localizzazione il loro diritto asserito prevalente, od il diritto di compossesso contro il possessore del fondo di fatto, rilevato commissionalmente ed iscritto nei protocolli del libro fondiario, sia che la vantata loro protesta sia o no annotata nei protocolli del libro fondiario o nei protocolli generali delle relative pertrattazioni.

2. Inoltre vengono invitate col presente tutte le persone, che

- a) hanno già fatto valere i loro diritti di aviticità o di reluzioni di pegno sugli immobili iscritti nei protocolli del libro fondiario a tenore delle disposizioni della sovrana Patente 29 novembre 1852, N. 247 del Bollettino delle leggi dell' Impero, od altre pretese di proprietà derivanti da un altro titolo legale; come pure le persone, a cui
- b) secondo le disposizioni della succitata Patente compete un più lungo termine a far valere il diritto di reluzione di pegno — ad insinuare non più tardi della fine di luglio 1859 queste loro pretese, sotto comminatoria delle conseguenze di diritto stabilite nel precedente capoverso 1, e nel caso a) ad insinuare la causa tuttora pendente, perchè se ne faccia annotazione nel protocollo del libro fondiario, oppure il diritto loro accordato con sentenza passata in giudicato, perchè vi venga iscritto, e nel caso b) a provare, producendo i relativi documenti il diritto di reluzione di pegno loro competente, perchè se ne faccia annotazione nel protocollo del libro fondiario.

3. Così pure s' invitano col presente tutte le persone, che hanno già acquistato o che eventualmente acquisteranno fino al 15 gennaio 1859 sugli immobili iscritti nei protocolli del libro fondiario diritti di priorità, di pegno, di servitù od altri mediante intavolazioni, iscrizioni, annotazioni, o giudiziarie descrizioni di pegno, ad insinuare questi diritti allo scopo che vengano riportati nello stato dei pesi del complesso di beni iscritte nel libro fondiario non più tardi della fine di novembre 1859, perchè altrimenti perderebbero la priorità dei suddetti diritti da ora acquistata. Che se invece insinueranno nel termine prescritto la loro priorità dei detti diritti da loro acquistata fino al 15 gennaio 1859, tale priorità verrà tenuta ferma anche contro i nuovi acquirenti e creditori ipotecari di questo complesso di beni iscritto nel libro fondiario, che avranno acquistato i loro diritti dal detto giorno in poi.

4. Finalmente si invitano col presente quei possessori di beni in addietro nobili, che possono provare che a tali beni era congiunto sino all' anno 1848 l' esercizio della giurisdizione in modo corrispondente alle disposizioni dell' Ordinanza del Ministero della giustizia 27 giugno 1855, N. 116 del Bollettino delle leggi dell' Impero, a presentarle le prove non più tardi della fine del novembre 1859, affinchè tali beni possano essere riportati nei libri fondiari di Comitato, avvertendo che tutti gli altri beni trapasseranno nei libri fondiari degli Uffici distrettuali o dei Giudizi distrettuali.

5. Tutti i termini edituali compresi nei precedenti capoversi non ammettono alcuna proroga o restituzione in intero.

6. Le pretese che vengono regolate dalla Patente 2 marzo 1853, N. 40 del Bollettino delle leggi dell' Impero, emessa relativamente al cessato nesso urbanale ed ai rapporti con esso congiunti, sono esclusi dai suddetti eccitamenti di insinuazione o di prove, e dalle pertrattazioni da intraprendersi in forza di questo Editto, senza distinzione se sieno o no già annotati nei protocolli di localizzazione.

7. I pubblicati protocolli di libro fondiario verranno considerati e tenuti a partire dal 15 gennaio 1859 come libri fondiari a senso del §. 321 del Codice

I z r o k.

Obnarodovanje napisnikah gruntovničkih u kraljevini Hrvatskoj o kotarih: modrušpotočkom i bosiljevačkom županije zagrebačke, i o županiji riečkoj.

U obziru napredujućega osnutka novih gruntovnicah u kraljevini Hrvatskoj ovim se, uslijed naredbe ministarstva pravosuđa od 18. Studenoga 1858, br. 22.884, od strane ces. kr. upraviteljstva (direkcije) gruntovnicah u Zagrebu do obćenitoga znanja dostavljaju sljedeća:

I.

U svérhu, da se uvesti mogu gruntovnice, obavljena su jurve sasvime u kraljevini Hrvatskoj miestna izvidjanja polag obćinah i u kotarih: modrušpotočkom i bosiljevačkom, spadajućih k županiji zagrebačkoj, zatim i u županiji riečkoj izim jedinoga grada Rieke i obćinah: Kozalah, Drenove i Plasah istomu gradu utielovljenih; te napisnici gruntovnički ujedno sa čestičnimi registri i nacerti, koji k istim spadaju, bit će počamši od 15. Siečnja 1859 svakomu na ogled izloženi:

- a) o svih onih obćinah, koje leže u okoliših c. kr. kotarskih uredah: modrušpotočkoga i bosiljevačkoga, spadajućih k županiji zagrebačkoj, u c. k. gruntovničkoj pisarnici karlovačkoj; a
- b) o svih onih obćinah, koje leže u županiji riečkoj, izim grada Rieke i izim goripomenutih istomu gradu utielovljenih obćinah, u c. k. gruntovničkoj pisarnici riečkoj.

Obavljanje poslova i uredovnih dielah, naznačenih u izroku ovom, ima se započeti takodjer dne 15. Siečnja 1859, i u svérhu ovu odredjen je c. kr. kotarski ured karlovački za obćine, pomenute pod a), a c. kr. sud županijski u Rieci za obćine, pomenute pod b).

Javne knjige, koje postoje za grad Rieku i za obćine: Kozale, Drenovu i Plase, istomu gradu utielovljene, imadu se i nadalje još voditi, kao što su se vodile do sada.

II.

U obziru onih poslova i uredovnih dielah, koja se započeti imadu dne 15. Siečnja 1859, i koja treba da se kod svakoga od goripomenutih sudovah obavljaju glede obćinah, koje su mu doznačene, izdaju se sljedeći pozivi i propisi:

1. Svi oni, koji uslijed prava vlastničkoga, založnoga ili zakupnoga, budi već u vrijeme, kad se je po obćinah činila autentifikacija napisnikah gruntovničkih, postojavšega, ili barem već prije 15. Siečnja 1859 stečenoga, sciene da tražiti mogu, da im se što god izpravi, popuni, ili što god odpiše, pripíše ili prepíše u napisnicah gruntovničkih budi glede oznake nepokretninah, budi glede sastavljenja predmeta gruntovničkoga ili pako glede upisanih razmierjah posiednih, — pozivaju se ovim, da ove svoje tražbine prijave do konca Sèrpnja mieseca 1859 tim sigurnie, budući da se u protivnom slučaju iste tražbine neće više moć potierati na štetu tretjih osobah, koje, od 15. Siečnja 1859 počamši, na temelju upisah, sadržanih u napisnicah gruntovničkih, stekle budu poštenim načinom daljih pravah uknjiženih.

Ova prijava ima se na sva, u napisnicah gruntovničkih još neuvedena posiedna prava protezati bez razlike, bila ista ili nebila sadržana u starih jurve ukinutih ili i sada još vodjenih valovnicah, gruntovnicah ili inih knjigah, listnicah i registrih; i bila ili nebila stranka glede koje namaknute sebi nepokretnine predala sudu kojemu prošnju za prepisanje posieda, i bila ili nebila prošnja ova jurve riešena.

S toga dužnost prijave nalaže se navlastito onim, kojih prava posiedna kod izvidnih povierenstvih nisu potierana bila ni po njih samih, a ni po zastupnicih, koji su po istih povierenstvih postavljeni, ili koji svoga tobož jačjega prava ili prava o suposiedu naprema faktičnomu posiedniku, po povierenstvu obnadjenomu i u gruntovničkih napisnicah upisanomu, nisu kadri bili izkazati načinom, kao što je u propisih o miestnom izvidjanju ustanovljeno; bilo ili nebilo tokoršnje njihovo pravo ubilježeno u napisnicah gruntovničkih ili u obćenitom napisniku razpravnom.

2. Nadalje svi oni, koji su

- a) na nepokretnine, u napisnicah gruntovničkih upisane, ili po ustanovah previšnjega patenta od 29. Studenoga 1852, br. 247 dèrž. zak. lista, pravah diedinskih ili pravah založno-odkupnih, ili iz drugoga kojega pravnoga naslova tražbinah o vlastničtvu jurve potierali; — ili kojim
- b) po ustanovah patenta onoga pripada još dužji rok za potieranje prava založno-odkupnoga, — pozivaju se ovim, da ove svoje tražbine, ako žele, izbici pravnu posiedicu, u predjašnjoj točki 1. ustanovljenu, prijave najdulje do konca mieseca Sèrpnja 1859, i da pismenom potvrdom izkažu u slučaju a) tekuću još parnicu radi zabilježenja iste u napisniku gruntovničkom ili pravomoćno im jurve dosudjeno pravo radi prenosa u isti napisnik; u slučaju b) pako da isto tako radi zabilježenja u napisniku gruntovničkom izkažu založno-odkupno pravo, koje im još pripada.

3. Zatim svi oni, koji su na nepokretnine, u napisnicah gruntovničkih upisane, ili stekli jurve pravah pèrvenstvenih, založnih, služnostnih ili inih pravah bud uknjižbami, upisi, zabilježbami, bud sudbenim opisom zaloga, ili koji ih možda još stekli budu do 15. Siečnja 1859, — pozivaju se ovim, da ova prava, za da se prenesu u stanje tereh predmeta gruntovničkoga, prijave najdulje do konca mieseca Studenoga 1859 tim sigurnie, budući da će u protivnom slučaju izgubiti svoje prije stečeno pèrvenstvo ovih pravah; gdje će nasuprot, ako se kao što treba prijave, njihovo do 15. Siečnja 1859 jurve stečeno pèrvenstvo tih pravah ostati nepovriedjeno i proti onim novim stečevnikom i hipotekarnim vierovnikom tih predmeta gruntovničkih, koji od toga dana nastali budu.

4. Napokon oni posiednici plemićkih od prije dobarah, koji su kadri dokazati, da je s ovimi dobri do godine 1848 izvršivanje sudbenosti na način, primiereni ustanovan naredbe ministarstva pravosuđa od 27. Lipnja 1855, br. 116 dèrž. zak. lista, skopčano bilo, pozivaju se ovim, da se glede toga izkažu do konca mieseca Studenoga 1859, za da moguće bude dobra ova nvesti u županijske (varmedjske) gruntovnice: gdje nasuprot sva ostala dobra preći imadu u gruntovnice uredah kotarskih ili sudovah kotarskih.

5. Izročni rokovi, ustanovljeni u točkah predidućih, nedopuštaju ni produženja a ni povrate u stanje predjašnje.

6. One tražbine, koje se patentom od 2. Ožujka 1853, br. 40 dèrž. zak. lista, izdatim glede niegdašnjega saveza urbarskoga i glede srodnih s njime razmierjah, uredjuju, bit će bez razlike, bile ili nebile ubilježene u izvidnih napisnicah, izključene iz gorinavedenih pozivah, t. j. netreba ih ni prijavljivati ni izkazivati, a tako isto izključene su i od razpravah, koje se uslijed izroka ovoga činiti imadu.

7. Obnarodovani napisnici gruntovnički imadu se, počamši od 15. Siečnja 1859, smatrati i voditi kao gruntovnice u smislu §. 321 obćega zakonika gra-

civile generale; non si potranno pertanto dal detto giorno in poi acquistare, trasferire ad altre persone o cancellare sugli immobili in essi iscritti nuovi diritti di proprietà, ipotecari od altri diritti reali che coll'iscrizione eseguita a tenore di legge, e senza pregiudizio delle pretese già prima esistenti sopra questi immobili, insinuare e comprovare entro il termine edittole.

8. Le norme, a cui dovranno attenersi le parti ed i Giudizi nell'intraprendere e condurre a termine gli affari e le pertrattazioni indicate in questo Editto, sono contenute nell'Ordinanza del Ministero della giustizia 15 dicembre 1855, N. 222 del Bollettino delle leggi dell'Impero.

I. R. Direzione del libro fondiario a Zagabria il 18 novembre 1858.

djanskoga; s toga na nepokretnine, koje su u iste grunтовnice uvedene, moći će se, od ovoga dana počamši, nova prava vlasništva, prava hipotekarna ili druga prava stvarna samo zakonitim upisom u iste i samo bez povriede tražbinah, na ovih nepokretninah od prije jurve postojavih i uz izročni rok prijavljenih i izkazanih, dobivati i na druge osobe prenositi ili ukidati.

8. Propisi, po kojih se stranke i sudovi, preduzimajući i izvršujući poslove i uredovna diela, u izroku ovom naznačena, vladat imadu, sadržani su u naredbi ministarstva pravosudja od 15. Prosinca 1855, br. 222 drž. zak. lista.

Ces. kr. upravljateljstvo grunтовnicah u Zagrebu dne 18. Studenoga 1858.

2036 (DS. 101)

3—3

Izrok.

Obnarodovanje napisnikah grunтовničkih u kraljevini ugarskoj glede županije Tolnaske izuzemši pusto Szent-Maria i Berekalya koje su sada k občinam Hidas i Nadasd županije Baranyse, utielovljene.

Od strane c. k. ravnateljstva grunтовnicah u Sopronu daje se kroz c. k. ravnateljstvo grunтовnicah u Zagrebu u obsira napredujućega uvedenja grunтовnih novih knjigah u šopronskom upravnom okolišu kraljevine ugarske usljed naredbe c. k. počešiteljstva pravosudja od 7. listopada br. 20314 na znanje sljedeće:

1.

U šopronskom upravnom okolišu jest u svrhu uvedenja grunтовnih novih knjigah, miestimičko izvidjenje polag občinah, već i u županiji tolnaskej posve obavljeno, te napisnici grunтовnički ujedno sa čestitimi registri i nacrti, koji k istim spadaju, bit će vrbu svih godine 1848. k ovoj županiji spadavših občinah izuzemši pusto Szent Maria i Berekalya, koje su sada k občinam Hidas i Nadasd županije baranyse utielovljene, od 1. prosinca 1858 počemši u c. k. grunтовničkoj pisarnici szegszardskoj svakome na ogled izloženi.

Obavljanje poslova i uredovanjeh naznačenih u izroku ovom ima se također započeti 1. prosinca 1848, i u svrhu ovu odredjen je c. k. županijski sud u Szegszardu za sve gore napomenute obćine.

Podpuni sadržaj te time i diel II. ovog dne 7. listopada 1848 izdanog izroka nvršten je u službenih bečkih novinah, od 29., 31. listopada i 4. studenoga 1858. br. 249, 251 i 253, u požunskih novinah od 5., 10. i 16. studenoga 1858 br. 253, 257 i 262 i u onih „Slovenske Noviny“ od 1., 16. i 20. studenoga 1858. br. 134, 135 i 137.

C. k. ravnateljstvo grunтовnicah.
U Zagrebu dne 10. prosinca 1858.

Nr. 177 V. P. (PZ—27)

3—1

Konkurs.

Beim k. k. Postamte in Agram ist eine unentgeltliche Praktikantenstelle in Erledigung gekommen.

Bewerber um dieselbe haben ihre gehörig gestempelten Gesuche unter Nachweisung ihres Alters mittelst Tauscheins, dann unter Beibringung eines ärztlichen, vom Landesmedizinalrath oder Comitats-Physikus bestätigten Parere über ihren Gesundheitszustand, dann der zeugnisse über die an einem inländischen Obergymnasium oder einer Ober-Realschule oder an einer andern gleichgehaltenen Lehranstalt vollständig erlangte Schulbildung oder über den auf einem andern Weg erlangten Besitz der für den Postdienst erforderlichen Vorbildung bis 8. Jänner 1859 bei der k. k. Postdirektion in Agram einzubringen und dieselben ferner mit legalen Zeugnissen über die etwelchen Sprachkenntnisse und einem mit der obrigkeitlichen Bestätigung, dass der Aussteller auch in der Lage sei, seiner übernommenen Verpflichtung nachzukommen, versehenen Unterhaltsreverse zu belegen.

Der Aufnahme als Postamtspraktikant, hat eine 3monatliche Probepraxis vorauszugehen, worauf der Kandidat bei entsprechender Verwendung in Eid genommen wird, und seine anrechnungsfähige Dienstzeit beginnt.

Agram am 17. Dezember 1858.

K. k. Post-Direction für Croatien und Slavonien
Klempay.

Nr. 5283 (PZ—26)

3—3

Kundmachung.

Mit 1. Jänner 1859 wird in dem Bezirksorte Ivanec ein k. k. Postamt mit Pferdewechsel ins Leben treten, welches sich sowohl mit dem Brief- und Fährpost- als mit dem Staffetten- und Extrapostdienste befassen und seine Postverbindung durch einen gleichzeitig aktivirten täglichen Postbotenfahrkurs zwischen Warasdin und Krapina mit unten folgender Kursordnung erhalten wird, bei welchem auch Reisende auf Rechnung des Unternehmers zur Beförderung aufgenommen werden dürfen.

Abgang von Warasdin täglich um 12 Uhr 15 M. Mittags.

Ankunft in Krapina täglich um 6 Uhr 25 Min. Abends.

Abgang von Krapina täglich um 4 Uhr 30 Min. Früh.

Ankunft in Warasdin täglich um 10 Uhr 40 Min. Vormittags.

Die Postdistanz zwischen Krapina und Ivanec ist mit 2 $\frac{1}{2}$ Posten und zwischen Ivanec und Warasdin mit 1 $\frac{1}{2}$ Posten festgesetzt.

Den Bestellungsbezirk des Postamtes Ivanec haben folgende Orte zu bilden: Bednja, Vrhovci, Prebukovje, Gorenci mali, Gorenci veliki, Sinkovica bednjanska, Meljan, Purga, Pleš, Čalinec, Kapelci, Belec, Bikovec, Koretinac, Druškovec, Cerje nebojse, Koškovec, Novaki, Brodarovec, Korenjak, Jerovec, Bedenci, Kotar, Ivanec, Prigorec, Vitešinec, Vrhovci, Punišve, Salinovec, Kamenica, Cerovec, Žarovnica, Kamenički, Vrhovci, Podgorje, Kaniža, Gečkovec, Vuglovec, Knasić, Lančić, Kraševac, Mačkovec, Vrhovci, Klenovnik, Plemenščina, Ves, Cerje, Wolfgang, Dubrava, Gorenci, Landanje dolnje, Lepoglava, Sestruč, Gečkovec, Borje, Ves, Budim, Gorica, Cret, Maruševac, Jurketinec, Greda, Selnik, Bulišinec, Šumec, Očura, Purga, Muričević, Rinkovec, Benkovec, Vilešinec, Šaša, Pašnik, Ježovec, Vranjale, Sinkovica šaška, Vrbno, Trakostjan, Jazvinec, Brezovec, Gora, Jamno, Cvetlin, Višnica gornja, Bednica, Založje, Višnica dolnja, Zlogonja, Voća dolnja, Slivarsko, Plitnica, Foter, Voća gornja, Rieka, Budinščak, Jelovec.

Agram am 10. Dezember 1858.

Klempay.

689 Dp.—97

3—3

Natiečaj.

Da se popuni novoustrojeno miesto jedne učiteljice kod dievojačke učione u trgovištu Sisku, razpisuje se ovim natiečaj.

Dohodci s ovom službom skopčani iznose 250 fr. u sr. osim toga dobivat će učiteljica 70 fr. u ime stanarine a 30 fr. sr. u ime dervarine.

Sve one, koje bi se ovoj službi posvetiti htiele, imadu svoje molbenice s potrebitimi dokaznicami o dobi, čudorednosti, sposobnosti i dosadanjem svom službovanju providjene začastnomu kanoniku i podjašprištu Franji Šloisnigu u Sisku kao dotičnomu kotarskih učionah nadziratelju do 15. siečnja 1859. podnieti. U Zagrebu 26. studenoga 1858.

696 Dp.—98

3—3

Natiečaj.

Za izpražnjeno miesto učitelja i orguljaša u Knežincu, s kojim skopčani dohodci osim shodnoga bezplatnoga stana, malenog vrtića i 12 hvatih dervah, kojimi će trebati i učinonn ložiti, iznose 300 fr. u sr. i druge izvanredne pripadke, — razpisuje se ovim natiečaj.

Natiecatelji imadu svoje molbenice s potrebitimi dokaznicami o dobi, sposobnosti, čudorednosti i dosadanjem službovanju providjene podjašprištu i župnika u Biskupcih Blažu Šveliću, kao dotičnomu kotarskomu nadziratelju, najdulje do 15. siečnja 1859. podnieti. U Zagrebu 26. studenoga 1858.

705 Dp.—99.

3—3

Natiečaj.

Kod novosagrađene trivialne učione u maloj Gorici u kotaru sisačkom, županiji zagrebačkoj ima se popuniti miesto učitelja i orguljaša, s kojim su skopčani sljedeći dohodci:

- a) bezplatan stan s uživanjem malena vrtića;
- b) 5 miorovah pšenice, 5 prosa i 40 kukuruze;
- c) 210 for. austrianske vrednote, napokon
- d) 12 hvatih dervah za učitelja a 6 za učionu i 22 for. 5 novč. aust. vred. što će imati davati kraljinska obćina „Nebojan“, od kako se ista stalnimi orguljami obkérbi.

Svi oni, koji ovu službu zadobiti žele, neka svoje vlastoručno pisane i s potrebitimi dokaznicami o dobi, čudorednosti, sposobnosti i dosadanjem svom službovanju providjene molbenice do 20. siečnja 1859 začastnomu kanoniku i podjašprištu Franji Šloisnigu u Sisku podnesu. U Zagrebu 26. studenoga 1858.

706. Dp.—100.

3—3

Natiečaj.

Kod novopodignute trivialne učione u Žazini, županiji zagrebačkoj, kotaru sisačkom ima se popuniti miesto učitelja i orguljaša, s kojim skopčani dohodci iznose osim slobodnog stana i priležeceg $\frac{2}{3}$ rali vrtića zatim 17 $\frac{1}{4}$ miorova kukuruze i 18 hvatih dervah, toli

za učitelja koli za učionu opredieljenih, 278 for. 25 novč. austr. vred.

Natiecatelji imaju svoje vlastoručno pisane i s potrebitimi dokaznicami o starosti, čudorednosti, sposobnosti i dosadanjem službovanju obložene molbenice najdulje do 20. siečnja 1859 upraviti na kotarskoga nadziratelja, začastnoga kanonika, podjašprišta i župnika u Sisku Franju Šloisniga. U Zagrebu 26. studenoga 1858.

710 Dp.—101

3—3

Natiečaj.

Kod novopodignute trivialne učione u Čučerju, u kotaru i županiji zagrebačkoj ima se popuniti miesto učitelja i orguljaša s kojim skopčani dohodci osim bezplatnoga stana, vrtića i jednoga vinograda na 6 kopačah osnovana, zatim 6 hvatih dervah za učitelja a 6 za učionu — iznose u gotovini 300 fr. u sr. ili 315 fr. aust. vr.

Svi, koji žele ovu službu zadobiti, neka do 30. siečnja 1859. uprave svoje molbenice s potrebitimi dokaznicami o starosti, čudorednosti, sposobnosti i dosadanjem svom službovanju obložene te vlastoručno pisane na dotičnoga kotarskoga nadziratelja, kanonika zagrebačkoga Franju Mučnjaka U Zagrebu dne 3. prosinca 1858.

Od zagrebačkoga nadbiskupskoga ordinariata.

OGLASNIK.

(Dp.—95)

2—2

Ein Lehrling

wird in eine gemischte offene Waaren-Handlung aufzunehmen gesucht. Näheres hierüber ertheilt Herr Franz Dierich in Sissek.

Dp.—83

8—8

Schnelle und sichere Hilfe für Zahnleiden durch

Dr. PEYCHA'S ALVEOLAR ZAHNTROPFEN.

Die spezifische Wirkung dieser Zahntropfen auf die Alveolar (d. i. Zahnfächer) Nerven, welche sämtliche Zähne mit ihren Zweigen versehen, demnach der Sitz eines jeden Zahnschmerzes sind,

ist eine narkotisirende, beruhigende, schmerzstillende, indem jede regelwirdige Thätigkeit der Alveolar Nerven aufheben, demnach mit sicherstem Erfolge nach tausendfältiger Beobachtung in folgenden Fällen angewendet werden:

1. Bei hohlen Zähnen „wenn der Zahnschmerz durch Blosslegung der Nerven entstanden ist.“
2. Bei rein nervösen Zahnleiden.
3. Bei Blutandrang (Zahnschmerz der Frauen,) und Zahnfleischleiden.
4. Bei allen rheumatischen Zahnschmerzen.

Durch den täglichen Gebrauch dieser Zahntropfen als Mundwasser (10 Tropfen in einer halben Schale Wasser) erhält man bis in's späte Alter die Zähne und das Zahnfleisch im gesunden Zustande. —

Preis: Ein Flacon sammt Gebrauchsanweisung 30 kr. CM.

Echt zu beziehen in Agram bei Herrn Gratian Mihlić, Apotheker.

Eben daselbst sind zu haben:

VIPERN-SCHNÜRE.

Ein sicheres Mittel gegen Halsleiden, wesentlich gegen die Kehlsucht. — Eine derlei Schnur um den Hals gewunden, schützt vor diesem Leiden, und heilet es. Zu haben bei Gratian Mihlić Apoth.

Preis einer Schnur i fl. 30 kr. CM.

Carsko-kr.

službene

NARODNE

NOVINE.

Novine ove izlaze svaki dan izvanredno nedjelje i praznike na čitavom listu. — Polugodišnja predplata je za domaću u novinarici 4 for. srebra. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom pošiljati, 6 for. sr. —

Za službene oglase opredjeljena je površina: 4 kr. sr. od linije za prvi put; a zatim za svaki put 2 kr. sr. — Za druge oglase ili posebne članke plaća se do 10 linija 20 kr. sr., dalje pak od svake pojedine linije 4 kr. sr.

Početkom dojučega mjeseca počimlje se prvi polugodišnji tečaj ovih novinah za god. 1859.; poziva se dakle domorodno občinstvo, da svoju predplatu na „Narodne Novine“ obnovi, i to na pol godine poštom sa 6 for. 30 kr., u miestu s 4 for. 20 kr.; na četvrt godine poštom s 3 for. 15 kr., u miestu s 2 for. 10 kr. u austr. vrijednosti.

Da usmogu vanjski predplatnici listove uredno primati, neka izvole bezodvlačno podpnu predplatu na „odpravnništvo Narodnih Novinah“ franko poslati te točno naznačiti svoje ime, prebivalište i posljednju poštu.

Tko nekani list dalje držati, neka odmah prva tri broja, što će ih primiti, natrag pošlje.

Ujedno molimo svu onu gg., koja duguju za prošle tečaje, da što prije dug svoj izplate.

Uredovni dio.

Nj. preuzoritost stožernik i nadbiskup zagrebački gospodin Juraj Haulik od Varalje radi svoje čovjekoljubivosti i u mnogovrstnim jur slučajevima dokazane darežljivosti obće poznat, poklonio je velikodušno ovogradskom zavodu ubogih za podporu siromakah deset zadužnicah državnoga narodnoga zajma od 100 for. sreb. ujedno sa 10 kuponah sa tekućim od 1. srpnja 1858. kamatama, koi čovjekoljubivi čin dočim se do javnoga znanja stavlja, te poklonjeni iznosak na svoje opredjeljenje obraća, ujedno se Nj. preuzoritosti u ime nadarenikah najvruča zahvalnost ovime izražuje.

Dano iz siedenice poglavarstvene dne 26. studenoga 1858. u Varaždinu držano.

Gradski predstojnik
Vinković.

Neuredovni dio.

Austrijska carevina.

Zagreb. Na prvi dan Božića u večer u 7 sati bilo je u velikoj dvorani nadbiskupske palače razdijeljivanje velelužnih poklona, koje je Nj. preuzoritost poznatom svojom velikodušnom darežljivošću i lietoš kao svake godine za nadarenje siromaške dječice milostivo nabavila. Prieko 80 djece obodvojega spola bilo je kolućama, obucom, ruhom za haljine i raznim igračkama nadareno. Mušku djeću predvodio je g. Koller član občinskoga vijeća s dotičnim učiteljima, a djevojčice milosrdne sestre. Nj. svetlost posvećeni biskup Kralj govorio je toj svršsi shodno slovo u njemačkom i hrvatskom jeziku, koje je duboko dirnulo mnogobrojne tamo sakupljene slušaoce. Svetkovina bila je obavljena u prisutnosti velikodušnoga darovatelja, Nj. preuzoritosti stožernika nadbiskupa. Trč sjajno razsvjetljena božićnjaka bila su u dvorani podignuta, o granama kojih visili su darovi za dječicu, koja su ih vidivim veseljem i zahvalnošću primala.

— Dan rođenja Nj. veličanstva carice (dne 24. t. m.) bio je slavljen u Beču u dvorskoj kapeli u tišini, gdje je bila oko 9 sati iz jutra služba božja, kojoj su prisustvovali svi članovi carskoga dvora. Miliuni viernih podložnikah po svoj cesarevini šaljalo je isti dan iz dna srca najiskrenije molitve višnjemu, da ljubežljivu drugericu života našega najmilostivijega vladara i mater prejasnoga cesarevića uzdrži u cvietu zdravlja prejasnoj porodici i svim viernim podložnicima prostrane cesarevine Austrijske.

— „Slovenské Noviny“ pišu, da je u Požunu 5. prosinca slavio g. And. Vandrak 25godišnje profesure svoje jubileum, i da su mu njegovi djaci i štovatelji uručili štedioničnu knjigu na 2000 f. i u gotovom 600 f.

Srbija.

„Fremdenblatt“ od 23. prosinca piše: Hitimo, priobćit uprav sada iz Beograda u Beč prispievše viesti, da skupština u Srbiji ni s daleka ne pokazuje onoga nemirnoga značaja, koi hoće da joj dadu neki izviestitelji i da se je najboljim uspjesima nadat kako u obziru zemlje

tako i u obziru postojeće vlade. Sasvim protivno onomu, što je jedan ovdiešnji list jučer sa tolikom sigurnošću tvrdio, „da će se knez Aleksander zahvaliti ili da će se morat zahvaliti“ — vlada lojalan dub među deputirima i među knezom Karagjorgjevićem. Premda nije Obrenovićeva stranka, a savezu s bogatim samoprodavaocem soli Mišom, ništa zanemarila, da vladajućem knezu otegoti držanje i premda se je novcima i drugim sredstvima mnogo radilo, da ga izrinu i siednu na njegovo mjesto, ipak će plod svih tih nepodobitnah biti taj, da će skupština na pariške ugovorne sile — koje su, kao što je poznato, i srbiska prava stavile pod svoju zaštitu — upravit zahvalnicu i da će time položaj kneza Aleksandra tek učvrstiti.

— Isti list od 25. t. m. javlja: Běrskojavnim putem iz Beograda jučer ovame prispievše viesti donose prevažnu viest, da je episkopijalnoj skupštini za rukom pošlo, kneza Aleksandra natjerat da se odrekne prestola i strovalit ga.

Pošto se je naime knez Aleksander dne 21. jošte posavjetovao sa savjetom, poruko se je u tvrdjavu, gdi je sa svih strana prisiljen dne 23. potpisao ostavku. Kod odlaska běrskojavne viesti preniela je skupština k očevoško dostojanstvo Srbije na obitelji kneza Miloša Obrenovića.

Turska.

Već běrskojavno napomenuti glasovi u obziru predstojeće promjene turskoga kabineta na-

Vjekoslav Karas.

(Iz svezaka II. Slovnikah umjetnikah jugoslavenskih od Ivana Kukuljevića Sakoluskoga *).

(Konac.)

Prije nego je Karas pošao u Italiju, svršši god. 1838. dvie ikone Marijine, jednu sa spavajućim, drugu sa prohodjenim Isusom, o kojima je major Kohl, dobar poznavalac i ljubitelj slikarstva, očito pred mnogima rekao, da se mora čuditi, kako je moguće bilo onim orudjem i onom gradjom, što je mladi Karas onda imao, takove slike načiniti. „Vi imate“, reče Kohl Karlovcanima, „u vašem gradu dragocjeni kamen, koi treba samo izgladiti.“ Malo zatim otide Karas u Italiju, posietivši god. 1839. Mletke i Firencu, gdi je dvie godine pod pokroviteljstvom austrijskoga poslanika grofa Revickoga živio, i za istoga grofa jednu Madonu od Lorencia di Credi snimio. A i blagodarni Niemac Schnitzer — Meram podupirao i nadzirao ga je ovdie velikom ljubavju, kako njegov u Narodnim Novinama ilirskim godine 1842. br. 1. priobćeni dopis svjedoči. Karasovi učitelji u Firenci bishu: veli Dalmatinac slikar Franjo Salgeti-Drioli i profesor Meli Sicillanec. Ostavivši koncem god. 1841. Firencu, posieti gradove Perugiu, Asissi i Orvieto, te dodje napokon u Rim, gdi je od austrijskoga konzula na konak primljen bio. U Rimu bavio se je do godine 1843. i načinio osim niekih malenih slikah, prikazujućih talijenske i slavenske nošnje,

takodjer jednu poveću sliku nieke Rimljanke, udarajuće na gitaru, koja slika nalazi se pokraj inih njegovih tvorovah u museu zagrebačkomu. Budući da u Rimu po svojoj želji njemačkoga slikara Overbeke za učitelja dobiti mogo nije, to je stao učiti se od niekoga holandskoga slikara, od kojega je poprimio njegov mrtvi i tamni način bojadisanja, zašto ima u njegovim slikama više duha nizozemskoga i holandskoga, nego li rimskoga ili koje druge talijanske škole. God. 1848. vrati se Karas u Hrvatsku, gdi ga imenova tadašnji odšiek prosviete učiteljem risarstva kod početnih školah u Zagrebu; ali ovu službu ostavi on već god. 1852., kad ga nieki domoljubi poslaše u Bosnu, da tamo snimi okolice, stare ikone i spomenike. Došavši u Bosnu, bude od tadašnjega seraskiera bosanskoga Omerpaše (poturčenoga Hrvata Mihalja Latasa, rodom iz Ogulina) ljubežljivo primljen i podupiran, dobivši nalog, da izradi njegovu podobu u velikom. Načinivši više podobah različitih pašah i drugih Turakah, snimi u Bosni sliku kralja bosanskoga Tomaša i načini niekoľiko čerticah od bosanskih okolica. Vrativ se iz Bosne, radio je dulje vremena na podobi Omerpaše, koju je velikom marljivošću izradio i u Carigrad istomu Omerpaši poslao. Ovu podobu držimo za najizvrsnije dielo Karasovo, toliko glede ukupnoga efekta, koliko i glede pojedinih časticah, koje su izvanrednom točnošću i marljivošću izradjene. Baveći se zatim stra-

nom u Zagrebu, stranom u Karlovcu, radio je na niekim narodnim predmetima, od kojih su nam poznata tri: 1. Vila oduševljava mladoga Gundulića na pjevanje. Neznamo, gdje se sad nalazi. 2. Oprostaj Šerežana od svoje porodice, sa četernaest licah, u liepoj okolici, s traga vide se bėrda i čardak. Nalazi se kod Aleksandra Zdenčaja u Ravnu. 3. Djevojka iz Ogulina, kod Lj. Gaja. Ovi predmeti radjeni su istinskog marljivo, ali u njima niema pravoga života, a u risanju ima dosta pogriješakah. U obće vidi se u posljednjim radnjama Karasovim nieko mrtvilo, ukočenost, koja zavlađa u posljednje doba duhom mladoga umjetnika. Hypochondrija i letargija poraziše svu njegovu oduševljenost i uznešenost. Boležljiv na duhu, pade s neradnje u veliko siromaštvo, o kojem kad začu vriedni podupiratelj domaćih umovah biskup djakovački Josip Štrosmajer, pozva ga na dver svoj u Djačko, da tamo za njega radi i kako je tamo svršio zadaću svoju, ali grozna hypochondrija podjedala mu neprestano život i dotiera ga na to, da je već tamo pokušio oprstiti se sa životom. Nadvladen svojom bolešću morao se je vratiti kući u Karlovac, gdi je dne 5. srpnja 1858. u hladnoj Korani potražio i našo svoju smert. Karas bioše čovjek blage čudi i naravi, zabavljao se je rado i musikom, ponešto sviranjem flaute i skladanjem narodnih napjevah, koja zabava nadvladala ga često sasvim, te ga činila zaboravit na hist i na svaku drugu rad-

vele se ppeti u jednom od 10. A. m. iz Carigrada datovanom dopisu, no moraju, kao što se po samom sebi razumieva još potvrdjeni biti. Kažu da se je Alipaša za ciele odvažio položiti svoju službu kao veliki vezir, no da ga sultan ne može bez teških snikim sametiti. Hoće daznaja, da se Kismilpaša, Mustafapaša (sada na Kandii) i ministar izvanjskih poslova, Fuadpaša — krato primiti učinjene im u tom obziru ponude, no misle, da će se Fuadpaša ipak najposlije odvažiti, da prime veliko vezirstvo i da će u tom slučaju kao ministar izvanjskih poslova zamijenjen biti po Ethempaši.

Rusija.

„Bresl. Ztg.“ javlja iz Petrograda od 15. prosinca:

„Podnesak po obćenitom plemićkom odboru predani ministru Lanskomu poslan je natrag neprimljen kao protivni interesima države, no ujedno je time narodu došla u usta duma, o kojoj se dosad nije znalo, kakvu ima silu. Platonov, koji je prvi potaknuo zabačeni zaključak, radi neprestano okolo toga, da se obstojeća vladna forma promieni u konstitucionalni ustav.“

Na to dodaje Wien. Ztg.: Kod velikoga zanimanja, kojim se posvud događaji u unutarnosti Rusii smatraju, mislimo, da ne bi pravo bilo, da nempomenemo ovu viest „Bresl. Ztg.“ s obzirom na našu posljednju petrogradsku korespondenciju, samo primjećamo, da su stara duma i konstitucionalna vladna forma jedna od druge tako udaljene kao nebo od zemlje.

Velika Britanija i Iraka.

„Observer“ prekrpa u jednom uvodnom članku pitanje parlamentarne reforme. On misli, da ima svakako u nekom stupnju razlika među raznim strankama. No upravo protivni strankah nema; jer to nije podvrženo sumnji, da je dan danas svako prijatelj reformah. „Observer“ kaže, da sadašnje ministarstvo ima u doljoj kući za sebe 250 glasova; sučelnih pako raznih drugih „liberalnih“ frakcijah: Pečovanskih, prijateljah lorda Palmerstona, radikalacah i sučelnovah manchesterske škole ima u obliom broju do 400. Svi skupa obvezali su se, veli, raditi za dalje reforme, jedni u višjem, drugi u nižem stupnju. „Observer“ toga je mišljenja, da se ima lord Derby najvećma hojati, da će na njegov predlog u obziru reforme. — Jer će ga svakako podneti — najžešće navalić radikalci ili, kako se list izrazuje, njegovi prijedoci: ne radikalizmu klupama (Bright itd.). Ministarstvo nije na svu sreću napredito obično nikakve posebne naredbe, i tako će moći slo-

bodno raditi. Ministarstvo je samo u obće običalo zakon o reformi. U kući obćinah ima whig-ska stranka do 300 glasova. A liberalacah, koji su glasovali s Milner Eibsonom u svrhu, da poruše lorda Palmerstona, bilo je, kao što je poznato, 90.

Australia.

— „Sidney Morning II“ javlja s Prijateljstvenih otokah, da urodjeni gubernator habajski nije hteo da dopusti, da se izkrcaju dva francuska svećenika. On je time radio proti ugovoru, u kojem je kralj Prijateljstvenih otokah Francuzima svakoga stališa dopustio da se tamo slobodno nasele i ukinuo je sve kazni i zabrane proti katoličkoj vieri. Svećenici su dakle pozvali u pomoć jedan francuski bojni brod. Zapovjednik toga broda nije se time zadovoljio, da kralj Gorgje zamoli za oprosteno uvredjeno već ga je prisilio, nesamo da pokloni svećenicima isto toliko zemlje, kao prije Wesleyanskoj misii, već da im tamo podigne i zgrade onakvih, kao što su Wesleyanske.

Berzovjavne i najnovije viesti.

Iz Napulja dne 18. t. m. javljaju: Dan odlaska švadre, koja ima ići na susret prejasnoj zaručnici Nj. k. visosti prestolnoga nasljednika, još nije odredjen. No misle, da će se on u Manfredariu ili Barlettu vratiti dne 3. veljače.

— Polag berzovjavnih privatnih viestih iz Beograda, 23. u večer, dan prije tražila je skupština od kneza Aleksandra, da se odreče. Ovaj je uteko pod zaštita suverenske sile u tvrdjavi zapremljenu turskom vojskom. Zatim je skupština zaključila s privolenjem savjeta da se knez sbaci. No savjet nije još podielio bio svoje privolenje na izbor Miloša za nasljedajega kneza, koji je zatim sledovao.

Slavenske viesti.

V. Mf.

Mi činimo pozorno obćinstvo naše na Filipoviću „Narodnu knjigu“ koledar na god. 1859, koja će na skoro na svijetlo izići. Ona se odlikuje množinom krasnih članakah, a mi iz ciele duše želimo, da si ju osobito svaki učitelj nabavi. Gosp. Filipoviću pako savjetujemo, da se drugiput požuri s izdanjem oto knjige, jerbo si je ponajveća strana našeg obćinstva već tu dje koledare nabavila. — Ajde bratio, podupirajte što je naš!

— U Holomcu će od nove godine počemši izlaziti novi časopis sa slikama, a zvat će se „Hvězda.“

9. Rimska seljačka porodica pred svojom kućom, sa sedam licah, među ovima troje dieca sa sviralama, a otac s taljanskim gajdama. S mastima na papiru, u mojoj zbirci pokraj inih Karasovih radnjah.

10. Napuljska dievojka goji cvieće. S mastima na platnu, u narodnom muzeju u Zagrebu.

11. Hrvatska graničarka sa zibkom na glavi. S mastima na platnu, u narodnom muzeju zagrebačkom.

12. Obraz nekoga nepoznatoga. S mastima na papiru, u nar. muzeu zagrebačkom.

U Karlovcu i u mene ima više podobah od njega načinjenih *).

*) Gospodin Miroslav Stojišić ima još jednu i to od najboljih slikah toga prerano preminuvšega našega umjetnika predstavljajuću stari guslara vodjenoga jednim diećakom, komu kazuje vila pjesmu. Za ovu liepu sliku stoji rečeni gospodin, koji ju je na luterii dobio, u pogadjanju s gospodinom majorom Mišom Atanasievićem u Beogradu poznatim velikodušnim zaštitnikom naših umnih proizvorah i tako se je našao, da će to izvrstno dielo doći u najbolje ruke i sačuvati se za naše napoznie potomstvo. G. Stojišić ima izvan toga još nekoliko akvarelah od istog umjetnika i jednu poveću sliku u ulju predstavljajuću jednu bakantkinju, kao i više kamenorjeznih izliskah Omerpašinog obrasca, koje je sam Karas u kamen urzao. Želi bi bilo, da se nadje koi veledušni imućni domorodac, da ga narod kupi. Učr N. N.

— Goethovu tragediu „Egmont“ preveo je na česki jezik Josip Gjuro Kolar. I g. Dragutin Erben pravadija ovu igru.

— Sada je baš izišao 4. svezak diela „Dějepis emincipaci v Americi“ od Jak. Malého.

— „Humorističkih listovah“ izišao je svezak deseti.

— Kod J. r. Pospisila izišla je narodna poviest „Bílá paní“ od Jos. Pečírka.

— Kod Kobra i Markgrafa izišao je drugi svezak diela „Starožitnosti a pamatki země České“ što ih je napisao Ferdo Mikovec.

— Tylovih spisah izišao je 88. svezak.

— Pichlova „Společenskoga zpěvníka“ izišlo je peto izdanje, u kojem ima 238 piesamah. Ciena mu je 42 kr. austr. vr.

— „Obraz z východních Čech“ jest naslov novoga časopisa českoga, koji će od nove godine izlaziti u Hradčině troškem i učesničtвом Stanislava Sespisila.

— Dobrovoljci u Treboni izdat će još lietos almanak pod naslovem „Ruže Trebonské.“

— U Žitolicima, neznatnom miaslancu českom, predstavljali su dobrovoljci dne 5. prosinca česki prevod „Lakomca“.

Odgovorni učrednik, Dr. Demeter.

SLUŽBENI LIST.

Nr. 18156 (VI. 99)

3—3

Kundmachung.

In Folge Auftrages der hohen k. k. kroatisch-slavonischen Statthalterei wird, zur Sicherstellung der direktivmässigen Amtskleidung für die Dienerschaft der politischen Behörden und Aemter in Croatien und Slavonien am 28. d. M. von 10 bis 12 Uhr Vormittags bei dieser Hilfsämter-Direktion eine schriftliche Offertverhandlung abgehalten werden.

Unternehmungslustige können die Offertsbedingungen in der Amtskanzlei des Hilfsämter-Direktors täglich von 9 bis 11 Uhr Früh einsehen.

Hilfsämter-Direktion der k. k. kroat.-slav. Statthalterei

Agram den 19. Dezember 1858.

Nr. 177 V. P. (PZ—27)

3—2

Konkurs.

Beim k. k. Postamte in Agram ist eine unentgeltliche Praktikantenstelle in Erledigung gekommen.

Bewerber um dieselbe haben ihre gehörig gestempelten Gesuche unter Nachweisung ihres Alters mittelst Taufscheins, dann unter Beibringung eines ärztlichen, vom Landesmedizinalrath oder Comitats-Physikus bestätigten Parere über ihren Gesundheitszustand, dann der zeugnisse über die an einem inländischen Obergymnasium oder einer Ober-Realschule oder an einer andern gleichgehaltenen Lehranstalt vollständig erlangte Schulbildung oder über den auf einem andern Weg erlangten Besitz der für den Postdienst erforderlichen Vorbildung bis 8. Jänner 1859 bei der k. k. Postdirektion in Agram einzubringen und dieselben ferner mit legalen Zeugnissen über die etwaigen Sprachkenntnisse und einem mit der obrigkeitlichen Bestätigung, dass der Auswärtler auch in der Lage sei, seiner übernommenen Verpflichtung nachzukommen, versehenen Unterhaltungsverse zu belegen.

Der Aufnahme als Postamtspraktikant, hat eine 3monatliche Probepraxis voranzugehen, worauf der Kandidat bei entsprechender Verwendung in Eid genommen wird, und seine anrechnungsfähige Dienstzeit beginnt.

Agram am 17. Dezember 1858.

K. k. Post-Direction für Croatien und Slavonien

Klempay.

Z. 1776. (Izv.—301)

2—1

Edikt.

Die mit kaiserlichen Edicte ddo. 23. October 1. J. Z. 1447 auf die 30. Dezember 1853 angekündigten executiven Feilbiethung der Ludwig Plepeli'schen Realität zu Prekopa wird zu folge angebrachten Recurses hiemit sistirt.

K. k. Bezirksamt Srigovo 18. Dezember 1858.

Nr. 5052 civ. (Izv. 297)

3—3

Edikt.

Vom k. k. Comitatsgerichte Warasdin wird mittelst dieses Ediktes bekannt gemacht: Es sei der am 30. Juli 1. J. Z. 3083 eröffnete Coucurs über das Vermögen der Handelsmänner Josef und Carl Post in Warasdin für beendet erklärt.

K. k. Comitatsgericht

Warasdin am 11. Dezember 1858.

Novak.

Serlic.

nje. „Bina i svedea mekana i čutih zanešenih, to s toga nije čudo, da je uz prirodjenu hypochondriju i neretno ljubav mnoga prinela k njegovej smrti.

Osim gore spomenutih Karasovih tvorovah poznati su mi slededeći:

1. Izloženje Mojsijevo u Nilu. Mali Mojsijeva opšta svoje dieće u kočarici u vedu, obzirajući se, da li ju tko gleda. Kraj kočare stoji dievojka i gleda plačuci na dieće. S traga žutina. Bojadicanje krepko, ali risovanje nešto ukudeno, osobito persti i rubi od haljine. Nalazi se u karlovačkoj zbirnici.

2. Begorodica s Isusom. Darovana magistram karlovačkomu.

3. Diod i unuk, poleg jedne balade od Pre-radovića. Slika izigrane. Doblju neki činovnik Šafarik.

4. Na uljski tamburaši, koje čitava hōrpa isklada; umno sastavljena molena i podugačka slika, nađijena mastima. U mojoj zbirci.

5. Prizor rimskih pokladah, slika s mastima. U mojoj zbirci.

6. Rimljanka na bunaru, slika s mastima. U mojoj zbirci.

7. Stara se siedom bradem, kojega polovica kao pokriva siena; slika s mastima. U mojoj zbirci.

8. 7. Pedoba nekoga Gajetana Rimljana; toliko slika rimske seljanke. Male dyie nedostatkom slika s mastima. U mojoj zbirci.

Carsko-kr.

službene

NARODNE

NOVINE.

Novine ove izlaze svaki dan izvanredno i praznikom na čitavom listu. — Polugodišnja predplata je za domaću i novinaru 4 for. srebra. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom pošiljati, 6 for. sr. —

Za službene i opredjeljene je uvrštena: 4 kr. sr. od linije sa prvi put; a zatim za svaki put 2 kr. sr. — Za drugo oglašavanje ili posebne članke plaća se do 10 linija 20 kr. sr., dalje parno od svake pojedine linije 4 kr. sr.

Početkom dojučega mjeseca počimlje se prvi polugodišnji tečaj ovih novina za god. 1859.; poziva se dakle domorodno občinstvo, da svoju predplatu na „Narodne Novine“ obnovi, i to na pol godine poštom sa 6 for. 30 kr., u miestu s 4 for. 20 kr.; na četvrt godine poštom s 3 for. 15 kr., u miestu s 2 for. 10 kr. u austr. vrijednosti.

Da usmognu vanjski predplatnici listove uredno primiti, neka izvole bezodvlačno podpunu predplatu na „odpravništvo Narodnih Novina“ franko poslati te točno naznačiti svoje ime, prebivalište i posljednju poštu.

Tko nekani list dalje držati, neka odmah prva tri broja, što će ih primiti, natrag pošlje.

Ujedno molimo svu onu gg., koja duguju za prošle tečaje, da što prije dug svoj izplate.

Uredovni dio.

Od 1. siječnja 1859. počemši ići će poštanske kole (Mellewagen) iz Zagreba u Varaždin svake nedjelje, sriede i petka u 5 sati u večer a od Varaždina u Zagreb svakoga ponedjeljka, četvrtka i subote u 8 sati 40 minutah u večer, što se time daje na znanje.

U Zagrebu dne 24. prosinca 1858.

Od c. k. poštanskoga ravnateljstva.

Naredba ministarstva pravosuđa i financija od 27. prosinca 1858,

valjana za sve one krunovine, u kojih je ukriposti zakon ili red bilježnički od 21. svibnja 1855,

o upravljanju zakonah od 9. veljače i od 2. kolovoza 1850 na nekoje spise (akte) bilježničke.

O upravljanju zakonah od 9. veljače i od 2. kolovoza 1850 na spise ili akte bilježničke u onih krunovinah, sa koje je zakon ili red bilježnički od 21. svibnja 1855 (džr. zak. lista br. 94) ili izdan ili privremeni patentom od 7. veljače 1858 (džr. lista br. 23) uveden naredbu ministarstva pravosuđa i financija na temelju postojećih ustanovah zakonitih, kao što slijedi:

1. Ustanova, sadržana u tarifnom članku 3—74 zakonah od 9. veljače i od 2. kolovoza 1850, ima se podpuno upravljivati kako na bilježniku, na temelju zakona bilježničkoga imenovane, tako i na spise bilježničke, po istih bilježnicah sačinjenjane.

Nego dužnost, da bilježnik podmiruje ili plaća pristojbe, koje su za spise ove navedenimi zakoni propisane, stoje se na one slučaje, u kojih se pristojba neima podmirivati neposredno. Ako se spis tiče takovoga pravnoga posla, koji je potvrđen pristojbi neposrednoj, dužan će biti bilježnik, uz rok, u §. 44. pomenutih zakonah ustanovljeni, prijaviti pravni posao uredu, za odmirivanje pristojbah odredjenomu, i to priklopiv od biljegovine prost ureduvan prepis spisa bilježničkoga, o čem će se dati potvrda, da se u svako doba usmogne opravdati, da je zadovoljio dužnosti ovoj.

Ako je bilježnik uz zakoniti rok učinio prijavu, nepeda nanj nikakova odgovornost za pristojbu, koja se podmiriti ima neposredno, a ne može se njemu ni naložiti da pristojbu ova plati, već ako se je u prijavi dobrovoljno sam ponudio, da će ju platiti.

2. Dužnost ona, da bilježnik u izvorniku spisa bilježničkoga, koji sačinja, primiti i navede biljeg, kojim su oskvrbljene isprave ili pisma, o kojih je govor u spisu bilježničkom, ili koja se u istom napominju (dakle i ona, koja dobivaju svojstvo isprave bilježničke, ili koja se na pohranu daju), protože se na sve vrste od pristojbah, koje se po navedenih zakonih plaćaju imadu. Ako zakonitoj dužnosti glede pristojbah nije zadovoljeno, ima se bilježnik vladati po §. 92. rečenih zakonah.

3. U obziru privatnih isprava i podnesakah neparbenih, koje bilježnici sastavljaju na zahtjevanje stranakah, i glede kojih su bilježnici potvrđeni svim dužnostim zapriještenih zastupnikah, imadu se upravljivati naredbe §§. 44, b), 71, 4, 74 zakonah od 9. veljače i 2. kolovoza 1850, i valja sve, što je gori rečeno, na koliko se radi o pristojbah neposrednih.

4. Spisi bilježnički, o takovih pravnih poslovih, koji su potvrđeni pristojbi, po listvici (skali), imadu se, ako pristojba nenadilazi 20 for., sačinjati na hartiji, propisanim biljegom jurve oskvrbljenoj (§. 3 naredbe od 28. ožujka 1854, džr. zak. lista br. 70). Nego u takovih miestih, gdje neima prodavaonice, koja bi povladjena bila prodavati potrebite biljegovke, može se, istina, sačiniti spis bilježnički i tako, da se nenamire unapred pristojbe biljegovne, ali imat će se iste namiriti naknadno sa osam danah, i jedino će uredi porezni imat pravo prebiljegovati biljegovke pridienute (§. 8. naredbe od 28. ožujka 1854, džr. zak. lista br. 70). Ako pristojba listvična nadilazi 20 fr., sačinja se spis bilježnički na hartiji nebiljegovanoj.

5. Biljegu od 30 novčićah vrijednote austrijske od svakoga arka potvrđeni su:

- spisi bilježnički o pravnih poslovih, koji su potvrđeni pristojbi postotnoj;
 - spisi bilježnički, kojimi sačinjena jurve isprava privatna ima zadobiti svojstvo isprave bilježničke, gdje se međutim nepreinačuje ništa ni u pravih ni u dužnostih. Ako li je u tom obziru štogod preinačeno, tad se pristojbena dužnost spisa bilježničkoga ima prosudjivati po §§. 35 i 38 zakonah od 9. veljače i od 2. kolovoza 1850;
 - svikoliki napisnici, koje je bilježnik držan sačinjati po §. 86. zakona bilježničkoga od 21. Svibnja 1855, ako se neukazuju ujedno kao isprave pravne, kojimi se prenosi imetak ili utvrđuje pravo, i izim napisakah o legaliziranju podpisah, glede česa vladati se valja po onom, što propisuje §. 11. uredbi od 28. Ožujka 1854 (džr. zak. lista br. 70). Potonje legaliziranje podpisa od takovoga bilježnika, koji je štogod legalizirao ili udstovierio, nije potvrđeno pristojbi;
 - udostoviereni odpravci bilježnički, i prepisi ili izvadi, koji se izdaju od spisah bilježničkih, bez razlike, sačinjati ih pojedini bilježnici ili arhivi bilježnički;
 - prepisi, koji se daju strankam od ispravah, predanih bilježniku na pohranu.
- (Konac će slijedit.)

Neuredovni dio.

Austrijska carevina.

Zagreb 28. prosinca. Našom jučerašnjem izvješću o nadarenju siromašne dječice prigodom božićnoga praznika imamo dodati, da su pekioni sudjelovanjem više gospođah i dobrotvornom čuti mnogih čovjekoljubacah nabavljani bili, kojima se time javna zahvala izražuje. Nadarena djece

bila su uz drugu siročad velikom stranom iz ovdječjega pasterališta, kojega gospođe zaštitnice sa više visoke gospođe i s mnogim gospođama prisustvovala toj lijepoj svetkovini. Napomenuti govor nije držao g. posvećeni biskup Kralj, već predstaj kanonik Pavlečić. Prije razdijeljenja poklonah isplevala su dječice shodnu pjesmu. U dvorani bio je izvan božićnjakah podigout i oltar, pred kojim je rečeni g. govornik svoje slove govorio a nepokom i jedna molitvu izustio u hrvatskom jeziku.

— Niemačko zagrebačke novine priobćile su jučer slijedeću na njih upravljenu bérzejavnu vijest: Beograd 25. prosinca. Privremena vlada sastavljena pod Garaščinom, Stovkem, Ugričićom. Ponova Miloša obnarodovana pod velikim uzhitom naroda. Spolješnji pokoj.

— Nj. c. visost, oboljela nadvojvodinja Maria Anna nalazila se je prošeste sriede shodno stanju bolesti. Osutak probijao je pod neprestanom vršćenom; neć je mirne mirna bila, san osobito prema jutru bio je blag. Dne 23. t. m. bio je osutak prijeke cieleza tiele jednako razprostranjen; vršćenica i kašalj umalili su se.

— Nj. preuzoritost, stožernik, knez nadbiskup bečki, Otmar vitez Racscher, došao je dne 18. prosinca u Rim i sastanio se je u hospitiumu all'anima u novo priredjenim sobama.

— G. zapovjednik vojske fsm. grof Gyslay odputovao je jučer u jutro posredstvom jušne željeznice iz Beča u Mletke, ostat će tamo nekoliko danah a zatim otići u Verona.

Srbija.

Beograd 16. prosinca. (Svtd.) Dočim je shodno izdanom zakonu o držanju skupštine određena komisija sve podnošena joj punomoćja izabranih narodnih poslanikah pregledala i kao umiestna potvrdila ih, pristupilo se je odmah k izboru predsjedatelja, podpredsjedatelja i sekretarah skupštine; i tako je jednoglasno za predsjedatelja izabran g. Major Miša Ananasićević, za podpredsjedatelja g. Stavča Mihajlović Jagodinec u ostavki činovnik, a za sekretare g. Jevrem Gruić, sekretar savjeta i Jovan Ilić, profesor ovdječje gimnazije, ljudi svi na svom miestu. Čim je sve spremno i pripremljeno bile da se skupština otvori, saobćilo se je to Nj. svetlosti knezu i visokom zemaljskom savjetu i u slijedstvu toga Nj. je svetlost knez danas oko 11 sati pred podne najvećom paradom iz njegova dvora do skupštinske dvorane odprao naredne deputirce dobrodošlicom u prisustvu svih ovezemaljskih velikašah pozdravio i prestolnim govorom, koje je načelnik popočiteljstva inostranih dielah, g. Ljubomir Petronijević, čitao, skupštinu otvorio.

Posle predčitanoga govora onem istom paradom, kojom je Nj. svetlost do skupštine doprećena bila, vratila se u svoj dvor, a zatim su se odmah i svi deputirce po svojim obitalištima razšli. Sutra će gg. deputirce opredieliti vrijeme radnje t. j. njihova sastanka i dogovaranja u skupštini, i tako od sada možemo se svaki dan važnim novostima radnje skupštine nadati.

— Sladnice skupštine držke se zasad uredno od 9. ure pred podne do 1 po podne. — Savjetovanje skupštine držke se u najvećoj tišini, redu i poredku.

— Od danas prestade parobrod između Zemuna, Beograda i Paševa raditi. Zima nam je ostra nastupila sa suvomrazicom i od dana na dan sve više i više jača, no i vrijeme joj je.

Beograd 13. prosinca. (Ob. nov.) Agitacija su proti knezu velike, teško da će se održati. Stojimo dakle po svoj prilici na predvečerju njegovoga pada. Čuje se istina, da očekuje iz Kragujevca nekoliko stotina oboružanih privrženika, da kroz njih pokuša državni udar; no teško da će mu ovaj pomoći sve da prevrat proizvede, jer se čini, da ga je i porta napustila.

— Prestolni govor, koga je po nalogu Nj. svetlosti kneza Aleksandra načelnik političkog odsjeka počećiteljstva inostranih dilah, g. Ljubomir Petronijević, sabranim narodnim deputirima u dvorani za radnju skupštine određenoj pročitao, štampan je pod 18. o. m. i glasi od rieči do rieči kao što sledi*):

Ljubezna braćo!

Davnašnja je moja i moga praviteljstva želja, viditi vas ovako sastavljene, da se za blago otečestva isbliza razgovorimo i posavjetujemo o zemaljskim dilima.

Sad, kad mi se ova želja poslie toliko smetajih već hvala bogu sklonjenih, ispunjava, radujem se, što vas na poziv moj oko mene sabrane dostojne predstavnike čestitog naroda našeg danas pozdraviti mogu: radujem se, što ću imati priliku s vama razgovoriti se i posavjetovati o potrebama praviteljstva moga o potrebama otečestva i naroda, nadajući se da ćete na zboru ovom i moje praviteljstvo pod pomoći u izvišenju obštenarodnog blagostanja.

Ljubezna braćo! Povremeni pokreti i nemiri okružavali su otečestvo naše u neposrednom susjedstvu, i opasnost istočnog rata prijetila je plamenom strahovitog potresa svoga da i naše ognjište obuzme; no pomoću božijom ja sam s mojim praviteljstvom u stanju bio, sve te opasnosti odkloniti i narod i otečestvo sačuvati od biede rata.

Dok su druge zemlje u razmirici uskolobane bile i rasne terete i napasti strahovitog rata snosile, otečestvo je naše, uživajući u zakonom poredku mir i spokojstvo, lepo napredovalo, a kad je godine 1856. mir zaključep, ja sam vas proklamaciom mojom od 23. julija izvijestio, da je zaključenje mira otečestvu našem samo blagotvorne plode prinelo.

Mirom ovim ne samo su priznata prava i preimućstva, koja su nam hatišerifima premilostivog cara našeg darovana, nego su još i primljena pod zajedničko jemstvo svih u ovom strašnom ratu učastvovavših velikih silah. I tako ovaj blagoslovljeni mir, kome se sva Evropa obradovala, obradovalo je i nas; jer nam je doneo potvrđenje i jemstva naših pravah, da od sada pod senkom ovih možemo bezbiedno razvijati svoje blagostanje i k budućnosti svojoj koraćati.

Braćo! Kao što sam u vrijeme velike opasnosti u stanju bio, s mojim praviteljstvom promišljati o razvitku zemlje, i idući za napredkom vremena razna potrebna savadenja i uređenja podizati, obraćajući svakoj potrebi javnoga života pažnju, koju je stanje naše dopustiti moglo; tako će me ovaj zadatak i u napredak rukovoditi u pravljanju mom za sve vrijeme, koje mi providjenje božje još odredilo bude za staranje o sudbini premilog mi otečestva i naroda sèrbekog.

Ja priznajem, da u mladjanom otečestvu našem, koje se tek u početku svoga razvitka nalazi, po prirodi slabomoćje našeg ima i nedostataka a mnogim pogledima i uredjenjama; ali priznati treba i to, da na zemlji nema savršenstva no podobnih nedostatakah ima i po drugim državama od vekovah postojećim; pa kao što se u ovima postepeno i povremeno

uklanjaju nedostavci i pobjeđu tegobe razvitku smetajuće: tako će i moja i moga praviteljstva ozbiljna briga biti, da se po mogućstvu odklanja sve ono, što bi smetale napredku naroda i otečestva našeg.

Moje će vam praviteljstvo predložiti predmete, o kojima ćete se posavjetovati, i o kojima ćete mišenje svoje dati. Saslušajte ove, promislite o njima, posavjetujte se o načinu, kojim ćemo najlakše poželani napredak postići brižljivo, da ni u čemu propise ustava zemaljskog nepovredimo.

Imajući pred očima svetinju i ozbiljnost zadatka svoga, i imajući u vidu samo polzu otečestva, pristupite u ime boga k savetovanju u ljubavi, slogi i rodoljubivom odaševljenju, pa kad na predloženja praviteljstva moga date mišenje svoje, otvara se i vama polje, da želje i tegobe naroda, ako ste koje od njega pouzdano i nobće čuli, možete kao njegovi vierni i saviestni izporučitelji predložiti.

Sve što znate, da on u obće misli, da mu k izvišenju blagostanja smeta, predstavite nam otkriveno u nadležnom poredku, kloneći se svake strasti i pojedinih težnjah, koje nas mogu učiniti nazadnima.

Ja vas mogu overiti, da ću s praviteljstvom mojim saslušati sve te tegobe, razsmotriti i po mogućstvu uvažiti, istinite i obće, a pravedne i ustavu zemaljskom shodne želje naroda izpuniti.

Svi blagoizobraženi narodi Evrope, koji su nas već primili u nedro svoje velike familije, imaju sad ljubezna bratja! napregnut pokor na nas, i očekuju, hoćemo li se u ovako važnom trenutku pokazati čestiti, hoćemo li kadri biti dati im dokaz, da smo dostojni njihove prijateljske naklonosti i slobode ustavne, za koju nam danas jemče najveći i najmanji između njih.

Od vas, ljubezni moji! zavisi će ispunjenje ove nadežde, (od vašeg rodoljubja izgleda otečestvo, da i ovom prilikom osvedočite, kolike vam zakonitost, mir i sreća milog otečestva na sèrcu leži, a ja sam gotov sve ono unaprediti, što će otečestvo naše učiniti srećnim.

— „Wand.“ u br. 294 od 24. t. g. javlja sljedeće: Bèrzojav javlja nam ovaj čas viest od najveće važnosti, t. j. da je narodna skupština 22. iz jutra zahtievala, da knez Aleksander dade ostavku. Njeg. svetlost zadržala je sebi sutra dan (t. j. 23. t. m.) odgovor dati. Knez je pozvao bio sve konzule, da ih umoli za saviet. Ovi pak moradoše izjasniti, da im vlade njihove nisu dozvolile, za vrijeme skupštine mešati se u tečaj političnih odnošajah i pregevaranjah, nego su rekli, da će izkati od vlade nove naputke. Sumnja se, hoće li se poziskani naputci poslati, i da li će ovi u pravo vrijeme doći, no pri svem tom teško će položaj stvarih promieniti. Moramo očekivati koi dan, da nam dodje glas, da je knez Aleksander dao ostavku.

Cèrnagora.

— Kao što javlja „A. A. Ztg.“ bila je na Cetinju nedavno jedna deputacija Vasojevićah, sastojća iz 13 članovah, a jedna od 9 članovah, koju su poslali Kući. Došli su da se izraze, da će samo knezu da budu podložni.

Bèrzojavne i najnovije vjesti.

Hongkong, 15. stud. Politički mir. U najbližijim kotarima Kine pojavili su se opet buntovnici s dobrim uspiehom. Baron Gros vratio se je iz Japana. Tarifa je s kineskim komisirima nobće uredjena. Po riešenju niekih poddajenih taćakah namierava lord Elgin preći se po Yangtschiangu.

Kalkuta 22 studenoga. Nizamitekan, koi je bio osudjen na dosmrtao zatočenje, pomilovan je. Vèrhovni zapoviednik boluje od groznice. Tanti Topi ponudio se je da će se poručniku Keru pradati, ako mu život osiguraju. Zemljoposiednici u Audu sve većma primaju ponudjeno oproštenje.

Kerf 20. pros. Engleska vlada stavila je kao što se čuje, lordu vèrhovnom komiseru jedan flotski oddiel od Malte na raspolaganje, ako bi se kakovi nemiri pojavili. Sir Gladston dušap je

dne 14. u Zentu, 12 po gèrčki obučenih mladiech ispregnuli su mu konje i odvukli su mu kola a dvorac: Demonstracija za uniu bila je malone obćenita.

— Za osiguranje i čuvanje granice i za svaki slučaj, koi bi se mogao dogoditi, učinjeno su, kao što „Oesterreichische Correspondenz“ pod današnjim datkom javlja, prema kneževini sèrbskoj vojničke priprave. Isti list dosnaje putem bèrzojavnim iz Beograda od 25. t. m. da je govor da je vojničko gibanje proti zaključku skupštine već u svom početku ugušeno bilo. Knez Aleksander nalazi se još u turskoj tvèrdjavi. Dosad nije još poznato, kako se smet držti prema ovim novim događajima.

Atina 16. prosinca. Sir Gladstone očekuje se sutra ovdje. Komorama predložit će se zakonska osnova o novaćenju i ugovor sklopljeni s odeskim parobrodskim društvom.

Javljaju iz Firence od 21. t. m. Nj. k. pruska veličanstva i princesa Aleksandrina postavili su Firencu, pošto su se tamo jedan mjesec bavili bili i otišli su u Rim.

Javljaju iz Turina od 23. t. m. Prekinčer bilo je ovdje novo kazalište „Scribe“ svečano otvoreno. Gazzetta di Genova avierava, da će se veliki knez Konstantin skoro ovamo vratiti i svoje vožnje u lake sredozemskoga mora do Livorna a možebiti i do Napulja protegnut.

Razne vjesti.

— Iz Kasela od 16. pros. javljaju o redku pojavljanju prirode: Danas po podne vèrvio je uplašen svijet kroz kraljevsku ulicu vičaći: „Vatra! vatra!“ Zaista je viditi bilo selo Iringshausen u plamenu. Zatim budu špricaljke spremjene. Kad tamo ali se pokazalo, da je sve bila optična obsiena, jedno od najliepsih i najredjih pojavljenjah u prirodi t. j. sunčano ogledanje. Pozorje bilo je tako strahovitokrasno, da je čoviek mislio pred sobom viditi najveći požar. Nitko se nespominje, da je takva šta vidio. Sve pojavljanje trajalo po sata.

— (Gorostasne banke.) Poznato je, da je englezka banka isdala samo 4 banke svaćka od 100.000 funtih šterlingah, i da je odmah, kako se tiskala, bakarnu ploču dala uništiti. Od ove četiri banke nalazi se jedna u posiedovanju kuće Rotšildove, druga je svojina nasljednika nedavno umierlog g. Kutsa, treća se čuva u blagajnici benke, a četvèrta visi u slatnom okviru u salonu bankiera Rosera medju vèrlo skupocienim slikama, pa je nekad na sebe obraćala pozornost poznalacah kao i ove.

Odgovorni urednik, Dr. Demeter.

SLUŽBENI LIST.

Nr. 1028 pr. (Izv.—299)

3—1

Edikt.

Bei dem k. k. Comitatsgerichte Warasdin ist die Stelle eines Hülfsämter-Directors mit der neunten Diätenklasse, und mit dem jährlichen Gehalte pr. 945 fl., und im Falle der graduellen Vorrückung mit 840 fl. öst. Währung in Erledigung gekommen.

Bewerber um diesen Posten haben ihre gehörig belegten Gesuche unter Nachweisung ihres Alters, Standes, Religion, ihrer Studien der bisherigen Dienstleistung, der vollkommenen Kenntnisse der deutschen, und kroatischen, oder einer andern südslavischen Sprache, dann der sonstigen Befähigung zu der zu besetzenden Stelle, mit der Angabe, ob, und in welchen Grade sie mit einem Beamten des k. k. Comitatsgerichtes Warasdin verwandt oder verschwägert sind, beim Präsidium des Comitatsgerichtes binnen vier Wochen von der dritten Einschaltung dieses Edictes in die Agramer Zeitung gerechnet, und zwar, wenn sie bereits angestellt sind, durch ihre unmittelbaren Vorgesetzten, sonst aber durch ihre politische Behörde einzubringen.

Warasdin, 18. Dezember 1858.

Vom Präsidium des k. k. Comitats-Gerichtes.

Z. 1776. (Izv.—301)

2—2

Edikt.

Die mit diessgerichtlichen Edicte ddo 25. October 1. J. Z. 1447 auf die 30. Dezember 1858 angekündigten executiven Feilbietung der Ludwig Plepiö'schen Realität zu Prekopa wird zu folge angebrachten Recurses hiemit sistirt.

K. k. Bezirksamt Szigovo 18. Dezember 1858.

*) Ni u Hègma, ni u slogu nismo ništa promieniti.

(Udr. Nar. Nev.)

Carsko-kr.

službene

NARODNE

NOVINE.

Novine ove izlaze svaki dan izuzimajući nedjelje i praznike na čitavom listu. — Polugodišnja predplata je za domaću u novinarici 4 for. srebra. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom pošiljati, 6 for. sr. —

Za službene oglase opredijeljena je uvrstbina: 4 kr. sr. od linie za prvi put; a zatim za svaki put 2 kr. sr. — Za druge oglase ili posebne članke plaća se do 10 linia 20 kr. sr., dalje pa po od svake pojedine linie 4 kr. sr.

➤ Početkom dojučega mjeseca počimlje se prvi polugodišnji tečaj ovih novina za god. 1859.; poziva se dakle domorodno občinstvo, da svoju predplatu na „Narodne Novine“ obnovi, i to na pol godine poštom sa 6 for. 30 kr., u miestu s 4 for. 20 kr.; na četvrt godine poštom s 3 for. 15 kr., u miestu s 2 for. 10 kr. u austr. vrijednosti.

Da usmognu vanjski predplatnici listove nredno primati, neka izvole bez odvlačao podpunu predplatu na „odpravništvo Narodnih Novina“ franko poslati te točno naznačiti svoje ime, prebivalište i posljednju poštu.

➤ Tko nekani list dalje držati, neka odmah prva tri broja, što će ih primiti, natrag pošlje.

Ujedno molimo svu onu gg., koja duguju za prošle tečaje, da što prije dug svoj izplate.

Uredovni dio.

Gospodin Iven Frankl predao je povodom noću od 25. na 26. t. m. nastavše vatre u dimnjaku u znak priznanja za bėzu i činovnu pomoć, kojom nije samo prepričena bila velika nesreća, već je ion od svake štete obćavan bio, predstojništvu varoškoga poglavarstva iznosak od 60 forintih austr. vrednote i to 20 for. za ovdašnju ubožnicu, 20 for. za društvo čovječnosti i 20 for. u svėrhu, da se odmah razdiele medju kućne siromake.

Za ovaj blagi dar izrazuje se ovim darovatelju sėrdačna zahvala s tim dodatkom, da je isti već priveden opredijeljenoj svėrsi.

Od predstojništva poglavarstva c. k. glavnoga grada Zagreba.

U Zagrebu dne 27. prosinca 1858.

Uredski upravitelj
Lichtenegger s. r.

Presvietli gospodin posvetjeni biskup likopolitanski, veliki predstavnik vranski i metropolitanskog kaptola zagrebačkog, vitez gvozdena krune III. reda i saćastni gradjan varaždinski blagoizvolio je opetovano na korist ovdašnjeg zavoda ubogih velikodušno jednu zadužnicu državo-narodnog zajma vėrhu 100 fr. sr. ujedno sa 26 kuponah sa tekućim od 1. siećnja 1858 kamatama pokloniti, doćim se dakle upitna svota dotićnom zavodu u primbu odkaćuje, smatra si ovogradsko poglavarstvo za ugodnu dućnost ovaj čovjekoljubivi ćin do obćeg znanja staviti, te ujedno presvietlom gospodinu darovatelju u ime ovdašnjeg gradjanstva miestnih siromakah najučtivio zahvalnost izraziti.

Dano iz siednice poglavarstvene dne 27. studenoga 1858 na viećnici grada Varaždina držane.

Gradski predstojnik
Vinković.

Naredba ministarstva pravosudja i financiah od 27. prosinca 1858,

o uporavljivanju zakonah od 9. veljaće i od 2. kolovoza 1850 na niekoje spise (akte) bilježnićke.

(Konac.)

7. Svaki prepis, što ga bilježnik vidimuje, svaki prevod, za koji potvrđuje bilježnik da je dobar i ispravan, treba da je oskėrbljen biljegom, propisanim u tarifnih ćlanecih 69—100 zakonah od 9. veljaće i od 2. kolovoza 1850. Druge potvrde imadu se prosudjivati po propisu tarifnih ćlanakah 74—47 i 96—116 pomenutih zakonah, ako se iste potvrde nećine na temelju i s navodom napisnika, pomenutoga u toćki 5, c), i biljega k tomu upotrebljenoga; u ovom ho slućaju imaju se potvrde te izdavati bez biljega isto tako, kao da su već same po sebi proste od biljegovine.

7. Ako u spisu biljegovnićkom, koji je potvrđen biljegovini liestvićnoj, bude ustanovljeno, da se izdati imadu više nego jedan odpravak udostovieren, poda ćim sadėrćan je i slućaj, pomenut u §. 96 zakona bilježnićkoga: tad se od

spisa bilježnićkoga ima pristojba, ako neiznosi preko 20 for., platiti dvoguba onako, kao što je propisano u §. 3. naredbe od 28. oćujka 1854.

Ako bi se stopram uslied naloga sudbenoga ili stopram uslied privole dotićnikah imao izdati drugi odpravak udostovieren, tad pristojbu liestvićnu imat će bilježnik ili arkiv bilježnićki namiriti u pėrvom slućaju na sudbenom nalogu, dėrćeći se onoga, što se naredjuje na koncu §. 2., sl. a) ove naredbe, u drugom pako slućaju na spisu o privoli dotićnikah, dėrćeći se §. 3. naredbe od 28. oćujka 1854.

To isto imadu valjati, kada se radi o drugom odpravku od pravne liestvićnoj pristojbi potvrćene izprave, koja je zadobila svojstvo spisa bilježnićkoga, izim ako je pravna izprava oskėrbljena potvrćdom, pomenutom u §§. 40 i 62 zakonah od 9. veljaće i od 2. kolovoza 1850, ili ako su se dva, propisanim liestvićnim biljegom providjena odpravka od iste izprave pravne pridienula spisu bilježnićkomu. Ako se u svih ovih slućajevih radi o liestvićnoj pristojbi preko 20 for., tad se prijava o tom ima uredu, za odmierivanje pristojbah odredjenomu, ućiniti za osam danah, i na prepisu saobćenom valja naroćito primietiti, da li se pristojba ima odmieriti u iznosku jednostavnom ili dvogubom.

8. Ako je bilježnićki spis potvrćen ujedno pristojbi i liestvićnoj, i stalnoj a i postotnoj tad se glede svake vėrste pristojbene dėrćati valja osobitoga propisa, i s toga imat će se pristojba liestvićna, ako nenadilazi 20 for., platiti u iznosku jednostavnom ili po okolnosti u iznosku dvogubom, a pristojba stalna ili biljegovina stalna platit će se priliepiivši primierene biljegovke na spis bilježnićki; a da se je pristojba ta namirila imat će se zabilježiti na onom prepisu od spisa, koji će se saobćiti radi odmierjenja pristojbe postotne.

9. Neposredne pristojbe od spisah bilježnićkih imat će ured, odredjeni da ih pobira, osobitom namirom potvrćiti, svakipat toćno naznaćivši spis bilježnićki, za koji je pristojba platjena.

10. Platećni nalozi, pomenuti u naredbi od 21. svibnja 1855 (dėrć. zak. lista br. 95) i od 16. veljaće 1858 (dėrć. zak. lista br. 26), potvrćeni su ustanovam tarifnoga ćlanaka 49—103 zakonah od 9. veljaće i od 2. kolovoza 1850, i ima glede uporavljivanja tih ustanovah pravilom biti naredba od 4. kolovoza 1851 (dėrć. zak. lista br. 198).

11. Ako je bilježnik uredu, odredjenomu da odmieruje pristojbe, predao nesamo prepis spisa bilježnićkoga nego ujedno i druga kakova pisma, tad će taj prepis spisa bilježnićkoga ostati kao prilog k računu pri pomenutom uredu, a da su se ostala pisma povratila, imat će se posviećiti na prepisu potvrće, pomenute u pėrvoj toćki ove naredbe.

Grof Nádasdy s. r. Bar. Bruck s. r.

Neuredovni dio.

Austrianska carevina.

Bćć 26. prosinca. U knećevini Sėrbli, naslećećoj se u susliedstvu istoćnih krunovinah Au-

strie, razvila se je posljednjih danah povorka dogadjajah, koji — sudeći polag onoga, što se je prije radilo — mirnoga smotritelja nemogu zateći, no koje uprav zato svaki prijatelj reda i zahvalnosti samo tim dublje žaliti mora.

Ćini nam se, da bi bilo odviš naznaćiti s politićkoga i pravnoga gledišta postupanje narodne skupćtine, koja se usudjuje sbacit knesa izabranoga za trajanje ćivota i postavljenoga od suzerena, pozvati drugoga, i to u nasliedbenom svojstvu, na knećevsku stolicu i napokon prisvojivši si ovėršnu silu, na svoje postupanje udarit oćit pečat prevrata. Premda saćeljivanja dostojni takovi dogadjaji zahtievaju najosbiljniju pozornost, ipak stoje odviš u protuslovju s pravcem kabinetah, koji na sreću sada vlada, i s javnim mienjem Evrope, nego da bi mogli s raslogom pobudit ikakvu dalje prostiruću se brigu.

Što se ima proti dogadjajima u Sėrbli i proti daljem razvitku istih ućiniti, nadleći ponajprije odlučit suzerenskoj sili, visokoj porti. Predpostavljamo, da će se ista naći prinukana o tom sa silama, koje su ugovorno stanje Sėrbie zajamćile, posavietovat se. Mislimo da moćemo tvėrdit, da je c. k. vlada pripravna kod takovih savietovanjah s najdobrohotniim mislima i najćvėrćcom namierom sudielovat, da se svestrano ugovornim pravima odgovori i u Sėrbli povrati redovito stanje.

Negledeći na medjunarodne dućnosti, koje c. k. vladi kao i ostalim visokim ugovornicima parićkoga mira od 30. oćujka 1856 prinadleće, iziskuje od Austrie sadašnje stanje stvarih u onoj knećevini — za osiguranje i ćuvanje svoje granice i za svaki slućaj, koji bi se dogodit mogao — još i dalju skėrb. U tu svėrhu ućinjene su nieke vojnićke naredbe. — Da bog da prinieo ozbiljno, razborito dėrćanje Austrie k tomu, da se u susliednoj zemlji strasti utaloće, stranke, koje stoje jedna proti drugoj, otrezne i tako se opet privedu onamo, da spoznaju dućnosti prema svojoj zemlji i njenom vėrhovnom gospodaru. (Oester. Correspondenz.)

— U Beloj ćerkvi u Banatu otvorena je bėrzovajna šćacia.

— Slušatelji tehnike u Pragu neuzivaju prelmućstvo kao Akademici, da su osloboćjeni od vojnićke dućnosti. Vlada politehnike zaključila je ministarstvo moliti, da se i redovni slušatelji tehnike s academicima usporede.

Tallanska.

— „Constitutionnel“ saobćuje jedan dopis iz Turina od 17. pros., u kom se objaćnue okružno pismo grofa Cavoura, o kom je u posljednje doba mnogo razgovora bilo. Odavno je, veli, mislim od krimskog rata, grof Cavour imao obićaj, šiljati okružna pisma na sardinske diplomatićne agente u inostranstvu. U tim pismima izražavao je on svoje misli o zapletenim pitanjima i u kratko saobćavao unutarnju i izvanjsku politiku Sardinie. Ratni glasevi, koji od niekog vremena okoluju, i poloćaj Italie same, bili su neravno predmeti posljednjeg Cavourovog pisma. Oprovērgava podpunoma, da će se Sardinia i Austria skoro zavadićti, dokazajući, da se

nije ništa slučajno, što bi ove dvorove u omrazu i neprijateljstvo dovelo. Što se tiče položaja ostalih talijanskih država, pismo se otvoreno izražava. Grof Cavour opisuje položaj u Italiji od prilike onako, kako pišu svaki dan njegovi dnevnici, nedodavajući ništa novog. Povod pomenutim glasovima, dale je dakle jedino poštovanje tog mjesječnog okružnog pisma

Švedska i Norvegia.

Nj. veličanstvo, kralj naimenovao je norveškoga državnoga ministra itd. itd. gospodina Fr. Due-a za izvanrednoga poslanika i opunomoćenoga ministra kod austrijskoga dvora a ujedno i za Monakovo.

Velika Britanija i Iraka.

U Plymouthu hotjeli su obćenito da saaju, da će kanalska flota za božićnih praznika ostati u Queenstownu u Irskoj a zatim odploviti u Lisbonu.

Amerika.

„La Plata“ donosi viestih od 26. studenoga. Glas o ratu, koji je Soulouque dominikanskoj republici poslije izmaka primirja zaključenoga pred tri godine, opet hoteo da navijesti, proizveo je na svemkolikom području crnčakih knezova a polmence u primorskim gradovima znamenit odpor. U Guariju pobunili su se dvie crne pješake regimente, vojnici su se razišli po zemlji i razbacali su svoje oružje. Da pučanstvo umiri, izdao je Soulouque proglas, u kojem se kaže, ako bi se i pokazalo, da je rat neobhodno potreban, da se ipak nemora misliti, da će isti odmah neposredno nastati.

Berzovjavne i najnovije vjesti.

— Nj. veličanstvo ruska carica mati nalazi se polag najnovijih viestih iz Petrograda ništa bolje, ne čini se kao da još nije prošla pogibelj.

Teheran 22. studenoga. Sbačeni Sadrazam bit će po svoj prilici u inostranstvo poslan. Francuski poslanik g. Pichon predstavio je šahu dne 15. pr. m. jedno tamo prispijevše francusko vojničko poslanstvo.

— Polag liekarskoga izvješća od 27. prosinca ništa se je pogoršalo stanje bolesti Nj. c. visosti nadvojvodinje Marie Anne.

— Pienčenje Nj. kr. visosti princa Gjorgjija saksanskoga s Nj. kr. visostju princesom Donom Mariom Annom portugalskom bit će prvih dana mjeseca d. g. Kr. saksanski poslanik na velikobritanskom dvoru, grof Vitzthum Eikstädtski otišao je u Lisbonu da ustanovi ženitbene uviete.

„Temesv. Ztg.“ od 23. prosinca javlja da je senat, koji je dao svoje privoljenje k sbačenju kneza Aleksandra, protestovao proti daljem postupanju skupštine, koja je Miloša Obrenovića proglasila za nasliednoga kneza.

„U tom času, kad to pišemo“ dodaje „Wiener Ztg.“ imali bi dakle uzeti kao još obstojeću činjenicu, da se knez Aleksander krati, podpisat ostavku, koju su senat i skupština od njega tražili. — U obziru toga, da je posljednja Miloša Obrenovića proglasila za nasliednoga kneza, napominjemo, da je Miloš Obrenović, pošto je uslied prevrata i ratnih događaja za Crnim Gjorgjem došao na čelo vlade srbake, za nagradu vjernosti, koju je izkazao suzerenskoj sili i koja se je osobito za gerčkoga oslobođenoga rata i ustanka heteristah pod Ipsilantiom pokazala, portinim beratom dobio nasliedno knežesko dostojanstvo. Kao što je poznato morao se je poslije i to takodjer prevratom prisiljen, odreći vlade a za njim sliedio je na kratko vrijeme njegov drugi sin Mihail (Milan?), no u beratu, kojim je bio potvrđen, nije bio uzet nikakav obzir na nasliednost knežeskoga dostojanstva.

Slavenske vjesti.

V. M.

(Libušin Sud i Kraljedvorski Rukopis. Produženje iz br. 284. 288 291. i 294)

MI. Bili su doista niekoji pravi zavodi, koje nalazimo kod svih granah indeevropejskih, kao n. pr. u starom sude (ordalie). Libušin sud navodje vodu i vodu kao sredstva svetog suda.

Niekoji kažu, da su svete sude primili Slavjani od Niemacah zajedno s naukom kćerstjanskim. — Ali ništa nije netemeljitije! U svim sakslovnim spomenicima slavjanskim poznati su sveti sudovi i to u Poveljama Pretislavovim od god 1031., u Pravima Kunratovim, u Ruskoj Pravdi i u Zakoniku cara Dušana; onakovi sudovi bili su još do nedavna u Staroj Srbiji. Heidnischen Ursprungs und aus dem höchsten Alterthum scheinen alle Gottesurtheile; sie hatten so tiefe Wurzel im Glauben des Volkes geschlagen, dass sie das Christenthum und die spätere Gesetzgebung ihm nur allmählig entreissen konnte. — Ove rieči Grimmova (Rechtsalt. 909) imaju svoju podpunu istinitost. Ali rieči Lib. Sada sadržavaju više nego samo spomenku o sv. sudu. — Dvima epithetima naznačuje se tamo jasno i podpunoma očistujući značaj i vode i vatre:

protiv ima plamen pravdozvesten i i pod ima svatocudna voda.

Stopram kasnije študije poučile su nas o tom, što je bio pravi ozrok, da je n. pr. voda služila za sv. sud; Grimm o tom kaže u svojim Rechtsalterthümer: Hierbei scheint ein altheidnische Volksglaube zu walten, dass das heilige Element, die reine Flut, keinen Missethäter in sich aufnehmen. A mi pitamo, je li bilo već god. 1818. poznato, što ovdie Grimm samo kao domisao kaže; u Sudu Lib. se baš sigurno kaže, da je voda svatocudna.

Anonimu pako se čudnovat čini dramatički a ne epički način Lib. Sada. Mi bi radi znati sud, koji nebi dramatički bio. Sudovi kod starih naroda bili su javni, a nije ništa slavnije od njih bilo; u njih se je cielomu puku kazala ona moć, koja spaja cielo društvo čovječansko. Mimoidu sve primiere stare dogodovštine (izraelske, rimske i germanske) navadjamo samo XVIII. spjev Iliade 587—598. Čim je u naravniem i prostiem položaju narod, tim si živahnije sve predstavlja. O tome svjedoče sve stare pjesme: Ilias, Odisea, Sërbski junački spjevi itd.

U Českoj trajali su sudi saborah tja do početka zemaljskoga suda, koji ima takodjer temelj svoj u prvom; u Lib. Sada razsudjivaju kmeti (župani, gospodari zemaljski) pravde stranakah po dostojanstvu s njimi jednakih; egodni primier kasnieg suda saborah nalazimo u listopisima od g. 1130.

Što se pako tiče pjesničke forme, u kojoj se nam ovdie predstavlja sudno pojavljenje, to je naše mnjenje ovo: Oba dva slomka „Sněmi“ i „Sud Lib.“, sudne presude, sa narodni život veoma važne sadržavajući, proizlaze iz poveće sbirke spjevah, koji su opievali spodobne pojavljenja. Bez živog predavanja bilo bi propalo pravno osviedočenje naroda; k lagljemu zapamtanju pako je najbolja forma pjesamah. Kod Westgotah bio je običaj, da su se u godišnjih sakupljenjah predavali zemaljski zakoni; a o Švedima se za sigurno znade, da su najstariji zakoni bili u formi pjesamah. „Dass die ältesten Rechtssatzungen in gebundener Rede überliefert wurden, darüber kann in Bezug auf Schweden um so weniger Zweifel herrschen, weil sich in den geschriebenen Rechts- und Gesetzbüchern noch solche Satzungen in rhythmischer und alliterirender Form finden.“ (Wilde Strafrecht der Germanen. 1812.)

Tome je baš godina deeah, otkada smo bili pozvali u Svietozoru g. Fejfalika, da temeljito dokaže svoju dvojbu o prevopisu Kraljedv. Rukopisa. Godina je prošla, a g. Fejfalik meči. Samo kod niekoje prilike je prozborio opet niekoliko rieči o svojoj dvojbi, i notakna niekoje mnjenje svoje, koje ima pripravljati obćinstvo na rezultate njegovog istraživanja. —

— U razpravah c. k. akademie znanostih, w Dez. 1857 u članku „Uiber König Wenzel von Böhmen als deutschen Liederdichter und über Unechtheit der altböh. Pisen milostná krále Václava“ napominje g. Fejfalik i niekolikopot Rukopis kraljedvorski. Na strani 9. naznačio je nie-lovanje niemačke poezie na pjesništvo česko, i kaže: Es kommen uns Gedichte, wie die Königshofer H. S. gerade deshalb fremdartiger vor,

weil sie das nächstliegende Einheimische behandeln. Na str. 66. kaže, da novieraje, da bi u vieku XIII. bilo imelo nerimovanih pjesamah. „weil ich daran gar nicht glaube.“ Hypotesa o existencii njihovoj može se „was die K. Hds. betrifft, so lange bei Seite lassen, bis diese einer näheren Prüfung unterzogen ist. Spoznanje, da je ljubezna pjesma krivotvorena, „erregt Miss-trauen gegen manchen andern Schatz der alt-böhmischen Literatur, der in jener begeisterten Periode auftauchte“ (Str. 39.) Na str. 45. kaže: „Uiberhaupt sind alle dergleichen Einwände, die man daher nimmt, dass die Kenntniss alter Sprache ja zu Anfang dieses Jahrhunderts nicht sehr allgemein war, ganz hinfällig und bedeutungslos.“

U Gym. Čas. str. 409, g. 1858 nenalazi g. F. kletvu Zabojevu prema Luděku. „Aj ty vrazo, bés v tě“ u suglasju sa staropoganskim izvorom pjesme ove. „Dieser Fluch;“ Der Bés, der Teufel fahre in dich“ beruht doch auf dem christlich-jüdischen Glauben an Besessene.“ —

Ali sada na stvar. Novie istraživanja, osobito g. Šemberovo, pokazalo, da je ljubezna pjesma kralja Václava i pjesma na Višegrad krivotvorena. Ali premda u ovih pjesmah su pogriješke dosta velike, ipak sam neumjerli Dobrovski nije ih mogao još spoznati, iz čega dakle se može suditi, da jezikoslovna struka na početku ovoga vieka nije bila još tako izradjena, da bi se bio tko mogao naučiti jezik tako izvrstnomu kao što je u Lib. Sada i ostalom Kraljedvorskom Rukopisu, o kojem se podnipošto misliti nedade, da bi krivotvoren bio.

G. Fejfalik se čudi, da se u Kralj. Ruk. pievaju događaji domaći, što je doista stvar nečavena i koju kod nijednoga naroda nenalazimo. Ili zar pieva Iliada i Odisea događaje Grcima tudje? Zar opievaju pjesme malorucke i sërbske događaje ovim narodom sasvim tudje? Zar govore junačke pjesme staroniemacke o događajima sasvime tudjim? Istina sve pjesme česke o smerti kralja Ivana, o Plihti od Žerostina o Vilemu s Valdeka, o bitci kod Ustja itd., a i kronika Dalimilova — to je sve čudo nečuvano, to su sve krivotvori novie literature česke!!! — (Svèdětak sliedit će.)

Razne vjesti.

— Od skoro nalazi se u stojčoj vodi nieki červ u nebrojenoj gomili, koji vodu kervavo červeni. Zove se Englaena sanguinea.

— Provincijalni zemaljski sabor u Kraljevcu dozvolio je 1900 talirah, da se Kantu podigne spomenik.

Književne vjesti.

— Jedan od najboljih časopisah slavenskih poljski je list „Dziennik literacki“ u Lavovu, koji će godiae 1859. donieti mnogo zanimivih članakah, kao n. pr. „Večeri Volińskie“ od J. J. Krašovskoga, „Slike u kraju i za morem“ od Dobranskoga, „Nova vremena“ od Petraszkoga i t. d.

Odgovorni urednik. Dr. Demeter.

SLUŽBENI LIST.

Nr. 1028 pr. (Izv.—299) 3—2

Edikt.

Bei dem k. k. Comitatsgerichte Warasdin ist die Stelle eines Hilfsämter-Directors mit der neunten Dienstenklasse, und mit dem jährlichen Gehalte pr 945 fl., und im Falle der graduellen Vorrückung mit 840 fl. öst. Währung in Erledigung gekommen.

Bewerber um diesen Posten haben ihre gehörig belegten Gesuche unter Nachweisung ihres Alters, Standes, Religion, ihrer Studien der bisherigen Dienstleistung, der vollkommenen Kenntnisse der deutschen, und kroatisher, oder einer andern südslavischen Sprache, dann der sonstigen Befähigung zu der zu besetzenden Stelle, mit der Angabe, ob, und in welchen Grade sie mit einem Beamten des k. k. Comitatsgerichtes Warasdin verwandt oder verschwägert sind, beim Präsidium des Comitatsgerichtes binnen vier Wochen von der dritten Einschaltung dieses Edictes in die Agramer Zeitung gerechnet, und zwar, wenn sie bereits angestellt sind, durch ihre unmittelbaren Vorgesetzten, sonst aber durch ihre politische Behörde einzubringen.

Warasdin, 18. December 1858.

Vom Präsidium des k. k. Comitatsgerichtes.

Carsko-kr.

službene

NARODNE

NOVINE.

Novine ove izlaze svaki dan izvanredno i praznike na čitavom listu. — Polugodišnja predplata je za domaću u novinarici 4 for. srebra. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom pošiljati, 6 for. sr. —

Za službene oglase opredijeljena je uvrstbina: 4 kr. sr. od linije za prvi put; a zatim za svaki put 2 kr. sr. — Za druge oglase ili posebne članke plaća se do 10 linija 20 kr. sr., dalje pak od svake pojedine linije 4 kr. sr.

➤ Početkom dojučega mjeseca počimlje se prvi polugodišnji tečaj ovih novinah za god. 1859.; poziva se dakle domorodno občinstvo, da svoju predplatu na „Narodne Novine“ obnovi, i to na pol godine poštom sa 6 for. 30 kr., u miestu s 4 for. 20 kr.; na četvrt godine poštom s 3 for. 15 kr., u miestu s 2 for. 10 kr. u austr. vrijednosti.

Da usmognu vanjski predplatnici listove uredno primiti, neka izvole bezodvlačno podpunu predplatu na „odpravništvo Narodnih Novinah“ franko poslati te točno naznačiti svoje ime, prebivalište i posljednju poštu.

➤ Tko nekani list dalje držati, neka odmah prva tri broja, što će ih primiti, natrag pošlje.

Ujedno molimo svu onu gg., koja duguju za prošle tečaje, da što prije dug svoj izplate.

Neuredovni dio.

Austrijska carevina.

Zagreb. „Wiener Ztg.“ donosi oglas, polag kojega se naredjuje, da se imaju svekolike banknote u konvencionalnom novcu tečajem godine 1859. Proti banknotama od pet, dva i jedne forinte može narodna banka forintnih banknotah austrijske vrednote izdati do iznoska od sto milijuna. Budući da za ove neće biti običnoga pokrivanja, to služe u to ime do potpunoga izplaćenja državna dobra predana narodnoj banki. Ove forintne note austrijske vrednote mienjat će se kao druge vaze za srebrenne novce.

— Jedna važna carska naredba proglašuje se u LIX. kom. drž. zak. lista izdanom dne 28. prosinca. Ista je izdana za Ugarsku, Slavoniju, Vojvodinu i Erdelj i ustanovljuje pogodovanja, koja se dozvoljuju novonastajućim poljodieliskim naseobinama, kao i uviete, pod kojima se ona postići mogu.

Naseonicima dozvoljuje se oprost od zemljarine, koja se je dosad od obćinskoga područja plaćala zajedno s prirezima kroz 6 godina, od poreza za novopodignute zgrade, od osobne stečevnine i dohodnine prvoga razreda, od dužnosti radit kod gradjenja cestah i podizanja zgradah u vodi itd. (izvan obćinskoga područja) kroz petnaest godina, od stalnoga vojničkoga ukonacivanja, izim ako bi neuklonjiva potreba bila, kroz deset godina i imaju se isti samo s najvećom štednjom pridržavati da uzmu na stan prolazeće vojene zborove i dadu predpregah.

Naseobine, koje nemaju narav nevostajuće obćine, mogu pogodovanjeh dobit samo onda, ako su utemeljena, barem šest ralih iznoseća gospodarstva i prelaze u slobodno nerazdijeljeno vlasništvo naseonika. Mogu im se oslobođenja dopuštena obćinama također dozvoliti, no oslobođenja od zemljarine zajedno s prirezima samo za tri, ostala oslobođenja pako za šest godina.

Pogodovanja, koja pripadaju obim kategorijama, jesu: „Oslobođenje od biljegovine i pristojbah za ugovore, koji se sklapaju na temelju naseobinskoga posla. Već prije dozvoljeno oslobođenja od zemljarine zajedno s prirezima za takova pokršćena zemljišta, koja nisu se za onda, kad se je ušlo zemljarsko privremenstvo, obdijelavala ili upotrebljavala, kroz potpunih petnaest godina, ima se uz ostala izrečena pogodovanja naseonicima bez ušterba podiell — a nemaju uslied uredjenja zemljarine u napomenutim krunovinama za njihovo zemaljsko posiedstvo sa svim tim, ako bi se mozebiti i preduzelo poboljšanje koje poljo ietiske struke, ni nastupit povišenja poreznih stavakah pod dielovanjem zemljarsinskoga privremenstva.

Inozemni naseonici, koji se valjano izkažu o imovini, sposobnosti tečenja i neporočnosti, mogu s potvrđenjem naseobinskog ugovora dobit pravo državnoga gradjanstva — oni i njihovi u inozemstvu rodjeni sinovi slobodni su od vojničke dužnosti — ako pripadaju jednom od

kršćanskih vieroizpovijedanjah, koja su prisnata u Austrii, moći će izvršivati slobodno svoj viero zakon polag podijeljenih mu pravah — mogu napokon sprave, o kojima dokažu, da su odredjene za njihovu vlastitu porabu, zatim machine, poljodieliska orudja i marvu za svoj posao i svoje koristovanje itd. bez carine uvažat.

— Doknadno doznajemo iz Rieke, da je gospodin Mato Rataj, upravitelj c. k. provinc. tribunala, član sudbenoga stola zagrebačkoga i bivši do posljednjega časa svoga života prieko 20 godina predbrojitelj Narodnih Novinah, dne 6. studenoga t. g. preminuo. Kao vrijedan državni činovnik i riedki rodoljub, koji je rado podupirao što je više mogao sve, što je k razvitku domaće izobraženosti i javnoga dobra težilo, zaslužuje da ostane u dobroj uspomeni kod svih domorodacah, čega radi napominjemo s iskrenim sažalovanjem njegovo preminuće. Lahka mu bila zemljica i vječna mu pamet!

Beč 28. prosinca. U obziru onih osoba, koje su zbog veleizdaje u Lavovu osudjene bile, pišu od onud „Czasu“, da je Nj. veličanstvo car presudu tamošnjih sudovah najmilostivije ukinuo i ublažio, odnosno odpustio kazan tako, da se ima na smert osudjeni Danilowicz i na petgodišnju tešku tamnicu osudjeni Paszkowski svaki pomilovat na dvie godine tamnice, ostali obuzenici nasuprot staviti u slobodu. No Danilowiczu nije više ova najvišja milost u dio pala, jer je u tamnici dva dana prije, nego što je došlo pomilovanje, preminuo.

Beč 28. prosinca. Polag liekarskoga izvješća od 28. prosinca pogoršalo se je opet stanje bolesti Nj. prejasnosti gospoje nadvojvodinje Marie Anne. Uslied toga bila je već jučer obskrbljena svetotajstvima umirućih.

Zemun 25. prosinca. (A. Z.) Posljednji događaji u Beogradu slućili su se kako sliedi:

Pošto se je u skupštini nekoliko danah viećalo o raznim poslovima, predložio je jedan beogradski poklisar imenom Bérlovac, veoma obsežnu tužbu proti knezu. To se je dogodilo dne 22. a neposredno iz toga sliedilo je, da je odmah u skupštini učinjen bio jednoglasni zaključak, da se knez pozove da poda ostavku. Već u 11 sati predpodne bila je iz sredine skupštine poslana deputacia knezu, koja je otišla u knežeski konak i prijavila mu je zaključak skupštine. Knez iskao je 24 sata za promišljenje, da se posavjetuje sa svojim ministrima i obećao je, da će dojuča dan (28.) do 10 sati predpodne dati odgovor u tom obziru. Zastupnici inostranih vladah, koji su također na viećanje pozvani bili, izjaviše se, da su u tom ednoženju bez naputakah, no obećaše knezu, da će ga osobno štitit, ako bi mozebit narod hoteo da mu učini kakovu silu. Poslie podne opet je došla deputacia i zaiskala ga je u ime skupštine da poda odmah pismenu ostavku. Medjutim skupilo se je do 5000 oboružanih ljudi, gradjanah beogradskih i seljakah izvana, okolo zgrade, gdje je skupština viećala, koja se je proglasila permanentnom (postojanom) i okolo knežeskoga konaka, te zahtievše da poklisari nesmiju prije o-

staviti siedičku prostoriju, dok knez nepoda ostavku. Jedva je podpredsjednik skupštine za rukom pošlo, nekadašnjem načelniku i revnom pristaši Miloša Obrenovića, Stefanu Mihajloviću, nagovoriti narod, da se ustérpi do dojučega dana. Narod se je većom stranom razišo i samo do 500 oboružanih ostalo je kod knežeskoga konaka, koji su ga stražili, da po svoj prilici preprieče knezu da neuteče. Okolo 9 sati u večer ipak mu je za rukom pošlo, da u koži ministra Garašanina, kao što se glasa, u tursku tvrdjavu uteče neopažen od pučkih stražah i da se tamo stavi pod tursku zaštitu.

U jutro dne 23. pročulo se je to u narodu, skupština proglasila je kneza bieguncem i da je izgubio pravo na vladanje i knežesku stolicu a Miloša Obrenovića knezom sèrbskim. Ujedno bilo je zaključeno, da skupština do dolazka kneza Miloša, kojemu je medjutim učinjeni izbor bérzovajnim putem priobćen bio, preuzme svu vladnu silu, isda proglaš na narod, zakune sèrbsku vojsku za narod i skupštinu, nadalje da javi visokoj porti i velikim silama, da je sbačen knez Aleksander a knez Miloš pozvan na izpražnjenu stolicu.

Zatim je narod sa svirkom išao po grada i knez Miloš bio je javno izvikan kao vladalac Sèrbije.

Sèrbia.

Uslied jedne privatne viesti iz Beograda od 27. t. m. opozvao je senat jedan jošte u petak na korist kneza Aleksandra, ako bi bio opet natrag pozvan, učinjeni zaključak. Skupština pripravlja molbenicu na portu u korist priješnjega kneza Miloša, komu hoće da pošlje deputaciju. U unutarnosti zemlje vlada mir. Prekjučer, kad se je jedan dio vojske izjavio za kneza Aleksandra, stupilo je svekoliko ovdiešnje stanovništvo pod oružje. Na medjutim nije bila nijedna puška izbačena. Jučer se je porodica kneza Aleksandra preselila u privatni stan.

Uslied jedne u Temešvar prisplevše viesti ostavio je knez Aleksander Sèrbiju i došao je na austrijsku zemlju, (Ova viest treha potvrde.)

Niemacka.

Svečano vienčanje Nj. kr. visosti napuljskoga prestolnoga nasliednika i Nj. kr. visosti prejasne princeze Marie u Bavorskoj bit će, kao što je dosad odredjeno, dne 9. d. m. u Monakovu i visoka novozaručenica nastupit će nekoliko danah zatim put u Napulj i to prieko Beča u Tèrst. Moglo bi biti, da će dojuča gospoja prestolna nasliednica u c. dvorcu u Beču baviti se jedan ili dva dana.

Franceska.

Sadržaj presude proti grofu Montalembertu izrečena od prizovne komore, glasi kako sliedi:

Sudište — uvažavajući, da, ako zakon državljanima priznaje pravo govoriti o zakonima i činima vlade, štamparski zakoni zabranjuju i kazne nasèrte na temeljna načela naših političkih uredbah, na smierenost dužnu glavi države, na što-

vanje „ne zakonima kao i draženje na mērtnju i preziranje vlade, — uvažavajući, da se u članku „Correspondanta“ pod naslovom: „Pretres o ludii u engleskom parlamentu“, obnarodovanom u svesku od 25. listopada 1858. koji je posvećen ispitu jednoga pitanja izvanjske politike, nalazi više miestah, punih gorkosti i napadnoga doha, u kojima nastoji sastavitelj da snizi Francusku, njene zakone i njenu vladu, — da se u spomenutom članku nalaze naserti na štovanje dužao zakonima i na neoskvěrnjivost pravah, koja su isti potvėrdili, poimence na stranama 215. i 258., — naserti, kojih obnarodovanje u dnevniku, koji se je prodavao i razprostranjivao, sačinjavaju prestupak, koji je predobskėrbljen i kažnjen člankom 3. zakona od 29. sėrpnja 1849., — da su u savezu s istim člankom i na napomenutim stranama sadėržana draženja na mērtnju i preziranje vlade, prestupak, predobskėrbljen člankom 4. zakona od 11. kolovoza 1848. poimence na sliedećim stranama: na strani 205., gdi se sačinitelj izjavlja: „Que quand le marasme la gagne et quand il étouffe sous le poids d'une atmosphère embergée de miasmes serviles et corrupteurs, il court respirer un air plus pur et prendre un bain de vie dans la libre Angleterre;“ — na str. 210, gdie se Francuskoj spočitava (predbacuje), da je svoje političke i obćinske slobode odrinula od sebe, dođim ih je Engleska u Kanadi saćuvala; — na strani 261. gdie se Francuzi sravnjavaju „s lienim ovcama, koje se stėrpljivo daju striću i pásti pod niemom sienom oslabljuću sigurnosti;“ — na strani 260., 261. i 266., gdie se daje razumjeti, da je „Francuska pod sramotnim tutorstvom i da je lišena prava, svijetlosti i slobode.“

Što se tiče glavne točke u obziru naserta na obćenito pravo glasovanja na prava i vlast, što su polag ustava u caru, uvažavajući, da okrija nije dosta opravdana, uvažavajući, da su prestupci, kojima se obterećuje grof Montalembert zbog obnarodovanja okrivljenoga članka u broju „Correspondanta“ od 25. listopada 1858, koji je prodan i razprostranjen bio, od pėrvoga sudca slo uvaženi bili, — da presuda, proti kojoj je prizovnica podnešena bila, nepravredno proglašuje grofa Montalemberta za glavnoga prouzročitelja prestupakah, kojima se isti obterećuje jednako kao Douniol, poruk lista „Correspondant“ — da se, što se prestupakah tiče, koji su štampom poćinjeni bili, smatra obnarodovanje, odkud proizlazi jedino šteta, bez koje nemože biti progona, kao da saćinjava glavan prestupak; da su osobito kod političkih dnevnika, koji polazu jamćevinu i imaju odgovornih porukah, člankom 8. zakona od 18. sėrpnja 1828. u obziru dnevnika poruci dnevnika proglašeni napose odgovornima za sva obnarodovanja u dnovcima, kojima upravljaju, budući da se vlast priuzdėrkuje, proti saćiniteljima povesti progona u onom slućaju, ako bi bili dragovoljno k tomu doprinijeli, da im se članci obnaroduju pruživši sredstvah, da se to uzmogne učiniti.

Uvažavajući da grof Montalembert priznaje, da je sastavio članak, predmet pravde, i predao ga Douniolu za obnarodovanje, da je na takav naćin znajući Douniolu dao sredstvo, da postane kriv prestupcima, koji proizlaze iz obnarodovanja članka i tako se je naćinio sukrivcem gore naznaćenih prestupakah — da uslied toga razlog obćinje, da se proti grofu Montalembertu članak 4. dekreta od 11. kolovoza 1848, članak 3. zakona od 25. sėrpnja 1849, članak 59. i 60. kaznenoga zakonika i članak 365. reda za kriminalne pravde uporavi, koje je predsjednik proćitao.

Uvažavajući, da, budući da je jedan od prestupakah, kojima se grof obterećuje, odstranjen, obćinje razlog, da se ublaži kazna, koja je izrećena bila proti grofu Montalembertu.

Iz ovih razlogah odbio je sud priziv, izpravljajući presudu, stavlja grofa Montalemberta izvan progona naćoliko se glavne točke (naserti na naćelo obćenitoga prava glasovanja i na prava i vlast, što su polag ustava u caru) tiće, umaljuje zatvornu kaznu izrećenu proti grofu Montalembertu na tri mjeseca, uzdėrkuje u kreposti globu dosudjenu po pėrvom sudcu, osu-

djuje grofa Montalemberta na troškove obćih molbenicah i ustanovljuje trajanje osobnoga zatvora, koje se može uporavit za pokriće globe „na jednu godinu.“

Turska.

Jedna bėrzojavna viest iz Marsilje od 23. prosinca javlja, da je porta svojim zastupnicima u inozemstvu poslala okružnicu, da prema podpisateljima akćiah za predlog probušivanja provlake suezke odbiju svaku odgovornost od sebe s tim naznaćenjem, da sultan nije podielio odobrenja dozvoljom fermanu, koji je izdao egipatski paša.

Holandia.

Kao što je poznato, pred više mjesecih pokusio je 15godisnji Izraelit, imenom Hirsch, u Amsterdamu ubit prodikatora Schwartz, kad je isti u škotskoj misionarskoj cėrkvi otvorio boćju službu. Isti je dne 21. t. m. stajao tamo pred sudom i kako iz raspravah proizlazi, mislio je taj mladić, da će učinit bogumilo dielo, ako ubije ćovieka, koji je svijet vabio na kėršćanstvo; sada kaže, da se kaće zbog toga, što je učinio. Jedan od liekarah, koji su tamo pozvani bili, bio je toga mnienja, da je nesrećnik suma sišo. Sud ga je zbog pokušenoga umorstva s nakanom proglasio za krivca i osudio na 12 godinah zatvora.

Bėrzojavne i najnovije viesti.

Iz Madrida od 22. prosinca telegrafuju: „Gaceta“ obnaroduje službenu pošiljku, koja javlja da je opet pet španjolskih brodovah s vojskom od Manile odjedrilo u Kohinkinu.

Javljaju iz Rima od 22. t. m.: Velika knećinja Maria Nikolajevna bila je kod njenoga dolazka u ime svetoga oćca pozdravljena i oćišla je dan zatim u Vatikan, gdi ju je primio sveti oćac papa.

Javljaju iz Napulja od 22. t. m.: Ćetiri parne fregate odredjene su da prema sredini mjeseca sječnja prećasnu zarućnicu Nj. kr. visosti kraljevića neććednika doćena u Monfredonu ili Bar. Nj. velićanstvo kralj krećut će se dne 12. iz Napulja i putovat će malko po pokraćinama a zatim namierava se do dolazka visokoga para bavit u Foggii.

Pariz, 28. prosinca. „Moniteur“ donosi carsku odluku, kojom se sada kod konaćno izmierenie kazni ćin pomilovanja prije izdani u obziru grofa Montalemberta ponovljuje i proteće i na izdavatelja Douniola.

Admiral Rigault pripravljao se je uslied najnovijih viestih, da ostavi Tourane, pa da udari na glavni grad Hue; vrieme prija poduzecu.

Knjićevne viesti.

— (Crkvene pjesme za školsku mladeć i za puk izdane) po Ivanu Stohl-u i Josipu Torbaru. Svezak I. — To je naslov knjićici, što je nedavna troćkom knjićarnice Hartmańuove s dozvoljenjem prećastnoga duhovnoga stola u Zagrebu u 8-i na 9 polutabah na svijetlo izišla, te vriedi, da se preporući svakomu, komu je iole stalo do skladna i pravilna pievanja cėrkvenih piesamah. Izdatelji izpoviedaju u predgovoru, da je neboćno pievanje jedno od najuspiesnijih sredstvah, kojimi se u sėrcu našem pobudjuju poboćna ćuvstva; no da to utiniti uzmogue, treba da su cėrkvene pjesme glede teksta i napieva dobro uredjene, a zatim da se i dobro pievaju. Kako se je proti jednom i drugom ovom uvietu kod nas, izuzamaći dakako nieke hvale vriedne iznimke, griedio, i sada joćte griedi, odvis je iz svagdanjega izustva poznato, nego da bi se tek dokazati moralo. No da to tako uvijek neostane, te da i u naših cėrkvah iz ustih najprije mladeći, pa onda s vremenom i puka sv. oćajstva viere i poboćna ćuvstva sėrca u skladnom spievu zamnievaju i po pravilih glasbe i prema prozodii jezika, — tomu će liepo služiti ova sbirka cėrkvenih piesamah na note za ćetiri glasa složenih, za koju gg. izdatelji zaslućuju liepu hvalu i zahvalu. Samo je sada želiti, da ovu sbirku gg. svećenici,

ućitelji i orguljaši u porabu uvedu, što će se tim lakće izvesti d. ti, budući će u njoj naći najvećom stranom poznate si no ispravljene pjesme. Svih saćedno ima u ovoj sbirci 30 na broju: pėrva je zazivanje sv. Duha, za njom sliedi 9 raznih piesamah pod sv. misom, poslie njih idu 4 o presv. oć. đtajstvu, a za ovimi 16 piesamah prigodom posebnih cėrkvenih blagdanah. K tomu su u ovoj knjićici pjesme i note ćisto i ćitljivo ućtampane kod bećkih Mekitaristah, pa joj je i ciena vėrlo malena 50 novćićah. Gg. izdatelji žele za ovim sveskom, ako im oćkolnosti ugodė, izdati joćte po koj sveććić cėrkvenih piesamah, ili barem ovaj povećan izdati. Želimo od svoje strane, da im se naskoro k tomu prilika prući. (K. L.)

Odgovorni ućrednik. Dr. Demeter.

SLUŻBENI LIST.

Br. 5518 (PZ—28)

2—1

Oglas.

Od 1. sječnja 1859. poćemšići će poćanska kola (Mallewagen) iz Zagreba u Varaćdin svake nedielje, sriede i petka u 5 satih u vėćer a od Varaćdina u Zagreb svakoga ponedieljka, ćetvėrtka i subote u 8 satih 40 minutih u vėćer, što se time daje na znanje.

U Zagrebu dne 24. prosinca 1858.

Od c. k. poćanskoga razvateljstva.

Nr. 177 V. P. (PZ—27)

3—3

Konkurs.

Beim k. k. Postamte in Agram ist eine unentgeltliche Praktikantenstelle in Erlėugung gekommen.

Bewerber um dieselbe haben ihre gehėrig gestempelten Gesuche unter Nachweisung ihres Alters mittelst Taufscheins, dann unter Beibringung eines ärztlichen, vom Landesmedizinalrathe oder Comitats-Physikus bestatigten Parere über ihren Gesundheitszustand, dann der Zeugnisse über die an einem inlėndischen Obergymnasium oder einer Ober-Realschule oder an einer andern gleichgehaltenen Lehranstalt vollständig erlangte Schulbildung oder über den auf einem andern Weg erlangten Besitz der für den Postdienst erforderlichen Vorbildung bis 8. Jänner 1859 bei der k. k. Postdirektion in Agram einzubringen und dieselben ferner mit legalen Zeugnissen über die etwaigen Sprachkenntnisse und einem mit der obrigkeilichen Bestatigung, dass der Aussteller auch in der Lage sei, seiner übernommenen Verpflichtung nachzukommen, versehenen Unterhaltsreverse zu belegen.

Der Aufnahme als Postamtspraktikant, hat eine 3monatliche Probepraxis vorauszugehen, worauf der Kandidat bei entsprechender Verwendung in Eid genommen wird, und seine anrechnungsfähige Dienstzeit beginnt.

Agrsm am 17. Dezember 1858.

K. k. Post-Direction für Croatien und Slavonien
Klempay.

OGLASNIK.

Dp—102

2—1

U knjićarnici L. Hartmana u Zagrebu mogu se doćiti
Prodećtva.

na vse svetke celoga leta skup sloćena yu horvatskom jeziku i na svetlost van dana po

Stefanu Foky.

Ciena meko vezano 90 novć. — Kruto vezano 1 fr. 5 novć. austr. vriednote.

Dp.—104

3—1

Imanje Poganćec,

lećeće u županii zagrebaćkoj, kotaru vėrbovaćkom sa 84 rali oranice, 24 rali livade i vėrta, 31½ rali vinograda, 28 ralih pašnika, 363 rali izkljućivo allodialske šume, 88 vedarah gornićkog vina i 23 ćinćena kopuna, skupa sa obitaliřtem i gospodarskimi sćdanji, kamo takodjer spada i pravo žirovine, đėrvarije i paševine u zajednićkih urb. šumah, ponudja se uz prićlne uviete na prodaju, ili na viřegodićnji zakup.

Poblićja mogu se saćznati u pisarni g. odvićetnika Mrazovića u Zagrebu, Opatovini br. k. 105.

Carsko-kr.

službene

NARODNE

NOVINE.

Novine ove izlaze
svaki dan izdajmi
nedjelje i praznike
na čitavom listu.
Polugodišnja pred-
plata je za domaću
u novinarici 4 for.
srebra. — Za van-
jske, kojim će se list
svaki dan poštom
posiljati, 6 for. sr.

Za službene oglase
opredjeljena je
uvertina: 4 kr. sr.
od linije za prvi put;
a zatim za svaki put
2 kr. sr. — Za druge
oglasne ili posebne
članke plaća se do 10
linija 20 kr. sr., dalje
pak po od svake po-
jedine linije 4 kr. sr.

Početkom dojučega mjeseca počinje se prvi polugodišnji tečaj ovih novina za god. 1859.; poziva se dakle domorodno občinstvo, da svoju predplatu na „Narodne Novine“ obnovi, i to na pol godine poštom sa 6 for. 30 kr., u miestu s 4 for. 20 kr.; na četvrt godine poštom s 3 for. 15 kr., u miestu s 2 for. 10 kr. u austr. vriednoti.

Da uzmognu vanjski predplatnici listove uredno primati, neka izvole bezodvlačno podpunu predplatu na „odpravnistvo Narodnih Novina“ franko poslati te točno naznačiti svoje ime, prebivalište i posljednju poštu.

Tko nekani list dalje držati, neka odmah prva tri broja, što će ih primiti, natrag pošlje.

Ujedno molimo svu onu gg., koja duguju za prošle tečaje, da što prije dug svoj izplate.

Uredovni dio.

Razpis ministarstva za trgovinu od 17. prosinca 1858, o tome, da se je najvišjom odlukom od 8. prosinca iznimice dozvolilo, da kućari (torbari) mogu kućariti s hrvatskim koledarom „Šoštarom“.

Nj. c. k. apostolsko veličanstvo najvišjom odlukom od 8. prosinca 1858 blagoizvolilo je iznimice dopustiti, da se hrvatski koledar „Šoštar“ po kućaricah (torbarih) smije razpačati u onih predielih po Hrvatskoj i Slavoniji, gdje je proglašen kućarski zakon od 4. rujna 1852.

Vitez Toggenburški.

Prečastni kaptol prvostolne crkve zagrebačke blagoizvolio je velikodušno za poboljšanje stališa ovogradskih ubogih dopisom od 16. listopada t. g. br. 1169 na stranu ovdašnjeg zavoda ubogih iznosak od 105 fer. austr. vr. podpisano poglavarstvu dostaviti, koji čovjekoljubivi čin, dočim se do javnog znanja stavlja i prečastnom kaptolu od strane nadarenikah najtopliju zahvalnost izražuje, ujedno se poklonjeni iznosak u svoju svrhu obraća.

Poglavarstvo grada Varsždina dne 20. prosinca 1858.

Gradski predstojnik
Vinković.

Neuredovni dio.

Austrijska carevina.

Zagreb. Na Tominje umješćeni su u svoje stolice u prvostolnoj crkvi prvostolnoga zagrebačkoga kaptola novoimenovani kanonici, prečastni g. Juraj Muzler, bivši podarcidjakon i župnik lipovljanski licem, i preč. g. Petar Alk. Filić, bivši podarcidjakon i župnik petrovoselacki, po namiestniku.

Prečastni dub. stol zagrebački preporučuje svomu duhovništvu u 47. broju ovogodišnjega katol. lista jurve objavljeno dielo svećenika Ivana Berčića, u zadarskom siemeništu učitelja staroslavenskoga jezika, koje je jurve u Pragu doštampano pod naslovom: Čitanka Staroslavenskoga Jezika, pisana glagolskom azbukvom iz rukopisah, odkidakah od rukopisah i tiskopisah. Tamo objavljenomu predplatnomu pozivu imamo samo to dodati, da je gosp. pisac predbrojni rok produljio do 15. Siečnja 1859. Dotle si može svatko naručiti to za našu crkvenu, narodnu i književnu prošlost važno i zanimivo dielo za 1 fr. 20 kr. sr. ili 1 fr. i 40 novčićah austr. vr.

Iz Cielovca. Ovdje je dne 8. prosinca slavnim načinom uveden i umješćen na svoju stolicu presvjetli gospodin knez-biskup kerski, Dr. Valentin Wiery. Posljednji broj „Slovenskoga Prijatelja“ svjedoči nam, kolikim su veseljem svi biskupljani glas o naimenovanju visokočasnoga svoga zemljaka primili i kako su ga srećni i radostni dočekali. Presvjetli gosp. biskup osobito je razveselio slovensku stranu svoje biskupie lepim slovenski pisanim pastirskim

listom, u kom svojim slovenskim ovcam razlaže ova dva pitanja: što će biti moje dielo kod Vas? i kako ću ga opraviti moći? — Koliko je uzbuđenje ovaj pastirski list pobudio među koruškim Slovinci, vidimo iz istoga „Slov. Prijatelja“, koji izpovjeda, da otkad izlazi, nije priobćio Slovincem toliko veselja, koliko u istom svom broju donoseći tu pastirsku poslanicu, radi koje poziva sve druge Slovence i Slavene, da se s njimi s toga raduju, te ovako završuje: „Sedeli so na staroslavni stolici sv. Modesta rojeni Slovinci i Slavjani, pa slovenskega pastirskoga lista mi Koroški Slovinci Kerške škofije nikoli še nismo imeli. Bog nas milostljivo pogleda, in pošlje nam rojenega Nemca, in glejto! On nam spise in razpošlje pastirski list v premilem našem jeziku! Sam ga je bil spisal že v Solnogradu in ga poslal v Celovec, da se tiska v Leonovi tiskarnici.“

Kad nam je „Slov. Prijatelj“ u rječi, javljamo, da će i buduće godine izlaziti u Cielovcu kao mjesecnjak po četiri tabaka i donositi: propovjedi za sve nedjelje i zapovjedne blagdane ciele godine mjesec danah u napred, propovjedi za razne crkvene prigode, kersćanske nauke kratko osnovane i po katekizmu uredjene, poviestne primiere za porabu propovjednikah i kateketah, bogoslovne sastavke, dopise i znamenitne novosti iz slovenskih i slavenskih biskupiah, te svegakolikoga katoličkoga svieta. Čiena mu je na cielel godinu 4 fr. austr. vr. (K. l.)

Beč. Nj. c. k. apost. veličanstvo dostojalo je najvišjom odlukom od 21. t. m. najmilostivije odpuštiti preostatak kaznenoga vremena uzniku Antunu Bedjardnu, koji se nalazi u kaznionici u Mletcima. Najviši čin milosti bio je odmah izvršen.

Nj. c. visosti prejasni g. nadvojvoda glavni gubernator Ferdinand Maksimilian i prejasna gospoja nadvojvodinja Charlotta posetili su dne 22. t. m. svekolike prostorije velike varoške bolnice u Milanu a na večer istoga dana konservatorij, u kojem se podučava do 300 mladih ljudi u muzici, pievanju i u viero zakonu, poviestnici i literaturi. U bolnici bile su dvorane, odredjene za muške bolesnike, razgledane po prejasnom g. nadvojvodu, dočim je prejasna g. nadvojvodinja razgledavala one dvorane, gdi se nalaze ženske glave. U konservatoriju sakupilo se je više uglednih osobah, kad se je u slavu c. visostih davao vokalni i instrumentalni koncert.

Nj. c. visosti prejasni gospodin nadvojvoda glavni gubernator Ferdinand Maksimilian i prejasna gospoja nadvojvodinja Charlotta poklonili su 100 fr. k. n. siromašnim stanovnicima sela Nojarin (u provincii friaulskoj), koje je pogorielo.

Nj. c. visost g. prejasni nadvojvoda miestodržac Karl Ludvik dao je gradjanskim muzikalnim kapelama u Kavalezu i Roveredu, da im poda postojan znak svoje blagonaklonosti, dostavivši dvie prekrasne počasne zastave. Od zelene i biele svile. nose na jednoj strani carskoga a na drugoj tigolskoga orla. Vrpca vesena u zlatu nosi na jednoj strani ime viso-

koga darovatelja Karla Ludvika, nadvojvode austrijskoga, a na drugoj broj godine 1858.

Gospoda stališi česki poklonili su se za podignutje Resselova spomenika u Těstu svotu od 150 fr. austr. vr.

Mineralna kupelj Neuhaus kod Celja prošla je kod dražbe držane dne 22. t. m. u vlastništvo gospode stališah stajarskih. (Tagesp.)

Prag je dne 25. t. m. bio pozorište strašna požara, koji je malo pred 6. urom u večer buknuo u skrajnoj kutnoj vodenici gornjih ladjar-skih vodenicah i s toga što je bilo teško na miesto požara dopremiti sprave za gašenje vatre, izgoriele su za dva sata svekolike vodnice i dvie kuće, koje su se tik njih nalazile i kajme spadale. Kod te velike nesreće, nije ipak, kao što se čuje, nijedna osoba postradala, samo je nekoliko osobah lahko oštećeno bilo.

Pod podrtinama od Ostromca na Vltavi (u kotaru nareklavskom) našo je jedan čovjek iz Zlivašta kod kopanja gorostasa dočekački skelet, kojemu je lievo rame probušeno hita strelicom. Dekud jestrelica u kosti bila, nije nado izgubilo ni sjeja ni ostrine, ostali dio bio je hrdjom izjeden. Skelet bit će po svoj prilici iz godinah 1435. ili 1471., kad se grad Ostromec od kronistah navodi kao pozorište krvavih borbah. (Lum.)

Od 23. prosinca počeo je opet izlazit Sèrbski Dnevnik.

Pešta 26. prosinca. Kao što piše večernji list „P.-O. Ztg.“ poslana je za podkrepljenje krajšničkoga vojenoga korduna na sèrbskoj granici, zatim za shodnu posadu u inače nezapremlenom Zemunu jedna piešačka regimenta s jednom baterijom i odgovarajućim oddielom tehničke vojske iz Pešte u Zemun, koja se je već jučer odovud krenula.

Sèrbia.

Iz Beograda od 24. prosinca dobilo je uredništvo Ag. Ztg. sliedeći dopis: Priobćeno Vam gibanje naroda malo da se nije preokrenulo i mozebiti dočvršilo na nenadan način. Kad je poslana deputacia skupštine jučer popodne u 4 sata otišla u kasarnu, pred kojom je stajalo sèrbsko vojničtvo i zaiskala od pukovnika Lukaševića da položi zapovjedništvo, kao i to, da se zakune vojska za narod i prizna vladnu oblast skupštine, kratko se je imenovani zapovjednik vojske učinit oboje izjavivši se, buduć da stoji pod ministarstvom unutarnjih poslova, da može k tomu zapovjed primiti samo od ministra Garašanina. Odaslanici otišli su odmah k posljednjemu, koji je s početka ništa okolišao, no napokon ipak obećao, da će sutra izdati zahtievanu zapovjed. Jutros je Garašinin istina izdao ovaj nalog na Lukaševića, no taj nije mu se pokorio veleći, da nije dužan poboriti se zapovjedi, koja je silom izmamljena bila. Zatim je zapitao vojsku, koja je medjutim pred kasarnom poredjena bila, da li hoće i nadalje da budu s njime za kneza Aleksandra Karagjorgjevića ili da drže s narodom i skupštinom? Soldati odgovoriše klicanjem „Živio naš knez“.

Aleksander¹, na što se je deputacija povratila a Lukašević dao je dovesti topove i stavio se je u stanje branjenja. gotov pobić se. Kažu da su soldate na to nazovili dva savjetnika. pristaše kneza Aleksandra, imenom Ranko i Majstorović, došavši k njemu u kasarnu. Na glas onoga događaja bilo je beogradska građanstvo i već mnogobrojno iz sela dolazeće pučanstvo naoružanje pozvalo; isto dodje odmah oboružano pred kasarnu, podigne barikade i počme malo po malo obkoljivati kasarnu. Rečena dva savjetnika, koji se valjda nisu sigurni osjećali među vojnicima i bojali su se da nadari narod, zaiskaše da ih pod vojskom pretajom odvedu u tursku tvrđavu. Zapovjednik dao ih je po jednoj kompaniji pješakih i jednom oddjelu konjanika onamo odprati, na u predgrađu Paliluli, kroz koje su išli, obkoli ih narod, većom stranom seljaci, prisili ih da se predaju i uhvati ih svekolike a zatim dovede ih u skupštinsku prostoriju i preda ih tamo skupštini. Soldati predju k narodu a sa savjetnicima postupalo se kao s napušenicima. Budući da su se sada bojali, da se nebi narod pobije s vojskom, koja je ostala vjerne zakletvi, podatoj knezu, što bi sa sobom povući moglo posledicah, koje nije moguće proračunati, nagovorili su konzuli i turski komisar kneza, da izda zapovied na Lukaševića, neka se mirno drži i uklanja svakom prolijevanju krvi. Skupština je neprestano vičala i napokon zaključila, da se postavi privremena vlada, koja ima voditi poslove dok nedodje knez Miloš, koga ovdje do ponedjeljka očekuju Bili su izabrani: Garašanin, Ugrišić, predsjednik vjehovnog kasacionalnoga suda, i Stefan (Stevča) Mihajlović. Garašanin bio je poslije podne u skupštini i pogadjalo se je sa zapoviednikom vojske, koja se je vele pod večer podvrgla novoj vladi.

— Iz „Temesv. Ztg.“ doznajemo da je knez Aleksander, kad je prvi put k njemu došla deputacija skupštine, zahtijevajući od njega da poda ostavku, istoj priobćio, da će se samo onda prestola odreći, ako se na njegovo mjesto izabere knez Miloš Obrenović.

— U večer dne 23. prosinca, kada je skupština odlučila, da se knez Aleksander sbaci s prestola a nanj podigne knez Miloš Obrenović, dalo je građanstvo beogradske razsvietiti grad.

Berzobjavne i najnovije vijesti

Iz Beograda od 28. prosinca dobila je „Austrijska Korrespondencija“ sljedeću privatnu vijest: Deputacija, koja se ima poslati na nekadašnjega kneza Miloš Obrenovića sastoji iz jednog episkopa, jednoga savjetskoga sučlana, jednoga arhimandrita, sudbenoga predsjednika, jednoga višjeg oficira, osamnaest skupštinarah i jednoga odaslanika, koga ima grad Beograd u nagradu za njegovu priazno postupanje naznačiti, zašto je istomu od strane skupštine u dio pao i osobito pohvalan odpis od strane skupštine. Najvišja vlast vjeru oboružane sile nalazi se sada u rukama Stevče, koji je kao što je poznato, jedan od prvih pristalica kneza Miloša. Dovoljenje da se povrate politički zatočenici i bieguni, najnoviji je čin medjutonje vlade, koja se do sada nalazi u skladu sa savjetom (senatom) i sa skupštinom. Otkad se je porodica kneza Aleksandra premjestila u privatni stan, drži se stanovništvo ozbiljno i dostojanstveno.

Javlja iz Nice od 26. t. m. Princ Kariganski očekuje se ovdje, da Nj. veličanstvo kralju, virmenberkom i ovdje bavećim se sučlanovima ruske carske obitelji učini svoj naklon.

Kao što „Tr. Ztg.“ javlja, izišla je jedna naredba provincialne delegacije u Pavii, kojom se svimkolikom djacima, koji zakonito nepripadaju rečenom gradu, nulaže, da ga ostave.

Likarsko izvješće o nalasku ruske carice Matere od 21. t. m. datovano, glasi:

„Jučer u nastupom jače zime povećala se je groznica i kašalj kod Nj. veličanstva carice Aleksandre Fedorovne (podp.) bolesni likar Dr. Karilj“

Knjižstvo.

Kao što smo već opetovano javili, izšao je onomadne drugi svezak „Slovnika umjetnikah jugoslavenkih“ od Ivana Kukuljevića Sakcinskoga on počinje s Henrikom sinom Ditrika, slikarom koruškim iz 13. vieka, a svršuje se s Trifunom Kokoljčom, slavnim slikarom kotorskim iz 17. vieka. Ima u njemu dosta slavnih imenah, medju kojima spominjemo samo Hvala, kćerčanina sitnoslikara bosanskog iz 15. vieka; Ilića Teodora, Sèrblijina, slikara iz 18. vieka; Janeka Franju Kristofa, slikara štajerskog iz 18. vieka; Janža Lovru, slikara i bakroreza kranjskog iz 18. vieka; Jarnovića Ivana, glasovitoga skladatelja i guslara iz 18. vieka; Jovanovića Anastasa, slikara i litografa bugarskoga, sada živućeg; Justiniana-Upravdu, cara i početnika štila bizantinskog iz 6. vieka; Karadžić Vilheminu, umnu kćer našega glasovitoga jezikoslovca Vuka Karadžića; Viekoslava Karasa, slikara hrvatskoga, kojega život priobćismo u Narodnim Novinama; Karpata Viktora, slavnoga slikara istrijskog iz 16. vieka; Katušića Petra, slikara dubrovačkog iz 18. vieka; Kauperca Ivana Vida, slikara slovensko-štajerskog iz 18. vieka; Kavanjina Marka, slikara i oca slavnoga pjesnika hrvatskoga Jerolima Kavanjina iz 17. vieka; Kavčia Franju, slavnoga slikara goričkoga i direktora akademije bečke, i napokon Jurja Julia Klovja (po svojoj prilici Glevića) rodnom iz hrvatskoga primorja mjestasča Grižanah, najvećega dosada poznatoga sitnoslikara iz 16. vieka.

Kad se uzmu u obzir izvori, koje spisatelj pod životopisom svakoga umjetnika priobćio, i koji su čerpljeni iz svih evropejskih literaturah a ponajviše iz taljanske, pa zatim mnoga data iz sasvim nepoznatih rukopisah, poveljab, listinah itd., mora se priznati, da je kod sastavljanja ovoga diela, kojemu podobna nema nijedna grada slavenska, zaisto mnogo truda i troška trebalo, jer tko zna koliko duševnih i fizičnih silah trebaju čitava društva, kad se leksikografsko dielo i u povećim gradovima, gdje su im u velikim književnim zbirkama sva moguća sredstva kod ruke, sastavljaju, možemo si predstaviti, koliko neumorne radnje i strpljivosti, koliko požrtvovanja duševnoga i materijalnoga treba pojedini čovjek, koji u svojoj malenoj domovini i malenom svakih za svoju radnju potrebitih knjigah i izvorah lišenom gradu takovo dielo poduzima, za koje do sada baš nikakvih gradjah ni predbiežnih radnjah nebaše.

Kad ovo dielo čitavo izadje, moći ćemo mi južni Slaveni, koje još mnogi evropejski nadrimudrac za barbare drži, ponositom čutju pred izobraženi svijet stupiti i kazati mu: evo to su naši ljudi, koji su se s ostalim inim narodima i na umnome polju natićeli, i to baš u ono vrijeme, kad su na domovinu njihovoga naroda neprijateljske ratoborne čete sa svih strana navaljivale, pa dok su drugi narodi mirno i spokojno podupirani od svih vladateljah i bogatih mecenatah na polju umjetnome razvijati se i napredovati mogli, gojili su ovi naši muževi sred krvavoga boja i razorivanja svojih zemaljah svetu ovomu narodu priredjenu iskru, i plamtili su za ono, što je liepo, veličanstveno i duhom bezsmertno, naime ljubav za umjetnost, ovaj naš najliepi dar božji, jer je pokraj pjesništva najblaži cviet uma čovječjega.

Istomu svezku pridane su opet dvie podobne litografirane, naime Anastasa Jovanovića i Jurja Julia Klovja, koja posljednju podobu dao je g. izdatelj snimiti u Beču u Ambraszkoj zbirci iz ene slike, što ju je sam Klovio u svojoj 30. godini načinio, i koja slika do sada sasvim nepoznata bijaše, te tako imamo pokraj inih do sada u bakrorezu i litografiji izdanih obrazah Klovievih, kojega u njegovoj starosti predstavljaju, takodjer jednu sliku, koja nam ga prikazuje u svojoj cvatućoj mladosti. U životopisu istoga Klovja priobćene su mnoge nove stvari, za koje g. spisatelj godine 1852., kad je prvi krat njegov život izdao, još nije znao. Zanimljivo je, da ni njemu, ni drugim tražiteljima u Rimu i u našem primorju još sve do sada nije sa rečkom puto „našli“ kako se je porodica Klovieva kod tute utah.

Zaključujemo ova razmatranja o drugom svezku Slovnika umjetnikah jugoslavenkih iskreno zahvaljujući gospodinu sastavitelju u ime svih prijateljah naše književnosti na tolikom trudu, kojim je sa svih strana sakupio tako dragocjene podatke za poviestnicu naše umjetnosti i toli umno poredio ih i kritično razmatrao, i pozivljemo opetovano naše čitajuće občinstvo, da u čim većem broju pohiti, da si nabavi ovo važno dielo, kojega izdanje skupčano je izvan toga i znatnim troškovima, koji se tek mnogobrojnim udioničtvovanjem namirit mogu, i uslied kojega se jedino nadat možemo, da ćemo skoro opet doživiti radost ugledati novi svezak u govoru stojećega diela, do produženja kojega moralo bi za cijelo stajati svakom, komu je u istinu milo naše knjižstvo.

Slavenske vijesti.

V. Mf.

(Libušin Sud i Kraljodvorski Rukopis. Produženje iz br. 284. 288. 291. 294 i 297).

(Svršetak.)

Pjesme Lib. Suda i Kr. Rukopisa bez rimah su, a sve ostale stare pjesme česke imaju rimah. G. Fejfalik pako neviernoje, da bi bio tko u XIII. vieku pjesme česke pisao bez rimah. Ako tko poslije 6. vjekovah nadje sèrbske ju-načke pjesme i opazi da su bez rimah, hoće li moći tvrditi da nisu Jugoslavlani nikada imali pjesmah bez rimah, budući da je ukupno pjesništvo jugoslavlansko od dubrovačkih pjesnikah počemši rimano? Po mnenju g. Fejfalika dakle su i Kačić, Vuk, Jukić i drugi sakupitelji nesramni krivotvorci!! Pjesme naše neimaju rime, ali na mjesto nje imaju u svakom stihu dobar ritmus, od kojeg u drugim rimanih pjesmah jedva boljeg imade. Ritmus ovaj sdržen je u nekih pjesmah sa stalnom mierzom; u drugih pako se mjenja po načinu događaja miera s ritmom, i to s takvom shodnošću, da ćemo u starih niemačkih pjesmah jedva šta sličnoga naći. Rimu su stari Česi primili od Latina i Niemaca: ali otkuda je dobio ritmus takve savršenosti? Možebit, da će g. F. kazati s Kopitarom, da su Česi naučili miera sèrbsku iz Vukove sbirke narodnih sèrbskih pjesmah. Mi neznamo, kako je mogao Kopitar šta takova kazati; ali toliko opet znademo, da nije poznavao Ruk. Kr., kada je mogao što takova izreći. U kojoj pjesmi sèrbakoj ima takova miera, kao što je u Zaboju, Čestmiru, Benešu, Hermanovu itd. Suglasje u mieri slavjanskih pjesmah nije još dokaz, da su načinjene jedna po primieru druge. Jednu u tu istu miera nalazimo u pjesmah sèrbkih, maloruskih, českib, moravskih i slovačkih, a ipak neće nitko tako bezumom biti, da rekne, da je česki puk naučio miera od Sèrbaljah, Malorusah itd. *)

Zanimivo je pako dokazivanje, da je, suđeci po rieči „bēs“ Rukopis Kraljodvorski iz novie dobe. G. F. napisao je u Gym. Časopisu dugačak članak o tom, da niemački Pilois dolazi od slavjanskoga Běl bēsa. Bēs je g. F.-u bitje uljudno, sjajno, bielo i baš upravo protivno černomu vragu. Ali kako znamo iz filologije sanskritskoga jezika, znači rieč „bēs“ baš bitje zlo, a znamenovanje izraza toga nalazimo kod svih starih nekèrštenih Slavjanah. Kada su počeli svetjenici Slavjanima navieštjivati vieru kèrstjansku, doista nisu uzeli rieč, koja bi izvorno naznačivala bitje dobro, da njom naznače zlo bitje ili vraga. Kod Čehah nalazimo rieč čert (vrag) stopram u XIV. vieku. Iz toga je vidjeti, da se je g. F. jako prevario u svom dokazivanju.

Dokazivati pako, da je Zaboju, kad je zvao na Ludika bēsa, mislio na kèrstjanskoga vraga, to je doista grubo „hysteron proteron.“ Budući da su kèrstjani nazvali djavola biesom, to je i Zaboju poganiu, kad je biesa zvao, mislio na kèrstjanskoga djavola!! — — — — —

(Po Dru Herm. Jirečku i po J. J.)

*) Tko poznade česku pjesmu: Utke kačo, utkef itd., a sèrbsku: Pogledaj, vjino, pogledaj itd., može li kazati, da je česki pjesnik imao pred sobom onu sèrbsku pjesmu?

SLUŽBENI LIST.

Nr. 2063 (DS—102)

3—2

Br. 2063 (DS—102)

3—2

E d i t t o .

Publicazione dei protocolli del libro fondiario nel Regno di Croazia pei Distretti di Modruspotok e Bosilyevo del Comitato di Zagabria, e pel Comitato di Fiume.

L' i. r. Direzione del libri fondiari a Zagabria in seguito all' Ordinanza del Ministero della giustizia del 18 novembre 1859, N. 22884, porta a notizia del Pubblico quanto segue relativamente alla progressiva attuazione dei nuovi libri fondiari nel Regno di Croazia:

I.

Nel Regno di Croazia la localizzazione delle singole Comuni all' oggetto di attuare i nuovi libri fondiari venne già compiutamente eseguita anche nei distretti di Modruspotok e di Bosilyevo appartenenti al Comitato di Zagabria, come pure nel Comitato di Fiume, ad eccezione della città di Fiume e delle Comuni, ad essa incorporate, Kozale, Drenova e Plasse, e perciò si espongono a partire dal 15 gennaio 1859, perchè tutti ne possano prendere ispezione, i protocolli del libro fondiario coi Registri delle particelle e degli schizzi che vi si riferiscono:

- a) per tutte le Comuni poste nei circondari degli i. r. Uffici distrettuali di Modruspotok e Bosilyevo appartenenti al Comitato di Zagabria, nell' i. r. Cancelleria del libro fondiario a Karlstadt; e
- b) per tutte le Comuni poste nel Comitato di Fiume, ad eccezione della città di Fiume e delle suddette Comuni ad essa incorporate, nell' i. r. Cancelleria del libro fondiario a Fiume.

La spedizione degli affari e delle pertrattazioni indicate in questo Editto dovrà parimenti cominciare il 15 gennaio 1859, e vi si destina l' i. r. Ufficio distrettuale a Karlstadt per le Comuni indicate in A, ed il Giudizio di Comitato a Fiume per le Comuni indicate in B.

I libri pubblici attualmente esistenti per la città di Fiume e per le Comuni di Kozale, Drenova e Plasse ad essa incorporate verranno ancora tenuti come in addietro.

II.

Riguardo agli affari ed agli atti di ufficio che devono intraprendersi il 15 gennaio 1859 dai sunnominati Giudizi relativamente alle Comuni loro assegnate, si emettono i seguenti inviti e disposizioni:

1. Tutte le persone, che in forza di un diritto di proprietà, di pegno, di possesso o di affitto già esistente al tempo dell' autenticazione dei protocolli del libro fondiario intrapresa nelle Comuni, oppure acquistato prima del 15 gennaio 1859, credono di poter domandare una rettifica, un completamento, una depennazione, un' iscrizione od una trascrizione nei protocolli del libro fondiario, sia riguardo all' indicazione degli immobili, sia riguardo alla riunione dei beni iscritti come un sol corpo nel libro fondiario, od ai rapporti di possesso già allibrati, vengono eccitate col presente ad insinuare le loro pretese non più tardi della fine di luglio 1859, sotto comminatoria, che altrimenti non si potranno più far valere a pregiudizio di terze persone, che a partire del 1 gennaio 1859 abbiano di buona fede acquistato ulteriori diritti, già allibrati, in base alle iscrizioni contenute nei protocolli del libro fondiario.

Questa insinuazione si deve estendere a tutti i diritti di possesso non ancora iscritti nei protocolli del libro fondiario senza distinzione, se essi sieno o no compresi nei libri di dichiarazione (fissione), nei libri fondiari, od altri, nei fogli e registri vecchi già posti fuori d' uso o tuttora tenuti, e sia che una parte per un immobile da essa acquistato abbia o no presentato ad un qualsiasi Giudizio un' istanza per ottenerne l' iscrizione, e che tale istanza sia già stata o no evasa.

Sono pertanto soggette all' obbligo della insinuazione nominatamente tutte quelle persone, i cui diritti di possesso non siansi fatti valere presso le Commissioni di localizzazione né da loro stesse, né dai rappresentanti nominati da queste Commissioni, come pure quelle parti che non furono in grado di provare nel modo stabilito nelle norme di localizzazione il loro diritto asserito prevalente, od il diritto di comproprietà contro il possessore del fondo di fatto, rilevato commissionalmente ed iscritto nei protocolli del libro fondiario, sia che la vantata loro pretesa sia o no annotata nei protocolli del libro fondiario o nei protocolli generali delle relative pertrattazioni.

2. Inoltre vengono invitate col presente tutte le persone, che

- a) hanno già fatto valere i loro diritti di aviticità o di reluzioni di pegno sugli immobili iscritti nei protocolli del libro fondiario a tenore delle disposizioni della sovrana Patente 29 novembre 1852, N. 247 del Bollettino delle leggi dell' Impero, od altre pretese di proprietà derivanti da un altro titolo legale; come pure le persone, a cui
- b) secondo le disposizioni della succitata Patente compete un più lungo termine a far valere il diritto di reluzione di pegno — ad insinuare non più tardi della fine di luglio 1859 queste loro pretese, sotto comminatoria delle conseguenze di diritto stabilite nel precedente capoverso 1, e nel caso a) ad insinuare la causa tuttora pendente, perchè se ne faccia annotazione nel protocollo del libro fondiario, oppure il diritto loro accordato con sentenza passata in giudicato, perchè vi venga iscritto, e nel caso b) a provare, producendo i relativi documenti il diritto di reluzione di pegno loro competente, perchè se ne faccia annotazione nel protocollo del libro fondiario.

3. Così pure s' invitano col presente tutte le persone, che hanno già acquistato o che eventualmente acquisteranno fino al 15 gennaio 1859 sugli immobili iscritti nei protocolli del libro fondiario diritti di priorità, di pegno, di servitù od altri mediante intavolazioni, iscrizioni, annotazioni, o giudiziarie descrizioni di pegno, ad insinuare questi diritti allo scopo che vengano riportati nello stato dei pesi del complesso di beni iscritto nel libro fondiario non più tardi della fine di novembre 1859, perchè altrimenti perderebbero la priorità dei suddetti diritti da ora acquistata. Che se invece insinueranno nel termine prescritto la loro priorità dei detti diritti da loro acquistata fino al 15 gennaio 1859, tale priorità verrà tenuta ferma anche contro i nuovi acquirenti e creditori ipotecari di questo complesso di beni iscritto nel libro fondiario, che avranno acquistato i loro diritti dal detto giorno in poi.

4. Finalmente si invitano col presente quei possessori di beni in addietro nobili, che possono provare che a tali beni era congiunto sino all' anno 1848 l' esercizio della giurisdizione in modo corrispondente alle disposizioni dell' Ordinanza del Ministero della giustizia 27 giugno 1853, N. 116 del Bollettino delle leggi dell' Impero, a presentarle le prove non più tardi della fine del novembre 1859, affinchè tali beni possano essere riportati nei libri fondiari di Comitato, avvertendo che tutti gli altri beni trapasseranno nei libri fondiari degli Uffici distrettuali o dei Giudizi distrettuali.

5. Tutti i termini edituali compresi nei precedenti capoversi non ammettono alcuna proroga o restituzione in intero.

6. Le pretese che vengono regolate dalla Patente 2 marzo 1853, N. 40 del Bollettino delle leggi dell' Impero, emessa relativamente al cessato nesso urbanistico ed ai rapporti con esso congiunti, sono esclusi dai suddetti eccitamenti di insinuazione o di prove, e dalle pertrattazioni da intraprendersi in forza di que-

I z r o k .

Obnarodovanje napisnikah gruntovničkih u kraljevini Hrvatskoj o kotarih: modruspotočkom i bosiljevačkom županije zagrebačke, i o županiji riečkoj.

U obziru napredujućega osnutka novih gruntovnica u kraljevini Hrvatskoj ovim se; usljed naredbe ministarstva pravosuđa od 18. Studenoga 1858, br. 22.884, od strane ces. kr. upravljaljstva (direkcije) gruntovnica u Zagrebu do obćenitoga znanja dostavljaju sliedeća:

I.

U svérhu, da se uvesti mogu gruntovnice, obavljena su jurve sasvime u kraljevini Hrvatskoj miestna izvidjanja polag obćinah i u kotarib: modruspotočkom i bosiljevačkom, spadajućih k županiji zagrebačkoj, zatim i u županiji riečkoj izim jedinoga grada Rieke i obćinah: Kozalah, Drenove i Plasah istomu gradu utielovljenih; te napisnici gruntovnički ujedno sa čestičnimi registri i nacerti, koji k istim spadaju, bit će po čamši od 15. Siečnja 1859 svakomu na ogled izloženi:

- a) o svih onih obćinah, koje leže u okoliših c. kr. kotarskih uredah: modruspotočkoga i bosiljevačkoga, spadajućih k županiji zagrebačkoj, u c. k. gruntovničkoj pisarnici karlovačkoj; a
- b) o svih onih obćinah, koje leže u županiji riečkoj, izim grada Rieke i izim goripomenutih istomu gradu utielovljenih obćinah, u c. k. gruntovničkoj pisarnici riečkoj.

Obavljanje poslova i uredovnih dielah, naznačenih u izroku ovom, ima se započeti takodjer dne 15. Siečnja 1859, i u svérhu ovu opredjen je c. kr. kotarski ured karlovački za obćine, pomenute pod a), a c. kr. sud županijski u Rieci za obćine, pomenute pod b).

Javne knjige, koje postoje za grad Rieku i za obćine: Kozale, Drenovu i Plase, istomu gradu utielovljene, imadu se i nadalje još voditi, kao što su se vodile do sada.

II.

U obziru onih poslova i uredovnih dielah, koja se započeti imadu dne 15. Siečnja 1859, i koja treba da se kod svakoga od goripomenutih sudovah obavljaju glede obćinah, koje su mu doznačene, izdaju se sliedeći pozivi i propisi:

1. Svi oni, koji usljed prava vlastničkoga, založnoga ili zakupnoga, budi već u vrijeme, kad se je po obćinah činila autentifikacija napisnikah gruntovničkih, postojavšega, ili barem već prije 15. Siečnja 1859 stečenoga, sciene da tražiti mogu, da im se štogod izpravi, popuni, ili štogod odpiše, pripiše ili prepíše u napisnicah gruntovničkih budi glede oznake nepokretninah, budi glede sastavljenja predmeta gruntovničkoga ili pako glede upisanih razmjerah posiednih, — pozivaju se ovim, da ove svoje tražbine prijave do konca Sèrpnja meseca 1859 tim sigurnie, budući da se u protivnom slučaju iste tražbine neće više moć potierati na štetu tretjih osobah, koje, od 15. Siečnja 1859 počamši, na temelju upisah, sa držanlih u napisnicah gruntovničkih, stekle budu poštenim načinom daljih pravah uknjiženih.

Ova prijava ima se na sva, u napisnicah gruntovničkih još neuvedena posiedna prava protezati bez razlike, bila ista ili nebila sadržana u starih jurve uknutih ili i sada još vodjenih valovnicah, gruntovnicah ili inih knjigah, listnicah i registrih; i bila ili nebila stranka glede koje namaknute sebi nepokretnimo predala sudu kojemu prošnja za prepisanje posieda, i bila ili nebila prošnja ova jurve riješena.

S toga dužnost prijave nalaže se navlastito onim, kojih prava posiedna kod izvidnih povierenstvah nisu potierana bila ni po njih samih, a ni po zastupnicah, koji su po istih povierenstvih postavljeni, ili koji svoga tobož jačjega prava ili prava o suposiedu naprema faktičnomu posiedniku, po povierenstvu obnadjenomu i u gruntovničkih napisnicah upisanomu, nisu kadri bili izkazati načinom, kao što je u propisih o miestnom izvidjanju ustanovljeno; bilo ili ne bilo tokoršnje njihovo pravo ubilježeno u napisnicah gruntovničkih ili u obćenitom napisniku razpravnom.

2. Nadalje svi oni, koji su

- a) na nepokretnine, u napisnicah gruntovničkih upisane, ni po ustanovah previšnjega patenta od 29. Studenoga 1852, br. 247 drž. zak. lista, pravah diedinskih ili pravah založno-odkupnih, ili iz drugoga kojega pravnoga naslova tražbinah o vlastničtvu jurve potierali; — ili kojim

- b) po ustanovah patenta onoga pripada još dužji rok za potieranje prava založno-odkupnoga, — pozivaju se ovim, da ove svoje tražbine, ako žele izbjeći pravnu posiedicu, u predjašnjoj točki 1. ustanovljenu, prijave najdulje do konca meseca Sèrpnja 1859, i da pismenom potvrđom izkažu u slučaju a) tekuću još parnicu radi zabilježenja iste u napisniku gruntovničkom ili pravomoćno im jurve dosudjeno pravo radi prenosa u isti napisnik; u slučaju b) pako da isto tako radi zabilježenja u napisniku gruntovničkom izkažu založno-odkupno pravo, koje im još pripada.

3. Zatim svi oni, koji su na nepokretnine, u napisnicah gruntovničkih upisane, ili stekli jurve pravah pèrvenstvenih, založnih, služnostnih ili inih pravah bud uknjižbami, upisi, zabilježbami, bud sudbenim opisom zaloga, ili koji ih možda još stekli budu do 15. Siečnja 1859, — pozivaju se ovim, da ova prava, za da se prenese u stanje teretah predmeta gruntovničkoga, prijave najdulje do konca meseca Studenoga 1859 tim sigurnie, budući da će u protivnom slučaju izgubiti svoje prije stečeno pèrvenstvo ovih pravah; gdje će nasuprot, ako se kao što treba prijave, njihov do 15. Siečnja 1859 jurve stečeno pèrvenstvo tih pravah ostati nepovriedjeno i proti onim novim stečevnikom i hipotekarnim vierovnikom tih predmetah gruntovničkih, koji od toga dana nastali budu.

4. Napokon oni posiednici plemićkih od prije dobarah, koji su kadri dokazati, da je s ovimi dobri do godine 1848 izvršivanje sudbenosti na način, primieren ustanovan naredbe ministarstva pravosuđa od 27. Lipnja 1855, br. 116 drž. zak. lista, skopčano bilo, pozivaju se ovim, da se glede toga izkažu do konca meseca Studenoga 1859, za da moguće bude dobra ova uvesti u županijske (varmedjske) gruntovnice: gdje nasuprot sva ostala dobra pred imadu u gruntovnice-uredah kotarskih ili sudovah kotarskih.

5. Izročni rokovi, ustanovljeni u točkah predidućih, nedopuštaju ni produženja a ni povrate u stanje predjašnje.

6. One tražbine, koje se patentom od 2. Ožujka 1853, br. 40 drž. zak. lista, izdatim glede niegdašnjega saveza urbarskoga i glede srednih i njime razmjerah, uređuju, bit će bez razlike, bile ili nebile ubilježene u izvidnih napisnicah, isključene iz gorinavedenih pozivah, t. j. netreba ih ni prijavljivati ni izkazati.

sto Editto, senza distinzione se siono o no già annotati nei protocolli di localizzazione.

7. I pubblicati protocolli di libro fondiario verranno considerati e tenuti a partire dal 15 gennaio 1859 come libri fondiari a senso del § 321 del Codice civile generale; non si potranno pertanto dal detto giorno in poi acquistare, trasferire ad altre persone o cancellare sugli immobili in essi iscritti nuovi diritti di proprietà, ipotecari ed altri diritti reali che col'iscrizione e seguita a tenore di legge, e senza pregiudizio delle pretese già prima esistenti sopra questi immobili, insinuare e comprovare entro il termine editto.

8. Le norme, a cui dovranno attenersi le parti ed i Giudizi nell'intraprendere e condurre a termine gli affari e le pertrattazioni indicate in questo Editto, sono contenute nell'Ordinanza del Ministero della giustizia 15 dicembre 1855, N. 224 del Bollettino delle leggi dell'Impero.

I. R. Direzione del libro fondiario a Zagabria il 18 novembre 1858.

vati, a tako isto izključene su i od razpravah, koje se usljed izroka ovoga činiti imadu.

7. Obnarodovani napisnici gruntovnički imadu se, počamši od 15. Siečnja 1859, smatrati i voditi kao gruntovnice u smislu § 321 obćega zakonika građanskoga; s toga na nepokretnine, koje su u iste gruntovnice uvedene, moći će se, od ovoga dana počamši, nova prava vlasništva, prava hipotekarna ili druga prava stvarna samo zakonitim upisom u iste i samo bez povriede tražbinah, na ovih nepokretninah od prije jarve postojavših i uz izročni rok prijavljenih i izkazanih, dobivati i na druge osobe prenositi ili ukidati.

8. Propisi, po kojih se stranke i sudovi, preduzimajući i izvršujući poslove i uredovna dela, u izroku ovom naznačena, vladat imadu, sadržani su u naredbi ministarstva pravosudja od 15. Prosinca 1855, br. 222 drž. zak. lista.

Ces. kr. upravljateljstvo gruntovnicah u Zagrebu dne 18. Studenoga 1858.

2036 (DS. 101)

Izrok.

Obnarodovanje napisnikah gruntovničkih u kraljevini ugarskoj glade županije Tolnasko izuzemši puste Szent-Maria i Berekalja koje su sada k obćinam Hidas i Nadasd županije Baranyske, utjelovljene.

Od strane c. k. ravnateljstva gruntovnicah u Sopronu daje se kroz c. k. ravnateljstvo gruntovnicah u Zagrebu u obziru napredujućega uvedenja gruntovnih novih knjigah u sopronskom pravnom okolišu kraljevine ugarske usljed naredbe c. k. popecteljstva pravosudja od 7. listopada br. 20314 na znaje sljedeće:

U sopronskom upravnom okolišu jest u svrhu uvedenja gruntovnih novih knjigah, miestimičko izvidjenje polag obćinah, već i u županij Tolnaskoj posve obavljeno, te napisnici gruntovnički ujedno sa čestitimi registri i nacrti, koji k istim spadaju, bit će verhu svih godine 1848. k ovoj županij spadavših obćinah izuzemši puste Szent Maria i Berekalja, koje su sada k obćinam Hidas i Nadasd županije baranyske utjelovljene, od 1. prosinca 1858 počemši u c. k. gruntovničkoj pisarnici szegszardskoj svakome na ogled izloženi.

Obavljanje poslova i uredovanjeh naznačenih u izroku ovom ima se takodjer započeti 1. prosinca 1848, i u svrhu ovu odredjen je c. k. županijski sud u Szegszardu za sve gore napomenute obćine.

Podpisi sadržaj te time i diel II. ovog dne 7. listopada 1848 izdanog izroka nvršten je u službenih bečkih novinah, od 29. 31 listopada i 4. studenoga 1858, br. 249, 251 i 253. u poštanskik novinah od 5., 10. i 16. studenoga 1858 br. 253, 257 i 262 i u onih „Slovenske Noviny“ od 1., 16. i 20. studenoga 1858. br. 134, 135 i 137.

C. k. ravnateljstvo gruntovnicah.
U Zagrebu dne 10. prosinca 1858.

Nr. 13864.

Avviso di Concorso.

Presso l' I. R. Ufficio Postuale Sanitario in Spalato si è reso vacante il posto di 2do Piloto di posto cui va annesso il Salario d' annui fiorini Due-Cento e dieci (f. 210) valuta Austriaca nonche il godimento della moutura in natura.

Chiunque vi aspirasse al detto posto presenterà fino a tutto il giorno 15. Gennajo 1859 la documentata sua supplica, comprovante l' età, l' illibata condotta politica — morale — i servij finora prestati, l' idoneità al menzionato posto nonche la piena conoscenza della lingua italiana.

Dichiarerà inoltre se si trovi in parentela od affinità con altro funzionario post. Sanit. nel Litorale Dalmato.

Dall' I. R. Governo Centrale Marittimo
Trieste li 14. Dicembre 1858.

Br. 5518 (PZ—28)

Oglas.

Od 1. siečnja 1859. počemši ići će poštanska kola (Mailwagen) iz Zagreba u Varaždin svake nedjelje, sriedo i petka u 5 sati u večer a od Varaždina u Zagreb svakoga ponedjeljka, četvrtka i subote u 8 sati 40 minuta u večer, što se time daje za znanje.

U Zagrebu dne 21. prosinca 1858.

Od c. k. poštanskoga ravnateljstva.

Nr. 1028 pr. (Izv.—299)

Edikt.

Bei dem k. k. Comitatsgerichte Warasdin ist die Stelle eines Hufschmied-Directors mit der neunten D.ä-

tenklasse, und mit dem jährlichen Gehalte pr 945 fl., und im Falle der graduellen Vorrückung mit 840 fl. öst. Währung in Erledigung gekommen.

Bewerber um diesen Posten haben ihre gehörig belegten Gesuche unter Nachweisung ihres Alters, Standes, Religion, ihrer Studien der bisherigen Dienstleistung, der vollkommenen Kenntnisse der deutschen, und kroatischer, oder einer andern südslavischen Sprache, dann der sonstigen Befähigung zu der zu besetzenden Stelle, mit der Angabe, ob, und in welchen Grade sie mit einem Beamten des k. k. Comitatsgerichtes Warasdin verwandt oder verschwägert sind, beim Präsidium des Comitatsgerichtes binnen vier Wochen von der dritten Einschaltung dieses Edictes in die Agramer Zeitung gerechnet, und zwar, wenn sie bereits angestellt sind, durch ihre unmittelbaren Vorgesetzten, sonst aber durch ihre politische Behörde einzubringen.

Warasdin, 18. Dezember 1858.

Vom Präsidium des k. k. Comitats-Gerichtes.

OGLASNIK.

(Dp.—50.)

3—1

Baš sada izpod tiska izišo i može se dobiti u Nar. Musou i u knjigarni Fr. Soppana:

Leptir,

zabavnik za god. 1859. izdao Lj. Vukotinić. Sa slikom Nj. preuzv. gospoje banice grofice Jellatić, skupno svezan i sa vignettom. Ciena 1 fr. 12 kr. sr. ili 1 fr. 20 kr. austr. vr.

(Dp. 103)

1—1

Obznana.

Podpisano ravnateljstvo prvog ugarskog društva obće sigurnje u Pešti obznanjuje predtečno ovime, da će od 1. siečnja 1859 službovati njegov o-

Dp.—72

8—8

KORNAJBURSKI PRAŠAK

konje, govedu i ovce,

što ga je odlikovalo bečko osrednje društvo za obranu životinjah bečkom kolajnom; uzvišeni zaštitnik društva monakovskoga, Nj. kr. visost kraljević Adalbert bavarski društvenom kolajnom monakovskom: kao i posljednja velika skupština pariškoga društva za obranu životinjah od 27. svibnja 1858 kolajnom pariškom, vaviek se je pokazao korisnim polag višegodišnjega iskustva od strane gospodarah i inih višestakah, i to:

Kod konjah: za kob, gerlobolju, grižu i netočnost, a osobito pomaže k pretlosti i vilovitosti.

Kod govede: za koryavo mlieko, nadam, nestašicu ili zločinu mlieko, koje se čudnovato popravi ovim praškom, za plućobolju kod telenja je veoma dobar a slaba i mersava telad pomaže se očevdno.

Kod ovacah: za metilj, gnjiloću i sve bolest utrobne što nastanu s tromosti.

Zimotak od 2/3 funt po 24 kr. a od 1 1/3 funt po 48 kr. srebra.

Pravi taj prašak dobiva se: u Zagrebu kod liekara Gr. Mihlića i torgovca Ant. Vidanića, u St. Lendvi kod S. Feistla, u Karlovcu kod I. Benića i I. Baidingera, u Osijeku kod liekara Hrnanga, u Križevcih kod C. Bratoljia, u Sisku kod F. Pokornoga, u Samoboru kod Gjuro Karala, u Varaždinu kod A. Haltera, u Krapini kod I. Weissera, u Virovitici kod liekara Girtha, u Čakovcu kod A. Karasa, u Novoj Gradiški kod D. pl. Dienesen apotekara.

Opomena. S toga što je taj prašak toli omilio obćinstvu, stadoše ga mnogi spotvarati i vući u trgovinu; i budući da je ono nešto sasvim drugo, a toga molimo svu gg. kupce i gospodare, da gledaju na pečat i naznačnicu, gdje ima naša firma okružna liekarne kornajburske i ovdie na čelu stavljene kolanje.

